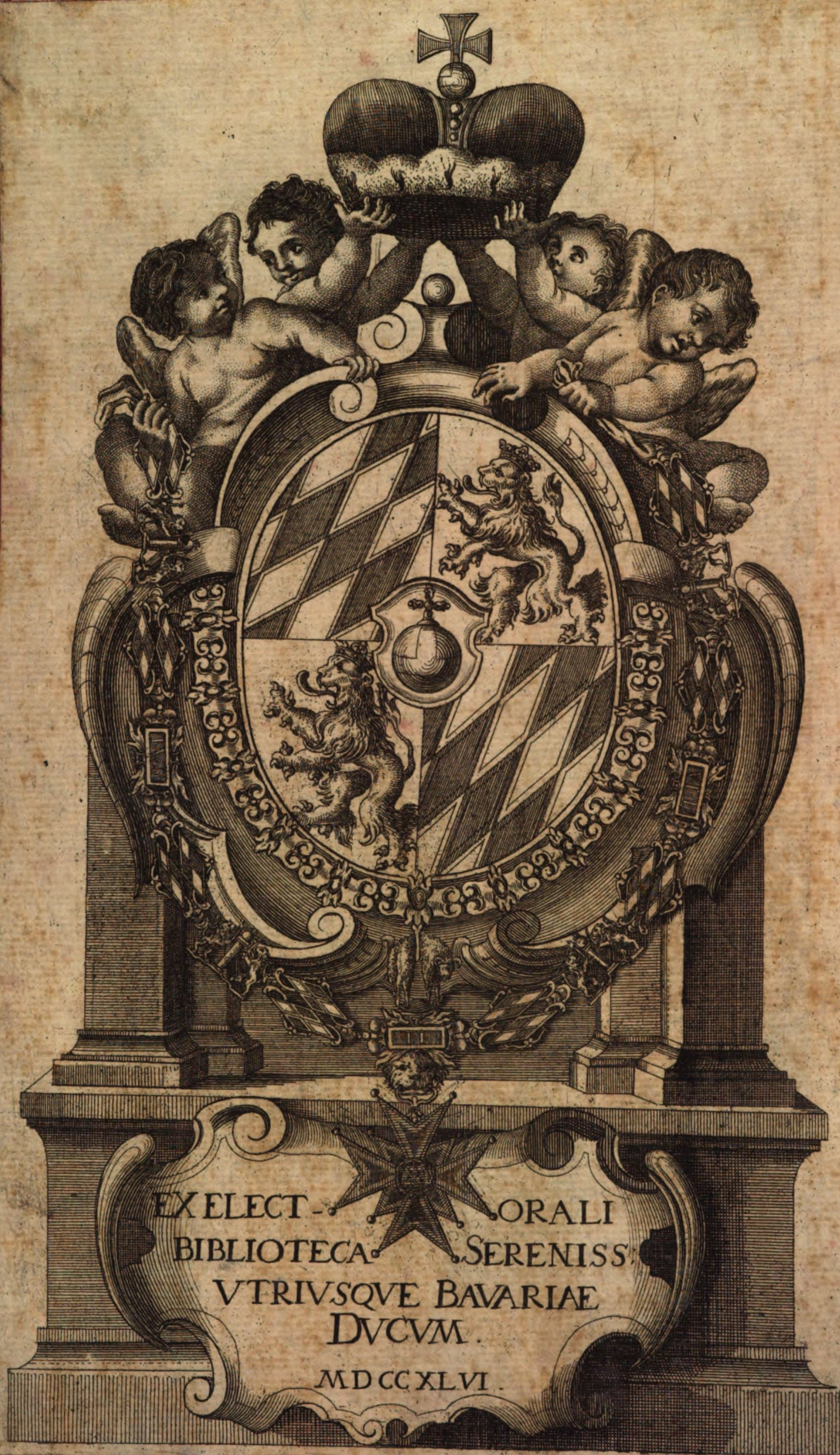
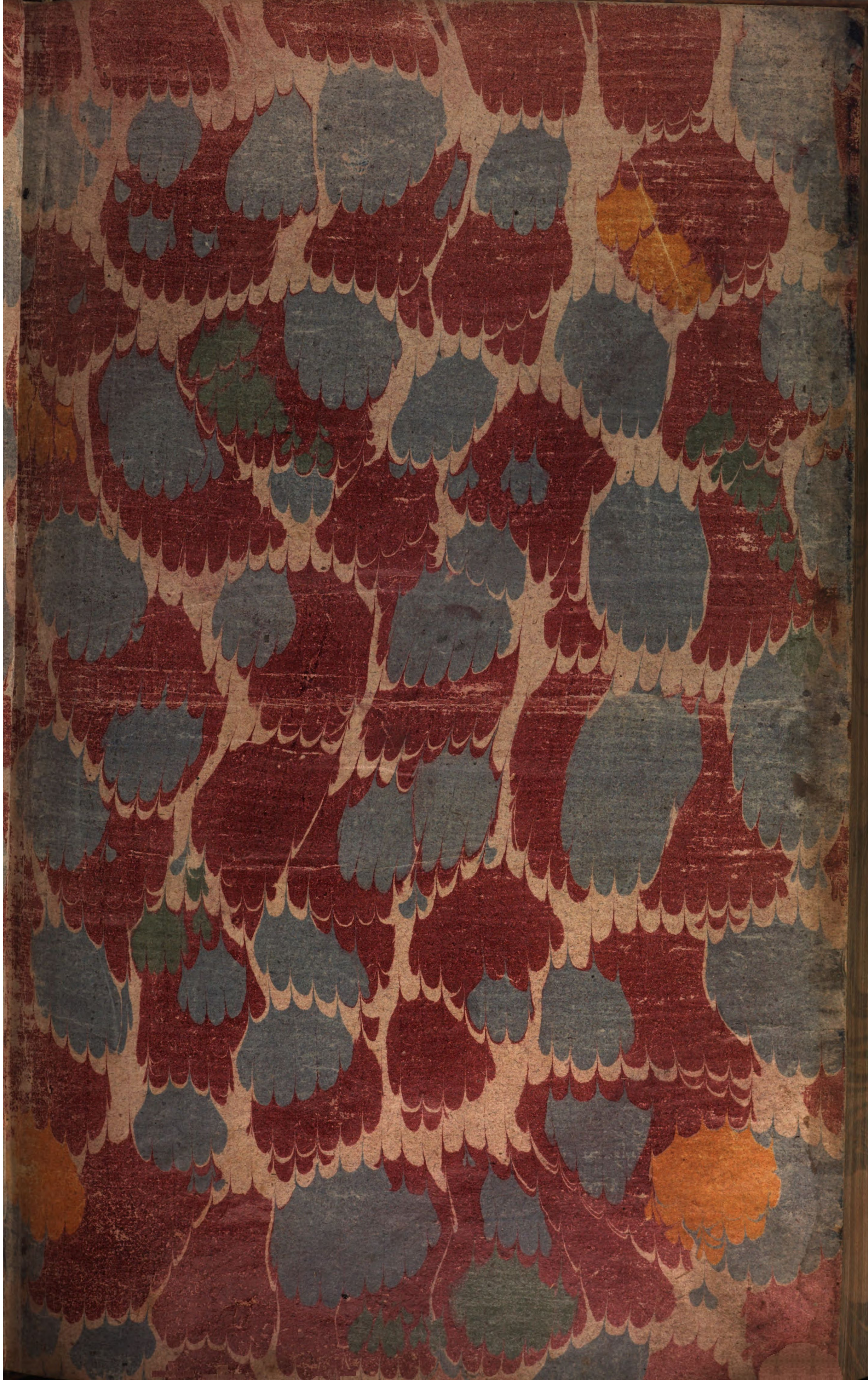

EX ELECTORALI
BIBLIOTHECA SERENISSIMAE
VTRIVSQUE BAVARIAE
DUCVM.

MDCCXLVI

A. retaeus

20

A. gr. b. 70

~~68~~

Auct. Gr. Vet. = 171. p. 634.

ΑΡΕΤΑΙΟΥ
ΚΑΠΠΑΔΟΚΟΥ

ΠΕΡΙ

ΑΙΤΙΩΝ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΝ

ΟΞΕΩΝ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΩΝ ΠΑΘΩΝ,

ΒΙΒΛΙΑ ΤΕΣΣΑΡΑ.

ΠΕΡΙ

ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

ΟΞΕΩΝ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΩΝ ΠΑΘΩΝ,

ΒΙΒΛΙΑ ΤΕΣΣΑΡΑ.

ΑΡΕΤÆΙ
CAPPAΔOCIS

DE

CAUSIS ET SIGNIS

ACUTORUM, ET DIUTURNORUM

MORBORUM

LIBRI QUATUOR.

DE

CURATIONE

ACUTORUM, ET DIUTURNORUM

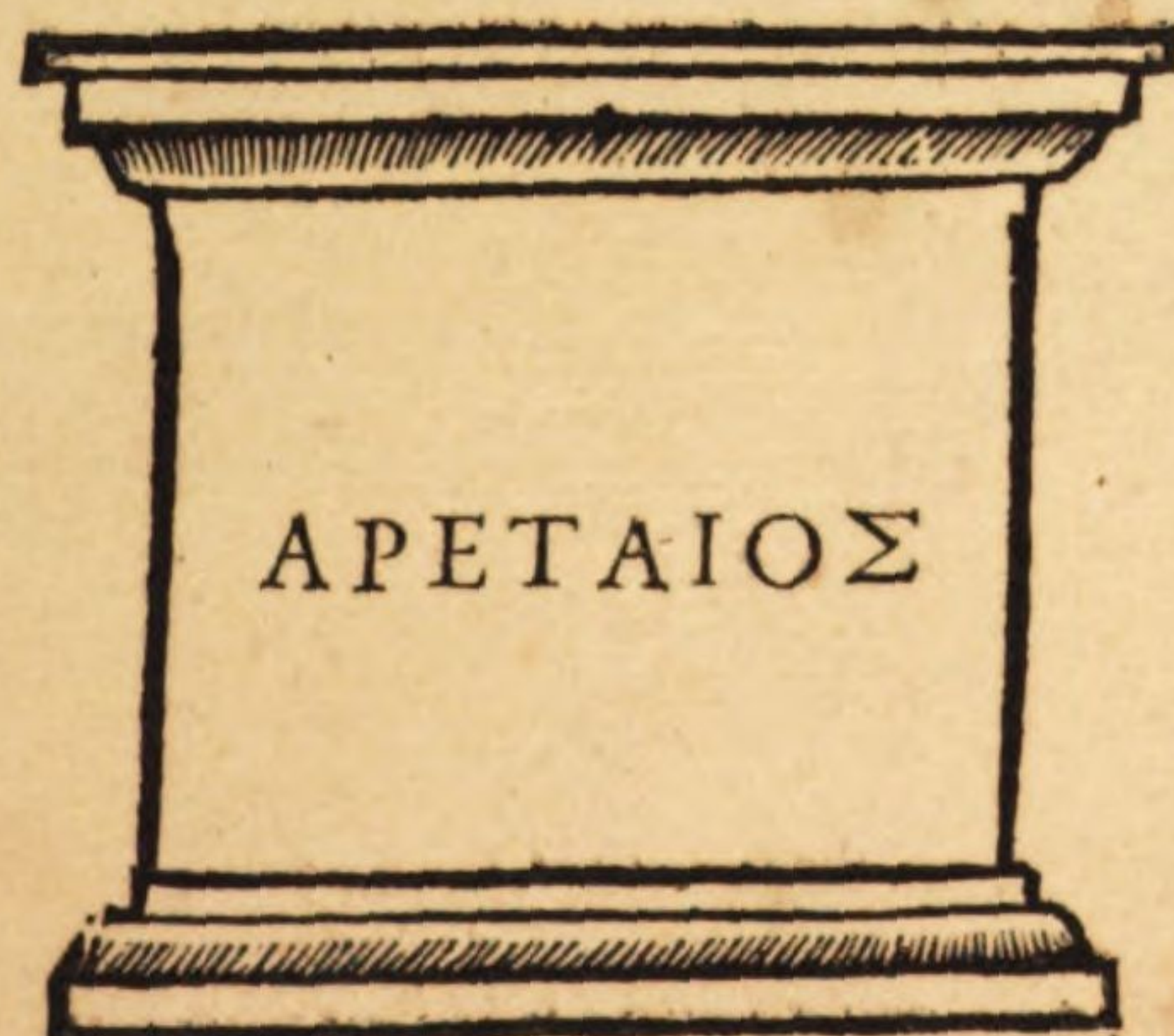
MORBORUM

LIBRI QUATUOR.

Cum Commentariis integris **PETRI PETITI** Medici Parisiensis, atque Clarissimi **JOANNIS WIGGANI** doctis & laboriosis Notis & Celeberrimi **MATTAIRII** Opusculis in eundem, tandemque Eruditissimi atque Celebratissimi **DANIELIS WILHELMI TRILLERI** Observationibus & Emendatis.

EDITIONEM CURAVIT

HERMANNUS BOERHAAVE.

LUGDUNI BATAVORUM,

Apud **JANSSONIOS VANDER A2**, MD CC XXXV.

Cum Privilegio Ill. ac Præpot. Ordinum Hollandiæ & West-Frisiæ.

ALPHABET

ALPHABET

ALPHABET

ALPHABET

ALPHABET

ALPHABET

ALPHABET

ALPHABET

ALPHABET

ALPHABET

ALPHABET

ALPHABET

ALPHABET

ALPHABET

ALPHABET

ALPHABET

ALPHABET

ALPHABET

ALPHABET

PRIVILEGIE.

DE STATEN VAN HOLLAND & WEST-FRIESLAND doen te weeten: Alzoo Ons te kennen is gegeven, by de Jansloons vander Aa, Burge- ren & Inwoonders der Stad Leyden, dat sy, onlangs, voor een groote somme gelds, gekogt hadden in de Assortiment verkooping van wylen bunnen Oom Pieter vander Aa, alle de Exemplaren, met het Regt van Copey, van zeker Boek, genaamt Aretæi Cap- padocis de Causis & Signis acutorum & diuturnorum Mor- borum Libri quatuor, De Curatione acutorum & diuturnorum Morborum Libri quatuor, cum Commentariis integri Petri Petiti, Medici Parisiensis, atque Clarissimi Joannis Wiggani doctis & laboriosis Notis, & Celeberrimi Mattairii Opuiculis in eundem, tandemque Eruditissimi atque Celebra- tissimi Danielis Wilhelmi Trilleri Observationibus & Emen- datis, Editionem curavit Hermannus Boerhaave, Gr: & Lat. in Folio. Als mede, dat sy Supplianten reets gedrukt hadden, & ten deele, nog bezig waren met het drukken van deze navol- gende Boeken: te weeten, van Johannes de Gorter, A. L. M., Doctor & Professor Medicinæ te Harderwyk, de Perspiratione insensibili Sanctoriana Batava Tractatus, tweede Druk, considerabel vermeerderd & verbeterd, in quarto; De Se- cretione Humorū e Sanguine, ex solidorum fabrica præ- cipue & Humorū Indole demonstrata, in quarto; Medici- næ Compendium in Usū Exercitationis domesticæ dige- stum, in quarto, twee Deelen; En, de Gezuyverde Heel- konst, ter Onderwyzinge van den leerenden & konstoeffe- nenden Heelmeeſter, in Octavo; Als ook, De Wegwyzer der Eenvuldigen, door Jaspar de Hartogh, derde Druk, ver- meerderd & verbeterd, in Octavo; Dog alzoo sy Supplianten bedugt waren, dat eenige nydige of baatzugtige menschen, t' zy binnen of buyten 's Landts, hen de voorn: werken zouden mogen komen na te drukken, waar door sy van alle bunne groote kosten zouden versteecken wesen: ZOO keerden sy Supplianten zig, met de diepste nederigheyd, tot Ons, ootmoediglyk verzoekende Ons Oâroy, om de voornemde Werken, voor den tyd van Vyftien eerst agter een volgende Jaaren, met sectasie van alle andere, alleen hier te Lande te mogen drukken, uyt te geven & te ver- koopen in zoodaartige Taalen & Formaat, als de Supplianten voor hun Intereſt best oirbaar zouden vinden, met expreſs verbod, waar by aan allen & eenen jegelyken buyten hen Supplianten, of die hun Aetie of Regt mogten verkrygen, door Ons verboden worde, de voorsz. werken, in eenigerhande taal te drukken, na te drukken, te doen naa drukken, uyt te geven, te verkopen of te verhandelen, in 't groot nog klein, in 't geheel nog ten deele, nog onder pretext van vermeerdering, verbetering, verande- ring van naam, valsche teken, ofte boedaartig het ook genaamt zoude moge worden, of in eenigerhande taal of taalen buyten de- zen Lande gedrukt werdende, dezelve niet te mogen inbrengen, te verhandelen of te verkoopen, t' elkens, op verbeurte van alle de nagedrukte, uytgegeeven, ingebragte, verhandelde ofte verkogte Exemplaren, midtsgaders daar & boven een boete van drie duy- zend guldens, by Ons tegen de contraventeurs te stellen, zoo dik- wils & menigmaal sy dit doen: ZOO IS 'T, dat Wy de zake & 't voorsz. verſoek overgemerkt hebbende, ende geneegen wesende ter bede van de Supplianten, uyt Onſe regte Wetenſchap, ſouve- raine Magt & Autoriteyt, dezelve Supplianten geconſenteert, geacordeert, & geoâroyeert hebben, conſentieren, accorderen & oâroyeren haer by dezen, dat sy, geduyrende den tyd van vyftien eerst agtereen volgende Jaaren, de voorsz. Boeken, genaamt Aretæi Cappadocis de Causis & Signis acutorum & diuturno- rum Morborum, Libri Quatuor; De Curatione acutorum & diuturnorum Morborum, Libri Quatuor, cum Commeh- tariis integris Petri Petiti, Medici Parisiensis, atque Clarissi- mi Joannis Wiggani doctis & laboriosis Notis, & Celeberri- mi Mattairii Opuſculis in eundem, tandemque Eruditissimi atque Celebratissimi Danielis Wilhelmi Trilleri Observationi- bus & Emendatis. Editionem curavit Hermannus Boerhaa- ve, Gr: & Latine, in Folio. Als mede, Johannes de Gor-

ter, A: L: M: Doctor & Professor Medicinæ te Harder- wyk, de Perspiratione insensibili Sanctoriana Batava Tracta- tus, tweede Druk, considerabel vermeerderd & verbeterd, in Quarto. De Secretione Humorū e Sanguine ex solidorū fabrica præcipue & Humorū Indole demonstrata, in Quarto. Medicinæ Compendium in Usū Exercitationis domesticæ digestum, in Quarto, 2 deelen. En, de Gezuyver- de Heelkonst, ter Onderwyzinge van den leerenden & konst- oeffenenden Heelmeeſter, in Octavo. Als ook, De Weg- wyzer der Eenvuldigen, door Jaspar de Hartogh, derde Druk vermeerderd & verbeterd, in Octavo, in diervoe- gen, als zulx by de Supplianten is verzogt, & hier vooren uyt- gedrukt ſtaet, binnen den voorsz. Onſen Lande, alleen zullen mo- gen drukken, doen drukken, uytgeeven ende verkoopen: verbieden- de daar omme allen ende eenen jegelyken, dezelve Boeken, in 't geheel, ofte, ten deel, te drukken, naa te drukken, te doen naa- drukken, te verhandelen of te verkoopen, ofte, elders naagedrukt, binnen den zelven Onſen Lande te brengen, uyt te geven, ofte te verhandelen & verkoopen, op verbeurte van alle de nagedruk- te, ingebragte, verhandelde ofte verkogte Exemplaren, ende een Boete van drie duyzend guldens, daar & boven, te verbeuren, te appliceren Een Derde-part voor den Officier, die de Calange doen zal, Een Derde-part voor den Armen der Plaats, daar het Casus voorvallen zal; ende het reſterende Derde-part voor de Suplian- ten, en dit t' elkens zoo menigmaal als dezelve zullen werden ag- terbaalt: alles in dien verſtande, dat Wy de Supplianten met dezen Onſen Oâroye alleen willende gratificeren, tot verhoedinge van baare ſchaade, door het naadrukken van de voorsz. Boeken, daar door, in genigen deele, verſtaan; den innehouden van dien te au- thoriseren, ofte, te advoueren, ende, veel min, dezelve onder Onſe proteſtie & beſcherminge, eenig meerder Credit, aanzien of te reputatie te geven, nemaal de Supplianten, in cas daar inne yts onbeoorlykx zoude inſtuëren, alle het zelve, tot baren laſte, zul- len gebouden wesen te verantwoorden; tot dien eynde wel expreſſe- lyk begèrende, dat, by aldien ſy dezen Onſen Oâroye voor dezel- ve Boeken zullen willen ſtellen, daar van gene geabbrevieerde ofte gecontrabeerde mentie zullen mogen maaken, nemaal gebou- den wesen, het zelve Oâroy in 't geheel, & , zonder eenige Omiffie, daar voor te drukken, ofte te doen drukken; ende dat ſy gebouden ſullen zyn, een Exemplaar van yder der voorsz. Boe- ken, op groot Papier, gebonden & wel geconditioneert, te bren- gen in de Bibliothecq van Onſe Univerſiteyt tot Leyden, binnen den tyd van ſes weken, na dat ſy Supplianten dezelve Boeken zul- len hebben beginnen uyt te geven, op een Boete van ſes hondert Guldens, na expiratie der voorsz. ſes weken, by de Supplianten te verbeuren ten beboeve van de Nederduyſche Armen van de Plaats, alwaar de Supplianten woonen, & voorts, op pene, van, met 'er daad, verſteken te zyn van het effect van dezen Oâroye; Dat ook de Supplianten, ſchoon, by het ingaan van dit Oâroy, een Exem- plaar geleverd hebbende aan de voorsz. Onſe Bibliothecq, by zoo verre ſy, geduyrende den tyd van dit Oâroy, dezelve Boeken zou- den willen berdrukken met eenige Obſervatien, Noten, Vermeer- deringen, Veranderingen, Correſtiën, of anders, hoe genaamt; of ook in een ander formaat; gebouden zullen zyn wederom een ander Exemplaar van dezelve Boeken, geconditioneert, als voo- ren, te brengen in de voorsz. Bibliothecq, binnen dezelve tyd, & , op de boete & penalityt, als voorsz, & daar van beoorlyk te doen blyken; alles op pene van het effect van dezen te verliesen; Ende ten eynde de Supplianten dezen Onſen Conſente & Oâroye mogen genieten als naar behooren, laſten Wy allen ende eenen je- gelyken, dien het aangaan mag; dat ſy de Supplianten van den innehouden van dezen, doen, laaten ende gedoogen, ruſtelyk, vredelyk & volkomentlyk genieten ende gebruyken, ceſſerende alle belet ter contrarie. Gedaan in den Hage, onder Onſen grooten Segele, hier aan doen bangen op den ſeventienden September, in 't Jaar onſes Heeren ende Saligmakers Duyzend ſevenhondert vyf & dertig.

J. G. V. BOETZELAER. vt

Ter Ordonnantie van de Staten

WILLEM BUYS.

Aan de Supplianten zyn, nevens dit Oâroy ter handen geſtelt, by Extract Authenticq, Haar Ed: Gr: Mo: Reſolutien van den 28 Juny 1715, & 30 April 1728; ten eynde, om zig daar na te reguleren.

AND P. B. T. A. T. O. 1

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

CHICAGO, ILLINOIS

AT THE UNIVERSITY OF CHICAGO

BRABANDER, J. T. 1872

INTERESTS IN THE

CAROLINE T. 1872

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

AMPLISSIMO, NOBILISSIMOQUE,
VIRO,
D. JOANNI^{VANDEN}BERGIO,
J. C. MUNERE CONSULARI IN REP. LUGDUNO-
BATAVA, SUMMA CUM LAUDE UNDECIES
JAM FUNCTO,
AGGERUM, ET VIARUM
PUBLICARUM, IN RHENOLANDIA
PRAEFECTO,
ET IBIDEM PRAETORI SUMMO,
OLIM REGENDIS
BRABANTIAE ET FLANDRIAE
REBUS NOMINE INVICTISSIMI
IMPERATORIS
CAROLIS SEXTI
SUMMA CUM POTESTATE LEGATO,
VIRO DE REPUBLICA ET ACADEMIA
PRAECLARE MERITO,
HERMANNUS BOERHAAVE.

Rata memoria quotidie mecum
repeto liberalis amicitiae docu-
menta, quibus, sponte Tua, me,
nullo prius officio erga Te cogni-
tum, beasti. Annos enimvero
quadraginta plures peregi, post-
quam audendi Autor, deinde semper autoritate
Tua me, & beneficentia, firmasti. Eo fane tem-

D E D I C A T I O.

poris decursu, prioribus addendo alia, amore, consilio, re, id præstitisti, ut fortunarum Te mearum fabrum eximium colam, atque agnoscam publice. Prius enim cum Gravissimo, Nobilissimoque, Viro, DANIELE ALPHENO Simonis, quem dignitatis & virtutis paritas Collegam Tibi dederat, & amicum conciliaverit sincerum, constantemque, certavisti, uter utrum benefico in me studio superaret. Illo autem humanis exempto, cujus Sanctissimæ memoriæ obstricta mea pietas grates assiduo persolvit, solus perrexisti amborum beneficentiam erga me perpetuam facere, & augere. Igitur gaudeo de oportunitate nata, qua datur diu quærenti devinctissimum profiteri animum, gratissimumque testari, palam. Inscriptio hujus Autoris Tuo nomini pignus esto acceptum Tibi, quamvis exiguum, venerationis, qua virtutes Tuas prosequor, gratique animi, quem meritis erga me Tuis debeo. Faxit DEUS, diu lætus populo Batavo intersis, patriam capeffas, Literatos foveas! Leydæ 17¹⁵/₆30.

PRÆ

P R Æ F A T I O.

Rtem medendi, ex Autoribus prius edoctus, qui contulit cum observatis Clinicis, experietur, semper in duas potissimum, easque vehementer differentes inter se, sententias secessisse Medicos. Horum quippe plurimi putant, vim intelligentiæ humanæ adeo penetrabilem, ut intenta idearum, sponte animo obversantium, contemplatione discere queat, non modo vitæ rationem omnem atque sanitatis, imo vero & morbos, causas horum, eventa, quin & remedia quoque, certumque tandem curandi modum. Verum hi, postquam medicinæ exercendæ operam dabant, deploravere cito paupertatem ingenii, sollicitique cogeantur circumspicere ad experimenta rerum; ut usu saperent. Alii ergo vias ingressi, quæ duxerant ad primam disciplinæ hujus, antea ignotæ, inventionem, totos se dederunt fideliter observandæ naturæ hominis per unicum sensuum usum; vitæ, sanitatis, morborum, sanationis, mortis, imo & mortuorum, apparitiones sedulo annotabant; dumque felices notaverant eventus, minusque lætos, tandem vi memoriæ, & rationis disputatione, ex multitudine singularium lento gradu, nisuque prudenti, incipiebant generale quid condere, quod promere dein possent. Itaque caute, & circumspecte, talia sanandis applicantes ægris, addendo quid novi semper, aut demendo, corrigendo priora crebro, sera tandem experientia, longa die, inceperunt assequi facultates sano corpori proprias, aliarumque rerum in machinam humanam potestatem. Tumque demum constitit, vitæ, Sanitatis, morbi, mortis, Sanationis, certum haberi modum, & stabiles leges, quæ penitus perspectæ docent, quid fieri oporteat, quibusque usus sit, ut morbus caveatur, aut sanetur. Quo pressius quis naturæ solius vestigia hic lequitur, eo felicius mederi visus est. Ideoque prisca medicina, hæc vero Græca nobis, eo sincerior, quo minus opinionum commentis, & sectarum litibus, obnoxia, quam recentior, cui temporum inquinamenta perpetuo accesserant. Effecerat hæc veritas, ut docendo admotus *Hippocratem* laudarem discipulis, & post hunc præclarum *Aretæum*. Quia vero hujus vix dabatur copia, cogitare incepti primo de evulgandis Medicis, qui præter *Hippocratem* & *Galenum*, Græco sermone scripserant: quum uniti simul duo illi Principes, Charteriana industria facile comparandi, postulare viderentur & cæteros quoque grajos suis jungendos volumi-

P R Æ F A T I O.

nibus: ut ita Bibliotheca Græcorum medentium haberetur completa. Ipse quidem tum temporis animosus rem aggredi instituebam. Sed brevi post hæc otio carebam, & secessu, adeo ad hæc necessariis, obrutus quotidie crescentibus magis, neque evitandis, negotiis. Quare egregium Virum, ut aliis in artibus, ita in sapientia præcipue medica, versatissimum, *Joannem van Groeneveld*, Juris Utr. Doctorem & Medicinæ, nunc Senatorem, & Judicem Urbanum, excitavi, ut vellet mecum una sustinere negotium, quod, collatis consiliis, una dein destinaremus publico. Ille id alacer est aggressus, feliciter quoque absolvit, ut totus quidem textus Græcus, & Latina versio, ut hic jam offertur, impressus fuerit anno hujus seculi decimo nono, una cum subnexus notulis.

Tum incepti digerere, quæ acceperam Clarissimi *Petiti*, Ceberrimo *Menagio* memorata, & a Claro *Daniele Clerico* adeo desiderata, commentaria integra in hunc Autorem. Quum interea Vir in Arte Medica inclytus, omnique scientia, & virtute excellens, *Richardus Meadius* me donavit *Aretæo*, quem ediderat Vir Celeberrimus *Joannes Wigan*, simul addidit, trecenta modo exemplaria impressa non obstitura editioni, quam affectabam. Id Junii trigesimo anni vigesimi quarti hoc seculo contigit. Gavissus dolui! lætabar, nobili Scriptori Medico, per industriam, & Sapientiam Eximii *Wiggani* accessisse omne id pulchri, quod a peritia in Lingua Græca, eruditione medica, diligentia, & acumine ingenii solertissimi afferri poterat; publico hinc gratulans mihique. Dolui, me jam prius curavisse imprimendum hunc Autorem; scripsique, in Angliam datis literis, me, si id scivissem ante absolutionem jam factam nostræ impressionis, nunquam hanc moliturum fuisse, sed libenter voluisse omnia *Petitiana* Eximio *Wiggano* donare. Idem id egregio Viro, coram dixi, cum dulcissimo me alloquio honoraret. Singulari Ille humanitate obtulit, deditque, mihi exemplum descripti codicis Vaticani, quod Romæ conscribendum sibi curaverat, atque petenti veniam ultra ex editione sua in meam transferendi, quod vellem. En ortum hujus nostræ editionis, in qua procuranda nulla mihi laus, nulla debetur gratia. Conatus sum evulgare Autorem necessarium Auditoribus meis, neque tamen eo sane tempore usquam venalem. Addere institui, quæ illustrando illi corradere aliunde potui. Eo contentus unice nihil prorsus de meo addere ausus sum: novi, me neque instructum dotibus ad hanc rem requisitis, & carere tempore necessario. Igitur textus Græcus hic impressus juxta nitidam

P R Æ F A T I O.

Goupyli editionem. Versio Latina addita, quam *Henricus Stephanus* edidit in Principibus Medicorum; quæ est illa ipsa completa, quæ prius prodierat ab Anonymo, quem *Goupylum* Eruditi alii suspicantur; sed *Celsum Crassum*, *Junii Crassi* filium, ex *Goupyli* editione vertentem, *Petitus* asserit. In notulis subjunctis habentur, quæ, Princeps Literatorum, *Josephus Scaliger* adscripserat margini sui libri ex editione *Henischii*, quem librum postea magnus *Joannes Gerardus Vossius*, deinde *Isacus Vossius*, habuit, unde jam Bibliotheca Academica Reip. nostræ possidet. Sunt hæc emendationes fere quinquaginta per totum librum. Præterea ibidem correctiones *Petiti* ex manuscriptis, ingeniove, apponuntur, ut & conjecturæ; quin & quam brevissimo compendio ea, quæ ex *Petito* textui intelligendo sufficerent. Tum & *Goupyli*, & *Henischii*, varia ad Scripturam Græcam. Id curabam: ut Lector subsistens forte ad obscuriora, uno intuitu hæc adminicula coram cerneret. In altera notularum parte unico notantur verbulo varietates in versione, *Junii Pauli Crassi*, *Henischii*, *Petiti*, *Scaligeri*. Post textum Autoris ita absolutum curavi subnectendos Clarissimi *Petri Petiti* integros commentarios, tamdiu promissos, expectatosque, quibus conscribendis tot annos, tot labores impendit, de quibus præfatio Autoris ipsa omnino videnda. Atque ita tandem satisfactum proposito Clarissimi Scriptoris, votisque Medicorum & Literatorum. Anni quidem sunt elapsi triginta & duo fere quum hoc Scriptum aere suo redemerat Celeberrimus *Joannes Jenson* a quodam Typotheta qui victum artis hujus opera quæritabat in Typographia *Pauli Schelti* Hagæ Comitum. Ille vero referebat, se id manuscriptum volumen reperisse in cistella, Lutetiis Parisiorum Hagam delata, cum vili supellectile ab anicula matertera in Galliis defuncta, cujus paupercula ad eam hæreditas pervenerat.

Addidi dein illa omnia, quæ Eximius *Wigganus* summa diligentia, successu felicissimo, Illustrando *Aretæo* protulerat pulcherrima ad literarum studia, artemque medicam; sola excepta versione, quam elaboravit optimam: quia jam dudum fuerat absoluta impressio textus nostræ Editionis priusquam prodiret *Wigganiana*. In his reperire est quidquid desiderari potest ad Historiam editionum hujus Auctoris, ætatem ejus, sectam, scientiam Anatomicorum, curandi rationem. Videmus hic Catalogum variarum lectionum (a pag. 466. ad 485.) summa cum cura & fide concinnatum, atque observationes acerrima quidem conscriptas solertia in easdem (a pag. 485. ad 509.) In gratiam Li-

P R Æ F A T I O.

teratorum additur & Viri Celeberrimi, *Michaëlis Mattairii* Commentarius de Dialecto *Aretæi*, ordine Alphabetico; Index Græcus Ejusdem, in quo voces, loquendique formæ, *Aretæo* propriæ, nec adeo notatæ Lexicographis; Appendix ad hunc Indicem; Dissertatio de *Aretæi* Syntaxi & Stylo; conjecturæ de quibusdam *Aretæi* locis, quorum suspecta lectio; Variantium Lectionum Appendix.

Denique Doctissimi, & Clarissimi *Danielis Wilhelmi Trilleri* conjecturas & emendationes in *Aretæum* subnexui, quas Ille in actis publicaverat Lipsiensibus, aliasque præterea, quibus ad me datis me honoravit, hancque splendide ornavit editionem.

Indicem tandem rerum medicarum copiosissimum in *Aretæum* elaboratum a Medico peritissimo & diligentissimo, *Pellerino*, offero: in quo Medicinæ studiosi uno intuitu cernunt, quidquid de quacunque cujusque morbi proprietate Auctor scripsit.

His igitur, commilitones, præclarorum Virorum laboribus uti, frui, potestis, leviaque hinc inde Typorum vitia æquibonique ferre, quæ in minutiis Græcis vix vigil quis vitaverit.

CLARISSIMI VIRI,
D. WIGGAN
PRÆFATIO,

Varias *Aretæi* Editiones, & quid in Ejus
editione præstitum sit, recensens.

ARETÆI Scripta hæc, priusquam Græce lucem vidissent, Craffi Latina Versio. Latine prodierunt, Junio Paulo Craffo, Professore Patavino, Interprete; Venetiis impressa, A. D. 1552. in 4.to In Præfatione Interpretationi suæ annexa habet Craffus; Forte Liber quidam Græce manu scriptus, veterrimus & cariosus, in manus meas incidit. In fronte Libri nomen Autoris inscriptum erat, *Aretæi* videlicet *Cappadocis*. De Morbis agebat, qui singulatim humani corporis membra corripunt. Ipsum avide, ut mihi moris est, & ter & quater perlegi. Perlectus Liber, cum gaudio, tum mœrore, animum perfudit meum; quippe gavisus sum tam egregii Autoris Librum, qui vetustatis injuria hominumque socordia in tenebris tot sæcula jacuisset, in lucem Dei beneficio fuisse vindicatum: indolui vero non mediocriter, ipsum non sanum, non integrum, sed multis mendis inquinatum, multis magnisque vulneribus concisum & laceratum, ad manus nostras delatum esse. Cæterum hæc fragmenta colligere, utque pluribus usui forent, Latina facere ac publicare satius esse judicavi, quam ea in totum carie, tineis, situque deleri permittere. Post *Aretæi* laudem hæc deinde adjicit: Quam multos in eo transferendo labores tulerim, quantum temporis atque olei absumserim, vix queam dicere; quum plurimis undique vulneribus confossus esset. Ex tribus tamen collatis Exemplaribus multa, quæ deficiebant restitui: quæ erant depravata, castigavi: quæ confusa erant, in ordinem redegi: per conjecturas etiam certissimas ab Artis Medicæ peritia desumptas non paucos locos Librarium incuria vitiatos antiquæ & sanæ lectioni restitui. De quibus autem ambigebam, neque sinceram veritatem eruere mihi que penitus satisfacere poteram, eos *Asterisco* notavi, aliorumque judiciis pensandos castigandosque reliqui; utque in summa dicam, quantum huic Libro opis attulerim, qui candida mente & livore purgata ipsum curiose lectitabunt, & cum Græcis Exemplaribus conferent, facileprehendent. In Margine Libri variantes paucule Lectiones inveniuntur, non Græce, sed Latine tantum conscriptæ. Cæterum in hac Craffi Editione, Libri de Diuturnorum Morborum Curatione

tione Secundi *Capita* quinque, secundum *scilicet*, tertium, quintum, sextum, atque septimum *desiderantur*; quæ postea in aliis *Editionibus*, tam *Græce*, quam *Latine*, loco suo restituta sunt.

Quæ-
nam hu-
jus ope-
ris par-
tes in
omni-
bus de-
sint E-
ditioni-
bus.

Utinam & aliæ hujus operis, quæ desunt, partes e tenebris erui, & cum his quæ supersunt in corpus unum atque perfectum resarciri possent; cum manca hæc & miseris modis lacera membra perito cuique arbitro tam exquisita arte elaborata, tam vel in hac mutilatione pulchra videantur, ut ea nulli etiam integro Antiquitatis Monumento posthabeant. Nam in Libris omnibus Manuscriptis, quos vel ego vidi, vel Editores cæteri, non occurrunt de Causis & Signis Acutorum Morborum Libri Primi Capita prima quatuor, neque principium quinti; in Libro de Diurnorum Curatione Primo, desunt prorsus Caput sextum, atque septimum, principium etiam & finis octavi, dehinc autem nonum, decimum, undecimum, ac duodecimum, item decimi tertii principium & finis, decimi quarti finis, penitus denique decimum quintum, & decimum sextum; in Libro Secundo de Diurnorum Curatione, deficit Caput primum, quartum, septimi finis, octavum, nonum, decimum, undecimum, cum principio duodecimi. In variis autem totius Operis partibus videntur deficere non modo verba quædam, sed & plurimæ quandoque Lineæ. Porro in Libro de Acutorum Curatione Primo, Caput septimum (de Angina scilicet medenda) in fine mancum esse, in aliqua vero parte saucium Caput secundum Libri Secundi de Diurnorum Curatione (ubi de Diabete agitur) quod ab aliis Editoribus haud annotatum est, proba-
a) Vid. vi^a ex Aëtio, qui Aretæum, nonnisi in duorum istorum Affectuum tra-
Notas ctatione, nominat; & ex eodem quædam se depromere testatur, quæ in
ad cal- his jam reperiri nequeunt. Caput etiam sextum Libri de Curatione Diu-
cem turnorum Secundi, uti conjicio, minime integrum est, sed potius maxima
Versio- nis ho- rum Ca- pitum. ex parte mutilum.

Græca
Goupy-
li Edi-
tio.

Aretæum Græce primum edidit Jacobus Goupylus, adjectis iis Libri postremi Capitibus quinque, quæ in Crassi Versione desiderabantur. Græca e MS. in Galliarum Regis Bibliotheca se expressisse testatur, duorum aliorum Codicum ope, quorum unum suis sumptibus comparaverat, alterum e Capelli Musæo depromserat. Exemplar hoc Parisiis nitidissime excusum est, A. D. 1554, in 8vo, apud Adrianum Turnebum, Typographum Regium. Quin & maximam in hac Editione curam impendit Goupylus, utpote cum perpauca hic Typographorum Errata occurrant, & trium istorum Codicum Collatione sententiæ plurimæ depravatæ castigentur, & in fine Libri Variantes adjiciantur Manuscriptorum Lectiones, cum conjecturis aliquot non contemnendis.

Latina
Goupy-
li Edi-
tio.

Eodem anno, scilicet 1554, post Græca tamen publici juris facta, Crassi Interpretatio Parisiis edita est, apud Guilielmum Morelium, & Jacobum Puteanum, in 8vo. Huic Annotationes locorum subjiciuntur, qui in Aretæi Codice Græco ab Interpretatione Crassi discrepant; Autore, G. M. T. quæ Notis nostris ad Varias Lectiones intermixtæ reperiuntur. Hic item Capita illa quinque, quæ Crassus non verterat, jam primum Latine traducta sunt. Anonymum hunc fuisse Goupylum vix dubitari potest.

Latina
Henrici
Stepha-
ni Edi-
tio.

Juxta proxime memoratam Editionem, Latinam Aretæi Versionem, inter Medicæ Artis Principes impressit Henricus Stephanus, Anno 1567, in fol. omissis tamen Notulis, quæ sub fine Anonymus iste Editor adjecerat.

Secun-
da Crassi
Versio
Latina.

Crassi Versio ab ipso recognita, traductis etiam ab eodem Capitibus quin-

quinque, quæ in priore ejus Editione deerant, Basileæ, apud Petrum Pernam, Anno 1581. in 4to, primum impressa est: licet a Crasso, ut ex Epistola ejus ad Lectores data patet, Anno 1555. absoluta fuerit. Verum hæc in publicum non produsse ante Annum 1581. mortuo jam Paulo Crasso, constat ex Typographi ad Lectorem Epistola, ubi hæc leguntur; Ediderat jam ante Junius Paulus Crassus Aretæum a se e Græco in Latinum versum, Venetiis: nunc vero, ab ipso ante obitum recognitum, & multis Capitibus ex Græco Exemplari auctum, (ut in Præfatione scribit) filius ejus Celsus ad nos misit.

Omniū postrema est Editio, quæ Græco-Latine prodit, Augustæ Vindelicorum, Anno 1603. in fol. In prima Libri pagina hæc Aretæi scripta prædicantur esse Græce & Latine conjunctim edita, tribus MSS. Codicibus, Veneto, Bavarico, Augustano, collatis; cum Commentario, quo obscura doctrina de nominibus & parte affecta morborum singulorum cum suis signis perspicua Methodo illustratur, Autore Georgio Henischio B. Medico Augustano. In Præfatione sua dicit hæc Henischius: Tria inspexi Manuscripta, Venetum, Bavaricum, & Augustanum. Idem est initium in Augustano, quod in Lutetiano Exemplari: deficient autem in illo sex^a Capita, quæ desiderata in prima Editione. Venetum, & Bavaricum contractius est, utrumque a sexto Capite ætæi τὸν δὲ de-
mum incipiens, & sex illis Capitibus similiter carens. Hæc vero Capita, quæ non alibi, quam in Regio Codice, reperiuntur, genuina esse non sine causa ambigo; Aëtius enim sermone 11. cap. 1. de Diabete agens, Optima, inquit; (ut ait Aretæus) est in dolio facta evaporatione ad exsudandum, eo modo ut caput extra dolium promineat, frigidumque aerem attrahat, reliquum vero corpus omne calefiat. Id autem in Capite de Diabete, quo Aretæus auctor redditur, non continetur: contineri deberet, si legitimum esset. Idem de reliquis judicium. Quinam autem hic est argumentandi modus? Annon in Aretæo partes Capitulorum passim, perinde ac Capita integra, desunt? Annon etiam in curanda Angina, prout supra monuimus, verba Aretæi ab Aëtio proferuntur, quæ in hoc Libro nusquam legimus? Eodem itaque jure Caput illud de Angina, tanquam spurium, repudiare potuit. Verum in istis Capitibus scriptionis similitudo, & medendi norma eadem, quæ in cæteris usurpatur hujus Libri partibus, minimum dubitandi locum relinquunt, quin eidem quoque Autori adscribi debeant. Quid quod ea, ut in Regio, ita & in Harleyano Codice (de quo infra loquemur) inveniamus. De Editione sua hæc amplius Henischius; Addidi autem Conversionem Junii Pauli Crassi, Medici & Professoris Patavini. Pauca quædam inserta Textui Latino, & diverso charactere impressa sunt, ex Notis Anonymi Galli. In Margine Variæ sunt Lectiones, partim annotatæ a Jacobo Goupylo, partim ex Codice Augustano. Item ne imperfectus esset (inquit) Aretæus, & ad usum minus accommodatus, colores illius oblitos purpurisso Galeni, & Alexandri Tralliani, imprimis vero Pauli Æginetæ, reconcinnare, & mancum suis partibus absolvere volui, nec temere; multa enim sunt apud Æginetam locis aliis, quæ ex Aretæo desumpta esse constar. Hoc negotii sane & inani-
ter suscepit, neque feliciter exsecutus est: cum Autores ab eo memorati in manibus doctorum vulgo haberentur, neque Aretæo ullo modo essent, vel in medendi, vel in scribendi genere, similes; Paulum vero, licet Aretæi mentionem faciat, vix quicquam ex eo hausisse deprehendo; plurima certe, & ea magni momenti, tum in describendis tum in curan-
dis

Græco-
Latina
Hen-
schii
Editio.

a) Error
hic He-
nischii
est; nam
quinque
tantum
Capita
in Secun-
da Edi-
tione
adjecta
sunt.

dis morbis, Dialecto tantum immutata, in Libros suos transcripsit Aëtius; quæ loca ad imum Latine nostræ Versionis passim annotavimus. Ceterum Henischius Opus hoc Typis quidem satis nitidis (etenim Græci his, quibus in hac Editione utimur, haud dissimiles sunt) excusum publico dari curavit: verum in obeundo suo munere ita se gessit, ut summæ possit, vel incuriæ, vel inscitæ, vel utriusque, merito accusari. Nam præterquam quod elegantissimo huic Autori Commentarios nonnisi jejunos admodum atque futes attexuerit, Textum ipsum, tribus licet MSS. instructus, vix uno, ni fallor, emendavit loco. Tria hæc MSS. in fronte Libri ab eo collata dicuntur; sed Editorem ea tantum, ut in Præfatione inquit, inspexisse crediderim. Quod ad Venetum & Bavaricum attinet, nullæ annotatæ sunt ex iis Variæ Lectiones, cum se eas, quæ in Margine sunt, excerpisse dicat, partim ex Goupyli Editione, partim ex Codice Augustano. In hoc quidem conferendo, non modo ingenti illum accuratione, sed & fide & velut religione quadam usum esse facile crederes, cum quæ Librariorum manifestissima sunt errata, & vel Accentuum differentias, pro variis Lectionibus apponat. Verum hæc omnes non ita magno in numero sunt, ut mihi, qui duos Codices MSS. cum Libris Editis contulerim, & animadverterim quot quantæque in his occurrant discrepantiæ, magnam is in hac re videatur adhibuisse diligentiam. Porro, nescio qua animi perversitate, verba quædam e Textu expulit, quæ & Autoris sensui optime congruunt, & intellectu sunt facillima; in eorum vero locum quasdam inanes literas substituit (nam voces quidem Græcæ, nedum legitimæ Lectiones, neutiquam vocandæ sunt;) & quamquam in Augustano Codice Lectiones aliquot reperiantur haudquaquam rejiciendæ, quarum pars in Textum admitti possit, pars etiam debeat, tamen harum nullam, quasi malo quodam fato, illuc inseruit. Immo Textum adeo non illustravit, ut leviuscula omnia, sive in Literis, sive in Accentibus, errata ex Goupyli Editione in suam fideliter transferri, & alia insuper incredibili numero, per solitam Typographorum negligentiam, irrepere sit passus. Latinam quidem Versionem sine minima emendatione reliquit.

Petri Petiti, Medici Parisiensis, in Aretæum Observationes brevi prodituras, sibi que inscriptas testatus est Menagius ad Laërtium, 1692. editum, p. 253. sed necdum produsse illas intellexisse se dicit Fabricius^a. De Petiti hujus hæredibus curavi ut quæreretur Parisiis, eo consilio ut ali-
 a) Biblioth. Græc. L. 4. Pag. 102. quid de his Observationibus amplius cognoscerem; sed quinam fuerint illi, certior fieri non potui. Nusquam vero, cum Fabricio, puto exstare Editionem Parisiensem Aretæi Græco-Latinam, in 4to. quam auctam Petri Petiti Annotationibus memorat Merklini Lindenius renovatus, A. 1686. editus.

Quid in hac Editione præstitum sit.

Quod ad hanc Editionem attinet, id equidem oneris suscepi impulsu solo Viri Clarissimi Johannis Freind, qui Autorem hunc, licet in doctorum manibus rariorem, inter Græcos tamen & ingenio & arte præstantissimum, in Re Medica ipse scriptis exornanda non minus eloquens & accuratus, quam in ea exercenda experiens atque felix, publicandum mihi emaculandumque commendavit. Id profecto tres circiter abhinc annos aggressus sum, & quid in hac re præstiturus essem Literatis exposui; multo autem maturius e Typographeo exisset Aretæus, nisi proposito meo obstitisset valetudo perquam infirma. Nam in hujusmodi negotiis labor haudquaquam tenuis est, utut tenuis sit gloria. Græcum Aretæi Exemplar cum apud Bibliopolas ne quidem unum reperiri posset, & pauca ea, quæ

quæ in privatis Bibliothecis erant, a Viris doctis pariter & curiosis maximo in pretio haberentur, Græca hæc omnia manu mea exscripta prælo commisi. Ea ut pristino suo nitori, si ita fieri posset, quadantenus restituerentur, studium curamque haud mediocrem impendi. Etenim haud modo Libros duos editos inter se, sed eos etiam cum Codicibus MSS. duobus contuli. Horum alterum mihi suppeditavit e ditissima sua Bibliotheca Dominus Dominus Harley, Comitis Oxoniensis Filius unicus, qui, Literarum cultor fautorque eximius, ut Libros quosque optimos rarioresque undique summo studio colligit, ita eos in Literatorum usum pervolvendos summa cum facilitate imperit. Alter ut, juxta Exemplar MS. in Vaticana Romæ Bibliotheca asservatum, exscriberetur procuravi: quod non sine magna, ut videtur, accuratione præstitit Dominicus Regolletti, Græcus, ut ipse ait, in eadem Bibliotheca Scriptor.

Cæterum, in Harleyano Codice, deest pars illa Capitis de Causis & Signis Epilepsiæ, unde ordiuntur Libri Editi; alia tamen quæ in his leguntur, in eo itidem continentur omnia. Verum Capita illa postremi Libri quinque, quæ in prima Crassi Versione deerant, non in suo hic loco, sed in primis MS. paginis reperiuntur, aliquo inter ista, & illud ubi de Causis Tetani agitur, vacuo relicto spatio. Capita etiam mutila in omnibus tria, de Curatione nempe Phthiæ, Jecoris, & Lienis, extra ordinem in hoc MS. posita sunt: utpote cum hoc de Liene illud de Phthiæ præcedat; quæ autem de Jecore scribuntur in fine totius Codicis adjecta sint, post Curationem Elephantiasis. Hoc ideo accidisse existimo, quod non ex uno Exemplari aut eodem tempore omnia exscripserit Librarius; sed, transpositis istis Capitibus post reliqui totius Libri exarationem in lucem unde unde protractis, ea illic descripserit: cum in suis quidem locis aliquid intervalli relictum foret, sed quod minus ad ista recipienda esset amplum. Codex enim integer una & eadem manu scriptus est. Hic autem, licet trecentis annis parum antiquior esse videatur, plurimisque passim mendis laborans, eas tamen ex boni potius Exemplaris, quam Librarii, defectu contraxit. Nam alioqui scriptura, pro istis temporibus, satis nitida & accurata est; & gravissima in hoc Errata aliis etiam MSS. communia sunt: & in eo monstra ista turpia verborum, quæ ubique occurrunt, punctulis, tanquam stigmate quodam, inuruntur. Porro ex eo plus adjumenti, in emendando Aretæo, habui, quam sperare ausus sum: cum omnes hujus Authoris MSS. de quibus ad me notitia pervenit, & parum veteres sint, & maculis etiam foedissimis inquinati; siquidem hujus ope non modo verbis Ionicæ suæ terminationes passim redditæ sunt, sed & proba ac sana sententiarum quarundam lectione nitido tersoque huic Authori sensus proprius atque elegans restitutus. Quare Codicem Aretæi, Harleyano emendatiorem, haud ullibi exstare crediderim.

Codex Vaticanus, ut ex Amico intelligo, qui hunc rogatu meo inspexit exscribendumque curavit, valde recens est. Ex eo vix quicquam suppetiarum hausi, nisi quod Dialectum quandoque, hujus autoritate, ubi cæteri MSS. in hac re deficerent, emendaverim. Hic, ut cæteri, perquam vitiosus est. Aliis item, ut credo, magis mutilus; nam licet ista in principio, de Causis & Signis Epilepsiæ, contineat, omnia in eo desunt, quæ post Stellulas in hac Editione Capiti de Curatione Melancholiæ interpositas habentur.

Haud inutiles etiam, licet numero paucæ, Variæ fuerunt Lectiones, quas in suo utriusque Aretæo Margini ascriptas mecum communicarunt, Viri in Libris Græcis Latinisque versatissimi, deque Re Literaria optime

meriti, Joannes Albertus Fabricius Hamburgensis, & Michael Maittaire. *Lectiones has non fuisse docti cujuspiam conjecturas, verum ex aliquo MS decerptas, ex hoc liquet, quod inter eas reperiantur aliquæ sensus plane expertes, quæque in iis quibus nos utimur MSS similiter legantur.*

Nova
Versio
Latina.

Latinam versionem de novo dare libuit, quia Crassi Traductio, licet haud prorsus aspernanda, tamen sæpissime, quoniam paucis vitiosisque MSS instructus id operis suscepit, obscura, ut fatetur ipse, ac dubia sit; mihi quidem insuper duriuscula ac parum elegans videtur, ita ut neque Græca legentibus multa planius explicet, & ipsa, sine Græcorum auxilio, haud raro vix intelligi queat. Num in hac plus, quam in ista, operæ adhibitum sit, nescio; nostra non dubito quin Lectoribus futura sit commodior: cum rerum, quibus ille destitutus est, supra dictarum ope, & Aretæi cum aliis Medicis antiquis, cum Aëtio præsertim, qui multa ex eo, nulla ejus facta mentione, evidentissime hausit, Aretæi denique cum Aretæo ipso comparatione, sententias haud paucas, minime antea comprehensu faciles, clare saltem hic expressas invenient. Ubique Græca ita corrupta sunt, ut iis mederi prorsus desperaverim, ea non sine sensu aliquo, uti arbitror, probabili, Authorisque de iis rebus tractationi haud incongruo, adumbrare tentavi. Hoc quicquid est, in Versione licitum esse existimavi: quoniam, re sic instituta, Authori nulla fieri potest injuria; nam in Textu Græco nihil vel in melius, conjecturis tantum ac divinationibus meis, sed omnia aliqua autoritate fretus, immutavi. Quoniam vero Crassum, verbo verbum nimis fide reddentem, sententias ipsas aliquando nec Latine satis nec dilucide efferre percepi, id potius mihi curæ fuit, ut integra orationis membra, quam ut voces quasvis, plene & aperte, cum ea simul qua licuit brevitate, exponerem; Celsique, qui, Tiberii temporibus, non modo de Medicina, sed & de Rhetorica^a, optime purissimeque scriptitavit, Phrasibus & loquendi formulis, quam sæpissime potui, sum usus. Imis Latinæ Versionis paginis Notulas quasdam subjeci; ubi Hippocratis effata indicantur, quæ sine ulla sepe mutatione scriptis suis immiscuit Aretæus, ea ut plurimum ex germanissimis ejus Libris hauriens, uti ex Aphorismis, Prognosticis, & Libro de Victu Acutorum. Ibidem locos etiam subnotavi, unde plurima clam in Commentarios suos intrusisse deprendi Aëtium: eos item, qui aliis omnino similes sunt, quos Aëtius ex Archigene sese petere testatur; quod quidem, si quem unquam Aretæi ulterius emendandi cupido ceperit, studiis suis haud incommodum reperiet. Quodque Morborum sæpe, quorum Signa Causasque explicaverat Aretæus, Curationes temporis injuria perierint, non absurdum fore judicavi, si Lectores ad medendi rationem in iisdem affectibus a Medicis ejusdem Sectæ usurpatam remitterem: præsertim cum ex his Archigenes & Aretæus vix quicquam de aliqua re scripserint, quod non & in instituenda Medicina plane conveniat, & iisdem fere verbis præcipiatur. Alia quoque, diversæ Materiæ, Notis interposui, quorum præcipua sunt quedam ad Historiam Medicam spectantia.

Varia
Lectio-
nes, & in
has No-
ta.

Variantium Lectionum congeriem, e Libris Editis & MSS ante memoratis collectam, ad Editionis hujus Paginas Lineasque accommodavi. Haud multa ex iis, ut opinor, quispiam eruet, quod faciliorem reddet Aretæi lectionem; nam quicquid ad eam rem facere videbatur, Textui ipsi haud dubitanter inserui; inter Varias Lectiones iis, quæ ejecta sunt, detrusis vocabulis: notato simul, quenam in unoquoque Libro voces sint receptæ. Dialecticas vero vocularum formationes, quæ in Editis aliter se haberent, sive has in Harleyano sive in Vaticano Codice repererim, in

Tex-

Textum itidem admisi; quibus in locis id factum sit, aut utrius Codicis auctoritate, declarare supervacaneum existimans. Nimis multa, nimis gravia quoque & aperta Librariorum Errata metuo ne inter hos Lectiones posuerim; sed velex his alia emendandi occasionem aliquando arripui: & ex iis Lector intelliget, quam turpiter depravata ad nos pervenerint Aretæi scripta, quanta ideo in conjectando licentia indulgeri debeat, quamque nulla spes omnia corrigendi affulgeat. In Notis has Lectiones sequentibus, cur quasdam receperim, quasdam rejecerim, rationem reddidi; alie ita manifeste se tuentur, alieque sese ipsas coarguunt, ut de iis nihil ultra dici possit. Quas feci in emendando, Conjecturæ, ut plurimum similibus, vel Hippocratis, vel Aëtii, vel Aretæi ipsius loquendi modis stabiliuntur.

Tractatum de Aretæi Dialecto componere decreveram; quæ res ideo De Aretæi Dialecto Tractatus. prorsus negligi non debuit, quoniam adeo parvo in numero ad nos pervenerunt Scriptores Ionici. Hoc quod longe accuratius doctiusque quam ego id exsequi potuissem, immo quod consummatissime præstitum sit, humanitati debetur Viri eruditissimi Michaelis Maittaire, qui cum Librum suum insignem de Dialectis Græcis edidit, nondum in Aretæi scripta inciderat: verum ubi postea Authorem hunc evolvisset, & quædam de ejus Dialecto collegisset, ea rogatu Viri Cl. Johannis Freind diligentissime recensuit, & una cum Aretæi Libris imprimi benevole permisit.

Aretæus, ubi menda non subsunt, Scriptor utcunque perspicuus, De Lexico. tamen quia verbis Antiquis, & Poeticis, & Ionicis, Hippocratis scilicet & Homeri stylum imitatus, frequentissime utatur, iis qui in Authorum istorum lectione non sint plurimum versati, haud raro intellectu difficilis videbitur. Habet etiam ipse verba quædam sibi propria ac peculiariora; in vocibus quoque novo more componendis, Poetarum ritu, uber, facilis, peritus. Quare Lexicon huic Operi attexere necessarium duxi, quod quidem minus doctis difficiliora explanaret Aretæi verba, Criticis autem novarum vocularum messem, veteresque novo sensu usurpatas, uno quasi intuitu ostenderet. Igitur quasdam, & per se satis cognitæ, & licet cum aliis vocibus haud communi more connexas, tamen ex orationis serie haud difficulter comprehendendas; eas item quæ dubiæ essent, variisque sensibus in hoc Authore adhibitæ, Alphabetico Ordine digessi: ita ut etiam Indicis loco, quoad verba notatu digniora, (nam Rerum memorabilium in Libri totius fine subjicietur Index) hoc esse possit Lexicon. Medicamenta frequenter adhiberi præcipit Aretæus, quorum Compositio in his ejus Libris haud explicata est; (horum præparationem eum descripsisse verisimile est in iis quæ de Re Pharmaceutica se confecisse perhibet commentariis) quapropter in Lexico locos in Antiquorum scriptis subnotare, unde Medicamentorum istorum formulæ peti possent, non inutile futurum putavi.

Præfationem hanc subsequuntur Dissertationes aliquot de Aretæi Ætate, Dissertationes in Aretæi Textum. Secta, Opinionibus, Scientia Anatomica, & Praxi Medica; ubi quæ de his rebus memoratu digna reperire potui in unum redacta ordine exponuntur.

Cæterum ut hæc omnia, accurate emendata, nitideque impressa, in publicum prodirent, nec operæ nec sumtibus parcere volui. Textus præsertim Græcus unius tantum & alterius literulæ menda laborat, Typis Oxoniensibus maximis atque optimis excusus. Utinam & alii aliquando, qui in eadem lingua de his Rebus digne tractarunt, e magnifico nostro Typographéo edantur. Nam cum, intra quinquaginta annos proxi-

me elapsos, in celeberrima hac Academia plures, iique optimæ notæ, & omnis fere generis, Authores Græci, magis emaculate, magis sumtuose, quam in ulla alia Europæ Urbe, impressi sint, jure aliquo mireremur, quod nihil quicquam Medici cujuscvis Græci, ne Galeni, ne Hippocratis quidem Opusculum ullum Prælo fuerit unquam Oxonien- si subjectum. Primum itaque inde prodeuntem, inter Antiquos mole, non pretio exiguum, Lectores eruditi, benigne accipite Aretæum; & quicquid in hoc Opere peccatum sit, studiis his jam languescentibus faventes ignoscite.

D E

A R E T Æ I Æ T A T E.

Quonam tempore floruerit *Aretæus*, haud ita facilè suspicari licet, eò quòd nullius omnino Scriptoris, qui quidem ad nos pervenit, nisi *Homeri* & *Hippocratis* meminerit: neque vicissim ipse, nisi a tribus Scriptoribus antiquis, Authore scilicet librorum quorundam qui sub *Dioscoridis*^a nomine feruntur, *Aëtio*^b, & *Paulo*^c denique, idque strictim & quasi fortuito, memoretur. Ex his *Aëtius* quinto saltem sæculo non vetustior est, siquidem ex *Oribasio*, *Juliani* Imperatoris Medico, qui sub finem quarti inclaruit, multa passim se haurire testetur^d. Immo si *Aëtium* ipsum consulamus, invenietur adhuc recentior; nam & *Cyrillum*^e, Archiepiscopum *Alexandrinum*, qui A. C. 444. mortuus est; & *Petrum Archiatrum*^f, *Theodorici*^g scilicet *Gothi*, qui circa 500. imperavit, disertè nominat. *Aëtio* ætate inferior est *Paulus*; (si *Arabibus*^h fides, sæculo ineunte *Septimo* claudius:) quippe qui quædam ex *Alexandro Tralliano* desumitⁱ: *Alexander* autem, qui *Romæ* (teste *Agathia*) circa *Justiniani* tempora floruit, nonnulla mutuatur ex *Aëtio*^k. *Dioscorides* verò *Anazarbæus* sine dubio Libros de Materiâ Medicâ composuit intra *Neronis* *Titique* imperia; is enim Ἐκατίς *Licini* (vel *Lecanii*) *Bassi*^l, quasi tum viventis, mentionem facit: *Lecanius* autem *Bassus* Consulatum gessit anno *Neronis* XI^m; eodemque anno, quo *Plinius* Naturalem suam Historiam *Tito Vespasiano* (sic enim cum *Cigalino*ⁿ arbitror) dicavit, e vitâ decessit. Ab hac itaque parte nihil contra *Vossium*^o dici potest, qui *Aretæum* diu ante *Cæsares* vixisse scribit, hoc innixus argumento, quòd linguâ usus fuerit *Ionica*: quam quidem *Vossius* aliquot ante hæc tempora sæculis a nemine usurpatam fuisse affirmat. Illud tamen a *Vossio* perperam asseri probat *Menagius*^p, qui, ut alia omittam, *Arriani Indica*, *Adriano* Imperatori dicata, *Ionice* scripta esse monet. Cæterùm, quod post initia *Cæsarum* exstiterit *Aretæus*, ex hoc ipsius opere luculenter evinci potest:

a) Dioscorid. Euporist. pag. 112. Edit.

1598.

b) Tet. 2.

Serm. 4.

Cap. 47.

& Tet. 3.

Serm. 3.

Cap. 1.

c) L. 4.

Cap. 1.

d) Tet. 1.

Serm. 2.

Cap.

197.

e) Tet. 1.

Serm. 1.

C. 24.

f) Tet. 2.

Serm. 4.

Cap.

110.

g) Du Fresne

Gloss.

in Voce

Αρχία-

τε.

h) Abul-

Pharagii

Histor.

i) L. 3.

Cap. 28.

k) L. 12.

Cap. 8.

l) Præf.

ad Mat.

Medic.

m) Pigh. Annal. Rom. L. 18.

n) Præf. ad Plin. Nat. Hist.

o) De Philosophia C. 13.

p) Amœnitat.

Juris.

potest: Etenim non modò *Antidoti* a Rege *Mithridate* confectæ, sed etiam (uti animadvertit Vir Doctissimus, *Clericus*^{a)}) illius, quæ quoniam ei immiscerentur carnes *Viperinæ*, ab *Aretæo* ἡ δὲ ἐχιδνῶν^{b)}, ἢ ἀπὸ θηρίων^{c)}, a cæteris verò *Græcis* θηριακὴ vocata est, mentionem facit. Hujus autem Author fuit, *Neronis* Archiater, *Andromachus*: ejusque componendi rationem Versibus Elegiacis, qui apud *Galenum*^{d)} etiamnum exstant, conscriptam ad eundem Imperatorem misit. Quin & Medicamentum ἀπὸ βησιμῶν, quod item, *Ætio* teste^{e)}, ab *Andromacho* excogitatum est, adhiberi præcipit *Aretæus*^{f)}. Ita minimè dubium est, quin post initum a *Nerone* regnum Medica hæc ille Monumenta literis mandaverit.

Neque minùs certò affirmari potest, eundem *Dioscoridi* fuisse ætate æqualem, si Libros de *Euporistis*, ubi occurrit *Aretæi* nomen, rectè illi ascriptos judicemus. Hoc quidem negant nonnulli: audiamus autem, quid de hac re sentiat, *Dioscoridis* Editor, *Sarracenus*. Duos hosce libros, qui quidem omnium prope Morborum per *Εὐπόρις* a remedia, eaque *Simplicia*, aut certe ex paucioribus composita, complectuntur, plerique *Dioscoridi* *Anazarbæo* ascriptos falsò fuisse suspicantur: nec immeritò. Enimvero vix quisquam reperietur, cui vel primà inspectione non videantur partim ex illius libris de materiâ medicâ, partim ex aliorum quorundam Autorum scriptis, non quidem ipsius *Dioscoridis*, sed alius potius cujuscumque operâ, collecti & quasi consarcinati: quippe cum hîc simplicibus nonnullis prorsus aliæ tribuantur appellationes, quàm quæ apud illum exstant, ac solœcismi etiam complusculi, in quos vix alibi Autor ille impegisse deprehenditur, passim occurrant. Attamen cum alioqui dicendi genus unum idemque constet esse, aut certè non ita ei dissimile, quo *Dioscorides* noster ἐν τοῖς ἱατρικαῖς usus est, prætereaque sæpenumero ab *Ætio* ad hunc eundem Autorem remedia varia referantur, quæ non aliunde quàm ex his ipsis *Parabulum* ad *Andromachum* libris deprompta nemo non judicet: unâ cum piæ memoriæ doctissimis viris *Moibano* & *Gesnero* eò facili adducor, ut credam & hosce libros, æquè ac priores illos, *Dioscoridi* *Anazarbæo* attribui oportere. Neque verò cum sint, fuerintque semper, unius ejusdemque stirpis diversa Synonyma, quorum essent aliis alia significantiora, cuiquam alienum videri debet, unum & eundem Scriptorem, prout succurrit, modò hoc, modò illud nomen, ad arbitrium usurpasse. Quin & pro diversorum temporum ratione, quibus hæc ipsa scribi potuerunt, apud vulgum, Quem penes arbitrium est & jus & norma loquendi, diversa quoque nomina invaluisse mihi fit verisimile. Quòd ad solœcismos attinet, minimè dubium est, quin plerique librariorum seu incuriâ seu etiam inscitiâ obrepserint. Sed & nonnullos interdum ipsi *Dioscoridi* per imprudentiam excidisse haudquaquam negaverim, quum & ad res magis quam ad ipsa verba attenderet, & esset illi sermo *Græcus* insolitus, ac inusitatus, uti vel ipse *Galenus*, lib. xi. *Simplicium* abundè testatus est. Nihilominus ut quæcunque *Dioscoridis* nomine circumferebatur opera uno volumine comprehenderentur, hos etiam libros prioribus adjiciendos existimavimus.

De eadem hac re quoque dubitatum est, ideo quòd nihil de hoc *Dioscoridis* Opere dixerit *Galenus*. Atqui, præterquam quòd silentium nullâ in re testimonii loco haberi debeat, hi *Euporistôn* Libri, in quibus Remedia tantùm paratu facilia nudè ac simpliciter exponuntur, neque ita diligenter elaborati, neque adeò Medicinæ usibus accommodati videntur, ut ab iis in medendi arte magnopere juvari potuerit, Vir in

*** *

omnium

a) Hist. de la Medecine Part. 2. Liv. 4. Sec. 2. Ch. 3.
b) Pag. 135, lin. 14, 15.
c) Pag. 122, lin. 12; & 133: 6.
d) De Anti-dot. L. I.
e) Ter. 2. Serm. 4. Cap. 47.
f) Pag. 87. lin. 51.

omnium Medicorum scriptis, & in Morborum curatione versatissimus, *Galenus*. Etiam *Oribasius*, qui omnia sua Volumina ex aliorum scriptis contexuit, *Dioscoridem*, licet ex his ejus Libris plurima depromat, tamen haud quatenus satis sit, de hac re tractasse pronuntiat ^a. Quid? an non videmus *Galenum*, & *Plinii*, & *Erotiani*, semel ^b tantum, idque leviter, fecisse mentionem? licet *Historiæ Naturalis* ab illo collectæ haud mediocris pars e Rebus *Medicis* constet; hic autem Vocum *Hippocraticarum* Interpretationem ita diligenter conscripserit, ut *Galenus*, idem ipse agens, permulta sit ex eo mutuatus. Adeo liquet minimè hos eum latuisse Authores, & tamen parum abfuisse, quin utrumque silentio prætermiserit. Porro *Galen*i scripta, in quibus solis idoneam is invenisset de hoc *Dioscoridis* Opere loquendi occasionem, ad manus nostras minimè pervenerunt. Nam Libri de *Euporistis*, quos inter *Galen*i scripta reperimus, pro *Subdititiis* vulgò habentur. Id profectò non injuriâ; cum, quæ de hac re composuit *Galenus*, ea suo tempore non superfuisse tradat *Oribasius* ^c, qui *Collectiones Juliano* dicatas de omni Re Medicâ ex optimorum Authorum scriptis in unum redegit, ita ut nihil omiserit eorum quæ *Galenus* dixerit ^d. Certè *Oribasius*, qui *Dioscoridis Euporista* disertè nominat, his ipsis, de quibus agimus, Libris usus est: cum ex iis, uti cuiusvis utrumque Authorem conferenti statim patebit, magnam partem *tertiū quartique* ad *Eunapium* Libri planè exscripserit. Neque alios ab his vidit, *Oribasii* ætate non ita multo inferior, *Aëtius*: quoniam ex *Dioscoridis Euporistis* aliqua se haurire e profitetur, quæ & in his quoque expressa ^f invenimus. Itaque sicui minùs placuerit hos *Dioscoridi* Libros attribuire, (qui cur ei tribui non debeant, haudquaquam percipio,) quisquis tamen eorum fuerit Author, hunc, adeoque *Aretæum*, *Oribasio* vetustiore esse omnino statuendum est. Cæterùm, ut ante *Oribasii* ætatem Libri isti, nisi ad *Dioscoridem* revera pertinuissent, ascripto ejus nomine venditarentur (præterquam quòd id ita evenisse nulla a Vetere quoquam injecta sit suspicio) videtur factu fuisse difficillimum. Etenim haud unquam Medicæ magis viguere Literæ, quàm in sæculis *Dioscoridi Oribasioque* interjectis: uti constat ex magnâ illa insignium Medicorum copiâ, quos hæc tempora profudere, quorumque nomina, & etiam scripta quædam adhuc in *Galeno*, *Oribasio*, & *Aëtio* reperiuntur.

Fuerunt quidem, præter *Dioscoridem Anazarbæum*, alii duo, qui de Rebus ad Medicinam pertinentibus scripserunt, eodem nomine appellati. Horum alter, cognomento *Phacas*, *Antonii* & *Cleopatræ* familiaritate clarus ^g: alterum, quem & *Alexandrinum* & *Juniorem* vocat, paulò ante sua tempora vixisse tradit *Galenus* ^h. Is autem qui *Euporista* composuit, hæc *Andromacho* inscribit: cujus nominis duo itidem existerunt, *Neronis* Archiater, & Archiatri Filius. Horum ne *Senioris* quidem ad ætatem *Phacas* iste pervenire potuit; *Andromachi*, saltem *Junioris*, temporibus (neque enim certi quid de alterutrius *Andromachorum* morte novimus) florere poterat *Junior* ille *Dioscorides*. Sed cum *Aëtius Paulusque*, sive quid ex Libris de *Materia Medica*, sive ex *Euporistis* desumant, nihil adjiciant, nisi se id ex *Dioscoride* hausisse: neque simul indicent, utro ex Opere, aut quo ex *Dioscoride*, idem depromant, (quia in Medicamentorum explicatione *Anazarbæum* operam navasse erat omnibus notissimum) ambos hos eundem *Dioscoridem* pro utriusque Operis Authore habuisse censendum est. Quòd si

Eupo-

a) Præf. ad Euporist.

b) Fa-bric. Biblioth.

Tom. 4. in Indice Scriptorum a Galeno allegatorum.

c) Præf. ad Euporist.

d) Præf. ad Med. Collect.

e) Tet. 2. Sermon. 4. Cap. 2. f) Dioscor. Eup. Pag. 13. lin. 14.

g) Suidas in Lexic. h) Præf. in Exegesi. Vid. Iudic. in Exegesi.

Euporista Anazarbao demum adjudicemus, hæc ab illo, *Archiatro* potiùs, quàm ejus Filio, inscripta fuisse probabile est. Nam *Erotianus* in Vocum *Hippocraticarum* Collectione, quam *Andromacho* dicat *Archiatro*, quædam ex *Dioscoridis* Libris de Materiâ Medicâ profert: qui, cùm ab omnibus magnopere celebrentur, & *Euporistis* longè sint accuratiùs perfectiùsque compositi, aliquo etiam post ea tempore conscripti fuisse videntur. Itaque si hæc vera esse credamus, quæ certè sunt maximè verisimilia, *Aretæum*, non modò post susceptum a *Nerone* Principatum, (de quo dubitandi non est locus) sed & ante exactum *Titi* imperium, vixisse statuendum est. Sin quis adhuc fieri posse affirmet, ut hæc de *Euporistis* Filio *Andromachi* fuerint dicata, vel etiam a *Dioscoride* illo *Juniore* composita, ne tum quidem quicquam, nisi hoc, evinceret; scilicet id tantùm ex hoc Scriptore certò colligi posse, quòd saltem vel *Trajani* vel *Adriani* temporibus haud inferior fuerit *Aretæus*.

Sed & ad opinionem nostram confirmandam id etiam facit, quòd, non nisi intra determinatum illud, a *Neronis* ad *Adriani* usque imperium, annorum intervallum, *Aretæi* satis commodè collocari possit ætas. Neque enim diutiùs Secta viguit *Pneumatica*, quorum opinionibus hunc sese addixisse mox docebimus. Nam ex his, Medicorum suæ ætatis Princeps, *Trajano* & etiam *Adriano* rerum potiente (uti ex *Juvenale* ^a constat) inclaruit *Archigenes*; cujus præceptor fuit *Agathinus*, *Agathini* verò, Sectæ istius Author, *Athenæus*. Quare omnino necesse est, ut non procul a *Neronis* imperio Secta hæc initium acceperit. Præter eos, de quibus sumus jam locuti, non nisi alii tres a *Galeno* memorantur *Pneumatici*, *Herodotus*, *Magnus*, & *Leonides*; quorum *Herodotus*, *Agathino* etiam Magistro usus, *Romæ* magnâ cum laude artem suam exercuit ^b. Ante hunc, uti e *Coelio Aureliano* discimus, scriptis suis innotuit *Magnus* ^c: *Leonides* autem *Archigeni* saltem æqualis fuit, quippe cujus mentionem faciat idem *Coelius* ^d, qui *Sorani* scripta se in *Latinum* Sermonem convertisse agnoscit ^e: *Soranus* autem iste, *Trajano Adrianoque* imperantibus ^f, Medicinam excoluit. Contra Sectam hanc, tanquam jam demortuam & in Virorum illorum Libris duntaxat superstitem disputat, *Antonini* Imperatoris Medicus, *Galenus*. Itaque non alio tempore *Aretæum* existisse credibile est, quàm eo, intra quod aliqui saltem ejusdem Sectæ viguere Medici.

At hîc scrupulus quidam injici potest, *Galenum* scilicet, qui innumera Medicorum nomina & opiniones scriptis suis ubique immiscuit, si *Aretæum* subsequutus esset, non fuisse commissurum quin aliquam ejus alicubi fecisset mentionem. Profectò fatendum est, hujusmodi argumento multò faciliùs quemvis eò adduci posse, ut *Aretæum Galeno* fuisse juniorem, quàm ut *Euporista* illa ad *Dioscoridem* non pertinere, existimet. Neque enim omnino verisimile est, ut *Galenus Hippocraticæ*, si quis alius, Artis Eloquentiæque admirator, si in *Aretæi* scripta unquam incidisset, hunc, Medicinæ Parenti ita similem ac pene æmulum, memoratu dignum non judicasset. Neque verò, cùm idem hic multa de morborum tam causis, quam remediis, doceat minimè vulgaris, ejus scripta sine aliquâ vel honoris, vel reprehensionis notâ, prætermisisset *Galenus*; præsertim cùm *Pneumaticorum* cæteros frequenter collaudet, frequenter etiam coarguat. Causam verò, cur a *Galeno* Author noster parum esse cognitus posset, invenio perquam probabilem. *Archigenis* (circa cujus ætatem vixisse *Aretæum*, & quocum Sectam habuisse communem docuimus) fragmenta, sparsim apud *Aëtium*

a) Sat. 6.
l. 235;
quam
Saty-
ram his
tempo-
ribus
scripsit.

b) Ga-
len.
c) Ac.
Morb.
L. 2,
Cap. 10.
d) Ac.
Morb.
L. 2,
Cap. 1.
e) Ibid.
f) Sui-
das.

restantia, *Aretæi* scriptis ita omnino similia sunt, ut non modò curandi rationem, quæ & ipsa sæpe singularis & duobus hisce Authoribus quasi propria est, sed & easdem Descriptiones, Observationesque, iisdem sententiis, iisdem ferè verbis expressas, apud utrumque frequentissimè legamus. Quare minimè mirum videri debet, si *Archigenes*, qui, eadem, quæ in *Aretæi* scriptis leguntur, libris suis comprehendit, quique in Urbe *Roma*, terrarum orbis Imperatrice, Medicinam exercuit, hujus famam nominis sui celebritate præstinxerit. Quid quòd verbis *Hippocraticis* quidem, sed obsoletis, sapissime utatur *Aretæus*; &, cùm his temporibus fufum illud & *Asiaticum* dicendi genus invalesceret, in desuetudinem jam abierant, quæ *Hippocratem* secutus eleganter hic usurpat, tum *Dialectus Jonica*, tum subtilis quædam ac venusta orationis brevitās. Contrà, *Archigenes*, licèt in eo eadem sit alioqui formā & quasi color sermonis, minimè tamen (quod ex illius scriptis apud *Galenum* restantibus patet) aut verbis, quæ *Ionibus* propria sunt, utitur, aut communes, eorundem more, vocolas unquam immutat: sed *Atticam*, id est, vulgarem, sequitur loquendi normam. Atqui *Aretæi* quidem Libros, si ad ipsius manus unquam pervenissent, magni æstimasset *Galenus*, qui, in *Hippocratis* scriptis ipse versatissimus, ea jam tum vel a *Græcis* minùs intellecta amplis doctisque illustravit Commentariis; iidem verò *Aretæi* Libri a cæteris Medicis, utpote qui eadem, magis populari sermone, docentem in manibus haberent *Archigenem*, negligi prorsus poterant, ideoque ne *Galeno* quidem ipsi innotescere.

Cæterùm, quod ad hos duos *Pneumaticos* attinet, nullo modo dubitari potest, quin alter alterius vestigiis nimis pressè institerit. Faciliùs tamen adducor, ut credam *Archigenem* ex *Aretæo*, quàm hunc sua ex illo sumpsisse. Quippe *Aretæum Archigene*, uti jam monuimus, magis verisimile est ætate aliquanto priorem, quàm eo vel posteriore, vel etiam ei æqualem fuisse. Porro *Archigenes*, *Syria* licèt oriundus, *Romæ*, in luce atque conspectu omnium, Artem suam profitebatur; & ejusdem libri in manibus atque ore hominum versabantur, non modò *Galeni*, sed & eorum, qui *Aretæi* meminerunt, *Aëtii* scilicet *Paulique* temporibus.

Cappadox noster ubinam locorum vitam egerit, incertum; proculdubio tamen in aliquâ regione hæc literis consignavit, cui liberum cum *Roma* intercedebat commercium; quippe qui vina ægrotantibus *Italica* dari præcipiat, *Fundanum*, *Falernum*, *Signinum* a; quod cùm ita fuerit, quānam spe, quonam consilio notissimi illius Authoris lucubrationes pro suis venditare potuit *Aretæus*? præsertim cùm nihil ferè in rebus, nihil in rerum explicatione immutaret, nisi quòd sententias omnino similes nitidâ quidem & eleganti, sed antiquâ & insuetâ, orationis formâ vestierit. Certè de rebus tantùm, ab ipso visis atque cognitis sese loqui profitetur: opinionem suam de rebus dubiis ubique profert b: de reliquis duabus Medicinæ partibus, *Chirurgia* c scilicet & *Pharmacia* d, sese scripsisse testatur: & Medicamentum a se inventum prædicat e: propriaque Experientia f præcepta sua confirmat singularis idem medendi artifex & Magister. An non longè faciliùs hominis obscuri scripta, qui tamen cum eo Sectam haberet communem, & cujus neque patria ab illius gente, neque ætas ab illius ævo multùm erat remota, *Romæ* nondum inclaruisse comperiens, sibi ascribere potuit *Archigenes*?

Huic rei profectò simile quiddam admisit *Aëtius*, qui *Aretæi* quidem

in duorum affectuum tractatione mentionem fecit, multò tamen plura ex eodem, suppresso ejus nomine, passim traduxit: cum ille cætero-qui, tam in descriptionibus, quàm in curationibus morborum, vix quicquam, nisi alicujus autoritate, præcipiat. Præter *Aëtium* non nisi pauci admodum sunt *Græci* Medici, *Galeno* juniores, quorum scripta ad hæc tempora pervenerunt, *Oribasius*, *Alexander*, *Paulus*, *Actuarius*, *Theophilus*, &c. Hos *Aretæo* recentiores esse satis manifestum est. Ex his *Paulus* duntaxat *Aretæum* nominat: atqui nec ipse *Paulus*, nec reliquorum aliquis quicquam ex eo, quantum ex horum lectione comperio, hauserunt. Hoc quidem eò magis mirum est, quòd, cum Libros suos ex aliorum scriptis maximam partem confecerint, vix Medicamentum quodvis præcipiant, cujus usum ii non Inventoris nomine insigniant, nec ullam curandi rationem imperent, quam non alicujus autoritate commendent. Ita vel inter *Græcos Aretæi* nomen parum inclaruisse percipimus. Immo neque, postquam in *Occidentibus* his plagis *Græcæ* excoli cœperunt Literæ, ita multos ejus scripta lectitasse animadvertimus; ex quibus etiam doctissimos, uti *Henricum Stephanum*, *Mercurialem*, & *Foësum*, Criticæ hæc magis, quàm Medicæ Scientiæ gratiâ, evoluisse manifestum est. Quare utcunque Author hic post initia quidem *Neronis*, nondum cœpto tamen (uti videtur) *Domitiani* imperio, Medicinam scriptis jam illustrasset, hunc tamen a *Galeno* haud memorari res neutiquam mira est; cum ab omnibus retro sæculis usque ad hunc diem ea semper fuerit illius fortuna, ut non nisi paucis admodum innotesceret.

D E

A R E T Æ I
S E C T A.

DE *Aretæi* Sectâ altum est apud Authores silentium: primus & unus, quod sciam, ex ipsius *Aretæi* scriptis probat, Vir multæ reconditæque eruditionis, Cl. Clericus^a, eam fuisse, quam vocant^a *Pneumaticam*. Hujus autem disciplinæ princeps fuit *Athenæus*, patriâ *Cilix*, *Attaliæ* natus (unde *Coelio* dictus *Tharsensis*^b) cum *Plinio* ferè ætate conjunctus. De cujus quidem in rebus medicis Philosophandi ratione hæc ex *Galeno* accipimus^c. Secundum *Athenæi Sententiam*, *Elementa* non sunt quatuor illa prima corpora, sc. Ignis, Aer, Aqua, Terra, sed eorum qualitates, Calidum, Frigidum, Humidum, & Siccum; ex quibus duo causarum efficientium munere fungi, puta Calidum & Frigidum; duo materialium, Siccum & Humidum supponit. Quintum verò ex Stoicorum opinione introducit, Spiritum cuncta penetrantem, a quo omnia contineantur & gubernentur. — Et paulo post — *Athenæus* verò & *Archigenes* Spiritu solo ea penetrante, tum naturalia

confi-

^a) Histoire de la Médecine
Part. 2. Liv. 4. Sec. 2. Ch. 3.
^b) Acut. Morb. L. 2.
^c) De Sectis.

consistere, tum morbos universos hoc prius offenso creari dixerunt. Unde & Pneumatici, *veluti qui omnia Spiritibus attribuant, nuncupantur.*

Sed quanquam nemo eorum, qui paulò antè floruerant, Medicorum, *Galeno teste*^{a)}, ita accuratè ut *Athenæus* universam rei Medicæ rationem literis mandaverit, ejus tamen opera, quæ fuerant plurima, penitus interciderunt, præter reliquias quasdam, easque perpaucas, quas sparsim hodie apud *Oribasium* invenimus. Sed neque in his litera ulla occurrit, quæ vel illius opinionem uberius exponat, vel doceat quidnam per *Spiritum* istum designare voluerit, quonam modo *pati* aut *offendi* istum putaverit, aut quâ ratione denique *Spiritus* istius vis ad morbos vel creandos vel tollendos pertinere censenda sit. Nam quod de *pulsu* scribit *Athenæus*, quòd scilicet sit *motus*^{b)} per distentionem naturalem & involuntariam *Spiritus*, qui in arteriis est & in corde, quæ ex seipso & in seipsum movetur, unâque cor moveat & Arterias, id perperam Cl. Clericus vel intelligere vel interpretari videtur. Nam in hoc ipso *Galeni* loco, non *Spiritus* legitur, sed *Calidi*. Atqui *Spiritum* a *Calido* quid esse distinctum volunt *Pneumatici*.

Idem dicendum est de *Agathino*, *Magno*, *Herodoto*, atque *Archigene*, qui *Athenæo*, & *Sectâ*, & ætate, successerunt: quorum etsi satis multa *Galeni*, etiam & *Oribasii* temporibus exstiterint, perpauca tamen, eaque momenti sanè exigui, ad manus nostras pervenerunt. Ita ut si quid de hâc medicorum *Sectâ* scire volumus, id nuspiam nisi ab *Aretæo*, ex hâc itidem disciplinâ profecto, petendum sit.

Spiritum igitur *Aretæus* a Corde per pulmones trahi dicit^{c)}, eumque tertium quoddam, & ab^{d)} *Humoribus* & a *Solidis* partibus diversum ponit, quorum omnium convenienti ordine & modo vitam hominis administrat *Natura*: in hoc *Hippocratem* haud dubiè secutus, qui corpus dividit^{e)} in *Solidas* partes, *Humores*, & ea quæ *impetum faciunt*. *Spiritus* adeò hic, cum vim obtineat maximam, quasi principium motûs est habitus; idemque in humanâ fabricâ præstat, quod in mundi membris *Virgilianus* iste,

— intus alit; totosque infusa per artus

Mens agitat molem, & magno se corpore miscet.^{f)}

f) Æn.
L. 6. v.
726.

Quæ quidem *Philosophia* e *Stoicorum* Scholis manavit; qui animam mundi ubique diffusam esse docuerunt, ita ut omnia, *Cicerone* interprete^{g)}, uno divino & continuato *Spiritu* continerentur. Unde & *Galenus* *Chrysippum*, *Stoicorum* principem, *Pneumaticæ* etiam *Sectæ* patrem appellat.

g) Natur.
Deor.
2, 7.

Itaque *Spiritus* hic, si rectam agendi normam sine ullo impedimento sequatur, universam machinam animat, alit, conservat: eodem penitus compresso^{h)}, homo non diu permanet, sed repente moritur. Sin aliquo vitio laboret *Spiritus*, aut vi aliquâ labefacteretur, quod idem est ac cum eum *pati* & *offendi* dicunt *Pneumatici*, varia morborum genera oriuntur, pro causarum varietate diversa.

h) 10.

Spiritum quippe multifariam affici posse docet *Aretæus*. Si enim in casu *Epileptico*ⁱ⁾, intra pectus ferveat & inclusus omnia commoveat, facit ut ad respirationis exitus, os scilicet atque nares, humorum inundatio prorumpat. Si intus nascitur, frigidus ac iners, qui nec per superiora nec inferiora facilè transmitti potest^{k)}, sed per intestinorum sinus convolutus inhæret, *Ileon* parit. Refrigeratum & humiditate oppressum, consequitur *Asthma*^{l)}; cui igitur mulieres magis patent, quàm Viri, quia humidæ frigidæque sunt: eodem in morbo, ex inflatione *Spiri-*

i) 3.

k) 18.

l) 40.

a) Element.
15.

b) Galen. de
puls.
differ.
4. 14.

c) Pag.
15.
d) 16.

e) Epidem.
L. 6.
Sect. 8.

Spiritus, collum intumescit. Spissus, humidus, nebulosus *Spiritus*, *Lienis Scirrhum*^a; subtilis & resolutus, tenuis & siccus *Phrenitis*^b; a) 4. b) 75. congelatus *Apoplexiam*^c creat. Idem in *Tympania* licet locum non 77. mutet, sed maneat undique æqualis^d, tamen si in nebulam quandam c) 83. d) 49. & aquam immutetur, tum etiam locum mutat, & *Ascitem* adesse haud obscure prænuntiat. Quod si in imbecillo corpore parum firmus sit, cum orbe quovis facile convolvitur; quare si quidvis in circulo rotatum, aut circumvolutum turbinem inspiciat *Vertigini*^e obnoxius, me- e) 122. tus est ne *Spiritu* etiam circumvoluto in morbum recidat. Est, ubi torpentem *Spiritum*^f excitari; est, ubi, cucurbitularum ope, ex op- f) 77. pressis pulmonibus & foras protrahi jubet *Aretæus*. Sed suam de *Spiri-* g) 94. *tu* sententiam nullibi ita clarè aperit, ac cum *Anginae Synanches* dictæ naturam explicat. *Mibi autem, inquit*^h, videtur ipsius tantum *Spiri-* h) 5. *tus id esse vitium, qui pravâ quâdam mutatione in calidissimum siccissimumque convertitur, sine ullâ membri cujuscvis inflammatione. Neque sanè id ita fieri valde mirum videri debet; siquidem, in Charoneis specubus, homines non affectu quopiam corporis acutissimè strangulantur, sed vel unico Spiritus haustu interimuntur, priusquam corpus ullo modo sit affectum; quinetiam, sine morsu quovis, sed a linguâ canis recepto tantum Spiritu, in rabiem homo agitur. Eadem itaque Spiritus mutatio intra hominem fieri potest: quoniam in homine aliæ res innumeræ cum exterioribus causis similitudinem habent. Succisunt, qui extra atque intra corpus mortem inferunt; morbi venenis similes sunt, & ab epoto medicamento eadem, quæ in febribus, evomuntur. Quam ob causam fatum esse verisimile est, ut in Pestilentia, quæ Athenas afflixit, nonnulli Peloponnesios venena in puteos, qui in Piræo erant, coniecisse censerent; etenim pestilenti morbo magnam esse cum venenis affinitatem homines non intelligebant.*

Hæc ferè de *Spiritu*, quinto Sectæ *Pneumaticæ* principio habet *Aretæus*: an rectè, an secus, senserit, judicent alii: quod verò ad reliqua quatuor, calidum scilicet atque frigidum, siccum ac humidum spectat, ea in singulis ferè paginis ad explicandas, tum morborum causas, tum curandi rationes, adhibet.

Hunc in quampluribus cum *Methodicis* convenire, mihi utique non liquet; eumque qui illius scripta paulo diligentius expenderit, ad hanc opinor sententiam accessurum. Sanè a *Methodicorum* charactere nihil ferè eo remotius, qui quidem nec locum affectum, nec causam, nec ætatem, nec tempestatem, nec regionem, nec ægri vim aut naturam aut habitum curant, a solo affectu indicationem sumere satis habentes, deque eo non speciatim sed communiter & universè statuunt, i. e. κοινότηας quasdam, quæ particularia comprehendant, sequuntur: hasque dicunt esse duas, præter aliam mixtam, quibus nomina στεγνότης & ῥυήτης; omnemque morbum vel στεγνόν, vel ῥυήδες, viz. astrictum, vel fluentem, vel ex utroque compositum. Indicia verò curationis esse, in astrictis relaxationem, in fluentibus astrictionem; in mixto, ei quod urget resistendum.ⁱ

Ad hunc modum perspicuè & luculenter Sectæ *Methodicæ* de Re Medicâ opinionem aperit *Galenus*. Quid autem huic simile effert *Aretæus*? qui de hoc astrictionis fluorisque commento ne verbum quidem prodidit: qui cum de morbis tractaret, id sibi tanquam perpetuam scribendi regulam præscripsit, ut eorum Causas præcipuè Sedesque erueret, signorum varietatem & implicationes omni quâ posset subtilitate explicaret: quique cætera ita minutè & exquisitè persecutus est, ut quod ad Aeris

i) Gal.
de Se-
ctis 291.

constitutionem, ad Coeli oras, ad Naturæ vires, ad Corporis temperiem, ad Ætatum denique rationes spectaret, ne minimum quidem prætermiserit: Exemplum liceat proferre. In *Phthisi*^a describendâ, quo iudicio, quâ accuratone, formam morbi & lineamenta adumbrat? ita ad naturam exprimitur facies ista *Hippocratica*, ut etiam in conspectu nostro quasi spectrum aliquod versari videatur. Multa ibi de mali ipsius vario genere, multa de Symptomatum gradibus, nonnulla de prælagii notis differit; quæ demum ætas, qui habitus, quæ regio huic labi suscipiendæ maximè idonea sit, haud vulgari acumine recenset. Horum ferè singula apud *Methodicos*, ut unum pro omnibus adducam *Coelium Aurelianum*^b, frustra quæsisseris. Ita parum cum *Methodicis* congruere videmus *Aretæum*. Quòd si in curandi ratione cum iis sæpe conveniat, idem de cæteris quibuscunque *Sectis* statuendum: nam quod ad *Remediorum* delectum attinet, etiam *Dogmatici* atque *Empirici*, quorum, de morborum rationibus opiniones dissitissimæ sunt, ne dicam contrariæ, haud valde inter se dissentiunt.

a) Pag.
36, 37.
b) Morb.
Chro.
nic. Lib.
2. Cap.
14.

Sed de *Secta Aretæi* satis; ad alia properandum est. Hoc unicum subicere liceat, nihil esse hoc Scriptore ad naturæ veritatem efformatius, nihil distinctius, nihil enucleatius, nihil pictius: cujus sanè ingenium, ut *Phidiae* signum, nequit simul non & aspici & probari. Iis quippe coloribus, tanquam exquisitus artifex, morborum imagines effingit, ut eos inter legendum oculis usurpare videamur.

c) Pag.
31. E. &
seq.

Varia *Maniacorum*^c specimina, eaque ferè ab aliis intacta, tanquam in Tabulâ, depicta, contemplari libeat: ut, quibuscunque cum hilaritate Insania est, noctes diesque rideant, ludant, saltent, ut in libidinem palam ferantur: & tanquam ex certamine aliquo victoriam adepti, cum coronis incedant: species hæc astantibus innoxia est. Alii verò, qui cum iracundiâ furunt, etiam vestes suas aliquando disciunt, & ministros obtruncant, & sibimet ipsis mortem consciscunt; & hæc quidem species non sine periculo est etiam eorum, qui intersunt. Species autem sunt innumerae. Qui ingeniosi, & eruditi sunt, Astronomiam sine præceptore, Philosophiam per se ipsos callent, Poeticas tanquam ex afflatu Musarum periti sunt; ita vel in morbis aliquid emolumenti habet liberalis institutio. Rudes autem & indocti homines, vel pondera circumferunt, aut lutum in fictilia efformant, aut fabrilem artem exercent, aut lapides dolant. Vanis etiam opinionibus addicti sunt; etenim homo fuit, qui ne ampullæ quædam deciderent metuebat, quoniam ex iis unam se esse arbitraretur; & alius quidem laterem esse se existimans, bibere prorsus noluit, ne humore diffunderet.

Hæc etiam Historia famâ divulgata est: Faber erat quidam, qui, cum esset domi, prudens omnino fuit artifex, ligna peritè metiebatur, scindebat, complanabat, clavis connectebat, aptabatque, domum solenter exstruebat: cum iis, qui opera locabant, colloqui, pacisci, justamque poterat laboris mercedem exigere. Is adeò, intra locum, ubi artem exercebat suam, mente planè constabat: at si vel ad forum, vel ad balneum, vel aliò, quâvis de causâ, esset egressurus, instrumenta deponens primò ingemiscebat, deinde in ipso exitu constringebat humeros; postquam autem e domesticorum conspectu, & ab opere suo, ejusque limitibus processisset, homo prorsus insaniebat: & si reverteretur illico, redibat etiam ad se; ita mens ejus & artis locus iisdem erant circumscripta terminis.

d) Pag.

2, 3.

e) Pag.

3, 4.

Epilepticum^d verò, totis artubus contortum atque convulsus; *Tano*^e laborantem, quasi fidiculis distractum discerprumque, quis est qui,

qui, cùm semel perlegerit, non statim se præsentem adesse & coràm intueri quodammodo sentiat : ita ut a *malo victus* (cum *Aretæo* loquor) *nullam ultra medicinam adhibere conatus una cum iis dolere tantum* condiscat. Quæ sanè illius atque omnium, uti arbitror, iudicio, *magna est Medici infelicitas.*

DE

ARETÆI

IN

REBUS ANATOMICIS
SCIENTIA.

ARETÆUS Rei *Anatomicæ* scientiam, tum ad morborum causas, tum ad medendi rationes investigandas, ita necessariam esse judicavit, ut in ipso singulorum ferè Capitum initio quædam de fabricâ partis affectæ perstrinxerit. In quo quidem *Erasistrati* atque *Herophili* vestigiis instituisse videtur, qui *Sectæ Dogmaticæ* Principes habitî, neminem, nisi in hâc arte versatum, Medici Munere, uti debebat, fungi posse voluerunt. Itaque, Scriptor utcunque brevis atque concisus, hunc locum fusiùs atque distinctiùs, quàm ii, qui inter *Veteres* de Morbis tractârunt, explicuit *Aretæus*. Quàm verò ille *Rerum Anatomicarum* notitiam habuerit, ipsius *Aretæi* interpretis fidus, paucis persequar.

Cor igitur ex illius sententiâ, vitæ atque roboris principium^a est; in eo anima, & natura^b ejus locatur. Quod & *Hippocrates*, & *Chrysippus Stoicus* docuit. Quare *Syncope*^c, cum *Cordis* vitæque morbus sit, humanæ constitutioni planè adversaria est, & vinculorum quædam dissolutio est, quibus facultas continetur vitalis. *Cor*^d verò, viscus calidum, in medio *Pulmonum* jacet, quod respirationis vitæque principium est: illud etiam frigidi aëris attrahendi desiderium *Pulmoni* injicit, siquidem eum incendit: *Cor* autem est id quod attrahit.

Pulmo^e autem naturaliter doloris est expers, quoniam illius substantiæ raritas quædam inest, *lanæ* assimilis; *Arteriæ* verò per eum disseminantur, asperæ, cartilaginossæ, eæque etiam doloris immunes: musculos nusquam, nervos tantùm exiguos habet & tenues, qui motui ipsius inserviunt. Et hæc vera causa est, cur in *Peripneumonia*, quæ *Pulmonis inflammatio* est, dolorem *Pulmo* non percipiat, sed adsit pectoris quædam gravitas, quæ tamen dolore vacet. *Membrana*^f verò omnes, per quas *Pulmo Pectori* annectitur, sensu acutissimo præditæ sunt: quæ si cùm eo inflammentur, accedit etiam dolor: veluti cum *Pleuritis* comitem habeat *Peripneumoniam*.

Eadem etiam ratio est in *Sanguinis Rejectione*, quòd in eo tantùm casus, ubi sanguis ex *Pulmone* fertur, qui affectus omnium est gravissimus, ægri, etiam cùm ad ultima ventum est, de se non desperent, quia

*** **

scili-

Pag.

16.lin.9.

b) P.16.

lin.29.

c) P.15.

lin.61.

62.

d) P.10.

lin.23.

24.

e) P.10.

lin.37.

f) P.10.

lin.44.

g) P.15.

C.

scilicet *Pulmo* dolorem non sentiat. Nam, vel in exiguo dolore, laborantes mortem horrescunt, & plerique magis exterrentur quam læduntur: contrà, cum in maximis affectibus dolor abest, nullus (etiam mortis subest timor; & id mali magis perniciosum est, quam terrificum.

Arteriarum pulsus sanguinem propellunt, quare si vulnerentur eæ, ob frequentem earum motum oræ vulneris non faciliè committuntur.^a *Arteria Crassa*^b, quæ secundum dorsi spinam juxta *Venam Cavam* protenditur, *Aorta* scilicet (ab *Aretæo* post *Praxagoram*^c ἀρτηρία παχύν dicta) unà cum *Vena Cava* *Inflammationem* patitur: quæ quidem *Inflammatio* a Veteribus *Causi* species vocata est. In eâ enim notæ similes iis, qui in *Causo*, oriuntur; Febris etiam, sicut in *Causis*, ad *Syncopen* tendit: etenim *Venæ* radix est *Jecur*, *Arteriæ* verò principium *Cor*. Haud abs re igitur existimes superiores horum viscerum partes præcipuè laborare; Cor enim *Arteriæ* calorem impertit, *Venæ* autem *Jecur* sanguinem: & cum utraque magna sit, magnæ item sunt quæ his innascuntur *Inflammationes*. Eadem verò^d *Arteria* in *Venæ Cavae Inflammationibus*, juxta spinam, palpitat; quod a pulsu in alterâ præcordiorum parte significatur. Nam *Arteria*, juxta *Venam* ad sinistrum latus posita, cum illâ consentit, utpote quæ in omne corpus diducatur. De hoc *Arteriæ Venæque* hujus affectu vix ulla apud Antiquos, quorum scripta in manibus nostris versantur, reperiri potest mentio. Quicumque autem de eo tractaverint, *Praxagoræ* opinionem in hac re secuti sunt; qui uti e *Ruffo Ephesio* discimus, in eâ *Vena*, quæ a *Jecore* in *Renes* mittit propagines, initium esse *Februm* affirmavit: solamque eam, κόλλην, ipse nominavit: quanquam alii illam itidem, quæ sursum in *Cor* per septum transversum evadit, ita^e appellaverint. Ita quoque eandem vocat, ambasque has ejusdem *Venæ* continuationem esse docet *Aretæus*.

Venæ a *Jecore*, tanquam radice, oriuntur, ab eoque sanguinem accipiunt. A *Portis Jecoris*^f, inter ejus extrema, *Vena* lata procedit, quæ in tenues ac plures usque divisa, in totum denique *Jecur* per venas adeò minutas distribuitur, ut eæ visum effugiant. Harum summis osculis aliarum venarum extremitates committuntur, quæ ex tenuibus pluribusque majores paucioresque fiunt, & in medio tandem *Jecore* in *Venam* unicam atque grandem coalescunt. Inde per divisionem duæ factæ ultra *Jecur* pertinent. Harum altera, primam *Jecoris* fibræ sursum penetrans, in gibbâ ejus parte iterum emergit: & postea, *Septo transverso* perforato, intra pectus protensa, nulli rei adhærescens, sed ibidem suspensa, *Cordi* inseritur; *Vena Cava* hæc vocatur. Altera, quintâ & inferiore *Jecoris* fibrâ usque ad gibbam ejus partem trajectâ, juxta spinam exit, eique usque ad coxas prætenditur; hæc etiam *Vena Cava* est: idem enim nomen obtinet, quoniam una atque eadem *Vena* est, initium sumens a *Jecore*. Nam si quis velit, lamellam possit, a superiore *Vena Cava*, quæ ad *Cor* pertingit, in eam, quæ juxta *Spinam* serpit, rursusque a *Spina* per *Jecur* intra *Cor*, transmittere; eadem enim via est.

In *Vena* hac, præter *Inflammationem* supra memoratam, oriuntur *Affectus*, quæ vocantur κέδματα g: in quo casu *Sanguinis*, ex istius ruptione, profusio citissimè interimit.

In *Cavam* autem^h in *Cubito Venam* ex omnibus præcipuis visceribus est *Sanguinis* via: hæc autem quæque hac superior *Vena* est, unius *Venæ* in brachio sunt propagines, quo fit ut nihilo magis juvet, superiorem, quàm hanc, incidere: nam propaginum ignari sunt, quotquot

a) Pag. 13. lin.

59, 60.

b) Pag.

108. lin.

5.

c) Ruf-

fus E-

phesius

de Ap-

pellat.

Corp.

Human.

Lib. 1.

Cap. 34.

d) Pag.

21. lin.

21.

e) Lib.

1. Cap.

33.

f) Pag.

20. l. 32.

g) P. 20.

lin. 63.

h) P. 96.

lin. 16, 17.

quot superiorem *Stomacho* & *Jecinori* annectunt. At si a *Liene* fiat sanguinis profusio, Sinistræ manus *Venam* illam, quæ inter minimum digitum atque annularem jacet, Medicorum nonnulli incidere jubent, quoniam ad *Lienem* usque pertinere arbitrantur: sed ipsa etiam inferioris *Venæ Cubiti* propago est: cur itaque hanc prope digitos potius, & non in *Cubito* quis incidere? Etenim in *Cubito* major est, & sanguinem facilius effluere permittit.

Opus procreandi ^a *Sanguinis* ad *Jecur*, quod est *Venarum radicatio*, ^{a) Pag. 19.} pertinet; unde & illius maxima pars *sanguinis* quædam *concretio* est. Et enim, ut alimento in *Jecur* ^b semper patet introitus, nec alia via est, ^{b) P. 106. lin. 50.} per quam cibus in omne corpus a *Ventriculo* & *Intestinis* diducatur; ita & ex hoc viscere in universum corpus sanguinis emanatio est. Quæ & *Erasistrati* fuit sententia. *Portæ Jecoris* ex membranis, nervisque tenuibus quidem illis, maximi tamen ad vitam momenti, atque ex Venis grandibus contexuntur. Itaque exiguæ inflammationes sæpissime ibidem oriuntur. Præterea, ut *Philosophi* quidam prodiderunt, huic loco *Animæ appetitus* infidet. *Bilis* ^c autem in *Jecore* creatur, quæ per *Vesicam* ^{c) P. 44. D.} in hoc viscere sitam secernitur, & per vias quasdam in intestina deferitur. Quæ viæ si vel *Inflammatione* vel *Scirrho* obstruantur, & ista exundet *Vesica*, *bilis* retro fluit; itaque sanguini commiscetur, qui per omne corpus dimanans, *bilem* quoque in omnia membra secum trahit; inde in *Idæro* corporis species *bile* tingitur. Stercus autem album est, argillæque simile, neque *bilis* colore tinctum, quoniam humoris istius affluxu caret: unde alvus etiam sicca est, quia *bile* neque madescit neque stimulat.

^d *Lienis* Alimentum nigrum est, isque sanguinem atrum quasi detegit & elaborat. *Lien* est viscus rarus, ^e & naturæ dissolubilis: ^f itaque ^{d) Pag. 44. E. e) P. 43. lin. 52.} vitiis, *Vomicæ* puta aut *Abscessui*, facile obnoxius.

^g *Stomachus* Voluptatis ac molestiæ dux est; &, eò quod Cordi facultatum omnium principio, sit vicinus (siquidem Cordis Pulmonumque medio ^h annectitur, & unâ cum illis spinæ adhærescit,) ad robur animique sive firmitatem, sive demissionem, per consensum cum *Animâ* ⁱ multum valet. Hæc *Stomachi* præcipua est facultas. Ex Voluptate nascitur, bona concoctio, carnosus corporis habitus, colorque vividus; ex molestiâ, his contraria, & interdum animi dejectio, *Stomacho* alimenti indigente. *Stomachi* verò affectus proprii sunt ⁱ *Nausea*, *Vomit*, ^{i) P. 16. lin. 16.} *Cibi fastidium*, *Singultus*, *Eructatio*, & ea nonnunquam acida. Licet verò *Stomachi* constitutio ^k in *Stomachicis* plerumque siti vacet, in eo ta- ^{k) P. 132. lin. 23. l) P. 128. lin. 37. 38.} men *Sitis* ^l origo & fons est.

Colon etiam, pariter ac *Ventriculus*, ^m *Concoctioni* inservit, ⁿ ab eoque ad *Jecur* deducitur alimentum. Neque verò alimentum omne per canales tantum sensibus expositos, sed vel multo majorem ejus partem universo corpori Natura per *Vapores* subministrat, qui ab omni in omnem partem facile transeunt, a Naturâ, etiam per solida atque densa, ducti. *Colon* autem intestinum est ^o prægrande, & undequaque fuscum atque sinuatum: tenuibus intestinis & carnosius, & crassius, & noxæ tolerantius; itaque cum hîc insederit dolor *Colicus*, levius est periculum. Affectis quippe *tenuibus intestinis*, ^p tenuis & acutus subest dolor; ubi ^{p) P. 19. lin. 4.} verò *Colon* laborat, plurima est humoris abundantia, & gravitas ei inheret. Porro propter illius situm atque connexionem, dolor modò ad costas pertingit, ac *Pleuritidis* opinionem facit, siquidem in his etiam oritur febris; modò hîc aut illic sub iis costis, quæ *Nothæ* vocantur, percipitur; ita ut *Jecur*, aut *Lienis* dolere videatur, rursusque ad Illia de-

scendit. Quibusdam etiam ob eandem causam *Ossi Saero* infigitur, & femoribus, Musculisque testiculorum qui *Cremasteres* appellantur; cuius quidem rei rationem ipse non ignorans Medicorum quorundam inscientiam perstringit, qui in hoc casu *Cremasteras* exciderant, quasi propriam mali causam in se continuissent.^a Quid *Recentiores Anatomici* afferunt ad veritatem propius adductum?

a) Pag.
59. lin.
34.

Intestinorum^b, uti *Ventriculi*, sunt *Tunicæ duæ*, quarum altera alteri obliquè superincumbit: quando igitur harum connexio dissolvitur, uti nonnunquam fit in *Dysenteria*, *interior Tunica secundum* longitudinem absistens foras exit, multisque veritatem ignorantibus excreti ipsius intestini metum injicit, & *exterior* tantum intus remanet, carnemque contrahit, & ad cicatricem perducitur, homoque sanescit; id *inferius Intestinum* tantummodo patitur, quippe cuius *Tunicæ* carnosæ sint.

b) P. 61.
lin. 18.

Renes naturâ glandulosi sunt,^c sed colore rubicundiores, *Jocinori* potius similes quam *mammis testiculisque*; hi enim glandes sunt, sed albidiores. *Renes* autem testiculorum figuram referunt, magis lati tamen & incurvi. His sinus insunt exigui, collo angustiori, percolandæ urinæ inservientes: ex quibus nervosi duo exeunt, fistularum instar, canaliculi, sive *Ureteres*, qui *Vesicæ* humeris utrinque inseruntur; & ab utroque *Rene* æqualis est ad *Vesicam* Urinæ via. Natura sinus *Renum* oblongos, & *Ureteribus*, qui angustiores sunt, æquales fabricavit.^d

d) P. 53.
lin. 7, 8.

Vesica^e crassitudinis est admodum exiguæ, *Nervusque* naturâ existit; quapropter neque carnem contrahit, neque ad cicatricem facile perducitur. In repletionem distenditur, & cum inanis est, confidit; itaque idem in *Ulcere*, quod *Articulus*, in extensione & contractione, patitur: atqui in *Articulo* omnia difficulter sanescunt *Ulceræ*. Ad hæc *urina biliosa & acris Ulcus*, si *Vesicam* occupaverit, erodit.

e) P. 55.
lin. 29,
30.

Prope se invicem jacent *Anus & Vesica*^f, quamobrem in *Recti* inflammatione, *Vesica* urinæ difficultate afficitur; & in *Vesicæ Affectibus*, *Sedes* nihil dejicit, quamquam haud sit alvus sicca.

f) P. 55.
lin. 10.

Membranae sunt^g *ilibus* affixæ, quæ *Uteri* ligamenta sunt nervosa: harum illæ, quæ *Uteri* fundo inseruntur juxta lumbos, tenues sunt: alteræ juxta cervicem ejus hinc atque hinc *Ilibus* adhærescentes, valde nervosæ existunt, latæque tanquam navigii vela. Itaque si omnes hæ *Membranae* relaxentur, sede suâ foras exit *Uterus*. Apparet aliquando ex *duabus Uterum* succingentibus *Membranis interior*, & ab alterius continuitate divellitur: etenim *duæ* tantum *Membranae* istius divisionis sunt: quarum hæc ob humoris fluxionem abscedit, sicut etiam ex *abortu & partu* violento: tum verò *Chorio* adhærescit; nam si illud vi extrahitur, simul prodit *Uteri Tunica*: at si foemina mortem evaserit, in sedem suam regressa, ei ad amussim connectitur, vel paululum extra propendet. *Uteri* aliquando *osculum*, usque ad *cervicem* duntaxat, prolabitur, sed ultro se recipit, si suffimenta adhibeantur, vel obstetricis manu sensim placideque reponatur.

g) P. 64.
lin. 52.

Caput sensuum Nervorumque originis locus est,^h sanguinemque a corde potius attrahit quam aliis membris impertit. Itaque cum morbi causa *Nervis* insit, sensus noxâ haud vacant. Nervi licetⁱ illinc undique

h) P. 73.
lin. 50,
51.

quaque oriantur, tamen *Sinciput*^k locus omnium sensuum communis: ab eoque omnia adjumenta, omnesque noxæ derivantur. Quare in *fomentis* adhibendis, usque ad *verticem* tantum, neque ulterius procedere

i) P. 79.
lin. 59.

k) P. 85.
lin. 53,

54.

l) P. 34.
lin. 13.

& seqq.

oportet. Neque solum *Sensus* initium esse a *Nervis*^l, sed membrorum actionem & motum omnem ab iis ortum habere, *Erasistrati* sequax,

voluit *Aretæus*. Proinde si infra *Caput principium aliquod afficiatur*, uti *Medullæ Spinalis Membrana*, partes, quæ eodem nomine vocantur, & etiam continuæ sunt, resolvuntur; dextræ, si *Nervi dextri læsi fuerint*: si *sinistri*, lævæ. At si mali principium sit in *Capite*, *Nervis affectis dextris*, *sinistræ resolvuntur partes*: lævis iidem patientibus, dextræ. Hujus rei causa est, quòd *Nervorum situs juxta originem invertitur*; etenim *dextri non in directum ad dexteræ partes, usque ad finem, pertingunt*: sed utrique origini suæ inserti, continuo se invicem transeunt in figuram literæ Græcæ X, ad oppositam partem tendentes. Uique in summâ dicam, sive totum simul corpus, sive aliqua membra, vel ab alterutrâ, vel ab utrâque parte resolvuntur; *Nervi interdum, qui a Capite oriuntur, laborant*, qui, ut paucis dicam, sensu faciliè privantur, sed per seipsos, motum haud ita faciliè amittunt: iidem, si per consensum, ab his qui motui inserviunt, aliquid vitii contraxerint, motus quoque paululum deperdunt: aliquid enim motus, quanquam haud ita multum, naturaliter habent per se. Interdum verò læduntur *Nervi*, qui ex aliis musculis exeuntes in aliis terminantur: & hi sunt, qui præcipuam motus partem continent, eumque *Capitis Nervis impertiunt*; ab istis enim plurimum motus hi derivant, licet per se habeant paululum; isti igitur motus defectionem præcipuè patiuntur: raro autem, aut, ut ego arbitror, nunquam, per se sensum amittunt. Et si fortè fasciculus quispiam *Nervorum*, qui ex osse quovis proficiscentes in alio finiuntur fiunt, vel exsolutus fuerit, vel disruptus, impotentes & trahuntur partes, sensu tamen non privantur.

Nervis autem Morbus proprius est, juxta Aretæum, Tetanus^a: iisque præcipuam inesse *Melancholiæ^b* causam docet: eos in *Phrenitide^c* laborare, ac sæpe contrahi: omnium autem *Nervorum affectum esse Arthritidem^d*.

Hæc ferè ad rem *Anatomicam* spectantia exposuit *Aretæus*; non ut humani corporis fabricam quasi dissector doceret, sed ut, quod Medici est, illius notitiam ad morborum rationes explicandas accommodaret: *Dogmaticorum* morem secutus, qui, cum interioribus partibus & doloribus & morborum varia genera nascantur, neminem putant his adhibere posse remedia, quas ipse ignorat^e. Itaque in nullius magistri verba juratus, licet modo ad *Hippocratis*, modo ad *Erasistrati*, modò ad *Herophili* sententiam accedat, suam tamen interea opinionem liberè interponit.

D E

Curandi ratione, quam tenuit *Aretæus*.

UTI ex proprio, non ex alieno penu hæc de Medendi Arte Monumenta deprompsit *Aretæus*, ita in eadem *Naturæ ductum^f*, & *Magistrum*, quam ipse vocat *optimam^g*, secutus est *Experientiam*; nec quidem ille magis in stylo efformando, quàm in remediis adhibendis, peritus artifex & concinnus. Eo ordine, eo judicio, ita distinctè plenèque traduntur curandi rationes, ut vix quicquam in hoc genere ex summi scriptoris manibus exierit absolutius. Quæ ab Antiquioribus dicta, eorum alia, utpote optima, selegit, alia limavit & expolivit: quædam ipse primus haud infeliciter tentavit. Sed hæc alias: nunc

*** ** *

quod

a) Pag. 15. lin. 58.

b) Pag. 124. lin. 48. 49.

c) Pag. 73. lin. 8.

d) Pag. 65. lin. 23, 29.

e) Cel. sus in Præfat.

f) Pag. 121. lin. 13, 14.

g) Pag. 80. lin. 42.

quod hujus loci est, varia medendi genera, quibus ille est usus, per breviter recolamus.

DE VOMITIONE. Vomitus cieri, tam in acutis, quam diuturnis morbis, Hippocratis vestigiis insistens, præcipit Aretæus. Quippe si Bilis aut pituita exundet, si cibi corrupti^a, aut humorum, si cruditas^b sublit, si copia^c, si accedat nausea^d, si porrò stimulo quodam aut corporis contentione^e uti oporteat, si denique altas radices egerit morbus^f, ita ut cætera incassum fuerint remedia, hæc curandi via optimo consilio adhibetur. Vomitus autem interdum Aqua tepida^g aut oleo^h, interdum Mulsâⁱ aut radiculis^k, idque modò jejuno^l stomacho, modò à cœna^m & a radicularum esu commodè effici potest, siquidem leniter agendum sit: fin efficacius quid requiratur, Helleborum utrumque commendat, sed maximè album; ultimum valentissimumque omnium evacuantium auxiliumⁿ. Hoc autem dari jubet cum Alica aut Lente incisum ad 3ij; vel imbecillioribus cum melle decoctum ad cochlearia duo vel tria^o. Quod itidem fecit, ejusdem disciplinæ sequax, Herodotus^p. Sed alias easque haud mediocres virtutes habet Helleborus albus; Neque enim Vomitus modò provocat^q, sed est medicamentorum etiam omnium ad humores purgandos efficacissimum: non excretorum varietate^r & copiâ, id enim Cholera morbus potentius facit; neque verò intentionibus^s & violentiâ inter Vomendum, id enim Nausea in mari validius præstat. Cæterum neque vim neque qualitatem malam habet; quo fit ut laborantibus salutem reddat, & per exiguam purgationem, & cum intentione parvâ. Porrò vetustorum omnium morborum, qui radices jam altas egerint, cum reliqua auxilia nihil quicquam opis præstiterint, id unicum remedium est: siquidem igni facultate par est Helleborus albus, & quicquid ignis ustione facit, illo plus Helleborus albus per interiora discurrens operatur: Spirationem nempe facilem ex difficili, ex malo colore bonum, & ex macie habitum corporis pinguem efficit. Et hanc fortasse medicinam libentius adhibuit Aretæus, claro ductus Herophili præconio^r, qui Helleborum fortissimo duci similitudine æquabat; concitatis enim intus omnibus, ipsum in primis exire.

Id obiter notandum, ab Aretæo præcipi Vomitionem, non modò ut primæ viæ expurgentur, aut quicquid crudi Ventriculo inhæserit, sursum ejiciatur, quod quidem unicè Veteres attendisse videntur; sed ut motu illo vehementi & contentione quâ inter vomendum Ventriculus cæteraque viscera cientur^s, tum solidæ partes succuti ac stimulari, tum humores aut resolvi aut revelli possint. Itaque omnibus ferè in Capitis morbis Vomitus excitari jubet. Et recentior experientia nos abunde docuit, quam vim in morbis Chronicis, ubi altas radices egerint, exerceat hæc medendi via, præsertim in Ischiade, in Tumoribus Oedematosis, in Ictero.

DE PURGATIONE. Purgantia, in morbis plerisque Chronicis, vel ad educendos humores, vel ad revellendos, vel ubi quid stimulo cieri oporteat, passim adhibet Aretæus. Horum alia ex mediâ Materia, uti Thymus Atticus, Coccus Cnidius, Aloë, Hierâ, quam quidem ad 3ij. dari præcipit: alia ex valentiore constant, ut Cneorum puta, Elaterium, æs combustum, & Helleborus niger. Efficacissimum verò omnium vel sursum vel deorsum purgantium, Helleborus albus. Et his quidem vel per se vel cum Prisanâ & Mulsâ uti convenit.

DE

a) In Ileco. P. 105. lin. 40. & in Elephantiasi. Pag. 103. c) In Coeliaco Morbo. Pag. 132. lin. 35. d) In Aplethia. Pag. 82. lin. 23. e) Ibid. f) In Elephantiasi. Pag. 134. lin. 60. & Pag. 136. lin. 12. g) In Cholera. Pag. 103. lin. 55. & Coeliaco Morbo. Pag. 132. lin. 35. h) In Ileco. Pag. 105. lin. 44. i) In Coeliaco Morbo. Pag. 132. lin. 35. k) In Coeliaco Morbo. Pag. 132. lin. 36. & Elephantiasi. Pag. 134. lin. 56. l) In Melancholia. Pag. 125. lin. 33. m) In Elephantiasi. Pag. 134. lin. 55. & Scotomate. Pag. 118. lin. 60. n) Pag. 118. lin. 22. o) In Scotomate. Pag. 119. lin. 5. p) Oris. Med. Col. Lib. 8. Cap. 1, 2, 3, 7. q) Pag. 136. lin. 12, 13. r) Plin. Histor. Natur. 25. 5. s) Pag. 82. lin. 23.

DE CLYSTERIBUS. Alvus itidem ducitur ope *Enematis*, idque commodè, siquid in intestinis emolliendum aut excernendum sit, vel siquid a Visceribus aut a Capite revellendum. Itaque in omnibus ferè morbis, quos comitatur *Inflammatio*, perpetui sunt usùs. *Enematum* materia pro varietate morbi multiplex est: *Sal*, *Nitrum*, *Hyssopus*, *Ruta*, *Centaureum*, *Terebinthina*, *Castoreum*, ex Oleo vel Aqua decocta. Quòd si stimulo opus fuerit, injjcienda sunt acriora, quæ pituitam & bilem educant, veluti *Euphorbium* ac *Colocynthis*.^{a)}

a) Apoplex
Pag. 81.
lin. 55.

DE SANGUINIS MISSIONE. Sanguinem in morbis quibuscunque, siue Diuturnis siue acutis, utut in his frequentius, mitti jubet *Aræteus*. Etenim cum acuti sint, persæpe ita in præcipiti stat vita, ut nisi hæc medendi via malum abegerit, illico moriendum sit: igitur ille, cunctatione omni abjectâ, hoc auxilii genus præ cæteris esse tentandum judicat. Quare cum sanguis incensus fuerit, uti in peracutis morbis plerumque accidit, venam maturè atque fidenter aperit. In Renum inflammatione v. gr. expeditè & copiosè. In Anginâ Sanguinem educit, latiori incisione, ut cum impetu & confertim exeat, quoniam ita fluens erit & ad calorem quam citissimè mitigandum, & ad strangulationem solvendam, & ad reliqua omnia mala imminuenda efficax: in Pleuritide primo die & iterum eodem die extrahit: in Peripneumoniâ & Jecoris & Venæ Cavæ Inflammatione, *duarum* simul venarum sectionem præcipit: in omni denique Hæmorrhagiâ, actutum, eo judice, secanda est Vena, & assiduè, postquam paululum sanguinis detractum sit, iterum detrahendum est, & eodem die, & postridie, & die perendino. Ita in Venæ Cavæ inflammatione idem opus sæpius repetit. Sed sanguinem mittere uti frequenter est res admodum delicata & nonnunquam periculi satis plena, ita acerrimo judicio utendum esse monet: quò fit, ut in Anginâ, Pleuritide, Peripneumoniâ, qui morbi sunt maximè præcipites, utcunque quoad anima deficere incipiat, continuari debeat Sanguinis detractio, non tamen quoad omnino defecerit, eum fluere sinendum sit. Etiam in Apoplexiâ præstat, inquit, debito minus mittendo delinquere: nam si largiori detractioe opus esse videatur, & bonæ aliquæ appareant notæ, vena potest iterum incidi. Ad eundem modum in Jecoris & Venæ Cavæ inflammatione, in Cephalæâ, in Melancholiâ, multus sed non confertim, bis nempe ac ter, idque alio die, mittendus est Sanguis, ut vires interim confirmentur. Idem in omnibus diuturnis^{b)} morbis præstare convenit.

b) Pag.
115. lin.

Venas autem in diversis corporis partibus, præcipue quidem in *Cubito*, & in *Talo*, quandoque autem sub *Lingua*, in *Fronte*, in *Naribus*, in *Pube*,^{c)} incidere jubet. Primus autem ex Scriptoribus, quorum Opera his diebus supersunt, *venæ Sectionis* in *Manu*, mentionem facit *Aræteus*: in eo loco, ubi contra Medicos quosdam disputat, qui *Sinistræ Manus* Venam illam, quæ inter minimum digitum atque annularem jacet, in Rejectione Sanguinis,^{d)} incidi voluerunt: primus itidem mensuram Sanguinis, quæ aliquando emitti debeat, ad *Heminam*^{e)} scilicet, aut ad *Heminæ dimidium*,^{f)} præscripsit: quod quidem accuratissimi Scriptoris, Cl. *Danielis Clerici*, diligentiam fugit, cum *Aræteum* de hac re nihil prodidisse affirmet.^{g)}

c) Quando fecetur quæpiam ex his Venæ, v. Indicem in voce Phlebotomia.

d) Pag.
96. l. 27.

e) 112.

f) Pag.
116. lin.

g) Hi-

Hæc de Venarum Sectione. Secuit etiam, nullo quod sciam Authore inductus, in Cephalæâ, Vertigine atque Epilepsiâ, *Arterias*: easque ad verticem, ad oculi angulos, juxta nasum, eas tum ante, tum pone aurem fitas, earumque *Majores* quidem ramusculos^{h)} aperiri commodè posse scribit: quanquam harum utique quæ *anterius* ad au-

la Medecine, Part. 3. Liv. 3. Ch. 4. h) Pag.
115.

rem jacent, nullam apud Scriptores mentionem fieri perperam affirmet
*Severinus.*ⁱ

i) Chi-
rurg.
Effic.
40.

DE CUCURBITULIS. Cucurbitularum usus apud *Aræteum* uti & apud *Hippocratem* frequentissimus, in omnibus ferè morbis, ubi sanguinem mitti oporteat: Idque tam in lentis quàm in subitis casibus; in *Lethargo*, *Cephalea*, *Melancholia*, *Epilepsia*, *Cœliaca* atque *Iliaca Passione*, ac etiam *Hysterica*, perinde ut in *Apoplexia*, *Tetano*, *Phrenitide*, *Syncope*, *Peripneumonia*, *Cholera*, *Jecoris*, aliarumque partium, *Inflammationibus*. Et hoc quidem ille factitavit, pro morbi naturâ, diversimodè, & in variis locis. In *Melancholicis*, Cucurbitas Jocinori & Ventriculo, aut hujus ori admovet; dorso item aut inter scapulas, quâ parte adhærescit illi Stomachus. In *Phreniticis*, atque *Lethargicis*, vertici potius; in *Apoplecticis*, & *Tetano* correptis, occipiti imprimendas esse censet. Et in hoc ultimo quidem affectu ex ab utroque spinæ latere applicandæ: sed parum admodum flammæ adhibendum: nam arcta Cucurbitulæ labiorum impressio dolores convulsionesque excitat: oportet ergo diu trahere, ac leniter potius, quàm brevi tempore festinanter id efficere. Contrâ in *Pleuritide*, Cucurbitula debet esse magna, undequaque lata, & ad dolentem locum ambiendum capax: multaque sub eâ flamma succendenda est; non modo ut carnem attrahat, verùm etiam ut ante ignis extinctionem calefaciat. Extincto igne, si scarificando tantum sanguinis detraxeris, quantum vires permiserint, evidentissimum est in *Pleuriticis* auxilium.

Cucurbitulas etiam *Siccas*, sine ferro, quas καφες vocant, adhibet, aut *Coxis* easque a dorso aut inter b scapulas, aut abdomini infra umbilicum c affigi præcipit.

a) Phrenit. 76.
Apo-plex 83.
b) Ileos. 105.
Choler. 104.
c) Ibid.
d) Cœl. Aurelian. in Cephalæa.

DE SANGUISUGIS. Restat & alia sanguinis mittendi via, ab *Hippocrate* & veteris ævi medicis haud quaquam memorata: eam primus, *Hirudinum* ope, instituisse vel saltem scriptis mandasse, videtur *Themison*, d *Asclepiadis* auditor, qui ætate paulò *Aræteum* præcurrit. Sed utcunque hoc fuerit *Themisonis* inventum, nulla ejus apud *Celsum* nec etiam apud *Galenum* occurrit mentio. *Aræteus* autem *Hirudines* tribus in locis admoveri jubet: in *Satyriasi* nempe ad sanguinem ex intimis locis educendum; in *Cœliaco* affectu, eas post cucurbitulas apponit: in *Jecoris* denique inflammatione, nonnullis *Hirudines* magis quam scarificationem prodesse scribit: siquidem bestiolæ morsus interiùs descendit, & majores erosiones facit: unde sanguinis profluvium, ab his concitatum, ægriùs suppressitur. Postquam autem animal saturatum exciderit, Cucurbitulam affigit, quæ ex intimis partibus sanguinem jam attrahat.

DE MEDICAMENTIS: Ut in signis Morborum explicandis, ea præcipuè quæ ad *Prognosin* pertinent *Aræteus Hippocratis* autoritate stabilivit; (quem, *Celsus* e teste, recentiores quoque Medici, quamvis quædam in *Curationibus* mutârint, tamen hæc optimè præfagisse fassi sunt) ita in Acutorum Curatione ejusdem vestigia pressè secutus est, præsertim quoad *Victûs* institutionem, ac missionem Sanguinis. Medicamenta, in peracutis affectibus, præter *Vomitória* & *Purgantia*, per Os sumenda, aliquando præcipit: sed ea neque varia admodum, neque multiplicia. Horum quippe *Ægrotantium* optimam medelam, eodem g) duce, f ab *Alimento* peti judicavit; neque rarò ea, quæ ægrotantibus offert, *Medicamenta* eorum cibo, quasi furtim, g immiscet. Cibus verò cunctis *Febricitantibus* humidum esse aptissimum post *Medicinæ* parentem docet: h) *Ptisana* præsertim varias præparaciones exhibens, ejus-

e) Præf. ad Lib. 2.

f) Hippocr. Lib. de Aliment.

g) Pag. 90. lin. 32, 33.

Pag. 98. lin. 53.

h) Pag. 74.

ejusque virtutes Magistri sui verbis prædicans: ita ut ad Febrilem æstum
 temperandum Sorbitionibus potissimum confidat. Itaque sive Urinam
^a cieri, sive humores attenuari, & incidi, ^b sive sputa educi, ^c sive al- ^{a) Le-}
 vum liquari ^d cupit, cum Ptisanis atque jusculis modò simplicibus, mo- ^{tharg.}
 do in quibus Medicamenta ad id idonea dissolvuntur, id exsequitur. ^{b) Pleur.}
 Utcumque autem victu tenui in Febris utatur, in iis tamen ubi vires ^{c) Ibid.}
 jam deficiunt, sicut in Morbo *Cardiaco*, sive is per se, sive ex alio, ^{d) lb.}
 uti *Phrenitide*, oriatur, a paulò largiori cibo, vinique præsertim po-
 tione, nullis adhibitis Medicamentis, subsidium unicum petit. Vinum
 enim, inquit, in substantiâ celeriter alit, usque ad extrema ubique
 permeat, robori robur adjicit, Spiritum torpentem excitat, frigus ca-
 lore temperat, humorum redundantiam comprimit, extrorsum erum-
 pentia atque diffluentia coërcet: Ad hæc odore suave ac Jucundum est,
 ad confirmandas vires vitamque restaurandam valens, & ad mentem in
 furore mitigandam efficacissimum. ^{e) Phre-} Eo itaque uti præcipuè *Cardiaco*
 utitur, sed cum eâ cautione, ut neque in Inflammationibus ^{nit. 77.} propinetur
 (quoniam in his dolores auget, sed ubi hæ absunt, naturam instauret) ^{f) Syn-}
 neque ita meracum, ut hominem inebriet nervosque offendat. ^{cop. 100.} Id
 ideo cum cibo aquâque mixtum aliàs dari præcipit, eam mediocrita- ^{g) Cho-}
 tem interim secutus, ut neque æger inediâ consumatur, neque cibi co- ^{ler.}
 pia opprimatur. ^{h) Syn-} Hæc præcipuè viâ in Curatione *Acutorum*, quibus ^{cop. 101.}
 Febres conjunguntur, nititur: vix nisi in *Pleuritide* quidem & *Peri-* ^{& 102.}
pneumoniâ Medicamenta paulò largiùs adhibens, ea scilicet quæ hu-
 mores extenuent & ad transpirandum idoneos reddant, quæque eosdem
 lubricos fluxosque ita ut per superiora educi possint, efficiant. ^{i) 195. 10.} In his
 itidem duobus ^{k) Pleu-} Morbis Medicamenta *somnifera* devorari jubet, quæ ut ^{rit. 93. 2.}
 Antiqui omnes perrarò præceperunt, ita sub mortem, quanquam hanc
 ab iis acceleratam minimè sensisse videatur, Communi autem præjudi-
 cio deterritus, usurpari vetat. Nam si, inquit, in ipso Strangulatûs
 impetu & morbo appropinquante, id genus Medicamenti exhibeas, Te
 necis authorem vulgus esse arbitrabitur. ^{l) Peri-} Siquidem & Anodynus in *Ileo*
 uti haud dubitat, ^{m) Pneum.} *Theriaca* puta, &c. licet in eodem Morbo somnife- ^{95. 24.}
 ra Medicamenta Medico vix adhibere licere dixisset, nisi ^{n) 106.} ita ut, cùm
 præsentia mala haud evitari posse manifestè prævideat, ægrum aliquan- ^{10.}
 do gravitate capitis torpidâ sopiat. Ex omnibus autem, quotquot ad- ^{n) 105.}
 hibet, tam ad Acutos quam Diuturnos morbos, medicamentis, præci- ^{39.}
 puè *Castoreo* utitur: utpote quod nervorum morbis mederi censeat, in
 Lethargo ^{o) 79. 59.} scilicet, Apoplexiâ, Tetano, suffocatione *Hystericâ*, Sa-
 tyriasi, Epilepsiâ, Gonorrhœâ. Id itaque cùm inter omnia concoctio-
 nem promoventia ^{p) 122.} excellat, modo potui dat, modò in intestina infrà in-
 jicit, modò in nares, utpote omnium sternutamenta excitantium opti- ^{11.}
 mum, inspirat: externis denique applicationibus, *Perfusionibus* scili-
 cet, *Illitionibus*, & *Cataplasmatibus* immiscet. In curandis autem mor-
 bis diuturnis paulò frequentius medicamenta præcipit, quorum præci-
 pua sunt quæ ad concoctionem faciunt, uti *Absinthii* succus, *Theriaca*,
Mithridatum, *Bestini* Antidotus, *Castoreum*, ^{q) 121.} &c. præcipit etiam ea
 quæ *Urinam* movent, uti in Jecoris abscessu & Renum affectibus: ali-
 quando & *sudorem* moventia quæque perspirationis vias fluxiliores ^{r) 109.} effi-
 ciunt, præscribit. Sed nuspiam ita prolixus est in remediis adhibendis,
 ac in morbo illo omnium contumacissimo, Elephantiasi. Id quidem
 obiter notandum, quòd *Hippocratem* secutus uti quiete in Acutis mul-
 tùm utitur, ita ad Diuturnos exercitia maximè commendat. Horum
 ille varia genera perscribit: quæ non modò in Diuturnis morbis adhiberi

vult, sed etiam post Acutorum decessum, ubi ii in longos transiverint^{a)}. In ordinandâ victûs ratione valde accuratus est: præsertim omnia quæ ad *Lactis*, Asinini, Caprini, equini, ovilli, etiam muliebris usum pertinent, multis in locis fusiùs exponit.

a) Syn-
cop.
Mara-
sin.

Quod ad *externa Remedia* spectat, ea tam in acutis quam diuturnis morbis frequentissimè usurpat. In hoc quidem cum *Methodicis* maximè congruens, uti etiam in evidentium signorum descriptione; cum alioqui tam in causis subtilioribus enarrandis ex *Anatomiâ* scilicet petitis, quàm in magnorum remediorum indicationibus, ab iis ut plurimum dissentiat. Itaque *Perfusiones*, *Epithemata*, *Fomenta*, *Illitiones*, *Cataplasmata*, *Suffimigia*, *Embregmata*, *Balnea*, &c. omnis ferè pagina describit, ad refrigerandum & calefaciendum, ad humectandum & siccandum, ad relaxandum & astringendum, ad emolliendas partes & roborandas, ut humores per habitum digerantur, ut corpora fluxa & ad perspirationem apta reddantur. Horum materia modusque quo adhiberi debeant ubique occurrit. De *Sinapismis* itidem & *Phœnigmis* frequens est mentio: in quo auxilii genere sæpius cum *Archigene* convenit, qui, docente *Ætio*, de his multa scriptitavit.

Quædam denique ex *Chirurgiâ* petit; in *Epilepsiâ terebram* cranio adhibet; in capitis dolore, *ustionem*; *ferramentum* igne Candens in abscessu Jecoris suadet; de *Asperâ arteriâ secandâ* loquitur, quamvis sectionem ipsam improbat. In *Calculosis* *Vesicam* incidi jubet, locumque incisionis designat: ad *Urinam* eliciendam *Cathetere*, nisi inflammatio adsit, utitur. Hæc ferè habet *Chirurgica*: & sane dolendum est periisse ea, non modò quæ de hoc^{b)} ipso argumento scripsit, sed quæ de omni^{c)} genere *februm*, quæ de morbis^{d)} *mulierum*, quæ de *Pharmacîâ* seorsim exposuit. Ingens sanè hoc rei *Medicæ* dispendium, quòd vel minima *Scriptoris* elegantissimi *Monumenta* interciderint.

b) 102.
126.
c) 80.
d) 81.

F I N I S.

ΑΡΕΤΑΙΟΥ ΚΑΠΠΑΔΟΚΟΥ

ΠΕΡΙ ΑΙΤΙΩΝ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΝ
ΟΞΕΩΝ ΠΑΘΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΝ Α.

Ἡ ἀρχὴ λείπει.

ΚΕΦΑΛΗ Ε.

περὶ παροξυσμῶν Ἰπληπτικῶν.

ARETAEI CAPPADOCIS

DE CAUSIS ET SIGNIS

ACUTORUM MORBORUM

LIBER PRIMUS.

Principium deficit.

CAPUT QUINTUM.

¹De Comitialis morbi accessione.

* ἀμβλύτητες, ἱλιγγοί, τενόντων ^a βάρεα, ^b φλεβῶν
ἐν τῷ τραχήλῳ πληρώσεις καὶ διαπίσεις, ναυτία
πὰ πολλὰ μὲν ἐπὶ σιτίοις, ἔχ' ἤκιστα δὲ καὶ
ἐπ' αἰσιπύῃσι, καὶ ^d βληχερί, καὶ ^e φλέγμα ἐμεί-
ται συχρόν· ἀποσιπτή καὶ ἀπειψίη ἐπὶ σμικροῖσι ἐδέ-
σμασι· φουσώδες, ἐπληρμένοι ὑποχόνδρια. πᾶδε μὲν
οὖν διηγερέα. ἦν δὲ πλεονάζον ^f εἶδος ἢ τῶ παροξυ-
σμῶ, κύκλῳ μαρμαρυγαὶ πρὸ τῆς ^g οφθαλμοῦ πρὸ
ρέων ἢ μελάνων, ἢ πάντων ὁμοῦ συμμεμιγμένων,
ὡς δοκεῖν ^h τὸ ἐν ἔρανῳ τεταυόσθαι ἱρίν. ἤχοι ὧτων,
βαρυοδμῆ, ὀργίλοι, πικρόχολοι παραλόγως. κατ-
έπεσον γὰρ πινὲς ὑπὸ προφασίᾳ ⁱ ἐξ αἰθυμίας·
μετ' ἑτέροι δὲ ρεύματα ποταμῶν ἀτενέες ἐνιδόντες, ἢ
τροχῶ δινευμένῳ, ἢ ^j βέμβικι ἐλισσομένῳ· ἄλλοτε
δὲ ὁσφρησίς βαρέων ὁσμῶν ^k κατέβαλε, ὥσπερ
^l γαγάτε λίθ'· πῖς δὲ μὲν ἔν τῇ κεφαλῇ τὸ
κακόν

A * hebetudines, vertigines, tendonum gravitates,
venarum colli repletiones & distensiones: nausea
frequentius quidem a cibis, non minimè tamen
& ab inedia, pusilla quædam nausea sequitur, &
uberior pituitæ fit vomitus: paucis assumptis
cibis fastidiunt, & crudi sunt, flatibus replen-
tur, præcordia elata habent. hæc sanè perpe-
tuò comitantur. quum vero accessio appropin-
quat, ² splendores quidam purpurei, aut nigri,
aut omnes unà permixti ob oculos in orbem ver-
santur, ac discurrunt, ut in cælo iris prætenta
esse videatur: aures sonant, foedum odorem sen-
tiunt, iracundi fiunt, bilis præter rationem accen-
ditur. ³ quibusdam igitur concidendi causa, angor
animi fuit: aliqui intentè fluminis decursum, aut
rotam quæ circumvolvitur, aut turbinem, qui in or-
bem agitur, conspicati: alios autem rerum graveo-
lentia, ut gagatis ⁴ lapis odoratus, prostravit: his
A utique

^a Βάρεα Henisch. ^b Φλεβῶν τῶν ἐν τῷ. Petit. rep. in MS.
^c Ἀπ'. Henisch. ^d Βληχεροί. Goupyl. rep. in MS. ^e Βλέγ-
μα Henisch. ^f Ἰδίος. f. δίδος. ἀλλως δὲ ἰδίας. Henisch. rep.
in MS. ἰσως πλεονάζον δίδος. ἄλλως δὲ ἰδίας. Goupyl. rep. in MS.
πλεονάζον δίδος. ἢ, si prope sit metus accessionis; h. e. si ac-
cessio instat, imminet. Petit rep. in MS. ^g Ὀφθαλμοῦ. He-
nisch. ^h Ἐν τῷ οὐρανῷ Henisch. ⁱ Βέμβικι. Henisch. rep. in MS.

^k Κατέβαλε. Henisch. rep. in MS. ^l τῶ γαγάτε. Henisch.
¹ De Accessione Comitialium juxta Plinium Petit
emend. ² Circuli ignei, ut Cælius Aurel. habet Lib. i.
tard. pass. Cap. 4. Petit. ³ Quidam igitur levi de causâ,
utpote ob animi angorem, ceciderunt. Henisch. ⁴ La-
pidis. Henisch.

κακὸν ἐσχεύθη τε, καὶ ἐντεῦθεν πημανθὲν ἀρχε-
ται μετεξέτεροις δὲ καὶ ἀπὸ τῶν πρῶτων τῆς
κεφαλῆς νευρῶν, ὅσοι συμπαθεῖα τῇ ἀρχῇ, γί-
γνεται. δάκτυλοι γοῦν μεγάλοι χειρῶν ἢ ποδῶν ξυν-
έλκονται, καὶ πόνος, καὶ νάρκη, καὶ τρόμος ἐπε-
ται. καὶ ἐς κεφαλὴν τρεῖς ἢ ὀρμηὴ ἦκεν, ἣν ἐρ-
πων τὸ κακὸν εἰς τὴν κεφαλὴν ἵκηται, πάταγος
τευτέοις γίγνεται ὡς ἀπὸ πληγῆς ἢ ξύλου, ἢ λί-
θου. καὶ ἐξανασάντες ἐνδιηγείωνται, ὡς ἐπὶ
τενὲς ἐξ ἐπιβουλῆς παταχθέντες. ἡ δὲ μὲν πῆλ ἀπάτη
γίγνεται, ὅσοις τὸ πρῶτον τὸ κακὸν ξυνέπεσε.
οἷς δὲ ξυνήθες τὸ πάθος, ἣν ἐπὶ μὲν ἢ νῆσος, ἐς
δάκτυλον δὲ ἡδὴ ἀφίκηται, ἢ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς,
ξυνηθείας ἀρωγούς καλέουσι τοὺς παρρόντας, προ-
γνώσι τὸ μέλλοντος ὑπὲρ ἐμπειρίας. Διὰ σφίγγειν
τε καὶ ἀνακλάειν καὶ συντείνειν δέοντα τὰ κατάρ-
χοντα μέρεα καὶ αὐτὰ δὲ ἐωυτέοις ἐλκουσι τὰ μέ-
ρεα, ὅπως τὴν νοῦσον ἐξαίρμενοι καὶ σφέων ἢ
ποιήδε ἐπικουρίῃ κοτὲ, καὶ ἐς τὴν ἡμετέραν ση-
μασίην διώσασιν. πολλοῖς δὲ φόβος ἐστὶ ὡς ἐπὶ νότος
θιγῶν, ἢ σκιῆς φαντασίῃ, καὶ ἔτω κατέπεσον.
ἐν δὲ τῇ σημασίῃ ἀναισθητῶς μὲν κέεται ἄνθρωπος,
χεῖρες δὲ οἱ ἀσπασμῶ^κ συνέρχονται, σκέλεα δὲ διὰ
πεπλεγμένα μούνον, ἀλλὰ τῇδε κακείσε βαλλό-
μενα αὐτοῖς ἀπὸ τῶν τενόντων ἐσφαγμένοις ταύ-
ροις ἡδὲ ἐκείῃ ἢ συμφορῇ αὐχὴν ἀγκύλος, κε-
φαλὴν πικίλως διὰ στροφος. ἄλλοτε μὲν γὰρ ἐς τὸ
πρηνὲς τοξοῦται, ἢ εὐτε ἐς τὸ σέρνον ἢ γένυς ἐρεί-
δει, ἄλλοτε δὲ ἐς τὸ μεταφρενον ἀνακλᾶται, ὅπως
ποῖς ἀπὸ τῆς κόμης ἐλκομένοις βίῃ, εὐτε ἐνθα ἢ ἐν-
θα ἐπὶ τοὺς ὤμους ἰζάνει. χασκουσι μέγα, σόμα
ξηρὸν, γλῶσσα παρμήκης, ὡς καὶ κίνδυνον τρώ-
ματι^θ μεγάλῃ γίγνεται, ἢ ἀποτομῆς. ὅποτε
σπασμῶ^ρ ξυμπερίσυσιν οἱ ὀδόντες. ὀφθαλμοὶ ἐνδε-
δινημένοι, βλέφαρα τὰ πολλὰ διέχονται ξὺν παλ-
μῶ^ι ἢ ὅπμιμυται κοτὲ ἐθέλοιεν, δὲ ξυμβάλλουσι
τὰ βλέφαρα, ὡς καὶ τὰ λῶκα ὀρθῶς ἐξ ὑπο-
φάσι^θ. ὀφρύες, ἄλλοτε μὲν ἐς τὸ μεσφρενον ἀν-
ειμέναι, ὅπως ποῖς χαλεπαίνουσι. ἄλλοτε δὲ ἐς τὰς
κροτάφους ἀπὸ τῆς μέσης, πολλόν τι μάλλον, ὡς τὸ δέρ-
μα περὶ τὸ μέτωπον σφόδρα περιτεταῖται, καὶ τὰς
ἐξ μεσφρύος ρυτίδας ἐξαληλίφθαι. μῆλα ἐρυ-
θρά, παλλόμενα χεῖλεα, ὅποτε μὲν ἀμφῶ ἐς
ὄξυ μεμυκότα, ἄλλοτε δὲ ἐς τὴν πλάγια ἀπὸ τῆς
ἀπὸ τοῖς ὀδοῖς περιτείνε^ι ποῖς μεδιῶσι ὁμοίως.
ἐρύθημα μῆλων ἐν αὐξῇ ἢ κακῇ, καὶ πελιδνό-
της ἐξ ἀρρώστιας προσγίγνε^ι ἀγγείων τῶν αὐ-
χένι διὰ τὰς, ὡς ἐν πινγί ἀφωνίῃ, ἀναισθησίῃ,
καὶ εἰ μέγα ἐμβοῆς^ι νυγμὸς ἢ καὶ σενασμὸς ἢ
φωνή, καὶ ἡ ἀναπνοή, καὶ ἡ πνιξὶς ὡς ἀπαρχομέ-
νω^ι σφυγμοὶ σφοδροὶ, καὶ ταχέες, καὶ μικροὶ
ἐν τῇσι ἀρχῇσι^ι μεγάλοι δὲ, καὶ βραδέες, καὶ
νωθροὶ ὅπμι τῶν τέλει, ἀπακτοὶ δὲ ἐς τὸ ξύνολον
αἰδοίων ξύντασις. τὰ δὲ μὲν ἐν^ι ἐς τὴν σημασίῃς
πάχουσι ἢ ἐς ἀφῆσιν^ι ἀφικνέων^ι κακῇ,
ἔρα αὐτόματα, κοιλίης περίπλυσιν^ι μετεξέτεροις
δε

A utique in capite vitium inhæsit, atque inde noxam
inferens ortum habet. nonnullos verò & corripit à
nervis procul à capite positis incipiens, quicunque
principium in consensum affectus inducunt. itaque
magni manuum aut pedum digiti convelluntur:
unde & dolor & stupor & tremor sequuntur. atque
hæc in caput impetum faciunt, si & malum surre-
pens caput invasit. his porro fragor quidam reddi-
tur perinde ac si ab ligno aut lapide verberentur:
quumque ab humo surrexerunt, quædam, tanquam
si ex insidiis vapulassent, commemorant. hoc sane
pacto illi, quibus primò id malum incidit, decipiun-
tur. quibus vero familiare & consuetum est, simul
B atque morbus in digitum impetum dedit, aut ali-
cunde exortum est, ¹ usitatos, qui adsunt, adjuutores
inclamant, futuramque ab experimento calamita-
tem prospiciunt: obsecrant quoque, ut membra un-
de oritur, constringant, reflectant, dirigant. quin
etiam ipsimet sibi ipsis affecta membra, tanquam
inde morbum eximentes, trahunt velluntque: at-
que ita sibimet auxiliantes, ² nonnunquam & nos
ad ægritudinis notitiam impulerunt. nonnullos uti-
que ceu invadente ferâ pavor corripuit, aut adum-
brationis opinio incessit, atque ita prociderunt. at
in ipso morbi insultu sensibus captus homo ja-
cet: manus ipsi nervorum distentione convellun-
C tur: crura verò non solum distracta sunt, sed
etiam huc atque illuc à tendonibus projiciuntur.
id genus calamitas jugulatis tauris haud absimilis
est: cervix incurvatur, caput variè distorquetur.
siquidem nonnunquam primum ceu arcus inflecti-
tur, quando pectori maxilla adhærescit: non-
nunquam verò in scapulas refringitur, veluti iis
qui per vim crinibus trahuntur, usu venit: quan-
do modò in hanc, modò in illam partem ad hu-
meros admovetur. sic laborantes magno hiatu
os aperiant, id ficcum habent, linguam prælon-
gam, ut periculum sit, ne aut magno vulnere fau-
ciatur, aut penitus abscindatur. interdum convul-
D sione dentes inter se colliduntur: oculi inversi sunt:
palpebræ cum palpitatione frequenter dehiscunt.
quòd si quando connivere velint, palpebræ non
committuntur, sed alba oculorum cernuntur, ac
subapparent. supercilia nonnunquam (ut iis qui ad
iram concitantur) in glabellam attrahuntur: non-
nunquam ad tempora vehementer admodum revel-
luntur, ut cutis circa frontem valde prætenta sit,
atque in superciliis medio rugæ evanuerint.
malæ rubentes palpitant: labia interdum quidem
in acutum clauduntur, interdum verò ad obliqua
dilatantur, quando in ridentis speciem dentibus
circumtenduntur. malæ rubent quidem, sed quum
E morbus increvit, & faciei livor accedit: cervicis
vasa distenduntur: vox, ut in strangulatu, aufertur:
etiam si vehementer inclames, non sentiunt. eorum
vox nihil nisi gemitus & suspirium est: respiratio
vero suffocatio quædam est, veluti in iis, qui laqueo
strangulantur. inter initia arteriarum motus vehe-
mentes sunt, & celeres, & parvi: in fine vero ma-
gni, tardi, & languentes, in universum autem, or-
dine carentes. ³ penis quoque arrectio sequitur. hæc
utique circa accessionis finem patiuntur. at ubi ad
mali remissionem perveniunt, tunc sponte urinam
reddunt, alvus fluit: ⁴ nonnullis etiam, adstrictis com-

^a ἵκηται τρεῖς. Henisch. rep. in MS. ^b ἐκδιηγείωνται. He-
nisch. ^c ἀπὸ τῆς Henisch. ^d ἐπὶ. Henisch. ^e ἀπὸ τῆς. He-
nisch. & Goupyl. repp. in MS. ^f ἀνακλάειν Henisch. ἀνακλάνειν
καὶ ἀνακλάειν Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^g ποτὲ. He-
nisch. ^h ἵς τῶν ἡμετέρων. Henisch. & Goupyl. repp. in MS.
καὶ ἐς τῶν ἡμετέρων ἐπισημασίην διώσασιν. accessionem eo die de-
pultit. Petit. rep. in MS. ἐπισημασία est prima morbi invasio.
Petit. ⁱ Σικίαν Avicenna Lib. 3. fen. 1. tract. 5. Cap. 9.
Pavorem tenebrosum dixit. aut Umbram seu Larvam,
sive simulacrum defuncti, aut Dæmonis spectrum in-
terpretatur Petit. ^k συνέρχονται Petit. rep. in MS. ^l καὶ
ὅπμι Henisch. rep. in MS. ^m ἦν πινγί. Henisch. rep. in MS.

ⁿ Γίνεσθαι. Henisch. ^o ποτὲ. Henisch. ^p ἐννεοίδουσιν Petit.
emend. ^q ἐξηληλίφθαι. Henisch. ^r ποτὲ Henisch. rep.
in MS. ^s καὶ μέγα ἐμβοῆς. Petit. rep. in MS. ^t νυγμὸς.
Petit. emend. ^v Μεγάλοι δὲ &c: nempe eorum compa-
ratione, qui fiunt initio accessionis. Petit. ^x εἰς. He-
nisch. ^y εἰς Henisch. ^z ἀφικνέονται Henisch.

¹ Familiares. Petit emend. ² Impulit nos, ut cogno-
sceremus, unde malum proficiscitur. Petit. rep. in
MS. ³ Veretri tentigo apud Cœlium Aurel. Petit.
⁴ Quibusdam semen erumpit ob compressionem vaso-
rum spermaticorum. Petit.

ἢ καὶ γονῆς ἀποκρίσις τῇ ^a θλίψει καὶ πύσει τ' ἀγ-
γείων, ἢ ^b γαστρολισμῷ ἔσθ' ὅπως, καὶ ὑγρασίας
προβλήσει. γίγνεται γὰρ ἐν νεύροις πόνοι καὶ πύσεις.
σώμα διύχρον, φλέγμα πολλόν, παχὺ καὶ ψυ-
χρόν, καὶ εἰ ἐλκοὺς αὐτὸ, ὅτι μᾶλλον ἀν' ὧλῃος
αὐτὸς μηρύσσει. ^c ἢ γὰρ χρόνῳ μακρῷ καὶ πόνῳ
πολλῷ βραδὴ μὲν τῷ ἐνδόν ^d θάλασσῃ, πνέ-
μα ^e ἢ ἐκκατερχέται τὰ πάντα σείσει. σπασμὸς γὰρ ἢ
πύσις ^f τ' αἰτίων ἐστὶν κλύδων γὰρ ὑγρῶν ἀναπνεῖ
ἐς τὰς ἀσπνοὰς, σῶμα καὶ ῥίνα, σὺν ὑγρῷ τὸ
πνεῦμα, ^g ἀνεσις δὲ τ' ἀπρόσθεν πνίξις ^h ἀπάντων
ἐοικε. ἀφ' ὧν γὰρ ἀποπύσει ὥσπερ ὅτι τοῖσι μεγά-
λοισι πνεύμασι, ἢ θάλασσα πλὴν ἀχνην· εὐτε καὶ
ἐξάνισται δὴθεν ὡς τελευτῇσιν ⁱ κακῶ. ὅτι
γὰρ τῇ ἀποπύσει, νωθροὶ τὰ μέλεα τὰ πρῶτα,
καρδιακοὶ, ἀλελυμένοι, παρετοί, ὠχροί,
δύσθυμοι, κατηφέες, καμάτω καὶ αἰσχύνῃ τ' ^j
δεινῶ.

ΚΕΦΑΛΗ 5.

Περὶ Τετάνου.

^b Σπασμοὶ οἱ τέτανοι, κάρτε μὲν ὀπίσθιοι,
ὀξύτεροι γὰρ κλίται, ἀτὰρ εἰς ἰσθμὸν λυ-
θῆναι. μυῶν τ' ἐν γνάθοισι καὶ τενόντων
ταῖς πύσιν· ζωοδόξ τε τὸ κακὸν εἰς τὸ πᾶν. ἀ-
πανία γὰρ ζυμώσας τῇσι ἀρχῇσι γίγνεται· ἰδέαι
γὰρ τ' ζωολογίας ἔστι τρεῖς· ^k ἐς εὐνὴν, ἐς τὸ κατό-
πιν, ἐς τὸ πρόσθεν. ἐς εὐνὴν μὲν, ὁ τέτανος,
εὐτε ἀσφαλὴς ἀνθρώπου καὶ ἀκαμπῆς ἐντέταται· αἱ
γὰρ εἰς τὰ πύσι, ἢ εἰς τὸ πρόσθεν ζωολογία, ζὺν
τῇ τάσει καὶ τῷ χορῷ ἴσχυσι πλὴν ὀπίκλησιν. πλὴν
μὲν γὰρ κατόπιν ^l νοσεόντων ἀνάκλινον, ὀπισθό-
πινον καλέομεν, τ' τῇδε πεποιητῶν νεύρων. ἐμπρο-
σθόπινον γὰρ ἢ ἐς τὸ πρόσθεν ^m καμπύληται ἀνθρώ-
πος ⁿ ἐπὶ τοῖσι πρόσθεν νεύροις. τὸν γὰρ νεύρων
καὶ ἐντάσιος ἔνομα. προσφάσιες γὰρ τῶνδε μυεῖαι.
καὶ γὰρ ἐπὶ τρώματι φιλέει γίνεσθαι, ὅθεν ^o,
ἢ μυῶν, ἢ νεύρων νυγόντων. εὐτε τὰ πολλὰ θνή-
σκουσι. ἐπὶ τρώματι γὰρ σπασμὸς θανάσιμον· σπᾶν
γὰρ καὶ ἐπὶ ^p ἀμολώματι ἢ γυνή· ἀτὰρ καὶ ἡδε εἰ
μάλα περιγίγνεται· καὶ τὸ πατάξαντος ^q μετὰ τὸ
τ' αὐχένα μετεξέτεροι πῶνται. καὶ ^r φύξις κάρτε
ἰσχυρὴ γίγνεται αἰτία. διὰ τὸδε χεῖμα μὲν μάλιστε
πάντων πικρὴ ταῖς πύσιν. δόξον γὰρ ἢ, σὺν
τῷ μετοπίῳ. θέρει γὰρ, ἢ κίσει, εἰ μὴ κατάρξη
τρώμα, ἢ νέσων ἀλλοδαπῶν· ὅππῃ μὴ γυναικες
γὰρ ἀνδρῶν πῶνται μὲν μᾶλλον, ὅτι ψυχραὶ· ἀτὰρ
αἰδέεσθαι γίγνεται μᾶλλον, ὅτι ὑγραί. ἡλικίαι γὰρ,
παῖδες μὲν ζυμεχέες, αἱ δὲ εἰ μᾶλλον θνήσκουσι,
ὅτι ζυμώσας καὶ οἰκείον πᾶσι· νέοι γὰρ τρεῖς ἴσων
πᾶσιν, μᾶλλον γὰρ θνήσκουσι· ἀκμάζοντες ἢ κίσει·
γέροντες γὰρ πάντων μᾶλλον καὶ πᾶσιν καὶ θνή-
σκουσι. αἰτία γὰρ φύξις καὶ ξηρότης γήρας ^s, καὶ
θανάτου ἢ φύσις· ἢ γὰρ ἢ φύξις ἐστὶν σὺν ὑγρῷ, ἀσι-
νέστεροι τε καὶ ἀσφαλέστεροι εἰς κίνδυνον οἱ σπασμοί.
ζυμεται

^a Θλίψη Henisch. ^b Γαστρολισμῷ Henisch. ^c Ἐνδὲ He-
nisch. & Goupyl. repp. in MS. ^d Θάλασσῃ Henisch.
^e Αὐτίων Petit. emend. ^f Ἀναπνοή Henisch. rep. in MS.
^g Ἀνεσις δὲ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^h Σπασμοὶ ἢ
τέτανοι. juxta Hippocrat. aph. 57. Sect. 4. Petit. emend.
ⁱ ῥηίδως Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^k Ἐπ' εὐνῇ
Henisch. rep. in MS. ^l Καμπύληται Henisch. ^m Ἀμολώματι,

A compressisque vasculis genitura excernitur. id vero
& dolore irritante & humiditate erumpente ac-
cidere potest. siquidem & istis nervorum dolores
fiunt. ad hæc os vehementer humidum habent, pi-
tuitam multam crassam & frigidam: eam si trahas in
longum veluti filum, multitudinem ipsius deduces.
porro temporis longitudine & laboris vehementia,
quæ intra pectus sunt, fervent: spiritus verò intus
coërcitus omnia ² concutit: eorundem quoque &
convulsio & perturbatio sequitur. inter respiran-
dum præterea humores & os & nares inundant,
spiritus cum humore effertur. quum præcedens ve-
rò strangulatio remittit, omnia item remittere vi-
dentur. quinetiam, ut magnis procellis ³ concita-
tum mare, spumam ore profundunt: quando &
tanquam jam dudum expulso morbo resipiscunt &
resurgunt. cæterum quum à morbo quiescunt, ab
initio membris segnes sunt, capitis gravitate pre-
muntur: dissoluti sunt, languidi, pallentes, conster-
nati animo: ob lassitudinem morbi que verecun-
diam contristantur.

CAPUT SEXTUM.

De Tetano seu Rigore.

C ⁴ Tetani, musculorum qui in maxillis sunt, &
tendonum distentiones sunt, dolorem qui-
dem magnum inferentes, celerrimè verò
necantes, haud faciliè quoque sanabiles. at noxæ ab
hoc malo cum omni corpore communicantur.
omnia enim cum principiorum vitiis consentiunt.
species verò convulsiones tres sunt: quum rectum
corpus riget, aut retrorsum flectitur, aut prorsum
versus incurvatur. recto quidem corpore, ⁵ Tetanus di-
citur, quum neutram in partem detortus homo at-
que ⁶ inflexilis contentus est. at convulsiones, quæ
retrorsum aut in priorem partem fiunt, à tentione
& loco nomenclaturam accipiunt. nam in averfam
partem ægrotantis reclamationem ⁷, ὀπισθόπινον voca-
mus, nervis, qui eo loci sunt, malè affectis: ⁸ ἐμπροσ-
θόπινον autem, si in priorem partem homo deflectitur,
nervis antè positis laborantibus. τὸν enim ner-
vorum tentionisque vocabulum est. causæ autem
istorum infinitæ sunt. nam ob vulnera fieri solent,
membranâ, aut musculis, aut nervis punctis, ex quo
plerumque moriuntur. a vulnere enim convulsio,
lethalis est. convellitur autem & ex abortu mulier,
verum & hæc rarò admodum evadit: & ab aliquo
vehementi cervicis ictu nonnulli convelluntur: &
frigus asperissimum horum vitiorum causa esse po-
test. quapropter hyems omnium maximè horum
vitiorum ferax est: secundo loco ver & Autumnus.
æstas autem minime, nisi vulnus præcesserit aut pe-
regrini morbi grassentur in vulgus. mulieres sane
magis quam viri nervorum distentione tentantur:
frigida enim sunt, verum ipsæ frequentius liberan-
tur, quoniam humida sunt. quantum ad ætates at-
tinet, pueri assidue hoc morbo vexantur: sed non
admodum pereunt, quòd illis usitatum & familiare
id vitium sit. juvenes autem rarius quam pueri id
patiuntur, sed crebrius intereunt. viri minimè. at
senes inter omnes magis & eo vitio corripiuntur, &
eo necantur. in causa est frigiditas & ariditas se-
nectæ, quæ etiam est & mortis natura. Cæterum si
frigiditas cum humido conjungatur, minus noxiæ
sunt convulsiones, minusque ab ipsis discrimen im-
pendet.

Henisch. rep. in MS. Attici dicunt ἀμολώσκειν. Petit.
n φύξις δὲ Henisch. o Ἐπιμήν Henisch.

¹ Doloris titillatione. Petit. ² Concutiet. Henisch.
³ Concitatur. Henisch. ⁴ Convulsiones distentæ, vel
distensoriæ. Petit. emend. ⁵ Inflexibilis. Petit. ⁶ ὀ-
πισθόπινον Cælius Aurel. vocat raptum posterganeum.
Petit. ⁷ Εμπροσθόπινον Cælius Aurel. vocat raptum pro-
num. Petit.

ξιώσει μὴ αὐτέοισι, ἀθρόον μὴ ἀπασι^a ἐρῆσθαι, πίνῃ καὶ ἐντασις τενόντων καὶ ῥάχε^β, καὶ μυῶν τ' ἐν γνάθοισι καὶ θώρηκι. ἐρείδεσι γὰρ τῷ κάτω γένυν πρὸς τὴν ἄνω, ὡς μὴδὲ μοχλοῖσιν ἢ σφενί^β διὰ ῥηίδιως ῥῆσθαι διωάσθαι. ἦν γὰρ καὶ βίη διαγαγὼν τὰς ὀδόντας ἐν σάξῃ τὴν ὑγρὸν, & κατὰ πίνεσι, ἀλλ' ἐκχέουσι, ἢ ἐν τῷ σώματι ἴχουσι, ἢ ἐς τὰς ῥίνας ἀνακόπεται. ὅ, τε γὰρ ἰσθμὸς σπυρείδει, καὶ τὰ παρὰ ἰσθμια σκληρὰ καὶ ἐντεταμένα ἔοντα, & ξυμπύπται εἰς τὴν ἐνθλίψιν τὰ κατὰ πινόμενα. πρὸς σωπα^c ἐρυθρὰ, πεποικιλμένα, ὀφθαλμοὶ μικρὰ δεινὰ τεχνέες, μόλις πειδινόμενοι. πνίξ ἰσχυρὴ, ἀναπνοὴ κακὴ, χειρῶν καὶ σκελέων τάσις, μύες παλλόμενοι, πρὸς σωπα ποικίλως διάσποφα, μῆλα καὶ χεῖλα τρομώδεα, γένυς παλλομένη, ὀδόντων^d ἀραβῆ^δ ἐπ' ἄλλω δ' ἂν πνι, καὶ τὰ ὅσα. ἐγὼ γὰρ ἐξηδύμην, καὶ ἐθωύμαζον. ἔρεθιστάχονα μέχευ δυσχερὴς καρτερῆς, ἢ αὐπμάτως ἐκχεόμενα θλιβομένης τ' κύσει^ε. τὰδε μὴ ἐν ζωῷ πάσῃ ἰδέη^ο πασσμῶν ἰδίῃ γὰρ ἐκάσῃς, τετάνη μὴ ἢ ἐς εὐθὺ δόπτασις^β ὅλας ἀσραβῆς πάντη καὶ ἀκλινῆς. ὄψια γὰρ καὶ σκέλεα, καὶ χεῖρες. ὀπιότοπον^ζ γὰρ κατόπιν ἀγκύλλει τ' ἄνθρωπον, ὡς τὴν κεφαλὴν ἀνακεκλασμένῳ μεσσηγὺ τ' ὠμοπλατέων κέεσθαι. ἡ βρόχ^θ ἐξέχει, γένυς τὰ πολλὰ δίσσει^η. σπάνιον γὰρ, ὅτε ξυνερείδει τῇ ἄνω. ῥωχμὸς ἢ ἀναπνοή. πρὸς πετέες κοιλίῳ καὶ θώρηκα. ἔρον τετέοισι μᾶλλον ἀκρατές. ὀπιότοπον^ι ὀπιτεταμένον, καὶ εἰ ὀπιότοπος ἐνηχῶν. χεῖρες ἐν ἐκτάσι κατόπιν κεκλασμέναι. σκέλεα^κ ξυσκεκαμμένα ἐναντίως. γὰρ ἰγνύ^ι κακὸν πὶ κάμπη. ἦν δὲ ἐς τὸ ἐμπεσοῦν ἔλκων, κυρτοὶ μὴ τὰ νῶτα, ἐπ' ἴσον τοῖσι μετὰ φρενοῖσι τ' ἰσθίων ἐξωθούμενων. ῥάχης^μ ἔλκει ἐς ἄθῦ. κορυφή, κεφαλὴ πηνῆς, ἐς θώρηκα συνενδύκῃ^ν. γένυς ὀπί τοῖσι σπυροῖσι^ο πεπηγῆα, χεῖρες^ρ σπυρεισμένα, σκέλεα ἐκτεταμένα. πόνοι ἀπάντων καρτεροί, φωνὴ ἀπάντων κλαυθμώδης. σενάχουσι γὰρ μύζοντες βύθιον. ἦν μὴ ἐν τ' θώρηκα^θ καὶ τ' ἀναπνοῆς λάβῃ τὸ κακὸν, ῥηίδιως τ' ζῶ ἀπήλαγε. ἀγαθὸν μὴ τῷ νοσέοντι ἐς πόνων, καὶ διασποφῆς, καὶ αἰσχύνης ἀπαλλαγῶν. αὐλοπότερον γὰρ καὶ τοῖσι παρεῖσι, καὶ ἡ ὥς, ἢ πατήρ^α ἢ ἡ γὰρ ἐς τὸ ζῶν^ε ἐπὶ διαρκείᾳ τ' ἀναπνοῆς, εἰ καὶ κακῆς, συντελεσμένης δ' ἔν, ἐς τὸ πρὸς ὅθεν & τοξάνται μόνον, ἀλλὰ καὶ σφαιρῶνται, ὡς τὴν κεφαλὴν τ' ὀπί τοῖσι γούνασι ἔχειν, καὶ τὰ σκέλεα καὶ τὰ νῶτα ἐς τὸ πρὸς ὅθεν κεκλάσθαι, ὡς δοκέειν ἐς ἰγνύλιν καὶ γόνυ τὸ ἄθρον ἐξῶσθαι. ἐξ ἀνθρώπου^θ ἢ συμφορῇ, καὶ ἀτερπῆς^ι μὴ ἢ ὅψις, ὀδυνηρὴ γὰρ καὶ τῷ ὀρεόντι γῆ^ι ἀνήκεσθαι δὲ τὸ δεινόν. ἀγνώστια δὲ ὑπὸ διασποφῆς καὶ τοῖς φιλάτοις ἀνθρώποις. ὀχὴ γὰρ τοῖσι παρεῖσι ἢ πρὸς ὅθεν ἔχ^κ ὀσίη, νῦν ἀγαθὴ γίνεσθαι, ἀπελθόμενα τ' βίη τ' κάμνοντα, ἐς ἀπαλλαγῶν ζωῇ τῷ ζῆν, καὶ τ' πόνων καὶ τ' ἀτερπέων κακῶν. ἀπὸρ^κ ἔδε ἰητροῦ παρεῶν ὀρέων ἔτε ἐς ζῶλῳ, ἔτε ἐς δόπνῳ, ἀπὸρ^κ ἔτε ἐς μορφῶν ἔτε ἐπαρκέει. εἰ γὰρ καὶ ἐπευθύναι ἐξέλοι τὰ μέλη, ζῶντα

^a Ἡρεῖσθαι. Goupyl. & Henisch. repp. in MS. ^b Διασποφῆς ῥηίδιως. Petit. rep. in MS. Mentel. ἢ σφιν ἢ τῷ ῥηίδιως ῥῆσθαι. ita ut neque vectibus neque cuneis insertis per Jovem maxillae facile diduci possint. Hanc lectionem in MS. repert. ineptam judicat Petit. ^c Ἐρεθιστάχονα. Henisch. & Petit. repp. in MS. Mentel. al. ἐρεθιστάχονα. fortasse leg. πρὸς σωπα ἐρεθιστάχονα facies rubescit. nam & Hippocrat. lib. 3. de morbis καὶ τὸ πρὸς σωπα ἐρεθιστάχονα. Petit. ^d Ἀραβῆς Henisch. ^e Σπυροῖσι Henisch. rep. in MS. ^f Ἐκάσῃς Henisch. rep. in MS. ^g Ἡλας Henisch. rep. in MS. ^h Βρόχ^θ Petit. emend. ⁱ ὀπιτεταμένον Henisch. ^k Σκέλεα ξυσκεκαμμένα. ἐναντίως γὰρ Henisch. ^l Ἀγκύλιν Petit. e-

A pendet. affectum hunc ista comitantur: omnes subito atque affatim corripit labor, & intentio tendonum adest, & dorsi & musculorum, qui in maxillis & pectore sunt. inferiorem enim maxillam superiori annectunt, adeo ut neque vectibus aut cuneis facile diduci possint. quod si quis vi dentes² diducens, humorem instillaverit, non demittunt, sed effundunt, aut ore continent, in nareve retrudunt. isthmus enim simul inhærescit, ac tonsillae duræ atque intentæ ejus, quod devoratur, impressioni non cedunt. facies est rubida, variegata, oculi fermè rigentes, qui vix circumvolvuntur: strangulatio vehemens, spiratio vitiosa, manuum crurumque distentio, muscoli palpitantes, facies variis modis distorta: buccæ & labia tremunt, maxillæ quatuntur, dentes strident. in alio verò quodam & aures movebantur. ego fanè vidi & miratus fui, lotium suppressi usque ad insignem mejendi difficultatem, aut sponte effundi, quum vesica premeretur. hæc utique omnibus convulsione generibus communia. propria verò cujusque hæc sunt: tetani quidem, in rectum totius distentio, nullam prorsus in partem detorta, neque declinans: recta quoque sunt crura & manus. ^C ὀπιότοπον^ζ verò retrorsum incurvat hominem, ut reflexum caput inter scapulas locetur. guttur extat: maxilla inferior plerumque dehiscit, & rarò cum superiore committitur. in respirando stertunt, venter & pectus prominent. lotium his minus contineri potest: abdomen intentum est, & si percutias resonans. manus retrorsum extensione detorquentur: crura³ inflectuntur: è contrariò poplites vitiosè curvantur. at si in priorem partem contrahuntur, convexa quidem his terga sunt æqualiter cum parte pectori opposita, quam μετὰ φρενον Græci appellant, coxendicibus extra pulsus: dorsum totum rectum est: vertex caputque in pectus vergunt: mentum ossibus pectoris affigitur, manus consertæ sunt & coherentes: crura extenta. dolores omnium atroces, vox omnium flebilis. suspirant autem mussantes profundius. si pectus & spiritum morbus occupaverit, facile migrant è vitâ: bonum quidem ægrotanti quòd laboribus, distortionem, turpitudineque liberatur: præsentibus quoque hominibus minus triste, seu filius, seu pater sit. verum si in vitâ adhuc perdurent, spiritu licet vitiatò, nihilominus permanente, prorsum versus non arcus modò instar, verum & orbis incurvantur, ut caput genibus annexum habeant, cruraque ac terga in priorem partem refracta sint: adeo ut genu articulus in poplitem depulsus esse videatur. inhumana calamitas, injucundus aspectus, triste intuenti spectaculum, & malum insanibile: ob inversionem autem vel ab amicissimis hominibus non agnoscuntur. votum quoque illis qui adsunt, prius impium, nunc honestum efficitur, ægrum vita defungi, quo unà cum vita doloribus & acerbis malis liberetur. quin etiam neque Medicus præsens atque aspiciens, ad vitam, aut ad doloris levamen, aut ad figuræ emendationem quicquam opis adferre potest. nam si membra dirigere velit, viventem fane hominem

mendat. ^m ὀλη Henisch. & Petit. repp. in MS. Mentel. in hoc tunc sensu deesse aliquid, & posse ita legi ῥάχης πρὸς ἐς ὄψιν, ὅλη κορυφή, Spina quæ prius recta erat, tota verticis instar prominet, suspicatur Petit. ⁿ Γένυς. Henisch. ^ο Παρὰ πηνῆ γῆα Henisch. rep. in MS. ^ρ Σπυρεισόμενα Henisch. potius σπυρεισόμενα contractæ. ^α Ἡ^α Henisch. rep. in MS. ^ι Ἡ^α Henisch. ^κ Ἐπὶ τοῖς γούνασι ἔχει Henisch. rep. in MS. ^λ Μὴ Henisch.

¹ Ut in summa de omnibus dicam: labor &c. Henisch. ² Abducens. Henisch. ³ Crura è contrariò inflectuntur: poplites verò &c. juxta emend. Goupyl.

ζῶντα αὐτὸν ἀνατμήσαι καὶ ἡ κατάξαι τὸ αὐτῶν.
τοῖσι δὲ κεκαρπημένοισι σὺν ἐπὶ ἐγχειρέων ζυνάχθε-
ται μῆνον. ἥδε ἐστὶ τῆς ἰσχυρῆς μεγάλης συμφορῆς.

Κ Ε Φ Α Λ Η Ζ.

Περὶ Συνάγχης.

Η Συνάγχη κατόξυ μὲν τὸ πάθος αἰσθητὸς
γὰρ ἡ πίεσις· δύο δὲ τὰ εἶδη. ἡ γὰρ τῶν ὀργάνων
τῶν τῆς αἰσθητικῆς ἐστὶ φλεγμονή, ἡ μὲν
νον δὲ πνέματι^α πάθος, ἐφ' ᾧ αὐτὴ τὴν αἰ-
πύην ἔχοντι^β. ὀργάνων δὲ, περιτρίμων, ὀπι-
γλωσσίδος, φαρυγγίθρος, κίοντος, ἀκρῆς ἀρτη-
ρίης· καὶ δὲ ὀπινέμεται ἡ φλεγμονή, καὶ γλωτ-
τις, καὶ γνάθων τῶν εἰσῶν. ὥστε^γ προσβάλλεται τῶν
ὀδόντων τὴν γλῶττιν ὑπερβολῇ μεγέθει^δ. πύ-
πλησι γὰρ τὴν χώραν ἔσμεται^ε, καὶ τὸ περ-
τὸν ταυτέως^ς ὑπερ τὰς ὀδόντας ἐκχεῖται. ἡ συνάγ-
χη καὶ κυνάγχη τὸδε καλεῖται, ἥτοι τῶν ζυνεχῶν
πάθει τῶνδε τῶν ζώων, ἡ τῶν ζυνήθει τῶν προσβολῆς
τῆς γλώσσης, καὶ ἐν ὑγείᾳ. τῶν ἐτέρων δὲ εἶδει τὰ
ἐναντία ζυνέει· ζυνήθους τῶν ὀργάνων, καὶ ἰσχυρῆς
ὀπινέμεται τῶν ἐκείνων φύσει^ζ. καὶ πρὸς^η καρτε-
ρή, ὡς δοκεῖν σφίσι αὐτέοις ἐς θάνατον ἐς τὸ
ἀφένες ἐγκεκρύφθαι τὴν φλεγμονὴν ἀμφὶ καρ-
δίῳ καὶ πνεύμονα· συνάγχην τὴν δὲ καλεῖται, οἷον
συνεῦσαν ἐνδον καὶ ἀσχεσαν· ἐμοὶ δὲ δοκεῖ
αὐτὴν δὲ πνεύματι^α μὲν τὸ κακὸν^κ ἐμμεναι,
τροπὴν^λ πονηρίαν ἐς τὸ θερμότατον καὶ ξηρότατον
τροπόμενα, ἀνδρῶν δὲ σώματος πνέου φλεγμο-
νῆς. ἐστὶ δὲ ἡ μὲν τὸ θάνατον. καὶ γὰρ ἐν^μ χαρῶνι-
ζιν αἱ πνίξεις δὲ σώματος πάθει^ν ὁ ζῶντα γί-
γνονται, ἀλλὰ καὶ μιᾷ εἰσποῇ θνήσκουσι ἄνθρωποι,
πρὶν τὸ σῶμα κακὸν ἢ παθεῖν. ἀπὸ καὶ δὲ
ἡ γλώσσης κυνὸς εἰσπνέουσι^ο μῆνον ἐς τὴν
ἀναπνοήν, ἥτις μὲν^π ἐνδονόοντος, λυσαῖ δὲ αἰ-
θρῶν. τοιούτῳ οὖν τῶν αἰσθητικῶν τὴν τροπὴν σὺν
ἀδυνάτῳ γίνεσθαι ἐνδοθεν· ἐπεὶ καὶ ἀλλὰ μυρία
τῶν ἐν ἀνθρώπῳ τὴν αὐτὴν ἰδέω τοῖς ἐξωθεν αἰτίοις
ἔχει. ἡ κυνὸς φθιρόντες ἐσώθεν καὶ ἐξωθεν· ἀπὸ
καὶ νῆσι φαρμάκοις δηλητηρίοις ἵκεται, καὶ δὲ
φαρμάκων ἐμῶσι ὁκοῖα πυρετῶν εἴνεκα. ὁθεν
καὶ^ρ ἀποικὸς ἐν τῶν λοιμῶν τῶν ἐν Ἀθήνῃσι, μετε-
ξέτερος δοκεῖν εἰς τὰ φρέατα ἐν τῶν Περαιῶν, ὑπὸ
Πελοποννησίων ἐμβεβληθῶν φάρμακα. καὶ γὰρ ζυ-
νίσαν αὐτῶν τὸ ζυνὸν δὲ κακὸν δὲ λοιμώδεος πρὸς
τὰ δηλητήρια. ζυνέει δὲ πῶσι μὲν κυνάγχησι
φλεγμονὴ περιτρίμων, φαρυγγίθρος, παντὸς δὲ
εἰσμεται^σ γλῶσσα περπετῆς ὑπερ τὰς ὀδόντας
καὶ τὰ χεῖλα·^τ στελοχοοί, φλέγμα παχύτατον,
δορρῆον καὶ ψύχον·^υ ἐρυθροὶ τὰ πρὸς ὤπα, καὶ
ἐπυρμένοι, ὀφθαλμοὶ ἐξέχοντες, αἰσπετῆς, ἐξέ-
ρυθροὶ τὸ πρὸν ἐς τὰς^φ ῥίνας αἰσπετῆς πῶσι
καρτεροί, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῆς πνιγῆς συνδωκόμενοι
ἀμαυρῶνται. θάνατος καὶ καρδίῃ φλέγεται^ψ πρὸς
ψυχρῶν

^α Κατάξαι Goupyl. & Henisch. repp. in MS. ^β ἡ πύ-
πλησι Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^γ αὐτὴν Henisch.
rep. in MS. ^δ αἰπύην Henisch. rep. in MS. ^ε ἐπὶ γλωτ-
τιδος Henisch. rep. in MS. ^ς προσβάλλεται Henisch. rep.
in MS. ^ζ ὑπὸ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^η ζυ-
νίσαν καὶ expungi debent. Sed fortasse Aretæus scripse-
rat ὑπὸ καὶ κυνάγχη: nam & fues perinde ut canes Angi-
næ obnoxii, ut Plinius lib. 8. Cap. 51. testatur. Pe-
rit. ^ι Καρτεροί Henisch. alt Scaliger emend. καρτερή.
^κ ἡμῶν Henisch. rep. in MS. ^λ πονηρίαν Henisch. rep.
in MS. ^μ χαρῶνι Henisch. τὰ χαρῶνι Græci appel-

A minem distraxerit discerpseritque. igitur victis
à morbo nihil ultra subueniens contristatur dun-
taxat. hæc verò est Medici magna infelicitas.

CAPUT SEPTIMUM.

De Angina.

A Ngina peracutus affectus est. spiritus enim
compressio est. duæ vero ejus species sunt.
aut enim instrumentorum spirandi phlegmo-
ne est, aut solius spiritus in seipso causam habentis
affectus. instrumentorum quidem, tonsillarum,
epiglottidis, faucium, columellæ, summæ arteriæ.
quod si depascitur Phlegmone, etiam linguæ &
maxillarum interius: quum ob Phlegmones excel-
lentem magnitudinem, linguam extra dentes pro-
ferunt. oris enim cavernam implet, & ipsius quod
abundat, extra dentes exeritur. hoc malum συνάγχη
angina Latine, & κυνάγχη, id est, canina angina, no-
minatur. aut quoniam hujusmodi animalia assidue
hoc malo vexantur, aut quod etiam sana linguam
exerere consueverunt. alteri autem generi contra-
ria eveniunt, instrumentorum collapsio, gracilitas
major pro cujusque natura, & strangulatio vehe-
mens: ut ipsi in pectore latentioribusque par-
tibus circum cor atque pulmones abdita esse in-
flammatiō videatur. Anginam hanc appellamus,
quasi interius¹ vergentem, & angentem. ego
vero existimo ipsius solius spiritus id vitium ef-
ficere, prava conversione ad calidissimum ficcissi-
mumque conversi, nulla corporis parte inflam-
matione laborante. id autem mirandum non est:
nam in Charonæis strangulatus citra ullum cor-
poris affectum acutissimi contingunt. immò vel
unicâ inspiratione, priusquam corpus aliquod
maleficium contrahat, homines moriuntur.
quin etiam & a rabido cane, qui in faciem,
dum spiritus adducitur, tantummodo inspira-
verit, & nullo pacto momorderit, in rabiem ho-
mo agitur. talem igitur respirationis mutatio-
nem interius fieri haud est ex iis, quæ fieri ne-
queant: quandoquidem & alia infinita eorum,
quæ in homine sunt, eandem speciem cum ex-
terioribus causis obtinent. succi perdentes in-
tra corpus sunt & exterius morbi quoque me-
dicamentis perniciosius affimiles: & à medicamen-
tis talia vomunt, qualia ob febres vomere solent.
quocirca neque à ratione alienum est, in pesti-
lencia, quæ Athenas afflixit, nonnullos existi-
masse in puteos² Piræi à Peloponnensibus ve-
nena fuisse conjecta. homines enim pestilentis
morbis cum lethalibus medicamentis similitudi-
nem ignorabant. adest sane laborantibus canis
angina, tonsillarum, faucium, totius oris in-
flammatiō: lingua extra dentes & labia
prominens: saliva effunditur: pituita crassissi-
ma ac frigida defluit, facies rubicunda ac
inflata est: oculi exerti, patentes, valde ru-
bent: potus in nares refunditur: dolores acerbis-
sunt, sed strangulatione vexati, eos obscurius
sentiunt: pectus & cor ardent: frigidi aeris desi-
derium

lant specus omnes è quibus mortiferi halitus erum-
punt. Galen. lib. 7. de usu partium. Petit. ^η ὁ ζῶντα
Henisch. rep. in MS. ^ο λύσης Henisch. & Goupyl.
repp. in MS. ^π ἐνδονόοντος Henisch. alt Scaliger emend.
ἐνδονόοντος. ^ρ κυνοί Henisch. alt Scaliger emend. κυνοί.
^σ ἵκεται Henisch. rep. in MS. ^τ Πελοποννησίων Scaliger
emend. ^υ στελοχοοί Henisch. ^φ ἐρυθροί Henisch. ^ψ ῥίνας
Henisch.

¹ Ipsimet Henisch. ² Urgentem Henisch. ³ Pyreæi.
Henisch.

ψυχρῶ ἡέρῃ· εἰσπνέουσι δὲ μικρὸν πᾶν, ἐς τε καὶ ἀπεπνίχθῃ, ἐμφραγείσης τῆς ἐν τῷ θώρηκα δίοδος. ἐνίοισι ὅμως ἐς πνέμονα ἢ ξυώδους ῥηίδως· οἱ ὅμως μεταστῆσι θνήσκουσι πυρετοὶ νωθροὶ, μαλακοί, ἔδεν ὠφελέοντες, αἱ δὲ τῶν ἐς ἀγαθὸν τρέψονται, δόξασιες^a γίνονται ἔνθα καὶ ἔνθα παρ' ἑσ, ἔξω ἢ ἐνδον, ἐς τὰ περίσθμια καὶ μὴ ξυώ νάρκη, μὴ κάρτα βραδέως, περιγίνονται μὴ, ξυώ πόνω ὅς καὶ κινδυνώ· ὡς ὅς τρεπομένων ἐς δόξασιον ὄγκος μεζῶν ὑπογίγνηται, ἐς καρφύλῃ τῇ δόξασι^σ αἰσθημένης, ἀθρόον πνίγονται· τὰ δὲ μὲν τὰ κυνάγχης εἶδεα. ξυνάγχης ὅς συμπύσις, ἰσχνότης, ὠχρότης σύνεσι· ὀφθαλμοὶ κοῖλοι, εἴσω δευκόπτες, φάρυγξ καὶ γαργαρέων ἀεσπασμένοι, περίσθμια ὅππῃ μᾶλλον περὶζόντα, ἀφανή· πνίξ ἢ τὰδε ὅς εἶδε^σ τῇ περὶθεν, ποικίλῃ κραταιότητι, ἐν θώρηκι εἰσπνέουσι κακῶ, ἔνθα ἢ ἀρχὴ τῆς ἀναπνοῆς· οἱ ὅς ὀξύτατοι θνήσκουσι αὐτῆμαρ· ἔσθ' ὅππῃ καὶ πρὶν καλέσασθαι τῇ ἰητρον, οἱ ὅς καὶ ἐσκαλεσμένοι ἔδεν ὠνάντο. ἀπέθανον γὰρ πρὶν ἢ τῇ ἰητρον ὅππῃ τέχνη χρῆσθαι. ὁκόσον ὅς ἀγαθὸν τρέπεται, ὅππῃ φλεγμονῇ πᾶντα, ἀπερ' ἐς τὸ ἔξω ἢ φλεγμονῇ ἔξωκείλει, ὡς συνάγχῃ δὴ κυνάγχης γίνεσθαι· ἀγαθὸν ὅς καὶ ἐν θώρηκι οἰδημα καρτερὸν, ἢ ἐρυσίπελας ἐμφανέως. καὶ ἰητρος ὅς ἀγαθός, ἢ σικυὴ εἰς τῷ θώρηκα τὸ κακὸν ἀνίσταται, ἢ σίγητι ἐς τὰ σέρνα καὶ ἐς τὰ πρὸ γνάθος μέρεα ὅππῃ θείας, εἰλκυσε ἔξω καὶ διέπνυσε· μετεξέτεροις ὅς, ἐς μὴ βραχὺ τὸ κακὸν ὑπὸ τρετῶν ἀπετάθη ἔξω· δολοφύεν ὅς, ἀθρόως ἐπαλινδρόμησε, καὶ ἐπανῆξε. περὶ φάσιες ὅς μυρία, ψύξιες μᾶλλον, ἥσων ἐκκαύσεις, πηληγαί, ὁσέων ἰχθύων διαπύσεις ἐς τὰ περίσθμια, ψυχροποσίαι, μέγα, πηλησμοναί, καὶ τὰ δὴ τῇ ἀναπνοῆς κακά.

ΚΕΦΑΛΗ η.

Περὶ τῶν κατὰ τὴν κιονίδα κακῶν.

Τὸ δὴ τῇ ὑπερώης^h ἐκκρεμνὸν σῶμα σερρόν, μεσηγὺ τῇ παρεσθμίων, κίων καὶ γαργαρέων καλέεται. σαφυλή γὰρ πάθος ἐστὶ νόμα. νόρον δὲ ἐστὶ ἡ κιονίς τὴν φύσιν, ἀλλ' ὑγρόν. ἐν γὰρ ὑγρῷ κέεται χαλῶ. ὁδε ἐν ὁ γαργαρέων^k πλῆθνα πάθει πάθει. καὶ γὰρ ὅππῃ φλεγμονῇ παχύνεται, ἴσως δὴ τῇ βάσι^σ ἄξει τῇ πύκτος ἀκρῶ, ὅππῃ μήκης γινόμεν^σ, καὶ ἐρύθημα ἴχει. κίων δὲ τὰδε ὅς πάθει ἢ ὅππῃ κλησις. εἰ καὶ πύκτος μῆνον ερογγύλεται, καὶ μεγέθει πηλιδὸς γίνεσθαι, καὶ ὑπομελανίζει, σαφυλή ἐπ' ὠνυμον πᾶσι τὰ πάθει^σ. πᾶντα γὰρ ἵκελα αὐτῇ, καὶ χῆμα, καὶ χροίη, καὶ μέγεθος. τρίτον πάθει^σ ἐστὶ ὑμένων, ἔνθα καὶ ἔνθα, οἷον^l λέπεα πλατέα, ἢ νυκτερίδων πύκτος ἐκφαίνονται ἱμαίτιον τῷδε καλέεται. ἱμάσι γὰρ ἵκελα αἱ τῶν ὑμένων εἰς πλάτ^σ ἐξαπλώσεις. εἰ δὲ ἐς λεπτόν καὶ ὀμήκη ὑμένα πελάτῃ κιονίς, οἷον^m ἔραχον καὶ πύκτος ἴχσαι, κρασπεδὸν τὴν ἐπ' ὠνυμίῳ ἴχει.

γίνε-

^a Γίνονται ἔνθα παρ' ἑσ. Henisch. ^b Γαργαρέων Henisch. rep. in MS. ^c Ὀκόσις Henisch. rep. in MS. ^d Traiectio hic verborum haud ex mente Aretæi est, quare ex sententia ejus, ita disponenda verba sunt: ὡς κυνάγχην δὴ συνάγχης γίνεσθαι. Petit. συνάγχην Henisch. ^e Εἰλκυσε Henisch. & Gouryl. repp. in MS. ^f Ἐπνίξ Henisch. rep. in MS. ^g Παθῶν Petit. rep. in MS. ^h Ἐκκαύσεις Henisch. & Gouryl. repp. in MS. ⁱ Κιονίς Petit. emend. κίων seu Gargareon est caruncula oblonga palato extremo affixa & pendula, quam plectri vice voci efformandæ conferre existimant. ^k Πλῆθνα Henisch. ^l Λαίψα Petit. rep. in MS. λαίψος dicitur vestis, & propriè tenuis vel etiam attrita

A derium adest, & admodum exiguum inspirant, eousque donec demum intercluso ad pectus aëris transitu strangulentur. nempe quibusdam cum pulmone vitium facile communicatur: hi verò permutatione moriuntur. febres ignavæ oriuntur, molles, nihil proficientes. ut si alicui in bonum res vertitur, abscessus secundum aurem hinc atque inde exterius aut interius in tonsillis fiunt. quod si cum torpore non admodum tardè fiant, evadunt quidem, sed cum dolore atque discrimine: sin autem morbo in abscessum mutato tumor major subest, in acutum abscessu insurgente, repente strangulantur. hæ sunt planè anginae caninae species. anginam autem collapsio, gracilitas, pallor comitantur, oculi cavi, interius demersi, fauces & gurgulio retracti, tonsillæ multò magis subfidentes, vocisque privatio. hujusce speciei strangulatus longè quàm prioris violentior: quippe, quum in pectore malum sit, ubi spirandi initium ponitur, eodem die moriuntur, qui celerrimè, nonnunquam & antequàm medicum accersiverint: nonnulli & accersito medico nihil profecerunt. mortuus est enim æger antequàm medicus arte uteretur. quod autem in melius vertitur, inflammat omnia, quæcunque extrorsum Phlegmone impulerit: quare ex συνάγχῃ, id est, angina, fit κυνάγχη, id est, canina angina. bonum quoque est, si in pectore magnum oedema oriatur, aut insigne erysipelas. egregius vero medicus, aut cucurbitula in pectus malum detrahit, aut² sinapi ossibus pectoris, aut partibus juxta maxillas imponens, extrinsecus³ ulcerat, difflationemque molitur. quibusdam sanè brevi tempore vitium his auxiliis exterius tractum fuit: absolutum verò, subito recurrit, & ad interiora reversum est. causæ utique infinitæ sunt, refrigerationes magis, exustiones minus, plagæ, penetrationes in tonsillas ab ossibus piscium, frigida potus, ebrietates, saturitates, & mala à respiratione prodeuntia.

D CAPUT OCTAVUM.

De affectibus Columellæ.

C Orpus⁵ solidum ex palato pendens, inter tonsillas positum, Columna & Gurgulio nominatur. Uva enim affectionis nomen est. columella naturâ nervus est, sed humidus: nam in humido loco situs est. iste itaque Gurgulio pluribus incommodis afficitur. etenim phlegmone crassescit, æqualisque a basi usque ad extremum terminum efficitur in longum protentus ac rubore suffusus, Columna hujusce vitii appellatio est. si in extremâ tantum parte rotundatur, & ⁶ increfcit, livet, atque subnigricat: uva hujusmodi affectus cognominatur: omnia enim uvæ similia sunt, & figura, & color, & magnitudo. tertius affectus est membranarum, ab utraque parte jacentium, quæ veluti squammæ latæ, aut vesperilionum alæ conspiciuntur. id genus morbi Lorum vocatur: loris enim similes sunt membranarum in latum explicationes. at si in tenuem & oblongam membranam columella desinat, veluti urinaculum in ⁷ extremo habens, ⁸ κρασπεδὸν hunc affectum nominant, quod montis radicem vel pedem significat. Latino caremus vocabulo.

F pro- & lacera. ^m Οὐδ' ἔλαχον Petit. emendari suspicatur: significat enim ferrum acutum, quod imæ hastilis parti impactum est.

¹ Quorum acutissimum malum Henisch. ² Sinapim Henisch. ³ Attrahit Henisch. ⁴ Et suffocavit Henisch. ⁵ Calidum Henisch. ⁶ In crescendo vel & in illa amplitudine livet. Henisch. ⁷ In extremis Henisch. ⁸ Κρασπεδὸν hoc loco pedem montis minus aptè Crassus interpretatus est, etsi enim ea vox pro inferiore montis parte accipi interdum solet: tamen & fimbriam sæpius significare constat, nempe filum in ora vestimenti. Petit.

^a γίνεταί δὲ τὸδε καὶ αὐτῶν μὲν ἐκ ρεύματος, ὅπως περὶ καὶ ἔπειτα· ἀτὰρ καὶ ἀπὸ τομῆς σπικαρσίας, ἐγκαταλιπόντων· ^b ἢ ἰητρὸς ὑμένα καὶ μίαν πλωρὴν· ἡ δὲ ^c δικρόα ὑμέσι διασέοσι ἐκκρεμέσι ἐνθα καὶ ἐνθα γίνεταί, ἔνομα μὲν οὐκ ἔχει τὸδε πᾶσι· ἐκδηλον. ἀπαντα δὲ ῥηίδιον θεοσάμνον γινώσκουσιν. πάντες δὲ ἐπ' αὐτέοις πᾶσι, καὶ ἡκιστα ῥηίδως καταπίνουσι. βῆξ δὲ πᾶσι μὲν, μάλιστα δὲ πᾶσι τοῖσι ἰμαντίοις, καὶ πᾶσι τοῖς κραπέδοις. γαργαλισμός γὰρ τὸ ἀρτηρίας ἀπὸ τῶν ὑμένων γίνεταί· ἐστὶ δὲ καὶ ἐνταῦθα πᾶσι ὑγρὴ λάδρη ἐς τὴν ἀρτηρίαν, ὅθεν ἀναβήσασσι· πᾶσι δὲ τῇ σφυγῇ καὶ τῷ κίονι δύσπνοια πᾶσι μάλιστα, καὶ κάρτεα πονεῖ κατὰ πόσιν. καὶ γὰρ ἐς τὰς ρίνας πᾶσι τῶνδε τὸ ὑγρὸν αἰαθλίβεται, συμπαθεῖ τὴν περιδομίαν. γρηγοῖσι οὖν κίων συνήθης, σφυγῇ δὲ νέοις καὶ ἀκμάζουσιν πολύαιμοι γὰρ καὶ πλεγμαίνοντες μάλιστα. ἡβάσκουσι δὲ καὶ παῖσι, καὶ ὑλιδάδεα. τῶν δὲ πᾶσι, αἰσινέα· πᾶσι δὲ τῇ σφυγῇ ἐν ἐρυθρῶσι, αἰμορραγίῃ, καὶ πόνοι, καὶ φλεγμονῇ πᾶσι.

ΚΕΦΑΛΗ Θ.

Περὶ τῆς περιδομίας ἐλκῶν.

^a Ἐλκεα ἐν τοῖσι περιδομίοις γίνεταί, καὶ μὲν ξυνήθια, διήθια, καὶ αἰσινέα· καὶ ἡ ξυνήθια, λοιμώδεα καὶ κλεινόντα. διήθια μὲν, ὅπως καθαρὰ ἐστὶ, καὶ μικρὰ καὶ ἀσπῆ, ἔδὲ πλεγμαίνουσι, καὶ αἰαδύναι· λοιμώδεα δὲ, ὅπως πλάγια, καὶ λα, λιωδῆ, πλεγμαίνοντα λυκῶ, ἢ πελιδνῶ, ἢ μέλανι συνεχόμενα· ἀσπῆ τῶν τοῖσι ἔλκεσι· ἢν δὲ καὶ ὁ πλεγμαίνων ἔχει βάθος, ἢ ἐξάρη τὸ πᾶσι καὶ ἐστὶ καὶ καλέεται· ἐν κύκλῳ δὲ τὸ ἐξάρη ἐρυθμα γίνεταί καρπερόν, καὶ φλεγμονή, καὶ πλεγμαίνοντες ὡς ἐπ' ἀνδράσιν, καὶ μικρὰ διεξαιμάτωμα, αἰσινέα γινόμενα· ἐπὶ τῇ περὶ πλεγμαίνοντα, συνήθια τε αὖ, καὶ πλάγια ἔλκεα ἐγένετο. καὶ μὲν ἐξω ἐς τὸ σῶμα ἢ νέμεται, πᾶσι τὴν κιονίδα ἢ κε τὴν μύ, καὶ τὴν ἀπὸ τῆς, καὶ ἐς τὴν γλώσσαν ἐσπεδάσθη, καὶ ἐς ὅλα, καὶ ἐς χαλινῆς καὶ ὀδόντες ἐκινήθησαν καὶ ἐμελάθησαν καὶ ἐς τὴν τράχηλον ἢ φλεγμονή ἐξώκειλε. καὶ οἶδε μὲν ὁ πολυήμερος θνήσκουσι φλεγμονῇ, καὶ πυρετοῖσι, καὶ κακῶν καὶ ἀποσιπῆ· ἢν δὲ ἐς τὴν θώρακα νέμεται ἀπὸ τῆς ἀρτηρίας, καὶ αὐτῆμαρ ἀπέπνιξε. πνέοντων γὰρ καὶ καρδίῃ, ὅτε ὀδμῆς ποιῆσθε, ὅτε ἐλκῶν, ὅτε ἰσχυρῶν αἰέχοντα, ἀλλὰ βῆχες καὶ δύσπνοια γίνονται· αἰτῇ μὲν ὅτι ^b ἔργα τῆς περιδομίας, κατὰ πόσιν ψυχρῶν, ^c τρεχέων, θερμῶν, ὀξέων, σφοδρῶν· τὰδε γὰρ τὰ μέρεα, καὶ θώρακι ἐς φωνὴν καὶ αἰσινῶν, καὶ κοιλίῃ ἐς τροφῆς διακομπῆν, καὶ σμάχῳ ἐς κατὰ πόσιν· διακομνέται· εἰ δὲ καὶ πᾶσι ἐνδον πᾶσι συμβαίνει πᾶσι, κοιλίῃ, καὶ σμάχῳ, καὶ θώρακι, ἐς τὸ ἰδίον, καὶ τὰ περιδομία, καὶ τὰ τῆδε χωρία· ^d κακῶς ἢ αἰσινῶν καὶ ἀπερδύξιν. ἀλλὰ τὸδε παῖδια μάλιστα πάσχει ἀχρεῖς ἢ ἐξ· μάλιστα γὰρ παῖδια καὶ ^e μερῶν καὶ ψυχρὸν ἀναπνέει. πλε-

^a Γίνεταί καὶ τὸδε καὶ Henisch. ^b ἰατρὸς Henisch. ^c Δίκρια Petit. rep. in MS. Sed nihil mutand. ^d Παῖδιος Henisch. rep. in MS. ^e Λοιμώδεα ἢ ἐστὶν Henisch. ^f Ἐπίπαρον Hippocr. μυστῶν fungum lib. 2. de morb. vocat. Petit. ^g Ἐσπῆ nuncupatur crusta ab ulceribus, dum exsiccantur, crassior excidens. Petit. ^h Νεμεῖται Henisch. rep. in MS. ⁱ Χαλινῆς supple γλώσσης Petit. ^k Κακῶν Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^l Αἰέχοντα Henisch. ^m Τῶν ἐλκῶν

^a provenit autem & id ex fluore, quemadmodum & alia vitia: fit vero & per abscissionem oblique factam, ab uno tantum latere membranam relinquente medico. fin autem bicornis columella reddatur, geminis membranarum hinc atque inde pendentibus, nomen quidem nullum obtinuit, verum affectus ipse perspicuus est. omnia verò hæc facile fuerit introsipientem dignoscere. omnibus ipsis strangulatus accidit, & ægrè cibum potumque devorant. tussis quoque omnibus adest, sed præcipuè Loro vexatis & Craspedo. quædam enim arteriæ titillatio à membranarum oritur: nonnunquam vero & aliquid humoris in arteriam clanculum instillatur, unde ad tussim provocantur: uvam autem & columnam major spiritus difficultas sequitur, & magis impedita devoratio. in his enim humor in nares repellitur, quoniam tonsillæ unà malè habent. senibus Columna accidere consuevit, juvenibus autem ac viris Uva: siquidem hi sanguine referti sunt, & inflammationi magis obnoxii. pubescentes & pueros membranarum vitia sæpius infestant. secari autem omnia citra noxam queunt. sed in uva adhuc rubentibus locis, sanguinis effluvium, & dolores, & phlegmones incrementum superveniunt.

CAPUT NONUM.

De Tonsillarum Ulceribus.

^a Ulcera in tonsillis fiunt, aliqua familiaria, mitia, non lædencia: aliqua aliena, pestifera, necantia. mitia quidem sunt munda, exigua, non altè descendencia, non inflammata, dolorem non excitantia. pestifera sunt lata, cava, pingua, quodam concreto humore albo, aut livido, aut nigro sordentia. id genus ulcera ἀφθῶν nuncupantur. quòd si concreta illa sordes altius descenderit, affectus ille ἰσχυρὸς & est & vocatur: Latine crusta. crustam vero circumveniunt rubor excellens, & inflammatio, & venarum dolor, quemadmodum in carbunculo, & exiguæ raræque pustulæ, quas Græci ἐξανθήματα vocant, orientes: hisque aliæ supervenientes, in unum coalescunt, atque inde latum ulcus efficitur. id si ^b interius in os depascendo serpit, ad columellam usque pervenit, ipsamque exedit, & linguam etiam occupat, & gingivas, & fræna, id est dentium alveolos: dentesque inde labefactantur & denigrescunt: in collum etiam Phlegmone erumpit: atque isti, haud ita multis diebus post phlegmone, febribus, fœtore, inediaque consumpti intereunt. at si in pectus per arteriam id malum invadat, illo eodem die strangulat. pulmo enim & cor neque talem odoris fœditatem, neque ulcera, neque saniosos humores sustinent, sed tussis spirandique difficultas enascitur. causa malefici tonsillarum est frigidorum, asperorum, calidorum, acidorum, adstringentiumque devoratio: quandoquidem hæ partes pectori ad vocem spiritumque edendum inserviunt, & ventri &imenti transmissionem, & gulæ, ad ejusdem devorationem obsequio sunt. internis vero partibus si quod contingat incommodum, ventri videlicet, gulæ, & pectori, ad isthmum, & tonsillas, & loca ibi posita mali consensus & eructationes perveniunt. quapropter pueri usque ad pubertatem maximè hoc morbo tentantur: præcipue namque pueri multum frigidumque aërem inspirant, quoniam

Petit. emend. ^a Τροχίαν Henisch. rep. in MS. ^b Διανθήματα Henisch. rep. in MS. ^c Μέγα Henisch. rep. in MS. Petit. emend.

¹ Nascitur autem istud sponte quidem ex fluore. Henisch. ² Tonsillis ex consensu dolentibus Henisch. ³ Et magis sit inflammator, uva scilicet Henisch. ⁴ Exterius Henisch. ⁵ Excedit Henisch.

συν γὰρ τὸ θερμὸν ἐν τέττοις. ἀκρατέα ἢ καὶ ἐδωδῆς, ἢ πικρίλων ὀπιθυμία, καὶ ψυχροποσίη καὶ βοήσῃ μέγα καὶ ἐν ὀργῇ καὶ ἐν παιδίῃ καὶ κέρῃ, μέγα καὶ παρὰ τοὺς ὀπιθυμίας τὰς ἐξήγηται. χωρὶς ἢ πικρῇ Αἰγυπτίῳ μάλιστα. καὶ γὰρ ἐς ἀναπνοὴν ἐξήγηται, καὶ ἐς ἐδωδὴν πικρίλη. ῥίζα γὰρ καὶ βοτάναι, καὶ λάχανα πολλὰ, καὶ σπέρματα δριμέα, καὶ ποτὸν παχύ, ὕδωρ μὲν, ὁ νεῖλ^α δριμύς ἢ τὸ δὲ τὸ^α κρεῖττων, καὶ τὸ^β βρυτίων πόμα. πικρῇ ἢ καὶ ἡ^β Συρίη, μάλιστα κρίλη· ὅθεν αἰγυπτία καὶ συριακά ἐλκεα τὰς κικλήσκουσι. τρώσῃ ἢ θανάτῃ, οἰκίς^α πόν^α μὲν δριμύς καὶ θερμὸς, ὡς ἐπὶ αἰθερά^α καὶ, ἀναπνοὴ κακὴ. ἀναπνεύουσι γὰρ ὁδωδὸς σηπεδόνα καρτερήν· τὸ αὐτὸ ἢ πάλιν συντόνως τὸ θώρηκα ἐμπνέουσι·^α ἄσφοι, ὡς μηδὲ ἐωυτέων τὸ δριμύ^α ἀνέχεσθαι ὡχρεὶ ἢ πελιδνοὶ τὰ πρόσωπα, πυρετοὶ ὀξέες, δριμύ^α, ὡς ἐκ πυρός. τὸ ἢ ποτὸν δὲ προσίενται, δέει τὸ ἐμπνέων. ἀσπονται γὰρ, ἢν τοῖσι παρὰ τοῖς μίσισι ἐνθλίβωσι, ἢ ἐς τὰς ῥίνας ἀνατρέχῃ καὶ ἢν μὲν κατὰ κέωνται ἀνακαθίστασι, ἀνακεκλίσθαι οὐκ ἀνεχόμενοι. ἢν ἢ ἀνακαθίστασι, ἢν^α ἀπορίης^α αὐτὸς ἀνακλίνονται τὰ πολλὰ ἢ ὀρθοτάδην περὶ αἰσῇ ἀκρασίη γὰρ ἡσυχίης, τὴν ἡρεμίαν φεύγουσι, πόνω πόνον λύσῃ θέλοντες. ἀναπνοὴ εἰσω μεγάλη· ψυχρὸν γὰρ ἡέρα ποθέουσι ἐς ἐμψυξίν· ἐξω ἢ σμικρῇ. πυρεταὶ γὰρ ἐόντες τὰ ἐλκεα, πρὸς ἐμπνέουσι ἢν^α θέρμης τὸ ἀναπνοῆς. βραγχ^α, ἀφωνή, καὶ τὰς δὲ τὸ κακίον ἐπεῖρα, ὅτε αἰθρόον κατὰ πνεύματα εἰς τὴν γλῶττιν, ἐξέλκωνται.

ΚΕΦΑΛΗ Ἱ.

Περὶ πλευρίτιδος.

Υπὸ τῇσι πλάτῃσι καὶ τῇ ῥάχῃ, καὶ τῷ ἔνδον θώρηκι, ἄρχει κλειδῶν, ὑμῶν λεπτοῦς κραταῖος ὑπέρωται, τοῖσι ὁσέοις πρὸς πεφυκώς, ὑπεζωκῶς τέννομα. ὡς ἐπὶ τῷ^α φλεγμονῇ γένῃ, πῦρ ζὺν βηχί, καὶ πύαλοις ποικίλοις, πλάτῃς τὸ παθὲν καλεῖται· χρὴ ἢ ταῦτα^α ἀλλήλοισι ζυνωδέα καὶ^β ζύμνωια ἐμμεναί, ὁπότε μίης αἰτίας ζύμπανται· ὁσέοι γὰρ τέττων σπέρματι ἀλλὰ ἢν^α ἀλλης αἰτίας γίνεται, καὶν τὰ πάντα ἅμα ὀπιθοιτήσῃ, δὲ καλεῖται πλάτῃς· ζυνώεσι ἢ πόν^α ὁξὺς κληιδέων, πῦρ δριμύ, κατὰ κλισίς, ὀπιμὲν τὴν φλεγμαίνεσθαι πλάτῃν, εὐφορ^α. ἐν ἔδρῃ γὰρ ἢν^α τῇ ἐωυτέα ὁ^κ ὑμῖν εἰς τὸ ἐπὶ κείνα ἢ, ἐπὶ δυν^α. ἢν^α γὰρ^α ἄχθῃ καὶ τὸ φλεγμονῆς, καὶ τὸ ἐξαρτήσῃ, ὁπότε τῇ ὁδύνῃ ἄρχει τὸ ἀπάσης^α ζυνωφίης^α ὑμῖν^α, ἐς ὥρας καὶ κληιδας.^α μετεξέτεροις ἢ καὶ ἐς νῶτα, καὶ ἐς ὠμοπλάτῃν τὴν νωτιαίαν, τὴν πλευρίτιν ἐκάλειον οἱ πρὸςθεν. παρέπεται ἢ δύσπνοια, ἀρτυρῶν, ἀποσιτή, μῆλων ἐρύθημα φαιδρὸν, βήξ ξηρῇ, πύελα μόλις ἀναγόμενα, φλέγμα ἢ χολῶδες, ἢ δίαυμον καπνορέας, ἢ^α ἢν^α ὑποξάνθον καὶ τὰς τὰς ἰσχυόνται, ἀλλοτε ἢ ἀλλὰ ὀπιθοιέοντα, καὶ ὁπορῶμενα· κακίαν ἢ ἀπάντων, ἢν^α τὸ δίαυμον ἐκλείπη.

γίγ-

^α Κηθῶν Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^β Κοιλὴ σπέρμα μάλιστα Henisch. rep. in MS. ^γ Ἀσπῆ Petit. emend. ab ἄσῃ molestia, fastidium. ^δ Ἀπὸ τοῦ Henisch. rep. in MS. ἀπὸ τοῦ Petit. rep. in MS. sed nihil mutandum judicat. ^ε Ἀνδῆ Henisch. ^ς φλεγμονῇ Henisch. ^ζ Ταῦτα πάντα Henisch. & Petit. repp. in MS. ^η ζύμνωια Henisch. rep. in MS. ^θ Κατὰ κλισίς Henisch. ^ι ὑμῖν Henisch. ^κ ζυνωφίης Goupyl. rep. in MS. ^λ ζυνωφίς Ionibus, idem quod ζυνωφίς, continuum Petit. ^μ Verborum contextum pravā interpunctione paululum vitiatum ita μετα-

A niam in iis plurimum caloris inest; & ad cibos intemperantes sunt, & varia concupiscunt, & frigidam potant: & excandescunt ac ludentes altius vociferantur. Puellis quoque usque ad menstruæ purgationis tempora hæc vitia usitata sunt. Regio Ægypti horum affectuum planè fecunda est: aër enim spirando siccus adducitur; varios præterea cibos suggerit. Radices enim, herbae, atque olera ibi largè proveniunt, & acria semina, & potio crassa, utpote Nili aqua: sibi vero Ægyptii ex hordeo, & ex flocibus seu vinaceis potiones acres conficiunt. Syria quoque, maxime illa quæ καὶ λέγεται, id est cava, nominatur. huiusmodi morbos procreat. unde Ægyptia & Syriaca ulcera id genus appellant. modus vero mortis quàm miserrimus accidit. dolor quidem acer & calidus, qualis in carbunculo, spiritus vitiatus. exhalant enim maximæ putredinis odorem; ¹ eundemque vehementer in pectus spirando adducunt. immundi adeo sunt ut neque suum ipsorum odorem ferre queant. pallida his seu livida facies, febres acutæ: sitis, ut igne accensi videantur: potum, veriti dolores, non admittunt. tristantur enim quum tonsillæ comprimuntur, aut potus in nares refilit. quumque decumbunt, surgunt ut sedeant, decubitus non ferentes. quod si sedent, ² quiete carentes, iterum decumbere coguntur: plerumque autem recti stantes obambulant. ³ nam quiescere nequeunt, solitudinem fugiunt, dolorem tollere dolore tentantes. inspiratio magna est, frigidum enim aërem ad refrigerationem desiderant: expiratio verò parva. nam veluti igne exusta ulcera quum sint, ⁴ a calido præterea spiritu incenduntur. raucitas adest, vox nihil significat, atque hæc in pejus ruunt, quum subito in terram collapsis anima deficit.

CAPUT DECIMUM.

De Pleuritide id est morbo lateris.

D Sub costis, dorso, & internis pectoris ad jugula usque, tenuis membrana robustaque offibus inhaerens, substrata est, cui nomen succingens inditum est. in hac quum phlegmone suborta fuerit, ignis adest cum tussi, & sputis variis, πλευρίτις morbus iste appellatur. opus est autem omnia hæc inter se consonare atque conspirare, ab unâ causâ pendentia. quotquot enim ex his sparsim alia ab aliâ causâ proveniunt, etsi omnia simul ingruunt, πλευρίτις non vocatur. hunc affectum comitatur dolor acutus ad jugula adscendens, ignis acer: decubitus in latus inflatum, facilis est. in sua enim ipsius ⁴ sede collocatur: in oppositam vero partem decubitus dolorem concitat. a pondere enim & phlegmone, & suspensione in omnes membranae continuas partes ad humeros usque & jugula, quibusdam vero & in terga & in dorsi scapulas dolor protenditur, Pleuritida veteres Græci appellarunt, Latini morbum lateris, vel costarum. eam verò sequitur difficilis spiritus, vigilia, ciborum fastidium, malarum rubor hilaris, tussis arida, sputa ægrè exeuntia, pituitosa aut biliosa, aut abundè cruenta, aut subflava: & hæc ordinem non servantia, sed aliàs alia advenientia, ac recedentia. ex omnibus vero pejus est, si cruentum sputum desit.

ἵεροισι δὲ καὶ ἐς νῶτα, καὶ ἐς ὠμοπλάτῃν. τὴν νωτιαίαν πλευρίτιν ἐκάλειον οἱ πρὸςθεν. nonnullis dolor ad dorsum & scapulas extenditur, quam pleuritidem dorsalem vel dofluariam prisca appellabant. Petit. emend. ^α Ἀπὸ ξανθόν Henisch. rep. in MS.

¹ Quo quidem protinus pectus vicissim affligit: usque adeo sibi displicent ut non suum ipsorum &c. Henisch. ² Sui tolerantēs Henisch. ³ Nam quietis impotentia quietem refugiant Henisch. ⁴ Ipsius membrana Henisch.

γίνονται ἢ ὁδύεσθαι· ἔστι δὲ ὅτε καὶ καμναιώδεες,
 καὶ ἐν τῇ καταφορῇ ὁδύεσθαι. ἦν μὲν ἔν ἐς κακὸν
 τρέπηται ἡ νῆσθαι, πάντων ὅτι τὸ κακίον ὁπιδι-
 δόντων, ἐντὸς ἐξδομῆς οἶδε θνήσκουσι ἐς συγκαπλῶ
 ἐμπεσόντες. ἦν ἢ ἀπὸ τῆ ὁδύεσθαι ἐξδομαδῶ ἢ ἀρ-
 χὴ τῆ ἀναγωγῆς τῆ πύελων γίνηται, καὶ τῆ ξυντε-
 νόντων κακῶν, ἐς τὴν πεσαρρεσκαδεκάτην θνή-
 σκουσι. ^α ἔσθ' ὅπῃ ἢ μεσηγυ τρέξαι ἔχουσιν, ἐς πνέ-
 μονα πάντων ξύνδοσις γίνεσθαι. ἔλκεθ' γὰρ πνέμων
 ἐς ἑαυτὸν, καὶ μανὸς, καὶ θερμὸς ἐὼν, καὶ ἐς ὀκλύ-
 τῶν πέλας κινδύνεισθαι, εὐτε ἀθρόον ἀπεπνίγη ὠν-
 θρωπῶσθαι, μετὰσσει ἔπαυσθαι. ἦν ἢ ταύτῃ ὑ-
 περέλθῃ ὁ νοσέων, καὶ ἐντὸς εἰκοστῆς μὴ ἀποθνήσκῃ,
^β ἐμψυσθαι γίνεσθαι. τὰ ἢ μὲν ἔν, ἦν ἐς κακὸν ἐ-
 πιδιδῶ, ἦν ἢ ὅτι τὸ ἀγαθὸν τρέπηται, εἰμωρῶ-
 γίη ἀφ' ῥινῶν ὁ λάβρως, εὐτε ἀθρόον λύεσθαι ἡ νῆ-
 σθαι. ἐπειδὴ καὶ ὕπνῳ καὶ ἀναγωγῇ φλεγμά-
 των, ἔπειτα ἢ χολωδέων λεπτῶν, ὅτι ἢ μᾶλλον
 λεπτοτέρων, αὐτῆς ἢ διαίμων, παχέων, σαρκω-
 εδέων. καὶ ὅτι τῆ διαίμων παλινδρομέη μὲν ἡ χολή,
 ἐπ' αὐτῇ ἢ φλέγμα, ἀσφαλῆς ἡ ἀποκαταστάσις·
 καὶ τὰδε, ἦν ἀπὸ τρίτης ἡμέρης ἀρχηται, καὶ ῥή-
 διως ἀναβήσασθαι, λεῖα, ὁμαλὰ, ὕγρα, σρογ-
 γύλα. ἐς ἐξδομὴν γὰρ καθίστανται, εὐτε καὶ κοιλίης
 ἐκτραρχθεῖσιν χολωδέων, ἀναπνοῆς κατὰστασις,
 γνώμη ἀσφαθῆς, πυρετοὶ ἐνδιδόντες, ὥσπερ ἦν ἢ
 ἀπὸ τῆ δευτέρας ἐξδομαδῶ τὰδε ἀρχηται, ἐς τὴν
 πεσαρρεσκαδεκάτῃ καθίστανται. ἦν ἢ μὴ, ἐς ἐμ-
 πύημα τρέπεται, εὐτε ῥίγεα ἐνδείκνυται, πόνοι νυγ-
 μαλιώδεες, ἀνακαθίνουσαι θέρουσι, ἀναπνοὴ κα-
 κίων. δέσθαι τότε μᾶλλον μὴ πνέμων ἀθρόον τὸ
^α πύσθαι ἐλκύσας, ἀποπνίξῃ τὸ ἄνθρωπον, τὰ πρῶ-
 τα καὶ τὰ μέζω ἀφ' οὐρόντα κακὰ. ἦν ἢ ἐς τὸ με-
 σηγυ τῶν παλινδρόμων ῥέψῃ, καὶ διασῆσθαι τὰδε,
 καὶ καρφύλῃ ἐς τὸ ἔξω ὁ παρὰβλήται, ἢ ἐς ἔντε-
 ρον ἐνραγῇ, τὰ πολλὰ περὶ γίνεσθαι ἀνθρώπῳ.
 Φέρει ἢ τὴν νῆσον ὥρῃ μὲν, χειμῶν μάλιστα πάν-
 των, ὁδύερον φθινόπωρον, ἢ ἢ ἥσον, ἦν μὴ-
 κοτε ψυχρὸν γίνοιτο. θέρουσι δὲ ἡκιστα. ἡλικίῃ,
 πρῶτον τῶν ἄλλων πάσχει γέροντες, οἱ καὶ μᾶλλον
 ἐτέρων τὸ πάθῃ. ἀφ' οὐρόντα θέρουσι. ἔτε γὰρ μετὰ τὴν αὐ-
 τὴν φλεγμονὴν ἐν ξηρῷ τῷ ὁ σκηνεῖ, ἔτε ἐς
 πνέμονα ἢ μετὰστασις. ψυχρότερον γὰρ, ἢ ὅτι ἄλ-
 λης ἡλικίης, καὶ ἀναπνοῆς σμικρῇ, καὶ ἡ ὀκλή
 ἀπ' αὐτῶν ὀλίγη. νέοι ἢ καὶ οἱ ὅτι ἀκμῆς, καὶ μά-
 λα μὲν πάσχει, ἀτὰρ ἐδὲ μάλα περὶ γίνεσθαι.
 καὶ γὰρ αὐτὸ πάθειεν ὅτι ὁ σμικρῇ φλεγμονῇ ὅτι ἢ
 πῶσι μεγάλοισι μέζων ὁ κίνδυνος. παῖδες ἡκιστα
 νοσέουσι παρὰβλήν. ἀτὰρ καὶ ἥσον θνήσκουσι. τότε
 γὰρ σώματα μαλακὰ, καὶ τὰ ὕγρα ὄρεα, καὶ πολλὰ
 ἢ ἀφ' οὐρόντα καὶ ἀποφορῇ. ὅθεν ἐδὲ ὁ μεγάλη ξυνίσταται
 φλεγμονή· ἢ δὲ ἡλικίης ὁ τύχη ἐν τῷδε τῷ πάθει.

APE-

A delirant autem, & nonnunquam comate occupantur
atque in soporem gravem inclinantes, mentis alie-
nationem patiuntur. itaque si in malum vertatur
morbus, omnibus in pejus vergentibus, intra septi-
mam isti in syncopam lapsi, consumuntur: at si in
secunda hebdomade educi sputa incipiant, & ma-
la augeant, decimo quarto die pereunt. nonnun-
quam sanè intra hujus temporis spatium, omnium
in pulmonem transitus est. trahit enim in se ipsum
pulmo rarus, & calidus, & ad proxima trahenda se-
se commovens, tuncque morbi² transpositione
repentè homo strangulatur. cæterum si diem hunc
ægotus transierit, atque intra vicesimum non mori-
atur, *ἐμπύον* hoc est pectore suppuratus evadit. hæc
profecto si morbus ad perniciem tendat, eve-
niunt: at si in melius vergat, sanguinis e naribus
larga profusio cum impetu succedit, tuncque re-
pentè morbus discutitur: quandoquidem & so-
mnus oritur, & pituitæ rejectio advenit, postea bi-
liosorum tenuium, deinde multò tenuiorum, rur-
sum verò cruentorum, crassorum, carnis formam
referentium. quòd si post cruenta iterum exeat bi-
lis, post ipsam pituita: secuta est hæc in pristinum
restitutio. hæc si tertio die incipiunt, & facile ex-
tuffiunt lævia, æqualia, humida, rotunda: se-
ptimo die liberantur: quando & venter biliosa ex-
turbat, spiratio conquiescit, mens ad se redit, fe-
bres decrescunt, ciborum appetentes sunt. si se-
cunda verò hebdomade hæc inchoantur, decimo
quarto die sanantur: sin minus, in *ἐμπύημα*, hoc est
pectoris suppurationem morbus vertitur. id vero ri-
gores indicant, doloresque punctorii: sedere cu-
piunt, spiritus deterius ducitur: tunc metus ma-
ior est, ne pulmo pus multum subito attrahens, ho-
minem suffocet, qui prima & majora mala evase-
rat. verum enimvero si inter costas morbus irre-
pserit, easque disjunxerit, & phlegmones fasti-
gium extrorsum deprompserit, aut versus intesti-
na eruperit, plerumque homo ad sanitatem redit.
inter anni tempora hyems maximè hujus morbi
ferax est; secundò autumnus: ver minus, nisi
interdum frigidum sit: æstas verò minimè. quan-
tum ad ætates attinet, ³imprimis senes pleuritidi
sunt obnoxii: qui etiam sæpius quam alii liberan-
tur. neque enim magna phlegmone in arido cor-
pore excitari potest, neque in pulmonem transi-
tus facilis est: quippe quæ est in senectâ quam in
alia ætate frigidior, quando & spiratio parva est,
& omnium attractio imbecilla. juvenes autem &
viri haud ita frequenter in hunc morbum inci-
dunt: verum neque admodum frequenter eva-
dunt. nam neque ab exigua causa, neque ob exi-
guam phlegmonem ægotant, in magnis autem
majus inest periculum. & pueri minime pleuriti-
de corripiuntur, minusque ab ea periclitantur:
quandoquidem puerilia corpora rara, humida, flu-
xaque sunt, ac multa est in eis difflatio atque
³ digestio. quocirca neque magna contrahitur
phlegmone. ea est hujus ætatis in hoc morbo fe-
licitas.

B ARE-

¹ Et in illo sopore jaçantur. *Henisch.* ² Transitu seu migratione *Henisch.* ³ Contra aph. 14. lib. 1 Hipp. ubi senes minus à febribus acutis corripi, & cum ab iis correpti sunt, plerumque commori, testatur. item contra Hollerium in dictum aph. *Scaliger.* ⁴ Exhalatio *Henisch.*

a Ἐὸν *Henisch.* b Ἐμπος *Henisch.* c Λαῶνς *Henisch.*
d Πύον, ἄκως, τὸ πύον *Henisch.* & *Goupyl.* repp. in MS.
e Προσάληται, ἄκως προσάληται *Henisch.* & *Goupyl.* repp.
in MS. f Σκίνει *Henisch.* g Ἐπὶ σμικρῇ αἰτῇ ἔδὲ σμικρῇ
φλεγμοσὶ. *Henisch.* σμικρῇ αἰτῇ, ἔδὲ σμικρῇ *Goupyl.* rep. in
MS. ἰπὶ σμικρῇ αἰτῇ ἔδὲ σμικρῇ φλεγμοσὶ *Petit.* rep. in
MS. h Μισαλα *Henisch.* rep. in MS.

ΑΡΕΤΑΙΟΥ ΚΑΠΠΑΔΟΚΟΥ

Ἀ ΠΕΡΙ ΑΙΤΙΩΝ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΝ

Ο Ξ Ε Ω Ν Π Α Θ Ω Ν

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Κ Ε Φ Α Λ Η Α.

ὡς ἔῃ^b πνευμονίης.

ARETÆI CAPPADOCIS

DE CAUSIS ET SIGNIS

ACUTORUM MORBORUM

LIBER SECUNDUS.

CAPUT PRIMUM.

De¹ Pulmonaria.

Δυσίσι τοῖσι πρῶτοις, ^c τροφῇ καὶ πνεύματι, τὰ ζῶα ζῇ, τρέφον ἢ πολλὸν ὁπκαυροῖν, ^d ἢ αἰσπνοῇ. ἢ γὰρ ἐπὶ πρὸς οὐτῶν, ὅς ἐστι μακρὰν διαρκέσαι, αἰτῶν αὐτῶν θνήσκον ὧν θρωπῶ. ὅργανα δὲ μυρία, δέχεται μὲν ῥῖνες, ὁδὸς δὲ τηρῇ, χώρη δὲ πνέμων, θώρηξ δὲ, πνέμων ἐρυμα καὶ δοχὴ· ἀλλὰ^e πᾶσα μὲν ὅπως ὅργανα μὲν διακονεῖ τῷ ζῶῳ πνέμων δὲ καὶ τῷ αἰτίῳ ἰσχυρὸν ὅλκῃς. ἐνίξει γὰρ αὐτῶν μέσον^f σπλάγγχον θερμὸν ἢ καρδίαν, ζῶης καὶ αἰσπνοῆς δέχεται. ^g ἢ δὲ καὶ τῷ πνέμονι ὅλκῃς ἢ ψυχρῇ ἢ ἐρῶ τῷ ποτῇ ἐνδιδόν. ἐκφλέγει γὰρ αὐτὸν, ἑλκὲς ἢ καρδίαν πρῶτον πειραρῶν μὲν ἢ καρδίαν πάθει, ὅς ἐστι μακρὰν τὴν θανάτῃ ἢ ἀμβολίῃ. μὲν δὲ πνέμων, ὅτι μὲν σμικρῇ τῇ αἰτίῃ, δύσπνοια, ζῶα κακῶς, θάνατος μῆκιστος, μὲν μὲν πρὸς αἰκίαται ὅτι δὲ μεγάλῃ πάθει, ὁκοῖον ἢ φλεγμονή, πνιγμός, ἀφωνία, ἀπνοια, ὁλεθρῶς αὐτίκα ἢ δὲ ἐστίν, μὲν καλέομεν περὶ πνέμωνίαν, φλεγμονή ἢ πνέμων, ζῶν ὁξεί πυρετῶ, ὅτε ζύνεστιν αὐτόισι βάρῃ ἢ θώρηκα, δύπνοια, μὲν μὲν φλεγμῇ πνέμων. δύπνοια γὰρ ἢ φύσις αὐτῶν μανὸς μὲν γὰρ τῷ ἐπίῳ, εἰρῶσις ἰκελῶ. δέπη-
^h ρία δὲ διελήλαι^h τρηχεῖαι, χονδρῶδες, καὶ αἰ-
ⁱ δε ἀπνοια· μύες δὲ, ἐδάμῃ, σμικρὰ δὲ νῶρα, λεωτῶ, ἐς κίνησιν ἐπικαίρα. ^k ἢ δὲ τὴν δύπνοιας αὐτῇ ἢ αἰτίῃ μὲν δὲ καὶ πρὸς τῶν ἀμφ' αὐτὸν ὑμένων ὅτι φλεγμῇ, οἷσι πρὸς τὴν θώρηκα πρὸς ὁρ-
^l ται, ζύνεστι καὶ πόνος, αἰσπνοῇ κακῇ, θερ-
^m μῇ, ἀνακαθίνουσαι ἐφέλασι χῆμα ὁρθιον
^ες

A Ob duo potissimum vivunt animalia, escam vi-
^B delicet & spiritum. ex his multò magis vitæ
conducit spiratio: hanc enim si quispiam suppri-
mat, non diu fuerit incolumis, sed protinus inter-
ibit. hujus instrumenta multa parata sunt. initium
sunt nares: via est arteria: locus continens, pul-
mo: pectus autem, pulmonis est vallum & con-
ceptaculum. verum cætera ut instrumenta solum
animali subserviunt: pulmo verò attrahendi cau-
sam in se continet. namque in ipso medio calidum
viscus sedet, cor vitæ spirandique principium. id
pulmoni quoque attrahendi frigidi aëris cupidita-
tem injicit. siquidem ipsum incendit, verum cor
est quod attrahit. in primis igitur si cor affectum
est, non diuturna est mortis dilatio: si pulmo ma-
lè habet, pusillam quidem ob causam difficulter
spirat, ² malè vitam agit, mors tardissimè adve-
nit, si quis medelam adhibet. si vitium insigne fue-
rit, qualis est phlegmone, strangulatus sequitur,
vocis spiritusque sublatio: subitanea perniciēs immi-
net. hæc est ægritudo ea quam ^h πνευμονίαν vocamus,
^C Latini pulmoniam dicunt, ³ vomica scilicet pulmo-
nis quam acuta febris comitatur: quibus accidit
thoracis gravitas, doloris carentia, si solus Pulmo
inflammatur. quippe qui naturaliter doloris immu-
nis sit, ob corporis raritatem, lanis affimilis. aspe-
ræ arteriæ in ipso insertæ sunt, cartilaginosa, &
ipsæ dolorem non sentientes. musculorum pulmo
expers est, nervos habet exiguos, graciles, ad motum
ciendum opportunos. his de causis pulmo dolorem
non percipit. at si quæpiam ex membranis cum am-
bientibus & ad pectus deligantibus inflammatur, ad-
est tunc & dolor, spiritus est depravatus, calidus: se-
dere ⁴ volunt laborantes: ad spiritum ducendum
cor-

^a ὁξείων παθῶν αἵτια καὶ σημεῖα Henisch. rep. in MS.

^b Idem quod πνευμονίης Petit. ^c Τροφή cibum & po-
tum significat. Petit. ^d ἢ πνέμωνα Henisch. rep. in MS.

^e τὰ κατὰ Henisch. ^f σπλάγγχον Henisch. ^g ἢ δὲ Henisch.

^h Μακρὰν Henisch. & Gouryl. repp. in MS. ⁱ Ἀβολή

Henisch. rep. in MS. ^k ἢ δὲ τις δύπνοια Henisch. ^l ὑμῶν Henisch. ^m Ὁρθίπνοια una voce dicitur. Peitt.

¹ De inflammatione Pulmonis Petit. emend. ² Mi-
serè vivit Henisch. ³ Inflammatio Henisch. ⁴ Sedere
cupiunt in rectum habitum ad respirationem Henisch.

ἐς ἀναπνοήν. τὸ δὲ ῥῆμα τῶν χημάτων. ἐρυ-
θροὶ τὰ πρὸς ὤμα. ὅτι ἡ μᾶλλον τὰ μῆλα. τὰ
λακὰ τὰ ὀφθαλμῶν λαμυρώματα καὶ ἂ πύονα.
ῥίς ἂ ἀκρὴ σιμῆ, φλέβες ἐν κροτάφοισιν, ἡ καὶ
τραχήλῳ διηρημένα, ἀποσίλη, σφυγμοὶ τὰ πρῶ-
τα μεγάλοι, κενοὶ, πυκνότετοι, ὁκρίοντι συνελη-
λάμντοι. θερμασίη ἡ μὲν ἐς τὸ ἔξω, ἂ ἀμυδρὴ,
ὑγρότερη ἡ δὲ ἐς τὸ ἔνδον, ξηρὴ, θερμότης ἐφ'
ἡ ἀναπνοὴ θερμὴ, διψῶ, γλώσσης ξηρότης,
ὀπιθυμία ψυχρῆ ἢ ἐρῶ, γνώμης ἀπορίη, βῆξ
ξηρὰ τὰ πλά. ὡς δὲ π. αἰάγηται, φλέγμα ἀ-
φρώδες, ἡ ὑπόχολον κατὰ κροτάφοις, ἡ δὲ αἱμον ἀν-
τηρὸν σφοδρὰ. τὸ δὲ ἐστὶ τὸ ἂ δαίμον τῶν ἄλλων
κακίων. ὡς ἡ ὀπὶ τὸ θανάτῳ δὲ ὀπιδοῖ, ἀγρυ-
πνίη, ὕπνοι σμικροὶ, νωθροὶ, καματώδες,
φαντασίαι ἀξύνετοι. ὁδράλῃ τὴν γνώμην, ἐκ-
σπικτοὶ ἂ μάλα, ἀγνώσι τῶν παρεόντων κακῶν.
ὡς γὰρ ἐπανεῖρη περὶ τὸ νῆσος, ἔδεν ὁμολογέσαι
δεινόν. ἂ ἀκρὰ ψυχρὰ, ὄνυχες πελιδνοὶ ἀγρυ-
πνοὶ ἂ σφυγμοὶ μικροὶ, ἂ πυκνότετοι, ἐκλείπν-
τες, ὅτε ἀγχεύονται ὁλεθροῦ. ἐσδομαῖοι γὰρ τὸ
πλεον θνήσκουσιν. ὡς ἡ ἂ κατὰ ἐπανεῖρη ἡ νοῦ-
σῶ, καὶ π. ἐς ἀγχεύον τρέπηται, αἱμορραγίη
λαβρὴ ἐκ ῥινῶν, ἂ κατὰ ἐκτὸς ἐκτὸς πολλῶν
χολωδῶν, ἐπὶ φρῶν, ὅσα δοκέειν ἀπὸ πνέ-
μονος εἰς τὴν νειαιρὴν γαστέρα ἐξεῶσθαι, ὡς ἀγ-
γὴ πολλὸν ὑγρότερον ῥηθῆναι. ἐστὶ ἡ ὅτε καὶ ἐς ἔρα
ἐτραπέτω. ὁκρίοντι ἡ πάντα ὁμῶς ἔμπτωται, οἶδε
ὁκρίοντι ῥηθῆναι. μετεξέτεροι ἡ ὅτε πύονα πολλὰ
γίνεται ἐν πνέμονι, ἡ μετέπειτα ἀπὸ τῆς πνέ-
μονος, ὡς μετὰ τὸ ἀγχεύον ὑπογίγνεται. καὶ ἡ μὲν
ἐς ἔντερον, ἡ κύστιν τὸ ἀπὸ τῆς πλεωρῆς παρωχεύ-
θη πύονα, ἐς μὲν τὸ παραυτίκα ἐρήϊον ἀπὸ τῆς πε-
ριπνευμονίης. ἔλκετο ἡ μακροχρόνιον ἔχουσιν ἐν
ἡ πνέμονι ἀλλὰ περὶ γίνεται. ὡς ἡ ἐς τὸν πνέ-
μονα ὁρμήση τὸ πύονα, εἰσὶν οἱ ἀπεπνίγηται,
καὶ ἀθρόη ἐκχύσι, καὶ ἀναγωγὴ ἀπορίη. ὁκρίοντι
ἡ διαδιδράσκουσι τὴν ἐκ τῆς ἀπορρήξεως πνί-
γα, ἔλκετο οἶδε πολλὰ ἔχουσι ἐν πνέμονι,
καὶ ἐς φθόλῳ μεδίπνεται καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀπο-
ρίης καὶ τῆς φθόσης γέροντες ἂ πίνυνται πε-
ρίγνονται ἀπὸ τῆς περὶ πνευμονίης, νέοι καὶ ἀ-
κμάζοντες.

ΚΕΦΑΛΗ Β.

Περὶ Ἀιματὸς Ἀναγωγῆς.

Ἀιματὸς φορῆς τὸ ἀπὸ σώματος, ιδέαι δύο.
ἡ μὲν ἀπὸ σώματος, καὶ κεφαλῆς, καὶ
τῶν τῆδε ἀγχεύων. ὁδὸς ἡ, ἂ ὑπερώη, φαρύγ-
γεθρον, ἐνθα καὶ δέχεται σμάχας καὶ δέκτηρας.
ἂ αἰαχεῖμψισι ἡ καὶ βηχὶ σμικρῇ καὶ περὶ κρο-
τάφοις ἐς τὸ σῶμα ἀπερδύγονται τὸ αἷμα, ὡς τῆγε
ἀπὸ σώματος, ἂ ἔδεν ἂ ἀνάχεμψις παρομαρ-
τεῖ, ἂ ἐμπτωσις ἡδε καλέεται. ὅτι ἡ μᾶλλον ὡς
ἂ βρα-

^a Non propriè quod pinguior fiat ea pars, sed quia
majorem accipiat nitorem, & qualem pinguia habent.
Petit. ^b Ἐκρη Henisch. ^c Ἀμυδρὴ Henisch. ^d Ἐφ' ἡ ἂ
ἀναπνοὴ Henisch. ^e Subintelligitur ἀντηρὸν. Petit. ^f Δεινόν
Henisch. ^g Ἀκρὰ Petit. rep. in MS. quod magis Ioni-
cum est. ^h Σφυγμοὶ Henisch. ⁱ Πυκνότετοι Henisch.
^k Ποτε Henisch. rep. in MS. ^l Τραχέαι Henisch. rep. in
MS. ^m Κολίης Henisch. & Petit. repp. in MS. ⁿ Τὴν
ἐνθα Henisch. & Gonpyl. repp. in MS. ^o Πύον Henisch.
rep. in MS. ^p ἡ μεταστῆσι. Petit. emend. tunc sensus e-
rit: quibusdam multum puris in pulmone colligitur,
cum ex lateris inflammationem sequitur abscessus,
transitque materia in pulmonem. ^q ὅν τῇ πλεωρῇ He-

A corpus rectum statuitur: (ad id enim hic est situs
aptissimus.) rubescit facies, sed malæ præcipuè:
oculorum album nitidissimum ac pingue est: sum-
mæ nares fimæ sunt: venæ temporum, vel etiam
colli, elatæ apparent: cibos averlantur, arteriarum
pulsatus initio magnos habent, inanes, creberri-
mos, perinde ac si festinare coacti sint. calor in
exterioribus membris modicus humectusque est:
in interioribus ingens, aridus. inde fit spiritus ca-
lidus, fitis, linguæ ficcitas, frigidi aëris aviditas:
mentis ambiguitas supervenit: tussis adest plerum-
que sicca. fin aliquod sputum movet, id vel spu-
mans pituita est, aut ¹ aliquid exquisitè biliosum,
B aut cruentum, floreo colore valde perfusum: id ve-
rò cruentum aliis perniciosius est. quod si morti-
fera magis ægritudo redditur, vigiliæ augescunt,
somnus paucus, torpidus, haud absimilis sopori
qui à *græcis* καῖμα nominatur: cogitationes vanæ in-
surgunt: mens alienatur, non admodum ecstasi
corripiuntur: præsentia mala ignorant. nam eos si
de morbo interrogas, nihil periculi instare respon-
dent. eorum algent extrema, livescunt ungues, ²
curvanturque: motus arteriarum parvi, frequen-
tissimique sunt, & deficientes, quando ipsis proxima
mors est: nam septimo die plerumque moriun-
tur. porro si nonnunquam morbus subsistit, & ali-
quantulum in melius vergit, vehemens de naribus
C sanguinis eruptio conspicitur, aut per alvum cum
perturbatione multorum biliosorum & spuman-
tium succorum dejectio: qui ex pulmone in imum
ventrem depulsi fuisse videri possunt, si multi li-
quidiores & facile dejiuntur. nonnunquam vero &
per urinarias semitas evocantur. cæterum quibus-
cunque hæc simul eveniunt, hi quàm primum æ-
gritudine sublevantur. quidam utique sunt, quibus
magna vis puris in pulmone procreatur: aut ex pleu-
ritide fit permutatio, si majus bonum suboritur.
quod si ad intestina, aut vesicam ex lateris morbo
sanies derivata fit, tunc quidem continuè pulmonis
vomica liberantur: sed diuturnum ulcus, quod de-
D mum sanescet, in latere patiuntur. quibus verò in
pulmonem pus irrumpit, nonnulli ob subitanæ &
copiosæ effusionem, & rejiciendi infirmitatem suf-
focantur: at quicumque suffocationis periculum ex
tumoris eruptione subterfugiant, hi longo tempore
pulmonis ulcere cruciantur, & in phthisin prola-
buntur. Verùm ex abscessu & phthisi pauci admo-
dum senes liberantur, sicut neque à pulmonia ju-
venes & florentem ætatem agentes.

CAPUT SECUNDUM.

De Sanguinis 3 Rejectione.

Sanguis ab ore duobus modis emittitur: pri-
mo, ex ⁴ ipso ore, capite, & valculis quæ
ibi sunt. via est palatum & fauces, ubi est
5 gulæ & arteriæ principium. screantes verò
& cum parvâ tussi, vel etiam citatiore, in os
sanguinem eructant, nam quum ab ore fertur,
neque screatu opus est, tum ἐμπυσις, id est ex-
spuitio dicitur: ⁶ quum vero paucissimus &

B 2 gut-

F nisch. ¹ ὑπερώς palatum Ionicè dicitur. ab ὤον per con-
tractionem ab ὠδὸν id est superior pars domus in linguâ
Lacedæmoniorum. Petit. ² Ἀνάχεμψισι Henisch. rep.
in MS. ³ Supple φορὴ τῶ ἀιματὸς Petit. ⁴ Ἀνάχεμψις He-
nisch. rep. in MS. ⁵ Ἐμπυσις Henisch. rep. in MS.
⁶ Ἐπὶ δὴ Henisch. rep. in MS. ἐπὶ ἡ Henisch. & Gon-
pyl. repp. in MS. ἐπὶ δὴ Petit. rep. in MS.

¹ Aliud Henisch. ² Vigilante Henisch. ³ Reje-
ctione ab ore. Henisch. ⁴ Ex ipso ore Henisch. ⁵ Oe-
sophagi Petit. ⁶ Quod si amplius ejectionetur sanguis
guttatimque. Henisch.

Tom. I.

^a βραχέη τῶ αἵματι, καὶ ^b στέγδω ^c καὶ ἀθρόον δὸν τῆ κεφαλῆς, ἢ δὸν τῆ στήματι ^d ἔη, καὶ αἰσθητὴ καλεῖται, ἀλλ' ἢ τὸ αὐτὸ, ἢ πύσις, ἢ αἰμορραγία. ὡς ἡ νέρθεν αἰσθητὴ δὸν θώρηκα καὶ τῶν τῆδε σπλάγχνων, πνέμον, ^e τριχέης δερτρίης, τῶν ὡσὶν τὴν ῥάχιν, ἢ δὸν τῶν τεύων φορῇ, καὶ πύσις, ἀλλ' αἰσθητὴ καλεῖται, τῆς ἀνω ἰξί. ^f ὅδε τῶνομα ἔχουσα. σημεῖα ^g δὲ αἰμορραγία, πᾶσι μὲν ξυνοῖ, σμικρὰ καὶ ^h πεῦρα, ὁκόσι καὶ τὸ χωρίον, ἔνθα καὶ ἀναγωγῆς καὶ πύσις ἢ ξυναγωγή. πᾶσι ἢ ἐκαστῆς ἰδια μεγάλα καὶ πολλὰ, καὶ ὁπικαίρα, οἷσιν ἐκατέρω ῥηθίδιον διαγνώσκει. ὡς ἔν δὸν κεφαλῆς ⁱ ἔη, ὅτι μὲν πολλὰ τῶ αἵματι, μέζω καὶ πλέω πᾶσι παρεόντα σμικρὰ ^j, ἐν ὀλίγῃ καὶ σμικρῇ τῇ πύσι ^k βάρ. αὐτοῖσι, πόν, ὡτων ^l ἢ χοι, ἐρύθημα περσώπας, φλεβῶν ^m διαστέσεις, ⁿ σκοπόδιον καὶ περ τῶν ^j, ἢ αἰτίη ὁσημος, πλῆρη, ψύξεις, ἐγκαύσεις, οἰνοφλυγία. ἡδε γὰρ ἀθρόον πῖμωλοσι τῶ κεφαλῇ, ἀθρόον ^o καὶ ἐκχέει ἐκτραγάντων αἰσθητῶν. ὅτι ἢ σμικρῇ μέθῃ, πύσις ^p ἐξ ἀραιώσι. ^q ἴσχυται ποτε δια ῥινῶν αἰμορραγία ξυνηγῆς εἰς ὑπερώϊον ἢ περ πλῆρη, ἀναγωγῆς φαντασίαν παρέχει. ὡς ἔν δὸν κεφαλῆς ^r ἔη, γαργαλισμός ὑπερώϊος, ἀνάγχευσις πυκνή, καὶ ὅτι τῆδε ἢ πύσις βύζετα θυμός ἐγγίγνεται, καὶ ὅ μάλιστ' ἐβόσσει. ὡς ἢ ἐς τῶν δερτρίων δὸν τῆ ὑπερώϊος ἐκρυῖ, τότε βήσονται ἀνάγουσι καὶ ἡδε ἐστὶ ἢ ἀπάτη τοῖσι ἡγευμένοισι δὸν σπλάγχνων τῶν κάτωθεν ἀνάγεσθαι ἐρεῖ ^s καὶ ἐς τὸν στήμαχον δὸν τῆ κεφαλῆς, εὐτε ξὺν αὐτῇ ἐμέσει ἐστὶ ἢ καὶ ἡδε ἀπάτη, ^t ὡς δὸν στήμαχος φέρεται δοκεῖν. ὡς ἢ τὸ ἀπὸ τῆ πύσι ^u αἷμα, παχὺ μὲν καὶ κάρτα, χροῖ ^v καὶ μέλαν, λεῖον, ὁμαλόν, ἀμιγές ἐτέρης ὕλης. χρεμ-
πιόμενοι γὰρ εὐθὺς ὅτι τῶ γλῶσσαν ἐρχεται σρογ-
γύλον, ῥηθίδιος δὸν πολυόμλον. ὡς ἢ καὶ τῶ ὑπε-
ρώϊον καθόρης, δασυτέρων, καὶ ἐλκώδεα ὄψαται,
καὶ πᾶσι πολλὰ ὑφαιμον. ἰητρίη ^w δὲ δερτρίῃ αἰσθητῇ,
σμικρῇ, ^x σύμματ' αἰσθητῇ ἐς τῶ ὑπερώϊον, καὶ πᾶ-
σι ψυχρά. ὅτι γὰρ τοῖσι θερμαίνουσι, καὶ τοῖσι ἀ-
ραιώσι καὶ δρύνουσι, ἢ φορῇ μέζων. καὶ τῶδε τὸ
τέκμαρ, ^y ἀπὸ τῆ κεφαλῆς πύσι ^z ἐς τῶ κεφαλῇ,
κενώσεις, ἢ δια φλεβῶν, ἢ δια ῥι-
νέων, ἢ δὲ ἐτέρης διαπνοῆς. καὶ τῶδε χρὴ τῶ χέως
δρῆν. ὡς γὰρ τὸ αἷμα ἐπὶ πολλὸν χρόνον ἔη, μελέ-
τη μὲν εἰσγίνεται τῇ φορῇ ^{aa} ἐθ. ^{bb} τοῖσι τῆδε χωρίοι-
σι ἐς ^{cc} ὑπερώϊον τῶ αἵματι. ἐλκῶται ^{dd} καὶ δερ-
τρία, καὶ ^{ee} βήσονται ἀπὸ τῆ χρέμψι. τὸν-
τεῦθεν ^{ff} ^{gg} φορῆς γίγνεται ἢ δερτρία. ἢ ^{hh} ἀπὸ θώ-
ρηκα καὶ τῶν νέρθεν σπλάγχνων ⁱⁱ αἵματι φο-
ρῇ ἀναγωγή καλεῖται. ἐπὶ δὲ κάρτα μὲν ὀλεθρῆ,
ὡς ἀπὸ τούτων ὁπικαίων ἐκτραγάντων ^{jj} ἔη, ἢ
κοίλης φλεβὸς ^{kk} ἐν καρδίῃ, ἀπὸ τῶ ἡπατι ^{ll}
^{mm} ⁿⁿ ^{oo} ^{pp} ^{qq} ^{rr} ^{ss} ^{tt} ^{uu} ^{vv} ^{ww} ^{xx} ^{yy} ^{zz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu} ^{vvv} ^{www} ^{xxx} ^{yyy} ^{zzz} ^{aaa} ^{bbb} ^{ccc} ^{ddd} ^{eee} ^{fff} ^{ggg} ^{hhh} ⁱⁱⁱ ^{jjj} ^{kkk} ^{lll} ^{mmm} ⁿⁿⁿ ^{ooo} ^{ppp} ^{qqq} ^{rrr} ^{sss} ^{ttt} ^{uuu}

^a Διακινούμενης τὸ αἷμα, ἢ τῇ ῥάχιδι ὡς ἀεὶ πα-
^b μύνης παχείας ἀρτηρίας. αἱμορραγίῃ γὰρ ὅπως περ
ἐν σφαγῇ καὶ δυσωπῇ, ὡκίςτος ὀλεθρῶς. οἷσι δὲ
ἀπὸ πνεύμονος ἢ πλῆθους, ἢ δερτρίης τῇ τρη-
χέως, ἢ ὅσον μὲν ὀξείως θνήσκουσιν, εἴη ἡμῖς δὲ
ἐμψυοὶ καὶ φθίσιες γίγνουν. τετέων δὲ ἀδενεσέ-
ρη, ἢ ἀπὸ τῇ τρηχέως δερτρίης. ὡς δὲ ἀπὸ συ-
μάχου, ἢ κοιλίης ἐμείνται, ἔτε κάρτε ὀλεθρῶς
ἴσχυσι, κῆν πᾶν πολλή αἱμορραγίῃ ἐν, ἔτε ἢ ἀλ-
γεῖς μακρὴ καὶ ^d πικίλη. ὡς δὲ ἀπὸ ἡπατος καὶ
σπληνός, εἰ ῥηίδι μὲν, εἰ δὲ ξυνεχῆς ἐς γὰρ τὴν
κοιλίαν καὶ ἐντέρα τετέων ἢ δότωκρσις ἐπιμοτέρη.
εἰ μὴν εἰδὲ ἢ ἀνωθεν Διὰ πνεύμονος καὶ δερτρίης,
ἀδύνατος ἢ ἀπὸς. καὶ γὰρ ἐν πυρετοῖς, ἀπὸ σπλη-
νός καὶ ἡπατος Διὰ ῥινῶν αἱμορραγέουσι, κατ' εἰ-
ξιν ὁ σπλάγχνος τῇ μυκτῆρος ῥέοντος. τῶπι μὲν
ἐν ἀφ' ὧν περ ἢ ἀγωγή, οἶδε καὶ ἢ ἐς κίνδυνον ἢ
ὀλεθρον Διὰ φρενῶν οἷσι τῇ τῶπι τρεῖς εἶσι. ἢ γὰρ ἀ-
πὸ ῥηίδι ἀγείας, ἢ ^e Διὰ βρώσιος, ἢ ἀραιώ-
σιος ἀνάσταται. ἢ ῥήγνυται μὲν ἐν ⁱ ἐξαπναιώσι, ἢ
πληγῇ, ἢ ἐν τῇ ἀχθῇ, ἢ ἀναθήσει, ἢ ἀπὸ ὕψους
ἀλματι, ἢ καὶ βοῇ, καὶ ὀργῇ μεγάλῃ, ἢ περ ἀλλῇ
ὁμοίᾳ αἰτίᾳ, ὅτε αὐτῇκα ὅτι τῇ ἀρτηρίᾳ λάβρως
τὸ αἷμα ^k ἐκχέεται. ὡς δὲ ^l ἀπὸ βρώσιος, ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
ἐπανερωτῶν, εἰ κοτὲ περὶθεν ἐξήξε ὠνθρωπος,
ἢ δὲ σπινθὲς γέγονε, ἢ ναυτίῃ, ἢ ἐμετος ἢ χε πα-
ρεῖς. ἐκ γὰρ ποιῶνδε ^a πολυχρονίων ^b διεοδέεται τὰ
ἀγεία ῥεύματα ξυνεχῆς, καὶ πολλὰ καὶ δριμύτι. ἐπ-
ὴν ἐν πολλὸν ξυντακένται, καὶ λεπτυνθέντα ἐς τί-
λος ^c ἀπαναλωθῇ τὰ ἀμπεχόντα ὕμνια, τὸ αἷ-
μα ἐκχέει. ἢ ^d ἐξαερώσις, ἀρραγῆς μὲν, Διὰ
τῶδε ἔτε πολλή, ἔτε ἀθρόη, ^e ἔτε παχέως αἷμα-
τος ἀραιώσι ^f τῇ ἀγείᾳ, τὸ λεπτόν ^g δότωκρ-
εταί. ὡς δὲ πολλὸν ^h αὐλοῖεν ἐν κοίλῃ χώρῃ αὐ-
θις ἀνάσταται, παχύτερον μὲν ἐωυθὶ γίγνεται, εἰ
μὲν παχὺ κάρτε, εἰ δὲ μέλαν, ὁκοῖον αἱμάλωψ
πλείον ⁱ τῷ πλῆθει, ὡς ἀπὸ ἀθρόοις. οἷσι δὲ
εὐθὺς ἀναφείρουσι τῶδε τὸ εἶδος τῆς ἀγωγῆς, γυ-
ναιξὶ ὡς ἐπίπαν, εἰ κατὰ τοῖς μύσιν, τῶδε ἐπιμή-
νια γίγνεται, καὶ ἐν τῇσι αὐτῇσι περὶ οἷσι τῆς κα-
θάρσιος ὅτι φαίνεται, καὶ ἐπὶ τῇσι περὶ σμῆνις τῇ
ἀποπαύσιος ἴσχυται κῆν μὴ ἰηθῇ ἢ γυνή, ἐς πολ-
λὰς περὶ οἷς ^j ἀντιπερὶοισι ἢ ἀναγωγῇ μετεξετέ-
ρησι ^k καὶ ἀπερράγῃ τὰ ἀγεία τῷ πλῆθει ^l ἢ
Διὰ φρενῶν τῆς ἀναγωγῆς, καὶ εἰ ἐξ δερτρίης, ἢ
φλεβός ἀνάσταται. μέλαν μὲν γὰρ καὶ παχὺ, καὶ
ῥηίδως πηγνύμενον, ὡς ἀπὸ φλεβός, ἢ ὅσον ἐς
κίνδυνον ῥέπει, καὶ ἐπίχεται ἴσχυον. ὡς δὲ ἀπὸ
δερτρίης, ξανθὸν καὶ λεπτὸν, καὶ εἰ μάλα πῆ-
γνυ, ἢ ὁ κίνδυνος ὠκύτερος, ἢ ἢ ἐπίχεται εἰ μά-
λα ῥηίδι. αἰ γὰρ Διὰ σφύξεις τῆς ἀρτηρίας, αἱ-
μορραγίης περὶ κλησιν ποιέονται, καὶ τὸ τρώμα οὐ
^a συμφέρει τῇ πολυκινήσει. ἀλγεῖς δὲ, ὡς μὲν ἀ-
πὸ Διὰ βρώσιος ^b κακόν, καὶ εἰ ῥηίδι, καὶ σφα-
λερῇ. ὡς γὰρ ἐλλείψεως ἐς σύμφυτον τὸ ἔλκος ὅτε
^c ἀφικνέεται ἔλκος γὰρ, εἰ τρώμα γίγνεται. ἐπὶ δὲ

^a Διακινούμενης Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^b Græ-
ci unā voce ἀρτῶν vocant. Petit. ^c ἢ ὅσον Henisch. ^d Id
est σύνθεσι composita. Petit. ^e ἢ ἡ vox Ionica est, quæ
directionem & tractum significat dōt τὸ ἰκεῖν. Petit.
^f ἢ Henisch. ^g Διὰ φρενῶν Henisch. ^h ῥήγνυ Henisch.
ⁱ ἢ ἐξ ἀπναιώσι Henisch. ^k ἢ ἐκχέει Henisch. rep. in MS.
^l Διὰ βρώσιος Henisch. rep. in MS. ^m ἢ ἐπανερωτῶν Heni-
sch. ⁿ Πολυχρονίων Henisch. ^o Διεοδέται Henisch. ^p ἢ ἑπα-
ναλωθῇ Henisch. ^q ἢ ἐξ ἀραιώσιος Henisch. rep. in MS.
^r Supple φρενῶν aut ἀναγωγῇ Petit. ^s ἢ ἀπὸ τῆς Henisch.
rep. in MS. ^t ἢ ἀλῶν id est collectum Petit. emend.
^v ἢ ἀντιπερὶοισι Henisch. rep. in MS. ^x Συμφύει Henisch. &

A core illi suggerente, aut à magnâ arteriâ secun-
dum dorfi spinam discurrente. nam erumpente
fanguine, perinde ac si juguletur homo, ac fran-
guletur, mors instat celerrima. quibus autem ex
pulmone, aut costa, aut aspera arteria profundi-
tur, non æque citò intereunt: verumtamen in
suppurationem pectoris, quæ *ἐμπύημα* dicitur, &
in phthisin incidunt: minus periculi ab aspera ar-
teria ¹ portenditur. si autem gula aut ventriculus
fanguinem vomunt, neque admodum lethalis est
affectus, & si valde copiosi sanguinis vomitus est,
neque longa curatio est, neque ² varia. si a jecore
aut liene prodeat, non facile id fit, neque conti-
nenter. namque in ventriculum & intestina expe-
ditius hæc viscera sanguinem propellunt: haud ita
tamen, quin credendum sit, hæc eadem ad supe-
riora, videlicet, pulmonem & arteriam posse re-
trudere. siquidem in febribus a liene & jecinore ³
per narem illam sanguis erumpit, quæ è regione pa-
tientis visceri opponitur. locos unde fit exitus jam
recensuimus, eorumque periculi vel mortis disci-
mina. effusionis autem sanguinis tres sunt modi,
vel rupta vena aliqua, vel exesa, vel rarefacta. rum-
pitur quidem repente vel ictu, vel ⁴ ferendo onere,
aut tollendo, vel ab edito loco defiliendo, vel cla-
more, vel magnâ ex candescentiâ, aliâve id genus
causâ, quum subito in arteriam copiosus sanguis ef-
funditur. si ab erosa parte, hominem interrogare
opus est, num prius tussierit, difficulter spiraverit,
nausea vomitumve antea infestaverit? in his enim
diuturnis affectibus copiosa & acri fluxione perse-
verante vascula exeduntur. ubi igitur detritæ, &
attenuatæ & ad extremum consumptæ fuerint am-
bientes ⁵ membranulæ, hac atque illac sanguine
perfluunt. at rarefactio citra rupturam est: proin-
de ⁶ non subitanea, neque cum multi aut crassi san-
guinis exitu. nam quum rarefiscunt venarum corpo-
ra, tenuis pars excernitur. quod si multus in ali-
quo ⁷ inani spatio sanguis collectus rursus emitti-
tur, crassior se ipso redditur: non tamen multò
crassior, neque ater, quale concrementum aut
grumus est: sed copiosior, utpote qui unum in
locum prius confluerit. id genus autem repentinū
exitus plerumque fœminis, quibus menstrua non
respondent, evenire solet: idque singulis mensibus
evenit, iisdemque menstruæ purgationis circuiti-
bus apparet, nec non iisdem stasis cessationis die-
bus supprimitur. ac nisi mulieri laboranti succur-
ratur, per multos circuitus sanguinis emissio rever-
tetur. nempe quibusdam vasa rupta sunt, sed mul-
titudine rejectio evariat. & ab arteria, an à vena
feratur, interest. quoniam ater est sanguis, crassus,
& facile spissescens, ⁸ qui a venâ mittitur: præ-
terea minus periculi adfert, celeriusque compesci-
tur. ⁹ ab arteriâ flavus tenuisque prolabitur, haud
ita cogitur, citius hominem perimit, & majori
negotio supprimitur. nam arteriæ agitatio, san-
guinis fluorem movet, vulnusque frequenti con-
cussione dehiscit. ¹⁰ erosione autem curatio
magnam diligentiam postulat, quum sit longa,
difficilis & periculosa. etenim parte membri
deficiente, ad solidationem ulcus non ducitur.
ulcus enim, non vulnus efficitur. rupturæ verò

B 3 faci-
Petit. repp. in MS. ^y Μακρὴ καὶ ἢ Henisch. & Goupyl. &
Petit. repp. in MS. ^z Ἀφικνέεται Henisch. rep. in MS.

¹ Protenditur. Henisch. ² Composita. Petit. ³ Per
nares sanguinem emittunt, ex fluente nare quæ recta
visceri respondet. Henisch. ⁴ Vel contentione oneris
gerendi, vel ejus impositione Henisch. ⁵ Sc. vasorum
Petit. ⁶ Neque subita Petit. ⁷ In cava capacitate
Henisch. extra vasa addit Petit. ⁸ Si e venâ manet,
minusque periculi adfert. Henisch. ⁹ Sin arteriâ He-
sch. ¹⁰ Curatio, si ex erosione nascitur, longa est,
difficilis & periculosa: ideoque propter defectionem
ad cicatricem ulcus non perducitur. Henisch.

τῇσι ῥήξισι ἢ σύμφυσις ἐπιμοτέρη. ψαύει γὰρ ἀλλήλων τὰ τρώματος τὰ χεῖλα· ἐστὶ δὲ ὧν ἡ Διὰφορὴ δευτέρη ἐς κίνδυνον. ἀσινεστέτη δὲ, ἡ ἐπὶ τῇσι ἀραιώσισι ἴσχει γὰρ αὐτομάτως, καὶ ἰητρὴς εὐψις, καὶ ἑκφυξίς ἱκανή. σημαντικοὶ δὲ καὶ οἱ πόποι, ἀφ' ὧν περ ἀνάγει. ζυνὰ γὰρ πολλὰ σημεῖα, καὶ ἡ ἀπατή ῥηίδιη, καὶ ἰητρὴ ἐτέρη. ἀπὸ σωμαχῆς μὲν ἐν ὅτε λίαν ἐξ ἀραιώσιος ἀνάγει. ἡ γὰρ τῶν βρωμάτων τε καὶ τῶν πομάτων ψυξίς τε καὶ εὐψις ἐς πύκνωσιν ἀγει τὰ μέρεα. ἀπὸ δὲ Διὰφορώσιος ζυνεχές ἐστὶ, καὶ μᾶλλον τῆς προτέρας· τὰ γὰρ ἀναδάκνοντα τῶν ρευμάτων, καὶ περισσέχεται πολλὸν χρόνον· ἀλλ' ἡ ἀπεπύωσις, ἡ διηλύθη κάτω. συνηγεστέρα δὲ σωμαχῶ ἐστὶν ἡ ῥήξις. εἰ ἐν ἀποόραγι κοτὲ, αἱμορραγία καὶ κάρτα μεγάλη, ὁκοῖα ἀπὸ θώρηκος. ἰσχνὰ γὰρ τῇδε τὰ φλεβία σμικραὶ δὲ καὶ ἀρτηρίαι· ἰδέη δὲ τὸ αἷμα καὶ κάρτα μέλαν, ὑποξανθόν, καὶ κατακορέως λεῖον, ἡ σιάλοισι μεμιγμένον, ζυν ναυτίη καὶ ἐμέτῳ ἀναφερόμενον. βῆξ μικρὴ, ἀλλοτε μὲν ζυν τῷ, ἀλλοτε δὲ μόνῃ ἀνευθεν ἀναγωγῆς. ζυνταλαιπαυρέει γὰρ ἡ θέρμη τῷ σωμαχῷ, ὡς παταμὴ καὶ ζυνημυλῆ· δῆξις, ἡ εὐψις τὰ ἔλκεος ἐπὶ τοῖσι κατὰ πινυμοῖσι· πολλὸν δὲ μᾶλλον, ὡς ψυχρὰ κάρτα ἡ θερμὰ, ἡ ερυφνὰ ἢ ἐγγίγνεται δὲ καὶ πόνος τὰ σωμαχῆς μετεξέτεροι· οἱ δὲ μέσφι· μετὰ φρένας ἐμετοι, φλεγματώδεις· ἐπαναφέρουσι δὲ κοτὲ, ἐπὶν ἐς μῆκος ἡ νῆσος ἐπιταβῇ, καὶ μέζων ἢ τυχέων· ἀποσιτίη, πλῆθος πολὺ· πυρετοὶ καὶ μάλα ζυνεχές, ἀλλὰ ῥεμωδῶδεις· ἀπὸ δὲ κοιλῆς ἀνάγοιτο μέλαν καὶ πηγνύμενον, καὶ ἀπὸ δῆτης ἢ ἢν δὲ ἀπὸ φλεβός, πολλόν τι μελάντερον, πολλὸν δὲ καὶ παρὰ τῷ πινυ μόνον· ναυτίη πολλὴ καὶ ἐμετος φλεγμάτων καὶ χολωδῶν, πῶσι σπύσι συμμιγνύμενον τὸ αἷμα, καὶν περὶ βρώκῃ ὠνθρῶπος· ἐν γὰρ τῇ αὐτῇ χώρῃ ἀμφοῖν αἷμα αἰλίζεται καὶ ἡ τροφή καὶ τὸ αἷμα. ἐξερύξιος πολλαὶ, βρομώδεις· καὶν μὲν πολλὴ ξυλλεγῇ, ἀπορίη, σκοτόδινος· ὡς ἢ ἐμεθῇ τὰδε, ῥήξισι, ἐκλυτοι, καυσώδεις τὸ σύμπαν, πόνος ζυνεχὴς τῆς κοιλῆς· ἀπὸ δὲ τῆς ῥηχέως δῆτης, μικρὸν καὶ σφόδρα ξανθὸν τὸ αἷμα καὶ ζυν βηχὶ ἀνάγουσι· καὶν μὲν ἀνάγωσι δὲ, διηνεκῶς βήσασσι· αἰδοῦσι δὲ καὶ πόνος, ἐνθα ὁ βρόγχος, μικρὸν τι νέρθεν ἢ ὑπερθεν· φωνὴ βραγχώδεις, ἀσπιδέες· ὡς δὲ ἀπὸ πνεύμονος ἢ, ἀθρόως ἢ ἀναγωγῇ, ἐπὶ δὲ μᾶλλον, εἰ ἐκ Διὰβρώσιος. ζυν βηχὶ πολλὴ ξανθὸν κατακορέως ἀφρώδεις, σπογγύλον, ὡς ἄλλῃ ἄλλης ἀναγωγῇ διακεκρίσθαι. ἀλλὰ καὶ ἡ ἐν ζυνῷ ἀγρίῳ φθορῇ τῶν τὰ θώρηκος ἀναγομένων, ἢ ἄλλῃ. Διὰσῆσαις αὖ τὰ ζυμμεμιγμένα ὡς ἐκ ὡσθῆσιος, ὡς ὄντα μέρεα θώρηκος· τὴν δὲ ἰδέω σαρκοειδέα δοκοῖς ἀν' ἡ πλέυμονος ἐμμεναι μέρεα· θώρηκα· βάρθ, ἀπνίη, ἐρύθημα προσώπου πολλὸν τι μᾶλλον τυχέοισι. ὡς ἢ ἀπὸ θώρηκα καταπνίη, ἐς τὸ πρῶτον καὶ τὸ ἐξόνον πινυ Διὰσῆσαις σημαίνει

a ὧν Henisch. b ἑκφυξίς Henisch. rep. in MS. c Supple ἐμετῳ Petit. ζυν τ, Henisch. d ὅ δὲ Petit. emend. refertur enim ad πινυ. e Μετὰ φρένας Rufus Ephesius vocat id quod inter tergum lumbosque, ubi renes adhærescunt, locatum est. Lib. I. Cap. II. dicitur etiam spatium quod scapulas interjacet, hinc dicitur interscapulium Petit. f Ἀποσιτίης Henisch. rep. in MS. g τῆ Henisch. h τρωχέως Henisch. rep. in MS. i Ἀλλῃ διαφορῇ id est, aliud descremen. Petit. emend. k Πινυμοῖσι Henisch. l Subaudiatur πινυ Petit.

A facilius solidatio, quia vulneris oræ se contingunt: & hæc secundo periculi ordine consistit. minimus in rarefactione metus subest: sponte enim sanguis conquiescit, & adstrictio refrigeratioque in medendo satis est. cæterum & sedes, unde sanguis proficiscitur, observandæ sunt. siquidem multa sunt communia indicia, & erroris occasio in promptu est, curatioque diversa. à gulâ igitur haud ita sæpe per rarefactionem solet sanguis effluere, quum ob cibos potionisque refrigeratio & adstrictio ejus partes condenseret. quin etiam erosiones haud frequenter fiunt, ac minus quam rarefactio gulam infestant. quippe fluxiones erodentes non multum temporis in ea subsistunt, sed aut expuuntur, aut ad inferiora pelluntur. frequentius gulæ incidit ruptio. itaque si interdum rupta est, non tam magnæ, sicuti a pectore, sanguinis profusiones fiunt: ¹ in causa est venularum quæ ibi sunt, arteriarumque tenuitas. sanguis vero exiens non magnopere nigricat, subflavus est, non exactè lævorem habet: aut salivæ permixtus est. cum nausea & vomitu rejicitur. levis tussicula citatur, modò humidum quippiam movens, modò arida. id evenit, quoniam gulæ affectum arteria quoque participat, secundum illam extenta & adhærescens. morsus vel adstrictio ulceris inter devorandum percipitur: idque præsertim, si bene frigida, aut calida, aut acerba sint, quæ deglutias. nonnullos autem & gulæ ipsius ² dolor invadit, ad interscapulum usque interdum pertinens. vomunt pituitosa. nonnunquam, si morbus producitur & invalescit, cibum rejiciunt, cibos summopere fastidiunt. ³ febres haud ita multum continuæ, sed erraticæ sunt. e ventriculo niger concretusque sanguis evomitur, etiam si ab arteria fluxerit. si a vena, multo nigrior compactiorque est. nausea multa adest, pituitosus biliosusque vomitus: si prius homo comedit, cum cibis mixtus sanguis ejicitur. in eodem enim loco cibis sanguisque colligitur. ructus crebri fiunt, & virus olentes. quod si multa materia collecta est, angor animi vertigoque sequitur: ⁴ quum materiam vomuerunt, sublevantur: resolvuntur tamen, penitus exafluant, assidueque dolet ventriculus. ab aspera autem arteria paucus sanguis vehementer flavus, per tussimque expellitur: qui nisi expellitur, continens tussis inhæret. sensus verò & dolor in gutture est, paullum supra aut infra: vox rauca & obscura fit. si a pulmone, repente uberiorque sanguis emanat, idque magis si erosio in causa sit: ⁵ tussis permolesta est: sanguis vero exactè flavus, spumans, rotundus, ⁶ sic ut pars ejecta a parte distincta sit. cæterum & in communi vase corruptio eorum, quæ de pectore exeunt, alia est: comparatione autem, permixta discernas: ⁷ alioqui pectoris partes specie carnosas, pulmonis esse partes censueris: verum pectoris gravitas, indolentia, ruborque in facie multo magis in pulmonis vitio reperitur. ⁸ si in pectore noxa sit, in parte priori secundum os pectorale, quod vocant, dolor lacera-

F

¹ Illic enim graciles venulæ sunt, & minutæ arteriæ Henisch. ² Ingeneratur & nonnullis dolor Stomachî, vomitus dorfotenus pituitosi Henisch. ³ Regerunt autem aliquando plurimum, ubi morbus in longum abit, estque major inedia. Henisch. ⁴ Si vero hæc evomuerint. Henisch. ⁵ Cum magnâ tussi sanguis affatim rutilus. Henisch. ⁶ Sic, ut ea, quæ rejiciuntur facile inter se distingui possint. Petit. emend. ⁷ Prout se habent thoracis partes, pulmonis verò partes specie carnosas esse censueris Petit. emend. ⁸ Sin a thorace hauriat Henisch. si a pectore absorbeat Petit. rep. in MS. Palmo addatur. Petit. ut clarior sensus fiat.

σημαίνει τὴν ἐρώγητον μέρεσιν. βῆξ σύντονον καὶ μόλις ἀνάγχει. τὸ δὲ αἷμα ξανθὸν καὶ κάρτε, μέσως παχὺ, αἰσφρον. ἡ δὲ καὶ πινύμων ἐκ τῆ παρόδου συμπαρήσει, προσδοῖ τὴν ἀφρώδεσιν. ὁδὸς γὰρ θάλασσα ἐς δὲ πηλὸν πλάτων. ἡ δὲ ἀπὸ πλάτης, ξὺν βῆξι μὲν, μέλαν δὲ καὶ λεῖον, κάκοδμον, βρομῶδες, ὁκοῖον τὴν σπεδόν, πινύτον τὴν πλάτης ὁξὺς. πολλοὶ γὰρ θνήσκουσι πλάτης ἐκ τῆς πλάτης ξὺν πυρετῷ. ὡρὴ δὲ φέρει, ὕψη καὶ θερμή. τοῖον δὲ τὸ ὕψος καὶ θερμὸν ἔαρ. δεύτερον τὸ γέρ, μετώπων ἡσόν, χειμῶν ἡ κίεσι. θνήσκουσι δὲ, γέρως μὲν μάλιστα αἰμορραγίῃ. Φλεγμοναὶ γὰρ καὶ κάρτε μεγάλα γίνονται τότε ἔαρ. δεύτερον, Φλεγμονὴ καὶ πυρετοῖσι καυσώδεσι. Φθινοπώρῳ ἡ, ὡς θπῖπαι ρηίδως. Φθῖναι γίνονται. ἀθρόον ἡ εἰρηδαι, θπῖ πᾶσι αἵματι ἀναγωγῇ, κῆν μικρὴ ἔη, κῆν ἡδὴ μεμύκη τὰ ραγέτα, ἔπειτα δυσθυμῇ, δυσελπίστῃ, ἀπογνώστῃ βίου. πῖς γὰρ ἔτις εὐσταθῆς, ὡς ὁρῶ μὲν ἐωυτὸν σφαγῇ ἡκελον πεπονθῆτα, μὴ ὁρῶδε ἡ ἀμφὶ θανάτου. καὶ γὰρ καὶ τὰ μέζω τῶν ζώων, καὶ τὰ αἰκνιώτερα, ὁκοῖον οἱ ταῦροι, αἰμορραγίῃ θνήσκουσι ὡκίεσι. ἀλλὰ τὸδε μὲν καὶ μέγα τὸ θάνατον. θάνατον ἡ μέγα τὸδε. θπῖ γὰρ τῇ ἀπὸ πινύμων Φορῇ μὲν χαλεπωτάτῃ ἔστι, ὡς ἀπογνώσκουσι ἐωυτῶν οἱ ἀθροῖοι, κῆν ἐν τῷ ἐχάτω ἔωσι. δοκέω ἡ ἐγώγε πῶ τῇ πνεύμονι ἀπονήμι αἰτίαν ἐμμεναι. πινύτον γὰρ κῆν σμικρὸς ἔη, θάνατον ὁρῶδε. καὶ ἐστὶ ἐν τοῖσι πλείστοις φοβερώτερον ἡ κακίων. ἀπονήμι δὲ καὶ ἐν τοῖσι μεγάλοις κακοῖσι, ἀφοβίῃ θανάτου, καὶ ἐστὶ κακίων ἡ φοβερώτερη.

ΚΕΦΑΛΗ Γ.

Περὶ συγκοπῆς.

Εὐγὰ ὅλως ὁ ἡγεῖς, ἡδὲ ὁ δημότης, εὐγὰ θπῖ κλησὶ τῶδε τῇ πᾶσι. ὡς κύφων, κακὴ ἐστὶ οὐνομα. τί μὲν γὰρ μέζον, ἡ ὡκίερον συγκοπῆς δυνάμις. τί ἡ ἔνομα ἔπειρον εἰς θπῖ κλησιν τῶδε τῇ πᾶσι. πᾶσι γὰρ μαλὸν εὐσημον. τί ἡ καρδίας ἄλλο καμειώτερον ἐς ζῶν, ἡ ἐς θάνατον. ἔδὲ τῶν συγκοπῆν ἀπῖσιν τὴν καρδίας νῆσον ἐμμεναι, ἡ αὐτῶν σίν. τὴν ἐν αὐτῇ τῇ ζῶν δυνάμι. τὸσον πὲ τῇ τῇ ὁλέθρου, ποιῆδε καὶ ιδέη. ἐστὶ γὰρ τὸ πᾶσι, λύσις τῇ δεσμῶν τὴν ἐς ζῶν δυνάμι, αἰτίαν τῇ συστάσει τῇ ἀθρώπου ἐόν. τὴν γὰρ ἀπῖξ λαβόμνον, καὶ μεθῖσι, ἀλλ' ἐς ἀλυσιν τρέπει. καὶ καὶ μέγα τὸ θάνατον. καὶ γὰρ καὶ ἔπειρα πᾶσι ἴδια καὶ θπῖ κλησὶ πινῶν. μερέων ἐστὶ, οἱ σίπερ. ἐμφύει, καὶ τῇ τῇ ἐξάπτει. βρομῶνες μὲν οἱ λοιμώδεες ἡπᾶσι, καὶ σφόδρα κακοήθεες, ἐξ ἄλλων ἡ γίνονται ἔδενός. νῆρων ἡ πᾶσι, θπῖ κλησὶ ἡ κεφαλῆς. τῶδε ἔν καὶ ἡ συγκοπῇ καρδίας ἐστὶ καὶ ζῶν νουός. ὁκοῖον ἡ σωμαχῆ ἡγῶνται τὸ πᾶσι ἐμμεναι, ἔνεκα σίποισι τε καὶ οἶνω, μετεξέπειροι ἡ καὶ ψυχρῷ, ἡ δύναμις. ἐπῖξ, καὶ τὸ κακὸν ἐξελάθῃ, οἱ δὲ μοι δοκέουσι καὶ τῶν φρενῶν τῇ κεφαλῆς, καὶ τῇ

^a Χειμῶν δὲ Petit. emend. ^b Φθῖναι Henisch. ^c Θωμά Henisch. ^d Ὀλ. Henisch. ^e ἡ γὰρ συγκοπῇ, ὡς κύφων κακὴ ἐστὶ οὐνομα, &c. Petit. emend. ^f οὐ Henisch. ^g Πᾶσι γὰρ μαλὸν Henisch. rep. in MS. ^h θάνατον Henisch. rep. in MS. ⁱ μερέων Henisch. rep. in MS. ^k παρεμφύει Henisch. rep. in MS. ^l οἱ σίποισι Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^m ὡς Henisch. & Petit. repp. in MS. qui & emend. ⁿ id est τῇ ζῶν Petit. ^o δύναμις Henisch. ^p ἐπῖξ Henisch. rep. in MS.

¹ Sed si à latere cum tussi Henisch. ² Dolor lateris.

A tam partem ostendit. ingens tussis adest vix aliquid extrudens: sanguis non multum flavus est, modicè crassus, spuma carens. quod si & pulmone in transitu noxam impertiat, aliquid etiam spumæ consequitur. quandoquidem ex pectore in arteriam per pulmonem iter datur. si a membrana costas vestiente, per tussim quidem sanguis funditur: sed niger, lævis, tetri odoris, virosique, qualis ex putridis rebus exhalat: dolor succingentis membranæ acutus vexat. multi ex his cum febre, ut pleuritici solent, intereunt. tempus anni humidum calidumque sanguinis emissionem maximè procreat. tale est humidum & calidum ver: secundo loco æstas, autumnus minus, hyems minime. æstate maximè moriuntur ob sanguinis effluviū, quo tempore haud ita magnæ phlegmonæ oriuntur: vere secundo, phlegmonis & urentibus febribus consumuntur: autumno plurimum tabes, quas Græci φθῖναι dicunt, eveniunt. ut semel autem dictum sit, omnem sanguinis rejectionem, quantumvis modicam, quamvis jam rupta vasa coiverint, comitatur mœror, diffidentia, vitæ desperatio. quis enim est adeo firmo & constanti animo qui se jugulationi simile quiddam passum esse conspiciens non futuram mortem vereatur & perhorrescat? nam & grandiora animalia & robustiora, quales tauri sunt, sanguinis profusione celerimè perduntur. verum hoc haud magnopere mirandum est: illud summâ admiratione dignum, quod in solâ ex pulmone rejectione quæ omnium favissima est, homines animum non despondent, quum tamen in extremo discrimine versentur. pulmonis indolentiam hujusce rei causam ego statuo. quilibet enim dolor, quamvis exiguus, interitus metum injicit, & plerumque terribior est quàm periculior: contra indolentia in plurimis vel magnis morbis a morte securitatem præstat, damnosiorque est, quàm terribior.

CAPUT TERTIUM.

De Syncopa.

Rectè planè medicus & vulgus, rectè, inquam, huic affectui nomen indiderunt. O Cyphon: cujus mali est nomen? ecquid enim majus? ecquid celerius Syncopæ facultate? ecquodnam aliud nomen ad hanc rem appellandam significantius? quid vero corde ad mortem vitamve potentius? neque Syncopam, cordis ægritudinem esse, aut vitalis in eo potestatis detrimentum, non credendum est. tanta est mortis celeritas, & talis morbi species. quippe is affectus vinculorum potestatis vitam fovētis dissolutio est, hominis constitutioni adversarius. hanc enim tenaciter corripiens non dimittit, sed dissolvit ac dissipat. neque id magnum est miraculum: nam & alii affectus quorundam membrorum quibus inhærescunt, indeque accenduntur, proprii sunt & periculosi. βρομῶνες id est inguinales tumores, pestiferi & permaligni, jecoris soboles sunt, nulla ex parte prodeunt: tetanus autem, nervorum labes est, comitialis morbus caput obsidet. pari igitur ratione & Syncopa, cordis & vitæ ægritudo est. quicunque vero stomachi affectum Syncopam esse opinantur, quoniam cibus vinoque in nonnullis & frigida vires refectæ sunt, & ægritudo sublata, iidem mihi videntur capillorum capitis & cutis affectum esse Phrenitin opinari.

Henisch. ³ Hyeme vero phlegmonis &c. Petit. emend.

⁴ Infestior Henisch. ⁵ De incisione vitalium ut pereleganter interpretatur Gregorius Magnus Dialogor. lib. 3. cap. 33. συγκοπῇ enim ὡς τὸ συγκοπεῖν à concidendo, utpote quæ nexus animæ & corporis subito abscindat. Petit. ⁶ Vocabulum, quo appellaretur, invenit: sane syncopæ celeriter opprimentis mali nomen est. quid igitur majus, an promptius Syncopæ ad perdendum?

Petit. emend. ⁷ Dii vestram fidem, Henisch. ⁸ Vi & potentia? Henisch. ⁹ Capitalius Henisch.

Ἐν δὲ δερματὶ νῆσον ἡγέεσθαι, ἔνεκεν κερῇ καὶ τῇ αὐ-
 τῶν ῥήζουσι οἱ φρενιτικοί. ἀλλὰ γὰρ ἡ καρδία^α γει-
 τήνῃ^β καίριον ἐστὶ τὸ σμάχ^γ, ἐξ ὧν ἐλκεῖ^δ
 ἡ καρδία οἰκτεῖον ἢ ἀξυμφορον. καὶ γὰρ καὶ διὰ
 πύμον^ε ἐλκεῖ πύμα εἰς ἀναπνοὴν ἡ καρδία,
 ἀλλ' ἐχὶ πνεύμων ἐξ ἰσῆς δερχῆς ἀναπνεύει. ὃ γὰρ
 ἐν τοῖσι ὀργάνοις αἱ δυνάμεις, ἀλλ' ἐντα^δ δερχὴ
 ζωῆς ἦν καὶ ἰσχύ^ε. σμάχ^γ γὰρ, ὅτε δερχὴ,
 ὅτε^ε χωρίον ζωῆς βλαβήσεται δὲ πρὸς διὰ ἀπο-
 νίω. καὶ γὰρ καὶ τὰ^ε καρδιοδόλα βρώματα, ὃ
 τὸν σμάχον σίνεται, ἀλλὰ δι' αὐτοῦ τὴν καρδίαν
 ἐπεὶ καὶ οἱ ὅτι τοῖςδε θνήσκοντες, σημεῖα ἰσχύος
 καρδίας πάθος, σφυγμὸς μικρὸς, ἀδρανείας,
 πᾶσι τῆς καρδίας, ὅτι πηδῆσι καρτερῇ σκοτό-
 δινος, λειποθυμία, νάρκη, καὶ παρέσεις μελέων,
 ἰσθμὸς ἀσχετος^β πούλως, ψύξις, ὅλα ἀνασπῆ-
 σις, ἀφωνία. πρὸς δὲ τὸν σμάχον πύμα εἰς τὰδε
 αἴτια ὅτι αὐτὴς ἰδιὰ, ναυτία, ἔμετος, ἀποσιτίη,
 λυγξ, ἐράξις, ὀξυρεγμία. ὅτι δὲ τοῖσι καρ-
 διασασσι, καὶ αἰσθῆσι ὀξύτεροι, ὡς^κ ἰδεῖν καὶ ἀκού-
 σαι μᾶλλον ἢ πρόσθεν καὶ γνώμῃ εὐσχετέστεροι, καὶ
 ψυχῇ καθαρώτεροι, καὶ τὰδε οὖν εἰς τὰ παρεόντα
 μᾶλλον, καὶ εἰς τὰ μέλλοντα μάντιες ἀτρεκέες. μὴ
 οὖν καὶ αἰδὲ σμάχου αἱ δυνάμεις, ἀλλὰ καρδίας.
 εἴτα καὶ ἡ ψυχὴ, καὶ ἡ φύσις αὐτῆς ὡς^ι, εἰς
 ὡς^μ καὶ τὸ πάθος ἢ τὴν δὲ δυνάμεων. ἐστὶ δὲ^π ἡ
 τὴν^ο νόσου ἢ δὲ ἡ ἐκλυσίς τὸν τὴν φύσιος ἐπὶ αἰ-
 τίῃ ψύξει καὶ ὑγρότητι. καὶ γὰρ ἀθερμοί, καὶ πᾶ
 εἰσω καὶ πᾶ ἔξω, καὶ ἀδιψοί, καὶ ψυχρὸν ἀνα-
 πνεύσιν, καὶ ὅκ μεγάλων καὶ καυσωδῶν ἐστὶ πυρε-
 τῶν, ἐξ ὧν περ ἐξάπτεται ἡ ζυγοπή. εὐτε μὲν γὰρ
 ἐρώται ἡ φύσις, καὶ ἐστὶν εὐκρατος, πάντων μὲν
 κρατεῖ, πᾶσι δὲ σημαίνει, καὶ ὑγρῷ, καὶ πνεύ-
 ματι, καὶ στερεοῖσι, καὶ τῇ τῶν εὐταξίῃ, καὶ ζυμ-
 μεσίῃ, ἐς ζωὴν διέπει τὸν ἄνθρωπον. ὡς δὲ τῆς
 φύσιος ὁ δεσμός, τῆς τῆς τόνος λυθῇ, τότε γί-
 γνεται τὸ πάθος. κατὰρχῃ δὲ αὐτὴς, καὶ οὖτος, ὅς
 ἐστὶ τοῖςδε.

ΚΕΦΑΛΗ Δ.

Περὶ^α Καύσεων.

Πῦρ μὲν πάντα καὶ δριμύ καὶ λεπτόν· μάλιστα δὲ
 πᾶ εἰσω. ἀναπνοὴ θερμὴ, ὡς ὅκ πυρός· ἡ-
 ρος ὀκλή μεγάλη, ψυχρὰ ὀπιθυμία, γλώσσης ξη-
 ρότης, ἀσπασμός χειλέων καὶ δερματος, ἄκρεα ψυ-
 χρά, ὅρα χολόβαφα^α κατὰ κράτος, ἀρευνία,
 σφυγμοὶ πυκνοὶ, μικροὶ, ἐκλυτοὶ ὀφθαλμοὶ
 εὐαγῆες, λαμπεροί, ὑπερυθροὶ παρσώπων δι-
 χροῖα. ὡς δὲ ὀπιμαῖον αὐξή τὸ πάθος, μέζω πᾶ
 πάντα καὶ κακίω σφυγμοὶ μικρότατοι καὶ πυκνό-
 τατοι, πῦρ ξηρότατον καὶ δριμύτατον, γνώμῃ ὀξεί-
 φορος, πάντων ἀγνώσις, διψώδεις, ψαύται ψυ-
 χρὰ ὀπιθυμία, πύμα, ἐδάφης, ἐδάφους, ὑγρὰ
 χεῖρες ψυχραὶ, θέρματα θερμώτατα, ὄνυχες πε-
 λιδνοὶ, ἀναπνοὴ πυκνὴ, νοῖς περὶ μέτωπα καὶ
 κληΐδας. ὡς δὲ ἐς ἄκρον ξηρότητος καὶ θερμασίας ἡ-
 κη ἡ φύσις, τὸ μὲν θερμὸν ἐς ψυχρὸν, ὁδὲ αὐ-
 χμὸς ἐς^ε ἐπομβρίῳ τρέπεται. αἱ γὰρ τὴν περηγμά-
 των

^α Pro γείτων Petit. ^β Καίριον ἐστὶ Henisch. ^γ Τῇ καρδίῃ
 Henisch. rep. in MS. ^δ ἡ ἀρχὴ Henisch. ^ε Στόμαχον He-
 nisch. rep. in MS. ^ε Χωρίον Henisch. ^ε Καρδιοδόλα He-
 nisch. ^β Πούλις Henisch. ^ι Καὶ αἰσθῆσι ὀξύτερη Petit. rep.
 in MS. ^κ ἀσπασμός Henisch. rep. in MS. ^ι Ἐς Petit.
 emend. ^μ Supple καρδίαν Petit. ^π ὅς Henisch. εἰς
 Henisch. rep. in MS. ^ο Νόσος Henisch. rep. in MS.
 * deleantur ἡς τῆς νόσου utpote superflua. Petit. emend.

A opinari : quoniam capillorum detonsione & ¹ cu-
 tis irrigatione phrenitici relevantur. ² verum cor-
 di stomachus vicinus perniciosus est, unde in cor-
 tam noxia quam utilia derivantur. etenim per pul-
 monem etiam, ut spiret aërem cor accersit, ve-
 runtamen pulmo haud ex æquo spirandi facultatis
 particeps est, quum facultates non in instrumentis,
 sed ubi est fons vitæ atque roboris, statuantur. at
 Stomachus, vitæ neque principium, neque sedes est:
 aliquis tamen ab ejus imbecillitate lædi potest. nam
 & cibi cordi nocentes, non Stomacho officiant,
 sed cordi per eum noxam infligunt. siquidem & ab
 illis morientes, cordis affecti notas repræsentant,
 B arteriarum motus parvos, debilesque, cordis con-
 cussionem eum vehementi palpitatione, vertigi-
 nem, animi deliquium, torporem membrorum,
 resolutionemque, copiosum sudorem, qui suppri-
 mi nequeat, refrigerationem in toto corpore, sen-
 sus vocisque privationem. dicendumne est hæc Sto-
 machum perpeti? sed quænam ei propria? nausea,
 vomitus, ubi fastidium, singultus, eructatio
 C simplex, vel acida. illi præterea quibus cor laborat,
 sensus aciem exquisitiorem habent, ut videant³ &
 exaudiant plus quam antea. mente etiam sunt fir-
 miore, & animo puriore. proinde non tantum præ-
 sentia declarant, verum etiam futura verissima di-
 vinatione prædicunt. ⁴ nonne igitur & hæc Stoma-
 chi potestates sunt? herculè minimè, sed cordis,
 ubi & anima & ejus natura inhabitat, ad quod & vir-
 tutum ibi sitarum calamitas pertinet. hujus vero
 morbi est tenoris naturæ destructio auctore frigido
 humidoque: quippe hoc oppressi intus, & in cute
 refrigescunt, non sitiunt: frigidum spirant, quam-
 vis magnis ac perurentibus febribus, unde ipsa Syn-
 copâ dependet, affligantur. natura enim robusta,
 & probè temperata, omnia superat, omnibus do-
 minatur, ac per humorem, & spiritum, & solida,
 horumque omnium convenientem ordinem &
 modum, hominis vitam administrat. quod si na-
 turæ nexus, id est tenor, dissolutus sit, tunc
 D affectus oritur, cujus prægrediens causa est καύ-
 σος id est⁵ febris urens vel ustoria. is vero hu-
 jusmodi est.

CAPUT QUARTUM.

De Causo id est febre ustoria.

Ignis passim & acer & ⁶ tenuis est: sed intus ma-
 ximè. spiritus, tanquam ab igne, calidus: aëris
 vehemens attractio, frigidi cupiditas, lingua ari-
 da, in labiis & cute squalor: algent extrema, lo-
 E tium quam biliosissimum, insomnietas, arteria-
 rum motus crebri, parvi, imbecilli: oculi pu-
 ri, lucentes, subrubri: facies bene colorata.
 quod si morbus ulterius crescat, omnia majora
 & sæviora fiunt. arteriæ minimis motibus & cre-
 berrimis agitantur: ignis aridissimus & acerri-
 mus. mens delirat, ⁷ omnia ignorat. siticulosi
 fiunt, omnia frigida attrectare cupiunt, parie-
 tem, vestem, pavementum, humorem. manus
 frigent, sed palmæ perquam calidæ: ungues li-
 vent. spiratio crebra est, roscidus humor cir-
 ca frontem & jugula. quum ad summam aridi-
 tatem caloremque corporis natura pervenerit,
 F tum calidum in frigidum, squalor in ⁸ im-
 brem convertitur. rerum namque ad maximam
 molem

^α ὅς ἐστὶ Henisch. ^α Καύ-ζων Henisch. & Petit. rep. in
 MS. ^α Κατὰ κράτος Henisch. rep. in MS. ^α Ἐποβρίαν
 Henisch. rep. in MS.

¹ Ipsorum irrigatione. Henisch. ² Sed enim Stoma-
 chi vicinitas cordi permagni interest. Henisch. ³ Ut
 Henisch. ⁴ Numne Henisch. ⁵ Comburens febris He-
 nisch. ⁶ Acutus Petit. ⁷ Neminem agnoscit. He-
 nisch. ⁸ Hydropem putat Aretæus. Petit.

των ἐς τὸ ἔχατον ὀπτασίες, εἰς τὴν ἐναντίαν^a με-
ταβάλλασιν ἰδέω. ^b ἐπὶ γὰρ λυθὴ τῆς φύσεως τὰ
δεσμά^c τὸδε ἐστὶ ἡ συγκοπή^d τότε ἰδρῶς^e ἄχετος
πάντη τῆ σώματος, ἀναπνοή^f ψυχρῇ, ^g αἰτμός
ἀνὰ ῥίνας πολὺς, ἀδιφοί. ἐξήραν^h γὰρ τ' ἄλλα.
ἀπὸ κ' τὰ ἄλλα διψαλέα ὄργανα, σῶμα, σῆμα-
χοςⁱ ἔρα λεπτά, ὑδατώδεα^j κοιλίη τὰ πολλὰ μὲν
ξηρῇ, ἐστὶ ἡ καὶ οἷσι ὑποφέρει βραχέα χολῶδεα,
παλὺς πλάσθ^k. ^l Διαρρέει^m ἡ καὶ τὰ ὅσα λυόμε-
ναⁿ καὶ δὸπὸ πάντων ὡς ἐν ποταμῷ ἐς τὰ ἔξω ἢ φορῇ
ψυχρῆς κατὰ πρῶτον, αἰδήσεις σύμπασαι καθαρή,
ἀσύννοια λεπτή, γνώμη μαντική. περιγνώσκουσιν μὲν
ἐν πρῶτῳ μὲν αὐτοῖσι βίου τὴν μεταλλαγὴν^o
ἐπειτα τοῖσι παρεῖσι περιλέγουσι τὰ αὐτῶν ἐσθλὰ οἱ
ἡ^p αὐτοῖς μὲν ἐστὶ ὅτε, καὶ ἄλλο^q φασὶ δο-
κέουσι τῇ δόξῃ^r ἡ εἰρημένων^s θωμάζουσι
ὠνθρώποι. μετεξέτεροι ἡ καὶ περιλαλέουσι τῶν κα-
ποχομῶν τοῖσι, τάχα μὲν παρεόντας^t ὀρεῦντες αὐ-
τοῖς μένοι, ὑπὸ λεπτῆς καὶ καθαρῆς αἰδήσεως^u.
τάχα δ' αὐτῶν^v ψυχρῆς περιγνώσκουσιν, καὶ διη-
γυμνῆς τὰς ἀνδράς οἷσι ξυνέσονται. παρῶθεν μὲν
γὰρ^w ἐν ἰλὺι ποῖσιν ὑγροῖσιν ἔλω καὶ ζῶφω^x ἐπεὶ ἡ
ταύδε^y ἐξήντησε ἡ νῆσος, καὶ δὸπὸ τ' ὀφθαλμῶν
τὴν^z ἀχλὺν ἔλε, ἐρέουσι τότε ἐν τῷ ἥει, καὶ
γυμνῇ τῇ ψυχῇ γίνονται^{aa} μάντιες ἀρεκέες^{ab} οἱ ἡ
ἐς ποσὶνδε λεπτότη^{ac} ὑγρῶν καὶ τ' γνώμης ἀφι-
γυμνοὶ^{ad} ἡ μάλα τοι περιγίνονται, ^{ae} ἐξηερωμῆς ἡ-
δη τ' ζωικῆς δυνάμει^{af}.

Κ Ε Φ Α Λ Η Ε.

Περὶ Χολέρας.

Η Χολέρα, παλινόροσος ἐστὶ φορῇ^a τ' ὕλης τ' ἐν
τῷ παντὶ ἐς τὸ σῶμαχον, καὶ τὴν κοιλίαν,
καὶ τὰ ἔντερα, ὁξύτατον κακόν^b διεκτέλει^c ἡ ὑπερτεν
μὲν ἐς ἔμετον τὰ ἐν τῷ σῶματι ἀλιζόμενα. Διὰ
ἡ τ' κατὰ διεξόδα τὰ ἐν τῇ κοιλίᾳ καὶ τοῖς ἔντεροις
ὑγρῶν. ἰδέω ἡ τὰ πρῶτα μὲν ὑδατώδεα τὰ δὲ ἔμε-
του^d τὰ ἡ δὲ ἔδρης, κόπραναι ὑγρῶν, δυσώδεα.
^e ἀπείψιες γὰρ ξυνεχέες^f αἱ τῆςδε περιφάσεις^g λὺν ἡ
ταύδε δόποκλυοῦν, φλεγματοῦδεα, ἔπειτα χολῶ-
δεα. τὰ πρῶτα^h μέρη, ⁱ ῥηιδίως ἀπν^j. ἐπειτα
ἡ ξὺν ἐντάσει μὲν ὁ σῶμαχ^k, γαστήρ^l ἡ μὲν σρό-
φον^m λὺν ἡ ἐς τὸ κακίον ὀπιδιδῶ, καὶ σρόφοιⁿ μέ-
ζονες, λεπτοθυμῆ, ἐκλυσις^o μελέων, δόπορ^p,
δόπορ^q λὺν ἡ καὶ πὶ περιεργωνται, πολλῶν ροί-
ζω ξὺν ναυτῇ ἐς ἔμετον^r διεκτέλει^s ξανθὴ χολὴ κα-
τακορέως καὶ τὰ διαχωρήματα ὁμοία^t πασμοῖ,
ξυνολεῖ μὲν τῶν ἐν τῇ κνήμῃ, καὶ βραχιόνων
δάκτυλοι καμπύλοι, σκοπόδιοι, λυγρῶν, ὄνυχες
πελιδνοὶ, κατάψυξις ἄκρεα ψυχρῶν, καὶ τὸ ὅλον
ριγώδες^u λὺν ἡ ἐς τελευτῇ ἡ καὶ τὸ κακόν, ἀπὸ
ἰδρῶν ὠνθρώπων^v χολὴ μέλαινα ἀνὰ κατὰ. ἔρα
^w σχεθεῖσι κύσις ὑπὸ πασμῶν^x ἀλλ' ἔδῃ ἔρον ἀλίξε-
ται ὑπὸ τ' ἐς τὸ ἔντερον τῶν ὑγρῶν μεταχετεύσεως^y.
ἀφωνή, σφυγμοὶ σμικρότατοι καὶ πυκνότατοι,
^z ὁκόσι^{aa} τῇ ξυγκοπῇ^{ab} ἐντάσεις ἔμετα^{ac} ξυνεχέες^{ad}
κενε-

^a Μεταβαίνουσι Henisch. ^b Ἐπὶ γὰρ Henisch. rep. in MS. ^c Τῶ σώματι πάντη ἀχρῶ Henisch. rep. in MS. ^d Ἀτ-
μός ἀνὰ ῥίνας πολὺς, vapor per cutem multus Petit. emend. ^e Διαρρέει Henisch. ^f Αὐτοῖς Henisch. ^g Ἀλλοφάσειν. id.
delirare Petit. emend. ^h Θωμάζουσιν Henisch. rep. in MS. ⁱ Ὀρεῦντες Henisch. ^k Ἀπν^j Petit. emend. ^l Fortasse
ἐν ἰλὺδι ποῖσιν. Petit. ^m ἐξήντησε Henisch. ⁿ Ἀχλὺν
ἔλεν ἐρέουσι Henisch. Ὀρέουσι vident. Petit. emend. ^o Μαν-
πῆς Henisch. ^p ἐξηερωμῆς Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^q ἀπὸ ψυχῆς Henisch. rep. in MS. ^r καὶ τῆςδε Henisch. ^s τὰ
πρῶτα μὲν. Petit. emend. ^t ῥηιδίως Henisch. & Goupyl. rep. in MS. ^u Μείζονες Henisch. rep. in MS. ^x Μινίων He-

A molem incrementa in contrarium statum pro-
labuntur. ubi ergo naturæ nexus soluti fuerint,
ea Syncopa est. tunc sudor ingens toto corpore
funditur, & nullo pacto compescitur. spiratio fri-
gida est, ¹ vapor è naribus multus exhalat. siti
non vexantur: cætera enim exaruerunt. quin
etiam alia instrumenta sitiunt, os & gula: uri-
na tenuis & aquea redditur. alvus plurimum ad-
stricta est: nonnunquam tamen pauca quædam
biliosa descendunt. copiosa & ² aliena humidi-
tas redundat, ossa quoque tabescentia diffiunt:
& undique, ut in flumine, ad exteriora omnia
dilabuntur. animus stabilis & constans est: sensus
omnis purus & integer, subtile ingenium, mens
vaticinando idonea. primum quidem se ipsos de
vitâ migraturos præsentiant, deinde præsentibus
futura denuntiant. nonnulli vero interdum
eorum dictis fidem non habendam putant, sed di-
ctorum eventus homines in eorum admirationem
concitat. aliqui præterea ex his cum quibusdam vi-
tâ defunctis sermonem habent, fortasse quidem ipsi
soli præ sensus acumine & puritate eos adesse cer-
nentes, aut forte ipsorum animo viros cum qui-
bus versaturi sunt, prænoscente atque enarran-
te. quippe antea in lutulentis humoribus & caligi-
ne demersus erat: quos ubi morbus exhaustit, & ab
oculis tenebras deterfit, quæ in aëre fiunt prædi-
cant, exutoque sordibus animo, veracissimi va-
tes efficiuntur. sed quorum succi & ingenium adeo
extenuati sunt, ii non diu admodum solent esse su-
perstites, quum eorum vitalis potentia jam ³ in aë-
rem cesserit atque abierit.

CAPUT QUINTUM.

De Cholera.

Cholera est materiæ a toto corpore in gulam,
ventriculum & intestina retro fluens motio:
vitium acutissimum. supra enim per vomitum e-
rumpunt, quæ in ore ventriculi & gula congesta
fuerant: infra dejiciuntur humores in ventriculo
intestinisque natantes. in primis quæ evomuntur,
aquæ similia sunt: quæ anus effundit, sterco-
rea, liquida, tetrique odoris sentiuntur. siqui-
dem longa cruditas id malum excitavit quod si per
Clysterem elewantur, primò pituitosa, mox bi-
liosa feruntur. initio quidem facilis morbus est,
dolore vacans: postea verò tensiones in ore ven-
triculi & gula, tormina in ventre nascuntur. si
magis sæviat morbus, & tormina augescant, a-
nima deficit, membra resolvuntur, cibos exhor-
rent, ⁴ mens consternatur. si quid acceperint,
cum magno tumultu nausea & vomitus invadit,
tum sincerè flava bilis expellitur; dejectiones quo-
que similes sunt: nervi tenduntur, tibiarum bra-
chiorumque muscoli convelluntur; digiti incur-
vantur: vertigo oboritur, singultiant: Ungues
livent, algent extrema, totum corpus rigore
concutitur. si malum ad ultimum venit, tum verò
ægotus sudore perfunditur: bilis atra supra infraque
prorumpit. convulsione impedita vesica, lotium co-
hibetur, quod tamen, quum in intestina humores de-
riventur, abundare non potest: voce privantur,
arteriarum pulsatus minimi sunt ac frequentissimi:
cujusmodi in Syncopa proposuimus. conatus ad vo-
men-

nisch. Ἀποσπῆ, ἀποσπῆ Henisch. rep. in MS. ^y Διεκ-
τέλει Henisch. ^z Σχεθεῖσι κύσις Henisch. rep. in MS. σχεθεῖ-
τα Petit. rep. in MS. ἔρα σχεθεῖσι κύσις ὑπὸ πασμῶν vel
ἔρα ἡ ἀφῆσι σχεθεῖσι κύσις ὑπὸ πασμῶν Urina suppressa
ob convulsionem vesicæ Petit. emend. ^a Ὀμοιοὶ vel
ὁκοὶ Petit. ^b Εὐνοχέες κυανὰ Henisch. & Goupyl. repp.
in MS.

¹ Magnum nares volvunt anhelitum, id est, siti &c. He-
nisch. ² Mador ingens Henisch. ³ Quasi consecrata &c. non
jam humana sed divina abierit. ⁴ Animus Henisch.

κενεαί, περιθυσία πινεσμούδες, ξηραί, ἄχυ-
λοι· θάνατος^a ἐπ' αὐτῶν καὶ οἰκτιρῶς,^b
πασμῶ καὶ πνιγῇ, καὶ ἐμέτω κενῶ. Φέρει μὲν
τὸ πάθος, ὥρῃ μὲν θέρει, δαύτερον δὲ φθι-
νόπαυρον, ἢ ἡσόν, χειμῶν ἡκιστα· ἡλικία δὲ,
αἱ τῶν νέων καὶ ἀκμαζόντων, γῆρας ἡκιστα,
παιδία δὲ, τρετῶν μᾶλλον, ἀλλ' ἔθ' θανάτω-
δεα.

Κ Ε Φ Α Λ Η 5.

Περὶ Εἰλεῦ.

Εντέροις γίνεταί μὲν φλεγμονή, ὁδύνῃ ὀλε-
θραίᾳ ἐμποῖσθαι. θνήσκουσιν γὰρ μυεῖοι σφόδρι-
σι καρπεῖοι· ἐγγίγνεταί δὲ καὶ πνεῦμα ψυχρὸν,
δεργὸν, ὅτε κάτω περῇται ῥηίδιον, ὅτε ἄνω^c αἰελέμε-
ται· μένει δὲ σπιπλὺ ἐλαιομόλρον, ἐν ὀλίγῃσι τῶν
ἄνω ἐλίξεσι· τῆνεκε καὶ τὸ πάθος σπιπλικήσιν ἔχεν
εἰλεόν. κῆν παρὰ τοῖς σφόδροις δὲ καὶ πίεσις, καὶ
μάλθαξις τῶν ἐντέρων ἔη, καὶ πνιγὴ τὸ ὑποσφί-
σριον ὑπερίσχη, ὁ χορδαψὸς^d τὸ τοῖσ' ἐστὶ· ἔ-
νομα δὲ ἐψήσις μὲν γὰρ ἡ μάλθαξις· χορδὴ δὲ ἐν-
τέρων ἐπ' αὐτῶν. καὶ γὰρ καὶ σπιχορδίδα τὸ μεσεν-
τέριον ἐκίκλησκον οἱ παρὰ τὸν, τὰ μεσηγὺ νεῦρα
καὶ τὰ ἀγγεῖα, καὶ τὰς ὑμνίας τὰς ἀνοχῆας τῶν
ἐντέρων. αἰτία δὲ εἰλεῦ, συνεχὴς μὲν διαφθορὴ
σιτίων πολλῶν καὶ ποικίλων, καὶ ἔξ' ἐνυγνέων,
καὶ ἄλλη ἐπ' ἄλλῃ ἀπεψία, μάλιστα δὲ σπι-
τοῖσι^e εἰλεώδεσι, ὁκοῖόν τι μέλαν^f σπῆις.
ὅσα ἀδόκητα^g δὲ πνιγῇ, ἢ ψύξις, ἢ ψυχρο-
ποσίη ἐφ' ἰδρώτι, ἢ ἄδδῳ ἢ χαρδόν^h καὶ οἷσι δὲ
ἐντέρον ἐς τὸν ὄχεον ζῶν κόπρω κατέβη, καὶ ὅσα
αἰώδη ἐς τὴν κοιλίαν, ἀλλ' ἀνελήφθη εἴη, τρετῶ-
σι ἐξⁱ σπληνφλεγμονῆς τὰ κάτω ἐντερα· ζῦνη-
τες δὲ τὸ πάθος παιδίοις, ὅσοι περ ἂν καὶ ἀπε-
ψία ἢ, καὶ τὸ βλάσθ^j διαδιδράσκουσι· μᾶλλον δὲ,
διὰ τὸ ἐξ^k καὶ τὴν ὑγρότητα τῶν ἐντέρων· ὀλι-
γηρὰ γὰρ γέροντες δὲ, ὁ μάλ' αὖ μὲν πάχους, πε-
ριγίγνοντα δὲ ἡκιστα· ὥρῃ θέρει· τίκτε μᾶλλον
ἢ ἡσόν, φθινόπαυρον δὲ χειμῶν^l, ἀμφοῖν δὲ ἐ-
πιμᾶλλον θέρει^m. πολλοῖσι μὲν ἔνⁿ σπλⁱ· τῶτοις
σφόδροις θνήσκουσιν αὐτίκα· μετεξέτεροις δὲ καὶ
πύ^o ἐγγίγνεταί, καὶ αὐτοῖς μελανθῆναι τότε τὸ
ἐντέρον καὶ διασαιπὲν ἐξέπεσε, καὶ ἔτως ἐξέλιπον.
ζύνεσι δὲ αὐτέοις, εἰ μὲν σπληνικῆς^p εἰλεὸς εἴη,
πνιγῇ^q ἐλαιομόλρον, σμάχῃ^r πλάσθ^s, ἐκλυ-
σις, μαλακίη, ἐρεύξιος κενῶ καὶ ἔδεν ὠφελῶ-
σαι, κοιλίῃ ὑποσφίσεσθαι φύσει, ὁδοιπορίῃ
μεσφί^t ἔδρης, διέξοδοι δὲ ἀτελεῖς· ὡς δὲ^u σπλⁱ
πάνσιν ἰσχυρὸς εἰλεὸς, πάντων ἄνω ἢ φορῇ, πνευ-
μάτων, φλέγματι^v, χολῆς^w. ἐμῶσι γοῦν
τάδε· ἔξωχοι, ψυχροὶ τὸ πᾶν σκῆνος· πνιγῇ^x
παλὺς, ἀναπνοὴ κακὴ, διψαλέοι^y· ὡς δὲ καὶ
θνήσκουσιν μέλλωσι, ἰδρῶς ψυχρὸς, δυσουρίη, ἔ-
δρη διστολελημυρία, ὡς μηδὲ ἰσχυρὸν ἔλασμα διε-
λάσθαι· κόπρων ἐμῶσι, ὠνθρωποι ἄφωνοι, σφυγ-
μοῖ

^a Ἐπὶ δυν^u Henisch. ^b Σπασμός Henisch. rep. in MS.
^c Ἐξ^u μὲν θέρει Henisch. rep. in MS. ^d Ἀμαζόντων Henisch. rep.
in MS. ^e Ἀνιγνόμεν^u Henisch. ^f Ἐψήσις Petit. emend. ^g Χορ-
δαψὸς alii δὲ τῆς ἐψήσεως, id est, elixatione & χέρης inte-
stino. verum potius ex ἀπτεσθ^u, id est, contingere at-
que coalescere & χορδῇ. Petit. ^h Διὰ τὸ Henisch. rep. in
MS. ⁱ Εἰλεῦ Henisch. ^k Ενυγνέων Henisch. rep. in MS.
^l Εἰλεώδεσι Henisch. ἐλαωδέσι Scaliger emend. ἐλαωδέσι sup-
ple sitiois. Petit. ^m ὁκοῖόν ἐστι μέλαν σπῆις Petit. emend. ⁿ Σπῆ-
πῆσιν Henisch. rep. in MS. ^o οὐδὲ Henisch. rep. in MS.
^p Ἄδην Henisch. rep. in MS. ^q Οἰκτιρῶς Henisch. rep. in

A mendum perpetui ac inanes fiunt. inclinatio ad de-
jiciendum prompta, quam πινεσμὸν Græci vocant,
sicca tamen, nihilque succi egerens. mors demum
sequitur doloribus plena & miseranda per convul-
sionem, strangulatum & inanem vomitum. id ge-
nus maximè Æstate grassari consuevit: secundo per
Autumum, minus Vere, Hyberno tempore mini-
mè. inter ætates autem juvenia, & ea quæ robu-
stior est, hoc ferè corripuntur: senectæ rarissimè:
pueri magis, quam Senes. sed non mortiferè.

CAPUT SEXTUM.

De Hileo Græcè vocato, Latine Volvulo.

B Phlegmone in intestinis gignitur, perniciosum
dolorem movens. quippe innumeri torminibus
acerbissimis necantur. in hisce & frigidus flatus &
lentus colligitur, nec infrà, nec suprà facile pe-
netrans. commoratur autem diu, perque supe-
riorum intestinorum angustos anfractus revolvi-
tur. unde & affectus, εἰλεῦ, Latine volvuli, nomen
accepit. quod si ad tormina compressio, & remol-
litio intestinorum accesserit, multumque imum
ventrem superaverit, id vero jam χορδαψὸς est. quod
nomen ultimâ parte elixationem remollitionemve
significat: χορδῇ autem intestinorum vocabulum est.
C Græci enim veteres μεσεντέριον id est lactes nominarunt
ἐπιχορδῖδα, nervos scilicet interjacentes, & vascula,
& membranas, quæ intestinorum stabilimenta &
fulcimina sunt. volvuli causa est perpetua ciborum
multorum, diversorum inusitatorumque corru-
ptio, & alia super aliam cruditas: præcipuè ab
esu ciborum, qui volvulum excitare consueve-
runt: quale est sepiæ atramentum in ferculis sum-
ptum. idem existimandum de plaga est, de fri-
gore, de frigida potione, si, dum quis sudat,
eam largè abundeque ingurgitaverit. ad hæc iis
volvulus accidit, quibus intestinum cum sterco-
re in scrotum procidit, neque in ventrem repul-
sum, sed per vim retentum fuit, his inferiora
intestina Phlegmone vexari solita sunt. pueros hic
affectus crebrò malè habet, utpote quos sæpe
cruditas infestat. hi tamen sæpius etiam sane-
scunt, cum ob consuetudinem, tum ob humi-
ditatem intestinorum. lubrica enim sunt. senes
rarò afficiuntur, sed multo perniciosius æstas magis
quàm ver hujus mali referta est, autumnus quàm
Hyems: æstas utrumque superat. multi quidem vi
torminum repentè intereunt: aliis intestinum sup-
purat, deinde nigricans, tunc & putrefactum
excidit, atque ita deficient. Mediocre volvu-
lum hæc symptomata comitantur, dolor ober-
rans, in Stomacho humiditas superans, exolutio,
mollitia, ructus inanes, nihil proficientes: alvus
flatibus peritrepens, qui ad podicem usque prope-
rant, sed ibi exitus intercluditur. fin autem ex
toto volvulus occupet, omnia fursum petunt,
flatus, pituita, bilis: hæcque vomitu prodeunt.
fiunt perpallidi, frigent toto corpore, acer-
bo dolore cruciantur, malè spirant, sitiunt.
quibus verò jamjam mors instat, gelidus sudor
emanat, urina difficulter exit: anus tam arctè
clausus est, ut neque vel tenuem acum possis adi-
gere: stercus per os redditur: vox aboletur, arteriæ
rarò

MS. ^u Διὰ δυνάμει, Scaliger emend. ^v Πολύς Scaliger
emend. ^w Τοῖσι τοῖσ' αὐτοῖσι. Henisch. rep. in MS. ^x Πύον
Henisch. rep. in MS. ^y Εἰλεὸς Henisch. ^z Μίχρη Heni-
sch. rep. in MS. ^a Ἐπὶ τῶν Petit. emend. tuncque sen-
sus est si vehementior fuerit volvulus. ^b φλέγματι Heni-
sch. rep. in MS. ^c Ἐμῶσι Henisch. ^d Διψαλέοι Heni-
sch. aff. διψαλέοι Scaliger emend. ^e ἰδρῶς Henisch. aff. ἰδρῶς
Scaliger emend.

¹ Dolor oberrans in Stomacho, mador, exolutio
&c. Henisch.

A rarò inter initia & parum micant: instante autem morte, minimè, creberrimè, tandem micare desinunt. hæc sunt quæ tenuibus intestinis affectis incidunt. verum & in pleniore intestino, quod Græci κῶλον vocant, iidem affectus oriuntur, eademque symptomata eandem formam retinentia. sed nonnulli quibus κῶλον suppurat, huiusce morbi discrimen effugiunt. causa est huiusmodi affectus carnosæ intestini crassitudo. dolor autem in gracilibus quidem intestinis tenuis est & acutus, in pleniore verò intestino est redundans humiditas, & incumbens gravitas. dolorque modò ad costas usque superiores ascendit, quando & speciem lateralis morbi præ se fert: (siquidem & isti febricitant) modo sub spurias costas in dextram aut in lævam partem descendit, sic ut jecur aut lien dolere videantur: item & ilia nonnunquam dolore torquentur. colon namque prægrande est, & quoquo versum se circumvolvens. quidam sunt etiam quibus & in sacro ossè dolor inherescit, & in femoribus, & illis in locis quibus testes appenduntur. Græci κρεμασθήρας appellant. qui hoc genere tentantur, vomitione plerumque inani laborant. quod si quid rejecerint, id est subtile, biliosum, olei simile. in hoc malo periculum tantò levius est, quanto κῶλον, id est, laxum intestinum tenuibus corpulentius, pinguius, & noxæ tolerantius est.

CAPUT SEPTIMUM.

De acutis fœcoris affectibus.

Quiibus jecur malè habet, ii non celerius quam qui corde ægrotant, sed majore cruciatus perimuntur. maxima enim Jecoris pars sanguinis concrementum est. si in hujus autem visceris portis aliqua incidat causa mortifera, æque ac si ² ex corde laborarent, celeriter consumuntur. ratio in promptu est, quia videlicet hæ partes membranarum tonis gracilibus & magni ad vitam momenti, grandioribusque venis contexuntur. præterea (ut sapientum quidam prodiderunt) hoc loco appetitricis animæ domicilium est. sanguinis utique profluvia e Jecore omnium maxima fiunt. neque abs re. venarum enim radicatio jecur est. itaque in ipso magna vomica haud ita frequenter, neque in particulis magis præcipuis oritur : (homo enim vita excedens prævenit) at exiguæ frequentius eveniunt. inde fit, ut mortem quidem evadant, sed longinquo morbo impliciti crucientur. ipsius enim functionis, qua sanguinem condit, cessatio non conceditur, neque dilatio : atque hinc ad cor, & ad viscera intra septum sanguis diffunditur. at si qua magna injuria, ut puta verbere, longa ciborum multorum vitiosorumque corruptione, ebrietate, vehementi refrigeratione, phlegmone in portis jecoris excitatur, tunc ægrotus celerrimè jugulatur. ignis enim in profundo corpore depascitur, obscurus, acer. venarum motus torpent: doloris species variæ & diversæ sunt. nonnunquam enim dextrâ in parte defigitur, adeo ut acutum telum adactum esse videatur : interdum torminibus similis est: rursus verò interdum dolor cum summâ gravitate conjungitur: atque inter dolendum virium debilitas vocisque casus incidit: transversum septum, & interna costarum tunica inferius detrahuntur. quoniam inde jecur suspensum onere suo degravat. proinde ad jugulum e regione oppositum vehemens dolor pervenit. tussicula quædam imperfecta, seu

^a Ζυμηνία *Henisch.* rep. in MS. ^b πῶν *Henisch.* rep. in MS. ^c Ἐγίνθη *Henisch.* ast γινῆται *Scaliger* emend. ^d Νόησι *Scaliger* emend. ^e Ἐμμεναυ αὐτῆς *Scaliger* emend. ^f Ἐλικας *Scaliger* emend. ^g Δι καὶ *Scaliger* emend. ^h Κρεμασῶρας *Henisch.* ast κρεμασῶρας *Scaliger* emend. ⁱ Κωλι-κοῖσι ἑμῆτοι *Scaliger* emend. ^k Ἐμευόρμα λαπίη *Scaliger* emend. ^l Αἰμάα *Henisch.* rep. in MS. ^m Οἱ καρδῆς θυή-σκυσι *Henisch.* ⁿ Platonem in Timæo Aretæus intelli-

git. *Petit.* ο τῷδε *Henisch.* rep. in MS. ρ μέζον *Henisch.* rep. in MS. ρ πάλας *Henisch.* ι ἵππεως καὶ χιτῶν ἔλκοντα *Petit.* emend. ι βῆξ ἃ ἀτελής. περὶ τοῦτο δὲ μέγας. u. no verbo *ἡμους* dicitur juxta Hippocr. teste Foëf. in Oecon. Hipp. pag. 275. *Petit.* De his signis *inflammationis jecoris* vid. Gal. 5. de locis affectis in historia siculi Medici.

^a αἱμορραγίῃ αἵματα κτείνῃ· ὑπερθερμῶν, ἀλλὰ παλ-
μον^β καὶ δερμίδος ^c ἐκχεομένη, καὶ ἐν τῷ θώ-
ρηκι ῥαγῇ· καὶ ἡ πύξις πῦρ δὲ δὲ, ἐς τὴν κα-
τὰ κοιλίαν τοῖσι ἐντέροισι ^c περιέχεται, ὡς ἐμ-
πλεῖν τὰ ἔντερα, ^d ὅτε πρῶτον καθ' ἐν ἐκφα-
νῆναι τὸ αἷμα, θνήσκουσι οἵδε· καὶ δὲ ἡ κοιλία πλη-
ρομένη αἵματι· γίνεται ἡ καὶ φλεγμονὴ ἀμφὶ
τὴν φλέβα, ἀτὰρ καὶ ἡδε ὁξείως κτείνῃ, καὶ με-
γάλη ἐστὶ πῦρ καὶ γὰρ δριμύ, δακνῶδες, ἐν τῇσι
κοιλίῃσι ἀμφοῖν ἐγκαθειρμένη, βραχὺ δὲ μέ-
νον ὑπερσυχον, ὡς δοκεῖν ἀπορροῶν λεπτῶν
ἐμμεναι θερμῶν· ὁ δὲ ἄνθρωπος καίεσθαι δοκέει·
σφυγμοὶ σμικροὶ, πυκνότεροι, ὁκτοὶν ἢ πεπτε-
μένοι, καὶ δειδιωμένοι. ψύξις ἀκρέων, διψ^ε
καρτερὸν, ^e σῶμα^ε ξηρότης, παρσώπ^ε ^f ἐ-
ρύθημα ζυὺν ἀρροῖν· ὑπερθερμῶν καὶ τὸ ζύμπαν
σῶμα· ὑποχόνδρια σκληρὰ, αἰσθησιν^ε μύα,
ὁδὺν ὅτι δεξιὰ μᾶλλον, καὶ παλμὸς τῆςδε ὁξεί-
μηνος, μέγας τῆς λαγόν^ε· μετεξέτεροι^ε καὶ
τῆς δερμίδος τῆς πύξης πῦρ ῥαγῇ, καὶ ὁ σφυγμὸς
ἐς τὸ ^g ἕτερον ὑποχόνδριον ἀσθημαίνῃ. ζυμπα-
γῆς γὰρ καὶ ἡδε γίνεται παρ' αὐτέῃ ἐπ' ἀρρε-
σὶ καμνύνῃ, ὡς ἡ ὅτι τῷ παντὶ ἔδεν ὁπικου-
φίσεως, ἀλλ' ἔδεν τὸ δέρμα μαλθακῆς· ξηρὸν
ἡ πόδε, καὶ ῥυτὸν, καὶ τριχὺ καὶ ὅτι ἡ μᾶλλον
ἐν τοῖσι ἐξίχουσι ὁσώδεσι· οἷον ὁλεκράνῃ, γούνα-
σι, ἡ καυδύλοισι· ὑπὸ ^h παραχῶδες, κοιλίῃ τοῖς
μύα ἔδεν ἐκιδδοῖ, τοῖς ἡ σμικρὸν, δριμύ, χο-
λῶδες· ἔρα ξαντὰ, δακνῶδες· πῦρ γνώμην ⁱ ἡ
ὁξείφοροι μύα, νωθροὶ καὶ μαρμασώδες, ὅ-
τε ὁκτοὶ τῇδε πῦρ κατὰ τῇσι ⁱ εἶδον, καύσον ἐ-
κάλεον. καὶ γὰρ καὶ ἡ γένος τῆ καύσεως τὰ παρεόν-
τα, καὶ ἐν φθινοπώρῃ γίνεται· ἐπεὶ τὸ ^k θηριώ-
δες, καὶ ἀκμάζει καὶ νέοισι, οἷσι ἰσχυρὴ ὑπὸ
ἀσθημαίνῃ καὶ παλαιπωρίῃ ἡ ἔξις· πτωχεύου-
δεκαταῖοι οἵδε· ταπλά θνήσκουσι· ^m οἷσι δ' αὖ ἐς
μῆκος ἡ νῆσ^ε ἀφίκεται, ἐν διπλασίοισι ⁿ ὅλυνται
ὁκτοὶ καὶ ἡ σμικρῶν δὲ χῆθεν ἰσχυρὴ τὴν φλεγ-
μονήν, ἡ τῆς μεγάλης κατὰ βραχὺ ἀσθημαίνῃς,
ἀσθημαίνουσι μύα τὸν ὁλεθρον, ἔδεκα ἡ ^o ἀ-
φίκεται τῆ κακῆ· οἱ ἡ μακρὸν μύα τὸ χρόνον τὸν
καύσον νοσέουσι· ἀποπαύεται ἡ τὰ κινδυνώδεα, αἱ
ὁδύναι καὶ ζυμπαγῆς τῶν ὑποχονδρίων, καὶ ἡ κακῆ-
σφυγῇ, καὶ τῆς γνώμης τὸ νωθὲς· ἐπὶ ^p ἡ ἐμψυ-
χασιν ἀσώδες, αἰλόντες ζυὺν ἀπορροῶν· ζύνεσι ἡ ὁ,
τε καύσ^ε, καὶ τὸ διψ^ε, καὶ τῆς γλώσσης καὶ
τῆ σῶμα^ε ἡ ξηρότης· ἀναπνεύει πολλὸν, μα-
κρὸν ἐλκόντες καὶ ἀθρόον, ὅλον τὸν ἥερα, ἐς ἐμψυ-
ξιν ^q ὅτι σπασμῶδοι· ἀτὰρ εἴτε πίνουσι ψυχρὸν χανδὸν
πολὺ παλῆσον, καὶ ἐς μύα βραχὺ ἀνεκφύθη-
σαν, εἴτ' αὐτοὶ ἐξάπτεται τὸ διψ^ε, αὐτοὶ ^r ἀδ-
δῶν πίνουσι· καὶ ἡδε ἡ ἀσθημαίνῃ τῆ κακῆ· καὶ ἡ
τῶν ἡ ἀσθημαίνῃς, ψυχρὸν αὐτῶν πολλὸν ἀσινέως,
ὁκτὸς ἐν τῇσι ἀλλήλοι καύσεσι· ἀσφαλέστερον ἡ
τοῖσι ἀπὸ τῆς κοιλίης φλεβὸς νοσέουσι τὸν καύσον·
καὶ

A citissime vitam delet: per superiora quidem, per
pulmones & arteriam effluens, si in pectore fiat
effractio: si juxta principium, in imum ven-
trem descendens, in intestinis continetur, atque
adeo intestina replentur. quum priusquam deje-
ctus sanguis in conspectum detur, homines in-
tereunt, ¹ & ventriculus sanguine redundat. na-
scitur & circa venam phlegmone, quæ & ipsa,
si magna sit, celeriter hominem tollit. ignis enim
acer mordaxque in ambabus cavitatibus inclusus
accenditur, paucusque duntaxat foris apparet,
ut tangenti ² flamma tenuis esse videatur: æger
verò sese comburi existimat. pulsatus arteriarum
exigui sunt, creberrimi, ac veluti oppressi atque
repulsi. frigus adest extremorum, fitis aspera, o-
ris ficitas: ³ facies decolor, rubet. omne cor-
pus subrubidum est: præcordia dura sunt, atque
revulsa. dolor in dextrâ parte major, ⁴ & cum eo
palpitatio in longitudinem ad ilia usque perve-
niens. quibusdam & arteria secundum dorsum in-
flammat. quod pulsatio in alteris præcordiis
manifestat. nam & ipsa venæ cavæ morborum
particeps efficitur, juxta illam in sinistro latere
posita, utpote ea quæ in omne corpus diducitur,
nihil levaminis adferente, neque cutim emollien-
te. cutis autem sic affectorum, squalida, rugosa,
atque aspera est: sed in partibus prominentibus
atque ossibus, ut in cubitis, genibus, digitorum
que articulis magnis, talis conspicitur. somni tu-
multuosi fiunt. alvus quibusdam nihil reddit, qui-
busdam exiguum, acre, biliosum. lotium ⁵ a-
cre, mordaxque est. mens utique his constat:
sed quâdam segnitie torpet, & corpus tabe con-
sumitur. tum quotquot hunc habitum viderunt,
eum καύσον, id est ardoris speciem, appellarunt.
quandoquidem quæ adfunt, sub ardoris genere
collocantur. per Autumnum hæc labes exoritur,
⁶ quum ferum quiddam & immane sapit. viros ac
juvenes occupat, quibus malæ vivendi ratio labo-
resque tenuem corporis habitum compararunt.
decimo quarto die hi plerumque moriuntur: qui-
bus morbus diutius trahitur, duplo longiori tem-
pore pereunt. quotcunque autem aut ab initio pu-
fillam phlegmonem habent, aut magnam, pau-
latim remittentem, mortem quidem evadunt, sed
nondum morbo liberantur. hi longo sanè tempo-
re causo laborant: verum omnia periculosa jam
definunt, dolores, præcordiorum distentiones,
& pulsuum malitia, & mentis ignavia. adhuc ta-
men fastidiosi sunt, languentes, consilii inopes:
simulque & ardor, & fitis, & linguæ orisque fic-
citas ægrum discruciant, multum diuque trahen-
tes spirant, & subito totum aërem unâ spira-
tione refrigerandi causâ adducunt. verum si fri-
gidam quàm plurimam affatim bibunt, brevi in-
tervallo molestiâ levantur. postmodum ipsis fitis
accenditur, rursusque uberrimè aquam ingur-
gitant. & hæc est mali ⁷ successio & reciproca-
tio. at egregius medicus frigidam liberaliter ci-
tra noxam propinare potest, ut in aliis ardo-
ribus adfolet: sed longè tutius ardore a ve-
nâ cavâ oriente laborantibus eam concesserit.

C 3 quod

^a Malè αἱμορραγίῃ pro verbo αἱμορρίῃ. tunc sensus: si
rupta vena sanguinem effuderit. Petit. ^b Deest vox
αἱματ^ε Petit. ^c Περιχῆν, si sanguis intestinis circum-
fusus fuerit. Petit. emend. ^d Εὐθὺς περιέχεται ἢ ἐκφανῆναι τὸ
αἷμα. Petit. emend. ^e Στόμαχος Henisch. rep. in MS.
^f Ἀρροῖν quarundam vultus partium tantum: aliarum
rubor intelligitur. rubedinem hinc remissam & dilutam si-
gnificari ex sequentibus verbis putat Petit. ^g Ἐντέροι
Henisch. ^h Ἀταρχώδεις Henisch. rep. in MS. ⁱ Ἰδὲ
καύσον Henisch. rep. in MS. ^k Per τὸ θηριώδες Aretæus
intelligit maciem extremam, quâ vultus efferatur. Pe-
tit. ^l Τὰ ποτὰ Henisch. ^m Οἷσι δ' Henisch. rep. in MS.
ⁿ Ὀλυν Henisch. rep. in MS. ^o Ἀφίκεν Henisch. ^p Ἐλ

F ^q Ἐπισπάμενοι Henisch. rep. in MS. ^r Ἀ-
δὴν Henisch. rep. in MS.

¹ Quod si venter sanguine plenus sit, inflammatio-
que nascatur, circa venam, si magna sit, ipsa celeriter
hominem tollit. Henisch. ² Calor. Henisch. ³ Versio
hæc absurda videtur. quæ enim rubet facies, quomo-
do decolor dici possit? Petit. ⁴ Et palpitatio ipsius
venæ in porrectum ad ilia usque perveniens. nonnullis
etiam arteriæ secundum spinam: quod &c. Henisch.
⁵ Flavum Henisch. ⁶ Quoniam & quod ferum & im-
mane est adolescentes & florentes occupat, quibus &c.
Henisch. ⁷ Intervallum Petit.

κὴν μὲν ἢ γαστήρ, ἢ ἡ κύστις τὸ ποτὸν ὑποφέρει, ἢ δὲ ἐμέτε δαίει ἢ μὴ, ὅτι πολλὰ τὸ πολλὸν τῷ ψυχρῷ ἐμέσῃ γαστρί. ἐκράζει γὰρ αὐτὸν ὠνθροπὸς εἰ ποσὺνδε πίνων, μηδὲν διαχωροῖ, ἢ ἰδρῶσι, ἢ ἔρροις, ἢ κριλῇ.

ΚΕΦΑΛΗ Θ.

Περὶ τῆς τῶν νεφρῶν ὀξέων παθῶν.

Νεφροὶ, τὴν μὲν τῆς σώματος ἰδέω, ἢ καὶ τῆς σπιναιροῦς κίνδυνον, ὡς καὶ πείθωσι ὀξέως. ἀδενώδεις γὰρ τὴν φύσιν, ἐς ἣν ὅλεθρον διήθεις. σπιναιρον ἢ αὐτῶν τὸ ἔργον, ἢ ἢτε διακρίσις τῶν ἔρων δὲ τῆς αἵματος, καὶ ἢ ἀπύκρσις. ἐπέχῃ δὲ τήνδε, ἢ λίθος, ἢ ἐγγιγνομυρὴ φλεγμονή, ἢ αἱμάλωψ, ἢ π. ποιόνδε. ὅτε συμπαθῆς μὲν τῆς διατῆν ἰδέω τῆς σώματος κακὸν γίνεταί· ἢ δὲ σπιναιροῦς τῶν ἔρων, πάντα τὰ δεινὰ περὶ τῆς. πῶρ μὲν γὰρ δριμύ, αἰσῶδες, ὀδύνη κατ' ὅσφον ὅτι ῥάχι βαρεῖα, διατάσις τῶν μερῶν, μᾶλλον δὲ τῶν αἰμῶν τὸ ὑποχόνδριον. ἔρξ ὅτι σπιναιροῦς, ὅτε ἐς τὸ πᾶμπαν, ἀλλὰ σάγδην μὲν ἔρξαι, σπιναιρὴ δὲ πολλὸν ἐκχέει. πλημμύρης γὰρ αἰσῶσις. ὡς δὲ καὶ τὸ ἔρον δριμύ καὶ δακνῶδες ἐγγιγνεται, ψύξεις, τρώμοι, σπασμοὶ, διατάσις καὶ πληρώσις τῶν ὑποχόνδριων. ἰκέλη ἢ ἢ συμφορὴ ἢδε καὶ ξυναίθισις γίνεταί, τοῖσι δὲ πλῆθεσι σιτίων καὶ διαστροφῆς ἐμφυσηθεῖσι τὴν κοιλίαν σφυγμοὶ ταπεινὰ μὲν αἰσῶσι, νωθροὶ. ὡς δὲ ἐπιμᾶλλον τὸ κακὸν πέζει, σμικροὶ, πυκνοὶ, παραχῶδες, ἀτακτοί, ὑπνοὶ λεπτοί, ὀδυνώδεις, ἢ διηνεκές, ἢ ἐξαπίνης ἢ ἐκδορμύμοι ὡς ὑπὸ νύξιν, εἴτε ὑποφέρονται ἐς κῶμα, ὡς ὑπὸ καμάτῃ τὴν γνώμην ἢ καὶ τῆς σπιναιροῦς, ληρώδεις, πελιδνοὶ τὰ πρὸς ὥπα. ὡς δὲ ἢ καὶ αὐτῆς κοτὲ τῆς ἔρξαι ἢ πρὸς σπιναιρὴ, ὅτι σπασμοῖσι καὶ μετὰ ὀδυνῶσι βραχὺ αὐτὴν σάγδην ἐξέκρινε, ὅτε σμικρὸν ἐπανῆκε τὸ πόνων. εἴτε ἐς τὰ αὐτὰ παλινδρομέες ὀξύτατα δὲ θνήσκουσι τῶνδε οἷσιν ἔδεν ἐκκρίνῃ, ἐκόσοι δὲ θνήσκουσι οἱ πλεῖνες ἢ γὰρ περὶ γίνονται, ἢ τῆς λίθου ἐς τὴν κύστιν διατῆ ἔρων ἐκπεσόντῃ, ἢ τῆς φλεγμονῆς ἐς πύον τρεπυλῆς, ἢ κατὰ βραχὺ διαπνεομύρης. ὡς γὰρ καὶ ὅτι σμικρὸν ἐνδεῶς ἢ διεξίεναι ῥηϊδίως τὸ ἔρον, διαδιδρήσκουσι τὸν ὀλεθρον. χρόνῳ δὲ μακρῷ φθίνουσι τὴν ἔξιν. ὀρθῶς τὰδε οἱ νοσέοντες παύουσι, καὶ κατὰ γίνονται ἐς σύντηξιν ὑποφρομύμοι. ὥρα δὲ καὶ χῶρα, καὶ ἡλικία φέρουσι, αἰπὲρ καὶ τὰ κατὰ τὰς κοίλας φλέβας. ἐξερράγη κοτὲ αἷμα δὲ τῶν νεφρῶν πολλὸν αἰσῶσι, καὶ πολλῇσι ἡμέρησι ξυνεχῆς ἔρρεε. ἀλλ' ἢ πινες αἱμορραγίᾳ θνήσκουσι, ἀλλ' ἢ φλεγμονῇ τῇ ξύν ὅτι αἱμορραγίᾳ γιγνομυρῇ, ὡς σπιναιροῦς τὸ αἷμα τὰ πολλὰ δὲ ἐξ ἐπισχέσι, ὅτι μετὰ φλεγμονῇ θνήσκουσι.

ΚΕΦΑ-

^a τὸ Henisch. rep. in MS. ^b Ἐπε Henisch. rep. in MS. ^c Αἱμάλωψ Archigeni fugillatio in oculis, sanguine ex plagā in partem contusam effuso. quasi αἷμα ἐν ὥπῃ hic pro grumo sanguinis accipitur. idemque est quod θρομβός, apud Galen. in libel. adversus Lucum in descript. κνήματῃ. sic & ab Hippocr. lib. de natura pueri. Petit. ^d τὰ ὑποχόνδρια Henisch. rep. in MS. ^e Ἐπίσχυσι Henisch. rep. in MS. ^f συμφορῇ Petit. rep. in MS. Mentel. ^g ὁρῶ salio, ἐκδορμύμι, & ἐκδορμύμι ex filio. sic apud Lucianum & Suetonium in Cajo. Petit. ^h πλεῖνες Henisch. & Petit. repp. in MS. ⁱ Henisch. rep. in MS. ^k Διέξιν καὶ Petit. emend. ^l Idem

A quod si ventriculus aut vesica potam aquam expellant, neque vomitione opus est: sin id facere nequeant, a multa frigidā epotā multum vomendum est. homo enim disrumperetur, si tanto bibito humore nihil aut per sudores, aut per urinam, aut per ventrem effunderet.

CAPUT NONUM.

De Renum acutis affectibus.

Renes, quantum ad corporis speciem attinet, haud ita multum periculis patent, tamen in aliquod acutum vitium incidunt. glandulosa enim ipsorum natura est. ad mortem vero inferendam bene habiles sunt: ipsorum enim actio peropportuna est, urinæ videlicet a sanguine secretio, ejusdemque expulsio. sed eam cohibet aut calculus, aut ingenita phlegmone, aut sanguineum concrementum, aut id genus. quandoquidem ex consensu affectionis ob formam corporis provenientis nulla creatur offensio. urinæ autem interclusio omnia sæva & acerba facit, ignem acrem & fastidium inferentem, dolorem gravem secundum lumbos in dorso, partium distentionem, sed magis circa præcordia. suppressio autem lotii non ex toto fit, sed stillatim quidem mejunt, multum vero effundere cupiunt: redundantiam enim sentiunt. quod si & acre mordaxque lotium inest, frigent, tremunt, convelluntur, distenduntur præcordia & replentur. hæc morbi forma perceptioque doloris, alvi inflationi a ciborum multitudine corruptioneque proveniente similis est. pulsus initio rari sunt, ac segnes: si malum plus urgeat, parvi fiunt, crebri, turbulenti, inordinati. somni tenues, dolore vexati, non continui: sed repente a somno perinde ac si quis pupugerit, profiliunt: postea in soporem tanquam lassitudine oppressi delabuntur. mentis alienatio haud ita magna est: nugantur, facies livet. at si quando rursum mejendi aviditas redeat, cum distentionibus magnisque doloribus modicum quiddam, idque stillatim ejiciunt. tum paulum cruciatibus levantur, postmodum in eadem relabuntur. inter hos illi celerrimè pereunt, qui nihil prorsus emittunt. quicunque verò non moriuntur (plures enim liberantur) hi aut calculo in vesicam per urinæ semitas delapso, aut phlegmone suppurante, paulatimve per difflationem exhalante, discrimen evadunt. quamquam enim paulatim & avarè effundatur urina, mortem tamen facile effugiunt: at longo temporis curriculo eorum habitus contabescit. atque jure ista ægrotantes patiuntur, in pejusque labentes ad colliquationem devolvuntur. anni verò tempora, loca, ætates hunc morbum ferunt, quæ & in venâ cavâ laborante ferebant. nonnunquam è renibus sanguis multus subitaneus erupit, multisque diebus continenter effluxit: verum nemo ex hujusmodi profluvio moritur: sed phlegmones ratione quæ simul cum profluvio nascitur, & sanguinem coërcet. plerumque autem ex retentione quam ingens phlegmone facit, moriuntur.

CAPUT

F quod ὁρῶσάδην apud Hipp. lib. 1. epid. sect. 1. text. 10. Petit. ^m Οἷπερ Henisch. rep. in MS. ⁿ τὰς κοίλας φλέβας hic in plurali, quia vena cava dividitur in adscendentem & descendentem. Petit. ^o τῇ ξύν τῇ αἱμορραγίᾳ Petit. rep. in MS.

¹ Convulsionibus Henisch. ² Celerrimè qui moriuntur pereunt, qui nihil prorsus emittunt. plures enim &c. Henisch. ³ Discrimen evadunt. non habet Henisch. ⁴ In rectum stando Petit. emend. ⁵ Sed ex phlegmone, quæ cum profluvio sanguinis conjuncta sit, si retentus sit sanguis. Henisch.

ΚΕΦΑΛΗ Ι.

Περὶ τῆς κύστις ὀξέων παθῶν.

Κύστις χαλεπὴ μὲν ἐν νέσοις^a ὀξείαισι πονη-
σαι κῆν ἀλλοιοῖσι συμπεπνῆται χαλεπωτέρη
ἢ καὶ θανατωδέστερη, ὡς ἀφ' ἐωυτῆς ἀρξήται. καὶ
γὰρ καὶ δυνατωτέρα πάντα συμπαρέα ποιῶται, καὶ
νεῦρα, καὶ γνάμιν.^b νεῦρον γὰρ ἡ κύστις ψυχρὸν καὶ
λευκόν, ἀπὸ καὶ παρρωτάτω τῶν οἰκείων θάλλει.^c
ἐγγύτατα ἢ τῆς ἐξω ψύξις. ἐν γὰρ τῇ^d νειαιρῇ
γαστρὶ κατωτάτω^e ἵζει^f περισσώτατα δ' ὥστε
καὶ ἀλλὰ καὶ ἔργον αὐτῆς ὀπίσκειρον, ἢ τῶν ἄ-
ρων ἐξοδῶν. κῆν δὲ μόνον ἢ δὲ ὀπίσκειρον λίθοις, ἢ
θρόμβοις, ἢ τευ ἄλλη ἰδίῃ, ἢ ἀλλοτρῆϊ^g συμφορῇ,
θανατωδὲς. ὁ δὲ γυναικῶν μὲν γὰρ αὐτῶν καὶ ὑπε-
ρων φλεγμοναὶς αἰσπιέει^h ἐπ' αὐτῶν ἢ, πὸ ἐξαπτον
τὸ ὄν, τὸ ὀξέως ἐντερον ἐν πολλοῖσι ἢ ἐκ καρ-
τερίας ἀεκασίαςⁱ ὡς^j αἰδῆς ἐν ἐυλόγοις, ἢ ζυν-
δείπνοις πληρωμένης, διατέταται, ἀδρανὴς τε πε-
ρισσώτης, ἐκείνῃ μεθίστι. ἐπὶ δὲ ὀπίσκειρον οὐρα,
πληρωσίαις καὶ τ' ὑπερτεν μερέων, νεφρῶν, ἐρητή-
ρων διατάσεις, λαγόνων ὀδύνῃ βαρεῖν, σπασμὸς,
πρόμῃ, ῥίγας, γνάμιν ὀξέφοροι. ὡς ἢ πρὸς
ποῖσι καὶ ἑλκεῖσι πεπνῆται ἢ φλεγμονῇ, πολλὰ
μὲν πὰ κακὰ, ἢ ὀλεθρῶν ἢ πολλόν τι ἐλκεῶν ὥμι-
σος. ἀλλ' ἀμφὶ μὲν ἑλκεῖσι καὶ ἀποσπείσιν, καὶ
πυώδεος, καὶ τ' ὀξέως^k μὴ ὀξέως ἢ, ἐν ποῖσι
χρονίοις^l λελέξεται ὀξέως ἢ κατ' ὅσον, καὶ^m ἐν
ιδίῃ ἡμέρῃσιν, ἢ ὀλίγῳ θάσσον, ἢ βραδύον κλεί-
νῃ, ὀξέων φλεγμονῇ, ἢ θρόμβοις, ἢ λίθος ἐς τ'
πράχην ἐμπεσὼν, ὡς τῶνδε νῦνⁿ ἔρεω. ὡς δὲ
πτερεῶν ζυμῶν, ἔρων ὀπίσκεισαι, ὅγκῳ^o ἐν
τῷ ὀπίσκειρῳ, ὀδύνῃ ὀξείῃ, πάντῃ τῆς κοιλίας
ῥ' ὀξέως τῆς κύστις, ὁ ὡχρὸς ἰδρὼς τῇ δεκά-
τῃ, ἔμεποι φλεγματοῦδες, ἔπειτα χολαῖδες, ψύ-
ξις^p ὅλα, ποδῶν ἢ μάλλον ὡς ἢ ὀπί^q μέσον
τὸ κακὸν ἔρῳ, πυρεπὶ λυγρῶδες, σφυγμοί,
ἀπαξίη πυκνοί, καὶ μικροί, ἐρύθημα δ' ὡς ὡς,
διψώδες, ἀπορίη, γνάμιν ὀξέφοροι σπασμοί.
ὀπί^r ἢ φαρμάκοις δηλητηρίοις καὶ κανθαρίσι,
ἢ^s βλαπτικῇ καὶ^t πνέμασι, ἐμπιπείτω ἢ κύ-
στις, καὶ ἢ ζυμῶσι κοιλίῃ^v βιασιότερη καὶ πάντα
κακίων, καὶ ὅσα εἰς μακρὸν ἢ δ' ὀξέως ἀμβολή-
αιμορραγίᾳ κατὰ κύστις. ἔανθον τε καὶ λεπτόν τῇδε τὸ
αἷμα ἀλλ' ἔδεν τι δὲ τῷδε θνήσκουσι, καὶ μὴ
ῥηϊδίῃ ἢ ὀπίσκεισαι ἀλλ' ἐπὶ ποῖσι θρόμβοις καὶ
τῇ φλεγμονῇ ὁ κίνδυνος. ψύξις γὰρ καὶ νέκρωσις,
καὶ γαγγραινώσεις, καὶ πὰ ὀπί^w τῇδε κακὰ ῥη-
δίως κλείνει. φέρει ἢ τὰς νόσους, χεῖμα, καὶ με-
τώρων. ἡλικίῃ ἢ, ἀκμῇ, ἐπὶ ἢ μάλλον γῆ-
ρας. αἱ ἢ ἄλλαι ὥραι, καὶ αἱ ἡλικίαι, ἔτε
ζυνεχέως, καὶ ἡκιστα κλείνουν. ἀσινέστερα ἢ πάν-
των, τὰ παῖδια.

ΚΕΦΑΛΗ

CAPUT DECIMUM.

De acutis in Vesica ægritudinibus.

Vesica difficiles in acutis morbis dolores pa-
titur, & quum ab aliis vitium participat,
sed difficiliores magisque mortiferos si per se labo-
rare inceperit: quandoquidem omni corpori &
nervis & menti labem communicare valentissime
potest. quippe vesica nervus frigidus albusque est,
& ab innato calido quàm longissime, quàm
proximè verò externo frigori posita. nam in imo
ventre ad aures thoracis sita est: nobili quoque
munere fungitur, urinæ videlicet emissionē. hæc
porro si tantum calculis, aut sanguinis grumis,
aut quâ aliâ propriâ peregrinâve calamitate inter-
clusa fuerit, perniciosum est. in mulieribus enim
ipsis & uteri phlegmonas comprimit, in viris au-
tem extremum rectum, prælongumque intesti-
num.¹ in plerisque verò ob involuntariam præve-
recundia retentionem in coetibus hominum, aut
in conviviis repleta distenditur: constringereque
non valens, nihil amplius excernit. igitur ubi uri-
na supprimitur, superiores quoque partes, renes
videlicet, replentur: ὑριτῆρες, (id est urinæ ductus)
distenduntur, ilia dolor ponderosus infestat: ner-
vi convelluntur, tremunt, horrent, desipiunt.
verum si ad hæc & ulcus accedat² inflammatio,
multa sanè damna eveniunt, sed mors ab ulceri-
bus sanè quàm celerrima invadit. cæterum de ul-
ceribus, abscessu, suppuratione, & id genus aliis,
quæcunque non acutissima sunt, in libro de diu-
turnis morbis tractabitur. quæcunque verò peracu-
ta sunt, & intra quatuordecim dies, aut paulo ci-
tius feriusve hominem perimunt, qualis phlegmo-
ne est, aut grumi sanguinei, aut calculus in cer-
vicem delapsus, de istis in præsentia sermonem fa-
ciam. quapropter si quid horum inciderit, urina
retinetur, abdomen intumescit, dolor acutus to-
tum ventrem occupat: vesica turgēt: decimo die
luteus sudor exit, pituita vomitur primò, deinde
bilis: universum corpus friget, sed pedes vehe-
mentius. si malum vires majores acquirat, tum fe-
bres cum singultu hominem corripunt: micant
arteriæ inordinatis, frequentibus ac pusillis moti-
bus: rubida facies est, sitiunt, animo ancipites sunt,
mens non constat, nervi contrahuntur. medica-
mentis præterea venenosis, & cantharidibus, aut
bupreste & pneumatibus vesica deurit: & tota
alvus majorem vim patitur, ac prorsus in pejorem
statum delabatur, neque longa mortis mora interpo-
nitur. nonnunquam & sanguinem vesica effundit:
flavus autem ac tenuis vesicæ sanguis est. sed per-
rarò hac de causâ homines pereunt, quamvis haud
facile sanguis supprimitur. grumi verò & phle-
gmonæ minantur interitum. refrigeratio enim &
νέκρωσις, id est extinctio caloris ingenti, sequitur gan-
græna quoque, & quæ eam comitantur mala. id ge-
nus facile hominem tollit. hæc vitia hyeme & Autu-
mno grassantur. in ætate virili, magis etiam in sene-
cta vigent. reliqua anni tempora & ætates neque af-
fide hos morbos ferunt, minimèque mortiferi sunt.
pueri omnium maximè his calamitatibus vacant.

CAPUT

^a ὀξείαι Henisch. rep. in MS. ^b Νεύρωδης nervosa Pe-
tit. ^c ἱεῖ Henisch. rep. in MS. ^d ἱεῖ Henisch. rep. in
MS. ^e πρὸς ὅσα Henisch. & Goupyl. repp. in MS.
^f ζυμμορφῇ Henisch. rep. in MS. ^g Locus hic mendi
videtur suspectus Petito. sed abstinuit. ^h ἀιδῶς Heni-
sch. ⁱ ὀλεθρῶ Henisch. ^k Δὲ ὀξέως καὶ ἐν. Henisch. &
Goupyl. repp. in MS. ^l λελέξεται Henisch. ^m Ἐνδεκά-
τη δ' ἡμέρα Henisch. rep. in MS. ⁿ Ἐρέω Henisch. ^o ὀ-
γκον Henisch. rep. in MS. ^p Περὶ τῆς Henisch. rep. in
MS. ^q Ὀλεσποδῶν Henisch. ^r Μίζον Henisch. rep. in MS.
^s Plinius lib. 30. cap. 3. Buprestis animal rarum in Ita-

lia, simillimum scarabæo longipedi. fallit inter herbas
bovem maximè; unde & nomen invenit; devoratum-
que tacto felle ita inflammat, ut rumpat. *Herba* etiam
est ejus nominis de qua Theophrast. lib. 7. Hist. plant.
cap. 8. idem Plinius lib. 22. Cap. 22. Petit. ^t Πιτυοκάμη-
πος Petit. suo periculo emend. Πιτυοκάμη genus est e-
rucæ in picis (credo pinis) nascens. vid. Dioscor. lib.
6. cap. 2. Petit. ^v Βιασιότερη Henisch. ^x Ὀυδῶν Henisch.

¹ Ab innati caloris fomento Henisch. ² Est He-
nisch. ³ Aut Henisch.

ΚΕΦΑΛΗ ΙΑ.

Περὶ ὑστερικῆς πιγῆς.

Εν τῇσι λαγύρσι τῶν γυναικῶν μέσῃσι ἐγκέεται ἡ μήτηρ, σπλάγχνον γυναικῆϊον ἀγχιζωῶδες. κινέεται γὰρ ἐξ ἐαυτῆς ἐντα καὶ ἐντα ὅππῃ τὰς λαγύρας· ἀπὸρ καὶ ἐς τὰ ἄνω, κατ' ἔξιν μὲν, ὑπὸ τὸν ἰ χόνδρον τῆς θώρηκος· ἐς τὰ πλάγια δ', ὅππῃ δεξιά, ἢ ἐς δεξιέρα, ἢ ἐς ἡπαρ, ἢ σπλάγχνα, γίγνεται ἢ καὶ περὶ τὴν ἐς τὰ κάτω, καὶ ἐξυλλήθδω ἀπωμύμ, πάντῃ ἐπὶ πλανώδης· καὶ δώδεσι ὁσμῆσεσι τέρπεται, καὶ ἐπ' αὐτὰ ἔεται ἄχθεται ἢ τοῖσι κακόδομοις, καὶ αὐτὰ φεύγει· καὶ τὸ ξύμπαν ἐν τῇ ἰ ἀνώ ἐστὶ ἡ ὑσέρη, ὁκοῖόν τι ζῶον ἐν ζῳῷ. ἡδὲ ἐν αὐτῇ ἐξαπίνης ἀνώϊστος γίγνεται, καὶ ὅππῃ πολὺ ἄνω μένει, καὶ ἐκβιάσεται τὰ σπλάγχνα, ἀπεπνίχθη κοτὲ ἢ ἀνθρώπου, πρόπον τὸν ὅππῃ ληπικόν, ἀνδρῶν σπασμῶν. ὅππῃ ζῇ γὰρ ὁ ὠκέως σενοχωρή ἡπαρ, διὰ φραγμα, πιδύμων, καρδίη. τῆνεκεν ἀποοίη ξυνεῖναι δοκέει καὶ ἀπονή. ἀπὸρ καὶ αἱ καρωτίδες ξυμπαθῇ τῆς καρδίας πιέζονται. διὰ τὸδε καρθεραῖαι τε καὶ αἰαιδησίαι ξύνεσι καινῶ κάρω. γίγνεται ἢ καὶ ἄλλο πάθος αὐτῇσι ἵκελον τῇδε ξυμμορφῇ, ξύν πιγῇ καὶ ἀφωνή. ἀλλ' ὅτε δὲ ὑσέρης. καὶ γὰρ τὸδε καὶ ἀνδράσι γίγνεται ὁ κατοχάδεα πρόπον. ἀλλὰ τῇσι μὲν δὲ ὑσέρης κακώδεις ἐπαρήγουσι ὁδομαί, καὶ δώδεων πρὸς τὰ γυναικῆϊα ὑποθέσεις· τῇσι δ' ἐτέρῃσι τὰδε ἔδεν ἐπαρήγη, καὶ τὰ μέλεα κινέονται δὲ ὑσέρης. δὲ δὲ τῆς ἐτέρης πάθη, ἡκιστα. ἐπὶ δὲ πρόμοι αὐτόματοι, καὶ ὅτε αὐτόματοι. ἀλλ' ἐξ ὑποθέσεως ἀμβλωθραῖς. ψύξεις καρτερὰ τῆς ὑσέρης, αἱμορραγίης ἀθρόης ἐπίχσεις, καὶ ὁκόσαι ποιδε. αὐτὴν ἐν ἀρξῇ παθεῖν κινευμένης ἄνω τῆς ὑσέρης, ὅτε ἐργῶν περὶ, ἐκλυσίς, ἀπονή, γυνάτων ἀκράσις, σκοτόδιος, καὶ τὰ γὰρ ἡ λύνεται, κεφαλῆς πόνος, καρθεραῖη. τὰς φλέβας τὰς ἐκατέρωθεν τῆς ρινὸς ἀλγέει ἡ γυνή. αὐτὴ δὲ κατὰ πίσωσι, καρδιώσσει, ἐν τοῖσι ὑποχονδρίοις λαγόνες κεναί, ἐντα ἡ ἔδρη τῆς ὑσέρης, σφυγμοὶ διὰ λείποντες, ἀτακτοί, ἐκλείποντες, πνίξ καρτερῇ, ἀφωνή, αἰαιδησίη, ἡ ἀναπνοὴ ἀσημῶ, ἀσαφής, ὡκιστος καὶ ἀπὸς ὁ θάνατος. ἔδεν γὰρ ἱχθυσὶ νεκρῶδες· ἐς χροῖον, ἡ ζώδεις. ἐρυθρότεραι μᾶλλον μέχρη πολλὰ τῆς θανάτου· ὁ φθαλμοὶ μικρόν τι ἐξίχοντες, λαμπεροί, καὶ κάρτα μὲν αἰτενέες, ἀπὸρ ἔδεν κάρτα κακαμυδροί· αὐτὴ δὲ μετακινείται κοτὲ ἐς ἔδρη ἡ ὑσέρη, πρὶν ἐς τέλος ἵεναι τὸ πάθος, διὰ διδράσκουσι τὴν πνίγα· ὅτε κωλὴν ὑποβορβορύζει, ὑσέρης τῶν γυναικῆϊων πόων, ἀναπνοὴ δασυτέρη καὶ σαφεστέρα· ὡκιστος ἐκ τῆς πάθη ἡ ἐγερσις, ὅπως καὶ ὁ θάνατος ὡκιστος. καὶ γὰρ ῥηϊδίως τοῖσι ἄνω πρὸς χωρὲς· ἀπὸρ ἡδὲ ῥηϊδίως ἀφίσταται· ἀκρόπλοός τε γὰρ ἡ ὑσέρη· ὑσέρη δὲ καὶ οἱ ὑμῶρες οἱ ὁχῆες αὐτῆς· ὑσέρη δὲ καὶ τὸ χωρίον, ἐντα κέεται ἡ ὑσέρη· πρὸς δὲ φυγῇ καὶ ὁρμῇ χρεέται ἡ δέων

^a Cartilaginem sc. ξιφοειδῆ i. e. ensiformem intelligit. Petit. ^b Λιθωπῶ Henisch. rep. in MS. ^c ἡ Henisch. ^d Αἰκίως Henisch. rep. in MS. ^e Αὐτοχάδεα Henisch. rep. in MS. ^f ὕστερης Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^g Γῶα Henisch. ^h Λύοντες Henisch. rep. in MS. ⁱ Ζωώδεις Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^k Κακαμυδροί Henisch. rep. in MS. ^l ἡκιστα Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^m Ἀνώχης αὐτῆς Henisch. rep. in MS. ἀνώχης retinacula seu sustentacula Petit. rep. in MS.

CAPUT UNDECIMUM.

De Vulvæ Strangulatu.

In mediis ilibus mulierum vulva posita est, muliebri viscus, animalis ferme naturam adeptum. siquidem per se huc atque illuc versus ilia movetur: quin etiam ad superiora e regione pectoris cartilaginem subit: in latera quoque, in dextram videlicet aut laevam partem aut ad jecur aliave intestina movetur: & ad inferiora natura proclivior est. utque paucis absolvam, penitus errabunda est, & jucundis odoribus delectatur, ad ipsosque se recipit: contra foedè olentibus contristatur, & ab ipsis longius se proripit. ac prorsus est in homine vulva perinde ac in animali quoddam animal. hæc itaque si repentè superiora petierit, ac diutius ibi commoretur, visceribusque violenter incumbat, interdum homo veluti comitiali morbo correpta, citra nervorum distentiones strangulatur. angustis namque jecur, transversum septum, pulmones, cor, celeriter opprimuntur. quâ de causâ spiritus privatio imbecillitasque adesse videntur. præterea & καρωτίδες, id est venæ somniferæ, cordis vitium participant, affliguntur, unde capitis gravitates & sensuum abolitio cum novo quodam sopore adveniunt. incidit etiam ipsis aliud vitium proximè dicto non abfimile, in quo spiritus & vox auferuntur: sed a vulvâ non provenit. quippe & viros infestat instar morbi, quem κάτοχος nominant. at mulieribus a vulvâ malè habentibus tetra odora naris subiecta, jucunda verò naturalibus¹ opposita opitulatur. altero autem affectu laborantibus hæc frustra adhibentur, nihilque opis adferunt. præterea membra in vulvæ morbo agitantur, in altero affectu quiescunt. amplius tremores spontini & non spontini, sed ex² amblothriæ subjectione excitantur. vulvæ refrigerationes vehementes, copiosæ sanguinis profusionis retentio, & id genus alia in causa sunt. itaque si in superiora subeunte vulvâ vexari mulier inceperit, ad obeunda negotia pigrior redditur, exolvitur, infirmatur, genua labant, vertigo infestat, extrema debilitantur, caput dolet, gravescitque. in venis ab utroque nasi latere jacentibus dolorem mulier percipit: quod si ceciderit, stomacho mordetur. juxta præcordia, ilia, ubi vulvæ domicilium est, inania sunt, motus arteriarum intermittunt, ordine carent, deficient: spiritus magnopere angitur, vox intercipitur, sentiendi facultas impeditur. spiratio ignota obscuraque est: celerrima nec opinatò mors advenit. nihil enim adest, quod mortem instare significet, color namque vividus est, ac multo post mortem tempore magis rubent. oculi parum admodum extantes fulgent, haud ita multum intenti, neque tamen valde remissi & conniventes. cæterum si priusquam malum ad extremum venerit, aliquando vulva in sedem propriam migret, a strangulatione liberantur: quando alvus submurmurat, humiditas adest locorum muliebrium, spiritus asperior manifestiorque redditur. nequaquam tamen ab affectu excitantur, aut sublevantur, immo quàm celerimè interitus advenit. nam facilè superiora vulva petit, facilè quoque inde recedit. quippe vulva suapte naturâ superfluitat: membranæ verò eam sustinentes humidæ sunt: humidus est & locus ubi reconditur. amplius fuga & appetentia tristium jucun-

¹ Apposita Henisch. ² Ex abortivi (fœtus) causa. vulvæ &c. Henisch. sed oscitanter. ὑπόθισις, enim hic medicamentum significat, quod locis mulieris inditur: ἀμβλωθραῖα vero dicitur, quod abortum faciat. Hippocr. ἐν ὄρκῳ. πρὸς τὸν φθόρον vocat. Juvenal. simpliciter abortivum. Petit. ³ Manus & pedes sc. ⁴ Conniventes Henisch. ⁵ Tam celerrimè ex hac valetudine reficiuntur, quàm celerrimè moriuntur. nam facilè &c. Henisch.

δῶν τε καὶ ἀνδρῶν. ῥηϊδίως ἔν νεύει ὅπως ^a πρέμ-
ν^Θ ἐνθα καὶ ἐνθα, ^b ἄνω τε καὶ κάτω πλάω. Διὰ
τὸδε νεήνισι τὸ πάθος γίγνεται· γεραίτεροις ὃ
ἤκιστα. ἥσι γὰρ ἡλικίη τε καὶ βιοτὴ καὶ γνώ-
μη παλαιωδέστερη, τῇτι καὶ ὑστέρα ἐστὶ ῥεμώ-
δης· πηλικωτέροις δὲ ὀψέτερά καὶ ἡλικίη καὶ
βί^Θ, καὶ γνώμη, καὶ ὑστέρα. ἥδε μὲν ἔν ἡ
ἀπὸ ὑστέρης πνίξ, μένησι γυναῖξιν παρομαρ-
τέ^ς γίγνεται δὲ καὶ ξυνὰ πρὸς ἀνδρας πάθεα
τῇ ὑστέρι φλεγμονῇ, αἰμορραγίῃ· ξυνὰ δὲ καὶ
τὰ παρῶντα σημεῖα, πυρετοί, ἀσφυξίη,
ψύξις, ἀφωνή· ὅπ^ι τῇ αἰμορραγίῃ,
καὶ ὀξύτεροι οἱ θάνατοι, ὁκτεῖν π ἐν ζώῳ
σφαγή.

Κ Ε Φ Α Λ Η ΙΒ.

Περὶ Σατυριάσεως.

Οἱ σάτυροι τῶ Διονύσου ἱεροί, ἐν τῇσι γε-
φῇσι, καὶ τοῖσι ἀγάλμασι, ὄρθια ἴσχυσι
τὰ αἰδοῖα, ἑυμβολον τῶ θεῷ περήματ^Θ. ἐστὶ
δὲ καὶ πάθε^Θ ἰδέη, αἰχρόντ^Θ ὄρθια τῶ πᾶ-
σχοντ^Θ τὰ αἰδοῖα, ἐπικλήσις ^c σατυρίησις ἐς
ὁμοιοτή^{τα} τῶ θεῷ σχήματ^Θ. ὁρμή δὲ ἐστὶ ἀσχετος
ἐς ὁμιλίαν· ἀτὰρ ἐδ^ι ἐν τῇσι παροσδοκίαις ἐδὲν ὠφε-
λέον· ἐδὲ ὅπ^ι πολλοῖσι καὶ συνεχέσι ὁμιλίαις περὶ νοῦν
τὸ ὄρθιον. πασμοὶ δὲ ἀπ᾽ αὐτῶν τῶν νόρων, καὶ ἐντε-
σις πινόντων, καὶ βιβάνων, καὶ πληχάδ^Θ, φλε-
γμονῇ τῶν αἰδοίων καὶ πίν^Θ, ἐρύθημα παρῶ-
πα, καὶ ἰκμάς νοτίδι ^e ἰκέλη. περὶ πολλοὶ μύθοι, ἡσυ-
χῇ ἐπίλυτοι, κατηφέες, ὥσπερ ἀχθῆμυοι τῇ
ξυμμορφῇ· ὡς δὲ ὑπερίσχη καὶ τῶν αἰδῶ τῶ ἀν-
δρώπα τὸ πάθ^Θ, ἀκρατέες μὲν γλώσσης ἐς
τὸ ἀκροσμον· ἀκρατέες δὲ ἐς τὸ ^f ἀμφαδον καὶ τῆς
τῶ ἐργα περήσις, ὡς ἀφοροὶ τῶν γνώμων ἐς τὸ
ἀσχημον. κατέχειν γὰρ ἐ δύνανται· διψώδεις,
φλέγμα πολλὸν ἐμέεσι· ἐπειδὴ τοῖσι χεῖλεσι ἀ-
φρὸς ἐφίζαν^ι, ὅπως περ τοῖσι ^g ὀργῶσι τῶν τρα-
γων· ἀτὰρ ^h ἥδε ὁσμή ὁμοίη. ἔρον ἐξ ἐπισχέ-
σιος πολλῆς, ἀλλ' ἐς λυγρὸν, παχὺ, γονοειδές.
κοιλίη ἀπολελυμένη, γαργαλισμοὶ αὐτόματι
πλωρέων καὶ μασχαλῶν, πασμοῦδεις, ἀπ᾽ αὐ-
τοι, εἰ δὲ παροσφύονται, ἀρπαγῶν, παρῶ-
δεις· ὡς δὲ ἐς ὀλεθρον ἦκη τὸ κακὸν, φυσώ-
δεις· κοιλίῳ ⁱ ἐπὶ μύθοι, πινόντων καὶ μυῶν τ᾽ πάν-
των ξύντασις, δυσκίνησις, ξυνοικαὶ μελέων, σφυ-
γμοὶ μικροί, ἀδενέες, ἀπακτοί. ἔλυσέ ποτε πᾶδε
πάντα κοιλίῳ ἐκτραχθεῖσα πολλοῖσι φλεγματώδε-
σι, χολώδεσι, ἐμετ^Θ ὁμοίως. ὅτε ἀνδρῶν κιν-
δύνα ἴησις, ὑπνος βαρὺς καὶ μήκιστος. ψύξις γὰρ καὶ
παρεσις καὶ νάρκη νόρων, ὑπν^Θ παλὺς· νάρ-
κη ὃ καὶ ψύξις, σατυρίησιν ἴηται. γίγνεται ὃ
τὸ πάθος, ἥρος μάλιστα καὶ θέρους. ἡλικίησι
ὃ

^a Πρεμὸς Henisch. πρέμνον in neutro. Petit. emend. for-
tasse Aretæus ὅπως πρέμνη, sicut puppis, scripserat, maxi-
mè cum eo spectare videantur sequentia verba, ἄνω τε καὶ
κάτω πλάω sursum ἔς deorsum natat. sed receptam lectio-
nem non sollicitat Petit. ^b Ἄνωτε Henisch. ^c Gale-
nus alio flexu σατυρίας Aristoteli lib. 4. de gen. animal. cap.
3. dictus cum humore nimio facies tumet ut Satyris. ^d Ἄν-
τῆσι Henisch. ^e Ἰκέλη Henisch. ^f Ἀμφαδον, ἐσφαλμῶς
Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^g Ὀργῶν propriè di-
cuntur animalia, cum ad aliquem affectum iræ,
vel timoris, vel audaciæ, certâ corporis mutatione
mutantur: non enim ad rem veneream tantum perti-

A cundorumque movetur: quocirca labascit facilè,
ac veluti arboris ramus huc & illuc fusque deque
impellitur. propterea & juvenes fœminæ id vitii pa-
tiuntur, seniores immunes sunt. quibus enim ætas
& vita & mens vaga magis & erratica est, his vulva
quoque errabunda instabilisque fit necesse est: qui-
bus verò firma ac stabilis ætas & vita & mens fuerit,
his & vulva similiter afficitur. hæc utique a vulvâ
proveniens ægritudo, strangulatus videlicet, mu-
lieribus duntaxat infesta esse potest. ¹ veruntamen
communes quoque viris ægritudines in vulvâ oriri
consueverunt, phlegmone videlicet, & sanguinis
profusio. communes etiam sunt quæ comitantur
notæ: utpote febres, pulsus abolitio, refrigera-
tio, vocis amissio. in sanguinis autem profusione
& maturius mors ingruit, quemadmodum quum
quis animal jugulat.

CAPUT DUODECIMUM.

De Satyriasi.

Satyri Baccho sacri, qui picturâ quique statuis
Sexprimuntur, arrecto pene figurantur. quod di-
vinæ ² rei signum est. est verò & affectus species,
qui laborantis penem excitat erigitque: atque ob
Dei figuræ similitudinem ^c σατυρίαισι nuncupatur.
est autem inexplibilis coeundi appetitus. verum ne-
que si ad Veneris opus accedant quicquam juvan-
tur: neque multo assiduoque concubitu sedatur
arrectio. convulsiones autem omnium nervorum
fiunt, & tendonum distentio, & inguinum, par-
tisquæ ejus quæ inter inguina & femem est, (πληχάδα
Græci nominant) genitalium præterea inflamma-
tio & dolor. in facie rubor inest, & vapor quidam,
roscidæ humiditati similis. porro ipsi ægri sese in-
curvant & comprimunt: quiescunt tristes, de-
missi, utpote calamitatem suam gravatim ferentes.
quod si hominis verecundiam id malum superet,
turpiter admodum linguâ intemperantes efficiun-
tur ³ intemperantes quoque in alvo exonerandâ, in
Venerem lascivientes, menteque indecenter titu-
bantes. nam se continere nequeunt. fiti laborant,
pituitam largiùs evomunt: quoniam labris spuma
(quemadmodum hircis in libidinem ruentibus) in-
fidet. quin etiam haud absimilis odor est. lotium
post longam retentionem effunditur album, cras-
sum, genituræ simile. alvus resolvitur, costæ & a-
xillæ spontè pruriunt ac titillantur. convelluntur, a
cibis abhorrent: sed quum eos assumunt, rapaciter
assumunt: conturbantur. fin ad interitum ægritu-
do spectat, inflantur, venterque in tumorem effer-
tur. tendones & lacerti omnes contenduntur, ægrè
admodum corpus movetur, membra contrahuntur,
arteriæ parvo motu, debili, inordinatoque agitantur.
hæc omnia quandoque discutiuntur, si alvus pertur-
bata multas pituitosas biliosasque humiditates eje-
cerit: easdem quoque vomitus non absque discrimi-
ne effuderit. nempe medela non vacat discrimine: ea
per somnum profundum longissimumque præsta-
tur. siquidem refrigeratio & resolutio stuporque
nervorum multus somnus est: stupor verò ac refri-
geratio satyriasi medicatur. id morbi genus vere
potissimum atque æstate sævire consuevit. inter
D æta-

F net id verbum, ut plerique existimant. deducitur ab
ἀρέω appeto per syncopen factum est ἀργῶ, inde & ἀργῶ
Petit. ^h ἥδε Henisch. ⁱ Ἐπερὶ μύθῳ Henisch. & Goupyl.
repp. in MS.

¹ Veruntamen communes vulvæ viris quoque æ-
gritudines oriuntur: Henisch. ² Generationis sc. quæ
opus divinum est, nempe participatio æternitatis
in rebus interitui obnoxiiis, generant enim animalia
& plantæ. Petit. ³ Neque verò sibi moderari que-
unt, quin propalam rem habeant, menteque &c. He-
nisch.

ἢ μερακίοισι καὶ νέοισι· μάλιστα ἢ ὀκόσοισι ἢ φύσις ἐς ξυνασίαν ἐπίμνη, ὁξύνεται ἡδὲ ἀπερπές, ἡδὲ ἀκροστον κακόν. τὰ πολλὰ γὰρ ἐν ἐξδόμῃ θνήσκουσι. ^a λόγος ἢ ὅτι καὶ γυναῖκες πάσχει τὸ πάθος, καὶ ἥτε ἐς τὴν ἀφροδίσια ὁρμὴν ὁμοίῃ, καὶ τὰ λοιπὰ ξύμπαντα τὰ αὐτὰ. ἐγὼ ἢ μαχλοσύνην μὲν γυναῖξιν ὑπερῷσι πείθομαι γίνεσθαι, ἐς ἐκχυσιν τῆς πλήθους τῶν στυγερῶν δὲ ἤκιστα. ἔτε γὰρ ἡ φύσις αὐτῶν ^b ἐπίμνη ψυχρὴ γὰρ ἀλλ' ἐδὲ μόρια ἐς ὀρδίην, ὅπως περ σάτυρος, ἔχει γυνή, ὥστε τὸ πάθος ἐπαύνημον. ἐδὲ γὰρ ἐδὲ πνίγει τὴν ἀπὸ ὑστέρης νοσήσει ἀνδρες, ἐνεκεν οὐκ ἔχει ὑστέρω αἰνῇ.

A ætates autem adolescentia juventusque ei maximè patet: præcipueque illi omnes, quorum natura in Venerem propensior est. acutissimum id malum, triste fœdumque est. nam plerumque in septimâ die hominem consumit. memoriæ proditum est mulieres etiam in hanc labem incidere, & eundem in libidinem impetum ac cætera omnia similia perpeti. verum ego impudicum quendam libidinis ardorem mulieres invadere mihi persuadeo, mulieres, inquam, humiditate affluentes, ut ipsius redundantia profundatur: sed satyriasin id esse minimè concesserim. neque enim ipsarum natura atque temperies, quum frigida sit, huic vitio habilis atque exposita est. præterea neque partes ad arrectionem idoneas, quemadmodum Satyrus, (unde affectui nomen est inditum) mulier obtinet: quandoquidem neque viri strangulatione ab utero vexantur, quoniam viro uterus datus non est.

ΑΡΕΤΑΙΟΥ ΚΑΠΠΑΔΟΚΟΥ

ΠΕΡΙ ΑΙΤΙΩΝ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΝ

ΧΡΟΝΙΩΝ ΠΑΘΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

ΚΕΦΑΛΗ Α.

Περὶ Χρονίων Παθῶν.

ARETÆI CAPPADOCIS

DE CAUSIS ET SIGNIS

DIUTURNORUM MORBORUM

LIBER PRIMUS.

CAPUT PRIMUM.

De Diuturnis Morbis

PROOEMIUM.

Χρονίων νόσων, πόνος μὲν πολὺς, χρόνος ἢ μακρὸς συντήξις, καὶ ἀβέβαιος ἢ ἀλγεῖς. ἢ γὰρ ἐστὶ ἐξηλάθησαν ἐς τὸ πάμπαν, ἢ ὅτι μικρὴ ἀμαρτωλὴ παλινδρομέσιν αἱ νόσοι. ἔτε γὰρ ἀτρεμέσιν οἱ νοσέοντες πολμέσιν ἐς τέλος. ἀτὰρ ἡδὲ ἀμαρτάνουσι ἐν τῇσι μακρῇσι διαίτησι, καὶν ἀτρεμέωσι. ἢ γὰρ καὶ πόνος ἐστὶν, ὅστις πόνος ἡσυχίας, δίψης, λιμῆ, φαρμάκων πικρῶν καὶ ὀδυνηδένων, ἢ τομῆς, ἢ καύσεως, ὥστε ἐστὶ ἐν τῇσι δολιχῇσι νόσοισι χρόνος, ὥς ὑποδιδρῆσκουσι οἱ κάμνοντες, θανάτου δὴθεν αὐτὰς ὀρεγόμενοι.

C Diuturnarum ægritudinum dolor multus est, tempus colliquationis longum, & medicatio instabilis. vel enim haud ex toto morbi deleti sunt, vel deleti, ex qualibet levi offensâ revertuntur. nam laborantes æquo animo ferre usque in finem non audent: quin etiam si æquo animo ferunt, in victus ratione nimis longâ delinquant. si verò & dolor adest, laboriosâ curatione perfitim, famem, amara medicamina, & dolorem excitantia, aut per sectionem, aut ustionem, (quibus in diuturnis morbis egemus) miseri ægroti cruciantur, ut mortem, quam jampridem appetebant, effugiant.

D

ubi

^a Licet Aretæus neget, fœminas satyriasi laborare, quod non habeant μόρια ἐς ὀρδίην ut Satyri: non obstat tamen, quominus affectus idem, qui viris ὀρδίην facit, iis verè accidat: nam & mulieres tentiginem pati suo modo testantur Galenus lib. 14. de usu part. Paul. Ægineta lib. 3. cap. 56. de Satyriasi. Juvenalis de Mef-

salina. Petit. ^b Ἐτοίμη Henisch. ^c Σημειωτικῶν. ἄλλως σημειωτικῶν Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^d Εὐμπαρ Henisch. rep. in MS. ^e Ὀδυνηδένων Henisch. rep. in MS. ^f ὑποδιδρῆσκουσι οἱ κάμνοντες ὡς θανάτου δὴθεν ὀρεγόμενοι i. e. sic curationum molestias subterfugiant, ac si mortem planè expeterent. Petit. emend.

A ubi mehercule in magna animi constantia diu præstanda, auxiliis variandis, jucundis citra noxam ægro concedendis, ipsoque decipiendo, Medici virtus atque excellentia dignoscitur. cæterum & æger fortis sit, & cum Medico adversus morbum conspiret, necesse est: qui non solum corpus tenaciter arripiens ipsum celeriter tabefacit & exedit, verum etiam sensum magnopere subvertit, animamque insanam reddit. namque ab intemperie corporis id genus furorem atque ^{μελαγχολίαν} *proficisci novimus: de quibus in sequentibus dicam: in præsentia de κεφαλαίῳ, id est de vertere capitis dolore, sermonem instituam.*

CAPUT SECUNDUM.

De Cephalaëa.

Si caput repente obvia quaque de causâ per plures
etiam dies dolorem patitur, hic affectus *νεφά-
λαλγία* nominatur: si multo tempore dolor infesta-
re affluevit, & per longos frequentesque circuitus,
ac in dies major violentiorque insultat, difficulter
sanationem admittens, id genus *νεφαλαίαν* appella-
mus. ejus formæ infinitæ sunt. quibusdam enim
perpetuus dolor inhæret, exiguus quidem, sed non
intermittens: nonnullis per circuitus revertitur, ut
iis qui quotidianâ intermittente febricitant: non-
nullis ab occasu solis usque in meridiem: & tunc ex
toto remittitur: vel a meridie in vespere, aut
etiam ulterius usque in noctem permanet. sed non
multum hæc durat circuitio. præterea dolor modò
est in toto capite, modò in dextra magis, modò in
sinistra, modò circa frontem aut sinciput: hæc-
que eodem die incertè atque erraticè fieri solent.
quidam dextrâ tantum parte dolent, quidam læ-
vâ, quâ tempus, vel auris, vel supercilium unum,
vel oculus ad medium usque terminatur, vel quâ
nasus in æquas partes dividit: ultra quem terminum
dolor non progreditur, dimidium tantum capitis
occupans. id vitium solum *ερεοκεφγία* dicitur: haud
leve malum: quamvis intermittit, quamvis exi-
guum esse primâ specie videtur: nam si acutè in-
terdum impetum faciat, fœda atque atrociora de-
trimenta adfert: nervi distenduntur, facies obtor-
quetur: oculi vel contenti instar cornu rigidi sunt,
vel huc atque illuc interius convelluntur, ac ver-
tiginosè agitantur: in ipsisque dolor profundus us-
que ad intimas tunicas descendit. sudor ex tendo-
nibus immodicus effluit repente, neque cohiberi
potest: neque ulla causa præcessit, perinde ac si
quis ligno plagam inflixerit. nausea & vomitus bi-
liosus comitantur: homo consistere nequit, sed in
terram delabitur. quod si vitium quandoque incre-
scit, de hominis vitâ actum est: at si debilius est,
& citra vitæ periculum, diutius permanet: pigritia
multa adest, & capitis gravitas: animi pendet: vi-
tam ægrè ferunt. fugiunt enim quodammodo lu-
cem: tenebræque his ægritudinem solantur. neque
quicquam jucundi aut intueri, aut audire sustinent.
olfactorius in iis sensus infectus est, neque quicquam
eos bene olens oblectat, pariter quoque graveolen-
tia detestantur. vita ipsis invisâ est, mortemque dis-
cupiunt. harum calamitatum fons & origo est,
cum ariditate frigiditas. si diu teneat, magisque in-
valeseat ægritudo, post id genus dolores vertigo
subsequitur.

D 2 CAPUT

tidieprehendunt: παρ' ἡμέλῳ, quæ alternis diebus reddit. ε ΠησιϞ Henisch. & Goupyl repp. in MS. ^h Μεσιμ-
βελῆς Henisch. ⁱ Ἀεσιπᾶ Henisch. ^k Λαγῖα Henisch. ^l Ὁρῶν
Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^m Ὑς Petit. emend. ⁿ ἈΙ.
Κράσι Petit. ^o Εἰλῶντι Henisch. ^p Ἰδῶς ἄσχητϞ τε-
νῖπῳ πόνϞ ἐξαπῆς ἄλογϞ. i. e. sudor immodicus: tendo-
num dolor subitus sine causâ, quæ quidem appareat.
Petit. emend. ἰδῶς Henisch.

Tom. I.

ΚΕΦΑΛΗ Γ.

Περὶ Σκοτωματικῶν.

Ην ζόφον τὰς ὀφθάλμους, καὶ δὴν ἀμφὶ τὴν κεφαλὴν ἐλίσσεται, καὶ ὥστε βομβεῖν ὅπως ρεόντων καναχηδὸν ποταμῶν, ἢ οἷον ἀνεμῶν ἰσίοισι ἐγκυβερνέειν, ἢ αὐλῶν, ἢ καὶ σιγῶν ἐνοπῇ, ἢ τρισμαῖς αἰμάξης ἰαχῇ, ὀνομάζονται σκοτώματα τὸ πάθος, κακὸν μὲν, καὶν σύμπτωμα κεφαλῆς κακὸν δὲ, καὶν ἐκ διαδέξι κεφαλαίης, ἢ ἐξ ἐωυτέης χρονίᾳ νέσασ φύη. ὡς γὰρ τὰδε μὲν μὴ ἀπογίγηται, μίμνη δὲ ἡ σκοτοδίνη, ἢ χρονίᾳ μακρῶν τελευτῇ τοῖσι ἰδίοισι συμπτώμασι ἐπὶ νῆσος ἀκεομύξ, πᾶσι δὲ τὸ σκοτώμα γίγνεται ἐπὶ αἰτίᾳ ὑπερῇ καὶ ψυχρῇ· ἀλλὰ καὶ δριμύτη παθῶν ἄλλων, ὡς ἐς ἀνήμερον τραπῇ, μανίας, μελαγχολίας, ἐπιληψίας παροξισμῶν ἐκάστη τῶν ἰδίων συμπτωμάτων σκοτώματος δὲ ἡ ἰδέα, βάρεται τῆς κεφαλῆς, ὀφθαλμῶν μαρμαρυγῇ ὅππῃ πολλῶν τῶν σκοτῶδ' ἀγνωσίᾳ ἐωυτέων τε καὶ τῶν πέλας· καὶ ὡς ἐπὶ αὐξήσει ἡ νέσος γίγνεται, τότε γὰρ λυόν, καὶ ἐρπονται χαμαὶ ναυτίᾳ καὶ ἐμετῶν φλέγματι, ἢ χολωδέων, ξανθῶν, ἢ μελανῶν. ὅτε δὲ μὲν ξανθῇ χολῇ, μανίαι γίγονται· ὅππῃ δὲ τοῖσι μέλασι, μελαγχολίᾳ· ὅππῃ δὲ τῶν φλέγων, ἢ ἐπιληψίᾳ. πασῶν γὰρ ἡδε νέσων τροπῇ.

ΚΕΦΑΛΗ Δ.

Περὶ Ἐπιληψίας.

Ποικίλον, ἢ ἄλλόκοτον κακὸν, ἢ ἐπιληψίαν, θηριώδες μὲν ἐν παροξυσμοῖσι καὶ κατ' ὄν, καὶ ὀλέθριον. ἐκτείνει γὰρ κοτε παροξυσμὸς εἰς. ὡς δὲ μελέτησι φέρη ἀνθρώπων, ζῆ μὲν, αἰσχυρὰ, καὶ ὀνείδεα, καὶ ἄλγιστα φέρων ῥηϊδίως δὲ οὐκ ἀπεισι ἢ νέσονται, ἀλλὰ ἐν ἡλικίᾳσι τε πῶσι κρείττοσι ἐροικέει, καὶ ὥρῃ τῇ ὡραίᾳ. Συνδιδάσκοντες τε παῖσι καὶ μερακίοισι ἐξηλάτῃ δὲ κοτε ὡς ὀνείδεα, δι' ἄλλης ἡλικίης μέζοντες, ὅτε τῶν καλῶν συνέξεισι τῆς ὥρης· ἀλλὰ καὶ τότε μετεξέτερος αἰσχυρὰς ἀποδείξασαι, ἀπολλύουσιν τὰς πᾶδας φθόνῳ τῶν καλῶν, ἢ χειρὸς ἀκρασίᾳ, ἢ παροξυσμῶν διαστροφῇ, ἢ πειρώσει πνέον αἰσθησίν. ὡς δὲ φωλύσῃ τὸ κακὸν ἐς ῥίζαν, ἔτε ἰητρώ, ἔτε ἡλικίης μεταβολαῖς ἐξόδον πείθεται· ἀλλὰ συμμοῖσι μέσφι θανάτου. ποτὶ, καὶ ὅππῃ ἢ νέσονται, πασμοῖσι καὶ διαστροφῇσι μελέων τε καὶ ὀφθάλμων. ἐπείπερ δὲ κοτε καὶ γνώμῃ ἐς μανίαν. ἀπερπῆς μὲν ἢ τῶν παροξυσμῶν γὰρ αἰσχυρῇ δὲ καὶ ἢ ἀπολείψας αὐτὴν, ὅππῃ ἀφόδῳ καὶ ἔροισι, καὶ αὐτομάτῳ κελίᾳ· ἀλλὰ καὶ ἀδόξῳ ἢ συμμορφῇ δοκέει γὰρ τοῖσι ἐς τὴν σελήνῃ αἰσθητοῖσι ἀφικνεῖσθαι ἢ νέσονται. τῶν κεν ἱερῶν κικλήσκουσι τὴν πάθῃ· ἀπὸρ καὶ δι' ἄλλας παροξυσμῶν, ἢ μέγιστος τῶν κακῶν· ἱερὸν γὰρ τὸ μέγα ἢ ἰήσιν οὐκ ἀνθρώπων, ἀλλὰ θεῶν, ἢ δαίμονος δόξης ἐς τὸν ἀνθρώπων εἰσδόν, ἢ συμπαίντων ὁμοῦ, τὴνδε ἐκίκλησκον ἱερῶν.

^a Βομβεῖν Henisch. rep. in MS. ^b Ἐν κυβερνέει αὐλῶν Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^c Ἐωυτέων τε καὶ (τῶν) πέλας Henisch. ^d καὶ Henisch. rep. in MS. ^e γὰρ Henisch. ^f Αἰσχυρὰς Henisch. ^g Πειρώσει Henisch. ^h ῥίζαν Henisch. ⁱ ἐς ἐξόδον Petit. emend. ^k τῶν κεν Henisch. ^l Ἀλλὰ Henisch.

A

CAPUT TERTIUM.

De Vertigine.

Si tenebrae oculis prætenduntur, & caput in turbinis modum circumduci videtur, & auribus murmur veluti delabentis cum strepitu fluminis insonat, aut tanquam ventus flatu vela percutiens, aut tibiæ fistularumque cantus, aut veluti stridor plaustrum currentis obstrepat, σκοτώμα i. vertigo, huic vitio vocabulum est: malum quidem, si capitis symptoma est: malum quoque, si cephalææ successit, aut ex eâ vetustâ ægritudine ortum est. nam si priora vitia non recesserunt, sed remanet σκοτοδίνη, id est tenebrae oculorum & apprensus motus in orbem, aut longiori tempore cum propriis symptomatibus nullâ abhibita curatione ad summum pervenit, vitium appellatum a Græcis σκοτώμα, a Latinis vertigo procreatur. causam habet frigidam & humidam: aliorumque sæpe morborum, quum insanabilis evasit, initium est, ut furoris, melancholiæ, morbi comitialis, cuique suis symptomatibus accedentibus. vertiginis autem forma ita se habet: gravitas adest capitis, splendida quædam oculis inter multas tenebras sese offerunt, suimet æger propinquorumque ignarus est: quumque morbus augefcit, tunc tibiæ solvuntur, atque humi repunt. nausea fit atque vomitus pituitæ, bilifve tam atræ quàm flavæ: quando flava per vomitum rejecta, furor enascitur: atra verò, melancholia: ac pituita exeunte, morbus comitialis efficitur. omnium quippe morborum talis conversio est.

B

C

CAPUT QUARTUM.

De Epilepsia, id est morbo comitali.

Varium ac portentosum morbi genus est ἐπιληψία, quæ dicitur Latine comitialis morbus, terribilis utique in accessionibus, & peracutus, & perniciosus: quandoquidem nonnunquam accessio una hominem rapuit. at si diligenti cura vim morbi sustinet laborans, ægrè tamen vitam ducit inter foeditates, ignominias, atque dolores. morbus autem non facile recedit, sed ætatibus melioribus & pulchriori tempore viget. vexat etiam pueros & adolescententes. interdum secundâ fortunâ evenit, ut per succedentem provectiorem ætatem abigatur, quando simul cum ætatis flore evanescit: sed & tum quosdam abiens deformes efficit: pueros quoque pulchritudinis invidia perdit: aut manum inutilem reddens, aut faciem torquens, aut sensum aliquem prorsus auferens. quod si malum hoc penitus infederit, atque radices altius egerit, neque ipsum Medicus neque ætatis mutatio submovent, sed cum ægrotante vivit atque commoritur. interdum morbus iste membra oculosque convellens ac distorquens, dolores ciet: interdum & mentem in furorem adegit. triste medium fidius est ipsius invasionis spectaculum: turpis & ejus desinentia, cum stercore & lotio & spontina ventris solutione. ipsius quoque morbi origo mirabilis, & præter hominum opinionem est. quippe nonnulli flagitiosis hominibus a lunâ immitti existimant: cujus rei causâ & sacrum hunc morbum nominant. verum & aliis rationibus id nomen fuit ei impositum: aut ob magnitudinem; (omne enim magnum sacrum dici consuevit) aut quod non humanâ ope tolli queat sed divina: aut quoniam dæmone correptus esse homo videatur, aut ob hæc simul omnia facer morbus appellatus est.

F

quæ-

¹ Efferatus Henisch. ² Et pueris etiam, adolescentibusque contubernalis est. Henisch. ³ Formæ dignitate Henisch. ⁴ Insuper Henisch. ⁵ Sed & ignominiosa quoque species est. quippe nonnulli &c. Henisch.

ἐκείναι μὲν ἔν ὧς ὅτι ὁξείη γίνεται τῇ νύ-
σῳ, παρόθεν μοι ^a λέλεκται· ὡς δὲ ἐν χρο-
νῳ μίμνη, ἔδὲ ὅτι τοῖσι διαλείμμασι ἀσινέες,
νωθροὶ, ἄθυμοι, κατηφέες, ^b ἐξάνθρωποι, ἄ-
μικτοί, ἔδὲ ἡλικίῃσι μελίχιοι, ἄγρυπνοι,
δυσπνεῖροι πολλοῖσι ἀλλοκότοις, ἀπόστι, πέ-
ψαι κακοὶ, ἄχροι, μολιβδῶδεις, δυσμαθές
^c νωθεῖν γνώμης τε καὶ αἰδήσι, βαρυήκοι,
ἥχοι, βόμβοι αἰὰ πλὴν κεφαλῶν· γλώσσα ἀ-
σαφής καὶ ὀφθαλμοὶ· ἢ ὑπὸ τῆς διαφύσεως
τῆς νούσου, ἢ ὑπὸ ^d τραυμάτων ἐν τῇσι κατὰ-
λήψεσι, πασμάδεις. γλώσσα μὲν σφοδρᾶ-
ται ἐν τῷ σώματι πικίλως· ὑπαικνέται δὲ κο-
τε καὶ πλὴν διανοῖαν ἢ νοῦσος, ὡς τὰ πάντα ^e μω-
ραίνειν· ἀπὸ καὶ τοῖς δὲ αἰτίῃ ξὺν ὑγρότητι
ψύξις.

Κ Ε Φ Α Λ Η Ε.

Περὶ Μελαγχολίας.

Μέλαινα χολή, ἐν μὲν ὁξείᾳ αἰώθεν φα-
νέσκει, καί τινι ὁλέθριον· κάτω δὲ ἐξιοῦσα
ἐκάρτα αἰώλεθρον· ἐν δὲ τοῖσι χρονίοις, ὡς
μὲν ^f ὑπὲρ κάτω, ἐς δυσεντερίαν καὶ ἥπατος
πόνον τελευτᾷ· γυναιξὶ δὲ κατὰρσις ἀπὲ τῶν
^g ὀπμηνίων, ὡς τὰ ἄλλα αἰώλεθροι ἐῶσι· ὡς
δὲ ἄνω ῥέπει ἐς σμάχον, ἢ ἐς φρένας, με-
λαγχολίαν τείχει. φύσιν τε γὰρ ἐμποιέει, καὶ ἐ-
ρυγὰς κακώδεις, ἰχθυώδεις· διαπέμψαι δὲ καὶ
κάτω φύσιν ψοφώδεις, συντρέψαι δὲ καὶ πλὴν
γνώμην. ἀπὸ τούτου καὶ μελαγχολικὰς καὶ
^h φυσώδεις τὰςδε ἐκίκλησκον οἱ παρόθεν· μετε-
ξέτεροι δὲ ἔδὲ φύσιν, ἔτε μέλαινα χολή ἐγ-
γίνεται· ὁρμήν δὲ ἀκρητὴ καὶ λύπη, καὶ κα-
τηφείη δεινή. καὶ τοῖςδε ἐν μελαγχολικοῖς κα-
λέομεν, ⁱ χολῆς μὲν τῆς ὁρμῆς συμφραζομένης·
μελάνης δὲ, πολλῆς καὶ θηελώδους· τέκμαρ δὲ
ὁμηρῶς ἐντα φησὶ,

Τοῖσι δὲ ἀνέστη

Ἦρως ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων

Ἀχνύμῃος μῆκος δὲ μέγα φρένες ἀμφὶ ^k μέλαινα^l Πιμπλάντ, ^m ὅσπερ δὲ οἱ περὶ λαμπρότωντι
εἰκνύω.

ποιοῖδε γίνονται οἱ μελαγχολώδεις, εὐτ' αὖ
ὑπὸ τῇ κακῇ κλεινέονται. ἐστὶ δὲ ἀθυμία ὅτι
μὴ φαντασίη, αἶεν τε πυρετὸς· δοκέει δὲ μοι
μαίνης τε εἶναι δόχη καὶ μέγας ἢ μελαγχολία.
τοῖσι μὲν γὰρ ⁿ μαινομένοις, ἄλλοτε μὲν ἐς
ὁρμήν, ἄλλοτε δὲ ἐς θυμηδίαν ἢ γνώμην τρέ-
πεται· τοῖσι δὲ μελαγχολῶσι, ἐς λύπην καὶ
^o θυμηδίαν μόνον. ἀπὸ καὶ μαίνονται μὲν ἐς
τὰ παλαιὰ τῷ βίου, ἀφροεόντες καὶ δεινὰ καὶ
αἰχρὰ πηρόντες· μελαγχολῶσι δὲ σὺν ὅτι
^p ἐνὶ ^q εἰδὲ ἕκαστοι, ἀλλ' ἢ πρὸς φαρμακίαν
ὑποπίοι, ἢ ἐς ^r ἐρημίαν φθόγγου μισανθροπῆν,

^a Λέλεκται Henisch. ^b Ἐξάνθρωποι dicuntur, qui semoti
ab hominum societate vivunt. Petit. ^c Νωθεῖν Henisch.
& Goupyl. repp. in MS. ^d Τραυμάτων Henisch. rep. in
MS. ^e Μαράνειν Henisch. rep. in MS. ^f Ἐπὶ Henisch.
rep. in MS. ^g Ἐπὶ μὲν Henisch. rep. in MS. ^h Hoc
genus Melancholiae a cruditatibus Ventriculi na-
scitur hoc laborantes φυσώδεις dicantur. Petit. ⁱ Χο-
λῆς Henisch. ^k Μέλαινα Henisch. rep. in MS. ^l Πί-
μπλάντ Henisch. rep. in MS. ^m ὅσπερ Henisch. ⁿ Μα-
ρανομένοις Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^o Pro θυ-
μηδίαν Petit. legit. ὁξυθυμίαν excandescantiam vel ἀθυμίαν

A quaecunque sanè huic tanquam acuto morbo sym-
ptomata eveniunt, superius memoravimus. at si diu
permanet, neque per intermissiones citra noxam de-
gunt torpentes, abjecti animo, mœsti, hominum
aspectum consuetudinemque vitantes. neque æ-
tate procedente mitiores fiunt: vigilant, per quie-
tem multis formidolosissimis imaginibus terrentur: ci-
bum sumere fastidiunt, sumptum malè conficiunt:
decolores, facieque plumbea sunt ob ingenii sen-
susque tarditatem ægrè discunt: auditus hebet. au-
res tinnunt, capiti bombi veluti quidam insonant.
lingua in sermone perplexa est ac titubat, aut ex vi
morbi, ¹ aut ob vulnera, quæ tempore exacerba-
tionis accepit. tunc enim ob convulsionis nervo-
rum motum lingua in ore variis modis torquetur.
rationem quoque usque eò morbus conturbat ac
dejicit, ut prorsus denique infatuentur. atque ho-
rum omnium causa est cum humiditate frigiditas.

CAPUT QUINTUM.

De Melancholia.

Atra bilis in acutis ægitudinibus, si in superio-
ribus apparet, oppidò quàm mortifera est. si
ad inferiora descendens exiit, non valde vacat dis-
crimine. in tardis autem longisque morbis, si ad al-
vum bilis atra decurrit, in tormina jecorisque do-
lorem finitur: mulieribus verò purgatio vice men-
sium advenit, si in cæteris abest mortis periculum.
at si superius, utputa stomachum, septumve trans-
versum petit, insaniam parit, quàm μελαγχολίαν νο-
minant: flatum namque gignit, & ructus foetidos,
piscium odorem exhalantes. infra verò & flatus cum
crepitu transmittit: nec non & mentem simul alienat.
proinde melancholicos juxta & flatuosos Medi-
ci veteres sic affectos appellarunt. porro quidam re-
periuntur in quibus neque flatus, neque bilis atra
colligitur, sed ira immoderata & mœror, & ingens
animi consternatio: hos quoque nihilominus μελαγ-
χολικὰς nuncupamus. quippe quum ἐργή, id est ira
significetur per χολήν. per μέλαιναν autem, id est a-
tram πολλή καὶ θηελώδης, id est, multa & efferata testis
autem Homerus est, ubi inquit.

Inter hos autem surrexit Heros Atrides

Latè imperans Agamemnon, tristis:

Furore autem valde præcordia atra circum

Oppleta erant: ejusque oculi igni fulgenti similes
erant.

E tales evadunt melancholici, quum ab hoc malo
³ interimuntur. est autem animi angor in unâ co-
gitatione defixus atque inhærens absque febre. mi-
hi profectò melancholia ⁴ μαίνης, quæ Latine furor
dicitur, initium atque pars esse videtur. siquidem
furentibus animus modò ad excandescantiam, mo-
dò ad voluptatem convertitur: at melancholici in
tristitiâ & animi angore duntaxat versantur. ⁴ ad-
de quod furentes, plurimum vitæ sic transeunt
desipientes, & foeda atrociorum committentes. me-
lancholici verò non in unâ tantum insanias specie la-
borant, sed aut venenum, ne sibi detur, suspicantur,
aut hominum consuetudinem perosi in solitudinem
aufu-

ut Junius legit aut vulgatam lectionem non sollicitat.
Petit. quia apud Paulum Æginetam inter signa melan-
cholicorum, risum quoque positum videt. lib. 3. cap.
14. ^p ἐν Henisch. ^q εἰδὲ Henisch. de variis Melan-
cholicorum imaginibus vid. Galen. lib. 3. de locis af-
fectis cap. 6. Petit. ^r ἐρημίαν Henisch. & Goupyl. repp.
in MS.

¹ Aut ex accessionum vulneribus: tunc enim &c.
Henisch. ² Per multa Henisch. ³ Sc. cum affectus ad
extremum pervenit. Petit. ⁴ Furentes (etiam) pluri-
mum Henisch.

ἢ ἐς δεισιδαιμονίαν τρέπονται, ἢ μῖσος ἐστὶ τῶ ζῶν
 τρετέοισι. ὡς δ' ἐξ ἀθυμίας ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε
 ἀσχετοῖς γένηται, ἡδονὴ παροργίζεται ἐπὶ τοῖσι
 παλαιοῖσι· οἱ δ' μαίνονται. ὅπως δ' καὶ ἡ ἀποκαίων
 χωρίων τὰ πολλὰ γίνονται, φράσω. ὡς μὲν
 ἐν τοῖσι ὑποχονδρίοις μίμνη, ἢ αἰτιή ἀμφὶ τὰς
 φρένας^b εἰλέεται, καὶ διεξίει χολὴ αἰώθεν, ἢ
 κάτωθεν μελαγχολῇσιν. ὡς δ' καὶ κεφαλῇ
 ἐς ζυμπαθείαν ἄγῃ, καὶ ἀμείβεται τὸ παλαιό-
 γον τῆς^c ὀξύθυμίας ἐς γέλωτα καὶ ἡδονὴν ἐς
 τὰ πολλὰ τῶ εἰς· οἱ δ' μαίνονται αὖξιν τῆς νύ-
 σσος^d μᾶλλον, ἢ ἀλγὲι πάθε^e· ἐπὶ ἀμφοῖν δ' ἐξη-
 ρότης αἰτιή. ἄνδρες μὲν ὅτε μαίνονται καὶ μελαγχ-
 ολῶσι, ἢ καὶ ἀνδρῶν ἐλάσσας·^f κακίον δὲ
 ἀνδρῶν^g αἱ γυναῖκες ἐκμαίνονται· ἡλικίῃ, πρὸς
 αἰμῶν, καὶ οἱ ἀκμαῖζοντες· ὥρῃ, ^h θέρους μὲν
 καὶ φθινοπώρῃ πικρὰ· ἔαρ δὲ κρινὰ. περμηρίων
 μὲν ὅτε ὀδὸν ἀσπασαί. ⁱ ἢ γὰρ ἡσυχίαι, ἢ εὐγνοί,
 κατηφέες, νωθροὶ ἔασιν ἀλόγως, καὶ πρὶν ἐπὶ αἰ-
 τή, μελαγχολίᾳ δέχῃ. ἐπὶ δὲ καὶ ὀργίλοι παρορ-
 γίζονται, δύνεμοι, ἀγρυπνοί, ἐκ τῶν ὑπνῶν
 ἐκπερυεῖσθαι· ἔχῃ δὲ αὐτέας καὶ πάρε^j· ἐκπο-
 πον, ὡς αὖξιν τὸ νόσημα φοιτῇ, εὖτε καὶ
 ὄνειροι ἀληθεῖς, δαιματώδεις, ἐναργῶδεις. ὁ-
 κῶσαι γὰρ ὑπερεκτρέπονται ἔπειτα· οἱ κακῶς, τὸ
 δὲ ἐνύπνιον^k ὀρέσσει ὥρμησε· πρὸς^l τὸ ρήϊδιον
 μεταγνώσιν· εὐχολοί, αἰχροί, σμικρολόγοι, ἄ-
 δωροι, καὶ μετ' αὐτὸν ἀπλοῖ, ἄσπαστοι, πολυ-
 δωροι, ὅτε δέρεται ψυχῆς, ἀλλὰ πικρὴ νοσή-
 ματ^m· ἢν δὲ ἐπὶ μᾶλλον τὸ κακὸν πείσῃ, μί-
 σος, ⁿ φυγανθρωπία, ^o ὀλόφυρσοι ἐς κενεὰ,
 ζωῆς κακήγοροι· ἔρανται δὲ θανάτου. πολλοῖσι δὲ
 ἐς ἀναισθησίην καὶ μώρῳσιν ἢ γνώμῃ ῥέει, ὅ-
 πως ἀγνώτες ἀπάντων, ἢ ὀπλήσμονες· ἐωυ-
 τέων, βίον ζώσιν ζωάδεα· ζυντρέπεται δὲ καὶ ἡ
 σκηνή^p ἐς πονηρὸν ἢ ἔξισ· χροίη^q μελάγχλω-
 ρ^r, ἢν μὴ διεξίει κατὰ ἡ χολή, ἀλλὰ αἰα-
 χήται ζῶν τῷ αἵματι ἐς τὸ πᾶν· ^s βοροὶ μὲν
 ἰσχυροὶ δὲ· ^t ὑπνος γὰρ αὐτέοισι, ἔτε πόσει, ἔτε βρω-
 τῷ συγκρατέει τὰ μέλεα· ἀγρυπνίᾳ δὲ^u σκιδνῇσι ἐς
 τὴν ἔξω φορὴν· τοιγαρὶν καὶ λίαν ξηρὴ ἔδεν διεῖσαι. ἢν
 δέκοτε ἐκδιδῶ, ξηρὰ, ^v σρογύλα, ζὺν πε-
 ερρόω^w μέλανι, ^x χολώδεα, ἔρα σμικρὰ,
 δριμέα, χολόβαφα φουσώδεες καθ' ὑποχονδρίον,
 ἐρυγαὶ κακώδεες, ^y βρομώδεες, ὡς ἐξ ἀλὸς ὀ-
 ρεγμῆ· ἀνέπαλιν κατὰ ὑγρὸν δριμύ ζὺν χολῇ.
 σφυγμοὶ ὡς ὀπίπταν σμικροί, νωθροί, ἀδρα-
 νέες, πυκνοί, ἱκελοὶ τῷ ψύχει. λόγ^z· ὅτι τὸ
 ποιῶν δὲ τις αἰηκέως ἔχων, κέρης ἦρα τὴν καὶ τὴν
 τρεῶν ἔδεν ὠφελάντων, ὁ ἔρως μιν ἵστατο· δοκέω δὲ
 ἔγωγε ἔραν μὲν αὐτὸν δέχῃσιν κατηφέα^{aa} καὶ δύσ-
 φημον, ἢ ἔπειτα αὐτοῦ τῆς κέρης ἐμμεναί. καὶ με-
 λαγχολικὸν δοκέειν τοῖσι δημότησιν· ^{ab} ἔτ^{ac} ἔτε μὲν
^b ἢν ἔρωτα ἐγσιγνώσκων· ἐπειδὴ δὲ τὸ ἔρωτα ζυνήψεν τῇ
 κέρει,

A aufugiunt: aut ad superstitionem religionem con-
 vertuntur, aut lucem hanc vitamque odio prose-
 quuntur. verum si quid interdum ex animi angore
 laxamenti habeant, exhilaratio voluptasque pluri-
 mis advenit. hi vero in furorem præcipitant. sed
 quomodo quibusque sedibus affectis¹ id vitium ple-
 rumque² contrahatur, subiciam. porro si in præ-
 cordiis residet, causa circa septum transversum im-
 moratur, bilisque supra infrave melancholicis pro-
 rumpit. si caput etiam per consensum afficitur, &
 exandescentie delirium in risum hilaritatemque
 per longum vitæ spatium commutatur. hi vero
 morbi potius magnitudine quam affectus dolore in
 furorē prolabantur. in utrisque nimirum ariditas
 B ³ accusanda. viri sanè & furorē & melancholia cor-
 ripiuntur: ⁴ rarius autem quam viri, sed dete-
 rius mulieres furiis agitantur. ætas quæ prope sta-
 tum est, & ipse status huic malo subijciuntur, æsta-
 tis tempus & Autumni hunc morbum procreant,
 ver autem judicat. inter notas evidentiores hæ sunt,
 quod videlicet quieti aut tristes, abjecti, torpentes-
 que sunt absque ratione, nullaque de causâ melan-
 cholia initium sumit: præterea in iram facilè in-
 cidunt, malè sunt animati, vigilant, ex somnistu-
 multuose excitantur: ingenti quoque pavore tre-
 pidant, quum morbus crementum suscipit: quan-
 do & insomnia vera sunt, terribilia atque evidentia.
 C ⁵ quotquot enim a naturali statu valde aliena sunt,
 ea non protinus huic malo insunt, sed per quietem
 sese offerunt: quum in aliquid impetu rapti sunt,
 postea facilè eos pœnitet: mutabiles sunt, turpes,
 de minimis quibusque solliciti, avari, sed non ita
 multo post simplices, prodigi, multa largientes:
 non virtute animi, sed morbi varietate. quod si ma-
 lum exasperatur, homines oderunt, ab eisque fu-
 giunt, de inanibus conqueruntur: vitæ maledicen-
 tes mortem expetunt. atque istorum multis sensus
 ac mens usque eo stupore fatuitateque capiuntur, ut
 omnium ignari, sui quemet immemores, in morem
 bestiarum vitam degant. corporis quoque habitus in
 D pejor labitur: colore fœdo & ex atro viridique com-
 mixto tinguntur. nisi inferius bilis descendat atque
 exeat, sed quoquoeversum per corpus cum sangui-
 ne diffundatur. multi cibi capaces, nihilominus ta-
 men extenuati sunt, quoniam somnus in eis neque
 potu, neque cibo membra confirmat, sed vigilia
 ad exterius movet, ac dissipat: proinde & alvus a-
 rida est, nihil dejiciens. nonnunquam verò dejicit
 E sicca, rotunda, atro quodam biliosoque circum-
 fusa. urina pauca redditur, acris, biliosa. multum
 flatuosi spiritus in præcordiis est: ructus putidi fe-
 runtur, graveolentes, perinde ac si ex maris lacunâ
 exhalarent. nonnunquam & humidum quoddam a-
 cre cum bile rejiciunt. arteriarum motus ferè parvi
 sunt, pigri, invalidi, crebri, frigori similes. Fama
 est ex his quempiam insanabiliter se habentem,
 quum puellam deperiret, medicis nihil proficienti-
 bus, ab amore fuisse sanatum. ego verò suspicor, eum
 ab initio in puellam exarsisse, inde tristem & lan-
 guenti animo, quod eam non potiretur, evasisse, fuis-
 que popularibus melancholicum visum esse. hic ve-
 rò nec amorem in se noverat: at⁶ ubi puellæ amatae
 se

^a Απ' οὐλοῖων (non aspirato π) Ἰονικῶς Petit. emend.

^b Εἰλίεται Henisch. ^c Μάλλον Henisch. ^d Ἀθυμίας tri-

stitiæ Petit. rep. in MS. & emend. ^e Κακίον Henisch.

^f Καὶ Henisch. rep. in MS. ^g Εἰρήνη μὲν καὶ φθινοπώρον

Henisch. & Goupyl. repp. in MS. φθινοπώρῃ Henisch.

^h Εἰ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ⁱ Corruptam

hanc Lectionem esse putat, & ita, ἔπειτα ὄντ^{ac} κακῶς,

quæ longius a statu naturali discedunt, hæc, non-

dum præsentem malo, imaginatione in somnis præci-

piunt atque occupant. Petit. emend. ^j Οἱ He-

nisch. ^k Ὀρέσσει Henisch. ^l Τὰ Henisch. ^m Φιλανθρω-

πία Henisch. rep. in MS. ⁿ Ὀλόφυρσις Henisch. rep. in

MS. Ὀλοφύρσις ἐς Henisch. & Goupyl. repp. in MS.

^o Εὐνοίαν Henisch. ^p Μελαγχολίᾳ Henisch. rep. in

MS. ^q Θερὴ Henisch. rep. in MS. ^r Ὑπνον Henisch.

rep. in MS. ^s Σκιδνῇσι Henisch. ^t Στρογύλα Henisch.

^v Μελάγχρω Henisch. ^x Χολώδεας Henisch. rep. in MS. ^y Ὀ-

κῶσαι βρομώδεες. ὡς ἐξ ἀλὸς ὀρεγμῆς Goupyl. rep. in MS. ὀ-

ρεγμῆς Henisch. rep. in MS. ^z Ἐλ Henisch. rep. in MS.

^a (Τῷ τε) ἔτ^{ac} ἔτε Henisch. ^b ὡς Henisch.

¹ In Henisch. ² Contrahitur Henisch. ³ Causanda

Henisch. ⁴ Aut etiam viris juniores: sed deterius mu-

lieres quam viri furiis agitantur. Henisch. nimirum ob

judicii infirmitatem. Petit. ⁵ Quæ enim cumque re-

fugiunt & averfantur, nondum in malo, provident in-

somnii occurrunt: ad mutandam sententiam faciles sunt,

turpes, parci, non munifici: sed non ita multo post,

&c. Henisch. ⁶ (Iste) ubi Henisch.

κέρη , παύεται τῆς κατηφείης , καὶ ἀφαισκιόνησι
ὄργην τε καὶ λύπην· χαίρει δὲ ἐξένηψε τῆς δυσθυ-
μίας· καθίσταται γὰρ τὴν γνώμην ἔρωπι ἡτρεῶ.

Κ Ε Φ Α Λ Η 5.

Περὶ Μανίης.

Μανίης τρόποι , εἶδеси μὲν μύριοι· γένε δὲ
μὲν εἰς ἑκαστος γὰρ ἔστι τὸ σύμπτωμα
χρόνῳ , αἰδέσθην πυρετῶν· εἰ γὰρ κατε καὶ πυρε-
τος ὀπιλάτοι , οὐκ ὁπὸ μανίης ἀν' ἰδίῳ γίγνοι-
το , ἀλλ' ἐκ συντυχίης ἄλλης· ἐκφλέγει γὰρ καὶ
οἶνῳ ἐς ὠδονορῶν ἐν μέθῃ· ἐκμαίνει δὲ καὶ τῶν
ἐδεσῶν μετεξέτερα , ἢ μανδραγόρη , ἢ ὑοσκύα-
μῳ , ἀλλ' ἐπιπῶ μανίη ταῦτε κικλήσκειται. ὅτι
γὰρ σχεδὸν γινώσκοντα , καθίσταται θάττον· τὸ δὲ
ἐμπέδον ἢ μανίη ἴσχει· τῇδε τῇ μανίῃ , ἔδεν π
ἐκελον ἢ λήρησις , γήρα· ἢ ζυμοφορή· αἰσθησίου
γὰρ ἐστὶ νάρκη , καὶ γνώμης νάρκωσις ἥδε τῶν ἰσθμῶν
ψύξι· μανίη δὲ θερμὸν π καὶ ξηρὸν τῇ αἰτίῃ ,
καὶ παραχωρῶδες τῇσι περὶ ἡσέσι· ἢ μὲν γὰρ λήρησις
ζυχομύκη ὁπὸ γήρα· ἢ τε ἀφαισκιώδ , καὶ ζυ-
μοποθνήσκῃ μανίη δὲ καὶ ἀφαισκιώδ καὶ με-
λεδῶνι ἐς τέλος ἀποπαύεται· ἀφαισκιώδ δὲ αἰτε-
λῆς , καὶ τῷ τῆς μανίης λόγῳ γίγνηται , οὐκ
εἰκότως ἀκρομύκη τῶ κακῶ ἡτρεῶ , ἢ τῆς ὥρης
ὀκρεασίῃ· μετεξέτερος γὰρ δοκέοντας ἀσινέας ἔ-
μεναι , ἢ ὥρη τὸ ἔαρ , ἢ ἀμαρτωλὴν ἀσινέας , ἢ
ὄργη ἐκ συντυχίης ἐς ἀνάκλησιν ἢ ἡρα· καὶ γὰρ
δὴ νοσέουσι οἱ φύσι ὄργηλοι , ὀξύθυμοι , ῥέ-
κται , ἀμαρέες , ἰλαροὶ , παιδιώδεις· αἰτῶν καὶ
οἷσι ἐς ἐναντίον ἰδέσθην ἢ φύσις ῥέσῃ , ὀκρεσι νω-
θροὶ , ὀπιλύτοι , βραδείς μὲν ἐκμαθεῖν· ὀπι-
μονοὶ δὲ περισκαμεῖν , ποτὶ καὶ μαθόντες , ἀμνη-
μονες , οἶδε καὶ μελαγχολῶσι ἐπιμότεροι· οἱ δὲ
καὶ περισφέν ἐκμαίνον· , αἰτῶν καὶ ἡλικίης οἷσι
τὸ θερμὸν καὶ αἶμα παλὺ , οἶδε μαίνονται , τοῖσι
αἰμὴ ἡδὴ καὶ νέοισι καὶ οἷσι πάντων ἢ ἀκμή· ὀκρεσι
δὲ τὸ θερμὸν ἐκ μελαίνης χολῆς ἐξάπεται , τὸ
τε εἶδῃ ἐς ξηρὸν τρέπει , τῶ τοῖσι μελαγχολ-
ῶσι ῥήσιον· διαίτα δὲ ἀγρῇ , παλὺφαγίῃ , πλε-
σμονῇ ἀμετρεῖ , μέθῃ , λαχνείῃ , ἔρωτες ἀ-
φροδισίων· ἐμάνησιν κατε καὶ γυναῖκες ὁπὸ ἀκαθαρ-
σίης τῶ σκηνῇ· εὐτε αὐτέῃσι ἀπηνδρώθησαν
αἱ μήτρας· ἀλλὰ δὲ ἢ μάλλον δὲ ῥήσιως ἐκμαί-
νον·· μάλα δὲ χαλεπῶς ἐκμαίνονται· αἶδε αἱ
περὶ φασίης· καὶ γὰρ ἄνδρα ἐξάπεται , καὶ ζυγί-
θη αἶματ· ἐκκρεσι , ἢ χολῆς , ἢ ἰδρωτός ἐ-
πίσῃ πῆς αἰτίῃ· καὶ οἷσι μὲν ἡδονῇ ἢ ἢ μανίῃ ,
γελῶσι , παίξουσι , ὀρχῶν· νυκτὸς καὶ ἡμέρης ,
καὶ ἐς ὄργην ἀμφοδόν , καὶ ἐσεμμένον κατε ὅκως
ἐξ ἀγωνικῆς νικηφόροι ἔασιν· ἀλυτὸς τοῖσι πέ-
λας ἢ ἰδέη· μετεξέτεροι δὲ ὁπὸ ὄργης ἐκμαίνον··
ἐὰν ὅτε ἐσθῆτας τε ἐρρήξαντο , καὶ θερμὰ ποντας
ἀπέκτειναν , καὶ ἐωυτέοισι χεῖρας ἐπὶ νεγκαν· ἢ-
δε καὶ τοῖς πέλας οὐκ ἀκίνδυν· ἢ ζυμοφορή· ἰδέ-
αι δὲ μύρια , τοῖσι μὲν γὰρ ὀφρῆσι τε καὶ ὀμα-
θῆσι , ἀστρονομίῃ ἀδιδάκτος , φιλοσοφίῃ αὐτο-
μάτῃ , πῆσις δὲ κατε ὁπὸ μασέων· ἴσχει γὰρ π καὶ
ἐν

A se conjunxit, mœstitia recessit, ira & animi lan-
guor discussus est, gaudium tristitiam delevit, &
mens ab amore medico prorsum sanata est.

CAPUT SEXTUM.

De Mania id est Furore.

Furoris modi specie permulti sunt, genere tan-
tum unus. est enim ex toto mentis alienatio diu-
turna, vacans febri. etenim si febris quandoque
conjungitur, id non ratione furoris propriè, sed
alio quovis casu incidit. quippe & vinum mentem
inflammât, & per ebrietatem delirare cogit: præ-
terea quædam esculenta amentiam pariunt, ut man-
dragora & altercus. sed neutiquam hi inter furentes
numerandi sunt. nam repente hæc adveniunt, &
celeriter conquiescunt: furor autem stabilis ac
permanens est. furori autem nihil simile delirium
habet, quod senectæ calamitas est. est enim sen-
sus, mentis, rationisque marcor & ignavia ex re-
frigeratione proveniens: at furor ex calidâ siccaque
causâ exoritur, functionesque tumultuosas præstat.
deliramentum autem a senectute incipiens, nun-
quam per intervalla desinit, sed simul commoritur:
furor verò & intermittit, & diligenti curatione ra-
dicitus evellitur. sed intermissio non sincera est,
quando per se furor desinit, quum non congruenter
aut medelâ, aut temporis anni clementiâ curatur.
nonnullos namque qui penitus soluti morbo vide-
bantur, aut veristempus, aut error in victu, aut
ira casu aliquo proritata denuo ad furorem revo-
cavit. porro illi huic vitio facile patent qui natu-
râ sunt iracundi, acriter excandescences, ne-
gotiosi, faciles, hilares, qui jocosis puerilibus-
que delectantur. illi etiam qui contrario his sunt
ingenio, quicunque videlicet stupidi sunt, tri-
stes, tardi in discendo, in laboribus perseve-
rantes, & qui quum demum quid didicerunt,
facile oblivioni tradunt. hi & melancholia prom-
ptius capiuntur; qui & antea in furorem proci-
dunt. verum & in ætatibus quibus calor & san-
guis multus est, hi furore exagitantur, ut pube-
res, juvenes, & viri. in quibus autem calor
ex atrâ bile accenditur corporisque habitus ad a-
riditatem vergit, his in melancholiam cadere fa-
cillimum est. item victus ratio, multi cibi assum-
ptio, saturitas immodica, ebrietas, luxuria, Ve-
neris appetentia, hanc ægritudinem concitant. non-
nunquam & mulieres nisi mundetur corpus, fu-
ror infestat: quum ipsarum uteri ad virilem con-
gressum apti evaserunt. aliæ verò haud ita facile,
sed admodum acerbè in furorem aguntur. causæ ta-
les sunt: vir nimium furiosus fit, si consuetus
sanguinis exitus aut bilis aut sudoris, aliquâ de
causâ repressus est. & quibus furor voluptati est,
ridet, ludunt, saltant diu noctuque, irascun-
tur palâm, nonnunquam coronati incedunt, ac
si ex aliquo certamine victores redeant. quibus ob-
viam fiunt non sunt infesti. ita se habet hujus-
modi furoris species. alii verò ab irâ furentes, non-
nunquam sibi vestes prosciderunt, & servos in-
terfecerunt, & sibi ipsis manus attulerunt, &
obvios quosque malè habuerunt. species utique in-
finitæ sunt. nam qui ingeniosi sunt ac dociles,
astronomiam discunt sine doctore, philosophiam-
que possident a nemine traditam. poetiam quo-
que veluti a Musis infusam norunt. aliquid enim &
in

a Gâr is τὸ Henisch. b Μελεδῶν Henisch. c Γίγνεται
Henisch. d Ἐμμανί Henisch. e Ἀνάκλησιν. καὶ γὰρ &c. He-
nisch. f Λαχνεί Pet. emend. g ἡδονῶν juxta Hipp.
lib. 6. Epid. Pet. emend. h Ἀγωνικῆς Henisch. i Ut
Hercules, de quo Seneca in Tragedia ἐπώνυμῳ. Pet.
k Ut Ajax Telamonius. Pet. l Absurdam hanc sen-
tentiam, nisi rudimentum quoddam Astronomiæ in-

telligatur in eo, qui ad eam cognitionem nunquam ani-
mum adverterit: judicat Pet.

1 Nam & vinum in ebrietate ad mentis perturbatio-
nem accendit. Henisch. 2 Temerè enim orta facilius
consistunt, furor autem &c. Henisch. 3 Quibus omnium
vigor est. Henisch. 4 Nimirum Henisch. 5 Non tri-
stis est presentibus species. Henisch.

ἐν νόσοις ὁρῶνται ἢ ἀπαιδευσίῃ· πῶσι ἢ ἀπαι-
 δεύοισι, ἀχθφορίῃ, πηλοεργίῃ, τέκτονες, ἢ
 λιθοξόοι· γίνονται ἢ καὶ ἀλλόκοτοι ^a φαντασί-
 αι. ἐδεοίε γὰρ πρὸς ληκύνθων ἐκπύωσιν, καὶ ἀλλο-
 τικῶς ἐπινε, δοκέων ^b ἐαυτὸν πλύνθον ἔμεναι, ὡς
 μὴ τῷ ὕδατι λυθεῖν. μυθολογέται ἢ καὶ πόδε, τέ-
 κτων ἤδη ὅτι οἶκος μὲν, σαιόφρων ^c ἐργάτης ὡς,
 μετρησάμενος ξύλον, κόψαι, ξύσαι, ξυγγομφῶσαι, ἀρμό-
 σαι, ξυντελέσαι δόμον ^d νηφαλέως, τοῖσι ^e ἐργο-
 δότησι ὁμιλῆσαι, ξυμβῆναι, ἀμείψαι τὰ ἔργα μι-
 ατὰ δικάζει· ὁ ἢ ὅτι μὲν τὰ χωρεῖς τὰ ἔργα, ὡ-
 δε εἶχε γνώμης· ὡς ἢ ἐξίη κατὰ ἐς ἀγορῶν, ὅτι λα-
 τρὸν, ἢ πιν' ἐτέρην ἀνάγκην, πιδεῖς τὰ ὅπλα,
 πρῶτον ἔσενεν· εἶτα ἐπῆγεν ὡμῶς ἐξιών· ἐπὶ ἢ ἀπ-
 ῆλθε τῆς τε τῶν οἰκετῶν γῆς, καὶ τῆς τὰ ἔργου
 περὶ ξυμῶν, καὶ τὰ χωρεῖς, πάμπαν ἐξεμαίνειτο·
 κῆν ^f παλινδρομήσει παχὺ, αὐτὸς ἐσωφρόνεις. καὶ
 ἡδε τὰ χωρεῖς καὶ τῆς γνώμης ἢ ^g ἀμβολή· ἔχου-
 σι ἢ τὴν αἰτίαν τὰ νοσήματα, κεφαλὴ καὶ ὑ-
 ποχόνδρια, ἄλλοτε μὲν ἅμα ἀμφω δὲ ξάμνημα· ἄλ-
 λοτε ἢ ἀλλήλοισι ξυμπωρῶνται· τὸ δὲ κύρτον,
 ἐν τοῖσι σπλάγχνοις ἐστὶ ὅτι μανίη καὶ μελαγχολ-
 λή, ὅπως περ ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ πῶσι αἰσθάνονται
 τὰ πολλὰ τοῖσι φρενητικοῖς· οἶδε μὲν γὰρ ὡς πα-
 ρεόντα, καὶ τὰ μὴ παρεόντα ὁρᾷσι διήθεν ὡς πα-
 ρεόντα, καὶ τὰ μὴ φαινόμενα ἄλλα, κατ' ὅψιν
 ἰνδάλλεται· οἱ ἢ μαινόμενοι ὁρᾷσι μόνως ὡς χεῖρ
 ὁρῶν· ἢ γινώσκουσι ἢ περὶ αὐτῶν, ὡς χεῖρ γινώ-
 σκειν. ὡς ἐν μέγα ἢ τὸ κακόν, ^h δὲ κρήνηται, ὅξεις
 τὴν αἰσθησιν, ὑποπίοι, ὀργίλοι, οἷον ἐπ' αἰτή-
 πιν· δύσθυμοι μὲν ἀλόγως, οἷσι ἐς σκυθρωπὴν ἢ
 μανίη τρέπεται· οἷσι ἢ ἐς θυμηδίαν, θυμοὶ ἄλλοι
 ἢ ὡς ἀλόγως ἀγρυπνοῦν, ἀμφω ⁱ ἀλλοιώδεις τὰς
 ὁψίας, κεφαλαλγίες, ἢ πάντως γὰρ βάρος τῆς
 κεφαλῆς ξύνεσι· δῆκτοι ἢ, ἀλλὰ βεβήκισι τὴν
 γνώμην. ἐπ' ἐνίοισι γὰρ εἰσι ἰδίη, ἡχοὶ ὠτῶν, καὶ
 βόμβοι, μέχρη δὲ σαλπύγων τε καὶ αὐλῶν· ὡς
 ἐς αὐξήσιν ἢ νῆσθον γίνονται, Φυσώδεις, ἀσώ-
 δεις, βοροὶ καὶ λάβροι ἐν τῇ ἐδωδῇ. ἀγρυπνέουσι
 γὰρ ἀγρυπνίῃ ἢ βορόν· ἀπὸρ δὲ ἰχνοὶ ὡς νοσέον-
 τες· ^k μελαγχολῶντων μάλλον ὡς σαρκίη· καὶ ὡς
 πωρεοί. ὡς δὲ πῶν σπλάγχνων ἐν φλεγμασίῃ
 ἢ γερνός, τὴν ὀρεξιν ἢ τὴν θρέψιν ἀμβλύνει· ὁ-
 φθαλμοὶ καὶ οἱ, ἢ σκαρδαμύπτοντες· περὶ τὸ φθαλ-
 μῶν ἰνδάμματα κυάνεα, ἢ ^m μέλανα, οἷσιν ἐς
 μελαγχολίαν ἢ τροπή· ἐρυθρότερα δὲ ἐς μανίαν,
 καὶ φοινίκια φαντάσματα, πολλοῖσι μὲν ὡς ἀπα-
 ράπτοντες πυρὸς, καὶ ⁿ τὰρτον αὐτῶν ὡς ἀπὸ
 σκηπῆς λαμβάνει· μετξέτεροι δὲ καὶ ἐνέρυθροι καὶ
 ὡς φαίμοι ὁφθαλμοί. ὅτι κερυφῆς δὲ τὰ κακὰ
 ὀνειρώτῃσι· ἀφροδισίων δὲ ἀρετῶν ὅτι θυμῇ,
 ἀπὸρ δὲ ἐς τὸ ἀμφοδον ^p αἰδῶς ἢ ὅκνον
 ὁμιλίας· νῆσθον ἢ καὶ ὅτι πηλὴ ἐς ὀργὴν ἐ-
 κρηπιδέντες, ἐς τὸ πᾶν ἐκμαίνονται. ^q τὸν-
 τεύθεν ἄλλοι ἄλλῃ μαίνεται· οἱ μὲν γὰρ ἔχου-
 σι

^a De mirandis insanientium imaginibus vid. Galen. lib. 3. de loc. affect. Cap. 6. & Andr. Laurentii lib. de cur. Melancholic. Petit. ^b Ἐαυτοῦ Henisch. rep. in MS. ^c Ἀργάτης Henisch. ^d Νηφελίως Henisch. ^e Ἐργοδοτίσιν Henisch. rep. in MS. ^f Παλινδρομείση Henisch. ^g Ἀμβολή Henisch. Συμβολή conjunctio Petit. emend. ^h Ἐυκίνητοι facile mobiles. pro- ni ad motum Petit. emend. ⁱ Fortè Aretæus scripserat Ἰκωδῶν ut passim apud Hipp. Petit. ^k Μελαγχολῶντων Henisch. ^l Ὑποχον Henisch. ^m Μέλανα Henisch. ⁿ Τάρτον Henisch. rep. in MS. ^o Ὑφομοί Henisch. ^p Αἰδῶν Henisch. Goupyl. & Petit. repp. in MS. αἰδῶς (ἢ)

A in morbis emolumentum præbet docilitas. rudes au-
 tem atque indocti homines hoc malo circumven-
 ti, gravia pondera ferunt: figulinam exercent aut
 fabrillem, aut lapides coelant. præterea & ¹ mon-
 strofa quædam cogitant. timebat enim quispiam ne
 vasa olearia prociderent: alius non bibebat, se la-
 terem esse existimans, ne humore dissolveretur
 pertimescens. id etiam fama divulgat: carpentarius
 quidam olim fuit, qui ² domi prudens operator e-
 rat, ligna bene metiebatur, scindebat, compla-
 nabat, clavis jungebat aptabatque: in domo ex-
 truenda sobrius, cum exactoribus operum versa-
 batur, paciscebatur, pro laboribus justam merce-
 dem poscebat. porro iste in loco ubi arte suâ funge-
 batur, mente constabat: at si in forum quandoque
 discederet, ad balneum, aut ad aliud quippiam ne-
 cessarium, instrumenta deponens, primo suspira-
 bat, deinde egrediens humeros constringebat: post-
 ea quum e fervorum, fabricæ, locique illius con-
 spectu abiisset, tum penitus insaniebat, & furore
 rapiebatur. quod si ad eundem locum celeriter re-
 currisset, iterum ad se redibat. ³ hæc erat inter
 locum illum & viri mentem cognatio. causa mor-
 bi hujus in capite præcordiisque continetur: modò
 utroque membro pariter laborare incipiente, mo-
 dò altero alterum invicem lædente. verum præci-
 pua furoris & melancholiæ sedes viscera sunt:
 quemadmodum caput & sensus in phreniticis ⁴ ple-
 rumque laborant, in quibus vis sensoria oblata est,
 & quæ non adsunt, tanquam jam præsentia conspi-
 ciunt: & aliis non conspicua, ipsorum sese oculis
 repræsentant. at furentes, tantummodo vident quæ
 videre oportet: sed de illis non sentiunt, ut sentien-
 dum est. itaque si magnum est malum, promptiore
 ingenio sunt. sensibus acutiores fiunt, suspiciosi sunt,
 iracundi nullâ de causa, moerentes præter ratio-
 nem, quum in severum & tetricum furor vertitur:
 quum verò ad animi hilaritatem inclinât, læti & ala-
 cres fiunt: prius dicti sine lædente causâ vigilant:
 D utrisque visio depravata est: capitis dolor aut saltem
 gravitas comitatur: auditu prompti sunt, mente
 tardissimi. in quibusdam sanè peculiariter sonant
 aures, & bombis adeo perstrepunt, ut tubarum
 fistularumque voces audire sese existiment: idque
 fit, quum morbus incrementum accepit. multo
 vento in flantur, ⁵ anxii sunt, in sumendo cibo vora-
 ces atque avidi. vigilant enim, & vigilia famem sus-
 citat. verum neque, ut ægri solent, emaciantur: sed
 magis peculiaris melancholicis corpulentia est: item
 pallore quodam suffunduntur. si quod autem visce-
 rum phlegmone invaserit, tunc appetentia nutri-
 catione hebetatur. oculi cavi fiunt, non conniven-
 tes: ob quos cæruleæ atræque imagines sese obji-
 ciunt, si ad melancholiam affectus vergit: sed rubi-
 cundiora & punicea visa sunt: si ad furorem inclinât.
 plerisque etiam tanquam fulgurans ignis apparet,
 pavorque eos veluti instantis fulminis occupat: non-
 nullis verò & rubent oculi & sanguine suffusi sunt.
 in summo ægritudinis impetu variis secundum
 quietem visis perturbantur, immoderatèque vene-
 rem concupiscunt: ⁶ neque eos etiam in publico
 ventrem exonerare pudet. ad mutua & familiaria
 colloquia pigri sunt: commonefacti & increpiti ad
 iram excitantur, atque furore penitus insanunt.
 exinde alius alio modo furit. ⁷ quidam immensum

F ὅκνον Henisch. Sed Lectionem nostri Codicis. rectam
 censet Petit. q τὸν τεύθεν Henisch.

¹ Visa quædam aliena ipsis gignuntur. Henisch. ² Qui cum domi esset. Henisch. ³ Et tantum mentis habebat. quantum locus protendebatur. Henisch. Inepta est hæc versio. Petit. ⁴ Magna ex parte. Henisch. ⁵ Fastidiosi Henisch. ⁶ Effrenatus est ad libidinem impetus, ut ne in propatulo quidem verecundia sit aut cunctatio complexus. ad mutua &c. Henisch. Nec eos pudor, aut metus retinet quo minus propalam coëant. Petit. emend. ⁷ Quidam effrenatè cursu rapiuntur, ignari- que eodem revertuntur. Henisch.

ἀχέτως, ὅτε ὅπως εἰδότες ἐς ταυτὰ^a παλιν-
δρομέουσι· οἱ δ' ἐς δὴρὸν τοῖσι πέλας ἀφικνέονται·
ἄλλοι δ' αὖ βοῶσι ὀλοφύρομενοι ἀρπαγὴν, ἢ
βίβω. οἱ δὲ Φυγανθρωπώεσσι ἐς ἐρημίαν, σφί-
σι αὐτέοισι ὁμιλέοντες· ὡς δὲ ἐπ' αἰεσιν ἤκοιεν
ἔκαστος, νωθροὶ, ἥσυχοι, ἐπίλυτοι. ἐς ὅπ-
ιστον γὰρ τῆς νέσου ἀφικνεόμενοι, ἀχθάνται τῇ
ζυμφορῇ.

ΜΑΝΙΗΣ ΕΪΔΟΣ ἑΤΕΡΟΝ.

Τέμνονται πινες τὰ μέλεα, θεοῖς ἰδίῳις ὡς
ἀπαίτῃσι χαρίζομενοι ὁσεὶ φαντασίῃ· καὶ
ἐστὶ τῆς ὑπολήψεως ἡ μανίη μένον, τὰ δ' ἄλ-
λα σωφρονέουσι. ἐγείρονται δὲ αὐτῶ καὶ θυ-
μηδὴ, ἢ μέθῃ, τῶν παρεόντων πρὸς τὴν ἐν-
θεῖαν ἢ δὲ ἡ μανίη· κῆν δὲ πομένωσι, ὄθυμοι,
ἀκηδέες, ὡς τελεσθέντες τῷ θεῷ, ἀχθοὶ δὲ
καὶ ἰσχυροὶ, καὶ ἐς μακρὸν ἀσθενέες πόνους τῶν
τρωμάτων.

ΚΕΦΑΛΗ Ζ.

Περὶ Παραλύσεως.

Ἀποπληξίη, πῶσπληξίη, πάρεσις, πῶσπ-
λυσις, ἀπῶσπ τῷ γένει τῶν τῶν. ἢ γὰρ κινή-
σι, ἢ ἀφῆς, ἢ ἀμφοῖν ἐστὶ ἐκλειψις, κοτὲ
καὶ γνώμης, κοτὲ καὶ τῆς αἰσθήσεως. ἀλλ' ἀ-
ποπληξίη μὲν ὅλα τὰ σκηνέου, καὶ τῆς αἰ-
σθησιῶς τε καὶ γνώμης καὶ κινήσεως ἐστὶ πῶσπλυσις.
παραρῆν δὲ ἀποπληξίῳ λῦσι, ἰσχυρῶ μὲν,
αἰδύνατον. αἰδύνη δὲ, ὅτι ῥῆιδιον· πῶσπληξίη δὲ,
πάρεσις μὲν ἀφῆς καὶ κινήσεως, ἀλλὰ μέρεος,
ἢ χειρὸς, ἢ σκέλεος· πῶσπλυσις δὲ, ὡς ἐπίπαν,
κινήσεως μένον, ἐνεργείας τε πάρεσις· ὡς δὲ
ἀφῆ ἐκλειψῇ μένη κοτὲ σπάνιον δὲ τὸ ποιόν-
δε. αἰσθησιῶς μᾶλλον, ἢ πάρεσις κινησκειται
ὡς δὲ ἀποπληξίῳ ὁ Ἱπποκράτης εἶπεν σκέλει τὸ
κατ' ἴξιν, ὡς νεκρῶδες, τὸ ἀχρεῖον καὶ τὸ ἀν-
αλγές θάλα φράσαι· ὁ γὰρ ὅτι τῷ ζύμπαντι ἀπο-
πληξίῳ ἐστὶ ἰσχυρὴ, πόδε ἐν τῷ σκέλει πῶσπλη-
ξίῳ φράζει· κύστι δὲ ἔρων χέσι· ἢ ἀκρα-
σίης, πάρεσις τὸ κύριον· βλεφάρων δὲ καὶ μή-
λων καὶ μυῶν τὸ ἐν γνάθῃ καὶ γένει· ὅτι θά-
πρεα πῶσπληξίῳ, ἢ ὡς ὅτι ἰσχυρῶ ἀφῆρε-
φῆται, κυνικὸς σπασμὸς ἢ κλησις· ἐκλυσιν δὲ
γενάτων καὶ αἰσθησιῶν· πῶσπληξίῳ νάρκω καὶ
ἀψυξίῳ καὶ κατὰ πῶσπ, λυποθυμίῳ καλέομεν.
παρείεται ὡν, ἄλλοτε μὲν μέρεα κατ' ἐν, ὁφρὺς
μένη, ἢ δάκτυλῳ, ἢ ἐπὶ μέσῳ, χεῖρ, σκέ-
λῳ· ἄλλοτε δὲ ὅμῃ πῶσπληξίῳ καὶ πῶτε δεξιὰ
μένον, ἢ δεξιέρῃ, ἢ ἰδίῳ, καὶ ἰδίῳ ζύμπαντι,
ἐπὶ ἀκρίβει ἢ ἥσων, ὅτι πῶσπληξίῳ μένον καὶ
ὁμῶνύμα, καὶ ὁμόζυγα, ὁφθαλμοὶ, χεῖρες, σκέ-
λῳ· ἀλλὰ καὶ πῶσπληξίῳ, ῥίς, ὅτι ἐστὶ ἴσων,
καὶ γλῶσσα μέσφῃ τὸ ὀρίων ὅτι μέσφ, καὶ παρὰ ὀ-
μιον ἐν, καὶ ἰσχυρὸς, καὶ κατὰ πῶσπ ἐς ἡμῖν.
δοκέω δὲ ἐγὼ κοτὲ, καὶ σπασμὸν, καὶ πῶσπληξίῳ,
καὶ κύστιν, καὶ τὸ πῶσπληξίῳ ἐν πῶσπληξίῳ τῆς δρ-
χῆς τῶν πῶσπληξίῳ· ἀλλὰ τὰ μὲν μέλεα τὰ
ἐν-

A spatium decurrunt, & quo perventuri sint nescien-
tes, eodem unde discesserant, cursu feruntur:
alii per longum iter eos quibus fortè occurrerint
comitantur. item nonnulli vociferantur, latroci-
nium, aut vim illatam querentes: alii ab hominum
conspectu in solitudines fugiunt, secumque tan-
tummodo versantur. quum verò jam inclinatus est
morbus, stupidi, quieti, mœstique sunt. in notitiam
enim morbi venientes, suâ calamitate miseriaque
tristantur.

Alia Furoris species

B reperitur, quâ laborantes propria membra dilace-
rant, piâ cogitatione Diis suis tanquam id postulan-
tibus gratificantes. id furoris genus a persuasione
quadam duntaxat proficiscitur. in cæteris hi tempe-
rantes modestique sunt. excitantur autem tibiæ can-
tu, aliove animi oblectamento, aut temulentia,
aut præsentium hortatu. Deorum afflatu hic furor
provenit, qui quum remittitur, hilares sunt & cu-
ris vacui, tanquam Diis initiati. præterea decolo-
res & macie affecti sunt, diuque ex vulnorum do-
loribus infirmum eorum corpus est.

CAPUT SEPTIMUM.

De Nervorum resolutione.

C A poplexia, paraplegia, paresis, paralysis,
omnia genere eadem sunt. aut enim motio-
nis, aut tactus, aut utriusque defectus est: inter-
dum & mentis, interdum & reliquorum sensuum.
sed apoplexia, totius quidem corporis & sensus
& mentis & motionis resolutio est. proinde apo-
plexiam fortem solvere nulla facultas potest: de-
bilem verò tollere non facile est. paraplegia est
tactus motusque remissio, sed in membro uno,
ut puta manu crurève: paralysis autem, motus
tantum ferè est actionisque defectio. quod si non-
nunquam solus tactus deficiat (rarò autem id eve-
nit) potius ἀναισθησία id est sensus abolitio quàm
πάρσις id est defectio nominatur. at si Hippocra-
tes apoplecton, id est attonitum, crus secundum
rectum dicat, illud tanquam mortuo simile, in-
utile & insanabile vult significare. quod enim in
toto corpore est vehemens apoplexia, illud in
crure paraplegiam vocat. urinæ autem in ve-
fica aut suppressio, aut retinendi impotentia, pare-
sis propriè est. palpebrarum vero & malarum mu-
sculorumque in maxillis, & genæ in alterutram
partem diductio, si per convulsionem torquean-
tur, canina convulsio nominatur. genuum resolu-
tionem sensusque per aliquantum temporis stupo-
rem, & exanimationem, & casum, Lipothymiam
id est animæ deliquium vocitamus. verum nonnun-
quam membra singulatim resolvuntur: superci-
lium, exempli gratia, solum, aut digitus: aut
majora etiam, ut manus, crurève: nonnunquam si-
mul plura: & aliàs dextra tantum, aliàs sinistra,
aut unum post aliud omnia resolvuntur exquisitè
aut debilitèr. neque tantum quæ distantia sunt, &
quæ eodem censentur nomine, conjugataque sunt,
ut oculi, manus, crura: verum etiam conjuncta,
cognatæque, ut nares usque ad medium & lingua
usque ad fines, qui in ipsa media positi sunt: una
tonfilla & isthmus, ipsaque gula dimidia resolvitur.
ego sane stomachum etiam, & intestina & vesicam,
oblongumque intestinum usque ad principium, id
est anum, idem vitium pati existimo. sed interiora
E mem-

^a Παλινδρομέουσι Henisch. ^b Αφῆς Henisch. ^c Σπασμ-
τῶ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^d Verba sunt
Hipp. Lib. 2. Aph. 42. Petit. ^e Αφῆ Henisch. ^f Δι (τῶ)
τοῖνδ Henisch. ^g Απληξί Henisch. ^h ἢ Henisch. ⁱ Σπασ-
μῶν Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^k Πρὸς πῶσπ Hen-
isch. & Goupyl. repp. in MS. ^l Αψυξίαν Petit. emend.

^m ὅμῃ Henisch. rep. in MS. ⁿ Απρὸς ὅμῃ Henisch. rep. in
MS. ^o Ἐς τὸ ἴσον Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^p Μί-
ρη Henisch.

ⁱ Alii longo intervallo se ad suos recipiunt. He-
nisch.

ἐν τῷ ἐλκεῶν, νεύει κρυπτὰ καὶ ἀφανέα· ἡμιτε-
λέες δὲ καὶ αἱ ἐνέργειαι· τῇδε μοι δοκεῖ καὶ ἡμιπα-
θεῖα ἐμῶν τὰ μέρεα διχῇ ὑπὸ τῆς νύκτος πτρυμεί-
να. πῶς μὲν τοῦ περὶ τὸ πρῆγμα, διδάγμα διαφο-
ρῆς δυνάμιος τε καὶ κρείστος πρὸς δριστερά δεξιόσι.
ἴση μὲν γὰρ καὶ ἡ πρὸς ἴσους αἰτίη· ζυγαὶ δὲ ἀμ-
φοῖν τῶν παθῶν αἱ παρὰ φύσιν, ἥντε ψύξις, ἥντε
ἀπεψία, ἀλλὰ ἀμφω παθεῖν οὐκ ἴσται αἱ. ἰσότη-
τος δὲ ἡ φύσις, ὡς ἐν ἰσότητι τῶν τῶν δὲ ἐν αἰ-
σίοις, ἀδύνατον. ὡς μὲν δὲ τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν πε-
ρὶ τὴν δέξιν, ὁμοῖον πὶ τῶν νωτιαίων μυελῶν ἢ μὲν γὰρ
τὰ ὁμῶνυμα, καὶ ζυγαφεία^a ὁραλύνεται, δε-
ξιά δὲ πρὸς δεξιόσι, καὶ ἐπὶ δριστεροῖσι λαλά. ὡς δὲ
κατὰ τὴν κεφαλὴν, πρὸς μὲν τοῖσι δεξιόσι, τὰ
λαλά ὁραλύνεται, δεξιά δὲ ἐπὶ δριστεροῖσι. αἰτίη
δὲ τῶν δέξιν τῶν νεύρων ἢ ἐπαλλαγὴ. ἢ γὰρ κατ'
^b ἴσιν τὰ δεξιά πρὸς δεξιά ὁδοιπορεῖ, μέσφι^c πε-
ρατῶνται, ἀλλ' ἐμφύτω τῇ δέξιν, ἕκαστοι εὐθὺς ἐπὶ
ἐκείνα φοιτῇ, ἀλλήλοισι ἐπαλλαξάμενα εἰς^d χλα-
σμόν^e σχήματι^f ἀθρόον δὲ εἰρηδῶν, ἢ εἴτε ζύμ-
παντα ὁμοῦ, εἴτε μέρεα παρείεται, ἢ ζυγαμφο-
τέρων νεύρα δὲ ἄλλοτε μὲν τὰ ἀπὸ κεφαλῆς πάχυνται.
τῶς μὲν τοῖσι εἰς αἰαίοθησιν τρέπονται, ὡς ἐπὶ
εἰπεῖν, ἢ κατὰ ῥηίδως εἰς ἀκίνησιν ἐξ^g αὐ-
τέων ῥέπει τῶς. καὶ μὲν τοῖσι κινδύμοις ζυμπα-
θήσιν, πάχυνται καὶ τῶς μικρῶν ἀκίνησιν. ἴσιν γὰρ
καὶ τῶν κινήσιν ἐξ αὐτέων, εἰ καὶ πρὸς ἡσὸν φύ-
σιν ἄλλοτε δὲ τὰ ἀπὸ μυῶν εἰς μυῶν^h περαισάμενα,
τῶς τὸⁱ κύρσι^j τῆς κινήσιν ἴσιν, καὶ τοῖσι ἀπὸ
τῆς κεφαλῆς περὶ τοῖσι. καὶ γὰρ αὐτὰ^k αὐτὰ ἐκεί-
νων τὸ πλεῖστον τῆς κινήσιν ἴσιν. ἴσιν δὲ καὶ ἐξ
ἐωυτέων καὶ ἐλάττω. τῶς μὲν τοῖσι ἀκίνησιν πάχυνται
μᾶλλον σπᾶνιον δὲ εἰ κατὰ ἐξ ἐωυτέων εἰς αἰαίοθη-
σιν τρέπονται, δοκεῖ καὶ μὴ εἰς τὸ πάμπαν.
ὡς δὲ ζύνδεσμός τις νεύρων λυθῇ τῶν ἐξ ὁσέων
πεφυκῶν τινος, καὶ^l κραινόντων εἰς ὁσέα,
ἢ^m ῥαγνέτω, ἀκρατέα τὰ μέρεα καὶ πρὸς τὸ
μῶν, οὐκ αἰαίοθησιν γίνεσθαι. εἶδεα δὲ ὁρα-
πληκτικὰ τῶς, ἄλλοτε μὲν εἰς ἐκτῶσιν λελυ-
ται τὰ μέρεα, ἢ δὲ παλινδρομέει εἰς κάμψιν, εὐ-
τεⁿ μήκιστε κῶλα φαίνεται. ἄλλοτε δὲ κῶλα
γίνεσθαι, ἢ δὲ εἰς μήκην ἀπτείνεσθαι εἰ δὲ ἐκ-
ταύσιν βιάται, ὅπως^o ζύλα ἱκανὰ κατα-
ξέων τὰ^p μέρεα, βραχυτέρεα ἐωυτέων γί-
νεσθαι. τῶς πάχυνται ἀμφω τὰ εἶδεα, καὶ ἢ
ἐν τοῖσι ὀφθαλμοῖσι^q παρθέτω. καὶ γὰρ ἐκχέεται
πολλὸν εἰς μέγεθος, εὐτε πλατυκροῖν ὀνομάζομεν.
ἀτὰρ^r ἢ δὲ ζυνάγεται εἰς μικρόν ἢ κούρη, εὐτε
φθίσιν ὡς ἢ δὲ μωδρίσιν ἐγὼ κικλήσκω. ἀλλὰ
καὶ κύστις παρείεται, πρὸς τοῖσι ἰδίοισι ἐργοῖσι.
ἢ γὰρ εἰς ἐκτῶσιν λύνεται, ἢ ἀκρατὶ τὰ ὅρα ἐκ-
χέει, ἢ ζυνειλέεται εἰς ἐωυτέων, εὐτε ὅταν πλη-
θῇ ὅρα ἢ δὲ δίσιν αἰτίαι δὲ παρῶσι^s μὲν ἐξ
ἀρχόντων δὲ πρῶτα, πληγῇ, ψύξι, ἀπεψία,
λαγνεί, οἰνοφλυγία. ἀτὰρ καὶ^t ψυχῆς ἀκρατέα
πά-

A membra resoluta latent, obscuraque sunt: imper-
fectæ verò sunt ac dimidiatæ eorum functiones. pro-
inde mihi & membra dimidia pati videntur, in duas
partes a morbo diducta. hæc res nimirum documen-
to est, quo dextræ partis facultas & natura a fini-
stræ partis natura & facultate differat. quippe¹ ac-
cidens causa æqualis est, & utrique communes
morbi occasiones, five frigiditas sit, five cruditas:
sed utraque haud æque pati idonea est. natura verò
æque valens est, ubi subjecta sunt æque valentia:
idem autem inæqualibus inesse nullo modo potest.
igitur si infra caput aliquod principium affectum sit,
qualis medullæ dorsi membrana est, quæ nominis
ejusdem sunt & contigua, dextra in dextris, & in
sinistris læva resolvuntur. verum si caput primò in
dextra patitur, sinistra: si in læva, dextra nervo-
rum resolutione laborant. hoc ideo evenit quod ner-
vorum initia permutata sunt. neque enim dextri
nervi in dextras partes secundum rectum usque ad
extremum progrediuntur: sed ab initio enati, pro-
tinus ad oppositos transeunt, se invicem permutan-
tes in figuram dictam² χασμὸν id est quæ representat
hanc literam X utque semel dicam, five omne si-
mul corpus resolutionem nervorum patitur, five
aliqua membra, five ab alterutra, five ab utraque
parte, nervi de capite fluentes alia ratione patiun-
tur. nam sensu quidem (ut paucis dicam) hi privan-
tur, non admodum autem facillè ex se motum amit-
tunt. quod si per communionem cum iis qui mo-
ventur aliquid vitii contraxerint, paulum & ipsi
motus perdiderint. nam & per se ipsi motum, ta-
met si minorem, naturaliter possident. nervi enim a
musculis ad musculos transeuntes motionis princi-
pium obtinent, & iis, qui a capite manant, im-
pertunt. nervi enim capitis ab illis plurimum mo-
tus participant: tamen ex se quoque (licet mino-
rem) vim movendi habent. atque hi nimirum in mo-
tu noxam magis patiuntur. raro autem usu venit, ut
per se jacturam sensus faciant: neque tunc ex toto
eam facere videntur. at si qua copula nervorum ab
offe quoque enatorum, & ad ossa pertinentium, so-
luta aut rupta sit, tum membra proprio situ non
continentur. luxantur, locoque dimoventur: non
tamen sensu privantur. hæc sunt autem paraplegiæ
species. quandoque enim membra resoluta in lon-
gum porriguntur: neque, quando extrema longif-
sima apparent, iterum possunt recurvari: nonnun-
quam in orbem flectuntur, neque in longum exten-
duntur: si quis autem ea, ceu ligna, ² adaptans &
poliens, violenter protrahere nititur beviora ea se
ipsis inveniet. utrumque id vitium & in oculis pu-
pilla sustinet. aut enim in amplitudinem magnam
diffunditur. (idque πλατυκροῖν, id est pupillæ ampli-
ficationem, appellamus) aut hæc eadem in angustum
contrahitur: idque phthisis, aut etiam μωδρίασις a no-
bis dicitur. vesica etiam in suis obeundis muneribus
depravatur, & πᾶσι³ quam vocant, patitur. aut enim
per extensionem resolvitur, quum retinendi impo-
tens lotium effundit; aut in se ipsam convolvitur,
quum urinæ plena reddere nihil potest. morbi hujus,
pareisis videlicet, causæ prægredientes sex nume-
rantur, vulnus, percussio, refrigeratio, cruditas,
venus, vinolentia. cæterum & animi immodicæ per-

^a Καλίστα Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^b Κατ'
ἴσιν Henisch. ^c Περὶ τῶν τε Henisch. &
Goupyl. repp. in MS. ^d Εἰς χλασμόν Henisch. & Goupyl.
repp. in MS. ^e Σχήματι Henisch. rep. in MS. ^f ἢ Hen-
isch. rep. in MS. ^g ὁμοῦ Henisch. ^h Παρῶσι Hen-
isch. rep. in MS. ⁱ Μῶν Henisch. rep. in MS. ^k Ἐπ'
Henisch. rep. in MS. ^l Κραινόντων Henisch. & Goupyl.
repp. in MS. ^m Τραυδίντω ἢ ῥαγνέτω Petit. emend.
ⁿ Μείκιστε Henisch. ^o Βεῖλα ἱκανὰ vel quod minus remotum
est, ἰλκυσμάτω, id est, tracta; Petit. emend. ^p Μέρεα
Henisch. ^q Παρθέτω, quod virginem significat Aretæus
usus est, pro κούρη, quod Græci pupillam & puellam
appellant: quod in ea parte oculi contra intuentium ima-

F go apparet, ceu pupæ, hoc est parvulæ virginis. non-
nulli tamen πᾶρθενον five κορῶν pupillam dici putant
ab immaculatâ ejus partis oculi puritate. Petit. ^r ἢ δὲ
Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^s Ψυχῆ Henisch. rep.
in MS.

¹ Affidens Henisch. ² Inconsulte hæc vertit Junius.
putavit κατὰξέων compositum ex præpositione, & ξέω,
quod radere & polire significat: cum sit compositum
ex ἄγω. pro ἄγω dicunt Æoles ἄξω & κατὰξω pro κατὰ-
γω formantes a futuro. Iones verò per dialysin, κατὰ-
ξέω. κατὰξέων idem valet hoc loco, quod deducens mem-
bra in longitudinem, & de lana propriè dicitur.

πάθη, ἐκπληξίαι, φόβοι, δυσθυμίας· ἀπὸρ καὶ
 παιδίοισι δαίματα. παρέλυσεν καὶ χάσμα ἀδόκη-
 τον καὶ μέγα, καὶ γέλωτος ἀσθενος^a μέχρι θανάτου. ἀλ-
 λά περὶ μὲν, ^b δὲ καὶ πρώτη, ^c ὑστέρη δὲ καὶ κα-
 εῖν ψύξις ἐμφύτης θερμῆς. ὅτι ὑγρότητι, ἢ ξη-
 ρότητι πάσχει ἡδε, καὶ δυσαισθησίας τῆς ἐτέρας πά-
 σχει μᾶλλον· ἀπὸρ καὶ ὅτι τρώματι, καὶ δια-
 κοπῇ νόσῳ, ^d ἀναλγῆς. ἡλικίῃ, γέροντες,
 καὶ οἷδε δυσαισθητές· παιδίοισι δὲ διανάκλη-
 ποι ὥρη χειμῶν, ἔαρ δεύτερον, ἔπειτα με-
 τώπωρον, θερμὸν ἢ κίσι· ἔξαις, οἱ παχέες καὶ φύσιν,
 ὑγροὶ, δερκοί, ζωώδεις. τελεωθέντα μὲν ἐν ταῖς
 πάθεσιν, ἐκδηλὰ ἀκίνησι, καὶ ἀνααιδήσι θερμῶν
 τε καὶ ψυχρῶν, ἀπὸρ καὶ πλμῶν καὶ κνησμῶν,
 καὶ ψαυσίων. πάντιον εὐτε τοῖσι ταῖς πέρασιν ἀλ-
 γῆς, ἀλλὰ ἐς ἀνάκλησιν καὶ κακίων ἢ δοπο-
 νίῃ. γίνεσθαι μὲν ἐν ἐξαπίνης· ὡς δὲ κοτε
 καὶ δερκῶς ἴσχη ὀπμήκεας, βάρθ, δυσ-
 κίνησι, νάρκη, ψύξις αἰσθησις, ἄλλο-
 τε θάλπει ὑπερβολή, ὑπνοὶ σμικροί, φαν-
 τασίαι μέζονες, ὅτε ἀθρόον παρελύθησαν· ἐ-
 πὶ δὲ κυνικῶν πασμοῶν, ἀπᾶντα μὲν ταῖς τῶν
 πασμοῶν μέρεσιν ἀπᾶντα καὶ κάρτα ξύνητες, ὅτι
 δεξιά δὲ ^e πᾶσι, καὶ ἐς δερκῶς ταῖς δεξιάς
 φοιτῇ, εὐτε καὶ τῆς γένους ἐντα ἢ ἐντα ὅτι
 πολλὸν ἢ ὀδονογῶν, ὅπως ἐξ ἑδρῆς κινουμένης
 τῆς γνάθος. καὶ γὰρ καὶ τοῖσι κοτε ἐξέβη τὸ ἄρ-
 θρον, εὐτε μέγα ^f χανόντων ὅτι τὸ ^g ἑτε-
 ρον ἢ γένους παρήχθη· ^h ἰλῶσις τῶν ὀφθαλμῶν τῶν
 σιναρῶν ⁱ μήλα, ξυῶ τῇ ^k ὑποκοίλῃ παλμός·
^l πάλλαται δὲ καὶ τὸ αἶμα βλέφαρον, ἄλλοτε
 μὲν ξυῶ τῶν ὀφθαλμῶν, ἄλλοτε δὲ ^m μένον· ⁿ ξυ-
 τίνεται δὲ καὶ ταῖς χεῖρας ἰδίῃ ἐκάτερον· ἄλ-
 λοτε δὲ ἀμφὶ ξυμπέσονται παφλάζει. ἐπὶ δὲ οἷς
 μέμυκε κάρτα, ^o ἀθρόον δὲ ἴσεται, καὶ τὸν
 ξύνητα πῦσμον ψοφέει. ἀπᾶντα καὶ γλῶσσα, καὶ
 γὰρ ἡδε μὲν ἐπὶ ^p καὶ νόσῳ· ὅτε πρὸς τὸν ἄ-
 ρθρον ἐς πλάτῳ ὅλη ἢ ξυμφυσις ἀθρόον ^q ἀ-
 φήλατο, καὶ κλόνει πάταγον ἐποίησε· ἀπᾶντα
 δὲ καὶ ^r κίων, καὶ εἰ μὲν τὸ σῶμα συνάγῃ ^s ταῦδο-
 θεν, ἀδόκητῳ ὁ πάταγος· ^t ὡς δὲ διασπῆ-
 σι τὸ σῶμα, ^u ὅψαι πλὴν κινίδια, ἄλλοτε μὲν
 παρσφομύλῃ ἐς πλάτος τῶν ἔρανῶν, ἄλλοτε
 δὲ δοποπαλλομύλῃ βίῃ ὡκέως σωλῶνι ὁμοίως,
 εὐτε καὶ ^x ἡδε παταγεῖ. ἀπᾶντα δὲ τοῖς ξυῶσι
 τοῖσι κυνικοῖσι πασμοῖσι. δοκέει γὰρ τοῖσι θεωμέ-
 νοισι ταῖς ^y ἀπᾶντα, πλὴν νόσον ἴσχειν. τῇ γὰρ ^z
 περὶ τῶν καὶ τῇ χροίῃ, καὶ τῶν τῶν ὀφθαλμῶν μέ-
 ζονι, ὑγρὰ ταῖς σιναρῶν φαίνεται. ἐλέγχεται ἢ καὶ
 ἐς γέλωτι καὶ ^a λαλίῃ, καὶ ^b κατὰ μύσιν· ταῖς
 μύσιν σιναρῶν, ἀπᾶντα πᾶντα πατάγω, χεῖρ
 αἰμειδῆς, ἀκίνητον ὡς λαλῇ, βλέφαρον ὅσον ἐ-
 πίτροχον, ὀφθαλμός ἀπηνής, ἀναίσθητῳ ἢ
^c ἀφῇ· ταῖς ὑγρὰ λαλεῖ, κατὰ μύσιν, αἰσθα-
 νεται, γελᾷ.

ΚΕΦ Α-

^a Hujusmodi mortis exempla vid. apud Valer. Ma-
 ximum lib. 9. cap. 12. Plinium lib. 7. cap. 53. & alios.
 Petit. ^b Græci παρκαταρκεπῶν appellant. causa evidens
 Celso & Plinio nuncupatur. Cælio Aurel. antecedens
 vocatur. Petit. ^c Τὸ συνεκτικὸν αἶμα, conjunctam, con-
 tinentem causam Galen. vocat. Petit. ^d Ἀναλγῆς He-
 nisch. ^e Τὰ ἀρτερεῖα Henisch. ^f Χανόντων Henisch. ^g Ἐν-
 τερον Henisch. rep. in MS. ^h Ἰλῶσις Petit. emend. ⁱ Μό-
 λη Henisch. rep. in MS. ^k Ὑποκοίλῃ Henisch. hic Petit.
 emend. ^l Παλαίνται Henisch. & Goupyl. repp. in MS.
 m Μόνον Henisch. ⁿ Συντείνεται ἢ καὶ χεῖρα Henisch. ^o Ἀθρόον

A perturbatione, ut repente incussi pavores, timo-
 res, animi consternatio & moeror. præterea & in
 pueris terrores: interdum inopinatum atque ingens
 gaudium, item risus usque ad mortem implacabi-
 lis, nervos resolvere consueverunt. hæc utique mor-
 bi prima initia sunt: sed ultima atque potissima cau-
 sa est ingentis caliditatis refrigeratio, quando ab
 humiditate aut siccitate injuriam patitur. ab hac
 verò magis quàm ab illâ sanatu difficilis læsio est:
 nec non & a vulnere nervique intercissione malum
 insanabile provenit. quantum ad ætates attinet, se-
 nes & ipsi curationem vix recipiunt: pueri facili
 ad sanitatem redeunt. inter anni tempora hyems
 hanc ægritudinem gignit præcipuè, secundò verò,
 tertio autumnus, æstas omnium minimè. habitus
 corporis, pingues natura, humidi, desides, bellui-
 ni hoc vitio facili corripuntur. affectus hi jam per-
 fecti talibus signis deprehenduntur, immobilitate,
 sensu sopito, qui neque calidum neque frigidum,
 neque vellicantes, aut scalpentes, aut aliter contin-
 gentes, percipiat. raro evenit ut istis extremitates
 doleant: verum sanitati recuperandæ indolentia non
 leviter prodest. porro morbus hic repente invade-
 re solet. nonnunquam tamen etiam prælonga habet
 initia, gravitatem, motum difficilem, torporem,
 frigoris sensum, aliàs caloris excessum, somnos bre-
 ves, cogitationes sive apparitiones vehementiores:
 atque tunc subito resoluti sunt. nempe in canino
 πασμοῖ id est nervorum convulsione omnes faciei par-
 tes πασμοῖ id est convelli, non magnopere usitatum est:
 sed ad dexterâs partes lævæ ad lævas dextrâs ferun-
 tur: quando buccæ atque os huc aut illuc, tan-
 quam ex sede propriâ discedente maxilla, longius
 detorquentur. etenim quibusdam nonnunquam ar-
 ticulus luxatus est, quum valde hiantibus maxilla
 ad inferiora delapsa fuit. in læsa mala, oculi inversio
 & strabositas, ut ita dicam fit: in palpebra inferiore
 palpitatio. palpitât & superior, aliàs quidem cum o-
 culo, aliàs verò sola. contenduntur & labia, seorsum
 alterutrum, nonnunquam verò & ambo collapsa
 balbutiunt: quibusdam & exactè occluduntur; post-
 ea repente ac latè dehiscunt, & solitum sputum cum
 strepitu ejiciunt. convellitur & lingua, siquidem &
 ipsa musculus est & nervi: quando ad palatum secun-
 dum latitudinem tota cohærens, subito sese remo-
 vit, & concussionis sonum reddidit. convellitur &
 columella. ac si os quæ interius sunt in unum cogat,
 inopinatus sonus redditur: si verò dehiscat, colu-
 mellam intueberis nonnunquam palato secundum
 latitudinem adhærentem, nonnunquam violentia
 quadam in longum productam, ac descendentem,
 fistulæ persimilem: quandoquidem & ipsa sonum
 edit. porro caninæ convulsiones decipiunt, quippe
 integræ ac sanæ partes ægrotare spectantibus vi-
 dentur. nam in omnem partem tentione, colore,
 oculi amplitudine, sanæ partes læsionem pati existi-
 mantur. deprehenduntur verò & ridendo & loquen-
 do, & connivendo. siquidem læsæ partes omnes
 cum violentia & strepitu quodam trahuntur: labium
 risu caret: inter loquendum non movetur: palpebra
 non volubilis, oculus intentus ac rigens est: sensus
 tangendi nihil percipit. at sana membra loquun-
 tur, connivent, sentiunt, rident.

E 2

CAPUT

^z δὲ subito subito aperiuntur (supple) labia Petit. emend.
^p Deleatur καὶ νόσος. nam cum lingua musculus dici-
 tur, hanc nervis constare nemo non intelligit. Petit.
^q Ἀφῆλατο Henisch. ^r Κινίσις Petit. emend. ^s Τὰνδοθεν
 Henisch. ^t Εἰ Henisch. rep. in MS. ^u Ὅψαι ἐς πλὴν
 Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^x Ἠδὲ Henisch. rep.
 in MS. ^y Τὰ πᾶντα Henisch. rep. in MS. ^z Περὶ τῶν
 Henisch. ^a Λαλίῃ Henisch. ^b Κατὰ μύσιν Henisch. ^c Ἀ-
 φῇ Henisch.

ΚΕΦΑΛΗ η.

Περὶ Φθίσεως.

Η^a ἐν τῷ ἐξ ἀποστάσεως ἐν τῷ πνεύμονι γίνεσθαι, ἢ ἐκ βηχὸς χρονίης, ἢ ἀναγωγῆς αἱματός, καὶ αἰσθήσεως^b πύον, πύη, καὶ^c φθίσεως κικλήσκειται. καὶ ἡ θώραξ, ἢ πλάττον ἐμπύησιν, ἐπανάρηται ἢ διὰ τῆς πνεύμονος, ἢ ἐμπύης ἢ δὲ τένονος. καὶ δὲ ὅτι τοῖσι καὶ ὁ πνεύμων ἔλκεται ἰσχυρῶς, αἰσθροθεῖς ὑπὸ τῆς διενεχθέντος πύης, τένονος ἐκείνου ἐμπύης, ἀλλὰ φθόλῳ μεταλαμβάνει. ζύνεσι δὲ καὶ πῦρ ζυνεχές, ὡς μὴ δοκέειν, λήγον μὲν ἔκαστε, λήγον δὲ δι' ἡμέρας ἰδρωπὶ καὶ ψύξει τῆς σκηνῆς. καὶ γὰρ καὶ τὰ ἴδια φθίσεως ἐστὶ, καὶ ἡ θερμὴ ζωπυρῆ, καὶ ἐς νύκτα^e ἐκλάμπη, ἡμέρας δὲ αὐτῆς ἐν τοῖσι σπλάγχνοις φωλάει. δῆλον δὲ ἢ δυσφορίαν, καὶ ἢ ἀδυναμίαν, καὶ αἱ ξυπνήσεις. καὶ γὰρ ἀπεδίδρησκε τῆς σκηνῆς δι' ἡμέρας τὸ πῦρ, πῶς οὐκ αὖ^h ἐσπερὶς τὸ καὶ ἡδύνατο, καὶ δι' ὁφθαλμοῦ εἶχεν ὠνδρωπῶν. ὅτε γὰρ αἰάγῃ, ἐπὶ μάλλον τὰ δαναⁱ αὐξέεται. σφυγμοὶ μικροὶ καὶ ἀμυδροὶ, ἀρρυθμῆ, ἀρροία, καὶ τὰ ἅλα πάντα οὐκ οἱ πυρεταίνοντες. ἰδέαι δὲ ὑγρῶν μυελῶν, πελιδνῶν, καὶ μελάνων κατὰ κορέων, ἢ ὡχρολόφων, ἢ λευκοχλωρέων. πλατέων, στρογγύλων, σκληρῶν, δυσλύτων, ἢ μανῶν, λυομένων ἢ αἰσμών, ἢ^l κακωδῶν. ἀπαντὰ δὲ ταῦτα πύς ἐστι ἰδέαι. οὐκ οἱ γὰρ ἢ περὶ ἢ ὑδατὶ τὰ ὑγρὰ περμαίνονται, καὶ κάρτε μοι δοκέει φθόλῳ οἷδε γινώσκειν. πιστοτέρη γὰρ, ἢ ὅτις ἀπάσης ἀλλῆς αἰσθῆσις, καὶ τῶν αἰσθημένων μῆνον, ἀλλὰ καὶ τῆς ἰδέας τῆς νοσεόντος. καὶ γὰρ καὶ δημότης ἰδὼν τὸν αἰσθροπὸν ὡχρὸν, ἀδρανῆ, ἀναδύοντα, ξυπνηκῶτα, ἀπρεκέα μαντεύεται φθόλῳ. ἀτὰρ ἡδὲ οὐκ οἱσι μὲν ἔλκεται μὲν καὶ ἐστὶ ἐν πλάττονι, ξυπνηκῶσι δὲ^m πυρετοῖσι χρονίοις, πυκνὰ δὲ καὶ σκληρὰ καὶ ἀτελέα βήσασσι, καὶ ἀνάγασσι εἶδεν, καὶ τῆςδε φθισικῆς κικλήσκουσι, καὶ πάνυ ἀσήμεως. ζύνεσι ἢ τῆς θώρακος βάρους. πλάττον γὰρ ἀπνῶν. ἀσπ, δυσφορίαν, ἀποσπῆ, ἐσπέρη πειψύξιν, καὶ θερμὴ ἐς πῦρ ἐστὶ ἰδρωπὸς ἀρεῖ θώρακος τῆς θερμῆς δυσφορώτερος. βηχὸς ἀναγωγῆς ποικίλαι, οὐκ οἱς ἐλεξα. φωνὴ βραγχώδης αὐχλὺ ὑποσκόλι, ῥαδινός, ἐκ ὡχρῶν γινώσκου. οὐκ οἱον πειψυτεταρμῆος. δακτύλοι ἰσχυροὶ τὰ ἢ ἀρδρα, παχέα ὅστων μῆνων^o ἢ ἰδέαν σμύχον γὰρ καὶ σάρκες ὄνυχες χεῖρσι δακτύλων, αἱ κοιλίαι ῥυσαί, καὶ πλάτες ὑπὸ ἀσπρκίας γὰρ, ἔτε πῦρ πειψυτεταρμῆος, ἔτε τὸ στρογγύλον ἰσχυροί. διὰ τὸ καὶ ὄνυχες χεῖρσι ἡδὲ γὰρ ἢ αἰσθηκῆ, καὶ ἢ ὑποσπῆσις αὐτῶν, ἢ πρὸς ἐν τῇσιν κερυφῆσι^p πειψυτεταρμῆος εἵνεκεν αὐτῶν. ἐστὶ καὶ ὁ πόνος, ὡς περὶ καὶ ἢ σπέρη, ῥις ὅξιν, ἰσχυρῆ, μῆλα ὑπερῆχοντα καὶ ἐρυθρὰ, ὁφθαλμοὶ κοῖλοι, σιληνοὶ, γανόωντες, οἶδα-

^a Ἐκ τῆς Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^b Ἐλκεται ulcis Petit. emend. ^c καὶ πύον Henisch. rep. in MS. ^d φθίσεως & φθίσεως differunt, quod hæc fiat cum pulmones ex abscessu in ipsis facto exulcerantur. illa verò thoracis & lateris abscessus sequatur, cum ab iis pus prodiens pulmones transitu exulcerat. Petit. ^e Ἐμπύησις Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^f Ἐμπύησις Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^g Διὰ φθίσεως Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^h Λάμπη Henisch. rep. in MS. ⁱ Ἐσπερὶς τὸτε Henisch. ^j ὡς Henisch. rep. in MS. ^k Μελάνων Henisch. rep. in MS. ^l Κακωδῶν Henisch. ^m Præ-

CAPUT OCTAVUM.

De Phthisi.

Si ab externâ¹ causâ abscessu in pulmonibus facto, aut a longinquâ tussi, aut a sanguinis rejectione & puris extusant, πύη & φθίσις nominatur. si pectus autem costave suppuraverit, materiaque per pulmones traducatur, id genus² homines ἔμπύησις vocantur, purulenti a Latinis dici possent. quod si & ab his pulmo exulceretur a præterlapso pure corrofus, hoc vitium non ulterius ἔμπύημα, id est, purulentiam, sed φθόλῳ, id est corruptionem, appellato. simul autem adest & ignis assiduus, qui nunquam intermittere videatur, interdum latens sudore atque corporis frigore. hæc enim propria phthoen sequuntur, quod videlicet caliditas excitatur, & in noctem emicat, interdum rursus in visceribus delitescit. patet autem istorum³ angor, & imbecillitas, & colliquatio. nam si per diem corpus ignem evaderet, cur non fieret tunc homo carnosior, & robustior, & morbi tolerantior? ut enim recessit, gravia magis intenduntur: arteriarum motiones parvæ & imbecillæ fiunt: vigilant, color languet: & alia omnia patiuntur quotquot febricitantes comitari solent. at species humorum propè infinitæ sunt, lividorum, atrorum, purorum ac sincerorum, aut pallido alboque, aut albo & viridi mixtorum, latorum, rotundorum, durorum, glutinosorum, aut rarorum diffluentium, aut odore carentium, aut fœdè olentium. omnes autem hæc puris formæ ac species sunt. quicumque verò aut igne aut aqua humiditates explorant ac notant, hi haud ita multum phthoen mihi dignoscere videntur. namque visio quolibet alio sensu certior est, non modo iis quæ rejiciuntur, intuendis, sed etiam ægrotantis specie consideranda. si quis enim vel plebejus hominem viderit pallentem, imbecillum, tussientem, macie confectum, hunc verâ phthoe laborare pronunciat. quin etiam quibuscunque quidem ulceratus pulmo non fuerit, nihilominus tamen diuturnis febribus consumpti sunt, sæpiusque duriter & absque⁴ effectu ullo tussientes nihil rejiciunt: hos quoque phthificos haud ita multum improprie nominarunt. simul verò & his adest pectoris gravitas: pulmo enim infirmus est, angor, intolerantia, cibi fastidium, vespertina extremorum frigiditas, & matutina caliditas. sudor usque ad pectus caliditate molestior: per tussim varia, qualia memoravimus, extruduntur. vox raucescit, cervix nonnihil tortuosa est, gracilis, non versatilis, sed veluti rigens atque intenta: digiti tenues, sed articuli crassi sunt: ossium duntaxat species remansit. siquidem & carnes extabescunt. ungues adunci fiunt: digitorum ventres rugosi, & lati. nam præ macie neque fasciam ambientem, neque rotunditatem obtinent. quamobrem & ungues adunci sunt. ea est enim ipsorum requies & fulcimen, quæ ipsorum extremitates replet. quoniam & ipsi laborem sustinent, utpote qui solida membra sunt. item nares iisdem accuminatæ, graciles: malæ extantes & rubidæ: oculi cavi, lucidi, micantes: tum-

sertim καυσώδεις, ut & aliis, uti quartanâ Petit. ⁿ Παχέας Petit. rep. in MS. ^o Μένων ἰδέαν Henisch. ^p Αἰσθηκῆ supple σπέρη. i. caro. Petit. ^q Fortè πειψυτεταρμῆος. i. coacta in modum lanæ coactilis (de carne enim Aretæus loquitur) Petit. ^r Εἵνεκεν Henisch. ^s Σπέρη Henisch. rep. in MS.

¹ Si ab externa (interna) causa. Henisch. ² Id genus morbi empye, id est, purulentia vocatur. Henisch. ³ Fastidium Henisch. ⁴ Affectu Henisch.

οἰδαλέοι, καὶ ὠχροὶ, ἢ πελιδνοὶ τὰ πρόσωπα. γνάθων τὰ λεπτά πρὸς ὁδὸς προσζάνειν· μειδιῶσι ἱκελοὶ, τὰ πάντα νεκρώδεις. ὧδε καὶ τὰ πάντα ἰσχυροὶ, ἢ ἄσφατοι, βραχιόνων μῦες ἀδελφοὶ, μαζῶν ὧδε ἰσχυρὰ, ἐκφανέες ἢ μὲναι θηλαί. πλάγας δὲ κατὰ λέξαι μὲνον δισμῶν, ἀλλὰ καὶ ὅπῃ κραίνουσι, εἰσιδεῖν ῥηίδιον· ὧδε γὰρ αἱ πρὸς τὰς σπονδυλάς ὁ συναθροισμὸς ἐξυγκρῦπτοι δῆλα ἢ καὶ αἱ εἰς τὸ σέρνον ὁπιθολαί· τὰ μέσα τῶν πλάγρων, καίλα, ῥομβοειδέα. ὧς ἐς τὴν τῶν ὀστέων διαγωγὴν, ὑποχόνδρια λαγνὰ, ἀνεσπασμένα, ὁπιθασίον τῇ ῥάχιδι προσφύει καὶ λαγνῶν. ἄρθεα ἐναργῆ, ἢ ἐξαρθεα, ἀσπικώδεια, καὶ ἢ κνήμη ἰσχυρὸν τὴν καὶ βραχίονα. ὑπερίσχυε γὰρ ἢ ἀκάνθη τῶν σπονδυλῶν ἢ πρὸς τὴν κοίλῃ, τῶν ἐκατέρων ἐκτετηκῶτων μυῶν· ὡμοπλάται ἐκφανέες ὅλα, ὅπως πτέρυγες ὀρνίθων. τετρίοις δὲ κοιλίῃ ἐκταραχθῆ, ἀνέλπις· ὡς ἢ ἐς ὑγείῃν τρέπηται, τὰ ἐναντία τοῖσι ὀλεθροῖσι ὁπιθοῖται. γηραιὸν μὲν ἐν ξυνεχέει πάσχειν· ἀλθιδὸρ ἴσχυος δὲ ἢ κίσει· νέοι ἢ μὲχρι ἀκμῆς ἀπὸ αἵματός ἀναγωγῆς φθινάδεις γίνονται, καὶ ὑγιάζονται μὲν, ἢ ῥηίδως δὲ· παῖδια ξυνεχῶς τῇ βηχὶ μὲχρι· φθόνης κοτὲ ῥηίδως ὑγιάζονται· ἔξιδες ἢ, ῥαδινοὶ, σπινθώδεις, περυγώδεις, ἢ ἐξεχέροχοι, λάρκοι, δρασύτεροι τὸν θώρηκα· χῶραι, ἢ ψυχραὶ καὶ ὑγραὶ, ὁκόσῃ τῷ εἶδει τῶ πύθου· ἢ ἀδελφαί.

Κ Ε Φ Α Λ Η Θ.

Περὶ ἔμπυκνῶν.

Οἱσι ἐν τῇ κοιλίῃ τῶ ἀνθρώπου κατ' ἔξιν τῶ θώρηκος, ἢ τὰ κάτω ὑπὸ τὸν ἀσφραγμα πύξ ἀποσάσεις γίνονται, ἢν μὲν ἀνάγωσι, ἔμπυκοὶ οἶδε καλέων· ὡς ἢ τὸ πύον διεξίη κάτω, ἀποσπασματῶν κικλήσκον· καὶ ἐν μὲν θώρηκι, ἐν τοῖσι ἔλκεσι, ἢτοι ἐν ἢ πλάγῃ, ὡς ἐκδέχεται φθόλῃ, ἢ ὑπερῶν ἐν πλάγῃ, ἢ σέρνον, ἢ κάτω πῇ πρὸς τῇ ζυμῶσι τῶ πνέμονος καὶ ῥάχιν, ἢ πῇ τῶ θώρηκος ἀλλή, ζυμπάντων ἢ ἐς ἀναγωγὴν ὁδὸς τῶ πύον πνέμονος. ὑπὸ ἢ τὸ ἀσφραγμα ἐν τοῖσι ἢ σπλάγχνοις, ἢ πάλιν, σπλῆνι, νεφροῖς, ἢ κύστι· ὁπὶ γυναικῶν ἢ καὶ ὑστέρα· ἔταμον ἢ καὶ ἐγὼ ἐν κώλῃ πνὶ κοτὲ ἀπόσπασιν τὰ ὁπὶ δεξιὰ πρὸς ἢ πάλιν καὶ πολλόν τι ἐσσύνη ἔξω πύον· πολλὸν ἢ καὶ ἀσφραγῶν, καὶ κύστι· ἐς ἡμέρας πλάγνας ἐρρύη καὶ διεγένητο ἀνθρῶπος. αἰτίαι ἢ ζυγαί μὲν αἰπάντων, πληγῇ, ἀπεψίῃ, ψύξει, ἢ ὧδε ὁκοῖα ποιάδε. τοῖσι ἢ ἐν θώρηκι, βήξ χροῖν, καὶ πλάγῃ, καὶ σπινθώδεις, καὶ ῥεῦμα χροῖν· ἀπὸ ἢ ὧδε ὁξείας νόσος ἐς ἐν πλάγῃ· ἀπὸ σπλῆνι. τὸ ἢ ὑγρόν, ἀλλοτε μὲν ἀερρόν, ἀφραγές, ἢ ἐγκέεται τῷ ἄλλῳ· ἀλλοτε μὲν δριμύ δαπνῶς, καὶ σπινθώδεις ἐμπυκνῶν μέσφι γινάσκ. καὶ γὰρ καὶ ἰδέαι μυρία, ὁκόσας αὐθις φράσω θωῦμα ἢ ὅπως ἐξ ὑμένος λεπίστε καὶ ἰσχυρῶ, βαθρῶς ἐκ ἰσχυρῶς τῶ

A tumida, excarnis, pallida, seu livida facies est. ² buccarum tenuia dentibus inhaerent: ridentibus ³ affimulantur: in omnibus denique cadaveris speciem referunt. hunc in modum & caetera sese habent. ⁴ tenues enim & carnibus privati sunt. brachiorum muscoli non apparent: mammarum neque vestigia extant, solae autem papillae cernuntur. costas non solum dinumerare perspicue licet, verum etiam ubi desinant, intueri facile est. neque enim cum vetebris factae articulationes occultantur. patent etiam in os pectorale costarum insertiones: quarum interstitia inania & cava sunt, rhombi figuram secundum ossium circumductum ostendentia. praecordia vacua ad superiora convulsa sunt, abdomen & ilia spinæ dorsii cohaerescunt: artus conspicui, prominentes & macri sunt: perinde se habent & tibia, & coxendix, & brachium: ⁴ at spina vetebris superextat a priori parte cava, utrisque musculis per tabem dissipatis. scoptula aperta tota sese conspectui offerunt, atque avium alas imitantur. huiusmodi ægrotis si alvus perturbetur, actum est: si ad sanitatem vergant, perniciosius contraria signis adveniunt. porro senes in hoc malum frequenter ⁵ non incidunt, sed minime evadunt. juvenes autem usque ad florentem consistentemque ætatem post sanguinis rejectionem in phthisin prolabantur: inde sanescunt quidem, sed non facile. pueri assidue tussi usque ad phthisin nonnunquam divexati facile ad sanitatem redeunt habitus verò, in id vitium proni sunt graciles delicatique, scetilibus tabulis similes, alarum instar habentes, prominenti gutture, albidii, rariore pectore. regiones autem frigidae atque humidæ huiusce affectus germanæ sunt.

CAPUT NONUM.

De Purulentis.

D Quibus hominibus in cavis locis e regione pectoris, aut inferius sub transverso septo puris abscessus fiunt, si per os id ejiciunt, ἔμπυκοι, hoc est purulenti vocantur, si per alvum pus dejicitur, ἀποσπασματῶν dicuntur. ac si in pectore quidem, quum est ulceratum, in pulmone verò, quum phthoe laborat, aut in ⁶ subcingente costas membrana circa latus, aut σέρνον, id est os pectoris: aut inferius, ubi pulmo cum spina dorsii committitur, cohaerescitque, aut si quo alio pectoris loco vitium sit, omnibus ad pus excernendum via per pulmonem munita est. sub intersepto verò in visceribus, jecore, liene, renibus per vesicam: in mulieribus etiam per uterum transitus datur. nempe cuidam ego aliquando abscessum laxioris intestini dextrâ in parte prope jecur dissecui: multumque inde puris effusum est: multum quoque per renes & vesicam ad plures dies emanavit: unde & sanitatem homo adeptus est. causæ verò communes omnium hæ sunt, plaga, cruditas, frigus, & id genus alia. porro & quibusdam in pectore diuturna tussis incumbens, & lateris inflammatio, & vomica pulmonis, & fluxio longinqua, nec non & acuti morbi in aliquod istorum decubitus purulentiae originem præbent. at humor aliàs iners, imbecillusque alii inhaeret, aliàs acris & mordax & ad mortem usque putrefaciens. nam & species infinitæ sunt, quas suo loco postea memorabimus. sed magnum profectò miraculum est quomodo id fiat, ut ab exili tenuique membranâ nihil crassitudinis habente, E 3 mem-

pyl. rep. in MS. ὁ βάθος Henisch.

¹ Excarnis. non habet Henisch. ² Buccae graciles faciunt ut dentibus propius admoveantur: Henisch. ³ Affimulantur. Henisch. ⁴ Spina enim Henisch. ⁵ Frequenter incidunt, & minime Henisch. ⁶ Sublinente. Henisch.

^a Ἀσφατοι Henisch. ^b Συναθροισμὸς Petit. emend. ^c ἔξιδες Henisch. rep. in MS. ^d Βήξ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^e ὁξείας Henisch. rep. in MS. ^f ἔξιδες Henisch. ^g Ἀδελφοὶ Henisch. ^h Πνέμονος Henisch. ⁱ Σπλάγχνοις Henisch. ^k Κύστις Henisch. rep. in MS. ^l ὧδε Henisch. ^m Ἀπὸ σπλῆνις Henisch. rep. in MS. ⁿ Ἐκκρίσις Henisch. & Goupyl.

τῶ ὑπεζωκότῳ, ποσὸνδε βέβηκον· πολλὸν γὰρ πολλοῖσι συνελέγη. αἰτία δὲ φλεγμαστική διὰ πει-
ουσιῆς αἵματός, ἐφ' ἣ παχύνεται. οὐ μὲν
αὐτὰρ ἡδὲ ἐκ πολλῆς αἵματός, πολλὸν γί-
γνεται ἐν μέσῳ πύον· καὶ μὲν εἰσω ῥέπει, αἱ
πλευραὶ τὰ ὀστέα κατὰ χώραν τῶν σφῶν αὐ-
τέων^a, φθίσιν ἐλέξατο πρὸθεν ἐτέραν ἐμμεναί
συμβεβῶσαν κατὰ φύσιν· ὡς δὲ ἔξω ῥέπει, διί-
σταται τὰ ὀστέα. ἐς γὰρ ἐν τῇ μέτρῳ πλεονάζον τῆς
ἀπορροῆς ἢ κορυφῇ ἐγείρεται, εὐτε ἐνθα καὶ ἐν-
θα πλεονάζει παρὰ φύσιν· σημεῖα δὲ τὰ μὲν αἰ-
πάντων, ζυγὰ τὰ ἐκαστοῦ, ἴδια·^b βάρος ἢ πό-
νος γὰρ, ζυγόν· πνέμων γὰρ ἀπὸ πύου πυρετοὶ ἀμυ-
δροὶ, ῥίγες πρὸς ἐσπέρην, ἰδρώτες ἐπ' ἀνέσι,
ἀρεμπνίη, οἰδήματα ἐν ἀκροῖσι ποσὶ καὶ χειρῶν
δακτύλοις, ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε καθεστόμενα, καὶ
ἐπαίρομενα· δυσφορίη, ἀποσιτίη, ἰσχνότης ὅλου·
ὡς δὲ καὶ^c μήκῳ ἰσχνῇ ἢ μεταβολῇ, ἔξισ φθί-
νώδης. ὁ γὰρ ἐπὶ φύσιν ἔργον ἔχειται. ὁ γὰρ πέψις
οἰκείη πρὸθεν, ὅτε δυσαρκίη, χροίη^d ζωώ-
δης· ἀναπνοὴ πᾶσι μὲν κακῇ, κακίῳ δὲ, οἷσι ἐς
τῶν ἀνω κοιλίῳ, ἀπὸ καὶ βῆξ τὰ πρῶτα,
^e μέσφι αὖ ἢ φλεγμαστική, ἢ πνέξῃ, εὐτε καὶ
πόνοι μέζοντες καὶ ῥίγες, καὶ θερμὴ, καὶ ἀρεμ-
πνίη, καὶ δύσπνοια ἐπὶ μᾶλλον σφυγμοὶ μικροί,
νωδροὶ, ἀδρανέες, τῶν γνώμων πρὸς ἀλγέροι,
ἀλγέσις τῶν θώρηκος. ὡς δὲ ἡδὲ εἰς γέννησιν ἡ-
κὴ πύξ, πάντῃ μέγιστον· ἀναγωγὴ δὲ σμικρὴ ὅππῃ
βῆξ μέζονι, καὶ ἐξ^f ἀπορροῆς βιαίης· τὰ
πρῶτα φλέγμα τῶν χολοβάφων ὅππῃ τὸ μελάν-
τερον, ὅπως ἐξ αἰτίας· ἐπὶ δὲ ἀλείμων καὶ πα-
χέων· ὡς δὲ καὶ ῥαγιστέον μελένη, καὶ σαρκει-
δέων^g βαθέων· καὶ ὡς ῥαγῇ, κίνδυνος μὲν πνί-
ξις, ὡς πολλὸν καὶ ἀθρόον ἐκχυθῇ πύον· ὡς
δὲ ἐν ἐκρέμῃ χέδῳ, ἀτρεκέλ· πύον ὡς κάτω πε-
ρῆται θέλη, τὰ μὲν ἀνω μέρεα ἐνθα ἢ ἀπορρο-
σις, ὅπως πύον, κοιλίῃ ὕψη, τὰ πρῶτα ὕδα-
τώδεα ζυγὰ φλεγματώδεσι· ἐπειτὰ περὶ ῥοία αἷμα-
τώδεων, καὶ αὐτὴς σαρκειδέων, ὡς ἡδὲ ῥαγῇ.
ἐπειτὰ δὲ τρεῖσι πύον, ἢ ἀλὲ κοιλίης, ἢ ἔρων·
ἀγαθὰ δὲ πάντων μᾶλλον, αἱ ἐς νεφρὰς καὶ
κύστις μεταλήψις· φέρεται δὲ, ὡς ἀνω, ὡς
περὶ κάτω, χροίῳ πύξ ποικίλον, ὡχρόν, ἢ λευ-
κόν, ἢ περὶ ζόν, ἢ περὶ δόν, ἢ μέλαν, ἢ κακῶδες·
ἢ ἀνοσμον, ἢ παχύτατον· ἢ μέσως ἰσχνόν, ἢ λεῖον
ὁμαλὸν ἢ τρηχὺ, ἢ ἀνώμαλον, καὶ σαρκειδέα
τὰ^h ἐμπλοκῶντα, στρογγύλα, ἢ πλατιά, ῥη-
δίως ἀποπληνόμενα, ἢ ἰζώδεα· ἀθρόον δὲ περὶ πύξ
εἰρηδῶν, ὁκόσαι μὲν λευκά, πέποινα, ἀνοσμα,
λεῖα, στρογγύλα, καὶ ἀναδύσεται ῥάσων, ἢ
ὑποφέρειται, περὶ ἐκρέμῃ· ὁκόσαι δὲ ἔξωχρα,
χολώδεα, ἀνώμαλα, μοχθηρά· πολλὸν δὲ
τρεῖς κακίῳ, τὰ περὶ δόν καὶ μελανά· σηπε-
δόνα γὰρ, καὶ ἀνεσθιόμενα σημαίνουσι τὰ ἐ-
λκεα· πρὸς ζυγίαν δὲ τρεῖσι καὶ τῶν ἔξιν,
καὶ τὰⁱ ζυγομαρτέοντα τῇ νύκτι. ὡς γὰρ ὅππῃ
τῇ ἐκκρέσει ὁφείτως φέρη, ἀπυρ^k γίγνε-
ται· εὐτε πέσῃ, ὡχρὰς, ὅσις· ὡς ἀναδύσῃ
δύμαρως, ὁσφυκτός, ὅππῃ^l γίγνεται,
ἀνω-

A membrana, inquam, costas interius obtegente, tan-
ta copia puris effundatur: multum enim colligi in
multis deprehensum est. hujus rei causa est inflam-
matio ex sanguinis multitudine oriens, ob quam
membrana crassescit: verum ex multo sanguine
multum in medio pus contrahitur. id si ad interiora
fubeat, costarum ossa suam propriam sedem obti-
nent, sed phthisis altera species, superius a nobis
memorata, secundum naturam eveniet: sin ad
exteriora procurrat, ossa disjunguntur. in ali-
quod enim inter costas medium spatium ipsius ab-
fcessus acies exeritur: quando in hanc atque in il-
lam partem costarum ossa pelluntur. notarum au-
tem quaedam omnium communes, quaedam singu-
lorum affectuum propriae sunt: gravitas¹ potius
quam dolor, commune signum est. pulmo enim
dolorem non percipit. febres obscurae, horrores
vespertini, sudores in remissione, vigilia, tumores
in extremis pedibus, manuumque digitis subinde
consistentes atque insurgentes: iniques, cibi ab-
ominatio, totius corporis macies. quod si & in lon-
gum mutatio producit, habitus phthicus red-
ditur. neque enim ultra in officio natura perseve-
rat: ² quoniam concoctio non fit qualis antea. inde
caro consumitur: color qualis belluae, efficitur.
spiratio cunctis quidem mala, sed illis pejor, qui-
bus ad superiorem ventrem morbus ascendit: quin
etiam tussis ab initio tantisper vexat, donec inflam-
matio, quae urget, perseverat. quando & dolores &
horrores augentur, & caliditas, & vigilia, & spi-
ritus difficultas, adhuc magis incrementum. venarum
motus, parvi, torpentes, imbecilli fiunt: mens
delirat, pectus distenditur. verum enimvero si
ad suppurationem inflammatio veniat, omnia ma-
xima fiunt: sed rejectio parva est cum majore tus-
si, & ex violento abscessu. in primis pituita fertur
bile infecta, ad nigritiem vergens, tanquam ad-
mixta fuligine: adhuc tamen cruenta ac pinguis
pituita est. quod si proximè rumpenda inflammatio
est, quae rejiciuntur, speciem carnis habent, cras-
sioraque sunt. at si jam rupta sit, strangulatus discri-
men impendit, si multum subitaneumque pus ema-
navit: si pededentim verò emittatur, exactè sanitas
advenit. porro si ad inferiora pus transire velit, par-
tes quidem superiores, ubi erat abscessus, acutus do-
lor occupat: alvus verò humida est, primum aquo-
sa cum pituitosis deiciens, diende cruenta quaedam
circumfluentia: rursumque carnosae, quum jam effra-
ctus abscessus est. haec pus sequitur aut per alvum,
aut per urinae vias elabens. sed materiae ad renes &
vesicam transmutationes meliores omnibus sunt. at
si pus infra supravē feratur, ejus color varius est, pal-
lidus, aut albus, aut cinereus, aut lividus, aut ater.
pus item aut olidum est, aut odore vacans: crassissi-
mum, aut mediocris corpulentiae: aut laeve aequale,
aut asperum inaequale. & frustra caruncularum simi-
lia in eo fluitantia, rotunda, aut lata sunt, quae fa-
cilè abluantur, aut tenacia: utque in summa de pu-
re dictum sit, quaecunque alba feruntur concocta,
inodora,³ laevia, rotunda, & celerius extuffiuntur,
aut per alvum deturbantur, haec tuta & salutaria
sunt: quaecunque autem perpallida, biliosa & inae-
qualia sunt, ea prava esse scito: sed multò his pejora,
livida & atra. putredinem enim & exedentia ulcera
significant. adhuc & habitum simul animadvertere
convenit, & quae morbum comitantur. nam si ex-
cretionem bene tolerat, febre vacat, rectè conco-
quit, bene coloratus est, bene ad cibos se habet, si
facilè extuffit, si arteriarum motus bonus est, si vires fir-

^a Mutilus hic locus. adde ἔχει, vel ἴσχει aut quid simile. *Petit.* ^b Forte scripsisset Aretæus βάρος μᾶλλον ἢ πόνον &c. ἢ hic non esse particulam disjunctivam sed negationem, putat *Petit.* ^c Μᾶλλον *Henisch.* ^d Χροίη & ζωώδης *Petit.* emend. ^e Μέσφι αὖ ἢ φλεγμαστική, ἢ πνέξῃ· donec inflammatio adest, aut urget. *Petit.* rep. in MS. ^f Βῆξ ἀπορροῆς βιαίης, violentia extentione *Petit.* rep.

in MS. ^g Παχέων *Petit.* emend. ^h Ἐμπλοκῶντα *Henisch.* rep. in MS. ⁱ Ζυγομαρτέοντα *Henisch.* rep. in MS. ^k ῥι-
γηται, ὅτε πύον, ὡχρὰς, ὅσις· conjunctim haec
legantur *Petit.* vult. ^l Ῥιγηται *Petit.* emend.

¹ Aut certè dolor. *Henisch.* ² Concoctio enim an-
tea familiaris adest, & bona corporis habitudo: color
&c. *Henisch.* ³ Levia *Henisch.*

ἀνώλεθρος ὁ νοσέων· ὡς δὲ ὁππυρεταίνῃ, καὶ πάντῃ ἐς κακὸν τρέπῃ, ἀνέλπιστος. προσζυνιέ-
ναι δὲ καὶ τὰ χυρῖα, ἐντα αἱ δόξασις· οὐκ οἶσι
γὰρ ἐν τῷ σπέρνῳ τὸ ἐμπύημα γίγνεται, βρα-
δέως ἀφίσταται. ψιλὰ γὰρ καὶ ἀσάρκα καὶ ἁ χον-
δρώδεα τὰ μέρεα· τὰ δὲ ποιάδε, καὶ ῥηιδίως δέ-
χεται φλεγμονῆς παρὰ τὸν ἀνεκπύητα δὲ μί-
μνῃ^b πολλὴν χρόνον· ψυχρὸν γὰρ οἱ χόνδροι. ἀλ-
λὰ τῶνδε ἀσπινέες μὲν αἱ φλεγμοναί· τῆς
ἐξί^c δὲ κακαὶ συντήξεις. μικρὸν γὰρ
διαπύσιον χρόνον. σπλῆν, καὶ ἥπαρ, καὶ πνεύ-
μων, καὶ διάφραγμα, ὁξύτερα μὲν ἐς ἐμ-
πύην ὁππυκύνουσι, καὶ θανάτωδεα.

Κ Ε Φ Α Λ Η ι.

Περὶ τῆς πνεύμονος δόξασις.

Εὔτε οὐκ οἶσι παρὰ πνευμονικοῖσι, ὡς φλέγμα
ἐστίν, ἢ μὴ διαχέεται, παρὰ γινόντα· οἱ
δὲ διαδορῆσκοντες τὸ κατόξυ τῆς πάσης, ἐμπύοι
γίνονται. τὰ μὲν ἐν μελλέσῃ ἢ τελεσμένης
δόξασις σημεῖα ἐν τοῖσι ἐμπύοις ἐλεξά· ἢ
δὲ τελεσθῇ, καὶ βίης καὶ πόων ἐς ἀπορρήξιν καὶ
ἀναγωγὴν χρέε^d, ὅπως περ ἐν τοῖσι σώμα-
σι· ἀλλὰ γὰρ ῥηιδίως ἀναφέρει^e, ἢ διατάσι^f
μᾶλλον τῶν δρασίων γινόμενης, ἢ περ ἐξί^g
σώματων. μανὸς γὰρ καὶ πολύτερη^h ὁ πνεύμων,
σπογγίη ἵκελⁱ, καὶ χαλεπαίνων τῷ ὑγρῷ.
ἀλλὰ ἀπὸ αἱμῆς εὐρυχωρίῳ^k αἰμείβων τῇ
μέσῃ τῆς ἀσπινέως δραστέως ἦκειν. παρὰ τοῖς δὲ
τῷ ὑγρῷ ῥηιδίως ἀναμύες γὰρ ἡ δὲ ὀλισθηρὸν
πόον. ἀτὰρ καὶ ἡ ἀναπνοὴ ἀνω τὸ πνεῦμα φυ-
σῇ. παρὰ γινόντα δὲ τὰ πολλὰ, ἐὰν μὴ κοτέ-
πῃ ἀναπνέειν ἀσπινέως ἐλκύσι τῆς ὑγρῆς, τῆς δὲ
πλεονέχεις καὶ δεχομένης τὸν ἥερα πλῆθει τῆς πύ-
θνης. θνήσκουσι δὲ μετ᾽ ἑτέρου χρόνῳ τὸν φθινώδεα καὶ
τὸν ἐμπύσιον τρέπον· τὰ δὲ πῦα λάκκα, ἐπ-
αφρα, σιῶν μεμυγμένα· ἀλλοτε δὲ αὐτὴ
φροειδέα, ἢ ὑπομελανίζοντα καὶ βρογχί-
ζον κοτὴ ἀνεπύθη ὅππῃ ποικίλῳ ἐλκῇ, ὡς βά-
θος ἴσχη ἢ δόξασις, εὔτε καὶ ἀπορρήξῃⁿ ἀ-
ναφύοντα τῆς σπλάγχνης. βραγχώδεες, βρα-
χύπνοοι, βαρύφωνοι, τὰ εἴτε σφιν εὐρέα γί-
νεται, καὶ εὐρυτέρων τῆς ὑγρᾶσις, δέονται·
ὀφθαλμῶν τὰ μέλαινα, σιλπνὰ τὰ δὲ λάκκα,
λάκκατα, καὶ πόνα· μῆλα ἐρδῶθῃ, φλέβες
ἐν τῷ προσώπῳ κυρταί. θωῦμα δὲ ὅππῃ τυχέων.
τὸν μὲν γὰρ, εὐσπινέως μέζων· εὐψυχῇ
δὲ πόνος δυνατωτέρη.

Κ Ε Φ Α Λ Η ια.

Περὶ Ἀσθματος.

Εἰ δὲ δρόμος, καὶ γυμνασίον, καὶ παν-
τὸς ἔργου^p δυσπνοὴ ἢ ἀναπνοὴ, ἀσθμα
καλεῖται· καὶ ἡ νύσ^q δὲ ὀρθόπνοια, καὶ ἡ
δε κικλήσκῃ ἀσθμα· ἐν γὰρ τοῖσι παροξυσμοῖ-
σι, ἀσθμαίνουσι καὶ οἶδε. ὀρθόπνοιαν δὲ ἐκάλεον,
ἐνε-

^a Χονδρώδη Henisch. rep. in MS. ^b Πουλὸν Henisch. ^c Ἐξί^c Henisch. ^d Ἄλλως μακρόν Henisch. & Goupyl. repp. in MS. hæc verba tollenda sunt, & statim post συντή-
ξιν lege σπλῆν καὶ ἥπαρ &c. Petit. emend. Nisi quis
malit transposita hæc, statimque legenda post ὁξύτερα
μὲν ἐς ἐμπύην. hæc ad marginem adnotata erant, ne-
que Petitio displicet. ^e Εἰ Henisch. ^f Ἐμπύοις
Henisch. rep. in MS. ^g Οὐκ οἶσι Petit. emend. ^h Δια-
τάσις Petit. emend. Intervals intelligit, quæ in raris

A firmæ, ægrotus perniciem evadit. at si febris super-
veniat, omniaque in deterius convertantur, de sa-
lute desperatum est. præterea & loci abscessibus oc-
cupati simul noscendi sunt. quibuscunque enim in
σπέρνῳ, id est osse pectoris, ἐμπύημα, id est purulentia, fit,
tardè abscedit. nudæ enim & excarnes & cartilagi-
neæ partes illæ sunt: ejusmodi verò non facillè phle-
gmones redundantiam suscipiunt, & absque sup-
puratione multum temporis permanent. siquidem
res frigida cartilagineæ sunt: sed earum phlegmonæ
minimè nocent. ipsius verò habitus colliquationes
pravæ sunt, brevi enim tempore suppurant. lienis,
jecur, & pulmo, & diaphragma, id est interse-
ptum, celerius quidem pus ducunt, sed periculo-
sa & mortifera sunt.

CAPUT DECIMUM.

De Pulmonis Abscessibus.

Quicumque pulmonia laborant, si pituita fit, nisi
diffundatur, superstites erunt. hi vero morbi
primum impetum evadentes, purulenti fiunt. futu-
ri quidem aut jam perfecti abscessus indicia in ca-
pite de purulentis exposuimus: at quum perfectus
jam abscessus est, non vi ac laboribus ad eum rum-
pendum rejiciendumque (quemadmodum in aliis
corporibus usu venit) opus est: sed facillè per su-
periora excernitur: quum magis in raritatibus quàm
in corporis habitu, distentio fiat. rarus enim ac fo-
raminulentus pulmo est, spongiæ similis, humorem
haud molestè ferens; qui aliam post aliam inanita-
tem eousque, donec ad asperam arteriam deveniat,
permutare solet. circuitus autem humori faciles
sunt, quandoquidem flexile, atque lubricum pus
est. respiratio etiam sursum spiritum efflat. sæpius
autem mortem effugiunt, nisi aliquando quispiam
subitanea ac multi humidi attractione strangule-
tur: quòd arteria puris multitudine obstructa æ-
rem non recipiat. horum nonnulli progressu tem-
poris moriuntur, quemadmodum phthifici aut
purulenti extingui solent. sputa verò candida sunt,
spumantia, cum salivâ permixta, aliàs cineracea,
aut subnigrantia. & βρογχία id est asperæ arteriæ cir-
culi, nonnunquam expuuntur ob ulceris varieta-
tem, si altè abscessus penetrat, quando & fra-
gmenta visceris expelluntur. raucescunt, brevè
spirant, gravem vocem edunt: ipsorum pectora
latefcunt, & latioribus humiditatis causa indigent:
oculorum nigrae partes fulgent, albæ verò albissi-
mæ fiunt, ac pingues: malæ rubent, venæ in
facie elatae ac tumidae sunt. mirum est autem
in his quòd tenor, quàm pro corpulentia, ma-
jor est, animi vero alacritas & constantia teno-
re potentior.

CAPUT UNDECIMUM.

De Asthmate id est Anhelitu.

Si a cursu, exercitationibus, & quolibet negotio
spiritus ægrè redditur, ἀσθμα anhelitus Latine vo-
catur. morbus quoque ille qui ὀρθόπνοια dicitur, & ipse
asthma nominatur. in accessionibus enim & ipsi
anhelant. ὀρθόπνοιαν verò appellabant, quoniam
dun-

& spongiosis corporibus sunt. ⁱ Ἀσπινέως Henisch. rep. in MS. ^k Ἀμείβων nempe ὑγρῷ Petit. emend. ^l Σι-
λῶ Henisch. rep. in MS. ^m Βρογχίον Henisch. rep. in MS. ⁿ Ἐναφύοντα Henisch. rep. in MS. ^o Τόνος tenor, tensio. sæpe apud Medi-
cos pro vigore & quodam renixu partium a spiritu vi-
tali. unde ἀπνοία languida effœta. Petit. ^p Δυσπνοία Henisch. rep. in MS.

ΚΕΦΑΛΗ Β.

Περὶ Πνέμωνων.

Ασθμα^α ἰδὲν τὸ πνευμῶδες, καὶ διὰ τὸ πνέμονον τὸ πάθος ὅπως ἐπ' ἀσθματι. ξυνὰ γὰρ καὶ τὰ παρ' αὐτῷ σμικρὸν ἢ καὶ τὸ διάφορον. δύσπνοια μὲν γὰρ καὶ βήξ καὶ ἀρρυθμική καὶ θέρμη ξυνὰ καὶ ἀποσιτίη καὶ ἰσχνότης ὅλα. καὶ γὰρ αἱ αἱματὸν ὃν τὸ κακὸν ἀποτρίβεται, πλὴν δ' περιττῶν ἐνὸς ἐστὶ. ἦντε γὰρ τὸ μετόπωρον ἀρξῇ, εἰς τὸ ἑαρ ἢ τὸ θέρει ἀπορίνοντα ἦντε χειμῶν, εἰς τὸ μετόπωρον τελευτῶσι τὸν βίον. κατὰ καὶ γέροντες αἰλῶνα ῥήιδιοι καὶ ἀποφρικτοί, αἰλόντες ὅσον βραχείης ῥοπῆς, εἰς δὲ ὀνύξ θανάτου χρεῖται ἀγχι^α ἀπαντες ἀννοοί, σφυγμοὶ σμικροί, πυκνοί, ἀμυδροί. ἀλλὰ πᾶσι μὲν ξυνὰ πρὸς τὸ ἀσθμα ἰδίαι ἢ αἰσθησάσθαι ὡς αἰσθόντες. ματαίωπονέςσι δὲ ἔδεν γὰρ ἀνάγκη. εἰ δὲ πᾶσι πνέμονον ἀπορίοντα βίη, σμικρὸν, λευκόν, σπογγύλον, χαλαρῶδες. θώρηξ δὲ ὁρμητικὸν μὲν, ἀδιάστροφον, ἢ δὲ ἀνέλκωτον. ἢ δὲ ἀνεκπύητον ὁ πνέμων ἢ, ὑγρῶν ἢ ὀκρίων πᾶσι πεπηγμένων ἢ ἔμπαλιν, ἀσπληνέσι τῶν παροξυσμῶν τὰς μεζόνες. οἱ μὲν δὲ ἀπεπνίγησαν θάσαν, πρὶν πᾶσι κακίον εἰς τὸ πᾶν ἀποσιτίη. μετεξέτεροι δὲ εἰς ὑδερὸν πρὸς λαγύνα ἢ ἀνασάρκα τὸ πάθος τελευτᾷ.

ΚΕΦΑΛΗ Γ.

Περὶ Ἡπατος.

Ηπαρ σπληνὶ ἐς γένεσιν μὲν ἰσόρροπον. δεξιὰ γὰρ ἡδὲ ἐπ' αὐτῇ πρὸς ἀσπληνῶνα ἰσότημα τῇ φύσει ἢ ἀνισα ἢ ἐς δύναμιν καὶ ἐν ὑγείῃ καὶ ἐν νόσοι. ἐν ὑγείῃ μὲν, ὅππερ τὸ κράτος τῆς τροφῆς τὸ ἥπαρ ἰσὺς. ῥίζωσις γὰρ φλεβῶν ἥπαρ αἰτάρ καὶ ἐν νόσοι καὶ ἐς ὑγείῃ πολλὸν πᾶσι ἰσχυροτέρῃ ἐχθρὸς θανάτου τὴν αἰτίαν. ὅσον δὲ ἥπαρ ἐς ὑγείῃ κράσον, πρὸν δὲ κακίον ἐν νόσοι. καὶ γὰρ σπληνὶ φλεγμαίνει θάσαν τε καὶ βιαιότερον, καὶ ἀφίσταται ξυνεχέστερον τε καὶ ὀλεθριώτερον. σπληνὶ σκίρρῳ ἢ ἀκύτερον σπληνὸς καὶ περὶ γένεσιν κλείει. τὰ μὲν δὲ τῆς φλεγμονῆς ἐν πᾶσι ὅξιν ἐλεξα. ἢ δὲ ἐς πῶν τρέπηται, ὁδὴν ὅξιν ἰσχυρὸς μέσφι κλειδὸς ἢ ἀκρὸς αἷμα. ὑπὸ γὰρ τῷ ἀσθματι ἐλκεὶ τὸ διάφραγμα, ἐξ ὧν τὸ ἥπαρ ἦρ'. τὸ δὲ διάφραγμα τὸν ὑπὸ τῇσι πλωρῇσι ὑμῶνα βελθὲν ξυνέπεται γὰρ αὐτῷ. ὁ δὲ σπληνὶ πᾶσι κλειδὸς ἢ ὅξιν ἀκρῶ τῶν αἰμάτων ἀποτέτα, καὶ τὰς ξυνεφέλκας κάτω. πῦρ δριμύ ξυνὸν ῥίγας σπληνὶ τῇ ἀποσιτίῃ, βήξ ξηρὴ, δὲ μάλα πυκνὴ, χροὴ γὰρ χλοήβαφοι. ἦν δὲ κατὰ κορέως ἔωσιν ἰκτερώδεις, τὰ λευκοχρόα εἶδε. ὕπνοι κατὰ τοὺς φαντασίῃ δὲ μάλα. νηφαλίοι μὲν ἐς πάντας εἰς ἐν δὲ πᾶσι τῶν πρὸς καί-

CAPUT DUODECIMUM.

De Pulmonariis.

Asthmatis, id est anhelitus, species est τὸ πνέμωνος quasi dicas pulmonarium, & a pulmone hoc vitium, quemadmodum & anhelitus, oritur. quæ insunt enim, utrique communia sunt, & exigua differentia est. nam spirandi angustia, & tussis, & vigilia, & caliditas utrumque vitium comitantur. item in cibos odium, & totius corporis extenuatio. id enim malum quum fœdum sit, producitur. neque tamen anni spatium excedit. nam si autumnus tempore ægrotare quis inceperit, vere aut æstate futura vitam finiet. si hyeme, sequenti autumno moriturus est. interdum & senes in hanc labem facile incidunt, & exterriti. ea correptis, levi momento ad perniciem opus est. omnes similimè spiratione privantur: arteriarum motus parvi, crebri, infirmi sunt. sed hæc & in anhelitu reperiuntur. privatim verò hi tussunt, tanquam aliquid expulsiuri, quum tamen irritus eorum labor sit (nihil enim rejiciunt) verum si quid ex pulmone vi extrudatur, illud exiguum, album, rotundum, grandinosumque est. pectus in his latius utique est, non obtortum, non ulceratum. tamen si autem pulmo non suppuret, humorum tamen veluti concretorum plenus est. temporis intercapedines inter hujusce morbi accessiones longiores sunt. nonnulli ex his celerius suffocati sunt, quàm aliquid deterius omne corpus invaserit: nonnullis vero in hydropem circa ilia, aut in eum qui ἀνασάρκα dicitur, morbus iste mutatur ac definit.

CAPUT DECIMUM TERTIUM.

De Jecore.

Jecur lieni in generationem æquilibre est: dextram enim lævamque partem hæc viscera occupant, naturaliter paria numero, sed facultate tam in fanitate quam in morbis imparia. in fanitate quidem, quoniam principatum alimenti jecur obtinet: siquidem venarum radicatio jecur est. quin etiam in morbis ad fanitatem consequendam multò quàm mors valentior causam habet. igitur quanto ad fanitatem jecur melius est, tanto & deterius a morbis afficitur. etenim celerius & violentius inflammatur, & frequentius perniciosiusque abscessum patitur: at scirrhus, id est duro tumore, affectum, velocius atque dolentius quam lien interficit. cæterum quæ ad inflammationem attinent, in libro de acutis morbis proposui. quod si in pus convertitur, dolor acutus ad jugulum usque aut ad summum humerum pertinet. nam præ onere trahit diaphragma, id est interseptum, unde jecur suspensum est: diaphragma verò membranam costis substractam degravat (ipsum enim illa consequitur) quæ plane ad jugulum usque & ad summum humerum extenta est. atque hæc omnia simul ad inferiora detrahuntur. ignis acer cum horroribus in suppuratione exoritur. tussis arida, non admodum crebra, divexat: colore herbaceo ægri tinguntur: si largius colorentur, in auriginem incidunt, in albidum vergentes: somni haud ita visis imaginibusque vacant. prudentes verò quum sint in omnibus, in aliquo tamen

Eximia hæc observatio est, Jecoris inflammatione laborantes a vino abhorreere νηφαλίοι, enim prudentes, sobrii, abstinentes a vino dicuntur. Petit.

Si quando senes, quos facile hic morbus capit, & horrore perculsi, eo vel leviter tententur, lecto in quo mortem obeant, componantur, mortem non evadent, si semel hoc morbo vexati decumbant, omnes similimè &c. Henisch. Aut (&) ac Henisch. Nam præ onere interseptum unde jecur suspensum est, detrahit. Henisch. Substratam Henisch.

Tom. I.

^a Galenus πνέμωνον appellat & φθῆν, seu τὸ πνευμῶδες πάθος, quod idem. Petit. ^b Παρ' αὐτῷ Henisch. ^c ὀνύξ θανάτου pro sepulchro interdum accipitur. hic pro inferis, ubi mortui somnum ferreum dormire crediti, fumsit Aretæus. Petit. ^d Δι Henisch. ἀπαντας Henisch. rep. in MS. ^e ἢ δὲ Henisch. rep. in MS. ^f Εἰ δὲ Henisch. rep. in MS. ^g Ἐμπάλιν Henisch. rep. in MS. ^h Ἀνασάρκα Henisch. ⁱ Ἀνισα Henisch. ^k Νόσοι Henisch. ^l Ἐς Henisch. ^m Τῇς Henisch. ⁿ ὅξιν Henisch. rep. in MS. ^o Ionicum est. alii unā voce ἀκρόμιν Petit. ^p Χλοήβαφοι Henisch. rep. in MS. ^q Κατὰ κορέως ἔωσιν, ἰκτερώδεις τὰ λευκοχρόα εἶδε. Petit. emend.

καίρων ἐξαπίνης ὡρακοπαί, καὶ κατεσάθη-
σαν ὁθῶς ὅγκῳ^a ὑπὸ πίτῃσι ἢ πλωρῇ-
σι, ἀπάτη δὲ πολλοῖσι ὅκως πειτοναίς γίγνε-
ται. ἀλλ' ἢν μὲν^b ἢ ὑπὸ τὰς νόθας ὅγκῳ ὁδύνῃ
πιεζευμβόις, τὸ ἥπαρ οἰδέει^c ἐμπλεων γὰρ
ὑγρᾶσις^d· ὡς δὲ μὴ ὑπὸ τὸ ὅσέον * μίμνω-
σι οἰδέει, τῷ ὑμῶ^e τὸ σημεῖον καὶ τῷ μὲν
ῥ^f πειτοναίῃ καὶ τῷ ὅρῳ δῆλα· μετὰ γὰρ τὴν
πειτοναίαν τῶν λοβῶν ἐς λαγαρόν τὸ ὀπριόσφιον
πέζουσα χεῖρ ἰζάνει^g· πειτοναίς δὲ ἀόρῳ^h ἢ
σκληρῇ, καὶ τῷ πέρατιⁱ ἢ ἀπόφουσις ἀφανής.
ὡς μὲν εἴσω ἢ ἀπόφουσις ῥέπη, πολλὸν τι κρέσ-
σον ἢ φύσις ἰητῆ^j. ἢ γὰρ ἐς ἐνπερα, ἢ ὀπρὶ κύ-
σιν πρέψει τὸ^k πύον· ἀσινεστέρα δὲ πολλὸν ἢ ἐς κύ-
σιν ὁδός. ὡς δὲ ἔξω ῥέπη, κακὸν μὲν μὴ πά-
μνειν.^l ὡς γὰρ ἔξω ἔη, ἀνεοδέται ὑπὸ τῷ πύ-
ον ἥπαρ, καὶ οὐκ ἐς ἀμβολῶν ὁ θάνατος^m. ὡς
δὲⁿ θέλης πάμνειν, αἰμορραγήσῃ κίνδυνος, καὶ
αὐτίκα τὸν ἀνθρώπον ἐκθανεῖν.^o ἀρχεται γὰρ αἰ-
μορραγίῃ ἐφ' ἥπαρ. ὡς δὲ ἐς ἀνάγκην τομῆς κα-
τῆς κοτῆς, καυτήρα ἐμπυρον διαφανέα πυρῶ-
σαι, καὶ διῶσαι μέσφι τῷ πύ-ον. τωυτὸ γὰρ σοι
τέμνει τε καὶ καίει.^p καὶ ὡς περὶ γίγνηται, πύον
ἐκρῶσθαι λυκὸν, πέπον, λεῖον,^q κακῶδες, ὅτι
παχύ· πῖςδε καὶ πυρεπὶ καὶ τὰ δεινὰ ζωδιδοῖ-
ρήϊδως τε ἀθελῆζεται πάντῃ. ὡς δὲ ἐς ἐντερὸν τὸ πύον
ἐγχεῖται, ἢ γαστὴρ πρῶπτα μὲν ὕδατῶδεα^r
διαρρέει· ἐπειτα κρεῶν πλύμασι ἵκελα. αὐθις
αὐτὸ δυσεντερῶδεα ὁκτοῖα ἐφ' ἑλκεσι. ἀπὸ καὶ^s αἰ-
μῶλῳ^t κοτῆ καὶ θρόμβῳ ἠνέχθη. φέρεται καὶ χο-
λὴ ξανθὴ, κατὰ κορῆς, ἢ περσινίδης, καὶ ὑσώπη
ἐς ὀλεθρον μέλαινα. ὡς δὲ αἰεκπύητον τὸ ἑλκος γί-
γνηται, καὶ κακῶδεα ἢ γαστὴρ ὁκτοῖον τι σιπιδό-
να ὑπάρχει, τροφὴ ἀπεπτι^u διεκτέλει ὑπὸ ἀκρε-
σίης κοιλίης τε καὶ ἐντέρων. καὶ^v πέπει^w γὰρ αὐθις
ὡς ἔχον τὸ ἥπαρ· πῦρ τε ὀπρὶ τοῖςδε δριμύ, καὶ
πάντως ἐς κακὸν ἢ τροπὴ. σαρκῶν ξυντήξεις,
σφυγμοὶ μικροὶ, δύσπνοιοι, εὖτε οὐκ ἐς μακρὸν
ἐπελθούσιν τὸ βίον. μετεξέτεροι^x δὲ ἢ δυσεντερῆ
μὲν καὶ τὸ ἑλκος ἰήθη· ἐς ὕδρωπα δὲ κατέσπεψε
ἢ νῆσος. ὡς δὲ ἅπαντα ζωδιδοῖ, πύον λυκὸν, λεῖον,
ὁμαλόν· αἰόσμον γὰρ ἐκρέει ἢ γαστὴρ· πέπει^y δὲ τὰ
σιτία, εὐέλπεις ὠνθρωπα^z. ἀρῶν δὲ ἔρων
κεκερίσθαι ἀσφαλεστέρα δὲ καὶ ἀσινεστέρα ἢ τῇδε ἔ-
πύς ὁδός. ὡς δὲ ἀπὸ τῆς φλεγμονῆς αἰεκπύητον
ἢ τὸ ἥπαρ, ἀπορῶν μὲν καὶ γίγνεται, τὸν ὁ-
γκον τε τὸν σκληρόν ἔχον^{aa}· εἰς σκίρρον ἰδρύνεται. εὖ-
τε πόντος μὲν καὶ ξυνεχής· νωθὴς δὲ καὶ παρῇ· ἀ-
ραιή δὲ καὶ^{ab} θερμή· ἀποσιτίη, πικρῶν^{ac} γευμα-
των ἡδονή, γλυκέων ἀηδία, ῥιγώδεις, ὑπό-
λευκοι, χλωροὶ, οἰδαλέοι ὁσφὺν καὶ πόδας. πρὸς-
ωπαί· ῥυσσά, γαστὴρ ξερὰ, διαχωρήσεις πυκι-
ναί. κορυφὴ γὰρ τὸ κακὸν ὕδρωψ· ὀπρὶ τῷ ὕδρω-
πι,

^a An corrupta hæc, pro ὑπὸ νόθῃσι πλωρῇσι? nam sub nothis costis, non sub mamma tumor est. etsi tumor sub nothis costis sub mamma quoque est. verum obscura hæc loquendi ratio, quam sufficiat notasse. Petit. ^b ἢ Henisch. ^c ἢ Henisch. ^d ἢ Henisch. ^e ἢ Henisch. ^f ἢ Henisch. ^g ἢ Henisch. ^h ἢ Henisch. ⁱ ἢ Henisch. ^j ἢ Henisch. ^k ἢ Henisch. ^l ἢ Henisch. ^m ἢ Henisch. ⁿ ἢ Henisch. ^o ἢ Henisch. ^p ἢ Henisch. ^q ἢ Henisch. ^r ἢ Henisch. ^s ἢ Henisch. ^t ἢ Henisch. ^u ἢ Henisch. ^v ἢ Henisch. ^w ἢ Henisch. ^x ἢ Henisch. ^y ἢ Henisch. ^z ἢ Henisch. ^{aa} ἢ Henisch. ^{ab} ἢ Henisch. ^{ac} ἢ Henisch.

A men ad tempus oblato repente delirant, ad seque protinus revertuntur. tumor sub mammis, aut sub costis oritur: multi autem membranæ peritonæi tumorem esse falso crediderunt. verum si tumor sub spuris costis fiat, quum premitur, dolor excitatur: jecur intumescit: humiditate namque refertum est. at si non sub ossibus remaneant, inflatur, membranæ signum. & ipsius quidem circumscriptio & fines patent: post enim fibrarum circumductum in vacuum abdomen comprimens manus descendit ac subsidet. peritonæi verò interminata duritia est: & extremitatis processus nequaquam cernitur. porro si ad interiora subit abscessus, longè Medico natura præstat. aut enim ad intestina, aut ad vesicam pus convertet. verum multò innocentior est in vesicam via. at si extra feratur abscessus, ipsum non secare utique malum est. nam si præmittatur incisio, a pure jecur eroditur, nullaque mortis dilatio est. si secare autem malis, profluvii sanguinis periculum instat, statimque hominem perdi contingit. nam sanguinis e jecore profusio coerceri nullo modo potest. igitur si aliquando necessariò ad sectionem venire cogeris, ustorium ferramentum candens perspicuumque ab igne accipito, & usque ad puris locum intrudito. idem enim tibi & fecat & comburit. quod si homo periculum evadit, tum pus album effluet, concoctum, læve, olidum, quoniam crassum est. istis febres & acerbæ remittunt, omniaque facillè mulcebuntur. verum si in intestinum pus effunditur, ex alvo primum aquea feruntur, postea humori, in quo sint lotæ carnes, similia: item qualia in torminibus, ubi ulcerata intestina sunt, exire solent. interdum cruentum virus, interdum concretus sanguis effunditur. fertur & bilis flava, sincera, aut porracea, & postrema interitum afferens, nigra bilis. si non suppurat ulcus, & mali odoris quædam veluti putredinem venter expellit, crudum alimentum præterfluit ob ventriculi intestinorumque intemperiem. neque enim bene se habens jecur iterum ea concoquit. postea ignis acer suboritur, omniaque in malum prolabantur. carnes colliquatione tabescunt, motus arteriarum parvi sunt, & ægra spiratio: ubi haud ita multo post vitæ finis imponitur. cæterum quibusdam difficultas quidem intestinorum ulcusque sanata sunt, morbus tamen in aquam inter cutem desit. quod si omnia remittantur, pus album sit, læve, æquale, inodorum, venter dejiciat, & cibaria concoquat, homo in bonâ spe est. optimum verò est per lotium crisim fieri. hac enim securior est minusque maleficus puris transitus. verum si a phlegmone jecur non suppurat, nemini dubium fuerit, tumorem durum subsidentem in scirrhum mutari ac stabiliri: quando continuus dolor non infestat: quumque adest, obtusus inersque sentitur: rara verò & caliditas: a cibis alienatio, ab amaris delectatio, a dulcibus contritatio: horrore afficiuntur, subalbicant, virent, lumbi ac pedes tument: facies corrugatur: venter squalet. dejectiones crebræ fiunt. malorum autem colophon aqua inter cutem. post aquam inter cutem,

rep. in MS. Goupyl. emend. ^q Πίπτει Henisch. rep. in MS. ^r In MS. Claromont. abest αὐθις. in MS. Mentel. αὐθις pro αὐθις quod idem est legitur. ^s πέπει^u γὰρ αὐθις, ^t αὐθις ὡς ἔχον τὸ ἥπαρ. hoc sensu: si cruda Iecinoris inflammatione laborantibus vitiosa per alvum prodeant: alimentum præ ventriculi & intestinorum intemperie imperfectum per inferiora descendit, neque enim jecur vel si bene habeat, quæ cruda è ventriculo exeunt, rursus concoquit. Petit. emend. ^v Πάντων Henisch. rep. in MS. ^w ἢ Henisch. ^x ἢ Henisch. ^y ἢ Henisch. ^z ἢ Henisch. ^{aa} ἢ Henisch. ^{ab} ἢ Henisch. ^{ac} ἢ Henisch.

^a Alvus sicca est. Henisch.

π, ὡς μὲν ἔρεα πολλὰ, παχέα, ὀπίδοσιν ἔχοντα πολλὰ, ἰλυώδεα κατὰ ῥαγῇ, ἐλπίς ἐκρεῦσται τὸν ὕδρον. ὡς ἡ λεωτὰ καὶ αἰνυπό-
στα καὶ ὀλίγα, τῷ ὕδρωπι πτωρέϊ. ὡς ἡ μεταβάλλη εἰς τὸ δεχάϊον ἢ φύσις, καὶ κα-
τὰ ῥαγῇ κοτὲ εἰς κοιλίαν, ὅπῃ πολλοῖσι πά-
χεσι, ὑδατώδεσι καὶ τὸν ὕδρωπι ἰήσασθαι. ^a σφα-
λερῇ ἢ ἡ ποιάτη ὀπικουρή. ὅπῃ γὰρ τῇσι ἀ-
θρόσι κενώσεται, ἡδὲ τῇσι ἐχάτησι ζυμώσε-
σι, ἐξέθανόν κοτὲ ὑπὸ ἀδυναμίας οἱ κάρνον-
τες, ὅπως ἐξ αἱμορραγίας. ἀσινέστερον ἢ λύ-
ιδρὼς, ὡς πολὺς ἐκρυῖ. καὶ πάνυ γὰρ ἰκμαλαῖοι
οἱ ὑδρωπιδέες. ἡδὲ τῶν ἐν ἥπατι παχέων ἢ
τελευτῇ γίνεσθαι. ὡς δὲ ἐμπύη τὸ ἥπαρ, *
^b μείρακες, καὶ οἱ μέσφι ἀκμή, ἥσων γυ-
ναῖκες. περὶ αἱμορραγίας δὲ ἀκρωσὶ καὶ νῆσος μα-
κρῇ, μάλισα ὅπῃ δυσεντερὴ ζυμώσεται.
καὶ γὰρ δὴ καὶ τὰςδε ἐκίκλησκον ζυωτη-
κικῆς, τὰς ὅπῃ ἔλκεσι ἥπατος ἰχθὺς ἀποθνή-
σκοντες.

Κ Ε Φ Α Λ Η ΙΔ.

Περὶ Σπληνός.

Σπληνὶ ζύνητες χρόνιον νόσημα, σκίρρ^ο. ἐμ-
πύ^ο δὲ καὶ ῥηϊδίως γίνεσθαι δι' ἑν, εὔτε πό-
ν^ο μὲν καὶ τρυχὺς, ὅγκος δὲ πολὺς τῆς ^c ὀπι-
πνοῖας μέζων. ὅπῃ δεξιὰ γὰρ ὥσθι μέσφι τῇ ἡ-
πατος ὅλη τῇ κρινωτῇ ἐποιδέων τῶνκεν πολ-
λοῖσι ἀπάτη γίνεσθαι, ὡς πᾶσι δὲ ἐόντος σπλη-
νός, ἀλλὰ τὰ ὑμῶς πάθος. τὸ γὰρ περὶ τὸναιον
φλεγμαῖον σφίσι δοκέει. ἀπηνῆς δὲ καὶ ἀτέρα-
μ^ο ὅπως λίθος. πῶςδε τὰ πολλὰ ὅπῃ σκίρρ^ο
γίνεσθαι σπλῆν^ο, εὔτε καὶ ^d ἀπορῆ ζύνει πω-
τελής. ὡς δὲ καὶ ἐμπύση σαφὲς μὲν, ^e εἰκὼν
ἐπὶ τῇ θήξ^ι καὶ κορυφῇ, ἐντα ἢ τῇ πύξ^ι
^f γέννα. ὅπῃ δὲ ἀνεκπύη^ο, ὅτε εἰκ^ο. ἄλλοτε
δὲ τῇ κοιλίᾳ ὅπως ἐπαιώρηται τῇδε κακίᾳ
πρὸς τὰς ἀπώσας φερόμεν^ο, ἐς τ' ἀν σμι-
κρότερον εἶναι, χωρὶς ἐς τὸ ἐμπαλῆν ἰσχυρῶς. ναυ-
πῆ, ἀπορῆ μάλισα πρὸς τῇσι ῥήξεσι ἐπὶ δὲ
πᾶσι^ο σημεῖα, πυρετοί, πόνοι καὶ ῥίγες. τὰ
πολλὰ γὰρ ἔασιν. αἱρετοὶ δὲ ἐπὶ βραχείᾳ θέρμῃ,
καὶ ἀνώδυνοι. τῇδε καὶ λέληθε κοτὲ ἐς σπληνῶν
^g ἀπόστασις. μανὼν γὰρ καὶ ἐπαναίδητον καὶ ἐν
ύγῃ τὸ σπλάγχχον οἰδαλέοι, ὑδρωδέες, με-
λάγχλωροι ζυω δυσφορῇ, ἢ δύσπνοια ὡς ἀπὸ
βαρέος ^h τῇ θέρμῃ. ἐπὶ δὲ γὰρ τὸ κακόν
ἀρετῶν ἀνω γαστῆς πύματα ὑπὸ πνέματος
παχέος, ὀμιχλώδε^ο, ὑγρῶ, ὡς ⁱ δοκέειν, ὅτε
ἐπ' ἐόντ^ο ὑγρῶ βήξ, πολλὸν θυμὸς ἐγγίγνε^ο,
καὶ βραχεία ξηρὰ βήσας, κοιλίᾳ ἢ π κατω
φέρῃ ὑδατώδεα, τὸ πρῶτον σμικρὸν ὀπικεφίζ-
σαι. εἰ δὲ ἐπὶ μᾶλλον ἐκιδῶ, ζυωτῆς μὲν τὸν
^k ἄνον. ἀφελεί δὲ εἰδὲν ἥτιον ἢν δὲ καὶ ἐκρε-
γῇ, πύον μὲν καθαρόν πέπον, οὐ κοτὲ ἐοσύνῃ,
ὑπό-

A cutem, si multa urina & crassa feratur, multum in
ea limosi subsideat, & cum impetu erumpat, humo-
rem illum intercutaneum effluere posse sperandum
est: si tenuis autem, subsidentia carens, paucaque
urina exeat, aquam intercutem auget fovetque:
quod si pristinas vires natura recipiat, & quandoque
per ventrem cum impetu materiam deturbet, post
multorum, crassorum, aquosorumque depulsionem
& ipsum hydropicum morbum tollere consuevit.
verum id genus auxilii cum periculo est. post enim
subitas & copiosas inanitiones, extremosque casus,
prostratis interdum viribus, (quemadmodum in
sanguinis profluvio accidere solet) ægri interierunt.
B cum minori autem noxâ morbum sudor, si liberali-
us effluat, dissolvit. hydropici namque haud ita mul-
tum in summa cute humectari solent. atque morbo-
rum jecoris hic finis est. quando in jecore pus nasci-
tur, *adolescentes, & qui usque ad consistentem æ-
tatem pervenerunt, his vexantur morbis: mulieres
minus his patiendis expositæ sunt. hujusmodi vitio-
rum causæ numerantur victus intemperantia, &
longa valetudo. præsertim post difficultatem in-
testinorum, ^{synthēsis}, id est *colliquationes*, quando-
quidem & eos ^{synthēsis}, id est *colliquatos*, nomi-
narunt, qui post ulcera jecoris tabefacti moriuntur.

CAPUT DECIMUM QUARTUM.

De Liene.

Lieni familiaris longus morbus est, quem ^{scirrhus}
nominant. purulentia verò haud ita facile,
quandoque tamen efficitur, quum dolor non asper,
tumor autem ingens spiratione major exoritur. si-
quidem in dextram partem ad jecur usque tota com-
munionē² incrementum visus est. unde ut multi falleren-
tur in causa fuit, tanquam non lienis sed mem-
brana affecta esset. nam peritonæum inflammatio-
ne occupari isti existimant. contumax autem at-
que indomitus instar lapidis tumor est. talis plerum-
que a scirrho lienis efficitur. quando & ambiguitas
difficultasque maxima simul adest. verum si forte
suppuret, tractabilis est utique, & in parte sum-
ma, ubi puris quoque creatio est, tactui cedit:
quando verò pus non ducit, tactui omnino resistit.
porro nonnunquam scirrhus totus super ventrem
suspensus est, in hanc atque in illam partem, prout
impellitur, delabens: donec, pusillus quum sit,
locum ad fluitandum habet. adest nausea, & an-
xietas, maximè quum instat eruptio. incrementi
autem notæ sunt febres, dolores, & horrores.
multoties enim horrent: nonnunquam verò non hor-
rent, quum brevi caliditate & dolore vacent. hac de
causa interdum & in splene abscessus oriens latuit. ra-
rum enim & sensu carens in sanitate quoque viscus
est. turgent isti, atque humoris, tanquam hydropici,
pleni sunt, atro colore viridi admixto suffusi, ægrè
omnia patientes, pectore veluti pondere oppresso
graviter spirantes. evidens enim malum est. usque ad
superiora spiritu venter impletur crasso, caliginoso,
humido quidem ad speciem, quum tamen non sit hu-
midus. tussis adest, multumque irritantur, sed pauca
ficca extruduntur. venter si quæ infra depellit
aquosa, primò paulum sublevari, deinde si lar-
gius dejicit, hominem quidem tabefacit, sed ni-
hilominus juvat. at si & abscessus ruptus fuerit, pus
utique purum & concoctum nunquam excernitur,
F 2 sed

^a Σφαλαρὴ Henisch. ^b Hunc locum asterisco notatum invenimus, cujus tamen neque Petitus mentionem fecit, quod miramur. ^c Ἐπιπνοῖας dolore Petit. emend. ^d Ἀπηνῆς Petit. emend. de scirrho enim loquitur, qui indolens. ^e Εἰκὼν Henisch. ^f Γόνος Henisch. ^g Ἀπόστημα Henisch. rep. in MS. ^h Supple πύματα aut quid simile Petit. ⁱ ὅτε μὴ δοκέειν Henisch. habet. Goupyl. rep. in MS. ^k Αἰθρῶν Henisch.

¹ Obscura hæc versio. licet autem vox Latina non habeatur, quæ ζύμωσιν exprimat, eo sensu, quo apud Hippocr. in Aph. 3. sect. 1. accipienda tamen est. significat ibi vaforum in corpore mutuum in se ex nimia humoris contenti vacatione collapsionem, (ut ita dicam) concidentiam. Petit. ² Intumescere Henisch.

ὑπόλευκον ἢ καὶ τεφροειδές, ἄλλοτε ἢ τευγῶ-
des ἢ πελιδνόν· ἢν δὲ καὶ βαθύτερη ἢ δόξα-
σις γένῃ, καὶ μέλαν τὸ ὑγρόν· εὐτε καὶ τῷ
χυμῷ π τῷ σπληνὸς ἔξεισι, συντεκνέτω. με-
τεξετέροισι ἢ καὶ ὅλα μέλα τοῦ σπληνὸς ἡν-
έχῃ. εὐλυτῶ γὰρ καὶ φύσι σπληνῶ· ἢν ἢ καὶ
μὴ καθίσταται τῷ ἔλκει, μίμνη ἢ ἐς πολ-
λὸν χρόνον, ἀποσιτοί, καχέκται, οἰδαλέοι,
ἰδεῖν ἀπεριεῖς, πολυελκείες πάντη· μάλιστα ἢ ἐς
κνήμας, σφυγύλα, πελιδνά, κῆλα, ῥυπα-
ρά, δυσάλθεα τὰ ἔλκεα· τῇδ' ὁππότευτεκνέτες
ἄλλοντο· ἐπὶ ἢ σμικρῷ ὄγκῳ μετὰ σκληρῆς,
ἀντιτυπῆς, ἀπονίῃ· ἀλλὰ πῶς πολλὸν χρόνον ζῶ-
σι οἷδε· εἰ ἢ τῷ πάθε· ἢ ἴσταιτο, χρόνῳ ὕδρωψι,
ἢ φθίσις καὶ τῷ σκηνέος τηκεδὼν ὁππότευτεκνέται·
ἀτὰρ ἡδὲ ἔτος ὁ τρόπος τοῦ ὁλέθρου σφέας
τῷ ζῆν ἔξάρθ'· παιδία μὲν οὖν καὶ νέοι πε-
θεῖν τε ῥηίτεροι καὶ ἀπαλλαγῆναι ῥηίτεροι· γέ-
ροντες ἢ οὐκ εὐπαθεῖς μὲν, ἀσθενῆσαι ἢ ἀδύ-
νατοι· ἀτὰρ καὶ πρεσβύται ἔλαστον τινες ὑπὸ
σπληνὸς ἀσθενεῖντες. καὶ γὰρ καὶ ἐπὶ σμι-
κρῷ ὄγκῳ τῷ ὁλέθρου σφίσιν ἢ ῥοπή· φέρει ἢ
καὶ νῆσος μακρῇ, φθινώδης, καὶ νέοισι δὲ γῆ
μάλιστα, ὁκτοῖσι ἀπὸ ἀγωνίης ἢ γυμνασίων
πολλῶν, ἀπονὸν τὸ σῶμα. χωρεῖ ἢ ἐλκώδεα,
ὑδατὰ πλατέα, ἀλμυρὰ, βρομώδεα· ὠρῶν τὸ
θηριώδες μετώπων.

Κ Ε Φ Α Λ Η ΙΕ.

Περὶ ἰκτέρου.

Ἡν χολῆς ξανθῆς λεκιθώδεος ἢ κροκείδεος ἢ
τῆς μελαγχλῶρος, ἐς τὸ παντελὲς ἀνάχυ-
σις ἀπὸ τῷ σπλάγχνι γένῃ, τὸ πάθος ἰκτέρος κι-
κλίσκεται, χαλεπὸν μὲν ἐν ὀξείῃ· εἰ γὰρ μόνον
πρὸ ἐβδόμης κτείνῃ φανέν, ἀλλὰ καὶ μετὰ
ἐβδόμῃ ἐκτείνε μύεως· σπανίως ἢ εὐτε ἐκρίνε
πυρετὸν ἐς τέλος τὸ πάθος, ἀλλ' αὐτὸς εἰ ῥηί-
διως λύεται· ξυμίσταται ἢ οὐκ ἐπ' αἰτίῃ μῆνον
ἢ πατος, ὅπως ποῖ τῶν ἰητρῶν δοκέει, ἀλλὰ κοι-
λῇ, καὶ σπληνῇ, καὶ νεφροῖσι, καὶ κώλῳ· καὶ
ἐφ' ἡπατι μὲν ὁδὲ ἢν φλεγμῶν ἡμῶν ἢ σκίρ-
ρον ἰσχυρὸν τὸ ἥπαρ, ἀτρεπὸν ἢ τὸ ἐς ἐργασίην εἶναι,
πικρὴ μὲν ἐν τῷ ἥπατι χολῆν καὶ ἀσθενεῖν τῷ
δε ἢ ἐν ἡπατι εἶναι κύστις· ἀλλ' ἢν αἱ φέρου-
σαι ἐς τὸ ἐντέρον τῷ χολῆν ὁδοὶ ὑπὸ τῆς φλε-
γμασίης, ἢ τῷ σκίρρῳ φραχθῶσι πλημμυρῇ δὲ
ἢ κύστις, ἢ παλίσυτος ἢ χολῇ τῷ αἵματι ἐν
μίσγεται. τὸ δ' αἷμα, ἐς πᾶν τὸ σκηνέος φοι-
τεόν, ἀπὸ τῷ χολῆν παντὶ τῷ σώματι γί-
ννε· δ' ἢ ἢ ἰδεῖν χολῆς λευκῆ καὶ δὲ γλῶ-
δεα τὰ σκύβαλα· εἰ γὰρ γίννε· χολήεαφα,
ὅτι περ οὐκ ἰσχυρὴ τῷ χυμῷ τῷ ὁππότευτεκνέται· τῇ-
δε καὶ γὰρ ἐπίξηρος· εἶτε γὰρ ὑγρῶν, εἶτε
δακνέ· χολῇ· χροίῃ ἢ, τῷ λευκοχρόε· εἶδος·
ἐπὶ σπληνῇ ἢ ἢν ἰκτέρος φανῇ, μελαγχλῶρος·
μέλαινα γὰρ αὐτὴ ἢ τροφή, ὅππότευτεκνέται
γαῖον ἐστὶν αἵματος μέλανος, εἰ δὲ τῷ ἀκαθαρσί-
ῳ εἶσαν εἰ δέχεται, εἰδὲ ἐκπονέει νοσέων ὁ σπληνῶ·
ἢ ἢ ἢ ζῶ τῷ αἵματι πάντη φοιτῇ. ἀλλὰ τὸ
δε μελαγχλῶροι ἀπὸ σπληνὸς ἰκτέρου· ἀτὰρ καὶ
ἐπὶ τοῖσι σκυβάλοισι τοῖσι ξυμίσταται, ἐπὶ καὶ με-
λαν-

sed subalbidum & cinereum, quandoque fæculen-
tum, aut lividum. quod si & profundior abscessus
fuerit, nigra etiam fertur humiditas: quando &
aliqua succi lienis, qui simul tabescit, particula ex-
primitur. quibusdam præterea & integræ lienis par-
tes exierunt: siquidem & natura dissolubilis lienis
est. cæterum si morbus ulcere non substitit, sed in
longum tempus extrahitur, cibos averfantur, ma-
lo sunt habitu, tumidi, aspectu fædi. multis ulce-
ribus toto corpore, sed maximè in cruribus sca-
tent: rotunda, livida, concava, fordida, ægrè
sanabilia ulcera sunt: sicque demum tabefacti in-
teriére. at in exiguo tumore cum duritia & reni-
xu, indolentia est: unde fit ut isti longiorem vi-
tam ducant. verùm si ab affectu superentur, aqua
inter cutem aut phtihis necessariò sequitur: & cor-
poris eliquatio supervenit: atque iste sanè per-
nicii modus ipsos e vita migrare compellit. pue-
ri ac juvenes facillè calamitatem hanc patiuntur,
facileque inde liberantur. senes verò non facillè
utique læduntur, sed affecti evadere interitum
nequeunt. quin etiam seniores quidam nescientes,
ipsi vitio lienis absumpti sunt: nam & pusillus
tumor ipsis causa interitus fuit. longa quoque æ-
gritudo tabidos facit: & juvenibus otium maxi-
mè nocet, quicunque a certaminibus exercitatio-
nibusque corpus quieti desidiiæque tradunt: loca
palustria, aquæ exuberantes, falsæ, virosæ. in-
ter anni tempora ferinus autumnus.

CAPUT DECIMUM QUINTUM.

De Morbo Regio.

Sibile flava, vitellina, aut crocina, aut nigra
cum viridi mixta omne corpus a viscere suffu-
sum fit, affectus hic a Græcis ἰκτέρου, a Latinis re-
gius morbus, sive arquatus, sive aurigo dicitur.
difficile utique in acutis malum est: quia non so-
lùm ante septimum apparens, sed etiam post septi-
mum infinitos necavit. rarò autem ad extremum
febrem bene judicavit: ipse verò haud facillè dis-
cutitur. neque vitio jecoris tantummodo prove-
nit, ut nonnulli medicorum existimant: sed &
ventriculus, & lienis, & renes & laxum intesti-
num in causa sunt. & ab jecinore quidem nasci-
tur, si phlegmone aut scirrho viscus illud opprimi-
tur, a solito tamen munere non impeditur. crea-
tur enim in jecinore bilis, eamque in jecinore po-
sita vesica secernit. verùm si meatus ad intestinum
bilem deferentes phlegmone aut scirrho interclu-
si fuerint, vesica autem exundaverit, bilis retrò
labitur. cum sanguine igitur miscetur, qui per to-
tum corpus discurrens, secumque bilem vehens,
in omnia membra diffundit, atque ita corporis
species bile tingitur. stercora vero albida sunt, &
argillam referentia. neque enim bile colorantur,
quoniam humoris ejus affluxu carent. idcirco &
venter valde ficcus est. siquidem bile nec ma-
det, neque stimulatur. color autem ad albe-
dinem vergit. si morbus regius ab liene ortum
habeat, color est ater cum viridi mixtus. ipsius
enim atra bilis alimentum est, quum sanguinis
atri effigies quædam ac simulacrum sit: cujus
purgamenta non suscipit neque elaborat lienis æ-
grotans. inde fit ut per omne corpus cum san-
guine dilabantur. propterea qui lienis arquato la-
borant, cum viriditate quadam nigricant. ipso-
rum quoque consueta stercora nigriore colore imbu-

a τῷπ Henisch. b ἑλώδεα Henisch. rep. in MS. Pe-
tit. emend. c ὁδὲ Henisch. & Goupyl. repp. in MS.
d παλίσυτος Henisch. e ἰδία Henisch. rep. in MS.

f Δύνατε Henisch. rep. in MS. g οὐ Henisch. h ἰδὲ He-
nisch. i μελάντεροι χροίῃ Henisch. & Goupyl. rep. in MS.
Ad album cum viridi mixtum vergit. Henisch.

λαυτέρη χροίη. τῆς γὰρ σπληνὸς τροφῆς τὸ πε-
ριτὸν, ἐς ἐξόδον περὶ τὸμα γίνεσθαι, καὶ ἐπὶ κώ-
λῳ καὶ γαστρὶ ἰκτερός, ἥνπερ εἰς πέψιν ἡ γασ-
τὴρ ἢ τὸ κώλῳ κακωθῆναι καὶ γὰρ ἢ ἐν
κώλῳ πέψις, καὶ ἀπὸ τούτου ἢ ἐς τὸ ἥπαρ ἀ-
ναγωγὴ τροφῆς ἢ ἐν ὁμοίῳ τὸ ἥπαρ πῶν
ἀλλήν τροφήν λαβεῖν, πῶν μὲν ἰδίην ἐργασίην
πονέει πῶν δὲ ὁθνεῖν ἐξ. τὸ γὰρ ἐν τῇ ἰδι-
όσει αἷμα, πῶν αἰετὶν πῶν τῆς κώλῳ ἐπέχον,
διασπείρει παντὶ χροίῳ. ἢ ἀπεψία ἢ ἢ ἐν κώ-
λῳ, χολῆς ἐστὶ ἐργασία. ὥδε καὶ ἐπὶ παντὶ γίνε-
σθαι σπλάγχνω διωκτὸν ἰκτερόν, ἢ μόνον τῶν ἐς
τὸ ἥπαρ πεμποντων τροφήν. ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἡ-
πατος λαμβάνει. ἢ γὰρ ὁχετοῖσι αἰδοῦσι μὲν
ον ἢ φύσις παντὶ διασπείρει πῶν τροφήν, ἀλ-
λὰ πολλὰ πλεονάζουσιν, οἷον ἀπὸ παντός
ἢ εἰς πᾶν ἐνεχθῆναι ῥήσοι, τῆς φύσεως αὐτῆς
καὶ διασπείρει καὶ πυκνῶν ἀγνοῶν γίνεσθαι ἐν
οἱ αἱμοὶ χολόδαφοι, καὶ χροίῳ, ἢ ἀνὶ ἕως
τῆς σώματος. ἢ μὲν ἐπὶ κώλῳ ἢ τῆς κοι-
λῆς ἐκκρίσις λευκή. αἰσινὲς γὰρ τὸ ἥπαρ ἐς
γένεσιν, καὶ ἐκροῖν ἰσχυρὴ ἐπὶ ἐντέροις χολῆς.
διωκτὸν τῇ καὶ ἢ ἐπὶ τῷ παντὶ ἐξίς, ἰκτε-
ρόν τεκεῖν. ἰσχυρὴ γὰρ καὶ ἐν ὅλῳ πῶν αἰτῇ. ἐ-
στὶ δὲ τοιούτῃ παντὶ μὲν τὸ θερμόν ἐς πέψιν,
παντὶ δὲ ὑγρῶν γέννα καὶ διασπείρει, ἀλλὰ μὲν
ἀλλή, ἐκάστω δὲ οἰκείῃ ἐν σαρκὶ μὲν ἰδρώς,
ἐν ὀφθαλμοῖσι δὲ δάκρυον. ἐν ἀρθροῖσι δὲ καὶ ῥι-
νὶ μύξῃ, ἐν ὡσὶ κυψελίς. ἢ ἐν ἐς ἐκάστω ἐρ-
γον τὸ θερμόν ἐγκάμῃ, αὐτὸ μὲν ἐς σπινθῆρα, καὶ
πυρῶδες ἐκτάπη. τὰ δὲ ὑγρὰ πάντα γίνεσθαι
χολῆς πρὸς γὰρ ἐργασία πικρὰ καὶ χολόδαφα. ἢ
καὶ ἐν αἵματι ἀπεψία ὁ ξυμῶν, γίνεσθαι
τὸ αἷμα χολοειδές, σκιδνά δὲ παντὶ τροφόν.
Διὰ τὸ παντὶ φαίνει χολῆς δεινὸν μὲν γὰρ
τὸ πάθος, φοβερὴ δὲ ἢ χροίη αἰδεῖ, καὶ χρο-
σοειδές ἐστὶ πῶν χροίῳ. ἢ γὰρ ἀνθρώπων εὐ-
πρεπές, ὅγε ἐν λίθῳ καλὸν ἐστὶ περὶ τὸν δέ
μοι φράζαν καὶ πῶν τένονα, πλὴν ὁκόσον τῶν
χεροσίων ἢ ἰκτερόν τῶν τετραπόδων θηρίων.
τοιούτοις δὲ ἐστὶ οἱ ὡπες οἶδε. εἶδεα τῆς πα-
θεῖς δοῖα. ἢ γὰρ ἐς τὸ ξανθόν, καὶ τὸ κρο-
κώδες ἐκτάπη τῆς λευκοχλωρῆς εἶδε, ἢ ἐς τὸ
πελιδνόν καὶ μέλαν τῶνδε μύθοι ἢ αἰτῇ
εἶδη καὶ χολῶν ἐστὶ αἰτῇ καὶ γὰρ τῆςδε ἢ
μὲν ξανθῇ, λεπτῇ, διειδῆς, λεπτοτέρῃ εἶδε,
ἢ ἐς τὸ πελιδνόν καὶ μέλαν. ἢ δὲ κατεκ-
ρῆς, ὡς κρόκον, ἢ λεκίθον φάναι τῆς αὐτῆς
εἶδε. δευτέρῃ δὲ μελαντέρῃ χροίῳ πρᾶσι-
ζουσι, ἰσατωδῆς, μελαιναὶ μυελῶν καὶ ἐν μέ-
σω τῶν χροίων ὡς ἀλλογαί. ὡς δὲ τὸ θερ-
μόν τετῶν καὶ τὰ ὑγρὰ, ἢ τροπή. ἀλλὰ καὶ τὰ
σπλάγ-

A imbuta sunt: nam quod alimenti in splene abundat,
ad vias exitus tanquam recrementum propellitur. a
laxo etiam intestino & ventriculo arquatus prove-
nit, ubi concoquendi facultas in ventriculo & co-
lo laxa fuerit. nam & in colo concoctio efficitur,
& ab ipso alimentum in jecur digeritur. igitur si
aliud alimentum crudius jecur susceperit, proprium
quidem elaborat & conficit, alienum verò dimit-
tit. sanguis enim qui distribuitur coli cessatio-
nem atque inertiam retinens, in omnem partem la-
bens eam disseminat. in colo autem cruditas, ipsius
bilis effectrix est. hunc sanè in modum ab omnibus
visceribus arquatus oriri poterit, non modò ab iis
B quæ jecori escam suggerunt, sed etiam ab iis quæ a
jecore suscipiunt. neque enim per canales duntaxat
sensiles, sed multo copiosius per halitus natura in
omne corpus alimenta distribuit, qui a toto in to-
tum natura ipsos per solidas ac densas partes dirigen-
te, discurrere facile queunt. gignuntur itaque ha-
litus bile infecti, & corpus, ubi infederint, colo-
rant. nempe per alvum laborante colo non fit albi-
da excretio: jecur enim creandis succis nullam no-
xam patitur, exitumque bilis ad intestina patentem
habet. habitus quoque totius corporis ad morbum
regium citandum summopere efficax est. habet enim
& in toto causam, quæ hujusmodi est: in omnibus
C corporis partibus calor ad concoquendum insitus
est: in omnibus item humorum est creatio ac sepa-
ratio: sed aliorum alia, singulis autem propria. ut
puta in carne sudor, in oculis lacryma, in articulis
& naribus mucus, in auribus cerumen. Latini aurium
marmorata, seu cerumina vocant. itaque si ad sin-
gula obeunda munera calidum, fatigatum lassatum-
que fuerit, ipsum quidem in acre atque igneum ver-
titur. humiditates autem omnes in bilem abeunt.
ignis enim opera amara & bile infecta sunt. quòd si
& in sanguine cruditas incidat, sanguis biliosus effi-
citur, & quoquo versus nutriendis dispergitur. pro-
pterea & ubique bilis conspicitur. plane acerbum id
D malum est, color verò specie horribilis: etenim co-
lore aurum repræsentant: sed non hominem decet,
quod in lapide pulchrum fuerit. at supervacuum mi-
hi videtur, unde id nomen Icterus tractum fuerit, ex-
plicare, præterquam a terrestribus feris quadrupe-
dibus, quas Græci ἰκτεράς Latini viverras, aliqui mar-
tes vocant, & sylvestris Mustellæ species est: his
enim bestiis oculi hujusmodi colore tincti sunt.
duæ sunt hujusce labis species. aut enim in flavum
croceumque vergit, simulque albicat & virefcit.
aut in lividum nigrumque declinat. ² atque adeo
istorum causa & ipsius bilis causa est. aliqua enim
bilis flava est, subtilis, perspicua, tenuioris gene-
E ris, ³ aut ad lividum atrumque vergens: aliqua
magis colore saturata, ut crocum. aut vitellum
ejusdem speciei quis affirmet. secunda bilis species
nigrioris coloris est, porri aut isatidis herbæ co-
lorem referens, atra. inter hæc extrema infini-
tæ sunt colorum varietates. penes autem calorem
atque humiditates istarum mutatio fit. quin etiam
F 3 visce-

a ἰκτερός Henisch. rep. in MS. b ἡ γαστήρ καὶ τὸ κώλον
Petit. emend. c καὶ γὰρ (καὶ) ἐν τῷ κώλῳ Henisch. d ἡ
παρ Henisch. e ἀποπείρει Petit. emend. refertur ad τρο-
φήν. f ἰδίην ἐργασίην Henisch. & Goupyl. repp. in MS.
g ἀναδοσὶς Henisch. h ἀπεψία apud plerosque æquivoca
est. vel significat σπέρσιν ἐνεργίαν vel mutationem ali-
menti in aliam qualitatem, & a natura alienam. Hæc
Aretæi, illa cummunior, & Galeno iudice rectior ac-
ceptio est. Petit. i ἐς Henisch. rep. in MS. k ἐπὶ κώ-
λῳ vel ἐπὶ κώλῳ Petit. emend. l ἐν Henisch. rep. in
MS. m μέλαν Henisch. rep. in MS. n ἀπεψία hic A-
retæus usurpat pro mutatione sanguinis in qualitatem a
natura alienam: non autem pro ipsa privatione co-
ctionis a frigore: ut supra notatum. Petit. o ξυμῶν
Henisch. p Lapidis nomine aurum etiam designavit,
quia ex terra conflatum sicut lapis. λιθῶν ergo hic pro
metallo. verior tamen lectio esset: ὅγε ἐν μετὰ κα-

λὸν ἐν. Petit. q ἰκτερός ab ἰκτερός. quo nomine Mustelam
Sylvestrem Græci vocant. Plinius lib. 29. cap. 4. Mu-
stelarum duo genera sunt: unum domesticum, alterum syl-
vestre: distans magnitudine. Sylvestres Græci vocant ἰκτεράς.
Idem lib. 30. cap. 11. hunc morbum dictum putat ab
ave ejusdem nominis, coloris argumento. Petit. r ἢ μὲν γὰρ
Petit. emend. s μέλαν. τῶνδε μύθοι διὰ τὴν αἰτῇ. εἶδη &c.
Petit. emend. t Deesse hic aliquid videtur, sed nihil
juvant MSS. Fortasse ἥπαρ ἢ σπλήν Petit. v καὶ γὰρ τῶνδε
(supple) χολῶν Petit. emend. x Hæc verba ut spuria
& aliena refecanda Petit. judicat. y ἢ δὲ Henisch. z πα-
ραλλαγὰς Henisch. rep. in MS.

¹ Ut pote Henisch. ² Atque istorum quidem causa
est, ea verò & generabilis sunt Henisch. ³ Quam ut ad
fuscum aut nigrum delinet Petit. emend.

σπλάγχνα τῶδε ἐστὶ αἵτια· ἢν ἡ ξανθὸν, ὡς
 πὲρ ἡπαρ· ἢ πελιδνόν, ὡς ὁ σπλήν· ἢν μὲν
 ὅππῃ σπλάγχνω πνί ἵκτερ^α γένῃ, ὅππῃ ἡ-
 παπ μὲν, τὰ ἡπατ^β προφανέα· ὅππῃ ἡ
 σπληνί, τὰ σπληνός· ἐκαστὴ ἡ τὰ τῶν ἄλλων
 ἐκάστῃ· ἢν ἡ μηδενὸς φαίνη, τῆς ὅλης· ἢ
 ξίος ἐστὶ ἡ πάθη. Διαφανῇ ἡ καὶ τὰ ἐν τοῖσι λευ-
 κωτάτοισι ὀφθαλμοῖσι μετώπῳ^γ, πρὸς κρο-
 τάφοισι μᾶλλον τοῖσι λευκοῖσι^δ φύσι, καὶ ἐπὶ
 σμικρῷ ἵκτερῳ ἢ χειρὶ μέζων^ε ἐπαυθεῖ. ὁκ-
 σισι μὲν ἐν μέλῳ ὁ ἵκτερ^α, χειρὶ μὲν ἀγχαλω-
 ροί, ῥιγώδες, ἀδρανέες, ὁκνῶ ἐκινῶντες, ἀθυμοί,
 βρομώδες ἢ πλὴν ὁσμῆν, πικροὶ ἢ πλὴν γούσιν,
 πλὴν ἀναπνοῇν ὁκνῶντες. γαστρί δακνώδες, Δια-
 χωρήματα πρᾶσαιδεα, ὑπομέλανα, ξηρά, μό-
 λισ Διαχωρήματα, ἕρα κατακροέα ἐπὶ τὸ μελάντε-
 ρον. ἀπείρητοι, ἀπόστοι, ἀγρυπνοί, ἀθυμοί, μελαγχο-
 λώδες. ἐπὶ ἡ τὸ λευκώτερον, χροίῃ μὲν^δ λευκώ-
 χλωροι, γνώμη ἢ Φαιδρότεροι· σιτίων ἀρξάδων
 μὲν ὁκνηροί, ἐμφαγεῖν ἢ ὁκνῶντες, πέψαι
 ῥηίδιοι τῶν πρὸςθεν μᾶλλον· Διαχωρήματα λευκά,
 ξηρά, δερμιάδες, ἐρέεσι ξανθὰ, ὠχρὰ, κρο-
 κώδεα. ἀμφοῖν ἢ τὸ ξύμπαν σῶμα κνηστώδες,
 θερμὴ ἀνὰ ῥίνας, σμικρὴ μὲν, δακνώδης δὲ. ἀ-
 μύσων τὸ χολώδες· γούσις μὲν πικρῶν, ἢ πι-
 κρὴ τὸ θάυμα, ἢ μὴν^ε γλυκέων· γλυκέων ἢ
 πικρῇ. ἢ γὰρ ἐν τῷ σῶματι χολὴ ἐνίσταται τῇ
 γλώσσῃ, ἐπίπροθεν τῶν ἐδεσῶν ἐντυγχάνουσα,
 τὴν αἰσθῆσιν σοφίζε^ς τήνδε. ἢ γὰρ γλῶσσα ἀ-
 ναπίπτει τῆς χολῆς τῆςδε, ἐκ ἐκείνων^ε αἰσθάν-
 νεται· καὶ πὴν μὲν πρὸςθεν τὴν τῆς ἀποσιτίης χρό-
 νον, ἢ ἀτρεμέει ἡ χολή. ἀτρεῖς ἔδῃ ἡ γλῶσσα
 τῷ ἡγεῖ ἀχθε^ς· ἢν ἡ ἀναζέση^ι γούμασι ἐπίπρο-
 σθεν τῶν ἐδεσῶν^κ τὴν γλῶσσαν εἶδε κενεῖν. ἢν-
 τε ἐν πικρῶν ἢ σιτίων, πικρῶν^ι αἰσθῆσις. ἢν-
 τε γλυκὺ, χολώδες^α. Φθάνει γὰρ ἡ αἰσθῆσις τῆς
 χολῆς· ἀπάτη ἢ ζύνεσι τοῖσι ἡγούμοις τὰ πι-
 κρὰ γλυκέα φαίνεσθαι. ἢ γὰρ ἕτως ἔχει. ἀλλ' ὅ-
 τι μὴ ἐπὶ τῷ ἱσθμῷ πικρῷ πικρὰ^ε μόν^α Δια-
 τὸ ζύνεσι τῆς νύκτος, φαντασίη γλυκαζόντος
 γίνεσθαι. ἢ αὐτὴ ἢ κατὰστασις καὶ ἐν γλυκέσι,
 καὶ πικροῖσι γούμασι· ἀπατηλῶν ἄρα γούμάτων^μ
 προκάλυμμα ἢ χολή. ἢν μὲν ἐν μὴ ζύν π-
 νὸς σπλάγχνης θερμασίη φανῇ, ἢ ἀσπνέει μὲν ὡς
 ἐπίπαν· μακρότερον ἢ· ὡς ἢ καὶ ἐγχαρυσίση, καὶ
 ὁ ἐπιφλεγμῶν σπλάγχνον, ἐς^ρ ὑδρωπᾶ τὰ
 πλάκα καὶ καχεξίῳ τελευτᾶ. πολλοὶ ἢ καὶ διχα
 ὑδρωπὸς ἐκτακέντες ὥλοντο. ζύνεσι ἢ μερακί-
 σι νέοις, καὶ τοῖσι ἢ ἀσπνέτερον· παιδίοις ἢ, ὁκ-
 νήτες πάγχυ· ἢ πάντῃ δὲ ἀσφαλές.

ΚΕΦΑΛΗ 15.

Περὶ Καχεξίης.

Εὐμπάντων ὁμῶς παθῶν καχεξίη τροπή. ἀ-
 πασσι γὰρ αἱ νοῦσι, τῆςδε^α ἀπότοκοι.
 ἀτρεῖς καὶ ἡδε μούνη ἀνεύθεν τῶν ἄλλων· Φαρ-
 μάκων ἐπίδοσις ἔχουσα πολλὴν ἰλυώδεα, κατὰ
 πρῶτι-

^α Ἐξίος ἐστὶν, ἢ πάθη Διαφανῇ ἢ Henisch. ^β Φύσι Henisch.
^γ Ἐπαυθεῖ Henisch. rep. in MS. ^δ Λευκώχρωσι Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^ε Γλυκέων Henisch. rep. in MS.
 γλυκεία (ut referatur ad γούμας) Petit. emend. ^ς ἢ γδ
 ἐν τῷ σῶματι χολὴ ἐνίσταται τῇ γλώσσῃ ἐπίπροθεν, (Virgula sc.)
 deinde τῶν ἐδεσῶν ἐντυγχάνουσα Petit. emend. ^ι Ἀδτι^ς He-
 nisch. rep. in MS. ^κ Ἀδρεμεί Henisch. ^λ γούμασι He-
 nisch. & Goupyl. repp. in MS. ^μ Corruptissimum hunc
 locum ita πλὴν γλῶσσαν ἡδε κινεῖ suppl. χολή Petit. emend.
^ν Αἰσθῆσιν Henisch. rep. in MS. ^ξ Προκάλυμμα Henisch.
 rep. in MS. ^ο Ἀσπνέ Henisch. rep. in MS. ^π Ἀπφλι-

A viscera hujusce varietatis causæ sunt: utputa si fla-
 vum viscus sit, quale jecur est, aut lividum, qualis
 lienis. quocirca si ab aliquo viscere arquatus oritur,
 a jecore quidem, jecoris notæ sunt: a liene, lienis: sin-
 gulorumque unde oritur membrorum indicia appa-
 rent. si nullius membri signa videantur, universi ha-
 bitus ægritudo est. perspicua verò sunt & ea quæ in
 albißimis oculis cernuntur. frontis autem secundum
 tempora, in corporibus naturaliter albis præcipue,
 & in parvo arquato color exquisitior efflorescit.
 porro quicunque nigro arquato laborant, in his
 ater color viridi commixtus apparet. iidem frigent,
 imbecilli, desides, tristes atque demissi animo sunt.
 B tetrum odorem exhalant, gustatum amarum ha-
 bent: spiritus non facile ducunt: in ventriculo
 morsum percipiunt, alvi excrementa porracea,
 subnigra, arida sunt, ægreque descendunt. uri-
 na bene colorata est, ad nigrius vergens. adhæc
 cruditate laborant, cibum detestantur, vigilant,
 mœrent, melancholia agitantur. at in albiore ar-
 quato color est ex albo & viridi temperatus: men-
 te sunt hilariores: cibos accipere primò eos piget.
 C sed ubi cœperunt, gnaviter comedunt, facilius
 quam priores concoquunt: alvi purgamenta alba
 sunt, arida, cretacea: lotium reddunt flavum,
 pallidum, crocinum. in utrisque corpus omne
 pruriginosum est: calor in naribus exiguus quidem,
 sed mordax percipitur: nam biliosum distrahit la-
 niatque: gustatus amarorum quidem, non ama-
 rus (quod mirum est) non tamen dulcis: dulcium
 verò amarus. in ore namque bilis in lingua residens,
 & prius cibis occurrens sensum hunc ludificatur
 ac decipit: lingua enim bile suffusa cibos non sen-
 tit, atque antea quidem jejunii tempore bilis quie-
 scit. neque idcirco lingua propter consuetudinem
 D ægrè fert: verum si cibis excitata bilis efferbuerit,
 ipsa cibis objecta prius linguam movet ac stimu-
 lat. itaque sive amara sit esca, amari sensus est:
 sive dulcis, biliosi perceptio, bilis enim^ι sensus
 prævertit. falluntur autem qui amara videri dul-
 cia existimant. res enim haud ita se habet: sed quo-
 niam membrum amaro aliquo delibutum duntaxat,
 propter morbi consuetudinem amaritiem non per-
 cipit, ideo speciem dulcescentis repræsentat: ve-
 rum in dulcibus & amaris cibariis idem status repe-
 ritur. fallacium igitur ciborum velamentum bilis
 est. utique si nullius visceris calefactio evidens fue-
 rit, plerumque sine noxa arquatus est, sed diu-
 turnior: si perseveraverit, atque insuper viscus
 inflammatione vexatum fuerit, in aquam inter-
 cutem & malum corporis habitum ut plurimum
 E definit. plerique & sine aqua intercute colliquati
 interiêre. id malum adolescentulis juvenibusque
 familiare est: quibus & minus ôfficit: pueris au-
 tem non admodum inusitatum, non omnino ta-
 men innoxium est.

CAPUT DECIMUM SEXTUM.

De Cachexia id est malo Corporis Habitu.

Kαχεξία id est malus habitus, omnium simul vitio-
 rum conversio est: siquidem ab omnibus mor-
 bis propagatur & emanat. verum & ipse solus citra a-
 F lios morbos materiam multum lutulentam nactus, a
 prin-

γμαίν Henisch. rep. in MS. ^ρ Ενύδρωμα Henisch. & Gou-
 pyl. repp. in MS. ^σ Αποτόκοι Petit. emend. quod si-
 gnificat, Parentes, progenitores, & huic loco congruit.
 Ast ἀπότοκοι partum sive sobolem significat: quod non ad
 propositum. ^τ Αφορμῶν Petit. emend. παθημάτων Ju-
 nius legisse videtur: quod nimis remotum. Αφορμῶν au-
 tem vocant principium unde morbus cœpit grassari
 Hipp. lib. 6. Epid.

^ι Sensio Henisch. ^κ Si quidem morbus in multum
 empus extrahitur. Henisch.

πρώτῃ γίνεται πάθος· καὶ ἔξιν μὲν κακὴ
σχέδιος ξυνὴ πάντων, καὶ συμπτώματα πολλὰ,
καὶ ἔννομα πᾶσι ξύμβολον· ἰσχυρότης δὲ, ἢ ἂν ὥχρος,
ἢ οἶδος, καὶ εἰς πᾶν ἕτερον πρὸς καιρὸν ἀνα τὸ σῶ-
μα· καχεξίη δὲ ἐνὸς μεγάλης πάθους ἰδέη, καὶ τῆ-
δε τῆνομα· ἢ γὰρ τῆ ἀνθρώπου ἐς τὰ πάντα
εὐεξίη, καὶ ἢ ἐς πέψιν, ἢ ἐς ἀνάδοσιν αἵμα-
τος γέννα· ἢ δὲ πᾶν ἔργον φύσις, ἐφ' οἷσι εὐ-
πνοία, δύπνιη, ὀχρόνη, τὸ πρὸς θεὸν ὑγίη. ἢν
δὲ ἐς ἀσθενίαν κακοχυμίας ἢ φύσις τραπῇ,
πᾶσι ἐστὶν ἢ καχεξίη· ἢ νόσος ἢ δὲ δυσλῆθης, ἢ
δὲ μήκιστον κακόν. καὶ γὰρ πικτεται χρόνῳ μακρῷ,
καὶ οὐδὲ ἐπὶ μὴ τῆ σώματος κακίῃ, καὶ ἔδδ
ἐπὶ σπλάγχνῳ ἐνὶ ἀλλὰ γὰρ τὰ πάντων τροπῇ ἐς
πονηρόν. τοιγαρὶν τὰ ἀποτοκα τῆδε νοσήματα, ἀ-
φυκτα γίνεται, ὕδρωπες, ἢ φθίσιες, ἢ ξυ-
τήξεις. καὶ γὰρ πᾶσι τῆς καχεξίης παρὰ φύσιν
ἀδελφαὶ τῆς ζωτήξεως ἔασι. ἢ δὲ νόσος μι-
κρὴν δυσεντερίαν ξυμπεχῆς· νόσων ὑποστροφῇ ἐ-
νίοισι. ὅσπιν μὲν γὰρ, καὶ τοὶ καὶ παρὰ φύσιν
πολλὰ. ὡμῶν δὲ καὶ ἀτρέπλων ἢ ἀνάδοσις.
ἐργασίη γὰρ τροφῆς ἢ ἐς πέψιν ἀπορος. αἰτίη δὲ
καὶ αἱμορροϊδῶν ῥόα ἐπίσχεσις, ἢ ἐμέτων ξυμ-
ψων ἀπαλλαγὴ· γυμνασίαν δὲ γῆ, αὐασμὸς
ἰδρώτων, καὶ μεγάλων πόνων ῥαθυμία· εὐτε
τῶν παρεόντων ἕκαστον, ὡς τὸ μηδὲν οὐκ ἐ-
πιστρέφειν. βάρῃ τῆ σκηνῆς, ὥχρος ἀλ-
λοτε καὶ ἄλλοτε, γαστῆρ φουσώδης, ὀφθαλ-
μοὶ κοῖλοι, ὕπνοι βαρέες, νωθροί. ἀλλὰ τὰ
δε ῥεμβώδεα μὲν γιγνόμενα, νόσος ἀπείστω
ἰσχυρῇ· ὡς δὲ ῥιζώσονται μίμνη, μηδὲ ἀπέ-
ναι ἐθέλη, μεγάλης κακῆς ἐστὶ σύμβολα. ἐσά-
τες μὲν, οἰδαλέοι, πόδας τε καὶ κνήμας. κατα-
κλινομένοι δὲ, τὰ κεκλιμένοι μὴρία· κῆν
ἐναλλάξ τῶν κατὰ κλίσιν, ὅτι εἶδος ἐπὶ
ἐκείνῃ φοιτῇ· ὕψος τε ἢ ψυχρῶ ἐς τὸ βά-
ρος παείδος. ἢν γὰρ ἢ θερμὴ τὸ ὕψος ἐξατμί-
ζῃ, ἢ τῆδε οὐκ ἀναχεομύξ, εἴπε κατὰ
ῥέφ. εὐστοι μὲν πολλῶν σιτίων. ἢ ἀδδηφά-
ροι καὶ ἔα. ἀνάδοσις ταχυτέρη πέψιν, ὡμο-
τέρων μᾶλλον ἢ ἀπέπλων. ἐξανέρχασθαι δὲ ἢ
ἢ θρέψις. ἀλλὰ τὸδε ἐκ ἐν τῷ ὅλῳ πρὸς τε-
ται ὑπὸ τῆς φύσις. ἢ γὰρ ἐν τῇ κοιλίῃ
τῆ θερμῆς ἀτονίῃ καὶ ἐν τῷ σκηνῇ ὁμοίῃ.
τοιγαρὶν, ἔδδ ῥεψὸν, ἔδδ εὐχερὲν αἷμα γί-
γνεται, καὶ ἐπὶ ὡμὸν ὅλον τὸ σῶμα πλε-
ῶν, καὶ ἢ ἐς τὰ σιτία ὀρεξίς οἰχεται τῆς
καχεξίης ὥδδ μέσφι σμάχας νεμομύξ, καὶ
τῆ πάθους κορυφῇ ἰχοντος ἡδὴ, οἰδαλέοι
μὲν, ἀδρανέες δὲ, καὶ ἐς πᾶσαν πενήξιν ἀδυ-
μοι. κοιλίῃ δὲ ξηροτέρη. ἀχολα τὰ πολλὰ, καὶ
λευκά, τρηχέα, καὶ ὡμὰ διαχωρέουσι. τὸ
σκηνῇ αὐοι, ἀνιδρωτες, κνησμάδες, ὕπνος
ἐδραῖος μὲν ἔδαμῃ, κεκλιμένοι δὲ νυσταγμός.
βραδύπνοοι, σφυγμοὶ αἵμαυροὶ, ἀσθενέες, πυ-
κνοί· πυκνότεροι δὲ ὅτι πᾶσι καὶ σμικρῇ καὶ πε-
ξί. αἶμα δὲ ὅτι τοῖςδε ἢ αἰσωνοῇ φλέβες ἐ-
πὶ

A principio nova ægritudo gignitur. & habitus qui-
dem malus, simplex, communis est, & symptoma-
ta multa comitantur: nomenque ipsum significan-
ter inditum est. gracilitas verò, aut pallor, aut tu-
mor, & siquid aliud infit, ad tempus durans in cor-
pore exoritur: καχεξία autem id est malus habitus u-
nius ingentis affectus species est, eique nomen tale
fuit impositum. nam hominis ad omnia est εὐεξία, id
est bonus habitus, & ad concoctionem aut ad distri-
butionem: sanguinis creatio, atque omnis naturæ
functio inde provenit. hæc consequitur facilis spi-
ratio, validæ vires, floridus color, sed prima om-
nium sanitas. quod si ad imbecillitatem κακοχυμίας
id est vitiosorum corporis humorum, natura conversa
fuerit, id jam est cachexia. valetudo hæc vix sana-
bilis est, malumque longissimum. longo enim tem-
pore acquiritur: neque ab uno corporis vitio, ne-
que ab uno viscere prodiens, sed omnium est in de-
terius conversio. quocirca ab hac enascentes mor-
bi, inevitabiles sunt, utputa aqua inter cutem, aut
phthisis, aut ἐνυμῆς id est colliquatio: siquidem &
mali habitus causæ colliquationis germanæ sunt.
morbus autem in multum tempus extrahitur: inte-
stinorum difficultas adest continua. quibusdam mor-
borum reversiones eveniunt. bene utique cibos ap-
petunt, tametsi multos ingerant, ac repleantur:
C crudi verò & non confecti digeruntur: quoniam ali-
menti elaboratio ad coctionem pertinens, debilis
admodum atque invalida est. labis hujus causæ sunt
& ab hæmorrhoidibus quas vocant venis effluvi sup-
pressio, & usitatorum vomituum retentio, & ab
exercitationibus quies, & sudorum exiccatio, & ab
ingentibus laboribus otium. 2 quando enim horum
singula, quæ aderant, non amplius revertuntur,
tunc sequitur corporis gravitas, pallor subinde re-
petens, venter flatibus refertus, oculi concavi, so-
mni graves torporem afferentes. verum enimvero
hæc si erraticè & non statis temporibus fiant morbi
inconstantiam infirmitatemque significant: sin al-
D tius exactis radicibus maneant, neque desistere ve-
lint, ingentis mali nuncia sunt. stantibus pedesti-
biæque intumescunt, 3 decumbentibus autem par-
tes declives atque jacentes. quòd si decubitus mu-
taverint, tumor in 4 illas decumbentes partes de-
volvitur: humidique aut frigidi in gravitatem fit
circuitus. nam si calor humidum evaporet, id vero
non effundatur, postea delabetur. multos utique
cibos appetunt, edaces admodum sunt: celerior
concoctione distributio fit crudiorum magis quàm
inconcoctorum: nutritio non perficitur. sed hoc
inde provenit quoniam in toto alimentum a naturâ
non concoquitur. in ventre enim atque in omni cor-
E pore caloris imbecillitas eadem est. quapropter ne-
que optimus, neque boni coloris sanguis procreatur:
quumque crudorum succorum omne corpus refer-
tum fuerit, & ciborum appetentia evanescat, sic ma-
lo habitu usque ad ventriculum grassante, & affectu
jam summam potentiam obtinente: tum sane tumi-
di fiunt, imbecilli, & ad omne opus abjecto pro-
stratoque animo. alvus ficcior est: plerumque recre-
menta bile privata, alba, aspera, crudaque dejiciunt,
corpore squallens, sudore carentes, & pruriginosi.
somnia nequaquam firmus est, sed decumbentes
connivent. tardè spiritum ducunt: arteriarum mo-
tus languidi sunt, debiles, frequentes: post quamlibet
F autem vel exiguum actionem frequentissimi fiunt.
6 post hæc respiratio cum anhelitu fit: venæ in tem-
pori-

a ὀχρότης Henisch. & Goupyl. repp. in MS. b ἢ δὲ νό-
σος μακρὴ, (cum Virgula) δυσεντερίαν ξυμπεχῆς Crassus le-
git. Petit. probat. c ῥιζώσονται in passivo jactis radicibus.
Petit. emend. d μέγιστος Crassus legit. Petit. emend.
e τὸ οἶδον tumor Petit. emend. f Mutilus hic locus,
quæ autem defunt supplere vix quisquam possit absque
ope Manuscripti alicujus melioris iis, quæ vidi, si qua
ejusmodi extant. Petit. g ἀδδηφάροι Henisch. h τρέψις
Henisch. & Goupyl. repp. in MS. i ὡμῶν Henisch. &

Goupyl. repp. in MS. Crassus. legit Petit. emend.
k πρὸς Henisch.

1 Morbus iste parva quædam dysenteria est continua.
Henisch. 2 Quo tempore eorum singula, quæ aderant,
nulla redeunt, gravitas corporis adest. Henisch. 3 In-
clinata femora decumbentibus Henisch. 4 In illa de-
cumbentes devolvitur. Henisch. 5 Respirant difficul-
ter, & modo suspiriosorum. Petit.

πὶ τοῖσι κροτάφοις ^a ἐπὶ ῥυτίδα ἀσπικίη τῶν πέ-
 ραζ· αἱ τὰς καὶ ἐπὶ τοῖσι καρποῖσι πολὺ μέ-
 ζοντες διοιδέονται, μετὰ γὰρ τὸ αἷμα. Ἐπὶ
 τοῖσδε φθίσις, ἢ σύντηξις. ^b ἀναπνοή, ἀνα-
 σάρκα ὑδρωπα, ἢ ^c πνὶ ἀσπίτιν ἤγαγε. καὶ
 τῶνδε ἀφυκτος ἢ γέννα. Φέρουσι ἢ ἡλικία,
 γῆρας, καὶ ἢ ἀποδιδρῆσκουσι. παῖδες παχὺ πα-
 θεῖν τε εὐκολοί, καὶ ἀπαλλαγῆναι ῥηίτεροι· αἰκμά-
 ζοντες δὲ παχὺ μὲν παθεῖν ἐπιμοί· δὲ πάλιν ἢ
 ἀπαλλαγῆναι εὐκολοί. ὥρῃ ἢ δὲ μὴ φέρει τὸδε, δ-
 δε εἰς μέν τελευτᾷ· ἀλλὰ φθινόπωρον μὲν κύψ,
 χειμῶν πηνῶ, ἔαρ ἢ εἰς κορυφὴν τελεσφορεῖ,
 θερος ἢ κτείνῃ.

A poribus elatae apparent. partes enim quæ circum-
 jacent, emarcuerunt. verum & in brachialibus
 longè grandiores inflatione venæ redditæ sunt. san-
 guis atro colore viridi admixto infectus est. ab his
 phthisis aut colliquatio, hydropem ἀνὰ σάρκα voca-
 tam, aut ἀσπίτιν adducit. istorumque procreatio
 inevitabilis est. ætates hujus morbi feraces sunt,
 in primis senectus, neque mortem evadunt: pueri
 & celeriter pati idonei sunt, & liberantur facilius:
 florentes ætate haud ita valde huic malo patent,
 non tamen penitus facillè sanantur. tempus anni
 non unum hanc fert ægritudinem, neque uno
 tempore finitur: verum autumnus concipit, hyems
 alit, ver ad ultimam vehementiam perducit, æ-
 stas verò interficit.

ΑΡΕΤΑΙΟΥ ΚΑΠΠΑΔΟΚΟΥ

ΧΡΟΝΙΩΝ ΠΑΘΩΝ

ΣΗΜΕΙΩΤΙΚΟΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΚΕΦΑΛΗ Α.

Περὶ Ὑδρωπος.

ARETÆI CAPPADOCIS

DE CAUSIS ET SIGNIS

DIUTURNORUM MORBORUM

LIBER SECUNDUS.

CAPUT PRIMUM.

De Hydropē hoc est Aqua inter Cutem.

Ὑδρωψ ἀτερπὲς μὲν εἰδέναι πάθος, χα-
 λεπὸν δὲ καὶ παθεῖν. ἀποδιδρῆσκουσι γὰρ τὸ
 δὲ παχὺ παῦροι ἐπὶ στυγίας, καὶ θεῶν
 μάλλον ἢ τέχνης· τὰ γὰρ μέζονα πάντα ^d ἰῶν-
 ὶ μᾶλλον θεοί. ἢ γὰρ ἐν σπλάγχνῳ κατεῖλε νόση-
 μα φωλεῦσαν ἔτρεψε εἰς καχεξίαν τὸ πᾶν, ἢ
 τὸ ξύμπαν σκῆν· λοιμὲν κατάρξαντος, εἰς
 κακοχυμὴν ἤμεψε τὰ σπλάγχνα· εὖτε ἄλλοι-
 σι ἀμφὸς εἰς τὸ κακὸν ζωτρωρέ· αἰσινὲς ἢ οὐ-
 δέν, ἐξ ^e ἢ περὶ καὶ σμικρὴ τῇ φύσι γίνοιτο αὐ-
 τῆς κακότη· ἐστὶ ἢ εἰς ἐπομβρίαν ^f ῥεῦμα ψυχρὸν, πα-
 χὺ, ὁκοῖον ἢ ὁμίχλη τῷ πᾶσι· ἢ τροπὴ ὑγρῆς
 καὶ ψυχρῆς αἰτίας, εἰς τοιήνδε ^g ἔξιν ἐτεροειδούς τ
 ἀνθρώπων. ἢ γὰρ τὸ ἐν τῇ κοιλίᾳ τῇ κάτω ^h ἀλλόμενον
 ὑγρὸν ὑδρωπα καλεῖσθαι· ἐπεὶ εἰς τὸ πάθος ⁱ τῇδε ἐστὶ,
 ἀλλ' ὅτε ξυμπαρομαρτέτ τῇ νύκτι ὁ ὄγκος, τὸ οἶ-
 dos

B Hydrops, id est aqua inter cutem, injucundum
 Aspectu vitium est, & toleratu difficile. ab
 ipso enim perpauci liberantur: idque felicitate qua-
 dam, ac Deorum potius quam artis auxilio. (ma-
 jora enim omnia vitia soli Dii medicantur) nam
 aut in viscere primario morbus delitescens totum in
 malum habitum convertit, aut omne corpus in-
 gruente pestilentia in malum succum viscera per-
 mutavit, quando sibi utraque vicissim ad perni-
 ciem suffragantur: nullaque est pars noxa carens,
 quæ vel modicam naturæ opem afferre possit. est
 autem ad humectationem fluxio frigida, cras-
 sa, qualis est nebula universo: aut conversio
 C ab humida & frigida causa, in talem habitum
 hominem permutante. neque enim in inferiori
 ventre fluctuans humidum, Hydropa nun-
 cupamus: quandoquidem neque ibi vitium est,
 sed quum morbum consequitur tumor, infla-
 tio,

^a Ἐπὶ ῥυτίδα Henisch. rep. in MS. ^b ἀναπνοή Crassus non le-
 git. Petit. expungit. ^c ἡπνα Henisch. ^d ἰῶντα Henisch. &
 Goupyl. repp. in MS. ^e ἢ περὶ καὶ σμικρὴ Henisch. ast ἢ περὶ καὶ
 σμικρὴ Scaliger emend. ^f πνῶμα legendum ex sequenti-

bus ὁκοῖον ἢ ὁμίχλη τῷ πᾶσι & ex Galeno lib. de tremore
 Petit. conjicit. ^g ἔξιν Henisch. ^h ἀλλόμενον Henisch.
 ast ἀλλόμενον Scaliger emend. ⁱ τῇδε Henisch. ast τῇδε
 Scaliger emend.

δος^a ἡ χροίη, ἥδε ἐς τὸ ὕδωρ. ζυωθήκησιν ἕξις, ὕδρωψ τε ἐστὶ καὶ καλέε[ται]. κὴν γὰρ ἐκρεαγῇ κα-
τε τὸ ὕδωρ αὐτομάτως ἔξω, ἢ ταμῶν τις τὸ
ὑποχόνδριον ἐκχέη, ἐφ' ἑδρης ἑασι οἱ ὕδρωπώ-
δες. ἡ μὲν γὰρ ἐν πρῶτῃ αἰτῇ καχεξίῃ ἰδέαι ᾗ
παλευῖται, ^b ἥς αἰτὴρ ὄνομα ἔπερον καὶ ἔπερον. ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{jy} ^{jz} ^{ka} ^{kb} ^{kc} ^{kd} ^{ke} ^{kf} ^{kg} ^{kh} ^{ki} ^{kj} ^{kk} ^{kl} ^{km} ^{kn} ^{ko} ^{kp} ^{kq} ^{kr} ^{ks} ^{kt} ^{ku} ^{kv} ^{kw} ^{kx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xx} ^{xy} ^{xz} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz} ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{jy} ^{jz} ^{ka} ^{kb} ^{kc} ^{kd} ^{ke} ^{kf} ^{kg} ^{kh} ^{ki} ^{kj} ^{kl} ^{km} ^{kn} ^{ko} ^{kp} ^{kq} ^{kr} ^{ks} ^{kt} ^{ku} ^{kv} ^{kw} ^{kx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xx} ^{xy} ^{xz} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz} ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{jy} ^{jz} ^{ka} ^{kb} ^{kc} ^{kd} ^{ke} ^{kf} ^{kg} ^{kh} ^{ki} ^{kj} ^{kl} ^{km} ^{kn} ^{ko} ^{kp} ^{kq} ^{kr} ^{ks} ^{kt} ^{ku} ^{kv} ^{kw} ^{kx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm</}

αὐχὴν τε καὶ βραχίονες παχὺ ἢ τὸ σπιγνέριον ἀπὸ τῆς οἰδέως μαζοὶ ἢ ἐς ὄγκον αἵρονται, ὁκόσοι νέοι ἀκμήν ὄντες ἐν ὀσφυίᾳ τῆς ἡλικίης ἐπὶ τῷ ἀνασάρκα, τηκεδὼν τῆς σαρκὸς ἐς χυμὸν^a σαρκειδέα, ἔχωρ τε^b αἱμαλώπος, ὁκοῖτο^c ῥέει ἀπὸ^c ἐντέρων ἑλκεσι τοῖσδε καὶ ἐπὶ θλάσμασι ἀπὸ βάρε^d ἐμπεσόντων, ὡς τὰ μὲν π^d σπιγνέριον, ὁ χυμὸς ἐκρέει^e ἢ δὲ τῶν^f δυεῖν σπιγνέριον, ἀμφοῖν ἴχει τὰ σημεῖα. ζύμπασι ἢ ὁμοῦ ζύνεσι, ὡς^g ὡς^g πνοια, βῆξ, ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε νωθές, ὅκν^h πουλὺς, ἀποστοιⁱ ἢ δὲ πⁱ προσάφρωνται καὶ βραχὺ καὶ ἀφυσον, φουσώδες, διατάσεις ὡς ἀπὸ^j πλησμονῆς αἰκμοί. διὸ οὐδὲ ἐπὶ λουτροῖσι ἱκμαλέοι. λευκοί, ἰ γυναικώδες. οἱ δὲ^k ἀνάσαρκα, μελάγχλωροι, μελανόφλεβες. ἀσκήτησι μὲν καὶ τυμπαίνῃσι, σπιφανέες καὶ^l ὡς^l ὡς^l καρποῖσι καὶ σπιγνέσι. ἢ ἐπὶ ἢ τοῖσι ἀνὰ σάρκα καὶ τῷ φλεγματὶ^m οἰδεῖ ἅπαντα κρύπεται, ὑπνοὶ βαρέες, νωθροὶ, σμικροί, ἀψυχία, σμικρολογία, φιλοζωία. καρτερίᾳ οὐκ ἂν εὐθυμίας καὶ δελπισίης ὅπως τοῖσι ἐν εὐτυχίᾳ, ἀλλ' ἐξ αὐτέου τῆς πάθⁿεⁿ, οὔτε^o φατὸν πῶς αἰὲν θωμάσαι τὸ ἦμέρα. ἢ ἐπὶ μὲν γε ἄλλοις^p ἢ πάμπαν ὀλεθροῖσι, οἱ νοσέοντες ἀθυμοί, κατηφές, ἐράται τῆς θανάτου. ἐπὶ ἢ τοῖσι εὐέλπιδες καὶ φιλόζωοι γίνονται. ἀμφοῖν ἢ τὰ ἐναντία πικτοῦσι αἱ νοῦσοι. γίνονται ὑδρωψ καὶ ἐξαπίνης κατὰ ἐπὶ ἀθρόῃ ψυχροποσίᾳ, ὡς^q ὡς^q διψι^q χαλδὸν πολὺ ψυχρὸν ἐγγεῖν ὑδωρ, εἴτα τὸ ὑγρὸν ἐς περιτόναιον ἐνεχθῆ^r δι' αὐτὴν τῇσι κοιλίᾳσι τὸ ἐμφυτον θερμὸν κατεψύχθη, ἐπειτα εἰς τοὺς κενεῶνας σαγόνες ἐκρέουσι, αἱ περὶθεν εἰς διαπνοὴν ἐξηερύμηναι διεφορῶντο. τότε οὖν εἰ γίνονται, ῥήι^s τέρη ἢ τῶνδε ἡσυχίᾳ, πρὶν π^t τῶν σπλάγχνων, ἢ ὅλον τὸν ἀνθρώπον παθεῖν. αἱτὰρ ἡδὲ ἑδεσμά φουσώδες καὶ ἀπεψία καὶ^u βούπησις ἔτεκεν ὑδρωπας. ἐπὶ ἢ ζυνόν πάντων τὸ κακόν, ἀνδρῶν, γυναικῶν ἡλικίης πάσης, ὁκόσον ἄλλοι ἐς ἄλλο εἶδ^v ἔασι ὥραιοι, ἢ ἀνάσαρκα παῖδες ἡδὲ τοῦ^w λευκοῦ φλεγματος. ἢ νέοι ἢ μέλαι ἀκμῆς, οἱ κατὰ λαγόνας πλήσμοι γέροντες μὲν πάντα παθεῖν^x ἔτοιμοι, ἀπόθερμοι ψυχρὸν γὰρ τὸ γῆρας. ἀλλ' ἐς ὑγρὸν παλῆθ^y ἔασι ἀναιμιοί. τοῖσδε ἐν τυμπαίνῃς ζωῆς. ἅπαντα μὲν ἐν^z πονηρὰ τὰ εἶδεα^z τουτέστι ὑδρωψ γὰρ πάντων τῶν νοσημάτων κακόν. ἀλλὰ τουτέων λευκοφλεγματος μὲν εὐηθέστερον. πολλὴ γὰρ καὶ ποικίλη ἐπὶ τοῦδε ἡ ὀσφυίᾳ. ἢ ἰδρωτ^z ἢ ἔρων ἢ κοιλίης κατὰ ἐπὶ^a αὐτοῖς κατερράγη, λυομένης ἡδὲ τῆς τῆς ὑδρω-

A collum, & brachia, abdomenque ex¹ inflatione crassescit. mammae quoque in tumorem excitantur, illis scilicet qui juvenes robusti in ætatis prospera fortuna consistunt. at in hydrope anasarca vocato, carnis liquamentum fit in succum speciem carnis referentem: saniesque cruenta, qualis ab intestinorum ulceribus emanat. talis verò & a membris aliquo gravi, quod superinciderit, contusis, si³ paulum superficiem secueris, humor effunditur. ex duabus quidem speciebus permixtio, ambarum indicia obtinebit. omnibus verò simul inest pallor, spirationis difficultas, tussis: diversis temporibus segnes sunt: pigritia multa, a cibo alienatio: quòd si aliquid assumant quamvis modicum, & flatu carens, nihilominus valde inflantur. distentiones patiuntur quales ex saturitate fiunt. citra madorem eorum corpus est: idcirco neque in balneis sudore madescunt: præterea albi sunt & effœminati. qui autem hydrope anasarca laborant, colore ex atro viridique permixto infecti sunt, obscurasque & nigras venas habent. in ascite atque tympania conspicuæ atque admodum evidentes sunt in brachialibus atque in abdomine. in anasarca verò atque phlegmatia tumore omnia delitescunt: somni sunt graves, torpentes, breves, animæ deliquium, circa minima quæque sollicitudo, vivendi cupiditas. tolerantia non ex animi alacritate, ac bona spe, ut in iis est, qui prospera fortuna utuntur. sed ex ipsa morbi natura neque causa dici potest, sed mirari tantum id licet, quod meherculè magnum est. namque in aliis haud omnino perniciosis affectibus ægrotantes abjecto sunt animo, tristes, mortis amatores: in his verò & bene sperant, & vitæ cupidi sunt. ambo hæc contraria morbi efficiunt. aqua inter cutem nonnunquam a copioso frigida potu continuo provenit, quum præ nimia siti ad saturitatem quispiam multam aquam gelidam ingurgitaverit: postea humidum in peritonæum delatum sit atque inde in ventribus insitus calor refrigeratus fuerit: deinde in ilia guttæ effluunt, quæ prius in aërem versæ, per transpirationem digerebantur. id igitur si incidit, facilius est hujus morbi curatio, antequam viscus aliquod aut totus homo affectus sit. cæterum & ventosus cibus, & cruditas & buprestes aquam inter cutem pepererunt. est hæc omnibus communis calamitas, viris, mulieribus, cuicunque ætati: præterquam quod alii in aliam speciem sunt propensiores. in vocatam anasarcam & leucophlegmatiam pueri: juvenes autem ad consistentem usque ætatem inundationi ilium obnoxii sunt: at senes omnibus quidem generibus sunt expositi, quum inopes sint caloris, (frigida enim senectus est) verum ad humoris multitudinem contrahendam apti non sunt. ipsis igitur tympanias accidere consuevit. omnes quidem species pravæ. (hydrops enim morborum omnium vitium est) sed inter ipsas leucophlegmatias mitior habetur. nam multæ & variæ sunt ejus tollendæ prosperæ occasiones, sudoris aut lotii excretionis aut alvi nonnunquam in hujusmodi ægrotantibus copioso effluvio jam abeunte aquæ inter cutem

^a Σαρκὸς ἰδία Henisch. rep. in MS. ^b Αἱματώπος sanguineus, colore sanguineo Petit. emend. αἱμαλώπος nusquam significat. Petit. ^c Ionicum est nomen loco ὡς^c ὡς^c ὡς^c ponere. ut hic ὡς^c ὡς^c ὡς^c pro δυεῖντι-
^d Henisch. rep. in MS. ^e Δυεῖν Henisch. ^f ὡς^f ὡς^f pallorem ὡς^f ὡς^f pallidum significat. Petit. ^h Σπληνός Henisch. rep. in MS. ⁱ Molles & candidos instar mulierum Hipp. appellat. Petit. ^k Ἀνασάρκα Henisch. ^l Εὐπεσσωπία Pe-
tit. emend. Εὐπεσσωπία enim pulchrum adspēctū aut pre-
tiosum significat. ^m Supple φλέβες. Petit. ⁿ οἰδῶ He-
nisch. rep. in MS. ^o Quædam deesse videntur, quæ ex
conjectura sic ἐπὶ φατὸν ὡς^o τὴν αἰσίνην, θωμάσαι ἢ ἐπὶ μέ-
^p Petit. emend. οὐτὶ (τὸν) φατὸν Henisch. ^q (καὶ) ἐπὶ
Henisch. ^r De hoc animali (quod cantharidis genus
est) antea locuti sumus. ^s Ἐς ἀνάσαρκα Petit. emend.

^r Phrasis Eliptica subauditur ὑδρωψ. ἢ δὲ ὑδρωπας τῆς λευ-
κῆς &c. Petit. ^t Difficilis hic locus fortasse ita legi de-
bet: νέοι δὲ μετὰ ἀκμῆς εἰσι, κατὰ λαγόνας πλήσμοι. Juve-
nes usque ad ætatis vigorem replentur circa ilia. Ascite
tem intelligit Aretæus Petit. ^v ἔτοιμοι Henisch. ^x Πο-
νηρὰ τὰ εἶδεα ταῦτ' εἰσι. ὑδρωψ γὰρ &c. Petit. emend. ^y τὰ εἶ-
^z Henisch. ^z Deesse hic aliquod verbum, a quo
hæ voces ἰδρωτ^z ἔρων in gignendi casu regantur, synta-
xis indicat. at nihil est: nisi quis dicat posse dici ὀσφυίᾳ
ἰδρωτος κατερράγη. quæ locutio nimis esset insolens. fortasse
Aretæum scripsisse ἰδρωτ^z ἢ ἔρων παλῆθ^z, ἢ κοιλίᾳ, κατὰ
&c. vel ἰδρωτ^z ἢ ἔρων ἢ κοιλίης κατὰ αὐτοῖς κατερράγεις
Petit. conjicit. ^a Ἐπ' αὐτῶν Henisch. & Goupyl. rep. in MS.
¹ Ex inflammatione Henisch. ² Illis (sc.) qui ad-
huc in ætatis &c. ἀκμῇ hic enim sumitur pro ἐπὶ, adhuc.
Petit. ³ Si quam partem multum secueris Henisch.

δρωπος ἔξιος. χαλεπή ἢ τυμπαίνης, καὶ τῷδε ὁ
ἀνὰ σάρκα μᾶλλον· τὸν ἢ ἰητρὸν ἐν τῷδε πᾶσι
ὅλον χρὴ τὸν ἀνθρώπον ἀλλάξαι. πότε μάλιστα, ὅ-
τε θεοῖσι ρήϊτερον. ^a ὑδερῖα ἢ καὶ ἐν σμικρῷ
κατὰ ἀνθρώπου, ἢ κεφαλῇ ὅπῃ ὑδροκεφαλῷ, ἢ
πνέμονα μένον, ἢ ^b ἥπαρ, ἢ σπλῆνα, καὶ ἐπὶ
γυναικῶν ὑστέρα. καὶ τῶν ἄλλων ἡδε διαλφεστέρα.
ἢν γὰρ τὸ σῶμα ἀνὴρ ἐκ τῆς περὶ μύσας, ὑ-
στέρα μὲν εἰ ἔχει, ἐκχέει ἔξω. ἢν ἢ πνεῦμα ἐξε-
φυσήσῃ πότε· ἢν δὲ πᾶν ἀνὰ σάρκα ἢ ὑστέρα παθῇ,
ὡς ἐπίπαν ὅλη ἢ ἀνθρώπος ὑδερῖα· ἰδὲν πᾶς ἐ-
τέρη ὑδρωπος ἡδε γινώσκῃ, κύστις σμικρῇ, συ-
χνῇ, πλῆρες ὑγρῶ, ἐγκέον· τῷ χωρῇ ἐνθα
ὁ ἀσκήτης ξυνίστα· ἀτὰρ ἢν ἐμπαλέωσι τῷ πολ-
λῷ ὑγρῷ· τέκμαρ δὲ ἢν γὰρ τετρήνας τὸ ὅπῃ γά-
σριον ἐκχέει ἐπὶ βραχείῃ φορῇ τῇ ὑγρῇ, ἐνδο-
θεν ἀνὰ ἐπέφραξεν ἢ κύστις, καὶ τὸ ὄργανον διώσῃ,
αὐτῆς ἐκρέει· πότε μάλιστα τὸ εἶδῃ ὅτε εὐήθης. πο-
θεν γὰρ ἀνὰ ἐκπέσῃ αἱ κύστις, ὁδὸς ἐκ εὐπο-
ρῇ· λόγῳ ἢ μετεξέτεροι οἱ ἢ ἡκὸν κατε δι-
ἐντέρων τοιαύτῃ κύστις· ἐγὼ δὲ ἐκ ὧσῶπα, διὰ
πότε νῦν ἔδεν γραφῶ· ^c ἔδεν γὰρ περὶ αὐτέων ὁ,
^d πᾶς λέξω. εἴτε γὰρ ἐκ τῇ κώλῃ, ἢ τῆς γαστρὸς
ἢ φορῇ, πᾶς ὁ τρόπος τῆς ἐξυπασί· ὁδὸς γὰρ ἐς
ἐξοδὸν ἀπάντων δι' ἐδρῆς ἐρόης· ἢ ἢ αὐτῇ τῇ ὑ-
γρῇ τῆς ἐν λαγόνι ξυλλογῆς, ἀπίστος ἢ τῶν ἐντέ-
ρων ῥαγῇ. ὅ γὰρ ἀσινὲς ἐδρῇ ἀνώλεθρον τρωθὲν
ἐντέρον.

ΚΕΦΑΛΗ Ε.

Περὶ Διαβήτεω.

Θωῦμα τὸ διαβήτεω πάθος, ὃ καὶ ἔστι ξύνηθες
ἀνθρώποισι σαρκῶν καὶ μελέων ἐς ἔρον ἢ ἐξύν-
τηξιν ὑγρῇ καὶ ψυχρῇ, ὅπως ἐν ὑδρωσὶ αἰτῇ. ὁδὸς
ἢ ἢ ξυνήθης, νεφροὶ τε καὶ κύστις. ὅ γὰρ διαβή-
πασι ἐρέοντες. ἀλλὰ ὅπως περὶ ἐξ ^e ἀφ' ἑξίος ὅχε-
τῶν ἀπαύστος ἢ φορῇ. χροῖνι μὲν ἢ τῆς νεφρῶς φύ-
μακρῷ κυίσκεται χροῖνι· βραχυέως ἢ ἀνθρώπου,
ἢν ἢ κατὰ σῶμα τελεσθῇ· ὅθεν γὰρ ἢ τηκεδῶν, πε-
χυς ἢ ὁ θάνατος ποτε, καὶ βίῃ αἰσχροῦ καὶ ἐπι-
πον· διψῶς ἀκρατὴς· πολυποσὶ ἀνισόμετε·
ἔροισι πολλοῖσι· πλεῖον γὰρ ἐκρεῖ τὸ ἔρον, καὶ ἐκ
ἀνὰ ἐπίσχοι πᾶς αὐτέας, ὅτε πίνοντας, ὅτε ἐρέον-
τας. ἢν ἢ ἔω· ἀκαρὲς ἀνίσχῃσι, ἢν μὲν τῇ
πᾶν, ἀνικμοὶ μὲν τὸ σῶμα, ἀνάλειοι ἢ τὸ σκῆνος·
τὰ ἢ σπλάγχνα καίεσθαι δοκέει, ἀσώδεις, ἀ-
ποροι, ἐκ ἐς μακρὸν θνήσκουσι· περιφλεγεῖς δι-
ψῶν. διπυρέειν ἢ πᾶς ἀνὰ ἐπίσχοι τρόπος. ἢ πᾶς αἰ-
σχύνῃ πᾶν ⁱ κρέσσωνι. ἀλλὰ καὶ ἐς μικρὸν ἐγ-
κρατεῖς γένων· παροιδέει ὁσπῶν, ὄρχας καὶ ἰ-
σχία· καὶ ἀνῶσι, ἐκχέει μὲν τὸ ἔρον ^k ἀλέα·
τὰ δὲ ἐποιδέοντα ^l ἐξαίρεται. ξυδίδεται γὰρ ἐς
κύστιν ἢ πλημμύρεα· καὶ μὲν τελεσθῇ τὸ κα-
κὸν, εὐσημον· ἐπὶν ἢ μέλλῃ, ἀνικμοὶ τὸ σῶ-
μα, ^m σπάλ· λυκὸς, ἀφρώδης, ὅπως διπὸ
ⁿ διψῶν, καὶ ἐδέκω διψῶν. ὑποχονδρίων
βδ-

A tem habitu. difficilis autem tympanias est; adhuc
tympaniâ difficilior anasarca. oportet enim medi-
cum hoc in morbo totum hominem permutare.
quod per Jovem neque Diis ipsis facile fuerit. cæte-
rum nonnunquam & exigua in parte homo aquam
inter cutem patitur: ut secundum caput in eo mor-
bo, qui hydrocephalus nuncupatur, aut in pulmone
solo, aut jecinore, aut liene, aut in mulierum utero:
& cæteris hæc species sanabilior. nam si ejus ostio-
lum a priori conclusione hiare cœperit, humorem
quidem si habeat, effundit. si spiritum, efflat. quod
si uterus anasarca laboret, plurimum tota mulier
aquam inter cutem patitur. alia quædam hydropici
morbi species talis agnoscitur: in ea vesiculæ quæ-
dam pusillæ, crebræ, humoris plenæ, in loco, ubi a-
scites fieri solet, excitantur. cæterum, quod humore
multo refertæ sint, illud indicio est: si abdomen
perforaveris, parum admodum humoris effundes. ab
interiori namque parte vesica occlusit: at si in vesti-
cam instrumentum impuleris, iterum succus emana-
bit. hæc utique aquæ inter cutem species haud levis
est. unde enim id genus vesiculæ eruperint, via haud
facile reperitur. alii namque affirmant hujusmodi
ampullas per intestina transiisse. ego vero id nun-
quam vidi: idcirco neque nunc scribendo affirmo.
B nam si ex intestino colo, si ex ventre ferantur,
qualis sit ipsarum generationis modus, quid dicam
nihil certi habeo. iter enim ad omnium excretio-
nem per sedem lubricum ac patens est: at ipsius
humoris in ilibus collecti per intestinorum ruptu-
ram egressio credi non potest. neque enim inno-
xium, neque citra perniciem intestini vulnus est.

CAPUT SECUNDUM.

De Diabete id est Urinæ Profluvio.

D diabetes qui vocatur affectus, miraculum quod-
dam est, haud ita sæpe hominibus usitatus, car-
nium ac membrorum in urinam colliquatio. frigida
atque humida, ut in aqua inter cutem, causa est:
transitus autem consuetus, renes & vesica. neque
enim cum intermissione lotium reddunt: sed, perin-
de atque canales laxati sint, indefinens est profusio.
diuturna est hujus morbi creatio, & longo tempore
parturit. brevis erit autem hominis vita, in quo affe-
ctus iste perfectus fuerit. velox enim est colliquatio,
& festina interdum mors advenit, & vita fœda est, ac
vexata doloribus. sitis intoleranda est, potus copiosus,
multitudini tamen lotii non respondens, copiosius
enim lotium redditur: neque eos ³ quisquam neque a
potu neque a mictu inhibere potest. quod si vel pun-
ctum temporis inhabeantur, siquidem a potu, os sic-
catur, corpus arefcit, viscera ipsi sua conflagrare
opinantur, omnia fastidiunt, de omnibus dubitant,
haud multo post mortem obeunt, ardentissima sitis
adeft. mictum verò quæ ratio suppresserit, aut quæ
verecundia dolore potentior? fin autem vel parum
temporis a menjendo abstinerint, intumescunt lum-
bi, testes & ilia: quumque remiserint, lotium qui-
dem calefactione profundunt, tumidæ verò partes
detumescunt: in vesicam enim confluit exundatio.
quum morbus iste jam perfectus est, facile omnes
eum deprehendunt: sed quum futurus est, os
humore privatur: saliva est albida, spumans, perin-
de atque in siti: nondum tamen sitiunt. præcordia
G 2 gra-

nescit Petit. emend. ^m Σελῶ Henisch. rep. in MS.
ⁿ Διψῶς. Henisch.

¹ Nam si abdomine perforato, parum admodum
humoris effundas, intus vesica occludetur: at si in-
strumentum impuleris, iterum effluet. Henisch. ² Ne-
que enim de his, quod dicam habeo. nam si ex co-
lo. si ex ventre proficiscantur, quis coagmentatio-
nis modus sit? Henisch. ³ Quicquam Henisch.

Tom. I.

^a Ὑδερῖα δὲ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^b Ἀτὰρ He-
nisch. rep. in MS. ^c Ὅθεν γὰρ ἐπὶ Henisch. ἔδεν καὶ περὶ
Henisch. rep. in MS. ^d Ὅπ λέξω Henisch. ^e ἐξυπασί·
Henisch. ^f ἐξύντηξιν Henisch. ast ἐξύντηξιν Scaliger emend.
^g Ἰσως, ἀφίσσῃ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^h Ὁ-
χετῶν Henisch. ⁱ κρέσσωνι; (posito sc. signo interroga-
tionis.) Petit. emend. ^k ἀλέα vel ἀλῆν, Ionicè scri-
ptum, calorem significat. ἀλέως id est ἀθρόως confertim:
quod probabilius Petit. judicat. nisi quis malit ἀλὲν Pe-
tit. ^l ἐξαίρεται Scaliger emend. ἐξερύεται in aerem va-

βάρος· αἰσθησις δὲ τῆς γαστρὸς ἐς κύστιν γέρ-
μης, ἢ ψύξις, ὅπως περὶ πορέοντος τῆς
νοσήματός· αἰτὰς ἡδὲ ἐρέσι τῆς ξυνήτης μι-
κρόν τι μᾶλλον διψᾷ τε, ἀλλ' ἐδέκω μέγα.
ἢν δ' ἐπὶ μᾶλλον αὐξήται, θερμανσις μικρὴ μὲν,
δακνῶδης δ', ἐνίσχου τοῖσι σπλάγχνοις· σπιγά-
ριον ῥυαῖοι, ἐπιφλεβοί, ἰσχυροὶ δ' πλὴν ὅλλω ἐ-
ξιν, εὐτε καὶ ἡ ἔρσις, καὶ τὸ διψᾷ ἐπαυξέα
γίγνεται ἢ δὴ κατὰ κλῆν ἐς ἄκρον τὸν καυλὸν ἢ συν-
αἰσθησις φανῇ, ὅπως ἐρέσι. τῇ δέ μοι δοκέει κα-
λέσθαι διαβήτης ἐπίκλησιν, ὁκοῖόν τι^a διαβη-
τησέων, ἐνέκειν ἐν τῷ σκηνεῖ τὸ ὑγρὸν ἐμύμνῃ, ἀλ-
λὰ ὅπως^b διαβάθρη τῷ ἀνθρώπῳ ἐς^c ὅξο-
δον^d χρεῖται. Διαρκέσι δ' ἐς χρόνον πνῆ, εἰ καὶ μὴ
κάρτα πολλὸν, ὅπ' ἂν πορεύοντες ἐρέσι, τηκεδῶν δὲ
γίγνεται δεινὴ· ἔτε γάρ τι ἐκ τῆς πόσιος μέγα ἐς
τὸ σκηνεῖ ἔρχεται, καὶ ξυναπέρχεται τῶν σαρ-
κῶν ἐς τὰ ἔρα μυρία· αἰτία δὲ ὅξέων νήσων πῆς
ἀπέσκηψεν ἐς πόδα, καὶ ἐν κρείσι κρύβδω τὸ κακὴ-
της ἐγκατέλιπον αἱ νήσοι. ὅση ἀδόκητον καὶ δηλη-
τηρίον κοτε πλὴν αἰπλῶ ἴσχειν^e τῶν ὁκοῖσι
^f κύστι καὶ νεφροῖσι ἐνσκήπηται· ἀπὸς εἰ^g ἐδάκη πῆς ὑ-
πὸ τῆς διψαδός, τοιῆδε τῆς ἑλκεος ἢ πάθη δι-
ψᾶς δ' ἐρπετὸν τηρεῖν, ἢν δάκη πνῆ ἀρχετον
διψᾷ ἐξάπλη. πίπῃσι τε ἄδδω ὅση ἐς διψᾷ
^h ἀκεῖ, ἀλλ' ἐς πλὴν τῆς κοιλίης πλημμύραν ἀ-
κορῇⁱ ποτῆ· ἢν δὲ ἀλγὴ πῆς περὶ τῆς
κοιλίης, καὶ ἀχθῇ, καὶ τὸ ὑγρὸν^k ἐπάγῃ ἐς
μικρόν, αὐτῆς ἄδδω πίνῃσι διψῶντες, καὶ ἡδὲ
τῶν κακῶν ἢ ἀμοιβῇ σωτημωρέει γὰρ ἀλλήλοισι δι-
ψᾷ καὶ ποτόν. ἄλλοι δ' ἐκ ἐρέσι. ἐδέ πῆς ἄλ-
λη τῆς πνομῆς διαπνοή. τοιγαρὶν ἀκορῇ μὲν τῆς
ποτῆ, πλημμύρῃ δὲ ὑγρῆ, περὶ τῆς κοί-
λῆς, ἐξερράγῃσιν ἀθρόως.

ΚΕΦΑΛΗ γ.

περὶ τῶν κατὰ τὰς νεφρῶν παθῶν.

Νεφροὶ πλὴν φυὴν μὲν ἀδενώδεις, ¹ χροῖν δὲ
ἐρυθρότεροι, ὁκοῖόν τι ἢ παρ' μᾶλλον, ἢ μα-
ζοί, καὶ ὄρχεις. καὶ γὰρ καὶ οἵδε ἀδενῆς· ἀλλὰ λευ-
κότεροι. σχῆμα δὲ διδύμοισι ἴκελοι, πλατεῖς
μᾶλλον^m ἐσσι αἶμα καὶ καμπύλοι. κοιλίαι δὲ
σμικραὶⁿ ἰσμοειδῆς ἐς πλὴν τῶν ἔρων διήγησιν.
ἐκπεφύκασι δ' ὅχετοὶ νεφρώδεις, ὁκοῖόν τι αὐλοὶ
ἀφ' ἐκατέρω. ἐκπεφύκασι δὲ οἵδε τοῖσι^o ὁμοιοῖσι
τῆς κύστις^p ἐκάτερθεν. ἴση δὲ τῶν ἔρων δὲ νε-
φρῶν ἡ ὁδὸς ἐς κύστιν ἀμφὶ δ' ^q τῆςδε τῆς νεφρῆς
καὶ τῆς πόσιος τῆςδε, πολλὰ καὶ ποικίλα γίγνε-
ται πάθη, τὰ μὲν ὅξεια, ἐν αἱμορραγίῃ καὶ πυ-
ρετοῖσι, καὶ φλεγμονῇσι κτείνοντα, ὁκοῖσι μοι λέ-
λεκται τὰ δ' χρόνια τηκεδόνι λύνοντα τὸν ἀνθρώ-
πον, ἀνώλεθρα μὲν, ἀναλγέα δ' καὶ ξυναπο-
θνήσκοντα· χρόνια^r ἔν, ἀποσάσεις, ἑλκεα, λί-
θων γέννα, αἱμορροΐδες. ἑλκεα μὲν ἐξ ἀποσά-
σιος, μήκιστα δ' δυσανθία πάντα τῆς ἀνθρώπου. τῇ
λίθων δ', χρονίη μὲν ἢ γέννα· ὀδυνώδεις σφηνώσις.
καὶ γὰρ ῥήσις ἢ διέξοδος^s χαλεπὴ δ' οἱ πρὸς τοῖσι
καὶ ἡ τῶν ἔρων ἐπίσχεσις. ἀλλ' εἰ εἰσὶ πολλοὶ
σμι-

^a Τῆς διαβήτης ἰὼν Scaliger emend. διαβήσεων (hinc διαβή-
της morbi nomen) Petit. emend. ^b Διαβάθρη Henisch.
rep. in MS. ^c Ἐξοδον Henisch. ^d Πορεύοντες Henisch. rep.
in MS. ^e Πονῶντες Goupyl. rep. in MS. ^f Τῆς Henisch. ^g Κύ-
στις Henisch. ^h Δακνῶδης ὁ τῆς Henisch. rep. in MS. ⁱ Ἀκέρ-
σις Scaliger emend. ^j Πότε Henisch. ^k Ἐπισχῆς Henisch.
rep. in MS. ^l Χροῖν δὲ Henisch. & Goupyl. repp. in MS.
Rufus χροῖα φακώδης. Petit. ^m Ἐσσι Ἐσσι Crassus le-

A gravia sunt: calorem aut frigus a ventre in vesicam
tendere sentiunt, prout adventantis morbi proces-
sus est: quin etiam paulò plus lotii quam moris erat,
effunditur: fitis adest, sed nondum vehemens.
quumque amplius crementum accipit, calefactio
parva quidem, sed mordax visceribus inhærens ex-
oritur. abdomen habent rugosum, venas extantes,
totum corporis habitum gracilem, quando & urinæ
profluvium, & fitis jam aucta insigniter sunt: quum-
que ad extremum colem vitii² consensus pervene-
rit, protinus urinam reddunt: atque inde mihi huic
morbo διαβήτης appellatio indita fuisse videtur, *perin-*
de ac si pertranseuntem dixeris, quod in corpore hu-
mor non remanet, sed ubicunque in homine colle-
ctus stagnaverit, ad exitum labitur. durant sanè ali-
quod tempus, licet non admodum diu: nam cum
dolore mejunt, atque atrox fit liquefactio. neque
enim ex potu aliqua insignis portio in corpus absum-
mitur, & carniū magna copia in urinam eliquatur.
hujusce languoris causa aliquis acutus morbus esse
potest, qui hanc in partem impetum fecerit, & in
crisi aliquod malignum virus latenter morbi reli-
querunt. haud incredibile est etiam aliquod pern-
ciosum venenum ex iis, quæ vesicam & renes infe-
stant, huic affectui causam præbuisse. quin etiam si
quis a dipsade morsus sit, talis morsum affectus se-
quitur. Dipsas autem reptilis fera, si quem percus-
ferit, sitim non ferendam accendit, isque copiosè
bibit, neque fiti medetur, sed ventrem obruit humo-
re: adeo inexplibilis est bibendi cupiditas. at si quis
ob ventris distentionem doleat, graveturque hu-
moris copia, & ideo paulum temporis a potu absti-
neat, iterum sitiens, largissimè bibit. atque hæc est
malorum vicissitudo: se namque mutuo fitis & po-
tus adjuvant. alii præterea sunt qui lotium non red-
dunt: neque ulla est alia ejus quod bibunt transpi-
ratio. itaque potus infatiabili aviditate, humoris
inundatione, ventris distentione repente ac peni-
tus disrupti sunt.

CAPUT TERTIUM.

De Renum Affectibus.

Renes substantia adenas, glandulas quasdam, re-
ferunt, colore autem rubidiores sunt, quale est
jecur potius, quam mammæ aut testes: nam & hi a-
denes sunt, verum albiores. figura testibus similes,
lati magis sunt juxta & retorti. sinus habent exiguos
ad lotium excolandum cribrorum instar foramini-
bus pervios. ex utroque nervosi canaliculi tan-
quam fistulæ expullulant, qui in vesicæ terga utrim-
que sese inferunt. æqualis est autem lotii a renibus
in vesicam via. hujusce viæ multi atque varii affe-
ctus renes prædictosque meatus malè habent. ali-
qui acuti, sanguinis profluvio, & febribus, & in-
flammationibus jugulantes: hi verò sunt quotquot
ego enumeravi: aliqui diuturni, hominem colli-
quatione dissolventes, haud lethales quidem, sed in-
sanabiles. & unà cum ægroto commorientes. diu-
turni itaque sunt, abscessus, ulcera, calculorum
exortus, hæmorroides vocatæ. ulcera quidem ho-
minis ex abscessu facta, omnia plane diuturnissima
sunt, atque ægrè sanationem recipientia. calcu-
lorum vero diuturna est creatio, cum dolore
obstructiones: haud enim facillimus est exitus. ad-
hæc difficilis est & lotii suppressio. at si multi sint &
exi-

git Petit. emend. ⁿ Ἡθμοειδῆς. instar cribri, vel coli
instar pervii Petit. emend. ^o Mira locutio ὁμοιοῖσι de Ve-
fica pro parte superiore Petit. ὁμοιοῖσι propriè scapulas de-
notant. ^p Ἐκατέρω Henisch. ^q Τῆςδε τῆς νεφρῆς Petit.
emend. ^r Μὲν Henisch. rep. in MS.

¹ Auctæ Henisch. ² Morbi conscientiam (cum quis
scilicet ægrotans, sibi aliquam partem dolere sentit,
ejusque doloris sibi ipsi conscius est) Petit. emend.

σμικροί, ἀλλήλας μίμνῃσι. ^a ὡς εἰς μέγας ἐμφραχθῇ, καὶ ἐπὶ ἀμφοῖν τοῖν νεφροῖν συμμῇσι τὰδε, ἐς ἔρων σχέσιν, καὶ ἀξάπτωσιν, ὀλιγήμε-
ροι θήσκεισι. εὐτε μύτοι ἢ φύσις ὀπτιμήκεα καὶ
ισομεγέθεα τοῖσι ἐρητήρσι πλὴν καὶ λίαν τῶν νε-
φρῶν τούξασιν, σμικροῖς ἀεὶ μέζονα. ὅπως αὖ
ὡς ἀνω συστῇ λίθος, ῥήϊσιν ὁδὸν πλὴν ἐς κύστιν ἵ-
σῃ. ἀλλὰ τὸδε καὶ ὀπτιμήκεα οἱ λίθοι γίνονται.
πρὸς γὰρ τοῖσι ἐρητήρσι τὰ πολλὰ πηγνύται καὶ
ὀκνοῖ τῇδε ἐς πᾶσιν ἀνίστοι, λεπτοὶ μὲν ἔασιν
τὰ πρῶτα, ἀλλὰ τὰς ἐρητήρας σπινθέρους ἐόν-
τας παχέας ὅ, ἀλλὰ τὸ τὰς νεφρῶν κατὰ ῥεῖν.
ἐγγίγνεται ὅ τοῖσι νεφροῖσι μόνον. ἀλλὰ τοῖσι
ἀξάπτωσι. εἰδὲ ἐδρῶν γὰρ ἐν τοῖσι ἐρητήρσι, σὺν
ἴσῃ οἱ λίθοι, ἀλλὰ τὰ ψαμμία σὺν τοῖσι ἐ-
ρητήρσι κατὰ ἀξάπτωσιν. τὰ περὶ καὶ σπινθέρους καὶ
ὑλὴ τῆς πᾶσιν γίνονται. ὡς ὅ ἐμφραχθῇ κα-
τὰ τῇ καλῇ μέζον τελεσθεῖς, πόνοι τῆς ὀσφύος
ἀμφὶ τὰς ψόας μέσφι τῶν μέσων πλῆθύνονται.
πολλοὶ γὰρ ἀπ᾽ αὐτῆς πόνοι, ὡς ἀπὸ πλῆθους.
βάρῃ ἴσῃ, καὶ ῥάχιν δυσκαμπέας, ^b ξυννεύσας
χαλεπῶς ἐπὶ ὀδῶνι σφόδρα, βαρέας, ^c ἀνέ-
κλιτοι. τὸ γὰρ ἐλικοειδὲς ἐντέρον. ὡς καὶ πλεμ-
μύρη τὸ ἔρον καὶ ἀξάπτωσιν, πρὸς τὴν ἀπυρήσιν
ὅπως περὶ ὀδῶν. Φυσώδεις, ἀδιέξοδοι ὅ αἱ φύ-
σαι, πυρετοὶ δακνώδεις, ὀπτιμήροι. ἀναλὴν μὲν
γλῶσσαι, ξηρὴ δὲ ἡ κοιλία ἴσῃ, ἀποστῇ καὶ
πὶ πρὸς αἰσίωνται, ἔτε πέψας, ἔτε ἀναλαβεῖν
^d ῥήϊδοι. ὡς ὅ ἐς τὸν ἐρητήρα ὁ λίθος ἐμπίσῃ,
βρασμὸς ὡς ἀπὸ ῥήϊδος, ἀιδήσας τῆς λίθου ὁδοῖ-
πρὸς τὸν ^e ξυνῶ ὁμοειδῶν, καὶ ἐς πλὴν κύστιν
ἐμπίσῃ, ἔρων ^f αἰσὶν ὕδατος δέων ἐκχυσις, κοι-
λῆς ἐξοδοι, φύσαι, ^g Φυσώδεις, σπινθέρους κα-
τάσας, ἐρῶδεις, ἀνάπαυσις τῶν πρὸς τὸν κα-
κῶν πρὸς τὴν κοτὴ καὶ πρὸς τῶν ἔρων αἵμα,
ἀναδρῇ τῆς ^h πρὸς ἀγωνίᾳ δὲ δυνάμει τῆς λί-
θου, ἡ ἀλλὰ τῆς καυλοῦ διέξοδος. ὡς γὰρ μέ-
ζον τῆς ⁱ ἐρητήρας ἔσῃ, ^k ἐνίσχῃ πολλὸν ῥέ-
ων, καὶ πλημμυρεῖ ἡ κύστις, καὶ ἰσχυρὴ νῦν
ἐπαυγέστερη. ὡς γὰρ τῇδε καὶ ἐρητήρας πύ-
ρανται χαλεπωτάτη ὅ ἡ τῶν σκολιῶν ἐξοδος.
καὶ γὰρ ἀγκιστροειδῆς ὡσπερ, καὶ ὅτι τοῖς πό-
ροις ^l ἐπιπρῶσας. ἐπιμήκεα ὅ τὰ πολλὰ δια-
πλασόμενοι ὑπὸ τῆς τῶν πόρων ἰσχύος. ῥεοῖ
δὲ ἄλλοι μὲν λευκοὶ, δακνώδεις, τὰ πολλὰ
παιδίοισι ἄλλοι ὅ ξανθοὶ, κροκοειδῆς, γέρσαι
ὅ οἱσπερ καὶ ἐν νεφροῖσι οἱ λίθοι ξυμῆτες. ἐν
κύστι γὰρ, παιδίοισι μᾶλλον. διττὰ ὅ αἱ αἰτίαι
τῆς πύξης. γέρσαι μὲν τὸ σῶμα ψυχρὸν, πα-
χὺ τὸ αἷμα. ψυχρὸν ὅ, τὰ ^m πᾶσα θάσσον
πήγνυσι. τέκμαρ ὅ, τῶν ὑδάτων τῶν θερμῶν
φύσαι πύξας. ἀπὸ ψυχρῆς γὰρ, εἰς παρῶδεις
λίθον ⁿ πηγνύ. παιδίοισι ὅ πολλὸν ὑπὸ τῆς αἵ-
ματος τὸ ἰλυώδες εἰσῆται, γενέσιος ὅπως πύρ
πλὴν ἔδραν ἴσῃ. λίθων μὲν ἐν ἀμφὶ γενέσι
τοῖςδε παῖσι. ^o μετεξέτεροις ἐν πρὸς αἰσίωνται ἐ-
ρέσαι αἷμα, ^p τοῖσι ἀπὸ αἱμορροῖδων ἰκέλη
ἡδε

A exigui calculi, sese mutuo impediētes, remorantur:
aut si unus sit magnus, locorum angustis intrusus
inhærescit. atque si utroque in rene hæc fieri usu
veniat, interclusa urina, distentisque locis, paucis
diebus superstitēs ægri moriuntur. rectè fanè natu-
ra renum ventrem oblongum, & urinæ canalibus
magnitudine æqualem fabricavit, exiguis quidem
calculis ampliorem, quò superius concretus calcu-
lus expeditissimum in vesicam iter inveniat. atque
ideo lapilli oblongi generantur. plerumque enim
prope urinæ fistulas id genus lapilli concreſcunt, &
quotquot eo loco fiunt, inæqualis crassitudinis sunt.
priori in parte ob canalium angustiam gracilescent,
posteriori autem crassiores fiunt: quoniam renes
deorsum vergunt. in solis autem renibus oriuntur,
hisque igne calore ferventibus. neque enim sedem
infistulis urinæ calculi obtinent, sed arenulæ cum
lotio per eas fistulas inferius delabuntur, quæ & indi-
cia & materia huiusce affectus sunt. quod si aliquan-
do grandior effectus lapis concavo renis inhæserit,
tunc dolores lumborum circa musculos quos ^q *ψόας*
appellant, excitantur, & ad medias usque costas
perveniant. multis sane dolor iste, perinde ac si
morbi lateralis esset, imposuit. præterea gravitas
adeſt coxendicis: dorsum ægre incurvatur: diffi-
culter anuunt: tormina dolores inferunt gravia,
perseverantia. intestinum enim sinuosum est, quum-
que exundat urina, & distentiones increſcunt, ad
mejendum ut in parturiginibus, proritantur: flatuo-
si sunt, sed flatus excerni nequeunt. febres adsunt
mordaces, præaridæ: squalida quidem lingua, sic-
ca verò est alvus, macrescunt, a cibo abhorrent:
quod si quid assumant, neque concoquere, neque
distribuere facile possunt. si autem in lotii canali-
culum lapis inciderit, concussio corporis fit, ut in
rigore: calculi progressus sentitur communi simul
violento. quod si in vesicam delapsus fuerit, lotium
aquosum uberius effunditur: alvus dejicit: flatus in-
de exhalant: extensus stomachus est: ructus edun-
tur: a prioribus malis quies datur: interdum quo-
que ulcerato canali præter lotium cruor emanat.
secunda porro calamitas est, quum per colem calcu-
lus transmittitur. nam si amplior sit quam urethra,
id est urinæ iter capere possit, in eo multum tempo-
ris hæſitat: atque vesica multitudine urinæ comple-
tur: tumque ejus majore cum dolore suppressio fit.
nam cum vesica & canales ureteres vocati veluti in-
cenduntur. ægerrimè autem tortuosi calculi ex-
eunt: quosdam enim & hamatos vidi, in meatibus-
que adnatas quasdam ^r callosas duritias. plerumque
autem oblongi propter canalium rectitudinem figu-
rantur. at colore nonnulli albicant, argillam refe-
rentes, talesque sæpius in pueris generantur: alii
flavi sunt, instar croci: hi vero in senibus reperiu-
ntur, quibus & in renibus creari solent. crebrius enim
pueris in vesica lapilli oboriuntur. concretionis au-
tem causæ geminæ sunt: in senibus frigidum corpus,
& crassus sanguis. frigidum verò crassas materias ce-
lerius cogit. indicio sunt aquarum naturæ calidarum
fontes. hæc namque refrigeratæ in tophaceum lapi-
dem condensantur. at in pueris multum ^s sanguinis
limum elixatum generandi calculi veluti sedem i-
gnis habet. igitur in calculi creatione talis est affe-
ctio. cæterum nonnulli sunt qui per quosdam circui-
tus sanguinem mejunt. huiusmodi affectus hæmor-
roi-

^a ἢ Henisch. rep. in MS. ^b ξυννεύσας Henisch. Hæc
verba abundare videntur Petit. legit. in MS. ast an ξυ-
ννεύσας Petit. ^c ἀνέκλιτοι Petit. rep. in MS. ^d ἐμπίσῃ
Henisch. rep. in MS. ^e ξυνῶ τῶν βλαστῶν, cum.
violenta contentione Petit. emend. ^f αἰσὶν ὕδατος
Henisch. ^g Φυσώδεις σπινθέρους κατὰ πύξας, Crassius
legit. Petit. emend. ^h τῆς (πρὸς ἀγωνίᾳ δὲ δυνάμει τῆς λί-
θου, ἡ ἀλλὰ τῆς καυλοῦ διέξοδος &c. Henisch. ⁱ ὀρεῶδεις
Henisch. rep. in MS. ^k ἐνίσχῃ Henisch. rep. in MS. ^l ἐπιπρῶ-
σας a voce πρῶτον, quæ lapidis genus quoddam signi-

ficat, pario simile candore & duritia, minus tamen
ponderosum. sic Plinius lib. 36. cap. 17. significat &
callum in osse fracto succrescens, duritia in quasi de-
functi ossis locum suffecta, & succenturiata. Petit.
^m τὰ παχέα Petit. emend. ⁿ ἢ περὶ καὶ ἢ περὶ πηγνύ Gon-
pyl. rep. in MS. ^o μετεξέτεροι Petit. emend. ^p τὰ ἀπὸ
αἱμορροῖδων ἰκέλη subaudi ῥήματα aut quid simile. Petit.

^q Si magnus unus locorum angustis inhærescat, &
in utroque rene hæc fiant, interclusa &c. Henisch.
^r Lapidosas Petit. emend. ^s A sanguine Henisch.

ἡ δὲ ἢ ^a ζυμφορὴ ὁμοίῃ ἢ καὶ ἢ τῷ σκηνέος κατὰ τὰς ἐξωχοί, νωθροί, ἀπρηκτοί, δόποιστοι, ἀπεπτοί κὴν μὲν ἐκκερδίῃ, ἐκλυτοί, πάρετοι τὰ μέλας κεφαλῇ ἢ καὶ φοί καὶ ἐλαφρότεροι, ὡς ἢ ἐς τὴν πείσοδον μηδὲν ἐκρυῖ, κεφαλαλγίες, αἵμαυροί τὰς ὄψεις, σκοτώδεις, ἀμφιδιδόμενοι. ἐντεῦθεν ὁπληπτοί μυρίοι ἄλλοι, οἰδαλέοι, ἀπαχλυάμφοι, ὑδρωπώδεις. ἄλλοι ἢ μελαγχολώδεις, ἢ πῶδαιστοι. ὁπληστίος γὰρ αἱμορροΐης ζυνήθεος, ἀπότοκα ^b τῇδε. ὡς μὲν ἔν ^c δόπο νεφρῶν ἐκρέη τὸ αἷμα καθαρόν, αἱμιγρὲς ἔροισι, τὰ πολλὰ ἐκρέη ἀπὸ κύστιος τῷ ἔρω τὸ αἷμα. Φέρεται κατε, καὶ ἀπὸ ῥήξις τῶν νεφρῶν πολὺ ἀθρόον. ἀταρ ἡ δὲ πάρον ἰσχρ, καὶ γίγνονθι θρόμβοι ὡς ἔξω χυθέν. ἐπάγη κατε καὶ ἐν κύσι. εὔτε ἰσχυρὴ γίγνεθι δαινῇ. ὁπλῇ ἢ τῇ ῥαχὴ ἔλκεα συμβαίνει χρόνια καὶ δυσαιθέα. τέκμαρ ἢ ^c ἐφελκίς, ἢ ὑμένιον. εὔτε δὲ ῥαχίον ἐρυθρόν ἐκκερδίῃ, ἢ πύον λευκὸν ἐρηθέν, ἄλλοτε μὲν καθαρόν, αἱμιγρὲς, ἄλλοτε ἢ ἔροισι ζυμμεμιγμένον. τοῖςδε χεῖρ καὶ δόποστίας διαγιγνώσκουσιν, ὡς προσγένωνθι πυρετοί ἐς ἐσπέρην καὶ ῥίγας. πόνοι ἀμφὶ τὴν ὀσφύν κνησμοί. ἢ ἢ καὶ ἐκρεαγῇ, θρόμβοι ^e πυώδεις, σαρκωοειδείς, ἀταρ ἡ δὲ λευκὸς πύον ἀπόσσει. τὰ δὲ ἔλκεα, δακνωδέα, ἄλλοτε μὲν καθαροῦμα, ἄλλοτε ἢ ῥυπαρὰ ὄντα. δηλοῖ ἢ τὸ πύον. ἀταρ ἡ δὲ ἔρα κάκωμα, ^b ἢ ἀνοδμα. ἔαρ μὲν ἔν αἱμορροΐας πύον καὶ δόποστίας. χειμῶν ἢ καὶ φθινόπωρον, λίθους. ὡς ἢ ὁπλῇ λίθοισι ἔλκεα γέννηθι, ἀναλγίες μὲν αἱ νῆσοι, ταχεῖν τηκεδὼν καὶ θανάτῳ.

Κ Ε Φ Α Λ Η Δ.

Περὶ τῶν ἐν κύσι.

Τῶν ἐν τῇ κύσι νῆσων ἔδεν εὐήθες. τὰ μὲν ὁξέα φλεγμασθὴ καὶ τρώμασι, σπασμῷ καὶ πυρετοῖσι ὁξέσι κτείνοντα. ἔλκεα ἢ καὶ δόποστίες, ἢ πῶδαιστοι, ἢ λίθος μέγας μὲν, ἀναλγῆς δὲ. ἔτε γὰρ θρύπτῃ, ἢ ἢ πόσι, ἢ φαρμάκῳ, ^k ἢ ἀμφιθρύπτοιτο, ἔτε ἀσινέως τέμνεθι. χεῖρ γὰρ καὶ τὰ λεπτὰ τῆς κύσις ζυωτάμνειν. τὸ ἢ αὐτῆμαρ ἔκτεινε, ἢ ὀλίγαις ἡμέραισι σπασμοῖσι καὶ πυρετοῖσι θνήσκουσιν. ὡς ἢ μὴ τάμη, εἰς ἔρων σχέσιν, καὶ πόνοισι, καὶ πυρετοῖσι ἢ ⁱ τηκεδὸσι σμύχεται ὠνθροπος. ἢ ἢ μὴ κάστα μέγας ὁ λίθος ἐν, σχέσεις μὲν ^m ἔρων ζυωχέστεραι. ἐς γὰρ πὺν αὐχένα ῥηθιδίως ἐμπύπων δόποστίας ἔρων ἔξοδον. τάμνειν δὲ εἰ καὶ τῶν μεζόνων ⁿ ἀσφαλέστεροι, ἀλλὰ τέμνεται κύσις, κὴν πὺν τὸν τῷ θανάτῳ κίνδυνον ἐκφύγη, ῥοιάδῳ γίγνεται οἱ πύονθι. κὴν ἀκίνδυνον ἐν, ἀλλ' ^e φορητὸν ἐλαττέροισι ἀένναον ἐκρέειν ἔρων, κὴν βαδίῃ, ^o κὴν εὐδῇ, ἀτερπὲς ἢ ὡς βαδίῃ. οἱ ἢ κάστα σμικροὶ τὰ πολλὰ τάμνοντα ἀσινέως. ὡς ἢ ζυμπεφύκη τῇ κύσι λίθῳ, λεγόμεν μὲν τῇσι ^p μελεδώνεσι, ἀταρ ἔδεν ἀσινέως πόνοισι καὶ βάσει, κὴν ἂν ἢ δυσχερὲς ἀπερ. ὡς ἢ μὴ, καὶ δυσχερὲς. ζύμ-

^a Ζυμφορὴ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^b Τάδε (morbi scilicet superius recensiti, dolores capitis, vertigines, Hydrops &c.) Petit. emend. ^c Has voces ἀπὸ νεφρῶν omnino delendas Petit. vult. ^d Κύσι Henisch. ^e Εὐελκίς Henisch. ^f ἢ πῶδαιστοι. πυρετοί &c. Henisch. ^g Πῶδαιστοι Henisch. rep. in MS. ^h Δὲ Henisch. rep. in MS. ⁱ Πόσι Henisch. ^k Ἀμφιθρύπτῳ Henisch. rep. in MS. φαρμάκῳ ἀμφιθρύπτῳ Goupyl. rep. in MS. ἢ φαρμάκῳ ἀμφιθρύ-

A roidum profluvio similis est: similis quoque est corporis constitutio. nam valde pallefcunt, torpent, ignavi sunt, cibum fastidiunt, cruditate laborant: & quum excretus est sanguis, languidi fiunt, membra resolvuntur, caput verò levius & agilius redditur. at si per circuitum nihil sanguinis effluerit, capitis dolore vexantur. oculorum acies hebet, tenebræ eis obverfantur, vertiginem patiuntur. inde alii infiniti in comitalem morbum incidunt, tumidi, veluti caligine perfusi, aquam intercutem patientibus similes: alii morbo atræ bilis, aut nervorum resolutione tentantur. nam ex consueti profluvii sanguinis retentione hujusmodi mala proveniunt. siquidem ¹ a renibus defluat sanguis mundus, lotio non permixtus, plerumque tamen cum ² vesicæ urina circumfusus emanat. nonnunquam & ex ³ renum disrptione sanguis fertur multus collectim, verum cogitur, & in grumos densatur: utque in sanguine extra corpus effuso fieri assolet, interdum utique & in vesica congelatur, quando atrociter urina supprimitur. ruptionem verò ulcera diuturna atque vix sanabilia sequuntur. indicia sunt, ramentum, aut membranula aranæ instar rubida egrediens, aut pus album mejendo profusum, modo purum & sincerum, modo cum urina permixtum. ab iisdem & abscessus dignoscendi sunt, si vesperi febres accesserint & rigores, dolores circa lumbos, & pruritus. at si ruptus fuerit, grumi purulenti, carnisque formam repræsentantes ejiciuntur: quin etiam & albida sanies excernitur. ulcera verò mordacia sunt, modo repurgata, modo fordentia: id pus manifestat: urina quoque aut olida, aut nihil olens. ver sanguinis profluvia & abscessus parit, hyems autem autumnusque calculos. quod si a calculis ulcera facta sint, insanabiles inde morbi nascuntur, cita colliquatio morsque adveniunt.

CAPUT QUARTUM.

De Vesicæ Affectibus.

D Vesicæ morborum nullus placidus est. quippe acuti inflammatione, vulneribus, convulsionibus, febribusque acutis interficiunt. ulcus vero & abscessus. aut resolutio, aut lapis magnus tolli nequit: neque enim potione aut medicamento frangitur, aut circumteritur: neque ⁴ citra noxam exciditur. opus est enim & tenues vesicæ partes simul cedere. id verò aut eodem die hominem perdit, aut paucis diebus convulsionibus febribusque consumit. nisi excidatur autem, præter urinæ conclusionem, doloribus febribusque aut liquationibus homo contabescit. fin haud ita magnus sit calculus, frequentius lotium cohibetur: nam facile in cervicem delapsus lotii transitum obstruit. securius autem quam grandiores exciditur, sed vesica quoque necessario sauciatur: quumque mortis periculum evaserint, in fistulam ῥοιάδα dictam prolabantur: quod licet periculo vacet, ingenuis tamen hominibus non est tolerandum, perpetuum scilicet urinæ profluvium, sive quis ambulet, sive dormiat: ambulantes verò maxime injucundum. valde parvi autem plerumque citra noxam exciduntur. quod si vesicæ inhæserit calculus, ex colliquationibus patefiet: sed neque dolorum neque gravitatis expertes sunt, licet urinam expeditè reddant: fin minus, & urinæ difficultas acce-

πηκῶ Petit. emend. ¹ Τηκεδόνι Henisch. rep. in MS. ^m Μὲν ὁξέων Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ⁿ Ἀσφαλέστερον (de lapide loquitur) Petit. emend. ^o Καὶ ὡς Henisch. rep. in MS. ^p Μελεδώσει ἄλλως μελεδώσει Henisch. rep. in MS. Μελεδώσει Goupyl. rep. in MS.

¹ A renibus Petit. delet. ² Cum vesica Urinaria Petit. emend. ³ Ex ruptione venularum, quæ ad renes feruntur. Petit. ⁴ Præter noxam Henisch.

ξύμπαυτας ἢ τὰς λίθους διαγνοίης ἀν τῇσι τῇ
ψαμμίῳ ἐν τοῖσι ἔργοις ὑποτάσσῃ· αὐτὰς ἡδὲ
^a πρὸς κοποὶ τὰ αἰδοῖα γίγνῃ. εὐτε γὰρ δόρυρε-
σι, κὴν ὑπέσι καὶ ὁ λίθος ὀδυρόν), καὶ ἀμ-
φορόωσι, καὶ ἔλκευσι τὰ αἰδοῖα, ὅπως τὸν λίθον
ξύ τῇ κύστει ἐξαμβύλοι. ^b ξυμπαθεῖ ἢ καὶ ἑ-
δρη κνησμώδης γιγνομένη. ^c προσπετῆς ἢ καὶ ἄρχος
βίη καὶ ἐντάσει φαίνεται. ^d ἐκκρίσι ἢ ὡς δῆ-
θεν τῇ λίθῳ. ἀμφω γὰρ συγκέενται ἀλλήλοισι ἑ-
δρη τε καὶ κύστις. ^e ὡν ἑκάτερος * ἀπὸ τῶδε καὶ
ἐπιφλεγμῶσιν δέχῃ, ἰσχυρὴ κύστις, καὶ ἐπὶ τῇσι τῇ
κύστει ἀκίσις ^f δῆσι ἑδρη, κὴν μὴ ἐπιζήρος ἢ
γαστῆρ ^g ἐπὶ τοῖα μὲν ἀλγέα τὰ λίθων· αἰμορραγίῃ ἢ
κὴν μὴ κάρτα ὀξέως κτείνῃ, χροῖα ἢ ^h ἐξέλυσσε
μυελίς· οἱ ἢ ἀπὸ αὐτῆς θρόμβοι, ἰσχυρὴ, ὀ-
ξέως ὀλεθροὶ, ὁκώπτες οἱ λίθοι· καὶ γὰρ ⁱ ὡς τὸ
αἷμα λεπτόν τε καὶ ξανθόν καὶ μὴ παχύ ἢ ὀπαγές,
ἀλλ' ἢ κύστις ἐς πολλὸν ἀλίζει χροῖον, καὶ ἡδὲ θερ-
μαίνουσα καὶ ἐψύσαι πηγνύει. καὶ ὡς γίγνεται θρόμ-
βος. ἰσχυρὴ μὲν ἐν δυνατωτάτῃ κτείνῃ.
προσπετῆς δὲ τρεῖσι ἀλγῶσιν ὅξυ, πῦρ δρι-
μύ, γλῶσσα ξηρὴ, καὶ ἐπὶ τοῖσδε ὡδύφοροι θνή-
σκουσι. ἢ ἢ ἐπὶ τρώματι ἀλγῶσιν ἐκφανῇ, τρώ-
μα μὲν ^j ὀλεθρὸν· τὸ δὲ ἔλκεος κὴν μὴ δέχῃθεν
κτείνῃ, πυρετοῖς ἢ φλεγμονῇ ἀνήκεστον γίγνεται.
λεπὴ μὲν τὸ πάχος κύστις· νεῦρον δὲ ὡς τὴν φυνήν·
πάντες δὲ σαρκαῖται ἔτε ρηίδως ἐπωτελῶται. πο-
τὶ καὶ τὸ ἔργον χολῶδες, δριμύ, δακνώδες ^k ἑλ-
κεῖ, ἢ ξυμὴ διαίτα ἡδὲ ἐν μὲν τῇσι παληρώσε-
σι διατέταται· ὡς ἢ κενώθῃ, ξυμίζῃ. πάχῃ δὲ
ἀρδρα παθεῖ ἐν ἐκτάσει τε καὶ κάμψι· ἀρδρα δὲ
ὅσα θαλάσσης ἔλκεος ἔδεν καὶ ^l ἐμπυος δὲ ἐξ ὑποτά-
σεως γίγνεται· κύστις σημήια, τὰ περ ἐπὶ ἄλ-
λοισι μὲν ^m ἐπὶ φλέγμασι. εἰ γὰρ καὶ ἐπὶ πυρετοῖ-
σι καὶ ῥίγῃσι ἢ ὑποτάσεσι, κίνδυνοι ⁿ οἱ αὐτοὶ· πύον
ἢ ἀλλ' ^o εἰς παχὺ, λευκόν, καὶ κάκῃμον ἐκιδίδῃ,
^p εὐήθεια τὰ ἀπὸ τῶνδε ἔλκεα· ὡς ἢ ἐπινέμεται,
τρυγῶδεα, μυξοπιὰ, κάκῃμα ἔρεσι· τῶν πι-
ῶνδε ^q βραδύνῃ θάνατος· δακνώδεα μὲν τὰ ἔ-
ρα· ὀδυνηρὰ ἢ ἢ πρὸς αὐτῶν, ἀκρίως ἢ ἢ ὀ-
δυμὴ μέσφι ἀκρων τῇ καυλῇ· βλάβη δὲ ἢ αὐτέας
πάντα καὶ τ' ἀναντία, καὶ πλησμονὴ καὶ κένωσις,
καὶ δέξησι καὶ κίνησις, καὶ λυγρὰ καὶ ἀλγίστη, καὶ
προφῇ καὶ ἀπροφῇ, καὶ γλυκέα καὶ ὀξέα. ἄλλων
ἄλλα μὲν ὠφελειώτων· ἄλλα ἢ βλαπτόντων εἰς
ἐν συμβῆναι μὴ διωαρμύων.

Κ Ε Φ Α Λ Η Ε.

Περὶ Γονορροίας.

Ανώλεθρον μὲν ἢ γονορροία, ἀπερπὲς δὲ καὶ ἀη-
δὲς μέσφι ἀκρῆς. ὡς γὰρ ἀκρῶσι καὶ παρῆσι
τὰ ὑγρὰ ἰσχυρὰ καὶ γόνιμα μέρεα, ὅπως ἀπὸ ψυ-
χρῶν ῥέει ἢ ἰσχυρὰ, ἔδεν ἐπὶ σπῆιν ἐπὶ αὐτῷ ἔδεν ἐν
ὑπνοῖσι. ἀλλὰ γὰρ ἦντε εὐδῇ, ἦντε ἐρηγορήν, ἀν-
επίσχετος ἢ φορὴ, ἀναίδητος ἢ ἢ ῥοὴ τῇ
^a γένεσι γίγνεται· νοσέει ἢ καὶ γυναῖκες πῶδε τὴν
νόσον

^a Πρόκοποι ^a ἀπὸ πρὸς proficio, promoveor. nec ab-
furda esset lectio ἀπὸ κοποῖ (per ω) & forte Aretæus
scripserat hoc sensu: nempe quod dolore coacti
manum identidem pudendo admoveant. Petit. ^b ξυμ-
παθεῖ Henisch. ^c Προπετῆς δὲ καὶ ἄρχος βίη καὶ ἐντάσει,
φαντασίῃ ἐκκρίσι δῆθεν τῇ λίθῳ. Petit. emend. ^d Ἐκκρίσι
Henisch. ^e Asteriscum notatum invenimus, cuius nul-
la apud Petit. mentio. sed Crassus videtur supplevisse.
^f Δῆσι Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^g ἐξέλυσσε He-
nisch. ^h ἢ Henisch. rep. in MS. ⁱ ὀλεθρὸν Henisch.
rep. in MS. ^k ἐμπυον Henisch. rep. in MS. ^l ἐπι-

A accedet. omnes verò calculos ex fabulosis urinæ
subfidentiis deprehendes: & quod istis verilia sæ-
pius arriguntur. quando enim mejunt, subestque
calculus, dolent, tractant, attrahuntque pudenda,
tanquam calculum cum vesica exemturi. anus quo-
que vitii particeps redditur pruritu laborans. pro-
minet verò & rectum intestinum vi, contentioni-
bus, imaginatione, perinde ac si jam lapis excerna-
tur. ambo enim inter se copulantur anus & vesica:
quorum uno affecto, & alterum afficiatur necesse
est. propterea inflammato podice urinæ exitus clau-
ditur: & vesica exacerbata sedes non dejicit, licet
alvus admodum ficca non sit. tales utique sunt ex
B calculis labores. at sanguinis effluvium tametsi non
admodum cito enecet, tempore tamen proceden-
te infinitos jugulavit. ab eo verò grumi creantur,
lotii suppressio, & matura mors, non secus atque
a calculis fieri compertum est. quamvis enim sanguis
tenuis flavusque est, neque valde crassus, neque
concretus, vesica tamen longo tempore congregat,
ac eadem calefaciens & elixans cogit conspissatque:
atque ita grumus efficitur, & *interclusio id est urinæ*
interclusio inferendæ morti potentissima. his acce-
dit dolor acutus, ignis acer, lingua arida: & ab his
delirantes moriuntur. sin autem a vulnere dolor ex-
citetur, vulnus utique mortiferum est: ulcus verò
C etsi non protinus interficit, febribus tamen aut in-
flammatione insanabile redditur. tenuis quidem est
crassitudine vesica, nervus autem substantia. quo-
circa neque carnem contrahit, neque facile ad ci-
atricem ducitur. accedit & urina biliosa, acris,
mordax ulceris, communis victus. vesica enim
quum repletur, distenditur: quum inanis est, sub-
fidit. in extensione igitur & contractione eun-
dem quem & ¹ articulus affectum patitur. in arti-
culo verò nullum ulcus bene sanescit: suppuratio-
nem autem ex abscessu contrahit. vesicæ signa ea-
dem sunt quæ & in aliis membris inflammatis. nam
etsi febribus rigoribusque succedat abscessus, ea-
dem pericula impendent. verum si pus crassum,
D album, non tetri odoris ejiciat, ab his orta ul-
cera benigna sunt. at si depascantur, fœculen-
tam, mucidam, graveolentem urinam reddunt.
hujusmodi ægrotantibus non tarda mors advenit.
mordax quidem urina est, & cum dolore est ejus
emissio. ad summum usque colem dolor pervenit.
ipso utique omnia etiam contraria lædunt, &
saturitas & inanitio, & otium & exercitatio,
& lavatio & illuvies, & saturitas & jejunitas,
& dulcia & acida: quum alia alios lædant,
E alios juvent, in unum autem convenire non
possint.

CAPUT QUINTUM.

De Gonorrhœa id est ² seminis Profluvio.

Mortis quidem periculo vacat γονορροία id est ge-
nituræ profluvium, injucunda tamen est, &
vel auditu insuavis. nam si intemperies & resolu-
tio humida occupat genitaliaque membra, ut a fri-
gidis contingere solet, profluit semen: neque ipsum
vel in somnis cohibere possumus: verum si quis dor-
miat, seu vigilet, continens profusio est, ³ neque id
quod fit sensu percipitur. ægrotant quoque & tali
F mor-

φλεγμονῇ Henisch. rep. in MS. ἐπιφλεγμονῇ Petit. e-
mend. ^m Δὲ οἱ Henisch. ⁿ Εἰ id est, si Petit. emend. ^o εὐ-
ήθεια Henisch. ^p Ροή. τὸ γένεσι γίγνεται Henisch. & Goupyl.
rep. in MS. ^q Γόνε. Henisch.

¹ Uterus Petit. emend. ἄρδρον enim Articulum (&
tunc ut plurimum in plurali ἄρδρα) & Uterum signifi-
cat. ut hoc loco. Petit. ² Seminis lapsus Cæl. Au-
rel. vertit. Virorum propudia lib. 28. cap. 8. Plinius no-
minat. Petit. ³ Neque genituræ fluor sensu percipi-
tur. Henisch.

κατὰ χρησῶς ἀλλαγὴ τῶν κατὰ ^a φύσιν ἐς τὸ
ἐμπαιλιν ἀχρηστών ἐς πάντα, καὶ Φυγὴ, καὶ μί-
σθ^ς σιτίων. ὅτι ἢ τοῖσι μεσσηγὺ τῶν ὁμοπαλα-
τέων χωρίοισιν, ἀλγ^ς πολὺ ἢ καὶ μέζον, ^b
ὡς περσφέρων) καὶ κατὰ πίωσι. ἀσθ^ς, ἀπορῆ,
ὄψεις ἀμαυραὶ, ὠτων ἤχοι, βάρεια κεφαλῆς,
νάρκη μελέων. καὶ πᾶσι γυῖα λυόν^ς. παλμός, ἐν
τοῖσι ὑποχορδίοισι, Φαντασίη τῆς ῥάχ^ς ἐς τὰ
σκέλεα κινδυνώδης. ἄλλοτε ἄλλη τῇδε καὶ κίεσε φέ-
ρεται δοκέουσι, κῆν ἐσθ^ς κασι, κῆν κατὰ κέων).
ὅκως ὑπὸ αὔρης ἀνέμων κάλαμοι, ἢ ^b δένδρεα.
Φλέγμα ψυχρὸν, ὑδαρὲς ἀποβλύζουσι. ἐπὶ ἢ
καὶ χολή ἢ πυροχόλοισι, σκοτώδεις, ἀδιψοί.
κῆν ἔω^ς ἐδέσματος διψῆν δοκέουσι, ἀγρυπνοί, νω-
θροί, ^c νυσταλέοι. ἔχ^ς ὑπὸ ^d ἀτρεκέι. κωμα-
τώδεις, ὁμοιοπαθεῖς, ἰσχυροί, ἔξωχοι, ἀσθενεῖς,
ἐκλυτοί, λειποδρανεῖς, ἀψυχοί, δειλοί, ἡσύ-
χοι. ^e ἐξαπίνης δὲ ὀργίλοι. κατὰ μελαγχολώ-
δεις. καὶ γὰρ ἐξώκειλαν κατὰ ἐς μελαγχολίαν οἱ
τοιοῖδε. πᾶδε μὲντοι τῆς ψυχῆς τῆς σωματικῆς ^f ἐν-
διδόντος, εἶναι δὲ τὴν πᾶν οἱ ἢ δὴ ἀνθρώποι
ὅσοι εἰδότες τὰ ζυμπαθεῖα μέρεα, ἐφ' οἷσι τὰ δει-
νότατα γίνεσθαι, τὸν σωματικὸν αἶνον ^g ἡγουμένους.
μέρεα ἢ ἐς πῖσιν ὧν λέγω, ἢ ξυνάφεια τῆς καρ-
δίας, ἐνθα πάντων ἡ δόξα. μέσον γὰρ ἐνίτ^ς τῶ πνέ-
μονι ἢ καρδίᾳ. ἢ ἢ τῶν μεσότης τὸν σωματικὸν συν-
αίτη. ἀμφω ἢ περσφύκασι τῇ ^h ῥάχ^ς. Διὰ
τὸδε περὶ τὴν καρδίαν γινώσκοντα, καὶ καρδιαλ-
γίαν, καὶ ἐκλυσιν, καὶ τὰ μελαγχολώδεια. αἰ-
τίαι ἢ τῆς νέου, καὶ ἄλλα μὲν μυρία, καί τινες
ἢ, πύον συχνόν, ἀπὸ κοιλίας διὰ σμάχ^ς χυθέν.
ⁱ Ζωήτες ἢ καὶ τοῖς ὑπὸ τὴν ἀνάγκαις ἐκδεδι-
τημένοις λεπτοῖς καὶ σκληροτέροις διὰ τὴν ἀπὸ καὶ τοῖσι
ἐς ^k παιδείαν πονεῦσι, καὶ ἐς τήνδε τλήμοσι,
οἷσι θείας μὲν μαθησι^ς ποτὴ, ^l ὀλιγοσιτή ἢ καὶ
ἀγρυπνίαν, καὶ μελεδώνων λόγων τὴν καὶ πενηγμά-
των σοφῶν. οἷσι ὑπεροφίαν μὲν διὰ τῆς αἰδῆς καὶ
ποικίλης, λιμὸς ἢ ἢ τροφή, καὶ ὑδαρὲς ποτὸν, καὶ
ἐν ὑπνῷ αὐπνίαν. οἷσι μαλθακὴ μὲν εὐνή ἀστρο-
τος χαμαὶ ἀμφίβλημα ἢ ὄτελες, ^m ἀμπεχόνη
δρακί, τὸ ἢ τῆδε κρᾶν^ς, ὁ κρινὸς αἰσ^ς πλῆ-
τος ἢ ἐννοίης θείας περὶ τῆς πᾶς. πᾶδε γὰρ αὐ-
τέοισι ἀγαθὰ γίνεσθαι ἔρωτι ⁿ παιδείας. καὶ εἰ
περσφύκασι, ὄτελες μὲν σιτίον, ἔδω^ς ἐς ^o κέρον
ἐδωδῆς, ἀλλ' ἐς ζῶν μόνον. ὅσοι ἔω^ς οἶνω θά-
ρησις, ἐθυμωδῆ. ἔ^ς ῥέμ^ς καὶ περὶ οἶδοι, ἔ^ς σω-
μάτων ἀσκησις, ἔδω^ς σαρκῶν περὶ οἶδω. πῖν^ς γὰρ
ὅσοι αὐτὰ ἀπᾶν ^p παιδείας ἔρω^ς πατρίδ^ς, το-
κῶν, κασιγνήτων ^q ἐωυτῶν μέσφι θανάτ^ς.
τοῖςδε ἐν ^r τηκεδῶν μὲν τῆς σκήν^ς, ἀχροί, καὶ
ἐν νεότητι γηραλέοι καὶ ὑπὸ ἐννοίης καὶ φοι. ψυχὴν
ἢ ἀμειδῆς, ^s ἀμειλίχοι, ^t σμάχ^ς ἢ κακοσι-
τή. πυχὺς ὁ κέρ^ς τῆς ζωῆς, ὄτελέ^ς καὶ
ἐτοίμα τροφῆς, ^v ἀηθῆ ἢ ποικίλης ἐδωδῆς.
ὅκως

^a Φύσις Henisch. rep. in MS. ^b Δένδρεα Henisch. rep. in MS. ^c Νυσταλέος Henisch. rep. in MS. ^d Ατρεκέω Henisch. rep. in MS. ^e Græci una voce ζευθυμῶν vocant. Petit. ὀργίλοι Henisch. rep. in MS. ^f Ἐκδιδόντος, λέγει Henisch. ^g Ἡγουμένοι Henisch. rep. in MS. ^h ῥάχ^ς Henisch. ⁱ Ζυνήσεις Henisch. rep. in MS. ^k Παιδῆν Henisch. ^l Ὀλιγοσιτή Henisch. rep. in MS. ^m Qualem Socrates & Diogenes habuerunt. Græci unā voce τρεῖς ὁνομαζοῦν vocant. Petit. ⁿ Παιδείας Henisch. ^o Bifariam hæc vox κέρ^ς accipitur, vel enim pro πλησμονῇ τροφῆς, i. redundantia alimentis, vel etiam pro συμμετρίᾳ, i. mediocri, congruo alimentis usu: uti hic. Petit. ^p Παιδείας Henisch. ^q Ἐωυτῶν Henisch. ^r Τηκεδῶν Henisch. ^s Ἀμειλίχοι Henisch. ^t Ἀμειλίχοι. σμάχ^ς δὲ κακοσιτή (in dativo) Petit. emend. ^v Ἀηθῆ (in nominativo) Petit. emend.

A optimè, sed quæ naturaliter habent, in contrarium mutata sunt: & omnia gravatim ¹ ferunt: fuga- que adest, & odium alimentorum. in interscapulis præterea dolor inhæret: sed longe major si edant, devorentque. fastidiunt, animi pendent, visus hebetatur, aures sonant, caput gravatur, membra torpent, crura, brachiaque resolvuntur, palpi- tant præcordia: dorsum imaginantur versus crura moveri, aliàs aliò huc atque illuc sese ferri existi- mant, seu stent, seu jaceant, quemadmodum a ventorum flatu ² arundines aut arbores agitantur: pituitam frigidam, aqueam rejiciunt. quando verò & in biliosis redundat bilis, istorum oculi tenebris caligant: fiticulosi non sunt, etsi a cibis sitire vi- dentur, vigilant, tardi sunt, dormitant. non ve- rò tamen somno: ii qui sopore gravi, quem κῆμα Græci appellant, occupantur, similia patiuntur, macie confecti, valde pallentes, debiles, resoluti, animæ deliquium patientes, animo consternati, meticulosi, quieti, repente tamen irascentes, val- de melancholici. nonnunquam enim in melanco- liam, id est atrabilem, id genus ægrotantes inci- derunt, talem utique stomacho impartiente animæ affectum esse oportet. verum homines compati- bilium membrorum ignari, in quibus hæc gravissima vitia fiunt, stomachum esse causam opinantur. ma- gnum autem ad ea quæ dico probanda testimonium cordis contiguitas est, ubi omnium principatus col- locatur. in medio enim pulmone cor sedet: ho- rum autem medium stomachum conjungit: am- bo verò dorso inserta sunt. propter hanc itaque cordis viciniam & dolor cardialgia dictus ex- citatur, & resolutio, & morbi melancholici. nempe morbi causæ & aliæ sunt plurimæ: præ- cipua verò, pus multum a ventre per stoma- chum effusum. familiare est etiam id vitium illis qui tenui victu & durior coacti sunt uti: quin etiam illis, qui, ut erudiantur, laborant, & ejus causa multa perferunt, quibus inest divinæ scientiæ cupi- ditas: qui cibi parsimonia & vigiliis macerantur, qui doctos sermones & res graves meditantur, qui victum pleniorē & varium contemnunt, sed fa- mem pro alimentis habent, pro potu aquam, & ³ in somnis vigilant: ⁴ quibus molle cubile est nuda humus, stragula vestis, ignobilis, tunica lacera: ipsorum vero tectum est communis aer: ⁵ divitiæ autem adeptio atque usus divinæ sapientiæ. hæc utique ipsis eruditionis amore bona comparantur. quumque cibum & illum quidem ignobilem acci- piunt, id vitæ tantum, ⁶ non saturandæ famis, neque potum vini causa assumunt. non eos abs- trahit voluptas, non vagatio & peregrinatio, non corporum exercitatio, nec carnum cir- cumpositio. a quo enim disciplinæ amor non avo- cet? a patria, a parentibus, a fratribus, a se ipsis usque ad mortem. his igitur corporis macies adest, decolor facies: & in juvenia senescunt, & ob contemplationem ⁷ stupidi habentur: a- nimo autem severi, non ridentes, immites sunt. ⁸ atqui ob Stomachum erga cibos malè affectum, cito satiantur cibo usitato, vili & ad manum. variis autem dapibus non sunt assueti;

H &

¹ Ferè Henisch. ² Harundines Henisch. ³ In somno infomnia Petit. ⁴ Quibus molle est cubile humi sine strangulis, vile indumentum, tunica &c. Henisch. ⁵ Di- vitia autem, divinæ intelligentiæ, atque copiarum ab- undantiæ usus. hæc utique &c. Henisch. ⁶ Non ut ci- bis fatientur, sed ut vitam sustineant duntaxat. non vi- no indulgent: non exhilarantur: non vagantur & ob- ambulant, non exercent corpora: non fiunt carnu- lentiores. a quo &c. Henisch. ⁷ Leves, temerarii Pe- tit. ⁸ Stomachus quoque iis malè erga cibum affectus est: ac celeriter assuetoque satiantur: eoque vili & ad manum, quod variis dapibus non sunt assueti, & erga &c. Henisch.

ὅκνῃ ἢ πάντων γευμάτων. ὡς ἢ καὶ λάβωσι
πῖ τ' ξένων, βλάβη. ἀπόστροφος δὲ εἰς πᾶν-
τα. ^a εἰ δὲ ἐστὶ σωμαχικὴ χρονία νόσος, φλε-
γμοναί ^b ἢ καὶ ῥόδια, καὶ καρδιωγμός, ἢ πό-
νος, σωμαχικὸν δ' ἐκκλήσκει πάθος. γέρων
ἀγὰρ τήνδε νόσον ἐνθα καὶ πέψις καὶ ὀρέξις,
καὶ πάντων ἀδυναμία. ἡλικία ἢ γῆρας, οἷσι καὶ
διχα πάθει. ἀλλὰ τὸ τῆς βίης τέλος καὶ ἡ ὀρε-
ξις εἰς τέλος ^c ἤκει.

ΚΕΦΑΛΗ Ζ.

Περὶ Κοιλίης Διαθέσεως.

Κοιλίη ἀπλάγχνον πεπληρον καμνὴ τὴν
πέψιν, ὅποτε ἀφάρροια τὸν ἀνθρώπον ἵχει
καὶ ἐστὶν ὑγρῆς τροφῆς ἀπέπλις ἢ ἀφάρροια. ^c ἀλλ'
ὡς μὴ ὅτι σχεδὸν τῆς αἰτίας γίνοιτο ποδὲς εἰς
μὲν ἢ δὸςτέρω ἡμέρῳ μὲν. πρὸς ἢ, καὶ ὅλος
ὁ ἀνθρώπος ἀδενέει, ἀτροφίῃ τῆς σκηνῆς. χρό-
νιῃ νόσος ἢ κοιλιακὴ γίγνεται, ἀπὸ τῆς πείσων-
τος θερμῆς, καὶ ψύξης τῆς κοιλίης. ὅτε λύεται
μὲν εἰς θερμὸν ἢ τροφήν. ἀλλὰ οὐκ ἐκπέσσει θερ-
μὸν, εἰδὲ εἰς χυμὸν οἰκῆον τρέπει, ἡμιτελέα ἢ λεί-
πῃ ἀδρανείῃ τῆς τέλεως. ἢ ἢ ἀφειθέται τῆς ἐρ-
ρασίας εἰς κακὸν ἀλλοιῶται καὶ χροίη, καὶ ὁδμή,
καὶ ^e συστάσι. λευκὴ μὲν γὰρ καὶ ἀχολή ἢ χροίη
κακώδεια ἢ καὶ βορβορώδεια. ^g ὑγρὴ ἢ καὶ ἀσύστα-
τος ἀπεργία μὲν ἢ δρετὴν ἵχεται τῆς πέ-
ψις τὴν δρετὴν. ἀλλὰ ποδὲς φουσώδες εἰς τὴν
γαστέρα ἐρυγαί ξυνεχές, κακώδεις. ὡς ἢ κα-
τὰ ^h περήσωσι, τρυφὴ μὲν τὰ ἐντερα, φύσας ἢ
διεξίσαι δασείας, ⁱ ὑγρὰ, δρετὴν δασείας. φαντα-
σία ἢ ἐπ' αὐτέοις ὡς ^k διεκτέοντες ὑγρὰ πό-
νος τῆς κοιλίης βαρὺς οἰκῶν νύγμα, ἄλλοτε καὶ
ἄλλοτε ἱσχνὸς ἢ καὶ ἀτροφία ἀνθρώπος, ὡ-
χρὸς, ἀδρανής. εἰδὲν πῇ πηξάται τῶν συνήθων εὐ-
τον. ἀλλὰ καὶ ^l βαδίῃ, λύεται τὰ μέλεα,
φλέβες κρητάρων ἐπιρμηλαί. ἀτροφίῃ γὰρ, κοιλο-
κρόταφοι. ὅτι φλέβες δὲ καὶ παντὶ τῷ σώματι. εἰ
γὰρ εἰς πείσας μὲν ἢ νόσος, ἀλλὰ εἰδὲ τὴν δρετὴν εἰς
τὸν ὄγκον ἀναδιδόι. δοκέει γὰρ μοι εἰ τῆς πέψιος
μὲν, ἀλλὰ καὶ τῆς ^m ἀναφορῆς τὸ πάθος ἐμ-
μύει. ὡς ἢ καὶ ἐπ' αὐξήσει ἢ νόσος γίγνεται,
ἀλλὰ καὶ τὰ ἀπὸ τῆς παντὸς εἰς τὴν κοιλίην πάλ-
ιν, εὐτε ἢδε ἢ τηκεδὼν ⁿ ἐξί. αὐαλέοι ἢ
τὸ σῶμα, αἰκμὴ ἢ τὴν ὀπιπολήν, ἀνδρωτες,
κοιλίη ἄλλοτε πυρρὴ φλεγμὴ ὡς ^p αὐτὸ ἀνδραχός.
ἄλλοτε δὲ ὡς ἀπὸ κρυάλλας ^q ψυχροσταγδής. ὅ-
ποτε ἢ καὶ αἷμα ποῖσι ἐχάτοις ἐν ^r σκυβάλοις
ὅτι πρὸς ξανθὸν, ἀκρὸν, ἀμιγρὸς, ὡς δοκέειν
φλέβος σῶμιον αἰεῶχθαι. ἀνεαδίει γὰρ τὸ δριμύ-
τας φλέβας. μήκισον καὶ δυσαιγρὸς κακὸν, καὶ γὰρ
ὡς δοκέει πεπαῖσθαι ἀνευ φανερῆς περσάσεως,
παλινδρομέει ἐπαυθίς, ὡς ἢδε καὶ ὅτι σμικρὴ ἀ-
μαρτωλὴ, παλινόροτος ἢ. εἰς περίοδον γὰρ ἢ-
δε φοιτῇ. γέρουσι ξυώητες τὸ κακὸν, καὶ γυναῖξί
μᾶλ-

A & erga omnes cibos pigri sunt. quod si aliquem in-
usitatum ¹ acceperint, læduntur, omnes alios pro-
tinus averfantes. iste est stomachi longus morbus.
inflammationes verò, destillationes, ^{καρδιωγμός}, id
est oris ventriculi morsus, aut dolor, Stomachalis
affectus non dicitur, hunc morbum æstas affert:
quando & concoctionis & appetitus, & omnium
est impotentia. inter ætates verò senectæ, quibus
& absque morbo ob vitæ finem & appetentia ad
extremum pervenit.

CAPUT SEPTIMUM.

De Affectu Ventriculi.

B Venter concoctioni destinatus viscus, in
concoquendo laborat, quum ^{αφάρροια}, id est alvi
profluvium, hominem premit. & est liquidi alimen-
ti inconcocti profluvium: nisi a recenti & proxima
causa unum aut alterum tantum diem permanente
oriatur. præterea & totus homo debilis redditur,
quia corpus non alitur, unde longus morbus effici-
tur, ^{κοιλιακός} dictus, Latine ventricularis dici potest
ob concoquentis caloris imbecillitatem, frigusque
ventriculi: quum liquefcit quidem a calore alimen-
tum, sed non concoquit calor, neque in succum
proprium vertit, semicoctum imperfectumque re-
linquens, quum perfectionem assequi non possit:
id verò concoctione destitutum ad prævum com-
mutatur & colore, & odore, & consistentia. albus
est enim bile privatus color: olida excernuntur &
lutulenta: liquida & inconsistentes ob profligatam a-
ctionem substantia est, virtutem modo atque prin-
cipium coctionis præ se ferens. hac de causa venter
flatuosus est, ructus assidui, tetri odoris. quod si
deorsum penetrent, strident intestina, flatus erum-
punt asperi, humidi, argillofi. videtur autem ipsis
tanquam humidum quoddam effluere. dolor ventri-
culi gravis est, aut subinde punctiones referens:
gracilis verò & emaciatus homo redditur, pallidus,
iners, nihil ex negotiis usitatis valenter efficiens:
sed quum ambulat, membra labascunt, tempo-
rum venæ exertæ sunt. siquidem ob alimenti pe-
nuriâ tempora habent concava, atque in omni
corpore venæ insignes apparent. non modo enim
morbus iste non concoquit, verum statim neque
in molem corporis distribuit. nam haud solum
concoctionis, sed etiam digestionis vitium mihi
esse videtur. porro si in incremento morbus sit, ma-
terias ab omni corpore in ventriculum rursus ad-
ducit: tunc ea jam est corporis eliquatio, os est
aridum, superficies squalida, nihil sudant: ven-
tricus nonnunquam ut ab ardenti carbone per-
uritur, alias tanquam a ² crystallo congelia-
tur. interdum verò sanguis in extremo vitæ discri-
mine constitutis in dejectionibus flavus defluxit,
purus, non permixtus: ut venæ ostiolum patefa-
ctum esse videatur. ac credo namque venas exedit. lon-
gissimum & difficulter curabile vitium est. etenim
si absque manifesta causa desiisse videtur, iterum
invadit, ubi & ex levi errore jam denuo suboritur.
per circuitum igitur morbus iste revertitur. fe-
nibus hoc malum familiare est, & mulieribus
magis

^a ἢδε ἐν Crassus legit Petit. emend. ^b ἢ Henisch.
^c ἢ Henisch. ^d Antiqui ὅτι πρὸ πίψις usurpabant.
Petit. ^e Ab his verbis usque ad voces εὐτε λυέει una est
periodus. deleantur igitur puncta incertitia librorum
inserta. Petit. ^f Συστάσι Henisch. ^g Crassus videtur le-
gisse ὑγρὴ δὲ εἰσία καὶ ἀσύστατος ἀπεργία. Petit. emend.
^h Περίσωσι Henisch. ⁱ Ἀγνὴ, ἐκλάδες Petit. emend. Nisi
quis malit σιγώδεις, ex quo factum ἀργελάδες uti Hipp.
lib. 1. Epid. const. 3. flatus autem σιγώδεις appellat ἀ-
λύφους, qui nullum exeundo strepitum edunt. quales
Romani visum dixerunt; idemque in aliis linguis no-

men obtinent. sed Græcis una voce βδερμα vel βδερμαίν
dicitur. Petit. ^k Διεκτέοντα Henisch. rep. in MS. ^l Βα-
δίῃ Henisch. ^m Ἀναφορὰ idem quod Ἀνάδοσις i. digestio:
πίψις enim coctionem significat. Petit. ⁿ Αὐξήσει Heni-
sch. ^o Ἐξί Henisch. ^p Ἐπ' Henisch. & Goupyl. rep. in
MS. ^q Ψυχροσταγδής Henisch. Crassus videtur legisse ψυ-
χροσταγδής: quod magis convenit ψυχράδα, quo nomine
Græci Glaciem vocant. præterea ψυχροσταγδής non repe-
ritur, sed ψυχροσταγδής. Petit. ^r Κυμβάλοις Henisch. & Gou-
pyl. repp. in MS.

¹ Inusitatum cibum Henisch. ² A glacie Petit. emend.

μᾶλλον, ἢ αἰσθῆσαι. παιδοῖσι δὲ ἀσθενέστερα μὲν ἐν-
εχῆς, ἐφ' ἡμέρῳ ἀκρασίῃ τροφῆς. ἀλλ' ὁ καὶ λίαν
κῦττι ἢ νύκτι. πικρὰ δὲ τὸ γένος, τῶν ἄλλων ὡ-
ρέων μᾶλλον μετώπων δαΐτερον, χειμῶν δὲ ὁ
ψυχρότατος, ὡς ἀγχι σέβει τὸ θερμὸν ἢ
κη. ὅτι τροφὴν δὲ νύκτι, καὶ ἡδὲ, καὶ δυσεν-
τερῇ, καὶ λιεντερῇ πικρῇ. ἀλλὰ καὶ
χειμῶν ψυχροποσίῃ κατὰ ξυνέσειον τὴν νύκτι.

Κ Ε Φ Α Λ Η η.

Περὶ Κωλικῶν.

Κωλικοὶ δὲ κτείνονται εἰλεῶ καὶ σφόδρα ὀξέως.
πάνυ μὲν ἐν αἵματι μυρία ἔχει τῆς ἀσ-
θενείας σημεῖα, βάρυν μὲν ἐπ' αἰσθήσιν, ἐν-
θάδε τὸ πάθος. μάλιστα δὲ κρεῖναι, ὅταν πα-
λὺς νόστος, ἀπόσιτοι, ἰσχνοί, ἀρρεπνοί, οἰ-
δαλέοι πρὸς σπῆναι κῆν μὲν πρὸς τῷ σπληνὶ νόστος
κῶλον, μελάγχλωροι. λευκόχλωροι δὲ, ὁξέσι
πρὸς ἥπατι, συμπαθεῖν τῶν ἀγχι σπλά-
γχων. ὡς δὲ πρὸς αἰσθῆσιν τροφῆν, καὶ ὅτι
σμικρὴ καὶ ἀφύστω κατὰ φύσιν, καὶ πρὸς
μὴν μὲν ἐς ἀσθενείαν, ἀδιδέδοται δὲ φύσιν, ἐ-
ρυγὰ τε αἰσθῆσιν βίβλιναι, αἰσθῆσιν καὶ αἰσθῆσιν
λέει. ὡς δὲ πρὸς περὶ βίβλιν, φύσιν βρομώδεις
μὲν αἰσθῆσιν, καὶ ὀξυρεγμώδεις. νεφρὸς καὶ κῦ-
στις συμπαθεῖα πῶν, καὶ ἰσχνίῃ, τρεῖσι δὲ ἄλ-
λα αἰσθῆσιν. θάυμα δὲ τούτων μέζον, ἐς
ὄργας καὶ κρεμασθῆρας ἀδύνητον ἀλγος ὅτι φοι-
τῇ. πολλὰς τῶν ἰσχνῶν ἡδὲ ἢ συμπαθεῖν λήθῃ.
καὶ ὡς καὶ ἐξέτατον κατὰ, τὰς κρεμασθῆρας, ὡς
ἰσχνῶν ἔχοντας αἰσθῆσιν. ἀλλὰ ὡς καὶ τρεῖσι
αἰσθῆσιν ἄλλων ἄλλα. γίνονται δὲ καὶ ἀπόσιτοι
ταῦδε νοῦσι, ἀποσῆσιν μὲν καὶ ἐλκεα ὅτι δὴ-
στα. ὕδριοι δὲ καὶ φθίσεις, αἰσθῆσιν. ὅτι γὰρ
ψύξι καὶ χυμοῖσι παχέσι καὶ φλέγμασι. πολλὰ
καλλώδεις (ζωῖσιν) ἢ νοῦσι. αἰσθῆσιν καὶ ἡλικίῃ
καὶ ὥρῃ. ψυχρῇ ὅτι φοιτῇ χώρῃ, καὶ χεῖμα-
τι κατὰ τῶν.

Κ Ε Φ Α Λ Η θ.

Περὶ Δυσεντερίας.

Εντέρων τὰ μὲν ἄνω λεπτὰ καὶ χολώδεια μέ-
σοι τὰ πυφλοῦ, καὶ χολώδεις ὅτι κίλιν. ἀ-
πὸ δὲ τούτων τὰ κατὰ παχέα καὶ σαρκώδεια
μέσοι τῆς δέχης τὰ δὲ ἐν ἐντέρῳ. ἐγγί-
γνεται δὲ ἐν αἵματι ἐλκεα. δυσεντερὴ δὲ τῶνδε
τῶν ἐλκεων, αἰσθῆσιν. ἀλλὰ τὰς ποικίλαις ἔασι
αἰσθῆσιν. τὰ μὲν ὡς ὅτι πολλὰς. ξέει ἐν πρῶτῳ,
ἀναδιδῶν μόνον πιδύμιναι, καὶ ἐστὶν αἰσθῆσιν. αἰσθῆσιν
δὲ αἰσθῆσιν πολλὰ, ὡς τὰ κατὰ ἢ τὰ παχέα.
ἄλλη δὲ εἰ σμικρὰ μὲν ἐπὶ βαθύτερον τὰ ἐλ-
κεα, ὅτι δὴ στα δὲ καὶ ταῦδε. ἀλλὰ βαθύτα καὶ
ἐκ ἰσθῆσιν, αἰσθῆσιν, αἰσθῆσιν, αἰσθῆσιν, αἰσθῆσιν,
καὶ ὅτι σφακελίζοντα, θανατώδεια. αἰσθῆσιν καὶ φλεβία
ὅτι

A magis quam viris. pueris autem ventris effluvium
assiduum est, ob quotidianam cibi intemperan-
tiam. sed non ventriculi debilitate morbus ad-
venit. ex anni temporibus æstas hoc malum sæ-
pius affert, secundo autumnus: deinde hyems
frigidissima, si proximè ad extinctionem calor de-
veniat. diuturnum quoque morbum & affectus
iste, & difficultas & lævitas intestinorum conse-
quuntur. verum & largissimus frigida potus in-
terdum hanc labem progenit.

CAPUT OCTAVUM.

De Colicis id est Intestini plenioris
morbo laborantibus.

B Colici fane volvulo & stropho, id est torminibus
celeriter necantur. longè plurimæ sunt hujus-
ce morbi causæ. signa verò hæc sunt: gravitas in
jejunio, ubi affectus maximè urget: pigritia mul-
ta adest, tardi sunt, cibos refugunt, graciles, vi-
giles, facie tumidi. quod si prope splenem ægrotet
colon, id est laxius intestinum, colorem habent ni-
grum cum viridi mixtum: album verò cum viri-
di, si prope jecur. ab his enim proximis visceribus
malum communicatur. sin autem cibum accepe-
rint quantumvis paucum, & flatu vacantem, mi-
rum in modum tumulantur, & difflandi quidem
cupiditas eos incessit, sed inferius exitus inter-
cluditur: superius vero ructus violenter tentati,
neque ipsi finem assequuntur. si qua verò parte fla-
tus vi erumpunt, virosi planè odoris sunt, fur-
sum petentes, & acidus ructus excitantes. renes &
vesica in partem hujus doloris adducuntur: & u-
rina cohibetur. istis alia pro aliis accedunt. mi-
raculum autem his majus est, quod in testes &
cremasteras, id est suspensores, inopinatus dolor
invadit. non paucis medicorum hæc morbi com-
municatio in occulto est: siquidem nonnunquam
& suspensores exsecuerunt, propriam morbi cau-
sam eos continere opinati. quocirca & his pro aliis
alia fiunt. ab hoc quoque vitio alia prodeunt, abs-
cessus & ulcera non mitia, aqua inter cutem &
phthisis, morbi insanabiles: nam a frigore & crassis
humoribus, & longè glutinosa pituita propositi
intestini dolor exoritur. quin etiam & ætate &
tempore, & regione frigida, & aspera hyeme
provenit.

CAPUT NONUM.

De Dysenteria id est Difficultate
Intestinorum.

E Superiora intestina ad cæcum usque tenuia sunt,
& χολώδεια, id est biliosa, atque inde Græcè χολώδεις
nominantur. post hæc inferiora, usque ad intesti-
ni recti initium crassa & carnosa sunt. in omnibus
ulcera fiunt. dysenteria verò est horum ulcerum
species: idcirco & varii existunt morbi. aliqua enim
superficie tenus intestina radunt, excoriationem
tantum facientia, & innoxia sunt: sed longe inno-
centiora, si in inferioribus intestinis consistant. alia
paulò etiam profundiora ulcera; verum neque hæc
immitia sunt. alia profunda, non uno loco manen-
tia, sed exedentia, glandulosa, serpentia, & spha-
celum inferentia, mortifera sunt. venulæ quoque
H 2 in

F Non ventriculi tergoribus Petitus legit in versione
Crassi. verum nobis non constat. nam legimus in ven-
triculi debilitate. melior tamen hæc versio, sed non
ipsius ventriculi corporis morbus est, Petito videtur. &
tunc κατὰ id, quod Græcis ἄγχι, significat. (Quan-
do quis se a cibis abstinet) Henisch. inferit. Mor-
bus Henisch.

Tom. I.

a ἄγχι Henisch. b Αἰδιόδοι Henisch. rep. in MS.
c Μειέμεναι Henisch. rep. in MS. d ἄλλα ἄνω ἄλλων
Henisch. rep. in MS. e Ποικίλεις Petit. emend. f ἄγχι
Henisch. rep. in MS. g Χολώδεις Henisch. rep. in
MS. h Supple ἔλκεα Petit. i ἄγχι cum sub-
scripto (est enim adverbium) Petit. emend. k ὀ-
δυώδεια, dolentia Petit. emend. l ἔρπον, τὰ &c. He-
nisch.

Ἰπὶ τῇσι νομήσι γίνονται ^a πείρωτα, ἐν τε τοῖσι ἔλκεσι ^b σάξιναις αἰμορραγίας ^c τὸ μέζον. ἄλλο εἶδος ἔλκεων, ὀχθώδεα, τρηχέα, ἀνώμαλα, τυλαίνια, ὡς ἐν ξύλῳ ὅσον εἴπορμυ. ^d δυσσυχέα τὰδε. ἔτε γὰρ ὠτειλὴν ῥηϊδίως ἰχθ. ῥηϊτέρον τε γὰρ λύνεται. αἰτίαι δὲ δυσεντερίας μυρία, ὀπτικαιοὶ δὲ, ἀπεψία, ψύξεις συνεχές, δριμέων πύσταις, ^e μυτῶτων, κρομμύς αἰτῆς, ^f σκορόδης, κρεῶν παλαιῶν, δριμέων ἐδωδή. ἐφ' οἷσι ἀπεψία, ὑγρὸν ἀήθες, ^g κυκεῶν, ἢ ^h ῥυτέων πόμα, ἢ ⁱ οἶα κατὰ χόρῳ ἐκάσθη ἀπὶ οἶνι γίνεταί διψέει ἄκεα. ἀπὲρ καὶ πληγῇ, καὶ ψύξει, καὶ ψυχροπόσῃ, πικτῆσι ἔλκεα. αἱ δὲ ἐκκρίσεις καὶ τὰ ξυμένοντα τοῖσι ἔλκεσι ἔτερα καὶ ἔτερα, ὥς ἄλλοισι καὶ ἄλλοισι. ὡς μὲν γὰρ ὀπιπολὴς ἐστὶ, ἀνωθεν μὲν λεπτὰ, χολώδεα, ἀνοσμα, πλὴν ὀκόσον ἀπὸ ^j ἐντέρων. τὰ δὲ ἀπὸ τῆς νήστιος, κατὰ κορέα μαλῶν, κροκοειδέα, κακώδεα. τὰ δὲ, καὶ ξυμ τῇ τροφῇ λελυμμένα μὲν, ἄλλα τρηχέα. ἄλλοτε κακὸν ἐστὶ, ^k τὰ δὲ ἔλκεα σπηδῶν ἄλλοτε δὲ ἰχθ., ὡς ἀπὸ σκυβάων μῆνον ἢ ὀσμὴν ἀπὸ τῶν κάτω Ἰπὶ τοῖσι ἔλκεσι, ὑδατώδεα, λεπτὰ, ἀνοσμα. ὡς δὲ ἐπὶ μαλῶν βαθέα, ἰχωροειδέα, ὑπερυθρα, οἰνώδεα. ἢ ὅπως κρεῶν πλύμα. ἄλλοτε μὲν ἰδίῃ τὰδε, ἄλλοτε δὲ ξυμ πῖσι καπρίοις. καὶ τὰδε ὑγρὰ λελυμμένα τῷ περιρρόω, ἀχολα, ἀνοσμα. ἢ ξυμεσῶτα ξηρὰ ἐξίασι, ὀλιωθρα τῷ περιρρόω. ὡς δὲ μέζον καὶ λειότερα ἢ τὰ ἔλκεα, ἐπὶ μὲν τοῖσι ἀνω, χολώδεα, καὶ ^l ἀφ' ὧν καὶ δι' ὧν ^m ἔρχεται καὶ γὰρ πλὴν ἐδρῶν δάκνυ. δερμῖα γὰρ ἢ χολή, καὶ ἐπὶ μαλῶν ὡς ἀφ' ἔλκεος. καὶ ἢ χολή δὲ πῖον ὅπως λίπας. ἐπὶ δὲ τοῖσι βαθυτέροις τοῖσι κάτω, αἰμάλωψ παχὺς σὺν φλέγματι, ⁿ σαρκοειδέα, ἢ κάρτα πῖονα, ξυσματώδεα ὡς ἀπὸ ἐντέρων ^o εἶναι. ἀπὲρ καὶ ὅλα συμμέμικτα μέλα. φέρεται λευκά, παχέα, μυζώδεα, σάπι ξυγκοπέντι ἱκελα ξυμ τῷ περιρρόω. τὰδε μὲν τοῖσι ἀπὸ τῆς ὀψέος τῆς ὠδμήκεος ἐντέρας. ἄλλοτε δὲ μυζώδεα μῆνον, ὀδαξώδεα, σμικρά, σρογγύλα, δακνώδεα, ἐξανασάσις ^p πυκινὰς, καὶ πρεστυμῖα ξυμ ἡδονῇ ^q ποιόμυα. ἐκκρίσεις δὲ κάρτα σμικράς. ^r τεινασμός τῆς δὲ ἢ ἐπικλησις. ἀπὸ δὲ τῆς ^s κωφῆς φέρονται καὶ σάρκες ἐξέρυθροι καὶ μεγάλα, πείρωτα πολλὰ μέζονα ἔχουσα. βαθέα γίνεταί τὰ ἔλκεα, καὶ αἷμα παχὺ, τρυγώδες. τὰδε κακὸν τῶν πείρωτων

^a Πείρωτα Henisch. rep. in MS. ^b τὰ μέζον Petit. rep. in MS. Mentel. an τὰ μέζονα, supple, ἔστι, quæ ulcera majora sunt: (τὰ pro ἄ; ut saepe apud Iones) Petit. hæret. ^c Δυσσυχία Henisch. rep. in MS. δυσσυχία, difficulter curabilia Petit. emend. ^d Μυτῶτων Henisch. Μυτῶτων intritum genus est ex allio confectum acerrimi saporis. rectè Crassus moretum vertit. Plantus Alliatum (quod & mortarium dicitur apud Donatum) Dioscorides propriè intritum vocat, & ex allio & nigra oliva confici solitum tradit lib. 2. cap. πείρω σκορόδης. Petit. ^e Σκορόδης Henisch. rep. in MS. ^f Παρά τὸ κυκεῶν vel κυκεῶν miscere. Latine Cocetum dicitur, Galenus mixturam cibi & potus esse dicit. vimque calefaciendi atque ex rebus calidis constituisse, ex ejus verbis patet. communis parandi modus est ex vino cum farina. plura vide apud Foëssium ad Hipp. lib. 6. epid. Sect. 6. Sent. 7. Petit. ^g Ῥυτέων Henisch. rep. in MS. Βρυτέων Goupyl. & Petit. emend. βρύττα vel βρύττα vel βρύττα (sic enim nuncupatum legit Petit) sunt juxta Suidam vinacei, qui ex uvis pressis supersunt, quas flocces prisca Romani appellabant. varii sunt modi bryti parandi ut ex Athenæo patet. Petit. ^h οἶον Henisch. rep. in MS. ⁱ Ἐντέρον Henisch. rep. in MS. ^k Locus mutilus, ita supplendus:

A in hisce ulcerum passionibus circumrosæ apparent & in his ulceribus stillationes sanguinis largiores cernuntur. alia est species ulcerum, quæ oris tumetibus aspera sunt, inæqualia, callosa, ut in ligno ¹ gemmam dicimus. id genus ulcera vix medicabilia sunt. neque enim cicatricem faciliè contrahunt, & facilius aperiuntur. dysenteria causa plurimæ sunt: principes autem cruditates, refrigerationes assiduæ, acrium ciborum assumptio, obsonii quod ² μυτῶτων vocatur, Latini moretum dicerent, cepæ ipsius, allii, carniū vetustarum, acrium esus: a quibus postea cruditas supervenit. super hæc humidum aliquod inusitatum, ut mixtura illa, quæ ³ κυκεῶν dicitur. aut potio ryteon ⁴ appellata. aut qualia in singulis regionibus loco vini sunt contra sitim remedia. plaga præterea, & refrigeratio, & frigida potus intestina exulcerant. excrementa verò, & quæ cum ulceribus sunt, alia atque alia in aliis atque aliis reperiuntur. nam si in superficie sint, ex superioribus quidem tenuia, biliosa, inodora, præter eum, qui ab intestinis fit, odorem: jejuni autem intestini excrementa, puriora, crocea, mali odoris: aliqua verò & cum alimento liquato quidem, sed aspero exeunt. at modò gravis odor ab ulcerum putredine fit, modò ut a solo stercore provenit. ab inferiorum autem intestinorum ulceribus aquosa, tenuia, sine odore feruntur. si profundiora ulcera sint, saniosa effluunt, subrubida, vinosa, aut instar aquæ in qua caro lota sit: & hæc modò sola, modò cum stercore. hocque liquidum est circumfuso humore dissolutum, non infectum bile, inodorum: aut compactum, siccumque, sed ob humorem circumfluentem lubricum dejicitur. cæterum si majora lævioraque ulcera sint, & in superioribus intestinis, eorum ratione a quibus & per quæ transeunt, biliosa effunduntur. sedem enim vellicant: nam bilis acris est, eoque magis si ab ulceribus effluat. bilis verò & instar unguinis pinguis est. ex profundioribus autem ulceribus, sed inferioribus cruenta manant, crassa, pituitosa, carnosa, non valde pinguis, ramentosa: utpote quæ ab intestinis abstrahantur. quin etiam & integræ intestinorum partes commixtæ sunt. excernuntur quoque & albida, crassa, mucosa, adipis concisæ familia, humore circumfusa: hæc utique a recto oblongo intestino feruntur. nonnunquam sanè mucosa tantum, vellicantia, parva, teretia, mordaciaque egeruntur, crebrò surgere cogentia, & dejiciendi cupiditatem cum voluptate afferentia: sed quæ dejiciuntur valde pauca sunt. tenemus huic vitio nomen est. ⁵ a cæco autem carnes longè rubicundæ & grandes excernuntur, circumscriptionem multò majorem habentes: in ipso enim ⁶ majora fiunt ulcera, cruor etiam crassus, fæculentusque emanat: & hæc omnia multo quam ante

τὰ δὲ ἔλκεα σπηδῶν ἰχθ. ἄλλοτε δὲ ἢ ἰχθ. sententia autem hujusmodi est: alias graveolens est, (supple διαχώραμα feces) & tunc putredo ulcera occupat. alias non occupat. vel sic. τὰ δὲ ἔλκεα σπηδῶν ἰχθ. ἄλλοτε δὲ ἰχθ. ὡς ἀπὸ σκυβάων μῆνον ἢ ὀσμὴν. verbum ἰσχεῖ referendo ad ὀσμὴν. odor habet. id est se habet. Petit. emend. ¹ Refer ad τοῖσι ἀνω. per ἀφ' ὧν duodenum intelligendum est, cui meatus biliaris insertus. per δι' ὧν reliqua tenuia intestina Petit. ² Εἰς Henisch. ³ Quod signum est profundæ exulcerationis intestinorum, quodque Hippocrati lethale lib. 4. aph. 26. habetur. Petit. ⁴ Εἰς Henisch. ⁵ Πυκινὰς Henisch. ⁶ Πιστόμυα Henisch. ⁷ Τεινασμός Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ⁸ Κέφης Henisch. & Petit. repp. in MS. ⁹ ὡς ἰχθ. Petit. emend. nam nusquam κωφῆς pro τυφλῆς legitur.

¹ Nodum Petit. emend. ὅζον enim est nodus, item ramus a nodo prodiens. licet autem & gemma a nodo erumpit, non tamen ὅζον appellari solet, sed voce metaphoricâ, ὀφθαλμός, oculus: unde inoculare arbores, gemmas inferere. Petit. ² Potius Bryteon ut in lib. 1. cap. 9. quæ potio ex vinaceis conficitur. Henisch. ³ A colo Petit. emend. ⁴ Profunda Henisch.

Δεν μᾶλλον. ἐπὶ ἢ ἔρπη καὶ ἐσθὶν τὰ ἔλκεα,
 καὶ ἰσχυρὰ μηδὲν ἐπὶ ἢ μηδὲν, ἀνῶθεν μὲν
 πρὸς τοῖσι χολαῖδεσι τοῖσι κατὰκρέσι, κροκώ-
 δεα, καὶ ἔπαφρα, τρυγίζοντα, καὶ μέλανα,
 ἰσχυρὰ, πρᾶσιδεα, παχύτερα τῶν περὶθεν,
 κακώδεα, ὅπως ἡ σιμπεδῶν διαχωρέει. τροφὴ νῦν
 ἀπεπιοτέρη, ὡς ὑπὸ ὀδόντων λάβρων τετριμ-
 μλῆ μῆνον· ἢ τὰ κάτω ἀνεσθίεται, αἱμά-
 λωπες μέλανες, παχέα, σαρκειδέα, ἐξέρυθρα,
 ὁρμειδέα, ἄλλοτε μὲν μέλανα, παν-
 τοίως ποικίλα, κακοδία, ἐφορητὰ, ἀφέςιες
 τῶν ὑγρῶν ἀβέλητοι· ἀπελύθη κατὰ καὶ εὐμη-
 κες ἀκρετον κατὰ πλεῦνα, ὅπως ὑγρὸς τὸ ἐν-
 τέρον, καὶ δὲ παρέρχεν· ἀμφὶ ἐντέρον τοῖσι
 ἀγνοῦσι τὴν πηγῆματος. τὸ δὲ ἐστὶ τοιόνδε. τῶν ἐν-
 τέρων ὅπως τῆς κοιλίης, χιτῶνες ἑασι δοιοί· ἀπὸ
 καὶ ἀλλήλοισι σπιθαμῶσι οἷδε λατοί. ἢ ἐν ἡ δι-
 πλῶν λυθῇ, ὁ μὲν ἐντὸς χιτῶν δόσας ἐς μήκος,
 ἐξω χωρέει· ὁ δὲ ἐκτὸς, μίμη μὲν, καὶ σαρ-
 κῆται, καὶ ἐπωπιλῆται, καὶ ἀλτᾶζονται, καὶ
 ζῶσι αἰνέες. πάχυν ἢ τὰ κάτω μῆνον, αἰτῇ ἢ
 τῇ χιτῶνων τὸ σαρκειδές. καὶ ἢ αἷμα δόσας
 ἀγγεῖς φέρει· ξανθὸν, ἢ μέλαν, καθαρὸν ῥέει,
 αἰμῆς τροφῆς, ἢ σκυβάλαν ἄτερ. εἰ ἢ σπιθα-
 γὰ σπιταίνουτο πλατέσι δαχτύλοις ἵκελ.
 ὁρμειδῇ καὶ ψυχθῇ. εἰ δὲ γὰρ ἡ πίστις αἱματὸς
 ἐκκρίσι· τῷ ἢ ῥοίζῳ πολλῷ ζῶν πιδματι μέζον
 τῆς περὶσσι· ἢ φαντασίῃ τῆς ἐκκρίσι.
 γίνε-
 ται κατὰ καὶ ἐν καλῷ πύκ δόσας, εἰδὲν πὶ τῇ
 ἄλλων τῶν ἐντὸς ἐλκεῶν· ξυνοπεπεσέρη. καὶ γὰρ
 τὰ σημεῖα καὶ τὸ πύκ καὶ ἡ ἀλτῆς τῇ ἐλκεῶν,
 ἢ ὡσπύ. καὶ ἢ ἐκκρίσιες σκληραὶ τῶν σαρκει-
 δῶν ἑῶσι τετριμμένα τρηχέσι σώμασι ἵκελαι, ἢ
 δόσας ἐς δόση· τρόπος. ῥέει κατὰ πολλὸν ἀπὸ
 τῆς καλῆς ὕδατος, δυσεντερειδέα τρόπον. ὕδρωπος
 πῶδε μυρῖες ἐρρύσατο. τὰ μὲν ἔλκεα, ὡς ἔω·
 εἰπεῖν, τὰ ἐν τοῖσι ἐντέροις, τοιαῦτα· αἱτῆς ἡδὲ καὶ
 ἡ τῶνδε ἰδέη, καὶ αἱ ἀπὸ τῶνδε ἐκκρίσιες, ὁκῶσας
 ἔλεξα. φράζω ἢ καὶ τὰ ξυνοόντα ἐκάσσι τῇ νο-
 σούντων, ἢντε δόση, ἢντε σινάρα· ἢ τὰ ἔλ-
 κεα. ἀθρόον μὲν ἐν εἰρήδῳ, καὶ σπιταλῆς ἀνα-
 δορῇ, ἢντε ἄνω, ἢντε κάτω ἐν, ἄπυροι, ἄπονοι,
 ὁρμειδῶν ὑμαζομμοί, σμικρῇσι τῇσι διαίτησι
 ἐτεροίως. ἢν δὲ ἔλκεος ἐγγένῃ, σπὶ μὲν τοῖσι ἄ-
 νω, ἐρόφ· δακνώδης, δριμύς, ὡς ἀπὸ χολῆς
 θερμῆς σμικρῆς, ἐμπυοὶ ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε· τὸ δὲ
 πλεόν, ἐμπυον. ἢ πέψιες ἡμιτελεές, οὐκ ἀπό-
 σιτοι· ἢν ἢ τοῖσι κάτω ἔλκεα γένῃ, πολλόν ἢ α-
 σινέστερα τῶν ἄνω· καὶ γὰρ τὰ ἐντέρα πολλόν π
 μᾶλλον τῶν ἄλλων σαρκειδέα. ἢν ἢ κοῖλα καὶ ἀν-
 εσθίοντα ἐς τὰ ἄνω γένῃ, πυρετοὶ ὀξέες, ἀλαμ-
 πῆες, ἐν τοῖσι σπλάγχνοις· ὑποδρύχοι, πεί-
 ψυξις, δόσιπῃ, ἀγρυπνίᾳ· ἐρυγαὶ κακώδεις,
 ναυτῇ, χολῇ, ἐμετοι, σκοτοδίῃ· ἢν ἢ πολλή
 μὲν ἢ φορῇ, χολωδέρων ἢ γένῃται, σπῆμονοι
 ἐρόφοι, καὶ ἄλλοι πόνοι μᾶλλον· ποτὶ, καὶ ἐκλύ-
 σιες διναμῖος, ὑπολύσιες γενάτων, καυσώδεις,
 διψαλέοι, αἰσώδεις, ναυτῇ μελάνων, γλωῶσα
 ξηρή, σφυγμοὶ μικροὶ, ἄτονοι. τῶν ἀδελ-
 φῶν, ὁκῶσαι ἐπὶ τοῖσι κακοειδέσι ἔλκεσι ἔλεξα τὰ
 θανατώδεα. καρδιώσας μεσφί λειποθυμίας· με-
 τεξέ-

A) ante dicta sædius olent. cæterum postquam serpunt & exedunt ulcera, & nullo remedio ullo in loco coërceri possunt, a superioribus quidem non solum exquisitè biliosa, sed & crocina, spumea, facem vini referentia, & nigra, isatidis & porri succum repræsentantia, antedictis crassiora, atque instar putredinis graveolentia dejiciuntur. alimentum nunc minus concoctum est, solum ut a dentibus voracius contritum. at si inferiora intestina ulceribus erodentur, guttæ cruoris atræ, crassa, carnosa, rubida, grumosa, nonnunquam nigra, multis modis variantia, olida, non ferenda per sedem, expelluntur: humiditatumque exitus involuntarij fiunt. nonnunquam oblongum quiddam in pluribus non discretum, instar sani intestini dejicitur: & ignaris rei suspicionem præbuit intestini. at negotium ita se habet. intestinorum tunicæ perinde ac ventriculi geminæ sunt, & altera alteri obliquè superinjecta est. igitur quum earum connexio dissolvitur, interior tunica secundum longitudinem abfistens foras egreditur: exterior sola intus remanet, & carnosa efficitur, & cicatrice solidatur: sanescuntque homines, & noxâ soluti vivunt. id verò inferius intestinum solum patitur. in causâ est tunicarum carnosa substantia. quod si ex quopiam vasculo cruor emanet flavus, aut niger; purus, non cum cibo aut stercore mixtus effunditur: verum concretum quiddam latis araneolis simile extenditur. in grumum enim, quum refrixit, obduratur: neque sanguinem excretum esse credideris. ob solum autem multum cum spiritu major quam pro effectu est excretionis apparentia. interdum & in pleniorè intestino purulentus abscessus efficitur, nulla novitate ab aliis internis ulceribus differens. etenim signa & pus & ulcerum medicatio, penitus eadem sunt. si res duræ, carnosæ, contritis asperisque corporibus similes excernantur, abscessus non benigni moris significatur. nonnunquam ex laxo intestino aqua multa dysentericæ modo profluit, idque plurimos ab hydropico morbo liberavit. ulcera quidem intestinorum (ut paucis dixerim) hujusmodi sunt. cæterum & ipsorum formæ, & ab ipsis purgamenta tot sunt, quot supra comprehendimus. quæ singulis quoque ægrotantibus accidunt, explicabimus; seu placida, seu noxia ulcera sint. itaque collectim dictum esto, si exulceratio superficie tenuis fuerit sive suprâ, sive infrâ, febrem non habent, nec dolorem: ac sine decubitu tenui victus ratione diversis modis sanescunt, sin ulcus altius descenderit, in superioribus quidem mordacia tormina & acria sunt tanquam a pauca calida bile. aliis atque aliis temporibus suppurant intestina: plerumque verò suppurant, aut coctiones dimidiatæ sunt, cibos tamen non horrent. si inferiora ulcerata sint, longè superioribus sunt salubriora. hæc enim humiliora intestina multò carnosiora sunt aliis: sin cava & depascentia ulcera in superioribus grassentur, febres acutæ concitantur, non emicantes, in visceribus demersæ, extrema refrigerantur, cibis fastiditur, vigilia adest, ructus malè olent, nauseabundi sunt, bilis vomitus, vertigo. quumque multa expelluntur (ea verò biliosiora sunt) tormina, atque alii dolores magis perseverant. His accedit virium consumptio, genuumque resolutio: ardore æstuant, sitibundi sunt & anxii, atra per nauseam rejiciunt, lingua est arida, pulsus pusilli, debiles. atque his germana sunt quotquot de perniciosis ulceribus mortifera exposui. oris etiam ventriculi dolore usque ad animæ deliquium torquentur. quidam

^a Μένει Henisch. rep. in MS. ^b Θρημάδα Henisch. rep. in MS. ^c παντίως Henisch. rep. in MS. ^d Hæc observatio rara est & singularis. Petit. ^e πλοῦσμα Henisch. rep. in MS. ^f Ἀμφι ὑτέρη τοῖσι ἀγνοῖσι τὸ πῆγμα Henisch. & Goupyl. rep. in MS. ^g Εὔγε aliquando

fortasse scriptum fuit. *Petit.* ^h Θρομβῶν *Henisch.* ⁱ Ζυγοπεπισμένη *Henisch.* ^k πῶν *Henisch.* ^l καὶ ἀλγεῖς *Henisch.* ^m Ἐκκρίσις *Henisch.* ⁿ τῶν *Henisch.* ^o *Henisch.* rep. in MS. in MS.

πεξέτεροι ἔ, εἰς ἀνάγκησιν ἐπαλινδρόμησιν· ἀλλ' ἔτι εἰς ἐξέθανον· τὰ δὲ τὰ δεινὰ ζυνὰ καὶ τῇσι ἀπὸ τῶν κάτω ἐντέρων διαβρώσεσι· ἢ νύμφη μὲν τὰ ἔλκεα, ἀρχεῖτο ἢ ἡ φορὴ πλὴν ὁκοσὴν οἱ σφόδροι καὶ οἱ πόνοι ὑπὸ πῶν ὀμφαλὸν κάτω, ἐνθα τὰ ἔλκεα· ἰδέαι ἢ αἰδὲ τῶν ἐκκρίσεων, ὁ κοίτης ἐλεῖται. ἢν ἢ ἐπὶ τοῖσι πρῶτοις μικτοῖς ἢ ἀνακωχῇ ἢ εἰς μακρὸν ἢ νομῆς, ἀλλὰ ἔσθ' ἀλλοῖς ἔλκεα γίνετο, τῶν μὲν πενημοσνίων, ἄλλων ἢ κερυφισμῶν, ὅπως ἐν θαλάσῃ κύματα. τοιόνδε τὸ τῶν ἐλκῶν χῦμα· ἢν ἢ καὶ κοτὲ ἐπαρκέσει μὲν ἢ φύσις, συνασκήσει ἢ καὶ ὁ ἰητὴρ, πεπρωται μὲν ἢ νομῇ, καὶ ἢ θάνατον οὐκ ὁρῶντες. σκληρὰ ἢ καὶ ὀχθῶδες μίμνῃ τὰ ἐντέρα, καὶ ἢ τῶνδε εἰς μακρὸν ἢ ἀλγεῖς· αἰμορραγίῃ ἢ ἀπὸ ἐντέρων, ἢν μὲν μερῶς φλεβὸς ἢ δερμίδος ἐν, ὡς οὐκ ὁ θάνατος. εἰ δὲ γὰρ εἰδὲ πῶν χῦμα διωκτὸν ἔσθ' ἐσμάσασθαι. καὶ τῇ ἀλγεῖ θίγειν, ἢ φάρμακον αὐτῶ τῶ ἔλκεϊ προσβάλλειν, καὶ τοὶ καὶ εἰ ἐπίσχοιτο ἢ αἰμορραγίῃ φαρμάκω, οὐκ ἀρεκῆς τῇ θανάτῃ ἢ φυγῇ. μετεξέτεροις γὰρ μερῶς ἐσχάρης ἐκπύσεως, τῆς φλεβὸς τὸ σῶμιον εἰς μέσον εὐρύνῃ, εὐτε καὶ θρόμβοι εἶδον ἐγγίγνοντο καὶ μίμνῃσι ἔσθ', ἀφυκτοῖς ἢ νύσθ'. ἢν ἢν δερκομύησι αἰμορραγίῃσι δέχθῃν. δῆλόν δ' ὡς ἐπίπαι γίνετο μέλλουσι, εἰ καὶ μὴ πάμπαν εὐσημῶν. ἢ ἀσθὴ ζώεσι, ἀπορίῃ, βάρῃ τῇ πύου, ἐνθα ῥήσεται, ἐρύθημα τῇ προσώπῃ, ἢν μηδέκω ῥαγῇ· καὶν μὲν ἢ φλεψὶ νεοῖ ῥαγῆς ἐν, ὡς ἐπίπαι ἢ μαλθακῇ πάμπαν. ἢν ἢ πύου ἢ χρόνῳ, χαλεπώτερον καὶ βραδύτερον. τοιὰ δὲ μὲν τὰ ἐν ἐντέροις ἔλκεα γίνετο ἢ θέρει, ὥρῃ, ὁ δὲ φθινοπώρου, ἢ ὅσον ἢ ἢν, ἢν καὶ χειμῶν. καὶ διαρροῖαι μὲν παιδοῖσι καὶ μερῶσι δυσεντερίῃ ἢ ἀκμάζουσι καὶ νέοις γῆρας ἢ δυσανθῆς καὶ εἰς ὠτειλὴν χρόνιον· τὰ ἢ ἀνεωδιόμῃα γέρουσι, ἀήθρα· ἀπὸ καὶ αἰμορραγίῃ ξύμφωνοι γῆρας.

ΚΕΦΑΛΗ Ι.

Περὶ Λειεντερίας.

ἢ ἐπὶ δυσεντερίῃσι καὶ ἔλκεσι πλάτῃσι καὶ κάρτα βαθέσι τῶν ἀνω ἐντέρων ὠτειλαὶ ἐγγίγνυνται πυκναὶ, παχῆαι, σερμένναι, πᾶσι πᾶσι τῶνδε εἰς τὰ κάτω διακρίθῃ, ὕδα, ἀδιακρίτα τῇ τροφίμῃ· τὸ γὰρ τῶν ἐντέρων ἀραιὸν δὲ ἔπερ εἰς πῶν ἀνω φορὴν ἢ τροφὴ ἀναίσθη, ἀπέκλεισεν ἢ ὠτειλή. ἀτροφίῃ ἐν τὸν ἀνθρώπον ἰσχύ καὶ ἀρεοίῃ καὶ ἀτονίῃ, ἐπικλῖν τὸ πάθος λειεντερίῃ ἰσχύ· τὸ δὲ τῇ ἔλῃ λέγω τῶν ἐντέρων τῆνομα. καὶ νῦν μὲν εἰς ἔλκεων ἐστὶ ἢ πάθῃ· ἀλλοτε ἢ ἐντέρα μὲν ὠτειλὴν ἐκ ἰσχύ· ἐστὶ ἢ καὶ μελέτη· ἀλλὰ ῥυτίσιν ἐκιδάσκῃ τὰ ἐντέρα.

^a ὀμφαλῶν Henisch. rep. in MS. ^b ἢ νομῇ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^c Πρηνόμῃον Henisch. ^d ὀνατο Henisch. rep. in MS. ^e ὀνδῃ Henisch. rep. in MS. ^f Ἀρμεν Henisch. rep. in MS. ^g Αἰμάσασθαι Henisch. rep. in MS. ^h Ἄσθῃ Henisch. rep. in MS. ⁱ Petrus Crassi versionem, imo & sui ipsius, quæ est, si vena proxime rupta fuerit ut plurimum emollitur omnino, improbat. dicit enim, quorsum molliori venam ruptam dicat, quæ

dam verò neque ex eo deliquio in pristinum restituti sunt, sed in tali affectu vitam finierunt. huiusmodi calamitates & inferiorum intestinorum corrosionibus communes sunt, si depascantur ulcera. neque eorum depastionem compescere valemus, præterquam quod tormina doloresque sub umbilico inferius, ubi ulcera sunt, percipiuntur. formæ autem excrementorum tales sunt, quales supra posuimus. verum si inter initia, parva ulcera sint, in longumque tempus depastio producat, alia aliis ulcera superveniunt, aliquibus mitescuntibus, aliquibus in summum excrescentibus, quales enim sunt in mari fluctus, talis est in ulceribus tempestas. cæterum si quando natura resistere potens fuerit, simulque & medicus supervenerit depascentia compescitur, mortisque timor removetur: intestina tamen dura, tumida, cicatricolaque remanent, & non nisi longo post tempore sanescunt. verum enimvero quum ab intestinis cruor erumpit, si ex magna vena aut arteria exeat, matura mors advenit. neque enim aut manum intromittere, doloremque attingere, aut medicamentum ipsi ulceri adhibere possumus. quin etiam si medicamento sanguinis profluvium coercetur, non propterea tuta est ac vera mortis evasio. quandoquidem nonnullis magna eschara, id est crusta, decidens, venæ ostium patentius efficit. ubi verò & grumi intus con crescunt, intusque remanent, inevitabilis morbus est. incipientibus igitur sanguinis eruptionibus succurrere oportet. plerumque autem quum futuræ sunt, licet non admodum clavis signis, tamen sese indicant. anxietas enim adest, & animi ambiguitas, gravitas in ea parte est quæ rumpitur: & facies rubet, si nondum ruptura facta est. sin autem vena proximè rescissa est, plurimum venter mollior omnino: si satis temporis præterit, difficilius atque tardius solvitur. huiusce qualitatis sunt intestinorum ulcera. præcipue autem nascuntur æstatis tempore, secundò autumni, minus vere, minimè hyeme. pueris quidem & adolescentibus ventris profluvia contingunt: difficultas autem intestinorum, viris & juvenibus. senectæ verò ægrè medicabilis est, & ad ducendam cicatricem longum tempus requirit. at ulcera exedentia senibus inusitata, sanguinis verò profusio senectæ est conveniens.

CAPUT DECIMUM.

De Levitate Intestinorum.

Si a torminibus & ab latis valdeque profundis superiorum intestinorum ulceribus cicatrices crebræ, crassæ, solidæque contrahantur, stercora ex his deorsum liquida, ab alibi indiscreta prolabantur. intestinorum enim raritas, per quam sursum versus alimonia discurrit, a cicatrice interclusa est. homo igitur nutritionis inopia laborat, & pallor adest & infirmitas. affectus iste qui a cicatrice fit, λειεντερίας cognomen accepit, ἀπὸ τῶν ἐντέρων id est ab intestinis. & nunc quidem a cicatricibus morbus exoritur, alias verò intestina cicatricis expertia sunt: sed consuetudo & exercitatio intestina profluvium pati edocent.

contra diligentissimè solidari debet? aut quid alvi laxationi cum ruptione venæ? hinc mendum quoddam suspicatur, & ἀλγεῖσι curatur, sanatur, emend. ἀλγεῖσι pro ἀλγεῖσι Ionice unde ἀλγεῖσι. ^k τὰ ἐντέροις Henisch. ^l ἄσθῃ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^m πλάσι Henisch. ⁿ κάτω παχῆς διακρίθῃ Henisch. ^o ἔσθῃ Henisch. rep. in MS. ^p ἰσχύς διαρρεῖν Henisch. & Goupyl. repp. in MS.

τὸ γὰρ ^a ἐν τούτοις θερμὸν ἢν καταψυχθὲν κο-
τε μήτε ^b καταπίεση, μήτε ἐς πλὴν ἀναφορὴν
^c ἀναίση. ἀκράτον δὲ ἔσθ' ἀσθενείης ἢ, ^d ἀσθενή-
σκει πᾶν ἔργον ἢ τροφή· ἀλλ' ἢν ἐνσχέδιον ^e καὶ
μὴ ἐδραῖν γένηται ἢ καθαρισίς ἀλλὰ Φαυλή,
ἀσπλῆς ἐμετθὲν ἀπὸ σιτίων ἔλυσεν πλὴν νῆσον. ἢν ^f
πρὸς αἰεὶ χροῖον καὶ ἐν ἔδρῃ ἔξῃ ἢ αἰτίῃ τετῶν,
εἶδεν ὠφέλει. πικρὴ ^g καὶ χροῖν νῆσος καὶ ὀρθοσά-
δω καχεξίᾳ ἀπὸ καὶ ὑδρωπῆς κοτε ἐς τὸδε ἀ-
πίσκησαν εὐτυχῶς, ἐς κακὸν μὲν ἐκ κακῶ, ἀλ-
λὰ κρείσσων ἢ ἀσδοχή.

Κ Ε Φ Α Λ Η ια.

Περὶ Ὑστερικῶν.

Τῆσι γυναιξὶ ὑστέρη, ἀγαθὴ μὲν ἐς καθάρσιν καὶ
τόκον, συμφορὴ ^h νῆσαν μυελῶν τε καὶ κα-
κῶν. εἰ γὰρ ἐλκεῶν ἢ φλεγμονῆς ἢ ⁱ ῥᾶ μού-
νον, ἀλλὰ κὴν ἐξαπίνης ὅλη ἀνω κινεῖ, ὡ-
κέως κτείνῃ. γεγραφαται μὲν ἔν' ἐν ἀλλοιοσι, ὁ-
κοῖα τῶν ἀπὸ αὐτέων λυθ' ὀλέθρια ὀξέα· τὰ ^j
χροῖα ^k ῥόος διπλῶος, σκληρὴ, ἔλκεα, τὰ μὲν
ἀσπλῆα, τὰ ^l κακοήθια, πρὸς πᾶσι ὅλης ἢ μέ-
ρεθ. ῥόθον μὲν ἐν ἐρυθρῷ καὶ λευκῷ χροῖ. ἰδέα
δὴλοι. ἐρυθρὸς μὲν λυθ' αἷμα ξανθὸν, καὶ αἰ τῆ-
δε ἰδέα ἢ πελιδνόν, ἢ μέλαν, καὶ λεπτόν, ἢ πα-
χυ καὶ πεπηγὸς, ^m οἷον θρόμβοι, ἢ λευκὸς ὡς
ὑδωρ, ἢ ὡχρόξανθος ὡς χαλὴ παχὺς ⁿ ὅπως
ὑπολεπτός, ἢ λεπτός ἰχώρ καὶ κάκοδμος. λευκὸς
^o ὡς πύον, ὁ ^p ἢ ἀσπρῆς, ὡς λευκὸς ὄρρος· ἀπὸ
καὶ αἱμάλωψ κοτε τῷ πύῳ σικκέρει. μυελῶν δὲ
ἀλλὰ πρὸς τὸ μᾶλλον τετῶν καὶ ἥτων ἰδέα.
πρὸς ὅς ^q ἄλλοτε μὲν ἢ ^r ἔπι μῆνα καθάρσις,
ἀλλ' ὅτε ἐς πλὴν δὲ χαλῶν ξυνίσταται πρὸς σμύλιν. εἰ
πολλὸν μὲν τὸ αἷμα, ^s ἐν ἡμέρησι ^t πολλῇσι
ἐκρέει· ὀλιγήμερον ^u ἢ ἡ ἀσπρῆς, ἀλλὰ καθάρ-
ρη. ἄλλος πρὸς τὸς τρόπος, εἰς πρὸς σμύλιν ^v, καὶ
ὅτε ἐς πλὴν ^w πρὸς πλεῖστον ἢ πρὸς τὴν καθάρ-
σιν· ὅτε ^x καὶ τρεῖς καθάρσιν ἀνὰ πάντα τὴν
μῆνα· ἄλλη ἰδέα ἀσπρῆς μὲν ἢ ῥοή καὶ σμικρὴ
ἐφ' ἡμέρης ἐκάστης, ἀλλὰ εἰς τὸν ὅλον μῆνα εἰ
πάγχι βαρὴ. εἶδεν γὰρ ὑστέρη μὲν τὸ σῶμα, ἀλ-
λὰ οἶνον, πάρεσιν ἐς ῥύσιν ὑγρότητος πάσχεσθαι·
εἰ ^y μήτε ἀσπρῆς, μήτε σμικρὸν ἐκρέει, αἱ-
μορραγίᾳ ^z θυήσκει. σημεῖα δὲ πρὸς τῇσι χροῖ-
σι τῶ ῥόου ἢ ^{aa} χροῖν τῆς ^{ab} ἀνὰ ἀσπρῆς, ἀπὸ-
σιτοι, ἀσπρῆς, ἐκλυτοὶ ὅτε τὸ ἐρυθρὸν μᾶλ-
λον, καὶ ὀδυώδες, καὶ ^{ac} κάκοδμον ἐπ' αἱ-
μορρῶν τὸ ῥεῦμα· ἀλλὰ μᾶλλον καὶ ἥσων ἄλλοτε
καὶ ἄλλοτε. ὁ μὲν γὰρ λευκὸς κακίων λυθ' μέζων
που ἢ σμικρὸν ἢ ἄλλοτε ^{ad} ὁ ἐρυθρὸς λυθ' ἀ-
σπρῆς ἢ ἀσπρῆς. ἀσπρῶν ^{ae} εἰρήσθω, μέλας
μὲν ἀπάντων ^{af} κακίων, πελιδνὸς δὲ δεύτερον, ὡ-
χρὸς ^{ag} καὶ λευκὸς καὶ πᾶσι, μακρότεροι μὲν,
ἥσων ^{ah} κινδυνώδες. τετῶν ^{ai} αὐτέων ὁ ὡχρὸς
κακίων μὲν, πολλὸν ^{aj} κρείσσων ὁ τῷ συνήθει με-
μυγμένος. ξυνήθης ^{ak} ἐρυθρὸς μὲν καὶ τὰ τετῶν
εἶδεα.

^a Ἐν τῇσι οἱσι θερμὸν λυθ' Henisch. & Goupyl. repp. in MS.
^b Καταπίεση ἄλλως καταπίεσιν Henisch. rep. in MS. κα-
ταπίεσιν Goupyl. rep. in MS. ^c ἀναίση ἀσπρῆς. ἄλ-
λως ἀναίση Henisch. rep. in MS. ἀναίση Goupyl. rep. in
MS. ^d Διαδιδρῆσι Henisch. ^e ῥᾶ Henisch. ^f Aliud
ῥᾶ five ῥᾶς, aliud κακαμῆνιον. nam istud sanguis est
secundum naturam singulis mensibus fluens: illud
sanguinis vitiosi excretio est morbosa. Petit. ^g οἱ-
τε Henisch. ^h Ionice pro ἐπιμήνιον, quod & κακαμῆ-
νιον dicitur. Latini menstrua & menses vocant. item
γυναικῶν eodem sensu: Latini muliebria Petit. ⁱ Ἐν

A in istis enim calidum quandoque refrigeratum est:
ut neque concoctionem, neque digestionem mo-
liatur: sed præ imbecillitate retinere non potest,
omnemque elaborationem alimentum subterfu-
git. quod si ex tempore, & non stabilis sed levis
momenti purgatio fiat, simplex a cibis vomitus
morbum solvit. fin autem aliquo tempore proroge-
tur, & in sede firma istorum causa permaneat, ni-
hil opis vomitus adfert. morbus quoque longus &
malus habitus ² qui decumbere non cogit, liente-
riam peperit. aqua inter cutem nonnunquam in
hanc ægritudinem feliciter commutata est, in ma-
lum scilicet ex malo: sed melior est successio.

B

CAPUT UNDECIMUM.

De Uteri Morbis.

Mulieribus uterus ad purgationem & partum
bonus est, sed morborum infinitorum malo-
rumque acervum congerit. neque enim ulceribus
tantum, & inflammationi, & fluori obnoxius est,
verum etiam, si totus repente sursum versus mo-
veatur, celerem interitum affert. alibi quidem scri-
ptum est, quinam ipsius morbi perniciosi acuti sint.
diuturni verò hi: fluor duplex, duritia, ulcera ali-
qua innoxia, aliqua maligna, exitus totius aut par-
tis. fluor sane ruber aut albus est: forma declarat.
ruber quidem, si sanguis flavus emanet: & hujus
species: vel lividus, vel niger, & tenuis, vel cras-
sus & concretus, ut grumi. albus, ut aqua, aut fla-
vus cum pallido mixtus, ut bilis: crassus verò aut
subtenuis ³ aut tenuis liquor, ἰχώρ a Græcis dictus, &
malè olens. albus item, ut pus: sed exquisitè albus,
ut album serum. quin etiam gutta cruenta nonnun-
quam cum pure simul effluit: mille aliæ sunt secun-
dum rationem majoris & minoris istorum species.
circuitus verò modò est menstrua purgatio, sed non
ad pristinum præscriptum diem revertitur: non
multus quidem sanguis, sed per multos dies ef-
fluit. paucorum autem dierum fit interpositio, sed
omnino pura. alter est circuitus modus, sed ad cer-
tum diem: neque plurimi sanguinis est plerumque
prima purgatio. bis autem ac ter purgantur per to-
tum mensem. tertia est quoque floris species:
indefinens quidem effluvium est, & singulis
diebus modicum, sed in totum mensem summa
fit non admodum modica. neque enim uterus
ostium claudit, sed hiat, ad effluxum humi-
ditatis relaxationem patiens. verum si neque
intermittatur, neque parum effluat, ob san-
guinis effusionem moriuntur. signa utique hæc
sunt, præter humiditatis effluentis colores, i-
psius hominis color: pervigilant, cibos ode-
runt, ⁴ anxietate vexantur. dissolvuntur in ru-
bro profluvio magis, & dolore torquentur: &
in ambobus quod effluit mali odoris est, sed mo-
dò magis modò minus. album enim profluvium
pejus olet, si quando major adest putredo. aliàs
autem rubrum, quum ⁵ levius debacchatur ero-
sio. brevibus fanè dictum esto. ater fluor omnium
pessimus est, deinde lividus: pallidus, albus, &
purulentus, diuturniores quidem sunt, sed mi-
nus periculosi. ex his ipsis pallidus deterior quidem
est, sed longè melior est ille qui cum usitato colo-
re mixtus est, usitatus autem est ruber, ejusque spe-

δὲ πολλὰ ἡμέρησι Henisch. ^k Ἐπὶ Henisch. & Goupyl.
repp. in MS. ^l Θνήσκουσι Henisch. rep. in MS. ^m Χρυσήτης
Henisch. rep. in MS. ⁿ Ἀσπρῆς Henisch. ^o Κάκοδμος
Henisch. rep. in MS. ^p Κακὸς Henisch. rep. in MS.

¹ Si enim quod in istis est calidum refrigeratum ne-
que concoquat, neque ad distributionem incitetur,
sed præ imbecillitate retinere non possit, omni con-
fectione alimentum distribuitur. quod si ex tempore
&c. Henisch. ² Quem quis se erigendo ac stando com-
paravit, lenteriam peperit Henisch. ³ Aut tenuius Henisch.
non habet. ⁴ Fastidiosa sunt Henisch. ⁵ Sævius Henisch.

εἶδεν· ἀπὸρ καὶ αἰσινέστεροι^a ταύτησι οἱ ξυνή-
 θεες· τὸ δ' ἀληθές γεραίτεροι κακίονες οἱ ἐρυθροί·
 ἡκιστα δ' νεήνισι οἱ λευκοί. ἀλλ' ὅσος λευκός, ἡ
 ἐπιμήνιος καθαρίσι λευκὴ δριμύς, καὶ ὁδὰ-
 ξώδης ἐς ἡδονὴν· ἐπὶ δ' τοῖσι καὶ ὑγρὰ λευκὰ,
 παχέα, γονοειδὲς περικλησις. τὸ δ' εἶδος γο-
 νόρροισιν γυναικείαν ἐλέξαμεν. ἐστὶ δ' τῆς ὑστέρης
 ψύξης, ἐνεκὲν ἀκρατίας τῶν ὑγρῶν γίνεται· ἀ-
 τὰς καὶ τὸ αἷμα ἐς χροίον λευκὸν ἀμείβει. τὸ
 γὰρ πῦρ οὐκ ἔχει τὸ φοινίσσον. τῷ δ' ἐπὶ τῷ πύ-
 ριν καὶ σμάχον νοσέει καὶ ἐμείβει φλέγμα· ἀ-
 πὸρ καὶ ἐντέροι ὁμοίως^b ἔχει, εὖτε τῷ λευκῷ
 ῥοίον νοσέει. γίνεται ἑλκεα καὶ ἐν ὑστέρι, καὶ μὲν
 πλατέα, κνησμώδεα, ἀπὸρ ἄλγος, ὅπως ἀνα-
 δορὴ τις ἐπιπολῆς, ^c πύον παχὺ, ἀνοσμον, ὁ-
 λίγον. εὐήθεια τὰ δ' ἐλκεα· ἀλλὰ τετέαν βα-
 ρύτερα καὶ κακίονα, οἷς πόνοι σμικροί, ^d πύον ὁ-
 λίγον, πλεῖον μᾶλλον, κάκισμα, ἀλλ' ἐμψης δὴ-
 θεα καὶ τὰδε. τῷ δ' ἐπὶ μᾶλλον βαθεα γίνε-
 ται, καὶ τὰ χείλεα τῶν ^e ἑλκεων ἀπνέα, ἡ
 τερχία, ἔχει τις κακώδης, καὶ πύον τῶν
 περὶ τὸν μέζον ἀνεοδίδει τῷ ὑστέρι τὸ ἑλκος·
 ἐξήκει δ' ἐπεὶ καὶ ^f ἀπολυθέντι σαρκίον μὴ εἰς ὠτει-
 λὴν ἰόν μήκισον κτείνε τὸδε. χρόνιον γίνεται κάρ-
 ται· τὸδε καὶ φαγεδαίνα κικλήσκει. ὁλέθρια δ' ἐ-
 πὶ τὰ ἑλκεα, τῷ περὶ τοῖσι ἄλγος ὀξύνη καὶ ἡ ἀν-
 θρωπος δόπορ. σηπεδὼν δ' ἀπὸ τῶν ἑλκεων ῥέει ἔ-
 τε αὐτέσσι φορητῇ, ἀρχαίαν ψάσσειτε καὶ φαρμά-
 κησι, καὶ χαλεπαίνε^g πῶς καὶ ἰητρίῃ· φλέβες
 δ' ἐν ὑστέρι ἐς ὄγκον αἰρονται ξὺν περὶ τὰς πε-
 λας· ^h ἐστὶ δ' πεπνυμένιοι οὐκ ἀσπῆμον τῇ ⁱ αἰφῇ.
 εἰ γὰρ ἄλλως δῆλον· πῦρ δ' καὶ ἀσπῆ τῶν παντὸς καὶ
 σκληρῇ ξύνεστιν, ^k ἡπερ τοῖσι θηριώδεσι θανάτω-
 δεα ὄντα ἑλκεα. ἀτὰρ καὶ ἐπὶ κλησιν ἔχει καρ-
 κίνων· ἀλλ' ὁ καρκίνος, ἑλκος μὲν ἑδάμῃ, ὁ-
 γκος δ' σκληρὸς, ἀτέραςμος· ξυμπταίνε δ' τῷ
 ὑστέρι ὅλως, ἀτὰρ καὶ ἄλγος καὶ τὰ ἄλλα
 ὅσα ἐφέλκει· τὰ ὡτα δ' ἀμφὶ τὰ καρκινώδεα,
 καὶ χρόνια, καὶ ὁλέθρια πολλὸν δ' τὸ ἑλκος τῶν ἀν-
 ελκώτε κακίον, καὶ ὁσμῇ, καὶ πόνοισι, καὶ ζῶῃ,
 καὶ θανάτῳ· ἐξίσταται κατὰ τῆς ἐδρῆς ἡ ὑστέρι ὅλη,
 καὶ ἐπὶ τοῖσι μηροῖσι τῆς γυναικὸς ἰζάνει· ἀπὸρ ἡ
 συμφορὴ, ἀλλ' οὐκ ἀθέητος ἡ ὑστέρι, εἰδὲ ἀγέ-
 νητος ἡ αἰτία. ξυνιδῶσι γὰρ οἱ ὕμνες, οἱ περὶ
 τὰς λαρόνας, ὅχῃες τῆς ὑστέρης· ἐόντες νευρώδεες·
 οἱ μὲν καὶ πυθμένα περὶ τῷ ^l ὁσφῶ λεπίοι· οἱ
 δ' κατ' αὐχένα ἐνθα καὶ ἐνθα περὶ τὰς λαρόνας· οἱ
 δ' μάλιστα νευρώδεες, πλατεῖες ὅπως νεὸς λαίφεα.
 πάντες γὰρ ξυνιδῶσι οἷδε, τῷ ἔξω ἡ ὑστέρι ^m αἰσ-
 ση. κτείνε μὲν γὰρ τὰ πολλὰ ἐκπῆσις ἡδε. γί-
 νεται γὰρ ἐπὶ ἀμβλυσμῷ καὶ σεισμοῖσι μεγάλαιοι καὶ
 βιαῖα πῶς· τῷ δ' μὴ κτείνε, ἐς μακρὸν αἰδὲ
 ζῶσιν, ὁρέσται τὰ μὴ θητὰ, καὶ πθηνέσται ἔξω, καὶ
ⁿ καυκαλῶσαι τῷ ὑστέρι· δοκέει δ' ἐπεὶ τῆς
 διωλῆς τῆς ὑστέρης ὁ ἐνδον ὑπεζωκῶς χι-
 τῶν, εὖτε δόσπαται τῶν ξυμφέων. δοξαὶ γὰρ

A species. quin etiam & ipsis minus noxii sunt usita-
 ti: sed revera senioribus infestiores sunt rubri flu-
 xus: ¹ minimè autem puellis, quibus magis al-
 bi nocent. item altera est albi fluoris species,
 menstrua purgatio, exalbida, acris, & prurigi-
 nem cum voluptate afferens. in istis vero humor al-
 bus crassus, genituræ similis provocatur: hanc
 speciem γονόρροισιν γυναικείαν, id est fluxum seminarium
 muliebrem appellavimus. est autem vulvæ refrigera-
 tio: quamobrem humorum tenax esse non potest.
 quin etiam sanguinem in albidum colorem trans-
 mutat. vim enim ignis rubrificam non habet. id ge-
 nus vitii & stomachus patitur, ideo & pituitam e-
 vomit. simili affectu & intestina laborant, quum
 profluvio, quod diarrhœa vocatur, ægrotant. in
 utero præterea ulcera suboriuntur, aliqua lata,
 puriginosa, tanquam sale inspersa; hæc sunt quæ-
 dam superficiæ excoriatio. pus habent crassum, in-
 odoratum, paucum. ulcera huiusmodi mitia sunt.
 his caviore sunt ulcera & deteriora, quibus dolo-
 res parvi accidunt, pus paulò plus. gravius olent:
 nihilominus tamen hæc quoque placida sunt.
² quod si altius penetrent, & labia dura aspera-
 que fuerint, & sanies quædam olida exeat, &
 major sit quam in superioribus dolor, exedit vul-
 vam ulcus, & nonnunquam caruncula quædam se-
 parata egreditur. neque ad cicatricem ulcus id du-
 citur, sed longissimo tempore hominem tollit.
 nam maximè diuturnum est. huiusmodi φαγεδαίνα
 nuncupatur. nempe mortifera ulcera sunt, si præ-
 ter ipsa dolor exacerbatur, & mulier valde contri-
 statur: & res putrida ab ulcere neque ipsis ægro-
 tis tolerabilis emanat, efferaturque manuum at-
 trectatione & medicamentis & quolibet genere
 medelæ exasperatur: venæ autem in utero tur-
 gent, & proximæ simul partes distenduntur. id
 verò perspicacibus Medicis tactu deprehenditur. ne-
 que enim aliter liquet. cæterum ignis & anxietas
 totius & duritia simul, ut in feris ulceribus, in-
 sunt; quæ & ipsa mortifera sunt, nec non & can-
 cri appellationem obtinent. at cancer neutiquam
 ulcus est, sed tumor durus & indomitus, qui u-
 nâ totum uterum distendit: dolores quoque, &
 reliqua omnia, quæ in ulcere insunt, cancerum
 comitantur. hæc eadem vero cancerosa utraque
 sunt, & diuturna, & perniciofa. ulceratus autem
 cancer non ulcerato longè improbiore est, & odo-
 re, & doloribus, & vita, & morte. nonnunquam
 integra vulva de sede sua egreditur, & mulieris
 feminibus insidet: incredibilis calamitas. sed ne-
 que inaspectabilis est uterus, neque ingenerabi-
 lis causa. relaxantur enim membranæ ilibus ap-
 pensæ, quæ uteri sunt ligamenta nervosa: quæ
 in fundo sunt juxta lumbos gracilia, quæ in cer-
 vice hinc atque inde juxta ilia, maximè nervo-
 sa, lataque sunt: qualia ³ navigiorum vela cer-
 nuntur. omnes igitur hæ membranæ remittun-
 tur, quum vulva foras procidit. plerumque
 sane huius exitus mortem affert. accidit enim
 ex abortu & magnis concussionibus, & violen-
 to partu. at si non interficit, diu hæ vitam pro-
 ducunt, non visibilia videntes, extrâ alentes u-
 terum atque foventes. videtur autem nonnunquam
 duplicis uteri interioris succingens tunica,
 quando a contiguo divellitur. geminæ namque mem-
 mem-

^a Ταυτήσι Henisch. ^b Πάσχει Henisch. & Goupyl. rep. in MS. ^c πύον Henisch. rep. in MS. ^d πύον Henisch. rep. in MS. ^e ἑλκεων Henisch. ^f ἀπολυθέντι Petit. dividit. ^g πῶς Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^h εἰσι Henisch. rep. in MS. ⁱ αἰφῇ Henisch. ^k Corruptus hic locus, cujus restituendi spes in MS. melioribus, ac quos videre nobis contigit. Petit. ^l ὁσφῶν Henisch. ^m αἰσση Henisch. rep. in MS. ⁿ βαυκαλῶσαι demulcentes propriè cantu Petit. emend. βαυκαλῶν propriè valet fo- vere molliter, atque in fomnum cantu componere, quemadmodum nutrices pueros consueverunt. Hoc

verbum hic ad uterum prolapsum, & extra prociduum venuste transfert Aretæus, quem misera mulieres diu sustinere ac fovere gremio, ut puerum, cogun- tur. Petit.

¹ Puellis verò minimè albi nocent. Henisch. ² Si vero altiora fiant & ulcerum ora immitia sint & aspe- ra, sanies quædam tetri odoris, & major quam an- tea dolor existit. exedit autem vulvam ulcus &c. He- nisch. ³ Linteam & pellem λαίφον propriè significat. Petit.

* αἰσχίες μῆναι ἀπὸ ἀλλήλων χιτῶν. ὁ δὲ ἐν ἀφίσταται μὲν καὶ ρεύματι, ἅτε καὶ ἐν τρωσμοῦ καὶ βιαίῳ τῶν, εὐτε ἐπὶ τῷ χορίῳ περὶ σπέν-
φουκεν αὐτή. ὡς γὰρ πῶς ἐλκεῖ βίη, συνεκ-
περάσας ὁ τῆς ὑσέρης χιτῶν, ἀλλὰ ὡς μὴ
ἐκθάνη ἡ γυνή, παλίνροσος ὁ αὐτὸ συνήφθη κα-
τὰ ἐκθνή, ἡ σμικρὸν ἔξω φαίνεται. σκέπη γὰρ
τοῖσι μορλοῖσι ἡ γυνή. περὶ σπένφου κατὰ τὸ σῶμα τῆς
ὑσέρης μῆνον μέσφι τῷ αὐχένῳ, ἀλλ' αὐτὸς
εἶσω δύε), ὡς ὁσφραίνεται ἡ ὑσέρη, θυμῶσι
κακώδεσι. ἔλκει δὲ αὐτὴν καὶ ἡ γυνή, ὡς ἐν
ὁσφραίνεται θυμῶν εὐωδέων. ἀπὸ καὶ χερσὶ
μαίης ἀτρέμα εἶσω γέει, ἡσυχῇ περὶ σπένφου καὶ
χιτῶν περὶ σπένφου τοῖσι ὑσέρης μελίγμασι.

ΚΕΦΑΛΗ Β.

Περὶ Ἀρθρίτιδος, καὶ Ἰσχιάδος.

Ἑνὸς μὲν ἀπάντων τῶν ἄρθρων πόνος ἡ ἀρθρί-
τις· ἀλλὰ ποδῶν μὲν ποδάγρα καλεῖται,
ἰσχιάδα δὲ ἰσχίον, χειρῶν δὲ χειράγρα. ὡς γὰρ μὴν
σχέδιος ἡ ἐπὶ τῷ περὶ σπένφου αἰπὴν ὁ πόνος, ἡ
κρύβδην δὲ μελέτῃσι πολλὸν χρόνον ἡ νῆσος, εὐ-
τε ἐπὶ περὶ σπένφου σμικρῇ ὁ πόνος καὶ ἡ νῆσος ἐξή-
φθη· ἐστὶ δὲ ἀπάντων ἡ ἐκθνή τῶν νῆ-
ρων ἡ πάθη, ὡς αὐτὴν τὸ κακὸν ἀπασὶ ὀπι-
φοιτῇ· δὲ καὶ ἡ, νεῦρα καὶ δεσμά τῶν ἄρ-
θρων, καὶ ὁσάδε ἐξ ὁσέων πέφυκε, καὶ ἐν
ὁσέοις ἡ ἐμφύνη. θωῦμα δὲ τῶν μέσων. ὡς
πόνος μὲν γὰρ θρίξ, ἐστὶ δὲ τῶν πόνων ἡ θλί-
ξις· ὡς δὲ ἐξ ὧν πόνος, ἐστὶ δὲ ἕτερον ἀλγὲς
τῶν δυνατωτέρων, ἐστὶ δὲ σφίγγοντα, ἐστὶ
δεσμά, ἐστὶ περὶ σπένφου ξίφος, ἐστὶ καὶ ὁ πῦρ. καὶ
γὰρ καὶ παῦτα ἐπαναίρῃται ὡς μεζόνων πόνων
ἀκεία καὶ ἡν πάθη πῶς αὐτὰ, πονεῦν), ἀ-
μαυρῇ) ὁ τῆς τομῆς πόνος σμικρὸν ὑπὸ τῷ μέ-
ζονος· ἡν δὲ κρατὴρ, ἡδονὴ σφίγγοντα λάξ) ὀπι-
ληθῆσαι τῶν πάθος· πάσχει δὲ τῷ τὸ ὀδόν-
τες καὶ ὁσάδε αἰπὴν δὲ ἀτρέμα μὲν ἴσασι
μῆνοι θεοί, ὡς ἐοικῶν δὲ ἐστὶ ἀνθρώποι· ἐστὶ δὲ ὡς
ἔπος εἰπεῖν, τοιοῦτον. τὸ μὲν κάρτα πυκνὸν ἀναί-
σθητον ψαύσιος ἐστὶ τρώσιος, τῷ δὲ ἀπονὸν
ψαύτι ἐστὶ τρώσι. ἄλλος γὰρ τρηχέας ὁ ἐν αἰσθή-
σι. τὸ δὲ πυκνὸν ἀτρήχυντον· ἀλλὰ τὸ δὲ ἀπο-
νον· τὸ δὲ δραστὸν, εὐαίσθητον, ἐστὶ τρηχύνεται τρώ-
ματι. ἀλλ' ἐπὶ ἐστὶ τὰ πυκνά καὶ ἐμφύτω θέρμη, ἐστὶ
αἰσθόητο τῷ τῷ θέρμη. εἰ μὲν ἐσιώδης ἡ θέρμη
αἰπὴν ἔοι, οἷον ἡ μάχαιρα ἡ λίθος, τὸ ἐσιώ-
δες τῷ πάσχειντος ἐκ ἀλγέος πυκνὸν γὰρ τῷ
φύνη. ἡν δὲ τῆς ἐμφύτης θέρμης δυσκρασίη λά-
βηται, αἰσθόησι γίνε) τρωπή. τουτέων ἐξ
εὐωτής πόνος ἡ θέρμη, ἐκ τῆς αἰσθόησι ἐσω-
θεν ἐγείρε) ὡς ἐστὶ. φύσις δὲ τῆς ἐς μέζω
ἡ περὶ σπένφου, τὰ ἀλγέα. ὡς ἐγγράμματα δὲ ἡ
δραστὴς ἄλλοτε ἐς ἄλλα ἄρθρα, τοῖς μὲν ἐς
ἰσχία, καὶ τὰ πολλὰ τῷ δὲ ὀπιμύνη γυνή),
ἀδσα

* Asteriscum hic notatum invenimus. verum MSS. nihil juvant. Ὀχις Petit. emend. a nomine ὄσχις. quod, licet nusquam apud Lexicographos, tamen apud Hipp. reperitur. lib. 7. epid. significat fidem quod ὄχιον vel ὄχιος i. uterus. Petit. b Deest verbum ἔξω φαίνεται) aut quid aliud ejusmodi Petit. c Παλίνροσος ἐστὶ τὸ &c. Henisch. d Ἡν Petit. emend. e Ἰσχίον δὲ ἰσχιάδα χειρῶν δὲ χειράγρα Henisch. rep. in MS. f Ἀπάντων μὲν Henisch. g Καὶ ὁσέων οἷς Henisch. & Goupyl. repp. in MS. h Εὐωτή Henisch. rep. in MS. i Aretæus hic loquitur de nervis & ligamentis, minimè de Ossibus, ut alii putant. Petit. k Τίμη hic non simplicem sectionem significat,

A membranæ tantum sunt differentes a tunica. hæc verò abscedit & fluxione, & abortu, & violento partu, quando ipsa secundis inhærescit. nam quum ipsæ vi extrahuntur, simul & uteri tunica extra- hitur: verum nisi pereat mulier, revertens eadem tunica utero adamussim connectitur, aut paulum extra prominet. contegit autem feminibus mulier. nonnunquam uteri osculum solum ad cervicem us- que procidit, sed rursus intro se recipit, si uterus suffimenta mali odoris olfaciat. ipsumque quo- que mulier attrahit, si grata odoramenta nari- bus subjiciat. quinetiam obstetricis manibus pau- latim intro recurrit si placidè & sensim prema- tur, & prius remedia uteri mitigatiora, quæ Græci ὑτερικά vocant, id est uterina, ei adhibi- ta fuerint.

CAPUT DUODECIMUM.

De Arthritide & Ischiade id est Arti- culorum & Coxendicis dolore.

C ommunis omnium articulorum dolor est ar-
thritidis: sed pedum dolorem podagram vo-
camus: coxendicum ischiada: manuum verò chi-
ragram. nempe aut ex tempore dolor est, si ex
C aliqua parum durante causa confurgat: aut laten-
ter meditationibus longo tempore contractus est
morbus, quum ab exigua occasione dolor &
morbus accenduntur. est autem omnium simul
nervorum affectus, si auctum malum omnibus
ingruat. initio verò nervi, articulorum vincula,
& quæcunque ex ossibus exorta sunt & in ossa in-
feruntur, dolere incipiunt. at istorum magnum
est miraculum: non dolent quidem vel mini-
mum, etiam si quis secet, aut collidat: at si quis
ab ipsis doleat, nihil aliud est eis ad dolorem ci-
tandum potentius, non ferramenta adstringentia,
non vincula, non vulnerans gladius, non exurens
ignis. nam & hæc assumuntur tanquam majo-
rum dolorum remedia, quod si quis ipsa dolentia
ossa præciderit, sectionis dolor, ut exiguus a
majore obscuratur. fin autem iste prævaleat, eos
voluptas capit, priorum malorum oblivionem
afferens. id sane patiuntur dentes & ossa. causam
quidem veram soli Diinoverunt, probabilem ve-
ro & apparentem, etiam homines. est autem
(ut simpliciter dicam) hujusmodi: quod præ-
densum est, contactum vulnerationemque non
sentit, idcirco & ex tactu vulnerationeque non
dolet. dolor enim est res asperasensui, densum au-
tem non exasperabile, ideo quoque est indolens.
E at rarum bono sensu præditum est, & vulnere
exasperatur. cæterum quoniam & densa ingeni-
to calore vivunt, per hunc eundem calorem etiam
sentire possunt. siquidem efficiens causa substan-
tialis sit, ut gladius, aut lapis, substantialis pa-
tientis corporis pars non dolet: natura enim densa
est: sed si caliditatis infusæ intemperatura corripiat-
ur, sensus fit permutatio. quumque ipsorum ex se
ipsa dolet caliditas, ab interna sensus pulsione ex-
citatur. natura autem in majus excedente, vel ex
abundantia dolores proveniunt. at aliàs in alios arti-
culos morbus articularis invadit: quibusdam in co-
xendices, (eaque parte plerumque claudus remanet)

I &
verum eam, qua totus nervus prorsus abscinditur. Pe-
tit. l. Ἐοικῶν Henisch. m. Ἀνθρώποις Henisch. rep. in MS.
n. Χάσις Henisch. & Goupyl. repp. in MS. o. Ἀν. He-
nisch. rep. in MS. p. Ὀσίς Henisch. q. Ἐγγράμματα) He-
nisch. rep. in MS. r. Ἀσθενεῖς Henisch. s. γυνή) supple
ἀνθρώποις Petit.

l. Ut grata odoramenta olfaciat. Henisch. m. Et ante
mitigatoriis uterinis oblinatur. Henisch. n. Contractum
Henisch.

ἄλλα τὰ μέλας κατὰ ^a μικρὸν, εὐτε οὐδὲ ἐ-
πὶ τὰ σμικρὰ φοιτῇ, πόδας τὲ καὶ χεῖρας.
ἦν γὰρ μεζόνων λάβῃ μελέων χωρῆσαι τὴν νῆ-
σον δυναμῶν, ἐχ' ὑπερβαίνῃ τὰ ὄργανα. ἦν
δὲ ἀπὸ τῆς σμικρῆς ἀρξῆται, ἐπὶ οὐχίης καὶ
ἀδόκητος ἢ εἰςβολή. ^b ἰσχυρὰς μὲν ἀπὸ ἀπὸ μηρῶ
κατόπιν ἢ ἰγνύος, ἢ κνήμης, ἢ δὲ χεῖ. ἄλλοτε ὅ
ἔπὶ τῇ κοτύλῃ τὸ ἀλγῆμα φαίνεται, αὐτὸς ἐς γλα-
τὸν ἢ ὀσφυῖ ^c ἰκέλη, καὶ πάντα μᾶλλον ἐστὶν ἢ δό-
κησις ἰσχυρὰ. αἰτὶς καὶ τὰ ἄρθρα ^d ὥδ' ὡς ἀρχε-
ται. τῆς ποδὸς τὸν μέγαν δάκτυλον ἀλγῆ, αὐτὸς
τὴν ὀπιπρῶσαν πτέρην, ἢ ποτὲ σηραζόμεθα. ἔπει-
τα ἐς τὸ κοῖλον ^e ἦκε. τὸ ὅσφυρον ἐξώδησε ὕψι-
τον. πρὸφασιν ὅτι αἰπιῶνται αἰαίπιν, οἱ μὲν κρη-
πίδος ^f κενεῖς τρέπον. οἱ ὅτι μακρὴν περὶ ὀδόν. ἄλ-
λος ὅτι πλεονῶν ἢ πᾶνμα. ἔδειξεν ὅτι φρεσὶ τῶν οἰ-
κοῦν ἔσαν. αἰτὶς καὶ ἀκούσας τοῖσι πάχυνται τὸ
ἀτρεκέες ἔδοξε ἀπὸν. Διὰ τὸδε ἐς ἀνέκτες ἐντά-
πη, ὅππῃ τῇσι δὲ χεῖσι ὅτε ἀσθενεστέτη ἐπὶ ἢ
νῆσος, ὁ ἰητὴρ δὲ ^g ἐνίσταται. καὶ ὅτι χεῖρὸν κρα-
τυνθῇ, ἀνόνητος ἢ μελέτη. ποτὶ μὲν ἔν ἐς πο-
δῶν ἄρθρα μίμνῃ μέσφι θανάτῃ. ἡσὶ ὅτι νέμεται ἐς
τὴν τῆς παντὸς σκηνῆς περὶ ὀδόν. τὰ πολλὰ ὅτι ἀπὸ τῆς
ποδῶν ἐς χεῖρας ἦξε. καὶ γὰρ μεγάλα τὰ ὅρα τῇ
νῆσῳ χειρῶν τε καὶ ποδῶν, ὅππῃ ἀμφὸς ὁμοφύα,
ἰσχυρὰ καὶ ἀσπῆρα, καὶ ἐγγυτάτω τῆς ἔξω φύ-
χεος. ἀπὸ τῆς δὲ τῆς ^h ἔσω θάλαπρος. αὐτὸς
ἀγκῶν καὶ γόνυ. ὅππῃ ὅτι τοῖσι κοτύλαι, περὶ στρο-
φος ἢ δευτέρως ἐς νῆσῳ ⁱ μῦας καὶ θώρηκος.
ἀπὸν εἰς ὅσον ἔρπη τὸ κακόν. σπόνδυλοι ἀλγῆ-
σι ῥαχέος τε καὶ αὐχένῳ, καὶ ἐς ἄκρον ἐρείδει
τῆς ἰερέως ὅτε ^k καὶ συμπαίντων τὸ ὅβρις, ὄνος,
καὶ ἢ ἰδέη ἐκάστῃ ὀδύνῃ. αἰτὶς ἢ δὲ πόνοντες, ^l ἢ
δένυ μῦες ξυῖ ἐντάσῃ ἀλγῆσι. γνάθων καὶ κρο-
τάφων μῦες, νεφρῶν καὶ κύστιος ἢ διαδοχῇ. ὡς τῆς
θώματος. ὅππῃ πᾶσι ^m πᾶσιν ῥίνας καὶ ὡς καὶ
χείλεα. πάντα γὰρ νεῦρα καὶ μῦες τῆς κε-
φαλῆς ἤλγῃ τὰς ῥαφάς, ὅππῃ εἰδῶς μὲν ὅ,
πὶ πονέει, ἐδείκνυε τῶν ῥαφῶν τὰ εἶδεα λοξῇν,
ὀρθῇν, ἐπικλῆσιν, ὀπίσω τε καὶ πρὸς ὡς. ἰ-
σχνην δὲ τὴν ὀδύνῃν καὶ τοῖσι ὀστέοις ἐμπεπαρμέν-
ῃν. πᾶσιν γὰρ ὀστέων συμβολὴν νέμεται ἢ νῆ-
σος, ὅπως ποδὸς ἢ χεῖρὸς ἄρθρον. γίνονται ὅ
τῶν ἄρθρων καὶ ὀπιπρῶσιες. τὰ πρῶτα μὲν
ὀκλίον ἀποσείσεις ἰσχυροῖσι. ὅππῃ δὲ μᾶλλον πυ-
κνῶν, καὶ πηγνυμῶν τῆς ὕψεως ⁿ ἀπηνέες. αἰ-
αφῆσιες. τέλει ^o ὅππῃ πᾶσι σπῆροι, λευκοὶ ξυῖ-
σανται. ἐς δὲ πᾶν ὅγχοι σμικροὶ ὀκλίον ἰόνται, καὶ
μέζονες ὕψος δὲ παχὺ, λευκόν, χαλαζῶδες. καὶ γὰρ
^p τῆς παντὸς ἢ νῆσος ^p ψυχρῇ ὅπως χάλαζα. δο-
κέει δὲ θέρμης ἢ ψύχειος ἰσχεῖν διαφορῇ. ^q καὶ
γὰρ οἱσι τῇ εὐ βδελυκτέων ἡδονῇ. ἐμοὶ ὅτι ^r αὐδάνῃ
μίλῳ

^a Μικρὸν (ἢ γόνυ), εὐτε &c. Henisch. ^b οὐχίης Henisch. rep. in MS. ^c ἰσχυρὰς, ὀκλίης Henisch. & Goupyl. repp. in MS. Petit. emend. ^d ὡδ' ὡς ἀρχεταί supple πονέειν ἀνθρώπων. ita incipit homo dolorem in membris sentire. Petit. ^e ἦκε Henisch. rep. in MS. ^f Κενεῖς Crassus legit. Petit. rep. in MS. nisi quis malit σενεῖς, nam & angustiores calcei, pedibus molestiam exhibent. Petit. ^g ἰσχυρὰ Henisch. rep. in MS. ^h ἔσω Henisch. ⁱ μῦας Henisch. ^k Καὶ συμπαίντων τὸ ὅμῃ πόνον, καὶ ἢ ἰδέη ἰσχυρὰ ὀδύνῃ, id est, & omnium simul partium morbus est (arthritis) & proprius cujusque partis dolor. Petit. emend. ^l ἢ δένυ μῦες Henisch. αὐδάνες μῦες Henisch. rep. in MS. ἢ δένυ μῦες Petit. emend. ^m Petit. miratur hic, fugisse Aretæi diligentiam istam Aetii observationem: eos, scilicet, quibus ad extremum perductus est morbus, dolorem sentire in iride, seu corona pupillam oculi ambiante. quod tamen magis librariorum incuria, aut vetustatis

A & in alia quædam membra nonnunquam exiguus. quandoque nec in parvas particulas transit; pedes & manus. nam si majora membra occupaverit morbum ipsum capere valentia, instrumenta illa non supergreditur. sed si ab exiguo membro initium cœperit, mitis est & inopinata ¹ evasio. ischiadis quidem a femore posterius aut poplite, aut tibia initium est. alias verò in cotyla, id est coxæ cavo, quod Latini acetabulum vocant, dolor apparet, rursus in clunem aut lumbos impetum facit, & omnia potius esse videtur quam coxendicis morbus. verum etiam articuli ita fere dolere incipiunt: magnum pedis digitum dolor occupat: rursus calcem in priori parte, qua nitimur, deinde in concavam subit: malleolus autem postremus intumescit. doloris causam non legitimam afferunt aliqui novæ crepidæ attritum, aliqui longam obambulationem: alius plagam, aut calcationem: nullus intestinam domesticamque causam explicabit: quin etiam ægrotis verum audientibus incredibile esse videtur. quamobrem in insanabilem affectum inciderunt: quoniam principiis, quum debilissimus morbus est, medicus non resistit: qui ut temporis spatio vires acquisivit, nihil medici diligentia proficitur. quibusdam in pedum articulis usque ad mortem morbus residet, quibusdam in omnis corporis ambitum vagatur: plerumque a pedibus in manus profilit. neque enim multum interest in pedibusne, an fiat in manibus: quum utrique ejusdem naturæ sint, graciles, excarnes, externo frigori proximi, a calore interno remotissimi. item cubiti flexura & genu conveniunt. post hæc κοτύλαι id est coxarum cavitates, & vocatus peristrophus. transitus quoque in dorsi thoracisque musculos fit, incredibileque est quam ² malum serpat. vertebræ dorsi cervicisque dolent, & in summo sacri ossis dolor inhærescit. simulque omnium bos, asinus & proprius cujusque dolor. verum etiam tendones & musculi cum distentione dolorem patiuntur, nec non maxillarum & temporum musculi. item communicatur renibus & vesicæ. o rem admirabilem! post omnia nares, & aures, & labia afficiuntur. nam quoquo versus nervi & musculi ³ in capite feruntur, dolent capitis futuræ, & quid doleat ægrotus ignorans, indicat futurarum species, obliquam, rectam, transversam, posterius ac prius. tenuem autem dolorem & in ossibus defixum conqueritur. universam enim ossium compagem morbus populatur haud secus atque pedis aut manus articulum. in articulis quoque tophacea quædam coalescunt: ab initio quidem veluti abscessus occupant: postquam verò magis spissantur, etiam concreto humore difficiles fiunt inflexiones: demum topi solidi albi consistunt. in toto autem membro tubercula exigua, quales sunt ἰσχυρὰ id est vari & majora exurgunt. humiditas vero crassa, albicans. grandinosa est: nam & totius morbus frigidus instar grandinis est. videtur autem caloris aut frigoris differentiam præ se ferre: siquidem modò ex calore, modò ex frigore voluptas percipitur. at mihi placet uni-

vitio intercidisse Petit. judicat. ⁿ Ἀπηνέες Henisch. rep. in MS. ^o Καὶ γὰρ (τὸ) τῆς &c. Henisch. ^p Absurda hæc sententia est. Hæc autem, nempe, pituitam crassam non ab excessu frigoris verum a calore in articulis compingi, atque in tophum postremo converti, Petit. opinio est. ^q Hanc Lectionem corruptam esse constat. eamque licet haud certam tamen probabilem ita καὶ γὰρ οἱσι τῶν θερμῶν, εὐτε δὲ ψυχρῶν (pro βδελυκτέων) ἡδονῇ id est, quidam enim calidis gaudent, interdum & iis, quæ vim habent refrigerandi. Petit. emend. οἱ γὰρ εὐ δὲ λεικῶν Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^r Αὐδάνῃ Henisch.

¹ Invasio Henisch. ² Quam late malum Henisch. ³ Et musculi feruntur Henisch.

μίλῳ μὲν αἰτίῳ πὺν ἔμφυτον ψύξιν ἐμφύει, μίλῳ δὲ καὶ πάθῃ· ἀλλ' ἢ μὲν ὁ θέρως ἔπι- δώῃ ἔθέρμη φανῇ, ἐμφύειτο χρέος, ἔτι τοῖσι πέρεσι. ὀνομάζουσι δὲ θερμὴν τήνδε ἢ τὸ πόντον ἐν τοῖσι νόστοις εἶσω μέμνη, συμπεπλωμένη δὲ τὸ ἀρ- θρον ἀθερμον, μηδὲ ἐποιδῇ, ψυχρὴν τήνδε φαίην ἐμμεναι, ἐφ' ἧς θερμῶν φαρμάκων ἐς ἀνάκλη- σιν θερμὴς χρεῖται. ἡ δὲ ταῦτα πολλὰ τῶν κάρτε- ριμῶν. θερμασίῃ γὰρ ταῦτε συμπεπλωμένα μέρεα εἰς ὄγκον ἡγεῖρε, καὶ πλὴν εἶσω θερμὴν ἐς ἀνά- κλησιν ἡγεῖρε· εὐτε τῶν ψυχρῶν χρεῖται. πῖσις τοῖσι γὰρ αὐτέουσι ἔτι αὐτὰ συμπεπλωμένα καὶ γὰρ ὁ κατεξωήνεγκε, τὰ δὲ ἐβλαψεν ἄλλοτε ὡς δὲ ἐβλαψεν ἄλλοτε ὡς δὲ ἔπος εἰπεῖν, θερμὴς ἐπὶ τῇ δερμίδι, ψύξει δὲ ἐπὶ τῷ τέλει χρέος. ξυμπεπλωμένη μὲν ἐν ποδάργῃ ἢ ῥηϊδίῳ γίνεται, διαλείπει δὲ ἐὰν ὅπῃ χρόνον μακρόν. λεπτή γὰρ καὶ ὀλυμπίασι ἐνίκησε ποδαργὸς ἐπὶ ἀνέσθῃ δρόμον. ἀλλ' ἀνδρες μὲν παθεῖν ῥηϊτέροι, γυναικῶν δὲ ἐλαφρότερον γυναικὲς δὲ δραστώτερον μὲν ἀνδρῶν, χαλεπώτερον δὲ. τὸ γὰρ μὴ ἐν ἔθει, μηδὲ οἰκῶν, λὺν ὑπὸ ἀνά- γκης κρέσσον γένῃ, βιασὴν μέζονα πικρὰ πλὴν συμ- φορὴν ἡλικίῃ ταῖς πολλὰ μὲν ὑπὸ ἐτέων πέντε καὶ τεττακόντα. ἴασον δὲ καὶ βραδίων ἐκ τῆς ἐκά- στες φύσεως, καὶ διαίτης. δεινοὶ μὲν ἐν οἷς πό- νοι, καὶ τὰ παρὰ τὸν πόντον μέζονα· λεπτοθυ- μίῃ, ἐπὶ τῇσι ψαύσει ἀκίνησιν, ἀποσιτίῃ, δι- ψος, ἀρτυρήνῃ ἢ ἐπὶ ἀνέλθῃσι, τῆτο μὲν ὅπως ἐκ θανάτου πεφευγότες, αἰετοὶ τὸν βίον, ἀκρατέες, ἀπλοὶ, εὐθυμοὶ, δωροδοκοί, καὶ ἐς τὴν διαίταν αἰσχροὶ· τῆτο δὲ ὡς ἐκ θανάτου αὐτοὶ ἐσώθησαν· ἀδδὴν χρέοντα τῇ παρὰ τῇ ζωῇ. αἰσχροὶ δὲ πολλοὶ ἐς ὑδρωπῆν ἢ ποδάργῃ, ἄλλοτε δὲ ἐς ἀσθμα καὶ τῶνδε ἀφυκτος ἢ διαδοχή.

Κ Ε Φ Α Λ Η ιγ.

Περὶ ἡ ἐλεφαντιάσις.

Ἐλεφαντι τῷ πάθει καὶ τῷ θηρίῳ τῷ ἐλεφάντι ξυνὰ μόρια, καὶ ἰδέα, καὶ χροίη, καὶ μεγέ- θεϊ, καὶ βιοτῇ· ἅταίς δὲ ἄλλῳ τῷ ἱκελα, ἔτε τὸ πάθος πάθει, ἔτε τὸ ζῶον ζῶον· ἐλέφας μὲν γὰρ τὸ θηρίον ἔκαστα διαφέρει· πρῶτιστα μὲν γὰρ μέγιστον ἔκαστον· μεγέθει μὲν, ὅσον αὐτὸ ζῶον ἐπὶ ἄλλῳ ζῶον πυργηδὸν ἀναθείης μέγα· πάχιστον δὲ, ἔς πλεῦνα ζῶα πάχιστα, εἰς ἀδδὴν ζυν- θείης. αἰταίς δὲ ἰδέλῳ κατὰ τῷ ἱκελον· καὶ χροίῃ μὲν μέλανος κατὰ κράτος· ἅπαντες δὲ ὁ- λα τῇ σκηνῇ. ἵππος μὲν γὰρ ἄλλος μὲν λευκό- πατος, ὅπως οἱ θρήϊκες ῥήσας· ἄλλοι δὲ ποδαρ- γοί, ὅπως μὲν ἐλεφάντης. οἱ δὲ ζῶον, ὅπως ἐκάτον ἔκαστον· πέντηκοντα· ἄλλοι δὲ κυανέοι· ἵππων εἰσὶ μὲν παρὰ τὸν πόντον· κυανοχάιτης. ὧδε δὲ βόες,

^a Verosimilius est Aretæum scripsisse πλὴν ἐμφύτου θερμῆς aut θερμότητος· ψύξιν id est caloris insiti refrigerationem. verum nihil Petit. emend. ^b Ἐπιδόση Henisch. & Petit. repp. in MS. sed nihil Petit. mutat. ^c Χρησὶ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^d Hæc verba frustra repetuntur, ergo delenda. Petit. ^e Παρὰ τὸν πόντον Henisch. ^f Ἀδδὴν Henisch. ^g Ποδαργῇ Henisch. ast ποδαργῇ Scaliger emend. ^h Περὶ ἐλεφαντίου Petit. emend. Vocatur & hic morbus a quibusdam λέων, λεοντίασις, σατυρίασις, a Paulo universi corporis cancer, a Baudino & Langio Vitiligo: ast malè. Petit. ⁱ Ἀλλὰ Henisch. repp. in MS. ^k Ἀλλὰ Henisch. ^l ὡς πλεῦνα Petit. emend. ^m ἱκε- λος Henisch. repp. in MS. ⁿ Χροίῳ μὲν μέλανος κατὰ κράτος &c. colore vehementer nigri. Petit. emend. μέ-

A unicam esse morbi causam, insitam frigiditatem, unicumque esse affectum: verum si protinus in- crescat, & caliditas apparuerit, refrigeratione o- puse est, ac talibus delectatur: & huiusmodi affe- ctum calidum vocant. quod si dolor in intimis ner- vis demoretur, & articulus non calens collapsus sit, neque extumeat, frigidum hunc esse dixerim, in quo ad caloris revocationem medicamenta calida requiruntur: multis autem valde acribus opus est. caliditas enim collapsas partes in tumorem exci- tat, & internum calorem ad superficiem evocat, quo tempore frigida medicamina proficient. huic rei fidem id facit, quod iisdem eadem non condu- cunt. nam quod modo profuit, id aliàs noxium fuit. atque (ut compendio dicam) calore in prin- cipio, frigiditate in fine opus est. haud facile qui- dem continua podagra gignitur: sed nonnunquam longo intervallo temporis intermittitur: tenuis enim est. & in ludis olympicis podagricus morbo se- dato cursu victoriam adeptus est. ¹ viri facilius in hunc morbum incidunt, & ex mulieribus agilio- res. mulieres autem, licet rarius quam viri, diffi- cilius tamen hoc vitio laborant. quod enim neque usitatum, neque familiare est, id si aliqua urgente causa potentius evaserit, violentum quum sit, ma- iorem calamitatem infert. ætas autem huic morbo subiecta est a quinque annis supra triginta. celerius quoque, aut tardius, prout cuiusque natura aut victus ratio postulat. atroces sanè dolores sunt, sed dolores comitantia atrociora: defectus animæ, ad manuum contactum immobilitas, ciborum aver- satio, fitis, vigilia. si discrimen evaserint, tan- quam ab inferis elapsi, laxiorem vitam degunt, in- continentes, simplices, hilares, ² avari, & in victu molles ac delicati. idcirco verò tanquam ³ mortem rursus subituri licentiose præsentī vita fruuntur, multis in hydropicum morbum podagra concessit, quibusdam in asthma, id est depravatam spiratio- nem Latinis anhelitum. hæc vero successio imme- dicabilis atque inevitabilis est.

CAPUT DECIMUM TERTIUM.

De Elephantiasi.

Elephanti morbo & feræ elephanti communia multa sunt, & specie, & colore, & magnitudi- ne, & victu. verum neque ulli alii similia sunt. ne- que affectus affectui, neque animal animali. nam elephas fera longe ab aliis differt. primum quidem ingentissima crassissimaque est. magnitudo enim tanta est, ut magnum animal super aliud animal turris instar imponere queas. crassitudo quoque tanta, quantam plura crassissima animalia inter se conjuncta vix æquare valeant. cæterum ne- que specie cuiquam admodum similem invenias: siquidem omnes exquisitè nigro colore toto cor- pore obscurantur. nam equorum alius candidissi- mus est, quales Rhesi equi Thracii: alii sunt po- dargi. i. *albis pedibus*. qualis Menelai Podargus: alii flavi, quales centum & quinquaginta: alii κυανέοι. i. *cærulei*. unde illud Homeri, factus equo simi- lis concubuit cæruleos habens crines. ita boves se

I 2

ha-

F λανας Henisch. rep. in MS. ο ποδαργος dicitur & de ve- locitate pedum. Petit. ^p Idem quod λευκοφάινος signifi- cat i. gryseos., non autem cæruleos. κυανέος sæpissimè, præsertim apud Poëtas, pro nigro accipitur. Petit. ^q πα- ρελάττω Henisch. ast παρελάττω Scaliger emend. ^r Hic Homeri versus est. in quo κυανοχάιτης, quod ad ἵππον re- ferri debet, Petit. emend.

¹ Viri ut facilius in hunc morbum incidunt, ita mu- lieribus levius torquentur. mulieres autem &c. Heni- sch. ² Munifici Henisch. ³ Iterum mortem evasuri li- centiosè &c. Henisch.

Tom. I.

βόες, ὧδε ἔ κύνες, ἡδὲ ὀρέσαι ἀνα τὴν γῆν ἔρπετα ἔ (ῶα φέρει). ^a ἐλέφαντες ἢ μένοι ^b μέλανες, ζοφοειδὲς τὴν χροίην· νυκτὶ ἢ ἔ θανάτω ἵκελοι ἰδέν, ^c κάρηνα μὲν κατέχων ἔ πρὸς ὠπα ἀσημα, αἰδηλα πλὴν μορφὴν, ἔπ' αὐχένι σμικρῶ, ὡς δοκέειν τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῖσι ὤμοισι ἰζάνειν· ἢ ὧδε σὺν ἐκδηλον. ὠπα γὰρ μεγάλα, πλατέα, περυγώδεα, ^d μέσφι κληίδων τὲ καὶ σέρνων· ^e ὅς ἐκρυψε ^f τὸν αὐχένα ^g τοῖσι ὠσι, ^h ὅπως νῆες λαίφεισι. κέρατα δὲ θωῦμα θάλευκα ὁ ἐλέφας ὅππ' ⁱ μελαντάτω· μετεξέτεροι τὰδε ὀδόντας κικλήσκουσι· τὰδε μὲνα λευκώτατα, ὅπως ἐδενός ἀλλὰ τὲ ἐδὲν ἐδὲ λευκῆ ζώα· καὶ τὰδε ἔχ' ὑπὲρ μέτωπα ἢ κροτάφους, ὅπως τοῖσι κεραιόφοροις ἢ φυή· ἀλλὰ κατὰ σῶμα καὶ τὴν ἀνω γνάθον, ὀρθία μὲν ἐς τὸ πρὸθεν ἢ κάρτα· ἀλλὰ ἀνω σμικρόν π' καμπύλα· ὅπως ^j ἐντύσεσθαι ἐκ τῶ ὀρθία ἐνείη, ^k καὶ ἀραδαὶ ἀχθὸς ἐν τοῖσι ὀδῶσι ^l σιμοῖς. μεγάλα ἢ τὰ κέρατα, μῆκος μὲν ὀκτὸς ὀργυῖν οἱ ^m μέσοι. ἄλλοι ἢ πολλὸν π' τετάρων μέτρους μέσφι διπλῶν· ⁿ πρὸς βολὴν δ' ἴσχυρ' ἢ ἀνω γνάθος δὲ τῶ χέλεος μακρὴν, αἰόσειον, σκολιὴν, ἔρπετώδεα. δοιαὶ ἢ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς πρὸς βολῆς ἑασὶ ἐκτερήσιες· καὶ τὰςδε θάμπερες μέσφι τοῦ πνεύμονος ἐτέτρηθεν ἢ φύσις, ὅπως αὐτὸν διφύεα· ^o χρέεσται ἢ τὸ ζῶον ἐς ἀναπνοὴν, ὅπως ῥινὶ τῇδε τῇ σύριγγι· ἀτὰρ ἢ χερσὶ τῇδε· ἢ κωθωνίῳ τὲ γὰρ λαΐοιτο ὀκότε θέλῃ τῇ πρὸς βολῇ· ἀμφιλαμβάνῃ τὲ ἢ ἴσχυρ' κραταῖως, ἢ σὺν αὐτῷ π' ἀφέλοιτο αὐτὰς βίη, ^p ὡς μὴ κρέσων ἀλλὰ ἐλέφας· ἀτὰρ καὶ πόλιν ἐς νομὴν τῇδε μασηύ, ^q ἐδὲ τῶ σῶματι ἢ τοῖσι σμικροῖσι ὀδῶσι ^r ἑδῶν ^s σάρκας ζῇ. πόδες γὰρ εὐμήκεες ὑπερβεν τῆς γῆς πολλὸν τὸ ζῶον ἀνέχοντες· ἀτὰρ ἢ σμικρὸς αὐχὴν ἵκως ἐλεξά. ἔχουν δὲναται τῶ σῶματι εἰς τὴν γῆν νέμεσθαι. ποτὲ καὶ ἢ τῶν κεραιῶν πρὸ τῶ σῶματι ^t ἐκφυσις εἶργ' τῆς ποίης ἀπτεσθαι τὸ σῶμα. τοιγαρὲν ἀνιμάται τῇ πρὸς βολῇ φόρτον μέγαν· ^u ἐπιτὰ ὀρέσαι· ^v μάλλον ἢ τηρεῖ τῇδε ξυωδῆσαι τῶ σῶματι· ἐντήρησι πολλὸν τῇ κωλίῃ· εὐτε οἱ πρῶτοι πρὸς βολὴν τήνδε καλέουσι. ὅππ' πρὸθεν γὰρ ^w τῶ ζώῳ τῇδε βόσκειται. ἀτὰρ ἐδὲ πᾶν δὲ λίμνης, ἢ ποταμῷ τῶ σῶματι θέρμει· ἢ αὐτὴ γὰρ αἰτία. ἀλλὰ ὡς διψῇ, ἐντήρηται μὲν τῶ ὕδατι τῆς πρὸς βολῆς ^x ἀκρὴν ^y ῥίνα· ἐπιτὰ ὅπως ἀναπνέων, ἀπὶ τῶ ἡέρτος, τῶ ὕδατι ^z ἑλκὲ πολλόν· ἐπὴν δὲ πλῆσθι ὅπως κῶθωνα πλὴν ῥίνα, τὸ σῶματι πλῆσθον ἐκχέει· εἴτ' ^{aa} αὐτὸς ἑλκὲ, ἢ αὐτὸς ἐκχέει, ἐς τ' ἀν' πλῆσθι ὅπως φορτίδ' ^{ab} νῆος τὴν γαστέρα· ῥινὸν τρηχὴν καὶ πύχισον, ^{ac} ὀχθώδεας ῥωγμὰς ^{ad} ἴσχυον·

^a Ἐλεφάντας Henisch. rep. in MS. ^b Error, qui veniam meretur, quia Aretæi ætate multa loca incognita. Petit. ^c Μέλας Henisch. rep. in MS. ^d οἱς (supple ὠσι) ἐκρυψε τὸν αὐχένα σὺν τοῖσι ὤμοισι. i. quibus auribus cervicem tegit una cum humeris Petit. emend. ^e τὴν Henisch. ^f τοῖσι ὤμοισι Henisch. Goupyl. & Petit. repp. in MS. ^g ὅπως νῆες λαίφεισι Petit. emend. ^h Μελαντέρω Henisch. & Goupyl. rep. in MS. ⁱ ἐντύσεσθαι seu ἐντύσεσθαι fit ab ἐντύσθαι. Petit. ἐντύσεσθαι Henisch. rep. in MS. ^k Quos dentes σιμὸς narret, non videt Petit. nisi quæ prius cornua dixit nunc dentes appellet. ^l Quum enim hic invenitur μέσφι μέσους in masculino genere, & Aretæus loquitur de cornubus, ita scripsisse: μεγάλα τὰ κέρατα ἢ ὀδόντες, & addidisse: καὶ ἀραδαὶ ἀχθὸς ἐν τοῖσι ὀδῶσι σιμοῖς (nempe ut armorum istorum mediam inter cornua & dentes naturam indicaret) Petit. suspicatur. ^m Alii μυκτῆρας vocant ut Aristoteles: alii μυκασμόν. alii πρηνόμαϊαν. alii πρηνόμαϊαν. Petit. ἢ χρέεσται Henisch. rep. in MS. ^o εἰ Henisch. rep. in MS. ^p ἐδῶ Henisch. rep. in MS. ^q Σαρκάσει Petit. emend. ^r Asteriscus hic deesse aliquid denotat; quid autem sit Petit. hæret. neque ulla Scaligeri mentio, qui

A habent, ita & canes, ita quælibet reptilia, & animalia quæ super terram depascuntur. elephantibus autem soli nigri, tenebricoso colore, nocti & morti similes. specie verò talisunt: capita quidem & facies ¹ foedas habent, figura non evidenti, super brevi cervice, ut caput in humeris confidere videatur: atque ideo non evidens est. aures enim grandes sunt, latae, alarum similes, ad jugula usque & pectoris ossa. hæc cervicem armosque tegunt, sicut navigia velis conteguntur. cornua verò mirandum in modum candida nigriori colori internitentia possidet elephas. alii hæc dentes appellant. hæc sola autem candidissima sunt, ^B quale nihil in ullo alio quamvis candido animali reperitur. & hæc ipsa non super frontem & tempora, (qualis cornigeris natura est) sed in ore superiorique maxilla sita sunt, prorsum versus spectantia, recta non admodum, sed paulum in superiora retorta, ² quo a recto detorqueri liceret, & infimis dentibus pondus extollere. grandia utique cornua sunt: longitudinem orguæ, *id est extenti brachii*, æquant mediocria: alia his multo longiora, duplo longiora sunt. prominentiam habet superior maxilla a labro enascentem, longam, exossem, tortuosam, serpentis similem. ^C duo verò in summa prominentia foramina sunt: & hæc in pulmones usque pertinentia natura te-rebravit, duplicis tibiæ imaginem referentia. hac fane fistula tanquam nare ad respirationem, nec non & vice manuum, id animal utitur. poculum etenim, quum velit, hoc processu corripit, complectiturque & valide retinet: neque ab eo quispiam vi eripere possit, nisi alius sit potentior elephas. herbam etiam ad pabulum hoc quærit: neque ore minoribusque dentibus carnes edendo vitam ducit. prælongi enim pedes longè a terra distans animal sustinent. quin etiam breve (ut diximus) collum est. ore igitur humi pabulari non potest. nonnunquam & cornuum ab ore processus herbam os tangere prohibet. itaque hac prominentia magnum pondus ³ haurit: deinde quocunque ⁴ venatur, hac complexus, ventri futura alimentum in os detrudit. rite igitur primi illi πρὸς βολὴν hanc vocarunt. nam πρὸς, *id est ante se*, animal hac βόσκει, *id est pabulatur*. verum enimvero neque ex palude aut flumine ore bibere ei licet, eadem enim causa est. quod si sitiat, proboscidis extremam narem in aquam demergit: deinde tanquam respirans, vice aëris, multum aquæ attrahit: ubi vero implevit narem, ceu poculum in os instar fluminis effundit: deinde iterum attrahit, iterumque effundit, quoad ventrem tanquam onerariam navem compleverit. corium habet asperum, crassissimumque tumoribus inæquale, fissuras habens,

eundem asteriscum annotavit. Ἐπειὶ ὁ νόστος τηρεῖ, τῇδε (supple πρὸς βολῇ) ξυωδῆσαι τὸ σῶμα ἐντήρησι &c: tunc sensus erit: hac verò postquam quodcunque est illud quod cepit, ori alligaverit, in ventrem deponit. hanc planam lectionem esse Petit. sustinet. ¹ τὸ ζῶον (quia animal ante se hac pascitur) Petit. emend. ² Ἀδῶ Henisch. rep. in MS. ³ Ὀχθώδεας ab ὀχθῶ. i. verruca: dicuntur fissuræ cum tumoribus verrucosis atque tuberosis, & apud medicos labra ulcerum tumida, callosa, & dura appellantur. Petit. ὁχθώδεας Henisch. rep. in MS.

¹ Facies ignobiles & obscuras habent. Henisch. ² Non satis expressa hæc Junii versio. vult enim Aretæus cornua Elephantorum non esse admodum recta, sed aliquantum curva, quantum scilicet ut ex recto instrui ad pugnam liceat, hoc est, tantum ex recto incurvantur cornua, quantum opus est, ut fiant arma, quibus animal utatur ad defensionem. Petit. ³ Educit Scaliger emend. ⁴ Inscite τηρεῖ venatur Crassus reddidit. nisi aliam scripturam habuit nostrā emendatiorem. Petit.

^a ἰχθυότα, αὐλῶνας ὀπμήκεις, ἐπείρας ἐντομάς
 κίλας, ὀπκαρσίς, ἄλλας ἢ λοξάς, βαθείας
 κάρτα, ἱκελον τὸ ξύμπαν ^b τριποδονίω. ^c οὐρί-
 χες δὲ ἄλλοισι μὲν ζώοισι φύσι τοιάδε αἱ χαῖται.
^d ἐλέφαντι ἢ πίδα ἐστὶ ὁ χνῆς· μυρία ἢ καὶ ἄλλαι
 ὀφθαλμοὶ πρὸς τὰ ἄλλα ζῶα· καὶ γὰρ ὁπίσω κατὰ
 κατὰ γόνυ κάμπτει, ὅπως ἀνθρώπου, καὶ μαζὸν
 πρὸς τῇσι μαχαλῇσι ἰχθῆ, ὅπως γυναῖκες· ἀλλ'
 ἐπὶ μοι χρεὸς τανῶν ἀμφὶ τῇ ζωῇ γράφειν, πλὴν
 ὁκόσον ἐξ ἄλλων τε καὶ ἡ νῆστος ὁ ἐλέφας, καὶ
 ὁκόσον ἱκελα ἡ ἰδέη τῇ νοσούντος ἰχθῆ τῇ ζωῇ
 φυῇ· ἐκίκλησκον ἢ καὶ λέοντα τὸ πάθος, τοῦ
 ὀπισκυνίς τῆς ὁμοιότητος ^e εἵνεκεν, ἢν ὕστερον
 φράσω. ^f ἢ ἢ ^g αὐτοκλήσιν τῶν τε μῆλων τῇ
 ἐρυθρήματι, καὶ τῆς ἐκ συνασίων ὁρμῆς ἀσχέτης
 τε καὶ ^h ἀνασχύντης. ἀπὲρ καὶ ἡρακλείου ὅτι
 τῇδε μέζον εἶδεν, εἶδεν ⁱ ἀλκιμώτερον μέγα μὲν ἐν
 τὸ πάθος ἐς διώαμιν. κτεῖναι γὰρ πάντων μᾶλλον
 δυνατώτατον· ἀπὲρ καὶ ἰδέσθαι ἀσχρόν, καὶ δει-
 ματώδες τὰ πάντα, ὡς ἐλέφας τὸ θηρίον· ἀλλ'
 ἀφουκτος ἡ νῆστος· πικτεται γὰρ θανάτῃ ἐπὶ αἰπῇ.
 ψύξις ἐστὶ τῇ ἐμφύτῃ θερμῇ ἐμικρά τε, ἢ καὶ πᾶ-
 γος, ὡς ^k ἐν πὶ μέγα χεῖμα. εὐτε τὸ ὕδωρ τρέπε-
 ται ἐς χιόνα, ἢ καὶ χάλαζαν, ἢ κρύσταλλον, ἢ πᾶ-
 γον. ἡδὲ ἐστὶ ἡ ξυμῇ θανάτῃ καὶ τῇ πάθει αἰ-
 πῇ. ἀπὲρ εἶδεν ἰχθῆ τέκμαρ εἶδεν ἡ δόχη τῆς νῆστος
 μέγα· εἶδεν πὶ ^m ξενοπερεπὲς κακὸν πᾶν ἀνθρώπου
 ὀπφοιτῇ· εἶδεν ὀπὶ τῇσι ὀπιπολῇσι τῇ σκηνῇ
 φαντασίῃ, ὡς ἰδέν τε εὐθὺς καὶ δόχομῳ ἀρῇ-
 ξαι. ἀλλὰ τοῖσι σπλάγχνοις ἐμφωλεῦσαν ὅπως
 αἰδῇ, πῦρ ἡδὲ τύφει, καὶ τῶν εἰσω κρατῆσαν,
 αὐτῇς κατὰ ὀπιπολαίως ἐξάπτεται, τὰ πολλὰ μὲν
 ὅπως δὴ σκεπῆς τῇ πρὸς ὅπας ἀρχόμῳ τηλε-
 φανὲς πῦρ κακόν. μετεξετέροις ἢ, δὴ τῇ ἀκρῇ
 αἰγῶν, γούνατι, κονδύλων, χειρῶν τε καὶ
 ποδῶν. τῇδε καὶ ἀνέλπιστοι οἱ ἀνθρώποι, ὅτι περὶ ὁ
 ἰητρὸς ἐπὶ ⁿ περὸς τὰς δόχας τὰς ἀδενεστάτας
 πάθει, τῇ τέχνῃ γέρεται βαθυμῇ καὶ ἀγνοίῃ τῶν
 καμνόντων τῇ ξυμφορῇ. νόστος μὲν γὰρ, ὡς δὴ
 σχεδὸν πρὸς ὅπας· ὡναλέοι, ἡσύχοι, πλὴν κοι-
 λῶν ὀπῆροι. τὰδε καὶ τοῖσι ὑγαινῶσι κάρτα· σὺν
 αἰήτῃ· ὀπὶ ἢ τῇσι ^o αὐξήσεις τῇ πάθει, ἀ-
 ναπνοῇ ^p βρομώδης, ἐκ τῇ ἐνδον ἀναφορῇ τοῦ
 πνέματι. τοιάδε ὁ ἀήρ, ^q ἢ πᾶν ἐξώθεν αἰ-
 πῇ ἰχθῆ δοκέει· ἐρεα παχέα, λεικά, θολερὰ,
^r οἷον ὡποζυγίς· ἀφροδίσιαν ὡμῶν τε καὶ ἀπέ-
 πῇ ἢ ^s ἀνάδοσις, καὶ ἔτε τῇτων ἐστὶ αἰδῆσις τε
 καὶ μελέτη. εἶδεν γὰρ εἶδεν μὴ πέψωσι γινώσκου-
 σι· ὁμοίῃ ἀπεψῇ καὶ πέψῃ· ἡδὲ εἰς γρησὸν γὰρ
 ἢ ^v οἰκῆον, ἐξ ὡμῆς αὐτέροις ἢ πέψῃ. ἀνά-
 δοσις δὲ ^x ῥηιδίη, ὅπως ἐς τὴν ἐωυτέων τροφῇ,
 ἀεργάδῳ ἐλκοντῇ τῇ πάθει. Αἱ τὸδε ὀπῆροι
 πλὴν κατὰ κοιλῶν· ὅχθοι ἐπαμειβόμενοι, ἄλλοι
 παρ' ἡ ἄλλας ξυμχέες μὲν ^z εἶδεν, παχέες ἢ
 καὶ τρηχέες, καὶ τὸ μεσηγὺ τῶν ὅχθων ^a ἐρρεῖτο,
 ὅπως

^a ἰχθῶν Henisch. rep. in MS. ^b τῇ τριποδονίῳ id est pal-
 liolo obsoleto Petit. emendaverat ante. alii τριποδι-
 νῶν melius putabant. verum deinceps, τριποδὸν ὀδονίῳ, i.
 trito linteolo, verior lectio videbatur Petit. ^c Τρι-
 χες ἢ ἄλλοις μὲν ζώοις, ἢ αἱ χαῖται, aliis animalibus in cu-
 te nascuntur pili & setæ. Petit. emend. ^d Ἐλεφαν-
 τίδος τὸ δὲ Henisch. rep. in MS. ^e Εἵνεκεν Henisch.
^f οἱ δὲ Scaliger emend. ^g ἢ δὲ αὐτοκλήσιν Henisch.
 rep. in MS. ^h Ἀνασχύντης εἵνη Scaliger emend. ⁱ Ἀρ-
 κιμώτερον Henisch. aff. ἀλ-Scaliger emend. ^k Videtur
 aliquid deesse, quod ita κατὰ ἐν per magnam aliquam
 Hyemem Petit. emend. ἢ Henisch. & Goupyl. rep. in
 MS. ^l Πάχυν. i. pruinam, rorem concretum. Petit.
 emend. πάχυν enim & κρύσταλλον ambo glaciem depotant

A bens, ceu semitas prælongas, alias divisuras con-
 cavas transversas, alias vero obliquas valde profun-
 das. totum tripodonio per simile est. pili autem aliis
 quidem animalibus natura, aut setæ sunt, elephan-
 ti verò sordida lanugo est. infinitæ sunt & aliæ dif-
 ferentiæ inter elephantem & cætera animalia. et-
 enim retroversus quandoque secundum genu fle-
 ctitur, quemadmodum & homo, & mammas pro-
 pe axillas habet, ut mulieres. cæterum non in præ-
 sentia mihi opus est de animalis hujus natura tra-
 ctare, nisi quatenus ex eo & morbus elephas voca-
 tus patefiat, quotque ægrotantis forma hujus ani-
 malis naturæ similia obtineat, agnoscat. mor-
 bum quoque hunc leonem vocaverunt, ob epi-
 scynii, id est extremarum frontis rugarum, simili-
 tudinem: de qua posterius dicam: satyriasis etiam
 appellatur ob malarum ruborem, atque inexplē-
 bilem impudentemque coëundi libidinem. nec non
 & herculeus dicitur, quoniam eo nullus major est,
 neque valentior. magnus est quidem potentia mor-
 bus. ad mortem enim inferendam est omnium longè
 efficacissimus. est etiam visu foedus, & in omni-
 bus terribilis, quemadmodum & elephas bellua.
 inevitabilem quoque affert interitum: quando-
 quidem a mortis causa ducit originem. ea, inge-
 niti caloris frigiditas est non exigua, vel potius
 C congelatio, ceu quædam sæva hyems: quum a-
 quam in nivem, aut etiam grandinem, aut cry-
 stallum, aut glaciem convertit. hæc est commu-
 nis mortis ac morbi causa. verumtamen neque ul-
 lam insignem conjecturam morbi principium obti-
 net: neque ulla nova atque inusitata labes hominem
 incescit: neque in corporis summis partibus repræ-
 sentatur, ut protinus videre quis possit, & inci-
 pienti malo resistere. sed in visceribus (tanquam
 domo Plutonis) delitescens ignis jam succendi-
 tur, internorumque victor, rursus in superficie
 aliquando exardescit. plerumque sane a facie hæc
 pestis incipiens, tanquam ignis de specula procul
 conspicuus effulget: nonnullis verò ab extrema
 D cubiti curvatura, a genu a manuum pedumque ar-
 ticulis. idcirco autem hujusmodi hominum salus
 desperata est, quoniam medicus ad morbi debilis-
 sima initia artem non adhibet, negligens, & æ-
 grotantium calamitatis ignarus. tardi enim sunt,
 ut ab aliqua levi & vulgari causa, somniculosi,
 quieti, sicca alvo. hæc etiam sanis haud valde in-
 usitata sunt. in morbi autem crementis respiratio
 grave olet ob interni spiritus exhalationem. hu-
 jusce rei aer, aut quippiam aliud extrinsecum,
 causam præbere videtur. lotium crassum est, al-
 bum, turbidum, quale jumentum reddit. vene-
 E nerem appetunt, crudorum & incoctorum dis-
 tributio fit: neque istorum est sensus & medi-
 tatio, (neque enim concoxerint, nec ne per-
 cipiunt) & cruditas hæc concoctioni similis est.
 nam ipsis haud frequens est in optimum aut fami-
 liare concoctio. digestio verò facile fit, tan-
 quam in suum ipsius alimentum raptim morbo
 attrahente. propterea valde siccitate inferioris
 ventris laborant. tumores alii juxta alios exur-
 gunt, nondum quidem continui, sed crassi &
 asperi: & interstitium tumorum discissum est,

I 3

ut

F Græcis. Petit. ^m ξενοπερεπὲς Henisch. ⁿ πρὸς Henisch.
 habet. Petit. emend. ^o αὐξήσεις Henisch. rep. in MS.
^p βρομώδης Petit. emend. ^q ἢ πᾶν Henisch. ^r οἱ Henisch.
 οἱ Scaliger emend. ^s Σιπῶν Petit. emend. ^t ἀνά-
 δοσιν seminis emissionem interpretari Petit. rep. in MS.
 verum totus hic textus ita legi: ἐρεα παχέα, λεικά, θο-
 λερὰ, οἷον ὡποζυγίς, ἀφροδίσιαν σπῆν ὡμῶν τε &c. Petit. vult.
^v οἰκῆον Henisch. aff. οἰκῆον Scaliger emend. ^x ῥηιδίως He-
 nisch. & Goupyl. repp. in MS. ^y παρ' ἡ ἄλλας Henisch. ^z οὐ
 δοκῶ Henisch. rep. in MS. ^a ἐρρεῖτο Junium legisse Sca-
 liger notat. ἐρρεῖτο a ἡ γυνυ Petit. emend.

1 Seminis crudi & incocti emissio fit. Henisch.

ὅπως τὸ ῥινὸν ^a ἐλέφας. ^b ὁρεῖαι ἢ ^c φλέβες, ^d ἢ πλημυρία ^e αἵματος, ἀλλὰ τῶν ^f δερματῶν παχύνει. ^g οὐκ ἐς πολλὸν ἢ καὶ ἑδρα δηλοῖ ^h παντὸς εἰς ἵσον ὄχλον ἐγγειομένης τείχους ἐν μὲν τῶν παντὶ ⁱ ποσὶν ἤσκησι, χερσὶ, μηροῖσι, κνήμησι, αὐ-
 ρῆσι ἢ ὅσῃ, γενεῖσι δὲ αἰαῖ, ^j ψεδναὶ ἢ καὶ ὅπῃ τῇ κεφαλῇ καμαί. τὸ δὲ μᾶλλον πρῶτοι πολλοὶ, καὶ φασματωδὲς αἰσθῆσι. οὐκ ἐς μακρὸν ἢ ἡσὴ καὶ γένειον ψιλὰ. εἰ ἢ καὶ ὀπιμύνοισιν ^k παρὰ τείχους, ἀπερεπείσται ^l ὁποιοῦντων. δέρμα ^m κεφαλῆς κατὰ πρῶτον εἰς ⁿ βάθος ^o ῥυτίδῃ ^p συχνά, βαθεῖα, τρηχεῖα. ὄχλοι ἐς τὸ πρῶτον σκληροὶ, ὅξεις. ἀλλοτε μὲν ἐς κερυφὴν λυκοί. ^q ποιωδέσται ἢ πῶν ^r βάσιν. σφυγμοὶ μικροὶ, βαρεῖς, νωθροὶ, ὅπως δι' ἰλύου μόλις κινῶμενοι. φλέβες κροτάφων ἐπιπληνῶν, καὶ ^s ὑπὸ ^t γλώσσης κοιλίᾳ χολώδεες. γλώσσα χαλαρῶδες ἰόντοισι τρηχεῖα. οὐκ ἀδόκητον καὶ τὸ ξύμπαν σκῆν ^u ἐμπλεῶν τοιῶνδε ἐμμελῶν. καὶ γὰρ τοῖσι κακοχύμοισι ^v ἱερείοισι τὰ κρέα ^w χαλάζης ἐστὶ ἐμπλεῖα. καὶ ἢ πολλὸν ^x αἶμα ^y πρὸς τὸ ἐνδοθῆν ἢ πᾶσι, καὶ ὅπῃ τοῖσι ἀκροῖσι φανῆται ^z λειχῆνες ὅπῃ τοῖσι ἀκροῖσι δακτύλοις, γένυας κνημοὶ, καὶ τῶν κνησῶν ἀπὸν μεθ' ἡδονῆς ^{aa} ἀμύχας ^{ab} ὁ λειχῆν καὶ ^{ac} γένειον κοτὴ ἐν κύκλῳ. ^{ad} ἐρῶν ^{ae} καὶ μῆλα ξυῶ ὅγκῳ ^{af} καὶ κέρτα μερῶν. ^{ag} ὁπίς αὐχλῶδες, χαλκῶδες. ὀφρύνες πρῶτον ^{ah} τες, παχέαι, ψιλᾶ, βερίσται κάτω, μεσοφρύων ξυνηγμένων, ὀχλῶδες. χροῖμα πελιδνόν, ἢ μέλαν. ^{ai} ὀπισκύνιον ^{aj} ἢ μέλας ἐλκεῖ καλύπτειν ὅσπερ, ὅπως τοῖς ^{ak} θυμῶν, ἢ λέσσι. ἀλλὰ τὸ δὲ καὶ ^{al} λεόντιον κικλήσκεται. τοιγάρ, ^{am} λέσσι, εἰ δὲ ἐλέφαντι μένον, ἀλλὰ καὶ νυκτὶ τοῦ ^{an} ἀλάντω ^{ao} ὑπὸ ^{ap} ρίσι, σὺν ὅγκοισι μέλασι, ^{aq} ὀκροειδῆς, χελῶν πρῶτον παχέαι. τὸ καὶ κάτω πελιδνόν. ^{ar} ἐκρύνες, ὀδόντες ^{as} καὶ λυκοὶ μὲν, δοκούντες ^{at} ἢ ^{au} ὑπομέλας, ὡς ἐρυθρὰ, μελανόντα, κεκλεισμένα, ἐλεφαντώδεα, ὡς δοκεῖν μέγα ^{av} ἔχειν μέζον ^{aw} καὶ ξυῶν. ἔλκεα ἐπὶ τῇσι βάσει ^{ax} τῶν, ἰχθῶν ^{ay} ῥύσι, κνησῶν. ^{az} ῥυσοὶ τὸ πᾶν σκῆν ^{ba} ῥυτίσι τρηχεῖσι. ἀτὰρ καὶ ἐντομαὶ βαθεῖαι, ὅσπερ αὐλακες μέλας τῶν. ἀλλὰ τὸ καὶ ^{bb} ὁ ἐλέφας τὸ πᾶν ^{bc} τένοντα. ἰχθῶν καὶ πτερνέων μέσφι ^{bd} τῶν μέσων ^{be} τῶν δακτύλων ῥήξεις. ἢν ^{bf} ἐπὶ μᾶλλον αὐξή ^{bg} τὸ κακόν, ἐλκῶδες τὸ ὄχθος, μῆλων, γενέας, δακτύλων, γονάτων, κάκομα ^{bh} ἀναλγέα τὰ ἔλκεα. ἀλλὰ γὰρ ἐπὶ ^{bi} ἄλλοις ἐξανίσταται, ^{bj} ἐπὶ ^{bk} ἄλλοις ^{bl} ἄλλα περὶ ^{bm} ἡδὴ κοτὴ καὶ τῶν μελέων ^{bn} πρῶτον ^{bo} ἡσκήσιν ^{bp} ἀνθρώπων ἀρεῖς ἐκπύσιος, ρίσι, δακτύλοις, πόδες, αἰδοῖα, ὅλα χεῖρες. εἰ δὲ γὰρ ^{bs} θανατοῖ ^{bt} τὸ κακόν εἰς ἀπαλλαγὴν βίᾳ αἰσθῆ, ^{bu} ἀλγέων δεινῶν

A ut elephantis corium. venæ latæ sunt, non sanguinis redundantia, sed cutis crassitudine. non multo post autem & sedes declarat, universo corpore in æqualem tumorem distento. pili in omni corpore præmoriuntur, in manibus, femoribus, tibiis. item in pube, in mento rari sunt: rara quoque in capite cæsaries. quod vero majus est, in tempestivi cani & calvitium affatim subitoque ingruunt. non multo post autem pubes & mentum glabrescunt. quod si qui pauci pili remaneant, hi magis dedecent quam qui defluerunt. capiti cutis altius rescissa est: rimæ autem frequentes, profundæ, asperæ sunt. tumores in facie duri, acuti: nonnunquam fastigio albido, basi viridior: pulsus pusilli, graves, tardi, tanquam per cœnum vix se moventes. venæ temporum distentæ sunt. & sub lingua: ventres biliosi. lingua grandinosis varis exasperatur. neque inopinabile est & omne corpus talibus scatere tuberculis: quandoquidem & in victimis pravos humores habentibus carnes grandinis plenæ sunt. sin autem valde ab intimis partibus erumpet morbus, & in extremitatibus apparebit, impetigines summos digitos infestabunt, genua prurient, pruritufque cum voluptate scalpetur. ambit vero impetigo & mentum nonnunquam in orbem. ¹ rubent malæ cum tumore haud ita magno: oculi caliginosi, ænei coloris sunt: supercilia prominentia, crassa, glabra, deorsum versus pondere vergentia: contractis glabellis eminens tumor insurgit. color lividus aut ater est. ² episcinium vehementer contrahitur, ut oculos contegat, quemadmodum irascentibus aut leonibus accidit: unde & leonina hæc ægritudo vocatur. igitur neque leoni, neque elephanto solum, verum etiam nocti tenebrose æquales sunt. ³ ὑπὸ ὀφθαλμοῖς. i. sub oculis insurgentia ossa, & nares cum atris tumoribus salebrose, exstantesque sunt. labiorum prominentia crassa est, pars autem inferior livescit, nasus tumet, dentes non albi sunt, sed nigricare videntur. aures rubent admixta nigritia, obstructæ, elephantice, ut grandiores consueto esse videantur. ulcera in basi aurium sunt: sanies defluit, pruriunt. totum corpus rugis asperis exaratur: nec non & altè descendunt scissuræ, veluti nigri in corio fulci. propterea & elephas huic morbo nomen est. plantarum & calcaneorum usque ad medios digitos fissuræ sunt. quod si plus augescat malum, tumores malarum, menti, digitorum genuumque ulcerosi fiunt, ulcera foetida sunt, & insanabilia: alia enim super alia exurgunt, super alia alia ³ mitescunt. siquidem membra hominem diu morte præveniunt, quoad de corpore excidant nasus, digiti, pedes, genitalia, atque totæ manus. neque enim hæc labes prius perimit, a turpi vita, sævisque cruciatibus libe-

^a ἐλεφαντ. Petit. emend. ^b ὁρεῖαι Henisch. rep. in MS. ^c Δὲ καὶ φλέβες Henisch. ^d ὁ Henisch. rep. in MS. ^e οὐκ ἐς πολλὸν δὲ καὶ ἀλλοῖσι ^f πάντων &c. non multo post ægros deprehendi, id est, genus morbi palam fieri, tuberculis per universum corpus erumpentibus. Petit. emend. ^g Hoc verbum Scaliger alterisco, designavit, quid hoc velit, ignoramus. ^h ψεδναὶ Ionicè idem quod αἰαῖ Petit. ⁱ Παύροι Scaliger emend. ^j βάθος Scaliger emend. ^k ῥυτίδῃ δὲ συχνά, βαθεῖα Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ῥυτίδῃ συχνά, βαθεῖα &c. Petit. emend. ^l Ionicè pro ποιωδέσται Petit. ^m φάσιν Henisch. ⁿ ὑπὸ Henisch. ast ὑπὸ Scaliger emend. ^o Hic sues privatim intelligi debent Petit. ^p De suum grandinibus scribit Aristoteles lib. 8. hist. cap. 21. Petit. ^q ἄρα Petit. emend. ^r λειχῶν, ψώρα & lepra, affectus cognati sunt. Petit. ^s Id vitium, quum a mento oritur latinè Mentagra appellatur. Petit. ^t ὀλεχλῶ Henisch. ast ὀλεχλῶ Scaliger emend. ^u γενέων Henisch. ast γένειον Scaliger emend. ^x ἐρῶν Henisch. ^y ἴσως, ὅλως Henisch. & Goupyl. repp. in MS. Scaliger emend. ^z ὀπισκύνιον Henisch. ast ὀπισκύνιον Scaliger emend. ^{aa} ὁ, Scaliger emend.

^b θυμῶν Henisch. ast θυμῶν Scaliger emend. ^c Λεόντιον Henisch. ast λεόντιον Scaliger emend. ^d Ἀπὸ λαντῶν refertur ad præcedens τῶν. supple πᾶσιν. Petit. emend. ^e ῥίσι Henisch. non habet. ῥίσι Junius legit & cum voce ὀκροειδῆς junxit. quam lectionem Petit. probat. ^f ὀκροειδῆς Henisch. rep. in MS. ^g Ita dicuntur qui magno & prominenti sunt naso. unde verbum ἐκπύσιος naso suspendo, subfanno apud Lucianum. Petit. ^h ὑπὸ μέλαν ⁱ tuncque sensus erit: dentes non sunt quidem candidi, videntur tamen præ nigredine aliarum sc. oris partium. Petit. emend. ^j ῥυσοὶ Scaliger emend. ^k καὶ ἐπὶ ἄλλοις Henisch. ^l Προπύσκειν Henisch. rep. in MS. ^m Τὸν αὐθροῶν Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ⁿ θανατοῖ Henisch. ast θανατοῖ Scaliger emend.

¹ Rubefacit malas (refertur enim id verbum ad impetiginem) Petit. emend. ² Extremæ frontis rugæ dicuntur Episcinium, quod adducimus oculis, cum apud nos aliquid profundius cogitamus, aut pudore afficimur. Petit. ³ Nitescunt. Henisch.

ναὶν παρῶθεν, ἢ ἐς μέλεα διατμηθῆναι τὸν ἄνθρωπον· ἀλλὰ μακρόβιον ἐστὶ, ὅπως ἐλέφας τὸ ζῶον. ^ω καὶ ἄλγος δρῶντος ^α ἐν τῷ μελέων, πολλὸν πῖ ^β ὀπικόπῃ βαρύτερον. ἄλλη καὶ ἄλλη ^γ πάλιν νευμύων σπῖων ὀρεῖς σὺν ἀγεννῆς, ἀποικοι ^δ ἢ γεύσις, ἐδὲ περπὸν ἢ ἐδωδὴ καὶ ἢ πόσις· ἀπάντων ^ε ἢ ὑπὸ ἀχθῆδόν, ^δ μίσος, ἀπροφίη, ὀπιθυμία λυσώδης· κῆποι αὐτόματοι, μελέων ἐκαστα ἰδέη βαρεῖα, καὶ τὸ ἄνθρωπον ^ε ἀχθῆς καὶ τὰ συμ-
καὶ μέλεα· ἀπὸς καὶ τὸ σῶμα παρὸς ἀπάντα ἀχθεῖ, ^ε καὶ λητρεῖσι τέρπει, ἐκ ἀλγῶν καὶ τροφῇ, ἐκ αἰσιπῇ, ἐκ κινήσει· ἐκ ^ε ἡρεμῇ. πᾶσι γὰρ ἐφέστηκεν ἡ νῆσος. ^ε ὕπνος λεπτός, ἀγρυπνία κακίων ἐν φαντασίῃ, δύσπνοια καρπερή· πνίγες ὡς ἀπὸ ἀγχόνης. ὥδε γὰρ πνίγες κατέσπρυναν τὸ βίον, νήχετον ὕπνον ἐς θάνατον εὐδοντες. ^β τοιαῦτα δὲ ἐν ὄντας τίς σὺν αὐτοῖς φύροι, ἢ τίς σὺν αὐτοῖς ἐκτεταπείη, καὶν ὕος, ἢ πατήρ· ἐν καὶν κασίγνητος· τύχη· δέ· καὶ ἀμφὶ μεταδόσι· τὰ κακὰ. πολλοὶ γὰρ ἐπὶ ἐρημίας καὶ ἐς ὄρεα τὰς φι-
πάτας ἐξέφεσαν, ^ε οἱ μὲν ἐς χρονον ἐπαρήγοντες τῷ λιμῷ· οἱ δὲ, ὡς ἡκιστα σφέας ἐθέλοντες ἐκθανεῖν. λόγος ^ε ὡς τὸ ἐπὶ ἐρημίας ἀφίγμύων πῖς, ἐξερπύσαντα ἐκ τῆς γῆς ἔχιν ἰδὼν, ὑπὸ ἀνάγκης τὰ λιμῶ, ἢ τῷ πάθει ἀχθεοίς, ὡς ἀμείψασθαι τὸ κακὸν κακῷ, ζῶντος ἐνέφαγε τὰ ἔχους, καὶ ἐπὶ παρῶθεν ἐπελάττησε, πρὶν ἢ πάντα αὐτῷ διασπῆναι καὶ δόσῃναι τὰ μέλεα. ^ε ἄλλον δὲ ἰδὼν ἔχιν εἰς πῖθον γλῶκε· ἐρπύσαντα, πόντος τὸ τὰ γλῶκε· εἰς κέρον, δόσελῶσαι. πολλὸν δὲ καὶ τὰ ἰδὼν συνεκχεῖν τῷ γλῶκε· ἐπεὶ δὲ ἀπεπνίγη τὸ θηρίον ἐν τῷ γλῶκε, χαυδὸν καὶ πολλὸν δὲ γλῶκε· πρὶν τὸ ἄνθρωπον, ἀπαλλαγήν τὰ βία, καὶ τὰ πάθει· διζήμυον· ὡς δὲ ἐς κέρον ἦκε καὶ μέθην, ἔκειτο μὲν χαμαὶ τὰ πρῶτα, ὅπως δόσ-
θήσκων· ἐπεὶ δὲ ἐκ τὰ κάρη καὶ τὸ μέγας ^ε ἐξή-
χετο, παρῶθεν μὲν τὰ πρῶτα αἰ κάρη, ἐπὶ δὲ δάκτυλοί τε καὶ ὄνυχες· ἐξῆς δὲ παρῶθεν κείσων πᾶντα. ἐπεὶ δὲ ἐπὶ ἐν ^ε παρῶθεν ἢ δύναμις ^ω, ^ε ἐκρητοπλάσσειν αὐτὸς ὅπως ἐκ γενετῆς τὸ ἄνθρωπον ἢ φύσις. ἐξέδρεψε μὲν ἄλλας κόμας, καὶ ὄνυχας νέας, καὶ σάρκα καθαρὰν, καὶ ἐξέδου μὲν τὸ παλαιὸν ^ε ῥῆν, ὡς γῆρας ἐρπετῶ· ἐπαυεκλήθη ^ε δὲ, ὡς ἐς φῦμα ζωῆς, ὅπως ἄλλος ἄνθρωπος. ὥδε μὲν ἐν ὁ μῦθος, ἐκάρη μὲν ἀπρε-
κῆς, ἐκάρη γὰρ ἀπρεκῆς. κακὸν γὰρ κακῷ βλα-
φθῆναι, πῖθον. πῖθον φύσιν δὲ ὀπὶ τῷ εἶναι ζωπύ-
ρω ἀνανεῶσαι τὸν ἄνθρωπον, σὺν ἀπρεκῆς ἐς τέρα-
τος ἰδέω.

A P E-

^α Ἐκ Henisch. rep. in MS. ἐν τῷ Goupyl. rep. in MS. ^β Ἐπιπύσις Henisch. rep. in MS. ^γ Πλανόμοιοι. (cum: puncto refertur enim ad ἄλγος) Petit. emend. ^δ Μόσος Scaliger emend. ^ε Αἰχθῆς Henisch. rep. in MS. ^ε ἡρεμῇ Henisch. rep. in MS. ^ε ὕπνος λεπτός ἀγρυπνίας κακίων ἐν ὕπνῳ φαντασίῃ. somnus quidem tenuis, sed & visa in somno ipsa infomnia pejora Petit. emend. ^β Τοιαῦτα Henisch. ast πνίγες Scaliger emend. ^ε Οἱ δὲ ἡκιστα, ὡς σφέας ἐθέλοντες ἐκθανεῖν Petit. emend. ^κ Similem Historiam narrat Galenus lib. 11. simplic. cap. de carne Viperae. Petit. ^ε ἐξήχετο Henisch. rep. in MS. ^ε Spermatismis nomine Aretaeus hic intelligit partes ex femine

A liberans, quam membratim dilaceratus homo sit. at longæva est, quemadmodum & elephas animal. fin autem membrorum recens dolor sit, longe acerbius affligit. aliter atque aliter paratorum ciborum appetentia est, non obtusa, sed gustatus qualitatis expers est: nullaque edendi ac potandi delectatio. omnia vero ob doloris cruciatum oderunt, alimento privatur corpus, rabiosa inest cupiditas: spontinae sunt lassitudines, singulorum membrorum species hominem gravitate inusitata premit, quantumlibet exigua membra sint. quin etiam corpus omnia gravatim fert: non balneis delectatur, non illuvie: non cibo, non B jejunio: non motu, non quiete. ab omnibus enim morbus alienus est. somnus tenuis, vigilia pejor, mala sua cogitans: spirandi vehemens difficultas: suffocationes fiunt ac si laqueo strangulentur. hoc igitur pacto nonnulli vitam perdid-
runt, inexcitabilem somnum in mortem dormien-
tes. itaque tales quum sint, quis non aufugiat? aut quis non aversetur, licet filius, aut pater, aut etiam germanus frater sit? quum metus est ne morbus communicetur. propterea ^ε multi in solitudines & montes, sibi charissimos abduxerunt: aliqui eorum egestati, quoad viverent, subvenientes, aliqui verò minimè, quum cos vita defungi mallent. fama est, eorum quendam, C qui in solitudinem expositi erant, ex terræ latebris reptantem viperam intuitum, aut fame coactum, aut morbi tædio inductum, ut malo malum commutaret, viventem viperam edisse, neque prius e vita migrasse, quam omnia ipsius membra computruerint atque exciderint. alterum præ-
terea ferunt, viperam in musti dolium irrepsisse conspicatum, quum mustum ad satietatem ingurgitasset, vomuisse, multumque veneni simul cum musto rejecisse, ^ε quoniam in musto fera extincta fuerat: iterumque hominem mustum largissimè potasse, vitæ pariter ac morbi finem quærentem. ut vero satius juxta inebriatusque fuit, primum quidem humi prostratus instar morientis jacebat: posteaquam deinde gravi sopore experrectus est, ebrietatemque discussit, inprimis comæ defluxerunt, præterea digiti & un-
gues, deinceps omnia in ambitu corporis membra contabuerunt. quoniam vero adhuc in semine facultas erat, iterum tanquam ab ortu hominem natura veluti ex cera creavit. alios enim crines enutrivit, & ungues novos & nitidam carnem instauravit, ac vetus corium, ceu serpentis fenestram exiit, & tanquam alter homo ad vitæ ^ε munia revocatus est. ita habet fabula non admodum quidem vera, neque valde fidem excedens. malum enim malo pulsum esse, probabile est. naturam vero ex residua vitæ scintilla hominem redintegrasse, haud ita a ratione abhorret, ut monstro simile esse videatur.

A R E-

concretas, quas Galenus πεφυκῆα μόρια appellat. Petit. ^ε Ἐκρητοπλάσειν Henisch. rep. in MS. ^ε ῥῆν Scaliger emend. ^ε Δε, (ὡς) ἐς φῦμα ζωῆς Henisch. δὲ ἐς φῦμα ζωῆς Goupyl. rep. in MS. ζωῆς Henisch. rep. in MS.

F ^ε Quidam vel carissimos in locis desertis & montibus exposuerunt, ad tempus fami subvenientes, alii minime: utpote qui ipsos mori vellent. Petit. emend. ^ε Postquam autem fera in musto extincta est avide largiterque hominem e musto bibisse. vitæ pariter &c. Henisch. ^ε Germen Scaliger emend.

ΑΡΕΤΑΙΟΥ ΚΑΠΠΑΔΟΚΟΥ

Ο Ε Ε Ω Ν Ν Ο Υ Σ Ω Ν

α Θ Ε Ρ Α Π Ε Υ Τ Ι Κ Ο Ν

Β Ι Β Λ Ι Ο Ν Π Ρ Ω Τ Ο Ν.

Π Ρ Ο Ο Ι Μ Ι Ο Ν.

ARETÆI CAPPADOCIS

DE

MORBORUM ACUTORUM
C U R A T I O N E

LIBER PRIMUS.

P R O O E M I U M.

Ο ξέων νέσων^β ἄκεια ξυναφέα τῆσι ἀμφὶ ση-
μήων ἰδέσθαι, ὧν τοῖς ξυγγραμμάσι ἄσα
μοι περὶθεν γεγράφαται. ὁκόσαι μὲν ὦν ἐν πυρετῶν
θεραπείῃ γίνε^γ), καὶ τε πλὴν τῶν Διὰφορῶν, καὶ
καὶ τὴν τῶν νοσημάτων ἰδέσθαι, καὶ τὴν ἐν αὐτοῖς ποικιλίαν,
τῶν τε τὰ πλείω ἐν τοῖσι ἀμφὶ πυρετῶν λόγοισι
λελέξεσθαι. ὁκόσαι δὲ ξυὺ πυρετοῖσι ὁξεία γίνε^γ) πά-
θηα, ὁκόσιον ἢ φρενίτις, ἢ αἰσθητὴ πυρετῶν, ὁκόσιον
ἀποπληξίῃ, ἀμφὶ τῶνδε μένον τὰ^ε ἄκεια φράσω,
ὡς μὴ Διαμαρτάνειν μηδὲ μακρογορεῖν ἔπερα ἐν ἐ-
τέροισι γεγράφτα. δεχῆ^δ ἢ ἡ αὐτὴ, ἢ καὶ ἀμφὶ τῶν
παθῶν, καὶ τελευτῇ ἢ αὐτῇ.

Κ Ε Φ Α Λ Η α.

Θεραπεία φρενιτικῶν.

Κατακεκλίσθαι καὶ τὸν νοσέοντα ἐν οἴκῳ δριμέ-
τρω, δριμήτρω, χειμῶν^θ μὲν ἐν ἀλῇ,
θερε^θ δὲ^δ ἐν ψυχρῇ νοτέρῳ. ἔαρ^θ δὲ καὶ φθινο-
πῶρος πρὸς τὰς ὥρας περικαίρεσθαι. ἔπειτα ἡσυχίαν
ἀγνὴν κελεύειν καὶ αὐτὸν νοσέοντα, καὶ τὰς οἰκίας
οἰκίης ἀπαντας. ὁξυήκοι γὰρ ἡδὲ ψόφου καθαρῶ-
μυθοὶ φρενιτικῆς. ἀτὰρ ὑπὸ τῶνδε μαινόμεναι. τοῖ-
χοι λεῖοι, ὁμαλοὶ, μηδὲ ὑπερέχοντες, μηδὲ
ἀχναι, μηδὲ γεγραψῆσι εὐχρηστοί. ἐρεθιστικὸν γὰρ τοι-
χογραφίῃ. καὶ γὰρ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν^ε ἀμφαι-
ρέσει πῖνα ψάδεα ἰνδάλματα, καὶ τὰ^ε μὴ ἐξί-
χοντα ἀμφαφώσι ὡς ὑπερέχοντα. καὶ πᾶσαι πρὸς
φασίς ἀναίτη, πρὸς κλησίς χειρῶν φορῆς. κλίνης
μήκος

^α Θεραπεία φρενιτικῶν Henisch. rep. in MS. ^β Ab ἀκείῳ venit
ἀκ. Scaliger. ^γ ἄκεια φράσω, Henisch. ἄκεια Henisch.
& Goupyl. repp. in MS. ^δ Ut accentus est ultimæ di-
ctionis, videretur conjunctim legendum ἐν ψυχροτέρῳ ἢ
frigidiore; a voce ψυχρῶς, quæ idem quod ψυχρὸς signi-
ficat. verum disjunctim legit & ἐν ψυχρῇ νοτέρῳ Petit. e-
mend. ^ε ἀμφαίρεισι & ἀμφαίρεσι Henisch. rep. in MS.

A Acutarum ægritudinum medicamina specie-
bus signorum contigua sunt, quæ superiori-
bus libris a me comprehensa fuere. quæcunque
sane in febrium curatione fiunt, secundum ipso-
rum differentiam, & secundum morborum spe-
ciem, & in ipsis diversitatem. eorum plura in
tractatione de febribus explicabuntur: quotquot
autem cum febribus acuti morbi fiunt, qualis
phrenitis est: aut sine febribus, qualis apople-
xia. eorum duntaxat medicamina commemora-
bo, ut ne aberrem, neque verbosior sim; alia in
aliis describens locis. idem vero principium, quod
& de morbis feci, eundem etiam finem faciam.

CAPUT PRIMUM.

Curatio Phreniticorum.

C Ægrotum cubare convenit in conclavi¹ me-
diocris amplitudinis, æris temperati, hye-
me tepidi, æstate frigidioris & humidioris. vere
autem & autumnō secundum temporum naturas
conjectura uti decet. deinde quiescere jubendum
est, & ægrotos ipsos, & omnes domesticos. acutè
namque audiunt phrenitici, & strepitibus irritan-
tur, nec non & ab iis in furorem aguntur. parietes
læves sint, æquales, neque supereminentes, neque
festucas, aut aliquid exertum habentes. neque pi-
cturis exornentur: pictura enim parietum mentem
turbat. nam præ oculis falsa quædam simulacra ob-
versantur, & quædam non eminentia tanquam emi-
nentia manibus contrectant: omnisque occasio ci-
tra causam manuum agitationem provocat. cubilis
lon-

ἀμφαίρεισι (supple τοῖχοι γεγραψῆσι εὐχρηστοί) Petit. emend.
^ε Supple νοσούντις. hoc προκινεῖν & ψυλαφῆν Medici ap-
pellant.

¹ Mediocriter spatiofo, id est, neque nimis amplo
neque nimis angusto. Petit.

μήτε ἢ πλάτῃ σῶματρον, ὡς μήτε ἢ βλη-
 τελεῖται ἐν τῇ πλάτῃ, μήτε ἀπὸ τῆς ἐνῆς ἐκ-
 πίπεν κρίτης. ἐν ψιλοῖσι τοῖσι σπώμασι, ὡς μὴ
 προκυνδίζεν ὑπομνήσις ἐοί. ἀτὰρ ἡδὲ ἐν μαλθα-
 κῇσι. ἀσπεργῆς γὰρ τοῖσι νόσοις ἡ σκληρὴ κρίτη. ἐχ-
 ῆκισα ἢ τῶν ἄλλων τοῖσι φρενιτικῇσι τὰ νεύρα πο-
 νεί. μαλα γὰρ τοὶ πῶνται φρενιτικοί. εἰσδοὶ τῶν
 φιλάτων. μύθοι, ἢ λαλὴ μὴ θυμοδακῆς. πάν-
 ται γὰρ ὑπομνέονται γρη, μάλιστα τοῖσι ἐς ὀργὴν ἢ
 ὀδύνην. κατὰ κλίσιν ἢ ἐν ζόφῳ, ἢ ἐν φωτὶ
 πρὸς τὸ νόσημα τεκμαρτέη. λέγεται γὰρ πρὸς τὴν αὐ-
 γὴν ἀρχαῖαν, καὶ ὁρέωσι τὰ μὴ ὄντα, καὶ πᾶ-
 ντα ὑπομνέονται. φανταζόμενται, ἢ αἰνῶν ἐτέρων ἐτέρα
 γινώσκωσι, ἢ ξένα ἰνδαλμάτα παροβάζοντες, καὶ
 τὸ ξυμῶλον τὴν αὐγὴν ἢ τὰ ἐν αὐγῇ δεδιπνέοντες,
 ζόφον ἢ αἰρέεσθαι γρη. λέγεται γὰρ μὴ, τὴν αὐγὴν ἀγα-
 θὸν ἢ πρὸς αὐγὴν σωφρονέειν τε καὶ περὶ νεύρα τὴν
 ὀδύνην. ἀσπίτη μὴ μακρῇ σπία ἢ ὑπερτέρα
 καὶ βραχυτέρα καὶ συνεχῇ. μελίγματα γὰρ θυ-
 μὸς σπία. ἀκαίρη ἢ ἐν τῇσι ἐπαύσεσι ἀμφοῖν,
 καὶ πυρετῇ καὶ ὀδύνη. λέγεται γὰρ ὑπομνήσις ἐκ-
 μαίνωνται, καὶ λέγεται μὴ παρήκη ὁ πυρετός, διδο-
 ναι μὴ μετὰ πύρετον βλάπτοντα. ἀγαθὸν ἢ
 ξυμφρονέειν καὶ τὸν πυρετὸν, καὶ τὴν ὀδύνην,
 ἔστε τὰς παροξυσμῶν καὶ τὰς ἐπαύσεως. λέγεται γὰρ
 ἡ καὶ ὁ καιρὸς ἐς θνήσκιν, πρῶτα σκεπτόμεν εἰ γρη
 ἀφαιρέειν αἷμα. λέγεται γὰρ ἡ ὀδύνη ξυμ-
 πύρετῳ δέχεται εἰς βλάβην τῆς πρώτης ἢ δυνάμεως ἡ-
 μέρης, τὰ μὲν φλέβα τὴν ἐπὶ ἀγκῶνι μάλιστα
 ἢ τὴν μέσῃ. ἀτὰρ καὶ λέγεται ἐπὶ τῇ τετάρτῃ
 ἡμέρῃ ἢ ὀδύνη ἡ καὶ, μέσῃ τῆς πρώτης τῆς κε-
 ραίης ἢ περὶ τὴν ἐπὶ τῇ περὶ τῆς ἐπὶ τῇ περὶ τῆς ἐπὶ τῇ
 δέοντα γρη ἐκταίω ἐόντι ἢ ἐξδομαίω ἐλῶ, πολ-
 λὸν πρὸ τῆς κεραίας ἐν τοῖσι ὀξέσι κενῶν γρη, ἢ
 φαρμακείαν, ἢ τοῖσι ἄλλοις ἐρεθμοῖσι γρη. ἀτὰρ
 καὶ φλέβα τὰ μὲν, μὴ πολλὸν ἀφαιρέειν,
 καὶ ἐν δέχεται τὰ μὲν. φρενίτις γὰρ εὐπρόσπλον ἐς συγ-
 κοπὴν κακόν. λέγεται γὰρ πολυπληθὴς ὁ νοσέων ἐν,
 νηνίης, καὶ ἐξ ἀδθηφαγίης καὶ οἰνοφλυγίης, οἷδε ἢ
 τῆς φρενιτικῆς ἐὰσι οἱ λογισμοί. ἀλλὰ καὶ
 ἀνευ ὀδύνης, πολλὸν τῶν ἀφαιρέειν αἷ-
 μα. πολλὸν ἢ μῶν ἀφαιρέειν, ἢν οἷδε ἐὰσι οἱ φρε-
 νιτικοί. τὰ μὲν ἢ φλέβα τῶν ἐπὶ τῇ κεραίᾳ,
 ἢν ἐξ ὑποχονδρίων καὶ μὴ ἀπὸ κεφαλῆς ἢ νεύρα
 ἢ. ἐνταῦθα γὰρ τῆς ζωῆς ἐστὶ ἢ δέχεται κεφαλῇ ἢ,
 χῶρῳ μὴ αἰσθῆσι, καὶ νεύρων ἀφῆσι. αἷ-
 μα ἢ ὀδύνη καρδίᾳ ἐλκεῖ μάλλον, ἢ ἄλλοις δι-
 δοῖ. ἢν ἢ πᾶσι περὶ τὴν ἡδὲ, ἢ γρη τὴν ἐπὶ ἀγκῶ-
 νι τὰ μὲν φλέβα. τὰδε γὰρ πᾶσα, κενεαγίαν
 ἐφ' οἷσι ἢ βλάβη ἢ σμικρῇ. καὶ μὴ ἢ δύναμις ἀν-
 τέχει εἰς τὸ ἰκανόν τῶν κενῶν, ἀπᾶς ἀφαιρέειν,
 ὅπως μὴ ἐν τῇ διατάξει τῆς ἐπαύσεως διόλκωται
 τῆς τροφῆς ἢ ἐγκαίρη. ξυμπεριέειν γὰρ τοῖσι φρενι-
 τικοῖσι οἱ πυρετοί, καὶ ἐπὶ ἐπαύσεως μακρᾷ, ἀλλὰ
 βραχείᾳ καὶ ἀσπύρῳ κρυψίμῳ ποιδίμῳ. ἢν ἢ
 πρὸ τῆς ξυμπεριέειν ἀπαυδήσει ὁ νοσέων, ἐς δευτέρῃ
 ἐπαύσειν ὑπερβάλλεται, ἢν μὴ ἐς μακρὸν ἐκπί-
 πῃ. εἰ ἢ μὴ, ἀνακαλεσάμενον ὁσμήσει καὶ
 ψάσσει παρῶν, καὶ πᾶσι ποιδίω, αὐτὰκα ἀ-
 φαιρέειν. γῶμα δὲ τῆς αὐταρκείας ἢ δύναμις τροφῇ
 ὑγρῇ πᾶσι μὲν πᾶσι πυρεταίνουσι. ἐκ ἡκίστα ἢ φρενι-
 τικοῖσι

A longitudo & latitudo moderata sit: quo neque in
 ampliori volutari jactarique possit, neque a nimis
 angusto delabi. fragulae vestes glabrae sint, ut ne
 floccos colligere in mentem veniat. in molli lecto
 decumbant: nam durum stratum nervis ingratum
 est. non minime autem inter ceteros aegrotantes
 phrenitici nervis laborant. facile enim convellun-
 tur. amicissimi eos invitant: fabulae & sermones
 animum nevellicent. quum delectabilia omnia ef-
 se oporteat. illis praecipue, quorum iracunda in-
 sania est: utrum in tenebris an in luce habendi sint,
 ex morbi natura conjicere debemus: nam si ad lu-
 men efferantur, & quae non sunt, cernunt, & quae
 B non adsunt, cogitant, aut pro aliis alia cognoscunt,
 aut quasdam novas & vanas imagines accipiunt, at-
 que in summa, lucem, aut quae in luce sunt, ex-
 timefcunt: obscuro loco eos continere praestat.
 sin secus se habeant, lucido. bonum est autem ad
 lucem resipiscere, placarique insaniam: ne diu
 a cibis abstineant. cibi vero humidiores sunt,
 paucioresque & continui: nam cibi animum de-
 mulcent. occasio autem exhibendi cibi esto in u-
 triusque remissionibus, febris videlicet atque de-
 lirii. quod si ab inedia furant, & non desinat fe-
 bris, cibos dare non valde febrim laedentes utile
 est. nempe bonum est febrim deliriumque in ac-
 C cessionibus remissionibusque concordare, quo ex-
 hibendi cibi opportunum tempus inveniat. in pri-
 mis itaque considerandum est, sanguis nec ne mit-
 tendus sit. si mentis quidem alienatio una cum fe-
 bre a principio invaserit, vena in cubiti curvatura
 primo aut secundo die, media potissimum secan-
 da est. quod si non nisi tertio aut quarto die deli-
 rium accedat, usque ad primum decretoriorum
 dierum circuitum venae sectio differenda est: at si
 ultra conveniens tempus, ut puta sexto aut septi-
 mo die, superveniat, venae sectio dimittenda
 est. multo enim ante judicationes in acutis morbis
 evacuandum est, aut purgandum, aut aliis irri-
 D tationibus utendum. venae quoque incisor ne mul-
 tum sanguinis detrahat, licet a principio secet.
 phreniticis namque malum est in syncopam facile
 mutabile. sin autem aegrotus valde repletus sit, &
 juvenis plurimo cibo, & largissimo vini potu sa-
 ginatus, haec ad phrenitidem rationes non pertinent:
 verum istis & citra delirium, multum sanguinis
 hauriendum est: longe autem minus auferendum,
 si iidem phrenitici sunt. verumtamen audacius ve-
 na solvenda est, si a praecordiis non a capite mor-
 bus oriatur: ibi enim vitae principium est: caput
 vero sensus nervorumque originis locus est, san-
 E guinemque potius a corde trahit, quam aliis distri-
 buat. igitur si membrum hoc affectum sit, venam
 cubiti scindere non convenit. quippe in illis vitiis
 inanire vasa oportet, a quibus non modica noxa
 provenit. quod si vires patiantur, ut quantum san-
 guinis satis est, evacuetur, semel auferendum est:
 ne, dum repetendo tempus conteritur, exhiben-
 di cibi occasio elabatur: quandoquidem phreni-
 tici continuae febres sunt, neque remissiones lon-
 gas habent, sed breves & latentes sublevationes.
 ceterum si ante mediocritatem defecerit aeger,
 ad secundam remissionem differendum est, nisi
 longo tempore post ventura sit: quod si non sit,
 F vires instaurando odoramentis, faciei tractatione,
 & pedum compressione, protinus sanguis detra-
 hendus est, quantum vero mittendum sit, facul-
 tas ostendet. esca humida omnibus quidem febrici-
 tantibus idonea est, sed phreniticis maxime:
 K ari-

^a Βλητελεῖται Henisch. ^b ὁρέωσι Henisch. ^c ἢ Heni-
 sch. ^d Αἰσθῆσι Henisch. ^e Συνεχῇ Henisch. ^f ἔδτε He-
 nisch. & Goupyl. repp. in MS. ^g Venam eam Aretaeus
 intelligit, quam medianam Barbari vocant. Petit.
^h Περιδοῖ Henisch. ⁱ ἢ Henisch. ^k ἢ Henisch.

¹ Inedia enim excandescantiam parit. teste Arist. lib.
 physic. quest. ad marg. cod. nostr. Henisch. scriptum le-
 gimus. ² Accedat, multum ante judicationes in acu-
 tis morbis vacuandum aut pharmacis utendum: aut a-
 liis irritationibus &c. Henisch.

καίσι. ^a ὁπιζήροτεροι γὰρ πυρετῶν μένων ^b ὅδε με-
 λικρήτων, ὡς μὴ χολώδεις ἔωσι. ἔυπεπτον γὰρ τοί-
 σι πικροχόλοισι ^c χόνδροι πολυτοὶ ζύν ὕδαλι ^d ἢ μελ-
 λικρήτων. ἀγασθὲν γὰρ καὶ ἐκ τῶνδε ^e ροφήματα δι-
 δόναι ἀπὸ αὐτῶν, ὅποια θυμῶν ἢ σελίνων, ἢ αἰνῆθεν
^f ἐνεψήμωτον εὐπνοα γὰρ τὰδε καὶ διαρηπτικά. σύμ-
 φορον γὰρ φρενιτικῶσι ἔρησις ^g λαχάνων πάντων μὲν,
 μάλιστα γὰρ μαλάχης. ἀγασθὲν γὰρ τὸ γλίχρασμα,
 καὶ ἐς λειότηα γλώσσης καὶ δέτηρης, καὶ ἐς τὴν τῆ
 κοπείων διέξοδον. ἀγασθὲν γὰρ καὶ πύτλον καὶ βλίτον,
 καὶ κορωνόπας, καὶ κολοκυῖ καὶ ὠρίων, καὶ ὁ, π
 ἂν ἐφ' ἐκάστης ὥρης ἀγασθὲν ἦ. ^h πιαάνης γὰρ χυλὸς,
 ὑγρόπυτ ⁱ μὲν ἐν πρῶτοις ὡς ^j ἀπὸ φώτερ ^k
 ἔοι. ἔστι γὰρ μᾶλλον παχύπερ ^l, ὁκόσον αὖ ἡ νῆσ ^m
 ποσὴ καὶ χροῖον. ὑποστέλλεται γὰρ ἐν τῇσι κρείσσει, καὶ
 μικρόν π. περὶ τῆς κρείσσει. ὡς γὰρ ἐς μῆκος ἢ νῆσος
 ἦ, μὴ ἀφαιρέειν τὴν ποσὴν ἀλλὰ σιτώδεα δι-
 δόναι, ὡς ἐξάρκῃσι ὁ νοσῶν. εὐτε καὶ κρεῶν ἀκρέων,
 καὶ πετεινῶν χρέει ⁿ τὰ πολλὰ τοῖσι χυλοῖσι ^o ἐκ-
 τηκομύων. κατέτα γὰρ καὶ τὰδε ἐν τῇ ἐψήσῃ λυεῖται.
^p ἰχθύων οἱ πετρεῖοι ^q ἄλλων ἐς κρέας ἔσων ἐ-
 πίπαι ^r τὰς ἐν τῇ ^s χῶρα δέξιναι αἰρετέον. ἀλ-
 λη γὰρ ἄλλας φέρειν ἰχθύων ἰδέας πεπίσει ^t χῶρη.
^u ὁπῶρας οἰνώδες ^v ὑποστέλλεται. κεφαλῆς γὰρ καὶ
 φρενῶν ἀψιν ποιεῖ. ὡς γὰρ ἀνάγκη ἔη τὸ διωάμι ^w
 ἢ τῆς σωματικῆς βιάζομένων, ^x ἐφ' ἧς ἐν μελικρήτῳ, ἢ
 ὅπῃ ἐν σελίνῳ, ὁκοῖον μῆλα δοτέον. τῶν ἄλλων
 θερμῶ ὕδατι ἐκαστὸν ἐκλύειν, ὡς ἐς μέντω πῶν τῆ
 σωματικῆς ἀσθενείας διδῶν. ὡς γὰρ ἐς διωάμιν δέη,
 μὴ κατέτα τὸ οἰνώδες ἐκλύειν. προσφῇ μὲν ὦν ὡς ἐ-
 πος εἶπεν, τοιῆδε. τέλει γὰρ τὴν κεφαλὴν ἐς ἐμ-
 ψυξὴν λίπαι ἐλαίης ὁμφακος τετεμεμμένης. ἀλαί-
 νεῖται γὰρ ἡ κεφαλὴ καὶ φιλέει φρενιτικοῖσι. ὡς γὰρ καὶ
 ἀγρυπνίᾳ καὶ φαντασίᾳ ἔωσι, ῥοδίνων μίσγειν ἴσον ἴσῳ
 πᾶσι πρῶτα. ἐπὶ γὰρ μᾶλλον τὸ ῥοδίνον ἔσω πλεον ἐς
 εὐψιν καὶ ἐμψυξὴν τῆς κεφαλῆς. ὡς γὰρ καὶ τὴν γνάμιν
 ἀσθενεῖωνται, καὶ τὴν φθέρειν ἐξ ἀλλὰ δασωνται,
 ἐρπύλας κόμης ἐνεψήτεον ἐν τοῖσι ἐλαίοισι, ἢ κισ-
 σῆ χυλὸν ἢ πολυρόν παρὰ χυτέον ἢν δὲ ὁπὶ μᾶλ-
 λον ἢ ἀσθενεῖν ἐξ ἀπλή, καὶ πᾶσι δάκνον καὶ σπον-
 δύλιον τοῖσι ἐλαίοισι ἐνεψῇ, καὶ ὅξος ἀσθενεῖν.
 ἀτμῶν γὰρ τὰδε καὶ θερμῆς ἀσθενεῖσιν, καὶ πα-
 χέων χυμῶν ἀσθενεῖσιν, ^y ἀτὸ ἀσθενεῖσιν ζυμαίλια.
 πεφυλαχθῇ γὰρ καὶ τὰδε, ὡς μὴ ἐς τὴν αὐχένα ^z
 τὰς τένοντας ἢ τένεις ἦκη. πολέμῃ γὰρ τένεισι
 καὶ νύκτοι. ^{aa} καὶ ῥος γὰρ πάσης τένει, ^{ab} πᾶν δὲ
 ἐσβολῆς τῆς παρὰ ζυμαίλια δασιοτέρη γὰρ ἐν τῇ ἀ-
 ναβάσει πάντων γὰρ μάλιστα ἐν ἀκμῇ ἢ δὲ ἐν ἐκ-
 μαίνωνται, τῇδε μάλιστα τέλει ψυχρῶ, καὶ ψυ-
 χομύων ὁπὶ μᾶλλον θερμῶ ὥρῃ χαμῶνος γὰρ χλια-
 ρῶ. ἐς γὰρ τὸ περὶ τὴν πᾶσι ἀσθενεῖσιν, ὅξος κρήτω,
 ἢ ^{ac} κοινῆς ἐψήματι καὶ απογνῇ τὰ περὶ σωπα
 πυρετῶν, ἐπειτα χρεῖν οἰνωδίνῳ ἢ κροκίνῳ λίπαι,
 καὶ

^a ὁπιζήροτεροι Henisch. rep. in MS. ^b οὐδὲ μελικρήτων, ὡς χολώδεις ἔωσι ὅσοι πικροχόλοισι. neque mulsa dan-
 da est si sint biliosi: hæc enim in iis, qui multam ama-
 ram bilem colligunt, suspecta est. Petit. emend. ^c χόνδρος
 granum significat: sed hic & passim in libris Medico-
 rum pro genere tritici accipitur. fitque ex Zea tritico
 eximio. vid. Plinium lib. 18. cap. 8. 11. Petit. ^d Με-
 λικρήτων Henisch. ^e De modo parandi sobitiones ex a-
 lica lota. vid. Galen. lib. 1. de aliment. cap. 6. Petit.
^f Ἐνεψήμωτον Henisch. rep. in MS. ^g Hujus parandi mo-
 dum Hipp. tradit in lib. de acutis Petit. ^h Ἀπὸ φώτερ
 Henisch. & Goupyl. rep. in MS. ⁱ Ἐκ τηκομύων Henisch.
^k Deesse hic aliquid Petit. judicat. & sic emend. ἰχθύων
 οἱ πετρεῖοι κρέατα: (aut simile quidpiam) piscium qui-
 dem præstantissimi, qui saxatiles dicuntur. τῶν ἄλλων ἐς
 κρέας ἔσων (pro ἔσων Atticè) ex aliis autem, ut quis-

A aridiores enim sunt, quam si sola adesset febris. ne-
 que mulsa danda, nisi biliosi sint: nam facile a bi-
 liosis naturis concoquitur. far lotum cum aqua aut
 mulsa convenit. bonum quoque est ex his sobi-
 tiones simplices præbere, quales satureia, aut a-
 pio, aut anetho incoctis fieri solent. hæc namque
 bonam spirationem conciliant, & urinam cient:
 conducit autem phreniticis lotii excretio. omnia
 olera profunt: sed malva potissimum lentor bonus
 est, & ad linguæ arteriæque lævorem, & ad ster-
 corum descensum. optima est beta, blitum, co-
 ronopus, cucurbita, & quicquid suis temporibus
 optimum fuerit. hordei vero mundati cremor,
 liquidissimus quidem in primis nutritibilior est: sed
 B tanto etiam spissior crassiorque sit, quanto plus
 temporis morbus progressus fuerit: verum in ju-
 dicationibus & paulo ante judicationes cibus sub-
 trahendus est. si morbus longiori tempore pro-
 ducatur, cibos ne subtrahito, sed triticea exhibe-
 to, quo sufficiat ægrotus: quando extremorum
 & volatiliū carnibus in cremore liquefactis ple-
 rumque opus est. oportet enim hæc in elixando
 valde dissolvi. ex piscibus saxatiles aliis præstan-
 tiores sunt: atque omnino regionis illius opti-
 mos deligito. quippe aliam regionem alias piscium
 species procreare creditum est. vinosæ naturæ fru-
 ctus subtrahito, quoniam caput & mentem per-
 cutiunt. verum si necessitas urgeat, viribus aut
 ore ventriculi labantibus, mala in mulsa elixa, aut
 in adipe tosta exhibeto: aliorum singula calida
 aqua dissolvito, si roborandi duntaxat oris ventri-
 culi causa exhibeas: fin autem vires quoque in-
 staurare opus sit, non usque adeo vinosæ facultas
 dissolvenda est. cibi quidem (ut semel dicam) hu-
 jusmodi sunt. irrigandum vero caput est refrige-
 randi causa, olivæ acerbæ contritæ unguine: nam
 caput in phreniticis calefieri non amat. quod si vi-
 giliæ & cogitationes ægrotum agitent, rosacei
 C parem modum in principio misceto: adhuc verò
 plus rosacei addendum, quo magis extra intra-
 que caput roboretur ac refrigeretur. at si mens la-
 befactetur, & locutio evariet, serpylli comam o-
 leis incoquito: aut hederæ succum aut sanguinalis
 affundito. si mentis verò alienatio vehementius
 hominem turbet, peucedanum & spondylium o-
 leis infervescito, & aceti parum instillato. hæc
 enim halitus & caliditatem diffiant, crassasque
 humiditates, quæ & ipsæ deliramenti causæ sunt,
 discutiant. cavere autem convenit, ne in cervicem
 ac tendones madefactio descendat. tendonibus e-
 nim atque nervis inimica est. nempe irrigandi
 D semper occasio est: præterquam exacerbationis
 initio: rarius quidem in incremento, omnium
 verò frequentissimè vigente morbo, quum ma-
 ximè insaniunt, tum maximè irrigandum est hu-
 more frigido: atque æstivo tempore, mul-
 to magis refrigerato, hyeme verò, tepido. ut
 mitefcatur autem delirium, posca, aut conyzæ
 decocto cum spongia facies fovenda est: dein-
 de œnanthino aut crocino unguine ² linienda: quin
 etiam

que melior erit, edant. ¹ χῶρη Henisch. rep. in MS.
^m ὁπῶρας Henisch. rep. in MS. Nomine ὁπῶρας fructus
 intelliguntur Autumnales, qui post ὁπῶρας scilicet ad
 maturitatem perveniunt. Petit. ⁿ Ἐφ' ἧς Henisch. ὁ τῶ
 τ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^p τὸν αὐχένα Henisch.
 rep. in MS. ^q Fortasse legendum καὶ ῥος δὲ πᾶς τένει.
 aut πᾶς τένει. Petit. ^r Ἀναβάσει Henisch. ^s Κοινῆς
 nomine, quæ herba intelligenda sit dubium certe
 est. Persicariam hanc vocem interpretatam Petit. rep.
 in MS. Verum κοινῆς hic positam esse pro eo frutice,
 quem Græci ἀγρον aut λόγον appellant Petit. conjicit.

¹ Sed malva potissimum. Lentor enim bonus est &
 ad linguæ &c., & ad stercoreum descensum optima est
 beta, blitum &c. Henisch. ² Linienda Henisch.

καὶ τὰς ῥίνας καὶ τὰ ὦτα τοῖσι ὃ ἀναχρεῖται. τὰδε
 μύρτοι καὶ ὕπνος ἀγώγαι. ἢ γὰρ πάνυχοι μὲν ἐν-
 σωσι, μηδὲ δι' ἡμέρας εὐδῶσι, ἀτενέες ὃ τὸ ξύμ-
 παν εἶσι, ὁφθαλμοὶ ὃ ἀκροῖον π. κέρας ἐσηκῶσι,
 βλησπρίζονται ὃ καὶ ἐξαισῶν, ὕπνον αὐτέοισι καὶ
 ἡρεμίαν μηχανέσονται, πρῶτα μὲν διὰ τὸ κε-
 φαλῆς τεγείων, ῥοδίνης ἀκρότης, ἢ ἀμαρακίνης,
 ξυῶ χυλῶ^a κισσῶ, ἢ ἐρπύλης, ἢ ἐμελιλῶ^b ἐν-
 αφεψήματα. ὅτι μάλιστα ὃ ὑπνωτικόν, μήκων ἀ-
 φεψήσεται^c ἐν λάπασι, ἐς τε τὸ κεφαλῆς
 βρέγμα, ἢ ὕδαλ^d ἐς τὸ πρὸς ὤπον ξυῶ σπογγί-
 ῳποπθέναι ὃ χρηὸν καὶ αὐτὰς ὅλας, εἰ εἰεν νεοφρεπίες,
 χλωρεὰς τοῖσι ὕποκεφαλαίοις. παχύνει γὰρ καὶ ὕ-
 γραίνει τὸ πνεῦμα, ξηρὸν τε καὶ λεπτὸν ἐόν, καὶ
 ὁμίχλῳ τῇσι αἰσθήσεσι παρέχον. βαρὺ ὃ καὶ
 νωτὸς^e ὁμίχλη, ἢ ὑπὸν δρεχί^f ἢ ὃ μεζόνων
 δέων, καὶ αὐτὸ τὸ μήκωνειον ἐς τὰ μέτωπα ξυῶ
 ὕδατι χρεῖται ἢ δὲ ὑδαλ^g φαι τὰς ῥίνας, καὶ ἐς τὰ
 ὦτα^h ἐγχέειν. ψήλαρην ποδῶν διαφῆς ξυῶ λί-
 παί, ἢ ψαύσιςⁱ κεφαλῆς. ἀνυπκόν ὃ καὶ
 κνήσις μάλιστα κροτάφων τε καὶ ὠτῶν. καὶ γὰρ καὶ
 τὰ θηρία ἐς ἀνάπαυλιν ὀργῆς τε καὶ θυμῶ^j κνήσι
 ὠτῶν τε καὶ κροτάφων δάμνοντα ὕπνος δὲ ἀγώγαι
 ἐκαστὴ καὶ τὰ ξυνήθη. ναυτίλῳ μὲν ἢ ἐν ἀκάτω
 κατὰ κλισίαν, καὶ ἐν θαλάσῃ περὶ φορῆν, καὶ αἰγα-
 λῶν ἢ καὶ κύματων κύπος, ἀνέμων τε βόμ-
 βος, καὶ θαλάσσης καὶ νηὸς ὁδμή^k μερικῶ^l ὃ ἐλ-
 ἐθισμός αὐλῶν ἐφ' ἡσυχίαν, ἢ ψαλμός^m λύρης,
 ἢ πυκνὸςⁿ, ἢ μελέτη παιδῶν σὺν ὠδῇ. δι-
 δασκάλων ὃ νηπάχων μύθων προσομιλίαν. ἄλλοι-
 σι δὲ ἄλλα ὕπνος θελκτήρια. τοῖσι ὃ ὕποχονδρίοι-
 σι καὶ τῇ κοιλίᾳ ἐμβρέγματα, καὶ ὀππλάσματα,
 ἢ φλεγμονὴ καὶ σκληρὴ ἐπαίρη, καὶ φύσαι,
 ἔλαιον^o δρυπέτης^p ἐλαίης^q μὴ ὠμῆς ἐμβάλλειν.
 παχὺ γὰρ καὶ γλίχρον καὶ αἰεαῖνον. τὸδε ὦν
 χρεῖται^r ἐν φλεγμασίν. ἐνεῖσθαι ὃ ἐν αὐτῇ ἀνηθῆν,
 κόνυζα^s ἀραθόν^t ὁμῶς τὰ πάντα. ἢ ὃ καὶ φύσαι
 ἐνῆ, κυμίνης καὶ σελίνης^u καρπῶν^v, ἢ δὲ ὁκόσι
 ἔρων καὶ φυσέων ἀγώγαι καὶ νίτρον ἐνσεῖσθαι
 ἐμπάσσειν. ἢ ὃ τὸ ἥπαρ πλὴν^w πείσιν καὶ πλὴν ὀδύ-
 νῳ^x ἰσχί^y, ἢ ἔλαιον μὲν ἔσω^z οἰσῶ^{aa} πιναρῶ^{ab}
 διπλῶ^{ac} ὅτιος^{ad} ἔλαιον ὃ τὸ διπλῶ^{ae} ὁμοφανος, ἢ ῥό-
 δινον^{af} μίσγειν ὃ χρηὸν^{ag} σίραιον^{ah} ἐλληνικόν, ἢ κρητῶ^{ai},
 καὶ ἐνεψῆν^{aj} μελίλωτον, μίξαντά^{ak} τε ἐς ἓνα
 χυλὸν τὰ πάντα^{al} καταιονεῖν τὸ ἥπαρ^{am}. σωληνί^{an}
 ὃ τὸ ἔλαιον σὺν ὀξεί^{ao} ἔσω^{ap}, ἢ εἰ μεζόν^{aq} ἢ πρὶν δο-
 νεί^{ar}, ὀξύκρητον, καὶ ἀντὶ ἐρίων σπογγίᾳ ἀπαλῇ.
 μάλα γὰρ^{as} τοῖς δὲ ὁ σπλῆν^{at} χαίρει^{au} τε καὶ περὶ ὤνε-
 ται. λυῶ^{av} τὰ ὕποχονδρία εἰσω^{aw} ἢ, ἢ δὲ ἄνω^{ax} εἰρύ-
 ηται, καὶ τὸ δέρμα περτείνῃ^{ay}, ἀραθόν μὲν ἀντὶ
 τῆς λίπα^{az}, ἢ ξυῶ αὐτέῳ παχῆ^{ba} ὀππκαίριον^{bb}
 ἴσον^{bc} κόνυζα^{bd} ὃ ἔσω^{be} καὶ λιβανῶ^{bf} τὰ ἐνεψήματα,
 καὶ αἰθήρον^{bg} ὁκ^{bh} ἀπερπῆς^{bi} λυῶ^{bj} ὀπππλάσσειν, εὐ-
 καιρίᾳ^{bk} ἢ, τοῖσι μὲν ἐλαίοις τοῖσι αὐτέοις χρεῖ-
 σται, ὅτι τοῖσι ὁμοίοις ὕλη^{bl} ὃ λίνα^{bm} σπέρμα, καὶ
 τῇ^{bn}

^a Κισσῶ Henisch. ^b Λίπα Henisch. & Petit. repp. in MS. ^c Νωτὸς Henisch. rep. in MS. ^d Ὀμίχλη proprie nebula est. Petit. ^e Ἐγχῶν Henisch. rep. in MS. ^f Ἐρπύλη Henisch. rep. in MS. ^g Ἀνυπκόν Henisch. ^h Λύρης Henisch. rep. in MS. ⁱ Πυκνός (est autem πυκνός genus Citharæ) Petit. emend. ^k Διδασκάλων δὲ Petit. emend. ^l Nonnulli δρυπέτης scribunt. Græcis dicuntur olivæ quæ in arbore maturuerunt: Latini Druppas vocant. Petit. ^m Hæc sapiunt glossema. Petit. ⁿ Subaudiendum est π. Petit. ^o πῶσι Henisch. & Goupyl. rep. in MS. ^p Ἰσχί Henisch. ^q Ionico more ita laxè loquitur Aretæus. sufficiebat enim dicere ἔλαιον οἰσῶ πιναρῶ. Petit. ^r Ὀκόσι Henisch. rep. in MS. ^s Ὀίος

A etiam nares & aures iisdem imbuendæ. hæc enim somnum alliciunt. si quando isti pernoctant, neque interdiu sopiuntur, sed penitus intenti sunt oculi atque instar cornu rigentes, jactantur autem, & e lecto profiliunt, iis somnus & quies conciliandi sunt: primum quidem caput rosaceo mero irrigando, aut amaracino, cum succo hederæ, aut ferpylli, aut etiam fertulæ decocto. magis autem soporiferum est papaver in oleo elixum, capitisincipiti superdatum, aut in aqua faciei per spongiam impositum. ipsæ quoque integræ herbæ (si proximè lectæ fuerint) virides cervicalibus subjiciendæ sunt. crassant enim madefaciuntque spiritum aridum tenuemque, & caliginem quandam sensibus obducunt: grave autem & torpens est caligo: id vero est somni principium. at si valentioribus auxiliis egebunt, ipsa etiam papaveris lachryma ex aqua frons inungenda. quin etiam nares eâ liniendæ, & in aures infundenda est. contrectatio pedum tuavis ex oleo: capitique attactus efficax est, sed potissimum si tempora auresque scalpantur. nam & ferarum iram furoremque aurium & temporum mollis attrectatio coërcet. cuique vero usitata somnum accersunt: nautis in cymba decubitus, & maritima navigatio, & littorum sonus, & undarum murmur, ventorumque bombus, & maris navisque redolentia: musico² tibiæ exercitatio quietem affert, aut lyræ cantus, aut citharæ, aut meditatio puerorum canentium: ludi autem magistro puerilium fabellarum enarratio, atque ita aliis alia animum demulcentia somnum insinuant. cæterum præcordiis ac ventri madefactiones & cataplasmata adhibeto, si phlegmone subsit atque durities, flatusque distendat. oleum quoque ex oliva bene matura, nequaquam acerba, injicito, id enim crassum est, & viscidum, & calefaciens. hæc utique in inflammatione faciendæ sunt. injiciatur vero in ipsa anethum, aut conyza. bonum quoque est si simul omnia. quod si adsit etiam inflatio, cumini & apii semina adjicito, & quæcunque lotium flatusque prolectant: nec non & nitrum cribratum inspergito. verum si in jecore vitium dolorque fuerit, lanas ab ove sordidas accipito, oleum vero acerbum, aut rosaceum, & sapam Græcam aut Creticam admisceto. fertulamque incoquito, atque omnibus in unum succum permixtis jecur irrigato. ad lienem vero oleum aceto bene facit, aut si magis quam prius turbet, posca, & pro lanis spongia mollis adhibeatur. nam mirum in modum his gaudet mitescitque lienis. porro si præcordia interius sint, sursumque trahantur, & circumtentata cutis sit, optimum hoc remedium erit loco unguinis, aut una cum ipso crasso tantundem opportunum est. cunila vero & rosmarinus incoquantur: anethum quoque non injucundum erit. quod si cataplasmatibus tempus erit idoneum, oleis quidem iisdem in iisdem affectibus utendum est: materia sit autem, lini semen,

K 2

foenum

F Henisch. ^c Σίραιον quid sit. vid. Plinium lib. 14. cap. 14. Petit. ^v Μελίλωτον Henisch. rep. in MS. ^x Σῆ Henisch. rep. in MS. ^y Καταιονεῖν Henisch. rep. in MS. ^z Nempe Aceto & spongia. in Practicorum enim libris vix ullum reperies medicamentum ad lienem, quod non aceti aliquid admistum habeat. Petit. ^a Εἰσέσται Henisch. ^b Πικρίδιον Petit. emend.

¹ Et ipsa papaveris &c. Henisch. ² Musico quoque &c. Henisch.

^a τῆλιν, καὶ ^b ἄλγον κερῆος λεπτόν ἀραθὸν ἢ καὶ κύαμος, & ὄροβος, καὶ ἐξοιδάινη ἢ ρασηρ. κέγ-
 χρος ἢ ^c Φωχθεῖσαι ἐν μαρούποισι, περιήμα κα-
 φον καὶ μαλθακόν· ἀλλήλεσμήνη ἢ καὶ ὑδρωδεσι
 ζωὴ μέλιτι καὶ ἐλαίῳ καὶ λίνῃ σπέρματι, ὁππῶτα-
 σμα ἀραθόν. αὐτὴ ἢ καὶ βοτάναι καὶ σπέρματι ἄσφα-
 μοι ἐν τοῖσι ἐμβρεγμάσι λέλεκ', καὶ ἐν τοῖσι ὁπ-
 πλάσμασι ἔσω τὰ ἐσωτὰ· μέλι ἢ καὶ σὺν αὐτοῖσι
 μὲν ἀραθὸν ἐς σῶσιν τ' ξηρῶν, καὶ ἐς μίξιν τ' αὐχ-
 μηρῶν, καὶ ὡς ἡ θερμὴ ἐς πολλὸν ἀσκήνη· ἀραθὸν ἢ
 καὶ αὐτὸ μένον, καὶ ὁππῶτασμα ἡμίεφθον, καὶ ἐμ-
 βρεγμα ζωὴ πινὶ τ' ὑγρῶν λυθὲν, μαλθακῶν, ἀλεῖ-
 ναι, φυσεῶν καὶ ἔρων ἀγωγῶν, ^d περὶνα περὶσας·
 ταῦτα γὰρ καὶ μελικρήτων ποιῶν ποθὲν, καὶ τατέων
^e παλόνων καὶ κρέσσονων, ἔσω παρελθὸν δ' ὁππῶτα καὶ πινύ-
 μοι, καὶ θώρηκι καὶ κοιλίῃ. ζυμωχέως ἢ τὴν κοιλίαν
 ἐρεθίζειν βαλάνοις ἢ ἀσκήρσι. ὁππῶτασιν οὖν
 γὰρ πολλὰ, ἐς τε τὴν ὀκλίαν τ' ἀπὸ τ' κεφαλῆς, ἀ-
 τὰς ἡδὲ ἐς ἀσπινὸν τ' ἐν τῷ θώρηκι ἀτμῶν, καὶ
 ἐς κερῶν τῶν ἐν τῇ κοιλίῃ. καὶ ἢ καὶ πολλῶν ἡμερῶν
 ἢ ρασηρ ὁππῶτα, κλύζειν χρὴ μελικρήτω, καὶ ἐ-
 λαίῳ, καὶ νύκτωρ· καὶ ἢ μὴ ἀξίως ὑποκαταστῶσι αἱ
 τ' φλεγμονῆς περὶσσοι, σκίλιν θέντα, ἐντάμνειν,
 ἐνθα αὐτὴ φλεγμονὴ κακὴ καὶ μέζων ἐπὶ μίλιν ἢ ἡ δού-
 τέριον, ὅπως αὐτὴ πότε φλεγμαίνοντα σημαίνει, καὶ
 ἡ δύναμις κελεύει, ἀτὰρ καὶ τὸ πλῆθος τῆς αἵμα-
 τος. τοῖσι ἢ τεκμαρτέον. ἀμετρίῃ γὰρ συγκοπῆς αἰ-
 πῆ. ἐς μὲν ὧν ἡμέτερον μίλιν ἢ δούτέριον, τέγξις ἢ
 ἐσωτὴ, ἐς ἢ τὴν τρίτην κηρωτὴ σὺν τὴν λίπαι τῶν
 ἐμβρεγμάτων. ἐπειτα ὁππῶτα, ἐν φλεγμασίν
 μὲν καὶ ἐσωτῶσι, ὕσσωπος, τῆλιν ἐφθὴ ἐν μελικρή-
 τῳ, περιμένει τῆς φυτῆς ῥητίνης, κηρός· πᾶσι ἢ ἐ-
 λαία ὁππῶτα τοῖσι αὐτοῖσι τὰ ἐσωτὰ. καὶ ἢ μὴ τα-
 τεῖοις ἐπ' αὐτὴν μηδὲν ἢ ὁρῶσθαι, ^g κερῆ τ' κεφα-
 λῆς χρέος, καὶ μὲν μήκισται εἰς αἱ κόμαι, πᾶσι πρῶ-
 πται ἐς ἡμισὺν· εἰ ἢ βραχυτέραι, ἐν χρεῶ· ἐπειτα με-
 σσηγὺ ἀναλαβόντα τὴν δύναμιν, σκίλιν καὶ τ' κορυ-
 φῆς περὶσσοῖς, ἡδὲ ἀφαιρέσειν αἷμα· κούφῃ δὲ
 περὶσσοι ἐς τὰ μεταφρενα ^h κεκολληθῶν· ἐπεὶ ἢ
 καὶ θώρηκα ἐν πάσῃσι τῇσι ὁξείῃσι νόσοις ἀκέραιον
 χρὴ, πάντῃ πὺν κάμνοντα ζωὴ καρδίῃ καὶ πνεύ-
 μοι, πρῶτισται μὲν ἔσω ἀνάγκης τ' αἰσθητοῦς, ἀλ-
 λοτε μὲν θερμῆς, ἀλλοτε ἢ ψυχρῆς· ἐπὶ ἢ ἔσω
 πυρετῶ καυσώδεος καὶ βηχὸς, καὶ ὑγρῶν πονηρίης,
 καὶ νύκτων κινωνίης, & σωματικῆς συμφορῆς, ὡσε-
 ζωέτος τε καὶ ἀσφαγμάτων κακίης· καρδίῃ
 γὰρ καὶ ⁱ πᾶσι μέζον πὺν δεινὸν ἔποτε ἀκέραιον ὁππῶτα
 τοῖσι φρενιτικοῖσι καὶ μάλα χρὴ ταῦτα μελίσσειν. πα-
 ραφορὴ μὲν γὰρ μετεξέτεροις ἐκ πινὸς τῶν ἐν τῷ
 θώρηκι· αἰσθητοῦ θερμῆς τε καὶ ξηρῆς, δίψος δρι-
 μύ, ἐκ εὐφορον πῦρ, ^k τῷ πάντῃ ἐς θώρηκα ἐν-
 ῥέειν. καὶ κακίῃ μὲν, ἀπὸ τῆς οἰκείας γάλακτος τε-
 τραμύλης· μέζων τε καὶ δυσφορῶτερῃ ἢ ἀπὸ τῶν
 ἄλλων ἐς θώρηκα ἐνδοσίν. ἀκέραιον γὰρ ψυχρῶ, κε-
 φαλή, πόδες τε καὶ χεῖρες· ὑπερθεῖν ἢ τῶνδε ὁ θώ-
 ρηξ. καὶ δέεται ^l ὧν ^m δ' ἡγεῖν ὑγρῶσιν καὶ ψύξι.
 τέγξις μὲν ὧν ἐλαίον ζωὴ χαμαιμήλην εἴψηθὲν, ἢ νάρ-
 δῳ· θερμῶ ἢ καὶ σίκαλις ἐλληνικός· ἢν ἢ καὶ ὁπ-
 πῶτοις δὲν χρέεται, φοίνικες ἐν οἶνῳ αὐστηρῶ δού-
 τήντες· ἐπειτα λείοι ἐς μάζαν τετραμύλοι, ζωὴ
 νάρδῳ, ἀλφίτοις, οἰνάνθη, περὶσσοις θώρηκι
 ἐπὶ-

A foenum Græcum, hordei tenuis farina. bonum
 est autem & faba, & ervum, si venter intume-
 scat: pariter & milium torrefactum in sacculo
 positum, leve molleque fomentum est: pinfi-
 tum verò & aqua inter cutem laborantibus, cum
 melle & oleo, & lini semine cataplasma bonum
 est. flores autem & herbæ & semina quæcunque
 a me in irrigationibus posita sunt, & in cata-
 plasmatibus eadem sunt. mel vero & cum ipsis
 bonum est, ut arida cogantur, misceanturque
 squalentia, atque ut calor diutius permaneat: i-
 psam quoque solum bonum est pro cataplasma-
 te semicoctum, & ad irrigandum, si cum ali-
 quo humore liquetur: mollit enim, calefacit,
 flatus lotiumque evocat, & ardores obtundit.
 nam hæc quoque multa epota præstat: hisque
 plura & meliora, si interius arteriam, pulmones,
 pectus & ventrem subeat. assidue verò alvus irri-
 ganda est glandulis, aut illitionibus (sæpius enim
 siccescit) ut a capite materiæ detrahantur, & a
 pectore halitus diffentur, & alvi purgamenta
 excernantur. quod si multis diebus venter sup-
 pressus fuit, ipsum multa, oleo & nitro sub-
 luere opus est. verum si non satis phlegmones
 exhalationes defierunt, cucurbitulam affigens
 incidito qua parte phlegmone extumuit, & ma-
 jor apparet: unam autem aut duas affigito,
 prout phlegmone significaverit, & vires præ-
 ceperint, & sanguinis detrahendi copiam ab his
 conjectare oportet. excessus enim syncopæ au-
 ctor est. primo quidem aut altero die mada-
 ctio eadem esto, tertio vero ceratum cum ali-
 quo ex oleis ad irrigandum aptis imposito. dein-
 de epithemata in inflammatione, si facultas sit,
 ex hyssopo, fœno Græco ex multa decocto,
 terebinthi arboris resina, & cera: olea vero in
 iisdem eadem. quod si nihil istis delirium re-
 mittat, tondere caput necesse est: si longissi-
 mi crines sint, primum ¹ dimidios, si brevio-
 res, ad cutim. postea, prius resectis viribus,
 cucurbitula vertici capitis affigenda est, san-
 guisque hauriendus: verum prius inanis cucur-
 bitula inter scapulo adhibeatur. cæterum quoniam
 thoracem in omnibus acutis morbis medicari o-
 portet (nam prorsus ipse cum corde & pulmo-
 ne laborat) primum quidem ob spiritus modo
 calidi, modo frigidi necessitatem, præterea ab
 ardenti febre, & tussi, & humorum pravitate,
 & nervorum communione, & oris ventriculi
 noxa, nec non succingentis membranæ, & se-
 pti transversi vitio (cor enim si majori aliquo ma-
 lo oppressum sit, nunquam sanescit) in phre-
 niticis utique & hæc imprimis mitiganda sunt.
 siquidem nonnullis mentis alienatio ab aliquo
 eorum quæ in pectore sunt, vitio exoritur. ea
 vero sunt, spiritus calidus & siccus, fitis acris,
 ignis intolerabilis, qui undique in thoracem con-
 fluit, & pravitas quidem a domestico calore
 commutato & major & molestior provenit. ab
 aliis etiam membris in thoracem contributio fit.
 extrema namque frigida sunt, caput, pedes,
 ac manus: super hæc autem thorax est. igitur
 humectandi refrigerandique auxilio eget. hu-
 mectatio quidem fit ex oleo, in quo chamæ-
 melum aut nardus incocta sit. æstate vero &
 sapa Græca bene faciet. at si epithematibus u-
 ti deceat, palmulæ vino austero maceratae, dein-
 de contusæ in placentam cum nardo, polen-
 ta, atque cenanthe, suave pectori cataplasma fue-

^a πῆλ· Henisch. rep. in MS. ^b ἄλγον ἀπὸ τῆς ἀλφίτου
 Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^c Φωχθεῖσαι Henisch.
^d περὶνα Henisch. ^e πρῶτα Henisch. rep. in MS. ^f ἀξίως
 Henisch. ^g κερῆ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^h κε-
 κολληθῶν Henisch. rep. in MS. ⁱ πᾶσι Henisch. ^k πῦρ, τὸ

Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ¹ ἁ Henisch. ^m ἀρ-
 γυν Henisch. rep. in MS.

¹ Dimidii Henisch.

ἐπίπλασμα· ψυχλὸν ἢ καὶ μῆλα θλασθέντα ξυ-
μασίχη καὶ μελιλώτω. πάντα δὲ κηρῶ καὶ νάρδω
ἀναλαμβάνειν. ἢ ἢ καὶ τὸ σόμαχον ἔχει νάρκη, καὶ
ἀποσιπῇ, ἀψιδήν χυλὸν ἢ κομὴν τοῖσι ἢ ξυλκασ-
νειν· καὶ τῷδε εἰρηστέον ξυλὸν λίπρι·^b κατὰιονεῖν τὸ
ὑποχόνδριον. πεπίσκειν ἢ καὶ τὸ δόταρεγμα, ἢ χυ-
λὸν αὐτὸς περὶ τὸ προσφῆς, ἢ ὁκόνον κυάθους δύο ἢ
ἀποδρέγματος, ἢ κυάθον πικρῶ ἢ χυλῶ ξυλὸν ὑ-
δατος·^d κυάθους δύο. ἢ καὶ καὶ ὅσους ἔχει τὸ σόμα-
χον, οὐκ ἀπὸ τὸ κατὰστέως τὸ νῆσθ, ἀλλ' αὐτῶ
μένει δὲ χυμῶν δριμύων καὶ ἀλμυρῶν, ἢ ὑπὸ χο-
λῆς δακρυμύτης, καὶ διψῆ·^e αὐαυομύτης, ὑδρομύτης
^f γάλα δότεον ἐν προσφῇ, ὅσον ἡμικτύλιον ἢ γά-
λακτος ἐν ὑδατος κυάθῳ ἐνὶ ῥυμφάνειν ἢ αὐτὸς τὸ
παλῖτον· βραχὺ δὲ π καὶ σὺν ἄρτω ἀναλίσκειν.
ἢ καὶ καὶ ὅσους ἔχει τὸ ἄνθρωπον, καὶ διψῆ καὶ
δόταρη, καὶ μανίη, καὶ ὀπιθυμίη ψυχρῶ ὑδατος,
διδόναι, μέσον μὲν ἢ ὁκόνον ἐν καὶ ὅσους νῆσθ ἀνευ
φρενιπτό· τῷδε γὰρ ἀμφοῖ τὸ νῆσθ ὀρῶδεν·^g καὶ
διδόναι ἐν ὁκόνον ἐς σόμαχον ἀκ· ὁλίγον ἢ ἀπαρ-
κεί· βραχυπύπαι γὰρ οἱ φρενιπτοῖ. ἢ καὶ εἰς συγχο-
πὴν τρέψαν· γινώ· γὰρ καὶ τῷδε τὸ μὲν γὰρ δινα-
μι·^h λουμύτης, ἰσθῶπ· ἢ χρομύτης τῶ·ⁱ ἀνίου, πάν-
των ἢ εἰς τὸ ἐκτός πλὴν φρενὶ ποιημύτης τὸ νῆσθ,
καὶ τῶ τὸν λουμύτης, καὶ τῶ πινύματος, ἐς τε ἀ-
κηδία μὲν τὸ ἀσφαφορῆς, δέ·^j εἰς αἰμὸν λυ-
θῆναι καὶ ὑδρατίει τὸ ἄνθρωπον· ἀλκαρ μὲν ἐστὶ οἰ-
ν·^k θρέψαι μὲν ὡκίως κατὰ ἔσθην, καὶ πάντη
μέχρη περάτων μολῆν· τῶν δὲ προσθεῖναι τόνον, καὶ
πνεῦμα νεναρκωμύτον ἐγείρειν, ψύξιν ἀλεῖναι, συ-
ψαι παλάδον, φερομύτης ἐξω καὶ ρεόντων κρατῆ-
σαι, ἡδύς μὲν ἀσφαρῖναι ἐς ἡδονήν. κραταῖος ἢ
σπείλαι διναμιν ἐς ζῶν· ἀρε·^l ἢ μελίσσαι θυ-
μὸν ἐν ἀσφαφορῇ· ταῖς μὲντοι παθεῖς ἀμα πάντη
πρήσθ. θυμόν τε γὰρ πρήνουν·^m μαλθαξί φρενῶν, καὶ
ἐξ ἐωυτέων ἐς δύναμιν τρέφοντα· ἀτὰρ ἡδὲⁿ ἐωυ-
τέοισι ἐμπνέσαι ἐς ἡδονήν, πρὸς μὲν ἡδὲ πολλὸν
ἡκὶ χρόνον. ὅταν ἢ ὁ πυρετός νωθῆς ἐν, ἀτὰρ ἡδὲ
ἢ ἀσφαφορῇ ἐς μύρωσιν τρέπεται· τὸ ἢ ὑποχόνδριον
μὴ πολλόν τε πρὸς ἐλάτῃ, ἢ ὄγκω, φουσι,
σκληρίη, κεφαλῇ ἢ τὸ πλεόν ἔχει τὸ αἰτίης, καὶ
πολυμύτης λένει, ἡδὲ^o κατὰιονεῖν πολλόν τε τὴν κε-
φαλὴν. ἢ τὸ γὰρ ἐξ·^p ὑγίανθῃς, καὶ ἢ κεφαλῇ
ἀπαπιδόθῃς, καὶ τὸ ξυμπαν σκῆ·^q διητμί-
σθ. ὅδε γὰρ τὸ μὲν ξηρόν ἀμβλύνεται, καὶ κατα-
ρεύεται τὸ ὀμιχλῆς ἢ αἰσθησις· ἢ ἢ γνώμη εὐσταθῆς
ἡδὲ ἐμπέδος μίμν. ταῖς μὲντοι τὸ λύσιος τὸ νῆσθ
γνώματα.

ΚΕΦΑΛΗ 6.

Θεραπεία Ληθαργικῶν.

Ληθαργικοῖσι κατὰκλις ἐν φωτὶ καὶ πρὸς αὐ-
γῇ. ζόφος γὰρ ἢ νῆσθ· ἡδὲ ἐν ὁ ἀλεῖ μάλ-
λον·^r ψύξιν γὰρ ἐμφυτος ἢ αἰτίη. καίτη εὐαφῆς,
εὐαφῆς, τοιχογραφίη, ποικίλα πάντα, ὁκόνον
περὶ ἐρεθιστικὰ ὀψ·^s λαλίη, ψηλαφίη ξυλ-
πείσι

^a Αναλαμβάνειν Henisch. ^b Κατὰιονεῖν Henisch. ^c ἢ κυάθους
ἀπὸ ἰσφαμύτης, ὡς δοκεῖ Henisch. & Gouryl. repp. in
MS. ^d Κυάθους Henisch. rep. in MS. ^e Αὐαυομύτης Heni-
sch. rep. in MS. ^f Γαλαδομύτης Henisch. ^g ἢ ξυλκασ-
νειν Henisch. ^h ἢ ἀνθῶπ Henisch. ⁱ ἢ ἀκ· Henisch. ^k ἢ ἐωυτέως
ἐμπνέσαι Crassus legit. Petit. emend. ^l Κατὰιονεῖν Heni-
sch. ^m ἢ γρησθῆται humectabitur Petit. emend. ⁿ ἢ ἀπ-
τιμύτης. evaporabitur Petit. emend. ^o ἢ ἀλεῖ Henisch.
^p Tolerabilius esset ὑποχόνδριον ἐμφυτον, ut naturale tem-
peramentum intelligeretur. neque hoc rectum est. ve-

A fuerint. refrigerant quoque mala pinfita cum ma-
stiche & sertula. quæ omnia cera & nardo exci-
pantur. sin autem & os ventriculi torpeat, & a
cibis abhorreat, succum absinthii aut comam u-
nā cum his terito. ipso etiam in oleo incocto præ-
cordia irrigato: & aquam in qua maduit, aut
ipsius succum ante cibum propinato, duos scili-
cet aquæ illius cyathos, aut succi, ad amaræ
fabæ magnitudinem, ex aquæ cyathis duobus.
at si os ventriculi ardor male habet, non ratio-
ne morbi, sed ita ut ipsum duntaxat ab acri-
bus falsisque humiditatibus, sive a bili mordea-
tur, atque siti perarescat: lac aquæ admixtum
B in cibis exhibendum, hemina videlicet dimi-
dium uno aquæ cyatho temperatum: atque ita
huiusce lactis plurimum sorbeat, nonnihil etiam
cum pane assumat. verumtamen si ardor homi-
nem torqueat, & sitis, & anxietas, & furens in-
fania, & frigida cupiditas, propinanda quidem
frigida est, sed non tanta quanta in ardore mor-
bo absque phrenitide propinatur. in istis enim
timendum nervis est: itaque danda est, ut ori
ventriculi subveniatur. pauca vero satis est: pa-
rum enim potant phrenitici. cæterum si in synco-
pam prolabantur (nam & hoc³ accidere solet,
viribus evanescentibus, in sudorem liquecente
C homine, omnibus humoribus extrorsum impe-
tum facientibus, tenore ac spiritu fathiscentibus)
tunc cura delirii posthabetur: sed quum metus
sit, ne in vaporem humiditatemque homo dis-
solvatur, unicum subsidium vinum est. celeriter
enim substantiam alendo instaurat: & quoquo-
versus ad extremitates usque permeat, tenori te-
norem apponit, & spiritum torpentem experge-
facit, frigiditatem calore temperat, laxantem
madorem adstringit, extrorsum erumpentia at-
que diffuentia coërcet, olfactu suave delectat:
vires demum fulcire ad vitam prorogandam po-
test: atque in infania ad animum demulcendum
D optimum est. hæc omnia epotum vinum simul
præstat. iracundia namque mollescente animo con-
quiescit: atque ipsimet ad recreandas vires cibos
accipiunt: quin etiam se ipsos ad voluptatem re-
plent. nempe si jam plus temporis morbus extra-
hitur, & febris ignava est, & delirium in fatui-
tatem vertitur, & præcordia non usque adeo læ-
sa sunt aut tumore, aut inflatione, aut durtia,
sed in capite potissima morbi causa est: audacter
lavare oportet, aut sæpius caput perfundere.
habitus namque sanabitur, & caput difflabitur,
& omne corpus exhalabit. atque ita siccitas ob-
E tunditur, & sensus caligo discutitur, & mens
stabilis atque inconcussa firmatur. hæc utique sunt
tollendi morbi præcepta.

CAPUT SECUNDUM.

Curatio Lethargicorum id est Veterinosorum.

Lethargici in luce & ad solis radios collocentur
(morbus enim nihil aliud est quam tenebræ) &
magis in loco calido habeantur: ipsius enim causa
est infita frigiditas. cubile agitable sit: stragula ve-
stes, parietum pictura, omnia sint varia, quæcunque
F visum proritare queunt. multus habeatur sermo;
K 3 pedes

rum deesse aliquid putat, & sic ψύξιν γὰρ ἐμφυτον θερμότη·
ἢ αἰτίη. refrigeratio enim innati caloris in causa est. Pe-
tit. emend.

¹ Aut amari succi cyathum cum aquæ cyathis duo-
bus Henisch. ² Sed ipsum &c. mordetur, atque siti per-
arescit Henisch. ³ Incidere Henisch.

πέσι ποδῶν, ^a πλμοί, κνημοί. ἢν ^b βαθὺ κώ-
μα ἴσῃ, ἐμβόησις, νεφροσὴ ὀργή, δαίμα ἐφ'
οἷσι δειμαίνῃ. περὶ γὰρ τῶν οὐκ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ
ἐδόκεε. πάντα ἐς ἐξήγησιν ἐναντίως τοῖσι φρενι-
κῶσι. ἀμφὶ δὲ καὶ κενώσι. ^c ληθαργικῶν, ταῖδε
κρὴ γινώσκουσιν. ἢν μὲν ἐξ ἐτέρης νεύσας, οὐκ οἶον τι
φρενιτικῶν διαδέξεται. ^d λήθη, φλέβα μὲν μὴ
τάμνειν, μηδὲ ἀθρόον ποτὲν κενῶν αἷμα. ὑποκλύ-
ζειν δὲ τὴν κοιλίαν, μὴ τῷ κενώσῃ εἵνεκε
μῆνον, ἀλλ' ὅπως πρὸς ἀνάσσειν ἀντισπασθῇ, καὶ
δοτὶ κεφαλῆς ὀχευθῇ. πλεονεχῶς ἔστω ^e ἀλῶν τε
καὶ νύκτας. ἀρεστον δὲ τῷ κλύσματι, εἰ κατὰ τὸν
ἐμπάσσει. ψυχρὸν γὰρ τὸ κατὰ τὸν ἐντερον ληθαργικῶ-
σι, καὶ περὶ ἐκκρίσιν νεκρῶδες. ἢν δὲ μὴ ἐκ δια-
δέξῃ νεύσας, ἀλλ' ἐωυτέας ἀρχήται ὁ ληθαργῶν, καὶ
δοκῇ περὶ τῶν νεύσας, ἢν μὲν αἵματι, φλέ-
βα τὴν ἐπὶ ἀγκῶνι τάμνειν. ἢν δὲ φλέγματος ὑ-
δατώδες, εἴτε ἀλῶν χυμῶν, κατὰ τὴν κρὴ κεν-
ώσας συντῇ πρὸς τῇ, ἢ ἐλλεβόρῳ μέλανι ζῦν μελι-
κρήτω, περὶ τῇσι δὲ χῆσι, ἢν μετρίως βάλῃ. ἢν
δὲ μεζόνως, τῷ φαρμάκῳ τῆς ἱερῆς καλὸς μύτης ^f νή-
σι διδόναι ὀλκῆς. ^g β. ζῦν μελικρήτω κυάθοις
τρίσι, καὶ περὶ μέλαντα κατὰ τῇ. πρὶς διδόναι σι-
πία, ἢν καιρὸς ἢ ἢν δὲ μὴ, αἷς τὴν ὀπίσθου ἡμέραν
ἢ τροφῇ. εὐκαιρῇ δὲ κοτε καὶ ἐν ἐσπέρῃ γίγνεται
τῆς ἱερῆς ὀλκῆς. ^h α. ὑδατι, ἢ μελικρήτω λυο-
μύθῃ κυάθοις δύο. ἀρεστὴ κακὸν, κακὸν δὲ καὶ
πολυτροφῇ. καὶ ὡς ὀλιγοσιτῇ κατὰ τῇ ἐκαστῇ
ἡμέρῃ. ἀθρόον δὲ μὴ αἰσταν. ὑπομνήσιος τε γὰρ
ἢ δ' ἀλῆς τῷ σωματικῷ κατὰ τῇ αἰσταν πρὸς τῇ ἡμέ-
ρῃ. αἰτῆς καὶ ἢ τροφῇ ἔστω λεπύνσας, καὶ δια-
χωρητικῇ ἐν ζωμοῖσι μάλλον ἢ ὁσπερίοις, ἀ-
λεκτορίδι, ⁱ κερχερίδι. ^k λινωζώσας δὲ ζυμεψεί-
δω, καὶ ὅσας περὶ κατὰ τῇ, καὶ τοῖσι δὲ χυλοῖσι
ἐμβάλλειν, εἰ ποὶ δέοι χυλῶ κατὰ τῇ πρὸς τῇ
εὐπνοῦν ἢ δὲ ἔρων ἀγῶν, μάραθρον, ^m σελίνον,
ⁿ τὰ λάχανα, ἢ τετέων τὰς καρπῶς. ἀρεστὸν δὲ
καὶ περὶ τῇ δριμύτητι, καὶ κατὰ τῇ ζῦν ἐλαίῳ
καὶ γάρῳ. ^o ἀρεστον δὲ καὶ κύμινον γλυκὺ ζῦν κατὰ
τῇ φυσεῶν ἢ δὲ ἔρων ἐρεθιστικὸν ^p γὰρ ἢ κύσις, ἢ δὲ
κατὰ τῇ ἐν πάσῃ τῇ νεύσας. τῷ γὰρ τῆς κεφαλῆς,
αἰπερ καὶ τοῖσι φρενιτικῶσι. ἀμφὸν γὰρ αἰ
δῆσιες περὶ γίγνοντα ἀτμῶν, ^r αἷς ἀπελαύνειν
κατὰ τῇ ψύξει καὶ ^s σῦψι, ^t ῥοδίνῃ καὶ κισσῷ χυλῶ
ἢ ἐξατμίζειν ἐς διαπνοὴν τοῖσι λεπύνσας, ^v οἷον
ἐρπύλῳ, ὅσας συντῇ ῥοδίνῳ. ^w καὶ ζῦν πρὸς τῇ
ἐν, καὶ ψύξις ὅλῃ, ^x πολλῶν δὲ μάλλον ἀκρέων,
τῷ κατὰ τῇ ζῦν ἀνηθίνῳ λιπαίνειν, ἢ δὲ τῷ γὰρ
τῷ κεφαλῇ καὶ τῷ αὐχένῳ, καὶ τῷ ῥάχῃ κατὰ
τῷ αὐτῷ ζῦν λίπῃ ^y σικυωνίῳ, ἢ γλυκύνῳ, ἢ
παλαιῷ. ζυγχεῖν δὲ καὶ τῷ χεῖρε δὲ τῷ ὤμῳ,
καὶ τῷ πόδε δὲ τῷ βυβάνῳ. τοῖσι δὲ μύτοις τῇ
κυστὶ ^z κατὰ τῇ, καὶ ὡς νεῦρον πάχυνσας, ^{aa}
ὡς ἔρων ὀδὸν καμνύσας. αἰτῆς δὲ τῇ δριμύτητι τῶν

A pedes premendo tractentur. vellantur pili; mem-
bra scalpantur. si altus sopor obtineat, vociferan-
dum est: iracunde increpandus est ager, iis quæ
timere consuevit, deterrendus: quæcunque prius
optabat expectabatque, annuntianda sunt: omnia
ad soporem discutiendum, contra atque in phre-
niticis, molienda. quod ad veteranosorum evacua-
tionem attinet, hæc novisse oportet: si alteri
morbo, utpote phrenitidi, succedat veternus,
venam ne solvito: neque alicunde multum sangui-
nem educito: sed ventrem subluo, non solum
stercoris educendi causa, sed etiam ut aliquid a su-
perioribus partibus revellatur, & a capite derive-
tur. igitur multum infit salis & nitri. optimum ve-
ro fit si sublutioni castorium inspergas. imum e-
nim intestinum veteranosorum frigidum est, & ad ex-
cretionem emortuum. quod si non per successio-
nem sed suoapte ingenio veteranus incipiat, & ager
plenus esse videatur: ¹ si sanguinis plenus, vena
in cubiti curvatura secanda est: si pituitæ aquosæ,
aut aliorum succorum, purgare opus est cnico ex
hordei cremore, aut nigro veratro ex mulsæ in-
ter initia, si mediocriter purgare velis. sin autem
copiosius, medicamenti quod hieram, id est sa-
crum, vocant, pondò drachmas duas jejuno da-
to cum mulsæ cyathis tribus: atque tantisper
expectans quoad purgatio confecta sit, tunc cibos,
si opportunum sit, exhibeto: sin minus, in po-
sterum diem alimentum differto. nonnunquam sa-
ne & vesperi hieræ drachma cum aquæ aut mulsæ
cyathis duobus dissoluta, in tempore datur. nem-
pe inedia malum est, malum est & cibi multitudo.
igitur exiguo cibo uti singulis diebus oportet: ne-
que subito ac penitus jejunandum est. os enim ven-
triculi per totum diem refectione caloreque indi-
get. quin etiam cibus esto attenuans, & alvum le-
niens, in jusculis magis quam leguminibus, galli-
na, ² cenchride. herba vero mercuriali affidue u-
titor: acetumque affundito, & succis injicito, si
forte fucco ptisanæ utendum sit. bonum autem
spiritum reddit urinamque citat feniculum, apium,
olera, aut horum semina. item porrum acrimo-
nia sua proficit, & brassica cum oleo & garo. o-
ptimè facit & cuminum dulce cum brassica ad
flatum ³ dirigendos & lotium evocandum. vesica
enim atque venter in quolibet morbo irritant at-
que infestant. irrigationes capitis tales fiant, qua-
les & in phreniticis. utrisque enim sensus pleni
halituum sunt: quos refrigerando, adstringendo-
que, rosæ atque hederæ succo propulsare neces-
se est, aut ⁴ dirigere per transpirationem exte-
nuantibus: Exempli causa, serpyllo, aut aceto
cum rosaceo. si nervi doleant, & totum corpus,
sed multo magis extrema frigescent, caput cer-
vicemque castorio cum anethino oleo inungito, at-
que irrigato. quin etiam spinam eodem sicyonio,
aut gleucino aut veteri oleo admixto perfundito.
nec non & manus ⁵ ad humeros usque, & pedes usque
ad inguina perungendi sunt. nonnullis quoque vesi-
ca est humectanda: quæ tanquam nervus patitur:
& tanquam urinæ iter laborat. insuper & acredine
humo-

^a Τολμοί, κνημοί. Henisch. ^b Triplex enim comatis dif-
ferentia βαθύ, ὑπνώδες, ἀρεστον. Petit. ^c Pro ληθαργῶν, quod
idem significat. Petit. ^d Ληθῶντε Henisch. ^e Νήσι Henisch.
^f Ολκῆς β. Henisch. ὀλκῆς γ β. Henisch. rep. in MS. ^g Ολκῆς.
^h α. Henisch. ὀλκῆς γ α. Henisch. rep. in MS. ⁱ Ὀπίσι (ab
ὀπίσθῳ, affo, torreo) Petit. emend. ^k Κίγχελι avis illa
est, quam Latini tinniculum vocant. Petit. κίγχελι Hen-
isch. rep. in MS. ^l Λινωζώσι Petit. emend. ^m Πισάνη Hen-
isch. rep. in MS. ⁿ Ἡδὲ σελίνον Henisch. ^o Nempe μά-
ραθρον & σελίνον. quam vocem sc. λάχανα Aretæus addit,
ut herbam ipsam denotet, puta caules, folia, radices:
& distinguat a feminibus. Petit. ^p Ἀρεστον δὲ κύμινον γλυ-
κὺ ζῦν κατὰ τῇ, φῦσας (cum accentu in prima) ἢ δὲ ἔρων
ἐρεθιστικόν. (pro ἀρεστον) ἐρεθιστικὸν ἢ κύσις &c. irritanda est ve-
sica. ex conjectura hunc locum ita Petit. emend. ^r Ἡ

^s κατὰ τῇ Henisch. ^t ῥοδίνῃ Henisch. rep. in MS. ἀλῆσις
Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^u Ἡ ἀπελαύνειν κατὰ τῇ
ψύξει καὶ σῦψι, ὅσας συντῇ ῥοδίνῳ ἢ ἐξατμίζειν ἐς διαπνοὴν τοῖσι λε-
πύνσας, οἷον ἐρπύλῳ, ῥοδὶ καὶ κισσῷ χυλῶ. Petit. emend.
^v Στύψι Henisch. ^w ῥοδίνῃ Henisch. rep. in MS. ^x οἷον
ἐρπύλῳ Henisch. ^y Ποσσὶ Henisch. rep. in MS. ^z Ge-
nus est facitii olei, quod vim habet calefaciendi. vide
Dioscor. lib. 1. cap. 29. Petit. ^{aa} Κατὰ τῇ Henisch.

¹ Si sanguinis, vena &c. ² Conchride. cum herba
vero mercuriali concoquito Henisch. ³ Digerendos
Henisch. ⁴ Digerere Henisch. ⁵ Ab humeris usque:
pedes item ab inguinibus &c. Henisch.

χυμῶν ἀχθόμενον· χολώδεα γὰρ τὰ ἔσχα. ἣν δὲ μέζων ὁ τρόμος ἐν, καὶ κίνδυνος πασμοῦ, καὶ σικκωνία εἰς τὴν κεφαλὴν ὑπὸ ἀνάγκης χρεέδασαι· ὀλίγη δὲ ἦται ἡ χρῆσις· ὡς δὲ καὶ φλεγμασίαι τῶν ὑποχονδρίων ἔωσι, καὶ πρήσις καὶ φύσις, καὶ περιτάσιες τῶν δερμάτων, ἡ καὶ ἄλλων γήγηται εἰς ὡς εἰρυομήναι τῶν ὑποχονδρίων, ἐμβρέματα καὶ ὀπιπλάσματα, ὅσοι μοι ἐν φρενιτικῇσι λέλεκται. σικκὴν ἡκίστη χρεέδασαι, ὡς δὲ φρενιτικὸς ἔωσι. εὐτολμώτερον δὲ, ὡς δὲ χηρὴν ἡ νόσος εἰσβάλλῃ. ὡς δὲ γλῶσσα μελαίνηται, καὶ ὄγκος ἐν τοῖσι ὑποχονδρίοις σημαίνει, ὑπὸ ἀνάγκης τῇ σικκῇ χρεέδασαι· ἐπὶ δὲ πρὸς τῷ μήκει τῶν χρόνων κενώθησιν τῇσι αἰσθήσεσι, τὰ δὲ εὐπετέστερον φέρει, τῇ κορυφῇ τῆς κεφαλῆς προσβάλλειν· ἄλλοι γὰρ τῇ δυνάμει τὸ ἐντεῦθεν κενεῖν· ἀγειν τὴν φύσιν ἀνω καὶ κάτω. φύσεων γὰρ σωμαγωγὸν λήθαργος, καὶ ἐν τῇσι κελύψεσι, καὶ ἐν τῷ ὅλῳ σκηνεῖ δερμὶς, καὶ νωθία, καὶ ἀψυχία. Διαπνέουσαν δὲ κίνησιν, ἡδὲ ἐρεθισμοῖς. Διαχέειν δὲ πηρῶνον χλωρὸν τρέποντα ξυμμέλι καὶ νίτρον· ἀγωγὸν τε ἐστὶ μέλλον φύσεων ζῶν τοῖσι, καὶ τερμίναν ῥητίνης μέρος ἐν καὶ πυρὴν περικλητικὴν φύσεων ἢ πινυνοῖσι θερμοῖσι ἐρίοις, τρηχέσι παλαιαῖσι ῥάκεσι, ἢ σπογγίῃ ζῶν ὕδατι, ἐνθ' ὕδατι, ἢ ὀρίανον, ἢ γλήχανον, ἢ ῥυτὴν ἐψηται· ἀγοὶ δὲ αὐτῶν φύσεως, ἡδὲ ὅσοι παρὰ τῶν σιτίων πίνεται, τὰ περ καὶ φλέγμα καὶ χολὴν ἐν τοῖσι ἐντέροις καὶ στομάχῳ ἀγὰρ, ὡς ὕδατι ἐν μελικρήτῳ ἐψηθῇ, δισκωματὸν τὸ κρηπικόν, ὀρίανον· δριμέα μὲν, ἀγωγὰ δὲ, ἀδύνατον, ἀγρωσι· τὰ δὲ μύρτοι καὶ φύσεων καὶ ἔρων κατὰ ῥηκτικὰ· ὡς δὲ τὸν τρόμον χειρῶν καὶ κεφαλῆς ἔχει, κατὰ ῥηκτικὸν δραχμῆς ὀλίγης ἡμῖς, ζῶν μελικρήτῳ κυάθοις τριῶν ἡμέρας πλευνάσας· ἣν δὲ μὴ πίνει τὸδε, ἢ ἐκδύσειν ζυμφορῆς ζῶν ἐλαίῳ, ἐνθα πηρῶνον ἐνεξέσθαι κυάθοις τεταῖς, τὸ διπλόν ἐς τὸ κάτω ἐντέρον ἐγχέειν καὶ τὸδε ἐς πλευνάσας ἡμέρας· μετὰ δὲ τὸ ἐκ τριῶν ζυμφορῶν φύσεως γὰρ ἀγὰρ ἀνω καὶ κάτω μετεξέτεροις δὲ καὶ ἔσχα καὶ κόπριν· ἣν δὲ ποτὴν εἰς τὸ πᾶν διαθῆον ἡκί, ἀτρομα, ἡδὲ κραταία τὰ νεῦρα γίγνεται, ὥς τὰς ἐξίας ἐς τὸ θερμὸν ὁ ξηρὸν ἀλλοιοῖ, ὥς τὰς κατὰ σπλάς τῶν νῆσων τρέπῃ. ἀρίστον δὲ ἐς τὰς ῥίνας ἐμφυῖν, ὥς γὰρ ἐν τῇδε πινύματων κατὰ ῥηκτικὸν παρμυῖσι· ὥς ὅσον πῖ κύστις ἀγωγὸν ἔρων, ὥς ῥὶν μύξης· περὶ δὲ θερμὴν προσορνέει τὰδε τῇδε, ὥς τῶν ἄλλων τῶν παρμυκῶν κρέαςον· πεπερεσθαι, ἐλεβόρα, σερβίς, εὐφορίς. τὰδε γὰρ ἐς τὴν πρῶτην, ἡδὲ πυμάτιν θίξιν ἀπηνέα, ὥς περακτικὰ κεφαλῆς περ αἰσθήσεσιν, ὥς περὶ σωμαγωγῆς δὲ τὸ κατὰ ῥηκτικὸν ἀλεαίνῃ κεφαλῆς· ὥς ἄλλως ζυμφορῶν, ὅππερ τὰ νεῦρα πάντῃ ἐνθένδε πεφυῖται· νῆσων δὲ νεύρων κατὰ ῥηκτικὸν ἡπύρεον. ἀλλὰ ζυμμίσγειν τὸδε τῇ γεγραμμένῳ πνί, ἢ πσι, ὥς ἀχαρ. ὡς γὰρ μίγῃ, μὴ αὐτίκα μὲν κεφαλὴν ζυμμέτρως παραξάσθαι. ἐς μακρὸν δὲ τὴν θερμὴν ἐξάσθαι, ὑγρῆσαι τὴν ῥίνα περικλησθαι· ὅσμαι δριμέαι μὲν ἐς αἰσθήσιν, ἐς δυνάμιν δὲ

A homorum vexatur: biliosum enim lotium est. sin autem major tremor adsit, & convulsionem minetur, necessariò & scyonium oleum capiti superfundendum: sed brevis ejus usus esto. quod si prae cordia inflammata sint, cutis verò tumida, inflata, distentaque, aut introrsum vergentibus prae cordiis concava efficiatur: madefactiones & cataplasmata ejusmodi sint cujusmodi in capite de phreniticis comprehendimus. cucurbitula minimè utitor, si a phrenitide in hanc labem incidit: audacius vero cucurbitula uti poteris, si ab initio morbus iste invalerit. sin autem atra lingua sit, & tumor in prae cordiis appareat, cucurbitulam affigere necesse est. postquam verò intervallo temporis sensus purgati fuerint, & alia facilius feret, capitis vertici applicare: quandoquidem ea parte evacuare sine ulla virium molestia possumus: & flatus supra infraque eliciendi sunt. veteris enim flatus colligit: & in ventriculis, & in toto corpore ignavia, marcor, animæque defectus conspicitur. motus autem ac vigilia discutiendi facultatem habent. rutam igitur viridem cum melle & nitro contritam illinito. sic enim magis flatus digerit: cum his verò & therebinthinæ resinæ pars una misceatur. fatus quoque flatus provocat, aut cum sordidis calentibusque lanis, aut cum asperis panniculis veteribus atque attritis: aut cum spongia ex aqua, ubi hyssopum, aut origanum, aut pulegium, aut rhyte incocta sit. evocant autem flatus, & quaecunque ante cibos propinantur: quæ utique pituitam bilemve ab intestinis & stomacho educunt. hyssopum in mulsa elixum, dictamum creticum, origanum, aceria quidem sunt, sed eductoria. adiantum, gramenque flatus & lotia erumpere faciunt. si manus & caput contremiscant, castoreum dimidiæ drachmæ pondere ex mulsæ cyathis tribus ad plures dies bibendum est: si bibi vero non possit, ad demoliendam calamitatem, cum olei cyathis tribus, in quo ruta incocta sit, duplum in imum intestinum infundatur. idque per plures dies faciendum. ultra verò utilitatem, quæ ex hoc provenit, (nam supra infraque flatus expellit, & nonnullis urinam stercoisque detruddit) si forte in omne corpus dilabens penetrat, firmi atque robusti nervi efficiuntur, & habitus ad calidum siccumque permutat: morborumque constitutiones convertit. optime etiam proficit si in nares inspiretur: nam & ea ex parte spiritus sternutamentis educit: & quemadmodum per vesicam urinam expellit, ita & per nares mucum. hos autem effectus hoc loco suavi caliditate præstat, & melius quam alia sternutatoria, scilicet quam piper, veratrum, radícula, euphorbium. nam hæc ad primum atque ultimum attractum immitia sunt, & caput sensumque perturbant. castoreum verò paulatim adhibitum calefacit, quum & alioqui capiti conducatur: quandoquidem nervi undique ex capite oriuntur: morbis autem nervorum castoreum medetur. cæterum ipsum cum aliquo aut aliquibus ex supra comprehensis admiscere non ingratum fuerit. nam si admixtum sit. non protinus quidem caput mediocriter conturbaverit, duitius vero caliditatem accenderit. nares proritatione humidæ reddantur, odoramenta applicentur, aceria quidem ad sensum, sed fa-

^a Σικκωνία Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^b Εἰρυομήναι Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^c Μέν Henisch. rep. in MS. ^d Δυνάμει Henisch. ^e Ἀγὰρ Henisch. rep. in MS. ^f Φύσεις Henisch. rep. in MS. ^g Ὑδατι Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^h Ἐψηταία Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ⁱ Ὀρίανον. δριμέα μὲν Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^k Ἀγρωσι Henisch. ^l Εἰς ἐκδύσειν Petit. rep. in MS. ^m Ενεξέσθαι κυάθων Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ⁿ Subaudiendum est τὴν κατὰ ῥηκτικὴν. Petit.

^o Πλευνάσας Henisch. ^p Διὰ κύστις Crassus legit. Petit. emend. ^q Διὰ ῥίνας Crassus legit. Petit. emend. ^r Ζυμμίσγειν Henisch. rep. in MS.

¹ Cum his vero magis quoque flatus digerit: si hæc adjungantur, & terebinthinæ resinæ pars una. fatus &c. Henisch. ² Ruta Henisch. ³ Attractum Henisch.

θερμαί· ὁκοῖον αὐτὸ τὸ καστόριον, ἢ θυμβρα, ἢ γλήχων, ἢ θυμῶ, χλωρα, ἢ ξηρὰ δευθεντα ὄξει. δριμέων φαρμάκων χρίσεις κατὰ τὰ ποδῶν, ἢ γνάτω. ὕλη δὲ ἐς ὡ ἀλεαίνεσθαι ἢ δάκνυσθαι ἐκ παροξυσμῶν. ἀμφοῖν γὰρ χρέεῃ ληθαργικῶς ἐς θαλάσιν ἢ ἐγγήγοσιν. τὰ πρῶτα μὲν ὦν ἢ κνίδη μασιζέειν τὰ σκέλεα. παροξίζουσι γὰρ ἢ ἀκνή, ὅσα ἐς πολλὸν μὲν διαρκέει, ἀλυπον ἢ ὀδαξισμόν ἢ πόνον ἐνδοῖ. μετρίως δὲ ἐρεθίζῃ τὸ παροξισμῶν ἢ θερμασίῃ προκαλέει. ἢν δὲ ὅτι μᾶλλον ἐρεθίσθης τὰδε τοι γίνεσθαι, ἢ λήμνισιδῶ, ἢ εὐφορβία ἴση ζὺν λίπαι γλευκίνῳ χρίειν. ἀλυσὼν ἢ σκίλλης ὡμῆς λεπτοῖσι ἐκτερίβειν. χρὴ ἢ ἀπομάζαντα τῶν μελέων τὸ ἐλαιῶδες· ἀδνηκτον γὰρ πᾶν δριμὺ ζὺν λίπαι, ἢ μὴ φαρμακῶδες. ἢ κυπρίνῳ, ἢ γλευκίνῳ, ἢ σκυανίῳ. μὲν ἢ ὅτι τρεῖς τοῖς ἐπὶ βαθὺ κῶμα ἴσῃ, σκυὸν χρὴ τὸ ἀχρὶον ζὺν ὄξει τρεῖς ἴσῃ, σκηνῶν ἴση μᾶλλον ζυμμάζαντα. ἢ πηναί δριμὺ ἢ τὸ ὀπίπλωσμά, καὶ ὡκείως ἐρυθμήματα ἢ ἐντεῦξον, ὡκείως ἢ οἰδαλετήμναι. ἢ εἰ κίνδυνος ἢ φλυκταίνωσι καὶ τρωμάτων, ἢ ζυνεχέως ἢ ἐπαίρειν τὸ ὀπίπλωσμά, καθόρεοντα μὴ τι τρεῖς ζυμμά. τὰδε μὲν ὦν, ἐς τὸ νωθὲς καὶ νεκρῶδες αὐτὰς ἢ ἐς πάντα καιρὸν, πλεῖν τῆς ἐσβολῆς τὸ παροξυσμῶν. μὲν ἢ ἀναφέρει μὲν ἢ ἴδη τὴν αἰσθησιν, βάρος μὲν π. ὅτι τὸ κεφαλῆς, καὶ ἢ ἡσος, ἢ βόμβος ἢ, καὶ ἀλὰ τὸ σῶμα τὸ ἀγνὸν φλέγμα, μασιζέειν τὰ πρῶτα ἐς ἢ μάστιγι διδόντα, ὡς ζυνεχέως ἀποπύοι· ἐπειτα δὲ αὐτῆς ἀσαφίδος ἀγνῆς, καὶ τὸ τὸ κνίδης, πάντων ἢ μάστιγι σκήπος, ὅτι τὸ ζύνητες, αὐτὰρ ἢ ὅτι τῶν ἄλλων μᾶλλον τὸδε φλεγμάτων ἀγωγόν· καὶ μὲν κατὰ πῆ πρὸς ἐκὼν, ἢ κανὸν μὲν τὰ ἐν τῷ σῶματι λῦσαι· διωκτὸν ἢ καὶ ὑγρῆσαι γαστέρα, ἢ φύσας ἀγαγεῖν καὶ γὰρ μοι κατὰ ἐκ ζυνεχῆς τὰδε ζωέειν, κατὰ πόντος ἢ αἰθρώπας κατὰ γνώμην τὴν ἐμὴν· ἀγρῆν ἢ διδάσκαλος ἢ πείρη χρὴ ἢ καὶ αὐτὸν πειρῶν· διαβίη γὰρ ἀπειρή· χρὴ ἢ καὶ τὴν κεφαλὴν μετὰ τὴν κερὴν τὴν ἐν χρῶ, ἢν μὴ μέγα ἢδε αἰνὴ, ζυρεῖν ἐς ἀσπρον· αὐτὰρ ἢδε ἐς φαρμάκων δριμέων χρῆσιν, ἢ ἀλὰ τῆς λημνισίδος, ἢ ὕδαρ, ἢ θαλίῃ, ἢ σκηνῶν ὑγρὸν ἐξ ὕδατος ζὺν ἄρτω διπλῶ ἐς ἐρύχον ἐγχερίσαντα, ἐμπάσσειν τὴν κεφαλὴν· φυλάξαντα ἢ ἐς ὥρην μίλιν, εὐκαιρῇ σπόγγοις θερμοῖσι περιεῖν. ὅσα ἀνωφελὲς ἢ καὶ λείπει ἢδη πάντων μὲν, ἢ τῶν γε πλείστων καὶ καιρῶν τῶν ἐς τὴν νῆσον ὁ λελαμμένων. τῆς ἢ νωθῆς μὲν ἢ, εὐτε καὶ αἰώρης χρέεῃ, καὶ τρεῖς, καὶ πάσης προσηνῆς κινήσιος.

Κ Ε Φ Α -

^a Γνάτων Henisch. ^b Παρὰ τὸ κνίειν ἢ vellicando & uriendo Petit. ^c Λημνισιδῶ Henisch. rep. in MS. falsuginis genus est, quæ aliter ἀδνηκτος dicitur. Petit. ^d ἢν (μὴ) φαρμακῶδες ἢ κυπρίνῳ, &c. Henisch. (ἢν καὶ φαρμακῶδες) etiam si istud oleum medicatum sit. Petit. emend. ^e Ζυμμάζαντα πηναί. (translato puncto) Petit. emend. ^f ἢν τεῦξον Henisch. ^g Ὁὶδ' αἰσθητήμναι Petit. rep. in MS. οἰδ' αἰσθησιν i. calefacere. Petit. emend. ^h Ἀκίνδυνος Henisch. rep. in MS. ⁱ Ζυνεχέως Henisch. ^k Ἀσπρον (sine asperatâ. Ionicè) i. solvendum, detrahendum Petit. emend. ^l Μάστιγι Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^m Κνίδας Petit. emend. Nomen est infusæ, unius e Cycladibus, unde Cnidium dictum est granum fructus Thymelææ. vid. Theophrast. lib. 9. Cap. 22. Petit. ⁿ Ἰφίπας Henisch.

A cultate calida: quale ipsum castoreum est, aut thymbræ, aut pulegium, aut thymum, viridia, aut arida, aceto perfusa. acris phar-
B maceutis pedes genuaque illinantur. materia esto calefaciens, & ex adjectione mordens. nam utroque
C veteris opus est ad calorem excitandum atque vigiliam. primum igitur urtica crura verberato. tenuissimæ namque urticæ partes adhærentes non diu perseverant: sed pruritus¹ & dolorem non gravem inferunt: mediocriter vero stimulant & tumefaciunt, & calorem excitant. quod si hæc
D vehementiora fieri volueris, lemnitidis atque euphorbii pares portiones cum unguine gleucino illinito. optimum quoque est scillæ crudæ laminis perfricare, sed a membris omne oleosum detergere oportet: quodlibet enim acre minimè mordax est admixtum cum unguine,² nisi id medicamentosum sit. quale est cyprinum, aut gleucinum, aut sicyonium. si præter hæc altus adhuc sopor occupet, proderit sylvaticum cucumerem ex aceto tritum, & aquæ sinapis portioni admixtum imponere. acre
E vero est id cataplasma, celeriterque ruborem concitat: celeriter quoque calefacere potest. verum ne pustulas vulneraque efficiendo periculum inferat, frequenter detrahendum est cataplasma, atque nunquid horum acciderit inspiciendum. hæc
C utique ad ipsius torporem ac veluti demortui languorem discutiendum, quolibet morbi tempore, præter exacerbationum invasiones, molienda sunt. quod si jam sensum recuperet, pondus tamen aliquod in capite infit, & sonus, aut bombus obstrepat, etiam per os pituita elicienda est. mastichen imprimis mandendam exhibe, ut continenter
D expuat: postea rursum³ uvam taminiam, granum gnidium: sed omnium maxime sinapi, & quoniam usitatum est, & quoniam inter alia magis pituitam educit: ac si quis sponte ipsum devoraverit, quæ in ventriculo sunt, disjicere potest: potest
E etiam alvum madefacere, & flatus excernere. et enim aliquando casu hæc mihi evenerunt, quum homo quidam me consentiente ipsum devorasset. bonus autem magister est experientia. opus est vero & ipsum periculum facere.⁴ imperitia namque timoris & cautionis causa est. caput quoque postquam ad cutim detonsum fuit, nisi magnopere proficiat, ut transpiret, radendum est: quin etiam ad usum acrium medicaminum, ut ejus qui ex lemnitide constat, aut⁵ hydar, aut thapsia, aut sinapi humidum, ex aqua cum dupla panis portione in linteolo veteri illitum capiti superdandum est: quumque horæ spatium ibi permissum fuerit, spongiis calidis fovere opportunum fuerit. item ex usu erit & lavatio, omnibus jam, aut saltem plurimis & præcipuis ad morbi depulsionem adhibitis, adhuc tamen corpore torpente: ubi & gestatio proderit, & frictio, & quælibet lenis corporis agitatio.

CAPUT

F & Goupyl. repp. in MS. ὕδαρ Petit. rep. in MS. forte ἐν φόρῳ Aretæus scripserat. quod ex variis Aretæi locis, (uti ex lib. 2. de curat. acut. cap. 3. ex ejusdem lib. cap. 4. ex lib. 1. de curat. diuturn. ut & ex secundo) Petit. conjicit. ὁ τελεμνῶν Petit. emend.

¹ Doloris expertem inferunt Henisch. ² Cum unguine, aut cyprino, aut gleucino, aut sicyonio, ne ista medicamentosa putes. Si præter &c. Henisch. ³ Staphidem agriam, (Latini herbam pedicularem appellant) ex Plinii lib. 23. cap. 1. Petit. emend. ⁴ Timor enim & cautio imperitiæ causa est. Henisch. ⁵ Euphorbium Petit. emend.

ΚΕΦΑΛΗ γ.

^a Μαρασμὸς Θεραπεία.

Τοῖσι ὃ μύτοι κὴν μαρασμὸς ἐστὶν, ἀρήγειν θάσσον, ἰόντα δὲ λήθρα καὶ κινήσας. μαρασμὸς μύτοι καὶ γάλα ^b ἰητήριον, καὶ θρέψαι, ^c ἀλεῖναι, καὶ ὑγρῆσαι γαστέρα, καὶ κύστιν ^d πρηῖναι. αἱ τὰς ἡδὲ κατὰ τοὺς τῶν τὰ ^d ἐμφέροντα. ὁμοίῃ γὰρ καὶ ἡ ἐν αὐτῇ τῶνδε τὴν νύκτιν ἰδεῖν. κατὰ τοὺς τῶν τῶν τε καὶ εὐμυρῶν πρὶν τε καὶ χεῖρα δαί, καὶ ἐς τὸ ἐντὸν ἐνείναι. τῇσι ὃ γυναιξὶ, ὅσοις τῶν τῶν ἰκελὰ πάθηα ἀπὸ ὑστέρης γίνεσθαι, ἐν τοῖσι γυναικείοις λελέξεσθαι.

ΚΕΦΑΛΗ δ.

Θεραπεία Ἀποπληξίης.

Ἀποπληξίη ^a ἰσχυρὴ μὲν ἐστὶν. ἀπαντα γὰρ ἐὰσι νεκρώδεις, ἢν ^b καὶ ὁ νεκρῶν γενοῖς ἢ, τοῖσι περ ^c ζώητες τὸ πάθος. ^d γὰρ περιγίνονται τῶν τε μεγάλῃ τε καὶ τῇ τῆς ἡλικίης ἐμφόρῃ. ὅπως ὃ τεκμαρτέα τὰ μεγάλα, πρὸθεν μοι λέλεκται. ἢν ὃ νεκρῶν, ἀδενῆς ἀποπληξίη πέλη, ἰδῶν μὲν ^e ῥήδιον, πειρῶντα ὃ ἄν. ἰσχυρὸν μὲν ἄν ἰητήριον, ὡς μεγάλῃ πάθει μέγα βοήθημα φλεβοτομῇ, ἢν μῆτις ἐς ἀμαρτωλὴν εἴη ^f πλῆθος. δυσέκμαρτον ὃ τὸ μέτρον. ἢν τε γὰρ σμικρῶ πλεονάζει, πρὸς ἀπέναντον τὸ ἀνθρώπον. ἐς γὰρ τὸ ζῆν τῶν τῶν, καὶ τὸ σμικρὸν αἷμα διωατόπατον, καὶ ^h ἡ ἀλὴ τῆς ζωῆς ⁱ σκῆνε καὶ τῆς τροφῆς ἐόν. ἢν τε μείον τῆς αἰτίας, ^j εἰδὲν μέγα ὠνήσις ἀπὸ μεγάλῃς ἀκείας. ἐπὶ γὰρ ἡ αἰτίη μίμνῃ κρέσσον ὃ ἐς τὸ ἐλαστον ἀμαρτάνειν. ἢν γὰρ καὶ δοκῇ μὲν ἐνδεῖν, χρηστὰ δὲ πνεύματα ὑποφάσις γίνονται, αὐτῶν ἐπανατάμνειν τὴν φλέβα. τὰ μὲν ὃ τὴν ἐν τῷ κίλῳ τῶ ἀγκῶνος, εὐρο ^k γὰρ ἡδὲ ἐν τῷ λαιῷ. ζωοτεκμαίρεσθαι ὃ ἐν τῇ σμικρῇ ἀποπληξίῃ καὶ τὰ πάρεσθαι μέρεα, ^l εἰ ἐπὶ δεξιῇ, ἢ δεξιᾷ ἢ πάρεσις. ἀπὸ γὰρ τῶν ὑγερῶν ὡς ἔπος εἰπείν, τὴν ἀφαιρέσιν χρὴ ^m ποιεῖν. τῇδε γὰρ τὸ αἷμα εὐροῖν τῇδε καὶ ἡ παροχέτωσις ἀπὸ τῶν σιναιρῶν. ἢν μὲν ἄν αὐτὸ φανερῆς πρὸς ἀφαιρέσιν ἀπὸ πλεονεξίας γίνονται, ὡς καὶ χρὴ συλλογίζεσθαι ἀμφὶ τῆς ἀφαιρέσεως. ἢν ὃ ἀπὸ πλεονεξίας, ἢ κατὰ φύσιν, ἢ πέσιος ἐμφόρῃ, χρὴ αἰσθάνεσθαι. μετεξέτεροι ὃ τῶν μὲν εἰς ἀκείας ἡδὲ ζωῶν ἡρεσεν. ἢν ὃ μὴ δοκῇ τὰ μὲν φλέβα, ψύξι ⁿ πολλῇ καὶ νάρκῃ, καὶ αἰσθησὶν ἀμφοτέρων τῶ ἀνθρώπον, ὑποκλύζειν ἐς κένωσιν ^o πλῆθος. ^p ἐν τοῖσι ἐντέροις. ^q τὰ πολλὰ γὰρ ὑπὸ ἀδδῆ φάγης καὶ ^r οἰνοφλυγίας πρὸς πλεονεξίας γίνονται. ^s καὶ εἰς τὴν ἀπίσπασιν τῶν κεφαλῶν ἀμφοτέρων χυμῶν. ἢν γὰρ τὸ κλύσμα δριμύ, καὶ φλεγματῶν καὶ χολῆς ἀγῶν, ὡς μὴ νύκτιν ἔχειν ^t μὲν.

^a Περὶ κατόχου vel ἀπὸ κατόχου Petit. emend. non existimat enim Aretæum hoc capite ex instituto de Marasmo egisse, sed de κατὰ φύσιν seu κατόχου. quod colligit ex sequent. αἱ τὰς ἡδὲ κατὰ τοὺς τῶν τὰ ἐμφέροντα. præterea non credit, inter morbos cerebri curationem tabis Aretæum tam alieno loco interfuisse. quocirca putandum est, quæ hic de tabe dicuntur, non ex instituto, sed obiter, & quatenus ea κατὰ φύσιν accidit, dici, quod ex initio (nempe πρὶν ὃ μύτοι κὴν μαρασμὸς ἐστὶν) Petit. probat. ^b ἰητήριον Henisch. rep. in MS. ^c πρηῖναι Henisch. ^d τῶν τῶν (πῶ) ἐμφέροντα. Henisch. ἐμφόρῃ Henisch. rep. in MS. ^e ἰσχυρὴ Henisch. ^f ἢν ὃ καὶ Henisch. ^g ζώητες Henisch. & Gouryl. repp. in MS. ^h καὶ ⁱ ἀλὴ Henisch. ^j εἰ Henisch. & Gouryl. repp. in

CAPUT TERTIUM.

De Curatione Marasmi id est Tabis.

Istos sanè si & tabes male habet, ocyus succurrendum est, ad balneum deducendo, & corpus dimovendo. tabis quoque lac medela est & nutritio, & ventris calefactio, & vesicæ lenitio. quin etiam eadem huic vitio quæ & catocho, expediunt: similis enim atque eadem est horum morborum species. castoreum utique istis opportunius est atque lenius & potui datum, & illitum, & in intestinum infusum. mulieribus autem qualia his similia ab utero vitia oriantur, in libro de mulieribus morbis a nobis disputabitur.

CAPUT QUARTUM.

De Curatione Apoplexiæ.

Apoplexia validus plane morbus est. ^a nam in omnibus exanimis sunt. quorum & corpus & mens stupet. si ægrotus senex sit (quibus familiare id vitium est) non liberatur. & morbi magnitudine, & ætatis ^b miseria oppressus. quibus autem notis morbi magnitudo conjectanda sit, antea a nobis positum est. si juvenis æger sit, debilis est apoplexia, non tamen facile removetur. tentanda igitur curatio est. æquale sane adjutorium, utpote magno affectui magnum remedium, missio sanguinis est: nisi quis plus quam conveniat mittendo delinquat. modum autem conjectare difficile est: nam si paulo plus detraxeris, hominem plane strangulasti: (ad vitam enim tuendam his vel paucus sanguis efficacissimus est: quum sit vitæ corporisque alimenti fomes) si minus detraxeris, quam causa postulat, nihil magni per magnum auxilium contuleris: adhuc enim causa permanet. sed præstat minus detrahendo delinquere: nam si minus detractum esse visum sit, aliqui vero optimi successus apparuerint, iterum venam rescindere congruens fuerit: scindenda est autem vena in concavo cubiti. hæc enim in sinistro fluida est. simul quoque in pusilla apoplexia & resolutæ partes considerandæ sunt, in sinistro an in dextro latere resolutio sit: a salubribus enim partibus (ut dicere mos est) sanguinem haurire oportet. hac enim sanguis facile delabatur: hac etiam a læsis partibus materia derivatur. igitur si absque evidenti causa attoniti reddantur, sic de secunda vena ratiocinandum est. at si ab ictu, aut lapsu, aut ^c comprehensione in hanc labem inciderint, in aliud tempus res differenda est. nonnullis vero ad medelam atque vitam id solum satis fuit. cæterum si frigiditate multa, & torpore, & sensuum abolitione hominem occupante, vena minime scindenda videatur, subluenda alvus est, ut multitudo ab intestinis extrahatur, (plerumque enim ex voracitate & crapula in morbum talem prolabantur) utque humores caput occupantes revellantur. sublutio plane acris esto, pituitam, bilemque subducens. igitur nitrum solum ne habeto,

MS. ^k Ποιείν Henisch. ^l Πύσις Henisch. ^m (τὰ πολλὰ &c. γίνονται) parenthesis Petit. includi vult. ⁿ Οὐ νοφλοῦν Henisch. ^o Hæc referuntur ad illa, quæ supra ὑποκλύζειν ἐς κένωσιν &c. Petit.

^a Et nutritio, & calefactio, ventrisque humectatio, & vesicæ lenitio. Henisch. ^b In totum enim mori præ se ferunt: si & ægrotus senex sit, quibus familiaris morbus est: non enim liberantur: tum propter mali magnitudinem, tum propter ætatis calamitatem. quibus &c. Henisch. ^c Collatione, symbolo Petit. emend. ^d Compressione Henisch.

μῆνον, ἀλλὰ καὶ εὐφώριον, ὅσον ὀλκῆς τριώβου-
λον, ἐς τὸδε ζυμῆτες πλήθος τῆς κλύσματος· καὶ
αὐτοῦ κολοκυνθίδος τὸ ἐν πύλῃ· ἢ κενταυρίαν τὴν κόμην
αἰφειψήματος εἰς ἔλαιον, ἢ ὕδωρ. ἀρῶν τὴν κλύ-
σμα καὶ τὸ τοιόνδε, ἢ μέλιτος τῷ ζυμῆτι πῆ-
ρανον ζυμῶν λίπαι ἐψηθῆν, καὶ θερμίνθας τοῦ
δένδρεος τὴν ῥητίνην, καὶ αἰλῶν αἰπὴν νίτρω, καὶ
ὕδατος εἰφήματος· καὶ λῶν ἐκ τῶνδε μικρὸν ἀνε-
ρηται ὁ αἰθρῶπος, ἢ κινεόμυθος τοῖσι πυρετοῖσι,
ἢ αἰδατόμυθος ὁπὸ τῆς αἰαισθησίης, ἢ δισφυζή-
ρανον, ἢ ὅπως τὸ πρὸς ὥπον εὐσημον ἢ, εὐελπιν
ρητὴν ἐμύλμα, ἢ δὲ δρῆρα ἐντολμότερον. κατὰ
ναυτὰ ὧν μεσηγὺ τῶν δυνάμιν, τὴν ἱερῆς καὶ καθαρη-
ταῖς διδόναι νηστεῖ, μάλιστα μὲν τὸ πᾶν τὸ πόσιον· εἰ
ἢ καλύμα ἢ δυνάμιν εἴη, ἐς τὸ ἥμισυ σὺν μελι-
κρήτῳ, καὶ κινεῖν αὐτὸν ἐν δίσκῳ ἐνθέντα ἀνά-
κλιτον, ἢ ἀτρέμα μὲν αἰωρήντων τῶν φερόντων,
διαναπαύοντα ἢ ζυμῆτες ἀπὸ τῆς ἀκοπῆς κλύμῳ
ἢ γαστρίᾳ ὀρώσας ὑποφέρει, δεχέσθαι· εἰδὲ μὴ, ὕδωρ
ἢ μελίκρητον πιπίσκειν, ὅσον κυάθους δύο· λῶν ἢ
καὶ ναυτῇ μὲν ἐλὶ δὲ τῇσι καθάρσεσι, μὴ δὲ ποτὶ
πεν. ἢ τε ἐν πύλῃ ἐς ἐγγήροισιν ἔχει τὴν ζώπυρον, καὶ
ὁ τὸ φλεγμάτων ἔμετος τῶν αἰπῶν τὴν νύκτα ἀγ-
αίσθησι· ἢ καὶ κεφαλῆς, καὶ νύκτων καθαρτήριον,
ἢ ἱερῇ τὸ φάρμακον. ἀμφὶ μὲν ὧν κενώσι· παν-
τοῖς τὸ ἐν δρῆσι, ἀλλ᾽ ὅλον ἢ ρητὴν τὴν αἰθρῶ-
πον ἐρίοισι εἰλίσσαντα, καὶ παρῶν λίπαι σικνωσίῳ,
ἢ γλυκύνῳ παλαιῷ, ἢ εἰδὲ ἐκάστῳ, ἢ ζυμῶν πᾶ-
σι συμμιγνύμενοι· ἀρῶν τὴν κηρὸν μικρὸν ἐν τῇ
κεν, ἐς πᾶν τὸ ἀλειφάτων· ποιεῖν ἢ ρητὴν
διωατωτέρῳ πᾶνδε· ἐμπάσας ἢ καὶ νίτρω καὶ
πεπέρει· ἔσω ἢ λεπτὰ ὁποῖεντα· κρησέρι μέ-
ρα ἢ ἐς δυνάμιν τὴν παρῶν καὶ τὸ καστέριον· καὶ
ἢ ἀλειμμα, ζυμῶν λίπαι τὴν εἰρημύλῳ. πολλὸν ἢ
διωατώτερον, καὶ πιπίσκειν ζυμῶν μελίκρητῳ. τὸ
πλήθος, ὅσον δὲ τῇ ληθαργικῶν ἰσχυρῶν ζυμῶν κα-
ρεῖται δὲ καὶ τὴν ἡλικίῳ, καὶ τῶν γυναικῶν τῆς νοσή-
του, εἰ πᾶν ἐς πλεῦνας ἡμέρας· εἴτοιμα· ἔστω
ἢ καὶ ἢ χρίσματα κρέονα τὴν τεγῆν, εὐφο-
ρέστερα τε καὶ διωατώτερα· ἔτε γὰρ περὶ ῥέειν ἐς τὸ
τῶν σρωμάτων αἰχρῶν· ἀχρηστον γὰρ τοῖσι κάμναισι
τὸ τοιόνδε, εἰ περὶ ζεῖται τῷ σκῆκι, ἔστε τὰ ζυ-
μῶντα ὑπὸ τῆς ἀλῆς αἰσθησίης. ἀλλὰ καὶ τὸ αἰ-
θρῶν αὐτῶν ὀνήσιον. περὶ ῥέει γὰρ ἢ τεγῆς. ὕλη ἢ
ἀλειφάτων μὲν, ὅσον μοι λέλεκται· ζυμῶν αὐτοῖσι
ἢ καστέριον, ῥητίνην θερμίνθας τῆς δένδρεος, εὐ-
φωρίαν, ληνίστιδος, πυρέθρας ἴσας, πεπέρειος, χαλ-
εῖνης ἐς ἥμισυ ζυμῶν νίτρω αἰγυπῶν τριπλάσιον, κη-
ρὸν ὅσον ἐς σῶσιν ὕδατος. πολλὸν ἢ τῶνδε φαρ-
μακίᾳ ποικιλοτέρῃ, καὶ πλεον καὶ ἰδίᾳ λέλεκται. ἐ-
πιπλάσματα τῇσι σκληρήσι, καὶ τῇσι ἐν ταῖσι
τῶν μερέων, ὁππότερον ὕλη ἢ, λίνα ἢ σπέρμα, τῇ-
λιν, ἀλφιδον, κελιδον, μέλι, ἔλαιον, ἐνθα πῆ-
ρανον, ἢ αἰθρῶν ἐξέσθαι, ἢ ἀλδαίης ῥίζα καπνίσαι,
καὶ ἐν μελίκρητῳ ἐψηθεῖσαι, ἢ ὡς κηροειδὲς γα-
νέσθαι· ἔσω ἢ διαφέα καὶ περὶ νεῖα τῇ ζυμῶσι. λῶν
μὲν ὧν ἀπύροι εἰσὶ ἐπὶ, ἢ σμικρὸν ὁππότερ-
ται· νῶσι,

α. Κολοκύνθη. Henisch. β. Τῷ μέλιτι Henisch. rep. in MS. γ. Δένδρεον Henisch. & Goupyl. repp. in MS. δ. Αἰλῶν Henisch. ἄλλων Henisch. rep. in MS. ε. Καλύμα Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ζ. Αὐτὸν Henisch. η. Α-
τρέμας Henisch. rep. in MS. θ. Ζυμῆτες Henisch. rep. in MS. ι. Καλῶναι Henisch. κ. Αλειφάτων Henisch.
λ. Ποιεῖν Henisch. μ. Τῶνδε subaudiendum χεῖρις Petit.
ν. Συδίνω Henisch. ο. Κρησέρι Henisch. & Goupyl. repp. in MS. π. Παρῶν Henisch. rep. in MS. ρ. Αλειμμα Henisch. σ. Ἐπιμύ Henisch. τ. Χρίματα Henisch. rep. in

A beto, sed etiam euphorbium trium obolorum pon-
dere, (qui eluendæ alvo modus usitatus est) & cu-
curbitæ agrestis interanea, aut centaurii comæ
decoctum ex oleo, aut aqua. optima quoque sub-
lutio fuerit. mellis consuetæ portioni ruta adjun-
cta, & cum unguine elixa, & terebinthi arboris
resina, & sal pro nitro, & hyssopi decoctum. quod
si per hæc subsidia paulum excitatus homo fuerit,
aut febrē correptus, aut sensum ab illo marcere
suscipiens, aut arteriæ bono pulsu restituto, aut
facie utcunque meliora significante, spes salutis
concipienda est, audaciusque subveniendum. in-
terim igitur roboratis viribus, purgatorii medi-
caminis, quod sacrum vocant, jejuno maxime qui-
dem integra potio danda est: sin vires prohibeant,
dimidium cum mulla. & æger in lectica supinus
collocatus agitandus est, sensim eum, qui fe-
runt, gestantibus: frequenter vero, quò lassitu-
do arceatur, interquiescat: ac, si alvus liquida sit,
libens admittito: sin secus, aquæ aut mullæ cya-
thos duos potui dato. sin autem & dum purgatur
nauseabundus sit, id ne prohibeto. nam & illa dis-
trentio vigorem quendam ad expergefaciendum
præstat, & pituitæ vomitus morbi causam evellit:
sensum vero, & caput & nervos repurgat sacrum
quod vocatur medicamen. de qualibet itaque ab
initio administranda purgatione satis disseruimus.
totum vero hominem lanis involutum oleo sicyo-
nio perfundere oportet, aut gleucino veteri: aut
singulis seorsum, aut simul mixtis. sed optimum
fuerit ad conspissanda olea ceræ parum colliquare:
atque ista nitri ac piperis mixtione valentior red-
denda est: sint vero tenuiter contrita & cribrata.
at miram habet vim ad resolutos castoreum, etiam
illitum cum aliquo ex antedictis oleis: sed longe
potentius est, si cum mulla potui detur: portio
vero tanta sit quantam in veteriosis novimus.
conjectare autem oportet & ætatem ægrotantis
& mentem, an pluribus diebus bibere sit para-
tus. nempe inunctiones irrigationibus præstant.
facilius feruntur, & magis proficiunt: neque
enim dilabentes lectum & stragula inquinant: æ-
grotis verò id inutile est: illæ autem inhærentes
corpori in colliquatas partes a calore forbentur.
quin etiam & ipsarum perpetuitas conducibilis
est. nam irrigatio diffluit. inunctionum autem
materia est quæcunque a me supra dicta sunt:
cum ipsis verò castoreum. accipitur itaque re-
sina terebinthi arboris, euphorbium, lemnestis,
hoc est adarce, pyrethrum æquis portionibus:
piperis, galbani dimidium, nitri Ægyptii tri-
plum: ceræ quantum ad liquida conspissanda
satis sit. cæterum medicamina multo magis
quam hæc, varia, & multo plura seorsum lo-
co suo tradita sunt. epiplasmata quoque duris
distentisque partibus superdanda. horum sylva
est, lini semen, fœnum græcum, farina hor-
dei, mel: oleum, ubi ruta aut anethum inco-
cta sint: althææ radix pinsita, & in mulla us-
que ad ceræ mollitudinem decocta. sunt ve-
ro & tractabilia, & temperatura suavia. si-
quidem adhuc febre vacant, aut leviter febrici-
tant,
MS. dat. Εὐφωρίαν π. ἢ ἰδίᾳ Henisch. rep. in MS. x. Εὐ-
φωρίαν Henisch. rep. in MS. xi. Σπέρμα Henisch. rep.
in MS. xii. Αλφιδας Henisch. rep. in MS. xiii. Αἰθρῶν
rep. in MS. xiv. Γαστρί. Henisch. rep. in MS. xv. Απύροι
Henisch. & Goupyl. repp. in MS.
Id vero laborantibus inutile est, si corpori inhæ-
reat, inque partibus colliquatis, & a calore forbeat,
quia etiam &c. Henisch. Decocta Henisch.

νωσι, τὰ δὲ χρεὶ πηλοῦσαν, σὺν ἀλεγχίζοντα τὴν
 θέρμη. ὡς ἡ πυρετοὶ ὀξέες ἔωσι, καὶ ἡ ἄλλη
 νῆστος μικροτέρῃ τῶνδε φαίνεται, καὶ ἐς τὴν κίν-
 δυνον οἷδε ξυμπεύγῃσι, πρὸς τὰς δὲ χρεὶ τῶν δια-
 ταν καὶ τῶν ἄλλων θέρμη ἀρμόζειται. τροφῇσι
 τε ὧν τελείως λεπτοῖσι ευπεπτοῖσι χρεὶται. καὶ τῇ ευ-
 καιρίᾳ προσεκτεῖν νῦν μάλλον, καὶ τὰς παροξυ-
 σμους ὑποστέλλεσθαι ἐς πᾶσαν ἡμετέραν, καὶ τὸ ξυμ-
 παν τοῖσι πυρετοῖσι προσκείσθαι χρεὶ. ὡς ἡ πρὸς
 πρὸς ἡμετέραν χρεὶ, καὶ τῶν κεφαλῶν ἐν αὐτῇ ἰσχύι,
 σικυλῶ χρεὶ ἐς τὸ ἰνίον προσβάλλοντα, αἱμάσσειν
 ἀφαιδεῖν. καὶ γὰρ φλεβοτομίας ὀνίνησι μάλλον, καὶ
 τὰς δυναμίας σὺν ἀφαιρέσει. πρὸς τῇ μεσηνύ τῇ
 ὠμοπλατείᾳ κρυφὴν πηλοῦσαν ἐς ἀντίσπασιν τὴν ἐν
 τῷ ἰνίῳ. παρελύθη κατὰ κατὰ ποσιν, ἢ ὑπερ μᾶ-
 νη καὶ ἀποπληκτοῖσι ἀλκαρ ἐστὶ σωτηρίας, εἰς τὴν
 τῶν τροφῆς κατὰ ποσιν, καὶ ἐς τῶν τῶν φαρμά-
 κων πάροδον. ὅ γὰρ ἀποφῆς καὶ λιμὸς κίνδυνος μᾶ-
 νον, ἀλλὰ καὶ βηχὸς καὶ δυσπνοΐης, καὶ πνίξις.
 κῆν γὰρ καὶ ἐγχεῖν πρὸς εἰς τὸ σῶμα ὑγρὸν σιτίον, ἐς
 τῶν θέρμη ὑπορρέει, ὅτε τῇ παροξυσμῶν ξυμ-
 πτόντων ἐς τὸ σῶμα τῇ σιτίῳ, ὅτε τῇ σπινθῶντι-
 δὲ ἐνίχθης ἐς τῶν ἐνὸς ἐσθλῶν, ἢ πρὸς σπιν-
 θήμα τῆς θέρμης πρὸς. καὶ ὧν ἡ μελίχρητον
 ἢ ἡ χυλὸν ἐγχεῖντα μυσιλῇ μακρῇ ὑπεραίροντα
 ὑπὲρ τῆς θέρμης ἐς τὸ σῶμα ἐγχεῖν. τὸ δὲ γὰρ
 ἐπὶ ἐς κατὰ ποσιν ὑπορρέει. εἰ δὲ ὁ νοσῶν ἐς ὁ-
 λεθρον εἴη ὑπερτον, ὅ γὰρ αὐχλὺ σὺν τῇ αἰσπνοῇ
 πῆνυται, τὸνδε τὸν αὐχλὺν, καὶ τὸν ἀνθερῶνα θερ-
 μάσμασι χρεὶν τε καὶ πυρίῳ. μαλακόπονοι ἢ καὶ
 αἰσπνοίαι, ὅσοι σικυλῶ ἐς τὸν ἀνθερῶνα προσβάλλου-
 σι, ἐς δρυτῆα τῆς σμάχης. ὅ γὰρ ἀφαιρέσει
 χρεὶς ἐς ἐνθεσιν τῆς τροφῆς. ἀλλὰ ξυμπτόσιν ἐς
 κατὰ ποσιν πρὸς ἀφαιρέσει ἢ σικυλῇ, κῆν κατὰ πο-
 σιν θέρμη, σπινθῶν τῇ ἢ ἀποπληκτοῖσι τε καὶ ἀνθελῇ
 ἐπαπνέειν ἢ χρεὶ ἢ ἐς τῶν πρὸς σικυλῇ τῆς κατὰ πο-
 σιν πρὸς τῇ τῇ πρὸς τῇ πρὸς τῇ πρὸς τῇ πρὸς τῇ πρὸς
 κίνδυνον ἀποπνέειν. ἀλλὰ ὅ γὰρ εἰ ἐνθα καὶ ἐνθα ὅ
 βρογχὸς θέρμη, θέρμη μῦες γὰρ καὶ νεῦρα, καὶ τῇ
 νοσῶντες, καὶ φλέβες, σπινθῶν πρὸς αὐτῶν. κύ-
 σις ἢ καὶ τὸ χαλαρὸν ἢ ἀγχεῖν, ἀλλοτε μὲν ἐς ἐκ-
 κρῶσιν παρῆται, καὶ ἐστὶ τῶν πρὸς τῶν αἰσπνοῇ
 πρὸς. κύσις ἢ καὶ ἐς ὅσον μῦες αἰερεῖ. ἀλ-
 λοτε ἢ εἰς κατὰ ποσιν αὐτῶν. ἀφαιρέσει γὰρ τὰ
 πρὸς τῇ, ὡς δὲ αἰσπνοῇ. ἐνθα ὧν ἐς μὲν τῶν
 κύσιν τῶν κατὰ ποσιν ὀξέων σὺν εὐτολμον χρεὶ-
 σται. κίνδυνος γὰρ σφαιρίσει τῇ κύσι, ἢ ὅτε
 πρὸς δίδοναι τῶν αἰσπνοῇ. ὑποκλύσει ἢ
 μὴ πολλῶν πλῆθει τῇ χυλῇ, κρέατον κῆν ἐκκρ-
 πρῶν τὸ ἐντερον, πρὸς ἐνθα ξυλῇ ἐλαίῳ κατὰ
 ποσιν. ἐλπίς δὲ μᾶν καὶ πάντων ὅ μὲν τῶν παρῆται,
 καὶ ὁ ἰδὴ τῶν μερῶν, ἢ εἰς ἐλαίον ἐνίχθης. ὅ γὰρ
 τῶν αὐτῆς, ἐν τοῖσι χρονοῖσι εἰρήσεται.

ΚΕΦΑΛΗ Ε.

Θεραπεία Παροξυσμῶν Ἐπιληπτικῶν.

Τῆς Ἐπιληψίας ὀλεθρὴ μὲν ἢ πρῶτις κα-
 τὰ ποσιν, ἢ ὀξέως εἰσβάλλη ἢ νῆστος.

ἐκτε-

^a Ἡ Henisch. ^b Ὁμοπλατεῖν καὶ Henisch. rep. in MS.
^c Ἐνὸς ἐσθλῶν Henisch. ^d Μακρῇ καὶ Henisch. rep. in MS.
^e Ἡ χυλὸν an Pflana κατὰ ἐξοχῇ. Petit. ^f Ἀνθελῇ Henisch.
^g Ἀποπληκτοῖσι Henisch. ^h Ἐς (τῶν) πρὸς σικυλῇ Henisch. κεφαλῶν
ⁱ Ἐκκρῶσιν Henisch. rep. in MS. ἐκκρῶσιν Goupyl. rep.
 in MS. ^j πρὸς Henisch. rep. in MS. πρὸς nempie σικυλῇ
 Petit. emend. ^k Ἀγχεῖ Henisch. ἀγχεῖ subaudi ἐνίχθης Pe-

A tant, post habita caloris cura hæc facienda sunt:
 at si febres acutæ sunt, & reliquis morbus is le-
 vior esse videtur, febres vero in discrimen addu-
 cunt, ad has & victus rationem & reliquam cu-
 rationem convertere oportet. alimentis itaque
 summe tenuibus & facilis ¹ coctionis vescendum
 est, atque opportunitas nunc magis observanda. &
 per totam curationem in exacerbationibus subtra-
 here, atque penitus in febres animum intendere
 oportet. quum morbus autem diu trahitur, &
 caput in causa est, cucurbitula occipitio ² affin-
 genda, & sanguis largiter hauriendus: plus enim
 quam venæ sectio proficit, & vires nequaquam
 labefactat. sed prius inter scapulas inanem cucur-
 bitulam admoveas, ut in contrarium ejus quæ in
 occipitio est succos revellat. nempe interdum &
 gula resoluta est, in qua sola attonitis salutis præ-
 fidium collocatur, devorandis scilicet alimentis,
 & medicaminibus transmittendis. neque enim in-
 edix famisque tantummodo periculum instat, ve-
 rum etiam tussis, difficilis spirationis, atque stran-
 gulatus. nam si quis intra os liquidum cibum in-
 fundat, in arteriam subterlabitur, quum neque
 tonsillæ ad impulsus ciborum concidant, neque
 epiglottis in proprium locum subsidat, quæ arte-
 riæ operculum a natura facta est. quapropter o-
 pus est mulsam aut succum longa mytila infun-
 dentem, ³ superque arteriam attollentem, in gulam
 demittere: id quoque enim ad deglutendum in-
 servit. verum enimvero si ægrotus jam morti
 proximus sit, ipsius adeo cervix spiritusque con-
 gelascunt. ideo cervicem & mentum calefacto-
 riis illinito & foveto. frustra vero laborant atque
 imperiti illi sunt quicunque sub mento cucurbitu-
 lam, ut gula dilatetur, affigunt: quandoquidem
 non dilatatione ad impositionem ciborum, sed ad
 deglutendum compressione opus est. dilatat au-
 tem cucurbitula: & quum devorare velis prohi-
 bet, revellens ac retrahens: quum remittendum
 potius sit, quo in devorando constrictio fieri pos-
 sit. insuper arteriam repleri, ut strangulatio fiat,
 periculum est. neque etiam si hac & illa in parte
 gutturis affixeris, quicquam prodest. musculi
 namque & nervi & tendones & venæ ante ipsum
 positi sunt. vesica utique & laxum intestinum inter
 se proxima, interdum ad excernendum debilitantur,
 resolvuntur, recrementorumque semper plena re-
 periuntur. vesica vero & in maximam molem extu-
 mescit. interdum autem ita resolvuntur, ut purga-
 menta continere nequeant. per ipsa enim tanquam
 inanima supervacua delabuntur. tunc igitur instru-
 mentum, quod cathetera vocant, in vesicam demit-
 tere haud sane tutum est: ne corrumpatur enim ve-
 fica, atque homo convellatur, discrimen impendet.
 sed præstitit cremore haud multo alvum subluere:
 quumque stercus ab intestino ejectum fuerit, iterum
 injiciendum est cum oleo castoreum. spes autem u-
 nica omnium pariter resolutorum, separatimque sin-
 gularum partium eo vitio laborantium, in oleum
 infusio fuerit. quomodo vero ipsa administretur,
 in sermone de diuturnis morbis exponetur.

CAPUT QUINTUM.

De Curatione Accessionis Epilepticæ,
id est, Comitialis.

Epilepsiæ, id est comitialis morbi, primus casus
 perniciosus est, si acutè morbus invadit: non-
 L 2 nun-

tit. ¹ (ὅσον) αἰ Henisch. ἐκ αἰ Goupyl. rep. in MS.
^m Κατὰ ποσιν Henisch. ⁿ Ἀνθελῇ supple παρῆται Petit. ^o Ἰ-
 δὴ Henisch.

¹ Concoctionis Henisch. ² Affigenda Henisch. ³ Su-
 praque Henisch.

τὴν νόσον γίνεσθαι. αἱ αὖτε καὶ τὸ δέρμα πᾶν καρφα-
λέον καὶ τετρυγνύειται, τὰ προσεύροχα βλέ-
φαρα μόλις τοῖσι ὀφθαλμοῖσι ὀππρῶν. ὀφθαλμοὶ
ἰσχυροὶ ἐνδεδημημένοι. αἱ αὖτε καὶ τὰ ἄρθρα ξυ-
δεδεσθαι ἢ κινεῖσθαι τῇ τάσει. ἔσω ἢ καὶ ὁ οἶκος
ἀλειυνός· κὴν^a ἴσπερ^b ἢ, μὴ μέλει ἰδρώτων ἢ
ἐκλύσει^c. ἐς συγκοπήν γὰρ ἡ νόσος ῥέπει. καὶ δὲ
μηδὲ ἐς τὰ^d ἄλλα τὰ μεγάλα ἀνεὰ μέλλειν. ἢ γὰρ
καιρὸς ἀμβολῆς. εἴτε ὦν διὰ ψύξης, ἀνδρὸς φανε-
ρῆς περὶ φάσι^e γένοιτο τέταν^f, εἴτε ὀππρῶν τρώ-
ματι, εἴτε ἔω ἀμβλώσῃ^g γυναικὸς, φλέβα τῇ
ἔω ἀγκῶνι τήνεται. περὶ μενίστιον καὶ τῇ πτε-
ρῶν τῇ βραχίον^h ἐν τῇ ὀππρῶν, ὡς ἐς ἀνεσιν
ἔχει, καὶ τῇ τομῇ, ὡς εὐαφέως καὶ ῥηιδίως
γένοιτο. τὰ δὲ γὰρ πασῶν προκλήσεις καὶ ἐσπᾶξ
ἀφαιρέειν ὁμέτρως, μὴ μέλει λειποθυμίας καὶ πε-
ρὶ ψύξηςⁱ. καὶ μὴ ἔω ἀσιτίας ἐπὶ ψυχρὸν καὶ ξη-
ρὸν λιμός. δίδοναι ὦν μελικρήτα παχέως^j ἀκρητε-
στερου, καὶ ἑπιστάτης χυλῆς ξὺν μέλιτι. τὰ δὲ γὰρ
καὶ περὶ μενίστιον ἐς^k ἐκθλίβειν ὑποκώματα καὶ σο-
μάχων ἐς κατὰ πρῶτον λεία καὶ ῥηίως καὶ ἐς μάλα θα-
ξιν καὶ λίαν μαλακώματα, καὶ ἐς δύναμιν δυνα-
τώματα. τὸ ἢ ξυμπαν σκῆν^l ἐρῶσι κατελίσχθαι
δεδομμένοι ἐλαίῳ γλυκύνῳ, ἢ κερκίνῳ, ἐν οἷς
ἢ λιθανωπῆς, ἢ κένυζα, ἢ δρεμιστὴ ἐνήψῃ. καὶ
τὰ πάντα θερμά ἐς δύναμιν καὶ ἐς θίξιν ἔσω^m χεῖρ
ἢ τῷ διὰ τὴν ληνίστιον, καὶ ἀφορεῖς, καὶ νί-
τρας, καὶ πυρέθρας ἀλείμματα. προσβάλλεινⁿ τοῖς
δε τῇ κασσίῳ συχνόν. εὐ δὲ καὶ τὰς τένοντας ξυλ-
λαμβάνειν τοῖσι ἐρῶσι, καὶ χεῖρ καὶ τὰ παρ' ἑς
καὶ ἀντιπρῶτα. τὰ δὲ γὰρ μάλα παρὰ τὴν δεινὰ
καὶ πίνε. περὶ τῇ^o κασσίῳ θερμάσμασι τένον-
τας, καὶ κύστιν, μαρσίποις ἔχειν κέγχρον πεφω-
γμένῳ, ἢ κύστιν βοῶν ἐλαίῳ θερμῷ ἡμιπαλῆρῳ,
ὡς εἰς πλάτ^p ὀππρῶν^q τὴν περὶ μενίστιον χωρίων.
ἐβίησαι τὸ κατὰ ἀνάγκη περὶ μενίστιον κεφαλῇ, ὅτε
ἀσφαλὲς μὲν αἰσθήσει, νόστοι^r ἢ ἀγαθόν. τὰς
δε μὲν γὰρ ὁμίχλης ἐπαναφορὴν ἀνίστησιν αἰμάτων. πύ-
ωλοι^s ἢ τὰ νεύρα. καὶ ἔν τῷ τρώσῳ τὴν
πυρῆς ὡς ἀσφαλεστέω χρέεσθαι, καὶ ὕλη μὴ
σφόδρα βαρυόδμω^t μὴ^u ἀλλὰ ὕλη μὲν ἔσω ἔ-
λαιον τὸ ἐν κύστιν ἀκνίσον, ἐν διπλῷ^v ἐγγεῖω
ἐψηθῆν, ἢ ἄλλες λεπτοὶ ἐν τῷ μαρσίπῳ. κέγχρος
γὰρ καὶ λίνε σπέρμα εὐαφέα μὲν, αἰματώδεια ἢ καὶ
βαρυόδμω. τρώπ^w ἢ πυρῆς. ὑποκώματα δὲ
τοῖς τένοσι^x ὑποκώματα τὰ περὶ μενίστιον, ἀχρὶ τῆς
καρυφῆς προσωτέρω ἢ ὀππρῶν τὸ βρέγμα μὴ προσβαί-
νειν. τὰ δὲ γὰρ τὸ χωρίον, ἀπάσης μὲν τῆς αἰ-
σθησῆς ἐπὶ κενόν, καὶ ὑπο τῇδε πᾶσι αἱ ἀφῆσεις
ὠφελίης τὴν καὶ βλάβη^y. ἢ δὲ^z ὀππρῶν πλάσσειν
δὲ τὰς τένοντας, ὁρῶν ἔσω τὸ ἰνόν. ἀνωτέρω γὰρ
εἰ θείης, τὴν κεφαλὴν πλῆσιν αἰμάτων τῇ λίνε^{aa}
σπέρμα^{ab} καὶ τῆς πύλης^{ac} ὀππρῶν τοῖσι ὀππρῶν πλάσ-
μασι ἀγαθόν ἢ σκῆν ἐς τὸ ἰνόν τῆς ῥάχι^{ad}. ἢ ἐ-
κατέρωθεν ἔσω ἢ φειδῶ πολλὴ τῆς φλογός.
^p ὁδὴν γὰρ καὶ πασῶν τῶν χειλέων τῆς
συνίης ἢ ἀμφίθλασις. καὶ ὦ^{ae} ἐς δὴρὸν
^a ἔλ-

A morbus efficit : quin etiam cutis tota squalens a-
spera que corpori obtenta est : palpebræ natura
versatiles vix oculos connivendo protegent : oculi
intenti sunt, in profundo convoluti : nec non &
artus sunt deligati, ob distentionem immobiles.
ægroti domicilium calidum esto, si æstas sit, citra
sudorem, aut resolutionem, ad syncopam enim
morbus inclinat. neque vero ad alia magna reme-
dia cunctanter accedendum : haud enim differendi
datur occasio. quapropter five ob refrigerationem
absque manifesta causa rigor invaserit, five ex vul-
nere, five ex abortu mulieri inceserit, venam in
cubito rescindito : curans in deligando brachio la-
B xio rem compressionem fieri, sectionemque leni-
ter & facile expediri. siquidem ista nervorum¹ con-
vulsionem cient. semel etiam cruor, citra defectum
animæ frigusque extremorum mediocriter effun-
datur. neque inedia æger maceretur : res enim fri-
gida siccaque fames est. propinetur itaque multa
spissa, meracior, & ptisanæ cremor cum melle. ista
namque & tonsillis comprimendo minimum dolo-
rem inferunt, & gulæ deglutiendo lenia sunt &
facilia, & ad molliendam alvum mollissima, & ad
vires instaurandas valentissima. omne corpus lanis
involvito oleo gleucino aut crocino madentibus,
in quibus aut rosmarinus, aut conyza, aut artemi-
C sia incocta sit : atque omnia & facultate & ad ta-
ctum calida sunt. oblinere autem corpus unguine
convenit, quod ex lemnestide, quam adarcem es-
se putamus, quod in stagnis nascitur, & euphorbio,
& nitro & pyrethro conflatum est : his vero &
multum castorei adjiciatur. bene quoque fuerit ten-
dones lanis² contingere, & secundum aurem &
mentum loca perungere. nam partes hæ maxime
patiuntur, ac distenduntur. præterea levibus ca-
lefactoriis fovendi sunt tendones & vesica, per fac-
culos milium torrefactum includentes, aut bubu-
las vesicas olei calidi semiplenas : quo locis quæ fo-
ventur, secundum latitudinem applicari valeant.
interdum coëgit necessitas ut capiti fomenta ad-
hiberentur : quod neque sensibus usque adeo tu-
tum est, neque nervis salutare. sensibus enim quan-
dam caliginem offundit, multis halitibus ipsos pe-
tentibus : nervos autem replet. quocirca modo fo-
vendi quam tutissimo utendum est, atque materia
haud ita multum fœde olens deligenda. utique ma-
teria esto oleum in vesicis in duplici vase citra ni-
dorem fervefactum : aut sales tenues in sacculo. mi-
lium enim ac lini semen tactu quidem lenia sunt,
sed halitiosa & graveolentia. ratio vero fovendi,
hujusmodi esto : tendonibus resupinato ægro, fo-
menta usque ad verticem subjicienda sunt : ulterius
D vero ad³ sinciput ne procedito. iste namque lo-
cus omnibus sensibus communis est. ab ipsoque,
tanquam ex fonte, omnia adjumenta, omnes no-
xæ scaturiunt. quod si epiplasmata tendonibus su-
perdanda sunt, erectum occipitium esto : nam
si magis sursum versus imposueris, caput exha-
lationibus complebis. materia sit autem epipla-
smatum, lini & fœnigræci semina. post epipla-
smata vero utilis fuerit cucurbitula occipitio ab
utroque spinæ latere adhibita. sed parce ad-
modum flamma accendatur : nam quæ ab labris
cucurbitulæ fit⁴ circumpressio, doloris con-
vulsionisque auctor esse solet. igitur diutius trahere
E L 3 præ-

^a Oie^g Petit. emend. ^b A^gae Henisch. ^c Γυναικὶ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^d M^g Henisch. ^e Phrasis hic elliptica est, subaudiendum enim est πᾶσι vel quodam ejusmodi nomen, a quo istud genitivum regatur. Petit. ^f Πιστάτης χυλῆς. Ptisanæ succus, aliud ab ipsa Ptisana. nam hæc ipsum est hordeum purgatum atque elixatum, ita ut forberi possit. Petit. ^g Εὐθλίβειν. A^gae Henisch. rep. in MS. ἡδὲ Henisch. Goupyl. rep. in MS. ^h Κέφης Henisch. ⁱ Τάδε, (adverbialiter) ad eos supple sensus. Petit. ^k Vox μὴ videtur παρὶ κεαν.

Petit. ¹ Αἰσθήσιν Henisch. Petit. emend. ^m Priorem capitis partem intelligit, & ad βεῖγμα refert Aret. quod plerique omnes sinciput. sed in scite, appellant. Petit. ⁿ ἢ δὲ καὶ ἐπιπλάσσειν Henisch. ^o Ἐκατέρωθεν Henisch. ^p Ὀδυνηρόν Henisch.

¹ Convulsionem Henisch. ² Contegere Henisch. ³ Ad anteriorem capitis partem Petit. emend. ⁴ Conu-
sio Petit.

ἔλκειν, καὶ μαλθακῶς μᾶλλον, ἢ ἀθρόον ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ. ὥδε γὰρ αὖ σοι κυρτωθεῖν τὸ χωρίον δυνάμει, ὅπερ ὀπιτάμνουν χρῆ. τέκμαρ δέ σοι τῆς αἰμαξίης τῆς συμμετρίας, ἡ δύναμις γινώσκειν. ταῦτα μὲν ὧν τ' ἀνὰ ἐλκείων τεταμένων τὰ ἄλλα. ἢν δὲ ὅτι τρώματι σπασμὸς γένηται, ὀλέθριον μὲν καὶ δυσέλπιστον δέησιν ὅ χρῆ. ^b μετεξέτεροι τε γὰρ καὶ ὅκ τοιῶνδε ἐσώθησαν. χρῆ ὧν πρὸς τῇ ἀλλοτρίῃ, καὶ τὰ ἔλκεα ἵησαι, τεγχεῖ θερμαινόντων ἄσφα μοι λέλεκ', καὶ πυρίν καὶ ὀπιπλάσμοσι, φαρμάκοις τε ὅσοις ῥηιδίως θερμαίνεται καὶ πολλὸν τεγχεῖ ^c πύον. ξηρὰ γὰρ ὅτι τεταμένα τὰ ἔλκεα. ^d ἐς ὧν λιθαιώτῃ τῆς μάννης, καὶ πολὺς τῆς κόμης, καὶ ^e ῥηίδης δὲ τερμίνθης, καὶ πίτυς τῶν δένδρεων, καὶ ἀλθαῖης ^f ῥίζης, καὶ πηγάνης, καὶ κενύρης τῆς βοτάνης. ταῦτα χρῆ συμμίσγειν τοῖς ὀπιπλάσμοσι, τὰ μὲν τέκναι, τὰ ^g ἐμπάσσοντα, τὰ ^h ζὺν ἐλαίῳ προλεαίνοντα. ἐν μελικρήτῳ ⁱ τῷ αἰθαίνῃ κεκομμύλῳ προσψῆν ὀπιπλάσσειν ^j τῷ ἔλκει καὶ τῷ καστορίῳ ^k μικρὴν δὲ ἢ ἔνθεν αἰλὴν ὅλῳ τῷ σκήνῃ, ὅτι καὶ τὰ ῥίγια τὰ δὲ τῶν ἐλκείων κακοῦνται. ἐγχρίειν ^l πρὸς ῥίνας τῷ καστορίῳ ζὺν κροκίνῳ λίπαι· ἀλλὰ καὶ πιπίσκειν τῷδε ξυμμεχέως ὅσον ὀλκῆς τριώβολον. ἢν δὲ πρὸς τῷδε ἀπαυδήσῃ ὁ σμάχ^m, μεσηρὺν σιλφίᾳ ῥίζῃ διδόναι τῆς ὀλκῆς τὸ ἴσον τῷ καστορίῳ, ἢ σμύρνης τῷ σιλφίᾳ ἡμισυ. ἀπαντα ⁿ ζὺν μελικρήτῳ πιπίσκειν. εἰ ^o εὐπορήσῃ ὅτ' ἔσ' σιλφίᾳ τῷ δὲ τῆς ^p κυρήνης γένοιτο, τόνδε χρῆ μέλιτι ἐφθῶ ἐνειλίσσαντα ὅσον ^q ὀρόβῳ μέγαθος κατὰ πᾶν διδόναι. ἀριστον γὰρ ^r ὥδε, ὡς τὴν ὑπερώλῳ λάθοι ὀδοντάλασσας. δριμύς γὰρ, καὶ τῷ ἐρυγῇ ἀπηνῆς καὶ κακοδμῶν ἐών. ἢν ^s μὴ δύνῃ ὥδε καταπιῆν, μελικρήτῳ λύσαντα διδόναι. ἀπάντων γὰρ τῶν κατὰ ποτῶν δυνατώτερον, ὅσοι πεφύκε ἀλεαίνευν τε καὶ ὑγραίνευν, καὶ ἀνίεναί τῆς ^t τὰσι^u, καὶ μαλθακῶς νεῦρα ^v μὴδὲν καταπίνωσι, ἐς τῷ ἑδρῷ ἐγχρίειν ζὺν ἐλαίῳ τῷ καστορίῳ. τῷδε καὶ χρίειν τῷ ἑδρῷ ζὺν ^w λίπαι ἢ μέλιτι τῷδε καὶ τῷ κύστιν τεγχεῖν ^x τε καὶ χρίειν ἐς πᾶν ^y ζὺν κηρῷ τήξαντα. ^z καὶ φύσας καὶ κῆπον ἀγειν καιρὸς ἢ, τῆς ἱερῆς τῷ καθαρτηρίῳ ὀλκῆς ^{aa} δύο ζὺν μελικρήτῳ καὶ ἐλαίῳ ἐνίεναί. ζὺν γὰρ τῷ ἀγειν ταῦτα, ἔλ' καὶ τὸ ἐντερον καὶ τὴν κάτω κοιλίᾳ ἐκπυρρῇ. ποικίλον γὰρ καὶ θερμὸν φάρμακον, ἱερή.

ΚΕΦΑΛΗ Ζ.

Θεραπεία Συνάγχης.

Δοιαὶ συνάγχης ἔασι ἰδέαι. ἡ μὲν σὺν θερμασίῃ καὶ μεγάλῃ ^a πρήσει τῶν παριοσμίων, καὶ ^b ἐξογκώσι ἐξ ὧν ἀπαρτίζονται καὶ ἡ γλῶσσα καὶ ὁ γαργαρεὼν, καὶ πάντα τὰ τῆδε μέρεα, ἐς ὅγκον αἰείρεται ^c ἢ δὲ ἐπὶ τῇ, ξύμπτωσις ἐστὶ τεταμένη, ἢ δὲ ἐς τὸ ἐσω πρῆσις, ζὺν ἀγχόνῃ μέζονι, ὡς δοκεῖν τὴν φλεγμασίᾳ ἐσω μέχρι τῆς κραδῆς ἐρηρεῖσθαι. τῇδε χρῆ μάλιστα ὡκέως δέησιν. τῇδε γὰρ καὶ ὡκέως ^d θνή-

^a Ἐλκ' Henisch. rep. in MS. ^b Μετεξέτεροι Henisch. & Gouryl. repp. in MS. ^c πῶς Henisch. & Petit. repp. in MS. Deest hic verbum πῶς aut aliud simile. nam πῶς verbum non est, sed nomen in dandi casu. ideoque πῶς (Ionice sine diphthongo) πῶς vel πῶν (quod idem) πῶς Petit. emend. ^d Ἐσ' Græcis idem quod Latinis accipe vel recipe. verum deest hic vox aliqua, a qua hi genitivi regantur. forte ὡς, quæ nota est æqualis portionis. Petit. ^e ῥηίδ' Henisch. rep. in MS.

A præstat, ac molliter magis, quam plurimum brevi tempore. sic enim tibi in convexum locus sine dolore attolletur, qui concidendus est. scopus autem modi sanguinis extrahendi tibi vires ægrotantis proponantur. ¹ hæc utique rigoribus, qui sine ulceribus fiunt, remedia conveniunt. at si ex vulnere convulsio facta sit, perniciosum profecto id est, ægreque de salute sperari potest: nihilo minus tamen opem ferre decet: quandoquidem nonnulli & adhibitis remediis mortem evitarunt. oportet sane ultra cæteram medelam & ulceribus consulere cum calefacientibus, quæcumque a me jam dicta sunt, irrigando, & fotibus, & cataplasmatibus & medicamentis quæcumque & facile calorem excitent, & humectando pus abunde moveant. ulcera enim in rigore sicca & squalida sunt. accipito ergo thuris mannam, polii comam, terebinthi pinique arborum refinam, althææ radicem, & rutam conysamque herbam: hæc in cataplasmatibus commiscere opus est, aliaquando, alia, quæ pulvereæ sunt, inspergendo, alia in oleo prius macerando: althæam vero in mulla ante contusam decoquito. inspergendum est etiam ulceri castoreum: neque exiguus inde in totum corpus calor emanabit. horrores enim ab ulceribus prodeuntes malefici sunt. perungendæ quoque sunt nares castoreo cum crocino unguento permixto: quin etiam castoreum trium obolorum pondere assidue bibere expediet. verum si ab hac potione gula laboret, interjicienda est laserpii radicis exhibitio ponderis tanti, quanti & castoreum dandum esse diximus: aut myrrhæ dimidio minus quam laserpium: sed omnia cum mulla potanda præbeantur. quod si Cyrenaici laserpii lacrymæ copia tibi fiat, hanc opus est melle cocto involutam ad erui magnitudinem devorandam dare. ita enim optimum factu est, quo palatum præteriens ægrotum lateat. acris est enim, ructumque insuavis ac foede olens excitat. si neque hac ratione devorari possit, in mulla eliquata propinetur. omnibus enim potionibus quæcumque calefacere, humectare, distentionem laxare, & nervos remollire aptæ sunt, hæc haud dubie valentior est. cæterum si nihil ægroti deglutiant, in anum castoreum cum oleo dandum est: hoc etiam anus cum unguine aut melle illinendus: hoc item vesica irriganda, & cum cera, ut crassius reddatur, perungenda. fin autem flatum stercusque educendi tempus adfit, purgatorii, quod hieram, id est sacram, vocant, drachmas duas cum mulla & oleo in sedem ² ejicito. nam præterquam quod illa evocat, intestinum etiam & inferiorem ventrem calefacit ac fovet. varium namque & calidum medicamentum hiera est.

CAPUT SEPTIMUM.

De Curatione Anginæ.

Duæ anginae species reperiuntur, altera cum caliditate, & magna tonsillarum inflatione, & extrorsum versus tumefactione: (quin etiam lingua, gurgulio, & omnes adjacentes particulæ in tumorem efferuntur) altera istis locis collapsis & submissis efficitur: sed interius compressio majore strangulatu discruciat ut interna inflammatio ad cor usque pertinere videatur. huic quam celerrime occurrendum est. nam & hac celerrime ægroti rapiun-

^f ῥηίδ' Henisch. ^g Ἐμπάσσοντα Henisch. rep. in MS. ^h κροκίνης Henisch. ⁱ ὀρόβ' Henisch. ^k ὡς Henisch. ^l Στάσις Henisch. rep. in MS. ^m Λύσαντα Henisch. ⁿ Τήξαντα Henisch. ^o ὀλκῆς δύο Henisch. ^p πρήσις Henisch. ^q Ἐξογκώσι Henisch.

¹ Hæc utique Henisch. ² Injicito Henisch.

θνήσκουσιν ἢν μὲν ὦν δὸπ' κραιπάλης, καὶ οἶνο-
φλυγίης ἔωσι, ὑποκλύζειν αὐτῆμαρ. ἀλλὰ καὶ
διαστοῖς κλύσμασι, τῷ μὲν ξυνήθει ὡς ἀγειν κο-
πρώδεα· τῷ δὲ, ὡς δόσωσ' αὐτῇ τι τ' χυμῶν δὸπ' ἢ
παροσθμίων τε καὶ θώρηκα. ἔσται ὦν ἂ ἀλλὰ
μὴ τε ἀκρητέστη, * καὶ ὁ κενταυρεὶς καὶ ὑσώπας
ἐψήματα. ταῦτα γὰρ καὶ φλεγμάτων ἀγωγὰ. καὶ ἢ
δὸπ' λεπτῆς διαίτης ἔωσι, τὰ μιν φλέβα πλὴν
ἐπ' ἀγκῶνι. μέζονα ὅτι πλὴν τοιῶν χάσειν, ὅπως
ροϊζήδον ἢ δὲ ἀθρόον ρέη τὸ αἷμα. ὅδε γὰρ ὁ ρόθος, ἡ-
κανὸς μὲν ὡς ἡκιστα θερμασίῳ πενήναι. ὁ δὲ δυνατὸς
δὲ ἀγγρόνι λῦσαι, καὶ πάντα μειῶσαι. οὐκ ἂν ἀ-
γεννὲς ὅτι καὶ μέγρι λειποθυμίας ἀγειν, μὴ μὲν-
τοι λειποθυμείν. μετεξέτεροι γὰρ ξὺν τῇ πλῆγῃ
ἐξέθανον ὅτι τῇ λειποθυμίᾳ, ἢ δεσμοῖσι σφυ-
ρῶν σφίγγοντες ὅτι ὑπὲρ σφύρα καὶ γένατα. ἀ-
εισον ὅτι καὶ ὑπὲρ καρπὸς ἐς πῆχας, καὶ ὑ-
πὲρ πῆχας ἐς βραχίονα. λὺν ὅτι κατὰ πίνειν ῥή-
σον ἢ, ἡ ἐλαττέρον δίδοναι ξυνὸν μελικρήτω καὶ
ὀρῶν γάλακτι, ὅσον αὖ κατῆραι ἱκανὸν ἢ ἢ
τὸν αὐθροπον. ἡ ἐλαττέρον ὅτι τοῖς δὲ τ' ἀλ-
λῶν καθαρτηρίων κρέσσον. ξύμφορον ὅτι καὶ
κνέωρον καὶ νάπυ. τῷ δὲ γὰρ ἀμφὸς πᾶς κοιλίας
καθαίρει. ὅτι ὅτι τοῖσι λὺν μὴ ἐνδίδωσι αἱ περ-
σιες, πρὸς τ' ἐρεθὸν ἀνακλάσαντα πλὴν γλῶσ-
σαν, τέμνειν τὰς ἐν αὐτῇ φλέβας. καὶ ἢ
εὐρώας καὶ πολλὸν ῥυῖ τὸ αἷμα, τ' ἄλλων μάλ-
λον αὖ ὠνησέ. τέγγει ὅτι τοῖσι φλεγμαίνον-
σι, τὰ πρῶτα μὲν σύφασαι, ὅπως ἐς παλὶρ-
ροῖαν ἰώσιν αἱ ὕλαι. ἐρεῖα τ' ὦν πιναρὰ ξυνὸν
ὑσώπας δόξεντα οἶνω καὶ ἀλείφασι τῷ δὸπ' ἢ
τῆς ἐλαίης τ' ὀμφακῷ. αἵμαρ καὶ πᾶς ὅτι πλά-
σματ' ἱκελα τῇ τέγγει, φοίνικες ἐν οἶνω δε-
δάμναι, λείοι ξυνὸν ἢ ῥόδοις τοῖσι πετάλοι-
σι. ὡς ὅτι γλίσχρον τε καὶ μαλακὸν ἔη τὸ ὅτι πλά-
σμα, καὶ ἀλφίτον ἔστω, ἢ λίνος σπέρμα,
καὶ μέλι, καὶ ἔλαμον, ἐς πλὴν ἀπάντων μίξιν. ἢν δὲ
ἐς πύσιν ἡρέπηται, τοῖσι θερμοῖσι χρέεσθαι, οἷς περ
καὶ ἐπὶ τ' ἐτέρῃς συνάγχῃς. καὶ τῇσι ὦν ἔστω τὸ ἀλ-
φίτον, καὶ μάνα, καὶ ῥήτιν τὰ πηκτὰ, καὶ πολλὰς
καὶ ἐμπροσθέντα, καὶ ἢ πυρὴν θερμὴν ἀπὸ γοῖσι
δάφνης τῇ καρπῷ καὶ ὑσώπας ἐψήματα. ἐς δὲ
ἐμπύσιν διωατάστατον, πελιαδὼν ἢ κυνῶν κόπρον
προσπιπασσέν λειπλὺν δὸπ' κρητέρας. διακλύσμα-
τα ὅτι, μελικρήτον ξυνὸν φακῆς, ἢ ὑσώπας ἐψήματα,
ἢ ῥόδων, ἢ φοινίκων, ἢ ὅτις πάντων. ἐγγείειν δὲ
τὸ σῶμα πᾶν μέγρι τ' ἔστω φάρυγξ, ἀπολοῖσι
μὲν χυλῶν μύρων, ροιῶν ὕδατι λεανθέντων, ἢ
φοινίκων ἐψήματα. φαρμάκοις ὅτι, τῇ διατῶν
μύρων, ἢ καὶ τῇ βησσά, καὶ χυλῶν ῥόδων, καὶ τῇ
ἢ διατῶν χελιδονίων, λὺν ὅτι ἐλκεα ἐχάρων ἔωσι,
διακλύσματα ταῦτα καὶ ἀνακαγχυλισμοί, ὑσ-
ώπας ἀψήματα ἐν μελικρήτω, ἢ σῦκων
ὅτι τῶν πόνων ἐν ὕδατι, καὶ ἐπὶ τοῖς δὲ ἀ-
μυλῷ διηγεῖς ἐν μελικρήτω, ἢ πησάνης χυ-
λῷ, ἢ ἢ πρῶτα ἐπὶ ὅτι μετεξυμπί-
σι. ὅτι συνάγχῃς, ἔσθαι ἔξω ἀγειν πάντα,

A rapiuntur. igitur si crapula & ebrietas in causa sunt,
eodem die inferius humorem injicito: isque duo-
rum generum sit: alter usitatus, quo stercora edu-
cantur: alter ejusmodi ut aliquas a tonsillis pecto-
reque humiditates evellere possit. neque tamen in
cæteris efficacior meraciorque esto. sed centaurii &
hyssopi decocta infundenda sunt. hæc enim & pi-
tuitam educere solent. si tenuis autem victus præ-
cesserit, scindere cubiti venam expediet: & latior
sectio, quo majore cum impetu, copiosiorque
sanguis emanet, facienda est. hujusmodi namque
profusio minime quidem ad caliditatem mitigan-
dam satis est: sed strangulatum solvere, & reli-
qua omnia diminuere valet. haud ignobile quo-
que adjumentum præstat, si ad animæ usque defe-
ctum ægrum perduxeris, usque eo tamen dum
ne anima deficiat. quandoquidem nonnulli¹ secta
vena ab animi deliquio vita excessere. item vinculis
supra talos & genua constringentes opitulabimur.
optima quoque sunt vincula supra brachialia ver-
sus cubitos, & supra cubitos versus humeros. at si
deglutiendi via expeditissima sit, elaterium & cum
mulsa, & cum sero lactis, quantum ad purgandum
hominem satis sit, præbeat. aliis enim purgato-
riis elaterium in his ægrotis præstantius est. confe-
runt etiam cneorum seu thimelæa, & sinapi: siqui-
dem hæc ambo² ventrem repurgant. in quibus
vero inflationes devorationem impediunt, linguam
ad palatum reflectens, ipsius venas rescindito:
quod si prompte multusque sanguis defluat, inter
alia remedia hoc magis proderit. irrigationes uti-
que locis inflammatis primum quidem adstringen-
tes, quò retrorsum materiæ labantur, conveniunt.
quamobrem lanæ fordidae cum³ hyssopo vino
madentes, aut oleo ex immaturis olivis expresso
accipiantur. quin etiam cataplasmata irrigationi-
bus similia sunt: exempli causa palmulæ vino
madefactæ, tunæque cum rosarum foliis. quò sit au-
tem viscidum & molle cataplasma, etiam hordei fa-
rina admisceatur: aut lini semen, & mel, & oleum:
ut omnium mixtura fiat. quod si ad suppurationem
veniat, calida admovenda sunt: quibus & in altera
anginæ specie utendum est. adesto igitur fæni græ-
ci farina, & manna, & resina, quæ liquari possunt,
& polii coma inspergatur: nec non & fomentum ca-
lidum adhibeatur, spongiis in decocto lauri bacca-
rum hyssopique madentibus. ad pus autem moven-
dum efficacissimus est columbinus fimus, tenuiter
per criseram, id est lineum sacculum, instar pulve-
ris transmissus ac super inspersus. idem & caninus
eodem modo præstat. ex mulsa vero, cum lentis,
aut hyssopi, aut rosarum, aut palmularum, aut
simul omnium decocto, collutiones fiant. illinen-
dum præterea totum os est usque ad intimas fauces,
simplicibus quidem, ut mororum, aut malorum
punicorum aqua maceratorum succo, aut palmu-
larum decocto: compositis vero medicamentis, ut
diamoro, quod vocant, aut eo quod ex besafa, id
est ruta sylvestri, & succo rhoi componitur: aut
diachelidonio, id est ex hirundinibus confecto medi-
camento. si ulcera crustosa sint, collutiones & gar-
garismi fiant ex hyssopi in mulsa decocto, aut pin-
guum ficorum in aqua: præter hæc amyllum per-
colatum in mulsa, aut in ptisanæ tragivæ cremore.
si angina cum coincidentia, quæ erat altera species,
occupet, ab interioribus extrorsum omnia evocanda
sunt,

¹ Purgis Henisch. rep. in MS. πύγῃ θερμῇ Henisch. & Gon-
pyl. repp. in MS. ² Εψήματα Henisch. n καὶ τῇ subau-
di συνήθει compositione Petit. ³ Σύκων τὸ πῖονα Gonpyl.
rep. in MS. τὸ πῖονα Henisch. rep. in MS. ⁴ Τρογῶν
fruticis genus fructum fert ὡς acinis similem, fa-
cultatis adstringentis. Petit. ⁵ Quæ proprie συνάγχη
dicitur. Petit.

¹ Ipsa vacuatione Petit. ² Arterias & venas Petit.
emend. ³ Oesypo vino Henisch.

^a Desiderari hic aliquid & ex nota asteristica & ex sen-
su patet, quod tamen suppleri non possit, nisi ope cu-
jusdam optimi MS. fortasse vox ἱερῇ hic locum habet.
ἱερῇ ὦν ἱερῇ, ἀλλὰ &c. sed nihil mutat Petit. ^b Κενταυρεὶον
Henisch. rep. in MS. ^c Δυνατὸς ὅτι ἀγγρόνι λῦσαι, Henisch.
d Αἱανὲς Henisch. c Quædam hic deesse Petit. putat. sed
non supplet. ^e Ελαττέριον Henisch. rep. in MS. ^f Ην
Henisch. rep. in MS. ^h Ελαττέριον Henisch. rep. in MS.
ⁱ Forte ῥόδων τοῖσι πετάλοις. sed nihil mutat Petit. ^k Quia
τῇσι infra τὸ ἀλφίτον pro τῇσι αἰσῶν Aretæus scripuit.

καὶ ὕδα, καὶ θερμὸν, καὶ σάρκα πᾶσαν, ὡς ἐξ-
ογκή, ἔξω τὸ πᾶν. ἔσωσαν ὡν θερμὰ καὶ τε-
γχεῖς, ζὺν πηλόνω καὶ ἀνήθω ἐμπασσονδύς νί-
τρα, καὶ ὀπιπλάσματ' αὖ ζὺν τετέοισι τὰ πρῶθεν.
ἀγαθὸν δ' ἂν κηρωτῶν σὺν νίτρω καὶ β' σιλήπι πηλόνω
ἐς θερμασίην. Θερμασίη δ' ἢ ἐς τὰ ἔξω, τὰ τοιαύ-
τα ἴηται. αὐτὰρ γ' ἡδὲ ἐξογκή ἐς τὸ αὐχέναν ὄγκος
δ' ἐπιπνευμονίης ῥύεταί ἐπαιωρεδύμῳ ἔξω· εἴσω
δ' τοῖσι συναγκηῖσι ὀλέθρον κακόν· ὁκόσοι δὲ
ὑπὸ εὐλαδίης τῆς ἐπὶ τῆς συνάγχης πνιγὸς τὴν
δρετρίην ἐταμον ἐς ἀναπνοήν, ἔμοι δοκέεσι πε-
ρὶ τὸ πνίγμα πισύσασθαι· ἥτε γὰρ θερμασίη τῆς
φλεγμασίης μέζων ἐκ τῶν τραύματ' αὖ γίνεταί,
καὶ περσιμωρέει τῇ πνιγῇ, καὶ βήσσει· ὡς δὲ
καὶ ἄλλως ἐκφύγῃσι πάντες τὸ κίνδυνον, ἔξω δὲ
γέται τὰ τραύματ' αὖ τὰ χεῖλα. ἀμφὼ γ' ὁ χον-
δρῶδες καὶ ἀξύμφωτα.

Κ Ε Φ Α Λ Η η.

Θεραπεία τῶν κατὰ τὴν κιονίδα Παθῶν.

Τῶν παθῶν ὁκόσοι ἀμφὶ τὴν κιονίδα γίνεταί,
τὰ μὲν ὑποτάμνουν χεῖρ, ἀλλ' ἔτι τὰ παρεόν-
τα λόγῳ ἢ τῶνδε χειρουργίῃ· τὰ δ' ὡς ὀξεία ἴη-
σιν· ῥηϊδίως γ' πνίγῃ, καὶ δυσπνίγι πνὰ τετέων
κτείνῃ. τοιαύτῃ μὲν τοι ἐστὶ, ὡς καλέομεν σφυρίλω
τὴν κιονίδα. ἀμφὼ γ' ζὺν φλεγμασίη καὶ β' πα-
χὴ καὶ μήκει ξυνίστανται, ὡς ἐς τὴν δρετρίην ἐκ-
κρεμέα γίνεσθαι, ἴσω μὲν παχέει, ἀπὸ τῆς βά-
σις· μέσφ' αὖτε τὰ ἐξωθεν, ὁ κίων· ἀνίσω δ',
ἢ σφυρίλω. τῆςδε γ' ἰσότητι μὲν ἢ ἀπὸ τῶν ἐξωθεν βά-
σις· ἐς δ' ἢ τὸ ἄκρον σφυρίλω καὶ παχέει, ζὺν ἐρυ-
θρήματι ἢ πελιδνώσι· τῆςδε καὶ σφυρίλω ἐπὶ κλησιν
ἐρχηκε τὸ πάθος. τοῖσι ὡν χεῖρ ὡκέως δρετρίην. ὡ-
κίς γὰρ ὁ ἀπὸ πνιγὸς ὀλέθρος. ὡς μὲν ὡν νε-
νία οἱ πεπονθότες εἴσιν, τὰμνουν τὴν ἐπὶ ἀγκῶνι
φλέβα, ἢ δ' ἀθρόον κενῶν ἢ μέζονι τῇ τομῇ. ὡς
γ' ἀπ' ἀγκῶνις ἀπέλυσεν τῆς πνιγὸς ἢ τοιήδε ἀφαι-
ρεσις· ὡς δ' ὑποκλύζειν κλυσμῶ πηλόνω, ἔπειτα δ'
δριμύει ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε, ἐς τὸ ἀνέλκυσθαι τὴν ἀνω-
θεν ἐς μετὰ σπιν. περικεῖσθαι δ' καὶ δεσμοὶ σφίγ-
γοντες ἄκροισι τοῖσι σκέλεσι ὑπὲρ σφυρὰ καὶ γυ-
ναται, καὶ ὑπερθεῖν καρπῶν καὶ πῆχεων ἐς βραχί-
ονας. εἰ δὲ πῆ πνίξ ὀπισσέρχοι, σκυλὴν ἐπὶ τὸ ἰνίον,
ἡδὲ ἐς τὸ θώρηκα περισβάλλειν, ἢ τετέων ἐντά-
μνουν πνὰ, πηλόνω τὴν ἀπὸ τῆς, ὁκόσοι μοι ἐν τῇ
συνάγχῃ λέλεκται. ὡς γὰρ ἀμφοῖν ὀλέθρος τρό-
πος· ἀλλὰ ἢ τοῖσι ἐς τὸ σῶμα φαρμάκεισι τοῖσι
αὐτοῖσι χεῖρεσθαι, ἢ σφύσει, ἢ μαλθακτηρίοις,
ἢ πυρὶ τῇ ἔξωθεν, ἢ ὀπιπλάσμασι, ἢ ἐς τὸ
σῶμα ἢ ἐγχρίσμασι· περὶ δ' τὸ κίονα ἢ τὴν σφυ-
ρίλω ἔσω σῶμα, ῥοὸς χυλός, μέλι ἢ ὕδατι λυ-
θεῖσαι ἀκακία, ὑποκυσίς, γῆ σαμῖν, ἢ λημνῖν,
ἢ σινῶπις, ἡδὲ ὀμφάκιον· ὡς δὲ ἐλκώδης ἐστὶν, κόμ-
μι ἢ ἀμύλον δάφν' αὖ ῥόδων ἢ φοινίκων ἀ-
φελήματι, ἢ πηλόνω ἢ τετάρτῳ χυλός· ἐπὶ δ'
τὰ κίονα ἔσω πλέον πῆ τὸ στρωπέρων,
ἀλλ' σμύρνης τὴν ἢ κόπας, ἢ κυπέρων. ἀνέχε-
ται γὰρ τῶνδε τῶν δριμύτων ὁ κίων· ὡς δ' ἢ

^a Κηρωτῶν Henisch. rep. in MS. ^b Σιλήπι Henisch. σι-
λήπι Henisch. rep. in MS. ^c ἡδὲ (refertur ad θερμασίην)
Petit. emend. ^d ὁκόσοι Henisch. rep. in MS. ^e Hæc O-
peratio λαρυγγοτομία dicitur, Barbaris subscannatio.
Petit. ^f Κίονα (nam κίονος nomen est partis. hic affe-
ctum præter naturam Aret. intelligit, qui mox κίων ap-
pellatur) Petit. emend. ^g Πάχυν Henisch. rep. in MS.

A sunt, & humores, & caliditas, & omnis caro, ut
totum foras extumeat. proinde calidæ irrigationes
sunt cum ruta & anetho, nitro insperso: & cum
his superius memorata cataplasmata. proficit etiam
ceratum ex nitro & sinapi ad calorem excitandum
superdare: calor autem exterior hujusmodi vitium
tollit, sed in collo tumor extuberat. tumor au-
tem foras in sublime elatus a pulmonis inflammatio-
ne liberat, intus vero abditus anginam patientibus
perniciosum malum est, at quicumque strangula-
tionem ab angina verentes, quo laxius spiritus du-
ceretur, arteriam secuerunt, non sane experi-
mento rem comprobasse videntur. quippe cali-
ditas inflammationis major ex vulnere efficitur,
strangulatum adauget, tussimque commovet.
B quin etiam, si alioqui periculum id evaserint,
vulneris oræ in unum coalescere nequeunt: am-
bæ enim cartilagineæ atque inter se inglutinabi-
les sunt.

CAPUT OCTAVUM.

De Curatione vitiorum Columellæ.

Vitiorum quotquot columellam infestant, ali-
qua per succisionem curare necesse est: (sed
C de eorum chirurgia disputare ad præsentem locum
non attinet) aliqua, utpote acuta, medicamen-
tis sananda sunt. nam facile strangulant, & diffi-
cultate spiritus aliqua istorum hominem perimunt.
talis est utique quam uvam, & quam columnam
dicimus: utraque enim cum inflammatione, cras-
sitie, longitudineque suboritur, ita ut in arteriam
pendulæ fiant. æquabili sane crassitudine a basi
ad summum usque palatum columna, inæquali
vero uva constat. hujus enim ad palatum basis
gracilis est, in extremo teres & crassa, rubens aut
livida. idcirco & uvæ appellationem id vitium for-
titum est. quapropter his mature opem ferre decet:
D celerrima namque a strangulatu perniciēs impen-
det. proinde si ægroti juvenes sunt, a vena cubiti
fanguis detrahendus est: utque largius evacuetur,
majori plaga vena aperiatur. siquidem hujusmodi
fanguinis detractio a strangulatu, tanquam a laqueo,
ægotantem liberat. subluenda quoque alvus est
mitiori lotionem primum, deinde alias atque alias a-
criore, usque eo dum aliquid a superioribus parti-
bus derivetur. circumduntur & vincula adstringen-
tia extremis cruribus supra malleolos & genua, nec
non & humeris supra brachialia atque cubitos. quod
si strangulatio invalescat, cucurbitula occipitio at-
que pectori agglutinetur, & istarum aliqua
E inciduntur: omniaque administrantur quæcunque a
me in capite de angina præcepta sunt, quum ea-
dem in utroque vitio sit mortis ratio. iisdem præ-
terea intra os medicamentis & adstringentibus &
mollientibus, & exteriori fotu, & cataplasmatibus,
& oris inunctionibus utendum est. circum colu-
mnam vero aut circum uvam adstrictorium rhoi suc-
cum, acaciam melle aut aqua dissolutam, hypocy-
stida, terram Samiam, Lemniamve, aut sinopi-
cam rubricam, atque omphacium ponito. si ulce-
rosa sit uva gummi & amyllum rosarum aut palmu-
larum decocto liquefacta, item ptisanæ aut tragi
cremor adhibeantur. at in columnæ curatione
aliquanto plus valentiorum medicaminum adjici-
to, quæ ex myrrha, costo, atque cypero componan-
tur. nam id genus acria columna tolerat. verum si
non-

^h Πελιδνώσι Henisch. ⁱ Μίζον τῆς τομῆς Henisch. & Goupyl.
repp. in MS. ^k Ἐγχρίσμασι Henisch. rep. in MS.

^l Sed & calor tumorem in collo efficit. Petit. emend.
^m De curatione columellæ Henisch. ⁿ Incidatur He-
nisch.

ἔμπυθ' ὁδὲ ὁ χῶρθ' γένη) μετεξέτεροις, ἡδὲ τοῖς
τῆς ὑπερώης ὅσας ἐφάρη, ἔς μακρὸν φθίνοντες
τὸν βίον· ἐπελύνθησαν. τῶνδε μύθοι τοῖς ἀκείᾳ ἐ-
τέρωθι λελέξεται.

ΚΕΦΑΛΗ Θ.

Θεραπεία τῶν κατὰ τὴν φάρυγγα
λοιμικῶν παθῶν.

Πῇ μὲν ζῶν καὶ τῶνδε πρὸς τὰλλα πάθη τα-
ἐν τοῖς παρὰ τοῖς ἰητροῖς, πῇ ἰδίᾳ.
Ἰπὶ φλεγμῶσι καὶ ἀγκῶν, κλυσμοί, φλεβο-
τομία, πύξις, ἰπτιπλάσις, πυρίη, ἀλ-
δεσμοί, σὺκίη, πάντα τὰυτά. ἡρείσις ἢ φαρ-
μάκων δυνατὰ τέρων· ἔνδ' ἀτρεμεῖ τὰ ἔλκεα, ἔ-
δ' ἐσχάρα γίνονται ἰπτιπολῆς· ἀλλὰ κῆν ἰχῶρ
ἀπὸ τῆς εἰσῶ σπέρης, ὡκίσα μὲν ἔλκεθ' τὰ μέ-
ρη, κῆν ἀσπείρα· ἢ ὡκίσα ἢ εἰς τὸ εἰσῶ νέμεται
καὶ κτείνε. πυρὶ μὲν ὡν καίειν τὸ παρὰ τὸ ἀρω-
γόν, ἀλλ' ὡξύνεται· ἀπὸ πῦρ ἰδμόν· ἢ φαρμά-
κωσι ἢ πυρὶ ἰκέλοισι χρεώδαι, ἔς τε τὴν ἰπτιχέσιν
ἢ νεμῶσι, ἀπὸ ἡδὲ ἔς τὴν ἰπτιχέων ἐκ-
πῶσιν. ἔστι ἢ σὺκίη καὶ ζῶν μέλι, κηκίς, βα-
λαύσιον, ξηρὰ ζῶν μελικρήτω. τοῖσι ἢ αὐτοῖς καὶ
ἐμφύσῃ καλαμῶ, ἢ πῖλῳ, ἢ καυλῶ παχέει,
καὶ ἰπτιμήκει, ὡς τὸ ἔλκεων διγρῶναι τὰ φάρμα-
κα. ἀρίστον ἢ καὶ χαλκίτις ὀπῆ, ζῶν καδμῖν
λεῖν ζῶν ὅξος· ἔσῳ ἢ μοίρης διπλάσιον ἢ καδμῖν,
καὶ ρίον ἢ ρίσα ζῶν πνί ὑγρῶ. φυλάσσεσθαι ἢ χεῖ
τῶνδε τὰς ἰπτιθλίφιας. ὑγραίνε τὸ τὰ ἔλκεα, καὶ
ἰπτι μᾶλλον νέμεται. χεῖ ὡν πῖρῳ τὰ ξηρὰ κατὰ-
πάσσειν τὰ ἢ ὑγρὰ, ὑγρότατα ποίοντα, ἔς τὸ
χαρφαρῶνα· ἐγγχεῖν. λῶν ἢ αἰ ἐσχάρα ἡδὲ τε ἀ-
πολύωνται, τὰ ἢ ἔλκεα ἐρυθεῖα γίνη), κίνδυ-
νον· τότε μάλιστα σπασμῶ. ἰπτιξηραίνεται τὸ ὡς ἐ-
πίσῳ τὰ ἔλκεα, καὶ τοῖσι ἢ τὰ νεῦρα ζῶν τένε-
ται. χεῖ ὡν γαλακτὶ ζῶν ἀμύλῳ, καὶ χυλῶ πῖ-
σίνης, ἢ τράγῃ, ἢ λίνῃ· σπέρματι, ἢ πῆλιος
μαλθίσσειν καὶ ὑγραίνειν. μετεξέτεροις ἢ καὶ ἢ
κίονις διεβρῶθι, μέχρις ὅσας τῆς ὑπερώης, καὶ
τὰ παρὰ τοῖς ἀγκῶσι καὶ ἰπτιγλωτῖδος, καὶ
ἰπτι τῇ ὡπιλῇ κατὰπίνειν, ἔτε σπέρων, ἔτε ὑγρῶν
ἡδύναντο. ἀλλὰ καὶ τὸ ποτὸν αἰακπτόμῳ,
ἀπέπνιγέ καὶ τὸ ἀνδρῶν λιμῶ.

ΚΕΦΑΛΗ Ι.

Θεραπεία πνευρίπιδου.

Οὐκ αἰμολῆς καιρὸς ἐν πνευρίπιδι, ἔδ'
ὑπερβῆσθαι, ἢ μεγάλης ἰητρείας· ὅ, τε γὰρ
πυρετὸς κατόξυς ἐὼν, ἔς ὅλεθρον ὁρμαῖ· ἢ τε ὀδυ-
νη ἢ ὑπερβῆσθαι, ζῶν πῖρῳ ἰπτι τὸ κακίον· ἀ-
τὰρ καὶ βῆχες κλονέσθαι τὸ θάνατον. καὶ τὴν κε-
φαλῶν, ὑπολύσαι τὰς δυνάμεις. μάλιστα μὲν
ὡν αὐτῆμαρ φλέβα· τὰ μὲν λῶν ἢ ἀπὸ πῆλσιος
οἶτων καὶ ποτῶν ἔη, ἐπ' ἀσπίτης μίλῳ ἡμέρῳ φυ-
λάξαντα, ἀφαιρέειν ὑπὸ ἀγκῶνος τὸ ἐν τῷ κεί-
λῳ.

^a Ἐπελύνθησαν Henisch. ^b ἰδίᾳ Henisch. ^c Ἐπιπλήσις
Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^d Χεῖσις Henisch. &
Goupyl. repp. in MS. ^e ἢ Henisch. ^f Πάδου· ἀνὸν γὰρ
ἀπὸ ζωντὸν Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^g ἰδμόν He-
nisch. ^h Quod genus sunt, quæ καυσιὰ dicuntur, a-
lumen, cadmia, chalcitis, & complura alia ex mine-
ralibus Petit. ⁱ Ἐσχάρων Henisch. rep. in MS. ^k Στυ-
πῆλια Henisch. rep. in MS. ^l Καύλῳ Henisch. ^m Α-

A nonnullis locus iste purulentus effectus est, atque
palati ossa computruerunt, hi longo temporis
intervallo vitam finiunt. sed horum auxilia nobis
alio loco præcipiuntur.

CAPUT NONUM.

De Curatione Pestilentium in
Faucibus morborum.

Horum vitiorum curatio cum aliis tonsillarum
affectibus quæ communis est, quæ propria.
in inflammatione & strangulatu purgatio per cly-
steres, venæ sectio, irrigationes, cataplasmata,
fotus, deligationes, cucurbitulæ, omnia demum
eadem atque in his conveniunt. illitiones autem a-
criorum medicamentorum faciendæ sunt: neque
enim ulcera quiescunt, neque crustæ in superficie
fiunt. verum si ab his sanies ad interiora destillet.
¹ celeriter partes, etiam si integræ erant, ulceran-
tur: celerrimeque ulcera interius depascendo fer-
punt, atque hominem perimunt. porro igne vi-
tium adurere, ² quum in superiori parte sit, im-
prudens esse propter isthmum judico. sed medi-
camentis igni similibus, quo & depastio coërceat-
tur, & crustæ decidant, utendum præcipio. ea
vero sunt, alumen cum melle, galla, balauftium,
arida cum mulsa. hæc eadem calamo, aut pen-
na, aut crasso & oblongo caule, quo medica-
mina ad ulcera perveniant, inspiranda sunt. o-
ptima sane est & chalcitis usta cum trita cadmia
exaceto: esto autem cadmia portione dupla: & rhei
radix cum aliquo humore. præterea ne ulcerum
compressio fiat cavendum est: ab ea namque &
humescunt & magis exedunt. ³ hac de causa opus
est medicamenta arida inspergere penna, liquida
vero liquentissima reddentem in gurgulionem in-
fundere. at si crustæ jam resolvuntur, & ulce-
ra rubida fiunt: tunc convulsionis maximè pe-
riculum subest. resiccantur enim plerumque ul-
cera, & cum his nervi distenduntur. itaque la-
cte cum amylo, & succo ptisanæ, aut tragi, aut
lini feminis, aut fœni Græci, remollire madesce-
reque convenit. quibusdam & columella usque
ad palati os exesa est: quin etiam tonsillæ ad ba-
sim usque & epiglottida. ac propter cicatricem
devorare neque solidum quicquam, neque liqui-
dum poterant. sed & ipsum quod bibebat, interdum
repercussum, hominem fame necavit.

CAPUT DECIMUM.

De Curatione Pleuritidis, id est,
morbi lateralis.

Nulla moræ atque dilationis in pleuriticis, quin
protinus valenti remedio succurramus, datur
occafio. febris enim peracuta ad perniciem pro-
perat: dolor quoque succingentis membranæ in
pejus urget, nec non & tussis pectus caputque
concutiens vires proterit. quocirca eodem potis-
simum die vena cædenda est. sin autem ex ingurgi-
tatione ciborum potusque ægritudo provenierit,
inedia diem unum ægroto imperanda. post, sangui-
nem

γχείαν Henisch. ⁿ Σπέρματι Henisch. rep. in MS. ^o τῷ
νείν Henisch. rep. in MS.

¹ Celerrimè Henisch. ² Adurere sublevari: at im-
prudenter id fit propter isthmum. sed medicamentis
&c. Henisch. ³ Opus est pinna medicamenta arida in-
spergere Henisch.

λα φλέως, τὴ μὴ κατ' ἔξιν τῆσι ἐτέρῃσι πλεον-
 ρήσι. κρέσσον γὰρ ἀπωτάτω ἀγειν. τὸ δὲ πλεονός,
 μὴ μέχει λειποθυμίας. πεπιπυμονίῳ γὰρ διαφο-
 ρῇ κίνδυνος, ὡς τὸ σῶμα διαψυχρὸν, τὴν
 ψυχὴν ἐκλείπει. εἴσω γὰρ τὰ ὑγρὰ ξυμψέει, τῆς
 ἂ ἐκπὸς ἀφαιρέσει τὰ θερμὰ τε καὶ τὰ σίσις. πλε-
 μων δὲ μανός τε καὶ θερμός, καὶ ἐς ὀλίγω δυνάτω-
 τῳ. πλεονός δὲ γυνήμα, πλεονός, καὶ κρινω-
 νός ἀλγίων. ἀπὸ καὶ αἱ τὰς διαδύσεις, εἰ μά-
 λα περιγίγνεται. ^c πεπυμονία δὲ πλεονός ἀπὸ πε-
 ριπυμονίας, ὁρθότερον. καὶ ὡς ἐπὶ συμμέ-
 τρω τῇ ῥοῇ τῆς αἵματός μεσηγὺ τὸν ἀνθρώπον
 ἂ ξυλλέξαι, αὐτὸς ἀφαιρέειν εἰ μὴ εὖ ἔχει,
 αὐτῆμας τῆς ἐπανεσι ^d μακρῆς γυνήμας. ὡς δὲ
 μὴ, ἢ ὑπέρης. ὡς δὲ μὴ δὲ ὁ πυρετός ἐνδιδῶ τὰ
 πολλὰ γὰρ μίλις ἡμέρας ὁ πυρετός ἔχει τὴν αὐτὴν
 τῇ τρίτῃ ἐν τῇ δότῃ ^e ἐπανεσι ἀφαιρέειν, τῇ-
 περ καὶ τὰ περσάρματα δοτῶν, λιπαρῶς μὴ καί-
 σιντα ὅλον τὸν ἀνθρώπον ἐπὶ τῇ πλεονή καὶ ἐ-
 λαιον γέντα ^f μαλθακὸν ξὺν ἀλείφαλι θερμῷ, πη-
 γάνη, ἢ ἀνήθης ἀρεψήματός. ^g κατακινεῖν δὲ τὸ
 πλεονός εὖ μάλα περσινέως. μετὰ τῆς ἐπανεσι δὲ καὶ
 τὸ ἀλγίωμα, ^h καὶ ἢ ⁱ φλεγματὴ ἐξώκειλε, ὡς
 δοκέειν τῶν τῆδε τὸ πάθος εἶναι. τὸ δὲ ἐστὶ τῶν
 ἐνδον αὐξήσις. τρυφῆς δὲ νῦν ὡς ἀμφὶ πάσης ἡγερείας
 ἔσω λόγος, ὡς μὴδὲν ἐς ἀμαρτωλὴν εἶναι. ἐν τρο-
 φῇ γὰρ κείσεται τὰ φάρμακα. ἀπὸ καὶ τὰ φάρ-
 μακα ἐν τρυφῇ. γένει μὴ ὡς θερμὴ καὶ ὑγρὴ, ἡδὲ
 λείη καὶ ὁμαλὴ, ^k σμηγματώδης, διαλυτικὴ,
 λῦσαι, λεπτύναι φλέγμα δυνάμει. σίσις μὴ
 ὡς ἀπάντων πλεονή περσινέως ἐν δότῃ μὴ εἰς
 χυλὸν διητημένη, ὡς τὸ σερρὸν αὐτῆς διακκερί-
 σται, ξὺν μέλιτι πεπονημένη μένον. πλεονός δὲ τὰ
 ξυμψέει ἐς ἡδονὴν καὶ ποικιλίαν φάρμακα, ἀ-
 πείσω. νῦν γὰρ δεκτὴ ὁ χυλὸς μὲν ^l ἱκανὴ μὴ
 ὑγρῆναι καὶ θερμῆναι. δυνάμει δὲ λῦσαι φλέ-
 γμα, ^m σμηξαι. ἀνω δὲ ἀνάγειν μὴ ἀπὸνως, ὁ-
 κῶσαι ἀνάγειν χερί. ὑπάγειν δὲ ῥηδῶς τὴν κοι-
 λίαν. περσινός δὲ τὸ λείον αὐτῆς, καὶ ἐς κα-
 τάποσιν ἔυκολον. ἀπὸ καὶ τὸ γλίχρασμα θερ-
 μασίας περσινός, ὑμέναις κατὰίρ, πεπαινός βῆ-
 χης, πάντα μαλθακῶς. αἱ δὲ κρεττῆς ἔασιν δε-
 ταί. δευτέρην δὲ χερίν ἔχουσι οἱ χόνδροι, ὀλί-
 γοισι τοῖσι δὲ πεπαινός ἀγαθοὶ καὶ ἀεργοὶ εἰσίντες.
 τὸ γλίχρασμα γὰρ, τὸ λείον, τὸ περσινός ἐς
 κατάποσιν ξυλόν. τὰ δὲ ἄλλα πάντα μέγας πε-
 ποιήσθωσαν δὲ ⁿ οἱ δὲ ἀπλοὶ ξὺν μέλιτι μένον.
 ἀγαθοὶ δὲ καὶ ^o τράγοι. κακίων δὲ ἐπὶ αὐτῶν
 ὀρυζα ξηρῆναι, τρηχῆναι, ^p ἐπίχρουν, κά-
 θαρσιν πλευρῶν μάλλον ἢ ἔρῃσαι ἀεργός καὶ ἀε-
 ρος ξηρὸς καπεῖς, κρησῆρ σιτισμῶν, ἔυκρητός,
 εὐπεπτός, ξὺν μελικρήτῳ διαρκῆς τρο-
 φή. ὡς δὲ ἡδὲ μὴ περσινὴ ἢ νῆσος, πρὸς δὲ
 τὰ σίσις ἀπυδῆκη ἀνθρώπου, πλεονή
 μὴ ἐκ κρεττῆς διδοῖσθαι, λείη, κατὰφθῶν.
 ἀνη-

A nema vena mittito, quæ in cavo cubiti est, non
 ejus qui secundum rectum incoctum inflammatis
 costis opponitur: præstat enim maxime procul
 abducere. sanguinem vero ne usque ad animæ de-
 liquium fundito. nam si refrigeratum corpus ani-
 mo destituitur, pulmoniam invadere periculum
 est. humores enim exteriori caliditate attractio-
 neque privati, in penitiores partes relabuntur.
 item pulmo rarus, calidus, ad trahendumque va-
 lentissimus est: costis etiam proximus, earum-
 que doloris est particeps. verum morbi pulmonis
 pleuritidi succedentes non usquequaque salubres
 sunt: pleuritis vero a pulmonis vomica exorients
 benignior est. quapropter quum mediocriter san-
 guis effluxerit, interjecto ad recreandum homi-
 nem temporis spatio, iterum detrahare opus est:
 si bene quidem habeat, eodem die, quum longa
 remissio sit: sin minus, postridie. quod si neque
 febris remittat, (sæpe enim diem unum febris
 occupat & augetur) tertio die in secunda remis-
 sione, in qua & cibi dandi sunt, sanguinem mitte,
 totum hominem uberius perungens, costisque
 oleum molle infundens, cum calido unguine ex
 rutæ anethive decocto. ipsum vero latus admo-
 dum leniter irrigandum est: sed nonnullis & dol-
 or & inflammatio erupit, ut eorum locorum af-
 fectus esse videretur: quum tamen id interiorum
 vitiorum incrementum sit. at in præsentia de ali-
 monia, quemadmodum & de universa curatio-
 ne, quo nihil in ea delinquatur sermonem habea-
 mus. in alimentis enim medicamenta ponuntur:
 quinimo in alimentis medicamenta sunt. itaque
 genere calidus humidusque cibus esto, lenis,
 æquabilis, migmatodes, id est bene permixtus,
 dissolutorius, pituitam solvendi extenuandique
 potestatem habens. proinde cibariis omnibus pti-
 sana anteponatur: initio quidem, quo ipsius
 crassamentum solidumque rejiciatur, in cremo-
 rem percoletur, soloque cum melle condiatur.
 D ab ipsa vero usitata ad voluptatem varietatemque
 parandam medicamina removeantur. in hac enim
 ægritudine solus cremor satis est. quippe hume-
 ctare, calefacere, pituitam solvere & detergere,
 per superiora sine molestia, quæcunque evocan-
 da sunt, evocare, facile quoque ventrem ducere
 sola ptisana potest. ipsius vero lenitas blanda est,
 & ad devorandum habilis: ipsius etiam lentor
 caliditates mitigat, membranas mundat, tusses
 concoquit, omnia emollit: tales hordei virtutes
 sunt. halica vero secundum gradum occupat:
 quæ quum pauca quædam cum ptisana commu-
 nia possideat, ob ea probatur, optimaque cense-
 tur. lentor enim, lenitas, suavitasque in devo-
 rando utrique communes sunt: in cæteris omni-
 bus halicam ptisana antecellit. sed ea quoque sim-
 plex cum melle solo conficiatur. tragi præterea
 boni sunt. deterior ipsis oryza est: quoniam sic-
 cat, & exasperat, potiusque costarum purgatio-
 nem supprimit quam facilem reddit. optimus
 quoque est panis aridus, contusus, per subcerni-
 culum transmissus, ¹ bene temperatus, concoctu
 facilis: cum mulla quantum satis est alimenti
 præbet. nempe si jam diu morbus producitur,
 cum dictisque cibariis homo labare cœpit, pti-
 sana ex hordeo præbeatur bene trita, bene cocta:
 F con-

^a Potius internam caliditatem, id est naturalem, dicere
 debuisset Aretæus, quoniam ipse nullum alium calo-
 rem hic intelligit. *Petit.* ^b Σπασίς id est attractione
Crassus videtur legisse. *πίσις* id est intensione *Petit.* re-
 tinet. ^c Περσινέως *Henisch.* ^d Ευκάστατος *Henisch.* ^e Ε-
 πανός *Henisch.* ^f Non temere epithetum hoc Aretæus
 apposuit. aliud enim est oleum molle, aliud humi-
 dum: fortassis pro viscido & lento, aut pro μαλθακῶς
 a voce μάλα, quæ ceram emollitam significat. hic po-
 situm est. *Petit.* ^g Κατακινεῖν *Henisch.* ^h Deest verbum
 ἔσω. ⁱ ἐς τὰ ἔξω καὶ ἢ *Petit.* emend. ^j Θερμασίη *Henisch.*

& *Goupyl.* repp. in MS. ^k Μιγματώδης *Crassus* legit. *He-
 nisch.* & *Goupyl.* repp. in MS. ^l Τρυφῇ e frugum est
 genere, sicut βρώμος vid. *Dioscor.* lib. 2. *Plinium* lib.
 18. cap. 10. *Petit.* ^m Ἐπαχίσαι (deleta virgula) κάστατον
 πλευρῶν *Petit.* emend.

¹ Postremo aqua maceratus denuo exsiccatus & com-
 pactus, bene temperatus &c. *Petit.* addit. hocque A-
 retæum fortasse scripsisse, sed postea librariorum in-
 curia prætermisum esse putat.

ἀνηθον ἢ ἔσω, ἔ' αὐτες πηλοῦναι τὰ ὄψα, ἔ' ἐν
λαίον λεπτόν, ἀπιοῦν, ἀγλίχρον, ἀτρήχυν-
τον κρέσσον ἢ ζὺν τῇ πηλοῦναι, ὥς μὴ πολλὸν
τὸ εἶλαιον εἶναι. καὶ γὰρ πῶν ἰσχύει τὸ ῥόφημα,
ἔ' πῶν κακίον τὸ εἶλαιον ὀλλυσι. εἰδὲ γὰρ ἐμφα-
νὲς ἐπὶ γίγνεται τῇ πολλῇ ἢ εἴησι εἰς τὸν χυλὸν ἀ-
ναποφέν. ἔ' ἔσω ἢ ἔ' περὶ ζὺν τῇ κόμῃ, ἔ' ἀμύ-
γδαλα πικρὰ ζὺν τῷ χυλῷ ἐφόρημα. ἔ' ὑπὸ τῷ τε
γὰρ ἔ' Φαρμακῶδες ὑπὸ τῶνδε γίγνεται, ἔ' τὰ
περὶ σπέρματι ὑπὸ τῷ χυλῷ ὀνησιφόρα ἔ' ἡδιστά.
ἢ ἡδὴ ἢ ἔ' ὡς καὶ οὐδὲν ἀπὸ πύριον. ἔ' ὡς ἢ ὡς
πολλὴ ἀνάγωγὴ ἔ' ἡ, θεῖα τὸ ἀπὸ ἐμπασσεσθαι
ἔ' νίτρεα. ἀρῶν ἢ τῶν ἀπὸ πύριον ὡς δόξῃται ἔ' ἐκ-
πύριον ἀπὸ πύριον. ἀπὸ γὰρ τῆς μητρὸς ἢ θέρμῃ, ὡ-
ς ὅτι μὴ πύριον, οἰκειότερῃ ἢ τῷ νοσέοντι, ὡ-
ς ὅτι ζῶν ζῶν. ἔ' ὡς ἢ Φλέγμα κακῶδες ἔ' ἡ
ἔ' γλίχρον, ἔ' τὰ ὡς εἶλαιον ἐγχεῖν, ἔ' ἢ ῥη-
πνῆς ἢ ξηρῆς τῆς ἀπὸ πύριον ἐμπάσσειν, ὡς
ἔ' τὸ θεῖον κρέσσον εἶναι, ἔ' τῆς ἀπὸ τερμίνθης ἢ τῆ-
ξάνθης ἔ' πεπερὶ ὀνησιζόν, ἔ' ἐν ὡς ἔ' ἐν πῆ-
λοῦναι, ἔ' ἀπασι τοῖσι ἐδέσμασι, ἔ' ὅπως πᾶσι
ζωοῦντα κρέων ἀκρόποδες ἐν χυλοῖσι πακεροί,
πέλαια, ἀλεκτορῶδες ἐφθάρ. σὺν ἐγκέφαλοι,
ἔ' ὅπως μὴ σὺν τῷ ὀπιπλόῳ ἀνεῖν ἢ τέττα, ἀ-
κνισοί. ἔ' ὡς ἢ ἔ' ἀκέρχυν ἔ' ἡ, δότεον καὶ θα-
λασσίον, ἢ πετρεῖον, ὡς, πᾶσι ἀρῶν ἢ χώρῃ
Φέρη. ὡς ἢ μὴ ἀμαρτάνῃ ὀπιπλόῳ, μηδὲ σμῆ-
χῃται ἐν τῇ λεπτῇ διαίτῃ ὡς νοσέων, χαλεπὸν
ὀπώρης ἢ μύλων ἐφθάρ, ἐν ὡς ἢ μελικρήτω
ἢ σταπὶ ὀπῶν. ἀφαιρέειν ἢ χεῖρ τῷ λέπας, καὶ
τῶν ἐν τῷ τετταῶν ζῶν τοῖσι ἀέρμασι ἐφ' ὡ-
ς ἢ καὶ σὺν. ἀταρ ἢ ἢ ἄλλης δότεον, ὡς
σὺν αὐτῇ ἢ ἔ' ὀπώρης ἢ ὀπώρης, ἀλλὰ καὶ ὀνησιζόν.
ἀμφοῖ μὴ ὡς τῶν, τὰδε ὀπῇ ἢ τῷ πᾶσι κέ-
σται χεῖρ ἔ' ῥα θυμηνέντα θεῖα, λίπαι δέδομέ-
να, ἐντα ἀνηθον ἐφθάρ ἢ πῆλοῦναι. ζῶντες ἢ τε-
τταῖσι τὸ πᾶσι καταινέειν, ἢ ἐπὶ πᾶσι πλά-
σμασι, μελίσκων ἐφθάρ ζῶν μελικρήτω, ζυμ-
μίσκωντα ἢ μύλων τῆς σαρκὸς ἐνηψιμῶν, ἢ
ἢ μύλων ἀλῖτον ἐμπάσσειν. ἔ' ὡς ἢ ὡς ὡς ἢ αἰα-
γωγὴ ἢ πολλὰ, ἢ αἰρῆς ἀλῖτον, ἢ ἐρυσίμῃ ζυμ-
μίσκων, ἢ νίτρεον ἐμπάσσειν. ἔ' ὡς ἢ μύλων ἢ ἢ
νέσκα γίγνεται, καὶ ἢ ὀδύνῃ ἢ ἐγκεομῶν, καὶ
ὡς κατὰ σπέρματι γίγνεται, ἐμπύον μὴ ἐλπίς τὸν
ἀνθρώπον ἐσέσται. σίγητι δὲ ζυμμίσκων ἢ ὡς κᾶ-
γχευς τοῖσι ὀπιπλάσμασι. ἔ' ὡς καὶ ψυχρῶν ἢ
ἢ τῶν ἐσέσται τοῖσι κᾶμναι αἰσθησι γίγνεται,
ὡς ἢ ὡς ἢ χεῖρ ἢ ἐνεργὸν ποιέσται ἐς πολ-
λὸν πᾶσι θερμασίῃ τῷ ὀπιπλάσματι διαρκέειν.
κρέσσων γὰρ ἢ ἢ καὶ ἢ θέρμῃ ἢ ἢ ὀπιπλάσματων
νεωχμῶσι. ἔ' ὡς ὡς ὡς ἢ ἢ ἢ κᾶμναι σίγησι
Διὰ

A conditur vero anetho, sale, & oleo tenui, puro,
non viscido, non exasperante. at non multum
olei cum pitifana coquere præstat: nam & forbi-
tionem pinguem reddit, & pravitatem oleum
deponit: longa enim decoctione in cremorem
hordei absorptum amplius non apparet. item
porrum cum sua coma, & amygdala amara cum
cremore incoquantur. ita namque ferculum ad
spirationem expediendam commodum medica-
mentosumque ab his efficitur. porri autem cum
cremore comesti utilitatem juxta delectationem-
que summam adferunt. jam vero & ovorum bo-
num succum creantium opportunitas adest. ac
B si humida copiosaque per os materia feratur, sul-
fur ignem non expertum, nitrumque in ova
inspergito. sed mirifice prosunt ova nuper a galli-
na edita, ex igne, igne carentia: quippe a ma-
tre caliditas inest igne quidem humidior, sed
ægrotanti familiarior, utpote animali ab animali.
fin autem pituita glutinosa ac tenax sit, in ova
oleum infundito, ac resinam siccam pineam, quo
sulphur melius reddatur, inspergito: nec non &
C terebinthi resinam eliquato. piper præterea in
ovis, in pitifana, in omnibus epulis, & quæcun-
que piperi similia sunt, bene proficiunt. inter
carnes extremi pedes in cremoribus eliquati, co-
lumbæ, gallinæ elixæ: porcorum cerebra cum
omento quidem tosta, sine illo verò nidore va-
cantia. si inter spirandum æger strepitum non
reddit, dandi sunt etiam marini pisces aut saxati-
les, quicquid optimum regio ferat. verum ut
neque cupiditate delinquat, neque victus tenuita-
te contabescat, ex fructibus malum concedito in
aqua, aut mulsa elixum, aut cum adipe assatum:
D sed corium & interiora aspera cum seminibus ab-
jiciantur. tempore quoque illo quod horam Græci
nominant, fici, & alii id genus fructus concedan-
tur: quatenus scilicet innoxii sunt, quin potius ad-
jumentum præstant. hæc sane de alimentis abun-
de sint. lateri autem lanæ superduntur sulfure fu-
migatæ, unguine imbutæ, in quo anethum ru-
tave incocta sit. igitur his latus madefaciendum,
cataplasmatisque ante cibi assumptionem tegan-
dum est. præter usitata cataplasmata fertulam
in mulsa elixam accipito, cui papaveris car-
nem incoctam commisceto, mannæ quoque
pulvisculum inspergito. at si humidus spu-
tum copiosumque rejicitur, lolii farina, aut
E irionis commiscenda est, & nitrum inspergen-
dum. cæterum si morbus productior sit, dolor
est pertinax, & humida sit expurgatio, tunc
purulentum hominem fore speratur: itaque si-
napi & cachrys cataplasmatibus admiscenda sunt.
sed si penitiores locos ægroti frigidus esse per-
sentiant, acetum effundito: illud autem effi-
cere operæ pretium est, ut cataplasmatum ca-
lor diu efficax permaneat. melior est enim id
genus caliditas quam cataplasmatum innovatio.
proinde calefactiones in facculis ex hujusmodi,
M 2 utpo-

^a ἔ' ἔ' Henisch. ^b ἔ' Henisch. ^c ἔ' ἐκ πυρὸς (divi-
sim sc.) Crassus legit. ἐκ πυρὸς οὐκ οὐκ, ut vitel-
lus intelligeretur. Petit. olim putabat. Vox ἀπὸ οὐκ
recens exclusa, & a matre caliditate sine alia coctione
significat. atque ita πᾶσι in his vocibus πυρὸς & ἀπὸ οὐκ
equivocè accipiendum esset, scilicet & pro vitali calo-
re & pro elementari, quo in culinis utimur. Petit.
d Resinarum differentias vid. ap. Dioscor. lib. 2. &
Plin. 24. cap. 6. Petit. ^e Desiderari hic quædam Pe-
tit. conjicit, quæ ex MS. solum restitui possent. ^f Mu-
tilum hunc locum esse haud dubitat, & Aretæum ὀ-
πῶν μὴ ζὺν τῷ ὀπιπλόῳ κνισοῦναι. ἀνεῖν ἢ &c. scripsisse Petit.
sustinet. ^g ἔ' ἀκέρχυν componitur a κέρχυν: qua voce
Hippocrates faucium asperitatem & strepitum in pul-
mone significat. Petit. ^h μύλων ἐφθάρ Henisch. & Goupyl.
repp. in MS. ⁱ Καταινέειν Henisch. ^k Quam hic carnem
papaveris appellet Aretæus, non satis planum est, nisi

capita ejus herbæ intelligat, quas καδίας vocat Diosco-
rid. lib. 4. Petit. ^l Manna thuris hic intelligenda est,
quæ ab aliis Græcis μάνα λεῖονα dicitur. Petit. ^m Σέρον
ἀλῖτον Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ⁿ ἔ' ἐγκεομῶν
Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^o Κάγχευ Henisch. &
Goupyl. repp. in MS. scribitur & κάγχευ vel κάγχευ sine
γ Petit. ^p Per πᾶσι partes hic intelligendæ sunt, qui-
bus cataplasmata imposita sunt. Petit. ^q Κυβασίη ge-
nus est pilei Persici, qui aliter Tiara dicitur, & Cida-
ris. Hic vero Aretæus pro sacco accipit, in quo semi-
na includuntur ad fomenti usum. fortasse ob similitu-
nem figuræ. nam pilei genus istud oblongum erat, &
complicari poterat. Petit.

^r Affundito. Henisch.

αἰεὶ εἰδὼν, κέγχρε, λίπα^α θερμῶ τῷ ἐν κύ-
σει. κῆφον δὲ ἔσω πᾶν μηχανήμα πυρῆς, ὡς
μὴ τὰ ἀχρεα πρὸς τῷ πόνῳ, πόνον ἐνδίδοι. τοῖς
δὲ μύρτοι καὶ ὅππῃ τῇ τροφῇ χρεῖσται, ἡ ξυνέπει-
γῃ τὸ ἀλγ^α. ἡδὴ ὅππῃ τοῖςδε καὶ συκίης καιρὸς
γενοίτο. ἀρε^α ὅ μὲτα ἐσδόμῳ. πρὸθεν δὲ,
μὴ ξυμπεριχρεῖς. ἔ γὰρ δὴ ἡδὴ αἱ νῆσοι, ὁκόσται
πρὸ ἐσδόμης ἀπαιτέσαι^α συκίῳ. ἔσω ὅ μὲγαλῃ,
εὐρεῖα πάντῃ, ἀμφοισχεῖν τὸ ἀλγέον χωρεῖον ἰκα-
νῇ. ἔ γὰρ εἰσω ἐνδίδοι τὸ ἀλγος, ἀλλ' εἰς εὐρ^α
κέχυ^α. ἔσω ὅ καὶ ἡ ὑπὸ τῇ συκίῃ φλόξ πολλή. ὡς
μὴ μῆνον ἐκλύσαι, ἀλλὰ καὶ ἀλεῖναι πρὸ τῆς ἀ-
ποσθέσεως τῆς πυρὸς, καὶ μετὰ τῷ ἀποσέσειν ἀ-
ποχάσασθαι, ἀφαιρέειν αἷμα, ὁκόσται αὖ ἡ διῶα-
μις παρῆν. πολλὸν δὲ ἔσω πλέον^β ἢ εἰ ἀπ' ἀλ-
λης περὶ αἵμα^α ἀπὸ τῶν ὑποχονδρίων ἀφαιρέσει
αἷμα. ὅππῃ δὲ τῶν πλασματικῶν ἡ
ἀπὸ συκίης ὠφελείη ἄλλες ὅ ἡ νίτρον ἐπὶ τοῖσι χρά-
σει, δηκτικὸν μὲν καὶ ἀλγινόν, ὅ ὑμεινόν δὲ. ἀλ-
λὰ ξυντεκμαίρεται τὰς δυνάμεις, καὶ τῷ ἀνθρώ-
πῳ τὸν τρόπον. ἡ γὰρ ἀλκήεις τῷ ψυχῇ καὶ καρ-
τερὸς ἐν, ἐμπάσειν τὸ αἰῶν, μὴ αὐτοῖσι τοῖσι ἐλ-
κεσι ὡς αὐτέων ψάειν, τῇ ὅ ὁρῶν ἐμπάσειν δε-
δορμένη τῷ λίπῳ, ἡδὲ ἐπιπετάσειν τῷ^δ χωρεῖω.
οἱ γὰρ ἐκ τῆς συντήξε^α ἰχώρες, τὸ αἰῶν εἰσι
ἀδηκτότεροι. πολλὸν δὲ τῷ λίπῳ^α καταιονεῖν
χρῆ, ὅπως τῷ^ε πρὸς τῷ δὲ ἀμβλύῃ τὸ ἀλ-
γ^α τὸ δὴ ξί^α. δότῃ δὲ ἡμέρῃ, ἀριστὸν τῷ συ-
κίῳ πρὸς ἀλλῇ, ὡς ἐκ τῷ^β τραμάτων ἐλκῆται
πῖς λεπὸς ἰχώρ. τῷδε, πολλὸν μὲν τῆς ὅππῃ πρὸς
συντήξε^α ἀνυσμῶτερον. πολλὸν ὅ τῆς δυνάμει^α
φυλακτικώτερον. ἔ γὰρ αἷμα, ἡ τροφή, ἀλλὰ
ἰχώρ ἐκρέβ. καὶ τῷδε μύρτοι πρὸς κρινήσας ἀμφὶ
τῆς δυνάμει^α πρήσειν. τῇ τρίτῃ ὅ κηρωτῷ ξύν
τῷ κυπρίῳ καὶ πηλῶ πηναί. ἡ δὲ ὅ ἐπὶ καθάρσιος
τὰ^ι πύλα δέν^α, τοῖσι κηρώμασι ῥηπίνης ξυν-
τήκειν, ἡ τῷ θείῳ τῷ ἀπύρῳ ξυμμίσειν. καὶ αὖ-
θις πυρίῳ τὸ χωρεῖον ἔχειν ὡς τρώπ^α δὲ σικίης,
ἔχειν ὡν χρῆ κεραμεῖν κῆφον^κ ἀρμόζον τῇ πλευ-
ρῇ, ὅ δὲ^δ, ἡ^ε τὸ χαλκεον, ὅ πρηνὲς ἐπὶ τὰ
χείλεα ἀμφιθεῖναι τοῖσι ἀλγέσι. ὑποπῆναι δὲ
φλόγα μετὰ ξύν λίπῳ, ὅπως ζῶσαι ἐς πολ-
λὸν ἀσκήν χρόνον. μὴ πρὸς σφίγῃν ὅ τὰ χείλεα
πρὸς τῇ σικίῃ, ἀλλ' ἐς ἀσπιδὸν ἀσπιδὸς πῖς ἔ-
σω, ὡς μὴ ἀσπιδεῖν τῇ^ο πνίγῃ ἐς πολλὸν
ὅ ἐξάπτεται ἐν. ἡ γὰρ ἐνδον ἐκείνη θερμή, ἀρι-
στον μὲν πυρήμα, ἀλγῇ ὅ πρὸς κλησις ἰδρώτων.
χρῆ ὅ μὴδὲ τῷ^β κάτω ἰητρίῳ ὑπερορῇ, ἀν-
δράσι μὲν ἐς τὸ ἔντερον πηλῶνιν ἔλαιον ἐγχέοντα
γυναιξὶ ὅ, καὶ ἐς ὑστέριον διανεκία ὅ τὰ πινόμενα
καὶ κατὰ ποτὰ ἔσω, μελίκρητον ξύν τῷ πηλῶν καὶ
χυλῶ πηλῶν ἡν ξυνεχὲς βήσῃ, ὡς ἐν τροφῇ
φάρμακον. ἡ δὲ μὴ τροφῆς καιρὸς ἐν, ὅ ἔσω δὴ-
τι καὶ τὸ ποικίλων^ι πνέριον ξύν μέλιτι ἐψηθὲν ἐς
σύσασιν. τὰς δὲ χρῆ σφαίρας μέγεθος ὅσον κυάμα,
στρογγύλας ἔσας διδόναι ὑπὸ τῷ γλῶττι ἔχειν
ἀφαιρόντα τῇδε καὶ κείσε, ὡς μὴ κατὰ ποτὸν, ἀλλὰ

A utpote ex milio, fiant, aut ex calenti oleo in vesti-
ca incluso. omnis vero fatus machinatio, ne pon-
dera dolori dolorem adjiciant, levis esto. his enim
levibus, & assumpto cibo, quum dolor infestat, uti
nihil prohibet. jam vero post hæc etiam admo-
venda cucurbitula occasio adest: sed hoc post septi-
mum diem facere optimum fuerit: ante ne festines.
haud enim placidi morbi sunt quicunque ante septi-
mum cucurbitam requirunt. esto autem magna,
omni ex parte lata, dolentem locum ambire va-
lens: quippe quum haud interius descendat dolor,
sed in latitudinem diffusus sit. at flamma sub cucur-
bita multa esto. quo non solum attrahat, verum
etiam ante ignis extinctionem calefaciat. extin-
cto igne scarificandum est, tantumque sanguinis
quantum vires permittunt, detrahendum: mul-
to vero plus esto quam si alia de causa de præcor-
diis sanguinem haurires: nam maxime perspicuum
est quod in lateris morbo vexatis a cucurbita per-
cipitur adjumentum. sal quidem, aut nitrum in
scarificationibus mordacia sunt ac dolorifica, sed
salutaria. quapropter consideranda sunt hominis
vires & ingenium; nam si forti animo ac tole-
rans sit, sal inspergendus est, non ipsis vulneri-
bus ita, ut ipsa contingat, sed super linteolum
oleo madidum inspergatur. id vero super locum
scarificatum extendito. humiditates enim ex salis
colliquatione manantes minus, quam sal, mordaces
sunt. sed multo oleo perfundendum linteolum
est, quo hujus lenitate morsionis dolor retunda-
tur. secundo autem die cucurbitam affigere miri-
fice juvat, ut¹ & ex vulneribus tenuis quædam
sanies extrahatur: id vero priore cucurbita multo
est efficacius, multoque magis vires conservat.
neque enim sanguis, aut alimentum, sed sanies
emanat. atque id quidem facito, quum prius vires
exquisitè perpenderis. die tertio ceratum cum cy-
prino oleo & rutaceo imponito. quod si ulterius
purgatione sputa indigeant, in ceratis resnam eli-
quato, aut sulfur ignem non expertum admisceto,
atque iterum folum loco adhibeto. porro modus
cucurbitæ talis esto: fictile vas habendum est, le-
ve, lateri congruens, latum: aut æneum. id pro-
num in labra dolentibus locis circumponito: flam-
mam vero multam cum oleo subijcito, quo vivens
flamma in longum tempus sufficiat. vasculi autem
oras carni ne imprimito, sed ad diffationem transi-
tus aliquis esto, quo minus suffocata flamma ex-
stinguatur. diutius vero illam accendere expedit.
nam intra vas illud inclusa caliditas optimum fo-
mentum est, & bona sudoris provocatio. neque ve-
ro medelam inferioribus partibus adhibendam ne-
gligere oportet: viris quidem in anum, rutaceum
oleum, mulieribus autem & in uterum infunden-
dum est. perpetuo fane quæ bibuntur ac devoran-
tur, sunt, multa cum ruta & succo ptisanæ, si con-
tinenter tuffit, ut in alimento medicamentum sit.
verum si nondum alimenti præbendi tempus² ad-
sit, aliquod compositum, picerium Græcis di-
ctum, accipiatur, ex variis constans, cum melle
ad consistentiam decoctum. globulos autem fa-
bæ magnitudinem æquantes turbinatosque da-
re oportet sub lingua continendos, huc atque
F illuc jactandos: ut non devorabile sed eliqua-
bile

^α Σικίην, ὅ καὶ ἀλγιστέρον δοκεῖ. Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^β ἡ ἀπ' ἀλλῆς Henisch. ^γ ὕμεινον. δὲ αἷμα Henisch. ^δ χάρω Henisch. repp. in MS. ^ε Humiditates, quæ e salibus liquatis distillant ἰχώρες Aretæus appellat: quod iis similes sunt, quæ e malignis ulceribus prodeunt. Petit. ^ζ καταιονεῖν Henisch. ^η πρὸς τῷ Henisch. ^θ Τρομάτων Henisch. ^ι πύλα Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^κ Τὸν ἀρμόζον Henisch. ἀρμόζοντα Henisch. rep. in MS. ^λ Εὐρὺν Henisch. rep. in MS. ^μ Τὸν Henisch. rep. in MS. ^ν Πρηνία Henisch. rep. in MS. ^ο πνίξ suffo-

catio. πνίγος vero operculum est quoddam, quo car-
bones suffocantur. cui fortasse Aretæus allusit. Petit. ^ρ Ita elegantissime Aretæus appellat enema, & μετρίγ-
χουτα. Petit. ^σ Εἰσω Henisch. rep. in MS. ^τ Πικέριον id
est butyrum Crassus legit. Henisch. rep. in MS. Petit.
emend. therebinthinam in hocce eclegmate ab Aretæo
positam fuisse, hancce vocem postea intercidisse Petit.
suspiciatur.

¹ Ut ex vulneribus Henisch. ² Adsit Henisch. non habet.

τηκτὸν ἔη· ἀποσπινέσθαι δὲ τὸ Ἀλφ. τῆς μήκωνος
 ζῦν μέλι καὶ μελιλώτῳ φάρμακον λεῖον καὶ
 ὑπνικόν. ταῦτε μύλοι καὶ πρὸ τῆς ἄρσιος,
 καὶ ἐπ' αὐτῇ, καὶ ὅππῃ τῷ ὕπνῳ διδόναι·
 αἰσίων δὲ, τὰ φαρμακάδεια, κινίδης καὶ λί-
 νος τῶ σπέρματι, καὶ ἀμύλας, καὶ κώνια τῶ
 κακκάλας λέας ἐκάσας κύαθον, καὶ ἀμυγδαλῶν
 τῶ πικρῶν πέντε καὶ ἑκατοῖ τ' ἑξήκοντα· τοῖσι δὲ καὶ
 πεπέραι κακκαί. Φωχθέντα δὲ χρὴ λεία μέλιτι
 ἀν' ἐκλείψμα φυρῆν τ' ὁμοῖς μυσίλῃ μίση. ἡ δὲ
 ὕδαρ καὶ ἀπείρα ἀνάγη, σμύρνης ὀλκῆς δὲ δύο.
 κρόκου δὲ μίση, πεπέραι δὲ κακκαί δεκαπέντε, μέ-
 λιτι φυρῆναι δὲ λίτρα μίση. ταῦτε μύλοι ἡδη τὸ
 φάρμακον, καὶ πρὸ τῆς ἄρσιος δοτέον μυσίλης
 ἡμισυ. ἀγαθὸν τὸδε ὅππῃ τοῖσι χρονίζουσι, εὖτε καὶ ὁ-
 ζύμελι διδόναι χρὴ, ἣν δύσπνοια ξυμπεπείγῃ· ψυ-
 χρὸν δὲ ὕδαρ ὁμοῖς τ' ἡτρώων τοῖσι πλωρετικαῖσι
 ἔδοσαν, ὅτε ὁμοῖα λόγῳ ξυμβαλέειν ἔχω, ὅτε τῇ
 πείρῃ πτωσάσθαι. εἰ γὰρ πνέουσι ἀπὸ ψυχρῶ διη-
 λαζάντο τ' κίνδυνον, οἷός μοι δοκεῖν εἶναι
 πλωρεπικαί, ἀλλὰ καὶ τοῖσι παλαιότεροις ἡτρώοις
 ἰδὲν τις ξυδρομῆς πλωρεῖτις ἐκικλήσκετο, χο-
 λῆς ἐκκρίσις δὲ ἐὼν ζῦν πῶν πλωρεῖ δὲ πνέ-
 σμικρῶ πυρετῶ, ἣ καὶ ἀνεύ πυρετῶν. ταῦτε μύ-
 τοι τὸ πᾶν, ὅνομα μὲν πλευρίτις, τὸ δὲ
 πρῆγμα δὲ ἴσχυ· ἀλλὰ καὶ πνεῦμα κατεξυ-
 σεν ἐν πλευρῶ, δίψαν ἐνδίδοι, καὶ ὀδύνῃ πονηρὴν,
 μαλθακὴν τε θερμὴν καὶ τὸδε ἐκάλειον ἄνδρες
 αἰδρίες πλευρίτιν. ἐπὶ τῶνδε ὡν ὕδαρ ψυχρὸν ἀ-
 κος ἀν' ἰγνίοντο εὐτυχίῃ τῶ χρομῶ· ἐσέσθη μὲν
 ἀν' τὸ δῖψον, ἢ δὲ χολὴ καὶ τὸ πνεῦμα ὑπερλα-
 ζῇ, καὶ διέπνευσε τὸ ἄλγος καὶ ἡ θερμὴ ἐπὶ δὲ
 φλεγμασθὴ πλευρεῖ, καὶ τῶ ὑπερῶν πρῆ-
 σι, ἐξ ὁμοῦ ὕδαρ ψυχρὸν, ἀλλὰ καὶ ἀναπνοὴ ψυ-
 χρῇ, κακόν. ἣν ὡν ἐκ τ' ἀπείρας ἡτρώων πειρίων
 οἱ πλευρεπικαί, ἐπὶ δὲ βραχεία βήσασσι, καὶ
 θερμὴ ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε ἴσχυ, ἀσπύδειν χρὴ Ἀλ-
 λυεῖν ταῦτα ἢ γὰρ ὑποστροφῆς ποιέει τὰ ἐγκαταλιμ-
 πανόμματα, ἢ ἐξ ἐμπύησιν τρέπει).

APE-

M₃

ARE-

ἡ Προσάρσιος, quæ vox usitatio. Petit. emend. licet
 simplex & compositum idem significant. ὁ Κοκκάλας
 Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ὁ ἐκλείψμα Henisch.
 repp. in MS. ὁ ὀλκῆς δύο. Henisch. ὁλκῆς γὰρ. Henisch.
 repp. in MS. ὁ κρόκος γβ. Henisch. repp. in MS. ὁ κα-
 κκία Henisch. repp. in MS. ὁ λίτρα μίση (in dativo) Petit.
 emend. ὁ εἰπε Henisch. ὁ δὲ τῆς Henisch. & Goupyl.
 repp. in MS. In editione Henisch. Asteriscum ante vo-
 cem ἰδὲν notatum invenisse, hinc quædam desiderari,

A bile sit. suave quoque est id quod ex papavere cum
 melle ac fertula campana medicamen conficitur,
 lene atque somniferum. hæc utique & ante cibi
 assumptionem, & assumpto cibo, & post so-
 mnum ipsum præbenda sunt: sed jejuno medica-
 mentosa adhibeantur: quale est quod hæc ac-
 cipit, urticae, lini seminis, amyli, nucis pi-
 neæ, cujusque contriti cyathum, amygdala ama-
 ra numero viginti quinque, totidem & piperis
 grana. oportet autem hæc torrere, ac trita cum
 melle ad eclegmatis temperaturam permiscere:
 horum detur mystila una. sin liquida crudaque
 excreat, myrrhæ pondo drachmas duas, croci
 pondo drachmam unam, piperis grana quindecim,
 cum mellis pondo libra subigito. id sane medica-
 mentum & ante cibi acceptionem, mystilæ dimidiatæ
 mensura dari debet. bene facit in longo lateris mor-
 bo, quando & oxymel dare convenit, si spirandi
 urgeat difficultas. frigidam vero aquam quicumque
 medici pleuriticis concesserunt, neque qua ratione
 id fecerint assequi valeo, neque experimento con-
 firmare: quippe si qui a frigida periculum evita-
 runt, hi profecto mihi non laborare pleuritide visi
 sunt. verum apud vetustiores etiam medicos spe-
 cies quædam concursus pleuritis seu lateralis mor-
 bus vocabatur. quum bilis esset excretio, cum do-
 lore lateris, & exigua febre, vel etiam sine febre.
 hujusmodi sane affectus nomen quidem pleuritidis,
 rem vero non obtinet. quin etiam spiritus nonnun-
 quam in latere conclusus sitim, dolorem pravum,
 mollemque caliditatem excitat: id quoque vitium
 ignari homines pleuritim nuncuparunt. his nempe
 frigida aqua remedio esse poterit: quum prospera
 utentis fortuna extincta sitis erit, bilis ac spiritus
 per inferiora subducetur, & dolor & caliditas
 exhalabunt. verum in lateris inflammatione, &
 succingentis membranæ tumore, non solum frigi-
 da aqua sed etiam frigida respiratio noxia est. ita-
 que si ex prius tradita medendi ratione incolumes
 redduntur pleuritici; paulum tamen adhuc tus-
 siunt, & caliditas subinde repetit, atque infestat,
 ad hæc penitus discutienda maturandum est. aut
 enim quæ relinquuntur, recidivas faciunt, aut
 ad suppurationem convertuntur.

E

quæ ex MS. aliis expectanda, Petit. notat. Et hic
 in nostro codice asteriscum invenimus, cujus nulla
 apud Petit. mentio. ὁ πυρίτις Henisch. ὁ εὐνίτις He-
 nisch. ὁ ἰγνίς Henisch.

Ante cibi, qui offertur, assumptionem Petit. e-
 mend. Exhibeantur Henisch. Interiores pineæ
 nucleos (quia hi soli esculenti sunt) Aretæum hic vo-
 luisse Petit. putat.

ΑΡΕΤΑΙΟΥ ΚΑΠΠΑΔΟΚΟΥ

ΟΞΕΩΝ ΝΟΥΣΩΝ

ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΚΕΦΑΛΗ Α.

Θεραπεία^a Πνευμονίης.

ARETAEI CAPPADOCIS

DE

MORBORUM ACUTORUM

CURATIONE

LIBER SECUNDUS.

CAPUT PRIMUM.

De Curatione Pulmonariae.

^b Κατοξυ καὶ ὀπίκαιρον κακὸν φλεγμασὶ καὶ
 πηήσις τῷ πνέμοντι, ἐφ' οἷσι πνίξ ὀλιγο-
 χρονίη. καὶ ὧν ἀντίξοα, ἥδη ἀκεία ἐμυλμα τὰ
 ἀλεξήματα. τὰ μὲν αὐτὰ τὰς ἐπὶ ἀγκῶνι φλέ-
 βας, ^c εἴτ' ἀμφω ἅμα ἐπὶ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ
 μάλλον, ἢ ἐκ μίης μέζοντι. ὡς ἀφ' ἐκατέρης τῆς
 χώρας τῷ πνέμοντι ἢ ἀντίσπασις τῶν ὑγρῶν ἐν,
 μὴ μέσοι λεπτοθυμίας. περσπυμωρέ γὰρ τῇ πνιγί
 ἢ λεπτοψυχίᾳ. ἀλλὰ καὶ σμικρὸν ἀναπνέωσι, ἐ-
 πιχρόντα καὶ τὴν ῥοὴν αὐτῆς ἀφαιρέειν. καὶ γὰρ
 ἐξ αἱματὸς αἱ προφάσεις ἔωσι, αὐτὴν τὴν αἰ-
 τίαν ἢ φλεβοτομίᾳ ἀγὰρ. καὶ τε φλέγμα, ἢ ἀφρός,
 ἢ πᾶν ἄλλο τῶν ὑγρῶν πηήσῃ, αἱ τῶν φλεβῶν κε-
 νώσεις ἐνυπνίᾳ τὴν τῷ πνέμοντι ποίησαι χώραν
 ἐς διόδον τῆς ἀναπνοῆς. καὶ ἢ καὶ κάτω ἀγειν ὑγρὰ
 καὶ φύσας, ἐπὶ μὲν φλεβοτομίας ^d ἀναχρίοντα
 τὴν ἐδρῶν λίτρω, μέλιτι, πηράνῳ, ῥητίνῃ τῇ
 ὑπὸ τῆς περμίνθου τῇ ὑγρῇ. ἀντὶ ἢ τῆς φλεβοτο-
 μίας, εἰ μέζων ἢ κώλυσις ἔοι, ὑποκαλύψαν χυ-
 λῶν δριμύει, αἰσὶ μὲν πρὸς τῶν λίτρων. ^e ἢ ῥητίνῃ
 ἢ τῆς περμίνθου ζῶν τῶν μέλιτι. πηράνον ἢ ἐν τῶν
 ἐλαίῳ, καὶ ^f ὑσώπον ἐν τῶν ὕδατι ἐψηθέντα, καὶ
 καλοκύντης ἢ τῆς ἀρχίης αἱ σάρκες αἱ ἔσω ἐψηθεῖ-
 σαι ζῶν ὕδατι, ἀριστα. σικκίαν καὶ φαί ἐς τὰ μετα-
 φρενα καὶ τὸν ῥαχίον, καὶ τὰ ὑποχόνδρια πάντα ζύμ-
 φοροι. ἢν δὲ πως ὁ θώραξ εὐσαρκος ἔη, ὅπως μὴ
 ἀμφὶ τοῖσι ὁστέοις τὸ δέρμα ἢ σικκίαν ἀμφιθλάσῃ
 εἰρεῖναι, καὶ τῷδε περσπυμωρέ. ἢν γὰρ πάντῃ τῷ
 σώματι

^A Peracutum lethaleque malum est inflammatio
² repletioque pulmonis : quas strangulatus
 brevis consequitur. igitur æquis resistantia viri-
 bus, matureque ferenda subsidia sunt. protinus in
 cubito venæ aperiuntur, sive utraque, in dextra
 videlicet ac læva manu, idque potius : sive una
 tantum, & ea major, quo ab utraque pulmonis
 regione humiditatum revulsio, non tamen usque
 ad animi deliquium fiat : strangulatum enim ani-
 mi deliquium auget. cæterum si vel paulum re-
 spiraverit, tunc suppressendus sanguis est, ac de-
 nuo postea mittendus. nam si a sanguine morbi
 causæ provenerint, eas venæ sectio tollit. atqui
^B seu pituita, seu spuma, seu quævis alia humidi-
 tas tumefaciat, venarum inanitiones amplio-
 rem pulmonis locum ad respirationis transitum effi-
 ciunt. opus est autem humores & flatus post venæ
 sectionem deorsum versus trahere, nitro, melle,
 ruta, resina terebinthi liquida sedem oblinendo.
 sed missionis sanguinis loco si quod majus impedi-
 mentum sit, acrem succum per clysterem in sedem
 immittito : ut puta salem cum nitro, aut terebin-
 thi resinam cum melle. ruta quoque in oleo, &
^C hyssopum in aqua decocta, item cucurbitæ syl-
 vaticæ carnes interiores in aqua excoctæ conve-
 niunt. præterea inanes cucurbitulæ egregiè fa-
 ciunt, si tergo, dorso, præcordiisque ubique
 adhibeantur. quod sicubi pectus carnulentum
 sit, quominus circum ossa cutim cucurbitula in-
 cumbens affligat, ibi eam affigito. nam si ad
 quam-

^a Quod Aretæus πνέμονιλον, Medici communiter
 πνευμονίτην vocant, Hippocrates πνέμονιδα, id est,
 pulmonis inflammationem, nominavit. Petit. ^b Κατο-
 ξυ Henisch. ^c Εἴτ' ἀμφω Supple φλέβας Petit. ^d Anba-
 lanum intelligat ano inferendum ad flatus ducendos?

Petit. inquit. ^e ἢ ῥητίνῃ δὲ, aut resinæ (in dativo præ-
 cedente conjunctione disjunctiva ἢ) Petit. emend.
^f Ὑσώπον Henisch. rep. in MS.

¹ De acutis morbis curandis Henisch. ² Inflationeque
 Henisch.

σώματ' ὅτε ὑγρὰ ἐφέλκονται, καὶ τὸ πνεῦμα
ἔξω πταίνονται, οἷσι περὶ τὸ πνεῦμα πνίγη, ἀ-
νάπνοσις ἀν' γίγνεται τῷ κακῷ. πάντα γὰρ πολιορ-
κείεν χρητὴν πνέοντων. ἀτὰρ μηδὲ τῶν Διὰ
σώματ' ὠφελόντων φαρμάκων ὑπερορῇν μη-
δέν. ἔλκε γὰρ τὸ πνέον καὶ ἐν ὑγρῇ ὑγρὸν, καὶ ἡν-
νοσῇ. φαρμάκων δίδοναι ὦν, ὅπως λεπτύνῃ τὰ
ὑγρὰ ἐς διαπνοήν, ἥδ' ὀλισθηρὰ καὶ εὐροα ἐς ἀ-
ναγωγὴν τῷ ἔξω πνέοντι. πίνειν μὲν ἐς τὰ χυμὰ τῆς ὠφε-
λείας, λίτρον ζῦν ὑσώπῳ ἐψημένῳ, ἢ ἄλμυ-
ζῦν ὄξει, καὶ μέλιτι, ἢ σίγητι ὑγρὸν ζῦν μελι-
κρήτῳ. ἐμπάσσειν δ' ἐκάστῳ καὶ τῆς ἰερᾶ τῆς
ρίζης, καὶ πεπέριτ' εὐπάλμον· ἀπὲρ καὶ ταῖδε
ξηρὰ σήσωτα ζῦν μέλιτι δίδοναι. ἢ δ' αὖτ' ὅτι ἔω-
σι δ' ὁ ἡμέρης, ἥδ' ὁ ἐξηγορῶσι πάννουχοι, θεός
μὴ ὁ ἀνδρωπος μανῇ, καὶ ποικίλων φαρμάκων
ὑπνωτικῶν χρῆσθαι, ἢ μὴτι ἐνδιδῶ ἢ νῆσθαι,
ὅπως καὶ τῶν παλαιωμένων ὁ τῶν φαρμάκων
καιρὸς εὐνάσῃ. τὰ πολλὰ γὰρ γίγνεται καρώδεια.
ἢ δ' ἐν ἀκμῇ τῆς πνίγος, καὶ ὑπὸ τῷ ὀλέθρῳ
φάρμακον δίδως, θανάτῳ ἀν' εἴης ὡρᾶ πῶσι δη-
μότησι αἰτιᾶται. χρητὴν γὰρ καὶ τὰ σίτια ἵκελα ἐμ-
μεναι, δριμέα, λεπτά, διαλυτικὰ παχέος, σμη-
γματώδεια λαχάνων πρέσσειν, ἢ κερυνόπους, ἢ
κνίδη, ἢ κραιμὲν ἐν ὄξει ἐψηθεῖσα. αὐστηρὸν δ'
πλισάνης ὁ χυλὸς τῆς ὀρμάνης, ἢ ὑσώπῳ πρεσ-
λαβὼν, ἥδ' ἐπεπέριτ', καὶ λίτρον πλεονάζον ἀντὶ
τῶν αἰσῶν· χόνδροι ζῦν μελικρήτῳ καὶ φθόροι. ἀ-
φουσι δ' πάντα ἐν τῇ ἐψήσει ἔσω. κακὸν γὰρ πε-
ριπνέοντι φύσει. οἶνος ποτὶν, λὺν ἄπυροι
ἔωσι, μὴ πολλὸν πνέοντι τῆς σύψης ἔχων. πυκνωπ-
κὸν γὰρ σωμάτων ἢ σύψης. χρητὴν γὰρ τὰ τέτοιαι ἀ-
ραιῖν μὲν τὰ μέρεα μάλλον. πολλὸν δ' ἀγειν τὰ
πύελα· τὸ ξύμπαν δ', ὀλίγον ἔσω ποτὶν· πνέον-
τι γὰρ τέγεις κακόν, ἐνεκεν πνέοντων ἀπὸ σο-
μάχας ἔλκε καὶ κοιλίας. θώρηξ δ' ἐσοπεπᾶσθαι
ἐρίοισι ζῦν λίπαι καὶ λίτρον, ἢ ἄλσι. ἀριστον δ'
χερίσμα, τὸ διὰ τῆς λημνίδος. σίγητι ξηρὸν,
ζῦν κηρωτῇ ὑγρῇ, καὶ τὸ ξύμπαν ἔξω ἀγειν, καὶ
ὑγρὰ, καὶ θερμασίῳ, καὶ πνεῦμα. δριμύτης καὶ ὀσφρη-
σις δριμύτης, χερίστας, ἀκρων δεσμός. ταῖδε μὲν
τοὶ ποιεόντι, ἢ μὴ εἴκη ἢ νῆσος, αἰέλπιδος ὁ
ἀνδρωπος.

Κ Ε Φ Α Λ Η Β.

Θεραπεία Ἀιματος Ἀναγωγῆς.

Πᾶσαι δ' ἐξ ἀναγωγῆς αἷματ' ὅτε εὐή-
θεις, ὅτε τῷ πνέοντι μῆνον, λὺν ἐκ ῥήξει ἢ
διαβρώσει, ἀλλὰ κὴν δριμύτης φέρη. ὅτε δ'
λὺν ἀπὸ θώρηκος, ἢ πνέοντος, ἢ σμάχας, ἢ
ἵπκτ', ἢ κινδυνωδῶν· ἀλλὰ κὴν ἀπὸ κεφαλῆς
ἢ ἀσπινέτης. αἵματος γὰρ ἡ φορῇ. αἷμα δ' πάντων
τροφῇ πάντων δ' θερμῇ, πάντων δ' χροίῃ καὶ φο-
βερὸν μὲν ἰδεῖν διὰ σώματ' ὅπως οὕτως ῥέον· κακὸν
δ', ἢντε ἀπὸ σπλάγχνης καίρεται· κακὸν δ', λὺν ἐκ
ῥήξει καὶ διαβρώσει. χρητὴν ὦν τὸ ἵητρον ἐκ πάσης
ζωοποιεῖν μάλλον δριμύτης. καὶ πρῶτον μὲν ψυ-
χρότερον αἰρέειν ἢ ἔξω ἀναπνοήν, ἢ σπινθῆρ' ἐπὶ πῆδον,
κλί-

^a Δι' ἡμέρης Henisch. Petit. emend. ^b Ἐξηγορῶσι
πάννουχοι Henisch. rep. in MS. ^c ὄξει Henisch. ^d Σιτη-
ρῶν Crassus legit. Petit. emend. σιτηρῶν Græcis dicuntur,
quæ nobis cerealia, aut frumentacea. Petit. ^e καὶ φθό-
ροι Henisch. ^f Σοπεπᾶσθαι Petit. emend. ^g Ἄλσι Henisch.
^h Λημνίδος Henisch. rep. in MS. Goupyl. emend. λη-
μνίδος vel λημνίδος est quædam falsugo in paludibus pro-

A quamcunque partem corporis humores distrahan-
tur, & spiritus ad extrema evocetur, quibus pulmo
opprimitur, aliquod mali solamen invenias. omni
enim ex parte pulmonaria obsidenda impugnan-
daque est. verum neque ullum ex iis medicamen-
tis, quæ ore sumpta conducunt, despiciendum
est: quippe ea est natura pulmonis, ut, si ve-
recte valeat, sive ægrotet ad se humores alliciat.
quocirca ejusmodi medicamenta præbeantur,
quæ humores ad transpirandum attenuent, lubri-
cos fluxilesque ad extrudendum efficiant. pro-
pinetur quidem celeriter juvandi causa nitrum
cum hyssopi decocto, aut muria cum aceto &
B melle, aut sinapi humidum cum mulla. singulis
autem iridis radicem & piper inspergere auro be-
ne cedit: item hæc arida cribrato, & cum melle
exhibeto. quod si interdiu insomnes sint, & no-
ctem quoque totam pervigilent, ne hominem fu-
ror corripiat metus est: variisque somnificis me-
dicamentis, nisi ægritudo remittat, uti decet:
quæ medicamenta in tempore data morbi acerbi-
tatem leniant, & obtundant. multa vero sopori-
fera sunt. at si in strangulationis impetu, jamque
adventante interitu, medicamen præbeas, apud
tuos contribules mortis ejus auctor appellaberis.
C alimenta pariter ejusmodi esse debent, acriavi-
delicet, tenuia, crassitudinem dissipantia, exter-
gendique facultatem habentia. inter olera porrum,
aut cornicis pes, aut urtica, aut brassica in aceto
incocta: inter frumentacea vero, ptisanæ cre-
mor, parum origani aut hyssopi, nec non pipe-
ris, sed plus nitri, loco salis, accipiens. alica
præterea mullæ incocta prodest: omniaque per
elixationem flatum abjiciant: flatu enim vomica
pulmonis laborantibus infesti sunt. vinum (si fe-
bre vacant) quod haud ita multum adstringat,
potui detur. quippe densat corpora adstrictio:
istis vero membra potius laxanda sunt, sputique
D educationi studendum. sed in totum potus modi-
cus esto, quum pulmoni madefactio inimica sit:
quoniam a gula atque ventriculo trahit. thorax
autem lanis oleo imbutis cum nitro aut sale con-
tegatur. optima inunctio est ea quæ ex adarce
fit. sinapi etiam aridum & cum cerato humido
prodest. atque in summa, & humores & calor &
spiritus foras educendi sunt. huic rei opitulatur
acrium olfactus atque illitio, & extremorum de-
ligatio. hæc facienti nisi morbus cedat, de ho-
minis valetudine actum est.

CAPUT SECUNDUM.

De Curatione Sanguinis Rejectionis.

Omnes sanguinis effusiones haud mite vitium
sunt, non modi solum ratione, ut si per fra-
cturam aut erosionem, verum etiam si per rare-
factionem effunditur: neque si ex pectore, aut
pulmonibus, aut stomacho, aut jecore fertur,
periculosum est. e capite vero si defluit, minorem
noxam adfert. sanguinis enim exitus est. sanguis
autem, omnium est alimentum, omnium calor,
omnium color: terroremque incutit, sanguinem
ab ore utcunque manantem intueri: malumque
est si a primario viscere, pejus vero, si ob fractu-
ram aut erosionem profunditur. hujus itaque vi-
tii medicus ad opem ferendam maturet neces-
se est. inprimis quidem aërem frigidiorum ad re-
spirationem deligito: conclave non titubans,
cubi-

veniens, unde nomen, ubi arundinibus & herbis ad-
hærens invenitur. Petit. ⁱ Αἷματ' deest vox φερῶν Pe-
tit. ^k ὅσον ἢν supple μένον id est tantum. Petit. ^l Σπινθῆρ' proprie dicitur stabulum ovium & caprarum, tamen
& pro domo accipitur. ut hîc. Petit.

^a Acria, videlicet tenuia, &c. Henisch.

κλίνῳ ἐδραίῳ ὅπως μὴδὲν σείηται. ἐρεθιστικὸν γὰρ αἱ σείσεις. καίτη δ' ἑρεθῇ, ἢ μὴ κάρτα εἶχουσαι, μὴδὲ βαθεῖν, ἀθερμῶ. ὅρθιον δ' τὸ χῆμα ἡσυχίᾳ λαλιῆς ἡδὲ ἀκουσμάτων. ψυχῆς ἀπαρξίῃ, ὠθυμῇ. πύγχνῳ δ' τοῖσι τετέοισι ζυν-
ομαρτεῖ δυσελπίῃ. πῆς γὰρ ἐμέων αἷμα, θανά-
τον οὐκ ὁρῶδες. ἢν ὦν πολὺαιμοὶ καὶ ἐπὶ φλέβοι
ἔωσι, ἐπὶ πάσῃ ἰδέῃ ἀναγωγῆς τὰ μὲν φλέβα
ἦντε γὰρ οὐκ ῥήξι, ἢ διαβρώσι, ἐν ἀρμῶσι
φλεβοτομίῃ, ἦντε ἐπὶ δερμασί, δέος μὴ διπλο-
ρήξῃ τὸ πλῆθος τὰ μὲν τῷ ἐπὶ ἀγκῶνι καί-
λῳ εὐρόν τε γὰρ τὸ αἷμα τῆςδε. καὶ κατὰ χεῖ-
ρας ῥηίδῃ, καὶ ἐς πλεῦνας ἡμέρας ῥέειν ἀσυνέως
εὐσμός. ἐπὶ πάσι δ' πάντων ὡς ἔπος εἰπῆν τὴν και-
ρίαν ἀπλάγχων ὁδὸς ἡδὲ αἵματος. ἢ δ' ἀνω-
τέρῃ τῆςδε καὶ ἡδὲ, διπλοσχιδὲς ἔασι μῆς τῆς ἀπὸ
τῆς βραχίονος ἀμφω. ὥστε ἑδὲνα μέζον ἢ ἀ-
νωτέρῳ τῆς ἑ μέζης ἐς ὄνησιν ἰσχύ. αἰδρίες γὰρ
τῶν διπλοσχιδίων, ὅσοι σομάχῳ καὶ ἥπατι ζυν-
ῆσαν τῷ αἵνῳ. ἢν δ' ἀπὸ πινόμενος ῥέῃ,
τὰ μὲν δ' ἀριστερῆς χειρὸς τῷ μέσῳ δακτύλῳ
μικρῶ τε καὶ ὠχραμέσῃ. τῇδε γὰρ τῶν ἡτρώων
μετεξέτεροι δοκέουσι ἐπὶ σπλῆνα κραίνειν. ἀπὸ
καὶ ἡδὲ τῶν ἐπὶ ἀγκῶνι τὸ κατὰ ἐστὶ ἢ διπλο-
σις. καὶ τῇ ὦν πλεονί πρὸς τρεῖς δακτύλους, καὶ
μὴ ἐπὶ ἀγκῶνι τὰ μὲν πῆς αὐτέλῳ. μέζων γὰρ
τῇδε καὶ εὐρό, τὸ ζύμπαν μὲν ὦν πρὸς ὡ
λειποθυμῆς διπλοσχιδίων. ἀπὸ μὴδὲ πολλὸν ἀφαι-
ρέειν. ἰκανὴ γὰρ καὶ ἡ αἰμορραγία γυνῶσι τὸ
ἀνόν. ζυνεχὲς δ' καὶ ἀπὸ σμικρῆς ἀφαιρέσει
ἐπαφαιρέειν, καὶ αὐτῆμαρ, καὶ τὸ ὑπεραίης,
καὶ διπλὸν ἢ ἀλλῆς ὑπερείης. λὼ δ' ὁ ἀδενέων ἰχνὸς
καὶ λείφαιμῳ ἔῃ, μὴ τὰ μὲν φλέβα. τὰ
δε μὲν ὦν ἀμφὶ ἀφαιρέσει αἷματῳ. ἀρή-
γειν δ' ἢ δεσμοῖς ἀκροῖς ποδῶν μὲν ὑπὲρ σφυ-
ρά, καὶ γένατα. χειρῶν δ' ὑπὲρ καρπὸν ἢ βρα-
χίονα. ταινίᾳ πλατίᾳ, ὅπως ἢ ὁ ἀσφυγγίς
κραταιή μὲν ἢ, ἄλγος δ' μὴ φέρῃ τοῖσι δ' αἰ-
μορραγέουσι χωροῖσι διπλοσχιδίων χεῖρ, ἢ ἔρα μὲν
πινόμενα οἰούτω ἀπὸ τῶν οἰούτων. τῇδε γὰρ χυμῶ, οἶνῳ
αὐστέρῳ, ἢ ῥοδίνῳ, ἢ μυρσίνῳ λίπῃ. λὼ δ' ἢ ζυν-
επίγῃ ἢ αἰμορραγίᾳ, αὐτῇ μὲν τὸ ἔρα, ἀπὸ γ-
γοῖσι χεῖρας ὅξει δ' αὐτῇ τῆς οἶνῳ. ὑποαλειφέντω
δ' μυρσίνῳ τὸ χωρίον. διπλὸν πάσι δ' τοῖσι ἀπὸ γγοῖσι
τὸ ἀκακίης, ἢ ὑποκυτίδος ξηρῶν τὸ χυλῶν,
ἢ καὶ ἀλόης. ἄρῃον δ' καὶ τὸ ὁμφάκιον ὅξει
λυθέν. λὼ δ' ἢ τῇδε γοῖσι ἀσπρον ἢ καὶ δύσφορον, ἐμ-
πλάστοισι χεῖρας. καὶ γὰρ τὸ δέρμα πρὸς τῆς
καὶ οἶον τῇ χειρὶ κρατέουσι. ἀπὸ καὶ αἱ δ' ὑ-
νάμεις αὐτέων ψύξαι καὶ ξηρῆσαι διωατῶται.
μυρία δ' καὶ ἄλλοις ἄλλαι πείρη ἔασι πρὸς. ἄρ-
σαι δ' ὁκράται ὅξει ἰσχύσι καὶ ἰτέης φύλλων χυ-
λὸν, ἡδὲ καὶ ἀσφαλτον, καὶ ἰόν, ἢ συπληρίλῳ,
καὶ

^a Hæc est Ionica loquendi forma, nam uno verbo
μαλακῇ Aretæus dicere poterat. *Petit.* ^b Venam inter-
nam intelligit Aretæus, quam basilicam vulgo nomi-
nant. *Petit.* ^c Κοιλίῳ *Henisch.* rep. in MS. ^d Αἷματῳ
Henisch. rep. in MS. ^e Per venam superiorem, cepha-
lica sive humeraria intelligenda est, aut quæ ex ramis
internæ & humerariæ conjunctis efficitur. *Nigram Ara-
bes* appellant. *Petit.* ^f Οὐδὲν μέζον *Petit.* emend. ^g Μί-
σις *Henisch.* rep. in MS. ^h Per τῷ ἀνω humerariam seu
Cephalicam Aretæus intelligit: per τῷ κάτω basilicam,
quam stomacho & jecori respondere liquet, non
autem humerariam. quare τῷ κάτω pro τῷ ἀνω hic *Pe-
tit.* emend. ⁱ Σπληνὸς *Cassius* legit, *Petit.* emend. ^k Τί
δ' ἂν πλεον, εἰ πρὸς τοῖσι δακτύλοις. *Petit.* emend. ^l Γυνῶσι
Henisch. ^m Τὸν ἀνδρῶπιον *Henisch.* ⁿ ἢ *Henisch.* ^o Δι-
α-

A cubile firmum, quo nullam in partem quatiatur,
inhabitet: concussiones enim malum exasperant.
stratum solidum, haud multum cedens, neque pro-
fundum, neque calidum esto. positus figurave
corporis erecta sit. ne sermocinentur, neve ser-
mones audiant. animi absit perturbatio, sed con-
tra oblectamenti leniatur: siquidem id genus ægro-
tos magna animi consternatio corripit. quis enim
vomens sanguinem mortem instantem non perhor-
rescat? igitur si sanguine referti sunt, & venas
prominentes habent, in qualibet sanguinis profu-
sione venam pertundito. nam sive ex fractura, si-
ve ex erosione profluit, sectio venæ conducit. fin
rarefactio in causa est, ne multitudo venam ef-
fringat metuendum: cædenda autem est cava in cu-
bito vena. etenim ex hac facile sanguis effluit:
& ipsa sectioni exposita est, utque per plures dies
sanguis innoxie decurrat, commode aperta serva-
tur. in omnibus autem, omnium (ut ita dicam)
præcipuorum viscerum hæc est sanguinis via. ve-
na utique hac superior, nec non & hæc, unius in
brachio venæ ambæ propagines sunt. quare ni-
hilo plus superior quam media emolumenti ad-
fert. nam propaginum ignari sunt quotquot sto-
macho & jecori superiorem venam copularunt.
fin a liene sanguis fertur, sinistra manus venam
illam quæ inter minimum annularemque digitum
fita est, rescindito: quandoquidem medicorum
nonnulli eam ad lienem usque pertinere arbitran-
tur: verum & hæc ipsa inter cubiti venas inferioris
propago est. cur itaque potius eam quis prope
digitos quam in cubiti curvatura proscindat, quum
hoc in loco amplior sit, & ad effluxum habilior?
prorsus quidem ante animæ defectum sanguis co-
hibendus est, atque haud ita multus auferendus:
nam & ipsa cruoris per os effusio satis hominem
labefactare potest: assidue vero post paucum de-
tractum sanguinem, iterum detrahito, & eodem
die, & postridie, nec non & perendie. at si ægro-
tus tenuis & inops sanguinis sit, venam ne scindi-
to. hæc de sanguinis missione abunde sint. succur-
rendum est etiam extremorum deligaturis, pe-
dum quidem, supra malleolos & genua, manuum
vero supra brachiale & cubitum. fascia ipsa lata
sit, quo sit validior, neque dolorem moveat con-
strictio. nempe locis unde sanguis erumpit, lanas
ovis succidas imponito, & humore perfundi-
to, utpote austero vino, & rosaceo, aut myr-
tino oleo. si cruoris effluvium urget, lanarum vi-
ce spongiæ admovendæ sunt: & pro vino acetum
infundito, locumque myrtino subungito: in omni-
bus autem spongiis, acaciæ, aut hypocistidis,
aut etiam aloes succi aridi sint. optime facit & om-
phacium aceto liquatum. quod si irrigatio sordida
sit, ægreque feratur, emplastris uti conveniet:
cutim enim circumtendunt, ac veluti manu cor-
ripiunt: quin etiam ipsorum facultates refrigera-
re, exsiccareque magnopere valent: infinitæ ve-
ro aliæ aliis experimento cognitæ vires insunt:
sed optima emplastra ac tutiora sunt quæcunque
acetum habent, & salicis foliorum succum, nec
non & bitumen, & æruginem, & alumen, &
thus

^a σφινγίς deligatio *Petit.* emend. ^p Sufficiebat dixisse ἔ-
ρα πινόμενα, quæ οἰούτω, id est, lanæ succide, circum-
locutio est. quo fit, ut, illa οἰούτω ἀπὸ τῆς οἰούτων non ef-
fe Aretæi sed glossema ad ora paginæ notatum ab ali-
quo studio, & postea in textum traductum esse, *Pe-
tit.* suspicetur. πινόμενα ὑποαλειφέντω *Henisch.* rep. in MS. ^q Ζυν-
επίγῃ *Henisch.* ^r Acacia spina est in Ægypto nascens,
quæ fructus inclusos siliquis lupinis fert similes. *Petit.*
^s Ὑποκυτίδῳ *Petit.* emend. Hypocistidis eadem facultas
est, quæ acaciæ, nempe stipandi & adstringendi *Petit.*
^t Una voce ὀξυφάκιον pro ὀξυφάκινον *Nonnus* appellat.
Petit. ^v Δυνάμεις *Henisch.* ^x Στυψαί stipare & com-
primere *Henisch.* & *Goupyl.* repp. in MS. *Petit.* emend.

¹ Rosæo *Henisch.*

καὶ λιθάνων, καὶ σμύρνην, καὶ χαλκὸν κεκαυμένον, καὶ λεπίδα, καὶ ὁκόστωι τοιαῦτα ὅτι τοῖσι ἐμπλάστροις, ἢ ἔλαια τὰ ^a πινόντα, ἢ οἱ ἀπόγγοι ἐν βραχέϊ δόθεντες ὅξει· ὡς ἢ πλὴν πάντων τῶν ἐμπλάστρων μὴ φέρωσι, ὅτι πῖσμα ποιεῖν· Φοίνικες οἱ πίνοντες ἐν οἴνῳ μέλανι αὐστηρῶ δόθεντες, ἐς μάζαν τρίβοντα· ἔπειτα ἀκακίη ἐμπάσεται λείη, καὶ σίδια· ἐγχειρόντα ἢ ἐς τρύχον, κατὰ τὴν θάρηκος πίθηται. ἀλφίτα οἴνω ἢ ὅξει δόθεντα, ἢ δὲ φακῆς ἀλιτον λεπίδον, κρησέρι σεσημῶνον, κηρωτῇ ροδίνῳ μύρω ἀναλαμβανόντα πίθηται. μίσγειν ἢ ^b συμφύτα τῇ ρίζῃ σεσημῶνης. Ἄλλο. ^c βραβύλων ἀγρίων ρίζας εἶναι ἐν ὅξει, καὶ τρίψαντα ἐς μάζαν, ὡραμίσγειν ῥόδου καὶ ^d κόμμι, καὶ μυρσίνης βραχύ. τῶνδε μύρωι γε ἄλλα ἄλλοις συμμίσγειν, ὅπως αὖ ἰαχὺς τῇ φαρμάκων καὶ περσινείης καὶ ὁσμῆσι δέηται. καὶ γὰρ καὶ τοῖσι κάμνυσι ^e χαλκοῖσιν. ταῦτα μὲν ^f ἐκ τῶν περὶ ἀκῆς ἢ τῶνδε κατελέγη ἱστοίς, ἐν τοῖσι ποτοῖσι καὶ κατὰ ποτοῖσι κέεται, ὡς ἀγχι τῇ τετραμύρων ἐπὶ τὰ φάρμακα. τρισὴν ἢ τετάρτην ἢ ἰδέη, ἢ τὰς ὀχετὰς ^g ἢ ῥοδὸν δόστωι ξυναγωγῇ καὶ πῖσι τῶν ἀγγείων, ἢ τὸ ῥέον παχύνει τε καὶ πῆξαι ὡς μὴ ^h διαρρέη, καὶ ὡραμίσγειν οἱ ὀχετοί, ἢ ξηρῆσαι τὰς ἐφόδας πρὸς ἐδρῶν πλὴν δὲ χαλκῶν τὸ αἷμα εἴσαντα, ὅπως μὴ τῇ ὑπέρῳ κενόμυροι οἱ χῶροι περσινόμενοι. πηλμυρῶσι ἢ ἐν τῇ ξυμῳδοις. ὅτι μὲν τῇ δρῶσι ⁱ τῇ φλεβῶν, ἢ σφίσι δὲ κέει. ^j Διαρρέει γὰρ ὡς ὑδρεῖον νέον ^k ἐπὶ τῇσι δρῶσι. ἀπὸ ἡδὲ ὅτι τῇσι διαρρέουσι, σφίσι μὲν ἰητρείῃ ἐς πλὴν ξυναγωγῇ τῇ χειλέων· μέσοι ἢ καὶ διωατωτέροις τοῖσι φαρμάκοις χεῖεται. ὡς ἢ ὁ τῆς διαρρώσις ^l ἐπὶ τῇσι, καὶ μὴ ξυμῳγῇ ὑπὸ τῆς σφίσις τῇ ἐλκεῖ τὰ χεῖλα, σπῆρη ἢ τὸ τρώμα, ἀξύνετον ἐκ τῆς διαρρώσις ἐόν, πάρον καὶ τῇ αἵματος. ἀπὸ ἡδὲ τῆς θερμότητος ^m ποιεῖν. ἀκινήσει γὰρ τῶνδε καὶ πῆξι ἵσταται ὁ ῥόος. ⁿ ὅξυκρητον μὲν ὡς τοῖσι δρῶσι ἱκανὸν ἐς σφίσι. ἐδὲ γὰρ ἐδὲ αἷμα ἀκρητὸν ἐπὶ τὸ ῥέον, ἀλλὰ τῇδε ἰχώρ διασπικρῶν τῇ συμμίον· καὶ τῇδε ἐπὶ πολλῶν, ἐδὲ πολλὰς χεῖρας μετεξετέροις ἢ καὶ ἡ ἐξωθεν ἰητρείῃ· ἀπὸ καὶ Φοίνικων, ἢ ^o κερῶτων ἐδωδύμων εἴσημα ποθὲν μῶνον ἤρκεσε. ἔσω ἢ τὸ ὅξος, οἴνων μὲν τῇ σφόντων τῶ γενεῇ, εἰ μὴ φαρμακίῃ δὲ, ἀλλὰ τῶ χρόνῳ δριμύτι καὶ σφόν. ὅτι ἢ τῇσι διασπῆσι τῇ τρωμάτων πρὸς τῶ ὅξυκρητῶ ἔσω φάρμακα ἀπὸ πλὴν πρῶτον, δρῶν γλασσῶ χυλὸς ἢ πολυγόνος, ἢ σελιδίον, ἐκαστὸν ^p μίση πρὸς τῶ ὅξυκρητῶ· ὡς δὲ ἐπὶ μᾶλλον ῥέη, ὑποκυσίδος ἢ ἀκακίης ^q ξηρῶν ἐμπάσειν, ἐς γὰρ κυάθους τῇ ὅξυκρητῶ ὀλκῆς, τῇδε δραχμῶν μίαν. ἀεὶς ἢ καὶ χυλὸς ὁμφακός. ὡς ἢ ^r κρέασον ἢ ξυμφορῇ τῇδε γίνηται, κηκίδα λείω, καὶ βάτῃ ρίζαν ξηρῶν, καὶ λίθον ^s πλὴν ἐξ αἵματος ^t κερῶν λείων ξηρῶν

A thus & myrrham, & æs ustum, & æris squammatum: atque in summa quæcunque hujusmodi emplastra sunt, emplastris sordidæ lanæ, aut spongiæ paucō aceto perfusæ superduntur. sin emplastrorum distentionem ferre nequeunt, id genus epithema facito: palmulæ pingues nigro vino austero maceratæ ad mazæ, id est placenta, crassitudinem conteruntur: postea acacia trita, & malicoria insperguntur: hæc omnia panniculo trito ac veteri illita, pectori inducuntur. item polentam vino aut aceto perfusam, nec non lentis farinam tenuem per incerniculum transmissam cerato ex unguento rosaceo facto excipiens imposito: cum quo & symphyti radicem tufam & cribratam admisceto. Aliud epithema hæc recipit, brabilorum, id est prunorum Damascenorum, agrestium radices in aceto incoquito, ad speciem placenta contundito, ac rhoi, commis, myrti paulum misceto. ex his utique alia aliis, prout medicaminum efficacia, lenitate, odore opus est, miscenda sunt: siquidem & ægrotantibus gratificari decet. hæc nimirum exterius applicanda remedia sunt. at his præsentior medela in potionibus devorandisque consistit, ut proxima vulneratis partibus medicamina sint. porro triplex istorum forma est, ut vel fluxionis ductus ligent, cogendo vascula & comprimendo: vel defluentem humorem crassum compactumque efficiant, quod licet transitus pateant, ne destillet: vel exsiccent incursum in sede antiqua sanguinem retinentes, ut ne effluvio loci exhausti ita permaneant, exundatioque ibi sit quo facta est effusio. in venarum quidem rarefactione adstrictio satis est: ipsæ namque seu situla nova imbecilla in rarefactionibus perfluunt. divisionibus vero, ut labia committantur, adstrictio quoque medetur: sed majoribus valentioribusque medicamentis utendum. verum enimvero si sit erosione modus, neque per adstringentia ulceris oræ cogantur, sed vulnus dehiscat, neque ex compressione in unum redire valeat, sanguinem atque calorem congelare necesse est. nam istorum immobilitate concretio neque profluvium coercetur. posca igitur rarefactis ad adstringendum satis est: neque enim sanguis effluens purus est, sed ipsius sanies per ostiola parva dilabitur. atque hujusmodi posca neque adeo multa neque frequenter egemus. nonnullis & exterius admota remedia abunde fuerunt. quin etiam palmularum aut filiquarum esculentarum decoctum potui datum solum quosdam liberavit. esto autem acetum ex vini adstringentis genere, quod, si non medicatione, tempore saltem acre adstringensque evaserit. verum in vulnerum dilationibus, præter poscam medicamenta primum simplicia adhibeantur, ut plantaginis, aut sanguinalis herbæ, aut seridis succus, singulorum portio æqua cum posca: quod si adhuc plus effluat, hypocystidis aut acaciæ siceorum cujusque pondo drachmam in tres poscæ cyathos inspergito. optimè vero facit & uvæ acerbæ succus. at si calamitas hæc semper in pejus irritetur, gallam tritam, & rubi radicem arefactam, & lapidem ex mari, corallium quod

N vocant,

^a πινόντα Henisch. rep. in MS. ^b Vide de hac radice Scribonium Largum cap. 83. de compos. medic. Petit. ^c Hoc nomine pruna a Rhodiis & Siculis vocari docet Athenæus. Crassus Damascena vertit. Verum non fructus, sed arborem ea voce Aretæus intellexit. Petit. ^d βραβύλων Henisch. rep. in MS. ^e Hac voce, cum simpliciter ponitur, vulgata gummi genera intelligi debent, quorum vim siccantem esse atque emplasticam Galen. docet lib. 7. de simpl. facult. Petit. ^f χαλκοῖσιν Henisch. ^g Ita vulgo externa medicamenta appellamus. Petit. ^h ῥοδὸς Henisch. rep. in MS. ⁱ Verbum διαρρέειν de sanguine e venis fluente hic Aretæus usurpat, sicut & de quocunque alio humore accipi potest. Medici tamen de alvi fluxu istud usurpant. Petit. ^j Διαρρέειν Henisch. rep. in MS. Διαρρέειν γὰρ Goupyl. rep.

in MS. ^k Δόξω, id est, irrigatum, madefactum. Petit. emend. ^l ὁξυκρητον suppl. πῖνον Petit. ^m ὁξυκρητον Posca Latinis dictum, aquæ & aceti mistura est. Petit. ⁿ Κερῶτων, id est, filiquarum Petit. emend. ^o Κερῶτων ἰδωδύμων filiquæ arboris cujusdam sunt, quibus inest facultas exsiccaus atque adstringens. Dioscorid. & Galenus. ^p Μοίρη Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^q Ξηρὰ πῖσαι Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^r Κρέας si malum prævaluerit. Petit. emend. ^s Τὸν Henisch. ^t Lapidem marinum vocat corallium Aretæus, verum lapis plane non est, sed quiddam medium inter lapides & plantas. unde a quibusdam λιθιδένδρον appellatur. Petit.

^u Ipsi namque Henisch.

ξηρῶν ἐμπάσσειν. δυνατωτέρη ἢ τῶνδε ^a τὸ ρίον
ἢ ρίζα, ἐμφύζα, ξηρῆνα, σύφα, τὰ πάντα
ποιῆσαι ἀτὰρ καὶ ἡδε ξυὼ τῷ ὀξυκρήτῳ μένῳ.
ἢν ἢ μεζόνων δὲ γένει χρέος, τοισι χυλοισι τ' σε-
ραδῶ ξυὼ δὲ νογλώσῳ τ' ρίζης ἐμπάσσειν, ὀλκῆς
τρεῖς ὀβολοι ἐς κυάθους τὰ ὕδα τρεῖς ἢ τέσσαρας. ἐ-
πι τῇσι διαβρώσεισι τότε ὅλως ἐν ἐκείνῃ ^b σύ-
ψιν ἐμποῖεν ἐς πᾶν τῷ διαρρέοντι αἵματος, καὶ
τοισι δεχομένοισι ^c ὅπως ἀπὸ πολλῶν τῶν τραύματος
μύωσιν αἱ φλέβες αἱ μὲν καὶ τὰ πινόμην ἐστὶν κρα-
ταῖα, δυνατὰ ποιῆσαι πᾶν. χυλὸν ὦν ^d κερά-
να ξυὼ ὅξει, ἡδε λαγῆ ^e θαμνίσος, ἢ νεβρῆ, ἢ
^f ἐρίφου, μὴ πολλὰν ἢ δίδοναι ἐκτείνε γὰρ κατε-
τρεῖται πᾶσι πλῆθει· ἀλλὰ τῷ μὲν χυλῷ τῷ κε-
ράνῳ, μὴ μείον μὲν ^g ἡμικύβαντον ἐς τρεῖς ἢ ὀ-
ξυκρήτης. τῆςδε θαμνίσος, ὀβολοὶ μὲν τρεῖς, τὸ ἢ
πλεῖστον ὀβολοὶ δέ. ἐς ἢ τὰ τοιαῦτα εἶδεα τῆς φο-
ρῆς, καὶ γῆ δέισι σαμία, καὶ ἐρετριας, καὶ ἀσῆς
καρτα, λδύκος, καὶ σινώπης, καὶ σφραγίς ἢ λη-
μνίη. τρεῖς ἢ ὀλκῆς ἐκ τῶν μείον, ^h α. τρεῖς
ἢ τὸ πλεῖστον, ξυὼ πᾶσι τῶν ἐψημάτων φοινίκων,
ἢ κερατῶν ἐδωδῆμων ἢ ριζῶν βατῶν. ἢν ἢ τρη-
χύνηται ἢ δερτῆρη, καὶ ἐπὶ τῷδε βήσῃ, ^k σιχαίῳ
τῷ κρητῇ ἐμπάσσειν ταῦτα ^l ἀλυστὸς ἐς λείωσιν ἀρ-
τηρίας καὶ ἀμυλὸς ξυὼ τοισι δαύθεις. ξυὼ γὰρ τῷ
λαγῷ καὶ τὸ παγερόν ἰσχυρὸν ^m ἢν μὲν ὦν ξυωπεύγη
ἢ φορῆ, ἀπὸ τῆς ἡμέρας πρὸ τῆς πρὸ ἀρσίου
δοτῶν. ἢν ἢ μὴ, καὶ δις καὶ τρίτον ἐς πᾶν ἐσπέρην.
ἐκ ἢ τῶν φαρμάκων καὶ κατὰ ποτὰ ποῖεν ξηρῶν
ἐν μέλει ἐφθῶ ἐς συσταίν, κηκίς λείη. ἀλυστον
δὲ καὶ ῥοός ἐς τὰ ὄψα, γκαρτα, καὶ ὁ ὀξυλαπαθε
καρπός, καὶ ⁿ ἰδίη ἐκάστου καὶ ξυωῇ, ταῦτα μὲν
τοῖς ^o ὑπὸ τῇ γλώσῃ ἔχον ἐς τὸ διηνεκὲς τ'
συντήξιος. ἀτὰρ καὶ ^p κόμμι ^r ξυὼ τῷ φυτῷ, καὶ
^s πρᾶσον, τῆς ἀκάνθης τὸ δάκρυον ποικίλων ἢ
φαρμάκων, μυρίη μὲν ἢ πείρη, ποικίλαι ἢ καὶ
χερήσιες ^t τροχίσκων ^u ἀλὰ τ' αἰγυπτίας ἀκάνθης,
καὶ ἐπὶ δὲ ^v ἡλέκτρα, καὶ ἄλλα τῶν κερακώδεος,
ὡς ἢ σκιδασίη ἰδίη λέλεκται. ἀνευ μὲν ὦν πυρετῶν,
ἀπαντὰ τολμέειν ὅτι τοῖσι φαρμάκοις, καὶ πολ-
λὰ καὶ πολλακίς δίδοντα· ὡς ἢ πᾶσι πυρεταίνωσι· τὰ
πολλὰ καὶ τῇσι φλεγμασίν τ' ^x χρωτῶν γίγνοντα
πυρετοῖ· μήτε ἀθρόον ἔχειν πᾶν φορῶν, μήτε ἐν
τοῖσι παροξυσμοῖσι φάρμακα πιπίσκον. πολλοὶ γὰρ
ὑπὸ πυρετῶν θάσσον ὀλκῶνται, ἢ ^y ὑπὸ τ' ^z αἵ-
ματι ^{aa} φορῆς. τροφαὶ ποικίλαι, καὶ πᾶσι ἰδίῳ ὀ-
κεία τὰ φάρμακα ἀτὰρ καὶ τὰ φάρμακα ἐν
τροφῇ. ^{ab} ἔτε γὰρ ἐπὶ μὴ μὲν ἀπαντὰ δορεῖν τὰ
τροφῆς ἀγαθὰ εὐπορον· ἔτε μὲν μὲν καὶ μὲν ἐς ἡ-
τρεῖ-

A vocant, aridum tustumque conspergito. verum
rhei radix ad refrigerandum, siccandum, adstrin-
gendum, omniaque facienda his efficacior est:
sed hæc quoque cum posca sola præbetur. sin
auxilia majora requiruntur, radicis hujus pondo
tres obolos, seridis atque plantaginis succis, qui
trium aut quatuor cyathorum mensuram com-
pleant, injicito. in erosionibus autem prorsus ad-
stringentia adhibere tenta: quo dilabentem san-
guinem concretum compactumque reddas, &
fuscipientia membra constringas: ut procul a vul-
nere venæ concidant, & occludantur. quin etiam
quæ bibuntur, tenacia sunt, concretionem effi-
cere valentia. succum igitur coriandri ex aceto
propinato, item & leporis, aut inuli, aut hædi
coagulum. sed multum ne concedito: nam isto-
rum aliquod nonnunquam plus, quam convenit, da-
tum, hominem jugulavit. coriandri quidem succi
ne minus semicyathos cum tribus poscæ cyathis
præbeatur: coaguli vero tres oboli, summum
quatuor. adhæc hujusmodi fluoris sanguinei spe-
ciebus & terra Samia efficaciter subvenit, & ere-
trias, ¹ & after qui vocatur, valde candidus, &
rubrica sinopica, & sigillum Lemnium. istorum
pondus minimum drachma, maximum drachmæ
tres, cum decocto aliquo præbeatur, ut palmu-
larum aut filiquarum edulium, aut rubi radicem.
C si arteria exasperatur, proptereaue tussunt,
in cretica sapa id genus terræ inspergantur. egre-
gie ad arteriam leniendam & amyllum facit: ² nam
cum lævore & glutinandi potestatem habet. si
profusio sanguinis urget, semel in die ante cibi
assumptionem dandum est. sin minus, & secun-
do & tertio sub vesperam. ex medicamentis quo-
que siccis catapotia fieri possunt ex melle ad con-
sistentiam decocto, qualis est galla trita. opti-
mus est etiam rhous, quo in obsoniis utimur,
³ vinacea, acuti rumicis semen, per se singula,
& simul omnia. hæc utique & sub lingua ad per-
petuam eliquationem habenda sunt. gummi etiam
D cum planta ⁴ porri & spinæ lachryma profunt,
variorum sane medicamentorum infinita est ex-
perientia, varii etiam usus: ut pastilli ex Ægy-
ptia spina, & pastilli ex electro, & ejus qui cro-
ceus appellatur: quorum apparatus proprio loco
expositus est. porro quum febris abest, omnia in
medicamentis audenda sunt, & multa & multo-
ties ⁵ exhibendo. si febre ⁶ vexantur, (plerum-
que autem corporum inflammationibus febres su-
perveniunt) neque affatim eruptio supprimenda
est, neque in accessionibus medicamenta potui
danda: quoniam multi celerius febre, quam san-
guinis effusione consumuntur. alimenta varia sun-
E to, specieque medicamentis similia. quin etiam
in cibis medicamenta reperiuntur. neque enim in
uno duntaxat cibo omnia alimenti bona invenire
facile est. atqui si non unus cibus ad medicatio-
nem

conficiuntur. *Petit.* v Electrum id est succinum:
species est bituminis, quod aquis supernatat, & ad ri-
pas Eridani statim temporibus ejectatur. *Petit.* x κε-
ράτων *Henisch.* rep. in MS. χρωμάτων *Goupyl.* rep.
in MS. y Από *Henisch.* rep. in MS. z ὅτε μὴ μὲν
ἢ ἐν τοῖς ἀκρίαις, μὴ μὲν χρέεα &c. Neque si unus
simplex cibus ad medicandum sufficiat, propterea uno
F simplici uti facile est. *Petit.* emend.

^a Ρίον Aretæus appellat, quod alii ῥα ὄϊον & ρέον ποτα-
μόν, & ρίζαν ποταμὴν id est, radicem ponticam, vocant.
Petit. ^b Aut subaudiendum est ἀναγνώγῃ aut legendum
ἐκείνης, supple διαβρώσει *Petit.* ^c Supple σύψιν ἐμποῖεν
Petit. ^d Κοράνα *Henisch.* ^e πτοία *Henisch.* rep. in MS.
^f Ερίφου *Henisch.* ^g ἢ μία κύβαντος *Petit.* rep. in MS. &
emend. ^h α. *Henisch.* ⁱ Κεράτων *Henisch.* rep. in MS.
^k Siræum Græcis dicitur multum decoctum, quod si ad
tertiam usque mensuræ partem fiat, Sapa, si ad dimidiam
Defrutum Latinis dicitur. *Petit.* ^l Ἄλυστον *Henisch.* rep. in
MS. ^m Totum hunc textum ita. ἢν μὲν ξυωπεύγη ἢ φορῆ,
καὶ δις καὶ τρίτον ἐς πᾶν ἐσπέρην. ἢν ἢ μὴ ἀπὸ τῆς ἡμέρας
πρὸ τῆς πρὸ ἀρσίου δοτῶν. *Petit.* emend. ⁿ Ἰδίης *Henisch.* rep. in
MS. ^o Ἐκάστον seorsim unum quodque ex mixtis, *Pe-
tit.* emend. ^p Hinc hujusmodi compositio ὑπογλωσσῆς
dicitur. *Petit.* ^q Κόμμις *Henisch.* rep. in MS. ^r Ἐὼν
τῷ ξυμφύτῳ (quæ herbæ appellatio est) *Petit.* emend.
^s Πρᾶσον *Henisch.* rep. in MS. γκαρτα τ' ἀκάνθης, spinæ
hirci lacryma (quod Ionicum est, alii una voce πρᾶσα-
κάνθαν appellant) *Petit.* emend. ^t Hi trochisci ex gum-
mi, vel succo acaciæ arboris in Ægypto nascentis

¹ Et after quæ vocatur, valde candida &c, *Henisch.*

² Id genus humoribus profusum: nam &c. *Henisch.* addit.

³ Inconsulte *Junius* Vinacea vertit. nam vinacea pro-
priè sunt, quæ Græcis σέμφυλα, quæ sc: ex uvis re-
stant, postquam in prælis omnis ipsarum succus ex-
pressus fuerit. Vox autem γκαρτον, semen est uvæ,
granum sc: illud solidum & lignosum, quod in medio
est acini. *Petit.* ⁴ Cum planta, porrum, spinæ la-
chryma. variorum &c. *Henisch.* ⁵ Exhibenda. *Henisch.*

⁶ Si febre accedente vexantur *Henisch.*

τρεῖς δὲ κέρη, μὴ μένη χρεῖσθαι ἀπὸ τὸν κέρον ῥή-
διον. καὶ γὰρ κατὰ ποικίλα ^a εἴκειν ἢ δὴ ὅτι ἀπὸ
χρονίαν γίνεσθαι ἔσω ὧν εὐφρασαι καὶ ἐς διώσκειν
ψυχασαι. ἀπὸς ἡδὲ ἐς θίξιν. θέρμη γὰρ αἵματι
περικλησις. χόνδροι παλῶν, ὄρυζα ἐς ὀξύκρητον. ^b ^c
ὅτι τὸ ὄξύ βήχας ἐμποίει, Φοινίκων ἐψήμα,
ἀρτὸν ὁπλὸς κατὰ ξηρὸν κοπεῖς, ἡδὲ καὶ ἐς ἀλι-
τον ^b σεσησμένος. ἐς πάντων ὧν ^c ῥόφημα ζυ-
λίπαι, ^d θυμβρῶν ^e αἰσὶ ἡδυνῆσαι, ῥόδος ἐπίπασ-
μα. ^f ^g καὶ χαρίσασθαι π καμνοντι ἐθέλης,
κρεῖανον ἔσω ἐς ἡδονὴν ὅτω φίλον, ἢ π τ ἐρη-
λικῶν ἡδὲ ὀπνῶν σπερμάτων. φακὸς ^h μὲν
ἢ αἰμορραγίῃ ἐπέγει, ζυὼ δὲ νογλώσας χυλῶ.
ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz} ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz} ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra}

ΚΕΦΑΛΗ γ.

Θεραπεία Καρδιακῶν.

Εν συγκοπῇ μάλα χρητὶς ἡτρὸν παρόντων ὅτι-
 τηδύνει μέλλουσιν μὴ γὰρ λυτὴν προγνώσκῃς,
 τὰ περὶ παρόντα ἐπεστυμμένως συνερῶν. ἔνδοξοι ἀ-
 τὰρ ἡδὲ ἐξελάοις αὐτὴν πρὶν ἵκειν. παρεσ-
 ταν δὲ ὁ ρηϊδίως διδρῆσκῃσι οἱ νοσηῦντες. λύσιν γὰρ
 τὴ φύσιν πλὴν συγκοπὴν ἔλεξα. ὁ παλίσυτος ὅ-
 φύσις λυθεῖται. τήνδε ὡν μάλιστα μὴ μέλλουσιν κω-
 λύνειν ἢ μὴ, ἀρὶ δὲ χορδαίην. προγνώσκῃς ὅ-
 χρη τοῖσι, ἐν τοῖσι ἀμφὶ τὸ ὅξενον νύκτων λελεγ-
 μένοισι, εὐτε πλὴν αἰπὴν, αἰτὰρ ἡδὲ καὶ τὰ σημεῖα
 ἐφραζόμεθα. καῦσος μὲν γὰρ ὁ πυρετὸς δὲ χεῖρ. ἐ-
 πὶ ὅ τῳ καῦσῳ, κάκιστα ὁ σημεῖα, ξηρότης,
 ἀργυρινή, θερμάσι τὸ σπλάγχνων, ὅπως ἀ-
 πὸ πυρὸς, ψυχρὰ ὅ τὰ ἔξω χεῖρες καὶ πόδες
 ἄκροι ψυχρότατοι, ἀναπνοὴ ἐς ὀλκὴν μακρὴ.
 ποθέεισι γὰρ ψυχρὸν ὁ ἥρεα, ἐνεκεν ἐκπνέουσιν
 πῦρ. σφυγμοὶ μικροὶ, πυκνότατοι, τρομώδεις.
 ἐκ τῶνδε ὡν τεκμαιρόμεθα, ἡδὲ ὁπόσοι μοι ἐν
 τοῖσι σημεῖοις λέλεκται, αὐτίκ' ἐξ ἀρχῆς δὲ ἡ-
 γειν. ἢ ὡν μὴ πάντα κωλύει, ἔξισ, ἡλικίη, ὥ-
 ρη, ἀψυχὴ τῆ ἀνθρώπου, ταῖς μιν φλέβαι-
 κὴν πολλὰ κωλύει, εἰς δὲ τις ἀριθμὸς ἐπικαι-
 ρὸς ἢ, ὁκοῖον γλῶσσαι τρηχέειν τε καὶ ξηρὴ, καὶ
 μέλαινα. ἡ εἶδε γὰρ τὰ εἰσὼ πάντα σημεῖα. ζῶ-
 τεκμαίρεσθαι ὅ ἐπὶ πᾶσι πλὴν διώκῃν, εἰ μὴ
 ἡ παρὰ πύλιν ἐκ τῆ νύκτος, πόνων τε καὶ ἀλγί-
 της. εἰ δὲ γὰρ εἰς ἐνδείην μένον, ἀλλὰ καὶ πνίγι.
 ἢ δὲ ὑπὸ πλῆθει γίγνηται συγκοπὴ, καὶ φλε-
 γμασίης πὶ ὑποχόνδριον, ἢ ἡπατος μέγα ἀλγισ-
 μαίνῃ, εἰ δὲ ἀμβολῆς χρέος. ταῖς μιν ἐπὶ
 ἀγκῶν πλὴν κοίλῃν ἀπὸ ἡδὲ ἀπὸ σμικρῆς τομῆς
 τὴ σχάσιος ἀφαιρέειν, ὥς μὴ σφόδρα τῇ διωά-
 μη ἐπίδηλον ἢ. ἐλέγχῃ γὰρ πλὴν φύσιν τὸ ἀδρόν.
 καὶ πολλὸν πὶ μείον, ἢ δὲ ἄλλας παρὰ φύσιν ἀ-
 φαιρέειν. ἢ γὰρ ἐπὶ συγκοπῇ καὶ σμικρὸν ἀμαρ-
 τῶν, ρηϊδίως εἰς ἄδρα τρέπῃ. αὐτίκα ὡν διδόναι
 τροφήν ἐς νεόχμωσιν τὴ διωάμιος. γάνυται γὰρ ἡ
 φύσις, καὶ τῇ τῶν παλαιῶν ἀπαλλαγῇ, καὶ τῇ
 τῶν ποταμίων παρὰ τῇ ἢ φλεβοτομίῃ μὴ ἢ
 δύναμις ἀποτρέπῃ, φλεγμασίᾳ δὲ ἔωσι, ὅ συ-
 κίην τῇδε παρὰ φύσιν, πολὺ παρὰ φύσιν τῆς κρί-
 σιος τῆ νοσήματος. ἐν κερσίμοισι γὰρ ἡ συγκοπὴ.
 ἐπὶ τῇσι αὐτέσι παρὰ φύσιν, αἱ περὶ φύσιν
 κέρνῃσι, αἱ περὶ νύκτι κτείνῃσι. κὴν γὰρ ἐς ἀνά-
 γκην οἰνοποσίας ἡ καὶ ὁ ἀνθρώπος, καὶ κατὰ ἀσφα-
 λὲς ἐπὶ φλεγμονῇσι οἰνοποτεῖν. οἶνος γὰρ
 φλεγμαίνῃσι μὲν, πόνων ἐπίδοσις ἀφλεγματοί-
 σι δὲ, φύσιος αὐξήσις. ἐπίπροσθεν ὅ τῆς σικύης,
 παρὰ μὴς ἢ δούτερος ὅτι πλάσιος χρέος, ἐς τὴ ἀ-
 νεσιν τῶν μερέων, αἰτὰρ ἡδὲ ἐς εὐροὴν τῆ αἵμα-
 τος μετεξέτεροι ὅ καὶ ἐπὶ τῇ σικύῃ, ἐς πλὴν
 δούτερον ἐπιπλάσιν. ἔσω δὲ καὶ τῇδε φειδῶ-
 κίνδυνος γὰρ ὡς τῆ αἵματος τῆς ἀμετρίας καὶ ἐπὶ
 τῇ

^a Τάπε γὰρ παρόντα Henisch. ^b ἔνδοξοι Henisch. ἔνδοξοι Pe-
 tit. rep. in MS. an legendum ἐνδοξοί (in futuro medio)
 infiltes. Petit. ^c ἔξελάοις Henisch. ἐξελάοι Henisch. rep.
 in MS. ^d ἐφραζόμεθα Henisch. rep. in MS. ^e Ση-
 μεῖας Henisch. rep. in MS. ^f Hoc genus causi, in quo,
 extremis frigentibus, interna uruntur, Medici λιπορῖαν
 πυρετὸν appellant. Petit. ^g ἔα Henisch. rep. in MS.
^h Suspectum hunc locum, neque ex MS. corrigen-
 dum, ita tamen ex conjectura: ὅτε γὰρ τὰ εἰσὼ πάντα σημεῖα.
 hæc enim (lingua) omnia interna (id est humores,
 qui intus dominantur) significat: Petit. emend. ⁱ Προα-

CAPUT TERTIUM.

De Curatione Cardiacorum aut Syncopæ.

In syncopa medicum providentiæ sedulo nava-
 tre operam necesse est. futuram enim si prospe-
 xeris, & præsentia tibi festinanter opem ferent,
 & ipsam, antequam invadat, propulsabis, præ-
 sentem vero non facile evadunt ægrotantes. so-
 lutionem namque naturæ, syncopam esse dixi-
 mus. instaurabilis autem non est dissoluta natura.
 hanc igitur maximè quidem futuram arcere: fin-
 minus, saltem nuper incipienti resistere debemus.
 præscienda vero ea sunt, quæ de acutis morbis
 differuimus, quando & causas & signa explicavi-
 mus. nam febris ardens initium est: febrem ar-
 dentem signa pessima consequuntur, ariditas,
 vigilia, caliditas viscerum, qualis ab igne prove-
 nit. extimæ partes frigent: manus pedesque ex-
 tremi frigidissimi sunt: respiratio in attrahendo
 longa est. siquidem frigidi aeris, quoniam ignem
 expirant, avidi sunt: arteriæ motibus exiguis
 creberrimis tremulisque agitantur. ab his itaque
 sumpta conjectura, & ab aliis quotquot a me in-
 ter signa comprehensa sunt, ipsi ab initio synco-
 pæ occurrendum est. quapropter nisi hæc omnia
 impediunt, habitus, ætas, anni tempus, homi-
 nis timiditas, vena cædenda est. quod si multa
 prohibeant, quæ numerum insignem, & magni
 faciendum constituent, utpote lingua aspera &
 ficca & nigra (omnia enim interiora signa no-
 scuntur) in omnibus facultas perpendenda est, nisi
 prius morbo, doloribus, inedia labefactata sit.
 siquidem non defectu tantum, verum etiam stran-
 gulatu prostermitur. at ubi præ multitudine syn-
 copæ fiat, & inflammatio aliqua insignis in præ-
 cordiis, aut jecinore appareat, nequaquam pro-
 crastinare expedit. secunda est igitur vena cava in
 cubito: per minutas sectiones, id est scarifica-
 tionem, etiam sanguis detrahendus est, quo fa-
 cultas haud ita insignem jacturam faciat. copio-
 sum enim ac subitum naturam vitiat. quin etiam
 multo minus sanguinis quam in aliis occasionibus
 hauriendum est. nam in syncopa si vel minimum er-
 roris committitur, ad interitum ducit. protinus igitur
 ad vires instaurandas alimentum dare conve-
 nit. natura, enim, priorum repulsa, & novo-
 rum adjectione lætatur. utique si missionem san-
 guinis facultas non sustinet, inflammationesque
 infestant, cucurbitula tunc multo ante mor-
 bi judicationem ei admovenda est. in judicato-
 riis enim diebus syncopa incidere solet. in iisdem
 vero circuitibus & naturæ judicant, & morbi
 interimunt. si vini potandi necessitas homini in-
 cidit, diligenti consideratione opus est: neque
 enim usque adeo tuta est in inflammationibus vini
 potio. siquidem vini potio inflammatione labo-
 rantibus dolores auget: inflammatione vacanti-
 bus, naturæ incrementum adfert. sed antequam
 semel aut iterum cucurbitulam affixisti, & ad
 membra relaxanda, & ad sanguinis facilem exi-
 tum utilis est. nonnullis & post cucurbitulæ se-
 cundam affixionem bene fecit. hoc vero in casu
 & parcimonia utendum est. nam & in cucurbi-
 tulæ usu, nimix sanguinis effusionis idem pericu-
 lum

πρόδοξοι Henisch. rep. in MS. ^k ἡ φλεγμασίη πὶ ὑποχόν-
 δριον, ἢ ἡπατος μέγα (μέγα adverbialiter hic poni-
 tur) ἀλγισμαίνῃ. Petit. emend. ^l ἀφαιρέειν Henisch. rep.
 in MS. ^m Συκίην Henisch. rep. in MS. ⁿ Προσβάλλειν
 Henisch. rep. in MS. ^o Παρὰ φύσιν Henisch. rep. in MS.
^p Οἰνοποτεῖν Henisch. ^q Εὐροὴν Henisch. ^r Τῇσι ἢ He-
 nisch. rep. in MS. ^s Pro secunda cucurbitulæ affixione. Petit. emend.
^t Post cucurbitulæ administrationem. Petit. emend.

τῇ σοκίῃ κλυσμοῖσι δὲ ἐπὶ σκυβάλοισι παλαιῶ-
σι μένον χρεῖος τῆς διωάμι^a ἢ Φείδεο. ^a τέ-
χνης κεφαλῆς ψυχρῇ, ὅκω^b μοι ὅπⁱ φρε-
νιπκοῖσι λελέχαται, ὅκως εὐμετρίας ὀλίγω μέ-
ζω. καθαρὸς ἢ ψυχρότερος^c ἐς ἀνάπυσιν.
ὄψι^d τερπωλῇ, φυτῶν, γραφῆς, ὑδάτων,
ὡς ὁρῶντα τὰ πάντα ἡδέως. λαλιῇ τῶν παρὲν-
των φιλομειδῆς, ἡσυχίῃ, θυμηδῇ τε νοσούν-
των. ὁσμά^e εὐώδεις, ^b ἀβαρὲς ἐς κεφαλῆς αἰ-
σθησιν. αἰτάρ^f καὶ τὴν τρεφόντων ἔσωσαν ὁσμά,
αἰφίτων ξυῶ ὑδαπ^g δευθέντων, ἢ ὅξαι^h ἄρτων
θερμῶν νεοπέπωνⁱ οἶνω ἢ μὴ κάρτα κλύζειν σῶ-
μα, μὴδ' ἄμα εἰργεῖν ποτὶν ἴασον καὶ συνε-
χὲς ἢ τοῖσι ἄλλοις τροφῇ ἀνὰ πῦσιν ἡμέτερον
καύφῃ, εὐπεπῆ^j, καὶ πολλὰ σιτώδης, ἡδὲ καὶ
^c ἡδέια, καὶ μικρὸν χείρων ἔη. τοῖσι ἢ γὰρ τῶν
ἄλλων μάλλον χαλεπὸν. οὐχ ἡκιστα γὰρ τῶν σῶ-
μάχῳ ἐς ἐκλυσιν ἢ νεῖος ^d ἀμφύ^k. ἀσιτία ἢ
ἢ λιμὸς, ἐδάμα^l. ἰκανὴ γὰρ ἢ νεῖος τὰ πάντα
λαφύσαι. καὶ δὲ ἡκὴ μὴ ἡδὴ ἢ παρὲν ἐς κεί-
σιν, νοτὶς ἢ κληίδα καὶ μέτωπον ἰζάνῃ, καὶ
ἀκρεῖα ψυχρὰ, σφιγμὸς ἢ σμικρότατος, ἡδὲ
^e πυκνότη^m, ὅκωⁿ ἔρπων, ἀμφοῖς τὸ τῶ-
νον, μικρὸν π^o ἀεὶ λαβεῖν χρὴ σίτων, καὶ οἶνω
^f ἐναργῶς ἀπιδεῖν. χρὴ ἢ κεφαλῇ παρησφα-
λίστα τέχνης, ἡδὲ πῶ^g ^h κύστιν. λέλεκται δὲ
μοι τὰδε ἄκκα ὅπⁱ τοῖσι φρενιπκοῖσι. διδόναι ἢ
οἶνω μὴ χαυδόν, μὴδὲ ἀδδῶνⁱ μετεξέτεροι ἢ
^h παλημονῆς ἀκαρεῖν, ἀωρεξίῃ τε καὶ ἀδρα-
νείῃ ^j φαγεῖν τε καὶ πίνειν, ἀπώλοντο^k πολλοῖσι
ἢ καὶ εὐσίτοισι. εὐσί, λελυμμένη ἡδὴ τ^l ⁱ φύσι-
ς, ἔδδεν τὸ πᾶν ἐς τὸ μὴ θανεῖν ^k ἤρκε-
σε, ἐς μὴ πᾶν γαστέρα καπνόντων τ^l σίτων,
ὅκω αἰόντων ἢ ἐς πῶ^m διωάμιν δὲ τⁿ καλῆς.
ἔσω ὦν σίτια μὴ ποικίλα, καὶ πολλὰ σιτώδεια,
ὡς ῥυμφάνειν μάλλον ἢ μασσάσαι. καὶν στερεὰ
ἔη, ὀλιγοτρεῖς^o ἔσεται γινέσθω. ὡς μὴ κάρτα
ζωεσώτα, μὴδ' ὅπⁱ ὅλα, ^p στερεὰ γυμνά
ψωμοὶ διαβεργχοὶ οἶνω, τὰ πρῶτα θερμώδεις
δύο ἢ τρεῖς ὅπⁱ τοῖσι τὰ πάντα ψυχρὰ,
καὶ μὴ ὑποκυρῶσι φλεγμοναί. οἶνος εὐώ-
δης, μὴ κάρτα σῶων. ^m παλῶς ἢ ὡς ἡκιστα.
ἐλληνικαὶ μὴ, καὶⁿ, ἢ λέςβι^o, ὅκω^p τε ^q ἄλ-
λοι νησιῶται λεωτοῖι ἰταλῶν ἢ, σφρεντῖν^r, ἢ
φενδανός, ἢ φαλερῖν^s, ἢ σιγνῖν^t, εἰ μὴ
σφόδρα σῶφ^u παρὰ τῶνδε, τ^v κάρτα πα-
λαιόν, ἢ νεώτερον. διδόναι ὦν τὰ πρῶτα θερμὸν,
μὴ μεῖον κυάθων τεσσάρων παρὰ τ^w κρείστος, μὴ
δὲ κατὰ πλεῖον, καὶν εὐποτος ἔη. ὅπⁱ ἢ τῶνδε
σίτων διδόντα, εἰ τὰ τῆς φλεγμονῆς παρήκω,
αὐτὸς ψυχρὸν ὀρέγειν, ὅκως ἐς ἄκας ^p δίψας. παρὰ
ἀνάγκην ἢ, μὴ μόνον μὴ, ζῶν σίτιω δὲ ^q πρου-
περηρεῖται ἢ χρὴ, ὡς μὴ ἄψιν φρενῶν ^r ὁ οἶνος
ποιεῖ. ^s ὅπⁱ τοῖσι ἢ συνανέχων^t καὶν ἐκ διασπ-
στος εὐδεν^u ^v θέλη, ἡσυχίῃ ^w παρὰ κίση. καὶ ἢ παλῶς
μὴ ἰδρῶς ^x σφρεν, σφυγμοὶ ἢ παρὰ ἀκνησίω,
ὅξαι

A culum adimus: evacuationibus autem per clyste-
rem duntaxat ad inveterata stercora ejicienda
opus est: sed facultatis rationem habeto. capitis
irrigationes frigida, quotquot mihi in sermone
de phrenitide relatae sunt, paulum mediocritatem
excedentes adhibeantur. aer mundus, ad inspi-
randumque frigidior deligendus. visus planta-
rum, pictura, aquarumque aspectu oblectan-
dus. & haec omnia jucunde suaviterque intuenda.
amicorum praesentium locutiones sint jocularis
atque ridiculae. summa sit in aegrotantis corpore
quies, in animo hilaritas: odoramenta suavia,
quae capitis sensum non gravent, adhibenda: quin
etiam grati odoris alimenta naribus offerantur,
qualis polenta est aqua aut aceto respersa, aut
panis calidus recentissime coctus. nempe vino
haud copiose os colluatur, neque profus denegetur.
potum frequentiore quam aliis, & magis
assidue his concedito. esca per totum diem sit le-
vis, concoctilis, plerumque triticea, nec non
aegrotanti jucunda, licet paulo deterior: istis
enim magis quam aliis gratificandum est: quan-
doquidem haud minime ad stomachi resolutionem
id morbi genus aptum est. inedia vero aut fames
nequaquam prodest: satis enim morbus ipse omnia
consumere & exhaurire potest. porro quum jam
circuitus ad judicationem pervenit, humiditas
vero jugulum frontemque irrorat, extrema al-
gent, arteriarum pulsatus minimus est, frequen-
tissimus, veluti repens, ac tenore debilis: tum
paulum quid alimenti triticei sumendum, vinum-
que evidenter degustandum est. sed caput irriga-
tionibus praemunire oportet pariter & vesicam.
haec vero auxilia in tractatu de phrenitide a no-
bis memorata sunt. vinum utique non pleno ore,
neque ad saturitatem usque ingurgitandum est.
aliqui sane importune repleti, postea inappeten-
tia, atque cibi potusque accipiendi impotentia,
vita excessere: multis autem satis large vescenti-
bus, natura jam resoluta ad mortem evitandam
alimenti copia nihil profuit: in ventriculum
quidem cibis delabentibus, sed ad recreandas vi-
res a ventre non adscendentibus. alimenta sane
varia sint oportet, plerumque triticea, quo sor-
beri potius quam mandi apta sint: si solida sunt,
lubrica saltem efficiantur. ova neque valde con-
creta, neque torrefacta sint, sed omnino solidi-
tatis expertia. panis buccellae vino madentes &
calefactae duae tresve initio praebentur. post au-
tem omnia frigida ministrentur, nisi forsitan inte-
rius phlegmonae delitescant. vinum odoratum,
haud ita multum adstringens, quam minime cras-
sum deligatur: ex Graecis Chium, aut Lesbium,
& quotquot alia insulana tenuis sunt temperatu-
rae: ex Italicis autem Surrentinum, aut Funda-
num, aut Falernum, aut Signinum, nisi vehemen-
ter adstringat: atque ex his omnibus illud vitan-
dum est, quod pervetustum, aut valde novum
sit: nempe detur primo calidum non minus cya-
this quatuor ante judicationem; neque plus co-
tyla, sive hemina, quamvis bibax homo sit. dein-
ceps cibo exhibito, si inflammatio permiserit, ite-
rum frigidum vinum, quod siti medeatur, propi-
nandum. at si necessitas urgeat, vino non solo,
sed cum cibo utendum est: verum ne mentem vi-
num laedat, cibus ante sumendus est, & post haec
abstinendum. si post aliquod temporis intervallum
dormire velit, quies concedenda est. verum si
multus sudor emanet, arteriae jam micare desinant,

N 3

vox

non significat motum illum naturae subitum, quo mor-
bus finitur, ut fere accipitur, sed motum morbi, qui
aliter παροξυσμός, Latine accessio dicitur. Petit. ^p Δί-
ψας Henisch. rep. in MS. ^q Προσέειχ^r Henisch. προσηρε-
ρεῖται^s supple σίτω i. corpus cibo suffulciendum est. Pe-
tit. emend. ^t ὁ οἶνος ποιεῖται Henisch. ^u Ἐπὶ τ^v δὲ πᾶσι
ἀνέχων. Henisch. πᾶσι ἢ συνανέχων Henisch. rep. in MS.
^v Θίλι Henisch. ^w Τροταντῖν Henisch. ^x Ἐκρί Henisch.

^a (Τέχνης) parenthesi Henisch. includit. ^b Ἀβαρὲς
Petit. emend. ^c ἡδέια Henisch. ^d Ἀμφύ, ἴσως, ἐμ-
φύ^e Henisch. Goupyl. & Petit. repp. in MS. ^e Πικνότητος
Henisch. ^f Ἐναργῶς Henisch. rep. in MS. ^g Fortasse
καυδόν legendum. Petit. ^h Παλημονῆς Henisch. rep. in MS.
ⁱ Φύσις Henisch. ^k ἤρκεσαν Henisch. rep. in MS. ^l Ver-
bum ἔσται videtur παρελκεν. Petit. ^m παλῶς Petit. emend.
ⁿ Ἄλλο Henisch. rep. in MS. ^o Nomen κρείστος hic

ὀξεία ἢ φωνή, ἄθερμα ἢ καὶ τὰ σήτεια, δίδοναι τῷ οἶνῳ ὁκόσον αὐτὸν δύνηται πίνειν. μεῖνος γὰρ οἶνον ἐλπίς ἐς ζωὴν ψυχροῖς. καὶ οἶνον ἐὼν ἑνωμένης ἐστὶν, ἄλλοτε μὲν πίνειν, ἄλλοτε δὲ αὐτὸ σιπὼν ζῦν οἶνον φαγεῖν. ἐκ Διασκήσιον μὲν, ἐς ἀνάπαυλιν τῆς καμάτης, τῆς ἐκ τῆς νόσου καὶ τῆς τροφῆς. ἐν γὰρ σμικρῇ τῇ ἰσχυρί μογέσσει κατέχευται ἐπὶ τῇ ἐδωδῇ. χρηρὴν αὐτὸν τε ἀλκήνεται καὶ εὐθυμον ἐμμελῆσαι, καὶ τὴν ἰσχυρὸν ἐπεσι μὲν παραφάσθαι ἐς εὐελπίσιν ἐμμελῆσαι, ὡς ἡ δόξη γινώσκῃ ποικίλη τροφή τε καὶ οἶνον. χρηρὴν ἢ καὶ τῇ ἀλλήλῃ τρεῖς ἐνεργῶς χρεώσθαι, ἐς τὴν τῶν ἰδρωτῶν κατέχευται, καὶ τῆς δυνάμει ἀνάστασιν ἐς τὸ ζώπυρον. ἔστω ὡν ἐπιθήματα τῶν θώρηκι ἐς τὸ ἀρκερὸν μαζόν, φοίνικες ἐν οἶνῳ λεῖοι, ζῦν ἀλόη, καὶ ματίχη. κρηωτῇ ἢ ζῦν νάρδα πεποιημένη ἀνελήφθω ταύδε καὶ ἢν ποδὲ ἀσπρὸν γίνῃ, ἄλλο ὅστις πέναι ἐπίθημα, μήλων ἐξελόντα τὸ σπέρμα, καὶ ὅ, τι περ αὐτοκλήρον ἢ, θλάσαςτα ζυμμίσειν ἀλφίτοις. εὐώδεσι. ἐπειτα ἀψινθίαν κόμην καὶ μυρσίνης, ἢ δὲ ἀκακίης καὶ μάννης σεσημμένων ζυμμίσειν. ὁμοῦ ἢ τὰ πάντα. Φυράσαςτα, κρηωτῇ ἀναλαμβάνειν οἶνον. ἢν δὲ ὑπὸ τῶνδε μὴ ἰσχυρὸν ὁ ἰδρῶς, ὁμφακὸς χυλὸν εἰς φύρησιν ζυμμεῖν, ὁμφακίον ἀκμαῖον, καὶ ἀκακίην καὶ κόμην δὲ, ῥόδον τὸ ἐδωδιμον, καὶ σπινθίην, καὶ φοίνικες, καὶ ῥόδων χυλὸς εὐπνοῦ. ἅμα πάντα νάρδα τε καὶ οἶνον. ἢν τῶν λίπιδων ἐς τὸ θώρηκα πέναι καὶ γὰρ τὸ δὲ ἐμφύχον τε καὶ σφῆ. καπεκείσθω δὲ ἐν ἡμέραις ψυχρῶ, εἴτε καὶ πρὸς ἀρκίον ὁ οἶκος. εἴ ἢ καὶ εἴη αὐτῇ βορέα ψυχρὴ ὅστις πνέουσα, ζωχρῆσθαι κακῶς κεκαφῆσθαι θυμὸν. ἔστω ἢ καὶ εἰς λειμῶνας καὶ πηγὰς, καὶ κελαρύζοντας ὁχετούς καὶ γὰρ καὶ τὸ εὐπνοῦν τῶνδε, καὶ ἡ θυμὸν καὶ τῶν ψυχρῶν θάλασσας, καὶ τῶν φύσιν ζωχρῆ. ἀπὸ καὶ περικλήσεις φαγεῖν τε καὶ πίνειν. ἢν δὲ ὑπὸ ἀπορίας μὴ ταύδε πῶς εὐτυχῇ, μιμνέσθαι χρηρὴ καὶ αὐτῇ ψυχρῶ, πλόρωθων εὐωδέων ἡδονῆς ῥιπίσι, καὶ ὥρην ἡαρὸν φύλλοις, ἢ δὲ αὐτῇ τοῖσι παρῆσι σπρέσαντα τῶν γῆν. ἀπὸ καὶ ἐπίβλημα ἔστω κῆφον, παλαιὸν, ὡς δέχηται μὲν τὸ ἥρα, Διαπνέει δὲ τῆς θώρηκος τῶν θερμῶν. ἀρκίον δὲ ὁθόνη παλαιή. ἢ πάσας δὲ αὐχένας καὶ κληῖδας ἀλφίτοις, καὶ θώρηκα τρέφειν μὲν τῶν εὐόσμων τῶν δὲ αὐχμηρῶν ζυνέχειν. καὶ παμπάλῃ ἢ τῆς σώματος τὸ ἀραιὸν ἐμπαλάσειν. ἀπὸ καὶ τὰ πρὸς σῶμα τῇ γῇ τῇ σαρμῇ, τῇ κρησέρῃ σεσημμένη ἐς ὁθόνην θραύειν ἐνδύσαντα κατὰ πάσας, ὡς Διασκήσιον ἐς τὰ μέτωπα καὶ τὰ μῆλα ἢ ἄχνη, καὶ πίτανον ἐσβεσμένον, καὶ γύψον ὁπτῶν, σπιδέντα ἐν κρησέρῃ μικρῇ, ἐμβαλλεῖν ἐπὶ τοῖσι ἰκμαλέοις. ἔστω

A vox acutior reddatur, & pectus calore destituatur, vini quantum potare possit concedendum: in solo enim vino refrigeratis spes vitæ posita est. vinum itaque sit usitatum, & modo id ægrotus tantum bibat, modo cibum cum vino assumat. id autem per intervalla fiat, ad tollendam lassitudinem, quæ tum ex morbo, tum ex cibo provenit. nam qui exiguas vires habent, & post assumptum cibum valde laborant. igitur & ipsum decet forti esse bonoque animo, & medicum suavi oratione cum ad bonam spem cohortari, varioque alimento & vino opitulari: nec non & alia efficaci medela uti opus est, & ad sudores coercendos, & ad vires instaurandas, ut pene extinctæ reviviscant. quapropter pectoris finistræ mammæ palmulæ in vino maceratæ cum aloë & mastiche superduntur: ceratum vero cum nardo factum ista excipiat. quod si istud durum ficcumque fiat, aliud epithema imponendum: mala cotonea, extracto semine, & quidquid durum est, confusa polentæ odoratæ admisceto: postmodum absinthii & myrti comam, acaciam quoque & mannâ cribratas permisceto: simulque omnia subacta cœnanthino cerato excipito. si per hæc sudor non supprimatur, uvæ acerbæ succus miscellæ addendus est. succus igitur iste quem Græci omphacium vocant, quum maxime acerbus est, & acacia, & gummi, & rhous esculentus, & alumen & palmulæ, & rosarum succus bene olens, simul omnia cum nardo & labruscæ pinguiori parte, pectori superponantur. hujusmodi namque epithema juxta refrigerat, & adstringit. decumbat vero æger in aëre frigido, aut & ad urfam domus vergat: at si & frigida boreæ aura afflabit, male spirantem animum excitabit. morietur autem & prope virentia prata, fontesque, & obstrepentes rivos: nam & ab his emanans bonus halitus, & mentis delectatio animam fovet, & naturam suscitât, vitæque restituit: quin etiam cibi potionisque desiderium laceffit. cæterum si quis ob inopiam hæc assequi nequeat, imitari oportet & auram frigidam, ramorum bene olentium voluptariis flabellis, & tempus vernum, foliis ac floribus præsentibus humum sternentes. operimentum quoque leve sit & obsoletum, ut aërem quidem accipiat, calorem autem pectoris exhalare permittat. optimum vero est vetus linteum. cervicem quidem & jugula & pectus polenta conspergito, ut odoris suavitate nutriet, ficcitate coërceat: item & polline quidem corporis raras partes contegito: nec non & faciem terra Samia lineo sacculo cribrata & raro linteolo inclusa inspergito, ut minutissimus pulvis in frontem & malas excutiat: calx præterea extincta & gypsum exustum per lineum parvum sacculum (quem Græci criseram vocant) transmissa sudore madentibus injiciantur. compress-

a καὶ οἶνον αὐτὸν & vinum igitur Petit. emend. b ἐνωμένης Henisch. rep. in MS. c (ἀ) parenthesi Henisch. includit. d παραφάσθαι Verbum est πολύσημον. significat enim admonere, suadere, hortari. item decipere blando sermone nec non solari, uti hic. Petit. e ποικίλον Henisch. rep. in MS. f ἐνεργῶς Henisch. ἐνεργῶς ἄλλως, ἐνεργῶς Henisch. rep. in MS. g ἐπίθημα Henisch. rep. in MS. h λεῖον Henisch. rep. in MS. i ζῦν ἀλόη καὶ ματίχη. (post ἀλόη Punctum) Petit. rep. in MS. verum Goupyli lectionem probat. k κρηωτῇ δὲ ζῦν νάρδα πεποιημένη Petit. rep. in MS. Goupyli lectionem probat. l Sic tosti hordei farinam Latini vocant, ad differentiam ejus, quæ non tosti hordei, quæ cruda farina dicitur. Petit. m ἀψινθίον Henisch. rep. in MS. n μάννης Henisch. rep. in MS. o φυράσαςτα Henisch. rep. in MS. p ζυμμεῖν (cum puncto subsequente) Petit. emend. q ἄκμαῖον Henisch. rep. in MS. r ῥόδον ῥόδος est arbuscula fructus ferens perquam adstringentis saporis. verum

hanc ad hunc locum non spectare indicat ἐδωδιμον. nihil enim ea planta habet esculentum. quare pro ῥόδον, ῥόας vel Ionicè ῥόας legendum Petit. suspicatur. hac enim voce Græci malum punicum appellant. & sic ῥόας τὸ ἐδωδιμον grana interiora punici mali, quæ sola edi possunt, Petit. intelligit. f ἐδωδιμα Henisch. rep. in MS. g οἶνῳ Henisch. rep. in MS. h λεῖον Henisch. & Petit. repp. in MS. i μάννης Petit. emend. x ἀίον Henisch. γ πᾶσιν Henisch. πᾶσιν Henisch. rep. in MS. z καὶ κληῖδα ἀλφίτα καὶ θυμὸν κα. Henisch. a ἀπαλαίν Henisch. b ἄραιον Henisch. c τίανον Henisch. rep. in MS. d ἐκ κρησέρῃ Henisch.

1 Opportunus, tempestivus (ἀκμαῖον enim idem quod εὐκαιρὸν significat) Petit. emend. 2 Et labrusca ex oleo pectori superponatur. Henisch. 3 Et fufurro diffuentes rivos. Petit. 4 Voluptuariis Henisch.

ἐπὶ τε κατὰ ἰδρωτάς, καὶ ἀπογγίνῃ ψυχρῇ ἐς τὸ
 πρὸς ὥπα ^a πρὸς βλεφάρους, πῆξι μὲν τῷ Διαχρίεντων
 ὑγρῶν, πυκνότητι δὲ τῆς ἀραιώσεως. ^b Διαχρίεν
 τὴν ἐδρῆν, ὅπως ἡ δὲ ψυχρῇ φύσει, καὶ τῆς
 τροφῆς ἐκχέει, ἡ δὲ ἀνακαλέσασθαι τὸ ἀκρῶν
 τὴν θερμῶν, γλῶκινῶν, ἢ σικυωνίῳ λίπαι· ζῶν
 πεπέρει, καὶ τῷ καστορέῳ ^c καὶ νίτρῳ, καὶ κά-
 χρου κηρὶ σμικρὸν ἐντήκοντα, ὡς ^d ποθίζῃ τὸ
 χρίσμα, καὶ διὰ τῆς λιμνήσιδος, ἡ δὲ εὐ-
 φορείᾳ, καὶ δάφνης δὲ καρπῷ ^e αἷμα, ἐπα-
 νάκλῃσιν θερμῆς ποιεῖσθαι· αἵμαρ καὶ βολβοὶ ὠμοί,
 οἱ σμικροὶ καὶ ἐρυθροί, ζῶν πεπέρει καὶ ὄξος
 τρυγίῃ λαίῃ, ἀρῖστον ὁππῆλασμα τὸ ποδῶν,
 καὶ ὥρῳ ζυωχέσασθαι αἰείοντα. κίνδυνος γὰρ ἐλ-
 κῶν, ἡ δὲ Φλυκταινώσεως. ὁππῇ τοιοῦτο ἐλπίς τῷ
 ὥδε νοσέοντι Διαδρῆναι τὸ ὀλεθρὸν· κὴν πάντα
 μὲν τὰ κατὰ λόγον ἰητρὸς ἐρῇ, εὐ δὲ πάν-
 τα χωρεῖν, ζῶν τῇ ζυγχαῶν καὶ εἰ Φλεγμα-
 σία ὁππῆλασι ἐκλύοντα· καὶ ἰδρῶς μὲν ^f ἔδα-
 μα, θερμῆς δὲ ἀνάκλῃσις πάντα. αἵμαρ καὶ ἐς
 ἀκρῶς πόδας, καὶ ἀνὰ ῥίνα. τὸ δὲ πρὸς ὥπα ἔν-
 χροον σφυγμοὶ ἐς μέγεθος ἡμῶν, ἀτρμοὶ,
 σφοδρὸί φωνῇ ^g καὶ ζωνῇ, εὐφῶντος, καὶ τὰ
 πάντα ζωώδης κάματ· ὅσα ^h ἀγεννῆς, ἀ-
 τὰς ἡδὲ εὐδῶν ὁρᾶται, καὶ λὼ ἐλπί μιν ὑπνῶν,
 ἐξέπειρε μὲν τὰ σπῆα, ἐξένηψε δὲ τὴν αἰσθη-
 σιν, αἵμαρ ἡδὲ ἐξεβλάσθησε τὴν Φυλὴν. κὴν ἐξ
 ὑπνῶς ἐρηται, εὐπνοος, εὐσελῆς, ἀτοντος, ἀνα-
 πεμπάσεται ⁱ ὅπως περ ὄναρ τὴν νῆσον. μετε-
 ξετέροισι δὲ, πυρετοὶ ἀμαυροὶ ἐγκαταλείπονται,
 καὶ ^k πῇ καὶ Φλεγμασία σμικραὶ, καὶ γλῶσ-
 σα ξηρῇ, ἀνικμοὶ, ῥιγώδες, νωθροὶ, Δια-
 λευμῶν, οἱ ἐς μαρμαρὸν ἢ περιτροπῇ. εὐπε-
 ῖς ^l κατὰ βλακῶν καὶ ἡρεμῇ καὶ λεπτῇ Διαίτη·
 ἀλλ' ἐς κινήσεως ἀγνὴν αἰσθήσεως καὶ τρέψας, καὶ
 λυγρῶν, ὅπως ἐκ δὲ νεκρῶδεως ἐνταφείη καὶ
 ἀνατραφεῖν τὸ ζώπυρον διδόναι ^m καὶ γάλα μά-
 λισα μὲν γυναικὸς νεοτόκου, καὶ κευροτρόφα.
 καὶ γὰρ οἵδε ἀνατροφῆς ὅπως ἀρτίτοκοι παῖδες
 δέονται. λὼ δὲ μὴ, ὅς μὴ παλαιότοκος. ⁿ ἐξίτηλον γὰρ
 τὸ τοιοῦτον γάλα· καὶ ὁππῇ τοιοῦτος ἐς ἀνάληψιν ἀγνὴν,
 καὶ τὰ συνήθεα.

ΚΕΦΑΛΗ Δ.

Θεραπεία ^a Χολερῆς.

Εν χολέρῃ ἡ τῶν Φερομῶν ὁππῆλασι κακόν·
 ἄπειλα γάρ· καὶ ὡς ἡμᾶς, ^b ῥηϊδίως αὐτό-
 ματα δέχεσθαι, λὼ δὲ μὴ, ὀτρύνειν, διδόντας ὕ-
 दाτ· εὐκρήτως ^c ῥυμφαίνειν, ζυωχέας γε μὲν ὀ-
 λίγον δὲ, ὅπως μὴ ἐντάσεις ἔωσι κεναὶ σωμαχῶ
 πασμοῶδες· λὼ δὲ καὶ σφόδρῳ ἔωσι, καὶ ποδῶν ψύ-
 ξεις, τέγγειν μὲν τὴν κοιλίῃ λίπαι θερμῶ ζῶν
 πηλῶν, καὶ κυμίνῳ ἐψηθέντι, ἐς τὰς τῶν Φυ-
 σῶν Διακρίσεως· ὁππῇ τῆναι εἶλον, καὶ τὸ πό-
 δε λιπαίνοντα, ἡσυχῇ τρέψαν, ἀμφοφῶντα μάλ-
 λον ἢ πιέζοντα. αἵμαρ καὶ μέγρι τῶν γενάτων
 γ-

^a πρὸς βλεφάρους Henisch. ^b Διαχρίεν Henisch. rep. in MS. ^c Καὶ νίτρον, καὶ κάχρου. κηρὶ σμικρὸν ἐντήκοντα. Cras-
 sus legit. Petit. emend. ^d Ionice pro πρὸς ὥπα τὸ χρίσμα.
 (notetur punctum) Petit. ^e αἷμα &c. ποιεῖν. vel
 αἷματι &c. ποιεῖν Petit. emend. ^f οὐδαμᾶς Heni-
 sch. rep. in MS. ^g ζωνῇ Henisch. rep. in MS. ^h ἀ-
 γεννῆς Henisch. ⁱ εὐπνοῦ Petit. emend. ^k καὶ πῇ καὶ
 Henisch. ^l οὐ Henisch. ^m Si vera est Crassi interpre-
 tatio, satis fuerit legere ἐξίτητον, id est, facile egrediens.

A preffit sudores nonnunquam & spongia ex frigida,
 faciei admota. dilabentes enim humores coguntur,
 & cutis raritas conspissatur. prodest etiam sedem
 inungere, ut frigidus flatus & ab alimento exor-
 tus effundatur. item revocandus excitandusque est
 extremorum calor illitu gleucini olei aut ficyonii,
 quod ex agresti cucumere efficitur, cum pipere,
 castoreo, nitro, & cachry: modicum ceræ in eise-
 liquando, ut inunctio membrishærescat. illitio
 quoque ex limnestide, id est adarce, euphorbio,
 & lauri bacca, calorem exluscitat: pariter & bul-
 bi crudi, illi inquam qui exigui & rubri sunt, cum
 pipere & aceti facie lævigata, valentissimum pedi-
 bus cataplasma imponitur: sed intra horæ spatium
 illud frequentissime auferendum est. instat enim
 periculum ulceris & vesicarum. porro ab his spes
 affulget ita ægrotantem perniciem evasurum. quod
 si omnia secundum rationem medicus præstet, re-
 cteque omnia cedant, cum syncopa, si inflamma-
 tiones quoque adsint, discutuntur: sudor nus-
 quam effluit: calor in quamlibet corporis partem ad
 extremos usque pedes & summas nares diffusus re-
 viviscit: facies vegeto colore decoratur: pulsatus
 in magnitudinem efferuntur, nihil tremuli, sed
 vehementes: vox autem consueta revertitur, &
 canora est. ipseque prorsus vividus efficitur: lassitu-
 dinem quidem haud exiguam percipit, verum
 dormire etiam conspicitur. atque si ipsum somnus
 occupaverit, cibaria plane concocta erunt, sensus
 mali obliterabitur, naturæque vis egerminabit,
 & revirescet: quumque a somno expergiscitur, be-
 nespirat, levis est, expeditus & robustus: revocat
 autem in memoriam morbum seu quoddam som-
 nium. at nonnulli sunt quibus febres obscuræ, tan-
 quam morbi reliquæ, remanent: nonnunquam &
 inflammationes modicæ, & lingua arida, & sudo-
 ris privatio: præterea rigent, torpent, dissolvun-
 tur. hi sanè in tabem prolabantur. tunc vero tem-
 pus terendum non est quiete & victu tenui, sed ad
 motiones æger traducendus per gestationes, frictio-
 nes & lavacra, quò vitæ residuum a morte vindice-
 tur, augeatur ac recreetur. propinandum vero est
 etiam lac, maxime mulieris, quæ proxime pepe-
 rit, puerumque nutrit. hi namque alimento ut nu-
 per in lucem editi pueri, egent. si lactis humani
 copia non datur, asinæ quæ non pridem peperit lac
 accipito, tenue est enim ac fluxile hujusmodi lac.
 post hæc ad resumptionem & ad consueta æger
 ducendus est.

CAPUT QUARTUM.

De Curatione Cholerae.

In cholera, eorum quæ ejiciuntur suppressio ma-
 la est: cruda enim sunt. quare nos oportet & ea
 facile sponteque exeuntia libenter permittere: si non
 exeant, incitare, ^a aquam tepidam forbitioni dan-
 tes, assidue quidem, sed paucam, ne tentiones ina-
 nes in stomacho fiant convulsioni similes. si tor-
 quentur intestina, & pedes frigescent, irriganda
 est alvus calido unguine, in quo ruta cuminumque
 incocta sint, ut flatus digerantur dissipenturque.
 lana quoque imponenda est, & pedes inun-
 gendo molliter fricare oportet, contrectando
 magis quam premendo. sed genibus tenus hæc
 fiant,

ἐξίτηλον enim potius accipi solet pro evanescente, & inu-
 tili: veruntamen ἐξίτηλον id est, evanidum Petit. emend.
 & referri debet ad γάλα ὅντι παλαιότοκος. quod ibi prohi-
 bet Aræteus. ^b Χολέρῃ Henisch. rep. in MS. ^c Ἄπει-
 λῃ Henisch. rep. in MS. ^d Ἐξίτητος Henisch. ^e ῥο-
 φαίνειν Henisch. rep. in MS.

^a Id est, aquam temperatam, una voce, egelidam
 dictam. Petit.

γινέσθω ταῦτα, ἐς ἀνάκλησιν θερμῆς. καὶ μέσφι μὲν κέρεα κάτωθεν διαχωρέει, ἀνωθεν δὲ χωρέει χολώδεα, ταῦτα χρὴ ποιεῖν. ὡς δὲ ὑπελήλυθῃ μὲν ὁ πᾶς παλαιὸς σῖτος, χολαὶ δὲ διώσονται, καὶ χολώδης ἂ ἐμετῶ, καὶ διατρίβει ἔτι, ἡδὲ καὶ αἴση, καὶ ἀπορίη, καὶ ἀδυναμία, ψυχρὸν ὕδατος κυάθους δύο, ἢ τρεῖς δίδοναι, ἐς τὸ πλὴν τῆς κοιλίας εὐφύν, ὅπως ὁπίσθῃ πλὴν παλινδρομῶν, ἡδὲ τὸν σπασμὸν αἰσθητὸν ἐμψύξῃ. ξυνεχέως δὲ πόδε, ἐπὶ τὸ ποτὲν ἐμέσῃ, πρὸς αἴσιν. ῥηϊδίως μὲν τὸ ψυχρὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ θάλλεται. ἀπὸ ἡδὲ ἐξ-εμεῖ ὁ σπασμὸς, ἀχρηδόνι τῷ θερμῷ καὶ ψυχρῷ. ξυνεχέως δὲ ποτὲν ψυχρὸν ποτὲν. ὡς δὲ καὶ σφυγμοὶ μὲν ἐς τὸ μικρὸν συμπίπτωσι, ἡδὲ ἐς τὸ ξυνεχές καὶ πυκνὸν διώκονται, ἰδρῶς δὲ πρὸς μέτωπον καὶ κληίδας, καὶ πάντῃ τῷ σώματος ἐγγύθι ῥέει, καὶ γαστὴρ μὴ ἐπίσθῃται, καὶ ὁ σπασμὸς ἐμὲν ἐπὶ ξυῶ τάσι καὶ λειποψυχίᾳ, καὶ οἷον βραχυῶ ὁπίσθῃται τῷ ὕδατι τῷ ψυχρῷ, εὐώδεσσι, εὐφρόνῃ, ἐς τὸ πλὴν τῆς αἰσθησίας ἀνάκλησιν ὑπὸ τῆς ὁσμῆς, καὶ ἐς τὸ πλὴν τῆς ῥώσιν, ὑπὸ τῆς δυνάμειος, καὶ ἐς τὴν τῷ σώματι πρὸς αἴσιν ὑπὸ τῆς θέρμης. οἶνος γὰρ ὡκύς μὲν ἐς τὴν ἀνω ἵξιν, ὡς τὴν παλινδρομῶν χεῖρην λεπτός, ὡς ῥηϊδίως χυθεῖς τῇ φύσει συνέξαι ἐρρωδῶν κραταῖος, ὡς δυνάμειν ἤσθαι ῥέεσθαι. ἐπιπύσσειν δὲ καὶ ἀλφίτων κατὰ νέων, εὐπνῶν. ὡς δὲ ξυνεπείγῃ πάντα ἰδρῶς καὶ ἔντασις, καὶ τῷ σπασμῷ μόνον, ἀλλὰ καὶ νεύρων, ὡς λυγρὴ κενεὴ καὶ πόδες ξυληταίνων, καὶ κοιλίᾳ ὑποφέρει πολλὰ, καὶ ἀχλυώδης ὁ ἀνθρώπος. σφυγμοὶ δὲ πρὸς αἰκισίῳ ἔωσι, τότε χρὴ φθάνειν τῇδε τὴν κατὰσιν. εἰ δὲ καὶ παρῇ, ψυχρὸν καὶ οἶον πολὺν πὶ δίδοναι μὴ ἀκρητετέρας, ἀλλὰ τὴν μέσθην καὶ τὰ νεύρα, ξυῖν σπύω, ψωμοῖσι διαβρόχοισι δίδοναι, καὶ τῇ ἄλλῃ τροφῇ, ὅπως ἐν συγχοπῇ μοι λέλεκται, ὁπάρῳ εὐφρασαν, ἔα, μέσπλα, μῆλα κυδῶνια, σάφυλῃν. ὡς δὲ τὰ πάντα ἐμὲν, καὶ ὁ σπασμὸς μηδὲν ἴσθαι, ἐς τὰ θερμὰ καὶ ποτὰ καὶ βρώματα παλινδρομέειν μετεξέτεροις γὰρ ἔσθαι ἢ μεταβολῇ τὰ θερμὰ ἢ ἔσω θερμότητι. ὡς δὲ μηδὲν πὶ τῶν δρηγῇ, σκυλίῳ ἐς τὸ μεσηγὺ τῶν ὁμοπλατείων περὶβάλλειν, ὡς κατὰ τὸν ὁμφαλῶν τρέπειν συνεχῶς, καὶ τὰς σκυλίας μεθίστανειν. ὁδυνηρὸν γὰρ τὸ ἐπίμονον, καὶ κίνδυνον φέρον φλυκταίνωσι. ὡνσὲ κατὰ κίνησις ὡς εὐπνοῦ, ὡς ὡς τὸ πνεῦμα ζωοῦται, καὶ τὴν τροφὴν ἐν τῇ κοιλίᾳ χεῖρην, καὶ εὐπνοῦν ὡς εὐσφυκίον τὸν νοσέοντα θερμῶν. ἢν δὲ ἐπὶ μέσῳ γίγνηται ταῦτα, ἐπὶ τῆς κοιλίας καὶ τῷ θώρηκος πύλαι καὶ ταῦτα ἔσω ὅπως ἐς συγχοπὴν, φοίνικες ἐν οἶνῳ δεδωμένοι, ἀκακίη, ὑποκυστίς. ταῦτα ξυῖν ῥοδίῳ κηρωτῇ ἀναλαβόντα, ἐγχρίσαντα, ἢ ἐς ὀθονίῳ, ἐπὶ τὴν κοιλίαν πθέναι, ἐς τὸ τῷ θώρηκα μασίχῳ, ἀλόλῳ, ἀψινθίῳ κόμῳ λείαν ξυῖν κηρωτῇ ἢ ναρδίῳ, ἢ οἰνάνθῃς ὁπίσθῃται ὅλῳ τῷ θώρηκι ἐς τὸ τὰς πόδας καὶ τὰς μύας ἢν πταίνων, σκυλῶνιον, γλεῦκινον, ἢ παλαιὸν ἀλεῖφα, ξυῖν κηρωτῇ σμικρῷ χρίειν ἐπιπύσσειν, καὶ τῷ κάστωρι ἢν δὲ καὶ

A fiant, ut caliditas, quæ abierat, revocetur. hæc vero tantisper facienda sunt, donec stercora per inferiora dejiciantur, & superius biliosa efferantur. si autem omnia antiqua stercora dejecta fuerint, & biliosi humores transierint, biliosusque vomitus & distentio adfit, fastidium, anxietas, virium labefactio, tunc frigida aquæ cyathi duo aut tres propinandi sunt ad ventris adstrictionem: ut retrogradus humorum cursus cohibeatur, utque stomachus ardens refrigeretur. assidue vero id, quum potam aquam vomuerit, facito. facile quidem frigida in ventre incalescit: verum eam stomachus evomit, a calida pariter ac frigida dolore affectus. semper autem frigidum potum expetit. porro si arteriarum motus ad parvitatem lapsi fuerint, nec non assidue & frequenter micent arteriæ, sudor circa frontem & jugula & qualibet corporis parte stillatim effluat, alvi profluvium non sistatur, & ventriculus adhuc evomat cum distentione & animi deliquio, parum vini odorati & adstringentis aquæ frigida infundendum est. ut præ odore sensus excitetur, ob ejusque potentiam roboretur, & corpus ob nutritionem recreetur. vinum enim celeriter sursum petit, ut retrogradum humorum fluxum coercet: tenue vero est, ut facile diffusum naturæ ad sanitatem recuperandam opem ferat: validum quoque, ut vires dilabentes fulciat atque sustineat. inspergenda est etiam nonnunquam recens & bene olens polenta. verum enimvero si omnia urgeant, sudor & tentio non stomachi modo, sed etiam nervorum, singultus inanis, & pedes contenduntur, & alvus multa excernat, & homo caliget, & pulsatus arteriarum ad immobilitatem vergant, tunc ejusmodi ægroti statum prævertere opus est. quod si jam adfit, frigida ac vini multum præbendum est: & nequaquam meracius, ne fiat ebrius, ac ne lædantur nervi: sed cum cibo & panis buccellis madefactis. præbere quoque aliam escam convenit, qualis a me in capite de Syncopa tradita est, item ὁπάρῳ εὐφρασαν. i. *fructus mollioris corticis adstringentes*, sorba, mespila, mala cydonia, uvam. cæterum si omnia evomit, & stomachus nihil retinet, ad calidas potiones & cibaria recurrendum. nonnullis enim hæc mutatio vomitionem compefcit: calida vero, calidissima sunt. si horum axiliorum nullum proficit, cucurbitula in interscapulo affigenda est, atque infra umbilicum. verum assidue cucurbitulæ mutandæ sunt: nam si diutius permaneant, dolorem cient, periculumque est, ne vesiculas excitent. profuit interdum & auræ motus suavis, ut & spiritus reviviscat, & cibus in ventriculo remoretur: utque melius ægrotus spiret, meliusque arteriæ micent. at si hæc in pejus labantur, ventri, pectorique talia imponenda sunt, qualia & ad Syncopam supra memoravimus: palmulæ vino madefactæ, acacia, hypocystis, hæc rosaceo cerato excepta, linteoloque illita, ventri imposito: pectori autem mastichen, aloem, absinthii comam tritam cum cerato nardino superdato: aut oenanthen toti pectori inspergito. pedes vero & musculos, si convellantur, sicyonio, gleucino, aut veteri oleo cum exigua cera perungito: castoreo quoque respergito. porro si frigi-

^a Ἐμετός Henisch. rep. in MS. ^b Ἐπιστάξ Henisch. rep. in MS. ^c Ἀνάκλησις Henisch. rep. in MS. ^d ὡς τῇ χυτῇ τὴν φύσιν ἔξιν ἴσθαι. Hæc ex conjectura Petit. emend. ^e Φύσις Henisch. ^f λυγρὴ Henisch. rep. in MS. ^g ἀκρητετέρας Henisch. ^h Ἐσθαι Henisch. ⁱ Hoc verbum τρέπειν videtur παρέλκειν Petit. ^k ὡς, ἴσως, αἰσθησίας Goupyl. rep. in MS. αἰσθησίας Henisch. rep. in MS. αἰσθησίας (αἰσ-

per est gestatio, seu lectus pensilis, quo ægroti blande agitantur. genus est exercitationis corporis) Petit. rep. in MS. & emend. ¹ Ναρδίον Henisch. rep. in MS.

² Labefactatio Henisch. ³ Ut facile diffusum per habitum confirmare valeat. (nam φύσις nonnunquam idem valet quod ἔξιν habitus) Petit. emend. ⁴ Rosæo Henisch.

καὶ ψυχροὶ ἔωσι οἱ πόδες, καὶ τῷ Διὰ τῆς
λημνίσιδ^α, καὶ εὐφορέϊς χρίαν ἀλείμματι, καὶ
ἐρίαισι^α ἀμφελίσσεν, καὶ ψηλαφίη χειρῶν
ἀπὸ τῆς αἵματός. ἀλλὰ καὶ τὴν ῥάχιν καὶ τὰς τένον-
τας, καὶ τὰς μύας, τῶν τε σιγῶν τοῖσι αὐ-
τέοις χρίαν. καὶ μὲν ἐπὶ τοῖσι ἰαχῇ μὲν ὁ ἰδρῶς
καὶ ἡ γαστήρ, ὃ τε σπασμὸς δέχῃ^α τὰ σπία, &
μὴ ἐμὲν, σφυγμοὶ δὲ μεγάλοι τε & εὐτόνοι ἔωσι,
& ἡ ἐνύκσις ἀπολείπη, θερμὴ δὲ^β & πάντα^γ ἀν-
αιρῇ & τὰ ἄκρα^δ ἀδίκῃ, ὕπνος δὲ πάντα πέσση,
δευτέρῃ ἡμέρῃ ἢ τρίτῃ^ε λύσασθαι, & τρέπειν ἐς τὰ
ξυνήθεα. ἢ δὲ πάντα μὲν ἀπερίη, ἰδρῶς δὲ ἀρχετος
ῥέη, ψυχρὸς δὲ πελὶος γίγνηται ὠνθρωπος, σφυ-
γμοὶ δὲ πρὸς ἀπόσβεσιν ἔωσι & ἀπυθνήκη, ἀρσῶν
ἐν τοῖσι τέτοισι^δ εὐπερεῖα εὐρέδω φυγῇ.

ΚΕΦΑΛΗ Ε.

Θεραπεία^α ἢ Εἰλεῖς.

Εν εἰλεῶ^α πόν^α ἐστὶ ὁ κλείων ἐπὶ φλεγμονῇ
ἐντέρων ἢ ἐντασις, & πρῆσις^α ὠκιστος, ἢ
δὲ κακιστος ὀλεθρος. μετεξέτεροι μὲν γὰρ ἀνελπίστως
νοσούντες, θανάτον προφανέα μὲν ὀρώδεσσι^κ οἱ
δὲ ἐν εἰλεῶ^α πόν^α, ὑπερβολῇ θανάτου ἔρανται.
χρὴ ὦν μήτε σμικρότερον π γίνεσθαι τὴν ἰατρὸν τῆ
παθεῖ^α, μήτε βραχυτέρον. ἀλλὰ ἢν μὲν φλε-
γμασίν αἰπλῶν εὐρή, τάνυσεν φλέβα τὴν ἐπὶ ἀ-
γκῶν μεγάλη τῇ^α σχάσει, ὅπως^α ἀδρῶς διεν-
χέη τὸ αἷμα τῆς φλεγμασίνης ἢ τροφῇ, καὶ μὲν
σφι λεπτοθυμίας. πῶς γὰρ ἡ ἀποπνέουσα δέχῃ γίνεται,
ἢ ἀρκῆς ἐς ἀνασπασίαν ἀνάπνευσιν δὲ ἐν εἰλεῶ^α,
καὶ ὡς ἀρκῆς ἐς θάνατον χρόνον ἢ τῆ πόν^α ἀμ-
βολῇ ἐπὶ & τὸ θνήσκεν τοῖς μὲν^ο ὡς πνέουσι
εὐδαιμονίῃ τῷ^α δέχεται τῷ^α δὲ θνήσκουσιν. θῆ-
μις δὲ κατὰ προσηγορίαν^α & οὐκ αὖτὰ παρὰ τὸν
ὡς δὲ φύξιμα, καρτερὰν νοσῶν εὐνάσθαι. ἢν
δὲ ἀνὰ φλεγμασίνης θπὶ^α διαφορῇ, ἢ ψύξι
κραταῇ γίγνηται ὁ εἰλεὶς, φλεβοτομίῃ μὲν ἰ-
αχῇ, πῶς δὲ λοιπὰ αἷμα πάντα πρήσσειν, ἐμῶν
δὲ ὕδατος^α θάμνα, & συχρὸν πίνειν ἔλαιον. εἰ-
τα αὖθις ἐξέμειν, φύσας ἀγνὴν κατὰ ἐρεθίσμα-
σι. ἐρεθιστικὸν μὲν κυκλαμίνης χυλὸς, καὶ νίτρον,
ἢ ἄλλες^α φυτῶν δὲ ἀγῶν, κύμινον, πῶς πῆγα-
νον. καὶ ὦν πάντα ὅμα^α ζὺν ῥηπίνῃ^α τῇ δὲ περ-
μίνθῃ^α διαφορίαν ταῦτα καὶ ἀπὸ γοῖσι περὶ τῇ^α ἢ τοῖς-
δε ὑποκλύζαν ζὺν ἔλαιῳ, καὶ μέλιτι, καὶ ὕ-
σώπῳ, καὶ κολοκύντης ἀρχίας τῆς σαρκὸς ἐψή-
ματι^α καὶ ὀκρετῇ κόπῃ^α, αὖθις ἔλαιον θερ-
μὸν ζὺν πηλάνῳ ἐπέναι. πῶς γὰρ λὺν εἶσω μίμνη,
πυρρίμα τοῖσι ἐντέροις εὐμυῖς. τέλει^α δὲ τὰ
πονέοντα χωρὶς ἔλαιῳ ζὺν πηλάνῳ, καὶ ἀνῆθω
ἀδδῶν ἐψήθεν. ἔσω δὲ καὶ πυρρί^α & φακῶν τῶν
κεραμῶν, ἢ χαλκῶν, ἢ κέγχρος, καὶ αἰλῶν
Φωχθέν-

^α Αφελίσσεν Henisch. rep. in MS. ^β Θέρμη δὲ (καὶ) πάν-
τα Henisch. ^γ Ἀναρῆν Pet. emend. ^δ Τὰ ἄκρα δίκῃ
extrema pervaserit. Pet. emend. ^ε Ἀδρῶς Henisch. &
Goupyl. repp. in MS. Pet. emend. ^ζ Ποίπειν Henisch.
rep. in MS. ^η Quam hic fugam honestam intelligat
Aretæus, aliis considerandum Pet. relinquit. ^θ Εἰ-
λεῖς Henisch. ^ι Ἐντασις Henisch. rep. in MS. ^κ οἱ δὲ ἐν
εἰλεῶ^α, πόν^α ὑπερβολῇ, θανάτου ἔρανται qui autem volvulo
laborant, ob cruciatus acerbitatem, mortem expetunt.
Pet. emend. ^λ Medicum pro remedio accipi, &
neutro conjungi generi, rarum est, & mendi suspe-
ctum. fortasse ἰατρὸν aliquis legendum putet. sed nihil
mutandum. Pet. ^μ Σχάσει Henisch. ^ν Ἀδρῶν Henisch.
rep. in MS. ^ξ Ἄν ὡς πνέουσι? sed nihil mutandum.
Pet. ^ο Δέχεται τῷ non significat medicum Principis
(uti quidam absurde notant) sed nobilem medicum.

A frigidi etiam pedes sint, unguine ex adarce &
euphorbio inungito, & lanis obvolvito, & ma-
nuum^α palpatione foveto: quin etiam dorsi spi-
nam, tendones, & musculos, nec non & maxil-
las iisdem inungere expedit. quod si post hæc
sudor & venter suppressi fuerint, & stomachus
cibos admittat, neque evomat, pulsus magni &
validi sint, & convulsio desinat, sed calor ubi-
que increseat, & extrema infestet. somnus vero
omnia concoquat, secundo die aut tertio solven-
dus^β est æger, & ad consueta mittendus. at
contra si omnia vomitu rejiciat, sudor perennis
effluat, frigeat laborans, & lividus fiat, pulsus
etiam prope extincti sint, & vires cadant: quum
ita, inquam, se habuerint, inde honestam fu-
gam capessere bonum est.

CAPUT QUINTUM.

De Curatione volvuli.

In volvulo dolor est perimens ob intestinorum
phlegmonen. distentio adest, & inflatio: celer-
rima ac fœdissima perniciēs impendit. nonnulli
enim desperata salute ægotantes mortem eviden-
tem tantummodo formidant: ^α aliqui vero in volvu-
lo ob cruciatus acerbitatem mortem expetunt:
quocirca neque remedium ullum morbo inferius
neque debilius a medico adhiberi opus est. verum si
morbi causam inflammationem esse invenerit, ve-
nam in cubito magna sectione aperiat, quo multus
subito sanguis, inflammationis alimentum, vel us-
que ad animi deliquium effundatur. etenim hoc
vel sedandi doloris, vel stuporis ac sensus priva-
tionis initium est. in volvulo autem recreatio est ac
respiratio, vel ad breve tempus (licet præ igno-
rantia) tormenti dilatio: quandoquidem homini-
bus ita viventibus mori beatum est. ^β medicum au-
tem cuiquam mortem inferre nefas ducitur. sed fas
est interdum, quum præsentia mala evadi non posse
manifeste prævideat, gravitate capitis torpida æ-
grotum sopire. sin absque inflammatione ob cor-
ruptionem, aut ingens frigus, volvulus provenie-
rit, venæ sectio dimittenda est: reliqua autem o-
mnia facienda. consulendum est igitur ut a potu
aquæ tepidæ frequenter evomat, oleum multum
bibat, deinde rursus evomat. flatus inferius irri-
tamentis educendi. irritatoria quidem sunt, cycla-
mini succus, & nitrum, aut sal: flatus autem evo-
cant cuminum & ruta. igitur his omnibus cum re-
sina terebinthi sedem oblinere oportet, & spongiis
fovere: aut hæc per clysteres infundere cum oleo,
melle & hyssopo. & cucurbitulæ sylvestris carnis
decocto. quod si stercois excretum sit, iterum o-
leum calidum cum ruta injiciendum: id enim si in-
tus moretur, fomentum intestinis propitium est:
præterea dolentes locos oleo, in quo ruta & ane-
thum abunde incōcta sint, perfundere condu-
cit. adhibeantur & foci ex lentibus figulorum
aut fabrorum ferrariorum, aut ex milio & sale
Oustu-

Petit. ^α Σαφῶς Henisch. rep. in MS. ^β Ἐπὶ Δι-
φορῇ Crassus legit. Petit. emend. ^γ Εὐχῶς Henisch.
rep. in MS. ^δ Τῆς τῆ Henisch. rep. in MS. ^ε Πυρρίμα
Henisch. rep. in MS. ^ζ Φακῶς κεραμῶν & χαλκῶν ge-
nus est yalis medici, quod repletum decoctis herba-
rum calidis aut oleo, corpori admovetur pro fomen-
to. Petit.

^α Palpatione Henisch. ^β Solvendus (lavandus) est
æger. Henisch. ^γ Hæc propria textus versio est. dolores ve-
ro in ileo præ excellentia mortem amant. Quis enim sic
loquitur? Crassus legit aliqui vero in volvulo &c. quam
vōcem aliqui frustra de suo apposuit. Petit. ^δ Medicū
autem cuiquam nobili mortem inferre &c. Henisch.

Tom. I.

Φωχέντων. Ὁπποῦν ἀσμάτῃ πρὸς τοῖσι ^a ζῶν οἷσι, ἔσω αἵματος αἵλιον, καὶ κύμινον, καὶ ὑσσώπῳ, ἢ ὀρεγάνῃ κόμῃ σκύαμ ^b καὶ φασ μὲν, συχνά δὲ, αἷλα πρὸς αἷλας πημελῆ ἐς τὸ ὀππιάριον, ἐς τὰς ἰξύας, μέσφι ^c βυβάνων ἢ δὲ κατόπιν ἐς ἰχία πρὸς νεφροῦς καὶ ῥάχιν. πάντα γὰρ ἂν τις πάντα ^d πόνον συμφέρει. πρὸς πίνειν ^e κομίνῃ ἢ πηγάνῃ ἀφειρήματῃ, καὶ ^f σίνων ^g, ἢ ζῶν τυτίοισι ^h φαρμάκων ⁱ αἰωδύνων πινά. μυρία ^j αἷλαισι ^k αἷλα πείρη γαρόναισι ^l πινέ. ἀγαθὸν ^m καὶ τὸ δι' ⁿ ἐχιδνῶν φάρμακον, μέζον ^o μέτρα πρὸς τὸ ζῦνητες ποθεῖν. καὶ ^p μήτε ὁ πόνος ἐνδιδῶ, μήτε φύσα, μήτε κόπριον ἀναδοῖν, ^q καθαρτηρίῃ ^r ἱερῆς ὑπὸ ἀνάγκης δίδοναι. ἢ γὰρ ἀπηλάθῃ ζῶν φλέγματι καὶ χολῇ τὸ φάρμακον, ἢ διήλθεν ἐξάρων φύσας σκύβαλα, φλέγμα, χολῶν, ^s κακῆ τὰς ἐντάσας, ^t τροφὴ διεξάγουσα. ζωμοὶ ἀλεκτορείδων, ^u κερχαρίων, πησιάνης ὁ χυλὸς ^v καθαρῶς. ζῶν πολλῶ λίπαι, ^w δρεχίτην πρὸς πινέ. ^x ἐψήσῃ ^y ἔχεν ὧδε, κύμινον, λίτρον, πρὸς πινέ ζῶν τῇ κόμῃ ἢ ἱητρείῃ ζῶν ζωμῶ πινί. ^z χαρηπικῶν, ^{aa} κεχλίας ἀπὸς ἐφθῶ, καὶ αὐτῶν ^{ab} χυμῶς, ἢ ^{ac} πελίνης. ὕδωρ ποτὸν, καὶ πορεταίνῃ ζῶν αἰσάρῳ, ἢ νάρδῳ, ἢ καὶ χυρὴ ἐψήθεν. καὶ γὰρ φύσας ἀγῶν, καὶ ἐρηπικὰ καὶ εὐπνοα. καὶ ^{ad} ἡ ^{ae} πινέ ^{af} ἐν, καὶ οἷν ^{ag} ἐς τὰ πινέ ^{ah} ἐντέρων θέρμῳ, ἀπὸς ἢ δὲ ἐς ἀνέκλῃσιν ^{ai} διωάμῃ ^{aj} δρεχίτη, καὶ μαρράδες ῥίζης ἐψήμα ποθεῖν, καὶ ἀδίατον, καὶ κινάμωμοι. ἢ ^{ak} ἐς ἀπόσασιν τρέπηται ἢ φλεγμασῇ, τῇδε συμβάλλειν ἀμεινον τοῖσι ἐς ἀπόσασιν φαρμάκοισι ^{al} χρεόμῳ γαργάφαται ^{am} τὰ δὲ ἐν τοῖσι χρονοῖσι. ἐντα ^{an} καλίκων θραπέῃ ἐχάφῃ.

Κ Ε Φ Α Λ Η Σ.

Θεραπεία ^a τῇ ^b τὸ ἥπαρ ὀξέων παθῶν.

^a **Ε**ν ἥπατι ^b αἷματῃ ἢ γένει, καὶ ἐς τὸ πᾶν ἐνθεν ἢ ^c ἀφειρή. καὶ τὸ ζῦμψαν ἥπαρ, ὁκοῖον αἵματος πάρος. ὀξυτάτῃ ^d ὧν αἱ τῇδε φλεγμοναί. ἐγκέει ^e γὰρ τῷ χωρίῳ τῷδε ἢ τροφῇ. ἢ γὰρ ἐπὶ πρὸς φλεγμονὴν συτῇ, ^f καὶ ἄρτα γένει ^g ὀξείῃ. νεί ^h γὰρ ἢ τῷ αἵματος ὀππιάριον. ὅπῃ ⁱ γὰρ ἡπατι, ^j καὶ χρεῖ ^k ἐτέρωθεν ἢ καὶ ἢ γὰρ πρὸς ἐμφραγίς τὰς ἐξόδας ὀππία, ^l πρὸς πρὸς τὸ ἥπαρ ^m ἐκροῆς ἀμειβέν. ὀδε ⁿ τὸ τροφῆς εἶσρος, ^o ἐς τὸ ἥπαρ ^p ἐπὶ μίμῃ ^q ἐτέρῃ γὰρ ὁδὸς πρὸς τροφῆς ἐς τὸ πᾶν σκῆν ^r ἀπὸ τῆς κοιλίης καὶ τῶν ἐντέρων. εὐπῶς ὧν καὶ πινέ κένωσιν ἐμπιέειν, ^s τὰ μινοντα φλέβας τὰς ἐπὶ ἀγκῶνι, συχνὸν μὲν ἀφαιρέοντα, μὴ ἀφρόον δὲ. ^t ἀποσιπῇ μὲν τὰ πρῶτα, ὀλιγοσιπῇ ^u γὰρ αὐτοῖς, ὅπως

^a ^u ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xx} ^{xy} ^{xz} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz}

A uftulatis. cataplasmata vero præter vulgata sunt, lolii farina, & cuminum, & hyssopi aut origani coma. cucurbitulae quoque leves quidem, sed frequentes, aliae juxta alias, abdomini & ilibus ad inguina usque admoveantur: quin & a tergo coxendicibus ad renes usque & dorsum. ubique enim quisque omnia dolorem levantia faciens juvat. præbatur autem cumini aut rutae decoctum, & sinonis, aut una cum his ¹ aliquod ex anodynis appellatis medicamentis. infinita autem alia ab aliis probata experimento inventa sunt. bonum vero est & ex viperis medicamentum, plus consueta portione potui datum. cæterum si neque dolor remittitur, B neque flatus, neque stercus dejectur, purgatorium pharmacum, quod hieram vocant, necessario dandum est. aut enim simul cum pituita & bile pharmacum vomitu expellitur: aut descendit, flatum, dura stercora, pituitam, bilem (ipsius mali fomenta) secum educens. alimenta exhibeantur alvum duccendi vim habentia, juscula gallinarum, ostreorum ² insigni pulchritudine præditorum, hordei cremor cum multo oleo decoctus, quod a principio ante decoctionem infusum sit: habeat vero cuminum, nitrum, porrum cum coma. aut medela adhibeatur cum aliquo jure ventrem subducente, cochleae valde elixæ, ³ & ipsarum succus aut tellinae. aqua potui detur, si febricitet, cum asaro, aut nardo, aut cachry excocta: nam hæc flatus eliciunt. urinam cient, & spirandi potestatem facilem reddunt. at si ⁴ dolor absit, vinum etiam bene facit, ut intestina calefiant. utque vires labantes confirmentur. prodest etiam foeniculi radices decoctum, si bibatur, & adianthum, & cinamomum: sin ad abscessum inflammatio convertatur, huic opem ferre satius fuerit medicamentis abscessui convenientibus utentem: ea vero in libris de longis morbis descripta sunt, ubi colici affectus sanatio traditur.

D CAPUT SEXTUM.

De Curatione acutorum Jecoris Vitiorum.

In jecore sanguinis creatio est, & in totum sanguinis a jecore emanatio, ac omnino jecur est veluti sanguis gelatus: ideo phlegmonæ hoc loco acutissimæ fiunt. hac enim in parte alimentum residet. sin uspiam alibi phlegmone constiterit, non usque adeo acuta est: advena est enim sanguinis accursus. in jecur autem non opus est aliunde effluere: nam si obstructio aliqua exitus occludat, jecur effusione privatum repletur, abundatque sanguine: alimenti vero ad jecur transitus adhuc patet. aliud est enim iter alimenti a ventriculo & intestinis in omne corpus. quocirca evacuare facile oportet, venam cubiti secando, multum quidem sanguinis, sed non semel totum detrahendo. inedia primum jubenda est, postea cibi paucitas, ut

mnis generationem cordi tribuant. *Petit.* ¹ Hunc corruptum & mutilum locum, sic: καὶ ἐς τὸ πᾶν ἐνθεν ἢ ² αἷματῃ ³ αἵματι. Atque inde (e jecore) sanguinis in totum corpus emissio. *Crassus* videtur legisse. *Petit.* emend. ⁴ αἵματι (relicto spatio) *Petit.* rep. in MS. Mentel. ⁵ αἵματι. ⁶ τῆς τροφῆς εἰσροῦς (virgula deleta) ἐς τὸ &c. *Petit.* emend. ⁷ Hunc locum inspectioni anatomice adversari adeoque difficilem esse, *Petit.* notat. ⁸ τὰ μινοντα *Henisch.* rep. in MS. ⁹ ἀποσιπῇ pro ἀσιπῇ *Aretæus* hic posuit. quod novum est. *Αποσιπῇ* enim inappetentiam ciborum denotat. *Petit.*

¹ Aliqua *Henisch.* ² Sufficiebat parvorum ostreorum: quod de pulchritudine eorum addit *Crassus*, superfluum est & fortasse falsum *Petit.* ostreorum (parvorum) insigni &c. *Henisch.* ³ Et ipsarum aut tellinae succus. aqua potui detur &c. *Henisch.* ⁴ At si pus absit, & vinum bene facit. *Henisch.* ⁵ Infuere *Henisch.*

ὅπως καὶ τοῖσι εἰσιῖσι τὸ ἥπαρ κενεὸν ἦ. καὶ ἡ
καὶ τοῖσι ὀπιθετοῖσι ^a Διασκιδάναι τὰ ἐν τῷ ἥπα-
τι ^b σήθια. τέγεις μὲν ὦν ξὺν ἀλῶν, ἢ λίτρῳ εἰ-
ρια ^c πινόντα οἰσύνῃ. χρεὼς ὦν ἐμψύξει, ἔ-
νεκα τῷ αἵματι ^d αἰθεταὶ τὸ ἥπαρ. θερμὸν γὰρ
τὸ αἷμα. τοιαύδε καὶ τὰ ὀπιπλάσματα ἐμ-
μεναι, ἀλίτων μὲν αἰρίνων, ἢ ἐρυσίων, ἢ κελύων,
ἢ λίνων σπέρματι ^e χυμῶν ἢ, οἷον ὀξείῃ ^f μήλων ἢ
χυλῶ, ἐλίκων τῆς ἀμπέλους, οἰνάνθης τῆς ὠραίας,
ἢ ἢ σὺν τῇδε λίπῳ ^g πυρήν, ἀπόγγοισι καρπῶ
^h δαφνῆς ἐψήματι, ῥίνας, γλήχων, ἐρι-
δι ⁱ ἐπὶ τῇδε περὶ τῆς, σικίλῳ προσβάλλειν
λεν μέζονα, ὡς ἀμφιλαβεῖν πάντῃ τὸ ὑποχόν-
δριον, ἐντάμνειν ἢ βαρύτερα, ὡς πολλὸν ἐλκύ-
σεως αἷμα μετεξέτεροι ^j αἱ βδέλλα ^k ἢ χάσαι
κρέαςον. παρεσθύνεται ἢ τῷ ζῶν ἢ δὴ ξίς. ἀπὸρ ἡδὲ
μέζονας διαβρώσεως ποιεῖται. τῇδε καὶ δυσπεπτε-
τος ἢ ἀπὸ τῷ ζῶν αἰμόρροια. καὶ ἀδδὲν πὺν ἐκ-
πέση τὸ ἥπαρ, σικίλῳ προσβάλλειν. νέρην γὰρ ἐλ-
κει τὸ ^l νῦν. καὶ ἄλλῃς ἔχει κενώσι, ἐς μὲν τὰ
τρώματα ^m ἰσχυράσι χρεῖσται, ἀδὴκτοισι, ἀρα-
χίων ὑφάσμασι, ⁿ μάνη, ἀλῶν, ὀπιπλάσειν.
ἡδὲ ἀρτῷ ἐφθῶ ξὺν πηράνῳ, ἢ μελιλώτῳ, ἀλ-
θαίης ῥίζῃσιν. ἐς ἢ πλὴν τῇδε ἡμέρῳ, κήρωμα
ξὺν μυροβαλάνῳ, ἢ ἀψινθίᾳ κόμῃ, καὶ ἐριδι.
ἀπὸρ καὶ τὰ μαλάγματα τοιαύδε καὶ ἐμμεναι ὁ-
κοῖα λεπτύναι, ἢ ἐξαχαιῶσαι, ἢ ἐρησιν τρέψαι.
ἀριστον μὲν ὦν τὸ δια τὸ σπέρματων, ὦν ἀπασι
ιητροῖσι ἢ πείρῃ ὀγνώσθαι. ἀρχὸν ἢ καὶ ἐντα ^o ἢ
^p σάμψυχον ἢ τὸ ^q μελίλωτον ἐγκέσται. τροφαὶ
ἢ λεπταί, εὐδρομοί, ἐρησίῳ προσκλητικαί, ὀ-
δίοδοι, χόνδροι ξὺν μελικρήτῳ, καὶ ῥόφημα ὅκ-
τῶνδε ξὺν αἰσὶ, ἡδὲ ἀνήθῳ. πλοσάνης ἢ χυλῶς
καὶ σμηγματώδης. ἢν ἢ καὶ δαύκῃ τῇ καρπῶ
^r ἐγγεῖ πῇ, κρέαςον ἐς ἐρησιν. ὑπεξάγῃ γὰρ δια
τῶν ὀχετῶν, οἷον ^s ἀπὸ ἥπατι ^t ἐς νεφρὸς κραί-
νσι. καιρῇ ἢ τοῖς ἀπὸ ἥπατι ^u ἐκρέασι ἢ τῇδε
ἐξοδῶ, ^v ὀρύτῃ τε τῶν ἀγγείων, καὶ ἰδύτῃ
πῇ ^w ὀδῇ. καὶ ὦν καὶ ^x σικίῃ τῇδε ἐλκεῖν. ἐς
πλὴν χῶραν ^y προσβάλλονται τῷ νεφρῶν κατ' ἰσχίον.
ἀπὸρ καὶ τέγγειν τοῖδε λίπῳ ξὺν πηράνῳ ἢ χοί-
νῳ, ἢ καλὰ μῶ τῷ ἀρωματικῷ. ὀπι ^z τῷ τοῖσδε
ἐλπίς ^{aa} τὸ νοσέοντα διαβρῶσαι τὸ ὀλεθρον. ἢν ἢ ἐς
ἐμπύησιν τρέπηται, τοῖσι ^{ab} πνοποιοῖσι χρεῖσται,
^{ac} ὁκόσαι μοι ὀπι κωλικόισι λελέξεται. ἢν ἢ καὶ
^{ad} πύον γένηται, ὅπως μὲν ^{ae} ταμνεῖν, ὅπως ἢ
ιητροῖσιν, ἀλλῇ πῇ γεγραψεται. ταῖδε μοι καὶ ὀπι
σπληνὶ γεγραψέτω, ἢν κοτὲ συμφορῇ φλεγμα-
σις ὀξείης καὶ τόνδε καταλάβῃ.

ΚΕΦΑ-

^a Διασκιδάναι Henisch. rep. in MS. ^b Quid sint hic
hepatitis σηθια Petittum latet. σηθια quidem in pede
agnoscut Anatomi, & saxa sub aquis latentia σηθια
Græci dixerunt, quæ Latini aras. an σεῖνα ἢ σεῖν, σεῖ-
νη vel σινὲ angustias. vel an σῆναι ἢ σῆναι, quod
est farina triticea aqua subacta; ita quidem ut meta-
phoricè hoc nomine pituitam crassam & lentam je-
coris viis impactam atque infixam intelligamus. Petitt.
^c Πινόντα οἰσύνῃ Henisch. rep. in MS. ^d Αἰθεταί Henisch.
^e Δάφνη, ἀλῶν, δαφνῆς Henisch. rep. in MS. Goupyl. emend.
^f Βδέλλα (ἢ) χάσαι Henisch. ἢ τὸ ἰὸν virus Petitt. emend. ^h I.
σας, ἰσχυράσι Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ⁱ Μάνη He-
nisch rep. in MS. ^k ἢ (disjunctiva) Petitt. emend. ^l Ob-
serva σάμψυχος in flexu masculino: cum in neutro alii
usurpent. Petitt. ^m An Aretæus intelligit emplastrum de
Meliloto? Petitt. ⁿ Ἐγγεῖν Henisch. rep. in MS. ^o Ni-

A ut & medicamentis ingredientibus jecur inane pa-
teat. insuper medicamentis exterius appositis, quæ
in jecore acervata sunt discutere oportet. igitur
illinatur aloë, aut nitro: lanæ celypo sordentes
admoveantur. refrigeratione quoque opus est: jecur
enim sanguine accenditur: nam sanguis calidus est.
hujusmodi ergo cataplasmata sunt: accipiatu-
r farina loliacea, aut irionis, aut hordei, & seminis li-
ni. ex humoribus autem vinum acidum, cydonio-
rum succus, ca preolorum vitis, labruscæ maturæ,
aut oleum cum ea. item cum spongiis fomentum
fiat ex decocto baccarum lauri, lentisci, pulegii,
iridis. per ista mitigato morbo, cucurbitula major
applicetur, ut ex omni parte hypochondrio cir-
cumdetur: atque altius ¹ circumcidenda cutis, ut
multum sanguinis effundatur. nonnullis autem hi-
rudines quam scarificationes magis placent. nam
ejus bestiolæ morsus altius penetrat. verum erosio-
nes quoque majores facit: unde & sanguinis efflu-
vium ægre suppressitur: quumque sanguinis potu
faturata hirudo ceciderit, cucurbitula est applican-
da. ab intimis enim partibus tunc attrahit. quod
si satis evacuatum sit, vulnera medicamentis san-
guinem coërcentibus morfuque carentibus obte-
genda sunt, ut araneorum telis: manna aloëque in-
spargenda: panis cum ruta aut fertula aut althææ
radicibus elixus superdandus. tertio vero die cera-
tum cum myrobalano aut absynthii coma & iride
convenit. quin etiam & malagmata vocata medica-
menta talia esse debent, ut extenuare, aut rarefa-
cere, aut urinam ciere valeant. optimum sane est
medicamentum ex feminibus constans, quorum
omnibus medicis experientia perspecta est: bonum
est & illud in quo aut sampsuchus aut fertula poni-
tur. cibi tenues sunt, labiles, lotium moventes,
penetrabiles: alica cum mulsâ, & sorbitio ex ea,
cum sale & anetho. hordei vero cremor & deter-
gendi facultatem habet: at si & dauci seminum non-
nihil addatur, ad urinam laceffendam præstantior
est. subducit enim per alveolos qui a jecore in renes
pertinent: opportunus vero est a jecore refluentibus
illuc transitus, & vasorum laxitate & itine-
ris rectitudine. idcirco & cucurbitulis ea nos
trahere oportet eo loco, ubi renes sunt, secundum
os coxendicis applicantes. cæterum & hi unguine
cum ruta, aut odorato junco, aut calamo aro-
matico irrigandi sunt. per hæc utique ægro-
tum posse mortem effugere sperandum est. sin ad
suppurationem convertatur, pus moventibus me-
dicamentis utitor, quotquot a me in sermone de
colicis literis prodentur. quum pus autem jam
genitum fuerit, quomodo incidendum, quomo-
doque medendum sit, alio loco scriptis manda-
bimus. eadem nobis & de splene scripta sunt, si
quando & inflammationis acutæ calamitas cum
invaserit.

Ο 2

CAPUT.

si benigne hæc verba exponantur, pro falsis explodi o-
portebit: ita enim sonant, quasi velit Aretæus pro-
prios esse & directos meatus ab hepate ad renes: quod
esse falsum nemo nescit. venæ enim emulgentes di-
ctæ, non a jecore, sed a cava nascuntur, & median-
te hac a jecore. Petitt. ^p Εὐρόπη Henisch. rep. in MS.
^q Συκίνη Henisch. rep. in MS. ^r Ἐλκεῖν (ἢ) πλὴν &c.
Henisch. ^s Προσβάλλειν τὰ Henisch. rep. in MS. ^t Πνο-
ποιοῖσι Henisch. ^v Quæ hic Aretæus promittit, nobis
invidit vetustas cum aliis multis magnis hujusce aucto-
ris. Petitt. ^x Πόσι Henisch. rep. in MS. ^y Aut deest
textui verbum καὶ aut subaudiendum est. Petitt.

¹ Concidenda Henisch.

Tom. I.

ΚΕΦΑΛΗ Ζ.

Θεραπεία^a Νωτιαίας Φλεβός, καὶ Ἀρτηρίας
^b Ὁξείας νόσου.

Τὴν δὲ κοίλης Φλεβός Φλεγμονήν, καὶ πα-
χείας δερτρίης, αἱ ὡς τὴν ῥάχιν τέταν-
ται, ^c καὶ ὡς ἰδέω ἐκάλειον οἱ ^d παρ' αὐτῶν. καὶ
γὰρ καὶ καύσοις ἱκελα πάντα ὅτι τοῖσι γίνεται· πῦρ
ὁξὺ καὶ δερμὺ, ἄσπ, δὴ ψ, δερτρίη, σφυγμὸς
παλμώδης ἐν ὑποχονδρίῳ, ἡδὲ τοῖσι μεταφρενοί-
σι, ἀλλὰ μοι ὁκόσαι ἐπὶ τοῖσι σημείοις γεγράφα-
ται· ἀτὰρ καὶ ἐς ξυγκοπὴν ὁκέλει τὸ πῦρ, ὅπως
ἐπὶ τῇσι καύσοις. τὸ μὲν γὰρ Φλεβός ῥίζωσις ἦπαρ·
τὸ δὲ Ἀρτηρίας ἀρχὴς κραδίη. δοκέοις ἀν' ὧν μὲν τὰ
ἄνω μέρη τῶνδε τὴν σπλάγχνων νοσεῖν τὰ καίρια.
Ἰερμὺ μὲν γὰρ ἡ κραδίη ἐνδίδοι τῇ Ἀρτηρίῃ, τῇ
Φλέβῃ δὲ τὸ ἦπαρ αἷμα· ἀμφοῖν δὲ μεγάλων,
μεγάλα τὰ ἔγωνα αἱ Φλεγμοναί. πᾶν μὲν ὧν αὐ-
τίκα τοῖς ἐπ' ἀγκῶνι Φλέβας. καὶ συχνὸν μὲν
ἀφαιρέειν αἷμα, μὴ ἀθρόον δὲ, ἀλλὰ καὶ δις,
^e καὶ τρίς, καὶ τὴν ἄλλαν ἡμέραν, ὡς μεσηγὺ ἡ δύ-
ναμις ^f ἀναλάβῃ· ἐπειτα ὀπιπλάσματος χρέεαθ,
καὶ σικίη ἐς τὸ ὑποχόνδριον, ἔνθα ἡ ^h διάφυσις
τῆς Ἀρτηρίας, ἀτὰρ ἡδὲ μεσηγὺ τὸ ὁμοπλατέων.
καὶ γὰρ καὶ τῇδε σφύξεις ἔασι· χάζειν ⁱ τὴν ἀφαι-
δῶς, ἡδὲ πολλὸν ἀφαιρέειν αἷμα. ^k καὶ γὰρ γὰρ ἐκ τῆς
κενῶσις τῶνδε λειποθυμεῖται ὡνθρωποὶ ἰσχυμέ-
νη δὲ καὶ πολλὴν τῆς ξυνήτης· κλυσιμῶσι ἐς
ὀλίγον χρέεαθ μαλθακίσι, δερμέσι δὲ ἡκίστα· ὀπιπυ-
ρεταίνονται γὰρ οἱδε ἄλμυ καὶ νίτρος τῇσι. λίνα ὧν καρ-
πὸς χυλὸς ἔτω, καὶ τηλιθ, καὶ μαλαχίης τῶν
ῥιζῶν ἑψημα, καὶ ^l ἐς περὶ κλησιν καὶ ^m ῥῆξιν
ἱκανόν, μέλη ἄκρεα πόδες, καὶ χεῖρες ⁿ τετέλ-
φθωσαν, γλῶκινω ἢ σικυωνίῳ λίπαι ^o τῶ
Διὰ τῆς λιμνήτιδος χρίσματος. καὶ γὰρ γὰρ ψυχρὰ
αὐτῶν ταῖδε γίνεται. πίπτεται ^p τὴν περὶ τῆς
τίων, ὁκόσαι ἔσθον ἐξάγῃ, μίον, ἄσπρον, ἀψίν-
διον· ἐμπαοσέδω δὲ καὶ λίτρος· πάντων δὲ κρα-
πτον ^r σικύη, καὶ κινάμων, ὡς τις ὀπορῇ·
γάλα τοῖςδε καὶ τροφῇ καὶ φάρμακον. ἐμφύξις
γὰρ δέονται, ἐνδον ὁκείοντι πυρὸς ^s εἰλαδμύς, καὶ
τροφῆς ^t γλυκίης. ἀτὰρ ἡδὲ ἐν ὀλίγῳ ὄγκῳ
^u πολλή. τὰςδε μὲντοι ἐν τροφῇ τὰς ἀρεταῖς ἔχῃ
τὸ γάλα· ὀπορείδω δὲ ^v νεοτόκῃ, καὶ ἐς δύο
κυάθους τῆς γάλακτος ^w ἐμβεβλήδω εἰς ὕδα-
τῶν· ἄριστον δὲ καὶ τὸ τῆς βοῆς· τρίτον δὲ, αἰγός·
τροφῇ εὐπεπτοί, τὰ πολλὰ χυλοὶ μαεράθρῃ ῥί-
ζης, καὶ σλίνας καρπὸς, ἐμβεβλήδω καὶ μέλι,
τὸ ὕδωρ δὲ τὸ πινόμυρον, ἐχέτω ταῖδε· ἀτὰρ καὶ
ἰδρωτὸς χρὴ κινεῖν, καὶ ^x πάντα, Διαπνοὰς
ὕγρας καὶ δρόος ποιεῖν. τέγγις κεφαλῆς ὁκείον
ἢ ἐν καύσοις, ἐπίθημα ἐς θώρηκα καὶ μαζὸν ἀε-
σερὸν ὁκείον ἐν συγκοπῇ· κοίτη, κατακλισις ^y ὀρ-
θῆ, ὅπως ἱκελα πάντα τοῖσι ἐν καύσοις ^z ἢ
αἰώρη

^a Νωτιαίας Henisch. Νωτιαίαν φλέβα dorfi venam Hippo-
crates appellat, alii κοίλην i. cavam. Petit. ^b Ὁξείας (Io-
nice) Petit. emend. ^c Καύσοις Henisch. & Goupyl. repp.
in MS. ^d παρ' αὐτῶν Henisch. rep. in MS. ^e Φλέβα Henisch.
rep. in MS. ^f Uno verbo Ἐπαφαιρῶσι Græci appellant.
Petit. ^g ἀναλάβῃ Henisch. rep. in MS. ^h Διάφυσις i. pul-
satio. Petit. emend. ⁱ τὰς Henisch. rep. in MS. ^k Con-
junctio ἐς παρ' αὐτῶν Petit. ^l Διὰ τῆς Henisch. rep. in MS.
^m Τετέλφθωσαν Henisch. rep. in MS. ⁿ ἢ τῶν Διὰ &c. Petit.
emend. ^o τῶν περὶ τῆς Henisch. rep. in MS. ^p Κόμινον.
Petit. emend. ^q Ἐλαμύν Henisch. rep. in MS. ad oram
duorum MS. hanc notam. Συσσεφρῶνις Petit. invenit.
sed glossema arbitratur & nihil mutat. Fortasse ὁκείας
i. alimento, quod cito alat (supple δέον) egent) Alimen-
tum enim dulce æstuosis visceribus suspectum est, quia

CAPUT SEPTIMUM.

De Curatione acuti morbi dorsalis
Venæ & Arteriæ.

Venæ concavæ, crassæque arteriæ, quæ se-
cundum dorsum extenduntur, inflamma-
tionem ardoris speciem majores nostri appella-
verunt: nam & ardoribus similes affectus in am-
babus oriuntur, ignis acutus & acer, fastidium,
sitis, anxietas, pulsus palpitans in præcordiis,
& in *aversa parte dicta* metaphreno, & quot-
cunque a me in volumine de signis relata sunt.
nempe & in syncopam tendit ignis, quemad-
modum & in ardoribus: siquidem venæ radica-
tio (ut ita dicam) jecur est: arteriæ vero prin-
cipium cor. haud abs re igitur existimes eorum vi-
scerum supremas partes maxime ad vitam facientes
ægotare. etenim cor arteriæ calorem impertit,
venæ autem sanguinem jecur infundit. amborum
vero magnorum vis certum magna sunt ger-
mina, ipsæ videlicet phlegmonæ. venas ita-
que in cubito protinus cædito, multumque san-
guinis, sed non semel totum mittito. imo & bis
& ter & alio die, quo interim vires instaurentur,
repetito. deinceps cataplasmatibus utitor, & cucur-
bitulam præcordiis, ubi est arteriæ transitio, nec
non & inter scapulas (nam ibi quoque pulsatio-
nes sunt) affigito, liberiusque scarificato, & mul-
tum sanguinis detrahito: haud enim ita facile ex
horum vasorum inanitione in animæ defectum
homines cadunt. verum & alvus præter consue-
tudinem valde suppressa, ad lubricitatem per cly-
sterum molliores infusiones est revocanda. acri-
bus autem minime utitor: nam hi facile in fe-
brim incidunt a muria & nitri liquatione. ideo li-
ni seminis & fœni Græci succus esto, & radicum
malvæ decoctum, ¹ quod ad provocandum & mor-
dendum satis est. extremas partes, pedes videli-
cet & manus, gleucino oleo, aut ficyonio, aut
ex adarce unguine excalefacito. nam partes istæ
in ipsis valde frigescunt. præterea ante cibos po-
tui dato quæ lotium evocant, meion, asarum,
absinthium: nitrum quoque inspergito. sed omni-
um valentissima est cucurbita, & cinamomum,
si quis ejus copiam habeat. lac istis &imenti &
medicinæ vim præbet: (etenim refrigeratione in-
digent, quum in eorum visceribus veluti quidam
ignis exæstuet) & dulci alimento, nec non &
multo in parva mole. has nimirum virtutes ali-
menti lac obtinet. esto autem mulieris quæ pro-
xime peperit, & duobus lactis cyathis unus aquæ
admisceatur. lac etiam bubulum optimum est:
tertio loco caprinum ponitur. cibaria concoctu
facilia præbeantur, plerique succi, fœniculi ra-
dix, & apii semen: indatur & mel. aqua vero
quæ bibitur, ista habeto. oportet etiam sudores
elicere, & ubique difflationes humiditas & fluxas
facere. caput sicut in ardentibus febribus irrige-
tur. epithema pectori & sinistrae mammae, qua-
le in syncopa, superdetur. cubile, rectus decubi-
tus. ut omnia iis similia sint quæ in ardentibus
febribus fiunt. ² exercitatio modica ad sudores
evocan-

facile in bilem vertitur. Possumus tamen γλυκίης lege-
re, si per hanc vocem intelligamus non formalem (ut
loquuntur) dulcedinem, sed falsi, acris, amari, & alio-
rum ejusmodi saporum privationem, ut aquæ dulcis; vel
dulcedinem modicam, qualem lactis. Petit. ¹ Παλῆς
Henisch. rep. in MS. Petit. emend. ² Γυναικὸς νεοτόκου Cra-
sus legit. Petit. probat. ³ Εὐμεσέλης Henisch. rep. in MS.
⁴ πάντῃ adverbialiter (nisi πάντῃ sit adverbium hoc loco)
Petit. emend. ⁵ ὀρθῶς Henisch. rep. in MS. ὀρθῶς
est decubitus matutinus, seu antelucanus ob ὀρθῶς,
quod primum diluculi punctum significat. sed nihil
Petit. mutat. ⁶ ἢ Henisch.

¹ Et radicum malvæ decoctum ad provocandum &c.
Henisch. ² Gestatio parva ad &c. Henisch.

αἰώρη σμικρὴ ἐς ἰδρώτων περικλησιν· ἡ δὲ λυτὸν
 ὡς εἴτ' ὑπερκαυθῇ. εἰ γὰρ κρείσσει ταῦτα τὰ
 πάθη λυεῖ, εἰ καὶ καύσας ἔασι ἰδεῖν.

Κ Ε Φ Α Λ Η η.

Θεραπεία τῆς κατὰ τὰς νεφρὰς ὀξείας Νέσος.

Κάτοξυ μὲν ἐν νεφροῖσι φλεγμασίη. συμφλε-
 γμαίνουσι γὰρ ἀπὸ ἥπατος ἐς νεφρὰς κεραι-
 σαι φλέβες· τῇσι δὲ τὸ ἥπαρ· εἰ κάρτα ἐπιμύκειες
 εἶναι, κάρτα δὲ ὀξεῖαι, ὡς δοκέειν τὰς νεφρὰς
 ἐξηρηθῆναι ἀγχοῦ τῆς ἥπατος· ἀπὸρ καὶ ἰσχυρὴ
 ἐπὶ φλεγμασίῃ γίνεται ζωπρωρέουσι τῷ ὀξείῳ
 φλεγμασίῃ πμπλάται γὰρ ἡ τῶν νεφρῶν κοι-
 λή ὑπὸ πλημμυρίης τῶν ὕδρων εἰ διεκφερόντων·
 τὸ δὲ μέντοι καὶ ἐπὶ λίθων γίνεται· ὡς Φύη μὲν
 ἐν νεφροῖσι, μέζων τῆς δριμύτητος τῶν ὕδρων,
 εἴκει· μὲν μὴ διεξιῶν, ἀπὸρ καὶ τὰ ὕδα ὁδε ἐ-
 πίχει. ἀλλὰ ἀμφὶ μὲν τῆς γενέσεως τῶν λίθων,
 ἐν τοῖσι χρόνοις λελέξεταί, ὅπως ἡ μὴ εἰς
 σωτηρίῃ ἢ θρύπνυνται γινόμενοι. ἀμφὶ δὲ θερμα-
 σίης, ἡ δὲ ἐμφραξίῃ, ὅπως οὗτος ὀξέως κτείνει,
 τῇδε μοι γυγνέσεται. ὡς ἐνστάσιες λίθων ἔωσι· ἐν-
 τέ φλεγμασίῃ, πῶς φλέβα πῶς ἐπ' ἀγκῶ-
 νι, ὡς μὴ καλὴν εἰς πῆλιν· ὅσον δὲ καὶ πολ-
 λὸν ἔσω τὸ αἷμα. εἰ γὰρ αἱ φλεγμοναὶ πρηύνον
 μένον κενώσι· ἀλλὰ καὶ σφηνώσιες τῶν λίθων
 χαλῶν· τῇσι τῶν ἀγχοῦ κενώσονται. ἀπὸρ ἡ δὲ ἐν
 ἐξήσει· διεκφερόσι οἱ λίθοι. ἐπειτα τέγγεσι γλαυκί-
 νος λίπα, ἡ κυπρίνη, καὶ πυρίσι, καὶ ὀπι-
 πλάσμασι ἀνίσταται τὰ μέγιστα. ἀρτεμισίῃ δὲ ἔσω
 ἡ βοτάνη, καὶ χοῖν, καὶ κάλαμος ὁ δώδης
 ἐν τοῖς καταπλάσμασι· ἐπειτα σκυλίῳ περσέαλ-
 λειν ἐς νεφρὰς κατ' ἰσχίον, μάλιστα δὲ ἂν ἡ δόσις
 τῆδε τῇ χωρίῃ κενώσις ἀνησέ· λελαπάχθω δὲ
 καὶ λίη κλυσμοῖσι ὀλιγοῖσι, γλίχρσισι μᾶλλον
 ἢ δριμύσι, μαλάχης, ἡ τήλη· χυλοῖσι κατὰ
 τὴν φάρμακα πρὸ τῶν σιτίων ὕδρην, ὅπως ἐπὶ
 ἥπατος λείκεται· ἀπὸρ καὶ σιτία ἰκελα, ὀ-
 πέπια. κακὸν γὰρ τῇσι ἀπεψίῃ. ἀρτεμισίῃ δὲ γά-
 λα, μάλιστα μὲν ὄν, ἰππῶς δὲ δώδερον, καὶ οἶον
 καὶ αἰγός, καὶ χρῆσιμον ὅτι γάλα. ὡς μὲν ἐν
 ἀποροῖ ἔωσι, καὶ λυεῖν κρέσσον. ὡς δὲ μὴ, ἐς
 εἴσημα τὴν βοτάνων ἐνίσταται, ἀχρὶς ὀμφαλῶς τὸ
 ἄγχοις πρηύνει· ὡς δὲ ἐς πῶς τρέπεται, ὀ-
 κείοις καὶ ὀπιπλάσμασι ἡ δὲ φάρμακισι χρέε-
 σται, ἐπὶ πολλοῖσι μὲν καὶ πρὸθεν ὑπερκεῖται·
 ὡς δὲ ἐνίσταται λίθος, πυρίσι μὲν καὶ ὀπιπλά-
 σμασι τοῖσι αὐτέοις χρέεσται· θρύπνυν δὲ τὰς λί-
 θους τοῖσι πνορῶσι φάρμακισι· ἀπὸρ μὲν
 σίον, καὶ περονίτης αἱ βοτάναι, ἐφθὰ ξυῖ ἐ-
 λαίω ἡ ὀξεία ἔδωδμω, καὶ τῶνδε χυλὸς περ-
 π-

a Tēpi Henisch. ἔως Henisch. rep. in MS. sed nihil mutandum. Petit. b Hæc veterum sententia erat, a recentioribus rejecta. Petit. c Δι Henisch. rep. in MS. d Εὐνήσιον Henisch. ὀλιγοῖσι Henisch. rep. in MS. εὐνήσιον ne colligantur, concrescant, supple lapides. Petit. emend. e Αμφὶ δὲ Henisch. f Εὐπὶ Henisch. rep. in MS. g Καλὴν τι Petit. emend. h Διεκφερόσι Henisch. rep. in MS. i Cypriini olei, quod scilicet ex Ligustriarboris floribus conficitur. nam Ligustrum Græci κυπρίον vocant. Petit. k ἂν αὖ Henisch. l ἰκελα, ὀπέπια Henisch. m Χρήσιμον μὲν, Henisch. rep. in MS. n ἰσως ἐπὶ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. o Αποροῖ, ἢ ἀποροῖ Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ἀποροῖ Crassus legit. Petit. emend. p Πληύνει Henisch. rep. in MS. q ἢ δὲ (ἢ) Henisch. r Πῶς Henisch. rep. in MS. s ἔως Henisch. t Απὸρ Henisch.

A evocandos, nec non & balneum, si iste interior exardescit. neque enim judicationibus hujusmodi vitia solvuntur, etsi ardoris species sunt.

CAPUT OCTAVUM.

De Curatione acuti Morbi in Renibus.

Peracuta sane in renibus inflammatio exoritur. simul enim inflammantur a jecore in renes discurrentes venæ: cum illis autem & jecur, quum haud ita prælongæ sint, sed valde latæ, adeo ut renes proximi jecori suspensi esse videantur. verum & urinæ retentio inflammationi supervenit, vehementiam inflammationis adaugens: nam renum cava lotii non exeuntis alluvione replentur. porro idem & in calculis evenit, si in renibus calculus urinæ canalium laxitate major oriatur, qui non egrediens inhærescit, atque sic & ipse urinam intercludit. cæterum de calculorum creatione in libris de longis morbis sermonem habebimus, quomodo aut non coalescant, aut jam concreti exterantur comminuanturque: de calore autem atque obstructione, quæcunque celeriter enecant, in præsentia differemus. si calculi jam conflati sunt, adestque inflammatio, venam cubiti, nisi ætas præpediat, secato: bene fluidus autem multusque sanguis exeat: neque enim phlegmonæ tantum evacuatione mitigantur, sed etiam calculorum intrusiones vasorum inanitione laxantur: quin etiam per mictum calculi elabuntur. postmodum irrigationibus gleucini aut cypriini olei, & fomentis & cataplasmatibus particulæ remittuntur. artemisia vero herba & juncus & odoratus calamus in cataplasmatibus esto. deinde cucurbitulam renibus in regione coxendicis adhibeto: maxime namque ab ea parte evacuatio profluit. alvus præterea ducatur per clysteres cum lubricis & viscidis potius quam acribus, ex malvæ, aut fœni Græci cremoribus; nonnunquam vero medicamenta ante cibos urinam citantia dentur, qualia in vitiis jecoris narrata sunt: pariter & cibaria similia, concoctu facilia: cruditas enim istis noxam adfert. optimum sane lac est, maxime quidem asinæ: secundo equinum: ovillum autem, & caprinum confert, quatenus lac est. Si pauperes ægroti sint, eos lavare satius est: sin minus, indeocto herbarum defidant, umbilico tenus folio repleto. verum si ad pus vergat, quibus cataplasmatibus ac medicamentis utendum sit, multis in locis superius traditum est. at si calculus insit, fomentis utique & cataplasmatibus iisdem uti oportet. calculi vero medicamentis potabilibus conterendi sunt, simplicibus quidem, fio & prionite (asplesium puto) herbis cum oleo aut aceto esculento decoctis: earum quoque succo potui da-

O 3 to:

rep. in MS. Απὸρ (refertur enim ad φάρμακα) Petit. emend. v Περιουσι (est enim fœminini generis) Petit. emend. sunt qui hanc herbam Asplesium interpretentur: id est, Ceterac officinarum. quod folia in modum serræ incisa habeat. Petit. x Acetum esculentum ab Aretæo appellari, quod utimur in cibis condiendis, ut distinguatur ab eo, quod medicatum est, ut scillitico, Petit. opinatur.

1 Aut ne coalescant Henisch. 2 Infarcti sunt (Aretæus enim hic ἐνστάσις appellat, quas paulo infra σφηνώσις) Petit. emend. 3 Profuit Henisch. 4 (Si non supparent) eos lavare &c. Henisch.

πινόμην. ^a ποικίλαι ἤ, ἡ βισίμω καλομύτης, καὶ ἡ δι' ἐχιδνῶν καὶ ἡ κοσκίνω τῆ θηρίας, ὁκόστω τε δοκέει ἐμύλμα τῇ πείρῃ. ^c κραπίσαι αἰώραι τοῖσδε, καὶ σείσεις ἐς κίνησιν καὶ πρῶσιν τ' λίθων. κάρτα γὰρ σπρίπον. ^d τ' λίθων ἡ ἐς πλὴν κύσιν ὁδοιπορίῃ. ^e λὺν ἡ ἐκπέσωσι ἐνθεν, ἀπονοί τε γίγνονται, ^f ἡ δὲ ὅταν δοκέειν ἔσθ' ὅπως ^g εἰσισπύλῃσι. ἀτὰρ καὶ ὡς ἐξ ἀφύκτων κακῶν πλὴν ψυχλῶ καὶ μέλεα λυόν).

Κ Ε Φ Α Λ Η Θ.

Θεραπεία τ' καὶ πλὴν κύσιν ὁξέων περὶ τῶν.

Κ αὶ τῇ κύσι πάρεα ὁξέα ἵκαλα τοῖσι νεφροῖσι γίνεσθαι, φλεγμοναὶ καὶ ἑλκεία, καὶ λίθοι, καὶ θρόμβων ἐμφραξίαι, ἐφ' οἷσι ἰσχυρῇ, τραγγαρίῃ, ἀλλὰ ὁξύτερῃ τῇδε ὁ πόνος, καὶ ὁλεθρῶς ὡκίς. ^h νεῦρον γὰρ παλατὸν ἡ κύσις. νεφροὶ ἤ, ὁκόστω ⁱ αἰμάλωψ ^j ἡ πατὸν ἑσσι ἰδέης. ἀλλὰ καὶ αἰνότατοι καὶ οἰκτιστοί, ἐνθα μάλιστ' ἵγνεται ἄρης ἀλεγεινὸς οἰζυροῖσι βροχοῖσι. ^k τάρμεν ὦν αὐτίκα τ' κερεῶνα, καπνιονεῖν ἡ πλὴν κύσιν λίπαι ^l συχνῶ, ξὺν πηλῶν καὶ αἰθήρῳ. ^m λὺν ἡ θρόμβοι ἑσσι τῆ πόνος καὶ τῆς ἰσχυρῆς αἰτίαι, ὁξύμελι πιπίσκων, ἡ ππῶν μικρὸν ξυμμελκρῆται ἐς πλὴν ἀλάυσιν τ' θρόμβων, ἡ δὲ ὁκόστω ἐρήσιας ⁿ ποσκαλέει, καὶ βοτάνας, καὶ σπέρματα. ^o λὺν δὲ ἐξ αἰμορραγίας ὁ κίνδυνος, ^p ἵσχειν μὲν οὐκ εἰς ἀμβολίῳ, τῶνδε μάλλον. ἀπὸρ καὶ ὅδε ἐχ' ἵσκει ὁ κίνδυνος. ἐρήγειν μὲν ὦν καὶ τοῖσι αἷμα ἀπέχασσι. ἐρήγει ἡ ἡ ψύξις τῆς κύσις, ῥοδίνω καὶ οἶνῳ τέρξῃ, καὶ εἰρίων κατείλησις ἀπὸ οἰσάπης. σπρίσμα, φοίνικες ἐν οἶνῳ ῥοδίνης, ξυμμοί, ἡ χυλῶ τῆ ῥοδίνης. ^q λὺν ἡ ἐκτρέπειν καὶ τ' σπρίσματων τὰ βάρεια, καὶ τὰς μεγάλας ψύξεις, ἐκτρέπειν. καὶ γὰρ μὴ κάρτα ψύχειν ψυχρῶν τε φύσι καὶ λεπλῶν ἑσσι πλὴν κύσιν καταχρίειν ἡ γλυκίνῳ, ἡ ἀνακίῃ, ἡ ὑποκυτίδι, ξυμμοί. ἀπόγγοισι ἡ, λὺν μὴ σφόδρα ἐπείγει ἡ αἰμορραγία, μὴ χρεῖσται. τροφαὶ σιτώδεις, εὐπεπτοί, δόχυμοι, ἐρηπικαί, ὁκόστω μοι σπρί νεφροῖσι λελέχα). γάλα, οἶνῳ γλυκύς, ἡ θηρίων, ἡ σκυβαλίτης. φάρμακα πινόμην, ἐρηπικαί, δώδεκα, ὄροα, καὶ τὰλλα τὰ τοιαῦτα. ἀρῶν ἡ κύσις ^r τέττιγες, ἐφ' ὧρας μὲν ὁποῖ, ἑδεσμά. ἑξωροὶ ἡ ξηροὶ, λείοι ξυμμοί. ἑσσι ἡ καὶ τ' ῥίξης τ' νάρδα βραχὺ ξυμμοί τοῖσι ^s τέττιξι. ἀφειψήσι. τοῖσι αὐτέοισι ἐνίξεται ἀπὸ λυτῆς ἐς αἵσιν τῆς κύσις. ^t λὺν ἡ λίθων ἐμφραξίς σπρίσμα τὴν ἐρήσιν, ^u τῶ ὁρῶν τῶ κατῆρησιν ὡρεῖν τ' λίθον, ἡ δὲ ἄγειν τὸ ἔργον, ^v λὺν

^a Ποικίλαι ἡ (supple φάρμακα) ἡ βισίμω καλομύτης (supple ἀντιδοτῶν) Petit. emend. Verum quæ sit ista compositio, quisve illé Bistimus fuerit? nemo hactenus quæsit. lib. 1. χροῖων in curat. melancholiæ. & lib. 2. in curat. gonorrhœæ legitur βισίμω: huiusque compositionis, ut affinis cum Andromachi Theriaca, & Mithridatis antidoto mentio fit. καίμω Petit. rep. in MS. βισίμω (non βισίμω ut excusum est apud Galen. lib. 10. de simp. fac. cap. πρὸς γλῆσιν) emend. & Aretæum ita forte scripsisse sustinet. vel an potius βισίμω pro βισίμω legendum ex Galeni lib. 10. de medic. comp. κατὰ τόπον, eruditor. iudicio relinquitur. ^b Σπρίσμα Petit. rep. in MS. & emend. quid scincus sit. vid. Plinium & Dioscorid. ^c Τῇ πείρῃ κραπίσαι. κραπίσαι καὶ αἰώραι &c. Petit. emend. ^d ὡς δὲ ὅταν &c. Petit. emend. ^e Αἰσπόμενοι Petit. emend. ^f Locus hic mire depravatus, & nisi ab quopiam MS. auxilium accedat, depositus. Petit. ^g Vesica propriè nervus non est, sed ob similitudinem inter partes nervosas ponitur. Petit. ^h Αἰμάλωψ Henisch.

A to: compositis autem, ea antidoto quæ bistimus appellatur, & ea quæ ex viperis constat, & bestia, quæ coscinos, id est cribrum, dicitur, & quocunque experientia optima esse comprobavit. gestationes istis, & corporis concussiones, ad movendum propellendumque calculum, bene faciunt, nam calculorum in vesicam transitus ingentes dolores concitat: quod si inde exciderint, dolor tollitur, ut neque per somnium dolorem sentire sibi videri soleant: quin etiam tanquam ex inevitabilibus malis animus perterritus solvitur.

CAPUT NONUM.

De Curatione acutorum Vesicæ Affectuum.

Et Vesicæ acuta vitia renalibus similia proveniunt, ¹ phlegmone, & ulcera, & lapides, & grumorum obstructions. a quibus urinæ suppressio & stillicidium exoritur: sed in hoc membro acutior dolor est, interitusque celerrimus: vesica enim nervus latus est. at renes veluti concrementum sanguinis, jecoris speciem habent. in quibus & gravissimi & maxime miserabiles morbi incidunt: unde ² mars cum maximis cruciatibus miseris mortalibus ingruit. protinus igitur ventris ea pars laxa quam ceneona Græci vocant, secanda est, multoque oleo cum ruta & anetho vesica est irriganda. Si concretus sanguis doloris impeditæque urinæ auctor sit, oxymel bibere debet, aut calcis parum cum mulsa, quo grumi dissolvantur: deinde quæ urinam movent, & herbæ, & semina exhibenda. sin ex sanguinis effusione periculum instet, absque ulla cunctatione ei magis quam cæteris subveniendum: neque enim id leve discrimen est. neque medicamina sanguinem coercencia opem ferunt: opem fert autem vesicæ refrigeratio, ex rosaceo & vino irrigatio, & cum lanis succidis obvolutio. epithema bonum est, palmulæ ex vino cum malo punico, aut succo rhois. verum si averfatur epithemata gravia, & vehementes refrigerationes (cavendum est enim ne vesica, natura frigida tenuisque, ita multum refrigeretur) eam gleucino illinito, aut acacia, aut hypocistide ex vino. a spongiis vero, nisi valde urgeat sanguinis eruptio, abstineto. escæ triticeæ, coctu faciles, bonum succum gignent, lotionumque educentes præbeantur, quales a me in capite de renibus comprehensæ sunt: lac, vinum dulce, theræum, aut scybellite. medicamenta potabilia sunt urinaria, bene olentia, fluxilia, & id genus alia. utilissimum utique vesicæ remedium cicadæ sunt, ³ suo quidem tempore, tostæ, pro cibo exhibitæ: extra tempus autem, aridæ, tritæ cum aqua. sed radicis nardi parum cum cicadis elixetur. in iisdem quoque loco balnei ad vesicæ laxamentum æger ⁴ defidat. quod si lapillorum interpositio mictum impediat, ⁵ oriculario specillo lapis amovendus est, urinaque educenda,

¹ Γίγνεται Henisch. ² Hæc enim ad renes pertinent. Petit. ³ Συγγεῖ Henisch. ⁴ Προσκαλείται Henisch. rep. in MS. ⁵ Εἶχεν Henisch. rep. in MS. ⁶ Οἰσάπης Henisch. rep. in MS. ⁷ Δόδινος Henisch. rep. in MS. ⁸ Βαρία Henisch. rep. in MS. ⁹ Οὐρητικοὶ Henisch. rep. in MS. ¹⁰ Θεραπεία Henisch. rep. in MS. ¹¹ Κύσις Henisch. ¹² Τόνος Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ¹³ Τόνος Henisch. rep. in MS. ¹⁴ Αφειψήσιν Petit. emend. ¹⁵ Λίθω Henisch. rep. in MS. ¹⁶ Ἡ δὲ τῶ ὁρῶν Henisch. ¹⁷ Ita dicitur instrumentum cavum & altera parte recurvum, quo in vesicæ cervicem immisso, suppressâ urinâ educitur calculus, etiam an in vesica existat, cognoscitur. Petit.

¹ Nulla datur bestia, quæ coscinos, id est, cribrum, dicitur. Petit. ² Phlegmonæ Henisch. ³ Mors Henisch. Ferrum (quod ad liberandos renes interdum corpori adhibetur) Petit. emend. ⁴ Tempore suo tostæ pro &c. Henisch. ⁵ Desideat. Henisch. ⁶ Oriculario specillo Crassus vertit, quod eodem instrumento, quæ in aurem præter naturam inciderunt, educantur. Petit.

ὡς μὴ ἔωσι φλεγμοναί. ὅτι ὃ ^a φλεγμο-
 νῆσι, ἔτε ὁ πόρ^ς (δέχει) τὸ ὄργανον, ὡς ὃ π-
 τρώσκον^ς τῷ καθετήρ. ὡς ὃ ἀπορ^ς μὴ ἢ ἢ
 τῶνδε ἰητρείῃ, θνήσκῃ ὃ ὀδύνησι ἀνθρώπ^ς,
^b πέμνειν πῶ^c τετραχάδα, καὶ τ^ς κυσίδ^ς τετραχ-
 λον, ἐς τὲ πῶ^c τ^ς λίθων ἐκπίωσιν, καὶ τὴν τ^ς ἔρων
 ἐκχυσιν, καὶ μάλιστα μὲν ἀκείσασθαι ἐς αἰτελήν
 ἀγοντα τὸ τραῦμα. ὡς ὃ μὴ, ^d ροιᾶδα χυῖσθαι ἔ-
 πως βέλπον, ἐς τ^ς αὐτῆς ἔ^ς αἰθρώπ^ς βιον, ἢ τῇ
 ὀδυνῇ ^c οἰκτίσως θανεῖν.

К Е Ф А Л И

Θεραπεία Ὑστερικῆς Πνιγῆς.

Η ὑσέρη τῆσι γυναῖξιν ὑμῶν ὑποτάσσας ἔνθα
 καὶ ἔνθα καὶ λαρόνας ἔχει· ἀπὸ ἧδε ζωῆ πα-
 θῇ, ἐν ὁσφρησὶ ἱεταὶ γὰρ ὅππῃ τοῖσι δώδεσι περὶ
 ἡδονῶν, καὶ τὰ κακὸν καὶ ἀτερπέα, ὑπὸ
 ἀχθῆδους φέρει. καὶ μὲν ὧν τὸ ἄνω τὸ λυπηρὸς περὶ
 ἐόντων γνωσκῶν ἔξω. ὧν δὲ καὶ εἶμας τὸ ἀν-
 ῥῆ, ὁπίσω χάζετα, ἡδὲ ἀνῶθεν ἢ δι' ἀν-
 ποτε, καὶ ἔνθα καὶ ἔνθα, ποτὶ σωλῆνα καὶ ἡπαρ,
 ξυνοδοὶ δὲ τὰ ὑμῖνα ἐς ἀπόκεισιν καὶ ξυναγωγῶν,
 ὅπως νηὸς λαίρεα. πάρος δὲ τὰδε καὶ ὑπὸ φλε-
 γμασίης. καὶ γὰρ περὶ τῶν πατρὶ καὶ τῶ ὄγκῳ
 αὐχένος γίνετα. ἢ γὰρ καὶ πυθμῖνα φλεγμα-
 σίης, ἀνω ῥέπει. καὶ μὲν ἐς πόδας, ἔξωθεν. ἀσπρὸν
 μὲν ὧν καὶ ἀλεγαιὸν καὶ ἀτερπές· δύσχευον δὲ καὶ
 βαδίστα καὶ ἐς πλάγαν κατακείσθαι, καὶ ὑπὸ πῦρ,
 μὴ τῷ πόδε φλεγμῆν ἢ γυνή· καὶ δὲ ἀνῶθεν φοι-
 τοίη, ὡς ὁξύνει μὲν τὸ ἀνδρωπον ἀπέπνιξε,
 πέρι δὲ ἀγχόνῃ τῆς ἀναπνοῆς. εἰ δὲ γὰρ εἰδὲ φθάνει
 πονεῖν τε καὶ βοᾶν τὰς παρόντας κικλήσκων ἀρω-
 γὰς. τῆσι γὰρ ἀναπνοῆς ὁπῆρεσις γὰρ πολλῇσι
 τῆσι δὲ φωνῆς. εἰς ὧν τοῖς ἐν τέττοις καλέσται
 τὸ ἡγεῖον, πρὶν πῦρ ἀνδρωπον θανεῖν· ἀπὸ καὶ
 καὶ ἐκ συντυχίης ἡκῆς, γόνυ πῦρ φλεγμονῶν
 χάσται φλέβα, μάλιστα μὲν πῦρ ὅππῃ τῷ ὁσφρῶ.
 καὶ δὲ μὴ εὐροὸν ἔη, πῦρ ἐπ' ἀγκῶν· ἐπαφαιρέειν
 δὲ καὶ σφυρῶ. πρήσσειν δὲ τὰ ἄλλα, ὅσοι ἀν-
 καὶ ἀνὰ φλεγμασίης δόνηται πνίγι. δεσμοὶ χει-
 ϶ων καὶ ποδῶν σφίγγοντες, ἄλλοι νερκῶσι,
 ὁσμή κακῶδων, πείσσης ὑγρῆς, τριχῶν εἰς κε-
 καυμένων· ἢ λύχνα φλογὸς ἐσβεσμένης, κασο-
 εἶς πρὸς τῷ κακῶδε, καὶ τὰ νεῦρα ψυχθέν-
 τα θάλλειν. ἔρον παλαιὸν καὶ πῦρ αἰδοῖσιν ἐξαν-
 ἱεσι· καὶ τὰ νεκρῶδε, καὶ πῦρ ὑσέρη κα-
 τὰ δῶκα. τοιμαρῶν καὶ τοῖσι περὶ τοῖσι δώδε-
 σι ἐς πῦρ χῶρεν ὁπῆλητόν τῆς ὑσέρης, μύρω
 ὁκαῖον ἀν' ἔη περὶσπῆς, ἡδὲ ἀδελφὸν πῦρ ἀφῶν,
 νάρδον, ἢ βάκχαρ πὸ αἰγύπτιον· ἢ πὸ Δαί τῶν

Φύλ-

A educenda, nisi adsit phlegmone: in phlegmonis namque neque meatus instrumentum admittit præterea oriculario specillo vulnerantur. at si expediri medicatio nequit, homoque doloribus consumitur, locum eum, qui sub glande est, cervicemque vesicæ incidito, ut lapis excidat, atque urina effundatur. ac deinde potissimum medendum est ad cicatricem vulnus ducendo: sin minus puris effluvium factum esse, pro futura hominis vita satius est, quam ut tormentis miserrime cruciatus intereat.

CAPUT DECIMUM.

De Curatione Vulvæ suffocationis.

Vulva in mulieribus membranis extentis hinc atque inde secundum ilia continetur, ac perinde atque animal vitia in olfactu patitur: nam ad bene olentia delectationis causa se recipit, foede olentia contristantiaque præ molestia refugit. igitur si aliquid superius triste offeratur, vulva ad naturalia descendit: si extra, ostio naturalium opponatur, retro sursumque recedit: nonnunquam vero in hoc aut illud latu ad lienem aut jecur movetur: ad recessum ejus autem contractionemque membranulæ, ut in navibus vela, cedunt atque consentiunt. hæc vero illi & propter inflammationem eveniunt: nam si ejus cervix afficitur atque intumescit, fit prominentior. si in fundo exoritur inflammatio, sursum repit: sin ad pedes foras vergat, turpis & immunda res est, dolores adferens & contristans. præterea difficulter ambulare potest, & in latus & supina decumbere, nisi pedes mulieris phlegmone laborent. at si ad superiora vulva recurrerit, quam ocissime hominem strangulat. urget autem spiritum comprimens: neque enim prius conqueri & clamare, & opem adstantibus petere valet, quod nonnullis iisque pluribus respiratio, nonnullis autem vox celerius intercipitur. par est itaque eos, qui his miseriis interfunt, priusquam mulier intereat, medicum accersere: verum si forte aliquando occurreris, cognita phlegmone venam scindito, præcipue quidem eam, quæ in malleolo: quæ si non bene fluida sit, eam, quæ in cubito est, petito. sed a vena malleoli sanguinis missionem repetito. alia vero omnia ad ministrato, quæcunque strangulatus & citra inflammationem subveniunt: qualia sunt manuum ac pedum vincula ad torporem usque adstringentia: foede olentium olfactus, ut liquidæ picis, capillorum, lanæque, exustorum: flammæ in lucerna extinctæ nidoris, castorei, quod præter foeditatem odoris nervos etiam refrigeratos calefacit. lotium præterea vetus, vel demortui fere corporis, sensum magnopere suscitatur, & uterum ad inferiores partes abigit: porro medicamenta odorata naturalibus sunt imponenda: unguentum vero lene sit, & minime tactum vellicans, nardus, aut bacchar Ægyptium, aut unguentum ex mala.

α Φλόγματος *Henisch.* rep. in MS. β Τάμεναι πῶς τὸ ὑπο-
 κώπῳ γ βαλάνος τερχάδα, &c. *Henisch.* Quæ lectio redun-
 dat, quam glossæmatis vice, ad oram libri alicujus
 forte studiosi annotatam parum prudenter in textum
 transtulisse, *Petit.* sustinet. γ πληγάδα *Petit.* emend.
 quæ emendatio prædicto glossæmate confirmatur. πλη-
 γὰς enim τὸ ὑποκώπῳ γ βαλάνος est pars sub glande vi-
 rili. (quamquam non proprie glandi, sed toti puden-
 do subjecta ea pars) illud scilicet interstitium, quod
 inter femina est ad perinæum pertingens *Petit.* δ Ροά-
 δα *Henisch.* rep. in MS. ε Οἶκτος *Henisch.* rep. in MS.
 f Πρόσις (supple ὕσση) τῆς γυναικίᾳ ἔξω. id est, accedit
 (uterus) ad pendendum extrorsum. *Petit.* emend. ζ Εἰς
Henisch. η Βάσις *Henisch.* rep. in MS. *Petit.* nihil mutat.
 θ Διτοκήδης *Henisch.* rep. in MS. κ Κἄν μὴ etiamsi nulla in
 pedibus ejus inflammatio existat. *Petit.* emend. ι Τὴν

ἀνδρῶν *Petit.* emend. ^m καὶ τὰς παρὸντας *Henisch.* βούαι
(comma) καὶ τὰς παρὸντας *Petit.* emend. ⁿ τὰς ἐν ταῖς τοῖσι
Petit. emend. ^o Σφῆρα *Henisch.* ^p Ἄν περ καὶ &c. *Henisch.*
ἡ δὲ λυγρὸν *Henisch.* rep. in MS. Tam intolerabilis est ute-
ro is dolor, ut eo accepto, mulierem interdum abor-
riat; testibus Aristotele lib. 8. Cap. 24. & Plinio.
lib. 7. cap. 7. *Petit.* ^r Ad Castorium, quod proxime
positum est, hæc refert *Crassus* sua interpretatione, &
prænomē relatiuū ὃ vel τὸ Ionice videtur legisse.
Petit. ^s Κάρις *Henisch.* rep. in MS. ^t Εὐάδεια (in ac-
cusandi casu) *Petit.* emend. ^v Ἐπιβλαστὴν *Henisch.* rep.
in MS. ^x Μύρον *Petit.* emend. ^y Βύαζελ *Henisch.* rep.
in MS.

¹ Foeminam *Petit.* emend. ² Ab adstantibus *Henisch.*

Φύλων ^α μαλαβάθρα, ^β δένδρεον ^γ ἰνδι-
 κῆ, ἢ κινάμωμον κοπὲν ξυῶ ^δ τῶ δόσμων τινὶ
 λίπαι· ἐγχρίειν ^ε τὰς, τοῖσι ^ς γυναικείοισι χώ-
 ροισι. ἀτὰρ ^ζ ἐνχυτον ἐκ τῶνδε ξυσῆ, ἐγ-
 χεῖν τῇ ὑτέρῃ· ^ς Διαχρίειν ^ς καὶ πλὴν ἐδρῶν φυ-
 σέων ^ς ἀγωγὰ· ἢ δὲ ὑποκλύζειν μὴ δερμέσι, μαλ-
 θαίοισι, γλίχροις, ὀλιωθεροῖσι, ἐς πλὴν τῆ
 πρίων ἐξοδὸν μένον, ὅπως ἢ χάρη τῆς ὑτέρης, λα-
 παρὴν γίνηται, ἀλθαίης χυλῶ, ἢ πῆλιον· με-
 λίλωτον ^ς, ἢ σάμψυχον ξυῶ τῶ λίπαι ἐψεί-
 σθω· ^ς ^β βίης ἢ ^ς λαπαξίον ἢ ὑτέρῃ δέη),
 χεῖρεσι μὲν πρίειν τὸ ὑποχόνδριον γυναικὸς δι-
 τόν, ἢ αὐτὸς διαφῆς, ἢ ^ς Διαζώσας πινύαις
 σφίγγοντα· ὅπως τὲ διελάσῃ τὸ χῶρον, ὡς μὴ αὐ-
 τὸς αὐτὸ θείει· παρμῆς ποιεῖντα ὀπιλαμάνειν τὰς
 ῥίνας. τῶ γὰρ παρμῶ, καὶ τῇ ἐντῶσι μετεξετέ-
 ροισι ὑτέρῃ ἐς χῶρον ἤξει· Φυσῆν ^ς ἐς ^ς οἶα γὰρ
 ῥινῶν τραχέως ῥίης, ἢ πεπέρειον, ἢ τῆ ^ς κάστο-
 ρος· πρὸς βάλλειν ^ς σικύας κέφας, μηροῖσι, λα-
 γόσι, ἰσίοισι, βραχίονι, ἐλκεῖντα πλὴν ὑτέρῳ· προσ-
 βάλλειν ^ς καὶ ^ς πρὸς, ἐς ῥάχιν, ἐς τὸ μεσηγὺ
 τῶ ὀμοπλατέων, τῇ πινγὶ ἀρήγοντα· ^ς ^ς ὅππ
 Φλεγμονὴν πίνηται, καὶ Διαχάσας πλὴν ὅππ τῶ
 κτενὶ ^ς οἰκονομῶν Φλέβα, καὶ ἀφαιρέειν συχνὸν
 αἷμα. αἰατρίβιες ^ς πρὸς ὥπας, πλμοὶ τριχῶν,
^ς ξυῶ ἐμπόισι ἐς αἰάκλῃσιν· ^ς ^ς ἢ μικρὸν ἐπαν-
 ἐνέγκωσι, ἐς ἀφέψημα ἀρωμάτων ἐνίξιν, καὶ
 ὀσάδεα θυτὰ ^ς ὑποθυμῆν· πρίσκειν ^ς ^ς πρὸ
 σιτίων ^ς κάστορον, καὶ τῆς ἱερῆς μικρὸν ξυῶ τῶ
 κάστορι· καὶ ^ς ἐπανενέγκῃ, λείπειν, καὶ ἐς ὥρην
 ἐς τὰ ξυνήθεα ^ς πρέπειν· μελεδαίνειν ^ς ^ς πλὴν αὐ-
 θρωπον, ὅπως ἀγῆται τὰ ὀπιμῶντα εὐροα.

Κ Ε Φ Α Λ Η ια.

Θεραπεία Σατυριάσεως.

Τῶν ἐν τοῖς αἰδοίοισι νόσων ἢ φλεγμονῶν
 ὁρθὸν ἀνίστα· τὸ αἰδοῖον ^ς ξυῶ ὀπιθυμῆν καὶ
 λύπη ἀφροδισίων ἔργων πρῆξιον· ἐντῶσιες ^ς ^ς γυ-
 νῶνται πασμάδες, ἐδαμᾶ περὶ νόμῳ· ἀλλὰ ^ς ^ς
 ὅππ τοῖσι ἀφροδισίοισι ἀμάλθακτον ἢ ξυμφορῇ.
 πρὸς κεκαίνοντα ^ς ^ς πλὴν γῶμιν, τὰ πρῶτα μὲν
 ἐς αἰαχυτῆν, ὅππ παρρησίᾳ ^ς ^ς πῶματος. θαρ-
 σέας γὰρ σφέας ποιεῖ ἢ ^ς ἀκυρῆ ^ς ξυνεστῆς· μετ-
 ἐπειτα ^ς ^ς ἐπὶ ^ς ἀναλωφῆσωσι, εὐτ' αὖ σφίσι ἢ
 γνώμη τέλεον μίμνη. παντῶν αὖ ἔνεκα, τὰ μνείν
 Φλέβα πλὴν ἐπὶ ἀγκῶνι, ^ς πλὴν ὅππ τῶ σφυρῶ,
 καὶ πολλὸν ἀφαιρέειν, καὶ πολλάκις. εἰδὲ γὰρ ἀκαι-
 ρον νῦν λαιποθυμῆν ἐμπόισιν, ἐς τὲ νάρκην τῆς
 γνώμης, καὶ ἐς τὰς τῆς φλεγμονῆς ξυνδόσεις,
 καὶ

^α Celeberrimum est Malabathrum (qua voce Græci utuntur deflexa per corruptionem a Tamalapatra Indicè dicta) ex quo unguenta pretiosa parabant ad ungendos capillos. vid. inprimis Nic. Monard. medic. Hispalens. lib. de simplic. medicam. Petit. ^β ἰνδι-
 Henisch. rep. in MS. ^γ τῶ δόσμων Henisch. rep. in MS.
^δ Ita & Latini muliebres locos honestè appellant. Virg. genitale arum. Petit. ^ε ἐγχυτον Henisch. rep. in MS.
 Medici una voce μετεγγυτον vocant. Petit. ^ς Διαχρίειν
 Henisch. rep. in MS. ^ς Aut aliquid in hoc contextu desideratur, aut male ἀγωγὰ scriptum est pro ἀγω-
 γοῖς. Petit. ^β λαπαξίον Henisch. rep. in MS. ^ς Δια-
 ζώσας Henisch. ^κ οἶα Henisch. rep. in MS. quod vi-
 tiosum est. κοῖλά γὰρ ῥινῶν cava narium Petit. emend.
^ι Si vera hæc lectio est, ipsum animal posuit pro parte animalis μετανομῶς. nam veteres illi putabant castorium medicamentum esse testes ipsos animalis. Petit.
^ς Dictionem hanc πρὸς, ut redundantem, nisi ὀπιθεν scripserat Aretæus, Petit. ejicit. ^ς φερόμενον Henisch.

A malabathri Indicæ arboris foliis compositum, aut cum aliquo odorato unguine tusum cinamomum: ¹ atque ex his muliebres locos oblinito. quod si ex his fusile medicamen confletur, illud in vulvam infundito. anum quoque flatuum eductoriis inungito. per clysteres quoque non acres, sed molles, viscidos, lubricosque humores indito, ut sterco- ra solum ejiciant, sedesque utero ampla vacua- que remaneat. id succus althææ, fœni Græcive præstabit. fertulam vero aut sampsuchum cum oleo decoquito. cæterum si majore vi aut depulsi-
 B viri bene tenacis manibus hypochondrium comprimatur, aut fasciis adstringentibus succingatur, quo in angustum locus redigatur, neque iterum sursum versus vulva procurrat. item naribus apprehensis sternutamenta citentur: quibusdam enim sternutamento & contentione vulva in propriam sedem redire potest. in nares autem pulvis inspiretur ex radice lanariæ, aut piperis, aut castoris. item leves cucurbitulæ in femi-
 C bus, ilibus, coxis, inguinibus, attrahendæ vulvæ causa defigantur: amplius & dorso inter sca- pulas, strangulatui subveniens, admoveto. sin a phlegmone strangulatus proveniat, vena ad pubem veniens scindenda est, multumque sangui-
 C nis fundendum. item faciei frictiones, capillo- rum evulsiones, ut mulier ad se redeat, simul bene facient: at si vel parum tolerare poterit, in decocto aromatum desidet, odoratisque suffu- migetur. ante cibos, castorei paulum bibat, & hieræ paulum cum castoreo. quod si ferre va- let, lavetur, & in tempore ad antiquos usus re- vertatur. detque operam mulier, ut quam facillime menses elabantur.

CAPUT UNDECIMUM.

De Curatione Saturiasis.

Nervorum in virilibus inflammatio penis ten-
 tiginem facit, cum appetitu contristatio-
 neque in actu venereo: fiunt autem distensiones nervorum convulsioni persimiles, nunquam mi-
 tigabiles: quin & ipso concubitu sedari non po-
 test ista calamitas. mentis quoque alienatio se-
 quitur: nam primum quidem impudentes eva-
 dunt, dum casum suum licentiose narrant: au-
 daces enim eos coeundi infatietas efficit. postea
 E vero quum affectus iste desierit, tunc ad se re-
 deunt, & mente optime constant. igitur omnium horum causa venam in cubito & in talo aperias, & multum cruoris ac sæpe detrahas. neque enim id temporis intempestivum fuerit, & ad mentis stupefactionem, & ad inflammationis remissionem,
 &

rep. in MS. Crassus legit. verum absurdam, neque hanc vocem scripsisse Aretæum sed potius *ἐκδομένην* Petit. putat. ^ο ἐμπόισιν Crassus legit. quo sensu vox *ἐν* non erit præpositio, sed adverbium, id est, una, simul, pariter. hanc lectionem præstare Petit. non ausit, quia hoc verbum *ἐμπόισιν* nusquam reperit nisi cum nomi-
 F ne, ut *ἐν* *ἐμπόισιν*. cogitaverat tamen *ἐν* *ἐμπόισιν* cum dolore, quod cum capillorum vulsione convenit. ^ρ ὑπομενῆς Henisch. rep. in MS. ^ς πρὸς Henisch. rep. in MS. ^ς πρέπειν Henisch. rep. in MS. ^ς τὸν Henisch. rep. in MS. ^ς ὀρθρον Henisch. rep. in MS. ^ς ἐν δὲ ^ς πη καὶ ἐπιθυμῆν Petit. emend. ^ς γενῶνται Henisch. ^ς An truncata dictio pro *ἐκδομένην*? Petit. ^ς ἀκορῆν inexta- turabilis coeundi libido. Petit. emend. ^ς ἀναλωφῶσιν Henisch. rep. in MS.

¹ At his &c. Henisch. ² Aut viri manibus tactu non asperis, neque duris. Petit. emend.

καὶ ἐς τὰς τῆς θερμῆς καὶ αἰδοῖον πενήσιαις. αἷμα γὰρ πολλόν, θερμασίης μὲν καὶ τόλμης ἔξαις καρτερῇ. φλεγμασίης δὲ τροφῇ, παρὰ καὶ γνώμης καὶ ἀπαξίης ἄπκαυμα. καθάρειν δὲ καὶ τὸ ζύμπαν σκῆνος φαρμάκῳ τῇ ἰεσῇ. ὅ γὰρ καθάρσιος δέονται μοιῶν, ἀλλὰ καὶ φαρμακίης προσώεσθαι. ὁρῶν μάλιστα τὰδε ἄμφω ἰεσῇ διώταται. κατελίσσονται δὲ καὶ αἰδοῖα καὶ τοῖς ἰσχύας, καὶ τῶν πληχάδα, καὶ τῆς ὀρχίης ἐρίοισι τοῖσι δὲ οἷος ῥυπῶσι. ῥοδίνῳ δὲ καὶ οἶνω διάναι καὶ τὰ ἔρια, καὶ τέγαν τα μερὰ πολλόν τι μάλλον τὰδε κατὰ τὸν αἵμα, ὅπως μὴτε θάλασσις ἐκ τῶν ἐρίων εἶσι, ἀτὰρ ἡ ἐμφυτος θερμὴ ὑπὸ ψυχρῆς διωάται. τὸ χυμῶν πενήσι. τοιαύτα καὶ τὰ ὀππλάσματα πένει, ἄρτω ζυῖον ἄννογλάσσω χυλῶν τῇ βοταίῃ, καὶ ἐρύχῳ, καὶ σέριδι, καὶ φύλλοισι μήκωνος, καὶ τοῖσι ἀλλοῖσι, ὅσα ἐν ἄρτω καὶ ψυχρῆς ἐμποιέσθαι. ἀτὰρ καθάρειν τοῖσι ἰκέλοισι τὰ αἰδοῖα καὶ τῶν πληχάδα, καὶ τὰ ἰσχύα, καὶ οἶνω, καὶ οἶνω, καὶ ὄξει, μανδραγορῇ, ἀκακίῃ, καὶ σπόγγῳ αὐτῇ τῇ αἰρίων χρεῖσθαι. μεσηγὺ δὲ ὑποκλύζειν μαλάχης ἐψήματι, καὶ ἐλαίῳ καὶ μέλιτι. ὁρῶν δὲ πᾶν. ἀντερείσθωσαν σινυα καὶ ἰσχύς, καὶ ἡ ἴσχυς. ἀρῶν δὲ καὶ βδέλλα, νέρθεν ἐκλύσθαι αἷμα. καὶ ἐπὶ τοῖσι τρώμασι ἐπὶ πλάσμα, αἷ ψυχρῆς ζυῖον ἀλθαίῃ. ἐπειτα ἐνίσειν ὑδαὶν χρεῖσθαι, καὶ ἐλεισφάκας, καὶ ἐνίσειν ἐψήματι. καὶ εὐτὶς ὑποκλύζειν μὲν μήκει καὶ χρεῖσθαι, καὶ ἐν τῷ λόγῳ δὲ τὸ πᾶν ἐνδιδῶν, δέος δὲ σπασμῶν. μάλα γὰρ τοῖς ἐπὶ ταῖς σπῶνται μετὰ θάλασσαν καὶ τῶν θερμῶν τοῖσι θερμαίνουσι. χρεῖσθαι μὲν γλάκῃ, καὶ σινυαίῃ αὐτῇ ῥοδίνῳ. εἰρίοισι δὲ καθάρσιος καὶ ὀππλάσμασι ἀλεαίνουσι. ἐμάλαξε γὰρ καὶ τὸ νύκτων τὰς πενήσιαις καὶ τοιαύτα θερμῶν. ἀτὰρ καὶ πίπσκειν τῇ κασσορῇ ζυῖον μελικρήτω. ἡ τρωφῇ ἀρῶν, ψυχρῇ, βραχέα μὲν τὰ σπῶν, τὰ πλείστα λάχανα, μαλάχῃ, βλίτον, θερδακίῃ, ἐψήτῃ καλοκύνῃ, σίκυον ἐφθῶς, πεπέων ὠρεῖος, οἶνῳ δὲ καὶ κρεῖων, μέσθῃ πολλῆς ἀναλῆψι. φειδῶν. οἶνῳ δὲ, θάλασσις μὲν ἐστὶ νύκτων, μάλα καὶ δὲ ψυχρῆς, ἐπανάκλησις δὲ ἡδονῆς, γοῆς γνέσις, καὶ περικλήσις ἀφροδισίων. τὰ δὲ μοι ἐς τὰ ὄξεια γεγραφθῶν ἀρεα. καὶ δὲ καὶ τὸ αὐτὸν πᾶν ζυῖον πορῶν, καὶ πᾶν ἀλλοτρίῃ ζυῖον πορῶν. τὸ νέον. ἔτω τὰ ὄξεια πᾶν γίνεσθαι, ὡς ἐν ταῖς ἐν τῇ τοῖσι γεγραμμένοις καὶ μένοισι, καὶ ἀπῶσι χρεῖσθαι.

A P E-

^a ἡ ἄπκαυμα, quod fomitem significat. Petit. emend. ἡ ἄπκαυμα Aristot. eod. sensu usurpat. ^b οἶον Henisch. ^c Κατακύνῃ Henisch. rep. in MS. ^d Ἀννογλάσσω Henisch. ^e Rescribe τῇ βοταίῃ (ut referatur ad ἀννογλάσσω) vel (quod verius) καὶ τῇ βοταίῃ (addita copula) ut intelligamus panem præcipi cum succo plantaginis, atque ipsa herba

A & ad caloris virilium mitigationem faciendam, animæ deliquium adferre: quippe sanguis multus calorem & audaciam valde accendit, inflammationem alit, mentis perturbationem confusio-nemque, veluti esca ignem procreat. omne corpus etiam medicamento, quod hieram, id est sacram, vocant, purgato. neque enim purgatione solum egent, sed etiam leni medicatione: utrumque autem præstare hiera potest. insuper genitalia & lumbos, & πληχάδα id est locos inter femina & inguina, & locum inter anum & scrotum, & testiculos lanis ab ove detonsis adhuc sordentibus obvolvito. sed lanas rosaceo ac vino perfundito: B partesque istas multa irrigatione madefacito, ne ab lanis caliditas oriatur: imò nativus calor a frigida humorum potestate obtundatur. ejusmodi quoque cataplasmata superdanda: panis cum plantaginis herbæ succo, & solano, & seride, & papaveris foliis, idque genus aliis, quæcunque torporem frigoraque injiciunt: nec non & similibus virilia, & locos inter inguina, & femina, & coxas illinito, cicuta ex aqua, vel vino, vel aceto: item mandragora, aut acacia: & spongiis vice lanarum utitor. interea subluenda alvus est malvæ decocto, & oleo, & melle: omnia vero acria vitentur. defigantur in coxa cucurbitulæ, aut in abdomine. C optimæ sunt autem & hirudines ad sanguinem deorsum attrahendum. & super vulnera cataplasma imponatur micæ panis cum althæa. postea in aqua desidat, ubi artemisia, salvia, conyzaque decoctæ sint. at si longiori tempore vitium extrahatur, neque multitudo secundum proportionem minuta fuerit, & nervorum convulsionis metus adfit (nam facile in his affectibus convelluntur) curandi rationem mutare opus est: quippe calefacientia admovenda sunt, gleucinum scilicet oleum aut sicyonium pro rosaceo. lanis autem mundis & cataplasmatibus tepescientibus partes illæ contegendæ: quandoquidem nervorum inflationes nonnunquam hujusmodi curatio mitigavit: D amplius & castoreum cum mulla bibitum. cibaria, parum nutrientia, frigidaque sunt: pauca triticea, plurima olera, malva, bliton, lactuca, cucurbita elixa, cucumis maturus elixus, pepo suo tempore collectus. a vino & carnibus longo temporis intervallo abstinet: siquidem vinum est nervorum calefactio, animæ remollitio, voluptatis revocatio, genituræ creatio, venerisque excitatio. hæc a me in acutos morbos remedia scripta sunt. oportet autem, & juvenem E Medicum, ipsum suo Marte aliqua sibi comparare, neque omnia ex alienis commentariis depromere. hoc sane pacto acuta vitia fiunt, ut ordine singulis quæ scripta sunt, aut omnibus uti valeas.

P A R E-

ad cataplasma. Petit. f. ὅσον νάρκω Henisch. νάρκω Henisch. rep. in MS. g. Deest aliquid, nempe ὁλαβέσθαι, aut quid simile. Petit. h. ἐνελισφάκας Henisch. rep. in MS. i. His verbis inesse videtur contradictio, ut scilicet alimentum non alat. sed figura est. vult enim Aretæus alimentum parum nutriens Petit.

Tom. I.

σμηκρά ὑπερορῶν ἄλγεια. σμηκροῖσι γὰρ καὶ τοῖσι
ἀκροῖς^a μετεξέτεροις^b ἰσθμῷ^c καὶ πρόσθω μὲν ἡκῆ
χρόνῳ^d μέζω^e γὰρ περὶ σπινθύνῃ ἀχθεῖται τὰ μὲν
τῷ ἐπ' ἀγκῶνι φλέβα^f πρόσθεν ὅ δὲ οὖν^g ἡμέ-
ραιν, οὖν^h πῖπτον. ζυωτεκμαίρονταιⁱ καὶ τῷ δὲ
ναμιν, τὸ πλῆθος ἀφαιρέειν. ἀρῶν^j ὅ μὴ ἐσά-
παξ. καὶ ἡ δύναμις τε ἀνέχεται τῷ πλῆθους τῆς
ἀφαιρέσεως, ζυωχέες τε τοῖσι αὐτέοις μοχλάθη-
ται ἡ νύκτος. ὥδε μὲντοι πάσῃ τῇ χρονίῃ νύκτι-
σι ζυωδόν^k μεσηγὺ ὅ τριῶν ἢ τεσσάρων ἡμερῶν,
αἰδροτέρως διατῶν, ἐπειτα τῷ ἱερῷ τὸ καθαρτή-
ριον ζυῶ μελικρήτω πιπίσκων. ἀπ' αὐτῆς γὰρ μάλιστα
ἡδε δὲ τὸ κεφαλῆς^l τὸ νύκτος τῷ τροφῷ. πλῆ-
θος ὅ τῆς φαρμάκων, ὅσον τέσσαρες, ἢ πέντε ὀλ-
κῆς δραχμαί^m καὶ ἡν εὖ καθάρηται, λένει τε καὶ οἶ-
νον δίδοναι, καὶ τῷ δυνάμιν αὖξιν. ἐπειτα αὖθις
τὰ μὲν φλέβα τῷ ὅπῃ τῷ μετὰ τῷ τῷ ὀρῶν.
κυρωτάτῃ γὰρ ἡδε ἡ ἀφαιρέσιςⁿ τὸ ὅ πλῆθος ὅσον
ἡ κοτύλης, ἡ σμηκρῶ πλεον. λένει τε μὴ^o περαι-
τέρω, κενεαγχεῖν γὰρ ἡ χεῖρ^p ἐπειτα τὰς κομάς
ζυῶ ἀφαιρέοντα, σικυλῶ τῇ κορυφῇ περὶ δάλ-
λειν περὶ τῶν τῷ ὅ ἐτέρω τῷ μεσηγὺ τῶν
ἀμοπλατέων ἐρεῖδειν ἀναίμακτον, χαλκῶν τε τῷ
ὅπῃ τὸ κορυφῆς^q ἀφαιρέσει^r ἐς τὸ πλῆθος ὀλκῆν,
καὶ ἐς τῷ τῆς βάθης^s ἐντομῇ κεφαλαίῃ γὰρ τὰ
μέχρ' ὅσον ὀνύχοι ἰήματα. καὶ ὅς ὅτε τῷ ἡκῆ
τὰ τρώματα, τὰς ἀρτηρίας ἐκτάρμεν. διπλαῖ
ἢ, αἱ μὲν κατόπιν εἰσι ὧτων σμηκρῶ^t πῖ περὶ
τέρω, ὅλκῃ ὅ τῶν διασφύξεσι. αἱ ὅ τῆς ὧτος ἐς
τὰ μεσηγὺ, αὐτῶν πλῆθος. ὥδε γὰρ τῷ
ἀντιπρόχῳ^u ἀπὸ καὶ αἰδε δὴλα διασφύξεσι.
τὰ μὲν ὅ περὶ τοῖς ὅσέοις τὰς μέζοντας. αἰδε γὰρ
ὀνύχοι. ὅπῃ καὶ καὶ ἐπὶ τῇ^v ἐκαστῇ κάρτα
λεπταί, αἱ εἰσι ὅφελ^w ἐκτάρμεν. ὅδε τῶν
ἐν τῇσι χειρὶ γίνεσι λέλεκται. μὲν ὅ τὸ ἄκρος,
κεφαλαίῃσι, καὶ ὅπῃ πλῆθος, καὶ σκοτώμασι,
καὶ ὅ ζυμωθῶν^x ἀπ' αὐτῇ τῆς κεφαλῆς νύκτι-
σι, ὅπῃ πᾶσι ὅ φλέγμα ἀγειν καὶ περὶ
σαντα. τῷ γαστέρα, ἡ καταποτῶ ὑψηλάτῳ, ἡ
κλυσμῶ^y ἄλλοτε μὲν ἐκ ῥινῶν παρμικῶσι, ἄλ-
λοτε ὅ διασφύματ^z τοῖσι ἄγχοι φλέγμα. εἰδῆ
ἢ, παρμικῶν μὲν, πέπερι, ὅ τῆς ῥίζας,
καὶ τῆς ὀρχῆς^{aa} ταῖδε καὶ ζυῶ^{ab} ἐς λεπταί
ἢ καὶ σάντα, καὶ σάντα, καλαμῶ ἐμφυσῶν, ἡ
καυλῶ πτερῶ χηνὸς παχεί. ἀγνώστερον ὅ τῶνδε
καὶ βιαίστερον ὀφείδειν ζυῶ πῖ τῶνδε μυχθῶν.
ἀπὸ καὶ ελαίοις ὅ μίσγεται γλυκύνῳ, σικυω-
νίῳ, ἡ τῷ δὲ σίκακος μύρω. ὕγρον ὅ γίνεται
κάρτα, ὡς ἐκχυτον^{ac} ἐγχεῖται ὅ δια τῆς ῥινὸς γ'
αὐλῆς. δίδυμοι ὅ οἶδε, ζυμωθεῖς δὲ μίης ὀροῖς,
ὡς ἐσάπαξ ἀμφοτέροισι ἐγχεῖν. ἢ γὰρ ἀναχέτον^{ad}
ἡ

A exiguos dolores ne spernito. nam & exiguis
medicamentis in quibusdam discussi sunt. at si
plus temporis extrahuntur, majores cruciatus su-
perveniunt. propterea vena cubiti incidenda est.
sed duobus ante diebus vinum² bibat. tantum
autem sanguinis detrahito, quantum ejus vires
tibi conjectanti ostenderint: verum non semel
totum detrahare magnopere expedit. porro quo-
rum vires copiosam sanguinis detractionem pa-
tiuntur, iis ipsis continuo morbus discutitur: at-
que id omnibus longis aegritudinibus convenit.
tribus autem quatuorve diebus interjectis libera-
lius alendi sunt. deinceps purgatorium quod vocant
hieram, cum multa propinandum: ea enim a
capite morbi alimentum maxime abducit. modus
vero medicamenti quatuor aut quinque drachma-
rum pondo esto. quod si bene purgaverit, tunc
lavandus est, & vinum exhibendum, & vires au-
gendae; postea iterum vena frontis recta scindenda
est: haec enim est opportunissima sanguinis de-
tractio. modus autem esto hemina, aut paulo plus.
neque ultra sanguinem mittito, quoniam vasa ina-
niri non expedit. deinde capillis novacula de-
tractis cucurbitulam priorem vertici affigito, al-
teram inter scapulas citra sanguinis effusionem
admoveo: & eam, quae in vertice fixa est, libe-
rius scarificato, quo sanguis uberius attrahatur,
& partes profundiores incidantur. remedia nam-
que ad ossa usque penetrantia cephalæam juvant.
quod si vulnera cicatricem ducant, arteriae secen-
tur: duplices autem sunt, aliquae post aures pau-
lo ulterius, propriisque motionibus produntur:
aliae vero aurium arteriae prorsum versus sitae
sunt, auribus proximae: nam instrumento dicto an-
titrocho adducuntur. verum haec quoque pro-
priis pulsationibus innotescunt. nempe majores
ossibus vicinæ secantur. haec namque utilitatem
adferunt, adjacent & aliae singulis auribus oppido
tenues, quas incidere prorsus inutile est. modum
vero incidendi in libris de manuum operationi-
bus exposui. cæterum post medelam in cepha-
læa, morbo comitali, & vertigine, utque semel
dicam, in omnibus capitis vitiis (prius ventre,
aut purgatorio, quod devoretur, aut clystere e-
vacuato) pituita evocanda est, modo e naribus per
sternutatoria, modo ex ore per ducentia pituitam.
species autem sternutamenta citantium sunt, pi-
per, radix herbæ lanariæ, fibri testiculus: haec
quidem sunt vulgata, & communia: ad lævorem
autem terito, & cribrato, & calamo aut crassio-
ri pennæ anserinæ caule inspirato. his efficacius
in attrahendo violentiusque euphorbium est, cum
aliquo ipsorum admixtum. quin etiam cum oleis
miscetur, gleucino scilicet aut ficyonio, id est
ex cucumere sylvatico, aut cum unguento ex styra-
ce. redditur autem magnopere liquidum, ut fusile
sit. infunditur per nasi fistulam: haec vero geminae
sunt, atque ab uno canali cognatae & coherentes,
adeo ut semel utrisque infundendum sit. neque enim

P 2 tole-

^a Μετῆτεροι. ἰσθμῷ καὶ Henisch. ^b Ζώνη Henisch. rep. in MS. ^c ἰσθμῷ Goupyl. rep. in MS. ^d Conjunctio hæc causalis γὰρ videtur περιελκεῖν Petit. ^e ἡμέραν Henisch. rep. in MS. ^f Deesse hic aliquid, sc. negationem μὴ, quæ hic excidit, reponendam esse, Petit. existimat. ^g ἡ δὲ οὖν ὅ μὴ ἐσάπαξ. ὡς ἡ δύναμις πᾶν ἀνέχεται &c. Crassus legit. Henisch. & Goupyl. repp. in MS. ^h ἀρῶν ὅ μὴ ἐσάπαξ (negatione sc. deleta) Petit. emend. ⁱ Κοτύλης Henisch. rep. in MS. Κοτύλη genus est mensuræ liquidorum apud Atticos, capiens Italicas uncias novem mensurales, quæ ad ponderales reductæ, septem & dimidiam valent. sed & aliquando pro libra accipitur Cotyla teste Galeno. Petit. ^j Περαιτέρω Henisch. ^k Ἀναίμακτος Henisch. rep. in MS. ^l Ἀφαιδῆς Henisch. rep. in MS. ^m Πλῆθος Petit. emend. ⁿ Διπλαῖ Henisch. rep. in MS. ^o Σμηκρῶν τῷ Henisch. rep. in MS. ^p Ἀντιπρόχῳ Petit. emend. quo nomine quemdam in temporibus locum juxta aures Græci designarunt. ἀντιπρόχῳ enim significat partem temporum eam, quæ ipsi τῆς γὰρ c. directo respondet. teste

Rufo. Petit. ^p Si hæc vox ad aures referri debet, uti Crassus refert, ἐκαστῇ scribi deberet: verum Aretæus non auribus singulis, sed arteriis majoribus, quas ante & pone aures sitas dixit singulis adjacere alias tenues his verbis ostendit. quare ἐκαστῇ φλεβῇ subaudiendum est. Petit. ^q Λεπταί Henisch. rep. in MS. ^r Μέζω ἡκῆ (pertinet ad ea quæ dixit de arteriis temporum secandis) Petit. emend. ^s Ἐπιπλήθει Petit. emend. ^t Ζυμωθῶν Henisch. ^u Ἀπὸσι Henisch. rep. in MS. ^x Εἰδῆ τῆς Henisch. ^y Dioscorid. & alii Græci σπέρδιον appellant. quare σπέρδιον videtur legendum. nisi si & σπέρδιον alio flexu dicitur. cur & nihil Petit. mutat. ^z Deest aliquid: fortasse τι aut μέγ^ω τι καὶ σπέρδιον quidpiam de teste Castoris. Petit.

¹ Si plus temporis Henisch. ² Vinum ne bibat. Petit. emend.

ἡ Διάστασις ἐκατέρω μυκτῆρι^α ἰδίῃ καὶ ἰδίῃ.
 πύμπραται γὰρ ἡ κεφαλὴ αὐτίκα, καὶ ὀδυρὸς ἄλλος
 αἰρεῖται. τὰ δὲ τῆς σωματικῆς ἀγῶντα φλέγμα,
 σιγήπι, κέκκος ὁ δὲ κνίδης, πῖπρις, σαφίς ἀγρίη.
 ταῦτα ζὺν ἀλλήλοισι καὶ ἰδίῃ· ἐπεὶ δὲ καὶ τῶ μαρμα-
 ρισμῷ μὲν αὐτὰ, καὶ τὸ πῦον ζυμεχὲς ἐστὶ, καὶ
 ὕδατι ἢ μελικρήτῳ, ἢ ὀξυκρήτῳ μίξαντα δίδοναι,
 κλύειν τὸ τὸ σῶμα, καὶ ἐς τοὺς περιόθμια παρ-
 ὤντων ἀνατάσι τῆς ἀρχῆς^β, αὐτῶ δὲ ἐκπνοῆς
 πινόμενι κλύειν· ἐπὶ δὲ ἐς ὅσον θέλης τὸ φλέ-
 γμα ἀράγῃς, λῆαν καὶ καταιονεῖν, πῶς κεφα-
 λὴν κάρτε πολλὰ θερμῷ ὕδατι ἐς Διὰπνοήν. ἰσχυ-
 ραὶ γὰρ γίνονται^γ σφηνώσες. δαῖπνον ὀυτελές· ἐστὼ
 ἢ καὶ οἶνος ἐς ἀνάκλησιν τῆς σωματικῆς· μάλα γάρ
 τοι καὶ ὠδὲ^δ πονέει. ἐπὶ δὲ μεσηγὺ τὴν δύναμιν ἐ-
 δράσῃς, κλυσμῷ χρεὼν τῷ ζυμῶντι, λίτρε πολ-
 λὸν ἐμπόσων, ἢ ῥητίνης δὲ ἀπὸ τῆς^ε πρὸν τῆς
 δένδρεως^ς ἐκτῆκων ὀκτὴς δραχμας δύο· ἐς δὲ τὴν
 ὀππῆσαν ἡμέραν αἷμα δὲ ῥινὸς ἐνδον ἀφαιρέειν^ς, ὡς
 εἶπω παρῶθεν τὸ ὄργανον^ς κατεπλάδιον εὐμηκες,
 ἢ τὸ καλεόμενον στρογγύη, ἢ εἰ τις ἐλλειπὺς πρὸς
 ταῦτα ἔχει, χλωὸς καὶ πῖπρις τῆς καυλῆς τῆς πα-
 χέος ἀπογλύψαντα τὰ μὲν τὰ^ς νεύρα ἐς^ς ὀδόν-
 τα, ὅπως περιήρα· καὶ τὸδε ἐς ῥῖνα καπνεύει, μέ-
 σφι δὲ ἰσχυροῦσιν· ἐπὶ δὲ ἀμφοτέρωσι χερσὶ κι-
 νέειν, ὡς^ς ἐν γυμνασίᾳ ὑπὸ τῶ ὀδόντων ὁ χαλ-
 ρος. ῥητίνῃ δὲ καὶ πολλῇ τῆς αἵματος ἢ φορῇ· φλέ-
 βες γὰρ ἰσχυραὶ τῆδε κρεῖνται, καὶ τὰ σώματα μα-
 λακά καὶ εὐτμήτα· ἔστι δὲ καὶ τοῖσι δημότοις^ς
 πολλὰ δὲ ἐν γυμνασίᾳ^ς οἱ ῥόδοι, καὶ βοτάνησι
 τρηχέσιν καὶ φύλλοισι δάφνης ξηροῖσι, ἐκθέντες
 ταῦτα, ἢ πρὸς δακτύλοισι κινέειν ὀτόνας·^ς κενώ-
 σαι δὲ ἀκόσιν καὶ ἔσω δὲ πλῆθος ἐς κοτύλης τὸ
 ἥμισυ· μάσσειν ἀπὸ γλοῖσι καὶ ὀξυκρήτῳ, ἢ ξηρὸν πι-
 ῖλαιμον ἐμφυσῆν, κηκίδα, ἢ χυλὸν συπληρεῖν,
 ἢ^ς βαλαύσιον. καὶ δὲ ὀππὶ τετέοισι ἢ κεφαλαλγίῃ
 μίμνῃ, καὶ δὲ ἀποπαύεται, αὐτὸν καὶ ἐς τέλος ἡ-
 κειν δὲ ἰσχυρῆς. φιλυπέρροφον γὰρ κακὸν, καὶ ἐν
 ἔδρῃ ἔζον τὰ πολλὰ φασκίαι. καὶ δὲ ὡς ἀφαιρέον-
 τα τὰς κόμας ζυμῶν· καὶ γὰρ τὸδε κεφαλὴ ὀνησίον·
 καλεῖν^ς πυρίνοι καυτῆρων, ὀππὶ πολλῆς μὲν, ἐς
 μύας· καὶ δὲ μέσφι ὅσας ἐθέλης, ἀπάνανθεν καὶ τῶ
 μυῶν μύες γὰρ καυθέντες, ἔστι πασμάτων περικλή-
 σιες, καὶ μὲν ὀππὶ πολλῆς καύσεως, οἶνον δὲ ὠδὴ λυ-
 κὸν ζυμῶν ῥοδίνῳ καταιονεῖν^ς ἄλλῃς. ὀδόντην δὲ καὶ
 τὴν γλῶτταν ὀππὶ πεπρωμένῃ τῇσι ἐσχάροις, μέσφι ἢ
 μέσφι τριπλῇ· καὶ δὲ βαθεῖαι ἔωσι αἱ ἐσχάροι,
 πρὸς καὶ κόμῳ ζυμῶν ἀλὶ τριπλῇ, ἢ δὲ ἐς ὀ-
 δόντην ἐν γυμνασίᾳ^ς πιδεῖν· τῇ δὲ τρίτῃ κρησπῶν
 ἐν ῥοδίνῳ ὀππὶ τοῖσι ἐπιπολαιόισι, ἢ φασκίαν ζὺν
 μέλιτι, ἐπὶ τῇσι βαθείοισι ἐσχάροις πιδεῖν, ὅσας
 δὲ ἐπὶ ὀπιλῇ φάρμακα, ἀλλὰ πῶς γεγραφέ·
 ἔταμόν πινεσ ὑπὲρ μέτωπον καὶ τὴν^ς σφαίρην τὸ
 δέρμα ἄχρησ ὅσας καὶ τὸδε ἐπιξέσωτες, ἢ ἐπὶ κό-
 ψαντες μέσφι διπλῆς, ἐς σάρκωσιν ἡράρον. οἱ
 δὲ καὶ ἐστέρωσαι τῶ ὅσας μέσφι μῆνιγγ^ς.
 εὐτολμα

^α Ionica hæc circuitio uno verbo (sc. γυμνασίᾳ) ex-
 primi poterat. *Petit.* ^β Σφηνώσες δαῖπνοι ὀυτελές. *Henisch.*
^γ ὡς ποιεῖν *Henisch.* ^δ Τριμυδίνης *Henisch.* rep. in MS.
^ε Post ἀφαιρέειν. (punctum) scribendum est. *Petit.* ^ς Nus-
 quam hæc vox reperitur. in *Petit* codice editionis Tur-
 nebi apposita est sursum hæc nota / . quæ nota poni
 solet in iis de quibus dubitatur, utrum tolli debeant,
 nec ne. in libro quodam hoc: Κατεπλάδιον genus instru-
 menti est ad solvendas narium venas. ad oram pagi-
 næ manu exaratum *Petit.* invenit. ^ς Olim πλεῖρα id est,
 latera pennæ legendum putabat *Petit.* sed nihil mu-

A tolerabilis est alterutrius naris sigillatim dilatio.
 nam protinus caput accenditur, & acerbus dolor
 invadit. quæ autem per os pituitam eliciunt, hæc
 sunt, sinapi, granum cnidium, piper, uva taminia:
 id præstant vel mixta, vel singula. cæterum quo-
 niam & ipsa mandere & expuere assiduum est:
 idcirco & cum aqua aut mulla, aut posca per-
 mixta danda sunt: atque os eluendum. ad ton-
 fillas enim impulso humore extentoque collo ex-
 spirationis flatu abluatur. posteaquam pituitam
 quamtamlibet eduxeris, permulta aqua calida
 lavandum caput atque perfundendum: ut per-
 spirabile atque diffilabile reddatur. ingentes enim
 obstructions fiunt. cœna frugalis & simplex esto:
 in qua & vinum ad stomachi restitutionem sumat-
 ur. siquidem & ipse magno dolore vexatur. inter-
 ea vero ubi vires ægri stabiliveris, lotionem per
 clysterem usitata opus est: in qua nitri multum
 inspergatur, aut resinæ a terebintho arbore pon-
 do drachmæ duæ eliquentur. postridie sanguis e
 nasi interioribus detrahatur. intro enim prælon-
 gum instrumentum immittitur, quod cateiadion
 vocant, aut illud, cui storyne nomen est. aut si
 quis horum copiam non habuerit, pennæ anse-
 rinæ caulem crassiorē sumere debet, ejusque
 nervosam partem denticulatim instar serræ inci-
 dere, atque sic in narem usque ad ithmoeidῆ ossa,
 quæ ob cribri seu colatorii similitudinem sic vocan-
 tur, immittere: deinde utraque manu agitare,
 quo locus a dentibus insculpat, ac vulneretur.
 facilis est autem ac copiosus sanguinis cursus:
 nam graciles venæ hic definunt, corporaque hac
 in parte mollia sunt, & sectioni habilia: verum
 & multos nares vulnerandi modos vulgus novit,
 herbas scilicet asperas, & arida lauri folia naribus
 imponentes, aut digitis eas fortiter agitantes.
 quum vero quantum satis sit evacuaveris, quod
 erit hemina dimidium, coercendus sanguis est
 spongiis & posca: aut aliquod aridum, quod si-
 stendi sanguinis vim habeat, naribus inspirandum,
 galla aut scissile alumen, aut balauftium. verum
 enim vero post hæc remedia sive dolor capitis
 perseveret, sive desinat, oportet ad finem hujus
 medicationis pervenire: quoniam id malum sæpe
 reverti solet, & in suo vigore consistens plerum-
 que delitescit. itaque novacula derasis capillis,
 (quandoquidem & hoc capiti prodest) ferramen-
 tis candentibus urendum est; si in superficie ad
 musculos usque pervenias: sin offetenus penetrare
 velis, a musculis caveto. nam muscoli exusti ner-
 vorum distentiones cient: quod si in summa cute
 ufferis, vinum odoratum album cum rosaceo in-
 fundere satis est: pittacium vero madefactum per
 triduum supra crustas extendito: quod si crustæ
 altius descendant, porri comam cum sale tritam
 linteoloque illitam superdato. tertio die crustis
 summam cutim tantum occupantibus ceratum ex
 rosa, profundioribus autem lentem ex melle im-
 ponito. sed quæ medicamenta cicatrici ducendæ
 sint, alio loco descripsimus. nonnulli super fron-
 tem, ea in parte ubi futura est, quæ corona dicitur,
 cutim offetenus inciderunt. illudque aut exterentes,
 aut excidentes usque ad medullium (quod diploe
 nominatur) ad carnis repletionem perduxerunt.
 alii & ossa ad membranam usque perforarunt.
 verum

tat. quia quandam similitudinem nervus quoad colo-
 rem & flexibilitatem cum penna habet. ^ς ὀδὸν *Henisch.*
 rep. in MS. ^ς ἐν γυμνασίᾳ τὸ *Henisch.* rep. in MS. ^ς (περὶ
 &c. βοτάνης) parenthesi includit *Henisch.* ^ς Κενάσαι δὲ ὀδόντην
 καὶ *Henisch.* rep. in MS. ^ς Καλαύσιον *Henisch.* rep. in MS.
^ς Πυρία vel Ionicè πυρίη dicitur quicquid corpori ad-
 motum ipsum calefacit, atque igne incendit, δὲ τῶ
 πυρός. itaque & fomentum, & ferrum ignitum, quod
 καὶ τῶν appellatur. πυρίας nomine intelligi potest. *Petit.*
^ς Ἄλλῃς *Henisch.* ^ς Στεφάνῳ Aretæus appellat, quam A-
 natomici ῥαφὴν σφαίρειαν. *Petit.*

ἀπολαύει τὰ ἀκρεα. ἀλλὰ χοῆδος. ἢ ἐπὶ πᾶσι
 μὲν ἡ κεφαλαία ἐπιπλήνη, ὃ ἡ νοσέων ἄθυμος, ἡ
 ὁ τόνος τῆς σώματος ἀναθός. ἢ ἐκ παλαιω-
 γῆς ἢ ἑωσι, γυμνάσια ὁρῶν ἐς τέρνα, καὶ ὠ-
 μος, χειρονομία, ἢ ἀλτήρων βολή, ἔξαλσις, καὶ
 ἡ ἐνδύπαιδός τε ἐν τέτοις ἀνείλησις. τρι-
 ψις τὰ πρῶτα καὶ τὰ ὑστάτα σκελῶν, κεφα-
 λῆς ἡ ἐς ἑ μέσον. πηλοκοπή τῶν ἐμπάστων ζυν-
 χῆς. ἢ φονίσιον ἡ καὶ πλὴν κεφαλῆν, ἄλλοτε
 μὲν σιγήπιν ζυνῶν ἀρτῶν διπλῶν ἢ ἐγχειρίοντα, ὡς
 μὴ ἀφῶρητον εἴη τὸ πῶρ. ἄλλοτε ἡ φάρμακα
 ζυγαλίζοντα, ἢ ὡς τὸ ζυνῶν τὸ ἀπὸ τῆς λι-
 μνήσιδος καὶ ὁφρῶν καὶ πυρέθρου. ἔχθρῳ ἡ καὶ ἀν-
 οδον πρὸς τὸν ἐν κατὰ πόνον, καὶ ἐς μόχλῶ-
 σιν ἢ ῥίζης ἢ κακῆς, θάψις ὁ ὁπός, καὶ τὰ
 ζυνῶν τῆς φάρμακα, ὅπως ἐσιδαίνε τὸ δερ-
 μα, καὶ ἰοῦσι ἐκεῖνα ἐκφύβλασηματα. ἢ δι-
 αίτη, ἢ ἡ μὲν ἐφ' ἐκάστῳ τῶν ἀλγῶν, ἢ λεπτή,
 ὀλιγοποτὴ, καὶ ὑδροποτὴ ὅπως περὶ μάλι-
 στα ἀκρεῶν πινῶν. ζυμπαῖν ἡ δριμύτων μὲν ἀφῶν,
 κρομμύων, καὶ σκορόδων, καὶ ὅπως τῆς σιλικῆς,
 σιγήπιν ἡ μὴ πᾶν. καὶ γὰρ τὸ δερμὺ αὐτῆς,
 πρὸς τῇ τῆς σιλικῆς ἀρετῇ, καὶ ἐς κεφαλῶν σὺν
 ἀχαρῇ. φλέγμα χυόν καὶ ἀπαπνέον, ἡ διελαύ-
 νον κάτω. ὁσπερὶν κἀκιστον κύαμπος, καὶ ἐς τὰ
 τῶν εἰδῶν, πιασὶ, καὶ ὡχροί, καὶ δολιχοί. δάκρυον,
 φακί, οἷμα ἔχον μὲν πᾶν ἀρετῆς πένσιος τε καὶ
 ἐκκρίσις, κεφαλῆς ἡ πλῆσιμον καὶ ὁ πόνος
 ποιητικόν. πλὴν ἐψηθέντες ζυνῶν πεπερῆ, σὺν δα-
 ξενωτέοι. χόνδροι ἡ οὔτε πλῆσι καὶ ἄλλοι, ζυνῶν
 οἷμα καὶ μέλιτι ὅσον ἡδύνα, καὶ τὸ ἐκ τετῶν ῥόφημα,
 καὶ οἱ ζυνῶν ἀπλοῖσι ζωμοῖσι. καλοὶ γὰρ καὶ οἱ ἐν τῇ
 ἡ παρυκίαι καρποὶ, ἡ κάρη, κερῶν, ἀνίσχ,
 σελίνος ἡ τετῶν κρέων, ἡ ἡδύσμος ἡ βοτάν-
 η, καὶ γλῆχων πρὸς τοῖσι δάκρυσι, ἡ γλῆσι π καὶ
 ἔρων ἀγῶν, καὶ φυτῶν ἔξοδον. κρεῶν ἡ, πο-
 νηρῶ μὲν τὰ παλαιὰ πάντα νεοφαγῇ ἡ, ἀ-
 λειπρῶ, ἡ πηλῶν ἡ φάσσα, ἡ πελῆα, καὶ τὰ
 ἄλλα ὅσῳ μὴ μάλιστε πῖονα, σὺν τὰ ἀκρεα,
 λαγῶν ὁ ὁπός. βοδὸς ἡ καὶ οἰῶ. ἢ παχύνον τε,
 καὶ κεφαλῆς πλῆσιμον. ἐρῶν ἡ, ἢ πάντῃ κα-
 κῆς, γάλα καὶ τυροὶ κεφαλαλγῆες. ἡδύων, οἱ
 περῶν, ἡδὲ ὁσῶν καὶ χῶρην, ἀρῶν. λαχά-
 ρων ἡ ἡδῶν μὲν, ὁσῶν ἔρων καὶ κοιλίας ὑπ-
 αγωγῆ, μαλάχῃ, βλίτον, τεύτλον, ἀσπρά-
 γχοι δριμύ ἡ καὶ κορμῆς ὡμῶν ἡ, θριδακίνη
 πάντων ἀρῶν ῥίζα ἡ πονηρῇ, καὶ ἐφθῶ, ῥα-
 φανίδες, γογγυλίδες, σαφυλῖνοι. ἐρηπικὰ μὲν,
 πλῆσιμα ἡ. σίσιον φυτῶν μὲν καὶ σωματικῶν ἐπ-
 αρπκόν. οἷμα λευκός, λεπτός, γλυκὺς μὲν
 ἐγγεγραπθῶ, σῦψις ἢ ἔχων, ὡς μὴ ἔχον πλὴν
 γαστρίῃ. ἢ τράχημα πᾶν, κεφαλαλγῆς, πλὴν
 ἢ φοί-

^a H^o, Petit, emend. ^b Deesse hic aliquid *Petito* vi-
 detur. sed nihil addit. ^c Ita appellat Aret. exercita-
 tiones, quæ recto corpore adhibentur, ad distinctionem
 earum, quæ prono corpore fiunt, ut ἀλὶδῶσις. cuius-
 modi exercitationes iis, qui caput infirmum habent,
 non conveniunt. *Petit.* ^d Καυτήρων βολή *Henisch.* &
Gouryl. repp. in MS. ^e Crassus ἐς μέσον pro μετὰ ac-
 cepit. *Petit.* ^f Ἰσως, ἐμπάστων *Henisch.* & *Gouryl.* repp.
 in MS. ^g Φονίσιον *Henisch.* rep. in MS. ^h Ἐγχειρίοντα
Henisch. rep. in MS. ⁱ Hujus compositionis, quæ
 vulgo φοινίγας appellatur, meminit Galen. lib. 6. de
 sanit. tuend. *Petit.* ^k Φαρμάκων *Henisch.* rep. in MS.
^l Διαίτη *Henisch.* ^m Λιπτός *Henisch.* rep. in MS. ⁿ Ὁ-
 χρῶς ervilias plerique omnes interpretantur: Δολιχῶς pha-
 teolos. *Petit.* ^o Καὶ τὸ ποιητικόν *Henisch.* & *Gouryl.* repp.
 in MS. ^p Simplicis albi jusculi compositionis memi-
 nit Galen. lib. 2. de compos. med. κατὰ τὸν cap. 1.

verum id genus remedia temeraria sunt: nihi-
 lominus tamen adhibentur, si omnibus aliis ten-
 tatis adhuc cephalæa perseverat, & æger est
 animosus, vel corporis robur excellit. nempe si
 paulatim ad sanitatem accessio fiat, exercita-
 tiones recto corpore pectori humerisque adhi-
 beantur, manuum fiat gesticulatio; halteres ja-
 ciantur, saltu corpus moveatur, atque in his pe-
 ritè corpus torqueatur: primo & postremo crura
 fricentur, medio tempore caput: picatio assidue
 picem inspergendo administretur. item caput ru-
 brificandum, nonnunquam sinapi cum duplo pane
 affricando, ne intolerabilis ignis exciteretur: non-
 nunquam medicamenta simul illinendo, quale est
 illud quod ex adarce, & euphorbio & pyrethro
 componitur. proficit autem & ad dolorem in tem-
 pore sedandum, & ad radicem mali extirpandam,
 thapsiæ succus, & medicamina cum ipsa jungenda,
 quotcunque cutim tumefaciunt, & varis similia
 tubercula excitant. victus ratio in singulis dolorum
 generibus tenuis esto: exiguus potus, & aquæ po-
 tio ante ullam medelam potissimum adhibeatur. ex
 toto vero ab acribus temperet, cæpis, alliis & succo
 laserpitii. a sinapi autem non penitus: siquidem ejus
 acrimonia, præterquam quod stomachi vim robo-
 rat: capiti quoque haud ingrata est, pituitam fun-
 dens ac diffians, aut ad inferiora deturbans. legumi-
 num pessima faba est, & ejus species pisa, & quæ a
Græcis nuncupantur ochri, & dolichi: illi cicercule
folio similes: hi, faseoli aut lobi a nonnullis vocati:
 secundo loco ponitur lens: quæ nonnullis conco-
 ctionis excretionisque virtutibus prædita est, sed ca-
 put replet, doloremque concitat: nihilominus cum
 pipere elixa, spernenda non est. far lotum haud in-
 gratum est cum vino & melle, quantum ad condi-
 mentum satis sit: & ex ipso conflata sorbitio, & ejus
 semina in simplici jusculo decocta. utique bona sunt
 & in caryceia condimento a *Græcis ita dicto*, semina
 cari, coriandri, anisi: apii vero semen iis anteferen-
 dum. mentha herba & pulegium, præterquam quod
 bene olent, quandam vim habent & urinam moven-
 di, & flatus per inferiora expellendi. inter carnes
 vetustæ omnes damnantur: nuper interfecti galli
 carnes laudantur. inter aves torquatus palumbus,
 columbus, & aliæ quæcunque haud ita multum
 pingues sunt, suum extremitates, lepus assatus. bu-
 bula ovillaque caro crassum succum creat, & caput
 replet. hædus non penitus malus. lac & caseus ca-
 put dolore vexant. ex piscibus saxatiles deligen-
 di, & quotquot in ea regione optimi censentur.
 olera elixa quidem ea assumantur, quæ lotium &
 ventrem citant, malva, blitum, beta, aspara-
 gi, acris vero & brassica est: at inter cruda, la-
 ctuca omnium est optima. radices autem etiam
 elixæ pravæ sunt: radiculæ, rapæ, pastinacæ
 urinam movent, sed caput explent. fistarum fla-
 tus edit, & ventriculum tumefacit. vinum al-
 bum, tenue, dulce, admittatur, tantum ad-
 strictionis habens quod alvum non remoretur.
 omnia bellaria capiti inimica, quin & palmu-
 larum

nigri, Langius epist. 58. lib. 1. *Petit.* ^q Καρυκία ju-
 sculum est simplici operosius ex multis tragematis, &
 aromatum deliciis confectum. *Petit.* ^r Κάρη *Henisch.*
 & *Gouryl.* repp. in MS. ^s Κρέων *Henisch.* rep. in MS.
^t Ἀγῶν *Henisch.* rep. in MS. ^v Deest hic aliquid,
 nempe ἀγῶν vel quid simile. post ἀγῶν. (punctum) ap-
 poni debet. *Petit.* ^x Nempe ἀκροκάλια, extremæ par-
 tes, uti pedes. *Petit.* ^y Ὁπός *Henisch.* rep. in MS.
^z Παχύνον *Henisch.* rep. in MS. ^a Ἐδῶν *Henisch.* rep.
 in MS. ^b Στύγιος πῖον *Petit.* emend. ^c Τραγῆμα
 δὲ τὸ τράγειν, ab edendo ita dicta κατ' ἐξοχὴν pro-
 pter voluptatem dicuntur & πῖμα, Latine bellaria.
Petit.

ⁱ Quin præter & palmularum &c. *Henisch.*

^a Φοίνικες πάσης ιδέης. σύκων ἡ ὁπώρα καὶ σφυ-
λὴ πρηνές, καὶ ὅ, τι ἀνὶ ὄπῃ τῆ ὥρης ἄριστον.
πλησμονή πάντων καὶ τῶν ὠφελόντων κακόν. κα-
κίον ἡ ἀπειρία. κόποι ἀπειρίας μὲν αἰσινέστεροι ἐ-
πιβλαβέες ἢ καὶ αἶδε. περίπατοι ἔωθεν ὅτι τῆ κοι-
λῆς ἐκκρίσι, εὐπνοί, εὐφοροί, ἄριστοι ἢ
καὶ οἱ ἐπὶ τῷ δείπνῳ αἰώρη μακρὰ, ἡννεμῶ,
ἀνήλιθον τῇ κεφαλῇ κακός γὰρ αὐτῇ ὁ σεί-
ει. ὁμιλίη γυναικὸς κεφαλῇ, νόσοις, κα-
κόν ἐπίσπασεν. ἀποδημίη ἐς θερμότερον ἀπὸ ψυ-
χεῶν, καὶ ἀπὸ ὑγρῶν ἐς ξηρότερον. ζύμφορος
ἢ πλῆξ, καὶ ἐν θαλάσῃ ἢ ἐξαγωγή τῆ βί-
κην ὠφέλιός τις ἢ, ἀγαθὸν λήεσθαι τε τῇ ἄλ-
μῃ ψυχῇ, καὶ νήχεσθαι τῇ θαλάσῃ, καὶ τῇσι
ψαμμοῖσι ἐγκαλινδέσθαι, ἢ βιοτεύειν ἐς θα-
λάσσαν ἑτεροκρανίης ταῦτά ἄκεα. ὁκόσιον γὰρ τῇ
κεφαλῇ ὅλη ἄκεα πρὸς φροσ, τοῖςδε πρὸς ἅπαν
τῇ κεφαλῇς μέρεσιν χεῖρεσθαι, καλόν. ὁκόσισι ἢ
ἐκ τῶνδε ἀφυκίῃ ἢ νῆσος, ἢ ἐλλεβόρῳ χεῖρεσθαι,
τῇ ἐσχάτῃ καὶ δυνατωτάτῃ πάντων ἀγωγῇ.

ΚΕΦΑΛΗ γ.

Θεραπεία Σκοτωματικῶν.

Καὶ ἐκ διαδέξι μὲν κεφαλαίης γίγνεται ἡ σκο-
τοδινή ἀπὸ καὶ αὐτῇ πρῶτῃ ἐν αἰτίη-
σι φύεται, αἰμορροϊδῶν ῥόξ ὀπιχέσι, καὶ ἀπὸ
ῥινὸς αἷμα μὴ ῥέει πρὸς ὅθεν ῥέον, ἢ μὴ ἀφανέ-
ται τὸ σκῆν, ἢ ἰδρώτι, ἢ πόνῳ πρὸς ὅθεν πο-
νέμετον. καὶ μὲν ὧν ὀπὶ τῇ κεφαλαίῃ ζυνεῖ,
ταῦδε χρὴ πρῆσθαι ἐς ἡσιν, ὁκόσι ὀπὶ τῇσι κε-
φαλαίῃσι λέλεκται· τίσι ἢ καὶ βιαίτερον ἡδῶται
χεῖρ ἐς τέλος τῶν ἀκείων, ὑπερον φράσω. καὶ
ἢ ἀπὸ τῶν ὀπιχέσι ὑγρῶν ἢ νῆσος ἀποδῆ, τὴν
ζυνήθη ἐκκρίσιν κινέειν. ὑγιεινὸν γὰρ τῆ φύσις ἢ
παλινδρομίη. καὶ ἢ μὲν μέλλῃ, τὸ ἢ πᾶ-
σι αὖξῃ, ὀπὶ μὲν τῇσι ἄλλῃσι ἐπιχέσθαι τῇσι
ἀπὸ ῥινὸς, ἢ ἰδρώτων, ἢ φλέβα ταμνεῖν πῶ
ἐπὶ ἀγκῶνι. καὶ οἱ ὀπὶ ἡπῆτι πλημύροντι ἢ
σπληνί, ἢ πινι τῶν ἐν τοῖσι μέσοισι σπλάγχων,
δρεῖρον ἢ σική· χρὴ ἢ ὁκόσιν ἀνὸ ἐκ φλεβὸς
πολὸν ἐκρῆ, τοσόνδε ἐκ τῶνδε ἀφαιρέειν αἷμα.
τόδε γὰρ τῆ πεφάσις ἢ τροφή, ὥστερ δὴ καὶ
ρασήρ· ἐπὶ ἢ τῶνδε, τὰ τῆ κεφαλῇς ἄκεα ζυν-
άπειν, φλέβα πῶ ἐπὶ τῷ μετώπῳ ὀρθῇν τά-
μνοντα, ἢ τοῖς ἐκατέρωθεν τῆ ῥινὸς πρὸς τοῖσι καν-
θοῖσι, σικύῃ τῇ κερυφῇ περσβάλλειν, ἐκκόπειν
τὰς δρετρίας, ζυρεῖν πῶ κεφαλῇν, φοινίσειν,
φλέγμα ἀγειν ἀπὸ ῥινῶν πτερμικῶσι, ἢ ἀπὸ σῶ-
ματὸς ὅπως ἐλέξα· ἀπαῖα πρῶσθαι ἐν κόσμῳ
τῶ ἐπὶ τῇ κεφαλαίῃ εἰρημνῶ, πλὴν ὁκόσιν κυ-
κλαμίνης χυλός, ἢ ἀναγκλίδῳ ἐγχυτός εἰς τὴν
ῥινὰ ἐκ τὴν περσέειν. ἐπὶ τῶν ἀμφὶ πῶ κε-
φαλῇν ἀκείων ἢ καὶ ἐς τέλος, ὁκόσι βιαίτερα ἐς
τὰς σκοτωδέας, ταῦδε χρὴ πρῆσθαι, ἐμέτοι-
σι τοῖσι ἀπὸ δείπνου, ἢ δὲ τοῖσι ἀπὸ βραφανίδων
χεῖρεσθαι, τὸ ἐκ τῶνδε δέον ἢ ἐπὶ, ἀπὸ ἡδὲ ἐς ἐλ-
λεβόρῳ

^a Diffona hæc sunt Dioscoridi, Galeno, aliisque, pal-
mularum fructus dolorem capitis creare, pronuntian-
tibus. unde hæc *Petit* mendii suspecta lectio videbatur.
verum nihil mutat, quia eadem Aretæi sententia, iis-
demque fere expressis verbis reperit in cap. 3. de cur.
vertiginosor. ^b Ἀφελόντων *Henisch*. rep. in MS. ^c Ἐκκρίσις
Henisch. ^d Εὐπνοίς *Henisch*. & *Goupyl*. repp. in MS. ^e Σεί-
ει proprie est stella in ore canis majoris cœlestis sita,
qua plerumque Solem auctores denotant. *Petit*. ^f Ἐ-
πίσπασον κακόν dicitur, quod quis sibi sponte sua accer-

A larum omne genus. ficus autem & uva demulcent,
& quicquid ea parte anni, *quam ὥραν Græci vocant*,
bonitate præstat. sed quibuscunque, vel etiam ju-
vantibus, satiari, malum est. pejor est cruditas:
labores minus quam cruditas nocent: nihilominus
& ipsi sunt detrimentosi. deambulationes matutinae
alvo prius exonerata citra spiritus difficultatem be-
ne feruntur: optimæ sunt etiam & a cœna. gestatio
longa per loca non ventosa conveniet, atque ubi
sol caput non feriat: ei namque sirius officit. usus ve-
neris capiti ac nervis labem accersit. peregre pro-
ficiscatur ægrotus in regiones calidiores ex frigi-
dioribus, & in sicciores ab humidioribus. confert
B & navigatio, & in mari vitæ traductio: & si quis
sit maris accola, in salsa aqua frigida lavari, in
mari natæ, & in arena volutari, victumque ex
mari quærere proderit. doloris vero capitis, qui
heterocrania nominatur, eadem medicamina fun-
to. nam quæ toti capiti remedia conducunt, eadem
singulis ejus partibus adhibere bonum est. quibus-
cunque vero per hæc morbus depulsus non fuerit,
iis reliquum ut veratro utantur, utpote ultimo
atque valentissimo omnium remedio.

CAPUT TERTIUM.

De Curatione Vertiginosorum.

E t succedit cephalææ vertigo, & ipsa per se
propriis de causis oritur, si profluvium ab
hæmorroidibus coercetur, si e naribus sanguis
non effluat, qui prius effluere consueverat, si
corpus non diffletur aut sudore, aut labore an-
tea fatigatum. igitur si a cephalæa ducit origi-
nem, ea medendi ratione uti debemus, quæ ad
cephalæam supra exposita est. quibus autem vio-
lentiùs cum ultimis remediis occurrendum sit,
posterior explicabo. si ab aliqua humorum
suppressione morbus inciderit, usitata excre-
tio movenda est. naturæ namque salutare est
D materiæ recursus. at si ista tardat, malum vero
increfcit, in aliis quidem suppressionibus aut
sanguinis e naribus manare assueti aut sudo-
rum, sanguis mittendus est e vena cubiti: si
ab jecore multis humoribus affluente, aut a
liene, aut ab aliquo ex visceribus in medio
corpore positis vertigo prodeat, cucurbitu-
læ subveniunt. sed quantum ex vena defluit,
tantundem per has sanguinis est detrahendum.
sanguis enim est causæ alimentum, quemadmo-
dum & ventriculus. deinceps capitis remedia sub-
jungenda: ³ vena cubiti recta, aut nasi arteriæ
E utrinque in angulis secandæ, cucurbitula verti-
ci affigenda, arteriæ incidendæ caput raden-
dum, rubrumque faciendum: pituita e naribus
per sternutatoria, aut ex ore (quemadmodum
docui) evacuanda: omnia denique modò in ce-
phalæa narrata administranda: duntaxat adjici-
tur cyclamini succus, aut anagallidis, in nares
fundendus. posteaquam vero medicaminum ca-
pitis ad finem perveneris, deinde quotquot effi-
caciora ad vertiginosos inveniuntur, ea sunt ad-
F hibenda. vomitibus a cœna, nec non vomiti-
bus ab esu radicalium uti postea decet: quin
etiam ad veratri assumptionem hæc præpara-
tio

fit. *Petit*. ^g Ἰσως, διαγωγή *Henisch*. & *Goupyl*. repp. in
MS. ^h Intelligendum hoc de candido elleboro est.
Petit. ⁱ Σκοτοδίνη *Henisch*. ^k Ἀντὴ *Henisch*. ^l Ἡ μὲν
(ὡς) ἐπὶ &c. *Henisch*. ^m Μάλλη *Henisch*. μίλη *Henisch*. rep.
in MS. ⁿ Βλίβα *Henisch*. ^o Ἐκφροδός conjunctim scri-
bit *Henisch*. ^p Ἐπὶ *Henisch*. ^q Ἐξέρορ *Henisch*.

¹ Et in mari &c. *Henisch*. ² Iis reliquum est. *Henisch*.
³ Vena frontis recta, aut nasi venæ utrinque &c. *Henisch*.

περὶ τῆς κεφαλῆς καὶ χειρῶν ἡ κεφαλὴ καὶ χεῖρες, καὶ αἱ τῶνδε τρεῖς· ὅτι τῶν οἶον πενήτως, ἐς ἀνάκλησιν θερμῆς, καὶ θερμῆς καὶ τόνου· ἐπειτα κεφαλῇ τρεῖς ὅρους ἐαυτὸς μέζον ὑπερχόντα· ἀπὸ καὶ τὰ γυμνάσια ἐς τραχήλας καὶ πηχίας, καὶ ἐς δίσκον χειρῶν συντείνε, ὁ παιδιδότως· ὑπερχόντα ἡ χεῖρ τὴν κεφαλῇ, καὶ τὰς ὀφθαλμοὺς γυμνάζειν χειρονομίᾳ, ἢ δίσκων βολῇ, φιλονεικεῖν πυγμῇ κακὸν ἢ σφαῖρα, μικρὴτε καὶ μεγάλη· τῆς γὰρ κεφαλῆς καὶ τῶν ὀφθαλμῶν αἱ δυνάμεις τε καὶ ἐνστάσεις σκοτώματα ποιέουσιν. ἄριστον ἀφάλας καὶ δρόμοι. τὸ ὅξυ μὲν πᾶν, ἐς τὰ σκέλεα ὅσων τινῶν, ψυχρολυσίᾳ αἰσθησὶν κρέστων· αἰσθησὶν ἢ θερμολυσίᾳ· σύψαι, πυκνώσαι, ξηρῆσαι ἢ κεφαλῇ, ψυχρολυσίᾳ δυνατωτάτη, ὑγρῆσαι, λῦσαι, ἀχλὺσαι, θερμολυσίᾳ δυνατωτάτη. κεφαλῆς γὰρ νύστα αἱ προφασίες. τοιοῦτε καὶ οἱ νότοι, βαρυήκοοι· ἡσυχίᾳ ὅτι τῶν γυμνασίων ἐς κατὰσιν ἔπαρτα. ὅτι πῆσις τῆς κεφαλῆς ἐς τὴν τῆς δερμάτος ἔστιν. ὅτι περὶ τῆς ὕδατος ἢ πῶσι, ἢ οἶνον ὑδατέῃ, ἄριστον εὐτελές. λαχάνων κόμης τὰ μαλθακτέρα, μαλάχης, πύτλα, βλίτα, ἔμβριμα, εὐτομαχον, εὐτομον, κοιλίης μαλθακτικόν, ἀβαρὲς ἢ κεφαλῇ, διὰ θυμῶν, ἢ θυμῶν, ἢ σινηπῶν. ὡν, τὰ θερμὰ χερσῶν· θερμῶν ἢ τὰ ψυχρά, γυμνά τῶν ὁσπερὶ καὶ, μὴ ὅτι, ἐλαῖαι, φοίνικες, πέλεις ὡραῖον, χόνδρος πλυτὸς, ἔστιν πνι τῶν γλυκέων, ὁκόσων ἡδύναι αἰρετόν. ὅτι τοῖσδε ἄλλες, ἡρεμία, ἡσυχίᾳ καὶ ἀκοῆς, καὶ λαλιῆς. εἰπάτωι, ἐνθα ἂν εὐπνοον· εὐχαρὶ ἢ δένδρεσι, ἢ βοτάνησι· ὡς ἢ ἐς δαίτην ἢ καὶ μάλιστα μὲν αὐτῆς ψυχρολυσίᾳ, σμικρὸν ὑποχειρῶν λίπαι. εἰ δὲ μὴ, σκέλεα μένον. τὸ δαίτην σιτώδες ὅσον ἰστέον, ἢ ῥόφημα χόνδρος, ἢ ἢ πηλοῖν ἄφυσος, ἐψήσῃ εὐπεπτος· φάρμακα ἢ τὰ ἐς ἡδονὴν τῆς πηλοῖν, πῶσι, γλήχων, ἡδύοσμον, κρομμύων, ἢ πηλοῖν σμικρὸν, μὴδὲ ὁκόσων ἐμπλεῦσαι· ὅξυ ἢ τὸ θερμὸν ὑμφορον· κρεῶν, τὰ ἐκ πόνων μὴ πόνων· σὺν πόνων καὶ κεφαλῇ· πηλοῖν πᾶν· τῶν πηλοῖν ἢ τεκμαίρεται λαγῶς, καὶ τὰ θερμὰ ἢ, ἀλεκτορὶς εὐπορος καὶ ὑμφορος. τραγῆμα πᾶν κεφαλαλγές, πηλοῖν φοίνικες, ἢ ἢ ὡραίων σῶκων, ἢ σαφυλῆς, ὡς ἄφυσος ὠνδρωπος ἢ, ἢ εὐ τοῖσι ἢ περμάτων εὐπεπτα, καὶ ἀκνισα, καὶ κῆφα, εἰπάτωι, θυμῶν, ἐν ἡσυχίᾳ ἐς ὑπνον ἀφesis.

Κ Ε Φ Α -

^a κεφαλὴ καὶ χεῖρες Petit. emend. præterea in hoc textu deest aliquid, quod supplendum ex MS. melioribus. Petit. ^b οἱ πενήτως Henisch. sed præstat nostra lectio. Petit. ^c χερσῶν Crassus legit. sed male. πενήτως id est, inflationes Petit. probat. ^d Deesse hic aliquid propter adverbium hocce ἀπαιδιδότως, fortasse παρὰ τὸν ὅρον vel συμπλέγῃ, Petit. putat. ^e Supple ἄριστον Petit. ^f κεφαλῇ Henisch. rep. in MS. ^g πῶσι Henisch. rep. in MS. ^h περὶ τῆς Henisch. rep. in MS. ⁱ Vox πῶσι in edit. Henisch. inclusa est parenthesi () & merito, ut quæ omnino redundet. Petit. ^k ἔμβριμα Latine intinctum dicimus: liquorem scilicet simplicem, vel ex pluribus rebus compositum, cui cibos intingimus ad excitandum appetitum. Petit. ^l ὡραῖα eadem quæ ὡραῖα, quæ ex pelamide minore fiebant. teste Gorræo. verum hic ὡραῖον tempestivum, quod scilicet in verè conficiebatur, significat. Petit. ^m οἱ ἰστέον Henisch. ⁿ πηλοῖν Henisch. rep. in MS. ^o ὅξυ Henisch. rep. in MS. ^p Inusitata satis hæc locutio si nullum hic men-

A prius enim concoctum esse oportet. caput & manus exercendæ, horumque frictiones faciendæ. in iis vero leniter agendum, ut caliditas excite-
tur, & caro augeatur, & vires restituantur, postea suum ipsius caput erectum fricato, diutius hunc laborem sustinens. quin & exercitationes ad cervicis usus, & ad manuum agilitatem faciunt, si scienter fiant. sursum ² attollendo caput atque oculos exercere oportet. manuum exercitatio fit aut discorum jactu, aut certando caestibus aut pugnis. pila vero parva & magna detrimento est. nam capitis & oculorum circumvolutiones atque intentiones vertigines adferunt.
B optime faciunt saltus & cursus. omnia velocia exercitia cruribus conveniunt, & omnia roborant. frigida lavatio illuvie, illuvies autem calida lavatione melior. adstringere, densare, ficare caput frigida lavatio efficacissime potest: & hic salubris status est. humectare, solvere, tenebras offundere valentissime calida lavatio potest: & hæc capitis morborum causæ sunt. tales sunt & austri aditui graves. exercitationibus quies succedat, ut perturbationem sedet. capitis pressiones ad cutim poliendam faciunt. aquæ aut aquati vini propinatio est ³ res optima, & ad manum. coma olerum assumatur, quæ ventrem molliunt, malvæ, betæ, bliti. liquamen bonum stomacho, ori suave, alvum leniens, neque grave capiti, ex thymo, aut thymbra, aut synapi conficitur. ova hyeme calida, æstate frigida, putamine spoliata, non tosta præbeantur. olivæ, palmulæ, fassamentum recte conditum. ⁴ alica elota cum aliquo dulci, quantum condiendi causa assumi debet. post hæc sal adhibendus. otium sit & quies ab audiendo & loquendo. ambulationibus utatur sub aëre perspirabili. delectat autem locus aut arboribus confitus, aut herbidus. utique vertiginosus quum ad cœnam accedit, maxime iterum in frigida lavetur, parum unguine corpus subliens: si nolit, at crura tantum. coena triticea esto, quale est itrion, quod est placenta genus, aut forbitio ex alica, aut ptisana flatu vacans, per elixationem concoctu facilis. medicamenta vero suaviorem ptisanam reddentia, sunt piper, pulegium, mentha, cepæ aut porri paulum, neque tantum ut innatet: acetum vero acre utiliter assumit. carnes ex pinguibus animalibus non pingues, suum pedes & capita. volatilia omnia, sed multitudinem conjectura metiri oportet, lepus & venatio. gallina in promptu habetur & juvat. omnia bellaria caput dolore infestant præter palmulas, aut maturas ficus, aut uvas. si flatibus homo vacet, hæc bene facient. in secundis quoque mensis utiliter ea sumuntur quæ facile concoquantur, si nidore vacant, & levia sunt. postea deambulatio, mentis hilaratio, in quiete ad somnum conversio adhibenda.

CAPUT.

dum est. nam πηλοῖν τεκμαίρεται Græci dicunt pro quantitatem conjectura assequi. Petit. ^q Particula ἢ hic videtur παρὰ τὸν ὅρον. forte mutilus hic locus, & Aretæus scripserat ἢ εὐπορος si suppetant. Petit. ^r Εὐ καλὸν ἐν τῶν τοῖσι ἢ περμάτων &c. Henisch. Verum hunc mendosum locum sic Petitus emend. post vocem ἢ. scribatur punctum. deleatur punctum post vocem πῶσι & loco εὐ τοῖσι ἢ legatur εὐδότης ἢ, quod verbum his περμάτων εὐπεπτα respondeat.

¹ Postea caput fricetur recto ab aliquo, qui priori sit corpore (ita ut æger stans inferior sit) Petit. emend. ὑπερχόν enim hic non significat sustinere sed subesse, inferiorem esse alio scilicet majori. vel sic: ἐαυτὸς μέζον ὑπερχόντα in majus se ipso caput attollentem. sed neque hoc commentum Petitio placet. ² Sursum vero Henisch. ³ Res optima, prandium frugale ac simplex esto. coma &c. Henisch. ⁴ Conditum. (opportu- num) alica &c. Henisch.

ΚΕΦΑΛΗ Δ.

Θεραπεία Ἐπιληψίας.

CAPUT QUARTUM.

De Curatione Morbi Comitialis.

Ἀκύνων, ὅτι περ μέγα καὶ δυνατώτατον, ἐς ὅτι-
 ληψίαν χρεώδεται. ^a Φυγὴ γὰρ ἐ μὲνον ὀπιπὸν
 πάθεσθαι, καὶ κινδυνώδεσθαι ἐφ' ἐκάστης ὑπομνήσεως,
 ἀλλὰ καὶ ἰδίας αἰτίας καὶ ἐνέδεσθαι τὴν συμφορῆς
 καὶ μοι δοκέω, εἴπερ εἰς ἀλλήλους ἐν τοῖσι παρο-
 ξυσμοῖσι ἐνέβλεπον, ὁκοῦσι πάχιστοι οἱ νοσούντες,
 οὐκ ἂν ἐπὶ ζῶειν ^b τλάιεν ἂν. ἀλλὰ γὰρ τὰ δεινὰ
 ἐκάστω καὶ τὰ αἰχρὰ, ἀναδιήσει καὶ ἀφαιρήσει
 κρύπτει. ζυγομαρτεῖν ἢ τὴν ἰητρειάν τῇ ῥαζῶνι τὴν
 φύσιν ἀρῶν, εὐτε τῇσι μεταβολῇσι τὴν ἡλικίαν
 ἐς μέγα ἀμείβεσθαι τὸν ἀνθρώπον. καὶ γὰρ ἡ ζυγίτης τῶ
 κακῷ διαίτῃ ἐν ἣ ἐμβιοτεύει ἡ νόσος, οἴχετο, ἐκεί-
 π' ὀπιπὸν ἐς τὸν ζῶον ζυγομαρτεῖται γὰρ τῶ πρό-
 σθεν ἡδέϊ. καὶ ὦν τὴν κεφαλῆς λάβηται, ἐνοικεῖ
 τῇδε ἅπαντα χρεὶ περὶ σῆναι, ὁκοῦσι μοι ἀμφὶ κεφα-
 λαίης λέλεκται, ἀμφὶ ^d τε τὰς τῆς αἵματος ἀφ-
 αἰρέσεως, ἡδὲ ἀμφὶ τὰς καθάρσεως, ^e φλεβῶν
 τῶν ἐπ' ἀγκῶν, μετώπῃ τῆς ὀφθαλμοῦ ^f σικύης
 τὰς ἁφαιρέσεως, μὴ μέσφι λειποθυμίας ποιέσθαι.
 περὶ ἡλπίσιν γὰρ τῆς πάθεως, λειποθυμίας ἀρτηρίας
 τὰ μνησιν ἀπάσας, τὰς τε ὧτων πρὸς τὴν τε καὶ ὀ-
 πίσω καθάρσεως ἢ ποιέσθαι ^h ἐξοχίας τῶν
 πάντων, τῇ ἱερῇ τῶ καθαρτηρίῳ, ⁱ καὶ τὴν κεφα-
 λῆς τοῖσι ἀγχοῖς φλέγμα. πολλὰ ἢ δυνατώτερα
 ἔσω φάρμακα. φέρει γὰρ ἡ ἔξις τῶνδε τὴν πόνος
 εὐθυμίας ἢ ἡ δαλπιστή πῆσι τὰς νοσούντας τλήμο-
 νας. χρεὼν καὶ πῦρ φέρει ^k ἐς τὴν κεφαλὴν. ἀ-
 νύει γὰρ. περὶ ἡν καὶ χρεὶ περὶ τὸ ὅσον μέχει δι-
 πλῶν, ἐπὶ τῇ κρητῇσι καὶ ὀπιπὸν ἀσμοσι χρεώ-
 δεται. ἐς τὸν ἢ μῆνιγξ τὸ ὅσον ἀποσῇ, περὶ τῶ
 χρεὶ περὶ τῇσι τὰ γυμνά, καὶ ὀπιπὸν ^l σμικρὰ ἀν-
 τέχει μέχει αὐτομάτως διασπᾶσθαι, ἕως ὅτε μέ-
 λαινα κατετῆται καὶ παχύνῃ δρεθῇ ἡ μῆνιγξ. καὶ
 ἐπὶ ἐς ^m μύδησιν, ἢ καὶ καθάρσιν τὴν ἰητρὸς ὀπλῶ-
 νας ἀκρομῶν ἐς ὀπιπὸν ⁿ ζυμῶν τὸ τρώμα,
 ὠνδρωπος ἐξήλθε τῆς νόσου. ὀπιπὸν πᾶσι Φονίξις
 κεφαλῆς, ζυμῶντες μὲν, ὁκοῦσι μοι ἐν τοῖσι πρό-
 σθεν ^o εἰρέσθαι δυνατωτέρη, ἢ ἡ ^p καὶ καθάρ-
 δων χρεὶ ὀπιπὸν τῆς χρεὶσι τῶν ἡμε-
 ρῶν, πίνειν γάλα ἐς τὴν τῆς κύστις Φυλακῆν.
 καθάρσεις γὰρ καὶ ὀπλῶν σίνονται κύστι. τὰδε μὲν ὦν
 καὶ κεφαλῇ περὶ τῇ. καὶ ἢ τὰ ^p μέσφι εἰσάγει τὴν
 αἰτίαν, καὶ ταδε ἐπάγει τὴν νόσον. ἡκιστα ἢ ταδε
 γίνεσθαι. ζυμπαθεῖ γὰρ κεφαλῇ τὰ μέσφι μάλ-
 λον ὥς ὀπιπὸν μεγάλῳ κακῷ, ἢ περ ἀρχῇ τῆς νό-
 σου. ὁκοῦσι δὲ ἐν ἱερῇ, φλέβα τὰ μνησιν τὴν ἐπ'
 ἀγκῶν καὶ ὀπιπὸν τῶνδε. δὲ σπλάγχων γὰρ ἡ
 ῥοή ἀπὸ καὶ καθάρσιν τῶνδε μάλλον τῶν
 ἄλλων, καὶ τῇ ἱερῇ καὶ κινώρῳ, καὶ κόκκῳ κινίδης.
 τὰδε

Ingentibus medicamentis atque valentissimis in
 morbo comitiali, opus est. nam quoties ejus¹ in
 mentem venit, non modo laboriosum malum,
 & periculi plenum, sed etiam generis morbi fœ-
 ditatem & calamitatis opprobrium exhorremus.
 atque ita existimo, si se mutuo in accessionibus
 spectantes ægroti, quæcunque patiuntur cernerent,
 non ultra vitam ducere tolerarent. verum quæ sin-
 gulis atrociora fœdioraque insunt, sensus privatio in-
 tuendique sublata facultas abscondit. cæterum me-
 dendi rationem² naturæ facilitatem sequi optimum
 est, quando per ætatis mutationes in longe³ melius
 hominem permutat. quoniam si usitatus malo vi-
 ctus, in quo morbus alitur, defierit, non ulterius
 hominem infestat: simul enim cum priore victus
 specie morbus recedit. igitur si caput occupavit,
 inhabitat. quocirca omnia, quæ a nobis in capite
 de cephalæa relata sunt, facere necesse est: detra-
 hendo sanguine & corpore purgando. venæ autem
 & quæ in cubito, & frontis recta, secundæ sunt:
 cucurbitula admovenda. non est autem usque ad
 animi deliquium sanguis detrahendus: ciet enim
 morbum deliquium animæ. arteriæ omnes & an-
 te & post aures incidendæ. inter hæc omnia ex-
 cellens purgatio faciendæ purgatorio quam *hie-
 ram* vocant, atque iis, quæ e capite pituitam
 eliciunt: sed multo valentiora sint medicamen-
 ta. siquidem istorum habitus est dolorum pati-
 ens. hilaritas vero & bona spes id genus ægros
 miseros reddit. opus est etiam ignem capiti in-
 ferre: proficit enim. in primis os perforare us-
 que ad secundam laminam oportet: deinde ce-
 ratis cataplasmatisque uti tantisper donec mem-
 brana ab ossibus⁴ recesserit, terebrâ nuda ossa cir-
 cumcidere convenit: ac si paulum resistant, us-
 que ad spontinam avulsionem perseverandum,
 quousque nigra nonnunquam istorum & crassa
 membrana inventa fuerit. quumque per putrefa-
 ctionem vel etiam purgationem audacter curan-
 te Medico vulnere cicatrix inducta fuerit, ægro-
 tus morbum evasit. maxime omnium capitis ad
 ruborem usque frictiones valent: usitata quid-
 em quæcunque a me superius traditæ sunt:
 valentior est autem quæ fit per cantharides. sed
 tribus diebus antequam his utamur, lac, ut ve-
 fica muniatur, bibendum est: cantharides enim
 magnopere vesicam lædunt. hæc abunde sint,
 quum caput affectum est. at si mediæ corporis
 partes causam præbent & ab his morbus exori-
 tur, (rarissime autem ista fiunt: potius enim
 mediæ partes in consensu morbi trahuntur
 a capite, utpote ab ingenti malo, quod ægri-
 tudinis initium est) utcunque igitur res habeat, &
 in his vena cubiti solvenda est: a visceribus enim
 materiæ cursus est. quin etiam isti magis quam
 alii purgandi sunt & hiera, & cneoro, *id est thy-
 melæa*, & cocco gnidio, quæ *chameleæa* dicitur.
 hæc

^a Φυγὴ γὰρ μὲνον *Henisch.* & *Goupyl.* repp. in MS. ^b τλάιεν
Henisch. rep. in MS. ^c (ἔς) τὸν ἀνθρώπον *Henisch.*
^d ἀμφὶ τὰς &c. *Henisch.* rep. in MS. ^e ἀμφὶ τὰς
 καθάρσεως (Punctum sc:) φλεβῶν (adde τὰς incisiones
 aut quicquam simile) τῶν &c. *Petit.* emend. ^f ὀφθαλμοῦ
 Ionice (supple φλεβῶν) *Petit.* emend. ^g σικύην (refertur
 enim ad ἀμφὶ) *Petit.* emend. ^h ἐξοχίας *Petit.* emend.
ⁱ Hyperbaton est Ionibus usitatum: ordo enim est. καὶ
 πῶς φλέγμα τῆς κεφαλῆς *Petit.* ^k Nempe πυρρῶν *Petit.*
^l Σμικρὸν *Henisch.* rep. in MS. ^m Σύνδον *Henisch.* rep. in
 MS. ⁿ ζυμῶν *Henisch.* rep. in MS. ^o εἰρέσθαι *He-
 nisch.* rep. in MS. ^p τὰ μέσφι viscera videlicet illa,
 quæ a situ hypochondria dicuntur: vel totam illam re-

^F gionem in qua sunt portæ dictæ, & qui ab iis ductus fe-
 runtur, ubi & focum febrium intermittentium Medi-
 ci constituunt. *Petit.*

¹ Quoties ejus accessio advenit. *Petit.* emend. ² Na-
 turæ opportunitatem aut levationem *Petit.* emend.
³ In longe diversum hominem permutat. *Henisch.*
⁴ Abscesserit per putrefactionem. *Petit.* emend.

ταῖς γὰρ φλεγμάτων ἀγωγὰς. τὸ δὲ καὶ
 εἰς αὐτῶν ἢ σικυῆς ὀπτημάτων δὲ καὶ ἐπι-
 πλασμάτων ὁ φόρτος εὐδελος, καὶ πάντα γρά-
 φειν περὶ τὸν, εἰ μὴ ὁκόσον δύναμιν αὐτῶν γινώ-
 σκειν, ὅτι καὶ τοῖσδε^a λεπτύνει, διαπνεύσει, εὐ-
 ρα καὶ εὐπνοῖα ποιήσει, καὶ πεπτηρείοι φαρμά-
 κισι, θερμοῖσι, ξηροῖσι, καὶ ἔρων ἀγωγῶσι
 χρεώμενον, καὶ ἐν τροφῇ καὶ ἐν φαρμακίῃ κρέσ-
 σων δὲ πάντων κάσσεος ὅρως πινόμενον ἐν με-
 λικρητῶ πολλὰς τὰς μηνὸς, ὁκόσον τὴν ποικίλα
 φάρμακα ταυτὸν πηγάς, ἢ δὲ τῶν^c θηρίων
^d ποικίλη, καὶ ἢ τὰς Μιθριδάτεω^e ἐπιποικίλω-
 τέρη πίνειν δὲ καὶ τῶν^f βησίων, εὐπεπτα γὰρ καὶ
 εὐχυμα ταῦτα, καὶ ἔρων ἀγωγὰς. ὁκόσον γὰρ καὶ
 γράφειν τῶν ἀπλῶν φαρμάκων, αἰδὲ ἔχουσι αἰ-
 διωάμενες, κινάμωμον, καὶ κασίαν, φύλλα τοῦ
 μαλαβάθρου, καὶ πεπέρειον, καὶ σεσέλευον πά-
 σους ιδέας. καὶ τί γὰρ οὐκ ἂν εὐρύς ἐν τοῖσδε τῶν
 διωατωμάτων. λόγος ὅτι καὶ γυπὸς ἐγκέφαλον,
 καὶ^g αἰθῆρας αἰμῆς κραδίη, καὶ οἱ^h ἐνοικῶντες γα-
 λεοὶ βρωθέντες λύουσι τὴν νῆσον ἐγὼ δὲ τῶνδε
 μὲν οὐκ ἐπειρήθην ἐθεασάμενον δὲ ἀνθρώπων γὰρ
 νεοφαγέος ὑποθέμενος φιάλῃ τῶν τρώματι, καὶ
 ἀρυσσάμενος τὰ αἵματάⁱ πίνοντας. ὡς τῆς παρεξ-
 σης μεγάλης ἀνάγκης, τλήναι κακὸν ἀκέραιον
 μιάσματι κακῶ· εἰ δὲ καὶ ὑγῆες ἐκ τέττα ἐγέ-
 νοιντο, ἀτρεκέες ἕδεις ἔχθ μοι λέγειν· ἀλλὰ δὲ τις
 γράφῃ ἐφραζεν, ἥπαρ ἀνθρώπων φαγεῖν. ἀλλὰ
 ταῖς μὲν γεγραφθῶ τοῖσι μέχρι τῶνδε τλήμοσι.
 περὶ τῆς καὶ τῇ διαίτη, καὶ ἐκάστοις τῶν
 γαστρίων, ἢ δὲ ἄλλων, ἢ δὲ αὐτῶν. νῦν δὲ καὶ
 ἕδεις ὑπερορῆν, μηδὲ^j πηγάσαι πὶ αἰκῇ, μάλι-
 στα μὲν ἐφ' ἐκάστοις σμικροῖσι πάντως^k ὠφε-
 λεῦντα. ἢ δὲ βλάπτοντα μηδέν. καὶ γὰρ ὁρά-
 ματα ὁκόσον μὴ θητὰ, καὶ ἀκούσματα, καὶ γού-
 ματα, καὶ θύττα μυρία ἐλέγχῃ τὴν νῆσον φεά-
 ζεσθαι ὡς περὶ πάντων μάλα, ὑπὸς πολλὸς, πα-
 χυτῆς, ἀργίης, ὁμίχλης τῆς αἰσθησίας· ἀγαθὸν δὲ
 συμμετρίῃ καίλῃς^m ἐκκρίσις ἐπὶ τοῖσι ὑπνοῖσι
 ἀρίστον. μάλιστα πνέματων, καὶ φλεγμάτων. πε-
 ρίπατοι μακροὶ εὐφύες, ἀνέλικτοι, εὐπνοῖ, ὑπὸ
 δένδρεσι μὲν μυρσίνης, ἢ δάφνης, ἢ τοῖσι δερμέσι καὶ
 εὐάδεσι βοτάνῃσι δὲ, ⁿ καλαμίνθῃ, γλήχωνι,
 θυμῷ, ἡδυσμῷ. μάλιστα μὲν τοῖσι ἀγροῖσι
 αὐτομάτοισι· ἢ δὲ μὴ, καὶ ποιητοῖσι· ἐν τοῖσι καὶ
 αἰώρας μακροί, καὶ αἰδὲ εὐφύες· ὁδοιπορήσι κα-
 λὸν χρεώσθαι, μὴ ὡς ποταμὸν εἰς τὸ ρεῦμα ἐνο-
 ρῆν. ἰλίγῃν γὰρ ποιητικὸν ῥόος. μηδὲ^o ἐν κύκλῳ
 σφοδρόμενον, μηδὲ βέμβηκα δινεύμενον· ἀδενέσε-
 ρος γὰρ ἑδραῖον ἵσταναι τὸ πνεῦμα. ξυελίσεται γὰρ
 τῷ κύκλῳ. δίνης δὲ σκοτώματος, καὶ δὲ ἐπιλη-
 ψίης περὶ κλησίης· ἀπὸ δὲ τῆς αἰώρης, περὶ πατος^p ἢ
 ρεμαῖος. ἐπειτα ἢ ἡσυχίῃ, ἐς ἀποκατάστασιν τὰς ἐν
 τῇ

^a Λεπτύνει. *Henisch.* ^b In his verbis periphrasis theriacae est. *Petit.* ^c Nomen θηρίων licet generale sit, omnem feram significans, speciatim tamen pro iis animalibus, quæ morfu aut ictu virulento pestem hominibus inferunt, accipi solet, qualia una voce δάκτυλα Græcis dicuntur. loquitur hic Aretæus de theriaca Andromachi, quare θηρίων pro ἰχθύνων haud dubie accepit, quia huic antidoto carnes viperarum admiscuntur. *Petit.* ^d Ποικίλη supple antidotum. *Petit.* ^e Plures Mithridatis compositiones fuisse nomine celebratas ex his verbis patet. vid. præterea Plin. lib. 29. cap. 1. lib. 23. cap. 8. & Galen. in lib. de antidot. *Petit.* ^f An βησίων, κισίων, βησίων scribendum *Petit.* ignorat. neque ipsi liquet quæ fuerit hæc compositio, ac ne de auctore quidem. ^g Αἰ-

A hæc enim pituitam extrahunt. peropportunum autem ipsis remedium est cucurbitula. epithema-
 tum vero & cataplasmatum sylva omnibus perspe-
 cta est, & ea ubique scribere supervacuum duci-
 mus: nisi quatenus eorum vim nosse conveniat,
 quod scilicet iis extenuare, per halitus digerere,
 fluxa spirabiliaque corpora reddere oporteat: item
 concoquentibus medicamentis calidis, aridisque,
 & urinam moventibus, in nutritione & in medica-
 tione utendum: sed omnibus præstat fibri testicu-
 lus sapius in mense ex aqua mulsa potus. præterea
 quæcunque ex variis composita medicamenta idem
 præstant, adhibenda sunt, ex viperis composita
 antidotus, & Mithridatica ex pluribus constans,
 nec non & Bytini antidotus bibenda est. quando-
 quidem hæc concoquendi facultatem roborant, uti-
 les humores creant, & urinæ movendæ aptæ sunt.
 nam quæcunque simplicia medicamenta scribere
 opus esset, hisce continentur antidotis, cinamo-
 mum, casia, folia malabathri, piperis, fefelisque
 omnia genera. & quodnam ex valentissimis remediis
 in istis compositis non reperies? fama est & vul-
 turis cerebrum, & crudæ fulicæ cor, & dome-
 sticos feles comesos, morbum discutere. at ego
 istorum periculum non feci. nonnullos autem vi-
 di, nuper jugulati hominis vulnere phialam subji-
 cientes, atque inde haustum cruorem bibentes. o
 ingentem necessitatem, quemquam sustinere,
 malum malo piaculo depellere! atqui ex ea ad
 sanitatem, nec ne, isti pervenerint, nemo verè mi-
 hi affirmare potest. quin & quendam autorem le-
 gi qui humanum jecur epulandum apponi præci-
 piebat. sed hæc illis scripta sunt, qui ad hunc
 usque miseriæ terminum pervenerunt. præterea &
 victu opitulandum est, & singulis remediis, quæ
 aut ab aliis, aut ab ipsomet ægro fieri possunt.
 utique in hoc casu nihil spernendum est, nihilque
 temere faciendum, maxime quælibet exigua ad-
 hibendo, quæ penitus profint, nihil vero lædant.
 etenim spectacula non spectanda, & sermones, &
 edulia, & suffimenta plurima morbum patefaciunt.
 igitur omnia diligenter consideranda sunt. somnus
 multus crassitudo est, otium, nebula sensuum:
 bonum vero mediocritas. alvi excretio a somno,
 præcipue flatuum ac pituitæ, res optima. ambu-
 lationes longæ commodæ sunt, non flexuosæ, bo-
 num spiritum reddunt, sub arboribus myrto aut
 lauro, aut inter acres & bene olentes herbas, ² ca-
 lamintham, pulegium, thymum, mentham: ma-
 xime quidem agrestes & sponte nascentes: sin ha-
 rum copiam non habet, ³ inter humano cultu
 procreatas. inter has quoque gestationes longæ, &
 ipsæ rectæ, fiant. itinera facere bonum est: non se-
 cundum fluvium, ne delabentem aquam intueatur.
 vertiginem enim aquæ fluxus adfert. neque ullum
 qui in orbem volvatur, neque turbinem, qui cir-
 cumagatur inspiciat. est enim imbecillior quam
 ut firmum stabiliat spiritum. nam simul cum cir-
 culo vertitur. circumvolutio autem vertiginem &
 morbum comitalem accersit. post gestationem le-
 nis deambulatio, postea quies: ut agitatio in gesta-
 tione

θηρίων. *Henisch.* ^h Ἐνοικῶντες. *Henisch.* rep. in MS. νομφί-
 τας *Petit.* rep. in MS. quæ vox nauci est. ⁱ Πηγάσαι
Henisch. rep. in MS. ^k Ὁφελῶ. *Henisch.* ^l Ἡν δὲ μὴ,
 (virgula sc.) βλάπτοντα &c. *Petit.* emend. ^m Ἐκκρίσις.
Henisch. rep. in MS. ⁿ Καλαμίνθη *Henisch.* rep. in MS.
^o Ἐς κύκλῳ *Henisch.* rep. in MS. ^p Οὐδωμάιος *Henisch.*
 rep. in MS.

¹ Potius mustelas hic quam feles scribendum, (quia utrumque mustelæ genus in eorum numero ponuntur, quæ huic morbo medentur teste Plinio lib. 30. cap. 10.) *Petit.* sustinet. ² Calamentum *Henisch.* ³ Non habeat, humano cultu procreatas. *Henisch.*

τῇ αἰῶνι παρὰ τὴν γυμνάσιον ἢ ἐπὶ τέτοις παρὰ
 χεῖρας, ἐνόντων τῶν ἀνδρῶν^a ἀφ' ἡμιτυμείας λι-
 νοῖσι^b ὠμοῖσι^c ἀλειμμα μὴ κάρτε^c λιπαρὸν, τρί-
 λης ἐν μελλήσῃ μὲν ἔσται, σκληροτέρῃ δὲ ἐς πύ-
 κνωσιν^d οἰδαλέοι γὰρ καὶ παχέες οἱ πλείστοι. μεση-
 γυῖ ὅλης τῆς τριτάτης, κεφαλὴ ὀρθὴ τετραγώνη.
 γυμνάσιον τὰ εἰς τὸν αὐχένα καὶ ὤμους, χειρονομίαν
 πάντα ὁκῶσαι μοι ὅτι σκοτωματικῶν λέλεκται. ἄλλοι
 ἢ ἐνθάδε τῇ^e ἐκείνῃ φόρτῃ. πλὴν ὁκῶσαι ὀξύτερον
 καὶ τὰ τῶνδε γυμνάσιον ἐμμελῆ, ἐς ἰδρωτὰ καὶ
 θερμὸν. τὰδε γὰρ πάντα λεπτύνει. ἀπὸ καὶ ἐν τῷ
 παντὶ βίῳ καὶ ὀξύθυμὴν ἀόρητον ἐμποιεῖν. τρε-
 φαὶ πᾶσι παχέσι παρὰ τοῖσι^f κακῶν^g σιτώδεσι ἢ
 ἀρτοῖς ξηρότεροι, χόνδροι παλτοὶ καὶ τὰ ἐκ τῶνδε
 ῥοφήματα. τὰ ἢ ἐς ἡδονὴν φάρμακα, ταῦτα τοῖς
 παρὰ τοῖς. τὸ δριμύτων ἢ νῦν ἔσται πλεονέκτημα, πεπέρως,
 ζιγγιβέρη^h, λιβυτικῇ. ἐμβάσματα ἢ δι' ὄξουςⁱ
 καὶ κυμίναν, καὶ ἡδέα, καὶ^j χρήσιμα. κρεῶν μάλι-
 στα μὲν ἀπείρχομαι πάντων, εἰδὲ μήγε, ἐν τῇ θε-
 ραπείᾳ^k ἐς τὴν πλὴν ἀνάληψιν ἔσται ὁκῶσαι καὶ φά-
 ρυσι, οἷον τὰ πτηνὰ, πλὴν νήσσης, καὶ τῇ
 πέψι ὁκῶσαι λαγωοί. ὅσον πόδες, πάρεχος^l καὶ
 ἐπὶ τοῖσι δίψας ἀγαθόν. οἷον ὀλιγοποσίην, λάρυγγα,
 λεπτὴν, εὐώδεα^m, εὐόσμη, ἐρεομύκη. λαχάνων
 ἐφθῶν, ὁκῶσαι ἐς δύναμιν δερμίδα, ἢ λεπτύναι, ἔρα
 κινῆσαι, ὁκῶσαι πὶ κράμβη, ἀσάραγⁿ, κνίδη.
 ὠμῶν ἢ, θερδακίνη ἐφ' ὧρα^o. σίκκος ἢ καὶ^p πέ-
 των, ἀνδρὶ μὲν κρατερῶ περιττῶ, ποτὶ ἢ δοτέον
 μέσφι γὰρ^q. ἢ κακῶν γὰρ τῶνδε ἢ πληθύνει, ψυ-
 χρῶν ἐόντων καὶ ὑγρῶν. σῆκον χλωρῶ, καὶ σαφυ-
 λῆς ἢ καὶ ὡς ὡς^r ἐπίπατοι. ἐπὶ ποσὶ ἢ, θυμη-
 δὴ ἀλυσος^s ὀργή ἢ καὶ λαγνείη κακῶν. καὶ γὰρ τὸ
 πενήγμα, τῆς νήσσης φέρει τὰ σύμβολα. ἢ ἀπὸ τῆς
 πρὸς ἐς τὴν μετεξέτερος ἰατρὸς συνστάσης. ἐπεὶ γὰρ ἢ τῇ
 φύσει εἰς ἀνδρα μεταβολὴ ἀγαθόν πὶ πενήσῃ, μετ-
 εβιάσθη τὸ πλὴν πειδῶν φύσιν ἀνδρῶν ξυνεστή, ὡς
 θῆκον ἀναρρώσοντες. ἀγνοῦσι ἢ τῇ φύσει^t πλὴν
 αὐτομάτῳ παρὰ τοῖς, ἐφ' ἢ πάντα γίνεται τὰ
 ἀκρεῖα^u ἢδε γὰρ ἐκάστη ἡλικίᾳ συντίκται τὰ οἰκεία ἐν
 χρόνοις ὡρεαίοις ἐν χρόνῳ γὰρ οἱ πεπασμοὶ παρὰ τοῖς
 τος, θῆκον, πολίης. τίς ὦν ἰητρὸς παρὰ τοῖς
 τῆς φύσεως, τῆς μὲν πλὴν πλὴν ἀρχῇ τῇ παρὰ τοῖς
 μεταβολῇ, τῆς τῇ πλὴν^v ἐς ἐκάστη παρὰ τοῖς
 ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ἐς τὴν φύσιν τῇ νοσήμα-
 τος. ἐκείνῃ γὰρ ἐγκαίρως πνέει^w εἰσι τῇ ἀρχῇ τῆς
 ξυνεστή, παρὰ τοῖς ἀνδρῶν τῇ πενήγματος.
 βιοτεύειν ἢ καὶ ἐν χώρῃσι θερμῇσι ξηρῇσι. ψυχρὸν
 γὰρ καὶ ὑγρὸν ἢ νήσσης.

ΚΕΦΑ-

^a Ἀφ' ἡμιτυμείας in MS. Bibliothecæ Clairmont. *Petit*. rep. ^b ὠμοῖσι *Henisch*. rep. in MS. ^c λιπαρὸν *Henisch*. rep. in MS. ^d εἰκῆ. *Henisch*. ^e κακῶν. *Henisch*. rep. in MS. ^f χρήσιμα *Henisch*. ^g οἷον *Henisch*. ὡς πόδες *Crassus* legit. *Petit*. emend. ^h λεπτύναι. *Henisch*. ⁱ ὄξους proprie significat eam partem æstatis, qua fructus, fugaces dicti, maturi sunt. nempe eam partem, in cuius medio canicula oritur. *Petit*. ^k Peponis nomine is fructus intelligendus est, quem & meloponem & melonem Veteres vocabant. *Petit*. ^l κακῶν

A tione contracta sedetur. adhæc exercitationes manuum fiant, extremis sudario ex crudis linis confecto involutis. inunctio non valde pinguis fit: frictio lenta quidem, sed durior, densandi causa: tumidi enim & crassi sunt plurimi. in medio vero totius frictionis caput erectum perfricetur. exercitationes ad cervices & humeros pertinentes, manuum commotio: omnia quæcunque a me de vertiginosis dicta sunt, administrantur. satis vero hic ex copia ibi descripta positum est: præterquam quod velociores horum exercitationes esse oportet ad sudorem movendum, caloremque excitandum. hæc enim omnia extenuant. verum & in omni vita oportet excandescentiam iracundia vacantem injicere. alimenta omnia ex crassis leguminibus, mala: triticeï vero panes ficiores præbendi, alica elota, & ex ea sorbitiones. sed medicamenta voluptatis causa eadem cum supra positis sunt: nunc autem plura ex acrioribus ponito, piper, zingiber, libysticum. liquamina vero ex aceto & cumino & suavia sunt, & utilia. a carnibus quidem maxime in totum abstineant. sin minus, in curatione saltem. in refectione vero carnes deligantur quæcunque sunt natura leves. quales sunt volatiliū, præter anatē: & concoctu faciles, ut lepores, suum pedes, falsamentum. & post hæc sitis utilis est. vini paulum bibatur albi, tenuis, odorati, quod lotium movet. elixorum olerum assumantur quæcunque facultate acria extenuant, & urinam citant: qualis est brassica, asparagus, urtica: crudorum autem lactuca, ea parte æstatis quam horam Græci Medici nominant. cucumeres autem & pepon viro quidem robusto supervacua, nonnullis vero gustatione tenuis præbenda. mala est enim horum multitudo, quum frigida sint atque humida. fici viridis & maturæ uvæ usus convenit. ambulationes, post eas animi oblectatio molestia carens juvat. iracundia utique & venus noxiæ sunt. effectus enim morbi similitudinem adducit. at nonnulli Medici de concubitu falluntur. nam quoniam naturalis in virum transitus aliquantum proficit, puerorum naturam in tempestivo concubitu violant, tanquam citius eos roboraturi. sed isti a natura sponte præfinitum tempus, in quo omnia remedia fiunt, ignorant. hæc enim singulis ætatibus propria simul opportunis temporibus creat. in tempore namque concoctiones seminis, barbæ, canorum. quis igitur Medicus naturæ commutationem seminum a principio tum præfinitum singulis tempus variaverit; quin & in morbi naturam impegerunt. nondum enim in tempore quidam veneri dare operam cœperunt, antè immaturitatem rei noxam accipientes. vitam autem degere oportet in regionibus calidis & siccis. siquidem res frigida atque humida hic morbus est.

Q 2 CAPUT.

F

Henisch. rep. in MS. ^m πάντῃ ἢ ἅπασιν *Henisch*. ⁿ ἐφ' ἐκάστῳ in unoquoque *Petit*. emend. ^o ἰσως, ἴσως *Henisch*. & *Goupyl*. repp. in MS.

ⁱ Hæc extremorum involutio in manuum exercitatione quorsum spectet, non satis se intelligere *Petit*. fatetur.

Tom. I.

ΚΕΦΑΛΗ ε.

Θηραπεία Μελαγχολίας.

Χρῶν βαλῆς ἀμφὶ αἵματι^α ἀφαιρέσει^β ἐν τοῖσι μελαγχολικοῖσι, ἀφ' ὧ γίνεται ἡ νόσος, ἀλλὰ καὶ κακοχυμίας ἐστὶ σμικρὸν τῷ πλήθει. ὡς μὲν ὅν ηλικίας νέης λάβεται, καὶ ὥρης ἐαλεινῆς, τὰ μὲν φλέβα τὴν ἐπ' ἀγκῶνι τῷ δεξιῷ^γ μέσῃ, ὅπως δὲ τῇ ἡπατι^δ εἴη ἐπὶ κειμένος ἡ ῥοή. τότε γὰρ τὸ πλάγχθον αἵματι^ε αἱ πηγαί^ς χολῆς ἢ ἡ γένεσις, ἀμφὶ μελαγχολίας ἢ τροφῇ^ς τὰ μὲν ἢ καὶ ἰσχυροὶ ἔωσι καὶ λαφάρμοι^ς σμικρὸν ἢ ἀφαιρέειν, ὅπως αὐτὸ τομῆς ἢ δυνάμει^ς σὺν ἐλεγχθῇ^ς ἐπὶ τῷ τόνῳ. καὶ γὰρ^ς εἰ παχὺ καὶ χολῶδες καὶ πεπνυγὸς^ς εἴη τὸ αἷμα, καὶ μέλαν ὅπως ἀμόρφη, ἀλλὰ τότε^ς ἐστὶ τῆς φύσεως^ς ὁ χῶρος ἢ ἡ τροφή. ὡς ὅν τῇ δυνάμει^ς πολλὸν ἀφείλῃς, ἀτροφίῃ ἢ φύσει^ς ἐξίσταται τῆς ἐδρῆς^ς ὡς ἢ πολυαίματι^ς ἢ, τὰ πολλὰ μὲν καὶ ἁρῶν γίνεται πονηρὸν, τὰ μὲν ἢ τὴν φλέβα, καὶ μὴ αὐτῆμαρ ὅπως καὶ ἀφαιρέειν, ἀλλ' ἐν διαστάσει^ς, ἢ αὐτῆμαρ δὲ τὸ ἢ πλήθος δηλώσασιν αἱ δυνάμεις^ς μεσσηγὶ^ς ἢ ἀσφοτέρως διατῶν, ἐς ἄλλης κενάσει^ς ὑπομονῆς. καὶ γὰρ καὶ τῷ σωματικῷ ἀρήγαν, καὶ τῷ νοσήνῃ καὶ κάμνοντι. τῷ ἢ τῆς μελαίνης χολῆς ἐγκεκομμένης ἐπίπεσθαι μῆς ἡμέρης λεπτῶς διατηρήντι, μέλαν^ς ἐλλεβόρα δοτέον ζὺν μελιερῆτω, σιθμῆ^ς ὅπως ὁλκὰς δύο. ὑπάρχει γὰρ ὅδε μέλαινα χολή^ς αἵται^ς καὶ τῇ^ς θύμῃ^ς τῇ αἵτῃ^ς ἢ κόμῃ καὶ ἡδὲ ἀγὰρ μέλαινα χολή^ς αἵται^ς ἢ ζυμίσματα^ς διδοῖν ἐκάστη μέρεος^ς ἐν ἐς ὁλκήν^ς ἢ δύο ἀμφοῖν, λαβεῖν τὸ δὲ κατὰ^ς καὶ αἶνα βραχὺ διδοῖν, καὶ τῆς ἄλλης^ς ἐν τῇ τροφῇ^ς χαλκός. σωματικῶς γὰρ^ς τῇ δυνάμει^ς καματηρὸν ἢ κατὰ^ς μετὰβαίνειν αὐτῆς^ς ἐπὶ τὰ μέσα^ς ἄχει^ς ἢ περὶ χαλκῶν^ς ἐπιπλάσματος^ς καὶ τέγγει, σικυλῶ^ς πρὸς τὸ ἡπαρ καὶ τὴν κοιλίαν, ἢ τὸ σῶμα ταύτης^ς περὶβάλλειν. ἡδὲ γὰρ ἢ ἀφαιρέσει^ς πολλὸν πὶ σπικαιοστάτη^ς τῆς φλεβοτομῆς^ς περὶβάλλειν ἢ καὶ τοῖσι μετὰφρένοισι, μεσσηγὶ^ς τῶν ὁμοπλατέων^ς ἐνταῦθα τῇ σωματικῇ^ς ἐστὶ ἢ περὶ σφύσις. εἴτ' αὐτῆς^ς ἐπανατρέφειν, καὶ ὡς τῇ διαίτῃ βλασηθῇ ἢ δυνάμει^ς, τὴν κεφαλὴν^ς ζυρεῖν, ἐπειτα σικυλῶ^ς τῇ κεφαλῇ^ς περὶβάλλειν. καὶ γὰρ ἢ πρῶτη καὶ μεγίστη^ς ἢ νόσος ἐν τοῖσι^ς νῆσοις^ς αἰτία. ἀλλ' ὅδε αἱ αἰσθήσεις^ς εἰσι^ς αἰσινέες. ὁκῶν γὰρ σφῶν ἢ δόσεις, καὶ ἡ ἀρχή. ζυτρεπόντων^ς ὡς καὶ αἰδὲ^ς κρινῶν^ς ὅσα^ς τῇ^ς πάθῃ^ς μετεξέτεροι^ς ἢ καὶ ὁραιοθάνονται, ὁραιοφρῇ^ς τῆς αἰσθήσεως^ς καὶ δὲ μάστιγι^ς τῷ σωματικῷ^ς δρῶν, καὶ τῇ^ς νοσήνῃ^ς, καὶ ἐν τῷδε^ς τῇ μελαίνῃ^ς χολῇ^ς ἐγκεκομμένης. πίπσκειν ὡς καὶ^ς ἢ χυλῶ^ς ἢ ἀψινθίς^ς ζυμῶν^ς δὲ σμικρῇ^ς ἢ μεγέθει^ς ἄχει^ς καὶ^ς κλύμα. κλύμα γὰρ τότε^ς χολῆς γένεσι^ς. ἀγὰρ^ς ἢ καὶ ἀλόη. ἡδὲ γὰρ^ς ὑπάρχει^ς εἰς τὸ κάτω^ς ἔντερον τὴν χολήν. ὡς μὲν ὡς νεοτόκεν τὸ πάθος^ς ἢ, καὶ μὴ πολλὸν ὡς θρῶπος^ς ἐκτραπῇ, ἄλλης

^a Medianam Barbari appellant, natam ex coitu interioris, seu basilicæ, & superioris, quæ cephalica dicitur. ob id creditur jecur pariter & caput exonerare. *Petit.* ^b ῥοή. *Henisch.* ^c Καὶ γὰρ, εἰ καὶ παχὺ. *Petit.* ^d ἐν. *Henisch.* ^e rep. in MS. ^f Ἀλλὰ τότε (ἰσὶ) τῆς &c. *Henisch.* ^g Hoc Medici Græci ἰαφαιρέσειν appellant. *Petit.* ^h Διαστάσις, καὶ αὐτῆμαρ ἢ τὸ πλάγχθον δηλώσασιν &c. quantum eodem die sanguinis detrahendum sit, vires ostendent. *Petit.* ⁱ emend. ^j Thymum atram bilem purgare, nuspian legit *Petit.* nisi θύμῃ κόμην posuis-

CAPUT QUINTUM.

De Curatione Melancholiæ.

Num sanguinem detrahere expediat, deliberatione indiget in melancholicis, ex quo humore morbus oritur, quin etiam ex non pauca multitudo cacochymia, id est malorum succorum. itaque si in juvenili ætate quis morbo corripitur, & veris tempore, vena in dextro cubito media¹ cædenda est, ut a jecore sit opportunum effluvium. id enim viscus sanguinis fons est, & bilis generatio: utrumque vero melancholiæ alimentum. cædenda est, inquam, licet sint graciles & sanguinis inopes: sed paulum sanguinis mittendum, quatenus videlicet venæ sectionem vires sentiant, sed nullam noxam earum tenor accipiat. nam etsi crassus, & biliosus, & concretus & ater, qualis amurca, sanguis est, nihilominus ipse naturæ² prædium est atque alimentum. quocirca si plusquam decet sanguinis effuderis, natura cibi penuria de propria sede prolabitur. at si sanguine refertus est æger, plerumque quidem non usque adeo malus sanguis est, vena tamen utique secanda est. verum non eodem die, sed aliis diebus repetendo, quantum satis est sanguinis detrahatur: eodem vero die modum sanguinis mittendi vires declarabunt. medio tempore, quo aliam evacuationem sustinere valeat, liberalius nutriatur. opus est autem & ventriculo & ipsi quoque ægrotanti, & laboranti opitulari. cum vero si atra bilis urget, per diem unum prius tenuiter nutrito ægro, nigri veratri pondo drachmæ duæ ex aqua multa præbeantur. id enim atram bilem expurgat: nec non & thymi Attici coma, & ipsa bilem atram educit. commodissimum est autem singulorum partem, ut ex utroque duarum drachmarum pondo fiat, exhibere. post purgationem lavetur, vinique paulum bibat, & alia in cibis jucunditas concedatur. stomacho enim ac viribus laboriosa purgatio est. postea iterum ad media faciendus transitus. ³ quum prius vero cataplasmate atque irrigatione laxaveris, cucurbitulam jecori & ventriculo aut ejus ori admoveas. namque hæc detractio multo quam sectio venæ est opportunior. tergis quoque inter scapulas cucurbitulam affigito: siquidem eo loco stomachus adhærescit. deinde rursus reficiendus æger. atque si alimentum vires instauraverit, caput radendum: cui postea cucurbitula affigenda est. hujus enim morbi inter alios prima ac maxima causa in capite est. porro neque sensus ipsi a noxa immunes sunt: nam inde ipsorum exortus atque initium est. commutantur igitur & ipsi, ægritudinemque participant: utique nonnulli & sensibus delirantibus corrupte sentiunt. at stomacho potissimum succurrendum est: quum & ipse male habeat, & in ipso bilis atra resideat. igitur absynthii succum ab exiguo incipiens ad fabæ usque magnitudinem assidue devorato. id enim ne bilis gignatur impedimento est. benefacit & aloë. namque ipsa ad inferius intestinum bilem deducit. nempe si recens malum sit, neque multum homo a naturali statu discesserit, alia

set Aretæus pro epithymo, quod ipsum est capitulum, & spica thymi durioris, ac thymbram referentis, cui & facultatem atræ bilis per alvum subducendæ *Dioscorides* tribuit. *Petit.* θυμῆ *Henisch.* ⁱ Ὀλκὴν δύο ἀμφοῖν *Henisch.* ^k Condimenta intelligit ciborum boni odoris ad recreandum stomachum offensum qualitate medicamenti. *Petit.* ^l γὰρ καὶ τῇ &c. *Henisch.* ^m Ἐν τοῖσι ἀλλοῖσι νόσοις *Petit.* ⁿ Ἀχελὺς καὶ δὲ *Petit.* ^o emend.

¹ Scindenda *Henisch.* ² Prælium *Henisch.* ³ Tantisper vero dum prius laxaveris &c. *Petit.* ⁴ emend.

^a ἄλλης μὲν ὅτι τοῖσι ἰήσι. ^b ἢ λοιπῆς διαίτης
 χρεός ἐς τε ἀναλήψιν ^c ἢ ἐξίως, καὶ ἐς καθάρσιν ἀ-
 κριβέα τῆ πάθος, καὶ ἰσχυρὸν δὲ δυνάμιος, ὡς μὴ
 παλινδρομέωσι αἱ νῆσοι. φράζω ἢ αὐτὸς πλὴν ἐν
 τῇ ἀναλήψι βιοτήν. ^d ὡς ἢ ὅτι τοῖσδε σμικρὸν τι
 ὑποπλάσσει ἢ νῆσος παλινόροσθι ὁφθῇ, μεζόνων
 αἰκίων χρεός. μὴ ὦν ἀμβολὴ χρεὼς γινέσθαι.
 ἀλλ' ὡς ὅτι πρὸς γυναικῶν κατμήνιων, ἢ ἀν-
 δρὸς αἱμορροΐδων ῥόα ἢ νῆσος παρῇ, ἐρεθίζεν τὰ
 χολεία, περὶ τὴν τὴν ξυνήθεσθαι. ^e ὡς ἢ μέλλῃ
 καὶ μὴ ἤκῃ, ἀλλ' ἢ πῃ ἢ αἵματος μεταρρύνεσθαι,
 ὅτι πρὸς τὴν ἢ νῆσος, κενώσας ποιεῖται αὐτῷ,
 ἢ γαστρίῳ δὲ τὸ σφύρων. κἢν μὴ ἐς ὅσον χρεὼς
 ἐντεῦθεν ἀφείλῃ, καὶ πλὴν ἐπ' ἀγκῶνι τάνειν
 φλέβα. μεσηγὺ ἢ τριῶν ἢ τεσσάρων ἡμερῶν ἀ-
 ναθρέψῃ, πλὴν ἰσχυρὸν τὸ καθαρτήριο φάρμα-
 κον πιπίσκειν. ἐπειτα σικύλῳ τοῖσι μέσοις περὶ
 βάλλειν, τῷ ἡπατι ^f ἐγγεῖποντα, πρὸς τὴν
 ἔρρα, ἢ ταχὺς ἀνύοντα. σμικροῖσι μὲν γὰρ ἀκροῖ
 ἢ πείθεται, κἢν ἐς τὰ μεγάλα ἰδύνη, ἐν ἔδρῃ
 ἰζα ἢ μελαγχολίᾳ, καὶ ὡς πάντα τὰ σώματ' ^g
 ἐνοικήσῃ, αἰσθήσῃ, γνώμῃ, αἵματι, χολῇ,
 λάβῃται ἢ καὶ νύκτων, αὐτὴ περὶ ἀνήκεστον τρέ-
 πεται, ^h ἐγκτεῖ τε τῷ σκήνῳ ἐτέρων νοσημάτων
 τόκας, πασμά, μανίας, ὁρμῆς, κἢν ἐν
 μελαγχολίᾳ τὰδε γίνηται, τὰ ὅτι γινώσκοντα
 ἀνήκεστον. ἐλλέβορον ὦν χρεὼς ἐς ἡσιν ⁱ κακῶ.
 ὅτι πρὸς τὴν ^j ἐλλέβορον χρεὼς τὸν τε σόμαχον
 μελετῇται ἐξεμείν, καὶ πᾶν ὑγρὸν ^k λεπτύναι, καὶ
 τὸ σκήνος εὐροον ποιεῖν, ἐμετοὶ ἢ τὰδε πρὸς τὴν
 ἀλλοτε μὲν οἱ νῆστες, ἀλλοτε ἢ ^l ῥαφανίδες. φρά-
 σω ἢ τόντε τρόπον καὶ πλὴν ὑλῆν. φράσω ἢ καὶ
^m ἐλλέβορον τὰ εἶδα ⁿ ἢ χρεὼς ^o τρέπῃ. καὶ
^p ὅπως περὶ κερνήσῃ ἐκασον χρεὼς, καὶ ὅπως ἐν
 τοῖσι ἐμέτοισι ἀρήγειν. ἀπὸν ὅτι τοῖσδε, εἰ μὴ
 ἐλύθῃ ἐς τὸ πάμπαν ἢ νῆσος, ἢ πολλῶν ἐτέρων
 ἔχει διαλείψας. τὰ πολλὰ γὰρ τῆδε ἀπότοκος
 μελαγχολίᾳ. ^q ὡς ἢ ἐμπεδῇ ἢδε, μὴ ἤδη περ-
 μένῃ. χρεὼς ὦν τὰ ἐς ^r ἐλλέβορον ἀπαντα πρὸς
 σεν. ὑγρῶς μὲν ὦν ἀπαντας ποιεῖν ἀδύνατον τῆς
 νοσοῦντας. ^s ἢ γὰρ ἀν' ἰητροῦς ^t κρέσων θεῖ. ἀπο-
 νίλῳ ἢ καὶ διαλείψας, καὶ νῆσων ὅτι κρύψας,
 ὁρμῇ θέμις ἰητροῦ. ^u ἢ ὦν ἀπαυδῇ ὅτι τοῖσδε
 καὶ ἀπαυδῇ περὶ ὁρμῆς ἀμφω ^v τὸ ἀναλῆς,
 ἢ καὶ ἐς τέλος τοῖσι ἔργοις ὁμιλέειν. διδόναι ἢ καὶ
^w ἢ ἰητροῦς ^x δὲ ἀλόγῃς ἀλλοτε καὶ ἀλλοτε. καίριον
 γὰρ φάρμακον ^y μελαγχολίᾳ τὸδε, σόμαχος καὶ
 ἡπατ', καὶ χολῆς ^z καθάρσιν ^{aa} αἵματος ἐόν. ἀπὸ
 καὶ μαλάχης σπέρματ' ^{ab} ὁκῶν ὁλκῆς δραχμὴν
 πιπίσκειν ξυνὸν ὕδατι, ἀρῶν πείρη τὴν ὅτι πρὸς τὴν
 μυρία

A alia huic medela opus non est: sed reliqua victus
 ratione utendum, & ad pristinum habitum recu-
 perandum, & ad exactam mali purgationem fa-
 ciendam & ad vim corroborandam: quæ omnia
 ne iterum morbi revertantur efficiant. victum au-
 tem in refectione convenientem posterius expo-
 nam. si ab his paulum debilitatus morbus denuo
 invalescere visus fuerit, vehementiora medica-
 menta requirit: neque in aliud tempus differen-
 dum est. verum si a coërcitis mulierum mensibus,
 aut in viro, a suppresso hæmorrhoidum profluvio
 morbus creatus est, irritandi sunt loci, & aliquid
 soliti excrementi profundendum. si cunctatur, ne-
 que descendit in aliam quampiam partem sangui-
 ne prolapsa, morbus vero exacerbatur, evacuatio
 facienda est, & a talis incipiendum. quod si non
 quantum satis est sanguinis inde manaverit, cubiti
 quoque vena secetur. interjectis autem reficiendi
 causa tribus aut quatuor diebus hieram, *id est sacram*
 quæ purgatorium medicamentum est, potui dato.
 ad hæc cucurbitam mediis corporis partibus ap-
 plicato, jecori videlicet affigens. sed maturanda
 negotia sunt, ac celeritas adhibenda. exiguis enim
 medicamentis morbus non obsequitur: si magnis
 autem non vincitur, sed resistit, tunc firma sede
 melancholia nititur. quod si penitus totum corpus
 occupaverit sensus, mentem, sanguinem, bilem, ner-
 vos etiam corripuerit, & ipsa insanabilis efficitur,
 & aliorum morborum corpori sobolem inserit, fu-
 roris, nervorum distentionis, resolutionisque; quæ
 si a melancholia proveniunt, sanationem utique ac-
 cipere nequeunt. quamobrem ad hoc malum pro-
 pulsandum veratro utendum est: sed antequam ve-
 ratrum ægrotus accipiat, stomachum ad vomē-
 dum exerceat, & humores extenuet, & corpus
 fluxile reddat. vomitiones autem hæc præstant,
 nonnunquam jejuno stomacho, nonnunquam ra-
 dice ⁱ provocato. docebimus vero & modum &
 materiam, docebimus & veratri species, & utendi
 rationem: item quo pacto singula & distinguere &
 ordinare prius oporteat, & quo pacto in vomiti-
 onibus subveniendum sit, indicabimus. incredibile
 est autem, nisi ab his funditus convulsus est mor-
 bus, at multorum saltem annorum intervallo non
 sopiri, plerumque enim postea melancholia rur-
 sum suboritur. quod si jam firmas radices egit,
 nihil jam ultra differendum est: sed quæ ad vera-
 trum pertinent, omnia administranda. nempe æ-
 groti omnes sanari non possunt: (Medicus enim
 Deorum potentiam anteiret) verum dolores feda-
 re, morbos interciperi, atque obscurare, Medi-
 co fas est. itaque nimirum iis quæ posuimus ad-
 hibitis, Medici defatigantur, seque aliud quic-
 quam facturos negant, atque duas causas, aut
 morbum insanabilem esse, aut omnia se remedia
 tentasse prætexunt. nihilominus tamen sacram ex
 aloë medicinam subinde præbere haud alienum est:
 siquidem opportunum melancholiæ subsidium ad-
 fert, stomacho & jecori subvenit, bilemque de-
 jiciens, mirifice prodest. quin etiam malvæ se-
 minis pondo drachmam ex aqua propinare opti-
 mum esse, quidam experientia compertum habuit.
 Q 3 infi-

^a Deesse hic aliquid, nempe ^b χρεὼς aut quid ejus-
 modi apparet. *Petit.* ^c Γυναικῶν *Henisch.* rep. in MS.
^d Ἀρχαῖοι *Henisch.* rep. in MS. ^e Ἐγγεῖποντα *Henisch.*
 rep. in MS. ^f ἐγγεῖποντα admoventem *Petit.* emend.
^g Ἐγκτεῖ impingit, vel infligit. *Petit.* emend. ^h Λε-
 πτύναι. *Henisch.* ⁱ Ἀπὸ ῥαφανίδων legi debere (ut a voce
 ἐμετοὶ duci intelligatur) *Petit.* existimavit olim. sed ni-
 hil mutandum, vox enim ῥαφανίδες referri potest ad ver-
 bum πρὸς τὴν. ^j Καὶ τὸ χρεὼς τὴν τρέπῃ & rationes u-
 tendi, vel τὸ χρεὼς καὶ τὴν τρέπῃ (ut genitivus ad ἰδέα
 referatur) *Petit.* emend. cæterum, quod hic se tradi-
 turum pollicetur Aretæus de ratione dandi elleborum,
 ubi præstiterit, se nescire *Petit.* fatetur. ^k ὅπως *He-
 nisch.* rep. in MS. ^l ἰσως, ἢ γὰρ *Henisch.* & *Gonpyl.*

F repp. in MS. ¹ Ex hoc impio dicto intelligere est, in
 eodem versari errore Aretæum, in quo & Galenus
 alique veteres Philosophi fuerunt, Divinam sc. poten-
 tiam naturæ legibus ita esse constrictam, ut citra cau-
 sarum secundarum opem nihil quicquam moliri aut
 præstare possit, autumantes. rectius dixisset Aret. æ-
 qualem fore Medicum Deo, si omnes perfanaret mor-
 bos. *Petit.* ^m Deesse hic aliquid, nempe τὸ πᾶν ἀνθρώπων
 ἢ ἀπαυδῇ, aut aliquid ejusmodi, *Petit.* suspicatur. ⁿ Post
 ἀμφω, signetur virgula. *Petit.* ^o Καὶ χολῆς *Διὰ καθάρ-
 σιν* &c. *Petit.* emend.

ⁱ Provocati *Henisch.*

μυρία ἢ τ' ἀπλῶν φαρμάκων ἄλλα ἄλλοις^a εἴη
 χρηστέα. ὅππῃ ἢ τοῖσι πόνοις τοῖςδε ἐς ἀνάληψιν
 ἄγειν. μετεξέτεροι γὰρ, ἐς μὲν τ' ἢ ἰητρίας και-
 ρὸν ἢ νόσος, ἐξ ἑδρῆς ἢ ἐκινήθη. ὡς ἢ ἐς ἀνά-
 πλασιν σαρκῶν καὶ διωάμι^β ὠνθρωπ^β ἡκῇ,
 ξυωαπλάσῃ πάντα τ' νόσος τὰ ἴχνια. δύναμις
 μὲν γὰρ φύσις^β, υἰείαν τίκτε. ἀσθένεια ἢ νό-
 σος. ἀπίτω ὡν ἐς ἀνάληψιν ὁ νοσέων, πεφυκῶσι
 θερμοῖσι ὕδασι ἐνδιατῶμεν^β. καὶ γὰρ τὰ ἐν ποῖς-
 δε φάρμακα, ὀνήσια, ἀσφαλτ^β, ἢ θεῖον, ἢ
 συπληρῆ, πολλὸν πλεῦνες τετέων ἄλλαι δυνάμεις.
 ἀγαθὸν μὲν γὰρ ὑγρασίῃ ἐξ αὐχμῆς τ' νόσος, καὶ
 παλαιωρῆς τ' ἰησι^β. ἀραιαὶ ἢ καὶ μαλθακαὶ
 σάρκες ῥήσι^β πρὸς ἀφροσιν τῆ νοσημα^β. ξηραὶ ἢ
 καὶ πυκναὶ τοῖς μελαγχολῶσι αἱ σάρκες ἀλειμμα
 λιπαρὸν ἅμα τριψι^β εὐαφῆς, πολλῶ τῶ λίπαι^β
 δέχοντα * * * * *
 *^c ἄρποι πλυτοί, ξυὼ πνὶ γλυκεῖ θηραίων^d τῶ
 κρητὶ καὶ^e σκυβελλίτῃ τῶ παμφύλλῳ, ἢ οἶν^β καὶ
 μέλι μίξι^β παλαιῆς ὡν καὶ^e ψυχροτέρων καὶ
 θερμῶν τ' γυμνῶν τ' ἀπὸ τῆ ὀσρακώδε^β. κρεῶν
 τὰ μὴ πίονα, καὶ σμηγματώδεα. συνὼν μὲν πόδες
 καὶ τὰ τ' κεφαλῆς, πτηνῶν τὰ πλεῖρα ἀπίονα, θη-
 ρίων, λαγωῶν, ὀδορκάδων, πτωκῶς, ὀπάρης,
 ὀκείον π' ἀρῶν ἢ. ὅππῃ τῇ τῆ σωμαχῆς ἀναφορῇ
 πρὸς μενέουσα πρὸ τ' τροφῆς, ὅπως μὴ καταποθείς
 ἀνεμῆται. δίδοναι ὡν πρὸ πάντων σιτίων, μελί-
 κρητον κυάθῃς ἡμισυ, καὶ πίνοντα ἐξεμέειν ἐς τὴν τῆ
 σωμαχῆς κάθαρσιν. ὡς γὰρ σοι ἢ τροφῇ ἐδραῖν
 μῆρι. φάρμακα ἢ τ' ἀναγκαίων καθαρτήρια,
 πίτυ^β καρπὸς καὶ κνίδης, τ' σπερμάτων τῆ κοκ-
 κάλης, καὶ πεπέρι^β, ἀμυγδαλῶν αἱ πικραὶ, καὶ
 μέλι ἢ^b τῶδε ἢ ξύσας. ὡς ἢ ξηρῶν θέλῃς,
 ἀρῶν σμύρνα, καὶ ἰρεως ἢ ῥίζα, καὶ τὸ ἀπὸ τ' θη-
 ρίων φάρμακον, καὶ ἢ τῆ βησίνας καὶ μιθριδάτης,
 καὶ ἄλλαιⁱ μυρία. ὅππῃ τῇⁱ ἢ τ' ὅππῃ πλα-
 σμάτων ὕλη, μελίλωτον, καὶ μήκωνες, καὶ θερ-
 μίνθῃς δάκρυον, καὶ ὕσσωπον, καὶ λίπας τὸ ἀπὸ
 ῥόδων, ἢ τ' οἰνάνθης. κρητὸς ἢ τετέων πάντων
 πάγος. ἀλειμμα λιπαρὸν, αἰῶρα, πείπιπι,
 ἀλλ' ὅσα σαρκῶν τε ἀνάπλασιν ποιεῖται, καὶ δυνά-
 μιος ἰσὺν, καὶ τ' φύσις ἐς τὸ ἀρχαῖον ἀποκατά-
 σαι.

* * * * *

Κ Ε Φ Α Λ Η η.

Θεραπεία φθίσιος.

*ⁱ ὅπως ἐν νηὶ καὶ γαλήνῃ. καὶ γὰρ εἰ εὐτυχίῃ ὁ
 νοσέων ἐν θαλάσῃ γίγνοιτ' ἀν αἰώρη, καὶ βιοτή.
 καὶ γὰρ π' ξηρὸν ἐς τὰ ἔλκεα ξυωδίδωσι^m ἄλμη.
 ἀπὸ ἢ τῆς αἰώρης ἐφουχίσαντα, κρείσσον νῦν
 λιπαρῶ λίπαιⁿ ὅππῃ τῇσι * τριψέσι ἐξεχές
 κατὰ το-

^a *Henisch*. rep. in MS. ^b *Σχυδὲν πὶ Henisch*. rep. in MS. ^c Quædam hic desiderari astericis ostenditur. *Petit*. ^d An Thereum Cretense dictum, quod Cretenses cum importarent ad alias regiones e Thera insula, una ex iis quæ Sporades dicuntur in Ægæo mari, sita inter Cyreneas & Cretam insulam? saltem virgula *θηραίων* & *πνὶ κρητὶ* interponatur, ut Thereum a Cretico distinctum intelligatur, vult *Petit*. ^e De vino Scybelite vid. Galen. lib. 12. methodi & lib. 3. de alimentis. Pamphyllum aut Pamphylium idem appellari, neque apud eum, neque apud alios Scriptores *Petit*. comperit. ^f De frigiditate, & caliditate, quæ actu est, intelligit *Petit*. ^g Deesse hic aliquid *Petit*.

A infinita præterea sunt simplicia medicamenta, quo-
 rum aliis alia utilia sunt. post id genus labores de-
 mum reficiendus æger est: quibusdam enim quam-
 diu medicatio adhibetur, tamdiu morbus perma-
 net, quamvis labefactatus ac debilis: at si homo
 carnes resarciat, ac vires instauret, simul omnia
 morbi vestigia obliterantur. nam potentia naturæ
 sanitatem, imbecillitas morbum parit. propterea
 ad refectiorem convertatur ægrotans, in aquis
 sponte calidis sæpe commorans. medicamenta e-
 nim, quæ in his sunt ingenita, opem ferunt, bitu-
 men videlicet aut sulphur, aut alumen, ac multo
 his plures aliæ facultates. bona utique est humecta-
 tio, morbi squallorem tollens, & curationis vexa-
 tionem mitigans. raræ autem ac molles carnes ad
 ægritudinis remissionem maxime faciunt: verum
 ficcæ ac densæ melancholia laborantibus carnes
 sunt. inunctio pinguis cum leni frictione adhibeatur.
 cum multo autem oleo, hæc contineat * * * * *
 * panes loti cum vino aliquo dulci, Theræo, Cre-
 tensi, & Scybellite, quod Pamphyllum vocant: aut
 vinum & mel quæ jamdiu permixta fuerint. ova &
 frigidiora & calida, putaminibus nudata: non pin-
 guis carnes, vim detergendi habentes, porcorum
 pedes & capitis partes: avium alæ pingui carentes:
 C venatio, ut leporis, caprearum, damarum carnes:
 fructuum autumnalium quisquis optimus fuerit.
 stomachi subversioni consulendum est ante cibum,
 quo minus devoratus rejiciatur. quare ante omnes
 cibos mulsæ cyathi dimidium dandum est, bibi-
 tumque, per vomitum reddendum, quo stomachi
 excrementa purgentur. sic enim cibus in ventriculo
 firmus residet. at medicamenta necessario educen-
 dorum purgatoria sunt pini fructus & urticæ, se-
 mina coccali & piperis, amygdala amara: mel eis
 consistentiam præbeat. sin exficcare volueris, opti-
 me proficit myrrha, & iridis radix, & medicamen-
 D ex viperis, & Byssini, & Mithridatis antidotus, &
 id genus alia prope infinita. exterius apponenda
 sunt cataplasmata, quorum materia est fertula, &
 papaver, & terebinthi lachryma, & hyssopum, &
 oleum ex rosis, aut ex cœnanthe. cera autem hæc
 omnia cogantur. inunctio pinguis, gestationes,
 deambulationes, & alia quotquot carnes reficiunt,
 & vires instaurant, & naturam in antiquum statum
 revocant, administrantur.

* * *

E CAPUT OCTAVUM.

*De Curatione Phthisis id est Ulcerum
 Pulmonis.*

* quemadmodum in navi & tranquillitate. nam
 si recte habuerit ægrotans, in mari gestatio fieri
 poterit: atque ibi vitam deget. cum ulceribus e-
 nim quiddam ficcum marina salugo communicat.
 a gestatione quiete concessa, utendum in præsen-
 tia pingui oleo. post frictiones oleum cum aceto
 in

F suspicatur. sed nihil supplet. ^b *τῶνδε. Petit*. emend.
ⁱ *Μυρία Henisch*. ^k Lacunam hic magnam esse patet
 ex indice capitum. mavult tamen *Petitus* Aretæum sim-
 pliciter mutilum habere, quam mutilum simul & de-
 formem, ideoque valde invehitur & reprobatur diligen-
 tiam *Henischii*, qui hæcce capita ex Paulo supplevit.
^l Principium hujus capituli deficit, quod ex asterisco &
 sensu probatur. verum *Henischius* non animadvertit.
^m *Ἄλμη Henisch*. ⁿ Corruptum hunc locum asterisco
 notatum sic *λίπαι* (deleatur punctum) ἐπὶ τῇσι τριψέσι.
 (notetur punctum) ἐξεχές γάλα πινόμενον ἀπ' ὀλίγης πρæ-
 stantissimum est lac potum &c. (agitur enim hic de la-
 cte) *Petit*. emend.

καταπινόντων αὐτὸν ὀλίγα ἐκ περιωγῆς, ἐς κα-
τύλας πέντε ἢ ἑξ, ἢ πολλὸν πλεον. ^ω μὴ
ὀκῶσι τὶς δύνῃται πολλάκι γὰρ τόδε μένον ἀντὶ πάσης
τροφῆς ἤρκεσε· γάλα δὲ ἡδὺ μὲν περιεραδαί· πᾶν
δὲ ῥηίσαν, σερρόν θρέψαι, καὶ τροφῆς ἀπάσης ἐκ παι-
δὸς ζυνηθέσθων· ἰδὲν δὲ τερπνὸν τῇ χορῇ· Φάρμα-
κον δὲ δρετλή ἀκέρχον, ἀλαπιδώσαι βρόγχον,
αἶγαν φλέγμα εὐπνοον, ὀλισηρόν δὲ πῶ κατὰ
^α διέξοδον· ἔλκεσι δὲ Φάρμακον γλυκύ, καὶ ἄλλῃ
παντός διωλέσθων. ^ω μὲν ὡν πῶ πολλὸν τῷδε
πίνῃ, ἰδὲν ^β μῆς τροφῆς ἄλλης χρεῖται· ἀγαθὸν γὰρ
ἐν νόσῳ ἐν Φάρμακον γάλα τωυτὸν γίνεσθαι, καὶ
τροφῆν. καὶ γὰρ αἰθρῶπων τὴν γαλακτοφάγων τὰ
ἔθνη, σίτον οὐκ ἔδει· ἀρσεν δὲ ^γ ζῶν γαλακτὴ
καὶ πολλοί, καὶ ἰσρία, καὶ χόνδροι πλυτοί, καὶ ὀκῶ-
σαι ἔδωκεν ἐκ γαλακτῆς γίνεσθαι καὶ τροφῆς ^ω
ἐτέρης δέη, ἔσω ὁμοίῃ, πσιπῆς ὁ χυλός, εὐπε-
πίος, λιπὴ· χρεῖ δὲ τοσόνδε ἡδύνθαι, ὀκῶσι ῥυμ-
φάνεσθαι ἐπὶ ῥήσῃ· ^ω καὶ τὸ ἐς ἡδονὴν τί λαμβάνῃ,
καὶ τόδε ἔσω Φάρμακον, ^δ λιγυστικὴ κόμην, γλή-
χωνα, ἡδύσμον, αἰλῶν βραχὺ, ὄξος ἢ μέλι. ^ω
μὲν σόμαχος ἀπεπῆν, τόδε παρέχαι· ^ω μὴδὲν
ὁδὲ περιωγαγνάζῃ, πάντων ἐπὶ πσιπῆν κρέσων·
ἔξει δὲ πῶ πσιπῆν, ἐς χόνδρον ἀλλάξαι· ἀφυσ-
σότερος γὰρ καὶ εὐπεπτότερος, ^ω καὶ ὡς πσιπῆν
^ε μιγματώδης ἐπίσθω. ἐν τῇσι ὑγροτέρεσι ἀνα-
γωγῇσι κύαμος· καθάρσις ἔλκεα, ἀλλ' ἐπὶ φουσώ-
δης. πσιπῆς καὶ ὠχρος ὀκῶσι ἀφυσότερα, τοσόνδε
ἐλκείων ἀκαθαρτότερα. ζωτεκμαιρόμενον ὡν πρὸς
τὰ ^ε παρεόντα, τοῖςδε χρεῖσθαι· ὄψα δὲ αὐτέων,
ἄσφα καὶ ὀπὶ πσιπῆν λέλεκται· ὡς δὲ, ἐκ πυρὸς
μὲν ^β ὑδρεῖα θερμά· ἀρσεν δὲ ἐκ ζῶων ἀρίτοκα,
πσιν πῶ * * * * *

Κ Ε Φ Α Λ Η ιγ.

Θεραπεία Ἡπατῆς.

* ἡπατὶ ἔλκος ἔοι ὀλέθριον. ἢ χαλεπωτάτη δὲ ἐς
πῶ γαστέρα ξύρροια τῷ πύξ, ^ω τὸ σόμαχος· ἴσθαι
ὁδὸν ἐς πῶ ἀνω φορῆν. τροφή γὰρ αἰτία τῷ ζῇ·
τροφῆς δὲ ἡπατὸς ὁ σόμαχος· ποτὶ καὶ τὰ Φάρ-
μακα ὁδὲ τοῖσι ἔσω ἀλάφει. ^ω ὡν πρὸς ἀπαν-
τα μὲν ὀκῶσι καταπόσις ἔλκεθαι, θάσσον ἐκθανεῖν
ἀνάγκη νόσῳ τῇ καὶ λιμῷ. γνώματα δὲ ἐκάσθαι χῶ-
ρα, ὅπῃ τὸ πῶν τρέφεται, ἔπειτα καὶ ἔπειτα, ἥντι
δὲ ἐντέρων ἡκῇ, σφόφοι, γαστὴρ ὑγρὴ, φλέγματα
καὶ χολή, ἔπειτα ζῶν περιρροῖ αἱμάλωψ, ἢ
^ω περιπλοῖσις ὀκῶσι κρεῖων ὠμῶν· ^ω καὶ ἐς κύστιν ἐπὶ
βάρος ἐν νεφροῖσι καὶ ὀσφύϊ. τὰ μὲν ὡν πρῶτα
πολλά καὶ ^α χολοβάσια· ἔπειτα θολερά, ἀνυπό-
στα καὶ ἀκατάστα· ὀπὶ πᾶσι δὲ καὶ ἡ ὑπόστα-
σις λυκὴ παρείη. ἥν δὲ ἐς σόμαχος ἀνω ῥέπη,
ναυτίη, δύσπσις, ἑμέτοι φλέγματος, ἢ χα-
λῆς, λειποθυμία, σκοτοδινία, μέσφι ξυρραγῇ.
μάλισσε

^α Διέξοδος Henisch. ^β Μῆς Henisch. ^γ Hæ compositiones ex lacte ἀργυροτέρεσθαι vocabant. vid. Galen. de suc-
cor. bonit. & vit. cap. 13. Petit. ^δ Λιγυστικὴ κόμη Henisch.
^ε Σμηγματώδης Petit. emend. ^ε καθάρσις Henisch. ^ε Περι-
ρροῖσις Henisch. ^β Ὑδαρία aquosa vel ὑγρὰ humida (nempe
quæ cocta quidem sed ita ut sint adhuc liquida, qua-
lia una voce ῥοφῆται forbilia dicuntur) Petit. emend.
^ι Damna quæ in fine hujus capituli, cæterisque quatuor

A infundatur, paulum primo, deinde adjiciendum
usque ad heminas quinque aut sex, aut multo plus
etiam. sin minus. at saltem quantum quis ferre po-
terit. multoties enim vel id solum pro omni ali-
mento satisfacit. lac vero assumtu suave, potu fa-
cillimum, nutritu solidum, & qualibet esca a pue-
ritia familiaris est: præterea visui colore delecta-
bile, medicamen arteriam non asperans, guttur
lævigans, ad ejiciendam pituitam facilem spiritum
reddens, inferiorem exitum lubricum efficiens, ul-
ceribus dulce subsidium, & quolibet alio beni-
gnius. si quis multum lactis potat, nullo alio eget
alimento. in morbo enim bonum medicamen est
B lac. ejusdem & alimentum efficitur. nam homi-
num lacte vespantium nationes frumentum non
edunt. optima vero est cum lacte & puls, & bel-
laria, & alica lota, & quæcunque edulia ex lacte
fiunt. quod si & alia esca indigeat, ejusdem gene-
ris esto. ptisanæ cremor concoctu facilis, tenuis
materiæ est. eatenus vero condiendus erit, quate-
nus absorptu facillimus sit. siquid etiam saporis ju-
cunditatem adferens capiat, & illud medicamen-
tum esto: qualis est ligustici coma, pulegium,
mentha, salis exiguum, acetum, aut mel. si ven-
triculo non concoquit, hujusmodi exhibenda
sunt: at si nihil ventriculo tale exhibere necesse
C sit, omnibus ptisana præstantior est. licet & ptisa-
nam in alicam permutare. minus enim flatuosa, &
concoctu facilior est, si quemadmodum & ptisa-
na extensa deglubitur. in humidioribus faba ulce-
ra purgat, sed flatibus redundat. item pisum &
ochrus, qui & quanto pauciores flatus citant, tan-
to minus ulcera purgant. itaque Medicus conjectu-
ris ductus, prout præsentia postulant, his uti de-
bet. istorum quoque condimenta sunt quotquot
de ptisana memorata sunt. at ova, ex igne quidem
aquea calida, sed ex animalibus nuper edita opti-
ma sunt, priusquam eam * * * * *

CAPUT DECIMUM TERTIUM.

De Curatione Ulcerum jecoris, & puris
ab eo effusionis.

* in jecore ulcus perniciosum insit. periculosis-
simus autem est, qui in ventrem fit saniei confluxus,
si stomachum occupet, qui viam superiora peten-
tibus præbet. alimentum enim vitæ causa est:
E ipsius vero alimenti dux est stomachus. insuper
medicamenta intimis corporis partibus stomachus
distribuit. quapropter si ad quælibet devoranda
male se habeat, celerius ægrum morbo atque fame
consumi necesse est. hæ sunt cujusque loci, quo
se pus conversurum est, inter se differentes notæ,
nam si per intestina delabitur, tormina vexant, alvus
liquida est. pituita & bilis fertur: deinde cruentum
virus circumfluens, aut humiditas aquæ similis, in
qua crudæ carnes demersæ lotæque fuerint. si pus
in vesicam defluit, gravitas in renibus lumbisque
sentitur. ac primo lotium multum & bile infectum,
postea turbulentum, nullam hypostasin, id est sub-
F sidentiam continens, inconstansque decurret: ad
extremum vero & sedimen album apparebit. sin
ad stomachum sursum versus pus rapitur, tunc orie-
tur nausea, odium cibi, vomitus pituitæ aut bilis, de-
fectus animæ, vertigo usque eo donec pus erumpet.
præci-

sequentibus, & in initio ut & in fine decimi tertii sen-
timus, magis promptum est queri, quam instaurare,
quod non nisi ex MS. quopiam integriore (qualis non-
dum repertus) codice sperari potest. Petit. ^κ ἴσθαι He-
nisch. ^ι ὀκῶσι Henisch. ^ω περιπλοῖσις Petit. emend. ^ω χολο-
βάσια Petit. emend.

^ι In humidioribus rejectionibus faba &c. Henisch.

μάλιστα μὲν ὡν ἀποτρέψιν τήνδε. πονηρὴ γὰρ ἡ ὁδός.
 ἡ δὲ ἢ τὸ πύον βιαιότερον ^α εὖρη, χρηὴ πάντα ποιεῖν,
 καὶ τῷ σωματῷ ἀρήγειν, καὶ τροφῇσι, καὶ φαρ-
 μακοῖσι καὶ διαίταις, πάντα μελίσχως. Φαρμάκοι-
 σι ἐς πλὴν τῆς κόλπης ῥαγὴν. ^β ὁπότεν τὴν ὑσώπῃ
 ζῶν μελικρήτω πιπίσκειν, καὶ πρᾶσις τῆς κόμης
 καὶ τῆςδε ζῶν μελικρήτω καὶ χυλῷ τῆς ^γ ἀψίνθης.
 ταῦτε μέντοι πρὸς τὴν σιτίαν πίνειν ῥεῶν, ὡς λεπτὰ
 μὲν τὰ ὑγρὰ γίγνηται, εὖρεα ἢ τὰ χωρῖα, εὐ-
 ρηκτὰ ἢ τὰ ἔμψυα σώματα. διδόναι καὶ ὄντα γάλα
 λεῖον, ἀχολον, εὐτροφον, ἐς τυρὸν αἰσώτατον, ἥπερ
 ἐστὶ γάλακτι ^δ ἀρετὴ. πρᾶσις δὲ καὶ χάριτας
 πόματι ^ε καὶ σίτι. κῆν μικρῷ χεῖρω τὴν ^δ ὠφε-
 λεύντων ἔωσι διδόναι. ἔσται γὰρ ^ε διέξοδος ^ε ναυπωδῆι
 καὶ ἀτέρπει ὑγρῷ. ^ς μετεξετέρες γὰρ ἡ τῆς πύ-
 ρος διόδος ^ς βλάβη, ^ς μήπω π καὶ ἀπόσιλοι ἔσονται
 κῆναι λάβωσι ^ς εὐηγέες. ῥεῇ ἢ καὶ ὅπῃ τῇσι ἄλ-
 λησι ἐκροῇσι, παντοίῳ μελέτῳ ^ς σωματῷ ποιεῖ-
 σται. ὁδε γὰρ ἡ πάντων φαρμάκων ὁδός· μεμνη-
 σται ἢ καὶ ^ς ἡπατι ^ς ῥεῶν, ἔνθα τὴν ἐλκείων
 ἐστὶ ἡ ρίζα. ἡ δὲ ἢ ἐς κύστιν ὁρμαῖ, ἐρηθιστοῖσι ἐξά-
 ρειν, ἀσάρκα τῆς ρίζης, καὶ φῶ, καὶ ἀδιάντα,
 καὶ μέλας τὴν ἐμπόταν. ταῦτε μέντοι ζῶν μελικρήτω
 πιπίσκειν· ποικίλον μὲν τὸ βησίνης φάρμακον, καὶ
 τὸ διὰ τὴν ^ς φυσελλίδων ἄριστον· ἡ δὲ ὁκόσα διὰ
 πύρις τῇσι ἐπαινέσται. ἡ δὲ ἢ δι' ἐντέρων ἀγῆς, τὸ
 ἀγωγὸν ἔχεις γάλα, μάλιστα μὲν ὄντα. ἡ δὲ ἢ μὴ,
 αἰγός, ἢ μήλων. χυλοὶ ἢ ὀλισθηροὶ καὶ σμηγμα-
 τώδεις, ὁ τῆς πλειάνης, ὅψα, πέπερι, ζιγγίβερι,
 λιγυστικόν· ἀθρόον ἢ εἰρησθαι ἀμφὶ πάσης διαι-
 τῆς, ὅπῃ πάσῃ συρρήξι, τροφῇ μὲν εὐχυμοι, εὐ-
 σόμαχοι, εὐπεπτοι, ἢ χυλοὶ, ἢ διὰ γάλακτι ^ς
 πόλτοι, ἄμυλοι, ἰτρία ζῶν γάλακτι. * * * *

К Е Ф А Л Н ѡ.

Θεραπεία Σωληνός.

Σκίρρος ἔ' ὅππ' σπληνὶ λύσεις ἔ' ῥήϊσας· ὡς ᾗ καὶ
 ὀποτοκοὶ τῶνδε νῆσοι ^m γένωνται, ὕδρωψ, ἡ
 καχεξία, ὀκέλλει τὸ κακὸν ἐς ἀνήκεσαν, ^a τ' ἱητρὸν
 τ' σκίρρον ἵηται. ἡρὴ ὧν ὀποτρέπειν γιγνομένης,
 καὶ λυεῖν ἄρτι δ' ἔρχομένης· ἐνίσταται ᾗ τῆσι φλε-
 γμονῇσι, ^o ὡς περ οἱ σκίρροι Διὰδοχὸν ἐς Διὰπνοὴν
 ἀγωνται πῶς ὀπόσασιν. ταῦδε γὰρ φλεγμοσῆς
 ἱητηρίοις ᾗ ἡρέεσται, ὅκοσα μοι ἐν τῆσι ὀξείησι
 λέλεκται. ὡς ᾗ πάντα σὺ πρήσονται ἐν φλεγμο-
 σῇ ὁ σκίρρος ^o ἐμμένει, καὶ περὶ ἱκέλοις ἡρέο ἐς
 μάλα ζῆν τῆς σκίρρης, τέγγεσι δ' ὀξέος, καὶ ἐλαίου,
 καὶ μέλιτος, ἀντὶ ᾗ εἰρίων, πύγματά ἐσω ὀπὸ
 λίνου. ἐμπάσσειν ὥδε τῆς μυροβαλάνος σπασομένης,
 ὅππ' ἀλάσμοσὶ τε τοῖσι μαλθακωτάτοις ^p * * *

APE-

a ῥέουσῃ *Petit.* emend. b Βοτανὴν *Henisch.* c Notanda hic vocis flexio, ἡ ἀψύθη, pro τὸ ἀψύθηον *Petit.* d Ὀφειλόντων *Henisch.* e Crassius subaudit vocem εὔμαχον. *Petit.* f Ναυπώδι ὑπερῷ omisit καὶ ἀτέρπει (verum ad marginem annotavit se in MS. reperisse) *Henisch.* g Μπεξετί-
ρας ᾧ ἐκ ἧσαν ἢ τῷ πύς διεδω βλάβη. quosdam enim hæc scilicet cibi insuavis trajectio non minus ac puris transi-
tus male habuit. *Petit.* emend. & particulam αὖ, quæ ver-
bo βλάβη respondeat, addendam esse, conjicit. h Pun-
ctum hic notetur, quia initium periodi est. *Petit.* i Ἑση-
γῆς Ionice pro εὐαγῆς (Suidas εὐαγῆς exponit ἀγνὴν, κα-
ζυρὸν) *Petit.* emend. k Χρέων. *Henisch.* l Medicamentum
intelligit ex solano halicacabo, officinis alkekengi vo-

A præcipuum sane fuerit in aliam partem avertere. prava enim hæc via est. quod si pus violentius feratur, omnia facienda sunt, stomachoque succurrendum escis, medicamentis, victusque ratione, sed omnia leniter adhibenda. medicamentis quidem, ut sinus effringatur, studendum est. herbam itaque hyssopum cum mulsâ potui dato, & marrubii comam, ipsam quoque cum mulsâ & succo absinthii. hæc utique, quo humores extenuentur, & viâ lubricæ reddantur, & purulenta corpora facile rumpantur, ante cibos bibere expedit. dandum est & asininum lac¹ bilem non generans, bene nutriens, in caseum non spissescens, quæ lactis virtus est. adhæc ægrotanti gratificandum in cibo & potione: quos, etsi paulo deteriores juvantibus sunt, nihilominus tamen concedito. nam stomachus nauseam moventi & contristanti humori transitus erit. siquidem nonnullos puris exitus offendit. cavendum est etiam ne jejuni sint: quumque aliquid cibi capiunt, illud purum sincerumque sit opus est autem & in cæteris effluviis diligentissimam stomachi curam suscipere: quandoquidem ipse omnibus medicamentis iter præbet. meminisse quoque jecoris oportet, ubi ulcerum radix est. porro si pus in vesicam impetum facit, urinam citantibus eliciatur: utputa asari radice, phu, adianto, & meio, potabilibus. hæc enim ex mulsâ potui danda sunt. Byssini utique varium medicamentum, & quod ex vesicario solano conficitur, & quotquot experimento aliquibus probantur, optima sunt. verum enimvero si per intestina educere malis, tibi lac eductorium esto, præcipue quidem asinæ: sin id non adsit, capræ, aut ovis, succi autem lubrici & abstergentes præbeantur, qualis est hordeaceus. obsonia sunt, piper, zingiber, ligusticum. utque semel de omni victus ratione absolvam, in qualibet puris eruptione alimenta sint boni succi, stomacho utilia, concoctionem facile admittentia: ea vero sint aut cremores, aut ex lacte pultes, & cibi ex amylo, & bellaria cum lacte. * * * * *

CAPUT DECIMUM QUARTUM.

De Curatione Lienis.

Scirrhi in liene geniti discussiones non facillimæ sunt. quod si & ab hoc oriundi morbi proveniant, utpote aqua intercus, aut malus habitus, insanabile malum effectum est: hac ratione vero scirrhis Medicus opem ferre debet: orientes avertere, & nuper incipientes discutere oportet: inflammationibus autem resistendum. siquidem scirrhi inflammationibus ad distillationem tendentibus veluti hæreditario jure succedunt: hæc enim inflammationis germina sunt. porro iis remediis utendum est, quæ a me in sermone de acutis morbis relata fuerunt. si tibi omnia facienti in inflammatione scirrhus immaneat, igni quoque similibus ad molliendam duritiam utitor: irrigationibus ex aceto, oleo, & melle. sed lanæ vice, panni lintei complicati accipiantur. ² hic unguentariæ glandis pulvis cribratus inspergendus est: cataplasmatibus quam mollissimis * * * *

ARE,

F catum, confectum. *Petit.* ^m γίνονται. *Henisch.* ⁿ ἀνέκτεον. (punctum) τ' ἰητέον τ' σκίρρον ἰσθμυ χρεὶ ᾧδε, ἀποτρέπιν &c. me-
dicum in hunc modum subvenire oportet: occurrere scir-
rhis dum adhuc fiunt; ipsosque dissolvere de novo inci-
dientes. *Petit.* emend. ^o Ὡπερ (supple φλεγμονῶν) οἱ σκίρροι
διὰδοχοι ᾧ ἐς τὴν διαπνοὴν ἄγων] (deponens pro ἄγωνι) τὴν
δύσαντιν. quarum scirrhi hæredes sunt, vel quibus scirrhi
succedunt, si abscessum ad diffationem adduxerint. *Petit.*
emend. ^p Deficere & finem hujus capituli & reliqua duo
hujus libri capita asterisci & index capitulum denotant.

¹ Asininum lac lene, non generans bilem. *Henisch.*
² Sic unguentariæ &c. *Henisch.*

ΑΡΕΤΑΙΟΥ ΚΑΠΠΑΔΟΚΟΥ

ΧΡΟΝΙΩΝ ΠΑΘΩΝ

ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Κεφαλὴ πρώτη λέιπα.

ΚΕΦΑΛΗ Β.

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΟΥ.

ARETÆI CAPPADOCIS

DE

MORBORUM DIUTURNORUM

CURATIONE

LIBER SECUNDUS.

CAPUT PRIMUM DEFICIT.

CAPUT SECUNDUM.

De Curatione Diabetis id est Urinæ Profluvii.

Υδρωπικὴ ἰδέη ἔστι διαβήτω παλὸς αἰτία καὶ
 διαβήσι, χάρις ἣ μένη διαφόρον, ἔνθα τὸ
 ὑγρὸν ἐκρέει· ἀσκήτη μὲν γὰρ δοχεῖον τὸ περὶ τὸνατον,
 εἰς ἐκροὴν ἔχει, ἀλλὰ μένον τῇδε πλεμμυρεῖ.
 Διαβήτω ἣ φορῇ μὲν ὑγρὸς ἢ ἀπὸ τῆς πάχοντος
 αἰωυτῇ καὶ συντηξίς· ἐς ἣν νεφρὸς καὶ κύστις ἢ ξύν-
 δοσις τὰ περὶ ἐξόδον φέρει. ἡδε τοῖσι ὑδρωπικοῖς ἢ
 ὁδὸς ἐπιγίνεται, καὶ ἐς ἀναθὴν ἢ νεφρὸς τρέπεται.
 ἀναθὴν ἢ ἢ λύσις τῆς αἰτίας, καὶ μὴ ἔστι ἀχρεὺς
 ἐλαφρὴ μῆνον· δῖφος ἢ τεταῖσι μέζον. ὁ ἐκ-
 κρέον γὰρ τὸ ὑγρὸν αὐάνει· ἐστὶ ἢ τὰ ἀκεα ἐς τὴν
 ἐπίχρεσιν ἢ ξυμῆξις, τὰ αὐτὰ τοῖσι ὑδρωπικοῖς
 ἐς ἣν τὸ δῖφος μεγάλης ἰσχυρίας χρεός. τότε γὰρ ἐν
 τῷ εἶδει ἀλγέων πάντων μέζον. καὶ καὶ πῶσι τὸ
 ὑγρὸν, περὶ κλησις χρεοῖσι. ποτὶ καὶ ἐκτρέον τότε
 ξυμπαγαί τῆς ἐν τῷ σκηνεῖ. φαρμάκων ὅν
 ἀδίψων χρεός. δῖφος γὰρ μέγα, ἀκρήνη ποτῆ. πο-
 τὸν γὰρ εἰς ὅσον γίνεται δῖφος ἀκρὸς. πάντη δὲ
 τῷ σμαχῶ ἀρῆγειν ἔνθα τῆς δῖφος αἰ πηγαί.
 καὶ

A ² Diabetis, id est urinæ profluvii, morbus, hy-
 dropis species est, quod ad causam & habitum
 attinet: loco unde humor effluit, solo differt. nam
 peritonæum conceptaculum est ascitis, nec deflu-
 vium habet, sed illic permanens exundat: in dia-
 bete vero idem est a patiente lapsus humoris, ea-
 demque colliquatio: in renes autem & vesicam
 exeundo fertur effusio. aqua intercute laborantes
 hac via procedunt, si a morbo convalescant: ac bo-
 num est si causa solvatur, nec ponderis duntaxat
 levatio fiat: his autem major fitis adest. humidum
 enim defluens exsiccat. remedia ad colliquationem
 sedandam eadem quæ ad hydropas valent: ad sitim
 vero medicina magna est opus. ea enim omnium
 dolorum genere maxima est. &, si humidum bi-
 bant, mejendi provocatio est: adde quod & ef-
 fluens his humor secum abducit ea quæ de corpo-
 re colliquat. opus est igitur medicamentis sitim
 depellentibus. fitis enim magna est, ac potus insa-
 tiabilis cupiditas. nullus enim potus quantus quan-
 tus is fuerit, siti medeatur. omnino stomacho,
 unde fitis fons scaturit, succurratur necesse est.
 R igitur

a H' ἰωυτῇ Henisch. b Ἐκείον Henisch. c Ὡς Henisch.

¹ Præmonere hic operæ pretium duximus, priora hu-
 jus libri quinque, quæ exstant, capita, a CRASSO
 haud versâ esse, Interpretetque, quem HENISCHIUS
 fecutus, ut & eum, quem nos cum STEPHANO,
 nos quoque latere; utriusque neque apud Stephanum
 aut Henischium, neque apud Petitem ulla mentio, quod
 summo opere miramur: quia hæ versiones valde inter
 se differunt, si filum orationis, & dictionum specte-

mus, non autem si sensum. PETITUS autem eun-
 dem, quem HENISCHIUS, videtur fecutus Interpretet
 tem, ideoque, si res postulat, hunc Henischii Interpretis
 nomine in posterum notabimus.

² Hoc de Diabete caput ab Aretæo haud scriptum,
 adeoque illegitimum esse, quia Aetii ex Aretæo locus
 in medio cap. 1. de Diabete Serm. 3. tetrab. 3. in hoc
 capite non expressus est, Henisch. probat in præfat. ve-
 rum hæc critica sunt. Petir.

Tom. I.

ὡς ὅν τῇ ἱερῇ καθάρσει, ὀπιθήμασι χρέον ἄρδω, μασίχη, φοίνιξι, μήλοισι κυδωνίοισι ὠμοῖσι τῶνδε ὁ χυμός μὲν ξυῖν ἄρδω καὶ ῥοδίῳ ἀέλσον ἐς τέγγιν· ὀπιπλάσμα δὲ ἢ ἡ σὰρξ αὐτέων ξυῖν μασίχησι καὶ φοίνιξι· ἐν κηρῷ δὲ καὶ ἄ ἄρδω τῷ μύρῳ ἢ τετέων μίξις ἀγαθὴ, ἢ οἱ χυλοὶ ἀκακίης τε καὶ ὑποκύστιδος, ἐς τὸ τὰς τέγγιας καὶ ἐς τὰ ὀπιπλάσματα. αἰτὰρ καὶ ὕδωρ πὸ ποτὸν, ἢ ξυῖν τῇσι ὀπώρησι ἐψείδω. τροφαὶ δὲ καὶ γάλα καὶ ξυῖν τῶνδε σίτια, ἀμυλοὶ, χόνδροι, ῥοφήματα, οἶνοι σύφοντες ἐς τὸ σμάχος τόνον, ἢ ἀκητέστροι μάλλον, ἐς τὴν τῶν ἄλλων χυμῶν ἐξηέρωσιν τε καὶ ἀλάνηψιν. ἢ αἰμώδεσι γὰρ δίψος· οἶνος, δὲ σύφον δ' αἶμα καὶ ψυχῶν μεταβολὴν τε καὶ εὐκρασίην· ἐς δὲ δύναμιν δὲ κὴν οἶνος γλυκύς ὁκοῖος αἶμα ἐπὶ ἐς τὴν αὐτὴν γήυναν. Φάρμακα ποικίλα τὰ αὐτὰ, ἢ ἀλὰ τῶν θηρίων ἢ τῶν Μιθριδάτεω, ἢ ἀλὰ τῶν ὀπώρων, τὰ τε ἄλλα ὁκοῖα ὕδρωπῳ ὀνηῖσάν. αἰτὰρ καὶ ἡ ξύμπασα ἡ διαίτα καὶ ὁ βίος αὐτός.

ΚΕΦΑΛΗ Γ.

Θεραπεία λιθιάσεως καὶ ἑλκώσεως
Νεφρῶν.

Ἀμφὶ μὲν φλεγμασίης καὶ αἰμορραγίης, καὶ ὁκοῖαι ὁξέως ἀπὸ νεφρῶν κτείνει, ἐν τοῖσι ὁξέσι γεγράφεται· ἀμφὶ δὲ ἑλκώσεως, ἡδὲ λίθων γήενσιος, ὁκοῖα τὰ πολλὰ ξυμπαθνήσκει περὶ σούτησι, μάλιστα νῦν γράφω, ἀγχιῶ μὲν ἐς ἀκέραι· εἰ δὲ μὴ οἷσι ὅγε παρηγορήσεται. λίθων μὲν ὅν εὐφυῆ γήυναν ἐς ἄγνον τρέψαι ἀδύνατον. ῥήπερον μὲν γὰρ μήτε λυῖν ἀτοκὸν δέμναι, ἢ νεφρὸς λιθιώντας ἀλίσθαι. ἐς δὲ ἐξόδον ὅπως δέηται χρῆ. ὡς ὅν ἐν ἑδρῇ ἵκωσι οἱ λίθοι, τὰ ἀκέραι φράσω. κάρτεα γὰρ ὀδυρόμενται, ποτὶ καὶ ἐξέθανον σφόδρῳσι καὶ εἰλέω κώλῃ, καὶ ἰσχυρίῃ. ξυμπαθία γὰρ ἀλλήλοισι νεφροὶ τε καὶ κώλον. ὡς γὰρ λίθων ἐνστάσις ἔωσι, ὅπῃ δὲ τοῖσι ἰσχυρίῃ τε καὶ σφόδρῳ, τὴν δὲ τῷ σφυρῷ τὰ μὲν φλέβα τῷ κατ' ἕξιν τοῦ νεφροῦ, αἱ γὰρ τοῦ αἵματος ἀπὸ νεφρῶν ἐκροῖαι· ἀνιάσι τὸν λίθων τὰς σφύζιας. φλεγμονὴ γὰρ δῆσαι ἴχει τὰ πάντα· φλεγμονῆς δὲ κεναγγεῖα λύσις· τεγγειν τε τὰς ψύας ἐνθα τὸν νεφρῶν ἢ κώλῃ· λίπας δὲ παλαιὸν ἢ τὸ νέον ῥύτην ἴχετο· ἐρηπικὸν δὲ καὶ ἀνήδρα ἢ κόμη, καὶ λιθαιωτὶς ἢ σάμψυχον. τοῖσδε χρῆ ὅπως ὕδωρ καταιογεῖν. σμικρὸν γὰρ αἱ χηρίσιες. αἰτὰρ καὶ τοῖσδε πυρεθῶν, βοείησι κύεσι ἐγχέοντα ἔλαιον ἀνθέμιδῳ. ὀπιπλάσματων νῦν ὕλη ξυῖν τοῖσι ἀλίπῳσι ἢ ὠπῇ. ἔλυσεν καὶ σικυῆ καὶ φη κοτὲ τὸν λίθων τὴν ἐνστασιν ἀέλσον δὲ κὴν ὀπῇ φλεγμασίης χάσθαι· ὡς δὲ τὰ δέσῃ ποιεῖν ἐπὶ μίμνωσι οἱ λίθοι, ἐς ἔλαιον τὸ ἀνδρωπον καθιέναι. τὸ γὰρ τοῖς αἶμα πάντα ποιεῖ· ἀλὲν μὲν χαλᾷ· πῇ δὲ ἐκγλιχραίνει· τὸ δριμύ δὲ ἐς περὶ μίμνω δάκνει. τὰ δὲ μέντοι ἐξόδα λίθων, καὶ σφῶν περὶ κλήσιες· πίνειν

^a Νάρδω pro ῥοδίῳ sumitur hic. *Petit.* ^b Σύν τῇσι *Henisch.* ^c *Interpres Henischii* videtur legisse εὐκρητέστροι, vertit enim bene diluta (supple vina) sed nihil mutandum censet *Petit.* ^d Αἰμώδεσι *Henisch.* ^e Deest hic aliquid nempe χηρίσιος vel ὀνηῖσας. *Petit.* ^f Θηρίων supple ἀνιδότος *Petit.* ^g Id ipsum est quod Plinius oporice vocat, quod ex fructibus vino decoctis conficeretur. *Petit.* ^h Διαίτα *Henisch.* ⁱ Ἄγε (in plurali) *Petit.* emend. ^k Εὐφυῆ *Henisch.* ^l Ἀγνον *Henisch.* ^m Ὅπως tamen, nihilominus. *Petit.* emend. ⁿ *Henischii* *Interpr.* videtur legisse ἐν ἀκέραι (inquit)

A igitur ubi hiera purgaveris, epithematis utitor, nardo, mastiche, palmulis, malis cydoniis crudis. horum quidem succus cum nardo & rosaceo ad humectandum optimus, caro vero cum mastichis & palmulis cataplasma fiat. cum cera vero & nardo unguento horum mixtio bona est, vel succi acaciae & hypocyflidis, tum ad humectandum tum ad cataplasmatum fovendum. ceterum, & aqua, quæ potui dabitur, cum pomis decoquatur. alimenta sint, lac, & cum eo cibaria, amyli, alicæ, sorbilla, vinum adstringens, ad stomachum roborandum: idque si meracius sit, præstat ad evaporandos & disjiciendos alios humores. nam sitim falsi pariunt: vinum vero una & adstringens & refrigerans, migratione pariter & temperatione. ad vires autem prodest, etiam si vinum dulce sit ut sanguis, ad ejus procreationem. variæ medicinae eadem adhibeantur, theriaca, Mithridatica, quæ ex fructibus mollioris corticis (quos oporam Græci vocant) conficitur, & alia hydropi conducuntia. itemque universa victus vitæque ratio eadem esto.

CAPUT TERTIUM.

De Curatione Calculorum & Ulcerum
in Renibus.

De inflammatione & sanguinis eruptione: & quicunque a renibus affectus acute perimunt, in libris de morbis acutis scripsi: de exulceratione, calculorumque ortu, quæ ut plurimum senibus commoriantur, nunc potissimum scribo, ad curationem, quam proxime possum, accedens. sin minus, ad laborantium nonnullam mitigationem. calculorum igitur procreationem e fecunda sterilem reddere nemo potest. facilius est enim iterum a pariendo prohibere quam calculosos renes calculis vacuare: ad exitum quoquo modo procurandum auxilia quærenda sunt. itaque si calculi confidant, remedia dicam. nam valde tum ægroti dolent, insuper & torminibus, & volvulo coli, & urinæ suppressione mortem obeunt. contigui enim sunt renes & colum. nam si calculi insistant, insitque præterea lotii suppressio ac volvulus, vena malleoli, quæ recta reni respondet, secetur. nam sanguinis e renibus fluxiones calculorum inhaesiones cohibent. inflammatio enim colligata tenet omnia: evacuatio autem solutio est phlegmones. lumbique humectandi, ubi renum locus est. adhibeatur vero veteri vel recenti oleo rytthe, anethi quoque coma ad urinam ciendam prodest, & libanotis, aut sampsuchum: iis autem aqua inspergenda est. parum enim inunctiones essent. ceterum & iis fovendum, coriis bubulis infuso anthemidis oleo. cataplasmatum sylvæ cum farinis eadem esto. solvit & nonnunquam calculos insistentes cucurbitula levis: ac optimum fuerit si super inflammatione scarifices. quod si etiamnum tibi hæc facienti superstites calculi maneant, in oleum homo descendat. id enim simul omnia confert: tepor quidem emollit, quadamque tenuis ad lentitiam adducit: acrimonia prompte mordet: quæ quidem & calculorum exitui profunt, eosque provocant.

summam sedem occupant. *Petit.* ^o Ἀνιάσι pro ἀνιάσι per contractionem à verbo ἵημι mitto. *Petit.* ^p Τὰς σφύζιας id est, adstrictiones *Henisch.* *Interpr.* legit. *Petit.* emend. ^q Ψύας *Henisch.* Ψύας (Ψύα & Ψύα promiscue usurpant Græci) *Petit.* emend. ^r Mutilum hunc locum, difficulter emendandum, versione tamen *Henischii* *Interpr.*, (qui, ubi aquæ incocta sunt, habet) ductus, sic. Τὰς δὲ χηρίσιες ἐς ὕδωρ ἐμβάλλῃς, καταιογεῖν *Petit.* supplet & emend. ^s Deest hic aliquid ὀφελίσις aut quid simile *Petit.* ^t Αἶμα *Henisch.* ^v Δίπνη pinguitudo (Ionice pro λίπα) *Petit.* emend.

πίνειν ἢ Φαρμάκων τ' ἀπλῶν μὲν ῥίζας, Φοδ, μέιον, ἀσάρον· βοτάναις ἢ, τὴν ἄπειονίτην, ἢ περὶ σελι, ἢ σίον, ποικίλων ἢ μύρα μὲν ὁκόσε ἴχει νάρδον, κασίλῳ, σμύρναν, κινάμωμον.

* * *

^b ἀπὸ λώσῃ σίνηπι, καὶ ἐκ πυρὸς ἐράρα, καὶ ὅππῃ μαλακὰ ἀπὸ θέν μοι λέλεκται· δίαται ἢ καὶ ἀλειψίς, καὶ πλῆς καὶ ἢ ἐν θαλάσῃ βιοτή, ἅπαντα τοῖσι ὅππῃ νεφρῶν ἐστὶν ἀκεία.

* * *

Κ Ε Φ Α Λ Η Ε.

Θεραπεία Γονόρροιας.

Καὶ τοῦ ἀτερπέου τοῦ πάθεος εἵνεκεν, καὶ τοῦ καὶ σύντηξιν κινδυνάδεου, καὶ τ' ἐς διαδέξιν γένεου χρείης, λύειν χρὴ μὴ βραδέως τὴν γονόρροϊαν, πάντων κακῶν ἔσσαν αἰτίαν. πρῶτισται μὲν ὧν ὁκὼς ρεῦμα κρινόν ἡδὲ σὺψει τῶν ἀμφὶ τὴν κύστιν καὶ τὴν ροὴν τ' χωρίων, καὶ ἐμφύξεισι ψυῶν, λαγόνου, αἰδοίων, διδύμων, ὁκὼς μὴ ρεῖ ἐς πολὺν ἢ γονή· εἴτα αὐτὴς ἀλεῖναι τὸ πᾶν, ἐς τὸ τὰς ἀφόδας ξεραίνειν. σὺψει μὲν ὧν καὶ τέγγεισι ἔριον^d μὲν, τὸ δὲ τ' ὁκὼς ξυῖ τοῖς λύμασι. λίπας ἢ τὸ ῥόδιον μύρον, ἢ τὸ διατ' οἰνάνθης ξυῖ οἶνω λαδὼ εὐδάει, ἐκ περὶ σελι γῆς ἢ. ἀλεαίνοντα λίπας τὸ κρινόν, ἢ μελίλωτον ἐκ θέν συν αὐτῷ, ἢ σάμψυχον, ἢ λιθανωτὸν, ἢ κρινύζα. ἄριστον ἢ ἀνήθας κόμη, ἢ ἐπ' μαῖλλον ἢ ῥυτὴ τοῖςδε, ἐς τὰ ὅππῃ πλάσματα χέει, κρινύζαν καὶ ὀρόβων αἰλίτοις, καὶ ἐρυσίμας ἢ σπέρματος. καὶ ἢ νίτρον μέλι ἢ ἐς τὴν ἀπάντων ξύμπνοιαν καὶ ξυνάφειαν. τοιάδε καὶ ὅππῃ πλάσματα, ὁκόσε φοινίσσῃ, καὶ ἰόνθας ἐγείρει, καὶ τὸ ρεῦμα παροχετεύει, καὶ ἀλεαίνει τὰ χωρία. τοῖονδε τὸ χλωρόν ἢ ὅππῃ πλάσμα, καὶ τὸ διατ' καρπῶν τ' δάφνης· πρίσκεν ἢ καὶ τ' κάσσεου συχινόν, καὶ τ' ῥίζης τοῦ ἀλικακκάδου ὁκόσον δραχμῆς ὀλκῆς, καὶ τ' ἡδυόσμου τὸ ἔψημα· ποικίλων ἢ τὸ διατ' τῶν δύο πεπερέων, ἢ σύμφωνον, καὶ ἢ φίλωνον ἄριστον, καὶ διατ' τοῦ σίγχα τοῦ θηλείου φάρμακον ποτὸν, καὶ ἢ τοῦ βησίνας, καὶ ἢ διατ' τ' ἐχιδνῶν τῶν ἐρπετῶν. τὸ ξύμπαν ἢ διατ' διδόναι, ὅππῃ τρέπειν τε καὶ πτερεῖν χεῖρ καὶ γυμνασίους καὶ περὶ τοῖσι καὶ αἰώρησι. τὰδε γὰρ τὴν ἐξιν ἐς θερμασίαν τρέπει, ὅπερ ἐστὶ τῷ πάθει χεῖρ· εἰ δὲ καὶ σάφρων εἰσι ὅππῃ τοῖσι ἀφροδισίοις, καὶ λείοντο ψυχρῶ, ἐλπίς ὡς ὥκισται ἀνδρωθῆναι τ' ἄνδρ.

Κ Ε Φ Α Λ Η Σ.

Θεραπεία Στομαχικῶν.

Ἡ ἐν τοῖσι ἄλλοις πάθεσι μὲν τὴν θεραπείαν δίαται, ἐς ἴχυν καὶ κρατὸς τοῦ σώματος, εὐπεψίᾳ ἀρχαῇ· στομαχικῶσι ἢ μένοισι ἢδε γίνεται πλημμελής. ὁκὼς ὧν αὐτὴ γίγνεται φερόσω.

ἰκανή

^a Περίοντα sc. betonicam ferratam Petit. emend. ^b Insignis hic lacuna est in omnibus MS. & excusis codicibus. attamen conijcere licet, Aretæum proximè ante posuisse remedia, quibus utendum esset, si renum inflammatio ad abscessum deducta esset: in hisque ferri mentionem fecisse, quod cuti, sub qua abscessus foret, imprimeretur: tum medicamenta tergendō ulceri idonea docuisse, demum quibus cicatrix induceretur, quorum in numero sinapi & crustas ab igne hic recenset, propter vehementem eorum exsiccationem. sed hæc, tam obscura, satius est in medio relinquere. Petit. ^c Ca-

A e simplicibus pharmacis potui dandæ sunt radices, phu, meion, asarum: herbæ, prionites, petroseli, sium: e variis unguenta, quæ capiunt nardum, casiam, myrrham, cinamomum.

* * *

cicatricem obducet sinapi, & crustæ ab igne obductæ, & quæ antea dixi epithemata. diætæ vero, inunctio, navigatio, & vita in mari acta, omnia renum affectibus remedia sunt.

* * *

B

CAPUT QUINTUM.

De Curatione Profluvii seminis.

Gonorrhœa, id est seminis profluvium, quæ majorum omnium causa est, haud cunctanter solvenda est, tum propter morbi turpitudinem, tum propter colliquationis periculum, tum propter successurorum liberorum procreationis necessitatem. ac primum quidem, quemadmodum communis fluxus sananda est medicamentis adstringentibus partes vesicæ & fluentibus locis propinquas, atque refrigerantibus lumbos, ilia, pudenda, testiculos, ne diu genitura diffuat: deinde rursus universum corpus calefaciendum, ut excrementa siccentur. adstringunt igitur & macerant, & ab ove succida lana, & unguinosum rosaceum unguentum, aut cœnanthinum, cum albo vino odorato, sed sensim calorem excitando: oleum commune, & melilotum cum eo fervefactum, & sampsuchum, & libanotum, aut conyza. optima est & anethi coma, & multo magis rhyte. his autem ad cataplasmata utitor, hordei & ervi farinis & irionis seminis. nitrum quoque: mel vero ad omnium conspirationem & connexionem. talia etiam sunt cataplasmata, quæcunque rubefaciunt, & ionthos id est varoscient, & fluxionem derivant, & locos tepefaciunt. tale est cataplasma viride, & quod ex lauri fructu conficitur. castoreum quoque frequenter bibendum, & de radice haliaccabi quantum drachma pondo pendet, & menthæ decoctum. ex variis medicamentis, quod ex pipere gemino conficitur, Symphonis item & Philonis antidotum, optimum: & quod ex fera, quæ Sinchus appellatur, ad potionem paratur pharmacum, & Bistini antidotum, & quod ex serpentibus viperis conficitur. universum autem victus rationi tribuendum, concedendum, & credendum est, exercitationibus, & ambulationibus, & gestationibus. hæc enim habitum ad calorem convertunt, quo affectui est opus. quod si temperans sit rerum venerearum, & frigida lavetur, spes est fore ut celerrime homo virilem habitum induat.

E

CAPUT SEXTUM.

De Curatione laborantium Stomachi Vitio.

In aliis morbis post curationem diætæ ad vires & robur corporis, bona concoctio est: stomachi affectibus laborantibus solis hæc vitiosa est. quonam igitur pacto hæc comparetur, dicam.

R 2 nam

put quantum deficere index & Asterisci ostendunt. ^d Ellipsis est in ἑλόν supple χεῖρμον, καίερον Petit. ^e Ionica circuitio est, οἰσὺπη satius erat dixisse. Petit. ^f Λύπας Henisch. ^g Ρυτὴ Henisch. Ρυτὴν rutam herbam Aretæus appellat, quam vetustiores Græci πύζανον. Petit. ^h Νίτρον (ut referatur ad verbum χεῖρ) Petit. emend. ⁱ Viridis emplastri varias compositiones vid. ap. Galen. lib. 2. de composit. medicam. κατὰ γένος. facultas ejus est exsiccare & tergere. Petit. ^k Η φίλωνος Henisch. ^l Σίγχα Henisch. ^m Λιθωπον Henisch.

Tom. I.

ικανή γὰρ αἰσθή, πείπατοι, γυμνασίη, Φω-
νασίη, τροφαὶ ἐς πέψιν ἀγαθὰ ἀναμαχέσασθαι
πλὴν τῆ σωμαχῆ κακοσιτίλῃ. ἀδύνατον ὃ τὰδε καὶ
ἀπεψίλῃ λῦσαι μακρὴν, καὶ πλὴν σκελετίνῃ τῇ
σκήνῃ^a εὐογον σάρκα ποιῆσαι. πολλὸν ὃ μέζον
ἵππὶ τρεῶν^b ἔσων αἱ ποῖσι κάμνῃσι χάρτες, καὶ
τὸ κατὰρῶς ἅπαν δρᾶν, καὶ τοῖσι ἵππῃσι ἐπε-
δοῖν τὸν ἵππον, μὴ μεγάλα βλάπτοντα. ἄριστον γὰρ
τοῦδε, ἢν μὴ κάρτα^c ὠφελεόντων ὄρεξις ἦν. Φάρ-
μακα ὃ ποτὰ, χυλοὶ, ἀψίνθιον, καὶ νάρδῳ τὸ
μύρον, καὶ ἡ Διὰ τῇ θηρίων, καὶ τῇ ἐν πέτραις ὁ
καρπὸς, καὶ ζιγγιβερός, καὶ πεπέριος, καὶ σεσέλιος.
τὰδε πεπλήρη καὶ^d καὶ ἔσων ἐς σύψιν ἵπ-
πῃμα, νάρδοι, μασίχα, ἀλόα, ἀκακία, καὶ μή-
λων κυδωνίων ὁ χυλός. καὶ αὐτὰ ὃ τῇ μήλων αἱ
σάρκες ἀμφιθλασθεῖσαι ξυνὸ φοίνιξι ἵππῃμα σύ-
φον. ἀπὸρ καὶ τὰλλα ὁκόσαι μοι ἐς Διὰ ἑήτεω γε-
γράφαι ἐς δίψῃ^e ἀκῃ. τὰ αὐτὰ γὰρ καὶ τοῖσι
δίψῃ γίνεσθαι. ὃ ὃ τὸν τοῦ σωμαχῆ ἀδύνατον
σωμαχικοῖσι.

ΚΕΦΑΛΗ Ζ.

Θεραπεία Κοιλιακῶν.

Ἦν τῶν σιτίων^a ἀκροσίης ἡ κοιλίη ἔη, Διὰρρέη
ἢ ἡ τροφή ἀπεπλή^b, ἢ ἀδύνατον, ὠμὴ, καὶ
μηδὲν εἰς τὸν ὄγκον ἀνίη, κοιλιακὸς τῆςδε κικλή-
σκομεν. ὃ ψυχρὴ μὲν ἐμφύτω τῷ^c ἐς πέψιν θερ-
μασίης, αἰτονίη ὃ τῆς ἐς ἀνάδοσιν δυνάμει. χρὴ
ὦν πλὴν κοιλίῃ πρώτιστε μὲν πόνων ἀνιέναι, ἡρεμίη,
καὶ ἀποσιτίη. ὠδὲ γὰρ παλινδρομέσαι αἱ δυνάμεις. ἢν
ὃ καὶ πλῆθε^d τῶν ἐν τῷ σωμαχῷ φαντασίη ἔη,
νῆσσι ἐμέτοισι χρεέσθαι ἀφ' ὕδατος^e ἢ μελικρήτους.
πλὴν κοιλίῃ ὃ σκέπειν καὶ τέγγειν ἐς^f σύψιν,
ἐρίοισι μὲν τοῖς ἐξ ὁῖος πιναροῖσι^g λίπαι^h ὃ ῥοδίνῳ
μύρῳ, ἢ τῷ Διὰ τῆς οἰνάνθης, ἢ μηλίνῳ. ἄριστον
κὴν δὸπ τοῦⁱ χοίνις, καὶ ὑποκύστιδι, ἢ ὀμφα-
κίῳ. ξυνὸ τοῖςδε ὃ ἵππῃπλάσμα^j, θερμὰ μὲν ἐς
θῆξιν, ἐς δυνάμιν ὃ σφυγὰ καὶ ἢν πῃ τοῦ ἡπατος
ἢ τῆς κοιλίης καὶ^k σόμα ἐντάσιες, ἢ φλεγμασίαι
ἔωσι, σκυλὺν προσβάλλοντα ἐντάμνειν. καὶ ἐστὶ οἷσι
τόδε μᾶλλον ἡρεσέ^l ἐπὶν ὃ κηρωτῇσι ἐς ὠτειλὴν ἡκῇ
τὰ πρῶματα, ἢδὲ ἵππὶ σκληρὴν κραίνῃ, τῇ ὃ βδέλ-
λας τὰ θηρία προσβάλλειν. ἐπεὶ ἵππῃπλάσμα^m πε-
πικαὶ πιδέναι, ὁκόσιν τὸ Διὰ τῶν σπέρματων ἢν
ἰαχὴ χαμαιλέοντιⁿ ῥίζαν, ἄριστον, καὶ ἔνθα οἱ
τῆς δάφνης ἔασιν καρποὶ, καὶ τὸ μάλαγμα ἐπί-
κλησιν τὸ χλωρόν, καὶ τὸ μόνον τὸ^o μυστήριον. τὰδε
γὰρ μαλαροῦσι τε καὶ ἀμύσσει, καὶ θερμασίην ἐγεί-
ρει, καὶ ἀφύσσει τὰ σπλάγχχνα ποίει, ὦν περ ἐς
σύψιν χρεῖ^p. ἀπὸρ καὶ σίνηπι καὶ λίμνησις, καὶ
εὐφόρβιον, καὶ ὁκόσαι τοιαῦτα πάντα τὴν μὲν ψύ-
ξιν κωλύει, ἀνάκλησιν δὲ θερμῆς ποίεισθαι. τοιαῦτα
χρὴ καὶ πιπίσκειν φάρμακα ἐς σύψιν. χρεῖ^q
μὲν πρῶτιστε, ὃ τοῦ δρογλώσσε^r χυλὸς ξυνὸ
ὑδατι ἐσυμμένῳ μύρτοις, ἢ κυδωνίοις μήλοις^s
ἀρίστων

^a Hæc phrasis est per synecdochen, Ionibus ac Poëtis familiaris. Petit. ^b Ἐσὼ Henisch. ^c ὠφελεόντων Henisch. ^d Posset hic legi κατὰ τῆ σωμαχῆ. Petit. ^e Ἀκροσίης Henisch. & Goupyl. repp. in MS. Petit. emend. ^f Ἀπεπλή^g ὠμὴ Henisch. verum ἀπεπλή, ἀτρεπλή Henisch. rep. in MS. ^h Ὑξεί μὲν τῇ τῆς ἐμφύτης ἐς πέψιν θερμότητος. Petit. emend. ⁱ Ἐς γύψιν Goupyl. rep. in MS. ^j Λιπαί Henisch. ^k Σχοινῆ Henisch. ^l Ita veteres Medici sua medicamenta, quæ sibi ipsi componebant, & propria esse volebant, cognominabant. Petit.

A nam gestationum, deambulationum, exercitatio-
num, declamationum, & alimentorum concoctio-
nem adjuvantium quod satis est, prodest quidem
ad debellandum stomachi cibos fastidientis vitium:
sed id concoquendi longam imbecillitatem tollere
non potest, nec maciem corporis in corpulentiam
convertere: multo vero magis proficiat ægrotanti-
bus, si gratificetur, & puriter omnia faciat, ac cupi-
ditatibus eorum indulgeat medicus in rebus, quæ
non magnopere lædunt. est enim id optimum, ni-
si rerum valde juvantium appetitu moveantur. me-
dicamenta potui danda sunt, succi, absynthium,
nardinum unguentum, theriaca, petroselinii fructus,
B & zingiberis, & piperis, & fefelios. hæc ad conco-
ctionem valent, etiam¹ pectori ad adstringendum
imposita, nardi, mastichæ, aloæ, acaciæ, & ma-
lorum cydoniorum succus. ipsæ quoque malorum
carnes contusæ cum palmulis, epithema est adstrin-
gens. quin etiam alia quæcunque in diabete ad sitis
sedationem mihi commemorata sunt. eadem enim
& his & illis sitim provocant: tametsi stomachicis
constitutio stomachi siticulosa minime sit.

CAPUT SEPTIMUM.

C De Curatione Celiacorum, id est Ventriculo
laborantium.

Si ventriculus ciborum digerendorum impotens
sit, diffuat autem alimentum non coctum, non
mutatum, crudum, nihilque ad corporis molem
transeat, ² coeliacos hos appellamus, refrigerato ni-
mirum intus innato calore, quominus coquat, &
viribus quæ distribuunt alimenta, debilitatis. ven-
triculus igitur primum quiete & inedia labores re-
mittat oportet. ita enim eo vires recurrunt. si vero
multitudo eorum, quæ stomachus acceperit sub-
esse videatur, jejunis nauseis ex aqua vel mulsâ
utendum est. ventriculus autem contegendus, &
D ut adstringatur, rigandus lanis ab ove succidis,
ac unguinoso rosaceo unguento, aut œnanthi-
no, aut melino. optimum quoque si & lenti-
scino, hypocistide etiam aut omphacio. cum his
etiam cataplasmata adhibeantur, calida qui-
dem tactu, sed viribus adstringentia. atque
si alicubi ad jecoris vel ventriculi os tentiones
aut inflammationes sint, cucurbitula admo-
ta incidere oportet: & sunt quibus id solum
sufficiat. ubi vero ceratis ad cicatricem ulcera
perducta fuerint, & ad duritiem pervenerint,
eo hirudines bestię admovendæ: deinde epi-
themata concoctionem juvantia imponenda,
E quale est quod ex seminibus conficitur. si cha-
mæleontis radicem habeat, optimum est. ubi-
que lauri fructus insint. malagma etiam quod
viride appellatur, & meum, quod mysterium
est, id est arcanum. ea enim emolliunt & la-
niant, & calorem cient, visceraque flatibus e-
vacuant, quibus ad adstringendum est opus.
cæterum & sinapi, limnestis, & euphorbium,
& omnia talia quæcunque refrigerationem amo-
liuntur, calorem autem revocant. talia quoque
ad adstringendum medicamenta potui danda
sunt. primum quidem usui est arnoglossi succus
cum aqua myrtis aut cydoniis malis adstricta.
F opti-

¹ Interpretes haud recte: pectori ad adstringendum im-
posita. non enim hæc Aretæi mens, ut medicamenta
stomachica pectori aut sterno applicentur, sed ut infra
sternum ponantur. fefellit hos usus præpositionis κατὰ,
quæ cum genitivo aliquando in, aliquando infra signi-
ficat. Petit. ² Ventriculosos κοιλιακὸς interpretatus est
Cælius Aurel. & Petit. emend.

ἀριστον καὶ γιγάρτον σαφυλῆς ὀμφακίπιδος· αἶνοι
τῶν καὶ τὰ εὐφρόνων. ἔπειτα ἡ τὰ ἀλθαίνοντα τὴν
γαστέρα φάρμακα, ποτὰ ὁκόσκιον ἀλθ. ζιγγιβερίου καὶ
πεπέρου, καὶ σελίνου καὶ καρπὸν ἑὸν ἀγρίου καὶ ἐν πέτραις,
τὸ ἀλθ. τῶν θηρίων τῶν ἐκιδῶν^a πηπικώτατον· ἢ
ἡ ὅππῃ τοῖσι μηδὲν ἢ σμικρὸν ἐνδιδῶ, τοῖσι δὲ ῥα-
φανίδων ἐμέτοις χρέος· ἢ καὶ ἐγκρύψης παῖσδε
ἐλλέβορον^b τῶν λευκῶν ῥίζαν ἐς μὴν νύκτα, εὐπνο-
τάτη ἂν σοι γένοιτο ἢ καθάρσις ἔστε τὴν τὴν ὑγρῶν τὴν
ψυχρῶν καθάρσιν τε καὶ ἐκκρίσιν, καὶ ἐς τὴν^c ἑξάψιν
τῆς θερμῆς αἰτῆρ καὶ ἡ δίαίτα καὶ ὁ^d βίος ποιῶσδε
ἔσω ζύμμετρα. οἱ ὕπνοι νύκτωρ μὲν, δι' ἡμέρας ἡ
πείπατοι, ἀναφωνήσεις, αἰώρη ἢ τε ἐν δάφνησι, ἢ
ἐμυρρίναισι, ἢ θυμῷ. ἐχθρὰρ πῇ ἀλαπνοῇ καὶ ἡ ἀνα-
πνοῇ τοῖονδε φάρμακον πεπλήγειον· γυμνάσιον, τρίψεις,
χειρονομίη, αἰτήρων βολαῖσι^e τῆς θώρηκος, καὶ τῆς
κοιλίης κόποι, πωρόσιες· σμικρότατα γὰρ εἰς τόνον
εὐταλὲς ἄρτος. ὅππῃ τῶνδε φοίνιξις, πείπατοι
ῥαφ- * * * * *

h * * *

Κ Ε Φ Α Λ Η ιβ.

Θεραπεία Ἀρθρίτιδος καὶ ἰσχιάδος.

* στίων καὶ ῥαφανίδων πολλάκις. ἔπειτα ἐς τὴν ἐλ-
λέβορον ἀγειν· δίαίτα ἡ ὅππῃ τοῖσδε, ζυμῇ τοῖσι
ἀλλοιοῖσι παῖσι, καὶ ὅππῃ τῇ διαίτῃ, ἀλειψίς, ψυ-
χρὸς σίη θαλασσινή· μάλιστα μὲν^k ὦν, ἀπασί
αρθρίταισι ζυμὰ ἀκεα· καὶ γὰρ καὶ τοῖσι ποδα-
γρῆταισι ἐλλέβορον τὸ μέγα ἀκ. ἀλλὰ ἐν τῇσι
πρώτοις προσβολῇσι τῆς πάθης. ὡς ἡ ἐκ πολλῶν
μὲν ἡδὴ^l χρόνων ἔη, αἰτῆρ καὶ ἐκ διαδέξιν^m πατέ-
ρων φανῇ, ζυμαποθνήσκῃ ἢ γῆρας ἐς ἡ τῆς παρ-
οξυσμῆς τῶν ἄρθρων, ταῦτε χρὴ πηροσθῇ· εἰρία
μὲν ἔσω ἐξ ὅσος τὰ οἰσπώδεα· τεγχεῖς ἡ ἀλθ. ῥο-
δίνης καὶ οἰνῆς μετεξετέροις ἡ καὶ σπογγῇ ζυμῇ
ὁξυκρήτῳ ὠνησεν. ἔπειτα ἐπίπλασμα ἄρτος,
ζυμῇ τοῖσι ψύχεσιⁿ κολοκύντης καὶ πέπωνος, καὶ
σικύης λιπῇ, καὶ ἀνρόγλωσσον ἢ βοτάνη, καὶ ῥόδων
τὰ φύλλα. αἰτῆρ καὶ ἡ σιδηρίτις ἀπονός ζυμῇ ἄρ-
τῳ, καὶ βερίῳ, καὶ συμφύτῳ ῥίζῳ, καὶ πεν-
τάφυλλον ἢ βοτάνη, καὶ ὁ πρᾶσι^o ἡ τοῖσι
ῥ φύλλοις λεπτή. τῆσδε μέντοι τὸ μὲν ἀφέψη-
μα, ἐξάντλημα ἀπονός· αὐτῇ ἡ ἐπίπλασμα
ζυμῇ ψίξι, ἢ κρητῶν ἀλίτῳ^p μύλων τε τῶν
κιτρίων τὸ ἄβρωτον ζυμῇ ἀλφίτοις ἀριστον·
σύκα ξηρά, καὶ θάσια, ζυμῇ πνὶ τῶν ἀλίτων.
ἡδὲ μέντοι ψύξι^q ἢ ὕλη· καὶ τὸδε μέντοι
ἄλλοι^r

^a Πηπικώτατον maxime concoquens. vel σηπικώτατον
(quod veterum lingua idem significat) Petit. emend.
^b τῆς λευκῆς Henisch. ^c ἑξάψιν Henisch. ^d βίος Henisch. ^e μυρρίναισι
Petit. emend. σμικρότατα Henisch. ^f τοῖονδε (refertur ad δάφνησι
ἢ μυρρίναισι) Petit. emend. ^g βολαῖ, σίτες θώρηκος. Petit. rep.
in MS. hinc hanc lectionem ipsi videbatur elicere posse:
ἀλθ. τῶν βολαῖ δίσκος, θώρηκος καὶ τῆς κοιλίης κόποι. halterum
jactus disci &c. verum hæc mendosum sonant. mavult
igitur Petitus legere: χειρονομίη, αἰτήρων βολαῖ, δίσκος, κο-
ιλίης (pro θώρηκος) ἀκοποι. (voce κοιλίης expuncta) id est,
manuum exercitatio, quæ fit halterum disci, folliculi
incommoda, dolores, molestias depellunt. ^h Reliqua
hujus capituli mutila sunt, ipsiusque jacturæ gratia quæ-
dam ex Galeni libro 5 de sanitate tuenda ad locum de
particulari membrorum exercitatione proferre, ubi in-
quit, quos ex levi causa vertigines, comitiales morbi &c.
haud abs re fore Petit. judicat. ⁱ Defunt quatuor Ca-
pita, & initium hujus capituli duodecimi. harum autem,
quæ supersunt, prima sententia sic suppleri potest: i-

A optimus quoque acinus uvæ omphacinæ, vina
vehementer adstringentia: deinde medicamenta
quæ ventri medicantur: potiones quotquot ex
Zingibere, & pipere, & fructu sylvestris petro-
selini conficiuntur: quod ex viperis feris constat,
maximam vim concretionis habet. si vero his ni-
hil aut parum proficiatur, vomitibus ex radiculis
utitor. sin autem & his albi veratri radicem per
noctem unam includas, valentissima tibi fiat pur-
gatio, tum ad humores frigidos purgandos & ex-
pellendos, tum ad calorem restaurandum. cæte-
rum & victus ratio vitæque hoc modo moderatæ
sunto: noctu somni, interdiu deambulationes,
B declamationes, gestatio vel in lauris, vel in myr-
tis, vel in thymo. nam in perspiratione ac respi-
ratione, ad bene concoquendum medicamenti vis
aliqua inest. exercitationes corporis, frictiones,
manus gesticulatio, halteribus jaciendis, thoracis
& ventriculi¹ lassitudines, ante cibos potationes.
minime enim ad vires parandas expeditus est pa-
nis. his addatur frictio ad ruborem usque, ² de-
ambulationes segn- * * * * *

* * *

CAPUT DUODECIMUM.

De Curatione morborum in Articulis &
Coxendice.

* ciborum & raphanorum plerumque: deinde ad
veratrum veniendum est. in his victus ratio aliarum
affectionum communis est: & post victus ratio-
nem inunctio, lavatio in frigida marina, præcipue
quidem omnibus articularibus vitiis communia
medicamenta sunt. nam & podagricis veratrum
mirifice, sed inprimis morbi invasionibus succur-
rit. quod si multis jam annis inveteravit vel à ma-
joribus per successionem descendit, ægrotum ad
mortem usque comitatur. artuum exacerbationi-
bus hoc sane pacto subveniendum est. lanæ ex ove
fordiæ adhibeantur: irrigationes fiant ex rosaceo
& vino: nonnullis & spongia ex posca profuit. ad-
hæc cataplasma fiat, panis sumatur cum refri-
gerantibus, utputa, cucurbita & cucumere. ac-
cipiatur & cucurbitula tenuis, & plantago her-
ba, & rosarum folia. nec non & fideritis dolo-
rem sedat cum pane & musco: & symphyti ra-
dix, & pentaphyllos herba, *quinquefolium Ro-*
mani vocant: & marrubium, quod foliis est te-
nuibus. hujus decoctum quidem infusum, dolo-
rem levat: ex ipsa verò herba, cum panis mi-
cis, aut cum hordei farina, cataplasma fiat. ma-
lorum quoque citriorum pars non apta cibo cum
polenta magnopere subvenit: fici aridi & amy-
gdalæ cum aliqua farina. hæc utique est refrige-
rationis materia. & hoc quidem remediorum genus
R 3 aliud

μείν δὲ στίων καὶ &c. Petit. ^k ὦν Henisch. ^l χρόνος He-
nisch. ^m ὁξυκρήτῳ Henisch. ⁿ κολοκύντης Henisch. Crassus
videtur legisse ζὺν τοῖσι ψύχεσι, κολοκύντη καὶ πέπων, quæ
lectio adstrui potest. nisi quis nihil mutando malit pro
ψύχεσι legere ψύγμασι. panis cum ramentis cucurbitæ &
peronis, ad cataplasma sc. parandum. Petit. ^o πρᾶσι^o
hic non est nomen substantivum (tunc enim πρᾶσιον in
neutro genere scribi deberet) sed adjectivum, respi-
ciens ad substantivum βοτάνη Petit. ^p Hujus speciei non
meminit Dioscorides. sed forte primam speciem marru-
bii a Theophrasto lib. 6. cap. 2. descriptam Aretæus intel-
ligit. Petit. ^q Acetositatem citri Barbari appellant. Petit.

¹ Pectoris & ventris labores Henisch. interp. sed ni-
mis supinè ita vertit. κόποι enim (si textum sequemur)
lassitudinem aut quamvis molestiam significat, non au-
tem laborem simpliciter. Petit. ² Deambulationes len-
tæ Henisch. habet.

ἄλλοι ἄλλον ὠήσῃ, καὶ τωυτόν ἄλλοτε ἄλλω^a. μετεξε-
τέροισι δ', τὰ ἀλεαίνοντα συμφέρει^b, καὶ τωυτόν ἄλλοτε
ἄλλω ὠφελείῃ. λόγος δ' ἐπὶ τὸδε κάρτε' ἀπονον ἔμμεναι.
αἶμα γὰρ βοτάνης τ' ἱρίδος ἐμφαγεῖν^c ἐπὶ τῇ πλησθῇ,
ἀφαιρῶντα ὁκόσον ἢ νομῇ ἐν τῇ γαστρὶ μαχθεῖν,
καταῖσσαι τὴν αἶμα, ἡδὲ ἐντὸς τῆς γαστρὸς ἐς τὴν
κόπρον ἐγκρύψαι τὸ πόδε' φάρμακα δ' μυρία. καὶ
γὰρ τρεῖς νοσέοντες, ἐαυτῶν φαρμακείας εὐπόρους πύ-
θῃσι ἢ συμφορῇ τῶν δ' ἰητρῶν τὰ φάρμακα, ἐν
τῇσι γραφήσι λελέξεσθαι.

ΚΕΦΑΛΗ ΙΓ.

Θεραπεία ἑλέφαντος.

Τῶν νόσων μέζονα γὰρ τὰ ἄκεια ἐς λύσιν αὐτέων
ἔμμεναι ἑλέφαντος δ' τηλικα κακῆ πρὸς ἀξιότι-
μος γίγνεται ἀν' ἰητρειῇ. ἔστι γὰρ^c μέρεϊ ἢ σπλάγχνω
ἐντὶ, ἢ ἐνδον ἐνσκήπτει μύνον, ἢ ἐξω τὸ κακὸν ἐρπύ-
λαι^d ἐνδοθί τε ὅλω τῷ ἀνθρώπῳ ἐνοικεῖ, καὶ
ὅλον ἐξωθεν ἀμπέχει. ἀτερπὲς μὲν καὶ φοβερόν ἰδεῖν
θηρίον γὰρ ἰδέσθαι^e δέος δ' ἔστι συμβῆναι πρὸς καὶ ξυνομι-
ταῖσιν, ἢ μείον ἢ λοιμῶ. ἀναπνοῆς γὰρ ἐς μετα-
δοσιν, ῥηιδίῃ βαφῇ. πρὸς δ' αὖν εὐροὶ πρὸς ἐν ἰητρικῇ
τῷδε ἀξιόν ἔχον ἄκος. ἀλλὰ γὰρ πάντα γὰρ συμ-
φέρει φάρμακα, καὶ διαίτην, καὶ^f σιδήρα, καὶ
πῦρ καὶ τὰδε, καὶ μὲν ἐπὶ νεοτόκῳ τῷ πάθει
περὶβάλλῃς, ἐλπίς ἴσθαι. ὡς δ' ἐς ἀκμὴν ἦκη
γῆρας, καὶ ἐν τοῖσι σπλάγχνοις ἐδραῖον ἴζη, πο-
τὶ καὶ ἐς τὰ πρὸσωπα περὶβάλλῃ, ἀνέλπισθαι ὁ
νοσέων. τὰ μὲν αὖν τὰς ἐπ' ἀγῶνι φλέβας ἀμ-
φω δ' τὰ μὲν αὖν καὶ τὰς ἐπὶ σφυροῖσι αὐτῆμαρ.
κρέσσον γὰρ ἢ ἀφαιρέσεις, ἐς τε πολλὴν τὴν τῆς αἵ-
ματι^g ῥοὴν, καὶ ἐς ἀνάκλησιν τῆς δυνάμει.
χερῶν γὰρ αἶμα πολλάκις καὶ πόλιν ἐκχέει, τοῦ
πάθους τὴν τροφήν. σμικρὸν δ' ἐν αὐτῷ τὸ χε-
ρὸν τῆς φύσεως ἢ τροφῆς. ξυνομιταίρεσθαι αὖν
ἀφαιρέοντα τὸ πονηρὸν^h καὶ ἐντηκίον, μεσηγὺ τὸ
οἰκῆον^b, μέσφιν αὖν περὶπαυδῆσιν ἀτροφίῃ ἢ νόσῳ.
ἢ γὰρ νεαρὴ συμπλακῆσαι τῷ σώματι, χερόν μα-
κρῶ ἡμαύρωσε τὴν παλαιὴν ἔπειτα τὴν ἱερὴν πι-
πίσκειν μὴ ἐσπίπαι. ἀλλὰ γινέσθω πάντα πολλά-
κις, ἐξ ἀναλήψεως καὶ παλινδρομίας. ἔστω καὶ ἢ
ἄλλῃ καὶ φαρμακώδης ἐν σιτῇ ἢ ἐπὶ τῷ ἰσθίῳ
ἢ ἑλεῖα ἔστω^k. ἡδὲ γάλα ἀδιάκλειον πολλὸν δ' ἔστω
τόδε ἐς ἀφαιρέσιν πίνειν. ἐχέτω δ' μοίρῳ τὴν
πέμπηλιν ὕδωρ, ὡς πᾶν τὸ γάλα διεκθέειν. ἐς ἐμέ-
τας δ' ἵκασον ἀγειν νήστιας τὸ πρῶτον. διὰ σίτων
δ' αὐτῆς ἔπειτα διὰ φαφιδῶν. πολλάκις δ' καὶ
ξυνομιτῶς πάντα γινέσθω. ἐς ἐλλείπον ἀγόντα κα-
ρῶ παντὶ, μᾶλλον δ' ἔαρος καὶ φθινοπώρου διδά-
ναιⁱ ἡμέραν ἀφ' ἡμέρας καὶ αὐτῆς ἐς νέωτα. καὶ
ἢ νόσῳ κρατυνθῇ, φαρμάκων ποτῶν, ὁκόσα τις
γινώσκῃ πιπίσκειν. ἀγαθὸν γὰρ φαρμακεύειν πολ-
λὸν ἐς ὄνησιν. καὶ γὰρ δ' ὁκόσα γινώσκω γράφω,
^mκεδρίης

^a Deest verbum ὠφελείῃ Petit. ^b Videntur hæc περιέ-
κειν. Petit. ^c Μέρει ἢ σπλάγχνω Henisch. ^d Συμβῆναι Hen-
isch. ^e Σιδήρα (neutrum plurale) se legisse non me-
minit: adeoque σιδήρον Petit. emend. ^f Οὐκ αὐτῆμαρ
Petit. emend. ^g Ἐντηκίον proprie significat penitus in-
quinatum, cui labes seu liquefaciendo infusa, ac pe-
nitus impressa est. Petit. ^h Deest verbum γινώσκω vel
συνιδέναι Petit. ⁱ ἢ ἑλεῖα Petit. emend. ^k ἢ Henisch.
Lac indiscretum appellat Aretæus, quod solidum, ut

A aliud alium juvit, & idem interdum alium atque
alium: nonnullis vero calefacientia remedio sunt:
atque idem remedium aliàs alii opitulatur. per-
vulgatum est autem & hoc ad dolorem tollendum
proficere. capram oportet herbam iridem ad fa-
tietatem depalci, deinde interposito tempore
quantum ad pabulum in ventriculo conficiendum
satis sit, capram immolare, atque intra ejus ven-
trem in fimo pedes ægrotantis occulere. demum in-
finita sunt medicamenta. ægrotos namque sibi ipsis
remedia parare urgens impellit calamitas. sed me-
dicorum auxilia in propriis libris conscribentur.

B CAPUT DECIMUM TERTIUM.

De Curatione Elephantis.

Morbis, quo dissolvantur, majora esse remedia
opus est. sed quænam medela excogitari
poterit, quæ elephantem tam ingens malum expu-
gnare digna sit? neque enim in parte una aut vi-
scere uno inhærescit, neque aut intus duntaxat la-
bes oculitur, aut extra prorumpit: sed & in pe-
netralibus totum hominem occupat, & exterius to-
tum amplectitur. triste profecto & visu terribile
spectaculum. feræ namque species est. ac unâ cum
his vivere, unâ cibum capere, perinde atque in
pestilentia formidolosum est. etenim per inspira-
tionis communionem facilis infectio est. quid igitur
quispiam, in arte medica inveniat, quod hu-
jusce mali dignum remedium contineat? verum
enim vero omnia conferre simul oportet, medica-
menta, & victus rationem, & ferramenta, & ignem.
hæcque si novo & orienti affectui adhibueris, sana-
tionis spes affulget: sin ad summum suæ creationis
ascendat, in visceribusque stabilis sedeat,² quando
& in faciem invadit, tunc de ægri salute spes omni-
no abscissa est. itaque venas in cubito ambas inci-
dito, & venas in malleolis³ eodem die. temporis
enim interjectio atque separatio fundendo ubertim
sanguini, & recreandis viribus aptior est. nam san-
guinem sæpe & multum mittere operæ pretium est,
quippe qui vitii hujus alimentum sit. exigua vero i-
psius pars est optima, quæ naturæ cibum præbeat. id
circo qua ratione pravum inquinatumque detraha-
tur, atque interim corpori familiare ac bonum pro-
creetur, conjectandum est: quoad alimenti penu-
ria morbus prius fatigetur. nova enim esca applica-
ta corpori spatio temporis antiquam obscurat atque
debilitat. postea medicinam sacram non semel pro-
pinato: quin omnia sæpius iteranda sunt, & resump-
tio, & ad priora reditio. esto & alia medicamento-
sa in cibis purgatio: sicut antea de curatione doloris
coxendicis diximus. lac etiam promiscuum atque
indiscretum, sed largius ad alvum molliendam potui
detur. verum quintam aquæ partem, quo lac totum
dilabatur atque descendat, adjicito. at jejunos pri-
mo ad vomitum celerius ducito, deinde a cibis ite-
rum, postea assumptis raphanis. frequenter autem
atque assidue omnia fiant. veratrum quolibet tem-
pore, sed potius vere atque autumnio diebus alter-
nis exhibeto: atque idem in proximum annum
repetatur. cæterum si morbus invaluerit, potabi-
lia medicamenta, quotquot quis cognoverit, po-
tanda præcipiat. multa enim ac varia adhibere
medicamenta est operæ pretium. atqui & ego
quotquot mihi cognita sunt literis mandabo.

Cedriæ

ab ubere animalis emulsum est, datur: ut distinguat a
fero, quod ab alia substantia lactis arte segregatur. Petit.
¹ Ἡμίονο Petit. emend.

² Valde proficere Henisch. ³ Insuper & in faciem
invadat: Henisch. ³ Incidito venas in malleolis non
eodem die Petit. emend.

* κεδρήνης κύαθον ἓνα· κρεμύδης δύο μίσχοντα διδόναι. ἄλλο. σιδηρέλιδος τὴν χυλὴν κύαθον ἓς, τριφυλλίης ἓς, οἷον καὶ μέλιτος κύαθον δύο. ἄλλο. ἐλέφαντος τὴν ὀδόντος ῥιζήματος, ὀλκῆς δραχμή, ζῶν οἷον κρήσι κύαθων δύο· ἀπὸ καὶ τῶν ἔχων τὴν ἐρπετῶν θηρίων αἱ σάρκες, καὶ αἰδεῖς ἐς δρεπίσκας πεπλασμέναι πίνονται· ἀποτάμνοντα ἢ χρεὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν θράσιν ἐκασαν, ὁκόσον δακτύλους τέσσαρας, τὰ λοιπὰ ἐψῆν ἐς διάκρυσιν τὴν ἀκαυθῶν. τὰς ἢ σάρκας δρεπίσκας διαπλάσαντες, ψύχειν ἐν σκῇ· πίπσκαι ἢ τὰςδε, ὅπως καὶ τὴν σκῇ· καὶ αὐτοὶ ἢ οἱ ἔχοντες ὄψον ἐν δείπνῳ, ὡς ἰχθύας ἢ χρεὶ τὰςδε σκῇ· ὡς ἢ τὸ δι' ἐχιδνῶν τὸ ποικίλον παρέχον φάρμακον, ἀντὶ πάντων πίνειν τόδε. ἴσχει ἢ πάντα ὁμῶς· ῥύπειν ἢ καὶ τὸ σκῇ, καὶ τὰς ὀχθας ἀλεαίνειν. Φάρμακα ἢ ἄλλα μυρία τῶν κελτίων, οἱ νῦν καλέονται γάλλοι, πᾶς λιτρώδης πᾶς ποιητὴς σφαίρας, ἥσι ῥύπτουσι τὰς ὀθόνας οἷον ἐπὶ κλῶ, τῇσι ῥύπειν τὸ σκῇ ἐν λατρῶ ἄριστον καὶ ἀνδράχιν, καὶ αἰζῶν ζῶν ὄξει, ἀπὸ καὶ λαπαθῶν ῥίζων ἀφείψημα. ζῶν ἀπὸ θέρων ῥύπειν καλῶς. ποικίλον ἢ ἀλκυονίδας τὰς λαῖας, καὶ νίτρες, καὶ τρυγὸς ὄξος κεκαυμένης, καὶ εὐπηρίης χιτῆς, καὶ θείας τῆς ἀπύρας, καὶ κόπας καὶ ἰσίδου, καὶ πεπέρου. ταῖχα ἢ χρεὶ πάντα μίσχοντα ἐκασαν τὸ πρὸς δύναμιν· ἄλλο ἢ ἴσον καὶ τόδε καταπόσουσιν ἀνατρέψαν, ἢ ἐς τὰς ὀχθας τοῦ περὶ σῶμα, κλιμάτων τὴν σποδίον, ζῶν πνὶ θηρίων τέσσαρι μίσχοντα χρεὶν, λέοντος, ἢ παρδαλίου, ἢ ἀρκτός, ὡς ἢ μὴ, χηναλώπικον. ὁμοίον ἢ ἐν ἀνομοίῳ, ὅπως πύθηκον ἀνθρώπων ἄριστον καὶ ἁμμονιακὸν τὸ θυμύημα, ζῶν ὄξει, καὶ ἀρνογλώσσης χυλῶ, ἢ πολυγόνου, καὶ ὑποκυτῆρος, καὶ λυκίου· ἢ ἢ πελιδνῶν ἔωσι αἱ σάρκες, περὶ γὰρ ἄριστον ἐγχυλῶσις ἐνεκεν· ὡς δὲ ἐπὶ τοῖσι δειμέσι ῥεύμασι ἀναδαρέντα περὶ νῆαν τὰ μέρεα ἐθέλης, τῇσι ἀφείψημα, ἢ πρὸς τὴν χυλὴν ῥύμμα μαλθακόν· λίπας ἢ ῥοδίνας, ἢ χρινῆς, λατρεῖ ἢ ζυγχεῖα ζυμφορὰ ἐς ὑγρασμόν, καὶ ἐς διαπνοὴν τῶν κακῶν χυμῶν. τροφή ἢ καθαρή, εὐχυμῶ, εὐπεπτικῶ, ἀπλῇ καὶ διαίτῃ εὐκρινῆς πάντῃ, καὶ ἐν ὑπνοῖσι, ἢ καὶ περὶ πάντοισι, καὶ χώρησι· γυμνάσια, δρόμοι, καὶ ἀνελήσεις, καὶ κορυμβολογία· ἀπαντα ἀνάμματα ζῶν ἐμμελεῖ ὅππασιν ἔσω ἢ καὶ ἀναφώνησις τοῦ πνεύματος, γυμνάσιον τὸ καίριον. ἐσθὴς ἔσω καθαρή, ὅς τις ὁρῶνται μενόν ἢδε, ἀλλ' ὡς ὅτι καὶ τὰ πινόντα, ὁδαξώδεα τῶν δερμάτων. πίπσκαι ἀπὸ τῆς τοῦ οἷου ἡσυχίας. ἄριστον ἢ ἄρτος ἐκ κριθῶν, καὶ τριχῶς ὠρεῖος, καὶ σμικρὸν π. μαλάχης, ἢ κρεμύδης ἡμίεσθον, ζῶν κυμίνης ἐμβαμμένη· ἐς τὸ δείπνον, ὁ σταφυλῖνος ἢ ῥίζα,

^a Ita resina Cedri arboris nuncupatur. Nonnulli καὶ ζῶν id est, vitam mortui seu cadaveris appellant. ^b τὰς ὀχθας Henisch. ^c Κελτῶν Petit. emend. ^d ῥόπτουσι Henisch. ^e Deesse hic aliquid videtur. Petit. sed nihil addit. ^f Portulacam in smeeticorum censum referri consentaneum est. verum an agrestem portulacam intellexit Aretæus? cui Dioscorid. lib. 2. cap. 151. vim tribuit calfactoriam, acrem, & exulcerantem. Petit. quærit. ^g μίσχοντα ἑκάστη πρὸς δύναμιν. Petit. emend. ^h His verbis peculiare elephantias defricandæ smeigma præscribi palam est: proinde appositam fuisse ejus descriptionem, quæ postea interciderit, dubitari non debet. Petit. ⁱ Nomen ex anseris & vulpe compositum, non quidem quod coitu utriusque animalis gignantur hæc aves, sed fortasse quod vulpis magnitudinem, aut in plumis colorem habeant. Petit. ^k Ἐν ἀνομοίῳ Petit. emend. ^l Quod, cur dicat Aretæus chenalopecem homini prodesse, se

A Cedriæ cyathum unum, brassicæ duos miscens dato. aliud. fideritidis succi cyathus unus, trifolii cyathus unus, vini & mellis cyathi duo. aliud. Dentis elephanti ramentorum drachma cum vini cretici cyathis duobus. quin etiam viperarum reptilium, ferarum carnes, & ipsæ in pastillos conformatae bibuntur. oportet autem & caput & eandem ad quatuor digitorum spatium præcidere, reliquum usque eo elixare, donec spinæ separentur. carnes vero in pastillos redactas in umbra frigescere, qui potioni, quemadmodum & squilla, exhibeantur. ipsæ quoque viperæ in cœna obsonio dentur: quas coquere & condire, perinde ac pisces, opus est. ² at si medicaminis illius varii ex viperis compositi facultas adsit, id pro omnibus, quandoquidem omnia simul continet bibendum est. præterea corpus detergendum est, tumoresque calefaciendi. alia item medicamenta sunt innumera celtarum, quos hac tempestate gallos vocant, nitrosis quoque illis factitiis globis, quibus velaminum sordes expurgant, saponemque vocant, illis inquam globis corpus in balneo detergere optimum est. & portulaca, & sedum cum aceto bene facit. rumicis etiam radicum decoctum cum sulphure ignem non experto, summopere deterget. illud item varium ex alcyonio trito, & nitro, & aceti facie combusta, & alumine fisso, & sulphure vivo & ⁴ cocto, & iride & pipere. forsitan autem omnia pro singulorum viribus miscenda sunt. aliquibus vero & hoc æquis portionibus compositum inspergentes perfricabimus. faciei tumoribus, farmentorum cinerem alicui ferarum adipi admiscens illinito, leonis videlicet, aut pantheræ, aut urfi: ⁵ sin his careas, chenalopecis. simile enim in dissimili, quemadmodum simia homini, mirifice prodest. item ammoniac gutta cum aceto, ⁶ ex plantaginis aut sanguinalis herbæ succo, & hypocystis, & lycium. si carnes liveant, prius, quo locus succulentus reddatur, scarificandus est. at si ab acribus fluxionibus ulceratas partes lenire volueris, ⁷ fœnigræci aut hordei cremoris decoctum molle absterforium est: item ex oleis rosaceum, aut lentiscinum. assiduæ vero lotiones & ad corporis madefactionem, & ad noxiarum humiditatum diffationem mire proficiunt. esca munda esto, boni succi creatrix, concoctu facilis, simplex, & victus ratio prorsus recte instituta sit in somno & vigilia, in ambulationibus & locis deligendis. exercitationes adhibeantur, cursus, conversiones corporis, peræ aut sacculi jactus. omnia hæc citra lassitudinem apte & congruenter intenduntur. esto & vocis emissio, spiritus opportuna exercitatio. vestis esto munda, non modo ut aspectu jucunda sit, sed quoniam etiam sordida cuti mordacia sunt. jejuni abstinthite vinum potent. oppido quam utilis est & panis ex hordeo, & salsamentum tempestivum, & exiguum quid malvarum, aut brassicæ semicoctum, cum cumini liquamine. in cœna ⁸ staphylini radix

non videre *Petitus* fatetur, aliis istud mysterium, quod inest, aperiendum relinquens. ^m Ἀμμονιακὸν (per ω) Petit. emend. ⁿ Νύκτας Henisch. ^o Σταφυλῖνον Henisch.

F

¹ Cum vini diluti Cretici &c. Henisch. ² Atsi medicaminis ullius varii ex viperis compositi copia adsit Henisch. ³ Tumoresque complanandi Henisch. ⁴ Costo Henisch. ⁵ Sin his careas, animalis, quod Græcè χηναλώπικα vocant: latine vulpanferem dicas (quod genus avis est, si per litteras χ & η prima syllaba scribitur: aut laconicum canem significat ex vulpe & cane natum, si per κ & υ eandem syllabam scripseris) simile &c. Henisch. ⁶ Et plantaginis. Henisch. ⁷ Fœnigræci decoctum aut hordei cremor molle absterforium est. Henisch. ⁸ Pistinacæ radix. Henisch.

ἡ ρίζα, καὶ χόνδροι ξὺν τῷ οἴνῳ, καὶ τῷ μέλιτι
 παλαιῷ^a τὴν μίξιν, καὶ τὰ θαλάσσια, ὁκόσαι
 τὴν γαστέρα ὑπολύει, τελλίνων ζωμοί, ὄστρεα,
 ἑχίνοι, καὶ τὰ ἰχθυῶν οἱ πετράιοι^b χειρσαίων ἢ τὰ
 θηρία, λαγῶς, ἢ σὺς. πεπινῶν, πέρδικες πᾶσαι,
 φάσγαι, πελειάδες, καὶ ὁκόσαι ἡ χώρα ἄριστα ἔχει.
^b ἀκροδρύων, τὰ ὠρεῖα^c οἶνοι γλυκεῖς^c οἶνω-
 δέων κρείσσονες. λατρεῖ φύσει θερμὰ, θειώδη καὶ
 βίος ἐν ὕδασι μακρὸς, εἴτε καὶ θαλάσσια καὶ πλῆθ.
 ἐλλεβορισμοί, ἐλλέβορος λευκὸς μὲν, τὸ ἄνω κοι-
 λῆς καθαροίς μέλας δὲ, τὸ κάτω, καὶ ἐστὶν ὁ
 λευκὸς σὺν ἐμετήριον μένον, ἀλλὰ καὶ συμπα-
 ντων ὁμῶς καθαρτηρίων ὁ δυνατώτατος, ἐ τῷ πλή-
 θει καὶ τῇ ποικιλίᾳ τῆς ἐκκρίσεως^d. τόδε γὰρ καὶ
 χολέρῃ πρήσσει. ὅσῳ ἐντάσσει καὶ βίῃ τῇσι ὅππῃ
 τοῖσι ἐμέτοισι^e ἐς τόδε γὰρ ναυτίῃ καὶ θαλάσσια κρέσ-
 σον. ἀλλὰ δυνάμι καὶ ποιότητι ἐπὶ Φαύλῃ τῇ-
 περ καὶ ὑγίαιας τὰς κάμνοντας ποιεῖ, καὶ ἐπὶ ὀλί-
 γῃ τῇ καθάρσι, καὶ ὅππῃ σμικρῇ τῇ ἐντάσει. ἀπὸ
 καὶ πάντων τῶν χρόνιων νέσων ἐς ρίζαν ἰδρυμένων,
 ὡς ἀπαυδήσει τὰ λοιπὰ ἄκεια, τόδε μένον ἰητή-
 ριον. πορὶ ἱκελον γὰρ ἐς δύναμιν λευκὸς ἐλλέβορος^f,
 καὶ ὁ, τι περ πῦρ ἐργάζεται ἐκκαῖον, τοῦδε πλέον
 ἐλλέβορος^g εἰσω παρεκθέων πρήσσει, εὐπνοίαν μὲν
 ἐκ δυσπνοίης, ἐξ ἀχρόίης ἢ εὐχρόίῃ, καὶ ἀπὸ
 σκελετῆς, εὐσπερκίῃ.

^a Videtur legendum ἐς τὴν μίξιν. *Petit.* ^b Ex hoc loco patet ἀκροδρύων generale esse nomen, omnes arborum fructus significans, (licet, si vocis originem spectemus, eos tantum quos quercus pariunt, significet) ratio est, quia veteribus δρύς accipiebatur pro quacunque arbore, unde fructus δρυπεπίς, qui sc. maturuerunt, moxque ca-

A radix apponatur, & alica, cum vino & melle antiquo mixtis: & marina quotquot ventrem subducunt. tellinorum juscula, ostrea, erinacei, & ex piscibus saxatiles. ex terrestribus feræ, lepus, aut sus: inter aves, perdices omnes, palumbes, columbi, & quæcunque optima in illa regione inveniuntur. inter fructus arboreos admittantur horæi. vina dulcia vinosis meliora. balnea juvant sponte calida sulphurea. vita in aquis diu ducenda est: & mare & navigatio conveniunt. præterea per veratrum purgationes fiant: album quidem superiorem ventrem, atrum vero, inferiorem purgat. quin & album veratrum non vomitum tantum molitur, sed etiam omnium simul purgantium medicamentorum efficacissimum est, non multitudine & varietate excrementorum: (id enim & affectus ille qui cholera dicitur, præstare solet) non distentionibus & violentia in vomendo, (adhoc enim & nausea & mare validiora sunt.) sed potentia & qualitate non vitiosa. quippe quæ laborantibus sanitatem reddit per exiguam purgationem, & modicam intentionem. vetustorum præterea morborum omnium firmis radicibus inhaerentium, si cuncta alia medicamina viribus inferiora sint, id unicum remedium est. siquidem igni facultate persimile est album veratrum: & quod ignis exurens facit, eo plus veratrum interiorius discurrens operatur: videlicet facilem spirationem ex difficili, ex pallido colore floridum, & ex macie corpulentiam.

furi ab arbore sunt. *Petit.* ^c Vinum vinosum dicitur, quod est generosum & potens. *Petit.*

^d Admittantur, quos Græci Horæos vocant: quod ea parte anni maturescant, quam iidem Græci horam appellant. *Henisch.* Fructus æstivi *Petit.*

F I N I S.

PETRI PETITI

Doct̃oris Medici Parisiensis,

COMMENTARI

&

ANIMADVERSIONES

in Oſto

ARETÆI CAPPADOCIS

Libros.

1783

PETRI PETIT

Doctoris Medicæ Professoris

COMMENTARI

ANIMADVERSIONES

in Odo

ARETÆI CAPADOCIS

Libri

18

2

PETRI PETITI,

Doctoris Medici

P R Æ F A T I O

A D

C O M M E N T A R I O S

in Octo

A R E T Æ I C A P P A D O C I S

L I B R O S.

PRIUSQUAM ad Auctoris enarrationem aggredior, nonnulla de Ipso, atque ejus Instituto præfanda sunt, ut omnibus fermè qui ejusmodi Literas tractant, in consuetudine esse video. Non est autem consilium octo illa capitula, ut vocant, sive *Portas* ut *Hali* appellat 1. *Theor.* 3. ambitiosius persequi, quæ nusquam non *Græci Aristotelis* Interpretes, eorumque exemplo *Arabes & Latini* ad fastidium oggerunt: sed ex iis tamen quædam attingere, operæ pretium visum est. Horum librorum Auctorem esse *Arætæum Cappadocem*, ut titulus indicat, non quisquam, quod sciam, dubitavit. Quo autem tempore vixerit; lis est inter Eruditos. Alii Antiquissimum prædicant, & longè *Galeno* superiorem: ita *Mercurialis lib. 3. var. Læctionum: Talentonius in Thesauro; Foesius, notis ad lib. Hipp. αὐτὸς τοῦ Ἰπποκράτους*, ubi *Arætæum* & gravissimum & vetustissimum Auctorem appellat. Sed & *Goupylus*, qui primus hunc luce donavit, de eo in hunc modum præfatur in *Epistola Operis nuncupatoriâ: ἄνδρα σοφόν τε καὶ παλαιὸν τοῖς τὰ ἰατρικὰ ποιοῦσι χαριζόμενοι, Ἰπποκράτης μὲν ὕπερον γεγονότα, γαλῶν δὲ πρότερον*. Cujus sententiæ facilè acquiesco; nisi quod contentus hunc *Hippocrate* inferiorem dixisse, non quicquam præterea allaborat, quo ætatem ejus magis exacte noscamus. Ego verò videor reperisse conjecturas, vel potius certa argumenta, quibus hunc *Neronis* temporibus superiorem non fuisse convincam. Non semel in *Libris Therapeuticis* Theriacam præscribit illam, quæ carnes viperarum recipit, & ab ipso φάρμακον διὰ τῶν ἐχιδνῶν τῶν ἐπετῶν dicitur *lib. 2. Therap. χερνίκων cap. 5.* Item φάρμακον διὰ τῶν θηρίων, eodem *lib. capite sequenti*. Ac primum *Andromachum*, *Mithridatis* antidoto, seu *Damocratis*, ut *Amatus Lusitanus, centur. 7. curat. 87.* magis probat, cœpisse admiscere carnes viperinas, ex *Galeno* discimus *lib. de Antid-*

tis: Quod & Jo. Gorraeus in definitionibus Medicis observavit in voce *Ἰνγιάχη*: nec tamen adeo vetus est (inquit) ejus Inventio, sed Neronis ferè temporibus. Tunc autem inter Medicos celeberrimus erat *Andromachus*, qui, Medicis consultantibus inter se, quomodo hæc Antidotus maximè præsentanea evaderet, primus excogitavit *Viperas addere*. Cum ergo *Aretæus* hujus *Theriaca Andromacheæ* mentionem faciat, certo inde cognoscitur, fuisse hunc *Andromacho* inferiorem aut supparem; alioqui id medicamentum nominare non potuisset. Præterea *Coelius Aurelianus* in præfat. lib. 1. *Chronicon*, neminem ante *Themisonem* scripsisse ex professo remedia tardarum *Valetudinum* testatur; Scribentium igitur medicinam nullus ante *Themisonem* tardarum passionum curationes principaliter ordinavit. Rectè ille quidem de Curationibus id significat; alioqui editos ab *Archigene*, qui *Themisonis* præceptor fuit, libros *τῶν χρονίων παθογνωμονικῶν*, ex *Galeno* discimus lib. 3. de Loc. Affect. cap. 8. Cum igitur id in his Libris negotii susceptum ab *Aretæo*, perfectumq; videamus, consequens est Auctoris *Themisone* recentioris esse hos Libros *χρονίων παθῶν*, quos *Aretæi* nomine reliquos versamus. Vixisse autem *Themisonem* illum, qui *Asclepiadis* auditor fuit, sub *Augusto*, & *Cornelio Celso* æqualem fuisse aut paulo superiorem, prope modum constat. Aut igitur infra *Augusti* ævum *Aretæus*, aut illo ipso ævo floruit; quod fieri non posse jam probatum est. *Themisone* igitur recentior *Aretæus*, atque ipso *Andromacho*.

Nec illud in hac conjectatione nullius momenti videbitur, quod idem ille Scriptor lib. 6. acutorum in curatione *ilei ἀρχιάτρων* nominat, si vera est *Mercurialis* observatio, apud nullum Scriptorem, qui superior sit ævo Imperatorum, id vocabulum exstare: propterea quod id munus ante *Neronis* aut *Tiberii* tempora nondum in usu positum fuerat. Verba *Aretæi*, quibus *Archiatri* mentionem facit, hæc sunt: ἐπεὶ καὶ τὸ Ἰνθήσκειν τοῖς μὲν ᾧδε πνέουσι. (πνέουσι malim) εὐδαιμονίᾳ, τῷ ἀρχιήτρῳ δὲ οὐ θάμις πρήσκειν. Verum, meo quidem Judicio, nihil ea vox ad eam dignitatem sive munus *Archiatorum*, de quibus, in *Variis*, *Cassiodorus* disputat. Neque aliud ibi esse *ἀρχιάτρων* mihi persuadeo, quàm quod *Hippocrates* dixit ἡδελφισμῶν ἰατῶν, probum & ingenuum Medicum, non imperitum aut *Sycophantam*. Ita autem hanc vocem accipi debere eo loco, ipsemet *Aretæus* præcedentibus verbis haud obscurè indicat; ubi de *Medici* facultate, qui morbo tam vehementi adhiberi debeat, sollicitè admonet: καὶ ᾧ μήτε σμικρότερόν τι γίνεσθαι τὸν ἰντῶν τῷ πάθει, μήτε βραχύτερον. Ubi *Job. Antonides Van der Linden*, pro, βραχύτερον, rescribit βραδύτερον, *Medic. Selectorum* 13. § 494. cui assentior atque ita hunc locum verto: par est igitur neque minorem esse medicum morbo, neque tardiozem. Cum igitur, quem ibi strenuum Medicum, neque morbo imparem eligendum censet, paulo post ἀρχιήτρον vocet; Quis inde non intelligat: nihil aliud, ut dixi, ἀρχιήτρον nomine hi demonstrari, nisi Medicum non vulgarem, sed medicæ artis peritia illustrem. Sed de hac voce accuratius infra, illo loco ubi de *voluntati* curatione, à nobis considerabitur.

Postquam ostendimus *Neronis* ætate inferiorem fuisse *Aretæum*, superest quærere quanto intervallo ab eo distet. *Goupylus*, ut vidimus, eum *Galeno* superiorem facit: qua autem conjectura non dicit: Mihi potius verisimile fit, posteriorem fuisse. Nusquam enim ejus mentio apud *Galenum*: At neque *Galeni* apud *Aretæum*. Omnino ἀπορον est hoc; neq; de eo quicquam humano ingenio constitui potest. Illud modo affirmare licet, ut longè infra *Galenum* in hac ætatis *Aretæi* pervestigatione descendamus, non tamen ultra *Juliani Caesaris* principatum progredi licere: ad hanc metam resistendum necessariò. Certè *Aetius*, qui illius Principis temporibus vixit, & *Oribasio*

ῥο σὺγγρον fuit; aliquoties *Aretæi* Auctoritate nititur, ut Antiquioris. Et hæc de ætate sufficiant in hoc silentio Auctorum. Quando non temerè quemquam Veterum reperias, *Aetio* Amideno & Paulo ex *Ægina* exceptis, qui *Aretæi* mentionem fecerit. Ac ne *Photius* quidem, in illa immensæ Læctionis epitome, cùm tot Veterum in omni Disciplina atque Medicorum Scripta exciperet, de *Aretæo* nobis quicquam reliquit.

Quod ad eruditionem spectat & Sectam cui in rebus medicis studuit, nulli hunc addictum fuisse censet *Crassus* interpres; utpote qui in quibusdam ab *Hippocrate*, *Galeno*, & *Aristotele* dissentiat: ceu necesse sit, quisquis alicui Sectæ se dedit, ita illius conditori esse mancipatum, ut in quibusdam ab ipso dissentire salvo proposito non possit. Mihi verò *Aretæus* planè dogmaticus fuisse videtur: cùm morborum causas priore Voluminis parte ex professo tradat: *ὡς αἰτίων ἢ σημείων* &c. Non enim Empiricus causas investigaret, aut redderet, cujus id proprium fuit, ex observationibus & Symptomatum Syndrome morborum curandorum inire rationem: Non è Methodicorum grege, qui præter κοινότητας *communitates* nihil rerum aliarum, quarum in aliis Sectis fit mentio, ad rem pertinere putabant. Præterea hunc optimarum Partium fuisse, vestigia *Hippocratis* abundè indicant, passim in hisce libris conspicua; dictiones, Sententiæ ex illo Medicinæ Parente expressæ. Non solum enim mente & doctrina, sed etiam ore *Hippocratem* refert, ut legitima proles parentem: ob eamq; causam opinor eundem, tametsi *Cappadocem*, *Jonica* dialecto usum, ut scilicet hac quoq; nota Medicinæ parentem exprimeret. Neque enim existimandum est illum Orationis nitorem atque elegantiam, quam in hisce Libris non sine eximiâ voluptate observamus, ei nativam, & ut ita dicam, vernaculam fuisse. Immo *Cappadocum* insignis fuit inter *Græcos* barbaries, ut qui voces Græcas perperam & ineptè enuntiarent. Quippe iis solemne fuit ejusdem soni Literas confundere, longas Syllabas breviare, breves autem producere, ut *Philostratus* testatur de *Pausania* Sophista, è *Cæsarea Cappadociae* oriundo verba faciens in Vitis Sophistarum: verba ejus adscribere placet: *ἔς πολλὰ δὲ ἀναφέρων τῶν Ἡρώδου πλεονεκτημάτων, τὸ μάλιστα τὸ αὐτοσχεδιάζειν. ἀπήγγειλε δὲ αὐτὰ παχέα τῇ γλώττῃ, καὶ, ὡς Καππαδόκαις συνηθές, ξυγκρέων μὲν τὰ σύμφωνα τῶν σοιχείων, συσέλλων δὲ τὰ μηκυνόμενα, καὶ μηκύνων τὰ βραχέα.* Quare quod tam emendatè & eleganter *Jonica* Lingua præsens opus conscripsit, more hominum eruditorum fecit; qui, quas natura voces negat, studio & industria adipiscuntur. Ita enim *Ælianus* Scriptum reliquit, ipsum *Hippocratem* in gratiam amici *Democriti* scripsisse *Jonicè*, cùm *Doricus* seu *Doriensis* esset: quod tamen ultimum mendi suspectum, natione enim *Coum* fuisse *Hippocratem* nemo nescit: quæ insula nihil ad eos, qui *Dores* dicebantur. Sed & *Cephalion* Rhetor *Gergetius*, auctore *Suida*, historias *ἰαδὶ* dialecto composuit: vixit autem is sub *Hadriano*. Hæc eo visum mihi est notare, ut nugari desinant, qui *Aretæum* antiquissimum esse hoc quoque argumento contendunt, quod *Jonicè* scripserit; ceu non possit quivis ex Veterum Læctione tantam sibi *Jonica*, vel alius cujusvis dialecti facultatem comparare, ut eâ perquàm emendatè scribat: cum *Ælianus* homo *Romanus* sic *Atticè* scripserit, ac si in mediis *Athenis* natus esset: ut in ejus Vita scriptum reliquit *Philostratus*; *ἡτλίχιζε δὲ ὥσπερ οἱ ἐν τῇ μεσογείᾳ Ἀθῆναιοι.* Sed & *Phavorinus* Philosophus natione *Gallus*, oppido *Arelate* in *Gallia Narbonensi*, qua floruerit *Atticæ* eloquentiæ facultate vel ex *Gellio* notum est. Nota & *Synesii* *Platonici*, natione *Asri*, in exprimendis *Atticorum* verbis felicitas, qua *αὐτοχθόνων* nulli cedit: Quorsum igitur hæc? Ut ex his intelligatur, *Aretæum* non solum rei Medicæ apprime peritum fuisse; sed etiam Literarum studiosissimum atque doctissimum. Neque enim linguæ peregrinæ vim & proprietatem assequi cujusvis est hominis, sed bene nati ad Li-

teras, & laborum patientis. Præterea tam multa in his Libris occurrunt omnifariæ eruditionis Scitamenta, præter illa quæ ad Medicinam pertinent, ex *Homero*, *Platone*, & aliorum Philosophorum fontibus deprompta; ut in hac parte velle morari perinde sit, ac si quis studeat multis verbis probare Solem lucere in meridie, vel ipsi Soli lumen fœnerari. Nam hispidas aures, corneam fibram, pectus rude, & à Musis & Gratiis omnibus aversum habeat, necesse est, qui, legens *Areteum*, variis lepidissimis sententiis atque vocibus animum sibi deliniri non sentiat: ita de mei Auctoris Stylo & doctrina sentio, & *Amatum Lusitanum* cum sua inepta censura longè explodo & faceffere iubeo, qui *centur. 5. curat. Med. curatione 6. Aretei* ficcam nec adeo succulentam doctrinam esse dicit. Quod cùm ita sit, ἀπὸ τῆς ἀρετῆς à *Virtute* nomen tanto viro inditum videri possit; tametsi non est mos *Græcæ* Linguae, paronymum seu adjectivum à *virtute* formari: Nam qui ἀρετῶν possidet, hunc non appellant ἀρεταῖον sed σπουδαῖον; sicut *Ammonius* ipse scriptum reliquit Scholiis, εἰς τὰς δέκα κατηγορίας ad caput de substantia: ἡ δὲ ἀρετὴ (inquit) ἔτε τὸ ὄνοματ', οὔτε δ' ὁρισμὸς μεταδίδωσι τῷ ὑποκειμένῳ. ἔγὰρ λέγεται δρεταῖ', ὁ δρετῆς μετέχων, ἀλλὰ σπουδαῖ'. Quem locum si *Goupylus* vidisset, non ita simpliciter, hunc Auctorem nostrum δρετῆς ἐπώνυμον vocasset: sanè istiusmodi Vocabulum, vel ad significandum hominem singularem, apud *Græcos* rarissimum est, vixq; in Libris Veterum, aliquem, qui id nomen habuerit, reperias. Planè ut suspicer inter barbaras *Cappadocum* voces esse numerandum.

Postquam de Auctore diximus, par est ut de ejus instituto in hisce libris nonnulla attingamus. De morbis acutis & diuturnis sive annosis passionibus, ut *Arnobius* loquitur in *primo contra Gentes*, institui disputationem vel ex titulo notum est: sed quid sit *acutum* in morbis, quid *diuturnum*, & quàm ejusmodi valetudinum cognitio Medicis necessaria sit, paucis explanare non gravabor. Morborum acutorum appellatio, non eorum qualitatem vimque indicat, ut in aliis quæ acuta dicuntur, putà saporibus, dolore, frigore, ingenio, & aliis id genus, sed motus qualitatem. Hoc inde statim intelligas, quod acutis morbis χρόνιοι, id est *diuturni* opponuntur. Quare quo sensu καὶρὸς ὀξύς ab *Hippocrate* dicitur in *proœmio Aphorismorum*; & quomodo *Plutarchus* in *Alexandro* de Naphthæ vi loquens, quā Flammam celeriter attrahit, ὀκλῶν ὀξείαν tractionem acutam, hoc est *citam* dixit: sic Medici morbos acutos appellant, qui velut validi cursores, celeri & prærapido impetu sua spatia conficiunt. Non enim si quis simpliciter brevi terminetur, ob eam causam acutus censetur; sed si suoapte ingenio magnus, & vehemens. Propriè tamen ὀξύτης motus conditionem indicat, nempe celeritatem; cui accidit brevi tempore ad metam pervenire: sed ei motus celeritati certa morbi natura subest, quam motus velocitas sequitur. Quo fit, ut non omnes morbi brevi desinentes, in acutorum numerum referri possint. Nemo enim febrem diariam acutam dicat, tametsi 24. horas non excedit. Ex quibus intelligitur, morbo acuto, *tardum* propriè opponi, cui item propria subest natura; sed quæ uti *Galenus* autumat, nondum proprium nomen invenit; brevi autem longum. Tametsi tardus cum longo est confusus. Nam omnis acutus plane brevis temporis est, & diuturnus omnis necessariò est tardus. At non sequitur, si quis morbus brevi tempore finiatur, hunc continuò esse acutum; aut si quis tardus, eundem & diuturnum esse. Hæc autem morbi ratio, unde acumen & celeritas provenit, vehementia est naturam impensius irritans, aut gravans, quo fit ut illa totis viribus, ac sine ulla intermissione in eum depugnet, quo celerius pestem depellat: cujus contrarium morbis diuturnis ex proportionem inesse.

esse putandum est. Quæ haud dubiè causa est, cur febres, quæ acutos morbos comitantur, omnes continuæ sint, *Galeno* ita scribente ad *Aphor.* 31. *Seç.* 5. Sed quod morbi diurni tam longum tempus durant, vel humoris crassitiem & contumaciam, vel corporis imbecillitatem in causâ esse propemodum constat: utrumque curatu difficillimum est. Acuti quidem morbi, quod suo præcelerim otu citiùs fermè ægros è medio tollunt, quàm iis remedia adhiberi potuerunt: Diurni autem, quia humorum impactorum contumacia haud citò solvi potest; tum quod partis alicujus imbecillitas, quæ ut diximus, ferè iis morbis subest, nisi magno negotio atque industriâ Medici, restitui non potest. Quibus accedit ægrorum intemperantia, qui partim morbi longitudinem, partim remediorum molestiam pertæsi atque fatigati, minùs se consiliis obsequentes præbent. Quo fit, ut in iis potissimùm morbis tractandis, Medici prudentia & Virtus appareat; sicuti de Diurnis ipse *Aretæus* testatur: *ἐνθα δὴ ἀρετὴ διακρίνεται ἀνδρὸς ἰατροῦ, καὶ μακροθυμίας, καὶ ποικιλίας, καὶ χαλεπότητος ἀβλαβῆς τῶν ἡδέων καὶ παραιφάσις.* Sed neque ingentibus malis & celeriter opprimentibus promptè auxilium idoneum afferre mediocris hominis est. Ibi enim remediorum omne genus in promptu esse oportet; mira que animi Sagacitate ac Vigilantiâ opus est, ubi morbus præsentem mortem intentat.

His rationibus impulsus putamus *Aretæum*, ut in eorum morborum potissimùm natura, signis & remediis accuratius tradendis, ingenii sui eruditionis-que atque experientiæ specimen dare vellet. Cujus Instituti cùm partes alias sedulò & doctè exsecutus est, tum eam, quæ dignoscendi rationem atque etiam prænoscenti tradit, sic tractavit, ut omnium, quotquot unquam fuerunt, Medicorum diligentiam supergressus, posteris quoque palmam præripuisse videatur. Itaque hujus elogium in *Scaligeranis*, à summo viro hujusmodi exstat: *Aretæus Medicus Græcus excellentissimus, Jonicus Auctor, qui exactè singulos morbos describit, ideoque ad Hippocratem intelligendum in primis necessarius.* Cæterum (ut hujus diligentia specimen aliquod atque exemplum proponam) cùm nobis morbi illius horrendi, qui *Elephantiasis* dicitur, naturam explanare, faciemque notis omnibus atque coloribus adumbrare, atque oculis propemodum subjicere vellet, cum Elephantio animali hunc comparat, nominis argumento eo ducente; quod à similitudine ejus belluæ, morbo inditum, in confesso est. Et quia ex *Aristotele* in *Categoriis*, eorum, quæ inter se conferuntur, cognitio est conjuncta, ut si unum perspectum habeamus, alterum neutiquam nos latere possit; Elephantii animalis picturam nobis proponendam censuit: ut, ex ejus conspectu, similis morbi speciem atque ideam animo quisque informare posset. In hac autem tabella plusquàm *Apellem* se exhibuit. Non enim puto, ullius pictoris penicillo, Elephantum tam graphicè, tamque ad vivum effingi posse, quàm *Aretæi* calamo ibi elaboratus est. Ex qua etiam descriptione cerni potest, non in solius humani corporis, quod Medicinæ est propositum, contemplatione hæsisse hunc, sed aliorum quoque animalium naturas apprime doctum & callentem fuisse. De quibus fortasse & Libros scripserat, ut propemodum colligere est ex iis, quibus descriptionem illam concludit: *ἀλλ' οὐπὲρ μοι χρεῖται τὰ νῦν ἀμφὶ τῷ ζῳῷ γεγράφειν.* Sed neutiquam opus est, nunc quidem de eo animali præscribere. &c. Nam cum τὰ νῦν in præsentiarum dicit, quasi alio loco Tractatum promittit; sed hæc quidem conjectura est, vel potius suspicio: illud satis constat, præter hos libros, quos in manibus habemus, alios ab eodem fuisse conscriptos de Chirurgia, ut pote quorum mentionem faciat *lib. 1. Therapeut. diurnorum cap. 1.* En temporum injuriam! quæ nos tam luculenta Scriptoris eruditissimi lucubratione privavit. Sed de *Aretæo*, & Scriptis ejus hætenus.

Restat ut, quid alii, quid Ego, in hunc Auctorem præstiterimus, exponam. Quatuor *Aretæi* Editiones exstabant: prima *Goupyli*, qui, ut dixi, princeps, hunc

hunc è situ & tenebris in lucem dedit. Hæc pura, puta *Græca* est, ideo minus multis utilis; quod pauci *Græca* sine versione assequi possunt, præsertim *Jonica*. Huic successit Editio *Junii Pauli Crassi*, Medici & Professoris *Pata- vini*; hoc est, *Latina* Interpretatio seorsim edita *Venetis*: sed ea minus accu- rata, ob innumerabiles, ut ipse conqueritur, mendas Codicum *Græcorum*; quam tertia dehinc secuta est *Celsi Crassi* filii. Versio item *Latina*, sed emenda- tior, utpote ex *Græca Goupyli* Editione expressa; itemque *Rufi Ephesii*, at- que aliquot aliorum rei Medicæ Scriptorum, quæ omnia eodem volumine com- prehensa exstant; excusa autem *Basileæ* anno 1581. Postremò *Georgius He- nischius*, Medicus *Augustanus*, in eodem Auctore illustrando nomen quoque pro- fessus est suum: cui tamen nihil aliud debemus, quàm quod primus *Aretæum* utraque lingua edidit. Quam enim è regione *Græci* contextus apposuit ver- sionem, ipsa est *Junii* versio: Commentarius autem, quem item adjunxit, ni- hil habet nisi vulgare protritum atque exculcatum, nominum videlicet mor- borum futes ex *Hebræis* originationes, divisiones, definitiones multo pulve- re asperfas. Cæterùm de Auctoris verbis & locis difficilibus altum silentium: cumque tot occurrant in *Græco* contextu depravata & corrupta, ad omnia connivet, omnia sicco pede transigit; neque, quod hominis eruditi officium erat, quicquam expendit, aut emendare conatur.

Quid autem ipse præstiterim, melius mea hæcce Commentaria docebunt, quàm ego ullis verbis explanare possim. Dicam tamen paucis, eorum gratia, qui solas librorum Præfationes legunt. Primum corrupta in hoc Scriptore lo- ca, quorum magnus numerus, emendare sum conatus, opetrium Codicum MSS. quorum unum è Bibliotheca instructissima Collegii *Claromontani Patrum Societatis Jesu*. *Cossardus* ejusdem *Societatis* vir eruditissimus, eique Bibliothecæ præfectus olim mihi commodavit: alii Duo ex Bibliotheca *Menteliana*. Sed ut verum fatear, plures errores ex conjectura sustuli, quàm ex Libris, qui omnes ab uno propagati videntur: tamen uno è *Mentelianis* me alicubi insigniter ad- jutum testor. Visum est præterea obscuris dare lucem, dubiis auctoritatem, tum egregiè dicta, neque promiscuæ eruditionis, diligentius notare, atque ita uti- libus dulcia miscere: ut Lectores optimis rebus satiando, eorum etiam fa- stidio, istiusmodi Literarum amœnitatibus, subvenirem. Consilium erat, & no- vam dare versionem: sed cum *Juniana* interpretatio magnam partem satisfaciat; fatisque habeat elegantia & nitoris: veritus sum ne præposteræ Ambi- tionis videretur, propter paucos lapsus, totam illam Versionem velle mutare. ὁμοιον τῷ τῷ Ἀθλωῶν βουλοµένῳ μετακινῆν τῷ φαιδί, ὅτι τὰ δεσµὰ τῷ κρηπίδι ὥστε ἀµείνω ποιῆν. ut eleganter in re haud absimili præfatur *Themis- tius*. Hoc est, (ut liberius *Hermolaus* vertit) perinde ac si *Phidiae* *Minervam* reformare de integro universam instituas, ut aut amentum soleis, aut ansulam crepidis, aut ligulam baseis, aut quid aliud *Pauxillum*, quod subsultet, reponas. Quæ futilis ambitio etiam viros alioqui cordatos & doctos transversos egit, ut paucissimorum nævorum occasione novas versiones susciperent; novas equi- dem, si filum orationis, & dictionem spectes, non autem si sensum. Ut sci- licet novos se interpretes nuncuparent. Qua ambitione nihil ineptius, & ho- mine liberali indignius judico. In eam reprehensionem ne incideremus, ver- sionem illam *Junii* emendatam reposuimus.

P E T R I P E T I T I,
Medici Parisiensis,
 COMMENTARII ET ANIMADVERSIONES,
 In Octo
 A R E T Æ I C A P P A D O C I S
 L I B R O S:

*Quibus morborum acutorum & diuturnorum causas, signa
 & curationes tradit.*

Primum huncce Librum, quatuor prioribus Capitibus, & sequentis initio mutilatum esse injuriâ temporum, patet ex *Indice Libri primi Therapeutici*, quo Capitum tituli produntur. Neque enim dubium, quin eorumdem affectuum signa & causæ iisdem titulis atque ordine in primâ hacce totius operis parte traderentur. Ex quo etiam cognoscimus præsentis Capituli, quod ordine est quintum, inscriptionem fuisse, *περὶ παροξυσμῶν ὀφθαλμικῶν, De accessione Comitialium*. Quod idem & ex iis, quæ hîc tractantur, conjectari potest. Proinde Junius Paulus Crassus horum Librorum Interpres, hoc ipso argumento inductus, sic inscriptionem restituit: *De Comitialis morbi accessione*. Nobis placet: *De accessione comitialium*: quod idem est. Verùm una voce, *Comitialium*, qua Plinius *lib. 20. cap. 5. p. 506. l. 49. ed. Lugd. 1587.* ad significandos eo genere morbi laborantes utitur, aptius atque concinnius Græca vox ὀφθαλμικῶν, transferri videtur. Alioqui comitiales homines qui *Plauto* dicantur, in *Pænul. Act. 3. sc. 2. v. 7.* haud clam me est. Sed ad verborum *Aretæi* expositionem jam accedamus.

Ad Caput V. Libri Primi.

p. 1. l. 15. Φλεβῶν ἐν τῷ τευχίῳ πληρώσεις] M. S. Φλεβῶν τῇ ἐν τῷ ὕδατι. aptius meo quidem judicio, & magis ex proprietate Græci sermonis.

p. 1. l. 21. ὡς ἡ πλησίον εἶδεσθαι ἢ ἡ παροξυσμῶν] In M. S. codice πλησίον δὲ ἡ, *Si prope sit metus accessionis*, hoc est, *si accessio instat, imminet.*

p. 1. l. 22. κύκλω μαρμαρυγῶν περὶ τὸ ὄψιν] Gemina planè habet Aurelianus *lib. 1. tard. pass. cap. 4.* de hoc ipso affectu agens: *Vel quedam (inquit) præ oculis quasi pro-splendentia macularum marmoris similia, quæ Græci marmarygmata, sive marmarygas vocant.* Et paulo post: *item velut scintillarum micas, aut circulos igneos, circumferri præ oculis sentiunt ægrotantes.* Ubi circulos igneos videtur dixisse, quas Aretæus κύκλω μαρμαρυγῶν. Ita enim Medici quosdam fulgores oculis obversantes appellant, eorum præsertim quibus instat crisis per sanguinis è naribus profluvium. Quanquam & sanis iisdem interdum apparent, quibus cerebrum aut curâ intensiore, aut mero, aut quacumque aliâ causâ incaluit. Ictu etiam capitis vehementi velut Scintillæ repentè excuti videntur: tum autem & aliâ occultiore causâ iis, qui visum amittunt, de quibus Marcellus Donatus *lib. 2. hist. Med. cap. 9.* Metrodorus apud Plutarchum *lib. 2. de placit. philos.* eos fulgores qui Navigantibus per tempestatem apparent, quos vulgus Castores vocabat, oculorum ipsorum coruscationes esse opinabatur cum metu & consternatione intuentium; τῶν ὁρώτων ὀφθαλμῶν μὲν δὲας καὶ κατὰ πλῆξιν εἶναι εἰληθόντας. Hinc μαρμαρυγαῖα ὄμματα apud Hippocratem *in 4. de victu in acutis, p. 390. l. 54.* Auctor Quæstionum naturalium, quæ *Alexandri Aphrodisæi* nomine exstant, hos oculorum splendores αἰσέρας à similitudine appellat *lib. 2.* tussisq. vehementis, aut vomitûs conatu excitari docet. At Philoponus *in 3. de Animâ*, lucis externæ speciem in oculis clausis aliquandiu hærentem μαρμαρυγῶν & λαμπάδας vocat. Sed & vibrantem extrinsecus fulgorem, ut stellarum & aliorum splendidorum nonnunquam eâ voce designatum reperio. *Theon Arati*

interpretes, p. 39. l. 18. edit. Guil. Morel. de Stella quæ in summa canis coelestis maxilla Sirii nomine observatur, καὶ τὸ (inquit) ποικίλον καὶ τὰς ἀερομαρμαρυγαῖς ὡς πορφύρεας. Quia porro mira est scintillantis illius fulgoris celeritas, Homerus ad motum corporis transtulit, de Saltatoribus verba faciens, & μαρμαρυγαῖς ποδῶν dixit, ut eorum agilitatem ostenderet, Odyss. 9. v. 265.

— αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

μαρμαρυγαῖς θηέτο ποδῶν.

p. 1. l. 22. 23. πορφύρεων ἢ μελάνων] Non simplices fulgores oculis Comitialium apparent, sed & varii colores. Modò enim purpurea quædam cernere videntur, modo nigra, interdum ex omnibus mixta coloribus; πάντων ὁμοῦ συμμιγνύμενων. Cujus varietatis difficilis explicatio est; tamen quâ ratione id fieri putem, paucis expediam. Appetente Paroxysmi tempore, ac teterrimi vaporis labe jam cerebrum afflante, Natura, ut mos ejus est, multos eò spiritus suppetiatum affluenter submittit. Sunt autem spiritus animalium lucidi. Tunc igitur in eorum cerebro quidam ceu fulgor accenditur. Verùm is non diu pestis motu invalescente potest persistere, utpote cujus caligine, quidquid in capite existit lucis atque cognitionis, exstingui necesse est. His namque animum caligare dixit Plinius in undecimo. Ac mihi videtur, si ita loqui fas est, nihil esse aliud hunc morbum, quàm lucis animæ defectum, vaporis tetri interpositione inter animam & corpus. Cùm igitur animi splendor exstingui incipit, eadem, quæ in luce externâ dum deficit, aut turbidis miscetur, colorum successiones fiunt, primumque clariores, & magis lumini affines cernuntur, deinde obscuriores, demum nigri, cùm lux propè est, ut penitus deficiat. Potest etiam diversa turbidorum vaporum conditio, spirituum animalium candorem variis inficere coloribus. Quod autem non omnino inanis sit hæc nostra causæ conjectatio, constat ex iis quæ Baccon Verulamius in Historia vitæ & mortis narrat de quodam curioso, qui scire voluit, quid paterentur ii qui suspendio necantur, antequam exanimentur. Is namque cùm sibi ipse laqueum induisset præsentem filio, qui in tempore opem ferret, (neque enim mori volebat) in illo æstu ac conflictatione aliquandiu positus, & subiecto mox fulcro recreatus, & quasi ab inferis postliminio reversus, narrare solebat, sibi eandem colorum varietatem atque successionem objectam, quam hic notat Aretæus. Quis igitur non eandem esse morbi Comitialis rationem videt? qui & correpto cerebro non mediocrem ipse suffocationem inducat.

p. 1. l. 24. ὡς δοκέειν τῶν ἐν ἑρῶν πετανύδων ἔχειν] Homeri est hæc similitudo, qui Iliad. λ. v. 26. Palladis arma describens, Draconum in ejus Ægide varios colores Iridi comparat:

κυάνεοι δὲ δερκόντες ὀρώρεχατο ποτὶ δαίτῳ

τρεῖς, ἑκάτερθε ἱερῶν εὐκότες.

Tum illud πετανύδων ἔχειν, expressum ex libro Iliad. ε. v. 547. ubi hi versus leguntur:

ἥ τε πορφύρεω ἔχει θνητοῖσι πανύσῃ

ζῶς ἐξ ἑρῶθεν.

Quod non hic solum facit noster Cappadox, ut tessellas ex Homeri pavementis suo operi intexat, sed & alibi passim, ut suis locis monstrabimus.

p. 1. l. 27. μετέτεροι δὲ ῥόματι ποταμῷ] Comitiales fluminis præterlabentis, aut rotæ, aut turbinis, dum circumagitur, conspectu prosterni, haud mirum est, quando his rebus si diutius conspiciantur, vertiginem cieri manifestum est experientiâ. Vertigo autem proximus Epilepsiæ affectus, & ejus præludium. Ita igitur de ea Theophrastus libello ei dicato, ex Aristot. edit. Sylburg. Problem. p. 361. l. 27. ὅτι δὲ ἂν τῶν ὁψέως κίνησιν ἰλιγίστην συμβαίνει, φανερόν ἐκ πολλῶν. οἵ τε γὰρ πλέοντες θάλασσαν, μάλλον ἰλιγισίωσιν, ὅταν ἐμβλέπωσιν τοῖς κύμασι, καὶ τῇ τῶν ὁλῶν ἀστρον κινήσει, διὸ καὶ ἐγκαλύπτουσι τὰς εὐλαβουμένους. Quod autem ab aspectus motu Vertigo contingat, perspicuum ex multis est. Nam & qui navigant, & magis, & citius vertiginem incurrunt, si aut fluctus, aut motus siderum intueantur; quod ut evitent, faciem velant nonnulli.

p. 1. l. 27, 28. ἢ τροχῶν διδραμύων] Idem Theophrastus citato loco: καὶ οἱ τὰς αἰώρας, καὶ τὰς τροχὰς θεωρῶντες, ἢ καὶ συμπεριφέροντες τῶν ὀψιν, παχὺ σκοπιῶναι. Turbantur & ii, qui pensilia & rotas aspiciunt, & qui oculos circumvertunt. Quæ licet de Vertigine memorat Theophrastus, tamen ad nostrum etiam institutum pertinent, quia ut dixi, affinis Comitiali morbo Vertigo; immo non differre ii affectus nisi secundum magis & minus videntur. Ex quo efficitur, ut quibus rebus unus excitetur, iisdem & alterius provocetur accessio. Sed elegans in primis Apulei locus exstat in 1. Apologia p. 25. l. 13. edit. Præci de iis, quibus Comitiales deprehenduntur. Etiam (inquit) orbis à figulo circumactus, non difficile ejusdem valetudinis hominem vertigine sui corripit. Ita spectaculum rotationis, ejus animum saucium debilitat, ac multo plus ad caducos consternendos Figulus valet quam Magus. Hunc enim Magiæ inimici insimulabant, ac puerum quemdam ejus incantamentis tentatum, quod sæpius caderet: eum verò Epilepticum esse, ibi docet Apulejus.

p. 1. l. 30. ὡς γὰρ λέγειν λέγει] In iis quæ ad caducos dejiciendos faciunt, est lapis Gaggates, ut idem dicto loco testatur Apulejus: quod si (inquit) magnum putarem caducum dejicere, quid opus carmine fuit? cum incensus Gaggates lapis, ut apud Physicos lego, pulchrè & facile hunc morbum exploret: cujus odore etiam in venalitiis vulgo, sani-

sanitatem aut morbum venalium experiantur. Dioscorides de hoc ipso lapide, *lib. 5. cap. 146. edit. Saracen. 1598.* ἐστὶ τὸ πηληπικὸν ἔλεγχον ποθυμιαδὴς. Item alii rerum medicarum Scriptores, quibus transcribendis (quod plerique faciunt) sarcire hinc centones consilium non est. Neque eorum nos dicta, nisi ubi dignus vindice nodus inciderit, proluturos testamur & denuntiamus. Casti integrique interpretis officio fungi volumus, non Sophistæ & ostentatoris. Est autem *Gagates* lapis bituminosus, seu, ut alii volunt, bituminis genus; (*Plin. Hist. lib. 36. cap. 19.*) *niger, planus, pumicosus, non multum à ligno differens; levis, fragilis, odore, si teratur, gravis.* Nomen ei à flumine *Lyciæ*, propter quem nascitur, inditum tradit *Dioscorides*. *Gagas* huic fluvio nomen. Quem tamen nunquam se reperire potuisse, cum totius *Lyciæ* oras ad ejus res explorandas legeret, affirmat *Galenus lib. 9. simpl. medic. tom. p. 69.* At *Dioscoridem* tuetur *Hermolaus* in corollario, Grammaticorum auctoritatibus, quàm validè ipse viderit. Hunc lapidem à *Nicandro* in *Theriacis* ἐγὼ γὰρ σίδα πέτρῳ dici putat *Gorreus* vir eruditissimus, veterem Scholiasten secutus. Sed, qui γὰρ σιδῶν lapidem, quem ἐγὼ γὰρ σίδα vocat *Nicander*, cum *Gagate* confundunt, falli, multis docet *Salmasius in Exercit. Plin.* in Solinum. Versus *Nicandri*, si quis requirit, hi sunt:

ἄλλοτε δ' αἰζαλέω καίαν ἐγὼ γὰρ σίδα πέτρῳ,
ὡς δὲ κρατεροῖο πυρὸς περικαίνουται ὄρη.

Habemus & γὰρ σιδῶν λίθον apud *Strabonem lib. 16.* Verùm, ut probat *Salmasius*, diversum à *Gagate*.

p. 2. l. 3. μετεξέτεροι οἱ καὶ δὸς τὸ πρότερον τὴν κεφαλὴν νεύρων] Hæc *Galenus* placitis consentanea, qui *lib. 3. de loc. aff. cap. 7.* triplicem morbi comitialis modum tradit: primus est, cum morbus proprium cerebri affectum sequitur; alter cum oris ventriculi noxam; tertius, qui infrequentior, cum ab aliquâ parte longinquâ, nempe digito, aut crure incipit, vapore tetro ad caput subeunte.

p. 2. l. 7, 8. ὡς ἔρπον τὸ κακὸν εἰς τὴν κεφαλὴν ἵκηται] Id malum quale sit, docet *Galenus citato loco*, ex sententiâ *Pelopis* Præceptoris, nempe esse qualitatem, aut auram tenuissimam veneni æmulam: ἐδόκει γὰρ τῷ διδασκάλῳ Πέλοπι δύο ἰστέρον, ἢ τοὶ ποιότης ἀναδιδόσθαι, ἀλλοις μὲν τὸ μορίων καὶ τὸ σιωχέες, ἢ πινδυμνική τις εἴσα. Vide quæ deinceps disputat elegantissimè, de stupendâ quorundam venenorum subtilitate atque ἐνεργείᾳ.

p. 2. l. 13. οἱς γὰρ ξυνήθεις] Qui valetudinis hujus sunt rudes, quod sapius eam experti non sint, fere improvisa mali ceu tempestate corripuntur: Contrà quibus familiare id malum, facile ejus motum atque accessionem præsentiant. Tum id necessariis denuntiant, ut sibi adfuerint, opitulenturque, ut mox videbimus. Sic quoque *Hippocrates de morbo sacro, pag. 307. l. 46. ed. Gen.* ὁκόσοι γὰρ ἤδη ἐθάδες εἰσι τῇ νόσῳ, προγνώσκουσιν ὁκόταν μέλλωσι λήψεσθαι.

p. 2. l. 15. ξυνήθεις ἀγῶγες] Rectè *ξυνήθεις familiares*: alioqui enim miseros, ubi mali adventum sentiunt, fugere è conspectu hominum præ verecundiâ, auctor est *Hippocrates citato loco*: καὶ φέρεται (inquit) ἐκ τῶν ἀνθρώπων: pueros verò quod eorum simplex ingenium, nec dum verecundiæ capax, ad matres aut quemvis alium maximè notum confugere ibidem testatur. Idcirco *Aretæus* non simpliciter vocare auxiliares dicit, sed *ξυνήθεις familiares* & necessarios. Minus enim eorum, cum quibus assiduè versamur, nos pudet.

p. 2. l. 16, 17. ἀσφίγξαι καὶ ἀνακλάειν] *Galenus* quoque, quibus malum à pede, aut manus digito incipit, prodesse vincula partium interjacentium testatur *lib. 3. de loc. aff. cap. 7.* quem locum exscribere non pigebit, utpote qui hunc *Aretæi* non parum illustrat: ἀλλὰ καὶ τὸ δὸς τὴν κνήμης πηληπικὸν παῖδα περαπείειν πηχειρήσαντες, οἱ τότε σιωαθροιδέντες εἰς τὴν σέλην ἰατροὶ, δόξαν αὐτοῖς, περαπείραντας ὅλον τὸ σῶμα προσεγκεῖν τῷ μέρει τὸ ἀσφίγξαι ἢ νάπτειν φάρμακον, ἐν τῷ μετὰ (post μετὰ, lege πηθέντες καὶ) δήσαντες τὸ κῶλον ἀνωτέρω τῶν πρωτοπαρθῶν μορίων διεκώλυον ἡμέραν τὴν παροξυσμὸν, καὶ τοὶ κατ' ἐκείνην ἡμέραν γιγνώσκον. Sed puerum quoque cujus morbus comitialis à tibiâ oriri consueverat, *Medici* qui tunc ad ejus curationem convenerant, sanare aggressi; quod ipsis utile visum, in primis, post universi corporis purgationem; medicamine ex *Thapsiâ*, aut *Sinapi* parti adhibito: ligatoque, in medio, membro, supra eam videlicet partem, quæ primaria dispositione erat affecta, hoc pacto accessionem reverti prohibuerunt, quamvis antea quotidie puerum infestare consuevisset.

p. 2. l. 17, 18. τὰ κατάρχοντα μέρη] Partes à quibus motus accessionis incipit, sive quæ malo initium præbent. *Galenus* loco proximè citato τὸ πρωτοπαρθῶν μορίον vocat, partem videlicet, quæ primariò est affecta. Dicuntur autem eo modo κατάρχοντα μόρια, quemadmodum προκαταρκτικὰ αἰτίαι: & καταρκτική αἰτία, pro causa evidente apud *Alexandrum Trallianum lib. 12. cap. 2.* Quam tamen vocem mutilam putat *Goupylus*, & eo loco προκαταρκτικῆς αἰτίας legendum, non καταρκτικῆς. Sed nihil esse mutandum præsens *Aretæi* locus confirmat: tum illa ejusdem verba in sequenti Capite, εἰ μὴ κατὰ τὴν τρώμα. Sed & exempla hujus verbi eo sensu usurpati congerit *Budæus* in Græcæ linguæ commentariis. Quid ni autem à verbo κατάρχω, καταρκτικός dicatur?

p. 2. l. 20. ἐς τὴν ἡμετέραν σημασίαν] Sunt qui ita interpretantur: impulit nos ut cognosceremus, unde malum proficiscitur. Atque ita notatum ad oram cujusdam codicis

optimæ notæ animadverti. Tum ipse *Crassus* eodem sensu: *nos ad ægritudinis notitiam impulerunt.* Verùm iis assentior qui hunc locum corruptum putant; atque ita emendant καὶ ἐς τὴν ἡμέραν Ἰπποκράτει διώσται accessionem eo die depulit. Est enim Ἰπποκρασία prima morbi invasio, quam *Galenus* εισβολὴ appellat, ut notum est. Hujusmodi emendationis auctor, qui *Crassi* versionem recensuit.

p. 2. l. 21. πολλοῖσι δὲ φόβῳ ἐπὶ ὡς ἐπιόντῳ θηρίῳ] Complures ait initio accessionis terreri ferarum irruentium imaginibus. Quod iis potissimum accidere arbitror, quibus causa morbi est humor melancholicus. Est enim ingenium ejusce humoris atrii & frigidi terribiles imaginationi formas objicere. Refert *Cardanus lib. 18. de subtilitate*, *Andreae Osiandro Theologo Nurembergensi*, cùm adolescens quartana febre laboraret, accidisse, ut sub accessionis tempus, sibi videretur in nemore esse, seque ibi à diversis feris, & serpentibus invadi. Reliqua vide apud ipsum eo loco.

p. 2. l. 22. ἡ σκιάς φαντασίη] *Crassus*: aut adumbrationis opinio: Nam σκιά Græcis umbram sonat. *Avisenna lib. 3. fen. 1. tract. 5. cap. 9.* de signis morbi comitialis: ὅ ex illa est cujus vapor est melancholicus, & perveniunt cum eo rami melancholiæ & timor, & ut solus secum loquatur, & ut pavor tenebrosus, propter tenebrositatem materiei. Ubi pavorem tenebrosum dixit, quod σκιάς φαντασίῳ *Aretæus*. Sed satius videtur σκιάν hinc interpretari umbram eâ notione, quâ interdum usurpant Latini Scriptores, Poëtæ præsertim; nempe pro larvâ sive simulacro defuncti, aut *Dæmonis* spectro. *Virgil. 2. Æneid. v. 772.*

Infelix simulacrum, atque ipsius umbra Creüsæ.

Nam & σκιά Græcis nonnunquam ita accipi ex *Homero* & aliis Poëtis liquet. Sed & corporum imagines in speculis, & aliis nitidis relucens, eadem voce aliquando exprimi certum est. *Pausanias de Narcisso in Bæoticis p. 589. l. 22. ed. Hanov.* ἐνταῦθα (inquit) ἐστὶ Ναρκίσου πηγή, καὶ τὸ Ναρκίσον ἰδεῖν ἐς τὴν πύδαρ φασὶν· & σωέντα δὲ ὅτι ἰώεα σκιά τὴν ἑαυτοῦ &c. Ibi est *Narcissi* fons, in eamque aquam spectasse *Narcissum* ajunt. Hunc verò cum non intelligeret sese suam ipsius intueri umbram, &c. *Plinius lib. 33. cap. 9.* neque est aliud illa imago (speculi) quàm digesta claritas materiæ excipientis umbram. Nunc cur vocabulum σκιά ita, ut dixi accipiendum putem, eloquar. Opinio vulgi fuit illis temporibus immitti hunc morbum à Diis, atque ipsos Paroxyismi initio apparere ægris, qui inde caderent præ pavore. Auctor *Hippocrates libro de morbo sacro. 307. l. 46. ed. Genev. 1657.* Postquam enim docuit, ægrum, ubi mali adventum præsentiat, subducere se è conspectu hominum, seseque abscondere, subdit; τὴν δὲ ποιεῖ τὸ αἰσχυνεῖν & παθεῖν, καὶ ἔχ' ὑπὸ φόβῳ, ὡς οἱ πολλοὶ νομίζουσι, & δαίμονις, id est: Id verò facit pudore morbi, non autem (quemadmodum vulgus putat) *Dæmonis* metu. Idem testatur *Aretæus* ipse infra lib. 1. χρονικῶν παθῶν, ubi de eodem morbo agit; ad quem locum plura super hacce vulgi persuasione dicenda erunt. Cæterum ei opinioni occasionem atque ansam ipsos ægros præbuisse haud dubium est. Quod ii aut ineunte paroxysmo infestos sibi *Dæmones* ingruere conquererentur, aut eo finito demum ad se reversi, ea quæ vidissent, referrent: quod miror tam præcise *Hippocratem* loco allato negare ceu affectus verecundia tantum, nunquam metu formæ alicujus animo objectæ. Hinc fortasse *Mahometes*, ille omnium Impostorum nequissimus, cùm morbo comitiali esset obnoxius, eoque sæpius caderet, *Angelum Gabrielem* sibi tunc apparere dicebat: vel quia reverâ spectrum aliquod videbat; vel ut ex vulgi persuasione fucum suis faceret.

p. 2. l. 24. χεῖρες δὲ πασμάσιν σπινθέρωνται] In quibusdam MSS. σπινθέρωνται. Utraque lectio defendi potest.

p. 2. l. 35. ξυπερίσσειν οἱ ὀδόντες] Malim ξυπερίσσειν in præsentī.

p. 2. l. 38. τὰ λευκὰ ὀφθαλμοῦ ἐξ ὑποφασίας] ὑποφασίας vocat *Hippocrates*, p. 1258. l. 20. cùm dormientibus palpebræ non committuntur, sed inter eas de albo oculorum aliquid apparet, ut *Celsus* declarat lib. 2. cap. 4. Sed & *Aristoteles lib. 4. hist. anim. cap. 10.* Thunnos dormientes τὰ λευκὰ ὑποφαίνειν alba oculorum aliqua ex parte ostendere testatur. *Galenus in comm. ad eum aphorismum, tom. 4. p. 17. B. l. 22. ed. Ald.* afflictarum virium in ægris id esse signum docet.

p. 2. l. 50. νυγμός δὲ καὶ στεναγμός ἢ φωνή] Primam dictionem unius elementi mutatione corruptam esse patet: νυγμός enim legendum est; gemitus his, stridor, & suspirium pro voce. Sic & apud *Galenum* in libro qui inscriptus est, ὅτι ποιότητες ἀσώματα quod qualitates sive formæ non sint corpora, simile irrepsit mendum his verbis: καὶ τὸ πρὸς ἀκλῶ φωνῶν, λόγων, στεγμῶν, νυγμῶν &c. νυγμῶν enim scribi debere palam est. Ad eum modum in capite sequenti, de *Empirothotonis* loquens: στενάζουσι δὲ μύζοντες θυτίον. Notanda locutio νυγμός ἢ φωνή, hoc est, ἀπὸ φωνῆς, gemitus vocis loco. Nam gemitum voci amissæ aut impeditæ succedaneum facit. Sic gemitum à voce palam distinguit *Suetonius in Julio*: uno modò ad iectum gemitu sine voce edito. *Plinius quoque lib. 9. cap. 8. de Delphinis*: pro voce gemitus humano similis. Nam μύζειν *Delphinorum* est. *Aristoteles lib. 8. hist. anim. cap. 2. de iis disputans*: καὶ ἔξω δὲ ζῆ πολὺν χρόνον μύζων καὶ σένων, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἀναπνεόντων ζώων. Ubi *Scaliger* eum locum exponens: Idem (inquit) sonus est μύζοντῳ in ore, σένοντῳ in pectore.

p. 2. l. 52. σφυγμοὶ σφοδροὶ] Non sunt propriè vehementes Comitialium pulsus, sed tales videntur propter tensionem arteriæ, ut notat Galenus in *Isagoge pulsuum*, tom. 3. p. 3. B. l. 45. ubi de motu arteriarum in convulsis disputat: δοκᾷ ὁ σφοδρὸς εἶναι καὶ μέγας ὁ τῶν σφυγμῶν. ὁ δὲ ἐστὶ μὲν ὅτε ἀμυδρὸς ὅτε σμικρὸς· ὁ μὲν ἐφ' ὅσον φαίνεται, σφοδρὸς ἢ μέγας. ἔξαπατᾷ γὰρ ἢ πολλή, διὰ μὲν τὴν ταύτην ὁρῶντος φαινομένη, διὰ δὲ τὴν κλόνον ἐκπηδητική. id est: *vehemens autem magnus videtur esse eorum, qui convelluntur, pulsus. Verum is non quidem est obscurus aut parvus: non tamen quantum apparet vehemens est aut magnus. Fallit enim iectus, qui propter tensionem validus videtur, tum propter concussionem exsiliens.* Addit Galenus ibidem non admodum diversos esse pulsus initio, ab iis qui secundum naturam sunt, apertè ab Aretæo dissentiens.

p. 2. l. 53. μεγάλοι ὅ καὶ βραδείας ἔπ' τῶ τέλει] Nempe eorum comparatione, qui fiunt initio accessionis.

p. 2. l. 54. ἀτακτοὶ ὅ ἐς τὸ σωόλον] Ob facultatem gravatam.

p. 2. l. 55. αἰδοίων ζώτασις] Coelius Aurelianus lib. 3. acut. morb. cap. 6. § sine manifestâ causâ veretris tentigo. Manifestam causam intelligit venereorum imaginationem, mulierum conspectum, & alia quibus libido provocatur. Quæ tunc ab illis miseris procul abesse palam est. At verò causa non manifesta sunt flatus quibus abundant, quos accessionis motus ad partes genitales convertit. Quin absque flatuum copiâ suffocationis labor & convulsio id facere potest: qua ratione nonnullos, dum strangularentur, genitale arrectum habuisse testatur Cardanus in *Libris de subtilitate*.

p. 2. l. 57. p. 3. l. 2. μυτεξετέροις καὶ γονῆς ἀποκρίσις] Quibusdam semen erumpit ob compressionem vasorum spermaticorum, ut mox subdit: trahuntur enim hæc unâ cum aliis nervis in consensum; quia nervosa. Quâ fortasse consideratione adductus Democritus coitum μικρὸν ἑπληψίαν appellavit. Hujus enim est hæc sententia, non Hippocratis, ut credidit Gellius, & scriptum reliquit lib. 19. cap. 2. Hippocrates (inquit) divinâ vir scientiâ, de coitu Venereo ita existimabat: partem esse quamdam morbi teterrimi, quem nostri Comitiales dixere. Namque ipsius verba hæc traduntur: τὴν σωστίαν εἶναι μικρὸν ἑπληψίαν. atqui nusquam in toto Hippocrate hæc verba reperiuntur. Et præterea Galenus Com. 1. in 3. Epidem. tom. 5. p. 189. A. l. 51. Democritum hujus dicti auctorem scribi solitum testatur: πῶς γὰρ (inquit) ἀνάγκη γράφειν Δημόκριτον μὲν εἰρηκέναι μικρὸν ἑπληψίαν εἶναι τὴν σωστίαν. Eos autem ibi increpat qui Hippocratem enarrantes, multa nihil ad rem pertinentia ostentandæ eruditionis causa inculcant. Causam, cur semen Comitialibus erumpat, idem Galenus declarat lib. 14. de usu part. tom. 1. p. 86. B. l. 19. his verbis: καὶ μὲν γὰρ τὰς ἰσχυρὰς ἑπληψίας, ὅπ' τὸ πᾶν σῶμα παταί σφοδρῶς, καὶ σὺν αὐτῷ τὰ φρονήτικὰ μέλη, διὰ τὰ ἐκκρίνεται τὸ σπέρμα, id est, *per fortes enim epilepsias, quia univèrsum corpus vehementer convellitur & cum ipso partes genitales, idcirco & semen excernitur.* Ex quo patet, non in omni morbo comitiali id accidere, sed in eo tantum qui fortis & vehemens.

p. 3. l. 3. ἡ γαργαλισμῶ τῶ πόνου] Altera causa, cur polluantur Comitiales in accessionis remissione, titillatio est à dolore nervos vellicante; quoniam sic affectis nervorum dolores incidunt. Dolor enim spiritus excitat, & ad locum patientem compellit, unde caloris intentio & pruritus, maximè si non sit atrox cruciatus. Porro iis sub finem accessionis non verisimile est ingentem esse illum nervorum dolorem, sed mediocrem, & qui non multum à pruritu differat. Nam & pruritus doloris est species. Hic locus Aretæi mihi in memoriam reducit proditam à Coelio Rhodigino lib. 6. Antiq. lect. cap. 38. historiam insignem cujusdam nequissimi nebulonis, qui ut melius explicaret Venerem, sese flagris acerrimè cædendum præbebat. Ita impuro illi dolor occasio erat voluptatis atque incitamentum: &, quod hîc dicitur, γαργαλισμῶ τῶ πόνου doloris titillatione cupiditas optatum exitum consequebatur.

p. 3. l. 6. καὶ εἰ ἐλκεῖς αὐτῷ] Lenti & viscosi humoris naturam graphicè exprimit: dum ejus, si trahatur, in majus filatim multitudinem deduci asserit. Philosophus autem in 4. de mistorum affectionibus, cap. 9. id quod viscosum est, catenæ complicatæ imagine declarat: cujus si unum anulum accipias, reliqui omnes ob mutuuum nexum (id enim ἐπ' ἀλλήλας sonat) sequuntur: τοῖσιν ὅ γίνεται τῇ ἐπιπλάξῃ, ὅση ὥσπερ αἱ ἀλύσις σύγκεινται τῶν σωμάτων.

p. 3. l. 9, 10. πασμοὶ καὶ τάραχος τῶν αἰμάτων ἐν] τῶν αὐτέων legito. Cui conjecturæ meæ & Crassi versio adstipulatur.

p. 3. l. 13. ἀφρὸν ὅ ἀποπίυσι] Duplicem spumæ causam efficientem tradit Galenus ad Aphorif. 43. sect. 2. motum vehementem, & calorem: materialem item duplicem, humorem, & spiritum. Calorem quidem in apris excandescensibus spumam gignere; motum in comitialibus: verba ita habent: ἐν μὲν τοῖς ἑπληψίαις πασμοῖς ἢ συντονίᾳ τῶν κινήσεων τὸ ἀφρὸν εἰσθε γίνεται, ὅπ' ὅ τὸ καπρὸν ἢ θερμάσις. Qua autem ratione, prædicta spumam generent, vide eo loco apud Galenum de caducorum spuma. Vide & Hippocratem lib. de Flatibus sub finem libri.

p. 3. l. 13. ὥσπερ ἐπὶ τοῖσι μεγάλοις πιδύμασι] Comitialium accessionem comparat cum tempestate: ut enim in hac mare ventis jactatum spumescit, sic in illis corpus morbi

vehementia concussum spumas ore ejectat. Eodem spumæ marinæ exemplo utitur *Galenus* citato loco.

p. 3. l. 14. ἡ θάλασσα πῶς ἀχνύει] Ut mare per tempestatem ejectat id quo αἶλος ἀχνύει vocant, maris florem & lanuginem, sic spumam Comitiales. Hujus marini retrimenti meminit in tempestatis descriptione *Homerus Iliad.* δ. v. 422. At quibus versibus? non tempero mihi quin eos adscribam, adeo sunt elegantes, immo divini.

Ὡς δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολυήχει κύμα θαλάσσης
ὄρνυτ' ἐπ' αὐτὸν ζέφυρος ὑποκινήσαντα,
Πόντῳ μὲν τὰ πρῶτα κερύσσει, αὐτὰρ ἔπειτα
Χέρσῳ ῥηγνύμενον μεγάλα βρέμει, ἀμφὶ δέ τ' ἀκρας
κυρτὸν ἔον κερυφᾷ, ἀποπύει δ' αἶλος ἀχνύει.

Atque hic quoque *Aretæus* ex *Homeri* picturis colores erasisse, quibus suum opus Illustraret, deprehenditur. Meminit αἶλος ἀχνύει *Dioscorides lib.* 5. & spumosi maris lanuginem seu ramentum esse dicit, in exilibus petris inventum. *Aristoteles lib.* 9. *hist. anim.* p. 275. l. 7. ed. *Sylb.* αἰολοσύναις una voce appellat.

Ad Caput VI. quod περὶ τετάνους.

p. 3. l. 22. Σπασμοὶ οἱ τετανοὶ] Minus expressè hæc vertit *Crassus: tetani distensiones sunt* &c. Quod ita reddendum fuit: *Convulsiones distentæ, vel distensoriæ, &c.* Est enim τετανοῦ epithetum: sicut apud *Nicandrum* in *Alexipharmacis* hoc versu:

Αἶμα ἀναλυσάμενος, τετανοῦντ' ἐσκλησέτω ρινόν.

Ubi ρινόν τετανον dicit quod nos pellem intentam. Ex quo etiam apparet *Hippocratem* in *Aphorif.* 57. sect. 4. minus aptè disjunctione usum, ὑπὸ σπασμῶν (inquit) ἢ τετάνους: ceu τετανοῦ non esset σπασμῶν. Quod & *Galenus* in commentario advertit. Proinde mihi olim venerat in mentem, scripsisse fortasse *Hippocratem*, ὑπὸ σπασμῶν ἢ τετάνους, aut simpliciter σπασμῶν τετάνους. Verùm cum *Galenus* vulgatam lectionem agnoscat, & tueatur, eā quidem ratione; quod τετανοῦ ἐξαιρέτον peculiare est nomen; quoniam videlicet in eo partes non videntur convulsæ, ut in aliis speciebus; propterea quod antè & retrò æqualiter tenduntur; non est, quod quicquam in illo *Aphorismo* mutemus. Potius in *Aretæo* mutandus videatur articulus in disjunctivam sic; σπασμοὶ ἢ τετανοὶ. Quod constat *Aretæum* multa in hisce libris ab *Hippocrate* mutuatum, ac verbis etiam ipsius elocutum. Cæterum & *Cornelius Celsus* Scriptor elegantissimus & *Hippocratis* imitator τετανον ab Spasmo distinguit; illum rigorem nervorum vertens, hunc distentionem: Tum & *Cælius Aurelianus* separat, tametsi aliter voces Latinas Græcis accommodat. Nam σπασμὸν contractionem sive contractionem vertit, τετανον distentionem, ἔ extensionem.

p. 3. l. 23. ὀξύτατοι ὃ κτείναν] Nempe intra diem quartum ex *Aphorif.* 6. sect. 5. Tamen *Hippocratis* sententiā in 3. de morbis prorogatur is terminus à tertio die ad quintum, aut septimum, aut decimum quartum, quem si excefferit æger, spes est eum posse convalescere. *Celsus lib.* 4. cap. 3. neque tamen alius importunior acutiorve morbus est, quàm qui quodam rigore nervorum, modò caput scapulis, modò mentum pectori adnectit, modò rectam ἔ immobilem cervicem intendit. Et paulò post de tribus convulsionis generibus: ea (inquit) sæpè intra quartum diem tollunt: si hunc evaserunt sine periculo sunt.

p. 3. l. 24. μὴνίτ' ἐν γνάθῳ] *Coelius: alii ajunt distentionem*, (ita τετανον vocat) esse tensionem musculorum secundum colla, atque buccas, quos *Siagonitas* vocant. Ipse sic definit: distentio sive extensio, quam, ut supra diximus, tetanum Græci vocaverunt, est involuntaria tensio, recto atque inflexibili porrecta cremo (alii libramento legunt; ego tormento) collorum (scribe colli musculorum) ob vehementem stricturam sive tumorem.

p. 3. l. 25, 26. ἀπαντα γὰρ συμπαθεῖα τῇσι ἀρχῇσι] Non solum partes principiis, unde originem habent, sed & principia partibus consentiunt, ut nervi puncturæ cerebrum, sicut mox ipse *Aretæus* declarat. Idque συμπαθείας hoc est consensus ratio indicat, quæ Naturæ quādam, ut ita dicam, continuatione inter res diversas existit. Verumtamen in iisquæ ita conjuncta sunt, ut unum sit principium, alia ab illo principio descendant; multò facilius hæc quæ descendant, principii rationibus consentiunt, quàm è contra. Non enim eo quod à principio exoritur, quocunque modo affecto, statim ipsum principium eam affectionem sentire necesse est: At sæpè vel minima principii mutatione omnia quæcumque ab eo dependent variari, & in alium statum transferri contingit: οἷον ἔστιν ἀκαρπάζον πρὸς διαμετρὸς πολλὴ ἢ τὸ πρῶτος γίνεται μετὰ βολή, (μετάσεισις) sicut clavo vel minimum quid detorto, magna prope sequitur conversio, inquit *Aristoteles* in lib. de animalium motione, cap. 7, p. 156. l. 8. ed. *Sylb.* Qui & hoc ipsum quod dicimus, aliā sententiā confirmat in lib. de somno ἔ vigilia cap. 2. ἔ γὰρ κυρίως τὰ ἄλλα πάντων αἰσθητῶν, καὶ πρὸς ὃ σωτὴρ τὰ ἄλλα, πεπονημένοι, συμπαθεῖν ἀναγκαῖον καὶ τὰ λοιπὰ πάντα. Eodem pertinet quod ab eodem scriptum est lib. 5. de generat. anim. cap. 7. αἱ γὰρ δεχάι μεγέθει ἔσται μικράι, τῇ δυνάμει μεγάλαί εἰσι, id est, prin-

principia cum sint mole exigua, potestate tamen & viribus sunt magna.

p. 3. l. 28. ἐς ἐνθὺ μὲν ὁ τέτανος] Tetani ab aliis convulsionis speciebus discrimen notat: cum enim in illis corpus aut antrorsum aut retrorsum, unde nomina ἐμπροσθότον & ὀπισθότον Græci indiderunt, flectatur; In Tetano recta & rigida est cervix, & ut mox ait, ἀσφαλὲς ἀνθρῶπιον καὶ ἀκαμπὲς inflexibilis. Celsus lib. 4. cap. 3. de eodem: *rectam & immobilem cervicem intendit.*

p. 3. l. 30, 31. ἔκ τῇ τάσῃ καὶ τῷ χωρίῳ] A modo tensionis & parte corporis convulsiones nomen fortiuntur; à tensionis quidem modo ἐμπροσθότον καὶ ὀπισθότον; à parte affecta σπασμὸς, καὶ κυνικὸς σπασμὸς.

p. 3. l. 32, 33. ὀπισθότονον καλέουσι] *Raptum posterganeum* vocat Coelius; *prorum* verò *raptum* quem Græci ἐμπροσθότονον.

p. 3. l. 35, 36. τὸν γὰρ νεῦρον καὶ ἐνθάσι ὄνομα] Eadem vox τὸν tensionem, & nervum significat: quoniam nervus omnis intendi habilis. Proinde νεῦρον & τὸν Synonyma sunt apud Galenum lib. de Motu Muscul. tom. 1. p. 101. A. l. 12. νεῦρον ἢ καὶ τὸν, (inquit) ἐξ ἐγκεφάλου καὶ νωτιαίας φύσεως. Etymon τὸ νεῦν καὶ πίνειν; propterea quod nervus flecti & intendi aptus naturâ est. Idem eo loco: κέκληται ἢ ἀπ' αὐτῶν τ' ἐνεργειῶν δυοῖν ὀνόμασιν ἐν ὄργανον (νεῦρον) ὅτι νεῦν καὶ τείνειν πέφυκεν.

p. 3. l. 40. καὶ ἐπὶ ἀμβλώσκειν] Attici ἀμβλώσκειν dicunt ἀντὶ τ' ἀτελὲς γυνήσιν, seu ἀποβάλλειν τὰ κυήματα, ut videre est apud Platonem in Theæteto tom. 1. p. 149. l. 30. ed. H Steph. hoc est imperfectum parere & conceptus perdere τὰ τε λοιπὰ ἐξήμβλωσαν ἀπὸ πονηρῶν συνιστάων &c. Supra etiam ἀμβλώσκειν eodem sensu usurpat, in quo Mars. Ficinus strenuè hallucinatus est. De Obstetricum facultate & officio ibi loquens Plato his verbis utitur: καὶ μὲν καὶ διδῶσαι γὰρ αἱ μαῖαι φαρμάκια, καὶ ἐπαύσαι, διώοντα ἐγείρειν τε τὰς ἀδύνας, καὶ μαλθακώτερας ὧν αἱ ἐβλῶνται ποιεῖν καὶ τίπτειν τε δὴ τὰς δυσχερεῖς, καὶ εἰς νέον ὃν δόξη ἀμβλώσκειν, ἀμβλώσκειν. Quem locum ita vertit Marsilius: *quin etiam medelis & incantationibus obstetrices excitare, mollireve partus vexationes valent, & ægrè parturientibus opitulari, fœtusque educere, & si intempestivum fore videatur, obtundere atque retrudere.* Igitur ἀμβλώσκειν eo loco idem esse putat quod reprimere atque, ut ipse loquitur, retrudere immaturum fœtum, ne ante tempus edatur. Qua interpretatione nihil absurdius, aut à mente Platonis alienius dici potest. Neque enim auctor quisquam existat, qui sic ea voce usus sit: Et liquet Platonem nihil aliud velle, quàm obstetricum eam esse industriam, ut & ægrè parientes parere faciant: Et, si visum sit immaturam prolem abortu perdere, id quoque moliantur. Neque enim Ethnicis abortus procurare nefarium habebatur: quando & iis jam in lucem editos exponere aut etiam interficere nefas non fuit.

p. 3. l. 50. ξυνήδεις καὶ οἰκεῖον πάθος] Familiares pueris convulsiones præsertim τοῖς πρὸς τὸ ὀδοντοφυεῖν προσάγειν, inquit Hippocrates Aphor. 25. sect. 3. cui subscribit Galen. com. 2. in 1. Epid. tom. 5. p. 172. A. l. 17. ed. Ald. Πιτυδεῖσιν ἢ τὰ παιδία σπασμοῖς αἰσινέσθαι ἀπὸ τῶν ἀδύνατον & νεώτερος γένους. Causæ autem duæ ab eodem traduntur com. ad 3. prognost. text. 36. cap. 8. usus lactis præsertim crassioris in lactenribus: In aliis immoderata, & temerè ingesta alimentorum copia.

p. 3. l. 53, 54. καὶ θανάτου ἡ φύσις] Et hæc natura est mortis, puta frigiditas & siccitas. Intelligendum id αἰσινάπικως, non ὑπερπικῶς: harum enim qualitatum excessus, causa fit mortis viventibus. Cæterum mors ipsa mera vitalium actionum privatio est, non qualitas ulla.

p. 4. l. 4. ἐρεῖδαι γὰρ τὸ κατὰ γένον] Hippocrates de eodem, libro 3. de morbis p. 491. l. 4. οἱ ἄνθρωποι πεπύρασι ὡς ξύλα, καὶ σόμα διοίγειν & διώοντα.

p. 4. l. 5, 6. ὡς μηδὲ μοχλοῖσι ἢ σφηνὶ ἀπὸ ῥηίδως εἴσται διωάσθαι] Hyperbaton est ἀπὸ ῥηίδως εἴσται pro ἀπὸ εἴσται ῥηίδως. In M. S. Mentel. ἢ σφηνὶ νῆ δια ῥηίδως εἴσται. Ceu esset legendum ἢ σφηνὶ νῆ δια ῥηίδως εἴσται. Ita ut neque vectibus, neque cuneis insertis, per Jovem maxillæ facile diduci possint. Quam lectionem ineptam judico.

p. 4. l. 8, 9. ἢ ἐς τὰς ῥίνας ἀνακόπεται] Hippocrates citato loco: καὶ ὁκόταν ἀποθνήσκων μέλη ἀνεμείη ἀπὸ τ' ῥινῶν καὶ τὸ πόμα, καὶ τὸ ρόφημα, καὶ τὸ φλέγμα.

p. 4. l. 10, 11. & ξυμπίπτει] Ideo deglutire non possunt, quia tonsillæ & fauces duræ & distentæ, non cedunt iis quæ devorantur. Haud absimili sensu Philosophus libro 5. de generat. anim. de duritie arteriæ vocalis verba faciens ἡ σκληρότης ἀταμίωτον.

p. 4. l. 11, 12. πρόσωπα ἐρυθρὰ] M. S. Mentel. ἐρυθρὰ al. ἐρυθρὰ, fortasse leg. πρόσωπα ἐρυθρὰ facies rubescit: nam & Hippocrates citat. loc. καὶ τὸ πρόσωπον ἐρυθρὰ.

p. 4. l. 12. ὀφθαλμοὶ μικρὸν δαίν ἀπένεες] De oculis hæc Hippocrates, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ θαυρίζονται τε καὶ ἰλαίνονται, id est, Fœsio Interprete; oculi illacrymantur & pervertuntur. Aretæus μολὶς περὶ δινέμενοι.

p. 4. l. 17. ἐπ' ἄλλω δ' ἂν πνι, καὶ τὰ ὦτα] Cuidam ex Tetano aures motas ait se observasse, & obstupuisse: mox enim addit, ἐγὼ δ' ἐθάρμην καὶ ἐθαύμαζον. Ego verò non video quod tantum miraculum sit, totâ facie convulsâ, ac variè distortis & concussis in eâ musculis, aures unâ partium continuitate præter naturam concuti. Justior fuisset causa admirationis, si spontè moveri aures vidisset, quod nonnullis accidisse proditum est.

est. *Epicharmus* apud *Athenaeum*, *Herculeum* tuburcinantem describens movere aures dicit :

οἷζ' ἢ τοῖς ῥίνεσσι, κινεῖ δ' ἄτα.

Ad quem locum *Casaubonus* notat à viris fide dignis se accepisse, visas manifestò aures moveri, viro cuidam eruditissimo, cùm per *Allobrogum* fines transiens, vivicomburii periculum sibi à Magistratu imminere intellexisset : quòd diceretur nefandi criminis reus *Tolosà* in *Italiam* fugere. Ex quibus circumstantiis conjectare licet hunc virum eruditissimum, *Muretum* fuisse, quem constat *Sodomiae* accusatum flammam fugà evasisse, ut ei *Scaliger* exprobravit hoc disticho :

Qui rigidae flammam evaserat ante *Tolosæ*
Rumetus fumos vendidit ille mihi.

Miserat ei *Muretus*, quem transpositis literis *Rumetum* appellat, versus quosdam à se conscriptos pro antiquis ; quod cùm *Scaliger* credidisset, postea re cognita, dolensque fucum sibi factum, hoc disticho se vindicavit. Sed & *Eustathius* ait, Sacerdotem fuisse quemdam aures moventem. Et *Caspar Hofmannus* *com. in Galen. lib. 16. de usu part.* unum & alterum qui sponte aures moverent, se vidisse testatur. Quæ exempla faciunt ut credam, haud poëtica licentiâ (ut censet *Casaubonus*) sed ex rei veritate scripsisse *Martialem* *Epig. 39. lib. 6.*

Hunc verò acuto capite & auribus longis,
Quæ sic moventur ut solent *Asellorum*,
Quis morionis filium neget *Cyrthæ*.

Id ipsum & *Flacci* cognomen indicat, quod ab auribus flaccidis & mobilibus deductum fuisse existimat *Cruquius* *ad Oden. 15. Epod.* Atque hanc aurium in nonnullis hominibus mobilitatem licet veram fuisse, virorum doctissimorum testimonio persuadeor, tamen esse rarissimam, & præter naturæ Institutum credi par est ; nihil enim hæc sapiens Architecta temerè agit : At frustra is motus aurium esset in hominibus, qui ob staturam erectam sonos ex omni parte facilè, licet aures non moveant, excipiunt. In brutis secus res se habet, quæ, quia prono capite terram spectant, suspensiores & crebro mobiles aures habere decuit, ut melius undique strepitus circumactæ excipiant. Sed præstat ipsum audire Naturæ Genium, id pronuntiantem, *lib. 2. de part. cap. 11.* πὲρ μὲν γὰρ περὶ πόδα ἀπηρτημένον ἔχει τὰ ὦτα, καὶ ἀνωθεν τὸ μῆκος ὡς δόξειεν ἄν. ἐκ ἑξῆς ὅ, ἀλλὰ φαίνεται, ἀλλὰ τὸ μὴ ὁρτὰ εἶναι τὰ ζῶα, ἀλλὰ κύπτειν. ἔτω ὅ, τὸ πλεῖστον κινεμένων, χεῖρσιμα, μετεωρότερά π' ὄντα καὶ κινεμένα. δέχεται γὰρ σφρόδοντα πάντα τὰς ψυχὰς μάλλον.

p. 4. l. 17, 18. ἐγὼ ὅ, ἐθαύμαζον καὶ ἐθαύμαζον] Vidi, inquit, & admiratus sum. *Hippocrates* iisdem verbis utitur in historiâ γυναικὲς μεσσεργεῖν. *p. 236. l. 36. ed. Gen. 1657.* cùm illa semen utero suo, saltu excussum videret : καὶ κείνη ὅ, ἰδῶσα ἐθεήτο καὶ ἐθαύμασεν.

p. 4. l. 26. βρόγχος ἐξέχει] Scribe βρόγχος guttur. apud eundem in *Therap.* una voce ἐξεχέβρογχοι.

p. 4. l. 27. ῥωχμός ἢ ἀναπνοή] Respirando stertunt. ῥωχμός enim stertor qui & ronchus appellatur.

p. 4. l. 31, 32. ἐναντίως γὰρ ἰγνύει] Hæc ex iis quæ præcedunt *p. 30.* exponenda sunt ; χεῖρες ἐν ἐνταῖσι κάτοπιν κεκλασμέναι, manus in *Opisthotono* retrorsum flectuntur. Subdit ἐναντίως γὰρ ἰγνύει κακόν ἢ κάμπτεται. contrariio enim modo popliti cubitus flectitur. Emenda igitur ἐναντίως γὰρ ἰγνύει ἀγκῶν π' κάμπτεται. Ita ἀγκῶν lego non κακόν. idque sententia postulat. Nam ἀποδοτόν formam describens ait manus (totas scilicet, prout brachium, cubitum, & extremam manum comprehendunt, quomodo vocem χεῖρες *Hippocrates* & *Galenus* usurpant) manus (inquam) ait retrorsum sic convulsis inflexas infractasque esse : nempe contra quàm natura statuit : quoniam ἀγκῶν cubitus contrariam in partem popliti flectitur. Poples enim retro hominibus ; brachia antrorsum flectuntur. *Aristoteles* brachia ad cavum ; crura ad ambitum flecti ait, quod idem est. Verba ejus sunt *lib. de incessu anim. p. 127. l. 19.* καὶ ὁ ἀνθρώπος δ' αὐτὸς ἐναντίως αὐτῷ τὰ σκέλη, καὶ τὰς βραχίονας (supple κάμπτεται) τὰς μὲν γὰρ ὅ, π' τὸ καὶ ἵλον' τὰ ὅ, γόνατα ὅ, π' τὴν πρὸς φέρειαν κάμπτεται. Item *lib. 2. hist. anim. cap. 1. p. 27. l. 9.* ὁ δ' ἀνθρώπος ἀμφὸς τὰς καμπὰς τ' κῶλων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἔχει ἐξ ἐναντίας τὰς μὲν βραχίονας εἰς τὸ πρὸθεν κάμπτεται, πᾶσι μὲν ἐξ ἐναντίας ἐπὶ τὰ πλάγια τὰ ἐκτός, τὰ ὅ, σκέλη εἰς τὸ πρὸθεν. Id autem subdit *Aretæus*, ut affectus vim & Symptoma ostendat, cujus tormento brachia retrorsum adducantur, cùm hæc antrorsum flexuram poplitibusque contrariam habeant. Quædam hic desiderari certò certius indicat conjunctio causalis γὰρ. ante quam de cruribus aliquid prolutum oportuit, cujus causam deinceps poneret. In margine codicis scriptum σκέλεα συγκεκαμμένα. quod non displicet.

p. 4. l. 34, 35. ῥάχιν ἔλκει ἐς ἐυθύ. κορυφή] *M. S. Mentel.* ῥάχιν ὅλη ἐς ἐυθὺ κορυφή. Deesse aliquid suspicor, & posse ita legi. ῥάχιν πρὶν ἐς ἐυθὺ, ὅλη κορυφή. Spina quæ prius recta erat, tota verticis instar prominet, hoc est, in rotundum curvatur. Quippe ut paulo infra dicit, contractione ad extremum perducta, εἰ τοξοῦνται μόνον, ἀλλὰ καὶ σφαιροῦνται. in arcus & sphaerae modum curvantur.

p. 4. l. 41, 42. ἀρχὸν μὲν τῷ νοσέοντι ἐς πόνων ἀπαλλαγὴν] Plinius *Histor. nat. lib. 28. cap. 1.* p. 676. l. 50. edit. Lugd. 1587. *Nisi carenti doloribus vita ipsa pœna fit.*

p. 4. l. 49, 50. ἐξάνθρωπον ἢ ξυμφορὴν] Inhumanam vocat, quæ figuram humanam corrumpit, ut homo non amplius videatur homo.

p. 5. l. 2. τοῖσι σὺν κεκατημμένοισι ἐκείνῃ ἐγχειρῶν] Juxta illud Cornelii Celsi, *lib. 5. cap. 26. initio: Est prudentis hominis, primum eum, qui servari non potest, non attingere, ne videatur occidisse, quem fors ipsius peremit.* Est sanè ea Tetani species insanabilis, quemadmodum dicitur etiam *cap. 32. Deuteron. v. 24.* apud Clementem Alexand. *lib. 1. Pædag. cap. 8.* τὴν ἐκείνῃ λιμῶν καὶ βρώσῃ ὀνέων, καὶ ὀπιόδοτον ἀνίατ. quæ ultima verba defunt in vulgata Bibliorum versione.

Ad Caput VII.

περὶ σωάγχης.

sive de Angina.

p. 5. l. 9, 10. ἡ μὲν δὲ πνέματ. παθ. Anginæ divisio à partibus affectis: alia est inflammatio instrumentorum respirationis (Aretæus ὀργάνων, rectius dixisset, πόνων meatuum) nempe tonsillarum, epiglottidis, faucium, columellæ, laryngis: alia ipsius πνέματ. spiritus affectio. In quo non mediocris est difficultas, quomodo spiritus, quem respirando trahimus & emittimus, morbi locus dicatur, aut omninò solus causa morbi statui possit. Quod enim sedes morbi dici nequeat, ex morbi ipsius naturâ intelligitur, quæ cum sit prava διάθεσις actiones primò & per se lædens, non potest alibi constitui, quàm in eo quod actiones perficit. At solæ veræ partes corporis actiones perficiunt. Jam aërem illum, quo inspirato vivimus, nullam nostri esse partem satis constat. Sed neque idem aër solus causa rectè statuatur, quandoquidem is quantumvis pravè afficiatur, si tamen prædictæ partes incolumes manent, nunquam profectò angina excitabitur. Satis enim perspicuum est, causas istas externas, quas Græci προκαταρκτηνάς, Celsus *evidentes* appellat, non posse morbos parere, nisi quatenus causas internas morborum in corporibus nostris procreant, vel ipsos statim morbos partibus inferunt. Quare absurdum videtur solius aëris anginam affectum ponere. Verum enimverò non ea est mens Aretæi, ut solius aëris vitium, nulla immutatione in organis factâ, anginam pariat. Id solum vult, non semper anginam sequi inflammationes partium, quæ in faucibus continentur, aut ipsarum faucium, sed interdum aërem teterrimis exhalationibus corruptum, cum intra fauces trahitur, anginam consciscere citra ullam corporis Inflammationem, licet aliam pravam diathesim Inflammationi analogam induci necesse sit: alioqui Angina non fieret, neque respirationi incommodaretur.

p. 5. l. 15, 16. πίμπλησι τὸ πλὴν χόρῳ τὸ σόματ. In quibusdam anginâ affectis linguam adeo intumescere notat, ut ore contineri non possit; quod sane iis interdum accidere haud negandum est: tamen anginæ signum dici non potest, quando citra hunc morbum lingua per se in magnam excrescere molem visa est, ut de quodam Sexagenario testatur Galenus *lib. 1. Methodi. med. tom. 4. p. 97. A. l. 46. ed. Ald.* γλῶττιν γε μὴν ἕως ἐξασθῆσαν εἶδον, ὡς μὴ χωρεῖν πρὸς τὸ σόματ. τὸ ἀνθρώπου, &c.

p. 5. l. 17, 18. σωάγχη καὶ κυάγχη τόδε καλεῖται] Vox σωάγχη, ut & sequens conjunctio, videretur expungenda, ut quæ temerè in hunc locum scioli alicujus manu irreperit. Nam cum Aretæus κυάγχη ab ea, quæ σωάγχη simpliciter dicitur, palam distinguat, ut infra apparebit, ubi quid sit σωάγχη explicat: hic autem de κυάγχη propriè dicta agat, in qua lingua extra os prominet, non verisimile est eum nomina utriusque speciei sub una parte divisionis posuisse. Sed fortasse scripserat Aretæus ὑάγχη καὶ κυάγχη: nam & sues perinde ut canes Anginæ obnoxii, ut Plinius testatur *lib. 8. cap. 51.* Vox κυάγχης exstat apud Hippocratem *lib. 2. de morbis. p. 464. l. 12. ed. Gen.*

p. 5. l. 19. ἡ τῷ ξυνήθει τὸ πρὸς τοῖς] Consuetum canibus, cum æstuant ac sitiunt, linguam exserere. Itaque Galenus irridentes exsertâ linguâ, canum similitudine, explodit, *lib. 5. cap. 7. de loc. affect. p. 57. A. l. 6.* οἱ πλεῖστοι τῶν, ἐμπειρικὸι τε καὶ μεθοδικὸι γέγονασιν. οἷς ἂν τις λέγοι δυνατὸν εἶναι, ἀλλὰ μόνος τὸ χεῖρας ἐνίοτε ἀφαιρῶναι τὸ πεποιηθὲν τόπον, ἀνοίξαντες τὸ σόμα, πλὴν ἀναίσχυντον αὐτῶν γλῶττιν, ὥστε πρὸς κύνα λυτῶντα, πῶς ἀφαιρῶντο ἀφαιρῶν.

p. 5. l. 30. καὶ τὸ ἐν χαρῶνισι αἱ πύξες] τὰ χαρῶνεια Græci appellant specus omnes, è quibus mortiferi halitus erumpunt. Galenus τὰς ἐν χάσωνι βαρύνουσας vocat *lib. 7. de usu part. tom. 1. p. 44. A. l. 46. ed. Ald.* Plinius *lib. 2. cap. 93.* Spiritus lethales alibi, aut scrobibus emissi, aut ipso loci situ mortiferi, alibi volucris tantum, ut Soracte vicino urbi tractu; alibi præter hominem cæteris animantibus; nonnunquam & homini, ut in Sinuesano agro & Puteolano; spiracula vocant, alii Charoneas scrobes, mortiferum spiritum exhalantes. Strabo *p. 579. l. 2. ed. Paris. 1620.* locum ejus nominis designat in 13. regionem, scilicet in Phrygia circa Hierapolim. Difficultas autem est, quâ vi halitus illi subterranei Anginam & suffocationem afferant. Erasistratus quidem existimabat iis halitibus Spiritus nostros ita attenuari, ut in corpore contineri nequeant, sed statim præ

nimiâ subtilitate evanescant. Verùm eam opinionem convellit Galenus *citato loco*, & potius ejuscemodi halituum qualitatì alienæ ac venenosæ eam suffocandi vim adscribit; sed verba ipsa *Galenì* proponenda sunt: ἑρασίσταται ὅ καὶ ταῦτα δὴν ἀνιάσασθαι ποίότητι οἰκειότητά τε καὶ ἀλλοτερότητα, λεπιότητα καὶ παχύτητα, οὐκ οἶδ' ὅπως, ἀνιάσασθαι δὲ πύματος, οἶδ' ὁμοῦ ἀπὸ πλυσθαι ἀπὸ τῆς τ' ἐν τοῖς χάρωνος βαρεῖσθαι καὶ τῆς ἐν τῇ νεωστὶ κεχειρωμένη οἰκία πύματος καὶ οὐκ πύματος ἐξ ἀνθρώπων ὁσμῆς, καὶ τ' ἄλλων τ' τοιστῶν, ἀδωματοῦτος ἐν τῷ σώματι ἐγγεσθαι δὲ πύματος ὑπὸ λεπιότητος. ἄμεινον δὲ ὡς ὡπερ τ' βρωμάτων οἰκία μὲν ἢ τ' ὁπείρων τε καὶ λαχάνων, καὶ ἄρτων, καὶ τ' ἄλλων τ' τοιστῶν ἐστὶ ποίότης, ἀλλοτερία δὲ ἢ τε καὶ καυθαρίδος, καὶ ἢ δὲ λαγῶν δὲ θαλάσσης, καὶ ἢ τ' ἄλλων τ' τοιστῶν, ἔτω νομίζεν αἰέρος εἶναι τινα ποίότητα πλὴν μὲν οἰκίαν τε καὶ φίλιν τῷ δὲ ζῷ πύματι, πλὴν δὲ ἀλλοτερίαν τε καὶ φθαζικὴν. Sententia igitur *Galenì* est, harum tetra- rum exhalationum qualitate alienâ corrumpi spiritus nativos, & ita animal statim exanimari. Quod autem addit de odore *Carbonum accensorum*, exemplis variis confirmari potest: imprimis *Lucretii Catuli* viri illustis, quem testatur Plutarchus, *Vit. p. 431. F. ed. Paris. 1624.* civili bello, quod inter *Syllam & Marium* exarsit, spe salutis sublata, in angusto conclavi vapore carbonum incluso sese exanimasse: item duorum hominum, qui, ut refert *Amatus Lusitanus Cent. 7. Curat. 33.* in testudineâ Camerâ noctu dormientes ob semiaccensos in foco relictos Carbo- nes suffocati perierunt. Simili modo & *Plinium* naturalis historiæ conditorem periisse tradit ipsius nepos *Cæcilius*, cùm ad observandum *Vesuvii* Incendium propius accessisset, vapore sulphuris accensi faucibus ipsius inclusis.

p. 5 l. 33, 34. ἀπὸ γλώσσης κυῶς ἔσπινδύσαντος μὲνον] γλώσσῳ ponit ἀπὸ σῆματος, quia de
 cane rabidâ loquitur, quæ linguam ore exsertam habere solet. Cæterum ex his verbis
 colligitur, existimasse *Aretæum*, solo afflatu rabientis canis, rabiem contrahi posse; quod
 & scriptis prodidit *Aurelianus* 3. *Acut. cap. 9.* quod tamen alii negant fieri posse, aucto-
 ritate *Galen*i, qui *lib. 6. de loc. aff. cap. 5.* solam rabidi canis salivam, si in corpus huma-
 num inciderit, rabiem excitare censet: καὶ ποσάτη γε καὶ αὐτὴ γίνεται ἀσφονδὲ τῶν κυμῶν
 ὥστε τὸ σάλιον αὐτῶ μόνον, ἀνθρώπινῳ σώματι προσπεσόν, ἐργάζεται λύπην. Maximè verò *Fra-*
castorius huic opinioni adversus deprehenditur, cùm *lib. 2. de morbis contagiosis cap. 10.*
 scribit, eam pestem non concipi contactu omni, non fomite, non ad distans; sed tum
 solum, quum morfu canis ita dilaceratur cutis, ut sanguis eliciatur, quod ejus seminaria
 crassa existant. Quare multò minùs per afflatum rabies ex ejus sententiâ communicabi-
 tur. Quidam igitur omnino inficiantur halitum solum sufficere, & Auctores id dicen-
 tes, *Aretæum*, & *Aurelianus*, dicunt non simplicem halitum intellexisse, sed salivæ
 mistum. Ita *Jacobus Caranta decad. Medicophys. lib. 2. cap. 4.* Verùm ista distinctio ni-
 mis morosa mihi videtur, cùm nominibus potius quàm ipsis rebus inhæreat, quid enim
 interest, *Salivam* dicas, an *halitum* è corpore Animalis? Atqui halitum ex ore anima-
 lis prodeuntem ab ipsius humore haud differre sciunt, qui, vapor quo pacto generetur,
 non ignorant. Est enim vapor nihil aliud quàm humor aqueus à calore in minimas par-
 ticulas solutus atque rarefactus. Si ergo Saliva canis inficere potest, poterit & halitus
 emissus. *Fracastorii* opinio, quæ negat nisi per apertam cutem Venenum canis rabidi
 posse introduci, omnino rejcienda est, cùm & *Galen*i auctoritati, & quod majus est, ex-
 perientiæ adversetur.

p. 5. l. 40. νῆσι φαρμακῶσι δηλητηρίοσι ἵκελαι] Non solum morbos venenis deleteriis similes quosdam existere, sed & venena in nostris corporibus, occultis ex causis creari compluribus locis testatur *Galenus*, quæ singula exscribere nimis proluxæ operæ esset. Indicabo tantum, & digitum, quod ajunt, ad fontes intendam. Præcipua igitur petet studiosus Lector ex *Lib. 6. de loc. affect. cap. 5. lib. de constitutione art. cap. 19. lib. 3. Epid. com. 3. agrot. 4. lib. 6. Epid. com. 2. text. 38. & ejusdem com. 6. text. 5. lib. 1. Prorrhet. com. 2. text. 17. lib. de Cibis boni & mali succi cap. 1.* Sed & *Averrois* idem insinuare mihi videtur, cum *lib. 6. Colligeti, cap. 1.* scribit, fieri posse, ut ex duobus hominibus eodem temperamento æquali præditis, eademque victus ratione utentibus, unus incolumis ad ultimam senectutem perveniat, & morte naturali solvatur: alter eos humores procreet, quorum perniciæ præmaturâ morte extinguatur. Quod accidere censet maleficio *Fixæ præparationis*, quæ humores ad eam malignitatem occultè perducit. Fixam autem præparationem appellat, accidentia materiæ propria, ipsiusque concretionem sequentia. Reliqua ejusdem super hac re altissimæ contemplationis dicta legantur *eo loco*. Cæterum morbos illos venenis similes *Fernelius* in hunc modum recenset *lib. 2. de abditis cap. 11. Venenati morbi ex intus genito veneno hi sunt; strangulatus uteri à putri semine ortus, morbus comitialis cujuscumque sit ordinis, Syncope ex putrescente grumo sanguinis subeunte veneni naturam, cordis quædam palpitatio, Sphacelus ex Septico humore, & alia cæca Symptomata, quæ venenatus humor inferre consuevit.* Hæc ille vir incomparabilis.

p. 5. l. 41, 42. ὅθεν ἔσθ' ἀπαιχρὲς] Quod morbi nonnulli venenorum lethalium perniciem æmulentur, ob id ait non absurdè quosdam existimasse in illâ peste, quæ belli Peloponnesiaci tempore *Atticam* vastavit, venena clam à *Peloponnesiis* in puteos conjecta fuisse, cum

cum pestilentiae & venenorum communis ratio nondum iis comperta esset.

p. 5. l. 42, 43. μετεξέτερως δοκέειν ἐς τὰ Φρέατα ἐν τῷ Πειραιῇ] Ita Thucydides tradit *lib. 2. p. 111. l. 5. edit. Oxon.* καὶ τὸ πρῶτον ἐν τῷ Πειραιῇ ἤψατο (supple λοιμός) τῶν ἀνθρώπων, ὥς καὶ ἐλέχθη ὑπὸ αὐτῶν, ὡς οἱ Πελοποννήσιοι Φάρμακα ἐσβελέηκειν ἐς τὰ Φρέατα.

p. 5. l. 53. ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῷ πνιγῶς σιωδιωκόμῳ αἰμαυροῦνται] Acerbi quidem dolores, sed qui suffocationis molestia & periculo obscurentur.

p. 6. l. 6. εἶδεν ὠφελέοντες] Nonnullis morbis febrem pro remedio esse, & si non sponte accedat, arte excitandam docet Hippocrates *Aphorif. 57. sect. 4.* ὑπὸ σπασμῷ ἢ πένον ἐνοχλησάμενος πυρετὸς ὑπὸ πνιγῶς λυεῖ τὸ νόσημα. Item 2. *Epid. sect. 4.* ὡς λεχοῖς σπασμὸς ὑπὸ πνιγῶς, πῶς πνιγῶς. Et *lib. 1. de morbis p. 449. l. 17. ed. Gen.* γυναῖκα ὑπὸ σπασμῷ πνιγῶς ἐκ πνιγῶς πυρετὸν ὑπὸ πνιγῶς ἀγαθόν. Quin & rationem ipsius accendendae tradit *lib. de locis in homine.* Similiter Celsus febres interdum debere accendi testatur *lib. 3. cap. 9. Sed est* (inquit) *circumspecti quoque hominis, & novare interdum, & augere morbum, & febres accendere, quia curationem, ubi id quod est non recipit, potest recipere id, quod futurum est.* Eadem igitur mente dictum ab Aretæo, febres lentas eum morbum nihil juvare, quasi acutiores aliquid auxilii afferre possent, incidendo humores illos crassos, qui fauces obsident, & morbi materiam absumendo. Verum illud animadvertendum est, non in quibuscumque morbis veteres febrem excitandam putasse, sed in convulsionibus & aliis ejusmodi à crassis & frigidis humoribus ortum habentibus: ex quo tamen non sequitur, & in angina tutò accendi, licet ea à crassis quoque humoribus pendeat. In hac enim urget maximè periculum suffocationis; quod procul dubio febris paulò intentior augeret; quippe quæ & aucto calore, necessitatem augeret respirationis. Cum autem angina non admittat satis aëris ad solitum usum respirationis, quid fiet, si febrilis ardor fecerit, ut æger majore copia aëris indigeat?

p. 6. l. 7. ἀποσείσεις γίγνον] ἐνθα καὶ ἐνθα παρ' ἑς.] Hippocrates, sæpius τὰ παρ' ἑς appellat, quas una voce alii παρωπίδας nuncupant: de quarum opportunitate ad anginas solvendas hæc quoque Galeni verba accipi possunt *lib. 3. de Crisibus, cap. 3.* κρῖναι δὲ παρωπίδες λεγόμεναι τε ἐπὶ τῷ κεφαλῇ ἀπαντα. Alioqui magnis circa fauces doloribus, tumores ad aurem excitari tradit Hippocrates, in *Coac. prænot. p. 162. E. ed. Gen.* τὰ καὶ Φάρυγγος ἰσχυρὰ ἀλγύματα τὰ παρ' ἑς ἐπαιμα ἐπασμῶς ἐργάζεσθαι.

p. 6. l. 18. ἐν θώρηκι ἐόντι κακῷ] Malum intro vergere, cum in aliis inflammationibus, tum præcipuè in anginâ periculosum est. Id cum accidit συνάχην vocari docet Aretæus. In qua neque collum rubet, neque tonsillæ tumidæ apparent, neque Lingua inflammationis particeps est, ut potè inflammatione interiùs in penitissimas gutturis partes & pulmones conversâ: quod quanti sit periculi nemo non intelligit.

p. 6. l. 19. θνήσκουσι αὐτῆμαρ] Ex hac interiore anginâ ægrum ipso die intercipi testatur etiam Hippocrates 3. *prognost. cap. 5.* Addit secundo item, ac tertio, & quarto. Verba ipsius adscribere libet: αἱ δὲ κυνάγχαι δεινὸν καὶ μὴ εἶσι καὶ τέχνη ἀναρῶσιν ὁκόσῃ μῆτε ἐν τῇ Φάρυγγι μῆτε ἐκδηλὸν ποιεῖσι, μῆτε ἐν τῷ αὐχένι πλεῖστον δὲ πόνον παρέχουσι καὶ ὀρθόπνοιαν. αὐταὶ γὰρ καὶ αὐθιμῆρον ἀποπνίγναι, καὶ δευτερεῖαι, καὶ τεταῖαι, καὶ πεπρωταῖαι.

p. 6. l. 19, 20. ἐὰν ὅπῃ ἐπὶ πρὶν καλέσασθαι τὴν ἰητρὸν] Transcripta hæc penè ad verbum ex *proph. 36. l. 13. ed. Gen. 1657.* Verba hæc Hipp. ἐπειδὴ δὲ ἀνθρώποι ἀποθνήσκουσι, οἱ μὲν πρὶν καλέσαι τὴν ἰητρὸν, ὑπὸ ἰσχύος τὸ νόσημα. οἱ δὲ καὶ ἐσκαλεσάμενοι ὀρθόπνοια ἐπελθόντων.

p. 6. l. 24. αἱ συνάγχαι ἀπὸ κυνάγχης γίνεσθαι] Trajectio hic verborum haud ex mente Aretæi est: bonus enim anginæ sævissimæ successus hic describitur ex productâ scilicet ad exteriores partes inflammatione. At συνάγχη Aretæo illa est interior omnium teterima, in qua nihil extrâ conspicitur: κυνάγχη quæ partes exteriores magis occupat, ita ut lingua, ut in canibus, extra os exserta appareat: ut initio capitis animadversum est. Quare ex sententia Aretæi ita disponenda verba sunt: αἱ συνάγχαι ἀπὸ κυνάγχης γίνεσθαι. Interim notandum Hippocratem, secus quàm Aretæus fecit, nomen κυνάγχης accipere, nempe pro eâ quæ gravissima est; mitiorem autem ὀρθόπνοιαν appellare *lib. 3. de morbis p. 490. l. 32. ed. Gen. 1657.* nunquam autem συνάγχης vocabulo uti. Celsus quoque *lib. 4. cap. 4.* συνάγχην pro eâ anginâ accipit quæ in profundo est: *Nostri, inquit, anginam vocant, apud Græcos nomen prout species est. Interdum enim neque rubor, neque tumor ullus apparet, sed corpus aridum est, vix spiritus trahitur, membra solvuntur: id συνάγχην vocant.* In definitionibus Medicis συνάγχη simpliciter dicitur angina, nusquam κυνάγχη.

p. 6. l. 32, 33. ὁσίων ἰχθύων ἀπαρτίσεις] Herodico, dum prandet, spina piscis hæsit in gutture, qui nihilo secius egressus in publicum, cum in quemdam incidisset, magna voce cum ipso litigasset diu, inflammationem ejus partis contraxit, & deinde phthisin. Auctor Plutarchus.

Ad Caput VIII. quod est

ἐπὶ τῇ καὶ τῇ κινίδα κακῶν.

De Affectibus Columella.

In Titulo, pro κακῶν reperi παθῶν scriptum ad marginem mei Libri ex M. S.

p. 6. l. 37. ἐκκερμηλὸν σῶμα] Ex notis ad oram libri ἐκκερμῆς.

p. 6. l. 38. κίων καὶ γαργαρεών] Lege κιονίς & γαργαρεών, ut constet sibi *Aretæus*. Nam ipsam partem mox κιονίδα appellat, νεδρον δὲ ἐστὶ ἡ κιονίς τὴν φύσιν. sed & in titulo ita hanc vocem ulurpat. κίων verò eidem, nomen morbi est, ut ipse indicat his verbis: κίων ἢ τῆδε & πάρεσθ' ἢ ὀπίκλῃσις. & infra: ὅτι τῇ σφυλῇ καὶ τῷ κίονι δύσποια ὀπί μᾶλλον. & mox apertissime γηραίοισι ὁ κίων συνήθης. Sic visum ipsi vocibus abuti; nam *Galenus* κίονα appellat ipsam partem *lib. 11. de usu part. tom. 1. p. 68. A. l. 6. edit. Ald.* ἐν τῷ σταθμῷ κατὰ τὴν ὑπερώϊον, καὶ τὴν κίονα. καλεῖται γὰρ ἐν καὶ ἕως ὁ γαργαρεών. Item *Rufus* κίων ἢ καὶ γαργαρεών ἢ ἐκ τῆς ὑπερώϊας πύσφουσις. Est autem κίων, seu gargareon caruncula oblonga palato extremo affixa & pendula, quàm plectri vice voci efformandæ conferre existimant. *Gordonius* comparat digito fistulatoris: eandem πεηγορεῶνα appellari ab *Aristophane in equitibus. p. 309. v. 6. edit. Aurel. Allobrog. 1607.* putat Scholiastes, quam tamen & λαμὸν interpretatur, quasi λαμὸς & γαργαρεών idem valeant. Sed multò magis ibidem hallucinatur, cum ingluviem avium πύλορον dictam *Aristoteli, Historia Animalium p. 50. l. 16. edit. Sylburgi,* & φάρυγγα, pro eodem accipit. Hæc enim sunt ejus verba: κυρίως ἢ ἢ τὸ ἐν γένει φάρυγγι, ἐν ἢ ἀγείρει ἢ τροφῇ. Cæterum quatuor hic uvulæ affectus describuntur, quibus hæc nomina à similitudine imposita sunt: κίων, σφυλὴ, ἱμαίτιον, κριάσιον. addit & quintum, sed innominatum.

p. 6. l. 50. οἷόν τι λέπεα πλατέα] Notæ manuscriptæ rescribunt λαίφρα haud absurdè. λαίφρα enim dicitur vestis, & propriè tenuis, vel etiam attrita & lacera, quæ significatio satis convenit huic loco: sed & eadem voce utitur *lib. 4.* eodemque sensu de uteri vinculis loquens: πλατέες ὅπως νεῶς λαίφρα. Nec tamen est cur excusam lectionem sollicitemus, cum vox λέπεα non minus hic quadret.

p. 6. l. 51. ἡ νυκτερίδων πτέρυγες l. πτέρυγες] Bona comparatio: nam vespertilio δερμόπτερος *Aristoteli lib. 1. hist. cap. 5.*

p. 6. l. 54. ὁκείον τι ἔραχον καὶ πέρας ἔχουσαι] ἔραχος unum est ex vasis foetus umbilicum constituentibus, cujus hæc descriptio est apud *Rufum*: ὁ καλέσμενος ἔραχος, ἀγλαῖον βραχὺ καὶ ἀμφοῖς ὁμοῦ δὸς τὸ πύθμενον καὶ κύστεως εἰς τὸ χοεῖον ἐμβάλλον; huic ergo vati columellam in longum extenuatam comparat, si recta hæc lectio. Verum enimverò cum similitudines à rebus magis cognitis peti soleant; *urachus* autem res sit occulta, nec ita vulgò cognita; sit ut suspicer, non ἔραχον, sed ἔριαχον legi debere. Significat autem id nomen *ferrum acutum*, quod *imæ hastilis parti impactum* est, quod cum sit tenue & oblongum, huic vitio columellæ in tenuem & oblongam extremitatem desinentis aptius profectò quadrat quàm istud vas nondum editorum infantium. Sed hæc, ut dixi, suspicio est, & conjectura.

p. 6. l. 55. κριάσιον τὸ ἐπὶ πονυρίῳ ἔραχ] Minus aptè *Crassus* κριάσιον hoc loco pedem montis interpretatus est: etsi enim ea vox pro inferiore montis parte accipi interdum solet, tamen & fimbriam sæpius significare constat, nempe *filum in ora vestimenti*, quam notionem huic loco congruere, alteram verò contrà ab eodem alienam planè esse & abhorrentem, nemo non videt.

p. 7. l. 5. ἦν ἢ δικρόα (sive δικροα) In notis δικροα. Sed nihil mutandum.

p. 7. l. 20. ὅτι τῇ σφυλῇ ἐπὶ ἐρυθρῶσι] *Hippocr. Sect. 3. prog. c. 6.* οἱ ἢ γαργαρεῶνες ὀπίκλῃσις & ὀπίκλῃσις & ὀπίκλῃσις, ἐς ἀνέρυθροι τε ὡσι καὶ μεγάλοι. & quæ sequuntur. Eò enim respexit *Aretæus*.

Ad Caput IX. quod

Περὶ τῆς καὶ τῆς περὶ ὀφθαλμοῦ ἐλκῶν.

De Tonsillarum Ulceribus.

p. 7. l. 24. ἔλκεα ἐν τοῖσι περὶ ὀφθαλμοῖσι] Ita & *Hippocrates* appellat *lib. περὶ ὀδοντοφυΐας p. 267. l. 49. edit. Genev.* τὰ ἐν περὶ ὀφθαλμοῖσι ἔλκεα. In libris autem *Aphorismorum p. 1248. D.* propria voce ἄφθας vocat: unde verbum ἄφθαι. & in *lib. 2. de morbis p. 478. l. 25.* ἢ ἄφθαι ἢ σφελγὲς τὸ πύθμενον. Ita & *Aretæus* ἄφθαι τὸ νομα τοῖσι ἔλκεσι. *fervidum ulcus* vertit *Cornarius*.

p. 7. l. 30, 31. ἢ καὶ ἐπίπαγον ἔραχ βάθρον] Ἐπίπαγον appellat humorem in summâ parte ulceris concretum, quem μύκητα *fungum* vocat *Hippocrates, lib. 2. de morbis. p. 478. ed. Genev.* de his ipsis ulceribus loquens: καὶ ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε ἐν τῷ σιάλω ἐμφαίνει σκληρὰ, οἷον μύκης ἀφ' ἔλκεος. *Aretæus* autem ἐχάρων communi nomine appellat: crusta enim ab ulceribus, dum exsiccantur, crassior excidens ita nuncupatur.

p. 7. l. 39. καὶ ἐς χαλινὸς] Supple γλώσσης.

p. 7. l. 51. ὡς ἢ καὶ ἐς τὸ θώρηκα νέμεται ἀφ' ἢ ἀφθαι] Talem aphthæ modum vide apud *Hippocratem citato lib. 2. de morbis*: ἢ ἄφθαι ἢ σφελγὲς τὸ πύθμενον, &c.

p. 7. l. 52. καὶ ἀντὶμαρ ἀπέπιξε] Moderandum ex *Hippocrate*, citato loco: ἢν μὴ γε-
επιδείξῃ.

p. 7. l. 53. ἔτε ἑλκῶν ἔτε ἰχάρων ἀνέχονται] De corde id quidem verum est; fecus de pulmone, qui exulceratus non subita sed lenta morte ægrum conficit.

p. 7. l. 55. αἰτίνη μὲν ἔν ἔργῳ τῷ παρεοδμίων.] Male ἔργῳ pro ἑλκῶς. Etsi enim ἔργῳ variè interdum accipitur, ut pro pugna apud Homerum *Iliad.* δ. v. 470.

ἐπ' αὐτῷ δὲ ἔργον ἐτύχθη

Ἀρρολέον Τρώων

attamen hæc acceptio ab hoc loco aliena.

p. 7. l. 59, 60. εἰ καὶ τοῖσι ἐνδοῖσι τὴν συμβαίῃ πᾶσι] Tonsillarum partium oris internarum cum ventriculo, ventriculi ore, & thorace consensum, mutuus affectuum transitus indicat

p. 7. l. 63. ἀλλὰ τόδε παῖδιά μάλιστα πάσχει] Pueris familiaria hæc ulcera, maximè recens in lucem editis, ex Hippocrate, *Aphorif.* 24. sect. 3. Plura de hoc puerili affectu vide apud eundem, *libro περὶ ὁδοντοφυΐας.*

p. 7. l. 64. καὶ μεγάλα καὶ ψυχρὸν ἀναπνέει] Scribe μέγα. Causas deinceps tradit multi & frigidi aëris inspirationem: plus autem aëris respirant pueri multis de causis. Primum quidem, ob caloris naturalis maiorem copiam; nam iis integer ævi sanguis: hoc est, calor natus: quæ & ratio est, cur frequentiori per somnum utimur respiratione, quia per somnum calor intus collectus est (quod fusè in sententia *Aristotel.* exponit Philoponus ad 2. *poster. analyt.* ubi quæ eadem sunt problemata philosophus docet). Deinde propter ingluviem, frigida potum, vociferationes in ira & ludo; quæ omnia plana sunt. Galenus *comm.* 3. in *Aphor.* tom. 5. p. 121. B. l. 19. in recens natis duas assignat causas, mollitiem interiorum oris partium, & lactis, quo aluntur, qualitatem: καλῶσι ἡ ἄνω (ἀφθας) τὰς ἐπιπολῆς ἐλκῶσας, καὶ τὸ σῶμα, ἀλλὰ μαλακότητι μάλιστα τῷ ὁρμῶν γιγνομένης, μὴ φερόντων μήτε τῷ ἀφρῶ, μήτε τῷ ποιότητι τῷ γάλακτι, ἔχοντι ἐκ ὀλίγου ὁρμῶδες ἐν αὐτῷ ῥυπικὸν δὲ ἐστὶ τῷ τῷ φύσιν, ὥστε ἐδὲν θαυμαστὸν ἐν μαλακῶς σώμασιν ἐργάζεσθαι τινὰς ἐπιπολῆς ἐλκῶσας.

p. 8. l. 4. καὶ ἐν ὁρμῇ] Pueris duo imprimis adsunt, Ingluvies & Iracundia. *Aristoteles* sect. 10. *probl.* p. 83. l. 8. ed. Sylburg. διὸ πάντα τὰ ἡμέρα ἄγρια γίνονται τὸ πρῶτον μάλιστα, ἡ ἡμέρα οἷον παιδίων, ἡ ἀνὴρ παμφάγον καὶ τῷ θυμῷ ζῶν.

p. 8. l. 7. καὶ ἐς ἐδωδὴν ποικίλη] Ægyptiis multa gigni ejusmodi ulcera ob coeli intemperiem, & pravam victus rationem testatur, quod scilicet & nimio æstu torreantur, & variis pravi succi eduliis utantur. Nam æstus immodicus corpora adurit, unde acrimonia & malignitas humorum, & varietas ciborum concoctioni obstat; juxta illud *Aristotelis* sect. 1. *probl.* p. 5. l. 11. ἡ ποικίλη τροφή, νοσῶδες παραχώδης γὰρ καὶ ἡ μία πέψις.

p. 8. l. 7. ῥίζαι γὰρ καὶ βοτάναι] Variis vescuntur radicibus Ægyptii, nempe raphanorum, alliorum, cæparum, imprimisque colocasiae, quæ ipsi indigena est. Unde in libro *Haseroth*, sive *Numer. cap.* 11. vox Hebræorum: *Recordamur piscium quos comedebamus in Ægypto gratis: In mentem veniunt cucumeres, & pepones, porique & cæpæ, & allia.*

p. 8. l. 8. καὶ λάχανα πολλά.] Multa in Ægypto olera ob multam foli uliginem ab inundatione Nili, & assiduis irrigationibus quibus agricolæ & hortulani incumbere necesse habent ad vincendam regionis siccitatem, quæ alioqui sterilis esset: quo fit ut oleribus quidem & fructibus abundant, verum non ita bonis atque in aliis Regionibus, ob copiam humoris quo luxuriant. Ita Prosper Alpinus testatur *lib.* 1. *de Medicina Ægyptiorum cap.* 10. Brassicam tamen ab ipsis non edi, auctor est Plinius, *lib.* 21. *cap.* 15. ob nimiam amaritudinem, quo contradicit *Alpino*: deberet enim illic minùs amara esse, cum sit natura humiditatis, sapores diluere, atque obtundere; sicut siccitatis augere, præsertim *amarum*. Cæterum præter olera multi alii sunt cibi non minus insalubres, quibus Ægyptii utuntur, lentesc, fassamenta, casus salitus. bubulæ carnes, atque Asinorum, etiam Camelorum: nam his vesci eos tradit *Galenus*, ob idque Elephantiasin obnoxios effici, *lib.* 2. *de curatione morborum ad Glauconem*, tom. 4. p. 113. A. l. 41. edit. *Aldinae*. Panem quoque è papyro confecisse *Æschylus* indicat, inducens Danaum Regem *Argivorum* puellas, quas *Argivis* infensi Ægyptii eripere parabant, ita consolantem: βύβλας ἡ κατὰς ἐ κατὰς ἐσέχων. Ad quem locum Scholiastes ait: ἐπεὶ πιπυροφάγοι οἱ Αἰγύπτιοι ἦσαν. Quæ omnia cum prava & crassa humores generent, meritò *Aphthis* & aliis morbis gravissimis obnoxiam eam gentem reddunt.

p. 8. l. 8, 9. καὶ ποτὶν παχύ· ὕδωρ μὲν ὁ Νεῖλος.] Crassam aquam Nili non immeritò prædicat, nam & limosa est, neque admodum celeri cursu fertur. Multum præterea limi ex iis locis undè oritur, & per quæ fertur, secum devehit; quod propè omnibus magnis fluviis accidit, & de *Euphrate* testatur *Callimachus* *hymno in Apollinem*, v. 108.

Ἀστυρίη ποταμοῖο μέγας ῥόος, ἀλλὰ τὰ πολλά

λύματα γῆς ἐ πολλὸν ἐφ' ὕδατι συρφετὸν ἔλκει.

De Nilo autem maximè notum, atque in primis celebratum in sacris etiam literis *Josue* 13. à fluviio turbido qui irrigat Ægyptum usque ad terminos Accaron. Estque *Paraphrasis* Nili fluminis. Sed & *Maro* de Nilo in *Georgicis*, *lib.* 4. v. 291.

Et viridem Ægyptum nigra fecundat arena.

Galenus *lib. 1. de simpl. fac. cap. 4.* aquam Nili quadantenus compositam esse dicit.

Non tamen propterea necesse est omnes *Ægyptios* citra exceptionem magis *aphthis* esse obnoxios, ut videtur velle *Aretæus*; neque enim omnes turbidam aquam bibunt: sed multi vasis fictilibus percolatam, ab omnibusque inquinamentis probè expurgatam, ut *lib. 1. de simpl. med. facultatibus, tom. 2. p. 1. B. l. 52. edit. Ald.* Galenus testatur, ita scribens: ἐστὶ δὲ ἡ πρὸς τὸν ἰλνῶδες ὕδατος συνήθητον, ὡς ἔστι τὸ ἑνὶ Νείλῳ, καὶ κατ' Αἰγυπτίον, ἀλλὰ ἔστι τὸ κεραμίων ἀσγείων διηθεύμενον ἀπελευθερῶς γίνεσθαι καθαρόν. Hoc est; Sanè verò ἡ aqua limosa est composita qualis Nili, & per Ægyptum: verumtamen & ipsa per vasa fictilia transcolata, exactè pura efficitur. Alium modum, quo nunc iidem utuntur, elutriandæ aquæ tradit idem Prosper *citato loco*, quem referre haud pigebit ipsius verbis: *Aquam Camelis, in utribus è flumine domum asportatam in magno fictili vase oblongo alvum latiore ac rotundum obtinente binasque aquæ amphoras continente, reponunt: eaque ibi reposita & projecta confertim, quinque dulcibus amygdalis modicè contusis labra vasis inungunt, & subito manum cum amygdalis in pugnum obseratum conclusis, simul cum toto cubito in aquam demergunt, validèque hinc inde per aquam cubitum pugnumque impetuosè movent, atque agitant, donec ipsam longè multò turbidiorem reddiderint. Indeque è vase detractò brachio amygdalis intra aquam relictis, ipsam clarescere sinunt, quæ spatio trium horarum clarescit: quam è magno illo vase in parvis fictilibus rursum reponunt, in quibus & clarescit magis, & refrigeratur.* Hæc ille. Idem Prosper *Alpinus* affirmat Nili aquam ita expurgatam, omnium esse tenuissimam, facillimèque in omnes corporis partes distribui, quod longo illo tractu terrarum quem peragit, antequam in Ægyptum perveniat (quippe è locis Tropico brumali subjectis oriri dicitur) perfectè à sole excoquatur, atque ipso etiam motu attenuetur. Cui suffragatur Scaliger *exercit. 48.* scribens, Nilum, ob tenuitatem, auram prorsus nullam exhalare; *causa est* (inquit) *in materia.* Quippe longo cursu exercitus attenuatur humor, ita ut ne sublatus quidem in aërem possit corpus capere. Ita aër auram exceptam sibi similem diffundi in seipsum patitur; neque cogit ut consistat: ut non tam resolvat, quam nullius indigam resolutionis secum habeat. Non ergo vera est sententia illa, si simpliciter de aqua Nili accipiatur, quæ ut dixi suapte natura tenuissima est: sed de eadem non defæcata, qualem vulgus bibit, cui nec vacat defæcare, nec ea suppetunt quibus expurgetur. His accedat *A. Hirtii* testimonium in eo, quem edidit, libro *de Bello Alexandrino*, qui *Cæsaris* commentariis in eandem historiæ seriem adnexi sunt; non parum etenim, quæ diximus, confirmat. Verba ipsa adscribam: *Alexandria est fere tota suffossa, specusque habet ad Nilum pertinentes, quibus aqua in privatas domos inducitur, quæ paulatim spatio temporis liquefcit, ac subsidit. Hac uti domini ædificiorum atque eorum familia consueverunt. Nam quæ flumine Nilo fertur, adeo est limosa atque turbida, ut multos variosque morbos efficiat. Sed ea plebes & multitudo contenta est necessario, quod fons urbe tota nullus est.*

p. 8. l. 9. Δρυμὸν δὲ τὸ ἀπὸ τῶν κερθῶν] Zythum una voce appellant, Herodotus, *p. 34. l. 31. edit. Græc. H. Steph. & Dioscorides lib. 2. cap. 109.* Æschylus ἐκ κερθῶν μέθυ, appellat, in *Suppl. ἀλλ' ἀρσενάς τοι πῆσδε γῆς οἰκῆτορ* ὁ δὲ ῥήσεται ἔπινοντάς ἐκ κερθῶν μέθυ.

Vox autem ζυθόν nota in ea significatione, quæ corruptè olim legebatur apud Strabonem *lib. 16.* his verbis: ἀπασα μὲν ἡ χώρα (Αἰγυπτίου) αὐτῇ συνήθειαν, πλείω δεχομένης ἑκ κεραμῶν ἡλατταν ἢ οἶνον, ὃν δὲ καλεῖσσι λιθυκόν· ὃ δὲ καὶ ἐκ τῶν ζυγῶν τὸ πολὺ φύλλον κερθαί τ' Αἰγυπτίων. Hermolaus autem in *Coroll. ζυθῶ* pro ζυγῶ plana conjecturâ legendum primus animadvertit.

p. 8. l. 10. καὶ τὸ τῶν βρυτέων πῶμα] Quid sit βρύτειον vel βρύπιον vel βρύτον (ita enim nuncupatum legimus) *Suidas* declarat: βρύπια τὰ ἐκ σφυλῆς πείσματα ἀπνεύς σφυγλα λέγασιν, hoc est, qui ex uvis pressis supersunt vinacei, quos *flocces* priscis Romanis appellatos fuisse docet Gellius in *Noctibus Atticis*. Ex his genus potus confici solebat, de quo *Plinii* verba accipienda sunt *lib. 14. cap. 10.* Non possunt jure dici vina, quæ Græci deuteria appellant, Cato & nos loram maceratis aqua vinaceis: sed tamen inter vina operaria numerantur. Horum genera tria ibidem recenset *Plinius*. Tradit tamen *Athenæus lib. 10. cap. 13.* βρύτον appellari vinum ex hordeo factitium: τὸ καὶ κερθινόν οἶνον καὶ βρύτον πνεύς καλεῖσιν, ὡς Σοφοκλῆς ἐν *Τριπτολέμῳ* βρύτον δὲ τὸ χερσαῖον ἐδίειν χαμαί.

Et paulò post ex *Hecatæo* refert, *Pæonas* bibere βρύτον ἀπὸ τῶν κερθῶν. quibus ex verbis liquet βρύτον idem esse quod ζυθόν, seu οἶνον κερθινόν, vel certè parum ab eo differre. Attamen & βρύτον ex vinaceis paratum fuisse haud inficiandum est, quando & ex radicibus fieri tradit idem *Athenæus* ex *Hellanico*, cujus & verba hæc ponit: πίνουσι δὲ βρύτον ἐκ τῶν ριζῶν, καθάπερ οἱ Θράκες ἐκ τῶν κερθῶν. Ex quibus verbis colligitur non unum fuisse modum parandi Bryti.

p. 8. l. 11, 12. Αἰγυπτία καὶ σερμακὰ ἔλκη] *Salmasius* βεβασικὰ ἔλκη, hoc est, *Ægyptia* (nam βεβασίς ὁ ἄστυς ἢ urbs Ægypti est) interpretatur, quas vulgò *Variolas* dicimus. Verùm ex hisce *Aretæi* verbis patet hoc nomen fuisse pro *aphthis* significandis vulgò usurpatum. Licet haud negem variolas βεβασικὰ ἔλκη rectè appellari; utpote quibus quotannis *Ægyptii* pueri infestentur, teste *Prospero Alpino lib. 1. cap. 14.*

p. 8. l. 16. ἀσπεροὶ ὡς μηδὲ ἐαυτέων πλὴν ὀδμῶν ἀνέχεσθαι] Lege ἀσπεροί, ab ἀσπ, quod est molestia, fastidium, quo illi miseri afficiuntur ex tetra ulcerum odore.

p. 8. l. 22, 23. ὑπὸ ὑπορῆς αὐθις αἰακλίνονται] In *Crassi* codice ad marginem ἀπειρῆς, sed nihil mutandum.

p. 8. l. 23. ὀρθοστέδω παύσαι] Qui ita ægrotant, ut lecto non detineantur, ὀρθοστέδω ægrotare dicuntur *Hippocrati* passim in *Epid.*

p. 8. l. 25. πόνω πόνον λύσαι θέλοντες] Locutio hæc sapit Proverbium. Sic apud *Herodotum lib. 3. p. 116. l. 8. edit. Græc. H. Steph.* φιλοπυμὴ κτῆμα σκαῖον μὴ τὸ κακὸν τῷ κακῷ ἰῶ. Cæterum hoc loco disertè exprimitur ægri anxietas, qua variè jactatur, nec in eodem statu usquam manere potest, quod *Græcis* ἀλύκη, ἀλυσμός, ἀση, ῥιπτισμός, βληκτισμός, ἀπορία, ἀσπέρημα dicitur. Quamquam non ægrotis tantum, sed & alioqui benè valentibus hæc inquietudo interdum accidit, maximè iis qui inertī otio abundantes, quid agant, incerti hærent, fluctuantque. *Plutarchus in Romulo* ὁ νεωτέρῳ ἔρακλέες ἀλύων, ὡς εἰσιν, ὑπὸ σχολῆς, περὶ τοῦ πόνου ἀσπέρηται. Item in *Antonio*: καὶ μετ' ἡμέραν μὴ, ὕπνου καὶ παύσεως ἀλύοντες, καὶ κραυγάζοντες. Est & elegans ejusdem affectus descriptio apud *Lucretium lib. 3.*

Ad Caput X. quod

περὶ πλῆρις.

id est, de Morbo Lateris.

p. 8. l. 34, 35. ὑμῶν λεπτὸς κραταῖος ὑπερσώμα] Membranam intelligit quam Medici ὑπερσώμα appellant, quod omnem thoracem succingat. Hanc esse tenuem & validam ait consentienter *Erasistrato*, qui apud *Galenum lib. 5. de loc. aff. cap. 2.* ὑμῶν ὑπερσώμα τὰς πλῆρις, νεφρῶν τε καὶ ἰσχυρὸν, καὶ δυσδιαίρετον εἶναι testatur. Quo magis mirari est, quomodo sanguis ab ea inflammata transmitti in pulmonem possit, & per os exspui. Cæterum risu digni sunt Medici illi sanè & χαρίεντες, qui eam membranam nomine lateris aut Costæ, pleuram appellant, quo in errore & *Henischius* Aretæi commentator. Licet is multò majus ludibrium debet latinè scientibus, cum πλῆριν, à Latinis morbum Lateritium appellari censeret, oblitus aut ignarus vocis *Augusti* Cæsaris, qui gloriabatur *marmoream* urbem se relinquere, quam *Lateritiam* accepisset.

p. 8. l. 36. ὑπερσώμα τὸν πλῆριν] Ita & *Galenus* absolutè ὑπερσώμα dicitur hæc membrana. *Erasistratus* tamen dixit ὑπερσώμα τὰς πλῆρις, citato loco.

p. 8. l. 36. ὡς ἐπὶ πλῆριν φλεγμονὴ γένηται] ὡς illic, id est, in ea membrana cum inflammatio fuerit, Pleuritis morbus dicitur. Ita & *Galenus* pleuritē propriè dictam definit loco citato: ἀλλ' ἢ γὰρ ἀκριβὲς πλῆριν ἐν τῇ περὶ τοῦ πλῆρις ὑπερσώματος γίνεται.

p. 8. l. 37. πῦρ ἐν βηρῇ] Febris Pleuritidem comitatur necessariò, quia parum sedes affecta distat à corde, & cum panniculo ipsum involvente, ac septo transverso cognitionem habet. *Galenus lib. 5. de loc. aff. cap. 2.* πυρετὸς ἢ πάντως ἐπὶ τῇ πλῆριν τῇ πλῆριν φλεγμονῇ σφοδρὸς, ὡς ἂν ἐγγὺς τῇ καρδίᾳ κεκλιμένη παρὸν τὸ πῦρ, καὶ συμφορῇ τῇ ἀρχῇ αὐτῆς τῷ καρδίᾳ, κατὰ τὴν γὰρ καὶ τῇ φρεσίν.

p. 8. l. 38, 39. καὶ ἢ τὰ πάντα ἀκρίβησι συμπτώμασι καὶ ζύμνοισι ἐμμελῆσαι.] In *M. S. X. D.* τὰ πάντα, oportet, inquit, ea omnia Symptomata, puta febre, tussim, sputa varia, in una communi origine ac causa convenire, atque conspirare: nam si alia sit febris causa, alia tussis, alia sputorum, alia aliorum Symptomatum, nullum erit argumentum Pleuritidis; ζυμώδης dixit dialysi Ionica pro ζυμώδης. Quod autem & ζύμνοια legitur, mendum arbitror, pro ζύμνοια. Eadem usus voce *Heracitus*, licet alio flexu, cum ait: ζυμώδης ἔλα, καὶ ἐχὶ ἔλα συμφορῶν, καὶ ἀσπέρηται συνᾶδον καὶ διαδον. quam sententiam posuit *Auctor lib. de Mundo ad Alexandrum*: nam συνᾶδον idem quod ζυμώδης.

p. 8. l. 40. ὅσοι γὰρ τῶν ποσῶν ἀλλὰ ὑπὸ ἄλλης αἰτίας] Quantumvis dicta Symptomata in eodem tempore accidant, si tamen ab eadem causa non fluunt, sed alia alio ex capite ducuntur, minimè erit morbus ille πλῆριν. cur? quia signa, quibus morbus aliquis deprehenditur, debent esse ὁμογενῆ: qualia dicuntur, quæ ab unius ejusdemque morbi ὑπερσώματος originem ducunt: exempli gratia, si dolor in latere fiat ob flatum ea parte conclusum, tussis à frigore ambientis gignatur; febris à pravis humoribus intra venas putrescentibus, difficultas respirationis à quopiam peculiari pulmonum vitio, nequaquam Pleuritidem hæc Symptomata indicare poterunt, quia non sunt ζυμώδης aut ζύμνοια, sed ποσῶν singula à sua causa nascuntur, more eorum morborum qui ποσῶν dicuntur, quod singuli à causis propriis proveniant: quo differunt ab epidemiis, aut endemiis, quæ causas suæ generationis communes obtinent.

p. 8. l. 42. πόνος ὅστις ἀρεὶ κληιδέων] Vide *Galenum citato loco*, & *Hippocratem lib. 4. de victu in acutis*.

p. 8. l. 47. ἀποτέταται ἡ ὀδὴν ἀρεὶ τῇ ἀπείρῃ ζυμώδης] ζυμώδης Ionibus idem quod συνεχές, continuum, quod iisdem ὁμοζέων dicitur. Unde ὁμοζέων, compositum ex ὁμός & ζέων. id est, superficies. Quod igitur ita alteri est unitum, ut æquabilis utriusque sit superficies,

ὁμο-

ὁμῶς, & σωμαφές dicitur, ut docet *Nicolaus Vincentius* Chirurgus, vel potius *Josephus Scaliger* *Epistola ad Naudinum Bersuriensem*.

p. 8. l. 49 μετεξέτεροι ἢ καὶ ἐς νῶτα, καὶ ἐς ὠμοπλάτην τὴν νωπαίαν] Dolorem nonnullis ad scapulas usque extendi significat ob membranæ succingentis continuitatem, de qua proximè dictum est. Sententia plana est, sed verborum contextus prava interpunctione paulum vitiat. Excusi enim codices has voces ὠμοπλάτην νωπαίαν virgula includunt, quasi νωπαίη, epithetum sit τῇ ὠμοπλάτῃ. Quod sanè *Crassus* prava scriptione deceptus credidit, qui dorsi scapulas vertit: quasi verò alibi scapulæ quàm in dorso dicantur. Separare itaque oportet has voces, & post ὠμοπλάτην, punctum aut comma pingere, tum νωπαίαν jungere cum sequenti dictione πλάγῃ, & posteriore extrito articulo (τὴν) ita legere, τὴν νωπαίαν πλάγῃ ὁπότε οἱ πῶθεν. Ut fiat hæc sententia: nonnullis dolor ad dorsum & scapulas extenditur, quam pleuritidem dorsalem vel dossuariam Prisci appellabant. De νωπαία pleuritide verba sunt Hippocratis *lib. 1. de morbis*, p. 459. *ed. Genev.* ὁδύνῃ τε παρέχῃ ἐς τὸ ὦμον καὶ ἐς κληίδα καὶ ἐς τὴν μαχάλλην διὰ τόδε. & paucis interjectis; καὶ ἢ τὸ αὐτὸν λόγον, καὶ τὰ πρὸ τῆς νῶτον χωρία διαφεραίνονται ὑπὸ τῆς περὶ τὴν πλάγῃ, φλέγματός τε καὶ χολῆς. Et *lib. 3. de morbis*, p. 493. l. 52. ἢ ἢ ἐς τὴν νῶτον πλάγῃ τοσόνδε διαφέρει τῶν ἄλλων, &c.

p. 8. l. 53. φλέγμα ἢ χολῶδες, ἢ δαίμων κατὰ κράτος] Sputa in pleuritide educuntur aut flava, aut sanguinea, aut spumosa & albida, aut nigra, prout bilis, aut sanguis, aut pituita, aut atra bilis dominantur, ut notat *Galenus lib. 5. de loc. aff. cap. 2. & com. ad Aphorif. 33. sect. 6.*

p. 8. l. 56 κάκιον ἢ ἀπῆντων, ὡς τὸ δαίμων ἐκλείπει] Et meritò: nam sanguis, omnium humorum mitissimus, quum plurimus adest, mitiores morbos facit: ubi alii humores superant, præsertim bilis flava aut nigra; sæviores ob eorum malitiam existant morbi, necesse est. Optimum verò ex his sputum, quod ruboris quiddam ducit ex sanguine, non autem valdè sanguinolentum est. Hoc enim, teste Hippocrate *coac. cap. 16. text. 14.* periculosum est; maximè si initio appareat. Idem *Hippocrates* biliosas & sanguineas pleuritides nono & undecimo die judicari, & maximè sanari ibidem affirmat.

p. 9. l. 3. καὶ ἐν τῇ κατὰ φύσιν ὁρμῇ] Delirii genus sopori admistum intelligit, qualia deliria Hippocrates in *prorrhetico* p. 70. A. ἀσφαῖς ὁρμῆς appellat, & phreneticis interdum accidere testatur *lib. 3. Epid. sect. 3.* ita scribens: εἰς ἐξέμανη τὴν φρενικῶν εἰς, ὡς περὶ ἄλλοις ἀλλ' ἄλλη πρὶν κατὰ φύσιν κακῇ νόσῃ, βαρέως ἀπώλλυνται. Ad quæ verba *Galenus* ita scribit, *tom. 5. p. 203. B. l. 12. edit. Aldin.* θαυμαστὸν οὖν εἶδέν, ἡθροισμένων ἐν τῷ σώματι χυμῶν ὡμῶν, ὡς τὰ γε διαχωρῆμα τὴν ἐνδείξιν ἐποιήσαντο, κωματώδεις τε ἀμα καὶ ὁρμῆς φρονιῶτας γενέσθαι. κωματώδεις μὲν, διὰ τὴν πλῆθος, καὶ τὴν ψυχρότητα τῶν χυμῶν, ὁρμῆς φρονιῶτας δ', διότι σπέρματα τε καὶ θερμὰς ἐχθύνων, id est: nihil itaque mirum, collectis in corpore crudis humoribus, quæ deficiuntur, indicasse comatosos simul & desipientes fuisse: comatosos quidem propter tum multitudinem, tum frigiditatem crudorum humorum: desipientes verò, quod putrescentes acrimoniam & caliditatem generarent.

p. 9. l. 16, 17. αἰμορραγία διὰ τῶν λάρων] Pleuritidem, si rectè habeat, sanguinis è naribus fluxu judicari docet: quod & *Galenus* testatur *lib. 3. de Crisib. cap. 3.* addens tamen in hoc pleuritidem, velut medium obtinere locum inter eos morbos, qui propriè hæmorrhagia finiuntur, qualis phrenitis est & *Causus*; item inflammationes calidæ & acutæ, quæcumque sub præcordiis fiunt: & alios qui aliter judicantur, quo in numero sunt *Lethargus*, & *Peripneumonia*; quos morbos non gaudere sanguinis fluxu, *Galenus ibidem* docet: ἀλλὰ καὶ δὲ αἰμορραγίας τε τὰς ἐκ τῶν, εἰς ὅτε φρενίτις ἐκρίθη βεβαίως, καὶ μὴ λήθαργος, ἢ πεπνυμονία χαίρειν αἰμορραγίας. ἐν μέσῳ αὐτῶν εἰς πλάγῃ ἢ τὸν μὲν καὶ τὴν καὶ φρενίτις, μάλλον ἢ ἢ πεπνυμονία, καὶ λήθαργος αἰμορραγίας λυθῇ.

p. 9. l. 24. λεῖα, ὁμαλὰ, ὑγρὰ, σφύζοντα.] Parum hæc coherent ὑγρὰ, σφύζοντα; humida sputa, eademque rotunda: à vehementi enim pulmonum ardore sputa exsiccata in rotundam figuram coguntur: unde delirii prænuntia dicuntur 6. *Epid. sect. 3.* τὰ σφύζοντα πύαλα ὁρμῆς. quod pulmonum fervorem sequantur, à quo fumi ad caput tolluntur; sed & *prognostici sect. 2. cap. 10. text. 46.* sputum rotundum damnatur: τὸ ἢ λάρων καὶ γλίχρον, καὶ σφύζον, αἰσινπλές. Item in *Coacis. prænot. cap. 16. text. 13.* Fortasse in Codice *Aretæi* incuria Librarii, aut alio casu excidit negativa particula, & legendum, καὶ σφύζοντα.

p. 9. l. 36, 37. ἢ ἐς ἔντερον ἐκτραγῇ] Negotium habent Medici in invenienda via, per quam pus è thorace in alvum atque intestina transfluat. *Galenus lib. 6. de loc. affect. cap. 4.* rarum esse hoc iter, sed tamen aliquando hoc contingere in raris quibusdam corporum constitutionibus testatur; in quibus venam concavam quodam vase intermedio portæ conjunctam fuisse, aliquando observatum est. Idem *com. ad Aphorif. 30. sect. 7.* transsumi materiam purulentam in asperas pulmonis arterias atque inde cor delatam, mox aut per concavam ad gibba hepatis, indeque ad fima; & per portas demum in intestina; aut per aortam, in eam arteriam, quæ mesenterium perreptat, deferri existimat. Alii, ut *Marcellus Donatus hist. med. lib. 4. cap. 9.* per venas septi transversæ, quibus interdum pro-

pago venæ portæ uniatur. Quidquid sit, non esse hanc viam commodam aut tutam, satis constat ex *Hippocrate*, p. 186. H. ed. *Genev.* qui lethale censet si pus empuicorum per alvum secedat: τοῖσι ἐμψυοῖσι τὸ πνέμονα, καὶ καὶ λίαν πύον ὑποχωρεῖν θανάσιμον. A quo tamen hoc loco dissentit *Aretæus*, eosque quibus pus extrorsum inter costas vergat, aut in intestinum descendat, ut plurimum censet convalescere.

p. 9. l. 38. χειμῶν μάλιστα πάντων] Pleuritides maximè hibernis temporibus fieri dixit quoque Hippocrates *Aphorif.* 23. sect. 3. καὶ ὁ χειμῶνος παλιδρίπδες. Galenus in *Commentario* tom. 5. p. 121. B. l. 8. causam, quamobrem id ita accidat, censet, quod frigore ambiente instrumenta respirationis lædantur. Ducitur enim in pectus aër frigidissimus necessariò, propterea quod respirationis usu neque nobis interdicare possumus, neque aliundè datur respirandi facultas. Aristoteles *sect.* 1. *problem.* 6. morbos acutos generatim magis per hiemem urgere ait, quod eo tempore multum humoris superflui colligi soleat: hunc vero postquam incaluerit, morbum acutum excitare, celeriterque interficientem, quod natura multum humorum non faciliè concoquat.

p. 9. l. 48. καὶ γὰρ ἀνὰ πᾶσι τοῖς σπικρῇ φλεγμονῇ. In manuscripto καὶ γὰρ ἀνὰ πᾶσι τοῖς σπικρῇ αἰτίῃ καὶ σπικρὴν φλεγμονήν.

Ad Caput I. Libri Secundi.

περὶ πνέμονης.

de Pulmonaria.

Πνευμονίαν vocat, quam trito vocabulo πεπνευμονίαν infra appellat; hoc est φλεγμονήν ἢ πνέμονα, *Inflammationem pulmonis*. Henischius *Latinè* Pulmoniam pulmonariam dici autumat, nec tamen hujus vocabuli auctorem ullum citat. Barbari fortasse ita nuncupent. Nam profectò apud idoneos scriptores eam vocem non reperio. Idem igitur *Aretæo*, πνέμονή & πεπνευμονή. Πνευμονίας meminit Aëtius *lib.* 2. *de morbis acutis*, ex *Tetrabibl.* 2. *serm.* 4. *cap.* 66. Idem *Henischius*, quos Hippocrates 6. *Epid.* *sect.* 4. πνευμῶδες appellat, πεπνευμονικῶς interpretatur, *Fæsumque* aliter interpretantem castigat: cui illud *Terentii* congruit; tute lepus es, ἔσ pulcramentum quæris.

p. 10. l. 14. δύοσι τοῖσι πρῶτοις, τροφῇ καὶ πνέματι. Animalium vitam duobus sustentari generatim asserit, alimento & respiratione: nam Πνεῦμα more *Hippocratis* pro *respiratione* ibi usurpat, p. 386. l. 1. (ubi *Galenus* exponit ἀναπνοή) ut mox Ipse explicat. Videtur autem respexisse ad quemdam locum *Hippocratis*, qui est *Initio Libri* περὶ Φυσῶν, p. 296. quo dicuntur corpora animalium tribus contineri, cibo, potu, spiritu. Hæc autem ejus verba sunt: τὰ γὰρ σώματα τὰ ἀνθρώπων καὶ τῶν ἄλλων ζώων, ἀπὸ τρεσέων τροφῶν τρέφονται. ἔστι ὃ τῇσι τροφῇσι πρῶτοις ταῦτα τὰ ὀνόματα, σίτα, ποτὰ, πνεύματα. *Aretæus* autem duo tantum dixit prima; nempe *alimentum* & *spiritum*; quia τροφῆς nomine Potum comprehendit.

p. 10. l. 16. ἣν γὰρ ἐπὶ πᾶσι τοῖς σώματι. *Hippocrates* eo loco: ἣν δὲ πᾶσι σπικράτοι τὰς τῶν πνέματι εἰς τὸ σῶμα διεξόδους, ἐν βραχεῖ μέρει ἡμέρης ἀπολλοῖτο ἀνὰ ὡς μεγίστης χρείας ἔχουσιν τῶν σώματι τῶν πνέματι.

p. 10. l. 18. δεχθὲν μὲν ῥίνες. *Hippocrates*, *citato loco*: (sed leguntur hæc verba in Libro περὶ τροφῆς) δεχθὲν τροφῆς πνέματι, ῥίνες. &c. ubi & alias partes per quas spiritus intro fertur aut excipitur commemorat; minus tamen distinctè earum usum declarat, quàm *Aretæus*; nam omnes illas partes δεχθὲν esse dicit: *Aretæus*, alias δεχθὲν, alias ὁδόν, quasdam χώρην, ἔρυμα καὶ δοχλόν.

p. 10. l. 22, 23. πνέμων δὲ καὶ πᾶσι αἰτίαι ἔχουσιν ὁδόν. Videtur his verbis *Aretæus* inclinare, vel potius ire in sententiam *Averrois*, qui *lib.* 2. *Colligeti cap.* 19. pulmonem vi propria moveri contendit, non ad motum thoracis, ut *Galenus* existimavit; additum autem thoracis motum voluntarium, ut cùm magnæ inspirationis urgeret necessitas, pulmonis operam suo subsidiario motu adjuvaret: neutrum igitur motum ab altero dependere, sed utrumque sibi mutuas ad cordis refrigerationem operas tradere. Plura vide apud *Averroem*.

p. 10. l. 23. ἡ καρδία, ζωῆς καὶ ἀναπνοῆς δεχθὲν. Ita Aristoteles *lib.* 3. *de partibus*, *cap.* 3. ὁ δὲ πνέμων κείπεται ὁ καρδία, καὶ περὶ πᾶσι τῶν ἀναπνοῆς διὰ τὸ τῆς (lege τῆς, supple πνέμονα) καὶ διὰ τὸ δεχθὲν, τὸ ἐν τῇ καρδίᾳ ἐνυπάρχον. *Lib.* περὶ ἀναπνοῆς.

p. 10. l. 25. ἐκκλινὲς καρδία. *Hippocrates lib.* *de corde*, p. 269. l. 31. ed. *Genev.* ἔπειτα πᾶν ἐὼν ἐκκλινὲς, παρέθηκεν ἀντὶ τῆς φύσεως, καθάπερ τοῖσι χοάνοισιν οἱ χαλκῆες.

p. 10. l. 26, 27. οὐκ εἰς μακρὰν τῆς θανάτου ἢ ἀμβολίᾳ. Dictum est Aristotelis *lib.* 3. *de part.* *cap.* 4. μόνον δὲ τῶν σπλάγχων, καὶ ὅπως τῶν ἐν σώματι μορίων, ἡ καρδία χαλεπὸν πάθος ἔδεν ὑπορρῖν καὶ τῶν ἐν λόγῳ. Φθειρομένη γὰρ τὸ δεχθὲν, οὐκ ἐστὶν ἐξ ἧς γένοιτο ἀνὰ βοήθεια τοῖς ἄλλοις ἐν ταῦτης ἡγετημῶσι. *Plinius lib.* 11. *cap.* 37. solum hoc viscerum vitiis non maceratur, nec supplicia vitæ trahit, læsumque mortem illico affert: de gravi læsione intelligi hæc debent, non de quacumque, & ita exponit *Aretæus lib.* 1. *Therap.* ὁξέων παθῶν *cap.* *de curat.* phrenit. καρδία γὰρ, ἣν πάθος μέζον τι δεινόν, ἔχει ἀκείῃ. Plura de iis quæ cordi accidunt, infra ad caput περὶ συγκροτῆς.

p. 10. l. 35. ἀπὸνος γὰρ ἡ φύσις αὐτῆς.] Pulmonem sensu carere scripsit & Galenus: Causam affert Aretæus, quia rara ejus instar lanæ substantia, musculis & nervis caret, præterquam exiguis & tenuibus, qui ipsi ad motum inserti sunt. Rectè. Vis enim in rara materia languescit, ut Ignis in spiritu vini, & καλὰ μινον πῦρ ἀσθενέστερον ἀπὸ τῆς ὕλης ἀσθενείας, inquit Aristoteles. Sic & cerebrum, licet promus & diribitor omnis sensifici vigoris, tamen aut nullo modo, aut obtusè ipsum sentit; quia rariore est & glandulosa consistentia: nervi acutissimè, quia modum substantiæ habent densiorem: è contrariò verò hepar & ossa propter spissiores substantiam obtusissimè omnium sentiunt: mediocris itaque consistentiæ esse debet, id quod sentiat; nec laxum nimis, aut densum, quod illud spiritum animale diffundat, hoc penitus excludat.

p. 10. l. 43. ἀνακαθινύσθαι ἐθέλουσιν.] Malum id esse cum in omnibus morbis acutis, tum maximè in peripneumonia testatur Hippocrates in 1. prognost. cap. 19. ἀνακαθίζειν ὃ βέλτερόν τ' νοσούντα, τ' νόσος ἀκμαζέσσης, πονηρόν μὲν ἐν πᾶσι τοῖσι νοσήμασι, κακίστον δὲ τοῖσι περὶ πνεύμονος.

p. 10. l. 43. & p. 11. l. 2. σχῆμα ὀρθιον ἐς ἀναπνοήν] Una voce dicitur ὀρθόπνοια, cum scilicet æger spirare non potest, nisi erecto corpore.

p. 11. l. 2. πῶδε γὰρ ῥήϊζον τ' σχημάτων.] Cur hæc commodior sit figura, varias affert causas Galenus, Tertio quidem prognost. text. 16. quia ægris supinis jacentibus meatus gutturis extremus premitur, priore corpore in cervicis vertebra concidente; erectis autem meatus paululum laxatur. Verum hanc rationem meritò explodit Cæsalpinus, propterea quod musculi cervicis, & laryngis, motu voluntario moveri possunt in quacumque corporis positione: ex quo sequitur, non necessariò eos concidere supino ægroto, qui, licet conciderent, non tamen corpus cartilaginofum ita comprimere possent, ut meatum clauderent. Præterea quæ (inquit) concidentia aut pondus esse potest tenuium musculorum, qui intra laryngem existunt, quorum quidem inflammatio gravissimam excitat anginam, cui orthopnœa accidit: magis probabile esset, musculos externos inflammatos concidendo angustiam facere, cum sint majores, & tumorem manifestum habeant, quatenus in specie anginæ non sit orthopnœa. Idem Galenus Com. 2. in 1. Proorrh. credit, & verisimilius quidem, in situ cervicis recto, majorem fieri cavitatem asperæ arteriæ omniumque ejus propaginum: quoniam tunc viscera inferiora septum transversum non comprimunt, atque ita nihil thoracis spatio detrahunt, ut fit, cum æger supinus decumbit: & Com. 2. ad 3. Epidem. sect. 4. eo conferre situm erectum censet, ut omnes thoracis musculi superiores facilius moveantur: quòd, cum septi transversi motus ad respirandum non sufficit, partes thoracis superiores attollere cogamur; quam sublimem respirationem vocat Hippocrates.

p. 11. l. 2, 3. ἐρυθροὶ τὰ πρὸς ὤματα] Pulmone inflammationem patiente, acres vapores in vultum ob vicinitatem faciliè assurgunt; sanguinem attenuantes, cutisque meatus laxantes, rubore eundem diffundunt.

p. 11. l. 3, 4. τὰ λευκὰ τ' ὀφθαλμῶν λαμυρώματα] Album oculorum iis nitidissimum est, quod magnitudo caloris Spiritus multos ad eam partem adducat, qui splendorem faciunt. Addit καὶ πύονα eodem sensu: non quod pinguior fiat ea pars, sed quia majorem accipiat nitorem, & qualem pinguiora habent.

p. 11. l. 6, 7. σφυγμοὶ τὰ πρὸς τὰ μεγάλοι, κενοί,] Pulsus vacuos, ut quidem conjicio, appellat, qui non multum ob laxitatem arteriæ tangenti resistunt: venæ enim vacuæ cedunt tangenti, plenæ duriores fiunt & renixum habent. Pulsus in inflammationibus pulmonum esse molles, & velut fluctuantes Galenus asserit in Isagoge pulsum, tom. 3 p. 3. A. l. 54. ed. Ald. ὁ δὲ περὶ πνεύμονος (σφυγμός) μέγας ἐστὶ καὶ κυματώδης π' ἔχων, καὶ ἀμυδρὸς καὶ μαλακὸς ὁμοίως τῷ τ' λευκαῖς. &c. molles autem fiunt ob humorum circa cor & pulmones copiam, quibus arteriæ humectantur.

p. 11. l. 8. θερμάσθῃ ἢ μὲν ἔξω, ἀμυδρῇ, ὑπερτέλει] Vaporum copiâ, qui à parte inflammata continuè ad ambitum corporis feruntur.

p. 11. l. 10. δίψα] Non mirum sitire Peripneumonia laborantes, quibus ferveant supra modum pulmones: nam & qui sanguinolentum habent pulmonem, φιλοπότας esse notat Aristoteles, sect. 27. probl. 4. quantò igitur magis, quibus hæc ipsa pars inflammationem patitur? Cæterum notandum est, quod ibidem Aristoteles tradit, non simpliciter potum appetere, qui eo morbo affliguntur, sed vinum insuper concupiscere: καὶ οἱ ἐν τῇ περὶ πνεύμονος, καὶ οἱ μαινόμενοι, ἀμφοτέροι ἐπιθυμῶσιν οἶνον· καίτοι τ' μὲν ἀπὸ τ' θερμάσθῃ, θερμὸς ὁ πνεύμων· τ' δὲ ἀπὸ τ' παραχίν. Mirum sanè est, quibus tantum pulmo æstuet, vinum jucundum esse. Causam ibidem affert non minus admirabilem; quia vinum sitim magis exstinguit, quam aqua: quam rem à se alibi declaratam scribit. Fortasse id accidit, quia vinum magis in membra penetrat ob spirituofam substantiam & calidam: penetrans verò melius exhaustam partium humiditatem, atque ita magis sitim, ad tempus saltem, depellit; frigore etiam actuali.

p. 11. l. 13, 14. ἡ δαιμον αἰθρὸν σφόδρα.] Floridus est sanguis, qui è pulmone ejicitur; idem qui αἰφρώδης ab Hippocrate appellatur Aphorism. 13. sect. 5. Galenus in Commentario

rio ait, se in palæstris ab iis, qui prostrati adversario pectori superincumbente fuissent, vidisse sanguinem tussi ejici *ευχρῆστον coloratissimum*.

p. 11. l. 14, 15. *πότε ἐστὶ τὸ διαίμων τῶν ἄλλων καίτιον.*] Sic & Hippocrates in *Coac. in pranot. cap. 16. text. 14.* αἱματώδες ἢ λίαν, ἢ πέλιον εὐθὺς ἐν δόχῃ, κινδυνώδες. Sed τὸ διαίμων intelligit ἀνθρώπον, de quo proximè, id est, floridum sanguinem, qui, cum è pulmone ejicitur, semper periculum minatur.

p. 11. l. 17, 18. *ᾧδὲ ἀληθοὶ τὸ γνώμεν, ἐκπεπνυμένον δὲ μάλα.*] Quicquid pristinum mutat statum, ἐξιστάναι dicitur *Aristoteli & Theophrasto*. Unde *Physic. 4, p. 90. l. 22. ed. Sylburg.* μετὰ βολὴν πᾶσι φύσις ἐκπεπνυμένη. (quæ propria & maximè communis significatio hujus verbi.) Demum ad mentem translata hæc vox, cum aberrat & alienatur, quod *de statu mentis dejici*, (animum certo de statu dimoveri) vocat Cicero *Orat. pro Cecin.* differre verò ἐκστασις à simplici delirio, quod *ᾧδὲ ἀφορεῖ*, & *ᾧδὲ ἀκρεῖς*, vel *λῆρη*, (unde *ᾧδὲ ἀληθοὶ*,) dicitur, ex hoc *Aretæi* loco perspicuum est. Hoc autem differre videtur ἐκστασις à delirio, quod hæc major mentis perturbatio est, quæ insaniam & furor dicitur, ut ex variis *Hippocratis* locis colligi potest: In *Coac. cap. 2. text. 20.* οἱ ἐκστάντες, ὅξέως ὀπιπυρέζαντες φρενιτικῶς γίνονται. Ceu ἐκστασις furor sit absque febre; quæ si accadat, eaque acuta & vehemens, φρενίτις is furor propriè dicatur. Idem *supra*, οἱ ἐξιστάντες μελαγχολικῶς, τρομάδες γινόμενοι, καὶ πτυαλίζοντες, ἢ ῥά γε φρενιτικοί. Ergo ἐκστασις vehemens est dementia, & ferox: qualem atra bilis incensa, aut phrenitis excitat. Idque etiam auctoritate *Aristotelis* confirmari potest, qui 2. *de part. anim. p. 27. l. 7. ed. Sylb.* ait, animalia, quorum sanguis fibris multis & crassis plenus est, θυμώδη esse τὸ ἦθος καὶ ἐκστατικὰ διὰ τὸ θυμόν. & *Demosthenis*, *Oratione περὶ ᾧδὲ ἀπερσεβείας de muliere Olynthia ab Æschine pulsata*, ἐξω τὴν αὐτῆς ἔσθης ὑπὸ τῆς κακῆς καὶ πρᾶγματος ἢ γυναικὸς. Idem *Aristoteles* adhuc manifestius hanc differentiam insinuat cum *sect. 29. probl. 1.* scribit, ἐκστασις fieri cum bilis atra incenditur: ἐὰν δὲ ὑπερθερμανθῇ, τοὺς μετὰ αὐτῆς ἐνθυμίας καὶ ἐκστασις.

p. 11. l. 21. *ἀκρεῖς ψυχῆς*] M. S. *ἀκρεῖα*, quod magis Ionicum est.

p. 11. l. 25, 26. αἱμορραγίη λάβρως ἐκ ρινῶν.] Superius libro 1. capite 10. *περὶ πλῶνδριπιδᾶ*, iisdem propè verbis: ἦν τὸ πρὶν τὸ ἀρχαῖον τραχηλῆ, αἱμορραγίη διὰ ρινῶν λάβρως. Vide quæ ad eum locum notamus.

p. 11. l. 26. *καλὴν ἐκταράξαι*] *καλὴν*.

p. 11. l. 27. *ἐπὶ φρενῶν, οἷα δοκέειν ἀπὸ πνέμονος*] Spumosa esse, quæ à pulmone prodeunt, consentaneum est, quia pulmonis substantia laxa, velut spuma est: debent autem, quæ ab aliqua parte prodeunt, naturam ejus quodammodo repræsentare: quare & spumofum sanguinem prodire à pulmone, dixit Hippocrates *Aphorif. 13. sect. 5.*

p. 11. l. 32. ἢ μεταστάσις ἀπὸ τῆς πλῶνδριπιδᾶ] Legerem ἢ μεταστάσις, hoc sensu; quibusdam multum Puris in pulmone colligitur, cum ex lateris inflammatione sequitur abscessus transfitque materia in pulmonem, quamquam hoc parum ad Peripneumoniam attinet: de qua hîc sermonem instituit. Nam si ex pleuritide fiat abscessus in latere, eoque rupto, materia purulenta in pulmones & bronchia perveniat, sputis vacuanda; non continuo efficietur Peripneumonia: nam aut pus excernetur; & sic in totum liberabitur homo: aut in pulmone consistet, moramque trahet ob crassitiem, & alia impedimenta: quo casu nec Inflammatio pulmonum sequetur, sed aut suffocatio si magnus fuerit abscessus, aut ulcus, & ulceris soboles, phthoë, ut deinceps tradit. Quare hic locus difficilis videtur ad explicandum, & omnino mihi negotium faceffit.

p. 11. l. 33, 34. καὶ ἢ μὲν ἐς ἐντέρον] Si (inquit) pus à latere in intestinum, aut vesicam deductum fuerit, statim à pulmonis inflammatione convalescunt. Hæc verba quam vim habeant non video, nisi Aretæus *πλῶνδριπιδᾶ* & *περιπνευμονίαν* promiscuè & indiscriminatim hîc accipit. Planè hic locus multam *ἀπορίαν* & *ἀλογισίαν* præ se fert: expediant, qui se omnia hujus Auctoris perspicissîma, atque in numero habere jactant.

Ad Caput II.

περὶ αἱματὸς ἀναγωγῆς.

de Sanguinis rejectione.

p. 11. l. 48. Αἱματὸς φορῆς τῆς διὰ τὸ στόματ'] Quæcumque sanguinis per os excretio, sive à capite, sive à pulmone, arteria, membrana succingente, & aliis partibus internis, simpliciter φορῆν πλὴν διὰ τὸ στόματ' appellat: mox tamen propriè usurpat pro ea sanguinis excretionem, quæ ab ipso ore, seu partibus ore contentis dumtaxat procedit.

p. 11. l. 50. ὁδὸς τὴν ὑπερώην] ὑπερώη, & ὑπερώη palatum Ionicè dicitur. Vocis origo ὦον, id est, superior domus pars in lingua *Lacedæmoniorum*, ut notat Eustathius, ὦον autem per contractionem ab ὦιον. Ἐκάλουσι τὴν καὶ τὰ νῦν τὸ οἰκίον παρ' ἡμῖν καλέμεν ὑπερώη ὡία, inquit Athenæus ex *Clearcho*: additque ex eodem, Helenam, quod in ὡίοις nata atque educata fuisset, ansam præbuisse fabulatoribus fingendi, quod ipsa ex ovo genita esset: πλὴν Ἐλένης φάσκων ἐν τοιαύταις οἰκίμασι τρεφομένην, δόξαν ἀπενέγκαδ' ᾧδὲ πολλοῖς ὡς ἐξ ὡῆς εἶναι γεννημένην.

p. 11. l. 51. ἀρχαὶ σφαμάχῃ] Oesophagi qui veteribus σφαμάχῃ.

p. 11. l. 53, 54. ὡς τῆς διὰ σφαμάτῃ] Supple φθορῇ & αἵματῃ, ubi propriè & specialiter, ut monui, sanguinis per os excretionem usurpat; additque hanc ἐμπύσιν nuncupari.

p. 12. l. 2, 3. ὅτι ἢ μάλλον ἢν βραχύνῃ & αἵματῃ καὶ σάγδῳ, καὶ ἀθρόον διὰ τῆ κεφαλῆς, ἢ διὰ τῆ σφαμάτῃ ἐν.] Pro ὅτι ἢ legendum ἐπαδὴ ex notis M. S. Mentel. pro καὶ ἀθρόον, emendo; ἢ καὶ, vel etiam, post σάγδῳ, virgula notetur, ut istud adverbium cum voce βραχύνῃ jungatur, sic: ἢν βραχύνῃ & αἵματῃ καὶ σάγδῳ. Supple φθορῇ. Cui Lectioni congruit Junii versio.

p. 12. l. 7. τευχείης ἀρτηρίης] Scribe τευχείης.

p. 12. l. 8, 9. ἀλλ' ἀναγωγὴ καλέεται] Distinguit ἀναγωγὴν & αἵματῃ, διὰ τῆ πύσης, ἢ αἱμορραγίης à spuitione vel sanguinis eruptione; quod propriè ἀναγωγὴ dicatur, quum sanguis è thorace & partibus eo contentis, pulmone, aspera arteria, & partibus aliis internis fursum per os fertur, idque nomen ipsum indicat, compositum ex ἀνω, quod est fursum, & ἀγωγή· τῆ ἀνω (inquit) ἵξι· τῆ ὁδὸς τῆνομα ἔχουσι· πύσις verò est, cum sanguis ab ore: αἱμορραγίη, cum undecumque procedit. Ex quo patet errasse Hofmannum, qui lib. 5. var. lect. cap. 22. Dioscoridis hunc locum de facultate Amygdalarum explicans, καὶ πρὸς αἵματος ἀναγωγὴν καὶ ἀρύλα λαμβανόμενα, contendit αἵματος ἀναγωγὴν ibi accipi pro sanguinis fluxu præter naturam, quocumque & per quas partes eat. Ad quam expositionem probandam, argumento hoc grammatico utitur: Si ἀναγωγὴ τῆ νεῶν rectè exponitur ἐκπλῆξ, cur ἀναγωγὴ τῆ αἵματος non rectè exponatur ἐκροή τῆ αἵματος. Quasi verò analogia semper de ejusmodi locutionibus decernat, ac non potius usus veterum scriptorum, qui nobis linguas illas constituerunt, atque reliquerunt.

p. 12. l. 10. σημεῖα δ' αἱμοφθίν] πύσις καὶ ἀναγωγὴ.

p. 12. l. 13. πολλὰ καὶ σπικαίεα] Junius vertit *periculosa, vel periculum indicantia*, non satis commodè, & expressè. Ego potius verterim: *precipua & magni momenti*; nam & partes corporis quæ ad vitam magis conferunt, σπικαίεα μόρια passim apud Medicos dicuntur.

p. 12. l. 17. βάρῃ αὐτέοισι] Aut deest, aut subaudienda vox κεφαλῆς, ut contextus indicat; nam hic signa sanguinis à capite prodeuntis tradit. Junius, *caput grave est. &c.*

p. 12. l. 18. φλεβῶν ἀσπασίης] Scribe ἀσπασίης, ut supra lib. 1. cap. 5. φλεβῶν τῶν ἐν τῷ τευχέλιῳ πλερώσι καὶ ἀσπασίης.

p. 12. l. 20. ἐσκαύσις] A sole caput feriente. Nam ex hac causa sanguis in vasis capitis tenuatur, & ad fluxum impellitur: unde ingentes sæpè hæmorrhagiæ, quod ipse in æstiva peregrinatione expertus, testari possum.

p. 12. l. 23. πύσις] Supple αἵματῃ.

p. 12. l. 23. ἐξ ὀφθαλμοῦ] Nempe Vasorum capitis.

p. 12. l. 23. ἰσχυρὴ ποτε ἀσπασίης] Alii ἰσχυρὴ, lege ἰσχυρὴ. Sistitur consuetus narium fluxus, & ad palatum vertitur.

p. 12. l. 28. θυμὸς ἐγγίγνεται] Junius: *Inde irascuntur*, sed toto cœlo aberrat: θυμὸς hic non ira sed cupiditas tussiendo, ὄρεσις, ἐρεθισμός. Hippocrates 2. prognost. text. 60. θυμὸς Græcis vox æquivoca est, sæpius ira, interdum tamen apud Medicos impetus tussiendo ita appellatur: καὶ ἰδρωπες πολλοὶ σπικαίνονται, βῆχες τε καὶ θυμὸς ἐγγίγνεται αὐτέοισι. Galenus, in Com. tom. 5. p. 73. A. l. 31. edit. Aldin. ἀλλὰ καὶ βῆχαι, φθοῖ, θυμὸς αὐτοῖς γίνεται, τῶν ἐστὶν, πρὸ θυμῶν.

p. 12. l. 43, 44. καὶ τόδε τὸ τέκμαρ τῆ διὰ τῆ κεφαλῆς πύσης] Si nimirum qui exspuitur sanguis, niger sit, lævis, æquabilis, sincerus, si screantibus confestim in linguam ducatur rotundus, facilèque procedens; si palatum inspicienti, sordidum, ulcerosum, & subcruentum appareat: si frigidis & adstringentibus medicamentis simplicibus curetur, calidis & rarefacientibus magis provocetur.

p. 12. l. 47, 48. μελέτη μὲν ἐγγίγνεται τῇ φθορῇ] dispositio, præparatio, exercitatio.

p. 12. l. 50. βήσας αἰτὶ τῆ χεῖρῃ] βῆξ & χεῖρῃ eo differunt, quod illa est è pectore cum motu thoracis; hæc verò è faucibus dumtaxat.

p. 12. l. 50, 51. τὸν πύσιν ἢ φθορῆς γίνεται ἢ δέχῃ] φθορῆς habent notæ MS. rectius fortasse φθόγῃ: ita enim φθίσιν nuncupari ex Galeno didicimus; & ipse Aretæus hanc vocem infra eodem capite usurpat: φθισιπύρῳ ἢ ὡς σπικαίνονται φθόγῃ γίνονται. Ea voce etiam utitur Aristoteles sect. 1. probl. 10. Sed & res ipsa ita legendum fuadet. Nam ex asperæ arteriæ exulcerationibus, φθόγῳ, hoc est, tabem adduci, nisi citius curentur, certissimum est. Vox verò φθογῇ, generalior est, & quamcumque corruptionem significat.

p. 13. l. 3. παχύνει δέσμευσις] Græci una voce ἀσπασίῳ appellant.

p. 13. l. 10, 11. ὅτι ἢ ἀλθεῖς μακρὴ καὶ ποικίλη] Id est, σωθετός. Ita enim Aretæus solet ποικίλῳ, pro, σωθετόν, dicere. Hæmoptysis quæ à gula, aut ventriculo fertur; non eget medicamentis compositis, quia unus scopus est venam in gula apertam stringere; ad id verò solum sufficit medicamentum adstringens. Vide scopos compositionis medicamentorum apud Galenum lib. 1. de medicam. comp. καὶ γένῃ cap. 1.

p. 13. l. 16, 17. κατ' ἕξιν ἔσ' ἀπ' ἀγχνῶν] ἕξιν, Ionica vox, quæ directionem & tractum significat κατὰ τὸν ἕξιν, unde ἕξιν Galenus ἀπὸ τοῦ ἕξιν vocat, magis trito vocabulo. Vide Scaligerum, *com. in Hippoc. de Insomniis*. Ab hepate sanguis κατ' ἕξιν, per narem dextram profluit, à Liene per sinistram: non propter rectitudinem villorum, quæ in venis apparent, sed ratione situs, quo dextra dextris, sinistra sinistris respondent.

p. 13. l. 31. τὰ ἀμπεχόντα ὑρῖα] Vasorum scilicet.

p. 13. l. 33. ἔτε ἀθρόη] Neque subita, supple, φορῇ, aut ἀναγωγῇ.

p. 13. l. 35. καὶ ἡ πολλὴ αὐλιδὴν ἐν κοίλῃ χώρῃ αὐτῆς ἀνάγηται] Etli vox αὐλιδὴν non est absurdum, malim tamen legere αὐλιδὴν collectum; non enim de mora sanguinis collecti in pulmone, sed de ipsa coacervatione agitur, ex qua fit, ut copiosior sanguis feratur; quod autem hæc sit sententia hujus loci, sequentia hæc verba indicant: καλεῖται ἡ τῶν πλῆθει, ὡς ἀπὸ ἀθροίσεως. Quod enim major sanguinis copia erumpat, non mora ipsius sanguinis, sed collectio, congregatioque efficit.

p. 13. l. 35. ἐν κοίλῃ χώρῃ.] In aliquo spatio extra vasa.

p. 13. l. 45. καὶ ἀπερράγη τὰ ἀγγεία] Debent hæc puncto includi.

p. 13. l. 53, 54. καὶ τὸ πρῶμα εὐσμερὲς τῇ πολυκινησίῃ] Notæ M. S. εὐσμερὲς vulnus arteriæ; ob multam ipsius motionem non coalescit.

p. 13. l. 54, 55. ἀλγεῖς δὲ καὶ μὲν ἀσθενέστερος, κακὸν] Notæ M. S. μακρῇ, ita etiam legisse Junium versio indicat.

p. 14. l. 8, 9. ἀπὸ σωμαχῶν] A gula.

p. 14. l. 21. ἀλλοτε μὲν ζῶν τῷ] Supple ἐμέτω.

p. 14. l. 27. οἱ δὲ μέσφι μεταφρένῃ.] Scribe: οἱ δὲ, refertur ad πόνος. Sensus est, dolorem œsophagi pertingere usque ad metaphrenum: est autem μεταφρένον, τὸ μεταξὺ τῆς νώτης καὶ τοῦ στήθους, καὶ τῆς νεφρῶν περὶ σφύσιν, inquit Rufus Ephesius, περὶ ὀνομασίας τῆς ἀνθρώπου μερῶν. Item spatium quod Scapulas interjacet; Interscapulum.

p. 14. l. 49. ἀφρώδες] Vide Aphor. 13. sect. 5.

p. 14. l. 49, 50. σφοδρὸν] Vide Hippocratem, 6. Epidem. com. 3.

p. 14. l. 49, 50.] ὡς ἄλλω ἀλλῇ ἀναγωγῇ ἀσθενέστερος.] Junius: sic ut pars ejecta à parte distincta sit: ego potius verterim: sic, ut ea, quæ rejiciuntur, facile inter se distinguantur. Sic enim sputorum, quæ à thorace procedunt, differentias tradit: nempe alia sunt admodum flava, quædam spumosa, nonnulla & rotunda.

p. 14. l. 50, 51. ἀλλὰ καὶ ἡ ἐν ζῶνι ἀγγείῳ φορῇ τῶν τῆς θώρακος ἀνατομῶν ἀλλῇ.] Scribe ἀσφορῇ, discrimen.

p. 14. l. 52. ὡς ἐν ἀσθενέστερος] Ea, quæ exspuuntur, comparans cum partibus thoracis: rei enim excretæ proprietas, similitudine partem indicat, unde profecta est: ut si bronchium exspuatur, pulmonem esse exulceratum cognoscitur. Bronchia enim per totum pulmonem disseminantur. Vide Galenum, initio Lib. 1. de loc. aff. Si σαρκοειδέα tussi rejiciuntur, pulmonis frustum intelligitur.

p. 14. l. 52, 53. ὡς ὄντα μέρη θώρακος.] Prout se habent thoracis partes, id est, naturæ variæ excretorum discernuntur comparatione, prout talia esse noscuntur, quales sunt partes thorace comprehensæ. At Junius conjunctim hæc legit; ὡς ὄντα μέρη θώρακος, καὶ ἡ ἰδέω, σαρκοειδέα δοκοῦντες αὐτῶν πλάσματος ἐμμελεῖν μέρη. atque ita vertit: alioqui pectoris partes specie carnosas pulmonis esse partes censueris. Cui non assentior.

p. 14. l. 56, 57. ἢν ἡ ἀπὸ θώρακος καταπίνῃ] Junius: si in pectore noxa sit, & ad marginem: si a pectore absorbeat; ad verbum quidem, sed quid est absorbere à pectore? Obscurissimus hic locus est, sed qui planus fiet, subaudiendo πλάσματος; si pulmo à thorace absorbeat, nempe sanguinem aut pus è Thoracis ulcere. Sanguis enim è thorace, neque sursum ferri aut exspui potest, nisi prius ipsum pulmo imbiberit, absorbueritque. Unde paulo infra Aretæus, pulmonem ait viam esse ἔσ' transitum à thorace in arteriam: ὁ δὲ θώρακος ἐς δέσμηλιν πλάσματος.

p. 15. l. 14, 15. ἔαρος δάπερον, φλεγμονὴ καὶ πυρετοῖσι καυσώδεσι.] Post δάπερον, scribe χαμῶνος δέ, quæ dictiones Librarii socordia omissæ sunt. Patet ex contextu & sententiæ filo: ait, ægrotos æstate mori potius hæmorrhagia quam inflammatione; quod id temporis inflammationes non gignat. ἔαρος δάπερον, hoc est, verno tempore magis fiunt sanguinis profluvia, sed non ut æstivo: χαμῶνος δέ, per hiemem vero ab inflammatione magis & febribus ardentibus periclitantur, quam ab hæmorrhagiâ. Vide libro superiore cap. X. περὶ πλάσματος, ubi verba hæc leguntur, φέρει δὲ τὴν νόσον (πλάσματος) ὥρῃ μὲν χαμῶν μάλιστα πάντων. Pleuritis autem Inflammatio est. Item Aristot. sect. 1. probl. 6. Præterea cum anni tempora ordine recenseat, hiemem ab ipso prætermittam fuisse, non est verisimile.

Ad Caput III.

περὶ συγκοπῆς.

De Syncopa.

p. 15. l. 36. ἔαρος ὅλως ὁ ἰατρὸς ἡδὲ ὁ δημότης] Immo eum laudat, qui primò hunc mor-

bum nuncupavit eo nomine, quod mox videbimus, sive is medicus fuit, sive quis è plebe. Nam *δημότης plebs* vulgò sonat. Xenophon *lib. 1. δόμνημ. ταῦτα δὴ αὐτὸν ἐξηγάσθαι, ὡς ὁ ποιητὴς ἐπαινοῖν παῖδα τὰς δημότας ἢ πένητας*. Hippocrates eodem sensu *ιδιώτας* sapius vocat. Particula *εὖγε bene, sanè* significat. Eà etiam utuntur Græci, cùm aliquem laudando compellant, ut in Anthol. *lib. 1.*

Εὖγε λέγων τὸν καιρὸν ἔφησθε δὲν, εὖγε Μένανδρε.

p. 15. l. 37, 38. *ὡ κύφων εἰ κακὸν ἐστὶ ὄνομα.*] Quid sit illud *ὡ κύφων* non est facile divinare. Non enim *κύφωνες* Aristophanis in *Pluto, Act. 2. Scen. 4. Vers. 62.* quod genus tormenti. Quid enim huic cum Syncope, quæ non cruciatu aut distortionem, sed defectu virium enecat? Deinde illud *ὡ*, si accentum species, *θωμασικὸν*, aut *χετλιασικὸν* est: cum tamen sequentis dictionis casus non respondeat: regunt enim genitivum adverbium ejusmodi *ὡ τῆς θέας, ὡ τῆς θωματος*. Crassus, *κλητικὸν ἐπιφθρημα* existimavit, ita enim vertit: *O Cyphon, cujus mali nomen est?* quasi Aretæus *Cyphonem* alloqueretur. nugæ. non est hoc nomen viri, sed morbi. De nomine hic agit, & deinde rationem ipsius exponit his verbis, *πὶ γὰρ μέζον ἢ ὠκύτερον συγκοπῆς δυνάμις*: & paulo post, *τόσον τε τάχῃ εἰς ὀλέθρον*. Quibus ex verbis veram lectionem conjecto esse *ὠκυφόρον*, id est: *celeriter interimens*. Nulla enim appellatio Syncope, præcipiti morbo, aptius convenit; ut meritò eorum, qui ipsam imposuerunt, ingenium laudet *Aretæus*. *Henischius* absurdissimè vertit: *Di vestram fidem!* quæ quidem verba magis nobis congruunt, tam absurdum commentum admirantibus, quàm præsentī loco. Non solum verò corruptus hic locus est, sed etiam mutilus, nonnullis dictionibus abolitis. Sic autem mihi (quantum conjectura assequi datur) concipiendus videtur: *Εὖγε ὅλως ὁ ἰατρός, ἡδὲ δημότης, εὖγε Ἰπικλήσις εἰς τὴν παθεῖν ἢ γὰρ συγκοπῇ, ὠκυφόρος κακὸν ἐστὶ ὄνομα. πὶ γὰρ μέζον, ἢ ὠκύτερον δεικνύει.* id est: *Bene omnino Medicus, sive vulgus, bene, inquam, huic affectui vocabulum, quo appellaretur, invenit. Sanè Syncope celeriter opprimentis mali nomen est. Quid igitur majus aut promptius Syncope ad perdendum?* Dicta est enim Syncope *ὡς τὸ συγκοπεῖν, à concidendo*, utpote quæ nexus animæ & corporis subito abscindat. Itaque Gregorius Magnus *Dialogorum lib. 3. cap. 33.* pereleganter & scitè *συγκοπῇ* interpretatur *incisionem vitalium*.

p. 15. l. 52, 53. *νέων τὴν τέτανον*] Hic pro omni convulsione *τέτανος* usurpatur, cum tamen vulgò species existimetur, qua recta & immobilis cervix intenditur, ut Celsus definit *l. 4. c. 3.* Sed eodem nomine genus & speciem significari plerisque in rebus usu venit. Idem *lib. 1. ὀξέων, Acutorum, cap. 6. περὶ τέτανου. πασμοὶ οἱ τέτανοι*. Quod autem hic nervorum esse tetanum asserit, oblitus videtur sui ipsius; in illo enim *cap. 6. περὶ τέτανου* ita scripsit; *μυῶν τὴν ἐν γνάθῳ, καὶ τενόντων ταῦτα πάθηα*. Verùm cum musculi nervis etiam constent; facilè illa discordia componitur.

p. 15. l. 53, 54. *τῷ τὸ οὐκ καὶ ἡ συγκοπῇ*] Scribe *ὡδε*. not. M. S.

p. 15. l. 54. *καὶ ζωῆς νεύσας*] Hoc est *ζωτικὸν*. Vita enim vel operatio est vitalis, vel unio animæ & corporis, quibus certè morbus non accidit; sed impedimentum ex morbo alicujus vitalium.

p. 15. l. 54, 55. *ὁρέσσι τὴν σμάχον ἡγεόνται τὸ πάθος ἐμμελῆαι*] Supra *στόμαχον* pro *gula* accipit, nunc pro receptaculo ciborum, seu ventriculo, vel potius ore ventriculi: quod Nicander *δοχαίλῳ στόμαχοιο* appellat in *Alexiph. v. 21.*

p. 16. l. 2, 3. *καρδίας γειτόνημα καιρὸν ἐστὶ στόμα*] Notanda locutio, *γειτόνημα*, pro *γείτων*, Ita apud *Ælianum* in quadam Epistola: *δραγέλιον εἶ, καὶ τῶτο δὴ τὸ λεγόμενον, αἰλμυρὸν γειτόνημα*. Plura exempla vide apud *Casaubonum ad Athen. lib. 1. cap. 9.*

p. 16. l. 7, 8. *εἰ γὰρ ἐν ὀργάνοις αἱ δυνάμεις*] Eget hæc sententia explicatione. Facultates primario quidem non sunt in Instrumentis; secundariò tamen & simpliciter iisdem inesse necesse est, alioqui nullam actionem edere possent. Eo modo intelligendum illud *Alexandri Aphodisei*, *περὶ ψυχῆς*, ubi de Organo tactus disputat: *καὶ τὰ γὰρ τὸ μὴ εἶναι ἐν τῇ σαρκὶ τὴν αἰσθητικὴν δυνάμιν, ἀλλ' εἶναι περὶ τὴν ὀργάνον*.

p. 16. l. 20, 21. *ἐπὶ τῷ τοῖσι καρδιώσασσι καὶ αἰσθησὶ ὀξύτεροι*] Solæcophanes, nisi legas; καὶ αἰσθησὶς ὀξύτεροι, ex notis M. S. Neque obstant quæ sequuntur: *καὶ γνώμη βραδέτεροι, καὶ ἐς τὰ μέλλοντα μάντιες ἀτρεκέες*. Utpote seorsum legenda; in quo nihil est absurdi. Quod sententiam attinet, disputat in eos qui Syncopen Stomachi esse morbum putant, conjectura ex remediis ducta, cibis scilicet, vino, & frigida, quibus prostratæ vires reficiuntur. Ipse proprium cordis esse affectum, cum ex aliis Symptomatis, probat, tum præcipuè hoc argumento; quia *καρδιώσοντες* sensu ac mente magis valent ad pervidenda non solum quæ præsentia sunt, sed etiam futura, qua in re nihil vatibus legitimis prædictionum veritate prorsus concedunt. Cum igitur hæc stomacho minimè convenient, cordi autem, in quo est animæ principatus, & mentis sedes, merito tribuantur, concludit ex his *Aretæus*, cordis esse affectum Syncopen: cui tamen Stomachus causam, vicinæ ratione, præbeat.

p. 16. l. 27, 28. *εἰς λὺν καὶ τὸ πάθος*] Supple *καρδίῳ*, pro *εἰς* verò scribe *εἰς*.

p. 16. l. 28, 29. *ἐστὶ τὸ ἥς τὸ νόσος ἡδὲ ἡ ἐκλυσὶς εἰς τὸν τὸ φύσις*] Delenda hæc verba, *ἥς τὸ νόσος*, utpote superflua, ac ut puto glossēma.

p. 16. l. 35. πᾶσι ὃ σημαίνει] Sumptum ex Homer. *Iliad.* a. v. 288.

πάντων μὲν κρατέειν ἐθέλει, πάντεσσι δὲ ἀνάσσειν,
πᾶσι ὃ σημαίνει. Id est, *Imperare.*

Ad Caput IV.

πεὶ καύσων.

de Febre *Ustoria.*

p. 16. l. 42. πεὶ καύσων] In notis M. S. πεὶ καύσων.

p. 16. l. 43. πῦρ μὲν πάντα καὶ δριμύ καὶ λεπρόν.] πῦρ pro febre intensa passim apud *Hippocratem*. Cur autem addat λεπρόν, non possum sanè divinare: nisi λεπρόν pro acuto accipit, ut πόνον ἰσχνόν infra cap. 6. πεὶ εἰλεῖ πόνον ὃ ἰσχνὸς μὲν, ἡδὲ ὄξυς ἐπὶ τοῖσι λεπροῖσι ἐπιτίσσει. Sic apud *Arabes*, febris Syncopalis minuta, quæ à bile.

p. 16. l. 55. θέναντα θερμότατα] Quænam pars manus, θέναν proprie dicatur, non convenit inter auctores. Laurentio θέναντα sunt monticuli manus prominentiores: Aliis τὸ μετὰ τὸ δάκτυλον ἔστι λικανῶν, καὶ ἔστι μετὰ τὰ δακτύλα σαρκοῦδες, id est, *Spatium quod inter indicem digitum, & pollicem patet*, ut Rufus testis est. *Hippocrati* verò, πᾶν τὸ πλατὺ τῆς χειρὸς, hoc est, palma, eodem *Ruso* teste: qua in significatione id nomen videtur *Aretæus* hoc loco usurpasse. Sed & *Theodorus Gaza* θέναν *palmam* interpretatur apud *Aristotelem* 1. *hist.* c. 15.

p. 16. l. 56. νοτὶς περὶ μέτωπον καὶ κληίδας] Ejusmodi sudores, qui circa collum aut faciem tantum leviter & parce moventur, κεγχροειδὲς dicuntur *Hippocrati* 1. *prognost.* c. 2. text. 25. οἱ ὃ κεγχροειδὲς καὶ μένον περὶ τὴν τράχηλον γινόμενοι πονηροὶ καὶ κίσις ὃ οἱ ψυχροὶ τε καὶ μένον περὶ τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ πρὸς ὤμους γινόμενοι καὶ τὸ αὐχένα. Idem libro 4. de *victu acutorum*, de hisce malis sudoribus: καὶ περὶ ὑπερῆμιον καὶ μέτωπον ἰδρωτὲς καὶ αὐχένα ὅπουθεν τῆς κεφαλῆς. Sunt autem hi sudores valdè mali ominis, quia extremam virium exsolutionem indicant.

p. 16. l. 59, 60. ὁ ὃ αὐχμὸς ἐς ἐπομβρίῳ τρίπτει] Imbrem pro hydrope usurpat ἀνιγματοῦς, estque allusio ad verba *Heracliti*, quæ vide apud *Laërtium* in *ejus vita*. De aqua intercute, quæ morbis acutis succedit, vide *Hippocratem* 2. *prognost.* cap. 1.

p. 16. l. 60. & p. 17. l. 2. αἱ γὰρ τὴν περὶ γνάθων ἐπιτίσσει &c.] Sic apud *Maronem* 1. *Georg.* v. 93. *Boreæ penetrabile frigus adurat*. Servius ad illud verbum: Ἔς ad solum (inquit) ἔς ad frigus pertinet. Nam uno sermone duo diversa concludit, quæ tamen unum effectum habent. Nam ἔς frigus est caloris initium, ἔς summus calor est frigoris principium. Unde quasi unus effectus est frigoris ἔς caloris. Hæc ille. *Apulejus*, 1. *Metam.* Tunc ego sensi naturaliter quosdam affectus in contrarium provenire, & quæ sequuntur. In Scripturis; extrema gaudii luctus occupat. Eadem sententia non paucis exemplis naturalibus firmari potest. Apud *Hippocratem* 3. *Aph. lib.* 1. p. 1242. *H. ed. Genev.* 1657. αἱ ἐπ' ἄκρον ἐνεξίαι σφαλεραί, &c. Notum & ex bile flava & calidissima generari melancholiam frigidam; multa que alia ad hunc modum afferri possunt. Sed huic sententiæ adversatur tritum axioma; ab extremo in extremum non fit transitus, nisi per medium. Respondetur, per se non dari ejusmodi transitum, quia prius calor necesse est à contrariò frigore minuatur ac debilitetur, quàm in frigus transeat. Alteratio enim motus est, ergo successiva: per accidens tamen ex summo calore fieri mutationem in contrarium frigus non absurdum est, absumpto nimirum pabulo, quo calor sustinebatur: ut in nostro casu, immodicus ille calor in febre ardenti, depascens naturale humidum, quo nativus calor continetur, hunc quoque necessario dissipat, & sic per accidens vices adducit frigiditatis.

p. 17. l. 3, 4. τῆς φύσεως τὰ δεσμά.] Ingenitus calor, spiritus.

p. 17. l. 4, 5. ἰδρὼς ἀρχεται πάντα τὰ σώματα.] Ob virium resolutionem, δι' ἐκλυσιν σωμάτων, 1. *prognost.* p. 38. *ed. Genev.*

p. 17. l. 5. ἀναπνοὴ ψυχρὴ.] *Hippocrat.* 1. *prognost.* p. 38. ψυχρὸν ὃ ἀναπνεόμενον ἐκ τῶν ῥινῶν καὶ τῶν σώματων, ὁλέθριον καὶ ἤδη γίνεται. Significat enim hoc extremam calidi nativi destructionem, & proximam extinctionem. Addit *Aretæus* αἵματος ἀνα ῥίνας πολὺς. Quæ si vera est lectio ὁμοῦτε χωρεῖ *Hippocrati*, qui citato loco dicit ψυχρὸν ἀναπνεόμενον ἐκ τῶν ῥινῶν at αἵματος vapor est, qui calidus. Ausim emendare αἵματος ἀνα ῥινὸν πολὺς, vapor per cutem multus. ῥινὸς, cutis, corium; ea voce utitur 1. *chron.* cap. περὶ ἐλεφαντιάσι. Ea vero lectio aptè quadrat contextui huic. Ut enim Syncopes, atque extremi virium defectus Symptomata sunt, sudor per totum corpus ἀρχεται, qui nequit compesci; frigida respiratio: sic vapor per cutem erumpens, ob exsolutionem scilicet & substantiæ partium dissipationem. Expressit autem hanc sententiam *Hippocratis*, ex lib. 6. *Epid. sect.* 4. p. 1181. Α. σημεῖα θανάτου, ἀνα δερμα, ῥίνα, θερμὸς αἵματος πρὸς πρὸν ὃ ῥίς ψυχρὸν πνεῦμα ἀφίησιν.

p. 17. l. 10. ἀδύποι ἐξήρανται γὰρ τ' ἄλλα] Videtur is sensus: non sitiunt ægri; quia alia qui-

quidem membra arida; non tamen quæ sitim faciunt, διψαλέα ὄργανα, ut mox vocat; nempe os & ventriculus. Puto, quia imbuuntur serosa quapiam humiditate à calore fusâ, aut colliquatione.

p. 17. l. 10. Διάρρηδες ἢ καὶ τὰ ὅσῃα λυόμενα] Adipem, carnes, partesque omnes molles colliquari facile intelligimus: ossa verò tam solida, tam dura; durum, mirum, inusitatum, inauditum.

p. 17. l. 11. καὶ δὲ πᾶντων, ὡς ἐν πῶμῳ ἐς τὰ ἔξω ἢ φορῇ] In validis corporibus & apprimè robustis, motus semper à circumferentia ad centrum: in imbecillis, è contrario, fluviorum adducit exemplum, qui peregrina omnia extrorsum, hoc est, ad superficiem, & litus propellunt, ut ex sordibus & spumis riparum liquet. Quod evidentius in mari. Vide Plinium, lib. 2. cap. 98.

p. 17. l. 12. ψυχῆς κατὰ σέως] Mentem constare dicit Celsus l. 3. c. 19.

p. 17. l. 12. αἰσθησις σύμπασιν καθαρῇ.] Magis mirum de sensibus externis, qui prorsus materiales. Ut tamen credamus, facit *Hermolaus Barbarus*, qui de suo Patre scripsit in quadam Epistola, eum sensus omnes mentis & corporis, quibus pauci eum mortales vincebant, non solum integros, verum etiam subtiliores, quàm prius, ad extremum usque ostendisse.

p. 17. l. 13. γνώμη μαντική] Divinare morientes etiam *Homerus* docuit, apud quem *Patroclus* moriens cædem prædicit *Hectori*; & *Hector* *Achilli*. Cicero itidem testatur l. 1. de *Divinatione*: *Viget autem* (inquit) *ἔτι vivit animus, quod multò magis faciet post mortem, cum omnino è corpore excesserit: itaque, appropinquante morte, multo est divinior. Nam ἔτι id ipsum vident, qui sunt morbo gravi ἔτι mortifero affecti, instare mortem. Itaque his occurrunt plerumque imagines mortuorum: tumque vel maxime laudi student; eosque, qui, secus quàm decuit, vixerunt, peccatorum suorum tum maxime pœnitet. Divinare autem morientes, etiam illo exemplo confirmat Posidonius: quo affert Rhodium quemdam morientem, sex aequales nominasse, ἔτι dixisse, qui primus eorum, qui secundus, qui deinceps moriturus esset. Eò adscribere totum hunc locum visum est, quia quæ deinceps addit *Aretæus*, adeò similia sunt, ut inde sumpta videri possint: Προγνώσκουσι μὲν οὖν πρόπτεα μὲν οὐτέστι τῆ βίᾳ τῷ μετὰ θάνατον ἔπειτα τοῖσι παρέσσι περὶ λέγειν τὰ αὐτοῖς ἐσόμενα. De divinatione morientium, longè gravior auctoritas Scripturæ, capite XLIX. Geneseos: *Congregamini*, (inquit *Jacob* moribundus) *ut annuntiem, quæ ventura sunt vobis, in diebus novissimis.* Similiter *Moses*, instante obitu, quæ populo eventura essent, vaticinatur. Sed & *Tertullianus* libro de *Anima*, capite de excessu: *Hinc denique* (inquit) *sæpe animum in ipso divortio potentius agitari, sollicitiore obtutu, extrordinaria loquacitate, dum ex majore suggestu, jam in libero constituta, per superfluum, quod adhuc cunctatur in corpore, enuntiat, quæ videt, quæ audit, quæ incipit nosse.* Unde tanta vis mentis in corpore quaslo? Indidem scilicet: corpori enim attenuato & confectò minus immersa mens, ideo acrior, juxta illud Medici: (lib. de *Insomn.* initio, p. 375. l. 47. ed. Genev.) οὐκ ὅταν ἢ τὸ σῶμα ἡσυχάσῃ, ἢ ψυχὴ κινῶμενη, καὶ ἐπιξέρεται τὰ μέρη τῆ σώματος διοικῇ τὸ αὐτῆς οἶκον. Adde, quod nusquam magis ab curis externis animus liber est, quàm quùm mors prope est: solutus autem animus magis capax divinationis. Vide *Vallesium* de *sacra Philos.* cap. 30. in fine.*

p. 17. l. 16. οἱ ἢ αὐτοῖς (αὐτοῦς) μὲν ἔθ' ὅτι, καὶ ἄλλοι φασὶ δοκέειν] Scribe ἀλλοφάσων, id est, delirare. Hippocrates, 3. progn. de signis leth. in morbis acutis, p. 44. ed. G. 1657. οἱ ἢ ἀπολλόμενοι δὲ ἀπνοοὶ γίνονται, ἀλλοφάσοντες, ἀρτυνέοντες, τὰ τε ἄλλα σημεῖα κἀκίς τε ἔχοντες. Est autem hæc dictio Ionica, *Xenocrito* teste apud *Erotianum*. Ratio ejus est, quod desipientes absurda & aliena effutire solent. Celsus l. 3. c. 18. *Illud ante omnia scire oportet; interdum in accessione ægros desipere, ἔτι loqui aliena.*

p. 17. l. 21. τάχα δ' αὖτ' τῆς ψυχῆς προγνώσκουσι] Scribe αὐτῶν.

p. 17. l. 23. ἐν ἰλύϊ τοῖσι ὑγροῖσι ἔλω] Fortasse ἐν ἰλυώδεσι ὑγροῖσι. *Crassus* vertit, in *lulentis humoribus*.

p. 17. l. 24, 25. καὶ δὲ τὸ ὀφθαλμῶν τῷ ἀχλὺ ἔλε] Sumptum ex *Homero*, Il. ε. v. 127.

Ἀχλὺ δ' αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἔλῃ, ἢ πρὶν ἐπῆεν,
Ὅφρ' εὖ γνώσκῃς ἡμῶν θεόν, ἡδὲ καὶ ἄνδρα.

Ad hoc exemplum, *Virgilius* exegit hæc 2. *Æneid.* v. 604.

— namque omnem, quæ nunc obducta tuenti
Mortales hebetat visus tibi, ἔτι humida circum
Caligat, nubem eripiam.

p. 17. l. 25. ἐρέειν τὰ τε ἐν τῷ ἡέρι] Scribe ὀρέειν vident; namque δὲ τὸ ὀφθαλμῶν, suprâ. Fuit opinio quorundam veterum, plenum esse aërem Diis, seu animis immortalibus. Auctor lib. de *Mundo*: διὸ καὶ τὸ παλαιῶν εἰπεῖν πῆες προήχθησαν, ὅτι πάντα ἐν παντὶ θεῶν παλέα τε καὶ δὲ ὀφθαλμῶν ἰνδαλλόμενα ἡμῖν, καὶ δὲ ἀκρῆς, καὶ πάσης αἰσθησεως. *Laërtius* in *Pythagora*: εἶναι τε πάντα τὸ αἶρα ψυχῶν ἐμπαλειῶν. καὶ τὰ τοὺς δαίμονας πρὸς ἡρώας νομίζεσθαι. Succinit penè *Posidonius* apud *Ciceronem* 1. de *divin.* asserens plenum esse aërem immortalium

lium animorum, in quibus tanquam insignitæ notæ veritatis appareant. Possem plura proferre ex *Platonicis*, sed studeo brevitati.

p. 17. l. 28. ἐξηραυμένης ἢ δὴ τὸ ζῶντος διωάμεως] Virgilius, 4. *Æneid.* v. 704.
omnis ἔσται

Dilapsus calor, atque in ventos vita recessit.

Existimabant ii animam in aëre reddi oportere; utpote quæ esset naturæ æthereæ: in aqua autem suffocatorum exstingui eam, neque reddi suæ origini, astris scilicet: quod summam miseriam credebant: eamque ob causam præ cunctis mortis generibus laqueum & naufragium exsecrabantur. Ovidius:

Demite naufragium, mors mihi munus erit.

Homerus:

Ἄϊας δ' ἐξαπλώλεν, ἐπεὶ πῖεν αἰλμυρὸν ὕδωρ.

Vide Synesium, *epistola quarta.*

Ad Caput V.

περὶ χολέρας.

de Cholera.

p. 17. l. 41. τὰ πρῶτα μέρη ῥηϊδίως ἀπονέου] Scribe τὰ πρῶτα μέρη.

p. 17. l. 52, 53. εἶσα, σχεθεῖσαι κύστις ὑπὸ πᾶσιν. Notæ M. S. σχεθεῖσαι, Scribe igitur εἶσα σχεθεῖσαι κύστις ὑπὸ πᾶσιν. Vel nihil mutando, sed supplendo; εἶσα ἐκ ἀφ' ἧς σχεθεῖσαι κύστις ὑπὸ πᾶσιν. *Urina suppressa ob convulsionem vesicæ.*

p. 17. l. 54. ὑπὸ τῆς ἐς τὸ ἐντέρον] Per copiosos alvi successus, non æque respondet mictio, & è contra. vide *Aphorif.* 82. sect. 4. p. 1252. G. edit. Genev. 1657. εἰς πολλὰ. Causa est humorum μεταχέτωσις.

p. 17. l. 56. ὁκοῖσι δὴ συγκροτῇ] ὁκοῖσι. vel ὁκῶς.

Ad Caput VI.

περὶ εἰλεῶν.

de Volvulo.

p. 18. l. 11. περὶ εἰλεῶν] Coelius, lib. 3. acut. cap. 17. *Tormentum* (inquit) dictum est, quod existiment egrotantes convolvi atque torqueri suorum intestinorum verticula: vel quod spiritus ob abstinentiam clausus sese involvens, vinctiones, obtrusiones, atque tormenta efficiat: vel quod vehementia dolorum, supra eas partes quæ patiuntur, egrotantes arcuati convolutique placentur. Quidam Pythagorici in Sicilia Medici, eodem referente, *Phragmon* appellarunt.

p. 18. l. 14. πνεῦμα ψυχρὸν δερὸν] Flatum in Ileo frigidum ac pigrum volvi aliquando atque aberrare per tenuia Intestina cum exitum non habeat, fortasse haud absurdum est; quamquam Galenus id negat fieri posse, 6. de loc. affect. cap. 2. Non tamen id necessarium aut perpetuum: sæpiusque absque ullo ejusmodi flatu concludi tenuia intestina atque etiam crassa contingit, infarctu pituitæ viscidæ, aut duriorum fæcum; etiam inflammatione, aut quovis alio tumore: proinde nominis ratio aliundè repetenda. Sanè hoc etymon non probat Scaliger; eosque reprehendit, qui ipsum amplectuntur. εἰλεῶν, pro σκοπιδίνῳ *Siculos* dixisse testatur Scholiastes *Aristophanis* in Ἀχαρνῆς, ab εἰλεῖσθαι deducentes. Eundem morbum Latini *volvulum* vertentes dixerunt, quo nomine & eos idem Scaliger castigat *Comment. in librum Hippoc.* περὶ ἐνυπνίων. *Ileon* (inquit) male (inepte) *volvulum* appellant, cujus neque natura neque effectio volvitur. Respondet Vander Linden *Medic. select.* 4. §. 5. partem affectam volvi, nempe intestina: *Intestinorum* (inquit) *volutio* nihil est aliud quam acceleratio motus peristaltici. Sed instaret Scaliger, aliud esse περιεσπένεσθαι, aliud εἰλεῖσθαι (εἰλεῖσθαι): prius illud contractio est; posterius volutio: quæ enim volvuntur totum locum mutant, ut cum globus volvitur; aut secundum partes, ita ut quæ pars erat superior, fiat inferior, & contra, ut in orbium cœlestium revolutionibus; quæ autem contrahuntur, non item. Nihilominus tamen *Aretæus*, ab spiritus volumine nomen hoc trahit: μίμνησθαι (inquit) δὴ πολλὸν ἐλίσσόμενον ἐν ὀλίγῳ τὸ ἀνω ἐλίσσει τὸ κατωτέρω (τὸ κατωτέρω) καὶ τὸ παρὰ τὸ ἐπικλῆσθαι ἔχειν εἰλεῶν (εἰλεῶν). Cui Etymo favet Actuarius. Ego potius ab Ileo intestino uno ex tenuibus, cujus multi amfractus atque volumina. Est enim hoc παρὰ τὸν λεπτὸν ἐντέρον. Galenus, 6. de loc. affect. cap. 2. *Celsus*, lib. 4. cap. 13.

p. 18. l. 18, 19. καὶ πίσις καὶ μάλαξις] Scribe ἐψήσις, ut mox declarat.

p. 18. l. 19, 20. καὶ πάλιν τὸ ἐπιγαστρικὸν ὑπερλόγη] Galenus 6. de loc. affect. cap. 2. καὶ γὰρ ἔπειτα χορδαῖον, ὅτ' ἂν ἐξέχη τις ὄγκος ἐν τῇ χώρᾳ τῇ λεπτῶν ἐντέρων, ὡς δοκεῖν, οἷον χορδαῖον πᾶσι περιεσπένεσθαι τὸ ἐντέρον.

p. 18. l. 20. χορδαῖος τὸ τοῖστίον ἐστὶ] Vocem hanc χορδαῖος deducit ἀπὸ τῆς ἐψήσεως & χορδαῖος. Unde & μάλαξιν supra dixit, quam eandem cum ἐψήσιν, hoc est, elixatione statu-

tuit: χορδή autem *intestinum* dicitur: nempe quum intestinorum substantia vehementer emollita, ac veluti elixata est, tunc dici χορδαψόν. Sed, pace tanti Auctoris dixerim, hallucinatur. Non ab ἐψήσ id nomen formatum est, sed ex ἀπλεῶς & χορδή, quod tunicæ intestinorum, quæ aliquo interstitio interius patere debent, se contingant, atque coalescant. Hippocrates, 3. de Morbis, p. 491. l. 36. ed. Gen. ξυμπαίνεται γὰρ τὸ ἐν πύλον καὶ συμπίλλεται ὑπὸ τῆς φλεγμονῆς. Idque Riverii observatione, cent. 3. obser. 26. confirmari potest. Ibi enim refert *Guilelmi* Patris aperto cadavere, inventum esse intestinum ileon tribus complicationibus convolutum, & quasi compactum in unam massam circa finem illius: tota autem illa intestini portio complicata, Gangræna affecta erat, cum portione mesenterii sibi adjuncta. Nec minus futilis illa distinctio, quum ait, εἰλεὼν dici, cum flatus volvuntur; χορδαψόν, cum tunicæ supra modum molliuntur. Siquidem *Diocles Carystius*, qui appellationis hujus auctor traditur, citra ullam distinctionem, χορδαψόν tenuis Intestini morbum nuncupavit, ut apud Celsum videre est lib. 4. cap. 13. Tum Galenus ipse duo hæc nomina, εἰλεὼν & χορδαψόν, promiscuè usurpari testatur 6. de loc. affect. cap. 6. γίνονται ὅ ποτε καὶ ἄλλοι πόνοι σφοδρότατοι καὶ τὰ μετέωρα μέγῃ τ' ἐντέρων, ἰκανῶς παρέρχονται ἐμέτοις, ὥς ὅτι τέλει κόπρον ἐμέσαι πνῆας, ἐξ ὧ καὶ παρὰ τὰς παραινῶνται πρὸς ἐσώῃ καὶ καλῶς τινες αὐτὸ, εἰλεὼν, καθάπερ ἕτεροι χορδαψόν.

p. 18. l. 22. καὶ γὰρ καὶ ὁ χορδίδα τὸ μεσεντέριον ἔσθ.] Ait veteres *mesenterium* vocasse ὁ χορδίδα. *Id vocabuli situm intestini superiorem significat: cum tamen mesenterium non sit supra, sed in medio intestinorum, ut vox μεσεντέριον indicat. Aristoteles tamen favet huic appellationi lib. 1. de hist. an. cap. 16. sic mesenterium describens; ὑπὲρ ὃ τ' ἐντέρων, τὸ μεσεντέριον ἐστίν. &c. aliter μεσεντερῖον dicitur. Hippocrates, lib. de ossibus, p. 274. l. 15. ἔσθ. p. 277. l. 10. ed. Genev. 1657. mesenterium distinguit à mesocolo, quod illud ad tenuia intestina pertineat, hoc ad crassa.

p. 18. l. 23, 24. τὰ μεσσηγὺ νεύρα καὶ τὰ ἀγλαῖα] Descriptio est mesenterii, nisi quod omittit glandulas, quibus insignibus nec paucis constat, ad fulciendas venarum Mesaraicarum propagines. De quibus ita tradit Hippocrates, libro περὶ ἀδένων, p. 271. l. 28. καὶ νέμονται αἱ ἀδένες ἐν τοῖσι ἐντέροις ἐκπιεζόμεναι τ' ἀλάδον.

p. 18. l. 27, 28. μάλιστα ὅ ὅτι τοῖσι εἰλεώδεσι] Supple σιτίσι.

p. 18. l. 29. ὁκοῖόν τι μέλανι σηπής] Scribe: ὁκοῖόν ἐστι μέλαν σηπής. Cholera morbum ex sepiæ esu contrahi auctor est Hippocrates 7. Epid. 40. τὰ χολερικά ἐκ σηπής. Atqui iidem εἰλεὼς (εἰλεὼς), quibus cholera excitatur.

p. 18. l. 49, 50. ὡς ὅ ὅτι πᾶσιν ἴσχυς ὁ εἰλεὼς] Lege ἐπίπασιν ἴσχυς, id est, si vehementior fuerit volvulus.

p. 18. l. 52. ψυχροὶ τὸ πᾶν σκῆμα] De his Symptomatis vide Hippocratem 3. Epid. sect. 2. in histor. mulieris volvulosa.

p. 18. l. 53. διψαλέσι] Hippocrates citato loco, in eadem historia mulieri volvulosa: & διψαλέσι. Sed utrumque defendi potest. Sitis ab inflammatione ventris haud dubiè affligit: eadem, extincto tandem calore nativo, conquiescit; tunc mors proxima.

p. 19. l. 4, 5. ἀτὰρ καὶ κώλω] Ileon Galenus & plerique alii, solis tenuibus intestinis accidere putant. Aretæus etiam in crassis, ut colo, fieri tradit, cui diligentiores suffragantur; imo maxime in colo fieri, probant, non sublevis argumentis. Primo quidem, ileo tandem vomitum fæcum supervenire constat: at fæces in crassis intestinis continentur. Secundo, dolor ferè ad hypochondria sentitur, ut licet observare ex illa historia mulieris ileosæ, 3. Epid. sect. 2. at colon tangit hypochondria. Tertio, *Fernelius*, postquam exposuit causas tardæ dejectionis, addit: hæ causæ cum supra modum excreverunt, excrementorum via prorsus occlusa, miserabilem ileum reddunt. Quarto, ex Tralliano, Libro 10. titulo de doloribus colicis: Ileus nihil est aliud quam colici affectus intentio atque incrementum. Supponit igitur eandem esse utriusque affectus sedem & causam. Præterea *Salvus Diversus* testatur se vidisse, nonnullos, cum hunc morbum ex fæcum mora & pertinaci obstructione contraxissent, nonnisi post vigesimum secundum fæces evomuisse; quod fieri non potuisset, si hæc affectio in tenuibus tantum intestinis fuisset; neque enim illa tantam stercoris copiam tamdiu continere possint, sed promptè ventriculum in consensum trahentia, statim quicquid intus est cibi & potus vomitu exploderent.

p. 19. l. 19. ἐπὶ ὃ τοῖσι κωλικῶσι] Hieronymus Mercurialis Var. lect. lib. 5. cap. 11. notat colicum dolorem, nec ab Hippocrate, nec ab ullo ante *Cornelium Celsum* nominatum fuisse. Unde ait nonnullos mirari, quomodo Hippocratem latere potuerit morbus satis vulgatus, aut ejus ætate non exsistere. Et respondet omnia intestinorum, atque ventris tormina, uno ilei nomine indicasse. Quæ responsio viri doctissimi cum auctoritate *Celsi*, quem citat, tum hoc *Aretæi* loco confirmari videtur; quo dolorem colicum & ileum, una eademque disputatione comprehendit. Nisi quod hic quidem τὰ κωλικά nominat; & tamen Libro ultimo Therapeut. χροῦ. in indice capitum, habetur hic titulus, θεραπεία κωλικῶν. Sed hoc non est contra *Mercurialem*, qui de Hippocrate & anti-

antiquioribus loquitur. Nos vero *Aretæum* multo tempore *Celsō* inferiorem demonstravimus.

Ad Caput VII.

περὶ τῆς κατὰ τὴν ἥπαρ οξείων παθῶν.

De acutis Jecoris affectibus.

p. 19. l. 27, 28. ἔστι γὰρ αἷματος πάχος τὸ παλαιόν ἥπαρ] Galenus, libro 4. de usu part. tom. 1. p. 25. B. l. 10. Editionis Aldinae, 1525. εἰ γὰρ ἐννοήσεις ὑπὸ θερμότητος ἐξατμιζόμενον αἷμα, καὶ παχυνόμενον, ἔστιν ἄλλο ὁρμήσει γινόμενον, ἢ πλεονάζον ἥπατος σάρκα. Ad hanc mentem Fernelius: (6. Physiol. cap. 3.) dum ea caro (supple hepatis) quæ substantia concretum & coactum sanguinem exprimit. Idem tamen, 6. path. cap. 4. Jecoris substantiam è semine conflatum affirmat. Jecoris (inquit) solida substantia, spermatica cum sit, non magis quam pulmonis reparari potest.

p. 19. l. 32, 33. ὡς δὲ καὶ τὰ σφῶν ἀφηγέοντα πνεύματα] Platonem intelligit, qui in *Timæo*; τὸ Πιθυμηνικὸν τῆς ψυχῆς in jecore collocat.

p. 19. l. 35. εἰς ὧς γὰρ φλεβῶν ἥπαρ γίνεται] Vide Hippocratem, περὶ τρυφῆς venarum principium hepar facit: aliter *Aristoteles*: Cujus in sententiam nunc plerique omnes pedibus vadunt.

p. 19. l. 53, 54. ἀφ' ὧν καὶ ὑπεζωκὸς ἔλκοντα] Scribe ἔλκοντα *trahuntur*. Scribe & ὑπεζωκὸς, supple *χρῶν*.

p. 19. l. 56. βῆξ δὲ ἀπλῆς, περὶ θυμῆς δὲ μῆνον] Uno verbo θυμός dicitur, ut supra notavimus ex Hippocrate. De his signis inflammati jecoris, vide Galenum, 5. de loc. affect. in historia Siculi Medici; tomo 3. p. 57. A. l. 49. ed. Ald.

p. 20. l. 9. ναοτὴ, ἀφ' ὧς κενεῖ] Legendum, ἀφ' ὧς, contentio, conatus inanis vomendi. Apud *Aristotelem*, 7. polit. ἀφ' ὧς τῶν παιδῶν dicuntur, cum plorantes spiritum continent, atque ita distenduntur, quod & in vomitu fieri palam est, ἀφ' ὧς ἐνὶ στόματι παιδία. *ibid.*

p. 20. l. 10, 11. αἱ δὲ ἐπαυξῆς γίνονται τὰ πάθη] Morbi ἐπαυξῆς dicuntur Hippocrati, qui tempore crescunt, & deteriores subinde efficiuntur. Galenus, *Com. 5. in 6. Epid.*

p. 20. l. 14, 15. χολόβαφοι τὸ πᾶν] Id est, icterici, arquiati, auriginosi; morbo regio affecti.

p. 20. l. 15. ὡς δὲ καὶ ἐβδόμῃ φανῇ (supple ἵκτερος) καὶ ἄλλας ἐκτείνε συχνάς] Ita Hippocrates, *Aphor. 62. sect. 4.* Plinius, lib. 26. cap. 12. Morbum regium in oculis præcipue mirari est, tenuitatem illam, densitatemque tunicularum felle subeunte. Hippocrates à septimo die in febre mortiferum signum esse docuit: nos scimus vixisse aliquos etiam ab hac desperatione. Ubi parum sincere Hippocratis sententiam expressit ille. Non enim à septimo die, sed ante septimum scripsit Hippocrates; neque aliud quam κακὸν denuntiatur, illo *Aphorismo*, quod non necessario est cum desperatione: pro mortifero tamen accipere hic videtur *Aretæus*, dicens: ἄλλας ἐκτείνε συχνούς.

p. 20. l. 16. ὁκόςσι δὲ ἢ αἰμορραγίῃ] Icteri ante septimum diem apparentis minas averti asserit, triplici genere evacuationis, hæmorrhagia, ventris profluvio bilioso, & copiosis urinis sinceris, hoc est flavis admodum, & biliosis; quæ sententia est Hippocratis, 1. *Epid. sect. 2. part. 65.* ἔστι δὲ οἷον ἵκτερος ἐκταίσι, ἀλλὰ τῷ τοῖσιν ἢ καὶ κύστιν καθαρῶς, ἢ κοιλίῃ ἐκταραχθεῖσι ὠφελήσιν, ἢ δαψιλῆς αἰμορραγία, οἷον Ἡρακλείδης, &c. Vide & lib. 4. de victu in acutis.

p. 20. l. 16, 17. ὁκόςσι (ὁκόςσι) δὲ ἢ αἰμορραγίῃ, ἢ κοιλίῃς παρὰ χῶν] Locus depravatissimus, sed qui minimo momento restitui potest, addita scilicet negatione μὴ, è qua cum litera μ extrita fuisset, ex negatione facta est conjunctio disjunctiva ἢ, quæ sententiam absurdissimam efficit. Quid enim absurdius, quàm post ἀπόσειν per sanguinis è naribus profluvium, aut biliosorum copiosam dejectionem, aut denique urinæ ἀκρήτη, hoc est biliosissimæ vacationem, jecur suppurari? Cum testetur Hippocrates ejusmodi evacuationibus Criticis materia depulsa, Icteri præcoci minas averruncari; nempe verbis modo allatis ex lib. 1. *Epid. sect. 2. part. 65.* ἔστι δὲ οἷον ἵκτερος ἐκταίσι, ἀλλὰ τῷ τοῖσιν ἢ καὶ κύστιν καθαρῶς, ἢ ἐκταραχθεῖσι ὠφελήσιν, ἢ δαψιλῆς αἰμορραγία, οἷον Ἡρακλείδης. Eandem sententiam tradit & lib. 4. de victu rat. in acut. Idem & testatur *Aretæus*: dicit enim τὸ ὅλεθρον διήλαντο. Cui dicto planè est ἀνακέλεσθαι, quod sequitur; τῷ τοῖσιν δὲ μὴ τῷ εἰς ἐβδομάδας ἐς ἀπόσειν πύξ τὸ ἥπαρ πέπεται, nisi negatio, ut dixi, reponatur. Etsi enim non omnem suppurationem hepatis lethalem esse docet Hippocrates, & post eum Galenus, *Aphor. 45. sect. 7.* quæ nimirum non est in substantia jecoris, sed in tunica: tamen cum simpliciter ad suppurationem converti jecur dicat *Aretæus*; non est ad rem hæc distinctio: deinde neque in tunica suppurationem fieri posse post illas copiosas evacuationes satis puto omnibus perspicuum.

Ad Caput VIII.

περὶ τῆς κῆ τῶν κοίλων φλέβων ὀξείας νόσου.
De Venæ Concauæ acuto morbo.

p. 20. l. 32, 33. κῆ τὸ σῶμα συγκέονται] Una voce, ἀνατόμωσιν Græci vocant.

p. 20. l. 35. ἐς μίαν φλέβαν μεγάλῃ] Ita etiam Aristoteles appellat μεγάλῃ, & μεγίστῃ φλέβῃ. 1. hist. c. 17.

p. 20. l. 37, 38. τὸ πρῶτον λοβὸν] Veteres in jecore humano plures lobos seu fibras agnovērunt. Ita Galenus, cap. 4. de usu part. ἀλλὰ πῶς ἢ περιέβηκε τῶν παλαιῶν τὸ ἥπαρ, ἢ ὥπως αὐτὴ μὲν ὑπὸ ἐκείνων, τὰ σπία ἢ ὑπὸ ταύτης διεμαίνοιτο; δι' αὐτὸ γὰρ τὸ καὶ ἀκριβῶς αὐτῶν περιλαμβάνει, καθάπερ δακτύλοις ποτὶ τοῖς λοβοῖς· ἅσθ' ἐστὶν εἰς ἀριθμὸς αὐτῶν καθ' ἕκαστον ζῶον. Sic Poëta de Tityi visceribus, 6. Æneid. v. 600.

— nec fibris requies datur ulla renatis

De jecore enim hæc debent intelligi. Servius ad eum locum: *fibræ sunt eminentiæ jecoris*. Si tamen αὐτῶν ἵα standum est, vix ejusmodi fibras in homine admittemus. Fernelius, 1. Phys. *Jecur fere fibras in 7. (Græci λοβὰς vocant) dissectum; quamvis conspectum à nobis est, nec rarò, solidum, nullisque fibris divulsum*. Aristoteles quidem nullam hujusmodi fibrarum fecit mentionem, sed de jecore hæc tantum tradit; 1. hist. 17. σπυγγύλον ἢ ἐστὶ τὸ Ἰανθράπῃς ἥπαρ, καὶ ὁμοιον τῷ βοείῳ.

p. 20. l. 41. τὸ κατὰ λοβὸν τὸ πεμπλόν] Galenus, citato loco, variare numerum fibrarum in variis animalibus notat.

p. 20. l. 59. κέσματ'α] Galenus, in Exegesi, exponit τὰς ἐκ ῥόματ'α ῥεοῖας ἀσθένειαις, id est, *veteres ex fluxu affectus*. Malè tamen ibi ῥεοῖας pro ῥεοῖαις vel in universis articulis, vel propriè circa coxendicem.

p. 20. l. 59. & 21. l. 2. εὐτε ῥηγνυμένη αἰμορραγίῃ ὥκιστα κτείνῃ] Male αἰμορραγίῃ, pro verbo αἰμορραγίᾳ. *Si rupta vena sanguinem effuderit.*

p. 21. l. 2, 3. ἀλλὰ πνέμοντ' καὶ ἀσπληνὲς ἐκ χειρὸς] Deest vox αἵματ'.

p. 21. l. 4, 5, 6. καὶ τὸν δὲ κατὰ κοιλίᾳ τοῖσι ἐντέροισι περιέχεται, ὡς ἐμπλέειν (ἐμπλέειν) τὰ ἔντερα] Corruptum hic est περιέχεται, pro quo lege περιχέεται. *Si sanguis intestinis circumfusus fuerit.*

p. 21. l. 6, 7. εὐτε πρῶτ'ον καθ' ἐν ἐκφανῶναι τὸ αἷμα] Non valdè perspicacem esse oportet, qui hæc corrupta esse non sentiat: πρῶτ'ον adverbium est, latine *nudius tertius*, καθ' ἐν *Sigillatim*: quæ sanè huic loco non quadrant. Scribe itaque, εὐτε πρῶτ'ον ἢ ἐκφανῶναι τὸ αἷμα. Plana hæc lectio, cui & Crassi versio congruit.

p. 21. l. 16, 17. πρῶτ'ον ἐρύθημα ζῶν ἀρεοῖν] Junius vertit, *facies decolor rubet*, quod absurdum videtur: quæ enim rubet facies, quomodo *decolor* dici possit. Eadem perplexitas in verbis *Aretæi*: nisi ἀρεοῖν quarundam vultus partium tantum, aliarum rubor intelligatur. Sed puto rubedinem hic significari remissam & dilutam; quod sequentia verba indicant; ὑπερῷοι ἢ τὸ ὑμπερὶ σῶμα.

p. 21. l. 34. ἐπεὶ τὸ θηριώδες] Vox hæc occurrit passim apud Hippocratem lib. 2. Epid. sect. 1. Φθινοπῶρ μάλιστ' α θηριώδες. Item 6. Epid. sect. 1. part. 13. & sect. 2. part. 8. De cujus expositione inter Doctos non convenit, ut nec ipsum nomen ejusdem ubique significationis. Duæ autem sunt acceptiones magis vulgatæ: vel pro malignitate vique morbi aut humoris indomitæ & efferæ, qualis atræ bilis; vel pro Lumbricis. Loca id confirmantia obvia apud Hippocratem. Fœsius secundam acceptionem magis amplectitur, & citato loco ex 2. Epid. θηριώδες exponit, *quibus interaneorum animalia autumnæ malignitas ingenerat*. Verum aliam acceptionem hujus dictionis minus tritam nobis hic insinuare videtur *Aretæus*, nimirum pro macie extrema, qua vultus efferatur. Pravis enim alimentis homines non solum contabescere, sed etiam efferari certum est: ἐπεὶ, inquit, τὸ θηριώδες καὶ ἀκμάζουσι, καὶ νέοισι, οἷσι ἰσχὺν ὑπὸ ἀλατῆς πονηρῆς καὶ πάλαιπωρῆς ἢ ἑξῆς. Aristoteles in probl. p. 112. l. 18. edit. Sylburg. ἀλλὰ πῶς θηριώδες τὰς ὄψεις καὶ τὰ ἦθη οἱ ἐν τῇ ὑπερβολῇ ὄντες ἢ ψυχρὰς ἢ καύματ'α. Ibi θηριώδες τὰς ὄψεις intelligo *squallore ac macie corporis deformes* & ferini. Atque hoc sensu τὸ θηριώδες hic accipiendum esse patet iis Symptomatis, quæ in hocce affectu proponit, nempe cutis siccitate, rugis, atque asperitate; cum eos ægros ait esse μαρμαρώδεις.

p. 21. l. 53. καὶ ἢδε ἡ διαδοχὴ τῆς κακῆς] Olim divinavi, ἀκνωχὴ, *Intermissio, pausa, induciæ*: sed nihil mutandum. Διαδοχὴ propriè *successio*; cui autem aliud succedit id non est perpetuum. Ita hæc vox pro intervallo rectè accipitur.

Ad Caput IX.

περὶ τῆς τῶν νεφρῶν ὀξείων παθῶν.
de Renum acutis affectibus.

p. 22. l. 14, 15. ἐπὶ χεῖρ' ἢ πῶδε ἢ λίθ'α, ἢ ἐξ ἰγνυμένη φλεγμονὴ ἢ αἱμάλωψ,] Quibus urinæ fluxus intercipitur, memorata. Est autem αἱμάλωψ Archigeni *sugillatio in oculis, sanguine*.

guine ex plagâ in partem contusam effuso; quasi αἷμα ἐν ὤπῃ. Hic vero pro grumo sanguinis accipitur; idemque est quod θρόμβος, ut Galenus exponit in libello adversus Lycum (Tomo v. p. 158. B. l. 15. Ed. Aldin.) in descriptione κυήματος, hoc est, conceptus sex dierum, traditâ ab Hippocrate, libro de natura pueri, p. 236. l. 43. Ed. Genev. Hæc sunt verba Hippocratis: ἐν τῷ ὑμῶν ἐφαίνοντο ἐκείσιν ἴνες λευκαί, καὶ παχέαι ἐλημυῖαι ξυῖ ἰχώρι παχῇ, καὶ ἐρυθρῷ, καὶ ἀμφὶ τὸ ὑμῶν ἐξώθεν αἰμάλωπες. Galenus hunc locum explicans, ἀδιάπλως γὰρ, inquit, πῶς αὐτῶν μαλακῇ ἀπορροήσιν αἱματὶ θρόμβω, ἀδεύχεται πῶς πρῶτον τὸ κυήματ' ἰδέαν ἐν αὐτῇ τινὰ ἔχουσαν, κατὰ τὴν ἰσχυρίαν τῶν νόμων, οἷον αἰμάλωπα, ἐκ τῆς ἀπὸ τοῦ σπέρματος ἐκείνης, τὴν αὐτῇ λευκότητι παρὰ τὴν φύσιν. Ubi obiter pro τῷ, legendum censuerim τινός, id est, quodam existente in ipsâ αἰμάλωπι, mole scilicet sanguinea, albore ex seminis substantiâ; quæ rudimentum est partium spermaticarum, ut deinceps scribit. Ex quibus Galeni verbis patet, αἰμάλωπα ibi pro θρόμβω, hoc est, grumo sanguinis usurpari ab Hippocrate; quemadmodum hic ab Aretæo.

p. 22. l. 26. ἰκέλη ἢ ξυμφορὴ ἢ δὲ καὶ ξυμφορῆς] In M. S. Mentel. ξυμφορῆ. p. 22. l. 31, 32. ὑπνοὶ λεπτοὶ, ὀδυνώδεις, & διηλεκτοὶ ἐξ ἀπίνης ἐκ θορυμῶν, ὡς ὑπὸ νόξῳ] θορυῶ, Salio, ἐκ θορύβου, & ἐκ θορύβου ex silio. Sic apud Lucianum ἀποθροεῖν ἀπὸ τῶν ὑπνῶν. Talem somni modum notat in Cajo Suetonius: incitabatur insomnia maximè: neque enim plus quam tribus nocturnis horis quiescebat; ac nē his quidem placidâ quiete, sed pavida miris rerum imaginibus.

p. 22. l. 40. οἱ πλεῖντες γὰρ περὶ γίνονται] M. S. οἱ πλεῖντες γὰρ. p. 22. l. 43, 44. ἢν τὴν καὶ τῇ σμικρὸν ἐνδεῶς διεξίεναι ῥηθίως τὸ οὖρον] Legendum διεξίεναι καὶ. p. 22. l. 45, 46. ὅςθ' ὡς ταῦτε οἱ νοσούντες πάσχουσιν] Junius: atque Jure ista agrotantes patiuntur. Inconsultè; ὅςθ' ὡς hic idem quod ὅςθ' ὡς ἀπὸ Hippocratem, loca obvia. p. 22. l. 48. καὶ τὰς καὶ τὰς κείλας φλέβας] Supra, cap. 7. πῶς κείλας φλέβας in singulari dixit: hic in plurali, quia vena cava dividitur in ascendentem & descendantem. Aretæus, cap. 7. ἐντεῦθεν τὴν δόξαν ἐξ ἀπορροῆς γινώσκουσιν, πῶς τὴν ἡπατὶ ἀφικνέονται & paucis interjectis, postquam cavam descendantem descripsit, subdit: αὐτὰς καὶ ἡδὲ κείλας. Ob hanc causam hic in plurali κείλας φλέβας dixit.

p. 22. l. 52. ἀλλ' ἢ φλεγμονὴ τῇ ξυῖ αἰμορραγίᾳ γινώσκουσιν] M. S. τῇ ξυῖ τῇ αἰμορραγίᾳ.

Ad Caput X.

περὶ τῆς πῶς κύστις ὁξέων παθῶν.

de Acutis in Vesica agnitudinibus.

p. 23. l. 4. Κύστις χαλεπὴ μὲν, ἐν νύκτι] Hippocrates, sect. 2. prognost. cap. 13. part. 71. κύστις τὴν σκληρὰν τε καὶ ἐπώδυνην, δεινὰ μὲν παντὶ ὥς καὶ ὀλέθρια.

p. 23. l. 8. νεῦρον γὰρ ἢ κύστις] Nervum latè accipit pro nervoso corpore: non enim propriè νεῦρον Vesica, sed νεῦρωδης. Galenus certè distinguit, lib. 3. de alim. cap. 5. ὁ δὲ πῶς νεῦρωδης μορφή τὰς πῶς πῶς ὀνομάζω, καθ' ὁμοιότητα πῶς πῶς τὸ κυρίως καλεῖται νεῦρον, ὃ πῶς πῶς ἐξ ἐγκεφάλου, καὶ νεῦρα μὲν ἐλθὼν λαμβάνει. In quo autem consistat ea similitudo, propter quam uterus & vesica partes nervosæ dicuntur, aperit idem Galenus, Com. 1. in 1. Epid. part. 2. & nos quoque declaramus in nostris problematis Medicis.

p. 23. l. 15, 16. ὅτι γυναικῶν μὲν γὰρ αὐτῶν καὶ ὑστέρων (ὑστέρων) φλεγμονὰς ἀναπέζει] Locus mihi mendi suspectus: sed abstineo.

p. 23. l. 19. ἀδρανὴς τε περὶ τῆς] Ita Galenus, lib. 6. de Symptomatum causis; (Tomo 3. p. 24. B. l. 46. Editionis Aldinæ 1525.) περιττότερον δὲ τὴν πῶς κύστις εἶκει συμπίπτειν ὑπερπληρωθεῖσαν, ὅπερ ἔχει ἡμεῖς μόνον τετραμέτρη γινώσκουσιν, ἀλλὰ καὶ παρ' ἄλλων ἐπιθόμεται. πλερωθείσης γὰρ αὐτῆς, αἰδεσθέντων πινῶν ἐξαναπύσει τὴν δειπνῶν, καὶ ἐρήσει, πῶς ἐνέργειαν ἀπολέσει σιωβῆν, καὶ οὕτως ἐπὶ ἡδυνήθησαν ἐκκρίνειν τὸ ὕδρον, καὶ ἰκανῶς βιαζόμενοι τύχοιεν.

p. 23. l. 41. ἢ βραχέσει] Plinius, lib. 30. cap. 3. Buprestis animal rarum in Italia, simillimum Scarabæo longi-pedi: fallit inter herbas bovem maximè unde & nomen invenit; devoratumque tacto felle ita inflammat, ut rumpat. Herba etiam est ejus nominis, de qua Theophrastus, lib. 7. histor. plant. cap. 8. Idem Plinius, lib. 22. cap. 22. Buprestim magnâ inconstantia Græci in laudibus Ciborum etiam habuere, iidemque remedia tanquam contra venenum prodiderunt. Et ipsum nomen indicio est, boum certè venenum esse, quos dissilire gustatâ fatentur.

p. 23. l. 41. καὶ πινόμενα ἐμπροσθεν ἢ κύστις] Mira scripturæ depravatio. In dictione πινόμενα, lege meo periculo, πτυοκάμψις. Genus est erucæ in piceis nascens, de quo vide Dioscoridem, lib. 6. cap. 2. Indicium est verbum sequens ἐμπροσθεν (ἐμπροσθεν), accenditur. Non enim flatu vesica inflammari potest.

Ad Caput XI.

περὶ τῆς πινόμενης πινόμενης.

de Vulvæ Strangulatu.

p. 24. l. 8. τὸ χόνδρον τὸ θώρηκος] Cartilaginem intelligit, quam ξιφοειδῆ ensiformem Ana-

tomici appellant: de qua Galenus, *libro 6. de usu partium*, Tomo 1. p. 45. B. l. 33. *Editionis Aldinae*, ita scribit: *ἂν τὸ καὶ τῷ σπέρματι καὶ τῷ πέρας, ὁ καλεῖται ἑξοικιστὴς ἰατρίῳ κεχρησμένος, ἔτι μὲν σαφές ἐστι πρὸς ἑλκῆμα, ὅτε τὸ γαστρὸς σπέρματι, καὶ ὅτε ταύτη μέγας τὸ φρενῶν ἢ καὶ τὸ καρδίας.* Notat igitur *Aretæus*, uterum hysteris ad Cartilaginem usque ensiformem interdum adscendere; & in omnem partem vagari, ceu animal quoddam sit in animali, quemadmodum de Pudendo ait Aristoteles, *libro de motu Animalium*: (p. 160. l. 16. *Edit. Sylburg.*) eam scilicet partem esse, ὡς περ ζῶον κεχωρισμένον. Quæ opinio etsi fusè à Galeno refellitur, in *libro 6. de loc. aff. cap. 5.* tamen & *Hippocratis* & *Platonis* auctoritate, *Aretæi* quoque hoc loco, atque *Experientiâ* standum potius est, quàm *Galenus* rationibus, quas & ipse *Fernelius*, ut *experientiæ* contrarias explodit, *libro 6. de Sympt. cap. 16.* *Hippocratis* verba sunt, *libro de loc. in homine*, (p. 423. l. 40. *Edit. Genev.*) καὶ οἷον σφαῖρα (μήτρα) ἐν τῇ γαστρὶ ὑποτέχασιν.

p. 24. l. 32, 33. ἐξ ὑποθέσεως ἀμβλωθριαίς] *Crassus* vertit *ex abortivi fœtus causâ*; oscitanter; ὑπόθεσις hic medicamentum significat, quod locis mulieris inditur: ἀμβλωθριαίς verò dicitur, quod abortum faciat. *Hippocrates* ἐν ὄρκῳ, πεισὼν φθόριον vocat. *Juvenalis* (*Satyr. vi. v. 366.*) simpliciter *abortivum*:

Et quod abortivo non est opus.

p. 24. l. 56, 57. οἱ ὑμῶδες οἱ ὀχῆες] M. S. ἀνοχῆες, *retinacula*, seu *sustentacula*. *Galenus* δερμάτια appellat, *libro 6. de loc. aff. cap. 5.*

p. 25. l. 2, 3. νόσος ὅπως πέμενον ἐνθα καὶ ἐνθα,] Scribe, ὅπως πέμενον in neutro. Comparat motum uteri cum motu arboris, quam ventus impellit in diversas partes, ob quam causam nutare videtur. Quia tamen sæpius πέμενον similitudo usurpatur, ad exprimendam rerum stabilitatem, quæ nullam in partem inclinent; quomodo usum *Phavorinum*, cum de *Socratis* constantiâ verba faceret, testatur *Gellius Atticarum Libro 2. c. 1.* πολλάκις ἐξ ἡλίου εἰς ἡλίον εἰσήμεν, ἀσπασίως τὸ πέμενον venit mihi in mentem, fortasse *Aretæum*, ὅπως πέμενον, sicut *purpæ* scripsisse, maximè cum eo spectare videantur sequentia verba, ἀνω τε καὶ κάτω πλάσσει, sursum & deorsum natat. Sed tamen receptam lectionem non sollicito.

Ad Caput XII.

περὶ Σατυριάσεως.

de *Satyriasi*.

p. 25. l. 20. ἐύμολον ὅτε θεῖα πηγήματι] Generationis scilicet, quæ opus divinum est, nempe participatio æternitatis in rebus interitui obnoxiiis. Generant enim animalia & plantæ, ἵνα ὅτε αἰὲ καὶ ὅτε θεῖα μετέχωσιν, ἢ διῶνται, inquit *Aristoteles*, *libro 2. de Animâ*: (pag. 28. l. 26. *Edit. Sylburg.*) quare generationem eleganter θεῖον πηγήματι vocat *Aretæus*. Porro verba hæc citat ex *Plutarcho*, in *Pericle*, *Claudius Minos*, *Commentariis in Alciati emblemata*, *embl. 72.* manifesto lapsu memoriæ; sed & iudicii, qui non adverterit *Ioniciæ* dialecti verba, quæ nusquam apud *Plutarchum*.

p. 25. l. 22. Πίπλησις σατυρίασις] *Galenus* alio flexu σατυριασμόν appellat, *libro 2. Methodi*, Tomo 4. p. 25. B. l. 29. *Editionis Aldinae*. Item in *libro de tumoribus præter naturam*, *tomo 2. p. 84. B. l. 53.* ubi & varios affectus ea voce significari docet: Nam & incipientem *Elephantiasin* ita appellari notat, & tubercula juxta aures: τὸ πᾶθος δερμάτιον ὀνομάζουσι σατυριασμόν, ἐπειδὴ τοῖς σατύροις ὅμοιοι γίνονται τὸ πρὸς ὤπον ἐνίοι καὶ τὰς κατὰ τὰς προτάφους ἐξοχὰς ὡς αἰδοῖς ἔτω καλεῖσιν. γίνονται καὶ κατ' ἄλλα μόρια τοιαῦτα τῶν ὡσὼν ἐξοχαί καὶ καλεῖσιν αὐτὰς ἐξοχώσεις ἐνίοι, κατὰ τὴν φύσιν ἐνίοις τῶν αἰδοίων μὴ κατὰ τὴν φύσιν, πνὲς ὀνομάζουσι σατυριασμόν, πνὲς καὶ πριαπισμόν. Tolle obiter mendum, κατὰ φύσιν, pro quo scribe, πρὸς φύσιν. Est & morbus σατυρίας dictus *Aristoteli*, *libro 4. de gen. an. c. 3.* cum humore nimio facies tumet, ut *Satyris*. De *Satyriasi* iterum noster, capite περὶ ἐλέφαντος.

p. 25. l. 22, 23. ἐς ὁμοιότητά ὅτε θεῖα σχήματι] *Galenus*, citato *libro Methodi*, ubi de morborum nomenclaturis, σατυριασμόν & πριαπισμόν iis morbis annumerat, quæ nomen δὲ πρὸς πᾶσι τῶν ἐκ τῶν ὁμοιότητων acceperunt.

p. 25. l. 27. ὅπως περὶ τῶν ὀργῶν τῶν τράγων.] ὀργῶν propriè dicuntur animalia, cum ad aliquem affectum iræ, vel timoris, vel audaciæ, certa corporis mutatione incitantur: non enim ad rem veneream tantum pertinet id verbum, ut plerique existimant. *Aristoteles*, *libro 1. de anima*: (pag. 3. l. 25. *Ed. Sylb.*) μὴν καὶ τὸ ποτὲ μὴν ὑπὸ ἰσχυρῶν καὶ ἐλαφρῶν παθημάτων συμβαινόντων μηδὲν παροξυνέσθαι, ἢ φοβεῖσθαι. ἐνίοτε καὶ ὑπὸ μικρῶν καὶ ἀμαυρῶν κινεῖσθαι, ὅταν ὀργῇ τὸ σῶμα, καὶ ἔτι ἔχει, ὡς περὶ ὅταν ὀργίζηται. Ex quibus verbis liquet hoc verbum κατὰ σκεῶν indicare corporis ad aliquem animi motum, ceu inchoatum affectum. Sic apud *Suidam*, *Herodotus* ad *Olorum* patrem *Thucydidis*; μακαρίζω σε ὅλορε τὸ τεχνίαν. ὁ γὰρ σὺς ὡς ὀργῶσαι ἔχει τὴν ψυχὴν πρὸς τὰ μαθήματα. Quapropter non planè assentior *Galenus*, cum explicans *Aphorism. 22. sect. 1.* ait hoc verbum translatum esse ab animalibus ad *Venerem* concitatis. Latius enim patere hoc verbum, origo ipsa indicat: ab ὀργῶν enim appeto, per Syncopen factum est, ὀργῶν, inde & ὀργή. *Hippocrates*

tes ὀργισαὶ τὸ ὅμοιον dixit, 6. *Epid. com.* 2. pro humores πρὸς ἔκκρισιν ἐτοίμας πρὸς ἐκκρίσιν, *promptos paratosque ad excretionem facere.*

p. 26. l. 5. λόγῳ ὃν καὶ γυναῖκες] Disputatio hīc de nomine, ut vulgò loquuntur. Negat *Aretæus* foeminas Satyriasi laborare, quod non habeant μόρια ἐς ὀρθίσιν, caudam videlicet salacem, quæ præter naturam recta maneat, qualem Satyri habent. Verum, ut largiamur eā causā in foeminis σατυρίασιν dici non posse; attamen hoc non obstat, quominus affectus idem, qui viris ὀρθίσιν facit, iis verè accidat: nam & mulieres tentiginem pati suo modo testatur *Galenus libro 14. de usu part. tom 1. p. 83. B. l. 21. Edit. Aldin.* αὐτὸν (supple αὐχένα ἢ ὑστέρα) ἐκτετατο δικαίᾳ μέτρῳ, σκληρότητι μὲν νεύματα ποσῶν, ὅσον δὲ ὑπὸ τῆς τε ἀμα καὶ δὲ ὑπὸ τῆς παρέξεν αὐτῷ σύμμετρον ἐμείλιν ἐστὶ ἐν ταῖς ἑσπέρματι ὑποδοχαῖς, &c. *Paulus Aegineta, lib. 3. cap. 56.* disertè de Satyriasi agens, ἐστὶ ὃ τὸ νόσημα σπάνιον μὲν καὶ γυναιξὶν συμβαῖνον. Quod autem foeminæ affectum ipsum, qui subest ei nomini, patiantur, confirmari potest verbis *Juvenalis de Messalina, Satyr. 6. v. 128.*

— tamen ultima cellam

Clausit adhuc ardens rigida tentigine vulvæ.

Cum enim impudicissima illa mulier, nullā veneris abundantia fatiari posset, ut ipse ait *Juvenalis*, planè affirmare licet, hanc laborasse eo affectu, qui in viris Satyriasis dicitur; utpote quæ, ut initio *Aretæus* definit, nihil aliud sit quam ὀρμὴ ἀχρεῖ ἐς ὀμιλίαν, *libido effrænis*; quæ nullo concubitu sedari potest; εἰδὲ ὅτι πολλοῖσι καὶ συνεχέσι ὀμιλίῃσι περὶνόνται τὸ ὀρθόν. Ejusmodi esse & furorem uterinum arbitror Satyriasi virorum analogum; quem, ad clariorem doctrinam, μαχλοσωίην appellat *Aretæus*, quasi propria sit foeminarum μαχλοσωίη, verbis, ut verisimile est, *Hesiodi* inductus his: μαχλόετα ἢ γυναικες. (Ἔργ. v. 584.)

A D

ARETÆI CAPPADOCIS

CAPUT I. LIBRI PRIMI,

Qui de

C A U S I S & S I G N I S

DIUTURNORUM MORBORUM.

p. 26. l. 34. Ἀμαρτάνουσι ἐν τῇσι μακρῇσι Διαιτήσι] Hippocratis, *de ægrorum intemperantiâ*, elegans sententia est, *libro πρὸς τεχνίην* ἢ πρὸς πλῆρεις μὲν τὸ νόση, κενοὶ ὃ σιτίων, ἐθέλοντες τὰ πρὸς τῷ νόσῳ ἡδέα μάλλον, ἢ τὰ πρὸς ὑγίειᾳ πρὸς δέχεσθαι.

p. 26. l. 39. θανάτῳ δὴθεν αὐτῆς ὀρεγόμενοι] Aliter Hippocrates, citato loco; *ægros nolle quidem mori, sed tamen morbi molestiam constanter ferre non posse, εἰς δόξαν εἰρῶντες, ἀλλὰ καρτερεῖν ἀδιωατίοντες.* Sed non diversa *Hippocrati* sentit *Aretæus* verum transpositio particulæ, ὥς, sententiam corrumpit. Ita enim legendum: ὑποδιδρῆσκουσι οἱ κάμνοντες, ὥς θανάτῳ δὴθεν ὀρεγόμενοι, id est, *sic curationum molestias subterfugiunt, ac si mortem planè expeterent.*

p. 27. l. 3, 4. καὶ χάριτ' ἀελαβοῦς τῇ ἡδέων] De hac re Hippocrates hoc modo, *in sexto Epid. sect. 4. part. 7.* αἱ τοῖσι κάμνουσι χάριτες, οἷον τὸ κατὰ γὰρ δρᾶν ἢ ποτὰ ἢ βρωτᾶ, ἢ ἂν ὀρᾶ, μαλακῶς ὅσα ψαύη, ἀλλὰ μὴ μεγάλα βλάπῃ. Eodem spectat illud *in Aphor. τὸ μικρῶ χερρον*, &c.

p. 27. l. 4. καὶ παρφασίῳ] Ionicè pro παρφασίῳ à verbo παρφάσμι, significatque *admonitionem, consilium, consolationem, deceptionem.* *Homerus, Iliade λ. v. 792.* ἀγαθὴ ἢ παρφασίς ἐστιν ἐταίρῳ, *bona est amici admonitio.* Idem *Homerus, Iliade ξ. v. 217.* ubi ceston *Veneris* describit:

ἐνθ' ἐνὶ μὲν φιλόπῃ, ἐν δ' ἱμερῷ ἐν δ' ὀαρίσιν,

Πάρφασις, ἥπερ κλέψε (ἢ τ' ἐκλεψε) νόον πύκα περ φρονεόντων.

Ubi παρφασις videtur accipi pro blanda persuasione, qua quis decipitur: & hæ acceptiones hujus nominis probè quadrant huic loco. Nam & Medicorum est admonere ægrotos, & blandā oratione permulcere ac consolari, non acerbè increpare atque corrigere; ut quidam *Callianax*, qui ægro interroganti, num ex eo morbo moreretur, respondit *Homerico versu 107. Iliadis φ.*

Κάτθανε καὶ Πάτροκλ' ὅπερ σὺ πολλὸν εἰμένων.

Refert *Galenus, Com. 4. ad 6. Epid. part. 7.*

Sed etsi *deceptionem* hac voce intelligamus, quemadmodum *Junius*; nihilo secius commoda erit interpretatio: siquidem & ægri interdum decipiendi sunt, cum aliter

cu-

curari non possunt. Sic Galenus, *libro 14. Meth.* Illustrem foeminam Romae herpete laborantem, & medicamentum ad bilem purgandam sumere pertinaciter recusantem, fefellit utiliter, immisso clanculum in serum lactis Scammoniae pauxillo. Lucretius, *libro 1. v. 935.*

Nam veluti pueris absinthia &c.

Notissimi sunt versus & obvii. Ob hanc causam Plato *libro 3. de Repub.* Medicis, sicut & Magistratibus, mendacium concedit: *ἐἰ γὰρ βεβῶς ἐλέγχωμι ἄρτι, καὶ τῷ ὄντι θεοῖς μὴ ἀχρηστὸν ψευδῆ, ἀνθρώποις δὲ χρησίμον· ὥς ἐν Φαρμάκῃ εἶδ' ἀληγοῦσι τόγα τοῖσιν ἰατροῖς δοῖον, ἰδιώταις δὲ ἔχ' ἀπείρον.*

p. 27. l. 5. καὶ τὸ νοσέοντα χρὴ ἀλκιμον ἐμμελεῖν] Hippocrates, *Aphorif. 1. sect. 1.* αἰεὶ δὲ ἢ μόνον ἐωυτὸν παρέχειν τὰ δέοντα ποίεοντα (ποιεῦντα), ἀλλὰ καὶ τὸ νοσέοντα.

Ad Caput II.

περὶ κεφαλῆς.

de Cephalæa.

p. 27. l. 16. καὶν ὅτι πλεῦνας] Aut reponendum, aut subaudiendum, *ἡμέρας* ad plures dies.

p. 27. l. 18, 19. καὶ προσεπιγίνηται μέζω τε καὶ πλεῦνόν δυσαλγῆ] Locus videtur corruptus: duo hæc nomina μέζω, δυσαλγῆ, ad vocem ἀλγῆμα referri debent; at quomodo in hoc flexu, scribendum enim esset μέζον, δυσαλγῆς. Sed video: sunt hæc neutra pluralis numeri post substantivum singulare, κατ' ἐναλλαγὴν Ionibus atque etiam Atticis familiarem: πλεῦνον quoque male pro πλεῦν. Ita enim Iones pro πλέον; ut passim apud Herodotum.

p. 27. l. 21. Αἰδῶ ὁ πόνος] Ita Græci αἰεὶ, & αἰδῶν dicunt, quod longo tempore perseveret. Ab his Plinius, *libro 17. cap. 43.* ubi de visco agit: *adjiciunt discrimen visco, in his quæ folia amittant, & ipsi decidere: contra inherere nato in æternâ fronde.* Exempla obvia apud bonos auctores.

p. 27. l. 23. ἀμφιμερινόν, παρ' ἡμέρῳ] Scribe ἀμφιμερινόν, ἢ παρ' ἡμέρῳ, ut iis qui quotidiana febre, aut tertiana laborant. Ita Græci ἀμφιμερινόν vocant, cujus accessiones quotidieprehendunt: παρ' ἡμέρῳ, quæ alternis diebus redit. Hanc & ἀλὰ τρίτης iidem Græci vocant; unde τριταῖον πυρετός. Hippocrates, *Aphor. 12. sect. 1.* καὶ αἱ τὸ περὶ ὁδῶν πρὸς ἀλλήλας ἀντιπιδόσεις, ἢντε καθ' ἡμέρῳ, ἢντε παρ' ἡμέρῳ, ἢντε καὶ ἀλὰ πλείονος χρόνος γίνονται. Galenus in *Commentario* hæc explicans, *quotidianam, tertianam, & quartanam* febrem subjicit.

p. 27. l. 32. ὦς] Auris, pro ὄσ.

p. 27. l. 40. κέρασι ἱκελοι] Aliàs κέρασι.

p. 27. l. 41, 42. ὀφθαλμῶν ὑποβρύχιος πόνος ἄχει μωλύγων] Galenus, *libro 3. de loc. aff. cap. 9.* Interni doloris signum hoc facit, si oculorum radices doleant: οὐκ ἀπεικὸς δὲ τοῖς μὲν πῖνι αὐτῶν τὰς περὶ τὸ ἐγκεφάλον ὀδυνᾷσθ' μὲνιγας, ἐνίοις δὲ τὸ περικράνιον ἢ ἀκροεὶς δὲ αὐτὸ ἐν τῷ δῆκειν, ἢ μὴ δῆκειν τὰς ὀδύνας εἰς τὰς ρίζας τῶν ὀφθαλμῶν. Εὐλογον γὰρ οἷς ἢ ἀκροεὶς ἐνδον & κρανίῃ, τῆτοις εἰς τὰς τῶν ὀφθαλμῶν βάσεις ἀφικνεῖσθαι τὸ πόνον· ἐπειδὴ καθήκουσιν εἰς αὐτὰς ἀποφύσεις ἐξ ἐγκεφάλου τε καὶ ἀμφοτέρων μωλύγων, ἐπὶ τε καὶ τὸ ἐν αὐταῖς ἀγείων. Sed hac distinctione quidem frustra est Galenus; quando & externum dolorem ad radices oculorum pertingere consentaneum est, ob eam causam; quod pericranium, cui inhaeret, oculorum orbitam prætexit.

p. 27. l. 42, 43. ἰδρῶς ἀχετος τερόντων ἐξαπίνης ἄλογος, ὥσπερ πινος παρ' ἑαυτοῦ ξύλω] Junius: *sudor ex tendonibus immodicus effluit repente, neque cohiberi potest, neque ulla causa processit, perinde ac si quis ligno plagam inflixerit.* Absurdam esse hanc sententiam, nemo non videt: incusso enim fuisse tendonibus quidem citra vulnus, vibex ex contusione sequitur; cum vulnere sanguis profluit, non sudor. Deinde ut sudor profluat, quomodo is ἄλογος absque causa, cum dolorem capitis sequatur? Quare ita hæc distinguenda sunt: post ἰδρῶς ἀχετος, ponatur virgula: tum in his; τερόντων ἐξαπίνης ἄλογος, repositâ, quæ excidit, voce πίνος, lego τερόντων πίνος ἐξαπίνης ἄλογος hoc est, *tendinum dolor subitus sine causa, quæ quidem appareat.* Ita Galenus, 5. de *sanitate tuenda* (tom. 4. p. 26. B. l. 13. Edit. Aldin. ἡμικρανία γοῶν ἐνοχλοῦσθαι πολλοὶ, καὶ τίνοντας ἄλλοι συνεχῶς ἀλγῶσιν ὅτι μικραῖς περὶ φάσεσιν· quem locum respexisse videtur Aretæus.

Ad Caput IV.

περὶ ἐπιληψίας.

De Morbo Comitiali.

p. 28. l. 35, 36. ἡλικίῃσι τέ πσι κρείττοσι] Meliorem ætatem appellat adolescentiam; quomodo Afranius malam ætatem pro senectute usurpavit hoc versu:

Mala ætas nulla delinimenta invenit.

Et Plautus, *Mostell.* (at legitur in *Menæchm. Act. 5. Scen. 2. v. 6.*)

Ut etas mala, mala merx est ergo.

Virgilius:

*Optima quæque dies miseris mortalibus ævi
Prima fugit.*

p. 28. l. 36. ὥρῃ τῇ ὥρῃ.] Eadem formā dictum, qua οἷν @ οἰνώδης.

p. 28. l. 38. ὑπ' εὐτυχίης.] Secundæ fortunæ adscribit, quod morbus Comitialis commutatione ætatis tollatur: quia videlicet non omnes ita liberantur: immo pauci quos æquus amavit Jupiter, eo beneficio fruuntur. De prospera in morbis fortuna infra fufius dicemus.

p. 28. l. 38. δι' ἄλλης ἡλικίης μέζον @.] De hac re est *Aphorif. 45. sect. 2.* τῇ ὁπληπικῶν τοῖσι νέοισιν ἀπαλαγῇ, &c. ἡλικίῳ μέζονα intelligit *Juventutem*, quæ cum sit calida & sicca, pituitas illas, morbi Comitialis auctores, absumit aut discutit.

p. 28. l. 41. Φθόνω @ καλῶ @.] Olim Φθόνω, fuscipabar legendum: sed nihil muto. Alludit ad vulgi opinionem, qua credebantur formosi pueri lædi invidiâ contuentium, atque fascinari: qua de re fusè Plutarchus in *Sympof. libro 5. cap. 7.* Heliodorus *libro 3. Æthiop. cap. 8.*

p. 28. l. 44. Οὐτε ἡλικίης μεταβολαῖς ἐξοδὸν πείθεται] Lege ἐς ἐξοδὸν.

p. 28. l. 49, 50. ὅπ' ἀφόδω] Comitilibus sub finem accessionis alvi retrimenta prodire, paret, ex *Libello de morbo sacro*: καὶ τὸ κατὰ χρόνον πικρὸν, ὃ πολλάκις πρὸ γένεσιν ὑπὸ νόσου (νοῦσου) βιαζομένων, ἐνοδία πρὸς αὐτὴν ἢ πρὸς αὐτὴν. Quibus verbis insuper exagitur impostura sacrificulorum, qui symptomata teterrima ei morbo accidentia, certis Diis assignabant, ut stercoreis secessum τῇ ἐνοδίῳ. Conjectura, ut apparet, sumpta ab affinitate nominum, ἀφόδω, quod *alvi retrimentum* significat, & ἐνόδιω. Hæc enim nomina ab eodem, nempe ὁδὸς quod est *via*, additis initio præpositionibus derivata & conflata. Qua conjectura quid futilius dici potest? Erat autem ἐνόδιω, cognomentum *Dianæ*, cui *Colophonios* catulum nigrum immolasse Auctor est Pausanias, in *Laconicis*; ὅντιν ἐς Κολοφώνιοι μέλαιναν τῇ ἐνοδίῳ σκύλακα. Fœsius ad hunc locum *Dianam* compitalem fuisse autumat.

p. 28. l. 51, 52. ἐς τὴν σελῶν ἀλιτροῖσι] A Luna immitti hunc morbum iis, qui ipsius numen violassent, priscis illis persuasum fuit: undè verbum σελωνιάζεσθαι, & σελωνιάζομαι apud Matthæum, *Capite 4.* πακίλαις νόσοις, καὶ βασάνοις συνεχομένους καὶ δαιμονιζομένους, καὶ σελωνιάζομένους. &, *cap. 17.* κύριε ἐλέησόν με τὸν υἱόν, ὃν σελωνιάζει, καὶ κακῶς πάσχει, πλάκῃς γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ, καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ. Ex quibus verbis liquet, *Epilepticos* dici *Lunaticos*. Galenus, *libro 3 de diebus Criticis, capite 2.* à Lunâ comitialium circuitus custodiri asserit? ἰερὰ νόσος αὕτη τῇ σελῶν ἀνακείται. ὑπὸ πάσης (πάντῃ) γίνεσθαι φασι. Suidas in ἰερὰ νόσος. Idem ἰερῶν interpretatur θωμάσῃν. Invaluit autem ea opinio, quod viderent morbum augeri stasis Lunæ temporibus, nempe plenilunio, aut interlunio. Cujus discriminis causam acutè explicat Vallesius, *libro de sacra philosophia cap. 71.*

p. 28. l. 53. ἰερῶν κυκλήσκουσι τὴν πάθω.] Hanc quoque causam ait esse, cur is morbus facer dicatur, quod nimirum à *Lunâ*, quæ Dearum una, immitti credatur: quam stultam persuasionem pluribus argumentis convellit Hippocrates, *lib. de morbo sacro.* (p. 301. l. 15. ed. G. 1657.) Alias verò ipse asserit, nempe morbi magnitudinem; ἰερὸν γὰρ (inquit) τὸ μέγεθος: quo sensu ἰερὸν ὁρῶν à magnitudine dictum Anatomicis; & ἰερὰ νοσὶ omnes magni & periculosi morbi, apud Athenæum, *lib. 7. cap. 10.* ubi de *Menecrate Medico*: τὰς ἐν θρασυνομίᾳ ὑπὸ αὐτῶν τὰς ἰερὰς καλῶν νόσους συγγράφεται ἡνάγκαζεν, ὅτι ὑπακούοντες αὐτῶν δέλοι περὶ σωθέντες. Ad quem locum *Casaubonus* notat ἰερὰς νόσους ibi esse, ἀπγνωσμένας, desperatos morbos. Atque hoc sensu ἰερὸν λόχον *sacrum agmen* Thebanis dictum interpretari licet, quod ejus præcipua esset vis, eoque maximè confiderent, utpote quod ex selectis viris & bellicâ virtute spectatissimis conflatum esset; ut innuit Plutarchus, in *Pelopida*: τὸ δὲ ἰερὸν λόχον (ὡς φασιν) συνετάξατο Γοργίδας ἐξ ἀνδρῶν ὁπληκτῶν τετρακοσίων, οἷς ἡ πόλις ἀσκήσιν, καὶ διατασσὶν τῇ καδμεῖᾳ στρατοπεδευομένοις παρέχεν, καὶ ἀπὸ τῆς πόλεως λίχ @ ἐκαλεῖτο. Verùm hæc ratio stare non potest, quia tunc plures essent ἰερὰ νόσοι; At unum esse hunc, de quo agimus, nempe comitiale eo nomine cognitum, liquet ex libro de morbo sacro, & aliorum Medicorum libris: εἰ γὰρ ἀπὸ θωμάσιον, θωμάσιον νομίζουσι, πολλὰ τὰ ἰερὰ νοσήματα ἔσθαι, καὶ ἕξι ἐν.

p. 28. l. 55. ἡ ἰήσι @ ἐκ ἀνθρωπείης, (ἀνθρωπείης aliàs ἀνθρωπίνης.) Superstitiosas Magorum curationes intelligit, de quibus diligenter Hippocrates, *citato Libro.*

p. 28. l. 56. ἡ δαίμων @ δόξης ἐς τὸν ἀνθρώπον εἰσέρχεται] Dæmonis in homines ingressu morbum Comitiale conflare existimabant, qua opinione *Mahumetum*, Turcarum Legislatorem, usum ferunt, ad persuadendum illis Barbaris, quod stasis temporibus ad se Angelus *Gabriel* accederet, cujus adspectu exanimaretur: at nebulo iste, ab ineunte ætate, morbo comitali corripiebatur. Quod autem ea opinio de Dæmonis insultu pervulgata esset, ex citato sæpius *Hippocratis* Libro perspicui potest; ἡρώων ἐφόδες nominat: & causam declarans, cur miseri illi accessum morbi præsentientes in loca secreta

se includant: τὸτο ὅ (inquit) ποιεῖ ὑπὸ αἰσχυρῆς ἔπαθ' ὅ, καὶ ἐκ ὑποφύσεως, ὡς οἱ πολλοὶ νομίζουσιν, ἔδαιμονίῃ.

p. 29. l. 5. ἐξαισχροί] Qui semoti ab hominum societate vivunt.

Ad Caput V.

πρὸς μελαγχολίῃς.

De Atra Bile.

p. 29. l. 21, 22. καὶ τὸ ὅ ἐξίσται, ἔκάρτα ἀνώλεθρον.] Non temere bilem exacte atram, excerni absque pernicio docet Galenus, libro de atra bile, (tom. 3. p. 86. A. l. 18. Edit. Ald.) his verbis: ἐγὼ δ' ἐκ μερακίῃς πρὸς Πέλοπι τῷ διδασκάλῳ μαθὼν ἐκατέρῃ τῶν χυμῶν τὰ γνωρίσματα, καὶ περὶ ἀσφαυλάτων αὐτὰ δι' ὅλας ἔμελλ' εἶναι βίῃς μέχρι δεῦρο, τὸ μὲν τὸ ἀνελκόμενον μελαίνης χολῆς χυμὸν ὀλεθρῶς ἐκκρινόμενον ἐθεασάμην αἰετῶν.

p. 29. l. 31. Φυσώδεις τῆςδε ἐκίκλησκον οἱ παρόδιν.] Genus melancholiæ, quod à ventriculi cruditatibus nascitur, intelligendum est, quo qui laborabant Φυσώδεις dicti; sicut & ipse morbus, flatuosus à quibusdam cognominatus est; ut quidem Diocles testatur apud Galenum, lib. 3. de loc. aff. tom. 3. p. 42. B. l. 21. Ed. Ald. Verba Dioclis sunt ejusmodi: ἄλλο ὅ γινεῖ μὲν πρὸς τὴν κοιλίαν ἀνόμοιον δ' ἐστὶ τοῖς περὶ τὴν κοιλίαν καλῶσι δ' αὐτὸ, οἱ μὲν μελαγχολικὸν, οἱ δ' Φυσώδεις. &c. Huc spectant verba Philosophi, sect. 30. probl. 1. ὅτε χυμὸς, καὶ ἡ κρᾶσις ἡ δὲ μελαίνης χολῆς πνευματικὰ ἐστὶ; δι' ὅ καὶ τὰ πνευματώδη πάθη, καὶ τὰ ὑποχόνδρια μελαγχολικὰ οἱ ἰατροὶ Φυσῶν εἶναι. Ibid. οἱ μελαγχολικὸν πνευματώδεις. Causa autem, cur melancholici flatulenti sint, abundantia est cruditatum, quæ in iis gignuntur vitio, cum temperamenti frigidi & ficti, tum humoris nigri, qui calori adversatur.

p. 29. l. 31, 32. μετεξέτεροι δ' ἔτε φύσι, ἔτε μέλαινα χολὴ ἐγγίνε.] Genus quoddam melancholicorum proponit, qui neque flatibus, neque bile atra abundant, sed ira immoderata, moerore, atque ingenti animi consternatione produntur: eos nihilominus melancholicos appellari tradit, quod iræ argumento bilis denominationem fortiantur; sicut immanitas iræ nigredinis appellatione intelligitur; nigredo enim inauspicati, ac perniciosi symbolum censetur. Declarat id versibus Homeri, ex Iliade A. v. 101.

τοῖσι δ' ἀνέστη

Ἥρως Ἀτρείδης, Ὀρυκρείων Ἀγαμέμνων,

Ἀχὺν μὲν μὲν δὲ μέγα Φρένες ἀμφὶ μέλαινα

Πύματον, ὅσπερ δὲ οἱ πύρρ' ἀμπεπώνησι εἴκτω.

Ubi μέλαινας Φρένας exponit furenter iracundas, nigroris appellatione, ut dixi, ad immanitatem affectus translata. Cui congruit Scholiastes, qui μέλαινας παραγμύνας λέγει τὸ ἐργάζω exponit. Eodem igitur & sensu Virgilius dixerit: (Æneid. viii. v. 19.)

Hic verò Alcide furis exarserat atro

Felle dolor.

Id est, immani & pernicioſa ira.

p. 29. l. 43, 44. Εὐτε αὖ ὑπὸ ἔκαστ' ἐπινέωνται.] Ait hosce iracundos, fieri melancholicos, cum eo malo moriuntur; hoc est, cum affectus ad extremum pervenit. Verbum ἐπινέω non semper significat separationem animæ à corpore, sed excessum rei cujuscumque, qui non longè abſit à morte, ut in hoc verbo λιμοντον εἶναι. Sic in Ciri Virgiliana: (v. 235.)

cum mæſta parentis

Formoſos circum virgo morerere capillas,

Lucretius 4. v. 1116.

παρδινὴν verò est jam mortua tussi.

p. 29. l. 44, 45. ἐπὶ μὴ Φαντασίῃ.] Proprium id melancholicorum, ut uni cuidam imagini mentem addictam habeant. Themistius ad Librum de divinatione: ἔγω καὶ οἱ ἐμμανεῖς ἐχόμενα ἔδοξα ἀναγοῦν καὶ βλέπειν, καὶ πρὸς τὰς αἰετῶν σφοδρότητα οὐκ ἐκτρέφει αὐτῶν ἡ κίνησις ὑπὸ ἐπείρας κινήσεως. Ob eam causam hosce imagini uni addictos, comparat Aristoteles Philagidæ poëmatis, quod ea, μεταβολὰς προσώπων καὶ διηγημάτων μεταπλάσεις, id est, vices personarum & narrationum varietates nusquam haberent, inquit Themistius, eodem loco.

p. 29. l. 50, 51. ἐς λυπὴν καὶ θυμὸν μὲνον.] Mendi mihi suspectus locus. Hæc enim sententia est; melancholiam videri initium esse ac rudimentum μανίας, id est, furoris, insanie, quod furentibus animus modo ad iram, modo ad hilaritatem declinet: Melancholici ad tristitiam & iram tantum. Quocirca pro θυμὸν legendum censeo, ὀξύθυμῶν, vel, ut legit Junius, ἀθυμῶν. Ratio constat hujus emendationis. Dicit Aræteus melancholiam esse initium furoris: ergo oportet aliquid esse in furore, quod non sit in melancholia. Furori insunt ira & θυμὸς, id est, voluptas: non igitur melancholiæ cum tristitiâ hæc inesse potest; alioqui non differrent hi affectus. Nam & melancholiæ conjunctam esse iram, Aræteus ipse fatetur, in signis melancholiæ recensendis: ὁρᾷ

γῇ δ' ἀκρητῶς, καὶ λύπη, καὶ κατηφείη δεινή. Et in calce hujus capituli de Juvene, quem amor liberavit à melancholia: ἐπεὶ ὅτ' ἔρωτα ξυνήψε τῇ κέρῃ, πῶς δ' ἐκατηφείης καὶ θλαστικῆς ὀργῇ τε καὶ λύπῃ. Et Plutarchus de *Lysandro in parallelis*, ἥδη δὲ παντάπασιν χαλεπὸς ὢν ὀργῇ, ἀλλὰ τὴν μελαγχολίαν ὑπὸ τῆς γῆρας, παρῶς τὴν ἐφόρον. Quod autem differant melancholici ab infans hoc discrimine θυμηδίας, quod ea scilicet careant, quamdiu melancholici permanent; luce clarius declarat *Aretæus*, cum ait: ἦν δ' ἐξ ἀθυμίας ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε διάχυσις γῆρας, ἥδονα παροργισμένη ὑπὸ τοῖσι πλείστοις οἱ δὲ μαινόντι. Quibus ex verbis liquet, melancholicos, cum è tristitia in hilaritatem transeunt, non amplius dici melancholicos, sed furentes. Sed hoc ad judicandum aliis malim credi à me propositum, quàm quod lectionem vulgatam sollicitandam putem: cum apud *Paulum Æginetam* inter signa melancholicorum, risum quoque positum videam: καὶ τὰς μὲν αἰεὶ γελᾶν, τὰς δ' κλαίειν. lib. 3. cap. 14.

p. 29. l. 53, 54. σὺν ὑπὸ ἐνὶ αἰεὶ] De variis melancholicorum imaginibus, vide *Galenum*, lib. 3. de loc. aff. cap. 6.

p. 30. l. 5. ἀπὸ κείων.] Scribe ἀπὸ οὐκείων, non aspirato π. ἰωνικῶς.

p. 30. l. 10, 11. τὸ ὁξυθυμίας ἐς γέλωτα.] Lege ἀθυμίας, ad marginem versionis Latinæ rectè notatum, *tristitiæ*.

p. 30. l. 15, 16. κάκιον δ' αἰσθάναι αἰγυαῖνας ἐκμαίνοντι.] Eadem ratione, qua ὁξυθυμώτεραι, *proniores ad excandescentiam*, nimirum ob judicii infirmitatem. Argumento esse potest quod de Bacchantibus legimus, quæ à furore μαινάδες dicebantur. In iis enim Orgiis foeminae primas partes tenebant furoris quadam prærogativa, præsertim in *Thracia*, de quibus Plutarchus ita scribit in *Alexandro*: ἐπεὶ δ' ὅτι τῶν ἐστὶ λόγῳ, ὡς πᾶσαι μὲν αἱ τῆδε γυναικες, ἐνοχοὶ τοῖς ὀρφικαῖς ὕμνοις, καὶ τοῖς περὶ τὸ Διόνυσον ὀργασμοῖς ἐκ τῆς πάνυ παλαιᾶς κλωδωνέας τε καὶ μιμαλδόνος ἐπὶ νυμφίαν ἔχουσιν, πολλὰ ταῖς ἡδοναῖς, καὶ ταῖς περὶ τὸ αἶμον (αἶμον) θρηναῖς ὁμοίᾳ δρῶσιν, & quæ sequuntur. Ad alia etiam, in quibus furore opus, foeminae semper quæsitæ, ut *Sibyllæ* ad vaticinandum; quod furoris opus existimatur. Quantus autem fuerit *Sibyllarum* furor, liquet ex iis quæ de *Cumæa* vate cecinit Maro, 6. *Æneidos*, v. 46. Tanta enim vis furoris illius fuit, ut quædam in accessione exanimarentur, ut de quadam refert Plutarchus, libro de defectu oraculorum.

p. 30. l. 18. ἔαρ δ' κέρν.] Rectè & congruenter Galenus, qui exponens *Aphorif. 20. (sect. 3.)* quo morbi Veris enumerantur, in quibus τὰ μαινικά, καὶ τὰ μελαγχολικά, &c. eam causam affert, quod eo tempore morborum feminaria ad extremas partes & cutem quodam criseos impetu pellantur: quo fit, ut pericula, quæ à pravis humoribus impendebant, planè avertantur, sitque Ver ὑμεινόμενον, καὶ ἡκιστα θανατώδες. Ver igitur aucto naturæ vigore, multos, quos autumnus gignit, morbos judicat.

p. 30. l. 23. καὶ τὰ ἑκτοπον.] Aristoteles, *sect. 30. probl. p. 2616. l. 11. ed. Sylb.* ubi de moribus melancholicorum agit; ἄλλοις δ' (inquit) ἀθυμίας ἰσχυραὶ, ἢ φόβοι τοῖς ὑπὸ τῇ λίσσῃ, οἷον καὶ Ἀρχελάῳ συνέβαινε τῷ Μακεδονίᾳ βασιλεῖ. Suetonius, cap. 51. de *Caligula*; quem fuisse melancholicum ex ipsius vita colligi potest; non immeritò (inquit) mentis valetudini attribuerim diversissima in eodem vitia, summam confidentiam (hoc τὰ ἑκτοπον) & contra nimium metum.

p. 30. l. 24, 25. ὅτι καὶ οἱ αἰσθάνονται ἀληθείας.] Aristoteles, libro de divinatione per insomnia: μελαγχολικοὶ, ἀλλὰ τὸ σφόδρα ὥστε βιάλλοντες πῶρρωθεν, ὥστε οἱ εἰσι, καὶ ἀλλὰ τὸ μεταβλητικὸν ταχυτὴν τὸ ἐχόμενον φανταζόντων αὐτοῖς. Themistius ad eum locum: καὶ αὐτοὶ τὸ μέλλον ὥστε παραπλάζονται τῷ ταχὺ τὸ κινήσεως. ὁ μεταβλητικὸν γὰρ ὃν τὸ φανταστικὸν αὐτοῖς ταχυτὴν τὸ ἐχόμενον δὲ δεχῆς τὸ ἐσόμενον φανταζέσθαι.

p. 30. l. 25, 26. ὁκῶσι γὰρ ὑπερεκτρέποντι] ἔπω οἱ κακῶς.] Corrupta ni fallor lectio. *Crassus*: quotquot enim valdè adversantur, ea non protinus huic malo insunt, sed per quietem videntibus sese offerunt: quæ versio nec Græco contextui quadrat, nec probum sensum præ se fert. Sic igitur emendo: ἔπω ὄντι κακῶς: quæ longius à statu naturali discedunt, hæc, nondum præsentem malo, imaginatione in somnis præcipiunt atque occupant. Cum dictionis, ὄντι, posteriores literæ evanuisent, atque etiam litera ν, ex parte adesa, superesset, ὄν, indocti quidam, ex iis reliquiis fecerunt οἱ, hoc est, pronomen tertiæ personæ in dandi casu, quod hic locum habere non potest.

p. 30. l. 30. ἀλλὰ πικρὴ νόσηματῳ.] Morum inæqualitatem in melancholicis animadvertit quoque Aristoteles. *sect. 3. probl. 1.* ὅποις δ' ἐν τῇ φύσει συνέσθαι κακὰς πιαύτης, εὐδὲς ἔστι τὰ ἡθῆ γίνοντι πανπαδαποῖ. Ibidem: ἀλλὰ μὲν τὸ ἀνώμαλον εἶναι τὸ διώκον τὴν μελαίνης χολῆς, ἀνώμαλοί εἰσιν οἱ μελαγχολικοί.

p. 30. l. 36. βίον ζώοντι ζώοντες.] Causam reddit Philosophus, libro de somno & vigilia, cap. 3. οἱ δὲ φλεβώδεις ἔχοντες ὑπερβολὴν δὲ σφύρην (σφύραν) τὴν φλεβῶν, ἀνὰ μὴ πᾶσι πάσῃ ἔχουσιν ὑπερπύον, ὥστε οἱ μελαγχολικοὶ κατέψυκτο γὰρ οἷον πᾶσι, ὥς δ' ἔστιν αὐτοῖς πλεονέχεια ἀναθυμιάσεως. ἀλλὰ τὸ γὰρ καὶ βρωτικῶς, σκληροῖς ὄντες ὥστε γὰρ ὑδὲν ἀπολελυκέντα διακεῖν τὰ σώματα αὐτοῖς. Quia malè nutriuntur melancholici ob duritiem corporis, & sanguinis nigri acerbicatem: idcirco perpetuò esuriunt, ut inter cibos *Tantalus*: hinc voracitas. Galenus, libro de plenitudine, Tom. 3. p. 82. A. l. 36. Ed. Ald. Saporis acido succi melancholici ventriculum

imbuentis id adscibit: *ἰκανῶς ὃ πινώδεις* (lege *πεινώδεις*) *εἰσὶν, οἷς αὖν ἡ μέλαινα χολή τ' ὀξείαν ποιότητα κρατῆσαι ἔχῃ.*

p. 30. l. 40, 41. *ἀρευνήν δὲ σκίδνησι ἐς πλὴν ἔξω φορῶν.*] Ob hanc causam Hippocrates vigiliam voracem dixit. 6. *Epid.* p. 1180. F. ed. Genev. 1657.

p. 30. l. 44. *Φυσώδεις καὶ ὑποχόνδριον,*] Ejusmodi melancholia *hypochondriaca* appellatur, Arabibus *Mirachialis* à voce *Mirach*; quæ eorum lingua significat *hypochondrium*. Hujus meminit Aristoteles *sect.* 30. *probl.* δι' ὃ, καὶ τὰ πνευματώδη πάθη καὶ τὰ ὑποχόνδρια μελαγχολικὰ οἱ ἰατροὶ φασιν εἶναι lege, καὶ τὰ ὑποχονδριακά.

Ad Caput VI.

περὶ μανίης.

De Furore.

p. 31. l. 16, 17. *εἰδέν τι ἔχειλον ἢ λήρησις.*] Distinguit amentiam senilem à mania: quod illa defectu caloris accidat; hæc excessu caloris & ficcitatis, obidque actiuosa sit & turbulenta: Item quod senilis amentia non habeat intervalla, solaque morte finiatur: mania, & intermittat, & curetur. Sed & genere ipso, seu essentia ipsa differunt, quod mania species sit τῆς ἀφροσύνης, nempe, depravata mentis actio, cum quis ratiocinando aberrat: *ἀλλοτρίως φρενῶν, ἀσχετην, ἀσχετην* vocat Hippocrates: μώρωσις vero, hoc est, senilis amentia, non est ἀποτυχία, seu aberratio rationis, sed privatio. Galeni verba, in hanc sententiam, adscribere libet, ex *Com. 2. in 2. prorrh.* μώρωσις ἐστὶ χωρὶς τῆς ἀφροσύνης σύμπτωμα τοῖς φύσιν μωροῖς, ὁμοίως ἀποφαινόν τὰς νοσούντας, ὁποῖες καὶ τὸ λεγομένων ἀποτυχῶν ἐνίοις ἰσχυρῶς γιγνομένης. Item planè sentit *Aretæus*, cum eandem definit, *νάρκωσις αἰσθησις, καὶ γνώμης νάρκωσις, ἢ δὲ τὸ νῆ ἀπὸ (ὑπὸ) ψύξης.* Cicero, libro de senectute, una voce *delirationem* appellat.

p. 31. l. 17. *γῆρα ἢ ἔνυμφος.*] Id non ita accipiendum est, quasi omnibus decrepita ætas eam calamitatem importet. Nam, ut rectè ait Cicero, libro de senectute; *Ista senilis stultitia, quæ deliratio appellari solet, senum levium est, non omnium.* Sanè ipse non paucos vidi moribundos senes, qui non delirarent. Patri meo, qui octogesimum & quintum ætatis annum attigit, mens adeo semper constitit, adeo acre ingenium, usque ad mortem: ut ego, qui ei semper intimus omnia ejus dicta excipiebam, interdum mirarer. Quamquam id non magis in eo mirabile fuit, quàm quod homo literis, illis scilicet humanioribus non expolitus; (ab ineunte enim ætate rei familiaris procurationi, & illi actiuosæ vitæ addictus fuerat) attamen quam alii multo studiorum labore prudentiam atque in rebus perspicendis acumen vix assequuntur, sola ingenii bonitate præstaret. Sed & singularis in eo fuit morum probitas, sincerus in Deum affectus: in congressionibus verò & conversatione suavitas tanta, ut nemini non valdè ejus & vultus, & verba probarentur: homo alioqui naturâ argumentosus, qui si qua incidisset de humanis rebus quæstio, tot rationes, tot argumenta excogitaret, ut non solum doctus, sed etiam Philosophus videretur. Hanc digressiunculam, quæso, Lectores affectui meo condonent, qui optimo parente orbatus, adhuc flagrantissimo luctu vel quovis momento ad imagines doloris mei invitus rapior.

p. 31. l. 28. *ἡ ὀργὴ ἐκ σωτυχίης.*] Non mirum, si ira μανίαν, hoc est, furorem non bene extinctum revocat, cum ab ea, si sit vehementior, creari hunc morbum testetur Seneca lib. 2. de ira cap. 36. *nulla celerior (inquit) ad insaniam via est.* Quin iram tempore tantum à furore differre, quod nimirum brevior sit, censet Themistius, qui hanc definit *μανίαν ὀλιγοχρόνιον*: quod & Horatius confirmat sententia vulgata:

Ira furor brevis est.

Arnobius: *Quid est enim aliud irasci, quàm furere, quàm in ultionis libidinem ferri, & in alterius doloris crucem efferati pectoris alienatione bacchari.* Virgilius in *Epigr.* de Ludo:

Principio furiis Ira est, tribus addita quarta.

Sed & ibidem Seneca inter Iræ effectus ponit, quod multi ejus inflammatione in morbos reciderint.

p. 31. l. 41. *λαχνείη*] Scribe *λαχνείη*.

p. 31. l. 43, 44. *ἀπλωδρώθησαν αἱ μήτρας.*] Verbum hoc variè accipitur apud Hippocratem: Nam & de ea dicitur, quæ viro copulatur, ut libro περὶ παρθενίων: (p. 563. l. 16. ed. Gen. 1657.) Ubi de virginum infania: *Εἰ ὃ μὴ ἐν αὐτέων, ἀμὰ τῇ ἡβῇ, ἢ ὀλίγον ὑπερὸν ἀλώσῃ, εἴπερ μὴ ἡνδρωθῶσι.* Fœsius vertit, *nisi viro jungantur.* Cornarius eodem sensu, *si non viro nupserint.* Galenus in *Exegesi*, *ἡμερωθεῖσαι, ἀνδρὶ μιγῆσαι*, sine dubitatione lego *ἡνδρωθεῖσαι.* Etsi series Literarum fere tollit mendii suspensionem, non tamen semper. Exemplum apud Suidam in voce *ῥελαῖς*, in litera ρ. quæ lectio mendosa, pro *σελαδῖς* quod nomen est detortum à Latino, *subadjutor.* Aliter idem vocabulum accipitur, in fine 6. *Epid.* ubi de *Phaëthusa* Pythæ uxore, ex mensium suppressione laborante: *τὸ πῦρ σώμα ἡνδρώθη, καὶ ἐδασιώθη πάντα, καὶ πῶγωνα ἔφυσεν.* Corpus virile factum est.

Are-

Aretæus, *lib. 8.* de gonorrhœa exhaustis, & vires recuperantibus id verbum usurpat ἐν τῇ καὶ σάφρων ἐστὶ ἐπὶ τοῖσι ἀφροδισίοισι, καὶ λείπειτο ψυχρῶ, ἐλπίς ὡς ὥκιστε ἀνδρωθῆναι τὸ ἀνδρῶπον.

p. 31. l. 43, 44. ἀπηνδρώθησαν αἱ μήτρας] Vertit Crassus, *cum ipsarum uteri ad virilem congressum apti evaserunt*: quasi hoc verbum ἀπηνδρώω de matura viro puella usurpari possit: decepit eum locus Hippocratis, *ex lib. περὶ παρθένων*, perperam intellectus: αἱ δὲ παρθένοι, ὁκίστην ὥρῃ γάμους, ὡδανδρῶνται ac si hoc sit participium cum voce παρθένοι jungendum. Sed non ita est. Infinitivus est Aeolicus, neque ὡδανδρῶνται, sed ὡδανδρῶνται legendum: ut & Foësius annotavit; quamquam is ὡραῖ in plurali legit, refertque ad ὡδανδρῶνται, inconsultè mea quidem sententia. Sed malim eo sensu accipere quo usurpavit Hippocrates *citato lib. Epid.* ut nimirum intelligamus mulieres ex mensium suppressione in furorem agi, atque interdum etiam uteri ipsarum temperie ad virilem conversa, ob retentionem sanguinis, iisdem ea accidere, quæ de *Phaëthusa* tradit Hippocrates.

p. 31. l. 50. καὶ ἐς ἀργεῖν (ὄργην) ἀμφοδὸν,] Et huic loco mendum obrepit in voce ὄργην sed alibi nos emendavimus.

p. 31. l. 53, 54. καὶ θεράποντας ἀπέκτειναν.] Ut Hercules, de quo Seneca in *Tragœdia* ἐπὶ ὠνύμῳ.

p. 31. l. 54. καὶ ἐωυτίοισι χεῖρας ἐπὶ λῶγαν.] Ut Ajax Telamonius.

p. 31. l. 57. ἀστρονομίῃ ἀδιδάκτου.] Id est, nullo doctore præeunte: ob Ingenii enim solertiam, & magnam animi intensionem, quam melancholica intemperies affert, (sunt enim melancholici attenti, & cogitabundi) vel subtilissimas artes discere ex seipsis possunt: quas alii sub præceptoribus magno labore vix comparant. Hæc nigri illius humoris prærogativa est, de qua fusè Aristoteles, *sect. 30. probl. 1.* Homines sola ecstasi ab humoribus accensis, poëtas repente existere, atque etiam philosophos, non est planè incredibile: eosdem verò fieri Astronomos (quæ peritia multis eget observationibus, multarumque disciplinarum abstrusarum antegressione, ut Arithmeticæ, Geometriæ, Perspectivæ) haud faciliè persuadeor. Si Marcus Tullius, 2. *de Divinatione*, negat furentis esse ἀκροστιχίδας condere, (poëmatis genus est, cùm deinceps ex primis versus Literis aliquid connectitur) *quoniam*, inquit, *id magis attenti est animi quàm furentis; adhibentis diligentiam, non insani*: quanto minus siderum magnitudines, intervalla, ac motus mensurâ comprehendere? Quocirca absurdam hanc sententiam iudico, nisi rudimentum quoddam Astronomiæ intelligatur in eo, qui ad eam cognitionem nunquam animum adverterit. Nec verò magis placet quod *Huantes* in examine Ingeniorum pertendit, eos qui Insania laborent ipsius vi morbi linguarum sibi prius ignotarum notitiam capere: nam & ea cognitio studii multi ac diligentiae est. Sanè Aristoteles *citato sæpius problemate sect. 30.* non plus furori attribuit, quàm impetum ad vaticinia, & versus fundendos.

p. 31. l. 58. ποίησις δὴθεν δὲ μασέων.] Aristoteles, *citato problem. μαεχὸς δὲ ὁ συραχέσις*, καὶ ἀμείνων ὡς ποιητής, ὅτ' ἐκείνη. Rectè: nam ad res poëticas fingendas, & versus modulandos, calore non modico opus est; qui species Imaginatione consignatas excitet, illustretque: quæ præparatio, si non est furor, furori est proxima. Undè illud Platonis in *Phædro*: ὅς δ' αὖ ἀνὴρ μαίας μασῶν ἐπὶ ποιητικὰς θύρας ἀφίκηται, πειθεὶς, ὡς ἀεὶ καὶ τέχνης ἰκανῶς ποιητής ἐσόμενος, ἀτελής αὐτὸς τε καὶ ἡ ποίησις ἡφανίσθη. Seneca, *libro de Tranquillitate animi capite ultimo*: frustra poëticas fores compos sui pepulit. Et apud Horatium in *arte*, v. 296.

— excludit sanos Helicone Poëtas

Democritus.

Sed de his plura in nostra dissertatione de furore poëtico.

p. 32. l. 4. ἀλλόχρησι φαντασίαι.] De mirandis insanientium imaginibus, vide Galenum, *lib. 3. de loc. affect. cap. 6.* Andream Laurentium, *lib. de curatione melancholicorum*, & Practicorum medicinæ librorum conditores.

p. 32. l. 19. Ἐχωρεῖς καὶ τὴν γνάμης ἢ ἀμβολή.] Scribe ξυμβολή, conjunctio. Junius; Ἐ hæc erat inter locum illum, Ἐ viri mentem cognatio. Rectissime. Henischi; Ἐ tantum mentis habebat, quantum locus protendebatur; ineptissime.

p. 32. l. 26. καὶ τὰ μὴ παρεόντα ὁρεῖσι δὴθεν, ὡς παρεόντα.] Has ὡδανδρήσεις, ut vocat Aretæus, vel potius φάσματα insanorum annotavit & Hippocrates, *libro περὶ παρθένων.* (*p. 562. ed. Genev. 1657.*) ὡς ὡδανδρῶνται καὶ ὄρῳ δοκέειν δαίμονας πινὰς ἐφ' ἐωυτῶν δυσμύειας. Causam harum illusionum acutè exponit Averroes, *libro 3. Collig. cap. 38.* cujus verba referre libet: *Item accidit habenti cogitationes corruptas, propter aliquam causam intrinsicam, vel extrinsecam, ut sentiat malo sensu: quod est, quia quamvis sensatorum motus ad sensum veniat ab extra, non est impossibile ut fiat simile etiam per contrarium. Quia propter hanc corruptionem cogitabit unum, & confirmabitur, ita quod forma illius movebit à latere interiori spiritum istius sensus, & tunc videbitur oculo, ut istud sit de foris.* Et paucis interjectis: *solvitur quidam vapor & adscendit cerebrum, & imprimi-*

tur in ipsum forma rei excogitata: & ascendendo superius movet spiritum animale, & reducitur iste motus usque ad virtutem imaginativam; & ipsa, spiritu mediante, movet sensum communem, & ille movet particulares; & sentitur res sicuti si esset extra. Et populi credunt, quod hoc fiat ab Angelis, aut à Dæmonibus. Hæc Averroes.

p. 32. l. 30. εὐκίνητοι, ὅξεις τ' αἰθέριον.] Lege εὐκίνητοι, facile mobiles, proni ad motum.

p. 32. l. 34. αἰλωδῆες πᾶς ὄψας.] Fortasse scripserat Aretæus, ἰλωδῆες πᾶς ὄψας, quæ vox frequens occurrit apud Hippocratem.

p. 32. l. 37, 38. ἤχοι ὧτων καὶ βόμοι, μέγρι δὴγε σάλπιγγων τε καὶ αὐλῶν.] Ex his qui sibi sonum quasi tibiæ audire viderentur, κορυβαντιῶντας vocatos Platonis verbis probat apud Catullum Josephus Scaliger, criticorum Aquila. Verba divini philosophi ex Dialogo qui Crito inscriptus est, hic adscribere haud abs re erit, quia ad nostri Auctoris enucleationem faciunt: ὥστε οἱ κορυβαντιῶντες τ' αὐλῶν δοκῶσιν ἀκχεῖν. Item πάντα, ὧ φίλε ἐπαῖρε κρείττων, εὖ ἴδι, ὅπ' ἐγὼ δοκῶ ἀκχεῖν, ὥστε οἱ κορυβαντιῶντες τ' αὐλῶν δοκῶσιν ἀκχεῖν, καὶ ἐν ἐμοὶ αὐτῇ ἡ ἡχὴ τῶν λόγων βομβεῖ, καὶ ποιεῖ μὴ διώσθαι τ' ἄλλων ἀκχεῖν. Hunc morbum imaginofum dici à Catullo his versibus, non temere censet Scaliger:

Non est sana puella, nec rogate

Qualis sit. Solet hæc imaginofum.

Supple, affectum sive morbum pati.

Atque hunc ipsum esse affectum, quem hic describit Aretæus, palam est. Quocirca non rectè citato loco dixit vir ille magnus, morbi imaginofii seu κορυβαντισμοῦ, nullam in Medicorum libris fieri mentionem: cum hic Aretæi locus contrarium testetur. Cæterum, quia iis imaginibus vexati dormire non possunt, sed attenti iis oculos apertos habeant: idcirco qui patentibus oculis dormirent, κορυβαντιῶν Græcè dictos auctor est Plinius lib. 11. cap. 37. quam vocem dum Critici emendare conantur, nihil aliud quam operam ludunt. κορυβαντιῶντας infomniā vexari solitos testatur Plato septimo libro de Legibus: ibidem docet eam infomniā tibiæ incentive curari solitam fuisse: τεκμαίρεσθαι δὲ χρὴ καὶ ἀπὸ τῶνδε, εἰς ἐξ ἐμπειρίας αὐτὸ εἰλήφασιν, καὶ ἐγνώκασιν ὃν χρῆσιμον, (de motu & agitatione infantium loquitur) αἵ περὶ τροφῶν τ' σμικρῶν, καὶ αἱ παρὰ τὰ τ' κορυβαντιῶν ἰάματα πλῆσαι. ἥνικα γὰρ αἱ περὶ βεληθῶσι κατακοιμίζεν τὰ δυσυπνύντα τ' παιδίων αἱ μητέρες, ἐκ ἡσυχίας αὐτοῖς προσφέρουσι, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν κίνησιν, ἐν τ' ἀγκάλαις αἱ σείσονται καὶ ἐν σιγῇ, ἀλλὰ πᾶσι μελωδίας, καὶ ἀπὸ τῶν οἶον καταλῶσι τῶν παιδίων, καθάπερ αἱ ἐκφρόνων βακχεῶν ἰάσεις, πάντῃ τῇ τ' κινήσεως ἅμα χορὰ καὶ μέση χρωμάτων. Hujus moris rationem deinde affert, quod nimirum motio à sonitu tibiæ inducta, interiorem utpote debiliorem sedaret: ὅταν ἐν ἐξωθεν πᾶσι προσφέρῃ τοῖς τοιούτοις πάθει σισμὸν, ἡ τῶν ἐξωθεν κρατεῖ κίνησις προσφερομένη τ' ἐντὸς φοβεράν ἔσται καὶ μακρὰ κίνησιν. Rursus τὰς δὲ ἐρηγορότας ὀρχημύδας τε, καὶ αὐλημύδας, καὶ θέρων, οἷς αὖ καλλιερῶντες ἑκάστῃ θύωσι, κατεργάσονται αὐτῇ μακρῶν ἡμῶν διαθέσεων ἕξιν ἐμφρενὰς ἔχειν.

p. 32. l. 40. βοροὶ καὶ λάτροι.] De fame melancholicorum, supra abundè.

p. 32. l. 41. ἀργυρινὴ βορόν.] Verba sunt ipsa Hippocratis, 6. Epid. sect. 4. sent. 18. ὕδωρ βορόν, καὶ ἀργυρινὴ βορόν. Superfedeo monere vigiliam dici voracem, non quod ipsa sit vorax, sed quod homines voraces faciat. Id autem præstat τῷ διαφορεῖν, ut inquit Galenus, in comm. tom. 5. p. 241. B. l. 7. Ed. Ald. quia calore ad partes extimas diffuso, habitum corporis resolvit.

p. 32. l. 42. μελαγχολῶντων μᾶλλον δισαρκῆ.] Non absque causa aliquis admirabitur melancholicos esse δισαρκῆς, qui sanguinem nigrum & fæculentum habeant, multis cruditatibus abundant, eoque multis obstructionibus laborent: postremo, ut uno verbo dicam, qui pessimè concoquunt, ut Aristoteles, libro de Sensu & Vigilia (p. 44. l. 8. ed. Sylb.) tradit, ἡ δὲ μέλαινα χολή, ψυχρὰ ἔσται, καὶ τ' θρεπτικὸν πόρον ψυχρὸν ποιεῖ. Tum ex Hippocrate 6. Epid. ἀπεψία πάντων σύγχυσις, cruditas omnia confundit. Verisimile est, quantum quidem conjectura assequi possum, in causa esse duritiem atque densitatem melancholici corporis, quod non ita diffluit: quo enim densius corpus, eo minus perspirabile est: eo etiam conferre flatus arbitror, quorum diffusionem per corpus membra distenduntur; quo pacto carnes bubulæ in macello à laniis sufflatæ.

p. 32. l. 45. καὶ σκαρδαμύτιοντες.] Melancholicorum spiritus, ob crassitatem & frigiditatem, minus mobiles: quare & membra, quæ ab iis moventur, præsertimque oculi & palpebræ, qui spirituum animalium motum magis sequuntur. Sed & vehemens, & profunda cogitatio, oculos defigit, atque ut ita dicam, rapit. Philostratus, in vita Marci: καὶ τῷτο ἔδηλῶτο μὲν τῇ τῶν ὀφθαλμῶν σκῆσι, πεπηγῶτων καὶ πολλὰ ἐς ἀπορρήτης ἐννοίας. Plinius, lib. 11. cap. 37. fortitudinis argumentum censet non connivere; Viginti (inquit) paria Gladiatorum in Caji Principis ludo fuisse: In iis duo omnino, qui contra comminationem aliquam non conniverent, & ob id invicti.

p. 32. l. 46. ἰνδάματι κυάνια.] De his diximus initio Libri primi.

p. 32. l. 53. εἰδὲ ἐς τὸ ἀμφαδὸν αἰδῶς, ἡ ὅκνη ὁμιλίας.] M. S. ἐς τὸ ἀμφαδὸν αἰδῶσιν, sequente particula ἡ parenthesi inclusa; sed recta est lectio quam habemus. Crassus: ad mutua & familiaria colloquia pigri sunt, ceu ὁμιλίῃ hic colloquium, & non potius congressum,

& coitum Venereum significet; aut ὄκνῳ ὀμιλῆς, initium sit alterius periodi. Addit: *neque eos in publico ventrem exonerare pudet*. Quæ in Græco non habentur. Ex prava inscriptione profecta conjicio; quod pro adverbio ἀμφαδὼν, *palam, aperte*, ἀφοδὼν legisset; ἔδ' ἐς ἀφοδὼν αἰδῶς, quod non probo. Jungenda enim hæc sunt, ut rectè in excusis codicibus, αἰδῶς ἢ ὄκνῳ ὀμιλῆς; quæ verba sic convertimus: *nec eos pudor, aut metus retinet, quo minus propalam coeant*. Nam ὄκνον pro metu etiam accipi, vel ex Lexicographis manifestum est: tum ex Laertio in *Zenone*, ubi de Dogmatis Stoic. ὄκνῳ enim ibi species metus ponitur, itaque definitur: ὄκνῳ ἢ φόβῳ μελλέουσι ἐνεργείας.

p. 33. l. 11. τέρνονταί πρὸς τὰ μέλεα, τοῖς ἰδοῖς] Corybantes innuit, Gallosque matris Deum atque etiam Deæ Syriæ, quæ fortè eadem ac *Cybele* est, sacerdotes: qui omnes furorem mentientes, quo vulgum vaticinationis specie luderent, sibi brachia gladiis laniabant, flagellis etiam semet converberabant. De his Apuleius ita scribit, 8. *Milesianarum*: *Nec paucis percursatis Casulis, ad quamdam villam possessoris Britini perveniunt, & ab ingressu primo, statim absonis ululatus constrepentes fanaticè pervolant; diuque capite demisso, cervices lubricis torquentes motibus, crinesque pendulos rotantes in circulum, & nonnunquam morsibus suos incurstantes musculos, ad postremum ancipiti ferro, quod gerebant, sua quisque brachia dissecant*. Et paulo infra: *cerneres profectu gladiatorum, ictuque flagrorum, solum spurcitie sanguinis effæminati madescere*. Eodem spectat Plauti istud in *Truculent*. Act. 2. scen. 7. v. 41. *Hoc vide; dentibus frendit, icit femur*. Num nam, obsecro, ariolus est, qui ipsus se verberat? Et *Mostel*. Act. 2. scen. 1. v. 11. *Ubi isti, qui Dindymeneis (ita enim legendum, non quindenis) hastis corpus transfigi solent*. Vide & in sacris literis, *Regum libro III. (alias I.) cap. 18* Ubi de sacerdotibus Baal: *Clamabant ergo voce magna, & incidebant se cultris & lanceolis donec perfunderentur sanguine*. Septuaginta: ἀλλὰ γε καὶ κατετίνοντο τὸ ἔθῳ αὐτῶν μαχαίραις, καὶ σιρομάταις ἕως ἐκχύσεως αἵματός.

Ad Caput VII.

περὶ τῆς ἀλυσέως.

De Nervorum resolutione.

p. 33. l. 28. ἀποπληξίῳ λύσῃ.] Verba ipsamet Hippocratis, *Aphorif. 42. sect. 2.*

p. 33. l. 29. ἀπαληξίῃ ἢ,] ἀπαληξίῃς à paralyti discrimen tradit, quod hæc sit privatio solius motus: illa verò motus & tactus simul, idque in parte aliqua privatim *Galenus* non ita planè; sed in eo tamen cum *Aretæo* convenit, quod ἀπαληξία sit partis cujuscumque privæ resolutione: ita enim quid sit *paraplegia*, declarat, *Comm. 2. in 1. Epid.* ἀπαληξίας μὲν καλεῖ, τὰς ἐξ ἀποπληξίας εἰς τὸ μέρος ἀποπληξίῃς ἀπαληξίῃς. Hanc qui resolutionem patiuntur ἀπαληξίῃς dicuntur Hippocrati, *libro de vict. acut. p. 397.* & *παρὰ πλεονεξίῃ 6. Epid. sect. 7 sent. 1.* οἱ ἢ τῇ χειρὶ πονήσαντες ἐς χεῖρας μόνον παραπληξικοί. Idem *Galenus, lib. 3. de loc. aff. cap. 10.* privarum partium resolutionem simpliciter ἀλυσίν illius partis appellat κατὰ μέρος εἰ καὶ κατὰ πᾶν τὸν κώλον ἴσονται, & μέρος ἐκείνου ἀλυσίς ἐστίν.

p. 33. l. 31. ἀλυσίς ἢ ὡς ἐπὶ πᾶν κινήσῃ μόνον.] Ita & *Galenus, loco citato*: μάλιστ' μὲν ἂν ἡ ἀλυσίς ὅτι τῷ τῇ κινήσεως ἀπώλεια λέγεται τῇ τῇ αἰσθησὶν ἀπολεωκῶτων μερῶν, ἀνασθησὶν μὲν εἶναι, παραλελυδὲς δὲ ἢ πᾶν πᾶν σωτηρίας (σωτηρίας) λεγομένων.

p. 33. l. 32. ἐνεργείῃς τε πάρεσις.] Postquam dixit paralytim esse motus tantum privationem, addit ἐνεργείῃς, uberioris explicationis gratia, ut ab ἀνασθησὶν seu stupore distinguat, quæ sensum dumtaxat adimit. Sensus enim passio est, motus verò actio.

p. 33. l. 35, 36. ἀποπληκτον σιέλῃ τὸ κατ' ἴξιν.] Locus is quem laudat, exstat in 3. *Epid.* in constitutione pestifera: sed & in 2. *prorrh.* ἀποπληξίῃ τῇ μελέων, pridem annotavimus.

Lege Not. in Var. Lectiones *Aretæi* ex edit. Oxoniensi.

p. 33. l. 39. κύσις ἢ ἔρων χέσις.] Hanc vocem πάρεσις, communem esse omni impotentiae nervorum, ex superioribus patet: nunc propriam acceptionem tradit; nimirum pro vesicæ resolutione, qua urina excerni, aut retineri non potest.

p. 33. l. 42. κυνικὸς πασμός ἢ κλησις.] Ita appellatur genus convulsionis, quo genæ ita in alteram partem trahuntur, ut rictus quasi canum efficiatur; unde nomen affectui inditum. *Simplicius, ad text. 1. lib. 2. de Anima*, videtur κυνὰ appellare; id enim verba ejus sonant: ἐπιδὴ καὶ μία πᾶς ἡ τῇ ψυχῆς ζωῆς ἐννοία, ἡ ἐνδοθεν κινητικὴ, καὶ ἔχ' ὥστερ' ὅτι τῶν ὁμωνύμων παλίας, κατὰ ἑκάστην ἰδίαν, ἀλλὰ γὰρ ἡ τῇ χειρὶ κύσις κυνὸς ὡς τῇ τῇ παλαιῇ, καὶ ὡς τῇ τῇ αἰσθησὶ, καὶ ἐπὶ τῇ τῇ ὡς πασμός, ἐννοίαν.

p. 33. l. 43. ἐκλυσὶν ἢ γενάτων] In descriptione λεπτοθυμίας rectè genuum facit mentionem. Ita enim & apud *Homerum*, (*Iliade* v. 176.) λύειν γένατα, pro vires, aut animam adimere. Et apud *Maronem*; (*Aeneid.* 12. v. 905.) *genua labant*, de Turno fatifcente. De genuum principatu, vide *Plinium, libro 11. cap. 37.*

p. 33. l. 45. ἀψυξίῳ] Scribe; ἀψυξίῳ, exanimationem, ut rectè vertit *Junius*.

p. 33. l. 57. πᾶσις ἐλκῶν, νοσὶ κρυπταῖ καὶ ἀφανέα] Emendo alibi hunc locum

p. 34. l. 5, 6. διδᾶγμα διαφορῆς διωάμιός τε καὶ κελίῳ πρὸς ἀεριστὸς δεξιῶς] Vide *Aristotelem*,

lem, in 3. de partibus Animalium, cap. 7. ubi ostendit omnia esse in corpore ἀφ' αὐτῆς quod autem ait differre facultate, dextra à sinistris, altioris profectò est contemplationis, quam præsentis instituti ratio ferat. Nonnulla tamen pro præsentis loci explicatione annotare libet. Præter argumentum igitur quod hîc propositum est, sumptum ab inclinatione hujus morbi, qui uni potius lateri corporis, quàm alteri incumbit, alia multa proferri possunt. Apuleius, *Apol.* 1. de muliere comitali: *Ceterum, quod dextræ auris crebriores tinnitus fatebatur, signum erat morbi penitus adacti. Nam dextera corporis validiora sunt: eoque minus spei ad sanitatem relinquunt, cum & ipsa ægritudini succumbunt.* Mox subdit: *Aristoteles adeo in problematis scriptum reliquit, quibus æquè caducis à dextero morbus occipiat, eorum esse difficiliorem medelam.* Si verum dicit Apuleius, eum locum, in quo id docet Aristoteles, excidisse oportet: nusquam enim in Libris iis, quos habemus, *problematum* exstat. Aliud argumentum ex iisdem libris *problematum* proferam, quod exstat in *sect.* 32. *problemate* 7. Quærit Aristoteles, cur sinistra auris ocyus, magna ex parte perforata, consolidari, quàm dextra, potest: quia, inquit, *sinistræ partes humidiores & calidiores.* Addit, ob eam causam, mulieres aurium alteram, marem vocare; alteram, foeminam. Aponensis in *Commentario*, differentiam hanc dextræ auris & sinistræ, alio modo explicat: *Et ideo* (inquit) *quis fortè probabiliter causam hujus assignabit oppositam, dicens; partem dextram sensibiliorem fore sinistra; quæ autem talis condolet in amplius: similiter dextra plus viget sanguine: & decursus naturæ ad locum fit dolentem: quare in humectatione partis incisæ consequente, tardius consolidatio accidit: cum vulnera non consolidentur, nisi prius fuerint exsiccata.* Fortasse ob eam causam in *Lucæ* (c. xxi. v. 50.) & *Joannis* c. xvi. v. 10.) *Evangelio*, ubi de illo facinore Petri, contra Pontificis servum, auricula potius dextra ejus abscissa notatur, quo majus miraculum cognosceretur, statim ea restituta, quæ difficilius posset coalescere. Possim hîc referre, *Hippocrati* testem sinistram censerî ἡλυζονον: quod & confirmat Aristoteles in *historiis* & *libris de generat. animal.* Galenus autem accuratè explicat, *lib.* 14. *de usu partium*, tom. 1. p. 85. A. l. 43. & B. l. 1. ed. Ald. 1525. causam adscribens frigidiori temperamento sinistri testis; utpote qui sanguine seroso alatur per venam & arteriam spermaticam in sinistro latere, non à magnis vasis sed ramis ab emulgente vena & arteria deductis prodeunte. Ibidemque pronuntiat dextra omnia fortiora esse in omni animalium genere: ἀπαντὰ τὰ δεξιά τῶν ἀρσενῶν ἰσχυρότερα καὶ πάντων τῶν ζώων ἐστὶ τὰ δεξιά. Amatus Lusitanus causam, cur dextra manu promptiore utamur, se invenisse gloriatur, *Centuria* 4. *Curatione* 100. nempe, quod ossa brachii dextri ponderosiora sint: Cum (inquit) os brachii dextri & sinistri à cubito ad humerum incedens æqua balance librarem, dextrum in uno latere, sinistrum in altero ponens, dextrum sive brachii dextri longè plus gravitare os sinistri osse inveni. Hæc ille. Et quod ea disparitas majori dextræ partis exercitationi tribuenda non sit; ait idem Amatus, se & in puero recens nato periculum fecisse, in eoque itidem os dextri brachii ponderosius fuisse. Nec mihi adeo displicet conjectura. Nam si graviora sunt ossa in dextro latere, sequitur & musculos, qui eis movendis inserviunt, firmiores atque robustiores esse oportere. Ex quo intelligitur non esse planè verum quod ait Aristoteles, *sect.* 31. *probl.* 12. partem dextram sola exercitationis consuetudine meliorem atque firmiorem evadere. Et sanè hac sententiâ secum ipse pugnat Philosophus. Nam qui & in divinis corporibus eandem dextri & sinistri differentiam agnoscat, in quibus nullus exercitationi aut profectui locus esse potest: quomodo hanc in corporibus animalium non vidit? Præterea in ejusdem schola, naturale id censetur, quod vel semper, vel ὡς ἔστι τὸ πλεον, ut plurimum fit. At omnes homines, paucis admodum exceptis, dextra utuntur expeditiore: naturale igitur id putandum. Postremò, naturale esse id discrimen, planè veterum sapientum firmat auctoritas; qui inter summa rerum principia δεξιόν, & ἀριστερόν numerant, *lib.* 1. *Metaphys.* cap. 5. sed de his hæcenus. Sed neque Amatus Lusitanus veram quaesiti causam est affecutus. Ut enim illi largiamur, os dextræ partis esse ponderosius, (qua de re ipse viderit) non tamen hæc prima causa esse potest expeditioris motus dextræ manus; sed alia occultior, magisque universalis; qua factum putandum est, ut in omnibus dextra sinistris sint potiora.

p. 34. l. 15, 16. Ἐπὶ μὲν τοῖσι δεξιοῖσι τὴ λαπαρὴ ἀφ' αὐτῆς.] Observatio hæc pulcherrima est, qua compertum esse dicit, si infra caput, principium aliquod nervorum læsum sit, puta pars quæpiam spinalis medullæ; ex eodem latere nervos inde exortos resolvi: contrà, læsa parte capitis dextra, sinistros nervos injuriam sentire, dextrosque sinistra. Verba Hippocratis (nam ab Hippocrate ut pleraque alia id quoque sumpsit Aretæus,) exstant in libro 7. *Epidem.* (p. 1218. l. 16. edit. Genev. 1657.) ubi de vulneratis in capite hæc habet: *Ἐν μὲν τοῖσι πύτοις, καὶ ἐμέτερος ἔστι γένεσις, καὶ τὰ πασσαμώδεια ἐπὶ πλεοντῇ, καὶ ἐνίαις κλαγγώδεις εἶναι, καὶ ἐνίαις ἀκρεατέας: καὶ ὡς ἐν τοῖσι δεξιοῖσι τὸ πρῶμα ἦ, τὰ ἀριστερά: ὡς δ' ἐν τοῖσι ἀριστεροῖσι, τὰ δεξιά.* Ut autem præclara est hæc (ut dixi) observatio, ita explicatu difficillima; quâ cum se ultro abstineat Foësius, *Com. ad illa verba Hippocratis*; & mihi quæstionem tam abstrusam prætermittere nunc quidem liceat, & Lectores stu-

studiosos remittere ad *Laurentii libros Anatomicos*, in quibus de hac re fusè disputatur, *lib. scilicet 10. quæst. 6.*

p. 34. l. 17, 18. ἡ γὰρ κατ' ἔξιν τὰ δεξιά ἢ τὰ ἀριστερά οὐδοποιεῖ] Rationem propositæ observationis reddit, sed falsam, ut evincit Andreas Laurentius, *loco citato.*

p. 34. l. 30, 31. καὶ τοῖσι ἀπὸ τῆς κεφαλῆς περὶ τοὺς] Nervos moventes à sentientibus distinguit, quod & Galenus interdum facit; & illos à spinali medulla vult ortum ducere; hos à cerebro. Quod cum jam à multis confutatum sit, non est quod in quæstione jam profligata tempus teramus. Addit, motores nervos motum impertire sentientibus; qui eum non habeant, nisi valdè imbecillum: quæ omnia fictitia esse, patet ex nostro libello *de motu animalium spontaneo*; in quo vim movendi & sentiendi unam naturam eandemque esse demonstravimus, nedum ut locis distingui possint.

p. 34. l. 38. ἡ γὰρ γένεσις] Deest quid ante disjunctivam particulam ἡ. Scribe γένεσις (τρωθέντι vel θρωθέντι) ἡ γὰρ γένεσις.

p. 34. l. 40, 41. ἀλλοτε μὲν ἐκ τῆς ἐκτετακτομένης τὰ μέλη] Duplex genus paralyseos tradit; unum per extensionem partis, alterum per contractionem, quod perspicuè infra in vesica declarat.

p. 34. l. 44, 45. ὅπως ξύλα ἱκανὰ κατὰξέων τὰ μέλη] Junius vertit: *ceu ligna adaptans & poliens*. Inconsultè: putavit κατὰξέων compositum ex propositione, & ξέω, quod *radere & polire* significat: cum sit compositum ex ἀγω, nam pro ἀγω dicunt ἄβωλες ἀξέω, & κατὰξέω pro κατὰγω formantes à Futuro: Iones verò per dialysim, κατὰξέω. Igitur κατὰξέων, hoc loco, idem valet quod *deducens membra in longitudinem*; & de lana propriè dicitur: unde κατὰγματον ἐρίξ, Hesychius, κατὰγματον, μηρύματα ἐρίξ. Latini *tracta*, in neutro genere & numero plurali, vel *tractas* in fœminino usurpant, ut multis docet Josephus Scaliger ὁ πᾶν, *ad Librum 1. Tibulli, Eleg. 6. v. 80.* Quo fit, ut suspicer corruptum esse hunc locum; & pro ξύλα ἱκανὰ, legi debere ἐρίξ ἱκανὰ: vel quod minùs remotum est, ἐλκυσματα, id est, *tracta*. Ita enim aptior fiet similitudo, quæ à lignis idoneis, ut vulgata lectio habet, ineptissima est.

p. 34. l. 46, 47. καὶ ἡ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖσι παρὲν] Quia Græci *pupillam* κόρην appellant, eademque voce *puellam*; idcirco Aretæus Synonymo usus est, παρὲν, quod *virginem* significat. Ratio ejusmodi denominationis est, quod in ea parte oculi contrà intuentium imago apparet, ceu pupæ, hoc est, parvulæ Virginis. Plinius, *lib. 11. cap. 37.* ubi de oculis: *adeoque iis absoluta vis speculi, ut tam parva illa pupilla, totam imaginem reddat hominis.* Rufus Ephesius, *de partium humani corporis nomenclaturis*: οἱ δὲ ὅψιν μὲν, ὡς βλέποντι, κόρην δὲ καὶ γλῶσσαν, τὸ εἶδωλον, τὸ ἐν τῇ ὀφθ. ὅθεν ὁ μὲν ῥήτωρ τὸ ἀναισχυντον, οὐκ ἔφη κόρας ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖσι ἔχειν, ἀλλὰ κόρας. Dicitur κόρη *puella* effigies, quæ pupilla apparet; unde orator de quodam impudente dixit, hunc non habere κόρας, hoc est, *puellas* in oculis, sed scorta. Sunt tamen, qui παρὲν sive κόρην pupillam dici putant ab immaculata ejus partis oculi puritate.

p. 35. l. 4. καὶ γέλωτος ἀσβεστοῦ μέγρι θανάτῳ] Risus inextinguibilis. Epithetum est Homeri, *a. Iliad. v. 599.* ἀσβεστοῦ δὲ ἀρ' ἐνὸρτο γέλωτος μακάρεσσι θεοῖσι. Addit *usque ad mortem*: quod nonnullis accidisse legimus, ut nimio & repentino gaudio morerentur: exempla apud Valerium Maximum, *lib. 9. cap. 12.* Plinium, *lib. 7. cap. 53.* & alios. *Philemonem* risu exanimatum tradit idem Valerius, cum appositus ficus asinum consumentem vidisset.

p. 35. l. 5. ἀρχὴ πρῶτη] *Causa evidens* Celso nuncupatur. Item Plinio, *lib. 7. cap. 53.* Græci aliter προκαταρκτικῶς appellant. Coelius Aurelius, *libro 1. Antecedentem* vocat.

p. 35. l. 5, 6. ὑστέρη, καὶ κατεῖρη] *Postremam & potissimam* causam appellat, quam Galenus τὴν συνεκτικὴν αἰτίαν, *conjunctam, continentem*, libro 1. de causis pulsuum cap. 1. ἐν μὲν τὸ πρῶτον τε καὶ κυριώτατον, ὃ δὲ καὶ συνεκτικὸν καλεῖται, ἀπὸ τῆς συνέχεις αὐτῶν τῶν εἰσὶν ὠνομασμένων, ὅπερ ὡς ἐμπεδοκλῆς ἐρρέθη γένεσος αἰτίαν.

p. 35. l. 12. ἔξαισι οἱ παχείες καὶ φύσιν] Non mirum si isti citius resolvantur, quando arvinam hanc viaticum esse ad mortem tradit Hippocrates, *Aphorif. (p. 1246. C. edit. Geneva. 1657.)* οἱ παχείες σφόδρα καὶ φύσιν, ταχυθάνοντες μάλλον τῶν ἰσχνῶν. Et Philosophus, *lib. 2. de part. cap. 5.* διὸ καὶ μεγίστη παχέως τὰ λίαν πίονα· ὀλίγαίμα γὰρ, ἅτε εἰς τὴν πόσιν ἀναλίσκουσιν αἵματι· τὰ δὲ ὀλίγαίμα ἤδη προσδοποιεῖται πρὸς τὴν φθορὰν.

p. 35. l. 30. ἰλασις καὶ ὀφθαλμοῖς] ἰλασις.

p. 35. l. 31. ξὺν τῇ ὑποκαλίδι] Scribe, ὑποκαλίδι, accentu mutato, *palpebra inferiore.*

p. 35. l. 34, 35. ἀλλοτε δὲ ἀμφὶ συμπίπτοντα παφλάζοντα] παφλάζοντα, verbum est factum per onomatopœiam, certarum rerum strepitum significans, ut fluctuum apud Homerum (*Iliad. v. v. 798.*) κύματα παφλάζοντα: & pultis, seu fressi leguminis; quod Græci ἐτνῶ vocant. Aristoteles, *sect. 24. probl. 9.* ἀλλ' οὐδὲ τὸ μὲν ὕδωρ ζέον οὐκ ἐκπαφλάζει; Theodorus vertit *ex-pestat*: hic verò pro titubantia oris. Galenus in γλωσσῶν ἐξηγήσει· παφλάζοντα· ὠνοματοποιήκε τὰς πλείοντας, καὶ ἐπαναλαμβάνοντας ἐν τῷ ἀλλήλοισι δηλώσει βελόμην. Nostri dicunt *bredoüller.*

p. 35. l. 36. ἀφρόον δι' ἰσχυρίας] Videtur ita legendum: ἀφρόον ὃ δίσταται subito aperiuntur, supple labia.

p. 35. l. 37. 38. καὶ γὰρ ἡδε μὲς ἐστὶ καὶ νεῦρα] Ineptè additum à quodam sciolo καὶ νεῦρα. Nam cū lingua musculus dicitur, hanc nervis constare nemo non intelligit.

p. 35. l. 40, 41. παῖται ὃ καὶ κίων] Scribe κιονίς: de parte enim agit: at κίων nomen est affectus præter naturam. Vide supra in acutis cap. 1. & hīc ex iis, quæ mox sequuntur, patet; ὅψαι τὴν κιονίδα.

Ad Caput VIII.

πεὶ φθίσι.

de Phthisi.

p. 36. l. 4. ὡς ἐν πύξῃ ἐξ ἀποσπασίᾳ ἐν τῷ πύμονι γένηται] Mendum cubare in voce ἐν πύξῃ, arbitror: pro qua ἔλκετο citra dubitationem legendum, suadet contextus, ordo, ac Syntaxis; quæ profectò nomen desiderat ante verbum γένηται. Sententia quoque id postulat, quia φθίσι primū causas tradit; nempe abscessum in pulmone, tussē diuturnam, & sanguinis ē pectore expulsionem: à quibus exulcerari pulmones manifestum est: & Phthisim pulmonum ulcera sequi, nemo est, qui ignoret.

p. 36. l. 11, 12. τὸνομα φθίσι μετὰ λαμβάνει] φθίσι, & φθίσι differunt, quod hæc fiat, cum pulmones ex abscessu in ipsis facto exulcerantur: Illa verò thoracis & lateris abscessus sequatur, cum ab iis pus prodiens pulmones transitu exulcerat. Testantur id verba Platonis Comici citata à Galeno, com. 7. Aphorif. 44. μὲν ταῦτα ὃ εὐαγὸς ὁ παῖς ἐκ πλῆθους κινήσεως, σκελετὸς, ἀπὸ καλὰ μίνα σκέλη φορῶν, φθίσι περὶ φθίσι, ἐχάρης κεκαυμένη πλείους ὡς ἀνθρώπου ἐν τῷ σώματι. Ubi patet ex pleuritide φθίσι exsistere. Galenus tamen sæpè confundit, ut & plerique omnes, in Com. ad 1. Epid. sect. 1. φθινώδεις ὀνομάζουσιν οἱ παλαιοὶ τὴν ἰατρῶν, ὅσοι καὶ φθινώδη νόσον, ὡς καὶ φθίσι πνέες ὀνομάζουσιν, ὅτι τῆδεοι πύξαι. Ulcera pulmonum non posse sanari Galenus pluribus in locis docet. Tamen Theophrastum Atheniensem ex Phthoë contabescentem curatum fuisse ab Æsculapio, refert Suidas: φθίσι γὰρ θεόπομπον τὴν ἀθηνῶν ῥινόρριν, καὶ λειόρριν ἰάσατο ὁ Ἀσκληπιός.

p. 36. l. 16. καὶ ἐς νύκτα ἐκλάμπει] Signum φθίσι proprium notat, si interdiu mitior sit febris, & delitescat, noctu invalescat: quod & Hippocrates confirmat in prognostico sect. 2. text. 60. de signis ἐμπύων, id est, suppuratorum: (est autem Empyema species phthiseos) τὰς ὃ ξύμπαντας ἐμπύας γινώσκουσιν καὶ τοῖσι δὴ τοῖσι σημείοισι: πρῶτον μὲν εἰ ὁ πυρετὸς οὐκ ἀφίησιν, ἀλλὰ τὴν μὲν ἡμέραν λεπὸς ἔσται, τὴν δὲ νύκτα πλείων. Galenus, in Commentario (tom. 5. p. 73. A. l. 22, 27. ed. Ald. 1525.) hanc febris ἐκλάμπει contingere ait, non ipsius morbi ratione, ceu hanc nox per se intendat: sed quod tunc cibus acceptus incipiat distribui per universum corpus, partesve solidas irrigans, ipsarum calorem perinde intendat ac calcis calorem infusa aqua per antiperistasin: ὅταν (inquit) φάγωσι καὶ πίωσιν, ὁμοίον τι συμβαίνει τοῖς γινόμενοις καὶ τὴν τίτανον ὕδατι βραχέως, ὥστε τὰς ἀπορρῖνας ἐξώθεν αἰσθάνεσθαι πολὺ θερμότερα ὅ καμνοντος. Idem repetit, libro 1. de differ. febr. cap. 12. At filius Rois, lib. 4. Collig. cap. 29. hanc rationem floccum (flocci) facit, fabulisque cantorum similem esse dicit: Impossibile est (inquit) ut virtus nutritibilis à nutriente tantum sit elongata; ut ipsum eidem sit contrarium, sicut aqua calci. Aliam igitur proponit ipse; quod scilicet alimentum partibus solidis per nutritionem appositum, assimilatumque, eum calorem peregrinum, qui membris impressus est, suscipiat atque ita augeat. Verum hoc modo febrilis calor materialiter, (dentur hæ voces philosophanti) sive substantiā tantum, non formaliter seu secundum qualitatem augetur: sicut, cum sani alimentum nobis adjungimus, non evadimus formaliter calidiores; quia natura alimenti est servare calorem, non augere.

p. 36. l. 20. πῶς οὐκ ἀνίσταται] Probat eos interdiu etiam febrire, licet obscure; quoniam, inquit, si febris intermitteret, nihil obstaret, quominus æger carnosior fieret, robustiorque, & morbi tolerantior: at ἔσται ἀγρὲς fert morbum, & debilitatur, atque extenuatur, grassante semper ex occultò febre.

p. 36. l. 29, 30. ὁμοίον γὰρ ἢ πύξι, ἢ ὕδατι πύξι πικραίνονται] Hippocrates, Aphorif. xi. sect. 5. Phthisim lethalem cognosci his signis asserit; si sputum carbonibus injectum graviter oleat, capilli defluant. In Coacis autem prænotionibus cap. 17. sent. 2. τὴν φθισικὴν οἶσιν ὅτι θάλασσαν πύξουσιν ἐς τὴν πυθμῆα βαδίζοντες τὸ πύον, ὁλέθρον σωπόμενοι: addit, ἔσται ὃ ἐν χαλκῷ ἢ θάλασσῃ: quod cur requirat ad ejusmodi experimentum, non video. At hanc rationem non probat Aretæus, ut superfluum, quoniam ex ipso adspectu morbi natura certius intelligatur.

p. 36. l. 31, 32. πιστότερη γὰρ ἢ ὅψις ἀπάσης ἄλλης αἰσθήσεως] Philosophus etiam, Initio lib. 1. Metaph. de visu: μάλιστα ποιεῖ γνωρίζειν τι ἡμᾶς αὐτὴ τὴν αἰσθήσεως. Unde proverbium de oculato teste. Non tamen id in universum asserit Aretæus, sed de cognitione Phthisicorum.

p. 36. l. 37, 38. ξωπετήκασι ἢ πυρετοῖσι χρονίοις] Præsertim καυσώδεσιν. Galenus, lib. 1. de differ. feb. cap. 10. sed & aliis, ut quartana. Juvenalis: (Satyr. 9. v. 16.)

*Quid macies ægri veteris, quam tempore longo
Torret quarta dies, olimque domestica febris?*

Quos autem potissimum affectus Phthisis sequatur, docet Galenus fusè, ejusdem libri cap. 12. in fine.

p. 36. l. 44. ἰδρῶς ἀρεῖ θώρηκῳ] Ejusmodi sudores, qui quasdam tantum partes occupant, maximè superiores, ut collum, frontem, humeros, aut thoracem, naturæ oppressæ signa sunt. Cum enim hæc viget, aqueum illud excrementum æqualiter per omnem corporis habitum propellit. At verò cum ita fracta est, ut humores amplius regere non valeat: tunc vapores, ex quibus sudor gignitur, à natura, ut ita dicam, abdicati, proprium impetum sequuntur, qui sursum ducit, atque ita superiores partes petunt. Unde Axioma est; omnes sudores à medio sursum esse inutiles, immo perniciosos.

p. 36. l. 46. ἀνχλῶ ὑποπόλινθῳ, ῥαδινὸς] Cervix tenuis & e longa Phthisi laborantibus propter carniæ consumptionem. Avicenna, lib. 3. fen. 10. tract. 5. in Phthisica descriptione: Ἔ extendunt collum, nempe propter ficcitatem, ut exponit Gentilis.

p. 36. l. 48. τὰ ἢ ἀρθεα παχέα] In M. S. Mentel. τὰ ἢ ἀρθεα παχέες. Ita videmus in valde emaciatis. Ovidius in descriptione famis: (Metamorph. 8. v. 807.)

Auxerat articulos macies.

p. 36. l. 52. ἡδε γὰρ ἡ ἀνακωχή] Supple σῆξ, id est, caro, quæ ungues fulcit, sustentatque: eà igitur consumptâ incurvantur, ut supra dixit, & Hippocrates, 2. prog. de Empyis: (p. 42. l. 32. ed. G. 1657.) καὶ οἱ μὲν ὄνυχες χειρῶν γρυπῆνται. Est igitur ἀνακωχή sustentaculum: unde verbum ἀνακωχθεῖν quo utitur Herodotus lib. 7. p. 252. l. 3. edit. Græc. H. Steph. ubi de machinamento Xerxis in jungendo navibus Hellesponto: ἵνα ἀνακωχθῇ τὸ πῖνον τῶν ὀπλῶν. Item Aristoteles, lib. 4. de Cælo text. 42. ubi super illo problemate; cur scilicet æs & plumbum dilatata fluitant, in massa mergantur, sententiam Democriti refert: ἐκείνῳ γάρ φησι τὰ ἀνω φερόμενα θερμὰ ἐκ τῆ ὕδατος ἀνακωχθεῖν τὰ πλατὰ τὰ ἐχόντων βάρος &c. Idem sonat ἀνακωχίζειν apud Hippocratem, in Mochlico. Ubi pagina 45. F. editio Genevensis habet ἀνακωχίζειν uti & editio Basiliensis Anni 1538. Cujus exemplar penes me habet in margine manu adscriptum ἀνακωχέειν, quod & probat Fæsius. Editio hujus libri a Fed. Morello, 1579. vulgata, habet ἀνακωχέας, juxta exemplaria manuscripta, pro ἀνακωχήσας, sicut observat Fæsius.

p. 36. l. 53, 54. ἐν τῇσι κρυφῇσι πεπλησμένῃ] Fortasse scripserat Aretæus πεπλημένη coacta in modum lanæ coactilis (de carne enim loquitur.) Nam & Plato de eadem loquens, hac ipsa voce utitur in Timæo: τῶν ἢ σάρκα πεπλησμένῃ μὲν καυμάτων, πεπλημένη ἢ χειμῶνων, ἐπὶ τῇ πλωμάτων, οἷον τὰ πλεῖστα ἐσθλὰ κτήματα, &c.

p. 36. l. 55, 56. μῆλα ὑπερίχοντα καὶ ἐρυθρα] Malæ rubræ eadem de causa, qua & Empyis, nempe ob vapores putridos & acres eo subeuntes; quod & Avicenna testatur citato loco de Empyis. Ita & Hippocrates, 2. prognost. (p. 42. l. 31. ed. Genev. 1657.) αἱ ἢ γνάθῃ ἐρυθήματα ἴχασιν.

p. 37. l. 9. αἱ πρὸς τὰς σπονδυλάς σωμαθρώσεις] Scribe σωμαθρώσεις.

p. 37. l. 13. ὀπρῆστρον τῇ ῥάχῃ προσφύει] Ovidius, loco citato (Metamorph. 8. v. 805.)

Ventris erat pro ventre locus: pendere putares

Pectus, ἔσθ' ἀπὸ σπινῆς tantummodo crate teneri.

p. 37. l. 14. ἀρθεα ἐναργῇ, ἔξαρθρα] Bifariam intelligere possumus: vel enim exstare articulos; quo sensu ἀρθεα παχέα dixit suprâ: vel suis sedibus emotos & luxatos. Nam id admodum macilentis corporibus contingere auctor est Hippocrates, libro περὶ ἀρθρῶν. (p. 784. G. edit. Genev. 1657.) verba hæc sunt: Διαφέρεται μὲν τοῖσι καὶ χέσις τις σώματος: τοῖσι μὲν γὰρ εὖ ἔχασιν τὸ γυῖον, καὶ σεσαρκωμένοι: ἐκπίπτει τε ἡ σπονδή, ἐμπύπτει τε χαλεπώτερον: ὅταν ἢ αὐτοὶ σφῶν αὐτῶν λεπτότεροι, καὶ ἀσαρκότεροι ἔωσι, τότε ἐκπίπτει τε μᾶλλον, ἐμπύπτει τε ῥᾶον. Id autem declarat, boum exemplo, quibus, sub finem hyemis, femur luxari solet, cum macilentissimi evaserunt.

p. 37. l. 16. ὑπερίχεται γὰρ ἡ ἀκαθὰ τῶν σπονδυλῶν, ἢ πρὸθεν καίλη] Bene habitis spinæ locus cavus est: consumptis, spina eminere, atque etiam coccyx: unde illud Martialis ob-scœnum quidem, sed tamen eo spectans: (libro tertio, epigramm. 98. v. 2.)

Pedicare potes, Sabelle, culo.

Ovidius, citato loco: (Metamorph. 8. v. 804.)

Ossa sub incurvis exstabant arida lumbis.

p. 37. l. 18. ὅπως πτέρυγες ὀρνίθων] Galenus, com. 1. ad 1. Epid. tom. 5. p. 167, B. l. 49. edit. Aldin. 1525. Φθινώδεις ὀνομάζουσιν οἱ παλαιοὶ τῶν ἰατρῶν, ὅσοι καὶ Φθινώδη νόσον, καὶ Φθίω πνὸς ὀνομάζουσιν, ὀπρῆστρον παθεῖν τοιοῦτοι δὲ ὑπάρχουσιν φανερότατον, ὅταν ὁ θώραξ σενὸς καὶ ἀβαθὴς εἰς τοσῶτον, ὥς τὰς ἀμφοτέρους ἐξέχειν ὀπίσω, δίκην πτερύγων. ἐντεῦθεν ἢ καὶ πτερυγώδεις ὀνομάζουσιν τὰς τοιαύτας. Vide eundem lib. 2. de temper. & lib. de causis morborum. (Tom. 1. p. 18. B. l. 53. ἔσθ' tom. 3. p. 6. B. l. 39. edit. Ald. 1525.) Videndus & Hippocrates lib. 6. Epidem. sect. 3. sent. 10.

p. 37. l. 19. ἢν καὶ λίη ἐκταραχθῇ ἀνέλπιστο] Hippocrates *sect. 5. Aphor. 12.* de iisdem: ἔτοιμα ἄρροίης ὀπιγενομένης ἀπαθνήσκουσιν.

p. 37. l. 22. νέοι ἢ μέλαι ἀκμῆς] Hippocrates, *Aphor. 29. sect. 3.* τοῖσι ἢ νεηίσκοισιν, αἵματι πύσιες, φθίσιες.

p. 37. l. 26. ἕξιος ἢ, ῥαδινοί] Id est, *tenuēs, graciles.* Eadem voce utitur *Lucretius*, & de Phthificis usurpari solitam innuit, *lib. 4. v. 1159.* his versibus:

Ἰαχὸς (ἰαχὸν) ἐρωμάνιον *tum fit, cum vivere non quit*
Præ macie; ῥαδινὴ verò est jam mortua tussi.

Nam mortuam tussi intelligit Phthificam.

p. 37. l. 27. λευκοί] Corpora alba ad Phthifim opportuna esse docet ob frigidum temperamentum, à quo flatus multi gignuntur. Ab iis verò pulmonum vasa disrumpi testatur Galenus, *lib. 5. Method. Med. tom. 4. p. 44. A. l. 51.* ὅτι ἢ καὶ ἀπὸ τῆς μὴ εἶναι τὸ πνεύμα, καὶ αὐτοῖς αἵμα, καὶ μάλιστα ὅταν ἢ πνεύματιον, ὅτε ὀλίγα ῥήγνυνται &c. Vide & *lib. 4. de loc. affect. & lib. περὶ πλῆθους. tom. 3. p. 51. A. l. 8. & p. 77. B. l. 11. ed. Ald. 1525.* De habitudine corporis ad Phthifim opportuna elegans est locus *Ciceronis in Bruto*, seu de *Clarissimis Orat.* *Erat eo tempore in nobis summa gracilitas, & infirmitas corporis, procerum & tenue collum: qui habitus, & quæ figura non procul abesse putatur à vitæ periculo, si accedit labor, & laterum magna contentio.* Ubi periculum vitæ illud, quod à Phthifi imminet, ab eo intelligi dubium non est.

Ad Caput IX.

περὶ Ἐμπύκων.

De Purulentis.

p. 37. l. 43. Ἐταμον ἢ καὶ ἐγώ] *Aretæum* professione atque ἐργῶ, hoc est, operibus ipsis Medicum fuisse, non ex eorum numero, quos Galenus λογικὰς ἰατρούς appellat; ex hoc loco patet. Quod ob eam causam notare visum est, quia quosdam vidi ambigere, fecissetne medicinam *Aretæus*; an homo eruditus, hæc exercitandi ingenii gratia elucubrasset, ut de *Cornelio Celfo* proditum est: propterea quod in his Libris elegantior est, quàm reliqui harum rerum scriptores esse solent.

p. 37. l. 53, 54. δριμύ δαπλῶς] *Mordicus acre.* Ita Galenus, *Com. 3. ad lib. κατ' ἰητροῦν, ἀπαρεγκλίτως (ἀπαρεγκλίτον) ὀρθλῶ γωνίαν* appellat.

p. 37. l. 56. θῶμα ἢ ὅπως ἐξ ὑμῶν] Miratur, quomodo in pleuritide tanta puris copia ex membrana succingente, (quæ vulgò, sed barbarè pleura appellatur) prodire possit: cum hæc sit tenuis admodum, nullam penè crassitudinem habeat. Qui locus fortasse impulit *Renatum Moræum*, Medicum Parisiensem valdè doctum, ut novam opinionem de Sede pleuritidis vulgaret libello edito; quo probare nititur, eum morbum non esse membranæ ipsius proprium, sed pulmonis; propter viciniam autem, & consequenter membranæ. Respondet autem *Aretæus*, sanguinis copiâ influentis eam membranam crassiorem evadere, quæ ratio valdè probabilis est. Quando & uteri membranas, gestationis tempore, in magnam crassitudinem, ob sanguinis affluxum augeri compertum est.

p. 38. l. 6, 7. αἱ πλῆραι τὰ ὅσα καὶ χάραν τῶ σφῶν αὐτέων] Mutilus locus. Verbum desideratur, ἔχουσι, ἴσουσι, aut quid simile.

p. 38. l. 12, 13. βάρῃ ἢ πόνῃ γε ξιών] Crassus vertit, *gravitas potius quam dolor.* Sed non potest. Scripsisset *Aretæus μάλλον.* Mea sententia est, particulam ἢ non esse ibi disjunctivam, sed negationem; quomodo ab *Hippocrate* usurpatam notat Galenus, *com. ad lib. κατ' ἰητροῦν* ad hæc verba σωλῆνα παντὶ τῷ σκέλει ἢ ἡμῖσι: ubi particula ἢ, negatio est: præcepit enim Hippocrates, canalem (instrumentum est Chirurgicum) *toti cruri, non dimidio tantum* aptari. Hæc sunt Galeni verba: (*tomo 5. p. 351. B. l. 9, 19. ed. Ald.*) ὅσον γὰρ ὅτι τῇ λέξει διωαπὸν, καὶ ἀκῆσαι τῶ φωνῇ ὡς ἀπὸ τῆς ἐν ἰατρικῇ σωδεσµόν· ἀλλ' ἐκείνον ἐνοήσαι, ἀντὶ ἀποφάσεως αὐτῶν πείχεται. βέλεται γὰρ ἀπαντὶ τῷ σκέλει ἔως ἡμῶν τὸ σωλῆνα χωρὶς βλάβης ὑποβάλλεσθαι, καθάπερ ὁμηρος ἔφη, (*Iliad. a. v. 117.*) βέλομ' ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμελμα ἢ ἀπολέσθαι, ἀντὶ τῆς οὐκ ἀπολέσθαι. Quod ita *Aretæus*, hoc loco, particulam ἢ usurpet, frequentia ejus arguunt: *πνέμων γὰρ ἄπνοος.*

p. 38. l. 14. ῥίγα πρὸς ἰσπέρω] Quia pus conclusum eo tempore movetur, unde vapores maligni in habitum corporis, & febris augetur, ut notat Hippocrates 2. *prognost. p. 42. l. 7. ed. G.* ubi de signis suppuratorum tradit.

p. 38. l. 20. ῥοιὴ ζωῶδης] ῥοιὴ εἰ ζωῶδης· debet repeti negatio.

p. 38. l. 23. μέσφι ἀν ἢ φλεγµασίῃ, ἢ πείζῃ] Crassus: *donec inflammatio, quæ urget, perseverat*, sed ad marginem positus est asteriscus cum his verbis; *adeft, aut urget*; quod fortasse rectius: tunc verò Græca ita leges: μέσφι ἀν ἢ φλεγµασίῃ, ἢ πείζῃ, mutato accentu particulæ ἢ ut fiat disjunctiva, & verbi modo.

p. 38. l. 27, 28. ἢν ἢ ἡδε εἰς ἡέσιν ἢ καὶ πύα, πάντα μέγιστα] Vide *Aphor. 47. sect. 2.*

p. 38. l. 29. ἐξ ἀποσείσιος βιαιῆς] Rectè notatum ad marginem Codicis Crassi, *violenta extensione.* Scribe igitur ἐξ ἀποσείσιος.

p. 38. l. 32, 33. σαρκαειδέων βαθέων] Rectius, παχέων, & ita legit *Crassus*.

p. 38. l. 35. ἀπεκεί] Deest aliquid, hic & in proximo contextu, quod supplendum ex M. S.

p. 38. l. 57. ἀπυρ⊙ γίγνεται] Scribe γίγνεται, εὐτε πύση, εὐχρης, εὐσιτ⊙. Hæc enim conjunctim legenda sunt: itemque in sequenti periodi membro, εὐτον⊙ γίγνεται, &c. Nisi sit enallage.

p. 39. l. 11, 12. μικρὸν γὰρ διαπύσκει χρόνον] Hæc verba sapiunt glossēma, neque hic locum habent. Tollenda igitur, & statim post σωτήξεις, lege quæ sequuntur; σπλῶν, καὶ ἡπαρ, καὶ πτόμων, καὶ διαφραγμα, ὁξύτερα μὲν ἐς ἐμπύλιν. Ad quæ verba notaverat studiosus ad marginem μικρὸν γὰρ διαπύσκει χρόνον. Nisi quis malit transposita esse hæc, statimque legenda post ista; ὁξύτερα μὲν ἐς ἐμπύλιν quod nec mihi displicet.

Ad Caput X.

περὶ τῆς καὶ τῆς πτόμωνος διαπόσεως.
de Pulmonis Abscessibus.

p. 39. l. 23. ὁπωσαυερ.] Scribe ὁκωσαυερ.

p. 39. l. 23. ἐν τοῖσι σώμασι] Quasi verò pulmo non sit corpus; sed nimirum corpora privatim appellat eas partes quæ solidæ, succi plenæ, & compactæ: pulmones quia laxi multis foraminibus pervii, pro meatu tantum & itinere habet.

p. 39. l. 24. διαλασι⊙ μᾶλλον τῇ δρασώσων (δρασώσων) γλυομήνης] Scribe διαλασι⊙, intervalla intelligit, quæ in raris & spongiosis corporibus. Ita Avicenna, lib. 3. fen. 9. tract. 1. in raritate pulmonis & in locis vacuis.

p. 39. l. 27. ἀλλὰ ἀπὸ ἀλλης ἀρυχωμένη ἀμείβων τῇ] Scribe ἀμείβωντι, nempe ὑγρῶ, eo enim refertur.

p. 39. l. 37, 38. καὶ βρογχίον κατὰ ἀνέπνοαν] Scribe βρογχίον ita vocantur, quæ in arteria aspera cartilagines. Galenus, lib. 4. de loc. affect. cap. 9. βρογχία τῇ καλῶσιν οἱ αἰατομικτοὶ τὰς χόνδρους τῆς τραχείας δερτῆρας, σιγμοειδῆς ὑπάρχοντες τῷ σχήματι. Hippocrates κρότωνα ἐλεκε⊙ appellat, 2. de morbis, Galen. interp. Hæ cum in pulmone sint admodum exiguæ, ubi ipsas ab ulcere putredo invasit, integræ per sputum ejici possunt. Galenus, lib. 1. de loc. aff. cap. 1. σῶμα γὰρ πὶ χονδρῶδες ἐστὶ, καὶ τοῖς βρογχίοις τραχείας δερτῆρας, ὁ καλῶσι βρογχίον & πλὴν ιδιότητα μόνοις τοῖς πεταλμοῖς ὑπάρχει γινώσκειν. ὅταν μὲν ἐν ποτὶ τῷ μὲν βηχὸς αἰαπνοῦται, μέγιστον ἐλεκε⊙ ἐξ αἰαδρώσεως ἢ σιγμῶν ἐν πτόμονι λογιζόμεθ' ὑπάρχειν. & quæ sequuntur.

p. 39. l. 39. εὐτε καὶ διαπόσεως] Galenus id confirmat, lib. 4. de loc. affect. cap. 9. ἀνέπνοαν τῇ πάντες εἴδοι τελευτῶντες αὐτὰς βρογχίον μέρη σεσηπῶτα.

p. 39. l. 46. τόνος μὲν γὰρ] Τόνος tenor, tensio. Sæpè apud Medicos pro vigore & quodam renixu partium à spiritu vitali; unde ἀτονα languida & effoeta.

Ad Caput XI.

περὶ ἀδματ⊙.
de Anhelitu.

p. 40. l. 9. ἔτι ἐς πολλὸν διαρκέσει] Plinius, lib. 11. cap. 37. Solum hoc viscerum vitiis non maceratur, nec supplicia vitæ trahit, læsumque mortem illico affert: quæ verba de gravi læsione intelligenda sunt. Nam quosdam corde non altè vulnerato vitam in multos dies traxisse historiæ testantur.

p. 40. l. 9, 10. τῇδε γὰρ ἡ ἀναπνοὴ καὶ ζωὴς δέχεται] Cum Aristotele sentit Aretæus, qui libro περὶ ἀναπνοῆς, p. 86. l. 1. ed. Sylb. cor principium seu causam efficientem respirationis docet: aucto scilicet calore ipsum extendi atque itidem pulmones, & qui hæc continet, thoracem: δὲ γὰρ ἐν τῷ μέσῳ πὶ θρεπτικὸν εἶναι τῇ φυσικῇ δυνάμει. "Αἱρεται μὲν ἐν πτόμονι γλυομήνον, αἰρέμενον (αἰρομήνον) δ' ἀναγκαῖον αἰρεσθαι καὶ τὸ περιέχον αὐτὸ μόριον ὅπερ φαίνεται ποιεῖν οἱ αἰαπνέοντες αἰρεσι γὰρ τῇ θώρακα διατὸ πλὴν δέχεται πλὴν ἐνδύσαν αὐτῶν τῶν μορίων ταῦτα ποιεῖν. Averrois, lib. 2. collig. cap. 19. motum respirationis partim voluntarium, partim naturalem statuit: quæ voluntarius est, pendere à musculis thoracis & diaphragmatis: quæ naturalis, à corde & pulmone. Ita Galenum Aristoteli conciliat.

p. 40. l. 10, 11. αἰτία τῆς ψύξης καὶ ὑγρότης τῆς πτόματος] Immo τῆς πτόματος, & ita emenda. Cæterum Avicenna, lib. 3. fen. 9. tract. 1. c. 38. iis causis adjungit siccitatem. Et quandoque fit, sed rarò, & ex exsiccatione pulmonis, & siccitate ejus; quod & Rasis tradit 4. contin.

p. 40. l. 27. πῶς ὁξείη, ἐς αἰαπνοὴν ἐπίομη] Fortasse nasum acutum dicit, quibus scilicet nasi περιύγια subinde comprimuntur, ut in difficili respiratione accidere docet Galenus, lib. 4. de loc. aff. tom. 3. p. 27. A. l. 15. edit. Ald. 1525. præsertim cum facultas imbecilla est.

p. 40. l. 28, 29. ὀφθαλμοὶ περιπετεῖς, ὡς ἐπ' ἀγχόνῃ] Hippocrates, lib. 3. de morbis in de-
scriptione anginae: (p. 490. l. 24. ed. G. 1657.) καὶ τῷ ὀφθαλμῷ πονέετον τε καὶ ἐξέχετον, ὡς
ἀπαγομύοισι.

p. 40. l. 29. ῥαγμὸς ἐν ἐγρηγόρσι] Rectè notat stertorem, etiam dum vigilant: quia hoc
signum obstructi pulmonis, non si idem in somno contingat: nam plerisque stertere dor-
mientibus familiare est.

p. 40. l. 30, 31. ὕγρὴ καὶ ἀήχῃ] Vocem omnem humidam esse, quippe vaporem è pul-
monibus, testatur Aristoteles, probl. 45. sect. 11. ἡ φωνὴ ἀήρ πῶς ἐστὶ μεθ' ὕγρῃ: ideoque
hanc deorsum etiam deferri autumat: qua etiam mente dixit Poëta, (Æneid. 7. v.
533.) udae vocis iter. Sed hinc excessum humiditatis notat; ob quem fiunt voces ob-
scure, ἀσαφεῖς, ut dicitur in lib. περὶ ἀκυσῶν, ubi verba hæc leguntur: ὅταν μὲν γὰρ ὡσιν ὕγρα-
σίας πλήρη πολλῆς ὁ, πὲρ πνέοντων καὶ ἡ δρετρία, διασπᾶται τὸ πνεῦμα, καὶ εἰ διωάται περιεχόμενα εἰς τὸ
ἔξω τόπον συνεχῶς: διὰ τὸ περισκόπῃν, καὶ γίνεσθαι παχύ, καὶ ὕγρον, καὶ δυσκίνητον καθάπερ καὶ
περὶ τὰς καθάρσεις (κατάρσεις) καὶ τὰς μέθας.

p. 40. l. 34. ὅπως ἀπαντᾷ σπῆται] Scribendum σπᾶται. (nisi forsan σπῆται sit more Io-
nico.)

p. 40. l. 34. ὑπὸ βαρύνῃς ἢ ἔξ ἡέρος] βαρύνῃ, pro βαρύνῃς dici Græcè non arbitror, licet in
compositis dicatur, ut καρηβαρύνῃ fortasse scripserat ὑπὸ ἀπορύνῃς propter indigentiam æ-
ris: quia per pulmones obstructos, nunquam satis æris attrahunt. Mendum ex transpo-
sitione literarum.

p. 40. l. 35, 36. καὶ διοίγῃσι τὸ σῶμα] Galenus, lib. 11. de usu part. tom. 1. p. 68. A. l. 15. ed.
Ald. 1525. respirationis instrumentum proprium esse dicit nares; cum nullum in iis,
aut in pulmonibus impedimentum est: iisdem verò impeditis atque obstructis, quod
non satis, per nares, æris trahatur, os necessariò diduci; atque ita per accidens effici
instrumentum respirationis. Verba adscribere libet, quia hunc locum non mediocriter
illustrant: Φλεγμονῆς γὰρ ἡ σκίρρα φησὶν ἐν τῷ, ἢ πινῶ ἀλλῆς διαθέσεως ἀποφραγτικῆς τὰς πόρας τῆς
ρίνης, αἰαγκάζονται μὲν καὶ τότε διὰ τὸ σῶμα εἰσπνεῖν ἀλλ' ὅτι μὴ καὶ φύσιν ἔχῃσι οἱ πόροι τῆς ρίνος, ὕψαι-
νόντων ἢ αὐτῶν ἀκρωτίδας, ὅθεν δεῖ τὸ σῶμα, εἰ μὴ κατεπείγῃτο τις ἀόματι πολλῷ καὶ σφοδρῷ: καὶ
τῷδε δῆλον, ὅπερ ἤδη καὶ περὶ οὐδὲν εἰρηται, τὸ πῶ μὲν εἶναι τὴν ἀναπνευστικὴν θράσιν εἶναι τὸ πρῶτον τῇ
πίττει, τὸ σῶμα ἢ μηδενὸς μὲν πειθήματα τὸ ζῶον βιαζομένης, μήδ' ὅλως ἀναπνευστικὸν ὑπάρχειν.

Ad Caput XII.

περὶ πνέοντων.

De Pulmonariis.

p. 41. l. 4. ἀόματι ἰδὲν τὸ πνέοντες] Galenus πλεῦμα appellat in Lexico, & φθόλω seu
τὸ πνέοντες πᾶσι exponit: unde verbum πνέοντων. ibid. πνέοντες, πνέοντες γίνονται, ἢ
φθίνῃ. Speciem Asthmatis sive suspirii facit Aretæus.

p. 41. l. 14. ἐς δύνω θανάτου] δύνω, pro sepulchro interdum accipi auctor est Eustathius.
Hic δύνω θανάτου pro inferis, ubi mortui somnum ferreum dormire crediti, sumpsit A-
retæus.

p. 41. l. 20. σπογγύλον χαλαζῶδες] Pituita viscida in pulmonibus interdum ita exsicca-
tur, ut in modum grandinis dura sit, qualem se vidisse Galenus testatur, non quidem
grandinis, sed lupini effigie, non sine pernecie ejus, qui exspueret. Locus est in lib.
4. de loc. aff. cap. ult. ἔπειτα ἢ πᾶσι εἶδον ἐν πνέοντι τοῖονδε: βήτην πῶς ἐκ χροῶς πολλῆς, καὶ
πύων ὀλίγα καὶ γλίχρα, χαλαζῶν μικρῶν ὡραπλήσιον ἀνέβηξέ τι, καὶ μοι κομίσας εἰδείξεν αὐτό. Et
paucis interjectis addit, μεγέθει δὲ ὡς τὰ χαλάζια τοῖς καλαμῶσι ὁρόοις ἴσαι καὶ τὸ πλεῖστον ἐπὶ
δὲ ὅπε, καὶ μέζω τέτων, ὥσπερ γε καὶ μικρότερα. Fernelius, lib. 5. Patholog. cap. 10. ubi de
Asthmate agit: Malo (inquit) ingravescente, lentus humor in grandinem concrevit,
atque hæc tandem in veros calculos, quibus interdum dissectos pulmones confertos depre-
hendimus. Deinde historia id confirmat ejusmodi: Sed etiam non ita pridem vir occur-
rit; qui, quoties exercitatione incalescit, concitata tussi calculos è pulmonibus edit præ-
duros, eosque excreat, modo hordei, modo pisi magnitudine. Bona tamen is valetudine
fruitur, præterquam quòd paulo difficiliter respirat, & in medio thorace gravitatis cujus-
dam pondus percipit.

Ad Caput XIII.

περὶ ἡπατος.

De Jecore.

p. 41. l. 30. ἡπαρ σπληνὶ ἐς χύεσιν μὲν ἰσότητον] Quia animalium corpus bifariam divisum
est in dextram & sinistram partem; ideo natura, viscerum alia gemina effecit; alia quæ
solitaria esse oportebat, ita confirmavit, ut in iis discrimen dextri & sinistri servaretur:
quo scilicet corpus ἰσότητον, & in quodam æquilibrio esset. Proinde quia jecori sedes
in dextro erat; hinc lienem in sinistro adversum constituit, eaque figura donavit, quæ
jeco-

jecoris quoddam ceu rudimentum intelligeretur. Unde eum Philosophus νότον ἥπαρ eleganter appellat, & ita gemina hæc viscera fecit, ut similitudine naturæ, & officii conspiratione, pro simplici haberi possent: καὶ γὰρ ὡς μονοφυῆς ἐκάτερον, καὶ ὡς ἀνδ' ἐνὸς δύο παρὰ πλοῖαν ἔχοντα πλὴν φύσιν. Videatur Aristoteles, *libro 3. de partibus cap. 7.* Nihil ea disputatione elegantius esse potest.

p. 41. l. 34, 35. ῥίζωσις γὰρ φλεβῶν ἥπαρ] Ita Hippocrates, *libro περὶ τερφῆς. pag. 382. l. 12. Ed. Genev. 1657.*

p. 41. l. 36. ἰχυροτέρῳ ἔχει τὴν θανάτην πλὴν αἰτίῳ] Sanè; jecur enim princeps est pars, & vitæ necessaria, non lien: maximè si verum est, quod *Plinius* tradit, *lib. 11. cap. 37. inuri impune cursorum laborantibus, & eo per vulnus exempto vivere animalia*: quod *Caspar Hofmannus* fabulosum censet, & veterem fabulam appellat, *cap. 2. de usu lienis.* Vide & *Fallop. lib. de vulner. cap. 12.* Attamen, cum asplenii pastu consumi lienem pecudibus *Dioscorides* & alii complures peritissimi auctores testentur, citra eorum animalium perniciem: cur non & hominibus aut ferro, aut igne, aut qua alia ratione sine vitæ periculo eximi posse credamus?

p. 41. l. 39, 40. καὶ ἀφίσταται ξυνοχέστερόν τε καὶ ὀλεθριώτερον] Quia princeps pars, si nimium abscessus fiat, in ipso parenchymate: nam si intra tunicas pus contineatur non est lethalis. Vide Hippocratem *sect. 7. Aphorif. 45.*

p. 41. l. 40, 41. καὶ ὅτι σκίρρω ἢ ὠκύτερον σπληνὸς καὶ πεπλεγμένον κτείνει] Jecur & lienem ad scirrhum opportunitissima esse testatur *Galenus*, *libro 13. Methodi: (tom. 4. pag. 92. B. l. 34. ed. Aldin.)* ὅτι πεπλεγμένον γὰρ ἐστὶ σκίρρωσιν καὶ τοὺς δύο σπλάγχνα, τὸ δ' ἥπαρ, καὶ ὁ σπλήν. Et paulo infra de jecore: ἡ γὰρ τοῦ τῆς ἥπατος ὄγκος ἀλλοτρίως ἀλλοτρίως περικυκλῶν, ἔχει πάλιν καὶ φύσιν πηλῶδες, ὡς παίζων πρὸς ἑαυτὸν ἰατρὸς τὸ κατὰ ἡμᾶς. Non immerito autem jecoris scirrhus dicitur celerius mortem afferre, utpote qui jecoris facultatem destruat, qua corpus cedere non potest. Ita enim abolita sanguinis generatione hydrops immedicabilis brevi consequitur.

p. 41. l. 43. μέσφι κλειδὸς ἢ ἀκρὴ ὤμος] *Galenus*, *libro 5. de loc. aff. tom. 3. pag. 56. A. l. 32. edit. Aldin.* signa inflammationis hepatis ponit τὸ εἰς πλὴν κλειν ἄλγος διατείνον. Quo sensu & *Asclepiades* dolorem jecoris ὄγκον appellabat, cujus verba hæc exstant apud *Galenum lib. 2. de loc. aff. p. 36. A. l. 17.* ὁ δὲ τῆς ἥπατος ὄγκος ἐμπνευστικὸς, καὶ νευρικός ἐστὶ, καὶ ἀντιώτερον (malè pro ἀσπρότερον) ἐγκέφαλον. quam tamen hujus vocis acceptionem in eum sensum non probat *Galenus*. Cur autem dolor ad claviculam usque pertingat, nemo disertius declarare potest, quàm hic *Aretæus*.

p. 41. l. 47, 48. ἡδὲ ἀκρὸς τῶν ὤμων ἀποτέμνεται] Dividit more Ionum: alii una voce ἀκρωμον.

p. 41. l. 50, 51. ἢν δὲ κατὰ κερῶς ἔωσιν] Malim legere κατὰ κερῶς ἔωσιν, cum virgula, & mox ἰκτερώδες τῶν λευκωχρόων ἰδέας. Ut intelligamus eos fieri quidem ictericos, sed eo genere icteri, qui ad album magis colorem declinet.

p. 41. l. 53. νηφαλέοι μὲν ἐς πάντας] Eximia est hæc observatio, & paucorum hominum; jecoris inflammatione laborantes à vino abhorrere. Contra omnino accidit, si jecoris substantia penitus corrumpatur; ἑστίας ἀφθονίαν Græci vocant: quippe tunc patientes incredibili vini optimi ac meracioris desiderio flagrare, sicut & in corruptela pulmonum, testis est *Fernelius*, *lib. 6. pathol. cap. 4.*

p. 42. l. 3. ὄγκος ὑπὸ πτερῶσι ἢ πλάτῃσι] An corrupta hæc, pro ὑπὸ νόθῃσι πλάτῃσι? nam sub nothis costis, non sub mamma tumor est in jecoris inflammatione: etsi tumor sub nothis costis sub mamma quoque est. Verum obscura hæc loquendi ratio, quam sufficiat notasse.

p. 42. l. 7, 8. ἢν δὲ μὴ ὑπὸ τῶν ὀστέων μίμνωσι οἰδεῖ] Mutilus hic locus est, & asterisco notatus: neque in manu-scriptis libris, quos videre licuit, quicquam reperi, quod juvet.

p. 42. l. 8, 9. καὶ τῆς μὲν περιγεφῆς, καὶ τῶν ὀστέων δὴλα] Scribe περιγεφῆ in recto casu. Discrimen notat inter inflammationem jecoris, & musculorum abdominis, quod in illa circumscriptio sit tumoris juxta figuram visceris, in hac non item, sed ἀόριστος, ut mox ait. *Galenus* itidem tumorem circumscriptum jecoris inflammati proprium asserit, *libro 5. de loc. aff. cap. 6.* τῷ δὲ ἥπατι μόνῳ συμβέβηκεν ἀθρόως περιγεφόμενον ἔχειν αὐτόν.

p. 42. l. 11, 12. περιτοναίς ἢ ἀόριστος ἢ σκληρή] Nomine περιτοναίς non tantum membrana intelligenda est tenuissima, quæ omnes abdominis partes investit & continet; sed & musculi ejusdem abdominis, quæ illas quoque partes extrinsecus tegunt: quod diligenter hoc loco eruditioribus notandum propono.

p. 42. l. 24, 25. πύον ἐκρῶσις λευκὸν, πίπνι, λεῖον, κακῶδες, ὅτι παχύ] Cum hic puris laudabilis conditiones tradat, quæ si appareant convalescentium ægrotum significant; cur hoc ipsum pus κακῶδες, graveolens dicat, non video: si quidem è contrario minimè graveolens esse debet, ut patet ex *1. prognost. cap. 11.* τὸ δὲ πύον ἀρῶν λευκὸν τε εἶναι, καὶ ὁμαλόν, καὶ λεῖον, καὶ ὡς ἡκιστα δυσώδες τὸ δὲ ἐναντίον τῆς κακίας. Ratio etiam, quam mox affert, non quadrat: ὅτι παχύ. Contra enim, pus quod crassum est, minus foetet, sive crassities à coctione, sive ab alia causa humorem absumente inducatur: qui, ut putredinis, ita & foe-

foetoris parens: quare negationem desiderari, & reponi debere arbitror, ut sic legatur;
 μή κακῶδες ὅτι παχύ.

p. 42. l. 36. εἰ πέπλη γὰρ αὐθις] In M. S. *Claromont.* abest vox, αὐθις in *Menteliano* legitur αὐ, pro αὐθις, quod idem est. Sic cenfeo legendum: εἰ πέπλη γὰρ αὐθις, εἴτ' εὖ ἔχον τὸ ἥπαρ, hoc sensu: Si cruda jecinoris (jecoris) inflammatione laborantibus, vitiosa per alvum prodeant; alimentum præ-ventriculi & intestinorum intemperie imperfectum per inferiora descendit. Neque enim jecur, vel si bene habeat, quæ cruda è ventriculo exeunt, rursus concoquit.

p. 42. l. 47. ἀπορον μὲν εἰ γίγνεται τὸ ὄγκον τε πὺν σκληρὸν ἴσον εἰς σκίρρον ἰδρύεσθαι] Lege, τὸ ὄγκον τε τὸ σκληρὸν προοίζοντα εἰς σκίρρον ἰδρύεσθαι, id est, *Non est absurdum, tumorem durum, temporis progressu, in scirrhum firmari.*

p. 42. l. 49. νόθης ἢ κλῶ πυρῇ] Cum abscessus jecoris non maturatur, in scirrhum compingi ait; & tunc neque dolorem continuum esse, neque magnum esse, quo etiam tempore exercet, sed obtusum seu segnem: id enim significat vox νόθης. Cui voci respondet ea, qua usus est *Archigenes*, ad designandum hepatis dolorem: nam hunc *ναρκώδη* appellabat, Galeno teste, *lib. 2. de loc. aff. tom. 3. p. 35. A. l. 53.*

p. 42. l. 49, 50. δῆαυτ' ἢ, καὶ θερμὴ] Mendum hic in accentu. Scribe θερμὴ, *caliditas*; ut rectè vertit *Crassus*.

p. 42. l. 54. κορυφὴ γὰρ τῶν κακῶν ὑδρωψ] Apicem malorum hepatis omnium hydropem eleganter vocat, sive ad magnitudinem morbi respexit, sive ad tumorem abdominis, quod in fastigium elevatur κορυφῆται.

p. 43. l. 8, 9. σφαλερὴ ἢ ἡ τοιαύτη θηκασίη] Periculosam hydropis curationem censet, qua ferosi humores affatim vacuantur: quod vires subita ejusmodi evacuatione prorsus affligantur; haud secus ac immodico sanguinis profluvio. Aliam rationem proponit *Galenus*, *com. 6. ad Aphor. 27.* quia scilicet scirrhus visceris non amplius ab aquosa redundantia sustentatus, suo pondere diaphragma, tum viscera etiam thorace contenta deorsum detrahat: ἀλλὰ καὶ ὁ τοῖς ἀπλάγχνοις σκίρρον, ὡς ἀν' μηκέτ' ὀχλῆμιν, (lege ὀχλῆμιν) ὑπὸ τῆς (τῆς) ὑδατώδους ἐσίας, κατὰ πᾶσι πῶτε ἀφ' ὧραγμα, καὶ τὰ κτ' τὸ θάνατα ἀπλάγχνα. Eidem causæ adscribendum est, quod olim grassatores *Aegyptii*, corio exuti, diuque in illo cruciatu viventes, simul ac umbilicus ferro tactus præcisusve esset, exspirarent, referente *Scaligero*, *exercit. 246. sect. 2.*

p. 43. l. 10. ἐσχάτησι ξυμπλώσει] *Crassus* interpret obscure, *extremos casus* vertit. Nec tamen, fateor, Latinam vocem habemus, quæ σύμπλωσιν seu, quod idem est, ξύμπλωσιν hîc positam exprimat; quæ eo sensu accipienda est, quo apud *Hippocratem* in 3. *Aphor. sect. 1.* μηδὲ τὰς ξυμπλώσεις τὸ ἔσχατον ἄγαν. Significat autem hæc vox vasorum in corpore mutuum in se ex nimia humoris contenti vacuatione collapsionem, atque ut ita dicam, coincidentiam.

p. 43. l. 19. τὰςδε ἐκίκλησκον ζωτηλικὰς] Qui ex jecinoris ulceribus, tabidi effecti moriuntur, σωτηλικὰς propriè appellari docet. *Syntecticos* etiam *Plinius* vocat passim in historia.

Ad Caput XIV.

περὶ σπληνός.

De Liene.

p. 43. l. 26, 27. τὸ σπληνὸς μέζων] Scribe, σπληνὸς, *dolore major.*

p. 43. l. 27, μέσφι τῷ ἥπατι] Tumorem lienis usque ad jecur, & per totam abdominis latitudinem extendi aliquando, non solum ex his *Aretæi* verbis, sed & ex *Plauto* discere licet; apud quem quidam se liene ut Zona cinctum conqueritur: quo etiam spectant verba illa è *Casina*, *Actu. 1. scen.* ex summis opibus:

Perii! seditionem facit lien, occupat præcordia.

Athenæus, *lib. 8. cap. 9.*

καταμαθὼν δὲ τὴν ἐξήλ' πάλιν

τὸ κοιλίας τὸ σπληνα ἔχοντα διπλοασίνα.

p. 43. l. 33. εὐτε καὶ ἀπορίη ζώεσι πασιπλῆς] Malim ἀπορίη, de Scirrho enim loquitur, qui indolens.

p. 43. l. 45, 46. μελάγχλωροι] Ex nigro virescentes. Notus est *Stratonici* Citharœdi locus in *Caunios*, quos omnes lieonosos fuisse proditum est, ex *Homeri* versu, (*Iliad. ζ. v. 146.*)

ὅμηπερ φύλλων γενεή, τοίηδε καὶ ἀνδρῶν.

Nempe hos comparabat foliis, quod colore viridi essent. Cum verò quidam ægrè ferrent urbem notari, ut insalubrem: *Ego* (inquit) *insalubrem dicere verear, in qua mortui ambulant?*

p. 43. l. 46, 47. ἡ δύσπνοια ὡς ἀπὸ βαρέος (βαρέος) τῷ θώρηκι] Desideratur aliquid, puta, πεζομύς, aut quid simile.

p. 44. l. 5. καὶ ὅλα μέλεια τῷ σπληνὸς ἠνέχθη.] Nonnullis lienis frustra integra ex abscessu per alvum deijci observat : an salvo Animali, non dicit. De hac re vide, quæ supra annotavimus.

p. 44. l. 6. εὐλυτῶ καὶ φύσι σπλήν.] Quia corpus ejus friabile; undè facile in humore diluitur.

p. 44. l. 9. πολυελκείες πάντα.] Non alienum ab hoc loco, quod *Aristoteles* prodidit, *sect.*
29. *probl.* 1. eos scilicet, qui præter modum melancholici sint, scatere ulceribus, quod
Herculis & *Lyсандρι* exemplis confirmat: de priore scribens; καὶ ἡ περὶ τῆ ἀφανίσσεως ἐν οἷτι
τῇ ἐλκῶν ἐκφυσις χυρομένη τῷ το δηλοῖ καὶ γὰρ τῷ το γίνε) πολλοῖς ἀπὸ μελαίνης χολῆς. mox de *Lyσαν-*
dro sic: συνέβη δὲ καὶ λυσάνδρῳ τῷ λάκωνι περὶ τῆ πλάτῃς χυροῦναι τὰ ἔλκη ταῦτα.

p. 44. l. 14. ἐν δὲ τῇ παύσει ἡψίοντο, χρεὼν ὑδρωψ.] Refrigerato per sympathiam jecore: Sympathia autem propter propinquitatem. Vide Galenum, lib. 6. de loc. aff. cap. 1.

p. 44. l. 15. ἡ φθοῖς καὶ ἐσχέθη τῆς κερδῶν.] Ob eam causam *Trajanus* Imperator fiscum lie-
ni similem dicebat, quod eo increscente reliquæ partes contabescerent.

p. 44. l. 23. καὶ νέοισι ὄργη μάλιστα] Quia sedentariam vitam agentibus multitudo crudorum humorum coacervatur, qui ad lienem delati, ipsum tumefaciunt.

p. 44. l. 25. χωρὶς ἐλκώδεα.] Scribe ἐλώδεα. Hippocrates, *lib. de aëre, loc. & aquis*, (p. 283. l. 48. *Ed. Genev.* 1657.) tradit, iis, qui aquas paludosas & stagnantes bibant, σπλήνας αἰὲν μεγάλους εἶναι. rationem addit εἰς γ' τ' σπλῆνα αἰ σάρκες ξυνήκον).

Ad Caput XV.

πεὶ ἑκτέρῃ.

De Morbo Regio.

P. 44. l. 34, 35. ἀλλὰ καὶ κτ' ἐβδόμῳ ἔκπινε μύρις.] Non solum ante septimum diem, quemadmodum scripsit Hippocrates, sed & post id tempus arquatum morbum innumeros jugulasse testatur: cui contrariam videre est sententiam apud Hippocratem, lib. περὶ κρισιῶν: (p. 552. l. 17.) ubi scriptum est, morbum regium, si post septimum diem accedat, sudorem criticum portendere, atque ægrum convaliturum: ἐν τοῖσι καύσεισιν ἢ ἐβδομαίῳ ὕπερον ἐπιγένη' ἔκπινε δὴλον ἰδρωτός· πρὶν γὰρ νόσημα εἰ φιλέει ἐξιδρῆν, εἰ δὲ ἄλλη ἀφίσταται ἑδάμῃ, ἀλλὰ ὑγιὲς γίνε'. Ibid. paulo infra: ἔκπινε δὲ ἢ ἐν ἐβδομαίῳ ἐπιγένη' ἢ ὕπερον ἐν καύσει, καὶ δυσχερεῖα, σιᾶλα πολλὰ δόποχώρησις, ἔντε τοῖσι καυσώδεσι πυρετοῖσι, καὶ τοῖσιν ἀλλοιοῖσιν, ἢ μηδενὸς τρεῖων τ' σημεῖων χυμολύων ἀφίη ὁ πυρετός, ἀνάγκη τοιαύδε κρίσις ἀντὶ τρεῖων γνῶσται, ἢ φυμάτων μεγάλων δόποσιν, ἢ οὐδίας ἰχυρεῖς δόπο τ' δόποσις. &c. quibus ex locis patet non esse perniciosum Icterus post septimum diem.

p. 44. l. 35. *πανίως ὅτε ἔκρνε πυρετὸν,*] Quia eo modo bilis, neque multum, neque affatim vacuatur; quare abscessus ille est *ἡμίρροπος*, non autem *ἀντίρροπος* ①: rectè autem dicit *σπανίως*, quia febrem acutam biliosamque Ictero judicari interdum accidit; ut Galenus, *lib. 5. de loc. aff.* (tom. 3 p. 58. B. ②c.) testatur his verbis: *πυρέξας γὰρ τις ὄξυν, καὶ χολώδη πυρετὸν, ἐβδομαῖος ἀπὸ πλῆλγῃ ③ νοσήματ* ④, *χολῆς ξανθῆς παμπύλης εἰς τὸ δέρμα κατασκευάσης.*

p. 44. l. 37. ξωίσα) ὃ οὐκ ἐπ' αὐτῇ μὲνον ἥπατος.] Galenus, *citati libri cap. 7.* hanc quæ-
 ſtionem proponit, utrum ſemper in Ictero pars affecta ſit hepar, & multis de cauſis negat,
quoniam, inquit, Ὡς per criſes morborum jecore nihil affecto ad cutem effunditur bilis
pallida: Ὡς à cauſis externis ſanguinem (ſanguis) nullo viſcerum læſo in bilem totus converti-
 tur, ut iis quos viperæ momordit? quod exemplo confirmat cujuſdam τῷ αὐτοκράτορ ἐκ τῶν οὐκε-
 τῶν, cujuſdam ex imperatoris Officialibus, cui viperarum capiendarum provincia de-
 mandata erat. Addit folliculi biliaris propria imbecillitate nonnunquam icterum acci-
 dere, cùm bilem ſecernere non poteſt; aut humore ita diſtenditur, ut ipſum deinceps
 expellere nequeat; aut etiam quia meatus ejus obſtructi ſunt: quæ omnia, illæſo he-
 pate, contingere poſſe manifeſtum eſt.

p. 44. l. 38, 39. ἀλλὰ καὶ λίην καὶ σπλῆνι, καὶ νεφροῖσι, καὶ κόλῳ.] A splene quidem fiunt nigri icteri, diffuso in habitum corporis humore nigro : ventriculi vero & coli vitio bilem in membra effundi, nullus quod sciam præter *Aretæum* dixit.

p. 44. l. 52, 53. ἔτε δ' ἄκνε] χολή] Una ex causis, propter quas alvus non respondet, est impeditæ bilis in intestina profusio; qua vim eorum expultricem exstimulari oportet: quam idcirco μαρίζουσιν, καὶ κατελαύνουσιν χολῇ appellat Alexander Aphrodisæus in *problematis*. Vide *Aristotel. problem. p. 303. l. 25.*

p. 45. l. 415. ὥπερ εἰς πέψιν ἡ ρασὴρ καὶ τῷ κώλῳ κακωθῆ. Rectius legatur, ἡ ρασὴρ καὶ τῷ κώλῳ.

p. 45. l. 5, 6. καὶ γὰρ καὶ ἐν τῷ κώλῳ πέψις.] Ita & Galenus, lib. 4. de usu partium, (tom. 1. p. 27. B. l. 13. ed. Ald.) intestinis vim quamdam coquendi alimenti tribuit, licet non ex naturæ instituto: sed quia iis ad meliorem functionem abutitur: πέψις) μὲν ἔν' ἐπ' αὐτῇ τῇ τῶν δίοδον ἢ τροφή, καθάπερ καὶ ἐν τῇ φλεβίν αἰπάσις τὸ αἷμα· γάργε δι' ἑπ' τῶν ἐντέρων εἰδὲν ἕνεκα πέψις, ὅτε φλέβες αἱματώσεως, ἀλλ' ὡς καὶ πρόσθεν εἴρηται, τὸ μὲν πρὸς τὴν (π) συγχρῆται πρὸς τὸ βέλπον ἐκ αὐτῶν

τὸ ὀρεγάνων ἢ φύσις. &c. Idem innuit Philosophus cū 4. de part. 3. quod terra est stirpibus, id animalibus ventrem atque intestina esse scribit: τοῖς δὲ ζώοις ἡ κοιλία καὶ ἡ τὴν ἐντέρων διώκρισις, αὐτὴ γῆς ἐστίν, ἐξ ἧς δεῖ λαμβάνειν τὴν τροφήν. Ubi terræ stirpium continenti alimentum comparat ventrem atque intestina, utpote natura atque officio conjuncta; nempe concoquendi Chyli: qua & mente *Juvenalis*, intestina pro receptaculo ciborum, puta ventre posuit: (*Satyr.* 7. v. 78.)

— *Et capiunt plus intestina poetæ.*

Cicero satis apertè lib. 1. de *Natura Deorum*, ciborum in intestinis, quæ alvi nomine designat, concoctionem fieri docet: *In alvo*, inquit, *multa sunt mirabiliter effecta, quæ constant ferè à nervis. Est autem multiplex & tortuosa, arcetque & continet, sive illud aridum est, sive humidum, quod recipit; ut id mutari, & concoqui facile possit: eaque tum adstringitur, tum relaxatur, atque omne quod accepit, cogit & confundit; ut facile & calore, quem multum habet, & (ex) terendo cibo, & præterea spiritu omnia cocta, atque confecta, in reliquum corpus dividantur.* Ex quibus verbis apparet hunc existimare coqui cibos in intestinis; quæ, ut dixi, alvi multiplicis & tortuosæ nomine intelligenda sunt. Cur autem colum præ aliis intestinis nominet, non planè perspicio, nec accuratiùs investigare operæ pretium puto.

p. 45. l. 6. καὶ ὅτι τῷδε ἢ ἐς τὸ ἥπαρ ἀναγώγῃ τροφῆς.] Non planè negandum est, quin aliquid Chyli, dum alimenti distributio fit in colo, reperiatur, quod ad hepar feratur. At id esse paucum contendo, præ eo quod in tenuibus intestinis continetur, quæ Chylum omnem statim à ventriculo excipiunt: cū ad colon penè nil aliud quam scybala perveniant, exsucta jam per venas mesaraicas meliori parte. At *Aretæus* à colo perferri alimentum ad jecur ita absolutè prædicat, ac si Chyli insigne quoddam promptuarium esset, atque effatu dignum.

p. 45. l. 7, 8. ἢ ἐν ὁμότερον τὸ ἥπαρ τὴν ἄλλαν τροφήν λάβῃ.] Lege ὁμοτέραν, refertur ad τροφήν.

p. 45. l. 11, 12. ἀπεψία δὲ, ἢ ἐν κώλῳ χολῆς ἐστὶ ἐργασία.] Vox ἀπεψία apud plerosque æquivoca est: vel enim ἐργασία ἐνεργίας significat; quæ acceptio communior est, & Gale-
no iudice rector: vel ἀλλοίωσιν εἰς ἑτέραν ποιότητα, μὴ μύτοι καὶ φύσιν, *mutationem scilicet alimenti in aliam qualitatem, & à natura alienam*: quo posteriore modo videtur accepisse *Aretæus*, cū dicat ex ἀπεψία in colo bilem gigni: quod de privatione coctionis, ne animo quidem fingi potest. Quis enim dicat bilem calidissimum humorem & igneum, caloris coquentis defectu, ac privatione effici? Sed rursus difficultas nascitur; quoniam biliosum excrementum, ut & facem sanguinis, & pituitam una cum sanguine in hepate gigni, *Galenus* compluribus locis, & reliquorum Medicorum constans sententia est; quomodo igitur in Colo eadem gigni potest? Quod autem ibi generari non possit, hinc etiam perspicere licet: in eo loco, qui pituitæ frigidissimæ, qualem *Praxagoras* vitream appellabat, gignendæ aptus est, non potest gigni humor calidissimus: natura enim loca rebus creandis accommodat, ut plurimum. Et locum locati velut formam statuit Philosophus, 4. *physicor.* ut summa necessitudo intelligatur. At pituitam illam vitream in Coli cellulis gigni *Galenus*, 2. de *loc. aff. cap.* 1. ubi de dolore colico agit, perspicuè declarat. Igitur non illic bilis flava ortum accipere potest. De ea, quæ περσινδὴς dicta à porri colore, dubitari potest. Verum neque hanc in colo gigni putat *Galenus*, sed in ventriculo, vitio alimentorum illic putrescentium. An vox χολή, usurpata hic pro quocumque humore? ut Græcis in more esse notat Galeottus *Martius de Doctrina promiscua cap.* 13. Cujus rei testem citat *Persium*, qui *Satyra* 3. v. 8. scripserat:

— *turgescit vitrea bilis.*

Verū neque *Galeotto* fidem ullam habendam censeo de Literis Græcis, quarum ille penitus expers fuit: cum alioqui non meminerim me quicquam simile observasse apud ullum Græcum Scriptorem. Neque, si illa observatio vera sit, tamen hic locum habeat, ubi de ictero agitur, quem solà à bile vel flavā vel atrā effici certum est.

p. 45. l. 12, 13. καὶ ὅτι παντὶ γίνεσθαι σπλάγχνω διωκτὸν ἑκτερον.] Quia in omni viscere bilis gigni potest à calida intemperie, sicut de habitu corporis mox dicet.

p. 45. l. 15. εἴ ποτε ὁχετοῖσι αἰσθητοῖσι.] Pulcherrima, verissimaque sententia: non per manifestos meatus, sed & per insensiles, vaporis in modum subire alimentum in corpus universum. Auctor libri de *plantis*, qui adscriptus vulgò *Aristoteli*, lib. 2. cum vaporibus subire pituitam & sanguinem ad caput scribit; sed & ipsos vapores suaves alimentorum nutrire haud dubium est, quando ex iis si effluere prohibeantur cute à frigore aut aliter densata, sanguinem augeri, & πληθύνειν effici docet *Galenus* lib. περὶ πλῆθους (tom. 3. p. 79. A. l. 16. ed. Ald.) Sed & *Aristoteles* ali vaporibus corpus non obscure innuit, lib. de *somno & vigilia cap.* 3. cum ait, melancholicos esse edaces, quia non multum in iis vaporis tollitur, quo corpus alatur: εἰ δὲ οἱ μελαγχολικοὶ κατέψυχον ὅ ἐστι πῦρ, ὥστε εἰ γινέται αὐτοῖς πλεονέχεια ἀναθυμιάσεως. Διὰ τῶν γὰρ καὶ βρωτικῶν σκληροὶ ὄντες. ὥσπερ γὰρ εἰδὲν ἀπολε-
λαυκῶτα διέκειται τὰ σώματα αὐτοῖς.

p. 45. l. 21, 22. εἰ μὴν ὅτι κώλον ἢ τὴν κοιλίαν ἐκκερμαῖς λαβή.] Legi ὅτι κώλῳ in colo, vel in dativo ὅτι κώλῳ.

P. 45. l. 24. *διωατωταίτη ἢ καὶ ὅτι τῷ παντὶ ἐξίς ἑκτερον πεκύν.*] Morbum regium non solum à visceribus, sed & ab habitu corporis proficisci, his verbis docet: *quoniam omni parti calor inest naturalis, quo humorem prolicit, concoquit, generat, secernit; unaquæque secundum propriam conditionem.* At ubi ea reperiuntur, bilis quoque generari potest. Ex quo efficitur, hunc morbum ab ipso etiam habitu deduci posse. Huic quoque sententiæ subscribit Avicenna, *lib. 3. fen. 15. tract. 1. cap. 3.* verba ejus placet adscribere: *Et calefit complexio hepatis valde, & facit choleram secundum quod scivisti in loco suo; generans verò ipsam non in natura est totum corpus.* Nam cum ipsum superflue calefit, convertitur, quod in ipso est, ex sanguine ad choleram. Et paucis interjectis eandem sententiam repetit: *& multitudo generationis cholerae quandoque est in hepate, & quandoque est in corpore toto, secundum quod scivisti.* Ejusdem meminit & Joannes Fernelius, *lib. 6. Pathol. cap. 8.* *Comminiscuntur (inquit) plerique alias icteri causas, ut folliculi fellis imbecillitatem, & partium, quæ in habitu sunt corporis, calidiorem intemperiem: quæ tamen omnes rarissimæ cum sint, in earum numero haberi debent, quæ cogitatione potius quam usu & eventis deprehensa sunt.*

P. 45. l. 28. *ἐν σαρκὶ μὲν ἰδρῶς*] Locus hic sumptus ab Aristotele, qui *sect. 4. probl. 27.* similem sententiam posuit: *ἢ ὅτι ἐστὶν ἐκάστη περὶ τὴν πόσιν, εἰς ὃν πέφυκεν διακρίνεσθαι καὶ φύσιν καὶ πόνον γινώσκον τὸ πνεῦμα ἐξ ὧν ἀνοιδεῖν ποιεῖ, καὶ συνεκκρίνει αὐτὴν οἷον τὸ μὲν ἔξον εἰς κύστιν, ἢ εἰς ἐκκρισμένην τροφὴν εἰς κοιλίαν· τὸ δὲ δάκρυον εἰς ὄμματα· μύξα δὲ εἰς μυκτῆρας· αἷμα δὲ εἰς φλέβας· ὁμοίως δὲ ταῖς καὶ ἡ γονὴ εἰς ὄρχας καὶ αἰδοῖα.*

P. 45. l. 32. *τὰ δὲ ὑγρὰ πάντα γίνετ' ὁλὴν*] Omnes humores in bilem posse converti censet, ubi dominatur calor: quia bilis extremus est terminus, ad quem calor humores citra exsiccationem perducere potest.

P. 45. l. 33, 34. *ὡς δὲ καὶ ἐν αἵματι ἀπεψία ξυμβῇ.*] Vide supra quæ annotavimus de hujus vocis ambiguo usu. Hic autem ἀπεψία usurpat pro mutatione sanguinis in qualitatem à natura alienam; non autem pro ipsa privatione coctionis à frigore: hæc enim non biliosum facit sanguinem, sed ichthiosum, (ichthiosus sc. αἷμα) ferosum, aquosumve.

P. 45. l. 39. *ὅρα ἐν λίθῳ καλὸν ἐστὶν*] Lapidis nomine aurum etiam designavit, quia ex terra conflatum sicut lapis. Suidas *in voce ἑκτερον*, τὰς ἐκτέρῳ χρωαζέμεντες ὥσπερ χρυσῶν. λίθος igitur hic pro metallo: si tamen nullum huic vocabulo irrepsit vitium; cum vera lectio esset; ὅρα ἐν μεταλλῷ καλὸν ἐστὶν.

P. 45. l. 40, 41. *ὡς δὲ καὶ ἐν χερσαῖαν ἐκπίνων τὴν τετραπόδων.*] ἐκτέρως etymon deducit ab ἐκτός, quo nomine Græci mustelam silvestrem vocant. Plinius, *lib. 29. cap. 4.* *Mustelarum duo genera, alterum silvestre; distant magnitudine: Græci vocant icidas.* Mutilus locus; interim restituo: *Mustelarum duo genera; unum domesticum, alterum silvestre. Distant magnitudine. Silvestre (vel Silvestres) Græci vocant icidas.* De icide quam Theodorus *Viverram* interpretatur falsò, ut arguit Scaliger, scribit in hunc modum Aristoteles, *lib. 9. de hist. an. cap. 6.* ἢ δὲ ἐκτός (ἐκτός) ἐστὶ μὲν τὸ μέγεθος, ἢ λίαν μελιτώαν κυνίδιον τὴν μικρῶν τὴν δασύτητα, καὶ τὸ ὄψιν, & τὸ λευκὸν τὸ ὑποκάτω, καὶ τὸ ἦθος τὸ κακουργίαν, ὁμοίον γαλῇ. Suidas, *ἀπὸ τῶν ἐκπίνων*, hoc est, à Milvis nomen hoc trahit: ἐκτερον, inquit, νόσος ἐκ χολῆς συσταμένη τὰς ἐκτέρῳ χρωαζέμεντες ὥσπερ χρυσῶν. λέγεται ἢ εἶναι πόνον ὡχροειδῆ διὰ τὸ μὲν ἐγγερόμενον, ὥστε τὰς ὀφθαλμοὺς τῶν κεκρατημένων ὡχρὰς, καὶ μέλανας ποιεῖν, ὡς καὶ τῶν ἐκπίνων ἀφ' ὧν καλεῖται οἱ ἐκτεριῶντες. At Plinius, *lib. 30. cap. 11.* hunc morbum dictum putat ab ave ejusdem nominis, coloris argumento. Id enim verba ejus sonant: *Avis icterus vocatur à colore, quæ si spectetur, sanari id malum tradunt, & avem mori. Hanc puto latinè vocari Galgulum.* Quamquam nonnulla hic in verbis est perplexitas, sicque concipienda hæc sententia videtur: *Icterus vocatur à colore avis; quæ si spectetur, sanari &c.*

P. 45. l. 42, 43. *εἶδεα & πάθος δοῖα.*] Duas morbi regii species tradit: una scilicet, in qua corpus flavo & croceo colore infectum apparet, quam λευκοχλῶρος εἶδεα, *speciei ex albo virentis* esse statuit: altera in qua corpus lividum, aut nigrum; has autem species à duplici genere bilis: unum quidem, quod sub se comprehendit bilem flavam, tenuem, perspicuam; atque unà bilem rubram instar croci, aut ovorum vitelli, cujus color plenior saturatioque est. Id enim significat vox κατωρής, quo sensu & Poëta; *vellera --- hyalli saturo fucata colore* dixit 4. *Georg. v. 335.* Alterum genus bilis ad nigrum magis declinans, sub quo bilis, quæ à porri colore πρασιδής dicitur, & quæ ἰσσιώδης à colore glasti, quod græcè ἰσσιός appellatur. Hæc est sententia hujus loci, qui nunc integer exscribendus est, ut vitium appareat vulgatæ lectionis, & ratio constet nostræ emendationis: *εἶδεα & πάθος δοῖα. ἢ γὰρ ἐς τὸ ξανθὸν, καὶ τὸ κροκῶδες ἐτεράπη & λευκοχλῶρος εἶδεα, ἢ ἐς τὸ πελιδνὸν καὶ μέλαν. τῶνδε μύθοι ἢ αἰτία. Post hæc verba videntur quædam deesse, sed nihil juvant MSS. Fortasse ἢ παρὰ ἢ σπλῆν. εἶδη ἢ & χολῶν ἐστὶ αἰτία. καὶ γὰρ τῆσδε ἢ μὲν ξανθὴ, λεπτή, λευκή, λευκότερα εἶδεα, ἢ ἐς τὸ πελιδνὸν & μέλαν. ἢ δὲ (ἢ δὲ) κατωρής, ὡς κρόκον, ἢ λευκὸν φαῖα & αἰτὸ εἶδεα. δὲ τέρη δὲ μελαντέρης χροῖος πρασίξαι, ἰσσιώδης, (ἰσσιώδης,) μέλαινα· μυρία δὲ ἐν μέσῳ τῶν χροῶν ὡς ἀραλλαγή. Sic ergo hunc ipsum locum lego: *εἶδεα & πάθος δοῖα. ἢ μὲν γὰρ ἐς τὸ ξανθὸν καὶ τὸ κροκῶδες ἐτεράπη & λευκοχλῶρος εἶδεος, ἢ ἐς τὸ πελιδνὸν καὶ μέλαν.* Sequentia vero ita lego: *τῶνδε μύθοι**

διότι ἡ αἰτία· εἶδη δὲ καὶ χολῶν ἐστὶ αἰτία. καὶ γὰρ τῶνδε, (supple χολῶν) ἡ μὲν ξανθὴ, λεπτὴ, διαδής, λεπτοτέρη εἶδεσθαι. Deinde; ἡ ἐς τὸ πελιδνὸν καὶ μέλαν· quæ verba ut spuria & aliena refecanda cenſeo. Cum enim duplex bilis genus diſtinguat; unum λεπτοτέρη, aut λευκοχρόα, ſive ut dixit *superiori capite* περὶ ἡπατος, λευκοχρόα εἶδεσθαι, nempe album aut ad albedinem vergens; cuius ſpecies facit duas, bilem flavam & vitellinam: alterum ad nigrum declinans, cuius ſpecies porracea bilis, & glaſtea: fruſtra hic addit bilem flavam tenuiorem eſſe, quàm ut ad fuſcum aut nigrum declinet. Ita enim rectius hæc verba vertamus, quàm quomodo Crasſus vertit *aut in lividum nigrumque declinat*: quod eſt contra mentem *Aretæi*, & à ſententia planè alienum.

p. 46. l. 27. οὐ μὴν γλυκέων.] Γλυκεῖα, ut referatur ad γεύσις. *Gustus* (inquit) *amarorum non amarus, nec tamen dulcis*: id eſt, amara, cum guſtantur, non videntur amara, etſi non dulcia ſed inſipida: dulcia verò amara ſentiuntur. Cuius rei, ut ὁ δόξου, cauſam perſcrutatur; idque accidere cenſet propterea, quod lingua bile infecta, amarum incidens non percipit ob familiaritatem, quia ſimilia non movent: contra dulcibus oblatiſ bilis, qua delibuta eſt lingua, fervet atque diffunditur; atque ita ſenſum movere occupans, ſaporem dulcem obſcurat: cum tamen ipſa, antequam cibus ſumatur, minimè ſentiatur; quia organo conſueta, & familiaris.

p. 46. l. 28, 29. ἡ γὰρ ἐν τῷ στήματι χολὴ ἐνίσχουσι τῇ γλώσσῃ, ἐπὶ περὶ τῶν ἐδεσῶν ἐντυγχάνουσι.] Crasſus: *namque bilis in lingua reſidens, & prius cibis occurrens, ſenſum ludificatur*. Quis hæc intelligat? *bilis prius cibis occurrens ſenſum ludificatur*. Aliter igitur diſtinguenda hæc ſunt, & virgula, quæ voci γλώσσῃ affixa, in ſuum locum rejicienda poſt ſequentem hanc, ἐπὶ περὶ τῶν ἐδεσῶν (quæ propria huic ſedes) collocanda eſt; ut hæc conjunctim legantur: ἡ γὰρ ἐν τῷ στήματι χολὴ ἐνίσχουσι τῇ γλώσσῃ ἐπὶ περὶ τῶν ἐδεσῶν ἐντυγχάνουσι.

p. 46. l. 35. τὴν γλῶσσαν εἶδε κινεῖσθαι.] Corruptiſſimus locus. Lege τὴν γλῶσσαν ἥδε κινεῖσθαι, ſupple χολὴ bilis; poſtquam cibis oblatiſ efferbuerit, linguam movet. Vidit Crasſus meliore uſus codice.

p. 46. l. 43, 44. ἀπατηλὰν ἄρα γούματων περικάλυμμα ἡ χολή.] Elegans hæc ſententia, cuius hic ſenſus eſt: quoniam bile fuſſiſis cibi dulces perinde & amari, ejuſdem ſaporis apparent, atque eam ob cauſam fallunt: idcirco, ait, bilem eorum ciborum velamentum eſſe, ad fucum ſcilicet faciendum.

p. 46. l. 48, 49. διὰ τὴν ὕδρωπιν ἐκπεκύνεισιν ἄλλοντο.] Quia bilis in jecoris ſubſtantiam diſfuſa, ibique ex mora putreſcens, viſceris διαφθορὰν, id eſt, *corruptelam* invehit. Ferneliuſ, lib. 6. *Path. cap. 4. Subſtantie corruptela non minus jecur, quàm pulmo contaminari ſolet, qua laborans ſenſim languore contabescit: ea ſit ex omni humore, frequentius autem ex bilioſa ſanie per jecoris ſubſtantiam effuſa; quæ ſenſim lenteque putreſcens, ipſam pariter jecoris ſubſtantiam labefactat, atque corrumpit.*

Ad Caput XVI.

περὶ καχεξίης.

De malo Corporis Habitu.

p. 46. l. 54. συμπαντων ὁμοῦ παθῶν καχεξίη τροπή.] Omnes morbi in malum habitum deſiunt, cum videlicet perennant: tractu enim vires naturalium viſcerum debilitantur; unde humorum vitium, & vaſorum impuritas, quam malus habitus ſequitur.

p. 46. l. 54, 55. ἀπασι γὰρ αἱ νόσοι τῆσδε δόποιοι.] Vox δόποιοι, ut hic ſcripta eſt, cum accentu in antepenultima, ſignificat *partum* ſive *sobolem*; quæ ſignificatio non eſt ad propositum: at ſi ſcribatur δόποιοι, cum accentu in penultima, ſignificabit *parentes, progenitores*: quem ſenſum huic loco congruere patet: quare ita emendandum cenſeo.

p. 46. l. 56. αὐτὰρ (αὐτὰρ) καὶ ἡδὲ μένη ἀνέθεν τῶν ἄλλων φαρμάκων.] Corruptum eſſe hunc locum in voce φαρμάκων nullus dubito; & fatebitur quicumque animum advertet. *Juniuſ* legiſſe videtur περὶ τῶν φαρμάκων, ſive alicubi hanc Lectionem reperit, ſive ipſe aut quis aliuſ ita emendavit: ita enim vertit; *verum & ipſe ſolus citra alioſ morboſ, &c.* Ego legendum cenſeo, ἀφορμῶν: quæ vox Medicis nota. Ita enim vocant principium, unde morbus coepit graſſari; ut in 6. *Epid.* τὰς ἀφορμὰς ὁρίζοντες ἡρξάντο κάμνειν, quæ initia ſi exigua ſunt, περὶ τῶν φαρμάκων ab Hippocrate appellari ſolent, Galeno teſte, *Com. 3. in 3. Epid.* Quod autem germana hæc ſit lectio, indicant ſequentia hæc verba: καὶ πρῶτα γίνεσθαι παθῶν, quæ reſpondent hiſ; ἀνέθεν τῶν ἄλλων ἀφορμῶν.

p. 47. l. 19, 20. ἡ δὲ νόσος μικρὴν δυſεντερίην ξυνεχέει.] Crasſuſ videtur legiſſe: ἡ δὲ νόσος μακρὴ, cum virgula, deinde δυſεντερίην ξυνεχέει: quam lectionem non improbo.

p. 47. l. 24. αἰμορροϊδῶν ῥόα.] Simili figura apud *Ariſtotelem*, ὄμματα μελανόματα.

p. 47. l. 24, 25. ἡ ἐμέτων ἀπαλλαγή.] Erat vomitus antiquiſ illiſ familiaris, ut ex pluribuſ lociſ Auctorum veterum colligere licet. Cicero in oratione pro Dejotaro ad Cæſarem: Cum (inquit) vomere poſt cænā velle te dixiſſes. &c. Item in epiſtola ad Attic. lib. 13. de Cæſare: unctuſ eſt, accubuit, ἐμεπλήν agebat. Idem teſtantur verba hæc Cornelii Celſi, lib. 1. cap. 3.

cap. 3. Reiectum esse ab Asclepiade vomitum, in eo volumine, quod de tuenda sanitate composuit, video: neque reprehendo, si offensus eorum est consuetudine, qui, quotidie ejiciendo, vorandi facultatem moluntur. Plinius de eodem Asclepiade, lib. 26. p. 643. l. 13. Ed. Lugd. 1587. damnavit meritò & vomitiones tunc supra modum frequentes. Item Suetonius de Vitellio; sed vel præcipue luxuriæ sævitæque deditus, epulas trifariam semper, interdum quadrifariam dispertiebat: Injentacula, & prandia, & cænas, commeſſationesque; facile omnibus sufficiens vomitandi consuetudine. Quamquam hanc rationem vomendi ab iis potius intemperantiæ quàm valetudinis causa initam fuisse palam est: tamen & hujus causa istud olim fieri solitum liquet ex Hippocrate, qui, libro de salubri dieta, ἐξ μύας τὰς χαμερυνὰς ἐμέειν, ad evacuandam pituitam præcipit: tum ex Aristotele, sect. 1. probl. 4. ubi cur temporum anni mutationibus vomendum sit quærit. Ægyptios quoque triduo singulis mensibus vomitu purgari solitos, tradit Herodotus, lib. 2. cap. 77. Hoc συρμαίζεν vocabant à voce συρμαία, quod est raphanus; quo ad provocandum vomitum utebantur. Quosdam τὴν συρμαίαν, aliter accipere scio; sed de his alias.

p. 47. l. 32. ἢν δὲ ῥιζώσονται μίμνη.] Melius ῥιζώθεντα in passivo: *jactis radicibus*.

p. 47. l. 34. οἰδαλέοι πόδας τε καὶ κνήμας.] Propter σύντηξιν, ut ait Aristoteles, sect. 1. probl. 5. οἱ κισδηλιῶντες, καὶ οἱ ἐπὶ λιμῶν τὰς πόδας οἰδῶσιν. ἢ ἀπὸ τῆς συνώτηξιν ἀμφοτέρω. Hinc autem iis σύντηξις, *colliquatio*, fit, quod vitiosa alimenta membris non affigantur, neque in eorum nutritionem cedant, quæ proinde in venis relicta, atque ab omnibus partibus abdicata, tandem in declives partes suo proptere pondere decidere est necesse. Hieronymus Mercurialis, lib. 6. var. cap. 3. per κισδηλιῶντας, ictericos debere intelligi eo loco contendit, adversus Theodorum, qui cibo vitioso utentes interpretatur. Sed ipse κισδηλιῶν, & nodum in scirpo quærit.

p. 47. l. 35. τὰ κεκλιμμένα μετέα.] Crassus legit μόρα, & melius.

p. 47. l. 36, 37. τὸ εἶδος ἐπὶ ἐκείνῃ φοιτῇ.] Scribe τὸ οἶδος, *tumor*.

p. 47. l. 37, 38. ὑγρὸν ἢ ψυχρὸν ἐς τὸ βάρυνος περὶ οὐδὸς.] Circuitum humidi intelligo, cum humor in vaporem solvitur à calore, deinde vapor coërcitus denuo in humorem redit, & in partes inferiores decedit. De hoc circuitu videndus Aristoteles, lib. 2. de ortu & interitu cap. 10. ubi ita scribit: οἷον τὰ ἀπὸ τῶν σώματα μμεῖται τὸ κύκλῳ φορᾶν. ὅταν γὰρ ἐξ ὑδατὸς ἀήρ ᾖσιν, καὶ ἐξ αἵματος πῦρ, καὶ πάλιν ἐκ τῶν πυρὸς ὑδὼρ, κύκλῳ φερόμενα περιελθούσιν, καὶ ἔτι πάλιν ἀνακάμπτειν ὥστε καὶ ἡ φύσις τῶν φορᾶ μμεῖται τὸ κύκλῳ, συνεχὴς ἐστίν.

p. 47. l. 39. τῶνδε οὐκ ἀναχωρήματα, εἴτα κατὰ τὸν οὐρανόν.] Mutilus locus; quæ autem desunt, supplere vix quisquam possit, absque ope manuscripti alicujus melioris iis, quæ vidi, si qua ejusmodi exsint.

p. 47. l. 40, 41. ἀδδὴ φάρμακα.] Quia alimentum in habitu corporis corrumpitur, priusquam assimiletur; nec partes eo refici possunt: penuria igitur laborantes perpetuo cibi desiderio tenentur, ut de Melancholicis, quos βόρεος appellat (Aretæus 36. 17.) tradit Aristoteles, libro de somno & vigilia. pag. 44. l. 7. edit. Sylb.

p. 47. l. 47. ἐπὶ τὸν ὅλον τὸ σῶμα πλεονάζει.] Lege ὁμῶν, ut Crassus.

p. 47. l. 54, 55. ὑπὸν ἐδραῖον μὲν ὁ δαμῆ.] Somnum ἐδραῖον appellat Hippocrates, βαθύν, ut Galenus interpretatur ad sect. 4. sent. 15. Epid. Verba Hippocratis hæc: ὑπὸν ἐδραῖον ὁρᾶν νυκτός.

p. 47. l. 58. ἀδμα ἢ ἐπὶ τοῖσδε ἡ ἀναπνοή.] Id est, *respirant difficulter*, & modo *suspiriosorum*. Nam ἀδμα Medicis morbus est; aliis scriptoribus sæpe pro respiratione.

p. 48. l. 5. ἡ σύντηξις ἀναπνοή ἀνὰ σῆμα ὑδρωπικὴ ἢ πνὶ ἀσπίτω ἢ γαλα.

Crassus non legit, ἀναπνοή, neque sanè hic locum habet, quare expunge.

AD LIBRUM II. χρονίων παθῶν OBSERVATIONES.

Ad Caput I.

περὶ ὑδρωπικῆς.

De Aqua inter cutem.

p. 48. l. 29. ἐπὶ ἀτυχίᾳ.] Fortunam solam hydrope correptis subvenire posse autumat, eamque à Diis oblatam: qua sententia imitatus est planè Hippocratem, qui, libro de victu in acutis, (p. 405. l. 15. ed. Gen. 1657.) de eodem morbo verba faciens, ei qui evasurus sit, ἀτυχίᾳ esse opus testatur his verbis: τὸ ὑδρωπικὸν δύο φύσεις, ὧν ὁ μὲν ὑποσπασκίδιος ἐγχειρέων γίνεσθαι, ἀφυκτός ὁ δὲ μετ' ἐμφυσημάτων, πολλῆς ἀτυχίᾳ δεόμενος. Idem, lib. 1. p. 446. l. 10. Ed. Gen. περὶ νύκτων, ἐπιτυχίᾳ in morbis curandis celebrat: ἐπιτυχίᾳ ἢ (inquit) τὰ τοιαῦτα οἱ ἰατροὶ ποιεῖσιν ἐν τῇ θεραπεύειν ἀρχῇ. quod dictum pluribus exemplis declarat, quæ exscribere non necesse est. Sed & Galenus lib. 11. Methodi (tom. 4. p. 82. B. l. 33. edit. Aldin. 1525.) quibusdam incertiam in morbis curandis in bonum vertere declarat, eorum exemplo, qui musculi cujuscumque abdominis tumorem circumscriptum pro jecinoris inflammatione curantes relaxantibus cataplasmatibus utuntur, quæ jecori inflammato pernicioſa sunt, musculi abscessui non inutilia. Verba Galeni libet adscribere: ἐνίοι δὲ ὥς

Φησιν Ἱπποκράτης, ὃ σμικρὰ κερδαίνουσιν, ὅτι ἀγνοῦσιν. Οἷον γὰρ ἥπατος φλεγμονὴν ἰαθεὶ χαλαστικαῖς βοηθήμασιν, ἐξ ὧν ἐν τῇ διαγνώσει σφάλλον, δόξαν ἑαυτοῖς περιζόμενοι. Φαίνεται γὰρ ἐνίοτε ὃ κατὰ φύσιν εἰς ὑποχόνδρια μὲν ἐκ τῶν πλυσάντων ὃ δώδεκος ἡ πενταγένη, πρὸς ἀπλησία τῷ ἥπατι. Ἰαμαστὸν δ' ἀδενόμεναι τὰς μήτ' ἄλλο μηδὲν ἐν τῇ τέχνῃ καλῶς ἐκμαθόντας, μήτ' ἀσκηθέντας ἐν διαγνώσει πεπονθότων μορίων, τὰ τοιαῦτα κερδαίνειν. Aliter etiam fortunatus esse potest Medicus, nempe eo modo quem explicat Cardanus, *de vita propria cap. 40.* Si quis (inquit) incidat in morbum, in quo diu ὃ feliciter versatus fuerit, fortunatus dici potest; secus contra. Patet igitur ex his, casu morbos interdum sanari. Unde Montanus, *consultatione 51. ad curationem* (inquit) tria requiruntur, natura, ars, ὃ fortuna; ut dicunt Hippocrates & Galenus. Sic & Josephus, *libro 15. cap. 11. Antiquit.* de morbo Herodis Regis verba faciens: Medicos postquam morbus remediis non cedebat, hunc postremo & suæ cupiditati, ut quidquid expeteret ederet, & fortunæ commendasse testatur: πάντα οἷς ἐκείνος ἐπενέχθει, παρέχειν ἤξιον, τὸ δύσλεπτον τὴν σωτηρίας ἐν ἐξουσία τῷ Διαιτήτι ἀναπθέντες τῇ τύχῃ. Nec verò obstat quod Hippocrates *lib. περὶ τέχνης* (pag. 4. l. 39. Ed. G. 1657.) fortunam à Medicinæ Sacrario, imo à rerum natura excludere videtur: τὸ γὰρ αὐτόματον ὃ φαίνεται ὃ σίλῳ ἔχον ἀδεμίλῳ, ἀλλ' ἢ ὄνομα μόνον. Non enim his verbis fortunam excludit, sed potius confirmat: cum ipsam prudentiæ atque arti ancillari asserit: quod nimirum ea, quæ rectè aguntur, εὐτυχίᾳ, bona fortuna consequi soleat: iis verò quæ temerè & inconsultè ἀτυχίᾳ infelicitas. Ita igitur eodem loco scribit: ἐγὼ γὰρ ὅσον ἀποστρέφω μὲν εἰς αὐτὸς τὴν τύχην, ἔργα ἀδενόμεναι. ἡ γὰρ μάταια (ἡγεῦμαι) γὰρ τοῖσι μὲν κακῶς θεράπευομενοι καὶ κατὰ τὰ πολλὰ τὴν ἀτυχίαν ἐπιδομαί τοῖσι γὰρ εὖ, τὴν εὐτυχίαν. Latius igitur patet fortuna quàm existimavit Aristoteles, qui hanc in iis tantum esse voluit, quæ præter finem ac destinationem agentium rationalium contingunt, ut cum rusticus agrum pangendæ arboris causa fodiens thesaurum invenit. Atqui & iis, quæ consilio agimus molimurque, si optatus eventus respondeat, fortunæ id quoque esse putandum est. Atque ita Simplicius fortunam accepit *com. 60. ad lib. Physic.* cum ait, fortunam per se in omni bonorum adeptione, & participatione agnoscere: καὶ τὸ μὲν κατ' ἀξίαν ἀνανομίης τὸ δὲ κατὰ λόγον αἰτίαν. ὃ γὰρ τύχην ὃ κατ' ἀξίαν, τὴν τύχην. &c. Locum hunc Latine exprimam: *Dux sunt potestates in mundo; una quidem quæ congruentia cuique distribuit, hæcque Iustitia dicitur, seu Themis Dea Iudiciorum: Altera, quæ dat unicuique bonum debitum assequi: hæc fortuna dicitur; ὃ tunc maximè apparet, ubi nulla alia causa particularis cognita est. Unde fortuna non est tantum in iis, quæ raro eveniunt, nisi quoad nos: quia tunc solum fortunam agnoscimus, cum causæ propriæ alicuius effectus nos latent.* Hæc ille. Rectè meo quidem iudicio; nisi enim Deus adspiret, prudentia frustra est, & omnis humanus labor, sicut multis exemplis demonstrari potest quorundam illustrium virorum, quos summa prudentia præditos omnia fefellerunt consilia, Deo successum negante. Quare Pausanias de Aristodemō Messeniorum Rege ita scribit: τὰ μὲν εἰς ἀνθρώπων λογισμὸν ἤκοντο, Μεσσηνίης σώσεις τὴν τύχης γὰρ ἐς τὸ μηδὲν ἀγαγέσης πᾶσι ἔργα αὐτῶν, καὶ τὰ βλαύματα. Quæ omnia alta mente perspiciebat Scaliger in *tertio Poëtices*; inter ea quæ Medicum perficiunt, fortunam adscribit: *Medicum* (inquit) effinges doctum, probum, lenem, diligentem, maturum, fortunatum. &c.

p. 48. l. 29, 30. καὶ ἵππων μάλλον ἢ τέχνης.] Fortunam Deorum, à fortuna artis distinguit, cuius sententiæ hanc puto esse vim; ut Deorum successum intelligamus, cum præter consilium res prosperè succedunt: cuius meminit Aristoteles, *lib. 7. Eudem cap. 14.* ubi fortunatos eleganter comparat πλοῖον κακῶς νεωπηγῆται, navi malè compactæ, quæ rectius sæpè agitur non per se, sed quia peritum gubernatorem nacta: hos scilicet optimum habere Gubernatorem Deum: non quia is tantum successus à Deo, sed quia talis nobis manifestior est. Artis verò successum; cum omnia ex arte, & κατὰ λόγον ποιῶν, ut loquitur Hippocrates, prospera succedunt. Aristoteles eodem loco θεῖαν εὐτυχίαν appellat, cum quis κατὰ ὁρμὴν διορθωτικῶς, hoc est, impulsu animi citra rationem prospere agit: alium εὐτυχίας modum, cum & πρὸς τὴν ὁρμὴν καὶ τὸν λόγον.

p. 48. l. 30, 31. τὰ γὰρ μέγιστα πάντα ἰσχύει μόνον θεοί.] Eadem mens Hippocratis, cum *libro περὶ εὐγνωμοσύνης*, ait Medicos Diis plurimum concedere: οἱ γὰρ ἱερεῖς θεοῖσι πρὸς ἀνεχώρητα.

p. 48. l. 37. ἐστὶ γὰρ ἐς ἐμπορεῖαν ῥεῦμα ψυχρὸν.] Eadem locutione usus Heraclitus, cum de hoc morbo Medicos ἀνιγματοδῶς suo more confuleret. Laërtius in *eius vita*: καὶ τὴν ἰατρῶν ἀνιγματοδῶς ἐπισημάνετο, εἰ διώκοντο ἐξ ἐμπορεῖας ἀνυχμὸν ποιῶν. Cæterum non ῥεῦμα, sed πνεῦμα legendum conjicio ex iis, quæ sequuntur; ὁμοῖον ἢ ὁμίχλη (ὁμίχλη) τῷ παντί, sicut nebula per universum corpus: Sed & infra; καὶ δὲ ἐς ὁμίχλην (ὁμίχλην) καὶ ὕδωρ τρέπῃ τὸ πνεῦμα. Nam ipsa ὁμίχλη, (ὁμίχλη) πνεῦμα ψυχρὸν, παχύ, rectè dicitur, neutiquam ῥεῦμα. Galenus *lib. de tremore, ὃ palpitacione, tom. 3. p. 90. A. l. 37. Ed. Aldin. 1525. &c.* πνεῦμα, παχύ καὶ ὁμιχλωδὲς (ὁμιχλωδὲς) appellat.

p. 49. l. 2. ἡ χροὶς.] Lege ἀχροίη, facies decolor.

p. 49. l. 5. ἐφ' ἑδρῆς ἔασι οἱ ὑδρωπώδεις.] Manet, constat morbus.

p. 49. l. 14, 15. καὶ μὲν ἐπὶ λαοῦ φλέγματι.] Quatuor distinguit; species aquæ intercutis τυμπανίαν, qua abdomen flatibus distentum, tympani in modum, pulsu resonat; ἀσκήτιον, qua

qua idem humore, ceu uter impletur; λευκοφλεγματίαν, qua habitus corporis pituita albescit & tumet; ἀνά σάρκα, seu ὑποσσεκίδιον, (quæ vox in 4. de victu in acutis) cum carnes universæ in tenuem & aquosum sanguinem liquantur. Eodem modo distinguit & Theodorus Priscianus, lib. 5. de hydropisi: malignior (inquit) hydrops est tympanias. 2. hypofarca. 3. ascites. 4. leucophlegmatia: quam distinctionem, etsi ex ipso contextu fatis perspicua est, tamen hîc proponere visum est, ut minùs vulgatam, & fortasse falsam. Certè Galenus hanc palam improbat, Com. ad citatum lib. 4. de victu in acutis: cujus verba hæc; ἐνιοὶ μὲν ἐν τῇ ἰατρῶν τέλει λέγουσι εἶναι διαφορὰς τῶν υἰτέρων, ὑπερβαίνοντες τὰ περὶ σῆμα, ἀλλ' ἐν νῦν καιρὸς ἐλέγχειν αὐτὰς. Et fortasse Galenus, cum ait ἐνιοὶ ἰατρῶν, Aretæum intellexit, qui aut ipsi æqualis, aut paulò superior fuit, ut ostendi in Præfatione.

p. 49. l. 19. ὁ κακίων δὲ πολλὸν πῆ τῶνδε ὁπμιζίη.] Delenda est negatio ὁ, quæ hîc παραέλκε.

p. 48. l. 23. ἀσκήτε τυμπανίας χερσίων.] Et hoc contra aliorum opinionem, qui ascitem omnium gravissimum judicant; deinde tympaniam, postremò ἀνά σάρκα (ἀνά σάρκα) seu λευκοφλεγματίαν. Namque in Ascite & causa, & symptomata deteriora sunt. Causa quidem, nempe imbecillitas jecoris, quam in ascite esse majorem, quàm in tympania, ex eo perspicui potest: quod in illo generatio sanguinis penitus abolita sit, solumque serum pro sanguine gignatur: in hoc humores in flatum solvantur à calore quidem naturalem modum egresso, à calore tamen. Calor etenim naturalis cum calore igneo consistere potest; cum frigiditate valdè intensa, nullo modo. Quod autem & symptomata sint graviora, vel unius serosi illius humoris, qui ascitis proprius est, argumento constat: adeo enim acris ejus & maligna est natura, ut corpus ulceret, cutisque interdum in cruribus tumefactis sponte rumpatur; ut cuidam ascite laboranti accidisse testatur Matthæus Gradus 2. part. præf. cap. 9. Averroes tamen lib. 3. Colligeti cap. 21. hîc gravio rem tympaniam censet, quod Medicis majus negotium facessat, incertis, calorisne excessu, an frigoris obrepserit: utriusque enim sobolem esse constat. Verùm etiamsi tam à frigore quàm à calore is morbus dependet, tamen sæpius ab illo effici certum est: neque tam abstrusæ causæ hæ sunt, ut nequeant à sagaci Medico deprehendi.

p. 49. l. 40. 41. ὁ χῶρον γινεῖ κοῖλος.] In ascite, tumentis parti si quis digitorum imprimat, vestigium manet ad aliquod tempus, ceu fossa: βοθρῶδες ait Galenus, & hoc signum certum censetur aquæ intercutis.

p. 49. l. 41. ἐς χρόνον τε πολὺν (πολὺν).] Lege, ἐς χρόνον τε πολὺν. (πολὺν). Pars cava multo tempore manet.

p. 49. l. 50. ὁ δὲ ἀνά σάρκα (ἀνά σάρκα) ἢ δὲ (ἢ) λευκὸν φλέγματος.] λευκὸν φλέγμα appellat Hippocrates, lib. de aëre loc. aquis, (p. 284. l. 4. Ed. G. 1657.) quod alii una voce λευκοφλεγματίαν. Sic autem scribe: τῷδε ἀνά σάρκα (ἀνά σάρκα) ἢ δὲ λευκὸν φλέγματος. Supple, τῷδε: ita enim supra; τῷδε μὲν τὰ ἀσκήτε.

p. 49. l. 51. τὰς μὲν λαρόνας ἔχουσι κενεῶν.] Alludit ad etymon vocis κενεῶν. Ita enim dicta hæc pars, quia κενεῖ, qua voce dextras & sinistras partes hypogastricæ regionis significari tradit Laurentius, hist. anat. lib. 6. cap. 2. à laxitate videlicet, quia flaccidæ sunt: quod & Rufus testatur lib. περὶ ἀνθρώπου μορ. τὰ ἢ (inquit) ὑπὸ τῶν πλάσσειν μαλακὰ, λαπαράει καὶ κενεῶνες. Eadem & ilia dici idem Laurentius affirmat, cui potius assentior quàm Celsus, qui lib. 4. cap. 1. Ilia accipit pro eo intervallo, quod est inter coxas & pubem, imo ventre: vulgò inguina dicimus. Ipsa (inquit) Ilia inter coxas & pubem, imo ventre, posita sunt, à quibus ac pube abdomen sursum versus ad præcordia pervenit: nisi mendosum Codicem dicamus, & pro coxas, legamus costas, quam conjecturam confirmant sanè verba Rufi supra allata. Item Galenus: cum in com. ad 2. Progn. cap. 1. text. 1. κενεῶνας appellat partem, in qua jejunum, mesenterium, & tenuia intestina continentur, quas partes λαπαράει ab Homero nuncupari tradit. Cæterùm ut κενεῶνες dicti, quasi κενεοί, ita & λαρόνες quasi λαχροί. Est enim λαχρός, laxus, vacuus: qua dictione in eundem sensum utitur Plutarchus in Poplicola de columnis loquens, præter modum limatis atque acicis; ἢ καλῶς ἀξέκενοι, καὶ λαχροὶ φανέντες.

p. 49. l. 54. ὅτι τῷ λευκῷ φλεγματίαν.] λευκὸν φλεγματίαν, qui λευκὸν φλέγμα laborat.

p. 50. l. 4. ἀκμῶν ὄντες ἐν εὐτυχίᾳ.] Crassus vertit: qui juvenes robusti in ætatis prospera fortuna consistunt. Quid vox ἀκμῶν, hoc loco significaret, non intellexit: sumitur autem adverbialiter, pro ἔτι, adhuc, ut apud Isocratem oratione ad Demonium: καὶ σὺ μὲν ἀκμῶν φιλοσοφεῖς, tu adhuc sapientiæ studes.

p. 50. l. 6. ἰχὼρ τε αἱμαλωπός] Scribe αἱματωπός, sanguineus, colore sanguineo: αἱμαλωπὸς & αἱμαλωπός apud Dioscoridem reperitur, & substantivum est: αἱμαλωπός nuncquam.

p. 50. l. 7. ὑπὸ ἐντέρων ἔλκεσι.] Ionicum est, nominum loco, ὑπὸ ἐντέροις ponere, ut hic ἐντέρων ἔλκεα ulcera intestinorum, pro dysenteria.

p. 50. l. 8. 9. ἢν τὰ μὲν πῆ ὁππολὺ.] Crassus videtur legisse ὁππολὺς, ita enim vertit: si paulum superficiem secueris. Nam ὁππολὺ Græcè est superficies, ut omnes sciunt; & me-

meliolem puto hanc lectionem: nam si multum & altè pars quæpiam secetur, non ἰχθὺς sanguineus, sed sanguis ipse sincerus effluit; quare pro ὀπιπολὺ, ὀπιπολὺς legendum.

p. 50. l. 11. ὠχρῶ. [ὠχρῶ cum accentu in prima, substantivum est, & pallorem significat, ὠχρὸς pallidum.

p. 50. l. 15. ἀνικμοί] Et apud Aëtium lib. 10. cap. 20. ἀνιδρωσις inter signa aquæ intercutis; quod sanè mirum est, in tanta humoris eluvie. Causa est, aut expultricis imbecillitas, aut cutis meatuum obstructions, vel utrumque.

p. 50. l. 16. γυναικώδεις.] Ita appellat Hippocrates, molles & candidos instar mulierum.

p. 50. l. 18, 19. ὀπιφανέες καὶ εὐπερίσωποι καὶ καρποῖσι καὶ ὀπιγασίῳ.] Supple φλέβες, de venis enim loquitur, quas ascite & tympania laborantibus conspicuas esse in carpo brachii, & abdomine observat. Unde mendi suspecta mihi vox, εὐπερίσωποι, quæ, cum ex particula εὐ & περίσωπον composita sit, pulcrum adspectu aut speciosum significat: nam περίσωπον facies dicitur. Quare mallet, εὐπερίστοι: imò citra dubitationem rescribo.

p. 50. l. 26, 27. ἔπι (ἔπε) φατὸν τὸ αἰτίῳ θωμάσῳ.] Videntur nonnulla deesse, quæ sic ex conjectura suppleri possint: ἔπι φατὸν Διὶ τὴν αἰτίῳ, θωμάσῳ δὲ ἐστὶ μέγα.

p. 50. l. 31, 32. γίνε) ὕδρωψ καὶ ἐξαπίνης κατὰ ἐπ' αἰθρῇ ψυχροποσίῃ.] Similia his Galenus, lib. 5. de loc. aff. c. 6. Postquam enim citra ullum jecoris tumorem interdum aquam intercutem, obingentes aliarum partium affectus, fieri docuit; insuper id confirmat hisce verbis: μάλιστα δ' ἐναργῶς ἐστὶν εἰδέν (εἰδέν) τὰ τοῖς ἰσθηκασιν (ἰσθηκασιν) ἐπ' ἀκαίρῳ πρὸς ψυχρῶ, κατὰ ψυχρὴν αἰθρῶς τὸ ἥπαρ, ὡς ἐνθάδε ἐργάσασθαι παρέγχυσιν ὑδερικῶ πρὸν εἰς ὄγκον δὲ θῆναι σκιρῶδη. Hippocrates, lib. de Inter. Affect. cap. 6. ὁ δὲ ὕδρωψ ἀπὸ τῶνδε γίνε), ὁκῶταιν θέρε) ὡρὴ διψήσεις, ὕδωρ πάλυ πῆς. ἐπεὶ περ ἐκ τῶνδε γίνεσθαι φιλέει μάλιστα.

p. 50. l. 41, 42. καὶ βύπησις ἔτεχον ὕδρωπας.] Βύπησις genus est Cantharidis, ut tradunt Dioscorides, lib. 2. cap. 66. & Galenus lib. 11. simpl. med. tom. 2. p. 85. A. l. 31. Plinius, lib. 30. cap. 4. Scarabæo longipedi Buprestim comparat: nomen ἀπὸ βῆς & πρήθιν, quod inflare & inflammare significat. Plinius pro inflammare accipit citato loco: Buprestis (inquit) animal est rarum in Italia, simillimum Scarabæo longipedi: fallit inter herbas bovem maximè, unde β nomen invenit: devoratumque tacto felle ita inflammat, ut rumpat. Nisi Plinius inflat, scripserat. Cujus mendi suspicio animum percussit meum, cum hæc legerem. Id & Gorraeus viderat, ut postea comperi ex ejus scholiis ad Nicandri Alexipharmaca: sed & prior syllaba aliter quàm apud Nicandrum, & Plinium accipi potest, ut non bovem, sed magnitudinem intelligamus, velut in his vocibus, βελόπαθον, βέταυς & aliis ejusmodi; de quibus vide in Etymologico magno. Quod autem Aretæus inter causas aquæ intercutis Buprestim ponit, confirmatur Nicandri & Dioscoridis testimonio. Nicandri verba sunt in Alexipharmacis, ubi Buprestis devorati symptomata recenset:

Πᾶσαι ἡ οἱ νηδὺς Διὰ πῖμωρα), ὡς δὲ ὀπίθ' ὕδρωψ

Τυμπανόεις ἀνὰ μέσον αἰφυσγερὸν ὀμφαλὸν ἰζέ.

Dioscorides autem de eadem re ita scribit lib. 6. τοῖσδε βύπησιν πεπωκόσι δοκεῖ καὶ τὸ γένει ὁμοίον τι βρωμάδῃ νίτρω, ὡς καὶ λαθεῖ δὲ ἀλγῆμα στομάχου καὶ κοιλίας σφοδρὸν, ὅγκου τε στομάχου καὶ κοιλίας σφοδρὸς ὁμοίως ὕδρωπκοῖς καὶ περὶ πῖνε) αὐτοῖς ὀπιφανέια ὅλα β σῶματ).

p. 50. l. 44, 45. ἀνάσσεκα παῖδες.] Deest præpositio ἐς, quam series orationis postulat: ὁκῶταιν ἄλλοι ἐς ἄλλο εἰδῶ) ἑασὶ ὡροί, ἐς ἀνάσσεκα παῖδες &c.

p. 50. l. 45. ἡδὲ β λδκῶ φλέγματ).] Phrasis elliptica, subauditur ὕδρωψ. ἡ β ὕδρωπα β λδκῶ. &c.

p. 50. l. 46. νέοι ἡ μέχρη ἀκμῆς, οἱ καὶ λαρόνας πλήσμοι.] Difficilis locus: fortasse legendum: νέοι δὲ μέχρη ἀκμῆς εἰσι καὶ λαρόνας πλήσμοι, id est, Juvenes usque ad ætatis vigorem replentur circa ilia. Ascitem intelligit.

p. 50. l. 50. πονηρὰ τὰ αἰδεα. τὴν τε ὕδρωψ γδ &c.] Ita emenda, & distingue: πονηρὰ τὰ αἰδεα πῶτ' ἐστὶ ὕδρωψ γδ. &c.

p. 50. l. 54. ἰδρωτος, (ιδρωτος) ἡ ἔρων, ἡ κοιλίης κατὰ ἐπ' αὐτέοις κατερράγη.] Et hic aliquod verbum deesse syntaxis indicat: debet enim aliquid esse à quo hæ voces in gignendi casu nempe ἰδρωτος, ἔρων &c. regantur: at nihil est. Nisi quis dicat referri ad nominativum εὐτυχίῃ, & posse dici εὐτυχίῃ ἰδρωτ) κατερράγη, quæ locutio nimis esset insolens. Ex conjecturâ hîc etiam, ut ferè semper, res gerenda est: fortasse scripserat Aretæus ἰδρωτος (ιδρωτος) ἡ ἔρων πλήθους, ἡ κοιλίῃ (in recto casu) κατὰ ἐπ' αὐτέοις κατερράγη. Vel ἰδρωτος (ιδρωτ) ἡ ἔρων ἡ κοιλίης κατὰ αὐτέοις κατερράγεις. sentent. ex Coac. prænot. τοῖσι ὕδρωπώδεσι καὶ φλέβας ἐς κοιλίῃ ραγῶτ) τῶ ὕδατ) λύσις. Expressit autem hanc sententiam è lib. Hippocr. περὶ κρείστων ὑπὸ ὕδρωπ) ἐχομύων κατὰ πᾶς φλέβας ἐς τὴν κύστιν ἡ κοιλίῃ ὕδατ) δὲς ρύνετ), λύσις.

p. 51. l. 2. χαλεπὴ ἡ τυμπανίης καὶ τῶνδε ὁ ἀνάσσεκα μᾶλλον.] Anasarca omnium pessimum censet, fortasse auctorem secutus libri 4. de victu in acutis, (nec enim is liber Hippocratis est) qui ὑποσπικίδιον, si hominem prehenderit, ἀφυκτον esse testatur. Cui Avicenna

na can. 3. fen. 14. tract. 4. & communis Medicorum sententia adversatur, argumentis fanè efficacissimis: quam disputationem apud *Gentilem* videre licet: nec enim eas controverfias tractare nunc operæ, aut lubentiae est.

p. 51. l. 3, 4. τὴν ἰσχυρὴν ἐν τῷδε πάθῃ ὅλον χρόνον τὸν ἀνθρώπον ἀλλοτίζουσαν] Hæc est ratio, qua tueretur se *Aretæus*, quod nimirum gravius sit malum, quod totum hominem occupat: *Anasarca* vero est totius corporis. Distinguo, si cætera sint paria, verum est; secus falsum. Nam & febris ephemera per universum diffunditur corpus: An igitur hæc ascite, qui solius abdominis, deterior, periculosior: non esse paria cætera, patet. In ascite, ut supra annotavi, tanto major est hepatis imbecillitas, quàm in *Anasarca*; quantò longius à sanguinis natura abest aqua, quàm crudus & pituitosus sanguis: quare & in isto sanguinem mittere licet; in Ascite mittere nemo audeat, inquit Galenus, *com. ad 4. de victu in acutis*. Sunt & Symptomata graviora in *Ascite*, sitis inextinguibilis, & periculum suffocationis atque Syncopes. Quod autem morbi extensio in *Anasarca* cum *Ascite*, circumscriptione, ne comparari quidem possit; hinc arguit *Constantinus*, in *Viatico lib. 5.* quod melius est materiam vitiosam per membra dispergi ac dividi, quàm una in regione cumulari: coacervata enim fortiora sunt, & difficiliùs vincuntur. Si tamen poneretur, venas omnes, atque habitum corporis, unà cum hepate in *Anasarca* ita esse alienatum, quemadmodum in *Ascite* hepar, minimè dubitari posset, quin gravior multò *Anasarca* esset, quàm *Ascites*; omniumque hydropis specierum teterri-
mus esset.

p. 51. l. 4, 5. τὸδε μύησις, εἰδὲ θεοῖσι [ἡτίτερον] Minus magnificè, quam par est, de Divinitate sentit *Aretæus*; cum ei in rebus humanis quicquam difficile factu putat. Multò sapientius *Naso lib. 8. Metam.*

Immensa est finemque potentia cæli

Non habet, & quicquid superi voluere, peractum est.

In eodem fuit errore *Galenus*, ut videre est in *lib. 11. de usu part.* In ea disputatione adversus *Mosem*, qua Deum Naturæ legibus subdit, neque quicquam adversus eas moliri posse existimat: εἶναι γὰρ πῦα (inquit) λέγουσιν ἀδωάτω φύσιν, καὶ ταῖσι μηδὲ ὀπιχειρεῖν ὅλως τὸ θεόν, ἀλλ' ἐκ τῶν διωκτῶν γινέσθαι, τὸ βέλτιον αἰρεῖσθαι. *Plinius* eadem mente, *lib. 2. cap. 7.* Per quæ declaratur haud dubiè naturæ potentia, idque esse quod Deum vocamus. Huius insanientis sapientiæ vanitas, manifestior est, quam ut egeat argumentis, quibus confutetur: nisi eorum nomine, quæ naturæ impossibilia dicuntur, ea intelligamus, quæ contradictionem implicant.

p. 51. l. 6, 7. ἡ πνέουσα μόνον] De pulmonum Hydrope agit *Hippocrates*, *lib. de internis affect.* ejusque causam ita explicat: primùm quidem nasci in pulmone φύματι aquosa: deinde his ruptis aquosum humorem in pectus erumpere: quod demonstrat exemplo boum, canum, & suum; in quorum pulmone ejusmodi interdum pustulæ aqua plenæ conspiciantur. Nec dubium esse ait, quin tales & in hominum, qui victu insalubriore utuntur, pulmone excitentur; verba hæc sunt: γίνεται ἡ (ὕδερ) καὶ ἐν φύματι ἐν τῷ πνέοντι ἐμφύῃ, καὶ πολλῶν ὕδατι, ῥαγὴ ἐς τὰ στήθεα: ὡς ἡ γίνεται καὶ ἐκ τῶν φύματων ὕδερ, τότε μοι μαρτυρεῖται, καὶ ἐν βοῖ, καὶ ἐν κυνὶ, καὶ ἐν υἱ. μάλιστα γὰρ τὴν τετραπόδων ἐν ταῖσι γίνεται φύματα ἐν τῷ πνέοντι, ὥστε ἔχουσιν ὕδωρ. Διὰ τῶν γὰρ νοσήσιν ταῖς χύσας. ῥαγὴ γὰρ ὕδωρ δοκεῖ ἡ καὶ ἐν ἀνθρώπῳ γίνεσθαι τοιαῦτα πολλῶν μάλιστα, ἢ ἐν περὶ ταῖσι, ὁμοίως καὶ τῇ ἀσπίδι ὀππότεν ὑπὸν ὑπὸν μάλιστα. Hæc ille.

p. 51. l. 7. ἡ ἥπαρ] Hydropem jecinoris nunc intellige; non cujus jecur causa est tantum, sed cujus & sedes: quod accidere existimo, cum in eo nascuntur vesiculæ aqua plenæ, quas Græci ὑδατίδας vocant: de quibus *Galenus* verba facit *com. ad Aphor. 55. sect. 7.* ὀππότεν αὐτῶν ἐστὶ τὸ ἥπαρ ὑδατίδας γινέσθαι καὶ τὸ ἐξ αὐτῶν περικείμενον ὑδρῶς. φαίνεται γὰρ ἐπὶ τῶν σφατιομένων ζώων ἐνίοτε μεσόν. εἰς οὗ ποτε συμβῇ ῥαγὴ τὰς ὑδατίδας, ἐκ χύσας δηλονότι τὸ ὕδωρ εἰς τὴν κατ' ὀππότεν περικείμενον χώραν, ἐν ἣ καὶ τὸ καὶ τὰς ὑδρῶς ἀθροίζονται. Respexit autem *Aretæus* ad verba *Hippocratis* in eo Aphorismo, ὁμοίως τῷ ἥπαρ ὕδατι πολλῶν. &c. plenum enim aqua jecur intelligit, quod refertum est istiusmodi vesiculis aquosis. Harum & *Rasis* meminit, eisdemque circa jecur animalium mactatorum sese conspexisse testatur 7. *Contin.* quomodo autem nascantur *Fernelius* declarat *lib. 6. Pathol. cap. 8.* his verbis: quod si sola visceris substantia diffunditur, ambiens autem ac cingens membrana integra manet, aqua non excidit: sed vesiculæ aqua plenæ ὑδατίδες Græcis dictæ, emergunt, quibus sæpè pecudum boumque jugulorum jecur scatere deprehensum est.

p. 51. l. 7. ἡ σπλήν] De Hydrope Lienis agit *Hippocrates*, *lib. de loc. in homine*; multò verò accuratius, *lib. 1. de morbis mulierum*: ἐπὶ τῷ πῦρ ἔχει, καὶ μὴ ἀφίη τὸν ἀνθρώπον, καὶ δὲ μιν λαμβάνει καρτερῶς, καὶ πίνῃ, καὶ μὴ ἀπεμύσῃ, τὸ μὲν γὰρ ἐς τὴν κύστιν διελθὼν διερέεται: τὸ λοιπὸν ὃ σπλὴν λαμβάνει ἀσπασίως, ὁπότε τὸ χολίης πρὸς ἐαυτὸν. ἄτε αἰσθάνεται καὶ ἀποσπασίως, κείνῳ πᾶσι καὶ τῷ χολίῳ. Qui locus eò magis observatione dignus est, quod eum paucis mutatis expressit *Philosophus*, *lib. 3. de part. anim. cap. 7.* ita enim scribit: ὁ γὰρ σπλὴν ἀνίσταται ἐκ τῆς χολίης τὰς ἰκμάδας τὰς περὶ τὰς καὶ δύναται συμπέσειν αἱματώδης ὡν. Addit *Hippocrates*, his

ita se habentibus, si neque exsudarit, neque venter solvatur, exinde splen attollitur, idque magis si aqua epota fuerit: tum si quis ipsum attrahet, mollis est velut lanæ tomentum, ὡς χνῆς, interdumque etiam durus ac renitens: in tumorem autem sublatus, & oppletus, per venas in corpus transmittit, maximè in omentum, & partes ventrem ambientes, & crura. In corpore enim, ubi in unaquaque parte plus quàm par sit, aut quàm continere possit, humoris affuerit, altera ad alteram transmittit. Ex eo verò semper Hydrops subsequitur: ubi Lien natura rarus & latus ad sese trahere consueverit.

p. 51. l. 13. κύστες μικραὶ, συχναί] Aliam speciem aquæ intercutis proponit valdè singularem, in qua ὑδατίδες vesicæ aquæ plenæ, non in ipso hepate, sed eo loco abdominis in quo serosus humor colligitur, nascuntur: interdum etiam per ipsas intestinorum tunicas propagantur. An verò detur re vera talis species aquæ intercutis, haud dixerim ego: quando nec *Aretæus* affirmare audet, ut qui inusitatum hoc neque à se unquam conspectum fateatur.

Ad Caput II.

πρὸς Ἀλεξήτιον.

de Urinæ Profluvio.

p. 51. l. 32, 33. ἡ καὶ ταῖς ξύνητες ἀνθρώποισι] Rarum esse morbum Ἀλεξήτιον testatur & Galenus, lib. 6. de loc. affect. cap. ubi scribit se illum bis tantum videre potuisse. Testatur idem Rabbi Moyses, part. 8. Aphor. 69. cujus & Aphorif. sequenti verba hæc sunt: *Similiter ego non vidi eam contingere in Occidente: neque audiui ab aliquo meorum Doctorum antiquorum, quod viderit eam.* Subdit mox: *sed tamen hoc in Ægypto vidi aliquos patientes, & hoc significat, quod multoties generatur in regionibus calidis, & fortè accidit, ut dixi, in regione Ægypti, saporositate aquæ Nili, quam omnes bibunt.* Hæc ille. An tamen verum sit hunc morbum Ægyptiis familiarem esse dubito, propterea quod *Prosper Alpinus*, qui de harum gentium morbis satis accuratè scripsit, nusquam hujus mentionem facit.

p. 51. l. 33, 34. σαρκῶν καὶ μελέων ἐς ἔρον ἡ ζωότης ὑγρὴ καὶ ψυχρὴ] Causam Diabetæ statuit pravam habitus corporis Ἀλεξήτιον, qua carnes & membra in urinam tabescunt in serumque abeunt; quod deinde per renes colatur. Verum si nihil aliud subest causæ occultioris, cur potius per renes, quàm per alvum atque intestina ejusmodi serum vacuatur? Quare *Galenus* opinio probabilior est, renum esse proprium hunc morbum: quo fit, ut serosum humorem strenuè quidem à vena cava separent ad seque attrahant, non tamen ullo tempore retinere possint, propter imbecillitatem: trahere autem licet imbecilles, ob eam causam, statuit, quod vehementi serosi liquoris cupiditate irritentur: sicut nonnullis lientericis accidit, ut cibos impensius appetant, neque tamen eos ferre possint: quam rem declarat exemplo Seleucidarum avium, quæ locustas avidè haustas statim evomunt: item eorum, qui fame, canina dicta, laborant. Unde autem tam vehemens renum cupiditas attractioque seri, *Galenus* erat explicare; à calore immoderato, an à siccitate: utrumque in causa esse verisimile. Sed de hoc alibi fusiùs.

p. 51. l. 36. ἀλλὰ ὅπως ἐξ ἀφίξις ὀχετῶν] Perinde ac si meatus laxati sint; perennis fit lotii effluxus. Quod, exempli gratia, affert *Aretæus*; interdum causis accedere testatur. *Avicenna*, 3. fen. 19. tract. 1. c. 17. *Et causa quidem diabetis est dispositio renum aut propter debilitatem accidentem, & dilatationem, & apertionem orificiorum meatus.* *Valescus* etiam lib. 5. cap. 21. ubi refert nonnullos existimare, nimiam quoque latitudinem valorum, quæ è gibba jecoris parte ad renes pertingunt, per quas attractio fit, causam huic morbo interdum præbere.

p. 51. l. 39. ὅζειν γὰρ ἡ περὶ τῶν] Ex diabete mors prompta, ob consumptionem corporis: simul enim cum urina boni humores vacuantur. *Cardanus* tamen se quadraginta annos profluvio urinæ laborasse testatur in libro quem scripsit de vita propria: verba adscribere libet: *Inde anno M. D. XXXVI. (quis credidisset) correptus fluxu urinæ, & magno etiam, cum annis pene 40. laborem eodem, à 60. unciis ad centum in singulos dies, vivo, nec contabesco (indicio annuli iidem) nec sitio: quamquam non videtur verus diabetes fuisse ea dispositio, quando nec sitiebat, nec per tot annos consumebatur. Sed aliqua alia similis, qualem in Italia frequenter accidere testatur Matthæus Gradus, 2. part. præf. cap. 18.*

p. 51. l. 41. δὲ ψυχρὰ ἀκρετὴς] Inde διψαδὴν à nonnullis appellatum, notat *Galenus*, 6. de loc. aff. cap. 3.

p. 51. l. 48, 49. ἡ τίς ἐν ἀσχυρῇ πόνος κρέσων (alias κρέσων.)] Sed signum interrogationis apponendum est post κρέσων;

p. 51. l. 51. ἐκχέουσι μὲν τὸ ἔρον ἀλέα] *Crassus* vertit lotium profundunt calefactione: ἀλέα fanè calorem significat: sed si id vult *Aretæus*, cur non ἀλέη scriptum Ionicè. Olim emendabam ἀλέως id est ἀδρόως confertim, ut *Galenus* exponit apud *Hippocratem*: quæ con-

conjectura nec nunc mihi displicet, nisi quis malit αλέν. Quod autem ea sit mens *Aretai*, patet: post enim retentam aliquamdiu urinam, laxato exitu, confertim hanc vacuari necesse est. *Hom. Iliad.* ψ.

ῥωχμὸς ἔλω γαίης ἢ χειμέριον ἀλέν ὕδωρ.

p. 51. l. 52. τὰ δ' ἐποιδέοντα ἐξαίρεται] Legendum, ἐξηερῶται in aërem vanescit.

p. 52. l. 10, 11. κῆν ἐς ἄκρον τ' καυλὸν ἢ σωμαίδησις φανῇ] Malè Crassius σωμαίδησιν, *consensum* vertit. Nam Latinis purè loquentibus *consensus* aliud est, nempe id quod Græci συμπαθείαν vocant. Ita enim hanc vocem Cicero interpretatur, modo *consensum* appellans, ut *lib. 3. de Natura Deorum*; modo *convenientiam & conjunctionem naturæ*, in 2. *de Divinatione*. Plinius quoque συμπαθείαν *consensum* reddit, ἀντιπαθείαν *dissensum*: quo nomine Romanos veteres castigat Scaliger in *Exercit.* 44. ut crassiusculos in Philosophia. Verùm non id voluerunt, verum sensum inesse in ferro & magnete, & aliis ejusmodi rebus: sed quod ita afficiantur, ac si sensu prædita sint, ac nonnullam sensus imaginem habeant. Videtur enim ferrum magnetem sentire, cum ad eum ex intervallo sponte tendit. Unde apud Plinium eleganter in *proëm. lib. 20. Odiā amicitiaque rerum surdarum, ac sensu carentium*, quod Græci Sympathiam & Antipathiam appellavere. Ita enim legendus is locus est, qui & mutilus est, & transpositione depravatus in Editionibus. Non est igitur σωμαίδησις consensus. Ego Budeum secutus sum, qui in *Commentariis Linguae Græcæ*, veluti morbi conscientiam Latine reddit: cum quis scilicet ægrotans, sibi aliquam partem dolere sentit, ejusque doloris sibi ipse conscius est. Quam propriam esse hujus vocis notionem Galenus testatur in *decimo tertio Methodi medendi, initio*: λεγόντων ὅτι πολλάκις τ' παλαιῶν φλεγμονῶν πλὴν φλόγῳσιν, ἴσθον τοῦ ἡμᾶς εἰ περὶ ταύτης διέρχεται τ' φλεγμονῆς, ἀλλ' ἥτις ἅμα τῇ φλογώσῃ καὶ ταύτῃ ἐχέει περὶ τὸ μόριον, ἡμῖν ἀπορμήσις φαινομένη, αὐτῷ τε καί μινοντι ἀπὸ τ' ἰδίως ὀνομαζομένης σωμαίδησις. Eodem sensu Plotinus hanc vocem accepit *Ennead. 4. lib. 4. cap. 24.* ubi de dubiis animæ agit: nam Mundo tribuit σωμαίδησιν, quo suas ipsius partes sentiat, seseque ipse per illas: καὶ γὰρ εἰ δὲ τὸ μὴ ὄργανον εἰς αἰσθανομένην εἶναι, ἔτερον ὅτι περὶ τὸ ὄργανον, τὸ εἰς αἰσθάνεσθαι ὑπάρχῃ, τὸ ὅτι πᾶν ὅλον ἐστίν, οὐκ ἂν εἴη αὐτῷ τὸ μὴ εἶναι, τὸ ὅτι εἰ ἢ αἰσθήσις· ἀλλὰ σωμαίδησιν μὲν αὐτῷ, ὥσπερ καὶ ἡμεῖς ἡμῶν σωμαιδανόμεθα, δοτέον. Ex quo patet in voce, σωμαίδησις, præpositionem non denotare duorum inter se affectionem, sed unius ad se ipsum.

p. 52. l. 12, 13. ὁκοῖόν τι διαβήτησιν] Lege διαβήτης. Hinc διαβήτης, morbi nomen, quod scilicet non moretur in corpore urina, sed statim pertranseat. Ita & Fernelius *lib. 3. Pathol. cap. 11. appellatur* (inquit) *ea affectio diabetes à celeri urinae transitu &c.* unde & nomen inditum Siphoni διαβήτης, quod est instrumentum ad exhauriendas aquas inventum. De hoc Columella *lib. 3. cap. 10. de re rust. Naturali enim spiritu omne alimentum virentis, quasi quædam anima per medullam trunci veluti per Siphonem, quem Diabetem vocant Mechanici, trahitur in summum.*

p. 52. l. 22, 23. τ' ὁκόσῃ κύστι καὶ νεφροῖσι] Ut Cantharides, quæ tamen diabetem non afferunt, sed ulcera in vesica & mictum sanguinis.

p. 52. l. 23. εἰ ἐδάκη τις ὑπὸ τ' διψάδῳ] Inter causas Diabetis ponit Dipfadem Serpentis genus, ita dictum, quod sitim inexplebilem iis quos momordit inducat. Verùm, cum ex Nicandro in *Ther.* & ejus interprete Gorreo, morsu à dipfada, aquæ immodicam copiam ingurgitent; nihil autem ejus per alvum, aut vesicam reddant; proptereaque abdomen eorum præ nimio tumore interdum rumpatur: non diabetis, sed Hydropis potius causa censeatur dipfas. Nicandri versus sunt ejusmodi:

Ἀυτὲρ οὗ αὐτὲ πύρρῳ ὑπὲρ ποταμοῖο νεοδυνῶς
καυδὸν, ἀμέτρητον δέχεται ποτὴν, εἰσέκε νηδύς
ὀμφαλὸν ἐκρήξεε, χεῖρ δ' ὑπεραχθέα φέρον.

p. 52. l. 25, 26. διψὰς ὅτι τὸ ἐρπετὸν θηρίον] Nicander citato loco Dipfadem minori viperæ similem tradit:

Ναὶ μὲν διψάδῳ εἰδῶ ἐμῶσται αἰὲν ἐχίδνη
παυρότερη.

Galenus autem *lib. 10. simpl.* testatur se à Marsis, qui Romæ viperis capiendis quæstum facerent, audivisse, nullum esse proprium Dipfadum viperarum genus: sed quæ in Africa & locis maritimis vivant, quia ob pabuli rationem, falsas habent carnes, sitim inferre; atque ita Dipfades vocari, licet ejusdem naturæ ac reliquas. Hæc sunt Galeni verba: ἢ μὲν δὲ τ' ἐχιδνῶν σαρξ εἰς ποσῶτον ἤκη τ' ξηραντικῆς δυναμείας· ἐπεὶ δ' ἐνιοὶ τ' φαγόντων αὐτῶν, ἐάλωσαν διψῆ σφοδρῶτα, τῶ ποσσωροδύσαν τὰς ἐχίδνας διψάδας. εἰσὶ δ' οἱ καὶ τὰς δηχθέντας ὑπὸ αὐτῶν φασὶν οὐκ ἐμπύλλασθαι πίνοντας, ἀλλὰ διαρρήγνυσθαι περὶ τὸν, ἢ παύσασθαι διψῶντας. (ita Nicander versibus laudatis) ἀπὸ τῶ τοῦ ἐν Ῥώμῃ τὰς ἐχίδνας θηροδύοντων, εἰς ὀνομάζουσι Μάρσας, ἐπιτόμιον· εἰ πὶ σημεῖον ἔχοιεν με διδάξαι διακριτικὸν ἑκατέρω εἰς γένος τῶν ἐχιδνῶν. οἱ δ' ἐδὲν ὅλως ἐφασαν εἶναι γῆνῃ ἐχιδνῶν διψάδων, ἀλλὰ τὰς περὶ θαλάττην τόποις ἀλμυρὰς πολλῶν ἔχουσι διατωρμίας, ἀλμυρὰν ἔχουσι πλὴν σάρκα· διὸ καὶ καὶ λιγύλω πολλὰς γίνεσθαι τοιαύτας, ἐν Ἰταλίᾳ δ' οὐκ εἶναι ἀπὸ πλὴν ὑγρότητα τ' χύρας. πῶποτε μὲν οὖν ἤκουσι τῶν Μαρσῶν λεγόντων, εἰ μὲν ἔχω

ἔχω βεβαίως εἰπεῖν, εἴτ' ἀληθεύουσιν τὸ σύμπαν, εἴτε καὶ ψεύδονται κατὰ π. Deinde paucis interjectis, addit: ἔ' μὲν, ὡς εἶναι ἐστὶ γὰρ ἐχιδνῶν διψάδων, διποφλάσας δύναμαι.

Ad Caput III.

περὶ τῶν τὰς νεφρῶν παθῶν.

De Renum Affectibus.

p. 52. l. 36. νεφροὶ ἀδενώδεις] Ad mentem Hippocratis, qui renes in glandium numero collocat lib. περὶ ἀδένων.

p. 52. l. 36, 37. χροῖν ἢ ἐρυθρότεροι] Rufus χροῖα φακώδεις.

p. 52. l. 39, 40. πλατεῖς μάλλον ἐσάν] Crassus videtur legisse, ἑασί, & melius.

p. 52. l. 40. καὶ καμπύλοι] Auctor lib. de renum affect. dign. σχῆμα ἢ ἔχουσι σιγμοειδές.

p. 52. l. 40, 41. κοιλία ἢ σμικρὰ, ἰσμοειδές] Nemo non videt legendum esse, ἡθμοειδές, instar cribri, vel coli instar pervii. Rufus de iisdem: καὶ ἢ τὰ ἐνσιμα ὑψηλὰ ἔχουσι κατὰ τὴν μετρίαν ἡθμοειδῶς, &c.

p. 52. l. 43, 44. τοῖσι ὁμοιοῖσι τὸ κύριον ἐκάτερθεν] Mira locutio; ὦμοι de vesica pro parte superiore. Crassus vesicæ terga vertit. At Plinius de cumino herba loquens; dorsum posuit pro radice, quæ in terræ superficie jacet: ὅ necatur (inquit) Cuminum ab ipso dorso, nisi repurgetur. Videndus Ivo Villiomarus, vel potius Josephus Scaliger contra Robertum Titium.

p. 52. l. 45. ἀμφὶ ἢ πᾶσι τὰς νεφρῶν] Lege ἀμφὶ ἢ τὰς τὰς νεφρῶν.

p. 52. l. 47. ὁκόσα μοι λέλεκται] Lib. 2. ὁξέων κεφ. θ.

p. 53. l. 5. εὐτε μάλιστα ἡ φύσις &c.] Naturæ providentiam atque sollicitudinem celebrat, quæ sinus renum æquales fecit ureteribus: ne calculi in illis majores fierent, quàm quos isti transmittere possent. Neque enim hæc tantummodo usum & speciem spectavit in partium conformatione, sed & occasiones morborum, quantum potuit, vitavit. Sic Caput, & pleraque alia corporis membra rotunda effecit ad διασάθειαν. Sic gemina sensuum instrumenta, geminos renes, geminos testes, esse voluit: ut si alterum istorum patiatur, reliquum munere fungatur: quam esse communissimam omnium geminorum organorum utilitatem, docet Galenus, lib. 8. de usu part.

p. 53. l. 17, 18. τὰ περὶ καὶ σημήια καὶ ὕλη τῆ παθῆς γίνεται] Nempe τὰ ψαμμία arenule: At Galenus à succo crudo & viscoso calculum generari tradit, l. 1. de alimentis cap. 5. quem locum adscribere libet: quia, quomodo confletur id malum in renibus, apertè declarat: τὸ μὲν γὰρ ὡς περὶ λαβόντων τὸ γλίχρον, ὅταν αἱ κατὰ τὰς νεφρῶν διέοδοι στενότεραί εἰσι πρὸς τοῖσιν ὑπάρχουσιν φύσιν, χροῖν αὐτῶν τὸ παχύτατον τὸ γλίχρον, ἐτοιμόν ἐστι γινῆσθαι πᾶρον, ὅπῃ τοῖς ἀγγείοις, οἷς τὸ ὕδωρ θερμαίνοντι, ὑπηρετεῖται, καὶ τοῖς λίθοις πεπηγνυται κατὰ πολὺ τὸ αὐτοφύων ὑδάτων θερμῶν. Addit causam efficientem, renum calorem acrem & igneum. Idem tradit Auctor lib. de renum aff. dignosc. ubi de causis calculi: ὑλικὸν ἢ (inquit) αἶλιον, ἢ παχύς, ἢ γλίχρος χυμὸς, ἢ ἀμφοτέρω. Addit Hippocrates, vel potius Auctor Appendicis ad lib. de nat. humana, pus è tuberculo ad crassam venam enato in renibus compactio: ὁκόσοι ψαμμώδεα ὑφίσταται, ἢ πᾶροι ἐν τέττοις ἔροισι τέττοις πλὴν δέχνην, φύματα ἐγέρτο πρὸς τῇ φλεβί τῇ παχείᾳ, καὶ διεπύκυνεν ἑπείτα ἢ αἶτε ἔ' παχέως ἐκρεαγνύτων τῶν φύματων πᾶροι σωτεράφησαν ἐκ τῆ πύας, οἷσιντες ἔξω θλίβονται διὰ τὴν φλεβὸς σὺν τῷ ἔρω ἐς πλὴν κύστιν. Ab his Aristotelica hæc, lib. 3. de hist. an. c. 19. σημήιον ἢ γίνεται τὸ αἶμα ἐν τῷ σώματι πᾶρον, ἐκ ἢ τῆ πύας πᾶρον. De Calculi generatione accurate Galenus, Com. 1. ad lib. 6. Epid. part. 5. Quod ait Aretæus τὰ ψαμμία, arenulas, signa esse Calculi, verum est, si jam facti, non ipsius generationis intellexit: cùm enim gignitur Calculus, nullæ in urina arenulæ subsident; retinentur enim in renibus ad concretionem. Vide eundem libellum de ren. aff. Vide & Hippocratem, de int. aff. pag. 539. editionis Fæsi.

p. 53. l. 19. πῖνοι τὸ ὁσφύον] Ratio est, quia renes calculo jam facto, atque magnitudinem adepto distenti, lumborum musculos premunt: unde etiam νάρκη κατ' ἱξιν cruris accidit. Galenus lib. 6. de loc. aff. cap. 3. dolorem profundum circa λαγόνας ilia percipi docet: πολλοὶ ἢ τὸ περὶ ὀντων, ὀδύνης μετείας αἰσθάνονται διὰ βάρυν, κατὰ τὰς λαγόνας ὑπαρχέσης ἀπ' δέχνης.

p. 53. l. 22. βάρυν ἰσχίον] Juxta illud Hippocratis, sect. 1. lib. 6. Epid. part. 5. νάρκη μὲν τῇ κατ' ἱξιν dextri scilicet cruris, si Ren dexter laboret; sinistri si alter. Cujus συμπαθείας causam non omnes eodem modo explicant. Galenus, Com. 1. in 6. Epid. venarum & arteriarum ratione fieri docet, quæ ad renes & crura pertingunt, ita enim scribit: πλὴν εἰς τὸ σκέλον δῆκασαν ὀδύναν νάρκωδην, διὰ πλὴν τῶν ὑπικειμένων ἀγγείων τῇ ῥάχιδι, τὴν κοιλίαν φλεβὸς, καὶ τὴν μεγάλην δόστην, πρὸς τε τὰς νεφρῶν καὶ τὰ σκέλη κενωνίας, ἡγήτειον γίνεσθαι μέγιστον γὰρ ἐπ' αὐτὰς τὰς νεφρῶν διποπεφύκασι, μεθ' αἷς ἢ μεγάλας πνέες ἐν ὁσφύϊ, καὶ περὶ ἐκάτερον τῶν ἀγγείων διχῇ χωρῆν, εἰς ἐκάτερον ἀφικνεῖται τῶν σκελῶν εἰς ὅλον αὐτὸ διανεμόμενον. At Recentiores duplicem causam proponunt: prima est compressio musculi ψόας dicti, cui renes incubant; is autem musculus flectendo cruri inservit, & in cruris interiorē partem inferitur: altera est nervi compressio, qui in cruris musculos omnes abit, ob duritiem & pondus calculi: unde (inquiunt) is stupor, nisi adaucto calculo, non accidit. Sed &

Lau-

Laurentius, qui ita rem expedit; in *controv. Anat.* facit hanc *Galen*i sententiam, ceu *Langii* & *Jacotii* esset, confutat: *Stuporis* (inquit) *causam* referunt doctissimus *Langius* in *Epistolis* suis, & *Jacotius* *com. in coac. prænot. ad Venarum repletionem*. Quibus ex verbis apparet, minus ipsum *Laurentium* in *Galen*i Lectione diligentem fuisse, quam eum deceat, qui *Galen*i patronum se ubique venditet: nam si eum locum notasset, fortasse *Galen*i auctoritati cessisset: qui, *citato loco*, eos taxat, ut parum peritos *Anatomes*, qui pro causa illius consensus ureteras, membranas quasdam aut nervos, vel etiam peritonæum assignant: ὅσοι ἔστι (inquit) ἀλλὰ τῶν ἑρητήρων, ἢ πινῶν ὑμῶν ἢ νούρων, ἢ καὶ ἑπεριτοναίᾳ λέγασιν κρινωνία εἶναι τοῖς νεφροῖς πρὸς τὰ σκέλη παύσιπαισιν ἀπείρως ἔχουσιν αἰσθητῶν. Cæterum quid *Langius* de causa hujus Symptomatis existimaverit *Epist.* 8. operæ pretium est referre; præclare enim *Galen*i sententiam declarat. Venam cavam & ejus ramos, qui ad renes & crura feruntur, impleri censet seroso humore; quem scilicet renes à phlegmate crasso obstructi, tophis, calculo, aut arenularum saburra trahere non potuerunt: quo fit, ut serum in ea vena & arteriis regurgitans ipsas distendat, & sic stuporem cruris directo affecti pariat.

p. 53. l. 22, 23. ζωνεύσας χαλεπῶς] An ζωνεύσας χαλεπῶς.

p. 53. l. 23. σφόδρα, βαρέως, ἀνέκλιτοι] Lege ἀνέκλιτοι. M. S.

p. 53. l. 25, 26. ποδυμὴν ἀπορρήσιον ὁκώπερ ὠδίνων] Id est, dolorem lumborum & iliorum, ut exponit *Hippocrates* *lib. de inter. aff.* In *descriptione* 4. morbi renum eadem similitudine utitur, ὁδύναν πρίζουσιν αὐτὸν ἐς πῶς λαπαγῶν, καὶ ἐς τὸ κενεῶνα καὶ ἐς πῶς ὀσφύν καὶ ἐς τὰς μῦας τὸ ὀσφύον, καὶ πάσας ὁκίαι γυνὴ ὠδίνουσι. Conatus calculosorum in urina reddenda laboribus mulierum in pariendo comparat: ex quo intelligitur, quàm gravis sit ille dolor. Nam & partus dolores etiam in proverbium abiire in sacris literis, & quædam apud *Theocritum* ait:

ὠδὶνα προμέω χαλεπὸν βέλθω Ἐιληθύης.

p. 53. l. 32. ζωνῶ ὁμοειδίῳ] Instar portenti hæc lectio. *Crassus* tamen vocum vestigia sequutus vertit: *communi simul violento*, & ad oram Codicis scriptum; hæc verba abundare videntur. Legerim ego ζὼν τόνω βιάω, cum violenta contentione.

p. 53. l. 34. φύσας, φυσώδες, σμαχὰ κατὰ τὰς] Quorsum hæc duo, φύσας φυσώδες, non video; alterutram enim posuisse sufficiebat. Fortasse vox φυσώδες, cum sequentibus jungenda, ac ita legendum: φυσώδες σμαχὰ κατὰ τὰς. Cui emendationi occasionem præbet *Crassus*, qui vertit: *extensus stomachus est*; cum in suo Codice legisset κατὰ τὰς, non κατὰ τὰς. Sed & huic conjecturæ nostræ favet vox sequens, ἐρῶδες. Rutilius enim fit, cum ventriculus, membranis intentis, flatum per superiora explodit.

p. 53. l. 37, 38. ἀγωνίῃ ἢ δαπύρῃ ἢ λίθι ἢ ἀλλῇ καυλῇ διέξοδῳ] Immo tertius labor. Primus etenim est, cum calculus è renis corpore in cavitatem excidit: quem processum, uteri contentioni fœtum excludentis eleganter comparat Auctor libelli de *dignosc. ren. affect.* tanquam is sit Calculi partus: secundus labor est, cum in ureteres traditur: tertius, cum in uretram. Vide eundem libellum.

p. 53. l. 39. ἐνίχεται] De hac re historiam habemus citato illo libro de *dignosc. ren. affect.* quam ipsius Auctoris verbis; quæ sunt corruptissima in vulgatis codicibus; referre placet, ut illa emendes: οἶδα δὲ πῶς, τὰ μὲν ἄλλα διεξελθόντα τὸ λίθον, καὶ ἢ τὸ ἀκρον ἢ αἰδοῖς ἐμφραγῆται, ὀλίγα ἐδέησαν ἀπολέσθαι τὸ ἀνθρώπου ταῖς δυσχεραῖς, καὶ τῷ ὀξύθυμῳ πόνῳ ἄλλα τῇ σενῇ λαβίδι οἷοί τε ἐγρόμεθα ἐξιμῶσαι αὐτὸν, τομῇ παρὰ μὲν ἀνωθεν διελομίζομεθα. Quem locum, ut apparet, insigniter corruptum sic restituo: οἶδα δὲ πῶς τὰ μὲν ἄλλα διεξελθόντα τὸ λίθον, κατὰ ἢ τὸ ἀκρον ἢ αἰδοῖς ἐμφραγῆται, ὀλίγα δεῖσθαι, ἀπολέσθαι τὸ ἀνθρώπου ταῖς δυσχεραῖς καὶ τῷ ὀξύθυμῳ πόνῳ ἄλλα τῇ σενῇ λαβίδι, οἷοί τε ἐγρόμεθα ἐξιμῶσαι αὐτὸν, τομῇ παρὰ μὲν ἀνωθεν διελομίζομεθα.

p. 53. l. 43. καὶ γὰρ ἀγκιστροειδέας ὥπωμα] Curvos calculos instar humorum. Auctor Libri de *dignosc.* καὶ οἱ μὲν περὶ φερῆς καὶ λεῖοι καὶ μικροί, δέκκερτοι οἱ ἢ μέζονες, ἢ ἄλλως πῶς ἐχηματισμένοι, καὶ μάλιστα οἱ ὀπμήκεις καὶ τραχεῖς δυσέκκερτοι.

p. 43. l. 53, 44. ὅτι τοῖς πέροις ὀππωρώσις] Ἐπιπώρωσις à voce πῶρ, quæ lapidis genus quoddam significat, pario simile, candore & duritia, minus tamen ponderosum, ut *Plinius* docet, *lib. 36. cap. 17.* & ante illum *Theophrastus*. Tophum vertit *Theodorus*. Significat & callum in osse fracto succrescens, duritia in quasi defuncti ossis locum suffecta, & succenturiata, ut verbis utar *Scaligeri*. *Crassus*, callosas duritias vertit; ego malim lapideas, ut naturam poro lapidi similem agnasci ureteribus intelligamus, ob transitum materiæ viscosæ & lapidescentis. Jam sapius laudatus auctor libri de *dignosc. Ren. Affect.* παρωθῆναι τὸ λίθον dicit, de calculo loquens. De hac enim re fermo est.

p. 53. l. 45, 46. χροίῃ (μὲν) ἢ ἀλλοι μὲν λευκοί] Eodem libro de *dignosc.* tres calculorum colores traduntur: niger, subalbidus, pallidus: καὶ γὰρ μέλανες δέσπονται, καὶ ὑπόλευκοι, καὶ ὠχροί.

p. 53. l. 48, 49. ἐν κύτῃ γὰρ παιδίσι μᾶλλον] Auctor libri de *dignosc.* ἐστὶν οὖν πάθημα τὸ κύτῃς ἢ λιθίασις παιδικήν. & multò ante *Hippocrates* 6. *Epid.* τὸ μετ' ἔρησιν σῶμα τοῖσι παιδίσι. ἢ ὅτι θερμόπερα. Vide *Galenum* ad hæc verba, & præfatum auctorem de *dignosc.* Ubi

propter quam pueris calculus potius in vesica, senibus in renibus nascatur, fusè declaratur. Præclara & quæ *Aretæus* hic notat.

p. 53. l. 50, 51. γέρουσι μὲν τὸ σῶμα ψυχρὸν, παχὺ τὸ αἷμα] Aristoteles *lib. 3. de hist. an. cap. 19.* ἐν μὲν γὰρ τοῖς πᾶσι νέοις ἰχωροειδὲς ἐστὶ καὶ παλῖον· ἐν δὲ τοῖς γέροις, παχὺ καὶ μέλαν καὶ ὀλίγον.

p. 53. l. 51, 52. ψυχρὸν δὲ τὰ πάθη θάσσον πήγνυσι] Scribe τὰ παχέα, *crassos humores*, ex quibus calculi concresecunt; cuius concretionis auctorem facit frigus *Aretæus*: contra quàm Hippocrates *lib. de aëre loc. § Aquis*, ubi eos calculis obnoxios censet: calculo autem laborare scribit, quorum alvus & vesica πυρετώδης est. Calore etiam materiam pituitosam ἀπογαιῶται & παρωθῆναι tradit Auctor ille de *dignos*. Negatque frigus tantum in animali esse posse, quanto opus esset ad lapidem gignendum: ἐν ἡμῖν δὲ φύσις λίθου εἰ ποιεῖ, εἰ δὲ γὰρ ἐν ζῳῇ σῶματι διωκτὶν ὑποθέσθαι ποσά τινα φύσιν, ὡς διωθῆναι ποιῆσαι λίθον.

p. 53. l. 52, 53. τέκμαρ δὲ τῶν ὑδάτων τῶν θερμῶν φύσις αἱ πήγαι] Calculos frigoris vi concresecere declarat *Aretæus*, exemplo fontium calidorum, quorum aquæ, cum refrigerant, in tophaceos lapides durantur. Verum etiam si id concedatur, non tamen inde sequitur, frigus esse causam, cur lapides concresecant: calori potius is effectus adscribendus est, qui dum exhalat tenuiores aquæ partes educit, quibus detractis, crassæ remanentes, in lapidis duritiem demum concresecunt. Ita fit, ut dum aqua redit ad frigus, lapis gignatur: quia tunc demum illa tenuiorum partium à crassioribus secretio perfecta est. Cæterum lapides in aquis calidis coagmentari docet etiam Aristoteles, *sect. 24. probl. 11.* Ἄρα πᾶσι τῶν θερμῶν ὑδάτων μάλλον, ἢ τῶν ψυχρῶν πηγνύνται λίθοι; ποτερον, ὅτι τῇ ψυχρῇ ἐκλείψῃ γίνεται λίθος; μάλλον δὲ τῶν θερμῶν, ἢ τῇ ψυχρῇ ἐκλείψῃ τὸ ὑγρόν; καὶ ἀπολιθῶται δὴ ἄρα τὸ θερμόν. καθάπερ καὶ Ἐμπεδοκλῆς φησι, πᾶς τε πέτρας καὶ τὰς λίθους, καὶ τὰ θερμά τῶν ὑδάτων. Auctor *lib. de dignos.* ὥστε ἐν ὑπονόμοις καὶ σωλῆσι τῆς θερμότητος ἐγγινομένης ἀπὸ ὕλης ἀδιαπύρεσης. οἷον ὑδατὸς ὄντος ἐν τῷ σωλῆνι γίνεται θερμότης ὡρὰ φύσιν, ταύτης δὲ ἀποφύσεως τὸ λεπτομερές ἐκείλυνό τις ὑδατὸς, τὸ παχυμερές ἀπογαιῶται, καὶ μέρων ἐν τῷ σωλῆνι περσίδε] τῇ εἰσῆ τῶν λίθων, καὶ ἔτι γίνεται λίθος. Et ibidem non ita multis interjectis: ὡρὰ πηλίσιας πῆς ἀποφύσει ὑδασι, καὶ χλιαρώτερα τῶν συμμέτρων ἢ, φαίνονται σιτιστέμενοι πάροι.

p. 53. l. 57, 58. μετεξέτεροι ἐν πεύδοις ἔχουσι αἷμα] Lege μετεξέτεροι in recto casu. Mictionis sanguinis circuitu recurrentis causa centeri debet plenitudo. Cum enim sanguine gravatur natura, eum variis modis expellit, per nares, per vomitum, per hæmorrhoidas, per urinas. Interdum per porum cutis, stato tempore, apertum: quod de quodam juvene robusto testatur Benivenius *lib. de abditis morb. causis cap. 4.* Sed & quibusdam mulieribus ex pertinaci mensium suppressione lachrymas fluxisse sanguineas legimus in *Dodonæi observationibus*. Ejusmodi vacationum, quæ circuitu redeunt, meminit Galenus *lib. 7. Method.* his verbis: πολλοῖς μὲν γὰρ αἱμορροῖς εἰσὶν (εἰθισται) τὸ περὶ τὸν ἐκκενῆν ἐνίοις δὲ αἱμορροῖαι ἄρα ῥινῶν, ἢ ἐμετῶν, ἢ καὶ ἄλλον πᾶν τόπον ἐν ὧν ἐκκενῆται πεύδοις ἀποσπέρμενον ἀγείον. οἶδα γοῦν ἐν σῶματι, καὶ φάρυγγι πολλοῖς τῶν ὑδάτων. ἐστὶ δὲ οἷς καὶ ἄρα γαστρὸς αἱματὸς ἐκκερσὶς ἀνα χρόνον γίνεται. Hæc Galenus. De mictu autem sanguinis mentionem facit *lib. 6. de locis affect.* variasque ejus causas tradit, nempe ruptionem vasis in renibus, ob sanguinis multitudinem, casum, aut plagam vehementem: ἀλλὰ καὶ ῥηγνυμένης πύλῃς αἱματὸς ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν πύλιν, ἢ κατὰ τὴν σφοδράς, ἔρησαν αἷμα δαψιλὲς ἐνοί. quam sententiam repetit. *com. ad Aphor. 78. sect. 4.*

p. 53. l. 58. τοῖσι δὲ αἱμορροῖδων ἰκέλη] Ταῖς δὲ αἱμορροῖδων, pro αἱμορροῖδες, locutio Græcis familiaris: οἱ δὲ σῶς, pro σωίης, subaudiendum autem ῥαματῶν, aut simile quidpiam.

p. 54. l. 10, 11. ὅτι καὶ αἱμορροῖς ζωνήθη δὲ πόκα τῇδε.] Lege τὰδε, nempe morbi supra recensiti, dolores capitis, oculorum caligo, vertigines; comitialis morbus, hydrops, melancholia, resolutio nervorum. Hippocrates, quem hic ut alibi semper sequitur, duos in exemplum proponit, ut graviores, ὑδρωπά & φθίσιν *Aphorif. 12. sect. 6.*

p. 54. l. 12. ὡς μὲν ἐν τῷ νεφρῶν ἐκέρη τὸ αἷμα καθαρὸν] Hæ voces ἀπὸ νεφρῶν delendæ omnino sunt, quæ, nescio quo pacto, ibi præter mentem Auctoris interpositæ sunt. Vult enim *Aretæus*, ubi sanguis purus redditur, nec urinæ mistus, cognosci à vesica hunc prodire: contra cum è renibus, ut superioribus partibus; sicut de *pure* docet Galenus, *lib. 6. de loc. aff. cap. 4.* Ita ergo legendum: ἢν μὲν ἐν ἐκέρη τὸ αἷμα καθαρὸν ἀμυγῆς ἔροι, τὰ πολλὰ ἐκέρη δὲ κύστι τῶν ἔρων τὸ αἷμα, his expunctis ἀπὸ νεφρῶν, quæ sensum vitiant. Sic plana efficitur lectio, quæ, ut vulgò legitur, perplexa admodum, immò falsa: non enim sincerus est, qui è renibus fluit per vesicam sanguis, sed urinæ admixtus, nisi vena in renibus rumpatur, & sanguis copiosus confertim profluat; qua de re mox agit. Ceterum *Aretæi* elegans locutio notanda; quæ fugit interpretem: ἀπὸ κύστις ἔρων. Crassus vesicæ urinam vertit, contra quàm decuit: κύστις ἔρων dicitur *Aretæo* vesica urinaria; ut distinguatur ab ea quæ bilem recipit.

p. 54. l. 14, 15. καὶ ἀπὸ ῥήξις τῶν νεφρῶν] Id est, ex ruptione venularum, quæ ad renes feruntur, ut videre est apud Hippocratem *lib. de intern. affect.* γίνεται δὲ τὸ νέσθημα ἀπὸ τῶν νεφρῶν.

πυλαίωρης, ὁκόταν ῥαγῇ τὰ φλεβία, τὰ ἐς τὸ νεφρὸν τείνοντα. ἔπειτα ὁ νεφρὸς αἵματι ἐμπλησθῇ, ὅτε ὁκόταν ταῦτα παθῇ ἐξέρξῃ αἷμα τῷ ἔρω αἷμα κατ' ὀρεχὰς ἔννοματι. ἔπειτα πύον περιόντ' ὅτε χρόνα.

p. 54. l. 16, 17. ἐπάγῃ κατὰ καὶ ἐν κύσει] Quàm gravia, ex sanguinis grumo, in vesica, intestinis, ventriculo, thorace, retento, Symptomata oriantur, docet Galenus, *lib. 6. de loc. aff. cap. 4.* Cum enim sanguis concretus putrescit in aliqua parte extra vasa, animi defectiones, palloresque inducit: pulsus verò parvus est, obscurus, frequens, patiensque cum anxietate resolvitur. Quæ & accidentia contingunt, cum grumo obstructa est vesica; qua causa multos periisse, testatur ibidem *Galenus*.

p. 54. l. 22, 23. καὶ περιγένονται πυρετοὶ ἐς ἑσπέρην καὶ ῥίγη] Febres & pituita putrescente, & suppuratione quapiam sub vesperam prendere solent; idque cum rigore; quem excitant vapores maligni ab abscessu erumpentes: de qua causa rigoris sententia est in *Coac. prænot.* ῥίγη δὲ τῶν ἀγρίων, ἢ ἀφ' ἐλκείων. Ibi enim ἑλκεα per πύλην usurpari pro ipsa vomica nondum pus evomente notat *Duretus* ad hunc locum. *Galenus* de renum abscessibus loquens, *lib. 6. de loc. aff. c. 4.* horrores inordinatos, rigoresque cum febribus exiguos iis accidere testatur: ὁ μὲν γάρ τις ἡλγυκὴ πύον, τὰ κατὰ τὸ χολέον τῶν νεφρῶν πολυλάκεις, ἀτακτοὶ πε φρεναὶ ποτε καὶ ῥίγη τὰ σμικρὰ οὐ πυρετοῖς ἐργάζονται.

p. 54. l. 24, 25. θρόμβοι πυώδεις σαρκοειδές] Carnosa esse, quæ à renum abscessibus prodeunt, docet etiam Hippocrates *Aphorif. 76. sect. 4.* ὁκόσιν ἐν τῷ ἔρω παχὺ εἶναι σαρκία σμικρὰ, ἢ ὡσπερ τρίχες συνεξέρχονται, τέτοιον δὲ τῶν νεφρῶν ἐκκρίνεται. *Galenus* in *com.* τὰ μικρὰ σαρκία τῆς τῶν νεφρῶν ἐσίας εἰσι γνωρίσματα. Idem citato *6. de loc. aff.* πύλην μὲν γάρ ἐστι, τὰ τῆς κύσεως δὲ πυρὸς μέρη, σαρκοειδῆ δὲ τὰ τῶν νεφρῶν.

p. 54. l. 28, 29. ἔαρ μὲν οὐ αἱμορραγίας τίκεται] Ita Hippocrates, *Aphorif. 20. sect. 3.* inter Veris incommoda refert αἵματι ῥύσις ratio est, quia sanguis eo tempore abundat.

p. 54. l. 29, 30. χειμὼν δὲ καὶ φθινόπωρον λίθας] Multis de causis hieme, & autumno potius calculi gignuntur. Primo corpus magis refertum est pituitosis & crudis humoribus; quia tunc major ciborum copia ingeritur, & quidem pravorum autumno: 2. meatus corporis magis comprimuntur à frigore ambientis; quo fit, ut nec facilis superfluum fiat excretio; immo ob antiperistaltim in profunda corporis pellantur: 3. Calor in ventribus & cavis corporis auctus pituitosa illa densare atque compingere amplius potest.

p. 54. l. 30. καὶ ὅτι λίθοι ἐλκεα γίνονται] Ulcera calculis renum supervenientia, insanabilia esse docet; quod scilicet maligniora sint. Alioqui ulcera renum licet curatu difficilia sint, tamen si quis exquisita medendi lege, & remediis utatur, curari posse patet ex *Aphorif. 6. sect. 6.* τὰ νεφελικά, καὶ ὁκόσα κατὰ τὴν κύσιν ἀλγήματα ἐργάζονται τοῖσι περὶ αὐτοῖσι. Quibus verbis in senibus renum & vesicæ affectus difficulter quidem curari dicuntur, non tamen nullo modo curari posse. Ex quo sequitur in juvenibus minùs difficilem esse eam curationem. Hujus certè exemplum habemus apud Valleriolam *Observatione 1. lib. 6.*

p. 54. l. 31. παχύνει τὴν κεδὼν καὶ θάνατον] Tabem ex ulceribus renum induci testatur & Hippocrates *lib. de internis aff.* hæc autem νεφελική appellatur.

Ad Caput IV.

καὶ τὸ ἐν κύσει.

De Vesicæ Affectibus.

p. 54. l. 38, 39. ἔπ' ἡ θρύπτεται] Magna hîc dissensio inter rei Medicæ scriptores passim observatur: alii enim calculum, non modo renum, sed & vesicæ comminui posse, penitusque atteri medicamentis existimant: Alii, in quibus *Aretæus*, hoc loco negant ullum omnino, præter sectionem, remedium suppetere. Quæ controversia cum sit maximi, in Medicina, momenti, neque satis ab ullo, quod sciam, explicata fuerit: non erit alienum à præsentis instituto proponere breviter, quid mihi verisimilius dici posse videatur. Primum auctoritates & verba adducam eorum, qui posse calculum atteri negant: deinde & eorum, qui id concedunt. Igitur *Hippocrates* in *Jusjurando* profitetur se permissurum calculosorum sectionem peritis ejus operationis Magistris: καὶ πᾶσι δὲ μὲν λιθιῶντας ἐκχωρήσω καὶ ἐργάτησι ἀνδράσι περὶ αὐτῶν τῆσδε. Ex quibus sanè verbis inferitur, non habuisse *Hippocratem* remedium aliud cui confideret: alioqui enim miseros ægros laniens crudelissimæ non reliquisset. Sed & *Galenus* disertè incisionem, ut unicum calculi remedium, proponit *lib. de arte medicinali cap. 94.* ubi de expediendis obstructionibus agit: ἢ μὲν ὑπὸ γλίχρων καὶ παχέων γνομῶν χυμῶν, ἢ ἑνα μὲν ἔχοντα καὶ αὐτὴ σκοπὴν ἐναντίον τῷ πάθῃ τὴν ἐκφραξίν· αἵματα δὲ ὑγμένα, τὰ περὶ ῥυτίκα καὶ τμητικά τὰ φαρμάκων. ἢ δὲ δὲ κατὰ τὴν σκληρότητα ἐμφοραχθείσης ἐντέρας, πλεονέκων μὲν ἔξῃ τῶν σκληρότητων ἐπαυρόθων ἐξ ὑγρῶν καὶ λιπαρῶν κλυσμάτων, ἐξῆς δὲ τῶν κένωσιν ἐκ δερμέων· ἢ δὲ ὑπὸ λίθας κατὰ κύσιν, ἐν μὲν τῷ πύοντι καὶ μεταθεσιν· ἰάσεως δὲ παντελῆς ἕνεκα, τὴν ἀπὸ τῆς καμῆς. Idem *com. ad Aphor. 18. sect. 6.* de Vesicæ agens vulneribus, suo tempore quotidie calculi causa homines secari solitos testatur: ἀμείλιχ' (inquit) καὶ τὸ τεράχλον αὐτῆς (suppl. κύσεως) ὁρῶντι ὁσημέρην θεραπεύοντι ἐν πύοντι.

ταῖς λιθοτρίαις, ἐπειδὴ σαρκώδης ἐστὶ. An igitur *Galenus* secari miseros quotidie siveret, si aliud remedium tutius habuisset. Hinc satis firma nisi fallor conjectura ducitur præstantissimis illis totius Medicinæ Magistris, non fuisse aliud calculi remedium cognitum; neque iis, quæ appellantur λιθοθρυπτικαῖς fidendum censuisse: sed nec sequius hoc argumentum est, quod in tanto artium omnium & Medicinæ profectu adhuc optimates & principes secari videmus. An igitur tantis cruciatibus, tantoque discrimini se exponerent homines φιλοζωῶντες, καὶ φυγοπονῶντες, si melius quidpiam reperiri posset? Quid enim homo non det pro anima sua? Accedit ratio non inefficax. Etsi dentur Medicamenta ejusmodi, quæ calculum frangere possint; tamen eorum vim, priusquam ad renes aut vesicam perveniat, debilitari ac solvi necesse est; tum partes, quæ transeunt, læduntur: ex uno lapide plures fiunt, iique angulares, unde major cruciatus. Quocirca *Montanus*, qui inter *Italos* Medicos magnum nomen habuit, nec doctrina tantum, sed & artis operibus claruit, *consult. Medic. 84.* de hac re ita statuit: *quantum ad calculum, dico quod non curabitur sine incisione: nam licet plurimi tentarint dissolutionem, nemo tamen eam est assecutus.* Eadem est *Dureti* sententia ad *Coacas prænotiones*. Nunc contrariæ opinionis fautores audiamus: nam & ii suas auctoritates habent, & rationum momenta, & experientias utique jactant. Primum quærent, quid sibi velit illa toties monumentis Antiquorum celebrata λιθοθρυπτικῶν facultas, cujus quoties *Dioscorides* meminert, dici non potest: quam & *Galenus* ipse prædicat, commendatque *lib. 10. de comp. medic. 27. πρῶτος cap. 1.* Ubi quamdam compositionem describit, qua calculos ita frangi perhibet, ut non renascantur; tum ea *Bassam* uxorem *Marii* curatam fuisse testatur. Adscribam ipsa verba πρὸς λιθιῶντας, ὡς βάστα ἡ Μαρίας ἐδεξαπόθη ὥστε θρύψαι καὶ αὐτὴς μὴ συνίστασθαι. Quales & alias complures ibidem coacervat. Scio quid nonnulli respondeant: Exscripsisse quidem ea medicamenta *Galenum*, & scriptis mandasse; sed ea neque probasse, neque in usu habuisse. Verum hæc responsio magnæ væcordiæ atque impudentiæ plenissima est. Adeone ineptum fuisse *Galenum* existimamus, ut tantum operæ, in colligendis medicamentorum compositionibus poneret, quas inutiles crederet: quam porro malè *Galenum* cognoscunt, qui hæc effutiunt, virum, si quis unquam fuit, agyrticæ vanitatis atque ostentationis inimicissimum, ut in quampluribus ipsius operum locis videre est. Quid autem vanius, quid futilius, quid homine veritatem amante (qualem fuisse *Galenum* nemo dubitat) indignius, quàm tantum laboris in frivolis compositionum formis coacervandis insumere, ad solam videlicet πολυγαφίας ostentationem? Apage istam impuram à tanto viro calumniam. Liquet autem quosdam ejusmodi nugas blaterare, eo consilio, ut inscitiae suæ atque ignaviæ patrocinentur. Qui enim nihil aliud sciunt quàm sanguinem mittere, senam propinare, alvum eluere, non mirum si operosiores medicamentorum apparatus damnant; &, ementita magnorum virorum auctoritate, suam ignaviam tegere conantur. Quos tamen *Hippocratis* volumina ipsa strenuè confutant, nempe referta herbarum mentione, ut *Plinius* loquitur: sed de his alias. Redeo ad λιθοθρυπτικά, quorum & mentionem factam à *Galeno* videmus *lib. 9. de simpl. cap. de Lapide Judaico.* & *lib. 1. de Alimentis cap. 22.* ubi de Cicerum facultate ita scribit: Ἐκάρχει ὃ καὶ ρυπτική δύναμις αὐτοῖς ἐπὶ πλεόν, ἢ πῶς κυάμοις. ὥστε πνὲς ἐξ αὐτῶν, καὶ τὰς ἐν νεφροῖς συνιστάμενους λίθους ἐναγῶς θρύψουσιν. Sunt & *Rhasis* verba in libro *Galen*i de *Medicinis experimentatis*: (hic enim titulus Libri) Ἔστω virum qui curabat lapidem in vesica perfectâ curatione, ἔστω hoc in multis hominibus, ἔστω lucrabatur infinitam pecuniam per hoc, ἔστω solummodo per hanc Medicinam acquisiverat sibi nomen optimi Philosophi. Multa possem ex practicum veterum, & recentiorum scriniis depromere. Nam de sanguine hircino nullus non affirmat, cujus & parandi rationem tradit *Jac. Sylvius*. Verèque ab ipso calculos minui confirmat *Julius Cæsar Scaliger exercitatione ad Cardanum 344. sect. 8.* hæc autem ejus verba sunt: *frangere tamen (hirci sanguinem) in renibus, atque in vesica lapidem, tam verum est, quàm meridie lucere: quam plurimos enim ejus vi comminuimus: sed ἔστω leporino fit hoc idem.* Hanc autem ejus vim & si nunquam sum expertus, tamen esse ejusmodi qualem is testatur, tam certo credo ac si expertus fuisset. Cur enim tot viri id scriptis prodidissent: Cur verò & *Scaliger*, cujus fidem elevare mihi profecto religio est; viri non solum doctissimi, sed etiam probi, & veritatis amantissimi. Quid ergo faciemus iis qui aliter censent, magnis quoque viris, & peritissimis. Ego Calculos renum aut vesicæ non unius generis esse arbitror: quosdam videlicet esse compactiores durioresque, eosque difficilius medicamentis dissolvi; de quibus minuendis *Hippocratem* & *Galenum*, & reliquos auctores loqui putandum est, cum solo ferro eximi posse calculos dicunt: alios rursus molliores, friabilioreque nondum ad saxosam duritiem perductos; quibus λιθοθρυπτικά, atque imprimis hircorum sanguis subveniat; tales fuisse quos *Scaliger*, & alii practici comminutos viderunt. Sed de his hætenus, ad reliqua Auctoris nostri pergamus.

p. 54. l. 39. ἢ πῶς ἢ φαρμάκῳ, ἢ ἀμφιθρυπτικῶ] Scribe ἢ φαρμάκῳ ἀμφιθρυπτικῶ.

p. 54. l. 40. ἔτε ἀσινέως τέμνεται] Grandiores calculos non tutò incisione eximi docet *Areteus*: & sanè res ipsa, ut ait *Demosthenes*, μονογὰρ τῷ φωνῷ ἀφαιρῶν testatur. Tamen

men Cardanus ex Paulo Ægineta refert, lib. de vita propria cap. 23. quibus lapis magnus è vesica eximatur, minus pati, ob labores præcedentes, quàm quibus exiguus, atque ob id etiam rariùs mori.

p. 54. l. 48. ἐκὼς τὸ μέζονας ἀσφαλέςτεροι.] Lege ἀσφαλέςτεροι. de lapide enim loquitur in singulari.

p. 54. l. 50. ῥοιάδῳ γίγνεται οἱ πάγες.] Scribo ῥοιάδῳ, vel potiùs ῥοιάδῳ ita vesicæ vitium appellat, cum, post incisionem, urinam subinde remittit per vulnus, quod nequit coalescere. Est tamen ῥοιάς Galeno, fluxio lacrymarum involuntaria, ob carunculæ, quæ in majore oculi angulo fixa est, deperditionem. Ceterum non est verum, vulnera quibus calculi extrahuntur, nunquam perfectè sanari: non enim in ipso vesicæ corpore fiunt, sed in collo; quod, quia carnosum, cicatricem admittit. Sed nimirum de maximis & medio-criter magnis lapidibus loquitur; qui, ut possint egredi, majorem incisionem requirunt: qua non collum tantum, sed corpus ipsum vesicæ dividitur. Ideo tales lapides negat extrahi ἀσυνέως, quod saltem vulnus maneat incurabile, à quo urinæ perenne effluvium.

p. 55. l. 4. πρὸς τοὺς αἰδοῖα γίγνεται.] An quia post mictionem, doloris impatientia, penem manu tractant; unde spirituum ad illam partem motus. Hippocrates lib. de aëre loc. 3. aq. καὶ ὁκῶνται ἐξ ὧν τὸ σῶμα χονδρύνεται πρὸς τὴν κεφαλὴν (supple πρὸς τὸ σπλάγχνον) ὑπὸ τῆς ἐξουβιαζόμενης, καὶ καλῶς ἔρρειν, καὶ ὁδυνῶν παρέχεται ἰσχυρίων ὥστε τὰ αἰδοῖα τρέξουσιν, καὶ ἔλκυσιν τὰ παιδία τὰ λιθιῶν πεδοκίεθ' αὐτοῖς τὸ αἶμα ἐν ταῦτα εἶναι τῆς ἐρήσεως. Idem vide in libro ejusdem de internis affectionibus. Aliam rationem affert Auctor lib. de diagn. ren. aff. quod nimirum lapide incumbente ad vesicam, quædam ceu titillatio excitetur, secundum quam, natura irritata spiritus mittat ad locum doloris; à quibus mox coles inflatur: ἐπειδὴ δὲ λίθος ἐγκειμένους οἷον γαργαλισμός τις γίνεσθαι, καὶ ἐπεγερομένης τῆς φύσεως πρὸς τὸ κενῶσαι τὸ λυγρὸν, πύσματα θηπέχουσιν, ἅπαντα εἰς τὸ σπασμωδικὸν τῶν αἰδοίων ἐμπίπτοντα πρὸς τὸ ἐντείνεσθαι. Ἐπὶ πάσῃ γὰρ κινήσει φύσιν, σωτὴρ τὸ αἶμα καὶ τὸ πνεῦμα, τὸ ὀχήματα αὐτῆς. Priorem causam sequentibus verbis confirmat Aretæus: καὶ ἀμφαφώσκει καὶ ἔλκυσιν τὰ αἰδοῖα &c. Quod ad dictionem attinet, πρὸς τοὺς αἰδοῖα, nomen istud à verbo est πρὸς ἐπίσσω proficio, promoveor: quod iis pudendum augeatur. Nec absurda esset lectio πρὸς τοὺς αἰδοῖα per α, eo sensu, quo Herodianus in Maximino posuit: ἔχοντες τὰ αὐτὰ (ξίφιδας) πρὸς τοὺς αἰδοῖα, id est, nudos pugiones manibus tenentes: & fortasse scripserat Aretæus πρὸς τοὺς αἰδοῖα γίγνεται, hoc sensu; nempe quod dolore coacti manum identidem pudendo admoveant.

p. 55. l. 8, 9. πρὸς τοὺς αἰδοῖα γίγνεται ὡς δὴ τὸν λίθον.] Sunt hæc nonnihil corrupta, quæ sic restituo: πρὸς τοὺς αἰδοῖα γίγνεται ὡς δὴ τὸν λίθον, id est, nudos pugiones manibus tenentes: & fortasse scripserat Aretæus πρὸς τοὺς αἰδοῖα γίγνεται, hoc sensu; nempe quod dolore coacti manum identidem pudendo admoveant.

p. 55. l. 28. τὰ περὶ τὸν σπλῆνός τε καὶ τὸν σπλῆνός τε, ὥστε ῥηϊδίως ἐπὶ ταῖς αἰδοῖαις.] Nervosa semel incisa non coalescere, saltem in adultis, καὶ πρῶτον σκοπὸν, ut ait Galenus, omnes uno ore affirmant: sed pauci rationem, qua id fiat, tenent: quæ una est: quia nimis sicca & dura. Etenim vulgò dicunt Itali: duro col duro non fà muro. Argumento sunt pueri tenelli, in quibus propter mollitiem exsanguia etiam illa perfectissimè coalescunt.

p. 55. l. 31, 32. πᾶσι δὲ ἄρθροι πάθουσι.] Crassus ineptissimè ita vertit: In extensione igitur & contractione eundem quem & articulus affectum patitur. Deceptus scilicet ambiguitate vocis ἄρθρον, quod Græcis non solum articulum sive osillum duorum commissuram; sed etiam matricem significat: quamquam sæpius in ea significatione dicuntur ἄρθρα, in plurali numero. Herodotus in Thalia, ubi de equisone Darii: τῆς ἰππῆος τῆς αὐτῆς τῆς ἄρθρων θηψαύσεως τῇ χειρὶ. Item Aristoteles, lib. 2. de gener. anim. cap. 7. in fine, ubi agit de hysterica suffocatione: καὶ αἱ περιμαρκαὶ εἰσὶν, καὶ κατὰ τὰς δυνάμεις τῶν ὑποζώματός εἰσιν ἡ γὰρ ἀρχὴ τῆς φύσεως ἐν ταῖς αἰδοῖαις ὥστε διικνεῖσθαι πρὸς τὸ θάλασσαν τὰς κινήσεις ἀπὸ τῶν ἄρθρων. Comparat igitur Aretæus vesicam cum utero, eamque eodem modo affici, secundum extensionem & contractionem, atque ipsum uterum, testatur: id est, similiter utramque partem extendi ac contrahi.

p. 55. l. 32, 33. ἀσθενὴς ὅσα ἐυαλγὴς ἔλκεται.] Ulcera matricis omnia curatu difficilia, tum ob partis naturam nervosam & frigidam, tum ob situm. Cloaca enim est ad recipienda excrementa totius corporis.

p. 55. l. 34, 35. τὰ περὶ τὸν σπλῆνός τε καὶ τὸν σπλῆνός τε, ὥστε ῥηϊδίως ἐπὶ ταῖς αἰδοῖαις.] Lege, ἐπὶ ἄλλοις μὲν θηψαύσεως τῇ χειρὶ. Item Aristoteles, lib. 2. de gener. anim. cap. 7. in fine, ubi agit de hysterica suffocatione: καὶ αἱ περιμαρκαὶ εἰσὶν, καὶ κατὰ τὰς δυνάμεις τῶν ὑποζώματός εἰσιν ἡ γὰρ ἀρχὴ τῆς φύσεως ἐν ταῖς αἰδοῖαις ὥστε διικνεῖσθαι πρὸς τὸ θάλασσαν τὰς κινήσεις ἀπὸ τῶν ἄρθρων. Comparat igitur Aretæus vesicam cum utero, eamque eodem modo affici, secundum extensionem & contractionem, atque ipsum uterum, testatur: id est, similiter utramque partem extendi ac contrahi.

p. 55. l. 36, 37. πῶν δὲ αἰδῶν ἐπὶ ταῖς αἰδοῖαις.] Lege ἐπὶ ταῖς αἰδοῖαις.

Ad Caput V.

πρὸς τὸν σπλῆνός τε καὶ τὸν σπλῆνός τε.

De Seminis profluvio.

p. 55. l. 50, 51. ἀπὸ τῆς αἰδοῖας μέσφι αἰσθῆται.] Hunc morbum Græci γονόρροϊαν dicunt, à seminis genitalis fluxu involuntaria. Eundem non incommode Aurelianus lib. 2. Tarib. pass. Seminis lapsum, Latine vertit, nec minus aptè Plinius hunc ipsum virorum propudia videtur nominare; cum lib. 28. cap. 8. ubi de cinere unguium Lyncis exustorum ita prodit:

Ungues earum omnes cum corio exuri efficacissime in Carpatho insula traduntur. Hoc cinere poto, propudia virorum: ejusdem aspersu, feminarum libidines inhiberi. Eundem inter priscas Hebræorum devotiones fuisse, apparet ex secundo Regum cap. 3. ubi David ob cædem Abner, Joabo interfectori maledicit: mundus (inquit) ego sum, & regnum meum apud Deum in Sempiternum à sanguine Abner filii Ner: & veniat super caput Joab, & super omnem domum patris ejus: nec deficiat de domo Joab fluxum seminis sustinens. &c. Gonorrhœa tabem dorsalem succedere testatur Hippocrates, lib. 2. de morbis.

p. 55. l. 53. ῥέει ἡ θορή.] θορή & θορὸς idem quod γονή semen genitale: licet Aristoteles privatim usurpat pro semine piscium. Hinc cervipudendum πηλὴν θορῶν appellat Nicander in Theriacis.

p. 56. l. 5, 6. ἄχρην.] Semen eorum, qui gonorrhœa laborant, humidum, tenue, frigidum, & infœcundum rectè dicitur: ἄχρην decolor, cur idem appelletur, non video: quare ἄχρην haud dubitem legere.

p. 56. l. 12. μελέων βάρεα καὶ νάγκας σπυλίων.] Deest aliquid.

p. 56. l. 16, 17. καὶ ἡμίας ἀνδρας ποιέει ζῶσσι ἡ θορή.] Vivens semen appellat, quod fœcundum est: non quod revera animatum sit semen, ut quidam subtiliter magis quam verè disputant: sed quod auctor sit vitæ, & causa efficiens saltem ὀργανική. Quomodo sanum alimentum dicimus, non quia ipsum formaliter, ut ajunt, sanum est: sed quia, sanum ut sit animal, efficit. Eo sensu accipienda sunt loca illa Aristotelis, quæ J. Caesar Scaliger, & post eum Sennertus, & alii ejus factionis pro ἐμφυτῆς seminis adducunt. Nam & Galenus ita esse intelligendum haud dubito; cùm lib. πρὶ μαρμαρίου semen viventium numero adscribit: ἐστὶ τὸ (inquit) τέλει ζῷον τῶν ζῶων, ζῶα, φυτὰ, καὶ σπέρματα. Quod autem semen in sententia Aristotelis animatum dici non possit, alias ostendam tam dilucidè, ut nemo in posterum de sententia Aristotelis ambigat.

p. 56. l. 18. κραταιὸς νοῆσαι τε καὶ ῥέει.] Tali Theseum fortissimum virum fuisse indole notat Plutarchus in ejus vita: ἐπεὶ τὸ μαρμαρίον ἀνὰ τὴν ἑσώματι ῥῶμην διέφαινε ἀλκήν καὶ φρόνημα μὴ νῦν καὶ σωφροσύνης βέλαιον.

p. 56. l. 23. ἀλκῆς μέσφι (μεσφί) θηρίων.] Αλκῆς contractum est ab ἀλκῆς, ut à πμῆς, πμῆς. Legitur etiam ἀλκῆς apud Nicandrum, in Alexiph. Illud μεσφί θηρίων, usque ad feras, significat eum qui à rebus venereis temperet, semenque illud vitale conservet, tam validum fortemque evadere, ut ne ferocissima quidem animalia expavescat, sed ea intrepidè aggrediatur, & interficiat. Id autem ob eam causam addidit scriptor eruditissimus, quod priscorum Heroum fortitudinis specimen fuit feras interficere; ut Homerus in primo Iliad. notat, ubi Nestor ita loquitur:

Οὐ γὰρ πω τοῖς ἰδὼν ἀνέρας, εἰδὲ ἰδῶμαι,
Οἷον Περσέϊόν τε, Δρύαντά τε ποιμήν τε λαῶν,
Καιέα τ' Εἰσαδίων τε, καὶ ἀντίθεον Πολύφημον,
Θησέα τ' Αἰγιδίῳ Πηϊάκελον ἀθανάτοισι.
Κάεπποι δὲ καὶ οἱ Πηχονίων τέφρην αἰδρῶν.
Κάεπποι μὲν ἔσαν, καὶ καρτίσις ἐμάχοντο,
Φησὶν ὀρεσκόωσι.

Plutarchus de Theseo: & αἶμα τὸ μὲν αἰθρῶπων τοῖς πονητοῖς αἰμυρόμενον διόρμῳ δὲν τὸ ἀγαθὸν προσφέρεται τὸ δὲ θηρίων, καὶ προσπικρύνεται τοῖς θηναίοις μάχεσθαι, καὶ ἀνικνυμέναι.

p. 56. l. 23. τέκμαρ τὸ ἀθλητῶν οἱ σφόδρες.] Inter Athletas, qui, roboris augendi gratia, ab omni rerum venerearum usu abstinerunt, memorat Plato lib. 8. de Legibus, Iccum Tarentinum, quem ait nullam unquam toto exercitationis tempore venerem cognovisse: item Crissonem, Astyllum, & Diopompum; de quorum studio addit: οἱ μὲν ἄρα νίκης ἐνεκα, πάλης, καὶ δρόμων, καὶ τῶν τοιούτων, ἐπόλησαν ἀπέχεσθαι λεγομένην πράγματι ὑπὸ τῶν πολλῶν δίδασκοντων. Galeni etiam de eorundem temperantia verba habemus lib. 6. de loc. aff. cap. ult. ex quibus intelligi potest, quantum in his rebus consuetudo & bene propositum valeat; si quidem iis, qui se illi vitæ generi addixerunt, rugosum & exiguum ex veneris desuetudine penem fieri testatur: ὅσοι δὲ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἢ ἀθλῶντες ἢ φανασκῶντες ἀπειροὶ τῶν ἀφροδισίων διατέλεσαν, εἰρξάντες παντοῖα σιν ἑαυτοῖς ἀπάσης ἐννοίας τε, καὶ φαντασίας τοιαύτης, ἰσχνὰ καὶ ῥυστὰ τοῖς τῶν γερόντων ὁμοίως, αὐτοῖς γίνεσθαι τὰ αἰδοῖα. Vide & Scaligerum Exercit. 369.

p. 56. l. 29. μέγα ἐν καὶ ἐς ὑγίαν, καὶ ἐς ἀλκίαν.] Virilitatis, & vigoris masculi principium esse in testibus, animalium exsectorum argumento liquet: quæ statim vires amittunt, & in foeminæ naturam mutantur, auctore Aristotele: cujus hæc sententia exstat lib. 5. de gener. anim. ἐκ πμνόνδρια τὸ πάντα εἰς τὸ θῆλυ μεταβάλλει. Sed & Galenus lib. 1. de semine scribit, exsectoris testiculis, animi robur ac virilitatem perire: καὶ γὰρ ἡδὴ διελθεῖν ἡμᾶς ὁ περὶ ὧσιν ἀπαντες σχεδὸν ἰατροί τε, καὶ φυσικοὶ φιλόσοφοι, πρὶν γυναικῶς τε καὶ διωάμεως ὀρχεων, ἐργασκόντες, ὡς ὅτι τὸ ἐκτμηθέντων αὐτῶν, ἀπὸ τοῦ τῶν ζῶων, ἐπὶ τὸ σπέρμα μόνον, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνδρεία τε, καὶ ὡς ἀνείποι τις ἀρρενότης. Et paucis interjectis, ἀλλ' οὐκ ἀσφαλὲς ἡ τομὴ, συνεκτέμνεσθαι τοῖς ὀρχεσι τὸ ἰσχνὸν ἑσώματι. Quamobrem eosdem in ordinem principum partium cooptare non dubitat capite 9. artis Medicæ: & eodem libro de semine, cordi testes haud

haud dubitat præferre, quod non solum calorem & robur universo corpori impertiant, sed etiam perpetuandæ speciei causa existant.

Ad Caput VI.

πρὸς σωματικῶν.

De Stomachi Affectibus.

p. 56. l. 35, 36. καρδίας καίρον γαστήρμα.] Quanta sit ventriculi & cordis conjunctio, ex usu priscorum seu Medicorum seu vulgi patet, qui Galeno teste *libro 5. de loc. aff. cap. 5.* καρδίαν pro superiore ventriculi ore usurpabant, ut hæ voces indicant, καρδιωγμός & καρδιαλγία. hunc autem consensum inter eas partes facit vicinia. Os enim ventriculi cordi in propinquo adjacet: γαστήρμα autem posuit pro γάτων, more Græcorum. Nam & Ælianus in quadam Epistola, γαστήρμα eo modo posuit: δευαλέει, καὶ τὸ δὴ τὸ λεγόμενον ἀλμυρὸν γαστήρμα. Plura exempla vide apud Casaubonum, *ad lib. 1. Athen. cap. 9.*

p. 56. l. 41. κατὰ τὴν αἰσθησιν μὴ ἔχων τροφήν.] Lege κατὰ τὴν αἰσθησιν, si velis Syntaxi constare.

p. 56. l. 42. μελαγχολώδεις ἢ ἀποσιτίη.] Similiter legendum ἀποσιτίη. alioqui expediat filum hujus contextus, vel ipse Lynceus, quisquis nunc audit, Criticorum. Sensus: iis, qui melancholico succo abundant, stomachum ἀποσιτίαν, hoc est, cibos averfari. Quod autem melancholici; maximè quibus stomachus imbecillus est; inedia tolerent, & quidem diutissimè, ratio confirmat: ejusmodi enim hominum dura sunt corpora, & minimè ei dissolutioni, quæ κατ' ἀδύλον διασπώται fit, opportuna: quare neque in eorum stomacho fuctio fit, quæ famis causa est. Dixi autem, quibus stomachus imbecillus: nam si valeat stomachus, admodum voraces sunt, ne dum sint ἀπόσιτοι. De ἀποσιτία quorundam prodigiosa fusè disputat Sennertus *lib. 3. Practicæ part. 1. sect. 2. cap. 3.* variisque opinionibus suo more propositis & explosis, concludit tandem, quosdam multis annis cibo omni abstinuisse, quod nullo indigerent; non indiguisse, quod in iis nulla fieret jactura substantiæ. Cujus monstri causam statuit peculiarem humoris, quo nostrum sustentatur corpus, conditionem, quæ calori nativo resisteret. Ejusmodi qualitatem reperiri posse in corporibus viventium, variis rerum natura petitis documentis confirmat: lucernarum in primis quarundarum, quæ Romæ, & pluribus aliis Italiae locis reperiuntur: quas multis arsisse seculis compertum fuit: tum juniperi carbonibus, in quibus ignem per annum integrum vivere auctor est Scaliger *exercit. 328.* Item Chymicorum experimentis, qui res plurimas φλογισαίς fixatione eo perducunt, ut aut nullo modo, aut certè difficulter admodum, inflammentur: postremò pyraustæ infecti exemplo, cujus humidum primigenium in ipsis fornacibus incorruptum manet. Tandem ejus proprietatis causam in corporibus humanis scrutatus, à melancholico humore proficisci docet: cujus acore sic alimentum corporis occulta quadam ratione densetur atque comparetur, ut actioni caloris resistat: alioqui eam esse indolem istius humoris, ut, dum corrumpatur, mirabiles & occultas ex se vires ac symptomata proferat. Hæc summatim visum est referre, quia hunc locum difficillimum non parum illustrent.

p. 56. l. 44, 45. ἀλλὰ καὶ ἀσθενέστατοι μὴ ἢ τὰ σιτία.] M. S. Mentel. μὴ maneat.

p. 56. l. 45. ἀναπεμπάρονται ἢ ναυτίη.] Idem M. S. pro ναυτίη, habet ἐν αὐτίη. id tantum moneo, nec quicquam moveo.

p. 57. l. 4. μεσηγυρὶ ὠμοπλατείαν.] Iis dolor in medio scapularum percipitur, quia ei loco respondet superius ventriculi orificium.

p. 57. l. 9, 10. Φαντασθήτω ῥάχις ἐς τὴν σπλέην κινδυνεύουσα.] Mirum hoc symptoma, & ut censeo inexplicabile: quale illud est, quod tradit Plutarchus ex *Libris Meloniis*, vel potius *Menoniis*, (ut olim emendavi) corrupti jocinoris signum fuisse, si ægri forices domi avidè, felium more, persequerentur; quod signum exolevisse ibidem ait. Locus est *lib. 8. sympo. quæst. problem. 9.*

p. 57. l. 20. ἐξάπνης ἢ ὀργίλοι.] Græci una voce ὀξύθυμους appellant.

p. 57. l. 33. ἀπὸ καλῆς διασμάχου χυθείν.] καλῆς nomine fac ut ventriculum intelligas: hic enim si quando inflammatione corripiatur, factò inde abscessu, & rupto, pus sursum per stomachum effundi consentaneum est. At verò, cùm stomachus sit exquisitissimi sensus, non potest non magnopere offendi teterrimi puris contagio. Hanc igitur causam statuit vel præcipuam ejus imbecillitatis, vel potius pravitatis, qua & fiunt, & dicuntur stomachici.

p. 57. l. 34, 35. ὑπὸ τῇ ἀνάγκῃ ἐκδεδηγημένοις λεπὴν καὶ σκληροτέραν διαίτην.] Quas hic ἀνάγκας appellet, non est difficile perspicere. Ita enim, in longis navigationibus, homines sordidis cibis & paucis vitam tolerare coguntur: item in urbium obsidionibus, & aliis ejusmodi περιστάσεσι. Qualem fortunam & victum *Achæmenidis* describit Virgilius, quem ita loquentem inducit:

*Tertia jam Luna se cornua lumine complent,
Cum vitam in Sylvis, inter deserta ferarum*

*Lustra, domosque traho, vastosque ab rupe Cyclopas
Prospicio, sonitumque pedum, vocemque tremisco.
Victum infelicem, baccas, lapidosaque corna
Dant rami, & vulsis pascunt radicibus herbae.*

p. 57. l. 35, 36. ἀπὸ καὶ τοῖσι ἐς παιδείαν πνεύσι.] Inter occasiones, quæ hunc morbum adducunt, merito assignat labores studiorum. His etenim cum universum corpus, tum maximè stomachum, debilitari Celsus testatur, lib. 1. cap. 2. ita scribens: *At imbecillis stomacho (quo in numero magna pars urbanorum, omnesque penè cupidi literarum sunt) observatio major necessaria est.*

p. 57. l. 39. οἷσι ὑπεροψίη μὲν Διαιτης ἀδρῆς, καὶ ποικίλης.] Videntur hæc expressa è Platonis *Phædone*; ubi *Socrates* ostendit, non esse philosophi ἐσθλακέναι πρὸς τὰς ἡδονὰς τὰς τοιαύτας, οἷον σιπῶν, καὶ ποτῶν. qua de re supra in præfatione.

p. 57. l. 40. λιμὸς δὲ ἡ τρεφῆ.] Audax figura, sed tamen, cui affines reperias apud Poëtas. Mart. in *Lemmatis* glirem sic inducit loquentem:

————— & pinguior illo
Tempore sum, quo me nil nisi somnus alit.

Idem in *Cinnam*:

*Tu tibi cavisti cœnando tam malè semper;
Ut nunquam possis Cinna perire fame.*

Huic ergo & λιμὸς τρεφῆ *fames pro alimento fuit.*

p. 57. l. 40. καὶ ὕδωρ ποτὸν,] Studiosos ὑδρωπώτας facit, quia vinum vaporibus sensus & animum perturbat, maximè si largiùs bibatur; καὶ τὸ λογίζομενον τῇ ψυχῇ, ἀμβλύ πῦρ πηλωμύλον ἐργάζεσθαι, ait Galenus, 1. de sanit. tuen. Attamen mediocriter sumptum juvare adultos, idem testatur: ὑγχαίνων μὲν καὶ ἀνατρέφων, ὅς' αἰμέτως ἐξήραν, πρᾶντων δὲ τὸ δμῖν δὲ πικρὰ χυμῶν, καὶ δι' ἡδωμάτων π, καὶ ἔρων ἐκκενῶν. quare non studiosis istis ὕδωρ ποτὸν. Verùm ex hac victus ratione suspicor hoc loco non studiosos quoslibet, aut philosophos, sed *Cynicos*, & qui eorum more vivunt, describi, ἀνθρωπόποδας, χαμδινάδας, ἀεροίκας, ut appellat *Eubulus* Comicus: excepto quod *Cynici* iidem λάρυγγες & ἀλοτρίων κπᾶνων ἀδελφίδες, ob eorum edacitatem, ab eodem *Eubulo* appellantur. Revera enim nonnulli ex literas professis ita vivunt, ut omnem vitæ mitioris atque humanitatis sensum exuisse videantur: sive ita decere judicant literarum cultorem: sive obegestatem carentiis rebus, quæ ad corporis cultum necessariae sunt: sive præpostera quadam ambitione, qualem in plerisque sui temporis Poëtis, notat Horatius, in arte:

*Ingenium misera quia fortunatius arte
Credit & excludit sanos Helicone poëtas
Democritus, bona pars, non unguis ponere curat,
Non barbam, secreta petit loca, balnea vitat.
Nanciscetur enim pretium, nomenque poëta,
Si tribus Anticyris caput insanabile nunquam
Tonfiori Licino commiserit.*

Et nos in Scholasticis & Gymnasticis, ut vocant, *Academiae* contuberniis, complures ejusmodi Artium Magistros novimus, ἀρεοδιαιτες, καὶ ἀπανθρώπας, quos nostri, per contumeliam, *Pedantes* appellant.

p. 57. l. 41. ἐν ὕπνῳ αὐπνίη.] In somno insomnia: qui nimirum in somno reliquorum hominum, quo tempore omnes dormiunt, ipsi insomnem noctem lucubrationibus transigunt.

p. 57. l. 42, 43. ἀμπεχόνη ἀραιή,] Qualem *Socrates* & *Diogenes* habuerunt: Græci una voce τελεώνιον vocant.

p. 57. l. 46, 47. εἰδὲ ἐς κόρον ἐδωδῆς, ἀλλ' ἐς ζῶν μῆνον.] Huic parcimoniae contraria est, quæ dicitur ἀναγκοφαγία; propria olim *Athletarum* teste Galeno in περὶ τροφῆς. Sed quaeri potest, quomodo *Aretæus* inter peccata victus rationis ponat non satiari cibis? cum *Hippocrates* ἀρεσίῳ τρεφῆς, conservatricem sanitatis appellat lib. 6. *Epidem.* Dicendum est hanc vocem κόρον bitariam accipi, vel pro πλεονασμῷ τρεφῆς, redundantia alimenti; aut alius cujusvis boni, ut exponit Scholiastes *Pindari* 1. *Olymp.* ad hæc verba, κόρων δ' ἔλεν ἀπὸν ὑπερόπλον: & hac significatione ἀρεσίῳ laudat *Hippocrates* citato loco: vel etiam pro συμμέτρῳ, pro mediocri, & congruo ac sufficienti alimenti usu: de quo hæc *Aretæi* verba accipienda sunt. Nam qui non tantum ciborum sumit, quantum concoquere atque conficere potest, is suum, ut ait *Terentius*, defraudat genium, miseræque & infeliciter vitam tolerat.

p. 57. l. 49, 50. πίνῃ γὰρ οὐκ ἀν' ἀπάροι παιδείης ἔργῳ.] De scientiæ cupiditate hominibus innata vide *Aristotelem* initio *Metaphysicor.* Augustinum Niphum præfat. ad libr. destrustr. *Algaz.* Josephum Scaligerum *Epistola* ad Jo. Monluc. Episcopum, initio suarum *Festi Castigationum*, & complures alios. Hac quantum *Cicero* flagraverit, declarant hæc ejus verba ad *Atticum* *Epist.* 77. lib. 4. Nos hic voramus literas cum homine mirifico (ita me hercule sentio) *Dionysio*, qui te omnesque vos salutatur, εἰδὲν γλυκότερον ἢ πάντα εἶδεναι.

&

p. 58. l. 19. κοιλιακή γῆνη.] Coeliacum morbum Celsus *lib. 4. cap. 12.* in hunc modum describit: *In ipsius ventriculi porta consistit is, qui & longus esse consuevit, κοιλιακὸς à Græcis nominatus. Sub hoc venter indurefcit, dolorque ejus est. Alvus nihil reddit, ac ne spiritum quidem transmittit. Extremæ partes frigescent: difficulter spiritus redditur.* Ita & Benivenius *de abditis morborum &c. cap. 106.* Fernelius coeliacam à lienteria distinguit, quod hanc cruditas gignat, atque imbecilla ventriculi coctio: illam distributionis impedimentum. Alii congeneres affectus putant, & solum penes magis & minus differre; à majori ventriculi cruditate lienteriam; à minori coeliacam proficisci. Quam partem amplecti videtur *Aretæus*, cum κοιλιακῆς causam assignat ἀπο-
νίλῳ & πένοντι & θερμῷ, καὶ ψύχειν τὴν κοιλίαν.

p. 58. l. 26, 27. ὕγρὴ ἢ καὶ αἰσταντὴ ἀπεργία.] Crassus: *liquida & inconsistens ob profligatam actionem substantia est.* Ex quo conijcere est, desiderari aliquam vocem, puta εἶσαν, eumque ita legisse ὕγρὴ ἢ εἶσα καὶ αἰσταντὴ ἀπεργία. quæ rectior haud paulo lectio est. Prava censentur autem alvi excrementa, quæ sunt αἰσταντα, id est non coherentia: contra quæ ξωεσηκῆτα coherentia, atque æqualibilis consistentiæ, bona. Ita enim appellat Hippocrates 2. *Prognost. sent. 13.*

p. 58. 30, 31. φύσαι διεξίῃσι, δασύνει, ὕγρῃ, δερματώδεις.] Cur flatus δερματώδεις, argillosos, ut ad verbum reddit Crassus, appellet, non fanè intelligo. Alvi excrementis hoc esse aliquando epithetum apud Hippocratem, & alios Medicos scio; cum intercepto bilis per intestina exitu decolorata atque albida instar argillæ apparent, quod regii morbi frequens est symptoma: at flatum argillosum nemo dicat, qui naribus potius quam visu sentiri solet. Corrupta igitur indubiè hæc vox: vera lectio, δερμαί, εἰλωδεις. Nisi quis malit σιγώδεις, ex qua factum δερματώδεις. Hippocrates *lib. 1. Epid. const. 3.* φύσαι σιγώδεις, ψοφώδεις. flatus autem σιγώδεις appellat ἀψόφως, qui nullum exeundo strepitum edunt; quales Romani visum dixerunt, unde nostrum vesse: Græci quoque una voce βδέσμα & βδεσμὸν, ut ex glossis liquet: sicut eum qui sonorus est, πορδὴν, Latini peditum appellant. Ex quo intelligitur quid velit Cicero, cùm *erudita Epistola ad Patum* voci huic, *divisio*, inesse obscœnum scribit: *quid enim? num honestum verbum divisio? at inest obscœnum, cui respondet intercapedo.* nempe visio inest, quod idem est ac βδέω; sicut huic, intercapedo, inest pedito, πείδω. Ita observat Josephus Scaliger *ad Catullum*. Hunc ipsum flatum σιγώδεια Barbari inepta voce & ridicula trullam vocant: ita apud Valescum de Taranta *lib. 4. cap. 2.* & trullizantes, qui visunt, apud Aponensem, *commentariis in libros problematum.*

p. 58. l. 38. σπρίφλεβοι δὲ καὶ παντὶ τῷ σώματι.] Τὰς λεπλῆς, hoc est, graciles & macilentos, σπρίφλεβος venolos esse dicit Hippocrates hac sententia: οἷς θερμοκοιλίη, ψυχροσπέρκοι, καὶ λεπτοὶ αὐτοὶ, ἐπρίφλεβοι. Aristoteles *libro de somno & vigilia*, eosdem φλεβώδεις appellat: quibus opponit τὰς ἀδηλοφλέβους, quibus venæ non sunt conspicuæ, ut pinguibus. Venosi autem dicuntur macilenti, quia actu apparent eorum venæ usque ad capillares, quæ in corpulentis & obesis sunt, tantum δυνάμει φλέβες, ἐνεργείᾳ vero σπέρκοι. id est, potentia dumtaxat venæ, actu carnes. ut dicit idem Aristoteles 3. *de part. anim. cap. 6.*

p. 58. l. 41. ἀλλὰ καὶ τὴν ἀναφορῆν.] Ἀναφορὰ hoc loco idem quod ἀνάδοσις, digestionem vertit Crassus aptissimè: aliud enim digestio, aliud coctio. Probisrei Latinæ auctoribus, coctio πέψις est, digestio ἀνάδοσις, hoc est, distributio in corpus. Soli Barbari has voces promiscuè usurpant. De hac re videndus Scaliger *Com. ad insomnia Hippocratis.*

p. 58. l. 47. ὡς δὲ πρὸς κρύσταλλον ψυχροπαγῆς.] Crassus vertit: *tanquam à Crystallo congeliat:* unde intelligo eum legisse ψυχροπαγῆς, quæ melior videtur lectio. Nam ψυχροπαγῆς non reperitur, sed ψυχροπαγῆς: attamen vox ψυχροπαγῆς magis convenit κρύσταλλον, quo nomine Græci glaciem vocant. Cæterum Crassus minus commodè græcam vocem posuit: Neque enim CrySTALLUS Latinis glaciem significat, sed lapidem sui generis.

p. 58. l. 48. τοῖσι ἐσχάτοις.] Eos qui in extremis versantur moribundos, ἐσχάτους eleganter appellat.

p. 59. l. 3, 4. ἀλλ' εἰ κοιλίης κύπτιν ἢ νῆσθαι.] Crassus: *non ventriculi tergoribus morbus advenit.* minus commodè. Melius sic; *sed non ipsius ventriculi corporis morbus est.* κύπτει non significat tergus, sed quem Græci ὄγκον vocant, ut testatur Suidas: quo sensu hîc acceptam hanc vocem censeo. Mens hujus loci est; ἀσφραγίσαντες pueris accidere non ob ullum ventriculi ipsius morbum, sed propter errorem externum, nempe immodicam cibi copiam, qua ventriculum toto die inferciunt, onerantque: sicut sola interdum qualitas alimentorum, ἀπεψίαν, integra ventriculi facultate, invehit; ut Galenus exemplo τῶν γυμνασίων nucleorum uvæ declarat *lib. 1. de loc. aff. cap. 4.* ubi & γαστὴρ σῶμα appellat, quod Aretæus κύττει: εἰ μὴ γὰρ (inquit) ἐπιφύκει καὶ τὸ τῶν ἀνθρώπων γαστέρα μεταβάλλειν τὰ γυμνασία: τὰ δ' ἀναισθητὰ πρὸς τὸ σῶμα τὴν κοιλίαν αὐτῶν, καὶ μοχθηρῶς ἔχειν ἐνομιζομένη. ἐπεὶ δ' εἰ πέφυκεν, ἀλλ' ἐστὶ τὸ τῶν γυμνασίων εἶδος σύμπτωμα, τὸ μὴ πέπταται, τὰ μὴ ἐκείτως λεχθήσετ' ἢ μὴ πέπτεσθαι, τὸ δ' εἰ γαστὴρ σῶμα καὶ φύσιν ἔχειν. Hactenus Galenus.

Ad Caput VIII.

πρὸς καλίκων.

De Intestini plenioris morbo laborantibus.

p. 59. l. 17, 18. κὴν μὲν πρὸς τῷ σπλῆνι νόσῃ κίλον, μελάγχλωροι.] Colo laborante prope lienem ager ex nigro virescit; si juxta hepar cum virore albus est; ob sympathiam utriusque visceris: quia scilicet cruciatu illo vicinæ partes ob spirituum affluxum incenduntur, atque adeo excrementa in iis contenta, ejusdem caloris vi, in ambitum corporis funduntur. Galenus tamen lib. 6. de loc. aff. cap. 2. notat quosdam esse, qui omnino negent colicam affectionem in sinistris partibus fieri posse.

p. 59. l. 20, 21. ὅτι σμικρὴ καὶ ἀφύστω καὶ τὰ Φυσώδεις.] Quæ affectio Pylori, ramorum venæ portæ, partiumque adjacentium, melancholiam hypochondriacam, atque tympaniten creat; ea si soli colo accidat, colicum dolorem efficit. Est autem præfervida intemperies, materiam quamlibet statim in flatus resolvens, etiam quæ minimè apta ad flatus gignendos. Unde Galenus lib. 2. de loc. aff. inter signa colici affectus ponit, si alvi excrementa aquæ innatent, ut bubula: καὶ ἐρόθοι πινὲς καὶ ἀσχωρήματα Φυσώδη· γαστήρ-
σεις δ' αὐτὰ τῷ καθ' ὕδατος ἐποχῆσαι προσεοικέτα βολβίτοις.

p. 59. l. 25, 26. νεφρὸς δὲ κύστις συμπαγέα πόνω.] Hunc locum vindicat, tentatque Marcellus Donatus lib. 1. de Medic. histor. mira. cap. 7. historiamque affert hujusmodi: Nos, inquit, in Mapheo quodam Tragnato pannorum textore sene tumorem tactu indolentem, supra penem in pube sponte elatum vidimus, panis crassitiem æquantem, nullo alio malo patientis, nisi quod per initia egre urinam reddebat: quæ progrediente morbo & augefcente tumore quoque suppressa est, sed discutientibus medicamentis ventoso tumore resoluta urinam liberè excrevit, & sanitati præsentaneo auxilio statim redditus, qui proximè animam emissurus credebatur.

p. 59. l. 27. Σώμα δὲ τετάρων μέζον.] A colico dolore testes quoque & musculos κρεμασῆας vocatos, per consensum laborare, non ita ἀποπν, ut admirationem viris doctis, & rerum naturalium peritis excitare debeat: constat enim ex Anatome, prædictos musculos continuos esse peritonæo, ipsiusque productionibus hæere: continuis autem partibus eosdem dolores communicari, perquam rationi consentaneum est.

p. 59. l. 29. πολλὰς τῶν ἡγετῶν ἡδὲ καὶ συμπαγείῃ λήθῃ.] Ait à multis Medicis hanc sympathiam, qua inter se colon & testes conspirant, ignorari. Sanè, nam neque ejus quod sciam Galenus usquam meminit.

p. 59. l. 30. καὶ ὅς ἐξέταμόν κοπ.] Quemadmodum Hippocrates lib. 5. Epidem. sese deceptum fuisse, in dignoscendis futuris à cranii fissura, ingenuè fatetur: ἐκλείψαν δὲ μὲν τὸ γινώσκον αἱ ῥαφαὶ ἔχασται ἐν σφισίν ἐαυτοῖσι βέλεται· πρὸς αὐτῶν· sic Aretæus agnoscit se à memorato coli & testium consensu in errorem inductum, ut κρεμασῆας secaret, tanquam in iis propria doloris causa existeret: ita enim scribit: καὶ γὰρ ἐξέταμόν κοπ. τὰς κρεμασῆας, ὡς ἰδίῳ ἔχοντας αἰτίαν. Quam erroris confessionem non modo non vitio vertit Celsus, sed etiam in laudibus magnorum artificum ponit lib. 8. cap. 4. Magno ingenio multaque nihilominus habituro convenit etiam simplex veri erroris confessio, præcipuèque in eo ministerio, quod utilitatis causa posteris traditur, ne qui decipiantur eadem ratione, qua quis ante deceptus est.

p. 59. l. 35, 36. καὶ φλέγμασι πολλῶν κολλώδεσι.] Scribe πολλοῖς κολλώδεσι. Pituitam vitream Praxogoræ appellatam intelligit: ab ea enim colicum dolorem creari testatur Galenus lib. 2. loc. aff. cap. 1. ubi & hunc humorem ψυχρότατον esse asserit.

Ad Caput IX.

πρὸς Δυσεντερίας.

De Difficultate Intestinorum.

p. 59. l. 41, 42. καὶ χολώδεα μέσφι τῷ πρῶτῳ.] Tenuia intestina χολώδεα, biliosa merito appellat: quoniam in duodenum, quod primum ordine, ductus Cholidochus se exonerat.

p. 59. l. 42. χολάδες ἐπὶ κλιν.] Ita etiam appellat Homerus:

ἐκ δ' ἄρα πᾶσι

Χύντο χαμαὶ χολάδες.

Hoc autem nominis etymon ἀπὸ τῆς χολῆς, trahere videtur Aretæus.

p. 59. l. 47. τὰ μὲν γὰρ.] Supple ἔλκεα.

p. 59. l. 50. ἀλλὰ δὲ εἰ σμικρῶ μὲν ἐπὶ βαθύτερα.] Scribe ἀλλὰ cum ἰ, subscripto: est enim adverbium.

p. 59. l. 52. ἀλλ' ἐσθιόμενα, ἀδενώδεα.] Crassus; sed exedentia, glandulosa, &c. de ulceribus intestinorum loquitur, quæ glandulosa appellare absolum planè est. Vera Lectio est, ὀδυνώδεα, dolentia.

p. 60. l. 3. καὶ σάχνες αἱμορραγίας τὸ μέζον.] Crassus vertit: & in his ulceribus stillationes sanguinis largiores cernuntur. Optima quidem sententia, sed verba Græcis non respondent.

dent. In M. S. *Mentel.* non τὸ μέζον, sed τὰ μέζον scriptum est. An τὰ μέζονα, supple, *est quæ ulcera majora sunt*: τὰ pro α', ut sæpè apud *Jones*.

p. 60. l. 5. ὡς ἐν ξύλῳ ὅζον εἰπομένη.] Crassus: *ut in ligno gemmam dicimus*: minùs distinctè, ὅζον, gemmam reddidit: est enim ὅζον nodus, item ramus à nodo prodiens. Licet autem & gemma à nodo erumpat, non tamen ὅζον appellari solet, sed voce metaphorica, ὀφθαλμὸς, oculus: unde *inoculare arbores*, gemmas inserere. Interdum tamen gemmam & nodum promiscuè accipi, haud me latet: *Plinius* certè confundit *lib. 17. cap. 21.* ubi de vinearum culturis: *quæ raros habet nodos infæcunda judicatur: at densitas gemmarum fertilitatis indicium est.* Malim tamen distinguere cum *Marone*, verborum proprietatis scientissimo vate, qui gemmas appellat id, quod è nodo erumpit, cum plantæ germinant:

Nam qua se medio trudunt de cortice gemmæ,
Et tenues rumpunt tunicas, angustus in ipso
Fit nodo sinus.

p. 60. l. 6. διασχεῖα τῖδε.] Scribe δυσσχεῖα. *difficulter curabilia.*

p. 60. l. 9. μυτλωτῆ.] Intriti hoc genus ex alio confectum, acerrimi saporis. *Pollux lib. 6.* μυτλωτῆς, τείμμα ἐκ σκορόδων δελμύ. *Moretum* Crassus rectè vertit, quod & nomen ἀπὸ τῆ μυτλωτῆ factum esse demonstrat *Scaliger Com. ad Moretum Virgil.* Idem significat *alliatum*, apud *Plautum*, in *Mostel. act. 1.* quod & *mortarium* dici testatur *Donatus in Phorm. act. 2. scen. 2.* Item propriè *intritum*, de quo Proverbium; *tu te hoc intristi: tibi omne est comedendum.* Hujus meminit *Dioscorides lib. 2. cap. 1.* πρὸ σκορόδου, & ex alio & nigra oliva confici solitum tradit: τὸ ἢ ἐξ αἰνῶ, & τὸ μελαίνης ἐλαίας γινόμενον τείμμα, καλὸν δὲ μυτλωτῆν. ita enim legendum, non ut in excusis codicibus μυτλῶν.

p. 60. l. 12. κυκεῶν.] Nomen κυκεῶν, vel κυκεῖν, quod est *miscere*: latine *coctum* dicitur. Quid sit *Cyceon* Scholiastes *Homeri ad Iliad. x.* in hunc modum declarat: ἵτις ἡ δῖψος ἵαμα ὁ κυκεῶν, ἐκ ἀσφόρων ἐδάων σκευαζόμενον. *Suidas* verò sic: κυκεῶν πόμα ἐκ ἀσφόρων μιγμάτων κινάμενον. *Galenus lib. 6. Epid. com. 6.* mixturam cibi & potus esse dicit: κυκεῶν δ' οὐκ ἀν' βλάψειν, ἔχων ἐν αἰσὶ τὸ τροφικόν. ἐκ γὰρ τῶ ἀμφοῖν συμμέτρως μίξεως, ὁμαλὴ καὶ βραχὺ γάλλει ἐν τοῖς πεπονθόσι μορίοις αὐξανομένη, χωρὶς αἰμάτων πολλῶν, ἐκθερμαίνῃ τε τοῖς κατεψυγμένοις, καὶ διαφορεῖ τὰ ἐμπεφραγμένα. Quibus ex verbis patet κυκεῶνα habuisse vim calefaciendi, atque ex rebus calidis constitisse. Cæterum neque explicat distinctius ex quibus constaret: nisi quod tale quiddam esse dicit, quale apud *Homerum* scribitur: τοῖσιν γὰρ πρῶτα ἔστιν ὁ κυκεῶν, ὡς καὶ παρ' ὁμήρου μεμαθήκατε. Subdit *μιγνύτων μὲν ἄλλα τῶ οἴνω, κινάμενον δ' ἐχόντων ἅπαντων αὐτῶν ἴσως ἢ καὶ τὸ μετ' ἀλφίτων μὲν εἶναι τὸ οἶνον.* Quem locum mutilum esse suspicor, sublata dictione ἁλλων: sic enim legendum: *μιγνύτων μὲν ἁλλων ἁλλὰ τῶ οἴνω &c.* Vult igitur *Galenus*, alios alia admiscere vino in *Cyceonis* confectio: commune tamen omnibus parandi modis esse vinum cum farina. Ideo autem ἁλλων placet legere, quia doctissimi viri existimant, non unum fuisse modum *Cyceonis* parandi apud Antiquos: quod rationi valdè consentaneum est: Nam & apud *Hippocratem lib. de internis affect.* κυκεῶνα αὐθιγῶν legimus: & κυκεῶνα inter acria potulenta recenset *Aretæus*. *Hippocrates* inter ῥοφήματα, acutè ægrotantibus dari solita, *lib. de victu in acutis*: qualia certè non sunt acria. *Cyceonis* meminit *Homerus Iliad. x. & Odyss. λ.* *Aristoteles sect. 3. probl. Athen. lib. 11.* Plura vide apud *Foesium ad sect. 6. lib. 6. Epid. sent. 7.*

p. 60. l. 12. ἢ ῥυτέων πόμα.] Scribe βρυτέων, ut supra *lib. 1.* πρὸ τῶ παρίσθια ἐλκῶν.

p. 60. l. 22. τὰ ἢ ἐλκῆα σηπεδῶν ἄλλοτε δὲ ἰσχύ.] Locus mutilus: ita supplendus: τὰ δὲ ἐλκῆα σηπεδῶν ἰσχύ, ἄλλοτε ἢ οὐκ ἰσχύ. Sententia autem ejusmodi est: aliàs graveolens est, (supple *διαχωρήματα, secessus*) & tunc putredo ulcera occupat; alias non occupat: vel sic: τὰ ἢ ἐλκῆα σηπεδονώδεα (interdum voces mutilari nemo nescit) ἄλλοτε ἢ ἰσχύ, ὡς ἀπὸ σκυβάλων μόνον ἢ ὁσμῇ. verbum ἰσχύ referendo ad ὁσμῇ. Odor habet, id est, se habet.

p. 60. l. 32. καὶ ἀφ' ὧν, & δι' ὧν ἔρχεται.] *A quibus & per quæ vadunt*: refer ad τοῖς ἄνω. Vult *χολάδεα* biliosa prodire à superioribus intestinis, tum à quibus prodeunt, tum per quæ transeunt. Per ἀφ' ὧν, *duodenum* intelligendum est, cui meatus biliaris insertus: per δι' ὧν, reliqua *tenuia intestina*.

p. 60. l. 36, 37. σαρκαειδέα.] Hoc signum profundæ exulcerationis intestinorum; & si fides *Hippocrati* lethale: ὡς ἀπὸ δυσεντερίας ἐχομένη, ὁποῖα αὐτὴ σάρκες ὑποχωρήσῃσι, θανάσιμον. *lib. 4. Aphorif. 26.*

p. 60. l. 46. ἀπὸ τῆ κωφῆ.] Crassus, vertit, à *cæco*; quasi κωφὸς cœcum etiam significet. Verum non constat ubi hæc vox, pro τυφλὸς, legatur. In M. S. *Mentel.* non κωφῆ, sed κέφῆ scriptum est, accentu in penultima; quasi à κέφῳ; quod nec probò: tamen ex ea Lectione conjicere est veram fuisse, κώλου.

p. 61. l. 9. ὡς ἢ τὰ κατὰ ἀνέσθη, αἰμάλαπες.] Ab ulceribus inferiorum intestinorum, sanguinolenta ac grumi sanguinis prodeunt, quia ea intrinsecus carnosæ.

p. 61. l. 13. ἀπελύθη κατὰ τὴν ἀμηνῆ ἀκροτον.] Interiorum intestinorum tunicam aliquando divelli ab exteriori, in dysenteriiis, ac per sedem excludi annotat, citra ægrotantium perniciem; quæ observatio rara est, & planè singularis.

p. 61. l. 25, 26. εἰ ἢ σπίνανθ'] Fortasse scriptum fuit εὖτε, aliquando.

p. 61. l. 27. θρομβώται ὑὸ ψυχθῆ] M. S. Mentel. θρομβώται γὰρ ὑὸ ψυχθῆ.

p. 62. l. 32. μαλθαώσεται πάμπαν] Si inquit vena proximè rupta fuerit ut plurimum, emollitur omnino: vel (ut vertit Crassus) ut plurimum venter molliatur omnino. Ubi quærendum, quorsum molliori venam ruptam dicat, quæ contra diligentissimè solidari debet: aut quid alvi laxationi cum ruptione venæ? quæ ἀσύστατ' esse, & absurda nemo non videt. Quare mendum quodpiam in hac voce μαλθαώσεται haud dubiè cubat; pro qua, si locus conjecturæ est, legerim ἀλθεώσεται curatur, sanatur. ἀλθέω, pro ἀλθεῖω, Ionicè, unde ἀλθεῖς.

p. 62. l. 40. αἰμορράγιη ἑύμφων' γήρα] Ob vasorum laxitatem, & ἀτονίαν. Nam senum corpora, ut vetera ædificia, laxiorem habent membrorum compagem, ὥστε τὰ παλαιὰ οἰκοδομήματα διεσώσαν ἔχει πλεονέκτημα μορίων σύνθεσιν. Aristoteles probl. Sect.

Ad Caput X.

περὶ λειντερίης.

De Levitate Intestinorum.

p. 62. l. 45, 46. ὡταλαὶ ἐγγίνωνται πυκναί,] Ex veterum opinione causam Lienteriæ tradit Aretæus: ii enim existimabant, si quando interior intestinorum tenuium, maximè ejus, quod νῆσις jejunum dicitur, naturalem asperitatem amitteret, & lêvis ac lubrica fieret, creari morbum, indè dictum λειντερίαν: quo cibi statim atque assumpti sunt, nihilque immutati, pessum dejiciantur, quod intestinis lêvibus hæere non possint; ut ex his verbis Praxagoræ à Galeno in commentario, ad Aphor. i. lib. 6. citatis ex libro ipsius 2. τῶν σωεσθρόντων, hoc est, signorum concomitantium, perspicui potest: τοῖς ἢ λειντερίῃς, ἐπεὶ δὲ ὀλιγοὶν ἔχει τὸ ἐντέρον, καὶ ἔχει ἡκιστα τὸ πλεονέκτημα νῆσιν, ἀνάγκη πεχεῖως φέρεσθαι τὰ διὰ τῶν σιτίων διαχωρήματα. Idem placuisse Cornelio Celso apparet; cum lib. 4. cap. 16. ex torminibus, hoc est, dysenteria, lêvitatem oriri intestinorum scribit: quod nimirum sanatis ulceribus, quæ tormina faciebant, relinquantur in iisdem cicatrices, quibus eorum interior superficies lêvis ac lubrica efficitur: quod & infra innuit Aretæus, ubi morbi hujus etymon declarat. Item Aëtius Tetrab. sermone 1. cap. 51. Ceterum Galenus, eo loco, Antiquis illis vehementer reclamationem: imo eos, qui primi hunc morbum, λειντερίαν, appellarunt, apertè improbat; ut qui cibos à ventriculo ipso contineri, donec perfectè cocti ac subacti fuerint, ignorasse videantur; ob idque intestinis tribuerint, quod soli ventriculo competit. Cujus sententiæ ac judicio planè acquiescendum est. Nec enim idoneum argumentum est, à levitate intestinorum, ob cicatrices inducta, lienteriam accidere, quod ea dysenteriis magnis succedat: cum hujus successione alia ratio afferri possit, nimirum, quod ventriculi facultas, toto tempore dysenteriae, supra modum attrita, ac debilitata fuerit, propter consensum, qui inter ventriculum atque intestina existit.

p. 62. l. 47, 48. ὑγρὰ ἀδιάκριτα & προσφίμια] Ait stercore à succo alibili indiscreta prodire deorsum per alvum, ob eas cicatrices, quæ poros intestinorum, per quos alimento sursum iter est, obstruunt, ac distributionem impediunt. Ita lienteriam haud distinguit à diarrhœa illa, quæ ob impeditam ἀνάδοσιν interdum accidit; nisi fortè genere obstructionis, quod hæc à Cicatricibus fiat in lienteria; à crassis autem & viscidis humoribus, aut aliis ejusmodi causis in diarrhœa: quod tamen discrimen non mutat speciem, utpote sumptum à causis externis, nihilque ad morbi essentiam pertinentibus. Parum enim interest, quibus causis obstructæ viæ alimenti distributionem impedian, & diarrhœam pariant. Quare, aut cum priscis illis errat Aretæus, lienteriam cum diarrhœa confundens; aut lienteriam latè interdum pro diarrhœa accipit. Dicendum est, quod verisimilius puto, & colligi potest ex iis Symptomatis, quæ lienteriae adjungit Auctor lib. 2. Prorrhæ. seu μείζονος περιήλικος, ut citat Galenus in Exegesi. Ibi enim, in lienteria prava, prodire dicitur excrementum, aut valdè crudum, aut nigrum & lêve; & mali odoris, καὶ & διαχωρήματα παύονται, ἢ ὡς ἰσχυρῶς, ἢ μέλανός τε καὶ λεῖα καὶ δυσώδεα. Nam si sola lienteria esset, in qua Cibi omnino erudi cito dejiciuntur, ut definit Galenus, falso ibi nigrum, & lêve, & foetidum excrementum dejici in lienteria diceretur. Cum Galenus in lienteria, ciborum, qui per alvum secedunt, non colorem modo, & consistentiam, sed odorem quoque servari testetur; com. ad Aphor. i. sect. 6. Ita enim hanc definit: σέβησιν πέψεως, ἕτε καὶ χροίαν, ἕτε καὶ σύσσειν, ἢ ὁσμὴν, ἢ ὅλως ἡνίκου ποιότητι χρομύνης ἐν τῇ γαστρὶ μεταβολῆς τῆ σιτίων.

p. 63. l. 5, 6. ἐνοχέδιον, καὶ μὴ ἐδραῖον] Extemporalem, & non stabilem purgationem vocat, quæ à levi incommodo, nec confirmato procedit.

Ad Caput XI.

περὶ ὑστερικῶν.

de Uteri Morbis.

p. 63. l. 16. ἑυμφορὴ ἢ νέσων μυρίων τε καὶ κακῶν] Sic & Hippocrates, lib. de loc. in homi-

ne, ab utero omnium morborum muliebrium initium repetit, hac sententia: *τὰ γυναικεία νοσήματα καλὸν μὲν, αἱ ὑτέραι πάντων τῶν νοσημάτων αἰτία εἰσιν· αὐτὰ γὰρ ὅπῃ ἀνὴρ ἐστὶ φύσις μετακινηθείωσι, νόσος παρέχεται.* Cui similem protulit Plato in *Timæo* de eadem parte loquens: *καὶ νόσος παντοδαπὴ ἀλλὰς παρέχεται.* Nec immerito id præclarissimi illi auctores prædicant: si quidem, ut notat Duretus in *Coacas*, uterus est qui facit mulierem, eamque cum à viro distinguit, tum in se constituit: utpote qui habeat legem menstruæ purgationis, quæ ipsa fortassis muliebritas est, ut velle videtur *Hippocrates*, cum in historia *Phaëthuse* ait, eam non potuisse γυναικωθῆναι mulierescere, seu muliebritatem recipere, hoc est, ad statam menstrui sanguinis purgationem redire, quam diuturno viri exsulantis mœrore amisisset. Unde colligit Vir Doctissimus fundamentum naturæ muliebris, ac muliebrium purgationum esse uterum, cui omnino respondeat corporis universitas similiter, ut ille, constituta. Et suffragatur *Galenus*, scribens corpus universum uteris omnino simile esse: *καὶ γὰρ τὸ σῶμα τὸ ἐπίπαν ὁμοίον ἐστὶ ταῖς μήτραις.* Cum igitur muliebris habitus uterus causa sit, eidem & muliebrium morborum origo adscribenda est: quoniam in corpore idem principium morborum, quod bonæ valetudinis; hujus quidem, cum secundum naturam se habet; illorum verò cum prave est affectum.

p. 63. l. 21. *ῥόδι δὲ πλοῦς*] Aliud ῥόδι, five ῥῆς, aliud κατὰ μῆνιον. Nam istud sanguis est secundum naturam, singulis mensibus fluens: illud sanguinis vitiosi excretio est morbosa, ut & Philosophus docet, lib. 3. hist. cap. 19. *μάλιστα δὲ καὶ τῶν θηλέων ζώων ἡ γυνὴ πολὺ αἷμον, καὶ τὰ καλὸν μὲν κατὰ μῆνινα γίνεται πλεῖστα τῶν ζώων ἐν ταῖς γυναιξί· νεοσσηκὸς δὲ τὸ αἷμα καλεῖται ῥῆς.* Porro duplicem facit Aretæus ῥῆν, rubrum & albidum.

p. 63. l. 32. *ἡ δὲ μῆνα καθαροῖς*] Ionicè vocabulum dividit, communiter enim *ἡμῆνιον*, & κατὰ μῆνιον dicitur. Latini & *menstrua*, & *mensēs* dicunt: γυναικείον etiam dicunt Græci eodem sensu, Latini in plurali numero *muliebria*. Hippocrates *Aphorif.* γυναικείων ἀγαγόν· Aristoteles lib. 7. hist. cap. 2. *ἡ δὲ τῶν γυναικείων ὁρμή.* Tertullianus, lib. de *Virginibus velandis*: *Aspice nuptam jam illam tuam virginem, & animam expectatione, & carnem transfiguratione, cui tu secundum paras maritum. Jam & vox obsoleta est, & membra completa sunt, & pudor ubique vestitur, & menses tributa dependunt: & tu mulierem negas, quam muliebria pati dicis.* In Genesi; *desierant Sarra fieri muliebria.* Quia autem purgatio illa menstrua est, ut Lunæ circuitus; quidam dixerunt haud infacetè Lunam esse foeminam: *ὅτι αἷμα συμβαίνει ταῖς μὲν ἢ καθαροῖς, τῇ δὲ ἢ φθίσις· καὶ μὲν τῶν καθαροῖν καὶ τῶν φθίσιν, ἡ πλήρωσις ἀμφοῖν·* inquit Aristoteles lib. 7. hist. anim. cap. 2.

p. 64. l. 10, 11. *ἔ γὰρ πῦρ ἐστὶν ἔχον τὸ φοινίκον*] Sequitur Platonem, qui rubrum colorem creat mistione ignei splendoris cum humore. Sic enim in *Timæo* scribit: *τῇ δὲ αἵματι τὸ πῦρ μίγνυται, καὶ γίνεται ἑναιμον ὁ ὀρθόχρως, τὸν ἑρυθρὸν λέγουσιν.* Eandem opinionem tenet Cæsalpinus in *questionibus peripateticis*: ideoque sanguinem esse rubrum censet, quia in perfectis animalibus dominatur calor.

p. 64. l. 24. *ἐξ ἧς δὲ κατε καὶ ἀπολυθέντι σαρκίον*] Divide ἀπολυθέντι π σαρκίον, caruncula hæc ex uteri ulceribus enascens, in longumque producta, videtur species quædam esse condylomatis.

p. 64. l. 30. *ὃ καλεπαίνε πῶς ἐν ἡτρίῃ*] Ita de Cancris occultis dixit Hippocrates *Aphor.* 38. sect. 6. *ὁπόσοι κρυπτοὶ καρκῖνοι γίνονται, μὴ θεωρεῖν βέλιον.* Rationem reddimus in nostris Problematis.

p. 64. l. 34. *ἡ περὶ τοῖς θηλώδεσι θανατώδεα ὄντα ἔλκεα*] Corruptus hic locus, cujus restituenti spes omnis in M. S. melioribus, ac quos videre nobis contigit.

p. 64. l. 36. *ἀλλὰ καρκῖν, ἔλκε μὲν εἰσαμῆ*] Cancrum dividit in ulceratum, & non ulceratum, seu occultum κρυπτὸς καρκῖν. Galenus interpretatur: *ἢ τοὶ τὰς χώρας ἐλκώσεως, ἢ τὰς κεκενυμμένας, ὅπερ ἐστὶ μὴ φαινόμενα, αὐτὰ qui sine ulcere sunt, αὐτὰ qui latent, hoc est, non conspicui sunt.* Ex quibus verbis patet quosdam esse Cancros sine ulcere.

p. 64. l. 49. *πλατεῖες ὅπως νεῶς λαίφρα*] Comparat ligamenta, quæ latera matricis continent, velis navium, quod nimirum sint tenuia & lata sicut linteum: hoc enim λαίφρα significat, & pellem quoque, ut apud Homerum *hymno εἰς Πάνα.*

—— λαίφρα δὲ ἐπὶ νεῶς δάφρονον

Λυγρὸς ἔχῃ.

Horum vinculorum, tum eorum quæ ad spinam sunt, repletionem atque extensionem, nec non vasorum, uterum retrahi voluit *Galenus*; non ipsum per se attolli, & in hanc aut illam partem moveri, lib. 6. de loc. aff.

p. 64. l. 50. *πάντες οὖν συνδίδχσι οἶδε*] Omnibus vinculis relaxatis, uterus deorsum volvitur, & procidit; velut interdum infantibus sedes.

p. 64. l. 52, 53. *καὶ βιάω τόκω*] Quo pacto laboriosus partus fiat causa uteri procidentiae, declarat luculenter *Galenus* lib. 3. de *naturalibus facultatibus*: ubi de expultrice potentia uteri agit; cujus verba ad hujus loci illustrationem adscribere haud pigebit: *καὶ πολλὰς τῶν γυναικῶν ὁδῖνες βίαιοι, τὰς μήτρας ὅλας ἐκπεσῖν ἠνάγκασαν, ἀμέτρως χρησαμένης τῇ τοιαύτῃ δυνάμει· ὁδωπλησίς τις γυναικὸς τῶν πολλὰς ἐν παλαιῖς ποτὶ καὶ φιλονεικίαις συμβαίνοντι, ὅταν ἀνατρέψαι π, καὶ καταβαλεῖν ἐτέρως ἀπώδοντις, αὐτοῖς συγκαταπέσωμεν. ἔτω γὰρ καὶ αἱ μήτρας*

μητέρα τὸ ἔμβρυον ἀθροῦν συνεξέπεσαν ἐνίοτε· καὶ μάλιστα ὅταν οἱ πρὸς τὴν ῥάχιν αὐτῶν σπινδαίοντες, χαλαροὶ φύσιν τυγχάνωσιν ὄντες. Id est, non paucis quoque mulierum, quæ utique immodicè huiusmodi facultate sunt usæ; violenti partus dolores totum uterum excidere subegerunt. Simili quodam in his accidente ei, quod in lucta & contentione sæpè visitur: quando, qui alios invertere dejicereque nitentes, ipsi unà concidimus. Ita namque uterus, dum fœtum extrudit, ipse aliquando simul excidit: potissimum cum ejus ad spinam ligamentâ naturaliter sunt laxa.

p. 64. l. 54, 55. πιδνωσται ἔξω καὶ καυκαλῶσται τὴν ὑστέρα] Scribendum est βαυκαλῶσται, demulcentes, propriè cantu, ceu infantes solent nutrices. Suidas, βαυκαλῶν, πιδνωσται μετ' ὠδῆς τὰ παῖδια. Eadem voce utitur Ælianus lib. 14. cap. 20. περὶ ζώων ιδιότητος· ἰμέρω πολλῶ κατὰ λαμβάνοντα, καὶ ὁρᾶν διψῶσι καὶ ἀκύναν λαβομένης, καὶ τῆτό γε αὐτὰς κατὰ βαυκαλῶν, καὶ κατὰ νυσσίζι. Igitur βαυκαλῶν propriè valet fovere molliter, atque in somnum cantu componere, quemadmodum nutrices pueros consueverunt; unde & κατὰ βαυκαλήσεις, nutricum cantiones dictas esse, notat Scaliger 1. Poëtic. 50. Baucis enim nomen usurpatum in re futili. Hoc igitur verbum ad uterum prolapsum, & extra prociduum venustè transfert Aretæus: quem miseræ mulieres diu sustinere ac fovere gremio ut puerum coguntur. Simile mendum est in his verbis Alexandri Aphrod. lib. 1. Probl. 202. ἀλλὰ τί τὰ λεγόμενα καυκάλια ἐν τῷ πληρῶντι ὕδατι ψόφον πινὰ ἀποτελεῖ. Scribendum enim βαυκάλια.

p. 64. l. 57. & 65. l. 2. δοιὰ γὰρ ὀρχιες μέναι ἀπὸ πηλαγυρμῶν χιτῶν] Ὀρχιες malè, pro ὄρχιες, a nomine ὄρχις. Quod tamen nusquam apud Lexicographos reperitur. Verùm apud Hippocratem, si non mendosus codex, legitur, ἔδρη ἔξω ἐς τὰς ὄρχιας, & in Coac. τὰ περὶ τὰς ὄρχιας οἰδήματα, tumores circa extremas uteri osculi oras vertit Fœsius in sua editione Hippocratis: Opfopœus, tumores circa eminentias osculi uteri, quos vide in notis. Crafus membranas vertit; cui subscribo. Videtur autem ὄρχις ibi idem significare, quod ὄρχον, vel, ut Aristoteles appellat, ὀχύνες, hoc est, Scrotum. Ita enim ille lib. 1. hist. de an. cap. 13. ὁ δὲ αἰδοῖς ὑποκάτω ὀρχις δύο· τὸ γὰρ πρὸς δέξιμα, ὁ καλεῖται ὀχλός. At hoc (inquies) quid ad uteri membranas? fortasse quia, ut Galenus docet, fundus matricis scroto similis est. Nunc quod ὄρχιας dicit ἀπὸ πηλαγυρμῶν χιτῶν, considerandum venit ex Galeni Libro περὶ μήτρας ἀνατομῆς, ubi structuram matricis tradit hunc in modum: αὐτὸ τὸ σῶμα αὐτῆς δύο χιτῶνες εἰσὶν ἀντιστροφῶς κείμενοι, νύμφωδες μὲν ὁ ἔξωθεν, φλεβωδὲς ὁ ἐσωθεν, ὅτι πολὺ διήκοντα περὶ καὶ συστέλλονται πεφυκότες. τῶν οὖν μὲν ἔξωθεν ἀπλῆς περὶ καὶ εἰς ἐπὶ, διπλῆς ὁ ἐσωθεν, καὶ τὰ μέρη αὐτῆς συμβάλλει μὲν ἀλλήλοις· καὶ συμφύεται γὰρ ἐν ἑνῇ, ἀλλὰ μόνον ὡς κεῖται, ὑπὸ τῷ ὡσεὶ κειμένῳ χιτῶνι συνεχώματα. εἰ οὖν θελήσῃς ἀποδείξαι χωρίον, δύο σοι φανούσιν μήτρας, ὅφ' ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ χιτῶνι κείμεναι. τῶν γὰρ ὑπὲρ καὶ τὴν μήτραν τὸ χιτῶνα εἰς δύο χωρίον οὐκ ἐπὶ διωήσῃ. id est, Ipsum verò corpus vulvæ sunt duæ tunicae ex adverso positæ, quarum exterior nervosa, interior venosa est, ea natura utraque, ut multum & distendi & contrahi facile possint. Exterior simplex atque una est: interior duplex, cujus partes inter se coherent, non tamen ita, ut conjunctæ atque unitæ sint: sed adjacent tantum, ab altera tunica circumdatæ: unde si velles eas excoriando separare, duæ planè vulvæ esse viderentur, sub una & eadem tunica conclusæ. Nam hanc tunicam non amplius licet, quemadmodum vulvam, in duas partes dividere. Ex quo Galeni loco apparet, hæc verba Aretæi; δοιὰ γὰρ ὀρχιες μέναι ἀπὸ πηλαγυρμῶν χιτῶν, de iis tunicis accipienda esse, ex quibus interior conflata est; quas ab exteriori tunica posse separari ibi Galenus observat. Suprà autem, utrasque illas interiores χιτῶνας ὑπεζωκῶντι nomine appellat, quòd eæ conjunctæ invicem unam constituent: atque hanc tunicam interiorem duplicem, solam in uteri prolapsu decidere, atque in conspectum dari; externâ, quæ simplex est, suo in loco manente, testatur Soranus lib. περὶ μήτρας καὶ γυναικείας αἰδοῖς, quæ & verba adscribere libet: οἱ μὲντοι δύο χιτῶνες αὐτῆς (μήτρας) συνέχονται πρὸς ἀλλήλους ὑμέσι λαχαροῖς, καὶ νύμφω, ὥστε πολλὰκις ἐπεκτενομένων αὐτῶν περσσίπτεται τὴν ὑστέρα. καὶ μὲν νύμφωδες χιτῶνες καὶ χῶραν μόνον τῆς γὰρ ἐσωθεν, κατ' ἐκτροπὴν περσσίπτονται. id est, duæ verò ipsius tunicae invicem copulantur, laxis quibusdam membranarum & nervis; adeo ut sæpè, ipsis supra modum extensis, uterus procidat: ea quidem tunica, quæ nervosa est, (puta externa) immota, altera verò interiore per divortium extra procidente.

p. 65. l. 5, 6. συνεκπεράσῃς (συνεκπεράσας) ὁ δὲ ὑστέρα χιτῶν,] Deest verbum ἔξω φαίνεται, aut quid aliud ejusmodi.

p. 65. l. 11. ἢν ὁσφραίνηται ἡ ὑστέρα] Modum indicat, quo interius uteri os prociduum, intro suam in sedem cogatur: idque perfici docet, si ingrati odores locis appositi fuerint, ut ipsos uterus olfaciat; his enim offensus refugit. Hic quærent nonnulli, quo pacto fieri possit; ut uterus odores percipiat, cui nullum insit instrumentum, quo odorem percipiat: in cerebro enim istud, aut in spongiosis corporibus, quæ ad nasi radicem posita sunt. Ad quam quæstionem, non puto aliud posse dici, quàm quod Laurentius in controuv. Anat. scilicet, uterum moveri ab odoratis, non quatenus sunt odorata, sed quatenus spiritus emittunt: à quibus, prout varia eorum conditio est, uterus aut mo-

lenum Fabricius ab Aquapendente, *lib. de muscoli fabrica*, probans eandem esse ligamenti in musculo & tendinis naturam, coloris argumento, qui idem ambobus: ambo sensu prædita, & eundem habent usum, tensionem scilicet & contractionem, ac motum. Constat igitur de nervis hîc loqui *Aretæum*, quos negat dolere vel minimum, etiamsi incidantur, aut contundantur: falli proinde *Andream Laurentium*, qui *lib. 2. Anat. quæst. 3.* prædicta *Aretæi* verba, tanquam de ossibus scripta proponit. Ceterum verbum istud *τέμνη* *secet*; hîc non significat simplicem sectionem, qua vulnerentur nervi, (ejusmodi enim in nervis facta atroces cruciatus excitat) sed eam sectionem, qua totus nervus prorsus abscinditur. In quo quidem non mediocris exoritur difficultas, quamobrem nervus punctus acerrimum dolorem, præcisus nullum excitet: difficile id quidem explicatu est, sed tamen dici potest; nervum punctum acriter dolere; quod spiritus animalis, qui tactum largitur, ad vulnus accurrat, ejusque angustis coercitus unitusque, majorem vim sentiendi afferat: qui nervo penitus exciso in sectione ipsa aut dissipatur statim, cum non habet quo contineatur; aut potius inde revocetur à natura, ne frustra abrupto itinere progressus, dissipetur.

p. 65. l. 34, 35. ἀμωρῆται ὁ δὲ πμῆς πόνος] Minus molestant esse dicit nervi dolentis præcisionem, quod major nervi cruciatus eum, quem sectio affert, obscuret. Sic quibus lapis è vesica eximitur, minus pati ob labores præcedentes, quàm quibus exiguus, ob idque rarius mori testatur *Paulus ex Ægina*, & *Cardanus de vita propria cap. 23.*

p. 64. l. 37, 38. πᾶσαι τὰ ὀδόντες καὶ ὀστέα] Hoc est, secantur sine dolore, ex se autem atque ob intemperiem calidam vel frigidam vehementer dolent. Hic notanda quædam sunt: primo; ossibus sensum tribui, saltem ad calorem & frigus percipiendum: secundo; dentes distingui ab ossibus: utrumque autem videtur falsum. Prius quidem, quia ossa sensu omni carere abundè experientia docet: cum absque ullo dolore quotidie perforantur, secantur, urantur: contra experientiam autem & sensum, rationes adducere per ridiculum est. *Avenzoar* quidem sentire ossa putat, licet obtusè: ideoque, cum secantur aut urantur, videri non dolere; quod vehementior periosteï & vicinarum partium dolor minorem illum obscuret. Ita enim ait *Hippocrates*, cum dolores duo simul non in eadem parte existunt, obscurat qui acrior est minorem. Verum neque istud, neque quas addit rationes, ad probandum ossium sensum, ullius sunt momenti contra hanc demonstrationem. Opus igitur est demonstratione, qua istam pervicaciam contundamus. Natura nihil frustra facit: at frustra faceret, si sensum ossibus adderet. Probatur consecutio: sensus est propter animalis conservationem, ut scilicet noxia declinet, apta autem & naturæ congrua prosequatur; ex *Aristotele 3. de anim. text. 63.* At ossa cum propria duritie ac soliditate terreâ, tum ipso situ, (in profundo enim corporis ut basis & fundamentum reliquarum partium constituta sunt,) satis ab externis causis tuta sunt: quum carnibus, nervis, membranis, ligamentis, eximio sensu præditis, circumcirca muniantur. Sic & jecur, quia, in abdomine inclusum, partes circa se habet sentientes; intus autem succos recipit expurgatos noxiis excrementis, operâ lienis, cystis fellis, intestinorum; meritò non habet sensum, nisi in superficie; putà in membrana ambiente: propria autem substantiâ, quæ *παρέγχυμα* dicitur, non sentit. Igitur frustra & temerè Natura ossibus sensum tribuisset. Sed & illud posterius, puta dentes distingui ab ossibus, videtur falsum: cum sensui repugnet; quo teste, dentium & aliorum ossium substantia eadem probatur. Eadem quippe frigiditas, siccitas, durities, color. Si quid porrò dentes habent, quo ab aliis ossibus differant. hinc sanè efficietur dentes suæ speciei esse ossa, non autem in numero ossium non esse. Eodem spectat *Scaligeri* argumentum; quo probat dentes non esse ossa: nempe lapide Sarcophago totum corpus absumi intra quadraginta dies, exceptis dentibus. Hoc, inquam, argumentum non probat, dentes non esse ossa; sed esse ossa suæ speciei. Ut enim carnis modus non unus, ita neque ossium.

p. 65. l. 38, 39. αἰτίαν τὴν ἀτρεκέα μὲν ἴσασιν ἄνθρωποι] Duplicem distinguit causam; unam veram, aliam probabilem: illam solis Diis cognitam esse; hanc & hominibus. Pauca enim sunt in Naturæ contemplatione, quæ verè sciamus; hoc est, certò & indubitanter. Cujus imbecillitatis humani ingenii vel potius Naturæ obscuritatis sibi conscius *Plato in Timæo* disputaturus de Mundi origine, de Deo & universo Naturæ ambitu, probabili se usurum ratione, & pro captu humani ingenii testatur: *μεμνηῶμαι* (inquit) *ἔχειν ὡς ὁ λέγων, ὑμεῖς τε οἱ κατὰ φύσιν ἀνθρώπινον ἔχοντες, ὥστε περὶ τῶν τ' εὐκόπως μῦθον ἀποδεχόμενοι, περὶ μὲν δὲ ἐπὶ πέρα ζητεῖν.* Causa hujus obscuritatis rerum naturalium, est ἀσπετον καὶ ἀδύνατον materiæ ex *Ptolemæo, lib. 1. μαθηματικῆς συντάξεως*: ubi Mathematicas disciplinas cum Theologia & scientia naturali comparans, hoc statuit discrimen; quod illæ scientia comprehendi possint, hæ sola animi conjectura æstimentur: hancque esse causam cur nullum de hisce litigandi finem Philosophi faciant: *ἐξ ὧν ἀφανομένους, ὅτι τὰ μὲν ἄλλα δύο γὰρ τὰ θεωρητικὰ μάλλον ἢ πρὸς εἰκασίαν, ἢ κατὰ λήψιν ὁπτημονικῶς εἰπεί· τὸ μὲν θεολογικόν, ἀπὸ τὸ πωτελῶς ἀφανές αὐτῶν, καὶ ἀνεπίληπτον· τὸ δὲ φυσικόν, ἀπὸ τὸ ὕλης ἀσπετον καὶ ἀδύνατον, ὡς ἀπὸ*

τῶν μηδέποτε ἐν ἐλπίσει περὶ αὐτῶν ὁμοιοῦσιν τὰς φιλοσοφούσας. Similis sententia est Vallesii *cap. 65. de sacra Philosophia*: eorum, quæ in opinione versantur, cuiusmodi sunt omnia Physica problemata, nullum constat prorsus sciri posse: quia si quodpiam illorum sciretur, accedente scientia tolleretur omnis opinio, sublata omni obscuritate & incertitudine, quæ non possunt abesse ab opinione. Non solum autem non est hactenus comparata scientia physicarum assertionum, sed ne comparari quidem potest: quia Physicus non abstrahit à materia. Plura in hanc rem & præclara afferre possem: sed modus quidam hisce in notis tenendus est; ne longius, quàm par est, excrescat oratio.

p. 65. l. 40. τὸ μὲν καὶ τὰ πυκνὸν] Problema est; cur dentes à solidis & duris citra dolorem frangantur, aut contundantur; à calore verò aut frigiditate immoderata non mediocri cruciatu lædantur. Sic autem respondet: quæ valdè densa sunt, ut ossa, tangentium atque vulnerantium impressionem non sentiunt, adeoque ab ejusmodi causis non dolent. Est enim dolor aspera sensio: quod autem densum est, non est ejusmodi, ut possit fieri asperum; quod solida sit & compacta ejus substantia. Ex quo sequitur, ab istiusmodi rebus dolorem non creari. Quod autem rarum & molle est, id vulnere asperatur. Ceterum hæc ipsa densa, & si à duris & solidis dolorem non capiunt, tamen quia vivunt, naturalemque habent calorem, eum qui foris affertur, profectò sentiunt: eundemque, si modum excedat, molestè ferunt, atrocissimosque inde cruciatus persentiunt. Hæc solutio est *Aretæi*, quæ in eo offendit, quod calorem naturalem vitalemque sufficere ad sensum efficiendum putat: cùm certum sit sensum & motum non contingere ulli parti, citra influxum facultatis animalis; quam nervi à cerebro deferunt. Ex quo efficitur, nullam partem sentire posse, nisi in quam nervus aliquis tendat. Cùm igitur nervi illi, à cerebro ortum habentes, ossibus non adjungantur; frustra est, quod *Aretæus* iis sensum inesse fingit; quia calorem sibi insitum habeant, cujus beneficio vivunt. Aliud enim est vivere, aliud sentire. Atque hic locus est, ex quo intelligi possit, minùs exercitatum fuisse in Philosophia *Aretæum*: maxime, cùm εἰσώδες appellat, quod instar ferri, aut lapidis durum est: εἰ μὲν (inquit) εἰσώδης ἢ δρῶσα αὐτῇ εἰς, εἶον ἢ μάχαιρα ἢ λίθος, τὸ εἰσώδες δὲ πάχοντι οὐκ ἀλγεί· quasi εἰς idem sit, quod πυκνότης. Quod quam sit a Philosophorum usu alienum, sciunt, qui Philosophiam, vel primis, quod ajunt, labris attigerunt. Si quis porrò quærat, quid ipse de illa difficultate sentiam: equidem, si cum *Galeno* dentes ipsos sentire fatendum est; hæreo, nec quicquam probabile afferre possum: si verò, quod alii censent, dentes non sentiunt, sed ipse nervus, qui eorum radici insertus est; ad quem per poros dentium calor & frigus transmeant; in promptu est solutio: nam ad nervum qualitates activæ, utpote incorporeæ, facillè subeunt: durities verò, & aliæ ejusmodi materiales non ita: quia materiæ propriæ, ceu modi quidam, ita adhærent, ut extra ipsam non possint diffundi.

p. 65. l. 54, 55. τοῖς μὲν ἐς ἰσχίαν] Unde nomen morbo ἰσχίᾱς, à parte scilicet affecta, ut *Galenus* docet *lib. 2. Meth. med.* Est autem ἰσχίον, ossis sacri pars, cui femur commissum est, ampla cavitate in ipso osse, quæ κοτύλη dicitur. *Galenus lib. de ossibus ad Tirones*: τὸ μὲν καὶ μὴ μὲν ὅσων, μέγιστον μὲν ἀπάντων ἐστὶ τὸ καὶ ζῶον. Αἰσθητῶν δὲ ἀνω μὲν πρὸς ἰσχίον. &c.

p. 65. l. 55. καὶ τὰ πολλὰ τῆδε Πιμίμνῃ γυῖον] Supple ἀνθρώπου, γυῖον autem hîc pro χῶλος à γυῖον, quod membrum significat, & propriè pedes ex *Etymol.* unde *Vulcanus* ab Homero ἀμφιγυῖεις passim appellatur.

p. 66. 2, 3. εὐτε εἰδὲ Πιτὶ τὰ σμικρὰ φοιτῇ] Ex hoc loco patet, non semper arthritidis initium esse à podagra: quod tamen *Galenus* existimare videtur; cùm in *com. ad Aphorif.* 28. scribit, omnes in universum arthriticos priùs fieri Podagricos: τὴν πᾶσαν γὰρ ἀπαιεῖ οἱ δὲ θελικαί, πρῶτον γίνονται ποδαλγικαί. Nisi ibi πύπιναν *Galenus* accepit pro Πιτὶ τὸ πολὺ ferè, aut χεδόν, ut nonnunquam accipi observatum est.

p. 66. l. 9, 10. ἐς γλαπὴν ἢ ὀσφυὴν ἰκέλη] In *Henischii* Editione ad marginem, pro ἰκέλη, ὀκέλη scriptum est, & ita scribendum.

p. 66. l. 11. τὰ ἀσθενῶν ὥς πῶς ἀρχεται] Supple πονέειν ἀνθρώπου, Ita incipit homo dolorem in membris sentire.

p. 66. l. 12. τὸ ποδὸς τὸ μέγαν δάκτυλον] Ita & *Aëtius*, cujus hæc sunt verba Latinè expressa: ut plurimum verò clanculum & paulatim fluxus irruere solet: alteri enim cuiusdam magni digiti pedis articulum dolor invasit; aliis verò calcanei extremum, rursusque aliis cavum pedis &c. Quibus verbis paulo abit diversus ab *Aretæo*. Nam hic in eodem homine processum morbi notat, à pollice pedis ad anteriorem calcanei partem, inde ad plantæ cavum, postremò ad malleolum: *Aëtius* verò has ipsas pedis partes distinguit, ceu totidem loca, à quibus morbus initium in aliis & aliis hominibus capit.

p. 66. l. 15, 16. κρηπίδος κενεῆς τρίβον] In Codice Mentel. ad marginem scriptum est καί· per diphthongum: quam secutus emendationem *Crassus* vertit novæ crepidæ attritum; quod nom improbo, nisi quis malit κενεῆς: nam & angustiores calcei, pedibus molestiam exhibent.

p. 66. l. 19. ἐς ἀνήκεσσι ἐτερίῃ.] Similis sententia est Maronis 3. *Georgic.*
 ——— alitur vitium crescitque tegendo,
 Dum medicas adhibere manus ad vulnera pastor
 Abnegat.

p. 66. l. 21, 22. ἢν ᾗ χρόνῳ κατὰ τὴν δὴ, ἀνόητος ἢ μελέτη.] Simile illud Ovidii ab omnibus tritum:

Principiis obsta, sero Medicina paratur.

Ejusmodi morbi, qui tempore incrementum capiunt, altiusque subinde defixis radicibus immedicabiles fiunt, ἐπαυξῆς ab Hippocrate appellantur 6. *Epid. sect. 5.* ut exponit Galenus in *Commentario*; in eorumque numero ponit arthritidem, nephritidem, epilepsiam, & melancholiam: νόσας αἷς ἐπαυξῆς αἷς ἀνταπομύχας ἐν τῷ χρόνῳ, καὶ χρόνας αἷς ἀνταπομύχας, εἰ μὴ φθίσαις λυθῆναι, οἷον ποδάγρας, δρετρίπιδας. &c.

p. 66. l. 33. καὶ συμπαντων πὶ ὁ βοῦς, ἄνθρωπος, καὶ ἡ ἰδέη ἐκαστοῦ ὀδυνη.] Crassius simulque omnium *bos, asinus*; ad verbum secutus scripturam corruptissimam. Scribe καὶ συμπαντων πὶ ὁ μὲ πόντος, καὶ ἡ ἰδέη ἐκαστοῦ ὀδυνη. Sic plana lectio efficitur. Postquam docuit *Aretaus*, quemadmodum *Arthritis* serpit latè per universum corpus, partes etiam designavit, quas sigillatim occupat: addit, ceu per epiphonem, omnium simul partium morbus est (*arthritis*) & proprius cujusque partis dolor: sic lib. 1. χρόν. εἴτε ζύμπαντα ὁ μὲ, εἴτε μέρεα. &c. Et supra hoc libro, capite περὶ καχεξίης ζύμπαντων ὁ μὲ παθεῖν.

p. 66. l. 34. ἀπαρὶς ἡδὲ τένοντες, ἡδὲν μῦες.] In editione *Heinschii*, vox postrema ita dividitur ἡδὲ νομῖες, & ad marginem scriptum est, ἀδένες μῦες. Ego syllabam, ν, expungo, & lego ἡδὲ μῦες.

p. 66. l. 37. πᾶσι ρῖνας καὶ ὠτι καὶ χεῖλα.] Dolorem arthritidis ad renes usque & vesicam; item ad nares, aures, & labra extendi notat: cujus rei admiratione exclamat: ὦ θαύματος. Verum quod scribit *Aëtius*, multò admirabilius est; eos scilicet quibus ad extremum perductus est morbus, dolorem sentire in iride, seu corona pupillam oculi ambiente: quod miror fugisse *Aretæi* diligentiam. Nisi fortasse id notaverat *Aretaus*: postea autem librariorum incuria, aut vetustatis vitio, intercidit.

p. 66. l. 51. ἡ νῆστος ψυχρή, ὅπως χεῖλα.] Quia pituita in articulis in modum grandinis concrevit, propterea morbum articulare, grandinis instar frigidum esse dicit; quod planè absurdum est. Non enim, ut aqua, vi frigoris mediæ regionis, aut potius, ut vult *Aristoteles*, ἀνταπομύχας caloris aëris, quæ frigus nubium in unum colligens quàm maximè intendit, in grandinem duratur: ita pituita crassa in articulis ejusdem frigoris excessu compingitur: sed calore potius, qui, humoris partes tenuiores paulatim discutit, reliquas crassiores & terreas densat, compingit, atque in tophum postremò convertit: quo pacto & calculos in renibus & vesica gigni, constans omnium Medicorum opinio est.

p. 66. l. 52, 53. καὶ ᾗ οἷσι τὸ εὖ βδελυκτέων ἡδονή.] Satis constat mendum esse in voce βδελυκτέων, immo multis modis hunc locum esse corruptum: verum, quæ sit ineunda ratio illius restituendi, haud liquet. Primum, quid velit *Aretaus* perspicendum est. Supra dixit, articulare morbum instar grandinis frigidum esse, tophorum argumento, quos in articulis gignit: nunc addit, hunc habere tamen differentias caloris & refrigerationis; ad quod declarandum verba, quæ nunc expendimus, ponit. Quare hæc debent esse ejusmodi, ut rationem, propter quam arthritis discrimen habere caloris & frigoris intelligatur, aperiant. Hæc cum sit mens *Aretæi*; possum Lectionem, si non certam, saltem probabilem, & quæ ad scopum propius attingat, afferre; estque ejusmodi: καὶ ᾗ οἷσι τῶν θερμῶν, εὖτε ᾗ ψυχρῶν ἡδονή. nempe indicium, quo intelligitur in arthritide, modo esse calorem, modo frigus, hoc tradit; quod quidam calidis gaudent, interdum & iis quæ vim habent refrigerandi. βδελυκτέων igitur pro ψυχρῶν, partim interpolatione, partim transpositione quarundam Literarum factum conjicio. Hippocrates lib. de affect. ubi de curatione ejusdem morbi, refrigerantia jubet adhiberi, τὰ τῷ ζύμφερα παροσφέρειν, ἢ αὐτὴν ὀδυνην ἔχει, ψύγματι. Sed & θερμῶν ibidem scriptum fuisse verisimile est; ad probandum θερμῶν ἢ ψυχρῶν διαφορῶν. tum adverbium εὖτε scriptum fuisse, quod postea εὖ, voce mutilata. Hæc nos ex conjectura; quæ si cui non satisfacit, meliora ipse excogitet, aut expectet; dum Codices M. SS. integriores, quam quos vidi, veram scripturam repræsentent.

p. 67. l. 2. τῷ ἐμφυτον ψύξιν.] Crassus vertit *insitam frigiditatem*, nempe temperamentum frigidum. Rectè, si vera hæc lectio est: sed verisimilius est scripsisse *Aretæum*; τὸ ἐμφυτον θερμῶν, aut θερμότητος ψύξιν, caloris *insiti refrigerationem*: rarò enim Græci ita loquuntur, ut dicant ἐμφυτον ψυχρόν, aut ψύξιν *insitam frigiditatem* in animali, pro temperamento frigido. Contrà ἐμφυτον θερμὸν & Hippocrates & Aristoteles & alii juxta Philosophi & Medici dicere solent. Adde, ψύξιν, non frigus, sed *refrigerationem* propriè sonare: At refrigeratio, cum sit passio à frigore agente in id quod refrigeratur, non refrigeratur, non rectè ἐμφυτον *insita* animali, quod calidum suapte est natura, dici potest.

Sed

Sed hoc sic proponere visum est, ut tamen propterea quicquam nolim mutare: potest enim excusa Lectio defendi.

p. 67. l. 3. *ὡς μὲν ἐν θέρμῳ ἀπιδῶν καὶ θέρμῃ φανῇ.*] Alii legunt *Ἀπιδῶν*, sed nihil mutandum: quia dixit unicam causam arthritidis sibi videri esse calidi innati refrigerationem, & supra, morbum hunc frigidum instar grandinis pronuntiavit: nunc declarat, quomodo etiam videatur calida in tantum, ut refrigeratione opus sit. Hunc igitur caloris in morbo frigido motum accidere docet, quum morbus incrementum acceperit, idque *ἐν θέρμῳ statim*: quæ celeritas incrementi maximè percipitur, cum fluxio sanguinea est. Talis enim ob sanguinis calidi naturam promptius ad incrementum & maturitatem pervenit. In tumoribus autem sanguineis aut biliosis, maximus calor est in incremento: quia eo tempore natura materiam alienam vincere conatur, ob eamque causam, magnam vim spirituum ad partem laborantem mittit; qui eo collecti, calorem insignem excitant.

p. 67. l. 14, 15. *τὸ ἔλκεν ἄλλοτε, ὡς ἔλκεν ἄλλοτε.*] Posteriora hæc verba frustra repetuntur: delenda igitur.

p. 67. l. 15, 16. *θέρμῃς ἀπὶ τῇ δεξιῇ, ψύξει δὲ ἀπὶ τῷ πέλῃ χειρὶ.*] Initio calore opus ad depellendum frigus, quod lædit articulos; propter quod dixit supra, morbum articulare frigidum esse: refrigeratione verò in fine, hoc est, postquam humor, facto influxu, inflammationem ac dolorem excitavit.

p. 67. l. 21. *γυναικες δὲ ἀραιότερον.*] Sententia est Hippocratis *Aphorism. 29. sect. 6.* mulierem non capi podagra, nisi cum ipsam menses defecerunt: *γυνὴ δὲ ποδαγρᾶ, ὡς μὴ τὰ κατὰ μῆνα αὐτῇ ἐκλίπη.* Quam cum exceptionem mensium deficientium addit, causam innuit nobis, quamobrem non sint mulieres podagræ obnoxiae, ut viri, nempe vacuationem pravorum humorum per menses. Sed animadvertendum est cum Galeno in *commentario*, dictum Hippocratis olim verum fuisse, cum mulieres parum in victus ratione delinquebant: nam postea ob luxum atque ingluviem, fluentibus etiam mensibus, podagra vexari cœpere: quod & Seneca notat in *Epistolis*, in luxum invehens feminarum sui temporis: *Beneficium*, (inquit) *sexus vitiis perdiderunt*: *ὅτι quia feminam exuerunt, damnatae sunt morbis virilibus.* Certè Marcus Tullius *lib. 1. Epist. ad Att. 7.* de sua uxore ita scribit: *Terentia magnos dolores articulorum habet*: sive jam vetula erat illa, & ipsi menses procedere jam desierant: sive luxui dedita, sive articulos natura debiles habebat, & applicata erat naturaliter ad eum morbum patiendum. Qualem fuisse sororem Chyroci, cujusdam nobilis Anconitani, Amatus Lusitanus testatur *centur. 4. curat. 51.* quæ, in ipsa adolescentia, podagra conflictabatur, etiam si semper menses benè respondissent.

Ad Caput XIII.

πεὶ ἐλεφαντίασι.

De Elephantiasi.

p. 68. l. 39. *ἐλεφαντι τῷ παθῶν.*] Vel ex his verbis patet corruptum esse titulum; si quidem & hîc aliàs semper *Aretæus* morbum hunc *ἐλεφαντι* appellat, non *ἐλεφαντίασι*: quippe &, in sequentibus libris Therapeuticis, caput, quo ejus curationem tradit, inscribit *πεὶ ἐλεφαντι*: ut dubitare non liceat, quin huic quoque eandem inscriptionem fecisset. Vix etiam Galenus, Paulus ex Ægina, Actuarius, aliter nominant. Ælianus eundem morbum designat hac Periphrasi *lib. 14. de Animalium natura cap. 4.* *πὲρ τῆς ἡπαρ ἄρα δὲ ἐχίνου τῆς (θαλαττῆς) ἰᾶς* ὑφ' ἧλίκ γρόμῳ αὐόν, τὸς μύθοι νόσω τῇ δὲ καλεμύρῃ ἐλεφαντος κατελημύρως. Quin & Lucretius eadem voce utitur *lib. 6.*

Est Elephas morbus, qui propter flumina Nili

Gignitur, Ægypto in media, neque præterea usquam.

Ælianus νόσον ἐλεφαντος vocat *lib. 14. cap. 4.* de animalibus, ubi de marino Echino: *δὲ τῇ* (inquit) *ἡπαρ ἄρα δὲ ἐχίνου τῆς ἰᾶς*, ὑφ' ἧλίκ γρόμῳ αὐόν, τὸς μύθοι νόσω, τῇ δὲ καλεμύρῃ ἐλεφαντος κατελημύρως. Eundem nonnulli λέοντι appellant, ut notat Aretæus, *hoc capite.* Quidam λεοντίασι alio flexu, ut apud *Ætium* videre est: alii denique σαυρίασι, teste eodem Aretæo; quarum appellationum rationes suo loco reddemus. Est autem Elephas, tumor & asperitas totius corporis, cum pustulis & ulceribus, à melancholici humoris ingenti labe ac malignitate; quem natura in corporis habitum depellit. Undè à Paulo *universi corporis cancer* appellatur. Quo error Bodini deprehenditur, qui ad *lib. 2. Oppiani de Venat. ἐλεφαντίασι vitiliginem* interpretatur, deceptus, opinor, vocis λέπτες ambiguitate; quòd Elephantiasim plerique lepram cum *Arabibus* appellant. Quo nomine & vitiliginis species quædam intelligitur in Literis Sacris, Hebraicè *Sarabath* (סרבט) quam Beatus Augustinus coloris & cutis vitium fuisse censet, non item valetudinis atque integritatis sensuum. Quæ & Arnobii sententia est, de Christi miraculis ita prodentis: *unus fuit è nobis, cujus fædæ vitilignes jussioni obtemperabant.* Item alio loco: *vitilignes querqueras, atque intercutes morbos.* Rursum de iisdem Christi miraculis agens:

Ille

Ille notas albicantium vitiliginum manu admota deterfit. Propterea quod igitur vitiligo, ut dixi, in literis sacris lepra appellatur; eodemque nomine elephantiasis, in Arabum Medicorum libris: credidit Bodinus vitiliginem esse eandem ac elephantiasim: quos tamen affectus differre magno discrimine, ex eorum descriptione intelligi potest. Vitiligo namque solius est cutis, quæ vitiato alimento alba efficitur; estque, ut dixit Hippocrates, αἷμα μᾶλλον ἢ νῆσος. Elephantiasis maximus est morbus, carniū scilicet, per universum corpus corruptio; quas atra bilis undiquaque foedat, & depascitur. Sed condonandus is error Bodino, qui Medicus non fuit, adeoque in libris Medicorum minū exercitatus: magis mirum est Langium, inter Germaniæ Medicos haud vulgariter doctum, in eundem errorem incidisse; ac lepram Judæorum, quæ, ut dixi, vitiligo erat, idem quod Græcorum elephantiasim existimasse, epistola 42. Nisi isti Plinium sequi maluerunt, qui lib. 25. cap. 6. elephantias albae mentionem facit, qua voce vitiliginem intellexisse verisimile est: sed si eum locum spectarunt, albedinis Epithetum additum oportuit. Ceterum, ut nomen lepræ ambiguum est, ita & elephantiaseos: nam Græcis, elephantiasis gravissimus est morbus, qualem supra ostendi: Arabibus autem non perinde sævus: neque aliud esse videtur, quàm crurum cum varicibus intumescencia, cum totius habitus corporis infuscatione, ut apud Rhasim videre est in 9. ad Almans. nec multum aberret, qui varicis quoddam genus statuatur: quod idem Rhasis innuere videtur; qui, in libro divisionum statim post varices, de Elephantia agit. Primum eo morbo correptum fuisse Pharaonem Ægyptiorum Regem, testatur Eustathius, Episcopus Antiochenus Com. in Hexaëmeron: μόνον γὰρ αὐτὸς (Ἰσδαίρις) λινὴν ἐσθῆτα φορεῖν κελεύσας, ἀπὸ τοῦ ὕψους, εἰς σφαγὴν αὐτὸς τοῖς Αἰγυπτίοις ἐκδίδωσιν ἐφ' ᾧ ὁ θεὸς μέγιστη πικρὰ τέτον ἐκόλασε. πρῶτον γὰρ πάντες αὐθιγὰς ἐλεφαντιάσας ὁ Φαραὼ, αἰχρῶ τ' βίον τέλει κατέλυσε.

p. 67. l. 45, 46. πᾶσι δ' ἐς πλεῦνα ζῶα] Scribe, ὡς πλεῦνα &c.

p. 67. l. 48. χρῶν μὲν μέλαν & κατεκρέθη ἀπεντες.] Scribe χρῶν μὲν μέλανες κατεκρέθη. &c. colore vehementer nigri. Imò adeo iis naturalis nigredo, ut vestium albarum adspectu efferentur. Auctor Plutarchus lib. de Fortuna & virtute Alexandri. Hinc bellua nigra pro elephanto, apud Martialem lib. Epig. 77. Sed hos, etsi qui alii nigros omnes elephantos dixere, posterioris ævi experientia refellit: qua compertum est, apud Indos, atque etiam in Africa candidos reperiri elephantos. Ita enim Monardes refert, lib. 1. histor. simplicium apud Indos nascentium: Rumor est (inquit) regem Siam, in cuius regno præstantissimi, post Zeilanos inveniuntur elephant, candidum elephantem habere, atque inde regens candidi elephant, honoris causa, vocitatum: cui & alii subscribunt. Camerarius Medit. histor. centur. 2. cap. 97. his verbis: In multis Asiae & Africae locis, in quibus fulminatrices machinae nondum in usu sunt, eorum (elephantorum) adhuc in bello & ad pompam usus est. In primis autem in candidis, divini aliquid latere existimant, si rarissime inveniuntur: ita ut reges nonnulli Narsingæ diu ob unum candidum elephantum acerrima bella gesserint. Hæc illi auctores. Ceterum certis locis Æthiopiæ, non esse raram candidorum elephantorum nationem, Scaliger narrantibus credit Exercit. 204. In libris (inquit) Lusitanarum navigationum hoc quoque compertum est; sub regno Benamen infimæ Æthiopiæ ad torridam plagam maximos elephantos esse, omnesque albos. Idemque repetit com. ad lib. 2. Histor. de Animalibus part. 133.

p. 67. l. 50. ὅπως οἱ θρηῖκες ῥήσας.] Coloris elephantorum singularem rationem notat Aretæus, quod omnes per totum corpus unius sunt coloris: cum fere animalia alia, in eadem specie colores diversos, variisque in partibus habeant; ut equi, quorum alii candidissimi sunt; alii solos pedes candidos habent, qui πόδαργοι Græcè dicuntur; alii, quorum major est numerus, fulvi; alii denique cœrulei, seu, ut vulgò dicimus, grisei; quos communiter Græci λευκοφαῖς vocant. De candore equorum adducit exemplum Rhessi Thracum Regis equos, de quibus Homerus in Iliade fecit mentionem his versibus:

Ἐν δὲ σφιν ῥήσας βασιλεὺς, πᾶσι ἦιον ἄνδρῃ,
τῇ δὲ καλλίστας ἵππους ἴδον, ἥδε μέγιστας.

Λευκότεροι χόρος. &c.

p. 67. l. 51. ὅπως μὲν ἐλεω πόδαργος] πόδαργος, equo Menelai nomen à pedum candore inditum censet, incerta conjectura: quando & eodem nomine pedum velocitatem pari jure posse intelligi palam est. Porro inter Hectoris equos unum ejusdem nominis memorat Homerus. Iliad. 6.

p. 67. l. 52. ἄλλοι δὲ κυάνεοι.] Κυάνεοι dicit, quos aliter Græci λευκοφαῖς vocant; nos vulgò griseos, non autem cœruleos: nulli enim equi eo colore nascuntur. Possemus & nigros intelligere: interdum enim, κυάνεος, pro nigro accipitur, maxime apud Poëtas, ut apud Homerum lib. ult. Iliad.

Ὡς ἄρα φωνήσας, κάλυμ' ἔλε δῖα θεάων
Κυάνεον, ἧ δ' ἔπ' ἐπὶ μελάντερον ἔπαλεπ' ἔδος.

Neque aliter hanc vocem accipiendam putem in hoc ejusdem versu:

Ἡ καὶ κυανέοισιν ἐπ' ὄφρυσιν νεῦσε Κρονίων.

Complura alia ejusdem, & aliorum Poëtarum loca afferre possem, quibus id probetur

contra Hieronymi Magii sententiam, qui lib. 3. *Miscel. cap. 14.* putat in funeribus puerorum, atque adolescentium, lugubres vestes atque ornamenta fuisse coerulei coloris; idque Maronis hocce loco persuadere conatur de Polydori exsequiis:

— — — — — *stant manibus aræ*

Cæruleis mæstæ vittis, atraque cupresso.

Sed frustra, cum ex versibus Homeri supra adductis, κυάνιον colorem pro nigro interdum accipi, constet: quin apud ipsum Maronem, cum coerulea puppis Charontis dicitur hoc versu:

Cæruleam advertit puppim, ripæque propinquat.

Non profecto à mente Poëtæ aberraverit, qui nigram intellexerit: Neque alius stygiæ cymbæ color esse potuit in nigerrimis undis semper versantis: qua ratione & Juvenalis, *stygiograssas in gurgite ranas dixit.*

p. 67. l. 52, 53. ἵππῳ ἐισαίμενος.] Versus est Homeri ex *Iliad. v.* in quo malè κυανοχαίτης, pro κυανοχαίτη est enim equi epithetum, & ad vocem ἵππῳ, refertur. Celebrantur ibi equæ Erichthonii Regis, utpote quæ tam speciosæ fuerint, ut ad eas potiendas Boreas equi figuram induere amoris impatientia coactus fuerit.

Τάων καὶ βορέης ἡρώσατο βοσκομήτων,

ἵππῳ δ' ἐισαίμενος παρελέξατο κυανοχαίτη.

Et & κυανοχαίτης Neptuni epithetum apud eundem Homerum & Hesiodum in *Theogonia.*

p. 68. l. 3, 4. ἐλέφαντες δὲ μένοι μέλανες.] Rursus omnes elephantos nigro esse colore notat manifesto errore, sed qui veniam meretur: quia ætate ejus nondum satis orbis mediterranea & longinqua erant cognita.

p. 68. 4, 5. νυκτὶ καὶ θανάτῳ ἴκελοι.] Elephantos valdè poëticè ait similes nocti & morti, propter nigredinem: quia nimirum nigredo una omnium colorum, minimum habet lucis; ideoque candori contraria est, qui lucis plurimum continet. Quo fit, ut quemadmodum tenebræ sunt ipsamet luminis carentia in perspicuo: ita nigredo privatio sit albedinis in colorato, ut scribit Aristoteles lib. de sensu & sensibili cap. 4. καὶ ὥστε τὸ μέλαν, σέρεσις ἐν τῷ λευκῷ ὡς τὸ λευκὸν ἐν τῷ μέλανι. &c. Ac ut albedo luci, sic nigredo sit tenebris cognata. Niger igitur color merito nocti similis dicitur, ob eam cognationem: morti verò, quia & mors lucis quædam privatio est, vel ejus quam, dum vivimus, videmus; unde mortui luce carentes dicuntur: vel ejus, quam insitam habent spiritus vitales & animales; quibus vita continetur. Apud Petronium de puero Æthiope,

Manu puer loquaci

Tinctus colore noctis.

p. 68. l. 10. ὃς ἐκρυψε τ' αὐχένα τοῖσι ὤσι.] In M.S. reperio τοῖσιν ὤμοισι, pro τοῖσι ὤσι, ex qua scriptura suspicor hunc locum debere ita legi, οἷς, supple ὤσι. (supra enim descripsit Elephantum aures) ἐκρυψε τ' αὐχένα σὺν αὐτῷ τοῖσι ὤμοισι. Quibus auribus cervicem tegit una cum humeris.

p. 68. l. 10, 11. ὅπως νῆες λαίφεσι.] Melius ὅπως νῆες λαίφεσι. λαῖφος vestimentum: hic pro velo navis accipitur, ut apud Apollonium 2. *Argonaut.*

— — — — — παλῦδι' ὀππῶς

λαίφῃσιν πεπλημένον τέμενον πλόον ἐνδιόοντες,

Non potuit magis elephantum aurium amplitudinem exaggerare, quàm ut eam navium linteis compararet. Itaque & Sidonius Apollinaris de quodam Gnathone *Epistola 13. lib. 3.* Gerit & aures immanitate barrinas.

p. 68. l. 11. κέρατα.] In eorum est opinione, qui ebur cornua esse putant; quorum præcipui sunt, Varro, Juba, Pausanias, Oppianus lib. de venatione. Quibus Bodinus in Commentario ad eum librum Plinium, & Dionysium Afrum adscribit: quod μυημονικόν est αἰμάστημα. Ille enim lib. 8. cap. 3. Jubam reprehendit cornua appellantem: hæc sunt ejus verba: prædam ipsi in se expetendam, sciunt solam esse in armis suis, quæ Juba cornua appellat: Herodotus tanto antiquior, & consuetudo melius, dentes. Hic verò ἐλεφάντων ὀδόντας appellat his versibus:

— — — — — οἱ δ' ἐλεφάντων

ἄγρυφες περιδέντας ὑποξύουσιν ὀδόντας.

Quæ loca cum luculenta sint, miror, quid Bodino acciderit, ut ea non videret. Contrà alii longè gravissimi Auctores, Herodotus, Aristoteles, Dionysius, Plinius, Solinus, Philostratus, Ælianus, Isidorus, Achilles Tatius de Clitophontis & Leucippes amor. lib. 3. arma illa Elephantorum dentes esse contendunt: ut difficile sit, quid de ea re statuendum sit, videre. Nam & eorum rationes, qui cornua esse vident, validæ sunt: & item eorum qui dentes asserunt: ut omittam auctoritatem Aristotelis, & Plinii, & aliorum vetustissimorum Scriptorum. Arguit Pausanias cornua esse his argumentis: Alcæ in superciliis, Æthiopici tauri in naribus cornua habent: quidni igitur in ore habeant Elephantum? Dens nulli animalium jam adulto, cum semel decidit, renascitur: quæ autem in ore exserunt arma Elephantum, ea & deponunt statim temporibus, & denuo reparant, sicut cornua aliæ animantes: igitur cornua hæc, non dentes censenda. Dentes non obe-

obediunt igni, neque emolliuntur unquam, nec artibus tractabiles sunt, ut & Oppianus ait: — — — ἀκαμπέες εἰσὶν ὀδόντες

οὐδὲ πέλναις εἶκασιν. &c.

Contra boum cornua, & Ebur Elephantorum, sic igni emolliuntur, ut quamlibet figuram accipiant. Hoc argumentum ex eo confirmat Bodinus, quod alii dentes Elephantorum non eandem habeant naturam, ac illa arma: quod tamen esse oporteret, si essent dentes: quia animalia χαυλιόδοντα, ut Aper, Crocodilus, Hippopotamus, equus ferus, omnes dentes habent ejusdem naturæ ex Aristotele. Quum ergo horum natura non sit eadem ac aliorum dentium, cornua verè hæc censenda sunt, non dentes. Postremò ex inferiore maxilla Hippopotami & Apri dentes exserunt; Elephanti arma è superiore maxilla: sunt igitur cornua, quæ à temporibus exorta ita sese per os extrorsum resupinata efferunt. Addit idem Bodinus, (quod imprimis validum est) propagines illas non in mandibula superiore radices agere, sed in ipso cranio; & alimenta ex venis cephalicis trahere, ut cornua. Nonnulli & eo argumento utuntur, quia cava sint illa arma; quod alienum à natura dentium. Cæterum hæc argumenta non planè persuadent. Quod enim quibusdam animalibus cornua in superciliis, aut naribus fixa sint, hinc non sequitur, & Elephantis cornua in ore esse: Dentes non decidunt aut renascuntur, non omnes fateor, sed neque omnia cornua: par igitur in hoc ambiguitas dentium & cornuum. Illud autem, arma illa domari ignibus, non reliquos dentes, arguit esse aliquam differentiam horum ab aliis dentium speciebus, quod ultro fatemur: non autem ut excludat eas propagines è genere dentium. Neque obstat quod aliorum animalium χαυλιόδοντων dentes sint omnes ejusdem rationis: Cur enim non aliter in Elephantis? Quæ sequuntur argumenta de loco unde nascuntur, illæ sannæ ita explicari possunt, ut dicamus dentium illarum naturam esse mediam inter cornuum naturam, & dentium: ideoque è superiore maxilla prodire atque in cranio radices habere, si verè id retulit Bodinus: cavos præterea esse, & decidere, & igne molliiri, quæ cornuum naturam sapiunt: ex ore verò emitti, & alia habere dentibus convenientia, quatenus eorum naturam participant, quæ sententia est J. C. Scaligeri in præclarissimis illis Commentariis, quos scripsit in libros historiarum de animalibus. Libanius in disputatione Tuberana de Dentibus: *De Elephantum*, inquit, *vocato dente adhuc sub iudice lis est, sitne dens potius, an cornu: & affinis est consideratio de dentibus aprugnis. Ad eversiones, incisiones, decorticationes, defensionemque videntur dati. Cum itaque masticatorum dentium finem non habeant, nec respondeat forma; aliud quiddam videntur esse, quàm dens, licet ita appellentur.* Potest & argumentum, quod cornua sint illa Elephantorum, capi ex verbis Ennii, qui Lucam bovem dicit pro Elephanto, eo versu, atque prius pariet Locusta Lucam bovem.

Nam cum (inquit Varro lib. 6. de Lingua Latina) nostri maximam quadrupedem, quam ipsi haberent, vocarent bovem, & Lucani, Pyrrhi bello, primum vidissent apud hostes Elephantos, id est, quadrupedes cornutas; nam quod dentes multi dicunt, sunt cornua; Lucam bovem appellarunt. Cornutos esse Elephantos Heresbachius quoque affirmat in *Thereuticis*, ita scribens: *nihil ex hac bellua vescum, nisi promuscis, & labra, & cornuum medulla.* Adstipulatur & Bodinus in *Theatro naturæ* lib. 3. ubi quærit Theorus, quid habeat Elephas præ cæteris belluis? cui respondet Mystagogus, *summam corporis vastitatem, summam prudentiam, summam vitæ diuturnitatem: cornuum verò moles interdum tanta est, ut æquare possit pondo 220. Th. Cur ita? Quia dentes non à mandibula, sed à cerebro, veluti cornua, & contra naturam dentium in omnes partes flexibilia, promit. Ex his etiam Eborarius circulos, arcus, & omne genus suppellectilium instrumentorum conficit, quæ fragilis & indomita dentium natura ferre non potest.* Eandem opinionem tuetur Camerarius *meditat. historic. Cent. 1. cap. 25. & Centur. 2. cap. 96.* Hæc in utramque partem argumenta proponere visum est, ut eruditi judicent; & quæ iis potior videbitur sententia, hanc sequantur. Absit enim, ut ego iudicis mihi partes inter tantos auctores dissidentes sumam. Verumtamen non dissimulabo, mihi eorum opinionem magis placere, qui arma illa elephantorum, neque planè esse dentes, neque cornua censent, sed naturam mediam.

p. 68. l. 18, 19. ὅπως ἐντύσσεαι ἐκ τῆ ἀρετῆς ἐνείη.] Crassus vertit; *quo à recto detorqueri liceret*: sed non satis expressè. Nam id vult Aretæus, Cornua Elephantorum non esse admodum recta, sed aliquantum curva; quantum scilicet ut ex recto instrui ad pugnam liceat: hoc est, tantum ex recto incurvantur cornua, quantum opus est, ut fiant arma, quibus animal utatur ad defensionem: ἐντύσσεαι enim seu ἐντύσσεαι verbum est derivatum ab ἐντα, arma.

p. 68. l. 19. καὶ ἀεὶ ἀγῶνι ἀχθὸς ἐν τοῖσι ὀδόντι σιμοῖς.] Quos dentes *simos* narret non video; nisi quæ prius cornua dixit, nunc dentes appellet. Aristoteles ἀνωσίμους eosdem in maribus, hoc est, resimos & sursum minantes, (sed ἀνωσίμους malè in excusis codicibus pro ἀνασίμους,) appellat lib. 2. *hist. cap. 5.*

p. 68. l. 20, 21. μῆκος μὲν ὁλόσον ὀργυλῶ] Magnitudinem cornuum Elephantorum ulnæ æqualem tradit; quæ mensura est sex pedum. Illud scilicet spatium, quod inter ambas ma-

nus expansas intercedit, simul comprehenso pectore ipso. Verum addit, hanc esse eorum mediocrem mensuram: alia enim hunc modum vel duplo excedere. Sed quæret aliquis, quamobrem postquam κέρατα dixit, eorum mox mensuram tradens, nominibus masculinis utatur, μέσσι, μέγας; An hæc non de cornibus, sed de ipsis Elephantis dicit? non opinor; supra enim de eorum proceritate atque amplitudine egit. An aliqua desunt? & μεγάλα τὰ κέρατα ἢ ὀδόντες scripserat? ut proximè postquam cornua appellaverat, addidit; καὶ ἀρα-
δου ἄχθος ἐν τοῖσι ὀδῶσι σιμοῖς; nempe ut armorum istorum mediam inter cornua & dentes na-
turam indicaret. Cæterum Scaliger *Exercit.* 204. iis dentibus octonum pedum longitu-
dinem, *Aloysii Musti* testimonio, assignat: idemque *ex Indicis historiis* refert, duos E-
lephantis dentes pependisse pondo trecenta viginti quinque: quo ex pondere colligi possit,
quanta esset eorum moles. Quin & Vopiscus *in vita Firmi* testatur, hunc habuisse duos
dentes Elephantis, pedum denum; è quibus *Aurelianus* ipse fellam constituerat facere.
Sunt autem naturaliter cavi illi dentes: Ipseque memini me olim vidisse inter supellecti-
lem nobilis Viri *Jo. Matthiæ Salmatorii*, Pedemontani, avunculi mei, dentem Elephan-
ti in buccinam formatum, foramine aperto in dentis superficie ad inspirandum haud lon-
gè à sima ejus parte: quoniam hæc in acumen desinebat; nec meatum habebat, cui os ap-
plicari posset. Erant autem lacerti aliquot per totum dentem insculpti in ipso ebore mi-
rà arte, è superficie buccinæ non parum exstantes; ut intelligeretur, quanta fuisset den-
tis crassitudo.

p. 68. l. 22. πρὸς ὅλην τὴν ἰσχύν.] μυκτῆρα communi voce appellat Aristoteles, *lib. 2. hist. cap. 1.*
& *in 2. de partibus*: ἐκ τῆς μυκτῆρας πίετον, καὶ πηλίκῃ τῇ, ὥστε αὐτὴ χειρῶν ἔχειν αὐτὸν. Ubi *Scaliger*
dubitatur, an quia sic nasus omnium animalium appelletur; an etiam ob sonum, quem
ea parte edit ceu μυκασμὸν unde nostri *Trompe* vulgò appellant. Achilles *Tatius* αὐλῆς γὰρ
comparat. *Philostratus in vita Apollonii* πρὸς ὀφθαλμοῖς vocat, quod ea ad carpendum pabu-
lum utatur: alii πρὸς ὀφθαλμοῖς, teste *Oppiano*, *lib. 2. de ven.* & ipso *Aretæo infra*.

p. 68. l. 24. ἐρπετῶδες.] Serpenti similem. Hinc *Lucretius Anguimanos Elefantos* ap-
pellat, quod manum, hoc est, proboscidem angui sive serpenti similem habeant.

p. 68. l. 28. αὐτὰρ καὶ χειρὶ τῇδε.] Aristoteles *lib. 1. hist. cap. 11.* τοῖς ἑλέφαντι οὐ μυκτῆρα γί-
νεται μακρὸς καὶ ἰσχυρὸς, καὶ χεῖρ καὶ αὐτὴ ὡς χεῖρ. πρὸς ὅλην τὴν ἰσχύν, & λαμβάνει τὰ τῶν, καὶ εἰς τὸ σῶμα
πρὸς φέρεται τὸ πρὸς ὅλην, καὶ τὸ ὑγρὸν καὶ τὸ ξηρὸν μόνον τὸ ζῶον. De usu proboscidis Elephantis fusè
Galenus, & præclare tradit *lib. 17. de usu part.* quem locum ut nimis prolixum adscribe-
re non placuit. Adeat studiosus Lector. *Oppiani* autem versus, quibus eam partem descri-
bit, subjicere libet:

τῶν δ' ἡτοι μέσσητος ὑπεκπρόβει μέγαν ῥίον,
λεπτήν τε, σκολιήν τε, πρὸς ὀφθαλμοῖς τὴν καλέουσι
κείνη θηρὸς ἐφ' ὅπου παλάμη, κείνη τὰ θέλει
ρηιδίως ἔρδαι.

p. 68. l. 32, 33. οὐδὲ τῷ σώματι καὶ τοῖσι μικροῖσι ὀδῶσι ἔδωκεν αἰεταῖς ζῆ.] Corruptus hic locus:
quorsum enim, postquam dixit Elephantum proboscide herbam quærere ad pastum,
scribat mox hunc carnibus non victitare; quod satis superque omnibus notum est. Ex-
istimo itaque mendum esse in his vocibus αἰεταῖς ζῆ, pro quibus αἰεταῖς ζῆ haud dubie legen-
dum est: verbum huic loco aptissimum, quod valet, summis labris ac dentibus utrinque
commissis herbam vellere. *Galenus in Exegeſi*: αἰεταῖς ζῆ, κυρτῶς μὲν τὸ αἰετὶ τῶν χειρῶν δείξας
χλωδαῖαν. ὁ δ' ἰπποκράτης, καὶ τοῖς ἀκροῖς τοῖς χεῖλεσι συναγομῆτοισι δισπύλλαν π. Eodem verbo
Hippocrates, eademque significatione utitur *libro περὶ ἀρθρῶν*. Ipsamet ejus verba adscri-
bam: τὰ π' αὐτὸ μῶνυχ' αὐτὸ ζῶον, αὐτὸ αἰφρόδοντα ἔοντα, διῶα μὲν αἰεταῖς ζῆ, διῶα δ' ἰπποκρά-
τειαν πῶς ὑποβάλλαν τὰς ὀδόντας. Hæc eadem emendatione, nostram confirmant, quæ de
eodem animali scribit *Cassiodorus lib. 10. variarum 30.* mirè huic loco *Aretæi* congruen-
tia, ceu eum dedita opera interpretari voluisset: *Est enim, ut ita dixerim, prædictæ
belluæ nasuta manus, per quam data suscipit, ut ori suo voranda transmittat. Nam cum
sit altum animal, brevissima cervice compositum est: ut quod cibos ex humo non prævale-
bat carpere, hoc se ministerio videretur posse satiare.* Ubi vox carpere est pro αἰεταῖς ζῆ.

p. 68. l. 35. πόδες γὰρ εὐμήκεες.] Vide citatum locum *Cassiodori*.

p. 68. l. 40, 41. ἐπεὶ τὰ ὀφθαλμοῖς.] Post hæc verba lacuna est cum asterisco, ut intelligatur
aliquid deesse. Quid sit autem istud, hæreo.

p. 68. l. 41. μάλλον δ' ἢ τῇδε ξυνοήσας τῷ σώματι.] Fortasse ita hæc distingui possunt, ut
post, τῇδε, virgula sit; quod hoc verbum ad ea quæ antecederant referendum sit: de-
hinc ita legatur, τῇδε (supple, πρὸς ὅλην) ξυνοήσας τῷ σώματι ἐν τῇδε. &c. sublato commate,
quod est post vocem σώματι quæ lectio plana est. Hac verò, (inquit) postquam, quod-
cunque est illud quod cepit, ori alligaverit, in ventrem deponit. Inscitè *Crassus* τῇδε ve-
natur reddidit; refragante Scriptura: nisi si aliam Scripturam habuit nostrā emenda-
torem.

p. 68. l. 43. Πρίπρην γὰρ τὸ ζῶον.] Scribe ἐπὶ πρὸς γὰρ τὸ ζῶον. quia animal ante se hac pa-
feitur. Etymon proboscidis aperit.

p. 68. l. 49, 50. πρὸς τῷ σώματι ποταμὸν ἐκχέει.] In hoc adverbio ἐμφανὲς est, ad indican-
dum,

dum, quantam vim aquæ Elephantus uno haustu ingurgitet. Testatur enim Aristoteles lib. 8. hist. cap. 9. quemdam Elephantem quatuordecim aquæ μετρητάς, hoc est amphoras Macedonicas. semel hausisse. Est autem Metreta Græcis idem quod Cadus Latinis; quamquam & cadus vox Græca, est mensura quædam liquidorum: cuius quis fuerit modus declarat Dioscorides lib. 5. ἐστὶ δὲ ὁ μετρητὴς χόος δέκα. Metreta dicitur decem congii. Porro decem congii sexaginta sextarios valent; id est, amphoram & quadrantem. Ex quo intelligitur ingentem fuisse hanc mensuram. Quod autem Aristoteles non simpliciter Metretas dicit, sed Macedonicas, videndus esset modus Metretæ Macedonicæ; quod aliis investigandum relinquo.

p. 68. l. 52. ὁ χθώδεος ῥωγμὸς ἴχοντα.] Nunc cutem elephantis describit, eam dicens asperam, variisque qua tumoribus, qua fissuris & cavitatibus inæqualem & salebrosam habere; scilicet ῥωγμὸς ὁ χθώδεος, hoc est, fissuras cum tumoribus verrucosis atque tuberolis in ea notari. Id enim sonat vox ὁ χθώδεος, ab ὁχθῶ, quod est verruca: & apud Medicos labra ulcerum tumida, callosa, & dura, hoc nomine appellantur. Sic & Galenus illam elephantiasis laborantium cutis asperitatem, τὸ δὲ δερματὸς ὁχθώδες appellat lib. 10. simpl. cap. περὶ σαγῆς ἐξιδνῆς. Oppianus autem eodem sensu ipsorum elephantorum δυσάρεστον δέρμας dixit lib. 2. de venat. Eodem spectat illud Plauti in Milite glorioso:

Herus meus elephantis corio circumtectus est, non suo:

Neque habet plus sapientiæ, quàm lapis.

Quoniam quibus carnes, cutisve admodum dura, asperaque est, isti obtuso, hebetique ingenio esse existimantur: quod & Aristoteles hac sententiâ confirmat: σκληρότατοι ἀφ' οὗτος τὸ ἀγνοῖαν. De ejusdem corii elephantini duritie atque asperitate, testatur hunc in modum Plinius lib. 11. Elephantorum (inquit) tergora impenetrabiles cetras habent.

p. 69. l. 2. αἰλῶνας Σπιμήκεας.] Cassiodorus citato loco: cutis hujus (elephantis) ulcerosis vallibus exaratur. &c.

p. 69. l. 4. ἵκελον τὸ ξύμπαν τετραπόδιον.] Quid est τετραπόδιον? portentum id vocabuli, nec explicari potest. Corruptam igitur esse hanc scripturam haud dubium est, modo possumus emendare: conjectura autem; nullum enim in M. SS. quos videre licuit, præsidium: qui eundem errorem habent. Jo. Tarinus Professor Eloquentiæ regius in hac Academia Parisiensi, Varro seu Nigidius hujus ætatis, mihi consulenti respondit, τετραπόδιον, quod & tripodes lebetesve recens fabricati ex mallei crebris ictibus similes inæqualitates habeant. Quod & si verum est, tamen non adducor, ut credam Arétæum cum tripode aut lebate νεοκμήτω animalis cutem comparasse. Nimis hoc Herele remotum est. Ego scissilis palliastri, ut vocat Apulejus, fissuras, futurasque asperas & nodos exstantes undique non semel in illis mendicabulis contuitus, τὸ τετραπόδιον, id est, palliolo obsoleto, cutis illam asperitatem assimilatam, atque ita posse legi existimavi. Quæ conjectura si non medium scopum ferit, certè non valde aberrat. Sanè cum eam Petro Vattiero Ducis Aurelianensis quondam Medico, viro Græcè & Latine non vulgariter docto, & linguæ Arabicæ imprimis perito, communicassem, meam illam conjecturam ita accepit, ut ex ea verissimam illico extunderet lectionem; hanc scilicet τετραπῶ ὀρνίω, trito Lintheolo. De qua Lectione non est dubitandum, quin sit verissima. Confirmant eam lectionem Homeri verba, quæ leguntur in calce lib. 13. Odyss. ubi de Perâ loquens, ποικίλ' ῥωγμῶν hoc est rimis frequentibus scissam atque asperam dicit. Quales ῥωγμὸς & in cute Elephantis agnoscit noster Auctor, ut proxime visum est. Quare admodum verisimile est Panni attriti & laceri speciem cogitasse, cui belluæ istius corium assimilaret.

p. 69. l. 4, 5. τείχης δ' ἄλλοισι μὲν ζώοισι φύσι, τοιαῖδ' αἱ χθώδεας.] Hæc non nihil corrupta sic emendo, τείχης δ' ἄλλοισι μὲν ζώοισι, καὶ αἱ χθώδεας. Mox sequitur ἐλέφαντι δ' τὸδε ἐστὶ ὁ χθώδεας. Plana est sententia: aliis animalibus in cute nascuntur pili & setæ; elephantis verò pro his lanugo. Minimè pilosum esse elephantum testatur & Aristoteles lib. 2. hist. cap. 1. ὁ δὲ ἐλέφας ἥμισυ δασύς ἐστι τὸ τετραπόδιον. Item Plinius lib. 8. Durissimum (inquit) dorso tergus, ventri molle, setarum nullum tegumentum, ne in cauda quidem præsidium abigendo tædio muscarum, (namque id tanta vastitas sentit) sed cancellata cutis invitans id genus animalium odore. Ergo cum extenti recipere examina, arctatis in rugas repente cancellis comprehensas enecant. Hoc iis pro cauda, juba, villo est.

p. 69. l. 7, 8. ὀπίσω ἵκετ' ἔχ' γόνυ κάμψας.] Ita & Aristoteles lib. 2. hist. cap. 4. testatur id esse singulare Elephantorum generi, quod crura posteriora antrorsum flectunt, ut homines crura: cum aliæ quadrupedes retrorsum flectant. Nam pecudes & jumenta, & alia ejusmodi, antrorsum priora, posteriora retrorsum flectunt contrariis flexionibus: quadrupedes verò oviparæ, crura flectunt omnia retrorsum. Hac in re igitur Elephantis cum hominibus conveniunt, ab aliis quadrupedibus differunt. Verba Aristotelis hæc sunt: τὰς δ' κάμψας τῶν κώλων καὶ τὸ ἔμπροσθεν καὶ τὸ ὀπίσθεν, ὑπεναντίας ἔχασί τε ἑαυταῖς, καὶ ταῖς δ' ἀνθρώποις κάμψας, πᾶσι ἐλέφαντι. Quæ cum ita se habere constet in iis Arétæi verbis, adverbium ὀπίσω non debet conjungi cum verbo κάμψας, quasi diceret flectere retrorsum, sed seorsum legendum; hæc verò conjunctim, ἔχ' γόνυ κάμψας, flectit ad

genu, quod idem est, ac antrorsum, quia genu antrorsum prominet.

p. 69. l. 8, 9. καὶ μᾶλλον πρὸς τῇσι μαχαλάσι ἰσχύει] Ita & *Ælianus lib. 4. de animalibus cap. 31.* μαῖοι ἢ ὑπὸ πρὸς ταῖς μαχαλαῖς. At *Aristoteles citato loco* ὁ δὲ ἐλέφας ἔχει μὲν μᾶλλον δύο, ἀλλ' ὅσον ἐν τῷ στήθει, ἀλλὰ πρὸς τῷ στήθει. Elephantus verò, & si duas tantum mammas habet, tamen non in pectore sed juxta pectus. *Aretæus* verò dicit juxta alas.

p. 69. l. 13. ἐκίκλησκον ἢ καὶ λέοντα τὸ πάθος] Infra diminutivo usus est, λέοντιον.

p. 69. l. 14. τὸ ἐπισκύνιον ἢ ὁμοιότης εἵνεκεν] Quid sit ἐπισκύνιον docet *Rufus Ephesius in partium hominis nomenclaturis*: αἱ ἢ ἐξάται (inquit) τὰ μετώπια ῥυτίδες, ἐπισκύνιον, ὅπερ ἐπάγομεν τοῖς ὀφθαλμοῖς, ὡς πρὸς ἑαυτὴς φροτίζομεν, πῇ ἢ αἰδώμεθα. ἄλλοι ἢ τὸ ὑπὸ ταῖς ὀφρύας στερκῶδες, ἐπισκύνιον ὀνομάζουσι. id est, *extremæ frontis rugæ ἐπισκύνιον dicuntur, quod adducimus oculis, cum apud nos aliquid profundius cogitamus, aut pudore afficimur. Atque illud carnosum quod subest ipsis superciliis ἐπισκύνιον appellant.* Eandem vocem explanat hoc modo *Theocriti Scholiastes ad εἰδύλ. χαλάρης*: τὸ σκύνειν κυρίως ἐπὶ λέοντι, ὅταν τὸ ἐπισκύνιον χαλάρῃ ὀργίζομεν. λέγεται ἢ ἡ τῶν ὀφρύων κάψις, ἐπισκύνιον. Quibus ex verbis patet, ut σκύνειν, ita ἐπισκύνιον vocem inde deductam, propriè dici de Leone, cum iratus frontem contrahit; quod & *Homerus* testatur *Iliad. ε. de Leone* ita scribens:

πάν ῃ τ' ἐπισκύνιον κάτω ἔλκεται ὅσπερ καλύπτεται.

Quod *Papinianus* ita expressit in *Sylvis de Leonibus Domitiani* loquens:

— Et totas duxere in lumina frontes.

Sed & ipse *Aretæus* hîc, & infra eodem capite, ubi hanc ipsam appellationem, cur huic morbo indita sit, docet: ἐπισκύνιον μέγα ἔλκεται καλύπτεται ὅσπερ, ὅπως τοῖς θυμωμένοις, ἢ λέοντι. Διὰ τὸδε, καὶ λέοντιον κικλήσκειται. Ita enim legendum μέγα ἔλκεται, absque negatione. Hinc illud *Zenodoti Stoici* apud *Laërtium de Zenone Stoicorum parente* in Epigram. ζῴων σὺ πολὺν σεμνὸς ἐπισκύνιον. Quod moribus austeris esset *Zeno* & gravi supercilio.

p. 69. l. 15. ἢ ἢ σατυρίασιν] Aliud nomen hujus morbi tradit, quod est, σατυρίασις, & ipsum à similitudine inventum: tum quia in eo malæ ut *Satyris* rubent, tum ob protervam salacitatem, atque impudicam impudentiam, ut loquitur *Cicero in Oratione de Aruspicum responsis*; id enim est, ἡ ἀφροδισίων ὁρμὴ αἰσάχυνται. Hujus appellationis meminit & *Galenus lib. de tumoribus præter naturam*: τὸ πὲρ τὸ πάθος, (τὸ ἐλέφαντα) δὲ χρόμινον ὀνομάζουσι σατυρίασιν. ἐπεὶ δὲ ταῖς σατύροις ὅμοιοι γίνονται τὸ πρὸς τὸν. Idem ejus similitudinis rationem explicat *lib. 2. de causis morborum* ita scribens: καὶ γὰρ ὅτι καὶ ὁ ἐλέφας ὀνομάζεται, καὶ ἡ φθὴ, φανερώς ἐξαλλάττει τὴν μορφήν. σμεῖται μὲν γὰρ ἡ ρίς, καὶ τὰ χεῖλη παχέα, καὶ ἀπεξυσμήματα τὰ ὠτὰ φαίνεται, καὶ τὸ σὺν παντὶ ὅμοιοι τοῖς σατύροις οἱ ἐλεφαντιάωντες γίνονται.

p. 69. l. 15, 16. μῆλων τὰ ἐρυθρήματα] Ab eodem malarum rubore hunc morbum & *Φοινίκιον* dici ad *Hippocratem* notat *Galenus* in ἐξηγήσει. *Φοινίκιον*, διὰ τὸ χεῖμα, ὅπως εἰρησὶ τὴν ἐλεφαντίαν ὑπονοήσκειν ἂν τις.

p. 69. l. 17. ἀπὸ καὶ ἡράκλειον] *Herculeum* morbum dici *Elephantiasim* notat; sed alia ratione ac morbum comitiale. Hic namque eo nomine appellatur, quia *Herculem* ei morbo obnoxium fuisse proditum est. Quod & *Aristoteles* testatur *sect. 30. probl. 1.* Διὰ τὴν πάντας ὅσι περὶ τοὺς γέγονασιν ἄνδρες, ἢ καὶ φιλοσοφίαν, ἢ πολιτικὴν, ἢ ποιήσιν, ἢ τέχνας, φαίνονται μελαγχολικοὶ ὄντες καὶ οἱ μὲν ὅπως, ὥστε καὶ λαμβάνουσιν τοῖς διὰ μελαίνης χολῆς ἀρρώσθημασιν; οἷον λέγει τῶν περὶ ἡρώικων τὰ περὶ τὸ Ἡρακλέα. καὶ γὰρ ἐκείνῳ εἶχε θνέσθαι ταύτης τὸ φύσεως. διὰ καὶ τὰ ἀρρώσθηματὰ τῶν ἐπιληπτικῶν, ἀπ' ἐκείνου προσηγόρευον οἱ δὲ χαῖοι ἱερὰν νόσον. Verumtamen *Politianus Miscel. cap. 9.* negat contra *Theodorum Gazam* interpretem, ex his verbis elici posse, morbum comitiale *Herculeum* appellatum fuisse, sed solum ab *Hercule sacri* nomen traxisse. Illud etiam inquit, diligentius cogitandum, facerne tantum morbus, an etiam *Herculeus*, quod de suo *Theodorus* adjecit, appelletur.

p. 69. l. 17, 18. ὅτι τὰδε μέζον ἔδεν, ἔδὲ ἀλκιμώτερον] *Isidorus lib. 4. cap. 8.* Elephantiasis morbus dicitur, ex similitudine Elephantis, cujus naturaliter dura, & aspera pellis nomen morbo in hominibus dedit: quia corporis superficiem similem facit elephantorum cuti: sive quia ingens passio est, sicut animal ipsum, ex quo derivatum ducit nomen. Nullum elephantiasis majorem esse morbum intelligendum est, ratione habita facultatis, quam is morbus sævis & gravibus Symptomatis affligit, quæ infra recensentur: qua mente *Aetius* eundem maximum appellat *lib. 13. cap. 120.*

p. 69. l. 24. ὡς ἐν πὲρ μέγα χεῖμα] Videtur deesse aliquid, scilicet præpositio κατὰ, ut sic legamus: κατὰ ἐν πὲρ per magnam aliquam hyemem; propter ea quæ sequuntur; εὐπερὶ τὸ ὑδωρ. &c.

p. 69. l. 25. ἢ κρύσταλλον ἢ πάγον] Non video quam hîc differentiam ponat inter κρύσταλλον, & πάγον, cum utraque vox, glaciem Græcis significat: nisi πάγον, pro πάχνῳ accepit. Est autem πάχνη pruina, ros concretus. Quin πάχνῳ scripsisse *Aretæum* suspicor, & ita legendum.

p. 69. l. 34. διὰ σκοπιῆς τὰ πρὸς αὐτὴν δὲ χρόμινον] Propter τῶν μῆλων ἐρυθρήματα, de quo supra: & à quo hunc morbum σατυρίασιν cognominatum fuisse dicit.

p. 69. l. 34, 35. τηλεφανὲς πῦρ] *Suid.* τηλεφανὲς, αὐλητής: τηλεφανὲς μακρόθεν φαινόμενον.

p. 69. l. 38. ἡ πρὸς τὰς δὲ χαῖς ἀδενεστέας ἔ παθεῖ. Alludit ad *Aphorism.* 30. *sect.* 2. πρὸς τὰς δὲ χαῖς καὶ τὰ τέλη πάντε ἀδενεστέα. Legendum autem πρὸς, non πρὸς, ut in excusis codicibus.

p. 69. l. 43, 44. ἀναπνοὴ βρωμάδης] Scribe per ω. βρωμάδης. In hoc quidem distat valdè hic morbus ab Elephanto animali: cujus halitum suavissimi esse odoris, & qualem *Indica* aromata spirant; & dolori capitis mederi testatur *Achilles Tatius lib. 4. de Clit.* & *Leucipp. amoribus.*

p. 69. l. 46. ἔρα παχέα] Propter magnam vim crudorum humorum, quos coctio vitia-
ta accumulatur.

p. 69. l. 47. ἀφροδισίων ὠμῶν τε καὶ ἀπέπλων ἢ ἀνάδοσις] Non [potest consistere hæc lectio: quid enim est venereorum crudorum atque incoctorum digestio seu distributio? Distribuantur alimenta per corpus, non semen genitale: quod etiam ambigo, an nomine ἀφροδισίων intelligi posset. Ita enim res Veneris, hoc est, ipse concubitus appellari solet. Tum licet hac voce semen intelligi posset, non tamen, ut dixi, huic convenit ἀνάδοσις. Sunt tamen qui ἀνάδοσιν hîc seminis emissionem interpretantur, ut scriptum ad margi-
nem Latinæ editionis *Crassi*; quod nec probandum est: cùm huic interpretationi re-
pugnent sequentia. Subdit enim; καὶ ἐπὶ τῶν ἐστὶ ἀισθησὶς καὶ μελέτη· ἔδὲ γὰρ, ἔδὲ τὴν μὴ
πέψωσι, γινώσκουσι. id est, neque horum sensum aut curam habent: propterea quod an mi-
nus concoxerint, nec cognoscunt. Quæ quis prioribus illis cohærere dicat? Quocirca
mendum in voce ἀφροδισίων cubare oportet; cujus loco τὸ σιτίων legere haud dubitem. Sa-
nè ἀφροδισίων pro σιτίων mendosè positum facilius credat, qui sciat τὸ σιτίων pro ἀφροδισίων
aliquando scriptum, contrario errore; ut apud *Aristotelem in problemate 27. sect. 4.* ubi
de iis rebus agens, quibus libido excitatur, sic habet: ἢ δὲ ἐπιθυμία καὶ δὴ τῶν σιτίων καὶ
ἀγνοίας γίνεται· ex iis enim quæ præcedunt, & quæ sequuntur, liquet hunc locum ita
legi debere: ἢ δὲ ἐπιθυμία καὶ δὴ τῶν ἀφροδισίων, aut sine articulo, καὶ δὴ τῶν ἀφροδισίων ἀγ-
νοίας γίνεται. Vult enim Philosophus & sola cogitatione venereorum, homines ad coitum
incitari. Nec mihi displiceat sic legi hunc locum: ἔρα παχέα, λάκκα, θολερὰ, οἷον ὑπο-
ζυγία, ἀφροδισίων σιτίων ὠμῶν τε &c.

p. 69. l. 56. τὸ μεσσηγὺ τῶν ὀχθῶν ἔρρηκται] Mendosum & hoc, pro ἔρρηκται, ἀρήνυμι.

p. 70. l. 2. ὅπως τὸ ρινὸν ἐλέφας] Lege ἐλέφαντ.

p. 70. l. 4, 5. σὺν ἐς πολλὸν ἢ, καὶ ἔδρα δηλοὶ τῷ παντὶ εἰς ἴσον ὄχθον ἐγειρομένη] Vitiosa quo-
que hæc lectio: cùm ex ea nullus sensus bonus elici possit. Quid enim tibi volunt, &
quò spectant hæc, καὶ ἔδρα δηλοὶ? Lege σὺν ἐς πολλὸν ἢ καὶ ἀδύνατοι τῷ παντὶ, &c. Supra
dixit *Aretæus*, initio hunc morbum latere, utpote, qui nullum singulare symptoma,
nec pro tanta perniciæ, primo tempore ostendat: nunc morbi motum & tractum perse-
quens, subdit; non multo post ægros deprehendi, id est, genus morbi palam fieri, tu-
berculis per universum corpus erumpentibus.

p. 70. l. 7, 8. ψεδναὶ ἢ καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ κόμα] ψεδναὶ Ionice, idem quod δέμας. Ea uti-
tur *Homerus Iliad.* 6.

ψεδνὴ δὲ ἐπινύουσι λάχνη.

p. 70. l. 12. ῥυτίδες δὲ συχναὶ, βαθεῖαι] Lege ῥυτίδες συχναὶ, βαθεῖαι, &c. nam de rugis &
infra: ῥοσοὶ τὸ πᾶν σκῆν· ῥυτίσι τρηχέησι.

p. 70. l. 14. ποιωδέστεροι] Ionice pro ποιωδέτεροι.

p. 70. l. 20. καὶ γὰρ καὶ τοῖσι κακοχύμοισι ἱερεῖοισι] ἱερεῖα generaliter dicta, quæcumque ani-
malia Diis immolabantur. Hîc tamen *Sues* privatim intelligi debent: quoniam ita fere
eas appellabant, quod sæpius immolarentur. Sicut liquet ex *Hippocratis* & *Galen*i mo-
numentis. Illius quidem verba sunt *lib. 4. de victu in acutis*: ὕει ἢ βέλπει τῶν κρεῶν ἀπάν-
των· κρεῖσσεται ἢ τὰ μήτ' ἰσχυρῶς πίνονα, μήτε λεπία, μήτε ἡλικίῳ φέροντα ἱερεῖς παλαιῖ. Nomine
enim ἱερεῖς παλαιῖ *Suem* ἔξωρον, & quæ ætatem adultæ excessit, intelligit. *Galenus* au-
tem apertissimè in *lib. 2. de temperamentis*, disputans de recens natorum temperamento,
humidissimum esse ostendit, porcelli exemplo, quem, νέον ἱερεῖον appellat: ἀλλὰ, καὶ εἰ
νέον ἱερεῖον, εἴτε ἐδίην ἐφέλει, εἴτ' ἀναπνῶν σκαπείδαι, μυζώδη μὲν καὶ παλαδαρεῖν δὴρήσεις πλὴν
σάρκα. &c.

p. 70. l. 20, 21. τὰ κρέα χαλάζης ἐστὶ ἔμπελα] De *Suum* grandinibus ita scribit *Aristoteles*
lib. 8. hist. cap. 21. χαλαζώδεις δὲ εἰσι τῶν ὑἰῶν αἱ ὑγρόσαρκες, τὰ τε πρὸς τὰ σκέλη, καὶ τὰ πρὸς τὰς
λαγνὰς, καὶ τὰς ὠμους· ἐν οἷς μέρεσι καὶ πλεῖστα γίνονται χαλαζαί· καὶ μὲν ὀλίγας ἔχει, γλυκερὰ ἢ σάρες·
καὶ πολλὰς, ὑγρὰ λίαν καὶ ἄχυλ· γίνονται. Ex quibus verbis patet, χαλαζας, sive grandines,
in carnibus gigni ex humoris pituitosi & viscidii redundantia: qui per carnes diffusus,
paulatim crassescit, ac demum in grandinem concrevit.

p. 70. l. 21, 22. ἦν ἢ πολλὸν αἶμα τι δὸς τῶν ἐνδοθεν ἢ πάθη] Rescribe ἦν ἢ πολλὸν αἶμα.

p. 70. l. 23. λειχήνες δὲ τοῖσι δακτύλοις] λειχήν, Latine *impetigo*, vitium est cutis, ut
ψώρα & lepra: qui affectus cognati sunt, & ferè simul recensentur apud *Hippocratem*,
ut in *lib. de affect.* λέπρη καὶ κνησμὸς, καὶ ψώρα, καὶ λειχήνες, καὶ ἀλφός, καὶ ἀλώπεκες ὑπὸ φλέγμα-
τι γίνονται· ἐπὶ ἢ ταῦτα, αἰσχρὰ μᾶλλον, ἢ νοσήματα. Sunt qui λειχήνα à *Celfo papulam* ap-
pellari putant. De causa videndus *Galenus lib. 5. cap. 5. de med. comp.* καὶ πᾶσι
ubi

ubi ait hunc affectum nasci ex humore non simplici, sed ex misto tenuibus, serosisque, atque acribus, unà cum crassis in unum permistis. Ceterum hæc mistio in iis qui atram bilem multam habent, facile locum habet. Nam atra bilis ex se crassa est, sero autem multo tenui atque acri diluta: quo fit ut qui atra bile abundant, ii impetigine foedentur: sicut in 2. *prorrh.* scriptum: αἱ δὲ λέπαι, καὶ οἱ λειχῶνες ἐκ τῶν μελαγχολικῶν. Merito igitur *Aretæus* inter Elephantiacorum Symptomata *impetiginem* recenset.

p. 70. l. 23, 24. γέναισι κνησμοῖ] Non in genibus tantum, sed & in facie pruritus excitatur; quod esse principium elephantiasis, liquet ex citato libro & capite de compos. med. καὶ πάσας ubi talis inscriptio legitur: πρὸς τὰς ὀχθώδεις ἀφθέσεις, καὶ τὰς ἐπὶ τῷ προσώπῳ κνησμοῖς, καὶ δὲ χλῶν ἐλεφαντιάσεως.

p. 70. l. 25. ἀμύχαν δὲ ὁ λειχῶν καὶ γένειον, κατὰ ἐν κύκλῳ.] Celsus lib. 5. cap. ultimo de prima papularum specie: Idque vitium maximè rotundum incipit, eademque ratione in orbem procedit. Cæterum id vitium cum à mento oritur, mentagram Latinè appellatum docet Plinius lib. 26. cap. 1.

p. 70. l. 26. ἐρυθρὰ δὲ καὶ μὲλα] Refertur id verbum ad λειχήν, rubefacit malas. Malè in Crassi versione rubent malæ.

p. 70. l. 29. ὀχθώδεις] ὀχθώδεις ἀφθέσεις à Galeno dicuntur in Elephantiacis citato loco.

p. 70. l. 30. Ἐπισκύνιον δὲ μέγα ἔλκεται καλύπτειν ὅσπερ] Quid sit Ἐπισκύνιον, & cur hic morbus λέων aut λέοντιον dictus sit, supra à me explicatum est.

p. 70. l. 33. ἀλλὰ καὶ νυκτὶ θῆναι ἀφλάττω] Scribe, ἀπαλαττων. Refertur ad præcedens, τόδε, supple παθῶ.

p. 70. l. 34, 35. ὑπόπια, ῥίς ὀγκοῖσι μέλασι, ὀκροειδέες] In editione *Henischii*, deest vox ῥίς. Junius vero Crassus videtur ῥίνας legisse, & cum sequenti voce ὀκροειδέες, junxisse, quæ Lectio probanda.

p. 70. l. 36. ἐκρινες] Ita dicuntur, qui magno & prominenti sunt naso: unde verbum ἐκρύνω, naso suspendo, subfanno, apud *Lucianum*.

p. 70. l. 36. ὀδόντες δὲ λευκοὶ μὲν, δοκέοντες δὲ ὑπομέλανες] Crassus vertit, dentes non albi sunt, sed nigricare videntur. Atqui non hæc mens *Aretæi*: sed dentes non esse quidem candidos, videri tamen propter nigredinem reliqui corporis. Ita igitur legenda & distinguenda hæc sunt: ὀδόντες δὲ λευκοὶ μὲν, δοκέοντες δὲ ὑπομέλανες, præ nigredine aliarum, scilicet oris partium. Deesse aliquid puto.

p. 70. l. 41. ἐντομαὶ βαθυαὶ] Profundæ per cutem incisuræ: ita & folia ulmi & quercus ἐντομαὶς habere testatur *Theophrastus* lib. 1. cap. 16. *hist.*

p. 71. l. 3. μακρόβιον ἐστὶ, ὅπως ἐλέφας τὸ ζῶον] In eo & morbus similis elephanto, quod diu vivit: si quidem vivere est, tam immanem morbum perferre. De longævitate elephantorum prodit *Aristoteles*, existimari à nonnullis vivere annos ferè trecentos, ab aliis ducentos. Verba hæc, in lib. 8. cap. 9. *hist.* τὸ δὲ ἐλέφαντα ζῆν φασιν, οἱ μὲν περὶ ἑτὴ τετρακόσια, οἱ δὲ διακόσια quod & repetit lib. 9. cap. 46. *Ælianus* autem lib. 4. cap. 31. tradit elephanto florem ætatis esse ad annum sexagesimum, terminum vivendi ad ducentesimum. Causam tam diuturnæ vitæ *Bodinus* lib. de *Repub.* humori melancholico adscribit; quo naturaliter id animal abundet: eo argumento, quod cervi, corvi, & cornices, quæ item melancholica sunt diutissimè vivant. Cui sanè opinioni ratio suffragatur: is etenim humor & frigiditate sua calorem naturalem temperat, & densitate dissolutioni obstat, & acerbitate corpus constringens, humidum ejus foras diffilari prohibet: quare & sine alimentis quosdam multum temporis spatium vixisse proditum est. *Cardanus* in libris de subtil. diu vivere elephantos propter bonitatem temperamentum putat, qua nulli quadrupedi alii cedat, tum autem & quia corpore est magno: quarum rationum elenchum vide apud *Scaligerum* *Exercit.* 204. sect. 2. Mirum verò loquendi genus morbum elephantiasim diu vivere, ut elephantum. Sanè vita hujus tantum, quod per se subsistit; quomodo igitur morbus dicatur vivere, qui accidens est, nempe mala constitutio actiones lædens? Præterea morbus vitæ adversatur, ut hostis; quippe ejus actiones corrumpit, & ita mortem affert; certè via est ad interitum: potius igitur mori qui æger est, quàm vivere censendus est, quatenus ægrotat: sed hoc χαλεπέτερον, ut multa apud *Aristotelem*, ad vivum unguem neutiquam rescanda. Ita enim *Poëtam* in 4. *Æneid.* ali vulnus, & vivere dicitur: vulnus alit venis. Item: tacitum vivit sub pectore vulnus.

p. 71. l. 6, 7. ἄλγη (ἄλλη) καὶ ἄλλη, πλανδρῶν σιτίων ὀρεξίς] Malè hæc distincta sunt; malè etiam πλανδρῶν in plurali pro πλανδρῶν: refertur enim ad ἄλγη, quod suprà positum. Itaque post istud participium debet punctum signari.

p. 71. l. 9, 10. ἐπιθυμία λυσώδης] Libidinem intelligit, quam & rabiem appellat *Horatius* in *carm.* ad anum impudicam: indomitam properat rabiem sedare.

p. 71. l. 14, 15. ὑπὸ λεπτοῖς ἀρεπνίη κακίῳ ἐν φαντασίᾳ] Hæc ita ut excusa sunt non satis intelligi possunt, & corrupta esse suspicor. Ita rectius legantur: ὑπὸ λεπτοῖς, ἀρεπνίη κακίῳ ἐν ὑπνῷ φαντασίᾳ somnus quidem tenuis; sed & visa in somno ipsa insomnia pejora: quia scilicet dormientes tam tetra & horrenda somniant, ut vehementius terreantur:

tur: quod pejus esse censet, quàm si omninò non dormirent.

p. 71. l. 17. νήρετον ὑπνον ἐς θάνατον εὐδοντες] Alludit ad illud Homeri:

ὑπνῶ

Νήρετῶ, ἡδὲ, θανάτῳ ἀγχιεῖ εὐκῶς.

Petronius Arbiter in *Trojae hosti*:

hic graves alius mero

Obtruncat, & continuat in mortem ultimam
Somnos.

p. 71. l. 20. δέ, καὶ ἀμφὶ μετὰδοσι, & κακῶ] Rectè; malum enim id imprimis contagio serpit, & in multos funditur; ut etiam Galenus testatur *lib. 11. simpl. c. de carne viperæ*.

p. 71. l. 22, 23. οἱ μὲν ἐς χρόνον ἐπαρῆγοντες τῷ λιμῷ· οἱ δὲ, ὡς ἤκιστα σφέας ἐθέλοντες ἐκθανεῖν] Malè hæc distincta, transposita etiam. Sic lego, οἱ δὲ ἤκιστα, ὡς σφέας ἐθέλοντες ἐκθανεῖν. *Quidam vel carissimos in locis desertis & montibus exposuerunt, ad tempus fami subvenientes; alii minimè; utpote qui ipsos mori vellent, quod videlicet eos mori, quàm in ea miseria vivere, fatius ducerent.*

p. 71. l. 29, 30. ἄλλον δὲ ἰδεῖν ἔχον ἐς πῖθον γλεύκε] Similem historiam narrat Galenus *libro 11. simpl. C. de carne viperæ*; cujusdam scilicet Elephantiaci, cui cùm ancilla vinum dedisset, in quo fortuitò vipera suffocata fuerat, sperans eum necatum iri eo potu, morbo præter spem liberatus est.

p. 71. l. 30, 31. πόντῳ δὲ (τε) & γλεύκε ἐς χρόνον] Serpentes vinum appetere testatur Philosophus *lib. 8. hist. de Anim. cap. 4.* οἱ δὲ ὅφεις καὶ πῶς τὸ οἶνον εἰσὶν ἀκρεατεῖς· διὸ θηροῦσι πυνε καὶ τὰς ἔχουσ ἐστράκια, ἀλλὰ τὸ πῖθον οἶνον εἰς τὰς αἰμασίδας.

p. 71. l. 40. ἐπὶ δὲ ἐπὶ ἐν σπέρματι ἢ δυνάμει] σπέρματι nomine intelligit partes ex semine concretas, quas Galenus πεφυκτὰ μόρια appellat: in his vim formatricem residere, vel in adultis, *Aretæus* hoc loco pronuntiat; & *Galenus* hinc confirmat; quod in magnis & cavis vulneribus venæ deperditæ denuò instaurentur. Plura de carnis viperinæ facultate vide infra, in calce libri; ubi de curatione elephantiasis.

Ex Libro I.

Therapeuticōn morborum acutorum.

Ad Proœmium.

p. 72. l. 13. ὁξέων νόσων ἄκεια ξυμφέει] Ordinem horum librorum insinuat dicens; acutorum morborum curationem, ideis, seu speciebus signorum, quibus morbi illi cognoscuntur, conjunctam esse. Nam ideo Medici morborum causis & differentiis ac signis dignoscendis animum advertunt, ut iis congrua remedia adhibeant: nisi enim morbi natura exploratè perspecta fuerit, non potest rectè curari. Postquam igitur morborum acutorum, & diuturnorum causas & signa tradidit, mox ad horum ipsorum remedia & curationes transit, totidemque libris ea persequitur.

p. 72. l. 18. ἐν τοῖσι ἀμφὶ πυρετῶν λόγοισι λελέξεμαι] Hic pollicetur *Aretæus* de febribus se Tractatum editurum; quod an præstiterit, scire non possumus: si præstitit, & exstat alicubi, optare superest, ut exeat in lucem: si non præstitit, aut non exstat illud opus, jacturam tantam ut defleamus.

p. 72. l. 22. μηδὲ μακρηγορεῖν ἔπειτα ἐν ἑτέροις γράφοντα] In eos qui easdem res variis locis & alienis inculcant, quod factum ab *Hippocrate* & *Galeno* liquet iis qui ejus libros πεπιπῆκασι.

Ad Caput I.

πεὶ θερεπείας φρενιτικῶν.

de Curatione Phreniticorum.

p. 72. l. 27. ἐν οἴκῳ μέγερῳ] οἶκον εὐμετερον appellat cubiculum mediocriter spatiosum; hoc est, neque nimis amplum, neque nimis angustum: illud enim nimia prospectus amplitudine spiritus sursum in adspèctum evocat: in hoc aër non satis perflatur, eoque est tepidus.

p. 72. l. 28. ἀκρήτω] Addit debere esse temperatum: cur autem non frigidum? Ita enim febri acutæ atque inflammationi magis resisteret? An quia frigus, ambientis constrictis cutis meatibus, halituum fervidorum perspiratum impediret, atque ita augeret per accidens inflammationem? Ita quidem censet *Alexander Trallianus*. Ceterum prudentiores de ea re ita statuunt; debere esse aërem actu quidem & formaliter temperatum: interim herbarum idonearum vaporibus ita comparari, ut sit potestate frigidus, ac inspiratione, morbi incendio mederi possit: quæ & sententia est *Avicennæ*, his verbis: & oportet ut in domo ejus, & juxta ipsum sit multitudo redolentium frigidorum.

p. 72. l. 28, 29. χαμῶν μὲν ἐν ἀλείῃ, θέρει δὲ ἐν ψυχρῇ νοτέρῳ] Ut accentus est ultimæ dictionis, videretur conjunctim legendum, ἐν ψυχροτέρῳ, *frigidiore*, nempe cubiculo, à voce ψυχρὸς, quæ idem quod ψυχρὸς significat. Verum, quia prius ἐν ἀλείῃ dixit, cui sanè hæc respondent ἐν ψυχρῇ νοτέρῳ, malim hæc separatim legi, ut excusa sunt: sed tunc non rectè accentus acutus signatus in penultima; qui debet circumflexus esse in ultima νοτέρῳ. Quod ad sententiam attinet; videtur noster sibi ipsi contradicere, qui hic hyeme tepidum aërem, æstate frigidum & humidum requirat, quem modo temperatum debere esse dixit. Sed non ita est: comparatè enim tepidum, & frigidum dicit. Nam si aërem temperatum hiberno & gelidiori compares, tepidum rectè dices: si æstivo calori, frigidum. Et eodem quidem sensu, *Aetii*, vel potius *Posidonii* verba accipienda sunt *Tetrabibl. 2. cap. 2. Æger* (inquit) *decumbat; hyeme quidem in domo tepida, æstate verò frigida.*

p. 72. l. 33. ὁ ζυήκοι γὰρ] Calorem, licet præter naturam, tamen nonnullas functiones vegetare, haud absurdum est, maximè quæ animales dicuntur; sensum videlicet & motum. Et ratio est, quia ejusmodi functiones, spirituum ope, perficiuntur: quos calor ille mirum in modum acuit, splendidos & ad impetum faciendum habiles reddit. Quo fit, ut ad instrumenta sensuum promptius veniant, magisque ipsa intendant: maximè verò auditum intendit, dum partes, quibus sonos percipimus, impensius exsiccat: facit enim maximè ad auditum siccitas instrumenti, auctore Hippocrate *lib. περὶ αἰσθητῶν* ubi de auditu instrumento agit: ὅτι ξηρότατον, inquit, ἡ χεὶρ μάλιστα.

p. 72. l. 33. ἡ δὲ ψόφῃ καθαπτόμενοι] Hippocrates in *Coac. cap. 2. sent. 21. οἱ δὲ φρενιτικοὶ βραχυπύπῃ, ψόφῃ καθαπτόμενοι.*

p. 72. l. 34, 35. τοῖχοι λεῖοι, ὁμαλοὶ, μηδὲ ὑπερέχοντες, μηδὲ ἄχνοι,] Quia minima inæqualitas in pariete eorum imaginationem ita excitat, ut varias inde sibi effingat Figuras animalium, aut aliarum rerum: ut de febricitantibus testatur Philosophus *libro de insomniis cap. 2. διὸ καὶ τοῖς πυρέσσουσιν ἐνίοτε φαίνεται ζῶα ἐν τοῖς τοίχοις, ἀπὸ μικρᾶς ὁμοιότητος τῆς γεγραμμένης αὐτῶν.* &c. id est, *ideo & febricitantibus interdum animalia videntur in parietibus, à modica similitudine linearum compositarum.*

p. 72. l. 36. ἐρεθιστικὸν γὰρ τοιχογραφίῃ] Matthæus Gradus: *sit etiam Camera benè disposita, nuda picturis &c. Quia, inquit, infirmi multum imaginantur, & diligunt intueri in illis figuris, & sic multum laborant.* Addit neque vestes variis coloribus distinctas iis obijci debere, quod varias inde concipiant imagines. Coelius Aurelius *lib. 1. cap. 9. Sit etiam (locus) sine ullo picturæ figmento: ne visa ægri ex picturis mente accipientes, quæ Græci phantasmata vocaverunt, plus asperentur, aut in risum solvantur.*

p. 72. l. 37, 38. ἀμφαιρέσει τινα ψαδέα ἰνδάλματῃ] Legendum planè, ut ad marginem editionis *Henischii* scriptum est, ἀμφαιρέσει, *suspendunt*, supple τοῖχοι γεγραφεῖσι εὐκταμοί.

p. 72. l. 38, 39. καὶ τὰ μὴ ἐξίχοντα ἀμφαφώσι ὡς ὑπερέχοντα] Supple νοσητῶν: hoc κροκιδίζειν, & ψηλαφᾶν Medici appellant. Galenus *lib. 4. de loc. aff. de se ipso acutè febricitante: πυρέσσων γὰρ ἐν θέρῃ πυρετῷ ἀσκαεῖ, τὸ τε κλίνης ἐξέχειν πᾶν κάρφη καὶ πᾶν χεῖρας ὀρφνῶδη, καὶ τὸ ἱματίων ὁμοίας κροκιδᾶς ἐνόμιζον· εἴτ' ἀφαιρῶν μὲν αὐτοῖς ἐπιχειροῦν.* &c. Ac tunc non erat quidem phreniticus Galenus; sed tamen ardenti febre laborabat, quæ non longè à phrenesi abesset: ut ex iis, quæ ibidem scripta sunt, patet. Noster post paulò ἐν ψιλοῖσι τοῖσι εἰκόμασι ὡς μὴ κροκιδίζειν ὑπόμνησις ἐστίν. Coelius *lib. 1. cap. 5. de discernenda Phrenitide: Ab aliis deliriis ita discerni vel internosci potest, cum neque crocidismum in ægrotantibus viderimus, quod est ex operimentis simbriarum veluti decerptio; neque carphologiam, quæ est festucarum levium à parietibus veluti detractio, quam necesse est Phreniticos facere.*

p. 73. l. 8. μάλα γὰρ τοι πᾶν φρενιτικὸν] Ob siccitatem immodicam: calor enim vehemens nervos torrens contrahit ad suum principium: in quo consistit natura convulsionis. Idem Hippocrates testatur *Coac. cap. 2. sent. 21. φρενιτικὸν τρομάδες ἢ πᾶσ- μῶδες.*

p. 73. l. 11, 12. κατὰ κλίσιν ἢ ἐν ζόφῳ, ἢ ἐν φωτὶ πρὸς τὸ νόσημα τεκμαρτέη.] Phrenitici in tenebris an in luce habendi sint, ex ipso morbo æstimandum censet: quod cujusmodi sit, Cornelius Celsus planè *Aretæo* congruenter declarat *lib. 3. cap. 18. quem locum elegantissimum adscribere operæ pretium est: Fere verò Antiqui tales ægros in tenebris habebant, eo quod eis contrarium esset exterreri, & ad quietem animi tenebras ipsas conferre aliquid judicabant. At Asclepiades, tanquam tenebris ipsis terrentibus in lumine habendos esse dixit: neutrum tamen perpetuum est. Alium enim lux, alium tenebræ magis turbant; reperiunturque in quibus nullum discrimen deprehendi, vel hoc, vel illo modo possit. Optimum itaque est utrumque experiri; & habere eum qui tenebras horret, in luce; eum qui lucem, in tenebris. At ubi nullum tale discrimen est, æger si vires habet, loco lucido; si non habet, obscuro continendus est. Eadem ferme Aetius *Tetrab. 2. cap. 2. & Coelius Aurel. lib. 1. cap. 15.**

p. 73. l. 20, 21. μελίγματι γὰρ θυμὸς σιτία] Causam quamobrem cibus animum demulceat, Plinius in hunc modum tradit *lib. 22. cap. 24. ubi de mulla agit: Hunc potum bibendum al-*

alsiosis (invenio) item animi humilis & præparci, quos illi dixere micropsycho. Est & ratio subtilitatis immensæ à Platone descendens: corpusculis rerum lævibus, scabris, angulosis rotundis, magis aut minus ad aliorum naturam accedentibus: ideo non eadem omnibus amara aut dulcia esse: sic & in lassitudine proniores esse ad iracundiam, & in siti. Ergo & hæc animi asperitas seu potius animæ, dulciore succo mitigatur. Lenit transitum Spiritus, & molliores facit meatus, ne scindant euntem redeuntemque. Experimenta in se cuique, nullius non ira luctusque tristitia, & omnis animi impetus cibo mollitur. Ideoque observanda sunt quæ non solum corporum medicinam, sed & morum habent. Ita quidem Plinius ex sententia Platonis, qui mihi respexisse videtur ad ea, quæ summus ille Philosophus in *Timæo* disserit de causis saporum, & voluptatis aut molestiæ, quam ex iis percipimus; de qua ratione non est nunc tempus disputandi. Id quod ad ciborum congruentium potestatem attinet, ad mores mutandos, hæc quidem pluribus exemplis confirmari potest. Quippe Claudio Cæsari iram epulis ita mitigatam, ut *Messalinæ* flagitii propè oblivisceretur, auctor est Tacitus *lib. 11. Annal.* his verbis: *Claudius domum regressus, & tempestivis epulis delinitus.* &c. Sed & in Literis Sacris, Ruth 3. cūque comedisset Booz, & bibisset, & factus esset hilarior. Quin apud Hebræos, cibos fuisse proprios lugentium, quibus tristitia eorum levaretur, legimus apud Ezechielem *cap. 24.* Lucretius *lib. 5.*

Hæc animos ollis mulcebant, atque juvabant

Cum satietate cibi: nam tunc sunt omnia cordi.

p. 73. l. 30, 31. τὴν ἐν ἀγκῶνι μάλιστ' αὐτῷ μέσῳ] Venam eam intelligit, quam medianam Barbari vocant. Eadem ad verbum Ætius citato loco.

p. 73. l. 33, 34. καὶ ἡ περὶ τὴν ἑβδόμη ἐλὼν (ἐλῶ)] Intra primam Crisium periodum, nempe diem quartum, vena ut secetur, præcipit: sin delirium non nisi sexto aut septimo accidat, ut omittatur: eoque spectant hæc *Ætii* verba, citato loco. Quod si ob aliquam causam, venæ sectionis auxilium relinquatur, per clysteres ventrem evacuare oportet. Ex quibus patet, veteres in sanguine Phreniticis mittendo cautos valde olim & circumspectos fuisse: quando & *Asclepiades* sanguinem iis mitti perinde esse dixit, ac si trucidentur; quod scilicet nulla iis febris remissio fieret. Quod et si *Celsus*, qui id refert, non probat; eum tamen etiam in ea re oppido circumspectum fuisse, ex verbis ejus hisce colligi potest: quod si vires ægri patiantur, sanguis quoque mitti debet.

p. 73. l. 37. μὴ πολλὸν ἀφαιρῆεν] Non multum sanguinis iis detrahendum est, quia sanguine opus est ad vires sustentandas, quas febris incendium, & ipsius delirii agitatio, tum vigiliæ assiduæ dissipant: quo fit ut in Syncopen facillè incidant; quod his verbis mox docet: Φρενίτις γὰρ εὐτρεπὴν ἐς συγκοπὴν κακόν.

p. 73. l. 40, 41. οἷδε δ' ὁ Φρενίτις ἑασι οἱ λογισμοί] Iis quidem qui sanguine abundant, juvenesque sunt, & ex ingluvie & crapula morbum contraxerunt, multum sanguinis rectè mitti concedit, sed non ratione morbi: quando & citra Phrenitidem, cū februnt, minuendi ampliter sunt, qui corpus humorum plenitudine oneratam habent.

p. 73. l. 45. καὶ ἐξ ὑποχονδρίων] Phrenesim ex hypochondriis videtur intelligere, quam inflammatio septi transversi accendit: ibi enim id septum prætensum est. Atque eo casu audentius sanguinem mitti posse autumat, quod ibi principium sit vitæ & sanguinis: caput sit locus sensus & nervorum originis; quod potius sanguinem aliunde mutuari habet, quàm aliis largiri.

p. 74. l. 2. ὁ Πιζήροποι γὰρ πυρετῶν μένων] Ratio est, quia præter febrem, quæ exsiccat; ex delirio insuper jactantur, vociferantur, viglant.

p. 74. l. 2, 3. εἰ δὲ μελίκερτον, καὶ μὴ χολώδες ἔωσι. εὐπεπτον γὰρ τοῖσι μικροχόλοις] Hic locus mihi olim mendi suspectus fuit; utpote quo, præter sententiam *Hippocratis*, mulsa biliosis commendatur, ut familiaris & εὐπεπτον. Verba *Hippocratis* in libro de victu in acutis hæc sunt: μελίκερτον ἢ πινόμλον, ἀλλὰ πᾶσις τὸ νῆσθ' ἐν τῇσι ὀξείῃσι νόσοις, π' ἐπίπαι μὲν τοῖσι μικροχόλοις, καὶ μεγαλοσπλάγχνοις ἥσων σπιγθήδειν ἢ τοῖσι, δ' πιάτοις. Sed & *Galenus lib. 7. Meth.* ἐστὶ μὲν δὲ καὶ μελίκερτον εἰς ἀπάσας τὰς εἰρημύνας ἐκκρίσεις ἐπιτήδειον ἀλλ' ἔτ' ἀδύφον, ὥσπερ ἡ πικρὰ, καὶ πᾶσις μικροχόλοις φύσιν ἐκχολῆται ραδίως. At noster non esse dandam mulsam ait: καὶ μὴ χολώδες ἔωσι. nisi biliosi fuerint. Auget dubitationem, quod *Plinius lib. 22. cap. 24.* mulsam dari solitam refert iis, qui animi humilis & præparci, quos illi dixerunt micropsycho: quales multum à biliosis & picrocholis, & maximè à Phreniticis abesse putandi sunt: hi enim acutis & sævis humoribus flagrant, audacissimique sunt & iracundi; illi frigidi & segnes. Itaque non immerito aliquis hunc locum mendi suspectum habeat. Paucis autem mutatis sic mihi videtur restitui posse: si prorsus deleatur negativa μὴ, & pro εὐπεπτον, legamus, ὑποπτον, suspectum; & fiat hæc sententia: εἰ δὲ μελίκερτον, καὶ χολώδες ἔωσι. ὑποπτον γὰρ τοῖσι μικροχόλοις. Neque mulsa danda est, si sint biliosi: hæc enim in iis, qui multam amaram bilem colligunt, suspecta est.

p. 74. l. 4. χόνδροι πλυτοί] χόνδρον granum significat: sed hic & passim in libris Medicorum pro genere tritici accipitur. χόνδρον enim, ut dixi, granum seu semen dicitur:

fitque ex Zea, tritico eximio. Ita igitur scribit Plinius *lib. 18. cap. 8.* *Qui Zea utuntur non habent far.* Est & hæc Italia in Campania maximè, semenque appellatur. Addit hujus causa Homerum ζείδωρον ἄρβαν dixisse. Idem *cap. 11.* *Alica fit è Zea, quam semen appellavimus.* Dehinc modum tradit alicæ conficiendæ, quam *lib. 22.* rem esse Romanam, neque antiquiorem Pompei Magni ætate docet: tum quod ad rem pertinet, eximiè utilem esse; *sive eluta detur ex aqua mulsa, sive in sorbitiones decocta, sive in pulvem.* Ex quibus verbis patet, alicæ elutæ præcipuum usum fuisse in sorbitionibus ægrorum. Quod & Galenus testatur *lib. 1. de alimentis cap. 6.* his verbis: *μάλιστα ἢ περισσεύειν τὸ νῦν τοῖς σκωλαζομένοις ροφήμασιν ἐκ τῆ καλαμύδα πλυτῆ χόνδρου.* Ubi notanda vox καλαμύδα: qua intelligitur in usu tam frequenti fuisse χόνδρον πλυτὸν, ut eo nomine vulgo appellaretur.

p. 74. l. 5. αἰσθὼν ἢ, καὶ ἐκ τῶνδε ροφήματα.] De modo parandi sorbitiones ex alica lota, vide Galenum *citato loco.*

p. 74. l. 7, 8. σύμφορον ἢ φρενιλικῶσι ἔρησις.] An quia bilis tenuis, qua maximè Phrenitici abundant, per urinas commodius vacuatur? An quia calor pituitam & sanguinem liquat, quod sanè indicat Hippocrates *lib. 2. de morbis*, ita scribens: *ἔρεται πολλόν, ὅταν ὑπερθερμανθῇ ἡ κεφαλὴ: πήκεται γὰρ ἐν αὐτῇ τὸ φλέγμα.* &c. Aut quia id vacuationis genus morbis capitis præcipuè accommodatum.

p. 74. l. 13. πτισάνης ἢ χυλός.] Ptisanæ succus est, quem Latinè *cremorem ptisanæ* dicimus. Hippocrates adjecto epitheto πτισάνης χυλὸν λεπτὸν appellat *lib. 3. de morbis*; cujus parandi modum tradit, *lib. de victu in acutis*: *κρηθὼ δὲ ὀφείει διηθεύοντες τὸ χυλὸν διδοῦσαι.* Ptisanam verò ipsam non colatam *παχέως πτισάνην* idem appellat *eodem loco* & *πτισάνης ἀδηγήτας*, & *κρηθώδεα πτισάνην.*

p. 74. l. 16, 17. καὶ μικρόν τι πρὸ τῆ κρησίῳν.] Sumpta hæc & quæ sequuntur de moderando victu Phreniticorum ex prioribus Aphorismis *sect. i.*

p. 74. l. 17, 18. σιτώδεια διδοῦσαι.] Σιτώδεια appellat, quæ multum nutriunt.

p. 74. l. 18. εὐπε καὶ κρεῶν ἀκρέων.] Galenus ægris reficiendis porcorum pedes in ptisana exhibebat *lib. 7. Method. Med.* Nota obiter elegantiam ex vocum similitudine, *κρεῶν ἀκρέων*, Paronomasiam vocant Rhetores; ut *δῶρα ἄδωρα: βίβη ἀβίβη.*

p. 74. l. 19. καὶ πτερυγίων κρέατα.] Avicularum præscribit carnes, ut minùs excrementi habentes, & concoctu faciliores: sed hic dubitatio eadem mihi incessit, quæ olim apud Galenum; cùm *lib. 8. Method. cap. 2.* ubi de victu eorum, quos *πικροχόλας* Græci vocant, nempe multam amarā bilem gignentium, disputat, iis primo loco perdices in victu imperat, & montanas aviculas, quas *σπερθας* appellat: *ἐκ τῆ τῶν πτερυγίων, ἀριστοὶ μὲν οἱ πέρδικες αἶμα πῶς ὀρεῖται ἀπὸ τοῦ σπερθῆος: ἐφεξῆς ἢ ἀλεπτέριδες καὶ Φασιανοὶ, καὶ νέαι περὶ τετραί.* Causa cur dubitem est, quia ejusmodi aves sunt aliis sicciore, & succi tenuioris: quas proinde Galenus *lib. de attenuante victu cap. 8.* iis præscribit, qui victu ejusmodi humores attenuante indigent. At nullis minus ejusmodi victus, quàm *πικροχόλοις* convenit: qui potius refrigerari atque humectari debent. Accedit quod Hippocrates, *6. Epid.* aves esse biliosas, hoc est, bilem, si edantur, gignere, hac sententia docet: *ἡ χολὴ οἷον εἶπον τῶν τῶν ἐρνίδων, ὅτι χολώδεις.* Pedestrium igitur animalium carnes iis viderentur utiliores; aut saltem domesticarum avium, quæ minus siccae sunt, ut gallinarum; quas tamen perdices & montanis aviculis postponit, eo loco, Galenus. Ad hoc responderi potest, Galenum non simpliciter biliosis naturis perdices, & montana avitia commendare, ut semper iis utantur, sed à morbo convalescentibus. Ejusmodi autem non possunt non esse utilissimæ, licet paulo sicciore; quia omnium minimè excrementosæ sunt: ex qua re multo plus commodi convalescentibus præstat, quàm incommodi ex siccitate: idque ex sequentibus Galeni verbis colligi potest. Postquam enim gallinas, phasianos, & juniores columbos nominavit, de eorum educatione addit, non debere eos intus, hoc est, domi includi, quod sic fiant excrementitii: *μὴ κατέχευθω δὲ ἐνδον μὴ ἢ ταῦτα περιττωματικά γὰρ ἀπαντῶσι τὰ ἀγόμενα.* Porro Noster ejusmodi aves non tostas, quo pacto nimium exsiccarent, sed *τοῖς χυλοῖσι*, succis ptisanæ scilicet diu ad tabem usque elixatas exhibet: qua præparatione, earum vim siccandi non parum emendari palam est.

p. 74. l. 21. ἰχθύων οἱ πετρεῖοι τῶν ἄλλων εἰς κρέας ἔσων.] ἔσων pro ἔσων, Imperativus pluralis in Attica dialecto, quæ eadem fermè est Ionice. Crassus ita vertit: *ex piscibus saxatiles aliis præstantiores sint.* Ego deesse quidpiam arbitror, puta vocem *κράττοι*, aut simile quidpiam, ut fiat colon periodi *ἰχθύων οἱ πετρεῖοι κράττοι*: tum aliud esto colon; τῶν ἄλλων εἰς κρέας ἔσων: sed tunc pro ἔσων, legendum ἔδων, hoc est ἔδωνται edant, à verbo ἔδω, quod item ut ἔδω usurpatur. Et fiet hæc sententia: piscium quidem præstantissimi, qui saxatiles dicuntur: ex aliis autem, ut quisque melior erit, edant. Ceterum pisces πετρεῖοι, hoc est, *saxatiles* ex marinis dicuntur, qui non in lævibus, aut arenosis, aut terreis litoribus, sed in saxosis promontoriis, atque inter saxa delitescunt ac pariunt: cujusmodi sunt scarus, merula, turdus, julia, fuca, perca, auctore Galeno *lib. 3. de alim. cap. 28.* Atque ejusmodi saluberrimi censentur, quia in aquis purissimis versantur, & fluctuum ad saxa agitatione magis exercentur.

p. 74. l. 22, 23. ἄλλη γὰρ ἄλλας φέρειν ἰχθύων ἰδέας] De Piscium bonitate, secundum regiones, vide fragmentum elegans Ennii *Hedypatheticorum* apud Apulejum *Apolog.* 1. & in *Appendice Maronis*, quam edidit *Jos. Scaliger*.

p. 74. l. 24. ὀπιώρας οἰνώδεος ὑποσέλλεσθαι] Nomine ὀπιώρας, fructus intelliguntur autumnales, qui post ὀρεῖας scilicet ad maturitatem perveniunt: ὀπιώρα autem οἰνώδης, qui ex iis fructibus, saporem habent vinosum, hoc est, dulci & acido mistum. Hos ideo removit à victu phreniticorum, quia caput & ejus membranas feriunt: κεφαλῆς γὰρ (inquit) καὶ φρενῶν ἄψιν ποιεῖ. Cujus ratio est, quod instar vini bulliant in stomacho, & sic vapores crassos ad caput tollant. Proinde ubi stomachi, aut virium reficiendarum causa necessarii videntur, in mulla coqui, aut in pasta assari, si sint ex malorum genere, præcipit: alios autem macerari aqua calida, ut saporem vinosum exuant, nisi vires aliud indicent.

p. 74. l. 46, 47. καιρὸς ὃ πάσης πέγξις, πάλιν δ' ἐσβολῆς ἔ' προζυσμῶ.] Fortasse legendum, καιρὸς ὃ πᾶς πέγξις, aut πᾶς δ' πέγξις.

p. 74. l. 52. ἢ κένυζης ἐψήμαπ] κένυζης nomine, quæ herba intelligenda sit, dubium certe est. Quæ enim eo nomine describitur à Dioscoride, *lib.* 3. ea ad irrigandum fovendumve caput phreniticorum bona esse non dicitur: & non tacuisset ille autor, qui usus medicamentorum tam diligenter exsequitur, si Medicis ad talem usum expetita olim fuisset. Quare nonnulli *Persicariam* interpretati sunt, ut in quodam libro notatum ad marginem vidi: quæ nec mihi placet interpretatio; utpote nullo nixa fundamento. Dicam quod mihi in mentem venit: nec levis certè conjectura hæc est, κένυζαν hîc positam pro eo frutice, quem Græci ἄγρον aut λύγον appellant. Nempe hunc & κένυζαν olim vocatum fuisse ex iis, quæ Scholiastes *Theocriti* notat, intelligi potest; ad hos scilicet versus *Idyllii*, quod est inscriptum θαλύσια.

Χ' αἰ σιβάς ἐοσάτω πεπυκασμῶν ἐς τ' ὀπὶ παχυῶ

κένυζα τ' αἰσφοδέλω.

Verba ibi Scholiastæ hæc sunt: πλὴν κένυζαν, κένυζαν εἶπεν· ἐστὶ δ' ὅτι φυτόν ψυκτικώτατον. ἔνθεν καὶ ἐν τοῖς θερμοφορίοις ὑποσπώννυσσι τὸ φύτον· πλὴν θερμότητι πλὴν καὶ τὰ ἀφροδίτια ἐκκρίνοντες. Quibus verbis planè idem tribuit conyzæ, quod Dioscorides *viti*: ὠνόμασται δ' ἄγρον (inquit) ἀπὸ τὰς ἐν τοῖς θερμοφορίοις ἀγνολύσας γυναικάς, εἰς ὑπόσπωμα χρησάται αὐτῇ. Quod autem decoctum δ' ἄγρον infundi soleret capiti Phreniticorum, (quod hîc jubet *Aretæus*) testatur idem Dioscorides *eodem loco*: καὶ ὀπὶ ληθαργικῶν τε καὶ φρενιτικῶν, ἐμβέβηκεται σὺν ὀξεί καὶ ἐλαίῳ.

p. 74. l. 53. ἢ κροκίνῳ] Id quoque unguentum ad eandem opem commendat Cornelius Celsus *lib.* 3. *cap.* 18. Prodest ad somnum inducendum, atque etiam ad mentem ipsam componendam, crocinum unguentum cum irino in caput datum. De hoc unguento vide *Dioscoridem*.

p. 75. l. 11. ἐν λείπαισι] λίπαι.

p. 75. l. 16, 17. βαρὺ δ' καὶ νοθεὺς, ἢ περ ὕπνου δέχνη] ὀμίχλη propriè nebula est, quam sic definit Auctor *libri de Mundo*: ἐστὶ δ' ὀμίχλη, ἀτμώδης ἀναθυμίασις πρὸς ἄγρον ὕδατος, αἰέρος μὲν παχυτέρη· νέφος δ' ἀραιότερη. Rectè autem spiritum nebulosum principium somni facit: talem enim esse evaporationem illam, quæ somnum efficit, testatur Aristoteles *libro de somno* & *vigilia*; nempe πλὴν αἰθέριον ἀναθυμίασιν καὶ μὴ νοσώδη. Eo alluisse *Ovidius* in antri somni descriptione, videri potest, his verbis:

— nebula caligine mista

Exhalantur humo.

p. 75. l. 23, 24. κνήσι ὠτων τε καὶ κροτάφων δάμνοντα] Tactu ac fricatione aurium & temporum ferarum iram mansuescere ait, nedum hominum furorem. Hinc vox mansuescere, quasi manu assuescere, & cicurari. Aristoteles *lib.* 9. *hist. de Anim. cap.* 1. καὶ πρὸς δέπνυ γὰρ τὸν, καὶ περιστάτω τὰς χεῖρας μάλλον. Tum de equo *Virgilius* 3. *Georg.*

— & plausa sonitum cervicis amare.

p. 75. l. 25. ναυπλῶ μὲν ἢ ἐν ἀνάτω καλῶκλίστι] Ex *Relationibus Americanis P. P. Soc. Jes.* quidam ex ipsis, qui diu apud istos Barbaros humi cubare assuevissent, postquam ad suos redierat, in cubili quiescere non potuit, donec ad somnum capiendum, in nuda humo, ut solitus fuerat, corpus componeret. Tanta est in omnibus vis consuetudinis. Quo facto confirmabatur planè quod Hippocrates dixit *libro de victu in acutis*: καί τε ἡ φύσις τὸ ἐξ ὅτου μαλθακὴ πόνον ἐμποιεῖ καὶ σκληρὴ πόνον τὸ ἐξ ὅτου.

p. 75. l. 28. καὶ θαλάσσης καὶ νηὸς ὁσμῆ.] Huc spectat Historia quædam in *Zacuti Lusitani observationibus*; quam ipsius verbis referre libet: Quum *Lusitaniæ Rex Sebastianus* ex *Conimbrica Olyssipponem* proficisceretur, quoddam oppidum maritimum pertransiens, tanto gaudio ab oppidanis excipiebatur, ut passim in foribus suæ quisque domus odores suffirent: viæ autem qua transiret floribus sternerentur, ac totus denique aër suffitu, organis musicis, & populi exsultantis plausu arderet. Cui turbæ cum se quoque piscator quidam visendi cupidus immiscuisset, subita vertigine correptus, ita concidit, ut pro apoplectico in proximum tectum deferretur: qui à Medicis ibi consuetis remediis multum vexatus.

non tamen ad se redire poterat. Tum Rex, misericordia motus, eò Thomam à Veiga, Archiatrum suum misit: qui intellecto ut ille miser concidisset, suspicatus, id quoderat, eum inusitata thymiamatum fragrantia in id malum incidisse, illico eundem in littus transferri jussit, atque ibi limo, & alga totum integri: quod cum esset factum, brevi homo consueto odore recreatus convaleuit.

p. 75. l. 28, 29. μουσικῶν ἢ ἐθισμὸς αὐλῶν] Mira vis consuetudinis, qua fit ut incentio tibi-
biarum, quæ alios excitat; consuetis earum sonitum audire, somnum provocat. Cor-
nelius Celsus: quorundam discutiendæ tristes cogitationes, ad quod Symphonie & Cymba-
la, strepitusque proficiunt.

p. 75. l. 30. ἢ πυκνὸν] Scribe πυκνὸν. Est autem πυκνὸς genus Citharæ. Suidas: πυ-
κνὸς, αἰδῶν ὄργανον κιθαρωδικόν.

p. 75. l. 30, 31. διδασκάλων δὲ] Scribe διδασκάλων δὲ, Ludi Magistro puerilium fabella-
rum narratio animum demulcet, & somnum conciliat.

p. 75. l. 31, 32. ἄλλοισι δὲ ἄλλα ὕπνῳ θελήματα] Hinc & illud Juvenalis:

———— quibusdam

Somnum rixa facit.

p. 75. l. 35. ἔλαιον δρυπτεῖς ἐλαίης] Olivæ δρυπτεῖς, vel ut scribit Eustathius, δρυπέτες,
Græcis dicuntur, quæ in arbore maturuerunt; Latini druppas nominant. Plin. lib. 15.
cap. 1. Optima autem ætas ad decerpendum inter copiam bonitatemque, incipiente bac-
ca nigrescere. Nostri vocant drupas, Græci verò drypetas. Athenæus lib. 2. cap. 15.
ad Eupolidis versum Σηπία, δρυπτεῖς τ' ἐλαίαι· ταύτας (inquit) Ῥωμαῖοι δρύππας λέγουσι.
(Quamvis tamen nomen druppapotius a δρύπι, aut si mavis a rariore voce, δρυπέτης, sit
derivandum.)

p. 75. l. 35, 36. μὴ ὠμῆς.] Glossema sapiunt hæc: id enim vox δρυπτεῖς suprâ, satis indicat.

p. 75. l. 36. κυμίνης καὶ σελίνης τὴν καρπῶν] Subaudiendum est π.

p. 75. l. 39, 40. ἔλα μὲν ἔσω εἰσὶ πῶ πινεσθὶ δὲ τὸ ὅτι] Sufficiebat dicere; ἔλα εἰσὶ πῶ
πινεσθὶ, sed Jonum mos est ita laxè loqui. De Oesypo vide Dioscoridem lib. 2. cap.
272.

p. 75. l. 41. σίραιον ἐλλωκόν,] De Siræo infra plurâ in curatione τὸ αἷμα ἀναγωγῆς. σί-
ραιον est quod Latini Saram vocant. Plinius libro 14. cap. 14. Siræum, quod alii hepse-
ma, nostri saram appellant, ingenii non naturæ opus est, musco usque ad tertiam partem
mensuræ decocto: quod ubi factum ad dimidiam est, defrutum vocamus.

p. 75. l. 46. μάλα γὰρ τοῖςδε ὁ σωλὼ χαίρει] Nempe aceto, & spongia. De aceto scitum
est Averrois, lib. 7. collig. cap. 31. Quæ in purgatione splenis dantur, non debent ab aceto
privari, quia ipsum est ei cibus & medicina. Atque in libris practicatorum vix ullum re-
perias ad lienem medicamentum, sive intra sumendum, sive imponendum, quod non
aceti aliquid admistum habeat.

p. 75. l. 47. λὼν ἢ τὰ ὑποχόνδρια εἰσω ἢ, ἢ δὲ ἀνω εἰρήνη] Verba ipsamet Hippocratis po-
suit: ἐκ κομῆς θρασεῖν δότικα, φωνὴ ὀξείη, κακόν· ὑποχόνδρια τρυπίσιν εἰσω εἰρύαται. Coac.
cap. 1. sent. 52. Quod autem addit ἀνω idem est, & præcedentis dictionis expositio est.
Nam quibus septum transversum inflammatione capitur, iis tunica intercostalis, atque
una transversa hypochondriorum musculi sursum, hoc est, ad ipsum septum trahuntur:
unde & hypochondrii ξυῶσις πρὸς ὀμφαλὸν ὑπογάστρου, contentio ad umbilicum, mollis
dicta oritur. Ita enim vocat Hippocrates lib. 1. Epid. sect. 3. hist. 2.

p. 75. l. 49, 50. Πικραῖον ἴσον] Scribe πικραῖον, quæ vox apud Hippocratem lib. 2. de
morbis. Galenus in Exegesi βέλτορον exponit. Item Erotianus in Onomastico.

p. 76. l. 39, 40. κέφῃ ἢ πεπτεῖ] Σικύλῳ κέφῳ levem cucurbitulam appellat, quæ impo-
nitur citra partis scarificationem.

p. 76. l. 40. ἐς τὴν μέγαν φρενα κεκολληθῶ] Idem verbum in ænigmate de cucurbita me-
dica:

Ἄνδρα ἴδον περὶ χαλκὸν ἐπ' ἀνέρι κεκλήσασθαι.

Hujus autem ænigmatis autorem fuisse Cleobulinam, Cleobuli unius è septem sapientibus
filiam, & ipsam sapientem, discimus ex Plutarcho, qui id tradit in convivio septem sa-
pientum; quem locum olim Ægidio Menagio viro Clarissimo indicavimus.

p. 75. l. 40, 41. ἐπεὶ ἢ καὶ θάνατος ἐν πάσῃσι τῇσι ὀξείῃσι νόσοις ἀκέραια χεῖρ.] Ita & ille Ama-
tus Lusitanus Centur. 7. curat. 40. ubi de curatione agit febris malignæ & pestilentis:
Sollicitus sit Medicus, oportet, ut in multis, ita circa duo hæc præcipue; quando agro-
tum maligna & malè morigerata febre laborantem tractaverit: primum ut fauces agro-
tantis sæpe advertat, perspiciatve: secundum, ut scapulas thoracemque consideret; cum
ut in illis ulcuscula sæpe contingunt, ita in iis non rarè exanthemata pullulent.

p. 76. l. 47, 48. καρδίῃ γὰρ λὼν πάθῃ, μέζον π δεινόν] Plinius lib. 11. Solum hoc viscerum vi-
tiis non maceratur, nec supplicia vitæ trahit. Cur autem non sanentur graviores cordis
morbi, docet Philosophus 3. de part. 4. Φθιρομυῖης γὰρ τὸ δέχῃς, οὐκ ἔστιν ἐξ ἧς γένῃται ἀνθρώ-
που τις ἄλλος ἐκ ταύτης ἡγετημένος.

p. 76. l. 53. ἀπὸ τῶν οὐκ αἰσθητῶν περὶ θερμότητος] An intelligit conversionem caloris nativi in igneum, juxta definitionem febris à Galeno traditam *Com. ad Aphorif. 14. sect. 1.* τροπή τῆς ἐμφύτης θερμότητος] ἢ τὸ πῦρ ὡς οὐρανόθεν γίνεσθαι; An potius caloris nativi extinctionionem. Nam mox: ἀκρὰ γὰρ ψυχρὰ &c. Frigiditas fieri extremas partes prædicat. Sed prior interpretatio melior.

p. 76. l. 57. ἀρῆγεν ὑγρασίη ἢ ψύξις.] Quæ scilicet caloris innati extinctioni succedit in ejusmodi febribus acutissimis.

p. 77. l. 7. τὸ ἀποβρεγμα] Ita aquam appellat, in qua quid herbæ immaduit.

p. 77. l. 22. βραχυπόται γὰρ οἱ φρενιτικοί] Sententia est Hippocratis ex *Coac. prænot. cap. 2. part. 21.* causam vulgò assignant, impedimentum sensus communis, propter quod rei molestæ sensio non constat. Ego aliud occultius subesse puto, & quale in rabiosa cane demorsis, cum aquam reformidant. Nam hanc Phreniticorum βραχυποσία non genere, sed gradu ab hydrophobia rabientium differre statuo.

p. 77. l. 27, 28. ἐς αἶτμον λυθῶσαι καὶ ὑγρασίῳ τὸ ἀνθρώπον] Hominem solvi in vaporem & sudores ait, non totum quidem, (non enim ossa, & aliæ partes solidæ, sic solvi possunt) sed calorem nativum.

p. 77. l. 37, 38. ἡ δὲ ἐκ τούτων ἐμπύεσι ἐς ἡδονήν,] Crassus videtur legisse ἐκ τούτων ἐμπύεσι, se ipsos replent: quod & ipse rectius judico.

p. 77. l. 44. ἢ γὰρ ἐξ ὧν ὑγραθήσεται] Fortasse ὑγραθήσεται, humectabitur: de perfusione enim capitis agit, quam largam fieri præcipit. Et mox infra: ὡς γὰρ τὸ μὲν ξηρὸν ἀμβλύνηται] Ita enim siccitas obtunditur.

p. 77. l. 45. διητμήθη] Lege διατμήθησεται, evaporabitur; truncata enim ultima hujus vocis.

Ad Caput II.

περὶ Θεραπείας Ληθαργικῶν.
de Curatione Veneralium.

p. 77. l. 53. ζῶφον γὰρ ἡ νύκτων] Eadem mente *Lucretius* de animi morbis loquens *lib. 3.* Adde quod in nigras Lethargi mergitur undas.

p. 77. l. 54. ψύξις γὰρ ἐμφύτης ἢ αἰτίας] Mira sententia hæc, & genus quoque loquendi insolens. Quis enim refrigerationem innatam alicui corpori unquam dixit: & absurdum dictum est. Quod enim refrigeratur, necesse est frigidum antea non fuisse: tolerabilius esset ψυχρότης ἐμφύτης, ut naturale temperamentum intelligeretur. Quod nec rectum est. Lethargus enim à causis externis etiam fit: quin sæpè Phrenitidi succedit caloris innati dissipatione, ab eo qui præter naturam est. Quo casu lethargum ab innata frigiditate ortum nemo dicat: deesse igitur aliquid puto, forte θερμότητος aut θερμότης, ut fiat hæc sententia, ψύξις γὰρ ἐμφύτης θερμότητος ἢ αἰτίας] refrigeratio enim innati caloris in causa est.

p. 78. l. 2, 3. τὸ βαρὺ καὶ μακρὸν ἢ τὸ ἥπιον] Triplex enim comatis differentia, βαρὺ, μακρὸν, ἢ ἥπιον.

p. 78. l. 5. ἐναντίως πῶς οἱ φρενιτικοί] Et meritò quidem: sunt enim affectus contrarii Lethargus & Phrenitis; Galeno *lib. 13. Meth. cap. 21.* id docente his verbis: καὶ τὸ μὲν πᾶσι καὶ ἐναντίον πῶς ἐστὶ τὸ πρὸς τὴν φρενίτιδα id est, *Linacro* interprete: nam τὸ id vitiū contrarium quodammodo secundum speciem Phrenitidis est. Ex quibus verbis disputant recentiores, lethargum esse inflammationem. Contrarius (inquiunt) Lethargus Phrenitidis est καὶ τὸ πρὸς τὴν φρενίτιδα, secundum speciem ex Galeno; igitur utrique idem genus. Id autem inflammatio est. Nos respondemus cum *Chiocco Veronensi lib. 2. quæst. 7.* per hanc vocem ἰδέαν *Galenum* non semper speciem, qua res est id quod est, intelligere; sed interdum condiciones materiales, & qualitates seu temperiem ea voce interdum significare: quo pacto & αἶθρῳ *Aristoteles* de differentia accidentali nonnunquam usurpat: nempe *libro de longitudine & brevitate vitæ cap. 1.* λέγω δὲ καὶ γὰρ μὲν ἀσφύειν, οἷον ἀνθρώπων καὶ ἵππων κατ' αἶθρῳ ὃ ἀνθρώπων πρὸς ἀνθρώπων. Ita igitur *Galenus* Lethargum à Phrenitide specie diversum statuit; quia, quæ illi accidunt, planè contraria sunt iis, quæ Phrenitidi assident, Symptomatis: alterum enim morbum frigiditas, sopor, immobilitas comitantur: alterum æstus, vigiliæ, agitatio, inquires. *Celsus* tamen non Lethargum, sed Cardiacum morbum Phrenitidi contrarium facit. *lib. 3. c. 19.*

p. 78. l. 8. ἀσθενέσταται ἢ λήθη] λήθη oblivionem pro ληθάργω ponit: nam eadem vis utriusque vocis.

p. 78. l. 14. ψυχρὸν γὰρ τὸ κατωτέρω] Frigidum lethargo affectis esse intestinum, & ignavum ad naturales fæcum expulsionem notat; ideo acrium injectionibus irritandum. Cui tamen contraria videtur Hippocratis observatio in *Coac. prænotionibus text. 139.* Inter alia enim Symptomata quæ ibi affert lethargi, καί τινες χολώδεις, καὶ ἀκρατεῖς ponuntur; id est, Ventres biliosi & incontinentes; qui scilicet biliosa excrementa continere non possunt, sed effluere sinunt. Verùm *Fæsius* eo loco, ἀκρατεῖς καί τινες, exsolutas, & propemodum emor-

emortuas intelligit, hancque expositionem hisce *Aretæi* verbis confirmat. Tametsi alvum lethargicis humidam liquidisque dejectionibus manantem aliàs non negat *Hippocrates*: verum iis qui in extremis versantur. Ita enim notat *lib. 3. de Morbis*: καὶ ὅταν μέλαινα διαφανέσθαι, καὶ τὸ ὑποχωρῆς ὅτι πολὺ, καὶ ὑγρὸν, τῷ ἐλπίς μὲν πάνυ βραχεῖα περιγέσθαι.

p. 78. l. 21, 22. καὶ ὅ μὲν ὧς] Postquam purgationem per Elleborum nigrum proposuit; addit si fortius purgandum sit, *Hieræ* 3. 11. dari oportere: ac si major insit *Hieræ* potestas in purgando, quàm Ellebori nigri. Quod longè à Galeni sententia abhorret; qui *libro 6. de simplic. fac.* Aloëm habet in eorum medicamentorum albo, quæ ἑκκροπικὰ Græcis dicuntur, hac causa, quia nihil aliud quam alvi excrementa detrahunt, nec primam corporis regionem transcendunt: quod idem de compositione ipsa censet quam *Sacram* Græci dixere; ut videre est *lib. 7. Method. cap. 11.* Cui subscribit Averroës *lib. 5. Collig. cap. 42.* his verbis: Aloë non attrahit, nisi quod est in extremitate stomachi, & venis hepatis, & in illo habet proprietatem. Est autem Aloë basis ejus compositionis, quæ ἱερὴ appellatur. Nonnus Medicus δὲ ἀλόης ἱερὰν vocat. Hujus & Apulejus sic mentionem facit *lib. 10. Metam. Necessaria præcordiis leniendis bilique subtrahenda illa prænobilis potio, quam sacram doctiores nominant &c.* Quibus verbis confirmare Galeni sententiam videtur, cum ab ea leniri præcordia memorat. Ceterum multum hanc facultatem excedit *Veratrum nigrum*, licet *Albo* minus vehemens, auctore Dioscoride & aliis medicamentorum peritis. Sed existimandum est non *Hieram* Galeni hîc ab *Aretæo* præscribi, sed qua *Pacchius Antiochus* utebatur multò valentiore, ut quæ Colocynthidem haberet. De qua vide *Scrib. Largum cap. 97.* hæc enim illam multum viribus superat.

p. 78. l. 30. ὑπομνήσις π ρ] ὑπομνήσιν vocat pauci & levioris cibi administrationem subinde repetitam; utpote qua admonetur potius ventriculus cibi capiendi, quam sufficienti impletur.

p. 78. l. 33. ἐν ζωμοῖσι μάλλον ἢ ὡσεύοις] Locus sine dubio corruptus. Crassus vertit: *Cibus esto attenuans & alvum leniens in jussulis magis, quàm leguminibus.* Sed cum de victu attenuante agat, quorsum hic leguminum mentionem faciat, non planè intelligo: tum autem cur legumina opponat jussulis, cum ex iis jussula esse possint. Sed & deinceps de Gallina & tinnunculo addit; quas res cum præscriberet, non opus fuit de rejiciendis leguminibus monere, quæ tantò ab illa bonitate abesse omnes intelligunt. Quocirca locus is, ut dixi, corruptus est. Ac nisi me animus fallit, pro ὡσεύοις legendum est, ὁπλοῖσι ab ὁπλῶ, quod est *asso, torreo.* Vult enim *Aretæus* jurulentis potius, quàm assis Lethargicos refici.

p. 78. l. 33, 34. ἀλεκτορίδι, κερχερίδι] ἀλεκτορίς quid sit, sciunt omnes; κερχερίς autem avis illa est, quam Latini *tinnunculum* vocant: ita enim hanc vocem vertit *Theodorus* apud *Aristotelem.* Item *J. C. Scaliger*, ejusdem interpret. Hujus autem meminit *Aristoteles lib. 2. hist. cap. ult.* ubi de ventriculo avium disputat. Verba ejus hæc sunt. ἐνισθὶ τῷ κοιλίᾳ αὐτῷ ἔχουσιν ὁμοίαν περιλόβω, ὅιον ἡ κερχερίς. De tinnunculo consule *Plinium lib. 10. cap. 37.*

p. 78. l. 34. λινωζώσῃ] λινωζώσι, ita enim *Dioscorides* & alii Græci hanc dictionem effecerunt. Herba est, quam nos *Mercurialem* vocamus.

p. 78. l. 37. μάραθρον, σέλινον, τὰ λάχανα] τὰ λάχανα nempe μάραθρον, & σέλινον. Quam vocem addit, ut herbam ipsam denotet; puta caules, folia, radices; & distinguat à feminibus: nempe aut herbam ipsam, aut semina ad urinam ciendam commendat.

p. 78. l. 41. ἐρεθιστικὸν ὃ ἡ κύστις] Hæc mendosa esse nemo non videt. Hoc vult *Aretæus*: in omni morbo vesicam & alvum irritandam esse: quæ sententia est præclara, & notanda. Vox autem ἐρεθιστικὸν significat id quod irritandi vim habet. Quare non debet jungi cum vocibus κύστις aut γαστήρ, sed potius cum præcedentibus sic: ἀριστον ὃ κύμινον γλυκύ καὶ ξυλὸν κράμβη φύσεων, (ita enim accentus notari debet, non in penultima, ut in excusis codicibus) ἢ δὲ ἕρῳ ἐρεθιστικόν. Sed tunc quid fiet his nominativis κύστις, γαστήρ, quibus nullum adjunctum erit verbum. An mutila hæc dicemus? An potius ita emendabimus, ut ἐρεθιστικὸν pro ἀριστον legamus: & deinde pro ἐρεθιστικόν, ἐρεθιστέα ἡ κύστις &c. *Irritanda est vesica.* Videant Eruditi: mihi certe posterior hæc conjectura non displicet.

p. 78. l. 42, 43. πύξις τὴ κεφαλῇ, ὡς καὶ τοῖσι φρενιτικῇ] Idem docet *Galenus lib. 13. Method. cap. 21.* ubi de Phrenitidis & Lethargi curationis communitatibus & differentiis agit: κοινὸν ὃ καὶ τὸ πύξις καὶ τὸ πύξις ὁξυρρόδιον προσφέρειν ἀπώσκειν ὃ καὶ τὴ κεφαλῇ τὴ χυμὸν, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ. id est, commune autem utriusque est, ut oxyrrhodinum in principio admoveas. Nam repellendus à capite humor est, quisquis is fuerit.

p. 78. l. 45 ῥόδιον καὶ κισσὸς χυλῶ] Lege ῥόδιον. (ῥόδιον) vox enim ῥόδιον de unguento dicitur. Sunt autem hic quædam transposita: nam cum mox jubet, quæ in capite sunt tenuari, & per insensilem transpirationem discuti; materiam indicans qua id perficiatur, serpyllum ponit & oxyrrhodinum: ὅτι σὺ τῷ ῥόδιον. Quod tamen posterius minimè ad eam rem aptum est: reprimat enim potius & densat. Quare sic digerenda hæc puto: αὖς ἀπελαύνειν καὶ ψύξει καὶ σὺψι, ὅξει σὺ ῥόδιον. ἢ ἐξατμίζειν ἐς ἀκαπνὸν πῖσι λεπτύνουσι, ὅτι ἐρπύ-

ἐρπύλλω, ῥόδα & κιοῦ χυλῶ. veram esse hanc lectionem fatebitur, quisquis horum simplicium facultates perspiciet. Succus enim hederæ acerrimus est, & pro errhino usurpatur, Galeno teste *lib. 7. de simpl. facult.* rosæ etiam succus impensè est calidus.

p. 78. l. 51. ξυὼ λίπαι σικυωνίω.] Genus est factitii olei, quod vim habet calefaciendi; de quo legendus Dioscorides *lib. 1. cap. 29.* Nomen ei ὁπὸ τῆς σικύας, à *cucumere*, ex quo conficiatur, inditum, videtur existimasse Jo. Guinterius Medicus in quadam Epistola ad Jo. Tagaultium Medicum Parisientem, quam vice præfationis præfixit editioni suæ Librorum Galeni de morborum curatione ad Glaveonem, quos Græcè dabat. Verba ejus adscribam, ne quis me falso eum carpere putet: atque ut hominis vanitas Doctiorem se coarguentis pateat: Nuper, inquit, quidam magni nominis Professor, & doctus alioqui, nec non Græcis tinctus litteris, sed leviter, cum ingenii sui ostentandi gratia, ex bonis auctorum dictionibus malas faceret, idque absurdè satis & impudenter; incidit in oleum Sicyonium, ex urbe quadam Sicyoniæ regionis allatum interpretatus, Sicyoniorum, ut puto, memor calceorum. Qui si vim Græci vocabuli inspicere potuisset; & originem olei, & facultatem explicasset. Hæc ille. Cæterum quam ipse inconsideratè & impudenter hæc effutiat, patet ex Dioscoride, qui loco citato ejusmodi oleum à Sicyonia, ubi conficiebatur, Sicyonium appellatum diserte asserit his verbis: σικυάδεϊ τῷ τῷ μάλιστα ἐν σικυωνίᾳ, σικυώνιον καλεῖται. Quæ verba Ruellius Doctissimus ita vertit: In Sicyonia maximè fieri consuevit, Sicyonii inde accepto cognomine. Atque hæc non eo dico, quod nesciam fuisse aliam Sicyonii olei compositionem ὁπὸ τῆς σικύας ἀγρίης dictam, in qua scilicet radices agrestis cucumeris cum multis aliis rebus ponerentur; cujus meminit Ætius *sermone 1. Tetrabibl. 1.* sed temeritatem ostendam tam insolenter reprehendentis, quod non minus defendi potest.

p. 79. l. 2. χολώδεα ἢ τὰ ἕρα.] Hoc universim dictum accipi debet; non ut symptoma lethargi: neque enim causa est, cur biliosas urinas in lethargo potissimum credamus esse, sed potius cur contrà.

p. 79. l. 5, 18, 19. ὀλίγη ἢ ἥτω &c. σωμαγωγὸν λήθαργος.] Ait lethargum flatus colligere, quia scilicet calore sopito, ac per torporem non discutiuntur: nam motus & vigilia discutiendi excrementa vim habet. Ita & Aristoteles *sect. 33. prob. 15.* κατεκπύωνται οἱ ὄντες ἐν τῷ, ἢ περιεκπύωνται ὁ καθεύδων τὸ πνεύματος.

p. 79. l. 36. ἐκπύειν συμφορῆς.] In margine boni MS. ἐκφύειν.

p. 79. l. 38. τὸ διπλὸν ἐς τὸ κάτω ἔντερον.] Subaudiendum est κατὰ τὸν, si bibi non possit prædicta mensura Castorei, saltem per clysterem duplum ejus infundendum est.

p. 79. l. 45, 46. πνεύματων καταρρηκτικὸν πνεύμασι.] Hoc ex mente Aristotelis, qui πνεύματι definit, spiritus confertim erumpentis latio; ὁ γὰρ πνεύματος, ἢ πνεύματι ἀδρός φρενὶ ἐστὶν &c. *sect. 10 probl. 53.*

p. 79. l. 46, 47. καὶ ὁμοίον τι κύστις ἀγωγὸν ἔσται.] Crassus videtur legisse καὶ κύστι, & καὶ ῥινός, ita enim vertit: & quemadmodum per vesicam urinam expellit, ita & per nares mucum. quæ potior lectio.

p. 80. l. 7, 8. κνίδη μαρίζαν τὰ σκέλεα.] κνίδη Latine urtica dicitur; genus herbæ notissimum. Nomen ὠδὴ τὸ κνίζειν, à *vellicando* & *urendo*. Unde metaphoricè urtica, pro libidinis ardore ac pruritu apud Juvenalem: *acres Divitis urticae*; &, unde hæc tetigit grandine tuos urtica nepotes. Dicitur etiam ἀκαλήφη, quæ vox idem ac jucundi tactus negationem valet. Hæc vellicari crura lethargicorum jubet Aretæus, quo expergiscantur. Haud absimili modo Anus apud Petronium, Encolpium ceu lethargicum aut paralyticum fasce urticae excitat: *nasturtii succum cum abrotono miscet, perfusisque inguinibus meis* (loquitur ipse Encolpius) *viridis urticae fascem comprehendit, omniaque infra umbilicum cæpit lenta manu cedere.*

p. 80. l. 8. περιτρίβειν ἢ ἄχνη.] Qua ratione urtica cutem vellicet, deinceps his verbis declarat: nempe in contactu ipso lanugo quædam ejus herbæ, cutis superficiei infigitur; unde ardor & pruritus: quod verum esse patet herbam diligentius consideranti. Habet enim in superficie exiles admodum aculeos, seu spicula immensæ subtilitatis: quorum ea est natura, ut vel minimo contactu à planta revellantur, & cuti adhærescant. Ceterum urticae affrictus pustulas in cute excitat, quas Hippocrates πομφῶδες vocat: καὶ καταπύματα πομφῶν, ὡς ὑπὸ κνίδος.

p. 80. l. 12. λημνισίδος.] Salsuginis genus, quæ aliter ἀδάρκης dicitur; de qua vide Dioscoridem.

p. 80. l. 16. ἢ μὴ φαρμακῶδες.] In editione Henischii, negativa inclusa est parenthesi: ἀδηνῶν γὰρ πᾶν δερμὺς ὅν λήπαι, ἢ μὴ φαρμακῶδες, ἢ κυπρίνῳ, ἢ γλευκίνῳ, ἢ σικυωνίῳ. Quæ verba Crassus ita vertit: quodlibet enim acre minimè mordax est, admistum cum unguine, nisi id medicamentosum sit, quale est Cyprinum &c. Sed integrum hunc locum non puto: pro ἢ μὴ φαρμακῶδες, lego: ἢ καὶ φαρμακῶδες. atque mendum hac in voce ἢ suboluit certè ei, qui parenthesi inclusit. Hæc mens hujus loci: priusquam scillæ laminis defricentur crura, oleum quo corpus illitum fuisset, diligenter detergendum esse: quod medicamenti vim atque acrimoniam olei pinguitudo obtundat; etiam si istud oleum medicatum sit. Hæc igitur ἢ καὶ φαρμακῶδες, parenthesi includi debent.

p. 80. l. 19, 20. σιγήπιδ' ἴση μάζη ξυμρίζαντα πιθέναι] Mala interpunctio: transfer comma vel colon post πιθέναι.

p. 80. l. 21. ἀκέως ἢ οἰδαλεθρήμμαι.] MS. οἰδ' ἀλεθρήμμαι. Scribe οἰδ' ἀλεῖναι calefacere.

p. 80. l. 23. ξυεχέως ἐπιείρειν] Fortasse ἀπαιείρειν, solvendum, detrahendum: sine aspi-rata, Ionicé.

p. 80. l. 30, 31. ἐπιπτα δ' αὖθις ἀσπερίδος ἀγέλης.] Malè hic functus suo munere est inter-pres, cum ἀσπερίδα ἀγέλω, vertit vuam taminiam. Secutus opinor Cornelium Celsum, qui ita appellat: sed Plinium consulisset, qui eum castigat, lib. 23. cap. 1. Staphis agria (inquit) sive staphis, quam vuam taminiam aliqui vocant falsò, (suum enim genus ha-bet) cauliculis nigris rectis, foliis labruscæ, fert folliculos verius, quàm acinos, vi-rides, similes Ciceri, in his nucleum triangulum. Maturescit cum vindemia, nigrescit-que, cum taminia rubentes norimus acinos: sciamusque illam in apricis nasci, hanc non nisi in opacis. Quibus verbis Plinius præclarè ostendit differentiam staphidis & ta-minia vuæ. Et quod hujus rubentes esse acinos notat; confirmari potest auctoritate Verrii, qui ut Festus notat, taminiam vuam dictam censebat, quòd tam mira sit quam minium. Quem locum haud infeliciter emendat Lucas Fruterus, in quadam epistola ad Muretum: pro mira enim legit rubra: quod tam rubra sit quàm minium. Est autem staphis agria ea herba, quam Latini herbam pedicularem appellant.

p. 80. l. 31. κόκκx ἢ κνίδης.] Lege, κνίδx. Nomen est Insulæ unius è Cycladibus, un-de Cnidium dictum est granum fructus Thymelææ. Cujus tanta est caloris vis atque a-crimonia, ut quibus devorandum datur purgationis causa: prius pane aut adipe obdu-cendum sit, ne fauces transitu adurat. Theophrast. lib. 9. cap. 22. ὁ ἢ κνίδιx κόκκx, στρογγύλον, ἐρυθρόν τῇ χροιά. μεῖζον ἢ ἢ πιπέρειx. ἰσχυρότερον ἢ πολὺ τῇ θερμότητι. διὸ καὶ ὅταν θίδωσι κατὰ ποτὶν (θίδωσι γὰρ πρὸς κοιλίας λύσιν) ἐν ἀρτῶν ἢ σίατι περὶ πλάττοντες· καί τ' ἄλλως τ' φάρυγγα. Quem locum quum exciperet Plinius verba illa πρὸς κοιλίας λύσιν ita accepit, quasi Theophrastus contra alvi solutionem hoc granum exhibere diceret: cùm contrarium planè intelligat, nempe ad alvum solvendam solere dari. Hujus verba sunt de cocco gnidio: cocco gnidio color croci, magnitudo grano piperis major, vis ardens. Itaque in pane devoratur, ne adurat, cùm gulam transit: Huic vis præsentanea contra cicutam, sistit alvum. Quamobrem desinat Matthiolus tantopere mirari Plinium, cur eo grano alvum sisti scripserit: deceptum eum fuisse ambiguo præpositionis hujus πρὸς significatu palam est. In quem errorem & Theodorus Gaza incidit, qui πρὸς κοιλίας λύσιν, vertit contra alvi solutionem. Quo exemplo apparet, quàm non sit versionibus fidendum. Ceterum cum tam ardens sit id granum; haud scio, an tutò apophlegmatismi vice dari possit, in ore masticandum, ut hîc censet Aretæus.

p. 80. l. 38. ἀρχὴν ἢ διδάσκαλx ἢ πείρη] Manilius:

Per varios usus artem experientia fecit,
Exemplo monstrante viam.

Huic magistræ omnes artes, omnes scientiæ acceptæ ferendæ sunt.

p. 80. l. 39. εὐλαβίη γὰρ ἀπείρη.] In artibus etiam si quis præceptis pulcherrimè instructus sit, tamen ubi ad usum ventum est, si nullam dum operum artis experientiam habuit, in multis hæreat, titubet, paveat, necesse est.

p. 80. l. 41. Διὰ τὴν λιμνησίδος ἢ ὑδαρ.] Vox ὑδαρ monstrum planè est: quæ quomodo re-situatur haud facilè est videre. Ad marginem cujusdam libri editionis Turnebi ὑδαρx scriptum erat à quodam studioso: sed & hoc alienum. Fortasse εὐφορβίον scripserat Aretæus; ex qua voce, partim extritis partim inversis quibusdam literis, factum sit ὑδαρ. Id ex eo conjicio, quod ferè semper, ubi acria ejusmodi medicamenta, phoenigmata scilicet aut vesicatoria præscribit, illi quod ex lemnistide seu adarce paratur, euphor-bium subjungit, ut lib. 2. de curat. acut. cap. 3. ὡς ποθ' ἔζη τὸ χρίσμα, καὶ διὰ τὴν λιμνησίδx, ἢ εὐφορβίx. &c. & ejusdem lib. cap. 4. καὶ τῷ Διὰ τῆς λιμνησίδx καὶ εὐφορβίx χρίειν αἰλείμμαι. lib. 1. de curat. diuturn. ἄλλοτε ἢ φάρμακα ξυαλείφοντα, ὡς τὸ ξυώθητον, τὸ Διὰ τῆς λιμνησίδx καὶ εὐφορβίx. Præterea in secundo de curat. diuturn. αἰτάρ καὶ σιγήπιδ, καὶ λιμνησίς, καὶ εὐφoρβίον. Quæ loca, cùm huic similia sint, me inducunt, ut credam, nomen εὐφορβίx, hoc quoque loco, legi posse.

p. 80. l. 47. τῶν ἐς πλὴν νῆσιν λελαμμένων.] Crassus; ad morbi depulsionem adhibitis; quæ quomodo huic loco congruant, quemve sensum efficiant, non video. Mendum in di-ctione ultima, λελαμμένων; qua expuncta, scribe, πλαμμένων.

Ad Caput III.

πεὶ μαρσμοῦ θρασπίας.

De Curatione Tabis.

Non existimo egisse ex instituto Aretæum hoc capite de marasmo, sed de eo morbo, qui κατὰ ληψίς, seu κατόχx dicitur, in quo æger immobilis & rigidus manet, velut sta-tua: idque ex his verbis, quæ hic subjungit, colligi potest: αἰτάρ ἡδὲ κατὰ χόις τῶν τὰ πὰ ξυμ-

ἐμφέροντα. Adde, quod non est verisimile, inter morbos cerebri, quos hic tractat *Aretæus*, curationem marasmi, seu tabis, tam alieno loco interposuisse. Quocirca quæ hic de marasmo dicuntur, non ex instituto & per se, sed obiter, & quatenus is κατόχοις accidit, dici putandum est: quod his ipsis verbis, quæ initio hujus fragmenti posita sunt, colligo: τοῖσι ἢ μάλιστα καὶ μαρasmus εἴη. &c. nam τοῖσι κατόχοις iubauidere oportet. Ceterum κατόχοις marasimum, ceu maciem corporis supremam, posse accidere, haud caret ratione. Primum, quia is affectus frigidæ & siccæ intemperiei soboles censetur, quæ eadem sunt marasmi causæ: tum autem quia congelatis humoribus & spiritibus, ut motus & sensus, sic nutritio intercipitur, unde macies & consumptio corporis: quod maximè accidit, ubi morbus in longum protenditur. Vera itaque inscriptio esto: περὶ κατόχου, aut in plurali numero περὶ κατόχων.

Ad Caput IV.

περὶ θεραπείας ἀποπληξίης.
De Curatione Apoplexiæ.

p. 81. l. 17, 18. τοῖσι περὶ ζώητης τὸ πάθος.] Apoplexia morbus est senibus familiaris, atque inter morbos senectutis recensetur ab Hippocrate *Aphorif. 31. sect. 3.* & apud Avicennam, 3. can. fen. 1. tract. 5. cap. 11. *Apoplexia accidit habentibus ætates.* Ratio in promptu est: quia frigidus is morbus est, sicut senectus, ab humore pituitoso cerebri ventriculos implente: quibus humoribus & senum corpora abundant.

p. 81. l. 18. & γὰρ ἐπιχίνον.] Senem Apoplexia correptum non convalescere ait duabus de causis; & quia magnum est malum, & quia ætas cum ipso morbo conspirat: id enim est, ἡλικίης ἐπιφορῇ. Verum enim ἐπιφορῇ eo loco non significat calamitatem, ut vertit Crassus, sed collationem, Symbolum. Atque in hoc morbo scire licet non usquequaque verum illud effatum Hippocratis, quod est 34. in ordine *Aphorif. sect. 2.* ἐὰν τῇσι νόσοις ἡσὼν κινδυνεύουσιν οἷσιν αὐτὸ οὐκ εἴη τὸ φύσιον, καὶ τῆς ἡλικίης, καὶ τῆς ἐξέως, καὶ τῆς ὥρης ἢ νύκτος ἢ μᾶλλον, ἢ οἷσιν αὐτὸ μὴ οὐκ εἴη κατὰ τὰ πάθη. Id est, Minus periculose ægrotant, quorum vel naturæ, vel ætati, vel consuetudini, vel tempori familiaris morbus est, quam quibus horum nullo affinis cognatusque existit. Nam ob illam familiaritatem morbi & ætatis, Apoplexia in senibus incurabilis hic, & meritò quidem judicatur. Cui objectioni distinctiones à Galeno positæ, in expositione ejus Aphorismi, non satisfaciunt.

p. 81. l. 22. ἡσὼν μὲν & ῥηίδιον.] Vide *Aphorismum 42. sect. 2.*

p. 81. l. 23. ὡς μεγάλῃ πάθει μέγα βοήθημα, φλεβοτομία.] Rectè ex magnitudine morbi, magni auxilii adhibendi indicationem capit: cujusmodi sanè est venæ sectio, ut Galenus testatur *Com. ad Aphorif. 29. sect. 2.* cum ait initio morborum non perniciosorum τὰ μέγιστα βοηθήματα majora auxilia adhibenda esse: è quibus præcipuum esse ait venæ sectionem. Porro morbi magnitudinem esse unum è scopis sanguinis mittendi, ostendit auctoritate Hippocratis idem Galenus *lib. 4. Method. med. sub finem*, & aliis locis passim. Tres quippe scopos mittendi sanguinis tradit Hippocrates *libro de victu in acutis*: vehementiam morbi seu magnitudinem, (idem enim est) florentem ætatem, & virium robur: qui duo posteriores in unum incidunt: τὰ δὲ ὅξεια πάθη φλεβοτομήσεις, ἢν ἰσχυρὸν φαίνηται τὸ νόσημα, καὶ οἱ ἔχοντες ἀκμάζουσιν τῇ ἡλικίᾳ, καὶ ῥώμῃ παρῇ αὐτοῖσιν. Quod spectat ad Apoplexiam, an ei usus esset venæ sectio, dubitavere quidam; quia is morbus pituitosæ cacochymiae & frigidi cerebri soboles censetur: verum in tanto & tam præcipiti morbo nihil rejiciendum, quo corpus promptè vacuari possit: tum non omnis à pituitâ accidit Apoplexia, sed & sæpè à sanguine in cerebrum affatim delato: quemadmodum expressè Galenus edocet *lib. de curan. rat. per sanguinis missionem cap. 5.* unde & ictus sanguinis appellatur in historia Augusta. Id quoque auxilium ei morbo proponit Celsus, sed ut anceps, & quod vel occidat, vel liberet. Id & innuit Aetius 2. *Tetrab. ferm. 2.* ita scribens: *his peractis venam secare oportet prædicto periculo.*

p. 81. l. 25. δυσέκμαρτον ἢ τὸ μέγιστον.] Declarat periculum venæ sectionis in apoplecticis, quoniam quantum sanguinis mitti debeat conjectare haud proclive est: cujus si plus paulo quàm par sit auferas, illico ægrum suffocas: sin minus quàm usus est, nihil opis, quod effatu dignum sit, laboranti affers.

p. 18. l. 34, 35. ἔνδοθεν γὰρ ἢδε ἐν τῷ λαίῳ.] Cur ex sinistro brachio potius sanguinem mitti præcipiat, non satis liquet; maximè cum Aetius *citato loco* in ejus morbi curatione, expressè dicat, sanguinem è dextra manu educendum esse. Nam quod ait sanguinem magis ex ea parte fluere, si quidem id ita esset, optima ratio videri posset: verum cum hujus rei neque experientiam habeamus, atque aliter usus Medicorum ferat, qui expeditius sanguinem vacuari per manum dextram existimant; cum præterea aliter ratio suadere videatur: calidior enim sanguis in latere dextro ob jecoris propinquitatem, qui ibi suos fontes habet, nempe venam cavam, cujus sanguine universum corpus fovetur: contra in sinistro lien jaceat frigidus viscus, excrementi atri & feri conceptaculum, atque ita omnium sententia sit, partes corporis dextras sinistris esse calidiores: difficile

est huic *Aretæi* sententiæ accedere. Nisi fortasse sanguinem in sinistris partibus, ob has ipsas causas, humidior, magisque ferofum, ideoque magis ad fluendum pronum existimavit.

p. 81. l. 42. ἀπὸ πληγῆς.] Ita enim quemdam colapho inflicto in Apoplexiam incidisse, & paucas intra horas periisse, testatur Antonius Benivenius *libro de abditis Sc. cap. 110.*

p. 81. l. 43. ἢ πείσι ξυμβῇ.] In editione *Henischii* πείσι.

p. 81. l. 43, 44. καὶ ἀναβάλλεσθαι.] Si Apoplexiæ occasionem dederit ictus, casusve, aut compressio capitis, differendam esse venæ sectionem censet: donec scilicet tempus exactum sit, in quo his causis obtupescit ad se sponte revocari solent. Quo fortasse spectat consilium *Halyabbatis*, cum *lib. 5. practicae cap. 22.* ubi ægri vultus non rubet, non livet, viridisve est, quæ signa sunt humorum dominantium, vetat moveri omnino ægrum ullis remediis, donec horæ 72. pertransierint; qua de re fusè disputat *Aponensis differ. 182. conciliatoris.*

p. 81. l. 48, 49. ὡς ἀδδηφαιγῆς & οἰνοφλυγῆς ὡς ἀπληγῆς γίνον.] De quo genere Apoplexiæ & *Aphorism. Hippoc. in quinta sectione*: καὶ μεθῶν ἐξαίφνης ἄφρονός τις γένηται. &c. Ejusdem & meminit *Aristoteles sect. 3. probl. 28.* καὶ πῶς οἰνοφλυγῆς ὡς ἡλίας θερμαινόμενοι μάλιστα χαίρουσιν; ἢ ὅτι δέονται πέψεως, ἐπὶ τῇ καὶ κατεψύχθαι. διὸ καὶ αἱ ἀποπληξίαι καὶ αἱ ἀπονάρκωσις ταχέως μὲν τὰς πότας γίνονται. Porro superiora *Aretæi* verba parenthesi includi debent.

p. 81. l. 50. καὶ εἰς τὴν ἀντίπασσιν.] Hæc referuntur ad illa quæ supra; ὑποκλύζοντες ἐν κένωσιν. &c.

p. 82. l. 25. αἰδομένης τῇ καὶ κεφαλῇ, καὶ νύκτων.] Rectè; nam Hieræ basis est aloë, ut omnibus notum est: quam biliosa & pituitosa excrementa capitis purgare testatur *Mesue cap. de Aloe* his verbis: *solutione educit choleram & phlegma ipsius, & mundificat caput ab eis.* Sed & quæ ei admiscuntur in illa compositione, multum & ipsa ad eam rem valent: nempe cinnamomum, macer, nux moschata, spica, caryophylli.

p. 82. l. 31, 32. ποίειν τὴν χρὴ δυνατωτέρῳ τῷδε.] Subaudiendum *χρῆσιν*: hujus autem validioris unguenti descriptionem hoc loco prætermittam fuisse ab *Aretæo* verisimile non est: imo hanc ab eo subjectam fuisse, indicat pronomen demonstrativum, τῷδε. sed librariorum incuria intercidiisse putandum est.

p. 82. l. 39, 40. ἐπὶ τῇ ἐν χερσὶ καὶ κρέσσονα.] Meliores & potentiores sunt litus irrigationibus, triplici nomine: & quia non inquinant linthea, & lecti involucria, velut irrigationes, dum defluunt, quod turpe est: tum quod non statim calore corporis bibuntur, quod inutile est: & postremo, quia perpetuò adhærent.

p. 83. l. 26. ἢ χυλόν.] An ptisanæ, κατ' ἐξοχλή.

p. 83. l. 26. ἐγγράψαι μυσίλη μαχεῖ.] *Μυσίλη* Græci dicebant, panem cavum ad jusculum hauriendum: Scholiastes *Aristophanis*, in *equites*: μυσίλη ὁ κῆλτος ἀρτος, ὃ δυνάπαι τις, καὶ ζυμὸν αἰρύσασθαι. Hinc & verbum *μυσιλάειν*. *Aristophanes* citato loco, καί μφοῖν χεροῖν μυσιλάειν. Et noster *Rabelæsius* doctissimus, in *1. Ridicularum fabularum*, quibus gratissimo *Deo risui Hypatensium ritu litavit*, cap. 40. dixit *amustiller* vel *amoustillier*, hinc vocabulo in Gallicum sonum deflexo. Vide & *Pollucem lib. 6. cap. 40.*

p. 83. l. 31, 32. ματαιόπονοι τὴν καὶ αἰδέσθαι, ὅσοι σικίλῃ ἐς τὴν ἀνθερωῶνα περὶ σάλλασιν ἐς εὐρύτητα τὴν σμάχην.] Id quidem, ea ratione si fiat, absurdum esse, ut assentior *Aretæo*; sic ad liberandas fauces, si quo humore arctentur, inutile esse nequitiam negandum: nam & in angina cucurbitulam sub mento & circa fauces rectè admoveri tradit *Celsus lib. 4. cap. 4.*

p. 83. l. 39. τὴν δὲ πλείων πληγῶν.] Scribe *πληγῶν*, nempe *σικύην*.

p. 83. l. 43. καὶ τὸ χαλαρὸν ἀγχεῖ.] Subaudi *έντερον*: ita rectum intestinum appellat, quod juxta est vesicam, eique connexum.

p. 83. l. 49, 50. ἄλλοτε τὴν ἐς καθεξὲς αὐτέων.] Supple *παρεΐται*. Dictarum partium quandoque excretrix facultas deperditur, dum resolvuntur per Apoplexiam: interdum & retentrix potestas, ut excrementa ab iis haud secus ac in cadaveribus profluant.

Ad Caput V.

πεὶ θεωρίας παροξυσμῶν ἐπιληπτικῶν.

De Curatione accessionis Comitialis.

p. 83. l. 62. ὁλεθρὴν μὲν ἢ περὶ τὴν κατὰ πῆλιν.] Ita quidem & *Hippocrates* statuit, si multus ac crassus fuerit pituitæ fluxus: καὶ μὲν τὸ ῥεῦμα πολὺ εἶ, καὶ παχὺ, αὐτίκα ἀποκτείνε. Cuncta enim symptomata, quæ in paroxysmo ejus morbi apparent, adscribit *Hippocrates* frigida pituitæ in calidum sanguinem præterfluenti.

p. 84. l. 4. καὶ ἐν τοῖσι κατηγγραμμένοις τῇ ἐπιληψίᾳ.] *Celsus lib. 3. cap. 23.* morbum comitiale intra 14. dies acutum esse posse testatur: at si illud spatium excesserit, acuti vim deponere, & si manet curandum exinde, pro diuturno.

p. 84. l. 7, 8. καὶ γὰρ ὑπερβάλλει τὸ αἷμα.] Vide *Aphorif. 7. sect. 5.* & *Aphorif. 45. sect. 2.* item sententiam *4. part. 1. lib. 6. Epidem.*

p. 84. l. 8, 9. συγγραφή (συγγραφή) π καὶ ζωαποθήκη.] Ita Hippocrates *Aphorismo illo septimo sect. 5.* ex quo sequi videtur, eum morbum comitalem, qui non sua sponte flexu ætatis curatur, insanabilem esse, contrà quàm experientia docet. Distinguendum itaque est, quemadmodum Galenus *com. ad citatum locum 6. Epidem.* Quibus videlicet non in prima statim ætate, ipsaque in infantia, sed paulo adultioribus morbis comitalis accidit, his in causa est aliquod peccatum aut in victu, aut quidpiam aliud externum: hique à Medico curandi sunt, non exspectata commutatione ætatis: idem vero, si pueros illico propter humiditatem corripiat, adveniente ætatis mutatione, citra operam Medici cessat.

p. 84. l. 25. ὁ ζωὴ πάντι πίνῃ οἱ ὥψ.] M. S. ζύμπαν πίνῃ. rectè. Sic in curatione *cardiacorum*, πῶδες ζωπιταίνων.

p. 84. l. 28. ὡς μὴ διασπρέφεται τὰ ἡμέα.] Scribe τὰ ἡμέα. rectæ partes.

p. 84. l. 32, 33. φύσας ἢ διεξίστοι τῆςδε τ' νύσας παῖδες.] In margine Editionis *Turneb.* notatum ex M. S. διεξίστοι, & pro παῖδες παιδοῖσι. ex qua scriptura veram expiscari non difficile est. Scribendum enim est διεξῶσαι, cujus thema ὡφέω pello.

p. 84. l. 33. παιδοῖσι.] Deest aliquid, nempe ἀκ. remedium; aut quid simile. Patet ex *Crassi* versione: *fluctuum autem excretio hujusce morbi in pueris medela est.*

p. 84. l. 35. χαλκὸς κεῖ. ω.] In margine ejusdem libri reperio, κῆρα, id est, κεράπον, *siliqua*; est autem mensuræ genus pendens quatuor grana; *Kirat* Arabibus dicitur: sed videtur post χαλκὸς, deesse vox κεκαυμῆς. Nam æs ustum est, quod præscribit. Verumtamen cum paulo post idem Medicamentum præscribens, χαλκὸν simpliciter appellet; non est quod quicquam deesse putemus. Aeris usti igitur quatuor grana cum parte una cardamomi ex mulsa propinat ad vomitum ciendum: quam ejus facultatem tradit & *Dioscorides lib. 5. capite proprio*: κινεῖ ἢ καὶ ἐμέτας μὲν ὑδρομέλιτ' ποθεῖς, ἢ ἐκλεγχθεῖς σὺν μέλιτι.

Ad Caput VI.

πεὶ θεραπείας πταίνε.

De Curatione Rigoris.

p. 85. l. 7. κλὺ θέρε. ἢ.] Scribe θέρε.

p. 85. l. 19. δίδοναι ὦν μελικρήτης παχέος, ἀλεηπετέρος.] Phrasis elliptica nostro auctori familiaris; subaudiendum enim est τὴν vel quodpiam ejusmodi nomen, à quo iste genitivus regatur. Quod μελικρήτον id est *mulsam* iis, qui tetano laborant, imperat, more facit veterum Medicorum; qui eo ægros, quibus victu tenui opus esset, cibabant; ut videre est apud *Hippocratem*, pluribus locis; & præsertim in libro *de victu in acutis*. Ubi distinguit duplex melicratum: unum ἀκρητον, *meracum*; alterum ὑδαρές, *aquosum*. Nunc *Aretæus*, quod *Hippocrates* ἀκρητον appellat, ipse παχὺ ἀκρητέστερον vocat: distinguitur etiam melicratum apud *Hippocratem* eodem loco, in ἐφθὸν καὶ ὠμόν, hoc est, in coctum & crudum, quorum eandem vim censet. Ibidem *Hippocrates* notat, *mulsam* vulgo existimatum vires prorsus profligare, & promptam mortem afferre. Quod ipse non probat, & falso creditum ostendit, hacce occasione: quod scilicet, qui sibi mortem inedia consciscerent, sola mulsa uti solerent. Verum id non faciebant, ut citius morerentur, sed contrà, ut lentius, ac sensim sine sensu. Mulsa enim, ob mel admistum, multo amplius nutrit quàm simplex aqua: sed aliorum ciborum comparatione, tenue & imbecillum præbet nutrimentum: unde qui ea tantum utatur, paulatim vires sibi attenuari sentiat; donec iis subinde labefactis atque prostratis, ad summam imbecillitatem & mortem deveniat. Verba *Hippocratis* adscribere libet: κατέγνωσται ἢ μελικρήτον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ὡς καταγυιοὶ τὰς πίνοντας, καὶ διὰ τὴν ταχυθάνατον εἶναι νερόμισται. ἐκρήθη ἢ τὸ τοῦ διὰ τὰς ἀποκαρτερέοντας· εἶνοι γὰρ μελικρήτω μόνῳ χεῖρον ποτῶν ὡς τοῖς δὲ δίδεν ἐόντος· τὸ ἢ ἔ' παντάπασιν ὡς ἐχθρὸν. ἀλλ' ὑδατ' μὲν πολλῶν ἰχυρώτερόν ἐστι πινόμηνον μῆνον, λὺ μὴ ἐκταράσσει τὸ κελίλιον.

p. 85. l. 20. καὶ πλισάνης χυλὸς σὺν μέλιτι.] πλισάνης χυλὸς i. *ptisanae succus*, aliud ab ipsa ptisana: nam hæc ipsum est hordeum purgatum atque elixatum, ita ut forberi possit. Fuit enim πλισάνη ῥόφημα, velut citato loco expressè *Hippocrates* docet: εἰ μὲν τοι ῥόφημα π χεῖροιο πλισάνη. succus autem ptisanae colatura hordei ita elixi fuit. Quod si ptisana ipsa & mulsa æger aleretur, plurimum referret utrum prius daretur: nam post ptisanam mulsa epota, (ut ibidem *Hippocrates* ait) πολλοσμονῶδες ἀν εἶη, καὶ φουσῶδες, καὶ τοῖσι καὶ τὰ ὑποχόνδρια ἀπλάγχθοισιν ἀξυμφορον. Id est, *inflat, & replet, atque hypochondriis inutilis est*. Eadem verò prius exhibita, juvat potius, quàm lædit.

p. 85. l. 38, 39. τὰςδε μὲν γὰρ ὁμίχλης ἐπαναφορῶν ἀνίστοι αἵτμων.] Τὰςδε adverbialiter ut ὀλύμπονδε apud *Homerum*; *ad cælum*: ad eos enim, supple, *sensus*. Fomenta ex rebus calidis & odoratis, nisi magna urgeat necessitas, ne admoveantur capiti, monet: quod ea sensus obnubilent, nervos repleant. Respexit ad *Aphorif. 28. sect. 5. γυναικείων αἰγαγόν, ἢ ἐν αἰσθήμασι πυρεθῇ. πολλαχῶς ἢ καὶ εἰς ἄλλα χρησίμη, ἀν λὺ εἰ μὴ καρηθερίας ἐνεποίει.*

p. 85. l. 41, 42. μὴ σφόδρα βαρυδμῶ μῆ.] Vox μῆ videtur παρέλκειν.

p. 85. l. 43. ἐν διπλῷ ἐγγύει.] Ἀγγείω.

p. 85. l. 44. κέγχρϑ' ὧ,] De Milii facultate ad partes fovendas, vide Galenum 12. *Method.* Ubi id genus fomenti, omnium & levissimum esse & maxime siccans; tum, quod ab eo exspirat, innoxium esse, morsusque expers testatur: tamen id ob gravem odorem, & vapores in fovendo capite suspectum habet *Aretæus*.

p. 85. l. 49. π' ὃ π' χωρίον.] Priorem capitis partem intelligit, & ad βρέγμα refert; quod plerique omnes *sinciput*, sed in scitè appellant. Nam βρέγμα propriè pars illa est capitis, quæ excurrit futura, *sagittalis* dicta; constatque duobus ossibus, quæ retrò futura lambdoide, antrorsum coronali, superius sagittali, inferiùs squammiformi comprehenduntur; ut Galenus docet libro *de ossibus ad Tirones*. Idque nomen ei impositum volunt, quod sub iis ossibus cerebrum humidissimum, atque amplissimum exstat. Ego ab usu Medico potiùs traherem, quo ἐμβροχὰι irrigationes capitis, ea potissimum parte, ob cranii tenuitatem & raritatem administrari soleant. At verò sinciput totam anteriorem capitis partem, nempe & faciem atque aures significare, ex *Censoriarum Legum paginis* probari potest; quibus sincipita verrina coenis interdicebantur. Nihil enim in sincipite verrino sapidum, præter rostrum & aures. Ex quo quidem concludit J. C. Scaliger, *com. ad lib. 1. hist. de Anim.* sinciput Antiquos pro dimidio capite usurpasse; quasi *scinciput*, scissum caput, extrita una litera: neque tam opponi occipiti, quàm toti capiti. Quod & innuit adagium: *frons occipite prior*: frontem enim, non scinciput, occipiti opposuerunt veteres. Ex quo patet nugari And. Laurentium, dum *lib. 10. cap. 2.* scinciput, quasi summum caput dictum putat. Hæc eo annotare visum est, ne quem *Crassus* falsum habeat; qui ad hunc locum, βρέγμα, communi errore sinciput vertit; cum anteriorem capitis partem deberet. Ceterum *Aretæus* in fovendo capite, tendonibus, qui in occipitio sunt & posteriori parti usque ad verticem, remedia adhiberi vult; non ultra autem ad *bregma* usque extendi debere, quod ex ea parte cerebri, quæ sub bregmate est, sensuum omnis facultas descendat. In quo quidem antiquam *Galeni* opinionem sequitur. Attamen recentiores Anatomici ipsa αὐτοψία inducti sunt; ut posterius cerebrum, quæ in medullam spinalem definit, ut omnium nervorum, sic sensuum ac motuum originem statuerent. Quod & *Hippocrates* fortasse voluit, hoc effato, quod exstat in *lib. de ossium natura*: νύκτων ἐκφυσις δὲ τῆς ἐν τῇ κεφαλῇ ῥάχιν ἐστὶ.

p. 85. l. 53. τ' κεφαλῇ πλῆσις ἀτμῶν τ' λίνης τ' πτέρματ' .] Frustra nunc monet, si fatus iret usque ad bregma, fore ut caput seminum lini vaporibus impleretur: quorsum enim attinet, qui id genus feminis, ne ad usum fomenti adhibeatur jam supra interdixerit.

p. 85. l. 56. ἔσω δ' φειδῶ πολλή τ' φλογὸς.] Ita affigi cucurbitam debere autumat, ut parum flammæ intus accendatur; & rationem affert: quia ἡ ἀμφίθλασις, *contusio*, quæ circum in corpore ægri fit ab labris seu oris instrumenti, dolorem & convulsionem excitare potis est: qui effectus non est, (ut Dialecticorum voce utar) immediatus: contusio enim non statim ob magnam flammam accidit, sed propter insignem tumorem, quem ejusmodi flamma excitat: magna enim potentius humores ad superficiem attrahit, quàm mediocris.

p. 86. l. 7, 8. ὁλέθρον μὲν καὶ δυσέλπιστον ἀρῆγειν ὃ χρεῖ.] Videntur hæc contraria esse ei præcepto, quod dat Cornelius Celsus *lib. 5. cap. 26.* *Est prudentis hominis, primum eum, qui servari non potest, non attingere; nec subire suspicionem ejus, ut occisi, quem fors ipsius peremit.* Quod idem Galenus monitum dat *Com. ad Aphorif. 29. sect. 2.* ὃ χρεῖ κενεατηρίοις ἐγχερεῖν, ἀλλ' ἀφίστασθαι, δηλονότι προσωροῦσιντα μόνον ἐς ὃ, πὶ τελευτῆς τὸ νόσημα. Id est, non oportet iis, quos jam morbus afflixit prostravitque, adhibere manus: sed ii, exitu morbi prænuntiato relinqui debent. Verùm hæc, quæ de sinistro morborum eventu decernuntur, ut & alia pleraque non ita accipienda sunt, quasi aliter fieri impossibile sit; sed ὡς ὅτι τὸ πολὺ: qua præfatione ferè pericula judiciorum temperat *Hippocrates*, sicut vocibus fortasse, & quandoque Avicenna: quem ob crebriorum eorum adverbiorum usum quidam hæsitabundum appellant. Sed & illud considerandum est, quod ait Hippocrates, *Aphorif. 19. sect. 2.* nempe in morbis acutis non esse planè certas mortis aut salutis prædictiones. Quo fit, licet morbus lethalis videatur, experienda nihilominus sint remedia: eoque maximè, quod, ut notat *Averrois*, monstra etiam in morbis nonnunquam contingunt.

p. 86. l. 13. καὶ πολλὸν πύγξ' πύον.] Alii πύϑ legunt, quod idem est. Deest porrò verbum ποιᾷ, aut aliud simile: nam πύγξ' verbum non est, sed nomen in dandi casu; ideoque scribenda ultima syllaba sine diphthongo, sic πύγξι, *Ionice*.

p. 86. l. 14. ἔσω ὧν λιβανωτὲς τ' μάνης.] Adverte primò formam præscribendi apud Græcos, ἔσω pro eo, quod nos dicimus, *accipe*. Tum horum Medicamentorum, quæ hic præscribuntur, quantitatem non definiri, præter quam Medici consueverunt & fieri convenit. Quare vocem, quæ eam mensuram significet, deesse suspicor; fortassis, ἀνά, quæ nota æqualis portionis: maximè cum ratio syntaxeos requirat aliquam vocem pro regimine horum Genitivorum.

p. 86. l. 22, 23. ὅτι καὶ τὰ ῥίγια τὰ δὸς τ' ἐλκύνει κακῶς.] In eo *tetano*, quem vulnera excitant, prospiciendum imprimis censet, ne rigores ab ulceribus maligni sint. Videtur respexisse ad illud Hippocratis in *Coac.* ῥίγῃ δὸς τ' ἀγγείων, ἢ ἀφ' ἐλκύνει. Quamquam *Duretus* ad eum locum, ἐλκεα accipit pro vomica nondum pus vomente; & per πύλην sententiam interpretatur.

p. 86. l. 29. εἰ ἡ εὐπορία ὅτι τ' σιλικῆς τ' δὸς τ' κυρλώης.] Si, inquit, copia fuerit liquoris *Cyrenaiici*. Atqui tempore *Plinii* jam, imo & *Strabonis*, id medicamentum in ea terra non reperiebatur, ut ipse testatur *lib.* 17. & *Plinius lib.* 19. *cap.* 3. ita scribens: multis jam annis in ea terra (Cyrenaica Provincia) non invenitur: quoniam Publicani, qui pascua conducunt, majus ita lucrum sentientes, depopulantur pecorum pabulo. Unus omnino caulis nostra repertus memoria, *Neroni Principi missus est*. Hæc ille. Hic igitur locus est, quo *Aretæus Neronis* temporibus superior probari possit, qui copiam liquoris *Cyrenaiici* posse suppetere existimet: sed de his supra in proœmio satis. Ceterum multa hîc possem de illo liquore: sed nolo exscribendis, quæ in Græcorum monumentis de ea rescripta exstant, farcire centones; cum ea passim legentibus obvia sint. Scribonius *Largus*, qui *Tiberii* tempore floruit, *lib. de compos. medic. cap.* 67. *Lasus Cyrenai- cum si poterit inveniri*.

Ad Caput VII.

πεὶ θεωρίας συνάχης.
De Curatione Anginæ.

p. 86. l. 54. ἡ ἡ ἐτέρη ξύμπλωσις ἐστὶ τέτων.] Hanc speciem *δαυοτάτω* appellat Hippocrates 3. *Progn. cap.* 5.

p. 86. l. 57. & p. 87. l. 2. τῇδε γὰρ καὶ ὡς εἰς θνήσκουσιν.] Nempe eodem die, secundo item, ac tertio, & quarto ex Hippocrate, eodem loco.

p. 87. l. 5. τῷδε αἷς δὸς αἰσθάνεται τ' χυμῶν δὸς τ' παροσμίων.] Multò ulterius clysmatum facultatem extendit, quàm vulgo fieri posse persuasum est. Quippe vel ab ipsis tonsillis humores anginæ posse eorum usu detrahi autumat: cùm tamen ultra crassa intestina non penetrent. Atque in eo quod *cæcum* appellatur, valvulam existere, quæ per sedem infusa sistat, ne superius adscendant, existimet *Andreas Laurentius lib.* 6. *hist. anat. quæst.* 14. Quod ex *Galeno* etiam colligi potest, qui *lib.* 5. *Methodi cap.* 5. clysteres intestinis crassis medendis propriè accommodatos dixit: verba ejus hæc sunt: ὁρῶντες γὰρ ἐνίοτε χεῖρα, ἀφ' ἧς ἰδιότης τ' μέγας, ἄλλοις μὲν πρὶς μήτρας, ἄλλοις ἡ πρὶς κύστεως, ἄλλοις ἡ πρὶς παχέων ἀπάντων ἐντέρων. εἰς πᾶσι μὲν γὰρ διὰ κλυσθήσιν, εἰς μὴτρας ἡ, διὰ μητρεγχύτων, τ' πρὶς δαίω πὶ φαγμακῶν ἐντέρι. Idemque *lib.* 4. ait, tenuium intestinorum ulceribus ad medellam, quæ per sedem infunduntur, non sufficere: sed & quæ per os sumuntur adhibenda esse, ob nimiam scilicet eorum distantiam. Demum *Avicenna lib.* 3. *fen.* 16. *tract.* 4. *cap.* 11. Et scias quod enematis æqualis quantitatis juvamentum non consequitur intestina superiora. Quod si enematis virtus non perinde valet ad vitia tenuium intestinorum, quod ad ea non pertingat: quantò minus humores è faucibus detrahare poterit? Possumus ad id respondere: per se quidem enema non quicquam valere supra crassa intestina: attamen per accidens, successione videlicet ei quod vacuatur, ex remotissimis etiam partibus materias deturbare posse. Quod enim effectus enematum longè transcendat metam crassorum intestinorum, satis *Galenus* ostendit; cùm in com. ad *librum* 4. de victu in acutis, latus affectum in pleuritide clystere expurgari posse censet: quod ut omnibus pateat, ipsius verba adscribam: ὡς δὲ ἀδενέσσοι Φησὶν εἶναι σοὶ δοκεῖσιν, ἡ ἀφ' ἧς πᾶσι τ' φλεβοτομίαν ἀφαιρέσιντ' αἵματος, ἡ καὶ ἄλλως, ἀντὶ τ' καθάρσεως, κλυσθήσιν χεῖρα ἀφ' ἧς ἡμέρας. χαλασθέντος γὰρ τ' σώματος ὑπὸ τ' φλεβοτομίας, ὅσον ὑπολείπει καὶ ποιότητα μοχθηρόν, τ' νοσούντων χυμῶν, τῷδε ἀφ' ἧς κλυσθήσιν ἐκκαθαίρει βέλτεται. Mox addit, πρὸδηλον δὲ ἐστὶ, ὅτι σκοπὸν ἔχει, εἰ μόνον ὑπάγειν τὰ περιττώματα τ' τροφῆς, ἀλλὰ καὶ τ' πεπονημένα τὸν ἐκκαθαίρειν. Id est, Si verò imbecillior, inquit, eger tibi esse videbitur, vel propter sanguinis ablati copiam, vel ob aliam quamvis rationem, purgationis vice clysterem tertio quoque infundes die. Nempe relaxato per sanguinis missionem corpore, quod ex morbificis humoribus qualitate vitiosum superest, id per clysterem evacuari jubet. Quod autem scopus illi sit, non solum alimenti excrementa subducere, verum & locum affectum expurgare, palam est. Accedit *Avicennæ* testimonium, scribentis *lib.* 1. *fen.* 3. *Doct.* 5. *cap.* 17. valere enema etiam in attrahendo superfluitates a membris principalibus superioribus. Quæ verba *Gentilis* interpres de eo enema exponit, cui admista sunt cathartica; ut *Agaricum*, *Cassia*, *Rhabarum*, *Hiera*. Atque juxta hanc expositionem dicemus, non de quolibet enema, sed solum de purgante hunc locum *Aretæi* accipiendum esse. Quod sanè videtur innuere, cùm duplex clysmatum genus distinguit, unum ξυνῆδες, hoc est, familiare, quo deturbetur stercus ex intestinis; alterum, quo humorum pravorum portio quæpiam è remotissimis partibus revelli possit. Hæc igitur esto solutio propositæ dubitationis.

p. 87. l. 6, 7. ἔσται ὦν ἀλλὰ μήτε ἀκρηπέσσει.] Quædam hic desiderantur; sed quæ suppleri non possint, nisi ope cuiusdam optimi M. S. qui ubi sit nescio. Fortasse vox ἱερῇ hic locum habebat: ἔσται ὦν ἱερῇ, ἀλλὰ μήτε ἀκρηπέσσει, sed desino: namque hic fateor, *Davus sum, non Oedipus.*

p. 87. l. 13, 14. ὅτε ἀγνὸς ἢ καὶ μέχει λιποθυμίας εἶναι.] Contra Aetius *Tetrabibl. 2. serm. 4. cap. 47.* auferre autem sanguinem parce, usquequo animi defectio sequatur: citius enim animo linquuntur, & alias sanè ex refrigerationibus & animi defectione perfacile materia à faucibus ad pulmonem defertur, & inevitable periculum infert. Sed illud, μέχει, explicat *Aretæus*: mox enim addit; μὴ μῦτοι λιποθυμέειν, quo significat mittendum esse confertim sanguinem usque ad animi defectum, verum exclusivè, ut loquuntur: nempe tantam fieri evacuationem, ut non multum absit quidem æger ab animi defectu, non tamen in eum incidat.

p. 87. l. 15, 16. ξυὶ τῇ πληγῇ ἐξέθαιον.] In ipsa vacuatione.

p. 87. l. 16, 17. ἡ δεσμοῖσι σφυρῶν σφίγγοντες.] Et hic quædam deesse arbitror. De his extremorum deligationibus plura post, in curatione αἵματος ἀγαγωγῆς.

p. 87. l. 22, 23. ἐλατήριον ἢ τοῖσδε τ' ἀλλῶν καθαρτηρίων κρέσσον.] Id & ex verbis *Dioscoridis* colligi potest, ubi de Elaterio agit: ἀρίστη ἢ τοῖς δυσπροῖσιν, ἡ δὲ αὐτὴ καθαρσις. Angina enim laborantes ob faucium coarctationem, atque inflammationem, difficulter spirant. Verumtamen *Hippocrates* non in ipso morbo, sed post ad alterius morbi præservationem elaterium adhibebat. Verba ejus sunt *lib. 3. de morbis*, ubi de curatione anginae: ἐπειδὰν ἢ ἀφ' ἣ ἡ νόσος, καὶ σπίνων γένῃ, ἐλατήριον νέω καθῆραι, ἵνα μὴ ἑτέρω κακῶ περιπέσῃ.

p. 87. l. 24. τῷδε γὰρ ἀμφὺ τὰς κελίας καθαίρει.] Quas dicit κελίας ventres, venæ sunt & arteriæ: ita enim eam vocem accipit *Hippocrates Aphorif. 15. sect. 1.* αἱ κελίαι χειμῶν &c. & in ea sententia *sect. 4. lib. 6. Epid.* οἱ θερμοκελίοι, ψυχρόσπεροι, καὶ λεπτοί, ὅτι ἐπὶ φλεβοῖ καὶ ὀξύθυμοι. non enim iis assentior, qui *θερμοκελίοις* intelligunt, qui ventriculum calidum habent: non enim homines eo præcalidi & biliosi & iracundi, quos hic notat *Hippocrates* a ventriculum necessario aliis calidiorem habent, immò fortasse minùs; sed sanguinis conceptacula. Atque ut calidiorem ventriculum habeant, certè non solum, sed multò magis venas & arterias. Quare etiam, vasa illa debere illo effato intelligi palam est.

p. 87. l. 26, 27. ἀνακλάσονται τ' γλώσσας, πίνειν τὰς ἐν αὐτῇ φλέβας.] Ita & *Hippocrates*, citato loco: καὶ τὰς φλέβας τὰς ἐπὶ τῇ γλώσσῃ. Atque id remedium, quàm sit efficax ad levandam anginae suffocationem, ostendit *Galenus in comm. ad librum 4. de victu in acutis*, hac sententia: ἀνευ ἢ φαρμάκων αἱ ἐπὶ τῇ γλώσσῃ φλέβες ἐμπνέονται, τ' ἐν τῇ φάρυγγι φλεγμονῇ ἐκκενῶσιν. Verumtamen ne temerè ejusmodi venæ secantur, cautio est: non enim statim secandæ, neque priùs quàm aliarum venarum sectione corpus sanguine levatum fuerit; alioqui periculum est, ne, secta lingua, humores ab aliis partibus ad loca superiora trahantur. Qua de re præclare disputat *Matthæus Gradus part. 1. pract. de ægrit. gutturis*; ubi de venæ sectione in eo affectu loquitur. Sed nec differendum id auxilium est; verum eodem die, non multò post sanguinem è brachiis detractum, adhibendum est. Quia præceps morbus est, qui remediorum procrastinationem non expectet. Quam ob causam *Alexander Trallianus libro 4.* ubi de sanguinis missione in eo morbo agit, testatur se urgente malo, venam manè aperuisse; diluculo linguæ subjectas secuisse: & vesperi ex cremore ptisanæ lacrymam scammoniae exhibuisse.

p. 87. l. 35. ξυὶ ῥόδοις πῖσι πετάλοις.] Duo substantiva absque conjunctione non aptè conjungi docent Grammatici. Quare legendum fortasse ῥόδων τοῖσι πετάλοις. non tamen muto, quoniam & infra τῆς, τὸ ἀλφίτον *fænugraci farina* pro τῆλεως ἀλφίτον.

p. 87. l. 44, 45. ἡ κυῶν κώπρον ποσειπιάσειν.] Stercus caninum pro Angina commendat *Galenus libro 10. de simpl. medic. fac. capite proprio.*

p. 87. l. 51. καὶ τῇ βησαιᾷ.] Ita Syri rutam agrestem appellant. *Dioscorides lib. 3. cap. περὶ πηγάων ἀγρίων* καλεῖται δὲ πινεσ αὐτὴ ἀρμαλαί σίροι βησαιᾷ.

p. 87. l. 51, 52. καὶ τῇ ἀλῇ τ' χελιδόνων.] Subaudi, σωθῆσθαι, compositione. Vim hirundinibus propriam inesse, ad anginam curandam & præcavendam, testatur & *Cornelius Celsus, lib. 4. cap. 4.* ita scribens: *vulgo audio si quis pullum hirundinis ederit, angina toto anno non periclitari, servatumque ex sale, quum is morbus urget, comburi, carbonemque ejus contritum in aquam mulsam (quæ potui datur) infriari & prodesse.* *Galenus lib. 11. de simpl. fac.* εἰδ' ἐφ' ὧν αἶπον μόνον ζῶων, ἀλλὰ καὶ τῶν χελιδόνων ἐχρήσαντο πολλοί, καίοντες, καὶ τῇ πεφραμένῃ μίγνυντες, ἅτα ἀσχελόντες τὰς κυῶνας. Recentiores non pullos, sed nidos ipsos hirundinum emplastris miscent. Varias ἀλῆ χελιδόνων compositiones vide apud *Scribonium Largum cap. 67.* & *Ætium 2. Tetrabible serm. 4. cap. 47.*

p. 87. l. 56, 57. ἡ πλοσίνης χυλῶ ἡ τεράγου.] *Tragus* fruticis genus: fructum fert uvæ acinis similem, facultatis adstringentis, ex *Dioscoride cap. 4.*

p. 87. l. 57, 58. Πρὶν δ' ἢ μὲν ξυμπῶσι σωάγχης.] Quæ propriè κυῶν λέγεται.

p. 88. l. 8. ἀτὰρ ἡδε ἐξοχέει.] *Lego ἡδε.* & est pronomen demonstrativum, quod refertur ad *θερμασίην*. Sed & calor tumorem in collo efficit.

p. 88. l. 11, 12. τὸ δὲ τῆς αἵματος ἐκ τῆς ἀσπέρης ἀναπνεύει,] Improbatur eos qui asperam arteriam fecant ad aërem introducendum in periculo suffocationis: quæ operatio *λαρυγγοτομία* Græcè dicitur, Barbaris *subscannatio*. De qua videtur *Aponensem*, qui eam defendit, *different*. 188.

Ad Caput VIII.

περὶ Θεραπείας τῶν καὶ κιονίδα παθόντων.

De Curatione vitiorum Columella.

p. 88. l. 25, 26. σαφυλὴν τε καὶ κιονίδα.] Scribe κίονα: nam κιονίς nomen est partis. Hic affectum præter naturam intelligit, qui mox κίων appellatur.

p. 88. l. 32. τῇδε καὶ σαφυλῇ ἐπικλησιν.] Hujus appellationis meminit & Aristoteles *lib. 1. hist. de Anim. cap. 11*. ἔστω δὲ ἄλλο μέρος σαφυλοφόρον, κίων ἐπίφλεβος, ὃς ἐὰν ἐξυγχανθῇς φλεγμῶν, σαφυλὴ καλεῖται, καὶ πνίγη. Hippocrates & γαρραρεῶνα appellari hunc affectum tradit *libro περὶ παθόντων*. ἦν δὲ ἡ σαφυλὴ κατὰ κρεμασθῆ καὶ πνίγη, ἐνίοι δὲ τὸ καλεῖσθαι γαρραρεῶνα. quod & posuit Aretæus *lib. 1. ὁξέων παθόντων*. Sed videre operæ pretium est verba Hippocratis, quibus hunc ipsum affectum describit *libro 2. de morbis*, quia inde Aretæum apparet sumpsisse, quæ hic dicit: ἦν σαφυλὴ ἐν τῇ φάρυγγι (ῥή), ἐμπύπλαια ἀκροῦ ὁ γαρραρεῶν, ὕδατος καὶ γίνετο σπογγύγιον τὸ ἄκρον, καὶ διαφανές. & supra eodem *libro*, σαφυλὴ δὲ γίνετο, ὅταν ἐκ τῆς γαρραρεῶνα κατὰ τὴν φλέγμην ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καὶ κατὰ κρήνην καὶ γίνετο ἐρυθρός. ἦν δὲ πλείων χροῖος (ῥή), μελαίνετο. μελαίνετο δὲ ὡδὲ ἐπίφλεβός ἐστιν ὁ γαρραρεῶν παχέης. καὶ ἐπὶ τὴν φλεγμῶν θερμαίνετο. &c. ubi vides ἐπίφλεβος γαρραρεῶν, ut κίων ἐπίφλεβος, eo loco Aristotelis, quem superius laudavi. Theodorus *venæ applicatum* exponit. Scaliger *eum qui venæ insidet*; rectè. At Cornarius malè *venosum* hic interpretatus est. Porro mirum videri possit nullam hic Chirurgiæ mentionem factam in curatione ejus affectus; cum præsertim Hippocrates eam adhibeat, & ipse Aretæus *lib. 1. ὁξέων παθόντων*, id genus auxilii tutum ibi affirmet his verbis, τὸ μὲν καὶ πάντα αἰσινέει.

Ad Caput IX.

περὶ Θεραπείας τῶν καὶ φάρυγγα λοιμικῶν παθόντων.

De Curatione Pestilentium in Faucibus morborum.

Pestilentium in tonsillis affectum nomine intelligit ulcera maligna & serpentina in iis partibus, quæ ab Hippocrate νομαὶ appellantur, in *libro περὶ ὁδοντοφυΐας*. Λοιμὸς, pestis quicquid multos eodem tempore interficit ex Galeni *Com. 3. in 3. Epid.* Ejusmodi autem malum, & necessariò eā naturā est, ut serpat perfacile, & ab uno ad alium transeat. Ex quo patet propriam pestis rationem esse id, quod dicitur *contagium*. Nam & Virgilius ignem *pestem* dixit, qui citò se diffundat.

p. 89. l. 19, 20. Φαρμάκισι δὲ περὶ ἰκέλοισι.] Quod genus sunt, quæ καυστικά dicuntur, alumen, cadmia, chalcitis, & complura alia ex mineralibus. Reliqua hujus capitis plana sunt, neque expositione egent.

Ad Caput X.

περὶ Θεραπείας Πλευρίτιδος.

De Curatione morbi Lateralis.

p. 89. l. 46. οὐκ ἀμβολῆς καιρὸς.] In morbis acutis non esse procrastinationi locum, rectè monet: cum enim acuti morbi definiantur à Galeno *com. ad Aphor. 23. sect. 2*. qui magnitudinem habentes brevi ad summum vigorem perveniunt: τὰ ὁξέα νοσήματα, μεγάλα τέ ἐστι, καὶ πρὸς τὸ δέχην ἐπειγόμενα, διὰ ταχέων. ipseque Hippocrates *Aphorif. 7. sect. 1*. dicat, morbum peracutum αὐτῶν τὰς ἐσχάτας πύλας ἔχειν *extremos protinus labores afferre*: satis intelligitur, quantum sit periculum remedia protrahere iis in morbis, qui, ubi cesses, ægrum statim in extremum capitis discrimen adducant. Quod Galenus *citato loco* luculenter declarat, hac sententia, quæ non parum hunc Aretæi locum illustrat, ideo adscribenda: ὅτι δὲ ἀνάγκη διὰ τὸ μέγεθος τῶν νοσημάτων, καὶ τὸ σφοδρότητα τῶν συμπτωμάτων ἢ νικηθῆναι διὰ ταχέως τὸ δυνάμειν, ὥς ἀπολέσθαι τὸν ἀνθρώπον, ἢ πρὸς τὸ τῶν λυπώντων ἐκκλίσιν ὁρμήσασθαι, εἰ μὴ κρατήσῃεν ὡς πρὸς τὸ, κρείσσιν ἀγασθῶν, εἰ δὲ κρατήσῃ, κακῶς ἐργασίαν, πρὸς δὲ λὸν πᾶν. Quod verò necessarium sit morborum magnitudine & symptomatum vehementia urgente, aut citò virtutem succumbere, ita, ut moriatur æger; vel strenuè ad mali expulsionem impetu sumpto, ubi superior fuerit, bonam crīsim, aut eandem victam, malam facere, nemo est qui dubitet. Hæc igitur causa est, cur in peracutis morbis non sit procrastinandum.

p. 89. l. 49. ξυμπερίη δὲ τὸ κακίον.] Dolor membranæ succingentis in pejus urget, qui novos subindè humores ad partem affectam trahit, atque ita auget inflammationem: inflammatio autem febrem, & difficultatem respirationis.

p. 89. l. 50. βήχες κλονέσσαι τὸ θώρακα.] Altera causa præcipitis mali. Quia tussis thoracem & caput, irrequieto motu agitans, ægroti vires fatigat, & exsolvit: cui malo promptè occurrendum.

p. 90. l. 2. μὴ κατ' ἕξιν τῇσι ἐπέρησι πλῶρησι.] Iis qui ex ciborum ac potuum repletione dolorem lateris contraxerunt, inedia diei interposita, jubet sanguinem detrahi cubito; non eo qui è directo respondet lateri affecto, sed ex opposito: & rationem addit: κρείσσον γὰρ ἀπὸ ταύτῃ ἀγειν, præstat enim è maxima distantia trahere. Quoniam ita demum revulsio intelligitur, si ad partem remotam & oppositam, qui in fluxu est humor revo- cetur: quod sanè fit in ipsa parte opposita & distanti vena incisa: ut videre est apud Ga- lenum *libello de hirudin. revulsione* &c. ubi observatis corporis sex dimensionibus, quas Philosophus distinguit *lib. περὶ ζώων πορείας cap. 2.* nempe sursum & deorsum; ante & re- tro; dextrum & sinistrum; quibus ipse hanc sesygiam intro & extra adjungit; semper inter oppositas differentias revulsionem instituit. At verò idem hujus legis, quam ipse pro- mulgavit, oblitus, in pleuritide venam è directo laborantis lateris secandam censet; hoc est, in eodem latere, non autem oppositam; ut ex ejus verbis patet, quæ habet in *lib. de curat. per sanguinis missionem, cap. 16.* τὸ μὲν γὰρ κατὰ τῶν πλῶρησι, ἢ κατ' ἐνθὺν ἢ πλάγῳ, πλῶρῃ φλεβοτομία, τὸ ὠφέλειον ἐνεργετικὸν ἐπιδείξατο πολλάκις. ἢ ὅτι ἀντικειμένης χειρὸς, ἢ πάντως ἀμφοτέρων, ἢ μὲν χερόν. Ubi animadvertendum est, *Galenum* non negare venæ sectionem, quæ in opposito fit latere, prodesse; sed parum & obscure, & post tempus. Cum recentiores factiosi Arabicæ Medicinæ osiores, ac, ut rectè eos *Scaliger* appellat, destructores literarum, non modo nihil juvare, sed multum incommodare con- trarii lateris venæ sectionem, vociferentur; tum in *Avicennam* contumelias velut è plu- stro passim effundant. Qui tamen non in ea est opinione; sed *Aretæum* inter Græcos, gravissimum rei Medicæ auctorem, in *Hippocratis* Libris apprimè versatum, & quod caput est, in artis operibus exercitatissimum (quod signorum in morbis apparentium tam acutæ, tam accuratæ descriptiones indicant, tum etiam remediorum tanta expe- rientia, quibus rebus omnes antiquos longè superavit) suffragatorem habeat. Sed nec quæ in adversum afferunt magni ponderis sunt, quæ scilicet tam acutè, tam nervosè percussit vir ingenio & doctrina singulari præditus *J. C. Scaliger*, in illis eruditissimis atque acutissimis commentariis, quos in *lib. Hippocrat. de Insomniis* edidit: ut facile appareat eos *Hippocratis* & *Galen*i auctoritate potius, quàm ratione fretos, has turbas excitare. Una tamen distinctio mihi in hac re perneccessaria videtur; nempe initio de- trahendum esse sanguinem ex opposito latere, si sanguis in universo corpore redundet, quod Græci *πληθώρα* appellant: sin minus, ex eodem latere juxta sententiam *Hippo- cratis* & *Galen*i. Eo enim casu maximè periculum esse potest à sanguine de novo in partem affectam influente, si multitudo nullo modo imminuta è latere affecto vacue- tur: quod periculum quale sit, demonstratione lineali & Geometrica ostendit *Scaliger*, eo loco. Cujus hæc conclusio est: venam ejusdem lateris non modo humorem non tol- lere; sed etiam trahere ad locum malè affectum. Hæc, inquam, ratio valet, ubi sub- est redundantia humorum; non simpliciter & absolutè. Nam & si sanguinem superfluum ad partem vacuatam attrahi valdè rationi consentaneum est, non tamen sequitur, san- guinem, qui modum non excedit, eodem modo ad latus, unde vacuatur, attrahi: quan- tumvis majore copia contineatur in eo spatio corporis, quod est inter latus oppositum, & illud quod vacuatur. Nam partes quidem quod superfluum est ab se facillè dimit- tunt. Ceterùm mediocrem sanguinem, ut amicum & familiarem retinent, nec sibi te- merè sua bona eripi patiuntur. Quare, ut dixi, ea opinio de mittendo sanguine statim ex opposito latere non valet; nisi cum sanguis per universum corpus redundat. Quod fortassè innuit *Aretæus*, cum eam notat Pleuritidem, quæ à repletionem ciborum & com- potationum ortum habuerit. Quoniam, qui ingluviei dediti sunt, plenitudinem facillè contrahunt.

p. 90. l. 4, 5. περιπνευμονίην γὰρ Πιπνοῦσθαι κίνδυνον.] Ne sanguis in pleuritide usque ad ani- mi defectionem mittatur, ob hanc maximè rationem deterret, quod hac re soleat pul- monum inflammatio contrahi, dum materia à latere in vicinum pulmonem commigrat: idque ob humorum refluxum ad internas partes, quem natura viribus collapsis facere so- let: cui accedit pulmonis conditio, qui substantia sua rara & spongiosa, humores un- decumque promptè attrahit.

p. 90. l. 6, 7. τὸ ἐκτὸς ἀφαίρεθέντα θερμὸς τε καὶ παῖσι.] Humores ait τὸ ἐκτὸς θερμὸς exter- na caliditate atque extensione destitutos intro refugere. Ubi quærendum, quam cali- ditatem externam intelligat? nam potius internam dicere debuit; nempe naturalem: Nam ea sanè privantur humores in lipothymia, quæ nihil est aliud quàm resolutio & de- fectus virium: vires autem à spiritibus & calore nativo non distinguuntur. Et certè *Aretæus* alium calorem non intelligit, quàm naturalem. Sed nimirum is calor, etsi ra- tione originis, & quia præcipuis corporis partibus ceu habitus inhæret, *internus*, natu- ralis, insitus verè prædicatur: tamen, prout motu arteriarum per universum ambitum partesque extimas corporis fusus est, *externus* dici potest; ejus scilicet comparatione, qui

qui cordi & aliis visceribus ac vasis corporis perpetuò inhæret: sicut partes ipsæ, quæ in ambitu corporis sitæ sunt, & oculis patent, respectu viscerum, exteriores dicuntur; licet illis interioribus non minus sint animali innatæ & propriæ. Addit verò & πείσι, quæ vox intensiorem significat, qua etiam humores per animi defectiones privantur: quia calore & spiritu deficiente non possunt amplius ad extrema corporis extendi. Hunc enim motum habent à spiritibus, qui omnia in corpore impellunt, ob eam causam τὸ ὁρμώντων nomine ab Hippocrate appellati. Crassus tamen non πείσι sed πάσι videtur legisse: ita enim vertit: *humores enim exteriori caliditate attractioneque privati* &c. Sed non est, quod vulgatam lectionem mutemus: cum rationi apprimè consentaneam esse, ex iis quæ diximus constet.

p. 90. l. 7, 8. πνέμων ἢ μανός τε καὶ θερμός, καὶ ἐς ὀλίκῳ διωατώτατ[οι] Raritas substantiæ & calor, sunt res aptæ ad trahendum: Calor quidem, ut causa efficiens tractionis; raritas verò ut id, quod recipit humorem. Hincque est quod spongiosæ & molles particulae, lien, pulmo, glandulae, humores faciliè ebibunt, juxta hanc sententiam Hippocratis in libro de veteri Medicina: τὰ ἢ ἀπορροαῖα τε καὶ δραστὰ, οἷον πλὴν, πνέμων, καὶ μαζοὶ περὶ καθεζόμενα μάλιστα ἀναπνοί, καὶ σκληρωθεῖν, καὶ αὐξηθεῖν ὑγρότητ[ος] περὶ σφύγγης ταῦτα μάλιστα ὁ πνέμων.

p. 9. l. 10, 11. αἱ τῶδε διαδέχονται ἑ μάλ' αὖτε πεινόντων] Quæ à latere in pulmonem transeunt vitia, haud esse mitia rectè asserit: quia ab ignobiliore parte in nobiliorem μετέσσεισι non potest non esse periculosa. Idque de peripneumonia pleuritidem sequenti expressè docet Hippocrates, sect. 7. Aphorif. 11. Πρὶν πνευμονίᾳ πεινόμενῃ, κακόν. In Coac tamen p. 22. paulo aliter sentire videtur; dum ait, pulmonum inflammationes, quæ ex lateris dolore per metastasim nascuntur, iis quæ initio & per se existunt, tutiores esse: τῶν πνευμονίων αἱ ἐκ πλὴν πεινόμενῃ μετέσσεισι, τῶν ἐξ ἀρχῆς σφύγγων ἀσφαλέστεραι. Verùm hæc loca, si rectè perspiciantur, minimè inter se pugnant. In illo Aphorismo, de Pulmonis Inflammatione loquitur, quæ Pleuritidi accidit κατ' ἐπιπύρεσιν: in Coacis, de ea, quæ κατ' ἐπιπύρεσιν, & morbi in alium mutationem, efficitur. Est autem id discrimen inter ἐπιπύρεσιν & μετέσσεισιν, quod in illa, priori morbo adhuc vigente, novus supervenit ob materiæ copiam & propagationem: μετέσσεισις autem dicitur, cum morbo uno cessante, alter exoritur, sicut ex die nox; ob materiæ totius translationem ab una parte in aliam. Facile autem apparet multò majus esse periculum, cum morbus unus materiæ pravæ redundantia atque extensione alium de novo sibi adsciscit, quàm cum translata penitus materia, ab uno loco in alium, unus ibi exstinguitur, alter illic accenditur.

p. 90. l. 20, 21. ἔλαιον θένται μαλ' αὖτε] Non temerè epithetum hoc μαλ' αὖτε, hoc est, molle, apposuit Aretæus: Cur tamen ita statuerit, quærendum ampliùs est: Nam perfectò oleum esse humidum sive molle (si quidem & liquori hæc vox accommodari potest) satis vulgò intelligitur, ut verbis opus non fuerit: sin quod Philosophus docet 4. de affectionibus mistorum, aliud humidum, aliud molle: pro olei peculiari conditione accipiendum erit; & fortassis pro viscido & lento; aut certè pro μαλ' αὖτε, à voce, μάλα, quæ ceram emollitam significat.

p. 90. l. 24. καὶ ἡ φλεγμασὶ ἐξώκειλε] Deest adverbium ἐξω, vel ἐς τὰ ἐξω, quod restituendum est. Ita enim legendum esse liquet ex contextu.

p. 90. l. 25, 26. τὸ δ' ἐστὶ ἐνδον αὐξήσις.] Ita, inquit, interdum vitium ad partes extimas convertitur, ut inhære in iis partibus videatur: quod tamen non ita est; sed nihilominus intus affectus latet, licet propter incrementum extra se propagatione diffundat.

p. 90. l. 27, 28. ἐν τροφῇ γὰρ κρίνεται τὰ φάρμακα] Sententia est Hippocratis lib. περὶ τροφῆς. ἐν τροφῇ φαρμακείᾳ ἀρίστη ἐν τροφῇ φαρμακείᾳ.

p. 90. l. 32. πρὶν πεινόμενῃ] Ita & Hippocrates libro de victu in acutis, ubi Prisanæ eximias dotes, tam copiosè & facundè explicat, ut ab ea integrum illud volumen olim περὶ πρὶν πεινόμενῃ vulgo citaretur, ut videre est apud Athenæum.

p. 90. l. 40. περὶ τὸν πρὶν αὐτῆς.] Hippocrates, citato loco: τὸ γὰρ γλίχρασμα αὐτῆς λείον, καὶ ξυμμετρεῖς, καὶ περὶ τὸν πρὶν αὐτῆς, καὶ ὀλιγοπύρετον, καὶ πλεοναπύρετον μετρίως, καὶ ἀδύψον &c.

p. 90. l. 49. ἀγροὶ ἢ καὶ τεύχεα] τεύχεα est frugum est genere, sicut βρώματα; de quibus vide Dioscoridem lib. 2. Item Plinium, libro 18. cap. 10.

p. 90. l. 50, 51. ἐπιπύρεσιν, καὶ πεινόμενῃ πλὴν πεινόμενῃ, ἢ ἐρῆσιν.] Scribe ἐπιπύρεσιν καὶ πεινόμενῃ πλὴν πεινόμενῃ, deleta virgula.

p. 90. l. 51, 52. ἀρτ[ος] ἢ καὶ ἀρτ[ος] ξηρὸς καὶ πρὶν πεινόμενῃ σποσμήν.] Nihil aliud vult Aretæus, quam quod Aetius 2. Tetrabibl. serm. 4. ubi de eodem morbo: ut scilicet micæ panis tenuissimæ ex aqua mulsæ eis dentur. Nam multa ex Aretæo transcripsisse Aetium, patet. Ipse Aretæus libro sequenti de curatione ὀξέων cap. θεραπεῖα αἱμάτων ἀναγωγῆς eandem rem sic præscribit: ἀρτ[ος] ὁ πρὶν κατὰ ξηρὸν καὶ πρὶν πεινόμενῃ, ἢ δὲ καὶ ἐς ἀληθινὴν σποσμήν. Ad panem lotum hæc pertinere videntur, cujus parandi modum hoc loco tradit Aretæus; nempe eum exsiccari debere, deinde contundi, tum incerniculo transmitti, postremo aqua maceratum denuò exsiccari ac compingi; quod posterius tamen non expressit,

quod id satis notum esset. Aut fortasse scripserat, & postea Librariorum incuria prætermisum est. Locus igitur hic notatu dignus est: quia pauci ex veteribus admodum ejus præparationis rationem docuerunt. Quippe *Galenus* panis ipsius mentionem facere contentus fuit, omissa parandi ratione. Post tamen *Oribasius* eam ex *Antylli* instituto prodidit *libro 4. collect.* & ex eodem *Aetius*; Deinde *Avicenna lib. 2. tract. 2. cap. 572.*

p. 91. l. 14, 15. ἀριστον ἢ τῶν δρεπτόνων ὡὼν δοῖναι ἐκ πυρὸς ἀπύρων] Crassius vocem ἐκ πυρὸς divisim legit, cum ita verteret: *Sed mirificè profunt ova nuper à gallina edita ex igne igne carentia.* Verum cum ex iis, quæ sequuntur pateat, hunc ova recens exclusa præscribere, & a matre calentia, sine alia coctione; quod & vox ἀπύρων significat: cur ejusmodi ova ἐκ πυρὸς ἀπύρων appellet, miror. Nisi innatum animalis calorem, πυρὸς nomine, intellexit; ut aliquando *Hippocrates*, atque etiam *Aristoteles*, & maximè in *lib. de respiratione*, ubi calorem nativum ψυχρὸν πῦρ appellat: quomodo etiam & *Theophrastus*, & plerique omnes antiqui usurpant. Atque ita πῦρ in his vocibus πυρὸς & ἀπύρων æquivocè accipiendum esset, scilicet, & pro vitali calore, & pro elementari, quo in culinis utimur. Id adeo, ut fieret in verbis figura & argutia, quam ut puto, ὀξύμωρον Grammatici appellant *acutam stultitiam*, ova ex igne sine igne: ejusmodi enim verborum lusus amant Iones. Verumtamen existimavi olim pro ἐκ πυρὸς legi posse ἐκ πυρῶν, ovi rufum, ut *Vitellus* intelligeretur: quod hunc ita *Aetius* appellet, περιφραστικῶς in *libro* scilicet 3. *cap. περὶ κλυσμῶν*, ubi enema præscribit hisce verbis: χαμαιμήλινον ἢ ἔλαιον, καὶ ὡς τότε πυρὸν καὶ τὸ λευκόν &c. nam πυρῶν ibi non πυρὸν legi debere palam est, estque vitelli ovi periphrasis. De utraque Lectione judicent Docti.

p. 91. l. 18, 19. καὶ ῥητίνης ἢ ξηρῆς ἢ δαπνίου ἐμπόσειν] ῥητίνη, *resina* in genere duplex à *Dioscoride* distinguitur, *lib. 2.* una humida, altera sicca: humida rursus triplex; πινύνη, πεδκίνη, κυπαρισσίνη, sumpta appellatione ab arboribus, quæ ipsam emittunt, nempe pinu, picea, & cypresso. Siccae autem differentiae hæc traduntur: σροβιλίνη, ἐλατίνη, πεδκίνη, πινύνη, quod ex pineis nucibus, abiete, picea, & pinu petantur. *Plinius libro 24. cap. 6.* ubi de resinis: *summæ species duæ, sicca & liquida: sicca è pinu & picea fit; liquida, è therebintho, larice, lentisco, cupresso.* Quæ verba ita accepit *Brasavolus*, ubi de resinis agit, quasi è pinu & picea siccam tantum resinam provenire dicat *Plinius*; cum ait, *Plinium* in resinarum historia dissentire à *Dioscoride*: sed non ita est. Et si enim resinam siccam ab iis arboribus prodire dicit, attamen humidam ab iis quoque exire non negat: sed siccam dixit, ut distinguat ab aliis arboribus, quæ humidam tantum fundunt. In quo ipse *Brasavolus* magis culpandus est, qui inter arbores humidam resinam fundentes, lentiscum numeret; cujus resinam, maltichen dictam, verè esse siccam nemo nescit. Vide *Matthiolum in 1. Diosc.*

p. 91. l. 19, 20. ὅπως π' εἶναι κρέσσον' εἴη.] Quædam hic desiderari conjicio. Sed ea ex M.S. Codicibus solum restitui possent.

p. 91. l. 24. σῶν ἐγκέφαλοι] Sũillum cerebrum diligenter assum, vel in albo jure legitimè elixum, porro & anetho injectis dabat quoque *Galenus* iis, quorum vires attenuatæ erant ad eas instaurandas. Vide eum *lib. 12. Method.*

p. 91. l. 25. ὅπῃ μὲν ζῶν τῷ σπινθῶν.] σπινθῶν nomen est membranæ fundo ventriculi adhærentis, quæ quod intestinis innatet, id cognomentum accepit: hæc; cum sit adiposa, involvebant jocinora animalium frixa, quo essent opimiora; ut *Philetæus* docet apud *Athenæum* in *tertio*. Ad quem modum & cerebrum Suis assum omento involutum apponebant: quod tamen *Aretæum*, in Pleuriticorum victu, probasse non verisimile est. Quis enim acutè febricitantes nidorulento cibo, & ægrè impleri patitur? Quare mutilum esse hunc locum dubitandum non est. Et nisi me valdè conjectura fallit; scripserat *Aretæus*, ὅπῃ μὲν ζῶν τῷ σπινθῶν κνισώδες. ἀνδρὶ ἢ τέλει ἀκνισοί.

p. 91. l. 26. ὡς δὲ ἀκέρχιν' εἴη.] Nomen compositum à κέρχιν': qua voce *Hippocrates* faucium asperitatem & strepitum in pulmone significat, Galeno teste, in *Exegesi*.

p. 91. l. 40, 41. ζυμίσσοντα μήκαν' ἢ σαρκὸς ἐνηψημῆς.] Quam hic carnem papaveris appellet, non satis planum est: nisi capita ejus herbæ intelligat, quas κωδίας vocat *Dioscorides lib. 4.*

p. 91. l. 41. 42. καὶ μάννης ἀλίτον ἐμπόσειν] Manna thuris intelligenda est, quæ à *Dioscoride*, *Galeno*, & aliis Græcis μάννη λιβάνης dicitur: ita autem appellantur micæ, quæ è thureis glebis resolvuntur. In quo non parum hallucinatus est *P. Crinitus*, putans; quam *Dioscorides* μάννην λιβάνης appellet, eandem esse illi, quæ mellis genus est, & ad purgandum leniter alvum usurpari solet. Ita enim scriptum ab eo est *lib. 25. cap. 7. de honesta disciplina.*

p. 91. l. 47. 48. καὶ κάγχρυς] De quo vide *Dioscoridem lib. 3.* *Cornarius* *Ætii* interpret ad 2. *Tetrabibl. serm. 4. cap. 68.* ubi multa ex *Aretæo* exscripta leguntur, *Canchry* semen rosmarini interpretatur. Quod non est intelligendum de nostro rosmarino, qui *coronarius* dicitur; hic enim sterilis est: sed de alia specie ferulacei generis, cujus semen κάγχρυς & κάγχρυς propriè dicitur. Scribitur & κάγχρυ vel κάγχρυς sine γ.

p. 91. l. 48, 49. *ὡς ἡ καὶ ψυχρῶν τῶν πᾶν.*] Per πᾶς partes intelligendæ sunt, quibus cataplasmata imposita sunt: in quibus si frigus intus sentiat, acetum affundi jubet. Habet enim acetum calorem non obscurum; & in cataplasmatibus iis, quæ Sinapismi dicuntur, vim Sinapi suscitatur.

p. 91. l. 54. *ῥαλψίς ἐν κυβασίῳ*] *κυβασία* genus est pilei Persici, qui aliter Tiara dicitur, & Cidaris. Pollux, *πῶς ἡ κυβασία, καὶ κίδαρις, καὶ πῖλον καλεῖται.* Ita & Galenus in *Exegesi*. Suidas in hac voce, & Scholiastes Aristophanis in *Avibus*. Hic verò accipit *Aretæus* pro sacco, in quo semina includuntur ad fomenti usum; fortasse ob similitudinem figuræ. Nam pilei genus istud oblongum erat, & complicari poterat, teste eodem Scholiaste Aristophanis ibidem: *ἔστι ἡ αὕτη (inquit) καὶ περιπρόμνον, πᾶσα τοῖς μὲν ἄλλοις ἐστὶ, καὶ ἐπὶ τυγμύλῳ καὶ περιβαλλασαῖν εἰς τὸ μέτωπον ἔχειν, τοῖς δὲ βασιλευσὶν ὀρθρῶν.*

p. 92. l. 26. *οἱ γὰρ ἐκ τῆς στυγῆς ἰχώρες.*] Humiditates, quæ e salibus liquatis distillant, *ἰχώρες* appellat: quod iis similes sunt, quæ e malignis ulceribus prodeunt. Ita enim appellat Celsus *libro 5. cap. 26. ἰχὼρ tenuis, subalbidus ex malo ulcere exit, &c.* Ipse *Aretæus* mox ubi de vulneribus per scarificationem factis expurgandis agit: *ὁ γὰρ αἷμα ἢ πρὸς φῆ, ἀλλὰ ἰχὼρ ἐκέρχεται.* De hac voce plura nos in nostro tractatu de *Lacrymis lib. 1.*

p. 92. l. 38. *Θαῦς ἢ ἀπὸρος*] Sulphur ignem non passum deligit; quia id optimum est, ut expressè ait Dioscorides *lib. 5.*

p. 92. l. 40. *ἔχειν ὧν χρὴ κεραμεῖω καὶ φῶν*] Vasis descriptio est pro fomento, atque ipsum vice cucurbitæ lateri dolenti applicari jubet cum magna flamma; non ut corpus tangat, sed interposito aliquo spatio, ne flamma extinguatur: ejusmodi sunt, quæ *Φακὴς κεραμίας* infra appellat *libro 2. therap. cap. de curatione Ileii.*

p. 92. l. 46. *ὡς μὴ διασβεσθῇ τῇ πυρί.*] *πύξ* suffocatio: *πυγὺς* verò operculum est quoddam, quo carbones suffocantur. Aristoteles *lib. de Juvent. & Senect. cap. 5. πύξ* δὲ γὰρ ἐκ τέττα λαμβάνειν ἐστὶ τὸ συμβαίνειν ὅτι τῶν καταπυγμύλων ἀνδράκων. ἀν μὲν γὰρ ὡς πεπρωμασμένοι τῷ καλεσμένῳ πυγῇ συνεχῶς, διασβέννυνται παχέως. Alludit fortasse *Aretæus*.

p. 92. l. 49. *πῶ κατὰ ἡτρεῖν.*] Ita elegantissime appellat *enema*, & *μητρέγχυτα*.

p. 92. l. 55. *πνέριον ξυὺ μέλιτι ἐψηθὲν ἐς σύσασιν*] In Editione *Henischii* ad marginem *πνέριον*, quod idem esse ac butyrum, supra docuimus. Quam lectionem esse probam liquet ex *Ætio*, qui in curatione pleuritidis, butyrum quoque recens cum mellis & terebinthinæ æqualis partibus decoctis, pro pilulis, sub lingua tenendis, commendat; quod hinc mutuatum esse nullus dubito. Quo fit ut suspicer fortasse & terebinthinam ab *Aretæo* positam in hocce eclegmate, & eam vocem postea intercuisse.

p. 93. l. 4. *καὶ πρὸς τὸ ἀρσι.*] Usitatio est vox composita *πρὸς αἵματι* pro cibo, qui offertur, sicut & *πρὸς αἵματι*; quibus vocibus passim utitur Hippocrates. Attamen & simplex nomen idem significare nihil vetat.

p. 93. l. 6, 7. *κνίδης καὶ λίνος ἢ σπέρματι*] Eandem compositionem videre est apud *Ætium*, citato loco; nisi quod simplicium mensuræ non congruunt.

p. 93. l. 7, 8. *καὶ κώνος ἢ κοκκάλης*] Non satis constat, quid per has voces intelligat; ipsas ne nuces pineas, quæ & *σπόβιλοι* vocantur, quæ propria est notio hujus vocis, *κῶν*: an interiores nucleos, qui soli esculenti sunt: quos *Galenus* *πυρῶν* *σποβίλων* appellat *lib. 6. de compos. Medic. in bechicarum Antipatri recensione*: & simpliciter *πυρῶν* in libro *δι-πυρῶν*: in descriptione eclegmatis *bechici*, *πυρῶν* ἢτοι *σποβίλων*. Græcis autem & propria voce *πινύδες* dicuntur, ut ex verbis *Dioscoridis* patet: *πινύδες ἢ καλουμένη ὁ καρπὸς τῶν πινῶν καὶ τῆς πίνης.* Nam & *κῶν*, hoc est nuces pineas locum habuisse in compositionibus medicamentorum, ex verbis *Plinii* colligi potest, quæ scripta sunt in *libro 23. cap. 8. Nuces pineæ, quæ resinam habent, contusæ leviter, additis in singulis sextariis aquæ ad dimidium decoctæ, sanguinis excreationi medentur.* Et postea nucleorum nucis pineæ facit mentionem paulo infra. Immo *σποβίλος* & *κῶν* non modo pineas nuces, sed etiam nucleos ipsos à Græcis appellatos fuisse *Dioscoridis*, & *Galenii*, & *Plinii* etiam testimonio constat. Nam quæ *πρὸς σποβίλων* scribit *Dioscorides*, nucleis manifestè congruunt: *σπόβιλοι*, inquit, *καὶ καθαρὸι ἐσθιόμενοι, ἢ μὲν γλευκεῖ καὶ σπύς σπέρματι πινόμενοι.* &c. Non enim nuces ipsæ esculentæ sunt, sed interiores nuclei. Tum autem *Plinius* dum eum locum in historiam transferret, quas facultates strobilis tradit *Dioscorides*, nucleis ipse assignavit. Ex quo patet *σποβίλος* nucleos pineæ nucis interpretatum fuisse. Quod & amplius confirmatur iis, quæ in eodem capite addit *Dioscorides*: postquam enim *σπόβιλοι καθαρόμενοι* quid præstare possent, docuit; postea de integris strobilis ita agit: *ὅλοι δὲ σπόβιλοι ἀπὸ δένδρων πρόσφατοι θλασθέντες ἐν γλυκεῖ, καὶ ἐψήματι, ἀρμόζουσι πηλαιαῖς βηξί.* &c. Sed & *Simeon Sethi*, *σποβίλος* accepit pro fructibus *lib. de alimentis cap. 8. οἱ κοκκινάριοι ἢτοι σπόβιλοι ὁ ποῖός ἐστι καρπὸς &c.* *σπόβιλοι* autem iidem, qui *κῶν*, ut *Galenus* docet scribens *lib. 2. de alim. fac.* quos Antiqui Græci *κῶν* vocarent, à recentioribus Græcis *σποβίλος* postea esse appellatos. Ut igitur huic Disceptationi finem imponam, existimo & nostrum *Aretæum* hic *κῶν* & *κοκκάλης* pro nucleis sumpsisse. Quoniam eos propriè pectoris morbis convenire testatur *Dioscorides*, citato loco. *Galenus lib. 8. de simpl. med. facultatibus*; & reliqua turba Medicorum.

p. 93. l. 11. *μυσίλη μή*.] Quid sit *μυσίλη*, supra docuimus.

p. 93. l. 14. *λίτρα μή*.] Melius in dandi casu *λίτρα μή*.

p. 93. l. 13, 18. *Ψυχρόν ἢ ὕδωρ ὀνέσει τῶν ιητρῶν*.] Eos improbat, qui frigidam pleuritide laborantibus propinant: meritò, utpote quæ *ἀνακάθαρσιν* impediatur; frigus enim humores densat, vias adstringit, coctionesque impedit, & peculiariter pectori inimicum est: ut ex *Aphorif.* 24. colligi potest; & expresse docet Celsus *lib. 4. cap. 6.* ubi de Pleuritide agit: *utendum* (inquit) *cibis potionibusque calidis, vitandum frigus.* Et Trallianus de victu item pleuriticorum tradens; *aqua tepida*, inquit, *pleureticis semper exhibenda.*

p. 93. l. 23. *ἰδέη τις ξωδρομῆς*.] Vox hæc Empiricorum, qui ita multorum signorum concursum appellabant; ex quibus, qui esset corporis status, cognosceretur; nempe *πληθωρικὴν σωδρομὴν*. cum omnia, quæ plenitudinem humorum indicant, in eodem corpore reperirentur. In editione *Henischii* ante vocem *ἰδέη*, asteriscus est, quæ mutilæ aut corruptæ scripturæ nota est: & sanè aliquid desiderari arbitror. Sed expectandum auxilium à M. S. Cod.

p. 93. l. 27. *ἀλλὰ ἡ πνεῦμά κατεξωίσειν ἐν πλωδρῶ*.] Ita & *Ætius 2. Tetrabibl. ser. 4. cap. 68.* ubi de notha pleuritide: non alienum ab hoc loco est, quod de quadam falsa pleuritide observat Amatus Lusitanus *centur. 7. curat. 72.* in qua scilicet dolor esset extensivus in exteriori parte thoracis, difficilis in partem decubitus, febris continua, tussis sicca, & qua nihil effatu dignum exspueretur. Hanc autem Pleuritim refert in abscessum exteriorum phlegmaticum degenerasse; quo aperto, non multò post æger mortem oppetierit.

Ad Librum Secundum

Curationis Morborum Acutorum.

πεὶ Θεραπείας πνευμονίης.
de Curatione Pulmonaria.

Ita pulmonis inflammationem vocat *Aretæus*, quam Medici communiter *πνευμονίω*. Hippocrates *libro de internis affectionibus*, alio flexu *πνευμονίδα* nominavit. Ita enim hanc vocem *Fæsius* interpretatus est.

p. 94. l. 19. *ἐτ' αἵματι*.] Supple *φλέβας*.

p. 94. l. 24, 25. *ὡς γὰρ ἐξ αἵματος αἱ παθοσύνες ἔωσι*.] Causas perstringit, quæ pulmonis inflammationem faciunt: sunt autem hæ, sanguis, pituita, spuma; quas & causas tradit *Hippocrates*, citato libro; *φλεγμονὴς ἢ γίνεται ἀπὸ τῆς μάλας. ὀνέται ὁ πλωδρὼν αἷμα ἐλκύσας ἐφ' ἑαυτὸν, ἢ φλέγμα ἀλμυρὸν μὴ ἀπὸ πάλιν, ἀλλ' αὐτὸ ξυσφῶν, καὶ συμπαγῆ.* Ob has verò venæ sectionem esse necessariam ostendit: quia si sanguis causa est, per eam vacuatur; sin alii humores, sic quoque ea benefacit: quod corpore vacuato, meatus pulmonis liberiores reddat, ad usum respirationis. Est proinde quod miremur, hanc ab *Hippocrate* esse prætermittam in eo libro; ubi ejus morbi curationem tradit.

p. 94. l. 30, 31. *ἀλλὰ γὰρ πλὴν ἑδρῶν λίτρῶν*.] An balanum intelligit ano inferendum, ad flatum ducendos?

p. 94. l. 32, 33. *ἀντὶ τῆς φλεβοτομίας*.] Enema acre, ubi sanguinem mittere non licet, vicem supplere docet *Aretæus*; quod & Galenus testatur *lib. 5. Method.* qui matronæ cuidam, quæ sanguinem è pulmonibus rejiciebat acrem, clysterem imperavit: quod ei venam nollet incidere, propter inedia; quam per quatrimum passa fuerat.

p. 94. l. 34. *ἢ ῥητίνη*.] Scribendum, *ἢ ῥητίνη*, aut *resinæ*, in dandi casu, præcedente conjunctione disjunctiva ἢ.

p. 94. l. 37. *καλοκύντης ἢ τῆς ἀγρίας αἱ σάρκες αἱ εἴσω*.] Pulpam internam Colocynthidis, quam *Hippocrates*, *ἐντεριανὴν* vocat, pro enemate, aqua incoqui jubet: in qua decoctione eximiè cavendum est, ne qua particula ejus, cum liquore in alvum penetret: nam ea inhærescens intestinis, ulcus in iis insanabile crearet. Quod accidisse *Guillelmo Pelisferio* viro eruditissimo atque clarissimo testatur *Pierius lib. 2. de Literatorum infelicitate*; cum scelerati Pharmacopolæ culpâ catapotia ex malè trita colocynthide sumpsisset. Quare, ut in medicamentorum præparationibus exactissimè conteratur monet *Avicenna lib. 2. tract. 2. cap. de Colocynthide.* Et oportet (inquit) ut in ejus contritione ad summum perveniat: pars enim minima ejus in sensu, quàm invenit humiditatem, inflatur, & adheret partibus stomachi, & in volutionibus intestinorum, & apostemat. Idem & *Serapio* confirmat apud *Mesue.*

p. 95. l. 16. *δι' ὁμέρης*.] *δι' ἡμέρης.*

p. 95. l. 21. *ὡς ἢ ἐν ἀκμῇ τῆς πηγῆς*.] Medicus suæ famæ consulere debet, neque committere ut in morbi extremo impetu & desperatione quicquam remedii admoveat; ne eum interfecisse credatur, quem sua fors peremit.

p. 95. l. 26, 27. αἰσθηρὸν ἢ πλειόνης ὁ χυλὸς] Non est dubium, quin σιτηρῶν legi debeat pro αἰσθηρῶν, quod & ex *Crassi* versione patet: dicunt autem *Græci* σιτηρῶν, quæ nos *Cerealia*, aut frumentacea.

p. 95. l. 30, 31. κακὸν γὰρ περιπνευμονικῶσι φύσιν.] Flatus iis, qui inflammatione pulmonum laborant, vehementer nocere rectè judicat: Nam iis distenta hypochondria & ventriculus, premunt pulmones: aut si iidem pulmonum substantiam occupent ac distendant, meatus animæ angustiores reddunt, atque ita augent suffocationem.

p. 95. l. 31. οἶνον ποτὴν καὶ ἀπυροῖ ἕως] Vinum concedit peripneumonicis, si febre careant, quod sanè rarum est, ut febris pulmonum inflammationem non comitetur. Inter signa namque, quibus ea cognoscitur, febrem ponit *Galenus lib. 4. de loc. aff. cap. 9.* ὅτ' ἂν ἢ τῇ μὲν σπυγνώσει τε, καὶ βάρει, δυσπνοίᾳ, πυρετῶς ὅξυς σωεισβάλλῃ, φλεγμονῇ τὸ πάθος ἐστὶ περιπνευμονικόν. Quin ipse *Aretæus* id dicit supra *lib. 2. de causis & signis acut.* ubi de eodem morbo agit: ἡδε ἐστὶν, καὶ καλὸν γὰρ περιπνευμονικόν, φλεγμονῇ ἢ πυρετῶν, καὶ ὅξυς πυρετῶν. Attamen interdum hunc morbum sine febre esse haud absurdum est; quo casu vinum concedit, idque ejusmodi, quod non multam habeat adstrictionem; ne pulmonum augeant obstructionem. Cæterum eo morbo laborantes vinum cupidè expetere docet *Aristoteles in 27. sect. probl. 4.* & causam addit, quia ob internum fervorem vehementer sitiunt: vinum autem licet natura calidum, sitim magis sedet, quàm aqua: propterea quod magis penetrat, & partes sitientes potentius humectat quàm aqua; quia non solum est potus, sed & alimentum.

p. 95. l. 37. θώρηξ ἢ ἐσκεπάσθω] Scribe σκεπάσθω.

p. 95. l. 39. τὸ δὲ τὸ λημνήσιδον] Hujus compositionis *Galenus* mentionem facit *lib. 6. de sanit. tuend.* τοῖς δὲ ἀπορρίπτει καὶ λημνήσιδον, ἢν ἀδάρκων τε, καὶ ἀδάρκων ὀνομάζουσιν, ἐχρῶντο φαρμάκοις. Ubi λημνήσιν appellat quod alii λήμνησιν. Qua & voce utitur *libro 1. de compos. medic.* καὶ πῶς: καὶ ἕτερον ἢ τρόπον ἢ λημνήσις ὑδρον τῶν δάκτυλων δάκτυλον &c. Est autem λήμνησις, vel λημνήσις falsugo quædam in paludibus proveniens, unde nomen, ubi arundinibus & herbis adhærens invenitur.

Ad Caput II.

περὶ θεωρητικῆς αἱματὸς ἀναγωγῆς.

De Curatione Sanguinis Rejectionis.

p. 95. l. 47. πᾶσαι ἢ ἐξ ἀναγωγῆς αἱματὸς οὐκ ἀνήκει] Deest vox θεωρητικῆς. αἱματὸς θεωρητικῆς supra *lib. 2. cap. 1. de causis & signis acutorum morborum*: & hic paulò infra αἱματὸς γὰρ ἢ θεωρητικῆς. Versus finem; ἐς ἢ τὰ τοιαῦτα εἶδεν ἢ θεωρητικῆς. & rursus paucis interjectis: καὶ μὲν ὅν ξυμπερίγῃ ἢ θεωρητικῆς. ἐξ ἀναγωγῆς autem idem valet, atque per superiora. Namque ἀναγωγή Medicis propriè accipitur pro sanguinis à pulmonibus rejectione, quicquid reclamet *Hofmannus lib. 5. Var. Lect. cap. 22.* ubi ineptè grammaticatur, ut supra ostendimus eo loco.

p. 95. l. 49, 50. εἴδ' ἢν δὲ θώρηξ, ἢ περιπνευμονικόν, ἢ σπυγνώσει, ἢ ἡπατὶ ἢ κινδυνώδων] Reponendum hic adverbium μόνον, quod desideratur, ut sequens exceptiva declarat, ἀλλὰ καὶ ἢν δὲ κεφαλῇ. Sed & sententia id postulat: neque enim tantum, si à thorace aut pulmone, aut stomacho aut hepate (supple sanguis fertur) periculosum est; sed & si à capite, quæ sanguinis ejectio magis innocua.

p. 95. l. 58. σπηρὸν σπηρῶν] Σπηρὸς propriè dicitur stabulum ovium & caprarum; tamen & pro domo accipitur, ut hic.

p. 96. l. 2, 3. ἐρεθιστικὸν γὰρ αἱ σείσεις] Motu & concussione humores quosvis irritari ad eruptionem ex *Aphorismo 14. sect. 4.* colligi potest: quo *Hippocrates* jubet, eos qui Veratrum sumpserunt, moveri, quo scilicet vomitum sibi magis provocent: ἐπὶ πῇ πῇ πῇ ἐκείνοισιν, πῶς μὲν τὰς κινήσεις τῶν σωμάτων μάλλον ἄγει. &c. Ad quæ verba *Galenus* in *commentario* annotat, corpus ut quiete in eodem statu servatur, ita à motu immutari atque alterari: ἡτοιχία μὲν γὰρ τῇ αὐτῇ κατὰστάσει φυλάττει μετὰ βλάβος ἢ καὶ ἀλλοιοῖ τὸ σῶμα κίνησις. Addit *Hippocrates*, ibidem, exemplum à navigatione, in qua quidem corpus à motu perturbari planè perspicitur: vomunt enim qui navigant, non odore maris, ut quidam putant, sed agitatione navis; ut docet *Galenus in Commentariis*.

p. 96. l. 4, 5. μὴ κάρτεϊ ἐκκῶσι] *Lectus non admodum cedens corpori.* Amant circuitiones *Iones*: nam uno verbo μαλακῇ dicere poterat, pro qua voce definitionem posuit. Nam *Aristoteles molle* ita definit *libro de mistorum affectionibus*: μαλακὸν ἢ τὸ ὑαίον. Sed addit τῷ μὴ ἀντιπρὸς ἐκκῶσι, hoc est, ut ipse explicat, καὶ τὸ σπηρῶν, quod omisit *Aretæus*, quia non id agebat: & mollis lectus satis intelligitur, qui cedat prementi. Lectum autem non probat iis, qui sanguinem per os rejiciunt, qui valde sit mollis, & in quo profundius corpus mergatur, qualis plumeus est; quod talis nimio plus quam satis est calefaciat. Itaque mox addit ἀθερμῶν.

p. 96. l. 13. πῶς ἐπ' ἀγκῶνι καίλω] Eam intelligit, quam *Hippocrates* πῶς ἐπὶ φλέβῃ, venam internam appellat *Libro 4. de victu in acutis*, & ἀγκῶνα metonymicè, in ter-

τῇ Epid. ὁ γδὲ ἀγκῶνα ἐπιμον. Basilicam vulgò nominant.

p. 96. l. 17, 18. ἡ δ' ἀνωτέρη τῇ δ'.] Per venam superiorem, *cephalica* sive humeraria intelligenda est; aut quæ ex ramis internæ & humerariæ conjunctis efficitur. *Nigram* Arabes appellant, quam venam superiorem negat se videre; cur potius in eo affectu secari debeat, quàm basilica, quandoquidem utraque unius ejusdemque venæ, quæ à brachio descendit, hoc est, axillaris rami propago est.

p. 96. l. 19. ὥς τε ὑδὲνα μέζον.] Scribe ὑδὲν μέζον.

p. 96. l. 20, 21. αἰσθητὴς γὰρ τῷ ἀποχρίσιν.] Improbatur eos, qui venas brachii certis visceribus respondere volunt; quos ait ignorare divortia & propagationes venarum: quoniam quæ ab eadem vena propagines scinduntur, eandem habere ad vacuandam opportunitatem, consentaneum est. Qua quidem sententia apertè Galeno ὁμοίως χεῖρ, ut dicitur: qui referre ultra ex iis venis secetur pro situ partium affectarum; neque promiscuè secandas esse expressè asserit in libello *de curat. per sanguinis missionem*: quem locum, quoniam prolixior est, adscribam ita ut a *Fuchso* Latine est conversus. In oculorum itaque doloribus tum humeraria vocata vena, tum quæ ex ea derivata est, in gibbero incisa, manifestum celeriter commodum afferunt: laborante autem latere, aut pulmone, aut septo transverso, aut liene, aut jecore, aut ventriculo, quæ per alas ad gibberi juncturam pertingit; secanda verò tum maximè interior erit. Quod si non ea, quæ ab ipsa deducta, in junctura flexura apparet: Cognovisti sanè paulò ante ab humeraria vena deduci prædictam, connectentem ipsam. Tres enim hi sunt mittendi ex gibbero sanguinis loci; interior, exterior, medius. Interior igitur, in quibus partes, quæ infra collum sunt, laborant, utilis est. Exterior verò quibus partes quæ supra collum sunt, ut facies, aut caput, malè afficiuntur. Medius locus interdum utrasquè habet diductas venas, in anteriorem manus partem protensas, ac deinde hinc coeuntes: interim verò statim in ipso junctura flexu in unum mutuo congregientes nonnunquam manifestam earum alteram, obscuram verò alteram. Proinde ubi vena laboranti parti propria obscurior existit, & ad mediarum aliquam accedis, conare eam quæ à propria derivatur, potius incidere. Accidit autem ubi & quæ inferiores sunt gibberi junctura, eas nimirum quæ in cubito sunt, secare nihil impediat, non apparentibus iis quæ in gibbero sunt: atque harum quidem eas quæ in rectum sunt laborantium partium. Porro tam perspicuam sæpè celeriter utilitatem quæ in rectum sunt laborantium partium venæ sectiones afferunt, ut & quæ laborant, & familiares ipsorum sæpè numero obstupescant. Hæc Galenus. Quorum locorum collatione, *Aretæi* (inquam) & *Galen*i nonnulla iis, qui sagacius talia odorantur suspicio fieri potest, *Aretæo* eam opinionem *Galen*i de peculiarium venarum sectione innotuisse quidem, usque adeo tamen improbabilem visam, ut hinc dedita opera confutandam putarit.

p. 96. l. 21. ὅσοι σπμάχω καὶ ἡπατι ξυῶψαν πλὴν ἀνω.] Per πλὴν ἀνω humerariam seu Cephalicam intelligit: per πλὴν κάτω, quam basilicam vulgò appellant, quam stomacho & jecori respondere liquet, non autem humerariam, ex paulo ante citatis *Galen*i verbis. Quare pro πλὴν ἀνω πλὴν κάτω scribere convenit.

p. 96. l. 22. ἡν δ' ἀπὸ πινδύμων ῥέει.] Et malè hic πινδύμων pro πινδύμων legitur: de incisione enim ejus venulæ, quæ inter minimum digitum & medicum, qui *Græcis* πινδύμων dicitur, sinistræ manus sita est, loquitur: quam spleni vacuando, non autem pulmone dicatam esse, ex *Paulo Aegineta*, *Avicenna*, & aliis discimus; sed maximè ex *Æt*io, qui *Tetrabibl.* 1. serm. 3. cap. 15. ita scribit; quod si splen patiatur, venam inter anularem, & parvum digitum manus seca, aut in cubito internam.

p. 96. l. 27. τῇ ὡν πλέονι πρὸς τοῖσι δακτύλοις.] Mendosa lectio hæc, quam sic emendo: πῶν πλέον, εἰ πρὸς τοῖσι δακτύλοις. &c. Quam igitur majorem utilitatem capiet, si quis ipsam juxta digitos, non autem in cubito secet. Sententia autem plana est. Quemadmodum enim supra eos ut venarum distributionis ignaros redarguit, qui quum sanguis è pulmonibus rejicitur, superiorem puta humerariam venam secare malunt, quàm internam cubiti; siquidem & illa è ramo axillari descendit: sic nunc iis succenset, qui ad lienis affectus mediam inter medicum & minimum digitum sinistræ manus pertundunt, ceu non hæc ab ea, quæ in cubito est, propagata sit. Sic est *Aretæi* sententia de his venis, quam nunc recentiores sequuntur, præsertim qui Anatomie impensius student. Attamen aliud in venis præter agnationes & propagationes spectandum fortasse est: & in venis ab eodem ramo fruticantibus discrimina occulta à situ & rectitudine reddi, haud absurdum est, ut quidam furculi visceribus certis respondeant; quod *Galeno* placuisse patet ex libro illo *de curat. per sanguinis missionem*. Ubi somniis quibusdam se admonitum testatur, ut arteriam inter indicem & pollicem sitam tunderet. Par enim ratio est salvatellæ, & illius arteriolæ: sic ergo ille scribit: πρὸς τρεῖς ἑκάστη πινδύμων ὁνειράτων δύο ἐναργῶς μοι φησὶ μύμων, ἡκον δὲ πλὴν ἐν τῷ μετὰ λιχανῆ τε καὶ μεγάλῃ δακτύλῃ τῇ δεξιᾷ χειρὸς δὲ τῇ ἐπιπρεψά τε ῥεῖν ἀχρὶς ἀν' αὐτομάτως παύσεται τὸ αἷμα, κελύσαντ' ἔτω δ' ὁνειράτ'. ἔρρη μὲν οὖν ὅλη λίτρα πρὸς χεῖρα δὲ ἐπαύσατο χρόνιον ἀλγος, κατ' ἐκείνο μάλιστα τὸ μέγ' ἀγρόν, ἔνθα συμβαλλὲ τῷ ἀφραγμάτι τὸ ἥπαρ.

p. 96. l. 36, 37. δὲ γένειν ἢ καὶ δεσμοῖς ἀκροῖς ποδῶν.] Ita est usus omnium ferè, qui Medicinam faciunt; ut ad sistendum sanguinem per nares aut os erumpentem, extrema corporis arctis vinculis comprehendant. Quod tamen *Asclepiadi* non placuisse refert *Cornelius Celsus libro 4. cap. 4.* ubi de tussi agit: *Erasistratus horum crura quoque & femora, brachiaque pluribus locis deligabat: id Asclepiades adeo non prodesse, ut etiam inimicum esset, proposuit.* Etiam *Scribonius* auctoritate ejusdem *Asclepiadis* adversus eum usum disputat in libro *de compos. Med. cap. 83.* ubi ad eum ipsum affectum remedia proponit: quibus tamen argumentis respondere haud difficile est.

p. 96. l. 39. ἢ Διάσφυξις.] γρ. Διάσφυξις, deligatio.

p. 96. l. 41, 42. ἔρια μὲν πινόεντα οἰσύνω δὲ τῆς οἰσύνω.] Sufficiebat dixisse ἔρια πινόεντα, quæ οἰσύνω, hoc est, *lanæ succidæ* circumlocutio est. Quo fit ut suspicer illa οἰσύνω δὲ τῆς οἰσύνω non esse Auctoris; sed glossema ad oram paginæ notatum ab aliquo studioso, in textum postea traductum esse. Et sanè paulò inferiùs ἔρια πινόεντα nominat: neque quicquam præterea addit ad oesypum significandum.

p. 96. l. 47. τῆς ἀκακίας ἢ ὑποκυσίδος ξηρῶν τῶν χυλῶν] Scribe ὑποκυσίδος per ἰῶτα, *Acacia spina* est in *Aegypto* nascens, quæ fructus inclusos siliquis fert lupinis similes: è quibus succus expressus siccatur in umbra ad usus medicos; præcipua ei vis stipandi atque adstringendi. *Dioscorides* περὶ ἀκακίας, τῆς χαρπὸν ὡς περ ἡ ἡμετέραν ἐν λοβοῖς κείμενην, ἐξ ἧς καὶ ἐκθλίβεται τὸ ἐγχύλιμα ξηραίνον ἐν σκιᾷ. Quod igitur is succus in umbra exsiccaretur, ea causâ ξηρῶν χυλῶν dicit *Aretæus*. De eodem succo *Nonnus* è posterioribus Græciæ Medicis cap. 1. Διαλύων ἀκακίας καρπὸν τῷ ἀφειψήματι τῶν ἐστὶ τῶν λεγομένων ἀκανθῶν κερατίων. Hypocistidis eadem facultas, quæ *Acaciæ*.

p. 96. l. 48. τὸ ὀμφάκιον ὁξείῳ λυθέν.] *Nonnus* una voce ὁξυφάκινον appellat pro ὁξυομφάκινον.

p. 96. l. 52. ψύξαι καὶ ξηρῆσαι.] Lege σύψαι, stipare & comprimere.

p. 97. l. 12, 13. μίσγειν ἢ καὶ συμφύτα τῆς ῥίζης] Hanc etiam radicem pro eo affectu commendat *Scribonius Largus*; & à nonnullis inulam rusticam, ab aliis alum gallicum nominari auctor est cap. 83. de compos. Med. Ubi & animadvertit, ei qui eam radicem comedit, eo die cavendum esse ab aceto; ne degustet, quod hujus radicis effectum resolvat: quæ observatio sagacibus ingeniis magnum scrupulum injiciat, mirantibus quid sit, quamobrem acetum, cum ipsum stypticum sit, eandem symphyti facultatem minuat, quam potius augere deberet.

p. 97. l. 13, 14. βραβύλων ἀγρίων ῥίζας ἐψῆν] Quid sit βραβύλον docet *Athenæus* ex *Clearcho Peripatetico lib. 2.* nempe hoc nomine pruna à *Rhodiis* & *Siculis* vocari, unde *Theocritus*:

Ὀρπηκὲς βραβύλοισι κατὰ βερίθοντες ἔραζε.

Item:

Ὅσον μῆλον βραβύλοισι.

Addit nomen iis inditum ab effectu, quia alvum laxant: τὰ ἢ βραβύλα φησὶ, ὅτι δακτύλια, καὶ πλὴν βορρῆν ἐκβάλλοντα. tum formam & saporem declarat in hunc modum: ἔστι ἢ τῶν τῶ ἀκρόδρυον μικρότερον μὲν τῇ περιφορᾷ τῶν κακχυμῶν, τῇ δὲ ἐδωδῇ τὸ αὐτὸ, πλὴν ἐλάχιστον δριμύτερον. *Crassus* interpres *Aretæi* βραβύλα à Græcis dici propriè *Damascena* posuit in versione: quod à *Theocriti* Scholiaste, aut *Suida* accepisse videtur; qui vocem βραβύλον ita exponunt. Sed & magnum Etymologicum βραβύλα exponit δαμασκηνά, postea tamen βραβύλα ait dicta esse *Damascena* κατ' ἐξοχὴν, quod pruna meliora eo loco proveniant; quod falsum puto: quia neque *Athenæus*, neque *Dioscorides*, neque ipse *Galenus* tacuisset: in eodem errore *Hadrianum Junium* in *Nomenclatore* versatum comperio. De prunis autem sylvestribus, agit quæ περὶ μῆνα ab *Asiaticis* suo tempore dicta fuisse *Galenus* testatur, libro 2. de vi alimentorum, qualia profectò *Damascena* non sunt. Ceterum hæc quæ de prunis dicta sunt, parum ad rem producta intelligo: cum *Aretæus* βραβύλων, prunorum agrestium radices ad cataplasma conficiendum incoqui jubeat. Ex quo patet, non fructus, sed arborem ea voce intelligi voluisse. Atque ita βραβύλον non fructum tantum, sed & arborem significabit. In Editione *Henischii* notata hæc vox est asterisco, & ad marginem è regione εβύλων pro βραβύλων legitur.

p. 97. l. 15. καὶ κόμμιος.] Hac voce, cum simpliciter ponitur, vulgata gummi genera intelligi debent, quorum vim esse siccantem atque emplasticam *Galenus* docet libro 7. de simpl. facultatibus. Nam si ex iis quodpiam eximium, & usu efficacius requiratur; ut quod è junipero & tragacantho accipitur, id non simpliciter, sed cum epitheto adjuncto effertur, gummi juniperi, tragacanthæ. Ceterum *Fuchsius lib. 1. de compos. Med. cap. 12.* notat, quod nunc gummi Arabicum vocamus, concretum ex acacia *Aegypti* spina liquorem, veteribus gummi absolutè appellatum fuisse.

p. 97. l. 18. καὶ γὰρ καὶ τοῖσι κάμνυσιν χαρίσασθαι] Ita & visum *Hippocrati lib. 6. Epid. sect. 4. sent. 7.* αἱ τοῖσι κάμνυσιν χάριτες, οἷον τὸ καθαρίως δρᾶν ἢ ποτὰ ἢ βρωτὰ, ἢ ἀπὸ ὁρᾶς, μαλακῶς ὅσα ψάυη, ἄλλα, ἀπὸ μὴ μεγάλα βλάβη, ἢ δαμάληται, οἷον τὸ ψυχρὸν ὅτι τῶν δαίμων, ἰσχυροί, λόγοι, χῆμα, ἐδῆς, τῶν νοσούντων κατὰ ὄνυχες, ὁδμαί. id est, in his ægrotantibus grati-

ficandum est, ut scilicet *cibus & potus* purè conficiantur, puraque sint quaecumque viderint, & mollia quæ tangunt: *Aliæ* quæ non magnopere lædant, & facile reparabilia sint, veluti frigida, ubi ea opus est. *Pari ratione* introitus, sermones, figura, vestitus, tonsura, ungues, odores, ægro grata sint. Partem igitur hanc, quæ odores spectat, quibus ægro morigerandum censet *Hippocrates*, non solum de ipsius Medici odoribus accipere oportet; ut ne quid oleat, quod possit ægrum offendere, puta allium, aut vinum, ut *Galenus* interpretatur: sed & de aliarum rerum odore, quæ circa ægrum sunt, aut ei offeruntur. Qua mente *Aretæus* epithematis aliquid suaveolens admisceri præcipit, quo æger medicamentum minùs aspernetur.

p. 97. l. 19. ἐκ τῶν θανάτων ἀκμή.] Vulgò externa medicamenta appellamus.

p. 97. l. 23, 24. ἡ τὸ ρέον παχυαί τε καὶ πῆξαι ὡς μὴ ἀρρέειν.] Verbum ἀρρέειν, de sanguine è venis fluente usurpat, sicut & de quocunque alio humore accipi potest: nam ἀρρέειν est *diffluere*: quæ significatio omnium rerum fluxum comprehendit: fere tamen Medici istud verbum de alvi fluxu usurpant, quem simpliciter ἀρροίαν appellant. Ceterum triplicem rationem sistendi sanguinis tradit, prout sunt causa fluxum efficientes: primum ut vasorum tunicæ, quibus sanguis continetur, densentur, atque conspiciuntur; cùm scilicet earundem raritas in causa est: 2. ut ipse sanguis densetur, figaturque, ne possit fluere, etiam si viæ pateant: 3. ut sanguis in sede pristina contineatur, ne ab una parte in alia transfluat.

p. 97. l. 29, 30. δαρρέειν γὰρ ὡς ὑδρεῖον νέον εἶναι τῇσι δραιοῦσι.] Apparet vocem εἶναι corruptam esse, cùm sententiæ minus congruat. Pro ea igitur legerem, δαδρῆν, quod valet *irrigatum*, madefactum. Venam enim ita rarefactam, ut per tunicam sanguinem transfluere sinat, comparat situlæ novæ, quæ aqua impletur, ut mos est, ut humore imbuatur: nam initio diffluit, postea ubi aquam imbibit, eam continet. Sumpta autem ea similitudo est ab *Hippocrate*, qui in libro de *internis affectionibus* eadem utitur: ὡς περ ὑδρεῖον νέον ἀρρηγνῶς, παλαιὸν μὲν σέλιον ἔστω καὶ ἡ ρασὴς διὰ τὸ πρὸ φλῶ, καὶ ὑποκαθήμενός ἐστι ὡς περ ἀγγεῖον.

p. 97. l. 37. ἀπὸ τοῦ ἡδὲ τὸ θερμὸς ποιεῖν.] Supple πάρον: rectè calorem ipsum figendum, atque cogendum censet: nam calor est, qui sanguinem fluidum reddit, ita docente *Hippocrate* libro περὶ δερμάτων. hæc sunt verba: τὸ ὅτι ὑγρὸν ψυχρὸν ἐὼν κρατῆται ὑπὸ τοῦ θερμῶς διελύθη, καὶ ἐγένετο ὑγρὸν ἀπὸ τοῦ θερμῶς: & mox: πῶς μὲν ἀνὰ θερμὸν ἢ, ὑγρὸν ἐστὶ τὸ αἷμα. Quod de causa efficiente intelligendum est: nam materialis, ipsa est aqua; quæ in mixtione excedens terreas partes, mistum totum fluidum reddit, sicut ipsa est: ut in nostro tractatu de lacrymis diximus, ubi causas fluoris humorum nostrorum altius scrutamur.

p. 97. l. 38, 39. ὀξύκρατον μὲν ὡν τοῖσι δραιοῖσι ἱκανὸν ἐς εὐψιν.] ὀξύκρατον mistum est aquæ & aceti, ut & mulierculis notum est. Hanc plerique Latine *poscam* dici autumant. Et apud Græcos auctores, ὀξύκρατον, *poscam* vertunt; ut *Linacer* in sua interpretatione *lib. Method. Medend.* Quod non improbo, cum ita voce hac *Celsus* & *Plinius* utantur. Sed id tamen animadversione iudico dignum, quod Petrus Bellonius *lib. 2. obser. cap. 98.* poscam esse oxycratum negat, veterumque poscam *zythum* esse probat auctoritate *Suetonii*, qui in *Vitellio* tradit *Asiaticum* ejus libertum fugitivum, *Capuæ* deprehensum fuisse poscam vendentem: quem oxycratum in sua taberna venale habuisse non putat verisimile. Verùm & aliam potionem similem *zytho*, poscæ nomine appellatam fuisse, ut concedamus, fieri etenim potest: attamen, quin veteres poscæ nomine oxycratum intellexerint, non est quod dubitemus, post *Celsi* & *Plinii* auctoritatem. Et videtur, duplicem fuisse poscam, unam simplicem, quæ eadem atque oxycratum fuit; alteram compositam, cujus duas species tradidit *Ætius Tetrabibl. 1. sermone 3.* Communis autem, qua utebantur, & nunc in *Asia* passim utuntur, parari consuevit farinæ subactæ in vase æneo excoctæ portione in aquam coniecta: quæ deinde sine igne bulliat, atque despumet, ut eo loco tradit *Bellonius*. Haud absimilis fuit illa potio, quam *Maro* describit in *Georgicis*:

— — — — — & pocula leti

Fermento atque acidis imitantur vitea sorbis.

Fuit hæc posca Scythicarum Gentium. Eam olim militibus assignatam, atque inter cibos Castrenses habitam testatur *Spartianus* in *Adriano*. Simeon Sethi in libro de *alimentis*, ei potui, quem φῆκας dictum ait, interpretes autem poscam vertunt, eadem tribuit, quæ *zytho* *Dioscorides*. Ex quibus intelligi potest non unam fuisse rationem poscæ conficiendæ; atque hoc nomine, *posca*, multa & varia potuum genera comprehendendi.

p. 97. l. 39, 40. οὐδὲ γὰρ εἰδὲ αἷμα ἀκρῆτον ἐστὶ τὸ ρέον.] Sufficere ait, contra venarum rarefactionem, uti oxycrato: eò quod neque sanguis ipse, qui per venarum oscula effluit, sincerus sit, sed sero multo dilutus, qui ἰχῶρ propriè dicitur. Quæ ratio, quid ad Oxycrati usum pertineat, non sanè perspicio: nisi id vult, ea ratione ostendere, non multum patere illa oscula venarum, per quas sanguis fluat: quia qui effluit tenuis & aquosus est,

est, & per exiguos meatus subire potest: exiguis autem meatibus stringendis *oxycratum* sufficere potest.

p. 97. 40. ἀλλὰ τῷδε ἰχῶρι.] Sanguinem aquosum & tenuem ἰχῶρα appellat; quo modo & *Aristoteles*, qui hunc definit ἀπυρρὸν αἷμα, ἢ τῷ μὴ πῶ πύρεται, ἢ τῷ διωρῶσθαι. *Celsus* verò aliter accipit, pro humore tenui, subalbido, qui ex maligno ulcere exit, maximèque ubi nervo læso inflammatio secuta est. Plura de *ichoribus* in nostro libro de *Lachrymis*.

p. 97. l. 42. ἡ κεράτιων ἐδάδιμων ἔψημα.] Lege *κερατίων*, id est, *siliquarum*. Rectè autem addit ἐδάδιμων, ut distinguat à filiquis, seu fructu acaciæ, qui teste Galeno *lib. 1.* κῆ πῆρες, κεράτια ἀκάνθης vocantur. Sunt κεράτια ἐδάδιμα, siliquæ arboris cujusdam, quibus inest facultas exsiccans, atque adstringens, teste Dioscoride *lib. 1.* & Galeno *lib. simpl. fac.* Est autem vilissimum hoc edulium & pravum: unde idem Galenus *lib. 2. de vi alimentorum*, satius fore ait, si à regionibus Orientalibus, in quibus nascitur, ad nos non importetur. Atque hoc fortasse est genus siliquæ, quo adolescens ille prodigus, cujus fit mentio in Evangelio, in extrema inopia ventrem implere cupiebat, invidens porcis, quibus ii fructus, ut vilissimi, ad satietatem projiciebantur.

p. 97. l. 52. καὶ ἡ κρέασον ἢ ξυμφορὴ τῷδε γίνηται.] Scribe κρέατων, per α, si malum prævaluerit.

p. 97. l. 54. καὶ λίθον τὸ ἐξ αἰὸς κεράλιον.] Lapidem marinum vocat *corallium*. At *Theophrastus* non lapidem, sed quasi lapidem appellat *libro περὶ λίθων*; cujus hæc verba sunt: τὸ γὰρ κεράλιον (κῆ γὰρ τῷ τῷ ὡς ἀπὸ λίθου) τῇ χροῇ μὲν ἐρυθρὸν, &c. & mox ei calamum Indicum lapidescentem similem esse natura testatur: τρέπον δὲ πῶς ἢ πῶς τὰς τῇ φύσιν, κῆ ὁ ἰδιότης κάλαμου ἀπολιθώμενον. Quibus ex verbis patet, hunc non esse planè lapidem; sed quiddam medium inter lapides & plantas: unde à quibusdam λιθοδένδρον fuisse appellatum testatur Dioscorides *libro 5.* πῇ γὰρ (inquit) κεράλιον, ὅπερ ἔνιοι λιθοδένδρον ἐκάλεσαν, δοκεῖ μὲν εἶναι φυτὸν ἐκάλιον· σπέρροποιεῖσθαι γὰρ, ὅταν ἐκ τῷ βυθῷ ἐλκευθῇ, ἔξαλον γινώμενον· κῆ βαπτόμενον, ἥτοι πηγνύμενον, ὡς περὶ τὸν τῷ περικεχυμένον ὑμῖν αἶρα. Quem locum obiter emendo voce βαπτόμενον, pro qua βλαπτόμενον lego, *offensum* ab aëre. Ita & *Ovidius* Corallium è virgis natum canit, quæ sanguinis *Gorgonei* tactu diriguissent. Qua fictione ejus fruticis naturam poetice adumbravit; vide hunc *libro 4.* 15. *Metamorphoseon*. His *Plinius* subscribit *lib. 32. cap. 2.* ubi & illud notat; Corallium in Persico mari *face* appellari. Sunt & versus *Orphei*, illius qui de Magicis expiationibus scripsit de Corallio, idem testantes:

Κλωρὴ γὰρ βοτάνη πρῶτον φύει, καὶ ἐνὶ γαίῃ,
ἦν γε φυτῶν ἱερὴν σερρελὴν τρεφόν, ἀλλὰ ἐνὶ πάντῳ,
Ἀτρυγέτω, ἵνα φυκί, ἵνα βρύα γίνετ' ἐλαφρά.

Et ibidem infra:

οὐδέ τ' εἴω οἶσθαι, ἐπεὶ σερρελὴ λίθος ἦεν
ἐκ δὲ ὅλεσεν βοτάνης ὕδρον δέμας, ἀλλὰ καὶ ἔμψης
οὐλομένης πάμπαν βοτάνης σὺν ὅλεσεν εἶδος.

Sed de corallii natura nimis multa. De facultate addo, idem esse adstringens & refrigerans: ideoque ad sanguinis exspuitiones utile remedium; quod hic *Aretæus* docet, & *Dioscorides* citato loco. Quidam & id ipsum berberorum succo solutum propinant dysentericis: quo remedio se usum felici successu testatur *Langius libro 2. epistol. medicin. 49.*

p. 98. l. 2. διωατωτέρη γὰρ τῶνδε τὸ ρίον ἢ ῥίζα.] ρίον appellat, quod alii ῥᾶ, ῥέον & ῥέον ποντικόν, & ῥίζω ποντικῶν, id est, *radicem Ponticam* vocant; *Dioscorides*, *Galenus*, *Paulus Aetarius*. *Celsus* quoque *radicem Ponticam*; *Plinius rhacoma*, *libro 27. cap. 12.* nisi mendum est, & *rha* simpliciter scripserat *Plinius*; cui voci postea syllabæ illæ vitio accesserint. Hac radice utebantur veteres, ubi adstringere meatus & comprimere fluentem sanguinem, aut partem aliquam confirmare volebant: ut & *Aretæus* apertè testatur sequentibus verbis, quibus facultates ejus explicat: διωατωτέρη γὰρ τὸ ρίον ἢ ῥίζα, ἐμψύξαι, ξηρῆσαι, σφύσαι, καὶ πάντα ποιῆσαι. Unde apparet eum recentioribus Græcis, *Paulo Aetuario*, & *Nicolao Myrepsō* antiquiorem fuisse: quoniam his primùm, istud, quo utimur, *Rheum*, quod ex *India* defertur, & bilis purgandæ facultate pollet, innotuisse constat: licet fortasse istud à *Rhapontico* veterum non distinxit, ut credit *Matthiolus* in 3. *Dioscoridis*. Nam si *Aretæus* illud purgans cognovisset; non opinor simpliciter *Rheum* ad medendam sanguinis ἀναγωγὴν præscripsisset; sed aliquam distinctionem adhibuisset: neque etiam illud in censu adstringentium medicamentorum posuisset. Fuit igitur illud Antiquorum *Rheum* diversum ab eo quod habemus, ad quos à *Ponti* regionibus, quæ supra *Bosphorum* sitæ sunt, afferri solebat; unde ipsum vocabatur *ponticum*, sola vi adstringendi præditum; quum nostrum aut ex *Barbaria*, aut ex *India*, seu Indiæ finitimis locis, nempe *Sinarum* tractu petatur: quæ causa est, cur ipsum Mesue *rhaved sceni* appellet: cui vis purgandi inest haud imbecilla, qualem suo *Rheo* nulli veterum tribuerunt. *Manardus* in epistolis scripsit primùm ex posterioribus Medicis Averrois

rhabarbarum in numero Catharticorum habuisse: quod miror virum tam doctum scripsisse, siquidem, ut dixi, *Paulus ex Aegina*, qui *Averroë* antiquior fuit, hanc vim *rhabarbari* purgantem videtur agnovisse, cum *lib. 1. cap. 43.* ait terebinthinam olivæ quantitate sumptam ante somnum, alvum mediocriter laxare; potentiùs verò, si ei aliquantum *rhapontici* adjiciatur. Nisi ita intellexit, *Averroim* primum ex *Arabibus* Medicis fuisse, qui hanc *rhabarbari* vim cognovit. Ex his patet, eos frustra laborare, qui *rhaponticum*, veterum idem nostro illi Indico specie contendunt; & discrimen omne quod in iis observatur, à locorum diversis naturis esse repetendum. Quæ opinio fuit *Manardi, epist. 2. lib. 6. Ruelii, Aloysii Mundellæ in examine simplicium*, & aliorum, quos tam strenuè *Matthiolus & Fuchsius* confutarunt; ut de hac re amplius disputare superfluum sit. Ceterum mirè in hac planta *Albertus* hallucinatus est *lib. 6. de plantis tract. 1. cap. 32.* primum quidem, quòd de *Rhapontico* antiquorum loquens *rhabarbarum* appellavit; quæ & Interpretum *Avicennæ & Serapionis* stupiditas fuit. 2. Quod lignum esse putet: postremo quòd ipsum à primo & secundo climate importari dicit. Cum regio in qua *rhaponticum* provenit, sit fermè in septimo climate: talis enim est *ponticarum* regionum situs. Verum non mirum si in eo lapsus est, qui quæ de eo medicamento scripsit, ab *Avicenna* sumpsit (hic autem *rhabarbarum* arborem appellat) vir in philosophia perfectus, sed omnium medicamentorum imperitus.

p. 98. l. 7. τότε ὅλως ἐν ἐκείνῃ.] Aut subaudiendum est ἀναγωγῇ, aut legendum ἐκείνης, supple ἀναγωγῇ.

p. 98. l. 8, 9. καὶ τοῖσι δεχομένοισι.] Supple, εὐψιν ἐμπούειν.

p. 98. l. 13, 14. ἔκτεινε γὰρ καὶ τετάρων τὴν τῷ πλῆθει.] Aliquot ponit medicamenta ad venas ferruminandas, si quando disruptæ fuerint, nempe Coriandrum, leporis aut hœdi coagulum; quorum ne nimia quantitas sumatur monet: quoniam copiosius sumpta nonnunquam interficiunt. De Coriandro testatur *Dioscorides lib. 3.* πλεον ἢ ληθρὸν κινεῖ τὸ ἀλγόναν ἐπικινδυνώσῃ ὅθεν δὲ φυλάττεται τὸ πλεον καὶ συνεχεῖ χρόνῳ αὐτῷ. Sed & apud eundem libro 6. in numero venenorum recensetur, & μανίαν furorem inducere dicitur, qualem vinum plerisque potulentis solet, μετ' αἰσχρολογίας. à quo non parum dissentit *Avicenna* scribens libro 2. succum ejus ad ξυμ. sumptum necare per tristitiam & synopim, quæ symptomata furori & petulantiae prorsus contraria sunt: uter verus sit, penes expertos esto judicium. Est etiam coagulum leporis aut hœdi periculosum majore copia sumptum: quod & *Dioscoridi* innuit scribens ejus potu mulieres abortire; tum de omnibus pronuntiat, commune iis esse, ut dissipata cogant, coacta dissolvant: καὶ οὕτως ἢ πᾶσι πῦρα πῶσθ' μὲν τὰ ἀλελουμένα. λυτὰ ἢ τὰ συνεσθῆναι. Nam quæ coacta suâ vi dissolvunt, veneni haud dubiè in corporis substantia dissolvenda effectum habent, si alia quæ dissolvant non reperiant.

p. 98. l. 15. μὴ μέσον μὲν ἡμικύβαν.] Scribe, ἡ μία κύβαν ex M. S.

p. 98. l. 18. καὶ γὰρ ὁρίσθη σαρμία.] De his glebis vide *Dioscoridem libro 5. Galenus lib. 6. de compos. Med. c. ππς*, μίλτον σαρμίαν appellat, quia rubra est.

p. 98. l. 18, 19. καὶ αἰσῆς κάρτε λουὸς.] Non hæc quadrant iis, quæ de earum glebarum differentiis tradit *Dioscorides*, qui *asterem* terræ *Samiae* speciem censet: quod & *Galenus* apertè indicat: σίμιον αἰσῆα appellans lib. 6. de compos. Med. c. ππς cap. 4. πρὶ ἀίματος ἀναγωγῆς. Noster autem seu genere distinctas separat: prius enim *Samiam* terram seorsim memorat, deinde *eretriam*, tum deinde *asterem*.

p. 98. l. 23, 24. σιραῖον τῷ κρητὶ.] *Siræum* appellant Græci mustum decoctum, quod si ad tertiam usque mensuræ partem fiat, *sapa*; si ad dimidiam, *defrutum* Latinis dicitur. *Galenus* ab Asiaticis ἐψήμα appellari scripsit lib. 1. de alimentis cap. 13. c. lib. 7. de med. comp. c. ππς cap. 1. ubi & notat σιραῖον quoque appellari: id etiam dicit in libro de victu attenua. cap. 12. πὲρ τῶν ἰσχάδων ἀφέψημα decoctum ficuum ab aliis Græcis dici, neque inter eos convenire, utrum σιραῖον sit vinum decoctum, an ficuum ἀφέψημα. Quam vocem ait eorum esse qui Attica dialecto utuntur. Ibidem *Galenus* ad arteriæ & pulmonum affectus, γλυκὺν κρηπὸν celebrat: quod *Cornarius passum Creticum* interpretatur: nec multum à *Siræo* differt: cujus *Juvenalis* meminit *Satyr. 14.*

Qui gaudes pingui antiquæ de litore Cretæ,

Passum, & municipes Jovis advexisse lagenas.

p. 98. l. 26, 27. ἢν μὲν ὡς ξυπεύγει ἡ Φορὴ, ἀπαξ τὴν ἡμέραν.] Hæc & sequentia in hoc periodo, alio ordine scripta sunt, quàm oportet: quod ut pateat, totam adscribere placeat: καὶ μὲν ξυπεύγει ἡ Φορὴ, ἀπαξ τὴν ἡμέραν πρὸ τῆς προσάρισθ' ὀπίον. ἢν ἢ μὴ καὶ δις καὶ τρίτον ἐς τὴν ἑσπέρην. Id est, si profusio sanguinis urget: semel in die ante cibi assumptionem dandum: sin minùs, & secundo & tertio sub vesperam. Quis non videt contra fieri debere, scilicet si sanguinis rejectio urgeat, bis & ter dari debere, nempe amyllum ad liniendam arteriam, & sanguinem spissandum; de hoc enim loquitur: sin minùs, sufficere, si semel in die ante Cibus detur? Hæc sanè mens *Aretæi*, hæc sententia. Quocirca ita ut ratio postulat, legemus, si sic legamus: καὶ μὲν ξυπεύγει ἡ Φορὴ, καὶ δις καὶ τρίτον ἐς τὴν ἑσπέρην. καὶ ἢ μὴ ἀπαξ τὴν ἡμέραν πρὸ τῆς προσάρισθ' ὀπίον. Ceterum quod ait *Aretæus*, ἢν ξυπε-

ζωοπιίγη, si malum urgeat, quid sit declarat Galenus lib. 7. de compos. Med. καὶ πᾶς cap. 2. ὀνομάζω ἢ κατεπίγην, τὸ δέσμιον βοηθείας μείζον.

p. 98. l. 32. γίγαρτα.] *Vinacea* Crassus vertit inconsulte. Nam vinacei seu vinacea sunt propriè quæ Græci ἐμφοῦλα appellant, nempe τὰ σπέρμα λείψανα τῆς σπορῆς, ἐπιδαν ἐν τοῖς λαντοῖς ἐκθλίβῃ πᾶς ὁ χυλὸς αὐτῶν. id est, quæ ex uvis restant, postquam in prælis omnis ipsarum succus expressus fuerit, ut definit Galenus lib. 2. de vi alimentorum. Quod aperte indicant hæc Plinii verba de lora cap. 10. lib. 14. Non possunt jure dici vina, quæ Græci deuteria appellant, Cato & nos loram maceratis aqua vinaceis. Ubi per vinaceos haud dubiè idem quod Galenus intellexit, uvarum acinos expressos & siccos; ex quibus aqua maceratis Lora conficiebatur. Vox autem γίγαρτον & in plurali γίγαρτα, semen est uvæ, granum scilicet illud solidum & lignosum, quod in medio est acini: ut ex eodem Galeno discimus citato loco, ubi ῥαζός, hoc est, acini uvæ anatomen instituit: ἡ γὰρ τοῦ ῥαζῶν ἕκαστος ὅνθετός ἐστιν ἐκ τοῦ τῆς οἶον σαρκὸς αὐτῶν καὶ τῆς παρεσσωμένης κατ' αὐτὴν ὑγρότητος, ἐξ ἧς ὁ οἶνος γίγνεται, καὶ πρὸς τούτοις ἐπὶ γιγάρτων τε καὶ τῶν αὐτῶν πάντα περιέχοντες ἐξωθεν ὑμνῶδες σκεπάσματα. Id est, Nam acinorum substantia composita est ex ipsarum velut carne & humore, qui per carnem est dispersus, ex quo fit vinum: præterea ex seminibus, atque ex membranoso tegumento, quod omnia hæc extrinsecus circumambit. Eodem modo vinaceos accipit Varro lib. 3. de Re rust. cap. 11. Pabulum iis (anatibus) datur triticum, ordeum, vinacei, uvæ &c. non enim verisimile nucleos ex acinis uvæ dari in pabulum. Item lib. 1. de re rust. cap. 54. ubi uvas in dolia plena vinaceorum jubet contrudi, ad eas diutius servandas. Qui tamen & expressos acinorum folliculos pro vinaceis ibidem appellat in tradenda Loræ conficiendæ ratione. Quæ notio vinaceorum, etsi vera est, & usitatior: attamen acinum vinaceum pro γιγάρτῳ scio M. Tullium posuisse in libro de Senectute.

p. 98. l. 33. καὶ ἰδίῃ ἑκάστῃ καὶ ζῳῇ.] Scribe ἑκάστον, seorsim unum quodque ex mixtim.

p. 98. l. 33, 34. τὰ ἢ μάλιστα καὶ ὑπὸ τῇ γλώσσῃ ἔχειν.] Hinc ὑπογλωσσῆς dicitur ejusmodi compositio.

p. 98. l. 35, 36. αὐτὰς καὶ κέρμι ζῶ τῷ φυτῷ καὶ πρᾶσον, τῆς ἀκάνθης τὸ δάκρυον.] Corruptum esse hunc locum, & quidem insigniter, nemo non videt: nam gummi ζῶ τῷ φυτῷ, hoc est, cum planta, & spinæ lacrymam præscripsisse *Aretæum* quis credat? quorum nominum cum illud sit commune omnium plantarum, hoc omnium spinarum, nihil quicquam his peculiare designatur, quod in usum Medicum venire possit. Quod cum palam sit, superest, ut veram scripturam ex his corruptis reliquiis instaurare conemur. Arbitror igitur *Aretæum* scripsisse αὐτὰς καὶ κέρμι ζῶ τῷ ξυμφύτῳ, ἢ τράγῃ τῆς ἀκάνθης τὸ δάκρυον. Cujus emendationis ratio nunc reddenda est. Primum pro φυτῷ, quod nomen, ut dixi, generale est, lego ξυμφύτῳ, quæ herbæ appellatio est Medicis apprimè cognitæ: cujus vis præcipua in adstringendo & cogendo versatur, ut *Dioscorides* docet. Hæc enim tanta est, ut si carnibus minutatim dissectis incoquatur, omnia frustra in unum conglutinet, velut ibidem tradit *Dioscorides*. Quare hujus factam hic mentionem in censu eorum, quæ sanguinem è venis pulmonis fluentem cogunt, densant, comprimunt, haud absurdè opinor conjectamus. Præterea verò pro πρᾶσον τῆς ἀκάνθης, non minus felici, ut quidem arbitror, conjectura lego, τράγῃ τῆς ἀκάνθης, spinæ hirci lacryma: Ita enim lones pluribus dictionibus hujus herbæ nomen expriment, quam alii una voce τραχάκινθην appellant. Quod Ionibus esse familiare, à *Corintho Grammatico* animadversum est: cujus rei aliquot exempla subjungere operæ pretium est: pro πελοπόννησος igitur, nomen dividentes πέλοπ. καὶ νῆσ. dicunt: pro αἰγάρῃ, αἰξ. ἀγάρ. & ne à nostro auctore abeamus, apud eum similia exempla passim occurrunt: ut infra in lib. 1. περαπ. χρονίων παθῶν in curat. melancholia: οἶν. καὶ μέλι, μέλι. παλαιῆς, quod alii dicunt οἶνόμελι, καὶ σελίνα & ἐν τῇ πέτρῃς ὁ καρπός. Item capite sequenti ejusdem Libri, καὶ σελίνα & καρπὸς & ἀγρίος & ἐν τῇ πέτρῃς, & sic passim.

p. 98. l. 38. τροχίσκων, τῇ δὲ τῆς αἰγυπτίας ἀκάνθης.] Trochiscos ex *Ægyptia spina* appellat, qui in gummi, vel succo acaciæ arboris in *Ægypto* (ut docet *Dioscorides*) nascentis conficiuntur.

p. 98. l. 39. καὶ ἑτέρῃ δὲ ἡλέκτρῃ.] Pastillum ex electro, hoc est, succino, Arabes de *Carabe* appellant; cujus compositionem tradit Mesue in *Antidotario* 8. distinct. de Trochiscis. Quæ sit autem succini natura, pridem à viris doctissimis constitutum est: species nimirum bituminis, quod aquis supernatat, & ad ripas *Eridani* statis temporibus ejectatur. De qua re plura vide apud *Plinium*, *Georgium Agricolum*, *Matthiolum*, & alios. Vis ejus est, sistere fluxiones, præcipuè stomachi & alvi, secundum *Dioscoridem*.

p. 98. l. 47. τροφαὶ ποικίλαι.] Ut Medicamenta, ita cibos debere esse varios censet, contra multorum opinionem, qui horum varietatem noxiam, & morborum parentem esse putant: in quibus est *Aristoteles*, cujus hæc sententia exstat in sect. 1. probl. ποικίλη τροφή, νοσώδης παραχρῆδος γὰρ, καὶ ἡ μία πέψις. quem sequitur *Plinius* lib. 11. cap. 53. ita scribens: homini cibus utilissimus simplex: acervatio saporum pestifera, & condimenta

etiam perniciosiora. De qua re etiam videndus Macrobius *lib. 7. saturn. cap. 4.* quo loco *Disarius* multa adversus multiformem alimoniam disputat. Ex recentioribus autem *Montanus Veronensis Medicus*, sua ætate percelebris, id effatum protulit in 66. *consultatione: De cibis imprimis generalis illa regula sancitur, in valetudine tuenda; cibum seu obsonium simplex, atque unum esse oportere, ac ut mea quidem fert sententia, deterius est uti ciborum laudabilium etiam ac salubrium varietate, quàm unico, utcumque etiam sit pravus.* Quam controversiam *Ficinus lib. 2. de stud. sanit. tu. cap. 18.* sic componendam censet: corpus ex variis compositum, variis nutriendum esse alimentis, verum non eadem mensa. Deinde ut id verè de fanis dicatur, tamen alia est ratio ægrorum, qui illa ciborum varietate melius reficiuntur propter voluptatem, quæ una cum appetitu excitat naturam, & vires naturales: propter quod *Hippocrates* dicit in *Aphorism. 38. sect. 2.* paulò deteriore cibum aut potum, sed jucundior, melioribus sed ingratius esse præferendum: ideoque voluptati etiam aliquid concedendum est, modo non magna inde noxa accidat: quam indulgentiam *χάριτα ἀβλαβή* gratiam innocuam noster appellat infra *lib. 1. χρον. cap. 1.* Sed & illud considerandum est, si ea alimenta sumantur, quæ habeant qualitates morbi curationi accommodatas, adhuc utiliore fore eorum varietatem; non ut ea simul ingerantur, quod perturbationem afferret, sed ut suo quodque loco sumantur: quia sic nulli nimis assuescit Natura, & dum singula ut nova subinde accipiet, eorum qualitatibus magis afficietur.

p. 98. l. 48. ἀτὰρ καὶ τὰ φάρμακα ἐν τροφῇ.] Supra in curatione pleuritidis eandem sententiam posuit, quam, ut ibi animadverti, mutuatus est ab *Hippocrate*. Eiusdem meminit & *Galenus lib. 1. de aliment. facult. cap. 1.* & de iis alimentis intelligit, quæ vim aliquam purgantem substantiæ alibili admistam habent; ei similem, quæ in *Scammonia*, *colocynthide*, *veratro*, & id genus aliis deprehenditur. Quo sensu & *Celsus* accepit *lib. 2. cap. 12.* Ubi (inquit) febres sunt, satius est ejus rei causa cibos, potionesque assumere, qui simul & alant, & ventrem molliant. Quibus verbis præfatam sententiam *Hippocratis* enarrasse videtur.

p. 98. l. 50. & p. 99. l. 2. οὐτε μὴ μὴ μὴ ἐς ἡγεῖν δέκεν, μὴ μὴ χρέεσθαι ἀλλὰ τὸ χρόνον ῥηίδιον.] Ad verbum: neque si quidem non unus cibus ad medicationem sufficit, non uno propterea uti ob satietatem facile est. Quibus verbis cum nulla sublit idonea sententia, corruptum esse hunc locum putandum est. Ita ergo hunc restituo: ἔτε ἢν μὴ μὴ ἐς ἡγεῖν δέκεν, μὴ μὴ χρέεσθαι. &c. Id enim vult *Aretæus*, neque si unus simplex cibus ad medicandum sufficiat: propterea si uno simplici uti facile esse, propter ægri stomachum, qui eodem alimento cito satiatur.

p. 99. l. 3. καὶ γὰρ καὶ ποικίλα εἶκιν.] *Crassus* pro εἶκιν legit; ἤκειν à verbo ἤκω, quod est, eo, vado: ita enim vertit, sed per varia eundum. Ego deesse quædam arbitror, quæ supplenda ex MSS. melioribus.

p. 99. l. 6, 7. θέρμη γὰρ αἵματος πρὸς κλησιν.] Idcirco *Hippocrates Aphorif. 23. sect. 5.* ἐν τῇ τοῖσι δὲ τῷ ψυχρῷ χρέεσθαι ὁκῶθεν αἱμορροαγῆς, ἢ μέλλει.

p. 99. l. 7. χόνδροι πλυτοί.] Vide supra.

p. 99. l. 11. θύμβρη αἰσὶ ἡδυνθεῖσα.] *Tymbra* genus herbæ est vulgò cognitæ, quam *Latini satureiam* appellant: facultate est non mediocriter calida. Quare si per se sanguinis rejectio spectetur, non ei aptum est remedium: sed contrà non parum noceat calore insigni quo pollet. Verumtamen per accidens prodesse potest, tum grumos sanguinis in pulmonibus effusi dissolvens, (nam *Thymus* cui facultate est par, teste *Dioscoride* id facit, αἵματι θύμβρης ἀλαύει) tum alios humores crassos, si qui ibi inhæreant, tenuante, quo fiant εὐαγαγῶν. quod & thymo tribuit *Dioscorides*. Non meris enim adstringentibus & glutinantibus in tali affectu utitur *Aretæus*, sed Medicamenta miscet: vel denique propter illos cibos adstringentes & glutinantes, concoctuque difficiles, ut iis admista coctionem eorum juvet, ne cruditates exsulant, quæ in eo affectu, ut mox notat, summè cavendæ sunt. *Simeon Sethi lib. περὶ τροφῶν cap. περὶ θύμβρης*, ita enim *satureiam* vocat, σιωερῶν περὶ τὸ πύλιν τὸ τροφῆς, & paulò post καὶ ἀλλὰ τὸ πεπληγὸν εἶναι τὸ τροφῶν δυατέτοις περὶ λέκασιν τῶν πνέες.

p. 99. l. 16. Ἐχὺλ' ἐς ὧ φειδῶ.] Parcè succo plantaginis utendum monet, iis qui sanguinem è pulmonibus rejiciunt; quia & difficile coquitur, & gustui ingratus est: minimè autem iis danda sunt, quæ coctu difficilia sint, ut mox dicit.

p. 99. l. 24. ἐν φαρμάκῳ τροφῇ.] Scribe τροφῇ in recto casu.

p. 99. l. 33. καὶ φάρ τὸ τυρρῶνικόν.] *Far* genus est frumenti, atque etiam cibus ex eo paratus, quo *priscos Romanos* usos primùm fuisse testatur *Plinius lib. 18. cap. 8.* *Asclepiades* apud *Galenum lib. 9. de compos. Med. καὶ πύρις cap. 3.* far idem esse quod ζεῖαν *Græcorum* existimavit in quadam compositione pro hydropicis, ita scribens: φάρμακον ὁ καλῶς ζεῖαν ἀληλεσμῶν. &c. Sed est tamen eorum id discrimen, quod ζεῖα est genus illud frumenti, ex quo far conficiebatur, quod κατ' ἐξοχὴν semen dicebatur.

p. 99. l. 42. ἢν ἢ πρήσῃ μὴ.] Scribe πρήσῃ, à πρήτω facio, exsequor. Et Ionicè πρήσω.

p. 99. l. 43. ἐς τῶν αἰσῶν ἐκ περὶ αἰσῶν.] Sententia est *Hippocratis 6. Epidem. sect. 1.* ἐκ περὶ αἰσῶν τῶν αἰσῶν περὶ αἰσῶν. Vide & eundem *Aphorif. 51. sect. 51.* Sed & noster sequenti

quenti cap. in curatione cardiacorum id ipsum docet his verbis: ἐλέγχῃ γὰρ πῶς φύσιν τὸ αἰθρόον.

p. 99. l. 44. καὶ μηδὲν ἄγαν.] Dictum est unius à septem Sapientibus, puto, Chilonis Lacedæmonii: ita enim Aristoteles lib. 2. Rhet. cap. 12. licet Ausonius Cleobulo adscribat. Alii tamen hujus sententiæ auctorem citant Sodamum quemdam, & patet ex Epigrammate, quod olim in Tegea scriptum legebatur:

ταῦτ' ἐλέγχετο Σώδαμος ἐπὶ πηγάτῃ ὃ μὲν ἀνέθηκεν,
μηδὲν ἄγαν, καὶ οὐδὲ πάντα προσέειπε καλά.

Vide Scholiastem Euripidis in Hippolyto mastigophoro. Respexit etiam Aretæus ad hæc verba citati Aphorism. καὶ γὰρ πᾶν τὸ πολὺ τῇ φύσει πολέμιον.

p. 99. l. 45, 46. καὶ ὅσα καὶ ἔστιν ἡδὴ τὸ αἰθρόον.] Ita & Hippocrates præcipit lib. de internis affectionibus, hujus morbi curationem tradens: εἴτε ἀνακαμίζειν ὡς μάλα, ὅπως αὖ ἤκιστα λεπτός ἢ πρὸς γὰρ τὸ τοιαύτῳ νέον & συμφέρειν λεπτὸν εἶναι.

p. 99. l. 46. καὶ τὰς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸ πηγρὸν ἀγειν.] Manuscriptus Codex habet, εἰς τὸ πρὸς ἀγειν, ad callum ducere, quæ lectio probata est. Dioscorides lib. 1. cap. 112. καὶ πρὸς πρὸς.

Ad Caput III.

περὶ Θεραπείας καρδιακῶν.

De Curatione Cardiacorum aut Syncopæ.

p. 100. l. 4. Ἐν συγκοπῇ μάλα καὶ τὸ ἰητρὸν πρόνοιαν δεύειν.] Hippocrates generatim initio Prognost. τὸ ἰητρὸν δοκέει μοι ἀρῆσαι εἶναι, πρόνοιαν δεύειν. Rectè autem Aretæus in Syncope potissimum providentiam esse necessariam censet: propterea quod is morbus, ut est acutissimus, ita illico hominem, nisi parata adsunt remedia, præcipitem rapit. Quare ut ea, quibus subveniri potest, prompta habeantur, convenit Medicum Syncopim futuram non ignorare.

p. 100. l. 6. σιωπῶντα ἔντρο.] In editione Henischii ἔντρο, & ad oram paginæ ἔντρο. An legendum ἐν τῇσιν in futuro medio insisteres.

p. 100. l. 9, 10. οὐ παλίσυτο ὅτι φύσις λυθεῖται.] Hoc Philosophi ita enuntiant, à privatione ad habitum non datur regressus. Quod ab Aristotele sumptum, qui ita sciscit in Categoricalis: Πῶς δὲ ἐκείνης καὶ τὸ ἐξέως ἀδυνάτου εἰς ἀλλήλα μεταβολῆναι γινώσκω. Cui similis sententia J. C. Actio semel extincta non reviviscit amplius. l. si unus §. sed si pactum ff. de pactis. Non tamen hoc verum de omni privatione: tenebræ enim nihil aliud in aëre, quam lucis privatio; à quibus tamen quotidie datur ad habitum reditus; dum aër denuo pulvis tenebris illustratur. Quæ sit autem ea privatio, à qua ad habitum non reditur, doctè explicat Rodolphus Goclenius probl. Logic. part. 1. problem. 66. quem vide.

p. 100. l. 17. ψυχρὰ ὅτι τὰ ἐξω.] Genus Causi notat periculosissimum, quem proprio nomine Medici λιπυρίαν πυρετὸν appellant, in quo extremis frigentibus, interna uruntur: de quo Aphorismus 48. intelligendus est: ἐν τοῖσι μὴ διαλείπτει πυρετοῖσιν, ἢν τὰ μὲν ἐξω ψυχρὰ ἢ, τὰ ἐνδον καὶ θερμὰ, καὶ διψῶν ἔχει, θανάσιμον. Galenus hanc caloris inæqualitatem hinc proficisci putat, quod viscera in eo morbo inflammentur: quo fit, ut universus è toto corpore sanguis ad partem laborantem trahatur. Idem tamen Galenus in Commentario ad eum Aphorismum in Causo etiam simpliciter dicto, si sit malignus, profunda corporis exuri, cute inalgescere, asserit, licet nulla subsit viscerum inflammatio.

p. 100. l. 27. εἶδε γὰρ τὰ εἶσω πάντα σημεῖα.] Mirè perplexus locus, & cujus sensum non facile quisquam eliciat; si ita legatur ut scriptus exstat in excusis codicibus. Neque verò Manuscripti quicquam opitulantur: ex quo corruptum eum esse suspicari licet: Atque si locus conjecturæ est, ita posset legi: ἢδε γὰρ τὰ εἶσω πάντα σημαίνει. Hæc enim (lingua) omnia interna significat, id est humores, qui intus dominantur; & alludit ad hanc sententiam Hippocratis, quæ est in 5. sect. lib. 6. Epid. γλῶσσα ἔρον σημαίνει γλῶσσα χαλῶσα χοιλώδες, &c.

p. 100. l. 32, 32. ἢ φλεγμασὶς πῶς ποχόνδριον, ἢ ἥπατος μέγα διασημαίνει.] Lege ἢ φλεγμασὶς πῶς ποχόνδριον, ἢ ἥπατος μέγα διασημαίνει: sic ut vox μέγα adverbialiter sumatur.

p. 100. l. 36. ἐλέγχῃ γὰρ τὸ φύσιν τὸ αἰθρόον.] Vide quæ superius notavi, cum similem ejusdem sententiam exponerem.

p. 100. l. 40. γάννυ γὰρ ἡ φύσις.] Sententia elegans, qua ostendit naturam priorum abjectione, novorum autem adjectione delectari. Quod & Hippocrates innuere videtur, cum Aphorism. 3. sect. 1. dicit εὐεξίας, id est, bonas corporum habitudines non manere ἐν τῷ αὐτῷ posse, neque prorsus conquiescere. Quod explicans Galenus in Commentario ita scribit: Quum enim semper natura coctionem alimenti, distributionem, in sanguinem mutationem, adjectionem, agglutinationem, & assimilationem molitur, quando nihil adjici potest solidis corporis partibus, & refertæ venæ non habent jam quo distributum alimentum recipiant: tunc necessario periculum adfertur, ne aut vas aliquod rumpatur, aut suffocato calore nativo mors sequatur repentina. His igitur verbis Galenus declaret, quemadmodum Natura non conquiescat; quia novas semper coctiones alimentorum molitur;

litur; quæ deinde partibus adjungat: quod nutritio & incrementum appellatur. Ratio autem hujus rei αμεσῶς hæc est, quia, quam naturam appellamus, ipse est calor innatus; qui semper agat in aliquam materiam, eamque alteret, necesse est: non potest autem in eandem diu agere; quia actio inter contraria versatur. Ubi igitur materia perfectè alterata est à calore, & ad finem naturæ propositum pervenit, cessat contrarietas; & propterea nova quærenda est materia contraria, quam calor alteret, atque assimilet. *Ficinus* haud absimili sensu de *Venere libro 2. de sanit. tuen. cap. 15. Hæc ergo quæ nova semper est, nova semper affectat; odit vetera, facta destruit, unde construat facienda.*

p. 100. l. 46. ἐπεὶ τοῖσι αὐτέησι περιόδοις, αἵτε φύσεις κρίνται.] Mortem in eadem morborum tempora ac circuitus incidere, quibus natura ipsos morbos judicat, asserit ex mente Hippocratis, qui id *lib. 2. Epidem. sect. 6.* docet hac sententia: ὅσα θνήσκουσιν, ἀνάγκη γινώμεν ἡμέρην, καὶ γινώμεν μὲν καὶ γινώμεν ἐπὶ. nam ibi γινώμεν ἡμέρην dicitur, quo natura morbos utiliter & perfectè judicat. Quod & ex Crisii definitione à *Galeno* tradita intelligi potest: qua dicitur ὁ ἐξ ὁρῶντος ἐν νόσῳ μεταβολὴ πρὸς ὑγίειαν ἢ θάνατον. Nam dicens mutationem esse ad sanitatem aut morbum, satis indicat eodem motu naturæ aut ægrum servari, si natura vincat, aut mori, si eadem succumbat.

p. 100. l. 54, 55. ἐστὶ δὲ δότῳ Πίπτασιν.] Crassus: Ὁ post cucurbitulæ secundam affixionem; Inconsultè planè. Id enim vult *Aretæus* nonnullis post cucurbitulæ admotionem, vinum exhibendum ad sanguinem liquandum pro secunda cucurbitæ affixione. Præpositio eis idem valet quod πρὸς, ad, & finem denotat.

p. 100. l. 56. & p. 101. l. 2. καὶ Πί τῇ σικύῃ.] Crassus: Ὁ in cucurbitulæ usu; neque hoc benè. Nam & hic præpositio Πί, cum dativo, ut sæpe apud Græcos, idem valet quod μετὰ, post. Nam (inquit) vel post cucurbitulæ administrationem, metuenda est sanguinis immoderata effluxio; quàm voce ἀματελής designavit. Idcirco licet jam cucurbitula semel affixa fuerit, & de sanguine detractum: tamen parcendum vino est, ne sanguis ejus calore commotus, cum rursus cucurbita affigitur, immoderatus feratur cum periculo ægrotantis.

p. 101. l. 10, ἀβαρὲς ἐς κεφαλῆς.] Scribe ἀβαρέες.

p. 101. l. 12, 13. ἀρώτων θερμῶν νεοπέπων.] Odores rerum alentium rectè præscribit cardiacis & animo deficientibus, atque imprimis panum calentium, quibus fertur *Democritus* spiritum labentem triduo sustinuisse rogatu sororis, ne sua morte *Cereris* sacra interpellaret, ut est apud *Laërtium*, in ejus vita. *Athenæus* autem paulo diversius rem hanc narrat *lib. 2.* & mellis odore vitam prorogasse ait: δεηθεισῶν τῶν οἰκείων γυναικῶν μὴ ἀποθνήσκουσαν καὶ τὴν πανήγυριν, ὅπως ἐορτάσωσι, πειθῶμαι, καλεῖσθαι, μέλιτι δὲ ἀγγεῖον ὀσμυρῆσαι. &c. De hoc & *Marsilius Ficinus* sic tradit, *libro 2. de sanit. tu. cap. 18. Commemorare vobis iterum placet, Democritum jam jam expiraturum, ut obsequeretur amicis, spiritum ad quatrimum usque olfactu calentium panum retinuisse; ulterius etiam, si modo placuisset, spiritum servaturum. Sunt & qui dicunt, id mellis odore fecisse. Ego, si modo usus est melle, existimo illum mel vino liquefactum, calentibus panibus infudisse.* Sed & *Aretæo* cum panum calentium odorem laudaret, vini odorem esse prætermisum merito aliquis miretur, & potius aceti meminisse: cum natura vini tam apta sit ad vires vel solo olfactu recreandas: de cujus odore supra in curatione phreneticorum ita scripsit: ἡδὺς μὲν ὁσφραίνεσθαι ἐς ἡδονὴν. De recreatione virium per odores habemus & sententiam Hippocratis in *lib. de alimento*: ὁσκόσι (inquit) ταχεῖς πρὸς θέσιν δέον, ὕψον ἡμῶν ἐς ἀνάληψιν δωάμεν καὶ πρὸς ὁσκόσι. ὁσκόσι δὲ ἐπὶ ταχυτέρῃς δι' ὁσφρήσει. Quod non ita accipiendum est quasi odores ipsi per se vires corpori addere possint, cum sint qualitates: sed quod id per accidens præstare possint ratione spirituosæ substantiæ alimentorum, cui tanquam proprio subjecto inhærent.

p. 101. l. 16, 17. καὶ ἡδύα, καὶν μικρὸν χειρὸν ἔη.] Alludit ad *Aphorif. πὲρ μικρῶν χειρῶν.* &c.

p. 101. l. 19. ἡ νῆσος ἀμφύς.] M. S. ἀμφύς. alii legunt ἐμφύς.

p. 101. l. 27. ἡδὲ τὸ κύστιν.] Cur una cum capite vesicam præmuniri atque confirmare velit priusquam vinum offeratur, non planè intelligo. Fortasse καλῶς.

p. 101. l. 38. ὀλιγοδραστὲς ἔσται γίνεσθαι.] Verbum ἔσται videtur παρέλκειν.

p. 101. l. 43. πλατὺς ὥς ἡμισία.] Παχὺς, legendum esse nemo non videt. *Celsus lib. 3. cap. 19.* ubi hujus affectus curationem tradit: si verendum est ne deficiat, tum & intrita ex hoc (vino) & hoc ipsum austerum quidem, sed tamen tenue, meracum. &c. Sed & non ster mox ὁσκόσι πὲρ ἄλλοι νησιῶται λεπτοί.

p. 101. l. 45. ἰταλῶν, σαρρεντίνων.] Vinum *Surrentinum* inter ea recenset *Galenus lib. 12. Methodi*, quæ suapte natura austera sunt & adstringentia: cujusmodi complura ibi enumerat; *Signinum, Sabinum, Tiburtinum, Marsum*: quæ omnia in Italia proveniunt. Ob id ea iis reficiendis, qui in syncopen incidissent idonea habita; præsertim *Surrentinum*: quod, ut ibidem notat *Galenus*, cum mediocriter adstringat, tum calidius ceteris, tum jucundius est. De *Surrentinis* vinis *Plinius lib. 14. cap. 6.* in hunc modum prodit: Item *Surrentina* in vineis tantum nascentia, convalescentibus maxime probata, propter tenuitatem, salubritatemque. *Tiberius Cæsar* dicebat, consensisse Medicos, ut nobilitatem *Surrentino* darent, alioquin esse generosum acetum. *C. Cæsar*, qui successit illi, nobilem vappam. Ex quo intel-

ligitur

ligitur illud vinum non fuisse valde suave & jucundum potu, sed austerum potius & adstringens.

p. 101. l. 46. Φυνδανός (Φύνδαρος).] Genus vini, de quo Plinius, citato loco: juncta his præponi solebant Calena, & quæ in vineis arbusculisque nascuntur, Fundana.

p. 101. l. 46. Φαλέρνιον.] Plinius eodem loco ait, primam nobilitatem fuisse Cacubo in palustribus populetis nascenti, sinu Amyclano; secundam, Falerno agro, & ex eo maxime Faustiano; tum paucis interjectis addit: nec ulli in vino major auctoritas: solo vinorum flamma accenditur. Tria ejus genera esse, austerum, dulce, tenue, ibidem mox tradit. Quibus ex verbis patet, vinum Falernum quoddam austerum fuisse, quod puto hinc imperari ab Aretæo: de hoc & illud Juvenalis accipiendum est:

— — — — — tristissima ruga

Cogitur in frontem velut acri ducta Falerno,

Acri enim pro austero positum eo loco arbitror. Galenus tamen libro de cibis boni & mali succi, Falernum mediocriter dulce asserit.

p. 101. l. 46. ἡ σιγνὴ.] Vinum hoc insigniter austerum, ideoque medicaminibus adscriptum fuisse testatur Plinius citato libro 14. cap. 6. Nam quod Signiæ nascitur, austeritate nimia continendæ utile alvo, inter medicamina numeratur. Ob id Aretæus addit: εἰ μὴ σφόδρα σιγνῇ. nisi vehementer adstringens fuerit.

p. 101. l. 49. πρὸ τοῦ κρείσσειν.] Nomen κρείσσειν, hic non significat motum illum naturæ subitum, quo morbus finitur, ut ferè accipitur; sed motum morbi, qui aliter προξυμῶς, latinè accessio dicitur: quo sensu usurpavit Hippocrates Aphorismo 19. sect. 1. ut animadvertit in Commentario.

p. 101. l. 52. ὅπως ἐς ἀκὴν διψῇ.] Lege ἐς ἀκὴν διψῇ.

p. 101. l. 53, 54. πρὸ τοῦ περὶ τὴν χρεῖαν.] Corrupta nisi fallor, hæc scriptio est: lege πρὸ τοῦ περὶ τὴν χρεῖαν, supple σιγῇ, priusquam vinum offeras, prius cibo suffulciendum est. Lucretius: cibus ut suffulciat artus.

p. 102. l. 4. 5. καὶ οἶνον ἐὼν.] Lege καὶ οἶνον ἐὼν. & vinum igitur.

p. 102. l. 10. καὶ τὴν ἰητρὴν ἐπεὶ μὲν ἀσφαλέως.] ἀσφαλέως verbum est πολύσημον: nam & admonere, suadere, hortari significat, ut apud Homerum ἀσφαλὴ ἢ ἀσφάλειαν εἶναι ἐταίρων bona est socii admonitio: significat & decipere blando sermone, ut apud eundem Homerum in Cesti Veneris descriptione Iliad. 3. ἐν δ' ἐνὶ μὲν φιλότις, ἐν δ' ἡμερῶν, ἐν δ' ἀσφαλείῃ, Πάριον εἶναι ἐκλεψε νόον Πάριον περὶ φρονέοντων. Hic verò significat solari, quod interdum præstare debet Medicus, ut ægri animum jacentem erigat, & in meliorem spem adducat: à qua utilitate multum Callianax Medicus discessit, qui, referente Galeno in 6. Epid., ægro interroganti, num moreretur, respondit Homeri verbis:

Κάτθανε καὶ Πάτροκλος, ὅπερ σοὶ πολλὸν ἀμείνων.

p. 102. l. 12, 13. καὶ τῇ ἄλλῃ ἰητρῇ ἐνεργῶς χρεῖαν.] Legendum ut MSS. habent ἐνεργῶς.

p. 102. l. 16. ζῶν ἀλόῃ καὶ μασίχῃ.] Post ἀλόῃ virgula, post μασίχῃ verò punctum scribatur.

p. 102. l. 16, 17. κηρωτῇ ἢ ζῶν νάρδω πιπονημῇ.] Scribe κηρωτῇ, & πιπονημῇ in dandi casu.

p. 102. l. 20. ἀλφίτοισι δώδεσι.] Polenta odorata: ita Latini hordei tosti farinam vocabant, cui alicujus condimenti admistione odorem conciliabant. Addebant autem vicienis hordei libris ternas feminis lini, & coriandri selibras, ut est apud Plinium lib. 18. cap. 7. qua ratione odorata efficiebatur. Cujus conficiendæ modos varios Plinius ibidem observat. Hesychius, ἀλφίτον, τὸ δὲ νέας κρητῆς ἢ σίτης ἀλφύρον πεφυρμένον. Ita igitur vocabant tosti hordei farinam, ad differentiam ejus quæ non tosti hordei: quæ Græcis ὠμὴ λύσις, hoc est, cruda farina dicitur: cujus frequens usus fuit in veterum Medicina & libris: simpliciter etiam ἀλφύρον κρητῆρον vocat Scholiastes Nicandri in Alexipharm. ad hæc verba Nicandri καὶ κρητῆρων νεοηλέα exponit ἀλφύρον κρητῆρον & ὠμὴν λύσιν.

p. 102. l. 25. εἰς φύρησιν ζωπυρῆν.] Lege ζωπυρῆντα, in accusativo singulari, & punctum post hanc vocem notetur.

p. 102. l. 25, 26. ὀμφάκιον ἀκμαῖον.] Crassus vertit succus, quem Græci omphacium vocant, cum maximè acerbus est: mihi videtur, aliter accipiendam esse hanc vocem ἀκμαῖον, nempe pro ἔνκαιρον, opportunum, tempestivum, & iis quæ sequuntur vocibus æque respondere.

p. 102. l. 26, 27. ῥόος τὸ ἐδάδιμον.] ῥόος quid sit satis notum est ex Dioscoride & aliis. Sumach, officinæ appellant: & est arbuscula fructus ferens perquam adstringentis saporis: sed hanc nihil ad hunc locum spectare indicat sequens epithetum, τὸ ἐδάδιμον. nihil enim ea planta habet esculentum. Quare pro ῥόος, ῥοῶς, vel Ionicè ῥοῖῶς legendum suspicor, qua voce Græci malum punicum appellant: nam ita ῥοῖῶς τὸ ἐδάδιμον intelligemus grana interiora punici mali, quæ sola edi possunt.

p. 102. l. 31, 32. εἰ ἢ εἴη αὐρὴ βορέα ψυχρὴ δῆληται.] Hæc & sequentia verba Homeri sunt, qui Iliad. 5. Sarpedonis ex vulnere λειποψυχίῳ in hunc modum describit:

— — — — — πρὸς δὲ πρὸς βορέαο.

Ζώγρη δὲ ὀππινεύου κακῶς κεκαφῆτα θυμόν.

p. 102. l. 33. ἔσω ἢ καὶ εἰς λειμῶνας.] Quidam MSS. λειμῶνα habent nonnihil corruptè pro λειμῶνας, sed hanc lectionem sequentia redarguunt; πηγὰς καὶ κελαρύζοντας ὄχετας, id est, fontes & susurro discurrentes rivus: quæ res magis pratis quàm portubus conveniunt.

p. 102. l. 46. 47. καὶ παιπαλὴ ἢ σῶματ' π' ἀρχιὸν ἐμπάσαν.] Celsus libro 3. cap. 19. in eo casu quemlibet ex via pulverem injicit, si alia desint.

p. 102. l. 51. καὶ γόψον ὀπτῶ.] Idem Celsus: si sudor vincit, delinendus homo est vel gypsos. &c.

p. 103. l. 8. καὶ τῷ καστερίῳ καὶ νίτρω καὶ κάχρυ κηρῷ σμικρὸν ἐντήκοντα.] Hic locus ita legendus est: καὶ νίτρω, καὶ κάχρυϊ κηρῷ σμικρὸν ἐντήκοντα. Cui Lectioni Crassi versio adstipulatur.

p. 103. l. 9, 10. ὡς ποδίζῃ τὸ χεῖσμα.] ποδίζῃ Ionicè, id est ποδίζῃ. sed post vocem χεῖσμα, notetur punctum.

p. 103. l. 11, 12. ἄλειμμα ἐπανάκλησιν θέρμης ποίεεσθ.] Scribe ποίεεσθ, facit; aut si placet infinitivum, non ἄλειμμα, sed ἀλείμματι legi contentaneum est.

p. 103. l. 12. ἀπὸ καὶ βολεῶν ὠμοί.] Bulbos pedibus applicatos laudat ad evocandum calorem; quos & Celsus libro 3. in ejusdem affectus curatione contritos applicat, sed toti corpori, idque ut vinum in stomacho contineatur, ex eoque toti corpori calor, venisque vis redeat.

p. 103. l. 29. εὐσελῆς, ἄτον.] Lege εὐτον.

p. 103. l. 41. ἐξίτηλον γὰρ.] Crassus vertit, tenue est enim ac fluxile ejusmodi lac: quæ si vera est interpretatio, satius fuerit legere ἐξίτητον, quod est, facilè egrediens, ut est apud Hesychium: Nam ἐξίτηλον potius accipi solet pro evanescente, & inutili, ut initio Historiæ Herodoti: ὡς μήτε τὰ θηρία ἐξ ἀνθρώπων τῷ χρόνῳ ἐξίτηλα γίνονται. Nisi quis aliter vertendum putet quàm Crassus vertit, & ἐξίτηλον eo loco non fluxile, sed evanidum, ut alibi semper, intelligatur, & ἐξίτηλον referatur ad γάλα ὃν παλαιότερον, quod ibi prohibet Aretæus, non autem ad γάλα μὴ παλαιότερον. Sicut si dicam, dandum esse vinum ægroto non vetus, hoc enim nimium calefacit. Pronomen demonstrativum, vetus vinum indicat, non illud quod vetus non est: quam veram esse hujus loci expositionem non dubito.

Ad Caput IV.

πρὸς θεραπείας χολέρας.

De Curatione Cholerae.

p. 103. l. 48, 49. ὕδατος ἐνκρήτῃ ῥυμφαίνων.] Aquam temperatam appellat, quæ mediocriter calida est, quam egelidam una voce dicere licet, exemplo Celsi, qui vinum egelidum dixit pro tepido, libro 3. cap. 19. quo modo & Catullus accepit in illo: Jam ver egelidos refert tepores: & Ovidius hoc versu, apud Senecam auctorem controversiarum: & gelidum Boream, egelidumque Notum. Horatius Græcorum æmulator, in 1. carmin. dixit, quis aquam temperet ignibus.

p. 104. l. 5. ὁ πᾶς παλαιὸς σίτ' .] Σίτ' pro stercore posuit exemplo Hippocratis, qui ita usurpat hanc vocem 4. Epidem. ἐπὶ ἢ (inquit) ἐλθόντος ἐλμινθος ἐσποπαχέως, καὶ σίτ' ὀλίγη. &c. Iterumque ibidem, καὶ σίτ' ἐγκατεκλείσθη μέχρι δεκάτης. Ex Latinis etiam Celsus Hippocratis imitatore, cibum pro stercore posuisse reperio in Præfatione Librorum de re Medica: naturales (inquit) actiones appellant, per quas spiritum trahimus, & emitimus cibum. Etiam Aristoteli hic loquendi modus placuisse videtur; cum fæces τροφῶν ἐξικμασπύλω appellavit sect. 4. problem. 27. tametsi enim non simpliciter τροφῶν appellat, sed ἐξικμασπύλω, hoc est, exsuctæ humiditatis privatione sicciozem, non tamen non etiam τροφῆς, hoc est, alimenti vocabulo usus est.

p. 104. l. 9. ὀπίσθη τὸ παλὶρροῖαν.] Παλὶρροῖαν, id est, recursum, æstum appellat bilis motum per superiora erumpentis.

p. 104. l. 26. ὡς ῥηιδίως χυθεῖς τῇ φύσει σωέξεν ἐρῶσθαι.] Crassus non satis aptè ita vertit: ut facile diffusum naturæ ad sanitatem recuperandam opem ferat. Sic autem vertendum: ut facile diffusum per habitum confirmare valeat. Nam φύσει nonnunquam idem valet quod ἔξις, habitus. Quod ad verba attinet, hæc quidem corrupta esse nemo non videt: emendare autem haud facile: mihi videtur non incommodè sic posse legi; ὡς τῇ φύσει τὸν χυμὸν ἐξιν ῥῶσθαι. Sed hæc conjectura est; de qua docti judicent.

p. 104. l. 45. καὶ κατὰθεν ἰμφαλῶς τρέπειν.] Hoc verbum τρέπειν videtur περιέλκεν.

p. 104. l. 48. κίνησις ὥσθ' ἀπνοῦ.] MSS. αἰώρης. recte. Est autem αἰώρη gestatio, seu lectus pensilis, quo ægroti blandè agitantur. Genus est exercitationis corporis.

p. 104. l. 50. καὶ σφοδρὸν τὸ νοσέοντα θήλυσθαι.] Scribe θήλυσθαι.

p. 105. l. 10, 11. θέρμη δὲ καὶ πάντα ἀναίρη καὶ τὰ ἀκρὰ αἰδοῦν.] Cum hic de morbi declinatione loquatur, quo tempore Symptomatis mitescens natura recreatur, & calor nativus, qui cruciatu afflictus intro confugerat, ad extrema corporis diffundi incipit, quod optimum signum est: neque intelligi possit quomodo calor tunc rediens partibus externis inju-

inju-

injuriam inferat, qui contrà partes omnes fovet, tuetur, vegetat: mendum in hac voce ἀδική cubare, pro certo existimandum est; quod mendum facile eluitur, legendo τὰ ἀκρα δίκη, *extrema pervaserit*. Sed & præcedens verbum ἀναίστη vitiosum est; in quo mihi Jo. Tarini doctissimi viri, & Regii eloquentiæ Professoris Clarissimi vehementer placet conjectura, qui mihi olim, cùm eum de hoc loco consulerem, ἀναρρήν legendum respondit.

p. 105. l. 12. δὲ πρὶν ἡμέρη, ἢ τρίτη λύσαντα.] Legendum sine dubio, ut quidam MSS. codices habent, λῶσαντα. Quam lectionem notavit Henischius ad oram suæ editionis.

p. 105. l. 15, 16. ἀγαθὸν ἐν τοῖσι τέττοις ὁπρεπέα δὲ δόμα φυγῆ.] Quam hîc fugam honestam intelligat; aliis considerandum relinquo.

Ad Caput V.

πρὸς θεραπείας εἰλεῖ.

de Curatione Volvuli.

p. 105. l. 22, 23. οἱ δὲ ἐν εἰλεῶ πόντοι, ὑπερβολῇ θανάτου ἔραυται.] Si hanc lectionem sequamur, ad verbum sic vertendum erit: *dolores vero in Ileo præ excellentia mortem amant*: qua forma dicendi usum esse Aretæum non arbitror. Quis enim sic loquatur: dolores mortem amant? Itaque Crassus sic maluit reddere: *aliqui verò in volvulo ob cruciatus acerbiter mortem expetunt*; qui tamen frustra aliqui de suo apposuit. Ego minima interpolatione veram lectionem exhibeo: οἱ δὲ ἐν εἰλεῶ, πόντων ὑπερβολῇ, θανάτου ἔραυται: ubi οἱ ἐν εἰλεῶ non ita vertendum ut Crassus *aliqui in volvulo*: sed sic; qui autem εἰλεῶ laborant. Phrasis Græca est ut οἱ ἐν ἀξιώματι Magistratus.

p. 105. l. 24. μικρότερον τι γίνεσθαι τὸ ἰητρὸν ἢ πᾶσι.] Medicum pro remedio accipi, & neutro conjungi generi, rarum est, & mendi suspectum. Fortasse ἰητρίων aliquis legendum putet. Sed nihil mutandum: Medicum morbo minorem dici, nota locutio est, etiam apud Latinos.

p. 105. l. 32. τὸ θνήσκειν τοῖς μὲν ὧδε πνέουσι βδαιμονίη.] An ὧδε πνέουσι? sed nihil mutandum. Quod ad sententiam attinet, ex horto Epicuri, atque eorum certè, qui omnia homini morte exstingui arbitrabantur, neque post obitum, malo ulli aut bono locum esse profecta videtur. In quorum opinione dixit Aristoteles φοβεράτατον πάντων ὁ θάνατος. πέραν γὰρ οὐκ ἔστιν ὅθεν δοκεῖ τῷ τεθνεῶσι, ἢ τε ἀγαθὸν, ἢ τε κακὸν εἶναι. At contrà dicebat Epicurus minimè mortem metuendam, quæ omnia finiat; miseris etiam expetendam, quæ malorum sensum omnem adimat. Notum est argumentum, quo inferebat nihil ad nos mortem pertinere. De quo quidem vide Gellium lib. 2. cap. 8. Sed neque Socrates longè ab ea opinione abhorreere videtur, in Apologia sub finem: ita namque apud iudices disputat; ut mortem nihil mali habere, imò expetendam esse ostendat, sive anima sit immortalis, sive mortalis. Eodem spectant Æschyli versus:

ὧς εἰ δικάως θάνατον ἔχοντα βροτοῖ

Ὅσπερ μέγιστον ἴαμα τῷ πολλῶν κακῶν.

Imò idem apud Plutarchum in consolatione ad Apollonium exclamat; ὦ θάνατε παιᾶν, ἱατρὸς μόλοις. mors Pæan, Medicus accedas. & Plinius lib. 7. cap. 55. contra animæ immortalitatem disputans: *perdit profectò ista dulcedo credulitasque præcipuum Naturæ bonum, mortem &c.* Quid autem istos memoro, cùm & in sacris literis similes reperiantur sententiæ, ut Ecclesiastici cap. 41. *O mors bonum est iudicium tuum homini indigentibus.* &c.

p. 105. l. 33. τῷ δεχητρῷ ἢ δὲ θέμις πρήσσει.] Vox δεχητρός non significat Medicum Principis: sed nobilem Medicum, ut rectè vertit Crassus. Cùm enim dicat non licere δεχητρῷ mortem ægro deplorato afferre, si id nomen pro Medico Principis accipias, sequetur aliis Medicis id licere, quod absurdum dictu & impium. Quocirca rejicienda omnino opinio est Hieronymi Mercurialis, qui lib. 4. Var. Lect. cap. 1. pluribus contendit δεχατρὸν propriè esse Imperatoris, Principisve, atque familiæ regiæ Medicum, hoc est ἀρχοντὶ ἱατρὸν, non ἀρχόντι ἱατρῶν. Ita quidem acceptum olim fuisse id nomen sub Cæsaribus, ut notat, haud planè inficias iverim, sed hanc propriam fuisse ejus acceptionem. Id verò esse falsum cùm ex aliis ad eandem formam fabricatis nominibus, δεχέκτων, δεχμάγειρος, δεχέτωρ patet, tum ex his verbis Aretæi, quæ, ut dixi, de Imperatoris Medico rectè accipi non possunt. Quem locum si vidisset Mercurialis, aut certè in memoria habuisset, fortasse non ita absolute de hujus vocis acceptione pronuntiasset, certè non debuisset. Quod autem ibidem addit, idcirco ante Imperatores id nomen in usu non fuisse, quod nondum Medicus Principis creatus esset: quomodo ipsi in mentem venerit nequeo satis mirari: qui non putet Persarum Reges & aliarum gentium Medicos proprios habuisse. Non ei tunc, cum id scribebat in mentem veniebat, Philippi Medici Alexandri Magni, de quo sic scribit Curtius, libro 3. *Erat inter nobiles Medicos à Macedonia Regem secutus Philippus natione Acarnan, fidus admodum Regi, puero comes & custos salutis datus*: Non Pyrrhi Regis Epirotarum Medici, de quo ha-

bemus in historia Romana: non *Erasistrati*, qui fuit Medicus *Seleni* regis unius è successoribus *Alexandri*; non *Ctesia* Regis *Artaxerxis*, ac familiæ ejus Medici ordinarii, ut ex his *Plutarchi* verbis, in *Artaxerxe* initio, colligi potest: ἀλλὰ τὴν κτησίαν οὐκ εἰκός ἐστιν ἀγνοῖν τοῦτομα ἔ βασιλέως (Artaxerxis) παρ' ᾧ διέτριβε θεράπων αὐτὸν καὶ γυναῖκα, ἔτι καὶ μητέρα, καὶ παῖδας: Non *Cleopatraz* *Ægypti* Reginae Medici, cui *Olympus* nomen fuit, quem historiam illius temporis scripsisse auctor est *Plutarchus* in *Antonio*. Non denique *Euphorbi*, *Jubæ* Mauritanorum Regis Medici, qui *Antonii Musæ* Medici frater fuit, & *Euphorbio* medicamento, cujus inventor fuit, nomen indidit. Floruisse enim hunc Regem ante *Cæsares* palam est, etsi *Augusti* etiam tempore.

p. 105. l. 35. καὶ βαρύνει τὴν ψυχὴν ἀνάδωμ] Hoc narcotica medicamenta efficiunt, quæ stupefaciendo spiritus sensum adimunt, atque ita efficiunt ne dolor sentiat. Miserum sanè auxilium, quod naturam, ne patiat, evertit: sed ad istud tamen confugiendum est, cum dolores insanabiles sæviunt dies noctesque. Et satius est nullum esse sensum quàm esse in cruciatum. Sic *M. Agrippa* (inquit *Plinius lib. 23. cap. 1.*) supremis suis annis conflictatus gravi morbo pedum, cum dolorem eum perpeti nequiret, unius Medicorum portentosa scientia, ignorante Divo *Augusto*, tanti putavit usu pedum sensuque omni carere: dummodo & dolore illo careret, demersis in acetum calidum cruribus, in acerrimo impetu morbi.

p. 105. l. 36. Περὶ ἀσφορῆς] *Crassus* legit Περὶ ἀσφορῆς quod probo.

p. 105. l. 51, 52. ἔστω καὶ πύλη φακῶν τῶν κεραμῶν, ἢ χαλκῶν] *Φακὸς* κεραμεὺς & χαλκός genus est vasis Medici, quod repletum decoctis herbarum calidis aut oleo, corpori admoveatur pro fomento. *Hesychius*: *Φακὸς* σκεῦος ἰατρικόν. *Hippocrates libro de natura muliebri*; *Φακὸς* ὀσσεῖνός τις appellat. Et *Galenus in Exegesi*, ἀσκής κεραμῆς, ἢ καὶ πυλατὴς, καὶ *Φακὸς* ὀνομάζεται. Quæ verba emendat *Gorræus in definit. med.* & πύλης *Φακῶν*, fomenta lenticulata mavult legere. Invenitur & *Φακῶν πυλατήριον* apud *Hippocratem*. Utque Græci *Φακὸς*, ita *Celsus lenticulas* dixit.

p. 106. l. 2. πρὸς τοῖς ζῴοις] Lege una voce ζῴοις, communibus.

p. 106. l. 7, 8. πάντῃ γὰρ ἂν τις πάντα πόνον συμφέρει] Scribe πάντα πονῶν, omnia faciens.

p. 106. l. 9. καὶ τῶν σίνων] Non habemus in nostris Libris *Dioscoridis*, aut aliorum, qui de materia Medica scripserunt, herbam hujus nominis: ex quo suspicio esse posset hunc locum esse corruptum; veram lectionem esse σίσων. De qua herba *Dioscorides lib. 3.* Cæterum in quodam Codice excuso *Aldina Editionis*, ad oram exaratum elegant manu reperi σίνων, pro σίσων: quam lectionem, ut & aliæ multæ, quæ ibidem adscriptæ sunt ad oras paginarum, ex collatione MSS. expressam, dubium non est. Et apud *Galenum lib. 9. de compos. Medic.* καὶ πῶς cap. 4. in catalogo colicorum medicamentorum, *Sinonis Syriaci* & *Hispani* non semel mentio fit.

p. 106. l. 10. Φαρμάκων τῶν ἀνωδυνῶν πινά.] *Anodyna*, dolorem sedantia propriè dicuntur, quæ blando calore, partiumque tenuitate evacuant, digerunt, rarefaciunt, extenuant, concoquunt, & æquabile reddunt, quicquid in partibus dolore vexatis, aut humorum acrium, aut lentorum, aut crassorum, aut multitudine peccantium tenuibus spiramentis infarctorum, aut etiam vaporosi, crassi, vel admodum frigidi spiritus exitum commodum non invenientis, inhæsit, atque inclusum est. Ita enim definit *Galenus libro 5. de simpl. fac. cap. 19.* quæ id faciant primo ordine debere esse calida, & tenuis substantiæ.

p. 106. l. 12. τὸ δ' ἐχιδνῶν φάρμακον] *Theriacam Andromachi* intelligit, qui primus *Damocratis* Antidoto carnes viperarum miscuit, ut testatur auctor, libro de *Theriaca ad Pisonem*: quo probatur certissimè *Aretæum* *Neronis* tempore, cujus *Andromachus* iste, *Archiater* fuit, antiquiorem non esse. Sed de ætate *Aretæi* satis multa diximus in præfatione.

p. 106. l. 17, 18. καὶ τὰς ἐντάσεις, τροφὴν διεξάγει] Post ἐντάσεις, punctum aut comma signandum est, & delendum illud quod est post διεξάγει, virgula appingenda.

p. 106. l. 19. κογχάριον] *Crassus*: *Ostreorum parvorum insigni pulchritudine præditarum*. Sufficiebat parvorum ostreorum: quod de pulchritudine eorum addit, superfluum est, & fortasse falsum. Porro *κογχάριον* appellat, quæ *Aristoteles ὀστρακόδερμα* (hujus enim esse hanc vocem, testatur *Galenus*) ita dicta, quod pro cute tegumentum solidum habeant instar testæ: quod genus sunt, murices, purpuræ, buccinæ, chamæ, ostreæ, *μύακες*, id est, *mituli*, quos fortasse *Aretæus* per diminutivum *κογχάριον* designavit: quorum omnium id commune esse docet *Galenus libro 3. de vi alim. cap. 33.* ut alvum subducatur falso illo succo, quod in carne continent.

p. 106. l. 23. κοχλίας ἀκρὸς ἐφ' αὐτόν] Atqui *Limaces* perfectè excoctos ventrem non subducere, sed potius sistere notat *Galenus lib. 3. de alimentis cap. 3.* quem locum latine, utpote prolixum ponam: Quod si hujus animalis carne, ut cibo solo esculento, uti velis; ubi prius in aqua elixaris, in aliam aquam transferas, in qua rursus elixabis: tum demum condies, ac tertio elixabis usque dum caro tota intabescat. Hoc enim modo præparata, alvum quidem sistet, sed alimentum corpori dabit non contemnendum. Ad quod

dicendum est, *Aretæum* ita coqui perfectè cochleas intelligere, ut in ipsa coctione earum succus non abjiciatur, quod facit *Galenus*, sed in eo carnes usque ad ultimum coquantur.

p. 106. l. 24. ἡ πάλιν.] In genere ostreorum *πέλινας* ponuntur, quas in *Canopo* multas nasci, cum *Nilus* augetur, testatur *Athenæus lib. 3.* duasque earum facit species βασιλικὰς, & ποταμίας. id est, *regias* & *fluviatiles*: Illas per alvum faciliè reddi, & satis nutrire: has esse dulciores: deinceps verò de mitulis, qui *μύες* & *μύακες* dicuntur, disputat: quod ideo annotare visum est mihi, quia *Sarracenus in Scholiis suis ad librum 2. Dioscoridis*, *Athenæum* erroris insimulare ausus est, quod *Tellinas* cum Romanorum *mitulis*, quos *μύας* seu *μύακας* Græci vocant, easdem esse crediderit: quam castigationem injustissimam esse patebit ei, qui locum hunc *Athenæi* legere non gravabitur.

Ad Caput VI.

πεὶ ἰεραπείας τῆς καὶ τοῦ ἥπαρ ὀξέων παθῶν.
De Curatione acutorum Jecoris vitiorum.

p. 106. l. 37. ἐν ἥπατι τὸ αἷματ' ἢ ἡρῶα.] Hæc in opinione *Galenus* & aliorum *Galenus* doctrinam sectantium. Aliter hisce temporibus recentiores Anatomici, qui sanguinis omnis generationem cordi tribuunt.

p. 106. l. 37, 38. καὶ ἐς τὸ πᾶν ἐνθεν ἢ τὸ ἀφειψή.] Et corruptum esse hunc locum & mutilum indicat cum Asteriscus in Codice Græco post articulum τ, tum vox nihili, ἀφειψή, pro qua in Codice Menteliano, ἀφε scriptum est, relicto spatio. Quibus ex vestigiis & vera lectio elici potest, & suppleri quod deest. Sic igitur lego: καὶ ἐς τὸ πᾶν ἐνθεν ἢ τὸ αἷματ' ἀφείσθαι. Atque inde (è jecore) sanguinis in totum corpus emissio. Hæc emendatio nec *Crassum* fugit, ut patet ex ejus versione.

p. 106. l. 38, 39. καὶ τὸ ξύμπαν ἥπαρ ὀξέων αἷματ' πάγ'.] Ita & *Galenus* passim.

p. 106. l. 45. ὁ δὲ τῆς τροφῆς εἶσργας, ἐς τὸ ἥπαρ ἐπιμίμνη.] Non rectè post εἶσργας virgula appicta est.

p. 106. l. 45, 46. ἐτέρεν γὰρ ὁδὸς τῆς τροφῆς ἐς τὸ πᾶν σκῶν.] Satis difficilis hic locus est, cum obstructis vasis, per quæ sanguis è jecore satiato redundat in alias corporis partes nihilominus per alias vias sanguinem in corpus universum à ventre & intestinis diffundi ac distribui posse autumat. Quod sanè inspectioni Anatomicæ adversatur. Nulla enim ex venis iis, quæ ventriculum & intestina alluunt, in totum corpus quicquam deducere potest. Ejusmodi enim venæ propagines sunt ejus trunci, quem ab officio Græci Medici metaphorica voce, πύλας dixere: quod nomen ab antiquo quodam Viro & Naturæ perito ei impositum fuisse censet *Galenus libro 4. de usu partium*. Cæterum portarum propagines omnes intra ventriculum & intestina, & lienem & omentum consumi, neque omnino partes peritonæo contentas excedere, convenit inter auctores. Qui igitur fieri potest, ut à ventriculo & intestinis alimentum citra hepatis commeatum in omne corpus feratur? Nisi de vaporibus alimentorum intellexit *Aretæus*, quod tamen & absurdum dictu: non sunt enim hi alimentum, nisi per accidens, propter motum caloris fursum; certum autem alimentum proprios habet meatus à Natura destinatos, per quos distribuatur.

p. 106. l. 50. ἀποσιτή μὲν τὰ πρῶτα] Victus hic omnium tenuissimus in extremè acutis morbis est omni abstinere cibo, modo vires ferre possint, teste *Galeno comm. 1. Aphorif. 7*, ubi hæc verba *Hippocratis* exponit: καὶ τῇ ἐσχάτως λεπιοτάτῃ Διαιτῇ. &c. ἐν ταῖς τῇ ἐσχάτως λεπιοτάτῃ Διαιτῇ χεῖροισι, Φερύσσης τὸ διωλέμεως, καὶ αἰσθήσεως παντελῆ. &c. Notandum interim hanc vocem, ἀποσιτία, ferè semper apud *Hippocratem* & *Galenum*, accipi pro inappetentia ciborum ut in *Aphorif. 17. sect. 4.* ἀπυρέτω εἶναι ἀποσιτή, καὶ καρδιωγμὸς: ubi *Galenus in Comment.* ἡ μὲν ἀποσιτία (inquit) τὸ αὐτὸ δηλοῖ τῇ ἀνορεξίᾳ. Hinc & illud in 1. *Epid. sect. 1.* ἀποσιτοὶ πάντων γούματων διετέλεον. Ubi *Galenus* distinguit inter αἰστές, & ἀποσιτές, aitque αἰστές à Græcis appellari eos, qui cibos omnino appetentia non sumunt, quia appetentia carent: ἀποσιτές verò, qui cibos quidem sumunt, sed quos sumpsere, fastidiunt & averfantur. Hic tamen *Aretæus* posuit ἀποσιτίαν pro αἰσθήᾳ, quod novum est.

p. 107. l. 3, 4. τὰ ἐν τῷ ἥπατι σήτεια.] Quid sint hîc hepatis σήτεια me latet: σήτεια quidem præter vulgatam significationem in pede agnoscunt Anatomici; & saxa sub aquis latentia σήτεια Græci dixerunt, quæ Latini *Aras*, ut *Maro 1. Æneidos*; sed hæc nihil ad jecur: corrupta igitur vox hæc. Alii aliter alia divinent; σείνεια à σείνεια σείνεια vel σείνεια angustias; ut apud *Dioscoridem lib. 6. capite de lacte coagulato* ἐπισείνεια γὰρ τῷ τὰ τὸ σμαχάειν. &c. Aut σείνεια nocumenta. An σείνεια à σείνεια σείνεια, quod est farina triticea aqua subacta; ita quidem ut metaphoricè hoc nomine pituitam crassam & lentam jecoris viis impactam atque infixam intelligamus.

p. 107. l. 11, 12. καρπὸς δάφνης ἐψηματ'.] Rescribe δάφνης.

p. 107. l. 18, 19. δυσεπίχρετος ἢ ἀπὸ τῶν ζώων αἰμόρροια] Hirudines timet, quod ab earum

morfu sanguis difficulter sistatur: quod & ex Galeni verbis in libro *de hirudinibus, re-vulsione*. Sc. colligi potest: *ubi (inquit) deciderint, si sanguis cum impetu erumpat, linteum aceto imbutum imposito.* &c. Sed & alia pericula ab iis cavenda sunt; virus videlicet, nisi præcipua in iis legendis diligentia adhibeatur. Interdum etiam accidit, ut dum avelluntur, capita sua seu denticulos in carne defixos relinquant: *quæ causa* (inquit Plinius *lib. 32. cap. 10*) *vulnera insanabilia facit, & multos interimit, sicut Mes-salinum è Consularibus Patriciis, cum ad genua admisisset.*

p. 107. l. 19, 20. κλὺ ἀδδλῶ πὸν ἐκπέσῃ τὸ θηρίον.] Plinius, citato loco: *decidunt satietate, & pondere ipso sanguinis detractæ, aut sale adpersæ.* Galenus & cinere insperfo ipsarum ori, decidere tradit: sæpius tamen sponte nimio sanguine graves decidunt. Unde illud Horatii in arte:

Non missura eutem nisi plena cruoris hirudo.

p. 107. l. 20, 21. νέρθεν γὰρ ἔλκετ τὸ νύ.] Alienum planè ab hoc loco adverbium temporis νύ. Scribe ἰὸν *virus*. Postquam hirudines deciderunt, cucurbitulam affigi jubet; ut si quid virulenti relictum sit trahatur. Galenus, μὴ ὅτ' ἂν δόποισιν, σικύα χεῖρ τὸ ἰώδες ἐξέλκεν.

p. 107. l. 30. τὸ ἀγ' ἑπερμάτων.] Medicamenti Πητ' ἑπερμάτων Galenus meminit *lib. 5. method. med.* in curatione adolescentis, qui ex tussi sanguinem rejectaverat: cujus se auctorem non obscure testatur; *ἡμέτερον nostrum* appellans. Hæc sunt verba: εἰς ἐστέραν ἑδάκα τὸ ἀγ' τῶν περμάτων, ἡμέτερον φάρμακον. quo ex loco certissimè demonstratur *Aretæum* Galeno esse posteriorem, qui Medicamentum à *Galeno* excogitatum præscribat, ut docui in Præfatione.

p. 107. l. 31, 32. καὶ ἐνθαὶ σίμψυχθ.] Scribe ἢ disjunctiva. Observa σίμψυχθ in flexu masculino: cum in neutro *Dioscorides*, & alii usurpent.

p. 107. l. 33. ἢ τὸ μελίλωτον.] An intelligit *emplastrum de Meliloto*?

p. 107. l. 39. οἵπερ δὸτ' ἡπατ' ἐς νεφρὰς κεαίνουσι.] Nisi benignè hæc verba exponantur, pro falsis explodi oportebit: ita enim sonant, quasi velit *Aretæus* proprios esse & directos meatus ab hepate ad renes: quod esse falsum nemo nescit: venæ enim *emulgentes* dictæ, non à jecore, sed à cava nascuntur, & mediante hac à jecore.

p. 107. l. 48. ὁκῶσαι μοι ἐπὶ κωλικῶσι λελέξε.) Ait se dicturum post de Medicamentis pus moventibus in curatione colicorum: verum hanc partem nobis invidit vetustas cum aliis multis magni hujusce Scriptoris.

p. 107. l. 49. ὁκῶσαι μὲν τὰ μιναν.] Aut deest textui verbum χεῖρ, aut subaudiendum est.

Ad Caput VII.

πεὶ θεραπείας νωπαίας φλεβῶς. &c.

De Curatione acuti morbi dorsalis Venæ & Arteriæ.

p. 108. l. 3, 4. In Titulo καὶ δερμῆος ὀξείας νόσος.] Scribe, Ionico flexu, ὀξείης.

p. 108. l. 3. νωπαίαν φλέβα.] Dorsi venam appellat *Hippocrates*; & alii Medici κείλιν, *cavum* appellant, quæ secundum dorsi longitudinem protenditur, eique incumbit. *Hippocrates* libro πεὶ τῶν ἐν τῷ παθῶν in plurali κείλιν φλεβῶς appellat, quarum magnum morbum describit, & renum morbo contrahi asserit.

p. 108. l. 9, 10. σφυγμὸς παλμῶδης ἐν ὑποχονδρίῳ.] *Hippocrates* in 1. *prognost.* ubi de conditione hypochondriorum tradit, pulsus in hypochondrio, censet turbationem aut delirium significare: εἰ γὰρ σφυγμὸς ἐνείη ἐν τῷ ὑποχονδρίῳ, θόρυβον σημαίνει, ἢ παρὰ φρεσιν. Quod & repetit in *Coacis prænotionibus*, quam sententiam priorem exponens *Galenus*; in quibusdam exemplaribus, non σφυγμὸς sed παλμὸς legi testatur; in pluribus tamen σφυγμὸς. Quod considerans doctissimus *Aretæus*, utrumque nempe σφυγμὸς παλμῶδης posuit. Addit ἡδε τοῖσι μετὰ φρεσίν, ea scilicet parte dorsi, quæ ad septum transversum sita est; seu, ut *Rufus* in partium hominis nomenclatura definit, quæ est inter dorsum & lumbos: quod & ipsum signum est vehementis inflammationis; utpote ipsius arteriæ magnæ, quam αὐρίων vocant, juxta spinam sitæ pulsatio, quæ nec ipsum ægrotantem fallit; ut *Galenus*, citato loco, testatur his verbis: ἦτοιγε ὡς σιωὴν ἔμεγάλης φλεγμοναῖς (σφυγμὸς ἐν ὑποχονδρίῳ) ἢ καὶ κτ' ἢ ῥάχιν δερμῆος ἢ μεγάλης ἢ αἰσθητῆς κίνησις τῷ κάμνοντι.

p. 108. l. 13. τὸ μὲν γὰρ φλεβὸς ῥίζωσις ἡπαρ.] Nempe venæ magnæ, quæ *cava* dicitur. At *Hippocrates* *lib. πεὶ τροφῆς*, in genere dixit, omnium venarum radices esse in hepate. ῥίζωσις φλεβῶν ἡπαρ, &c. sententia est galeata, qua *Galenus* passim munit se, quoties certamen de hac re initurus est cum *Peripateticis*.

p. 108. l. 20. μὴ αἰθρόον, ἀλλὰ καὶ δις, καὶ τρις.] Uno verbo ἐπαφαίρεσιν Græci appellant.

p. 108. l. 23, 24. ἐνθαὶ ἢ ἀφουσις τὴν δερμῆος.] Scribe ἀφουσις τὴν δερμῆος: non enim hic agitur de interstitio, aut re quapiam intercurrente interpositaque, quæ notiones hujus vocis ἀφουσις traduntur; sed pulsationis arteriæ, quam supra inter morbi, de quo agit, symptomata commemoravit.

p. 108. l. 32. καὶ ἐς περὶ κλησιν.] Conjunctio παρέλκετ.

p. 108. l. 34, 35. τῷ δὲ ἐλημνησίδῳ.] Repone disjunctivam ἢ τῷ. &c.

p. 108. l. 35, 36. κάρτα γὰρ ψυχρὰ αὐτῶν τὰδε γίγνεται.] Numero febrium duo omnino memorantur, in quibus extrema ita frigent, ut partes internæ urantur: nempe ardens febris pernicioſa, quæ καὶ οὕτως dicitur; & λειψύρας. quarum altera ex pulmonis, ventriculi, & jecoris eryſipelate originem habet: altera ex partium internarum viscerumque inflammationibus. Malignas autem admodum eſſe Lipyrrias teſtatur Galenus *com. 4. Aphorism. 48.* quo Aphorismo generatim declarat *Hippocrates*, quàm horrendæ ſint febres, in quibus non intermittentibus externa corporis frigent, interna autem flagrant: ἐν τῇσι μὴ ἀλείψασσι πυρετοῖσι, καὶ τὰ μὲν ἔξω ψυχρὰ ἢ, τὰ δὲ ἐνδόν καίνῃ, καὶ διψῶν ἔχη, θανάσιμον.

p. 108. l. 38, 39. πάντων δὲ κρείττον σικύη, & κιννάμωμον, καὶ τις εὐπορεῖται.] Corruptam eſſe hanc ſcripturam fatebitur, qui mecum diligentius animum advertet. Hic enim remedia præſcribit *Aretæus* urinæ ciendæ idonea, quorum poſtquam nonnulla propoſuit *Meum*, *Aſarum*, *Absynthium*, quibus & nitri aliquid inſpergi jubet: mox omnium præſtantiffimum eſſe cenſet σικύη & κιννάμωμον. De *Cinnamomo*, quod efficaciter urinam provocet, *Dioscorides*, & ceteri omnes, qui de ſimplicium viribus ſcripſerunt, conſentiunt. *Cucurbitam* autem in ea re eſſe præcipuam, à nemine unquam proditum. Quare mendofam eſſe illam vocem σικύη minimè eſt dubitandum. Quid autem ejus loco potiſſimum ſubſtituam, quod cùm *Cinnamomo* comparari poſſit, cogitanti mihi nihil aptius occurrit, quàm κύμινον, cujus vis in ciendis urinis nota eſt: ſcripturæ autem ratio non multum à σικύη diverſa eſt, apparetque pravæ huic ſcripturæ occaſionem hinc datam, quod hujus vocis, κύμινον, prima tantum elementa remanſerant κύμ, reliquis deletis. Tum litera ρ ob ſimilitudinem in η degeneraverat. Ita cum imperiti librarii κύη legerent addita ſyllaba, σικύη, fecerunt.

p. 108. l. 40. γάλα τοῖςδε & τροφὴ & φάρμακον.] Non ſine cauſa miretur aliquis, lac acutiſſimè febricitantibus, nec certè mitius, quàm in cauſo, præſcribi hic ab *Aretæo*, & ut alimentum & ut Medicamentum: cùm *Hippocrates*, cujus doctrinam multis locis ſequitur, lac febricitantibus non eſſe dandum expreſſè aſſerat *Aphorism. 64. ſect. 5.* γάλα δίδοναι κεφάλαια γένοι κακόν· κακὸν δὲ & πυρεταίνεσσι. & *ibidem* paulo infra: ἀρμόζει δὲ τοῖσι φθινώδεσι μὴ λίαν πολλὰν πορεύεσθαι. quibus verbis lac, licet phthificis utile, prohibet, ſi valdè febricitent. Rationem hujus ſententiæ reddit Galenus in *Commentario*, quia ab omnibus cauſis calidis lac in nidorem celerrimè vertitur: ex quo concludit, meritò iis qui acutè febricitant lac noxium cenſeri. Neque obſtat, quod ibi aſſert *Aretæus*, lacti in eſſe vim aliquam refrigerandi; ideo eſſe aptum igni intus graſſanti exſtinguendo: non enim exſtinguit, ſed potius accendit, quia facilè aduritur, & in nidorem vertitur. Sed hinc eum tueri poſſimus, quod non merum lac ita acutè febricitantibus propinat, ſed dimidia aqua temperatum: in duos enim lactis cyathos unum aquæ injici jubet. Sed & νεοπέκας, hoc eſt, recens foeti animalis imperat, quod quidem & frigidius, & magis humidum eſt.

p. 108. l. 41. ἐνδόν ἐκείῳ πὶ πυρὸς εἰλδρμύς.] Ad oram MS. *Claramontani* adſcripta hæc noto, σπρεφορμύς. quæ eadem & in *Menteliano*, ſed gloſſema arbitror: nihil mutandum.

p. 108. l. 41, 42. τὴ τροφῇς γλυκεῖης.] Supple δέον. id eſt, dulci alimento egent. Imò alimentum dulce æſtuoſis viſceribus ſuſpectum, quia facilè in bilem vertitur. Fortaſſe γλυκεῖης legendum eſt; alimento quod citò alat: quale ardentè ex interiorum inflammatione febricitantibus neceſſarium videtur ad reficiendas vires; quæ facilè, ut ſuperius poſuit, in ſyncopen labuntur. Poſſumus tamen γλυκεῖης legere prout excuſum eſt, ſi per hanc vocem intelligamus non formalem, ut loquuntur, dulcedinem, ſed ſalſi, acris, amari, & aliorum ejusmodi ſaporum privationem: quo ſenſu γλυκὺ *Græci* appellant, quod eſt ἀποιον, ut aqua dulcis, quæ ſalfa non eſt: vel dulcedinem intelligit modicam, qualem lactis; de lacte enim loquitur.

p. 108. l. 42. ἀτὰρ ἡδὲ ἐν ὀλίγῳ ὄγκῳ πολλή.] Scribendum πολλῆς.

p. 108. l. 44. εὐπορεῖσθαι δὲ νεοπέκας.] Cùm tria lactis genera proponat *Aretæus*, ut ex his quæ poſteriori addit verbis patet, τρίτον δὲ αἰγός· mutilum eſſe hunc locum fatendum eſt, & nomen animalis deeſſe, ex quo lac fumatur. Sanè *Craſſus* cùm id vidiffet, aut meliorem naſtus Codicem, γυναικὸς legendum exiſtimavit, ut ejus verſio indicat: *Eſto autem mulieris, quæ proximè peperit.*

p. 108. l. 50. καὶ πάντα.] Malim adverbium πάντα· niſi ſit πάντα adverbium hoc loco.

p. 108. l. 54. κατὰ κλισίαν ὁρθίως.] Editio *Henſchii* ad oram paginæ habet, ὁρθέως, hoc eſt, decubitus matutinus, ſeu antelucanus ab ὁρθός, quod primum diluculi punctum ſignificat. Sed nihil mutandum: κατὰ κλισίαν ὁρθίον vocat, & præcipit hic, ut cauſo laborantibus accommodatam; nempe eum decumbendi modum in quo ager erecta cervice & parte ſuperiori corporis ſedenti eſt ſimilior quam decumbenti.

p. 109. l. 2. ἡδὲ λυττόν, καὶ ὅπως ἐπεκκαυθῇ.] In editione *Henſchii* ad oram paginæ, ἔως, ſcriptum eſt, ſed nihil mutandum; ſudores geſtatione proliciendos, & ſi vehementius ille (æger) ſuccenſus fuerit, balneo eſſe opus cenſet.

p. 109. l. 3. εἰ γὰρ κρίσῃσι πῶς τε πάθει λυττόν.] Attamen Lipyriam febrem cholera ſuper-

veniente, magna scilicet & vehementi, bilis sursum deorsumque eruptione solvi, ab *Hippocrate* scriptum est.

Ad Caput VIII.

πεὶ θεραπείας τῆς καὶ τὰς νεφρὰς ὀξείας νόσου.
De Curatione acuti morbi in Renibus.

p. 109. l. 13, 14. πίμπλαται γὰρ ἡ τῶν νεφρῶν κοιλία ὑπὸ πλεγματικῆς.] Ita est sententia veterum, cavos esse renes; quorum auctoritatem potius, quam ἀνψίαν secutus *Gorreaus* in definitionibus Medicis, renes ita describit: *renes sunt partes carnosae, durae, densae, concavae.* &c. At recentiores Anatomici, qui profunda corporis humani altius atque accuratius scrutati, in quibus est *Andreas Laurentius*, nullos in renibus humanis sinus observari testantur.

p. 109. l. 15. τόδε μὲν τοι, καὶ ἐπὶ λίθων γίγνεται, ὡς Φύη.] Mutat numerum primo λίθων mox in singulari ἢν Φύη μέζων τῆς δυνάμεως. Ita *Terentius in Eunuchis*:

— Eunuchum porro dixti velle te,
Quia solae utuntur his Reginae.

Rursum in eadem fabula:

Adeo ne homines immutari ex amore, ut non cognoscas eundem esse.

p. 109. l. 19. ὅπως ἢ μὴ ξυνήσωνται] Scribe ξυνήσωνται, ne colligantur, concrecant, supple lapides.

p. 109. l. 22. ἢν ἐνστάσεις λίθων ἔωσι.] ἐνστάσεις apud Aristotelem 8. *Topic.* exceptio est seu objectio, qua respondens utitur contra disputantem: unde ἐνίστασθαι passim apud eundem, cui respondet Ciceronianum verbum *resistere*; hic infarctum significat: quo sensu & *Dioscorides* usurpat *lib.* 6. ubi de lacte, cui admistum fuit coagulatum: ἐνίστασθαι γὰρ ὅτι τὰ ἐσμάρχα σενὰ τεθρομωμένον πνίχθαι. *Infarctum enim stomachi angustis cum fuerit coagulatum strangulat.* At *Crassus* pro ipsa concretione accepit: *Si* (inquit) *calculi jam conflati sunt.* Haud absque errore, ut patet, ἐνστάσεις profecto hic appellat *Aretaeus*, quas paulo infra σφλωώσιαι.

p. 109. l. 24. καλύη τις ἡλικίη.] Mallem legere τι.

p. 109. l. 26. ἀλλὰ σφηνώσιες τῶν λίθων χαλῶνται] Sententia elegans, qua ostenditur, quomodo sanguinis missio calculorum infarctus leviores reddat: quoniam scilicet vacuata vasa laxantur ceduntque lapidi haerenti: atque ita minus eo laeduntur, quæ antea humore distenta premebant, & premebantur.

p. 109. l. 29. ἢ κυπερία] Cyprini olei, quod scilicet ex *Ligustri* arboris floribus conficitur. Nam *ligustrum* Græci κύπερον vocant. Auctor *Dioscorides lib.* 1. his verbis: τὸ δὲ σκιδναζόμενον ἐξ αὐτοῦ (ἀνθρῶς) χρίσμα κύπερον, θερμαντικὸν γίνεται, καὶ μαλακτικὸν νεύρων. Ex quo patet non esse planè verum quod cecinit *Maro Eclog.* 2.

Alba Ligustra cadunt, vaccinia nigra leguntur.

Nam & flores, quos per alba ligustra intelligi notant Grammatici, atque etiam *Turnebus lib.* 30. *advers.* cap. 14. flores, inquam, ligustri, ipsi etiam leguntur, & in usum Medicinæ veniunt. Sed quis non videt pastorem esse, qui hæc dicit; quem de florum usu medico falsum esse, & ita induci, optimè, & ex decoro fecit *Virgilius*.

p. 109. l. 41, 42. ὡς μὲν εἰν ἄποροι ἔωσι] Ad oram paginæ in editione *Henischii* ἄποροι, ἢ ἄπυροι, quam posteriorem lectionem sequutus est *Crassus*, & vertit, *si non suppurent.* Rectè: nam quæ paulò post sequuntur ei lectioni consona sunt: ἢν δὲ πύον τρέπηται. *Proprium etiam phlegmones suppurare*, qua de re hic agit.

p. 109. l. 49, 50. ἀπλάι μὲν σίον.] Scribe ἀπλάι, refertur enim ad φάρμακα.

p. 109. l. 50. καὶ περονίτης.] Scribe περονίτης: est enim nomen feminini generis. Sunt qui hanc herbam *asplenium* interpretentur; hoc est, *Ceterac* officinarum, quod folia in modum ferræ incisa habeat, quos *Crassus* sequitur. *Prionitidis* herbæ meminit *Al. Trallianus lib.* 8. cap. 4.

p. 109. l. 51. ὅξει ἐδωδύμῳ.] Acetum opinor esculentum appellat, quo utimur in cibis condiendis: ut distinguat ab eo quod medicatum est, ut *scillitico*. De aceto esculento verba sunt *Plinii*: *Aceti nequitiae virus inest ad multos usus necessarium, & sine quibus vita mitior degi non possit.*

p. 110. l. 2. ποικίλαι δὲ τῆς βισίμης καλδωμῆς.] Scribe ποικίλα, supple φάρμακα: deinde loco genitivi, τῆς βισίμης καλδωμῆς scribe, ἢ βισίμης καλδωμῆς supple ἀντίδοτον. quæ sit autem ista compositio, quisve ille *Bistimus* fuerit, neminem hactenus quæsisse non mirum est. Quis enim hactenus *Aretaeum* excussit? immo quis nisi obiter legit? Porro hujus non hic tantum mentio fit, sed & sequenti libro *χρονίων in curatione melancholiae*, & libro 2. in *curatione Gonorrhææ*: quibus locis non βισίμης per ἰωτα, sed per η, βησίμης, nomen illud scriptum est; huiusque compositionis, ut affinis, cum *Andromachi Theriaca*, & *Mithridatis antidoto*, mentio fit: ad oram tamen mei Codicis ex M. S. exaratum habeo χισίμης pro βισίμης: quo suspecta sanè mihi fit hujus nominis prolatio: tum autem quia nul-

nullibi in veterum monumentis quemquam hoc nomine appellatum reperio. Apud Galenum quidem libro 10. de simpl. fac. cap. περὶ χολῆς, ubi de trochiscorum oculis utilium compositione agit, Bitini trochiscum nominat, βιτίνης enim lego, non ut excusum est βιτίνου. Galeni verba hæc sunt: μίγνυσθαι τοῖς μὲν ὀνομαζομένοις κυκλίσκοις τε καὶ τροχίσκοις, οἷον ὅτε ἔσται ἀνδρωνός ἐστι καὶ πολυείδης, καὶ Πασίωνος, καὶ ὁ βιτίνος. quare fortassis βιτίνης scripserat Aretæus. Licet enim Bitini illa compositio, quam citat Galenus, ad oculos pertinet: tamen hunc ipsum, & ad alios usus, compositionem istam, de qua agitur, paratam habuisse, non absurdum est. Idem Galenus libro 10. de Medicam. compos. καὶ τόπων, inter nephritica medicamenta Biennitæ cujusdam antidotum commemorat: ἄλλη ἢ ἔστι βιεννίτης (supple ἀντίδοτος) φάρμακον ἐπιτεταγμένον, ἀνώδυνον, χρησίμον καὶ νεφελικόν, καὶ πρὸς τοὺς περὶ κύστιν ἐλκώσεις, καὶ λίθους θρύψκει, καὶ πηλὸν ἀπαρξάν ποιῇ. An igitur hîc βιεννίτης legendum pro βιτίνης, videant eruditi.

p. 110. l. 3. καὶ κροκίνης ἔστι θηρίης] Crassus ad hunc locum; & bestia quæ crocinos, id est, cribrum dicitur: atqui nulla est bestia quæ κροκίνος, hoc est, cribrum dicatur. Lege ex MSS. Claromontano, & Menteliano, σκίγγης. Scincus genus est lacerti, quem nonnulli, (inquit Plinius) terrestrem Crocodilum dixerunt, candidiore tantum ἢ tenuiore cute. Addit; præcipua tamen differentia dignosci à Crocodilo, squamarum seta à cauda ad caput versa. Ubi Seta perperam legitur pro serie. Horum maximum Indicum, deinde Arabicum, afferri falsos: præcipuum usum ad provocandum veneris appetitum, quod & Dioscorides tradit lib. 2. ubi quatuor Scincorum differentias facit; unum Ægyptium; alterum Indicum; tertium, qui in Erythra nascitur; quartum, qui in Lydia Maurasiadis; vel ut emendat Sarracenus, ex veteri exemplari Sambuci, in Lybia Mauritanie. In Antidota quoque nobilia addi, idem Plinius & Dioscorides testantur; quod & ex hoc loco Aretæi perspicue patet, qui Theriacæ Antidoto adjungit & eam quæ ex Scinco paratur.

p. 110. l. 3, 4. καὶ ὁκόστω τι δοκέει ἔμμεναι τῇ πείρῃ] Deesse vox κρόπται, quam redde: ad ea autem quæ deinceps sequuntur κρόπται αἰώραι τοῖςδε, repone particulam καὶ, κρόπται καὶ αἰώραι τοῖςδε.

p. 110. l. 8. εἰδὲ ὅσαρ δοκέειν ἔστι πόνος εἰσεσφύτοι.] Deest hic vox ὥστε, opinor, nimia Librariorum festinatione omiſsa, quam repone: ita certè contextus postulat; ὥστε εἰδὲ ὅσαρ. &c. Vox quoque εἰσεσφύτοι, mendo non caret: recta enim lectio est: ἔστι πόνος αἰσθητός. Sententia & contextus, ita esse legendum, clamant: ita ut ne per somnium quidem dolorem sensisse videantur.

p. 110. l. 9. ὡς ἐξ ἀφύκτων κακῶν πλὴν ψυχὴν κατὰ μελέα λύοντα.] Locus mirè depravatus; &, nisi ab quopiam M. S. auxilium accedat, depositus.

Ad Caput IX.

περὶ θεραπείας τῆς καὶ πλὴν κύστιν ὀξέων παθῶν.
de Curatione acutorum Vesicæ Affectuum.

p. 110. l. 17. νεῦρον γὰρ πλατὺ ἢ κύστις.] Non ad vivum, quod ajunt unguem refecandum est, quod hîc de vesica pronunciat Aretæus, hanc esse nervum latum. Non enim propriè nervus dici potest vesica, neque è nervis orta: cum eos propriè nervos intelligamus, qui è cerebro originem habent, quod de vesica dici non potest. Verumtamen nervus quodammodo dici potest, ob similitudinem, quæ eam inter & nervos intercedit: ob quam certè similitudinem, inter partes nervosas ponitur.

p. 110. l. 17, 18. νεφροὶ δὲ ὁκίον αἰμάλωψ τῆς ἥπατος ἔασιν ἰδέης.] Rectè renes, quos jecori similes facit, ceu αἰμάλωπα, hoc est, grutum sanguinis esse dicit: nam supra de jecore ita pronuntiavit: καὶ τὸ ξύμπαν ἥπαρ, ὁκίον αἱματὶ πάρος. nam αἰμάλωψ, & αἱματος πάρος, una eademque res.

p. 110. l. 18, 19. ἀλλὰ καὶ αἰνότεροι καὶ οἰκλίστοι.] Postquam dixit vesicæ dolores esse auctiores, tamen & renum gravissimos esse asserit.

p. 110. l. 19. ἐνθα μάλιστα.] Homeri verba sunt ex Iliad. v.

ἐνθα μάλιστα

Γίγνεται Ἄρης ἀλεγεινὸς οἰζυροῖσι βροτοῖσι.

Crassus per vocem Ἄρης, quod Martis nomen est, simpliciter intelligit mortem: unde mors (inquit) cum maximis cruciatibus miseris mortalibus ingruit. Sed fortasse præstat ferrum intelligere, quod ad liberandos renes interdum corpori adhibetur: quod & mox expressè dicit.

p. 110. l. 20, 21. τάμειν ὦν αὐτὰ κατεῶνα.] Hæc quidem ad renes pertinent: mox enim ad vesicæ affectus redit: confusè autem admodum. Nam cum quatuor memoret, quibus vesica pariter & renes affligi solent; inflammationes, ulcera, calculos, obstructions meatuum a sanguine coagulato; postea ad renum dolores curandos, κατεῶνα, hoc est, laterum mollitudinem ferro aperiri jubet; nec dicit in quo potissimum affectu ex quatuor memoratis id fieri debeat: utcumque tamen ex ejus verbis colligi potest, cum

dolores renum ait gravissimos esse, & maximè miserabiles, ideoque statim *κνεῶντα* incidi jubet. Cum enim cruciatuum acerbitas calculum ureteribus impactum satis declarat; idque etiam iliorum incisio testatur; ea enim regione ureteres utrinque siti sunt.

p. 110. l. 40. *θηραῖος ἢ σκυβαλίτης.*] A *Galenos* *θηραῖος* & *σκυβαλίτης* hæc vina appellantur, libro *περὶ ὀχυμίας καὶ κακοχυμίας*. Sunt autem hæc vina crassa admodum & dulcia: *Galenus* *ibidem* πάντων δὲ ὄνων κοινόν ἐστιν, ὅσοι γε μὴ πάνυ πιχρεῖς εἰσι καὶ λίαν γλυκεῖς, ὥσπερ ὁ *θηραῖος* καὶ ὁ *σκυβαλίτης*. &c.

p. 110. l. 42. *ἀρσαν ἢ τέτληγες*] Ita & *Dioscorides* memoriae prodidit libro 2. *τέτληγες* ὁπλοὶ ἐαδιόμυροι τοῖς περὶ πλὴν κύστιν ἀλγήμασι βοηθεῖσι.

p. 110. *ξυνὸν τοῖσι τέτληξι ἀφειψήσι.*] Scribe *ἀφειψήτοις*.

p. 110. l. 47, 48. *τῷ ὀργάνῳ τῷ καθετηγέῳ.*] Ita dicitur instrumentum cavum, & altera parte recurvum: quo in vesicæ cervicem immisso, suppressa urina educitur; calculus etiam an in vesica existat, cognoscitur. Hujus apud *Celsum* descriptio hæc est libro 7. cap. 26. *Ergo aeneæ fistulae fiunt, quæ ut omni corpore ampliori, minorique sufficiant, ad mares tres, ad fœminas duæ Medico habendæ sunt. Ex virilibus maxima decem & quinque est digitorum: media duodecim: minima novem. Ex muliebribus, major novem: minor sex. Incurvas verò esse eas paulùm, sed magis viriles oportet, lævesque admodum. Crassus oriculario specillo Latine convertit: quo eodem instrumento, quæ in aurem præter naturam inciderunt, educantur. Ceterum apud Hippocratem libro 2. de morbis mulierum καθετήρως nomine, significatur etiam τὸ σπειρόν μοχλόν, hoc est, lineamentum tortum, quod ulceribus inditur; ut exponit *Galenus* in *Exegesi*.*

p. 111. l. 6. *τάμειν πλὴν τερχάδα.*] In Editione *Henischii*: *τάμειν πλὴν τὸ ὑπὸ κάτω τῆ βαλάνης τερχάδα*, quæ lectio redundat: nam hæc verba *ὑπὸ κάτω τῆς βαλάνης*, non exstant in Editione *Turnebi*, quam sequimur; & meritò: quando hæc glossæmatis vice ad oram libri ab aliquo studioso notata fuisse apparet, quæ *Henischius* parum prudenter in textum transtulit. Sed & vox *τερχάδα* mendii mihi suspecta, vel manifesta potius, omninoque legendum, *πληχάδα*. Quæ emendatio prædicto etiam glossæmate confirmatur: est enim *πληχάς*, τὸ ὑποκάτω τῆ βαλάνης: pars sub glande virili; quamquam non propriè glandi, sed toti pudendo subjecta ea pars; illud scilicet interstitium, quod inter femina est ad perinæum pertingens. Rursus de humani corporis partium nominibus: *βεβῶνες* ἢ αἱ δὲ χεῖρὶ τῆ μηρῶν τῇ μὲν τὰ μὲν εἰσω μέρη *ᾤδαμήλαια* τὰ δὲ μετὰ τὸν τῶν περὶ τὸ πτεῖναιον *πληχάδες*.

Ad Caput X.

περὶ θηραπείας ὑστερικῆς πυλός.

De Curatione Vulvæ Suffocationis.

p. 111. l. 18, 19. *περὶ ὄντων γυναικῶν ἔξω.*] Non potest stare hæc lectio, cujus ut vitium magis pateat, totum periodum exhibere operæ pretium est: *ὡς μὲν ὦν τὸ ἄνω πλὴν λυπῇ περὶ ὄντων γυναικῶν ἔξω ὦν ἢ καὶ σῶμα πλὴν ἔν, ὅπισθεν χάζεται.* hæc ad verbum sonant: si igitur quid eorum, quæ supra sunt, molestiam facessat, accedentibus pudendis extrorsum: si vero aliquid juxta os (vulvæ) fuerit, retrocedit. Quæ quam sint absona, nemo non videt: mihi autem non magna interpolatione hæc posse restitui videntur, si sic legamus: *περὶ ὄντων (supple ὑστερῇ) τῶν γυναικῶν ἔξω*: id est *accedit (uterus) ad pudendum extrorsum*. In verbo *περὶ ὄντων* deperditur litera *ι*, (quo quid facilius) remanserat *περὶ ὄντων*, & conjunctis in unam duabus dictionibus *περὶ ὄντων*, ex quo imperiti homines *περὶ ὄντων* fecerunt. Hæc depravandæ scripturæ, nisi fallor, occasio.

p. 111. l. 21. *ποτὶ πωλῆνα καὶ ἡπαρ.*] Superius libro 2. de causis & signis acutorum cap. 11. uterum dixit prope animal esse alterum in animali: *γυναικῶν ἀγχαζωῶδες*, & paulo post, *ὁκρίον πλὴν ζῶον ἐν ζῶῳ*. ad quem locum nos vide.

p. 111. l. 23. *ὅπως νηὸς λαίφρα.*] Eadem similitudine utitur citato loco:

p. 111. l. 24. *καὶ γὰρ περὶ πτεῖναι τῶν πείθει καὶ τῶν ὀγχῶν τῶν ἀνθέντων.*] Aliter *βάθει*, quæ lectio in *Henischiana* Editione ad oram signata est. Ego nihil muto.

p. 111. l. 26. *ἢν μὲν ἐς πόδας ἔξωθεν.*] Post hanc vocem *ἔξωθεν* asteriscus est in Editione *Henischii*, & ad oram è regione.

p. 111. l. 28, 29. *ἢν μὴ τῷ πόδε φλεγμῆν ἢ γυνή*] Ait, quibus uterus ex hysterico affectu foras decumbit, difficulter posse ambulare, in latus vel supinam decumbere, nisi pedes mulieris phlegmone laborent. Quæ exceptio quorsum spectet, non satis perspicio: ceu vero ad eas functiones, nempe decubitus in hanc vel illam partem, & maximè incessum, expeditior futura sit mulier, si etiam pedes inflammatione tententur; quo quid absurdius dici potest? Corruptum igitur esse hunc locum oportet, atque unius elementi nempe *κ*, jactura: quod si reponas ante *ἢν*, plana fiet sententia: *καὶ ἢν μὴ*. Igitur scribendum: *Est autem difficile mulieri sic viribus uti, ut aut incedere, aut in latus decumbere, vel supina possit; etiamsi (inquit) nulla in pedibus ejus inflammatio existat.*

p. 111. l. 30. *ὡς ὀχέται μὲν πλὴν ἀνδρωπον.*] Scribe *πλὴν ἀνδρωπον*: fœminam scilicet.

p. 111. l. 31, 32. *ὅδε γὰρ ὅδε φθάνει ποιεῖν τε, καὶ βοᾶν τὰς παρόντας κικλήσκων δὲ γυναικας.*] Non prius

prius laborat mulier quàm suffocetur: ideoque vociferari, ac familiares, qui auxilium ferant, vocare non potest. Ante igitur has voces τὰς παρεόντας, conjunctio, quæ hic deest, reponenda est; nempe καὶ τὰς παρεόντας.

p. III. l. 34. τοῖς ἐν τέτοις.] Scribe τὰς, eos qui ejusmodi rebus interfunt, Medicum vocare oportet, cum ægra loqui non possit.

p. III. l. 43. λύχνη Φλογὸς ἐσσεσμένης.] Tam intolerabilis est utero is odor, ut *Aristoteles*, eo accepto, mulierem interdum abortire scribat *libro 8. cap. 24.* ἐκβάλλει ὅταν κύσσει ὁσμήν λύχνη δόποσθεννυμένη· συμβαίνει δὲ τὸ καὶ γυναιξὶν ἐνίαις κύσεσι. Ubi obiter legendum moneo ὁσμήν, loco accusativi istius ὁσμήν, qui unde regatur, non apparet. *Plinius lib. 7. cap. 7.* Miseret atque etiam pudet æstimantem, quàm sit frivola animalium superbissimi origo: cum plerumque abortus causa fiat odor à lucernarum extinctu. Quod si verum est, potius metuendum ab ejusmodi foetore existimarem: ne ejus perceptione uterus magis affligeretur.

p. III. l. 44. πρὸς τῷ κακῷ δὲ, καὶ τὰ νεῦρα ψυχθέντα θάλλειαν.] Hæc ad Castorium, quod proximè positum est, refert *Crassus* in sua interpretatione; & pronomen relativum δ, vel τὸ Ionicè videtur legisse: quod præter foeditatem odoris, nervos etiam refrigeratos calefacit.

p. III. l. 47, 48. καὶ τοῖσι προθέτοις δώδεσι ἐς πλὴν χώρῳ Ἰππελητέον τὴν ὑσέρην.] Pro δώδεσι, mallem δώδεα in accusandi casu, propter verbum sequens Ἰππελητέον.

p. III. l. 48, 49. μύρον ὁκοῖον ἀν' ἐν προσηνέσι.] Mihi & μύρον placet legere.

p. III. l. 50. p. II. l. 2. καὶ τὸ ἀπὸ τῶν φύλλων ἔμαλαβάθρα.] Celeberrimum est Malabathrum in veterum monumentis, ex quo unguenta pretiosa parabant ad ungendos capillos, ut ex his verbis *Horatii* patet:

— coronatum nitentes

Malobathro Syrio capillos.

Est autem vox μαλαβάθρον, quæ Græci utuntur, deflexa per corruptionem à *Tamalapatra*, quo nomine hanc plantam *Indi* appellant. Arabes *Cadegi Indi*, id est, folium Indum; Folium etiam κατ' ἐξοχὴν vocabant: unde & unguentum ex eo paratum *foliatum* dicebatur. *Galenus lib. 8. Methodi cap. 5.* ἔχ' ἡμιστὴν καὶ τὰ τῆς τρυφῆς ἕνεκα τῆς ἀπερρυμμένων γυναικῶν σκωλαζόμενα μύρα ταυτὴ τὰ πολυτελῆ, χρησιμὰ πρὸς τὰς τοιαύτας ἀειδέσεις τῆς γαστρός· ὥστερ' εἰκὲν ὑπὸ τῆς ἐν Ῥώμῃ τρυφῆς εὐρεθέντα, καὶ τὰς προσηγορίας ἔχειν Ῥωμαϊκὰς. ὀνομάζεται γὰρ τοὶ σπικὰτα γὰρ καὶ φελιάτα. Ubi φελιάτα unguenta sunt, quæ ex folio Malobathri parabantur, quicquid nonnulli contra garriant, qui *spicatum* & *foliatum* nardini unguenti species faciunt, idque tantum differre, quod illud ex spica nardi fieret, istud ex ejusdem folio. Tametsi *Plinii* se auctoritate tuentur, qui Nardinum & Foliatum idem putat *lib. 13. cap. 1.* ejusque descriptionem hanc tradit: *Nardinum sive foliatum constat omphacio, balanino, junco, costo, nardo, amomo, myrrha, balsamo.* Cæterum de natura ejus plantæ, unde Malobathrum sumitur, non convenit inter Auctores. *Dioscorides libro 1.* folium esse tradit sine radice, paludibus, instar lentis palustris, innatans: quem *Plinius* sequitur *libro 12. cap. 27.* Qui tamen aliud Malobathrum Syriacum describit longè ab illo diversum, nempe arboris folium: *Dat* (inquit) *malobathrum Syria, arborem folio convoluta.* &c. quod quidem genus *Malobathri* solum verum est, alterum verò fabulosum, si recentioribus credimus.

p. II. l. 2. τὸ δένδρεον τὸ Ἰνδικόν.] Malobathrum genus esse *Indicæ* arboris contra *Dioscoridem* rectè *Aretæus* dicit: cui sententiæ suffragatur *Nicolaus Monardis* Medicus *Hispalensis libro de simplicibus medicamentis*, testis omni exceptione major; utpote qui in ipsa *India* medicinam exercuerit: *Non* (inquit) *aquis innatat hoc folium, lentis palustris modo, ut scripsit Dioscorides lib. 1. cap. 11.* Et hunc sequutus *Plinius lib. 12. cap. 26.* quibus impositum est in hujus descriptione: sed nascitur in procera arbore procul ab aquis, cum multis aliis locis, tam in *Cambaya*. Addit folium ejus arboris simile esse mali *Medicæ* folio, angustius tamen, per extremum colore viridi, tribus per longitudinem excurrentibus costis, (qua nota faciliè dignoscitur) odoratum, Caryophyllos, quodammodo redolens, non tam vehementis odoris, ut nardus, aut macis; neque tam subtilis & acuti, ut est canella. Quæ notæ cum tam insignes sint, tam distinctæ, miror *Scaligerum* virum diligentissimum, exercitat. 140. negare ausum *Malobathrum* revera existere in natura, aut unquam existisse. *De Malobathro* (inquit) *veteres somniarunt.* Qui enim omnes *Arabias*, universas *Indias* penetramus, hodie, nusquam folium illud mirabile compertum habemus. Cæterum *Arrianus* in *periplo maris Erythraei* triplex *Malobathri* folium tradit; unum amplius, quod ἀδρόσφαιρον dicatur; alterum mediæ magnitudinis, μεσόσφαιρον dictum; tertium minimum, quod μικρόσφαιρον cognominetur: ibidemque rationem, qua reperitur & colligitur ab illis gentibus, scitu haud injucundam ponit, quam hic transcribere non necesse est.

p. II. l. 4. τοῖς γυναικείοις χώροις.] Ita & Latini muliebres locos honestè appellant. *Virgilius, genitale arvom.*

p. II. l. 5, 6. καὶ ἔχουσι ἐκ τῶνδε ζυστῆ, ἐργαῖν τῇ ὑσέρῃ.] Medici una voce μητρεργαῖον vocant.

p. 112. l. 6, 7. ἀλαχρείειν ἢ καὶ πλὴν ἑδρῶν Φυσίων ἀγῶγῶν.] Aut aliquid in hoc contextu desideratur, aut malè ἀγῶγῶν scriptum est pro ἀγῶγῶν.

p. 112. l. 14. ἢ ἀνδρὸς διαφῶς.] Crassus vertit *viri benè tenacis manibus*. Rectius: *viri manibus tactu non asperis, neque duris*.

p. 112. l. 18, 19. Φυσὴν ἢ ἐς οἶά γε ῥινῶν σπασίς ῥίξης.] Editio Henischiana ad oram habet οἶά γε pro οἶά γε, quod & vitiosum est. Lege, καὶ λά γε ῥινῶν, *cava narium*.

p. 112. l. 19. ἢ ἔκαστος.] Si vera hæc lectio est, ipsum animal posuit pro parte animalis, μετωνυμικῶς. Nam veteres illi putabant Castorium medicamentum esse testes ipsos animalis.

p. 112. l. 21, 22. προσβάλλειν ἢ καὶ πρὸς, ἐς ῥάχιν.] Dictionem hanc πρὸς ut redundantem ejicio, nisi ὁσπιδεν scripserat *Aretæus*.

p. 112. l. 24, 25. πλὴν ὅτι τῷ κτενὶ οἰκὸμυρῶν φλέβα.] Ad oram paginæ Editionis *Henischii*, φερομυρῶν scriptum est: quam lectionem expressit *Crassus*. Sanè absurdum est, venam sub pube sitam secare velle, quæ nulla istuc est insignis, è qua sanguis multus, ut vult, educi possit: nec tamen φερομυρῶν *Aretæum* scripsisse puto, quod à scriptura nimium discrepat; sed quod propius est οἰκὸμυρῶν.

p. 112. l. 27. ξυνῆμποιήσι ἐς ἀνάκλησιν.] *Crassus* ita vertit, ac si ἐμποιήσας scriptum esset, aut ita scribendum sit; capillorum evulsiones, ut mulier ad se redeat, simul beneficient: quo sensu non erit ξυνῆμποιήσι, sed adverbium, id est, *una, simul pariter*. Non autem tamen eam lectionem præstare, propterea quod verbum hoc ἐμποιέω nusquam reperio nisi cum nomine, ut θέρμῳ ἐμποιέειν. Cogitaveram ξυνῆμποιήσι, *cum dolore*, quod cum capillorum vulsione convenit.

Ad Caput XI.

πεὶ θεραπείας σατυριασέως.
de Curatione Satyriasis.

p. 112. l. 37, 38. ξυνῆμποιήσι καὶ λύπη ἀφροδισίων.] Mallem ξυνῆμποιήσι καὶ λύπη ἀφροδισίων.

p. 112. l. 42. ὅτι παρρησίῃ ἔκαστος.] An truncata dictio pro ξυνῆμποιήσι.

p. 112. l. 43. ἢ ἀκυρεῖν τῆς ξυνῆμποιήσεως.] Lege ἀκυρεῖν, *inexsaturabilis coeundi libido*.

p. 113. l. 4, 5. πρὸς καὶ γνώμης καὶ ἀτάξιας ἐκκαυμα.] Haud dubiè ἐκκαυμα legendum, quod *fomitum* significat. Qua voce Hippocrates ad alimentum significandum utitur, quod sit fomes caloris innati. Vide *Aphorif. 14. sect. 1*. Aristoteles ἐκκαυμα eodem sensu usurpat.

p. 113. l. 16. ἄγετα ξυνῆμποιήσας χυλῶ τῇ βοτάνῃ.] Rescribe τῆς βοτάνης, ut referatur ad ξυνῆμποιήσας, vel quod verius puto, καὶ τῇ βοτάνῃ addita copula, ut intelligamus panem præcipi cum succo Plantaginis, atque ipsa herba ad cataplasma.

p. 113. l. 23. δειμὺν ἢ πᾶν.] Deest aliquid, nempe διαβέβαιον, aut quid simile.

p. 113. l. 36. τροφαὶ ἀτροφοί.] Videtur inesse his verbis contradictio, ut scilicet alimentum non alat: sed figura est; ut ἀπύρνωτα mala, non quæ nullos, sed exiguos habent nucleos: ἀποδες hirundines à brevitate pedum. Ad hunc modum & δῶρα ἀδωρα, γάμοι ἀγάμοι.

p. 113. l. 40, 41. οἶνον γὰρ] Vini potestates brevi admodum & tereti orationis filo complexus est. Primo (inquit) vinum est θάλψας τὸ νέρων *calefacit nervos*: propter spiritus, qui statim nervos subeunt, & calefaciunt. Quare & immoderatè sumptum eisdem debilitat, & pueris convulsiones affert. Addit μάλαξις ἢ ψυχῆς animum mollire, quia videlicet sanguine aucto universum corpus humectat, atque ita eam partem, in qua est τὸ θυμοειδές non parum relaxat, quo fit ut bene poti in omnem lasciviam solvantur. Quod & *Homerus*, omniscius vates, probè intellexit. Nam cum *Hecuba* HecTORI filio à pugna redeunti ad objurgandum *Paridem* vinum ipsi bibere ad vires reficiendas his verbis suaderet;

Ἄνδρ' ἢ κεκμηῶπι μὲν μέγα οἶνον ἀέξει.

Ipsè vinum fumere recusat, ne eo potu robur atque animum amittat: atque ita Matri respondet:

Μὴ μοι οἶνον ἀείξει μελίφρονα πότνια μήτηρ,

Μὴ μὲν ἀπογυνώσκῃς, μὴ μὲν δὲ ἀλκῆσαι λάθωμαι.

Id est, *ne mihi affer, o Mater, vinum, ne me prorsus debilem reddas, roborisque & virtutis obliviscar*. Iram autem, & animi impetum intelligit, quam vini largiore potu mitescere nemo non in se experitur. Hanc hujus loci solutionem, inter alias, proponit Scholiastes; quam ut magis probabilem ipsius verbis subjicere libet: διωκτὴν ἢ καὶ ἔτι λυεῖν τὸ προκείμενον ὅτι τὸ μὲν διχῶς νοεῖται. καὶ ὅτι θυμὸς καὶ ὀργή, καὶ ὅτι διωκτὴς. ἢ μὲν αὖ ἐκάβη, φύσις πλὴν δύναμιν ἔχοντα τὸ οἶνον αὖξεν λέγει. ὁ δὲ μαρτυρεῖται πλὴν ὀργῶν καὶ τὸ θυμὸν ἔχοντα λέγει ὑπὸ τῷ οἶνῳ ὥστε μὴ κινεῖσθαι ἐναντίως. Plura in eandem sententiam afferri possunt. Nam & eo sensu Horatius *Ode ad Bacchum* canit:

*Tu lene tormentum ingenio admoves
Plerumque duro.*

Eodem & spectant Nilei versus de vino, quos citat Galenus, libro, quod animi mores sequantur temperamentum corporis:

ὅς ἐφείκε πολύφρονά περ μάλ' αἰῶτα,
καὶ θ' ἀπαλὸν γελᾶσαι, καὶ τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκε.

Favet & verbi notatio; μέθυ δὲ τὸ μεθέσθως, à remissione animi dictum esse testatur Philo: δὲ τὸ μεθημοσύνης, Eustathius: μέθυ (inquit) ὁ εἰς μεθημοσύνην ἄγων οἶνος. Addit Aretæus ἐπανακλήσεις ἡδονῆς, vis revocandi voluptatem; qui alius est vini effectus. Galenus, libro, quod animi mores &c. λύπας ἀπίσας καὶ δυσθυμίας καφίζη οἶνος πινόμενος. Varro:

Vino nihil jucundius mortalibus cluit,

Hoc ægritudinem ad medendam invenerunt.

Notum & illud est in Proverbiis Salomonis: *Date siceram mœrentibus, & vinum his qui amaro sunt animo: bibant, & obliviscantur egestatis suæ, & doloris sui non recordentur amplius.* Item 3. Esdræ cap. 3. inter vini potentiæ argumenta, id quoque ponitur, quod omnem mentem convertit in securitatem & jucunditatem, & non meminit omnem tristitiam, & debitum, &c. Præterea vinum dicitur γυνῆς γλύκεσις quia sanguinem auget, ex quo semen conficitur: omnium enim, quibus vescimur, vinum facillimè in sanguinem vertitur, utpote quod minima mutatione egeat, ut in sanguinem mutetur; ut Galenus pluribus locis testatur. Additur postremò καὶ περὶ κλησις ἀφροδισίων, quod vinum Venerem provocet: Philosophus sect. 30. probl. 1. οἶνος ἀφροδισιατικὸς ἀπεργάζεται, καὶ ὁρθῶς Διόνυσος καὶ Ἀφροδίτη λέγονται μετ' ἀλλήλων εἶναι. Quam vim ei inesse ibidem autumat, quia natura est calidum simul & flatuosum, quibus rebus libidinem excitari palam est. Nolite, inquit Apostolus, inebriari vino, in quo est Luxuria. Adde Plinium lib. 14. cap. 22. Cæterum Apulei verba in 2. Metam. mirè verbis Aretæi congruunt: *Ecce (inquit ad Fotidem) Veneris hortator, & armiger Liber advenit ultro: vinum istud sorbeamus hodie omne; quod nobis restinguat pudoris ignaviam, & alacrem vigorem libidinis incutiat.* Sed & Aristophanes, quantum sit libidinis fomentum atque irritamentum vinum abundè ostendit, cùm vinum Lac Veneris appellat:

Ἡδὺς τε πίνειν οἶνος ἀφροδίτης γάλα.

Ex Lib. 1. de Curatione morborum diuturnorum.

Ad

Proœmium.

In proœmio monet, non esse differenda remedia morborum diuturnorum; quoniam in acutis, nisi maturè subveniat, mors occupat: sic diuturni morbi procrastinatione insanabiles evadunt; qui tandem aut ægrum conficiunt, aut miseris modis usque ad mortem exercent. Fit etiam interdum, ut morbus levior in graviolem & perniciosum mutetur: ac qui primo expers periculi videbatur, ea deinceps proferat vitia, ex quibus mors sequatur. Quæ scire Medicum atque ægrotum pariter interest. Hunc, ne pudore aut etiam metu remediorum morbum dissimulet; illum, ne manibus insinuatissimè sedeant, dum morbo occurrendum est: quibus rebus vitia ita invalescunt, ut postea evelli non possint. Nunc verba inspiciamus.

P. 114. l. 23. καὶ ὃν μήτε τὸ νοσέοντα σιγῇ ἢ αἰδοῖ ἢ ἐλέγχῃ τῆς νόσου.] Lege σιγῇ, sublata sequente particula disjunctiva ἢ, in quam litera, addita linea degeneravit: non oportet (inquit) ægrotum silere morbi verecundia. &c. Hieronymus ad illud Ecclesiast. cap. 10. 11. Si mordeat serpens in silentio, &c. ait; quod ignorat Medicina non sanat. Consonum & illud Maronis in 3. Georgicorum: *Alitur vitium, crescitque tegendo:* tum alia passim apud Auctores, in eundem sensum. Maxime vero dignus memoratu Heliodori auctoris Ἀιθιοπικῶν locus, lib. 4. quo Præfatio hæc Aretæi tota, paucis verbis, comprehenditur: παῖς γὰρ ὃν ἅπαν τὸ μὲν ὁξέως γινωσκόμενον, εὐβοήθητον τὸ δὲ χρόνῳ ὠδυσσάμενον, ἐγγὺς αἰνίαται. Τροφή γὰρ νόσων, ἢ σιωπῇ τὸ δὲ ἐκλαλέμενον εὐωδισμύθητον.

Ad Caput II.

περὶ θεραπείας κεφαλαίας.

De Curatione Cephalææ.

P. 114. l. 36. καὶ τὸ ἀμφὶ τῶνδε νόσων.] Fortasse legendum est τῶν ἀμφὶ τῇδε, supple κεφαλήν.

P. 115. l. 4. μέζω γὰρ προσεγγίγνεται ἄκεια.] Conjunctio illa causalis γὰρ videtur παρελκεν.

P. 115. l. 5, 6. πρὸθεν δὲ δυοῖν ἡμέραιν, οἶνον πίνεσκον] Vereor ne desit quiddam: quia non satis rationi consentaneum videtur, quod hic præcipit, ut scilicet vinum biduo ante æger bibat, quod quidem calido spiritu, quem exhalat, caput haud dubiè repleret, atque ita

morbum augeret: existimo itaque negationem μή, quæ excidit, reponendam esse.

p. 115. l. 7. ἀρῶν ἢ μὴ ἐσάπαξ.] Planè vitiosus hic locus est, quod & Asteriscus indicat, post ἐσάπαξ, in *Henischiana* Editione: in qua & ad oram ὧν scriptum est; ceu ita legi debeat: ἀρῶν ἢ μὴ ἐσάπαξ ὧν ἢ ἡ δυνάμεις τε ἀνέχεται, &c. Tametsi huic lectioni congruit *Crassi* interpretatio: *verum non semel totum detrabere magnopere expedit. Porro quorum vires copiosam sanguinis detractionem patiuntur, his ipsis continuo morbus discutitur.* Qui profectò sensus haud absurdus: Attamen si, ut mox subdit, per unam venæ sectionem multo confertim detracto sanguine morbus illico tolli potest; non video cur optimum sit non semel detrabere. Immo longè optimum est semel multum detrabere, modo id quod dicit, vires ferant: prompta enim curatio cæteris partibus optima semper censetur. Qua certè ratione adducor, ut credam absolutè ἀρῶν ἢ ἐσάπαξ, deleta negativa particula, legendum esse.

p. 115. l. 13, 14. ἀπάρα γὰρ μάλιστα ἥδε δὴ τὸ κεφαλῆς.] Quod *hiera* humores pravos potissimum è capite detrahat, testatur & *Galenus lib. de compos. Med. κ' τόπος cap. i.* quaidcirco idem ad emendandas alopecias se uti solitum tradit: τὰς γὰρ τοιαύτας (alopecia laborantes) καὶ μάλιστα ἐκ τῆς κεφαλῆς, ἡ δὲ τῆς κλοκυνθίδος ἰερεὶ καθαίρειν πέφυκεν, inquit, eo loco.

p. 115. l. 18. τὰ μὲν φλέβα πλὴν τῆς μετώπῳ πλὴν ὀφθάλμῳ.] Hippocrates quidem venam recta in frontem excurrentem iis, qui posteriore capitis parte dolerent, ad revulsionem fecabat: de qua re agit *Aphorif. 68. sect. 5.* Aretæus verò simpliciter ad caput exonerandum hanc ipsam venam incidi imperat.

p. 115. l. 19, 20. τὸ ἢ πλῆθος ὅσον κοτύλης.] Κοτύλη genus est mensuræ liquidorum apud *Atticos*, capiens Italicas uncias novem mensurales, quæ ad ponderales reductæ, septem & dimidiam valent. Sed & Cotylam pro libra in usu medico quandoque acceptam testantur hæc *Galenus lib. 4. de sanitat. tuenda. ἐμβολιέσθω δὲ εἰς τοὺς εἴκοσι καὶ πέντε κοτύλας μόδιος Ἰταλικὸς ὃ σπέρματος τῆς ἐλάτης, ἐσὼν ἢ τῇ κοτυλῶν Ἰταλικῶν, ὡς δὴ καὶ λίτρας ὀνομάζουσιν.*

p. 115. l. 25. ἔσε πλῆθος ὀκλήν.] Scribe πλῆθος.

p. 115. l. 31, 32. ὁδὸν γὰρ τῶ ἀντρίχῳ.] Strenuè hic hallucinatus est *Crassus*, qui instrumentum nescio quod, ἀντρίχον dictum, ad arterias adducendas somniavit; cum vocem, ἀντρίχῳ corruptam esse non animadverteret, vel certè emendare non posset. Non enim ἀντρίχῳ (quæ vox aliena plane huic loco) sed ἀντρίχῳ scribendum est: quo nomine quemdam in temporibus locum juxta aures *Græci* designarunt. Quod ut planum fiat, *Rufi* è *lib. de hominis partium nomenclaturis*, verba, quibus partium, quæ in auribus, & locorum adjacentium proprias appellationes tradit, referre operæ pretium est: ὅτῃ καλοῦνται αἱ ἐπαναστάσεις αἱ ἐξ ἑκατέρω μέρος τῆς κροτάφῳ πρὸς τοὺς πόντους πεφυκυῖαι. ὧν τὰ μὲν τρήματα, πόροι ἀκροατικοί, δὲ ὧν ἀκροατικὰ τὰ ἢ ἐκκρεμῇ καὶ σαρκώδη, λοβοί: τὰ ἢ χονδράδη καὶ ἀνωπαῖω περὶ γὰρ. ἑλικες δὲ, τὰ ἐν πύθην σαυάπνοια τῇ περιφέρειαν. ἀνθελικες δὲ, τὰ ἐν μέσῳ ὑπαίροντα καὶ πλὴν ἑλικά ὁδὸν πλὴν κοιλότητος. κοίχη δὲ τὸ δὴ τῆς ἀνθελικῆς κοίλον. τὸ ἢ ἀπεναντίας τῆς κοίχης ἔξαρμα ὁδὸν τὸ πέρας τῆς κροτάφῳ τρέχας. τὸ ἢ ἀντικρὺ τὰς παχυτέρας τῆς ἀνθελικῆς, ἀντίτραχος. Quo ex loco patet ἀντρίχον significare partem temporum eam, quæ ipsi τρέχῳ è directo respondet.

p. 115. l. 34. ὁπικέαται καὶ ἑτέρας ἐκάσῃσι κάρτα λεπταί.] *Crassus*: adjacent & aliæ singulis auribus oppido tenues: ceu verò vox ἐκάσῃσι, πρὸς τὰ ὦτα, hoc est, ad aures, referri possit: nam ἐκάσῃσι scribi deberet. Cæterum *Aretæus* non auribus singulis, sed arteriis majoribus, quas ante & pone aures sitas dixit, singulis adjacere alias tenues, his verbis ostendit. Quare ἐκάσῃσι φλεψὶ subaudiendum est.

p. 115. l. 35, 36. ὁ ἢ τρόπος ἐν τῇ χειρουργίῃσι λέλεκται.] Hinc patet *Aretæum* scripsisse libros de arte *Chirurgica*; qui cùm bona parte horum, quos illustramus, interciderunt magno rei Medicæ detrimento, quæ tam eximiis monumentis privata est.

p. 115. l. 36, 37. καὶ ἢ τὸ ἀκρὸς κεφαλαίῃσι.] Scribendum videtur μέρος ἀκρὸς, non καὶ ἀκρὸς, & pertinet ad ea quæ dixit de arteriis temporum secandis: quam sectionem magnum ait esse remedium cephalææ, comitialis morbi, & omnium denique capitis graviorum affectuum.

p. 115. l. 37, 38. κεφαλαίῃσι καὶ ὁπληψίῃσι.] Scribe ὁπληψίῃσι in numero plurali.

p. 115. l. 44. σπέρθιος ἢ ῥίζα.] *Dioscorides* & alii *Græci* σπέρθιον appellant; quare σπέρθιος videtur legendum: nisi si & σπέρθιος alio flexu dicitur. Non pauca enim nomina variè apud *Græcos* flectuntur, ut nomen περὶνος, quod significat llicem, cùm per tertiam declinationem communiter flectatur: attamen interdum per quintam, περὶν περὶνός: veluti in iis *Simonidis versibus*, quos citat *Plutarchus in Theseo*: Φοινίκιον ἰσὶον ὕδαρ πεφυγμῶν περὶνός ἀνθ' ἐλθαλλῆς. Quare nihil muto. Cæterum hanc herbam lanariam Latini appellant, quod ea ad fordes lanarum eluendas uterentur. *Columella lib. 2. Oves Tarentina lanaria herba lavari debent, ut tonsuræ præparentur.*

p. 115. l. 45. καστόρος ὃ ὄρχος.] Deest quid: fortasse π, aut μέρος π. Quidpiam de teste *Castoris*. Putabant veteres illi Castoreum medicamentum è testibus fibri animalis accipi: quod testantur hæc verba *Hippocratis libro περὶ ἀφόρων de sterilibus*: καὶ πωρίσκων π.

διεκτεμενον, τὸ κρηλαχὲν ἐν οἴνῳ. αἱ ἤ μὴ, καὶ τὸ καστέριον ὄρξιν. Id & Juvenalis apertè testatur de Castore ita scribens:

— — — cupiens evadere damno
Testiculorum, adeo medicatum intelligit inguen.

Plinius libro 32. cap 3. spectabilis naturæ potentia in his quoque, quibus & in terris & in aqua victus est, sicut & fibris, quos Castores vocant, & Castorea, testes eorum. Postremo & Galenus Castorium testes esse affirmat lib. II. de simpl. facul. ὄρχεις καστέριον, ὁνομαζομεν καστέριον. Cæterum diu est, quod recentiorum diligentia antiquæ hujus opinionis errorem patefecit: ex quo Rondelentius, vir in rerum naturalium investigatione solers & diligens, singularique doctrinâ præditus, dissecto Castore, præter testes, qui parvi substrictique sunt, & adhærentes spinæ; vesicas binas, seu folliculos in inguinibus ad instar testium sitos reperit: in quibus liquor ille virosus, qui castoreum dicitur, continebatur. Qua experientia patuit falsum esse, quod de Castore ab Antiquis proditum est; hunc metu Venatorum persequentium testes sibi mordicus in fuga præcidere; siquidem hi intra corpus latent spinæ adnexi: tum etiam quod iisdem creditum est, Castoreum medicamentum, ipsos esse animalis testes. Nam liquor ille remediis expetitus, in iis, quos dixi, folliculis naturaliter continetur, non in testiculis. Quamquam nec veteres id ignorasse videntur: quod enim non sibi testes amputent, Sestium Medicinæ diligentissimum docuisse, Plinius, citato loco, testatur: liquoremque hunc medicatum in prædictis vesicis contineri, non in testibus, innuere videtur Dioscorides, quum ait; divisa pelle, liquorem illum, mel colore & consistentia referens, excipi: δὲ ἡ διελόντας τὸ δέρμα κομίσασθαι σὺν τῷ περιέχοντι ὑγρῷ, τὸ ὑγρὸν δὲ μελιτώδες: idemque ex Plinii verbis, quæ citato libro 3. capite scripta sunt, colligi potest: postquam enim figmentum illud, de testium amputatione, Sestii auctoritate, expolit, subdit: adulterari autem renibus ejusdem, qui sint grandes: cum veri testes parvi admodum reperiantur. Præterea ne vesicas quidem esse, cum sint geminæ, quod nulli animalium: in his folliculis inveniri liquorem, & aservari sale. Quibus verbis negat vesicas esse, nempe urinarias, quia sint geminæ, quod nulli animalium: unicum enim omnibus animalibus urinæ conceptaculum: esse igitur folliculos sui generis ei liquori excipiendo dicatos. Mirum autem est Baconem Verulamium, tam curiosum Naturæ investigatorem, ignorasse quid esset Castorium, quod sanè verba ejus in Cent. 7. exper. 693. sylv. syl. indicant: partes quoque bestiarum (inquit) putrefactæ (uti Castoreum & Moschus, quæ subtilissimas partes habent) huc referendæ.

p. 116. l. 10, 11. τῷ τ' ἐκπνοῆς πνέματι κλύζειν.] Impulso ad tonsillas humore, collum extendendo, ipso expirationis spiritu colluere: uno verbo γαργαρίζειν dicere poterat; sed more Ionum, multorum verborum circuitione uti maluit, ac propria voce omissa, rationem ac modum oris colluendi.

p. 116. l. 20. αἷμα τῆς ῥινὸς ἐνδὸν ἀφαιρέειν.] Post verbum ἀφαιρέειν, punctum scribendum est.

p. 116. l. 21. τὸ ὄργανον κατεάδιον ἔνμηκες.] Vox hæc κατεάδιον, nullibi, quod sciam, reperitur. In meo Codice Editionis Turnebi, apposita est sursum hæc nota .s. quæ nota poni solet in iis, de quibus dubitatur, utrum tolli debeant, nec ne; ut docet Isidorus lib. 1. Etym. Quare de ea voce non multum est laborandum. Si cui tamen placet eam retinere, quid per eam intelligi debeat, in quodam libro, manu exaratum, ad oram paginæ inveni αἰδῶ ὄργανον εἰς τὸ λύσαι τὰς τῆς ῥινὸς φλέβας. genus instrumenti ad solvendas narium venas: quod & ex contextu satis perspicuum est.

p. 116. l. 24. παίρνειν τὰ νεῦρα ἐς ὀδόντα.] Olim vitiosam esse hanc vocem, νεῦρα, existimavi; quod ea pars pennæ, quam incidi denticulatim jubet, nervi nomine posse appellari non videbatur: nihil enim commune habet cum nervo, præter fortasse colorem, qui ejus ut nervi albus est, πλαῦρα autem legebam, latera pennæ. Quæ conjectura necdum mihi displicet: verum tamen nihil censeo mutandum. Etsi enim propriè hæc pennæ pars nervus non est, tamen propter quamdam similitudinem, quia colore & flexibilitate in animali nervosum quiddam præ se fert: præterea membranulis quibusdam & fibris nervosis obita est, quarum ratione nervorum nomine Aretæo designare hanc visum est: postremò quod Aretæus non hæc ad vivum unguem refecat, ex aliis jam animadvertimus. Illud verò ἐς ὀδόντα, non planè mihi rectum videtur; mallet ἐς ὀδόντας in plurali, propter sequentem vocem, ὅπως περιτῆρα: vult enim secari pennæ calamus in modum ferræ: at ferra non uno, sed multis constat dentibus.

p. 116. l. 42. περιῖσι καυτήρων.] περιῖσι vel Ionicè περιῖσι dicitur, quicquid corpori admotum ipsum calefacit, atque igne incendit, ὑπὸ τῷ πυρὶ. Itaque & fomentum, & ferrum ignitum, quod καυτήρ appellatur, περιῖσι nomine intelligi potest.

p. 116. l. 54. καὶ τὸ σιφάνιον.] σιφάνιον appellat, quam Anatomici σιφώνιον σιφανίασιον appellant.

p. 117. l. 2. καὶ πᾶσι μὲν] Redundat istud κα. eo igitur expuncto lege μὲν.

p. 117. l. 45. μὲν ἡ ἐκ περιπαγωγῆς ἔωσι] Deesse aliquid videtur.

p. 117. l. 5. γυμνάσια ὀρθά] Ita appellat exercitationes, quæ recto corpore adhibentur, ad distinctionem earum, quæ prono corpore fiunt, ut ἀλίνδης. Cujusmodi exercitationes iis, qui caput infirmum habent, non conveniunt.

p. 117. l. 8, 9. κεφαλῆς ἢ ἐς μέσον] Crassus, ἐς μέσον pro μετὰξὺ accepit; vertit enim *medio tempore*.

p. 117. l. 13. ὡς τὸ ζύνθετον, πὲρ ἀπὸ τοῦ λιμνῆσιδος] Hujus compositionis, quæ ex Adarce, Euphorbio & Pyrethro constat, & à rubore, quem in cute excitat, Φοινυγμός vulgò appellatur, meminit Galenus *libro 6. de sanitate tuenda*.

p. 117. l. 26. ὁσπερίων κακίον κύαμῳ] Habet enim, ut ait *Cicero*, inflationem magnam; ut is cibus difficulter in ventriculo coquitur; ac capite crassis vaporibus oppleto molesta somnia excitat: quare cùm omnibus id genus leguminis insalubre est, tùm præcipuè iis, quibus caput infirmum est.

p. 117. l. 27. πίσι (ποσοὶ) ὠχρεῖς, καὶ δολιχοὶ] Crassus nomen Græcum posuit *ochri*, plerique omnes *ervilias* interpretantur; de quo tamen Medici litigant. *Manardus* quidem vir doctissimus, *epistola 3. lib. 1.* erviliam putat esse δολιχὸν *Theophrasti*, quem Galenus *phaseolum* & *lobum* appellat; *Theodorus siliquam*; *Serapio Lubiam*. Contra *Matthiolus* erviliam distinguit à phaseolo, hancque genus esse pisi Græcis, ὠχρεῖς dictum, censet: cui & subscribit *Cornarius*, vertens apud Hippocratem in *libro de dieta ὠχρεῖς ervilias*, δολιχεῖς verò *phasiolos*.

p. 117. l. 33. καὶ οἱ ζὺν ἀπλοῖσι ζωμοῖσι.] Juris, quod Græci ζωμὸν appellant, duplex fuit genus apud Antiquos; unum simplex, alterum operosius ex multis tragematis & aromatum deliciis confectum, quod καρυκία vocabant; de quo mox *Aretæus*. Simplex item, aut album, aut nigrum: prioris illius *Galenus* passim meminit; cujus & conficiendi rationem tradit *lib. 2. de compos. Med. καὶ τῶν cap. 1.* ubi remedia persequitur, quibus dolor capitis ex ebrietate, & meraci potu ortus curatur. Præscribens enim iis, ad vitium, Gallorum testiculos & alas, saxatiles pisces, & pullos columbarum; jubet eos cibos in albo jure concinnari: sunt hæc ejus verba: ἐψηθαι ἢ πάντα ταῦτα χωρὶς ἁπλῶς καὶ οἶνε, καὶ τὰς λάκκας, καὶ ἀπλῶς ζωμῶς, ἐν οἷς ὕδωρ ἐστὶ μόνον μετ' ἐλαίης καὶ ἀνήθε, βραχίως πρῶτον τὴν ἐψῆσιν παρεχρησάμενον, ἐπεμβαλλομένων αἰσῶν ὀλίγων, σὺν ἐνθὺς ἢ ἐψήματι ἐν δερκῇ, ἀλλ' ὅταν ἤδη πῶς γένωνται παχεροί. id est: hæc verò omnia citra garum & vinum, in albis & simplicibus jussulis coquantur, in quibus aqua sola cum oleo, & anetho, ac modico porro, cocturam perficiat, modico adjecto sale, non statim in principio cocturæ, sed cùm jam aliquo modo flaccida facta fuerint ac victa. Jus autem nigrum, quod item illis Antiquis frequenti in usu fuit, præsertim *Lacedæmoniis*, ut testatur *Cicero* in *S. Tusculana*, & *Plutarchus* in *Lycurgo*, & in *Apophthegmatis*. Fieri solitum ex sanguine, & σιερίδι, hoc est, sapa seu defruto testatur *Langius epistola 58. lib. 1.* Quos igitur ἀπλῶς intelligat *Aretæus*, ex dictis perspicuum est.

p. 117. l. 33, 34. καλοὶ γὰρ καὶ οἱ ἐν τῇ καρυκίᾳ καρποὶ] Præter jus illud simplex, fuisse aliud quoddam exquisitius jam ostendimus. Id autem genus Græci καρυκίαν vocabant, *Lydorum* inventum, fiebatque ex sanguine ferarum, & aliis scitamentis. *Hesychius*: καρύκη. πείργῳ ζωμός, βρώμα λύδιον ἐξ αἵματι, καὶ ἄλλων ἡδυσμάτων συγκείμενον & mox: καρυκία, ἡ ἡδυτῆς τῆ ζωμῶν, ὀψοφαγία. Item καρυκίαις μαγειρεύμασιν, δερτύμασι, παραχαῖς. De καρυκίᾳ vide *Plutarchum* in *Sympos.* & *Athenæum lib. 4.* ubi versum *Achæi Eretriensis* affert ex *Alcæonis* poemate Satyrico, quo *Delphos* καρυκοποιὸς per contumeliam appellat, ceu nimiae luxuriæ deditos:

καρυκοποιὸς περὶ βελύχου βδελύττομαι.

Idemque *lib. 12.* *Lydos* hujus condimenti inventores prædicat, καρύκῳ autem alio flexu nominat: πρῶτοι ἢ λυδοί, καὶ πῶς καρύκῳ ἐξεῦρον. &c. Ex his & *Suidas* in καρυκία. ἡ ἡδυτῆς τῶν ζωμῶν: & mox καρύκη ἐδεσμα ἐκ πολλῶν συγκείμενον βρώμα λύδιον ἐξ αἵματι καὶ ἄλλων ἐδεσμάτων.

p. 117. l. 38. νεοσφαγῇ ἢ ἀλέκτορι] Deest aliquid, nempe ἀγρῆ, vel quid simile. Cui punctum aut comma appone.

p. 117. l. 39. πῆλω ἢ φάσα] Postquam gallos gallinaceos memoravit, deinceps ex avium genere quas maximè probet, subjungit ceu Galli Gallinacei sub πῆλω, hoc est, avium genere non comprehendatur. Fortassis ea ratione est impulsus; quod galli gallinacei & gallinæ, licet revera sint πῆλῳ, (habent enim alas) attamen ob pondus corporis, & quia domesticæ sunt, rarò alis utuntur ad volandum; quemadmodum & anseres, anates, & meleagrides.

p. 117. l. 40. σὺν τῇ ἀκρεῖ] Nempe ἀκροκώλια, *extremæ partes*, ut pedes, quos *Galenus*, ptisanæ elixæ incoctos, commendat, *libro 3. de vi alim. cap. 4.* & alibi passim.

p. 117. l. 43. γάλα καὶ τυροὶ κεφαλαλγέες] Hippocrates *Aphorif. 64. sect. 5.* γάλα διδόναι κεφαλαλγέσι κακόν.

p. 117. l. 52. σύψις ἔχειν] Scribe σύψις πῖ ἔχειν.

p. 117. l. 53. τραγήμα πᾶν κεφαλαλγίς] τραγήματα δὲ τῆ τραγῆν, ab edendo ita dicta κατ' ἰσοχλίω, propter voluptatem: dicuntur & πέρματα, Latine bellaria, ut ex *Varrone* discimus

mus apud Gellium *lib. 13. cap. 11. Bellaria, ea maximè sunt mellita, quæ mellita non sunt*: πέμμασιν enim ὁ πέψις, societas infida. Ubi quæ sint bellaria Gellius deinceps declarat hisce verbis: *quod Varro in hoc libro dixit bellaria, ne quis fortasse in ista voce hæreat, significat id vocabulum, omne mensæ secundæ genus: nam quæ τραγήματα Græci aut πέμματα dixerunt, ea veteres nostri bellaria appellarunt.* A quo non multum dissentit Galeni expositio in *libro 1. de vi alimentorum cap. 34.* ὀνομάζω δηλονότι τραγήματα, τὰ πρὸς τὸ δεῖπνον ἐσθιόματα, καὶ ὅτι τὸ πίνειν ἡδονῆς ἕνεκα. Fere autem bellaria erant semina variarum stirpium, legumina etiam fricta eorum loco apposita; ut *Phanias* in libris plantarum testatur apud *Athenæum*: τραγήματα ἔχοντες χάραν ἀπὸ πλῆθους, ὡς καὶ, κύαμος, ἐρέβινθος. ξηροὶ δὲ ἐφ' ὅτα καὶ φρυγανέων καὶ ἑλαιοῦ σφαιροειδῆ πέμματα. *lib. 14. cap. 14.*

p. 117. l. 53. § p. 118. l. 2. πλὴν φοίνικες πάσης ἰδέης.] Suspecta mendi mihi hæc Lectio videri potest tam dissona aliis auctoribus *Dioscoridi, Galeno, Simeoni Setho* pronuntiasse *Aretæum* de fructibus Palmarum; qui omnes uno ore testantur, eos fructus capitis dolorem creare. *Galenus lib. 2. de alimentis*: δύσπεπτοι δὲ εἰσὶν, καὶ κεφαλαλγίαι, οἱ μὲν μάλλον, οἱ δὲ ἥσσον ὄντες ὕδατος, καὶ γλυκεῖς, καὶ ξηροὶ, καὶ σύφοντες. & paucis interjectis: οἱ δὲ φοίνικες, δύσπεπτοι τὴν εἰσὶν καὶ κεφαλαλγίαι, πλείονες βρωθέντες. Id est, *Palmae si largius sumantur, omnes concoctu sunt difficiles, & capiti dolorem afferunt.* Quæ verba, etsi restrictionis vim habent, ceu non capiti palmulae simpliciter noceant, sed si copiosius edantur: attamen nec alii fructus, qui tragematum nomine censentur, opinor, dolorem capitis creant, si parcè sumantur: neque id *Dioscorides, & Galenus* in eo fructu potissimum animadvertissent. At enim verò cum *Aretæus infra in curatione vertiginosorum cap. 3.* eandem sententiam iisdem verbis repetat; non quicquam hinc temere mutandum: potiusque existimandum est, non fuisse *Aretæum* ita addictum aliorum placitis, ut ab iis nunquam sibi licere discedere arbitraretur; nisi vim peculiarem ad caput offendendum haberent.

p. 118. l. 8, 9. αἰώρη μακρὰ νήνεμος ἀνήλιος τῇ κεφαλῇ.] Supple αἰώρη vel προσκωῆς. Gestationem (id enim Græcis αἰώρη significat) capite dolentibus utilem esse docet, si tranquillo cœlo, nec in sole adhibeatur: cuius remedii ratio ad propositum, ut melius percipiatur, sciendum est ex *Aetio tetrabibli. 1. serm. 3. cap. 6.* plures esse gestationis differentias, pro earum rerum diversitate, in quibus homines gestantur: quarum præcipuæ hæc commemorantur; lectus pensilis, fulcra mobilia juxta angulares pedes habens; lectica; currus; navis; equitatio, quæ & ipsa gestationis est genus: quarum profectò gestationum non eadem vis censeretur debet. Quæ enim curru fit, non parum corpus concutit, ut diuturnos morbos commovere possit: qui etiam equitant non solum ab equo, sed & ex se moventur. Navigatio, si tranquillo mari & juxta terram fiat, lenissima est: si autem in alto, vehementissima; varias etenim & maximas mutationes affert: non enim corpore tantum, qui ita gestantur, vehementius agitantur, sed etiam animo; dum pro diverso maris statu, spe, timore, tristitia, lætitia afficiuntur, & modo in tranquillitate gaudent, modo ex tempestate periclitantes pavent, & ad ultimam desperationem aguntur. Qui omnes motus, dum ita miscentur, eas in corpore mutationes excitant, quæ veteres morbos faciliè depellant. Proinde non quamlibet gestationem, sed quæ mitissima est, capitis morbis medendis esse accommodatam, rectè *Aetius*, eo loco, docet.

l. 118. p. 9. κακὸς γὰρ αὐτῇ ὁ σείριος.] Videtur *Aretæus* σείριον pro Sole ipso accipere: siquidem scribens, gestationem debere esse ἀνήλιον sine sole, hoc est, fieri in loco solis radiis non exposito, hac ratione, quia *Sirius* capiti noxius est: igitur Sol & *Sirius* idem. Non solus porrò ita ea voce usus *Aretæus*, sed & alii, ut videre est apud *Hesychium*; qui eodem nomine non modo Solem, sed & omnia alstra antiquis dicta notat, his verbis: Σείριος, κυνὸς δίκην, σοφοκλῆς τὸ ἀσπρὸν κυνῶν. ὁ δὲ δελχίλοχος τὸ ἥλιον, ἵβυκος δὲ πάντεσσι τὰ ἀστρά. Vide & *Suidam* in hac voce. Dicebant & σείρ σείριος pro sole: sæpius tamen & magis propriè σείριος stella est in ore canis cœlestis, *Arato* auctore in *phænomenis*: ubi canem cœlestem describit:

— ἢ δὲ οἱ ἄκρη

Ἀσείριος βέλγη δεινὸν γένος.

Scholias: ἢ ποικίλος (κύων). Ἀσείριος τὸ ἐπ' ἄκρας αὐτοῦ τὸ γένος, ὅς ἐστι σείριος καλεῖται παρ' ὅσον σείρειν αὐτὸ τὸ φῶς, καὶ ἐστὶν προσφύζον ἐκ τῆς παλμῆς τὸ λαμπρότης. quibus verbis etymon dedit ἀπὸ τῆς σείρειναι ab *hiatu* oris propter copiam luminis, quod aperto ore evomere videtur; ut mox subdit, explicans hæc verba *Arati* de eodem Sirio: ὅς ἐστι μάλιστα ὄψα σείριος σείριος ἐν, ἀπὸ τῆς τὸ φῶς αἰφύσσει σείριος. &c. Est igitur *Sirius* stella splendidissima omnium fixarum in canis majoris constellatione posita: ubi os designant, quæ & *canis*, nomine totius constellationis, & *canicula*, ut ab ea distinguatur, interdum & προσκύων, licet minùs propriè, dicitur: quam *Ptolomæus libro 8.* magnæ constructionis, in hunc modum describit: ὁ ἐν τῷ σώματι λαμπρότατος καλέσμενος κύων ὑποκύριος. Oriri cum Sole Cancrum ingrediente, auctor est citatus Scholias; *Aponensis*, in quinto gradu Cancri; *Servius* verò, 8. Calendas Julii: quo nomine eum castigat *Bodinus com. ad 3. lib. Oppiani*

κυωηγετ. ut qui existimaverit eundem esse ortum Caniculæ & Sirii: nam (inquit) Sirius oritur Non. Julii, id est 23. gradu cancri: procyon verò gradu 10., id est, octavo calendas Julii. Sed de his haftenus.

p. 118. l. 10. ὁμιλίῃ γυναικὸς κεφαλῇ, νύκτι, κακὸν ἐπίπασσον.] Ἐπίπασσον κακὸν dicitur, quod quis sibi sponte sua accersit: quam locutionem ab Homero, ut plerasque alias sumpsit Aretæus, qui, ultimo Libro Odyss. aliquem sic loquentem inducit:

Καὶ νῦν ὦδ' ἔχουσιντο πῆθεδ' ἐμοὶ ὡς ἀγορεύω.

Μὴ ἴομαι, μὴ πᾶσις ἐπίπασσον κακὸν εὖρη.

Ubi Eustathius ἐπίπασσον κακὸν exponit ἀυθαίρετον. Eodem sensu dixit Plautus in Amphit. Act. 1. Scen. 1. Illic homo à me sibi malam rem arcessit jumento suo. Nunc sententiam consideremus: cum venerem capiti & nervis inimicam esse dicat, id quomodo verum sit, paucis explicandum est. Ratio hæc esse videtur, quòd una cum semine magna spirituum ex omni corpore vis excernitur: quibus quidem spiritibus calor vitæ, & potestas omnis consistit: cum autem cerebrum non sit admodum calidum suapte natura, sed potius frigidum, consequens est, ut dispendium caloris nativi maximè sentiat, ac præter modum refrigeretur: ex quo humores, si qui sint in eo superflui, crudiores fieri necesse est. Quod autem ea sit coitus conditio, auctorem habemus Aristotelem in 4. sect. probl. 19. ubi quærit, cur libidinosi pili palpebrarum defluant: cui quæstioni sic satisfacit: αἷπιν ὃ, ὅτι καπιψύχῃ τὰ αἶμα ἢ λαγνεία, ὀλίγαίμα ὄντα, ὥστε ἔπειτ' ἔ' τρεφῶν ὁ πῶπος. Præterea concussio corporis in venere obeunda, spiritibus commotis atque excalefactis, humores pravos ac vapores ad extremas partes quoquo versum diffundit: ex qua re capitis dolores augeri contingit. Coitus, (inquit Avicenna libro 4. fen. 7. tract. 3. cap. 7.) movet materias ad exteriora, & excitat vaporem calidum, putridumque venientem ad partem superficiei cutis. Idem libro 3 fen. 19 tract. 1. cap. de nocumentis coitus: Et coitus perducit corpus ad caliditatem fumosam extraneam. Duplici igitur nomine Venus capite dolentibus fugienda est: & quia caput debilitat, & quia vapores fumosos excitat.

p. 118. l. 20. ἐλεβορῶν χρεῖα.] Elleborum, ut extremum remedium, proponit contumacis, & aliis remediis invicti capitis doloris. Quod de candido Elleboro intelligendum est: hoc enim ad extirpandos penitus morborum radices potentius, capiti etiam liberando aptius testatur Plinius lib. 25. cap. 1. hisce verbis: nigrum alii (elleborum) entom on, (lege ectomon, ut apud Hippocratem lib. 1. περὶ γυναικ. & Galenum in exegeſi) vocant: alii polyrrhizon: purgat per inferna. Candidum autem vomitione, causasque morborum extrahit, quondam terribile, postea tam promiscuum, ut plerique studiorum gratia ad pervidenda acrius, quæ commentabantur, sæpius sumptitaverint. Galenus quoque Com. ad particul. 5. sect. 1. lib. 6. Epid. ἐλεβορίζαν μὲν, εἰάν πᾶν χρόνιον ἢ τὸ πάρος, καὶ ὡς ἀνέποι τις, μοχλείας δέοντων, εἰς πᾶντα γ' ἐλεβορῶν χρῶμεθα.

Ad Caput III.

Περὶ Θεραπείας σκοτωματικῶν.

De Curatione Vertiginosorum.

p. 119. l. 2. μελέτησι γ' χρὴ ἔστιάχου ἐμέειν.] De præparatione corporis ad purgationem per Elleborum est Aphorismus 13. sectionis quartæ: ubi Hippocrates generatim docet, iis, qui non facilè per superiora purgantur, corpus copiosiore alimento humectandum esse, priusquam Elleborum sumant. Quod & Cornelius Celsus lib. 2. cap. 13. confirmat his verbis: quisquis daturus erit (Elleborum album) id agere ante debet, ut accepturi corpus humidum sit. Sed & lib. 6. Epid. sect. 5. idem Hippocrates lavacrum ad maturandum Ellebori effectum imperat: ἐλεβορὸν πόντα θάσσον καθαίρειν λὺν ἐθέλης, λῆειν, ἢ φαγεῖν. Addit Hippocrates, citato illo Aphorismo; & quietem ad id utilem esse: non quod quies per se humectet, sed quia per accidens, quatenus acceptam ab alimentis humiditatem non discutit: ut Galenus declarat in Commentario. Idem Com. ad particul. 5. sect. 1. lib. 6. Epidem. exponens hæc verba τὰς νέας ἐλεβορίζαν, & quæ sequuntur: εἰρη] ὃ καὶ τὸ μὲν λεπτύναι περὶ τ' χυμῶν τ' τοῖς γ' αἰσθητικῇ λεπτύναι. τὸ δ' ἀπαλύναι περὶ τ' στερεῶν. ἐκάτερον γ' χρήσιμον ἐπὶ τ' ἐλεβορὸν ληψομένων, εἰς τὸ καθαίρειν ἀκίνδυνον. Id est, quod autem λεπτύναι, id est, attenuare, dictum est, ad humores spectat: hi enim ejusmodi sunt, ut attenuari possint: at ἀπαλύναι, hoc est, mollire, de solidis accipiendum est: utraque autem res utilis est iis, qui elleborum sumpturi sunt, quo tutius celebretur purgatio. Nam ut deinceps narrat, si humoribus non prius attenuatis, aut laxatis iis partibus, quarum opera fit vomitio, neque ita comparatis, ut intentionibus, atque vellicationibus obsequantur, detur Elleborus, periculum erit, ne aut purgandus ob crassitudinem humorum suffocetur, aut convellatur, aut, duritie instrumentorum, vas aliquod intus rumpatur.

p. 119. l. 5. ἐλεβορᾶ ὃ δόσεις πλευνες.] De dosi Ellebori passim apud Antiquos. Paulus lib. 7. cap. 10. imbecillioribus drachmas duas exhibebat ad summum in succeo ptisanæ, aut alicæ, aut quapiam altera sorbitione: minimum verò drachmam unam: ἐπὶ μὲν τ'

ἀδινεσέρων χυλῶ πηλοῦνης, ἢ ἀλικῶ, ἢ τοῖς τε πρὸς ε. β' τὸ πλεῖστον τελέχουσιν ἢ, μίαν δ' ἐλλεβόρου σιμυλῆος δὲ πᾶν. *Mesue* autem dosim ejus definit à *chirat*. vi. usque ad $\frac{1}{3}$ drachmæ unius, vel usque ad drachmam unam. Arabum autem *kirat* pendet 4. grana, teste *Guainerio*.

p. 119. l. 6. ἐς μέγεθος ἄμης.] Quid sit ἄμης in recto casu, declarat Scholiastes Aristophanis in *Pluto* ad eum versum:

Ἄμῃ τε προσέπεμψεν ἡμῖν τρυφήν.
Ibi Scholiastes, ἄμης εἶδος πλάκυντος γαλακτώδους. Hesy chius quoque ἄμῃ τις πλάκυντος εἶδος. Vide & Pollucem lib. 6. cap. 11. & Suidam in hac voce, & Athenæum lib. 2. Fuisse autem hanc placentam mole exiguam oportet, utpote cujus magnitudine metiatur *Aretæus* Ellebori dosim. Sunt tamen, qui non ἄμης, sed σιμάμης hic legant, quantitatē sesami seminis scilicet: quæ quidem lectio verior videtur. Nam si placentam proposuisset *Aretæus*, ἄμῃ τις scribendum erat in gignendi casu.

p. 119. l. 10. μυτίλαι δύο.] Quid sit μυτίλαι, supra abundè à nobis declaratum est.

p. 119. l. 10. τῆς ἢ ποιήσεως.] Confectionis modus, quo scilicet decoctum ellebori paratur.

p. 119. l. 27, 28. ὕπνῳ πάλυς, κακὸν ἢ καὶ αὐπνίη.] Deest vox, κακὸν, statim post πάλυς restituenda: ὕπνῳ πάλυς κακὸν κακὸν ἢ καὶ αὐπνίη.

p. 119. l. 29, 30. αἱ τῶν πλεμμύρα ὅκνῳ ἀπάσης περὶ ἥζους.] Scribe in dandi casu ὅκνῳ ἀπάσης. nisi quis malit αἱ τῶν πλεμμύρα in recto casu, &c. Dicit somnum prolixiorē capitis sensus obtupescere; tum multitudine halituum, qui per somnum collecto intus calore sursum attolluntur, quibus caput repletur; & consequenter nervi, qui ad sensoria propagantur; tum etiam ipsa functionum cessatione: quæ ratio *Hippocratis* sententiæ est consentanea, qui in libro κατ' ἰητρείον usum vigorem addere: otium vero contra tabescere ait: χρῆσις κρατύνει, δόξη ἢ τῆς. Similis sententia est *Platonis* à *Galeno* citata libro 6 capite ultimo de loc. aff. τὸ μὲν ἡσυχίαν, ἐκλύειν λέγων· τὸ δ' ἐν τοῖς οἰκείοις ἔργοις ἀνατρεῖται, αὐξάνει τὸ πρῶτον. Quod omnibus animæ facultatibus commune esse ibi statuit *Galenus*, ut scilicet intermissione propriarum functionum languescant; usu autem vigeant. Nam & visum diutius feriendo obtundi, ac planè aboleri, multorum calamitas docuit: qui cum diu in tenebris inclusi fuissent, cæci tandem evaserunt. Observatum & iis animalibus, quæ Græcis φασμάοντα dicuntur, ex longo secessu in terræ latibulis, ita debilitari visum, ut certis rebus postea sibi mederi necesse habeant. Ita enim serpentes adventu veris è foveis exeuntes pænè cæci, visus aciem longo terræ situ obtusam foeniculo admoto recuperare tradit *Nicander* in *Theriacis*:

ἢ δὲ ἵνα ποίη
Πρῶτα κυνίσκουρην σκυῖα χλοῶντες ἰάμους.
Τῆμῳ, ὅτ' ἀναλέων φολίδων ἀπεδύσατο γῆρας
Μῶλυν ὀππείχων, ὅτε φωλεὸν εἶατο φάγον
Ὀμμασιν ἀμβλώσας· μαράσας ἢ ἐν χυτὸς ὄρεσι
Βασκῆθεις ὀκνῶ τε καὶ αὐπνίητα πῆσι.

p. 119. l. 33, 34. εὐπείρωτος (εὐπαράγωγος) ἢ γνώμη.] *Crassus* non benè: mentem labefaciat, supple, vigilia. sic enim vertendum est: mens facillè decipitur, aberrat, exhaustis scilicet instrumentis à longa & superflua vigilia. Est autem in hoc contextu σλοιχεφάνης, nam postquam dixit ἀρεπνίη ἢ ἀπείρων, ἀτρεφόν, καματηρὸν τῷ σκλεῖ, ἀθυμον, subdit, εὐπείρωτος ἢ γνώμη, cum debuisset εὐπείρωτος τῆς γνώμης.

p. 119. l. 35, 36. ξύμφορος ἢ ὁ μέγας ἐς τὴν προφῆαν οἰκονομῶν.] Etsi supra ὕπνῳ posuit; ad quam vocem hæc referantur: tamen cum multa interjecta sint, ut quæ modo de vigiliæ nocumentis dixit, existimarem & ὕπνῳ hic legi debere, ξύμφορος ἢ ὕπνῳ &c.

p. 119. l. 35, 36. ἐς τὴν προφῆαν οἰκονομῶν.] Probè per somnum alimentum distribuitur; quia tunc calor intus collectus, vegetiorque, per universas corporis partes, quodam refluxu, se diffundit: cujus signum est, quod tunc sudores maximè exeunt, cum cætera excrementa cobibeantur: quia habitus corporis, appulsu alimenti, humectior fit. Unde *Poëta* dixit:

— fessos sopor irrigat artus.
Quibus verbis, distributionem alimenti in corporis membra omnia fieri, intellexit; hoc namque modo artus irrigantur. Quam mentem doctissimi *Poëtæ* Grammatici non perspexerunt.

p. 119. l. 37. πρὸνοια καὶ ἀπαιμονή.] Hæc verba quorsum spectent, ingenuè fateor, me non videre: nisi magnopere fallor, vitio huc intrusa. Sanè *Crassus* interpretatione dignatus non est.

p. 119. l. 38.] Δεπνοῖς γὰρ ἢ μέζων αἰτή, χαλρή.] Quia cum alvo probè respondente, reliquum corpus melius perspirat.

p. 119. l. 43. κατὰ τὴν ἢ πρὸς ματος.] Ita vocat respirationis augendæ modum, formamque ac legem observandam in tempore definito exercitationis, quæ ambulando atque exspatiando sumitur.

p. 119. l. 44. ἀναφωνέειν χεῖρ, τοῖσι βαρέσι φθόγγοισι μάλλον χρεόμενον ἢ χέειν.] Præve hic legitur ἢ χέειν. legendum autem, ἢ ὀξέει, res ipsa & contextus docet. Vociferari oportere ait utentem gravibus potius sonis, quàm acutis. Si legas ἢ χέειν, nullus fuerit sensus.

p. 119. l. 46. ὀξέει γὰρ, κεφαλῆς ἀγασσάσεις.] Hæc nocumenta, quæ ab acuta vociferatione provenire dicit, ex eo existunt, quod qui acutè clamat, magis spiritum comprimit: magis autem comprimit, quia, ut vox acuta reddatur, spiritum vehementius impelli oportet. Vocis namque acumen celeritate motionis definit *Aristoteles*. Quare ut vehemens & citus fiat motus aëris per arteriam, labore opus est, & spiritus compressione ad vehementiam impulsione. Spiritus porro compressionem ea mala afferre posse, quæ memorat, manifestum est.

p. 119. l. 54, 55. ὡς μὲν ὦν ἐν ἔθῳ ἔωσι ἀείρου.] Antiquo more receptum non erat, ut omnes meridie se implerent, ut nunc facimus: sed modesti homines paucillum quid cibi sumebant, ut de *Augusto* refert *Suetonius*, qui ne bibere quidem interdum curabat, sed iis potius utebatur, quæ sitim levarent, ut perfuso aqua frigida pane. &c. *Aristophanes*, πρὶ ἧς μελήσῃ, ὅταν ἢ δεκάπεν πέντε χεῖρον, λιπαρῶς χορεῖν εἰς δάπνον, notat *Suidas* in δεκάπεν σκιάν, & vespertinum tempus exponit, quo ad coenam loti & uncti conveniebant: πρὶ ἧς τροπὰς φησὶ τὸ τ' ἐστὶ, ἢ ἡλὶς ἢ σκιά ὅταν δέκα ποδῶν, ἢ γὰρ, ὅτε γίνετ' ὁ ψιόν. Plura vide apud *Mercurialem* lib. 4. *variarum* cap. 17. quin vitio olim datum, si quis largius pranderet, liquet ex *Suetonio*: qui de *Domitiano*, ut illi peculiare narrat, eum lavasse de die, & prandisse ad satietatem. Ejusmodi homines δεισιπαι, quadam nota intemperantiæ, dicebantur. *Hippocrates*, lib. de aëre loc. aquis, ubi Medico, hominum, ad quos accesserit, vivendi rationem esse explorandam monet, his verbis utitur: πότερον φιλοπόται, καὶ ἀεληται, καὶ ἀταλαίπωροι. Ita & observatum fuisse apud Hebræos colligo ex his *Eccl.* verbis: *Vae tibi Terra, cujus Rex puer est, & cujus Principes manè comedunt.*

p. 120. l. 2, 3. κεφαλῇ καὶ χεῖρες, καὶ αἱ τῶνδε τεύχεα.] Non placet κεφαλῇ in dandi casu, scribe κεφαλῇ καὶ χεῖρες. Præterea deest aliquid, supplendum ex M. S. melioribus.

p. 120. l. 3. ὅτι ἢ τοῖσι οἷον περὶ ἑωσ.] Editio *Henischii* habet οἷον περὶ ἑωσ, sed præstat legere, ut est in Editione *Turnebi*.

p. 120. l. 5, 6. κεφαλῇ τεύχεσθ' ὀρθον, ἐωτέα μέζονι ὑπερέχοντα.] Vult fricari recto ab aliquo, qui proceriori sit corpore; ita ut æger stans inferior sit. Infra cap. de curat. ὁ πρὶ ληψίης: κεφαλῇ ὀρθῇ περὶ φθῶ. *Crassi* interpretatio planè inepta est: postea suum ipsius caput erectum fricato diutius hunc laborem sustinens. Hic enim ὑπερέχον non significat sustinere, sed subesse, inferiorem esse, alio scilicet majori. Quoniam recto alicui caput, nisi ab homine proceriore, fricari non possit: nam si is qui fricat minor est aut æqualis, non facile poterit. Si cui porro hæc lectio non placet ut perplexa valdè & dubia; fortasse in melius sic, parva mutatione, convertatur; scribendo ἐωτέα μέζον ὑπερέχοντα, in majus se ipso caput attollentem: ut intelligamus, ægrum ad idoneam frictionem caput rectum extenso collo ita attollere, ut se ipso major videatur. Sed neque hoc commentum placet.

p. 120. l. 6, 7. ἐστραχήλας περὶ σίας.] *Crassus* legit χεῖρας, & malè: rectum est περὶ σίας, inflationes: atque exercitationes ad colli inflationes & manuum διωσμον, disputationem, conferre, si scienter fiant. Quod autem violentis corporis motibus collum infletur, patet experientia: & ratio monstrat, quia, compresso spiritu, venæ & arteriæ omnes, & maxime quæ in collo sunt, intenduntur. Puto autem aliquid desiderari, propter adverbium hocce ὁπαιδῶς, fortasse πρὸς τὴν πύλιναν vel σὺν πλάτριναν.

p. 120. l. 10. καὶ ὅν σφαῖρα μικρὴ καὶ καὶ μεγάλη.] *Pilæ* lusus inter genera exercitationum corporis censetur; cujus valdè antiquum esse usum, *Agallis*, mulier *Corcyrae*, Grammaticam professa, censuit, scribens, hujus auctorem fuisse *Nausicaam* Alcinoi filiam, argumento, quod *Homerus* solam ex *Heroidibus* *pila* ludentem inducat *Nausicaam*: alii tamen aliter de inventione censuerunt. Nam *Dicæarchus* hanc *Sicyoniis*, *Hippasus* *Lacedæmoniis* adscripsit; ut in primo tradit *Athenæus*, de quo & librum scripsisse *Timocratem* *Lacedæmonium* testatur. Quatuor porro pilarum genera *Græcis* celebrata: μεγάλη σφαῖρα, μικρὰ, κενὴ, καὶ κάρυκ, teste *Oribasio* 6. *collectaneorum*. Apud *Latinos* hæc fuerunt genera: follis ex aluta vento repleta: *pila* trigonalis, vel, ut *Isidorus* appellat, *trigonaria*, qua inter tres luditur; & *pila* paganica, vulgaris scilicet, quæ fiebat ex corio pluma repleto. Arenariam addit *Isidorus*, qua in grege, dum ex circulo adstantium spectantiumque emissa, ultra justum spatium pilam excipere, ludumque inire consueverunt. Hæc de pilarum differentiis, & ludo, quem laudat citato loco *Athenæus*, ob cervicis agitationes vehementes, & crebras: sed verba ipsius præstat adscribere, ut mendum, quod fugit *Casaubonum*, tollam: πρὶ ἧς καλὸν δίδασκε τὴν σφαῖραν ἀεὶ πρὶ σφαιριστικῇ ἀμύλλῃ, πρὶ καὶ τῆς τραχηλισμῶς ῥωμαλέης. Mendum est in his vocibus, πρὶ ἧς σφαιριστικῇ ἀμύλλῃ. Primum etenim vox, πρὶ, cum verbo ἀσπάζομαι conjungi debet, affixa commatis nota: deinde expunctis ἧς, scribendum δίδασκε πρὶ. Arbitror autem hanc mendam, ut leviolem, à *Casaubono* esse neglectam. Sed & *Galenus* ludum parvæ pilæ adeo pro-

probavit, ut de eo volumen conscribendum putarit: ubi quidem in ejus laudibus ponit, quod pila una omnes corporis partes aptissime exerceat, ipsumque etiam visum, quod ludenti attentissime observandum sit, quo dilapsura sit pila, ne in illius apprehensione aberret: ideoque ipsa oculis sequenda sit. Quin etiam sollicitudine ipsa de rectè obeundis ludi rationibus, animum exerceri idem existimat. Id tamen genus exercitationis malum censet *Aretæus*, non simpliciter, sed iis, qui vertigine laborant; cujus sententiæ rationem subjungit sequentibus verbis.

p. 120. l. 11, πῆς γὰρ κεφαλῆς, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν αἱ διηγήσεις τε καὶ ἐνστάσεις.] Qui pilæ operam dat, motus ejus omnes acies inconniva observare debet, ut semper præsto sit, quocumque illa cadat. At hæc intentio & motio oculorum vertiginosis inimicissima est, ut quæ ipsa vertiginem excitet: dum spiritus primum, qui in oculis existunt, una cum re, quæ conspicitur, moventur; deinde, propter continuitatem atque consensum, cum iis qui in cerebro. Neque aliunde accidere arbitror, ut nonnullis fluviorum in declive labentium conspectus vertiginem excitet.

p. 120. l. 13, 14. πῶ οὐ μὴ πᾶν, ἐς τὸ σκέλεα.] Supple ἄριστον, omnis exercitatio vehemens cruribus prodest, & omnia roborat.

p. 120. l. 21. πέσις τῆς κεφαλῆς.] Editio *Henischii* ad oram, πέσις.

p. 120. l. 22. περιπίσις ὕδατος ποσὶ ἢ οἷν ὕδατος.] Vox ποσὶ in Editione *Henischii* inclusa est parenthesi, () & meritò, ut quæ omnino redundet.

p. 120. l. 25, 26. ἔμβαμμα, ὀσμάχον.] ἔμβαμμα Latine *intinctum* dicimus; liquorem scilicet simplicem, vel ex pluribus rebus compositum, cui cibos intingimus ad excitandum appetitum.

p. 120. l. 27. ἀεαρές ἢ κεφαλῇ διὰ θύμης, ἢ θυμῆς, ἢ σινήπι.] Quod laudat sinapi pro intinctu, ut minimè caput gravans, cum *Alexandro Tralliano* non sentit, qui *lib. 1. cap. 15.* ἔμβαμμα ἐκ σινήπι negat aptum esse comitialibus: quod licet vim incidendi habeat, tamen non nihil caput repleat.

p. 120. l. 30. τάρικος ὠραῖον.] Genus quoddam falsamenti ὠραῖον fuisse nuncupatum discimus ex Athenæo *libro 3.* non tamen, quodnam istud fuerit, explicat, neque nominis rationem declarat. *Gorrhæus* in definitionibus ὠραῖα eadem esse, quæ & κύβια dicantur, existimat, hoc est, partes Thynnorum caudæ propinquæ; has enim κύβια à figura *cubi* appellabant. Ex quo intelligitur, in ejus sententia ὠραῖα pro ἔραῖα ὡς τὸ ἔραν fuisse nuncupata: hinc est quod ὠραῖον pro *falsamento* acceptum scribit absque aspiratione. Verùm hunc falli manifestum est: nam in omnibus Libris excusis ὠραῖον, genus falsamenti, cum denso spiritu scriptum est: & præterea τάρικος ὠραῖον aperte à cybio distinguit *Icesius* apud Athenæum *lib. 3.* Ἰκέσιος δὲ ἰσχυρῶς οὐκ εἶναι δεκχέμεναι καὶ λείας, ἕτε πηλαμίδας, ἕτε τὰ ὠραῖα. Id est, *Icesius* tradit neque *Pelamidaeum* cybia, neque *oræa* falsamenta facile alvo reddi. Quippe ex *Pelamide* minore κύβια, sicut è majore θυῶνια, *Gorrhæo* ipso teste, fiebant. ὠραῖον igitur τάρικος idem est, ac καίριον *tempestivum*, quod scilicet in Vere conficiebatur. *Hesychius*: ὠραῖον, καίριον, καὶ τὸ ἱερεῖον, τὸ θυῶμα τὸ κατ' ὥραν καὶ ὁ τάρικος ὁ κατ' ἑαρ σιωπῆμεν.

p. 120. l. 36, 37. τὸ δειπνον σιτῶδες οἷον ἵτριον.] Duplex *Galenus* est ἵτριον, nempe ῥύημα & λάχανον *lib. 1. de Alim. Fac. cap. 4.* Quæ cum multis de causis improbet *Galenus*; sunt enim crassi succi, alvum cohibent, viscera obstruunt: nihilominus proponi ab *Aretæo* in coenam vertiginosorum putandum est: quod minimè cerebrum offendant, flatibus aut exhalationibus, siquidem optimè fuerint confecta.

p. 120. l. 43. τῶ πλήθι ἢ τεκμαίρεται.] Locutio satis inusitata, si nullum hîc mendum est: nam πλήθι τεκμαίρεται Græci dicunt pro *quantitatem conjectura assequi*. Sic apud *Hippocratem*, τὰ χωρέοντα μὴ τῶ πλήθι τεκμήρεται, cum accusativo rei, de qua conjecturam facimus.

p. 120. l. 44. λαγῶς καὶ τὰ θηρότα ἢ.] Particula ἢ videtur περιέλκεν. Sed fortasse inutilis locus est, & scripserat *Aretæus* ὡς ἔνπορα, si suppetant: mox enim subdit de gallina ἀλεκτορὶς ἔνπορος, ἢ ξύμφορος.

p. 120. l. 45, 46. τραγῆμα πᾶν κεφαλαλγὶς πλὴν φοίνικος.] Vide suprâ ad caput περὶ κεφαλαλγῆς.

p. 120. l. 47, 48. εὖ τοῖσι ἢδὲ πεμμάτων εὐπεπτα.] Hic locus & mendo deformis est, & laborat ab interpunctione: primum ante hæc verba scribi debet: tum autem comma, quod post has voces, εὖ τοῖσι positum, dele omnino: postremo pro his, εὖ τοῖσι ἢδὲ, lege εὐθετησά δὲ, quod verbum his πεμμάτων εὐπεπτα respondeat.

Ad Caput IV.

περὶ Θεραπείας Ὀπιληψίης.

De Curatione morbi Comitialis.

p. 121. l. 6. ἐφ' ἐκάστης ὑπομνήσεως.] Crassus hanc vocem ὑπομνήσεως in vulgata significatione accepit, & vertit: *quoties ejus in mentem venit*. Sed hoc loco ὑπομνήσεως videtur accipi

cipi pro ipso παροξυσμῷ sive *accessione*, propterea quod morbi accessio, de ipso morbo aurem vellit, eumque in memoriam & sensum revocat, qui extinctus videbatur; ob quam causam & ὑποσημασίας, hoc est, *significationis* nomine indigitatur.

p. 121. l. 12. ξυνομαρτεῖν ἢ πλὴν ἡγεῖται τῇ ῥασιῶνι τῆς φύσεως.] Crassus ῥασιῶνι τῆς φύσεως vertit, *naturæ facilitatem*, quod non planè improbo. Est enim ῥασιῶνι facilitas: sed tamen aptius, meo quidem iudicio, ad rem erit, si *naturæ opportunitatem* aut *levationem* vertamus. Nempe eam corporis mutationem intelligit, quæ ætatis flexu fit in adolescentibus, & caloris naturalis ἐκλάμψῃ aliquando morbi pertinacissimi causas discutit. Hanc superius *part. patholog. lib. 1. κερον. cap. 8. εὐτυχίῳ* appellavit.

p. 121. l. 14, 15. ὡς γὰρ ἡ ξυνήθης τῷ κακῷ διαίτῃ.] Præter ætatis mutationem, victus etiam mutatio morbum comitalem depellit. Quæ omnia Hippocrates brevi sententia in hunc modum est complexus *aphor. 45. sect. 2. τὸ ὁπληπτικὸν τοῖσι νέοις ἀπαλλαγὴν αἱ μεταβολαὶ μάλιστα τῆς ἡλικίης καὶ τῶν πόων καὶ τῶν βίων ποιεῖσι.*

p. 121. l. 20. ἡδ' ἀμφὶ τὰς καθάρσεις φλεβῶν τῶν ἐπ' ἀγκῶνος.] Laborat hic locus ab interpunctione, atque insuper mutilus est. Post ἀμφὶ τὰς καθάρσεις, claudenda est periodus, vel certè commate distinguenda: dehinc restituenda est vox aliqua, quæ cum hac φλεβῶν jungatur, nempe τομαὶ *incisiones*, aut quæpiam similis.

p. 121. l. 21. μετώπῃ τῆς ὀρθίας.] Mallem τῆς ὀρθίης Ionicè, supple φλεβός.

p. 121. l. 21. σικύης.] Scribe σικύῳ, refertur enim ad ἀμφὶ.

p. 121. l. 25. καθάρσεις ἢ ποιεῖται ἐξοχέας.] Scribe, ἐξεχέας; ut infra in Phthisis curatione ἐξεχέας γάλα, *lac eximium, excellens*. Nunc ad rem: Excellentes purgationes humorum in morbo comitali censet, quæ *hiera* perficiuntur: cujus ope Galenus *lib. 5. de loc. aff.* testatur se Grammaticum quemdam à morbo comitali liberaffe, ter eum quotannis purgando ejusmodi Medicamento.

p. 121. l. 26, 27. καὶ τὸ κεφαλῆς τοῖσι ἀγχοῖ φλέγμα.] Ordo est; καὶ πῶσι φλέγμα τὸ κεφαλῆς: sed amant *Iones* hyperbata.

p. 121. l. 30. πῶς φέρειν ὅτι τὸ κεφαλῆν.] Nempe πυρωπικά.

p. 121. l. 33. ἔς' ἀν' μὲν γὰρ τὸ ὅσιον ἀποση.] Crassus vertit, *ab ossibus recesserit*, imo *abscesserit* per putrefactionem.

p. 121. l. 33, 34. πρέττω χρὴ περικέπλειν τὰ γυμνά.] Rationem curandi Epilepticos per chirurgiam tradit, quæ ejusmodi est: calvariam carnibus nudatam, terebra in circuitum incidi eo usque jubet, donec pars comprehensa sponte avelli possit, & membrana ossis, quæ *pericranios* dicitur, nigra conspiciatur: quod contactu aëris necessariò accidit: quæ postquam putrefacta fuerit, ac purgatum à Medico ulcus, ad Cicatricem perductum fuerit, tum verò homo evadit liber à morbo.

p. 121. l. 43. πίνειν γάλα ἐς πλὴν τῆς κύστις φυλακῆν.] Antequam phoenigmi ex Cantharidibus corpori applicentur, præmuniendum esse ægrum adversus earum maleficium, lactis per triduum potu, optimè consulit: alioqui tanta est earum potentia, ut vel admotæ, nedum devoratæ, vesicam exulcerent; quemadmodum pluribus exemplis comperitum est. Matthæus Gradus, *1. part. præct. de ægri tudinibus Cerebri in curatione paralysis*, testatur, quemdam Chirurgum *Papiæ* derepente sanguinem minxisse, quod in oculis cauterium ex cantharidibus confectum haberet: quam fuisse causam sanguinei mictus, ex eo apparuit, quod nulla alia evidens causa præcesserat; quodque ex Medicamento abjecto, statim homo liber ab eo symptomate evasit. Consimilem Historiam narrat *Barthol. Montegnana*, inter Medicos *Italiæ* clarus, quemdam scilicet nomine *Franciscum Braccam*, civem *Paduanum*, cum genu cantharides applicuisset, plus pondo quinque Librarum sanguinis eminxisse: idemque malum iis accidisse, qui ad unguium leproforum ψάρον, vel scabritiem tollendam, easdem pollici pedum alligassent. Cæterum non immeritò Langius *lib. 1. epist. 47.* Cossinii Equitis Romani historiam emendat, quem Plinius *lib. 29. cap. 4.* refert à Medico, quem ex *Ægypto* accersiverat, ad Lichenem, quo erat affectus, curandum, cantharidum potu interemptum fuisse: quod scilicet ad ejusmodi cutis vitia nemo bibendas Cantharidas offerat, sed extrinsecus corpori applicet. Unde externa potius Cantharidum applicatione, quam potu, eum Equitem interfectum fuisse, probabili admodum conjectura judicat. Cæterum de lactis facultate, ad retundendam vim Cantharidum, testatur Scribonius Largus *cap. 189.* ubi remedia ad Cantharidas tradit: *adjuvantur (inquit) cum sæpius rejecerunt, passo cum oleo potu, vel omni lacte, sed debent plurimum ejus sumere.* Nicander etiam in *Alexipharm.* lac cum per Clysteres in alvum infundi, tum potari præcipit:

Πολλάκι δ' ἐν κλυσηὶ νέον γάλας οἷος ἀμέλξας

λύζει. τὰ δ' ἡλιδὰ ρασπὸς ἀφόρεια κενώσιν.

Ἄλλοτ' αἰλυοθαίνοντι ποθεὶν γάλα πῶν δρῆξαι.

p. 121. l. 44. κανθαρίδες γὰρ, κάρτα σίον) κύστιν.] Quibusdam venenis vim esse in certas corporis partes, tam veteres quam recentiores Medici testantur: Lepus enim marinus, teste Galeno *lib. 1. de compos. Med. πρὸς γῶν, cap. 1.* pulmonem solum exulcerat, de qua re Jo. Gorraeus fasè disputat in sua ad *Rondeletium* Apologia. Cantharides vesicam, mul-

multa & cerebro peculiariter nocent, ut solanum somniferum, hyoscyamus, opium, venenum rabidi canis, & alia id genus mentem turbantia: at jecori privatim infestum virus elephantiasis & venereæ luis; tum autem herba illa, quæ sanguinem, sumpta per alvum, vacuabat, cujus meminit Galenus *lib. de purgantium medic. facult. cap. 4.* Sunt & quæ genitalia sic debilitant, ut sterilitatem inducant: auctor Cardanus *lib. 3. de venenis.* Harum proprietatum causas assignare certas, difficillimum arbitror; quoniam ad ipsam rerum formam atque essentiam pertinent: formæ autem rerum in alto Naturæ sinu abstrusæ sunt. Sennertus quidem Germaniæ Medicinæ lumen eximium, qui theoricam Medicinæ partem imprimis excoluit, *lib. 6. præf. part. 5. cap. 1.* hanc difficultatem explicare aggressus, nihil aliud præter insignem veneni cum certa parte ἀντιπαρθεῖαν adducit: alii qualitatem occultam, proprietatem totius substantiæ causantur: quæ quidem verba, non minus atque id quod quæritur, obscura. Ausus est tamen Cardanus manifestam horum effectuum causam profiteri, *in primo de rerum varietate cap. 1.* Ibi Cantharides vesicam potissimum exulcerare censet, duabus rationibus: primò quod ciendæ urinæ naturalem vim habeant; quod iis cum aliis Medicamentis diureticis commune: deinde quod substantiæ suæ ratione exulcerare valeant; ut pote quæ sint ex iis Medicamentis, quæ *escharotica* dicuntur. Quid ergo (inquit) mirum, si Cantharides communi ratione, qua omnia, quæ urinam movent, urinam cieant & agitent? Alia communi ratione exacuant, & exulcerent, quodè numero sint escharoticorum Medicamentorum? & rursus quod ab urinæ acredine, nullum membrum tentari præter vesicam & penem possit, epotis cantharidibus statim & solam affici vesicam?

p. 121. l. 45. ὡς ἡ τὰ μέσση εἰσάγη τὴν αἰτίαν.] Quid per τὰ μέσση intelligat non obscurum est; viscera videlicet illa, quæ à situ *hypochondria* dicuntur: vel totam illam regionem, in qua sunt portæ dictæ, & qui ab iis ductus feruntur; ubi & focus febrium intermittentium Medici constituunt.

p. 122. l. 10. κάστωρ ὅστις πινόρμος ἐν μελικεῖται.] De Castoreo Medicamento, & quid sit in animali, supra abundè diximus: nunc illud animadvertendum, quod propinat Castoreum Comitibus, nulla adhibita causarum distinctione: cum tamen ejusmodi esse possit epilepsia, cui Castorei potus vehementius noceat quam profit; si nimirum ab acri quopiam humore proveniat, cerebrum vellicante: tunc enim calida & tenuis substantiæ Medicamenta, quale est imprimis Castorium, eam causam augeant potius quàm minuant. Et Galenus eos Medicos reprehendens, qui promiscuè Castoreum ad tremores aut convulsiones, aut singultus usurpant, expressè pronuntiat; si singultus à siccitate aut acrimia humorum morfu provenierit, tale medicamen esse fugiendum: εἰ μὲν ὑπὸ πλῆθους τῶν παχέων οἱ κάμωντες πρὶν τὸ κάστωρα χρῆσιν ἤκε, ἀλλὰ ξηρότητα ἢ καὶ κένωσιν, ἢ δι' ὑγρῶν δαμύων δῆξιν εἰ συσπείη, φεῦγε τὸ φάρμακον. Et si verò de singultu id dicit, tamen & morbo comitali & aliis eundem διορισμὸν debere accommodari, palam est: uno enim proposito exemplo, reliqua, quæ sunt ejusdem rationis, intelligenda sunt.

p. 122. l. 11. ὅσους τε ποικίλα φάρμακα.] Et quotquot varia Medicamenta sunt, hoc est, composita: nam ποικίλα intelligit, quæ ex variis simplicibus Medicamentis constant.

p. 122. l. 12. ἡ ἀλλὰ τὴν θηρίων ποικίλην.] Auctor, *libro de Theriaca ad Pisonem*, de ipsa loquens: καὶ γὰρ ἐστὶν ὡς οἶδας ποικίλιαν ἔχουσι πῶς μίγμασι, καὶ πολυσθενὴ τὸ χρῆσιν ἐν πῶς ἐγχοῖς. Est autem periphrasis *theriacæ* in his verbis, ἡ ἀλλὰ τὴν θηρίων ποικίλην, supple ἀντίδοτον. cujus circuitio ratio aperienda est. Sed prius notandum est, nomen θηρίων, licet generale est, omnem feram significans; tamen speciatim pro iis animalibus accipi, quæ morfu aut ictu virulento pestem hominibus inferunt: qualia una voce δάκτυλα Græcis dicuntur, quod sanè veterum Medicorum scripta testantur, qui id genus Medicamentorum, quibus homines adversus ejusmodi pestes muniuntur, aut jam icti, & periclitantes liberantur, θηριακά dixerunt; quo nomine poemata elegantissima Nicandri exstat. Ab his differunt ἀλεξιφάρμακα, quæ venenis intra corpus assumptis, propriè subveniebant; cum theriaca iis potissimum, quæ ejus generis animalium morfu insinuant, medeantur. Dioscorides in *præfat. lib. 7.* καὶ ὁ μὲν (λόγῳ) περὶ τῶν ἰοβόλων περιπαρορδεται θηριακός· ὁ δὲ περὶ τῶν θανασίμων, ἀλεξιφάρμακον: ubi per θανάσιμα intelligit venena, quæ per os sumuntur. Tum hoc discrimen insinuat Scribonius Largus *lib. de comp. med. cap. 163.* ita scribens: ut sis tutus, etiam si quando rus secesseris, ponam Theriacarum compositiones, id est, ad serpentum morsus atque ictus medicamenta. Ad hunc modum & vox, bestia, cum sit nomen generis, tamen ad venenosa animalia designanda interdum contrahitur à Cicerone, ut in primo de Divinatione: mirari licet quæ sint animadversa à Medicis herbarum genera, quæ radicum ad morsus bestiarum. Quod & Turnebus animadvertit *lib. 5. advers. cap. 20.* quo ex loco Ciceronis apparet, huic voci θηρίων sumptæ pro animali virulento, respondere Latinam, bestia. Ita etiam hanc vocem accepisse videtur Prudentius in *Hamartigenia*; ubi serpentem describens, his verbis utitur: bestia sorde carens, &c. Plinius *lib. 10. cap. 1.* de terrestribus animalibus usurpat, prout distinguuntur ab avitio genere: sequitur (inquit) natura avium, quarum grandissimi, & penè bestiarum generis struthiocameli &c. Sed & apud Plautum in Captivis: sus terrestris bestia est. Tum adhuc strictius

ctius eandem vocem usurpari interdum constat pro *vipera*; quod præsens *Aretæi* locus declarat: πῶ δὲ τὸ θηρίων ποικίλῃ, supple ἀντίδοτον. Ubi vocem θηρίων, pro ἐχιδνῶν haud dubiè accipit. De theriaca enim *Andromachi* loquitur, qui, ut refert auctor de *Theriaca ad Pisonem*, princeps theriacæ, Antidoto carnes viperarum admiscuit. Qua de causa *Andromachus*, ut ibidem proditum, hanc compositionem Antiquis γαλλῶν, ἰατρῶν & ἑυδίων dictam, ipse à θηρίων, hoc est, viperarum carnibus illi admistis *Theriace* nuncupandam putavit. Non quia non etiam veteribus *Theriace* diceretur; sed quia his a facultate adversus virulentos bestiarum ictus sic vocabatur: quæ postea à carnibus etiam viperarum commixtis id nomen habuit. Hinc & apud Barbaros *Arabum* Medicorum Interpretes *Thyrum* pro vipera legas, voce per corruptionem à Græca θηρίων deflexa. Elephantes etiam θηρία κατ' ἐξοχῶν dici, notat *Suidas* in *Colleetaneis*; ubi & commune virulentarum bestiarum nomen id fuisse docet: θηρία οἱ ἐλέφαντες· θηρία καὶ τὰ δάκτυλα, ἔχιδνες, φάλαγγα, ὄφεις.

p. 122. l. 13. καὶ ἡ μιθριδάτω θηριποικιλῶτερη.] Ex his verbis patet plures fuisse compositiones *Mithridatis* nomine celebratas. Nam quæ affertur à *Sereno Samonico*, nemo θηριποικιλῶτερον, hoc est, magis variam, pluribusque ex rebus conflata dixerit, quàm *Theriaca* ipsa esset: cum hæc ex numerofo & exquisito apparatu simplicium medicamentorum constet; cum illa Antidotus pauca admodum contineat, ipso *Samonico* teste, his versibus:

Bis denum rutæ folium, salis & breve granum

Juglandesque duas, terno cum corpore ficus:

Hæc oriente die parco conspersa Lyao

Sumebat. &c.

Quæ profectò, ut ille ait, vilis synthesis est, nec digna quæ cum *theriaca Andromachi* comparetur. At enimverò aliam fuisse Antidotum *Mithridaticum* operosius, atque locupletius, ex *Plinio* discimus lib. 29. cap. 1. ita scribente: *Mithridaticum Antidotum ex rebus LIIII. componitur, interim nullo pondere æquali, & quarundam rerum sexagesima denarii unius imperata: cum idem lib. 23. cap. 8. illam Antidotum Mithridatis à Samonico traditam descripsisset: ex quo perspicuè apparet, multas hujus nominis compositiones olim existisse. Sed & Galenus in libro de Antidotis, multò plures eodem nomine insignes ex variis auctoribus collectas recenset: quarum optimæ censendæ sunt, quas ibidem tum ab Andromacho, tum ab Antipatro concinnatas memoriæ prodidit.*

p. 122. l. 14. πίνεν ὃ καὶ πῶς βησίνας.] Quæ fuerit hæc compositio non liquet, ac ne de auctore quidem, cuius nomen in his libris variè scribitur βησίνας, κισίνας, βησίνας ut quæ vera sit lectio difficile sit statuere; sed hoc parum nostra interest.

p. 122. l. 19. καὶ τί γὰρ ἐκ τῶν εὐροῖς ἐν τοῖςδε τῶν διωατωτάτων.] In *Theriaca Andromachi*, & *Mithridatis* antidoto exquisitiora quæque medicamenta & valentiora miscuerunt veterum Medicorum solertissimi: ut nullum esset venenum tam atrox, cui non resisteret, excepto tamen napello, quem unum vim theriacæ eludere scripsit *Averrois* in tractatu de *Theriaca*. Hinc nomina illa præclara, quibus à Græcis illis magistris ornata est: γαλλῶν enim dixere, à tranquillitate, quam, depulsis morborum procellis, affert; item ἰατρῶν, quod homines restituta valetudine hilares reddat; ἑυδίων quoque, quod ceu nubibus depulsis, animis serenitatem inducat. *Nicolaus*, teste *Gentili*, Commentariis ad *Avic.* Theriacam appellabat Dominam Medicinarum. Nec minùs eleganter, auctor libelli de *Theriaca ad Pisonem* hanc ipsam compositionem, πῶς καθάρσιον vocat: quod hujus vi pestis seminaria non minus potenter extinguere existimaret, quàm illis ignibus, quos *Hippocrates* adversus pestem ab *Æthiopia* ingruentem accendisse fertur. Ex quo quidem æstimare licet, quæ sit præstantia hujus compositionis; quæ venenorum atrocissimorum immanitatem infringere, ac penitus extirpare valeat. Nec immeritò quidem in tanto delectu medicamentorum nobilium, quæ singula quadam substantiæ proprietate viscera omnia conservare, & corroborare possunt, tam singularis fuit Medicorum in ea compositione solertia; qua de re locum insignem *Alexandri Aphrodisæi* è primo *problematum* Libro proferre non erit alienum: non est vero necesse hic censum habere medicamentorum, quæ Theriacam ingrediuntur: satis sit ad declarandas ejus vires illud posuisse pro Coronide, quod *Galenus* se animadvertisse testatur lib. de plenitudine; vasculum videlicet stanneum, in quo recondita erat Theriaca, spiritu & vapore medicamenti in tantum fuisse distentum, ut pellis quo involutum erat una cum vinculo rumperetur, ipsum autem vasculi latus curvaretur: ἐναγχῶς γὰρ αἰγείον κασιπέρων εἰς τοσῶτον διεφύθη πρὸς τὸ πειρομένους κατ' αὐτὸ φαρμάκους τὸ δὲ τὸ ἐχιδνῶν, ὥστε καὶ τὸ πειρομένους αὐτῷ δέρμα, καὶ τὸ χοινίον, ὃ κατέδητο, γαλῶν καὶ τὸ πῶμα κυρτωθῆναι.

p. 122. l. 20. λόγῳ ὅτι καὶ γὰρ ἐγκέφαλῳ.] In remediis morbi comitialis cerebrum vulturis haberi asserit: alii verò ejusdem jecur & cor posuerunt, ut refert *Plinius*, lib. 30. cap. 10. *Jecur* (inquit) *vulturis tritum cum suo sanguine ter, septenis diebus potum; cor pulli vulturini ad alligatum, sed & ipsum vulturem in cibo dari jubent, & quidem satia-*

satiatum humano cadavere. Quidam pectus ejus bibendum censent, & in cerrino calice. Cerrinum calicem vocat, è Cerro, quæ species est glandiferæ arboris, confectum.

p. 122. l. 21. καὶ αἰθύνῃς ὥρῃς καὶ δύνῃ.] *Galenus hujus facultatis mergi avis, in libris simplicium Medic. non meminit, sed alterius, quam ejusdem ventriculo inesse vulgo sit creditum; nempe juvandæ coctionis: quod tamen inane esse promissum ipse testatur libro ejus tractationis undecimo.*

p. 122. l. 21, 22. ἐνοικᾶδεις γαλεὶ βρωθέντες.] *Ad oram paginæ in Codice MSS. Claromont. & Menteliano, exaratum fuit γυμφίρας, quæ vox nauci est. Porro ἐνοικᾶδεις γαλεὶς exponit Crassus feles domesticos. Quod tamen animal communiter Græci γαλεῖν, & vel γαλεῖν vocant: quo etiam nomine mustelam significant. Ex quo aliquis non temere conjiciat, hoc loco mustelas potius quàm felēs proponi ab Aretæo, inter remedia comitialis morbi: est enim & mustelarum genus quoddam domesticum. Accedit huic conjecturæ, quod ab aliis utrumque mustelæ genus in eorum numero ponuntur, quæ illi morbo medentur, teste Plinio, lib. 30. cap. 10. Idemque Galenus ex aliorum commentariis tradit: mustelam videlicet arefactam & potam comitialibus prodesse. Cæterum hæc & alia ejusmodi remedia, quæ nulla certa ratione certis morbis assignantur, doctis & elegantibus Medicis non valdè probantur: quæ ita contempsit Galenus, ut neque sanguinem testudinis, neque arietis sibi unquam experiendum putarit: hæc verò, quæ deinceps ponit, detestabilia & impia.*

p. 122. l. 23. ἐθαύμαζεν ὃ ἀνθρώπος νεοφαγέτης ὑποθέντας φιάλῃ τῷ τραύματι, &c.] *Hujus abominabilis remedii, si modo remedium dicendum est, meminit & Celsus lib. 3. Quidam (inquit) jugulati gladiatoris calido sanguine epoto, tali morbo sese liberarunt: apud quos miserum auxilium, tolerabile miserius malum fecit. Idem Plinius testatur & detestatur, in procemio lib. 28. Sanguinem gladiatorum bibunt, ut viventibus poculis comitiales morbi (curentur) quod spectare facientes in eadem arena feras quoque horror est. At Hercule illi ex homine ipso sorberi efficacissimum putant calidum spirantemque unà ipsam animam ex osculo vulnerum, cum plagis ne ferarum quidem admoveri ora fas sit humana. Alexander Trallianus lib. 1. Gladiatoris occisi panniculum cruentum comburi, ejusque cinerem vino mistum, septies ægro dari efficacissimum tradit, idque insigni experimento sæpe esse compertum. Non solum autem morbum comitiale, sed & alios sanguine humano curarunt. Aegyptii quidem Reges, si quando elephantiasi correpti essent, folia humano sanguine temperari jussisse ad Medicinam eam, idem Plinius refert lib. 26. Item ex Orphee & Archelao, sanguine hominis ex quacumque parte emisso, efficacissimè anginam illini. A qua re non multum abest inventum Marcilii Ficini, ad refovendam senectutis maciem; ut scilicet sanguis è corpore adolescentis fani & optimi habitus, aperta ipsius vena, fugatur calidus & spirans à decrepito, sicut faciunt hirurgi.*

p. 122. l. 29. ἡ παρ' ἀνθρώπου φαγαῖν.] *Scribonius Largus in lib. de compos. ubi tradit remedia ad comitiale morbum cap. 17. ita scribit: Item ex jocinore gladiatoris jugulati particulam aliquam novies datam consumant; moxque addit: quæque ejusdem generis sunt extra Medicinæ professionem cadunt: quamvis profuisse quibusdam visa sunt. Quibus verbis nefanda ejusmodi remedia ab arte repudiat, atque exterminat: non enim id prudenti Medico solum spectandum est, ut morbum depellat; sed & quibus modis id præstet, nempe iis quæ legitima sunt, religiosè prospiciendum est: ne eorum impietatem sequatur, qui ad magicas artes, & malorum geniorum imposturas confugiunt: quod impius ille Theophrastus Paracelsus defendere ausus est. Est enim Medicina Dei Optimi Maximi munus præstantissimum, cui nihil cum nefariis artibus commune esse potest. Scelus est profecto, quicquid naturam, cujus Deus est auctor, violat: humanum autem sanguinem ac viscera ab homine devorari, non minus contra naturam hominis censeretur, ac si homo in feram vertatur. Itaque præclarum illud Plinii de istiusmodi Medicorum propudiis, semper in memoria habendum est: Procul à nobis, nostrisque literis absunt ista: nos auxilia dicemus non piacula: vitam quidem non adeo expetendam censemus, ut quoquo modo trahenda sit. Quisquis es talis, æquè moriere, etiam cum obscænis vixeris, aut nefandus. Et noster Aretæus ibi in eos, qui pro recuperanda valetudine talia experiri sustinent, exclamat; ὃ δὲ παρὰ φύσιν μεγάλης ἀνάγκης, τλήναι κακὸν ἀκέραιον μιάσματι κακῷ. Admiratur enim quemquam reperiri, qui ulla morbi violentia aut mortis metu induci possit, ut sibi medeatur polluendo se.*

p. 122. l. 32, 33. νῦν δὲ καὶ ἡ δὲν ὑπερορῇν] *Alludit ad verba Hippocratis in 6. Epid. sect. 42. μηδὲν εἰκὴ μηδὲν ὑπερορῇν.*

p. 122. l. 35. ἢν δὲ βλάπτονται μηδὲν.] *Scribe λὺν δὲ μὴ, cum virgula. Expressit Hippocrati cum illud in primo quidem Epidem. sect. 2. αἰσχεῖν περὶ τὰ νοσήματα δύο, ὡφελέειν, ἢ μὴ βλάπτειν. Duo in morbis Medico spectanda sunt, primum ut proffit; deinde si non prodest, saltem ne noceat.*

p. 122. l. 50, 51. αἰθενέστερον δὲ ἐδραῖον ἵσταναι τὸ πνεῦμα.] *In comitiali morbo cerebrum semper est affectum, vel κατ' ἰδιοπάθειαν, vel κατ' ἐκτενέθειαν, admodumque debile est, ut omnes*

partes morbosæ: hinc fit, ut spiritus animales, quos naturaliter continet, ad sensuum functiones, minùs possit regere: quod regimen in eo consistit, ut eos intendat, firmosque ac immotos contineat coram iis, quæ extrinsecus objiciuntur: Ita enim oportet ut species rerum aptius recipiantur atque infigantur, quò interior facultas rectè de illis rebus judicet. Quod enim recipit & judicat, tum demum rectè recipit & judicat, si quietum atque immotum fuerit.

p. 123. l. 3. ἐνόντων τῶν ἀκρων ἀφ' ἡμιπυρίων.] Crassus hanc sententiam ita reddidit: *Ad hæc exercitationes manuum fiant extremis sudario ex crudis linis confecto involutis.* Quæ extremorum involutio in manuum exercitatione, quorsum spectet, non satis intelligo. In MS. Bibliothecæ *Claromont.* non ἀφ' sed ἀμφ' ἡμιπυρίων notatum ad libri marginem reperi.

p. 123. l. 7. κεφαλὴν ὀργῆν περιέφθω.] Locum huic similem tentavimus supra, in curatione σκοτωμαλικῶν, quem vide.

p. 123. l. 13. χεὶρ ὀξύθυμῳ ἀόρητον ἐμποίειν.] In nonnullis morbis utilem esse excandescen-
tiam testatur *Hippocrates*, quam & expressè imperat *lib. 2. Epid. sect. 4.* ad excitandum calorem naturalem, & sanguinem fundendum: *Ἰπποκράτης ὀξύθυμῳ ἐμποίειν, καὶ χεῖρα ἀναλήψαι ἕνεκα, καὶ ἐγχυμῶσαι.* Hic verò præscribitur ab *Aretæo* comitali morbo detentis, ad calorem pituitosis humoribus oppressum exsuscitandum, crassosque humores tenuandos, maximè qui in capite fixi sunt; inde enim morbus pendet. Quod autem id Ira præstare possit, docet *Hippocrates 6. Epidem.* hac sententia: *ὀξύθυμὸν ἀναπαύειν καὶ πείνειν καὶ πείνειν ἐς ἐαυτὸν, καὶ ἐς κεφαλὴν, καὶ τὰ θερμὰ καὶ τὸ ὕγρον.* Quibus verbis docet, per iræ efferventiam, calorem & humorem ad caput attolli: idque *Galenus* in ejus sententiæ enarratione confirmat; scribens, iracundiam vehementer nocere iis, quibus cor & caput, aut naturali intemperie aut adscitia calidiora sunt: utilem autem & provocandam iis, quos frigidi affectus malè habent, aut quibus caput naturâ est frigidius: *χεῖρα μὲν ὅ (inquit) τῶν ἐρημικῶν ἢ γυνῶν, εἰς τὸ ποτὲ μὲν φυλάττειν τὴν ὀξύθυμίαν, ποτὲ δὲ αὐτὴν Ἰπποκράτης φυλάττειν μὲν, ὅταν ἡ καρδία, καὶ ἡ κεφαλὴ θερμότεραι εἴπωσιν ὑπὸ χεῖρα καὶ φυσικῶν δυσκρασιῶν, ἢ πάλιν θερμὸν ἰπποκράτης ὀξύθυμον ὅ ἐν τοῖς πάθεσι ψυχραῖς, καὶ τῇ φύσει ψυχροτέρᾳ κεφαλῇ.* Ex quibus patet, cur *Aretæus* comitiales ad iram concitari velit: affectus enim is frigidus est, & frigidioris temperaturæ soboles, præsertim in capite, quod morbi illius sedes. Cæterum quod ὀξύθυμῳ vult esse ἀόρητον, eget consideratione: aliud nimirum est ὀργή, aliud ὀξύθυμία. Prior illa concitatio est appetitus irascibilis ex dolore injuriæ illatæ cum appetitu vindictæ, ideoque in virum fortem cadens: posterior, impetus est præceps ex minima causa, levibus & infirmis ingeniis accidens, ut pueris & mulieribus, de quibus illud *Terentii* in *Hecyra*:

Pueri inter sese quam pro levibus noxis iras gerunt?

Quapropter? quia enim qui eos gubernat animus, infirmum gerunt.

Itidem illæ mulieres sunt ferme, ut pueri levi sententia.

Fortasse unum aliquod verbum inter eas iram hanc consciverit.

Quibus versibus apprimè Comicus excandescen-
tiam puerorum & mulierum expressit. Atque hæc naturæ frigidioris censetur & *δυσδιαφορήτης* teste *Galeno com. 2. ad lib. 1. Epid.* quo loco τὰς ὀξύθυμους magnopere discrepare ait ab animosis & robustis, quos θυμώδεις & ἀνδρείους Græci vocant. *Fæsius* tamen ad *lib. 2. Epid.* inter eos affectus non adeo magnum statuit discrimen, neque differre, nisi penes *magis & minùs*: cum ὀξύθυμῳ ceu gradum ad iram ac viam definit, perinde ac si excandescens aliquis, nondum irascatur, sed ad irascendum moveatur: cui suffragari videtur *Scholias* *Aristophanis* in *ranis* ad illum versum:

καὶ μὴ πρὸς ὀργὴν ἀπλάγχνα θυμῶν κατὰ.

Ubi exponens multa vocabula, quibus modi iræ designantur, θυμὸν definit ὀργὴν ἐναρ-
χομένην, iram incipientem: ceu ὀξύθυμία ipse sit θυμὸς, cum additione tamen celerita-
tis. Interim aliter vocem, θυμὸς, ab aliis scimus accipi, pro iracundia scilicet, sive ha-
bitu irascendi; sicut χολὴν pro actu, atque ipso motu: ita enim *Scaliger* in *com. ad hi-*
storias de animalibus. Ego, ut huic disceptationi finem imponam, existimo, ὀξύθυμῳ
id est, excandescen-
tiam, esse asperam offensionem omni ex re non congruente. Ut enim
corpus lædentium occurso graviter movetur, qui motus dolor dicitur: sic & animus ab
iis, quæ ipsi non conveniunt. De qua re *Vives* accuratè disputat *lib. 3. de anima cap.*
de offensione. Hanc igitur offensionem, sive excandescen-
tiam comitalibus prodesse
censet *Aretæus*; quod sanguinem attenuet, diffundat, corpus calefaciat: iram autem
improbat; quòd hæc propter opinionem injuriæ illatæ, tristitiam conjunctam habeat,
eamque corpori afferat perturbationem, quæ ipsa per se epilepsiam creare possit: certè
hac, si vehemens sit, accessionem illico induci certum est.

p. 123. l. 21. ὁκόσαι κῆφα ἢ φύσι.] Carnium, quibus in victu utimur, levitatem duobus
æstimat, naturâ, & concoctione: natura quidem leves censentur, quæ non multum,
neque crassum præbent alimentum; quod carnibus volatilium generatim tribuit *Galenus*
lib. 3. de vi alim. quod non absolutè, sed comparando, cum gressilium animalium car-
nibus

nibus intelligendum esse monet: coctione verò leves censentur, quæ perfacile à naturali calore vincuntur.

p. 123. l. 22. *πῶλον νήσσης*] E censu volatiliū, quæ carniū levitate probantur, anates eximit, & meritò: quippe, quarum carnem duriorē esse quam turdorum, aut merularum, aut parvorum passerum, scribat *Galenus*. Easdem & mali succi esse testatur *Avicenna lib. 1. fen. cap. 15.* & carni vaccinæ atque equinæ proximas facit: *exemplum* (inquit) *spissi multi nutrimenti, mali chymi; caro vaccina, caro anatis, & caro equina.* Idem *lib. 2. tract. 2.* *Anatis carnem morari in ventriculo, gravemque esse testatur: si tamen concoquatur, cæterarum avium carnibus potentius nutrire.*

p. 123. l. 22, 23. *καὶ τῇ πέψει ὅπως λαγῶσι.*] Leporum carnem concoctu censet facilem *Aretæus*; esto: At *Galenus* sanguinem ex illa crassiorē gigni docet *lib. 3. de Aliment. fac. cap. 2.*

p. 123. l. 23. *οἶον πόδες.*] Scribe *ὕδιν πόδες*; Ita enim & *Crassus* legit.

p. 123. l. 27. *θερδακίνη ἐφ' ὥρα.*] ὥρα propriè significat eam partem æstatis, qua fructus fugaces dicti maturi sunt; ut Cerasa, pyra, ficus, & alia ejusmodi, qui inde ὥραι, ducta appellatione à tempore, quo proveniunt, Græcis nominantur: nempe eam partem, in cujus medio Canicula oritur, constatque hæc diebus fermè quadraginta, ut definit *Galenus*. Cui tempori succedit ὁπώρα, pars posterior æstatis, huicque *φθινόπωρον*. Eo igitur tempore, permittit comitialibus *Aretæus* lactucas crudas, alio tempore non parum frigiditate atque humiditate nocituras: tunc verò propter cœli æstum & siccitatē non inutiles.

p. 123. l. 27, 28. *σίκυον & καὶ πέπων.*] Cucumerem & peponem comitialibus concedit, sed parva quantitate, & μεσφί γέσσεως, ita ut tantum gustentur, idque æstate: peponis autem nomine is fructus intelligendus est, quem & meloponem & melonem vocabant, qua & voce usos veteres liquet ex catalectis veterum Poëtarum in mensium pictura:

Augustum penitus torret Phaëthontius ardor

Quem recreat fessum Gillo, facella, Melo.

Ad quem tamen locum scribens *Scaliger*, hunc melonem negat nostrum esse melonem, præstantissimum fructum; quem veteribus omnino ignotum fuisse censet. Hanc autem duabus rationibus confirmat: prima est, quod melones veterum in generibus cucumerum fuerint: altera, quod onerosos eos stomacho scribat *Plinius*. Denique nihil eorum, quæ veteres Melonibus & peponibus suis tribuerunt, melonibus nostris convenire, quibus & omnis ambrosia, & nectar cedat, licet: hæc igitur *Scaliger*, dicto loco. Sed pace tanti viri dixerim, fallitur, ipseque & eum secutus *Casaubonus*, notis in *Albinum Capitolini*. Ut enim scitè animadvertit *Nonnius Antverpiensis*, cucumeris nomen apud veteres generale fuit, sub se velut species, cucurbitas, pepones, melopepones, & cucumeres comprehendens: quod patet ex voce σικύα, quæ cucurbitam significat, voce à σίκυον, quæ cucumerem sonat, deducta. Hinc factum est, ut veteres cucumeris nomine nostros melones describerent: quod patet ex iis, quæ de cucumere scribit *Plinius lib. 19. cap. 5.* quæ de melone nostro accipienda, nemo nisi protervus neget: *Cartilaginei* (inquit) *generis extraque terram est cucumis, mira voluptate Tiberio Principi expetitus: nullo quippe non die contigit ei, pensiles eorum hortos promoventibus in solem rotis olitoribus; rursusque hibernis diebus intra specularium munimenta revocantibus.* Quibus ex verbis satis perspicui potest, eam cucumerem, quem ait tantopere *Tiberio* expetitum, ut quotidie in mensis habere vellet, multo gustui suaviorem fuisse, quàm qui nobis eo nomine noti sunt. Nisi fortè putamus Principi illi tam insulsum fuisse palatum, ut nostros cucumeres, qui fatuo sunt sapore, in deliciis haberet: alias pro ea re conjecturas vide apud eundem *Nonnium*. Cæterum pepones & melopepones eodem esse fructus censemus, licet *Galenus* eos distinguere videtur propriis capitibus, de utroque agens *lib. 2. de alim.* Verùm illud discrimen solius figuræ fuit, quod melopepones malis forma similes essent, hoc est, rotundiores; sicut *Plinius* his verbis indicat: *Ecce cum maximè nova forma eorum* (cucumerum, de his enim agit) *in Campania provenit, mali cotonei effigie, fortè primò natum ita audio unum: mox semine ex illo genus factum, melopeponas vocant.* De nostro melone haud dubiè sunt hæc verba *Aristophanis*, citata ab *Athenæo lib. 1.* ubi de vino *pramnio* agit:

τὸν αἰθναῖον δῆμον ἔτε ποιηταῖς ἤδεσθαι

σκληροῖς καὶ ἀσεμφείῃ

οὔτε περαμνίοις σκληροῖσιν οἶνοις

σιωάγχοι τὰς ὀφρῦς τε καὶ τὴν κεφαλάν,

ἀλλ' ἀνδρσμία καὶ πέπωνι νεχταροσεγῇ.

Illud præterea considerandum est, cum pepones in genere cucumerum habiti sint, quod quidem omnes fatentur, videri non sinceram scripturam σίκυον & καὶ πέπων, quod ad verbum est *cucumis vero & pepon*; quibus verbis cucumeris nomen commune simul & speciei proprium, ceu rerum genere differentium ponuntur: mea conjectura est, scrip-

decimo. Nec minus præpropere adolescens, ante tempus barbam emisit, inde vix annum decimum octavum egressus, canos ostendit; denique cæsus, vel, ut alii tradunt, suffocatus in palustri loco post prælium, circa vigesimum annum oppetiit. Vide Camerarium in *meditationibus historicis cap. 23.* Hæc autem eo pertinent, ut intelligamus, naturam certis legibus omnia perficere: quibus legibus non solum agendi rationes, instrumenta, atque apparatus, sed & tempus, quo unaquæque res absolvatur, sibi ipsi præstituit: quod hic *Aretæus* τὸ φύσις ἀντομαίτω προθεσμίω appellat: ἀντομαίτω quidem, id est spontaneam, quia suapte atque interna vi agit natura: utpote principium motus & quietis ejus, in quo est. Nam ita ἀντίματον sæpè usurpatur, pro eo scilicet quod vi interna agitur, circa causam externam & evidentem. Ita enim *Galenus* exponit *com. 3. ad lib. 1. Epid. ἀντομάτα ἢ δηλονότι καλεῖται τὰ χωρὶς τῶν ἑξωθεν αἰτίων.* Quo sensu & *Cicero* passim accipit, ut spontè fieri dicat, quod quis à nullo impulsus sibi faciendum putavit. Hinc *Aristoteles lib. 1. de gen. an. cap. 1.* scribit ἀντομαίαν τὴν φύσιν, cum stirpes absque semine ex terra putrescente procreat. Cæterum vox προθεσμία præfinitum tempus significat, qua voce utitur *Galenus lib. 2. de diff. feb.* ad significandum tempus, quo superflui humores coacervantur in febribus intermittentibus ea quantitate, quæ novæ accessioni instaurandæ sufficiat: & μὴ δὲ ἐκείνο θαυμαστὸν εἶναι, τὸ μὴ ἢ καὶ μίαν ἀθροίσαν προθεσμίαν ἅπαντα τὰ περὶ τὰ σώματα. Ibidemque paulo ante de eadem re loquens dixerat: καὶ ἢ τὴν αὐτὴν ἔχοντα προθεσμίαν ἀθροίσαν περὶ τὰ σώματα. Tum *Dioscorides cap. 2. Theriac. προθεσμίαν* pariter vocat tempus, quo ἐχάρα, hoc est, crusta ab ulcere excidit: *Φρουντισέον, ὅπως μὴ παρὶν τὰ μέρη συγκλειομένη, ἀλλ' εἰ διωκτὴν εἴη, πολὺ τῆς προθεσμίας τὰς ἐλκυσσεις τηρεῖον.* Interim videant eruditi, an non præstet legere, cum præpositione, καὶ πολὺ προθεσμίας. Quibus verbis docet, ulcus virulentum, cui ignis admotus fuit, non citò obsignandum esse, sed vel post tempus, quo eschara excidere solet, conservandum esse. Tracta autem hæc vox est à foro: diem enim præfinitam, qua quis aliquid facere aut adesse debebat, προθεσμίαν & παντὶ dicebant: unde apud *Lucianum*; ὑπερήμερος τῆς προθεσμίας, & ὑπεροθεσμος τῶν ὀφλημάτων, qui non solvit debitum ad præstitutum tempus, & ἐκπροθεσμίαν in *Pandectis Græcis in mora esse*: ut contra ἐμπροθεσμως aliquid fieri dicebant, quod fieret ἐν τῇ προθεσμίας inter præfinitum tempus, ut notat *Budæus in commentariis linguae Græcæ.* Unde & *Plinius lib. 18. cap. 26. tempestatum vadimonia*, hoc est, τῶν ὥρων προθεσμίαν dixit elegantissimè, forensi vocabulo Græcum exprimens.

p. 123. l. 40, 41. ἐφ' ἣ πάντες γίνονται τὰ ἄκρα.] Ut verbi gratia febres tertianæ exquisitæ intra septimam periodum finiuntur, ex *Aphor. 59. sect. 4. & in Epid. & πρὸς τὴν ἐνιαυτὸν ὁ πνεύματι* quartana non ultra annum extenditur: & morbi Podagrici sedata inflammatione intra dies quadraginta conquiescunt, *Aphorif. 49. sect. 6.* & sic de aliis.

p. 123. l. 41, 42. ἡδε γὰρ ἐκάστη ηλικία σωπικτὴ τὰ ἐκεία ἐν χρόνις ὡραίοις.] Natura opportunis temporibus unicuique ætati convenientia profert, ut dentes septimo mense, anno decimo quarto pubem, & procreandi officium in masculis, purgationis autem effectum in foeminis. Qua de re elegans *Tertulliani* locus, hancque ipsam Naturæ legem & προθεσμίαν pulchrè demonstrans in libro de *Virginibus velandis*, non parum superiora illustrat, ideo adscribendus: *Nihil (inquit) pertinet procrastinatio parentum, aut continentie votum ad ætatem sua spatia currentem, suaque debita maturitati luentem: alia in occulto mater natura, & alius in latenti pater tempus filiam suam legibus suis maritarunt. Aspice nuptam jam illam tuam virginem, & animam expectatione, & carnem transfiguratione, cui tu secundum paras maritum. Jam & vox obsolefacta est, & membra completa sunt, & pudor ubique vestitur & menses tributa dependunt, ac tu mulierem negas, quam muliebria pati dicis.*

p. 123. l. 45. τὴν ἐς ἐκεία προθεσμίαν.] Hic mendum est in dictione ἐς, pro qua lege ἐφ' in unoquoque.

Ad Caput V.

περὶ θεωρίας μελαγχολίας.

De Curatione Melancholiæ.

p. 124. l. 7. ἢ μὴ ὡς ηλικίας νέης λαβήται.] Non solent juvenes prehendi melancholia ex temperamento quidem ætatis: sed tamen ob victum alienum, & alias causas bilem atram gignentes, in eum morbum nonnunquam incidunt; quemadmodum & in morbum comitalem ex *Aphorif. 29. sect. 3.*

p. 124. l. 7, 8. καὶ ὡς ἐαρήνης.] Hippocrates *Aphor. 20. sect. 3.* & μὴ γὰρ ἡρεῖται τὰ μανικά καὶ τὰ μελαγχολικά. Vere furores & melancholiæ grassantur: non quod eos morbos verina tempestas procreet, qua nulla corpori nostro amicior aut salubrior: sed quia excitat, & ut noster supra in 1. de causis & signis diut. scripsit, indicat: ὡς γὰρ ἡρεῖται μὴ, καὶ φθινοπῶρος τικτὴ ἐὰν ἢ κεῖν. Clementia enim verni temporis, pravorum humorum semina extenuans commoveret, simul vim naturalem roborans ad alias partes expelli facit.

p. 124. l. 8, 9. *φλέβα μέσλη.*] Medianam Barbari appellant natam ex coitu interioris seu basilicæ, & superioris, quæ Cephalica dicitur: ob id creditur jecur pariter & caput exonerare.

p. 124. l. 11. *ἄμφω μελαγχολίης ἢ τροφῇ.*] Uterque humor melancholiam alere, hoc est, augere potest, sanguis videlicet, & bilis: ille quidem, si sit crassus & fæculentus; hæc si aduratur: ita enim nigrescit, & crassa efficitur.

p. 124. l. 14. *καὶ γὰρ εἰ παχὺ καὶ χολῶδες.*] Deest particula *καὶ*, post *εἰ* reponenda; ita enim legendum, *καὶ γὰρ, εἰ καὶ παχὺ.* Hoc consilio Melancholicis tametsi macilentis & pauci sanguinis, sanguinem parcè detrahi permittit, ut Natura excitetur, non debilitetur. Licet enim sit crassus, atque ita fæculentus & concretus, ut nigredine amurcam referat, tamen naturis hujusmodi est fomes & alimentum.

p. 124. l. 21. *ἀλλ' ἐκ Διαιρέσεως.*] Hoc Medici Græci *ἐπιφαίρεσιν* appellant.

p. 124. l. 21, 22. *καὶ αὐτῆμαρ δέ. τὸ δὲ πάλιν δὲ δηλώσασιν.*] Aliter hæc interpungenda sunt: nam ante, *καὶ αὐτῆμαρ*, punctum notari debet; tum priore particula *δὲ* manente in loco, altera sequens delenda est; ut hæc fiat lectio; *καὶ αὐτῆμαρ δὲ τὸ πάλιν δὲ δηλώσασιν.* &c. quantum eodem die sanguinis detrahendum sit, vires ostendent.

p. 124. l. 29, 30. *καὶ τὸ θυμὸν τὸ ἀττικὸν ἢ κόμη.*] Thymum in *Attica* fuisse præstantissimum, pluribus ex locis veterum scriptorum notum est: cujusmodi esse acerrimum testatur *Aristoteles sect. 8 problem. 20.* Ob quam causam & mel Atticum in pretio olim habitum, quod scilicet apes ex thymo illo fumerent. Cæterum ejus hanc proprietatem fuisse, ut atram bilem purgaret, non memini me apud alium quempiam legisse. *Dioscorides* quidem ait à thymo, si cum sale & aceto sumatur, pituitosa per alvum educi: *Galenus* eodem viscera expurgari. Cæterum *Mesuiens* hanc plantam in censum purgantium medicamentorum non redegit, sed ipsum epithymum; cujus insignem in atra bile expurganda utilitatem omnes agnoscunt. Quo fit ut mirer nullam hic ab *Aretæo* factam fuisse epithymi mentionem, maximè cum plurimum ejus in *Cappadocia*, Aretæi patria, *Dioscoride* teste, nascatur: nisi θυμὸν κόμην posuisse putamus pro epithymo, quod *Dioscoridi* (Scaligero adnotante in *lib. 4. Propertii*) ipsum est capitulum, & spica thymi durioris, ac thymbram referentis: nam & huic facultatem atræ bilis per alvum subducendæ idem *Dioscorides* tribuit.

p. 124. l. 32, 33. *λάναν τὸ δὸν τὸ καθαρίσει.*] Balineas, ut inquit *Plinius, lib. 25. cap. 5.* dispensabant post purgationem ex Elleboro, opinor, ad medendam corporis siccitatem, quam pharmacum illud potens fecisset: & *Hippocrates 6. Epid. sect. 5.* Veratri effectum balneo accelerabat: *ἐλλέβορον πόντον θάλασσαν καθαρίζειν ὡς ἐθέλης, λάναν ἢ φαγῆν.*

p. 124. l. 33, 34. *καὶ τῆς ἄλλης ἐν τῇ τροφῇ χάρις.*] Condimenta intelligit ciborum boni odoris ad recreandum stomachum offensum qualitate medicamenti: ita enim & *Hippocrates* cuminum medicamenti purgantibus miscebat.

p. 124. l. 36. *ἄχει δὲ περὶ χαλαράσας.*] *Tantisper verò dum prius laxaveris* &c. omisit hanc dictionem interpretes.

p. 124. l. 45. *μερίση τῆς νέσας ἐν τοῖσι νέσοις αἰτή.*] Scribendum est *ἐν τοῖσι ἄλλοις*, ut omnes videre arbitror.

p. 124. l. 53, 54. *ἄχει κυάμα.*] Scribe *ἄχει κυάμα.* Succum enim absynthii propinat, qui sanè liquor est, ut omnes intelligunt, & vox *πιπίσκων*, qua utitur, probat: at liquorum mensura non est fabæ magnitudo, sed eorum quorum spissior est consistentia. Cæterum quod stomachum, contra vim atræ bilis ei incumbentis, absynthii succo præmunendum censet, contrariam habemus *Mesuei* observationem, qui scripsit succum Absynthii nocere stomacho propter bauracitatem suam: ita Barbari falsuginem vocant. Hunc & *Dioscorides* improbat scribens *κακὸς ὁμαχὸν* esse, & *κεφαλαλγίης*.

p. 124. l. 45. *κάλυμα γὰρ πῶς χολῆς γνέσι.*] Sententia est *Galenus* in libro de *Theriaca ad Pisonem*, absynthii potu bilem edulcorari: *περικινῶσας αὐτὰς* (de quartanariis loquitur) *τῷ δὸν δειπνῶν ἐμέτῳ, εἴτε τῇ ἐξῆς πίδας τὸ χυλὸν τὸ ἀψυθίς, ἵνα ὀπρὶ γλυκάνῃ καὶ κατὰ κεράση πλὴν χολῶ.* Quo nomine eam herbam valde commendarunt veteres ad sanitatis conservationem. *Dioscorides lib. 3.* *καὶ ἄλλως δὲ περὶ νύκτιν ἐξ αὐτῆς θέρως ὑγείας ποιητικὸν εἶναι νομίζοντες.* Sed & Populi Romani sacris olim celebratam fuisse eadem ratione testis est *Plinius lib. 27. cap. 7.* *De usu ejus (absynthii) convenit dicere herbæ facillimæ, atque inter paucas utilissimæ, præterea sacris populi Romani celebratæ peculiariter. Si quidem Latinorum feriis quadrigæ certant in Capitolio, victorque absinthium bibit: credo, sanitatem præmio dari honorificè arbitratis majoribus.* Absinthium igitur saluberrimum habitum, quod bili resistit, ejusque generationem prohibet: cui humori omnes propè morbos adscribendos putabant. Sanè *Anaxogoræ* opinionem refert *Aristoteles lib. 4. de part. cap. 2.* statuentis fel causam acutorum morborum; ibidemque veterum quosdam censuisse longioris esse vitæ animalia, quæ felle carerent: *διὸ καὶ χαλεπώτατα λέγεται τὸ δόξαίτων οἱ φάσκοντες, αἰτίον εἶναι τὸ πλείω ζῆν χρόνον, πὴ μὴ ἔχεν χολῶ.* Atque hæc de flava & amara bile intelligenda sunt, quam simpliciter *χολῶ* appellari passim docet *Galenus.* Huic enim propriè adversatur absinthium, non aliis humoribus: ut jam difficultas nobis occurrat

currat ex his verbis *Aretæi*, quibus Absinthium adversus vitia atræ bilis præscribit, tum ex eo loco Libri *de Theriaca ad Pisonem*; ubi ille auctor (non enim is *Galenus* est) absinthio bilem mitigat atque edulcorat in febre quartana. Cui quæstioni respondendum est, vix esse atram bilem sine ea, quæ flava & amara est, utpote quæ hujus adustione gignatur. Unde superius bile ali melancholiam dixit *Aretæus*: τὸ ὃ γὰρ τὸ πωλάγγχρον αἷμα-
τὸ αἰ πηγαί, χολῆς ὕψους, ἀμφω μελαγχολίης ἢ τρυφῆ.

p. 125. l. 2. ἀλλῆς μὲν ὅτι τοῖσι ἰησι. Quædam deesse apparet, nempe & χρέε, aut quid ejusmodi.

p. 125. l. 19. τῷ ἥπατι ἐγχεῖν. Scribe ἐγχεῖν, admoventem.

p. 125. l. 25. ἐκρεῖτε τὴν σκλήρην ἐτέρων νοσημάτων πύκας. Mendum est in voce ἐκρεῖτε, quæ ab hoc loco prorsus aliena: sed facile tollitur, una litera g. quæ excidit, reposita: scribendum enim ἐγκρεῖτε impingit, vel infligit.

p. 125. l. 32. ἀλλοτε ὃ φαφάνιδες. Existimavi primo aspectu, ἀπὸ φαφάνιδων, legi debere, ut à voce ἐμεπι duci intelligatur: sic ἐμετοι ὃ παῖδε πησασσι, ἀλλοτε μὲν οἱ νήσιες, ἀλλοτε ὃ ἀπὸ φαφάνιδων. Vomitus hæc faciunt nonnunquam jejuni, seu jejuno stomacho: interdum & à radicula provocati. Sed nihil mutandum est, amant quippe *Iones* ejusmodi ἀνακόλυστα, quemadmodum & *Attici* eorum consanguinei. Quare vox φαφάνιδες, potest referri ad verbum, πησασσι, ceu sic loquamur: vomitus id præstant, nonnunquam jejuno stomacho provocati: interdum id præstant radiculæ, nempe ut corpus sit ὄρσον, vomitu scilicet, quem excitant.

p. 125. l. 33, 34. Φεράσω ὃ καὶ ἔλλεβόρος τὰ εἶδη τῆς χρήσι. Si sententiam spectemus, legemus ita: καὶ τῆς χρήσι. & rationes utendi: vel conjunctio & addenda, ita ut genitivus ἔλλεβόρος ad εἶδη referatur: quod aliis dijudicandum relinquo. Cæterum, quod hic se traditurum pollicetur *Aretæus* de ratione dandi Elleborum, ubi præstiterit nescio. Illud scio ab aliis multis veterum præstitum, conscriptis de ea re libris propriis, in quorum numero commendat *Philonidem* quemdam Siculum ex *Enna* oppido *Dioscorides lib. 4.* ejusque methodum præ aliis sibi probari testatur: ἡ δὲ (inquit) περιγραφή καὶ ὁπιδιαιτήσις ἐξείργασται πρὸς τοῖς περιγεγραμμένους πρὸς τῆς δόσεως αὐτῆς γράψασι. μάλιστα ὃ συγκαταπράξεμεθα Φιλωνίδῃ τῷ σικελῷ τῷ ἀπὸ Ἐννης.

p. 125. l. 36, 37. ἀπὸ τῶν τοῖςδε, εἰ μὴ ἐλύθη ἐς τὸ πάμπαν ἢ νῆσ. Ex his verbis patet nullum aliud potentius remedium habuisse veteres ad extirpandas morborum diuturnorum fibras Elleboro: ad quod, cæteris remediis consumptis, ceu ad sacram anchoram confugiebant, vel potius ad Deorum manus, quæ ægrorum spem non frustrarentur.

p. 125. l. 42. ὕψους μὲν ὧν ἀπαντας ποίειν ἀδύνατον τῆς νοσούντας. Penè ad verbum ex *Hippocrate*, cujus hæc verba sunt in prima sectione prognost. initio: ὕψους μὲν γὰρ ποίειν ἀπαντας τῆς ἀδυνάτου, ἀδύνατον, Ex quo etiam illud tritum *Nasōnis* profluxit: non est in Medico, semper relevetur ut æger &c. Sunt enim quidam morbi incurabiles, quos ne attingere quidem debet prudens Medicus. Quippe, ut idem Hippocrates lib. de arte disputat; nullus opifex absque instrumentis ex arte sua quicquam moliri possit. Porro Medicina, ut aliæ artes, sua instrumenta habet, quibus operetur, atque ita depellit eos morbos, quibus depellendis idonea remedia nacta est. Verum si quando accidant morbi ita vehementes, ut omnem exsuperent Medicinæ potentiam, rationes, consilia, instrumenta; cujusmodi esse multos constat: non est mirum, si eos non curat; utpote, qui ipsius facultatem excedant. Quod intelligens prudens Medicus non committit, ut in iis, quæ non sunt suæ artis, frustra laboret. Sententia est ejusmodi: ὧν γὰρ ἐστὶν ἡμῖν, τοῖσι τε τῷ φύσει, τοῖσι τε τῷ τεχνέων ὀργάνοις ὁπικρατέων, τῶν ἐστὶν ἡμῖν δημιουργοῖς εἶναι. ἀλλῶν ὃ σὺν ἐστὶν. ὅταν οὖν πὶ πάθῃ ἀνθρώπου κακόν, ὃ κρείσσον ἐστὶ τῷ ἐν τῇ ἰητρικῇ ὀργάνων, & ὃ πρὸς δοκᾷ δὲ ὑπὸ ἰητρικῆς κρατηθῆναι ἀν. &c.

p. 125. l. 43. ἢ γὰρ ἀνὴρ ἰητρὸς κρείσσων θεῷ. Rectius dixisset, æqualem fore Medicum Deo, si omnes persanaret morbos: nunc scribens hoc modo; fore ut sit fortior, videtur existimare ne Dei quidem esse hanc vim, ut omnes morbos depellere valeat; quo nihil magis impium dici potest. Sed nimirum in eo errore versari videtur *Aretæus*, in quo *Galenus* & plerique omnes veterum philosophorum fuerunt; Divinam potentiam Naturæ legibus ita esse constrictam, ut, citra causarum secundarum opem, nihil quicquam moliri aut præstare possit.

p. 125. l. 43, 44. ἀπονίω ὃ καὶ ἀλαλγίας. Probi Medici officium esse docet, si non possit ægrum omnino sanare, saltem curâ efficere ut leviores morbum habeat, ut minus urgeatur doloribus, ut morbus inducias concedat, & nonnisi ex intervallis sæviat: denique ipsum, si penitus depellere non possit, saltem componere ac sopire laboret, ut quibusdam ceu latibulis abstrusus lateat.

p. 125. l. 45. ἢ ὧν ἀπανδῇν ὅτι τοῖςδε. Deesse aliquid suspicor; fortasse, τῶν κρείσσων ἢ ἀπανδῇν. Certè aliquid ejusmodi: id enim sententia postulat.

p. 125. l. 46. περιχομλῶς ἀμφω τὸ ἀναλγες. Post ἀμφω signetur virgula.

p. 125. l. 49, 50. σπμάχα καὶ ἥπατ. Hieræ confectionem ad melancholicos affectus, præ-

præcipuam censet; quod bilem stomacho & jecinori hærentem optimè deducat. Cui sanè subscribit Galenus *lib. 8. de compos. & πένες* de Hieræ facultate sic tradens: εἰδέναι ποίνω χρηὶ τοῖς ἐπὶ χυμοῖς μοχθηροῖς διαθέσεις, καὶ τὴν γαστέρα καὶ τὸν στομάχον, ὡφελυμίας μὲν διατρεφῆς αἰλότης φαρμάκων. &c. ibidemque paulo ante scripserat de eodem medicamento: διὸ καὶ τὸ χολωδῶν τὸ ἐν τῇ γαστρὶ διαθέσεων ἀριστὸν ἐστὶ φάρμακον, ὡς ἐν ἡμέρᾳ μία πολλάκις ἰσχυροῦται στομάχου καὶ ἐνοχλεῖται πεπτοδύμους πολλὰς.

p. 125. l. 50. καὶ χολῆς καθάρσιος ἄκος εἶν.] Deest præpositio δια, sic enim legendum, καὶ χολῆς δια καθάρσιος ἄκος εἶν.

p. 126. l. 7, 8. διῶαμις μὲν γὰρ φύσις ὑγίαν τίττει.] Non ipsa medicamenta curationem melancholiæ absolvunt, sed natura. Ideo, postquam idoneis remediis emotus è sua sede est morbus, ad ipsius corporis naturam cura convertenda est: quæ apto victu confirmanda est, donec vegetior facta, & suæ spontis, morbi reliquias faciliè expugnet. Congruit huic sententiæ illa *Hippocratis*; νῆσαν φύσις ἰητροί.

p. 126. l. 9, 10. πεφυκῶσι θερμοῖσι ὕδασι ἐνδιατρώμους.] πεφυκῶσι θερμὰ ὕδατα appellat, aquas sponte calentes, ut thermarum; de quarum caloris causa disputant Philosophi: Nos dicere superfedemus, ne à nostro instituto longiùs discedamus.

p. 126. l. 17, 18. πολλῶ τῷ λίπτι δέχοντα.] Post hæc verba asteriscus est: quo quædam desiderari signo ostenditur.

p. 126. l. 19. ξῶ πρὶ γλυκεῖ θηραῖω τῷ κρηπ.] An *Theræum Cretense* dictum, quod Cretenses eum importarent ad alias regiones è *Thera* insula una ex iis quæ *Sporades* dicuntur in *Ægea* Mari? Inter *Cyrenæas* & *Cretam* insulam sitam esse testatur *Strabo lib. 8.* Quare hanc esse vicinam *Cretæ* verisimile est, ut ob eam causam, vinum quod in ipsa proveniret, *Cretense* diceretur. Saltem virgula his interponenda est, ut *Theræum* à *Cretico* distinctum intelligatur. De vino *Theræo* & *Scybelite*, quæ pro exemplo dulcium vinorum statuuntur à Galeno, vide *lib. 12. Method. lib. 3. de Alimentis; libellum de cibis boni & mali succi, & lib. 5. de sanit. tuen.* Idem *Therini* vini meminit, quod aliud à *Theræo*.

p. 126. l. 20. καὶ σκυβελίτη τῷ πμφύλλω.] Vini quidem *Scybelitæ*, ut dixi, mentionem fecit *Galenus*: *Pamphyllum* verò aut *Pamphylum* idem appellari, neque apud eum, neque apud alios scriptores comperi.

p. 126. l. 21. αῶν καὶ ψυχροτέρων καὶ θερμῶν.] De frigiditate, & caliditate quæ actu est, intelligo.

p. 126. l. 24, 25. θηρών.] Opponit *θηρία* feras τοῖς ἄλωϊς, hocque nomine intelligit ea animalia è quadrupedem genere, quæ in sylvis immanuetam vitam agunt, quemadmodum lepores, capreas, & damas, quas mox recenset.

p. 126. l. 25. λαγαῶν, δορκάδων.] Nisi valdè fallor, deest hic aliquid.

p. 126. l. 29. καὶ πόντος ἐξεμέειν.] Hanc rationem purgandi stomachi per vomitum tangit *Juvenalis*.

— — — de quo sextarius alter

Ducitur ante cibum rabidam facturum orexim.

p. 126. l. 33, 34. καὶ μέλι ἢ τῷδε ἢ ζύσεις.] Leve hic mendum; τῷδε pro τῶνδε.

Ad Caput VIII.

ἢ ὁ θεραπείας φθίσιος.

De Curatione Ulcerum Pulmonis.

Magnam hic esse lacunam patet ex Indice capitum, qui exstat initio hujus primi Libri. Deest scilicet caput illud, quo tradebatur *θεραπεία μανίης curatio furoris*; tum sequens quo *θεραπεία ἀδελύσεως, curatio nervorum resolutionis.* Quæ capita ex *Paulo Ægineta* supplevit *Henischius*: mihi alia mens est: nec placet licentia illa supplendi auctores mutilos, insitiis aliorum Scriptorum partibus: quæ ut doctrina atque argumento congruant, attamen forma immane quantum discrepent: ut si quis mutilæ statuæ nasum aut brachium ex alia diversæ omnino mensuræ atque etiam materiæ instauret. Cæterum frustra esse hanc diligentiam palam est, nihilo enim minus *Aretæus* mutilus est; etiam si emblemata ex *Paulo* habeat: sicut mancus esse non desinit, qui brachium ferreum, aut crus ligneum sibi ad alligandum curavit. Cæterum malim me *Aretæum* habere simpliciter mutilum, quàm mutilum simul & deformem, monstrosūque. Dicit aliquis pro *Henischio* & aliis supplementorum auctoribus, hos studiosis gratum fecisse hac repræsentatione rerum, quas discere cupiant; quasi verò non cuivis æquè proclive promptumque sit sumere volumen *Pauli Ægineta*, aut *Ætii*, aut alterius scriptoris, & ea quæ hic desiderantur per se accipere.

p. 126. l. 48. ὅπως ἐν νηὶ καὶ γαλῶν.] Hæc pendent ex aliis, quæ initio hujus capituli docuerat de utilitate navigationis ad phthisim curandam: de qua & *Plinius lib. 28. cap. 4. Equitatio stomacho, & coxis utilissima: phthisi navigatio.* Item *lib. 31. cap. 6.* ubi de utilitate maris: præterea est alius usus multiplex, principalis verò navigandi phthisi affe-

affectis, ut diximus, aut sanguinem egerentibus: sicut proximè Anneum Gallionem fecisse post Consulatum meminimus. Neque enim Ægyptus propter se petitur, sed propter longinquitatem navigandi.

p. 126. l. 50. καὶ γὰρ τι ξηρὸν ἐς τὰ ἔλκεα ξυδίδωσι ἄλλη.] Causam declarat, quamobrem navigatio conferat phthificis; hæc nempe est siccitas, quam marinus halitus falsugine, qua pollet, iis inducit: hæc autem in ulceribus præcipuè expetenda: si quidem sanatio ulceris, auctore Hippocrate, ipsa est exsiccatio. Eadem de causa tabe laborantes Stabias mittebat Galenus; quod is locus & inclinatione ad meridiem, & vicinia maris, ac Vesuvii montis, ignem vomentis, aërem haberet ficciolem. Cujus tractus descriptionem accuratam apud eundem videre est lib. 5. method. med.

p. 126. l. 52. ὅτι τῇσι τείψεσι ἐξεχὲς καταιονέμενον ἀπ' ὀλίγου ἐκ περιουσίας.] Corruptus insigniter locus; quod & asteriscus in editione Turnebiana indicat. De lacte hic agi, sequentia ostendunt: ἀπ' ὀλίγου ἐκ περιουσίας, ἐς κατόλας πέντε ἢ ἑξ, ἢ πολλὸν τι πλεόν. ὡς ἡ μή, ὁθόν πρὸς διώνη. πολλὰκις ἢ τῶο μῆνον ἀντὶ πάσης τροφῆς ἤρκεσε. Quæ quis ad lactis administrationem summe phthificis commendatam pertinere non videt? Sed & mox, quasi consilii sui rationem reddens addit: γάλα ἢ ἡδὺ μὲν περισσεύει, πικρὸν ἢ ῥῆισον, & quæ sequuntur. Quare sic censeo legendum esse; ἐξεχὲς γάλα πινόμενον ἀπ' ὀλίγου. præstantissimum est lac potum. &c. causa mendi, quod duæ dictiones, γάλα πινόμενον, in unam coaluerant, quarumdam literarum interpolatione: unde homines parum perspicaces, καταιονέμενον vaticinati sunt, præcedentis dictionis τείψεσι argumento: qui enim scirent post frictiones adhiberi interdum perfusiones, quas κατακλύσεις Græci vocant; hic etiam eas præscribi falsò existimarunt. Mutanda insuper interpunctio est, puncto post vocem τείψεσι notato; delendum & comma, quod λίπαι perperam appositum.

p. 127. l. 5. γάλα ἢ ἡδὺ.] Lactis dotes exponit, quod nimirum gustui jucundum sit propter dulcedinem, & ita libentius sumatur; haustu facillimum, ob substantiam liquidam; tum autem quod firmum alimentum præbeat, ob partem caseosam quam continet, jam inde ab ineunte ætate nobis familiarissimum: cui accedit candoris gratia oculos alliciens. Præterea facultas ad arteriam leniendam, & vias pulmonis laxandas; quod pituitæ expectoratione facilem respirationem efficiat: alvum humida & leni substantia lubricet; ulceribus denique detergendis & siccandis remedium sit blandum, omniumque benignissimum. De lactis facultate non pauca Galenus lib. 3. de vi alim. & lib. 5. de valetud. tuenda. Idemque libro 5. Method. med. lac stabianum imprimis ad ulcera pulmonum & phthoën commendat, quod illic præter situm & conditionem loci, (nam ibi collis assurgit,) herbæ siccandi vim habentes proveniunt, agrostis, lotus, polygonum, melissophyllum, & frutices earumdem virium, quibus pastæ pecudes, lac conficiant ulceribus siccandis opportunum. Hunc igitur esse montem, quem Cassiodorus lib. 11. Variar. cap. 10. lactarium montem appellat, si quis contendat, non à scopo aberrat, meo quidem iudicio: cum ibi de phthifico ad eum montem mittendo, Medicinæ causa, agatur: & quæ loci conditio, armentorumque ibi pascentium lacte notantur, apprime Stabiano congruant. Hæc autem ejus verba fidem facient: Huic ferocissimæ passioni beneficium montis illius divina tribuerunt: ubi aëris salubritas cum pinguis arvi fecunditate consentiens, herbas producit dulcissima qualitate conditas: quarum pastu vaccarum turba saginata lac tanta salubritate conficit, ut quibus Medicorum tot consilia nesciunt prodesse, solus videatur potus ille præstare: reddens pristino ordini resolutam passionibus vim naturæ. Replet membra vacuata, vires effætas instaurat, & fomento quodam reparabili ægris ita subvenit, quemadmodum somnus labore fatigatis.

p. 127. l. 14. καὶ γὰρ ἀνθρώπων τὴν γαλακτοφάγων.] Eos, qui propter ulcera pulmonum lac potant, nullo alio cibo debere uti, docet, exemplo earum nationum, quæ solo lacte victitant. Mysos autem intelligit Thraciam habitantes in Ponto, quos Homerus Iliad. γ. ἱππομόλγας & γαλακτοφάγας appellat:

αὐτὸς δὲ πάλιν τρέπεν ὅσπερ φαίνεται
νόσφιν ἐφ' ἱπποπόλων θρηκῶν κατὰ τὸν αἶον
μυσῶν τε ἀγχεμάχων, καὶ ἀγέων ἱππομόλγων.

Horum & meminerat Hesiodus in Opere inscripto γῆς περίοδος, scribens, Phineam ab Harpyis in galactophagorum terram delatum fuisse, ut refert Strabo libro 7. Quos tamen non solo lacte, ut Aretæus censet, sed & carnibus tum equinis, tum aliis vesci idem Strabo testatur: οἱ δὲ αὐτοὶ εἴποι καὶ γεωργοὶ ἐκαλεῖντ' ἰδίως. Διὰ τὸ τὰς ὑπερκεκμηλὺς νομάδας εἶναι, τρεφομένους κρέασιν, ἄλλοις τε καὶ ἰππέοις, ἱππείῳ τε τυρῷ καὶ γάλακτι, καὶ ὀξύγαλακι. τῶο δὲ καὶ ὀψημά ἐστιν αὐτοῖς κατασκευασθέν πως, διόπερ ὁ Ποιητὴς ἀπαντὰς εἴρηκε τὰς αὐτῇ γαλακτοφάγας. non solo igitur lacte alebantur isti, etiamsi frumento, ut Aretæus notat, non uterentur: sed quod plurimum lacte uterentur, ita appellatos putandum est: posse tamen in victum lac sufficere; immo & debere, Salomon ille Regum sapientissimus, si literam spectemus, admonere videtur, Proverb. cap. 27. ita scribens: sufficiat tibi lac caprarum in cibos tuos, & in necessaria domus tuæ, & ad victum ancillis tuis. Certè quod ad phthi-

si laborantes attinet, his sufficere in cibum existimat Coelius *lib. 2. tard. pas. cap. 14.*
Quamquam (inquit) *sit in quibusdam hoc solum cibo sufficiens. &c.*

p. 127. l. 15, 16. ἀρετον ὃ ξυνὸ γάλακτι καὶ πολλοῖ καὶ ἰτερίαι.] Apparet ex his verbis *Aretæum*, non mero & simplici lacte ali velle phthificos, sed iis etiam eduliis omnibus, quæ ex lacte parantur; quale fuit illud quod *δῆγυροτρόφημα* appellabant, celebratum à Galeno in *libro περὶ εὐχυμίας καὶ κακοχυμίας*, cap. 16: quare minus ad rem videtur, quod in exemplum attulit Galactophagos non vesci frumento.

p. 127. l. 26, 27. ἤν καὶ ὡς πλείστην μιγματώδης.] Scribe σμιγματώδης.

p. 127. l. 28. *κῡαμ* & *καθαίρει ἔλκεια.*] Ob eam vim detergendi qua pollent, idcirco Avicenna libro 2. tract. 2. cap. 244. bonas esse pectori & sputo sanguinis testatur; quod & Galenus docuit lib. 7. de simpl. fac.

p. 127. l. 32, 33. ὡς ἢ ἐκ πυρὸς μὲν ὑδρῆα θερμά.] Scribe ὑδρῆα *aquosa*, vel ὑγρὰ, humida, nempe quæ cocta quidem, sed ita ut sint adhuc liquida, qualia quæ una voce ῥοφητὰ, *sorbilia* dicuntur. Reliqua hujus capitis desiderantur, & quatuor sequentia, quæ Index initio Libri promittit; nempe *θεραπεία ἐμπυρηνῶν*, *θεραπεία τῆς τῆ πνεύμονα λοιπότητων*, *θεραπεία ἀσθματικῶν*, *θεραπεία πνευμονῶν*. quæ damna magis promptum est queri, quàm instaurare, quod nonnisi ex manuscripto quopiam integriore, (qualis nondum repertus) codice sperari potest. At ubinam est liber ille, fato nostrum incolumis servatus in ævum, cui foli vetustas pepercit?

Ad Caput XIII.

καὶ Θεραπείας ἤπαντο.

De Curatione Fecoris &c.

Et hoc caput initio & sine mutilum. Multa de jecinoris inflammationibus ibi ab eo explicata fuisse haud dubium, tum & de consequente abscessu atque ulcere, quod quidem posterius exstat, initio hujus fragmenti. Censet igitur, ulcus si quod in hepate oritur, perniciosum esse. Quod nemini non statim fit manifestum, ob partis hujus necessitatem atque dignitatem, nec non curandi difficultatem: de qua re supra à nobis dictum est in ea parte, quæ de causis & signis agit. Proximum periculum addit, si pus per stomachum sursum erumpat, quod ea spurcitia stomachus, qui alimenti dux, offendatur vehementer; adeo ut neque alimenta, neque Medicamenta amplius admittere valeat.

p. 127. l. 47, 48. η καταλύσας.] Lege καταλύσας. mendum hinc natum, quod coaluerat
hæc dictio cum sequenti ἐκείνη, sic καταλύσας ἐκείνη.

p. 127. l. 50. καὶ χολοδαΐα.] Scribe χολοδαφέα.

p 128. l. 3. *ω* τὸ πόνον βιαιόπρον ἔνρη.] Scribe ῥύσση.

p. 128. l. 8. κ̃ χαλῶ τ̃ ἀΨίνθ̃.] Notanda vocis flexio, ἡ ἀΨίνθ̃, pro τῇ ἀΨίνθων.

p. 128. l. 11. δίδοναι καὶ ὄντα γάλα λεῖον.] Lac asininum multis nominibus commendat: quod æquabile sit, quod bilem non generet, quod benè nutriat, quod in caseum non concreascit: quibus haud absimilia de eodem lacte profert Galenus *lib. 7. method.* λεπτό-
πυτον γὰρ ὑπάρχει, ἥκιστα τε πυρρὸν, καὶ ταχιστα ἀγαδίδοται πανταχόσε. Quæ dotes ipsi conve-
niunt, quia multum feri continet.

p. 128. l. 15, 16. ἔσται γὰρ διέξοδος τοῦ ναυπηγῆαι καὶ ἀτρέπει ὕψους.] Interpres subaudit vocem, σμαχ, hoc sensu; cibos gratos licet paulo deteriores, ob eam causam permitti debere, quia stomachus ipse humorem seu alimentum ingratum & nauseam movens transmittat: seu innuat cavendum esse, ne ad eam molestiam, quam stomachus à puris transitu accepit, ingrati cibi fastidium accedat.

p. 128. l. 16, 17. μετεξετέρως ἢ ἢ ἔπος δίοδο βλάβει.] Ex superiori sententia aliquid hinc deesse conjicio, scilicet negationem cum adverbio ἢ ἢ ἔπος, quæ si restituantur, lectio hæc fiet haud absurda: μετεξετέρως ἢ ἢ ἔπος δίοδο βλάβει. Quosdam enim hæc scilicet cibi insuavis trajectio non minùs ac puris transitus malè habuit: fortasse & particula αὖ addenda, quæ verbo βλάβει respondeat: hæc mea conjectura est, ut puto, à veritate non abhorrens.

p. 128. l. 17. μή πω τι ἐξ ἀποστολῆς ἔστιν.] Initium hoc periodi, ideoque hæc, μή πω, à præcedentibus puncto separanda sunt.

p. 128. l. 18. καὶ π. λέγουσι *Euhagēs*.] Scribe *Euhagēs* Ionicè pro *Euhagēs*. *Suidas* *Euhagēs* exponit
αἰγρόν, κατ'ερών.

p. 128. l. 25, 26. καὶ πάλιν τὸ Φουσαλίδων ἄριον. Medicamentum intelligit ex *solano halicacabo*, seu, ut officinae vocant, *alkekengi* confectum. Nam & Φουκαλῖς, ea *solani* specis Græcis dicitur, teste Dioscoride *lib. 4.* ἐστὶ δὲ σπύρχον, ὁ ἰδίως ἀλικάκαβον καλεῖσιν οἱ Φουσαλίδα. Ratio nominis est, quod semen habeat in folliculis orbiculatis vesicularum figura: vis autem ei urinas potenter ducendi.

Ad

Ad Caput XIV.

πεὶ θεραπείας πολλῶς.

De Curatione Lienis.

p. 128. l. 39, 40. τὸ ἱγτρὸν τὸ σκίρρον ἰησται· καὶ ὧν δύναται.] Cum ex malâ interpunctione laborat hic locus, tum alio etiam mendo: nam pro ὧν legendum ὥδε. Ita ergo distinguenda hæc sunt à præcedentibus, affixo puncto ante τὸ ἱγτρὸν, tum illud punctum, quod verbo ἰησται, adjacet, curandum ut post ὥδε signetur, quo facto rectè ita legetur: τὸ ἱγτρὸν τὸ σκίρρον ἰησται καὶ ὥδε. *Medicum in hunc modum subvenire oportet: occurrere scirrhis dum adhuc fiunt, ipsosque dissolvere de novo incipientes.*

p. 128. l. 41, 42. ἐνίσταται δὲ τῇσι φλεγμονῇσι, ἥνπερ οἱ σκίρροι ἀφάδοντες τὸ ἀπνοὴν ἄγωνται τὸ δύναται.] Depravatissimus locus, cui haud scio quam Medicinam faciam: enitar nihilominus, ut in aliis: mihi legendum videtur: ὥνπερ (supple φλεγμονῶν) οἱ σκίρροι ἀφάδοχοι, ὡς ἐς τὸ ἀπνοὴν ἄγωνται τὸ δύναται. *Quarum scirrhi hæredes sunt, vel quibus scirrhi succedunt; si abscessum ad difflationem adduxerunt. ἄγων) deponens, pro ἄγωνσι, ut apud Xenophontem 2. παιδ. κατανόησις γὰρ τὸ παζιάρχον σύνδειπνον ἀγόμενόν ἀνδρα ἐπέρδασιν.*

Ex Libro II. Therapeut.

χευόντων παθόντων.

Ad Caput II.

πεὶ θεραπείας ἀσθενείας.

De Curatione urinæ profluvii.

p. 129. l. 17. τὸ δὲ πρὸς τὴν ἰδέαν τῆς ἀσθενείας παθόντων.] Aëtius *Tetrabibli 3. Serm. 3.* in morbi hujus curatione auctorem nostrum citat, his verbis: *Optima verò (inquit Aretæus) est in dolio facta evaporatio ad exsudandum, eo modo ut caput extra dolium promineat: frigidumque aërem attrahat, reliquum verò corpus calefiat.* Quod remedium, quia in præfenti capite non habemus, infert *Henischius* non esse hoc caput ab *Aretæo* conscriptum, sed spurium; quemadmodum alia, quæ in solo codice regio inveniuntur: sed missa hac critica, quæ hic sunt, pergamus recensere. Diabetem hydropis speciem quandam non immeritò censet, quando utriusque idem est symptoma, scilicet ferofi humoris perennis generatio: hoc solo discrimine, quod is humor in hydrope exitum non habet. In diabete autem à renibus continenter tractus & transcolatus extra profunditur: quam horum morborum cognationem ii probè perspexerunt, qui ἀσθενείαν ὑδρὸν εἰς αἰμίδα, hoc est, *hydropem ad matulam* cognominaverunt, teste Galeno, *lib. 5. de locis aff.*

p. 129. l. 19. ἀσκήτη μὲν γὰρ δοχεῖον τὸ περιτόναιον.] Partem, in qua aquæ hydropicorum concipiuntur, ait esse peritonæum; membranam scilicet illam, quæ ab officio περιτόναιος dicta est: quod omnes abdomine contentas partes involvat, iisque circumtendatur. Compertum enim experientia est, ex cadaverum hydropicorum inspectione, fluctuare eam eluviem inter intestina, & prædictam membranam. Idque omnes Medici attestantur præter quosdam Arabes, qui aquis illis locum assignant inter *mirach* & *siphach*, hoc est, *abdomen* & *peritonæum*. Qui vel ipsorum principis *Avisennæ* testimonio confutari possunt, ita pronuntiantis *lib. 3. fen. 14. tract. 4. Et plurimum stationis ejus non est, nisi inter Zirbum & inter Siphach intrinsecum.* Nam *Zirbus* Mauritanis Πιπλόν est Græcorum, membrana scilicet intestinis superiori parte innatans, quam Anatomici Latine *omentum* appellant. *Siphac* autem Arabibus idem sonat, quod Græcis περιτόναιος καὶ χυλόν, vel neutrum περιτόναιον, supple σκέπασμα. Quo significat *Avisenna*, locum aqueæ humiditatis in ascite esse sub peritonæo: si quidem inter omentum, quod intestinis superioribus obtensum & peritonæum: si quidem utrumque istud integumentum subtus atque intra abdomen esse constat. Nec tamen negandum, quin ii rem ita se habere, ut scripserunt, in quibusdam corporibus deprehenderint: cum id visum aliquando fuisse in sectione cadaveris hydropicæ, nempe aquas inter peritonæum & abdomen conclusas, Joannes Acholzius in *consil. 339.* memoriæ prodiderit.

p. 129. l. 23, 24. ἥδε τοῖσι ὑδρεμῶσι ἡ ὁδὸς Πιπλόν.] His verbis innuit hydropem ascitem ex prava renum diathesi ferofum non expurgantium humorem sæpius contingere: licet ex consensu jecoris, cujus pravis affectionibus communicant, ut doctè explicat *Marcellus Donatus lib. 4. histor. Medicæ cap. 21.* quod & *Avenzoar* testatur in *Theizir lib. 1. tract. 13. cap. 1.* ita scribens: *si quidem ascites generatur, quando non possunt renes attrahere aquositatem, quæ generatur in hepate cum sanguine, qui consuevit descendere ad renes per vias urinæ: quia cum remanet in hepate cum sanguine, repudiatur a membris: unde sanguis ille aquosus ab ipsis membris expellitur ad ventris concavitatem: & inde fit Ascites.* Nota tamen, quod si hic error fuerit principaliter ab errore & debilitate hepatis,

tis, non potentis sequestrare purum ab impuro, & specialiter aquositatem dictam, sit primo hydropisis, quæ dicitur hyposarca: & secunda scilicet ascites à debilitate renum habet provenire. Hactenus Avenzoar, cujus opinionem confirmat distinctio quædam apud Aurelianum lib. 3. tard. pas. cap. 8. Item dicunt hyderon ex renibus generari; hydropem vero ex duritate jecoris. Exstat Sylvii Lanceani *Tractatus de Hydrope*, in quo ostendit eum non semper fieri ab hepate. Ex quibus verbis apparet, eum sentire ascitem propriè esse symptoma imbecillitatis renum; idque experientia confirmari potest, qua constat parum hydropicos urinæ reddere; & quod nunquam observatum sit, aquosum hydropem urinæ fluxu persanatum fuisse, ut citato loco ait *Marcellus Donatus*: quod si verum est, licebit provocare ad *Aretæo* ad disciplinarum Magistram experientiam; cum hic contra aliorum observationes sciscat, hydropem, cum ad salutem vertitur, urinæ profluvio sanari.

p. 129. l. 25, 26. καὶ μὴ ἔσχατε ἐλαφρὴν μὲνον.] Egregia sententia & Medicis ante oculos semper habenda, non solis symptomatis, quorum pondere urgetur Natura, occurrendum esse; sed imprimis ad causam, quæ morbum efficit, spectandum esse. Illud enim circulatoris est & imperiti; hoc scientis Medici, & officio suo bona fide fungentis.

p. 129. l. 29, 30. πὶ ἧς ἐν τῷ εἶδει ἀλγίων πάντων μέζον.] Sitim in genere esse doloris manifestum est: quem dolorem vehemens stomachi exsiccatio excitat: nulla est enim qualitas, quæ si modum multum excedat, negotium & molestiam naturæ non facestat. Is autem dolor, quem sitim dicimus, licet non sit valdè acutus, ut multi alii, haud scio tamen an ullus sit magis intolerabilis: quod ex quibusdam hydropicis patet, quos sitis impatientiâ urinam suam bibisse ac malagmata etiam devorasse memoriæ proditum est: cujus exemplum habemus apud *Cornelium Celsum* cujusdam ex Amicis Regis *Antigoni*, qui, potu omni, quo sitim levaret, adempto, malagmata sua devorando, bibendoque suam urinam, in exitium se præcipitavit. vide lib. 3. cap. 21.

p. 130. l. 6, 7. καὶ νάρθη τῷ μύρῳ] Observa hanc locutionem νάρθη μύρον, pro νάρθηνον.

p. 130. l. 12, 13. ἀκρητέστεροι μᾶλλον.] Interpres videtur legisse εὐκρητέστεροι, vertit enim bene diluta; supple vina: sed nihil mutandum. Vinum enim adstringens, licet meracius detur ad sitim medendam, non est inutile; sed juvat non parum, dum stomachum adstrictione sua roborat, & calore humores falsos ventriculo infixos potentius discutit atque abstergit.

p. 130. l. 15. ψύχων μετὰ βολῇ τε καὶ εὐκρεσίῃ.] Deest aliquid, nempe χρήσιμος vel ὀνήσις.

p. 130. l. 18. ἡ διὰ τῶν ὀπώρων.] Supple ἀντίδοτον, ἡ διὰ τῶν ὀπώρων. Φάρμακον διὰ τῶν ὀπώρων, idipsum est quod Plinius Oporicen vocat, quod ex fructibus vino decoctis conficetur. Ita enim de eo tradit lib. 24. cap. 14. Unum etiamnum arborum Medicinis debetur nobile Medicamentum, quod Oporicen vocant: sit ad dysentericos stomachique vitia, in congio musti albi lento vapore decoctis malis cotoneis, &c. Ejusdem meminit & Galenus lib. 8. τῶν κῆ' ὀπώρων. ex Asclepiade; idque Medicamentum δὲ ὀπώρων appellat: apud Al. Trall. lib. 9. cap. 1. πὶ διὰ τῶν ὀπώρων συνήθητον βοήθημα.

Ad Caput III.

πεὶ θερραπείας λιθιάσεως &c.

De Curatione calculorum &c.

p. 130. l. 29. οἷσι ὅγε περιγορήσει.] Mallem in numero plurali, ἀγέ.

p. 130. l. 29, 30. λίθων μὲν ὧν ἐνφυῇ γένεαι ἐς ἀγονον τρέψαι ἀδιώατον.] Hujus rei causam reddit Fernelius lib. 6. de partium morbis & Symptomatis cap. 12. ubi de renum calculo agit, quam ipsius verbis placet adscribere: efficientem causam omnes quidem profitentur immoderatum esse renum calorem; qui humores perurens, siccans & obdurans cogit in lapidem. At certè alia statuenda causa efficacior, longèque frequentior renum arenafa calculosaque constitutio, quam quisquis ab origine contraxit, vix ulla ratione calculi tormenta effugere possit: quandoquidem hoc vitium omnium maximè hereditarium cenetur: quin non paucis pariter cum renibus calculus procreatur.

p. 130. l. 30, 31. ῥηότερον μὲν γὰρ μήτρῳ ἀποκὼν γένεαι.] Festivè renum habilitatem ad calculos gignendos cum matricis foecunditate comparat; aitque facilius esse uterum inhibere ne concipiat & pariat, quàm renes calculosos à calculorum generatione.

p. 130. l. 32. ἐς διέξοδον ὅπως ἀγγεῖν χρὴ.] Hic mendum est in voce ὅπως, pro quo lege ὅμως, tamen, nihilominus.

p. 130. l. 33. μὲν ὧν ἐν ἑδρῇ ἵζωσι.] Interpres videtur legisse, ἐν ἀκρῇ. Si (inquit) summam sedem occupant.

p. 130. l. 40. ἀνιάσι τῶν λίθων τὰς σφύξεις.] Lege τὰς σφίγγας adstrictiones, ut rectè interpres vertit: ἀνιάσι autem & pro ἀνιάσι à verbo ἵμι mitto, & per contractionem ἀνιάσι, qua contractione usus est Hippocrates, lib. de excisione partus: ἐνίαι ἧ καὶ τὰ λόγια περὶ τῶν ἐμ-βρύων ἀφιάσιν. Id propterea visum est animadvertere, quia viri eruditi, qui nobis institutiones Græcæ linguæ composuerunt, ejus contractionis non meminerunt.

p. 130.

p. 130. l. 42. ψήας.] Scribe ψύας. ψύα & ψύα promiscuè usurpant Græci.

p. 130. l. 45. τοῖςδε χρηὸς ὅκως ὕδωρ καταπονέειν.] Videntur hæc mutila & corrupta, sed eadem emendare non certè promptum est. Interpres vertit *ubi aqua incocta sint*; quod sanè sententiæ hujus loci congruit: sed quemadmodum id ex hoc contextu fiat, non ita perspicui facile potest. Fortasse tamen non male ita mutilum hunc locum supplebimus: τοῖςδε χρηὸς, ὅκως ἐς ὕδωρ ἐμβάλλης, καταπονέειν. Nam ex ὅκως atque ἐς, conjunctis duabus his dictio- nibus ὅκως factum verisimile est: verbum autem ἐμβάλλης excidisse non minùs verisimile; præsertim cum id sententia atque ipsa scriptura postulare videatur.

p. 130. 45, 46. σμικρὸν γὰρ αἱ χρήσεις.] Et hîc quidpiam deesse quis non videt? ὠφέλειαι certè, aut quid simile.

p. 130. l. 49. ἔλυσεν καὶ σικύη κέρφη.] Cucurbitula ad deturbandum è renibus calculum va- let communi ratione, qua humores ad superficiem cutis attrahit; fuga scilicet vacui hu- moribus succedentibus ad locum, unde humor decessit tractus ab instrumento: in qua suc- cessione calculi si existant, è priori sede necessariò movebuntur.

p. 130. l. 53. ἀλέη μὲν χαλαρὰ πῆ ἢ ἐκγλιχεαίνε.] Corruptum est illud πῆ priorē syllaba amissa: lege λίπη *pinguitudo*, pro λίπα mutato α in η ἰωνικῶς, nomen est indeclinabile, & olei epithetum passim apud *Homerum* λίπ' ἐλαίω. Hîc vires olei *anthemidis* tradun- tur, quod scilicet calore blando laxet, pinguitudine lentorem afferat, acrimoniâ autem ad expulsionem excitat.

p. 131. l. 3. βοτάνας ἢ, ἢ περιόντιω.] Supra de nomine hujus herbæ diximus, & περιό- ντιω in accusandi casu dici ostendimus, cum sit generis feminini. Nunc de ipsa herba di- cendum; quæ scilicet hoc nomine intelligi debeat: sunt enim qui ambigant. Cæterum, removet dubitationem *Antonius Musa*, qui sub *Augusto* floruit: *betonicam* ita appel- lari à *Græcis* testatur in libello *de Vetonica*, qui & à Latinis eandem ferratam dici ibi- dem refert. Ratio nominis sumpta à forma foliorum, quæ in ambitu dentes instar fer- ræ habent. At *Nicander* in *theriacis*, herbam ὀνόγυρον appellavit ἔμπερον, ejusdem signi- ficationis vocabulo, quia sit ἀκανθώδης καὶ τραχὺς, *spinosa* & *aspera*: ita enim exponit *Scholias*tes.

p. 131. l. 7. δευλώσῃ σίνηπῃ, καὶ ἐκ πυρὸς ἐχάραται.] Insignis hic lacuna est in omnibus MSS. & excusis codicibus; quæ causa est, cur minus liquidò appareat, quid his verbis velit *Aretæus*. Attamen conjicere licet, eum proximè ante posuisse remedia, quibus uten- dum esset, si renum inflammatio ad abscessum deducta esset: in hisque *ferri* mentionem fecisse, quod cuti, sub qua abscessus foret, imprimeretur: tum Medicamenta tergendō ul- ceri idonea docuisse; demum quibus Cicatrix induceretur, quorum in numero Sinapi & crustas ab igne hîc recenset, propter vehementem eorum exsiccationem: sed hæc tam obscura satius est in medio relinquere. De sectione abscessus renalis vide *Hippocratem* in *lib. de internis morbis*.

p. 131. l. 9. καὶ πλῆξῃ καὶ ἢ ἐν θαλάσῃ βιοπῇ.] Laudat navigationem in victu calculosorum, quod mollis illa navigii motio arenulas & calculos sensim ad exitum propellere valeat.

Ad Caput V.

περὶ Θεραπείας γονόρροιας.

De Curatione Profluvii Seminis.

p. 131. l. 17. πάντων κακῶν εἶσιν αἰτίω.] Omnium malorum causam statuit fluxum semi- nis involuntarium, quod inhonestus sit, quod periculosus, quod denique foecunditatem, qua genus perpetuatur, adimat. Ejus dicti hæc ratio est, quod præcipuum & pro- prium hominis bonum est honestas; alterum vita, quæ ipsi cum stirpibus & animantibus communis; tertium generis propagatio per generationem, commune item mortalitatis solatium: quare id, quo iis omnibus bonis privamur, omnium malorum causa merito di- ci potest.

p. 131. l. 23. ἔλεον μὲν τὸ δὲ τὸ δὲ ὅτι ζῶι τοῖς λύμασι.] Quàm profusi sint verborum & laxi *Jones*, ex hoc loco clarè perspicui potest. Quot verba posuit, cum una voce δισύπῃ dicere posset? observanda etiam locutio elliptica: εὐψέσι μὲν ὦν ἔλεον, supple *χρησίσιμον, καίλεον*.

p. 131. l. 28. καὶ ἐπὶ μάλλον ἢ ῥυτῇ.] ῥυτῇ *rutam* herbam appellat, quam vetustiores Græ- ci πήρανον.

p. 131. l. 30. καὶ νίτρου.] Lege, νίτρου, ut referatur ad verbum supra positum *χρέο*.

p. 131. l. 34. τὸ χλωρὸν ἐπίπασμα.] Viridis emplastri varias compositiones recenset *Ga- lenus* lib. 2. *de composit. medic.* καὶ γῆν, quem vide. Facultas ejus est exsiccare, & ter- gere.

Ad Caput VI.

πεὶ θεραπείας σωματικῶν.

De Curatione Laborantium stomachi vitio.

p. 132. l. 6. εὐογεν σάρκα ποιῆσαι.] Phrasis per synecdochen, quæ Ionibus & Poëtis familiaris.

p. 132. l. 7. αἱ τοῖσι κάμνεσι χάρτες.] Sententia est Hippocratis in *sexto epidem. sect. 4.* ut supra indicavimus.

p. 132. l. 14. καὶ ἔσθ' ἐς στήν ἐπίθημα.] Interpres haud rectè: *pectori ad adstringendum imposita*: non enim hæc Aretæi mens, ut Medicamenta stomachica pectori aut ster-
no applicentur, (quod planè esset absurdum; non enim ibi stomachus;) sed ut infra ster-
num ponantur: quo in loco situm est superius ventriculi os. Fefellit eum usus præposi-
tions καὶ, quæ cum genitivo aliquando significat *in*, aliquando etiam *infra*, ut in illo A-
ristophanis καὶ γῆς ἀποπέμπω: posset legi κατω ἔσθ' ἑσθ' ἑσθ'.

Ad Caput VII.

πεὶ θεραπείας κοιλιακῶν.

De Curatione Ventriculo laborantium.

p. 132. l. 24. καὶ τῶν σιτίων ἀκρωσὶς ἢ κοιλίη ἐστίν.] Scribe ἀκρωσὶς, ut est ad oram paginæ in Editione Henischii. Cæterum κοιλιακὸς ventriculosus interpretatur Cælius Aurelianus aptissimè.

p. 132. l. 27. ψυχὴ μὲν ἐμφύτω τῷ τ' ἐς πύλιν θερμοσίνης.] Hæc esse mendosa, quis dubi-
tet? non enim frigus coctionem lædens, quod cœliaci affectus causam statuit, ἐμφύτον,
id est, *innatum* dici potest. Quippe quod innatum, secundum naturam est: quod au-
tem cœliacos facit, præter naturam: sed neque ψυχὴ θερμοσίνης, *frigus caliditatis* re-
ctè dicatur: quare sine dubitatione legendum est, ψυχὴ μὲν τῇ τ' ἐμφύτω ἐς πύλιν θερ-
μότητι.

p. 132. l. 46. καὶ τὸ μάλαγμα ἐπικλήσιν χλωρόν.] Hujus malagmatis nullam fecit mentio-
nem Galenus in descriptione malagmatum, quæ collegit lib. 7. de compos. med. κατὰ γῆν.

p. 132. l. 47. καὶ τὰ μὲν τὸ μυστήριον.] Ita veteres Medici sua Medicamenta, quæ sibi ipsi componebant, & propria esse volebant, cognominabant: velut ex Galeno etiam colligi potest, qui lib. 10. de composit. medic. κατὰ πᾶν de quadam compositione verba faciens: τὸ (inquit) ἀπὸ ῥαβδίου ὡς μυστήριον ἐλάβομεν.

p. 183. l. 6. τὸ διὰ τῶν ἐχιδνῶν πηκτικώτατον (πηκτικώτατον).] Cubat sine dubio mendum in voce hac πηκτικώτατον, id est, *summo opere coagmentativum*, ut vertit interpres: quod Theriacæ minimè convenit, quæ calidissimis constat Medicamentis. Scribe igitur πηκτικώτατον, *maximè concoquens*: de iis enim agit Medicamentis, quæ concoctionem promovent. Nisi quis malit σπηκτικώτατον, quod veterum lingua idem significat.

p. 133. l. 8. ἢ ἰγκρύψης ταῖςδε.] Rationem parandi veratri albi facilem & priscis usita-
tata edocet, quæ est ejusmodi: veratri radix raphano seu radici inseritur, atque in-
cluditur, spatio unius noctis: post raphanus veratri facultate imbutus solus propinatur. Recens hoc fuisse inventum tempore Plinii, testatur ipse lib. 25. cap. 5. Nuper (inquit) invenere dissectis raphanis inserere elleborum, rursusque comprimere raphanos, ut transeat vis, atque eo lenimento dare. Cujus præparationis alicubi Galenus fecit mentionem.

p. 133. l. 14, 15. ἢ μυρρίναισι] Leve hic mendum. Scribe μυρρίναισι.

p. 133. l. 15, 16. ἐξ ἧς ἢ ἀναπνοὴ καὶ ἢ ἀναπνοὴ τοιόνδε φάρμακον πεπλημένον.] Neque rectum hoc τοιόνδε. Pro quo lege in genit. plurali, τοιῶνδε: refertur ad illa δάφνησι, καὶ μυρρίναισι. &c. In-
signis hic locus de salubri hortorum suaveolentium aura ab herbis & virgultis medicam-
vim habentibus, quales commemorat Myrtos, Lauros, Thymum: de quibus est illud Maronis in Poëmate elegantissimo Ciris:

Cecropius suaves exspirans hortulus hortos

& Romanæ fidicen Lyræ.

————— tum violaria &

Myrtus, & omnis copia narium

Spargent olivetis odorem

Fertilibus Domino priori.

Alia ratio, immò longè diversa hortorum meritoriorum: in quibus frugiferæ arbores multæ, & magna olerum copia educatur, fimetis undique per pulvillos digestis, variis-
que aquarum incilibus passim discurrentibus: quorum hortorum aëri, cum multis her-
barum atque aquarum vaporibus inquinetur, parumque ob frequentiam arborum diffle-
tur, vix salubritas constare potest, si præsertim brassica, careo & buxo abundant: quem-
admodum Galenus ex quorundam Hippocratis Interpretum sententia, quam ipse probat, refert com. ab lib. 3. epidem. ejus verba ut in re insigni adscribere placet: τὸ ἐπὶ τῶν
τοῖς, ἐπὶ πολλῶν ἀφρονίαν ἔχοντες λόγων εἰς τὸ ἀγαθὰ λέγειν τ' ἐπὶ τοῖς κήποις αἶρα. τὸ μὲν ὅλον τὸ μέ-
γαν

ῥ' ἐξέλιπον· ἐξετεράποντο δ' ἐπὶ τὰ λάχανα, διωάμνητοι καὶ τῶν ὀχετῶν μνημονεύειν, ὡς τὰ πολλὰ τὰς ἀποπάτας ἐκκαθαρόντων εἰς τὰς κήπους, ἀπασιόν τε τὸ τοιαύτῳ δυσωδίαν, ἐπὶ τε τὸ ἀπὸ τῶν λαχάνων, καὶ δένδρων, καὶ θαμνῶν ἀναθυμίασιν, ὥσπερ ἀπὸ τε κερμίδος καὶ κάρεως καὶ πύξης· φανερώς γὰρ ὁ περὶ αὐτῆς μοχθηρὸς ἀπὸ τῶν τῶν ὀμυλίας γίνεσθαι. Ubi notandus obiter mos derivandi in hortos cloacas & ductus subterraneos urbium purgamenta, quæ lætaminis loco plantis darentur.

p. 133. l. 17, 18. ἀλτήρων βολαῖσι, ἔθωρηκε, καὶ τῆς κοιλίης κόποι.] Ad oram libri excusi has syllabas σι τσ conjunctim, & à voce præcedenti disjunctim, à quodam scriptas animadverti ex quodam MS. ex qua observatione veram mihi videor elicere posse lectionem: ἀλτήρων βολαῖ, δίσκος, θώρηκε καὶ τῆς κοιλίης κόποι. halterum jactus, disci. &c. sed & illa mendosum sonant θώρηκε καὶ κοιλίης κόποι. ceu verò parti ulli ægrotanti atque imbecillæ defatigatio conveniat. κόποι enim lassitudinem aut quamvis molestiam significat, non autem laborem simpliciter, ut nimis supinè vertit Interpres: neque ventriculus est ejusmodi, qui laboris sive exercitationis, atque inde consequentis lassitudinis capax sit: pars in medio corporis abstrusa, & musculis carens; licet aliarum partium, quæ voluntariè moventur atque exercentur, motibus juvetur. Malim itaque legere cum negatione ἀκόποι fortasse & pro θώρηκος κωρύκε legendum: quo nomine follis significatur, olim in usu apud Græcos, atque etiam hisce temporibus, ad corporibus exercitationes: unde vox κωρυκαμαχίη apud Hippocratem lib. 2. de Ratione vitæ. χειρονομίη, ἀλτήρων βολαῖ, δίσκος, κωρύκε ἀκόποι. voce κοιλίης expuncta, hoc est: *manuum exercitatio quæ fit halterum disci, folliculi, incommoda, dolores, molestias depellunt.* reliqua hujus capitis mutila, ipsumque caput mutilum MS. cuiuspiam opem exspectat, de quo jactura sarcitur. Non abs re porrò fuerit, Galeni locum de particulari membrorum exercitatione ex libro 5. de sanitate tuenda, Latinè conversum, quia prolixus est, proferre. *Quos ex levi causa vertigines, comitiales morbi, gravis ophthalmia, vel aurium dolores male habent, iis inclinato capite, dorsove, aut humi voluntatis exercitari non expedit: imò tum ambulatione sæpè, tum cursu mediocri, tum gestatione in vehiculis citra fatigationem uti. Simili modo nec quibus tonsillæ, (quas περὶ ὄμματα Græci vocant) aut vitia, quas ἀντιάδες appellant, aut anginae faciliè incidunt, nec quibus promptè in columellam, gingivas, dentes, neque partem aliquam ex iis, quæ circa collum, aut totum caput habentur, fluxiones procumbunt. Quippe nonnulli dimidio capite infestantur, aliis tendones, ex levi qualibet causa dolent. Quorum nemo exercitationem sustinet, quæ caput impleat: sed sunt his omnibus, quæ per crura geruntur, utilia; sicut è diverso qui imbecillis sunt cruribus, his superioribus partibus exercitari est satius, chironomiis, acrochirismis, disci jactu, halterum usu: præterea his omnibus, quæ in palæstra humi exercent. At quorum mediæ crurum, brachiorumque partes opportuna offensionibus sunt, iis quodvis exercitationum genus idoneum fuerit: modò ne reliquarum considerationum ulla prohibeat. Quæ tamen circa thoracem partes sunt, magis inferiorem exercitatione juvantur; quæ circa vesicam, & renes, superiorum: Lien, ventriculus, jecur, intestina, & colon, sicuti in medio superiorum, inferiorumque sunt, ita se ad exercitationes habent.* Hactenus Galenus.

Ad Caput XII.

ὡς δὲ θεραπείας ἀρθρίτιδος.

De Curatione morborum in Articulis & Coxendice.

p. 133. l. 24. σιτίων καὶ ῥαφανίδων πολλάκις.] Deest initium huic capiti ut patet. Horum autem, quæ supersunt prima sententia sic suppleri potest, ἐμέαν ἀπὸ σιτίων καὶ. &c.

p. 133. l. 26, 27. ψυχρολασίη θαλασσινή.] Marina lavacra morbis articulorum bifariam prodesse possunt, priore modo falsugine, cui vis exsiccandi, & absumendi superfluos humores: deinde frigiditate actuali, calorem intro revocando, quod θέρμης ἐπανάκλησιν vocat Hippocrates: unde proverbium:

Θάλασσα κλύζει πάντα τ' ἀνθρώπων κακὰ.

p. 133. l. 37. ξωὶ τοῖσι ψύχσοι κολοκύντης καὶ πέπων.] Interpres videtur legisse ξωὶ τοῖσι ψύχσοι, κολοκύντη καὶ πέπων. Quæ lectio adstrui potest: nisi quis nihil mutando malit pro ψύχσοι, legere ψήγμοσι. Panis cum ramentis cucurbitæ & peponis, ad cataplasma scilicet parandum.

p. 133. l. 41, 42. καὶ πρᾶσιος ἢ τοῖσι φύλλοισι λεπτή.] An πρᾶσιος usurpat flexu masculino, quod alii Scriptores in neutro, non est ita: neque hîc, πρᾶσιος, nomen est substantivum, sed adjectivum, quod refertur ad substantivum, βοτάνη· ita enim & suprâ πεντάφυλλος ἢ βοτάνη, herba quinque folia, quam alii in neutro substantivè πεντάφυλλον vocant. Addit τοῖσι φύλλοισι λεπτή, tenuium foliorum: cujus speciei non meminit Dioscorides. Sed, nisi fallor, primam speciem marrubii à Theophrasto descriptam intelligit folio herbaceo, & magis inæquali, incisurisque profundioribus, & magis conspicuis. Vide eum lib. 6. cap. 2.

p. 133. l. 44, 45. μήλων π τῶν κιτρίων π ἀβρώτων.] Acetositatem citri barbari appellant.

p. 133. l. 46. σὺκα ξεροὶ καὶ θάσια.] Supple κάρυα, *nuces Thasia*; aliter *amygdalæ*. Vide Macrobius *lib. 3. satur. cap. 18.*

p. 134. l. 2. καὶ τωτὸν ἄλλοτε ἄλλω.] Deest verbum ὠφελέει, quod refer in suum locum.

p. 134. l. 3. καὶ τωτὸν ἄλλοτε ἄλλω.] Videntur hæc παρέλκειν; supra enim hæc eadem posuit.

p. 134. l. 8, 9. καὶ γὰρ τὰς νοσέοντας ἰωυτῶν.] Qui morbis sæpe conflictantur, periti Medicamentorum efficiantur, necesse est: unusquisque enim ea requirit, & cognoscere studet, quibus maximè indiget: ipsa etiam calamitas ingenium excitat, juxta illud Nafonis:

— — — grande doloris
Ingenium est miserisque venit solertia rebus.

Eo pertinet illud Celsi in proœmio: *primoque medendi scientia sapientiæ pars habebatur, ut & morborum curatio, & rerum naturæ contemplatio sub iisdem auctoribus nata sit: scilicet his hanc maximè requirentibus, qui corporum suorum robora, inquieta cogitatione, nocturnaque vigilia minuerant.* Et nos vulgò eodem sensu homines valetudinarios, pharmacopœorum officinas vocamus.

Ad Caput XIII.

περὶ θεραπεύσεως ἐλέφαντος.

De Curatione Elephantis.

p. 134. l. 20. θηρίῳ γὰρ ἰδέη.] Vide supra *lib. 2. de signis chronicarum* ubi multa de natura hujus morbi annotavimus.

p. 134. l. 20. δὲ ὁ ζυμωθὴς.] De contagione elephantiasis confirmat Galenus *lib. 11. de simpl. fac.* ubi de carne viperæ disputat, cujusdam scilicet elephantiaci exemplo; cujus consuetudine cum nonnulli ex ejus sodalibus eundem morbum contraxissent, reliqui, ne idem discrimen incurrerent, misero illi tugurium extra vicum in colle construere fuerunt coacti: rem se vidisse Galenus, dum in Asia esset juvenis, testatur.

p. 134. l. 23, 24. ἀλλὰ γὰρ πάντα χρὴ ζυμῶμεν φάρμακα καὶ αἰσίνην καὶ σίδηρον καὶ πῦρ.] Σίδηρον, neutrum plurale me legisse non memini. Scribe igitur σίδηρον. Ad rem, nullum esse remedium, quod si seorsim fumatur, huic tanto malo expugnando sufficiat, censet. Igitur omnia Medicinæ præsidia adhibenda esse, quæ quatuor generibus summam comprehendit; Medicamentis, victus ratione, ferro, & igni. Horum duo posteriora, ut omnium valentissima, non nisi in extremis morbis usurpantur, quum alia parum profunt. De igne quidem sententia est Hippocratis in *libro περὶ τέχνης*, qua hunc potissimum esse Medicinæ instrumentum decernit: tum in *Aphorism.* ejusdem παρεμβεβλημένοις, remedium is progressus notatur: ὁκόσκι φάρμακα σὺν ἰήται, σίδηρον ἰήται, ὅσα σίδηρος σὺν ἰήται, πῦρ ἰήται. ὁκόσκι γὰρ πῦρ σὺν ἰήται, ταῦτα χρὴ νομίζειν ἀνίατα. De ferro est illud Maronis in tertio *Georgic.*

Non tamen ulla magis præsens fortuna laborum est

Quàm si quis ferro potuit rescindere summum

Ulceris os.

Cui adde illud Ovidii ex primo *Metam.*

— — — *sed enim immedicabile vulnus*

Ense recidendum est, ne pars sincera trahatur.

p. 134. l. 30. καὶ τὰς ἐπὶ σφυροῖσι αὐτῆμαρ.] Negativa particula σὺν videtur deesse, ut ex sequenti contentu intelligi potest: mox enim subdit: κρέσσον γὰρ ἢ ἀλγεῖσσις. &c.

p. 134. l. 36. τὸ πονηρὸν καὶ ἐντηκτον.] Ἐντηκτον, *penitus inquinatum*, cui labes ceu liquefaciendo infusa, ac penitus impressa est. Ita namque Græci verbum, ἐνπηκέναι usurpant de eo quod alicui tam altè impressum, ut bituminis aut adipis liquefacti modo instillatim firmissimè hæreat. Sophocles in *Electra*:

Μῖσός τε γὰρ παλαιὸν ἐντέθηκέ μοι ἐντήξας.

Vide *Suidam* in voce ἐντήξας.

p. 134. l. 36, 37. μεσηγὺ τὸ οἰκῆον.] Deest verbum ἡνῶντα vel ἐνυθέντα. estque sententia ejusmodi: sanguinem vitiosum, qui in corporibus illis redundat deerrare oportet, sed non affatim, & una vacuatione quantum est ejus in venis, quia vires unà exhaurirentur: sed tantum vacuandum est, quantum satis est, alimentum morbo subtrahere volenti, non præsidium naturæ: cui interim novus sanguis familiaris probis alimentis sufficiens est in locum corrupti: quam rationem curandæ cacochymiae Medici ἐπίκρσι vocant; eaque utuntur, cum vires integram pravi humoris vacuationem non ferunt, ut docet Galenus *lib. 9. Method. Ther.* cujus verba hæc sunt: καὶ γὰρ δηλονότι κατὰ τὰς τοιαύτας ἐναιωώσεις τῶν ἐνδείξεων, κατὰ βραχὺ μὲν ἐκκενῶν τὸ μοχθηρὸν, κατὰ βραχὺ δὲ ἀντ' αὐτῶν τὸ χρηστὸν ἐνυθέναι. καλεῖται δὲ ἐπίκρσις ὑπὸ τῶν ἰατρῶν, ἡ τοιαύτη θεραπεία τῆς κακοχυμίας.

p. 134. l. 42, 43. ἡ ἐπὶ τῷ ἰσχίῳ ἢ ἐλέξῃ ἔσω.] Melius ὡς ἐλέξα. quænam sit hæc purgatio in cibo; quam in ischiadis curatione se docuisse ait, scire non possumus: quia præcedens caput, in quo eam rem tradiderat, dimidia ferme parte truncatum est.

p. 134. l. 43. γάλα ἀδιάκριτον] Lac indiscretum appellat, quod solidum, ut ab ubere animalis emulctum est, datur: ut distinguat à sero, quod ab alia substantia lactis, arte segregatur.

p. 134. l. 50. ἡμέραν ἀφ' ἡμέρας] Alternis diebus; idem quod παρ' ἡμέραν. Scribe autem ἡμέραν.

p. 135. l. 2. κεδρίης κύαδον ἓνα] Ita nuncupatur resina cedri arboris, cujus mira est vis contra putredinem: qua de causa à nonnullis νεκρὸν ζῶν, id est vitam mortui seu cadaveris appellatam fuisse auctor est *Dioscorides*. Ea etiam libros olim illini solitos ad perpetuitatem, ex variis veterum scriptorum locis cognoscimus. Verum eandem viventia putrefacere idem *Dioscorides* confirmat. Qui tamen eam in ecligmate præscribit elephantiacis, ceu mortuis propè modum, & cadaverosis; quemadmodum hic *Aretæus*: ὠφελῆ (inquit) καὶ ἐλεφαντιάνας ἐκλειχομένη ἢ περὶ χειρομένη.

p. 135. l. 5. ἐλέφαντ' & ὀδόντ' ῥίνημα] Eboris scobem simpliciter paronychiis imponit *Dioscorides*, & vim habere adstringentem asserit, neque quicquam præterea. Quare si tanto malo scobes illa opitulatur, occulta proprietate id eam præstare oportet.

p. 135. l. 5, 6. ἀτὰρ καὶ τ' ἔχειων τῶν ἐρπετῶν θηρίων αἱ σέρκες] De vi carnis viperinæ adversus elephantiasim, complura experimenta Galenus lib. 11. de simpl. med. fac. quæ quisque eo loco videre potest. In quo creatoris sapientiam non est satis mirari atque celebrare, qui ex animalibus nocentissimis, humanæque naturæ infestissimis, remedia exquisitissima contra immanes morbos suppeditat nobis: ne quid usquam esset in natura, quod homini non prodesset. Quod vesanos Momos, atque Epicuræos admonere poterat non fuisse hanc rerum universitatem fortuito illo & ab omnibus sanis hominibus exploso atomorum concursu creatum: cum experientia demonstraret, nihil prorsus in mundo esse, quod non homini apprimè utile sit, si quis eo uti sciat. Verum ignavia hominum, quidvis potius quàm secreta illa investigantium, obstat, quominus naturæ munificentiam cognoscere possimus: multò enim est proclivius, si quid est in herbis, aut animalibus, aut fossilibus, naturæ nostræ parum congruens damnare, atque inde incusare Naturam, quam utilitates in illis ipsis rebus latentes investigare, in lucemque proferre. Quid verò adeo mirum est, si in rebus materia concretis bona malis mixta sunt; si viperæ salivā enecant, carnibus juvant? cum ea sit ratio materiæ illius primæ, ex qua cuncta procreantur, ut contrarias & qualitates, & formas suscipiat; alioqui una esset res simplex universum. At Mundus ex pluribus & diversis immo omnibus naturis constet, necesse est, si sit mundus, quem Græci κόσμον ab ornatu & pulchritudine dixerunt: quis enim locus pulchritudini (de rebus corporeis loquor) esse potest, ubi nulla sit partium proportio atque symmetria: & quæ symmetria esse potest, ubi nulla varietas partium, nulla distinctio. Quod si mundum diversis naturis conflatum esse oportuit, sequitur & formas diversas debuisse recipi in materia mundi: atque adeò diversas & pugnantes inter se qualitates, tum in elementis, tum in iis quæ ex elementis gignuntur, sequi debuisse. Ex quo etiam intelligitur fieri non posse, quin aliqua aliquibus noxia infestaque sint, propter illam qualitatū pugnantiam, quæ formas rerum diversas necessariò consequitur. Sed illud in his admirabile est ex illis rebus, quæ nobis ob insignem naturæ distantiam adjungi non poterant, comparata esse nobis remedia, & salutem ex inimicis nostris, ut sacer vates cecinit. Unde illud etiam Sidonii Apol. lib. 9. epist. 9. *Acrium more Medicorum, qui remedium contra venena cū ratio compellit, & de serpente conficiunt*. In qua re perspicienda Medicinæ scientia versatur. Nam ut proposito exemplo insistam, non solum viperarum carnes elephantiasim curant, sed etiam jocinoris obstructionibus mirum in modum conferre creduntur: de qua re *Aponensis* testatur in *Supplementis practicæ Mesuei, capite de Oppilatione hepatis*: aitque earum carniū usu emendari, quidquid in jecore emendabile est. Quod & *Franciscus Pedemontius* in suis ad eundem *supplementis* confirmat: quibus accedit testimonium Avicennæ ita scribentis; 2. can. cap. de serpente, quo nomine viperam designavit: & caro quidem ejus, quum in usu habetur, prolongat vitam, & confortat virtutem, & conservat sensus & juventam. Patrocinantur & quæ *Isigonius* apud *Plinium* lib. 7. hist. cap. 1. de iis qui *Athon* montem incolunt, memoriæ prodidit: nempe hos annis centenis quadragenis vivere, quod viperinis carnibus alantur; ex eaque causa nec capiti nec vestibis eorum noxia corpori inesse animalia. His adjungi potest historia relata à *Guaynerio* in tractatu de venenis: ibi enim narrat se vidisse Chirurgum quemdam, grandi admodum ætate, sed corpore adeo vegeto & firmo, ut juvenis videretur: hunc autem eum vigorem, carnibus serpentum more anguillarum frequenter esitandis servasse. Sed & *Porphyrus* lib. 1. de abstinentia ab animalibus, viperarum esu visum restitui affirmat: τὸς μὲν τῶν ὄψεων ἀποφασμὸς ἐστὶν ἰδεῖν ἔχειας βρώσας τηρήσαντας ὄρασι. κρατερὴ δὲ ἡ ἰατρικὴ οὐκ ἐκτὸς ξένων ὡρεσσάντων νοσημάτων τῶν σερπικῶν ἀπόσπιν λαβέσθαι ἐκ τῶν ὄσων, τοῖς μὲν φαρμάκοις ὠφελήται ἔδεν· ἰχθυὸς δὲ τρώπῳ ἔχει σκιδνοθέντι καὶ βρωθέντι διεσώθῃ, τὸ σερπικὸς συγκολληθείσης. id est: Fuerunt (inquit) qui viperæ esu, utriusque oculi deperditam lucem recuperarint. Quin & *Crateri Medici* quidam familiaris novo & inaudito morbi genere correptus, quo carnes ab ossibus ab-

cedebant, cum nullo medicamine juvaretur, appositis piscium vice viperæ carnibus, ut iis vesceretur, post usum autem carne cum ossibus coalescente, pristinae sanitati restitutus est.

p. 135. l. 8, 9, 10. ἀποτέμνοντα ἢ χερὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ τῆς θραξὸς ἕκαστον ὀκτὸν δακτύλους τέσσαρας] Ita & alii auctores, qui de theriaca conficienda scripserunt, præcipiunt: cujus præcepti rationem Auctor Libelli de Theriaca ad Pisonem reddit his verbis: καὶ αὐτῶν ἢ τῶν ἐχιδνῶν, ἔχ' ὅλα τὰ ζῶα εἰς ἀντίδοτον πέμπομεν, ἀλλ' ἀποτέμνοντες τὰς κεφαλὰς, καὶ τὰς θράξας, ἕτω τοῖς ἄλλοις αὐτῶν σώμασιν εἰς πλὴν μίξιν χρωμέσθαι καὶ τὸτο ὁ περιέγωγος, ἔτ' ἀνὰ λόγον πινὸς ποιεῖμεν, ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ κεφαλὰὶ τὴν κακίαν τῶν χυμῶν, αὐτὴν τὴν ἰὸν ἐν αὐταῖς ἔχουσιν, διὰ τούτου ἀποκόπτειν αὐτὰς περὶ μέρους ἢ ὀλιγότερον τῆς ἀπ' αὐτῶν δυνάμεως ἔχει τὸ φάρμακον, τῆς τῆσαν φύσεως μετεβλητικῶς πλεονάζειν εἰς τὴν ἰὸν ἐχέουσαν, ὥστε δὴ καὶ ἐν ταῖς ἀποσπαστέαις τὸ σπέρμα, καὶ ἐν τοῖς μαζοῖς τὸ γάλα μεταβαλλόμενον γίνεται. id est, atque ipsarum viperarum corpora non integra antidoto immittimus, sed amputatis capitibus, caudisque, ita reliquis ipsarum partibus in mistura utimur, idque non extra propositum, nec sine ulla facientes ratione: sed quoniam capita pessimum humorem, nempe ipsum virus in se continent, ideo ipsa præcidere conamur, ut minus de ipsorum potestate medicamentum recipiat, quum natura eorumdem vim quamdam in venenum mutandi obtineat: quemadmodum & in testibus semen, in mammis lac mutatur. Haec Galenus lib. 11. simplicium, præcidi capita oportere ob eam causam simpliciter dicit, quod ejusmodi animalia venenum ore contineant, cæterum à ratione alienum videri & caudas demere: ἐπεὶ ἢ ἐν τῷ ἡμῶν ἔστιν, ὅταν τὰς κακὰς θραξὰς θηριακάς σκιδάζωμεν, ἀφαιρῶν ὁ μόνον πλὴν κεφαλῶν αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ πλὴν θράξας, ἐνενόησα πολλάκις ἀλόγως ἴσως μὴ πλὴν κεφαλῶν ὅλως διὰ τὴν ἐν τῷ σώματι περιεχόμενον ἰὸν, ἀλόγως ἢ πλὴν θράξας ἀφαιρῶμεν: ἔδὲ γὰρ τὰτ' ἐστὶν εἰπεῖν, ὅτι διὰ τὰ περιττώματα τῆς τροφῆς, τὰθ' ὕγρα, καὶ τὰ ξηρὰ πλεονάζον ἕως ἐστὶν ἀποκτείναντες γὰρ αὐτὰ, εἴτ' ἐκδύρατες τε, καὶ ἀναπύζαντες ἐξαιρέμεν τε καὶ ἀπορρίπτωμεν ἅπαντα τὰ ἐνδον, ὡς μόνον κατελείπεται πλὴν τῶν σπινθῶν ἐστὶν ἅμα ταῖς ἀσπερυκύαις αὐτῶν δερματίαις τε καὶ φλεβῶν, ἐλαχίστην ἐχέουσαν ὄγκον, ὡς πρὸς πλὴν ὅλως σάρκα καὶ μηδὲ φαινόμενον, εἰάν πᾶν πρὸς ὀπίσθεν κατεσπένηται. id est, Porro quoniam ex more, cum artifices Theriacos, quos vocant, præparamus, non tantum caput, sed & caudam earum abjicimus, subiit mihi frequenter rationi consentaneum fortassis esse caput quidem totum abjici ob venenum, quod ore continent; verum à ratione alienum esse, adimere & caudam. Nec enim dicere liceat, quod id faciendum sit ob excrementum liquida, tum sicca. Nam interfectis illis, atque excoriatis, apertisque, exempta interanea omnia abjicimus, ut sola sit carniū substantia reliqua, unā cum arteriis venisque per ipsas innatis, quarum minima est moles, ut ad totam carnem, ac ne apparens quidem, nisi quis multum accuratè consideret. Hæc Galenus. De ea autem ratione, quam ille auctor Theri. ad Pisonem posuit; quod videlicet caput serpentum propria vi virus illud progignat, ejusque sit principium, haud satis liquet: quando alii aliunde per venas ad caput venenum deferri existimarunt, quorum meminit Plinius lib. 11. cap. 37. ita scribens: non aliud esse hoc quam fel serpentum, & inde venis sub spina ad os pervenire diligentissimi auctores scribunt. Plura de hac re disputamus in nostro libro Problematum medicorum.

p. 135. l. 13. καὶ αὐτοὶ ἢ οἱ ἔχουσιν ὅσον ἐν δέπνῳ.] Idem se cuidam viperarum venatori, qui elephantiasi laborabat, consuluisse, itaque eum sanatum testatur Galenus citato loco: refert Coelius Aurel. lib. 3. cap. 1. in curatione hujus morbi: Dant etiam vipers mandendas, sed amputato capite, atque cauda. &c.

p. 135. l. 18, 19. τῶν κελτίων, οἱ νῦν καλεόνται γάλλοι.] Κελτίων non benè pro κελτῶν. qui (inquit) nunc Galli appellantur. Quia serò id nomen apud Græcos in usu fuit, sed κελτῆς vocabant, qui postea γάλλοι, & γαλάται: nam Galli & Galatæ iidem. Quod & Pausanias confirmat in Atticis, sic scribens: ὅψι δὲ ποτε αὐτὸς καλεῖσθαι γαλάτας ἐξενίκησε, κελτοὶ γὰρ κατὰ τὴν σφῆν τὸ δρχαῖον, καὶ ὡς τὰ τοῖς ἄλλοις ὀνομάζοντο. Et Strabo lib. 4. τὸ ἢ σύμπαν Φύλον (Gallorum) ὁ νῦν γαλλικὸν τε καὶ γαλατικὸν καλεῖται. &c. quibus verbis testatur Strabo, eo tempore quo vivebat, cœpisse Gallos appellari, qui prius Celtæ dicerentur: quod cum & de sua ætate affirmet Aretæus, hunc circa tempora Tiberii, quibus floruit Strabo, aut paulo infra, Neronis scilicet principatu, vixisse oportet. Sed de ætate Aretæi superius in Præfatione.

p. 135. l. 20. σάπων ἐπὶ κελῶν.] Ita & nunc vulgò appellamus du Savon: deesse autem quidpiam, contextus indicat. Eodem nomine utitur Plinius lib. 28. cap. 12. & Gallorum proprium agnoscit: Prodest (inquit) & sapo Gallorum &c.

p. 135. l. 21, 22. ἀνδράχινον.] Portulacam in smecticorum censum referri, consentaneum videtur; utpote, cujus Galenus lib. 6. simpl. fac. vim refrigerantem agnoscat cum humiditate viscida, qua eandem mederi hæmodiæ idem tradit cum Aristotele sect. 7. probl. 10. Ejusmodi enim qualitates multum diversæ ab iis, quæ ῥυπτικαῖς & σμηκτικαῖς tribuuntur. An etiam aliquid detergens habet ea herba, quod vi minus manifestum auctores illi præterierunt? quod enim non careat omni vi detergendi, liquet ex Dioscoride, qui ad capitis pustulas succum, aut decoctum ejus cum vino pro smegmate com-

commendat lib. 2. πρὸς τε τὰ ἐν κεφαλῇ ἐξανθήματα, συνὶ δυνάμει. An *agrestem portulacam* intellexit Aretæus? cui *Dioscorides* vim tribuit *θερμαίνον, δερμαῖαν, ἐλκωκὴν, χοιρεῖδων ἀποφρηκτικὴν*. &c.

p. 135. l. 27, 28. μίσγειν ἐκάστῳ τὸ πρὸς δυνάμει. Delendum illud π.

p. 135. l. 28, 29. ἄλλο ὃ ἴσιν καὶ τόδε κατὰ πάσους ἀνατρέχειν. Peculiare elephantiasi defricandæ smegma his verbis præscribi palam est: proinde appositam fuisse ejus descriptionem, quæ postea interciderit, dubitari non debet.

p. 135. l. 32. χλωαλώπεκ. Hujus meminit *Aristoteles lib. 6. hist. de animal. cap. 2.* & *Plinius lib. 10. cap. 22.* *Anserini* (inquit) *generis sunt chenalopeces: Et quibus lautiores epulas non novit Britannia chenerotes, fero ansere minores.* Nomen ex *Ansere* & *vulpe* compositum, non quidem quod mistione & coitu utriusque animalis gignantur hæ aves; (id enim planè impossibile est) sed fortasse quod vulpis magnitudinem, aut in plumis colorem habeant.

p. 135. l. 32, 33. ὁμοιον γὰρ ἐν ἀνομοίῳ, ὅπως πίθηκον ἀνθρώπῳ ἄριστον. Lege: ἐν ἀνομοίῳ. Ait simile in dissimili, ut simiam homini, valdè esse accommodatum; & simile in dissimili intelligit, opinor, animal, quod in suo genere similitudinem alterius animalis diversæ speciei habeat; ut *chenalopex* vulpis, est simia hominis: quod cur dicat homini optimum esse, fateor me non videre. Aliis istud mysterium quod inest, aperiendum relinquo.

p. 135. l. 34, 35. καὶ ἀμμωνιακὸν τὸ θυμὸν ζῶν ὅξει καὶ δένον γλώσσῃ χυλῶ. Scribe: ἀμμωνιακὸν per Ω. Hic *Themisonem* videtur imitari, qui teste *Coelio lib. 4. Chron. cap. 1.* in hoc morbo habitum corporis refrigerantibus atque adstringentibus comprimere studebat, cupiens revocare tetros humores ad interiora, adhibitis subinde enematis & purgantibus medicamentis: Item, (inquit de Themisone) *ventrem inter paucos dies leviter deduci jubet atque superficiem corporis constringi unguento myrobalani, cum aceto, & oleo rosaceo parvo, vel myrtino, & ammoniaci gutta cum alumine.* Reponit etiam egrotantes in decoctione frigida ex herba *perdicio confecta*, vel *plantagine*, aut *murto*, aut *rubo*, bis in die, & paulo infra adhibet etiam ammoniaci guttam cum aceto, vel vino: quam curationem cum elephantiasi adversissimam esse pateat, non immeritò scripserit *Juvenalis*:

Quot Themison ægros autumnus occiderit uno.

p. 135. l. 36, 37. ἢ πελιδνὰ ἔρσι αἱ σείρες, πρὸς γὰρ ἄσπετον. Hujus meminit & *Cælius* citato loco vituperans: *Alii quoque, (inquit) etiam cutis vulnerationem affectandam probant, qua corpus exhumoretur; neque cunctis commune judicium, & ignavis cognitum providentes, quod pejorante passione superficies corporis ulceratur.*

p. 136. l. 2, 3. καὶ τῷ μέλιτι, παλαιῷ, τῷ μίξιν. Videtur legendum, ἐς τῷ μίξιν.

p. 136. l. 8. ἀκρόδρυον τὸ ὠρεῖα. Ex hoc loco patet ἀκρόδρυα generale esse nomen, omnes arborum fructus significans, licet si vocis originem spectes, eos tantum quos *quercus* pariunt, significet: nam δρὺς Græcè est *quercus*. *Suidas* ἀκρόδρυα. καρποὶ δένδρεαί· πάντες οἱ τῶν δένδρων καρποί. Ratio est quia veteribus δρὺς accepta pro quacumque arbore, unde fructus δρυπετεῖς qui maturuerunt, moxque casuri ab arbore sunt. Ita igitur acceptum id nomen etiam τὰ ὠρεῖα fructus æstivos comprehendere manifestum est. Propriè tamen ita dicebantur fructus lignoso putamine muniti: quod genus nucum appellatione à Latinis intelligitur.

p. 136. l. 8, 9. οἶνοι γλυκεῖς οἰνώδων κρέσσονες. οἶνον οἰνώδης vinum vinosum dicebant, quod esset generosum & potens. Cujus generis non censetur vinum dulce: sicut expressè docet *Aristoteles lib. 4. Meteor. cap. 9.* οἶνον δ' ὁ μὲν γλυκεῖς θυμιάται· πίων γάρ· ἢ γὰρ τῶντα ποιεῖ τῷ ἐλαίῳ· ἔτε γὰρ ὑπὸ ψυχρῆς πήγνυται, καίεται τε. ἔστι δ' ὀνόματι οἶνον, ἔργῳ δ' ὅσα ἐστὶν· ἢ γὰρ οἰνώδης ὁ χυμός. διὸ καὶ ἢ μεθύσκει. id est, vinum autem dulce exhalat sive suffitur: est enim pingue: etenim eadem præstat oleo, neque enim à frigore concrevit, uriturque. Est autem nomine vinum, effectu non item. Neque enim vinosus sapor, ideoque non inebriat. *Hippocrates* etiam 2. de victu in acutis vinum dulce ab οἰνώδῃ distinguit: ὁ μὲν γλυκεῖς ἵστων ἐστὶ καὶ καρηλατικώτερος ὁ οἰνώδης, καὶ ἵστων φρενῶν ἀπὸ μὲν. De vino dulci, & citata *Aristotelis* sententia, vide *Chiocum Veronensem lib. 1. quæst. 4.*

p. 136. l. 13, 14. καὶ ζυμπάντων ὁμοῦ κατὰ τῆς δυνάμεως. Veratrum scilicet, de hoc enim loquitur: & sanè ejus tantam esse vim, tam gravem spiritum tradit *Plinius*, ut effossuri, allio, ac vino inter fodiendum hauriendo sese præmunirent, celeriterque opus conficerent, alioqui capitis gravitatem contraherent. Magno etiam ægrorum & medentium pavore olim exhibitum fuisse, idem *Plinius* auctor est: *Album*, inquit, *optimum*, quod celerrimè movet sternutamenta, sed multo terribilius nigro, præcipuè si quis apparatus poturorum apud Antiquos legat, contra horrores, strangulatus, intempestivas somni vires, singultus infinitos aut sternutamenta, stomachi dissolutiones, tardiores vomitus aut longiores, exiguos aut nimios. Quippe alia dare soliti, quæ concitarent vomitiones, ipsumque elleborum extraherent medicamentis aut clysteribus, sæpè etiam sanguine venis emisso. Jam verò & cum prosperè cedat, terribili visu variis coloribus vomitio-

tionum, & post vomitiones, observatione alvi, balinearum dispensatione, totius corporis cura, antecedente omnia hæc magno terrore famæ. Namque tradunt absumi carnem si coquatur una: sed antiquorum vitium erat, quod propter hos metus parcius dabant; cum celerius erumpat quo largius sumitur. Hæc Plinius.

p. 136. l. 14, 15. ἔ τῷ πλήθει καὶ τῇ ποικιλίᾳ τῶν ἐκκελύσεως.] de variis coloribus vomitionum ab elleboro albo, modò ex Plinio dictum est.

p. 136. l. 18. ἀλλὰ δυνάμι καὶ ποιότητι ἔπὶ Φαύλῃ.] Notatu digna sententia magni Medici, qua *elleborum album*, potentissimum prædicat medicamentorum omnium purgantium, non vacuandi quantitate, aut varietate eorum quæ educuntur, sed potestate & qualitate excretionis: quod scilicet ea, quæ oportet, vacuet, morborumque seminaria stirpitus evellat. Cui & *Hippocrates* suffragari videtur de nigro *Veratro* scribens ad pleuritidem inferiorem: ἀλλ' (inquit) καλλίω καὶ κερσιμώπερα. De albo autem est sententia in *Coac. cap. 12.* ἐν ὅσφ' αὐτὸν ἀλγύματι σωτόνῳ καὶ ὑποφορῇ πλέονι, ἀπ' ἐλλεβορῆς ἐμέσαι ἀφρώδεα συχνὰ ὠφελεῖ. Ad quem locum *Duretus* hæc annotat: hic autem significatur albus absolute usurpatus; in quo tanta vis inest purgandi, ut priusquam ad tenuium intestinorum amfractus perveniat, humorem qui in vitio est, radicitus ab ima parte exstirpet, ipsumque vomitione excludat. Notabile est autem, quod elleborismum præscribit, non inopia, sed delectu cathartidorum, ut idem scripsit de nigro ad pleuritidem inferiorem. Hæc *Duretus*.

p. 136. l. 23. περὶ ἵκελον γ' ἐς δυνάμιν.] Eleganter igni elleborum album comparat: nam ut ignis vi sua omnia pervadit, potenterque immutat, edomatque: ita elleborus intus corporis latibula omnia irrumpens, diuturnorum inibi morborum semina populatur, fibræque omnes ad vivum refecat: atque ita quicquid est mali profligat, delet, exterminat, ut non possit amplius repullulascere. Eodem sensu *Theriacam* ab Auctore *Libri de Theriaca* ad *Pisonem* πῶρ καθάρσιον appellari ob præcellentem ejus vim supra observavimus. Atque hic *Observationes* & castigationes nostras in *Aretæum* Dei Optimi Maximi Auspiciis susceptas, cum debita illi omnium bonorum Auctori gratiarum actione absolvimus. Die Jovis duodecima Januarii, Anni millesimi, sexcentissimi, sexagesimi secundi.

F I N I S.

INDEX GRÆCUS

301

IN

A R E T Æ U M.

Editori ARETÆI doctissimo JOANNI WIGAN, A. M. Ædis Christi alumno
S. D. *Michael Maittaire.*

Multum tibi, vir doctissime, cum à tuis popularibus, tum ab omnibus medicæ artis Græcarumque literarum studiosis debetur; quod primus opus medicum, quale tua nunquam protulit patria, Græcè typis mandaveris: quod Aretæum apparatu magnificentissimo, Latinâ versione novâ & longè elegantiore, notis accuratissimis ornatum in lucem produxeris; scriptorem tam rarè hætenus obvium, ut penè pro inedito haberetur: tot mendis oblitum, ut lectorem prorsus abstergeret; in suo tamen genere, si scriptionis nitorem, vim verborum, copiamque nunquam nimiam, si orationis facundiam, puram dialectum, rerumque quas tractat methodum spectemus, facile principem. Exemplar sanè cunctis librorum deinceps editoribus proposuisti, quod possint imitari quidem, vix superare. Optandum fuerat, ut qui Aretæo manus medicas admovisti, meliori ipse valetudine uteretur. Verùm nequid tuis laudabilibus inceptis moram injiceret, cavit vir clarissimus Joannes Friend, M. D. qui pro suâ medicinæ linguæque Græcæ (hujus nunquam ab illâ sejungendæ) peritiâ tuæ simul & Aretæi salutis consuluit. Quoniam autem indici Græco coronidem imponere hinc abiens non potuisti, quam opellam per tenuem mearum virium modulum & temporis angustias licuit, præstiti: operis quippe illa pars erat, ad quam pertinacia laboris magis quàm ingenii acumen postulabatur.

In hoc indice adnotantur pleræque voces raræ & insigniores, loquendique formulæ: præstantissimo huic authori vel propriæ, vel cum aliis, Hippocrate præsertim, Homero & Herodoto, ad quorum normam suum stylum conformavit, communes. Vocabula in Constantini Lexico & Henrici Stephani Thesauro prætermittam asterisco indicantur; obelo, quæ in illis occurrunt ἀμάρτυρα. Loci passim inseruntur ex variis authoribus, quorum editiones sunt eadem, quæ in Commentario de Aretæi dialecto memorantur. Sicubi aliæ adhibeantur, earum in hujus indicis sine fiet mentio. Plura ex Galeno aliisque rem medicam Græcè tractantibus exempla accersere potuissim, si mihi aut major cum illis familiaritas aut plus otii fuisset. Nonnihilo ad calcem de quibusdam Aretæi locis, quorum lectio suspecta est; deque ejusdem stylo peculiari syntaxique adtexendum curavi. Vale; meamque hanc pauperulam symbolam æqui bonique consule. Ex museo. *Calendis Novembribus, 1723.*

A.

Α βαρὴ ἔλκεα, 7: 24, 27. ἀβαρὴ τραύματα Galen. lib. 2. ad Glauc.

ἀβαρὲς ὄσμαι ἐς κεφαλῆς αἰδοθήσιν 101: 10. ἀβαρὴ ὕμιν 2. Cor. xi. 9.

ἀβέλητοι ἀφέςτες 61: 12, 13.

ἀβρῆτοι [ἀνέχτοι] 56: 20.

ἀβρῆτης. Οὐκ ἀβρῆτες — non parum juvat, 87: 13.

ὅτε ἀβρῆτες ἐμφανέιν, in edendo non parci, 46: 21.

ἀβρῆτης αἰτή, causa que non occurrit, 64: 44.

† ἀγκύλη ἢ ἀνθρώπων, 4: 24. Hefych. ἀγκύλεος, καί μπεδοί.

ἀγλιχρον ἔλαιον, 91: 3. ἀγλιχρον, Hippocr. 77. D.

ἀγνοῖα. Ὡς ἀγνοῖα, 105: 31. ἀγνοῖα, 4: 51. ἀγνοῖα, 11: 18.

ἀγνοῖα ἀπάντων ignari omnium, 30: 35.

ἀγνοῖα ἀπὸ ἁλῶσι ignoti, Homer. Ὀδ. ε. 79. Utrâ-

que significatione utitur Xenophon. 868. B. &

443. C. ποῖσι ἀγνοῖα ἢ περήματα, 61: 15, 16. eâ-

dem syntaxi, quâ ἀγνοῖα.

ἀγλαῖα ἢ ἀγλαῖα, 63: 30, 51. ἀγλαῖα πρὸς αὐ-

γλῶ, 73: 11, 12. Hefych. ἀγλαῖα, ἀγλαῖα. ἀγλαῖα-

θήσεται, Dan. xi. 11.

* ἀγλαῖα ἀγλαῖα [ἀγλαῖα] 53: 43.

ἀγλαῖα ὅτε ἢ ἢ penè extinguitur, 59: 6. ἀγλαῖα cum

Dat. apud Herodot. 125. 15. & cum Gen. apud

cund. 2: 7. 3. & Homer. Il. ω. 709.

ἀγλα. τὸ αἷμα ἀγλαῖα παντὶ τῷ σώματι, 44: 48, 49.

ἐμετ' αἰτῶν νέος ἀγλαῖα, 82: 24. sic 94: 25. ἀγλαῖα αἷμα, 87: 14.

* ἀγλαῖα adjectivum. τὰδε ὕπνα ἀγλαῖα, 75: 3. ἀγλαῖα ῥοπρον, 115: 46.

ἀγλαῖα ἐχάτη καὶ διωατωπῆ, 118: 20. educatione.

ἀγλαῖα [certaminis] ἢ γυμνασίων πηλῶν, 44: 25. sic

Herodot. 76: 43. ἀγλαῖα, 53: 37. Metaphoricè.

Hefych. ἀγλαῖα, ἢ θλάσις, ἢ παλαίστρα. ἀγλαῖα δημο-

πῆ, Xenoph. 54: 4. ἀγλαῖα ἐμικρῶ, 2. Maccab.

111. 14.

ἀδδην, 18: 30. & 52: 26. ἀδδηνφάροι, 47: 40. ἀδδηνφά-

γῆς, 47: 40. sed per δ simplex, ἀδδην, Homer.

Il. v. 315. Herodot. 334. 2. ἀδδηνφάροι, Callimach.

Hymn. in Dian. v. 160.

ἀδδηνφάροι, adjectivè, similis, conveniens. χῶρα τῷ εἰ-

δεῖ ἢ παρὲς ἀδδηνφάροι, 37: 29, 30. περφάσιες ἀδδηνφά-

τὸ ξωπῆς, 47: 18, 19. τεπῶν ἀδδηνφάροι, 61: 60. πε-

τῶν ἀδδηνφάροι, Hippocr. 605. 15. τὰ

τεπῶν ἀδδηνφάροι, Xenoph. 904. A.

ἀδδηνφάροι, 66: 34. ἀδδηνφάροι νεφροί, 22: 11. & 52: 39. ἀ-

δδηνφάροι ἔλκεα, 59: 53.

ἀδδηνφάροι ἢ ἀφῆν [μύρον] 111: 49. ἀδδηνφάροι ἔλαιον, Diosc.

lib. 1. cap. 29. ἀδδηνφάροι ἰχθῆες, 92: 27. ἀδδηνφάροι

sensu passivo legitur in Plutarch. de Herod. &

ἀδδηνφάροι, Hesiod. E'gy. 418.

ἀδδηνφάροι γάλα, 134: 45. τὰ σιτία ἀδδηνφάροι ἢ περ-

φίμα, 62: 49. ἀδδηνφάροι σοφία, Jacob. 111. 17.

Qq

ἀδδηνφάροι

ἀδιάστροφος θάλαξ, 41: 21. *non tortus*. ἀδιάστροφον εὐνοίαν ἔπισιν, 3. Maccab. III. 3.
 ἀδιέξοδοι φύσαι, 53: 26.
 ἀδοξος ζυμμοίφη, 28: 51.
 ἀδρανές, 37: 35. ἀδρανέας σφυγμύς, 16: 15. ἀδρανές, 30: 48. Anthol. lib. I. cap. 13. Epigr. 3.
 ἀδρανής, 23: 19.
 ἀδιυναμίνη, 36: 18. ἀδιύατοι ἀδεδήναι, 44: 20.
 ἀεκκός καρτελής, 25: 17, 18.
 ἀένναον ἔρον, 54: 51, 52.
 ἀεργον ἔρον, 37: 53. Hom. Il. I. 320. ἀεργίῳ, 45: 10. Od. ω. 250. δῆγιν, 44: 24. ἀργίη γυμνασίων, 47: 25.
 ἀηδὶ γλυκεῶν, 42: 51.
 * ἀηχός φωνή, 40: 32.
 ἀήνητος ὑπέρη, 64: 44. κ' ἴω ἀήνητα ἢ τὰ στίσι, 56: 44, 45.
 * ἀήνησι, *copia videndi adempta*, 121: 11.
 ἀθέλξεται πάντα, *remittentur omnia*, 42: 27. ἀθέλξεται, παρέται, διεκλύεται, Galen. Expof. Hipp. Voc. ἀθέλξεται emulgetur, Hipp. 47: 22. ἀθέλγειν, ἀμέλγειν, Hefych. Quid si pro ἀθέλξεται legatur ἀλθέξεται πάντα? quo sensu ἀλθέσις postea.
 * ἀθερμοί, 16: 29. & 67: 7. ἀθερμότης, 96: 4.
 * ἀθερπός τροφή, *cibus nutriendi expers*, 132: 25. Crassus vertit *non mutatus*, & legit ἀθερπός; nec minus bene, si conferantur cum hoc loco alii loci, 47: 22. & 47: 43.
 † ἀθερξ. ἀτελες, 56: 20. † ἀθροιστός, 13: 38.
 ἀθρόον ἐρεσθ, 4: 2. & 15: 17.
 ἀθύμοι ἐς πᾶσαν πέψιν, 47: 52.
 αἰδηλον πῦρ, 69: 32. Hom. Il. β. 455. αἰδηλὰ ἢ μορφήν, 68: 6.
 αἰδρές ἄνδρες, 93: 31. αἰδρές ἢ δόξασιων, 96: 19. Homer. Il. γ. 219. Od. κ. 282.
 αἶμα πλὸν, θερμάσις καὶ πόλμης ἑξάψις, &c. 113: 3.
 αἶματ' ἀναγνώγῃ, 11: 46. & 95: 47. φορῇ, 12: 8.
 αἰμάσσειν, 83: 12. dicitur de cucurbitulā. * αἰμαξίος συμμετελής, 86: 5. αἰμορραγίη, 9: 16. & 12: 5. & 54: 29. & 55: 14. αἰμορροίς, 54: 11.
 αἰμορροῖδες, 52: 55. αἰμορροῖδων ῥοὴ ὀπίσθεσις, 47: 24.
 αἰμαλωψ, 13: 37. & 22: 15. αἰμάλωπες, Hippocr. 236: 45. αἰμαλωψ, adjective, sanguineus, grutosus; χυμὸν αἰμαλωπα, 49: 16.
 * αἰδομένην ἐντέρεψ, 27: 8, 9.
 αἰστω. ἦξις [ἀρετῆς] δὲ πᾶν ἐς χεῖρας, 66: 24, 25. Homer. Il. ν. 65. αἰσέσι, Hippocr. 605: 21.
 αἰσὴν ἢ θανάτην ἔχῃ ἰαχυρότερον, 41: 37. ἐν αἰσὴ ἰαχὴ ἢ κεφαλῇ, 83: 11.
 ἀκάθαρτος, *immundus*. sic Act. x. 14. sed ποῦνδε ἐλκίων ἀκαθάρτερες, quæ ulcera tanto minus purgant, 127: 29, 30. sensu activo; quasi esset ἀκαθάρσιώτερες; καθάρσιος enim purgativus; uti καθαρνὸς & καθαρνός.
 ἀκάματα ἅπαντα, *non fatigantia, laborem non parientia*, 135: 46. sensu activo. Sed frequentior est passivus; ἀκάματον πῦρ, Homer. Il. ε. 4.
 ἀκαρές. ἐπ' ἀκαρές. 51: 44. idem ac ἐς μινδόν, 51: 49.
 ἀκατάστατα, *non consistentia*, 127: 52. ἀκατάστατον ἔρον, Hippocr. 149: F.
 ἀκέρως θάλαξ, 76: 41. activo sensu: Passivo autem, καρδίῃ ἔποτε ἀκέρως, 76: 47, 48. ἐκείνως ἀκέρως καὶ κακῶ, 31: 25. ἀκέρως, θερμότησι. Hefych. νόσος ἀκέρως, H. Steph. ex Pausan.
 * ἀκέρχνος, *asperitatis expers*, 91: 26. φάρμακον ἀκέρχνον, 127: 78.
 ἀκινδύω τοῖς πέλας ἢ ζυμοφορῇ, 31: 55.
 ἀκινήσις. ἐς ἀκινήσιον ῥέπει τὰδε, 34: 25, 26. σφυμοί ποτὶς ἀκινήσις, 101: 61. & 104: 32, 33.
 ἀκῆς, metaphoricè, *dolor acutus*. ὅπῃ τῇσι τῇσι ἀκῆσι, 55: 12, 13.
 ἀκμήν. ὄντες ἐν ἐντυχίῃ τῇ ἡλικίῃ, 50: 4.
 ἀκῆ ἡχων, 119: 47, 48. ἀκῆσμάς, 122: 36.
 ἀκῆ. ἄλξ τὸ ἀκῆπον, 82: 19.

† ἀκῆ πῶς, 52: 28, 33. ἀκῆ τῆς φῆς, Hippocr. 1180.
 ἀκῆ ἔχον ἄξιον τῆς πῆς ἔροι, 134: 23. ἀκῆ νέων, 72: 13.
 ἀκῆ pro ἀκῆτεια ἀκῆτεια, ἀκῆτεια, Hefych. ἀκῆτεια, *impotentia*, 55: 51. Hippocr. 176: D. ἀκῆτεια ἢ σώματ', 27: 10. Hippocr. 453: 61. χεῖρος, 28: 42. Hippocr. 553: 10. γενάτων, 24: 37. Hippocr. 641: 20. ἔρον, 33: 39. ἀκῆτεια ἡσυχίας, 8: 25. *ob impotentiam consequendi quietem*.
 ἀκῆτεις, ἀκῆτεις. Εὐελπίδης Αἰόλω, Hefych. Sic ἀκῆτεια τὰ μέρεα, 34: 38. Hippocr. 304: 32. ἀκῆτεις, *quod contineri non potest*. Sic ἔρον ἀκῆτεις, 4: 29, 30. ἀκῆτεια πύθας ψυχῆς, 34: 36. ἀκῆτεις, *incontinens*. Sic παιδὶς ἀκῆτεια ἐδωδῆς, 8: 2. ἀκῆτεις ἢ γλώσσης ἐς τὸ ἀκῆσμον, 25: 33. ἀκῆτεις φωνῆς, Hippocr. 447: 24.
 * ἀκῆτῃ, adverbium. ἀκῆτῃ τὰ ἔροι ἐν χεῖρ, 34: 52.
 ἀκῆτ', αἰμυγῆς, αἰσχυμῆρας, Hefych. Ionicè ἀκῆτ'. ἀκῆτ' χολή, 20: 14. ἔρον, 29: 33. ἐμῶματ' ἀκῆτ', Hippocr. 72: A. ἀκῆτῆς, 87: 7. ἀκῆτῆς, Hippocr. 1010: F. ἔρον ἀκῆτῆς, Suid. ἀκῆτ' ὄργην, dicitur Argus apud Æschyl. Prom. v. 679. ubi Schol. exp. ἀκῆτ', ἀκῆτῆς. Sic ἀκῆτῆς ἔρον ἀκῆτῆς ἔν, 63: 4.
 ἀκῆτῆς ῥοδίνης ἢ ἀμῆτῆς, 75: 8.
 ἀκῆτῆς. ἐπ' ἀκῆτῆς. 33: 51.
 ἀκῆτῆς, ἀδιάκῆτῆς, Galen. exp. voc. Hipp. ἀκῆτῆς, Hefych. αἶμα ἀκῆτῆς, αἰμυγῆς, 58: 49.
 ἀκῆτῆς ἢ ὑπέρη 24: 55, 56. φλέβια ἀκῆτῆς, Hippocr. 451: 38. ἀκῆτῆς, τὰ ἐξέπιπλῆς ἐμῶματῆς, Erotian. τὰ ὀπίσθεσις ὄν ἐπ' ἀκῆς ἐμῶματῆς, Galen. exp. voc. Hipp.
 * ἀκῆτῆς κῆρ, 91: 23. & divisim ἀκῆτῆς, 38: 16.
 ἀλαμπῆς πυρετός, 61: 52.
 ἀλγῆ, cum gen. vel acc. ἀλγῆ περιπύσις, 52: 28.
 ἀλγῆ τῆς φλέβας, 24: 39.
 ἀλγῆ τῆς ζωῆς, 81: 28. ἐν ἀλγῇ, 72: 28. Homer. Od. ε. 23.
 ἀλγῆ, θερμῇ, γάλλῃ, Hefych. ἀλγῆ ἔρον ἔλκων, 75: 36.
 ἀλγῆ, calefacere, 76: 13. ἀλγῆ ἔρον, calefacere, 74: 33.
 ἀλγῆ τὸ ἔρον ἐν χεῖρ, 51: 51. *confertim*. Aut potius ἀλγῆ cum alpero spiritu & finè subscriptione, ab ἀλγῆς, Hipp. 461: 35. unde ἀλγῆς, Herodot. 71: 72. ἀλγῆς, ἀθρόως, Galen. exp. Voc. Hipp. Vel ἀλγῆ. nam ἀλγῆ est συναθροῖς, Herodot. 34: 11. Crassus vertit ἀλγῆ, calefactione.
 ἀλγῆ Σικυανίων, γλῶσσινον ἢ παλαιόν, 104: 59. Hippocr. 1184: H. ἢ ἀλγῆ φάτων, 82: 31. ἀλγῆ φάτι, Hippocr. 1053: E. Homer. Od. ω. 45. ἀλγῆμα, 82: 35. † ἀλγῆς, 131: 8.
 ἀλγῆτος, 117: 38, 39. ἀλγῆτος, 120: 45. & 91: 25. & 78: 33, 34. Phrynichus in Attic. Diction. notat ἀλγῆτος apud tragicos & comicos poetas reperiri; sed mavult ὅτι ἢ ἀλγῆτος cum antiquis ἀλγῆτος ὄντοισι, 30: 25.
 † ἀλγῆτον, 82: 54. κῆρ, 76: 2. φῆς, 97: 10, 11. ἄρτε, Hippocr. 610: 2. ἀλγῆτον, ἀλγῆτον, Erotian. & Hefych. ἐν τοῖσι ἀλγῆτοισι, 130: 48. ubi pro ἢ. Sic Plato in Cratyl. docet antiquissimos ἢ ἡμέραν vocasse ἡμέραν. Legerem forsan ἀλγῆτοισι, 101: 62.
 ἀλγῆτος μακρῇ καὶ πικρῇ, 13: 10, 11. ταχῆς, Hippocr. 800: D. ἀλγῆτος, ἰασις, Galen. Exp. Voc. Hipp. θερμῆς, Erotian.
 † ἀλγῆ, συναθροῖς, Phavorin. τὰ ἐν τῷ σωματῷ ἀλγῆμα, 17: 35. Hippocr. 171: G. ἀλγῆτον, ἀλγῆτον, Hefych. ἀλγῆτον, Herodot. 247: 8. ἀλγῆ [αἶμα] κῆρ, 55: 19.
 ἀλγῆς νεφρῆς, 130: 32.
 ἀλγῆς, 20: 22. ἀλγῆτος, Constantin. ex Theoph. de Odor.

- ἀλιτροῖσι ἐς ἡ Σελῶν, 28: 53. ἀλιτροὺς δαίμονας, Homer. Il. φ. 595. ubi Schol. ἀμαρτωλὸς εἰς θεός.
 ἄλκαρ, 77: 28. ἄλκαρ σωτηρίας, 83: 17. Homer. Il. ε. 644. ἄλκαρ, βοήθημα, Galen. Exp. Voc. Hipp.
 ἀλκήεις, 56: 23. Homer. Hymn. in Pall. v. 3. Apollon. Argon. l. i. v. 101.
 ἄλκιμον, 27: 5. Homer. Il. ζ. 437. Herodot. 103. 9.
 ἄλκιμωτερον, 69: 18. Herodot. 21. 2.
 ἀλλήλεχθῆ, 53: 53. ἀλλήλεχα, τὰ ἀντιπεπλεγμένα, Helych.
 ἀλλοδαπῶν νέων, 3: 47. ἀλλοδαπῶ δῆμῳ, Homer. Il. τ. 324.
 ἀλλοῖσται ἐς κακόν, 58: 24. ἀλλοτρίοι, Hippocr. 798. H.
 * ἀλλοιῶδες τὰς ἡμίας, 32: 35.
 ἀλλοτρίον κακόν, 28: 30. ἀλλοτρίοι Φαντασία, 32: 4.
 ἀλλοτρίων βρωμάτων, Hippocr. 603. i. ἀλλοτρίον, ἐξηλασμένον, Erotian. ἀσφαλὲς καὶ ἀγνώστον, Galen. Exp. Voc. Hipp.
 ἀλλοτρίον ἐν τῇ καλῇ ὕξει, 48: 40. collectum. quasi ἄλκιμον. Crassus vertit fluctuans. Turneb. cum spiritu aspero ἀλλοτρίον, saltans, saliens.
 ἀλλοτε καὶ ἄλλοτε, 88: 39. & 93: 38. πῶς ἄλλοτε ἄλλον ὤνησε, καὶ ταῦτόν ἄλλῳ ὠφέλη, 134: 2, 3, 4. ἄλλα ἀντ' ἄλλων τῶντοις, 59: 32, 33. ἔτερε καὶ ἔτερε ἐπ' ἄλλοις καὶ ἄλλοις, 60: 16.
 ἀλλοφάσκειν, 17: 16. ἀλλοφάσκοντες, Hippocr. 44. 28.
 ἀλλοτρίοι καὶ πεθορημένοι, Erotian. πρὸς ἀπαιόντες, πρὸς φρονέοντες, Galen.
 ἄλμω, muria, 95: ii. & 126: 50. Homer. Od. ε. 322. ἄλμω ὕδατος, 44: 27. Od. δ. 511. ἄλμωδες, 130: 14.
 ἄλως ἰδρῶς, 27: 42, 43. ἀλῶς ἐὰσι νοσοῦν.
 ἀλυσίη, abstinentia ab usu balnearum, 55: 43. & 71: 12.
 ἀλτῆραν βολή, 117: 5. βολεύει, 133: 17. De hâc excitatione lege Galen. lib. 2. περὶ ὕπνου. & Mercurial. de Art. Gymn. l. 2. c. 12. Cael. Aurelianus vocat ἀλτῆρας, manipulos. Martial. l. 14. epigr. 49.
 ἀλύοντες ξυνὸς δόσει, 21: 46. ἀλύον ἐς ἀδμονέων ὁ θυμὸς, Hippocr. 563. 6. ἀλυμαίνεσθαι, ἀλύειν, δόσειν. ἀλύεσθαι, ἀδμονέσθαι, Helych. ἀλύεσθαι, δόσειν, ῥητορική, Erotian. Sic Schol. in Homer. Il. ε. 352.
 ἀλυπτοῖ τοῖσι πέλας, 31: 51.
 ἄμω, omnino, prorsus. ὄνω μὴ κάρτε κλύειν νόμον, μηδὲ ἄμω εἶργειν, 101: 14.
 † ἀμαλτῆκτο θυμῳ, 112: 40.
 ἀμαρτάνειν ἐς τὸ ἔλαστον, 81: 31.
 ἀμαρτωλὴ Διότης, 31: 27. ὅτι σμικρὴ ἀμαρτωλὴ, 26: 34. ἐς ἀμαρτωλὴν εἴη ἡ πλῆθος, 81: 24. & 90: 28. ἀμαρτωλὴν, Hippocr. 1006. B.
 ἀμαυρῆμεν ὁμῶς, Hippocr. 71. A. ἀμαυρῆμεν, σκοπῶμεν, Helych. At sensu metaphorico, ἀμαυρῆναι πέναι. 5: 54. & 65: 34, 35. ἡ νεαρή [πρὸς] ἡμαυρωσὶ τὸ πάλαιον, 134: 40. ἀμαυροῖ, ἀναρῶ, Helych.
 ἀμβλακίης, 114: 16. ἀμβλακῆν, ἀμαρτεῖν. ἀμβλακίη, ἀμαρτίη, Helych.
 ἀμβλυὴ δρεξίς ἡ θάλασσα, 32: 45. τὸ ἄλγος, 92: 28.
 † ἀμβλύπτερες, 1: 15.
 † ἀμβλωσμός, 64: 52. abortu. ἀμβλωμα, ἐκτρωμα, Helych. ἀμβλωμα, Hippocr. 600. 40.
 * ἀμβλωθεῖαι ὑποφύγει, 24: 33. Quid si legatur ἀμβλωθεῖς? ἀμβλωθεῖς, τὰ ἐξηλασμένα [foran ἐξηλασμένα] ἔμβρωτα. Et ἀμβλωθεῖον, ἀμβλωμα, βρέφος [foran ἀμβλωθεῖον βρέφος, ἀμβλωμα], ἐκτρωμα, Helych.
 ἀμβολή, 19: 42, 43. σὺν εἰς μακρὸν ἔστανται ἡ ἀμβολή, 10: 27. ἔχειν εἰς ἀμβολήν, 110: 27. Lucian. in Scyth. p. 346. l. 13. & Athen. l. 14. p. 631. lin. 27. citant ἀμβολᾶς ex Bacchylide Cæo poeta.
 ἀμείβω. ἡμεῖς τὰ σπλάγχνα εἰς κακοχρησίαν, 48: 34.
 ἀμειδὲς χεῖλος, 35: 52, 53. ἀμειδὲς ψυχὴ, 57: 53.
 ἀμειδέα ἰδὴν, Oppian. Cyneg. p. 180. v. 9. ἀμει-
- δὴ φάσμα, in libro Sap. Salom. c. xvii. v. 4. Edition. Aldin.
 ἀμείλιχοι, 57: 53. ἀμείλικον ἦτορ, Homer. Il. i. 568.
 ἀμερδὲν τὸ σπῆρ, 106: 45. ἀμερδὲς, σπῆρ, Helych.
 ἀμερδὲν, Nicand. Ther. v. 686.
 ἀμετελεῖ, 76: 28. nimia sanguinis detracti copia.
 ἀμυγῆς ἐτέρης ἑσπῆς, 12: 36. τερφῆς, 61: 25. ἀμυγῆς ἑρσοῖς, 4: 13. ἀμυγῆς, 29: 5, 6.
 ἀμπεχόν, 13: 31. ἀμπεχόν, 70: 25. ἀμπεχόν, Homer. Od. ζ. 225. ἀμπεχόν, Aristoph. p. 733.
 ἀμπεχόντων, 81: 50. ἀμπεχόντων, 81: 46.
 ἀμπεχόντη δραχμή, 57: 41, 42. ἀμπεχόντων, λεπτόν ἰμάτιον, Helych.
 ἀμυδροὶ πυρετοὶ. σφυγμοί, 41: 15, 16. σφυγμὸς ἀμυδρὸς τὸ πένον, 101: 25, 26. ἀμυδρὸς, ἀσθενέστερος. ἀμυδρὸς, σπαστικός, Helych.
 ἀμυλῶ, 87: 55, 56. & 88: 54. ἀμύλας πλάκωντας, ἀμύλῳ, βρώμα τὸ ἐν πυρὶ, Helych. Diosc. lib. 3. c. 123.
 ἀμύλιον, Hipp. 669. 26.
 ἀμφαδόν, Homer. Il. η. 243. pro ἀναφανδόν, Il. π. 178. ἐς τὸ ἀμφαδόν, 25: 34. & 32: 54.
 † ἀμφαδῶντες περὶ ὀφθαλμῶν ἰνδαλματα, 72: 36, 37. ἀμφαδῶντες, περὶ ὀφθαλμῶν [aut potius περὶ ὀφθαλμῶν] Helych. Foran ἀμφορέσι vel ἀφορέσι, aspicunt.
 ἀμφαφῶσι, 55: 5, 6. & 72: 38. ἀμφαφῶντες, 103: 56. Homer. Od. δ. 156.
 ἀμφελίαν, 105: 4. H. Steph. affert ἀμφελίαν, ex Eurip.
 ἀμφημερῶν παρ' ἡμέρῳ πυρεταίνουσι, 27: 23. ἀμφημερῶν πυρετοί, Hippocr. 944. G.
 ἀμφίβλημα ἐν πλεῖς, 57: 41. Euripid. Phoeniss. v. 786.
 ἀναδολαῖον, Helych.
 * ἀμφιδιδόμενοι, 54: 8. * ἀμφίβλασις τὸ σπῆρ, 85: 8.
 * ἀμφιδιδῶντες σπῆρ, 132: 17. Hippocr. 759. D.
 * ἀμφιδιδῶν φαρμάκῳ, 54: 39, 40. medicamento, quod calculo dissolvendo aptum sit. Composita tamen ex hoc verbo sæpius in sensu passivo leguntur.
 * ἀμφιλαμῶν, 68: 29, 30. † ἀμφὶ τῷ σπῆρ ἐς ἐκλυσιν ἡ νεοσύ, 101: 21.
 ἀμφω, cum plurali, vel duali. καλῶσι ἀμφοῖν, 21: 11.
 ἀμφοῖν μέγαλον, 108: 17.
 ἀν cum indicativo vel subjunctivo, 51: 11.
 ἀναβάλλω, 81: 43. unde ἀμβολή, de quo prius.
 ἀνάβλασις, morbi augmentum. ἐν τῇ ἀναβάσει, 74: 48, 49.
 ἀναβρωτὴς πύδμων, 36: 10.
 ἀνάγκη. ἢ ἐς ἀνάγκην τομῆς κατῆς.
 ἀνάγκη εἶδεν, 36: 39. Hippocr. 939. D. Sed neutraliter ἀνάγκη, procedit, 36: 21.
 ἀναγωγαὶ βηχὸς ποικίλαι, 36: 45. σπῆρ, Hippocr. 943. F. ἐν τῇ ὑποφύσει ἀναγωγῆς, 127: 27. ἀματῶ ἀναγωγή, 11: 46. ἀναγωγή, 13: 18.
 † ἀναδάκνοντες, 4: 13.
 ἀναδέρειν, γυμνῶν. Helych. ἀναδέρειν, 135: 38. unde nomen * ἀναδερῆς, 53: 37. ἀναδερῆν πύδμων, 59: 50.
 ἀναεὶς γόμας, 46: 34.
 ἀναεὶς [ἀχρῆς,] 13: 22. Sic ἀναεὶς, attollens. Aristoph. Plat. p. 9.
 ἀναεὶς, 125: 17, 8. ἀναεὶς σπῆρ, 115: 24.
 ἀναιόνητον ψαύσι καὶ τρώσι, 65: 40, 41. ἀναιόνητος ἡ ἀφῆ, 35: 51. ἀναιόνητος κῆρ, 2: 23. ἀναιόνητος, 2: 49. & 33: 34.
 ἀναιόνητος ἐς ἀναφῶν, 63: 4. ἀναιόνητος ἐς καρδίαν, Hippocr. 564. 41.
 ἀναιόνητος ὁρμῆς, 69: 17.
 ἀναιόνητος περὶ φασιν αἰσῶν, 66: 15. ἀναιόνητος ἐὰσι ἐς ὕψος πλῆθος, 50: 48. humoris copiam contrahere non possunt.
 ἀνακαθίστοι, 8: 22. Hippocr. 197. B. * ἀνακαθίστοι, 9: 31. καθίστοι, 658. 38.
 Qq 2

- ἀνακαλέσασθαι ἢ θέρμην, 103: 6. ἀνάκλησιν θέρμης, 67: 8. ποίεσθαι, 1: 2: 52. ἐς ἀνάκλησιν, 35: 17. ἡγάγε, 31: 28.
- ἀνακλάειν, *reflectere*, 2: 17. κεκλάσθαι ἐς τὸ περὶθεν, 4: 48. ἀνακλάσσαντα ἢ γλῶσσαν περὶς ἢ ἔργον, 87: 26. ἀνακλᾶν, Hippocr. 760. H. ἐαυτὸν ἀνακλῶν, Lucian. p. 508. l. 16. ubi Vinc. Obiorceus *perperam, seipsum inclamans*. ἀνέκλων, Thucyd. 505. C. ἀνακλᾶσθαι ἐς τὸ μεταφθεῖν, 2: 30.
- ἀνακαταγυλισμοί, 87: 53. ἀνακαταγυλίσαι, ἀνακαταγυλίσαι, Hefych.
- ἀνακαταστῆναι ἐς τὰς ῥίνας, *regeritur in naves*, 4: 9. & 5: 52. & 89: 42. idem ac ἐς τὰς ῥίνας ἀνακαταστῆναι, 8: 21.
- ἀνακαταφύγω, *relevo*. ἐς βραχὺ ἀνακαταφύθησαν, 21: 51.
- † ἀνακτισις, *refocillatio*. Hippocr. 10. 2. ἐδὲ ἐς ἀνακτισιν ἐπακτινόμεσαν, 62: 2. ἀνακτιῖται, ἀπαρχῆς κατὰ, Hefych.
- ἀνακαυχῆναι, 36: 52. ἀνακαυχῆναι ἐς μακρὸν ἢ νομῆς, 62: 9. Thucyd. 29. C. ubi Schol. ἀνάκλησις. ἀνακαυχῆναι, Hippocr. 803. D. ἀνακαυχῆναι, ἀνοχῆναι, ἀνακαταστῆναι, Galen. Exp. Voc. Hipp. ἀνάπαυσις, Hefych.
- ἀναλαμβάνειν. ὡς μεσηγὴ ἢ διώσμις ἀναλαμβάνει, 108: 21, 22. μὴ διώσθαι ἀναλαμβάνειν, Hippocr. 642. 20. Herodot. 250. 7. ἐς ἀνάληψιν ἀπὶ τὸ νοσῶν, 126: 9. μέσφι πολλῆς ἀναλήψις, 113: 40. ἐς ἀνάληψιν ἀγειν, 103: 43. & 126: 3, 4. ἀνάληψιν ἢ ἔξι, 125: 3. ἀνάληψις, ἀνάβρωσις, Suid. ἀνάληψιν, Θεραπειάν, Schol. Thucyd. 389. C. ἀναλήψεται, Hippocr. 1250. 12.
- ἀναλθεῖς, 33: 36, 37. Hippocr. 8. 29. E. ἀνίστασθαι, ἀνυγίστασθαι, Hefych.
- * ἀναλωφῆσθαι, 112: 44. λωφῆ, λήγῃ, παύεσθαι, Hefych. Hippocr. 524. 2. Homer. Od. 1. 460.
- ἀνανεῶσθαι ἢ ἀνδρῶν, 71: 49.
- ἀνάπαυλα ἔργα ἐδὲ ἀμβολῆ, 19: 42.
- ἀναπεμπάσθαι ἢ νῆσον ὅκωπερ ὄναρ, 103: 29, 30. ἀναπεμπάσαι, ἀνασκέψασθαι, Hefych. *in memoriam revocare*. Budæus in Comm. p. 663. ex Luciano citat, ὡς περὶ πινά ὄνειρον ἀναπεμπάσθαι ἢ παρ' ἡμῶν ἐνδαμνοῦναι.
- * ἀναπεπτεῖς ὀφθαλμοί, 5: 50. *patentes*. Hujusmodi tamen composita, qualia ἐπετής, περπετής &c. videntur à πίπῳ, potius quam à πετάννυμι, derivari.
- * ἀναπέζει φλεγμονὰς, 23: 16.
- † ἀναπίσαι ἢ χολῆς, 64: 30, 31. ἀναπίεσθαι, Hippocr. 805. 11.
- ἀνάπλῃσιν ἢ σκερῶν ποιήσθαι, Hippocr. 784. G. ἐς ἀνάπλῃσιν σκερῶν διωάμις ἢ κη, 126: 5, 6.
- † ἀναπλώω. ἀνέπλω ὕδρον, 30: 47. ἀναπλεῖν, Budæus interpretatur *innatare* ὀπινῆσθαι.
- ἀνάπνυσις γίγνεται ἢ κακῆ, 95: 3, 4. ἀνάπνυσις πολέμοιο, Homer. Il. 800.
- ἀναπνέει κλύδων ὕδρων ἐς τὰς Ἀλφειοῦς, 3: 10. ἀναπνέει κακῆ, 4: 13, 14.
- ἀναπνέειν, ἀναπνέειν, Hippocr. 179. B. ἀναπνέειν, 14: 14. ἀνέπνυε, H. Steph. ex Apollon. Argon.
- ἀναπνέουσιν, 126: 40. ἀναπνέουσιν, ὕδεις γερόναμιν, Hefych.
- * ἀνασμίχῃ καὶ δάπτει, 27: 7, 8. σμίχῃ, φθείρε, τρύχῃ, Hefych.
- ἀνάσαι ἢ διωάμις ἐς τὸ ζῶπυρον, 102: 14.
- ἀνάτεμψις, Hippocr. 746. G. ἀνατεμψις ἢ περσώπῃς, 112: 26.
- † ἀνατρεφῆς, 103: 41. ἀνατρεφῆναι τὸ ζῶπυρον, 103: 39. ἐν νόσῃ ἀνατρεφόμενός, Hippocr. 13. 26.
- ἀναφορῇ ἢ κακῆ καὶ ἀπερρόχης, 7: 55. ἀναφορῇ ἢ σομάχῃ, 126: 26. ἢ ἢ πέψις μόνον ἀπὸ καὶ ἢ ἀναφορῆς παύεσθαι, 58: 40, 41.
- ἀναφρον αἷμα, 15: 4. ἀναφρον Ἀλφειοῦς, Hippocr. 47. 43.
- ἀναφώνησις πνέματι, 135: 47. ἀναφώνησις, *vehemens vocis exercitatio*, affertur ex Plut. Præc. salub. & Galen. de San. tuend. ἀναφώνησις, 139: 14. ἀναφώνησιν, 119: 44.
- ἀνάχρεμψις, 11: 52. ἀνάχρεμψις, 11: 50. ἀνάχρεμψις πυκνῇ, Hippocr. 67. F.
- ἀνάχυσσις χολῆς, 44: 32.
- ἀνδρῆμα. ἐλπίς ὡς ὥκειται ἀνδρῆμα ἢ ἀνδρῶν, 131: 45. *virile robur recuperare*, Herodot. 142. 17.
- ἀνέρεσθαι, 82: 9, 10. ἀνέρεσθαι ἐν ἢ ζῶπῃ, 119: 24. ἀνέρεσθαι, H. Steph. ex Lucian. ἀνέρεσθαι ἐξ ὕπνου, Homer. Il. 138.
- * ἀνείλησις ξυμπαίδεσθαι, 117: 7. ἀνείλησις, 135: 45. *genus exercitationis*. Sed morbi genus apud Hippocr. 1086. A.
- * ἀνεκπύησις πνεύμων, 41: 21. ἀνεκπύησις ἐλκῶς, 42: 33. ἢ περ, 42: 46, 47. ἀνεκπύησις, 39: 8.
- † ἀνέλκωσι θώρηξ, 41: 21. τὸ ἐλκῶς ἢ ἀνέλκωσι κακίον, 64: 40, 41.
- ἀνέλκωσι, 37: 19. † ἀνέλκωσι νοσῶντες, 105: 21. † ἀνέμῃ, *revomat*, 126: 28.
- ἀνέμῃκακώτερον, 19: 23. *malorum patientius*. ἀνέμῃκακῶς, 2. Tim. 11. 24.
- ἀνέμῃκακῶς ἢ φθῆναι, 55: 52, 53. ἀνέμῃκακῶς φθῆναι, Constantin. ex Memnon. Eclog.
- ἀνεοδίῃ ἢ περ ὕπνου, 42: 17. ἀνεοδίῃ, Hippocr. 1120. B.
- ἀνέρεσθαι ἢ ἀλφειῶν, 46: 56. Homer. Il. 89.
- ἀνέχομαι cum gen°. ἔτε ὁδῶς ἀνέχον, 7: 48. cum acc°. ὁδῶν, 8: 16, 17. cum infinitivo; ἀνακεκλῶσθαι ὅτι ἀνέχομαι, 8: 21, 22.
- † ἀνέχεσθαι ἔχων, 30: 49. ἀμφοῖς ἐς τὸ ἀνέχεσθαι ξυμπαίδεσθαι, 114: 25. ἀνέχεσθαι ἐλμύνηναι, Herodot. 298. 41.
- ἀνέμῃ. αἰώρη, νήμεν, ἀνέμῃ τῇ κεφαλῇ, 118: 8. ἀνέμῃ, ἀνέμῃ, Sophoc. OEdip. Colon. v. 709. Confer etiam Homer. Od. 1. 440. 441.
- ἀνέμῃ, *retractione*, 83: 36.
- ἀνέμῃ pro muliere, 24: 14, 17. & 111: 30, 35. & 112: 32, 33. Sic Ctesias, 8. 15. & H. Steph. ex Demosth. ὡς περπεσθαι. & Plut. Alcib.
- * ἀνέμῃ, Hippocr. 399. 22. ἀνέμῃ, 47: 55. & 58: 45.
- ἀνέμῃ, cum gen°. ἢ πᾶσι, 86: 37. ἀνέμῃ, H. Steph. ex Thucyd. ubi Schol. ἀνέμῃ. ἀνέμῃ ἢ περσώπῃς, 1. Reg. xii. 23. ἀνέμῃ ἢ ζυγῷ, 2. Paralip. x. 9.
- ἀνέμῃ, 50: 15. & 51: 45. & 103: 33. H. Steph. ex Plut. de prim. frig.
- ἀνέμῃ φθῆναι τῇ περσώπῃ, 68: 39. tollit. ἀνέμῃ αἰώρη, Xenoph. 320. C.
- ἀνέμῃ ἐς διωάμις, 41: 33.
- * ἀνέμῃ ἢ περσώπῃς, 51: 41.
- ἀνέμῃ ἢ αὐτῇ, *via eadem*, 20: 48. ἔχῃ ἀνέμῃ, *proficit*, 117: 14.
- ἀνέμῃ ἢ μελέτῃ, 66: 22. ἀνέμῃ, 101: 33.
- ἀνέμῃ πῶν, 42: 43. † ἀνέμῃ ἔχῃ, 54: 28.
- ἀνέμῃ περσώπῃς, 68: 23. de elephantis proboscide.
- ἀνέμῃ ἢ διωάμις ἐς τὸ ἱκανὸν ἢ κενώσι, 73: 50, 51. *vi res ferre non possint* ἀνέμῃ, ἔχῃ. ἀνέμῃ, ὑπομονητικῶς ἔχῃ, Suid. consule Herodot. 256. 41. & 264. 36.
- ἀνέμῃ — ἢ πᾶσι, 51: 44. *abstineant à bibendo*, si ve resistant adversus — sic ἀνέμῃ, Thucyd. 297. C. ubi Schol. ἀνέμῃ. Vel opponant (subintell. se εαυτῆς) contra — ἀνέμῃ περσώπῃς, Homer. Od. 1. 74.
- ἀνέμῃ τῇ συστάσῃ ἢ ἀνέμῃ ἐν πᾶσι, 15: 46. Herodot. 212. 13. ἀνέμῃ, ἐναντίον, πολέμοιο, Suid.
- ἀνέμῃ, ἀνέμῃ, ἐναντίον, Schol. Pindar. Olymp. Od. 13. v. 15. & Schol. Apollon. Argon. 1. 2. v. 29. ἀνέμῃ αἰέξῃ, 94: 17.
- * ἀνέμῃ ἐς πᾶσι περσώπῃς, 13: 44. *revertitur*.
- ἀνέμῃ πᾶσι, 78: 12. *revellatur*. ἀνέμῃ, Hippocr. 1168. G. & 1170. A.
- ἀνέμῃ μὴ σκληρῆς, ἀνέμῃ, 44: 15. ἀνέμῃ, ἐναντίον, Hefych. ἀνέμῃ, ἐναντίον, σκληρῆς, Suid. Dura enim resistunt.
- ἀνέμῃ ἔχῃ, 43: 4, 5. *urina*, in quâ nihil defecit. φλέγμα-

Ιλ. ε. 585. ubi Schol. πιδισίων, (φιδισίων ἀναπνίων.
 ἄσθμα, Ιλ. ο. 241.
 ἄσπης ἀβλαβής, Hesych. *illesus*. αἰσθησὶς ἄσπης,
 124: 46. Sic Herodot. 82. 32. Homer. Od. λ.
 109. ἄσπης, *innoxius*, non ladens, ἄσπης ῥήγες,
 Hippocr. 1008. F. Xenoph. 15. A. Ælchyl.
 Agam. v. 1350. ἄσπινεσσι πασμοί, 3: 55, 56. ἄσπ-
 νεσσι, 14: 4. † ἄσπινος, Xenoph. 281. B. ἄσπ-
 νος, 96: 14. Hippocr. 938. E.
 ἄσπιν, Hippocr. 599. 16. ἄσπιν, Id. 137. A. ἄσπ-
 πιν, 1: 18.
 ἄσπας, plerique, 72: 14. aut *quædam*. ἄσπας, ἄσπας,
 ἄσπας, πνῆ ψιλῶς, Hesych. *sæpius quæ vel quæ-
 cunque ἄσπας*, Homer. Ιλ. α. 554. Od. τ. 218. ἄσπας
 pro ἄσπας, 16: 19. *quædam*. Xenoph. 47. D.
 ἄσπινος νεύροισι κρήνη Σκληρῇ, 73: 6.
 † ἄσπινος ἐνὶ χαλκῷ, 57: 40, 41.
 ἄσπινος, *inutilis*. Opponuntur οἰκῆον & ἄσπιν-
 ορον, 16: 5.
 ἄσπινος. ἄσπινος καίεν, &c. 89: 19. *inconsultum
 est urere*, &c.
 ἄσπινος. γάλα ἐς τυρόν ἄσπινος, ἥπερ ἐπὶ γάλακτι
 ὄρεται, 128: 12, 13. *lac non coagulabile*.
 ἄσπινος ἐς κίνδυνον, 3: 56. *minùs periculosi*.
 ἄσπινος, *pulsus privatio*, 25: 12. Galen. l. i. de
 præcogn. ex puls.
 ἄσπινος ἐς ὁμιλίαν, 25: 24, 25. ἄσπινος ἢ φορῇ, 62: 5.
 † ἄσπινος ἴσως, 33: 2. ἄσπινος, Suid.
 ἄσπινος, 30: 29. *prodigi, profusi*. Opponitur voci
 Σκληροῦ. ἄσπινος ζῶν, Luc. xv. 13. ἄσπινος,
 Prov. vii. 11.
 * ἄσπινος Σφυγμοί, 23: 39.
 † ἄσπινος ψυχῆς, 96: 6.
 ἄσπινος Διόλεψις, 31: 23. *imperfecta intermissio*. ἄσπιν-
 ος θάνατος, Homer. Od. ε. 546.
 ἄσπινος ἐνδόντες, 1: 27. ὀφθαλμοὶ λαμπροί, ἢ κάρτε μὲν
 ἄσπινος, 24: 48. ὀφθαλμοὶ ἐκλάμπουσιν ἄσπινος, Hip-
 pocr. 78. C. ὀφθαλμοὶ ἄσπινος. Idem 1162. D.
 ἄσπινος, adverbium poetis familiarius. ἄσπινος πόλεμος,
 Homer. Ιλ. δ. 376. ἄσπινος κελῶν, 2 Maccab. xii.
 15. Postponitur frequenter casui; κεφαλῆς ἄσπινος,
 Anthol. lib. 4. cap. 8. Epigr. 31. δυσχερὲς ἄσπινος,
 54: 57. Κυβερῶν ἄσπινος, 61: 25.
 ἄσπινος, ὅπως λήθῃ, 43: 33, 34. ὅπως Σκληρὸς,
 ἄσπινος, 46: 37. σπληνὸς καὶ ἄσπινος, Hip-
 pocr. 282. 35. κῆρ ἄσπινος, Homer. Od. φ. 167.
 Schol. Σκληρὸν
 ἄσπινος χολόδαφοι, 45: 20.
 ἄσπινος μήτερον θέρμας, 130: 31.
 ἄσπινος, 24: 20, 21. jungitur cum ἄσπινος. ἄσπινος, ἄ-
 σπινος, Hesych. Sic Aquila ἄσπινος pro ἄσπινος,
 Psalm. xxvi. 1.
 ἄσπινος, Homer. Ιλ. ε. 208. Herodot. 127. 37. ἄσπιν-
 ος διαίτα, Hippocr. 868. E. ἄσπινος ἵππων, 57: 16.
 ἄσπινος φθίω, 36: 36. σὺν ἄσπινος ἢ θανάτῳ ἢ φυ-
 γῇ, 62: 22, 23.
 † ἄσπινος. ἄσπινος, ἀκλεῖσται, Ἐυελπιδ. ἐν Βε-
 σπιδ. Hesych. ἄσπινος, ὁ Ἰπποκράτης πλεονάζει ὅτι ἢ
 ἄσπινος, [Hippocr. 44. 10.] πλεονάζει ὅτι ἢ
 ἀληθῶς [Hippocr. 409. 20.] Erotian. ἄσπινος,
 38: 36. *res vera est, certa, salva*.
 ἄσπινος, 82: 18. Homer. Ιλ. ο. 318. Aristoph. Nub.
 p. 169. ἄσπινος, 65: 14. Homer. Ιλ. ε. 300. He-
 rodot. 296. 9. ἐχ' ἄσπινος, Aristophan. 138. C.
 ἄσπινος, Hippocr. 1155. F.
 ἄσπινος ἢ χολῇ, 46: 33. πᾶς ἔλκεα, 89: 14. ἄσπινος
 ἔλκεα, Hippocr. 766. E. ἡρεμῶν, Erotian. ἄσπινος
 ἔλκεα, Herodot. 244. 1. ἄσπινος, ἡσυχάσται, He-
 sych. ἄσπινος ἔλκεα, Xenoph. 165. C. ἄσπινος,
persistere, perseverare, 26: 34.
 ἄσπινος, de cibo non mutato, indigesto. ὠμῶν καὶ
 ἄσπινος, 47: 22. ὠμότερον ἢ ἄσπινος, 47: 22.
 * ἄσπινος, 65: 43. *quod non potest τεχνικῶς*.

Sequitur mox vox opposita τεχνικῶς. ἄσπινος
 τον ἔλαιον, 91: 3.
 ἄσπινος νεύρο, 79: 42. *firmi nervi*, ἄσπινος μὲν,
 Homer. Ιλ. ε. 126. Ιλ. ε. 157. ἄσπινος θυμός, Ιλ.
 π. 163.
 ἄσπινος, non nutritus, ἀνδρωπῶς, 58: 34. Plin.
 Histor. lib. 28. c. 9. ἄσπινος, non nutiens. χυ-
 λὸς ἄσπινος, 74: 14. Sic ἄσπινος χυλὸς,
 Theophr. lib. 6. c. 4. ἄσπινος, 58: 18.
 ἄσπινος, dicitur, cum quis voti compos fieri non
 potest. ἄσπινος τ' κέρως, 30: 53. Eo sensu
 Σπινγῶνεν Φιλῶν, Anacreont. Od. 46. & He-
 sych. ἄσπινος, Σπινγῶνεν.
 † αἰσπινος διφεί [σπινος] 77: 13. Hippocr. 598.
 33. ξηρομένον, φθιμένον, Hesych. πὸ ὕδρον αἰσπ-
 ιν, 126: 27.
 † αἰσπινος χερῶν & δερματός, 16: 45. ἰδρώτων,
 47: 25.
 αἰσπινος, Hippocr. 47. 43. ξηρομένον, ὡς Ὀμηρῶς
 [Ιλ. φ. 327.] ξύλον αἰσπινος, Erotian.
 αἰσπινος ἐν κολίῃ χώρῃ [αἰσπινος] 13: 35. αἰσπινος
 μέν, ἐνδονέω, Hesych. aut vide prius in
 αἰσπινος.
 αἰσπινος, tibia, fistula, 32: 39. & 75: 29. αἰσπινος
 [sulcos] Σπινγῶνεν, 69: 2.
 αἰσπινος ὅτι μᾶλλον πὸ πᾶσι, 16: 49. αἰσπινος πυρετός, 90: 19.
 αἰσπινος. ἐς αἰσπινος πὸ νόσημα φοιτῇ, 30: 42. ἢ νεσπινος
 γίνηται, 32: 40. ἐπ' αἰσπινος γίνηται, 58: 42. αἰ-
 σπινος, αἰσπινος, Hesych. ἐν αἰσπινος κακῷ, 2: 47. αἰ-
 σπινος αἰ γίνηται, Hippocr. 602. 55. αἰσπινος κακῷ,
 Arat. v. 1051.
 αἰσπινος ἐν ὕπνῳ, 57: 40.
 αἰσπινος, 7: 45. Homer. Ιλ. α. 81.
 αἰσπινος, idem, cum dativo. ἢ αἰσπινος ἰδέω τοῖς αἰσπινος,
 5: 38.
 αἰσπινος κολίῃ, 28: 50. [ὁ καὶ ἢ uti αἰσπινος
 αἰσπινος, 31: 57.] & αἰσπινος φιλοσοφίῃ, 31:
 57, 58.
 αἰσπινος ἐς ἐπιμελίαν τρέπεται, 16: 57, 58. αἰσπινος &
 ἐπιμελίῃ, opponuntur in Aristoph. Nub. p.
 186. D.
 αἰσπινος [cum gen°] ἢ λέπει, 91: 31. αἰσπινος
 [etiam cum gen° privatum] θέρμας πὸ καὶ τῶν, 90: 8.
 αἰσπινος ποίεν, 81: 38. idem ac αἰσπινος αἶμας,
 92: 15.
 αἰσπινος & ὁρόμοι, 120: 13.
 αἰσπινος. ἐς τὸ ἀφανές, 5: 23, 24. ἐς ἀφανές, 20: 30.
 * ἀφειξίς [abstinentia] δερμένων, 117: 21.
 * ἀφειξίς, 106: 38.
 ἀφειξίς [liberantur] ἢ κακῷ, 21: 41, 42. ἀφειξίς
 τ' ἐργασίας [τροφή] 58: 23. *cibus non concoctus*.
 ἀφειξίς [cum dat°] πῶς πέλας, 33: 3. ἀφει-
 κνέονται ἐς ἀφειξίς κακῷ, 2: 55. ἐς ἀφειξίς τ' νόσον,
 33: 9. ἀφειξίς νεσπινος ἐς δάκτυλον, 2: 14. ἐς μῆκος,
 21: 38. ἀφειξίς ἔλκεα ἐς ἑμφύσιν, 13: 56, 57.
 δοκτεῖ αἰσπινος ἀφειξίς ἢ νεσπινος, 28: 53.
 † ἀφειξίς ποίεν, 100: 50. ἀφειξίς ποίεν, Hippocr.
 91. A.
 † ἀφειξίς ποίεν, 15: 32.
 ἀφειξίς. πᾶς ἀφειξίς ξηρομένον, 131, 22.
 ἀφειξίς πῶρ, 117: 12. ἀφειξίς πυρετός, Hippocr.
 53: 23.
 ἀφειξίς ἄσπινος ὅτι πᾶσι, 32: 53. ἐς τὸ ἀφειξίς
 ὅτι, 26: 7.
 † ἀφειξίς σπινος, 51: 55. ἀφειξίς αἶμας, Hippocr.
 198. G.
 ἀφειξίς ἢ γλῶσσα, 48: 7. ἀφειξίς νόσημα, 47: 16, 17.
 ἀφειξίς, 50: 14. ἀφειξίς, 127: 29.
 ἀφειξίς σὺν ἀφειξίς, non est injucundum, ξυμμισθῆναι,
 79: 56.
 † ἀφειξίς. ἀφειξίς τ' ἀνδρωπῶν, 71: 10. ἀφειξίς, γομῶ-
 σας, Hesych. ἀφειξίς, 52: 29.

ἀχθεῖν τὸ ζῶμα πρὸς ἅπαντα, 71: 11. ἀχθεσθεὶς τῷ παθεῖ, 71: 25. ἀχθόμενοι τῇ συμμορφῇ, 25: 31. ἀχθόμενος, λυπεόμενος, βαρύνμενος, Hesych. ἀχθιδόνος, 71: 8. ἀχθιδόνι δὲ θερμὸς καὶ ψυχρὸς, 104: 13. ἀχθιδόνας, Thucyd. 280. A. λυπῶν, ἐδύνων, βαρύν, Hesych. † ἀχθοφορία, 32: 3. ἀχθοφόρος, Herodot. 282. 34. ἀχλὺν ἔλεν ὑπὸ τῷ ὀφθαλμῶν, 17: 25. ἀχλὺν ἀπ' ὀφθαλμῶν ἔλον, Homer. Il. ε. 127. * ἀχλυστή, 120: 18. ἡχλυσε πόντος, Homer. Od. μ. 406. & Od. ξ. 304. ἀχλυώδης ἀνθρώπος, 104: 32. ἀχλυώδεις ὄψεις, 70: 27. ἀχλυώδεις ὄμμα, Hippocr. 71. A. ἀχολα, bilis expertia, 47: 53. ἀχροοί, 33: 18. ἀχροια, 36: 23. ἀχροίη, 21: 17. ἀψυχίω — λειποθυμίῳ καλέομεν, 33: 46. ἀψυχή, Hippocr. 76. H. Erotian. Galen. & Hesych. ἀψυχία, λειποθυμία. αἰσῶν ξυνεστή, 123: 39. αἰσῶν δὲ πηγμάτων, 123: 50.

B.

* Βαεῖν, gravitas. ὑπὸ βαεῖος δὲ ἡέρω, 40: 35. idem ac βαρύν; βαρεῖν, 119: 31. βάρεα πένοντων, 1: 15. βάρεα πωλινός, Hippocr. 396. 45. * βαρυοδμία, 1: 25. † βαρύφωνοι, 39: 42. βαρυήκοι, hebetes auditu, 29: 9. βαρυήκοι νότοι, Hippocr. 1247. A. hebetantes auditum. βαφὴ ἀναπνοῆς, 133: 22. contagio spiratione ducta. βέμβημι ἐλισσομένη, 1: 28. βέμβηκας, Callimach. in Anthol. lib. 3. cap. 33. Aristoph. 600. Vel per η; βέμβηκας δινέμενον, 122: 50. βεμβηκίζωσι, Aristoph. 538. B. βηξ ξηρή, 8: 52. & 11: 11, 12. Hippocr. 1169. C. Et masculino genere βηχρὸς ἰχυρὸς, Thucyd. 130. B. * βηχώδεις, 40: 24. βιοτή, 25: 5. Homer. Od. λ. 489. Herodot. 254. 19. Hippocr. 1185. C. Xenoph. 183. D. βιοτεύειν, Herodot. 256. 20. Xenoph. 198. B. βιοτεύειν ἐς θαλάσσαν, 118: 16. ἐν χώρῃσι, 123: 51. βίω pro βιάω. βιέμεναι ἄνω ἐργαί, 59: 24. nisi malis legere βιώμεναι. βλάπτειν, βλαφθῆναι [eodem sensu, quo βληθῆναι] κακὸν κακῷ, 71: 47, 38. In Hesychio occurrit βληθῆναι [pro βεβληθῆναι à βάλωμεν] βλασθῆναι, τρωθῆναι. Ubi pro βλασθῆναι forsan legendum βλαφθῆναι. βλάσθω ἀφειδιδήσασσι, 18: 36. βλάσθω μείζον, Xenoph. 421. D. βλάσθω δὲ σμικρὴ, 73: 51. βλάψω ἀφείσας, 85: 51. βλασθήνῃ ἢ δινώαμις τῇ ἀφείτῃ, 124: 43. βλησεῖν ἐωπὶν, Hippocr. 498. 40. βλησεῖων, 75: 6. βλησεῖσθαι ἐν τῇ πλατείῃ [καίτῃ] 73: 2, 3. βληχερὴ ναυτία, 1: 18. lenta nausea, σφυμοὶ βληχεροί, Hippocr. 605. 23. βληχερόν, ἀσθενὲς, νοθρόν, ἀπαλόν, λελυμένον, Hesych. βληχερόν νύγμα, Nicand. Ther. v. 446. βόμβω. ἡχοί, βόμβοι ἀναὰ τῇ κεφαλῇ, 29: 10. βόμβοι μέχρη σκαπίγων ἢ αὐλῶν, 32: 38. βόμβω — καὶ ἡχὼ ἐν ὧσι, Hippocr. 144. B. βόμβω, ἡχὼ, ψόφω, Hesych. βόμβω ἀνέμων, 75: 27, 28. βομβῆ ὥπα — ὄϊον ἀνεμῶ, 28: 56. βομβεύσιν δὲ ἀκασαί μοι, Sapph. Od. βόμβω propriè ἐστὶν ὁ τῷ μελιτῶν ἡχὼ. Schol. Apollon. Arg. lib. 2. v. 133. βορβορώδεια, καίκομα, 58: 26. βορβορώδεις ὀδοί, Hippocr. 50. 10. βοροὶ ἐλάβοι, 32: 41. βοροὶ μὲν, ἰχνοὶ δὲ, 30: 39. βορώτατε, Lucian. Timon. p. 47. D. at βορὸν quod voracem reddit; ὕδωρ καὶ ἀργυρίνη βορὸν, Hippocr. 1180. E. vel abstractum pro concreto, ὑδροπότη καὶ ἀργυρίνη βοροί.

βερέχιδες φωνίω, 14: 45, 46. βερέχιδες φωναί, Hippocr. 839. D. βερέδεις ἐκμαθεῖν, 31: 32. βερέδισι τῇ γνώμῃ, 32: 37. * βερέδυντοι, 47: 57. βερίζω vel βερέσσω. ἐβέρζε, Interpres quidem Ezech. xlvii. 5. βερέσσι, ζέει, Hesych. βερέσθῃ τὰ ἐνδον δὲ θώρηκα, 3: 8. fervent. βερεσμός, agitatio, concussio. βερεσμοῖσι, τοῖς σεισμοῖς, Hesych. βερεσμός ὡς ὑπὸ ῥίγῃ, 53: 31. βερεχὺς. ἐς βερεχὺ, 6: 29. βερεχίδι ἀνθρώπῳ, 51: 38. βερεχίπνοοι, 39: 41. Hippocr. 1098. B. βερεχυπότη φρενίησι, 77: 22. Hippocr. 130. H. βερίη ὑμῖνα, 41: 47. activé. βερίσημη, Homer. Il. θ. 307. βερίσημη καίτω ὀφρύες, 70: 28. neutraliter. sic βερίση, Homer. Od. ι. 219. βορμώδεις ἐξερευζίες, 14: 38. ἐρυγὰ κακώδεις, βορμώδεις, 30: 46. βορμώδεις, Symmach. in Job. xli. 34. Scribitur etiam per ω, βορμώδης, teste H. Stephano. Vocem βρώμω δὲ τῇ δυσωδίας, an usurpari oporteat, dubitat Phrynichus, p. 26. uti & Thomas Magister. Sed ab H. Stephano affert. ex Diosc. & Cyrill. At βρόμω, ὁρμή; & βορμῶν, ὁρμήμον, Hesych. βρόμω & σαπεία, junguntur apud Joel. ii. 20. † βύζετι, 12: 27. βύζοντες, πλῆθοντες. βύζον, πυκνόν, Hesych. πλῆρες καὶ βεβυσμένον, Hippocr. 588. 49. βύζην, ἀθρόως, πυκνῶς, Erotian. Galen. Hesych. Hippocr. 592. 28.

Γ.

Γαράτε λίθος ὀφρησις, 1: 30. Orph. de Lapidib. p. 143. Diosc. lib. 5. c. 146. γαγγρενώσας, 23: 49. Hippocr. 559. H. γαλαντοφάγων ἀνθρώπων ἐθνεα σίτον σὺν ἔδωσι, 127: 14. γάνυται τοῖς, Homer. Il. υ. 405. † γάνυται ἢ φύσις τῇ τῷ παλαιῶν ἀπαλλαγῇ, 100: 40. γάνυμαι, χαίρω. ὁππῶς γάνυσθαι, χαίρειν, Hesych. γανῶντες ὀφθαλμοί, 36: 56. & de thoracibus, galeis, hortis: Homer. Il. v. 265. Il. τ. 359. Od. η. 128. γανῶντες, λάμποντες, Hesych. ἐγανώθη, Aristoph. Acharn. p. 570. D. γαργαλισμῷ δὲ πόνος, 3: 3. γαργαλισμοὶ πηδύρεον καὶ μαχαλῶν, 25: 41. γαργαλισμός, Hippocr. 381. 52. γαργαλισμός περιουσίαν, 119: 22. γαργαλίζω, ἐρεθίζω. γαργαλισμός, κίνησις σώματος. γαργαλισμός, γαργαλισμός, Hesych. γαργαλίζειν, probat Phrynichus p. 16. non γαργαλίζειν. In quem locum lege Nunn. p. 15. & Hæschel. p. 101. γαργαλίζειν, propriè colluere os; γαργαλίζειν, titillare. γεγωνότερη φωνή, 40: 48, 49. γεγωνόν, τὸ ἐξάκασον, μεγαλόφωνον, Hesych. γεγωνός, Homer. Il. θ. 227. ubi Schol. οὐδῶν. κροῖζον. γεγωνέτω, Xenoph. 986. C. γεγωνίσκων, Thucyd. 548. D. γετόνημα δὲ καρδίας ὁ σμάχω, 16: 3, 4. γετόνημα πρὸς καρδίῳ, 57: 29. * γετόνδμα, 56: 36. γετονέτω, Hippocr. 764. E. γέλως ἀσβέσθω μέχρη θανάτου, 35: 4. risu emoriri, Terent. Eun. Act. 3. Sc. 1. ἀσβεστός ἐνὶ ὧτι γέλως, Homer. Il. α. 599. ubi Schol. μετὰφορὰ ὑπὸ τῷ πυρός.

γῆνα δὲ πύς, 43: 38. ὑγρῶν, 45: 27. αἵματος, 47: 8, 9. λίθων χροῖνη, 52: 54, 56. λίθων ἐνφύη γῆναν ἐς ἄγονον τρέψαι, 130: 30. γούμας, 122: 36, 37. & 46: 34. res gustata, cibi γεύσις, 46: 26. gustus, αἰσθησις. Hesych. utrumque, γεύμα, γεύσις, ἔδεσμα. δότεον μέσφα γούσιος, 123: 30, 31. dandum, quantum ad degustandum satis est.

κατεξωαποθνήσκων, 124: 20. *morbis aliquando non nisi cum aegro moritur.*
 γλαυκέ, 71: 29. γλεβ, τὸ σπασμα τ' αὐφύης πρὶν παρῆναι, Helych.
 γλυκάζοντες, φαντασθήσονται, 46: 41, 42. *dulcescere arbitrantur.*
 γλίχρον ἐλαιον, 75: 36. γλίχρυσμα, 74: 9. πύσινος, 90: 36. Hippocr. 385. 3.
 γνώμην ἐς μανίαν ἔτρεψε, 28: 47, 48. ἡ γνώμη εὖ σφισι ἀν' τέλος μίμνη, alibi, *mens illis manet integra.*
 γνώμη εὐσεβὴς ἢ δὲ ἐμπεδὸς μίμνη, 77: 47, 48. γνώμων αὐτοκράτης, ἡ διώκων, 73: 61. πῶς γνώμων τ' αὐτοκράτης, 77: 48. Sic γνώμων, Herodot. 255. 31.
 γόνυ (pro γόνυ) ἡ ῥοή, 55: 55, 56. γονῶ αἰλῶς, Homer. Il. 1. 530. γόνυ pro γονή, Hippocr. 234. 3.
 γονῶ, γονίμων τόπων, Helych. γονοειδὲς ἔρον, 25: 39, 40. Hippocr. 1217. C.
 γεφύσι, picturis, 72: 34. Sic γεφύς, Lucian. 876. C. ἀπὸ πε γεφύ, scriptura, opus alicujus scriptoris, 122: 28, 29.
 γυῖος, χωλός, Helych. Lycophr. v. 144. γυῖος, 65: 55. γυῖωσω, χολώσω, Helych. γυῖωσι τ' ἀνδρῶν, 96: 30. Hippocr. 820. E. Homer. Il. 6. 402. γυῖα λύνουσι, 57: 8. λύνω γυῖα, Homer. Il. 11. 16.
 γυμναστὴς ἑρῆς ὡς, 101: 43. ἑρῆς γυμναστὴς, 120: 28. & λύνω ἑρῆς γυμναστὴς, 126: 22. γυμνὸς ἐσθῆτος, ὅσων, H. Steph. ex Herod. γυμναστὴν ὁφίας, 120: 9.
 γυμναστή, 132: 2. πᾶν γυμναστή, 120: 6. γυμναστή ὁρᾷ ἐς ἑρῆς καὶ ὁμῶς, 117: 5.
 † γυμναστικῶδες, 50: 16. & 56: 12.

Δ.

δαίμονες εἰσὶν ἐς τ' ἀνδρῶν, 28: 57.
 δακνέει χολή, 44: 54. δακνῶν δὲ ἔρμη, 46: 25. δακνῶ-
 δεσ ἔρμη, 21: 30. ἔρον δακνῶδες ἔλκε, 55: 29, 30.
 Et sensu passivo; δακνῶδες γαστήρ, 46: 15. *qui mordentur in ventre; aut quibus venter mordetur.*
 † δαίμονος θηρία ἐς ἀνάπαυαν ὁρῆς κνήσι, &c. 75: 23, 24. δαίμων [νόσημα] 27: 8. exedit morbus. δαίμων, Homer. Il. 1. 481. de leone. δαίμων, ἐσθῆτος, Helych. * δαίμων, 37: 55.
 † δατύσας, 68: 18. δατύσεν, λαφύσεν, ἐσθῆτος, Helych.
 δεδιῶν τ' αὐγῶν, 73: 16. *timeant lucem.* δεδιόσται Ἀχαιοί, Homer. Il. v. 810. *terres.* Schol. ἐς δὲ αὐγῆς, ἐκφοβῆς, & Eustath. τὸ δεδιόσται αἰμῶν ὁμῶν καὶ παθητικῶς λέγεται. — ὁ δεδιόσται διχῶς νοεῖται, δηλῶν ποτὲ μὲν τ' ἐκφοβῆς, ποτὲ δὲ τ' φοβῆ-
 μῶν.
 δέμα, δέμα, φέμα, φέμα. δέμα, φέμα. δέμα, ἐκφοβῆς, δέμα, φέμα, Helych. δέμα, ἐφ' οἷς δέμα, 78: 3, 4. δέμα φέμα, Homer. Il. 1. 682. δέμα, Hymn. in Apoll. v. 404. δέμα παιδίοι, 35: 3. † δέμα, φέμα, 30: 25. πᾶν δέμα, φέμα, 69: 20, 21. δέμα, Herodot. 226. 14. δέμα, Idem 41. 20.
 δεινῶν. ἐδείκνυε, 66: 40. Herodot. 171. 4.
 δεισιδαιμονία. ἐς δεισιδαιμονίαν ἔρπον, 30: 2.
 δηθῶν, 27: 27. Homer. Il. 1. 27.
 δηλητήριον [sub. φάρμακον] 52: 1, 22. *perniciosum venenum.*
 δημόται, popularibus, 30: 54. plebeis, 116: 30. δη-
 μόται, quidam de vulgo, 36: 34. δημόται, ὁ ἐκ δήμου δηλῶν τ' καὶ ιδιωτῶν, Helych.
 δῆξις ἄλγος, 92: 29. δῆξις [τ' βδελλῶν] 107: 17.
 δῆρον, Homer. Il. 6. 435. ubi Sch. δῆρον, δῆρον, δῆρον, δῆρον, 33: 3.
 Διδυχαῖς ἀγγελαῖς, 63: 50, 51. & 13: 20. & 62: 4.
 Διδυχαῖς, diducens, τὸς ὁδόντας, 4: 6, 7. διδυχαῖς τὰ σκέλη, Ezech. xvi. 25.
 * Διδυχαῖς, Διδυχαῖς ἡμέτεροι, 131: 15. *successionem, propagationem.* [παῖδες] ἐκ Διδυχαῖς πατέρων, 133:

30. *morbis à parentibus traditus.* Διδυχαῖς, hu-
 morum ex parte in aliam transitus, Hippocr. 1170.
 A. Διδυχαῖς, morbi unius in alium transitus. τὰ συμ-
 μετρὰ μετὰ πᾶσι Διδυχαῖς. 114: 20, 21. ἐκ Διδυ-
 χαῖς κεφαλῆς. 28: 10. ὡς μὲν ἐκ Διδυχαῖς νέσων, ἀλλ' ἐξ ἑωυτῶν ἀρχῆς ὁ λήθαργος, 78: 15, 16. ὡς ἐξ ἐπείρας νέσων Διδυχαῖς ἡ λήθη, 70: 7, 8.
 † Διδυχαῖς τῶν μελεδάνων, 54: 55.
 Διδυχαῖς τὸ πᾶν, 9: 42. Διδυχαῖς τ' ἐλε-
 θρον, 21: 41. Διδυχαῖς, Διδυχαῖς, Helych. Διδυ-
 χαῖς πᾶν ἔρπον ἡ πρὸς, 63: 4. *non concoquitur cibis.*
 Διδυχαῖς ἀρετὴ ἀνδρῶν ἡμέτεροι, 27: 2. ἀρετὴ Διδυχαῖς ἀν-
 δρῶν, Homer. Il. v. 277. ubi Schol. δεικνύει, φαίνε-
 ται. Διδυχαῖς [ἔρπον, Il. 6. 535. Schol. γνῶσις &] Διδυχαῖς, Helych.
 Διδυχαῖς, affectus morbi. Διδυχαῖς ἡμέτεροι, Galen. lib. ad Thrasyb. Διδυχαῖς, 129: 18. ὡς τ' Διδυχαῖς τ' νέσων, 29: 11, 12.
 * διαίτης, succenditur utrinque, πᾶσι, 40: 19. *quali velit in utroque loco.*
 † διαίτης φέμα, 8: 53.
 Διδυχαῖς. διαίτης τὰ ἐλε, 113: 11. Διδυχαῖς, Homer. Il. v. 30. Schol. διαίτης ἐλε. διαίτης, σμῆται, πᾶσι, Helych.
 Διδυχαῖς. διδυχαῖς φέμα. 11: 6.
 Διδυχαῖς, procedit, φέμα, &c. 20: 28. Διδυχαῖς ἡ ὁδὸν μέσφι, &c. 55: 41. pervadit, pervumpit. Διδυ-
 χαῖς οὐδὲν ὁδὸν, Hippocr. 457. 24.
 Διδυχαῖς λεπτῶς, 124: 27. *modico cibo refecto.*
 Διδυχαῖς τὰ μετὰ τῶν ἐς ἀνάπαυαν &c. 7: 52.
 φέμα Διδυχαῖς τὸ αἷμα, &c. 13: 2.
 Διδυχαῖς, distingui, ἀπὸ αὐτῆς ἀναγνώσκειν, 14: 50.
 διαίτης. ἐφείν [σέμας ἔχων] ἐς διαίτης τ' ἀνα-
 θῶν, 135: 10. donec [à carne] spina discendant.
 διαίτης, secretio, τ' ἔρπον δὲ αἵματι, 22: 13.
 Διδυχαῖς, intermittit, μανίαν, 31: 21. & Διδυχαῖς, ἐρῶντες, 51: 35, 36. † διαίτης αἵματος, 31: 23. Διδυ-
 χαῖς τ' παροξυσμῶν, 41: 24. Διδυχαῖς, 29: 4.
 Διδυχαῖς πᾶσι, Hippocr. 133. H. Διδυχαῖς τὰ ὁρῶν, &c. 134: 6. *interjicientem tantum tem-
 poris, &c.*
 διαίτης ἐλε τὸν μελαντῶνα, 68: 11. *albo & nigro colore intermixta.*
 Διδυχαῖς, praterire. Διδυχαῖς Μακεδονίων, Xenoph. 517. B. Sic hic metaphoricè διδυχαῖς τὸ κίνδυ-
 νον, 93: 20, 21.
 διαίτης, transilire, eodem sensu, quo præcedens. διδυχαῖς τὸ ἐλεθρον, 20: 18. [διδυχαῖς], Xenoph. 944. D. Διδυχαῖς, Id. 945. B. Quid si legeretur διδυ-
 χαῖς τὸν? Aut saltem διδυχαῖς, vel διδυχαῖς? Crass. vert. depellere; quasi legisset διδυχαῖς τὸν ἀελαῖον. Helych. διδυχαῖς, διδυχαῖς, διδυχαῖς.
 † Διδυχαῖς χυμῶν, 74: 44. *humoribus dissolvendis aptæ.* νότοι Διδυχαῖς, Hippocr. 124. A. *corpus dis-
 solvunt, languidum reddunt.*
 Διδυχαῖς, 28: 25. Hippocr. 756. D. Homer. Il. 1. 112. Schol. Διδυχαῖς, δῆλον. sic Helych. & Erotian. Xe-
 noph. 318. C.
 Διδυχαῖς, 62: 19. *interquiescentem, vel interquiesce-
 re jubentem, nam utrumque sensum admittit.* Διδυ-
 χαῖς, Hippocr. 1169. H. Διδυχαῖς, Id. 339. 23.
 * διδυχαῖς. ἐς τ' χυμῶν ἐξήρωςιν τε καὶ διδυχαῖς, 130. 13, 14. *ad evaporandos dissipandosque humores.* Quid si pro voce διδυχαῖς substitueretur forsitan διδυ-
 χαῖς? nam eā utitur Aretæus, 52: 43. & Hip-
 pocrates 244. 7. 8. jungit ἐξήρωςιν & διδυχαῖς. Aut διδυχαῖς? nam Aretæus utitur verbo διδυχαῖς, 6: 29. & 93: 33. si retineatur διδυχαῖς, legatur διδυχαῖς τε καὶ ἐξήρωςιν, *ad excitandos & evapo-
 randos.*
 * διδυχαῖς ἐλε τὸν μελαντῶνα, &c. 6: 33. Διδυχαῖς, Διδυχαῖς, Helych.

- Διὰ πῆμπε ἡ φύσις τ' τροφῶν παντὶ, 45: 16. Διὰ πομπῶν * διέξανθ' ἡμᾶς μικρὰ, 7: 35, 36.
 τροφῆς, 7: 31.
 Διὰ περαινέν & διὰ περᾶν, *pertransire, penetrare*. Διὰ περῆσαι — Διὰ περῆσαι, 20: 38, 41.
 Διὰ πλάσσειν οἱ ὀπμήκεες, 53: 44, 45. *efformati in figuram oblongam*.
 Διὰ πλέει καὶ τὰ φαρμάκῃ, 53: 17. *delabuntur; navigant deorsum*.
 Διὰ πνέειν, *diffare, dissipare*. διέπνυσε [τὸ κακὸν] 6: 29. & neutraliter, διέπνυσε τὸ ἄλλος, 93: 33. Διὰ πνέουσα ἡ κεφαλὴ, 77: 45. * Διὰ πνέουσα αἵματι καὶ θερμῇ, 74: 43. Διὰ πνέω, *spiritus transmissio*, 59: 23.
 † Διὰ πτερωσὶν βρόχον, 127: 8. Hippocr. 393. 49. *expandere*. Διὰ πνέειν [falso διὰ πνέειν] Διὰ πτερωσὶν, ἀνδρῶν, Διὰ πνέειν, Hefych.
 διὰ πνέειν, 99: 51. ἡ παρ, Hippocr. 1260. B. Διὰ πνέειν, 39: 12.
 διὰ πνέειν νέφροισι, 53: 15.
 διαρκῆς ἐς διαπνέειν οἶκον, 40: 33. τροφῇ, 90: 55. διαρκῆς ἐς πᾶν, 40: 9. διαρκῆς, βοηθῆσαι, Hefych. διαρκῆς, βοηθῆσαι, Erotian. οὐκ εἰς μακρὸν διαρκῆς, 10: 17. *non diu est superstes*. ἡ ἐς τὸ ζῆν ἐπὶ διαρκῆς, 4: 58.
 διασπᾶν [cum genitivo] ὁ ἐργασίας μέγεθος, 14: 57. 15: 2. *indiciu est*.
 διασπᾶν. διασπᾶν ἐν τερῶν, 18: 43.
 διασπᾶν ἡ παρ αἵματι παντὶ, 45: 11.
 διασπᾶν πικρῶς κεφαλῇ, 2: 28. διασπᾶν πικρῶς πρὸς ὤματα, 4: 15.
 διασπᾶν τὰ μέγεθος, 2: 16.
 * διασπᾶν κεφαλῇ, 96: 38.
 * διασπᾶν ὀφθαλμοῖς, 13: 52. ἐγκεφαλῇ, 119: 47. φλέβῃ, Hippocr. 383. 4.
 * διασπᾶν φλέβῃ, 112: 24.
 διασπᾶν ἐς μέγεθος τ' ἀνδρῶν, 71: 2. διασπᾶν τ' ἀνδρῶν, 5: 2. διασπᾶν, Homer. 1. 4. 3. Schol. διασπᾶν.
 * διασπᾶν. διασπᾶν τὸ ξύμπαν οὐκ ἔστι, 77: 45. *perstravit*.
 διαφανέειν ἐμπυρον καυτῆρος, 42: 22. Διὰ φανέειν, λαμπρῶν, διὰ φανέειν, Hefych. διαφανέειν, διαπύρειν, Erotian. διαφανέειν τὰ σιδήρεα, Hippocr. 891. H.
 διαφᾶν, *differens*, 129: 18. διαφᾶν διωκόμενος τε καὶ κελιστὸς πρὸς ἀριστερὰ δεξιὰς, 34: 5, 6. *potestate est cri si dextris à finistris differre [hoc docet.]* διὰ φᾶν, *dissipabantur*, 50: 37. διαφᾶν, *apud medicos est humorum dissipatio*.
 διαφᾶν τ' ἀρτηρίας, 118: 23. *commisura arteriæ*. διὰ φᾶν, Hippocr. 760. F. 842. C. D. 6. 30.
 διαχωρῆσαι, *excernunt*. λαλῶν, 46: 22. διαχωρῆσαι, 17: 47. διαχωρῆσαι, — μόλις διαχωρῆσαι, 46: 15, 16, 17. διαχωρῆσαι πυκνῶν, 42: 53. διαχωρῆσαι, 134: 46. Hippocr. 1245. A. 217. B.
 διδάγμα τὸδε πᾶν, 34: 5. *hoc docet*. διδάσκειν αἰσθῆναι ἡ πείρη, 80: 38. ὅταν [πείρη] αἰσθῆναι διδάσκειν τ' αἰσθῶν, Lucian. 43. C.
 διδῶν pro διδῶμι. διδοί, 73: 48, 49. Herodot. 29. 5. Homer. 1. 1. 515.
 * διέδωκεν, [affuefiat] χερσὶ μακρῶν τὸ ἄλγος, 27: 17. *diu moretur*.
 διεδῶκεν [χολῇ], 45: 47. λαμπρῶν, διαπύρειν, Hefych. Suid. διεδῶκεν ὁμοίως, Polychr. in Ezech. 1. 4.
 διεδῶκεν, 17: 34. & 42: 35. & 134: 46.
 * διεδῶκεν τὸ αἷμα, 105: 27, 28.
 διενέχεται πῶς, 36: 10, 11. *traduēto pure*. ἀ διενέχεται vel διενέχεται pro διὰ φᾶν. διενέχεται, Herodot. 6. 34. & ex aliā significatione, διενέχεται, Herodot. 44. 29. *contententibus*. διὰ φᾶν enim *traduco*; διὰ φᾶν αἰσθῶν, Herodot. 113. 2. διὰ φᾶν πᾶν χερσὶν, Hippocr. 522. 2. & *differo, discrepo*.
 διέξαγε τροφῇ, 106: 18. *cibus facile per alvum transiens*. Sic ἐξαγαγόντες *intransitive*, Homer. 1. 1. 435. Schol. ἐξω πρὸς ὀφθαλμούς.

διέξαγε τροφῇ, 58: 31. Et à διεξίω [uti ἐξίω] apud Herodot. 2. 34. διέξαγε τ' ὅ τ' νέος παῖδες, 84: 33. *exeunt e morbo, evadunt morbum*.
 διέξαγε τ' ἄλγος ἐπὶ ἡσυχίᾳ, 52: 57. *non facile transeunt*.
 διέξαγε φύσις τ' ἀνδρῶν ἐς ζωὴν, 16: 36. *hominem in vitam restituit*. διέξαγε, *administrare*, frequentius cum accusativo rei; διέξαγε τὸν, Homer. 1. 1. 207. Schol. διέξαγε, διὰ φᾶν. διέξαγε ἀγῶνα, Herodot. 186. 15.
 † διέξαγε τὰ ἀγῶνα, 13: 28.
 διέξαγε, 71: 34. Homer. 1. 1. 168. Herod. 37. 16.
 διέξαγε, cum accusativo rei saepius; διέξαγε λοιμὸν, Lucian. 371. C. personæ rariùs; ψυχῆς διέξαγε, τὸς ἀνδρας, 17: 21, 22.
 διέξαγε αἷμα, 87: 56. *percolatus*. Aorist. 2. Particip. διέξαγε. † διέξαγε τ' ἔξω, 52: 43.
 διέξαγε. ἐπὶ ἡσυχίᾳ, *sedes nil transmittit; non dimittit*.
 διέξαγε. διέξαγε ἀν τὰ ἐν μὲν γὰρ, 14: 51, 52. διέξαγε κεφαλῇ, 119: 46. *distractio*. διέξαγε, 73: 53. *intervallo*.
 διέξαγε [κωνίς] 7: 5. *bifida columella*. τὸ διέξαγε γλῶσσης, Hippocr. 156: A. διέξαγε, τὸ οἶον διέξαγε, ὅπερ καὶ διέξαγε ὀνομάζονται, Galen. Exposit. Voc. Hippocr.
 † διέξαγε κεφαλῇ καὶ ὀφθαλμοῖς, 120: 12.
 διέξαγε τὸ σῶμα, 40: 35, 36. διέξαγε, Sophoc. Ajac. v. 353.
 διέξαγε [φλέβες] πᾶν μέγεθος, 48: 3, 4.
 διέξαγε τ' τροφῆς ἐγκαταλείπειν, 73: 53, 54. *interea perditur*, &c. Sic διέξαγε καὶ σῶμα, Plat. lib. 2. de republ.
 διέξαγε βολῇ, 120: 9, 10. *inter exercitia corporis*. Homer. 1. 1. 774.
 † διέξαγε σῶμα, 3: 5. Hippocr. 543. 10.
 διέξαγε αὐτὸν, 68: 26. *duplicem tibiam*.
 διέξαγε πνεύματι, 51: 47, 48. διέξαγε ἀνδρῶν, 51: 41.
 διέξαγε ὀφθαλμοῖς, 17: 7. διέξαγε μὲν, Batrachom. v. 9.
 διέξαγε, 16: 52. διέξαγε οἶον, Hippocr. 392. 25.
 διέξαγε σφυγμοῖς ἐς τὸ ξυνοικῆσαι καὶ πυκνῶν, 104: 15, 16.
 διέξαγε, 42: 23. & 51: 18. * διέξαγε χερσὶν, 120: 7. *inter gymnasia*.
 διέξαγε, 61: 17. *proëtica vox pro διέξαγε* Homer. 1. 1. 455. διέξαγε, 64: 57.
 διέξαγε, 64: 55. *apparet, in conspectum venit*.
 διέξαγε τὸ μὴ ὄν νομίζοντων οἶον φαντασίαν, Hefych. διέξαγε παρῆσαντες, Thucyd. 155. C. Schol. διέξαγε. πᾶν μὲν ἐστὶν ἡ διέξαγε ἰσχίαν, 66: 10, 11. *quidvis videtur potius esse quam ischias*.
 διέξαγε ἐπὶ αἰσθῶν, 49: 43. *auditu sonorus est*. & mox *soned*. lin. 44. At vulgò διέξαγε, κινεῖ, παρῆσαν, σαρῆσαν, Hefych. Sic Homer. 1. 1. 55. 1. 1. 157.
 διέξαγε, 93: 11. διέξαγε πᾶν, 119: 5. de portione medicaminis cujuslibet à medicis præscripta. ἡ διέξαγε τ' διέξαγε, Genes. XLVII. 22. *demensum unicuique constitutum*.
 διέξαγε πᾶν οἶον, 10: 19, 20. id est, διέξαγε, *receptaculum*. Sed alibi διέξαγε αἰσθῶν, Hefych. *convivium*, Genes. XXI. 8. Luc. v. 29.
 διέξαγε σπινθῆρα, διέξαγε, νέων ὀφθαλμοῖς, 125: 45, 46. *efficere, ut morbi conquiescant, intermittant, lateant*. ὁ διέξαγε τ' χερσὶν, Thucyd. 124. D. Schol. ὁ ἀρξάμενος χερσὶν αἰσθῶν, 65: 46, 47.
 διέξαγε νίκησε [Ionicè pro ἐνίκησε] 67: 19. *cursum vicit*.
 διέξαγε ἐλαίης, μὴ αἰσθῶν, 75: 35. διέξαγε, ὅπερ διέξαγε πεπρωμένης, αἰσθῶν [lege μὴ αἰσθῶν] Hefych. nam διέξαγε, πᾶν διέξαγε, Hefych.
 διέξαγε, *firmata sum valetudine*. ἡ διέξαγε [augmento Atticè geminato] 36: 20. Opponuntur hic ξυνοικῆσαι & ἐγκαταλείπειν, διέξαγε & ἐγκαταλείπειν, ἀντιπᾶν & ἡ διέξαγε; uti apud Lyfiam (in H. Steph. Thel.)

Thes) δυνάμις & ἀδυναμία: apud Æschinem (in eod.) δυνάμις & ἀδυναμία. τὸ δυνάμις & ἐς ζωὴν, 15: 45, 46. τὸ πρὸς δυνάμιν, 135: 28. δυνάτωται ἐς τὸ ζῆν τετίοισι καὶ τὸ σμικρὸν αἶμα, 81: 27, 28.

† δυσελπίς, 15: 19. & 96: 7.

* δυσεντερίδα, 61: 36. Hippocr. 1090. G.

† δυσπύρετος αἰμόρροια, 107: 18, 19.

δυσθυμὸν, 30: 52. δυσθυμίας, 31: 3. Hippocr. 954. E.

δυσκαμπέες καὶ ῥάχιν, 53: 22. δυσκνήσις, 25: 46.

† δυσκρασία, mala temperies, 65: 49. † δυσλῦτων σκληρῶν, 36: 27.

δυσμαθές, 29: 8. δυσμένειοι πολλοῖσι ἀλλοθέτοις, 29: 7.

† δυσμερής, 54: 57. quod verbum sine auctore & exemplo afferri scribit H. Stephanus; citatque δυσμενέας, ex Diosc. lib. 1. cap. 39.

δυσανόη ἢ ἀνανόη, 39: 52. δύσωνος, 13: 27. τὸ δύσωνον, Hippocr. 219. F. δύσωνοια, 9: 51. δύσωνοιαι, 7: 47. & [pro δυσανόη] δυσανόη, 13: 4.

δυσέκμαρτον τὸ μέτρον, 81: 25. δυσέκμαρτον ἔχον, Sophoc. Oedip. Tyr. v. 109. Schol. δυσκαταλήπτου, uti & Suid. & Hesych.

δυσφορῶν, Hippocr. 1242. G. δυσφορώτερος, 36: 44. Hippocr. 73. B. † δυσφορία, 36: 18, 42. Hippocr. 194. A.

δύσχερον βαδίσαι, 111: 27.

δωροδοκίαι, 67: 31. Crassus vertit, *avarici*. Henisch. & Oxon. *munifici*. uti & G. Morelius in suis annotationibus ad Aret. (anno 1554. edit.) Vox illa apud Hesych. duplicem habet sensum, δωροδοκῶ, δωροδοκίαν δίδωμι. δωροδοκεῖ, δίδωσι δωρεά. δωροδοκεῖν, δῶρε λαμβάνειν. δωροδοκία, τὸ λαβεῖν ἢ δῶναι δῶρε. Sic Suid. δωροδοκήσαντες [vide Aristoph. p. 292. A. & 238. E. ubi consule Schol.] & μόνον δῶρε δίδοναι, ἀλλὰ καὶ τὸ λαμβάνειν. Sed Aretæi loco magis convenit *munificentia* quàm *avaritia*: αἰσχροί, ἐυθυμοί, δωροδοκίαι, & 30: 29. αἰσχροί — πλούδωροι.

E.

Εἶ, omittit, ἐργασίω, 45: 8, 9. εἶν. ἀφίεναι, Hesych.

ἐβδόμη [subaud. ἡμέρης], 9: 5. ἐβδομάδου δολιχέτης, 9: 6. ἐβδομαίω, 73: 34.

ἐγγιγνομένη φλεγμονή, 22: 14. ἐγγονον κακόν, 49: 29. τὰ ἐγγονα, Deuter. vii. 13.

* ἐγγιγνώσκω. ἔπε λω' ἐρωτᾷ ἐγγιγνώσκων, 30: 55. *suum amorem non agnoscebat; fateri volebat.*

ἐγγεγράφω. ἐγγεγράφω οὖν, 117: 50, 51. *adscribitur, addatur.*

ἐγκαταειργμῶν, 21: 11. ἐγκατακεκλεισμένον, Hesych. & eodem sensu ἐγκατερχθῆν, 3: 9. Ubi, ne scribatur ἐγκατερχθῆν, vetat plurimum asperarum concurrentium κακῶφρων. Eustathius [in Homer. p. 1387. l. 3.] notat scribi ἐργω pro κωλίω, & ἐργω pro κλείω. sed Hesychius, nullo facto discrimine, εἰρῆαι, κωλίσαι, συγκλείσαι.

ἐγκατεῖν τροφῆς δόξω, 73: 53, 54.

† ἐγκαίρως ἐκεί ἐστι τῇ δρχῇ, &c. 123: 49. *non amplius se opportunè habent, aut idonei sunt ad, &c.*

ἐγκαλινδέεσθαι τῇσι ψάμμοις, 118: 16. ἐγκαλινδέεσθαι, ἐνανασρέειν, ἐνδραστεῖν, Hesych.

* ἐγκαμία τὸ θερμόν ἐς ἔργον, 45: 31. *delassetur calor in opere.*

ἐγκαταλείπονται πυρετοὶ μετεξέτεροις, 103: 31. ἐγκαταλείπειν ἔλκω, 99: 51. Hippocr. 1009. C. ἐγκαταλείποντος ἡτρεῦ ὕμνω, 7: 4. † ἐγκαταλιμπανόμενα, 93: 39, 40. Hippocr. 67. 6. ἐγκαταλιμπανόταν, Psalm. cxix. 53.

ἐγκέει ἐν λαρίσι, 24: 4. pro ἐγκέειται.

ἐγκερῆς, 56: 26, 27. *temperantia*. cui opponitur ἀκερῆς, lin. 25.

ἐγκερῆς. ἐγκερῆσθαι, 5: 24. ἐνέκερσε, Homer. Od. e. 488. Matth. xiii. 33.

ἐκρηγῶσι, cui opponitur ὑπνω, 40: 29. ἐκρηγῶσι πάντες νοχοί, 75: 3, 4. Sic Homer. Il. λ. 550.

ἐγχερῆσι τρέποι, 116: 31.

ἐγχερῆων ἐκεί τοῖσι, &c. 5: 3. *impotens amplius auxiliandi*. Sic Hippocr. 3. 27.

ἐγχερῆσι δὲ θεῶσι ἐς ἀρετῆς, 65: 53. Hippocr. 654. 23. Homer. Il. ε. 415. Herodot. 71. 4. ἐγχερῆσαι, πηλοσάσαι, ἐγγίσαι, Hesych. † ἐγχερῆσθαι τῷ ἡπεί, 125: 20. ἐγχερῆων, περσασάων, Hesych.

ἐγχερῶν, cum accus°. & dat°. ἐγχερῶν τὰς τοῖσι χώροις, 112: 4. cum accus°. duplici, κατὰ μέρος ἐγχερῶν τὰς ὀφθαλμούς, Apocal. iii. 18. Sic ἀγχερῶν, 112: 6. * ἐγχερῶν, 88: 50.

ἐγχερῶν, 46: 46. ἐκχερῶν, Thucyd. 188. C. Schol. ἐν πνι τόπω πολὺ χρόνον μένειται.

* ἐγχερῶν, 135: 37. ἐγχερῶν, *succi derivatio*. ἐγχερῶν, Hippocr. 1037. F. χυλῶν, Diosc. lib. 2. cap. 108.

ἐγχερῶν, 112: 5. χυλῶν ἐγχερῶν ἐς τὸ ῥῖνα, 118: 51. ἐδεσθῶν, 31: 13. idem ac ἐδεσθῶν, 50: 39, 40.

ἐδραῖα καὶ στασις, 63: 6. ἐδραῖον ἵσταναι τὸ πνεῦμα, *stabilem conservare*, 122: 51. ἐν ἐδρῇ ἵσθαι, 125: 21, 22. *firmiter haeret*.

ἐδρῶν. ἐν ἐδρῇ αἰεῖται, 119: 54, 55. ἐδρῶν, 110: 8. ἐδρῶν αὐλῶν, 75: 29.

ἐδρῶν, *genus*. εἰδεῖ ἐκάστω, 82: 29. εἰδῶν μανίας ἔπερον, 33: 10. Hippocr. 428. 19. Sic εἰδῶν μύλαι, 31: 55, 56. *habitus corporis*. εἰδῶν ἐς ζῆρον τρέπει, 31: 39. Hippocr. 1090. G. *aspectus*, & εἰδεῖν ἔννοτον, 36: 33.

εἶκω. εἶκοι [videtur esse] ἀνέσις, 3: 12. εἶκοιαν [cui opponitur ἀρετῆς] αἰτίω, *verisimilem*, 65: 38. οὐκ εἶκότις, *non ut par est*, 31: 24, 25. εἶκότις, πρεπόντως, δολόγως, δικαίως, Hesych.

εἰλαῶ, pro εἰλέω. εἰλῶν ὀφθαλμοί, 27: 41. εἰσβολή, 66: 7. εἰσβολῆς & παροξυσμῶν, 74: 48.

εἰσπνέουσιν, ἐς τὸ ἀναπνέω, 5: 34, 35. εἰσπνέω μίαν, 5: 32.

εἰσπνέω τὴν τροφῆς ἐς τὸ ἡπαρ, 106: 45. † εἰσπνέω, *intrudere*. 49: 35, 36.

ἐκ θανάτου αὐτῶν ἐσθῆς, 67: 32, 33. ἐκ θανάτου πεφύργηται.

ἐκβαίνω. ἐξέειπεν τοῖσι τὸ ἄρθρον, 35: 28. ἐκβαλεῖν. ἐξέβαλεν τὸ φύλον, 103: 28. ἐκβαλεῖται ἐξοδὸν χλῆς, Job. xxxviii. 27.

* ἐκβαλεῖν, 130: 53, 54. *viscosum reddit*.

* ἐκβαλεῖν, 114: 19.

ἐκβαλεῖται. ἐκβαλεῖται τοῖσι λεπτοῖς ἀσπί, 57: 33, 34. *vis tenuiore victu*. At vulgò aliud significat; ἐκβαλεῖται τὸ νομῶν, Thucyd. 86. B. Schol. ἐξω τὸ νομῶν διητάτο.

ἐκβαλεῖται, *edocet, indicat*, 62: 56.

ἐκβαλεῖται ἐπὶ τὴν κελίαν, 21: 29. ἐκβαλεῖται κελίαν ἐπὶ μῶλον, 43: 53, 55.

† ἐκβαλεῖται, 2: 9.

ἐκβαλεῖται, *efferveo, scateo*. ἐκβαλεῖται εὐλῶν, Herodot. 81. 38. μὴ ἐκβαλεῖται, Genes. xlix. 4. cum accus°. ἐκβαλεῖται σκώληκας, Exod. xvi. 20. & in passivâ voce, ἐκβαλεῖται, *effervescio*; ἐκβαλεῖται, 131: 26. Sic ζεοθεῖς, H. Steph. ex Dioscor.

† ἐκβαλεῖται, *excurrens, effluens*, 129: 31.

ἐκβαλεῖται. σφέας ἐκβαλεῖται ἐκ θανάτου, 71: 22, 23.

* ἐκβαλεῖται, *exsistentes e somno*, 22: 32. Sic ἐκβαλεῖται: ἐκβαλεῖται, Lucian. 100. D. ἐκβαλεῖται κελίαν, Anthol. lib. 1. cap. 45. Epigr. 1.

* ἐκβαλεῖται ἐκ τῶν ὑπνῶν, 30: 23. οἱ ὄντιοι θορυβήσαντες αὐτῶν, Sapient. xviii. 19. quem locum confer cum Aretæo, lin. 23, 25, 26, 27.

† ἐκβαλεῖται παρὰ τὴν γνώμην καὶ ἀπειρίαν, 113: 4, 5. ἐκβαλεῖται, 6: 32.

* ἐκκοπῆσθαι τὸ ἔντερον, 83: 50, 51. eodem sensu quo *
ἐξενόησεν αἰθρὰς δὲ καὶ καλῆς, Hippocr. 1100. B.
ἐκκρεμῆς δὲ τὸ ὑπερώς σῶμα, 6: 37. ὅτι γαστὴρ τὸ
παδίον, 84: 21, 22. ἐκκρεμῆς ἐς τὸ δὲ τμήν, 88: 27,
28.
ἐκκρίνω. βροχὴν αἰγῶν ἐξέκρινε, 22: 36, 37. ἐκκρίσις
ἔρων πολλή, 40: 47. αἵματι, χολῆς, ἰδρώπι, 31:
47. ἐκκρίσις, 38: 58.
ἐκλάμπη ἢ θερμή, 36: 15, 16. ἐκλάμπη πυρετός, Hip-
pocr. 15. 9.
ἐκλείπει ἀφή, 33: 33. deficit. & activè, ἐκλείπει τὴν ψυ-
χὴν τὸ σῶμα, 90: 5, 6. ἐκλείψις κινήσις ἢ ἀφῆς,
33: 23, 24.
ἐκλύειν, diluere, τὸ οἰνῶδες, 74: 31.
ἐκλυσίς ἢ τὸν τὸ φύσις, 16: 28. μελέων, 17: 44. ἐκ-
λύσις διωάμις, 61: 57, 58. ἐκλυτοί, 14: 40.
ἐκμαρῖον αἵματι, 44: 56, 57. quod deterget sangui-
nem.
† ἐκμαίνειν, in furem abducere. ἐκμαίνει τὴν ψυχὴν,
27: 9. sic 31: 12. & Hippocr. 68. A. ἐκμαίνει με-
χέλεω, Anthol. lib. 7. Epigr. ultim. ἐκμαίνον, 31:
35, 44, 45. & 31: 52. & 32: 56. ἐξεμαίνει,
Hippocr. 1112. A.
ἐκνήφειν. ἐξένηψε τὸν θυμὸν, 31: 3. ἐξένηψεν δὲ οἶνον,
1. Reg. xxv. 37. & activè cum accus. ἐξένηψε τὸ
αἶθρῳ, recuperavit, 103: 27. ἐκνήφει ὑπὸ αἵματι,
Syrac. xxxi. 2.
† ἐκπέσσει, excoquit. ἐξέπεψε τὰ στήθα, 103: 27.
ἐκπονήει δὲ στήθων τὴν αἰκατοσύνην αἵματι, 44: 57, 58.
elaborat. Sic Horat. lib. 3. Od. 1. elaborabunt
saporem.
ἐκρεῦσαι, effluere, 43: 4. Sed activè ἐκρεῖ ἀντιστοιχίαν ἢ
γαστὴρ, 42: 43. Hanc activam significationem
legi in Epigr. notat H. Steph.
ἐκρεῖν. ἐκρεῖ πούλιν ἰδρῶς, 43: 14.
† ἐκροῖαι ἢ αἵματι, 130: 39. ἐκροῖω, ἐκρυσιν,
Hesych.
ἐκροῖω χολῆς ἰσχυρῶς, 45: 23. ἐκροῖσι, 128: 19. ἐκροῖς,
Hippocr. 1004. H.
* ἐκρύνει, 70: 36. quibus nares sunt praelongæ. ab ἐκ-
ρύνειν, adjectivo ejusdem formæ ac ἄρυν, ἐνερν,
&c.
ἐκρηπιδέντες, accensi, ἐς ὄργην, 32: 55, 56. ῥιπίδι,
σπεί, ἀνακαίει, Hesych.
ἐκταίω ἐόντι, 73: 34.
ἐκταρῆσθαι. ἐκταρῆσθαι χολιδίων καλῆς, 9: 25, 26.
ἐκταρῆσθαι καλῆς πολλοῖσι φλεγματώδεσι, 25: 48.
ἐκταρῆσθαι ἢ καλῆς τρεῖσι, 37: 19. † ἐκταρῆσθαι
καλῆς πολλῶν χολιδίων, 11: 25. ubi nota syntaxin
duplicis genitivi, apud Hippocratem & Are-
tæum frequentissimam. καλῆς τρεῖσι πολλοῖσι χολι-
δώδεσι, 20: 17.
ἐκτικροῖω καλῶν, 74: 19, 20, 21. ἐκτικροῖω αἵματι,
Hippocr. 221. G.
ἐκτοπον τρέψαι, 30: 23, 24. inusitatus horror. ἐκτοπον,
χαλεπὸν, ξένον. ἐκτόπως, μετὰ, Hesych. ἐκτοπον,
μέγας. Δελιοφάνης [p. 609. B.] ἐκτοπον δένδρον,
Suid.
ἐκτρέπει τὴν αἰσθησίνην, 27: 8, 9. pervertit. ἐκτρέπειν,
abstinere, 110: 34. ἐκτρέπει [deflectit, declinat]
τὴν σιωπῆν, H. Steph. ex Plut. de vit. Homer.
ἐκτρέπει, averti. ἢ μὴ πολλὸν ἀνδρῶν ἐκτρέπει,
124: 57. averti; ἐκτρέπον τὴν κακώδεα, 27: 52.
ἐκτρέπεται τὰ βάρεα, 110: 32.
* ἐκτρέσις, 68: 25. perforationes, foramina.
ἐκτρωσμός, 65: 3.
ἐκφαίνονται, 6: 51. ἐκφανέες θηλαί, 37: 6. ὁμοπαίτις,
37: 17, 18.
ἐκφλέγει οὐδὲν, 31: 11, 12. ἐξέφλεξε τὴν πόλιν, Aristoph.
666. C.
ἐκφυσίω. ἐκφυσίω πνεῦμα, 51: 10, 11. efflatur spiri-
tus. At ἐκφυσῶν, excitare. ἐκφύσσει πόλεμον, Ari-
stoph. 666. D. Schol. ἐκφύσσει.
ἐκφύω. ἐκφύκασι ὁχετοὶ νδρῶδες, 52: 44.

ἐκφυσίς τὸ κέρδιον, 68: 37, 38.
ἐκχυσίς ἔρων, 53: 33. ἐκχυσίς ἢ πλήθει, 26: 9. ἐκχύ-
σι αἰθρῶν, 11: 38.
ἐκχυτον, fusile, 115: 50. ἐκχυτον, genus edulii liquidi,
H. Steph. ex Epigr.
* ἐλαοειδέα, 19: 20.
ἐλασμα ἰσχυρὸν, 18: 54. & 20: 46. laminam.
ἐλαφείη ἢ ἄχρη, 129: 25, 26. Hippocr. 1143. G.
ἐλαφεία, καφότης, μελέα, Hesych. in significatio-
ne hanc ultimâ metaphoricâ utitur D. Paulus,
2. Cor. 1. 17.
ἐλέγχειν, arguere, accersere. ἐλέγχε τὴν νῆσον, 122: 37.
labefacere. σὺν ἐλεγχεῖ τὴν [δύναμις] ὅτι πῶν,
124: 13, 14.
ἐλδθεροίσι, 54: 51. five ἐλδθεροίσι, viris generosis,
ingenuè educatis.
* ἐλεφαντώδεα ὦτα, 70: 38.
ἐλισσόμενον [πνεῦμα] ἐν ἐλίσσει τὴν [ἐντῶν] 18: 16, 17.
κῶλον ἐλκας ποδῶν, 19: 16. faciens sinus, i. e.
sinuosum.
ἐλκασίδες ἔντερον, 53: 24.
ἐλιγμοῖσι [ambagibus] ἔχουσι, 119: 51. Xenophon.
9. B.
ἐλίκων τὸ ἀμπέλαι, 107: 10.
ἐλκῶν δὲ τῶν, 12: 49. ἐλκῶντο, Xenoph. 933. B.
† ἐλκῶδες, 70: 45.
† ἐλκῶσι, 130: 26. Thucyd. 131. A.
ἐλκῶσι [atractione] αἰθρῶν ἢ ὕδατος, 39: 33. ἐλκῶσι
[sic legit Constantinus pro ἐλκῶσι] Theophr.
de Caus. lib. 1. cap. 6.
† ἐλκῶσι, 136: 11.
† ἐλκῶσι [mallem ἐλκῶσι, ab ἐλκῶσι] πῶς τὰδε ἐ-
χῶ, 116: 22. his caret. ἐλκῶσι, 13: 56.
ἐλπίς μένη ἢ ἐνίσχισις, &c. 83: 52, 53. spes sola est
sessio, five sita est in sessione, &c. μὲν οὖν ἐλ-
πίς ἐς ζωὴν ψυχροῖς, 102: 3, 4. 52: 53.
ἐλῶδεα χουῖα, 44: 26. ἐλῶδεσι τοῖσι, Diosc. 1. 2.
c. 117.
ἐμῶματι, 123: 18. Xenoph. 9. A.
* ἐμῶσι δὲ ἢ νῶσι ἐν [ἀλγῶν]. 121: 15.
* ἐμῶσι, 78: 3. † ἐμῶσι, 75: 12, 33.
ἐμμελεῖ ὁπτιῶσι, 135: 46. convenienti intentione. ἐμ-
μελῆς, καθήκων, περὶ τῶν, Hesych.
ἐμπεδῶ. τὸδε ἐμπεδον ἢ μακρὴν ἰσχυρῶς, 31: 15, 16. perma-
net.
ἐμπεδῶ ἐς τὸ πλεονακτον, 49: 11. continueatur in ubi
usurpatur pro ἐν.
ἐμπεδῶ, innato. ἐμπεδῶσι τὴν πολλὴν ὕδατος, 51: 15, 16.
* ἐμπεδῶνται, 38: 48. * ἐμπεδῶνται, 43: 41. ἐμπεδῶνται,
49: 9. ἐμπεδῶνται, 21: 5, 6. ἐμπεδῶνται, 120: 41. Hæc
duo postrema ab interpretibus redduntur per
verbum implere; at nullibi in hōc sensu reperi-
re adhuc potui ἐμπεδῶν. Occurrit quidem in Le-
xicis ἐμπεδῶν, sed sine auctore.
ἐμπνέει [cum duplici accus.] τὸ αὐτὸ τὸ θώρηκα,
8: 16. cum dat. & præpositione; ἐμπνέει ἐμπνέ-
σι ἐς ἡδονὴν, 77: 37, 38.
ἐμπνέει ὁδῶν, 18: 12, 13. ἐμπνέει νάριον καὶ φύλας,
113: 18. φύσαν καὶ ἐνύδατος, 29: 27. λειποθυμῶν,
112: 48.
† ἐμπνέει, laborum patiens. τὸ ἐμπνέειν, dolor; δέει
τὸ ἐμπνέειν, 8: 19. Sic τὸ ἐμπνέειν, Xenoph.
997. A.
* ἐμπνέειν, 128: 24. potabilem.
† ἐμπεδῶν βοτάνης, 134: 5.
ἐμπεδῶν μέγας [λίθου] 53: 2, 3. viderur activè si-
gnificare, viam interclusit. † ἐμπεδῶν, 106: 43.
ἐμπεδῶν, 110: 15. & Hesych. de aurium obstru-
ctione. ἐμπεδῶν, πόντος ὠτων.
ἐμψυθῶν τὴν καλῆν, 22: 28. ἐμψυθῶνται μάστοι, Hip-
pocr. 1031. 8.
ἐμψύη τὴν καλῆν, 20: 55. ἐμπεφύκασι τοῖσι ὠμοῖσι, 52:
45. ἐμψύειν, frequentius activè, ingenerare; uti
ἐμψύειν, Homer. Od. x. 348. ἐμψύειν. Xenoph.

726. B. & 727. D. & 802. A. sed ἐμφύω potest etiam neutraliter æquè ac activè, accipi, ut φύω; φύς generat, Homer. Ιλ. ζ. 148. nascitur, ibid. v. 149.
ἐμφύτω θέρμη, 65: 45. φύχει, 132: 27. ἐμφύει τῇ δρχῇ, 34: 19.
ἐμφωλευσαν ἀπλάγχνοισι ὅπως αἰδήλον πῦρ, 69: 31. eadem metaphoriā utitur Philo de mundo (654. 32.) πῦρ πεφώλευκε.
ἐμφύχει, 102: 29. † ἐμφύειν, 8: 26. & 74: 37.
ἐναιωρδμήν τῷ θάφει [φλέψ] 20: 54. ἐναιωρδμήνοι ὀφθαλμοί, Hippocr. 37: 20.
ἐναλλάξ καὶ κατάκλιτον, 47: 36.
ἐναντίως [cum dat.] ἰγνύ, 4: 31, 32. cum gen^o. H. Steph. ex Aristot.
ἐναργῆ ἀρθροί, 37: 14. prominentes articuli.
* ἐναργαδέες ὄνειροι, 30: 25. ἐναργῆ ἐνύπνια, Hippocr. 67: F.
ἐναφείματι, 75: 9, 10. ἐναφίσω, five ἐναφίσω, H. Steph. ex Diosc. ἀφειψέσθαι, 75: 10, 11. ἀφειψήματι, 82: 5. & 106: 9.
ἐνδάκνω. ἐνδακνέτω κυνός, 5: 35.
ἐνδεῖν, opus esse, 81: 32. ἐνδεῶς ἐπὶ σμικρὸν, 22: 43. aliquantulum morbo remittente, aut viribus indigente. ἐνδεῖν, defectu, 100: 30.
† ἐνδαιώμεθ' ὕδασι, 126: 10. ἐνδαιώμεται, σιώεσι, Διδυχεῖς, Helych.
ἐνδιδόει [injicit, impertit] πλὴν πῶν τῷ πατρὶ μόνι, &c. 10: 24, 25. & cum genitivo. ταῖς δ' ψυχῇς δ' σωμαχῇς ἐνδιδόντες, 57: 21, 22. ἐνδιδόντες [remittentes] πυρετοί, 9: 27. Sic ἐνδῆναι, Hippocr. 43: 48. ἐνέδοσαν, Thucyd. 277. B. Schol. ἐκλιναν, ἐχραυνώθησαν, & ibid. 142. B. 340. A. ἐνδιδόναι. Herodot. 115. 18. Sic Helych. in ἐνεδίδει. & Suid. in ἐνδῆναι.
ἐνδινέω. ἐνδεδινημένοι ὀφθαλμοί, 2: 35, 36. & 85: 4, 5. ἐνδεδινημένα ὀμμάς, Hippocr. 162. C. ἐξεσθμμένα, Erotian. in voce ὀμμάς.
* ἐνελίζαντα, 86: 31.
ἐνειμι. ἀκρῶν [χειρῶν] ἐόντων λίνοισι, 123: 3, 4. ex tremis manibus impositis [involutis] in lineis.
ἐνεργὸν ποιεῖσθαι [ἐπιπλάσσειν] 91: 50.
ἐνεργείης πάρεσις, 33: 32. remissio virium.
* ἐνερυθροὶ ὀφθαλμοί, 32: 51, 52.
* ἐνεψῆν, 74: 42. ἐνεψήμων, 74: 7. ἐνεψήτων, 74: 39.
* ἐνεψήματα, 75: 53.
* ἐνζέτωρ. ἐνεζέσθαι, 79: 37.
ἐνηχῆν ἐπιγαστρὸν, 4: 29, 30. resonans. ἐνθεῖται μανίῃ, 33: 14, 15. ἐνθεῖται, μανίῃ, Helych.
ἐνθεσιν τ' τροφῆς, 83: 34. immisionem cibi, ἐνθεσις pro ipso cibo apud Aristoph. [311. B.] Schol. τροφῇ, qui locus à Suidā citatur.
ἐνθλίβωσι τοῖσι παροσμίοισι, 8: 20, 21. ἐνθλίβωσι, Nicand. Alexiph. v. 453. Schol. ἀντὶ δ' πίττοις.
ἐν [pro ἐνεσι] ἐξάπτεσθαι, 92: 47. ἀρᾶσθαι ἐν, 127: 12, 13. sic Aristoph. 39 B. Xenoph. 694. C. Herodot. 65. 19. Homer. Ιλ. ξ. 216. & pro ἐνεσι, Ιλ. ξ. 141.
ἐνίξῃ μέσσην πύλον ἢ καρδίαν, 57: 26, 27. ἐνίξωσιν τῇ γλώσσῃ, 46: 28. ἐνίξωσιν τοῖσι αὐτίκοις ἀντὶ λέξεως, 110: 45, 46.
* ἐνίξωσις εἰς ἑλαϊον, 83: 53.
ἐνίστασθαι ἰατρὸς τῇσι δρχῇσι, 66: 20, 21. ἐνίστασθαι τῇσι φλεγμονῇσι, 128: 42. ἐνίστασθαι τοῖς πνεύμασι, Thucyd. 601. B. ἐνίστασθαι, Id. 186. A. Schol. ἐναυλωθέντες.
ἐνίστασθαι ὀφθαλμῶν, intentiones, 120: 12. λίθων, intentiones, 130: 36. ἐνίστασθαι, 130: 49.
ἐννοίης θείης πατρὸς, 57: 42, 43.
* ἐνοικᾶντες γαλεοί, 122: 21.
ἐνοικεῖται νῆσος ἐν ἡλικίῃσι, 28: 35, 36.
ἐνοπῇ αὐλῶν ἢ κυλῶν, 28: 7, 8. κλαγγῇ τ' ἐνοπῇ τ' ἴσαν, δρυῖδες ὡς [de Trojanis] Homer. Ιλ. γ. 2. αἰεδαίων ἐνοπῇ [de Orpheo] Apollon. Argon. lib. 1. v. 27.

Schol. τῇ τ' οὐδὲν ἀμείψα. σὺν εὐδ. ἢ ἢ γὰρ ἐνοπῇ καὶ ἐπὶ θορύβῳ.
ἐνοργῇ, rumpatur, 9: 37. ἐνοργασθαι τοῖς πόλαις, irruit, Joseph.
* ἐνσῆθω, cribro transmitto. ἐνσῆσαντα, 75: 40.
ἐνσκήπῃ καὶ καὶ νεφροῖσι, 52: 23. ἐνσκήφαντες, ἐφορμήσαντες, Helych. Et transitivè, immittere, Herodot. 28. 31. & 156. 26.
ἐνσκήψῃ ἐς δρυῖδων, 7: 12. ἐνσκήψῃ, 4: 7. ἐνσκήπτει, Homer. Od. ε. 271 ἐνσκήπτο, Herodot. 324. 19.
ἐνσήκη, 109: 47. ab ἐνσήκῳ, themate à perfectō [qualia themata frequenter formantur]; nisi quis maluerit poni pro ἐνσήκῳ, abjecto augmento, ab ἐνσήκῳ.
* ἐνσκήπῃ καὶ καὶ, 63: 5. levis. χέδιοι, ἀπελῆς, Helych.
† ἐντασις πενόντων, 4: 3. ἐντασις ἀχρεῖ, 13: 22. ἦτες, Hippocr. 1129. C.
ἐντεπληστών μυῶν, 37: 17. * ἐντεπληστών [αἷμα] 134: 37.
ἐντομᾶς κυλῶν, 69: 3. ἐντομᾶς βαθεῖαι τ' ῥινῶν, 70: 41.
† ἐντομᾶς παρὲς χυλῶν, 49: 8.
ἐξ [post] αὐχμῶν ὑπερσπῆ, 126: 13. sic ἐκ τῆς, 122: 27. Xenoph. 48. C.
ἐξάγει σφῆας δ' ἴν, 44: 17, 18. enecat. Diosc. 274. A. ἐξάγειν ἑαυτὸν δ' βίῃ, Cicero vertit mortem oppetere. Vide H. Steph. Lexic. Ciceron. p. 58. & Bud. Comment. p. 380.
ἐξαγωγή δ' βίῃ ἐν θαλάσσῃ, 118: 13. in mari vitam degere. At in ejusd. Lex. Cic. p. 184. ἐξαγωγή, excessus à vitā.
ἐξαερεύεται τὰ ἐπιγόντα, 51: 52. ἐξαερεύματα τὰ οὐδμήματα. Hippocr. 765. E.
ἐξαερεύεται, Hippocr. 244. 47. ἐξαερεύματος τ' ζωτικῆς διωμῆτος, 17: 28, 29. ἐξαερεύματα [σπέρματα] 50: 36, 37.
* ἐξαερεύσιν τ' χυμῶν, 130: 13. Lege Bud. Comm. p. 179. ἐξαερεύσιν & ἐξαερεύσιν.
ἐξαμμάτωσιν, 19: 41. sanguinis generationem. Galen. 2. ad Glaucon.
ἐξαμμάτωσιν τ' νῆσον, 2: 19. eximentes. ἐξέλετο φρένας, Homer. Ιλ. ζ. 234.
ἐξαπλάσσειν τ' φθέρειν, 74: 38.
ἐξαπλῆς, 117: 6. inter corporis exercitia. Sed ἐξαπλῆς apud Hippocr. 811. F. G. de vertebrarum è suo loco exultu.
† ἐξανέρχασθαι ἢ τρέψαι, 47: 42, 33.
ἐξάνθρωποι, 29: 5. dicitur de Epilepticis. ἐξάνθρωποι ἢ ἐνυμφοί, 4: 49. quæ verba H. Stephanus citans ex Athenæo in authoris nomine lapsus est.
ἐξαπλῆς. ἐξέπλησσε ταῖς ἢ νῆσος, 17: 24.
* ἐξάντλημα ἀπονόν, 133: 43.
ἐξαπνῆς [pro ἐξαπνῆς] 22: 31. Hippocr. 204. H. Herodot. 19. 19. Homer. Ιλ. ε. 91. Xenoph. 306. B. ἐξαπνῆς, 13: 21. Hippocr. 1275. 42. Xenoph. 446. C. Thucyd. 99. D. Schol. ἀποπροδοκῆτως.
* ἐξαπλώσας τ' ὑμῶν εἰς πλάτῃ, 6: 52, 53. ἐξαπλώω, explico, expando, Suidas. ἐξαπλῶν, διπλασιαζών, πολυπλασιαζών, ex Sophoc. Ajac. [v. 284.] ubi tamen legitur ἐξ ἀπλῶν. ἀπλώσας τὰς παλάμας, extendens. Symmach. in Job. xi. 13.
ἐξάπτεται ἢ κυλῶν, 16: 32. ἐξάπτεται ἢ κυλῶν, 74: 40, 41. ἐξήφθη ὁ πόντος καὶ ἡ νῆσος, 65: 23, 24.
ἐξαπνῆς δ' ἴν, 133: 11, 12.
* ἐξαερεύσιν, 107: 28. rarefacere.
ἐξαρθροί, 37: 14. quæ artus prominentes habent. ἐξαρθροί, Hippocr. 787. B. exsertos articulos habentes. ἐξαρθροί, ἐμμελῆς, Helych. ἐξαερεύσιν, Suid.
ἐξαρκέειν, perdurare. ἐξαρκέειν ὁ νοσῶν, 74: 19. sic Hippocr. 1245. E.
† ἐξαρκέσθαι, suspensionis, 8: 47.
ἐξαμῖζναι ἢ θέρμη πῶ ὑπερσπῆ, 47: 38.

ἐξέρχεται. ἐν τῷ κόρῳ καὶ τῇ μέτῃ ἐξέρχεται. 71: 36, 37.
ἐξελείπει [Culicibus] 100: 7. ab ἐξελείπει, unde ἐξε-
λαύνει.
* ἐξερεύξιναι ποταμῷ, 14: 38. *eruptiones*.
ἐξερπύσαντα ἐν τῇ γῆς ἔχον, 71: 29.
ἐξέρουθροι σάρκας, 60: 46, 47. ἐξέρουθρον, Hippocr. 67.
C. ἐξέρουθρον, τὸ λίαν ἐρυθρὸν. Erotian.
ἐξέρχεται. ἐξελθὼν δὲ ζῆν, 19: 39. ἐξῆλθε τὸ νόσος, 121:
39. ἐξέρχεται [ἢ νόσος] Hippocr. 559. 6. & 557.
30.
* ἐξέρχεται, 126: 51. ejusdem formæ ac Cuiusmodi.
* ἐξέρχεται ἑρπύλλοι, 37: 28. Hippocr. 807. C. *quibus*
guttur prominet. Sic ἐξέρχεται γλῶττι, Hippocr. 823. C.
ἐξῆλθε [exit] Caelium, 64: 24. ἐξῆλθεν [præterit] ὁ
χρόνος, Xenoph. 380. B.
ἐξίς, *habitus corporis*. πῶς ἐξίς φθίνουσι, 22: 45. ἐς
θερμασίῳ τρέπεται.
ἐξίχοντες ὀφθαλμοί, 5: 51. Hippocr. 27. 20.
ἐξίτηλον γάλα, 103: 42, 43. *fluxile*. At ἐξίτηλον τρι-
φύ, Hippocr. 380. 46. *evanidas*. sic etiam Xe-
noph. 847. B. & ἐξίτηλον ἐλαία, *putrida oliva*,
Habac. 111. 17. in Var. lect. ἐξίτηλον, ἀφανής,
ἀπελὴς, χαλνόν, Suid. ἀχρησθόν, ἀδόκιμον, διε-
φθαρμένον, Helych. ἐξίτηλον ἐξ ἀνθρώπων γιγνώσκει,
ex memoriâ deleri, Herodot. 1. 3.
* ἐξοκείν [θερμασίῳ] ἐς τὸ αὐχέναι, 88: 7, 8. ἐξοκείν ἐξω-
τὸ πᾶν, 88: 2, 3. ἐξοκείν occurrit in Lexicis.
* ἐξοκείν τὸ παροσμίων, 86: 51, 52.
ἐξοδόν, substantivum; ἐξοδοὶ κελύφας, 53: 33, 34. Ad-
jectivum; ἐξοδὸν φυσῶν, 117: 37. τὰς ἐξοδὰς λίθων,
130: 55. *eductiva, expellentia*.
* ἐξοδαίνῃ ἢ γαστρί, 76: 3. ἐξώδησε (φυρὸν), 66: 14.
ἐξοκέλειν neutraliter; ἐξώκειλε φλεγμονὴ ἐς τὸ τραχηλόν,
7: 41, 42. ἐξώκειλεν ἐς μελαγχολίῳ, 57: 20. ἀκτι-
νὲς; πάντα, ἀπὲρ ἐς τὸ ἐξω ἢ φλεγμονὴ ἐξώκειλε, 6:
23, 24. [ubi videtur legendum ἐξώκειλε vel ἐξοκέ-
λε] ἐξώκειλεν, ἐξέπεσεν, ἐκ μετὰφορῆς τὸ πλοῖον, He-
lych.
ἐξοχίας τριτῶν πάντων καθαρίσας, 121: 25. *purgationes*
quæ magis, quàm omnia hæc, valeant. Si ἐξοχίας
ab ἐξοχθῶ derivari placet, notandum est hoc ad-
jectivum flecti tricalecticè, ἐξόχας, non ἐξόχας,
deinde ἐξοχίας pro ἐξόχας, ἢ Ionicè inflecto. Si
minùs id placeat, facili mutatione reponi pote-
rit ἐξοχίας, ab ἐξοχίης. cuius exemplum suprà da-
tum est, nisi quis maluerit adjectivum ἐξοχίης ab
ἐξοχθῶ formari.
ἐξωδῶν. ἐξώδου, 4: 49. & cum Attico augmento
ἐξώδου, 11: 27. ἐξωσμήναι, 2 Reg. xiv. 14.
ἐξωροί [cui opponitur ἐφ' ὧρας] 110: 43.
ἐξωχροί, 18: 51. *admodum pallidi*. ἐξωχρον, Theophr.
Hist. Plant. 403. 12.
ἐπαίρηθ', 43: 39. ablato augmento pro ἐπηρώρηται,
perfecto verbi ἐπαυρώμεναι.
* ἐπαλγέσθαι ἰαχέῃ, 53: 40, 41. ἐπαλγῆς, idem ac
περιπαλγῆς, quo uti Platonem notat H. Stepha-
nus.
ἐπαπαξάμεθα ἀπὸ τῶν εἰς χάσμον ἀνέματ', 34: 20.
ἐπαπαλγῆ τὸ δρῶν τὸ νόσος, 34: 17.
ἐπαναπνέου, 65: 33. *adsumuntur*. ἐπανέλαθ', ἐπανα-
λαβεῖν, Helych.
* ἐπαναίδητον ἀνάλειπον, 43: 46, 47. *sensus valde ex-*
perts.
† ἐπανακαλέμεναι. ἐπανακλήθῃ ἐς φθῶρα ζωῆς, 71: 44, 45.
ἐπανακλήθῃ θερμῆς ποίεσθαι, 103: 11, 12. sic Hip-
pocr. 427. 32. & H. Steph. ex Galen. ad Glau-
con.
ἐπαναλίσκεται, *consumitur*. ἐπαναλωθῇ, 13: 31. ἀνα-
λώθῃ, ἢ φανίθῃ, Suid.
* ἐπανατρίβειν αὐτὸς πῶς φλέσκει, 81: 33.
* ἐπανατρίβειν αὐτὸς, 124: 42.
ἐπαναφέρειν [effundunt] πλῆθ', 14: 28, 30. [paulò
antè l. 20. ἀναφερῶν] ἐπαναφέρειν [remittat] ἢ

νόσος, 11: 23. At in Hippocr. 118. B. ἐπανε-
νέικαντες, *vires resumentes*.
ἐπαναφορῶν. ὁμίχλης ἐπαναφορῶν ἀνίησι ἀτμῶν, 85: 39.
omittit caliginosos vapores.
ἐπανθῆναι ἢ χρυσὴν μέζων, 46: 11. ἐπλῶθ', Hippocr. 121. G. [à quo ἐπενήνοθε, Homer. Il. 6. 219.] H.
Steph. ἐπύθημα ἐπανθῆναι, ex Lucian. & ἐπλῶθ' ἐ-
πανθῆναι, & Galen. ad Glau.
* ἐπείνδιον αἴφρῶς, 40: 40. ἐπείνδιον αἴφρῶδες Hippocr. 69. A.
ἐπείνδιον, *remitto*. Cuiusmodi ἐπείνδιον τὸ πῶν, 22: 37.
ἐπείνδιον, Hippocr. 74. H.
* ἐπείνδιον μακρῶς—βραχυῶς, 73: 55, 56. & ibid. 1. 25. παροσμίων & ἐπείνδιον opponuntur. ἐν τῇσι
ἐπείνδιον, 40: 52.
ἐπαρκεῖν ἰητρός ἐπ' αὐτῷ ἐς ζωὴν, ἢ ἐπ' αὐτῷ ἀπὸ ἧς ἐς
μορφῶν, 4: 56, 57, 58. ἢ ἐπαρκεῖν ἢ φύσις, 62: 13.
ἐπαρκεσεν, ἐδοθήσεται, Helych.
* ἐπαρκεῖν σωματικῶς, 117: 50, 51. *attollit, inflat*.
ἐπαρκεῖν κελύφας, Hippocr. 129. G.
* ἐπαυξία γίνεσθαι (augentur) τὰ πάθη, 20: 11. & 52.
9. ἐπαυξίας νόσος, Hippocr. 1185. D.
ἐπαυξίαν (scilicet αἶμα) 111: 38. *iterum vel paulò pôst*
mittere. * ἐπαυξίαν, 73: 53.
ἐπαυξίαν, 11: 26. —χολερῶδες, ibid. ἐπαυξίαν χολερῶδες,
Hippocr. 74. E. ἐπαυξίαν, τὰ διὰ τὴν αἵμα καὶ οἶον ἀ-
φροδῆ, Erotian.
* ἐπαυξίαν, 100: 6. ἐπαυξίαν, Homer. Il. α. 173.
ἐπαυξίαν, Il. γ. 85. ἐπαυξίαν. Od. ε. 428.
ἐπαυξίαν (recta reddere) τὰ μέλη, 4: 58.
ἐπαυξίαν (incumbunt) ἀπὸ τῶν, 61: 18. ἐπαυξίαν
ἀπὸ τῶν, Plat. in Phæd. 248. A.
ἐπαυξίαν (insertiones) ἐς τὸ σπέρμα, 37: 10, 11.
† ἐπαυξίαν κελύφας, 118: 5, 6.
ἐπαυξίαν τὸ θανάτωδες, 11: 15. ἐπαυξίαν τὸ κα-
κόν, 9: 4, 5. ἐπαυξίαν τὸ δυνάμειον, Hippocr. 940. G. ἐπαυξίαν ἐς κακόν, 9: 15, 16. ἐς τὸ κακόν,
17: 43. ἐπαυξίαν ἐς τὸ χεῖρον, H. Steph. ex He-
rodian.
ἐπαυξίαν (incrementum) φλεγμονῆς, 7: 22. Hippocr. 998. B. ἐπαυξίαν, ἢ αὐξίαν, Helych.
ἐπαυξίαν (mitis) ἐν ἀνελπίσει, 49: 25. τὸ ἐπαυξίαν,
Hippocr. 68. B.
* ἐπαυξίαν φυλάσσειν, 89: 28, 29. à compressioni-
bus cavere.
ἐπαυξίαν, κατὰ τὸ κακόν, 94: 15. μετὰ τὸ κακόν, Hippocr. 984. E. ἐπαυξίαν τῶν, 19: 30, 31.
ἐπαυξίαν τῶν ἢ ἀναπνοῆς, 10: 15, 16. ἐπαυξίαν ἐς
κλινῶν νεύσει, 10: 38, 39. ἐπαυξίαν ἐς τέμνασθαι,
Hippocr. 283. 36.
ἐπαυξίαν, πλάγιον, Erotian. ἐπαυξίαν, Hero-
dot. 161. 10. & 252. 2. Flectitur dicatalecticè,
ἐπαυξίαν ἐντομῶς, 69: 2, 3. & tricalecticè, ἐπαυξίαν
τομῆς, 7: 3. ἐπαυξίαν, πλάγιον, ἢ κατ' ἀ-
νέαν φέρειν, Helych.
ἐπαυξίαν, *periculosus, qui infert periculum*. ἐπαυξίαν
δυνάμειον, Herodot. 293. 5. Et periculo obnoxius,
cui infertur periculum (ut ἰσχυρῶς, lethale, Hip-
pocr. 1257. A. & letho obnoxium) ἐπαυξίαν καὶ
θανάτωδες, 39: 14.
ἐπαυξίαν, *cognominatio*, πῶς ἐπαυξίαν ἰαχέῃ, 3: 31.
ἐπαυξίαν τὸ πάθος, 15: 37. ἐπαυξίαν ἀσπίδων
καλέμεθα, 49: 12, 13. ἢ καὶ αἵματ' ἐπαυξίαν κα-
λέμεθα, Homer. Il. σ. 487.
ἐπαυξίαν τὸ πάθος λεγόμενον ἰαχέῃ, 62: 51, 52. ἀσπί-
δων ἐπαυξίαν πλάγιον, Plat. Tim. 38. C. σάπων
ἐπαυξίαν, 135: 20. Κεῖται ὁ Μάριος ἐπαυξίαν, Ap-
pian. 92. 22. (quod novè dictum scribit H.
Stephanus in Thef.) ἐπαυξίαν, ἐπαυξίαν. ἢ ἐπαυξίαν
καλέμεθα, Helych. τὸ ἐπαυξίαν πλάγιον πεπνυγμένον. Eu-
stath. 672. 6. vel συγκροτῆν ἐν τῇ ἐπαυξίαν. Id.
1255. 15.

- ἄπικεῖται πικρὸν βαρύτερον, 71: 5. *multò gravius affligit*.
- ἄπικεφίζοντες ἔδεν ἄπὶ τῷ παντὶ, 21: 24, 25. *quæ nil levamenti offert*. μικρὸν ἄπικεφίζουσα, 43: 54.
- ἄπικρεῖς [ἄπικρεῖον] 4: 30. *impellas*.
- ἄπικρεΐας νέσων, 125: 46.
- ἄπληθω, *oblivionem induco*. ἡδονὴ ἄπληθου ἢ πάρεθ, 65: 36, 37. ὑπὸ ἄπληθους ἄπαντας ἐδολών, Homer. Od. v. 85. Schol. λήθω ἐπὶ ἡγαν. ἄπλησμονες ἐωτύων, 30: 35. ἄπλησμων, ὁ ἄπλανθάνων, Phrynic. p. 76. 90.
- ἄπλυτοι, 31: 32. ἄπλυτέω, habet H. Steph. sed sine auctore.
- ἄπμύκης, *oblongus*. ἄπμύκεα κοιλίω, 53: 5, 6. ἄπμύκες λίθοι, 53: 9.
- ἄπμύξη, 49: 19. ἄπμύξιας, Plutarch. Symp. (edit. H. Steph.) p. 1137.
- ἄπμυνοὶ πρὸς τὸ καμῖν, 31: 33. *laboris patientes*.
- ἄπμύσση βλεφαρεῖ ἐθέλειεν, 2: 35, 36. *connivere palpebræ cupiant*. βλεφαρεῖ μόγας τοῖσι ὀφθαλμοῖσι ἄπμύς, 85: 3, 4. ἄπμύς etiam activè; ἄπμύσαντες τὰς ὀφθαλμούς, H. Steph. ex Basil. ἄπμύσας, καμύσας, κλείσας, Helych.
- ἄπμύμηται ἢ φλεγμονή, 5: 13. *ulterius serpat*. ἐπενέματο [ἢ νόσος] Ἀθίως, Thucyd. 134. B. Schol. κατέφαγε.
- ἄπμύσαντες [δέμας] 116: 54.
- * ἄπμύξη γαστήρ, 44: 52. ἄπμύξητεροι πυρετῶν μένων, 74: 2. *ficciore, quam qui sola febre laboraret*.
- † ἄπμύξαινοντες, 76: 18. ἄπμύξαινοντες τὰ ἔλκεα, 89: 34, 35. ἄπμύξαινοντες γλώσσας, Hippocr. 89. D.
- ἄπμύσση, 7: 30, 32. & 61: 25, 26. *humor concretus*, Diosc. lib. 1. c. 133. & lib. 5. c. 137.
- ἄπμύσαν. ὡς ἄπμύσαν, 15: 16. ὡς ἄπμύσαν εἰπεῖν, H. Steph. ex Theophr. de caus. plant. lib. 2.
- * ἄπμύσαντων τῶσι ἐχάραξαι, 116: 47. ἄπμύσαντων, 61: 26.
- * ἐπμύσας, 89: 12. ἐπμύσας, 100: 52. † ἄπμύσας, 75: 33. & 76: 6, 7, 8, 9.
- ἐπμύσας, 91: 25. *omento*. Hippocr. 447. 45. ἐπμύσας, ὁ σιμελάδης ὑμῶν, ἐπὶ τῇ κοιλίᾳ καὶ ἐντέροις ἐπμύσας λεγόμενος, Helych.
- * ἐπμύσας. ἢ ἄπμύς ἢ ἡμῶν ποικίλη, καὶ ἢ ἢ Μιδεαδῶν ἐπμύσας, 122: 12, 13.
- ἐπμύσας, 116: 42. *in superficie*. Vox adverbialis. ἢν τὰμης π ἐπμύσας, 50: 8, 9. & 116: 45. ἐπμύσας ἢ δέμας, H. Steph. ex Galen. ἐπμύσας, ἀνωτάτω, ἐπάνω ἐπμύσας, Helych. ἐπμύσας, Herodot. 71. 18. ἐπμύσας ἢ πυλέων, Id. 48. 14. Legitur tamen in aliis etiam casibus; ἀνικμοὶ ἢ ἐπμύσας, 58: 45. ἐπὶ τῇ ἐπμύσας ἢ ἡμῶν, 69: 29. τὰς ἐπμύσας, Thucyd. 463. A. ἢ ἐπμύσας, Id. 481. B. ὠνόμασται ὑπὸ τῇ Συρακυσίων, ἄπμύς τὸ ἐπμύσας ἢ ἄλλω εἶναι, ἐπμύσας, Id. 481. C. ἐπὶ τοῖσι ἐπμύσας, 116: 51. ἐπμύσας, 69: 33. ἐπμύσας δέμας, Hippocr. 1180. F. ἢ πυρετῶν μὴ παντοῦ πασιν ἐπμύσας, Id. 1245. E.
- ἐπμύσας βίβας, 51: 40, 41. ἐπμύσας πύλας, Hippocr. 1023. H. ἐπμύσας θνήσκουσι, 19: 27.
- ἐπμύσας ἐς νύκτα, 27: 26. ἐπμύσας ποικίλμων, Xenoph. 20. B. Et cum gen°. ἐπμύσας τῇ ἡμῶν, 100: 51.
- † ἐπμύσας. τῶν ἐπμύσας [anteriorē] πύλας, 66: 13.
- * ἐπμύσας, 39: 2. ἐπμύσας, 98: 42. ἐπμύσας, Hippocr. 68. C.
- † ἐπμύσας ἀεθρῶν, 66: 45. ἐπὶ τοῖς πόροις, 53: 43, 44.
- ἐπμύσας πύλας πύλας, Hippocr. 92. C.
- ἐπμύσας ἢ μέγα ἔλκεθ καλὸν δασε, 70: 30. ἐπμύσας κατὰ ἔλκεθ δασε καλὸν δασε, Homer. 11. 136. ἄπμύσας, 69: 14. δασε ἄπμύσας ξυμῶν, Aristoph. 250. E. ἄπμύσας γυρὸν ἄπμύσας, Anthol. lib. 2. cap. 46. Epig. 15.
- ἐπμύσας κακὸν κεφαλῇ, νόσος, 118: 10, 11. ἐπμύσας κακὸν, Homer. Od. σ. 72. Od. ω. 461. αὐθαίρετον, ὅπερ ἐαυτῷ πρὸς ἄπμύσας κακὸν, Helych.
- ἐπμύσας ἢ πύλας, 88: 43. ἄπμύσας, Homer. 11. 430. Schol. ἄπμύσας, ἀναγκάζων, ἐπμύσας, Helych.
- ἐπμύσας [cognitionem] νέσας, 33: 7, 8. μὴ ἄπμύσας, Polyb. 91. A. Alia etiam est significatio vocis hujus, ἐπμύσας, πρὸς πύλας, πρὸς πύλας, Helych. de quâ lege H. Steph.
- ἐπμύσας, *conversio*. ἐν τῇσι ἢ ἀνθρώπων τῇδε ἢ τῇδε ἐπμύσας, 49: 37, 38. *morbi reversio*, Hippocr. 159. C.
- * ἐπμύσας ἐπμύσας, 44: 12.
- * ἐπμύσας ἐπμύσας, 59: 54. ἐπμύσας, Hippocr. 79. H. (φακελισμός καὶ φακελισμός, ἢ ἀμύσας ὀδὴ καὶ ἢ μὴ σπασμός τῇ χαλῇ πρὸς πύλας, καὶ ἢ τῇ δασε σπῆς, Helych.
- ἐπμύσας (αἷμα) 13: 49. ἐπμύσας, Homer. Od. v. 266. Hesiod. Scut. v. 350. ἐπμύσας, *cunctans, in aliud tempus differens*, Hippocr. 128. G. & 1160. A. ἐπμύσας (αἷμα) 13: 51. ὅς, 118: 26. ἢ ἐπμύσας, Galen. ad Glauco. ἐμμύσας, Diosc. lib. 3. c. 29. Homer. Od. ε. 451.
- ἐπμύσας τὸ πύλας, 27: 45, 46. *neutraliter*. ἐπμύσας πύλας τῇσι (πύλας) Hippocr. 133. H. ἐπμύσας ὁ λυμὸς, Plut. in Camill. Et activè, ἐπμύσας ἢ φρόνησιν, Phil. lib. 1. de vit. Mos.
- ἐπμύσας ἢ πύλας ἐπμύσας ἐπμύσας, 17: 2. ἐπμύσας σπῆς, 43: 42, 43. ἐπμύσας ἢ πύλας καὶ ἀνέσας, Hippocr. 405. 44. ἄπμύσας, Galenus exponit ἢ δασε πύλας ἢ πύλας.
- * ἐπμύσας, *tandem*, 20: 34. idem ac ἄπμύσας, paulò ante lin. 30.
- ἐπμύσας πύλας, 100: 4, 5. *providere*.
- ἐπμύσας καὶ πύλας γυμνασίου, 131: 42. ἄπμύσας, *permittere, omisso accusativo*. Sic ἄπμύσας τῇ μαντείᾳ, Thucyd. 20. D.
- ἐπμύσας πύλας, 119: 41, 42. βλεφαρον σπῆς ἄπμύσας, 35: 53, 54.
- ἐπμύσας ἐαυτοῖσι χεῖρας ἐπμύσας, 31: 54. ἐπμύσας χεῖρας σπῆς, Homer. 11. α. 89.
- † ἄπμύσας, 52: 8. & 58: 38. *qui venas prominentes habent*, Hippocr. 1180. G. (At Constantin. & H. Steph. exponunt ἄπμύσας, *venæ applicatus*, ex Gaz.) In alio loco idem sensus occurrit; ἄπμύσας sub. φλέβας, 50: 18, 19.
- * ἐπμύσας, 7: 19. & 41: 39.
- ἐπμύσας πύλας ἢ ἀνθρώπων, 69: 28, 29. ἐπμύσας cum dativo affert H. Steph. ex Herodian, & Plutarch. ἄπμύσας, Thucyd. 54. B. Schol. κατ' ἐμῶν ἐμῶν. ἄπμύσας ἄπμύσας, Hippocr. 169. G.
- * ἐπμύσας πύλας ἢ ἀνθρώπων, 121: 16.
- ἐπμύσας, *obstruere*. ἐπμύσας ἢ κύσας, 51: 18. *accusativo subaudito*. ἐπμύσας τὸ δασε, H. Steph. ex Basil.
- ἐπμύσας τὸ μεσεντέριον ἐμῶν οἱ πύλας, 28: 22, 23.
- ἐπμύσας [σπῆς] ὅλη τῇ πύλας, &c. 43: 30. *tumescens super totum intervallum*, &c. ἐπμύσας, Hippocr. 72. F. Galen. exponit οἰδαλῆς. ἐπμύσας τὸ πύλας, H. Steph. ex Diosc. lib. 4.
- ἐπμύσας. ἐπμύσας [morem gerere, gratum facere] τῇσι ἐπμύσας, 132: 8, 9.
- ἐπμύσας, Hippocr. 1081. H. *abundantibus pluviiis*. ἐπμύσας [humiditatem] 16: 58. Vide prius in αἰχμῶν. ἐπμύσας ἐπμύσας, 48: 37. *humefat*.
- ἐπμύσας, 8: 45, 46. *magno dolore affectus*. ἐπμύσας ἢ πύλας, Hippocr. 71. E. Etiam dolore afficiens, *crucians*, H. Steph. ex Galen.
- * ἐπμύσας, 55: 28. & 61: 21.

- * ἐργάται ἔργων, 50: 28. frequentius occurrit ἐργασίας. Sic ἐργάται, Homer. Il. γ. 64.
- ἐργον, affectus. Crass. maleficium. αἰτία ἔργου ἢ παροδίων, 7: 48. Huc forsan spectat adjectivum ἐργώδεις, Hippocr. 1245. H. & adverbium ἐργωδῶς, Id. 1256. E.
- ἐργασία ἢ τροφή, concoctio, Aristot. lib. 3. de part. anim. in initio. ἀτρεπτόν τὸ ἐς ἐργασίαν ἐν, 44: 42. ἢ ἰδίαν ἐργασίαν πυνέει, 45: 8.
- ἐργοδοῖται, 32: 10, 11. ἐργοδοῖται ἔκ κείτων, Phrynich. p. 62.
- ἐργὴ πάντων τὰ κατὰ λόγον, 103: 18. Herodot. 32. 31. Homer. Il. δ. 29. ἐρδεν, πρῶτον, Hesych.
- † ἐρεθιστικὸν πιχογεφῆν, 72: 35. irritatorium: activo sensu. ἐρεθιστικὸν ἢ κύσις ἢ δὲ γαστήρ, 78: 41. irritanda; passivo. quasi ἐρεθιστόν. Crassus autem vertit, irritant & infestant.
- ἐρεθισμοῖσι χρεώδαι, 73: 36. Hippocr. 48. 35. Foef. ex Galen. & H. Steph. ex Dioscor.
- ἐρεῖδαι ἢ κατὰ γῆρας πρὸς τὸ ἄνω, 4: 4. ἐρεῖδοντα, Hippocr. 761. G. ἐρεῖσαντα ἢ χεῖρα, 49: 35. ἐρεῖσης τὸ δάκτυλον, 49: 40. Συμμερεῖδεῖ ἰσχυρὸς. 4: 9. συμμερεῖδε τὰς ὀδόντας, Hippocr. 670. 11. & 671. 9. Sed neutraliter; ἐρεῖδε ἢ γῆρας ἐς τὸ στένον, 2: 29, 30. Συμμερεῖσιν αἱ ὀδόντες πασασμῶ, 2: 35. Συμμερεῖδε τῇ ἄνω, 4: 27.
- * ἐρεθῆς, ruber. H. Steph. habet ἐνεροθῆς, sed sine auctore. μῆλα ἐρεθῆ, 39: 45. μῆλα ἐρυθρὰ, 2: 43, 44. & 40: 28. ἐρεθῆ, rubor, παρῶπα, Hippocr. 1110. H. ἐρυθρὰ παρῶπα, 21: 16, 17. ἐρυθρὰ ὀφθαλμῶν, Thucyd. 130. A. ἐρυθρὰ ἱματίων, Esai. LXIII. 1.
- * ἐρεθῆς, 16: 20. ἐρεθῆς, Hippocr. 1170. B.
- † ἐρυαὶ παρῶπα, 40: 25. ἐρυαὶ κακώδεις, 29: 27, 28. ἐρυαὶ, ἐρεθῆς, Hesych.
- ἐρη τὸ κακὸν ἐπὶ μέζον, 23: 37. & 40: 28. ἐς μέζον, 27: 55. * ἐρη τὸ γῆρας χαμῆς, 28: 23.
- ἐρύσαντα ἔχον, 71: 29. ἐρυσηγας ὄφεις, Oppian. Cyneg. l. 3. v. 411. ἐρύτων, de Ulyssē Homer. Od. v. 220. ἐρυσης μῦς, Anthol. lib. 1. cap. 33. Epig. 16. ἐρετὴ γῆρας, 71: 44. Consule Aristot. Hist. Anim. lib. 5. cap. 17. sub finem. & lib. 8. cap. 17. & Plin. Nat. Hist. lib. 28. cap. 11. &c.
- * ἐρετῶδες παρῶπα, 68: 24. de elephante.
- ἐς, circiter, quasi, ἐς ἀκρόν, 25: 40.
- ἐσκήσαν ῥήϊα Σημίαι, 49: 30. & ἐσκήσαν τὰ κλύδων, lin. 39. cum accus. vel gen. ὅτι ἐσκήσαντες τὰ παρῶπα γαλῶμα, Thucyd. 277. A. Ἀλκιβιάδης ἐσκήσαν, Id. 376. B.
- ἐσώδης παλινδρομῆς, 58: 53. & divisim ἐς αὐτὴς ἀναβαλῶμεθα, Thucyd. 293. D.
- ἐσθων, 68: 33. Homer. Il. ω. 476. τρώων, Hesych. verbum poetis familiarius. Legitur ἐσθοντα, Psalm. cxi. 20.
- ἐσκαλεσάμενοι [ἐκ αὐτῶν ead. lin. 20. καλέσασθαι] ἢ ἰητῆρ, 6: 20, 21. ἐσκαλῶ μάρτυρας, Aristoph. 497. E.
- ἐσμάσασθαι ἔσω ἢ χεῖρα, 62: 20. inferere manum. ἐσμάσασθαι ἐς τὸ κολίλιν, Hippocr. 812. H. Galen. exponit ἐκλήσει ἢ χεῖρα. & Erotian. ἐμβολίων. ἐσμάσασθαι, ἐμβολῶμα, Hesych.
- * ἐσπιδανὶ τὸ δέμα, 117: 17.
- ἐς τε, dum, donec. cum indic. vel subj. ἐς τε καὶ ἀπεπνίχθησαν, 6: 3, 4. ἐς τὸ ἄν ἐμφύη, 20: 55. ἐς τὸ ἄν πελάττωσιν, Herodot. 271. 20.
- ἐστὶ. ἐστὶ ὅτε, 9: 2. eodem sensu quo est apud Latinos. Horat. lib. 3. carm. Od. i. v. 9. Est, ut id est, fieri potest, ut — sic ἐστὶ ὅτι καὶ — fieri potest, vel aliquando accidit, ut etiam moriantur — 6: 19, 20. & 7. 11, 12. lege Bud. Comment. p. 1098. 1099. ἐστὶ ὅτι, πὶ πάσας αἱ ἔτι λέγοντες, δέον ἐστὶν ὅτε λέγειν, ὅτι ἂν πᾶσι εἰκάζετον, ἀλλ' ἢ τῶ τῶ μόνον, ὅτι ἡμελημένοι εἰσὶν αἱ τῶ τῶ ὀνόματι χαρῶμα, Phrynich. p. 48. Hanc locutionem [ut]
- notat Hoefschelius p. 115.] utitur Herodianus, p. 96. l. 6:
- * ἐστρωσκα. ἐστρωσαν τῷ ὀστέῳ, 116: 57.
- ἐχάσαι, 89: 15. crustæ ulcerum. ἐχάσαι ἀνακαταίρει, Diosc. lib. 1. cap. 66. ἐκ πυρὸς ἐχάσαι, 131: 7.
- ἐχάση τὸ πᾶν, 7: 32.
- ἐχάτω. καὶ ἐν τῷ ἐχάτω ἔωσι, 15: 27. Hippocr. 1243. A. Eodem modo, ἦσαν ἐν τῷ ἀδενεσάτω, Thucyd. 207. D.
- ἐπεροῖσης ἀνδρῶν ἐς πύλινδε ἔξιν, 48: 39, 40. ἐπεροῖσιν, Phil. p. 418. l. 27.
- † ἐπεροῖς, 6: 45.
- ἐπαγέες ὀφθαλμοί, 16: 47, 48. volubiles. ἐπαγῆς, καλῶς παρῶπα, Suid. ἐπαγῆς μέλισσαι, H. Steph. ex Anthol. lib. 1.
- ἐπαίδητον, 65: 44. Aristot. Hist. Anim. lib. 9. cap. 46. * ἐπαίδητον, Hippocr. 606. 29.
- † ἐπακῶς ὑγιαίνει, 99: 49.
- ἐπαλτῆρη, 51: 8. Hippocr. 831. E. ἐπαλτῆρα, Hippocr. 804. A. Erotian. exp. ἐπαλτῆρα.
- † ἐπανακλήτοι, 35: 10, 11.
- ἐπαρμος ὀφθαλμῶν, 96: 10, 11. conveniens.
- † ἐπαρῆς [παρῶπα] 43: 36. qui facile tangi potest. ἐπαρῆς, 75: 20. καὶ τῇ, 77: 54. & active, qui facile ὅτι molliter tangit; ἐπαρῆς ἀνδρῶν, 112: 14.
- ἐπαρῆς καὶ ῥηίδας, 85: 15. ἐπαρῆς, Lucian. 336. B. εὔγε, cum nom. & gen. εὔγε ὅπως ὁ ἰητῆρ, ἢ δὲ ὁ ἡμῶν, εὔγε ὀφθαλμῶν, 15: 36. rectum medicus ὅτι vulgus nomen imposuerunt.
- ἐπιδόει τροφαί, 107: 32, 33. cibi facile permeantes. Sed [ἢ τὸ χῶρας φύσις] ἐπιδόει, Theophr. de Plant. lib. 1. cap. 11. transmeatu facilis, terra quæ radicibus facilem transitum præbet.
- ἐπιδόμοι τροφαί, 107: 32. facile ὅτι cito delabentes.
- ἐυελπίς ἀνθρώπου, 42: 44. bonâ spe fretus. ἐυελπίς ἐκ φιλόδοξοι, 50: 29. ἐυελπίδες ἐν δεινῶν, H. Steph. ex Thuc. lib. 1. ἐυελπίδας ποιεῖ ὁ αἰὼν, Aristot. Ethic. Eudem. lib. 3. p. 114. l. 21. ἢ ἐυελπίς, Prov. xix. 18. de quo bene speratur: quæ significatio etiam convenit loco Aretæi, 42: 44.
- ἐυελπίης, 50: 24. ἐς ἐυελπίαν ἐμμελῆ, 102: 11.
- ἐξήγη ἔκ ἀνθρώπων ἐς τὰ πάντα, 47: 7, 8. Hippocr. 27. 55. Xenoph. 786. D.
- ἐκλήης, levis, mitis. ἐκλήης νεῖος, Hippocr. 390. 27. τὸ ἐκλήης ὅτι εὐηθῆς, 51: 19. ἢ νεῖος ὅτι εὐηθῆς, 54: 35. τῶν λειψοφλεγμάτων ἐκλήης, 50: 51, 52. ἐυηθῆς ἐς ἀλεθρον [νεφροί] 22: 12. faciles, prони.
- ἐυηθῆς ἐκλήης, Hippocr. 391. 41. ulcus parvum, simplex, contemnendum: cui Galenus opponit ὀφθαλμῶν. τὸ ἐυηθῆς, τὸ ἀπὸ τῶν καὶ ὀφθαλμῶν. ἐκλήης ὅτι ἐπὶ καλῶ, Schol. Thucyd. 229. C. & 230. A. significat etiam stultum, fatuum. ἐυηθῆς, ἀπὸ τῶν, μωρὸν, ἀνῆτον. ἐκλήης, βλαβῆ, χερσηθῆς, ἀνῆτον, Hesych.
- ἐυήκοι, 32: 37. in audiendo acuti. ἐυηκώτερος σώματι, Hippocr. 1247. G. ἐυήκοι, etiam obediens, Epistol. Jerem. v. 60. ἐυήκοι, obedientia.
- ἐυθυμοί, 32: 34. bilares, alacres. ἐυθυμέομαι, 73: 10. ἐυθυμῆς, 50: 23, 24. Hippocr. 1160. B. Psalm. XLIII. 4. in Var. Lect.
- ἐυκαίρη ἡ ἐν ἐπαλάσει, 75: 54, 55. ἐν ἐυκαίρῳ, Psalm. ix. 9.
- † ἐυκαμπετες πύον, 39: 30.
- ἐυκαλῶ. ἢ ἀναπνέων ὅτι ἐυκαλῶ, 46: 15.
- ἐυκομοί γεφῶσι πύον, 72: 35.
- ἐυκομοί [bene temperata] φύσις 16: 33. ἐυκομῶ, 72: 28.
- ἐυκρινῆς πάντη διακρίν, 135: 43. bene instituta. ἐυκρινῆς αἵματι, Hesiod. Epy. v. 668. ἐυκρινῆς ποιεῖται πάντα, Herodot. 334. 37. ἐυκρινῆς νεῖσι, Hippocr. 997. E. ἐυκρινῆς, ἐυχερῆς, σπῆς, ἐυδαίμον. ἐυκρινῆς.

- ἐυκλείη, ἐυκλα, ἐυκλείης, ὁ ἐξ ἀρρώστιας ἀναλαμβάνων, Helych.
 * ἐυκλείηται, ὁξέες ἢ αἰόθησιν, 32: 31. *Craff. promptiore ingenio sunt, sensibus acutiores.* Oxon. *sensus habent distinctos & acutos.* Derivatur ab *ἐυκλείναι, *accuratim delectum habere*, Xenoph. 513. E. idem ac ἐυκλείναι; ἐυκλείνας, Homer. Il. π. 199. Od. ξ. 108. Schol. ὁπλεξάμενον.
 ἐυλαβία ἢ ἀπειρία, 80: 39. *cautio nimia, timiditas.* ἐυλαβεία, φόβος, Suid. Josuæ xxii. 24. Prov. xxviii. 14. ἐυλαβεία, Hippocr. 1249. A. Aristoph. 301. B. Exod. iii. 6. φυλάττεσθαι, φοβεῖσθαι, Helych.
 ἐυλυτὸς φύσις ἀπλὴ, 44: 7. ἐυλυτον σῶμα, Hippocr. 640. 41. Theophr. Charact. περὶ Ἀπὸν.
 ἐυμαθεῖς, 31: 56, 57. ἐυμαθής, *docilis.* ἐυμαθεῖς ἅμα καὶ μνημονες, Platon. Epist. 7. p. 344. A. *Et cogniti facili;* ἐυμαθὴ καὶ σαφῇ, Lucian. de Hist. Scrib. 370. B.
 ἐυμαρῆς, 38: 60. ἐυμαρῆς, ἐυχερῆς, ῥάδιον, Helych. Suid.
 † ἐυμέτω οἶκος, 72: 27, 28. * ἐυμετέλης, 101: 5. ἐυνίω, 41: 14.
 ἐυνόση ἢ παλαμπάλλω ὁ φαρμάκων καιρὸς, 95: 19, 20. Metaphora eadem apud Sophoc. Trachin. v. 107. ἐυνόζειν πόθον. ἐυνόσθαι κατηβαίνειν, 105: 35. ἐυνήθεντες, Homer. Od. θ. 292. & de ventis ἐυνήθηναι, Od. ε. 384. ἐυνόσω, Od. δ. 408. Schol. κραιμίσω.
 ἐυογκον σκελετίνω, 132: 5, 6. ἐυογκον κοιλίω, Hippocr. 40. 12. ἐυογκῶ, ἐυδαίσατος, Suidas.
 † ἐυπαγὲς αἷμα, 55: 18. *sanguis, qui facile concrevit.* Alia est hujus vocis significatio; *bene compactus;* ἐυπηγής, Homer. Od. φ. 334. Schol. ἐυπαγής. πύργος ἐυπηγέας, Apollon. Argon. lib. 2. v. 382. ἐυπηγέες μῆτραι, Hippoc. 609. 11.
 ἐυπαθῆες γυναικες ἀνδρῶν μάχων, 40: 12. *morbo magis obnoxie.* γέροντες οὐκ ἐυπαθῆες, 44: 19, 20.
 ἐυπαιδωσίη, 32: 2. Jul. Poll. ex Euripide hanc vocem affert, p. 454. l. 8. † ἐυπαιδύτως, 120: 7, 8.
 ἐυπαράγωγος [agilis] ἀνχίω, 36: 47. ἐυπαράγωγος ὁσία, Hippocr. 755. E. ἐυπαράγωγος γνώμη, 119: 33. *quæ facile decipitur.* ἐυπειθής, Ἀριστοφάνης, Suid. ἐυπαράγωγος εἰ καὶ ἀπατάμενος, Aristoph. 352. C.
 ἐυπεπλον, 74: 3. † ἐυπεπλή, 56: 39.
 ἐυπεπής, Hippocr. 85. A. Xenoph. 853. D. Herodot. 130. 20. ἐυχερῆς, Helych. ἐυπετέτερον [facilius] φέρη, 79: 15. ἐυπετέτερος, Herodot. 136. 18. & 205. 24.
 ἐυπνοῦ, 103: 29. *qui facile spirat.* ἐυπνοον λατρεῖν, Hippocr. 395. 33. *quod spirationem facilem reddit.* ἐυπνοοι πεύπται, 122: 42. i.e. ἐνθα ἂν ἐυπνοον, 120: 32.
 ἐυπορὸς ὁδός, 51: 20: 21. Xenoph. 345. C. ὁδὸς ῥάδια καὶ ἐυπορὸς, H. Steph. ex Plat. ἐυποροι, Herodot. 336. 25. ἐυπορον ἔσται, Thucyd. 257. B. Schol. ἐυπερίστατον. αἰλεκτορὶς ἐυπορὸς [facilis, in promptu] καὶ ἐυμφορὸς, 120: 45. † ἐυπόρος, 106: 47. *copiosè.* ἐυπορὴ ῥοιότα, 86: 29.
 ἐυποτὸς, 101: 53. *bibendi cupidus, bibax.* ἐυποτῶτα ἐκπαρωμάτων, Athen. ex Eratosthen. 482. B. *ad bibendum aptissima pocula.*
 ἐυπεπτεῖα φυγὴν ἐνέει, 105: 16. eodem sensu ἐυπεπτεῖς ὁρμαίνουσιν; ἐυπεπτεῖς αἰπία, αἰπάτη, περὶ φασίς, apud Thucyd. 229. B. Schol. πιθανὸς, ἐυχήμενος. & 464. B. & 598. C. & 310. B. & 417. A.
 * ἐυρηκτα [γλήνη] σώματα, 128: 10, 11. *facile frangi possunt.*
 ἐυροα ὕψος, 9: 51. χωρεία, 128: 10. σώματα, Hippocr. 1244. F. ἐυρόης ἔδρης, 51: 26.
 * ἐυρόως ῥυτὴ τὸ αἷμα, 87: 28.
 ἐυρολὸς αἷμα, 100: 53.
 ἐυρός. ἐυρέα σφιν σήθια — ἐυρότερον τὸ ὕψος δέον, 39: 42. *Lata illis pectora — indigent tamen*

pectoribus, quæ sint humore latiora, i.e. eorum pectora non satis lata sunt, ut humori continendo sufficiant.

ἐυρυχωεῖν ἀπ' αἰσῶς αἰμείδων, 39: 28.

ἐυσπέρης, Hippocr. 1249. C. ἐυσπέρης ἀναικλήσιν, Aret. ἐυσπέρης, Theophr. Histor. Plant. lib. 4. cap. 13. dicitur de holoschoeno, juncorum genere. ἐυσπέρης μείζων τὸν, 39: 47.

ἐυσημον κατελέξει, 37: 7, 8. *perspicuum est dinumeratu, aut licet dinumerare.* ἐυσημον, ἐυδηλον, φαπερόν, Helych. ἐυσήμω ἡμέρα, Psalm. LXXXI. 4.

† ἐυσπῖ, 38: 59. ἐυσπῖ, Hippocr. 135. E. *Et cum genº.* ἐυσπῖ πολλῶν σπῖων, 74: 40. * ἐυσπῖ, 47: 21.

ἐυσπῖς γνώμη, 9: 27. ἐυσπῖς γνώμη, 16: 22. τίς ἔσται ἐυσπῖς ὡς, 86: 15: 20. ἐυσπῖς νῆσοι, Hippocr. 997. E. ἐυσπῖς μετάρω, Homer. Il. σ. 374. σπῖς μετάρω καὶ ἐυσπῖς μετάρω τὸ βελῆς, Herodian. 40. 20. Voces ἐυσπῖς & ἐυσπῖς (ὅτι ἀνδρῶν) improbant Phrynichus, p. 50. & Thomas Magister, p. 72. ἐυσπῖς, βέλαι, Helych.

ἐυσπῖς, καλῶς ἐσπῖς, Helych. ἐυσπῖς τὸ ἄνμα, Lucian. 50. B. ἐυσπῖς τῇ ὁπλίᾳ, Thucyd. 185. A. Schol. ἐυζωνοί. ἐυσπῖς σωματόν, Hippocr. 261. 10. ἐυσπῖς, ἐυσπῖς, 103: 29. ἐυσπῖς εἰς τόνον, 133: 19.

ἐυσπῖς, καλῶς ἐσπῖς, Helych. ἐυσπῖς τὸ ἄνμα, Lucian. 50. B. ἐυσπῖς τῇ ὁπλίᾳ, Thucyd. 185. A. Schol. ἐυζωνοί. ἐυσπῖς σωματόν, Hippocr. 261. 10. ἐυσπῖς, ἐυσπῖς, 103: 29. ἐυσπῖς εἰς τόνον, 133: 19.

ἐυσπῖς, καλῶς ἐσπῖς, Helych. ἐυσπῖς τὸ ἄνμα, Lucian. 50. B. ἐυσπῖς τῇ ὁπλίᾳ, Thucyd. 185. A. Schol. ἐυζωνοί. ἐυσπῖς σωματόν, Hippocr. 261. 10. ἐυσπῖς, ἐυσπῖς, 103: 29. ἐυσπῖς εἰς τόνον, 133: 19.

* ἐυσπῖς, καλῶς ἐσπῖς, Helych. ἐυσπῖς τὸ ἄνμα, Lucian. 50. B. ἐυσπῖς τῇ ὁπλίᾳ, Thucyd. 185. A. Schol. ἐυζωνοί. ἐυσπῖς σωματόν, Hippocr. 261. 10. ἐυσπῖς, ἐυσπῖς, 103: 29. ἐυσπῖς εἰς τόνον, 133: 19.

* ἐυσπῖς, καλῶς ἐσπῖς, Helych. ἐυσπῖς τὸ ἄνμα, Lucian. 50. B. ἐυσπῖς τῇ ὁπλίᾳ, Thucyd. 185. A. Schol. ἐυζωνοί. ἐυσπῖς σωματόν, Hippocr. 261. 10. ἐυσπῖς, ἐυσπῖς, 103: 29. ἐυσπῖς εἰς τόνον, 133: 19.

† ἐυσπῖς, καλῶς ἐσπῖς, Helych. ἐυσπῖς τὸ ἄνμα, Lucian. 50. B. ἐυσπῖς τῇ ὁπλίᾳ, Thucyd. 185. A. Schol. ἐυζωνοί. ἐυσπῖς σωματόν, Hippocr. 261. 10. ἐυσπῖς, ἐυσπῖς, 103: 29. ἐυσπῖς εἰς τόνον, 133: 19.

† ἐυσπῖς, καλῶς ἐσπῖς, Helych. ἐυσπῖς τὸ ἄνμα, Lucian. 50. B. ἐυσπῖς τῇ ὁπλίᾳ, Thucyd. 185. A. Schol. ἐυζωνοί. ἐυσπῖς σωματόν, Hippocr. 261. 10. ἐυσπῖς, ἐυσπῖς, 103: 29. ἐυσπῖς εἰς τόνον, 133: 19.

† ἐυσπῖς, καλῶς ἐσπῖς, Helych. ἐυσπῖς τὸ ἄνμα, Lucian. 50. B. ἐυσπῖς τῇ ὁπλίᾳ, Thucyd. 185. A. Schol. ἐυζωνοί. ἐυσπῖς σωματόν, Hippocr. 261. 10. ἐυσπῖς, ἐυσπῖς, 103: 29. ἐυσπῖς εἰς τόνον, 133: 19.

† ἐυσπῖς, καλῶς ἐσπῖς, Helych. ἐυσπῖς τὸ ἄνμα, Lucian. 50. B. ἐυσπῖς τῇ ὁπλίᾳ, Thucyd. 185. A. Schol. ἐυζωνοί. ἐυσπῖς σωματόν, Hippocr. 261. 10. ἐυσπῖς, ἐυσπῖς, 103: 29. ἐυσπῖς εἰς τόνον, 133: 19.

† ἐυσπῖς, καλῶς ἐσπῖς, Helych. ἐυσπῖς τὸ ἄνμα, Lucian. 50. B. ἐυσπῖς τῇ ὁπλίᾳ, Thucyd. 185. A. Schol. ἐυζωνοί. ἐυσπῖς σωματόν, Hippocr. 261. 10. ἐυσπῖς, ἐυσπῖς, 103: 29. ἐυσπῖς εἰς τόνον, 133: 19.

† ἐυσπῖς, καλῶς ἐσπῖς, Helych. ἐυσπῖς τὸ ἄνμα, Lucian. 50. B. ἐυσπῖς τῇ ὁπλίᾳ, Thucyd. 185. A. Schol. ἐυζωνοί. ἐυσπῖς σωματόν, Hippocr. 261. 10. ἐυσπῖς, ἐυσπῖς, 103: 29. ἐυσπῖς εἰς τόνον, 133: 19.

† ἐυσπῖς, καλῶς ἐσπῖς, Helych. ἐυσπῖς τὸ ἄνμα, Lucian. 50. B. ἐυσπῖς τῇ ὁπλίᾳ, Thucyd. 185. A. Schol. ἐυζωνοί. ἐυσπῖς σωματόν, Hippocr. 261. 10. ἐυσπῖς, ἐυσπῖς, 103: 29. ἐυσπῖς εἰς τόνον, 133: 19.

† ἐυσπῖς, καλῶς ἐσπῖς, Helych. ἐυσπῖς τὸ ἄνμα, Lucian. 50. B. ἐυσπῖς τῇ ὁπλίᾳ, Thucyd. 185. A. Schol. ἐυζωνοί. ἐυσπῖς σωματόν, Hippocr. 261. 10. ἐυσπῖς, ἐυσπῖς, 103: 29. ἐυσπῖς εἰς τόνον, 133: 19.

† ἐυσπῖς, καλῶς ἐσπῖς, Helych. ἐυσπῖς τὸ ἄνμα, Lucian. 50. B. ἐυσπῖς τῇ ὁπλίᾳ, Thucyd. 185. A. Schol. ἐυζωνοί. ἐυσπῖς σωματόν, Hippocr. 261. 10. ἐυσπῖς, ἐυσπῖς, 103: 29. ἐυσπῖς εἰς τόνον, 133: 19.

† ἐυσπῖς, καλῶς ἐσπῖς, Helych. ἐυσπῖς τὸ ἄνμα, Lucian. 50. B. ἐυσπῖς τῇ ὁπλίᾳ, Thucyd. 185. A. Schol. ἐυζωνοί. ἐυσπῖς σωματόν, Hippocr. 261. 10. ἐυσπῖς, ἐυσπῖς, 103: 29. ἐυσπῖς εἰς τόνον, 133: 19.

† ἐυσπῖς, καλῶς ἐσπῖς, Helych. ἐυσπῖς τὸ ἄνμα, Lucian. 50. B. ἐυσπῖς τῇ ὁπλίᾳ, Thucyd. 185. A. Schol. ἐυζωνοί. ἐυσπῖς σωματόν, Hippocr. 261. 10. ἐυσπῖς, ἐυσπῖς, 103: 29. ἐυσπῖς εἰς τόνον, 133: 19.

† ἐυσπῖς, καλῶς ἐσπῖς, Helych. ἐυσπῖς τὸ ἄνμα, Lucian. 50. B. ἐυσπῖς τῇ ὁπλίᾳ, Thucyd. 185. A. Schol. ἐυζωνοί. ἐυσπῖς σωματόν, Hippocr. 261. 10. ἐυσπῖς, ἐυσπῖς, 103: 29. ἐυσπῖς εἰς τόνον, 133: 19.

† ἐυσπῖς, καλῶς ἐσπῖς, Helych. ἐυσπῖς τὸ ἄνμα, Lucian. 50. B. ἐυσπῖς τῇ ὁπλίᾳ, Thucyd. 185. A. Schol. ἐυζωνοί. ἐυσπῖς σωματόν, Hippocr. 261. 10. ἐυσπῖς, ἐυσπῖς, 103: 29. ἐυσπῖς εἰς τόνον, 133: 19.

χρόνι δὲ σώματι, 56: 39, 40. ἐυχροῖν παρσάπης, 16: 48, 49. Hippocr. 127. A.
 ἐυχυλῶ, succulentus. ἐυχύλων ὠών, 91: 12. ἐυχυλον, Athen. 282. D. de anthiā pisce. ἐυχύλος, Hippocr. 598. 28.
 ἐυχυμος [idem ac præcedens] τροφή, 135: 42, 43. Galen. lib. 1. Glauc.
 * ἐυχυτον ἐς τὸ ἐκέρχον φλέγμα, 119: 4, 5. *quæ facile dissolvi possit.*
 ἐυψυχίη δυνατωτέρη τῶν, 39: 47, 48. *animi vigor.* ἀνδρεία, Suid. sic Schol. Thucyd. 462. A.
 ἐφελκῆς, ramentum, 54: 19. *crusta ulceris*, H. Steph. ex Galen. Cels. & Æginet.
 ἐφημέριον ἀκροσὶν τροφῆς, 59: 3. *quotidianā intemperantiā.* ἐφημέριοι πυρετοί, Hippocr. 1251. E.
 † ἐφουχάσανται, 126: 51. Bud. Comment. p. 39. ἐφουχάζειν, *acquiescere*, verbum juris.
 ἐφιζάνει ἀφρὸς χεῖλεσι, 25: 38. ἐφιζανον αἰθέροισι, Homeri Il. v. 11.
 ἔχω pro *possum*. ἔχω ἔπε ξυμβαλέειν — ἔπε πεισώσασθαι, 93: 19. εἰδὲς ἔχθ' μοι λέγειν ἀτρεκέες, 122: 28. πῆπε ἀνέχοι εἰπεῖν, Plutarch. περὶ παιδ. ἀγωγ. in initio. Sic habeo dicere apud Ciceronem.
 ἔψω; ἐψόμην, 91: 9. ἔψω; ἐψέιν, 97: 14. ἔψηθην, 91: 40. ἔψη, 91: 37. quod vel in perfecto, abjecto augmento pro ἔψηται ab ἔψω; vel in Subjunctivo, ab ἔψω.
 ἔως ὅτε [donec] εὐρεθῇ, 121: 35. sic, sed cum Indicativo, ἔως ὅτε ἀπέσπρεψεν, Xenoph. 144. C. ubi Var. Lect. εἰς ὅτε.

Z.

Ζόφῶ, σκότος, ἀχλὺς, ὀμίχλη, δυοθυμία, δυσμή· ζόφον ἡγερένται, τὸ αἶδεν τόπον ὀμιχλώδη [Hom. Il. ψ. 51.] λέγει δὲ ὁ ποιητὴς καὶ τὸ σκότος [Il. ο. 191.] καὶ τὸ δύσιν [Il. μ. 240.] ζόφον. Hesych. & Schol. Hom. Ζόφος τὰς αἰτίας ἁλῆς, 28: 4. Hæc vox transfertur ad mentem. ἐν δὲ ζόφῳ ἀνέχροντο, 119: 24. δὲ ζοφώδεσσι σιέδασιν, 119: 25, 26. Sic Catull. carm. 62. v. 207. *cæcā mentem caligine obfusus.*
 ζοφώδης χροίη, 38: 20. ζοφώδες ἔχρον, Hippocr. 213. C.
 † ζοφοειδὲς τὸ χροίον, 68: 4. ζοφοειδὲς ὄρεϊ, Hippocr. 604. 22.
 ζωρεῖ, ζῶντας λαμβάνει, Hesych. Hom. Il. ζ. 46. ἐζώρησαν, Herodot. 23. 2. ζωρήσαντες, Thucyd. 218. A. ζωρήσει, ζωρονήσει, Hesych. ζωρεῖ, Hom. Il. ε. 698. Schol. ἀνεζωπύρεθ', ἐς τὸ ζῆν ἦν, Eustath. 595. 14. ἀνεζωπύρεθ', ἀνείρεσθαι τὸ ζῶν & Id. 623. 51. ζωρεῖν, τὸ λιποθυμίαν ἐπανακαλεῖσθαι. ζωρήσει θυμὸν, 102: 32, 33. ζωρεῖ τὸ φύσιν, 102: 36.
 ζωῆ. ἐς φύμα ζωῆς ἐπανεκλήθη, 71: 45. καρδίας δὲ ζωῆς νόσος ἢ συγκοπή, 15: 54. De utero muliebri, ζωῆς πάθη, 111: 15. & σπλάγχνον ἄγχιτα ζωῶδες, 24: 5, 6.
 ζωῶδες ἐς χροίον, 24: 45. ζωῶδες, *brutorum vitam agentes*, 35: 13. sic βίον ζῶσι ζωῶδες, 30: 36.
 ζωῶσι, 44: 14, 15. ζωῶσι [φλοῆ], 92: 43. ἀζῶ. ζωῆ, 10: 28. ζωῶσι, 64: 53. ἀζῶ. ζωῶσι, 56: 19. ἀζῶν, *vivifico*; ζωῶσις ἡμῶς, Psalm. LXXX. 18. ζωῶσι, 61: 22. [si non sit error, uti editor eruditus in suis notis suspicatur] pro ζωῶσι, inserto ω; quod apud Homerum occurrit ἡδῶσσε, Od. ε. 69. pro ἡδῶσε ab ἡδῶ; ἀ quo ἡδῶντας, Thucyd. 410. D.
 ζωληκῆς δυναμίς, 17: 29. Philo. 420. 21. Galen. ad Glaucon. ζωληκὸν πνεῦμα, Sapient. xv. 11.
 ζωπυρεῖ. λείψανον, δὲ ζῆν ποιητικῶς, Suid. ζωπυρεῖ, αἰναρεῖν πνεῦμα, Hesych. Suid. ζωπυρεῖται τὸς ἐξ ἀρρώστιας ἀναρρωστικῶς λέγουσιν Ἀπηνί. ζωπυρεῖται, ἀνεγερῆς, Suid. Aristoph. 881. A. 2. Reg. viii. 1.

λυτὴ ἢ θερμὴ ζωπυρεῖ, 36: 15, 16. ὅτι τῷ ἐόντι ζωπυρεῖ ἀνανεῶσται τὸ ἀνδρωπῶν. 71: 48, 49. ἐχθρὸς ζωπυρεῖ ἐς ἐρηνοσιν, 82: 23. ἐκ δὲ νεκρώδεσσι ἐπαθείη καὶ ἀναγρῶνται τὸ ζωπυρεῖ, alibi Aretæus.

H.

ἦ, adverbium loci, cum Genº. ἦ ἀν' ἱζωσι δὲ σώματος, 45: 20.
 ἦδη ἡμέριοι, 70: 7. ἦδη καὶ γλῆκον ψιλὰ, 70: 9, 10. ἀχλὺς ἦδης, 7: 55. ἦδω, Hippocr. 72. F. ubi nonnullos exponere τὸ ἦδω ἡλικίαν, scribit Galenus.
 ἦδῶσσε, 7: 19. Constantin. ex Alex. Aphrodis. Probl. ἦδῶν καὶ γλῆκον ἢ ἡδῶσσε, Thom. Mag.
 ἡγεμονία, incipio. ἡγεμόνιον ἀπὸ τῶ σφωρῶν, 125: 15. ἡγεμόνιος τροφῆς σωμαχῶ, 127: 41. ἡδονῆς καὶ ἀνδρίας, 56: 35.
 ἡδονή [voluptas in gustatione] πικρῶν γαστρίων, 42: 51.
 ἡθεῖα μὴ ἀφροσύνη, 84: 28. Lege notas in Var. Lect.
 ἡκεῖν ἐς τέλος τὸ ἡγεῖν. 116: 38, 39. τὸ αἰεῖν, 118: 53. καὶ παύσασθαι, 99: 3. ἐς κέρων καὶ μέδω, 71: 34. ἡκεῖ [παύσασθαι] ἐς αἰεῖν ἡγεῖν, 134: 25. [ubi opponitur voci νεοτόκῳ] τὰ τεράματα ἐς ὠπύλιν, 132: 41. ἡ ὄρεξις ἐς πέρμα, 58: 10. τὸ θερμὸν ἀρχῆς σέβει, 59: 6, 7. ἡ φύσις ἐς ἀκρον ἐκρότητον καὶ θερμότητα, 16: 56, 57. τὸ κακὸν ἐς ὀλεθρον, 25: 44. ἐς πελοπύλιν, 17: 51. ἡ θερμὴ ἐς κεφαλὴν, 2: 7. ἡ [φλεγμασίνη] ἐς γλῆκον πύς, 38: 28, 29. ἡ πελοπύλιν ἐς κέρων, 101: 23. ὁ ἀνδρωπῶν ἐς ἀνάγκην οἰνοποσίας, 100: 48. ἐς ἀνάπαυσιν σαρκῶν καὶ δυναμίς, 126: 6. [ἐλκῶς] ὅτι τὸ κινεῖν, 7: 37, 38, 39. ἡγεῖν ἐπ' ἀνεσιν δὲ κακῶς, 33: 6.
 ἡμέραν ἀφ' ἡμέρας, 134: 52. *quotidie, de die in diem.*
 † ἡμέροισι, 76: 12. * ἡμεκῶδες, 98: 16.
 * ἡμεκῶδες μέρα, 34: 3, 4. * ἡμεκῶδες κῆτος, 85: 35.
 ἡμεκῶδες ἐνέργεια, 34: 2, 3. ἡμεκῶδες οἶκος, Hom. Il. ε. 701.
 † ἡμεκῶδες, 123: 3. ἡμεκῶδες τεχνέων, 119: 39. Scribitur sine μ plerumque; Hippocr. 480. 40. Aristoph. 76. B. ubi Schol. σπλάγχνον ῥαίκεν ἡμεκῶδες, λινέν. καὶ Σαπφῶ, ἡμεκῶδες σπλάγχνον. ἡμεκῶδες, λινέν ἐνδυμα, Hesych. ὅστις παχέος μέρος, Galen. in Exposit. Voc. Hippocr.
 ἡχοι ὠτῶν, 1: 24. & 32: 38. Hippocr. 68. G. ἡχοι αἰμαλῶν. 75: 26, 27.

Θ.

Θάλπεις, 91: 53. H. Steph. ex Aphrodis. † θειώδη λυτῶς, 136: 9.
 θεμῆς ἡγεῖν ὄρεϊ, &c. 125: 47. *fas est medico, vel potest medicus facere, &c.* Aut cum Datº. personæ, ὁ μὲν εἰπεῖν πνι θεμῆς, Plat. Tim. p. 20. A.
 θεοὶ μένοι ἴσασιν αἰτίαν ἀτρεκέα, 65: 37, 38. ὑπὸ δύσιν, καὶ θεῶν μάχων ἢ τέχνης. πᾶσι δὲ μένονα πέντα ἰών μὲνοι θεοί, 48: 29, 30, 31. ὅταν τὸ ἀνδρωπῶν αἰκνῶται, πέντα μὲνοι εἰδὲ θεοὶ ῥητέρον, 51: 4, 5. ὑγίαιας ἀπαντας ποιεῖν αἰδιώσων τὸς νοσούντας. ἢ γὰρ ἀν' ἡγεῖν κέρων θεῶν, 125: 43, 44. θεῶν, σὺν ἀνδρωπῶν ἡγεῖν, 28: 56. ἐννοῖας, 57: 43. θεῶν πνεύματι, 25: 21. ὁρμηματι, 25: 24.
 θεραπείη πυρετῶν, 72: 15, 16. pro θεραπεία.
 θεραπείη ἐγείρειν, 132: 48. θεραπείης λέγε, αἰδῶ μὴ θεραπεία, Phrynich. p. 20. θεραπείης καὶ θερμῆς, Ἀπηνί. θεραπεία ἔλκεος, Thom. Mag. θεραπείας, 67: 9. Hippocr. 606. 48. θεραπείη, Hippocr. 416. 32. θεραπείη ὁ πυρετὸς μήποτε καὶ πᾶσι θεραπεία ὑπὸ αἰτέι θεραπείη λέγει, Erotian. θεραπεία ὑπερβολὴ τὸ θεραπείη, Aristot. Probl.

† θερ

† θερμολογίας κρείσσων αλυσίη, 120: 15, 16.
 ἡεταῖ ἐκτὸς ἀκῆ, 97: 19. pro ἡετία
 ἡητὸς, Dionys. Perieg. v. 513. Hesiod. Theog. v. 31.
 ὁρμάται μὴ ἡητῶν, 122: 35, 36.
 † ἡητῶν, 120: 45.
 ἡηλῶ δαίμονον ἡ κῆσι ὠτῶν τε καὶ κροτάφων, 75: 22, 23.
 ἡηλῶδες [lethiferum] αἰμαζέσι, 21: 34, 35. &
 28: 31.
 ἡηλῶδες μεπῶρον, 44: 28. τὸ ἡηλῶδες φθινόπωρον,
 Hippoc. 1165. B.
 ἡῖγεν, 49: 34: 35. Exod. xix. 12. Mosch. Idyll. 1.
 v. 29.
 ἡῖγεν, 49: 29. ἡῖγανεν, 89: 25.
 ἡῖεν, 79: 50. & 85: 27. τῇ ἡῖε, 43: 36.
 ἡλῶμασι, 50: 8. Amos vi. 11.
 ἡῖση [moriturus sit] ὀδυῖται, 11: 5. & lin. 10, 11.
 τῇ ὀδυῖται οἰκτίσας ἡῖνεν, emori.
 ἡῖναι μῆκῃ, 10: 29. tardissima. diu aegrotat,
 antequam mortem obeat. cui opponitur ὠκῖς,
 24: 54. & ὀξύπεροι ἡῖναι, 25: 14. & μακρόδιον κα-
 κῶν, 71: 3. μέγας πολλὸς ἡῖναι, 24: 46.
 ἡῖναι ὠδῶδες, lethale, Hippocr. 1257. A. ἡῖ τὸ ἡῖναι-
 ὠδῶδες ἡῖναι, 11: 15. ἡῖναι ὠδῶδες, letho obnoxius; πει-
 δία & ἡῖναι ὠδῶδες, 28: 8.
 ἡῖναι. ἡῖναι, ὀκτιῖναι, Suid. ἡῖναι τὸ
 κακῶν, 70: 50: 51. ἡῖναι. ἡῖναι, ἡῖναι ἡῖ-
 ἡῖναι, Helych. Suid. ἡῖναι, 27: 53.
 ἡῖναι, 69: 46. & 127: 51. ἡῖναι πνεύμα, Hip-
 pocr. 76. D. τρεῖς ὠδῶδες, ἀνάσπον, βορβορῶδες, He-
 fych.
 ἡῖναι & πνέει, 65: 29. lege πνέει. quæ vox occurrit,
 48: 2, 3.
 ἡῖναι, 23: 14. ἡῖναι αἵματι, Luc. xxii. 44.
 Hippocr. 1252. E.
 ἡῖναι, 61: 11. Hippocr. 216. D. ἡῖναι αἵματι,
 Sophoc. Trachin. v. 699. H. Steph. [αἵματι]
 μὴ ἡῖναι, Aristot. Anim. Hist. lib. 7. in
 fin. cap. i.
 ἡῖναι [ἡῖναι] 61: 27. Nicand. Alexiph.
 v. 315. Schol. πῆγναι.
 ἡῖναι αἵματι φαρμάκῃσι, 109: 48, 49. ἡῖναι [αἵ-
 ματι] 109: 20. Diosc. lib. 3. cap. 158.
 * ἡῖναι μῆλῃ, 122: 37. sufficientia. Galen. in Exp.
 Voc. Hippocr. habet ἡῖναι, ἡῖναι αἵματι.
 * ἡῖναι κακῶδες, & ἡῖναι ὠδῶδες, 65: 12,
 13, 14.
 ἡῖναι, 29: 50. ἡῖναι, ἡῖναι, πνέει, αἵματι, He-
 fych.
 ἡῖναι μῆλῃ, 73: 9. ἡῖναι μῆλῃ, Homer.
 Od. θ. 185. Schol. τῇ ψυχῇ αἵματι. αἵματι,
 λυτῶν τῇ ψυχῇ, Helych.
 ἡῖναι ἐπ' οἶνω, 57: 46, 47. ἡῖναι, οἶνω, Helych.
 Erotian. & Galen. Hippocr. 1260. C. Vide
 Schol. Aristoph. 719. A. & Nicand. Alexiph.
 v. 225. ubi ἡῖναι, Schol. exp. χόρτασεν οἶνω γλυ-
 κῇ. Eustath. in Homer. 166. 12. ἡῖναι, τῇ
 πνέει, οἶνω, καὶ αἵματι.

ἡῖναι, 32: 38. particulariter. ἡῖναι καὶ ἡῖναι, 33: 49. sigil-
 latim.
 ἡῖναι. ἡῖναι ὠδῶδες, 17: 52. ἡῖναι, Homer. Il. 6.
 388. ἡῖναι, Xenoph. 206. A.
 ἡῖναι κνέειν, 108: 50. ἡῖναι πνέειν, 109: 2.
 ἡῖναι πνέειν — ἡῖναι τὸ μέγας, &c. 28: 53, 54, 55.
 ἡῖναι πνέειν μέγας, πνέειν πνέειν, Plutarch. de
 Solert. Animal. Sic Galen. comment. 6. in 6.
 Epidem. ἡῖναι πνέειν πνέειν, Helych. Vox ἡῖναι,
 dici solet de iis, quæ in suo genere cæteris præ-
 stant; uti apud Homerum; ἡῖναι πνέειν, Il. π. 407.
 Schol. μέγας. ἡῖναι πνέειν, Il. λ. 194. ἡῖναι πνέειν,
 Od. η. 167. Sic videtur accipi etiam vox ἡῖναι, δῖον
 πνέειν, Il. ε. 522. δῖον αἵματι, Il. ω. 141. ubi Schol.
 ἡῖναι. Hæc loquendi ratio ab Hebræorum
 linguâ manavit; apud quos vox ἡῖναι addita affert
 ἐξοχλῶ; πνέειν & ἡῖναι, Psalm. lxxv. 9. κνέειν ἡῖναι,
 Psalm. lxxx. 10. δῖον ἡῖναι, Psalm. xxxvi. 7.
 ἡῖναι, cum Gen. οἱ σάτυροι, & Διονύσιος ἡῖναι, 25: 18.
 ἡῖναι [videtur] κακῶδες, 70: 20. ἡῖναι, ἡῖναι,
 Helych.
 ἡῖναι, Homer. Il. χ. 159. ἡῖναι αἵματι, Lucian.
 739. B.
 ἡῖναι, sedere. ἡῖναι ἐν γαστρί, 23: 11. ἐν ἡῖναι, 8: 44, 45.
 ἡῖναι, 130: 33. sic Homer. Od. λ. 448. Herodot.
 87. 8. subsidere. ἡῖναι, 42: 48. ἡῖναι, Hippocr.
 1125. G. & active, ἡῖναι [sedere fecit] βελλῶν,
 Homer. Il. ε. 53.
 ἡῖναι ἡῖναι μῆλῃ, 64: 43. ἡῖναι, 46: 40. [ubi mal-
 lem ἡῖναι; licet sciam terminationem — αἵματι &
 — αἵματι in hujusmodi verbis frequentari] ἡῖναι
 ἡῖναι ἐπ' οἶνω, Homer. Il. π. 93. Sapph. Od. &
 cum acc. ἡῖναι πνέειν κνέειν, 101: 24. ἡῖναι, etiam
 sedere facio. ἡῖναι λαόν, Homer. Il. φ. 258.
 ἡῖναι vel ἡῖναι, vel ἡῖναι, eo. πνέειν ἐπ' οἶνω τὸ πνέειν,
 24: 49, 50. [ἡῖναι] ἐπ' οἶνω τὸ πνέειν, 64: 24, 25. ἡῖναι,
 56: 50. ἡῖναι ἐπ' οἶνω, 74: 17. ἡῖναι αἵματι ἐπ'
 πνέειν, 87: 31. ἡῖναι, cupio, gestio. ἡῖναι πνέειν
 ἡῖναι πνέειν πνέειν, 11: 16. cupidine fertur ad
 voluptatem, i.e. delectatur. Vel si placeat lenis
 spiritus [ἡῖναι, uti apud Turneb. & Henisch. edi-
 tion.] it in voluptatem; eodem sensu. Hic locus
 conferendus cum 24: 12.
 * ἡῖναι τῇ ἡῖναι, 107: 39, 40. in Lexicis legitur (sed
 sine authore) ἡῖναι; pro quo ἡῖναι, uti pro
 αἵματι ἡῖναι, & pro αἵματι ἡῖναι. κνέειν ἐπ' οἶνω
 ἡῖναι, 125: 22. si valentibus etiam resistat. Crass.
 si magnis non vincitur. ἡῖναι, cum impetu ferri.
 ἡῖναι, Homer. Il. δ. 507. Schol. ἐπ' αἵματι ἡῖναι
 ἡῖναι. Eodem sensu accipitur hic ἡῖναι. τὸ ἡῖναι
 esse ὁμόνομον λέξιν τῇ ἡῖναι, docet Eustath. Ho-
 mer. 1122. 29.
 ἡῖναι, 67: 41. ἡῖναι, 68: 5. & 52: 41. Hippocr. 386.
 17. Herodot. 124. 5. Homer. Il. ε. 478. Hoc vo-
 cabulum poetis tantummodo usitatum esse scri-
 bit Henr. Stephanus.
 ἡῖναι πνέειν ἡῖναι, 25: 30. † ἡῖναι, 43: 14. &
 50: 16. Hippocr. 243. 32. ἡῖναι, τὸ πνέειν,
 Erotian. ἡῖναι, ἡῖναι, Helych.
 ἡῖναι. ἡῖναι τὸ κακῶν ἡῖναι εἰς κεφαλῇ, 2: 8. αἵματι
 πνέειν ἐπ' οἶνω, 2: 14. αἵματι πνέειν ἐπ' οἶνω
 κακῶν, 2: 56. ἡῖναι αἵματι τὸ πνέειν ἐπ' οἶνω, 13:
 56: 57. αἵματι πνέειν ἐπ' οἶνω, 21: 38. αἵματι
 ἐπ' οἶνω, 28: 52. αἵματι πνέειν ἐπ' οἶνω, 33:
 7, 8. Vide λεπτότης.
 ἡῖναι, 1: 15. ἡῖναι πνέειν, 119: 52, 53. Hip-
 poc. 1247. H. Schol. Aristoph. 398. F. & 427. E.
 ἡῖναι, τὸ κεφαλῇ σκοποῖς, Helych. Vide Plu-
 tarch. Erotic. 763. A. de Sapph.
 ἡῖναι, 17: 23. ἡῖναι, 70: 16. Homer. Il. φ. 318. ἡῖναι,
 fæx vini, Hippocr. 615. 55. ἡῖναι, 43: 3.
 Hippocr. 210. H.
 * ἡῖναι & ὀφθαλμῷ, 35: 30. distortio. & per gemi-
 num

num λ, ἰλῶσις, Hippocr. 72. E. ἰλῶς, σπείλως, διε-
 σκαμνύει, Hesych. Suid. Aristoph. 812. G.
 ἰνδαίκεται κατ' ὄψιν, 32: 29. Homer. ἰλ. φ. 460. ὁ-
 μοῖται, φαίνεται, Hesych. Schol. Aristoph. 442. C.
 ἰνδαίματ' αὐάνειαι ἢ μέλανα περὶ ὀφθαλμῶν, 32: 47.
 Jerem. 1. 39. φαντάσματ', εἰκόνες, Hesych. Suid.
 ἰξίν, ὀφθαλμῶν, Galen. Expos. Voc. Hippocr. κατ'
 ἰξίν, 13: 16, 17. & 19: 56. ἰξ' ἰξίν, Hippocr.
 385. 47. Corinthus notat ἰξίν, Ionibus esse ὀ-
 φθαλμῶν.
 † ἰξώδεια, 38: 49.
 ἰονθῶ, πρῶτη ἐκφυσις τῶν τευχῶν, Suid. ἰονθοὶ prae-
 terea sunt vari, 66: 49. Hippocr. 970. B. ἰονθοί,
 ἀνθήματα ψυδρακίους ὡδρακίους περὶ τῶν περσῶν,
 σημειῶν ἀκμῆς, Polluc. lib. 4. cap. 25.
 ἰεὺν ἐν ἔργῳ τελευτῶν, 1: 24. ἰεὺν περὶ τῶν περσῶν
 λόγος ἐξ ἔργου, Homer. ἰλ. φ. 547. Est etiam no-
 men herbæ aromaticæ, 84: 40.
 ἰσπερδῶμα τῇ φύσει σπλάγχνα, 41: 31, 32. ἰσπερδῶμας
 ex Herodian. lib. 6. affert H. Steph.
 ἰσπερδῶμας [χολή] 45: 51. Hippocr. 1137. B.
 ἰσημι. ἰσημι, 27: 11. pro ἰσημι.
 ἰσῶ, cum infin°. ἀμφὺ παθεῖν οὐκ ἰσῶν, 34: 9.
 ambo ad patiendum non sunt equè proclivia.
 † ἰσμεγῆτα πῶσι ἐρητῆσι καλῶν, 53: 6.
 ἰσπρόπῶ ἢ φύσις, ὡς ἐν ἰσπρόπῳ, 34: 9, 10. ἰσπρό-
 πον ἰσπρόπῳ, 81: 22, 23. Hippocr. 800. C. ἀντιπυ-
 πῆς ἢ ἰσπρόπῳ, Herodian. 139. 33. ἀντιπυπῆς ἢ ἰσπρό-
 πῳ, Id. 134. 1.
 ἰσχαίμον φάρμακον, Lucian. 48. A. ξηρόν π' ἰσχαίμον,
 116: 35, 36. ἰσχαίμασι, 107: 22. pro ἰσχαίμοις [ἰσχαί-
 μοις, in Var. Lect.] per Metaplasmum: uti περ-
 σῶσι, Homer. ἰλ. η' 212. σάβασσι, Matth. xii. 1.
 pro περσῶσι, σάβασσι.
 ἰσχυρὸς πῶν, 19: 9.
 ἰσχυρὸς δὴ μᾶλλον τῇ φύσει, 5: 21, 22. ἰσχυρὸς δὲ σώ-
 ματι, H. Steph. ex Gal.
 ἰσχυρὸς τῷ δυνάμει, 125, 4. & 126: 42, 43. Similem
 huic emphasin affert H. Steph. ex Philon. de
 mund. ἰσχυρὸς δυνάμει.
 ἰσχω, habeo. ἰσχωσά τ' ἰσχυρῶν, 20: 44, 45. ἰσχυρὸς τῷ
 γένει, 53: 55, 56. ὁδὸν ἰσχυρὸς τῷ γένει, Hippocr.
 567. 38. ἰσχυρὸς Μαρδοχάου, Herodot. 15. 22. ἰσχυρὸς
 Homer. ἰλ. φ. 762. & cum adverbio, ἰσχυρὸς κατὰ
 ὁδὸν, 13: 9, 10. incumbo; βάρεθ' ἰσχυρὸν δὴ τῷ
 καλῶν, 19: 10, 11. inhibeo; ἰσχυρὸν φλεβοτομήν,
 105: 37, 38. ἰσχυρῶν, 13: 43. & 61: 3. ἰσχυρὸν
 θυμὸν, Homer. ἰλ. ε' 256. ἰσχυρὸν ἀνδρῶν, Hero-
 dot. 326. 43.
 † ἰσχυρὸς ἐργῶν, 29: 27, 28.
 ἰχωρεῖδεια, 60: 26. ἰχωρεῖδεια αἷματι, Hippocr.
 1170. E.

K.

Καθηπτόμενοι ψόφῳ, 72: 31, 32. Hippocr. 68. D. Ga-
 len. exp. σφοδρῶς αἰσθανόμενοι ψόφῳ ῥηιδίως αἰσθα-
 νόμενοι, καὶ μετὰ καὶ πτόμενοι, ὡς εἰς ὁ ψόφος ἐλε-
 γει. Galenus tamen alibi exponit καθηπτόμενοι sen-
 tu non activo, sentientes, sed passivo, ὡς ὁ ψόφος κα-
 θήπτει, ὡς τῷ ψόφῳ θορυβέμενοι ἢ παρεπτόμενοι. H.
 Stephanus ex Plutarch. Num. καθηπτόμενοι βο-
 φῆς, & ex ejusd. Solon. καθηπτόμενοι πυρρῶν.
 Apud Homerum καθηπτόμενοι, cum acc°. ἰλ. α. 582.
 ἰλ. ο. 127. καθηπτόμενοι cum gen°. καθηπτόμενοι τῷ
 χεῖρῳ, Aët. xxviii. 3.
 καθηπτόμενοι [purgatur à] τῷ δὲ μίχλῳ ἢ αἰσθησιν, 77: 46,
 47. καθηπτόμενοι, purgasse, cum gen° ex authori-
 bus affertur apud H. Steph. Eo sensu καθηπτόμενοι
 sine casu, Xenoph. 909. A.
 * καθεφθῶς πλοῦσι, 90: 57, 58.
 καθεφθῶς γινώσκω ἐργῶν ἰσχυρῶν, 31: 4.
 καθεφθῶς, 66: 16. pro καθεφθῶς, Ionum est.

καίει, praeipuum, primarius. καίει μετὰ, 108:
 15. καρδίας γενένημα καίειν ἐστὶ τὸ σπλάγχνον, 16: 3, 4.
 π' καρδίας αἷμα καίειν ἐστὶ τὸ σπλάγχνον, 15:
 40, 41. καίειν σημαίνει, H. Steph. ex Diosc. &
 καίειν τῷ κλημάτῳ, ex Theophr. de caus. plant.
 καίειν periculo obnoxius. αὐχλῶ ἐστὶ τὸ καίειν, Xe-
 noph. 952. A. & καίειν τὸν κλημῶνα, ibid. E. le-
 thalis, καίειν [νοσήματ' ἢ τρώματ'] Hippocr. 448.
 8. καίειν πληγῇ, Id. 797. D. καίειν πληγῇ, Xe-
 noph. 134. B. μάστιγι καίειν, Homer. ἰλ. θ. 84.
 Schol. εὐκαίειν περὶ τῶν περσῶν μετὰ τῶν, Ἰππικῶν.
 & βέλῳ καίειν, ἰλ. λ. 439. Vide Hesych. in
 καίειν, & Suid. in καίειν.
 κακός, comparative κακίων, Homer. ὁδ. ξ. 56. Xe-
 noph. 41. C. πόνος — φοβερώτερος ἢ κακίων. ἀφο-
 ρῆ — κακίων ἢ φοβερώτερος, 15: 29, 30, 31. plus me-
 ius quam mali affert — plus mali quam meus.
 κακίων ἀνδρῶν αἰγυαῖες ἐκμανόν, 30: 15, 16. ἐπει-
 γ' ὅτι τὸ κακίον, 8: 29. ἐκμανόν μὲν τὸ κακίον, Hip-
 pocr. 946. G. χερσίνες, χερσίνων — χερσίνες, 56: 25,
 26. Homer. ἰλ. α. 114.
 κακία, vitium. ὅτι μὴ δὲ σώματι κακία, 47: 14.
 κακῶς εἰς πέψιν ἢ γαστρί, 45: 4, 5. venter male con-
 coquit.
 * κακοειδέσι ἔλκεσι, 60: 61.
 κακῶδες πῶν, 42: 25.
 κακοήθεις σφοδρῶς βλάπτες, 15: 50, 51, 52. κακοήθεις
 τρώματ', Hippocr. 78. F. κακοήθεις νοσήματ', Ga-
 len. lib. 1. de Crif.
 † κακοήθεις σπλάγχνα, 57: 53, 54. * κακοήθεις,
 21: 44: 45.
 κακοήθεις, 124: 6. ἐς ἀσθενίαν κακοήθεις ἢ φύσις
 τρώματ', 47: 11. κακοήθεις ἰσχυροί, 70: 20. κα-
 κήγοι ζωῆς, 30: 33. de melancholicis.
 καίμενοι, εργοτάξ, πῶσι καίμενοι, 91: 49. καίμενοι,
 Thucyd. 132. A. καίμενοι, Aristoph. 787. E. σπ-
 μάχῳ τῷ νοσήματι & καίμενοι, 124: 24, 25. elabo-
 rare; καίμενοι τῷ πέψιν καλῶν, 58: 13, 14. καίμενοι σπῆ-
 πτεον ἠφαιστος, Homer. ἰλ. ε. 101. καίμενοι νοσῶν ἐργῶν
 ζῆν, Hesych. καίμενοι, forsan plus est quam νοσῶν,
 in loco modo citato.
 καματηρὸν τῷ σπλάχνῳ [ἐργῶν] 119: 33. laboris
 plenum, molestum. καματηρὸν πτόμενοι, Lucian.
 510. A. καματηρὸς τῷ ἀνδρῶν, Herodot. 167. 36.
 labore fessos.
 καμπύλοι, 52: 42. καμπύλα τόξα, Homer. ἰλ. ε. 97.
 * καμπύλη ὠνθροπῶν, 3: 34. καμπύλεσσι, Hip-
 pocr. 812. C.
 † καμψί, 34: 41. καμψί, 55: 32.
 καμψί, 119: 52.
 καναχρῶν βέντων πτόμενοι, 28: 6. καναχρῶν, Dionys.
 Perieg. v. 145.
 * καρδιοβόλα βρώματ', 16: 11. καρδιοβόλα, λυπεί-
 ον, Hesych.
 καρδιακήν νοσῶν ἐκμανόν, 105: 35. κεφαλῆς πόνος, κα-
 ρδιακήν, 24: 38. καρδιακήν ἰσχυρῶν, Hippocr.
 394: 47. Galen. expon. καρδιακήν, τῷ κεφαλῆς βα-
 ρύτητος. καρδιακοί, 3: 17. qui καρδιακήν laborant.
 νοσῶν καρδιακοί, Hippocr. 1247. A. qui καρδιακήν
 inducunt.
 καίει, Apollon. Argon. lib. 2. v. 203. Schol. σπῆ-
 τῶσι, σκοποδινῶν. καίει καὶ καίειν καίειν καίειν
 σπῆτα ξύνει, 24: 22, 23.
 * καίειν, 95: 20. καίειν, καίειν, καίειν,
 Erotian.
 καίει ἰσχυρῶν, 31: 42, 43. καίειν ὅξυ, Hippocr. 393. 51.
 τὸ καίειν ὅξυ, Herodot. 18. 22. καίειν, πῶν, λῆν,
 μεγαλῶν, Hesych. καίειν, Euripid. Hippolyt.
 v. 90. Schol.
 καίειν δερμα, 85: 2, 3. Hippocr. 1190. E. καίειν
 λῆν, Homer. ἰλ. v. 409. Schol. ξηρόν. καίειν,
 πυρὸς, Nicand. Ther. v. 691. Schol. ξηρὸς ἢ ξηρ-
 ῶν.
 καίειν. καίειν ὅξυ βλάπτες βλάπτες, 1: 29.

καταβλακέν, negligentem esse, 103: 35. κατὰβλα-
κεῖν, κατὰβλακέν, ραθυμείν, ἢ δαπανᾶν ραθυμῶς,
Hesych. Et cum accusativo negligere. κατὰβλα-
κόμεσι τὸ δόρῳσιν, Hippocr. 820. A. & τὸ δόρῳσιν,
ib. κατὰβλακόμεσι, Galen. Expos. Voc. Hippocr.
κατὰβλακόμενος [cui ibidem opponitur περι-
μῶς] Aristoph. 36. D. & 37. A. Schol. βραδείας
βλάξ γὰρ ἐστὶν ὁ μαλθακὸς ὀφθαλμὸς. Legitur cum μ
[si modò lectio sana sit] κατὰβλακόμεν, 114: 25.
Potest fieri (nam Aretæus gaudet decompositis)
ex κτὲ & ἀμβλακέν pro ἀναβλακέν. vel ἀμβλα-
κέν (utὶ φοιτῶ pro φοιτῶ; vide Comment. de
Dial. Aret.) pro ἀμβλακέν ἀμαρπν, Hesych. de
quâ voce prius. βλακέν, Xenoph. 279. B. &
368. E. ὀλυγρῆν, ὅττι πλεῖστον ἀμαρπν, Ero-
tiani. ἔτε κατεβλακόμεναι τὰ τέτα, Xenoph.
415. D.

κατὰγινονται ἐς ζωὴν ἐκπεφρόμενοι, 22: 46, 47. ta-
bidi tandem evadunt. κατὰγινόμεναι, moram trabe-
re, vitam trahere, κατὰγινόμεναι, Demosth. 388.
B. moror, habito, vivo.

κατὰγινυμι κατὰξαι τὸ ἄνθρωπον, 5: 2. diffingere. κα-
τάξας τὸ αὐχένα, Hippocr. 689. 19. secans, i. e.
κατὰξάσας.

κατὰδύσαι τὸ αἶμα, 134: 7. κατὰδύσει ἐκατόμδας, Hero-
dian. 98. 16.

καταιονεῖν, 75: 46. & 77: 6. καταιονέμενον, 127: 2.
καταιονεῖν ἐκαίω, H. Steph. ex Galen. Fines
-αῖω & -εῖω in verbis frequenter permutantur.

κατὰκρόμα pro κατὰκίωμα. κατὰκίωμα, 8: 21.

κατὰκρῆς [abunde] ὑποχολον 11: 13. κατὰκρῆς ποι-
κίλον, Hippocr. 218. A. κατὰκρῆς διαίτη, 8: 53:
54. ὑπερῶδες κατὰκρῆς, 41: 52. Hippocr. 1121.
C. Hæc adverbia ab adjectivo κατὰκρῆς; κατὰκρῆ-
ς χολή, 42: 32. Hippocr. 1228. E. Galen. exp.
αἰκρῶτε χολῆς. κατὰκρῆς ὀχληρός, Hesych. ὀππλεο-
καίρων, Suid.

κατάληψις, apprehensio vel oppressio sensuum, Aurel.
c. 10. l. 2. acut. lege Paul. Ægin. l. 3. c. 6. & Ga-
len. l. 4. de loc. aff. & Gorræum, ἐν τῇσι κατὰ-
λήψεσι, 29: 12, 13. in accessionibus. κατάληψις,
Hippocr. 1027. D. interceptio.

κατὰμύς, 35: 55. unde nomen * κατὰμύσι, 35: 51.
H. Stephanus affert κατὰμύσεις, ex Plut. Ca-
mill. (p. 239. suæ editionis) & legendum putat
κατὰμύσεις ἀ κατὰμύω. κατὰμύς in loco citato, con-
nivet. Sic κατὰμύσαι, Lucian. 35. D. Et cum
accus. κατὰμύς τὰ βλέφαρα, Xenoph. 980. B.
ἐν ἀμύσαν, Esai. vi. 10.

κατὰξέων ξύλω, 34: 44, 45.

κατὰξηρῶ ἀρετῶ, 99: 8. κατὰξηρῶ ψυχῇ, Numer.
x1. 6.

κατὰπάσας τὰ ξυρεὰ πειρῶ, 89: 30, 31. κατὰπάσας π-
φρον κτὲ τρεπίζης, Aristoph. 133. B. κατὰπα-
σάμενοι γινώ, Job. 11. 12.

κατὰπέση, 63: 3. Metaphoricè apud Homer. χέλον
κατὰπέση, Il. α. 81.

κατὰπίπτω, concido, deficio. κατὰπέσιν πνὺς κατὰ π-
φάσις ἐξ ἀθυμίας, 1: 25, 26. μὴ κατὰπίπτετε, Ne-
hem. vii. 11. κατὰπίπσιν, λειποθυμίω, 33: 45. κα-
τὰπίπσις δὲ ἀνθρώπων, 27: 45.

κατὰπίπτον τσοφῆς, 83: 18. sic 90: 49. Et κατὰπίπσις
pro gula, 33: 54. & 83: 16.

* κατὰπίπτον, Hippocr. 1146. A. ποτοῖσι καὶ κατὰπι-
ποῖσι, 97: 20, 21.

κατὰρρήγνυμι. δέρμα κατὰρρήγνους, 70: 11, 12. αἰσὺς
κατὰρρήγνους, Josuæ ix. 4.

* κατὰρρήγνυμι φυσῶν καὶ ἔρων, 79: 32, 33. Hippocr.
394. 6. κατὰρρήγνυν σπέρματος πηρμῶσι, 79: 46.

κατὰρχεν, principium dare. ἡ κατὰρχη κεφαλῇ, 34:
15. si caput primum affectum morbo fuerit. Et
cum genitivo, κατὰρχη αὐτῆς [scil. πάθος] κατ-
σῶ, 16: 38. τὰ κατὰρχοντα μέρα, 2: 17, 18. par-
tes morbo primum affectas.

κατὰρσις ψυχῆς, 17: 12. animus constans. κατὰρσις,
status live conditio; κατὰρσις τὸ νῆος, 77: 11.
κατὰρσις πειρῶτων, Hippocr. 44. 22. κατὰρσις
ὅλης, καὶ κτὲ μέρα τὸ ἐρών καὶ χώρης ἐκάστης, Id.
959. A.

κατὰσρέφειν, neutraliter vergere, converti: ἐς ἰδρωπὸς
κατὰσρέφειν ἢ νῆος, 42: 41. αἱ φθοραὶ τὸ παρδένον εἰς
γάμους κατασρέφουσι, H. Steph. ex Plut. Symp.

κατὰστέρεσθαι ῥηδὴ [φλέψ] 96: 13, 14. τὰ ἐν κύκλῳ
βαρυτέρας ἀμυχῆς καταστέρεσθαι, Dioscor. Ther.
424. E. ἀπὸ τὸ καταστέρεσθαι, ibid. 422. A. κατα-
στέρεσθαι, ἰατρὸι μὴ χρώμενοι ἔχουσιν ὑπολογίαν, ὡς
ὄντῃ πρὸς τὸ δέχασθαι τὸ ἔχων ἀντὶ τὸ ἔχασθαι καὶ
ἐκένταν ἀλλὰ κατανύξαι ἡμῶς λέγομεν, Phrynich. p.
36. καταστέρεσθαι, ἀμυχῆς ποιῆσαι, Hesych. γὰρ,
γὰρ, Hesych. ἔχων, Aristoph. Nub. p. 150.
E. Schol. ἔχασθαι ἐστὶ τὸ δόξαι τὸ γὰρ γὰρ, ἐξ ἧ το
σχαζῶ.

καταφορῇ ναυρῇ, Hippocr. 1085. G. ἐν τῇ καταφορῇ
καταφορῇ, 9: 3. Aquila in 1 Reg. xxvi. 12. κα-
ταφορῇ, Symmachus κάρ, Theodotion ἐκασίς,
LXX. γάρ.

καταψύχομαι καταψύχθαι τὸ θερμόν, 50: 35. καταψύχθαι,
Hippocr. 82. B.

* κατελίσσιν εἰρών, 110: 30. involutio.

κατελίσσιν, 113: 8, 9. κατελίσσιν, Herodot. 259. 22.

κατεμῖ vel κατῆμι, descendo. unde Aorist. 2. κατῶν.
ἡ κατῆς ἐς ἀνάγκην τομῆς, 42: 21, 22.

κατὰχομαι, decedo, morior. κατὰχομένων, 17: 18, 19.
νεκρῶν, πεθνεῶτων, ἀπελθόντων, ἀπεθανόντων, He-
sych.

κατὰχυσ πυρετός, 89: 48. κατὰχυσ πάθος, 5: 7. κατὰχυσ
[πάθος] 23: 28. κατὰχυσ νέσημα, Hippocr. 1243.
C. κατὰχυσ βόης, Aristoph. 461. E. Schol. (φο-
δός, ὀξείας.

κάτω, positum casui. τὸ κεφαλῆς κάτω, 34: 11.
κελαρύζοντες ὀχτῆς, 102: 34. κελαρύζει, Homer. Il. λ.
812. Schol. μὴ ἦχε ἐφῆρετο. ἦχε, φωνεῖ ἢ ὕψι-
χως ῥέει, Hesych.

Κελτῶν, οἱ νῦν καλεόντων Γάλλοι, 135: 18. οἱ πρῶτοι
Κέλτας ὠνόμαζον· ἀπὸ τῶν δὲ οἰμῶν καὶ τῶν σύμπαντας
Γαλάτας Κέλτες ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων προσκαλεσθῆναι,
Strab. 189. C. In hoc Aretæi loco Cappadociæ
pars est.

κενεαίγειν, 73: 50. & 115: 21. Hippocr. 816. G.
κενεαίγειν, 130: 41. Hippocr. 391. 11. Aretæus
de vasorum inanitione per sanguinis missionem,
Hippocrates per inedia, intelligit.

κενέν, purgare, 73: 35. Sanguinem mittere, αἷμα
κενέν αἷμα, 78: 9. κενώθησιν τῇσι αἰσθήσεσι, 79:
14, 15. evacuatione purgatio facta fuerit sensibus.
κενώσις, cui opponitur πλησμονή, Hippocr. 1199.
F. τὸ ἰκανὸν τὸ κενώσις, 73: 52. ἐς κένωσιν δὲ πλη-
σῶ, 81: 47. κενώσις ποιεῖσθαι, 125: 14. τὸ κένωσιν
ἐμποῖσιν, 106: 47, 48.

κερσφόροισι, 68: 15, 16. Herodian. 24. 18.

κερχνῶδες ἄσθμα, 40: 50, 51. κερχνῶδες βρωμάτων,
Hippocr. 817. C. De hac voce affatim H. Steph.
& Fæf.

κεφαλαλγῆς, cui caput dolet. Plut. Sympol. sept. Sa-
pient. κεφαλαλγῆς, qui capiti dolorem afferunt,
117: 43. & 120: 44, 45.

κῆν, 14: 38. ὅττι sic 7: 37. sed 14: 30. licet. sic
15: 18, 29.

κηροπλάσσης ἔρωτα. Eubul. in Athen. 562. C. ἐκη-
ροπλάσσειν αὐτῆς τὸ ἄνθρωπον ἢ φύσιν, 71: 40, 41.

κικλήσκω, 34: 50. κικλήσκομεν, 27: 20: κικλήσκουσι,
8: 12. Homer. Il. 6. 813. ἐκίκλησκον, 18: 23. &
69: 13.

κλήσις, nomen. σπασμός ἢ κλήσις, 33: 43.

κινδυνώδες [ῥοι] 63: 54. κινδυνώδη [ὀππλεῖω] He-
rodian. 91. 31.

κίνησις. ἐς κίνησιν ἀγειν, αἰώσης, τέλει, λυτῶν, 103:
36.

541. λάβρο· αἵμα, Ibid. v. 1359. λάβρο πο-
ταμός, Homer. Il. φ. 271. Schol. αἵμα, σφο-
δρὸς ὄμβρος, Herodot. 296. 1. ὑπερ, Job. xxxviii.
25. Galen. in Hippocr. lib. 1. Epid. Vide
Fœs. in λαίλαψ. λάβρον, αἵμα, περὶ πτε-
ρες, Hesych.
λάβρος τὸ αἷμα ἐκχέει, 13: 24, 25. αἱμορραγίη Δε-
ρινῶν λάβρος, 9: 17. Id. dici λαίρος Hipp. notat
Fœsius.
λαζαρχὶ ὑποχόνδρια, 37: 12, 13. λαζαρχίη [χαστήρ
τῆς καρδίας] Hippocr. 269. 3. λαζαρχόν, ὑποκένον,
Suid.
λαγνείη, 31: 41. Hippocr. 1185. G. Pythag. Aur.
Carm. v. 10.
λαίρεσθαι, λαμβάνειν. λαΐζειν, λαμβάνειν, Hesych.
λαΐζειν κωιδονίλιν, 68: 28, 29. λαΐζειν νῆσ· ἄνδρα,
Hippocr. 485. 48. λαΐζειν, Herodot. 272. 16.
λαΐζειν, Homer. Il. δ. 357. λαΐζειν ἡδονὴ σφέας, 65:
36. λαΐζειν τὸ γόνιν, Hippocr. 595. 9. περὶ λαΐ-
ζειν, Euripid. Hecub. v. 64.
λαίφρα πλατύνω, 6: 50. νεῶς, 64: 49. λαίφρα νῆες, 68:
11. λαΐφρα, τὸ ἴσιον, Hesych. λαΐφρα, Euripid.
Hecub. v. 114. Sed λαΐφρα, Homer. Od. v. 399.
Schol. ἰμάτιον.
λαλή, 73: 9. loquela sic λαλιά, apud Diogen. Laërt.
275. C. & loquacitas; λαλιὰν καὶ σωμυλίαν, Ari-
stoph. 262. D.
λαμβάνειν, cum gen°. λῶ τὸ θῶρηκα καὶ τὸ ἀναπνοῆς
λάβειν τὸ κακόν, 4: 39, 40. λαβόμενος τὸ ἰμάτιον,
H. Steph. ex Plat. de Rep.
λαπάξις, evacuatio. λαπάξις, κενώσις, Hesych. ἡ-
στία λαπάσσει, Hippocr. 39. 25. molliorem effi-
ciunt. λαπάσσει, μαλακίσσει, κενώσις, Erotian.
λαπάξιν ποιεῖ, Aristot. Probl. sect. 23. n. 39. λα-
πάξις ἢ ὑστέρη δέη, 112: 12.
λαφύξαι τὰ πάντα ἰκανὴ ἢ νῆσ, 103: 21. λαφύσσει,
Homer. Il. λ. 176. Schol. κενῶ ἑσθίαν.
λαϊνὴ [περὶ φῶς] Aristot. Histor. Anim. lib. 2. sect. 5.
λεῖναι ἐν τῷ σῶματι [ἐδιδῶν] 56: 50, 51.
λεῖσιν [λεῖσιν] γλώσσης καὶ δερτῆρος, 74: 10. τὸ
λεῖον, idem; Hippocr. 1176. A. ξὺν τῷ λεῖω. 98:
26, 27. λεῖωσιν δερτῆρος, 98: 25.
* λειποδρανέες, 57: 18. H. Steph. habet λειποδρανέιν,
imbecillum esse, sed sine auctore.
λείφαμι, 96: 34. Hippocr. 643. 8. & per 1, λι-
φαμει, λείπει τῷ αἵματι, Hesych.
λέκιστον, 45: 49. λεκιστὸς χολῆς, 44: 31. λεκιστὸς
ὑποστασις, Hippocr. 1123. B.
λεπτότης. ἐς ποσὺνδε λεπτότερος ὕδατος καὶ τῆς γνῶμης ἀφίγ-
μοι, 17: 27.
λεκίσχρα· ῥέει, 63: 23. λεκίσχρα εἶδε, 41: 51, 52.
λεκίσχρα κέμας, Constantin. ex Euripid.
* λεκίσχρων ὕδατος, alibi Aretæus.
λήθω, verbum apud poetas frequens; unde fit λαν-
θάνω. εἰδὲ ἐ λήθη, Homer. Il. ψ. 323. λήθων, Xe-
noph. 667. D. πρὸς, λήθων μὲν ἔκοτε, λήθων δ',
36: 13, 14. πολλὰς ἢ ἐμπασταὶς λήθη, 59: 30. λήθη-
σε δόξιστος, 43: 45, 46. Et cum participio, ελα-
θὼν πινε Δαφνιάρχους, 44: 21, 22. λάθωι ὡς ἀπα-
ξας, 86: 33. sic ελαθὼν πινε ξενίσαντες, Hebr. xiii.
2. λελήθη ἔχων, Plat. 149. 7. Plura hujusmodi
affert H. Steph.
ληκίσθων ἐκπύσιν τις ἐδεδί, 32: 5.
λήρησις, 31: 17. pro quo λήρη, apud Hippocr.
1059. C.
ληροδοί, 32: 4. Plutarch. Moral. 74. E. ληροδοί,
Suid. in voce Σωκράτης, sed Diog. Laërt. λη-
ροδοί.
ληρὸς ἢ τερφῆ, 57: 39. multo majus quam quod apud
Lucanum, lib. 2. v. 384. Huic epulæ vicisse
fatiem.
λίπας παλαιόν, 130: 43. λίπα, 75: 52. λίπαι ἐλαίης,
74: 33. λίπα χελεοται, Hippocr. 603. 55. λίπα
ἡλεῖσαντο, Thucyd. 5. B. Schol. τὰ λίπα ὁμοῦ

ὁμοῦ λήρα τὸ ἐλαίον. αἱλεφαμῶν λίπ' ἐλαίω, Il.
κ. 577. ἐλαίω χελεῶν λίπα, Hippocr. 657. 23. α-
λεφαμῶν λίπα, Theophr. Histor. Plant. lib. 9. cap.
9. λίπα χελεομῶν, Lucian. 526. C.
λίτρωδες τὰς πηλὰς σφάρας, 135: 19. ὕδατος λίτρω-
δες, Athen. 43. A. νίτρον Ἀιολλῶς μὲν ἂν εἴποι.
Ἀθλιώτης Δε· ἔλ, λίτρον, Phrynich. p. 54.
λόγος, ratio. πάντα τὰ καὶ λόγον ἰστέος ἔρδη, 103: 18.
sicut par est. sic καὶ λόγον ἰστέος ἔρδη, Act. xvi. 11.
14. μὴ καὶ λόγον τὸ πᾶν ἐν δίδω, 113: 29. At καὶ
λόγον, 49: 35. Oxon. leg. καὶ λαγόν. λόγος, τι-
μορ. λόγος δ', ὅπ, &c. 26: 5. sic λόγος, ὅπ, 30:
49. & 122: 20. λόγος δ', ὡς, 71: 23. λόγος δέ ἐστι,
Herodot. 74. 9. eodem sensu, quo μῦθος, 71:
45. μυθολογία, 32: 7. λογισμός, indicatio. οἶδε
εἰ τὸ φρενίτιον εἶσι οἱ λογισμοί. 73: 40, 41.
λύγξ, 16: 20. λύγξ κενή, Thucyd. 130. B. Schol.
ἐστὶ καὶ λύγξ πλήρης, ὡς καὶ Ἰπποκράτης διδάσκει. ubi
aphorismum 39. Sectionis 6. subindicari monet
Fœsius: in quo loco vocatur λυγμός. λύγξ, Hip-
pocr. 1258. H.
* λυγώδες πυρετοί, 23: 37. Hippocr. 401. 41.
λύματα, τὰ ῥυτίσματα, Hesych. ἔλεον, τὸ δὲ τὸ
διδῶ ξὺν τοῖς λύμασι, 131: 23. λύματα, Homer.
Il. ε. 171.
λυσιώδης ὁμοθυμία, 71: 8, 9. λυσιώδης ἔκτασις, Ho-
mer. Il. v. 53. λυσιώδης νῆσ, H. Steph. ex So-
phoc. Philoct.

M.

Μαίης χερσὶ, 65: 13, 14. obstetricis. sic Jul. Pollux
lib. 4. cap. 25. ex Platon. 149. 30. & Diog.
Laërt. 100. 3. μαῖα, nutrix, Homer. Od. τ.
482. μαῖα, πατὴρ καὶ μητὴρ μήτης καὶ τερφῆς καὶ
ὡς τὰς πηλὰς, ἰατρὸς, Hesych.
μακρὸν. σὺν εἰς μακρὸν, 10: 6, 7. & σὺν εἰς μακρὸν,
10: 26, 27. σὺν εἰς μακρὸν, H. Steph. ex Aristoph.
& Lucian.
μακροχρόνιον, 72: 22. Philo de mund. p. 659. l. 24.
μακρόβιον [κακόν] 71: 3.
μακροθυμία [ἰστέος] 27: 3. μακροθυμία, Ephes.
iv. 2.
μαλαίωσι. ἐμάλαξε τὰς πηλὰς, 113: 34. μαλαίωσι,
Diosc. lib. 1. cap. 64. μαλαίωσιν ἀλγύματα, Hip-
pocr. 178. E.
* μαλακίσσει τὸ δέμας, 21: 25. pro quo μαλακίσσειν;
ὡς ὅτι πινε μαλακίσσειν πᾶν, 62: 32. ὅς μαλακί-
σσιμι, Sophoc. Antig. [pag. 263. edit. H. Steph.]
μαλθαξὶν τὸ χυρῆς, 128: 47. πινόμενος, Hippocr.
393. 6.
μαλθακὸν οἶνον, Hippocr. 539. 22. μαλθακωτά-
τοις ὁμοθυμασιν, 128: 50. μαλθακωτάτοις οἶνον,
Hippocr. 474. 47.
* μαλθακὸν καὶ καλὸν, 120: 25. pro quo μαλακί-
κον, apud Galen. & μαλθακώδες, Hippocr. 880. C.
* μαλθακίτης, 120: 24. & 88: 48.
μαλκὸν δὲ πάρε· ξυμπερίγειν καὶ τὸ ἰστέος, 95: 57, 58.
festinare [magis quam, sive] citius morbo, id est,
morbo occurrere. ἰστέος ὁμοθυμῶν μαλκὸν τὸ φῶς,
5: 21, 22. organa tenuiora quam par est pro natura
ratione. πᾶν καὶ μαλκὸν πάντων δυνατώτατον,
69: 19, 20. morbus maximè omnium necare poten-
tissimus.
μανὸς καὶ πολύτητος ὁμοθυμῶν, 39: 26. μανῶν λυ-
σῶν, 36: 28. τὸ μανόν, μαλακόν, καὶ δυναμῶν
εἰς αὐτὸ ξυμπερίγειν, Aristot. Probl. sect. 11. n. 58. μανόν,
ἀργίον, μικρόν, ὀλίγον, χαῖνον, Hesych.
μανθάνω. μαθόντες ἀμνήμονες, 31: 33, 34. quorum me-
moriam minimè tenax est; etiam dum discunt.
μάντις ἀρεκίης, 16: 24. & 17: 26. μαντική γνῶμη,
17: 13. μαντική ἀρεκίη φθίλλω, 36: 36. conjici-
cit, pronunciat. H. Steph. ex Aristot. affert μαν-
τικώδης, conjicere, opinari.

X x 2

μαρτυ-

μαρσιμώδεις, 21: 31. μαρσιμώδης πυρετός, apud Galen.

μαρμαρυγών, 119: 31. μαρμαρυγὰς ὄραν, Galen. μαρμαρυγὰ ὄραντο πρὸ τῶ ὀφθαλμῶν, Hippocr. 1222. D. λαμπηδόνες πυκναί, καὶ οἷον ἀσραπαὶ πυκναί, αἰφνίδιοι, πυρώδεις ὡς καὶ Ὀμηροῦ, μαρμαρυγὰς θηέτο ποδῶν, Erotian. Locus [Od. θ. 265.] ab Erotiano citatus metaphoricè intelligitur. μαρμαρυγὰ αἱ ζυγεῖς τῶ ποδῶν κινήσεις, ἡ λαμπηδόνες. μαρμαρυγὴ, Φῶς, ἀσραπή, βῆμα, πύδημα, λαμπηδών, κινήσις ποδῶν συνεχρῆς, αὐγὴ ὀφθαλμῶν, Hesych.

μαρσίπις, 85: 34. μαρσίπις, 85: 44. μαρσίπιον, Hippocr. 890. E. μαρσίπις, 76: 4. μαρσίπις ex Alex. Trallian. & μαρσίπις, ex Xenoph. Anabaf. affert H. Steph. μαρσίπιον, βαλάνιον, Hesych. μαρσίπις, σάκκος, θυλάκιον, ζακίον, Suid. ubi locus Xenophontis affertur, sed scribitur μαρσίπις. μαρσίπις, Deuter. xxv. 13. Mich. vi. 11. Gen. xlv. 1, 2. μαρσίπιον, Prov. i. 14. μαρσίπις, Esai. xlv. 6. μαρσίπις, Sirac. xviii. 33.

μάσεν, pinpere. μαχθήν ἐν γαστρὶ νομῇ, 134: 6. μαμαγμή μαζώ, Athen. 30. F. μεμαγμήν, Aristoph. 34. D. & ἐματήν, ibid.

μασάδω, 101: 37. mandere. μασάδω, Athen. 530. D. Aristoph. 36. A. ἐμασάδω, Job. xxx. 4. Legitur & per σ unicum; μασάδω, Athen. [ex Eupol.] 52. D. μασάδω, Theophr. Hist. Plant. l. 4. c. 9. μάσσις. μασίχην ἐς μάσσην δίδοντα, 80: 29, 30.

μασέει ποίλω ἐς νομῇ, 68: 32. τῷ ποίλω μασέειν, Xenoph. 832. C. μασέω, Anthol. lib. i. cap. 46. Epig. 4. ματῶσμεν, Homer. Il. ξ. 110. Schol. αὐτὴ δὲ ζητήσμεν ἐνιοι, ματῶσμεν.

μασίξεν τὰ σκέλεα κνήδη, 80: 7, 8. μάσιξεν ἵππους, Homer. Il. ε. 768. ἐμάσιξεν, H. Steph. ex Plut. Alexand.

* ματαίοπονοι, 83: 31.

ματαιοπονέει, 41: 17, 18. H. Steph. ex Chrysof. in Epistol. ad Ephes. & ex Schol. Aristoph. μαχλοσιώλω, 26: 7, 8. Homer. Il. ω. 30. Schol. τῷ πρὸς σιωπῶν κατὰφύρειαν.

μῆζα ἐς πῆσιν, ὡν λέγω, ἡ ξωάφεια, 57: 25. multum fidei facit; comprobatur.

μεγάλα, adverbium; μὴ μεγάλα βλάπτου, 73: 24. μεγάλως, 3: 41. Herodot. 4. 43. Homer. Il. ε. 723. μέζον δὲ μέτρα, 106: 12.

* μεδίζανεν τὰς ζυγὰς, 104: 46.

μεδίζαν τὸ φθῆναι, 11: 41. μεδίζαν τὸ εἰς τετραταῖον, Hippocr. 139. A. de morbi in alium transitu. μετὰσσις, morbi ex una in alteram partem migratio. μετὰσσις ἐς πνέμονα, 9: 44. μετὰσσις δὲ πᾶσι, 9: 13. & 6: 5. Sic Hippocr. 1253. A. in quem locum lege Galen.

μελίσσεν, 76: 49. μελίσσμεν, Homer. Il. η. 410. μελίγματος ὑσέρης, 65: 15. μελίγματα θυμῷ, Homer. Od. κ. 217. νέσων, Nicand. Ther. v. 896. μελίχοι, 29: 6. Homer. Il. λ. 137. Thucyd. 82. A. & Schol. Aristoph. 150. G.

μείρεται, 43: 16. νέοι, νεώτεροι, γυναικοί, Hesych. μείρεται, Aristoph. 741. F. Schol. δρσενικῶς ἐρηται, καὶ τοὶ Ἀμμωνίς λέγοντο, ὅτι τὸ μὲν μείρεται δρσενικῶς, τὸ μείρεται δρσενικῶς. Lege Ammon. de simil. & differ. voc. & Hesych. μείρεται, τῷ νέαν γυναικῶ μείρεται, 46: 49, 50.

μελάγχλωρος χροὴ, 30: 37, 38. μελάγχλωροι χροῖν, 20: 6. μελάγχλωρος, 50: 17. εἶτο μελάγχρω, Hippocr. 1170. D. pro quo legi μελάγχλωρος in quibusdam exemplaribus notat Galenus.

μελαγχολῶσι, 30: 14, 15. & 29: 52. ποῖσι μελαγχολῶσι, 29: 49. μελαγχολῶς, Aristoph. 40. B. μελαγχολῶντα, Id. 4. B. Schol. χολῶν πρὸς τῷ πᾶσι, Lucretian. 534. C.

* μελαγχολῶδες, 47: 18, 19.

* μελανόντα ὅτι, 70: 37. Possit etiam legi μελανόντα; uti μελανέον, in quibusdam exemplaribus MSS. Hippocr. 36. 33: ubi Galen. exp. Voc. Hippocr. μελανέον τὸ ἐν τῷ περὶ γαστρῶς, πνέει μὲν ὅφ' ἐν ἀναγνώσκῃ, ἢ ἡ τὸ μελανέον ἐνιοι δὲ ἀφαιρῶσι, χλωρὸν ἢ μέλαν ἐόν, αὐτὴ δὲ ὄν.

* μελανόφλεβες, 50: 17, 18.

μελέτη, curatio. μελέτη ἀνόνητο, 66: 22. ἐπέρης μελέτης χρέος, 99: 52. μελέτῃ δὲ σωμαχὸς ποιεῖται, 128: 19, 20. μελέτῃ ποιεῖται ἐλκῶν, Hippocr. 606. 28. Galen. in Hippocr. 759. H. μελέτης τὸ δῆμιελίς λέγεται, καὶ ζώηδες τῷ πᾶσι ἴωσι. μελέτη, exercitatio; uti μελέτῃ διδανίς. μελέτῃ παιδῶν ζῶ ὁδῷ, 75: 30. μελέτη, ἀσκήσις, Hesych.

μελετᾶ, δῆμιελίς, Hesych. χρεὶ τὸ σωμαχὸν μελετᾶται ἐξεμῆν, 125: 30, 31. assuefaciendus vomitioni stomachus. Quo sensu etiam accipitur μελέτη in locis sequentibus. μελέτησι χρεὶ δὲ σωμαχὸς ἐμῆν, 119: 2, 3. [ubi optimè reponit editor doctissimus μελετᾶται — τὸ σωμαχὸν] ὡς μελέτησι φέρῃ, 28: 33. si exercitationibus assueverit ferre. μελέτη ἐξήγητο τῇ φορῇ, 12: 47, 48. ὡς ἡ ἐς μελέτῃ ἦν δὲ κακῶ, 84: 4, 5. εἶτο καὶ μελέτη, 84: 5. sic ὡς — μελέτησι [pro μελετᾶ idque pro μελετᾶ, subj. verbi μελετᾶται. πολλὸν χρόνον ἢ νέστο, 65: 22. Quid si supra pro φέρῃ legatur φέρειν?]

μελεδών, cura. μελεδώνες, αἱ φροντίδες, Hesych. μελεδών, 31: 22, 23. τῷ μελεδώνεσι, 54: 55, 56. μελεδώνη, curatio, studium. μελεδώνης πολλῆς δέει, Hippocr. 605. 11. μελεδώναι, Homer. Od. τ. 517. Schol. μελεδών. μελεδών λόγων καὶ πηγμάτων σοφῶν, 57: 37, 38.

μελεδαίνειν τὸ ἀνδρῶν, 112: 32. μελεδαίνειν τὰς ὑσέρης, Hippocr. 598. 26. μελεδανομήν, Id. 616. 55. ubi proximâ paginâ, p. 617. l. i. legitur vox πῶ μελεδῶν; quam tuentur H. Stephanus & Fœsius. μελεδαίνειν, Herodot. 317. 4.

μέλειν μηδὲ χρεὶ [morari non oportet, i. e. properandum est] ἐς ἀκεία, 85: 8, 9. sic ἔκκεν ἐφασαν χρεῖναι μέλειν ἐπὶ, H. Steph. ex Thucyd. εἰδὲ μελεδῶσιν πηγαῖν, Thucyd. 57. C. Schol. ὑπερδυσμέτα. αἰς μὴ μέλειν, ἀλλὰ περὶ αἰνῶντα τὰ δέοντα, Xenoph. 299. D. μέλει, μέλει. μέλειτε, βραδύνετε, ὑπερδυσμέτα, Hesych.

μέλησις, βραδυνίς, μέλησις, ὑπερδυσμέτα, βραδυνίς, Hesych. τέλεις, ἐν μελεδῶσιν ὅσα, 123: 4, 5. Crass. lenta. Oxon. diuturna. τῇ μελεδῶσιν, Thucyd. 44. D. μέλησις, μέλησις, βραδυνίς, ἀναβολή, Jul. Poll. lib. i. cap. 3. * μέλησις, 40: 21. Oxon. morbi adventantis. Crass. morbi incipientis. Annot. G. Morel. futuri morbi vel potius dilationis morbi. Quid si legatur μέλησις?

μεσηρὸν τῶν δὲ χρόνων, 9: 9. & sine casu, μεσηρὸν, 8: 14. & 86: 26. & 90: 13. Sic Homer. Il. θ. 556. & Il. v. 370.

μεσότης τέτων, 57: 27. Hanc vocem citat H. Steph. ex Plat. Tim. & Plut. Virt. Mor. Vide & Aristot. Moral. Magn. lib. i. cap. 8, 9. μέσως [mediocriter] παχὺ, 15: 4. μέσως ἐχομεν, Aristot. Ethic. Nicom. lib. 2. cap. 5.

μέσφι τὸ δέλιον δὲ μέσας, 33: 53. αἰκμῆς, 43: 16. τῷ τῇ χεῖς δρσενίς, 39: 29. αἰτρεπὲς καὶ αἰνῆς μέσφι αἰνῆς, 55: 50, 51. cum verbo μέσφι ἂν περὶ αἰνῆς, 134: 37. μέσφι ἀφαιρῶν, 134: 38. μέσφα, poëticum esse adverbium pro μέχελ, scribit Henr. Stephanus. Constantinus habet μέσφι & μέσφα. μέσφ' ἦς, Homer. Il. θ. 508. μέσφ' αὐτῆς, Apollon. Argon. l. 2. v. 1231. μέσφα διχαομήνης, Arat. v. 806. μέσφι παρ' αὐτῶν ἐρῶν, Id. v. 600. [& v. 603. ἀχελ παρ' αὐτῶν κρητῆρα] Aretæus utitur etiam μέχελ; βόμβοι μέχελ δῆμιελίς, 32: 39.

μέν τὸ ἀκρόν, 115: 36. sic Turneb. & Crassus vert.
post medelam Sed Oxon. μέτα — scil. pro μέπεσι
 urī apud Homer. ὁδ. φ. 93. ubi Schol. ὑπάρχει
 [quod affertur in Rudim. Gramm. Gr. Westm.]
 In hoc tamen Homeri loco μέν non penacuitur, &
 Eustathius ibidem docet habere vim, non verbi,
 sed præpositionis. Idem autem Eustathius, p.
 74. l. 45. affert μέτα, tono retracto, pro μέπεσι ex
 Euripide & Herodot. 24. 6. Foësius observavit
 μέν ab Hippocrate poni pro μέν πάντα; ut scribit Ga-
 len: comm. 3. in lib. de Viſt. in acut. καὶ γὰρ ἐν τῷ
 τῷ βιβλίῳ καὶ ἐν ἄλλοις Ἱπποκράτους φαίνεται ἡρώμεν τῇ
 μέν περὶ τῆς, καὶ τὸ τῷ ἰώνων ἔτος ἰλαπτικῶς. Sic He-
 rodot. 4. 1. &c. frequentissime.
 μεταβάλλει [mutetur] ἐς τὸ δρχαῖον ἢ φύσις, 43: 6. με-
 ταβάλλει δὴ πῶς ἐστὶν, 17: 3. neutraliter. sic
 Hippocr. 308. 30. Herodot. 16. 27.
 * μεταβιάζομαι, vim infero. μεταβιάζοντο τῷ φέειν, 123:
 37, 38.
 μεταγνώσκω, sententiam muto. περὶ τὸ ἐνιδίως μεταγνώ-
 ναι ἔκκελοι, 30: 27, 28. sic μεταγνώσκω, Herodot.
 10. 24. μεταγνώσαν, Thucyd. 31. C. Schol. μετεβ-
 λῶσαντο.
 μετέδοσις καὶ κακῶς, 71: 19, 20. μετέδιδωμι, communico;
 μετέδοσαν γῆς αὐτοῖς, Herodot. 169. 41. μετεδίδωεν
 αὐτοῖς πυρὸς, Xenoph. 329. D.
 † μετακλῖθι, 49: 45, 46. † μετακλίσις, 49, 38.
 μεταλήψεις, 38: 43. translationes. μεταλήψις. 1. Tim.
 1v. 3. participatio, sumptio.
 μετὰ λαγὺν καὶ βίαν, 17: 14. μετὰ λαγὺν mortis βασιλέων,
 titulus libri ab Anaximeneſcripti, apud Athen.
 531. D. μετὰ λαγὺν καὶ βίαν, Ilocr. 119. B. Polyb.
 155. A. & accusativo subaudito; μετὰ λαγὺν, Id.
 155. C.
 μεταρρέων ἡμιτελής, ex dimidio fluens, 49: 49, 50. de
 tympaniā.
 μεταχωρεῖ locum mutat τὸ πνεῦμα, 49: 44. μεταχωρεῖ
 περὶ σκηνῆς, H. Steph. ex Plut. Demetr.
 μετέξετεροι [ἐπεροι, ἐνοι, Erotian. Hesych. & Co-
 rinth. de Ionic. Dial.] 1: 27. Hippocr. 759. E.
 Herodot. 15. 37. Arrian. de Exp. Alex. 141. D.
 Nicand. Georgic. apud Athen. 54. D.
 * μετοχευόμενοι τῷ ὕδατι ἐς τὸ ἔντερον, 17: 54.
 μηδαμῶς. Vide Comm. de Arer. Dial. Litt. A.
 μήκω τῷ ὕδατι γίνεσθαι, 91: 44, 45. protrahatur seu in-
 veteratus sit morbus.
 μηρύσας πλῆθος αὐτῶν [φλέγματῶν] ἐπὶ μάλλον, 3: 7.
 metaphoricè hic sumitur μηρύσας, quod signifi-
 cat glomerare, texere. Hesiod. Erg. v. 536. μεμύρε-
 κεν. συνέλεκεν δὲ τῷ μηρύσας ἐλίων, Galen. Exp.
 Voc. Hippocr.
 μήτηρ, de gallinā. δρχαῖον αὐτῶν — δρχαῖον μήτηρ, 91:
 14, 15. de vaccis; Homer. ὁδ. κ. 414. Eadem
 metaphorā sæpe utuntur Latini; Virgil. Georg.
 1. 3. prohibent à matribus hædos. Mater, Lucret.
 1. 2. v. 355. de vaccā.
 μηχανέσθαι αὐτοῖσι ὕπνον καὶ ἡρεμίαν, 75: 6, 7. [pro μη-
 χανέσθαι, vide Comm. de Aret. Dial. lit. B.] ἐμοὶ
 κακὰ μηχανέσθαι, Homer. ὁδ. π. 134. μηχανέσθαι
 σωτηρίαν, Herodot. 279. 34.
 μηχανήματα πᾶν ἐξω κέφον, 92: 3.
 μία. ἐπὶ μὴ φαντασίῃ, 29: 44, 45. propter certam
 quandam opinionem. εἰς pro tīs aliquando legitur;
 εἰς δὲ πρὸς Marc. xiv. 47. εἰς γεγραμμένους, Matth.
 viii. 19. συκλῶ μίαν, Matth. xxi. 19.
 μικρὸς σφυγμὸς, 16: 14. σφυγμοὶ ὡς ἐπὶ πάντας μικροί, 30:
 48. videre est, ut in diversā vocis hujus (μικρὸς
 & σμικρὸς) pronunciatione cacophoniam vitet A-
 retæus; ne in vocibus contiguīs concurrant σμ —
 & σφ — μείον ὀξέως, 19: 29, 30. minus celeriter.
 μειῶσαι πάντα, 87: 13. μειῶσι, Hippocrat. 1006.
 C.
 μίμνη, 27: 34, 35. Homer. Il. v. 747.
 μὴν pro αὐτῶν. ἔλη μὴν ἔπνευ, 103: 26. βῆξ καὶ κῶμος

μὴν ἔχῃ, Hippocr. 489. 3. μὴν σκῆπτῳ εἶλε, Homer.
 Il. v. 47. ὁρᾷ μὴν, Herodot. 3: 31. ἀμφὶ δὲ μὴν,
 Theocr. Idyll. 1. 48. Et pro αὐτῶν κῶμος μὴν ἔχῃ,
 Hippocr. 488. 36.
 μίξις ἀμαίκεται δυοῖν μεγάλοις ἐς ἀκρόας, 49: 28.
 μίσις ἐστὶ τῷ ζῆν τέλει, 30: 2.
 μισανθρωπία φέρεται ἐς ἐρημίαν, 29: 54. μισανθρωπία,
 Adamant. Physiogn. p. 71. l. 2.
 μολεδοειδὲς, 20: 6. μολεδοειδὲς, 29: 8. μολεδοειδὲς
 λίθῳ, Diosc. lib. 5. cap. 98. μολεδοειδὲς, ibid.
 cap. 97.
 μουσική, 75: 28. viro musica perito. ἀνὴρ μουσικός, H.
 Steph. ex Aristoph. Vesp. ὁ μουσικός, Aristot. E-
 thic. Nicom. lib. 10. cap. 4.
 μοχλῶνται ξυνεχῶς τοῖσι αὐτοῖσι ἢ νῆσθαι, 115: 9, 10.
 amoveatur morbus. μοχλῶνται, κινεῖ, Helych. ἐς
 μόχλῳσιν τῷ ῥίσις [extirpationem] καὶ κακῶς, 117:
 15, 16. μοχλῶνται, propriè per vestem movere. μο-
 χλῶν, μοχλῶνται, μοχλῶνται, μόχλῳσιν, Hippocr. 836.
 A. & 773. B. C.
 μυδῆσιν, 121: 37. μυδῆσαι, βρεχῆσαι, παρρηγεῖναι, Hesych.
 μυδῆσιν, 34: 50. μυδῆσαι, πᾶσι τῷ περὶ τῷ κῶσις
 ὁφθαλμῶν πλατυμόμων, Hesych.
 μυζόντες βύθιον σενάξαι, 4: 39. τί μύζεις; Aristophan.
 779. D. Schol. Bourdin. μύζην σημαίνει θλίβεῖν καὶ
 τοῖς μυκτῆσιν δόποτε ἡχόν πνα θλίβεσθαι καὶ παρη-
 λινόν. μύζων καὶ σένων — ὁδελφίς, Aristot. Hist.
 Anim. lib. 8. cap. 2. μύζοντες, μυκτῆσιν, Hes-
 fych. μύζι [strepitum edunt] τὰ σπλάγχνα, Hip-
 pocr. 58. 22.
 μύζην ἐν ἀρθροῖσι ἐρῶν, 45: 29, 30. μύζα παχέη ἐσ-
 περὶ, Hippocr. 468. 8. μύζα ῥέον ἐκ ῥινῶν, He-
 siod. Scut. v. 267. μύζα ἢ ἐν τοῖς μυκτῆσιν, Hesych.
 τὸ ῥέμα τῷ ῥινῶν, Jul. Pol. lib. 2. cap. 4. sect. 15.
 δόποτε ἡχόν καὶ ἐγκαταίχῃ, Author. Defin. Medic.
 Lege & Schol. Biser. in Aristoph. 343. D. μύζω-
 δειά, 60: 39. Hippocr. 140. E. μύζωδης ὕδατος,
 Aristot. Hist. Anim. lib. 3. cap. 5.
 μυσκή μακρῇ, 83: 26. Oxon. vert. cochleari longo.
 μυσκή ὁ καλῶς ἀρετῶν, ὃ δὴ αὐτῷ περὶ καὶ ζωμῶν δρχα-
 σται, Schol. Aristoph. 338. F. & Jul. Poll. lib. 6.
 cap. 12. [ubi vocat etiam καρχαρίον] & lib. 10.
 cap. 24. Vide & Eustath. 1476. 62. & Athen. 126. A.
 μυτῶνται, κρομμύς αὐτῶν καὶ σφοδρῶς, 60: 9, 10. μυτῶνται,
 Hippocr. 689. 14. Aristoph. 334. B. Schol. ὑπό-
 τεταται δὲ σφοδρῶς. & Id. 379. D. G. & Athen.
 282. C. & 304. B. Theophr. Hist. Plant. lib. 7.
 cap. 4. Diosc. lib. 2. cap. 182. Hesych. lege &
 Erotian. & Galen. Exp. Voc. Hipp. Notandum
 est hanc vocem in utroque genere usurpari, ὁ
 μυτῶνται & τὸ μυτῶνται.
 μύω, activè; ἢ ὑστέρη μύω τὸ σῆμα, 63: 41. συνεχῶς
 μύω de oculis, Hippocr. 153. B. Et neutraliter,
 μύωσιν αἱ φλέβες, 98: 11. μέμνη [τὰ χεῖλεα] 35: 36.
 μέμνη τὰ βραχύτα, 15: 18. τὸ σῆμα [μυτῶν] ξυμ-
 μύω, Hippocr. 658. 55.
 μύσις τῷ ὑστέρη. H. Steph. ex Diosc. ἡ τὸ σῆμα
 [τῷ ὑστέρη] ἀνὴρ ἐκ τῷ περὶ μύσις, 51: 9. μύκη,
 idem ac μύσις, Galen. Exp. Voc. Hipp.
 μυστέριον τέμνον, 132: 47. arcanum meum in medica-
 mentum, mihi proprium. Hanc vocem in hac signi-
 ficatione raram repertu puto. Μυστέριον, quidem
 sumitur sæpius pro sacris quibusdam arcanis; Ari-
 stoph. 528. G. Hippocr. 1295. 30. Thucyd. 431.
 A. pro sacramento militari; Herodian. 179. 17,
 18, 19, 20. Notat Henr. Stephanus [4. Tom.
 Thes. p. 45.] περὶ φάρμακων (teste Gorræo) a-
 pud medicos vocari μυστέριον.
 μωραίνειν τὰ πάντα, 29: 14, 15. prorsus fatuos fieri.
 sic μωραίνει, Lucia. 116. A. Aliquando activè,
 infatuare; ἐμωρανε τῷ σφίλι, 1. Cor. 1. 20.
 μωρῶσι, Hippocr. 69. G. μωρῶσιν, Galen. exp.
 ναυρότητα. ἐς ἀναοδησίαν καὶ μωρῶσιν ἢ γνώμη ῥέπει,
 30: 34.

N.

Nάρκη μελέων, 57: 8. Aristot. Hist. Anim. lib. 3. cap. 5. χειρών, Hippocr. 144. A. αἰσθησις, 31: 17. 18. νερκάω. νερκάωται, πρᾶναι καὶ οἰονεῖ εἰς αἰσθησίαν ἀγαγεῖν τὴν αἰσθηδόν, Erotian. ὑπὸ πολλὴν νερκάω τὰς αἰσθησίας, 119: 27, 28, 29. Et neutraliter; νερκάωτε χεῖρ, Homer. Il. 6. 328. Schol. ἐνάρκησεν, ἐλύθη. ἡ νάρκη τὴν ἀνθρώπου ποῖται νερκάω, Aristot. Hist. Anim. lib. 9. cap. 7. Athen. 314. B. νερκάω. νερκάω δὲ αἰσθάνω, Hippocr. 427. 15. νερκάω μὲν πνεύμα ἐγείρει, 77: 31. νερκάω, torpesco, affert H. Steph. ex v. L. sed sine exemplo. Legitur quidem in Genes. xxxii. 25. ἐνάρκησε τὸ πλάττω τὸ μῆρ. & Job. xxxiii. 19. πλάττω δὲ αἰσθάνω ἐνάρκησε. At potest derivari à νερκάω, æquè ac νερκάω.

† νερκάωσις, 111: 41. γνώμης νερκάωσις ἡδὲ τὸ νῆ, 31: 18.

† νερκάωδες, Hippocr. 79. E. οἱ ἀπεσπληνισμένοι & ἀναισθητῆρες εἰρη τὸ δὲ παθητικῆς νομομῆς νερκάω, Erotian.

ναυτία, 1: 16. ξὺν ναυτίῃ, 12: 33.

ναυτιάδεις ὄρεα, 128: 14, 15. ναυσίασες, Hippocr. 759. H. ναυσίαν γὰρ τὴν ναυτίαν ὀνομάζουσιν οἱ Ἴωνες, Galen.

ναυτίλ, ἐναυτίης, Suid. ναυτίλ, 75: 25. Herodot. 67. 21. ναυτίλ, etiam adjectivè, sumitur pro ναυτικός; ναυτίλ πλάτη, nautica rate. Aristoph. 268. C. Vox ναυτικός sumitur substantivè pro nauta, uti ναυτικῇ, Ion. 1. 5. & adjectivè, rei navalis peritus; ναυτικῇ ἐχρόντο, Thucyd. 13. C. ναυτικὸς γενημένος, Id. 62. A.

νεάνις, Hippocr. 641. 6. Exod. 11. 8. νεήνιδι παρθενικῇ, Homer. Od. 4. 20. νεήνισι — γεγραμμένοι, 25: 4.

νέκρωσις, 23: 48. Metaphoricè legitur νέκρωσις περὶ γμάτων in quodam senario apud Suid. Hæc voce theologi utuntur; νέκρωσιν τὸ Ἰησοῦ, 2. Cor. 14. 10. νέκρωσιν τὸ μῆρες, Rom. 14. 19.

† νεκρῶδες εἶδεν ἰσχυρί, 24: 45.

νέμηται [ἐλκε] ἐξ ἑς τὸ σῶμα, 7: 38. ἐς τὸ θάνατον, 7: 44. sic 62: 4. εἰς τὸ εἶσω νέμεται, 89: 17. τὸ καχεξίης μέσφι σμάχας νεμομῆς, 47: 49. eodem etiam sensu νέμεσις & νομή; ἐς τὸ θάνατον τὸ νέμησις, 89: 20, 21. θπὶ τῇσι νομήσι, 60: 2. ἀνακωχὴ ἐς μακρόν ἢ νομῆς, 62: 9. νέμειν, absumere; πρὸς χθονὶ πᾶσα νέμοιτο, Homer. Il. 6. 780. Schol. θπὶ πᾶσιν γλῶσσιν νέμοιτο καὶ κατεπίδ τὸ πῦρ. πρὸς τὰς πόλεις νέμαντες, Herodot. 217. 21.

* νεοδρεπίς, 75: 13. H. Steph. habet νεοδρεπί, sine auctore.

* νεοδρεπίς φλέψ, 62: 31, 32.

νεοσφαγῆς ἀνθρώπων, 122: 23, 24. νεοσφαγῇ φόνον, cadem nuper editam affertur ex Sophoc.

νεοτέκας γυναικὸς, quæ recens peperit, 103: 39. νεοτέκον πῆδ, recens partum, 124: 56. ἐπὶ νεοτέκῳ τῷ πῆδι, 134: 25.

νεοχμῶσιν τὸ δυνάμις, 100: 40. & per ω, νεοχμῶσις τὸ θπὶ πλάσματος, 91: 53. νεοχμῶσις τὸ δυνάμις, Aristot. de mund. cap. 5. νεοχμῶ. νεοχμῶσι, ibid. cap. 7. ἐνέωχμῶσε, Thucyd. 9. D. νεοχμῶν, Herodot. 181. 10. νεοχμῶς νεοχμῶν φάρμακον, Hippocr. 651. 36. νεοχμῶν, νεοχμῶν ὡς ἐκ Ἀλκμῶν ἐν αὐτοῖς μελέων, Erotian. νεοχμῶται, τὸ νεοχμῶν κινήσιν, Ionibus dici notat Corinthus. νεοχμῶσιν, νεοκίνησιν, Hefych.

νέρθεν ἐλκύσιν, 113: 25. νέρθεν, Homer. Il. 1. 535.

νερῶδες ὄρεα, 52: 44. ὄρεα, 64: 46. νερῶδες φλέψ, Aristot. Hist. Anim. lib. 3. cap. 5.

νέω. νέω ἢ αἵματις θπὶ πρὸν, 106: 42. influit sanguis. νέω, hic simpliciter ire, fluere. νέω, πλέω, Hefych. νέωται, πορεύεται, ibid. quod apud poet. fre-

quens. νέωται, Homer. Il. 6. 84. Schol. πορεύεται, ἀπελθεῖν.

νέω τὰ μέλας κρυπὰ καὶ ἀφανέα, 34: 2. latent. νέωται σάχυνες ἐρεξε, Hesiod. Erg. v. 471. & cum accus. νέωται κεφαλὰς, Homer. Od. σ. 236.

νέωται, εἰς τὸ θπὶν ἢ νέον ἔτ, Hefych. Suid. ἐς νέωται, 134: 52. Theophr. Hist. Plant. lib. 7. cap. 12. Aristot. Oecon. lib. 2. cap. 7.

νῆμεν αἰσθάνω, 118: 8. [vid. prius ἀνῆμεν] νῆμεν αἰσθάνω, Homer. Il. 6. 552. Schol. χωρεῖς ἀνέμους.

νησιῶται insulani. Thucyd. 404. A. νησιῶται λεπίοι [οἶνοι] 101: 47.

νήστες, jejuni. Homer. Od. σ. 369. ἔμετοι — νήστες, 125: 31, 32. νήστες ἐμέτοις, 132: 32. vomitibus, qui à jejunis sumuntur. Est etiam νήσις intestinum jejunum. δὲ τὸ νήσις, 60: 19.

† νηφαλέως, solertier, δόμον ξυπελέσιν, 32: 10. sapius per 1; νήφειν, νηφαλίως [sobrie] ἔχειν. Jul. Poll. lib. 6. cap. 3. νηφαλίως, Tit. 11. 2. νηφαλίοι, νήφοντες, σφοῖ. Hefych. νηφαλέως ἐς πάντας, 41: 53.

νικηφόροι, 31: 51. Herodian. 86. 5. & cum genit. τὸ ἀγῶν νικηφόρος, H. Steph. ex Xenoph.

νέσων πασῶν, 28: 27. χρονίων, 26: 29. νέσιτι δολιχῶσι, 26: 36. at masculino genere, πάντων τὸ χρονίων νέσων, 136: 21. An hic erratum est? An similis est error, δέξων [ut habent Turnebus & Henischius] νέσων, 72: 13. aut legendum δέξων [ut δολιχῶν, Herodot. 68. 12. pro δολιχῶν] pro δέξων, quod legitur apud Hippocr. 383. 42. aut in δέξων, accentus vocis per dialectum mutatae retrahitur. Sed horum nihil scrupulum adjectivi πάντων eximet; nisi generis enallage: cujus exempla plurima afferuntur in tractatu quodam vocato, Dialect. Græc. Ling. pag. 84. & 258. Sic αἱ κολίαι βουαὶ & παλαίτες, 36: 50. Adjectiva in -ὺς -εῖα -ὺ λέγουντο aliquando inflexa juxta formam dicatalectorum in -ης -ες, sic δούρις; δούρις, Psalm. xxxiii. 4. δούρις, 2. Reg. xix. 6. δούρις, Id. 1. 18. δούρις, Eccles. vii. 19. νοσέει (cum accus. morbi) πνίγας, 26: 13, 14. νοσέει πνίγας τὸ πνίγας, 64: 11, 12. vel partis affectæ, νοσέωντων νεφρῶς, Aristot. de part. Anim. lib. 3. cap. 9. * νοσέει pro νοσέω. νοσέωντων, 61: 40, 41. [unde νοσέω, Hippocr. 21. 43.] sic φοιτεύω pro φοιτέω; vide Comment. de Dial. Aret. Litt. T.

νοστίδ ἐκελὶ ἰκμάς, 25: 29. νοστίδ, Athen. ex Euripid. p. 600. A. νοστίδ ψύχει, 72: 29.

νότοι βαρυήχοι, 120: 19, 20.

νοστίδ ἐκ θπὶ πλάττω, 32: 55. νοστίδ. H. Steph. ex Plut. de Virtut. Moral.

† νυγμός, 2: 50. νύγμα, 58: 33. * νύξ; ἐπὶ νύξ, 22: 32. † νυγματώδες πόνοι, 9: 30: 31.

νυκτὶ τὸ θπὶ πλάττω ἰκελοί, 68: 4, 5. Hemistichium hoc ex poetâ quodam desumptum videtur.

νύκτωρ, νοκτῆ, 40: 26. Hesiod. Erg. v. 175. Plutarch. Moral. 687. C.

† νυστάλοι, ἐκ ὑπνῷ ἀτρεκέει, 57: 16. νυστάλοι, ὑπνῶν, Hefych. ἀμεινός, Hefych.

νωθὴς ὄν, Homer. Il. 1. 558. Schol. βραδύς, δργός. τὸ γνώμης τὸ νωθὴς, 21: 45. † νωθὴς μέσος, 80: 49. δργὴ καὶ νωθὴ, 79: 20. * νωθώδεις, ἐκλύτες, 56: 9.

Ξ.

Ξένων, 58: 3. i. e. ἀλλοτρίων; de quâ voce prius.

* Ξενοπεπτες κακόν, 69: 28. δόσις δὲ ἐν τῷ αἵματι ἐλκεῖν Ξενοπεπτες, 61: 30, 31. Opponuntur Ξενοπεπτες & Ξενοπτες, apud Hippocr. 750. E. quem locum citat Erotian. & Ξενοπεπτες exp. ἐξήλας γλῶσσιν.

Ξέειν propriè dolare. Ξέειν, Homer. Od. ε. 245. Od. ε. 341. Od. φ. 44. radere. Ξέειν περὶ, 59: 47. idem ac Ξέειν. Ξέειν, Ξέειν, Hefych.

† Ξέειν

† ξύσιν ὁ δερματῶ, 120: 21, 22. ξύσιν ἢ τετηχυσμένον
 ὁ ἐντέρεα, Hippocr. 394. 17.
 ξυσματώδεια, ὡς ἀπ' ἐντέρων εἶναι, 60: 37, 38. ξυσμα-
 τώδεια [Διχχωρήματα] Hippocr. 40. 19.
 ξηλύναι κεφαλῶν, 120: 16. ξηρῶναι χυσμένους, Hippocr.
 1168. F. ξηρῶναι βορέης αἰώλων, Homer. Il. φ.
 347.
 ξυλὸν, κρινόν, Hesych. ξυλός, 65: 18. ξυλή, 55: 30.
 Homer. Il. ο. 193. Il. σ. 309. Herodot. 255. 42.
 ξυνὰ πρὸς ἄνδρας πάρεα, 25: 10.
 ξυρῶ ἀφαιρέοντα τὰς κόμας, 115: 21, 22. † κεφαλῶν ξυ-
 ρεῖν, 118: 47. ξυρεῖν, 124: 43, 44.

O.

O, articulus pro pronomine ὅτ; ἢ ἄπεταμα, 7:
 38. ὅτ' εἶπε, Herodot. 8. 22. ὅτ' ἔδ, Homer. Il. α. 9.
 pro ὅς; † ἐκάλειον, 8. 49. † πῆρε, Homer. Il. α.
 72. τὸ λέγειν, Herodot. 1. 17.
 ὄγκος. μηδὲν εἰς τὸ ὄγκον ἀνίη, 132: 26. μαζοὶ ἐς ὄγκον αἰ-
 ρον, 50: 3.
 ὀδαζόντων ἔδ' ὅλως ἄνδρες, 56: 4, 5. ὀδαζέσθαι, Dioscor.
 Alexipharm. cap. 2. ὀδαζεῖν, Hippocr. 660. 28. &
 per α, αἰδαζεῖν, Id. 663. 21.
 ὀδαξιμόν αὐλοπὸν ἐνδιδόν, 80: 9, 10. ὀδαξιμοὶ ἔλαιν,
 Dioscor. lib. 2. cap. 81. Hippocr. 1248. D. ubi
 Galen. exp. ὀδαξιμόν κνισμόν πινὰ μὲ βροχέας πινὸς
 αἰνίας
 * ὀδαζώδεια, 60: 42. τὰ πινόντα ὀδαζώδεια τῷ δερματι,
 135: 49. ὀδαζώδης ἐς ἡδονὴν, 64: 5, 6.
 ὀδός ἐς ἔξοδον, 51: 25, 26.
 ὀδοιπρέειν, metaphoricè de nervis, εἰ ᾗ κατ' ἔξιν τὰ
 δεξιὰ [νεύρα] ὅππ' δεξιὰ ὀδοιπρέειν μέσφι περὶ τῶν, 34:
 17, 18. de calculo; ὀδοιπρέοντα λίθας, 53: 31, 32.
 sic † λίθων ἢ ἐς τὴν κύσιν ὀδοιπρέειν, 110: 6, 7. de flatu-
 bus; ὀδοιπρέειν μέσφι ἔδρης, 18: 47, 48.
 ὀδμή θαλάσσης καὶ νῆος, 75: 28. Vide Comment. de
 Dial. Aret. Lit. δ.
 ὀδυνέοντες, 55: 5. pro ὀδυάοντες; quod frequens apud
 Iones.
 * ὀδυώδεις σφλωώστες, 52: 57. ὀδυώδεια, Hippocr.
 427. 32.
 ὄζος ἐν ξύλῳ, 60: 5. nodos arborum. Sic Theophr.
 Histor. Plant. lib. 5. cap. 3. ὄζοι sunt etiam rami;
 Theophr. ibid lib. 1. cap. 2. Hom. Il. α. 324. Schol.
 ὄζος, κλάδος, Hesych.
 ὀθνεῖν ἐργασίᾳ, 45: 9. opus alienum, cui ibidem op-
 ponitur ἰδίῳ. ὀθνεῖα, ἀπὸ τελευτῆς, ξένα, Hesych. ὀθνεῖς
 ἔμπροσθεν ἐργασίας, in epigr. cuiusd. Isidori, Anthol.
 lib. 3. cap. 22. Epigramm. penult.
 ὀθνη, 63: 42. ὀθνητο πύλαι, Homer. Il. ε. 809.
 οἰγνύει, ἀνοίγει, Hesych. Suid.
 οἰδῶ, 47: 5. & 47: 34. ὁ οἰδεῖ, 50: 3. οἰδεῖ, 50:
 21. Hippocr. 767. D. E. ubi Galen. οἰδῶ, τὸ
 οἰδημα.
 οἰδέει τραχὺ, 40: 40, 41. [οἰδέει δ' ὑμῶν τὸ σημεῖον,
 42: 8. Craff. inflatur membranæ signum, id est,
 juxta Oxon. editionis versionem, membranæ tu-
 mentis signum est. Aut videtur aliquid in textu
 erratum fuisse. Satis forsan ad sensum accedet,
 si legatur οἰδεῖ.] ὠδεε, Homer. Od. ε. 455. οἰδεῖ,
 φλεγμαίνει, πεφύσθαι, Hesych.
 οἰδαίνει τὸ πρὸς ὥπον, 49: 56. tumet. οἰδαίνει, οἰδεῖ, ἐ-
 παίρεται, Hesych. οἰδαίνεσθαι θαλάσσης, Arat. v. 911.
 Etiam activè; οἰδαίνεσθαι, φυσᾷσι, Hesych. οἰδαίνειν,
 οἰδεῖν ποιεῖ. αἰσθητικῇ, Suid. οἰδαίνειν νόον [χόλον]
 Homer. Il. ι. 550. Schol. οἰδαίνει, εἰς ὑψὺ αἰρεσθαι
 ποιεῖ.
 † οἰδαλέοι, 37: 2. οἰδαλέα χεῖλη, Nicand. Alexiph.
 v. 210. Schol. οἰδαίνειν, φυσᾷται. & τὰ οἰδαλέα; δι-
 ηγῆται.
 οἰκία, & ibidem opponitur αἰκία, 56: 54.
 οἰκοθεν ἔσαν [πρὸς φασιν] i. e. internam causam.
 οἰκονομῶν τεφῆς, 119: 36.

οἰκὸς ἐκφύγει ἐς πρὸς φασιν ἐν μέθῃ, 31: 11, 12. θα-
 λῆς μὲν ἐστὶ νόον, μάλα θάξιν ὁ ψυχῆς, ἐπανακλήσας ὁ
 ἡδονῆς, γονῆς γῆρας, καὶ πρὸς κλητὸς ἀφροδισίων, 113:
 41, 42. οἰνώδης, de colore: ὑπερῶδες, οἰνώδεια,
 60: 26. de sapore: † καρεπῶν τῆς οἰνώδεσι, H. Steph.
 ex Plut. Sympos. 3. οἰνῶ οἰνώδης, Hippocr. 418. 40.
 οἶνοι γλυκεῖς οἰνώδων κρέατονες, 136: 8, 9. οἰνώδεις ὁπώ-
 ρης, 74: 25.
 † οἰνοποτῆς ἀνάγκη, 100: 47, 48.
 οἰνοποτεῖν, 100: 49. Athen. 460. C.
 οἰνοφλυγία, 12: 20. [cui opponitur σμικρὴ μέθη, 12:
 22. Hippocr. 545. 16.] οἰνοφλυγίαν, Xenoph.
 821. D. οἰνοφλυγίᾳ, Deuter. xxi. 20.
 οἰσύνω πινάρεθ' ἐλαιο ἅπ' ὁ, 75: 42, 43. οἰσύνω τὸ
 ἐν τῷ οἰσυνῶν ἐλίων λίπῳ, Dioscor. lib. 2. cap. 84.
 οἰσύνω πρὸς θάλατταν, Herodot. 178. 26. οἰσύνω, ῥυπα-
 ρὴ πρὸς θάλατταν ἐλαιο, Lexic. Herodot. οἰσύνω αἰγῆς.
 οἰσύνω κυλῶς λέγεται τὸ Διχχωρήματα ὁ πρὸς θάλατταν, &c.
 Erotian. Lege Schol. Aristoph. 426. E. & Galen.
 Exp. Voc. Hipp. & Corinth. de Dial. Ionic. &
 Hesych. & Suid. Ovid Art. Amant. lib. 3. v.
 213.
 † οἰσυνώδεια ἐλαιο ἐξ ὁ, 133: 34. Hippocr. 876.
 D.
 ὀκλήει τὸ κακὸν ἐς ἀνέκδοτον, 128: 40. τὸ πρὸς ἐς συνηπλῶ,
 108: 12. νῆων πολλὰ ὀκλήσιν εἰς τὸ πόντον, Xen. 412.
 C. neutraliter. Sed etiam activè; ὀκλήει τὸ νῆον
 τὸ κυβερνήτῳ ἀναγκάσας, Thucyd. 258. D.
 ὀκνῶ ἐκόντες, 46: 13. ὀκνῶ ὁμιλῆς, 32: 54, 55. ἀπά-
 σης περὶ ἔξιν, 119: 30. ἐς τὸ ξυμῆδες ἔργον, ἀπὸρ ἡδὲ ἐς
 ἀπασαν περὶ ἔξιν, 40: 22, 23. ὀκνῶ καταπίσι, ἔλθῃ,
 127: 43. ὀκνηροὶ ἀρξάμενοι σιτίων, 46: 20, 21. ἀσθενεῖς ἢ
 ὀκνηροί, Hippocr. 388. 33.
 ὀκλειοειδής, 70: 35. ῥίς — ὀκλειοειδής, Hippocr.
 802. D. Vide an non posset legi in Aretæi loco,
 ῥίς — ὀκλειοειδής: nil tamen muto, nam, sub-
 audito substantivo, rectè legetur ὀκλειοειδής, uti
 lineâ proximâ ἐκλεινός.
 ὀκως [ut; pro ὅπως] usitativè cum subjunctivo; ὀ-
 κως αἰνίσσασθαι, καὶ ὀκνεύσθαι, 78: 11. Etiam cum
 indicativo; ὀκως μὴ δόλῃται ἢ ἐγκαλεῖται, 73: 53. ὀκως
 διαλάσσει, 112: 15. Vide hujusmodi exempla in
 Thes. H. Steph. 3. Tom. p. 655, 656.
 ὀλεθρον. εἰ ὁ νοστῶν ἐς ὀλεθρον εἴη ὑσταν, 83: 28, 29.
 * ὀλιγήμερος ἢ ἀγέλης, 63: 35. ὀλιγήμεροι θνήσκουσιν,
 53: 4, 5. intra paucos dies moriuntur.
 † ὀλιγοποίησιν οἶν, 123: 25. & [τ pro σ] * ὀλιγοποίησιν,
 ἢ ὑδροποίησιν, 117: 20.
 ὀλιγοποίησιν, 57: 36. Aristot. Politic. lib. 2. cap. 10.
 ὀλιγοχρονίᾳ πνίξ, 94: 16, 17. ὀλιγοχρονίον πνέον, Xenoph.
 98. B. ὀλιγοχρονίον σε ἔσθαι, Herodot. 10. 12.
 ὀλιθῶ, lubricitas; ἐς ὀλιθῶν, 108: 28, 29. Lucian.
 800. B. ὀλιθῶν ἐμπόσηται, Hippocr. 393. 48. &
 luxatio; δακτύλῳ ἀρξάμενος ὀλιθῶν, Hippocr. 852. A.
 ὀλιθῶν τῷ περὶ ῥῶν, 60: 30. τὸ ὀλιθῶν, Hippocr.
 385. 46. κλυμοῖσι ὀλιθῶσι, 109: 35. φάρμακον
 — ὀλιθῶν [cum accus.]. † καὶ τῷ διέξοδον,
 127: 9, 10. Et cum præpositione; ὀλιθῶν εἰς πό-
 δας, Anthol. lib. 3. cap. 20. Epigr. 5.
 ὀλκή ἡ ἐξ ὀλκῆς, 16: 43, 44. ἔλκ' ὀλκῆς ἐς ἐαυτὸν
 — ἐς ὀλκῆν τὴν περὶ κινδύμῳ, 9: 10, 11, 12.
 ὀλκή, pondus; ὀλκῶν δὲ ὀλκῆς ὀλκῆς, 131: 36.
 * ὀλκνέοντες, 114: 29.
 ὀλον, uti πᾶν, pro toto corpore; φύξιν ὀλον, 16: 17.
 τὸ ὕλῃς τὸ ἐν τῷ παντί, 17: 32, 33.
 ὀλοφύρομαι, verbum poetis magis (teste H. Steph.)
 quam aliis scriptoribus familiare. ὀλοφύρομαι, Ho-
 mer. Il. φ. 75. Schol. οἰκίζομαι, θρηνῶ γυναικῆς.
 ὀλοφύρομαι, Thucyd. 120. C. ὀλοφύρεσθαι ἐθρηνεῖν,
 Herodian. 105. 43. Jungitur etiam casibus; Ge-
 nitivo; Δαναῶν [ἐνεκα vel ὑπὲρ subaudiri notat
 H. Steph.] ὀλοφύρομεθ' αἰχμητῶν, Homer. Il. θ.
 33. Dativo; πῶς αὐτῶν κακῶς ὀλοφύρεταις, Thucyd.
 465. C. Schol. ὅππ' ἴδαις συμφοραῖς ὀλοφύρομεθ'.

Accusativo personæ sæpius; τὸ πατὴρ ὀλοφύρεται, Homer. Il. θ. 245. Schol. κατὰ κλισίαν, ἡλέησε. τὴς ποικίλης ὀλοφύρομαι, Thucyd. 127. C. rei aliquando; ὀλοφύρομαι αἰσθάνω ἢ βίβω, 33: 4, 5. αἰσθάνομαι ὅτι ἐαυτῶν συμφορὰν, Xenoph. 431. B. ὀλοφύρεται ἐς κενεὰ, 30: 32. τὰς ὀλοφύσεις, Thucyd. 132. B. Schol. θελῶς.

ὀμολῶν πύον, 42: 42, 43.

Ὀμηρὸς τέκμαρ, 29: 36, 37. *Homerus testatur.* Homeri alii loci, 67: 52, 53. & 70: 33. & 110: 19, 20. ὀμιλῶνται ποῖσι ἐργασίῃσι, 32: 10, 11. σφίσι αὐτέοισι ὀμιλέοντες, 33: 6. ἀνδράσιν ὀμίλησα, Homer. Il. α. 261. ὀμιλεῖν καὶ τοῖς προγίμασι καὶ τοῖς ἀνδράσι, Isocrat. 22. D. ὀμιλέει [cohæret] ὁ βραχίων τῷ κνήμῳ, &c. Hippocr. 780. E.

ὀμιλῶσι πολλῇσι, καὶ συνεχέσσι, 25: 25. de coitu Venereo. Sic etiam 118: 10. &c. Alibi vocat ξωκσίω, 26: 3. Ὀμιλῶ σημαίνει τελῶ ἐνθάδε μὲν τὸ ἀνθρώπων ἀναστροφῇ, ὡς [ὀμιλῶ ex Menandro D. Paul. 1. Cor. xv. 33.] ὡς τὸ ὅμῳ εἰλεῖσθαι ἐν τῷ πρὸς ἄλλων [vide prius], ἀπλῶς τὸ ὡς ἔστιν καὶ γειτνιάσιν, ὅτε φησὶν, ὀμιλέει βραχίων τῇ κοτύλῃ [at in exemplarib. Hippocr. τῷ κοίλῳ] τὸ τελεῖν, ὅτε φησὶ, ταύτῃ τὸ τελεῖν ἔμνον λόγῳ ἀσκεῖν χρῆ, ἀλλὰ καὶ ὀμιλῶ [de quo loco lege Foel.] Erotian.

ὀμίχλη τῷ παντὶ, 48: 38. ἐς ὀμίχλιν καὶ ὕδωρ τεπέττει τὸ πνεῦμα, 49: 47. ὀμίχλιν τῇσι αἰσθήσεσι παρέχον, 75: 16. τὸ ὀμίχλης καθαρῶς τελεῖ ἢ αἰσθήσεσι, 77: 47. ὀμίχλης ἐπαναφορῇ ἀνίστη αἰμάτων, 85: 39. ὀμίχλη τὸ αἰσθῆσι, 122: 39. ἐστὶ δὲ, ὀμίχλη μὲν, αἰσθῆσεσι, &c. Aristot. de Mund. cap. 4. ἡ τὸ ὀμίχλη [Ionicè leni spiritu notatur] Homer. Il. α. 359. Schol. ὁ παχὺς καὶ ὑπερβαίνει αἶμα. & Il. γ. 10. ὀμιχλώδης πνέματι, 43: 48, 49. ὀμιχλώδεις νύκτες, Plut. Moral. 721. F.

ὀμόζυγα καὶ ὀμώνυμα [μέρεα] 33: 51. ὀμόζυγες ἀμφιφορεῖς, Nonn. in Evangel. Joan. cap. 11. 6.

ὀμοιοπαθεῖς, 75: 17. Aët. xiv. 15. Aristot. Ethic. Nicom. lib. 8. cap. 11. ubi variant exemplaria, alia habent ὀμοπαθεῖς, ὀμοιοπαθεῖς in margine.

ὀμοφύεα ἀμφω [χεῖρες καὶ πόδες] 66: 26.

ὀνειρώττειν [somniaire] Plat. 2. Tom. 476. C. inter somniandum semen emittere. ὀνειρώττειν, 32: 53. Hippocr. 557. 55. τὸ ὀνειρώττειν, ὅτι τὸ ἐνύπνιον ὀνείρων τὸ δὲ ὀνειρώττειν, ὅτι τὸ νυκτὸς αὐτομάτως ἀφίενται γόνον, Schol. Aristoph. 123. F.

ὀνήσις. εἰδὲν μέζον ἐς ὀνήσιν ἴσχει, 96: 18, 19. ὀνήσις, Homer. Od. 402. Schol. ἀφελείας.

ὀνήσιν τὸ αὐτῶν αἶδιον, 82: 34, 35. Vide & 84: 18. & 91: 21. & cum genitivo; ταῖς ἄλλαις, ὁ δὲ ὕδωρ πᾶσι ὀνήσει, 130: 19. ὀνήσιν πνέουσα, Apollon. Argon. lib. 2. v. 335. Schol. ἀφελιμώτερον ποιεῖτε καὶ περὶ τῆς. Notandum est obiter ὀνήσιν, ab H. Stephano antepenacui in Thesauri & Apollonii editionibus, sed ὀνήσιν gravari in Lexico Ciceron. (p. 142.) ubi ex Heraclito [vide Diog. in ejus Vit.] epistolis affert, ἡμῶν μὴδὲ εἰς ὀνήσιν ἔσω.

† ὀνησιφόρος, 91: 11. ὀνησιφόρος, ἀφελείαν φέρων, Hesych. Jul. Poll. lib. 5. cap. 30. hanc vocem non probat τὸ ἀνησιφόρον, μοχθηρόν.

ὀξὺς, 74: 42. ὀξὺς περὶ γῆ λείη, 103: 13, 14. ὀξίχλας ἐρεῖς, 20: 8. ὀξίχλας σαφυλῆς, Diosc. lib. 5. cap. 12.

ὀξὺς, acutus; celer. ὀξέων παθῶν & χρεονίων opponuntur, 1: 3. & 26: 18. οἱ μὲν ὀξεῖς, οἱ δὲ βραδεῖς, Thucyd. 623. A. ὀξεῖς ὀππνοῖσι, Id. 45. C. ὀξύνται κτεῖναι σπασμοί, 31: 23. ὀξύνονται θνήσκουσι, 6: 19. ὀξύνονται θνήσκουσι τῶνδε, 22: 38, 39. ὀξέως κτεῖναι, Hippocr. 75. D. ὀξὺ, Homer. Il. ε. 680. Schol. ταχέως ἐνέησεν. ὀξύτεροι αἰσθῆσι, 16: 21. ὀξὺς πρὸς αἰσθῆσιν, Plat. Politic. lib. 2. p. 375. A.

ὀξύκοι, 72: 32. A. H. Steph. ex Basil. affert τὸ ὀξύκοον ἔστι ζωα. ὀξύκοι, apud Aristot. Histor. A-

nim. lib. 4. [edit. Wechel. in 4to] p. 104. l. 28. & p. 105. l. 2.

ὀξύθυμος, Prov. xiv. 17. [Aquil. & Symm. ἀφρων] cui ibidem opponitur φρόνιμος. ὀργίλοι, ὀξύθυμοι, ῥέκται, 31: 29. εἰδὲν ἡμῶν ζῶν ἡρεσμοῦ μὴ μάλῃ ὀξύθυμόν ἐστι, Aristoph. 510. C.

ὀξύθυμῳ ἀόρητον ἐμποῖεν, 123: 13. Hippocr. 1037. F. τὸ ὡς ἔλεγον τὸ ὀξύθυμῳ, 30: 10, 11.

ὀξυρεγμῆ, ἐρεῖς, 16: 20. Hippocr. 388. 35. ὀξυρεγμῆ, τὸ πῶς ἀπεπῆσι ὡς ἔλεγον ἐπὶ ζῶν ἐργῶν, Erotian.

ὀξυρεγμῶδες φύσις, 59: 24, 25. ὀξυρεγμῶδες, Hippocr. 1257. E. ubi Galen. expon. οἱ ὀξείαν ἔχοντες ἐργῶν.

† ὀξυφανὴ μετεῖν, 119: 48. κλαυθμῶδες, Hippocr. 159. D.

ὀξύνη ἀλγος πρὸς ποῖσι, 64: 27. acutior fiat dolor, increseat. Sæpius transitivè, acuere; σίδηρος σίδηρον ὀξύει, Prov. xxvii. 17.

ὄπλα, 32: 14. instrumenta fabrilia.

ὄργανα, 10: 18. organa respirandi, 5: 8, 9. & 51: 18. & 83: 47. chirurgica.

ὄρμη, 68: 21. de quâ mensurâ lege Herodot. 94. 11, 12. & Xenoph. 746. G.

ὄρω. ὠπωπα, 51: 22. & 53: 43. ὄπωπα, Homer. Il. ζ. 124. Ælchyl. Eumen. v. 57. Sophoc. Antig. v. 1140.

ὄρεξις στίων σὺν ἀγνῆς, 71: 6. [De ἀγνῆς vide prius] ὄρεξις διχῆς ἐς τὰ στίω, 47: 48.

ὄρση περὶ φῶς κεφαλῇ, 123: 7. ὄρσην, 120: 5.

* ὄρσησιν, 26: 11. † ὄρσησιν, 40: 4. Hippocr. 1211. C.

† ὄρσησιν περὶ αἵματι, 8: 23. & 40: 53. Hippocr. 985. C.

ὄρσησιν ὑγιαζόμενοι, 61: 44. ὄρσησιν ἄπυροι, Hippocr. 938. E. Lege Galen. Comm. 1. in lib. 1. Epid.

ὄρμα ἐς ὄλεθρον ὁ πυρετός, 89: 48.

ὄρμη ἡδὲν χρέεται, 24: 45. ὄρμη ἀγρεῖ ἐς ὀμιλῶν, 25: 23, 24.

ὄρρωδὲς θάνατον, 15: 29, 30. ἀμφὶ θάνατον, 15: 21. ὄρρωδὲς, ἀγωνίαν, φοβέσθαι, Erotian. ἐκείνων ὄρρωδὲς πᾶν, Aristoph. 13. D. ubi lege Schol. ὄρρωδὲς θάνατον, μὴ, &c. Thucyd. 366. D.

* ὄρυγμῆ. βρομῶδες, ὡς ἐξ αἰὸς ὄρυγμῆ, 30: 46, 47. Crass. maris lacuna. Oxon. editionis versio: salina. Turneb. & Henisch. Text. ὄρυγμῆ. Var. lect. ὄρυγμῆ. [Vide Editoris notas in Var. lect.] Quid si legeretur αἰμυρῆ?

* ὀσμῆσι δ' αἰσθῆσι, 24: 11, 12. Vox facta à verbo ὀσμάσκει. H. Steph. ὀσμησάμενοι ex Anthol.

ὅσον βραχέως ῥοπῆς, 41: 13, 14. ἐς ὅσον ὄρον, 27: 31, 32. ὅσον δεσχεῖς ὀκλῆς, 131: 36.

ὅστε, 70: 31. Vide prius in ὀππνοῖσι.

ὀσρακῶδες. ὀσρακῶδες γυνὴ [αἰ] 120: 28. ὀσρακῶδες θηλυαῖα, Diosc. lib. 5. cap. 84.

ὀσώδεις ἐξίχουσι, 21: 27. ὀσώδη γλῶσσαν, Athen. 310. F.

ὀσφραίνεσθαι ἡδὺς [αἰ] ἐς ἡδονήν, 77: 33. cum Gen^o. vel Dat^o. ὀσφραίνεται θυμητῶν, θυμῶν, 65: 11. 12.

* ὅτις ἀχνυῶδες, 70: 27. ὅτις, ὅφεις, Hesych. Nil quamvis ausim mutare, præsertim contra Hesych. auctoritatem, lubet tamen observare Aretæum alibi semper uti voce ὅφεις; κατ' ὅφιν, 32: 28. ὅφιας, 28: 4. ὅφιν, 28: 47. ὅφισι, 20: 31. & facilem esse lapsum ab ὅφεις in ὅτις.

ὅτω [pro ὡ πνι] φίλον, 99: 12. Homer. Il. μ. 428. Thucyd. 26. B. & 58. B. Xenoph. 42. A. & 67. E. & alibi sæpius.

ὅδε — σὺν, 53: 15. Negatio duplex plus negat. εἰδὲ καὶ εἰδὲ, 26: 13.

ὅδε ἐνέθηται πρὸς δόσεις, 61: 35. Periphrasis hæc ἐνέθηται, exprimitur postea 61: 40, 41. per unam vocem συναρξ; καὶ πρὸς ἐνέθηται καὶ πρὸς συναρξ; ἔλκεται.

ἐλκεα. Id frequens apud Hebræos, & inde apud versionem Bibliorum Græcam; πάση ὁδῷ εὐα-
 γαθῇ, Psalm. xxxvi. 4. ἐξ ἔθους ἐχ' ὅσας, Psalm.
 xliii. 1. Lege plura in Buxtorf. Thes. lib. 2.
 cap. 19.

ἔθεν, 55: 33. ἔθεν, 97: 30. ἔθεις Δ' ἔθ' εἰ καὶ
 Χρυσίππῳ καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν ἔτω λέγασιν, (ὃ ἡ δόξα τέ-
 πε λέγειν. οἱ γὰρ δόξα ἔθ' ἔθ' δ' λέγασιν ἔθεις. Phry-
 nich. p. 30.

ἐλὴ ἐντέρων, 62: 52, 53. cicatrice. ἐλὴν, Homer. od.
 τ. 390. & 393. Schol. τὸ ὑγιαίνον τέλειμα.

ἔρεθ' κινήσας, 123: 26, 27. ἔρεσις, 74: 8. ἔρεσιν τέ-
 ψας, 107: 28. ὁρῶσα ἔρεσις παροικίῃ, 110: 25.
 ἔρεομύς οἶνος, 123: 24, 25. ἔρεθ' οἶνον, Athen. 32.
 C. ὃ ἡ Δέσποινα μάλλον ἔρεθ' ἔρεθ' πύον,
 54: 20.

† ἐσιώδης ἡ δ' ὥσα σιτή, 65: 46, 47. τὸ ἐσιώδες ἔ πα-
 ροντῶν σὺν ἀλγέ, lin. 47, 48.

ὀχρεῖσι αἰσθητοῖσι ἔ μῆνον ἡ φύσις Δ' ἀπέμπετ' ἔ τρεφὼν, &c.
 45: 15, 16.

ὀχρεῖ, 69: 54. & 70: 13. verruca. ὀχρεῖς ἀλεαίνεν,
 135: 17. ὀχρεῖ, tumulus, locus eminens, Xe-
 noph. 936. E.

ὀχρῶδες [ἐλκεα] 60: 4. ὀχρῶδες ῥογμῶς, 68: 51.
 ὀχρῶδες, Diosc. lib. 1. cap. 156.

Π.

Πάγ' αἵματ', 19: 28. & 106: 39. [αἷμα] πᾶ-
 ρον ἴατ', 54: 15. ποιῶν πᾶρον, 98: 12.

† παγετώτερον [αἷμα] 14: 34. adjectivum à
 substantivo παγετός, Xenoph. 979. A.

† παγετός. τὸ παγετὸν ἴατ', 98: 27. Hæc voce uti-
 tur Proclus in Comment. ad Hesiod. "Erg. v.
 503. ubi Moschop. & Tzetzes. πηγὰς expon.
 παγετός.

παίγ' ἔ παίγ' ἄητες, 46: 51. βαίη, 63: 48. ἄπι-
 σ', 71: 47. μὴ παίγ' ἔ, Homer. Il. e. 24.

παῖν [pro παῖν] 46: 8. τὸ παῖν, 124: 41. ἔ πα-
 ῖν, Herodot. 12. 41. αἱ παῖν, Sophoc. OEdip.
 Colon. v. 7. Schol. αἱ συμφοραί.

παῖς. ἐν παιδὸς, 127: 6, 7. [sic Latini à puero] ἐν
 παιδὸς ἀπαιτῶν ἔ ἡλικίαν, Xenoph. 974. E.

παιδιῶ, ludus. ἐν παιδίῃ, 8: 4. ἡ παιδιῶ — καὶ ὁ
 γέλως, Aristot. Rhetor. lib. 1. [p. 45. l. 13. Edit.
 Sylburg.]

παιδιῶδες, 31: 30. παιδιῶδες — ἡ παιδιῶ ἀνεσίς ἐστ.
 Aristot. Ethic. Eudem. lib. 7. cap. 7.

παιδείη & παιδίη, eruditio. ἐρωτὶ παιδείης, 57: 44.
 ἐς παιδίῳ πνεύσει, 57: 35.

* παλαιστοτόκ', ὅν μὴ παλαιστοτόκ', 103: 42. cui op-
 ponitur νεοτόκ', lin. 40.

* παλινδρομῆς, idem ac παλινδρομῶν; ἐς πᾶ αὐτὰ πα-
 λινδρομῆς, 22: 38.

παλινδρομῆς ἐς ταυτὰ, 33: 2, 3. ὥδε παλινδρομῆς αἱ
 διωκόμεναι, 132: 30. κακὸν — ἐπαλινδρομήσει, 6:
 30, 31.

† παλινδρομῆς φύσις, 118: 35. παλινδρομῆς αἱ
 δόξαισις, Hippocr. 43. 27. [ubi lege Galen.]
 παλινδρομῆς δόξαισις, Id. 91. C. παλινδρομῆς, ἀνα-
 τερχῆ, ὑποστέφ', Hefych.

παλινόροσ' ὀρεθ' ὕλης, 17: 32. ἡ νῆσ' παλινόροσ',
 125: 7. παλινόροσ', ὀποδρόμη, παλιν ὑποστέ-
 φας, Hefych. παλινόροσ' ἀπέση, Homer. Il. γ.
 33.

† παλινόροσ' ὀπῆς, 104: 9. ἔ παλινόροσ' ἔρεθ' ἔρεθ', ib.
 lin. 25. ἐς παλινόροσ' ἔρεθ' αἱ ὕλη, 87: 30, 31.

† παλινόροσ' ἡ χολή, 44: 47. φύσις, 100: 9, 10. πα-
 λινόροσ' αἰσθητοῖσι, Hefych.

παλμοὶ προτάφων, 119: 46. βλέφαρα τὰ πᾶ δέχον-
 τα ξυμ παλμῶ, 2: 36. παλμὸς καρδίας, Hippocr.
 1117. F.

* παλμῶδες σφυγμὸς ἐν ὑποχονδρίῳ, 108: 9, 10. παλ-
 μῶδες πῶνοι, Hippocr. 70. A.

παλμοὶ ἐρεθῶσι, 75: 3, 4. ἐρεθῶσι, 95: 16. Vide
 prius in ἐρεθῶσι.

παντελής δόξα, 43: 33, 34. ὁλοπλής, Hefych. ἡτ' ἔν
 παντελής, Plut. in Amat. Narr. εἰς τὸ παντελής,
 Luc. xiii. 11. Hebr. vii. 25.

πάντη ὡς, 16: 42. πᾶν ὡς, 24: 11. Φοιτῶντες,
 Hesiod "Erg. v. 324. ἐπ' ὡς, Homer. Il. e. 384.
 πᾶν ὡς πᾶν ὡς, Aristot. Ethic. Nicom. lib. 1.
 cap. 10. Hippocr. 736. F. Et cum gen°. πᾶν ὡς
 ἔ ἡπατ', 20: 31. τὸ κοιλίης, 23: 33. ἔ σώματ',
 17: 5. Galen. ad Glauc.

παντοίως πικρία, 61: 11, 12. παντοίως ἔ μνήμην ἀνευ-
 σαστο, Herodian. 96. 35.

παρὰ γὰρ ἡμῶν ὅπ' ἡμῶν, 33: 41, 42. αἱ παρὰ γὰρ
 τοῖς θέναισιν, Hippocr. 795. B.

παρὰ γὰρ. ὡς ἐκ παρὰ γὰρ, 14: 52.

παρὰ γὰρ ἀνόνται, 32: 26, 27. & 124: 49. in sensu fal-
 luntur. παρὰ γὰρ ἀνόνται, Plat. i. Vol. 157. E.

παρὰ γὰρ, παρὰ γὰρ, Hefych. Homer. Il. λ. 792
 Schol. παρὰ γὰρ. παρὰ γὰρ, 27: 4.

παρὰ γὰρ ἀνόνται ἔ γνώμην, 74: 37, 38. παρὰ γὰρ ἀνόνται,
 Lucian. 858. A.

παρὰ γὰρ, delirium, Hippocr. 124. A. παρὰ γὰρ,
 μᾶνται, Hefych. παρὰ γὰρ, 42: 2.

παρὰ γὰρ, παρελθὼν, Hefych. ἔ παρελθὼν, παρελ-
 λάξας, 86: 32, 33. παρελλάξας ἔ ἐνέδραν, Xenoph.
 546. C.

παρὰ γὰρ μῆναι ἐν μέσῳ ἔ χροῶν, 45: 51, 52. μῆ-
 ναι καὶ αἱ παρὰ γὰρ [ἐλέφαντι] πᾶς τὰ αἱμα-
 ζῶα, 69: 6, 7. παρὰ γὰρ, idem ac παρὰ γὰρ,
 Theophr. Hist. Plant. lib. 6. cap. 6. παρὰ γὰρ
 μῶν καὶ νύκτων, Hippocr. 797. F. παρὰ γὰρ,
 ἐναλλὰξ, ἀλλοιώσεως, Hefych.

παρὰ γὰρ ἐρυγῶν, 40: 25, 26. ἔ παρὰ γὰρ βέλησιν, He-
 rodian. 26. 36. παρὰ γὰρ apud Thucyd. 52. C.
 est nomen substantivum, ἔ πολέμ' ἔ παρὰ γὰρ,
 Schol. ἀπερσομένην ἀπερσομένην ἔ παρὰ γὰρ, ἀλόγιστον,
 Hefych.

παρὰ γὰρ πικρόχολοι, 1: 25. παρὰ γὰρ ῥηζόντα οἰδή-
 ματ', Hippocr. 1034. B.

† παρὰ γὰρ ἐντέρον, 23: 17.

παρὰ γὰρ ἔ σμάχας, 74: 30.

παρὰ γὰρ ἐν τῇ κατὰ γὰρ, 9: 3. παρὰ γὰρ γνώμη, 16.
 51, 52. [παρὰ γὰρ γνώμης, Hippocr. 70. B. active,
 quod mentem movet, Fælio interprete] παρὰ γὰρ
 ἔ γνώμην ἐς τὸ ἀγχιμον, 25: 34. παρὰ γὰρ, παρὰ
 γὰρ, ἐξερκῶς, Hefych.

παρὰ γὰρ ἔ αἰσθητοῖσι παρὰ γὰρ ἀνόνται, 124: 49. ἔ
 παρὰ γὰρ ὡφρονέειν πᾶς αὐγλὴ καὶ πηγύνεται, 73:
 18, 19.

παρὰ γὰρ ἔ ἡτ' ἔρεθ' ἔρεθ' ἐς ἐνελπίσι μῆναι. 102:
 10, 11. παρὰ γὰρ, Homer. Il. α. 577. Schol. πα-
 ρα γὰρ, συμβεβηλὼν. παρὰ γὰρ μαλακοῖς ἐπέτασι, Od.
 π. 287.

παρὰ γὰρ, 74: 42. παρὰ γὰρ ἔρεθ' ἔρεθ', 78: 35. παρὰ
 γὰρ, Galen. ad Glauc. παρὰ γὰρ οἶνος, Diosc.
 lib. 1. cap. 155.

* παρὰ γὰρ ἐντέρον, 49: 8.

παρὰ γὰρ μέρεα, 33: 46. & 34: 22. κύσας, 34: 51. [de
 qua voce lege Comm. de Dial. Aret. in litt. E.]
 παρὰ γὰρ, παρὰ γὰρ, Hefych.

παρὰ γὰρ, 55: 51. & 33: 22. Hippocr. 1136. H.

παρὰ γὰρ μελέων, 16: 16.

† παρὰ γὰρ, παρὰ γὰρ, Hefych. παρὰ γὰρ,
 παρὰ γὰρ, 3: 17.

παρὰ γὰρ ἔ ἡτ' ἔρεθ' ἔρεθ', 107: 17. παρὰ γὰρ, Herodian.
 7. 45.

* παρὰ γὰρ (discurrens) εἰσω ἐπέεσσ', 136: 25.

παρὰ γὰρ, 21: 33. signa morbi; quæ adjuncta sunt.
 παρὰ γὰρ ἔρεθ', 61: 15. metum iniecit. παρὰ γὰρ
 H. Steph. ex Plut. Themistocl.

παρὰ γὰρ ἔρεθ' ἔρεθ', 130: 29. τὸ δὲ μοι ταῦτα παρὰ γὰρ
 ἔρεθ', H. Steph. ex Apollon. Rhod. παρὰ γὰρ ἔρεθ'
 ΖΖ

ἡ παρηγεῖν δὲ παροξυσμῶν, 119: 25. πνέμονα, Hippocr. 393. 49.
 παρήκει τοῖς τὸ φλεγμασίν, 101: 51. *pertranseat, sub-
 fidat inflammatio.*
 παρὸν τὰ πόνων μέζονα, 67: 27. *accidentia sive sympto-
 mata.*
 παροδῶν, *transitus.* ὡς δὲ πνέμων ἐκ τὸ παρόδῳ συμ-
 παθήσει, 15: 4, 5. ἡ τὸ φαρμάκων παροδόν, 83: 18, 19.
 † παροιδάινει σιλήῳ, 49: 14. παροιδάινειν τὰ παροιδά-
 μια, Jul. Poll. lib. 5. cap. 25. sect. 3.
 * παροιδάσκει, 80: 10. H. Steph. οἰδίσκω, ex Alex.
 Aphrod. Probl.
 † παρομαρτεῖ ἀνάχρεμψις τῆς, 11: 53. παρομαρτεῖ
 πνίξ γυναιξί, 25: 8, 9. παρομαρτεῖ, ὡς κηλεθεῖ,
 Hesych.
 παροχετόειν, Hippocr. 1168. G. παροχετόει τὸ ρέ-
 μω, 131: 33. παροχετόει δὲ τὸ τὸ πλῆθος πύθῳ,
 11: 33.
 παροχέτοσις, Hippocr. 47. 15. δὲ τῶν σιναιρῶν,
 81: 39.
 * παρωθέλει ἡ πλῆθος, 38: 12. παρωθέλω pro παρωθῶ,
 uti prius νοσῶ pro νοσῶ.
 πείχου γυναικὲς τὸ τὸ πείθῳ, 26: 5. πείχου πείθῳ,
 H. Steph. ex Plat. Epistol. Et cum Dat°. πεί-
 χῳ ἄρθεσ πείθῳ, 55: 31, 32. Et cum acc°. partis
 affectæ; πείχου βίνας καὶ ὡτα καὶ χεῖλα, 66: 37.
 πείχοντες, 25: 21, 22. *agrotantis* [uti κάμνοντες,
 26: 39. & νοσέοντες, 6: 33. & 27: 5.] πεπονθέναι,
 33: 57.
 πείγῳ τετίοσι γίγνῃ, 2: 8, 9. πείγῳ γίγνῃ ὁδόντων,
 Homer. Il. v. 283. Schol. κτύπῳ. πείγῳ τὸ
 καρδίας, 16: 15. κλόνεσ πείγῳ ἐπείσῃ, 35: 40. αἰδο-
 κητῳ ὁ πείγῳ, 35: 42.
 πείγῃ ἡδε [κλόνεσ] 35: 46. πείγῃ, Aristoph.
 148. D. Schol. ἡχῇ: ubi præcedens Homeri
 locus citatur.
 πείπημα, 66: 17. *conculcamentum.*
 παφλάζῃ [balbutiunt] χεῖλα συμπεσόντα, 35: 35. πα-
 φλάζουσι τῇ γλώσσῃ, Hippocr. 1040. C. ὠνοματοπε-
 ποίηκε, τὸς πλείοντας καὶ ἐπαναλαμβαίνοντας ἐν τῷ Ἀφ-
 λέγειν δηλώσῃ βελόμῃ. Galen. Exp. Voc. Hip.
 Homer. de fluctibus; κύματῳ παφλάζοντα, Il. v.
 798. Schol. ἡχῇ, ἀναζέοντα. Sic de irato; ἀνὴρ
 παφλάζῃ, Aristoph. 343. F. ubi lege Schol. &
 643. C.
 πείθεται τὸ κακὸν ἔξοδον ἔτε ἡγεῖται ἔτε ἡλικίας μετέβολαίς,
 28: 44, 45. H. Stephanus affert ex Thucydide,
 πεισθῆναι χεῖμασι τὸ ἀναχώρησιν, *induci pecuniâ ad
 recedendum.* Συμπερὶ αἰεσι ἔπειθεται, 125: 21, 22.
 πεισθόμῃ cum Gen°. ἐγὼ τῶνδε σὺν ἐπειρήθῃ, 122:
 22, 23. πειρήσῃ ἀέθλων, Homer. Od. θ. 184. πει-
 ρῆθῃ ἐγχεῖ, Hesiod. Scut. v. 139.
 πείσις pro πείθῳ. ἡ πείσις καὶ τὸ ὁδῶν ἰατρῇ, 75: 41, 42.
 Sic Alex. Aphrod. Problem. lib. 1. p. 295. lin. 14.
 [consule Edit. Aristot. per Sylburg.] τὸ νύκτων τὸ
 γλώττης πείσις, & ibid. Cassi Prob. pag. 349. lin.
 25. πείσις σωμαχῇ, & pag. 353. lin. 19.
 † πελιδνότης δὲ περσώπῃ, 2: 47. Hæc voce utitur
 Schol. Nicand. Alexiph. v. 541. πελιδναὶ σμῶδιγ-
 γες, i. e. πελιδνότης.
 * πελιδνώσῃ, 88: 32.
 πελιδνὸς γίγνεται ἀνθρώπῳ, 105: 14. πελιδνὸς, Hippocr.
 37. 29.
 πεπνυμένῃσι, 64: 32. πεπνυμένῃ, Homer. Il. η. 347.
 Schol. σῶφρων, συνετὸς. sic Hesych. νήφοντι καὶ
 πεπνυμένῃ λογισμῷ, H. Steph. ex Plut. de Fort.
 Alex. 1. 2.
 * πεπνυμένον ἀλλόγῃον, 58: 13. *concoctioni infer-
 viens.*
 πέπων. πέπων πύον, 42: 24, 25. ὁκῶσ πέπων, 38: 50.
 πεπασμοὶ ἀπέρματῳ, γυνεὺς, πολυῖς, 123: 42, 43.
 πηυάων, Hippocr. 1096. E.
 πέρας, & * περσώσις. τοῖσι τέτῳν πέρας αἰλῶν φλε-
 βῶν περσώσις ἐκτρέφοντα, 20: 31, 32, 33.

περάινω, & περῶ. περῶσαι τὸ ἀφ' ὅθεν, 20: 39.
 τὰ δὲ μύων ἐς μύας περῶνόμενα, 34: 29. ὡς περῶ
 βίη, 59: 24. περῶσις, Homer. Od. κ. 508.
 πέριω [pro πέριω] δὲ ἡπῶτῳ, 20: 37. πέριω ἑυ-
 εῖος, Homer. Il. ε. 535.
 περῶνιτῳ ἐνὸς ἔτεος, 41: 9, 10. περῶνιτῳ δὲ δέοντῳ,
 H. Steph. ex Æschin.
 περῶνιτῳ τὸ ὅσον, 37: 12. τὸ λόβον, 42: 10.
 περῶνιτῳ H. Steph. ex Platone. περῶνιτῳ κτείναι,
 41: 41.
 * περῶνιτῳ φλεβία, 60: 2.
 περῶνιτῳ αἰδε [γυναικὲς] μάλλον [ἀνδρῶν] 3: 49.
 γέροντες, 11: 42, 43. Thucyd. 622. A. Schol. πε-
 ρῶνιτῳ ὡς τὸ ἀνθρώπῳ περῶνιτῳ, Hippocr. 39. 44.
 περῶνιτῳ ἔλκῳ, 11: 35, 36. αἱ τῶνδε ἀφ' ὅθεν δὲ μά-
 λα περῶνιτῳ, 90: 10, 11. περῶνιτῳ, Herodot.
 33. 19.
 περῶνιτῳ δὲ ὑμῖν, 42: 8, 9. περῶνιτῳ, de vestitu
 & ornatu; καὶ ἐπ' ἐορῇ καὶ τῶν αἰλῶν περῶνιτῳ
 φῶσι, Hippocr. 22. 37.
 περῶνιτῳ (νόσημα) *morbus salutaris, ex quo facile li-
 berantur ægri, cui opponitur θανατώδης*, Hippocr.
 964. A. Lege Galen. Comment. 3. in Progn.
 περῶνιτῳ πλῆθος, 90: 11. sic de pure; περῶνιτῳ
 καὶ. 38: 52. & de sputo; περῶνιτῳ, Hippocr.
 41. 31. Notandum est in his locis impressa Hip-
 pocratis exemplaria habere περῶνιτῳ, sed Fæ-
 sium reponere περῶνιτῳ. Lege clariss. Joh. Freind,
 M. D. in Epidem. Hipp. pag. xxiv.
 πέριξ, κύκλῳ, Hesych. ἀσπρὴν τὸ πέριξ, 48: 23. πέ-
 ριξ, etiam cum acc° vel gen°. πέριξ τὸ πέριξ,
 Herodot. 139. 18. πέριξ δὲ τέχεσ, Id. 46. 8. &
 πνίξ μὴ δὲ πέριξ, 65: 28, 29. uti pro πέριξ repo-
 nendum videtur ex sagaci doctissimi Joh. Freind
 conjectura. Errori facile locum dedit compen-
 diola vocum scriptura πέριξ πέριξ.
 περῶνιτῳ φλεγμονῇ, 39: 8. αἵματῳ, 38: 3, 4. πε-
 ρῶνιτῳ, Hesych. πλῆθος, Schol. in Ari-
 stoph. 126. A. περῶνιτῳ τερφῇ, Thucyd. 9. 8.
 περῶνιτῳ, περῶνιτῳ, ἡπῶνιτῳ, 119: 41. obambula-
 tiones, 131: 42. περῶνιτῳ ψυχῇ, Hippocr. 1184.
 G. *exercitatio animi.*
 περῶνιτῳ (πύον) ποτὶ ἐς περῶνιτῳ, 27: 22.
 περῶνιτῳ καλῇ, 2: 57. Hippocr. 67. C.
 περῶνιτῳ μέλανι, 30: 43, 44. περῶνιτῳ ὑγρῷ, Hippocr.
 1230. D. περῶνιτῳ ἐκείνης Κνιδίης, Herodot. 45. 4.
 * περῶνιτῳ αἵματωδῶν, 38: 39. περῶνιτῳ χολώδῃ,
 Hippocr. 943. E. ξὺν περῶνιτῳ, 127: 48.
 * περῶνιτῳ. περῶνιτῳ αἱ κόμῃ, δάκτυλοι τε καὶ ὄνυ-
 χες, 71: 37. πολλοῖσι βρογχίῳν καὶ πῆχυς ὅλῳ περῶνιτῳ,
 Hippocr. 1083. F.
 περῶνιτῳ, θλίψις, ἀνάγκη, μέλενα, Hesych. *disten-
 tio.* ξὺν περῶνιτῳ τὸ πέλας, 64: 31. idem ac περῶνιτῳ;
 de quâ voce postea.
 περῶνιτῳ, *compro, orno.* περῶνιτῳ, 25: 29. *com-
 positi, scil. in suo gestu.* Versio Oxon. *obambu-
 lant.* Crass. *fese incurvant & comprimunt.* περῶνιτῳ,
 καλύπτῃ, συστῇ, κοσμεῖ, Hesych. περῶνιτῳ
 λεπῳ, Hippocr. 1015. G. *cooperiebatur.*
 περῶνιτῳ, 83: 37. *constrictionem.*
 περῶνιτῳ τὰ χεῖλα περῶνιτῳ τῇ σαρκί, 92: 44. περῶνιτῳ
 ἰσῃ, Diosc. Theriac. cap. 19.
 * περῶνιτῳ, *fascia.* ἔπε τὸ περῶνιτῳ ἰατρῳ, 36: 51.
 ταινία λοβῇ, Lucian. 133. B. περῶνιτῳ, Cassi.
 Problem. 43.
 περῶνιτῳ καλῇ, Hippocr. 75. C. περῶνιτῳ τὸ καλῇ,
 52: 34. περῶνιτῳ, 52: 28. τῇ περῶνιτῳ, 35: 49.
 περῶνιτῳ μαζῶν, Diosc. lib. 3. cap. 41. Notandum
 est in exemplaribus quibusdam Hippocratis im-
 pressis (219. D. & Edition. Hervag. 344. 6.)
 legi περῶνιτῳ καλῇ; ubi Fæsius legendum putat
 περῶνιτῳ: quæ videtur sanior versio.
 † περῶνιτῳ ταινίῃ, 71: 38.

- πειροσπὴ οἱ εἰς μαρasmus, 103: 34. *qui in marasmus delabuntur.*
- πειρίων μοι (*superuacaneum est*) φράζειν, 45: 39, 40. τὸ πειρίων τὸ τροφῆς περίττωμα γίγνεται, 45: 2, 3. sic τὸ πειρίων, *excrementorum*, 83: 43. πειρίωμα φλεγματώδη. Aristot. Problem. sect. 13. n. 7.
- πειρῶσται ἐνθένδε πάντι τὰ νεύρα, 79: 53, 54. *circumspiciuntur, oriuntur.* περῶσαν, Aristoph. 132. B.
- περίψυξις, 36: 43. & 85: 17, 18. Hippocr. 79. B. Alex. Aphrodis. Probl. lib. 2. n. 65.
- πέσας ἐπὶ τὸ φύσιον, 47: 43, 44. πέσας, Homer. 11. ω. 639. πεσάσας, 1 Reg. viii. 13.
- πη encliticæ; εἰς αὐτὰ πη τὸ χεῖρος, 49: 35. ἡ καὶ τῷ πη, 37: 38. Et cum gen°. ἡ πη δὲ θώρηκον αἰδή, 37: 39, 40. ἡν πη δὲ ἡπατὸς ἡ τὸ κελίης, 132: 38.
- * πηγνύς, 55: 20. πεπήρασι ἀπένεες ὀφθαλμοί, 27: 39, 40. πεπηγότες ὀφθαλμοί, Adamant. Physiogn. περὶ ὀφθαλμ. ἐσηκ. πηγνύσι ψυχρὸν τὰ παχέα, 53: 51, 52.
- πήξιον αἰτίαι, 53: 49, 50. πήξι, 97: 38.
- πηκτικώτερον (φαρμακον) 133: 6. πηκτικώτερον αἶμα, Theophr. de caus. Plant. lib. 5. cap. 20. ὁπὸς πηκτικὸς γάλακτος, Diosc. lib. 1. cap. 183.
- πηδήσι δὴ καρτερῇ πάλαιον τὸ καρδίας, 16: 15. πηδήσεις καρδίας, Plut. de Virt. Moral. τὰς καρδίας πηδᾶν οἶμα, Aristoph. 200. D.
- πηκτίς. ἐπισμὸς αὐλῶν, φαλμὸς λήρης ἡ πηκτίς, 75: 29, 30. συνέγων δὲ πηκτίδων καὶ αὐλῆς γυναικείας καὶ ἀνδρείας, Herodot. 5. 3. Athen. lib. 14 pag. 635. A. B. C. Μέναιχμος ἐν τοῖς περὶ τεχνιτῶν τὸ πηκτίδα. ἡ δὲ αὐτὴ εἶναι τῇ μαζᾷ Σαπφῶ φησὶ εἶναι. Ἀεσδόξενος δὲ τὸ μαζᾷ καὶ τὸ πηκτίδα χωρὶς ἀπὸ πηκτὸς ἀπὸ φαλμῶς παρέχεται τὴν χρῆσιν, &c. lege usque ad p. 637. & p. 175. F. πηκτίδες καὶ βάρβιτοι, Aristot. Politic. lib. 8. cap. 6. πηκτίς, πανδελον, φαλτήριον, σύελγξ, ὄργανον, Hefych. & Suid. ex Aristoph. (832. E. ubi leg. Schol.) & Epigramm. (scil. Theocrit. Epigr. 5. v. 2.) & Jul. Poll. lib. 4. cap. 8.
- πηλικωτέρησι, 25: 7. *natu grandioribus.* [Lege editoris notas in Var. lect.] Nondum occurrit mihi comparativus hujus adjectivi gradus. πηλικὸς de ætate dicitur; ut Xenophon. apud Athen. 54. F. πηλικὸς ἦδ' αἰ, quot annos natus eras. & Aristot. Ethic. Nicom. lib. 5. cap. 6. τέκνον ἕως ἀντὶ πηλικόν, *quandiu aliquantulæ est ætatis.*
- * πηλοεργή, 32: 3. πηλοεργός, Sapient. Solom. xv. 7. Lucian. 9. C.
- πίεξις ἡ δὴ μᾶλλον τὸ κακόν, 30: 31.
- † πίσις ἀναπνοῆς, 5: 7, 8. & βραχίονος, 85: 13, 14.
- * πικροζέουσι. μὴ δὴ τῷ ἰζάνοντι πικρὸν πικροζέει, 46: 40. Reperitur in Lex. πικρίζω, sed sine authore.
- πικροχόλοι ὡδωλόγως, 1: 25. ἐπὶ τὴν χολήν ἡ πικροχόλοι, 57: 13, 14. Hippocr. 392. 25. ubi lege Galen.
- πίμπρασι ἐρητῆρες, 53: 41, 42. πίμπρασι δὲ λα, Nicand. Theriac. v. 306. Schol. ὑποκαίει, πυρᾶται.
- † πινάρα ἐλα: 75: 42. πινάρος, ἐμπαρός, Hefych. πινέντα, 135: 49. ἐλα, 96: 40, 41. Hippocr. 465. 53.
- πινέσας δρετὰ, ex Anthol. [lib. 3. cap. 14. epigr. 7.] citat Suid. & exp. ῥυπῶσα, αὐχμῶσα.
- πίνειν, dicitur etiam de eduliis. τὸ ἔχειν αἰσθήσεις ἐς δρετῶν πεπασμένων πίνον, 135: 7, 8. *sorbentur.*
- πιπίσκον τὸ δαπέδον, 77: 7. Φαρμακον, Hippocr. 417. 3. πιπίσκοντα, ποτίσκοντα, Erotian. Et cum Gen°. πιπίσκοντες δὲ Φαρμάκων, Lucian. 532. A.
- πίσις, 67: 12. *probatum est.* πίσις τῶν, κεφαλαίη, 114: 31. & ἡ πίσις αἵματος ἐκκρίσις, 61: 27, 28. *neque sanguinem excretum credideris.*
- πισαὶ ἔασι πείρη, 96: 52. πισαὶ γερόνασι πείρη, 106: 11.
- πισυτέρη δὲ ψις, 36: 31, 32.
- πισυτέρη γυμνασίαις, 131: 42. πεπίσθη χώρη φέρειν, 74: 24. sic πισυτέρη πάντα προτίειν, H. Steph. ex Plut. Publ.
- πισυτέρη τὸ πᾶν γὰρ πείρη, 88: 13. ἀεὶ πείρη πᾶς ὁπισυτέρη, 125: 51. πῶσον ῥῆμα, 2 Reg. vii. 25.
- πισυτέρη, πισυτέρη, βεβαίη, τὸ λεχθέν, Hefych.
- * πισυτέρη, 117: 9. πισυτέρη, *pice oblinere.* πισυτέρη, Athen. 565. B. ex Alexide.
- πλάδον παλὺς, 17: 10. & 56: 46. Hippocr. 943. F. ubi Galen. exp. πλάδον τὸ περίττωμα ὑγρόν. πλάδον σομάχου, Diosc. lib. 1. cap. 21.
- * πλάδον, 42: 11. πλάδον ἐστὶν γυνή, 25: 6. πλάδον, τὰ μὴ τῷ τῶν γυνόμην, Erotian.
- * πλάδον ἐστὶν ὀνομαζομένη, &c. 34: 48.
- πλάδον πολλὸν [αἰσθήσεως] 119: 49, 50. ὅτι ἐς πλάδον πᾶσι πλείον ἢ καὶ ἄλλοις, 63: 37.
- πλημμελὴς σομάχου [δία] 131: 50, 51, 52. *noxia.* πλημμελὴς αἵματος, 119: 29, 30. πλημμελὴς [ἔρ] αἵματος, 22: 23. πλημμελὴς, Job. xl. 23.
- πλημμελὴς ἡπατὶς, 118: 38. πλημμελὴς, Panyas. apud Athen. 37. A.
- πλημμελὴς πνεύματος, 129: 19, 20. τὸ φλέγμα, Hippocr. 306. 55. πλημμελὴς ἡ κύστις, 44: 46, 47. πλημμελὴς, Symm. in Eccles. 1: 7. πλημμελὴς, πᾶσι πᾶσι, Hefych. πλημμελὴς, ex Epigr. citant Lexicographi.
- * πλημμελὴς τὸ ἔρ, 109: 14.
- πλῶν ὀκτὸν, 119: 50. πλῶν, cum nom°. φοίνικες, 117: 53. & cum gen°. πλῶν φοίνικος, 120: 46. [ubi cum eadem legantur verba, legerem forsitan φοίνικες, nisi alibi eadem occurreret syntaxis]
- πλῶν νήσος, 123: 22. πλῶν τὸ γυναικὸς, Johan. viii. 10.
- * πλῶν ὀκτὸν καὶ ποτῶν, 89: 52, 53.
- πλῶν, 50: 45, 46. πλῶν, 117: 50. Et cum gen°.
- πλῶν κεφαλῆς, 117: 29, 42. πλῶν ἀμετῶς, 31: 39, 40.
- πλῶν ἐμφορῶν, 118: 12, 13. πλῶν ἐμφορῶν, Lucian. 346. B. πλῶν [ὑπὲρ] 25: 3. πλῶν, Homer. 11. φ. 302. πλῶν, Herodot. 297. 39.
- πλῶν κρεῶν, 60: 27. & 42: 29. πλῶν αἰσθήσεως, Hippocr. 407. 9. τὸ δὲ πλῶν ὡς ὕδωρ, πλῶν, Jul. Poll. lib. 7. cap. 11. ubi ἰχθύων πλῶν, ex Platon. Comic. ἐν Νικ.
- * πλῶν χόνδροι, 127: 16. αἰσθήσεως πλῶν, Hippocr. 802. 28.
- πνίξ καρτερῇ, 5: 22. Hippocr. 1250. E. πνίγμους, 10: 30, 31. Hippocr. 125. G. * πνίγμους, 5: 31.
- πνίξ, unde 51: 19, 20. πνίξ, *alicunde*, 78: 9. & 79: 41.
- πνίξ ἡμέρας, 5: 54. ἡμέρας τὸ πνίξ ἐνδοῖ, 10: 24, 25. πνίξ ἡμέρας, Homer. 11. α. 240. Schol. πνίξ.
- πνίξ, 103: 9. pro πνίξ [πνίξ pro πνίξ; vide Comm. de Ar. Dial. in litt. T.] unde πνίξ, 34: 7.
- πνίξ αἰσθήσεως, 59: 48. i. e. ἀναδεδρόμην.
- πνίξ πᾶν, 117: 29, 30. ἰλγῶν, 122: 49. φρενῶν, Anthol. lib. 2. cap. 52. epigr. 4.
- πνίξ: τοῖσι ἀγέλοις [αὐτομάταις] — cui opponitur πνίξ, 122: 46. δόμοις πνίξ, Homer. 11. ε. 198.
- πνίξ δὲ Μαστίαν, 31: 58. Et de compositione medicamentorum; πνίξ, 119: 10.
- πνίξ νοσήματος, 30: 30. πνίξ ἡμέρας, 27: 3. τῇ πνίξ δὲ βαφιδάτῃ, Exod. xxvii. 16. πνίξ, Cuvetōn, Hefych.
- πνίξ καὶ διωάμι [ἐκκρίσις] 136: 18. πνίξ δὲ οἶν, Diosc. lib. 5. cap. 11.
- † πνίξ [ἔρ] τὴν βάσιν, 70: 14.

πολέμιον, cum Dat. vel Gen. τέγξις πολέμιον τέγξις
καὶ νόσοις, 74: 46. τὸ πῆξανον πολέμιον ἐστὶ ταῖς κυ-
σαις, Plutarch. Moral. 647. B. ποτὸν μνήμης πο-
λέμιον, Lucian. 808. D.

πολιορκεῖν πάντη χρητὴ ὡς ἐπιθυμονίῳ, 95: 4, 5.

πολύς [ὑπὸ] 119: 27, 28. Homer. Od. v. 393. pro
quo πολύς & πολλός. πολύς ὑπὸ, 119: 27, 28. ὁμι-
λῶ, Homer. Od. θ. 109. πολλός ὑπὸ, 122: 38.
πολλός λόγῳ, Herodot. 7. 34. ἐς πολλὰ, 27: 8.
plurimum. πολλὸν cum comparativis: πολλὸν πλέον,
92: 16. πολλὸν μείον, 73: 43. & 100: 37. πολλὸν
πλεονέξας, 126: 12. πολλὸν παυρότεροι, Homer. Od. ξ.
17. πολλὸν ἄριστον, Il. α. 91. πολλὸν ἐλάσσων, He-
rodot. 20. 15. πολλὸν καλλίστῳ, Id. 3. 8. πλεονέξας
pro πλέον, 6: 42. & πλεονέξων pro πλέον, 27: 19.
[de quibus Comm. de Aret. Dial. in litt. τ. &
Metapl.] πολλοῦ & μίλως, 122: 11. H. Steph.
ex Xenoph.

πολύαιμοι, 7: 18, 19. & 96: 8. H. Steph. ex Galen.
ad Glauc.

πολύδωροι, 30: 29, 30. Homer. Il. ζ. 394.

* πολυελκέες πάντη, 44: 10.

πολυήμεροι θνήσκουσι, 7: 41, 42. πολυήμερον νεκρός,
affertur ex Nazianz. Orat.

* πολυκινήση, 13: 54.

† πολυπληθὺς νοσέων, 73: 39.

πολυπόση, 51: 41. Hippocr. 1258. G. Diosc. lib
5. cap. 11.

πολύτητον πινύμων απογγυή ἵκελ, 39: 26, 27. πο-
λύτητον φύλλω, Diosc. lib. 2. cap. 213. απογγυασι πο-
λύτητοις, Homer. Od. α. 111.

† πυλופαγή, 31: 40.

πονηρὸς ὕψων, 76: 45. πονηρὸν κελίς, Hippocr.
154. C.

πίνω βαρὺς [& emphaticè] βαρύνετον, 19: 52. πίν-
ω θάνατον ὀρώδεις, 15: 29. & οἱ πόνοι θάνατον ἔρυν-
ται, 105: 22, 23. ubi πίνω pro πονέων vel νοσέων
sumitur; nam ibidem præcedit, νοσέοντες θάνατον
ὀρώδεις.

πονέει πῶς φρενιζοῖται τὰ νεύρα, 73: 7, 8. dolent. Et
transitivè; πονέει ἐργασίῳ ἡπαρ, 45: 8, 9. elaborat.

* πορέοντον & νοσήματον, 52: 3, 4. Thema πορέω
nullibi adhuc legi. Insuetum est, & ab illo po-
test fieri usitatus πορέω. Sic à δοκέω fit δοκέω,
&c. Aut legendum est παρέοντον; uti in Not.
ad Var. Lect.

πόρος, 111: 3. meatus corporis, porus. & πόρος ἀνα-
δορή, 53: 37. πόρος, 52: 48. Aristot. de Anim.
Gener. lib. 1. cap. 3.

ποτεινών, 100: 42. Hippocr. 389. 44. Lege Comm.
de Aret. Dial. in litt. τ. ubi & de ποτή, 34. 15.
pro ποτί.

† ποταμῶδον, 68: 48, 49. διπλὸν ποταμῶ, Hefych.
Suid.

πῶ [cum infinitivo] δὴ τὸ σῶμα χον πᾶσαι τῆδε, 16: 18.
περὶ ζῶσα, 45: 50, 51. περὶ ζῶσαν, Diosc. lib. 3. cap.
94. & lib. 4. cap. 155.

† περὶ σπείδης χολή, 42: 32. περὶ σπείδης Νεφρωρήματ᾽,
46: 16. Hippocr. 40. 20.

* περὶ δὲ, idem ac περὶ. αἱ τὴ φλεγμονῆς περὶ δόντες, 76:
24.

† περὶ σπείδης, περὶ σπείδης, ἐμφυσήσεως, Galen. Expos. Voc.
Hipp. περὶ σπείδης, 40: 41. περὶ σπείδης ὀφθαλμῶν,
119: 47. περὶ σπείδης περὶ δὲ, 76: 14. περὶ σπείδης τετραχίλῃ,
120: 7. [ubi Crass. leg. χερσὶν.] Et cum σ ge-
mino; περὶ σπείδης, 105: 20. juxta quosdam.

περὶ σπείδης πλέον, 136: 24, 25. plus operatur. περὶ σπείδης, 94:
27. verf. Oxon. edit. fecerit morbum. [Crass. tu-
mefaciat, quasi pro περὶ σπείδης à σπείδω.]

περὶ σπείδης πλέον, 76: 14. περὶ σπείδης, cum accusativo
ἐδὲ περὶ σπείδης, 25: 25. περὶ σπείδης ἐντάσεις,
112: 39. περὶ σπείδης & περὶ σπείδης & κατ' αἰδοῖον, 113: 2.
περὶ σπείδης, Aristot. Rhetor. lib. 2. pag. 64. l. 9. edit.
Sylburg.

† περὶ σπείδης, 116: 25. ferram unde fit περὶ σπείδης, περ-
σπείδης τετραχίλῃ, Ilai. xli. 15. περὶ σπείδης αἰχμῇ,
Suid.

† περὶ σπείδης ἀποφύγῃ ἡ νόσος, 134: 36. περὶ σπείδης
ἐκ τὴ νόσος πόνωντε καὶ διαίτης, 100: 29.

† περὶ σπείδης. χρητὴ κεφαλῶν περὶ σπείδης τέγξις,
101: 26.

περὶ σπείδης [protendunt extra] τὸ δόντων τὴ γλώττιν,
5: 14. confer cum 5: 48.

περὶ σπείδης τὴ γλώττιν, 5: 19, 20. περὶ σπείδης χεῖλῶν πα-
χέει, 70: 35. περὶ σπείδης & χεῖλεος λεπτή, Hippocr.
785. A. περὶ σπείδης [de elephantis proboscide] μα-
κρὴν ἀνέσσει, 68: 22, 23, 24.

περὶ σπείδης ὀφρύς, 70: 27. περὶ σπείδης αἰκτῶν, Homer.
Od. ε. 405. Schol. αἱ περὶ σπείδης.

* περὶ σπείδης ὑγροσύνης, 3: 3, 4. eruptione.

† περὶ σπείδης, 14: 36.

περὶ σπείδης [scil. ægri] ὡς τῶν & βίῃ τὴ μετὰ σπείδης,
17: 13, 14. περὶ σπείδης [scil. medicus] καὶ περ-
λέγων ὡς τῶν νοσέων τῶν παρὲν & καὶ τὰ περὶ σπείδης
καὶ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι, Hippocr. 36. 2. περὶ σπείδης
σκοντες φυλάσσει, 2 Pet. iii. 17. Sic Erotian.
expon. περὶ σπείδης, περὶ σπείδης καὶ περὶ σπείδης
λατῶν.

περὶ σπείδης & μέλλοντος ὡς ἐμπειρίας, 2: 15, 16. de
ægro. Et de medico; πᾶσαν ἔχων περὶ σπείδης ἐν
ἀλλοτρίῳ, Anthol. lib. 2. cap. 22. Epigr. 19.

περὶ σπείδης [τὰ νεύρα] τὸ κύρος τὴ κινήσεως ποίσι, 34: 30, 31.
tradunt, impertunt.

* περὶ σπείδης, 135: 37.

περὶ σπείδης αὐτῶν [scil. ἔρων] ὀδυνήσας, 55: 41. περὶ σπείδης
χρημάτων, Aristot. Ethic. Nicom. lib. 2. cap. 7.

* περὶ σπείδης, 125: 36. περὶ σπείδης αἰμὴ τὴ διωά-
μις, 92: 34. * περὶ σπείδης, Hippocr.
1244. D.

† περὶ σπείδης, 86: 20, 21.

περὶ σπείδης. ὁρῶν ἂν ἡ νόσος περὶ σπείδης χρόνον, 74: 15, 16.

περὶ σπείδης, καὶ σπείδης, ὀρίσις, διαίτης, ὀρίσις, Hefych.
περὶ σπείδης νόμος, Δημοσθένους ὡς Φορμίνος. τὴ πέντε
ἐτῶν περὶ σπείδης ἂν λέγῃ ὁ ῥήτωρ, Harpocr. ἐπεὶ δὲ
ἡ περὶ σπείδης παρὲν, Lucian. 22. C. ὡρίσις
περὶ σπείδης, Diosc. Ther. cap. 3. τὴ ἐς ἑκάστην περ-
σπείδης, 123: 45. τὴ φύσεως πῶς αὐτομάτῳ περ-
σπείδης, 123: 39, 40. περὶ σπείδης ὅτι ἐς πῶς τετραχίλῃ ξυνί-
σται περὶ σπείδης, 63: 32, 33. ὅτι τῆς περὶ σπείδης
τὴ σπείδης, 13: 42, 43.

περὶ σπείδης [cupiditas dejiciendi] τεινεσμάδεις, 18: 2.
περὶ σπείδης ἀπερὶ σπείδης, 53: 25. τὴ δριμύ ἐς περὶ σπείδης
[excretionem calculorum] δάκνη, 130: 54.

περὶ σπείδης [prætexentes] τὸ ἀναλφες, 125: 46. περ-
σπείδης, Herodot. 240. γῆρας περὶ σπείδης, Herodian.
34. 16. περὶ σπείδης ξυγγήσιον, Thucyd. 19. C.
Schol. περὶ σπείδης.

περὶ σπείδης, 80: 11. περὶ σπείδης ἔρατον,
Alex. Aphrod. Probl. lib. 1. Probl. 126. περὶ σπείδης
λεσπιδίων τὰς ὀρέξεις ἐς περὶ σπείδης, Herodian. 127.
41.

περὶ σπείδης αἰμορραγίης ποίον, 13: 53. περὶ σπείδης, 79:
58. περὶ σπείδης, Hippocr. 425. 34.

περὶ σπείδης, tegumentum; περὶ σπείδης, Thucyd.
148. D. [Et metaphoricè, prætextus; περὶ σπείδης,
μα, περὶ σπείδης, περὶ σπείδης, Hefych.] γούματων
περὶ σπείδης ἡ χολή, 46: 43, 44.

* περὶ σπείδης πῶς γαστρί, 115: 39, 40.

περὶ σπείδης τὰ αἰδοῖα γίγνεται, 55: 4. arriguntur. περὶ σπείδης,
αὐξήσεως, Hefych.

περὶ σπείδης ἡσυχία σιγῶν ἀπάντων, 90: 32. περὶ σπείδης
κεῖται τὴ πολιτῶν, Bud. Comm. p. 234. ex Xe-
noph.

περὶ σπείδης ξυνέλαυν, 86: 19. περὶ σπείδης ὅδον affer-
tur ex Chrysost.

περὶ σπείδης τὰ αὐτῆς ἐσθλῶς, 17: 15. Vide prius περ-
σπείδης.

περὶ σπείδης, respectum aut rationem habere, περὶ σπείδης
μῆκος.

μῆλον ἢ ἀδελφόν, Herodot. 349. 33. *curare, providere*; περιμετρεῖν ταῦτα, Hippocr. 385. 4. περιμετρεῖν μῆλον ἢ πῆσιν, 85: 13. περιμετρεῖν περὶ τῆς φῆς, ὅπως μὴ, &c. 126: 27. περιμετρεῖν ἢ τὰ ξιν, Alex. Aphrod. in præf. Probl. lib. 1.

* περιπέπρωται. περιπεπρωται χερσὶ, 120: 2.

περοπτεῖς γλῶσσαι ὑπὲρ τὰς ὀδόντας καὶ τὰ χεῖλεω, 5: 48. περοπτεῖς ὀφθαλμοί, 40: 28, 29. περοπτεῖς, εἰς τὸ μπερθεῖν νεύουσιν. περοπτεῖς ἢ καὶ ὁ περὶ γλῶσσαν, Suid. περοπτεῖς κεφαλῇ, Hippocr. 807. B.

περὶ πλοῦτος ὁλως ἢ μέρει, 63: 22. περὶ πλοῦτος ὑστέρας, Diosc. lib. 1. cap. 89.

περοπόσις ὑδατος ἢ οἷα ὑδαρῶ, 120: 22. περοπόσις, Anthol. lib. 2. cap. 47. Epigr. 33. Plut. Symp. lib. 1. 24. ἢ περοπόσις ἀσπασμός, Athen. 13. F.

περὶς, finē casu, præterea, amplius. περὶς ἢ, 24: 58. περὶς ἢ καὶ, 58: 17. περὶς αἰσθάνειν ἢ περὶς, 112: 21, 22. Vide exempla ex Platone & Isæo in Bud. Comment. p. 70.

περοσπυγελίη, &c. 78: 4. Suidas hanc vocem citat ex Polybio.

περοσπυγελίη. ἐν περοσπυγελίᾳ, sensim ἔξ per intervalla, 79: 52. & 80: 56. & 99: 42, 43. & 117: 4, 5. & 127: 2. & 131: 24. Hippocr. 1239. F. Lucian. 333. B. Vide plura in Bud. Comm. p. 382, 383.

περοσπυγελίη ἡσυχίᾳ, 101: 58. injungendo seu imperando. τὰ ἐλδοφείλα ἢ ἔργων περοσπυγελίᾳ, Arist. Oeconom. lib. 1. c. 5.

περοσπυγελίη [σπίον] 57: 45. περοφῶ, 59: 20. assumunt. Etiam exhibere; περοσπυγελίη, Hippocr. 395. 55. περοσπυγελίη, Id. d. 964. A. [ubi notat Foësius in aliis exemplaribus legi περοσπυγελίᾳ.]

περοσπυγελίη δοτέον, 90: 20. & Hippocr. 1243. H. περοσπυγελίη, περοφῶ, Erotian.

περοσπυγελίη δελμῶν, 60: 9. περοσπυγελίη, 56: 49. περὶ τῆς περοσπυγελίᾳ, 91: 39. περοσπυγελίη ἢ γλῶσσῶν, Hippocr. 388. 14. περοσπυγελίη, περοφῶν, Erotian. Lege & Eustath. in Homer. 11. 2. 264.

* περοσπυγελίη. τίς ἐν ἡμετέροις περοσπυγελίᾳ τῆς φύσεως; ἢ μεταβολῇ — ἢ περοσπυγελίᾳ, 123: 42.

περοσπυγελίη, 127: 24. περοσπυγελίη, Hippocr. 743. A. Exempla ex Platone affert Budæus in Comm. p. 72.

* περοσπυγελίη τῆς ἀνθρώπου, 81: 26.

* περοσπυγελίη, 122: 31.

περοσπυγελίη σικυλῶν μνηστῶν — & ἐς ῥάχιν, 112: 20, 21, 22. ὑπὲρ τὰς πτέρυγας, H. Steph. ex Gal.

* περοσπυγελίη μὴ πολλὸν π, 77: 41.

περοσπυγελίη, 83: 35. diducit, dilatat. Διδύκω, diduco; Διδύκω τὰ ὀφθαλμοὺς, H. Steph. ex Hippocr.

περοσπυγελίη. περοσπυγελίη, 15: 5.

* περοσπυγελίη ἢ γλῶσσῶν, 112: 41.

† περοσπυγελίη μᾶλλον τῇ εὐκαλειᾳ, 83: 8.

* περοσπυγελίη τὰ ἔλκεα, 8: 27, 28.

* περοσπυγελίη ἐν ἑλκῶ καὶ σπυγελίᾳ, 83: 51.

* περοσπυγελίη ἀχθῶν μέγιστον, 115: 4. & 27: 18, 19. περοσπυγελίη ἐκαστῇ τῇ ἰδίᾳ συμπτωμάτων, 28: 17, 18. Διδύκω τὰ μῆλα, Διδύκω τὰ μῆλα, ἐπειτα περοσπυγελίη, 7: 34, 35. Lexicographi habent περοσπυγελίη, sed finē exemplo.

* περοσπυγελίη καὶ περὶ, 87: 45. περοσπυγελίη, 99: 20.

* περοσπυγελίη βλεφαρῶν, 85: 3.

περοσπυγελίη [priusquam] Διδύκω τὰ μῆλα, 71: 2. Hanc syntaxin affert H. Steph. ex Soph. & Xenoph. sed locum non citat.

περοσπυγελίη, [augmentum, idem ac περοσπυγελίη] ἔσθματος, 104: 23, 24. ἔχῃ ἢ περοσπυγελίη, 118: 52. περοσπυγελίη, idem ac περοσπυγελίη [de quo prius]; μὴ ἀφαιρέσειν τῶν περοσπυγελίη, 74: 18. & Hippocr. 144. B.

περοσπυγελίη, cupere. τὸ ποτὸν ἐπεροσπυγελίη, 8: 18, 19. ἡ πῆλη περοσπυγελίη, Xenoph. 83. C.

περοσπυγελίη ἢ μᾶλλον περοσπυγελίη, 6: 16. [Vide prius

ποδὶς] Hæc vox affertur ex Plat. Theophr. & Diolc.

† περοσπυγελίη αἰσθάνειν, 123: 49. περοσπυγελίη, βλαψάνη, Helych.

περοσπυγελίη, adherere. & περοσπυγελίη χρόνον πολλόν, 14: 13, 14. περοσπυγελίη περὶ τὸ δένδρον, Theophr. Hist. Plant. lib. 9. cap. 4. βδέλλας περοσπυγελίη τῇ καὶ πόσῃ, Diosc. lib. 3. cap. 94. Eodem sensu ἢ νεοσπυγελίη τὸ μακρότατον ἀχθῶν περοσπυγελίη ἡμετέροις, Hippocr. 562. 1. περοσπυγελίη αἰσθάνειν, 27: 15, 16. temporaria. περοσπυγελίη & αἰσθάνειν opponuntur, 2. Cor. iv. 18.

περοσπυγελίη. περοσπυγελίη εἰς τὴν φύσιν ἢ νοσήματι, 123: 45. quod quid sit, antea exponitur, ibid. 38, 39. ἀγνοεῖται τῆς φύσεως ἢ περοσπυγελίη.

περοσπυγελίη ἢ νοσήματι, 52: 3, 4. accessus. Etiam congressus Veneris; ἐν τῇσι περοσπυγελίησι, 25: 24. [& masculinè] ἐν τῇσι περοσπυγελίησι, Hippocr. 1175. H.

περοσπυγελίη χρόνον, 63: 8. cui opponitur antea lin. 5. ἐν ἑλκῶ.

περοσπυγελίη μῆδων νηπιῶν, 75: 31. colloquium cum pueris. περοσπυγελίη etiam contactus; ὑπὲρ τῆς περοσπυγελίη, Alex. Aphrod. Probl. lib. 1. n. 115.

* περοσπυγελίη τῶν περὶ καὶ τῶν — καὶ τὰ χωρία, 38: 56. & 39: 3, 4. [oportet] attendere, præter ista, etiam habitum, &c. τῶν περὶ scilicet regitur à præpositione περὶ, ex quâ verbum decomponitur.

* περοσπυγελίη [idem ac σωματικῶν, de quo in suo loco] περοσπυγελίη τῇ πνιγῇ καὶ βίᾳ, 88: 13, 15. augmentum dat strangulationi ἔξ τῶν τῶν, i. e. tussientes ad magis strangulat.

περοσπυγελίη τῇ κεφαλῇ ἀνέω, 118: 18. περοσπυγελίη γένοντι φάρμακον, Aristoph. 488. E. περοσπυγελίη, δημιόειον, ἀρμόδιον, Helych.

περοσπυγελίη. περοσπυγελίη τῇ ῥάχῃ, 57: 28. περοσπυγελίη ὅσους, 8: 36. περοσπυγελίη, Aristot. de Animal Generat. lib. 1. cap. 1.

† περοσπυγελίη. περοσπυγελίη περὶ τῶν αἵμα, 53: 36. à quo verbo derivatur περοσπυγελίη; ἢ περοσπυγελίη αἵματι, Hebr. xi. 28.

περοσπυγελίη ἀνω, 24: 54, 55. sursum concedit, fertur.

περοσπυγελίη καὶ ὀπίσω, 121: 24. περοσπυγελίη καὶ ὀπίσω, Homer. 11. α. 343. περοσπυγελίη ὑπὲρ τῆς ἑλκῆς, Hippocr. 1122. F. περοσπυγελίη ἀντὶ τῆς ἐμπεροσπυγελίη, Erotian. Et cum gen^o. περοσπυγελίη λειψυμῆς, 96: 28, 29. περοσπυγελίη ἐναυτῶν, Hippocr. 1191. A. ὑπὲρ περοσπυγελίη χρόνον, 62: 33. ὑπὲρ περοσπυγελίη χρόνον, 83: 10, 11. ὑπὲρ περοσπυγελίη χρόνον, 115: 3, 4. ὡς περοσπυγελίη τῆς νυκτός, Herodot. 86: 7.

περοσπυγελίη μῆλη μῆλη χρόνον, 113: 28, 29. περοσπυγελίη ἢ δέοντος χρόνον, 73: 33, 34. πῶς περοσπυγελίη τέτων, Herodot. 80. 6.

περοσπυγελίη τῇ δαίτη, 23: 11. περοσπυγελίη τῇ ἐλκῇ, H. Steph. ex Plut. Themist.

* περοσπυγελίη τῶν τεύχεων, 70: 5, 6. περοσπυγελίη, idem ac διήσκω; & ab hōc themate fit futurum Particip. περοσπυγελίη [Aristoph. Acharn. p. 387. D.] quam vocem suspectam habet H. Stephanus, eo quod Lucianus [1113. B.] induxerit Solœcisitam dicentem περοσπυγελίη ἢ τῇ τεύχε, intertia persona, cum Aristophanes [Nub. 202. C.] dixerit σὺ περοσπυγελίη in secunda paulo post futuri à διήσκω,

περοσπυγελίη. τὰ περοσπυγελίη ἡπατῶν, 46: 5. nota jecoris.

περοσπυγελίη. ὑπὲρ περοσπυγελίη, 1: 26. διὰ αἵμας περοσπυγελίη, 28: 52. Διδύκω τὰς περοσπυγελίη, Hippocr. 386. 10. αἰσθάνειν περοσπυγελίη, Thucyd. 17. B. Schol. αἰσθάνειν. αἰσθάνειν περοσπυγελίη, Id. 130. A.

* περοσπυγελίη, 124: 36.

περοσπυγελίη βίη, 11: 51, 52. promptiore.

περοσπυγελίη παλαιοί, 70: 8.

περοσπυγελίη τῇ λῖθῶν, 110: 5. καὶ μίαν περοσπυγελίη, Aristot. de Mund. cap. 4. sub fin. τῇ περοσπυγελίη de frumento, Theophr. Hist. Plant. lib. 3. cap. 7.

περοσπυγελίη [priusquam cum infinitivo] ἐμφανῶν τὸ αἷμα, 21: 6, 7.

περοσπυγελίη, adverbialcit. ἢ περοσπυγελίη, 97: 47, 48. Sic H. Steph.

- ἐλὼν βοός, Homer. *Il.* κ. 155. Schol. βύρσαν. & Erotian. δέρμα. sic Hesych. τ' ἐλὼν, 70: 2. ἐλὼν τεχνίχῳ ἐπαίχσαν, 68: 51. de elephante. τ' ἐλὼν παλαιὸν, 71: 44. de homine.
- ἐλπίσι, *flabellis*, 102: 39. τ' ἐλπίδα, Aristoph. 413. C. Schol. φυσιτῆρα, Jul. Poll. lib. 10. cap. 23. sub fin.
- ἐρίῳ παλαιῷ διεκτετὴ χολῇ, 17: 45, 46. Et foeminino genere, παλαιῇ ἐρίῳ, Homer. *Od.* ι. 315. Schol. σπεινυμῶ.
- ἐρίζον ἢ δὲ αἰθρόον ῥέη τὸ αἶμα, 87: 11. ἐρίζον ἔρῃνοι παρελθόντων, 2. Pet. iii. 10. ἐρίζον, apud Nicand. Alexiph. v. 182. de apibus.
- ἐρμαιοειδέα, 37: 11.
- ἐρφήματα, 74: 5. ἐρφήμα, Hippocr. 394. 13. scribitur & per υ; ἐρφήμασι, Id. 1206. G. & in verbo, ἐρμφοίνον, Id. 1207. F.
- * ἐρμφοίνειν, 77: 15. & 101: 39. & 103: 49. ἐρμφοίνεσθαι, 127: 19, 20.
- ἐρύπτοι τὰς ὀφθαλμοὺς — ἐρύπειν τὸ σκῆμα, 135: 20, 21. ἐρύπτοι, Aristoph. 370. E. Schol. σμύχμα.
- ἐρύμμα μαλθακόν, 135: 40. ἐρύμμα, Nicand. Alexiph. v. 96. τὸ μύγμα. Sed H. Steph. leg. σμύγμα; uti & in Hesych. ἐρύμμα, *sordes*, Aristoph. 859. F. Bifer. ἐρύμμα, σμύγμα, καθαίρμα, Schol. ejusd. Aristoph. p. 371. B. citat. ex Hom. [*Il.* ξ. 171.] ἐρύμμα πᾶν καὶ καθήρεν. Ubi tamen legitur in editis codicibus λύμμα.
- ἐρυσὶν [δέρμα] ἢ τεχνίχῳ, 21: 26. ἐρυσί, Homer. *Il.* ι. 499. Schol. τὰς ἐρύπτας ἐχέσθαι. Sic ἐρυσὶν [vel ἐρυσὶν] Aristoph. 28. D. ἐρυσὶ τὸ πᾶν δέρμα ἐρύπται τεχνίχῳ, 70: 40, 41.
- ἐρύα. τὰδε μυελὸς ἐρύσσει [cum genitivo] ὑδρωπῶ, 61: 36, 37. sic ἐρύται τ' ὑποσάσι, Hippocr. 819. H. ἐρύσσει αἰνέρε λύμης, Apollon. Argon. lib. 2. v. 218. Et cum præpositione; ἐρύσσειτο σ' ὑπὸ ἐκ κακῆ, Homer. *Od.* μ. 107.
- † ἐρυγμὸς ἀχθαίνας, 68: 51. ἐρυγμὸς, ὄγκος, ῥήξ, Hesych. Legitur eo sensu ῥωγμὸς γαίης, Homer. *Il.* ψ. 420. Schol. ῥήξ. Sed alio apud Aretæum ῥωγμὸς, *ruillus*; ῥωγμὸς ἐν ἐρηγῶσι, 40: 29. [sic etiam Constantin. ex Clem. Alex. lib. 2. cap. 9.] ῥωγμὸς ἢ ἀναπνοή, 4: 27. In his ῥωγμὸς, idem ac ἐρυγμὸς; & certè in Var. lect. [40: 29.] pro ῥωγμὸς habetur ἐρυγμὸς; ubi forsan reponerem ἐρυγμὸς: quâ voce utitur Aristot. Probl. 126. 14. edit. Sylburg.
- ἐρύσιν ὑπὸ τ' διωάμι, 104: 23. ἐρύσις, ὑγεία, Hesych. ἐρύσιν & σώματι, Eunap. [Edit. Chr. Plantin.] 127. 16.
- Σ.
- Σαίρω, *verro*, H. Steph. σαίρειν τὸ δῶμα, ex Eurip. [σπερὶ τ' οἰκίαν, Luc. xv. 8.] Unde σέσηρα, *hio*. σέσηρη τὸ πῶμα, 97: 35. σέσηρος [ἐλκός] Hippocr. 773. H. σέσηρος, Aristoph. 494. E. Schol. οἱ γὰρ κύνες μὲν τὸ φαγεῖν σέσηρασι· οἱ δὲ σέσηροτες, κύνες. σέσηρος, κεχηνώς, διανοιγμῶν ἐχων τὸ σῶμα, Hesych.
- † σενιδώδες, 37: 26.
- σέφρων ἐργατής, 32: 8. σέφρων, Homer. *Il.* φ. 462. σέφρων ὅππῃ πῶσι ἀφροδίταισι, 131: 45. H. Steph. notat Demosthenem & Æschinem σέφρονας & μέτρειον conjunxisse: ac σέφρων & μαυρὶς à Platone opponi. Sic etiam apud Aretæum ἐξεμαίνετο & ἐσωφρόνεε, 32: 18, 19. μαυρὶς & σέφρονες τὰ αἶμα, 33: 13, 14. σέφρονες & σέφρονες, 73: 18, 19.
- σέρκας, ποιῆσαι τ' σκελετῶν, 132: 5, 6. σέρκας δῆλαι, &c. 126: 14, 15. σέρκας etiam *pulpa olivæ*; apud Theophr. de caus. plant. lib. 6. cap. 11. & *alium regum*; ἢ σέρκας αὐτῶν, 130: 5. αὐταὶ τ' μήλων αἱ σέρκας, 132: 16, 17. κολοκύτης αἱ σέρκας αἱ εἶσω, 94: 37. μήλων τ' σέρκας, 91: 41.
- σέρκιον π' ὁπλοῦν ἐξήκη, 64: 24. σέρκια μικρά, Hippocr. 1252. E.
- † σερκοειδῶν φλεγμάτων, 9: 20, 21. σερκοειδέσθαι τ' λεπτῶν ἐντέρων τὸ κῶλον, 19: 22.
- σέρκται, 55: 28. ἐσέρκται, 36: 20.
- σέρκταις. ἐς σέρκταιν ἤγαγον, 116: 56. σέρκταις apud Diosc. lib. 5. cap. 135.
- σέρκται [κεφαλῇ] κινῶν, 118: 9, 10. κεφαλῇ σέρκται, Hesiod. *Erg.* v. 585.
- σείστες ἐρεδισκῶν, 96: 2, 3.
- σείσται. παλαιῇ ἐσείσθαι ἐξω πύον, 37: 45. ἐσείσθαι, Homer. *Il.* ε. 808. Schol. ὠρμων.
- σείσω. σείσω, affertur ex Hippiatr. & σείσωμένη κέφα. ex Dioscor. σείσω κέφαλη, 82: 33.
- σείσω ὁπλοῦν, 95: 59. *cubiculum*. σείσω, οἶκος, Hesych. Suid. σείσω etiam ναὺς, μάνδρα, Hesych. σείσω δένων ἢ ἐρίφων, Homer. *Od.* ι. 219. ναὺς τε καὶ σείσω, Herodian. 127. 13. At Ammon. ναὺς καὶ σείσω ἀφ' ἐρίφου· ὁ μὲν γὰρ ναὺς, ἐστὶ σείσω· ὁ δὲ σείσω ἡρώων. σείσω θεῶν, 2. Macc. xiv. 33. Legè Schol. Bifer. in Aristoph. 456. D.
- σείσω, 38: 12.
- σείσω, 2: 20, 21. ἐν τῇ σείσω, 2: 23. τέλει τ' σείσω, 2: 55. σείσω, juxta Foësius morbi *insultum* & *significationem* aut ipsam *accessionem* significat. σείσω, φανέρωσις, Hesych. & φανέρωσις ἀφ' ἀλλήλων, Suid. uti ἡμέρας σείσω, Numer. xxix. 1.
- σείσω, 37: 54. σείσω ἀνελκῶν, &c. 64: 28, 29.
- σείσω, 14: 19. σείσω, Hippocr. 77. A. τ' σείσω, 56: 46, 47. σείσω, Hippocr. 357. 34. σείσω, 5: 49. σείσω, τὰς σείσω, σείσω, σείσω, σείσω, Hesych. σείσω, Elai. xl. 15.
- † σείσω in neutro genere, unde σείσω, 65: 31. τὸ σείσω, legitur apud Schol. in Homer. *Il.* δ. 151.
- † σείσω, 40: 20. σείσω, Jul. Poll. lib. 7. cap. 24.
- σείσω [sedunt] κύνες, 121: 44. σείσω, Hippocr. 500. 16. σείσω, Homer. *Od.* μ. 114. σείσω τὰς πολεμίας, Xenoph. 687. D. σείσω, βλάπτειν, Hesych.
- σείσω τ' διωάμι, 15: 43. σείσω, Hippocr. 393. 10. ubi Galen. σείσω αὐτὰ τὰς βλάπτας σείσω λέγειν· καὶ γὰρ τοὶ σείσω λέγουσιν ἵνες ἀντὶ τ' βλάπτειν. σείσω, βλάπτειν, Hesych. σείσω, Nicand. Ther. v. 1. Schol. τὰ βλάπτειν τὸ μύγμα.
- † σείσω, ποκίς; H. Steph. finè exemplo. Hesych. σείσω, τὸ κεκακωμένον καὶ βεβλαμμένον· πονηρόν. σείσω ὁδόντες, Hippocr. 800. D. σείσω, σείσω ἔχον ἐβλάπτειν, Erotian. σείσω μήλα, 35: 31. ὑγεία τὰ σείσω φαίνεται, 35: 50.
- σείσω, 95: 26. σείσω γδύματων, Hippocr. 365. 1. σείσω, 74: 18. σείσω ὑποχωρήματα, Hippocr. 339. 25.
- σείσω [καὶ οἱλοι] ὀππονται [ὀφθαλμοί], 32: 46. τῶσι ὀφθαλμοῖσι σείσω, Hippocr. 555. 54. σείσω, Xenoph. 21. D. λήθως βλέπειν & σείσω ὀππονται in Xenoph. 884. C. σείσω καὶ σείσω γδύματων γδύματι· ἐστὶ τὸ σείσω τὰ βλέφαρα κινεῖν καὶ εἰς ὀφθαλμὸν ἄγειν· ἰδίως οἱ Ἀττικοὶ λέγουσιν. εἶρεται ὅππῃ τ' σείσω, ὅ ἂν τις σείσω ἐνέγκηται, σείσω τὰ βλέφαρα ὀφθαλμῷ, Erotian.
- σείσω τ' σείσω, 119: 25, 26. σείσω, Homer. *Od.* α. 116. Schol. σείσω, Φυγί.
- * σείσω τ' σείσω ἐν σείσω σείσω ποιῶν, 132: 5, 6. σείσω * σείσω ἐν σείσω [πείσας] 136: 27. Forfan in loco priore legendum est σείσω. A σείσω [σείσω, Diosc. lib. 2. cap. 50.] facile derivatur σείσω, & Ionic. σείσω.
- σείσω, 98: 40. de præparatione medicamentorum. σείσω φαρμάκων, Galen. ad Glauc.
- Α α α 2
- σείσω,

ξυμβίῳ μίτῳ θανάτῳ [τὸ κακόν] 28: 45. ξυμβίῳ, 134: 20. συμβιώναι. Lucian. 192. B.
 συμμετρῶν μήκῃ κλίνης καὶ πλάτῃ, 73: 2. σύμμετρον ἔστω ἢ διαίτῃ καὶ ὁ βίῳ, 133: 13. ξυμμετρίῃ καὶ ὁξείῃ, 16: 35, 36. πρὸ τῆς ξυμμετρίας [ante convenientiam sanguinis missionem] 73: 57.
 συμμοιγνύμενον τὸ αἷμα, 14: 35, 36. πάντων ὁμοῦ συμμοιγνύμενον, 1: 23.
 * ξυμμορφῇ [conformatio, similitudo morbi] ἡ αὐτῇ, 19: 6. τῇδε ξυμμορφῇ ἵκελον, 24: 24. τῇ ξυμμορφῇ ἀχθόμενοι, 25: 30, 31. Adjectivum σύμμορφῳ, legitur in Epist. ad Rom. viii. 29. & Philip. iii. 21.
 ξυμπαρομαρτῇ τῇ νέσῳ ὁ ὄγκῳ, 48: 42. συμπαρομαρτῶν, Lucian. 709. D.
 σύμπας. ξύμπασσε διαίτῃ, 130: 20. τὸ σύμπαν, 14: 40, 41. τὸ ξύμπαν μὲν ἄν, 96: 28.
 συμπαράω. κῆν ἀλλοιοῖ ξυμπεπνύθῃ, 23: 5.
 ξυμπαρθεῖ ποιῶσι πάντῃ, 23: 7. συμπαθεῖς, 1 Pet. iii. 8.
 συμπαθῇ, 7: 16. ξυμπαθῆς, 22: 16.
 ξυμπαθεῖ κεφαλῇ, 121: 47. ξυμπαθήσῃ τοῖσι κινδυνεύουσι, lege Hebr. iv. 15. & x. 24.
 † ξυμπέζειν † λαζόνα πηγῆς, 84: 21.
 συμπίπτειν. ἡ σφυγμοὶ ἐς τὸ μικρόν ξυμπίπτουσι, 104: 15.
 ξυμπακίεσθαι τῷ σώματι [τρεφῇ] 134: 37.
 ξύμπνοια δὲ τὸ μῆς αἰτίας ξύμπνοια, 8: 39, 40. σύμπνοον αὐτῇ σώμα, Anthol. lib. 2. cap. 32. Epig. 19.
 ξύμπνοιαν αἰπάντων καὶ ξυνάφειαν, 131: 31. σύμπνοιαν consensum, Herodian. 153. 48.
 ξυμφέρειν [conferre, adhibere] πάντῃ φάρμακα, 134: 23, 24. συμφορῇ μεγάλην ἔστη, 5: 4.
 σύμφορον φρενιλικόσι ἔρησις, 74: 7, 8. σύμφορον, Herodot. 304. 10. ξυμφορῳ, 120: 44. ξυμφορον δέξῃ, 120: 40. Xenoph. 49. A. ξύμφοροι σκύαι, 94: 38, 39, 40. ὑπὲρ ξυμφορῇ [i.e. ξυμφέρουσα, comportans] νέσων, 63: 15, 16. Si pro adjectivo sumatur, vox mihi videretur penacuenda, ξυμφορῇ: potest etiam acui & accipi pro substantivo; nam συμφορῇ significat congeriem; τῇ βελῶν συμφορῆς, Polemon. 4. 12. [Edit. H. Steph. 1567.] uti Henr. Stephanus in suis ad eum locum notis observat.
 * συμφλεγμάνουσι φλέβες, 109: 7, 8.
 συμφροζομαι, simul agito; συμφροζοσάτο βαλαῖς, Homer. il. α. 537. Sed hic cholῆς τῇ ὀργῇ συμφροζομένης, 29: 35. bilis, quæ etiam ira vocatur.
 συμφύειν [coalescit] τρώμα, 13: 53, 54. at συμφύω coalescere facio, H. Steph. ex Plat. ξυμφύεται. Hippocr. 1257. A. C.
 ξυμφύεα [μέρεα] 33: 52.
 σύμφυσις, 14: 2. ἐς σύμφυσιν τὸ ἔλκῳ ὅτε ἀφικνέει, 13: 57. ὅλη ἡ ξύμφυσις, 35: 39. πρὸς τῇ ξύμφυσι δὲ πνέμονῳ, 37: 39. ξύμφυσις ἐν τῇ κατω γνάθῳ, Hippocr. 800. A.
 ξύμφωνῳ γῆρα αἰμορραγίῃ, 62: 40.
 ξυμφωνέειν καὶ τὸ πνεῦτον καὶ τὸ ὄραφον, 73: 25.
 συναγωγὴν [collectivum] φύσιων, 79: 18.
 συναΐσθησις, conscientia seu sensus alicujus morbi, Galen. lib. 13. Therap. in init. συναΐσθησις κνησμώδης, Diosc. Ther. cap. 5. ἡ ξυμφορῇ ἡδε καὶ ξυναισθησις, γίνεται, 22: 26, 27. κῆν ἐς ἄκρον τὸ καυλόν ἡ ξυναισθησις φανῇ, 52: 10, 11. Vide Casii Problem. 23. & 65.
 ξυνάπτα τὸ ὄραφον, 74: 44. Quæ αἷμα sint ξυνάπτα & ξυνέρεα, lege Sext. Pyrrh. lib. 3. cap. 2.
 ξυνάμφοτερον, 34: 22, 23. ξυνάμφοτερος, Thucyd. 245. A. ξυνάπτα, 129: 32. secum abducit. συναπαρμόμην, Rom. xii. 16.
 συναπελαύνουσα, Alex. Aphrod. Probl. lib. 2. probl. 35.
 ξυνάπταται πᾶσι τῇ νέσῳ τὰ ἔχοντα, 126: 7.

* ξυνάπτεται, 52: 18. συναπτήσθαι, Eunap. [Edit. Chr. Plantin.] 97. 6.
 ξυνάπτεσθαι, 84: 9. λήρησις — ξυνάπτεσθαι, 31: 21, 22. ἡ νέσῳ, 133: 32. ἡ ψυχῇ, Xenoph. 237. C. πᾶσι νοσήματι ξυνάπτεσθαι, Hippocr. 1246. A.
 * ξυνάπτεται τῷ ἡδῇ, 121: 16.
 συναπτή [adnectit] † σόμαχον, 57: 27, 28. ξυνήψε, admonuit. τὸ ἔρωτῃ τῇ κέρῃ, 30: 55. Vide Versf.
 συναθροῖσθαι δὲ ξυγκρούουσι, 37: 9, 10. συναθροῖσθαι τὸ μελῶν, Galen.
 συνασκήσῃ τὸ καὶ ὁ ἰητὴρ, 62: 13. συνασκήσῃ, συναρμόσῃ, Erotian.
 † ξυνάφεια, 34: 13.
 συνάφειαν δὲ μέλες, H. Steph. ex Chrysost. συνάφειαν, Symmach. in Psalm cxii. 3. ἀχρὶ τῆς αἰσθησις ξυνάφης δὲ ὅμοιῳ, 8: 47, 48.
 ξυνδέπνοισι, 23: 18, 19. συνδέπνον εἶρηκεν ὅτι συμποσίς Λυσίας, Athen. 365. B.
 ξυνδιδάσκειν [νέσῳ] παισὶ, 28: 36, 37. μετεξέτεροι — ἐς τέλῃ ξυνδιδάσκον τῇ νέσῳ, 114: 29.
 ξυνδιδόει τὸ κακόν ἐς τὸ πᾶν, 3: 25. communicatur morbus. τοῖς τῇ καὶ πνεῦτον καὶ τοῖς δεινὰ ξυνδιδόει, 42: 26. remittuntur. sic ἡ ἀπαντῇ ξυνδιδόει, 42: 42. συνδιδόντῃ & συνδιδόντῃ, opponuntur apud Hippocr. 748. D. Sic συνδιδόει, Aristot. Probl. lib. 4. cap. 4. probl. 2.
 * ξυνδιδόει ἐς πνέμονα, 6: 4. communicatio. ξυνδιδόει, 97: 28. effusio.
 συνδιδόμηναι ὑπὸ τῇ πνέσῃ, 5: 53.
 ξυνδρομῆς ἰδέει τις, 93: 23. συνδρομῇ, definitur à Galen. lib. de Plen. τὸ τῇ συμπίπτουσαν ἀθροισμα.
 ξυνελίεσθαι ἐς ἐαυτῷ, 34: 53. συνελήθησιν, Theophr. de Caul. Plant. lib. 3. cap. 19.
 * συνεκπερθεῖσθαι, 65: 5, 6.
 συνεκρῆν τῷ πνέσῃ, 63: 30.
 * συνεκχεῖν τῷ γλῶσσῃ πολλὸν ἔσθῃ, 71: 31. συνεκχεῖται ποσσῶν, Eunap. Edit. [Chr. Plantin.] 48. 11.
 ξυνελίεσθαι τῷ κύκλῳ, 122: 51. συνελίττει, Aristot. de part. Animal. (edit. Sylburg) 97. 1.
 † ξυνεμπήσῃ τὰδε ἐντέροις, 19: 4.
 συνέξει τῷ καλῇ τῇ ὥρῃ, 28: 39. συνέξεισιν, ex Xenoph. affert Constantinus.
 * ξυνεπείγῃ ἐς τὸ κίνδυνον, 83: 5. ξυνεπείγῃ τὸ ἄλγῳ, 92: 5, 6. μὴ ξυνεπείχῃς, 92: 8.
 συνερίδω (vide prius in ἐρείδω). συνηρεϊσμένη χεῖρες, 4: 36, 37.
 * ξυνδιδάσκειν ἀνέλιθις, 117: 7.
 ξυνδιδάσκειν πᾶσι αὐτὸν χεῖρ, 113: 44, 45. conferre. συναπτεῖται μᾶς τελευτῶν, Bud. Comment. p. 329. ex Demosth. ad Apatur.
 ξυνεφέλεται τὰδε κάτω, 41: 48. συνεφέλεται, H. Steph. ex Platone.
 ξυνεχῆς πίπτεται τῷ ἐμπάττειν, 117: 9, 10. μετὰ ξυνεχῆς πάσχειν, 37: 21. i. e. συνεχῶς πάσχει.
 ξυνήθης (κακόν) μερεσίοισι, 46: 49. τὰ ξυνήθως φάρμακα, 90: 35.
 ξυνήθῃ ἔστω πᾶσι ὥρῃ, 90: 6. συνέθειον πάντες, Herodian. 92. 10. συνθεῖν, συνεπείγειν, Erotian.
 ξυνίξῃ (confidit, κύσις) 55: 31. συνίξῃ, Aristot. Problem. lib. 2. probl. 20. & συνίξῃ (a συνίξω) Id. lib. 21. probl. 9.
 ξυνίσταται (conspirare cum) τῷ ἰητῇ καὶ τῷ νοσήματι, 27: 5, 6. συνίσταντο τῷ Καλίνῳ, H. Steph. ex Plutarch. ἡ συνέξῃ (constiterit) ἀνω λίθῳ, 53: 8. ἡ δὲ μένιν ξυνή (conjungatur) τῷ μένιν, 49: 26. ξυνίσταται ἐκείνῃ, 49: 18. status, constitutio. ὁ τρεπῶν τῇ ξυνίσταται, 51: 25. ἀντίξεν τῇ συνέξῃ δὲ ἀνθρώπῳ, 15: 46. μέλι ἡ τὰδε ἡ ξυνίσταται, 126: 34. mel huic fuerit consistencia, i. e. consistere fecerit.
 ξυννέσται χαλεπῶς, 53: 22. vergere in anteriorem partem.
 ξυνολκῆς ἰδέει, 3: 26, 27. ξυνολκαὶ μῶν καὶ βραχύνων, 17: 48. μελέων, 25: 45. ξυνολκῆς χειλέων, Bbb
 Diosc.

- Diosc. Alexiph. cap. 14. συνολκῶ ἀέρι, Sapien. xv. 15.
 συνόλον. ὡς ἢ τὸ συνόλον εἶπεν, H. Steph. ex Theophr. lib. 2. de Caus. τὸ ξύλον, 73: 16.
 † ξυνομαρτεῖν τῇ ῥαζώνῃ, &c. 121: 12. τὸ ἀφ' ἑαυτοῦ ξυνομαρτεῖν, 20: 4. συνομαρτεῖ, συνασπασθεῖ, Hesych.
 συνασταί. τ' ἐκ συναστῶν ὁρμῆς ἀφ' ἑαυτοῦ, 69: 16.
 ξυνταλαιπωρεῖν ἢ δ' ἐπὶ τῇ τῷ σμάχῳ, 14: 22, 23. συνταλαιπωρεῖ, ex Phaler. citant Lexicographi.
 ξυντείνε τὰ γυμνάσια, 120: 6, 7. corporis contentionem faciunt. ξυντείνοντων κακῶν, 9: 7, 8. incrementum. ξυντεταμένῳ αἰχλῷ, 36: 46, 47.
 ξυντῶσις ὁπλιείη, 105: 10.
 συντόνῳ βῆξ, 15: 2. συντόνον, σφοδρὸν, ἰσχυρὸν, συνεχές, Hesych. συντόνωσιν ἀπὸ δ' ἡ, Herodian. 49: 39. συντόνωσιν ἐμπνέει, 8: 15.
 ξυντεκμαίρεσθαι, 81: 35. Hippocr. 37. 3. συσσημεῖσθαι, Erotian. συσσημερῶμεν, συμβαλὼν, κατὰ συσσημερῶμεν. 'Ευνάπιδ' τ' πέντα βίον αὐτὰ συνσημερῶμεν, &c. Suid.
 συντελείσθαι. τ' ἀναπνοῆς, εἰ καὶ κακῆς, συντελεσθῆς δ' ἐν, 4: 34, 35. Interpretes, *permanente, manente*. ξυντήκ' τ' ἀνθρώπων, 43: 54. ξυντηκῆσθαι, 36: 35. ξυντηκῆσθαι πυρετοῖσι, 36: 37, 38.
 συντήξιν, 48: 5. ἐς συντήξιν ὑπερφορῶμεν, 22: 46. ξυντήξιν, 43: 18. ξυντήξιν, 47: 17, 18.
 ξυντηκῆσθαι, 43: 19, 20. sensu passivo: sed activo συντηκῆσθαι πυρετοῖσι; de quâ febris consule medicos.
 * συντήκ' ἢ δ' [φύσις] τὰ οἰκεῖα ἐκάστη ἡλικίᾳ, 123: 40. συντηκῆσθαι, συμπερῆσθαι, λυσιτελεῖν exponit Galenus, Lexicographis testibus. ξυντηκῆσθαι τῷ πύδ' μόνι, 20: 3. ἀλλοιοῖ αἰμῶν ἐς τὸ κακὸν ξυντηκῆσθαι, 48: 35. συντηκῆσθαι αἰσθητοῖσι δὲ φ' καὶ πτόν, 52: 31.
 * ξυντηκῆσθαι τ' ὑστέρι, 64: 37. ξυντηκῆσθαι τῷ μηρῷ ἐς τὰς γαστροκνημίας, Hippocr. 637. 40.
 * συντερεῖν τ' γνώμην, 29: 29. [& mox lin. 48. & 49. ἢ γνώμην τερεῖν] ἐς ὀργὴν, ἐς θυμὸν δὲ ξυντερεῖν τ' σκῆψιν ἐς πονηρὸν ἢ ἔξιν, 30: 36, 37. αἱ αἰσθητοὶ ξυντερεῖν, 124: 47, 48.
 συντυχία, *casus*. ἐκ συντυχίας ἀλλης, 31: 11. Sic ξυντυχίαν, apud Thucyd. 448. D. Schol. exp. σύμ-εασιν.
 ξυνωδὸν νέσισι, 115: 10, 11. ὁρῶσι πεπτεῖ ξυνωδὰ, 91: 22. συνωδοὶ [λόγοι] τοῖς ἔργοις, Aristot. Ethic. Nicom. lib. 10. cap. 1. Herodot. 203. 5. συνωδοὶ σὺ φρονῶ, afferunt, Lexic. ex Aristoph. συνωδοὶ, σύμφωνα, Hesych.
 σύρρηγνυμι. μέσφι ξυρράγῃ, 127: 56.
 σύρρηξι πάσῃ, 128: 32. σύρρηξις νεφῶν, ex Nazianz. citant Lexicog. & σύρρηγνυ πόλεμον, ex Thucyd. ξυρροία τ' πύξ, 127: 39. σύρροη αἰμῶν δὲ γῆς, Theophr. lib. 7. cap. 14.
 σύελγι, 68: 28. de elephantis proboscide.
 συχνά, 70: 12. συχνὸν αἶμα, Hippocr. 1229. D. συχνά, πυκνά, συνεχῆ, Hesych. συχνὸν βακχεῖον ἐν γ' φησὶ πολὺ, ὡς ὁρῶσι ἐστὶ τὸ συνεχές. Erotian. δόξαν συχνῶ, Aristoph. 77. C. in quo loco certe significat πολλῶ.
 σφαῖρα κακὸν, μικρὴτε καὶ μεζόλη, 120: 10, 11. *pila*, quâ luditur. σφαῖρας τοῖς λιγῶδεσι τοῖς ποιηταῖς, 135: 19. *pilulas medicinales*.
 σφαῖρ' ὡς τ' κεφαλῇ δὴ τοῖς γένεσι ἔχειν, 4: 56.
 σφακελίζειν, Aret. σφακελίσαι, Hippocr. 759. F. Aristot. Hist. Animal. lib. 3. cap. 13. Herodot. 146. 7.
 σφαλερὴ ἢ τοιαύτη ὁπικεῖν, 43: 8, 9. σφαλερὸν ῥῦμον, Sophoc. Ajac. v. 166. Schol. ἀδενῆς φυλακῆς. σφαλερὸς & αἰκίνδιον ὀπποῖν in Demosth. Philipp. iv. observat H. Stephanus.
 σφῶν, 4: 5. *cuneo*. σφῶνσις, Hippocr. 775. D. *cunei adactio*. ἰδιωδὲς σφῶνσις, 52: 56. de difficili & molesto calculorum transitu.
 * σφίγγας τ' λίθων, 150: 40. *asfrictiones calculorum*.
 χάζειν τ' πολὺν μέζονα, 87: 10. χάζειν φλέβας, Hippocr. 1185. G. εἰάν τις χάσῃ ὑπὸ τ' γλῶττι, Aristot. Hist. Anim. lib. 8. cap. 21. χάσσει, 92: 19, 20. χάσει, 100: 35.
 χέδιν ἐκρή, 38: 36. ubi χέδιν & πολλὸν καὶ ἀθρόον opponuntur. χέδιν, ex Plut. Camill. citat Bud. Comm. p. 885. χέδιν, ἡσυχῇ, βάλιν, Hesych. χέδιν πόν, 65: 21. ubi χέδιν ἢ δὴ τ' περὶ αἰσθητοῦ αἰσθητοῦ, & μελέτησι πολλὸν χρόνον opponuntur. χέδιν τ' αἰσθητοῦ, 58: 16. χέδιν *subito factus, extemporaneus*. χέδιν πτόν, *vinum rude*, Constantinus. ex Epigr. χέδιν [subaud. νῆος] Homer. Od. ε. 177. χέδιν, Herodot. 158. 27.
 * χέδιν δὴ περὶ αἰσθητοῦ αἰσθητοῦ αἰσθητοῦ, 27: 15. χέιν, *verbum inusitatum*; unde ἔχον, aorist. 2. verbi ἔχω. ἔχ' ἔχ' πύξ, 28: 4. χέιν, Homer. Il. π. 520. Herodot. 300. 38. χόντες, Xenoph. 612. A. χέιν τ' ἔχ' 17: 52, 53.
 χέσις ἔχον ξυντερεῖν, 54: 45, 46. ἔχ' πολλὴ χέσις, Hippocr. 1159. F. χέσις, ἐποχή, Hesych. χέσις, etiam est κατὰσσις, Hesych. χέσις σῶμα, Hippocr. 784. G. χέσιν τ' παλινῶν, 104: 9. τ' τρεφῶν ἐν τῇ καλῇ, 104: 49. χέσις χέσις, Homer. Il. α. 219. πέν, Od. σ. 323.
 σωλῆν, 35: 45. *ostreo*. Crassius autem, *fistula*, ὁ σωλῆν, Hippocr. 763. D. *canalis*; instrumentum chirurgicum; vide Galen. lib. 2. de fract. Est etiam piscis testacei generis; de quo Aristot. Hist. Anim. lib. 4. cap. 4. & Athen. 85. D. 86. E. ex Epicharm. & Sophron. & aliis.
 σώματ' ἀνὰ, 9: 51. *corpora rara*.
 σώμασι, 39: 23. *solidis corporis partibus*. σώματ' μαλακὰ, 116: 29. *carnes*. σώμα περὶ, 6: 37. *caruncula*. σώματ' ἐμπύα, 128: 11. *partes suppuratae*.
 T.
 Τακεροὶ ἐν χυλοῖσι ἀκρόποδες, 91: 23. *eliquati*. τακερὸν, πηκτὸν, Hesych. τακερὸς σπινθῆς, Galen. lib. 1. ad Glauc. & Plut. Sym. 2. Probl. 9.
 ταμισὸς λαγῶ, ἢ νεβρῶ, ἢ ἐρίφω, 98: 13. τ' ταμισῶ, ibid. 17. τὰμισον, ἢ πτύον, Hesych. [scribi πύ-τια & πητύον, notat H. Steph.] *coagulum*. νέας τα-μίσιο, Theocr. Idyll. 7. v. 16. Schol. περὶ φάτε πτύον. τὰμισον ἢ ἡ πτύον ἐρηται πτύον τὸ ταμίσειν, ὁ ἐστὶ πτυνῆν τὸ γάλα πρὸς αὐτὸ σφῶμεν, ἢ πτύον τὸ τα-μίσιν ἀξίωσθαι ἀφ' ἑαυτοῦ τ' χρῆσιν. τὰμισον [sic reponit Foef. pro τὸ μίσιν] ὄνειον, Hippocr. 667. 36. Hanc vocem habent Galenus in expol. Voc. Hippocr. & Erotian. à quo citatur Νικάνδρ' ἐν Θεμελιῶσι. scil. v. 577. τὰμισον νεαροῦ λαγῶ, ἢ νεβρῶ, ἢ νε-ερό. In quem locum lege Schol. à quo citatur Theocritus. Nota obiter hanc vocem diverso in diversis authorum editionibus accentu affici, ταμισὸς & τὰμισον; imò diversè scribi, ταμι-σὸς & ταμισῶς, uti in Edition. Aret. Turneb. ac Henisch.
 ταραχῶν καλῆς πολλῶν ὑδατωδῶν, 40: 46, 47. [Vide prius in ἐκταραχῶσθαι] & ἐν τῇ αἰσθητῇ ταραχῇ δόξα-ταισιν, 122: 54. & 123: 2. ταραχῶν ἐν ὀλίγῳ, Act. xii. 18. & xix. 23. ταραχῶν τ' αἰσθητοῦ, 3: 10.
 ταραχῶδες ὕπνοι, 21: 28. Hippocr. 141. H. σφυγ-μοί, 22: 28.
 ταρακῆν τ' κεφαλῆς καὶ αἰσθητοῦ, 79: 51. ταρακ-ῆν καλῆς, Lexicographi afferunt ex Diosc.
 τέρψιν τε καὶ χέσιν τ' κύσιν [μέλιτι] 86: 41. ἔλκ' ἐλαίῳ τέρψιν, Hippocr. 908. B. τέρψιν, ἀφ' ἑαυτοῦ, Galen. Exp. Voc. Hippocr.
 * τέρψιν ὡς μὴ ἦν ἐς τ' αὐχένος καὶ τὰς πύοντας, 74: 46. τέρψιν

πύγξις & ξηρότης, opponuntur apud Hippocr. 1200.
 B. πύγξις, Διδόρεσις, Erotian.
 τέκμαρ, πέρας, τέλϛ, Hesych. τὸ τέκμαρ καὶ πέρας
 ταυτὸν ἐστὶ καὶ τὸ δὲ χαίαν γλῶτταν, Aristot. Rhetor.
 lib. 1. (11. 17. Edit. Sylburg.) τέκμαρ τὸ σημεῖον
 οἱ μετ' Ὀμηρον λέγουσι, Eustath. in Homer. 655. 51.
 τέκμαρ, apud Hippocr. 644. 55. pro signo aut sine
 accipi posse notat Foësius. τέκμαρ, pro signo
 apud Aretæum, 12: 44. & 53: 52. & 54: 18.
 τέκμαρ Ὀμηρϛ, 29: 37. i. e. πεκμαίρεϛ. Sic τέ-
 μαρ, ἀθλητῶν οἱ σκόφρονες, 56: 23.
 πεκμηρίων ἐκ ἀσημα, 30: 18, 19. πάντ' πεκμηρία, Hip-
 pocr. 11. 12. ἐκ πεκμηρίων πιστεύειν, Thucyd. 1. B. πε-
 κμαίρομαι, Homer. Od. η. 317. Schol. τελειῶ. & Od. λ. 111.
 Schol. τελειοῦναι λέγω, περσημαίνω. πεκμαίρομαι, con-
 jiciens, Thucyd. 1. A. πεκμαίρεϛ, notat, indicat, Dio-
 nyf. Perieg. v. 101. πεκμαίρεο, σημειῶσαι πεκμαίρεϛ,
 σχάζεϛ, περαινέ πεκμαίρεσθαι, σκέπτεσθαι, φράζεσθαι,
 Hesych. πεκμαίρεσθαι περὶ τὰς ὥρας, 72: 30. ac-
 commodare rem tempestati. & 73: 11, 12. κατὰ κλι-
 σις περὶ τὸ νόημα πεκμαρτέη.
 τέλϛ. ὃ τέλϛ ἀδρανήν λείπει ἡμιτελέα, 58: 22, 23. πε-
 τελομένης ὁπλισίης, 39: 22. ad finem perducti.
 τελεομένης, Homer. Il. α. 212. ἐτελέσθη, Il. ο. 228.
 τελεομένη παῖδα ἐκδηλα, 35: 13. apparet affectus ad
 finem perductus; constat hominem morbo penitus te-
 neri. τελεοθέντες τῷ θεῷ, 33: 17. numinis sacris
 initiati. ἐτελέσθη τὰ ἑλδούσια, H. Steph. ex Lu-
 cian.
 τελεοφορεῖ [νέσων] ἐς κορυφῶν ἔαρ, 48: 13. ad sum-
 mam maturitatem perducit. τελεοφορεῖ, ἐντελῶς ἀγα-
 τελοφορεῖ, ὁ τελεοφορῶν καθ' ὥραν τὰς κορυφὰς, ἢ ὁ
 τελείως αὐτὰς φέρων, Hesych. & τελεοφορεῖσι, Luc.
 VIII. 14.
 τέρας. οὐκ ἄσπον ἐς τέρας ἰδέσθαι, 71: 48, 49. non
 ita incredibile, ut prodigium videatur.
 περπαλὴ ἄμϛ, 101: 7. περπαλῶν, Homer. Od. σ. 37.
 Schol. πέρψιν, Anthol. lib. 3. cap. 23. Epig. 8.
 πεσάρσκαδεκατάτω [ἡμέραν] 10: 24. Hippocr. 46. 12.
 πεσάρσκαδεκατάτοι, Constant. ex Xenoph.
 * πεσάρσκαδεκατάτοι θνήσκουσι, 9: 8. ἰδρωῖτες—
 τεταῖοι, περπῆαῖοι, ἐβδομαῖοι, ἐναῖοι, ἐνδεκαῖοι,
 πεσάρσκαδεκατάτοι, ἐπῆκαδεκατάτοι, Hippocr. 12, 0.
 E. F.
 πετρήνας τὸ ὀπλίζεσθαι, 51: 16. πέτρηνε, Homer. Il. χ.
 396. Schol. δέκαψε.
 τῶ pro πνός. ὑπὸ τῶ, 2: 10, 11. ἐξ ἄλλ' τῶ; 56: 28.
 ἐπὶ τῶ ἄλλ', Homer. Il. τ. 262. ἢ ἄλλ' τῶ, He-
 rodot. 10. 21. Sed τῶ pro πνὶ nullibi aliàs legi
 præterquam in Aretæo; ἢ τῶ ἄλλ' αἰτή, 13: 23.
 & 23: 14.
 † τεφρίζον [πύον] 38: 45. * τεφροειδές, 44: 2. τε-
 φροειδὲς πύα, 39: 37, 38. Lexicographi habent
 τεφρώδης, sed sine auctore.
 † τηκεδὼν ὃ σιγήειν ὀπλίζεσθαι, 44: 16. τηκεδὼν, φθί-
 σις, τήξις, Hesych. Lege & Suid.
 τηλεφανὲς πύρ, 69: 34, 35. τηλεφανής, Homer. Od. ω.
 83. Schol. ἐκ ἀγρήματϛ φανόμενϛ, τηλεφανεύς
 σκοπίας ἀφορώμεθα, Aristoph. 141. A.
 π, subjunctum vocabulis ὀγκιον vel οἶον vacat; ἐκείνῃ
 [tanquam] αὐτοῖς, 52: 39. ἐκείνῃ μέλανι σπηγῆς,
 18: 28. ὀγκιόνῃ πυρός, 108: 41. οἶον τὰ πύλα, 123:
 22. ἐκείνῃ κρύμει, 123: 27. ἐκείνῃ σπηδόνα,
 42: 34. Sic ὀπτιόνῃ τὸ γινόμενον, H. Steph. ex De-
 mosth.
 πῆμι, facio, reddo. τὰς νοσούντας ἐαυτῶν φαρμακείας
 ἀπὸρες πῆμι ἢ ξυμφορῇ, 134: 9, 10. vide & 121: 29.
 Sic λαῶν γὰρ μιν ἔθηκε, Homer. Il. ε. 319. ὥστε
 αὐτὸν δαίμονα πατέρα παῖς πμῶν πῆμι, Xenoph. 112.
 A. γέλωτά με ἔθε, Herodot. 287. 2. πῆντες,
 ποιῶντες, Hesych.
 πθλῶν [νέσων] χειμῶν, 48: 13.
 † πλμῶν [vellicationum] καὶ κνησμῶν, 35: 15. πλ-
 μῖσι, κνημοῖσι, Hippocr. 959. A.

πμωρῆ [auxiliatur] τῷ ὄρωσι, 43: 5. ἀλλήλοισι πμω-
 ρέεισι, Hippocr. 386. 27. ubi Galen. τῶ πμωρῶν
 αὐτῶν βοηθεῖν οἷε ἄλλοι παλαιοὶ καὶ ὁ ἰπποκράτης πολ-
 λάκις κέχρηται. πμωρῶσας τῶ παθήματι, Hippocr.
 789. A. πμωρῶσαι, βοηθεῖν ὡς καὶ Εὐριπίδης ἐν Ὀνή
 [aut potius Ὀνεί: Lege Euripid. Fragm. in Edit.
 Cantabr.] φησιν. Ἐγὼ δὲ πατέρες αἰμὶ ἐπμωρῶσάμεν,
 Erotian. [ubi tamen ἐπμωρῶσάμεν videtur mihi
 significare ultus sum.] πμωρῶν ἰωσι, Herodot.
 37. 41. πμωρῶντις τοῖς θεοῖς, Thucyd. 83. A. & π-
 μωρῶσεται, Id. 30. A. ubi Schol. αὐτοῖς δηλονότι, ἡ-
 γαν βοηθήσεται πμωρῶν πιναι, καλῶς πμωρῶν πνι,
 βοηθεῖν, Æmil. Port. πμωρῶντϛ τῶ Πολυδώρῳ,
 Xenoph. 601. A. πμωρῶν, βοηθεῖν, Suid. Vi-
 de prius συνήμωρῶν & περσημωρῶν.
 πῖανϛ, calx. τοῖσι τ' πῖανῃ ἐργάτῃσι, 40: 19. πῖα-
 νϛ ἐσδεσμένῳ, 102: 50, 51. πῖανῳ, Lucian. 372.
 C. Hesiod. Scut. v. 141. ubi Schol. γῆν πῖα-
 νϛ, ἢ κηρία, Erotian. πῖανϛ, ἢ κεκαυμένη λίθϛ,
 ἢ ἄσβεσϛ. θηλυκῶς δὲ, ἢ πῖανϛ. σπῆνιον δὲ, δρενι-
 κῶς, Suid.
 τλήμων, ὑπομονήκός, Hesych. ὀδυμῆ καὶ δεισιπνείῃ
 πῆμι τὰς νοσούντας τλήμονας, 121: 29, 30. Eodem
 ferè sensu, τοῖσι ἐς πῖανῳ πνεύσει καὶ ἐς τῷδε τλήμο-
 σι, 57: 35. τλήμων Ὀδυσσεύς, Homer. Il. κ. 498.
 Schol. καρτερός. τλήμονα θυμὸν, Il. ε. 670. Schol.
 εὐτολμον, ὑπομονήκον. τλήμωνϛ, ἐλεεινῶ, Suid.
 τοῖσι μέγχε τῶνδε τλήμοσι, 122: 30. Τετρηκεῖ ὀπ-
 τισυχῶς τ' λέξιν πῆσιν, Eustath. in Hom. 593. 5.
 τλήμων, Euripid. Med. v. 115. Anthol. lib. 3.
 cap. 14. epigr. 6.
 τῶχοι λείοι, ὁμαλοὶ, &c. ἐρεθιστικὸν * πιχογορφή, 72:
 33, 34, 35, 36.
 τόνϛ ὃ σῶματϛ ἀγὰρ, 117: 4. ἢν δὲ τ' φύσιϛ ὁ δεσ-
 μός, τῆς δὲ τόνϛ, λιθῇ, 16: 37. τόνϛ δεισιπνείας
 μείζων, ὀψυχῇ τόνϛ διωκατέρη, 39: 47, 48. ἐκλυ-
 σις δὲ τόνϛ τ' φύσιϛ, 16: 28. τόνϛ περσείναι τόνον,
 77: 30. τόνϛ νόσων καὶ ἐντάσιϛ ἔνομα, 3: 35. Τέ-
 νοι, nervorum nomine comprehenduntur; de
 quo plura ex Hippocrate & aliis tradit Foësius.
 τόνισι [nervis] ὀπλίζεσθαι καὶ λεπτοῖσι, 19: 30, 31.
 τόνϛ σμαίχε, 132: 20.
 * πονώσας πάντων, 120: 14. Verbum πονῶ affertur
 ex Basil. Epistol. νόσους καὶ συνδυσμοὺς τετόνω.
 * ποξέσθαι ἐς τὸ πῖλιν, 2: 29. ἐς τὸ περσείν καὶ ποξέσθαι μό-
 νον, ἀλλὰ καὶ σφαιρῶν, 4: 53.
 τῶ pro μῶ—τῶ δὲ, 123: 43, 44. partim quidem—
 partim verò. Sic Demosth. 309. 12, 18.
 τρέπη [τ' συσπῆν] ἐς ἀγλυσιν, 15: 48. ῥηιδίως [ἀνθρω-
 πον] εἰς ἄδ' ἀγλῆ, 100: 39. τρέπηται ἢ νέσθαι ἐς κα-
 κόν, 9: 15, 16. ἐς ὑγίαν, 37: 20. εἰ δὲ τῶ ἐς ἀγα-
 θόν τρέπηται, 6: 6, 7. ἢν τρέπη ἐς ἀνίκατον, 28: 16.
 ἢν δὲ ὀπλὶ τὸ ἀγὰρ τρέπηται, 9: 16.
 τροπὴ ξυμπάντων παθῶν καχεξία, 46: 54. origo.
 Crassi. conversio. τροπὴ αἰτίας, 48: 38. τ' ἀπάντων
 ἐς πονήν, 47: 15. παθῶν, 46: 54.
 * τρέψις (conversio, confectio ciborum) ἐξανέρχασον,
 47: 43.
 τρηχὺς πόνϛ, 43: 25, 26.
 τρέβον κρηπιδϛ, 66: 15, 16. attritionem. ubi τρέβϛ
 videtur mihi poni pro τρέβῃ: nam τρέβϛ, trita
 semita, τρέβῃ idem ac τρέψις, tritus, tritura.
 τρισμῆ ἀμάξης ἰαχῇ, 28: 8. stridoris. Sed τρισμός
 dicitur de sono vermium in ficu enatis, Theophr.
 Histor. Plant. lib. 4. cap. 16. piscium. Aristot.
 Histor. Animal. lib. 4. cap. 9. foricum, Plutarch.
 Marcell. ὀδόντων, Hippocr. 397. 7.
 τρομώδεα μῆλα καὶ χεῖλα, 4: 16. τρομώδεις σφυγμοί,
 100: 20. χεῖρες, Hippocr. 74. H. τρομώδη κίνησιν,
 H. Steph. ex Plut. Symp. 8.
 τρέφιμον, ea pars cibi, quæ in nutrimentum cedit. σι-
 τία ἀδιδάκτα δὲ τρέφιμα, 62: 48.
 * τρυγίζοντα, i. e. facum similia.
 τρυγώδες πύον, 44: 2, 3. αἶμα, 60: 49. τρυγώδεα
 Bbb 2 (ἔλκεα)

σηγία πρὸς ὑποδοχὴν, Helych. ὑποδέξις, apud Hippocr. 25. 18. de medico ægrum suscipiente & consolante.

* ὑποδιδρῖσκαι [φάρμακα] οἱ κάμνοντες, 26: 38.

ὑποδιδρῖσθαι ἀμβλωθραῖς, 24: 32, 33. ὑποδιδρῖσθαι ὡδὲν πρὸς τὰ γυναικῆα, 24: 28, 29.

ὑποδυμῖν, 1: 2: 29.

ὑποικνέωσι φλεγμοναί, 101: 44. νόσος ὑποικνέσθαι αὐτὰς, Plat. Camill. 143. A. obrepit. ὑποικνέσθαι, εἰς βάθος οἰκῆσαι, Helych. ἀμαρτία εἰς βάθος ὑποικνέσθαι, H. Steph. ex Basil.

ὑποκατασῶσι [remiserint] πρηδόνες, 76: 23.

* ὑποκεφαλαῖοι, 75: 14. πρὸς κεφαλὴν ὑποθεῖναι ὑποκεφαλαῖον, Hippocr. 618. 1.

ὑποκλύζειν, 81: 47. & 83: 49. ἡ κλύειν, 78: 9, 10. κλυομὴ πρηξίς, 88: 38. Hoc verbum citant Lexic. ex Epigr.

* ὑπολεπῶ ἢ λεπὸς ἰχθὺς, 63: 28.

ὑπολόδοι, 42: 51, 52. ὑπολόδοι φύλλα, Diosc. lib. 4. cap. 119.

ὑπολήψι, 33: 13.

ὑπολύσι πῆς διωμῆας, 89: 51.

* ὑπολύστες γενάτων, 61: 58. ὑπολύσις γενάτων, Nahum. II. 10.

† ὑπομέλανες ὀδόντες, 70: 37. ἀσχωρήματα ὑπομέλανα, 46: 16.

† ὑπομελανίζε, 6: 47. πῦα πφροειδέα ἢ ὑπομελανίζοντα, 39: 37.

ὑπομνήσις, propriè revocatio in memoriam. ὑπομνήσιν ἡ λογίαν σκ, Sapient. xvi. 11. ὡς μὴ κροκιδίζεν ὑπομνήσις εἰς, 73: 5. in mentem veniat. ἐφ' ἐκάστης ὑπομνήσεως, 121: 6. in singulis accessionibus, scil. ἡ πᾶσι. ὑπομνήσεως τῷ σωματικῷ χρεῖ, 78: 30. refectiōne stomacho opus est.

ὑπομονὴν ἄλλης κενώσι, 124: 24.

† ὑποξάνθον φλέγμα, 8: 53.

ὑποπῆσι πρὸς φαρμακίαν, 29: 54. suspicaces: suspiciōnem habent veneni, sensu activo, ut ὑποπῆσις, Thucyd. 452. D. ὑποπῆσις, Xenoph. 937. A. Sed ὑποπῆσις sæpius passivo, suspectus. ἦσαν ὑποπῆσι αὐτοῖς, Thucyd. 463. B.

* ὑποπῆσσω, idem ac ὑποπῆσσω, præ metu lateo, recedo. [unde ὑποπεπῆσθαι, Homer. 11. 6312. ubi Schol. ὑποπεπῆσθαι uti & Eustath. 229. 5.] σμικρὸν πῦ ὑποπῆσσαι ἢ νῆσθαι, 125: 7.

* ὑποσπῶσθαι αὐχλὺν, 36: 46.

ὑποσπῶσθαι, 74: 16. subducere [scil. cibum]. sic 83: 9. Eo sensu legitur in Act. xx. 20. Epist. ad Gal. II. 12. ad Hebr. x. 38. Cum gen. ἐπαύρησιν οἶναι δὲ ὑποσπῶσθαι, 74: 25. abstinere: ὑποσπῶσθαι τὸ τσοφῆς, Aristoph. lib. 1. probl. 46.

ὑποσπῶσθαι νῆσαν, 47: 20. ὑποσπῶσθαι ποιεῖν, 93: 39.

ὑποσπῶσθαι. ὑπο τῆς πλάσσει ὑμῶν ὑπερῶν, 8: 35. σπῶσθαι ὑποσπῶσθαι, Esai. lvm. 5.

ὑποτάμνειν, 88: 22.

ὑποτείνετα ἡ ἀλγόνισαν ἢ νῆσθαι, 29: 14. perturbat, dejicit.

ὑπερῶν ἐς κατὰ πον, 83: 28. ὑπερῶν τοῖς δεομῆσις, Thucyd. 25. C. Schol. ὑπερῶν. sic Helych. ὑπερῶν τῇ καθάρσει, Hipp. 49. 17.

* ὑπεφάσις. ἡ ἐνυδαῖσθαι τὰ βλέφαρα, ὡς καὶ τὰ λῶκα ὀφθαλμοῦ ἐξ ὑποφάσι, 2: 38, 39. oculorum alba subapparent. ὑποφάσις ἡ ὀφθαλμῶν, Hippocr. 37. 24. & 1258. C. ubi hæc vox exponitur, ἡ γὰρ πῦ ὑποφάσιν ἐνυδαῖσθαι τὰ βλέφαρα ἢ λῶκα, &c. ὑποφάσις, τὰς ὑποφαινομῆας ὀφθαλμῶν κινήσεις, Erotian. ὑποφάσις χρεῖαι, 81: 32, 33.

ὑποφῆρ [κρίλιν] βροχία, 1: 9. ὑποφῆρ ἢ γαστήρ ἢ ἡ κύστις τὸ ποτὸν, 22: 2. subtilus evehit, excernit. ἡ κρίλιν αἰτῆ ὑποφῆρ [efferet, proferet] δέλον, Job. xv. 35.

* ὑποχολὸν κατὰ πον φλέγμα, 11: 13. biliosum, bile plenum: ἀ χολή. H. Steph. exp. ὑποχολῶ, subintratus, scil. ἀ χολῶ.

ὑποχολοῦμενον, 120: 35, 36. ὑποχολοῦμενον, Xenoph. 206. C.

ὑπῆλοι, 85: 47.

† ὑπωχρεῖ, 32: 43, 44.

ὑστερῶ & ὑστερῶν ἡμέρα. καὶ αὐτὴ μαρτυρεῖ τὸ ὑστερῶν καὶ ὅτι τὸ ἄλλης ὑστερῶ, 96: 32, 33. Ἔ hodie, Ἔ postredie, Ἔ die perendino.

ὑφαίμον ὑπερῶν, 12: 40, 41. ὑφαίμον καὶ ὅς, Anthol. lib. 4. cap. 9. Epigr. 13. ὑφαίμοι ὀφθαλμοί, 32: 51.

Φ.

Φαιδρότεροι γνώμη, 46: 20. Φαῖδρος, καθαρός, γενηδῆς, Helych. Φαῖδρον ἐρύθημα, 8: 52.

Φαλακρῶσις ἀθρόη, 70: 9. Alex. Aphrod. lib. 1. probl. 2.

Φαντάζετα ὅτι τῆσι ὀππολῶσι, 69: 29, 30. apparet. δεξιά Φαντάζετα ὀφθαλμοῦ, H. Steph. ex Plat. in Lexic. Ciceron. p. 38. Φαντάζονται τὰ μὴ ὑπὸντα, 73: 14. imaginantur, putant se videre. μαινόμενοι Φαντασίας πνῆς ὀφθαλμοῦ Φανταζόμενοι, καὶ τὰ μὴ ἐσῶτα ὡς ἐσῶτα ὀφθαλμοῦ, &c. Cal. Jatic. Probl. 79. [Vide Edit. Problem. per Sylburg.]

Φαντάσματα, 32: 48. idem ac ἰνδαλματὰ lineā 46. ἰνδαλματὰ, Φαντάσματα, Helych. Φαντάσμα, Matth. xiv. 26. πρὸς τὴν Φαντασμάτων, Sapient. xvii. 15.

Φαντασίη [visio] σιῆς, 2: 22. Φαντασίαι ὀφθαλμοῦ, Sapient. xviii. 17. Φαντασίαι ἀξιώσις, 11: 17. Φαντασίη [opinio] γλυκαῖσθαι γήνηται, 46: 41. Φαντασίη [speciem] ἀναγωγῆς παρέχεται, 12: 25. Φαντασίη [cogitatione, superstitione] ἐνυδαῖσθαι, 33: 12. ὅτι μὴ Φαντασίη, 29: 45. Φαντασίαν ψάδῃ, Habac. II. 18. Φαντασίη ἡ μάλα καθαροὶ ὕπνοι, 41: 52. Φαντασίη τὸ ῥαχίον κινδύμης, &c. 57: 9. ἐκκρίσι, 61: 29. πλῆθῃς τὸ ἐν τῷ σωματικῷ, 132: 31. Φαντασίαι, ὡς &c. 58: 31, 32. ἀρετὴν καὶ Φαντασίη, 74: 35. ὕπνος λεπτός, ἀρετὴν κακίαν, ἐν Φαντασίη, 71: 13, 14. ὕπνοι σμικροί, Φαντασίαι μέγαντες, 35: 21, 22.

Φάρμακα, medicamenta, 90: 28. & 134: 8. Ecclesiastic. xxxviii. 4. Φάρμακα, [venena] εἰς τὰ φέρεται ἐμβεβληθῶν, 5: 44. Thucyd. 129. D. Φάρμακον ὀλέθρον, Sapient. 1. 14.

Φαρμακώδης καθάρσις, 134: 42. Φαρμακώδης, Theophr. Hist. Plant. lib. 4. cap. 6. Φαρμακώδης, 80: 16. & 91: 10. & 93: 6.

Φαρμακός, veneficus; Φαρμακεῖς, Apoc. xxi. 8. qui medicamenta parat: τὸς νοσούντας ἐαυτῶν Φαρμακείας ἐνυδαῖσθαι ἢ ἐνυδαῖσθαι, 134: 9.

Φαρμακῶν, veneficio afficere; Plat. Tom. 2. 933. D. ἐφαρμακῶν, 2. Chr. xxxiii. 6. medicamenta adhibere; Φαρμακῶν ποτὸν ἐς ὄνησιν, 134: 53. medicamentis purgantibus uti; Φαρμακῶν, 73: 36. Hippocr. 72. F. ubi Galen. exp. καθάρσει.

Φαρμακίον, veneficium, 29: 53. Φαρμακείας, Plat. Tom. 2. 933. D. Galat. v. 20. Φαρμακίης πρὸς τὸν, 113: 7. Φαρμακίη [medicatio] ποικιλοτέρη. (dequā pharmaciā se scripsisse testatur Aretæus, 98: 36, 37. & 107: 48. & 116: 53. & 119: 11.) 97: 45. & 122: 11, 12, 13.

Φεῖδω ἐξω πολλῇ τὸ φλογός, 85: 56. ἐδ' ἐπιφείδω, Homer. Od. 9. 95.

Φέρετα (pascuntur) ὀφθαλμοῦ ζωῆ καὶ ἐρπετὰ ἀνὰ τὸ γῆν, 68: 2; 3. τὰδε φέρετα ἐν σέθεν ὀφθαλμοῦ, Homer. Hymn. in Terr. v. 4. φέρειν, τρέφειν, Helych. ἐκαστὸν ἐλπίσι φέρει, Hippocr. 1: 83. 4. φέρετα (depascitur, consumit) ἡ ψυχὴ τὸ σῶμα, Hippocr. 1184. F.

Φθέρειν ἐξαπάσθαι, 74: 38. τῇ φθέρει, Hippocr. 1050. F. φθέρεισι βαρεῖσι, 119: 45. φθέρειν βαρεῖν, in voce Polyphemi, Homer. Od. 1. 257.

Φθινόπωρον, propriè autumnus desinens ἔν in hyemem vergens, 48: 12. idem ac μετεπωρον, 59: 5. Vox

Ccc

tamen

tamen utraque mihi videtur simpliciter de autumno intelligi; Aretæus enim, quatuor anni tempestates sic enumerat; *ἱέρως*, *φθινόπωρον*, *ἡρ*, *χειμὼν*, 18: 5, 6. & 18: 38, 39. *χειμὼν*, *ἔαρ*, *μετόπωρον*, *ἱέρως*, 35: 11, 12. *χειμὼς*, *ἡρ*, *μετόπωρον*, *ἱέρως*, 3: 43, 44, 45.

φθινώδεις γίγνουσι, 37: 23. *tabidi*. Hippocr. 943. F. τὸ φθινώδες [νόσημα] Id. 939. F. *tabificus morbus*. *φθὸρ ἢ ἀναρχομένη*, 14: 50, 51. *φθόρε ἀνθρώπων*, Thucyd. 129. B. *φθόρης δόχη*, 12: 51.

φιλέει γίγνεσθαι, 3: 37. *φιλέει ὑπερβαίνειν*, Hippocr. 798. H. *φιλεῖ*, *ἐώθεν*, Erotian. Sic Hesych. & Herodot. 62. 16. & Thucyd. 551. C. Ita frequenter *amo* apud Latinos; *aurum amat ire*, Horat. lib. 3. Od. 16. v. 9:

φιλόζωοι καὶ ἐυέλπιδες, 50: 29. *φιλόζων δένδρον*, affertur ex Theophr.

φιλοζωίη, 50: 23. *φιλοζωία*, Diog. Laert. 6. in fine vit. Antisthen.

φιλομειδής λαλή, 101: 9. Homerus per *μυ*, metri gratiâ, teste Eustathio; *φιλομειδής Ἀφροδίτη*, Il. γ. 424. Schol. ἡ φιλόγεως καὶ ἰλαρχέ, καθ' Ὁμηρον. καὶ ἡ Ἡσίοδος (v. 200.) *φιλομμηδέα*, ὅτι μηδέων ἐξεφαίνθη ὁ ἔστι, καὶ αἰδοίων.

φιλονεικεῖν τε πυγμῇ, 120: 10.

† *φιλόσφοι*, 99: 43. *recidiva*. *φιλόσφοι* ἐλεγον αἱ ποιηταὶ τὸ ἐυμετάβολον, Jul. Poll. lib. 6. cap. 27. lect. 7. Sed hic *φιλόσφοι*, idem est, ac * *φιλυπόσφοι*; *φιλυπόσφοι κακὸν*, 116: 39. *φιλυπόσφοι*, Hippocr. 76. A. & 172. H.

φοινίσσω, *puniceo colore inficio*, *rubefacio*. *φοινίσας*, 131: 32. τὸ φοινίσσον ἔστι πυρρός, 64: 11. *igneâ rubefaciendi facultas*. τὰ ὅπουθεν ἐφοινίχθη, Hippocr. 1234. E. *φοινίσσειν ἢ κεφαλῇ*, 117: 10. & 118: 47. Lege Schol. in Aristoph. 387. C. ubi τὸ φοινίχθηναι αἵμακαθῆναι. *φοινίστων*, ἐρυθρῶν. *φοινίξαι*, αἱμαῖσαι, Hesych.

† *φοινίξας*, 133: 19. *μέσφι φοινίξω*, 119: 40. *φοινίξας κεφαλῆς*, 121: 39.

φορητός. ἢ *φορητός*, 61: 12.

φόρως, *coriosa quædam materia*. *ἐπισημαίνων καὶ ἐπιπλασμαίνων* ὁ φόρως ἐυδηλός, 122: 3, 4. ἄλλος ἢ ἐνθάδε ἔστι φόρως, 123: 10. *φόρως μέλαν ἀνιμάται*, 68: 39.

φορπύδης ἡρὸς, 68: 50. Homer. Od. ε. 250. Schol. *φορτωγῶς* ἢ ὀλκάδης καλῶμενης.

φράζεν, *vocare*. τὸδε φράζω πρὸς τὸν φράζω, 33: 38, 39. & *φράζω*, lin. 37. *φράζω μάλιστ' ἐπὶ πάντων*, 122: 36, 37. αἰμὴ μάλιστ' ἐφάραξε, Homer. Il. σ. 254. Schol. *ἐπιμελῶς βελούθε*.

φραχθῶσι ὀδοί, 44: 46. *obstruantur φραχθῶσι ἢ ὀδόν*, Hof. II. 6.

* *φυγανθρωποῦσι ἐς ἐρημίαν*, 33: 5. * *φυγανθρωπότης*, 30: 32. *φύξιμα*, 105: 34. *fugienda*. καὶ φύξιμος ἢ, Hippocr. 532. 52. *φύξιμον*, *effugium*, Homer. Od. ε. 359. Schol. *φύξιτον*, i. e. *quod confugere debeo*. *φύξιμον ὀδῶν*, Nicand. Ther. v. 54. *odorem*, *qui fugat* ἢ *abigit*.

φυλάττω ἐπὶ ἀσπίδος μίλῳ ἡμέρῳ, 89: 53, 54. *unum diem observet, transigat jejunos*. *πεφυλάχται καὶ παῖδες*, 74: 45. *hæc observanda sunt*.

φυλακή, *custodia*, seu *conservatio*. ἐστὶ τὸ κῆρυξ *φυλακῇ*, *ad vesicam tutandam*, 121: 43.

φυλακτικώτερον τὸ διωάμι, 92: 33. *vires magis conservat*. *φυλακτικὸς* ἢ ἐγκλημαίνων, Aristot. (Edit. Sylburg.) Rhetoric. 67. 21.

† *φύρσιν*, *commixtionem*, 102: 25. *προφύρσιν*.

φύσις ἀγῶγῃ, 106: 25. & 75: 40. & 79: 23. *φυσώδεις*, 32: 39. & 29: 31. *φυσώδης*, Hippocr. 392. 26.

φυσώσις, 114: 17. *φυσώσις*, 2. Cor. XII. 20.

φύω. ὕδασι πεφυκῶσι θερμοῖσι, 126: 9, 10. *aquis naturalibus calidis*.

φύη τὸ νῆσος κυσπεταί, 51: 37. τῇ δὲ ζωῇ φύη, 69: 12, 13.

φύλῳ ἀδενώδεις, 52: 38.

φύμα ζωῆς, 71: 44. *propaginem*.

φύσις κρέσσον ἰσχυρῆς, 42: 14. *ἐκκρεσπύλασεν αὐτῆς ἢ ἀνθρώπων*, 71: 40, 41. αἱ φύσις [νόσος] κρέσσον: 100: 46.

φύγνυμι. καίεν καὶ ὁπταῖται καὶ φύγνυται, Diosc. lib. 1. cap. 79. *φωχθεῖσα κέγχρος*, 76: 3, 4. *πεφωγμένη κέγχρος*, 85: 34, 35.

φωλῶν ἢ φέρων ἐν τοῖσι σπλάγχνοις, 36: 17. καὶ *φωλῶν* τὸ κακὸν ἐς βίβλιν, & *φωλεῖσθαι ἐν σπλάγχνοις νόσημα*, 48: 32.

φωνασιή, 132: 2, 3. idem ac *ἀναφωνήσις*, 133: 14. *φωνασιῶν*, Lexicogr. ex Theophr. Hist. Plant. lib. 9. [φωνασιῶν, Alex. Aphrod. lib. 1. probl. 119. φωνασιῶν, Arist. Probl. lib. 11. probl. 22.] De hoc exercitio lege Cael. Aurel. p. 282. & Mercurial. Gymnastic. lib. 6. cap. 5.

X.

Χαίρει ὁπίσω ἢ δὲ ἄνωθεν, 111: 20.

χαλαζῆς ἐμπλεῖα κρέα, 70: 21. *χαλαζῆς hic tuberculum*; vitium in subus. *χαλαζώδεις τὸ ὕον* — *χαλαζώσαι* — ἐν τῇ γλώτῃ τῷ κατὰ ἔχρει τὰς χαλαζῆς, Aristot. Histor. Anim. lib. 8. cap. 21. *γλώσσῃ χαλαζώδεις ἰόντοισι περὶ χεῖρα*, 70: 18. *γλώσσῃ ἐτερχώμετο*, ὡς περὶ χαλαζώδης πικρῶν, Hippocr. 1121. H. καὶ δὲ πῶς πνέουσαν ἀπὸ βράχου — *χαλαζώδεις*, 41: 18, 19, 20. ὕδρον *χαλαζώδεις*, 66: 50.

χαλαρός. τὸ χαλαρὸν δόχευ, 83: 42. Hippocr. 810. G. *χαλαρὸν χαλινῶ*, Xen. 948. B.

χαλαῖω. *χαλῶν*, 109: 27.

χαλεπὴ πονήσῃ κύστις, 23: 4. i. e. *χαλεπῶς πονεῖ*.

χαλεπαίνω [σηπεδῶν] ἰσχυρῆς, 64: 30. *irritatur*. *πνέουσαν* — ἢ *χαλεπαίνω* τῷ ὕδατι, 39: 27. *non offenditur*. τῶς χαλεπαίνουσι, 2: 40. *iratis*. *χαλεπαίνου* πᾶσιν, Xenoph. 143. A. ἔτε πῶς δὴ μοι ἀπεχθόμενοι χαλεπαίνω, Homer. Od. π. 114. Schol. ὅς γινέται.

* *χαλκώδεις ὄντες*, 70: 27.

χαλκεῖσι, 40: 20. *χαλκῶς*, Homer. Il. μ. 295. *χαλκῶς*, τὰς τὸ σίδηρον ἐραζομένης, Aristot. Poetic. cap. 25. Aretæus junxit *χαλκεῖσι* ἢ *σιδηρεῖσι*. τὸ *χαλκεον*, 92: 41.

χαυδόν, πλὴν καὶ ὅταν διωατὸν καὶ ἀθρόως δότῃ ἢ κεχρημένῳ πλάτῃ, Hesych. ἐφ' ἰδρῶτι ἀδῶν ἢ χαυδόν, 18: 30. & 59: 9. *χαυδόν* ἐλῆ [οἶνον] Homer. Od. φ. 294. Schol. ἀθρόως καὶ κεχρημένως. * *χαυδόν* ἐλῆ, Hippocr. 272. 33.

χαίρει ἐν τῇ τρεφῇ, 124: 34. *gratie incibo*, i. e. *grati cibi*. Sic *χαίρει* πρὸς πρῶτον καὶ σίτιν, 128: 13, 14. *χαίρει* ἐξ ὧν τοῖσι κάμνουσι, 132: 7. *gratum fiat, oportet gratum facere*. αἱ τοῖσι κάμνουσι *χαίρει*, Hippocr. 1180. C. *χαίρει*, αἱ *χαίρει* ἐννοῖ *χαίρει* εἶπον τὰς πιθανότητας, Erotian. *χαίρει* ἀλβανὸς τὸ ἡδύον, 27: 3. ubi *χαίρει* est τὸ *χαίρει* εἶπον, *res gratas innoxie indulgere*.

χαίρει ὁμοῖος θεοῖς, 33: 11, 12. *χαίρει* ὁμοῖος βασιλεῖς, Homer. Il. λ. 23. *χαίρει* ὁμοῖος τῇ ἡδονῇ, Xenoph. 99. A. *χαίρει* εἶπον, τὸ δὲ τὰ κεχαρισμένα, Hesych. Et cum Gen^o. *χαίρει* εἶπον ὁπώρας, 91: 29. *χαίρει* ὁμοῖος παρὲντων, Homer. Od. α. 140. Schol. ἐν τῇ παρὲντων ἐπιδοῦσα.

χαίρει ἀδύνητον καὶ μέγα, 35: 3.

χαίρει, 31: 3. *præ gaudio*. Phocylid. v. III. Apud Homerum restringitur plerumque ad *gaudium bellicum*; *χαίρει* γηθησῶν, Il. v. 82. & ad ipsum *bellum*; *μνηστὴρ χαίρει*, Il. δ. 222. Schol. ἔστι πολέμῳ. *χαίρει* καὶ ἡ μάχη, ἢ *χαίρει* ἐμπιπῶν τοῖς νικῶσιν.

χαίρει τοῖσι, &c. 5: 30. De Charoneis fossis aërem pestilentem exhalantibus, lege Galen. Comm. I. in lib. 1. Epidem. & Plin. lib. 2. cap. 94. & Strab. 636. B. ac 649. D. & Diog. Laert. in Zenon. 193. D. Edit. Lond.

χειμὼν, 15: 12. pro quo poeticum *χειμῶς*; *χειμῶς* τῆς τῆς

παῖδε πάσσα, 3:44. ὡς ἐν μ'α χεῖμα, 69:24. χεῖμα π καρτερῶ, 59:37. χεῖμα, Homer. Od. ξ. 487. χεῖματ@, Hesiod. Eeg. v. 448.
† χεῖρ@χελῶ [χέρειπιδ@] χεῖρῶν, 65:20. Martialis in l b. i. Epigr. 99.] corripuit primam syllabam in *chiragra*; sed H. Stephanus in Gr. Thes. legit *che-ragra*; nam in hujus vocis flexione poetæ demunt; χελ, Homer. lλ. θ. 289.
χειρονομίη, 117:6. & 120:9. & 133:17. inter γυμνάσια, Hippocr. 364. 16. & 374. 3. Athen. 631. C. ἐχειρονόμην, Xenoph. 877. E. ποῖσι σκέλεσι ἐχειρονόμησε, Herodot. 238. 37. lege Eustath. in Homer. 159. 39. & 957. 47. & Mercurial. Gymnastic. lib. 2. cap. 7.
χειρουργίη. De Chirurgiâ scripsit Aretæus; ἐν τῇσι χειρουργίῃσι λέλεκται, 115:36. & ὁ παρέρωντ@ λόγῳ ἡ τὴν δε χειρουργίη, 88:23.
χερείων, 49:23. Homer. lλ. α. 114. οἱ φύσσι χερείς. 56:26. χερείονες χεῖρῶν, 56:25. χεῖρ@ τὸ ἀφελόντων, 128:14.
χερσαίων, 136:5.
χρῆσμον χήματ@, 34:20, 21. i. e. κερχασμὸν χήμα χλιαρῶ, 74:51, 52. scil. ὕδατι. χλιαρὸν ὕδωρ, Athen. 123. D.
* χλοῖαφ@ χροῖη, 41:50.
χρῆς ἐστὶ [τελῆς] τῷ ἐλέφαντι, 69:6. μάλθακ@ ὡς χρῆς, Hippocr. 612. 28. χρῆς ἡ πρῶτη θελὲς καὶ λεπτή, Schol. in Aristoph. 409. E.
† χολόβαφα δ@, 16:46. & 30:44, 45. χολόβαφοι τὸ πᾶν, 20:14, 15. * χολοβάφια ποῖα, 12:51. Nullam hujusmodi formæ vocem à βάρβω uspiam adhuc legi. Forfan posset reponi χολόβαφα vel χολοβαφέα, nam legitur κοκκοβαφής.
* χολοειδὲς αἷμα, 45:35. χολώδης frequentissimè occurrit apud Hippocr. & Galen. χολώδεα, 17:40.
χονδράδεα μέρεα, 39:6, 7. χονδράδῃ μέρεα, Aristot. de partib. Animal. lib. 2. cap. 9.
χερμπομύοισι, 12:36, 37.
χρέμψιος, 12:50. ὅτε χρέμψιες, Hippocr. 1251. B.
χρέσμοσι pro χράσμοσι. Φυγῆτε τὴν δερμὴν χρέσται ἡδύνετε καὶ αἰδέων, 24:58. fugit injucunda, appetit jucunda χρεόμυον φαράμασι, 122:7, 8, 9. utendum est. Ubi quod occurrit, rarissimè, Participium verbalis in -τέον vicem gerit. χρεῶ [utere] κλυσμῶ, 116:17.
χρεῶ θυμῶ, Herodot. 40. 28.
χρεῶ [opus] βαλῆς, 124:4. & cum acc°. χρεῶ βαλῆς ἐμὲ καὶ σε, Homer. lλ. κ. 43. Schol. χρεῖα συμβαλῆς ἐμοὶ καὶ σοί.
χρεῶν [oportet] φέρειν, 121:30. & 128:21. & 134:34. χρεῶν ἐστὶ σε ἔναι, Herodot. 10. 30. & (subaudito ἐστὶ, uti apud Aretæum) χρεῶν μιν μὴ λέγειν, Herodot. 192. 39. ἐμὲ χρεῶν ἰκέσθαι, Homer. Od. ο. 201. χρεῶν adverbialicit, quod rarum est; χρεῶν [necessario] ὕδρωσθι πρὶν γινέσθαι, 44:15.
χρέ@ [opus est cum Nom.] κερῆ, 76:60. χυλός, 131:53. 54. uti & apud Latinos; *dux opus est*, Cicer. lib. 2. Epist. 6. ad Cur. & cum Gen°. ἀλέης τῷ σμάχῳ χρέ@, 78:31. & βίης καὶ πόταν ἐς δούρην-ξιν χρέ@, 39:22. χρέ@ ἐς ἐνὶ θυμῷ θανάτου, 41:14. opus est morte ad requiem; i. e. non, nisi morte, relevari potest dolor. Crassus autem interpretatur, quasi θανάτου regetur ab ἐνὶ θυμῷ, & βεβήκειν ῥαπῆς à χρέος, levī momento ad perniciem opus est; sic ferè Morelius in suis notis, si morbo eo vel leviter tententur, lecto, in quo moriem obeant, componantur.
χρη κατὰ κεκλιόθαι, 72:27. Aliquando χρη subauditur; παρὰ σπυγμέναι, 38:56. Rarissimum est χρη pro χρέ@; χρη τὸ κατὰ δειμῶν, 67:9, 10.
χρησῖς. σμικρὸν ἐν ἀνθρώπῳ [αἷματι] τὸ χρησὶν τὸ φύσθαι ἡ τροφή, 134:35, 36.
χρεῖν ἀλειψάσθαι σκυῶνιον ἐς τὰς πόδας, 104:59, 60. at mox 105:3, 4. [τὰς πόδας] χρεῖν ἀλειμμάσθαι. Sic & lin. 7. quæ syntaxis est magis in usu; τὸ χρεῖν ἐλαῖω, Homer. lλ. α. 587.

χρεῖτες, 84:13. & 130:46. Sic enim legendum est pro χρεῖτες. ἐλαῖον τὸ χρεῖτες, Exod. xxv. 6.
χρεῖματα, 82:40.
χρη, 45:37. τὸ χρῆας, Aristoph. 98. E. & χρῆη, 46:11. Homer. lλ. ξ. 164. Hippocr. 1181. A. τὸ χρῆας, Aristoph. 189. F. Schol. οἱ Ἀθηναῖοι παροξύωνσι τὸ χρῆας.
* χρῆ@ πῶς ποικίλον, 38:44. τὸ χρῆ@, pro colore alias non legi. Sin id placeat, posset legi χρῆς [corporis, uti Homer. lλ. δ. 130. Schol. τὸ χρωτὶς, & σώματ@] πῶς.
χρῶμα πηλιδὸν ἢ μέλαν, 70:29.
χρῶσι, 45:20. colore imbuunt, Aristot. in ultim. sect. Probl. 9. χρῶσι, χρῶμασι, μολύναι, Helych.
χρόν@. ἡ [πίθ@] πολλῶν χρόνων ἐν, 133:30, 31. χρονίζεσι, 93:16. χρονίζειν, 1248: G.
χρυσειδὲς τὸ χρυσεῖον, 45:37:38. χρυσεῖδῃ χρῶματι, Xenoph. 172. C.
χρῶμα ἐλκεῖν, 62:12.
† χῶν, thema rarius in usu; φλέγμα χῶν, 117:25. χυθῆν, 54:16.
χωρήσιν τὸ νῆσον διωαμῶν μελέων, 66:4. quæ capiendo morbo sufficient.
χωρίον, locus; ὅπῃ τὸ χωρίον τὸ ἔργον, 32:12. τὸ χωρίον, cutis, 86:3. & pars corporis; τὸ χωρίον, 85:36.

Ψ.

Ψαμμία, 53:16. & 55:3. arenulæ, minutiora calculorum fragmenta. θρύπτειται τὸ λίθον εἰς ψαμμίαν, Alex. Aphrod. lib. 1. probl. 110.
ψαῦσις τὸ κεφαλή, 75:21. ψαῦσις, 35:16.
ψηλαφίη ποδῶν ἐναφῆς, 75:20. & 77:56. & 84:26. 105:4. ψηλαφίης, Hippocr. 24. 13.
ψεδναὶ ὅπῃ τῇ κεφαλῇ κερμαί, αἰραι, 70:7, 8. ψεδνὴ λάχνη, Homer. lλ. ε. 219. Schol. αἰραι, μαδασεῖ.
ψεδνός, μαδασός, δρακιδεῖς, Helych.
ψελά τὸ ἐν τῇ χρεῖον, 70:9, 10. ψελοῖσι σπῶμασι, 73:4.
ψίχες, 113:26. ψίχ, 133:44. ψίχ, Alex. Aphrod. lib. 1. probl. 40.
ψέφω κατὰ πρὸς μῶν, 72:32.
ψοφῆν cum accus°. [χέλεα] πρὸς μῶν ψοφῆν, 35:37. sprutum cum strepitu expruunt. Schol. in Aristoph. 131. B. Μένανδρ@ ἐψοφῆκε τὸ θύραν ἐξιών. Et neutraliter; ψοφῆν, Hippocr. 198. B.
ψύχω. ξυῖ πῶσι ψύχουσι [refrigerantibus partibus] κολοκύνθῃς & πέπον@, 133:37.
† ψύξις βρωμάτων & πομάτων, 14:10. ποδῶν, Hippocr. 398. 31. ψύξις κελῖνης, 58:20. ψύξις, 6:31, 32.
ψυκτικόν, 77:2.
ψυχεῖ ἱκελοὶ σφυγμοί, σμικροί, νωθροί, 30:49. [Legge Editoris Not. in Var. Lect.] Quid si reponatur ἰλύ; nam 70:15, 16. σφυγμοί σμικροί, νωθροί, ὅπως δὲ ἰλύ@ μόλις κινῶμενοι.
† ψυχροκασίη ἀλυσίης κρέσων, 120:14, 15.
ψυχροκαστεῖν, 120:34. ψυχροκαστεῖ, Lexic. ex Plut. Erotic. ψυχροκαστεῖντων, Aristot. lib. 1. Probl. 29.
ψυχροποσίη, 18:29, 30. & 50:31, 32. ψυχροποσίαι, 6:33.
ψυχροποσίαν, Plut. Symp. 6. Probl. 7.
* ψυχροσπῆς κελῖν, 58:47. uti Editor. in Not. ad Var. Lect. legendum monet.

Ω.

ὦ τὸ θώματ@, 66:36, 37. ὦ τὸ παρέρωντος μεγάλης ἀνάγκης, 122:25, 26. ὦ τὸ θώματ@, Lexic. ex Gregor. ὦ τὸ ἀναγκασίας, Lucian. 202. A.
ὦδε εἶχε γνώμης, 32:13, 14. mente bene constabat. ἔως ἔχω δόξης, Dionys. Halic. de Lys.
† ὠκισ@ ὀλεθρ@, 23:25. Homer. lλ. χ. 325.
* ὠκυφόνος κακῆς, 15:37.
* ὠμῆς ἐλαίης, 75:35. ὠμοῖσι λήνοισι, 123:33, 34.

Ccc 2

ὠμῆτε.

ὡμότερον προφύω, 45:7. pro ὡμότερον. Lege hujusmodi ἀσυντακτικῶς in voce νεοτῶ.
 ὥρη, de quatuor anni tempestatibus, 18:5. aut de maturitatis tempore; ἐφ' ὥρας, 123:28. καθ' ὥραν, 74:12. ἐφ' ἐκάστης ὥρας, 74:13. ἔπι τ' ὥρας, 118:3. ἐφ' ὥρας, 91:32, 33. ἐφ' ὥρας, 110:43. ἐς ὥραν, 112:31. Sic ἐν ὥραισι χρόνιοις, 123:41. ὥραϊον, 113:39. ὥραϊον πάλιν, 120:29. ὥραϊος πάλιν, 135:51. ὥραϊος οἰνάνθης, 107:10. ὥρη τῇ ὥρῃ, 28:36. & τῷ κάλλει τ' ὥρας, 28:39. ὥραϊα ἀκροδρύν, 136:8. ὥραϊον, 123:32. ἐν πῶσι καθεστῶσι καιροῖσι καὶ ὥραϊος τὰ ὥραϊα λουπιδῶσι, Hippocr. 997. E. ὥρα πάλιν, Homer. Od. 1. 131. Schol. τὰ πρὸς ἑκάστην καιρὸν ὁπτινίδεω. ὥροι, 50:43. ὥρων, 20:24.
 ὥς pro ὥς, 27:32. Vide Comment. de Dial. Aret. Litt. ω.
 ὥς, cum Superlativo, ὥς ὀξύτατα, cum Indicativ. ὥς ἔσω παρωρεῖται τὸ ὄργανον, 116:20, 21. sic 103:9. cum Optativ. ὥς ἐυγχαράσσοιτο, 116:27. cum Infinitiv. ὥς δοκίειν, 43:49. ὥς εἴσται, 104:27. ὥς μὴ ἀμαρτάνειν, μὴδὲ μακροχρότειν, 72:22.
 ὥς. τ' ὥσιν, 65:52. ὥς, Aristot. de Animal. Ingress. cap. 2. idem ac ὥθης, Alex. Aphrod. lib. 1. probl. 90.

† ὥσιν ὥσιν, 83:23. ὥσιν, ὥθης, Hesych.
 ὥτειλῃ ἀπέκλεισε, 62:50. ὥτειλῃ, 89:41. ὥτειλῃ, 60:6. & 62:39. & 62:55. ὥτειλῃ, πυκνὰ, παχῆαι, στερεοί, 62:45, 46. ἐς ὥτειλῃ ἰόν, 64:24, 25. ἐμβῇ τὸ πρῶμα, 121:38. ἦκη τὰ πρῶμα, 115:27. ἀγόντα τὸ πρῶμα, 111:8, 9. ὥτειλῃς ἐς τ' πρῶμα γαίν, 99:45.
 ὥφελει, 92:19. ὥφελος, 85:51.
 ὥφελόντες ἔδεν πυρετοί, 6:6. sic 18:46. ὥφελόντες ἔδεν, 25:24, 25. ὥφελος ἔδεν, 63:9.
 ὥφελόντων χεῖρα, 128:14, 15. convenientibus deteriora.
 ὥχρῳ, 47:4. pallor, Homer. Il. γ. 35. ὥχρος, genus leguminis, 127:29. Aristot. Hist. Anim. lib. 9. cap. 40. in fine.
 ὥχρῳ, 6:14.
 ὥχρῳ, 36:26. ὥχρῳ, Diosc. lib. 4. cap. 42.
 * ὥχρῳ, ὥς χολῇ, 63:27.
 ὥψ. ἐμπας πταίνῃ ὁ ὥψ, 84:25. οἱ ὥψες οἶδε, 45:42. oculi. Notandum est hanc vocem hic esse masculinam. At in singulari, ὥψ, conspectum, Homer. Il. γ. 158. Schol. τ' ὥψ, τῷ ὥψ, ὥψ.

I N

A R E T Æ I Indicem Appendix.

Nequid Lector, in quo possit adjuvari, desideraret; in Appendicem sequentem conjiciuntur vocabula plurima, præsertim medica, quales sunt partes humani corporis, morbi cum variis medicamentis, animalibus, vegetalibus, aliisque ad philosophiam naturalem pertinentibus; quæ pleraque nomine tenus commemorasse hic sufficiet; plenius quippe in variorum authorum hanc materiam de industriâ tractantium operibus explicata. Inferuntur præterea quædam Editoris observationes, ad quas in suis ad Latinæ versionis oram notis aut alibi passim lectorem remittit.

A βέλαια, ἀλθεις, 26:30.
 ἀβλαβής ὁπώρα, 91:34.
 ἀβροί ἐς τ' διαίταν, 67:32. ἀβρόν, καλόν, ἀνθραξ, περὶ, Lexic. Voc. Herodot.
 ἀγκῶν, ἀκρῶ, 69:35, 36.
 ἀκρον σπέρμα, 56:6.
 ἀκρωσις, 79:32.
 ἀγκισ, εἰς ἀκρῶν, γράφω, 130:28. ἀγκισ, Hippocr. 393. 40. ἐσ μὴ ἐγκισ αὐτὸς ὃ ἀντὶ τ' μάστιγας πησὶ τ' λέξιν, Erotian.
 ἀγκῶν, 88:37. & 89:11.
 ἀδένες, 52:40.
 ἀδαντον, 79:32.
 ἀδόκητῶ πηγή, 18:29. σὺν ἀδόκητον ἴαριν, 52:21.
 ἀδρῆς διαίτης, 57:38. ὀλίγον ἀδρότερον, 119:6. ἀδρότερος ἀμύτων, 115:12.
 ἀείζων, 135:12.
 ἀείρετ' ἐς ὄγκον, 83:44.
 ἀθρόη Φαλακρωσις, 70:9. ἀθρόον εἰσπείν, 78:30. κενὸν [αἷμα], 88:36. ῥῆν τὸ αἷμα, 87:11. ἀθρόως ἐξέρχονται, 52:35.
 αἰδοίων ξυμπτώσις, 2:55.
 αἰδάλης, 38:32. αἰδάλῃ, ὅπερ ἐ λυγνὺς, Galen. Exp. Voc. Hipp.
 αἰθύνῃς ὡμῆς κρεαδίη, 122, 21.
 αἰματις ἀγωγή, 13:18. ἀναγωγῆς θερμότης, 95:46. [αἷμα] ἐκκελεῖ, 53:58. & 54:4.
 αἰνότατοι [πῶνοι], 110:19.
 αἰρῆς ἀλγῶν, 91:43. αἰρῶν ἀλγῶν, 107:8.
 αἰχμῆς, [vide postea inter conjectur.] 65:2.
 αἰωνίη νεοτῶ, 84:6, 7.

αἰώρη, 109:2. & 80:50. & 103:36. & 104:48. & 110:4. αἰωρῶντων, 82:18. αἰωρηθέντες, μετεωροθέντες, Lexic. Voc. Herod.
 αἰσκήα, 88:52.
 αἰσκήα τ' σπονδύλων, 37:16.
 αἰσκήτης τρέφει τὸ δάκρυον, 98:36. αἰσκήτης Ἀιγυπτίας, 98:38.
 αἰσκήα, 75:25. αἰσκήτοι, Herodot. 282. 25.
 αἰσκήα τ' πηχέως, 77:26, 27.
 αἰσκή τ' πηχέως, 95:21. ἡλικίης, 84:8. ἡλικίη, 134:26, 27. [νόσος] 74:49. αἰσκή πάθος, ἡ τ' τὸ μέγεθος δηλῶντων σημείων περὶ σῶμα, Erotian.
 αἰσκήσον ἔλαιον, 85:43. [πέμματα] 120:47. αἰσκήτοι ἐγ κεφαλοί, 91:24, 25, 26.
 αἰσκήση προφῆς, 59:3. καίλης ἐντέραν, 42:36. αἰσκήση τὰ ὑγρὰ ἴαριν καὶ μέρεα, 55:51. αἰσκήτης τ' ὑγρῶν [ύστερ] 64:9. αἰσκήτης δὲ ψῶ, 51:41.
 αἰσκή ψυχρῶ, 101:23.
 αἰσκήτον αἷμα, 97:40. αἰσκήτοισι ἔροι, 20:17, 18. αἰσκήτες μελικρήτης, 85:19, 20. οἶνος, 104:35.
 αἰσκήτων τὰ ὥραϊα, 136:8.
 αἰσκήτες πύρε, 19:48. ἐκλάμπει ὁ πύρε, Hippocr. 15. 9.
 αἰσκήμα, 66:9. αἰσκήματ' πηχέως καὶ αἰσκήτ' νοσήματος ὁπφείδ' ἔνομα, Galen. Exp. Voc. Hippocr.
 αἰσκήνεται ἡ κεφαλὴ, &c. 74:33, 34.
 αἰσκήν, 111:27.
 αἰσκήζοντα τ' θερμῆς, 83:2.
 αἰσκήνους οἶκος, 85:7.
 αἰσκήναι, 131:21.
 αἰσκήματ', 94:18.

αἶμα: τὸ σπύλον, 47: 54.
 αἰσθητικὴ γυνή: διωκόμενος, 73: 61.
 αἰχμή: αἰχμή, 2: 27. ὑποσπύλον, 36: 46. αἰσθητικὴ
 τὸ ἐν τῷ αἰσθητικῷ, 2: 48.
 αἰχμητὴν μύτην, 76: 10, 11. τῷ αἰχμητῷ ξυμῆχεν,
 102: 46.
 αἰσθητικὴ αἰμάσσειν, 83: 12, 13.
 αἰσθητικὴ ἐς ὑπνον, 120: 48. νοσήματ', 126: 15. αἰσθητικὴ
 αἰσθητικὴ, 66: 47, 48. αἰσθητικὴ τὸ ὑπνόν, 61: 12, 13.
 αἰσθητικὴ καὶ βλαψή, 85: 50, 51.
 αἰσθητικὴ, 75: 10, 11.
 αἰσθητικὴ, 112: 28. & 90: 23.
 αἰσθητικὴ, 110: 45. Vide Not. ad Var. Lect.
 αἰσθητικὴ, 7: 30. αἰσθητικὴ λέγει ἐξ αἰσθητικῶν εἰδῶν πρὸς τὰ
 τὸ παιδίων σωματικὰ μάλιστα γινόμενων, Erotian.
 αἰσθητικὴ, 39: 6. & 41: 39. & 65: 3. ὅπως μὴ μὴ
 ὅπως, 12: 33. ὅπως μὴ μὴ, 71: 28. ὅπως χι-
 τῶν, 61: 19.
 αἰσθητικὴ καὶ ὅροι, 28: 50.
 αἰσθητικὴ ἢ ὅροι, 62: 27. [Vide & 53: 27. & 121:
 33.] ὅπως, 67: 35.
 αἰσθητικὴ, [Vide Indic. præced.] De hac voce multa
 apud Erotianum.
 αἰσθητικὴ, 72: 35. αἰσθητικὴ [κνίδης] 80: 8.
 αἰσθητικὴ [σπύλον] 50: 5. 6.
 αἰσθητικὴ τὸ αἰσθητικὸν χυλόν, 128: 8. αἰσθητικὸν, 108: 37, 38.
 αἰσθητικὸν χυλόν ἢ κνίδην, 77: 5.
 Βαίχχα: τὸ Ἀργύριον, 111: 50. Βαίχχα, Hippocr.
 215: 19. Βαίχχα, [ἐλαία] Id. 269: 43. Βαίχχα-
 εν, Cephisodor. apud Athen. p. 553. Βαίχχα, εἰδῶν
 βοτάνης καὶ μύτης, & καὶ Ἀριστοφάνης μέμνηται,
 Erotian.
 Βαλάνοι, 76: 18.
 Βαλάνοι, flos mali punici sylvestris.
 Βαλάνοι, 85: 42. Βαλάνοι, 85: 46.
 Βαλάνοι, 97: 54. & 98: 23.
 Βαλάνοι, 132: 42, 43.
 Βαλάνοι, 19: 57. Βαλάνοι πικρὰ καὶ σπύλον καὶ αἰ-
 λία, 36: 39. Βαλάνοι, 93: 37. Βαλάνοι, 99: 40.
 Βαλάνοι, 117: 18. Hippocr.
 11: 6. D.
 Βαλάνοι τὰ πικρὰ δέχοντα, 2: 36.
 Βαλάνοι, 74: 11.
 Βαλάνοι, 84: 47. Βαλάνοι ὅροι, 103: 12.
 Βαλάνοι ἐν τῷ, 25: 27. Βαλάνοι οἱ λοιμώδεις ἡπατ',
 15: 50, 51.
 Βαλάνοι, 50: 40. Βαλάνοι 23: 41. Vide Æginet.
 lib. 7. sub lit. B. Æt. Tetrabib. 4. Serm. 1. cap.
 50. Galen. tom. 2. p. 150. l. 7.
 Βαλάνοι ἀγνόν, 97: 13.
 Βαλάνοι, 8: 28.
 Βαλάνοι, 37: 15. ξυμῆχαι μὴν Βαλάνοι, 17: 48.
 Βαλάνοι οἶνος, 124: 33. αἶμα, 127: 22.
 Βαλάνοι, 14: 45. Βαλάνοι, [vid. Not. ad Var. Lect.]
 39: 38.
 Βαλάνοι, καὶ ὅροι, 15: 8. Βαλάνοι ἐξ αἰσθητικῶν, 20: 8,

9. Φύσις, 59: 24. τὸ σπύλον, 46: 14. Βορμώδεις ὅροι,
 44: 27.
 Βορμώδεις, 133: 40.
 Βορμώδεις πόμα, 8: 10. & 60: 12. Potionis genus,
 quod fit ex hordeo & quibusdam radicibus. At
 pro Βορμώδεις ὅροι legi vult Gorrhæus in Def.
 Med.
 Βορμώδεις μύτην, 4: 39. Βορμώδεις ἐλαία, 116: 52.
 Βορμώδεις ὅροι. 128: 11. γυναικὸς νεοτῆκα καὶ νεοτῆκα,
 103: 38, 39. τὸ Βορμώδεις, αἶμα, 108: 46. ὅροι, 128: 11.
 ὅροι μὴ παλαιότερος, 103: 41. μύτην, 128: 29. ὅροι,
 109: 39, 40. ὅροι πρὸς ὅροι, &c.
 Βορμώδεις ἐνοικαδίοι, 122: 21, 22.
 Βορμώδεις ὅροι, 7: 10, 11. ὅροι, 12: 26.
 Βορμώδεις καὶ Βορμώδεις λέγει ἐρεθισμὸς, ὅροι τὸ παρῆκα
 σὺν γυναικῶν εἰλημμένης τὸ λέξεως ὡς ἔ' Αἰσθητικὴς Γη-
 ρυτῆς, καὶ Δίφιλ', ἐν Δαυαίσι, Erotian.
 Βορμώδεις, 6: 15, 41. τὸ κνίδην ὅροι τὸ ὅροι τὸ ὅροι
 ὅροι νῦν λέγει. καὶ τὸ σπύλον καὶ ἢ κνίδης καὶ ἢ ὅροι πρὸς
 τὸ εἰσὶ τὸ Βορμώδεις. Βορμώδεις τὸ ὅροι τὸ ὅροι
 τὸ γινόμενον Βορμώδεις τὸ τὸ ὅροι ἐξ αἰσθητικῶν
 Erotian.
 Βορμώδεις, 78: 40. Vid. Cael. Aurel. p. 358.
 Βορμώδεις, 20: 9. & 105: 8. Βορμώδεις Βορμώδεις, 11: 27.
 Βορμώδεις ἐνοικαδίοι, 112: 38, 39.
 Βορμώδεις, 2: 29. Βορμώδεις τὸ κατὰ, τὸ ὅροι, 4: 4, 5. Βορμώδεις
 Βορμώδεις, 4: 16. ὅροι ἐρεθισμὸς πρὸς ὅροι, 4: 36. Βορμώδεις,
 70: 25.
 Βορμώδεις, 25: 4. & 64: 3.
 Βορμώδεις, Σαμῆ, Ἀμνῆ, Σινώπης, 88: 52. ὅροι, 98: 19.
 Βορμώδεις, 98: 32.
 Βορμώδεις λήπει, 78: 51.
 Βορμώδεις, 79: 27.
 Βορμώδεις, 66: 9, 10.
 Βορμώδεις πρὸς ὅροι, 2: 33. πρὸς ὅροι ὅροι ὅροι καὶ
 ὅροι, 5: 48.
 Βορμώδεις τὸ εἰσὶ, 5: 14. μύτην τὸ ἐν γυναικῶν, 3: 24. γυναι-
 τὰ λήπει, 37: 3.
 Βορμώδεις, 117: 49.
 Βορμώδεις ὅροι, 3: 2. γυναικὸς μέρα, 55: 52. γυναικῶν,
 τὸ ὅροι γυναικῶν, τὸ ὅροι πρὸς ὅροι, Erotian.
 Βορμώδεις, 55: 50. Βορμώδεις πρὸς ὅροι, 131: 13. γυναικῶν
 γυναικῶν, 64: 7, 8.
 Βορμώδεις, 4: 49. γυναικῶν, 4: 47.
 γυναικῶν, 24: 28. γυναικῶν τὸ πρὸς, 24: 51, 52. γυναι-
 κῶν ὅροι, 112: 4. γυναικῶν, de quibus se
 scripsisse testatur, 81: 13.
 Βορμώδεις ἐγκέφαλ', 122: 20.
 Βορμώδεις ὅροι, 102: 51.
 Βορμώδεις ὅροι, 61: 46. Βορμώδεις ὅροι, 21: 10.
 Βορμώδεις μεγάλοι χεῖρ' ὅροι ὅροι, 2: 5. Βορμώδεις, 17: 49.
 Βορμώδεις μικρὰ καὶ ὅροι, 96: 22.
 Βορμώδεις τὸ κατὰ, 107: 35.
 Βορμώδεις τὸ κατὰ, 87: 43.
 Βορμώδεις τὸ ὅροι, 76: 57. Βορμώδεις ἀνατολῆς, 103: 40, 41.
 Βορμώδεις ἀνήκεσαν, 4: 51. confer 76: 47, 48.
 Βορμώδεις τὸ ὅροι νεοτῆκα, 65: 26.
 Βορμώδεις, 82: 20.
 Βορμώδεις τὸ ὅροι ἀκάνθης πρὸς ὅροι, 98: 38. Horum pa-
 stillorum forma traditur à Paul. Æginet. lib. 7.
 c. 12. Βορμώδεις, 87: 51. Vide supra suo loco.
 Βορμώδεις τὸ κατὰ τὸ Βορμώδεις ὅροι, 131: 34, 35. cu-
 jus emplastri forma invenietur in Cels. lib. 5.
 cap. 19.
 Βορμώδεις φάρμακον, 106: 12. & 135: 34, 35. & 110:
 3. & 131: 40. Omnia, quæ ad hujus medica-
 menti formas vel vires pertinent, fuscè enarran-
 tur à Galeno, tom. 2. p. 220. &c.
 Βορμώδεις τὸ ὅροι, 98: 39. Vide Paul. Ægi-
 net. lib. 7. cap. 12.
 Βορμώδεις τὸ ὅροι, 122: 12. & 132: 12. & 133: 6.
 uti modò δι' ἐκιδνῶν.
 Βορμώδεις τὸ κατὰ τὸ ὅροι [Φοίνις].

Ἀλφ' ἢ φύλων ἢ μαλακάριον, 111: 50. De hoc unguento, vide Diosc. lib. 1. cap. 76. & de foliis, cap. 11.

Ἀλφ' ἢ μύρων, 87: 50, 51. Hujus medicamenti compositio peti potest ex Alex. Trallian. lib. 4. cap. 1. & Galen. Tom. 2. p. 242.

Ἀλφ' ἢ ὀπωρέων, 130: 18, 19. Hoc medicamentum descriptum invenies in Galen. tom. 2. p. 277. l. 29.

Ἀλφ' ἢ δύο πεπερέων, 131: 37. Vid. Paul. Æginet. lib. 7. cap. 11.

Ἀλφ' ἢ κρίκος ἢ θηλὴ φάρμακον ποτὶν, 131: 39. Vid. Galen. tom. 2. p. 446. l. 50.

Ἀλφ' ἢ σπερμάτων [ἀπὸ θήματος] 132: 44. Hoc ab Ætio peti potest, Tetrab. 3. Serm. 2. cap. 9.

Ἀλφ' ἢ σπερμάτων [μάλαιγμα] 107: 29. Hoc inveniri potest in Paul. Æginet. lib. 7. cap. 18. vel Galen. tom. 2. p. 411. l. 15.

Ἀλφ' ἢ φυσαλίδων φάρμακον, 128: 26. φυσαλὶς, nuncem vesicariam nonnulli, alii vocant halicacabum. Pastillum ex halicacabi radice compositum descripsit Galen. tom. 2. p. 388. l. 10.

Ἀλφ' ἢ χελιδόνων, 87: 52. Hoc medicamentum peti potest ex Galen. tom. 2. p. 244.

χυλὸν ῥόδου, 87: 51. Vide postea in voce ῥόδου.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 52: 14. Lege Conjectur. paulo πρότ.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 52: 12. [Vid. Not. in Var. Lect.] Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 51: 32. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 129: 8.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 89: 39.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 101: 40. & 104: 36. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, Hippocr. 355: 36.

* Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 89: 12, 13.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 128: 42. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 63: 12. & 66: 36. & 67: 36.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 107: 44. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 103: 17. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 97: 36.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 55: 29. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 121: 14, 15.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 87: 45, 53.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 84: 27.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 103: 54.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 93: 39, 40. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 110: 24.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 90: 30. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 95: 24.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 2: 24, 25. Hippocr. 37: 48.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 102: 43. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 117: 25. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 118: 27. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 22: 43. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 9: 52.

vide 12: 46. αἱμάτων, 76: 20. χυμῶν, 135: 42. ἔσ.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 78: 46. ἄγων, 128: 43. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 133: 15. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 108: 50.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 62: 56. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 58: 14. & 59: 2. & 62: 37, 37.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 102: 50.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 100: 32, 33.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 84: 24. πᾶσι ἢ ῥόδου, 84: 28. πᾶσι ἢ ῥόδου, 27: 27.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 19: 53. πᾶσι ἢ ῥόδου, 19: 42, 43.

* Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 76: 18.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 30: 4. animi relaxatio, Cael. Aurel. lib. 1. cap. 5. & lib. 3. cap. 8. ἰάνθη, Homer. Il. 6. 103. & Il. 7. 174. Schol. διεχύνθη, ἀφ' ἑαυτῆς.

* Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 78: 32, 33. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 106: 22, 23.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 115: 51. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 19: 18. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 52: 41.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 128: 15. Hippocr. 39: 55. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 127: 10. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 74: 11.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 1: 21. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 22: 31. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 14: 44.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 79: 30, 31. ἢ ῥόδου, Diosc. lib. 3. cap. 37.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 28: 4. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, Hippocr. 399: 10. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 122: 52. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 128: 16, 17. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 94: 29. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 6: 3.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 74: 7. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 118: 19. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 116: 56. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 64: 57.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 85: 43. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 52: 24, 25.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 111: 47. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 49: 10. [opportunitatem videatur] τὰ μὲν, 81: 45.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 117: 27. pisorum genus. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 126: 25.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 129: 19. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 79: 34.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 22: 18. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 122: 17. medicamenta.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 35: 7, 10. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 47: 12. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 44: 12. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 27: 19. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, Anthol. lib. 1. cap. 33. Epig. 1. Nicand. Alex. v. 12.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 86: 8. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 47: 26. & 59: 45. & 29: 23. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 42: 30.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 54: 57. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 10: 14. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 49: 28, 29.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 65: 11. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 66: 27.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 118: 16. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, Thucyd. 132: D.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 119: 47. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 125: 25. & Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 28: 7. Vid. Not. ad Var. Lect.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 55: 10, 11. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 60: 33. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 64: 42. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 124: 18.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 49: 5. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 134: 27. Vid. Ἀλφ' ἢ ῥόδου in Erotian. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 116: 16, 17.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 18: 34, 39. & 18: 25, 11. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 59: 12. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 130: 34, 35. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 105: 18. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 18: 28. πᾶσι Ἀλφ' ἢ ῥόδου, Hippocr. 1077: G.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 82: 28. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 75: 50, 51. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 64: 42. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 124: 18.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 49: 5. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 134: 27. Vid. Ἀλφ' ἢ ῥόδου in Erotian. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 116: 16, 17.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 18: 34, 39. & 18: 25, 11. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 59: 12. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 130: 34, 35. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 105: 18. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 18: 28. πᾶσι Ἀλφ' ἢ ῥόδου, Hippocr. 1077: G.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 82: 28. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 75: 50, 51. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 64: 42. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 124: 18.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 49: 5. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 134: 27. Vid. Ἀλφ' ἢ ῥόδου in Erotian. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 116: 16, 17.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 18: 34, 39. & 18: 25, 11. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 59: 12. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 130: 34, 35. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 105: 18. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 18: 28. πᾶσι Ἀλφ' ἢ ῥόδου, Hippocr. 1077: G.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 82: 28. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 75: 50, 51. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 64: 42. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 124: 18.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 49: 5. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 134: 27. Vid. Ἀλφ' ἢ ῥόδου in Erotian. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 116: 16, 17.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 18: 34, 39. & 18: 25, 11. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 59: 12. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 130: 34, 35. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 105: 18. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 18: 28. πᾶσι Ἀλφ' ἢ ῥόδου, Hippocr. 1077: G.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 82: 28. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 75: 50, 51. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 64: 42. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 124: 18.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 49: 5. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 134: 27. Vid. Ἀλφ' ἢ ῥόδου in Erotian. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 116: 16, 17.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 18: 34, 39. & 18: 25, 11. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 59: 12. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 130: 34, 35. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 105: 18. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 18: 28. πᾶσι Ἀλφ' ἢ ῥόδου, Hippocr. 1077: G.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 82: 28. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 75: 50, 51. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 64: 42. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 124: 18.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 49: 5. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 134: 27. Vid. Ἀλφ' ἢ ῥόδου in Erotian. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 116: 16, 17.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 18: 34, 39. & 18: 25, 11. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 59: 12. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 130: 34, 35. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 105: 18. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 18: 28. πᾶσι Ἀλφ' ἢ ῥόδου, Hippocr. 1077: G.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 82: 28. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 75: 50, 51. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 64: 42. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 124: 18.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 49: 5. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 134: 27. Vid. Ἀλφ' ἢ ῥόδου in Erotian. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 116: 16, 17.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 18: 34, 39. & 18: 25, 11. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 59: 12. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 130: 34, 35. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 105: 18. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 18: 28. πᾶσι Ἀλφ' ἢ ῥόδου, Hippocr. 1077: G.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 82: 28. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 75: 50, 51. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 64: 42. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 124: 18.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 49: 5. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 134: 27. Vid. Ἀλφ' ἢ ῥόδου in Erotian. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 116: 16, 17.

Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 18: 34, 39. & 18: 25, 11. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 59: 12. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 130: 34, 35. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 105: 18. Ἀλφ' ἢ ῥόδου, 18: 28. πᾶσι Ἀλφ' ἢ ῥόδου, Hippocr. 1077: G.

ἐλκεα ἐν τοῖσι παροδμίοις, 7: 24. Ἀιγίπια καὶ Συριακά, 8: 11.
 ἐλκυσθ' ἄνωθεν, 88: 39.
 ἐλκυσθ' ὀπίσθεν, μέλας, 136: 11.
 ἐμβάμμα ὁστέμαχον, 80: 120: 24, 25. δι' ὅθεν ἢ κυ-
 μίν, 135: 53. & 123: 19. Ἐμβάμματ' formam
 tradit Trallian. lib. 7. cap. 14.
 ἐμετέρων, 136: 13. ἐμετέρωσι δεινότεροι, 119: 2, 3.
 ἐμπάσεν, 75: 41. & 117: 9.
 ἐμπεπαρμένον ὅσοις ὀδυνῶν, 66: 42.
 ἐμπης, 21: 45.
 ἐμπαλάσεν ἢ κεφαλῶν, 80: 44. ἐμπαλάσσει, 96: 48, 49.
 ἐμπαλάσσει, 3: 32.
 ἐμπύς, 11: 54.
 ἐμπύς, 9: 15. χῶρ' ὅθεν, 89: 2. ἐμπύς, 37: 34.
 ἐμπύς, 36: 9.
 ἐμπύς θάλασσαν ἢ πλάγαν, 36: 8.
 ἐμπύς, 9: 29, 30. & 39: 5.
 * ἐμπύς, 39: 13, 14. & 87: 44. & 93: 40. &
 107: 45.
 ἐμπύς, 37: 32. πύον, 39: 36.
 ἐμπύς, 43: 35.
 ἐμφύς, 84: 6.
 ἐμφύς, 35: 6.
 ἐνδοθὺς ἄνδρος, 56: 17.
 ἐνδοθὺς, 95: 18. πύον, 106: 13. Hippocr. 43: 48.
 ἐνδοθὺς πύον, 87: 25. ἐνδοθὺς [vergii] εἶναι τὸ ἀλ-
 γόν, 92: 11.
 ἐνδοθὺς ἰνδρῶν, 102: 12. ἐνδοθὺς ἀπὸ τοῦ οἴνου, 101: 27.
 * ἐνδοθὺς, 75: 53.
 ἐνδοθὺς, cum Gen^o. ἐνδοθὺς καὶ ἐνδοθὺς βρόγχος, 83: 39.
 ἐνδοθὺς, 85: 21.
 ἐνδοθὺς. ἐνδοθὺς τὸ ζώον, 103: 37.
 ἐνδοθὺς, 203: 50. σπασμώδεις, 112: 39. κακῶς.
 ἐνδοθὺς. ἐνδοθὺς, 88: 44, 45.
 ἐνδοθὺς, 11: 32. πύον, 23: 17. & 33: 56. [ἐνδο-
 θὺς] πύον, 59: 42, 44. & 60: 41. κακῶς,
 60: 46. ἐνδοθὺς χιτῶνες, 61: 16, 17.
 ἐξαισίων, 75: 6.
 ἐξαισίων, 60: 43. Hippocr. 76: D. Vide etiam
 Hippocr. 940: G. & 1074: A.
 ἐξαισίων ἄνδρος, 31: 46. ἐξαισίων τὸ θερμόν, 31: 38.
 ἐξαισίων [attingit] τῶν, 15: 50.
 ἐξαισίων θερμότητος καὶ τολμῆς, 113: 3, 4.
 ἐξαισίων ἐς ἀσπυρίαν, 78: 46.
 ἐξαισίων, 121: 28. ἐς τὸ ὕδωρ ζωτικόν, 49: 2. ἐξαισίων ἢ
 ὕδωρ λυομένης, 51: 2. ἀνάληψιν, 125: 3. ἐς πύ-
 ῶν ἐξαισίων ἐπερὶ τοῦ ἄνθρωπον, 48: 39. ἐξαισίων ἐς τὸ θερ-
 μόν καὶ ξηρόν ἀπαισίων, 79: 43. ἐξαισίων σωματίων, [de
 solidis corporis partibus.] 39: 25.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω φλέβας, 48: 2.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω ὅθεν, 88: 9.
 ἐπαίρω. [Vid. Ind. præced.] ὡς ἢ ἢ μικρὸν ἐπαί-
 ρω, 112: 27, 28.
 ἐπαίρω, 67: 29.
 ἐπαίρω ἢ ὁδὸς, 76: 35. ἐπαίρω, 83: 37.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω, 4: 29. λάγαν, 42: 10.
 ἐπαίρω, 5: 11, 12.
 ἐπαίρω. manifestissima, 92: 18. Sed
 [à δηλέω] * ἐπαίρω, ποκίον, κακόν, 43: 48. &
 100: 36.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω ἀπὸ τοῦ νεοῦ, 3: 47. ἐπαίρω. νεοῦ, 1083: G. 384: 13.
 ἐπαίρω, 67: 3, 4.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω, 100: 50. ἐπαίρω. ἐπαίρω, 43: 2. &
 46: 57.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω, 18: 44.
 ἐπαίρω, 76: 59: 60. & 107: 3. ἐπαίρω, 76: 31.
 & 126: 37. ἐπαίρω. ἐπαίρω, 83: 4, 5.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω, 22: 22. [idem ac παρὸς] &
 16: 53.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω, 100: 25. ἐπαίρω, 124: 9. ἐπαίρω.
 ἐπαίρω, 22: 12. Vide etiam 19: 31, 37. ἐπαίρω. ἐπαίρω.

κινδυνὸν νεφροῖς, 22: 10. αἰτίαι, 60: 7. ἐπαίρω. ἐπαί-
 ρω, 15: 49. ἐπαίρω. ἐπαίρω, 124: 39.
 ἐπαίρω. [ὅθεν.] 116: 55.
 ἐπαίρω, 15: 53. & 28: 27. ἐπαίρω. ἐπαίρω,
 121: 3. ἐπαίρω, 54: 8. ἐπαίρω. ἐπαίρω, 83, 56.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω, 64: 5. ἐπαίρω, 13: 40. &
 112: 33.
 ἐπαίρω, 119: 37. τὸ ἐπαίρω. ἐπαίρω, 104: 46.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω, 53: 27. ἐπαίρω, 69: 42, 53.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω, 116: 20.
 ἐπαίρω, 99: 10.
 ἐπαίρω, 99: 38.
 ἐπαίρω, 75: 54. & 85: 51. & 91: 38.
 ἐπαίρω, 106: 42. & 44: 52. & 97: 27.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω, 125: 13.
 ἐπαίρω, 47: 27, 28.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω, 76: 22.
 ἐπαίρω. [Vid. Ind. præced.] Hippocr.
 36: 2.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω, 26: 14.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω, 56: 10.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω, 47: 23.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω, 76: 18. ἐπαίρω, 80: 10. ἐπαίρω, 84:
 19. ἐπαίρω, 125: 10. ἐπαίρω, 105: 40. ἐπαίρω.
 ἐπαίρω, 77: 56.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω, 75: 42. ἐπαίρω. ἐπαίρω, 111: 42.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω, 61: 2. & 59: 52.
 ἐπαίρω, 119: 18. Legitur sine, ἐπαίρω, Diole.
 lib. 3. cap. 46. Theophr. Hist. Plant. lib. 6. cap. 7.
 Nicand. Ther. v. 67.
 ἐπαίρω, 10: 20.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω, 131: 30. ἐπαίρω, 91: 41, 42.
 ἐπαίρω, 6: 25.
 ἐπαίρω, 115: 7, 8. & 115: 52.
 ἐπαίρω. [παίρω] 114: 18.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω, 61: 2. & 59: 52.
 ἐπαίρω, 128: 18. (Lege Conjectur. paulò post.)
 Reperitur παίρω, 16: 48. & Hippocr. 363: 35.
 ἐπαίρω, 30: 15.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω, 90: 53. ἐπαίρω. ἐπαίρω, 103: 49.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω, Hippocr. 47: 8. [Vid. Ind. præ-
 ced.] ἐπαίρω. [παίρω] ἐπαίρω, 88: 11.
 ἐπαίρω, 31: 30.
 ἐπαίρω, 81: 10.
 ἐπαίρω, 61: 13.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω, 104: 48. ἐπαίρω. ἐπαίρω, 104: 49, 50.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω, 122: 7.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω, 108: 44. ἐπαίρω. ἐπαίρω, 108: 40.
 ἐπαίρω. [φλέβω] 81: 34. ἐπαίρω. [τὸ τ' φλέβω.] 111: 38.
 ἐπαίρω, 81: 39. & 109: 24. ἐπαίρω. ἐπαίρω, 125: 33.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω, 110: 42. ἐπαίρω, 112: 33. ἐπαίρω.
 ἐπαίρω, 128: 10. ἐπαίρω. ἐπαίρω, 108: 51.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω, 12: 19. (αἰμορραγία) 62: 29. ἐπαίρω.
 ἐπαίρω, 15: 40. ἐπαίρω, 82: 12.
 ἐπαίρω, 82: 11.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω, 116: 14.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω, 117: 2.
 ἐπαίρω, 79: 49.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω, 130: 30.
 ἐπαίρω, 106: 12.
 ἐπαίρω, 71: 29.
 ἐπαίρω, 136: 5.
 ἐπαίρω, 18: 21. ἐπαίρω. ἐπαίρω, 113: 38.
 ἐπαίρω. unde ἐπαίρω, 73: 6. Homer. Il. v. 142.
 ἐπαίρω, 128: 30. ἐπαίρω, 123: 18. Vocatur
 ἐπαίρω, apud Diole. lib. 2. cap. 190. ἐπαίρω.
 ἐπαίρω, 133: 4.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω, 106: 18. ἐπαίρω, 136: 4. ἐπαίρω.
 ἐπαίρω, 8: 33.
 ἐπαίρω. ἐπαίρω, 56: 6.

ζῶα [i.e. *hirudinis*] ἡ δὲ ζῶα, ἡ δὲ ζῶα αἰμόρροια, 107: 17, 19.
 ζωῶδης [*vividus*] τὰ πάντα, 103: 25.
 ἡδυσμὸν, 119: 20. & 120: 40.
 ἡλέκτες, 98: 39.
 ἡμικτύλιον, 77: 14.
 ἡπαρ τῆς φλεβὸς ρίζης, 108: 13. πάρος αἵματι, ἡπαρ πύλῃσι, 19: 28. ἡπαρ ἄχθος ἡρετῆ, &c. 19: 56. πῶς ἡπαρ, 41: 29. ἡρετῆ, 106: 33. & 127: 37.
 Ἡρακλείου, [παῖς] 69: 17. Hippocr. 593. 30. Tralian. lib. 1. cap. 15. Ἡρακλείου νόσος, τῆς ἀπληψίας. Δὲ τὸ ἰσχυρὸν ἔνοσηματὸς ἐδυσκαταμάχῃτον ὡς μαρτυρεῖ καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς κωμικοῖς. ἐνιοὶ δὲ φασὶ τὴν μάστιγαν ἐπὶ ῥῶσιν, ἐπεὶ δὲ τῆς πάλαι μόνον ὁ ἥρως ἐάλω, Erotian.
 ἡρεμία, 71: 13. ἡρεμίῳ μηχανέεσθαι, 75: 7.
 ἡρεμία, πῶς ἔπαιται, 122: 53, 54.
 ἡσυχία, 65: 14. & 103: 55. ἡσυχίαι, 57: 18, 19. & 69: 41. ἡσυχίῳ ἀγειν, 72: 30. Hippocr. 398. 11.
 ἡττος, 113: 24.
 ἡττος, 44: 15. Vide Conjectur. paulò πρότ.
 θάλαττα οἰκίαι, 76: 53.
 θάλαττα, 19: 39. & 105: 39. πικρὰ, Erotian.
 θάλαττα, 133: 46.
 θάλαττα, 80: 43. θάλαττα ὅπως, 117: 16.
 θῆ ὀδυνῇ τῷ ὀρέοντι, 4: 51. ἀτερπὴς ἔπαροξυσμὸς, 28: 48, 49. τὰ μὴ θῆτα ὀρέσθαι, 64: 54.
 θῆτα ἔπαρσις, 91: 13, 20. Diosc. lib. 5. cap. 124.
 θελκτική, 75: 32.
 θῆμις τῷ ἀρχιτῶ πείσσειν, 105: 33.
 θέναι τὴν θερμότητα, 16: 54.
 θερμὴ ἀρετή, 42: 50.
 * θερμώδεις ψωμοί, 101: 41.
 θερμότης, 52: 6.
 * θερμάσματος, 83: 30, 31. κέφοις, 85: 33. Hippocr. 386. 4.
 θηλαὶ ἐκφανέες, 37: 7.
 θηλείον, vox variis animalium generibus tribuitur: βδέκας τὰ θηλεία, 132: 42, 43. & 107: 16. τῶν θηλείων τῶν ἐχιδνῶν, 133: 6. & 126: 35, 36. ἐχέων τῶν ἐρεπῶν θηλείων, 135: 7. διψᾷ τὸ ἐρεπτόν θηλείον, 52: 24, 25. ἐλέφας τὸ θηλείον, 69: 21. τῶν χροαίων ἐκπιδὼν τῶν περὶ πύλῃσι θηλείων, 45: 41. θηλείων λαγωῶν, δορκάδων, πωκῶν, 126: 24, 25. χροαίων τὰ θηλεία, λαγῶν ἢ οὐς, 136: 5, 6. θηλώδεις, μελαίνης χολῆς, 29: 36. θηλώδεις κωκὸν, 28: 31.
 θορή, 55: 53. & 56: 3, 17. Herodot. 128. 15.
 θουρακίνη, 113: 38.
 θείξ, 65: 29. [Vid. πείξ in Ind. præced.] τείχες, 70: 5.
 θρόμβος, αἰμάλωψ, 42: 31.
 θυμὸς, 80: 2. θυμῶν, 74: 6.
 θυμὸς θῆτα ἔλα, 91: 36. θυμὸς αἰμωμνικὸν, 135: 34.
 θυμὸς [*animus, desiderium*], ἐγγίγνεται, 12: 28. & 43: 51. Hippocr. 39. 25. & 42. 29. ἰτα; θυμὸς καὶ ὀργῆς, 75: 23.
 θυμὸς, *thymus*, 80: 3. θυμὸς ἔσθ' Ἀττικῶς κόμη, 124: 29, 30.
 θώρηξ, 5: 54. πῶς ἔλα μόνον ἐρυμα καὶ δοχὴ, 10: 18. τὰ ἐν δόντι θώρηξ, 3: 8.
 ἱγνύς, 4: 32. ἱγνύς, 4: 48.
 ἰδέη χολῆς, 44: 50. ἰδέα [ῥόα] 63: 23. ἰδέη πάρεσθαι, 25: 22. σκοτώματ' ἰδέα, 28: 19. ἰδρωτός, 129: 17. ἰδέα, 134: 20. σώματ' ἰδέα, 22: 9, 16. ἰδέα ἱκλον, 67: 47. ἰδέα, 63: 25. ἰδέα σιμηνίων, 72: 14.
 ἰδρυμῶν ἐς ρίζαν νόσων, 136: 21. ἰδρυμὸς, ἐνεκάθηται ὡς καὶ Ὀμηρὸς πῶς τὸ Νεσσελίδης, &c. Erotian. ἰδρυμὸς, 08. γ. 37. Schol. ἐνεκάθηται.
 ἰερίων πᾶσι [Vid. Ind. præced.] ἰερίων νοσήματ' ἰερίων, 302. 30. ἰερίων καλὸν μῆκος φαρμάκων, 78: 22, 27. ἰερίων ἔσθ' ἀκαταρτησία, 82: 14. ἰερίων ὄρεον, 19: 17.
 ἰήσθαι, 81: 22. ἰήσθαι, 118: 30. ἰήματ' ἰήσθαι, 115: 27.
 ἰκτερὸς, 44: 33. ἰκτερὸς κατὰ γένος, 41: 51.

ἰκτερὸς, 45: 41.
 ἰκτερὸς, 31: 30.
 ἰκτερὸς, 6: 51.
 ἰκτερὸς, 83: 16. & 85: 52.
 ἰκτερὸς τῶν ἄνω, 12: 9. & 104: 25. τῶν πόρων, 53: 45.
 ἰκτερὸς, 106: 6. & 113: 9. τὸ μεταξὺ τῶν ἰκτερῶν ἐπὶ ὀσφύϊ, Galen. Exp. Voc. Hipp.
 ἰκτερὸς, 96: 54.
 ἰκτερὸς, [Vid. Ind. præced.] 70: 18. & 117: 18. & 131: 32. ὅπως μικρὸς καὶ σικκὸς ἐν τῷ κτ' τὸ πρὸς ὥσπον δέρματι γίνεσθαι καλὸν μῆκος ἰκτερῶν, Galen. Tom. 2. p. 225. 1. 2. Coel. Aurel. maculam vocat in rotunditate stantem.
 ἰκτερὸς, 67: 49, 52.
 ἰκτερὸς ἢ ρίζα, 126: 35. ἰκτερὸς τῶν ρίζων, 84: 40. & 107: 12, 13. ἰκτερὸς μύρρι, 84: 18. cujus præparationem vide apud Diosc. lib. 1. cap. 66.
 ἰκτερὸς ἔλα, 61: 6. ἰκτερὸς, βοτάνης ὄνομα, Erotian.
 ἰκτερὸς, 4: 9. & 33: 54. & 89: 19. ἰκτερῶν, 116: 26. [ἰκτερῶν, 5: 43. lege Not. ad Var. Lect.] ἰκτερὸς, τὸ μεταξὺ τῶν σωματῶν τε καὶ τῶν σωματῶν μὲλον ἐκ μεταφορῆς ὥτως ὀνομασμένος, Galen. Tom. 5. p. 262.
 ἰκτερὸς, ἐς γένος, ἡπαρ σπλῆνι, 41: 31.
 ἰκτερὸς ἔλα, 59: 53. Hippocr. 39. 30.
 ἰκτερὸς, 37: 15. ἰκτερὸς ἐκπιδὼν, 4: 34. ἰκτερὸς, 65: 20.
 * ἰκτερὸς, 55: 12. ἰκτερὸς, 55: 16.
 ἰκτερὸς φύλων χυλῶν, 96: 53.
 ἰκτερὸς, 120: 36. & 127: 16.
 ἰκτερὸς οἰκτερῶν, 74: 22. & 117: 43. & 136: 5. ἰκτερὸς, 91: 26, 27.
 ἰκτερὸς, 70: 43.
 ἰκτερὸς αἰμάλωψ, 50: 6. λεπτὸς, κέκοσμος, 63: 28. & 64: 24. & 92: 26, 31. ἰκτερὸς ῥύσις, 70: 40. ἰκτερὸς, 92: 26.
 Κάγχρυ, 91: 47, 48. & finè γ, κάγχρυ [indativo] 103: 8, 9. & 106: 25. κάγχρυ, κάγχρυς, Diosc. lib. 3. cap. 88. κάγχρυς, Theophr. Hist. Plant. lib. 3. cap. 7.
 καδμῖν λείη, 89: 25.
 καδαίρειν σκλῆρος φαρμάκων, 113: 5. sic 78: 19. ὑμέναις, 90: 44. ἔλα, 127: 28. & 54: 26, 27. καδαίρειν δις καὶ τρις ἀνὰ πᾶν τὸ μίον, 63: 38.
 καδαίρειν ἢ διπλὸν μίον, 63: 32. διπλὸν, 64: 5. σωματῶν, 126: 30. ἐπὶ πᾶσι, 133: 10. πάρεσθαι, 125: 3. πᾶσι, 90: 51, 52. καδαίρειν τὰ πᾶσι δέηται, 92: 36. μύθῃσι, ἢ καδαίρειν, 121: 37. καδαίρειν φλεβῶν, 121: 20. πᾶσι, 121: 25.
 καδαίρειν ἀσθῆσι, κεφαλῆς, νύκτων, 82: 25. & καδαίρειν τῶν ἰερῶν, 106: 22. ἐκπιδὼν ἄλλως καδαίρειν ὁ δινατῶν, 136: 11, 12.
 καδαίρειν ἀσθῆσι, 63: 36. ἀσθῆσι, 17: 12, 20. τῶν, 135: 42. καδαίρειν ὕπνοι φαντασίη, 41: 52. καδαίρειν ἐπὶ οἰσιν, 113: 33. καδαίρειν ψυχῇ, 16: 23.
 καδαίρειν αὐτῶν [πᾶσι] 83: 45. ἰδρωτῶν, 102: 13.
 καδαίρειν τῶν ὀργάνων, 83: 47. & 111: 4. τῶν ὀργάνων τῶν καδαίρειν, 110: 47.
 καδαίρειν χόνδροι, 95: 29. πᾶσι καδαίρειν χυλῶν, Hippocr. 379. 25.
 καδαίρειν ἐς ἐκπιδὼν, 9: 25, 29. & 31: 15. καδαίρειν τῶν ἔλα, *vulnus sanescat*, 44: 8. καδαίρειν, 42: 2. καδαίρειν διδύματ' ἰδέα, 38: 17. καδαίρειν, 46: 42. & 51: 39. & 56: 31. & 21: 32. καδαίρειν, Hippocr. 1085. D. ἀναπνοῆς, 9: 26. νόσος, 77: 11. & 79: 44. σπῆνι, 54: 2. σωματῶν, 53: 34. παρῆς, 120: 21. πᾶσι, 119: 43. ὕμνις, 120: 17.
 καδαίρειν ἐξόδος, 107: 38. καδαίρειν φάρμακων, 125: 48. γυμνάσιον, 135: 47. καδαίρειν σπλάγχων, 48: 31. & 95: 55. & 56: 15, 16. καδαίρειν ἰήσις, 97: 20.
 καδαίρειν ἔλα, 63: 22. ῥίζα, 86: 23. τὸ καδαίρειν, 52: 20.
 καδαίρειν ἐρυμαί, 58: 29.
 * καδαίρειν, 7: 42.
 καδαίρειν, 122: 44.

- καλάμω, *calamo*, 89: 24. & pro *calamo aromatico*,
 καλαμῶ οὐ ἐνώδης, 109: 13. καλάμω τῷ ἀρωματικῷ,
 107: 43.
 καμάτῳ σὺν ἀγνῆς, 103: 25.
 κανθαρίστ, 23: 40. ἢ ἀφ' κανθαρίδων φοινίξ, 121: 41.
 κανθοῖσι τ' ῥίνος, 121: 41.
 καρδαμύμω, 84: 34, 35.
 καρδίη, 5: 54. & 5: 24. & 15: 41, 42, 54. & 57: 27.
 & 76: 47. καρδία, 10: 23. καρδίη δ' ἔχει τ' ἀρτηρίας,
 108: 14.
 καρδιαλγίη, 56: 46. & 57: 29. καρδιώσασσι μέσφι λει-
 ποθυμίας, 61: 62. & 24: 40. ὅπῃ πῖσι καρδιώσασσι,
 16: 20. καρδιωγμός ἢ πᾶθῳ, σομαχικὸν ἔκκλησκει
 πᾶθῳ, 58: 5. οἱ παλαιοὶ ἰατροὶ τ' σομαχὸν καρδίαν
 ἐκάλουν, καὶ καρδιωγμὸν τ' πόνον ἔσομάχῃ, Schol. in
 Thucyd. 130. B. Lege Erotian. in καρδιώσασιν.
 καρδιακῶν θέρειά, 100: 3.
 κάρλω μελάντα, 68: 5.
 καρκίνος, 64: 36. καρκινώδεα, 64: 39.
 κάρπ καρποῖ, 117: 34.
 καρπός, *junctura manus cum cubito*. ὥς καρπὸς ἐς
 πήχεα, 87: 18.
 καρυκεία, 117: 34.
 καρωπδες, 24: 21.
 κασίλῳ, 122: 17. & 131: 5. κασίη [σικίνη] 108: 39.
 κασία, Psalm. xlv. 8. Origo hujus vocis Hebræa
 habet Y, quæ litera per σ & α solet exprimi [Σελᾶ,
 Gen. iv. 19. Ἰσοκάρ, Exod. vi. 18.] At Etymo-
 logus comminiscitur Græcam originem ὡς τὸ
 κασά, id est κασμήσῃ.
 κάσος ἔχει, 115: 44. κάσπελον, 78: 13. & 79: 54.
 κάσος, pro *castoreo*, 112: 19, 30. & 113: 35. &
 104: 60.
 κατὰ κρέα ἔχει, 46: 17.
 κατὰ κρέα μελάνες, 67: 48.
 κατὰ μιλίων γυναικὸς ἔχει, 125: 9.
 κατὰ πίνω, *absorbeo, devoro*. ὅπῃ πῖσι κατὰ πνομήσιν,
 14: 24. ἢ δὲ δὸς δώρητος κατὰ πίνω, [Vid. Not. ad
 Var. Lect.] 14: 56, 57.
 κατὰ πόνων διωκώτερον, 86: 37. ἐν φαρμάκων ξηρῶν κα-
 τὰ πόνω, 98: 30.
 κατὰ πλῆσιν πρῶτον τ' ὀπληφίης, 83: 57, 58. & 84: 14.
 κατὰ σφύζω. κατὰ σφύζω τ' βίον, 71: 16.
 κατὰ φορῆς, *lapsus*, 81: 43.
 κατὰ φύζεις, 17: 50.
 * κατὰ δίδον ἔμμητες, ὄργανον, 116: 21. In *Ætio ton-*
fillarum abscessus aperiri jubentur σμιλαεῖω ἢ κα-
 τὰ δίδ. *Acicula vertit Cornarius*.
 κατὰ φέες, 3: 18. & 25: 31. κατὰ φέει δεινὴ, 29: 33, 34.
 κατὰ χόις, 81: 8. κατὰ χόδεα τρέπον, 24: 26.
 καυκαλώσῃ, 64: 55. Vid. Not. ad Var. Lect.
 καυλὸς ξύμπος σπολὸς, 49: 34. de *virili parte*. καυλῷ
 παχέϊ καὶ ὀπμήκει, 89: 24. de *caule pennæ*.
 καῦσῳ, 16: 38. καὶ καῦσων, 16: 41. καῦσος ἰδέλω,
 καῦσις, 108: 7, 8. καῦσις; ὅπῃ τῇσι καῖσσι, 108:
 13. καυσώδεα, 14: 40. & 61: 58. πυρετῶν καυσώδεων.
 16: 31. & 15: 15.
 καυτῆρ ἔμπυρον ἀφ' ἀνεία, 42: 22. καυτῆρων πυρετῶν
 καίειν, 116: 42.
 καυχέζῃ, 46: 54. & 47: 12. καυχέκται, 44: 9.
 κεγχελίδων ζωμοῖσι, 78: 34.
 κέγχρῳ φωχθεῖσα, 76: 3, 4. Nonnihl his simile le-
 gitur apud Diosc. lib. 2. cap. 119. ἀφ' εἰδῶν κέγχρῳ,
 92: 2.
 κέδματᾶ, Hippocr. 447. 20. αἱ χρόνιαι περὶ τὰ ἀρθε-
 ραίσις, Erotian. & Galen. Exp. Voc. Hippocr.
 κέδματᾶ ἀμφὶ τ' φλέβα, εὐτε ῥηγνυμένη αἰμορραγίη, &c.
 20: 59.
 κεδέλης, 135: 2.
 κενεῶσι, 19: 16. κενεῶνας, 50: 35.
 κενταυρίς, 82: 3.
 κένωσις, 109: 34. & 78: 6. & 124: 23. κενάσι τὸ ἐκα-
 νόν, 73: 52. κενώσις φλεβῶν, 94: 27, 28. ἀγγείων,
 109: 27.
 κεραμεῖν, 92: 40.
 κερατῶν ἐδωδίμων, 97: 43.
 κεφαλὴ ἀφ' ἑσποφῳ, 2: 27, 28. πέλως, 4: 34.
 κεφαλαλγίες, 32: 36. *capite dolentes*, Hippocr.
 77. B.
 κεφαλαλγίη, 27: 16. κεφαλαίω, 27: 20. κεφαλαίης
 θέρειά, 114: 34.
 κηκίς, 89: 22.
 κηρός, 76: 33. κηραϊδής, 82: 56. κηρώματα ῥητίνης, 92:
 37. κηρωτῇ, 76: 30. & 88: 6. & 92: 35.
 κινάμωνον, 106: 30. & 108: 39.
 κισσὺ χυλόν, 74: 39, 40.
 κισσίων μήλων, 133: 45.
 κίων, 6: 38. & 5: 12. & 6: 38, & 88: 29, 50, 56, 58.
 κιονίς, 6: 40. 54. & 89: 39. τ' κ' τ' κιονίδας πιδῶν,
 6: 36. θέρειά, 88: 20.
 κλειδῶν, 8: 34.
 κλείω. κεκλεισμένα ὦτα, 70: 37, 38.
 κλύζειν, 76: 22. σῆμα, 101: 14. & 116: 9. κλύσμα
 δελμῷ, 81: 51. κλύσματι, 78: 13. κλύσματᾶ, 84: 13.
 κλυσμῷ πενήει, 88: 38. κλυσμοῖ, 89: 11.
 κλύδων ὑγρῶν, 3: 10. κλύδων, Hippocr. 348. 3.
 κνεῶρ, 78: 19, 20.
 κνήμη, 37: 15.
 κνησμοῖ, 78: 2. Hippocr. 689. 10.
 κνίδη, 95: 26. & 93: 6. & 80: 7, 8.
 * κούχαριαν ζωμόν, 106: 19.
 κούλη, 58: 13. κούλης δότικελον, 119: 38. φέλιππος,
 2: 57. τ' ἄνω, 136: 11, 12. & 38: 23. κάτω, 136:
 12. & 48: 40. νεφρῶν, 53: 6. & 109: 13, 14. κού-
 λη αὐτομάτω, 28: 50. κούλησι, 37: 32. & 50: 34.
 ἀμφοῖν, 21: 11. & 87: 24. κούλησιν ὑγρῶν, 58: 19. κού-
 λιακῶν θέρειά, 132: 23.
 κωνωνίης νεφρῶν, 76: 46.
 κούκαλς σπερμάτων, 126: 32, 33. κώνη, 93: 7.
 κούκα ἔχει κνίδης, 80: 31.
 κούκας φλέγμα, 91: 17. & 59: 36.
 κούκωδης, 133: 37. κούκωδης, 74: 12. κούκωδης αἱ
 χεῖρας αἱ σφύες, 94: 37. κούκωδης τὸ ἐντὸς, 82: 4.
 κούκω φλέγμα, 128: 6.
 κούμα φέδναι, ἀρθεῖν, 70: 7, 8. Hæc vox plantis
 etiam attribuitur; κούμα ἀφ' ἑσποφῳ, 77: 5. κενταυρί-
 82: 4. &c.
 κούμι, 88: 53. & 98: 35. κούμι, 97: 15.
 κούδωλοισι, 21: 28.
 κούζα, 75: 38. κούζης, 74: 53.
 κούπι, 118: 5. αὐτόματι, 71: 9.
 κούπετῳ ἐκκελθῇ, 105: 47. κούπεα, 104: 3. κούπελον,
 79: 41. Hippocr. 393. 29. κούπεσι, 60: 28. κα-
 τὰ δὲ αἶμα, 87: 4, 5.
 κούρα, 98: 12. κούρον ἢ κούραννον, Diosc. lib. 3.
 cap. 71. κούροιο, Nicandr. Alex. v. 157. κούρον,
 Exod. xvi. 14.
 κούρῳ, 115: 22. G. de vertice capitis. ἔχει τ' κού-
 ρῳ ἑσποφῳ, 47: 50. & 48: 13.
 κούρῳ πῶς, 74: 12.
 κούρῳ, 110: 3. Vid. Not. ad Var. Lect.
 κούρα, 88: 57. & 135: 26.
 κούρῳ, 66: 9. κούρῳ, 66: 29. Et de mensurâ, κα-
 τὰ τῆς τὸ ἥμισυ, 116: 34.
 κούρῳ τ' ἐξ αἵματος λήθον, 97: 55. κούρῳ, Diosc.
 lib. 5. cap. 139. κούρῳ, Dionys. Perieg. v. 1103.
 Orph. de Lapid.
 κούρῳ [σικίνη] 76: 39. & 83: 15. *cucurbitula scarifica-*
tionis expers.
 κούρῳ ἀρθεῖν, 106: 23.
 κούρῳ, *desinunt*, 107: 37, 38. & 109: 8.
 κούρῳ, 78: 39.
 κούρῳ, 6: 55.
 κούρῳ τ' τρέφῃς, 41: 34.
 κούρῳ διδύμων, 19: 18. & 59: 29, 31.
 κούρῳ ἀλφον, 76: 26. ἐν κούρῳ ἀρθεῖν, 135: 51. δὲ
 κούρῳ πόμα, 8: 10. [Vide Hippocr. 395. 1. &
 Theophr. de Caus. Plant. lib. 6. cap. 15.] liquor

ex hordeo confectus, qui ab Ægyptiis Zythum appellatur, & solebat parari ex hordeo in aqua macerato; ex hordeo simul & tritico. Vide Diosc. lib. 2. cap.

109. Ætiii Tetrab. 1. Serm. 1.

κρίναι αἱ φύσις, 100:47. ἐκλεγε πύρετον εἰς πάλιν τὸ πύρετον, 44:36, 37. κερύδαι δι' ἔργων, 42:45.

κρίσις ἡ νοσήματις, 100:44, 45. πρὸς κρίσιον, 73:35. ἐν τῇ κρίσει, 74:16.

κρίσιμον πύρετον, 73:32, 33. πύρετος ἐς κρίσιν, 101:21. ἐν κρίσιμοις, 100:45. Dies judicatorius sive decretorius dicitur, in quo crisis vel mutatio morbi contingit. Numerantur hi dies à tempore, quo morbus invadit: & dividuntur in dies absolute & verè judicatorios, & in contemplabiles ac indices, sive futuram crisin indicantes. Prioris generis plerumque numerantur dies, septimus, decimus quartus & vigesimus; dies autem indices dicuntur, quartus, undecimus, & decimus septimus. De his diebus consule Galen. tom. 3. p. 423. Vide Celsi opinionem de diebus judicatoriis, lib. 3. cap. 6.

κροκίνω λίπαι, 74:54. ἐλαίω, 85:25. κροκιδέες, alibi. κροκιδέω [ἐρε] 46:23, 24. Vid. in Æginet. lib. 7. cap. 12. *pastillum decroco*; de quo Aretæus, 98.D.

κρομμύς, 60:10. κρομμύων, 117:22.

κροτάφης, 2:41. κροτάφω μεδός, 66:35, 36.

κτείνω [νόσον] ἑρε, 48:14.

κτεῖς; ὅτι τῷ κτενὶ οἰκονομῶμεν φλέω, 112:25.

κυάθης, 77:8.

κύαμις, 76:3. & 117:26.

κυκλών, 60:12. Hippocr. 355. 49. & 1190. C. πύμα μὲν αἰφίτης πεταρογυμνόν· καὶ κυκλὸν τὸ πεταρόειον, Erotian. ἐξ οἷν καὶ μέλιτι καὶ ὕδατι καὶ αἰφίτων ἀναμειγμένον πύμα, Helych. Lege plura apud Foesium.

κυκλαμίνης χυλός, 105:41.

κύμινον γλυκὺ, 78:40. κύμινος, 75:39.

κυπέρης, 88:57. κυπέρης, Nicand. Alex. v. 591. & Diosc. lib. 1. cap. 4. Sed Dioscoridis Aldina editio 1518. κυπέρης: 1499. κυπέρης.

κυπρίνω, 92:36.

κυρβάσις, 91:53. [Vid. Ind. præced.] Σκύθαι πρὸς κεφαλῇ κυρβάσιος ἐς ὅσον ἀπὸ γυμνάς ὁρῶν εἶχον πεπηγυῖας, Herodot. 258. 1. Lege Hippocr. 666. 34.

κύρσις ἡ κινήσις, 34:30. κυρλωτάτη ἀφαίρεσις, 115:19.

κυρτός. μέχρη τῷ κυρτῶν, 20:41.

κύσις, 23:4. τῷ κῆ τῷ κύσιν ὁξέων παθῶν, 23:13. ἑρεπεία, 110:12. πρὸς τῷ κύσι, 54:34. κύσει βωδῶν, 85:35.

κύτει κριλῆς, 59:3, 4.

κύω. κύει [νόσον] φθινόπωρον, 48:12.

κύων. κύων γλάτης, 5:34. κύων κέπρον, 87:44.

κυωκὸς σπασμός, 33:43.

κυωχῆ, 5:18. κυωχῆσι, 5:46.

κῶλον, 19:16. & 34:32. κωλικὸς, 59:12. & 19:19.

κάλυμα, 124:54. [vid. Ind. præced.] κωλυμάτων, Hippocr. 106. F. κάλυσις, Id. 1176. F.

καματωδὲς ὕπνοι, 11:16.

καυέω, 113:20.

καὶνός ἡ κοκκαίος, 93:7.

λαβρὸν ὀδόντων, 61:8. πρὸς λαβρὸν utitur λαβρῶ, Hippocr. 953. C. λαβρὸς, Id. 394. 2.

λαγόν, 21:20. λαγόνες κεναί, 24:41.

λαγὸς ὀπίς, 117:41. λαγὸς, 120:43. λαγῶν, 123:23.

λαγὸς ὁ Ἀττικὸς· ἄλλος δὲ ὁ λαγὸς ὁ Ἰων· τὸ λαγὸς ἡ σῶσις, Phrynich. De hac voce lege plura in Dial. Gr. Ling. Edit. Lond. 1706.

λαμνυρά, 11:4. Vid. Conjectur. paulò pōst.

λαπαίδου ριζῶν, 135:22, 23.

λαπαρὴ χώρη τῷ ὕστερος, 112:9, 10. λαπαρὴ κοιλίῃ, Hippocr. 40. 12.

λαπαρῶν. λαπαρῶν κοιλίῃ κλυμοῖσι, 109:34.

λαχάνων πάντων, 74:8. λαχάνων κρήνης, 120:23.

λαχάνων, 62:52.

λεποθυμῶν, 33:45. μέσφι λεποθυμῶν, 61:62. & 87:14. & 85:17. & 94:22. λεποθυμῶν, 87:15.

λεποψυχή, 87:16. & 94:23.

λεχλῶ, λεχλῶν, 70:23, 25.

λεπίδα, 97:3.

λέπτις; ἡ λέπις, 91:31.

λεπτὴ παδάρι, 67:18. προφῆσι τελέως λεπτῆς, 83:6, 7.

† λοκοφλεγμοῦ, 49:24.

λοκοχλωρὸν χροῖ, 46:19. λοκοχλωρὸν εἶδε, 45:44.

λέων. λέοντα τὸ πᾶσι, 69:13.

λήθη, 78:8. λήθαργος, 78:16. & 79:19. λήθαργικὸν ἑρεπεία, 77:51.

ληρώδης, 22:34.

λεβανωτός, 75:53. λεβανωτός τῷ μάνης, 86:14.

λεβυτικὸς, 123:19. & λυβυτικὸς, 127:21. λυβυτικόν, 128:31. quæ posterior lectio priore (ut puto) verior est.

λίθω, 22:14. λίθων ἡνία, 52:56. λιθασίας ἑρεπεία, 130:22. λιθῶντας νεφρὸς, 130:31, 32.

λιμνισίδω, 82:48. λιμνισίδω, 80:41, 42. Lectio nem autem priorem eligendam comperies ex Not. ad Var. Lect. 80:12, 42. λιμνισίς, vel secundum Galen. λιμνίς, ἀδάριον vel ἀδάριον vocatur; tom. 2. p. 154. 1. 36. & p. 151. 1. 4. ἀδάριον οἶον ἀφῶς πρὸς ἐπὶ πεπηγυῖας ὕδατος αἰμυρῶν, πρὸς λιμνισί, Φορυτῶ τε καὶ καλαμῶν. Eadem ferè verba habet Diosc. lib. 5. cap. 137. πρὸς ἀδάριον. λιμνισίδω, etiam utitur Galen. tom. 2. p. 420. 1. 14. χεῖσμα τὸ ἀπὸ τῷ λιμνισίδω, unguentum è Limnesio multisque aliis compositum invenies in Galen. tom. 2. p. 422.

λίνας σπέρμα, 76:6. λινοζώσι, 78:34.

λίπαι σικυωνίω, γλυκίνω, παλαιῶ, 78:51. κυπρίνω, 80:16, 17. ροδίνω, μυρσίνω, 96:42. εἰναθίνω, κροκίνω, 74:54. λιπαίνειν κεφαλῇ, 78:49. De oleo Sicyonio lege Diosc. lib. 1. cap. 33. Hujus olei simplicis compositi formam tradit Paul. Æginet. lib. 7. cap. 20.

λίτη [τρεφῆ] 127:19. σικύη, 133:38.

λίττα μίη, 39:14.

λόβον πρῶτον, 20:38. πέμπτον, 20:41.

λοιμῶν, 134:21. τῷ ἐν Ἀθήνῃσι, 5:42.

λοιμώδης ἡπατὸς βεβῶντες, 15:51. λοιμώδης ἑλκεα, 7:26, 28.

λοιμικὸν παθῶν τῷ κῆ τῷ φάρυγγα ἑρεπεία, 89:7.

λατρὸν, 32:14. Lege Mercurial. Gymn. 1. 1. c. 10.

λύμασι [131:23. Vid. Ind. præced.] καθάρματῶ, Erotian.

λυαστὸν ἀνδρωπῶν, 5:35.

λύχνος φλογὸς ἐσθρομῆς, 111:43.

λύω. λύειν, 115:20. λύοντῷ μέλεα, 58:36. λύοντῷ ψυχῇ τῷ μέλεα, 110:10. λύοντῷ γυναι, 57:8. ἐλύθη νεῖς, 125:38. λύσιος νέος, 77:48. λύσιν νοσήματις, 84:50.

μάζαν, 76:61. & 97:7. & 97. 14. σιγήπιος ἰση μάζη, 80:19. Quomodo paretur polenta, lege Plin. lib. 18. cap. 7.

μαζοὶ ἐς ὄγκον αἰρονται, 50:3. μαζῶν εἰς ἰχνη, 37:6.

μακροχρόνιον [72:22. Vid. Ind. præced.] Hippocrat. 236. 6.

μακροχρόνιον ἑλκεα, 11:35.

μαλακάριος ἡ δένδρις ἡ Ἰνδική, 112:2.

μαλάγμα τὸ χλωρόν, 132:46.

μαλάγματῶ, 107:27.

μαλακοὶ πυρετοί, 6:5, 6.

μαλακίη, 18:46.

μαλθάσειν, 84:26. νερεα, 86:38.

μαλθακὸν ἑρεμῶν, 93:29.

μαλθακότης, 120:24. & 88:48.

μαλθακὸς τῷ ἐντέρον, 18:19, 21. φρενῶν, 77:36.

κοιλίης, 85:22. ψυχῆς, 113:41.

μαλάχης, 74:9.

μανδραγόρη, 31:13. μανδραγορή, 113:21. μανδραγό-
ρας, & μανδραγόρ, Diosc. lib. 4. cap. 76. Theophr.
Hist. Plant. lib. 6. cap. 2. Athen. lib. 11. cap. 15.
Genes. xxx. 15. Cantic. vii. 13.
μαίνης, 31:7. & 27:10.
μάννα, 87:41. μάννης, alibi. ἄλητον, 91:43. Pul-
vis, qui fracto & concusso thure colligitur. μάν-
ναν λιβάνα, vocat Diosc. lib. 1. cap. 83. & λιβανωτὸν
λεπτόν, lib. 3. cap. 99. πρὸς αὐτὸν [ἐξ αὐτῆς] τῇ μάν-
νῃ χρῶμεθα, Hippocr. 1014. G. ad pustulas mannā
thuris utimur; ita vertit Lindenius; cæteri ple-
rumque thuris pollinem dicunt.
μαρμαρυγόν, 78:37.
μαρμαρυγός, 81:4. & 103:34.
μαρμαρυγαὶ πρὸς τὸ ὄψιν, 1:22. Coel. Aurel. vertit,
quædam præ oculis propendentia, macularum mar-
moris similia.
μάσσειν ἀνθρώποις, 116:35. & μόνον τὸ ἀναδιδόναι ἢ φυλάττειν,
ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπιβλέπειν, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ πρὸς νέσων τῷ μεί-
ζονι, Galen. Exp. Voc. Hipp. At Foef. notat in
loco illo non reperiri μάσσειν, sed ἐμμάσων, Hip-
pocr. 466. 28.
μασσησκόθυ, 116:6.
μασσίχη, 77:3. & 102:16.
μασὸν αἰετοῦ, 102:15.
μαχαλῶν παρρησιασμοί, 25:42. μαχαλῆσι, 69:9.
μελίγμα, 73:20. Vid. Ind. præced.
μέλανι σπηγῆς, 18:28. μέλαινα χολή, 29:20. μελαίνης,
πολλῆς καὶ θηλώδους, 29:36. μελαγχολίω, 27:11.
& 29:19, 46. μελαγχολικός, 29:30. μελαγχολίης
θεραπεύει, 124:3.
μελέτη ἐν αἰσθησίν, 69:49. μελεδάνη & μελεδαίνειν. Vid.
in Ind. præced. μελέτη, ἐνέργεια. μελεδῶνας, θεραπεύ-
πείας. μελεδαίνειν λέγεται τὸ μελεμνᾶν & θεραπεύειν,
Erotian. μελεδαίνοντι, ὁππότε μὲν, θεραπεύοντι. καὶ
μελεδῶν, ἢ ὁππότε μὲν, Galen. Exp. Voc. Hipp. με-
λεδωνοί, Herodot. 72. 10. id est φρονιταί, Lexic.
Voc. Herodot. μελεδαίνειν νοσούντας, Herodot.
317:4.
μέλι ἀκρεῖα, 108:33. μέλαινα ἀκροπεπλῦαι, &c. 71:28.
μέλι, 76:9. μελίκητον, 74:2, 3.
μελίλωτος, 75:9.
μεσεντέλιον, 18:22, 23.
μεσέφρον, 2:43.
μέσσηλα, 104:39.
μετάβασις πρὸς τὸ ὄψιν, 66:30.
μετάλαμβάνει φθόνη, 36:12. phthoes nomen sibi ad-
sciscit.
μεταρρύνειν αἷμα, 125:13.
μεταρρύνον, 2:30.
μετώρῳ γνώμη, 20:12. μετωρῶν γνώμη, Hip-
pocr. 398. 47. Ita sum μετώρῳ, & magnis cogita-
tionibus impeditus, Cicer. lib. 15. Epist. ad Attic.
μέτωπον, 2:42.
μέχευ δῆγε [id est, ὡς περ, quasi] σελπίγγων καὶ αὐλῶν,
32:39.
μήκιστον κόμην, 76:36.
μήκων ἀφελήσεαι, 75:10.
μηκώνιον, 75:18. Hippocr. 407. 36. τὸ πᾶν κα-
λέμεται ὃν καὶ μηκωνίτιον ὀνομάζει, Galen. Exp. Voc.
Hipp.
μήλα, mala, 74:28. & 77:2. κυδάνια, 104:39. μή-
λων κτελῶν τὸ ἄβρωτον, 133:44.
μήλα, genes, ἐρυθρὰ, 2:43.
μῆλιν, 34:12. & 121:33. παχείη, Ibid. 36. μῆλιν-
γῶ, 116:57. μῆλινγγων, 27:42.
μήον, 108:37. μήκ, 128:24.
μηρὸς, 19:18.
μήτην, 24:5.
μίσσηται καὶ αἰετοῦ κακόν, 122:27.
μυγματώδης, 127:27. Vid. Not. ad Var. Lect.
Μυδαλάτω [ἀντίδοτον] ὁππότε μὲν, 122:13. &
130:18. Μυδαλάτω, 126:36. Hujus medicamen-
ti formam tradit, Galen. tom. 2. p. 441. l. 20.

μολιδώδες χρῶμα, Hippocr. 37. 1. Vid. Ind. præced.
μορλοισι σπένει ἡ γυνή, 65:9.
μυδαλῶν, 34:50. Μυδαλῶν ab Aretæo solo eundem
affectum ac φθῖσιν oculi dictum invenio; cæteri
πλάτυναι & μυδαλῶν eisdem esse dicunt. Vid.
Æt. 134. Affectus oculi, in quo pupilla diffundi-
tur, & dilatatur, aciesque ejus hebes est, ac penè
caligat, Cels. lib. 6. cap. 6. Latitudo pupillarum
μυδαλῶν vocatur, Coel. Aurel. lib. 2. Morb. Chron.
cap. 1. p. 344. μυδαλῶν λέγει, ὅταν ἡ γυνή, &c.
φθῖσις ἢ λέγει, &c. Galen. tom. 4. p. 387. l. 11.
μυδαλῶν, 34:12.
μυδαλῶν, 32:7. μυδαλῶν δὲ πινε, Hippocr.
820. C.
μυδαλῶν ἐκατέρωθεν διατάσσεται, 116:2.
μυδαλῶν [ἀντιδοτὸν] 79:47. μυδαλῶν λέγει, 55:39.
Legit Galvus μυδαλῶν pro μυδαλῶν, apud Hippocr.
948. A.
μυδαλῶν, 111:48. μυδαλῶν, 132:35. μυδα-
λῶν, 107:26.
μυδαλῶν, 122:43. μυδαλῶν, 133:15. μυδαλῶν,
132:55.
μυδαλῶν ἀδελφοὶ βρογχίτων.
μυδαλῶν, 132:47. [Vid. Ind. præced.] Formam em-
plastri ita denominati habet Ætius, Tetrab. 4.
Serm. 3. cap. 14.
μυδαλῶν, 87:49. τῇ ἀφ' ἧς μυδαλῶν, 87:51.
Ναυ, 87:24.
νάρκω, 77:3. νάρκω τῷ μύρῳ, 130:6. & 132:11. νάρ-
δοι, 132:15.
ναρκώδης βολβός, 84:46.
ναρκῶν [τρυφῶν] 134:39. ναρκῶν δὲ πινε, Hippocr. 44. 40.
νάρκω, 81:21.
ναρκῶν γαστρί, 11:27. & 23:11. Hippocr. 391. 7.
Ναρκῶν φησὶ τὸ κῶλον ὃ πινε καὶ τῷ κελίῳ πρὸς τὴν
γαστρί, Erotian.
ναρκῶδες σπένει, 33:36. ἐντερον, 78:14, 15. ναρκῶδες,
111:46. & 103:37. ναρκῶδες τὸ πᾶν, 37:4. ἀπαι-
τεῖ, 81:17.
ναρκῶν ἀντιδοτῶν, 101:13.
ναρκῶν [κρέα] 117:38.
ναρκῶν πρὸς τὴν κεφαλὴν, 2:3, 4. τοῖσι πρὸς τὴν κεφαλὴν
τὸν νάρκω καὶ ἐν τῷ κεφαλῇ. 3:35. νάρκω, τὸ
δεσμὸν τῷ ἀντιδοτῶν, 65:6.
ναρκῶν, 22:9. & 52:38. τῷ νάρκω δὲ πινε νάρκω
πεία, 109:6.
ναρκῶν μύρων, 75:31.
νάρκω, 123:23.
νάρκω, 131:29. [pro quo Atticè λάρκω, 94:31, 34. & 95:
11. vid. Ind. præced. λάρκω.] νάρκω, 76:53. Λι-
γυπτιῶν, 82:49.
νάρκω [πλάστω] 42:5. νάρκω, 19:14. Sic omnia
impressa exemplaria. Sed (ut puto) legendum
est νάρκω.
ναρκῶν, rabulum, 134:6. & 68:32.
ναρκῶν πρὸς τὴν κεφαλὴν, 16:55. κελίῳ καὶ μέτωπον
ἰσάνη, 101:22.
ναρκῶν πτέρυγες, 6:51.
ναρκῶν, 47:55.
νάρκω κυρτεῖ, 4:33. νάρκω ἐς τὸ πρὸς τὴν κεφαλὴν, 4:48.
ναρκῶν πλάστω, 8:51.
Ὀβολοί, 98:17.
ὀδόντες, 2:35.
ὀδοντομήτωρ, 80:21. Vid. Not. ad Var. Lect.
ὀδοντομήτωρ, 6:25.
ὀδοντοί, 110:19.
ὀδοντοὶ ἀλλὰ μὲν ἐστὶν, θέρψαι, &c. usque ad πᾶν
πρὸς τὴν κεφαλὴν, 77:28. & 104:24. & 102:4. ὀδοντοὶ
πρὸς τὴν κεφαλὴν, 76:60. [οἶνοι] Ἐκλειπῶν, Χί, Λέσβου, νη-
σιώται, λεπτοί. Ἰταλῶν, Σερεντιῶν, Φενδανῶν, Φαλερῶ-
ν, Σιγνῶν, 101:47. Θηραῖ, Σκυβαλῶν,
110:40. ὀδοντοὶ, 107:9. ἀπὸ τῆς, 135:50.
[Vid. Ind. præced.] ὀδοντοὶ δὲ πινε ὀδοντοὶ
πρὸς τὴν κεφαλὴν, Galen. tom. 5. p. 71. l. 19.
Lege

- Lege & Erotian. οἰνοφλυγίης καὶ αἰδοφωγίης, 73: 40.
 & 81: 49. καὶ κρεμπίλης, 87: 2.
 δινάνθη, 76: 62. δινάνθης ὠρεῖς, 107: 10. αἰνυδίνω
 λιπί, 74: 54.
 οἷς. ὁπὸ τῆς οἰσύνῃς πνένει εἶλα, 96: 41. [Vid.
 οἰσύνῃ in Ind. præced.] εἶλα πνένει ξυν οἰσύνῃ (a-
 lias υσάπῃ) 87: 31, 32. εἶλα πνένει, Hippocr.
 465. 53. εἶλον πνένει, Id. 666. 22. *lanam succi-*
dam οἰσύνῃ, vocat Coel. Aurel. p. 365. sic Cels.
 lib. 5. cap. 2. Quomodo οἰσύνῃ præparetur,
 lege apud Diosc. & Aetium, Tetrab. 1. Serm. 2.
 cap. 20.
 ὀκέτις ἀλγίμα ἐς γλῶττον ἢ ὀσφίω, 66: 9, 10.
 ὀλέθριον καὶ, 29: 21.
 ὀλεκρῶν, 21: 27.
 ὀλιοθηρὸν πύον, 39: 30, 31. ὀλιοθηροὶ χυλοὶ, 128: 30. ὕδα,
 95: 9. [ἐνπερ] 81: 36.
 ὀλκῆς < 78: 23, 27.
 ὀμοειαίω, 53: 32. Vid. Not. ad Var. Lect.
 ὀμφακὸν ἐλαίης, 74: 33. & 75: 43.
 ὀμφάκιον, 88: 53. & 96: 46. ἀκμαῖον, 102: 26.
 ὀμφακίπιδος σαφυλῆς γίγαριον, 133: 2.
 ὀμφαλῆ, 109: 43.
 ὀμώνυμα [μέρεα] 33: 51.
 ὀνίνησι μάλλον, 83: 13. ὠνήσε, 87: 29.
 ὄνυχες πελιδνοὶ, 17: 49. χρυτοί, 11: 20. & 36: 49.
 ὀξύκρητον, 75: 48. & 74: 52.
 ὀξύλαπῶν, 98: 32.
 ὀξύμελι, 93: 16, 17.
 ὀξύστατον κακὸν, 17: 34. ὀξύστατοι ῥιζῶσι, 11: 29. ὀξύπε-
 ρα γυμνάσιω, 123: 10. ὀξέσι δρόμοισι, Hippocr.
 351: 14.
 ὀπιδόστονον, 3: 32, 33.
 ὀπὲς θωφίης, 117: 16. ὀπὲς & θωφίης & ὁπὸ τῆς Κυρῆως,
 86: 29. ὀπὲς σιλιφίης, Hippocr. 1228. G.
 ὀπώρη ἀβλαβὴς, 91: 34. σικκων, 118: 2. ὀπώρης οἰνώδεος,
 74: 25. ὀπώρη συνφασαν, &c. 104: 38. ὀπώρης,
 varia genera lege apud Hippocr. 360. 11. usque
 ad 50.
 ὀρῆς χολῆς, 29: 35. ὀρῆς ἀκρητοῦ, 29: 31. Vide & 31:
 13. & 31: 52.
 ὀργῶσι τῆς τρυγῶν, 25: 37.
 ὀρεθὰ ἐς σῆμα καὶ ὠμὸς γυμνάσιω, 117: 5. ὀρεθὺ ὀδόν,
 40: 24.
 ὀρίανον, 79: 27.
 ὀροσ, 76: 3.
 ὀρρὸς λολυῆς, 63: 29. γάλακτος, 87: 21.
 ὀρυζα, 90: 50.
 ὀρχις, 49: 33. & 52: 40.
 ὀσπρίοισι, 78: 33. ὀσπρίων κακίσιον κύαμος, 117: 26.
 ὀστον ἱερὸν, 19: 17, 18. ὀστέων ξυμβολῶν, 66: 43.
 ὀσφίω, 22: 19.
 ὀσχεον, 18: 31.
 ὀστέινειν, 103: 48.
 ὄσα, 104: 38.
 ὄσα, 7: 40.
 ὄρεῖς [ἐχέων.] 135: 9.
 ὄρεανόν, *palatum*, 35: 38, 39, 44. & 87: 26. & 88:
 30. Ruf. Ephes. p. 21. l. 4. Edit. Turneb.
 ὄρεχόν, 6: 54. Hippocr. 269. 4.
 ὄρεση, 90: 52. ὄρεθης, 53: 39. ὄρεθίων, 23: 21.
 ὄρεθῆρες πῖμπαν, 53: 41. ὄρεων ἀγωγόν, 79: 47.
 ὄρε, 85: 31. ὄρεα, 4: 17. ὄρων βάσεις, 70: 39, 40.
 ὀφθαλμὸς ἀπένης, 35: 54. & 4: 12. ὀφθαλμοὶ πεπηγότες,
 ἀλαμπῆς, ὑπερθεροὶ, Adamant. Physiogn. p. 10.
 l. 9. & p. 9. l. 16. μόλις πελιδνέμενοι, 4: 13. ἐμδεδνη-
 μένοι, 2: 34. ἐξίχοντες, ἀναπετέες, ἐξέρθεροι, 5: 51.
 κελτοί, δεδυκότες εἶσω, 6: 14. ὀφθαλμῶν τὰ λολυὰ,
 11: 4. τὰ μέλανα, 39: 44.
 ὀφρύες, 2: 39. ὀχθῶδες, &c. 70: 29.
 ὀχετοὶ νοσώδες, 52: 44.
 ὀχετοδὴ ὁπὸ τῆς κεφαλῆς, 78: 12. ὀχίταπτι, ἐκρύσεις
 καὶ διεξόδος κέντηται, Galen. Exp. Voc. Hipp.
 ὀχῆς τῆς ὕδρης, 64: 46.
 ὀχθῶδες ἐνπερ, 62: 15, 16.
 ὀψις ἀπερπῆς, 4: 50. ὀψις ἀσπροφῆς, 28: 46, 47.
 ἀσπροφῆς τῆς ὀψης, 32: 34, 35.
 ὀψον, 135: 13. ὀψα, 91: 2. & 127: 30. & 128:
 31.
 Παθῶν ἱερῶν, 28: 53. [Vid. Ind. præced.] Hippocr.
 269. 40.
 παμπάλη, 102: 46. Diosc. lib. 3. cap. 74. πάλιν,
 Hippocr. 1010. E. πάλιν λέγεται τὸ λολυόστον καὶ λε-
 πτόστον & ἀλφίτα, Erotian.
 παλινδρομή χολῆς, 9: 21. παλινδρομέσι αἱ νῆσι, 26:
 33.
 παλμὸς ἐν πῖσι ὑποχονδρίοισι, 57: 8.
 παντελῆς. ἐς τὸ παντελῆς, 44: 32. Vid. Ind. præced.
 παρτερόσθι, 101: 50.
 παρῆλοι, 9: 2. ἡ γνώμῃ, 11: 17.
 παρῆλι, 118: 14.
 παρῆληλα ξυνθεῖς, 67: 46.
 παρῆλυν τὰ λαῖα, 34: 16. *paralyti occupantur.* πα-
 ρέλυσε χάσμα, &c. 35: 3. *in paralytin conjecit.* Le-
 ge Erotian. in voce παρελύθη.
 παρῆλυσις, 33: 22, 23. & 54: 38.
 παρῆλυτοι, 54: 10.
 παρῆμπτωσι οἱ ὀχετοί, 97: 25. ubi παρῆμπτω, idem
 ac παρῆμπτω.
 παρῆλητες, 81: 49. παρῆλητην, 33: 22. παρῆλη-
 κηκὰ εἶδεα, 34: 39, 40. Hippocr. 949. A.
 παρῆφορὺ ἐν μέθῃ, 31: 12. παρῆφορὺ γλῶσσαι, 29:
 11.
 παρῆχυντον, 74: 40.
 παρῆλιος σῆμα, 135: 31.
 παρῆχυστις [Vid. Ind. præced.] *sensibilis & manifesta*
liquoris effusio, Coel. Aurel. lib. 3. Morb. Chron.
 cap. 8.
 παρῆοντα [Vid. Ind. præced.] 12: 16. σημεία, 25:
 12.
 πάρεσις, 25: 51. & 63: 42. πάρεσι τὰ μέλεα, 54: 5.
 πάρεσι μέρεα, 54: 5.
 παρῆκη πυρετός, 73: 23.
 παρῆντα ἢ ἐν τοῖσι ὀφθαλμοῖσι, 34: 47. idem ac κῆρη,
 lin. 49.
 παρῆθρια, 4: 10. & 5: 11. & 6: 16. παρῆθριων
 φλεγμονή, 5: 47.
 παρῆθριον, 1: 7. & 74: 48. & 28: 31.
 πῆσσειν αἰχῆνας ἀλφίταισι, 102: 44.
 πελῆα, 117: 39. aut lege πέλεα, aut πελειὰς. πέλειαι,
 91: 24. πελειάδες, 136: 7. Homer. Il. e. 778. &
 finè 1, πελιάδων κόπρη, 87: 44.
 πεμμάτων, 120: 48.
 πεντάφυλλον ἢ βοτάνη, 133: 40, 41.
 πεπαίνῃ βῆχας, 90: 42.
 πέπει, 120: 39. πεπέρεται κακίαι, 79: 49. πεπέρεται,
 93: 10. φάρμακα ἀφ' πεπέρεται, 133: 4, 5. δύο πε-
 πέρεων, 131: 37.
 * πεπῆλιν σπλάγχνον, 58: 13. φάρμακον, 133: 16. &
 122: 7.
 πέπων, 123: 28. πέποντα, 133: 37. πέπων ὠρεῖς,
 113: 39.
 περῆτερω, finè casu, 115: 20, 21. cum casu: Vid.
 Ind. præced.
 περῆτολη σαρκῶν, 57: 48. νοσημάτων, Hippocr. 946.
 H.
 περῆτοσθιν τὰ γυμνά, 121: 34.
 περῆτοσθι, 63: 32, 36. & 53: 57. & 54: 6. & 66:
 25. ἡκῆ ἐς κελῖον, 101: 21. περῆτοδοι τῶ ὕδα ῥιζῶναι,
 39: 29. & ῥέμεται καὶ περῆτοδοι, 57: 47. ἐν περῆτοδοι
 παρῆθριον, 84: 3.
 περῆτοσθι, 127: 49.
 περῆτοσθιν, 10: 32. & 37: 50. περῆτοσθιν ἡ-
 ρεπεία, 94: 7.
 περῆτοσθι, 60: 29, 30. & 60: 40.
 περῆτοσθι μέζων, &c. 61: 29.
 περῆτοσθι μετάσας, 66: 29, 30.
 περῆτοσθι, 66: 29, 30.
 Fff

- πελτοναίη, 42: 4.
 πελοφορή ἐν θαλάσῃ, 75: 25.
 πετροσελινον, 131: 3. ἔν πετρεαῖς ὁ καρπός, 132: 13.
 σελίνος ἔν καρπῷ ἀγρίῳ ἔν πετρεαῖς, 133: 5.
 πολυκέδανον, 74: 41.
 πύγανον, 79: 21, 22.
 πύγνυται ὁ αὐχλὺς σὺν τῇ ἀναπνοῇ, 83: 30.
 πηρώσει πινθὺ αἰσθησέσθαι, 28: 42.
 πηχέας, 87: 18.
 πείσις ἐς τὸ ἔσω, 86: 55. ἐντέρων, 18: 19.
 πείσηκε, 135: 33.
 πικέριον, 75: 52. & 92: 55. Hippocr. 614. 10. βύ-
 τυρον, Galen. Exp. Voc. Hipp. Ἀριστοφάνης ἐν τοῖς
 ὑπομνήμασι φησὶν, ὅτι θάλασσα ὁ Ἰθακήσιος ἰσορεῖ ὡς
 φερεῖ πικέριον καλεῖσθαι τὸ βύτυρον, Erotian.
 πικρὸν χυλόν.
 πινόμενα οἰσύνω ἔρεια, 107: 5. [Vid. Ind. præced.] le-
 ge πινώδεσι in Erotian.
 πίσσης ὕλη, 111: 42.
 πιασός, 127: 29. & 117: 27.
 πίπτει, 86: 16.
 πίων χαλκή, 60: 34, 35.
 πλαδὸς σομάχου, 18: 45. πλαδὸν εὐφαι, 77: 32.
 πλασμάσι ξυνήθεσι, 91: 39.
 πλατὺς οἶνος, 101: 44.
 πλατύνω, 7: 4. ἢ πλατύνω, 38: 12. ἐν π. τ. μέσων
 πλατύνω, 38: 10.
 πλατύνω, 8: 42. πλατύνω δὲ θερμεία, 89: 45.
 πλατύνωσι, 85: 46.
 πλημμύρῃ ξυνδίδωται ἐς κύαν, 51: 53. τ. κοιλίης, 52: 27.
 ἔν αἵματι, 70: 3.
 πλημμύρῃ τὸ ἔργον, 53: 24, 25.
 πλημμύρῃσι χώροι, 97: 28.
 πληχθεὶς, 25: 29. & 113: 9, 20. Hippocr. 765.
 D.
 πλυτοὶ ἄρτοι, 126: 19.
 πνέμων, πνέμων, 10: 19. πνέμωνος, 5: 25. & 6: 4.
 & 9: 9, 10. & 39: 26. Σποσάσεων ἢ πνέμωνος, 39: 16.
 πνέμονης, 10: 7.
 πνέμωνες, 41: 4.
 πνίγει πνέμων, 95: 3. πνίξ ἰσχυρὴ, 4: 13. πνίγος
 ὑστερή, 24: 3. πνίγῃ, 112: 23.
 πῖλον ἐς νομὴν μάσας, 68: 32.
 πολίης πεπασμοί, 123: 42, 43.
 πολίς κόμη, 87: 41. & 86: 15. πλοῖα, 70: 8.
 πόλτοι, 127: 16. οἱ ἀφ' ἡλάκτου, 128: 34, 35.
 πολυγόνος, 74: 40.
 πολυπροφίη, 78: 29.
 πολυχρονίων, 13: 28.
 πόσθη, 49: 33.
 πῶς. τὸ πόδε, 49: 32. & 111: 29. πόδας, 111: 26.
 ποδάρε, 67: 17. ποδῶν [δερμίδας] ποδάρε, 65: 19.
 ποδάρε, 67: 19. ποδαγελήσι, 135: 28, 29.
 πράσαν, 78: 39. ξὺν τῇ κόμῃ, 106: 22. & 91: 8.
 πράσιος ἢ τοῖσι φύλλοις λεπτῇ, 133: 41.
 πρέμνους, 25: 2.
 πρήσιος διαθεῖν, 84: 31, 32.
 πρήσιος δὲ τὰ χεῖρα, 92: 41. τὸ πρὸς τὴν γλῶττιν νεφελὸς
 Galen. Exp. Voc. Hipp.
 πρήσιος ἔν πνέμωνι, 94: 16. ὑπεζωκότε, 93: 34. πα-
 ρεομίαν, 86: 51. πρήσιος ἐνδίδωσιν, 87: 25. νεφελῶν
 πρήσιος ἐμάλαξε, 113: 34. τερεχίλης, 120: 6, 7.
 πρήνυται, 70: 48. πρήνυτον [ἐλκείων] 62: 10.
 * πρηονίτης, 109: 50. τ. πρηονίτι, 131: 3.
 πρηονίτης [μέλους] ἔν ἀνθρώπῳ, 70: 48, 49.
 πρηονίτης, 68: 42.
 πρηονίτης, 119: 37.
 πρηονίτης, 19: 56. ἐς ἀφροδίτην, 59: 22. πρηονίτης
 ξὺν ἡδονῇ πρηονίτης, 60: 44.
 πρηονίτης ὕλη, 64: 7. χειρὶν φορῆς, 72: 39. αἷμα-
 τος θέρμη, 99: 6. ἰδρωτων, 92: 48. ἀφροδίτης,
 113: 42, 43. πρηονίτης, 121: 23. ἔν φανερῇ ἢ πρηονίτι, 102:
 37. πρηονίτης πρηονίτης, 85: 16. ἰλίγμων, 119: 53.
 πρηονίτης φύσων, 79: 24. πρηονίτης ἔρεια,
 107: 32.
 πρηονίτης, 101: 54.
 πρηονίτης, 119: 37. πρηονίτης δὲ πρηονίτης χεῖρ ἢ ἰσχυρὸν,
 100: 4. Hippocr. 36: 2. ἀντὶ τὸ πρηονίτης εἴρηκε
 πρηονίτης, Galen. Comm. in Hipp. tom. 5. p.
 117.
 πρηονίτης δὲ χεῖρ, 55: 8. πρηονίτης [μήτηρ] ἐς τὰ κα-
 τὰ, 24: 10. [ὑστερῇ] τῷ πρηονίτι, 111: 24.
 πρηονίτης πρηονίτης ἔν πρηονίτι, 133: 30.
 πρηονίτης χεῖρ ἢ λίπας, 106: 20.
 πρηονίτης θέρμη, 79: 47, 48. διαφεία ἢ πρηονίτης, 82:
 57. καίτι, 84: 54, 55.
 πρηονίτης πρηονίτης, 111: 47.
 πρηονίτης τῷ χεῖρ, 82: 43. πρηονίτης αἴτη, 34: 7.
 ἄχνη, 80: 8.
 πρηονίτης νεφελῶν, 33: 44. πρηονίτης πρηονίτης αἴτων, 65:
 21. & 41: 53.
 πρηονίτης πρηονίτης, 83: 10.
 πρηονίτης πρηονίτης λειψυχῇ, 94: 22.
 πρηονίτης, 47: 21. & 57: 6. & 25: 42. πρηονίτης πρηονίτης
 πρηονίτης, 17: 45. & 20: 7.
 πρηονίτης σομάχου, 124: 42.
 πρηονίτης πρηονίτης, 2: 47, 48.
 πρηονίτης πρηονίτης αἴτη, 126: 24.
 πρηονίτης πρηονίτης, 66: 13.
 πρηονίτης, 84: 18.
 πρηονίτης, 90: 33. πρηονίτης χυλός, 74: 13. & 85: 20.
 πρηονίτης, 126: 25.
 πρηονίτης, 36: 6. * πρηονίτης, 87: 39.
 πρηονίτης πρηονίτης πρηονίτης, 64: 47.
 πρηονίτης [ἡπατος] 19: 29.
 πρηονίτης καὶ καὶ καὶ καὶ, 76: 4.
 πρηονίτης πρηονίτης, 92: 3. πρηονίτης καὶ πρηονίτης, 116: 42.
 πρηονίτης [ῥέου] 63: 53. πρηονίτης [ἔλκεος]. 23: 17.
 πρηονίτης πρηονίτης, 66: 48.
 πρηονίτης πρηονίτης.
 πρηονίτης, 117: 48, 49.
 πρηονίτης τ. κεφαλῆς, τ. πρηονίτης τὰ εἶδεα, λοξῶν, ὡς πρηονίτης,
 δὲ πρηονίτης, 66: 39.
 πρηονίτης, 4: 34. πρηονίτης, 4: 3.
 πρηονίτης πρηονίτης, 27: 30.
 πρηονίτης πρηονίτης ἐς συνηπῶν, 85: 8. ἀνω φλεγμονή, 111:
 26.
 πρηονίτης κοινόν, 131: 18.
 * πρηονίτης ἢ ῥέου, 98: 2. πρηονίτης ἢ ῥέου, 89: 28.
 πρηονίτης, 87: 41. πρηονίτης ἢ πρηονίτης, 76: 33. Σποσάσεων ἢ
 πρηονίτης, 86: 15.
 πρηονίτης [ἀγών] 79: 47. πρηονίτης, 70: 34. πρηονίτης, 10: 18.
 ἔν ῥέου αἴτῃ, 115: 50. πρηονίτης, 3: 11.
 πρηονίτης τῷ χεῖρ καὶ τὰ σκέλεα, 84: 25.
 πρηονίτης πρηονίτης, 87: 46, 47. χυλός, 102: 27. πρηονίτης πρηονίτης
 πρηονίτης, 87: 35.
 πρηονίτης αἴτῃ, 75: 8. πρηονίτης ἔλαιον, 75: 43. πρηονίτης
 [subaud. ἔλαιον] 74: 35. De hujusce olei præpa-
 ratione vide Diosc. lib. 1. cap. 53. Cæterorum
 etiam oleorum compositiones ex primo ejusdem
 libro plerumque peti possunt.
 πρηονίτης αἴτῃ, 63: 39. αἷματῃ, 90: 13.
 πρηονίτης, 111: 9.
 πρηονίτης ἔλαιον λεανθέντων, 87: 49.
 πρηονίτης, 97: 15. τὸ εἶδός, 102: 26. χυλός, 88: 51. &
 87: 51. & 110: 32. Hoc medicamentum inve-
 niri potest in Galen. tom. 2. p. 243. An per
 χυλῷ πρηονίτης, 87: 51. intelligitur medicamentum
 compositum, an succus rhois, five sumach, per-
 mistum τῇ βρογχίτι; sic enim vertit Henrichius,
 aut eo, quod ex Besafia, i. e. ruta sylvestri, &
 succo rhoi componitur.
 πρηονίτης αἴτῃ, 74: 5. & 123: 16.
 πρηονίτης ὅγκῃ πρηονίτης, 88: 10.
 πρηονίτης τὸ αἷμα ὡς καὶ πρηονίτης, 87: 28.
 πρηονίτης [alias λιπαρῇ] ἔλκεα, 7: 30. & 44: 11. & 54: 27.
 πρηονίτης, 54: 27.

ῥυτί, 70: 12.
 ῥυτί, 79: 27.
 ῥυτίδας μεσοφύας, 2: 43.
 Σάμφυχον, 112: 11. ἢ σάμφυχον, 107: 31. Sed Lexicographi habent tantum τὸ σάμφυχον; uti & Diosc. lib. 3. cap. 27.
 σανιδώδες, 37: 26: quibus scapulæ alarum instar extant, ac propterea angustus, tabulæ instar, depressusque est thorax. Vide Fœf. Not. in Hippocr. 1091. G.
 σάπων, 135: 20.
 σάρα. ἀνά σάρα ὕδρωφ, 49: 17: 18. & subaudirā voce ὕδρωφ, cum articulo; ὁ ἀνά σάρα, 49: 22. & 50: 5, 20. vel finē articulo: ἀνά σάρα, 49: 17, 18. σαρκοειδὲς βάθον & ἐπὶ σάρα, 19: 8. τὸ σαρκοειδὲς τῶν χιτώνων, 61: 23. σαρκοειδὲς πινυμένον μέρεα, 14: 53. σαρκεν ἄνθρωπον, 99: 44.
 Σάτυροι, & Διονύσοι ἱερεῖς, 25: 18. Σατυρίσσις, 25: 22. σατυρίσσις ἐν κληρονομίᾳ [ἐλέφαντα] 69: 15. σατυρίσσις θέρπεα, 112: 53.
 σάλλον, 78: 37. & 74: 6.
 σείδιον χυλὸς, 97: 48, 49. σείδι, 113: 17.
 σέσλεον, 122: 18. Σέσλιον, 132: 13.
 σημαίνη ὄγκον ἐν τοῖσι χιτῶνδεύουσιν, 79: 13. Σπασμῶδης, Hippocr. 982. A. de primo febrilis accessus insultu dicitur.
 σηπὴς μέλαν, 18: 28.
 σίγκη & θηρία, 131: 39. Hic & 110: 3. editor sagacissimus reponit σίγκη. Vide Not. ad Var. Lect. Δὲ σίγκη & θηρία φάρμακον ποτὶν, de quo vide Galen. tom. 2. p. 446. l. 50. τῇ ἀνιδότῳ Δὲ σίγκη, Diosc. Alexiph. cap. 34.
 σιδήρεος, 133: 39. Σιδήρεον & χυλὸς, 135: 3.
 σίδω, 97: 8.
 σιγόνων, 105: 6.
 σικίνη λιτή, 133: 38.
 σικίνη, 6: 26. [σικίνη] κέφη, 76: 39. Hæc vox in exemplaribus legitur σικίνη, 83: 32, 35. & 92: 39. & 100: 51, 54. & 108: 23. 118: 46. ac σικίνη, 76: 38. & 79: 13. & 83: 35. & 84: 13. & 58: 55. &c. Lectio autem prior sanior est.
 σίκυον, 113: 39.
 σικυωνία [ἐλαία], 79: 4.
 σιλφίς ῥίζης, 86: 27. ὅπῃ & σιλφίς ἀπὸ τῆς Κυρῶνης, 86: 29.
 σίνηπι, 6: 27. σινήπιον, 80: 32.
 σίνων, 106: 9. H. Steph. notat Hippocrati σίνων dici, quod aliis σίσων; uti Diosc. lib. 3. cap. 64. σίνων est exiguum semen in Syria natum, apio simile, ferventis naturæ. Hujus sæpius mentionem facit Galenus in lib. de compositione medicamentorum. Vide Gal. Vol. 4. p. 125. l. 52.
 σινώπης, 88: 53. rubrica Sinopis, quæ effossa in Cappadocia in Sinopem urbem defertur. Lege Diosc. lib. 5. cap. 111. & Strabon. lib. 12. de Cappadoc.
 σίον, Laver; herba, de qua & Diosc. l. 2.
 σίρεον Ἐβλινωδες, 76: 59. σίρεον Ἐβλινωδὸν ἢ Κρήτα, 75: 44. σιρεῖον τῷ Κρήτικῷ, (alias θηρεῖον τῷ κρητικῷ) 126: 19.
 σίσανον, 117: 50.
 σίτον, 127: 15.
 σιτώδης πρῶτον, 101: 17. & 110: 38. & 123: 14. σιτώδης δειπνον, 120: 36. σιτώδης σιτία, 101: 36.
 σκέλεα, 2: 24. & 4: 47. σκελεῶν τὰς, 4: 14.
 σκέπη μορίοισι, 65: 8.
 σκίλλης, 80: 40. σκίλλω, 135: 13.
 σκίρρον, 41: 40.
 * σκίρρον, 128: 48.
 σκρόδης, 60: 10. & 117: 21.
 σκώτωμα, 27: 56. & 28: 9, 14.
 σκυβαλὴς ὄν, 116: 40. Lege Myreps. 361. 6. &

362. B. Edit. Medic. post Hippocr. & Galen. per H. Steph.
 σκυβαλὴς τῷ Παμφύλῳ, 126: 20.
 σμῆλαι φλέγμα, 90: 38. σμῆλαι νόσων ἐν τῇ λέπτῃ διαίτη, 91: 28, 29. ubi legendum σμῆλαι: Vid. Not. ad Var. Lect.
 σμύρνης, 88: 57.
 σπασμοί, 3: 56. σπασμὸς κυνικός, 33: 34. σπασμὸς κύνων, 89: 34.
 σπασμώδης ἐνστάσις, 103: 51.
 σπῆν, 73: 8.
 σπέρμα ζωογόνον, 56: 6.
 τὸ Δὲ τῶν σπερμάτων [σπέρμα] 132: 44. Hoc ab Ætio peti potest; Tetrab. 3. Serm. 2. c. 9. τὸ Δὲ τῶν σπερμάτων [μάλαγμα] 107: 29. Hoc inveniri potest in P. Æginet. l. 7. c. 18. vel Galen. tom. 2. p. 411. l. 15.
 σπλάγχνα, 24: 9. σπλάγχνον θερμόν, ἢ καρδίαν, 10: 22, 23.
 σπλῆν, 39: 12. σπλῆν, 13: 12. & 43: 24. θερμότης, 128: 37.
 σπῆντοισι, 96: 45. & 116: 35.
 σπογγίη, 75: 48. & 133: 35. σπογγίη, 39: 27. mallem σπογγίη, uti 74: 53. σπογγία ὀξύτονος Ἀπὸ τοῦ Suid.
 σποδὶν κλημάτων, 135: 30.
 σπονδυλὸς, 37: 9. & 66: 31.
 σπονδυλίον, 74: 41. quæ herba vocatur & σπονδυλίον Atticè; Diosc. lib. 3. cap. 90.
 σπῆν ὀκλή, 98: 21.
 σπῆν ἀρχή, 116: 5.
 σπῆν, 118: 2. & 104: 39. morbus, 6: 39.
 σπῆν ἢ ῥίζα, 135: 53.
 σπῆν, 117: 49.
 σπῆν, 74: 28. θηρίων, 135: 31.
 σπῆν, 2: 29.
 σπῆν, 66: 48.
 σπῆν, 116: 54. σπῆν ῥαφή vocatur ab aliis scriptoribus, præcipuè à Rufo Ephes. lib. 1. cap. 18. & lib. 3. cap. 1. item passim à Galeno; speciatim verò in tom. 1. p. 167. l. 19.
 σπῆν, 39: 42.
 σπῆν, 2: 32. [σπῆν] 124: 38.
 σπῆν [σπῆν] 51: 9. φλέβος, 58: 50.
 σπῆν, 16: 49. & 7: 53. & 56: 35. σπῆν ἐκλυσις, 101: 19, 20.
 σπῆν, 58: 6. σπῆν, 56: 34. θερμότης, 131: 48.
 * σπῆν, 116: 22.
 σπῆν, 110: 15.
 σπῆν ἢ ῥίζα, 115: 43.
 σπῆν, 79: 49.
 σπῆν καὶ εἰλεῶν, 59: 12.
 σπῆν, 113: 17.
 σπῆν, 88: 51.
 σπῆν, 89: 22. σπῆν χιτῶν, 116: 36.
 σπῆν, 115: 49.
 σπῆν καρδίας, 15: 54, 35, 39, 42. & 39: 5. & 100: 4.
 σπῆν πόνων, 87: 54.
 σπῆν ὀκλή λόγος, 93: 19.
 σπῆν, 47: 4. σπῆν νῆσος, 123: 35. & 119: 32.
 σπῆν, 47: 33. πῆν, 40: 54.
 σπῆν κεφαλῆς, 28: 9, 10.
 σπῆν, 6: 13. σπῆν [σπῆν] 86: 54. & 87: 57. σπῆν ἐκλυσις, 43: 10.
 σπῆν ῥίζα, 133: 40. & 97: 12, 13.
 Σπῆν ἢ [σπῆν] 131: 38. Hoc medicamentum peti potest à Galen. tom. 2. p. 265. l. 2. Vide etiam Gorræum.
 σπῆν, 5: 7, 17, 25. & 6: 13. σπῆν θερμότης, 86: 49.
 σπῆν, 88: 10.

ξυαγωγὴ πύσιον, 12: 12. [ὕμνων] 111: 22. αἰγείων, 97: 23. χειλέων, 97: 31.
 ξυνάδοι, 114: 26. Vide Conjectur. paulo post.
 ξυναλείφοντα φάρμακα.
 σιωνίχην, 101: 59. Vide Conject.
 ξυνδέει ἄρθρον, 85: 5, 6.
 ξυνδίδοι τὰ ὑμῶν ἐς δόξασιν, &c. 111: 22. ξυνδίδεσι οἱ ὑμῶν, 64: 45, 50. ξυνδίδωσι ἄλλη πὶ ξηρὸν ἐς τὰ ἔλκεα, 126: 50. ξυνδίδωται ἐς κύσιν ἢ πλημμύρα, 51, 52.
 ξυνδοσις δὸτ' αἰθῶν ἐς θώρηκα, 76: 55. πάντων ἐς πνέμονα, 9: 11.
 σιωνηλαμῶσι σφυγμοί, 11: 6, 7.
 ξυνόντα πύσι ἔλκεσι, 60: 15.
 ξυνόντα ὁμοία, 19: 56. *symptomata*.
 ξυνεπείγῃ ὀδυνῇ ὅππ' τὸ κακίον, 89: 49. αἰμορραγίῃ, 96: 42, 43. ξυνεπείγειν δὲ πάθεσθαι ἢ ἰητρὸν χρὴ, 95: 57.
 σιωνεῖν τὰ παρὲντα, 100: 6.
 ξυνήδης πλῆθος κλύσματ' 82: 3. μέλι, 82: 7. ποθὲν, 106: 13.
 ξυνήδην τὸ ἀλφ' ἢ λιμνήσθ' 117: 13.
 ξυνήμι ὅπως μὴ ξυνήσων [λίθοι] 109: 19, 20.
 ξυνίσταται νῆσθ' 59: 36. πείσθ' ἐς ἀρχαίῳ περὶ σμύλιν, 63: 33. ξυνίστανται πῶροι, 66: 48.
 σιωνεδοκίῃ ἐς θώρηκα κεφαλῇ, 4: 35: 36.
 ξυντίειν νεύρα, 89: 35.
 ξυντίκασσι ἕξιν ἐς τὸ ὕδωρ, 49: 2.
 ξυντίξιν σπέρμα, 42: 38.
 ξυνήμιωρεσθαι τῷ ὄξει, 109: 12. Vide plura in Indic. præced.
 ξυνήμιων πόδες, 104: 31.
 ξυνήμι, 8: 35. Vide Conjectur.
 Συριακά ἔλκεα, 8: 11, 12.
 σὺς, 136: 6. σὺν τὰ ἀνέρεα, 117: 40. πόδες, 126: 23.
 ἐγκέφαλοι, 91: 24.
 σφαίρα, &c. 120: 10. Vide Indic. præced. De pilæ utriusque exercitatione lege Galen. tom. 4. p. 240. l. 7. & p. 301. l. 12. item Mercurial. de art. gymn. l. 2. c. 4.
 σφλωστές ἰχθυοί, 116: 14. ἢ λίθων, 109: 26.
 σφίγγοντες δεσμοί, 88: 40. & 111: 41.
 σφραγίς ἢ Λημνίη, 98: 20.
 σφυγμοί, 11: 21. δειδαγμῶσι, πεπτεσμῶσι, 21: 14.
 σφύζεις, 108: 25.
 σφυρα, 87: 17.
 χάειν ἀφειδῶς, 108: 25. & 115: 24, χάσιν, 107: 16.
 φλέβα, 111: 37.
 χ' δ' ὅ κακὴ ἕξις, 47: 3. χ' δ' ὅ περὶ φασί, 69: 41.
 ἢ χ' δ' ὅ, 31: 15.
 χίον, 107: 12.
 χιόνις, 135: 50.
 χροῖον, 109: 31. & 107: 42.
 σώμασι τρηχέσι, 61: 34.
 Ταινίη πλωτή, 96: 38.
 τιλαιπώλιν δυνάσιν καμῶς, 95: 19.
 τάνυσιν ἐμπλάσων, 97: 5.
 τέρχ' ὡραῖον, 135: 51.
 τέρχ' ὡραῖον — τέρχ' ὡραῖον, 17: 19.
 τέρχ' ὡραῖον ἢ αὐχένα, 78: 49.
 τέρχ' ὡραῖον πνέμονα κακόν, 95: 36.
 τενεσμός, 60: 45.
 τενεσμός περὶ σμύλιν, 18: 2.
 περὶ σμύλιν τὰς ξυμμετείας, 99: 38. περὶ σμύλιν ὅτι τῶνδε, 100: 21. περὶ σμύλιν τὰ ὕδαρ, 36: 30. [Vide plura in Indic. præced.] & alibi. Theophr. lib. 3. de caus. plant. περὶ σμύλιν περὶ τῶν ἢ χ' δ' ὅ, i. e. Gazâ interprete, ad normam huius temporis moderor.
 περὶ σμύλιν τῶσι πλῆθος, 76: 28. περὶ σμύλιν τὰ μεγέθη, 81: 20.
 περὶ σμύλιν [σκοποδίν] τῶσι συμπίπτωσι, 28: 13. περὶ σμύλιν λεπτῶσι τρηχέσι, 83: 7.
 περὶ σμύλιν ζῶμοι, 136: 4. περὶ σμύλιν χυμοί, 106: 24.
 περὶ σμύλιν βάρβα, 1: 15.

περὶ σμύλιν, 121: 33.
 περὶ σμύλιν δὲ φυτόν ῥητίνην, 76: 33. δάκρυον, 126: 38, 39.
 τετασθ' νεύρων, 15: 52, 53. σπασμοί οἱ τετασθ' 3: 22.
 τετασθ' νεύρων, 84: 53.
 τέτλιξι τοῖσι αἰσθησί, 110: 42, 43.
 τετλόν, 117: 46.
 τηλικῶς κακῶς, ἐλέφαντ' 134: 15.
 τῆλιν, 76: 2. ἐφθ' 76: 32.
 πθλῶσιν ἢ ὑστέρω, 64: 54.
 πταίνηται ὡς, 84: 25. πνέμα, 95: 2, 3. πταίνηται [μύες] 104: 58. πταίνωμαι νεύρα, 84: 56.
 πτῆσι, 42: 3.
 πτερόσπονται τῷ καθετήρῃ, 111: 3, 4. πτερόσπον ξίφ' 65: 32.
 τέρχ' ὡραῖον, 117: 53. & 120: 45.
 τέρχ' ὡραῖον ἀκάνθης, 98: 36. ἢ τέρχ' ὡραῖον τοῖσι ὀργῶσι, 25: 37.
 τέρχ' ὡραῖον, 90: 49. τέρχ' ὡραῖον χυλὸς, 88: 55. & 87: 57.
 forbitionis genus, cujus descriptionem vide apud Galen. tom. 4. p. 313. l. 26.
 τέρχ' ὡραῖον περὶ σμύλιν, 120: 6.
 τελεβολὸν ὀλκῆς, 82: 2. apud Cael. Aurel. est dimidia drachma, p. 91.
 τελεβολὸν, 135: 3, 4. τελεβολόν, Diosc. lib. 3. cap. 123.
 τελεβολὸν, 111: 6. leg. τελεβολὸν, juxta Not. ad Var. Lect. nam τελεβολὸν est avis genus; Aristot. Hist. Anim. lib. 9. cap. 20.
 τελεβολὸν, 98: 38.
 τελεβολὸν ὄξει κεκαυμένης, 135: 25. τελεβολὸν ὄξει λείῃ, 103: 14.
 τυμπάνω, τυμπάνης, 49: 10.
 τυμπάνω ξύσιν, 99: 36.
 τυμπάνω, 135: 41.
 ὑδαρ, 80: 43. Vid. Not. ad Var. Lect.
 ὑδαρ, 48: 27. ἀνὰ σάκκα, 49: 17, 18.
 ὑδαρ κεφαλῇ, 51: 6.
 ὑδαρ λεπτὸς, ὑδαρ ὡραῖον, 8: 34, 36. Proprie & κατ' ἐξοχὴν significat membranam costas succingentem, i. e. pleuram: aliquando autem reliquarum partium membranæ hæc voce ab Aretæo distinguuntur. ὑδαρ ὡραῖον χ' δ' ὅ, 64: 56. ὑδαρ ἀνοχῆς ἢ ἐντέρων, 18: 24. ὑδαρ ἀνοχῆς [ὑστέρω] 24: 56. & 64: 45. ὑδαρ [τέρχ' ὡραῖον] 3: 37, 39.
 ἢ ὑδαρ, 54: 19. ὑδαρ, 13: 31.
 ὑδαρ ὡραῖον, 7: 20.
 ὑδαρ ὡραῖον, 31: 13.
 ὑδαρ ὡραῖον, 86: 32. δὸτ' ἢ ὑδαρ ὡραῖον ὀκρεμὲς σῶμα, 6: 37.
 ὑδαρ ὡραῖον, 6: 37.
 ὑδαρ ὡραῖον, 69: 47.
 * ὑδαρ ὡραῖον, 3: 31.
 ὑδαρ ὡραῖον, 88: 52. ὑδαρ ὡραῖον, 97: 50. ὑδαρ ὡραῖον, Diosc. lib. 1. cap. 127.
 ὑδαρ ὡραῖον [ὀνύχων] 36: 53. ὑδαρ ὡραῖον λολκῆ, 127: 52.
 Hippocr. 1123. B. ὑδαρ ὡραῖον, 55: 3.
 ὑδαρ ὡραῖον [Vid. Ind. præced.] ὑδαρ ὡραῖον, ex albo oculorum aliquid apparet; Cels. lib. 6. cap. 6.
 ὑδαρ ὡραῖον, 22: 21, 26.
 ὑδαρ ὡραῖον πόδες, 123: 23.
 ὑδαρ ὡραῖον, 76: 32. ὑδαρ ὡραῖον κόμης, 84: 39. Et ὑδαρ ὡραῖον in Nom. 79: 2, 30. & 94: 36. & 126: 39.
 ὑδαρ ὡραῖον, 24: 14. & 63: 15. μὴ τὸ σῶμα, 63: 41. αἰσθη ὡραῖον, 64: 50. ὑδαρ ὡραῖον ὅ ἐνδον ὑδαρ ὡραῖον χ' δ' ὅ, 64: 56.
 τὸ σῶμα, 65: 9, 10.
 ὑδαρ ὡραῖον, 63: 14. ὑδαρ ὡραῖον πνέμον, 24: 3. τέρχ' ὡραῖον, 111: 13.
 Φαγέδαινα, 64: 26. Hippocr. 874. B. Φαγέδαινα, ἔλκεα ἀναεῖρωσκομένη, Galen. Exp. Voc. Hipp.
 Φακῆς, 87: 46.
 Φακῆς, 99: 13. Φακῆς, 117: 28. Φακῶν ἢ κεραμῶν, 105: 51. Sunt vasa fictilia (quas à similitudine lenticulas vocant) Cels. de Foment. l. 2. c. 17.
 * Φακῆς

- * Φάρ τὸ τυρρῶτικόν, 99: 32, 37. Farris apparatus ex Archigene, Æt. p. 498. A.
- Φάρμακον ἢ Σύμφωνον [de quo lege Galen. tom. 2. p. 265. l. 2. Vide etiam Gorræum] ἢ Φίλων [de quo Paul. Ægin. l. 7. c. 11.] 131: 38. δι' ἐλκῶν, 106: 12. Δρ. τ' θηρίων, 126: 35, 36. Φαρμάκισι πυλὶ ἐκείλοισι, 89: 19. Φαρμάκισι, τῇ Δρ. τ' μύρων, &c. 87: 50.
- Φάρυγξ, 6: 15. τ' τῇ τ' Φάρυγξ λοιμικῶν παθῶν, 89: 7. Φαρυγγίτις, 5: 12. & 5: 47.
- Φάσγαν, 117: 39.
- Φθίνοντες, 89: 3. Φθίνεσι τ' ἐξιν, 22: 45.
- Φθινώδης νόσος, 44: 24. ἐξιν, 38: 19. Φθινώδης πύον, 39: 35.
- Φθίσις, 36: 7, & 34: 50. Φθίσις θερμότης, 126: 46.
- Φθιστικὸς, 36: 40.
- Φθίσω, 11: 41, 42. & 36: 12. Φθίσις, 15: 16.
- Φίλωνος [ἀντίδοτος] Vide Φάρμακον.
- Φλέγμα, 38: 31. Φλεγμάτων αἰγῶν, 80: 33.
- Φλεγμονή, 22: 15. & 58: 4, 5.
- Φλεγμοναῖος ὑστέρων, 23: 16.
- Φλεγμοσίνη, 90: 25. & 63: 17. Φλεγμοσίω, 108: 5.
- Φλεγμοσινώδης ἐμμετοί, 14: 28.
- Φλεγμοσίνης, 49: 16. Hippocr. 287. 33. & 389. 17.
- Φλέψ κίβη, 20: 40, 27. & 108: 5. ἐν τῷ κίβη ὑπὸ αἰγῶν, 89: 54. & 81: 34. Φλέβα τ' ὅππῃ τῷ μετώπῳ τ' ὁρῶν, 115: 18. & 118: 44. μέστω ἐπ' αἰγῶν, 124: 8, 9. οἰκωμένω ὅππῃ τῷ κενί, 112: 25. Φλεβὸς σμίον, 62: 24. νοσήσας, 108: 3. μετώπῳ τ' ὁρῶν, 121: 21.
- Φλεβῶν ἐν τῷ τραχήλῳ, 1: 15.
- Φλεβία, 14: 17. & 59: 53.
- Φλεβοτομία, 84: 12. & 83: 13.
- Φλυκταίνωσις, 80: 22. & 103: 16. & 104: 47.
- Φοίνικες, 76: 60. Φοινίκων ἐψήματι, 87: 47, 50.
- * Φῆ, 128: 23.
- Φρένας, præcordia, 29: 26. Hippocr. 309. 51. Φρενῶν αἶψιν, 74: 28. [Vid. Ind. præced. in ἀπτοῖς.] οἶνον γλυκύς & οἶνωδης ἥσων ἐστὶ φρενῶν ἀπτόμενον τρεῖς ἥσων ἐργάσασθαι τῷ φρεσύνῃ, Galen. Comm. in Hipp. tom. 5. p. 71. l. 39. & p. 72. l. 32.
- Φρενίτις, 15: 58. Φρενίτις, 16: 3. Φρενίτικὸν θερμότης, 72: 26.
- Φυσικῶν, 128: 26. Φυσικῶν, Diosc. lib. 4. cap. 72.
- Χαλβάνης, 82: 48, 49.
- Χαλινός, 7: 39.
- Χαλκῆ, 84: 47. κεκαυμένη, 84: 35. χαλκίτις ὁππῇ, 89: 26.
- Χαμαιλέοντος ῥίζαν, 132: 45.
- Χαμαιμήλη, 76: 58.
- Χείλεα, 2: 44. προμώδεα, 4: 16. & τρώματ', 14: 3. & 88: 17. ἑλκος ξυμῶνται, 97: 35. & 88: 16, 17.
- Χείλων ξυμῶνται, 97: 31, 32. χείλεα τ' ἑλκῶν ἀπτηνέα, τρηχέα, 64: 21. πέλεις ὅππῃ τὰ χείλεα κεκαυμέν', 92: 40, 41, 42.
- Χεῖρες, 2: 24. σιωρησμέναι, 4: 36, 37. χερῶν τίσιν, 4: 14.
- Χελιδόνων, 87: 52.
- Χίλος πέρθ' καυλῶ, 115: 46. χλωαλώπεκ' ἑαῖν, 135: 32.
- Χλωρὸν ὀπίσσω, 131: 34. [Hoc emplastrum tradit Celsus, lib. 5. cap. 19.] μάλαγμα, 132: 46, 47.
- Χολή ξανθή, 17: 46. μέλαινα, 17: 52. & 29: 20. χολῆς τ' ὁρῶν συμφορομένης, 29: 35: 36.
- Χολέρη, 17: 32. χολέρης θερμότης, 103: 45.
- Χολάδες, ἐντέρων τὰ ἀνω λεπτὰ καὶ χολώδεα μέσφι τ' πυφλῆ, 103: 45. χολαῖς, κρινὸν ὑποχονδρίαι καὶ λαγόνες, Arist. Hist. Anim. lib. 1. cap. 13. χολάδες, Homer. Il. 8. 526. Schol. τὰ ἐντέροι. ἐπεὶ δὲ εἰς αὐτὰ συρρεῖ ἡ ξανθὴ χολή. τὰ δ' ἐντέροι χολάδας ἐκάλουν οἱ παλαιοί. Alex. Trallian. (Ed. R. Steph.) p. 122. l. 36.
- Χόνδρον τ' θωρήκ', 24: 8. χόνδροι, 90: 45. πλυτοί, 74: 4. & 120: 29. χόνδρος, sæpe granum significat, vel alicam, tritici genus & certam frugem. χόνδροι πλυτοί, succus alicæ cum aquâ mixtus. Aliquid discriminis esse tam inter virtutes quàm voces αἰλικα & χόνδρον putat Æginet. lib. 1. cap. 78. Aliis verò plerisque medicis & eodem modo utraque parari videntur, iisdemque viribus pollere.
- Χορδή ἐντέρων ἐσώνυμον, 18: 21.
- Χορδαίφον, 18: 20. χορδαίφον, secundum Dioclem Carystium à Cello citatum, lib. 4. cap. 16. morbus est intestini tenuioris [ὅππῃ τοῖσι λεπτοῖσι ἐντέροις, 19: 4.] plenioris εἰλεός. Cael. Aurel. p. 237. iliacam passionem χορδαίφον vocari scribit, quod non aliter quàm chórda intestina tendantur. Item Galen. tom. 3. p. 309. l. 16. εἰλεὸν πνὲς καλεῖσι χορδαίφον, ὅτ' ἂν ἐξέχῃ τις ὄγκον ἐν τῇ χώρῃ τ' λεπτῶν ἐντέρων ὡς δοκεῖν οἶον χορδῶν πνᾶ πειρασθῆναι τὸ ἐντέρον. Gorræus ileum χορδαίφον vocari credit, quod qui manum loco dolenti admovent, is veluti τ' χορδῆς ἀπτη. Notandum est præterea hanc vocem aliquando acui, aliquando antepenacui.
- Χορῶν, 65: 4.
- Χυλοὶ φθίνοντες, 5: 39.
- Χυλὸς πησάνης, 74: 13. & 78: 35. & 90: 34, 35. εὐπεπτός, 127: 18. ῥόδων εὐπνοῖα, 102: 28. effertur etiam in neutro genere: ὁφανῶν χυλὸν ξυμῶνται, 102: 24, 25. χυλὸν κρελάνη, ἡδὲ παμίσος, 98: 12, 13.
- Ψάας, 53: 20. ψῶν ἐμφύξει, 131: 19. τὰς ψῆας, 130: 42.
- Ψωμοὶ διάδροχοι δίνω, 101: 42. & 104: 36. & 78: 33.
- Ωμὸς, 2: 32. ἐπὶ γλῶσσῃ ὦμος, 32: 15. ὦμοισι κύστις, 52: 45.
- ὦμοσπλάτιον, 8: 49. ὦμοσπλάτιον ἐμφανέες, 37: 17, 18.
- ὦμοσπλάτιον, 4: 25.
- ὦων ἐν χύλων, 91: 12. ὡὰ μὴ κάρτα ξυμῶνται, &c. ὦων τὰ θερμά, &c. 120: 27. ὡὰ ἐκ πυρὸς θερμά, ἐκ ζῶων δριττοκα, 127: 32.

De ARETÆI Syntaxi ac Stylo Dissertatio.

De Aretæi ætate; sectâ; scientiâ in rebus anatomicis; ratione, quam in curandis ægris tenuit; dialecto, quâ scripsit; dictum est. Si quis fortè curiosior in medici nostri religionem inquirendum putaverit; locos in voce Θεός indicatos consulat; eumque de rebus divinis (pro captu hominis à fide Christianâ alieni) non perperam sensisse comperiet. Nonnihil restat de Stylo illius & Syntaxi dicendum.

Sermonis brevitâs, multiplex materiæ copia, vis verborum, in causâ fuerunt, ut stylus quidam ei proprius esse, & à communi aliquantulum recedere videatur. Quicquid est superfluum, quicquid ex ipso sermonis filo & artificiosa vocabulorum structurâ potest intelligi, id omne refecat: unde fit, ut emphatica & elleiptica ei admodum placuerit syntaxis. Omne vocum luxuriantium famulitium aspernatus; quod docet, absque ambagibus luculentè indicat; tot res profert, quot verba: suumque argumentum, licet nudum exponat, adeò feliciter ornare callet, ut, dum alii colores undecunque varios conquirunt, illi satis sit rem ipsam scripsisse. Sic miramur pictorum illorum principum peritiam, qui sciunt nudis & paucissimis lineis sine ullo alio umbrarum apparatu vitam imaginibus quasi inspirare.

De Syntaxi Nominum.

Adjectivum neutrum, subaudito *χρῆμα*, cum substantivo diverſi generis aut numeri jungitur; [quod ſatis quidem cum Græcis tum Latinis ſcriptoribus familiare; *ὄντι ἀγρόν πολυκιστρίνῃ*, Homer. 11. β. 204. *triste lupus ſtabulis*, Virgil. Eclog. 3. v. 80.] *θανάσιμον πάσας*, 3: 39. ſic 51: 2. & 79: 20, 21. & 85: 18, 19. & 95: 32, 33. & 98: 25. & 99: 36. & 105: 41. & 122: 9, 10. & 130: 4. & 132: 20. & 133: 19. & 136: 17. *μέλαναι χολή δάδελον*, 29: 20, 21. *κρέσσον ἢ φύσις ἡγεῖ*, 42: 13. ſic 32: 42. & 47: 42. & 55: 50. & 57: 25. & 71: 76. & 72: 35. & 74: 7. & 75: 10. & 75: 16, 21. & 78: 28. & 79: 18, 20, 21. & 85: 55. & 89: 26. & 90: 13. & 95: 32, 36. & 109: 39. & 114: 15, 16. & 115: 52. & 117: 47. & 118: 4, 5. & 118: 34. & 119: 28, 32, 48. & 120: 10. & 122: 9. & 122: 39. & 123: 31. & 123: 34, 49. & 124: 35. & 126: 13. & 129: 25. & 131: 27. & 134: 32. & 136: 17. Sic *δρῆζον ἡ σικίη*, 118: 40. *φυχεῖν αἱ χόνδροι*, 39: 9. ſic 117: 26. *σαῖες αἰμορραγίης τὸ μέζον*, 60: 3. *αἱ βδέλλα ἢ χάσσι κρέσσον*, 107: 16, 17. *κακὸν φύσις*, 95: 30. *ἐρεδισκὸν αἱ σείστες*, 96: 2. *φυλκὸν μῆλα θλασθέντα*, 77: 2. *ἀεῖσον δρῆζονα* [ὡς] 127: 33. *ἀγρόν τε πάντα*, 75: 38. *ἀεῖσον ἀσφαλίσεις καὶ δρόμοι*, 120: 13. *ἀεῖσον καὶ πόλτοι ἢ ἵτελα καὶ χόνδροι*, 127: 15. *μεγάλα τε ἔγγραφα αἱ φλεγμοναί*, 108: 18.

Articulus Neutrius generis cum genitivo substantivi pro ipſo substantivo uſurpatur; *τὰ τῆ φλεγμοσύης*, 101: 52.

Adjectivum [et aliquando Participium] neutrum ſupplet locum substantivi; *ἀνέκτες τὸ δεινόν*, 4: 51. *πικρὸν δὲ ἄρχον*, 2: 2. id eſt, *πῆμα*.

Neutrum huiusmodi Adjectivum, aut Participium, ſibi genitivum Substantivi adſciſcit; *τὸ κατόξιν ἔπαθε*, 39: 19. [τὸ ἑλαιοφρόν τῆ θλίψεως, Philipp. 1v. 5. τὸ ὑπερέχον τῆ γνώσεως, ibid. 111. 8.] *τὸ ξυμῆτες τῆ νύσας*, 46: 41. *τὸ ξυμὸν ἔκακῃ*, 5: 45. *τὸ πᾶν τῆ πόσε*, 82: 15. *ὁκῶσιν τῆ ἱκπιδων*, 45: 40. *τὸ σαρκειδὲς τῆ χιτῶνων*, 61: 23. *τὸ ἔντυσον τῶνδε*, 102: 45. *τὸ αἰδὸν αὐτέων*, 82: 44, 45. *τὸ μάλλον τετέων καὶ ἡττον*, 63: 31. *τῷ ξυμῆτι τῆ περὶ οὐλῆς*, 5: 19. *τῷ ὀξεί τῆ φλεγμοσύης*, 109: 12. *τῷ ἑφθαλμῷ μέζονι*, 35: 49. *ὁκῶσιν κακῃ*, 30: 25, 26. *τὰ πολλὰ ἔβρις*, 30: 12. *τὰ πλεῖστα ἔβρις*, 29: 51. *τὰ μέζω τῆ ζώων*, 15: 22. *πεμμεῖων σὺν ἀσῆμα*, 30: 18, 19. *ὁκῶσιν φαρμάκων*, 122: 15, 16. *κρέων τὰ μὴ πίνονα*, 120: 42. & 126: 22, 23. *πεμμεῖων ἔντυσον*, 120: 47. *ὡὼν τὰ θερμά*, *τὰ ψυχρά*, 120: 27, 28. *μυρία τῆ σαρκῶν*, 52: 18, 19. *τὰ κυρτὰ αὐτῆς*, 20: 38. *λεπτοῖσι σικίης*, 80: 14. *ὁκῶσιν θηλείων*, 45: 40, 41.

τὰ ἀναδαινόντα τῆ βλάστηων, 14: 13.

Eadem Syntaxis in masculino genere & feminino observatur; *ἀδελφῶν αἱ σαφρονες*, 56: 23, 24. [τὰς παλαιὰς τῆ γονέων, Isocrat. 4. B.] *ἰχθύων αἱ πετρεῖαι*, 74: 22. & 117: 43, 44. *πῖσι ὀργῶσι τῆ τρεῖων*, 25: 38. *ἀμυγδαλῶν αἱ πικραί*, 126: 33.

Huc refer substantivum genitivo vocis, quæ cum eo concordare debuit junctum; *οἶνοι τῆ κάρτα συφόντων*, 133: 2, 3.

Adjectiva neutra tam pluralia quàm singularia sæpe adverbialſcunt; *τὸ πλεόν*, 11: 23. *κακὸν π*, 4: 32. *ξύμπαν*, 117: 21. *τὰ πολλὰ*, 1: 17. *θαμινὰ*, *μακρόπερα*, 19: 39, 40. *ξυνεχέστατα*, 103: 15. *βαθύπερα*, 107: 15. *ὡς ὀξύτατα*, 111: 30. *τὰ πρῶτα* & *τὰ ὕστατα*, 117: 8. *σμικρότατα*, 133: 18. *πάντα*, 108: 54. Huc refer *ταῦτα*, 16: 18.

Adjectiva [in quibus etiam Articuli includuntur] cum substantivis diverſi generis conſtrui ſolent; *φλεγμοσύη & πῆσις*, *ἑφ' οἷσι*, 94: 15, 16. Vide Nescio & *ὁμοπερὶν* in Indice]. *διπλασιοῖσι*, 21: 38. *ſcil. ἡμέρας*, aut ſectitur *ὁ καὶ ἡ διπλασίονα*. *τὰ κρέατα* —

οἱ μέσοι ἄλλοι ἢ, 68: 20, 21. aut forſan refertur ad *ὀδόντας*. lin. 12, 13. *τῆ τροφῆς* — *καταπῆς*, 126: 27. ſubaudiri poteſt *σῖτ*. *ὥρη*, *χειμῶν μάλα πάντων*, 9: 38. id eſt, *παισῶν ὥρων*; ſed πάντων poteſt referri ad *φθιρόπων*, ἢ, *ἡρ*, *ἡρ*.

Sæpiſſime nomen generis ſuperadditur nomini ſpeciei; quale *θηρίον*, *ἔρπετον*, *φυτὸν*, *δένδρον*, *βοτάνη*; *βδέλλα τὰ θηρία*, 132: 42. *ἔχων τῆ ἔρπετων θηρίων*, 135: 7. Vide & 45: 41. & 52: 24, 25. *περὶνθῃ ἔφυτῃ*, 76: 33. *περὶνθῃ ἔδένδρε*, 82: 47. *ἀργύρωσον ἢ βοτάνη*, 133: 38.

Substantivum cum substantivo neſtitur vice adjectivi; [*ἔχων ἀνέρες*, Hesiod. *Εργ.* v. 189. i. e. *injuriū*. ſic apud Latinos; *teſta anus*, Martialis lib. 1. Epigr. 106. i. e. *annosa*. Hoc eſt idioma Hebræum, *וְיָנִי* Psalm. cxx. 7. *ego pax*; ubi Græc. interpr. *ἐπιλυσις*] *νυγμὸς καὶ σεναγμὸς ἢ φωνή*, 2: 50. *ῥωχμὸς ἢ ἀναπνοή*, 4: 27. *ἀσθμα ἢ ἀναπνοή*, 47: 58. *θῶμα τὸ πᾶθος*, 51: 32. *τὰ ἔλκεα σηπεδῶν*, 60: 22. *πλεονῶν γετόνημα πνέμων*, 90: 9. Et aliquando vice verbi; *ὀξέες* [*φθόγγοι*], *κεφαλῆς ἀφαισες*, *κροτάφων παλμοί*, *ἐγκεφάλου ἀφροφύεις*, *ἐφθαλμῶν πῆσις*, *ἡχων ἀκρό*, 119: 46, 47. *distendunt*; *creant palpitationes, pulsationes, inflationes, tinnitus*. *τὸ ὀξύ πᾶν ἐς τὰ σπύλα*, πάντων ποιῶσις, 120: 13, 14. *corroborat*. *ὑπὸ πολλὰς*, *παχύτης*, *δρῆζον*, *ὁμίχλη τῆ αἰσθήσεως*, 122: 38, 39. *creat crassitudinem, ignaviam, caliginem*. *αἶμα ἢ τροφή*, 92: 33. i. e. *τρεφῆ*.

Appositio vocum nonnunquam ſupplet locum regiminis; *ἐν ἱλὶ τοῖσι ὕρσοις*, 17: 23. i. e. *τῶν ὕρων*. *ἀχθος τὸ ἥπαρ*, 19: 54, 55. i. e. *ἡπαρ*, *ἐχέτω μοῖραν τῆ πέμπτου ὕδατος*, 134: 45, 46. i. e. *ὕδατος*. *ῥόδοις τοῖσι πετάλοισι*, 87: 35. i. e. *ῥόδων*, niſi quis malit legere *ῥοδίνοισι*. *φαντασίη ἐκκρίσις*, 55: 9. i. e. *ἐκκρίσις*; aut *φαντασίη* hic eſt adjectivum ἀφαντασίη; quod tamen nullibi adhuc legi.

Gradus comparationis pro ſe invicem accipiuntur; [lege Rudim. Gr. Gramm. Weſtm. p. 135.] *poſitivus* pro *comparativo*; *ἴσασον καὶ ξυνεχέες*, ἢ, &c. 101: 15, 16. i. e. *ſυνεχέστερον*. *πολλὸν ἔδοντο*, 124: 17. i. e. *πλεον*. Et pro *superlativo*; *τῆ νοσημάτων κακὸν*, 50: 50, 51. i. e. *κακίστον*. *τὸ καίριον αὐτέων*, 122: 2, 3. i. e. *κακίστατον*. *Superlativus* pro *comparativo*; *ἑπικαιροτάτη τῆ φλεβοτομῆς*, 124: 39. i. e. *ἑπικαιροτέρη*.

Comparativi conſtructio varia eſt; cum *dativo*; vel *accusativo*; vel *infinitivo*; *ὀλίγω ἴσασον*, 23: 29. *πλεον*, 64: 19. *σμικρῷ βαθύπερα*, 59: 50. *πολλῷ δυνατώτερος*, 121: 27. *πολλὸν μάλλον*, 14: 25. *πολλὸν πλεονότερον*, 14: 33, 34. *ἀσινέστερος πολλὸν*, 59: 49. *ἀσθενέστερον ἰσάναι*, 122: 50, 51. *inferior, quàm ut poſſit ſtabilire*.

Gradus exprimuntur per periphrasim; *πλεονον* *δυσκαλῆ*, 27: 19. i. e. *δυσκαλότερα*. *κάρτα ἰσχυρή*, 3: 42, 43. i. e. *ἰσχυρωτάτη*.

Comparativus *μέζω* adverbialſcit; *ἀμετεῖς ὀλίγω μέζω*, 101: 5. *μέζω ἢ τῆ λόγον*, Aristot. de part. Anim. (edit. Sylburg.) 71. 7.

Transitio fit sæpe ab uno numero ad alium: à *singulari* ad *pluralem*; *κῆρ ἀνδρωπῶν* — *σπύλα βαλβόμια αὐτοῖς*, 2: 23, 24, 25. *ὡς ἀλγέης* — *πίναν διψῶντες*, 52: 28, 30. *ὡς γρηγοῦς ἢ τοῖσπερ*, 81: 17. *ἐν φλεγμοσύῃ*, *ὡς ἐπεῖσι*, 76: 31, 32. *σικίης* — *δοτόνησι τῶνδε νύσι*, 128: 37, 38. Et à *plurali* ad *singularem*; *πικρὸν σίπον* — *πικρὸν αἰσθήσεως* — *γλυκὺ*, *χολώδε*, 46: 36. *αἰμορραγίῃ* — *δὴλη γίνεται μέλας*, 62: 27. *τοῖσι* — *γῆ*, 65: 55.

Permutatio casuum crebra legitur: *Nominativus* absolute poſiti pro *genitivo*; *βίξ*, *πολλὸν θυμὸς ἐγγύγῃ*, 43: 50. *inſuendi desiderium*. [At *βίξ* omititur in loco conſimili, 12: 28.] Et pro *accusativo*; *περὶ κελνήσεως* — *πῆσεν*, 92: 34. pro *περὶ κελνήσαντα*; nam *δοτὰς ἄσαντα ἀφαιρέσει*, ibid. lin. 15. *χυθείς*,

χρῆς, 104: 26. pro χρθέν. Genitivi absoluti; παρ' αὐτίκω — εὐμελῶς, ὡς τ' — ὁπκιφίζοντες — μαλισταζέσης, 21: 23, 24. Accusativi absoluti; μὴ μεγάλα βλάπτονται, 132: 9. χρίσαντα — θέντα, &c. Casuum absolute positorum usus occurrit in hagiographis & profanis scriptoribus; ὁ νικῶν — δάσω αὐτῷ, Apocal. II. 26. & III. 12. ἐκιδόντες οἱ ἄνθρωποι, Thucyd. 324. D. Schol. Æ. P. Ἀττικῶς ἀντιζέωθόντων τ' ἀνθρώπων. ὁ ἐπερὶ ὠδον γέγων, Xenoph. 458. B. pro ζέπειν ὠδον γέγωντα. Κρονίωνα — ἀσεβήτων, Homer. II. β. 353. pro ἀσεβήτων. Sic ὠδον καλῶ ὑμᾶς — ἀνεχόμενοι — ἀπεδαζόμενοι, Ephes. IV. 1, 2, 3.

Genitivi duo seorsim ab uno substantivo reguntur; αὐτῷ ζέπειν τ' ἐν λαγόνι ζυγῶν — & — τ' ἐν τέρων βράχῃ, 51: 26, 27, 28.

Nomen substantivum adverbii formam induit; κέρα θώμα διάλδνα, 68: II. i. e. θανμασῶς.

De Syntaxi Verborum.

Permutari crebro solet Verborum vox, modus, & tempus.

Activum passivam aut neutralem significationem recipit; τείνῃ, 85: 33. *tenduntur, extenduntur*. Hujus verbi neutrali sensu accepti exempla producit Henr. Stephanus; ποῖα πέλεις οἰκήσεις, Xenoph. 201. A. pro οἰκῶντο. ἔφερον, Thucyd. 398. C. Schol. ἐφέροντο. χαλεπαῖ ἄρξαι, Id. 497. C. Schol. ἀντὶ παθῆναι ἐνεργητικὴν εἰληπῆαι. Sic Participium ἀναλαμβάνοντα, 97: 12. pro ἀναλαμβάνοντα. ἀσπένεα τάμεν, 7: 20. pro τάμεν.

Indicativus sumitur pro subjunctivo; ὅπως μὴ δόξωται, 73: 53. aut pro optativo; εἶδε ὀνοσέων εἴη — ὅδε αὐχλὺ πηγῷ, 83: 28, 29. Subjunctivus pro Indicativo; εἴη, 126: 12. & pro Infinitivo; ὡς ὄρῃν μὲν — μὴ ὀρῶδῃ, 15: 20, 21. pro ὀρῶδῃ; sed ὡς modis omnibus jungi potest. [Consule Rudim. G. Gramm. West. p. 199.] Infinitivus pro Indicativo; περὶρεῖν, 82: 41. δοκέειν, 11: 26. θάλλειν, 111: 45. ἀσπένεον, αἴγειν, 127: 8, 9. & pro Imperativo; χρεέσθω, 102: 13. [quod frequentissimum esse comperies in Rudim. Gr. Gramm. Westm. p. 178.] ἔχεν ὦδε, 106: 21. pro ἔχεται; vel subauditur χρεῖ. & pro nomine substantivo; βοήσῃ μέγα, 8: 3, 4. ἐρῶσθω, 104: 27.

Tempora diversa aliquando per copulativam particulam junguntur; ἡ κεφαλὴ ἀσπένεον, & τ' σπένεον διημιόδη, 77: 44, 45. Sic & modi; εἰ — μέμνησι, ἢ — ἐμφορεχθῇ, 53: 2, 3. nisi legas μίνωσι.

Casus diversi eidem verbo subnectuntur; πῖπτεν βοτάνῃ τ' ὕδασι καὶ πᾶσι τ' ἕρμης, 128: 6, 7. χρεῖα ἀλήτοι, καὶ νίξω, 131: 29, 30.

Verbum aliquando in suum Participium & Verbum substantivum resolvitur; ἡ διδάσκων, ἦσαν κατήμενοι, ἦσαν ἐληλυθότες, Luc. V. 17. ἡ ἐγγιγνώσκων, 30: 55. ἡ γερονός, 32: 45.

De usu Participii.

Participium nonnunquam fungitur Verbi munere indicativi; ἡ φύσις τῶν ζώων, 53: 5, 7. i. e. ἐτῶς. ἔτος δὲ εἶ, ὡς μὴ ὁπκιφίας πείν, Lucian. 139. A. ubi Participium ὁπκιφίας ponitur pro Verbo; vel (quod malim) πείν regitur ab ὡς, & ὁπκιφίας est pro ὁπκιφίαντα; qualis syntaxis occurrit apud Aretæum, 104: 25, 26. ἀσπένεον, 53: 44, 45. i. e. ἀσπένεοντα. imperativi; σφίγγοντες, 87: 17. i. e. σφίγγεσθωσαν. infinitivi; χρεῖ ὁπκιμάξαντα, 80: 14. i. e. σπένεοντα. sic χρεῖ καὶ πορῶσαντα, ἐρεῖδοντα, ἀντερεῖδοντα, Hippocr. 761. G. Huc refer αἰείροντα, 103: 15. pro χρεῖ αἰεῖρεν. ῥαδίως ἀν ληφθέν, Thucyd. 520. A. Schol. Æ. P. σημεῖον τὸ καὶ ὁπκιφίας ἡμα ἀντὶ τ' ληφθέντα ἀν. ἐκιδόντες τὰδε, ἡ κινέειν, 116: 32, 33. ubi & Participium & Verbum absolute ponuntur; pro ἐκιδέσθω, ἡ κινέσθω. μεσσηνὶ ἀναλαβόντα, 76: 38. ubi ἀναλαβόντα videtur mihi poni

pro ἀναλαβεῖν, interea dum recuperat. ἀγίγειν, — ἰόντα, 81: 4, 5. pro ἰέναι.

De Præpositione.

Præpositioni duo aliquando casus diversi sibi in eadem clausulâ conjuncti adnectuntur; ὅπκι τ' κληῖδα ἡδὲ ἄκρω τ' ὤμων, 41: 47. nisi malis legere in duali ἄκρω τῷ ὤμῳ.

De Conjunctione.

Copula inter duas voces repetitas diversitatem significat; ἔνομα ἔπερον καὶ ἔπερον, 49: 7. *nomen diversum*. Sic apud Cicer. in Orat. *res alio atque alio elata verbo*. Huc refer ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε, 58: 33, 34. Hoc videtur sapere Hebraismum; quo usi sunt sæpe Bibliorum interpretes; ἐν καρδίᾳ καὶ ἐν καρδίᾳ, Psalm. XII. 3.

Gerundivæ (quas Grammatici vocant) voces junguntur non tantum accusativo, sed etiam dativo; τὸς ἀεῖς [ἰχθύας] αἰρετέον, 74: 23. πρεσβύματα δότεον, 90: 20. ὁπκιφίας δὲπτεον, 82: 52, 53. πῖσι πρεσβύταισι δὲπτεον, 111: 47, 48.

Finis τὸν pro τὸν usu venit; αἰρετέον χόνδρον, 120: 29, 30. δὲπτεον δὲπτεον, Lucian. 44. D.

De multis varii generis vocibus simul coeuntibus, sed absolute & ἀσυνδέτως positis.

ἀναπνοῆς κατὰσας, γνώμη δὲσας, πυρετοὶ ἐκιδόντες, ἔσπτοι, 9: 26, 27. δακτυλοὶ καμπύλοι σποκίδνοι λυγροὶ ὄνυχες πελιδνοὶ κατὰφύεις, ἄκρω ψυχρῷ καὶ τὸ ὄλον ῥιγώδες, 17: 49, 50, 51. ἔμβρεγμα — λυθὲν μαλισταζέει, αἰεῖται. Φυσίαν καὶ ἔρων ἀγῶν πηδῆσαι πησῆσας, 76: 12, 13, 14. κῆπον — αἰετῶν — κακῶν, 93: 8, 9, 10. Sed hæc & multa ex iis, quæ antea adduxi, exempla facili conciliari possunt, si ad Ellepticam scribendi rationem, eam scilicet, quam Hippocrates maximè secutus est, redigantur.

Voces multæ, quæ inter se minimè cohærent, sæpe unâ coacervantur; & aliquando lectori hujusmodi ἀσυντάκτως syntaxi inassueto σύγχυσιν pariunt; ψυχρῷ [& per epenthesein μελέων βάρεα, καὶ νάρκας σκελεῶν] ἀκρωτῆας, 56: 11, 12. ἔλκεα [ἰχθύων ῥύσις] κνησμάδεα, 70: 39. λαχάνων ἕρμης, [τὰ μαλιστακτικῆα] μαλάχης, τούτῃ, &c. 120: 23, 24. ἔσω (τεφρῇ) ὁμοίῃ, [πισάνης ὁ χυλός], εὐπεπτός, λιτή, 127: 18, 19. συμφλεγμῶντος φλέβης [τῇσι τὸ ἦπαρ, scil. συμφλεγμῶντος] ἡ καὶ τῇσι δὲπτεον, 109: 7, 8, 9, 10. πύγειν λίπαι — μὴλινω [αἰετῶν, κῆπον δὲ ἡρῶν] καὶ ὑποκυσίδι, 132: 33, 34, 35.

Confusio quædam in vocum ordine suborta difficultatem affert; ξύεσι μὲν αὐτίκοι, αἰετῶν μὲν αἰετῶν εἰρηδῶν, πόντος, 4: 2. i. e. αὐτίκοι αἰετῶν κατὰφύεις ἡ δὲ δύδυμον ἡ, 30: 52. i. e. ἡ καὶ δύδυμον, vel ἡ καὶ μελαγχολικόν. Φυγῇ τε καὶ ὁρμῇ χρεέσθω ἡδῶν καὶ αἰετῶν, 24: 58. i. e. Φυγῇ αἰετῶν, ὁρμῇ ἡδῶν. Sic 31: 23, 24. puto hunc esse vocum ordinem, ἀσπένεον ἡ αἰετῶν, ἡ τῷ τ' μανῆς λόγῳ γήγηται, ἡ τ' ὡς εὐκρεσίῃ, ὡς ἐκῶς, &c. & 117: 35. σελίνω τῶν τ' κρεάτων, &c. juxta Oxon. Vers. sed Crassus aliter, interpungens post κρεάτων.

Vocum Tmesis.

ἀσπένεον τῇσι, 4: 6. pro ἀσπένεον. ὅπκι τῇσι, 43: 40, 41. pro ὅπκι τῇσι. Sic αἰετῶν ἡδῶν, Herod. 16. 29. ὅπκι πάντα τὰ χρεῖματα ἄγων, Id. 277. 34. καὶ γὰρ κάλυψε, Homer. II. ε. 114. ὅπκι τέχνη χρεῖσθω, 6: 22. pro ὅπκι χρεῖσθω.

Vocum Elleipsis.

Subaudita vocē rectrice, Genitivus sæpe solet quasi absolute poni; μέλι, καὶ πηγῶν, καὶ ῥητῆς, καὶ αἰλῶν, ἔσώσας, 82: 6, 7, 8. ἔσω λυθῶντα τ' μανῆς, ἔπολις τ' ἕρμης, &c. 86: 14, 15, 16. τ' ἀκακῆς, &c. 96: 45. ὡν, &c. 126: 12. τ' ἀσπένεον, &c. 126: 31. ὅπκι τῇσι χρεῖσθω, καὶ ὑποκυσίδι, 132: 33, 34, 35.

Subintelligitur Nomen; πρεσβύταισι δὲπτεον, 15: 5. i. e. πῖσι δὲπτεον. αἰετῶν τ' πρεσβύτων, 74: 18.

ᾠδὴν ᾄδεις, 74: 42. ἢ μελέων παραποθήσῃ, 70: 48. βροχίῃ δ' αἵματι, 12: 2. δίδοναι δ' φαρμάκῃ, 84: 34. & 106: 15. ὀπιπλάσεν δ' κασορέῃ, 86: 21. ἐμπλασέτω λίτρε, 108: 38. πρὸς λαβὼν δ' ὀρῶν ἢ ἰασώπῃ, 95: 27, 28. μίσγειν συμφύτῃ, 97: 12, 13. [At mox vox rectrix exprimitur, ᾠδὴ μίσγειν ῥόδῃ βροχί, 97: 15.] ἢ ὠν δοθιῶν, 91: 14. σὺψι, 117: 52. i.e. πόσον. βοὸς καὶ δῖος, 117: 41. i.e. κρέας. ἐς Διὸς ἑταίρῃ, 132: 18. i.e. θεοποιίῃ. ἐς ἄδῃ, 100: 39. i.e. οἶον [utī Homer. Il. φ. 48.] πολλὸν πῖξ ξυνήθε, 108: 28. i.e. μέζον. φυστὴν ἢ δὲ ἄρῃ, 78: 41. [ubi, nisi fallor, sic legi posset, φυστὴν ἢ δὲ ἄρῃν ἐρεθιστὴν. ἐρεθιστὴν, &c. Vide Not. in Var. Lect.] ἐκχεομένη, 21: 3. i.e. αἵματι. sic αἰφαιρέειν, 89: 54. i.e. αἷμα. ὀπρεῖσθαι νεοτόκῃ, 108: 44. i.e. γάλα. πᾶσι, 95: 47. i.e. νῆσι. πῶδε, 21: 19. i.e. φλέβῃ. ὀπιφανέες, 50: 18. i.e. φλέβῃ [quæ vox includitur in adjectivo præcedente μελάνφλεβῃ]. πῶδε, 22: 14. i.e. ἔρητον. πλεονέκῃ, 27: 16. i.e. ἡμέρῃ. μέζω, δυσκλή, 27: 19. i.e. ἀλγύματα [nam ἀλγύμα præcedit, lin. 17.] κεραιμεῖν, 92: 40. i.e. σκεῦος vel ἀγγεῖον. ῥοδὶν [ἐλαίῃ] 74: 35. sic σφετέρῃ [πατερίδῃ] Herodot. 140. 11. σὺψα, 99: 4. i.e. πρὸς [nam πρὸς, 98: 47.] sic νεαρή, 134: 38. [nam πρὸς includitur in ἀπρὸς]. ἢ δὲ πρὸς περμίνδῃ, 91: 20. i.e. ῥήτινῃ. πρὸς φέρειν, 25: 42. i.e. σπῆ. αὐτῇ, 75: 13. i.e. μήκωνας [ex 75: 10.] ἢ, 110: 3. i.e. ἀντιόχῃ; sic & 122: 12, 13. & 126: 36. [sic Diosc. Alexiph. cap. 34.] οἷσι, &c. 13: 4. i.e. αἵματι φερῇ [ex 12: 52.] sic 13: 8. & 13: 32. οἷον πέφυκε ἀλεαίνειν, 86: 36. i.e. δυνατῇ. ἀσφαλέςεροι, 54: 48. i.e. λίθοι & κάρτα μεγάλοι [ex lin. 45.]

Verbum; substantivum sæpissime; 4: 12, 13, 14, 15, 16. & 16: 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48. & 57: 33. usque ad 43: 49. 32: 34, 42. & 72: 13. ἔσδοι, &c. 73: 8. i.e. ἔσσαν. πρὸς ξυνίεναι, 38: 56. i.e. χρεῖ; sic 42: 22, 23. & 73: 30. & 89: 52. & 98: 41. 99: 3. & 107: 47. ξυνεχέες, 3: 49. i.e. πᾶσι; sic 36: 22, 23. τὰ ὦτα, 4: 17. i.e. ἐπαίοντο [nam lin. 16. παίοντο]. πινύμων, 10: 27, 28. i.e. πᾶσι [vide lin. 26.] ὕδωρ Νείλῃ, 8: 9. i.e. δίδωσι, [vel per appositionem, pro ὕδωρ Νείλῃ]. ἰδέαι, 59: 46. i.e. καλέοντο. κέραια δ' ἐλέφας, 68: 11, 12. i.e. ἐχθ; sic τὰ ἄνω μέρεα πόντῃ, 38: 37. & πῦρ — μάστιγι δ' πᾶσι, 16: 41. [aut subauditur κατὰ]. φλέβῃ πίνων μὴ πολλὸν ἀφαιρέειν, 73: 37. i.e. ὀφείλῃ; sic φρυγίῃ λίτρε, 93: 14. & περμαρμένῃ — ἀρήγειν, 100: 21, 22. λυγρὴν κέμιν, 127: 21. i.e. λαμβανέτω. σμικρὸν, 130: 45, 46. i.e. ὠφελέσει. γαστήρ, — χαλᾶδα. 20: 9. i.e. ἐκκρίνῃ. vel ὑπάρχει, utī 42: 34.

Participium; παιδία τῇ βηχί, 37: 24. i.e. νοσέοντα. sic φουσάδες — ὀρχίλοι, 1: 20, 25. i.e. νοσέοντες εἰσὶ. & ἢ — οἱ, 19: 26. i.e. νοσέοντων — νοσέοντες.

Præpositio; ἰδέω, 17: 37. i.e. κατὰ; quod crebrum est; sic 22: 9. & τρὸς, 15: 10. & 24: 17. & 27: 30. & τὸ μετόπωρον, 14: 10. & ἢ μίξιν, 136: 3. δυσκλήσιν, δαπνῶσι δ' βίῃ, 15: 19. i.e. σὺ δαπνῶσι [nisi quis legere malit δαπνῶσι]; sic Herodot. 131. 37. Lege plura de variis ἐκείνῃς generibus in Æmilii Porti Lexico Ionico; lege item Thesaur. Henr. Stephani in voce σὺ.

Conjunctio; ἢ καὶ, &c. 77: 38. i.e. ἢ; quæ [lin. 22. exprimitur]. ὅτι ἐλγμοῖσι, 119: 50. i.e. μηδὲ; nam mox sequitur, μηδὲ καμπῇσι.

Integra aliquando clausula videtur subaudiri; ἐδεδίχθαι ληκύθων ἐκπῶσιν, 32: 5. scil. δοκέων ἐαυτὸν ληκύθων ἐκπῶσιν; quod in sententiâ proximâ exprimitur, ἢ αἰὲν ὅτι ἐπινε, δοκέων ἐαυτὸν πλίνθων ἐκπῶσιν.

De Sermonis Ornamentis.

Hactenus ea, quæ ad singulas præsertim voces pertinent, fuerunt adnotata: nequaquam autem præterire oportet illa, quæ in universum passim

sermonem spargere solet Aretæus ornamenta. Pleaque sunt in illo emphaseôs plena: plurimæ voces per metaphoram ad illius sensum translatae lucem & vim sententiis inducunt, πρὸς τὴν εἰς τὸ πλεονέκῃ, 2: 28, 29. σφαιρῇ: 4: 46. μηρύσκῃ πλῆθῃ, αὐτῇ [φλέγματι] 3: 6, 7. νῆσων ὀπιδημῇ, 3: 46. φλεβί ἐξύφανται μέρεα, 19: 31, 32. τὸ ξηρὸν αἰμολιῇ, 77: 46. πλοικέειν ἢ πλοικέειν, 95: 4, 5. ἀναμαχέσασθαι κακοσιπλῇ, 132: 3. φθινόπωρον [νῆσων] κῆρ, χερμὼν πθινῇ, ἔαρ ἐς κερνῶν τελεσφορεῖ, 98: κτείνῃ, 48: 12, 13, 14. χεῖμα πικρὴ τὰ πάρεα, 3: 43, 44. [ἀναπνοῆς] ἀρχῇ, ῥίνες: ἰδὲς, ὀπτεῖν χεῖρ δ' πνέμων: θάρηξ δ', πλῆμον ἐρμα καὶ δοχῇ, 10: 18, 19, 20.

Poëtarum more, Homeri imprimis, cujus vestigiis semper studet insilere; multus est in parabolis aut similitudinibus: quæ locis aptis inspersæ, tot instar stellarum, scintillant, lumenque per totum opus diffundunt. 1: 24. 2: 26. 3: 13, 6. 50: 7. 34. 8: 17. 10: 36. 17: 11. 18: 28. 19: 50, 51. 25: 2, 30. 46. 32: 49, 50. 34: 44. 35: 45. 37: 18. 38: 32, 43, 33. 45: 49. 48: 38. 51: 36. 52: 44. 53: 26. 57: 12. 58: 46, 47. 60: 5. 61: 26. 62: 12. 64: 49. 66: 51. 68: 10, 11. 68: 26, 50. 69: 24. 69: 31, 32. 78: 15. 70: 42. 75: 5. 75: 23. 97: 29, 30. 103: 30. 103: 40. 111: 23. 124: 15, 16. 126: 48.

In Aphorismis frequens; quibus enumerandis locus hic non sufficit: in sententiis, quas licet non nimis affectet, tamen pro re natâ, & ubicunque ex ipsâ materiâ sponte oriuntur, argumentoque proposito subserviunt, inserit, gravis est, at nunquam frigidus. 36: 31. πιστότηρ δ', &c. 42: 13. κρέσσον, &c. 65: 38. αἰπλῃ, &c. 76: 48. καρδίῃ, &c. 80: 38. ἀγαθῇ, &c. ὀλαβῇ, &c. 96: 7. πῆρ, &c. 123: 43. τίς, &c. 134: 9. τὸς νοσέοντας, &c.

Lectorem historiis faceto cum sermonis lepore subinde reficit. 30: 50. 32: 7, 8. 71: 17. usque ad 1. 50. 122: 23.

Artem medicam eâ methodo tractat, ut omnibus, qui ipsi & præiverunt & successerunt, palmam ferre præripuisse videatur. Summum artificium cum acri judicio affiduâque experientia conjunctum elucet in accuratis, clavis brevibusque morborum singulorum definitionibus (3: 24, 28, 29, 36. 5: 7. &c.) in æquâ generum variorum partitione (3: 26. &c.) in causis signisque (1. usque ad 72.) & multifariâ curatione (72. usque ad 136.) in indicandis distinctè ac dilucidè, partibus corporis, quæ afficiuntur (2: 23. usque ad 47. 4: 2. usque ad 50. &c.) anni tempestatibus, cum morbi magis aut minus sæviunt (3: 42. 9: 38. &c.) humanæ vitæ sexibus (3: 46. & 67: 19. &c.) & ætatibus, quæ iisdem morbis diversè vexantur (3: 48. 7: 16. &c.) necnon iis aliquando regionibus, quæ eos plurimum generare solent (8: 5, 9.) In describendis ægritudinibus ægrisque, vividum ingenium, natura ipsa nullo fucō illita, imagines veræ cernuntur. Verborum ubique copia (3: 16. 29: 5. 56: 9. 57: 14. &c.) venâ ubere exundans fluit, nusquam inepta, nusquam superflua: & quoties sese dat eloquentiæ locus (4: 48. 15: 36. 57: 34. &c.) tam egregia exhibet facundiæ specimina, ut dubites, medicumne magis mireris, an oratorem. Quod autem major spectatur Aretæi nostri in rebus, de quibus differit, rectè cogitandis, iisdemque aptè ac disertè exprimendis facultas; eò gravius dolendum est & de temporis injuriâ conquerendum, quod authoris tam consummati opera, & non omnia ad nos usque pervenerint, & quæ pervenerunt, propter librariorum incuriam tot mendis obfita, tot lacunis hiulca deformatur: necdum satis integri & sani compareant Manuscripti codices, quorum ope loca depravata restitui, deperdita reponi, omnia denique pro scriptoris

eximii dignitate castigatissimè emendata eruditorum oculis offerri possint. Nihilominus, quantum per exemplarium fidem modestamque conjecturæ libertatem assequi licuit, curatum est, ut nonnulla passim corrigantur errata; authorque, lacer utcumque & mancus, veste tamen ipso non prorsus indigna cooperiatur.

Quædam de aliquot Aretæi locis, quorum lectio suspecta est, conjecturæ.

IN Græco Aretæi textu nihil editor esse voluit, nisi quod bene pensitatâ codicum impressorum collatione & certâ manuscriptorum exemplarium fide niteretur: istos confidentiores criticos minimè imitatus, qui suas crudas conjecturas in textûs exulantis & ad oram marginum dejecti sedem intrudunt. Quicquid autem ex ingenio, quo pollet sagaci, immutandum censuit, ad operis calcem rejectum suis in Variantes, quæ undecunque copiosè satis, nec tamen absque delectu judicioque, conquistæ sunt, lectiones notis inseruit. Post præstitam à messore tam strenuo operam, non nisi exile, quod decerperem, superfuit spicilegium. Id, quaecunque sit, candidæ lectoris humani censuræ excutiendum subijcio.

4: 26. βέχχ, leg. βέγγχ, uti 14: 45. 6: 24. ἐξωκέλλει, leg. ἐξώκειλε vel ἐξωκέλλει. Vide Indic. 8: 40. ξυνωδέα, potius ξυνωδά; quæ vox occurrit 91: 23. aut ξυνωδέα pro ξυνωδά, injecto εἰ Ionice. 11: 4. λαμπρότατα. Crass. vert. nitidissima; & videtur legisse λαμπρότατα. At Oxon. humidissimum. λαμπρός exponitur pro καλῶς, protervus. Quid si λαμπρότατα. λαμπρόν, ὕψος, Erotian. 2: 2. βερχείη, Not. ad Var. Lect. βέρχῃ ἢ, vel βέρχῃ, vel βερχείη φορῇ, uti 51: 17. Nulla fortasse mutatione opus est; nam à βέρχομαι, Aorist. 2. ἐβέρχην, cujus subjunctivus βερχῶ, 3a pers. βερχῇ, & inferendo εἰ diphthongum βερχείη; quod poetis est familiare; δαμειῶ, Homer. Od. σ. 54. pro δαμῶ. ἢ βερχείη ἢ αἵματι [i. e. πῖ ἢ αἵματι] Elleptice] si fluxerit aliquantum sanguinis. 13: 34. δροπιδέται. Var. Lect. δροπιδέται. Quid si legatur δροπιδέται; Certè legitur δροπιδέται, 13: 13. 15: 50. & 20: 39. ἐμφωδῇ, leg. ἐμφωδῇ [uti lin. 53.] sic Var. Lect. MSS. de quibus postea. 20: 24. σὺ πλῆθος. In Not. ad Var. Lect. σὺ πλῆθος. At Turneb. σὺ πλῆθος — quam lectionem non penitus rejicio; nam σὺ aliquando absque casu adverbiascit; uti Ecclesiastæ 111: 17. & iv. 3. & vii. 26, 29. & ix. 15. & xi. 7. & xii. 9. sic Nicand. Theriac. v. 8. 24: 54. πῖσι, leg. ταῖσι — nam de mulieribus scribit. 28: 7. ἐγκυβερέν, leg. ἐγκυβερέν. Consule Not. in Var. Lect. Vox κυβερέν legitur apud Aristoph. 8: 13. B. 30. 9. μελαγχολῶσι, lege μελαγχολῶσι — uti 29: 49, 52. 30: 26. ἔπω οἱ, lege forsan ἔπει. 31: 51. αἰγωνίη, leg. αἰγωνίης; uti Not. ad Var. Lect. αἰγωνίη apud Herodot. 76. 43. Error ortus est ex eo, quod vox proxima incipiat à litteris νικη, quarum duæ in vocem præcedentem confusæ transferunt. 33: 46. & 34: 22, 51. παρείε), lege forsan παρείετα; uti ἀνέτα, 109: 29. 34: 18. μέσφι περὶ τῶνδε, quid si legatur, μέσφι περὶ τῶνδε — [uti in Var. Lect. nam junguntur μέσφα & περὶ apud Arat. v. 600.] vel μέσφι περὶ τῶνδε vel si minùs placeat jungi duo adverbia μέσφι & πῖσι, legi poterit μέσφι πῖσι τῶνδε; μέχρῃ enim accusativum etiam regit; consule Rudim. Gramm. Gr. Westm. p. 189. 35: 10. παιδίοισι, quid si παιδία δέ. 38: 7. αἱ πᾶσαι τὰ δένδρα — interpretes videntur legisse πᾶσαι — sed ope Appositionis salvus est sensus. 42: 47. ἀπὸ —

Crassus vertit nemini dubium fuerit, tumorem durum subsidentem in scirrhum mutari ac stabiliri; quæ versio si admittatur, legendum videtur ὅγκον τότε σκληρόν, ut sit, quicum concordet participium ἔχον. 44: 15. ἡττοῖτο, Var. Lect. ἡττοῖτο. scil. ab ἡττοῖσι. Sed ἡττοῖτο potest admitti, ab ἡττοῖσι, nam Iones frequenter usurpant terminationem -έω pro -άω; vide Comment. de Dial. Aret. 49: 7. ἡς — mallet ἡς pro αἷς, ut concordet cum ιδέαι. 50: 25, 26. ἐπὶ φατὸν ἢ αἰπλῶ θωμιάται. Quid si interpungatur, & legatur, ἐπὶ φατὸν ἢ αἰπλῶ θωμιάται ποδὲ μέγα, &c. 51: 15. ἐμπλέωσι — Not. ad Var. Lect. ἐμπλέωσι εἰσι — Posset & legi ἐμπλέωσι. Turneb. & Henisch. ἢ ἐμπλέωσι. 52: 14. ὅκως ἀφάθρη — tanquam canali — sed Crass. ubicunque stagnaverit — accipiendo ἀφάθρη non pro nomine [ἀφάθρη, scala], sed pro verbo. Habetur in Var. Lect. ἀφάθρη, quod facili transpositione legi potest ἀφάθρη, ebullierit, à ἀφάθρη. 53: 23, 24. ἀνέκλεισι, leg. ἀνέκλεισι [sic Not. ad Var. Lect.] tortuosi: quæ vox occurrit 122: 42. sed alio sensu, ἀνέκλεισι ἀνέκλεισι, ambulationes non tortuosæ. Crassus in 69: 1. vertit, tormina perseverantia; & videtur legisse ἀνέκλεισι. ἀνέκλεισι indeficiens, apud Henr. Stephan. sed sine authore. 55: 15. ἐξείλυσε — Vers. Oxon. absumpsit — Crass. jugulavit. Nullibi legi ἐξείλυσε. Occurrit εἰλῶ, verso, volvo. & ἐξείλω, εὐολυο. ἐξείλω, ἐκβαλεῖν, Hesych. Editio Turneb. habet ἐξείλυσε, quod mihi placet, ab ἐκείλω. 56: 40. ἀθυμῆ μὴ ἔχων τροφῶν. si sic interpungas ἀθυμῆ, μὴ ἔχων [scil. σῶμαχ] τροφῶν is erit senilis; ex molestiâ [oritur, ἀνδρὶς δόττωκα, τρεῖς πίναντα, κατὰ καὶ] animi dejectio, [& nominativus absolute positus pro genitivo, de quo prius in Permutat. Cas.] stomacho cibum non habente. Turneb. & Henisch. ἀθυμῆ in Dativo, non ita bene. Not. ad Var. Lect. ἀθυμῆ, quasi ad verbum, ab ἀθυμῶ. 62: 56. ἀφῆρνεῖται — Quid sibi velit μελέτη ἀφῆρνεῖται, nondum intelligo. Interim mallet ἀφῆρνεῖται vel ἀφῆρνεῖται, scil. ἐντερε. 65: 2. αἰγίς, leg. αἰγίς. Vide δόττωκα in Ind. prior. 65: 52. φύσις ἢ ἐς μέζον, ἢ περὶ τῆς — ex naturâ in majus (vel in majora, pro μέζονα, scil. adauctâ) vel ex abundantia scil. naturæ. Posset etiam legi, φύσις ἢ ἐς μέζον περὶ τῆς; à verbo περὶ τῆς, unde nomen περὶ τῆς. 66: 33. ὁ βῆς, ὄν, Not. ad Var. Lect. ὁ μὲ πόν — Posset etiam legi ξυνὸς πόν, uti 65: 18. 66: 53. εἰ βδελυκτέων — Locus pessimè corruptus. Si sensus versionis expendatur, posset legi ἐκατέρων; nisi quod pauciores in hac unâ voce, quàm in illis duabus, sint literæ. 67: 23. βιαστέω μέζονα — ξυμφορέω. Quid hæc vox βιαστέω? βιαστέω substantivum locum hic nullum habet. βιαστέω adjectivum in Lexicis non occurrit; quin autem tale sit adjectivum, nil in analogiâ repugnat, nam legitur αἰστέω. Sed quid opus est voce βιαστέω, cum μέζονα sufficiat? Crassus certè vertit, cum sit violentum, & videtur legisse βιαστέον, referendo ad articulum τὸ, qui præcedit. 67: 27. παρὸντα quid si παρὸντα? uti 33: 21. 68: 40. ὅκως τῇ ῥινὶ *** μάλλον ἢ τηρεῖ τῆς ξυμῆς τῶ σώματι, ἐντῆσι, &c. ex versione interpretum (quæcumque venatur, hæc complexus in os detrudit, &c.) elicio lectionem hanc; ὅκως τῇ ῥινὶ τηρεῖ (vel τηρεῖ, pro quo corruptè legitur τηρεῖ), μάλλον τῆς ξυμῆς τῶ σώματι, ἐντῆσι, &c. 70: 2. ὅκως ἢ ἐλὸν ἐλέφας. Interpret. ut elephantis corium. Metathesis cum levi mutatione reponet ὅκως ἐλὸν ἐλέφαντα. Turneb. & Henisch. habent τὸ ἐλὸν, quod quia cum genere vocis neutricum convenit, Variantes Lectiones reponunt τὸν. 70: 12. εἰπέ ἢ συχναί, βαρύναι, περὶ τῆς. In Not. ad

Var. Lect. observatur substantivum deficere, quale ἐπιμα: sed, nisi mea me fallat conjectura, non opus est quicquam supplere, modò pro ἐπιμα ἢ legatur ἐπιμα; cui non tantum favet facillima literarum mutatio, sed etiam lectio, ἐπιμα τρηχέισι, 70: 41. 71: 5, 6. πλανομένων στίων, Crass. vert. *paratorum ciborum*—Legit itaque πλανομένων — 75: 37. ἐνέσω—Not. ad Var. Lect. ἐνέσω—vel quidni ἐνέσω (ab ἐνέμι *insum*) vel ἐνέσω (ab ἐνέμι *injicio*; cuius perf. pass. ἐνέμι)? Imò ab ἐνέσω fiet ἐνέσω, mutando εἰ in η, & inferendo ε; quæ Ionibus non sunt insueta; ἡλίνε, Herodot. 50. 40. pro ἡλίνε: ἀδελφός, Id. 117. 42. pro ἀδελφός. 75: 47, 48. δονέ, lege forsan ὀδυνέ [ab ὀδυνέ, Ionico 130: 34. pro ὀδυνάω]; nam lin. 41. ὀδυνέ ἔχ. 79: 36. ἐκτάξιν ξυμφορῆς—lege forsan ἐς τῆξιν ξυμφορῆς—80: 20, 21. τὸ δὴ πλάσσει, καὶ ὡς ἐκτάξιν ἐντέξον, ὡς ἐκτάξιν οἰδαλεθῆναι. Lege in hunc locum Var. Lect. & Not. Nolim vero quicquam hic mutari. ἐντέξω [cuius exemplum alibi mihi non occurrit] idem hic significat, ac τῶχω, facio: à quo participium ἐντέξον, quod regit & nomen ἐκτάξιν & infinitivum (qui modus nominis sæpe locum supplet) οἰδαλεθῆναι. Is itaque erit sensus; *cataplasma facturum & rubores & tumesceri. i. e. excitaturum ruborem & tumorem.* 83: 8, 9. καὶ τὰς παροξυσμὰς ὑποσέλλεσθαι—ὑποσέλλεσθαι, scil. τρεφῶ; unde ergo regitur accusativus παροξυσμὰς? An subauditur κατὰ? aut forsan legendum est καὶ τοῖς παροξυσμοῖς: uti ὑποσέλλεσθαι ἐν τῇσι κλίσεσι, 74: 16. 84: 32, 33. φύσας ἢ διεξίσαι τὴν τὴν νόσον παῖδες. Hujus sententiæ sensus est satis obviu, uti ab interpretibus traditur: syntaxis verò non item. φύσας enim, unde regatur, non habet, nisi aliqua subintelligatur præpositio. Legerem φύσας, vel ἄλλῃ ἢ φύσας ἐξίσαι. Occurrit in libro cum MSS. collato (de quo postea) lectio hæc παιδοῖσι; posset igitur legi φύσας ἢ διεξίσαι (vel διεξίσαι, uti 58: 29, 30. παιδοῖσι. Neque tum constat de syntaxis genitivi νόσον, an cum νόσον [status morbi, i. e. qui in morbo expelluntur] vel παιδοῖσι [pueris morbi, i. e. qui morbo laborant] construatur. 86: 13. πῆξ—Not. in Var. Lect. τῶξ—nam τῶξιν πῆξ, eadem syntaxis, quā ἐντέξον ἐκτάξιν—80: 21. 90: 45, 46. ὀλίγοις τοῖς τὴν πῆξιν ἀγαθοῖς—Legisse, πῆξ videtur Crassus [pauca quædam] & Not. ad Var. Lect. ἀγαθοῖς. 92: 39. πῆξιν τὸ χεῖρον ἔχειν. Lege forsan πῆξιν [uti in Henischiani mei codicis margine]. [uti 85: 33.] & amove ἔχειν, quippe irreptitium ex lineâ 40. Sin id placeat, syntaxis erit hæc, locus habeat [ἔχειν pro ἔχεται] fomentum. 96: 26. τῇ ὡν πῆξιν, &c. Videtur mihi legendum, πῆξιν πῆξιν, &c. cur igitur magis, &c. In Not. ad Var. Lect. observatur hæc se rectè non habere. In Turneb. & Henisch. τῆσι δακτύλοις—& in margine libri suprad. adscribitur hæc vox, ἀσώπειν. 97: 27. κενεόμηναι—*exinaniti*—at verò κενέω nullibi (quod sciam) legitur, sed κενόω. Lego itaque κενόμηναι, vel κενεόμηναι. 100: 6. ἐνέσω—In libri mihi sæpe antè memorati Var. Lect. hæc omittitur vox, & hiatus est inter συνεγὰ & ἀπὲρ. Turneb. habet ἐνέσω, Henisch. ἐνέσω. Posset legi neque incommodè, ἐνέσι vel ἐνέσω. 100: 31, 32. φλεγμασὶς πῆξιν ὑποχόνδριον—In libri suprad. margine, φλεγμασὶς πῆξιν ὑποχόνδριον—101: 55. καὶ δὴ τοῖςδε ζυγαίχων. Verbum ζυγαίχων frustra quæsi. In libr. suprad. marg. καὶ δὴ τοῖςδε ἀνέχων. Lege-rem, καὶ δὴ τοῖςδε ἀνέχων. Nam τοῖςδεσι, Homer. Ὀδ. φ. 93. & ἀνέχων, cessare, desinere; vide H. Steph. Thes. 102: 39. ἡδονὴς ῥησις. Not.

ad Var. Lect. ἡδονὴς—vel ἡδονῆς. Nescio, annon & syntaxis & sensui conveniret lectio hæc; ἡδονῆς ὡδονῆς ἐπιμα ὡδονῆς καὶ [vel ἡδονῆς καὶ ὡδονῆς] ἐπιμα—110: 8. ἐπιμα ὡδονῆς lege forsan αἰσθη- μῶν. 110: 45. τοῖςδε τῆξιν ἀφελῆσι. Ad verbum, cum cicadis decoctione; i. e. quæ fiant decoctio, sive decoctis. Duo enim substantiva non raro per huiusmodi appositionem (de qua prius) junguntur. Non tamen invenio ἀφελῆσι, sed ἀφελῆμα, 112: 28. Not. ad Var. Lect. ἐφ' ἐφῆσι. 112: 18, 19. ἐς οἶαγε ἐπῶν—Quid si pro οἶαγε legeretur οἶα? Neque enim valde adversantur literarum vestigia: & sanè ἐπῶν καὶ οἶα apud Galen. legi. 114: 26. ζυγαίχων leg. ζυγαίχων vel ζυγαίχων. Vide prius, 8: 40. 114: 36. τῶνδε—annon τῶνδε, i. e. κεφαλῆς? 115: 44. & ὡξ. Not. ad Var. Lect. οἶαγε. Aut (uti in libr. suprad. Var. Lect.) ὡξ, per contractionem Ionibus perfamiliarē. 119: 37. πῆξιν καὶ δὴ πῆξιν. πῆξιν, τὴν καὶ πῆξιν—Quid hic sibi vult πῆξιν? Vulgata vocis πῆξιν significatio huic loco nequaquam convenit. Ex interpretum versione, mihi non displicet lectio hæc, πῆξιν καὶ δὴ πῆξιν πῆξιν ἐπῶν τὴν καὶ πῆξιν—pro- visio & attentio (perseverantia) fiat ad solutionem alvi. 120: 5. κεφαλῆς τῆξιν ὡδονῆς ἐπῶν μέζονι ὑποχόνδριον. Absque voce μέζονι (quam corruptam puto) fuerit, voces reliquæ syntaxis non omnino repugnarent. viz. (oportet agrum) fricari sursum tenentem suum caput erectum. Quid si μέζον pro μέζονι legeretur? μέζον ὡδονῆς magis erectum; vel μέζον τῆξιν magis fricari. 121: 21. σικύας. Quid si σικύας? scil. ἀμφι—uti prius, ἀμφι τοῖς ἀφαιρίσας, ἀμφι τοῖς κατάρσας. 122: 35. λῶν—lege ἡδονῆς—uti in Var. Lect. libr. suprad. 126: 34. τῶνδε—scil. φαρμάκων; aut τοῖςδε—ut referatur ad φάρμακα, lin. 31. 128: 18. ὡξ. Interpretes vertunt, id purum sincerumque sit. Quid si per levem metathesin legatur ἐν ὡξ, sit sanum? 128: 18. τῆσι (subaud. ἀνιδότοις—& regitur ab ἐπῶν, ex quâ verbum ἐπῶν componitur) præter hæc—sed Crass. aliquibus—& legit πῶν—128: 40, 41. τὴν πῆξιν τὴν σικύαν ἡδονῆς. vox, à qua regatur infinitivus ἡδονῆς, desideratur. Forsan posset, puncto sublato, sic legi;—ἡδονῆς καὶ ὡξ (id est, ὡξ), ὡξ, &c. medicum scirrbo mederi oportet sic; viz. avertere eosdem, &c. In Aretæi textu quædam redundare mihi videntur; qualia sunt hæc: 3: 11. σὺν ὡξ τὸ πῆξιν; idem est ac κλύδων ὡξ ἀναπνέη ἐς τοῖς ἀναπνοῆς. 37: 32. & ἀνδρῶν; vox, nisi falior, superflua. 39: 17. εὔτε hic redundat, & ἢ pro λῶν forsan legendum; & is erit verborum ordo; ὡξ τοῖςδε πῆξιν ὡξ τὴν πῆξιν ὡξ, ἢ μὴ ὡξ, &c. 40: 40. ἡδονῆς ὡξ—quid hic voce ἡδονῆς opus sit, non video. 41: 37. ἐς ὡξ—ex lineâ præcedente repetita sunt, & in hanc malè trajecta. 51: 44. λῶν μῶν—hæc tollenda sunt, nam & πῆξιν ab ἐντῆξιν regitur; vel legendum, λῶν ἢ μῶν (vel quidem) ἐπ' ἀκαρῆς ἀντῆξιν & πῆξιν. 105: 6. τῶνδε σικύων—nonne τῶνδε redundat? 134: 48. ἐς ἐπῶν ὡξ—Præpositio ἐς otiiatur, nisi fortè sit tmesis pro ἐπῶν.

Authorum aliquot supra citatorum editiones. Biblia Gr. Rom. 1587. fol°. Hippocr. Genes. 1657. fol°. Plat. H. Steph. 1578. fol°. Strabo, Lutet. 1620. fol°. Polybius, Lutet. 1609. fol°. Theophr. Hist. Plant. Amstel. 1644. fol°. Lucian. Paris. 1615. fol°. Isocrat. H. Steph. 1593. fol°. Diog. Laërt. H. Steph. 1594. 8°. Geoponic. Basil. 1539. 8°. Adamant. Physionom. Paris. 1540. 12°. Oppian. A. Turneb. 1555. 4°. Hesychius. Hagen. 1521. fol°. Phrynich. Attic. Diction. Aug. Vindel. 1601. 4°.

Variantium Lectionum APPENDIX.

HÆC Appendix ex Aretæi apud Turnebum impressi & cum quinque manuscriptis Bibliothecæ Regiæ Parisiensis codicibus collati marginibus excerpitur. Hic liber ad doctorem Johannem Freind non ita pridem transmissus est. Omnibus illius libri variantibus lectionibus non indiligenter perlectis & examinatis, animadverti compluria errata à scribis ineruditis aut oscitantibus inducta, multa passim alia aut nullius aut levis admodum momenti abunde congesta; tritici itaque pauxillulum post paleas excussas superfuturum. Ne tamen lector fraudem sibi factam conqueratur, eorum primum, quæ prætermittenda censui, rationem reddam; illa deinde, quæ acervo exemi, subjiciam; neque quicquam indignabor, si quis solidi sensûs quàm harum minutiarum studiosior omnia omnino unâ literâ expungenda putaverit. Veram enim criticen non in meris vocum fragmentis apicibusque, nucum quasi putaminibus, insistere, sed in genuino sensu scriptoris eruendo præsertim versari credo. Attamen criticis, generi hominum (Aristophanicorum instar * crabronum) maximè irritabili, qui de rebus minimis lites maximas sæpe solent agere, mos gerendus est.

Hanc Manuscriptorum rationem dat, qui ea contulit. Ἰστον, ὅτε εἰσὶν ἐν ταύτῃ τῇ βασιλικῇ βιβλιοθήκῃ πέντε Ἀρεταῖοι, ἧτοι πέντε ἀντίγραφα τῆς αὐτῆς· ἔδεν δὲ ἐν ταύτων τέλειον, καὶ παλαιὸν μετεγγραφῆσαν δὲ ὑπὸ Διοφάντου. Ἀρεταῖος Καππαδόκης ἱατρός, ὃς ἡ δόξα λέγει καὶ τὸ τέλος. C. 2146. Ἀρεταῖος Καππαδόκης ἱατρῶν ἀρίστος βιβλία ζ'. C. 3161. Ἐτερον χειρόγραφον Ἀρεταῖος ἐν ᾧ ἔτε κεφάλαια ἔτε ὑποθέσεις εἰσὶ. Μετετέθησαν δὲ ὑστερον ἐπὶ τῇ χειρὶ. Ἐχθρὸς δὲ ἐν δόξῃ τὰ ἐν τῷ τέλει τῆς πετυπωμένης, ἀπερ' ἔχ' εὐρον ἐν τοῖς δυοῖν πρώτοις ἀντιγράφοις. C. 2142. Ἐτερον ἀντίγραφον τῆς αὐτῆς ἀντιγράφον ἀρχετυπὸν δὲ ὁ δὲ αὐτῶν, ἀμύλητες, ἰλιγοῖ. Καὶ τὸτο ἀνὰ ταύτας. C. 2819. Ἐτερον ἀντίγραφον τῆς αὐτῆς, ἐν ἀριθμῷ, 3160. ὃ δὲ δόξα, Ἀρεταῖος Καππαδόκης ὁξέων νόσων βιβλίον α'. πρὸς Διαβήτη καὶ γ'. ὑδρωπικὸν ἰδίαν δὲ Διαβήτην, &c. καὶ τὰ λοιπὰ ὡς περ ἐν τῷ τέλει τῆς πετυπωμένης, (vide p. 129.) (113: 48.) —χρῆσται.) Ἐνταῦθα τεύχε τέλει καὶ τὸ, 2142. ἀντίγραφον τῆς Ἀρεταῖος. Ὁμοίως ἐνταῦθα περὶ τῆς καὶ τὸ, 3160. ὃ δὲ ἄλλων ὁξέων νόσων εὐρον. (126: 18. —δέχοντα ***) ἐνταῦθα (scil. in MS. 2146.) τρεῖς σελίδες ὑπερῶν ἀντιγράφοι· ἔχθρὸς δὲ, Ζήτη τὰ λοιπὰ· εἴτα ἀρχετυπὸν, ἀρτοὶ πλῆτοι, &c. Ἐνταῦθα τέλει καὶ τὸ ἐν δόξῃ, 3161. ἀντίγραφον, μετεγγραφῆσαν ὑπὸ ἀπείρου πινθάρου νεωστὶ, ὅμως, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ἐν παλαιῷ ἀντιγράφῳ. Ἐπελειώθη ἐνταῦθα καὶ τὸ, 2819. (126: 43. —δοκασίαςσιν.) Ἐνταῦθα ὃς λέγει (scil. MS. 2146.) ἔχθρὸς δὲ, Θεραπεία σπληνός, κεφ. 5'. ὁξὸς ὅπουθεν (scil. p. 128.) (127: 34 —περὶ τῆς ***) Λεῖπὴ καὶ ἐνταῦθα (in MS. 2146.) ἄλλη σελίς, ἔχθρὸς δὲ, Ζήτη τὰ ἄλλα. Ἐἴτα ἀρχετυπὸν, ἑπτὰ καὶ ῥαφανίδαν, &c. ἀνὰ δόξης καὶ κεφαλαῖα. ὅπερ ζήτη ὅπουθεν, (p. 133.) (128: 35. —ξυὺ γαλακτι.) Ἐχθρὸς καὶ ἐνταῦθα πλείους σελίδας ἀντιγράφους· τὰς κεφαλαῖα Διαβήτη, λιθασίας, γονόροισ, σωμαχικῶν, κοιλιακῶν, ἔχ' εὐρον ἐν τῷ ἐν χειρὶ μὲν τέττω ἀντιγράφῳ τῷ ἐν, 2146. δόξῃ μὲν ἔπρον πιν. (128: 50. —μαλιστακωτάτοις αἱ ***) Ἐνταῦθα (in MS. 2146.) λέγει σελίς μία· ἔχθρὸς δὲ, Ζήτη τὰ ἄλλα. Ἐἴτα ἀρχετυπὸν—ὁξὸς ἐν νηὶ καὶ γαλιῶν, &c. ἀνὰ κεφαλαῖα καὶ ὑποθέσεις· ὅπερ ζήτη ὅπουθεν (p. 126) (129: 14) ταῦτα ἐνεστὶ ἐν δόξῃ δὲ, 2142. Ὁμοίως καὶ ἐν τῷ, 3160. (133: 20. —ῥάβδον ***) Λεῖπὴ πολὺ. Ἐἴτα, σπασμοὶ οἱ τέτανοι (ut 3: 22. &c.) τὰ αὐτὰ καὶ ἐν τῷ, 3160. (136: 27. —δοκασίας.) Ἐστὶ καὶ ἐνταῦθα (in MS. 2146.) μία σελίς ἀντιγράφου, καὶ ἔχθρὸς, Ζήτη τὰ ἄλλα. Ἐἴτα ἀρχετυπὸν—ἡπατι ἐλκεῖται· εἰς ὁξέων, &c. καὶ τὸτο μέγεθος πιν, ὡς περ τὰ ἄλλα, ἐν ζήτη σελίδι (127: 38.)

In iis, quæ ex hac illorum quinque Manuscriptorum collatione excerpfi, figuræ 1, 2, 3, 4, 5. Manuscriptum primum, scil. 2146. secundum scil. 3161. tertium scil. 2142. quartum scil. 2819. quintum scil. 3160. denotant.

De Variantium Lectionum Erratis.

Errata, quæ in Variantes Lectiones ex Librariis inscitia incuriave solent frequenter irrepere, ad tres commodè classes reducuntur; Enallagen, Elleipsin & Pleonasmum. Enallagen maximè pariunt par litterarum vocumve sonus aut structura, aut quælibet alia affinitas; item transpositio, & orta ex vocis unius in plures distractione vel plurium in unam confusione depravatio. Aliquot exempla singularum ex multis in lectoris usum sufficient.

α pro ο; p. 119. 155. ἀρχετυπὸν (pro ὁξέων) 1, 2, 3. αἱ pro ε; 33: 32. παρὰ τῆς, 1. 37: 53. ἐγκατέστη, 2. ε pro α; 18: 21. μάλιστα, 2. & pro αἱ; 5: 43. Περὶ. 6: 23. ὁξέων. 86: 16. ἀλφειῶν, 1. &c. quæ mutatio est admodum frequens. & pro ι; 65: 15. χρυσῆς, 5. 112: 6. ἀρχετυπὸν, 1, 2, 3. & pro η; 5: 42. ἀθλίωσι. εἰ pro η; 44: 24. φθινώδεις, 1, 2, 3, 5. 99: 9. σπασμοὶ. & pro η; 30: 12. αὐτῶν, 1. & pro ι; 18: 17. ἐλεῖται, 2. 137: 27. ἐπὶ τῷ, 1. & pro υ; 92: 38. ἀπείρους. 62: 12. χεῖμα, 1, 4. & pro ω; 99: 45. πείρον, 1, 2, 4, 5. η pro ε; 97: 46. ἀρσενίον, 2, 3. & pro εἰ; 82: 46. ἀλφειῶν. 120: 33. δῆλον. & pro αἱ; 122: 10. τλήν, 1. & pro ι; 41: 47. βρήδῃ, 1, 2, 3. 84: 20. χρῆσιν, 1, 2, 3, 4, 5. & pro υ; 104: 45. ὑπερῶν, 2, 3. 97: 24. παχύναι, 3. η pro ι; 23: 40. κανθάρσι, 1, 2, 3, 4, 5. ι pro η; 6: 13, 14. ἰσότης, ὡς χρόνος, 5. 82: 54. ἀλφειῶν, 1, 4, 5. 89: 22. κίς, 1, 2, 3, 4, 5. & pro εἰ; 98: 31. λίη, 1. & pro υ; 99: 6. δειξά, 2. ο pro α; 25: 33. & 32: 53. ἀμφοδον, 4. & pro ι; 131: 39. σόγης, 5. & pro υ; 107: 39. ἀρότη, 2, 4. & pro ω; 11: 49. ὑπερῶν, 1, 4. οἱ pro υ; 25: 30. ὁξέων. υ pro η, 110: 32, 33. ὁξέων, 2. & pro ι; 16: 12. σπασμοί, 2. & alibi, φύγης, 2. & pro ο; 47: 35. μετὰ; 2, 3, 4, 5. (sed ejus loco etiam ibi in aliis μετὰ) & pro ω; 53: 53. πυρετῆς. ω pro ο; 12: 53. ὡλεθῆν, 2. 77: 6. & 78: 54. κατὰ τῶν, 2, 3. & pro υ; 54: 25. παρὰ τῆς, 4. γ pro κ; 20: 57. ἐνταῦθα (pro ἐνταῦθα) 2, 3. δ pro θ; 29: 8. δυσμάδες, 2, 3, 4, 5. 52: 20, 21. κακῶδες, 1. & pro λ (Δ pro Λ); 100: 8. δύσιν, 1. 93: 8. κοκκαδῶν, 1, 2, 3, 4, 5. θ pro χ; 44: 52. θυμῶν, 1. & pro ψ; 130: 42. θυμῶν, 5. λ pro γ; 30: 32. φυλακισμένη, 1. & pro ρ; 23: 41. βεωλήσει, 1, 5. μ pro β; 99: 23. μετὰ τῆς (pro μετὰ τῆς) 3. & pro π; 29: 7, 8. μετὰ τῆς (pro μετὰ τῆς) υ pro υ; 51: 45. ἀναλῆσι, 2. 77: 13. ἀναλῆσι. 112: 29. θυμῶν, 2, 4. ξ pro ζ; 80: 19. μάχη, 1. π pro τ; 98: 36. παρὰ τῆς (pro παρὰ τῆς) 1, 4, 5. & pro φ; 108: 33, 34. περὶ τῆς, 2. At forsan Ionismus erit potius quàm erratum. ρ pro γ; 38: 29. μετὰ, 1, 2, 3, 4. τ pro θ; 106: 19, 20. κατὰ τῆς

* Aristoph. Vesp. 443. G. 444. F.

(pro καθεφθ) 1, 2, 4, 5. Hic etiam, uti supra, potest esse Ionismus. & pro π; 61: 26. ὀπιπταίνοντο 1. & pro σ; 88: 14. φλεγμάτων, 5. χ pro γ; 84: 38. ἐκλεχμα, 1, 2, 3, 4. 93: 11. ἐκλεχμα, 1, 2, 3. 46: 34. χαλμασι, 2, 3, 4. & pro θ; 54: 31. ἀναλχες, 2. & pro φ; 83: 19. ἀπερχής, 3. & pro ψ; 78: 34. ξυεχεῖσθω, 1. Præterea ex soni aut figuræ in literis, syllabis, vocibusque proferendis & scribendis affinitate multæ aliæ oriuntur earundem mutationes, omissiones, additiones, transpositiones, conjunctiones, & distractiones; quarum nonnulla mox dabuntur exempla: Mutationum; 28: 2. κυανῶ (pro κενεῶ) 1, 2, 3, 4, 5. 31: 25. ἐγκομίζω (pro ἀκκομίζω) 1, 3. 59: 42. χολώδες (χολάδες) 1, 2, 3, 5. 80: 9. ὀδακνισμὸν (ὀδακτισμὸν) 2, 3. 45: 55. μελδότεσι (μελεδόντες) 1, 3, 4, 5. 107: 5. οἰσώπω (οἰσύπω) 1, 2, 3, 4, 5. 133: 33. οἰσωπώδεα (οἰσυπώδεα) 1. Omissionum; 70: 25. ἀπίαρ (ἀμπίαρ) 2, 3. 30: 25. αἰληθές (αἰληθές) 1, 4. (& id crebrò; 70: 29. ὀχθῶδες, 1, 2.) 27: 23. ἀφημέλον, 4. 18: 25. ἀφφορη (ἀφφορη) 2. 56: 6. ἐκπέψαι (ἐκπέμψαι). Literarum geminarum altera sæpe omittitur; 6: 37. σερὸν (σερρόν) 3. sic 12: 41. σύματῶ, 1. 39: 20. μελέσσης, 1. Finalis litera ante similem initialem aliquando omittitur; 35: 45. ὠκέω σωλήν (ὠκέως, σωλήν) 1, 2, 3, 4, 5. Additionum; 36: 49. ρυπτοί (ρυπτοί) 2, 3. 41: 9. ὀποκτείνετω (ὀποτείνετω) 2, 3. 14: 49. ἀφράδες (ἀφράδες) 1, 4. (& id crebrò; 21: 29, 30. χολώδες, 1, 3, 4. 22: 50. ξυεχέες, 2, 4, 5.) 101: 13. νεοπέπλων (νεοπέπων) 1. 108: 53, 54. ὀθεῖσθαι (ὀθεῖσθαι) 2. 102: 3. ποῖν (πῖν) 1, 5. Litera sæpe geminari solet, præsertim ε; 35: 39, 40. ἀφῆλατος, 2, 3, 4, 5. 94: 16. πῆλας, 1, 4, 5. alibi, ἀρῆλας, 2. 82: 20. εὐρῶς, 2, 3. 95: 9. εὐρῶς, 3. Syllaba aliquando geminatur; 5: 2. κατὰτῆσαι (κατὰτῆσαι) 2, 3. 35: 41. καὶ κακίων (καὶ κακίων) 1, 4, 5. Hujus generis est 88: 40. δεσμοῖς σφίγγοντες (δεσμοῖς σφίγγοντες) 1, 2, 3, 4, 5. Transpositionum; 66: 25. ἡξεν (ἡξεν) 1. 97: 4. σπῆνοντα (σπῆνοντα) 2. 45: 20. ζωρεῖται (χωρεῖται) 2. 28: 28. μέλαν σπηγῆσι (μέλαν σπηγῆσι) 2. 102: 51. ψύγῃ (ψύγῃ) 1, 2, 3, 4. Huc refer 69: 54. κατωκίαν λαν (κατωκίαν λαν) 1, 4. 88: 54. διετῆναι (διετῆναι) 5. Conjunctionum; 20: 45, 46. ἀνέλασμα (ἀνέλασμα) 1, 4. 83: 46. ἀφψύχων (ἀφψύχων) 5. 119: 54. ἐπεδῆ (ἐπῆ) 1, 2, 3, 4, 5. 28: 21, 22. ἐπαυξήσῃ (ἐπαυξήσῃ) 1, 4, 5. 54: 31. ἐνῆσι (αἱ νῆσι) 2. 63: 45. χρυσῆτις (χρυσῆτις) 1. 8: 45. ἐμίλῃ (ὁ ὑμίλῃ) 1, 2, 3, 4, 5. 75: 25. ναυλῆκομῆς (ναυτῆκομῆς) 1. 119: 54. ὑπερτατοί (οἱ περὶ τατοί) 1, 2, 3. Distractionum; 23: 11. περὶς ὧν (περὶς ὧν) 1, 2, 3, 4, 5. 50: 6. σερῆς ἰδέα (σερῆς ἰδέα) 1, 3, 4. 56: 45. αἶ ἐν αὐτῇ (ἡ ναυτῇ) 1, 2, 3, 4, 5. 50: 34. ἀφῆ (ἀφῆ) 1, 2, 3, 4, 5. 55: 55, 56. τὸ γ' ἐν ε' (ὁ γ' ἐν ε') 2, 3, 4, 5. 38: 22. καὶ κίων (κακίων) 1. 59: 22. αἱ διέξοδοι (αἱ διέξοδοι) 1, 5. 63: 2. τῆτω οἶσι (τῆτω οἶσι) 1, 2, 3, 4, 5. 69: 55. ε' δὲ καὶ (ε' δὲ καὶ) 1, 2, 3, 4. 53: 6. ἡσὸν μεγέθεα (ἡσὸν μεγέθεα) 1, 2, 3, 4, 5. 98: 16. ἡ μῖα κυάθα (ἡ μῖα κυάθα) 3. 97: 27. περὶς μὲν ἔστι (περὶς μὲν ἔστι) 5. 115: 21. καὶ νεαγγέεν (κενεαγγέεν) 2. 133: 17. βολαί σίτη (βολαί σίτη) 5. 135: 45, 46. κερυκοῖσι λῆται (κερυκοῖσι λῆται) 1. Error denique aliquando ex vocibus per compendium scriptis exoritur; 54: 48. μέζων (μέζων) 1, 2, 3, 4, 5. 106: 6. βελῶν (βελῶν) 2.

De Variantibus Lectionibus, quæ, quamvis in errorum numero haberi non debeant, haud magnum tamen momentum afferre ad sensum videntur.

Hujusmodi lectiones pariunt plerumque Dialectus neglecta; 73: 40. ἀδδφαγῆς (ἀδδφαγῆς) 4. 54: 51, 52. ἀέναν (ἀέναν) 3. 4: 25. μεσην (μεσην) 5. 54: 28. ἀνοσμαι (ἀνοσμαι) 3. 4: 4. θάρακη (θάρακη) 1, 2, 3. 88: 14. πρῶματῶ (πρῶματῶ) 1, 4, 5. 83: 9. ἡπεῖλῃ (ἡπεῖλῃ) 5. 8: 48. κλεῖδας (κλεῖδας) 2. 52: 40. δεχέες (δεχέες) 1, 4, 5. 75: 8. πύγῃ (πύγῃ) 1, 2, 3, 4. 75: 40. φυτῶν (φυτῶν)

2, 3. 14: 2. ῥήξει (ῥήξει) 1, 2, 3, 4, 5. — ei perquam frequentissimè in Dativo singulari pro —; 2: 15, 16. περὶνῶσι, & 3: 2, 4. θλίψι, πῆσι, περὶνῶσι, 2, 3. 13: 22, 34. ἐντάσι, ἀναθήσι, ἀρκαῖσι, 1, 2, 3, 4, 5. &c. 17: 43, 44. μέζες (μέζες) 1, 2, 3, 4. 74: 7. ἐνημῆδων (ἐνημῆδων) 1, 2. Dialectus inducta; 11: 39. ἀφδιδρήσκῃσι (ἀφδιδρήσκῃσι) 5. 2: 23. ὠνθρωπῶ (ὠνθρωπῶ) 3. 54: 15. πῆλῃ (πῆλῃ) 3. 108: 11. σημῆσι (σημῆσι) 1, 3. 131: 15. ξυῖν (συῖν) 5. 87: 59. εἰσῶθεν (εἰσῶθεν) 1, 2, 3, 4. 76: 47. κερδῆ (κερδῆ) 2. 4: 20. ὦν (ὦν) 5. 62: 29. αἶσῃ (αἶσῃ) 1, 2, 3. 74: 23. χῶρη (χῶρη) 4. 56: 37. συμπαδῆ (συμπαδῆ) 2, 3, 4, 5. 66: 40. λοξῆ (λοξῆ) 1, 4. 31: 58. μεσῶν (μεσῶν) 1. 90: 2. ἐπῆ (ἐπῆ) 1. 13: 15. πυρετοῖσι (πυρετοῖσι) 2, 4. 79: 49. πεπεῖσθαι (πεπεῖσθαι) 1, 5. 91: 22. πεπεῖσθαι (πεπεῖσθαι) 4, 5. 20: 34. ἐλάσας (ἐλάσας) 2, 3, 4, 5. 35: 43. ὀψι (ὀψι) 3. 78: 21. βελῆ (βελῆ) 1. 83: 26. ὑπεραῖροντα (ὑπεραῖροντα) 1, 4, 5. 4: 13. πεδῆ (πεδῆ) 2, 3. 89: 42. διῶντο (ἡδιῶντο) 2, 3. 52: 36. περὶνῶσι (περὶνῶσι) 1, 4. Omissio consonæ in fine vocum ante initialem vocalem; 8: 17. ἐμπνέσιν ἄστροι — Aut ejusdem additio ante consonam; 7: 39. ἀπῆλθῃ, &c. —

Varia vocis ejusdem scriptura, aut flexio: 24: 51. ὑπερθερεῖς (ὑπερθερεῖς) 3. 51: 55. σῆλῃ (σῆλῃ) 2, 3. 33: 22. περὶνῶσι (περὶνῶσι) 1. 95: 28. νῆτες (νῆτες) 2. 41: 50. πυκνῇ (πυκνῇ) 2, 3. 76: 4. μαρσίπτοι (μαρσίπτοι) 3. 78: 38. μαρσῶν (μαρσῶν) 5. 79: 30, 31. διῶντο (διῶντο) 5. 57: 40. ἀρῆνῃ (ἀρῆνῃ) 3. 53: 4. ἀρῆνῃ (ἀρῆνῃ) 2, 4. 9: 32. τὸ πῦρ (τὸ πῦρ) 1, 3, 4, 5. 45: 30. κυβελῇ (κυβελῇ) 3, 4. 50: 21. οἶδω (οἶδω) 2, 3, 4, 5. 76: 58. χαμαιμήλω (χαμαιμήλω) 1. 81: 46. ἀναισθησῆς (ἀναισθησῆς) 5. 4: 32. ἡνῆ (ἡνῆ) 1, 3, 4. 82: 48, 49. χαλδῶν (χαλδῶν) 2, 3. 62: 46. παχέες (παχέες) 2, 3, 5. sic 70: 12. βαθεῖς (βαθεῖς) 1, 2, 3. & 23: 4. ὀξέσι (ὀξέσι) 1, 2, 3, 4, 5. (lege Indic. in voce νέων.) 40: 5. κατὰκλιθῇ (κατὰκλιθῇ) 1. 85: 34, 35. πεφωμένῃ (πεφωμένῃ) 1, 5. 65: 36. λάζηται (λάζηται) 2, 3.

Voces sensu affines pro se invicem positæ; 109: 28. ἔροισι (ἐρήσι) 1. 3: 40. ἀμειβάσθαι (ἀμειβάσθαι) 3. 4: 18, 19. μέσφι (μέσφι) 5. 92: 20. ἡνῆ (ἡνῆ) 1, 4, 5. 47: 4. ὠχεῖται (ὠχεῖται) 1. 43: 45. ὀπῆσθαι (ὀπῆσθαι) 2, 3. 26: 32. ξυμπαν (ξυμπαν) 2, 3. 20: 38. ἀφρορησῆσαι (ἀφρορησῆσαι) 1, 2. Partes orationes inter se permutatæ: Articulus alius pro alio; 62: 16. ὦν δε (τῶνδε) 1, 2, 3, 4, 5. Et pro Adjectivo; 93: 23. τῆ (τῆς) 1, 2, 3, 4, 5. Et pro Adverbio; 28: 23. τότε (τότε) 4. Nomen pro Verbo; 95: 16. ἐρηγόρεσι πᾶννυχῶ (ἐρηγόρεσι πᾶννυχῶ) 2, 3. Substantivum pro Adjectivo; 30: 39. βορῇ (βορῇ) 3. 46: 2. αἰτία (αἰτία) 5: 25. ὀλεθρον (ὀλεθρον) 4. Adjectivum pro Substantivo; 96: 47. ὀμφακινον (ὀμφακινον) 1. Et pro Adverbio; 52: 35. ἀθρόον (ἀθρόον) 2, 4. Et pro Participio; 81: 8. ξυμφορεῖ (ξυμφορεῖ) 4, 5. Verbum pro Articulo; 45: 21. ἐν (ἐν) 1, 2, 3, 4. Et pro Participio; 49: 49, 50. μετῆρῃ (μετῆρῃ) 1, 4. Et pro Nomine; 11: 51. ἀναχρέμῃσι (ἀναχρέμῃσι) 1, 2, 3, 4, 5. Participium pro Verbo; 68: 42. καλόντες (καλόντες) 1, 4. Adverbium pro Adjectivo; 69: 51. ῥηδῶς (ῥηδῶς) 1. 101: 15, 16. σιωχῶς (σιωχῶς) 2, 3. Præpositio alia pro aliâ; tam in compositione quam regimine; 17: 53. ἀπὸ (ἀπὸ) 2, 3. 34: 31. ἐπ' (ἐπ') 1, 2, 3. 118: 11. ἀπὸ (ἀπὸ) 2, 3. 113: 45. περὶνῶσι (περὶνῶσι) 1, 2, 3, 4, 5. 5: 19. περὶνῶσι (περὶνῶσι) 1, 2, 3, 4. Particula alia pro aliâ; 72: 20. ἀνδῶ (ἀνδῶ) 1. 62: 31. μήλω (μήλω) 5. 3: 57. ἡ (ἡ) 1, 4, 5. 6: 12. π (π) 4. Vocum simplicium & compositarum mutua commutatio; 36: 16. λάμπη (ἐκλάμπη) 3. 39: 37. συμμεμιγμένα (μεμιγμένα) 4, 5. 12: 46. ἀφρορησῆσαι (ἀφρορησῆσαι)

Iii

105: 20. ἑντασίς) ἑντασίς, 1, 2, 4, 5. quæ vox legitur
 130: 49. 106: 2. φωχθέντων) ἦγεν φρυχθέντων. 19.
 κρηχθέντων) ἐχόντων μέγα κρηχθέντων, 1, 5. 26. ἀπυθέντων)
 ἀπυθέντων, 1, 2, 3, 4, 5. 108: 22. ἀναλάβη) ἀναβάβη,
 2, 3. ἀναβάβη, 1, 4, 5. ἀναθύω, H. Steph. in Thes.
 cyp. ἀναλαμβάνω τὸ πᾶν γὰρ ἀπὸ χρόνου, ad opus inter-
 missum quasi cum impetu feror. 32. ῥῆξιν) δῆξιν, 1, 4.
 41. εἰλαμῆς) συσπρεφομῆς δηλαδὴ. 109: 50. πελονίτης
 πελονίτης ἴσως βελονίτης. 110: 15. σεργγυρήν deest,
 1: 32. χυλῶ) χυμῶ, 5. 111: 6. ἡ τευχάδω) πλῆ
 τε ὑποκατώ ἡ βαλάνω. 24. παῖθι) βάρθι, 2, 3, 4.
 26. ἀσπρόν) ἦγεν δισπρόν, 1, 5. 112: 7. ἀγώγῃ) ἴσως
 ἀγώγῃς 8, γλιχρόσι deest 1. 22, πρὸς deest 5. 25. οἰκώ-
 μῳ) φερομῳ, 1, 2, 3. 113: 9. ἡ πηχάδα) τὸ
 πηχόν, 1, 5. 115: 44. κάσσο) ἡ δαχλῶ) κάσσο)
 δαχλῶ. 116: 21. κατεάδον) εἰδῶ) ὀργάνω εἰς τὸ κύμα πᾶς
 τὸ ῥινὸς φλέα, 1. 116: 55. ὀπῆσαντες, ἡ deest, 2,
 3. 118: 44. φλέα, &c. usque ad ἡ πᾶς deest, 1.
 119: 37. πρὸνοια καὶ ὀπμονῇ deest, 1. 120: 17. ὑγῆς,
 &c. usque ad φερμαλῶσθι deest. 121: 6. καὶ κινδυνά-
 δεῖ, &c. usque ad 1. 26. 1. 23. λειπυμῇ deest, 3.
 121: 37. μύδην) ὀψιν, 1. 122: 21. γαλεῖ) πᾶς γε-
 φῆρας λέγει, 1. vox barbara. 122: 50. βέμβηα)
 τρυχόν, 1. βέμβηα. 123: 41. ὠραίοι deest, 2. 124:
 16. ἀμορῇ) ἡ πρυγία ἡ εἰλαί, 1. 125: 32. νῆτες)
 οἱ πρὸ τρυφῆς, 1. 133: 15, 16. ἡ ἡ ἀναπνοῇ deest.

VARIAE LECTIIONES.

Litera G, vocem vocesve Græcas hanc proxime antecedentes ita in Goupyli Editione: O, in Oxoniensi, legi indicat; H, eam eafve in Harleyano Codice: V. in Vaticano: A, in Augustano: F, inter Fabricii: M, inter Maittarii: G. v. l. inter Goupyli Varias Lectiones: H. m. in Harleyani Codicis Margine, V. m. in Margine Vaticani, inveniri significat.

Pag. I, Lin.

16 ἐν G, τῶν ἐν V.

18 βληχρῇ G. βληχεῖ V. G. v. l.

21 εἶδε G. ἴδε A. V. ἰδέας G. v. l. δέ G.
 (ἴσως) G. v. l.

28 βέμβηα G. V. βέμβηα A.

29 κατέβαλε G. V. κατέλαβε A.

II,

7 τρυτῶν G. V. ἱκητῶν, τρυτῶν A.

ἦκεν. ἦν ἔρπον G. ἦκεν. ἔρπον V.

10 ἐκδιηγῶνται V. ἐνδιηγῶνται G.

12 ὁκόσοι G. ὁκῶς οἱ V.

13 ἐπὶ G. ἐπὶ V.

16 ἐμπειρίας G. ἀπειρίας V. G. v. l.

17 ἀνακλάειν G. ἀνακλάνειν V. G. v. l. ἀνα-
 κλάζειν G. v. l.

20 ἡμέρῳ (ἴσως) G. v. l. ἡμετέρῳ G. V.

23 κέετα G. καίετα V.

24 ζωέρον G. V. ζωέρονται M.

28 ἄλλοτε G. V. καὶ ὅτε A.

29 εὐτε G. ἦν τε V. A.

35 ζωερίσθαι G. ζωερίσθαι V.

43 ἐξαληλίφθαι G. ἐξηληλίφθαι V.

44 κατὰ G. H. ποτὲ V. A.

50 καὶ εἰ μέγα ἐμφοῆς G. καὶ εἰ μέγα ἐμφοῆς V.
 καὶ μέγα ἐμφοῆς G. v. l.

III,

7 ἦν G. ἐν V. G. v. l.

10 ἀναπνέει G. ἀναπνοῇ V. G. v. l.

12 δὴ G. δὲ V. G. v. l.

20 κεφ. 5. G. ἡ V.

23 ῥηῖδοι G. H. ῥηιδίως V. G. v. l.

26 ζυμπαῖα τῇσι δαχλῶσι γίνεσθαι G. V. τῇσι δα-
 χλῶσι γίνεσθαι ζυμπαῖα H.

27 ἐς G. ἐπὶ H. A. ἐς V.

32 ἀνάκλιον G. H. ἀνάκλητον V.

ὀπιδότον G. H. ὀπιδότον V.

33 ἐμπεροδότον G. H. ἐμπεροδότον V.

40 ἀμβλώματι G. H. ἀμβλώματι V. A.

42 ψύξις ἡ κάρτα H. V. A. ψύξις κάρτα G.
 IV,

2 εἰρηδα G. ἡρεῖα H. V. F. G. v. l.

5, 6 σφηνὶ διὰ ῥηιδίως εἴσται G. σφηνὶ καὶ διὰ
 ῥηιδίως εἴσται H. M. σφηνὶ ῥηιδίως εἴ-
 σται V.

7 πῆ G. V. M. πῆ H. V.

12 ἐρυθρῇ G. ἐρυθρῇ H. V.

19 ἐκχεῶμα G. H. ἐκχεῶμα V.

20 κύστι G. H. κύστι G. V.

21 σπασμῶν G. σπασμὸς H. V. A.

21 ἰδία H. ἰδίῃ G. V. ἰδίῃ V. m.

ἐκαστος G. H. V. ἐκαστος A.

22 ὄλε G. H. V. ὄλε A.

24 ἀγκύλῃ H. V. ἀγκύλῃ G.

26 βρόχ G. H. V. βρόγχ G. F.

27 ῥωχμὸς G. H. V. ῥογμὸς F.

30, 31 κεκλασμέναι σκίλα ζυγυκαμυλῆα
 ἐναντίως H. V. G. v. l. κεκλασμέ-
 ναι ἐναντίως G.

31 ζυγυκαμυλῆα H. V. G. v. l. ζυγυκαμυ-
 λῆα A.

32 ἰγνύι G. V. ἰγνύη H.

34 ὄλη H. V. A. ἔλη G.

34 κεφαλῇ H. κορυφῇ, κεφαλῇ G. V.

35 πεπηγῶα G. H. πεπιπηγῶα V. A.

42 ἔη G. ἔην H. V. A.

46 ὅτι G. H. V. ἐπὶ A.

57 ἐπαρκέει G. V. ἀπαρκέει H.

V,

2 ἐφέλοι τὰ μέλη, ζῶντα ἀνὰ δακτύλῳ καὶ
 κατάξαι G. ἐφέλοις ζῶντα τὰ μέλη, δακ-
 τύλῳ ἀνὰ καὶ κατάξαι H.

2 κατάξαι G. κατάξαι V. G. v. l.

10 πάθ G. ἡ πάθος H. V. G. v. l.

ὠντέ G. H. ὠντέ V. A.

- 10, 11 αἶψα G. H. αἶψα V. Α. 81
 11, 12 ὀπιγλωπιδι G. H. V. ὀπιγλωπιδι-
 δι A.
 14 προσβάλλωσι G. προσβάλλωσι H. V. A.
 17 ὑπερ G. ὑπερ H. V. G. v. l.
 ἐκχέεται G. ἐκχέεται H. V. F.
 19 προσβολῆς G. προσβολῆς H. V.
 21 ζύμπλωσι G. V. m. ζύμπλωμα H. V.
 27 ἐμμεται G. H. ἐμμεται V. A.
 28 πονηρὴν G. H. V. πονηρὸν A.
 29 τρεπομένης ἀνδρὸς G. V. τρεπομένης ἀ-
 νδρὸς H.
 30 χαραινίσιν αἱ G. V. χαραινίσιν ἢ V.
 31 ὀξύτατα H. V. ὀξύτατα G.
 33 τὸ σῶμα G. H. τὰ σώματα V.
 34 γλώσσης G. H. V. λυγρῆς (ἴσως) G. v. l.
 35 οὐπὶ G. H. οὐπὶ V.
 40 ἱκεταί H. G. (γρ.) ἱκεταί G. ἱκέ-
 ται V.
 ἀπὸ G. H. V. ἀπὸ F.
 VI,
 11 ὑπογίγνηται G. V. ὑπογίγνηται H.
 15 γαργαρέων G. H. V. γαργαρέων A.
 16 ἀφωγή, πνίξ ἢ H. V. G. v. l. (γρ.) ἀφω-
 γή, πνίξ ἢ G.
 17 κραταιότερη G. V. κραταιότερη H.
 20 ὅπη G. H. ὅποι V.
 21 ἀπέθανον G. H. ἀπέθανε V.
 22 ὁκείσις V. A. ὁκείσιν G. H.
 τρέπηται G. H. τρέπειτο V.
 24 κυνάρχῳ ἀπὸ συνάρχης O. συνάρχῃν ἀπὸ
 κυνάρχης G. H. V.
 26 ἡ σικύη G. εἰ σικίη V.
 28 ἔλκυσε G. H. V. ἔλκυσε G. v. l.
 30 ἀπετάθη G. H. ἀπετάθη V.
 31 ἐπνίξε G. v. l. ἐπανήξε G. H. V.
 33 διαπαρέσιες G. διαπαρέσιες V. διαπερέ-
 σιες H.
 35 ἐκκρεμές A. V. ἐκκρεμέν G. H. F.
 36 μεσηγὺ G. μεσηγὺ H. F. μεσηγὺ V.
 35 σέρρον G. H. σέρρον V.
 36 περιωμίω H. V. περιωμίω G.
 44 εἰ G. H. εἰ δὲ V.
 σρογγύλεται G. V. σρογγυλαίνεται H.
 48 λαίφεα H. F. λαίπεα V. λέπεα G.
 49 πτέρυγες F. G. v. l. (γρ.) πτέρυγες G. πτε-
 ρύγῃσιν H. V.
 52 κιονίς G. H. ἢ κιονίς V.
 π G. V. πνῆ H.
 δὲ G. V. H. καὶ A.
 VII,
 5 δίκρβα G. δίκρεα H. V.
 6 παθ G. H. πάθε V.
 10 γαργαλισμός G. V. γαργαλισμός H.
 12 π G. V. πνι H.
 14 κάετα πονηρὴ G. κατὰ πονερὴ H. V.
 16 συμπαθῆ G. H. V. συμπαθῆ F.
 17, 18 πολύαιμοι G. V. πολύαιμοι H.
 19 παισὶ G. H. παιδίοις V. A.
 πάντα μὲν αἰσινέα H. V. πάντα αἰσινέα G.
 29 ῥυπαρὰ H. λιπαρὰ G. V.
 37 νέμηται G. H. V. νεμήται A.
 40 ἐκινήθησαν, ἢ ἐμελάνθησαν, ἢ ἐς G. V. ἐκι-
 νήθησαν, ἢ ἐς H.

- 42 κακωδῆ G. κακωδῆ H. V. κακωδῆ G.
 v. l.
 45 ἔτε G. H. ἔτε V.
 48 τροχέων G. H. V. τροχέων A.
 51 διακονέται G. V. διακονέται H. διακη-
 νέται A.
 56 μέγα H. V. A. μεγάλα G.
 VIII,
 6 ἡ Αἴγυπτος H. Αἴγυπτος G. V.
 10 κρητέων G. H. κρητέων V. G. v. l.
 9 δειμὺ ἢ π G. V. δρῆ ἢ ἢ π H.
 11 συρῆ, μάλισσα κείλη G. H. κείλη συρῆ
 μάλισσα V. A.
 12 μὲν G. H. δὲ V.
 16 ἐμπνέσι G. V. ἐκπνέσι H.
 αἰστροὶ H. αἰστροὶ G. V.
 21 κατακείωνται G. κατακαίονται H. V.
 22 ἀπορῆς G. ἀπερῆς H. M. V. ἀπει-
 ροίς A.
 24 ἡρεμίω G. ἡρεμίω H. V.
 28 βράγχ G. V. βράχ H.
 37 πτυάλοισι G. H. πτυέλοισι V.
 38 πῶτα ἀλλήλοισι G. πῶτα πάντα ἀλλήλοισι
 H. V. A.
 39 ζύμπωα V. ζύπνωα A. ζύμπωα G. H.
 40 ἄλλα H. ἄλλα G. V.
 41 ἄμα G. V. ὁμοῖ H.
 45 ὁ ὑμῶν G. ὁ μὲν H. V. G. v. l.
 54 ὑποξαιθῶν G. H. V. ὑποξαιθῶν A.
 IX,
 5 οἶδε θνήσκωσι G. H. οἶδε ἢ θνήσκωσι V.
 10 ζωώδους G. V. H. m. ζωώδους H. M.
 24 ἀναβήσας G. H. ἀναβήσας V.
 31 ἀνακαθίνουα G. V. ἀνακαθίνουα H. ἀνα-
 καθίζουα M.
 33 πύ G. H. V. πύον A. πύον G. v. l.
 36 κρυφίω G. V. κρυφίω H.
 προσβάλλεται G. προσβάλλεται A. προσβάλ-
 λεται H. V. G. v. l.
 40 γίγνεται G. H. γίγνεται V.
 42 ἐτέρων π G. V. ἐτέρων οἶδε π H.
 48 πάθωεν ὅτι σμικρῇ αἰτίῃ, ἔδδ σμικρῇ φλεγ-
 μονῇ H. V. G. v. l. πάθωεν ὅτι σμικρῇ
 φλεγμονῇ G.
 49 τοῖσι μεγάλοις G. V. τῇσι μεγάλῃσι H.
 52 μεγάλη G. H. V. μεγάλα A.
 X,
 3, 4 Περὶ Αἰτίων καὶ Σημείων Ὁξέων Παθῶν,
 Βιβλίον δαύτερον. Τάδε ἐνεστὶ ἐν τῷ δαυτέρῳ
 βιβλίῳ G. H. Ὁξέων Παθῶν Αἰτίαι
 (Αἴτια A.) καὶ Σημεῖα V. A.
 19 πωλόμον G. H. πωλόμον G. V. πωλό-
 μονα A.
 27 μακρὸν V. G. v. l. μακρὸν G. H.
 ἀμβολή G. H. V. ἀβολή A.
 28 ζώ G. H. ζώ V.
 29 μὴ F. μὲν G. H. V.
 35 φλεγμῆν G. V. φλεγμαίνῃ H.
 43 θέλασι G. H. ἐθέλασι V.
 XI,
 5 ἄρη G. H. V. ἄρη A.
 19 ἐπανέρη G. ἐπανήρη H. V.
 20 ἄρηα H. V. ἄρηα G.
 χρυποὶ F. ἀχρυποὶ G. H. V.

- 21 σφυγμοὶ H. V. σφίγμοι G.
 23 κατε G. H. ποτε V. A.
 24 τρέπηται G. H. τράπηται V. τράκει-
 ται A.
 25 κοιλῆς V. A. κοιλίη G. H.
 27 νειαίρην G. ^{νειαίρην} ιερὴν H. ιερῶν V. G. v. l.
 30 πύσ G. πύον V. ἔλκ G. H.
 38 ἐκχύσι G. H. ἐγχύσι V.
 42 τοι G. H. π V.
 46 αἵματ G. V. αἱμάτων V.
 51 ἀναχρέμψι V. ἀναχρέμψαι H. V. G.
 v. l.
 53 ἀναχρέμψις G. H. V. ἀνάχρεψις A.
 54 ἐμπύσις G. H. V. ἐμπυσις A.
 ἐπὶ δὲ G. ἐπεί δὲ H. ἐπειδὴ V.

XII,

- 2 βραχείη H. V. A. βραχέη G.
 4 ἔη G. εἴη H. V. A.
 ἔκατε G. H. ὀκόπε V. A.
 5 Πύσις G. V. ἐμπύσις H.
 7 τρηχείης H. V. τριχείης G.
 10 δὴ G. H. δὴ V. A.
 11 ὀκόσαι G. H. ὀκόσον V. A.
 17, 18. ἦχοι G. H. V. ἦχον A.
 18 ἀλαπίσιες G. H. ἀλαπίσιες V.
 19 σκοπόδινοι V. A. σκοπόδινοι G. H.
 21 αἰθρόον G. H. αἰθρόον V.
 21 αἰθρόον δὲ καὶ H. V. A. αἰθρόον καὶ G.
 23 ἴσεται H. V. A. ἴχνηται G.
 26 ἔη G. εἴη H. V. A.
 γαργαλισμός G. V. γαργαλισμός H.
 27 βύζεται G. σβέννυται M. H. σβύζεται V.
 H. m. βύεται H. m.
 28 οὐ O. εὐ G. H. V.
 βήσασσι G. H. V. βιώσασσι A.
 33 ξυνὴ ναυπή V. ξυνὴ αὐτῇ G. H.
 ὡς G. H. V. ἔως A.
 34, 35. Πύσι G. H. V. Πύσι A.
 38 μὲν ἐς G. V. δὲ καὶ H.
 51 φθορῆς H. V. G. v. l. φθορῆς G.
 52 αἵματ G. H. V. αἵματ A.
 53 τὰ τῇ H. τῇτων G. V.
 ἔη G. εἴη H. V. A.

XIII,

- 2 ἀκονομίας G. H. V. ἀκονομίας G. v. l.
 18 ἡ G. H. V. ἡ A.
 21 ἐξαπναίως G. H. V. ἀπναίως A.
 22 ἐντάσι G. V. ἐκτάσι H.
 25 ἀβρώσι G. V. A. βρώσι G. H.
 30 λεπιδωθέντα G. H. λεπιδωθέντα V.
 31 ἀπαναλωθῇ G. H. ἐπαναλωθῇ V. A.
 32 ἐξ ἀραιώσι G. V. A. ἐξαραιώσις G. H.
 34 ἀποπνέεται G. H. ἀποπνέει V. A.
 40 τὰ V. τὰδε G. H.
 44 ἀντιπείσι H. V. G. v. l. ἀντιπερίοισι G.
 46 ἀναφορὴ G. V. H. m. ἀναφορὴ H. ἀναφο-
 ρὴ H. m. αἰ G. ἡ H. V.
 54 συμφύει H. V. A. συμφέρει G.
 ἦν G. H. ἡ V.
 55 μακρὴ H. V. G. v. l. κακὴν G.
 57 ἀφικνέεται G. H. ἀφικνῆται V. A.

XIV,

- 6 ἐμφυζις G. H. V. ἐκφυζις A.
 14 ἀνεπιτύθη G. H. ἀπεπτύθη V.

- 18 ἀρτηρία G. H. αἰ ἀρτηρία V.
 27 μετεξετέροισι δὲ καὶ μέσφι H. μετεξετέροισι
 οἶδε μέσφι G. V.
 28 κατὲ G. ὅτε H. V.
 31 ἀποσιπῆ G. H. ἀποσιπῆς V. A.
 32 ἀλλὰ ῥεμβώδεις G. H. ἀλλ' ῥεμβώδεις V. F.
 38 αἶμα ἀλλίζεται G. V. αἶμα ἀλλίζεται H.
 40 πολὺ V. πολλὰ F. πολλή G. H.
 42 τῆς G. V. καὶ H.
 42, 43 τρηχείης G. H. V. τριχείης A.
 45 πόνος F. πόνος G. H. V.
 48 εἰ G. V. ἡ H.
 52 ἄλλη G. V. ἀλλ' εἰ H.

XV,

- 14 ἔαρ G. H. V. θέρως F.
 17 εἰρησθαι G. εἰρησθαι H. V.
 20 ἔτως H. V. ἔτω G.
 ὡς ὁρῆν G. H. V. ὡς ὁρῶν F.
 37 ὠκυφόνος F. M. ὠκυφόνος G. H. V.
 40 πρήγματ G. H. V. A. πρήγματ G.
 47 μεδίησι G. V. μεδίη H.
 48 θωῦμα G. H. θωῦμα V. A.
 49 μερέων G. H. μερῶν V. A.
 50 περ ἐμφύει G. παρεμφύει H. A. παρεμ-
 φύει G. v. l. περ ἐμφύει F.
 53 ὡδε G. H. V. τῶδε A.
 58 ἐσάθη V. A. ἐσάθη G. H.

XVI,

- 4 ἔλκε G. V. ἔλκε H.
 5 ἡ καρδίη G. H. τῇ καρδίῃ V. A.
 9 σόμαχ G. H. V. σόμαχον A.
 10 χωρίον G. H. V. χωρίον A.
 10, 11 ἀπνίω G. H. ἀπνίω V.
 21 ὡς ἰδεῖν G. H. V. ὡς ἰδεῖν A.
 22 εὐσταθέστεροι G. V. εὐσταθέστερη H.
 23 καθαρώτεροι G. V. καθαρώτερη H.
 27 ἡς G. V. ἡς H.
 28 νῆσος G. H. V. νῆσος A.
 33 γὰρ καὶ ἔρρωται H. γὰρ ἔρρωται G. V.
 34 σημαίνει G. H. συμμένει V.
 41 καύσων G. V. καύσων H.
 46 κατὰκρέως G. H. V. κατὰκρέως A.
 52, 53. ψυχρῇ G. V. ψυχρῇ τ' H.
 58 ἐπομβρίω G. H. V. ἐπομβρίω A.

XVII,

- 2, 3. μεταβάλλωσι G. H. V. μεταβάλλωσι A.
 3 ἐπὶ οὖν G. H. V. ἐπὶ νῦν A.
 4, 5. ἀρετὴ ἰδρὼς πάντη δ' σώματος G. H.
 ἰδρὼς πάντη τοῦ σώματος ἀρετῆς V. A.
 16 ἀλλοφάσσειν F. ἀλλοφάσι G. H. V.
 17 θωμάζωσι G. H. θωμάζωσιν V. A.
 18, 19 κατοικομύων G. H. κατοικομύων V.
 19 ὀρεῦντες G. H. V. ὀρεῦντες A.
 25 ἐρέωσι G. H. V. ὀρέωσι F.
 28 τοι G. V. π H.
 ἐξηγεωμένης G. V. ἐξηγεωμένης H. G. v. l.
 39 ἀπύσιαι H. V. A. ἀπύσιαι G.
 41 ῥηϊδίως ἀπον G. H. V. ῥηϊδίως, ἀπόνως
 (ἴσως) G. v. l. ῥηϊδίως, ἀπον G. A.
 42 ἐντάσει G. H. ἐν τὰ σε V.
 43, 44 μέζονες H. μέζονες G. μέζονες V. A.
 44, 45. ἀπορίη, ἀποσιπῆ G. H. ἀποσιπῆ,
 ἀπορίη V. A.
 52, 53. εἰς ἀρετὴν καὶ κῆρ V. A. εἰς ἀρετὴν καὶ
 κῆρ

κύσις G. ἔρε ὅμοια, ἣν ἡ κύσις ἔ-
ρε H.

56 ζυωχέες G. H. V. ζυωχέες A.
XVIII,

2 κενεαὶ G. κυαναὶ H. V. G. v. l.

4 πασμοῦ G. H. V. πασμοῦς A.

5 θέρει H. V. A. θέρειος G.

7 ἀκμαζόντων G. H. V. ἀμαζόντων A.

12, 13 ὀλεθρίην G. H. ὀλέθριον V.

20 Χόρδαῖος τοῖστόν G. H. V. Χόρδαῖος δὲ
τοῖστόν A.

20, 21 ἔνομα ἔψησις H. ἔνομα δ' ἔψησις G.
V. ἔνομα δὲ ἔψησις A.

23 τὰ μεσηγὺ G. V. τὰ τε μεσηγὺ H.

26 ζυωθήτων G. H. V. ζυωθῶν A.

28 σηπίης G. H. σηπίησιν V. A.

29 δὲ εἰδὲ πηληγὴ V. A. δὲ πηληγὴ G. H.

31 τὸν G. H. τὸ V.

30 ἀδδην G. H. ἀδην V. A.

34 οἷσι περ G. οἷσπερ H. V. A.

40 πολλοῖσι V. πολλοῖσι G. H.
ἐπὶ τέπιοσι G. H. ἐπὶ τοῖσι τοῖστοις V. A.

42 πύος G. H. πύον V. A.

44 ἦν H. V. εἰ G.

48 μέσφι G. H. μέχε V. A.

50 φλέγματ G. H. φλεγμάτων V. G. v. l.
φλέγματ A.

50 ἐμοῖσι G. H. V. ἐμοῖσι A.

54 μηδὲ G. V. μηδὲν H.

XIX,

4 ζυωεπιπλή G. H. V. ζυωεπιπλή A.

6 ζυώντα G. V. ὀξύνοντα H. F.

6 ζυμμορφὴ G. H. V. συμμορφὴ F.

7 πύ G. H. πύον V. A.

7, 8. ἐγγήνηται G. H. V. ἐγγήνη τε A.

9 πόν G. ἢ ἰχνὸς G. H. V. πόν G. ἰχνὸς A.

11 διαίωσ G. H. V. διαίωσ G. H. V.

14 ἐνθα καὶ ἐνθα H. V. ἐνθαὶδε καὶ ἐνθα G.

16 ἑλικας F. ἑλιγας G. V. ἑλιγγας H.

28 αἵματ G. H. V. αἵματ A.

29 πύλησι G. H. σιπύλησιν V.

30 ὑμέσι G. H. ὑμένοισι V.

33 τῇδε G. H. πῆδε V. A.

37 ἐπικαιρεῖ V. ἐπικαίρεα G. H.

42 δὲ G. H. V. γδ F.

43 γδ G. H. V. δὲ F.

44 μέζονι G. H. V. μέζον A.

46 γίγηται V. γίγεται G. H.

54 ἑλκοντα δαπὸ G. V. ἑλκοντα τὰ δαπὸ H.

55 ἐς πύ G. ἐς H. V.

56 κληίδα G. V. κληιδ G. H.

βῆξ ἢ ἀτελής G. H. βῆξ ἀτελής V.

XX,

12 τυτωρμύη G. V. τυφορμύη ἢ H. G. v. l.

24 σὺν πηλῆσι V. σὺν πηλῆσιν G. σὺν τέ-
τοις καὶ πηλῆσιν H. M.

27 νόσ G. H. V. A. νόσ G.

30 ἀφανέα G. H. ἀφανέας V.

32 ἄλλων G. H. ἄλλα V. A.

38 ἀπερησίου G. ἀπερησίου H. V.

39, 40. ἐμφύνη G. ἐμφύνη A. ἐμφύνη H. V. A.

42 ἔξεισι G. H. V. ἔξεισι A.

περατέα G. H. V. περατέα A.

43 ἔνομα γδ τὸ H. V. ἔνομα τὸ G.

45 ἐθέλοι V. ἐθέλει G. H.

55 ἐμφύνη G. H. V. ἐμφύνη G. v. l.
XXI,

3 ἐκχεομύη G. H. ἐκχεομένη V.

6 καθὲν O. καθ' ἐν G. H. V.

16 σόματ G. H. V. σόματ A.

21 ἦν H. V. ἦν G.

22 ἀσσημαίνη H. V. ἀσσημαίνη G.

26 ἐπὶ H. V. καὶ ἐπὶ G.

28 παρὰχώδεις G. H. V. ἀπαρὰχώδεις A.

32 εἶδον G. ἰδέω H. V.

καῦσον G. H. καύσας V.

37 οἷσι G. H. οἷς V. A.

38 ὀλλωται G. H. V. ὀλλωται A.

50 ἐπιπαῶμλοι G. H. V. ἐπιπαῶμλοι A.

52, 53 ἀδδῶ G. H. ἀδῶ V. A.

55 τοῖσι ἄλλοις καύσοις V. τῇσι ἄλλοις καύ-
σοι G. H.

XXII,

11, 12 δὲ ὀλεθρον G. H. V. δὲ τὸ ὀλεθρον A.

12 ἦτε G. H. V. ὅτε A.

20, 21 τὰ ὑποχόνδρια V. A. τὸ ὑποχόνδριον
G. H.

21 ἐπίχεσις G. H. ἐπίχεσι A.

22 ἐπιθυμία G. V. ἐπιθυμία H.

26 ζυμμορφὴ G. H. ζυμμορφὴ V. M.

40 γδ G. H. δὲ V. A.

41 ἢ τῆς G. H. V. ὁ τῆς A.

43 ἀσπνεομένης G. V. ἀσπλεομένης H.

43, 44 διεξίη V. διεξίεναι G. H.

48 αἵπερ G. H. V. οἵπερ A.

50 ζυωχέες G. ζυωχέες H. V.

XXIII,

4 ὀξείασι G. ὀξέσι H. V. A.

9 μὲν G. H. V. μὲν G. V.

10 νειαίρη G. H. ἰερῇ V. A.

11 ἰζ G. ἰζη H. ἰζει V. A.

πρωτοτατ G. G. πρὸς ὧν G. H. V. G.
v. l.

14 ζυμμορφὴ G. ζυμμορφὴ H. V. A.

15 θανατῶδες G. θανατῶδες H. V.

18 αἰδῶς G. H. V. αἰδοῖς A.

27 ὁκόσαι μὴ ὀξύταται ἢ, ἐν G. ὁκόσαι μὴ ὀξύ-
τητι ἢ, ἐν H. V. ὁκόσαι ἢ ὀξύτητι καὶ ἐν
G. v. l.

28, 29 ἐν δέκα H. ἐν ιδ' G. V. ἐνδεκάτη
δ' A.

32 ὄγκ G. H. V. ὄγκον A.

34 παείτασις G. H. V. παείτασι A.

ὠχρὸς V. ὁ ὠχρὸς G. H.

36 μέζον H. A. μέσον G.

38 ἀταξίη H. F. ἀταξίη G. V.

41 βαπτήσιν ἐμπύπασται H. βαπτήσιν, καὶ πύ-
μασι, ἐμπύπασται G. V.

42, 43 πάντα κακίων G. V. πάντα τὰ κα-
κίων H.

XXIV,

17 ἦδε G. V. εἰ δ' H.

18, 19. τὸν ἐπληπτικὸν G. V. τῶν ἐπληπτι-
κῶν H.

19, 20 ὠκέως G. H. V. ἀκέως A.

27 κατοχῶδες G. H. V. αὐτοχῶδες A.

37 γέρης G. ὑροτέρης H. V. G. v. l.

ὄκν G. V. ὄκνοι H.

- 39 λύνοντα G. H. V. λύοντας A.
 40 ἐκατέρωθεν G. ἐκάτερθεν H. V.
 46 ζωάδεις G. ζωάδες H. V. G. v. l.
 49 κεκαυμένοι G. H. V. κεκαυμένοι A.
 52 ὑποβορβορύζει G. H. ὑποβορβορεύει V.
 54 αἰκίση G. ἡκίσε H. V. G. v. l.
 58 ἀνοχῆς H. F. ἀνώχης V. A. ὀχῆς G.
 αὐτῆς G. H. V. αὐτῆς A.

XXV,

- 6, 8 καὶ τέτρη G. H. καὶ ἡ τέτρη.
 20 θεία H. θεῖα G. V.
 33 ἀμφοδὸν G. ἀμφοδὸν H. V. G. v. l.
 44 ἐπηρμημένοι G. V. ἐπηρμημένοι H. G. v. l.
 48 ὁμοίως G. V. ὁμοίων H.

XXVI.

- 6 καὶ ἦτε G. H. ἦτε V.
 17, 18 περὶ αἰτίων καὶ σημείων· χρονίων πα-
 θῶν G. H. χρονίων σημειωτικῶν V. G. v. l.
 χρονίων σημειωτικῶν A.
 21 παθῶν G. H. παθῶν αἶπα καὶ σημεία
 V. A.
 21 χρονίων παθῶν G. H. χρονίων παθῶν αἰτίων
 καὶ σημείων V. A.
 29 χρονίων G. V. προόμιον, χρονίων H.
 31 πάμπαν G. H. ξύμπαν V. A.
 36 λιμῶ G. V. λοιμῶ H.
 37 ὀδυνέων V. A. ὀδυνωδέων G. H.
 ὦνπερ G. V. ὥσπερ H.
 39 θανάτου G. θάνατον H. V.

XXVII,

- 3 καὶ χάρις G. V. χάριτος π H.
 7 μῆνον G. H. μόνον V.
 7 ταχύ G. πὰρ καὶ H. V. G. v. l.
 7, 8 ἀνασπύχῃ G. V. ἀνασπύχην H.
 8 δάπτει G. V. δάπτειν H.
 9 ἐκτρέπει G. V. ἐκτρέπειν H.
 9 καὶ πλὴν ψυχῶν G. V. H. m. γὰρ ἢ ψυ-
 χῶν H.
 14 κεφαλαίης G. H. κεφαλῆς V.
 15 κεφαλὴ σχεδὺς ὅπῃ G. V. κεφαλὴ ἐπὶ H.
 18 μακροῖσι καὶ πολλοῖσι G. V. μακροῖσι καὶ πολ-
 λοῖς H.
 19 καὶ πλεῦνον G. V. καὶ πλεῦνον καὶ H.
 23 ἄλλοις G. H. ἄλλοι V.
 24 δύσι G. πτήσι G. V. G. v. l. πτή-
 σεως H.
 27 πῶσι G. πῶσι H. V.
 30 πῶσι G. πῶσι H. V.
 30, 31 δὲ καὶ V. δὲ καὶ καὶ G. H.
 32 ὄρων G. H. ὄρων V. A.
 33 εἰς O. εἰς H. εἰς G. V.
 τέμνει G. V. τέμνει H.
 34, 35 μίμνει G. V. μίμνει H.
 35, 36 τόδε μῆνον G. H. τὸ δεσμών V.
 40 κέραι G. H. κεραίαι V.
 40, 41 πασμάδες G. V. πασμάδες H.
 42 πίν G. H. ὑπν G. V.
 52 ἐκτρέπον G. H. ἐκτρέποντα V.

XXVIII,

- 5, 6 βομβέη G. H. V. βοβέη A.
 7 ἐγκυβερνέη, ἡ αὐλῶν G. ἐνεργεῖ νηί, ἡ αὐ-
 λῶν H. M. ἐν κυβερνή αὐλῶν V. G.
 v. l.
 8 ἐνοπή G. H. ἐν ὀπῇ V.

- 21 καὶ ἦν G. H. V. καὶ ἦν A.
 22 αὐξήσῃ G. V. αὐξήσιν H.
 22 πότε G. πότε H. V.
 36 καὶ ὥρη τῇ ὥρῃ G. H. καὶ ὥρη πε τῇ ὥ-
 ρῃ V.

- 37 πότε G. H. τότε V.

- 43 ῥίζω A. ῥίζαν G. H. V.

- 44 ἱητρῶ G. H. ἱητρὸς V.

- 49 ἀπολείψας G. H. ἀπόληψας V.

- 55 ἀνθρωπίνης H. V. ἀνθρωπίνης G.

- 57 ζυμπάντων G. H. ζυμπάντων V.

XXIX,

- 8 δυσμαθείας G. δυσμαδέας H. V.

- 9 νωθείη G. νωθέης H. V. G. v. l. νω-
 θέης A.

- 12 τραμάτων G. H. V. τραματέων A.

- 14, 15 δὲ καὶ καὶ G. H. δὲ καὶ V.

- 15, 16 μαρμαίρειν G. H. V. μαρμαίρειν A.

- 23 ὑπὸ G. H. V. ἐπὶ A.

- 25 ὀπτηνῶν G. H. V. ὀπτηνῶν A.

- 26 ἡ ἐς φρένας G. H. ἡ φρένας V. A.

- 31 ἐκίκλησκον G. V. ὀπτικίκλησκον H.

- 36 πολλῆς καὶ θηλυδὲ G. H. πολλῆς θηλυ-
 δὲ V.

- 40 ἀχνύμεν G. V. ἀχνύμεν H.
 μέλαινα G. H. V. μέλαινα A.

- 41 πῖμωλαντ' G. πῖμωλαντο H. V. πῖμ-
 ωλετο A.

- 45 δοκέει πε δὲ G. V. δοκέει δὲ H.

- 47 μαινομήσοι G. H. V. μαρμαίνομήσοι G.
 v. l.

- 48 θυμηδῶν G. V. θυμηδῶν H.

- 52 μελαγχολῶσι G. V. μελαγχολῶσι H.

- 54 ἐρημῶν G. V. ἐρημῶν H.

XXX,

- 5 κρίων G. V. κρίων H.

- 10 ἀμείβετα G. ἀμείβετα H. V.

- 16 αἰ G. H. V. καὶ A.

- 17, 18 θέρει μὲν καὶ φθινόπωρον G. v. l. θέρει
 μὲν καὶ φθινόπωρον G. θέρει μὲν φθινόπω-
 ρον H. V.

- 19 ἡ γὰρ G. H. V. εἰ γὰρ (ἴσως) G. v. l.

- 27 πὲρ G. H. V. καὶ A.

- 32 φυγαθροπῆ G. H. V. φιλανθροπῆ
 G. v. l.

- ὀλοφύρσεις (ἴσως) G. v. l. ὀλοφύρσεις A.
 ὀλόφυρσι G. H. V.

- 37 πονηρὸν G. H. πονηρὸν V.

- 37, 38 μελαγχωρῶ G. H. V. μελαγχλω-
 ρος A.

- 39, 40 βοροὶ μὲν, ἰχνοὶ δὲ G. H. βορῇ μὲν
 ἰχνοὶ V. θέρει μὲν ἰχνοὶ δὲ A.

- 40 ὑπν G. H. V. ὑπν A.

- 42 ἔξω φορὴν G. H. ξυμφορὴν V.

- 44 χολώδεα G. H. χολῶδες V. A.

- 46 ἐρυγαὶ κακῶδες, βρομῶδες, ὡς G. V. ἐ-
 ρυγαὶ κακῶδες, ὡς H. ἐρυγαὶ κακῶδες,
 ὁκόσαι βρομῶδες, ὡς G. v. l.

- 46, 47 ὀρυγμῆ H. G. v. l. ὀρυγμῆ G. V.

- 49 πυκνοὶ H. V. πυκνοὶ G.

- 49 ὅπ G. H. V. ἐπ A.

- 50 τοιῶνδε πῆς G. V. τοιῶν πῆς H.

- 52, 53 δύαδυμον H. V. M. δύσφημον G.

XXXI,

XXXI,

- 9 αἰόθεν H. V. αἰόθεν G.
 11 εκφλέγῃ ἢ H. εκφλέγῃ γῶ G. V.
 18 ἦδε O. ἦδε G. H. V.
 23, 24 αἰτελής, ἦν τῶ G. V. αἰτελής τῶ H.
 25 ἀκεορμύς G. ἐγκεορμύς V. ἐγγεορμύς H.
 33 πρὸς τὸ καμῆν H. προσκαμῆν G. V.
 41 λαχνείη H. V. λαχνείη G.
 42 ἐμάνησαν δὲ κατε H. ἐμάνησάν κατε G. V.
 γυναικες ἰσθῶ G. V. γυναικες κατεῖστο ἰσθῶ H.
 44 μᾶλλον ῥηϊδίως H. V. μᾶλλον ἢ ῥηϊ-
 δίως G.
 48 ἦ ἢ G. V. ἦ καὶ H.
 51, 52 πέλας G. V. πέλασιν H.
 54, 55 ἦδε G. οἱ ἢ H. V.

XXXII,

- 6 ἐωυτὸν G. H. V. ἐωυτέων A.
 10, 11 ἐργοδοτήσι G. ἐργοδοτέσι H. ἐργοδοτέσι-
 σιν V. A.
 22 ζωπμωρῆντα G. H. ζωπμωρῆντα V.
 27 ἄλλω G. V. ἄλλως H.
 43 ἦ G. V. ἦν H.
 48, 49 ἀπαεράπλοντ G. H. ἀπαεράπλον-
 τα V.
 49 τάρβῃ G. H. V. τάρβῃ A.
 53 ἀμφοδὸν αἰδῶς ἢ G. ἀμφοδὸν αἰδῶσιν V.
 H. m. G. v. l. ἀφοδὸν αἰδῶσιν H.
 55 πάμπαν G. H. πᾶν V.

XXXIII,

- 2 ἔτε G. H. ἔτως V.
 4 οἷ αὖ G. H. δὲ V.
 14, 15 ἡ θυμηδία H. καὶ θυμηδία G. V.
 26 σκήνε G. H. V. σώματ G. A. G. v. l.
 33, 34 τοιόνδε G. V. τοῖστον H.
 36, 37 ἀναλθες G. H. V. ἀνελθες A.
 42 ἦν G. H. V. ἦ A.
 πασμά G. V. πασμάτων H. A. G. v. l.
 43 κυνικὸς Σπασμὸς G. H. κυνικὸι Σπασ-
 μοὶ V.
 44 προσκαίρον G. H. προσκαίρων V. G. v. l.
 45 αἰψυχίαν G. H. αἰψυξίαν V.
 47 ἦ G. H. καὶ V.
 48 ὁμῶς G. ὁμῶς H. V. A.
 50 ἀκεῖβες G. H. ἀκεῖβες V. A.
 52 ζυμφυέα G. V. H. m. ζυμφυέα H.
 52 ἐς τὸ (ἴσως) G. v. l. ἐς π G. H. εὐ-
 τε V.

XXXIV,

- 13 πρᾶλύνεται G. H. V. καλέεται G. v. l.
 18, 19 περάτωνδε O. πρὸ τῶνδε H. V. G. v.
 l. περατῶντα G.
 20, 21 χιασμὸν χήματ G. H. χιασμὸν χή-
 ματ V. G. v. l. χιασμὸν χήμα-
 τα A.
 εἰρηδοα G. H. ἡρεδοα V.
 εἶτε G. H. V. ἦντε A.
 23 ἄλλοτε G. ἄλλω H. ἄλλα V.
 29 μῦας G. H. μύσαν V.
 περαινόμην G. H. παρενόμην V. A.
 30 κῦρ G. H. V. μῦρ G. A.
 31 ἀπ' G. H. ἐπ' V. A.
 37 κρανόντων G. κρανόντων H. G. v. l. κρένων V.
 49 ἦδε G. v. l. ἦδε G. H. V.
 53 εὐπ' ὅταν πωληθῇ G. V. εὐτε πωληθῇ H.
 56 ψυχῆς G. H. ψυχῇ V. A.

XXXV.

- 2 φόβοι G. V. φόβῳ H.
 6, 7 ἡ ξηρότητι G. H. ἡ ξηρότης V.
 9 ἀναλθῆς G. H. V. ἀνελθῆς A.
 11 ἔαρ G. H. ἔαρ δὲ V.
 20 νάρκη G. H. νάρκα V.
 25 δεξιά δὲ G. δεξιά H. V.
 26 τοὶ ἀριστερὰ V. τὰ ἀριστερὰ G. H.
 29, 30 ἔπερον G. H. V. ἔνπερον A.
 31 μήλας G. H. V. μύλας A.
 32 πάλκεται G. H. V. παλαίνεται G. v. l.
 39, 40 ἀφήλατο G. ἀφῆλατο H. V.
 41 τῆνδοθεν G. τὰ ἐνδοθεν V. ἐνδοθεν H.
 42 ἦν G. H. εἰ V. A.
 42, 43 διασήση G. H. διασήσης V.
 43 ὄψαι πλὴν G. V. ὄψαι ἐς πλὴν H. ὄψαι ἐς
 πλὴν G. v. l.
 44 ἐρανῶ G. V. ἐρανίσκω H. M.
 45 ὠκέως σωλῆνι G. ὠκέω σωλῆνι V. ὠκέω
 σωλῆνι H.
 46 ἦδε G. H. V. ἦδῃ A.
 48 ἀπαθεα G. πάθεα H. V. A.
 49 περτάσι G. H. περτάσι V.

XXXVI,

- 4 ἐντὸς G. ἐκτὸς H. V. G. v. l.
 6 ἀναθήσῃ G. V. ἀναθήσῃ H.
 πύον G. H. πύῳ V. A.
 8 ἐμπύση G. V. ἐμπύση H.
 9 ἐμπύη ἦδε G. ἐμπυοὶ οἶδε H. V. G. v. l.
 11 ἐμπύη G. ἐμπυοὶ H. V. G. v. l.
 15 ἴδια G. δια H. V. G. v. l.
 16 ζωπυρῇ G. H. ζωπυρῇ V.
 ἐκλάμπη G. H. λάμπη V. A.
 17 φωλῶη H. V. φωλῶη G.
 19 ἦν G. H. εἰ V. A.
 20 ἐσπερῆτο τότε H. ἐσπερῆτό τε G. V.
 καὶ G. V. γὰρ καὶ H.
 21 ἀνάη G. V. ἀνάγκη H.
 22 αὐξέται H. V. αὐξέται G.
 25 μελάνων G. H. V. μελαινῶν A.
 32 ἀπάσης H. V. πάσης G.
 33 εἶδε G. H. V. ἴδε G.
 47 ζωπεταμῆ G. V. H. m. ζωπεταμῆ H.
 49 αἱ σάρες G. H. καὶ σάρες V.
 55 τὰ σπέρμα G. H. V. σπέρμα A.

XXXVII,

- 5 ἔχνη G. V. ἔχνοι H.
 8 ῥηϊδίον G. H. καὶ ῥηϊδίον V.
 9 σωμαθρώσεις V. σωμαθρώσεις G. H.
 14 ἔξαρθρα G. H. ἔξαρθρα V. A.
 15 ἰχθίον H. V. ἰοχύον G.
 19 ἦν G. V. εἰ H.
 ἡ κοιλία H. κοιλία G. V.
 21 πάχυν G. V. πάχυνσι H.
 25 βηχί G. βήση H. V. G. v. l.
 φθόης G. H. V. θόης A.
 27 ἐξεχέροχοι G. ἐξεχέροχοι H. V. A. ἐξε-
 χέρωχοι G. v. l.
 42, 43 κύσις G. H. κύσις V. A.
 44 ὅπῃ δεξιά H. V. A. τὰ ὅπῃ δεξιά G.
 51, 52 ἀπόσκεψις G. H. V. ἀπόσκεψις A.
 53 ἐγκέεται G. ἐκκέεται H. G. v. l. ἐκκαύεται V.
 54 ἐμποίον H. ἐμποίον G. V.

XXXVIII,

- 4 ὁ ὕμνῳ O. ὁ μῦθῳ G. H. V.

- 14 γ G. π H. V.
 ξυνὸν G. H. ξυνὸν V.
 16 χ χειρῶν G. V. χ χειρῶν χ H.
 21, 22 ζοφώδης M. ζωώδης G. H. V.
 28 ω φίλοι G. H. ω φίλοι V.
 31 ἀποτάσι G. O. ἀποτάσι G. H. V.
 37 ἀτρεκέλ G. ἀτρεκέλ H. ἀτρεκέλ V.
 49 ἐμπλόωντα G. H. V. ἐμπλήωντα A.
 55 κακίω G. V. κακίων H.
 58 ξυνομαρτέοντα G. H. ξυνομαρτέοντα V. ξυνομαρτανέοντα A.
 60 πέσσι G. V. πέσση H.
XXXIX.
 6, 7 χονδρώδεα G. χονδρώδη H. V. A.
 8 ἀνεκπύητα G. H. ἀν ἐκπύηται V.
 11 σμικρὸν H. V. μικρὸν G. μακρὸν (ἴσως) G. v. l.
 14 θανατώδεα G. V. θανατώδεα. Περὶ Πνύ-
 μονικῶν κεφ. ι'. H.
 16 χ V. A. εἰς G. H. ω τ χ τ Πνύμονα
 Αποσάσεων κεφ. ι'. G. V. Περὶ Πνύμονι-
 κῶν (Πνύμονικῆς G. v. l.) κεφ. ι'. Περὶ
 τ χ Πνύμονα Ἀποσάσεων κεφ. ια' H.
 G. v. l.
 17 η G. V. η H.
 19 Εμπύοισι G. H. Εμπύκῳσι V. A.
 21 ὅπως περ H. V. ὅπως περ G.
 23 ἀρχειώσιων G. H. V. ἀρχειωσίων A.
 26 ἀπ' G. V. ἐπ' H.
 27 ἦκειν G. H. εἶκειν V.
 31 ἀναπνιγῇ G. V. ἀναπνοῇ H.
 34 Εμπύκῳν G. V. Εμπύκῳν H.
 35 σιάλω G. H. σιέλω V. A.
 μεμιγμυρὰ G. συμεμιγμυρὰ H. V.
 36, 37 βρογχίζον G. βρογχίζων H. V. βρεγ-
 χίζον A.
 38, 39 ἀναφέρονται G. H. V. ἐναφέρονται A.
 50 δυσπνοεῖ G. V. δυσπνοῇ H. A.
XL.
 3 ἐν κατακλίσι G. H. V. κατακλίσι A.
 5 κατακλινθῇ G. V. κατακλιθῇ H.
 8 καρδίη G. H. κραδίη V. A.
 9 ἀφαιρέσει G. H. V. ἀφαιρέσεια A.
 12 κολώδεα G. H. V. κολπώδεα A.
 17 ὅσοι G. H. ἴσοι V. A.
 19 ἀφίθε) G. H. διήθεται G. v. l. ἀφίθε-
 ται V.
 20 ἡ λατρῶν G. H. V. ἡ λατρῶν A.
 24 βραγχώδεες G. βραχὺ δὲ H. V. A.
 29 ῥωχμός ἐν ἐρηγόροι G. ῥωχμός, ἐρηγόρο-
 ρις H. V. A. ῥογμός, ἐρηγόροις G. v. l.
 30 μέζον H. V. μέζων G.
 τὸ κακὸν ἐν ὕπνῳ G. H. ἐν ὕπνῳ τὸ κακὸν A.
 ἐν ὕπνῳ V.
 31, 32 ὀπιθυμίη ἐς τὸ G. H. V. ὀπιθυμίη ἐς
 τὸ (ἴσως) G. v. l.
 36, 37 ὠχροὶ G. H. V. ὠχροὶ A.
 41 περήσι G. περήσση H. V.
 45 μικροτέρη O. μακροτέρη G. H. V.
 46 τε πύων G. H. τε χ πύων V.
 50 χ V. A. ποτε G. H.
XLI.
 15 ἅπαντες G. H. V. ἅπαντας A.
 18 η V. A. εἰ G. H.

- 21 ἀδιάστροφος δὲ ἡδὲ H. ἀδιάστροφος ἡδὲ
 G. V.
 ἦν G. H. εἰ V. A.
 23 ἐμπαλεως G. ἐμπαλεω H. V. ἐμπαλω A.
 35 ἀτὰρ καὶ ἐν G. H. ἀτὰρ ἐν V.
 43 μέσφι G. H. μέχει V.
 47 ἡδὲ G. ὅδε H. V. A.
 50 χλοήβαρος H. χλοήβαροι G. V. χλοήβα-
 ροὶ A.
XLII.
 6 πεζύμῳν G. πεζύμῳις H. V.
 ἐμπλεον A. ἐμπλεων G. ἐμπλεω H. ἐμ-
 πλω V.
 7 ὑγρασίης G. ὑγρασίη H. V. A.
 12 ἀφανῆς G. V. ἀποφανῆς H.
 17 ἦντε G. H. V. ἦν δὲ A.
 30, 31 αἰμάλωψ H. A. G. v. l. (γρ) αἰμώ-
 λωψ G. V.
 36 πέπῳ V. A. πέπῳ G. H.
 38 πάντων G. H. V. πάντως A.
 48 ἐς V. A. εἰς G. H.
 ἰδρύεσθαι M. ἰδρύεσθαι G. H. V.
 50, 51 γόματων G. H. V. γόματα A.
XLIII.
 13 ἰκμαλέοι G. ἰκμαλαῖοι H. V.
 16 μέσφι G. H. μέχει V.
 18 Δυσεντερὴ καὶ ζυντήξει H. V. δυσεντερὴ
 ζυντήξει G.
 19 ἐνίκλησκον G. V. ἐκάλεον H.
 26, 27 ὀπιπνοίης G. V. H. m. ὀπιπνοίης H.
 35 θίξῃ H. θήξῃ G. V.
 41 ῥίγαι G. H. ῥήγαι V.
 42 ἄρροι G. ἄρροι V. ἄρροι H. M.
 44 ἀπείσεις G. H. ἀπείσημα V. A.
 49 ὡς δοκέειν G. H. V. ὡς μὴ δοκέειν G. v. l.
XLIV.
 5 π G. H. χ V.
 7 φύσι G. V. σφίσι H.
 15 η H. εἰ G. V.
 ἡθιτο G. H. ἡθιτο V.
 τδρωψ G. H. ὕδωρ V.
 17 ϵ τ G. H. V. τῆπε A.
 26 ἐλώδεα H. V. A. ἐλκώδεα G.
 34 ἐν G. H. ἐξ V.
 41 ὡδε (ἴσως) G. v. l. ὅδε G. H. V.
 41 ἡμῖν G. ἡ μὲν V. ἡ μὲν H.
 50 ἰδέη G. ἰδέα H. V. A.
 51 χολόβαφα H. χολήβαφα G. V.
 53 ρασῆρ G. V. γδ H.
 54 δάκνεται G. H. V. δύναπαι A.
XLV.
 2 μελαντέρη G. μελάντροι H. V. G. v. l.
 4 ἱκπερ G. H. V. ἱπερ A.
 5 καὶ τὸ κῶλον H. M. καὶ τῷ κῶλῳ G. V.
 σὺ τῷ κῶλῳ M.
 8 ἰδίῳ ἐργασίῳ G. H. ἰδίῳ ἐργασίῳ V. G.
 v. l.
 18 ἐς V. A. εἰς G. H.
 20 η G. H. εἰ V.
 21 η τῆς G. ἐν τῆς H. V. A.
 26 πέψιν G. H. V. μέψιν A.
 27 ἄλλω μὲν H. ἄλλων μὲν G. ἄλλων π V.
 30 κυψελίς G. H. κυψέλη V.
 37 εἰδεί G. H. ἡδη V.

- 39 καλόν G. V. κακόν H.
 42 οί ωπες οίδε G. V. οίοι περ οίδε H.
 42, 43 είδα ε πάθε @ δοία G. V. ιδέα ε πά-
 θε @ δοία H.
 51 ισατώδης H. ισατώδης G. V.
 52 ωδωλαγαί G. H. V. ωδωλαγας H.
 XLVI,
 11 μέζων επανθέρ G. H. μέζον επανθέρ V. μέζων
 επανθέρ A.
 19 λευκότερον G. V. λευκόχλωρον H.
 19, 20 λευκόχλωροι G. V. λευκόχροοι H. G. v. l.
 27 γλυκέων G. H. γλυκεών V. A.
 29 επίπροθεν G. H. εμπροθεν V.
 31, 32 αιδάινεται G. H. αιδηται V. αιδεται A.
 34 γύμασι G. H. χόμασι V. G. v. l.
 35 οίδε κινέειν H. είδε κινεώ G. V.
 36 αΐδησις G. H. V. αΐδησις A.
 40 ίζαίνοντι H. M. ίζαίνον G. V.
 μόνον H. μόν @ G μών @ V.
 43 χ ένπικροίσι H. V. χ πικροίσι G.
 44 προκαλύμμα G. H. V. προκαλυμα A.
 45 αΐσινες G. H. αΐσινες V. A.
 47 επιφλεγμαίνη G. H. επιφλεγμήνη V. απι-
 φλεγμαίνη V.
 ές ύδρωπα G. H. V. ενύδρωπα G. v. l.
 54 όμξ παθών G. V. όμξ ε παθών H.
 XLVII,
 4 ωχρ @ G. V. ωχρότης H. G. v. l.
 14 και εδε G. V. εδε H.
 15 γδ ε G. H. ε V.
 απάντων τροπή G. H. απάντων ες τροπή V.
 16 νοσήματα G. H. νοσήματα V.
 18 τοι H. V. π G.
 19, 20 μικρή G. μακρή H. V.
 23 εργασίη G. H. εργασιης H.
 34 τε G. H. δε V.
 35 δε πα G. H. τα δε V.
 35 μόρια O. μηρία G. μυρία V.
 36 οίδ @ H. V. είδ @ G.
 41 παχυτέρη G. παχυτέρη H. V.
 43 τρέψις G. v. l. θρέψις G. H. V.
 47 ώμών G. v. l. ώμόν G. H. V.
 57 πάση H. V. πασι G.
 XLVIII,
 2 επηρμύμα G. H. V. επηρμύμα A.
 17, 18 Σημειωπικόν Βιβλίον Δούτερον G. Σημειω-
 πικόν V. Σημειωπικόν Βιβλίον Δούτερον, εν ω
 παύτα περιέχει H.
 30, 31 ιώνται G. ιώνται H. V. G. v. l.
 ή G. ει V. H.
 XLIX,
 5 εκχέη G. H. εγχέη V.
 7 ής G. H. ήν V. A.
 ή G. H. ειη V. A.
 9 έμπαλώη G. έμπαλή H. V. G. v. l.
 ύπο H. V. ύπο G.
 10 δοκέη G. H. δοκέη V.
 13 ασκίτιω G. H. ασκίτης V. A.
 15 χ πεχέι G. V. παχεΐτε H.
 20 εις ενί ε G. εις ενί τον V. εις ενί αυτών τις H.
 25, 26 ανελπίζουσι H. V. G. v. l. απελπίσουσι G.
 26 ό μείων H. όμοίως G. V.
 27 ει G. ήν H. V.
 28 ίκηται V. ήκηται G. H.
 33 πόδη G. H. V. πόδη A.

- 39 ποιέη G. H. V. πεποιέη A.
 41 χρόνον M. χῶρον G. H. V.
 42 ταδε μὲν εν τα V. ταδε μὲν τα G. H.
 48 και γδ ασκίτης G. H. χ ασκίτης V.
 49, 50 μεταρρέων G. V. μεταρρέη H. G. v. l.
 50, 51. φλέγματ @ G. H. V. φλέγματ A.
 54, 55 λυκόφλεγματ @ V. λυκόφλεγματ @ G. H.
 L,
 6 σαρκουείδα G. σαρκος ιδέα H. V.
 9 επιπολής O. επι πολυ G. H. V.
 10 τοιν δυοιν H. V. A. ε δυαν G.
 13 ην ε G. H. εδε V.
 15 πλησμονής G. H. V. σπλυνος A.
 18, 19 επιφανέες χ G. H. επιφανέες τε χ V.
 19, 20 εππρασεύω G. V. εππρασειον V.
 21 οίδει G. H. V. οίδω A.
 34 δι αδε G. H. δε ε V.
 46 μὲν πάντα G. V. μὲν πάντα μὲν H.
 54 αύτεοις G. αύτων H. V. G. v. l.
 LI,
 2 χαλεπὸν H. χαλεπή G. V.
 3 τῶδε τῶ παθῇ H. τῶδε παθῇ G. V.
 5 υδερη H. G. v. l. υδερη G. εδερεη V.
 7 ηπαρ G. H. V. αταρ A.
 15 αταρ εμπλέωσι V. αταρ μὲν εμπλέωσι G. H.
 20 γδ αν εκπέσωσι G. V. γδ εκπέσωσι H.
 23 νῦν εδεν G. H. εδε νῦν V.
 23 πε G. H. V. επι A.
 26 ηδε O. ή ε G. H. V.
 35 τε G. δε H. V.
 36 αφέξει @ G. H. V. αφέσει @ (ίσως) G. v. l.
 43 επίχοι G. επίχη H. V.
 51 ερον G. V. H. m. υδως H.
 52 εξαίρει H. εξαήρει G. V.
 55 σιαλ @ G. H. σελ @ V. A.
 LII,
 6 θέρμαισις G. H. θέρμη V.
 12, 13 διαθήτης εων O. διαθητησέων G. H. V.
 14 διαβάθη G. διαβαθρε H. V. διαβα-
 θεη A.
 14, 15 έξοδον H. V. έξοδον G.
 16 πονέοντες G. H. πονώντες V. G. v. l. πονεών-
 τες A.
 18 έρχε H. H. εξέρχε V.
 22 ε G. H. V. ε A.
 23 εδάκη τις ύπο G. δακέταν ό H. V. A.
 26 πίνεσι M. πίπτεισι G. H. V.
 26, 27 δίψε @ άχ @ O. δίψ @ άχε @ G. H. V.
 28 ποτ ε G. H. V. ποτ ε A.
 29 χ επίχη τὸ υγρὸν G. επίχης τὸ υγρὸν H. π
 υγρὸν επίχης V. επιχίης τὸ υγρὸν A.
 34 ε ε υχε H. ε υχε G. V.
 35 αθρόως G. H. αθρόον V.
 38 χροίω G. H. V. χροίη G. v. l.
 21 εκπεφύκασι G. H. εμπεφύκασι V.
 24 τέσδε O. τῆσδε G. V. τῶνδε H.
 27 φλεγμονήσι G. H. φλεγμονή V.
 30 εν G. H. V. μὲν A.
 34 οί G. H. V. ή M.
 τοίσι G. V. ή H.
 LIII,
 2 μίμναισι G. H. μίμνωσι V.
 μὲν G. ή H. V. A.

- 6 ἰσομεγέθεια G. H. ἴσων μεγέθεια V.
 7 σμικρῶς G. H. σμικρὸν V.
 28, 29 ὡς δὲ π G. H. κῆν ἢ V.
 30 ῥηίδοι G. H. V. ῥηιδίως A.
 33 ἄλις G. H. V. ἄλλης A.
 39 οὐρήθρης G. H. V. ἐρήθης A.
 39 ἐνίχρη G. H. V. ἐνίχρη A.
 42 διέξοδος G. H. ἐξοδος V.
 43 ὥσωπα G. V. ὅσωπα H.
 51 ὅ ται παχέα O. ὅ ται πάθεια G. V. τὰ πά-
 θεια ὅ H.
 52 τὸ θερμῶν G. τὸ θερμὸν H. V.
 53 παρωιδέα H. παρωιδέα G. πορωιδέα V.
 54 ὑπὸ G. ἥπερ H. V. G. v. l. καὶ ἥπερ
 G. v. l.
 57 τοιάδε V. τοιῦδε G. H.
 LIV,
 2 ζυμορροή G. H. ζυμορροή V. G. v. l.
 4, 5 ἐκλυτοί, πύρετοι τὰ μέλεια G. V. ἐκλυτοί
 τὰ μέλεια, ἔπύρετοι H.
 12 ἐκρέη G. H. ἐκρυή V.
 25 πυώδεις G. H. πωώδεις V. A.
 28 ἢ G. H. V. ὅ A.
 35 ἀηθες G. H. ἀήθης V.
 38 ἀναλῆς G. H. ἀναχῆς V.
 39, 40 φαρμάκω ἀμφιθρύπτω G. v. l. φαρ-
 μάκω ἢ ἀμφιθρύπτοιτο G. H. φαρμάκω
 ἢ ἀμφιθρύπτω V.
 44 τηκεδοί G. τηκεδοί H. V. A.
 46 ἔρων G. H. νύρων V. G. v. l.
 50 ἐκφύγη G. H. ἐκφύγει V.
 52 κῆν G. H. V. ἔ ἢ A.
 55, 56 τῇσι μελεδώνεσι G. τοῖσι μελδόνεσι H.
 τῇσι μελδόνεσι V. G. v. l. τῇσι μελδώνεσι
 G. v. l. τῇσι τηκεδώνεσι M.
 LV,
 13 δῖησι G. v. l. δῖησι G. δῖαισιν H. V.
 17 ἢν G. V. ἢ H. A.
 21 φανῇ G. H. ἐκφανῇ V.
 22 ὀλέθρον G. H. V. ὀλεθρον A.
 24 ὅ τ V. A. ὅ ὡς τ G.
 30 ἐμπυ G. H. ἐμπυον V. A.
 32 ἐπὶ φλεγμασὶ γδ M. ἐπὶ φλέγμασι εἰ γδ
 G. H. ἐπὶ φλεγμασίν· εἰ γδ V.
 33 κίνδινοι ὅ οἱ H. V. κίνδινοι οἱ G.
 34 ἐκάθεμον G. V. ἐκ ἀοδμον H.
 38 ἀλῖος G. V. ἀλῖος H.
 39 ἄκρον G. H. ἄκρον V.
 42 γλυκέα ἔ ὀξέα G. γλυκῆ ἔ ὀξῆ H. V.
 48 ἀκῆς G. V. ἀκῆς H.
 53 ἔ γένε γίγνε G. H. πῶ γ' ἔν ἔ γίγνε V. πῶ
 γ' ἔν γίγνε V. πῶ γ' ἔν γίγνε G. v. l.
 LVI,
 3 τῇσι G. ποί H. V.
 4 ἀναισχίτω G. V. ἀναισχίτῳ H.
 5 ὀδάξον G. H. V. ὀδάξον A.
 11 ἀποσιτῆς G. H. V. ἀποσιτοί G. v. l.
 ψυχρὸς G. V. ψυχροί H. G. v. l.
 12, 13 νάρκαι σκελέων, ἀκρατεῖς, ἔ ἐς πάντα
 παρέτας G. V. νάρκαι σκελέων, ἀκρατεῖς, ἔ
 ἐς πάντα παρέτοι H. G. v. l.
 23 ἀλκήεις H. M. ἀλκῆς G. αἰλγῆς V. G. v. l.
 24, 25 κρέσσονες G. H. V. χρέσσοντες A.
 26, 27 ἐγκρατῆς γίγνον κρεσσόνων κρεσσονες G.

- ἐγκρατῆς πολλὸν τ' κρεσσόνων γίγον κρέσσονες
 H. ἐγκρατῆς γίγνον κρέσσον μὴ ἔν κρέσσ-
 ονες V. A. ἀκρατῆς γίγνον κρέσσων μὴ ἔν
 κρέσσονες G. v. l.
 30 ἐνψυχίω G. V. ἀψυχίω A.
 31 Σατυρήσεως H. V. Σατηρήσεως G.
 Γονορροῖας G. H. Γονορροίας V. Γονορροίαν A.
 38 ἐνπεψή G. H. ἀπεψή V.
 40 τέττων πέναντια G. V. τὰ τέττων ἐναντία
 H.
 41 καποσιτή G. H. καποσιτή V.
 42 μῖσος G. V. ἢ μῖσος H.
 43 ἢν G. H. ἂν V. A.
 παρσαίρων G. H. παρσαιρῶν V.
 44 μὴ ἢ G. H. μὴν V. G. v. l.
 ὅ ναυτή G. δ' ἐν αὐτῇ H. V. G. v. l.
 47 τέρη G. H. V. γείρη A.
 48 καὶ ὑπὸ G. ὑπὸ H. V.
 50 λεῶν G. H. V. λεῶν H.
 LVII,
 2 φύσιν G. H. V. φύσιν A.
 11 ἐσήκωσι G. V. ἐσήκασιν H.
 12 δένδρεα G. H. V. δένδρα A.
 15, 16 νωθροί, νυσσελεῖς G. νωθροί, δηφάλεες,
 νυσσελεῖς H. νωθροί, νυσσελεῖς V.
 16 ἀτρεκέι G. H. ἀτρεκέω V. A.
 19 ὀργίλοι G. H. V. ὀργίλοις A.
 21, 22 ἐνιδόντες G. H. V. ἐνιδόντες A.
 εἶνα G. H. V. εἶπε A.
 24 ἡγεῦνται H. V. A. ἡγεῖν G.
 25, 26 καρδίης G. H. καρδίης V.
 26 μέσον G. V. μέση H.
 33 ζυώητες ὅ G. H. ζυώητες V. A.
 34 λεπτή ἔ σκληροτέρη διαίτη G. H. λεπτή ἔ
 σκληροτέρη διαίταις V.
 36 ὀλιγοσιτή G. ὀλιγοποίη H. V. A.
 43 τε χρῆσις G. V. τε καὶ χρῆσις H.
 51 ἄχθοι καὶ G. V. ἄχθοι τ' μορφῶ καὶ H.
 LVIII,
 4 ἦδε O. εἰ δὲ G. H. V.
 29 ἢ ὅ G. ἢ δὲ H. V.
 32 διεκθέοντες G. H. V. διεκθέοντες A.
 44 ἦδη V. ἦδε G. H.
 46 ἀπ' G. ἐπ' H. V. G. v. l.
 48 κυβάλοισι G. κυβάλοισι H. V. G. v. l.
 48 καὶ G. H. δὲ καὶ V.
 54 ἦκη H. V. ἦκη G.
 54, 55 ἦδε G. V. ὅδε H.
 LIX,
 6 σέβει G. σέβει V. H.
 7 χρονίη G. V. χρονίῳ H.
 14, 15 ἐντα δὲ V. A. ἐντα δὲ G. H.
 22 ἀδιέξοδοι G. αἱ διέξοδοι H. V. A.
 23 βιζύμηναι G. H. μαιζύμηναι V. A.
 25 ὀξυεγμιάδεις G. V. ὀξυεγμιάδεις H.
 νεφροί H. νεφρός G. V.
 32 ἀντ' ἄλλων ἄλλα G. H. ἄλλα ἀντ' ἄλλων V.
 ἄλλα ἀντ' ἄλλων A.
 35 φλέγμασι G. H. V. φλέγματι M.
 37 ὦρη G. H. V. ὦρη A.
 42 χολάδες G. H. χολώδεις V. A.
 42 ἐπίκλυσιν H. ἐπίκλυσιν G. V.
 50 ἀλλ' ἢν ὅ σμικρῶ H. ἄλλῃ ὅ εἰ σμικρῶ G.
 ἄλλῃ ὅ εἰ σμικρὸν V.

- ἐπι βαρύτερα G. V. ὑπερβαρύτερα H.
 51 βαρύτερα G. V. κακώτερα H.
 LX,
 2 πείρωτα G. H. πείρωτα V. A.
 5 ὄζος H. ὄζον G. ὄζων V.
 6 δυσαιχμία V. δυσαιχμία G. δυσαιχμία A.
 10 αἰτῆς, ὁ σκορόδης H. αἰτῆς, σκορόδης G. αἰτῆς, σκορόδης V. A.
 20 βρυτέων G. v. l. ῥυτέων G. H. V. χρυτέων A.
 οἶα G. οἶον H. V.
 27 ἐντέρων G. H. ἐντερον V. A.
 30 σηπεδών G. V. σηπεδοινώδεα H.
 31 πῶν ὁσμῶν H. ἡ ὁσμῆ G. V.
 36 ταῖδε G. V. ταῖτα H.
 43 πίων G. H. πύων V.
 47 εἶναι G. H. V. εἶται A.
 54 τεινεσμός G. V. v. l. τεινασμός G. H.
 55 κωφῆ G. κέφης H. V. A.
 LXI,
 2 ἐοδίη G. V. ἐοδίη H.
 3 μηδενὶ H. V. A. μηδέν G.
 4, 5 κροκώδεα G. V. κροκώδεσι H.
 11 θραμβώδεα G. H. V. θραμβώδεα A.
 14 πλεῦνα G. πλεύμονα H. V. A.
 15 ἀμφὶ ἐντέρας (ἴσως) G. v. l. ἀμφὶ ἐντερον G. H. V.
 16 ἔπεγματο G. H. V. τὸ πεγνύμα (ἴσως) G. v. l.
 17 δοιοὶ G. δοιαὶ H. V.
 21 ἀλγέζον H. ἀλγάζον G. V.
 22 ζώωσι G. H. ζώοσι V.
 26 ὑπερβαρύνει G. H. ὑπερβαρύνει V.
 27 θρομβέται γὰρ ὡς H. G. v. l. θρομβέται ἢν G. V.
 28 μέζων H. V. μέζον G.
 33 ἐκκρίσεις G. H. V. ἐκκρίσεις A.
 38 ἡδὲ O. ἡδὲ G. V. ἢ H.
 40 φράσω H. V. φράζω G.
 47 ἔμπυοι H. ἔμπυον G. V.
 59 ἀσώδεις G. V. ἀσώδεις H.
 60 τέττων G. H. τέττων V. A.
 LXII,
 4 ἀβρώσει G. V. ἀβρώσει H.
 6 ὀμφαλόν G. H. ὀμφαλόν V. A.
 8 μικρὰ O. μικτὰ G. H. V.
 9 ἡ νομῆς G. H. ἡ νομῆ V. G. v. l.
 12 χῦμα G. V. χαῖμα H.
 14, 15 θάνατον G. θάνατος H. V. A.
 16 τῶνδε G. ὧνδε V. A.
 18 ἀρτηρίης G. H. ἀρτηρία A. ἀρτηρία V.
 ὠκύς G. V. ὠκὺς H.
 20 ἐσμάσσει G. αἰμάσσει V. A. αἰμάσσει H.
 20 θῆγειν G. H. θήγειν V.
 21 προσβάλλειν G. H. προσβαίνειν V.
 29 ἄση G. ἄση H. V. A.
 35 ὦρη G. V. ὦρης H. G. v. l.
 46 ἐγγίγνων G. H. γίγνων V.
 πυκνὰι H. V. πυκνὰ G.
 παχέαι G. H. παχέες V.
 55 ἰχθὺς G. H. V. ἰχθὺς A.
 56 ἀρρῶνται G. H. V. ἀρρῶνται (ἴσως) G. v. l.
 56 ἐκιδάσκει G. H. ἐκιδάσκει V.
 LXIII,
 2 τέττοις G. τέττοις οἷσι H. V. G. v. l.

- 3 κατὰ πείσσει G. κατὰ πείσσει H. v. l. κατὰ πείσσει V. A.
 4 ἀναίσσει G. ἀναίσσει H. G. v. l. ἀναίσσει V. A.
 ἀκράτοι G. H. ἀκράτοι V. A.
 8 προσκείλη H. πρὸς ὠκεί G. πρὸς ὠκεί V.
 26 οἶον G. H. V. οἶπε A.
 37 πρὸς πλεῖστον G. H. V. ὑπὲρ πλεῖστον G. v. l.
 44 θνήσκουσι G. H. V. θνήσκουσι A.
 45 χρεῖσθαι ἀνθρώπου G. χρεῖσθαι ἀνθρώπου H. χρεῖσθαι V.
 47 κάκιστον G. H. V. κάκιστοι A.
 52 καλίων G. H. V. κακός V. A.
 53 πυώδης H. πώδης G.
 55 πολλόν G. H. πολλῶ V.
 56 μὴ καὶ G. μὴ ἢ καὶ H. V.
 LXIV,
 6 τοῖσι καὶ ὑγρῶ G. τοῖσιν ὑγρῶ V. πρὸς ὑγρῶ H.
 10 ἔ G. πὸ H. V.
 13 πᾶσι V. G. v. l. ἰσθὶ G. H.
 16 } πύον G. πύον H. V. A.
 18 }
 21, 22 ἡ τρεχέα G. ἡ τρεχέα H. V.
 25 ἰόν G. V. ἐόν H.
 30 πῶς G. H. πῶς V. G. v. l.
 32 ἐστὶ G. οἷσι H. ἦσι V. εἰσι A.
 πεπνυρμένοι G. H. πεπνυρμένοι V.
 42 κατε G. H. δὲ κατε V.
 43 μηροῖσι G. H. σμικροῖσι V.
 50, 51 αἴσσει G. H. V. αἴσσει A.
 52 ἀμβλωσμός H. ἀμβλωσμός G. V.
 LXV,
 3 ἐκτερωσμός H. V. ἐκτερωσμός G.
 7 σωήθη G. H. σωήθη V.
 11 θυμῶσι G. V. καὶ θυμῶσι H.
 17 Περὶ ἀρθρίων καὶ ἰχθῶν G. V. Περὶ ἀρθρίων H.
 20 ἰχθῶν, ἰχθῶν Χειρῶν, χερῶν G. H.
 ἰχθῶν, ἰχθῶν Χειρῶν, χερῶν V. A.
 20 μὴ G. H. μὴ V.
 24 μὴ ξυλλήβδην H. V. ξυλλήβδην G.
 28 ἐν ὅσοις G. H. V. ὅσων οἷσι G. v. l.
 ἐμφυῶ G. εὐθυῶ V. A. ἐκφύει H.
 36 λαΐν G. λαΐν H. V.
 39 ἀνθρώποι G. ἀνθρώποισι H. V. A.
 41 τρασι G. H. V. χῶσι G. v. l.
 42 ἐν G. ἀν H. V. A.
 46 αἰδοῖται G. V. αἰδῶται H.
 53 ἐγχείπτει G. H. ἐγχείπτει V. A.
 54 ἀρθρῶσι H. V. ἀρθρῶσι G.
 55 γυῖ G. H. γυῖ V. γόνυ H. m.
 LXVI,
 2 μικρὸν ἢ γὰρ εὐτε H. V. A. μικρὸν εὐτε G.
 5 ἔχῃ ὑπερβαίνει G. V. H. m. ἔχῃ ὑπερβαίνει H.
 ἰχθῶν G. H. V. ἰχθῶν A.
 10 ὀκέλλει H. G. v. l. (ἴσως) ἰκέλλει G. V.
 14 ἦκα G. H. ἦκα V. A.
 16 καενεῖς H. καενεῖς G. V.
 17 φράζει H. φράζει G. V.
 21 ἐνίσσει G. H. V. ἐνίσσει A.
 29 πῶσι κατὰλα G. V. τῇσι κατὰλασι H.
 34 ἰδίη H. ἰδίη G. V.
 34, 35 ἀδένει V. A. ἡδὲ νῦν G. H.
 57 ἀπηνεῖς G. ἀπηνεῖς H. V. A.
 63 γὰρ ἔ G. γὰρ πὸ ἔ H. V.

63 οἱσι τ' εὐβδελυκτέων G. V. οἱ πων εὐ τ' λικέων
H. G. v. l.

LXVII,

3, 4 ὀπιδώη G. H. ὀπιδώση V. A.
9 χρη G. H. V. χρηζή (ἴσως) G. v. l.
13 ξυμφέρη H. V. ξυμφέρη G.
14, 15 ἄλλοτε ὡς τ' ἐπ' H. V. ἄλλοτε. ὡς
τ' ἐβλαψεν ἄλλοτε ὡς τ' ἐπ' G.
19 νίκησε G. V. ἐνίκησε G.
40 μύρια O. μόρια G. H. V.
41 ἀτὰρ εἰδὲ G. ἀτὰρ εἴτε H. ἀλλὰ εἰδὲ V. A.
43 διαφέρων G. διαφέρων H. V.
44 αἶν G. V. ἐν H.
47 ἱκελον G. H. ἱκελ G. V. A.
48 μέλανες κατὰ κερῶς V. μέλανος κατὰ κερῶς
G. ἐς μέλαν κατὰ κερῶς H. μέλανας κατὰ
κερῶς A.
50 οἱ θρηῖκες G. H. V. G. v. l. (28.)
51 ὅπως Μενέλεω Πόδαργος G. V. ὅπως οἱ Μενέ-
λεω H.
52, 53 ἱππῶ ἐισαίμην G. ἱππῶ δ' ἐισαίμην
H. V.

53 κυανοχαίτη H. κυανοχαίτης G. V.

LXVIII,

3 ελέφαντες G. H. V. ελέφαντας A.
5 μὲν μελάντατα κατέχων H. μὲν κατέχων
G. V.
9 μέσφι G. H. μέχει V. A.
10 ὅς G. V. αἶ H.
τ' G. H. V. πῶ A.
ὡς G. ὅμοιοι H. V. G. v. l.
12 μελαντάτω G. H. V. μελαντέρω G. v. l.
18 δατύσσεσθαι O. ἐντύσσεσθαι G. ἐντύσσεσθαι
H. V. A. δατύσσεσθαι H. m.
26 ἐπέτελεν G. H. ἐπέτελεν V.
27 χρέε G. H. V. χρέεται A.
31 ἦν G. εἰ H. V. A.
33 ἐδῶν G. ἐδῶν H. ἐδῶ V. A.
39 φόρτον μέγαν G. V. χόρτον μέγαν H.
40 ὁκόσαι τῇ ρινὶ * μάλλον H. ὁκόσαι * μάλ-
λον G. V.
42 καλέεσι G. V. καλέοντες H.
45 τῶ H. V. πὸ G.
49 εἴτ' αὐθις G. H. V. εἴτ' αὐθις A.
50 πῶσιν G. H. πῶσιν V.
51 ὀχθαώδεις G. H. ὀχθαώδεις V. A.

LXIX,

2 ἰχοντα G. H. V. ἰχονται A.
5, 6 χαίτη· ελέφασι δὲ G. χεῖ, καὶ αἰτεῖχες
ελέφαντι τ' H. χέται ελεφαντίδος V. καί-
ται ελεφαντίδ G. A.
11 π G. H. τ' V.
13 ἐπικύλησκον G. V. ἐπικύλησκον H.
15 ἦδε Σατυρήσιν G. H. ἦδε Σατυρήσις V. A.
23 θερμὸς εἰ μικρὰ G. θερμὸς μικρὰ H. V.
24 ἐν π G. H. V. ἐπ G. v. l.
24, 25 τρέπεται G. τρέπηται V. τρέπη H.
25 ἡ ἐχάλαζαν G. V. ἡ χάλαζαν H.
32 αἰδήλον H. αἰδῶ V. αἰδῶ G.
38 εἰ πρὸς G. V. πρὸς H.
42, 43 κάρτα ἐκ αἰθέρα G. H. κάρτα αἰθέρα
V.
43 αὐξήσεσι G. H. V. αὐξήσεσι A.
45 ἡ π G. ἡτοι H. V.
52 ῥηιδίη G. V. ῥηιδίως H. G. v. l.

55 παρ G. V. ἐπ' H.

55 εἰδὲκω G. H. εἰ δοκῶ G. V. v. l.

LXX,

2 τ' H. πὸ G. V.
2, 3 εὐρεῖαι τ' ἐφλέβες εἰ G. H. εἰρεῖαι τ' ἐφλέ-
βες ὁ A. εἰρεῖαι τ' φλέβες ὁ V.
6 κνήμησι G. H. κνήμη V.
12 ῥύπει G. ῥύπει H. V. G. v. l.
συχναί G. H. V. συχναί A.
βαθεῖαι G. βαθεῖς H. V. G. v. l.
13 ὄχθοι G. H. αἰ ὄχθοι V.
26 ἐρύθῃ H. V. ἐρύθῃ V.
27 ὄτλεις G. V. ὄπεις H. ὄψεις (ἴσως) G. v. l.
27, 28 περὶ γλῆτες G. H. περὶ γλῆτες V.
29 ὀχθαώδεις G. H. ὀχθαώδεις V.
30 καλύπτον H. V. καλύπτειν G.
32 λεόντιον G. H. λεόντιον V.
40 ῥύσις, κνησμώδεια G. V. ῥύσις, τὰ κνησμώ-
δεια H.

41, 42 βαθεῖαι G. H. βαθεῖαι V.

42 τῶτο G. H. πῶτο V.

43 καὶ ὁ ελέφας G. V. καὶ ελέφας H.

44 μέσων τ' δακτύλων G. μέσων τ' δακτύλων V.
δακτύλων μέσων H.

48, 49 περὶ ποθνήσκῃ τ' ἀνθρώπου G. περὶ πο-
θνήσκῃ τ' ἀνθρώπου H. περὶ ποθνήσκῃ
τ' ἀνθρώπου V. A. G. v. l.

LXXI,

4 εἴ G. H. V. ἐκ G. v. l.
5 ὀπικέπται G. ὀπικέπται H. V. A.
10 ἀχθῆ G. ἀχθῆς H. V. ἀχθῆς A.
12 εἰ λατροῖσι G. H. λατροῖσι V.
13 ἡρεμίη G. H. ἡρεμίη V. A.
ἐφῆσθε G. V. ἀφῆσθε H.
15, 16 γὰρ πνὲς κατέσπραν G. V. γὰρ κατέ-
σπραν H.
36, 37 ἐξήχετο G. H. ἐξήχετο V. A.
40 ἐκρηγοῦσάσιν G. H. ἐκρηγοῦσάσιν V. A.
42, 43 τ' παλαιὸν ῥινὸν H. τὸ παλαιὸν ῥινὸν G. V.
τ' ῥινὸν H. V. G. v. l. τ' ὡς εἰς G.
ζῶης G. H. ζῶω V. G. v. l.

LXXII,

3, 4 οἰζῶν Νέσων Θεραποδινὴν Βιελίον πρῶτον
G. H.
οἰζῶν Θεραποδινῶν αἶ. V. A.
5 προοίμιον H. deest G. V.
5 προοίμιον G. H. Θεραποδία φρενιτικῶν αἶ. V.
20 αἶκα G. H. αἶκα G. v. l.
30 αὐτὸν τ' νοσέοντα V. αὐτὸν νοσέοντα G. H.
34 ἀχθῆ G. V. ἀχθῆς H.
ὀκισμοί G. V. ὀκισμοί H.
35, 36 ἀμφαίρεσι G. ἀμφαίρεσι H. V. A.
ἀμφαίρεσι A.

LXXIII,

3 σεινῆς H. V. σεινῆς G.
5 κροκιδίζειν G. H. κροκιδίζειν V.
24 πυρετῶν H. πυρετῶν G. V.
26 εἰς π G. H. εὐτε G. v. l.
33 περὶ γλῆτες G. H. V. περὶ γλῆτες A.
34, 35 πολλὸν περὶ G. V. πολλὸν περὶ H.
36 ἐρεθισμοῖσι H. ἐρεθισμοῖσι G. V.
40 οἰδε G. V. εἰ τ' H.
46 ἐνθάδε G. ἐνθα H. V.
48 καρδίας H. καρδίη G. καρδίη V.
54, 55 φρενιτικῶσι H. φρενιτικῶσι G. A.

LXXIV,

LXXIV,

- 2 ὀπιζήροτες G. H. V. ὀπιζήροτες A.
 7 ἐνεψιμύων G. ἐνεψιμύων H. V. A.
 12 κολοκύντη H. κολοκύντη G. V.
 13 Πποάνης G. V. Πποάνης H.
 14 ἀτροφώπρ (ἴσως) G. v. l. εὐτροφώπρ G. H. V.
 15 ἐπὶ H. ἐς π G. V.
 16 πωρήχοι G. V. πωρήκη H.
 22 ἔσων G. ἔσω H. V.
 23 χάρα G. H. χάρη V. A.
 ἄλλης G. H. ἄλλω V.
 24 ἰδέα G. H. ἰδέω V.
 25 ὀπώρης G. H. V. ὀπώρας A.
 34 γδ G. V. δὲ H.
 37 ἐμψυξιν G. V. ἐκψυξιν H.
 39 ἐρπύλλας H. ἐρπύλλας G. V.
 41, 42 παρόδουλιον G. V. παρόδουλον H.
 44 τὰ H. V. G. v. l. ἃ G.
 45 πὺν G. H. V. πῶ A.
 47 πᾶς H. V. πάσης G.
 47 πᾶν G. V. πρὶν H.
 51 ὦρη G. V. ὠρης H.

LXXV,

- 2 τοῖσι ἀαχερίαι V. τοῖσι δὲ ἀαχερίαι G. H.
 9, 10 ἐναφεψήματι G. ἐν ἀφεψήματι H. V.
 11 λίπαι H. V. A. λείπαι G.
 12 ἐμβρεγμα H. βρέγμα G. V.
 17 νωθες G. H. νωθες V. A.
 20 ἐγχεῖν G. H. ἐγχεῖν A.
 21 ψαῦσις G. H. V. ψαῦσις A.
 29 λύρης G. H. λύρας V. A.
 30 πηκτίδ G. H. πηκτίδ G. V.
 παίδων G. H. παιδίων V.
 34 Φλεγμονή καὶ σκληρή ἐπαίρηται ἔλαιον O.
 Φλεγμονή καὶ σκληρή ἐπαίρηται ἔλαιον
 H. Φλεγμονή καὶ σκληρή ἐπαίρηται καὶ
 φύσαι ἔλαιον G. V. H. m.
 37 Φλεγμασίη H. V. Φλεγμασίη G.
 40 ἔρων G. ἔρα H. V.
 40 ἐνοήσαντα H. ἐνοήσαντα G. V.
 41 πῆσιν G. πῆσιν H. V. πᾶσιν H. m.
 42 οἰσώπων G. H. οἰσώπων V. οἰσώπων A.
 44 χεῖ G. V. χεῖ H.
 45 μελίλωπον G. H. V. μελίλωπον A.
 45 τε G. H. V. σε A.
 46 κατῆιονεν G. H. κατῆιονεν H. κατῆιο-
 κεν A.

47, 48 δονέ G. V. δονέοι H.

52 ξυν αὐτέω παχὺ πικέριον H. H. m. ξυν
 αὐτέω παχὺ πικαίριον G. V.
 πικέριον H. m. πικέριον H.

LXXVI,

- 2 πῆλις G. H. V. πῆλις A.
 ἄλιτον G. H. ἄλιτον V. ἄλιτον ἀντὶ ἑ ἄλ-
 φιτον G. v. l.
 4 μαρσίποισι G. μαρσίποισι V. μαρσίποισι
 σι H.
 14 πρήσιας H. πρήσιας G. V. πρήσις A.
 21 ἐκκερσιν H. ἐς κερσιν G. V.
 24 Σικύλω G. H. Σικύλω V.
 32 ὕσσωπον G. V. ὕσσωπον H.
 34 αὐτέοισι G. H. ὀτέοισι V.
 ἑωυτὰ G. V. ὠυτὰ H.

35 κερή G. V. κερῆ G. v. l.

40 κεκαλλήω G. H. V. κεκαλλήω A.

52 τῶ G. τὸ H. V. G. v. l.

55 ἀκρεα H. V. ἀκρεα G.

57 ἀρήγειν G. H. ἀρηγεῖν A. ἀρρήγειν V.

60 αὐσηρῶ G. H. καυσηρῶ V.

LXXVII,

- 4 ἀναλαμβάνειν H. V. ἀναλαμβάνειν G.
 9 κύαθον G. κυάμης V. A. G. v. l.
 13 αὐαινομύς G. H. ἀναινομύς V. ἀναινο-
 μύων A.
 26 ἔς τε ἀκηδίω μὲν ἑ G. ἔς τε ἀκηδίω ἑ V.
 ἔς τε ἀκηδίη μὲν ἑ H.
 39 ἦκη χρόνος, ὅ, π. πυρετός H. ἦκη χρόνον, ὅ-
 ταν δὲ ὁ πυρετός G. V.
 46, 47 καθαρεύεται δὲ ἑ H. καθαρεύεται τῆς
 G. V.

51 θεραπεία G. V. περὶ θεραπείας H.

LXXVIII,

- 18 ἀγκῶνι G. V. ἀγκῶν G. H.
 21 βέλη G. βέλῃ H. V.
 23 < β'. G. V. < < β'. H. γ'. β'. A.
 μελικρήτης G. H. μελικρήτης V.
 27 < α'. G. H. V. γα'. A.
 27, 28 λυομύης H. λυομύη G. V.
 29 ὀλιγοσιτή G. H. ὀλιγοποσίη V.
 33, 34 ἀλεκτορίδων, κεγχέριδων H. ἀλεκτο-
 ρίδι, κεγχέριδι G. ἀλεκτορίδι κερχαρίδι
 V. ἀλεκτορίδι κερχαρίδι A.
 34 λινοζώσαι H. λινοζώσαι G. V.
 36 πῖσιον G. H. πῖσιον V. G. v. l.
 43, 44 αἰοθήσις G. H. αἰθήσις V. G. v. l. αἰ-
 θήσις A.
 45 ῥοδίνας G. H. V. ῥοδίνοισι A.
 48 πολλὸν V. A. πολλῶ G. H.

LXXIX,

- 4 σικυνίω G. H. σικυνίον G. v. l. σικυνί-
 ον V.
 5 χεῖσις H. V. χεῖσις G.
 8 εἰρομύς G. H. εἰρομύς V. G. v. l.
 9 μοι G. H. V. μὲν A.
 17 ἄγειν G. H. ἄρα A.
 18 φύσει G. H. V. φύσει A.
 26 ὕσσωπον G. V. ὕσσωπον H.
 27 ὀρίγανον G. V. ὀρίγανον H.
 30 ὕσσωπον G. V. ὕσσωπον H. G. v. l.
 ἐψηθῆναι G. V. ἐψηθῆσαι H. G. v. l.
 31 ὀρίγανον G. V. ὀρίγανον H. G. v. l.
 δερμέα G. δερμῆα H. V. δερμὺ G. v. l.
 37 ἐνεζέσθαι κυάθους τριῶν G. ἐνεζέσθαι κυάθων
 τριῶν V. ἐνεζέσθαι κυάθων τριῶν H. G.
 v. l.

38 τὸ ὃ διπλόον H. τὸ διπλόον G. V.

41 δὴ G. δὲ H. V.

51 αἰοθήσις H. V. G. v. l. (χε.) αἰοθήσις G.

55 ζυμμίσγειν G. H. ζυμμίγειν V. A.

LXXX,

- 12 ληνήσιδ G. V. ληνήσιδ H. G. v.
 l. (χε.)
 14, 15 ἀπομάξαντα G. V. ἀπομάξαντα H.
 21 οἰδαλεθρήματα G. οἰδαλὴ θρήματα V. ἡδὲ
 ἀλεθρήματα H.
 22 εἰ κίνδυνος G. H. ἀκίνδυνος V.
 26 ἐσβολῆσι G. V. ἐπὶ ἐσβολῆσι H.

- 27 μὲν πὶ G. H. V. μέντοι V.
 29 μάσησιν G. H. V. μάσησιν A.
 32, 33 δὲ μάλισα G. V. δὲ καὶ μάλισα H.
 36 γαστέρα G. V. τὰ σπέρη H.
 43 κρίσιν V. κρίσιν G. H.

44 ὕδαρ G. V. ὕδαρ H. ὕφραρ (ἴσως) G.
 v. l.

θελίω G. H. θελίη V.

45 τρύχον O. τρύχον G. H. V.
 ἐμπλάσσειν H. ἐμπλάσσειν G. V.

49 λευμύων H. λευμύων G. V.

LXXXI,

6 ἰητήριον G. H. V. ἰητήριον A.

9 ζυμφέρνητα G. H. ζύμφορα V. A.

10 ὁμοίη G. H. ὁκίη V.

ἑωυτή O. ἐν αὐτῇ H. ἐν αὐτῇ G. V.

14 τοῖσι γυναικείοις G. V. τῇσι γυναικεί-
 σι H.

18 νεκρώδεες G. V. νεκρώδεα H.

ἦν καὶ ὁ G. V. ἦν δὲ καὶ ὁ G. v. l. ἦν ὁ H.

19 ζυώητες G. H. ζυώητες V. G. v. l.

26 δυσεκμαρτον G. H. δυσεκμαρτέον V.

37 εἰ G. V. ἢ H. G. v. l.

44 πέσι G. A. πέσι G. V. πέσι H.

48 ἐς κένωσιν G. H. ἐς μὲν κένωσιν V.

LXXXII,

2 τρίβολον H. τριώβολον G. V.

6 μέλι τὸ ζυώητες καὶ πήγαρον H. τὸ μέλιτ
 τῷ ζυώηται πήγαρον G. τῷ μέλιτι τῷ ζυ-
 ωήται πήγαρον V. A

7 τερμίνδα τὸ δένδρεον V. τερμίνδα τὸ δέν-
 δρεον G. τερμίνδα τὸ δένδρεον G. v. l. περ-
 μίνδα μέρ G. τερμίνδα τὸ δένδρεον H.

8 αἰλῶν G. H. V. αἰλῶν V. A.

16 κώλυμα G. H. V. κάλυμα G. v. l.

ἔοι G. H. ἔη V.

18 ἀτρέμα G. H. ἀτρέμας H. A.

19 ζυωχέες G. H. ζυωχέες V. A.

21 ἦν V. εἰ G. H.

22, 23 ἀποτρέπειν ἢ τε G. H. ἀποτρέπειν *
 ἢ τε V.

29 ζυμπάνησι H. V. ζυμπάνησι G.

33 σηθέντα H. V. σηθέντα G.

κρησέρη G. κρησέρη H. V. G. v. l.

34 παρέτων G. H. V. παρέτων A.

καὶ τὸ G. V. τὸ H.

40 κρίσματ G. H. V. κρίσματ A.

43 ἐς τε τὰ G. V. ἐς τε τὰ H.

44, 45 αἰδιον G. H. ἰδιον V. A.

47 δὲ G. H. δὲ τὸ V.

ῥητίνη G. H. ῥητίνης H.

48 ὀφρῶς G. H. V. ὀφρῶς A.

λημνίσιδ G. H. λημνίσιδ G. V.

49 νίτρω αἰγυπῖω G. νίτρω αἰγυπῖα H. νίτρω
 αἰγυπῖω V.

54 σπέρμα G. H. V. σπέρματ A.

55 ἀλῆπον H. ἀλφίτον G. V.

56 ἐξέσθη G. V. ἐξέσθη H.

αἰθαίης G. H. αἰθαίαις V. A.

57 ὥς V. A. ὥς G. H.

58 γυέσθ G. H. V. γυέσθ A.

59 ἀπυρε G. H. V. ἀπυρε G. v. l.

LXXXIII,

7 λεπῆσι V. λεπῆσι G. H.

15 ὀμοπλατέων G. H. V. ὀμοπλατῶν A.
 κέφη V. A. κέφω G. H.

πθέρω G. πθέρω H. πθέρω V.

16, 17 μὲνη V. μὲνη καὶ G. μὲνης καὶ H.

23 πὸν ὀσμὸν G. H. πὸν ὀσμὸν V.

25 μελίκερτον G. H. V. μελίκερτῶ A.

30 τόνδε αὐχένα H. τόνδε τὸν αὐχένα G. V.

37 πεισπλῶ G. H. V. πεισπλῶ G. v. l. κει-
 φαλλῶ A.

38 πληροῖ G. H. V. πληρῶν A.

43 πεπῶν αἰ G. πεπῶν σὺν αἰ H. V.
 G. v. l.

LXXXIV,

9 ὥς χρονίη G. V. ὥς ἐν χρονίη H.

20 ἀχρηστον F. ἀχρηστον G. H. V.

20, 21 κρίσιν G. κρίσιν H. V.

22 ἐκκερμῆς G. V. ἐκκερμῆ H. G. v. l.

περσάλλοντα G. περσάλλοντα H. V. περ-
 σάλλω A.

25 ζύμπας πταίνηται οἱ ὦψ F. ζυμπάων πταίνηται οἱ ὦψ
 H. V.

26 ψηλαφίη G. γαιοψηλαφίη H. V. G. v. l.
 γαιοψηλαφίη (ἴσως) G. v. l.

29 τρύχεσι G. V. τρυχέσι H.

33 διεξίσαι G. V. διεξίσαι H.

παῖδες G. V. παιδοῖσιν H.

35 μέρ G. ἐν G. μέρ α'. V. μέρ H.

κεκαυμμένα μέρ H. κερ. α'. G. κέρω
 α'. V.

37 πέζωσι G. H. V. πέζωσι A.

38 ἐκλαγμα G. H. ἐκλαγμα V.

41 ἱριδ G. τὸ ῥίζης μέρ α'. G. V. μέρος ἱριδος
 ῥίζης H.

νίτρω διπλάσιω V. νίτρω διπλάσιω G. H.

42 τρίτον G. H. V. τρίτη A.

46 τὰδε μὲν ζύμφορα H. τὰδε ζύμφορα G.

48 βολβῶ M. βολβῶ G. H.

LXXXV,

4. μόλις H. V. μόλις G.

9 εἰ G. V. ὁ H.

12 ἀμβλώματι H. ἀμβλώματι G. V.

γυναικὸς G. H. V. γυναικὶ G. v. l.

21 ἐνθλιψιν H. V. A. ἐκθλιψιν G. ἐνθλιψιν
 G. v. l.

23 μαλακώτατα H. μαλακώτατα G. V.

25 ἐν οἷς G. v. l. (γ.) H. V.

33 κέφοις G. H. V. κέφος A.

34 μαρσίποις G. V. μαρσίποις H.

34, 35 πεφωγμένω G. V. πεφωσμένω H.

36 ὀπικένηται G. V. ὀπικένηται H.

πυριμύων G. V. πεπυριμύων H.

43 ἀκνισον H. ἀκνισον G. V.

ἀγείω H. V. ἐγείω G.

51 δὲ καὶ ἐπὶ πλάσσειν H. V. δὲ ἐπὶ πλάσ-
 σειν G.

52 δὲ G. δὲ H. V.

54 τὸ λίνω σπέρματος V. τὸ λίνω τὸ σπέρματος
 G. H.

LXXXVI,

4 τέκμαρ G. τεκμαρτέον H. V.

- 8 μετεξέτεροι π G. H. μετεξετέροισι π V.
G. v. l.
- 12 θερμαίνει τε G. V. θερμαίνῃ H.
- 13 πύον G. H. V. πύῳ A.
- 15 ῥητίνης G. H. V. ῥητίνῳ A.
- 19 ἐμπάσσοντα G. V. ἐμπλάσσοντα H. ἐμπέ-
σσοντα A.
- 24 δὲ καὶ τὰς H. ἢ τὰς G. V.
- 30 κυρήνης G. H. V. κυρκῆς A.
- 37 τὰσι G. H. V. τὰσι A.
- 42, 43 κόπελον H. V. κόπρον G.
- 44 < G. V. < < H.
- 47 ἡ ἱερὴ H. ἱερὴ G. V.
- 52, 53 οἱ παρραρεῶν G. V. οἱ παρραρεῶνες H.
- 56 μέσφι H. μέχει G. V.
- LXXXVII,
- 5 δόποσ' αὐτῇ π H. δόποσ' αὐτῇ π G. V.
- 6 ἀλλὰ G. H. V. τὰλλα F.
- 7 κενταυρεῖς G. H. V. κενταυρέον A.
- 8 ἐψήματα G. H. ἐψήματα V.
- 11 ὁδε G. V. ὠδε H.
- 14 μέσφι H. μέχει G. V.
- 17, 18 ἄρῃσι G. V. ἄρῃσι H.
- 20 ἐλατήριον G. H. V. ἐλατρεῖς A.
ζῶν G. V. καὶ ζῶν H.
- 21 ἱκανὸν ἢ τ' G. ἱκανὸν ἢ τ' H. A. ἱκανὸν
τ' V.
- 22 ἐλατήριον G. H. V. ἐλατρεῖς A.
- 27 τὰ μιν H. τὰ μιν G. V.
- 32 οἰσώπω O. ὑσώπω G. H. V.
- 35 ῥόδοισι G. H. V. ῥόδοισι F.
- 37 ἀλῆτον H. ἀλφίτον G. V.
ἢ λίνε G. H. λίνε V.
- 42 ἐμπασσέω G. H. V. ἐμπλασσεῶ F.
Πυρὴν θερμὴν G. H. πυρὴν θερμὴν V. G. v. l.
πυρὴν θερμὴν A.
- 48 μέσφι H. μέχει G. V.
- 49 ἡ ῥοιῶν H. ῥοιῶν G. V.
- 52 χελιδόνων H. F. χελιδονίων G. χελιδο-
νίων V.
- 55 τῶν πόνων G. τὰ πόνια H. V. A. τὰ πόνια
G. v. l.
- LXXXVIII,
- 6 κηρωτῶν G. V. κηρωτῇ H. κηρωτῶν A.
- 6 σιγήπι G. σιγήπυι V. A.
- 10 οὐκοῦν G. H. οὐκοῦν V. A.
- 26 κίονα H. κιονίδα G. V.
πάχει G. H. V. παχέει A.
- 27 παχεῖ δὲπὸ H. V. παχεῖ καὶ μήκει ζυγίσαν-
ται, ὡς ἐς τὴν ἀστυρίαν ἐκκερμεῖα γίνε-
ται. ἴσῳ μὲν παχεῖ δὲπὸ G.
- 36 μέζονι τῇ τομῇ G. μέζονι τ' τομῆς H. μέζονι τ'
τομῆς V. G. v. l.
- 38 Δεῖ H. ἢν G. V.
- 42 ἐς H. ἐπὶ G. V.
- 50 ἐγχερίσματος G. H. V. ἐχερίσματος A.
- 54 δαδέντα G. V. δεδέντα H.
- 57 π G. π H. V.
- LXXXIX,
- 12 ἐπιπλάσσει G. ἐπιπλήσει H. G. v. l.
- 13 χρίσις G. V. χρίσις H. G. v. l.
- 18, 19 ἀρωγὸν, ἀλλ' ἀζυώτερον G. ἀρωγὸν ἀλ-
λὰ ζυώτερον V. ἀνω γ', ἀλλὰ ζυώτερον
H. A.
- 21 ἐχαρέων G. H. ἐχαράων V. A.

- 22 συμπληρὴν G. H. συμπληρία V. A.
- 28 ῥῆς H. ῥίον G. V.
- 32 ἐγχεῖν G. H. V. ἀγχεῖν A.
- 34 τότε G. V. τότε H.
- 36 χυλῶ G. V. χυλοῖς H.
- 37 σπέρματ' H. A. σπέρματι G. V.
- 52 τὰ μιν G. H. V. τὰ μιν A.
- 52 ἴσ' G. V. ἀπ' H.
- XC,
- 2 ἔμῃ G. μῇ ἔμῃ H. V.
- 9, 10 κρινῶν G. H. κρινῶν V.
- 11, 12 Περιπλομένης G. V. Πνδμονίης H.
- 12 ἀνέστητον γ' H. ἀνέστητον G. V.
- 16 ἐτέρης G. H. ὑτέρης V.
- 24 φλεγμασίη G. H. θεγμασίη V. G. v. l.
- 25 τὸ δὲ H. τόδ' G. V.
- 30 σμηγματώδης G. μιγματώδης H. V.
G. v. l.
- 34 μέλιτι πεποιημένη μῆνον G. μέλιτι δὲ μῆνον
πεποιημένη H. V.
πεποιημένη G. H. m. πεποιημένη H. V.
- 50 ὁπότεν H. ὁπότεν G. V.
- 52 ὁκρητ' G. H. V. ὁκρητ' F.
- XCI,
- 3 ἀγλιχρον G. ἀνιχρον V. ἀκίχρον H.
- 30 μήλων ἐφθῶν G. μήλων ἐφθῶ H. V.
G. v. l.
- 39 πρὸς ἢ τοῖσι V. πρὸς τοῖσι G. H.
- 43 αἰρῆς G. σέρρης V. G. v. l. σέρρης H.
- 45 ἐγκαιομένης G. H. V. ἐγκαιομένης G. v. l.
- 47, 48 κάγχρυ H. V. G. v. l. κάγχρυσ G.
- XCII,
- 17 ἀφαιρέσις G. V. ἀφαιρέσειν H.
- 19 τῇσι V. τοῖσι G. A.
- 25 χωρίω G. H. χώρῳ V. A.
- 33 ἡ τροφή O. ἡ τροφή G. V. αἱ τροφαὶ H.
- 34 ἐκρέει G. V. ἐκρέει H.
πεσοδερκινήσας G. H. πεσοδερκινήσας V.
- 37 πύελα V. G. v. l. πύελα G. H.
- 40 ἀρμόζον G. ἀρμόζοντα H. V. A.
- 41 ὄρυ ἢ τὸ χάλκεον G. ὄρυ ἢ τὸ χάλκεον
H. V. A.
περηνίς G. περηνία A. τρηνία H. V.
- 42 ἀλγέσι. ὑποπθέναι G. V. ἀλγέσι. ἐπὶ.
ὑποπθέναι H.
- 46 δόποσ' ἐδεῖται H. δόποσ' ἐδεῖται G. V.
- 47 ἐκείναι G. V. ἔκείναι H.
- 52 ἔσω G. H. V. ἔσω A.
- 54, 55 ἔσω δὲ π καὶ τ' ποικίλων G. V. ἔσω δὲ π
τ' ποικίλων H.
- 55 ἔσω δὲ π καὶ τ' ποικίλων πκέραιοι ζῶν μέλι-
τι O. ἔσω δὲ τὸ ποικίλ, ἔρειον νεαρὸν ζῶν μέ-
λιτι F.
- 55 πκέραιον H. V. G. v. l. πνέραιον G.
- XCIII,
- 8 κοκκάει G. H. κοκκάει V. G. v. l.
- 10, 11 ἐς ἀν' ἐκλειγμα G. ἐς ἀν' ἐκλειγμα V. A.
ἐς ἀν' ἐκλειγμα H.
- 12 < δύο G. < < β'. H. < β'. V. γ'. β'.
A.
- 13 κρόκος μῆ G. H. κρόκος < α'. V. κρόκος γ'.
α'. A.
κόκκος G. κόκκος A. F. κοκκία V. κοκ-
κίω A.

- 19 ^ισυμβάλλειν G. V. τὸ ^ισυμβάλλειν H.
 20 ^ιπινει H. V. F. ^ιπινει G.
 21 ^ιεἶναι G. H. V. ^ιεἶτε A.
 23 ^ιιδεῖν πρὸς G. δέξαι H. δέξαι V. G. v. l.
 24 ^ιἐκκρεῖσις ἐξοῖ F. ἐκκρεῖσις ἐὼν G. H. V.
 26 ^ιμὴ ἔχει πλάττειν V. μὴ πλάττειν G. H.

XCIV,

- 3, 4 ^ιοξέων Νέσων ^ιθεραπείαν βιολίον δόπ-
 ρον G. H. οξέων ^ιθεραπείαν β. V.
 5 ^ιδόπρον G. H. δόπρον, ἐν ᾧ ταῦτα ἐνε-
 ςι H.
 7 ^ιΠερὶ πνέμονης H. πνέμονης G. V.
 33 ^ιμέζων G. H. μεζόνων V.
 34 ^ιἡ H. ἡ G. V.
 36 ^ιὕσσωπον G. H. ὕσσωπον V. A.

XCV,

- 2 ^ιἐφέλκῃται H. V. ἐφέλκῃ G.
 16 ^ιἐξηγοῦσιν πάννουχοι G. H. ἐξηγοῦσιν πάν-
 νουχον V. A.
 16, 17 ^ιδέ G. V. δέ G. δέ μὴ H.
 26 ^ισιτηρῶν F. αἰτηρῶν G. H. V.
 42 ^ιχρήσιες G. V. χρήσιες H.
 δεσμοὶ G. H. δεσμοὶς V.
 48 ^ιῤῥῆξι G. V. ῥῥῆξι H.
 56 ^ιῤῥῆξι G. V. σιωτήξιν H.

XCVI,

- 8 ^ιΠόφλεβοι G. H. πολύφλεβοι V.
 12, 13 ^ικαίλιω G. H. V. καίλιω A.
 14 ^ιαἰσινέως G. H. αἰπνέως V.
 18 ^ιἐδέν F. ἐδένα G. H. V.
 μέζον G. V. F. μέζων H.
 ἡ Ὁ. ἡ G. H. V.
 18, 19 ^ιἀνώτερον G. V. ἀνώτερον H.
 19 ^ιτὸ μέσης H. V. A. τὸ μέσης G.
 20 ^ιὀκῶσι H. V. ὀσι G.
 26 ^ιτοῖσι M. τρισὶ G. H. V.
 27 ^ιἀγκῶνι G. V. ἀγκῶν H.
 τῶμοι G. H. τῶμον V.
 38 ^ιἀσφυγξίς H. V. ἀσφυγξίς G.
 41 ^ιπινέοντα G. H. V. πινέοντα A.
 οἰσῶπω G. H. οἰσῶπων V. A.
 42 ^ιμυρσίνω G. V. μυρσίνω H.
 44 ^ιπαλειφέδιω G. V. παλειφῶ H.
 50, 51 ^ιδιωάμις H. V. διωάμις G.
 51 ^ισύψαι H. V. G. v. l. ψύσαι G.

XCVII,

- 2 ^ικαὶ χαλκὸν, καὶ κεκαυμμένον, καὶ λεπίδα
 H. καὶ χαλκὸν κεκαυμμένον, καὶ λεπίδα
 G. V.
 3 ^ιὀκῶσι τοιαῖδε G. V. ὀκῶσι τοιαῖδε H.
 4 ^ιπινέοντα G. H. V. πινέοντα A.
 ἐν βραχέει G. V. ἐς βραχὺ H.
 6 ^ιἐπίθεμα G. V. ἐπίθημα H.
 9 ^ιτρίχον G. V. τρίχινον H.
 11, 12 ^ιροδίνω μύρω G. H. ροδίνω ἢ μύρω V.
 13 ^ιβραδύλων G. βραδείων H. V. βραδύλων A.
 18, 19 ^ιχαρίσαι G. H. V. χρίσαι A.
 23 ^ιρόα G. H. ροός V. A.
 δῆσαι G. V. ῥῥῥαι H.
 29 ^ιἀρρέει γδ G. H. ἀρρέει γδ V. ἀρρέει γδ
 A. ἀρρέει γδ G. v. l.
 31 ^ιμὴ ἢ ἡτρεῖη H. μὴ ἡτρεῖη G. V.
 43 ^ικεραπίων F. κεράτων G. H. V.

- 49 ^ιμοίρη G. μοίρην H. V. G. v. l.

- 50 ^ιξηρῶν G. H. ξηρὰ V.

- 50, 51 ^ιἐμπάσσειν G. H. V. πάσσειν G. v. l.

- 55 ^ιτὸν G. H. τὸν V. A.

XCVIII,

- 2 ^ιτὸ ῥῥον F. τὸ ῥῥον G. H. V. ῥῥῥ M.
 10 ^ιτοῖσι δεχομῆμοις G. H. τοῖσι δὲ χρωμῆμοι-
 σιν V.
 13 ^ιλαγῶ G. V. λαγῶ H.
 ταμῖος H. V. ταμῖος G. πῆα A. (ἡ) πῆ-
 α V.
 16 ^ιἡμικυάθῃ H. ἡμικυάθῃ G. ἡ μία κύα-
 θῃ V.
 19 ^ιἀρίστη Σαρπία G. H. ἀρίστης μία V.
 20 ^ικαὶ ἡ σφραγὶς H. καὶ σφραγὶς G. V.
 23 ^ικεραπίων G. κεράτων H. V. A.
 24 ^ισειραῖω τῷ κρηλικῷ H. σιραῖω τῷ κρηλικῷ G.
 σιραῖω τῷ κρηλικῷ V.
 25 ^ιἀρῖστον H. V. A. ἀρῖστον G.
 32 ^ικαὶ ὀξυλαπάθῃ H. καὶ ὀξυλαπάθῃ G. V.
 33 ^ιιδίη G. H. V. ιδίης A.
 36 ^ικαὶ τεράγῃ τῆς ἀκάνθης F. καὶ τεράγῃ
 ἀκάνθης G. H. V.
 τεράγῃ G. H. V. τεράγῃ A.
 35 ^ικόμμι G. H. V. κόμμις A.
 43 ^ιτρωμάτων H. χρωμάτων V. G. v. l.
 χρωμάτων A. χρωτῶν G.
 46 ^ιὑπὸ G. H. V. ὑπὸ A.
 50 ^ιμὴ ἔ μὲν ἐς G. μὴ ἔ μὲν ἐς H. μὴ ἐς V.
 μὴ ἐς V. m.

XCIX,

- 3 ^ιἦκεν G. v. l. ἦκεν G. H. V.
 9 ^ισπασμῶν G. H. V. σπασμῶν A.
 9 ^ιἀπάντων ὧν ῥόφημα V. ἐς πάντων ὧν ῥόφημα
 G. ἐς πάντων ἢ ῥόφημα H. A.
 10 ^ιἄλεσι G. v. l. ἄλεσι G. H. V.
 11 ^ιπὶ τῷ κάμνοντι V. πὶ κάμνοντι G. H.
 18 ^ιὀρρωδῆς H. V. ὀρρωδῆς G.
 19 ^ιἀπηνέα G. H. ἀπηνέες V. A.
 20 ^ιπαραπαραστέτω G. H. παραπαραστέτω
 V. A.
 21 ^ιπαχέα G. H. V. παχέα A.
 31 ^ιἐψείδωσαν G. ἐψείδωσαν V. m. ἐψείδωσαν
 H. ἐψείδωσαν A. ἐψείδω V.
 32 ^ιφάρ G. H. V. (ἡ) ζεῖα H. m. V. m.
 ζεῖα A.
 40 ^ιτε G. τὸ H. V.
 41, 42 ^ιπρήσσηται H. F. πρήσσηται G. V.
 44, 45 ^ιἡδὴ G. H. V. ἡδὴ A.
 46 ^ιπὶν πῶρον O. τὸ πόρον F. τὸ πῶρον H. πῶ-
 ρον V. τὸ πῶρον G.
 52 ^ιἐτέρων G. H. ἑτέρων V. ἑτέρων (ἴσως) G.
 v. l.

C,

- 6 ^ιἐνθεο G. V. ἐνθεο H. ἐνθεο A.
 7 ^ιἐξελάσας G. H. ἐξέλαιος V. A.
 9 ^ιἀσθιδόρησκασι H. V. ἀσθιδόρησκασι G.
 10 ^ιπαλίσσυντος G. παλίνσυντος H. V.
 15 ^ιἐφραζόμεθα G. ἐμφραζόμεθα V. A. ἐφρα-
 ζόμεθα H.
 16 ^ισημῆα G. H. V. σημῆας A.
 20 ^ιἡέρα G. H. V. ἡέρα A.
 30 ^ιπαραπληύθηκα G. H. V. παραπληύθηκα A.
 31 ^ιἐδὲ γδ ἐδὲ G. H. ἐδὲ γδ ἀνὰ V.

- 35 σμικρῆς τομῆς τ' χάσι G. σμικρῆς τ' τομῆς
τ' χάσι V. σμικρῆς τ' χάσι H.
38, 39 ἀφαιρέειν G. H. V. ἀφαιρέειν A.
41 νεόχμωσιν G. H. νεόχμωσιν V.
43 ποταίνων G. H. ποταίνων V.
44, 45 Συκίω G. H. σικένη V. σικύνη A.
45 πρσβάλλειν G. H. V. πρσβάλλειν A.
47 πειόδοιο G. H. V. πειόδοιο A.
53 ὀπιπλάσιος G. ὀπιπλά V. ὀπιπλάσιματων H.
55 ὀπι τῇ G. H. V. τῇσι A.
CI,
10 ἀβαρέες ἐς O. ἀβαρέες H. ἀβαρέες ἐς G. V.
17 ἡδέε καὶ ἡδέια G. V. ἔσω ἢ καὶ ἡδέια H. ἔσω ἢ καὶ
ἡδέια V.
χεῖρον V. G. v. l. χείρων G. H. G. v. l. (χ.)
19 ἀμφύ G. ἀμφύν G. H. V. G. v. l. (ῖσως)
23 σφυγμός H. V. σφυγμός G.
26 ἐνεργῶς V. ἐναργῶς G. H. ἐναρπῆς A.
26, 27 πρσθησφαλίσ G. V. πρσθησφαλίσ G. H.
30 πλῆσμονῆς G. H. G. v. l. (χ.) πλῆσμονῆ
V. A.
33, 34 ἤκεσε G. H. V. ἤκεσεν A.
42 ὑποικερέωσι G. H. ὑποικερέωσι V.
44, 45 ἄλλοι G. H. V. ἄλλοι A.
49 κρείσι G. H. κρεῖσιν V.
51 σίπιν H. V. σίπιν G.
52 δῖψος G. G. v. l. (χ.) δῖψος H. A. δῖψος V.
53, 54 προνοεῖται A. V. m. προνοεῖται G. H. V.
55 τοῖσι ἢ συνανέχειν G. πῶςδε συνανέχειν V. πῶς
συνανέχειν H. τ' δέσιν ανέχειν A.
CII,
5 ξυνήθης G. H. V. ξυνήθως A.
6 ἀσάσι G. V. ἀσάσι G. H.
11 ποικίλη G. H. V. ποικίλον A.
12, 13 ἐνεργῶ G. G. v. l. (χ.) ἐνεργῶ H. V. A.
14 ἀνάσσειν G. H. ἐπανάσσειν V.
15 ἐπίθημα G. H. V. ἐπίθημα A.
16 λεῖοι G. H. V. λεῖον A.
21 ἀψινθίς G. H. V. ἀψινθου A.
κόμης V. κόμην G. H.
22 μάνης G. H. V. μάνης A.
23 φυράσσειν G. H. φυράσσειν V. A.
26 ἀκμαῖον G. H. V. ἀκμαῖον A.
26 κόμμι δέ, ῥοός G. κόμμι, ῥοός H. V.
28, 29 οἰνάνθης H. V. οἰνάνθη G.
33 λειμῶνας G. H. λειμῶνας V. λειμῶνα A.
42 ἥρα G. ἀέρα H. V. A.
44 πάσσειν G. H. πάσσειν V. πᾶσιν A.
44, 45 κληίδας G. H. κληίδα V. A.
45 ἀλφίτοις G. ἀλφίτα H. A. ἀλφίτα V.
ἡ δὲ ἀπαλή
46 παιπάλη ἢ G. παιπάλη H. ἡ ἀπαλή καὶ V.
ἀπαλαίη ἢ A.
47 ἐμπάσειν O. ἐμπλάσειν H. ἐμπλάσειν
G. V.
50, 51 πίπνον G. πίπνος V. A.
51 γύψον ὁπτήν G. γύψος ὁπτή H. γύψος ὁπτή V.
CIII,
4 ἀσχεῖν G. H. ἀσχεῖν V. A.
8 κάχρυ G. κάχρυ H. V.
9 ποθίζ G. H. ποθ' ἰζ V.
20, 21 ἔδαμα G. H. V. ἔδαμα A.
24 ξυνήθης G. H. V. ξυνήθως A.

- 25 ζωώδης G. H. ζωώδης V.
27 ἐξένησε G. ἐξένησε H. V.
29 ἐσσελῆς G. H. ἐσσελῆς V.
35 καταβλακῶειν G. H. V. m. καταμαλα-
κῶειν V.
40 καὶ γὰρ οἶδε G. V. καὶ γὰρ οἶδε H.
45 Θεραπεία Χολέρης G. V. Περὶ Χολέρης Θερα-
πεία H.
45 Χολέρης G. H. V. Χολέρης A.
47 ἀπέπτω G. H. V. ἀπέπτω A.
47 εἰ ρηιδῶς H. V. A. ρηιδῶς G.
48 ἦν V. εἰ G. H.
49 ῥυμφάνειν G. ῥομφάνειν H. V. ῥομφάνειν A.
CIV,
3 κόπρεα G. V. κόπρεα H.
6 ἔμετος G. H. V. ἔμετος A.
20 ὀπισθίζειν G. H. V. ὀπισθίζειν A.
48 αἰώρης H. αἰώρης (ῖσως) G. v. l. ὠρης G. V.
αῶρης F.
50 θήμματα G. V. θήμματα H.
57 νάξω H. νάξω G. V. νάξω A.
CV,
4 εἰρίοισι H. εἰρίοισι G. V.
11 ἀδικῇ G. H. ἀδικῇ V.
12 λῦσαντα G. v. l. λῦσαντα G. H. V.
τρέπειν G. H. V. πρέπειν A.
20 ἔντασις G. ἔντασις H. V. A.
20 πρῆσις G. H. πρῆσις V.
23 πόνοι G. V. πόνοι V. F.
27 ἀθρόον V. A. ἀθρόως G. H.
30 ἀνάπνους G. H. ἀνάπνους V.
34 σφῶς A. σφῶς G. H. V.
35 καρθαρή O. καρθαρή G. V. καρθαρή H.
36 διαφορῇ H. V. M. διαφορῇ G.
39 συχνόν G. εὐχον V. A. εὐχον H.
43 πάντα H. πάντας G. V.
τῇ G. H. τε V. τ' A.
49 πυρήμα G. H. πυρήμα V. A.
CVI,
6 βεβώνων G. H. V. βεβώνων A.
8 ξυμφέροι G. ξυμφέροι H. V.
10 μυρία G. μυρία H. V.
11 ἄλλα G. ἄλλα H. V. A.
πρῶ G. πρῶ H. V. A.
19 ἀλεκτορίδων, κογχαρίων G. H. V. (ἡ) ἑ-
χόντων μέγα κάλλος V. m.
19, 20 κάτρεφτος G. V. κάτρεφτος A. κάτρεφτος V.
21 λίτρον G. H. V. m. λύτρον V.
24 ἡ τελλίνης G. τ' τελλίνης H. τ' τελλίνης V.
25 κάχρυ G. κάχρυ V. κάχρυ H.
26, 27 ἄπνος G. ἄπνος H. V. A.
30 κινάμων G. V. κινάμων H.
32 χρεόμων G. H. V. χρεόμων A.
33 ἡ θεραπείη V. θεραπείη G. H.
38 ἀφειψ G. V. m. ἀφε H. ἀφη V.
42 νέ G. V. νέ H.
44 ἀμερθεν G. H. V. χωρῶθεν V. m.
48 τᾶμνοντα G. H. V. τᾶμνοντα A.
CVIII,
3 ἀσκιδάναι G. H. ἀσκιδάναι A. ἀσκι-
δάναι V.
5 πινόντα G. H. V. πινόντα A.
οἰσώπω G. H. οἰσώπω V. οἰσώπω A.
9 οἶν G. V. λίν H.
12 δάφνης H. G. v. l. (χ.) δάφνης G. V.

- 16 ἡ χάσσι G. χάσσι H. V.
 22 ἰχαίμασι G. H. V. ἰχαίμοσι (ἴσως) G. v. l.
 23 μάννη G. μάννης H. V. A.
 ἄλῳ G. V. ἄλῳς H.
 36 ἐγχεῖ π G. ἐγχεῖ πς V. ἐγχεῖ π H. ἐγχεῖν π A.
 39 εὐρύτηπ G. H. εὐρότηπ V. A.
 40 κ Συκίη G. κ σικύησι H. σικύησιν V.
 41 προσβαλλόντα G. H. V. προσβαλλήεν τὰ A. κατ' G. H. ἐς V. A.
 42, 43 ροίνω G. V. ρίνω H.
 44 Διδράνα G. V. Διδρῶνα H.
 47 πῶν G. H. πῶ V. A.
 50 τόνδε H. V. G. v. l. (γε.) τῆδε G.
 CVIII,
 7 καύσθ G. καύσσιςιν H. V. G. v. l. πρῶθεν G. H. V. πρῶθεν A.
 12 τῇσι καύσεσι G. τῇσι καύσσισι H. τοῖσι καύσεσι V.
 13 δέχῃ H. V. δέχῃς G.
 16 φλεῖ G. H. V. φλέβα A.
 21 αἰαλάβη G. αἰαδάβη A. V. m. αἰεσύθη H. αἰεσύση V.
 24 τε G. H. V. τὰς A.
 31 ῥῆξιν G. δῆξιν H. V. A.
 32 πηάλφθωσιν G. H. πηάλφθωσιν A. πηάλφτωσιν V.
 35 τε G. H. V. τῶ A.
 36 μῆον H. F. μίον G. V.
 38 καοτή F. σικύη G. H. V.
 40 πυρὸς G. V. πυρῆ H. εἰλωμύς G. εἰλωμύς V. A. ἄλληλεσμύς H. (ἡ) συσρεφομύς V. m.
 42 πολλῆς H. V. A. πολλή G.
 44 ἐμβεβλήθω G. H. V. ἐμβεβλήσω A.
 52, 53 ὄρθιος G. H. ὄρθρι G. V. A.
 CIX,
 3 ἔτως H. A. ἔτ G. V.
 17 μὲν μὴ G. μὲν ῥ H. V. A.
 19, 20 ζωήσων G. ζωήσων V. σωήσων H. ἀθροίζων A. ἀθροίζων V. m.
 20 ἀμφὶ ῥ θερμασίης H. V. ἀμφὶ θερμασίης G.
 22 ἐν π G. H. V. εὐτε A.
 28 διεκθέσσι G. H. διεκθέσσι V. A.
 31 χοῖν G. V. χίν G. H.
 38 ηπαπ V. ἥπατ G. H.
 41 χρησιμον G. H. V. χρησῖ μὲν A. ὅπ G. H. V. ἐπ (ἴσως) G. v. l.
 42 ἄπυροι H. ἄποροι G. V. ἄπωροι G. v. l. ἄπυροι G. v. l.
 44 πληρεῦντα H. V. A. πληρῆντα G.
 49 ἄπλω G. ἄπλωσι H. V. A.
 50 πελονίτης G. πειονίτης V. A. ἐφθαῖ G. H. ἐφθαῖ V.
 CX,
 2 βισίν H. βισίμ G. V. βεσίν F.
 3 κροκίν G. V. κροκιν H. καρκίν F. ὀνίσκ M.
 8 εἰθισμῶσι G. H. V. ἡθισμῶσι F.
 19 ἀρης G. H. V. (ἡ) θείατος V. m.
 21 κενεῶνα G. H. V. ἀγκῶνα F.
 25 προσκαλέε G. H. V. προσκαλέε A.
 27 ἴχεν G. H. V. ἔχεν A.
 30, 31 οἰσώπ G. H. οἰσώπ A. ὑσώπ G. V.
 31 δαφέντες G. H. V. δαφέντας A.

- 33 βάρεα G. H. βαρέα V. A.
 40 θηραῖος G. v. l. G. V. θηρινός H. Σκυβαλίτης G. H. σκυμβαλίτης V.
 42, 43 τέπιγες G. H. τέπιγες V. τόνπες A.
 45 τέπιξι G. H. V. τόνπιξι A.
 47 λίθων G. H. λίθω V. A.
 CXI,
 2, 3 φλεγμονῇσι G. H. V. φλέγμασι A.
 6 τριχάδα G. H. V. (ἡ) τὸ ὑποκάτω τ' βαλαῖς V. m. πληχάδα, ἡ τὸ ὑποκάτω τῆς βαλαῖς M. πληχάδα F.
 9 ροιάδα G. H. ροάδα V. A.
 11 οἰκίπης G. H. V. οἰκίσι A.
 15 ἡδὲ H. ἡδε G. V. ἰδεε F.
 18, 19 προσόντων G. V. m. προσίτων V. πρεῖσι σι τῶν F.
 22 ἀπόσεισιν G. V. ἀναπόσεισιν H.
 24 πάθει G. βάθει H. V. G. v. l.
 26 ἀσηρὸν G. V. ἀσηρὸν H. διεσηρὸν A. (ἡ) π διεσηρὸς V. m.
 30 πῶ H. V. πὸν G.
 32 κατ' τῆς H. V. τῆς G.
 34 ὦν τοῖς G. V. ὦν ἂν τοῖς H.
 37 ὅπ G. H. ἐν V.
 39, 40 αὐ κατ' G. αὐ πς κ H. V.
 43 λύχνης G. H. V. λύχνη A.
 43, 44 κασρίη G. V. κασρίον H.
 46 κάρτα G. H. V. κάρτα A.
 48 ὀπιβλητέον G. H. V. ὀπιβλητέον A.
 48 μύρω G. H. V. μύρων F.
 50 βάκχα G. H. V. βάκχα A.
 CXII,
 2, 3 ἰνδικῆ G. H. ἰνδῆ V. A. Ἰνδερὸς Ἰνδικῆ G. Ἰνδικῆ δένδρε G. H.
 3 ῥ G. H. V. τῶ A.
 5 ἐγχυτον O. ἐνχυτον G. ἐγχυτιν A. ἐντυχῆν V.
 6 Διαχρίεν G. H. V. διαχρίεν A.
 12 λαπάξι G. λαπάσι H. V. G. v. l.
 18 ἤξειε H. V. ἤξειε G. Φυσῆν G. Φυσῆν H. V. οἶα γε G. H. V. οἶακε (ἴσως) G. v. l.
 25 οἰκωμύς G. οἰκωμύς V. ἀκωμύς H. Φεσμύς A. V. m.
 27 ἐμποίησι G. H. V. ἐμποίησις F.
 29 ὑποθυμῆν G. H. V. ὑποθυμῆν A.
 29 πρ G. H. V. πρὸς A.
 32 πρέπειν G. H. V. πρέπειν A.
 32 πῶ G. A. V. πὸν A.
 37 ὄρθιον G. H. V. ὄρθριον A.
 42 ἐς αἰαχωτίλῳ ὅπ παρρησίη Ἰ G. V. ἐς αἰαχωτίλῳ H.
 42 πράγματ G. H. m. πώματος G. V. θώματ G. H.
 43 ἀκυρή G. V. ἀκαιρή H.
 44 ἀναλωφίσωσι G. ἀναλωφάσωσι A. ἀνλωφάσωσι H. αὐ λεφάσωσιν V.
 CXIII,
 2 αἰδοῖον G. H. ἰδιον V. περὶνσίας H. G. περὶνσίας G. V.
 9 πληχάδα G. H. V. (ἡ) τὸ περὶνιον V. m.
 11 Διδνα G. δέναι H. δῆται V.
 12, 13 κατῆιονεν G. H. κατῆιονεν A. κατῆιονεν V.
 18 νάρκην G. H. νάρκην A.

- 24 αἰτερείδωσαν G. H. αἰτερήδωσαν V.
 27 ἐλελισφάγῃ G. ἐλελισφάγῃ H. V. ἐνελισφάγῃ A.
 28 εὐτ' ἢ G. H. εὐταὶ V.
 25 βλίτον G. H. V. m. κέλιον V.
 26 πεπίων G. V. πέτων H.
 27 πολλῆς G. H. πολλὸν V.
 32 περισσάχοντα G. V. περισσάχοντα H.
 CXIV,

- 3, 4 χρόνιων Νέσων Θεαποδύκων Βιβλίου πρώτον G. H. χρόνιων Θεαποδύκων α'. V.
 6, 7 Προοίμιον. κεφ. α'. defunt V.
 20 ὅτε G. H. ποτε V. A.
 24 ὑποδιδρῆσκον G. V. m. ὑποδιδρῆσκον H. V.
 25 καταμελακδύνειν G. καταμελακδύνειν V. καταμελακδύνειν H.
 28 ξυδαίον G. H. ξυδαίοντα A. ξυδαίον V.
 29, 30 θάνατον G. H. τῇ θάνατον V.
 30 ταῦτε G. V. τόδε H.
 32 φράσω H. V. σφράσω G.
 34 Θεραπεία G. H. περί V.
 33 κεφ. β'. G. H. α'. V.
 37 σμικρῶ ἀλγεί G. V. σμικρῶ πάθει ἢ ἀλγεί H.
 38, 39 προσλάβοι G. V. προσλάβῃ H. προσλάβοι A.
 CXV,

- 3 ἰήθη G. H. ἰαίθη V. G. v. l. ζαίθη A.
 4 χρόν G. V. χρόνον H.
 5, 6 ἡμέραν G. H. V. ἡμέραν A.
 8 ὡς G. ὡς H. V. A.
 20 κοτύλης G. H. V. κολύτης A.
 21 κενεαγγείν G. H. καὶ νεαγγείν V.
 24 ἀναίμακτον G. H. V. ἀναιμάκτος A.
 25 ἀφειδέως G. H. V. ἀφειδέ A.
 π G. H. V. πῶ A.
 26 κεφαλαίω G. κεφαλαίῃ H. V.
 27 ἡκῃ G. H. εἴη V.
 28 διπλαῖ G. H. V. διπλαῖ A.
 29 π G. τῶ H. V. A.
 34 ὀπικέαι G. ὀπικέαι H. V.
 35 λεπταῖ G. H. λεπτὰ V. A.
 37 κεφαλαίῃσι G. V. κεφαλαίῃ τε H.
 38 ἀπάσῃσι G. H. ἀπασὶ V. A.
 CXVI,

- 6 ἐπεὶ G. H. ὅτι V.
 17 χρέω G. V. χρεῶν H.
 18 τ' ἐπρίνθῃ G. τ' ἐπρίνθῃς V. A. ἐπρίνθῃ H.
 21 κατεαδόν G. H. V. αὐτὸν ὁρῶντας εἰς τὸ λῦσαι τοὺς τ' ῥινὸς φλέβας V. m.
 22 Σποριώη G. V. σποριώη H.
 24 ὀδόντα G. ὀδὸν H. V. A.
 27 ζυγχαράσοιτο G. H. V. ζυγχαράσοι τὸ A.
 33 ἢ G. H. καὶ V.
 πῶσι H. V. M. πῶσι G.
 33, 34 κενώσονται G. H. V. κενώσονται A.
 34 ὀκόσιν G. H. V. ὑκόσιν A.
 35 μάσιν G. αἰμάσιν H. V.
 37 βαλαύσιον G. H. V. καλαύσιον A.
 42 καύειν G. H. V. m. καὶ ἐν V.
 ὀππολῆς G. H. ὀππολῆς V.
 43 ἀπάνωθεν G. ἀπάνωθεν V. ἐπάνωθεν H.
 52 βυθίοισι H. βαθίοισι G. V.

CXVII,

- 6 ἀλτήρων G. καυτήρων H. V. G. v. l.
 9 ἐμπάθειν G. H. V. ἐμπαλάθειν (ἴσως) G. v. l.
 10 Φοινίσσειν G. H. V. Φοινίσων A.
 11 ἐγχερίοντα G. H. V. ἐγχερόντα A.
 13 ξυώθετον π' ἀλ' G. H. ξυωτέθεν ἀλ' V.
 17 Φάρμακα G. H. V. Φαρμάκω A.
 18, 19 Δίαιτα H. V. διαίτῃ G.
 20 λεπτή G. H. V. λεπτὴ A.
 30 πόν G. πὸ H. V. A.
 35 κάρ G. H. κάρω V. G. v. l.
 36 κρέσων G. κρέσων V. κρέσσειν A.
 42 λαγὸς V. λαγῶς G. H.
 ὀπῶς G. H. ὀπῶ A.
 42 παχυῶν τε G. παχυῶντα H. V. A.
 46 ἐφθῶν G. H. V. ἐφθῶν A.
 53 ἴχεν G. H. ἴχον V.
 CXVIII,

- 4 ἀφελέντων G. H. V. ἀφελέντων A.
 7 ἔμπροσ G. ἔμπροσ H. V. G. v. l.
 ἔμφοροι G. V. ἔφοροι H.
 13 ἐξαγωγή G. H. ἢ ἀγωγή V. διεξαγωγή (ἴσως) G. v. l.
 29 ζυση H. ζυση G. V.
 30, 31 κεφαλαίῃσι G. κεφαλαίῃσι H. V.
 31 πῶσι G. τοῖσι H. V.
 35 μέλλῃ G. H. V. μάλλῃ A.
 38 πλημύροντι G. πλημύροντι V. πλημύροντι H.
 41 ἐκρή G. H. ἐκρεῖ V.
 45 ἢ G. H. καὶ V.
 52 ἐπὶ G. ἐπὶ H. ὅτι V.
 56 ἐστὶ G. ἐστὶν V.
 CXIX,

- 4 τ' H. V. τὸ G.
 7 πετμηκέναι H. πετμηκέναι G. V. (ἐν ἄλλῳ) πετμηκέναι V. m.
 8 δραχμαὶ G. H. δραχμας V.
 12 ὑπανατρέφειν G. ὑπανατρεφῆναι V. ὑπανατρεφῆναι H. ὑπανατρεφῆναι A.
 18 ἢ σπονδύλιον G. H. καὶ σπονδύλιον V.
 31 μαρμαρυγῶν G. μαρμαρυγῶν H. V.
 34 πόδε H. ταῖδε G. V.
 37 καμάτων Πράνοια, καὶ ὀπμονή παρεδρή G.
 καμάτων παρεδρή H. καμάτων παρεδρή V. (ἢ) πρένοια καὶ ὀπμονή V. m.
 54 οἱ πείπατοι G. ὑπέρτατοι H. V. G. v. l.
 CXX,

- 7 διωσμόν G. V. διωγμόν H.
 16 κεφαλῶν G. H. κεφαλῇ A. κεφα V.
 21 πῆσις G. πῆσις H. V. A.
 22 προσπίσις G. H. προσπίσις V. A.
 ὑδατὸς ἢ οἶνος H. V. ὑδατὸς πῶσι ἢ οἶνος G.
 26 θύμβρης H. V. θρύμβρης G.
 32 ἢ εὐχαρῆ H. εὐχαρῆ ἢ G. V.
 37 πησιάνη G. H. V. πησιάνης A.
 40 ὄξ G. ὄξ H. V. A.
 46 εὐκαλὸν ἐν τέτοις τοῖσιν A. εὐ τοῖσιν G. H.
 εὐ τοῖσιν V. (ἢ) καλὸν ἐν τέτοις V. m.
 CXXI,

- 3 Θεραπεία G. H. περὶ V.
 5 γὰρ ἢ μένον G. γὰρ μένον H. V. G. v. l.

- 10 ζώεν G.V. ζώω H.
τλαῖεν G. τλήεν H.V.A.
34 σμικρόν H.V. σμικρὰ G.
37 μύθησιν G.H.V. σῆψιν A.V.m.
38 ξυμβῆ G. ξυμβέη H.V.A.
41 εἰρέα G.H. εἰρέαν V.A.
CXXII,
9,10 κρέασον H. κρέασι G.V.
12 τωυτὸν G.V. τέτων H.
14 βησίνε G. βυσίνε H.V.
17 κασίτω G.V. κασίτω H.
21 αἰθυίης G.H. αἰθυίης V.
ἐνοικαδίοι G.H.V. ἐνοικαδέει A.
25 πίνοντες G.H.V. πόντας H.m.
33 πρήσσειν G.H.V. πρήσσει A.
34,35 ὠφελειῶτα G.H.V. ὠφελειῶται A.
36 μὴ G.V. μὴ H.
θηηταὶ G. θεηταὶ H.V.
40 ἐκκρεῖσι G.H.V. ἐκκρεῖσι A.
44 καλαμίνθη G.H.V. καλαμίνθη A.
49 ἐν G.H. ἐς V.A.
50 βέμβηκα G.H.V. (ἡ) τρέχον V.m.
51 ἰσάναι G. ἰσάναι H.V.
53,54 ἡγεμαῖ G.H.V. ὑρωμαῖ A.
54 ἡσυχίη H. ἡ ἡσυχίη G. ἡ σικύη V.
CXXIII,
4 ὠμοῖσι G.H.V. ὠμοῖσι A.
λιπαρὸν G.H.V. λιπαρεῖν A.
14 κακὸν G.H.V. κακεῖν A.
23 ὕῶν H.V.M. οἶον G.
28 σίκυ G. σίκυες V. σίκυα H.
30 κακὸν G.H.V. κακεῖν A.
32 ὠραίως H. ὠραῖ G. ὠραῖ V.
40 ἡδε G.H. ἡδε V.
44 ἑκασον H. ἑκάσ G. ἑκάστω V.
46 εἶας G.V. εἶας H. εἶας (ἴσως) G.v.l.
CXXIV,
3 Θεραπεία G.H. περὶ V.
13 αἰδῆται H. αἰδῆται G.V.
15 ἔη H.V.A. εἴη G.
22 ἦ G.H. δεῖ V.
26 ἐγκομλῆς G.H. ἐγκομλῆς V.
31,32 μέρ G. μέρες G.V.
32 <G. < <H.V.
34 σμαράγδα γὰρ τῇ διωάμει G. σμαράγδα γὰρ καὶ τῇ
διωάμει H.V.
CXXV,
5 φράσω H.V. φράζω G.
9 γυναικὸς H.V.A. γυναικῶν G.
14 ἡγεόμηνον G.H.V. (ἡ) δρχόμηνον V.m. δρχ-
ομηνον A.
16,17 αἰαθρέψι G.V. αἰαθρέψι H.
19 ἐγχερίωντα G. ἐγχερίωντα A. ἐγχερε-
τώντα H. ἐγχερέμωντα V. (ἡ) ἐνπρήντα
V.m.
25 ἐγκοτεῖ G. ἐν κοτεῖ H.V.
35 ὅπως G.H. ὅπως V.A.
πεδοκρινῆσαι G.V. δοκρινῆσαι H.
36 ἀπσον G.V. ἀρσον H.
40,41 περὶμύρον G.V. περὶμύρεν A.
43 ἦ G.V. ἦ H.G.v.l. (ἴσως).
ἦ γὰρ αὐτῶς G.V. ἡ γὰρ αὐτῶς H.
CXXVI,
8 ἀπαυδῆν G. ἀπαυδεῖν V. ἀπαυδεῖ H.

- 3 ἔη χρῆσθαι H.A. εἴη χρῆσθαι G. χρῆσθαι V.
18 δέχοντα G. δέχοντα H. χεδὸν τὰ V.A.
19,20 σειραῖω τῷ κρηλικῷ H. θηραῖω τῷ κρη-
τὶ G.

σκυδελλίτη G. σκυδέλλι H.

- 38 τερμίνθ H. θερμίνθ G.

- 52 ἐξεχέει G. ὀξεχέει H.

CXXVII,

- 7 ἦ καὶ τερπὸν H. ἦ τερπὸν G.

- 19 λιπή G. λιπῆς H.

- 26 λὺ G. ἡ H.

- 49 ὀσφύϊ G. ὀσφύϊ H.

- 53 ἔμετοι G. ἔμετο H.

CXXVIII,

- 17 βλάψαι G. βλάψαι διῶα H.

- 24 μή H. μέ H.

- ζῶ H. ζῶ G.

- 25 βησίνε G. βησίνε H.

- 34 ἡ οἱ διὰ H. ἡ διὰ G.

- 38 γῶν G. γῶν H.

- 46 χρέο G. χρέο H.

- 50 μαλθακωτάτοις αἱ H. μαλθακωτάτοις
G.

CXXIX,

- 8 Θεραπεία G. περὶ H.

- 17 ἦ G. πὸ H.

- 26,27 ἐκρέον H. ἐκκρέον G.

CXXX,

- 4 χυμὸς G. χυλὸς H.

- 5,6 μασίχησι G. μασίχη H.

- 22 Θεραπεία G. περὶ H.

- 31 θέρμα G. θέρμα H.

- 40 σφίγγας H. σφύγγας G.

- 42 ψύας G. ψύας H.

- 43 ἦ G. ὁ G.

- 32 διέξοδον ὅπως ἀρήγειν G.H. διέξοδον δέξειν
M.

- 48 ἀλίτοις G. ἀλφίτοις H.

- 51 τὰδε σοι G. τὰ μέγα H.

CXXXI,

- 3 μῆον H. μέον G.

- 3 περονίτιω G.H. βρυονίτιω H.m.

- πετροσέλιον H. πετροσέλι G.

- 4 ποικίλων δέ, μύρα μὲν ὅσον G. ποικίλων
μὲν ὅσον μύρα H.

- 13 Θεραπεία G. περὶ H.

- 19 ψῶν G. ἡ ψῶν H.

- 20 λαρόν G. λαρόνων H.

- 21 ἐς τὸ τὰς G. ἐς τὰς H.

- 27 λιθανωπῆς H. λιθανωπὸν G.

- 36 ἀλικακάδες H. ἀλικακαῖες G.

- 39 καὶ διὰ τὸ σίγης G. καὶ τὸ διὰ σίγης H.

- 46 ὠκισα G. ἡκισα H.

CXXXII,

- 8 τῆσι H. τοῖσι G.

- 24 ἀκρσίης G.H. ἀκρατῆς (ἴσως) G.v.l.

- 25 ἀθρεπτ G.H. ἀτρεπτ (ἴσως) G.
v.l.

- 31 ἔη G. εἴη H.

- 33 σύψιν G. γόψιν H.G.v.l.

- 37 πῖςδε καὶ H. τοῖςδε ἦ G.

- 42 ἡδε G. εἰ δε H.

- κραίνη G. κραῖνοι H.

CXXXIII,

CXXXIII,

6 ἦν G. πῆ H.

7 μηδὲν ἢ G. μηδενὶ H.

13 οἱ ὕπνοι G. αὐπνοὶ H.

17 βολαῖσι τοῦ G. βολαῖ, σίτῃ H.

18 τόνον G. τόνω H.

37 κολοκύνθης H. κολοκύντης G.

38 δρόγλωσον G. δρόγλωσσ H.

40 βρύον H. βρύω G.

CXXXIV,

44 πῆν G. ποιῆν H.

CXXXV,

18 κελέων H. κελτίων G.

34 ἀμμωνιακὸν H. ἀμμονιακὸν G.

45, 46 κερυκοβόλαι G. κερυκοβοὶ λέαι H.
κέρυμβοι λέαι M. H. m.

CXXXVI,

6 λαγῶς G. λαγῶς H.

17, 18 κρέσσον G. κρέσσαν H.

20, 21 ἀπὰρ καὶ πάντων G. ἀπὰρ ἀπαι-
των H.

25 παρεκθέων G. περ ἐκθέων H.

N O T Æ

I N

VARIAS LECTIONES;
EMENDATIONES, & CONJECTURÆ.

QUÆ res maximè solent Antiquorum Libris labem inferre, ex videntur omnes ad depravanda hæc *Aretæi* scripta conspirasse. Horum enim Codices MSS. sunt quidem ii numero non admodum pauci, (de *tredecim* ad me notitia pervenit;) sed quoniam alii cum aliis tam in mutilis truncisque partibus, quam in prodigiosis erratis perpetuo ferè tenore exhibendis mirificè consentiunt, alii ab his in utrâque re interdum haud parum discrepant, eos neque ex uno, neque ex valde multis Exemplaribus descriptos fuisse censendum est. Sunt etiam, (de plurimis ita esse audio,) manu admodum *Recenti* scripti; ideoque eos, utpote ab indoctioribus Librariis exaratos, vitiis scatere minimè mirum est; quibus quidem Codicibus etiamsi paulo frequentiora menda irrepissent, condonandum esset hominibus, cum ibidem de Arte tractaretur sibi neutiquam intellectâ, & in qua voces sæpe occurrerent extra communem usum positæ, obscuræ, nisi Medicis fere inauditæ. Quid quòd *Aretæus* ad duorum fere Antiquissimorum Scriptorum, *Homeri* scilicet & *Hippocratis*, dicendi rationem, stylum conformarit: & non modò obsoletas horum voces frequenter adhibeat, sed & novas ipse haud rarò effingat; omniaque Dialecto, jam etiam suo tempore desuetâ, comprehendat. Neque verò, exceptis tribus, Medicum quenkum Græcum, de *Aretæo* vel famâ audivisse percipimus. Ex iis autem qui de eo mentionem faciunt, *Paulus* unam duntaxat, eamque haud magni momenti sententiam, affert; neque in describendis medendisve morbis, hujus vestigiis insistere videtur. In eo autem loco, ubi *Dioscorides* ex illo aliquid adducturus fuit, hiatus reperitur. *Ætius* autem quater ex *Aretæo* quædam se desumere fatetur; quæ licet multum immutata, ex isto, quem nobis usum præstiterunt, quantum restituendis corrigendisque Veterum Libris profit hos ab insequentium Sæculorum Authoribus citari, declarant. Ad hæc, neque inter Criticos, nisi unus fortè aut alter, existit, quem in *Aretæi* lectione versatum esse constat; hos autem, ut *Mercurialem*, *H. Stephanum*, & *Foësum*, ex eo aliis Authoribus lucem attulisse, non item ex aliis hunc emendasse, invenio. Cæterum Editiones, nonnisi duæ, hujus Authoris *Græcæ* prodierunt; quorum prima à Viro & docto & diligenti data est: is quidem, quicquid è MSS. colligi potuit, ad illustrandum Textum fideliter & cum ju-

dicio disposuit; conjecturas, doctas quidem sed paucissimas, easque nudas, ne verbo quidem addito, attexuit. Posterioris Editionis Author, quàm nihil hujusmodi, aut aliud sanè quippiam utile effecerit, in Præfatione declaratum est.

Supereſt, ut exponam quas mihi potissimum in emendando *Aretæo* leges præscripserim. Cùm, uti supra dictum est, *Homeri* ac *Hippocratis* dictionem studiosè imitetur, siquid apud istum barbari, obscuri, absurdi, duri, levi mutatione in eorum verba detorqueri possit, magnas mihi adstipulari auctoritates censebo. *Ætius* quoque, uti palam feci, multa ex *Aretæo*, nomine hujus celato, decerpit; multa ex *Archigene* desumit; quæ cum his *Aretæi* planè eadem sunt; adeoque non mediocre Emendationi momentum accedet, quam cum scriptis istis congruere demonstrabo. Quin & *Aretæus* ipse, si loca sensu à se invicem non multùm abhorrentia contuleris, sanis frequenter sententiis depravatas optimè castigabit: quòd dicendi rationem ubique servet pressam, teretem, uniformem.

Cæterum, detegendis indicandisque præcipuis errorum originibus, commodè sæpe eruitur, firmèque stabilitur vera lectio. Jam cùm in exarandis Codicibus, verba, vel à Dictante, vel ex Autographo, excepta, chartæ mandentur: quidam malè legendo, quidam male audiendo, omnes malè scribendo peccant. Qui audit, quique legit, pravâ scripturâ literas confundit, dimidiatas pingit, alias aliis nimis similes exprimit: negligentia quædam omittit, quædam transponit. Qui malè audit, ea quæ sono ad se invicem accedunt, pro se invicem ponit; voces incognitas perperam scribit: pro non intellectis notas, pro inusitatis communes substituit. Qui legit, litteras & verba sibimet formâ similia pro se invicem sumit; si voces similes aut similiter terminatæ haud longè inter se distent, ultimam earum cum intermediis omnibus omittit: eadem de causâ nonnulla repetit; particulæ etiam, & viculæ minutæ hujus visum effugiunt: verba è Margine Textui, quæ ibidem admitti non debent, & quæ debent, alieno loco, inserit; Glossemata vel vocibus quæ per hæc declarantur, addit, vel ista inducens has ejicit. Uterque, si ad res magis, quàm ad verba, attendit, horum ordinem, servato sensu, invertit: vículas idem significantes alias aliarum loco supponit: particulas frequenter omittit, frequenter mutat, præpositiones item & adverbia: numeros, casus, modos confundit: voces simplices pro compositis, & has pro illis, usurpat. Quòd si sensum haud assequantur vel parum curent, ambo verba ineptè separant, & conjungunt; malè interpungunt, Spiritus & Accentus perperam appingunt. Causas errandi, & ei qui id quod scripturus, & ei qui id quod dictaturus est, legit, communes esse constat. Rectè quidem interdum legunt, quod haud rectè rursus exscribunt: ubi scilicet vetustas, aut caries, aut injuria quævis alia, vocabula sive litteras, vel earum partes delendo obscurandove, ita immutârît, ut diversa potius repræsentent. Porro cum MSS. partim Majusculis, partim Minusculis, Litteris exarentur; quarum Majusculæ prope similes sunt, earum Minusculas sæpe haudquaquam ejusdem formæ esse contingit: idemque vice versâ obtinet. Est etiam observandum, Majuscularum formam in diversis Codicibus non esse admodum diversam: Minuscularum species esse quamplurimas, plurima item abbreviationum genera, ita ut difficiliùs ex his conjectura formari possit; cùm planè nesciatur quonam scripturæ genere exaratum fuerit Exemplar, è quo Codex alius sit exscriptus. Frequenter etiam accidit, ut Codices depraventur, eò quòd Librarii, quæ vel non intelligant, vel non probent, scribere nolint: adeoque conjecturas suas pro his substituant. Frequenter etiam, ut Libri sui castigatiores perfectioresque appareant, lacunas ex ingenio suo quoquo modo supplere satagunt; ubi nempe vel finis vel principium vocabuli erasum est, quippiam

piam pro suo captu affluentes, unde linguæ saltem ejusdem cum cæteris videatur: sensu interim, prout obtigit, vel aliquo, vel nullo. Trium tres dissimiles in unâ eâque notissimâ Voce mendorum causas proferre liceat. Pag. 105. lin. 39. legitur, *συχὸν πίνειν ἔλαιον*. pro *συχὸν*, Codices duo habent *εὐχὺς*. scilicet quia Majusculum *Σίγμα*, hoc (C) atque hoc (Σ) modo scriptum, faciliè temporis injuriâ & Scriptoris negligentia, Majusculum *Εψιλὸν* duobus his modis (ε) atque (Ε) expressum, plurimum referet: unde *συχὸν* factum est; Nū autem, cū minusculâ sic (υ) scribatur, ab *εψιλὸν* minusculo (υ) parum differt: ita *συχὺς* factum est; Librarius autem tertius, in Græcæ fortasse Linguæ scientiâ se versatum existimans, neque hujusmodi vocem in eâ reperiens, sagaciter *εὐχὺς*, Imperativum scilicet ab *εὐχομαι*, Libro suo inseruit.

His omnibus de causis plurima in *Aretæi* Libros fluxisse vitia credo; ad eamque corrigendi normam Emendationes & Conjecturas sequentes sæpius accommodabo.

Notandum, quicquid ex *Hippocrate* citatur, id paginis lineisque Exemplaris, *Genevæ* Anno 1651. impressi; quicquid ex *Ætio*, id solius, quæ prodiit, Græcæ Editionis, *Venetis* An. 1533. aptari.

Quæ Stellulis notantur Capita, vel partim, vel ex toto perierunt.

PAG. I.

21 *πλησίον εἶδε* Ⓢ, Malim, *πλησίον εἶη* Ⓢ, uti legi debere conjicit *Gourpylus*, uti etiam hæc verba transtuli. Si *εἶδε* Ⓢ servandum est, eo sensu intelligendum est, quo, *Σκωτάματ* Ⓢ ἢ ἡ ἰδέη, *βάρ* Ⓢ ἢ *κεφαλῆς* &c. (28: 18.) *ιδέας* etiam pro *εἶδε* Ⓢ inter Var. Lect. reperitur.

II,

20 *ἐς τὴν ἡμέραν*, *σημασίην δίδωκε*. Ita legendum, rectè proculdubio, conjecit *Gourpylus*; Libri enim omnes, pro *ἡμέραν*, *ἡμετέραν* habent: & *Crassus* ista vertit, *nos ad ægritudinis notitiam impulerunt*; *σημασίη* vero, uti infra (1.23. & 55.) accessio- nem semper, idem scilicet quod *παροξυσμὸν*, significat.

35 *ξυμπερίσσειν*. Legendum *ξυμπερίδωσιν* ut (4: 4.)

47 *ἐρύθημα μύλων*. Ex Margine hæc Textui inserta videntur; etenim antea dixit, *μύλα ἐρυθεῖ*.

III,

10 *αἰτίων*. *Crassus* *αὐτίων* legit; utpote qui, *eorundem*, verterit. Priori verò loquendi genere passim utitur, ut *αἰτίης* *πρὸς* (48: 39.) Hæc autem juxta *Hippocratis* sententiam dicta sunt, Lib. de Flat. (300: 41.) & de Morb. Sac. (306: 38.)

11 *σὺν ὕδατι πνεῦμα* &c. Videntur hic quædam deficere, & mendum etiam cæteris fuisse.

26 *ξυμπαθεῖα τῇσι δέχῃσι γίνεται* G.V. *τῇσι δέχῃσι γίνεται ξυμπαθεῖα* H. Exemplum hoc verborum transpositionis, quod in MSS. frequentissimè accidit, unicum dare sufficiat.

32 *ἀνάκλινσιν* G.H. *ἀνάκλινσιν* V. Malim *ἀνάκλινσιν* ab *ἀνακλῆω*. Ita, (2: 30.) *κεφαλὴ ἐς τὸ μετὰ φρενον ἀνακλᾷται*. & (4: 24.) *τὴν κεφαλὴν ἀνακλῆσθαι*. vide etiam 4: 34, 48. *ἀνάκλινσιν* *Ionice* usurpari nequit, quoniam

ista vox, ab *ἀνακλῆω* formata, aliud significat.

49 *ξυμπερίσσειν*. *πάσχειν* hic, puto, deficit. Ita (5: 18.) *ἡτοι τῷ ξυμπερίσσειν τῶνδε τῶν ζώων*. & (9: 40.) *ἡλικίη, πρῶτον τῶν ἀλλῶν πάσχει γέροντες*. & (48: 8.) *παῖδες παρὰ πᾶσιν τε δόκτοι*.

53 *καὶ θανάτου ἢ φύσεως*. *Gourpylus* vertendum monet, *quæ etiam est mortis natura*. Hæc autem melius intelligentur ex istis quæ habentur in Capite de Elephantiasi. (69: 22.) *ἀφύκται ἢ νεκροί, πικτεται γὰρ θανάτου ἐπ' αἰτίη ψύχης ἐστὶ ἐμφύτης θερμότης* — ἡδε ἐστὶ ἡ ζωὴ θανάτου καὶ τῷ πάθει αἰτίη.

IV,

5 *σφηνὶ διὰ ῥηίδως ἤσται*. Absurde in quibusdam Codicibus legitur, *σφηνὶ νῆ διὰ ῥηίδως ἤσται*. *Crassus* autem vertit, *cuneis per Jovem facile diduci possint*; quem ab *Ionica* tmesi falsum rectè monet *Gourpylus*. Hæc quidem apud *Poetas* frequentissima; quâ *Aretæus* quoque in aliis locis utitur, ut (6: 21.) *περὶ ἢ τῷ ἱερῶν ἐπὶ τέχνῃ χρῆσθαι*. & (24: 12.) *ἐπ' αὐτὰ ἔπει*. Porro ex ultimâ syllabâ *ῥ* (σφηνὶ) Librarii formarunt *νῆ* ante *διὰ*, tmesin hanc pariter non intelligentes.

26 *βρόχ* Ⓢ. Legendum *βρόγχ* Ⓢ ex *Fabricii* Var. Lect.

34 *ῥάχης ὅλη ἐς ὤν*. Hæc profectò sana esse nequeunt; neque enim congruunt *Emprosthotono* affectis, qui, ut supra dixit, sunt *κυρτοὶ τοῖς ὤν*, & uti mox eos describet, *ἐς τὸ περὶ ὀφθαλμοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ μῆνον, ἀλλὰ καὶ σφαιρῶνται*. *Gourpylus*, pro *ὅλη*, legit *ἐλκὺς*.

κεφαλὴ πηνὴς ἐς θώρηκα συννεύκῃα H. *κερυφή, κεφαλὴ πηνὴς, ἐς θώρηκα συννεύκῃα*. G.V. Malim *κερυφὴ πηνὴς, κεφαλὴ ἐς θώρηκα συννεύκῃα*. Mendum hoc ita accidisse potuit; *κερυφὴ* omisum est, ac in Margine positum; ab alio deinde, sed haud suo loco, restitutum. Verum hoc modo multo elegantior sententia est, cum caput ita pectori affixum describatur, ut

ejus vertex in terram pronus dependeat.

V,

17 *Συνάγχη καὶ Κυνάγχη ἥδε καλέεσται.* Legendum existimo, *Κυνάγχη ἥδε καλέεσται*, cætera autem ex Margine assumpta. Nam cum duas, easque contrarias, describat Anginæ species, cur hæc *κυνάγχη* vocetur, hic rationem reddit: mox autem alteram magis peculiariter appellari *συνάγχη* docet, *οἷον συννέχουσιν ἔνδον καὶ ἄγχεσσαν*, cui quidem contrarium Symptoma huic speciei, nempe tumorem & eruptionem, competere affirmat.

50 *ψύχον.* An *ψυχρόν*?

VI,

24 *ὥς Κυνάγχη δὲ Συνάγχης γίνεσθαι.* Ita ex conjecturâ meâ; sed in Textum per incuriam irrepsere, cum nihil huiusmodi facere decreveram. In Libris omnibus legitur, *ὥς Συνάγχη δὲ Κυνάγχης γίνεσθαι* perperam certè. *Συνάγχης* enim jam Symptomata describit, quæ quidem in *κυνάγχη* feliciter transit; ita enim exteriores gutturis partes afficiuntur, interiores liberantur, atque ita periculum evanescit. In hac præcipuè re duas has Anginæ species à se discrepare manifestum est.

46 *εἰ.* Melius *εἰ δὲ* ut in V.

50 *ὕμνων, ἔνθα &c.* An *ὕμνων*, εὖτε *ἔνθα &c.* Sententia fanè aliqui manca est; hæc autem loquendi formâ ubique fere utitur (ut 2:31. & 10:33.) Ista vox autem facile omitti potuit, propterea quòd ejus initium sequentis vocolæ initio non absimile est.

λαίφεα. Ita legendum ex Cod. H. non ut in G. *λέπεα*. Sic Uteri Membranas navigii velis comparat, (64:49.) *ὕμενες νόρῳδες, πλατέες ὅπως νεὺς λαίφεα.*

VII,

30 *ῥυπαρὰ* H. *λιπαρὰ* G. Quid pingue Ulcus sit, nescio; sordidum, ut mali moris, semper notatur: eique *καθαρὸν* opponitur. (44:11.) *πελιδναί, κνίλα, ῥυπαρὰ, δυσαιθέα τὰ ἑλκεα.* Et (54:26.) *ἑλκεα, ἄλλοτε μὲν καθαιρόμενα, ἄλλοτε ὃ ῥυπαρά.*

41 *ἐκινήθησαν, καὶ ἐμελάνθησαν, καὶ ἐς G. ἐκινήθησαν, καὶ ἐς H.* Hæc, ut Exemplum verborum quorundam omissionis propono; propterea quòd similia similiterque terminata non longè à se invicem distant.

VIII,

3 *βοήσται.* An *βοῶσι*, vel subintelligendum *εἰδοσμένοι*?

6 *ἐν.* An *ἥδε*?

IX,

15 *κακόν.* An rectius *κακίον*? (ut 8:56. & 51:17:43.)

X,

39 *αὐτή.* An *αὐτὴ*?

XI,

13 *ὑπόχολον κατὰκρές.* Legendum credo, *ὑπόχολον εἰ κατὰκρές*: quoniam *ὑπόχολον*, subflavum significat, *κατὰκρές* autem aliam pituitam denotat ejusdem coloris, sed gra-

vis intensi. Ita (14:19.) dicitur *αἷμα ὑπόξανθον εἰ κατὰκρέςως*. Et (14:48.) *ξανθὸν κατὰκρέςως* pro flavissimo colore usurpatum. *Ætius* hæc in suos Commentarios transcribens ita ait, *βῆξ ξηρά· εἰ δὲ καὶ ἀνάχθῃ π, ἀφρώδες, κατὰχολον, ἔστιν ὅτε καὶ διαμονὴν ἀνθηρὸν σφόδρα* (174:50.)

19 *ἐπανείρη.* An *ἐπανείρης*?

20 *ρευποὶ* F. *Crassus*, in Variis Lectionibus *Edit. Basil. 1581.* pro *curvantur, vigilant*, legendum monet. Omnes enim, *ἀρευποὶ*, habent; sed perperam. In purulentis *Hippocrates* ait, eorum οἱ μὲν ὄνυχες *ρευπῶνται* (42:32.) *Aretæus* (36:52.) *Phthilicorum*, ait, ὄνυχες *ρευποὶ*. *Ætius* hæc ex *Aretæo*, uti totum fere hoc caput, desumens; *ἀρεα ψυχεὰ ὄνυχες πελιδνοί, καὶ ρευπῶνται*. Unguium uncatio, quam *ρεῦπωσιν* vocant. *Gal. Aurel.* (L.2.c.32.)

52 *ὥς τῇ γε.* An rectè?

XII,

2 *βραχείη.* An *βραχὴ* ἢ? vel *βραγῇ*, ut (62:31.) *ἦν μηδέκω βραγῇ*. Vel an *φορὴ* deest? *ἔτι βραχείη φορὴ εἰ ὕψος* (51:17.)

5 *ἀνίη.* Num *ἀνίη*?

9 *τῆς ἀνω ἱξίως* ἢ ὁδῶ. ἢ ὁδῶ, videtur Glossema; *ἱξίς* enim *πλὴν διθυωρίας* (rectam viam) significare apud *Ionas à Corintho* notatur, atque ita à *Galeno* (in Exeg.) apud *Hippocratem* usurpari dicitur. *Aretæus* etiam, *οἷν* *ὡκυς μὲν ἐς πλὴν ἀνω ἱξίω* inquit (104:24.) *ἱξίς πόρων* (53:45.) V. Lexicon, in voce *ἱξίς*.

27 *βύζεσται.* Ita legendum, licet vox inusitata; formatur autem ab Adverbio *βύζω*, quod frequenter apud *Hippocratem* reperitur, ut (237:17.) *αἷμα βύζω ἀπίον*: exponitur autem à *Galeno*, *Erotiano*, & *Hesychio*, *ἀθρόως*. V. Lexic.

εἰ μάλα βήσασσι. Ita lego, *Ætii* auctoritate, licet Codices omnes habeant *εὖ μάλα βήσασσι*. Ille enim, immutatâ paululum Dialecto, *εἰ μὲν εἴν δὲ κεφαλῆς φέροιτο, γαρ- γαλισμός τ' ὑπερώας γίνεσται, καὶ ἀνάχρεσις πυκνή, καὶ ἔτιως δὲ τοπιύσιν. ἐρεθίζονται γὰρ πρὸς βῆχα, καὶ εἰ πάνυ βήσασιν.* (171:36.) Illud autem *θυμὸς ἐγίνεσται*, quod ex *Aretæo* reddit *Ætius*, *ἐρεθίζον* πρὸς βῆχα, loquendi forma est ex *Hippocrate* desumpta (Progn. 39:25.) *βηχῆς τε καὶ θυμὸς τετέοισιν ἐγίνεσται, καὶ ἄδεν τι δὲ τοπιύσιν ἄξιον λόγῳ*; in quem locum commentans *Galenus* ait, *θυμὸν εἰρηκεῖ τ' νῦν προθυμίαν ἢν ἴχασι πρὸς τὸ βήθειν, ἐρεθίζόμενοι μὲν ὡς πρὸς τὸ σῆμα, ὡς ἀχρεῖα δὲ αὐτὰ παυόμενοι καὶ μόνον δέχῃς εἰ βήθειν παυόμενοι.* *Aretæus* hoc ipse explanat, (19:57.) *βῆξ ὃ ἀτελής, προθυμία δὲ μένον.* Et (43:50.) *βῆξ, πολλὸν θυμὸς ἐγίνετο, καὶ βραχέα, ξηρά βήσασσι.* Itaque εἰ certè, contra omnium Librorum auctoritatem, legendum.

38 *ἀπολυόμενον.* Malim *ἀποπυόμενον*. Sputum enim, quo minùs fluidum est, eo faciliùs in globulos formatur, & exspuitur, difficiliùs autem liquefit & dissolvitur. *Ætius* hæc

hæc transcribens ait, ὡς ἐπὶ τῷ γλῶσσῳ ἔρχεται σπογγύλον, καὶ ῥαδίως δόσινύεται. Et *Alexander Trallianus* (L. 7. c. 1.) Γνωρίσεις δ' ὅτι σὺ ἐκ τῆ κατὰθεν μερῶν, ἀλλ' ἐκ τῆ πρὸ τῆ φάρυγγος καὶ τῆ δέσμευαν, ἐκ τῆ μόνον ἀναχρεμπιόμηναι αὐτοῖς καὶ βήσας πάνυ ἀναπύσσει.

51 Φθόρης. An Φθόρης? siquidem ex hoc affectu in Phthisin præceps est transitus. Ἦν ἐν πρὸς ἐξ ἀποσείσεσθαι, ἐν τῷ Πνέμονι γήνηται, ἢ ἐκ βηχὸς χρονίης, ἢ ἀναγωγῆς αἵματός, καὶ ἀναβήσας πύον, πύη καὶ φθίσις κυκλίσκεται (36: 4.) qui affectus Φθόρη etiam vocatur, (36: 31.) Vel nūm Φορῆς legendum? ut G. scilicet ut sanguinis effusio ab Asperâ Arteriâ fieri dicatur.

55 Ἔ. An τῷ, pro πνέ, Ionicè? certè ἔτ' separatim legendum, non, ut apud G. τῶν.

XIII,

7 Εμπύοι. An εμπύοι? Ita (36: 7.) ἦν ἡ θώρηξ ἢ πλῆθρον εμπύση, ἐπαναγίγεται δὲ ἀπὸ τῆ πνέμονος, Εμπύη ἢ δὲ τῆνομα.

35 αὐλιόθεν. Num αὐλιόθεν? ut (14: 37.)

45 τῷ πλῆθει ἢ ἡ ἀσφοδὴ &c. Melius fortasse τῷ πλῆθει ad præcedentem sententiam rejici posset, ac legi ἢ δὲ ἀσφοδὴ &c. Etenim antea de signis ex minore vel majore copiâ sanguinis aliquid dixerat; nunc autem de iis tantum agit, unde dignosci possit si ex Venâ vel Arteriâ fluxerit.

XIV,

5 ἰητρίης. Legendum ἰητρίη, ut (12: 40.) ἰητρίη ἢ δὲ ἀσφὸς ἀπὸ λῆ. & alibi. σύψις μὲν ἢ ἰητρίη.

21 ξὺν τῷ. Vocem aliquam potius deficere crediderim, ut σιάλω, quam τῷ hic pro πνί usurpari; neque enim aut commune aut sanum genus loquendi videtur. Substantivo certè alibi semper utitur in occasione simili, ut (60: 20.) τὰδε καὶ ξὺν τῇ τροφῇ. & (60: 27.) ἄλλοτε μὲν ἰδίη τὰδε, ἄλλοτε ἢ ξὺν τοῖσι κρηνοῖσι.

27 μετεξέτεροις ἢ καὶ μέσφι μετὰφρέν. ἔμετοι φλεγματοῦδες, H. μετεξέτεροις οἷδε μέσφι μετὰφρέν. ἔμετοι φλεγματοῦδες. G. V. Fortasse μετεξέτεροις δὲ καὶ μέσφι μετὰφρέν. οἱ δὲ ἔμετοι φλεγματοῦδες.

29 μέζων ἐν τῇ τῆ δόσιτι, πλῆθ' πολὺ. An μέζων ἐν δόσιτι, τῆ τῆ δόσιτι πλῆθ' πολὺ?

34 παγετώπρον. Inusitatè, neque bene formatum comparativum hoc ex Substantivo πάγετός. Malim παγετώτερον, ut (98: 28.) τὸ παγετὸν ἰσχυρ.

57 κατὰπίνη. Certè vox mendosa. *Crassus* vertit, Si in pectore noxa sit; quid legerit, voci κατὰπίνη simile, conjicere nequeo. Inter Varias Lectiones legendum monet, Si à pectore absorbeat. An ἐπανίη? his enim præpositionibus verba in simili casu decomponit, ut ἐπαναγίγεται ἀπὸ τῆ πνέμονος (36: 8.)

XV,

14 ἔ. Delendum puto. Inflammationes enim æstate maximas oriri minimè dubium est.

οἱ καὶ οἱ ἐν τῇσι θερμῇσι μάλλον γίγνον. *Hippoc.* (L. 2. Epid. 995.) Sequitur etiam apud *Aretæum* homines mori ἔαρ' δάπερον, φλεμονῇ καὶ πυρετοῖσι καυσώδεσι.

19 δόσινωσι. Malim, δόσινωσι. Etenim malam spem ex desperatione omnimodâ sequi, absurdè dicitur; δυσλπίση, δόσινωσι τ' βίη, cum gradatione expressio est.

37 ὠκυφόνος F. M. ὠ κύφων & G. V. H. *Goury-lus* inquit, O cyphon, exclamatio est indignantis, Dii vestram fidem! Quânam autoritate fretus hoc ita exponat, haud reperio. ὠκυφόνος certè, vox *Homerice* composita, commodissimè legi potest. *Paulus* (L. 3. c. 24.) καρδία πάχου οὐκ ὅτι φέρουσι θάνατον. *Aretæus* infra, τόσον πταχόν & ὀλέθρον (15: 44.)

50 βεβῶνες οἱ λοιμώδεις ἡπατός. ἡπατός pro ἡβης falsò hic scriptum suspicor. Ita parum enim proprii sunt Jecori Bubones Pestilentes, ut hujus Visceris Tumorem aut Ulcus nusquam Bubonem appellari meminerim. Inguen contrà in Peste perpetuò occupant. Quin & ex eo tantum quòd τὰς βεβῶνας adeo frequenter infestent, βεβῶνες etiam hi Tumores dicti sunt. Ita βεβῶν à *Polluce* (Onomast. L. 2.) describitur τὸ πρὸς βεβῶνας οἰδημα μὲν φλεγμονῆς. Quânam verò partes hoc nomine appellantur, ita definit *Rufus Ephesus*, (de Appel. Part. Corp. Hum. 24.) βεβῶνες ἢ τὰ ἐμπεσόντα τῶν μερῶν τὰ πρὸς τὴν ἡβην.

57 ἐσάθη. Ita legendum non, ut G. ἐσάθη. Sic (16: 22.) γνώμη δὲ παθεῖσθαι & (17: 12.) ψυχῆς κατὰσσις.

XVI,

24 καί. An ἀλλὰ καί?

27 ἔστ' ἢ ἡ δὲ νύσος ἢ δὲ. Hæc pessimè vitata esse manifestum est. An ἔστ' δὲ τῆσδε τῆ νύσος ἰδέη? ut (28: 18.) Σκωτάματ' δὲ ἡ ἰδέη, βάρ' τῆ κεφαλῆς.

48 Ἀρροίη. Legendum existimo, ἀρροίη. Ita in Venæ Cavæ Morbo, quem Causi speciem esse dicit, (21: 47.) περσώπας ἐρύθημα ξὺν ἀρροίη (21: 16.) & (36: 23.) ἀρροπίνη, ἀχροία, καὶ πάλλα πάντα ἐκόσσε οἱ πυρεταίνοντες. Signum revalescentis Cardiaci dicit, cùm ei est περσώπων δύχρον (103: 22.)

XVII,

6 τὰλλα ἀπὸ καὶ τὰ ἄλλα. Quid hæc sibi velint, equidem prorsus ignoro.

16 ἄλλοφάσεν. Ita optimè ex F. cum antea, ἄλλο φασίν, nullo sensu legeretur. ἄλλοφάσσοντες autem, vox ab *Hippocrate* usurpata, (Prænot. 44. 28.) à *Galeno* (in Exeg.) exponitur, ὡραπαίοντες, ὡραφρονῆτες. V. Lexic.

25 ἐρέσσι. Melius fortasse ὀρέσσι, ut F.

41 μέρη. Malim legere, φέρει vel ἔχει; quid enim μέρη hic significet? τὰ πρῶτα per se frequenter adhibet, & adverbialiter, ut (38: 38.) τὰ πρῶτα ὑδατώδεα, &c. Et, τὰ πρῶτα, πολλὰ καὶ χολοβάψια, ἔπειτα &c. Postea verò, pro ῥηιδίως ἀπὸ τῆ, malim ῥηιδίως τε καὶ δόξινως, ut apud *Hippocratem* (Prænot. Ppp not.

not. 45. 19.) ἢν ῥηϊδίως π καὶ δυνάως ἔχεν
δοκέει.

XVIII,

21 χορδή. Malim χορδαί. Nam uti refert Cæl.
Aurelianus, Veteres Græci intestina Chor-
das vocaverunt (Ac. Morb. L. 3. c. 7.)

Et Homerus ait, χορδήσιν λιπαρήσιν (Batezch.
221.)

28 εἰλεώδεις. Stephanus in Thes. Ling. Græc.
& Scapula, εἰλεώδης, ex Aretæo, exponunt,
ileo laborans; quod quidem in hoc loco
nisi absurdè neutiquam significârit; neque
verò alibi apud Authorem hunc legitur.
Constantinus vocem hanc apud Plinium
(L. 20. c. 4.) eodem sensu inveniri falsò no-
tat; Plinius enim illic, *iliofos*, dicit. Idem
Constantinus τὰ εἰλεώδη, *intestini tenuis tor-
siones*, exponit; sed Authorem nullum,
in quo id ita usurpatur, adducit. Equi-
dem valde dubito an vox hæc uspiam, nisi
apud Hippocratem, idque semel tantum
(Epid. L. 3. Æg. 9. occurrat; γυναικὶ ἢ τὰ
εἰλεώδη δυσφόρως ὤρμησεν. mulieri, cui in-
testini tenuis torsiones graviter ingruerunt.
Fœsius tamen vocis hujus in Oeconom. men-
tionem non fecit. Sed neque hoc sensu
hic tolerari potest: neque verò eo quo ego
illam transtuli, scilicet, *Ileum ex cibis iis
maximè contrahi, qui Ileum inferre solent.*
Certè hic legendum, *πυλωδεις, pingui-
bus*: quod non modò cum Experienciâ
congruit, sed cum iis quæ Aëtius ex Ar-
chigene his omnino similia profert, de cau-
sâ Ileî, αἰτὴ δὲ εἰλεῶ, ἀσφροδὲ σίπων πολλῶν
τε καὶ ποικίλων καὶ ἀξυνήθων, καὶ μάλιστα τῶν
κατὰ πύλων κρεῶν. Hæc ex MS. in Biblio-
thecâ Bodlejanâ exscripta sunt, ut & ea
quæ in Notâ sequenti leguntur.

32 ἀνεθλίφθη. Legendum, ἀνεθλίφθη, quibus
intestinum in ventrem non retrusum, sed
violenter collisum est. Aëtius enim hæc
ita exprimit, συμβαίνει δὲ καὶ οἷς ἐντερον εἰς τὸ
ὄχεον σὺν τῇ κόπρῃ κατέβη, εἴτε ἀνεθλίβη μὲν
βίαις.

XIX,

16 παῦσι. An πάντῃ? ut (20: 31.) πάντῃ ἔ
ἡπατὸ σκίδναται.

52 πόνος βαρὺς, βαρὺτατος. Simili loquendi
formâ utitur Cæl. Aurelianus, (Ac. Morb.
L. 3. c. 18.) anhelatio crebra atque cre-
berrima.

54 ἔλκοντα. An ἔλκονται? Trahuntur enim de-
orsum à Jecore Diaphragma & Pleura, ut-
pote quod ex iis suspenditur.
ἤρητο. An ἤρηται? V. 48. 8.

XX,

18 διήλκοντο. An διηλλάξαντο? ut (93: 20.)
διηλλάξαντο τὸ κίνδυνον. Α διήλκοντα, διήλκοντο
legi deberet, Phrasis tamen haud congrua.

24 σὺν πλῆθους. An σὺν πλῆθι? & ὠρεῶν pro
ὠρέων, uti semper fructus horarii ab omni-
bus vocantur, & ab ipso (136: 8.) ἀρε-
δρῶν τὰ ὠρεῶνα.

34 ὀππλίως. An melius ὀππὶ τέλει?

47 ὠρεῶ. Melius ἢ ὠρεῶ.

XXI,

6 καθέν. Melius ita, quàm antea separatim
καθ' ἐν. malim tamen, *χυθέν*, ut 57: 32.

24 καμνύω. Legendum, καμνύη. Nam Aorta
ad sinistram Venæ Cavæ, non hæc ad il-
lius lævam jacet.

32 εἶδον G. ἰδέω H. V. Et, καῦσον G. H. καῦ-
σον V. Legendum credo, ἐκόσσι τὴνδε τὴν κα-
ταύσσιν εἶδον, ἰδέω καύσον ἐκάλεον. Ita (108:
5.) τὴν τὴν κοίλης φλεβὸς φλεγμασίω καὶ πα-
χείης ἀρτηρίης, αἱ ὧσθαι ῥαζὴν τέταν), καύσον
ἰδέω ἐκάλεον οἱ περὶ δέν. Quoniam duæ hæ
voces εἶδον & ἰδέω, altera alteram, proxi-
mè sequebantur, ac sibimet haud absimi-
les erant, Librarii ambas in Textu locum
servare non debere existimarunt: itaque
alii hanc, alii illam, expulerunt; aut forte
alteram incuriâ omisam, ac postea in
Margine ascriptam videntes, hanc rece-
perunt, illam ejecerunt.

34 ἐπὶ τὸν θηρῶδες. An rectè? an ἐπὶ τὰ pro ἐπὶ τὴν?
XXII,

45 ορθῶς ταῖδε. ορθῶς δὲ legendum credo.
Hosce morbos ita patiuntur ægroti, ita ut
ex iis tamen decumbere & lecto affigi non
cogantur. Eo sensu hac voce frequenter
utitur Hippocrates, ut (Epidem. L. 1. 944.)
πυλὴν χρόνον (πυρετοὶ) παρέμεινον ορθῶς δὲ πε-
καὶ κατὰ κεφαλῶσι. ibidem (938.) πλείστον
ἀπύροιον ορθῶς δὲ; in quod commentans
Galenus inquit, ορθῶς δὲ ἐνοχλεῖται τὰς ἀν-
θρώπους τὰς τὰς νόσους φέροντας ἀλύτως πᾶσι
χορδαίς, καὶ μὴ κατὰ αναγκαζομένους κλινῆρας
γίνεσθαι. Eodem sensu hæc voce utitur
Aretæus, (63: 9.) χρόνῳ νῆσθαι, καὶ ορθῶς
δὲ καχεξίῃ.

51 αἰλλ' ἢ. Num αἰλλά?

XXIII,

15 αὐτέων καὶ ὑστέρων φλεγμονάς. Mendum in
hisce verbis aliquod latet; quædam fortè
deficiunt. Quâ ratione restitui possint,
conjectare nequeo; sensum faciliè capio.
Fieri posse dicit, ut Vesica Urinæ sup-
pressionem patiat per consensum cum
aliâ parte, putà, si inflammetur Uterus
Mulieribus, aut Intestinum Rectum in
Viris; quoniam ea per Membras Utero
in illis, Recto in his annectitur. Membra-
narum, quæ Uterum & Vesicam jungunt,
inflammationem, Soranus causam reclina-
tionis ac retractionis Uteri prædicat; quid-
ni eadem Urinam quoque in Vesica sup-
primat. An πλεκταίνας pro φλεγμονάς le-
gendum? quæ pars Uteri vocatur apud
Soranum & Rufum.

19 πληρημύνης. Legendum πληρημύνη.

20 ὀππλίως. Melius ὀππὶ τέλει.

28, 29 ἐν δέκα H. ἐν ἰδ'. G. Aretæum credo,
Hippocratis doctrinæ observantissimum,
Peracutorum morborum terminum, circa
decimum potiùs, quàm quartum atque de-
cimum diem præscripsisse. Acuti, inquit
Hippocrates, (Aph. 23. L. 2.) τὰ οξεία τὴν
νεκρομάτων κλίνεσθαι ἐν πενταεσκαίδεκα ἡμέρησι.
Galenus autem in voces, κατόξιν νύσθαι
(Aph.

(Aph. 7. L. 1.) commentans ait, τὸ αὐτὸ αὐτίκα ἀκμάζον. & in Aph. 10. L. 4. ὅτι δὲ λίαν ὀξεία κέκληκε νῦν, ἀπεράδεν ἀνόμασε κατόξιν, δῆλον παντί· καὶ μάλιστα καὶ ὅτι τῶν κρείστων ὅς ἐστιν ἡ ἐβδόμη ἢ πρώτη, λέλεκται μοι καὶ τὸτο.

34 ὠχρὸς ἰδρῶς. Legendum credo, ψυχρὸς ἰδρῶς. De luteo sudore, uti vertit Crassus, mentionem nullibi factam reperio; frigidus autem morientibus præsertim, cum Convulsione, familiarissimus. Ætius de Satyriasi affectis dicit, ἰδρῶσι ψυχρὸν, ὁποῖον συμβαίνει καὶ τοῖς ὅππότε τοῖς ἄλλοις Σπασμοῖς ὑποκλυμμένοις.

41 βαρύνει H. βαρύνει, καὶ πνέμασι. G. V. Haud mihi persuadere possum, Aretæum, utut Pneumaticæ Sectæ addictum, utut etiam (50:39, 40.) ἔδεσμα Φυσῶδες καὶ Βαρύνειν Hydropas generare dicat, Vesicam flatibus inflammari credidisse. De iis tantum rebus loqui videtur, quarum fortuita assumptione Vesica afficitur, uti cum de causâ Diabetis agit (52:21.) οὐκ ἀδόκητον καὶ δηλητηριὸν κατε τινὲς τὸ αἰτίαν ἔχειν, τὸ ὁλοῦ κύριον καὶ νεφροῖσι ἐνσκήπτει. Illud itaque (καὶ πνέμασι) melius omitti posse cenfeo.

42 πάντα κακίων. Hæc duo verba rectissime se non habere suspicor. πάντα τὰ κακίων H. XXIV,

9 σπλάγχνα. Certè legendum, σπλήνα. Σπλάγχνα enim, omnia generaliter Viscera, significat. Itaque mox rectè ait, ἢν ἐξαπίνης ἀνάσσει ἡ μήτηρ, καὶ ἐκείνη πᾶσα σπλάγχνα, omnia nempe Viscera, vel ex iis quælibet, indicans. Jam verò, cum de singulis partibus agat, quas Uterus è loco suo commotus impetit; eumque modò directè sursum ferri sub Pectoris cartilaginem, modò obliquè ad dextram aut sinistram: jecurque, quod ad dextram partem situm est nominet, ineptè prorsus σπλάγχνα postea dixerit, rectissime vero σπλήνα, quod Viscus in sinistrâ lateris parte, Jecori oppositum, jacet. Ita in Curatione hujus mali, de Utero ibidem loquens (111:20.) ὁπίσω χάζεται, ἢ δὲ ἀνωθεν ἢ δὲ ἀνὰ πρὸς καὶ ἐνθα καὶ ἐνθα, ποτὶ σπλήνα καὶ ἡπαρ.

20, 21 ἀπνίη. Certè legendum ἀφωνίη. Imbecillitas rectè quidem pro Symptomate nominatur, ubi malum hoc nondum accessit, sed jam instat, ut infra. (35.) ἢν ἐν ἀρξῇται πάσχειν, ὅκνη ἔργων πρῆξι, ἐκλυσίς, ἀπνίη. Hic autem mulier in ipsa Suffocationis impetu acutissime moriens describitur: ὁπίεζτο ὡκέως στενοχωρεῖν ἡπαρ, διάφραγμα, πνέμων, καρδίη. τένεκεν ἀπνοίη ξυῶναι δοκέει καὶ (non ἀπνίη, sed) ἀφωνίη. Oppressio scilicet omnium Respirationis partium, Diaphragmatis, Pulmonum, Cordis, quæ spiritum, eodem quoque tempore vocem elidit. Ita cum de alio Morbo huic simili loquitur (24.) fit, inquit, ξὺν πνίγι καὶ ἀφωνίη. In Symptomatis, ubi mulier jam conciderit, (24:42.) simul ponuntur πνίξις καρτερή, ἀφωνίη. Inter hujus affe-

ctus perpetua symptomata rursus nominatur ἀφωνίη (25:13.) Arteriarum Carotidum compressionem inter Suffocationis causas ponit Aretæus; quæ quare ita vocentur exponens hæc habet Rufus, lectu non indigna; καρωτίδας ἢ τὰς ἀπὸ τῆς τραχήλας κοίλας ἀνόμαζον πάλαι, ὅτι πιεζόντων καρωτίδας καὶ ἀφωνοὶ ἐγίνοντο· ὡφθη ἢ νῦν πᾶν πᾶν, ὅτι δὲ πνέων, ἀλλὰ νῦν αἰσθητικῶν περικύπτων πλυσίων. Cum suo nuper tempore reperiuntur, pro confessio autem jam haberi dicat Rufus, Arteriarum Carotidum pressionem Comatis non esse causam, id autem à Nervis sensoriis prope has jacentibus oriri: cumque Rufus Ephesi, prout in Cappadocia Aretæus, ambo scilicet in Asia minore, Medicinam exercuerint; profectò verisimile est, si his temporibus exstitisset Aretæus, eum vel novæ huic de Comatis causâ, secus quàm senserint Veteres, opinionem contradicendum fuisse, vel eam ipsum approbaturum. Neque verò, si paulo vel multo post hanc ætatem claruisset, quid de hac re à Medicis diceretur, ignorare potuit: cum etiam post hujus ævum, Ætii scilicet temporibus, Rufi inter cæteros permultos, scripta plurima Medica maximo in pretio haberentur. Itaque pro aliquo hoc argumento fuerit, Aretæum ante Rufum viguisse. Rufus autem (teste Suidâ) Trajani imperio floruit.

23 καινῶ κάρω. Malim δεινῶ vel αἰνῶ, quâ voce, utpote Homericâ & Hippocraticâ, eodem sensu utitur, (110:19.) αἰνῶται καὶ ὀκτιοῖ. Vel fortasse pro καινῶ, κακῶ legendum. Hippocrates Epid. L. 3. 1085. inquit, ἀλλή πνι κατὰφορὴ κακῇ νόσῳ βαρέως ἀπώλλωτο. κατὰφορὴ enim apud Hippocratem idem quod κῶμα, vel κάρω, significat. κῶμα ἢ καὶ κατὰφορὴ (Epid. L. 3. 1109.) Erotianus exponit κωματώδεις, οἱ μὲν κῶματῳ κατὰφερόμενοι· κῶμα γὰρ ὁ ὕπνος, καὶ οἷον κώμημα. οἱ ἐν μετὰ πνέων νόσῳ ἐν κατὰφορῇ ὄντες, κωματώδεις καλεῖνται. Aretæus dicit (9:3.) ἐν τῇ κατὰφορῇ ὡδῶφοροι.

24 ξυμμορφῇ. Malim ξυμορφῇ. Voces hæc pro se invicem Librariorum incuriâ sæpe positæ sunt, ut 19:6.

31 αὐτόματα. Videntur hic quædam lineæ deficere. Neque enim cum sequentibus bene cohærent; neque adhuc distinctionem inter duos istos affectus complevisse videtur. ψύξις &c. inter causas Hystericæ Suffocationis numerari credo.

XXV,

7 πηλικωτέρησι. Vocem hanc nusquam invenio. πηλίκῳ, quantus, significat. Herodotus, ἀπηλικέστερῳ, Ionicè pro ἀφηλικέστερῳ, junior, ponit: quod & hic legendum credo.

XXVI,

35 πόνος ὁππότεν ἴησι. An rectè?

38 ὡς. An rectè?

XXVII,

16 ὅτι πλεῖνας. Videtur, ἡμέρας, deficere. Ita

loquitur (37:46.) ἐς ἡμέρας πλεῦνας. & rursus, (79:35.) Absurde enim πλεῦνας ad αἰτίας referatur, *Si caput levi de causâ, vel pluribus de causis, doleat.* Id autem vult, licet per aliquot dies continuet dolor, nondum κεφαλαίω vocari, nisi διεθίζῃ χρόνῳ μακρῷ &c.

19 πλεῦνον. An πλεῦνα, Symptomata nempe. Πλεῦνον enim, *magis*, significare nusquam reperio.

31 εἰς. Quidam Codices ἐς, H. εἰς habet. Spiritum igitur & Accentum immutare haud dubitavi, cum id sensus postulet, & ἐς μέσφι nunquam usurpetur pro, *usque ad.*

34 ἐν ἡμέσφι μέμνη. Videtur legi debere, ἀλλ' ἐν ἡμέσφι μέμνη, vel μέμνον pro μέμνη.

35 μένον. Videtur redundare.

42 ἰδρῶς ἄρετ' πνόντων ἐξαπίνης ἄλογ', ὡπερ εἰ πν' πατάξαι ξύλῳ. Tendinum quid sit sudor, explicatu haud facile est. Legendum puto, ἰδρῶς ἄρετ' πνόντων ἐξαπίνης ἄλογ', ὡπερ εἰ πν' πατάξαι ξύλῳ. Ita quoque hæc reddidi. Nervos majores Cervicis Cælius à Græcis τένοντας vocari scribit: (Morb. L. 3. c. 3.) qui tamen *Tendines* potius appellari debent, & in dolore Capitis non raro & ipsi afficiuntur. Cælius inquit in Cephalæâ, (Morb. Chronic. L. 1. c. 1.) Occupat (dolor) occipitium atque colla.

XXVIII,

7 ἐγκυβερέη. Vox hæc nusquam reperitur; neque κυβερεῖν quippiam hic sensus congrui significat. An, ἐγκυρκανέη, vel ἐγκυρκανέη? nam κυρκανεῖν & κυρκαῖν idem significant. V. Steph. Thes. Græc. κυρκαῖται autem ab *Erotiano* exponitur, *περὶ τῆς*, quod hic quidem sensus optimi est. Vid. quæ de hac voce dicta sunt in Notis ad 64:55.

35, 36 ποι. An τῆσι?

XXIX,

6 εἰδὲ ἡλικίῃσι μελίχοι. Hæc ita reddidi, *neque ætate procedente quicquam mitigantur*: quem sensum in his verbis solum invenio, eumque duriter sanè ex Græcis expressum. Malim, pro ἡλικίῃσι, legere, ὁμιλίῃσι, *colloquia, consortia, ἀμικτοι*, εἰδὲ ὁμιλίῃσι μελίχοι *hominum colloquia defugientes, &c.* quando iis intersunt, morosi; scilicet, *nec visu faciles, nec dictu affabiles.* Maniacos describens, inquit, φυγαδιρωπώεσι ἐς ἐρημίῳ, σφίσι αὐτέοις ὁμιλέοντες (33:5.) νηπιάων μύθων περὶ μελίῃ (75:31.)

50 θυμηδίῳ. Malim, ἀθυμίῳ. Crassus vertit, *animi angorem.* In hoc enim differre ait Maniacos à Melancholicis, quod Maniacorum nonnulli vehementer iracundi sint, nonnulli risu ac lætitiâ perpetuâ occupentur, (uti etiam eorum genera eleganter describit in proximo Capite: Melancholicorum verò mens perenni tristitia obumbretur, & sicubi eorum moeror in lætitiâ transeat, in furem illos agi, & Maniacos appellari debere. Hν ἢ ἐξ ἀθυμίας &c. (30:3.) Dixerat etiam antea Melancholiam

sibi Maniæ principium ac partem videri.

XXX,

9 μελαγχολήσιν. An μελαγχολέσιν vel μελαγχολήσιν?

10 ἀμείβετα. Melius forsan ἀμείβεται, ut H. V.

ᾧδύλορον & ὀξύθυμης. Crassus vertit, *excandescentiæ delirium.* Videtur legisse, ᾧδύφορον & ὀξύθυμης. Monet etiam pro, *excandescentiæ*, legendum, *tristitiæ*: unde in alio Exemplari, ἀθυμίας invenisse putandum est.

20 νωθροὶ ἔασι ἀλόγως, ἔπνι ἐπ' αἰτίῃ. Cum ἀλόγως idem significet quod, ἔπνι ἐπ' αἰτίῃ, malim istam istasve voces ex hoc loco auferre, & post ὀργίλοι legere in eadem lineâ. Ita alibi: ὀργίλοι σὺν ἐπ' αἰτίῃ πνι, δύσθυμοι ἢ ἀλόγως.

Τεκμηρίων. An τεκμήρια?

21 μελαγχολίης δέχῃ. Videntur hæc duæ voces ex Margine desumptæ, ubi eas aliquis adscripserat ut notaret hic inveniri *Melancholia incipientis* signa: quod submonuerat *Aretæus* dicens, Τεκμηρίων vel (τεκμήρια) μὲν εἴν' σὺν ἀσσημα. Ita etiam (69:27.) ἀτὰρ εἰδὲ ἰσχυρὸν τέκμαρ εἰδὲν ἢ δέχῃ τ' νύστα μέγα. Vel fortasse transposita sunt, & legendum, Τεκμήρια μὲν εἴν' σὺν ἀσσημα, μελαγχολίης δέχῃ.

26 ὁκόσοι γὰρ ὑπερεκτρέπονται ἔπω οἱ κακῆ. Sensus ex his verbis facile elici potest, tamen ἔπω οἱ non sanam esse Lectionem suspicor. Crassus vertit, *Quotquot enim à naturali statu valde aliena sunt, ea non protinus huic malo insunt, sed per quietem sese offerunt.* Videtur plura, non tamen faniora legisse.

48 σφυγμοὶ ἴκελοι τῷ ψυχῇ, quid sint, nescio. Crassus monet legendum, affectui: quare, πάθει, in quodam Codice reperit; quod tamen sensum haud illustrat.

46 ὡς ἐξ ἀλὸς ὀρυγμῇ. Comparatio certè longè petita. Crediderim pro ἐξ & ὀρυγμῇ legendum ὀρυγεγμῇ, & mendum quoque aliud subesse. G. legit ὀρυγμῇ. Ita (16:19, 20.) σμάχῃ ἰδία, ἐρεθίζεις ὀρυγεγμῇ. (& 59:24.) φύσιν βρομώδεες μὲν αἱ ἄνω, καὶ ὀρυγεγμώδεες.

53 ἦ. Redundat, puto.

XXXI,

45 αἰδε αἱ περσάσιες, καὶ γὰρ ἄνδρα ἐξάπῃσι. Malim hæc ita legere, αὐταὶ ἢ αἱ περσάσιες, αἱ καὶ ἄνδρας ἐξάπῃσι. *Ætius*, qui multa ex *Aretæo* de Maniâ excubibit, hæc ita exprimit, αἰσάκον ἢ τῷ παθῇ — καὶ οἱ τὰς συνήθεις ὀκνήσεις ὀπρῶμοι. Διὰ τὸ καὶ γυναικες ἐνίοτε μαίνονται, αἷς ἐπὶ ὀχνηταὶ τὰ κατὰ μὲν.

51 ἀγωνίης. Legendum ἀγωνίης, ut 44:25.

XXXII,

5 ληκύθων ἐκπύωσιν. Verba paucula hic ad explendum sensum deficere videntur, qualia in Versione addidi. Paulus (L. 3. c. 14.) ait Melancholicorum, τὰς μὲν δοκεῖν εἶναι σπῆν ὁσέκκινα, καὶ φοβεῖσθαι τὴν κατὰ γῆνα.

XXIII,

XXXIII,

15 ἔ. Legendum ἢ ἔ.

25 ἄλλης. Malim, ὅλης. Neque enim de ullo *Sensu* antea locutus est.

36, 37 ἀναλθές. Malim ἀναλδές, quæ vox *Hippocratica* à *Galeno* & *Erotiano*, ἀνωξές, ἀτροφον, exponitur. Etenim, quibus modis afficiatur *Crus* hoc, ἀπόπληκτον ab *Hippocrate* dictum, explanat: νεκρῶδες scilicet id *sensu* carere indicat ἀχρήιον *motu*, ἀναλδές autem *nutrimento* quoque destitui ac minui & tabescere; quæ sanè omnia in *Crure* vehementi *Paralyti* resolutio eveniunt. *Hippocrates*, (Lib. De Artic. 823. 2.) quibus os femoris luxatum est, inquit, ἀχρήιον παντάπασιν καὶ ἀνωξές ὅλον τὸ σκέλεος γίγνεται. In imo *Versionis* Latinæ notavi, ἀπόπληκτον σκέλεος, quod ex *Hippocrate* citat *Aretæus*, reperiri *Epidem.* L. 3. à *Duretto* (Com. in Coac.) deceptus, qui id illic legi monet haud verè; pro comperto enim habeo verba hæc in isto Libro haud legi; neque sanè, post longam & frequentem conquisitionem ἀπόπληκτον σκέλεος apud hunc Authorem ullibi deprehendo. *Paulus* etiam in Capite de Apoplexiâ (L. 3. c. 18.) eadem ex *Hippocrate* profert, Φησὶ γὰρ Ἰπποκράτης, ἀπόπληκτον αὐτὸ τὸ σκέλεος ἐγχετο.

49 ἢ ἰδίη καὶ ἰδίη ζύμπαντα. Malim, ἢ ἰδίη καὶ ἰδίη, ἢ ζύμπαντα, vel per se singula, vel simul omnia.

XXXIV,

2 ἐλκείων νόσος. Quid hæ voces hic significant, divinare nequeo. An ἐκλυόμμενα, vel aliquid simile?

6 κρίσις. Legendum puto, κρίσις.

18, 19 περὶ αὐτῶν. Vox hæc pro περὶ αὐτῶνται, incuriâ huc irrepit.

30 τῶδε. Malim, τὰδε, scilicet νεύρα.

31 περὶ δὲ. Malim περὶ δὲ, ut 15: 5.

44 ὅπως ζύλα ἱκανὰ καταξέων. Non dubito, quin insigne mendum his verbis insit; ea saltem non intelligo.

τὰ μέλας βραχύτερα ἐσωτέρων γίγνεται. Forsan, pro ἐσωτέρων, ὑμέων legendum. *Hippocrates* (Lib. de Artic. 821.) hæc habet. οἷσι δ' ἂν καὶ τὸ ἰσχυρὸν ἐξ ἀεθροῦς γίγνεται, τῆτοις δ' ἂν καὶ τὸ ὀστέον οὐκ ἐξ ἀεθροῦς ὁμοίως τῆτοις γὰρ ἐγγυτάτω δ' ἐξ ἀεθροῦς ἐστίν, ἀλλὰ βραχύτερον δ' ὑμέων γίγνεται.

XXXV,

41 εἰ μὴ τὸ σῶμα ξυνάγεται τὰνδοθεν, ἀδόκητος ὁ πάθος. Malim hæc ita legere & interpungere, εἰ μὴ τὸ σῶμα ξυνάγεται, ἐνδοθεν ἀδόκητος ὁ πάθος.

50 ὑμέα τὰ σιναιρά. Nominativo præponi debet Articulus, quod hic est ὑμέα; pars enim ista faciei quæ sana est, intenditur, & decolor est, & oculum habet altero ampliore: eò quod altera pars quæ convulsionem patitur & contrahitur hanc quidem vehementer intendit, non tamen maliquicquam ei communicat. Legendum ergo, τὰ ὑμέα σιναιρά.

XXXVI,

4 ἐν τῷ. *Crassus* male legerat, ἐν τῷ. Nam, *externâ causâ*, vertit.

17 δὴλη. An non melius, δηλοῖ? molestia scilicet, imbecillitas, & colliquatio manifestum faciunt febrem non desinere interdiu, licet eo tempore delitescat. Ita (54: 27.) δηλοῖ ἢ τὸ πύον, & (63: 23.) ἰδέα δηλοῖ.

54 ὥστε καὶ τὰ σπέρμα. Hæc mendosa esse opinor.

XXXVII,

3 ποιῶ. Num rectè?

11 ῥομβοειδέα. in rhombi figuram. Figura hæc nullo modo Ossium istorum figuræ similis est. Costæ enim omnes ex Ossē uno atque incurvo consistant, cujus circumferentia convexa ad exteriorem partem spectat: adeoque linea quæ Costæ cujuscvis vertices, per superficiem ejus externam ducta, conjungit, una, atque eadem curva & convexa est. Illas itaque similitudine nullo modo referunt *Figure Planæ*, *Rhombus* & *Rhomboeides* dictæ; cum earum utraque, utpote *Parallelogramma*, constet ex *Angulis* quatuor atque totidem *rectis lineis*. Idem de *Figuris Solidis*, *Rhombo* & *Rhomboeide*, dicendum. Nam cum hic pariter atque ille describatur ex *Figure planæ* eodem nomine appellatæ convolutione circa alteram ex *Lineis* suis *Diagonalibus* manentem immobilem, liquet etiam omnem undique horum Corporum superficiem describi à duabus *Rectis Lineis* quæ eorum vertices connectunt, *Angulum* autem ipsæ simul in *Superficie* constituunt. Legendum credo, ῥομβοειδέα, aut ῥομβοειδέα, recurva. *Corinthus* enim apud *Jonas* significare inquit *ροικόν*, τὸ εἶσω νεῦρον καὶ σπέρμα, ὃ καὶ ῥοικόν λέγεται. Et *Erotianus*, *ροικῶδη*, ἀπὸ αὐτῶν καὶ γαῦσαι καὶ σπέρμα ἐκάλεισαν. Verbum certè illud ex *Hippocrate* petatum est, (Lib. de Artic. 810.) καμπυλώται ἢ πλάττειται αἰθρώπια εἰσὶ, ῥομβοειδέα τρόπον. Sed legendum illic etiam, ῥομβοειδέα vel ῥομβοειδέα, vel etiam ῥομβοειδέα. Nam uti notat doctissimus *Foësius* in hunc locum, ῥοικόν, idem quod *ροικόν* aut *κυλλόν*, significat, atque ita id usurpat *Galenus* (Com. 3. in Lib. κατ' ἰητροῖον.) Hanc etiam sententiam spectat *Erotianus* in *Vocum Hippocraticarum Collectione*; locus autem perquam vitiosus est, uti innuit *Foësius*, (Com. in Lib. de Artic.) & sic legendum monet, *ῥομβοειδέαταιν*, *καμπυλώταιν* ῥοικόν γὰρ καὶ γαῦσον τὸ σπέρμα λέγεται. καὶ τῶν δὲ πᾶσι φησι, καμπυλώται ἢ αἰθρώπια πλάττειται εἰσὶ, ῥομβοειδέα τρόπον, τῆς πλάττειται, ἢ κατὰ πᾶσι μὲν κρίσις, κατὰ πᾶσι καμπύλις. Rursus *Hippocrates*, (in *Mochlic.* 842.) πλάττειται ἢ καὶ τῶν ἀφύστικας τῶ σπονδύλων, νεύρων, πρὸς περὶ κασιν, ἀπ' αὐχένος ἐς ὀσφυῖν ἔσθλην ἐπίπεδον ἢ καὶ τὸ σῆτος, χαῦνον καὶ μαλθακὸν καὶ ἄκρον ἔχουσαι, εἶδος ῥομβοειδέαταιν τῶ ζώων. Similis hic error ac apud *Aretæum*. *Galenus* (Exeg. *Hippoc.*) ῥομβοειδέα, καμπύλον, exponit. Sed Librariorum hæc errata fuisse credendum est; veramque lectionem, sive ῥομβοειδέα,

Qqq

five

five *ροικειδέα*; quarum utramque vocem *Ionicam* esse antea demonstratum est; in earum verò locum, cum valde inusitatae & antiquae sint, *ροικειδέα*, voculam communem neque sono ablimilem, irrepsisse minimè mirum est.

14 ἀρθεα ἐναργῆ. Videtur Glossema in sequentem vocem ἔξαρθρα. *Hippocrates* ait, (Lib. de Artic. 787.) ἄλλοι γὰρ ἄλλων ἔξαρθροι πεφύκασι, ubi *Galenus* ἔξαρθρος vocari scribit, τὰς ἐκκείμματα καὶ περὶ χοντὰ κεκτημμένα ἀρθεα.

21 ἐν. *Crassus* legit, εἰ. Siquidem vertit, Porro Senes in hoc malum non frequenter incidunt.

XXXVIII,

4 παχυνέ) ὁ ὕμην ἀτὰρ ἡδὲ &c. Ita lego, nulla mutatâ literâ, cum Codices omnes habeant παχύνε) εἰ μὴ ἀτὰρ ἡδὲ &c. Etenim ἀτὰρ ἡδὲ, voces Authori huic frequentissimæ in sententiæ initio semper usurpantur, ut 36: 36. ὁ ὕμην autem ut claritas sententiæ constet, pene necessaria sunt. In Var. Lect. (8: 45.) ubi Codex unus, ὁ ὕμην, habet, in alio, εἰ μὴ, reperias.

8 φθίσιν ἐλεξα &c. Hæc quidem prorsus haud intelligo.

21 χροὴ ζωώδης. Ita lego ex M. cum Codices χροὴ ζώωδης habeant. *Purulentis* enim *color* semper *luridus*. ζωώδης autem, *floridum colorem*, significat, ut (24: 45.) ἐς χροὴν ζωώδης, ἐρυθρότεροι μὲλλον. At (68: 3.) μέλαρες, ζοφοειδέες τὴ χροὴν.

24 μέσφι ἀν ἡ. Malim μέσφι ἀνῆ, quoad remiserit; μέσφι enim, quoad, non, quamdiu, significat.

30 δόποτασι βιαίης. Ita lego, licet Codices Græci, ἀποτάσι habeant; quoniam *Crassus*, inter paucas eas, quas Libro suo subjecit, *Varias Lectiones*, ex suis legi debere dicit, *intentione violenta*: quæ quidem, cum pus ex pulmone fertur, non potest abesse. *Abscessus* autem violentus incongruè dicitur. *Variarum* istarum *Lectionum* mentionem non facio, nisi quid occurrit à Græcis nostris MSS. discrepans, quod quidem perrarò accidit.

47 ἡ ἀνάμαλον. ἡ supervacaneum videtur.

49 δόπολωόμματα. Melius fortasse δόπολύόμματα.

XXXIX,

28, 29 τῇ μέσφι. Num rectè?

38 βρογχίζον. Legendum βρογχίον. *Rufus* inquit, τῆς ἡ τραχέας δερμίδας καλεῖται βρογχίος, αἱ καὶ εἰς τὸ πλέγμα δόποφύσεις βρογχία.

XL,

21 πυρσευτήρι. Legendum, πυρσευτήρι.

35 ὑπὸ βαρίης. Quonam modo afficiantur in statu aliquo aëris *Asthmatici*, minime jam agit. Malim itaque legere, ὑπὸ δόπορης ἢ ἡέρος καὶ διοίγας τὸ σῶμα, ὥς τῷδε μέζονι χρεώμενοι, ἐδὲ quoddam aëris valde indigeant, os etiam aperiunt, ut ejus ita quamplurimum attrahere possint. *Ætius* de *Asthmaticis* inquit, τὸ γὰρ εἰσπνεύμενον αὐτοῖς ἐλαττόν ἐστιν, ἢ καὶ τὸ χρεῖαν τὸ ἀναπνοῆς.

45 μικροτέρη. Codices Græci omnes habent μακροτέρη. *Crassus* autem indicat, pro *longiore*, legi, *minore*. Neque dubitari potest, quin, quo minor sit in *Asthmate* *Tussis*, eo melius cum ægro agatur.

46 πὶ πύων G. H. πὶ καὶ πύων V. Melius, πὶ πύων καί.

53 πειόντι. Legendum, πειιόντι.

XLI,

8, 9 αἰχρὸν ὄν. Melius, εἰς χρόνον, in tempus aliquod. Neque enim turpitudine in hoc affectu ulla est. οἱ μὲν ἐς χρόνον ἐπαρήγοντες (71: 21.) Διαρκέσσι ἢ ἐς χρόνον πινά, εἰ δὲ μὴ κάρτα πολλόν (52: 15.)

13, 14 ὅσον βραχείης ῥοπῆς. Hæc sana esse nequeunt.

20 ευρύτερος. Malim, ἀραιότερος. Ita *Phthisi Pulmonum* obnoxii dicuntur, ἀραιοὶ τὸ θάλασσαν (37: 27.) Certè *Pulmonum* vitiiis, nulli magis immunes, quàm quibus *Thorax* latus & quadratus obtigit: nulli contra iis magis opportuni, quàm quibus is *arctus*, *compressus*, *contortusque* est. *Pneumode* autem affectis *Thoracem*, neque *Ulceratum* esse dicit, licet rarior atque *arctior* sit; ideoque non acutus valde morbus existit; sed εἰς χρόνον δόποτίνε). Quid quod haud infrequenter eveniat, ut quibus *pectus acutum* est, ii quoque *gibbi* sint, & ergo hos alterâ malæ istius conformationis parte affici, alterâ carere innuit.

30 δεξιά. Malim ἐπὶ δεξιά.

35, 36 ἐς ὑγίην. Redundare videntur.

44 ἔλατ. Melius ἔλατ).

45 ἡρ). Melius ἡρτη). V. 19: 55. Ubi melius etiam ἡρτη) pro ἡρτητο.

46 ξυνέπε). An ξυνέχε)?

47 ἀκρω τὸ ὤμων. An ἀκρον τῶν ὤμων, vel ἀκρὰ τῶ ὤμων, ut eodem casu ponatur quo κληίδα.

λακοχρόα. Malim, λακοχλώρα, ut 45: 44.

46: 19. Vid. etiam Not. in 44: 54.

XLII,

7 μέμνωσι οἰδέε. Quiddam hic, opinor, deest.

25 κακῶδες. Certè legendum, εἰ κακῶδες. Pus enim in *Abscessu* malè olere malum perpetuò signum. πύων, ἢ, ἀλλ' ἐς πύων, λακόν, εἰ κακῶδemon ἐκδιδόι. εὐήθεια τὰ δόπο τῶνδε ἐλκεα (55: 36.) Αἰθρόον ἢ δόπο πύων εἰρηδω, ὁκόσα μὲν λακὸν πέποννα, ἀνοσμία, λεία, πεισηκότα. (38: 49.) Vid. etiam 42: 43.

27 ἀθελξεπα. Malim ἀλθελξεπα, ut 61: 21. Voce ἀθελξη) utitur *Hippocrates*, sed sensu longè ab hoc diverso. V. *Ioës Oeconom.* ἀλθεζις, frequens apud *Aretæum* & *Hippocratem* vox; à quâ ἀλθεῖν & ἀλθεα & ἀλθίσκειν format *Hippocrates*, quæ *Galenus* & *Erotianus* ὑγιάζειν, θεραπεύειν, exponunt; *Aretæus* ἀλθεζέ) ab eâ derivat, ambo ἀλθεῖν.

43 γὰρ ἐκρέε. Nihil frequentius est quàm ut particulæ à Scribis negligentibus pro se mutuò ponantur, uti γὰρ & ἢ pro invicem, Var. Lect. 19: 42. γὰρ autem pro ἢ unum posuisse credo alterum, ἢ, lo-

co δι; quare διεκρέει hic legere velim.
47 ἀπορον &c. Hæc vitiata esse satis constat; sensum tamen verum elicuisse mihi videor in Versione.

26, 27 ὀπιπνοίης, G. ὀπιπνοίης, H. Nullo sensu. ὀπιπνοίης satis commode legi potest. Tumor exstat major ipsa Lienis *superficie* apparens.

30 παῖθ. Legendum, παῖθε.

44 ἐπαναίδητον. Annon melius ἀνεπαίδητον?

XLIV,

6 μέλεα. Legendum μέρεα.

27 πλατέα. Legendum, παχέα, ut apud *Hippocratem*, (De Aer. Loc. & Aq. 283. 38.) ὁκῶσαι μὲν ἔν ἐστιν ἐλώδεα, καὶ σάσιμα, καὶ λιμαῖα, ταῦτα ἀνάγκη ἔμ μὲν θέρους εἶναι θερμὰ καὶ παχέα — τοῖσι δὲ πίνεσι, Σπυλῶας μὲν αἰεὶ μεγάλας εἶναι.

41 ἡμῖν. An rectè?

42 τὸ ἐς ἐργασίαν. τροφή, pro τῇ, legendum puto. Ἦν ἔν ὁμότερον τὸ ἡπαρ τὸ ἀλλῶν τροφῶν λάβει, τὸ μὲν ἰδίαν ἐργασίαν ποιῶν (45: 7.) & (47: 22.) ὁμῶν δὲ ἀτρεπτῶν ἢ ἀνάδοσις, ἐργασίη γὰρ τροφῆς ἢ ἐς πέψιν ἀπορος.

54 λευκοχρόα. Malim, λευκοχλωρά, color ex albo viridique permixtus. *Crassus* monet, (in Var. Lect.) legendum, album cum viridi mixtum. Statim etiam subjicit, in *Nigro Ictero* colorem esse μελάγχλωρον. Vid. 45: 44. & 46: 19.

XLV,

7 ὁμότερον τροφῶν. Substantiva foemini generis cum Adjectivo Masculino non raro copulantur, ut hic: ut χροῖς νέος (28: 11.) κοιλία πλατεῖς (36: 50.) quod & apud *Poetas* & *Hippocratem* non infrequens. Id subnotare volui, ne fortasse menda putarentur.

45 τῶνδε μὲντοι ἢ αἰτίη. εἶδη δὲ καὶ χολῶν ἐστὶ αἰτίη. Hæc ita legi fortasse debent, τῶνδε μὲντοι, εἶδη καὶ χολῶν ἐστὶ αἰτίη. Ex Margine alterum ἢ αἰτίη defumtum credo, ubi notabatur in hoc loco reperiri diversas *Icteri* causas. Sequetur mox, ἀλλὰ καὶ τὰ σπλάγχνα ἐστὶ αἰτίη, simili & congruo dicendi modo.

XLVI,

35 οἶδε κινέειν. Sensus hic restitutionem, in loco plane desperato, *Harleyano* Codici debemus, cum antea legeretur εἶδε κινεῖν.

50 νέοισι. Malim, καὶ νέοισι.

XLVII,

3 χεδίος. An, χεδίως?

8 αἵματος γῆνα, ἢ δὲ πᾶν ἔργον φύσιος. Malim, ἢ δὲ πᾶν ἔργον φύσιος, αἵματος γῆνα. Sæpe accidit, cum omissum aliquid in Margine adscribatur, qui ex isto Exemplari aliud exscribit, id loco non suo restituat.

10 τὸ παρόθεν. An rectè?

26 εὖπε &c. Hæc profectò non intelligo.

35 μόρια. Ita legendum, non μερία. *Crassus*, partes, vertit.

XLVIII,

5 ἀναπνοή. Sine hac voce sensus optimè constat, cum eâ nullus est. Hanc ex Margine defumtam credo, cum illic ad notan-

dum posita est, ἀναπνοή interdum ἀόμα vocari, suprâ (47: 58.)

34 ἀλλοιοι. Legendum, ἀλλήλοιοι, ut (32: 21, 22.) ἄλλοτε δὲ ἀλλήλοιοι ζυγμωρῶνται, & rursus (52: 31.)

40 ἀλιζόμην. Legendum ἀλιζόμην, ut (17: 35.) ἀλιζόμην ἐν σωμαχῶ. Etenim ἀλλομαι (ἀλλομαι) nihil nisi, *salio*, significat.

XLIX,

8 ἐνυχε. Certe, ἀνυχε. Proprium enim Tympaniæ est, ut humore careat; & (49: 47.) ἦν ἐς ὀμίχλιν καὶ ὕδωρ τρέπηται τὸ πνεῦμα, ἀσπίτης δὲ τὸ τυμπανίς fit.

10 δοκῆ πως τυμπάνω. An δοκῆ ὅπως τύμπανον. Ita (49: 43.) ἦν γὰρ πατάξης τῇ χειρὶ, τὸ ὀπράττειν δοκῆ.

25 ὁ μείων H. ὁμοίως G. V. Hac lectione sensum optime huic loco restitui liquet.

35 κατὰ λόγον. Certe, κατὰ λαγόναν, legi debet.

L,

4 νέοι ἀκμῶν ὄντες. An νέοι καὶ ἀκμαῖοντες, vel ἀκμῶν ἔχοντες, vel ἐν ἀκμῇ ὄντες?

9 ὀπιπνοίης. Græci Codices ὀπιπνοῦ, omnes habent. Sed cum *Crassus*, *superficiem*, reddat, ὀπιπνοίης, utpote genuinam lectionem, reponere haud dubitavi.

19 ὁπρόσωποι. Certè, ἐν προσώπῳ, legendum. Hydropicum quisquis intuetur, ὁπρόσωπον vix dixerit, sed potius ἀπρπία εἰσδῆν. (48: 27.) Hoc vult, venas iis in faciei superficie exstare, uti in Cachecticis, qui ab Hydrope, ipsi non longè absunt: (47: 59.) φλέβες ἐν τοῖσι κροτάφοις ἐπιρριμῶνται, ἀσπρπία τὸ πέρλεξ· ἀτὰρ καὶ ὅτι τοῖσι καρποῖσι παλὺ μέζονες διοιδέσονται.

25 οὐπὶ φατόν. Haud rectè hæc se habere existimo.

42 ὁκόσον. An πλὴν ὁκόσον? ut 62: 5.

LI,

16 τῆτέσι. An rectè?

20 κατερράγη. An κατερράγη, *ruptione*? Syntaxis, ut nunc est, parum congrua.

15 ἐμπλέωσι. An ἐμπλέει εἰσι?

18 διώση. An διώσης, ut prius ἐκχέης?

24 λέξω. Post hanc vocem, vox ἔχω, ut opinor, deest.

26 ὁρόης. Melius, ὁρο.

36 ἀφέξι. An ἀφέσι ab ἀφίημι? ἀφέξι ab ἀπέχω alio sensu invenitur 117: 21. Sed ἀφέσιες ὕδατων legitur 61, 12.

39, 40 παχύς δὲ ὁ θάνατος ποτὶ καὶ βίῃ αἰσχροῦ καὶ ὀπιπνοῦ. Malim παχύς δὲ ὁ θάνατος ποτὶ καὶ ὁ βίῃ αἰσχροῦ καὶ ὀπιπνοῦ. *Galenus* inquit (Com. in Hip. Lib. de Attic.) τῇ φωνῇ (ποτὶ) χρῆται, ὅταν αὐξήσῃ βαλεθῇ τὸ λεγόμενον. *Aretæus*, (28: 45.) ζυμῶσι μέσφι θανάτου, ποτὶ καὶ ὀπιπνοῦ ἢ νεῖσι.

46 τὰ δὲ σπλάγχνα &c. Hæc ex *Aretæo* citat *Ætius* (Tet. 3. Serm. 3. c. 1.) ἀρεταῖ δὲ προσήγησι καὶ ταῦτα, τὰ σπλάγχνα αὐτοῖς καίεσθαι δοκῶσιν· ἀσώδεις γὰρ εἶσι καὶ ἀποροι, οὐκ εἰς μακρὸν θνήσκουσιν, ὡς ἐν πυρὶ, φλέγονται δὲ ψῆ· καὶ ἀσώδεις αὐτοῖς τραχεῖα. ἀλλὰ καὶ εἰς μικρὸν κατὰσχῶσι τὸ ἔργον παροιδεῖνται ὁσφύ, ὅρχεις, ἰσχία.

ἰαχία. Εἰ ἢ ἐπὶ μᾶλλον αὖξεται, (ἡ. ἢ ἢ ὅπῃ μᾶλλον αὖξεται) θερμάσια δακνώδης ἐν τοῖς σπλάγχνοις. τὸ ὀπρῶστερον ῥυπιδέται, καὶ αἱ φλέβες ἐν αὐτῷ ἐπαίρονται, ἰχνοὶ ἢ πλὴν ὅλῳ ἔξιν, καὶ τηκεδῶν ἔσώματ' γίνεται δεινὴ. ἄλλοι ἢ οὐκ (ἡ. ἔχι) ἔρῃσιν, ἔδὲ πρὸς ἄλλη ἔπινομύα ἀσπνοή. τοιγαρὲν ἀκρεῖς μὲν ἔστι ποτὶς, πλεμμυρεῖ ἢ τὸ ὑγρόν καὶ πείσσεισιν ἔκ κύστιος καὶ τῆς κοιλίας, ὅθεν ἐρράγησαν ἀθροοί. Vid. quæ ad imam in Versione hujus Capitis Pagine nam annotata sunt. Græca hæc è MS. in *Luparæa Galliarum Regis Bibliothecâ* exscripta sunt. Est etiam alius in *Bibliothecâ* nostrâ *Bodlejanâ* perquam recens, qui Caput hoc de Diabete, inter pauca alia *Ætii* scripta continet. In quibus à *Regio* Codice variat, apponere non pigebit, quoniam ad *Aretæi* verba propius accedunt. γδ ἔτοι καὶ R. defunt B. ὡς ἐν πυρὶ φλέγονται δὴψ R. περιφλεγέες δὴψ B. ἀπορῃσις αὐτοῖς τραχῆα R. ἀπορῃσι πεχῆα B. παροιδῆνται R. παροιδῆσιν B. εἰ ἢ ἐπὶ μᾶλλον αὖξεται R. ἢ ἢ ὅπῃ μᾶλλον αὖξεται B. δακνώδης R. δακνώδεις B. αἱ φλέβες R. φλέβες B. αὐτῷ R. αὐτῷ B. ἀκρεῖς R. ἀκρεῖς B. πλεμμυρεῖ ἢ τὸ ὑγρόν R. πλεμμυρεῖ ἢ ἔστι B. καὶ πείσσεισιν τῆς κύστιος καὶ τῆς κοιλίας R. πείσσεισιν ἢ τῆς κοιλίας (sic) B.

LII,

3 πορέοντος. An παρεόντος?

12 Διαβήτης ἐὼν. Codices omnes habent Διαβητήτων, & *Crassus* vertit, quasi pertransseuntem dixeris, monstrum hoc verbi à Διαβαίνω formatum putans. Si separatim legas, Διαβήτης ἐὼν, nulla restat difficultas; Διαβήτης enim *Siphonem* perinde ac morbum *Diabetem* significat: illique hic non absurdè comparatur, cum humor per ægroti corpus eadem ferè celeritate ac per instrumentum illud perfluat. *Ætius* morbum hunc *Siphonem* à fusorii Instrumenti similitudine appellatum dicit. *Siphon* autem Græcè Διαβήτης dicitur. Vid. *Stephani* Thes. Græc.

26 διψεῖ αὐτὸν. Codices quidem omnes habent, διψος αὐτὸν. Sed cum minimè Dubium sit, quin prior Lectio tantum vera esse possit, condonabunt mihi spero Lectores, quòd in Textum incuriâ meâ (si quidem vel hujusmodi Lectiones sine auctoritate illic admittere non destinaveram) irrepperit.

43 ἰσθμοειδές. Ferri sanè potest hæc vox, cum *isthmo* similis sit quodammodo pars quæ Renum pelvis Ureteribus annectitur. Sed cum sequatur, ἐς πλὴν τῶν ἔργων διήθησιν, malim, ἰσθμοειδές, cribriformes. Ita *Rufus*, (De Appel. Part. Corp. Hum. 47.) κτ' ἢ τὰ ἐνσιμα (Nephroi) ὑμῶν ἔχουσιν κατὰ τεσσάρων ἰσθμοειδῶς, ἀφ' ὧν δύο πόροι κτ' πλὴν κορυφῆς τῆς κύστεως συναπῇσιν. Legitur (116.26.) ἰσθμοειδῶν, ubi sine dubio ἰσθμοειδῶν legi debet, siquidem de Osse *Ethmoeide* sive *Cribriformi*, agitur.

47 τῆσδε. Vox hæc inter scribendum, cum eam veram esse constaret, Textui inserta

est, licet Codices omnes habeant τῆσδε.

LIII,

13 παχέες δέ. Ad explendum sensum, ὅπως, etiam hic legi debere videtur.

16, 17 οὐρητήρσι. Certè ἔρσι, legendum. Etenim per Ureteres quidem, sed cum Urinâ, fluunt arenulæ.

23 ἀνέκλισι. Legendum puto, ἀνέλικτοι, tortuosi, ab ἀνελίσσω formatum. Ita ἀνέλικτοι 117: 7. & 135: 45. sensu quidem diverso; quæ tamen apud *Hippocratem* pro intestinorum torsionibus usurpatur: ἐρόφοι καὶ ἀνελήσιες κακώηθες (1086.) ἀνέλικτοι ab *Aretæo* (122: 42.) non tortuosa, significat; ubi ab ἄλφα privativo & ἐλίσσω componitur.

31 λίθες ὁδοιπορέοντες. Ζωῶ ὁμοβιβαίω. Quid ὁμοβιβαίω, vel, ut *Crassus* vertit, communi simul violento, significet, neminem credo intelligere. Haud dubito quin *Aretæus* scripserit, ζωὴ πόνω βιβαίω. Nam, in Curatione Calculi, (110: 6.) inquit, κάρτα γδ ἐπίπον τῇ λίθων ἢ ἐς πλὴν κύστιν ὁδοιπορή.

34 Φυσώδεις. Melius fortasse cum ἐρῶντες jungenda hæc vox est; & priores φύσας eæ intelligendæ quæ per κοιλίης ἔξοδον transseunt.

41 πίμπωσανται. Malim πίμπωσανται. ut (109: 13.) πίμπωσαν γδ ἢ τῇ Νεφρῶν κοιλίᾳ ὑπὸ πλεμμυρεῖς τῶν ἔργων ἐ διεκρῆντων.

51 παχέα. Codices omnes, πάσσα, perperam legunt. Sed cum *Crassus* vocem hanc, crassas materias reddat, παχέα reposui.

57 Μετεξέτεροι. An μεπεξέτεροι δέ?

LIV,

13 τῶν ἔργων. Redundare videtur.

38 Λίθος μέγας μὲν, ἀναλθῆς δέ. Absurdè sanè dicere videtur, Calculum magnum quidem, verum insanabilem: quasi, quo major esset Calculus, eo facilius interdum esset curatio. Equidem vocem aliquam intercidisse credo, & sic, vel aliquid eodem sensu, ab Authore scriptum. Ελκος δέ, καὶ Αποσείσεις, ἢ Παράλυσις, ἢ Λίθος μέγας, χρόνια μὲν, ἀναλθῆα δέ. Ita præcedentibus aptè hæc congruent. V. 52: 52. ubi de Renum Morbis eodem planè modo locutus est.

LV,

30 ἡ ζωὴ δαίτα. Abrupta hæc videtur Sententia.

52 Διαψυχρῶν. Malim, δι' αἰψύχων. Ita (83: 45.) in Paralyfi Vesicæ, ait, Διαρρέει πρὸς τὰς αἰψύχων. Vulgò notum est, in morientibus excrementa per omnes corporis partes exprimi. In Paralyfi vehementi oppressis semen etiam effluit.

LVI,

13 ἡδε. An ἡδη?

17 ζῶσαι. An ζέσαι, fervens?

41 ἀθυμία. An ἀθυμῆ, ut constet Syntaxis?

53 τοῖσδε. Num rectè?

LVII,

16 κωματοειδές, ὁμοιοπαθές. An κωματοειδῆ ὁμοιοπαθές, nam quid ὁμοιοπαθές per se significare possit, non video.

21 ἔστι Σπομάχια. Legendum τῶ Σπομάχια.

33 ὡς ἀνάγκαις. Legendum ὡς ἀνάγκης, ut 56: 49, 50.

43 πειρασίης τε χρήσις. Malim ἐπιρᾶσις τε χρημάτων, quæ Pirasis frequentissima est.

52 κῆφοι. Crassus reddit, *stupidī*: verum neque id significat κῆφοι, neque si significaret, aliquos propter cogitationem stupidos haberi crederem. Commodè legi potest κωφοί, taciturni, uti quidem omnes cogitabundi solent esse; idque cum prioribus ψυχῶν ἀμειδέες, ἀμείλιχοι optimè convenit. Ubi unus Codex (60: 46.) κωφῶς habet, alter κῆφῶς repræsentat.

LVIII,

4 ἡδε. Codices habent, εἰ δέ. Crassus autem reddit, *iste*; rectè proculdubio.

47 ψυχροστέγης. Legendum, ψυχροστέγης.

49 ἀκρητον. Legendum ἀκρητον, *sincerum*, *impermixtum*. Ita, εἰδὲ αἷμα ἀκρητόν ἐστι τὸ ῥέον (97: 39.) χολὴ ἀκρητος (20: 14.) ἀκρητὰ ὕδα (20: 17.) ἀκρητον, τὸ ἀκρητον ἔτιωσ γὰρ ὀνομαζέται πᾶν τὸ ἀμιγρὸς ἑτέρῃ. (Gal. Exeg.)

LIX,

4 κύπτι. Vox hæc, *cavitatem*, significat: sed hoc sensu vix hoc loco usurpando. An παῖτι?

7, 8 Δυσεντερὴ καὶ Λιεντερὴ. Malim in Dativo casu legere, & vertere: *Diuturno etiam morbo hic affectus*, & *Dysenteria*, & *Lienteria succedit*.

25 νεφροί. Ita, ut H. non, ut G. νεφρός. Etenim ambo Renes æquè Colo consentiunt, quippe cū eadem ambobus subsit causa, utriusque scilicet ad Colum adhæsiō. Itaque in Renum Calculo Colon quoque tortionibus afficitur; &, ut ipse ait, (130: 35.) ξυναφεία ἀλλήλοισι νεφροί τε καὶ κῶλον.

35 φλέγμασι πολλῶ καλλώδεσι. Legendum, φλέγμασι πολλῶ καλλώδεσι.

37 χώρη. Legendum, καὶ χώρη.

LX,

3 τὸ μέζον. Melius proximæ sententiæ voces hæ junguntur.

27 τὰδε. Melius separantur, legunturque τὰ δε.

38 μέλεα. An μέρεα?

LXI,

22 ζῶσι. Malim ζώσι, ut 64: 54. vel ζῶσι, ut 44: 14. ζῶσι in subjunctivo ponitur 30: 36.

25 εἰ δέ. Malim ἡδὲ legere; & post, ἐπιπεταίνονται.

47 σμικρῆς. Malim, μικρῆς. Ita τὰ ὕγρα πάντα γίνεται χολή. πυρὸς γὰρ ἔργα μικρὰ καὶ χολόδοφα. (45: 32.)

55 χολή. Malim, χολῆς.

LXII,

40 ξύμφων. Malè, credo. Quomodo enim Senibus convenit Hæmorrhagia? Si servari debet hæc vox, fortasse eodem sensu, quo ξυνήτης, intelligenda.

49 ἀνω φορέω. Malim ἀναφορέω, quæ vox apud Aretæum significat *distributionem ciborum post concoctionem*; ut (58: 40.) δοκέει γὰρ μοι, καὶ τὸ πᾶσι μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀναφορῆς,

τὸ πᾶσι ἐμμελῶς. Mox (63: 2.) μήτε ἐς τὴν ἀναφορῶν ἀναίστη.

LXIII,

5 ἐναχέδι. Hæc vox, nisi ab Aretæo solo composita est, an legi debet μῆν, vel μῆνι, χέδι? ut 65: 20, 21.

8 παροσκέλη. Ita legendum ex Codice H. sensu aperto & eleganti: cū antea legeretur, παρὸς ὠκεί, planè nullo. Verbo autem, ὠκείλῳ, & simplici & composito, frequenter utitur Aretæus; ἀλγῆμα ἐς ὀσφυὴν ὠκείλῳ (66: 9, 10.) ἐς συγκοπὴν ὠκείλῳ τὸ πῦρ (108: 12.) ὠκείλοι τὸ κακὸν ἐς ἀνήκεστον (128: 40.) τὸ ἀλγῆμα καὶ ἡ φλεγμασίη ἐξώκειλε. (90: 25.) ἐξώκειλάν κατε ἐς Μελαγχολίῳ οἱ τοιοῦδε (57: 20.)

20 αὐτέων. Legendum, αὐτῆς.

27 ὅπως ὑπόλεπ. Videtur inter hæc duo verba quiddam deficere, cui crassitudinem floris comparaverat.

LXIV,

30 πᾶς καί. Malim, πᾶσι.

31 περὶ αἵματι. Malim, περὶ αἵματι.

34 ἡπερ &c. An rectè?

55 κυκαλῶσαι. Vocem hanc nusquam invenio. Proculdubio legendum κυρκανῶσαι, *Uterum inversum habentes, partesque ejus confusas ac turbatas*. Vox hæc apud Hippocratem occurrit (De Morb. Mul. L. 1. 610 38.) Ἦν αἱ μήτραι φλέγματι ἐμπληθῶσι, τὰ ἐπιμήνια παύονται ἐλάσσονα, λευκὰ, φλεγματοῦδεα. ἐστὶ δὲ ὅτε αἷμα λεπτὸν, ἀκραιφνές, ὑσμίνων ἀνάπαλεον. καὶ ἐστὶν ἡσιν κυρκανῶν, καὶ τρεῖς ἔμηνος ἐπιφαίνεται. Erotianus autem ex hoc loco exponit, κυρκανῶν, παύσασθαι, κινεῖν. Hesychius, κυρκανῶν, κυκᾶν, παύσασθαι.

56 ὁ ἐνδον ὑπεζωκῶς χιτῶν &c. Miretur quispian, quomodo interior Uteri Tunica procidat, remanente exteriori, quod idem & in Intestinorum Tunicis accidere declaravit, 61: 19. Idem accidere dicit Soranus, in Libro de Utero. Ἦ δὲ ὅλη μήτρα σωεσθῆκεν ἐκ δυοῖν χιτῶνων ἑαυτοῖς ἐσχηματισμῶν ἐμπερῶν ταῖς τῶν χαρτῶν ἰσίν. ὁ μὲν ἐν ἐξωθεν νδρῶδες ἐστὶ καὶ λειότερος, σκληρότερος, καὶ λευκότερος. ὁ δὲ ἐσωθεν, σαρκώδες ἐστὶ, καὶ δαυτέρος, καὶ ἀπαλώτερος, καὶ ἐνεργώτερος, δι' ὅλα μὲν κατὰ πλεγματῶν ἀγέοις, πλείοσι δὲ καὶ ἀξιολόγοις καὶ τὸ πυθμῆνα, καὶ τὸ σπέρματος ἐκεῖ καλλωμῆνα, καὶ τὸ κατὰ σπέρματος ἐκεῖθεν φερομῆνα. Οἱ μέντοι δύο χιτῶνες αὐτῆς σωεσθῆναι παρὸς ἀλλήλους ὑμῖσι λαγαροῖς καὶ νδρῶσι, ὥστε πολλάκις ἐπεκτετατομῶν αὐτῶν περιπίπτειν τὴν ὑπερῶν, τὸ μὲν νδρῶδες χιτῶνος καὶ χώραν μένοντος, τὸ δὲ ἐσωθεν κατ' ἐκτεροπλῶ περιπίπτειν.

LXV,

2 αἵματι. An αἱ γίδες? V. Lexic.

9 μορλοισι. Malim, μηροῖσι. Crassus vertit, *feminibus*.

9 προσιπῖ. Legendum, περιπῖ, ut (63: 22.) περιπῖσις ὅλης. & in iis quæ è Sorano supra allata sunt.

29 θεῖξ. Vocem hanc non intelligo. Inusitato sensu apud Hippocratem legitur. (Vid.

Foëf. Oecon.) sed unde nulla huic loco lux affertur.

34 πονεύνται. Legendum credo, πονεύντα.

50 τῶν &c. Haudquaquam hic recte se habent omnia.

55 γῆος. Fortè γῆα, pro μέλεα legendum; μέλεα vero, Glossema in γῆα, huc insertum, & transpositum γῆα, mutatumque in γῆος. τὰ γῆα λύνονται (57:8.) Vox *Homericæ* & *Hippocraticæ*. *Erotianus* ait: γῆον. βακχεῖα ἐν αἰ, σῶμα φησὶν ἢ μέλος, ὅτε ὁρθῶς φήσας· κτ' γ' τῶν μυῶν ἰδίως τέτακται, ὡς καὶ Ὀμηρος, γῆα δ' ἔθηκεν ἐλαφρά. Vide autem Foëf. Oecon. ubi *Erotianum* redarguit. γῆα ab *Hesychio* τὰ κῶλα, τὰ μέλη, χεῖρες τε καὶ πόδες, exponuntur.

ἡγαν ὥτε. Vitiata, credo, Sententia.

LXVI,

29 πείροφος ἦδε. Malim, πείροφοι, ἦδε. *Coxarum acetabula contorquentur, & inde transitio fit ad dorsi pectorisque Musculos.*

33 ὁ βῆς ὄνος. Hæc à *Crasso* fideliter redduntur, *bos, asinus*. Quonam sensu? Certè legendum, ὁμῶς πόνος. Ita eleganter vehementia doloris describitur, *Vertebrae & dolore torquentur, qui omnes æquè occupare percipitur, & alium etiam insuper sentiunt, qui singulis suus atque proprius videtur.*

39 τὰς. An πῆς?

48 ἀφέςιες. Si vox hæc fervari debet, vertenda est, solutiones. Malim tamen ἀποφύσεις, *ossium extremitates*, in quibus tophi hi generari solent.

53 ὁ βδελυκτέων. Locus insigniter corruptus.

LXVII,

7 φαίλω. Legendum φαῖεν, ut antea, ὀνομάζουσι. Aliorum enim, non suam, hic sententiam exponit.

23 μέζονα. Hoc Glossema puto in βιασῆν.

27 παρεόντα. Legendum παρεόντα, *symptomata*, ut (12:15.) μέζω καὶ πλέω τὰ παρεόντα. & (21:33.) ὁ γῆρας & καύσας τὰ παρεόντα. ζυωόντα etiam eodem sensu adhibet, ut 60:15.

40 μυρία. Sic lego, quia *Crassus*, multa, vertit; Codices, μόρια, habent. Sed quomodo μόρια βιοτῇ ζυωᾷ esse possunt?

51 ὅπως Μενέλεω Πόδαργος G.V. ὅπως οἱ Μενέλεω H. ὅπως ὁ Μενέλεως satis congruè legi posset, nam apud *Homerum* legitur, Αἰθῶν τ' Ἀγαμέμνονέω, τ' εὖν τε Πόδαργον. Il. ψ'. 293.

52 ἱππῶ εἰσαίμενος &c. Apud *Homerum* legitur, ἱππῶ δ' εἰσαίμενος &c.

LXVIII,

4 Νυκτὶ ἢ καὶ θανάτῳ ἵκελοι. Versus principium ex Poetâ aliquo desumptum hæc verba esse conjicio.

11 νῆες. An νεὸς?

12 μελαντάτῳ. Post hanc vocem, verbum aliquod, ἔχθ' fortasse, deficit.

37 ποτέ. An ποτί? V. not. in Var. Lect. 79:12.

43 τῇδε. An ἥδε?

LXIX,

4 τριποδονίῳ. Ita omnes Codices, quod *Crassus* vertit, *tripodonio*; unde Lector proculdubio, quid hæc vox significet, pla-

nè intelligit. Equidem in *Versione* hæc omittere malui, quàm ea scribere, quæ ipse non intelligebam. Nunc autem veram *Lectionem* mihi affecutus videor, reponeus, τριποδῶν νεῶν. quod *Aretæum*, *Homeri* ubique, & in hoc præsertim Capite imitatore studiosum & elegantem, scripsisse non dubito. Hæc autem *Poeta* habet, in *Scuto Achillis*. Il. ε'. 541.

Εν δ' ἐτίθ' νεῶν μαλακῆν, πίεσαν ἄρρεαν, Εὐρεῖαν, Τρίπολον.

Νεῶν, *Didymus* exponit, τὴν λεγομένην νεατόν, ὅ ἐστι νεωστὶ ἠροτελασμένην, ἀπαλλῶ, καὶ ἀνακεκυρμένην. ὡς γ' νεὰ φαίνεται ἡ ποταμὴ γῆ. Exponit autem, Τρίπολον, τρεῖς ἐσχαμμένον, καὶ ἠροτελασμένην. Quare, ἵκελον π' ἐμπαν τριποδονίῳ, verto, *id novali ter arato prorsus simile est*; quod quidem optimè refert corium ὀχθῶδεας ῥωγμὰς ἔχοντα, αὐλῶνας &c.

16 τ' ἐκ. An ἐκ τ'?

32 αἰδῆλον. Ita H. alii αἰδῶ, aut αἰδῆ. Rectè sine dubio αἰδῆλον. Αἰδῆλα τ' μορφῶν, 68:6. Ex *Homero* vocem desumisse videtur,

Ἡὺτε πῦρ αἰδῆλον ὀπιφλέγῃ ἀσπετον ὕλῳ.

Il. β'. 455. quod exponit *Didymus* ἀδῆλοποιόν, ἀφανισκόν. sed Il. ε'. 880. ἀφανῆ quoque, & Od. θ'. 309. αἰδῆλον.

47 ἀφροδισίων. *Crassus* vertit, *Seminis*; quod quidem istam vocem significare nunquam repperi; porro nec ἀνάδοσις, *emissionem*, ut ille vertit, significat, sed *cibi distributionem*, ut 47:8. & 47:41. & 69:51. In hoc loco, de nullâ re, nisi de cibi concoctione agit. Quare istam vocem hic redundare credo; & eò magis, quod in alio loco mox deficere videtur. V. Not. in 71:8. στίων autem hic scribendum puto, cuius finis ἀφροδισίων refert; ultimamque hanc vocem admisisse Librarium, fortasse quia longior esset, illam expulisse. Εὐστοι μὲν πολλῶν στίων. ἀνάδοσις παχυτέρη πέψις, ὡμοτέρων μᾶλλον, ἢ ἀπέπλων. (47:40.) Notat etiam *Crassus* legi, *crudorum & inconcoctorum distributio fit*; aliter, *Seminis crudi & inconcocti emissio fit*.

52 ἐωυτέων. An ἐωυτέα? πάρεσθ' scilicet.

LXX,

12 βαθεία, τερχεῖα. Substantivum deficere videtur, quale ἐντομαί. Ita alibi. ἐντομαὶς κρίλαις, ἀλλὰς βαθείας κάρτα. & (70:41.) ἐντομαί βαθεία.

21 αἶρη π. Num αἶρηται?

30 ε. Vel redundat, vel εἴν legi debet. Horum enim supercilium Leonis supercilio comparat, *Homeri* versiculum de Leone ante oculos habens, πᾶν ἢ τ' ὀπισκώϊον κάτω ἔλκεται, ὅσπερ καλύπτων. (Il. ρ'. 136.) ideoque, in proximâ lineâ legere velim, pro θυμῶν, ἢ λέεσι, θυμῶν, λέεσι.

33 ἀτάλαντῳ. Ita Codices omnes. Tamen haudquaquam temerarium esset ex *Homero* (Il. μ'. 463.) legere ἀτάλαντῳ.

37, 38 κεκλεισμένα. Malim κεκλασμένα, *fissa, facta*; sicut totum Elephantis corium apparet; mox etiam Elephantiacorum aures Ulceribus scatere dicit.

40 κνησμώδεα. Difficulus hæc vox cum ἑλ-
και jungatur; siquidem integra sententia,
ἰχθῶρ ὅς τις, interponitur. H. habet, τὰ
κνησμώδεα. Itaque legendum fortasse, ὡς
κνησμώδεα.

LXXI,

5 πλαισίμων. An πλαισίμων? ut cum ἄλ-
concordet.

8 Πιτυμὴ λυσώδης. *Crasus* hæc, *cibi appe-*
tentiam, vertit. Dixit antea *Aretæus*,
σιτίων ὀρεῖς οὗτοι ἀφρονῆς. Sanè, ἀφροδισίων,
quod 69: 47. redundare videtur, hic deesse
credo. Idque hoc modo accidere potuit; om-
missa suo loco hæc vox est, postea in in-
teriore Margine adscripta: à Librario de-
inde, qui ex hoc Exemplari Librum suum
descripsit, huic loco, proximâ scilicet in
Paginâ, insertum. *Ætius* certè, qui E-
lephantis signa ex *Archigene* se describere
proficitur, ubi omnia his similia reperiun-
tur; iis est, inquit, ὁρμὴ πρὸς ἀφροδίσια Πι-
τυμὴ. Hoc ex MS. *Regis Gallie* peti-
tum est. Sic, Maniacis, *Aretæus*, est, ait,
ἀφροδισίων ἀρχετὸς Πιτυμὴ (32: 53.) & Sa-
tyriacis, Πιτυμὴ καὶ λύπη (quod λύπη le-
gendum conjicio,) & ἀφροδισίων ἔργων πη-
ξίς (112: 38.)

13 πᾶσι γὰρ ἐφύσθηκεν ἡ νῆσος. An recte?

14 ἀρτυπνίη. Malim ἀρτυπνίης. Neutiquam ob-
servanda res esset, vigilias somno mole-
stiores esse. Hoc, puto, notare vult, som-
num his adeo turbulentum, & somniis ter-
rificis infestum, ut ipsis vigiliis pejor sit.
Sic Melancholicis fiunt ὄνειροι ἀληθεῖς, δει-
ματώδεις, ἐναργώδεις. (30: 25.) Ita Stoma-
chicis est ἐν ὕπνῳ αὐπνίη, (57: 40.)

16 νήρετον ὕπνον ἐς θάνατον εὐδοντες. Hæc verba
unius versûs finem, alterius principium esse
existimo.

28 ἄλλον &c. Similem huic Historiam de Ho-
mine, quem ipse pariter affectum, pariter
revalescentem, suis ipse oculis vidit, nar-
rat *Ætius* (Tet. 1. Serm. 2. c. 170.)

LXXII,

35 ἄχλαι. Malim ἄχλαις. In Codice H. s, par-
tim repræsentatur. *Cæl. Aurelianus* (Ac.
Mor. L. 1. c. 9.) in Curatione Phrenitico-
rum, inquit, sit etiam (locus) sine ullo
Picturæ figmento. —Hinc etiam splen-
didi colores parietum, sive straminum, vel
operimentorum, prohibendi. Et alibi,
Convenit etiam sanguineos colores parie-
tum, vel straminum, sive operimentorum
declinare. (Morb. Chronic. L. 2. c. 13.)
Apud Antiquos verisimiliter in usu fuit,
sicut etiam nunc est præcipuè in *Hollan-*
diâ, stramina variis coloribus picta inter-
texere; iisque, tapetorum loco, parietes
operire.

LXXIII,

13 καὶ ὀρέωσι τὰ μὴ ὄντα. Videtur hoc Glosse-
ma esse in, καὶ τὰ μὴ ὑπαρόντα φανταζών).
ἢ αὖθ' ἐτέρων ἑτέρα γινώσκουσι. Videtur
hoc Glossema in, ἢ ξένα ἰνδάλματα προσβάλ-
λωνται, idque falsum; nam alibi (32: 25.)

ait, (Φρενιτικῶι) μὴ γὰρ προσβιδάινονται, καὶ τὰ
μὴ παρεόντα ὀρέωσι δὴ θεν ὡς παρεόντα, καὶ τὰ μὴ
φανόμωρα ἄλλα κατ' ὄψιν ἰνδάλλονται. οἱ δὲ Μαι-
νόμωροι ὀρέωσι μόνως, ὡς καὶ ὀρεῖν, & γινώσκουσι
ἢ περὶ αὐτέων, ὡς καὶ γινώσκουσιν. Hic mani-
festum est, Phreniticos à Maniacis distin-
gui, eò quod illorum visus decipiatur, ho-
rum judicium in cognoscendis rebus labet
atque errer. Quid quod eadem planè sint,
ξένα ἰνδάλματα προσβάλλωνται, ac, τὰ μὴ φαι-
νόμωρα ἄλλα κατ' ὄψιν ἰνδάλλονται.

LXXIV,

14 ἀτροφώτερος. Ita legendum, non ut G. ἀ-
τροφώτερος. Neque enim dubium esse po-
test, quin quo liquidior Ptisanæ cremor
est, eò minùs nutrimenti det; quo cras-
sior, eò plus. Ita ἀτροφοὶ τροφαὶ (113: 36.)
Ita febrientes alit *Hippocrates* (De Vict.
Acut. 385. 15.) πολλῆς δὲ δόξας (Πισίνης)
κατ' ἀρχὰς δίδοναι μὴ παλὺ, μηδὲ ὑπερπαχὺ.

47 πᾶς τέγγιος H. πάσης τέγγιος G. Utrâ-
que Lectione elegantius & melius, πᾶς τῆς
τέγγιος, reponi posset. His similia affert
Ætius ex *Archigene*, περὶ Αποποσγισμῶ
(Tet. 1. Serm. 3. c. 170.)

LXXV,

9, 10 ἐναφειψήματι. An melius ἐν ἀφειψήματι?

12 ἔμβρεγμα. Licet huc ex H. vox hæc irre-
pserit, prætulerim βρέγμα cum G.

16 παρέχον. Sensus certè postulat, ut legatur
παρέχον. Neque enim spiritus, cum siccus
& tenuis est, sed cum humidus & crassius
efficitur, nebulam sensibus offundere exi-
stimatur.

30, 31 διδασκάλων. Legendum, διδασκάλω, ut
antea, ναυτίλω, μουσικῶ.

34 σκληρήν ἐπαίρηται H. σκληρήν ἐπαίρηται, καὶ
φύσει G. Postremæ duæ voces melius ab-
sunt: nam infra (38.) ait, ἦν δὲ καὶ φύσει
ἐνῆ.

μὴ ὡμῆς. Videtur Glossema in δρυπετῆς.
Oleum fit & per expressionem Olivarum,
partim cum maturæ sint, ita ut ipsæ ex
arbore per se decidant, unde δρυπετῆς vo-
cantur: partim cum immaturæ sunt, quod
omphacinum vocant, λίπας ἐλαίης ὀμφακῶς
περὶ μωλῆς (74: 33.) *Ætius*, (in voce
ἐλαιον) ait, ἐλαιον τὸ ἐκ καρπῶν ὅσων ἐλαίας ἐκ-
θλιβόμενον — πῖπτον δὲ ἐστὶ τὸ γλυκύτατον, ἐκ
δρυπετῆς μάλιστα καρπῶν γινόμενον — ἀφροδι-
κώτερον δ' ὡμοτελεῖς. τὸ δὲ ὡμοτελεῖς, ἢ ὀμφά-
κινον, ὀνομαζόμενον &c. Vid. etiam *Plin. Nat.*
Hist. L. 15.

37 ἐνεήδω. Malim ἐνεψείδω. Infra (53.) κόνουζα
ἢ ἔσω, καὶ λιθανωπῆς, τὰ ἐναφειψήματα.

47 μέζον ἢ πρὶν δονέξ. Malim, μέζον ἢ πρὶν δοκέξ.
Frequentissimè in Febribus intumescit
Lien, ut apud *Hippocratem* (Epidem. L.
1. Æg. 1.) πολλὴ ἐπήρηται περὶ φρεῖ κυρτώματι.
Et (Æg. 3.) πολλὴ ἐπήρηται pauloque post,
πολλὴ ἐμειῖστο. Dixerat suprâ (34.) *Are-*
tæus, ἦν (ἐν ὑποχορδίοισι) φλεγμονὴ καὶ σκλη-
ρὴ ἐπαίρη).

52 παχὺ πικέριον. Ita optimè ex *Harleyano*
Codice, cum cæteri, παχὺ ὀπικαίριον, ha-
beant.

beant. πικέριον autem ab *Erotiano* & *Galeno* exponitur, βύττον. Unde sensus, antea nullus, planissimus efficitur. Eadem voce rursus utitur. 92:55.

LXXVI,

5 ὑδρωδῆσι. Quid hic cum *Hydropicis*? Quid verò huiusmodi *Emplastrum* iis conferre possit? Annon legendum, ὑποχονδρίοις. Certè antea (32.) proposuerat sibi de *Embregmatis* & *Emplastris* loqui, quæ *Hypochondriis* apponenda iudicat. De *Embregmatis* dictum; jam verò de *Materia* *Emplastrorum* eundem loqui apparet. Hoc ita legi debere, liquidò, puto constabit ex iis quæ dicturus est 79:5. ἢ ἡ φλεγμασία τῶν ὑποχονδρίων εἴσι, καὶ πρήσιες, καὶ φύσαι, καὶ περὶ τὰς δέρματος, ἢ καὶ ἄλλων γίγνηται, εἴσω εἰρυομήκας τῶν ὑποχονδρίων, ἐμδρέγματα καὶ ἐπιπλάσματα, ἐκδοῦν μοι ἐν φρενιτικῇσι λέλεκται.

56 θώρηξ. Videntur post hanc vocem pauca quædam deficere.

LXXVII,

26 ἐς πικρὸν δίλω. Malim legere, ἐς αἰκιδίη, hoc scilicet sensu, Quia vires ægri sudatione effusissimæ adeò languent, ut omni modo statim sustinendus reficiendusque sit, id vinum optimè præstabit, licet alioqui in *Phrenitide* perquam noxium. Nam (100:48.) ἐκ τῆς ἀσφαλὸς ὅτι φλεγμονῇσι οἶνο ποτίζεν. οἶνος γὰρ φλεγμαίνουσι πόγων ὀπίδοις, ἀφλεγμάτοις ἢ φύσιος αὐξήσις. Ideoque præcipit *Phreniticis*, etiam ὁπώρας οἰνώδεος ὑποσέλλεσθαι κεφαλῇς γὰρ ἡ φρενῶν ἀψὲν ποιεῖ. Jam verò in hoc statu, non habenda ratio *Phrenitidis* sed virium fractarum, quibus vino optime succurritur.

38 πρόσω μὲν ἡδὴ πολλὸν ἤκη χερόν. Mendum sine dubio subest. Commodè legi possit. ἢ πρόσω μὲν πολλὸν ἤκη χερόν. Ita ἢ πρόσω ἢ χερόν (62:32, 33.) ἢ πρόσω μὲν ἤκη χερόν (115:3.) ἢ πρόσω πρόσω χερόν (83:10.)

41 ἢ. Vel redundat, vel transpositum est.

50 Caput hoc totum cum quinque Exemplaribus *MSS.* collectum est, in *Regis Gallie Bibliothecæ* exstantibus. Tria quatuorve verba, à nostris, satis commodè discrepantia, Codex ex his alius vel alius habet, quæ suo mox loco proferam. Ex his autem apparet, nihil memorabile à *MSS.* ope expectari debere.

55 σρώματα, πικρογραφίη, πάντα ὁκόσαι περ ἐρεθιστικά ὄψι. Adjectivum certè post σρώματα deest. An sic, σρώματα πικίλα, πικρογραφίη, πάντα ὁκόσαι περ ἐρεθιστικά ὄψι? Apud plurimos *Autores* reperias, σρώματα πικίλα & πεποικιλμένα.

LXXVIII,

34 κεγχεῖδων. Unus *Regiorum*, κεγχαρίων, habet: & fanè ζωμοὶ ἀλεκτορίδων, κεγχαρίων. (106:18.) κεγχρίς autem avis quædam species est. V. Steph. Thes. in voce κέγχρ. Κογχαρία verò non invenio, licet fortasse diminutivum à κέγχρ non malè formari possit.

41 ἔρων. Post hanc vocem, alia, ut αἰγών, videtur deficere. Ita (76:14.) Φύσεων ἡδὲ ἔρων αἰγών. Vel ἐρεθιστικὸν ad hanc sententiam pertinet, ut (105:40.) Φύσεις ἀγειν κατὰ ἐρεθίσματα ἐρεθιστικὸν μὲν κυκλαμίνης χυλὸς &c. Aliquod autem ante vocem γὰρ deficit, ejusdem ferè sensus quod ἐρεθιστικόν. Licet enim ξυμχεῖως τὴν καλὴν ἐρεθίζεν, rectè dicatur, (ut 76:17.) tamen ἐρεθιστικόν, puto, semper significat, id quod irritat, non, irritandum est. Ita suprâ sumitur, & (96:2.) ἐρεθιστικὸν αἰσθήσεις. & (72:35.) ἐρεθιστικὸν γὰρ τοιχογραφίη. (& 77:56.) ἐρεθιστικὰ ὄψι. Quare siquid ab ἐρεθίζω posteriori sententiæ jungendum est, malim ἐρεθιστικόν, vel ἐρεθιστέον.

LXXIX,

23 τέτοις. An τετέτοις?

25 τρυχέσι. Unus è *Regiis* habet, τρύχεσι, cui si præponatur, ἢ, veram Lectionem puto; &, παλαιῶς ῥάκεσι, in vocem hanc Glossema. τρύχῃ enim, pannum vetus atque lacerum, significat. (Vid. Foëf. Oecon. Hip.) unde τρύχων, quæ voce utitur *Aretæus* (97:8, 9. ἐγχελεῖν τὰ ἢ τὰ τρύχων. *Hesy chius*, τρυχεῖα, exponit, ῥακῶν &, τρυχνοῖς, ῥακίσις. *Erotianus* explicat, τετρυχέων ἐρέων, ἐρέων ῥακῶν. Sed illic legendum τρυχέων ἐρενέων, ἐρενέων, (vel ἐρίων) ῥακῶν. Nam apud *Hippocratem* (L. de Artic. 837.) reperias τρυχέων ἐρενέων ἐρρήγματα.

30, 31. δικταμον. An δικταμνον, ut unus *Regiorum*?

36 ἐκτὸς ἐν συμφορῇ. Certè perperam. Fortasse pro συμφορῇ συμφοροί, vel σύμφορον, legendum; &, pro ἐκτὸς ἐν, ἐψὲν, aut aliquid sensus non absimilis.

57 συμμέτρως. Malim ἀμέτρως. Vel certè vertendum, uti quoque transtuli, ne mediocriter quidem.

58 ὑπερῶν. Malim καὶ ὑπερῶν.

LXXX,

12 λιμνήσιδ. G.V. Ita legendum, non, λιμνίσιδ, uti hic & frequenter postea, habent *Codices*. Vid. Not. in hujus Pag. lin. 42. Quod semel monuisse sufficiat.

13 ὡμῆς τοῖσι λεπτοῖσι. Pro his Codex unus *Regius* habet, ὡμῆς λεπτοῖσι, quæ quidem vox multo melius legitur, quam λεπτοῖσι. Scillarum enim, sicuti caparum, fragmenta, squamis satis congruè comparantur. Malim tamen legere, ὡμῆς τοῖσι λέπτοις, corticibus. λέπος κυάμης. (Et. in voce κύαμος.) λέκιδον, φακῶν τὸ ἐνδόν τῷ λέπτοις. (Gal. Exeg.) & φακῆς λέπος. (Et. 43. 33.) & μήλας λέπος, in *Aretæo* (91:31.)

20 οἰδαλετήματα. Sensus sine dubio est, partes in tumorem attollit. Cæl. Aurelianus, de *Sinapismo* in *Lethargicis*, ait, Adducit enim ad semet materiam: sicut inflata atque in ruborem adductæ ejus appositione partes demonstrant. (Ac. Morb. L. 2. c. 9.) Rursus, in *Hydrope*, Item *Sinapismus* usque ad cutis tumorem adhibendus. (Morb. Chron. L. 3. c. 8.) οἰδαλετήματα

tamen, quod ab οἰδαλεῖν solo, οἰδαλέσω, οἰδαλέθην, οἰδαλεθῶμαι, Ionicè οἰδαλεθήμην, formatur, in Passivâ Voce reperitur: cum Activa vox hic necessaria sit. An, οἰδαλέα θήμηναι? Præter cæteras varias lectiones, Codex Regius unus habet οἰδ' αἰλαθήμηναι.

41 λημνίσιδ. Legendum, λιμνίσιδ. V. supra, (12.)

42 ὕδαρ. H. habet ἀδάρι, quod pro ἀδάρι scriptum est, Glossēma proculdubio in vocem λιμνίσιδ. Inter ea, quæ ad dropaces & picationem constituunt apud Archigenem (Æt. 70. 21.) ponitur λιμνίσις ἡ καλὰ μὲν ἀδάρι. Et Paulus (195. 15. Ed. Basil.) λημνίσιδ, ἐστὶ τὴν ἀδάρι. Quid sit ἀδάρι (quæ & ἀδάρις, & ἀδάριον, & ἀδαρὶ vocatur,) vide apud Dioscoridem, (L. 5. c. 127.) καθ' ὃν καὶ πελματωδῶν τόπων γρόμυς, — καὶ ἐστὶν οἶονεὶ λιμναῖον ἀλκυόνιον. Unde λιμνίσις, non λημνίσις vocanda, uti sæpe scribitur. Reg. unus absurdè ὕδαρ γάρ, legit.

43 τρύχον. Ita repono, licet Codices Græci habeant σρύχον. Crassus enim vertit, lin- teolo veteri. V. Not. in 79: 25. Ita (97: 8, 9.) ἐγχειρόμεντα τὴν τρύχον. Ætius, de Sinapismo ex Archigene (71. 8.) ita hoc exprimit, ἐμπλατίζω εἰς ὀθόνιον. Στρυχον (item τρύχον) Æt. 23. 8.) Solanum denotat, quod quidem ipsum per se soporiferum est, adeoque huic affectui certè minime idoneum. Aretæus σρύχον inter ea numerat, ὅσα νάρκωσι καὶ ψύχεις ἐμποίει (113: 18.)

47 ἐς πλὴν νόσον. Malim ἐν τῇ νόσῳ.

LXXXI,

3 Θεραπεία Μαρασμοῦ. κεφ. γ'. Caput hoc priori de Lethargicis jungendum, sine distinctione, existimo; siquidem non de Marasmo in genere agit, sed de eo tantum qui ex Lethargo oritur. Ita in proximo Libro, Curationi Cardiacorum Curationem quoque Marasmi, qui iis supervenit, in eodem Capite, addit.

9 ἐωυτή. Ita lego, quia Crassus, eadem, vertit; licet Græci Libri omnes habent, ἐν αὐτῇ. (αὐτῇ)

21 ἀδενής. An, καὶ ἀδενής?

43 καὶ ἀναβάλλεσθαι. Certè, ἐ καὶ ἀναβάλλεσθαι, legendum. Quomodo enim dilatio Phlebotomiæ dici poterit, medela sola? Quid quod, in his casibus, ietu, lapsu, collisione, etiam si Apoplexia non superveniat, ut plurimum mitti Sanguinem necessarium sit. Ita Celsus, (L. 2. c. 10.) Sanguinis detractionem requirit, quicquid subito supprimit vocem; & quæcunque de causâ ruptum aliquid intus atque collisum est. Idem, paulò post, si ex superiore parte aliquis decidit, si contusus est (de Sanguine loquitur) ne, si subsederit, corpus affligat. Idemque in aliis casibus repentinis, qui strangulabunt, dictum erit. Οὐκ ἀμβολῆς καίρος, in Pleuriticis, ait Aretæus, cum

eodem die venam incidere jubet. Particula, &, sæpe omittitur.

LXXII,

12 ὅπως. An rectè?

17, 18 ἀνάκλιτον. Forsan legendum, ἀνακλίτω, ut cum δίφρῳ congruat. De huiusmodi Sellâ loquitur Hippocrates (261. 24.) ἐπὶ ἀνακλήτῃ δίφρῳ πετρυπημύς καθήστω. In Notis ad hunc locum Foësius scribit, ἀνακλήτῃ, sic legunt quotquot adhuc videre licuit Exemplaria, sed, ἀνακλίτῃ, legimus, huncque locum bis expressimus in nostrâ Oeconomîâ. Est autem hic ἀνάκλιτον δίφρος idem ferè quod ἀνακλισμὸς Hippoc. L. de Artic. ἀνάκλιτρον, aut ἀνακλιντήριον, exponunt. κλισμὸς, vocat Homerus II. Θ', & I', καθέδρας ἀνακλίσεις ἐχέσας. Sed neque vocem ἀνάκλιτον, neque ἀνακλισμὸν in Oeconomîâ, invenio; neque has in voce δίφρῳ memoratas.

23 ἢ τε ἐν τῷ. Inter priorem & has voces in Cod. V. spatii paululum relictum est; & fane aliquid deficere videtur, ut ἐ γάρ. Ita loquitur (21: 33.) ἐ γάρ ἐ & c.

29 εἰδῆ. Legendum ἰδίῃ. Ita (98: 33.) ἐ ἰδίῃ ἐκάσθῃ, καὶ ζῶν.

37 ἰσμήν. An rectè?

41 ἐπὶ γὰρ περιέρειν & c. Sensus quidem in his duabus Lineis facile eruitur: verba tamen haud prorsus castigatè legi puto.

47 σπασμόν, ῥητίνην. Malim, κασσίαν, ῥητίνην, uti postea ὀφιορρίαν & c. nempe ut horum Medicamentorum, prout etiam aliorum omnium, quantitatem definiat. ῥητίνης habet H.

LXXXIII,

29 εἴη. An εἴη?

30 τόνδε. An τόντε?

42 χαλαρὸν ἀγχεῖ. Verum fanè est, Vesicam Rectumque Intestinum, prope se jacere; malim tamen, χαλαρὸν δέχεσθαι. Ita Hippocrates (Lib. de Artic. 810.) κύστις τε γὰρ καὶ χολὰ καὶ δέχεσθαι τὸ χαλαρὸν ἐκπίπτει. Quæ verba exponens Galenus (de Vulv. Lect.) ait, ἀρχὸν μὲν ἐν λέγων, (ἰσποκρίτης) τὸ ὅλον ἀποδυσμύχον καὶ χαλαρὸν τὸ δέχεσθαι, τὸ κατὰ μέρος δ' ἀποδυσμύχον, ἐντα καὶ μάλιστα ἀνδρῶν ἐστιν. V. Foëf. Not. & Oeconom. in, χαλαρὸν, & ἀρχὸς. ἀρχὴ Vox medica est; & si cornu ῥ obscure est, facile τῷ ῥ simile videbitur: unde in ἀγχεῖ mutatum est.

48 σφακελίζειν τῇ κύστει. Verbum hoc Activum cum Dativo haud probè conjungi credo. An σφακελίζειν πλὴν κύστιν, vel σφακελισμὸν τῇ κύστει?

LXXXIV,

16 ἀξιώητες. Certè legendum, οὐκ ἀξιώητες. Ita enim proprius Pueris morbus Epilepsia est, ut παιδικὸν πᾶσι vocetur.

20 ἄχρησον. Ita optimè ex M. cum antea absurdè legeretur, ἀχρησασμῶν.

25 ξύμπας πταίνηται οἱ ὦψι. Ita certè ex F. legendum; cum H. & V. quoque ξύμπαν πταίνηται οἱ ὦψι, habeant, τιταινόμηναι τὰ νεύρα.

(84: 56.) & τὰς μῦας, ὡς πταίνωνται. (104: 58.) Aliqua his similia profert *Trallianus* ex *Archigene*, ἀφαιρετῶν δὲ πάντα τὰ μέρη, καὶ τὰ μελῶν ἕκαστον λιπαροῖς χερσὶν ἀποδύνην μὲν συμμέτρως σιωτονίας, μαλακῶντας τὰ τε ὅμαλα αὐτῶν ἡσυχῇ καὶ κατὰψήχοντας. Lib. I. c. 15.

26 ψηλαφίη. Codices quidam habent γαιοψηλαφίη. Equidem istud γαιο formatum puto ex, χειρῶν, in Exemplari partim eraso. Nam *Trallianus* qui hunc locum pene expressit, λιπαροῖς χερσὶν ait. Ipse *Aretæus*, (105: 4.) ψηλαφίη χειρῶν ἀποδύνην.

28 τὰ ἡθεα. Legendum credo, κατ' ἡθεα. Ita *Hippocrates* (675: 21.) τὰς μήτρας τραφεῖν κατ' ἡθεα. *Foësius*, κατ' ἡθεα hic, pro more, reddit: haud scio an accuratè prorsus, licet ἡθεα morem, significet. *Corinthus*, ἡθεα, exponit, τὰς τόπας ἐν οἷς ἀνατρέφονται. *Hesychius*, ἡθεα, γάλακτος τόπος, ἀνατρέφονται. An legendum, γάλακτος τόπος ἀνατρέφονται, ut cum *Corintho* congruat. *Emilius Portus*, in Lexico Ionico, ἡθεα significare dicit, sedes, in quibus aliquis habitare consuevit. ἐς ἡθεα περσέων *Herod.* 41. 2. &c. Itaque κατ' ἡθεα reddi potest, in iis locis quibus distorqueri solita sunt. Cum hæc vertebam, τὰ ὄθεα, vel ἰθεα, legendum conjeci.

29 ἐρίοισι παλαίοισι, πναροῖσι τρύχεσι. Malim ἐρίοισι πναροῖσι, παλαίοισι τρύχεσι. Ita (87: 31.) ἐρία πναρά. Ut etiam frequenter alibi. Quamquam verò τρύχεσι per se significet, panniculum vetus. V. Not. in 79: 25. tamen hujusmodi Epithetum addere non absurdum est, utpote cum apud Authores optimos similia exempla frequentissimè occurrant.

35 κεκαυμνός. Ita rectissimè, ut H. Apud G. κερ. legitur; in V. κέρατα. Mendum hoc ita accidere potuit. Apud Medicos Græcos usitatum est Medicamenta compendiosè scribere. Ita κεκ. pro κεκαυμνός usurpatur, nempe χαλκός. Inde κερ. formatum est; & ex hoc rursus κέρατα.

LXXXV,

39 ὁμίχλης ἐπαναφορῆν. An ὁμίχλη ἐπ' ἀναφορῆν?

52 ὁρθιον ἔσω τὸ ἰνίον. Hæc haud intelligo. Legendum forsan, ἐνερθεν ἔσω τὸ ἰνίον, infra siniput fiat; quod quidem optimè congruit sequentibus, ἀνωτέρω γὰρ εἰ θάψης. Manifestus id ex *Ætio* apparebit, qui his omnino similia de Curatione Tetani affert ex *Archigene* (110: 52.) διαφέρεται ἢ ἔσω καὶ κῆφα τὰ κατὰπλάσματα. καὶ περὶ ἢ προσαναγέτω, ὑποκαυμνός τὸ κατὰπλάσμα, ἀλλὰ κύσεως ὀμυγέδης καὶ ἡμιπλήρης ἐλαϊστέρου, ἢ αἰλὸς φρυκτῆ, ἢ κέγχρος ἐν μαρούπτοις. καὶ τὰ κατὰπλάσματα ἢ ἐν μαρούπτοις ἐμβληθέντα ὀπιπθέντα, ἀνεκα τὸ ἀμολιῶτως περᾶν, καὶ μάλισται εἰ τῇ κεφαλῇ προσιθύνει δέοι. πεφυλάχθαι ἢ τὰς συνεχεῖς ἐμβροχὰς ὅτι κεφαλῆς, πληρωθῆναι γὰρ τυγχάνουσι. ὡφθαλμοβανέτω ἢ τὸ κατὰπλάσμα, καὶ ἐμβροχαί, αὐχένα καὶ σιαγόνας, καὶ ῥάχιν ὅλκω

μέχει ψοῶν. Haud similia sunt *Aretæi* verbis ea quæ ex *Aretæo* ipso alibi citat.

LXXXVI,

10 πύξι. An τῷ ξί? ea Medicamenta scilicet, quæ pus movent, quæque (107: 45.) πυοποία vocat.

LXXXVII,

7 ἀκρητετέρη * * καὶ &c. Deficiunt hic quædam. Ex *Ætio* suppleri possunt, κλύειν δι' ἀφειψήματ' κενταυρίαν, ἄψινθον, καλαμίνθον, δρισυλοχίαν, μέλιτ', νίτρον πλέσιν. Quæ hæc præcedunt & sequuntur ex *Archigene* se desumere prodit; sed & omnino cum his quæ leguntur apud *Aretæum* eadem reperias.

32 οἰούπω. Ita lego, nunquam Codices omnes ὕσώπας habeant. *Craspus* rectè vertit cum *æsyro*. ἐρία πινόντα οἰούπω passim adhibet, ut 96: 40. Frequens etiam error hic ὕσώπας pro οἰούπω, ut Var. Lect. 110: 31. οἰούπων, vox Ionica & Antiqua in Lexico declaratur.

51 τῇ βησοῦ καὶ χυλῷ ῥόος. Legendum fortasse meliùs hic, ut apud cæteros Medicos Græcos, τῇ ἀφ' βησοῦ, καὶ τῇ ἀφ' χυλῷ ῥόος, uti semper appellantur Medicamenta hæc composita; utque in sequentibus vocat τῇ ἀφ' χελιδόνων: saltem apparet hæc eadem Composita hic indicari.

LXXXVIII,

18 ἀξύμφυτα. Finis fortasse Capitis hujus hic est: in eo tamen aliqua deesse de Curatione Anginæ μὲν ἑμπεπνῶσι liquet ex *Ætio*, qui, in Curatione κρυπῆς σιωάγχης, hæc habet, (163: 8.) ἀρεταῖς ἢ πρὸς τέτοις φησὶ, ἐπὶ τῇ κρυπῇ, εἰ ὅτι τοῖς ἄλλοις μὴ ἐνδίδωσι, σηκίαν καλλήται δὲ πάντα τὰ θάλασσας. δόχη ἢ γινέσθω κατὰθεν τὰ ὀμφαλῆ, προσανατρέχει ἢ ὅτι πλάσσει καὶ μεταφρενα, σιωχῶς μετὰφροντα ἀπὸ τῶ τόπου εἰς ἕτερον τόπον, καὶ ἐλκοντα πλὴν σηκίαν ἀνωθεν ὅτι τὰ κάτω. εἰ ἢ πάνυ ἐπείγει ἢ πύξις, σίνηπι τριψαντας σὺν ὕδατι καὶ ἐμπαλάσσοντας ῥάκη ὀπιπθέντα ὅτι τὸ ἡθεα. ἐκλειγμα ἢ ὅτι τέτοις, σίνηπι, νίτρον, ὕσώπον, σκίλλαν ὀπῆν, θῆον ἄπυρον. δίδε ἰσὺ πάντα μὲν μέλιτος καὶ χυλῶν ἐκλείχων.

32 ἢ πλὴν σταφυλῆν. Malim, ὅτι τῇ σταφυλῇ; (de Morbo enim jam loquitur;) & περὶ ἢ τὸ κίονα, Circa *Columellam*, reddere. Nam *Columella* (6: 38.) κίων καὶ γαργαρέων καλέσται. Σταφυλὴ γὰρ πάθεός ἐστιν ὄνομα. Quare videmus licet alii ita vocent, *Aretæum* nolle morbum σταφυλῆν appellari; affectum autem, qui κίων dicitur, ipse describit. (6: 46.) Hic igitur, quid *Columellæ* applicari velit, in Morbo σταφυλῇ, præcipit: mox, quid in eo Morbo, qui κίων vocatur, eidem parti apponendum est, præcepturus.

LXXXIX,

22 ἐσι. An ἐσω?

XC,

2 τὸ μὴ κατ' ἰξιν &c. An τὸ μὴ κατ' ἰξιν. Sequitur enim κρέσων γὰρ ἀπωτάτω ἄγειν, quod quidem fieri supponunt omnes ex brachio late-

- lateris non inflammati. Ita in Pleuriticis *Cælius Aurelianus*, (Ac. Morb. L. 2. c. 18.) Adhibenda Phlebotomia, sed ex alio brachio, quod fuerit dolentilateri contrarium. *Ætius* ex *Archigene*, (176. 31.) τέμνειν χεῖρ τὴν ἐν ἀγκῶνι φλέβα μὴ ἔκαστ' αὐτὴν βραχίονα καὶ φλεγμαινύσης πάλω. Cætera quæ sequuntur cum sequentibus in *Aretæo* omnino eadem sunt. Itaque vel hic μὲν legendum, vel alia vox pro ἐπέσει.
- 7 ἐκτός. Num ἐντός? Nam Sanguis calorem internis partibus præcipuè communicat.
- 12 Ὠήσετον γὰρ. H. Alii, γδ, omittunt; Crassus vero ἐπιεσηκῆα, exorians, vertit: significat autem, *salutaris, salutem promittens*, vox hæc *Hippocratica*, (Prænot. 39. 42.) ἐπιεσηκῆτων σημείων. *Aretæus* etiam ἐπιεσηκῆα πῶα, (38. 52.) usurpat eodem sensu. Quare, γδ, hic prorsus necessarium est.
- 31 Σιτίων *Hippocrates*, è quo *Aretæus* hæc de Putrida expressit, ait (De Vict. Acut. 385. 1.) Πισίτη μὲν ἔν δοκέει ὁρῶντος περὶ κεφαλῆς καὶ σιτηρῶν γδομάτων. Et *Aretæus* sanè frumentorum tantum virtutes hic inter se comparat. Itaque Σιτίων vertere malim per, *frumentum*; quod & apud *Hippocratem* significat. V. Foëf. Oecon. in voce, Σιτῶν.
- 45 τοῖσι. Malim, ποῖ. (Sic 117. 28.) Φακοῖ, οἷον ἔχοντι μὲν πινὰς ἀρετὰς πέψιν.
- 45 ἀγαθοὶ καὶ. Ἀγαθοῖσι, legendum existimo.
- 50 τετηχῆναι. Ita omnes, sed τετηχῆναι certè reponendum.
- 50 ἐπίσταν. Ita legendum cum H. non, ut in V. G. ἐπίσταν. Hæc facillè intelligitur ex significatione ἐρεῖται, quæ vox *Hippocratica* non modò, *urinam reddere*, aut *urinam movere*, sed etiam, *fluidum reddere*, *sero diluere*, *ad evacuationem idoneum facere*. Οὐκ ὅταν ἐν χολῇ κινήσῃ εἰς τὰς φλέβας καὶ εἰς τὸ αἷμα εἰσέλθῃ, διεκίνησεν καὶ διέρρησεν τὸ αἷμα ἐκ τῆς χολῆς συστάσεως τε καὶ κινήσεως. (Hippoc. De Morb. L. 1. 460. 43.) V. Διορρώσι in Foëf. Oecon. ubi διορρώσκειν & διορρώσκειν pro διαρέειν & διαρέειν à quibusdam legi monet.
- XCI,
- 28, 29 σμήχηται. Legendum σμύχνηται, ut (36. 49.) σμύχνηται γδ αἱ σείκεες. σμήχω, *detergo*, significat.
- 39 πλάσματα. Vocem hanc pro Emplastris usurpari non reperio. Εππλάσματα, ut ea semper appellat, legendum credo, & omissum ὅτι ob similitudinem cum ἐσι in fine præcedentis vocis ξυνήθησι. ὅτι planè redundat in paginâ sequenti, juxta Codicem H. vid. Var. Lect. 92. 41. Unde forsàn rectè conjici potest, illic ex Margine perperam, ἐπι, insertum; quod in hoc loco fieri debuit.
- 50 ἐς. Malim, ὡς ἐς. *Ætius*, qui hæc, inter alia pleraque, ex hoc Capite excerpfit, ait, Φροντιστὸν δὲ ὅπως θερμὰ διαμείνη τὰ κατὰ πλάσματα. (175. 47.)
- 52 ἡδὴ καὶ. Malim, καὶ ἡδὴ.
- XCII,
- 2 ἀφ' εἰδῶν. Quid hæ voces significant, haud

- intelligo. Certè legendum, ἀφ' αἰδῶν. Ita, *sale*, cum milio, utitur *Hippocrates*, pro Fomento in Pleuriticis (De Vict. Acut. 387. 18.) Πυρὴν ἢ ξηρὴν, ἅλας, κέχρηται πεφρυγμῶν ἐν εἰρηνέοισι μαρσιπώοισιν. *Aretæus* in illo utitur (105. 51.) Πυρὴν αἰδῶν καὶ κέχρηται φωχθέντων: In Tetano, (85. 44.) *sale*, sed non milio; ἅλας λεπτοὶ ἐν τῷ μαρσιπῶ, κέχρηται γδ &c.
- 4 ἐνδιδῶν. An ἐνδιδῶ?
- 28 ἀμβλυή τό. An ἀμβλυήται?
- 33 ἡ τροφή. Ita lego, non ut alii omnes Codices habent, ἡ τροφή. Sic alibi, αἷμα ἢ πάντων τροφή (Et 97. 39.) εἰδὲ γδ εἰδὲ αἷμα ἀκρητὸν ἐστὶ τὸ ρέον, ἀλλὰ τῆδε ἰχώρ. *Ætius*, hæc transferens, inquit, εἰ γδ αἷμα π, ἐστὶ τὸ ἐκ κερνόμηνον, ἀλλ' ἰχώρ. (175. 54.)
- 36 πηγαῖον. Legendum, πηγαῖνον, ut antea κυπρίνον, oleo rutaceo. *Ætius* hæc quoque ex *Aretæo* decerpens, τῇ ἢ τρίτῃ μὲν τὴν ἀφαιμάξιν, κηρωτῶν κυπρίνον ἢ πηγαῖνον ἐπιπένειν ταῖς ἀμυχαῖς. (176. 1.)
- 39 ὡς τρώπῳ δέ. Malim, ὁ τρώπῳ δέ.
- 41 πηνες ἐπὶ τὰ χεῖλεα. Hujusmodi figuræ vas, cujus os scilicet æquè ac fundus ejus capax sit, adhiberi jubet: quoniam Cucurbitulæ à Medicis usurpatæ, ore angusto, fundo lato, formari solebant; uti constat ex *Sorano*, (de Vulvâ) αἷμα ἢ μήτρας ἰατρικῇ Σικυῖα παλαιήσιν. ὁπὸ γδ περιφερεῖς καὶ πλάττειν δὲ ἀμύχνην ἢ καὶ πυθμῖνα πέρας τῷ πρὸς λόγον ἐπὶ σπῆνόν συναγαγεῖν τὸ σόμιον.
- 55 πικέριον. Ita sine dubio legendum ex H. V. Tota etiam Sententia, licet integra, uti in hac Editione ponitur, in nullo alio Libro reperitur, tamen ex singulis restituta est. V. Var. Lect. πικέριον à *Galeno* & *Erotiano*, βύτυρον, exponitur. Πικέριον antea usus est (75. 52.) *Aretæus*. *Ætius*, inquit, βύτυρον νεαρὸν μὲν ἴσως μέλιτι ἐψήσας. Unde, minimâ mutatione, pro ἔσω δὴ πικρὸν ποικίλων, πικέριον &c. legi aptè possit, ἔσω δὴ τὸ πικέριον νεαρὸν, siquidem F. in Var. Lect. habet ἔσω δὴ τὸ ποικ. ἔρειον νεαρὸν &c. Librarii vocem antiquam, πικέριον haud intelligentes ποικ. ἔρειον scripserunt; unde ποικ. pro ποικίλων compendiosè scribi creditum est, & ἔρειον idem quod ἔριον νεαρὸν autem omiffum est ob similitudinem cum voce præcedenti ἔριον. Ποικίλων hic non satis commode legi puto, quia butyri & mellis mixtio Medicamenti ex variis rebus compositi nomine appellari neutiquam potest.
- XCIII,
- 11 ἀν. Num ἐν?
- 33 διέπνυσε. An διεπνύσθη?
- XCIV,
- 19 εἴτ', An ἡδὲ?
- XCV,
- 26 σιτηρῶν. Ita ex F. cum alii αὐσηρῶν habeant inepte. V. Not. in 90. 33. *Crassus* autem vertit, *Inter frumentacea*.
- 47 ὅσα Ὠήσεις. Videtur hic deficere, αἱ νῆσοι. *Aretæus* (92. 8.) inquit, εἰ γδ Ὠήσεις αἱ νῆσοι.

XCVI,

21 *ἢ δὲ πινόμενον* &c. Multa hic periisse suspicor: siquidem nihil hic de Curatione eorum præcipiat *Aretæus*, quibus Sanguis ex Pectore, Stomacho, aut Liene aut alio Viscere, fertur; cum multa de his dignoscendis in Signorum descriptione tradiderit. Porro hæc quæ contra Sinistræ manus venam inter digitos secundam disputat, eam incidi solere in profusione Sanguinis e Liene declarant. Hujus in affectu hoc Sectionem præcipit Oribasius (Med. Collect. L. 7. c. 5. *Ætiusque*. (Tet. 2. S. 4. c. 62.)

26 *τῇ ὧν πλέονι*. Haud recte hæc se habere manifestum est; sed quomodo apte restitui possint, licet sensum mihi affecutus videor, non conjicio.

45 *ἐπὶ πᾶσι*. Legendum, *ἐπιπάσσειν*, ut (97: 50, 51.) *ὑποκυσίδου*, ἢ *ἀκακίης*, *ξηρῶν*, *ἐμπαύσειν*.

XCVII,

30 *ἔθεν*. An recte?

52 *τῇδε*. An *τῆςδε*?

XCVIII,

8 *ἐν ἐκείνῃ*. Num, *ἐν ἐκείνης*, nempe *ἀλεβρώσει*?

35 *κόμμι ξυὼ τῷ φυτῷ*. Gummi quidem cum ejus *plantâ* devorari nequit, quippe cum id ex arbore exsudet, adeò ingenti ut navibus onerariis exstruendis materiam supeditet, teste *Herodoto*, *τὰ δὲ δὴ πολλοὶ σφοδρῶς φορηγέσι ἐστὶ ἐκ τῆς ἀκάνθης ποιεῦμα*, ἢ *ἡ μορφή μὲν ἐστὶ ὁμοίη τῷ κυβωαῖκῳ λωτῷ*, *τὸ δὲ δάκρυον κόμμι ἐστὶ*. (Lib. 2.) Certe legendum *κόμμι*, *ξυὼ τῷ ξυμφύτῳ*. Librarii, quid *Symphytum* esset ignorantes, *ξυὼ* vel *ξυμ* inanem repetitionem esse crediderunt. Extra dubium hoc ponit *Ætius*, hæc habens, *ἀμυλον διδόσθαι, κόμμι, τετρακάκωτα*, — *καὶ τὸ σύμφυτον μαροσόμνον καὶ κατὰ πινόμενον*. [173: 3.] Huic affectui *σύμφυτον* idoneum esse, ex ipso nomine declaratur: eoque utpote glutinanti astringentique, utuntur Græci fere omnes, & inter alios *Aretæus* in *Topicis* applicationibus. (97: 12, 13.)

τετράγυς τῆς ἀκάνθης. Ita ex F. cum alii habeant *τετράσιν* τῆς ἀκάνθης, sed inepte. Communiter quidem arbor hæc *τετρακάκωτα* vocatur: sed cum ex vocibus *τετράγυς* & *ἀκάκωτα* componatur, eas *Aretæus*, *Poetarum* more, rursus dividit. Quæ in superiore notâ ex *Ætio* allata sunt, huic etiam Lectioni fidem astruent.

40 *ὡς*. An *ὧν*?

43 *τρωμάτων*. Ita recte ex H. legi apparebit ex superioribus (97: 21, 35.)

50 *εἰ*. Si vacula hæc in hac Lineâ deleatur, &, pro *μη*, in sequenti, legatur, *μη*, Sententia tota faciliè intelligetur.

XCIX,

22 *κηκίδου*. Legendum *κηκίδι*, neque enim *κηκίδου* *σίδα* dicuntur. *τὸ δὲ πῖπαςον κηκίς καὶ σίδα*. (99: 38.)

45 *τὸ πῶρον*. Ita scribo, cum F. *τὸ πόρον* le-

gat; cæteri diversa. *Crassus* autem, *πῶρον*, legisse videtur: nam, *solidari*, vertit; & sane (62: 45, 46.) occurrit *ὠτελαὶ σερύμνιοι*. Et *Cæli Aurelianus* (Mor. Chronic. L. 2. c. 13.) in Hæmorrhagiæ Curatione inquit, poterit *cicatricis* firmari *soliditas*.

C,

6 *ἐνσπο*. Hic vel verba quædam deficere, vel mendosa existimo.

25 *δριθμός*. Hæc haud satis capio. An *δριθμός* *ἐπικαὶρ* significat, *Symptomatum memorabilium concursus*? *Αριθμός* γὰρ λέγεται ἡ εὐνοία καὶ φιλία. Erot. in voce *Συναρθρήται*. Et *δριθμία*, *φιλία*, λέξιν. Herod. Nonnisi unum tamen postea notatur Symptoma. Totam equidem sententiam depravatam credo.

32 *ὑποχόνδριον*. An *ὑποχονδρίξ*.

34 *τομῆς τῆς χάσι*. *τομῆς*, puto, Glossema est. *Σχάζειν*, *ἀμύξαι*. (Gal. in Exeg.) licet *σχάζειν* *τομῆς* occurrat, 87: 10.

40 *γάνυ*. An *γάνυται*? ut apud *Homerum*, *γάνυται δὲ ἄρα πὲρ φρένα ποιμῆν*. Il. N. 493.

50 *ἀφλεγμάτοις*. Videtur *ἀφλεγμάντοις* ἀφλεγμάντω formatum scribi debere; cum *ἀφλεγμάτοις* ἀφλέγμα, *pituia*, derivetur. Sed apud *Hippocratem Galenus* in Exegesi vocis *φλέγμα*, id ait, *εἰ μόνον τὸ χυμὸν τῶτον τὸ λευκὸν καὶ ψυχρὸν, ἀλλὰ καὶ φλόγῳσις δὴλοῖ*.

52 *ἐπιπλάσι*. Hæc sanè de Emplastris, contra quàm *Crassum* secutus, verti, intelligi debere credo. Nam *συκίῳ ἐπιπλάσει* nūquam reperio, at (85: 54.) *ἐπὶ τῷ πῖσι ἐπιπλάσμασι* ἢ *συκίῳ*. Quod si ita sit, mutanda vox in sequentibus (86: 11.) *ἐπιπλάσειν*, & legendum *ἐπιπλάσις*. V. 124: 36. *περχαλάσωντα*. *ἐπιπλάσματι* καὶ *τέγγει* *συκίῳ* *πῶς* *τὸ ἦπαρ*, καὶ *τῷ κελίῳ*, *περσβάλλειν*.

CI,

22 *κληίδα*. Præpositionem, ut *ἐπὶ*, deficere puto. *ἐπὶ τοῖσι μηροῖσι τὸ γυναικὸς ἰζάνει*. (64: 43.)

26 *ἐνεργῶς* V. Ita, non *ἐναργῶς*, ut G. H. Sic *ἡγερέει ἐνεργῶ* (102: 12.)

38 *ἐσταθ*. Neque ad sensum vox hæc desideratur, neque Grammaticè cum cæteris congruit: Pro eâ, *ἐψησι*, legendum credo. *Elixando lubrica fiant*. Hoc modo carnes etiam dissolvit, ac in liquorem redigit. (74: 19.) *εὐπε καὶ κρεῶν ἀκρέων καὶ πτερυγῶν χρέει*, *τὰ πολλὰ τοῖσι χυλοῖσι ἐκκηρμύων*. *κάρτα* γὰρ *χρὲ* *ταῖδε ἐν τῇ ἐψησὶ λυέσθαι*.

43 *πλάτυς*. An *παχύς*?

52 *ὁκως*. Annon meliùs *ὁκόσιν*? ut (102: 3.) *διδόναι* *ὁ οἶνος*, *ὁκόσιν* *ἀνδρῶν* *πείν*.

CII,

5 *εἰών*. An meliùs *ὧν*?

11 *ὡς δέ*. Malim, *ἡδέ*.

25 *χυλὸν ἐς φύρῃσιν ξωτεθέν*. Ut recta & congrua sit hæc sententia, videtur legi debere, *χυλὸς ἐς φύρῃσιν ξωπεθείς*.

26 *κόμμι* γ, *ρόος* &c. An *κόμμι* ἡδὲ *ρόος* &c?

28 *νάρδα*. An *νάρδα*, scilicet, ut *οἰνάνθης*, *λίπαι*? *oleo nardino*; ut *κηρωτῇ νάρδα* ἢ *οἰνάνθης* 104: 57.

31 ἔτε. Malim, ἔσω δέ. Vel, εἰ δέ. & eadem lineā pro, εἰ γ, ἡδέ.

39 ἡδονῆς. Vox sine dubio mendosa. An ἡδονῆς, lenibus ventilationibus. V. ῥιπῆς in Lexic.

CIII,

3 περὶ βληθείσαι. Malim, περὶ βληθείσαι.

9 ποθίζ. Melius ποθίζη, in Subjunctivo.

11 ἀλειμμα. Legendum, ἀλείμματι, ut Syntaxis postulat, ac prout legitur. 105: 3.

29 ἄτον. Certè legendum, εὐτόν.

CIV,

26 τῇ φύσι σωέξεν εἰρώδης. Hæc manifestè depravata sunt. An τῷ φύσιν ξωὶ ἔξδ' εἰρώδης, vel, ξωὶ τῇ φύσι ἔξιν εἰρώδης? His similia de Vini virtutibus habet Cælius, (Ac. Morb. L. 2. c. 37.) Sunt enim hæc efficacia, & quæ facilius omnia, quæ de vino speramus, accelerent: sufficientia fortificare, & totam relevare *habitudinem* corporis, omni etiam parti atque particulæ sese insertare, & per omnes tenues vias celeri motu percurrere.

28 κατὰ νέων. Legi debere credo, ποταίνων. κατὰ enim melius abest; ποταίνων autem idem quod νέων significat apud Hippocratem, & Aretæum, (100: 42.) cujus loci v. Var. Lect.

57 ὀπιπλάσαι. Legendum, ὀπιπλάσαι. Nam de Emplastris jam agit; & ex materiâ prædictâ eam compositionem fieri, quæ Emplastrum constituat, non quæ inspergi possit, satis liquet.

CV,

6 π. Melius deleteretur.

10, 11 ἀναιρῇ καὶ πάντα ἀδικῇ. Pro ἀδικῇ fortasse, ἀφίκη, legendum; Hippocrates voce ἀφίκη utitur, (224. 4.) ἀναιρῇ quoque vix tolerandum puto.

12 λίσσανται. Alii λύσανται, perperam. Paulus, in Curatione Cholerae, ait (L. 3. c. 39) ὑπὲν ὀπιπλεόν, καὶ ἡ τὴν τελείαν πύσαν λίσσανται. Et Alexander, (L. 7. c. 14.) πυνσεμύλης ἡ τὴν κενώσεως καὶ τὴν ὑπὸν, μηδὲ πυρετὸς παρόντων, ἐπὶ τὸ λίσσαν ἄγειν σωδάζειν αὐτὰς.

20 ἔντασις. An ἔντασις? ut 109: 22.

20 περὶ αἵματος. Legendum περὶ αἵματος, ut 113: 34.

23 πῶνοι. Quanquam πῶναι etiam legitur, idque communius loquendi genus videtur, tamen πῶνοι servo, quoniam Aretæus aliàs ita habet, (15: 29.) πῶν καὶ κῆν σμικρὸς ἐν, θάνατον ὀρῶδης.

27, 28 διεκχέη τὸ αἷμα. Liqueat τὸ αἷμα hic in Casu Nominativo usurpari, quia cum eo concordat ἡ τροφή. Quare διεκχέη, verbum Activum, malè hic adhibetur. Malim διεκχέηται αἷμα, vel διεκρέη τὸ αἷμα.

12 πῆξι. Malim ποῖξι. Quanquam Celsus de Apoplecticis jam morientibus loquens (L. 3. c. 27.) eos *miserum spiritum trahere* dicat.

CVI,

2 ξωὶ οἷσι. Malim ξωοῖσι, ea quæ vulgò adhiberi solent. Aetius Satyriasi affectos præcipit ἐπιπλάσαι τοῖς κρινοῖς κατεπλάσματος.

7 ἀν πῶντα. Num ἀν πῶντα τὸν? Nequeo aliter ex his sensum elicere.

19 καρχαρίων. Vid. Not. in 78: 34.

21 ὠδὲ. An rectè?

26, 27 ἄπυ. Malim ἄπυ, sine febre, licet pollea dicat, ἐν ἡ εἰς ἀπύσιν τρέπῃ ἡ φλεγμασίη. Nam cum antea dixisset, ὕδωρ ποτὴν, ἡν πυρεταίνῃ. & hic de vini exhibitione statim præcepta subjiciat, ἄπυ com- modissimè legitur; quæ etiam (100: 42.) (juxta quædam Exemplaria) rursus invenitur. Nam quidam legunt ἄποροι, alii aliter habent. Crassus, hæc transferens, si dolor absit, inter Var. Lect. aliter, febris, pro dolore legi monet.

38 ἀφειψῇ. Ex literis aliquibus, quas percipere inter alias juxta erasas sibi videbantur Librarii, formata est vox hæc non intelligenda.

44 πύμπεα. Malim, πύμπεα.

45 ἐπέρη. Legendum, ἐκ ἐπέρη, ex præcedentibus evidenter apparet.

CVII,

4 σήθεα. Quid hoc significet, nescio. Crassus, quæ acervatæ sunt, vertit. An σιθῆντα, vel σιθιχθῆντα?

22 ἰχταίμοισι. Malim, ἰχταίμοισι, quia prior vox non occurrit: posterior usitatissima.

36 ἐγχείη π. Nonnisi de liquidis dicitur ἐγχείη. An itaque, ἐγκέα, ut supra, (31.)

CVIII,

18 μεγάλα τὰ ἔγωνα αἱ φλεγμοναί. Dura omnino expressio. An μεγάλα τὰ ἐγγίγονται φλεγμοναί? Ita (19: 46.) γίγνη φλεγμονή. & in hujus Morbi descriptione, γίγνη καὶ φλεγμονή ἀμφὶ τὴν φλέβα. (21: 8.) utitur etiam voce ἐγγίγον, alio loco.

28 πολλόν π. An πολλόν π μᾶλλον? ut 2: 41. & 113: 12.

44 νεοτόκος. An γυναικὸς, vel ὄν, deficit. Vid. 103: 39, 41.

50 πάντα, An πάντα?

53 κοίτη. Num quid deest?

CIX.

24 πῆς ἡλικίῃ. Vix crediderim Aretæum ætatem solam in hoc casu respexisse, quæ Sanguinem mitti prohibere debeat. Porro, πῆς ἡλικίῃ, ad designandum puerilem ac senilem ætatem, (quæ solæ interdum, idque præcipuè Antiquos, ab usurpandâ Phlebotomiâ dehortantur) Phrasis minimè clara aut idonea est. Multæ quoque res in hoc affectu, putâ, corporis habitus, vires, aliarum Evacuationum ratio &c. multò magis considerandæ sunt, quàm ætas. Itaque legi cupiam, πῆς ἄλλῃ αἰτίῃ. Ita Rufus apud Aetium, de iis quorum inflammatur Vesica, τῶν, εἰ μηδὲν ἕτερον κωλύει, φλέβα τᾶμναι. Et Aretæus, (100: 23.) ἐν ὧν μὴ πάντα κωλύῃ, ἔξιν, ἡλικίῃ, ὥρη, αἰσυχίῃ τῶν ἀνθρώπων, φλέβα τᾶμναι.

41 ὅτι. An rectè?

CX.

2 βησίν. Legendum, βησίνου, ut 128: 25. & 122: 14. & apud Aetium (Tet. 3. S. 2. c. 6.)

3 καρκίν. Legendum σκίγκ. Inter Antidota ad Calculosa, Aetius quoque hoc com- mendat.

- mendat. Quod si *Mithridatis* compositio-
ne abundes, eam quæ *Scincos* admixtos
habet, præbe. (Tet. 3. S. 3. c. 13.) Id An-
tidotum à *Paulo* describitur. (L. 7. c. 11.)
Scincus autem est terrestris *Crocodilus* jux-
ta *Oribasium* (Med. Collect. L. 12.) Vid.
Aret. 131: 39.
- 8 εἰδ' ὅναρ δοκέειν ἔσθ' ὅπως ἐισισμύροι. Quomodo
sententia hæc, sine dubio mendosa, aptè
corrigi possit, haud reperio, V. Var. Lect.
Crassus vertit, ut neque per somnium dolo-
rem sibi sentire videri soleant.
- 20, 21 τ' κενεῶνα. *Fabricius* habet, τ' ἀγκῶνα
Profectò *Ventris incisio*, eo duntaxat fine
ut perfundi possit *Vesica*, audax nimis Ex-
perimentum, & uti parum utilitatis, ita
multum periculi allaturum. Operatio sanè
à nemine in hoc casu, ne ab *Aretæo* qui-
dem, puto, tentata. *Vesicam* certè sæ-
pius *Perfusionibus* irrigari præcipit, sine
ullâ incisione; ut 78: 54. & 86: 41. & 101:
27. Quid quòd κενεῶνα haud vocatur illa pars
ventris in quâ sita est *Vesica*, quæ quidem
inter Umbilicum & pubem jacet. κενεῶνες
enim appellantur illæ partes quæ à Costis
obliquè ad Os Ilii porriguntur. *Rufus* in-
quit, τὰ ἢ ὑπὸ τ' πλάγῃς μαλακὰ, λαπά-
ραι, καὶ κενεῶνες. (24.) & τὸ ἢ ὑποκάτω τῆ
ὀμφαλῆς, ὑπογάστριον, καὶ ἥττον. (23.) Le-
gendum itaque, τ' ἀγκῶνα. *Hippocrates* in-
quit: (Epid. L. 3. Æg. 8.) ἀγκῶνα ἔπαμον.
Vel, fortasse, τ' ἐπ' ἀγκῶνι, ut apud *Are-
tæum* ipsum. (111: 38.) *Rufus* apud *Æ-
tium*, in Inflammatione *Vesicæ* similem
plane ei quæ ab *Aretæo* præcipitur *Perfu-
sionem Venæ Sectioni* statim subjicit: Φλέβα
τάμνειν, μὴ εἰς μακρόν· ἐμβρέχειν ἢ τὰς πόδας
ἐλαίῳ ἐν ᾧ ἀνήθον, λινόσπερμον, ἐνίοτε ἢ καὶ πήρα-
νον, ἢ ἀλθαία ἐνέψῃ).
- 40 σκυβαλίτης. Legendum σκυβαλίτης ut apud
Ætium (2. 8.) Legitur σκυβαλίτη 126: 20.
- 45 ἀφειψήσι. An ἐφ' ἐψήσι?
- CXI,
- 6 τειχάδα. Vox nullibi invenienda. Legen-
dum πληχάδα. Apud *Rufum* (23.) dicitur,
τὸ ἢ μεταξὺ τῆ ὀφθαλμοῦ καὶ ὑποσπῆματ' καὶ μηρῶ,
πληχάδα (καλέεσσι.) Rursus, (39.) τὰ ἢ μεταξὺ
τῶν (μηρῶν) ποδῶν τ' εἰναίων πληχάδες. Vox
hæc ab *Aretæo* usurpatur locum eundem
designans 25: 27. & 113: 9. ubi τὸ περιόνιον in
V. m. (*Perineum*, nam εἰναίων scriben-
dum) & rursus (113: 20.) V. Lexic. &
Foëf. Oeconom.
- κυσίδ'. Ita declinatam vocem κύσις ne-
que apud *Aretæum*, neque alibi inuenio.
Malim igitur, uti semper, κύσι.
- 9 ροιάδα γνέσται τῆ πύα. Pro, πύα, legendum
puto, ἔγξ. Neque enim ex *Lithotomiâ Ab-
scessus* fieri solent qui per longam hominis
vitam continent: frequenter verò perpe-
tua *Urinæ destillatio*. Ita postquam *Ve-
sicæ sectæ* periculum exposuit *Aretæus*,
(54: 49.) hæc subjicit, κῆν πῖς τ' τῆ θανάτου
κίνδυνον ἐκφύγη, ροιάδ' ἢ γνέσται οἱ πάθ' κῆν
ἐκίνδυνον ἢ, ἀλλ' ἢ φορητὸν ἐλάττωσι ἀένναον
- ἐκρέειν ἔγον, κῆν βαδίξῃ, κῆν εὐδῃ. In *Urinæ*
itinere *Fistulam* à *Græcis* οὐρορράδα vocari
tradit *Celsus*. (L. 7. c. 26.)
- 18, 19 ποσειάντων. Apud F. ποσειήσι. An ποσει-
σι τ' prodeat, ut ἀντιποείησι 13: 44. In pro-
ximâ lineâ, ait, ἢ δ' ἂν ποτε &c.
- 26 πόδας. & rursus
- 29 τὸ πόδε. Videtur hoc nomine partem ali-
quam Uteri hic appellare. Hæc quidem
minimè capio.
- 44 πείς. Ante vocem hanc τὸ, quod, defi-
cere credo; & postea, pro θάλλειν, legen-
dum θάλλει.
- 48 μύρω. Cum F. legendum, μύρων.
- CXII,
- 18 οἶά γε. *Goupylus* legendum conjicit οἶαγε,
quam vocem nullam significationem huic
loco congruam habere inuenio.
- 21 ἐλκῆντα. Legendum ἔλκοντα. *Crassus* quo-
que, atrahendæ, vertit.
- 25 οἰκιδυμύλω. Legendum, οἰκιδυμύλω, ex
Verbo οἰχομαι, ab *Aretæo*, pro more, in
Verbum contractum ex Barytono muta-
tum. Inter Var. Lect. Φερομύλω appositum
est pro Glossemate.
- 27 ζῶ ἐμποιήσι. *Crassus* ζῶεμποιήσι legit; ut-
pote qui, simul bene facient, verterit:
Malim, ζῶ ἐμπίεσι, vel potius ἐκπίεσι. Ita
(77: 56.) ψηλαφίη, ζῶ πῖεσι ποδῶν. πλμοί
κνησμοί.
- 38 λύπη. Certè legendum, λύση, rabiosa
cupidine. neque enim λύπη cum sensu opti-
mo hic servatur; quanquam, ubi calami-
tatem suam secum reputant morbo hoc
affecti, (25: 30.) describuntur ἐπίλυτοι.
Idem hic dicitur, quod, (25: 23.) ορμή δὲ
ἐστὶ ἀχετος ἐς ὀμυλίω. & (25: 33.) ἀκρατέες δὲ
ἢ ἐς τὸ ἀμφοδὸν τ' τῆ ἔργα πηξί. Maniacis
quoque (32: 52.) contigit ἀφροδισίαν ἀχε-
τ' ἐπιθυμίη. sed & ii quoque, (33: 7.) de
malo suo cogitantes, sunt ἐπίλυτοι. Ele-
phantiacis quoque inest (71: 8, 9.) ἐπιθυμίη
λυασώδης, quod desiderium in *Notas* ad
hunc locum de Venere intelligi debere in-
dicavi. De *Satyriaci* affectis infra quoque
dicit, ποσεκμαιῶν ἢ ἢ τ' γνώμην &c.
- 42 πράγματος. Ita legendum ex H. m. non
πρώματος ut G. V. Per hæc idem exprimi-
tur ac per ista (25: 33.) ἀκρατέες ἢ καὶ ἐς
τὸ ἀμφοδὸν τ' ἔργα πηξί.
- ἀκυρίη, certè legendum, ἀκέρειη. *Crassus*
vertit, insatietas.
- 44 εὐ τ' ἂν &c. Vel mendosa, vel manca,
hæc esse suspicor.
- CXIII,
- 11 ἀλῆναι. Legendum διῆναι.
- 16 ἄετω. Num ἄετον?
- 16, 17 τῇ βοτάνῃ. An τ' βοτάνης?
- 23 δριμύ ἢ πᾶν. Deest hic aliquid, per quod
acria vitanda esse præceptum est. *Aetius*,
qui ex Capite sua magnâ ex parte desumfit,
hæc ita exprimit, ἐπεχομύλω τε τ' κελίαν μὴ
δριμύ κλυσηρί, ἵνα μὴ παροξύνῃ τὰς φλεγμονὰς.
- 28 εὐ τ' ἂν. Legitur in V. εὐ τ' ἂν. Malim ὅταν.
& pro μύμη, μύμ.

πλήθους. Certè legendum, παθῶ.

46 νέον. Legendum certè, νόον. Phrasis omni Scriptori familiaris, περιέχειν τὸ νῆν.

CXIV,

17 φύσις. An φύσις, scilicet, morborum horum *natura*?

23 σιγῇ, ἢ. Malim, σιγῇν, legere.

29 ἔπε ὀλλυμένον, ἔπε ὀρρωδῶσι θάνατον. Antea morbos hos periculosos, & in mortem plerumque desinentes dixerat. Itaque eos haud mori (ἔπε ὀλλυμένον) absurdè jam affirmet. Anigitur, ἔπε, ὅτε ὀλλυμένον, ὀρρωδῶσι θάνατον. Quæ quidem securitas, ut mortem non in ipso mortis articulo ægri, cum jam ad extrema ventum est, neque pertimescant, neque adesse sentiant, in Morbis Chronicis frequens est, præcipuè in Phthi- si. V. 15: 23.

CXV,

8 ἦν G. ὦν H. V. A. Legendum credo, ὡς. Ita (108: 19, 20.) συχνὸν μὲν ἀφαιρῶν αἷμα, μὴ ἀθρόον δὲ ἀλλὰ καὶ δις, καὶ τρις, καὶ τὴν ἄλλαν ἡμέραν, ὡς μεσηγὺ ἢ διώκριμι ἀναλάβω.

19 κυριωτάτη. Malim, καιριωτάτη. Ita (124: 39.) ἀφαιρῶσι πολλὸν τι σπικαιοτάτη. Et (124: 9.) σπικαιοτὴ ἢ ῥοή. Et, (122: 2, 3.) πὺ καίριον αὐτέων, ἢ Σικυή.

25 πλήθους. Legendum πλήθους.

32 ἀντιπρόσω. Legendum, ἀντιπρόσω. Nam auris pars est ἀντίπροςος dicta. V. Polluc. Onom. L. 2.

44 ἔρχομαι. An οἱ ὅρχεις?

50 ἔκχυτον. Legendum, ἔγχυτον, ut 112: 5.

51 εὐροῆς. Malim, ἐκροῆς, ut (45: 23.) ἡ παρὰ ἐκροῶν ἴσχυς.

CXVI,

6 τῶ. Malim τῷ.

16 ὦδε. Legendum, ὅδε.

20, 21 ὡς εἶπω παρῶνται. An rectè?

22 Στοριώη. Vocem hanc nusquam invenio. Σπέρη significat *cuspide ferri*, unde instrumentum Chirurgicum nomen fortasse traxerit. Στοριώη ab H. Steph. exponitur, *id quo in Ollâ teritur aut agitur aliquid, ut sunt cochlearia & spatula*.

24 ὀδόντα. Legendum ὀδόντας, ut mox ὀδόντων.

26 ἰσμοειδῶν. Legendum, ἡθμοειδῶν. Rufus, inquit, (26.) τὰ πυκνὰ ταύτης (ρίδος) περιήματα ἡθμοειδῆ καλεῖται.

CXVII,

9 ἐμπάθειν. Legendum, ἐμπαλάθειν.

14, 15 ἀνόδον. Legendum, ἀνώδυον. Idem verbis parum diversis dicitur (119: 24, 25.)

τάδε μὲν ὦν ἐς τὸ παροξυσμὸν παρηγορεῖν, καὶ σκέδασι τὸ ζῶφάδε.

24 ἐς. Melius abest.

35 ἢ τριτέων. An τριτέων δέ?

36 πρὸς. An αἰ πρὸς?

38, 39 ἀλεκτορῶ. Malim, ἀλεκτορίς, eodem casu quo sequentia φάσσα, πελειά. Ita 120:

44.

CXVIII,

7 εὐπνοοὶ ἢ εὐφοροί. An εὐπνοοὶ ἢ εὐφοροί. Vid. 120: 33.

17 ὀκτοῖον, Malim, ὀκτοῖα.

21 ἀγωγῇ. Nihil hic vox hæc, nisi, *remedium evacuans*, significare potest: quo sensu ἀγωγῇ quidem, ab Authore nostro frequenter usurpatur; ἀγωγῇ autem vel ἐξαγωγῇ βίς supra (13.) alio longè sensu invenitur. Legendum credo, δέωγῇ, auxilio, quæ quidem vox *Homericæ* est. Vocem δέωγειν in omni ferè Paginâ ponit *Aretæus*, per quam, *mederi*, intelligit. Et (89: 18.) καίεν ὦν τὸ πᾶν δέωζον. Crassus ἀγωγῇ remedio vertit; quare & ipse δέωγῇ forsan legit.

CXIX,

2 μελέτησι γὰρ καὶ τὸ σμάχος ἐμείν. Legere malim, μελετήσῃ γὰρ καὶ τὸ σμάχον ἐμείν, (ἐξεμείν) ut 125: 31, 32.

6 ἀμης. Crassus, *placentula*, vertit. Verum exiguam sanè *placentulam* esse oportet, quam exæquent magnitudine fruttula incisa Hellebori, quæ simul omnia nonnisi drachmas duas pendant. Ad hæc, ἀμης in Nominativo casu est, *placentam*, significans; & ἀμης dixisset, uti notat *Gourylus*, si de *placentâ* locutus esset. Apud *Athenæum* (Ed. Casaubon. p. 649. l. 3.) ἀμης, πλακῆς. Reponendum fortasse, χήμης. χήμη ostrei genus est. Lege *Athenæum* L. 3. p. 92. & 93. item *Phryniæ* p. 72. & in eum *Nunnes*. p. 74. Neander, (p. 25.) inter *Mensuras Atticas* habet χήμη, 2. Scr. gr. 4. 4. *Chamam* apud *Plinium* reperiri notat *Nunnes*. *Hamæ*, quam instrumenti genus esse dicit, scribendum putat *Gourylus*. ἀμη quidem, *falcem*, significat, & *fabrile* instrumentum. Vid. Steph. Thes. verum his ineptè compararentur Hellebori particulæ incisæ, etiam si eas magnitudine non superarent.

12 ὑπανατρέφειν. Malim ἐπανατρέφειν, ut 124: 42.

22 γαργαλισμός. Legendum, γαργαλισμός. Ita (7: 10.) γαργαλισμός δέσμη. & (12: 26.) γαργαλισμός ὑπερώης. Oris collutionem, γαργαλισμός significat: *titillationem*, γαργαλισμός; quæ cum in Tonillis fit, Vomitus per se sæpe provocat.

27 γυνος παλὺς, κακὸν ἢ καὶ αὐπνία. Certè legendum, γυνος παλὺς κακὸν, κακὸν ἢ καὶ αὐπνία. Sic (78: 28.) ἀτροφία κακὸν, κακὸν ἢ καὶ πολυτροφία.

37 Πρόνοια &c. An rectè omnia?

51 ἴππ. An μὴ ἴππ.

CXX,

2 κεφαλὴ &c. An rectè omnia?

3 οἶον πενήεις. Leniter agendum, vertit Crassus. Quid pro οἶον, simile legerit, haud conjicio; quicquid fuerit, haud multo commodius, quàm οἶον; leniter agendo enim, θερμὴς ἀνάκλησιν haud bene quispiam assequetur. οἶον, pro οἶον, legendum certè; pro πενήεις autem verbum aliquod, uti πῆν, πίπσκειν.

5 μέζονι ὑπέχοντα. An rectè?

12 ἐντάσιες. Melius, ἐντάσιες.

27 ὡν τὰ θερμά χειμῶν, ἴερε ἢ τὰ ψυχρά, γυμνά & ὀσρακώδε, μὴ ὅπτα. Hæc transposita credo, & ita legenda, ὡν τὰ θερμά

T t t 2

χα-

χειμῶν, γυμνά τῷ ὄσρακώδε μὴ ὀπτα, θε-
ρε, ὅ τὰ ψυχρά. Nam ova frigida putami-
ne exuta, devorari quis, nisi absurde, præ-
ceperit? Ea verò ita, vel cum putamine,
coqui solent. Vel, μὴ ὀπτα, ut Glossēma
in τὰ ψυχρά, omitti possunt. Vid. 126: 21.
Ωῶν, καὶ ψυχροτέρων, καὶ θερμῶν, τῷ γυμνῶν τῷ ὄσρα-
κώδεος.

46 εὐ παλὸν &c. Mendosa hæc esse manife-
stum est.

CXXI,

37 μύδῃσιν καὶ καθάρσιν. Hæc, *Crassum* secutus
verti, *putrefactionem* & *purgationem*. μύ-
δῃσις (v. H. Steph. Thes. Græc.) *humidi-
tatem* quidem eam significat, quæ ad *pu-
tredinem* tendit. *Aretæus* hic ante oculos
videtur habuisse locum *Hippocratis* ex Li-
bro de Capitis Vulneribus (909.) ubi hæc
reperias, κακὸν ὃ καὶ ὑγρὸν τε εἶναι τὸ σάρκα ἐν
τῷ ἔλκῃ, καὶ μυδῶσαι, καὶ ὅτι πολλὸν χρόνον κα-
θαίρεται. & post, — ἢν γὰρ αὐτῇκα ἐκπερί-
σῃς τὸ ὅσπερ καὶ ἀφελὼν ἀπὸ τῆς μύδῃσιν ψιλώσῃς,
αὐτῇ καθάρσιν χρὴ ποιῆσαι ὡς ταχίστη καὶ ξηρῇ,
ὡς μὴ ὅτι παλὸν χρόνον ἔσται μυδῇ τε καὶ ἐξείρη.
τῶν γὰρ ἔτω γινόμενων, σιπῆναι αὐτῇ κίνδυνος.

CXXII,

42 εὐφύες. Malim, εὐφές, ut 119: 53. & in-
frà, 47.

CXXIII,

3 ἀφ. An ἐφ?

18 λιγυσικῶ. Legendum, λιγυσικῶ, ut 127:
& 128: 32.

25 εὐώδεος, εὐόσμη. Altera ex his vocibus suf-
ficit, cum ambæ idem significant.

46 ἐγκαίρω. Malim, ἐγκαιροί.

CXXIV,

36 ἄχρι δέ. Voces hæc nihil hic significare
possunt. Legendum opinor, τὰ ὅτι χρὴ &c.
Ita (92: 56.) τὰς ὅτι χρὴ &c.

45 νόσοι. Sine dubio legendum, νόσοισι. In-
frà dicit, ἐν πάντῃ τῷ σώματος ἐκκοικῆσιν (ἢ
μελαγχολίῃ) αἰσθῆσιν, γνώμῃ, αἵματι, χολῇ,
λάβῃ τε καὶ νόσων &c.

54 κυάμη. Legendum, κυάμα. Etenim fluidi
quantitas solidæ rei, uti *fabæ*, male com-
paratur; vel si fieri apte posset, nimis cer-
tè pusilla est, quæ fabam tantum æquet.
Vid. 77: 7, 8. πρὸς αὐτὸν τὸ ὄσρακώδεμα (ἀψιν-
θίς) ἢ χολὸν αὐτῆς, πρὸς τὴν τροφῆς ὁκόσον κυά-
μας δύο τῷ ὄσρακώδεματι, ἢ κυάμον πικρὸν τῷ χυ-
λῷ. Pro κυάμον, hic etiam quidam Codices
κυάμη habent.

CXXV,

2 ἄλλης. Sensus postulat ut ὅτι ἄλλης legatur.

19 τὰ. Malim, τε.

25 ἐγκυπῖ. Vocem hanc nihil huic loco aptum
significare invenio. An ἐγκύψ, *parit*? quo
sensu, de morbis procreandis, usurpatur
κύψ, (48: 12.) & κυύσκειται, (51: 38.)

34 τῷ τρόπῳ. Legendum, τῶν τρόπων, vel τὸν
τρόπον.

38 τὰ πολλά &c. Quædam hic videntur de-
ficere.

45 ἀμφω. An ἀμφί.

CXXVI,

14 παλαιπωρή. Legendum, παλαιπωρήης.

20 σκελετῇ. V. 110: 40.

52 ἐξέχες. Vid. quæ ad locum hunc in Ver-
sione annotata sunt.

CXXVII,

20 ἢν καί. Malim, ἢν ὅ καί.

27 μιγματώδης. Vocem hanc alibi non inve-
nio. Legendum, σμηγματώδης, ut 107: 35.
& 128: 29. Vide etiam 90: 31.

27 ἐπὶ πύθω. Legendum, ἐπίσσω, vel ἐπὶ πύθω,
decorticationem fuerit. ἀπίσων *Erotianus* ex-
ponit, ἀλεπίσων. ἀπίσων γὰρ λέγεται, τὸ ἀλεπί-
ζειν καὶ κόπῃν.

33 ὕδρεα. Vox hæc in Lexicis non occurrit.
An ὕδαρεια? *Aquosa* fortasse ova, ea vocat
quæ absque putamine in aquâ coquantur. Ωῶν
θερμῶν, τῷ γυμνῶν τῷ ὄσρακώδε (126: 21, 22.)

48 ἐπιπλύσι. An ἐπιπλυσίς?

48 ἐπ. Legendum, ἢ.

CXXVIII,

8 ἀψινθίς. Legendum, ἀψινθίς.

18 εὐηγές. An εὐαγές?

39 τὸν ἱητρὸν &c. Quædam hic deficiunt.

42 ἢν περ &c. Omnia hæc sana non videntur.

49 ὥδε. An rectè?

CXXIX,

29, 30 ἐν τῷ ἑδῇ. An rectè?

CXXX,

2 καθάρης. Legendum, καθάρης.

4 χυμός. Melius, χυλός, ut 132: 16.

16 κῆν &c. An rectè?

20 Fortasse finis Capitis hic esse debet. Quæ-
dam tamen ex eo periisse manifestum est ex
Ætio, qui hæc habet. Αἰσθῆσιν δὲ φησὶν ἀρε-
ταῖς, καὶ ἢ ἐν πύθω (πύθω m.) γινόμενῃ πυρί, ὡς
ἐπερέχειν αἶμα τῷ πύθω (πύθω m.) τῷ
φαλλῷ, ἵνα τὸ μὴ πᾶν σῶμα θερμαίνῃται, ψυ-
χρὸν ὃ ἐλκεῖ ἀέρεα.

32 ὅπως. An ὅμως?

37 ἰαχερή τε καὶ ἐρόφω. Legendum, ἰαχερή τε
καὶ ἐρόφοι.

42 ψύας. Legendum, ψόας. ut apud *Rufum*
(30.) οἱ ὅτι μύες οἱ ἐνδοθεν τῷ σφύρῳ, ψόας.

43 ἰαχετό. Legendum, ἰαχέτω.

46 χήσες. Legendum, χρίσες. *Crassus* vertit,
inunctiones.

48 ἀλίτοι. Legendum, ἀλήτοι. *Erotianus*
ἀλητον exponit ἀλόγον.

53 πῆ. Vox hæc, utcumque interdum ex-
pletiva, hic quidem ineptè ponitur, & de-
sideratur alia. Itaque pro πῆ legi debere
puto, πῶν, *pinguitudo*. Ita de *Oleo* lo-
quens (91: 4.) Πιστήνῃ ὡς μὴ πολλὸν ἐλαίῳ
ἐψέιν καὶ γὰρ πῶν ἰαχὲ τὸ ῥόφημα. *Oleum* ve-
rò partes propter *pinguem* ejus qualitatem
ἐκ γλιχραίνειν manifestum est.

55 σφῶν περικλήσεις. Ineptè profectò in seffione
in *Oleo* Calculos provocari dicit, cum in
vocibus immediate præcedentibus hos eā-
dem Methodo exitum invenire prædicasset.
Legendum credo, ἔρων περικλήσεις. Ita,
(107: 31, 32.) τροφαὶ ἐρήσι περικλήσεις. &
(110: 25.) ὁκόσαι ἐρήσιες περικλήσεις. Ita men-
dum hoc verisimiliter accidit: apex τῷ σ
erasus est, unde Librario visum est ο μικρὸν
repræsentare; υ autem & ρ, si nimis pro-
pinqua sint, pene referent.

CXXXI.

CXXXI,

19 ψῶν. Legendum, ψῶν. Vid. Not. in 130: 42.

30 νίτρω. An, νίτρω?

38 Σύμφων. In Versione, *Symphonis* legitur, quali nomen esset hominis. Σύμφων. autem à Græculis vocatur *compositio* ab *Aetio* (Tet. 2. S. 4. c. 55.) & Galeno (De Comp. Med. Loc. L. 7. c. 2.) descripta, quasi ad varia ægro adjumenta præstanda *conspirans*.

39 σίγχα. Legendum, σίγχα. Vid. Not. in 110: 3.

51 Ὀπεψίη ἀραγή. Voces hæ mihi transpositæ videntur, & legi debere post *πλημμελής*.

CXXXII,

5 σκελετίνω. Vox in Lexicis non occurrens. Melius formari videtur *σκελετή* (136: 27.) quæ tamen nec ipsa in his reperitur.

6 σάρκας. Legendum, σάρκα.

24 ἀκροσίης. Legendum, ἀκροτής. [64: 9.] ὑσέρη ἀκροτής ὑγρών.

25 ἀτρεπί. Legendum, ἀτρεπί, ut 47: 22.

27 ἐμφύτω τω. Malim ἐμφύτῃ, ut ad *θερμασίης* referatur. Vid. 58: 19, 20.

42 ἦδε. An sic, ἦδε?

CXXXIII,

3 ἀλθαίνοντα. Legendum, ἀλεαίνοντα, *calescentia*, uti apprime sane existit *zinziber*, & *piper* &c.

12 ποιῶσδε. An recte?

19 ὤσαλές. An recte?

CXXXIV,

23 ἄξιον ἔχον. Legendum ἀξιόνικον, ut supra (15.) ἀξιόνικ. ἰητρείη.

24 Φάρμακα. Melius credo legeretur & Φάρμακα. Neque enim omnia Medicamenta in hoc morbo quispiam danda præceperit; sed omnia conferre oportet, & medicamenta, & victus rationem, & ferrum, & ignem.

30 αὐτήμαρ. Legendum ὅτι αὐτήμαρ, quod frequentia satis probant verba.

33 πῶλλ'. Num πολὺ, vel πολλόν?

36 μεσηγὺ τὸ οἰκίον. An μεσηγὺ τῶ οἰκίῳ, vel num vox aliqua deest?

CXXXV,

6 κρήσις. Legendum, κρηπί / vel κρηπικῶ. *Crasus* etiam *Cretico*, legi monet.

9 ἑκασον. Legendum, ἐκάστῃ.

17 ἀλεαίνειν. Legendum, λεαίνειν. *Crasus* vertit, *complanandi*.

21, 22 ἀνδράχινω. Legendum, ἀνδράχνη.

27 τάχα ὃ χρή. An, πῶτα ὃ χρή, vel τὰ δὲ χρή.

33 ἐν ἀνομοίῳ. Num ἀν ἐν ὁμοίῳ?

37 ἐγχυλώσιος. Legendum, ἐκχυλώσιος. *Cælius* (Morb. Chron. L. 2.) in Elephantiacis, inquit, Alii quoque etiam cutis vulnerationem affectandam probant, quâ corpus *exhumoretur*.

CXXXVI,

6 πέρδικες πᾶσαι, Φάσαι. Pro πᾶσαι perperam scriptum puto; deinde vocem illam admissam, hanc non, uti debuit, expulsam.

13 ἐμετήριον. Melius fortasse, ἐμετηρίων.

D E

ARETAEI *Dialecto*

COMMENTARIOLUS.

Clarissimo doctissimoque Viro JOANNI
FREIND Medicinæ Doctori Michael
Maittaire S. P. D.

TUUM Aretæi Exemplar, quod tribus abhinc circiter septimanis mihi legendum miseras, tibi, Vir Amicissime, remitto. Aretæum equidem, *Dialecti*, quâ usus est, observandæ gratiâ, olim legeram. Eundem verò majori cum voluptate nunc relegi; quod, post duas Editiones satis raras caraque, non admodum multis etiamnum notus & intellectus, luce tandem clariore à Typis Oxoniensibus acceptâ, ulceribusque (quibus oppletus deformabatur) exquisitâ Editoris docti curâ purgatis, brevî proditurus sit tersus ac nitidus; eoque, qui Authorem tam luculentum decet, ornatu spectabilis. Quis enim Author Editorem doctum meretur magis ac requirit, quàm qui summam peritiam cum

excultâ dictionis elegantia conjungit; rerumque, quas tractat, copiam eâ verborum brevitate complectitur, ut neque illa tedium, nec hæc obscuritatem pariat. Limatum est Aretæi in vocibus deligendis judicium, egregia ars in componendis; tam mira demum in tradendis morborum naturis accuratio, ut credas illum non tam scripsisse, quam pinxisse; imò potius ægrotos ipsos tibi vivos coram cernendos admovisse; ut videaris non legere aut inani picturâ oculos pascere, sed miserrimis illis decumbentibus interesse, varios illorum labores intueri, clamores, gemitus, & suspiria audire; ut sentias te pro diversis malorum, quibuscum conflictantur, generibus, horrore concuti & misericordiâ commoveri.

Aretæus, * natione Cappadox, in quâ regione, licet barbarâ, tres tamen gentes, Dorica, Ionica, & Æolica, florere, suâ patriâ linguâ Ionica scripsit: multis subinde admistis, quæ Dorismum & Æolismum, cum magno ubique ferè Homerum imitandi studio, sapiunt. Dialectum, quam coluit, in compendium redigere, te hortante aggressus; Homerum, Herodotum, & Hippocratem, eadem Dialecto usos, præter multos alios, passim citavi, quò major exemplis lux & authoritas accederet. In proferendis Authorum quorundam locis, paginam lineamque indicavi: quam igitur in illis Editionem secutus sim, oportet hic subnotare.

Aretæus Græcè & Latine, brevi edendus:

Oxon. fol.

Herodotus Græcè.

apud Henr. Stephanum. 1570. fol.

Hippocrates Græcè.

Basil. 1538. fol.

Thucydides Græcè & Latine.

Francof. 1594. fol.

Demosthenes Græcè & Latine.

Aurel. Allob. 1607. fol.

Aristophanes Græcè & Latine.

Aurel. Allob. 1607. fol.

Plato Græcè & Latine.

Francof. 1602. fol.

Xenophon Græcè & Latine.

Lutet. 1625. fol.

Arrianus de Expedit. Alexand. Græcè & Latine:

apud Hen. Steph. 1575. fol.

Diog. Laërtius Græce & Latine, cum fragmentis

Pythagoreorum:

apud Hen. Steph. 1592. 8vo.

Lucianus Græce & Latine.

Salmur. 1619. 8vo.

Athenæus Græce & Latine.

Lugdun. 1657. fol.

Lyrici Græce & Latine.

apud Commelin. 1598. 8vo.

Stobæus Græce & Latine.

Aurel. Allob. 1659. fol.

Enstathius in Homerum, Græcè.

Rom. 1550. fol.

Budæi Commentarii:

apud Rob. Stephanum. 1548. fol.

Ubicumque nullius Authoris nomen numeralibus figuris præit, ibi semper Aretæus intelligitur.

Habes, Vir Eruditissime, quæ a me raptim, & nimis forsitan properanter, elucubrata sunt. In his, pro tenui mea facultate, Grammatici, non Medici, partes egi: utriusque, tuæ sunt. Si qua in meis placuerint, utere: quæ secus, dele, corrige: si nulla omnino, aut redde, aut flammis subjice. Tua interim amicitia confisus, nil à te non amicum mihi polliceor. Vale. Ex Museolo meo. X. Cal. Novemb. M. DCC. XXII.

* Lege Jun. Paul. Craff. Præfat. in suam Aretæi & Rufi interpretationem.

ALPHABETUM DIALECTICUM.

A.

E.

PRO ε. τάρμεν 7:19. Hippocrat. 155, 21. δότοπάρμενοντα 135: 8. Herodot. 66, 1. Item κτάνη 64: 25. pro κτέν. verbo vix usitato nisi in compositis; δότοκτένων Isai. c. 66. v. 3. juxta editionem Aldinam; nam Complutensis, habet δότοκτένων, Romana δότοκτένων.

Pro η. Doricè in his Adverbiis; μηδαμᾶ 61: 3. Herodot. 17, 5. ἔδαμᾶ 101: 20. pro ἔδαμῃ 10: 38.

Pro υ in Verbo ἐγκαλινδέεσθαι 118: 16. Sed καλινδέω pro κυλινδέω in communi usu esse confirmant exempla in Lexicis obvia.

Pro ν ante -ται & -το in tertiis personis pluralibus Verborum. εἰρύαται Hippocrat. 410, 2. Homer. ιλ. α. 239. ἰδρύατο Herodot. 110, 38. Eustathius (1568, 31.) docet tertias illas personas plurales fieri à tertiis singularibus per Epenthesein τῇ α Ionicè. Ejusdem formae sunt εἰρέαται 121: 41. ἑπικέαται 115: 34. ἀγκέαται Herodot. 28, 33. γεγάφαται 63: 19. κεκρύφαται Hippocrat. 280, 49. περὶφαται Herodot. 77, 37. λελέχα). 101: 5. δότοδέχαται Herodot. 67, 19. Ad eundem etiam modum affertur aliquando tertia singularis: ἐγκέαται 106: 40. (ubi tamen quidam legunt ἐγκέεται) 107: 31. οἰκέαται Herodot. 50, 10.

Inferitur Verbis ante α. ἐξεφαάνη 20: 38. Quod Poeticum est. φαάνη Homer. ιλ. ε. 650.

Demitur medio vocum ex Praepositionibus compositarum: ἀμβολή 10: 27. ἀμβολάδην Herodot. 177, 25. Homer. ιλ. φ. 364. ἀμβολάμεθα Homer. ιλ. β. 436. ἀμφύ 101: 19. ἀμφαίνεν Theocrit. Idyll. 24. e. 12. ἀμπαύουσι Herodot. 46, 71. ἀντέλλη Herodot. 92, 13. Hæc Poetis sunt per familiaria. Henricus Stephanus in suo Thesauro scribit ἀμφύ (cujus exemplum ex nullo authore profert) & ἀμβολή per Æolicam & Poeticam Syncopen poni pro ἀναφύ, ἀναβολή.

B.

Pro π. ἀμπλακίης 114: 16. pro communiori ἀμπλακίας. ἀμπλακήμα Daniel c. 6. v. 4. ubi D. Hieronymus notat Theodotionem & Aquilam vertisse ἀμβλάκημα. κατὰμβλακῶν, 114: 25.

Δ.

Pro σ. ὀδμῆς 7: 45. ὀδμῶν Hippocrat. 12, 29. Herodot. 21, 17. κακῶδμον 15: 8. pro κακῶσμον 111: 17.

Geminatur Poeticè. ἀδδην 18: 30. Homer. ιλ. ε. 203. pro ἀδδην Homer. ιλ. ν. 315.

Pro α Atticè in flexione quorundam Nominum: μενέλεω 67: 51. pro μενέλας. ναῦς, νεώς 64: 49. Ionicè in Verbis plurimis incontractis forma -αω: ὀρέω Hippocrat. 527, 29. ὀρέωμεν Herodot. 120, 25. ὀρέεσι 39: 27. ὀρέωσι 73: 13. ὀρέων 4: 56. καθορέης 12: 39. καθορέοντα 80: 23, 24. πολμέεσι 26: 33. πολμέοντα 77. 43. φοιτέω Herodot. 10, 6. φοιτέον 44: 48, 49. ὀπιφοιτέοντα 8: 55. ὀδιωέοντα 130: 34. χρέετα 24: 58. Herodot. 13, 3. χρέοντα 67: 33. Herodot. 9, 20. χρεόμην Hippocrat. 388, 2. χρεόμηνι 40: 36.

Inferitur mediis vocibus. κενεῇ 56: 48. κενεά 49: 51. ἀκρεα 11: 20. Hippocrat. 112, 47. ξένεα 7: 25. καινέης (καινεῖς) 66: 16. κόπρεα 104: 3. πεπέων 113: 39. pro πέπων 123: 28, 29. Sic ἀδελφῆς Herodot. 117, 42. ἀδελφεῇ Hippocrat. 342, 18. Huc referenda sunt alia plura in vocum flexionibus: τέοισι 79: 23. Herodot. 10, 7. ἡμερέων 76: 21. (alii tamen more communi hic habent ἡμερῶν) Hippocrat. 384, 20. Herodot. 52, 35. δὲ χέων 34: 17. Herodot. 49, 39. πασέων 20: 25. πλωδύεων 11: 31. κελτέων 135: 18. (hic tamen exemplarium dissensus) βρυτέων 8: 10. χερέων 69: 36. Hippocrat. 16, 8. ἡμέας 56: 16. Herodot. 7, 34. σφέας 44: 17. σφέων 2: 19. αὐτέη 65: 5. αὐτέα 3: 7. τρετέα 9: 9. Hippocrat. 8, 41. αὐτέης 16: 26. τρωτέης 5: 17. αὐτέω 19: 36. τρετέω Hippocrat. 9, 39. αὐτέη 6: 48. Hippocrat. 20, 1. αὐτέω 21: 33. τρετέων 2: 7. αὐτέων 16: 2, 3. τρετέοισι 2: 9. αὐτέοισι 4: 2. αὐτέησι 24: 24. αὐτέοις 17: 16. τρετέας Hippocrat. 1, 13. διστέοισι 7: 5. κτενέωντα 29: 44. πετῆεν 5: 33. Sic -έως pro -ως in Adverbiis: αἰνέως 54: 54. ἀφαιδέως 83: 13. Herodot. 42, 17. διηνεκέως 14: 44. ἐμφανέως 6: 26. ἑπιτελέως 20: 34. διακέως 99: 49. κατακρεέως 8: 53, 54. ξυνεκέως 76: 17. πεσέως 84: 21. Hippocrat. 340, 7. περσινέως 90: 23. Inferi etiam videtur verbo παρείεται 33: 46. 34: 22, 51. pro παρείεται vel παρείται: nisi malis fieri à παρείω παρείεται παρείται per Metathesein. Sic ἀφίδ Homer. ιλ. α. 25. ab ἀφίεω.

Præfigitur initio Verbi substantivi. ἔλω 17: 23. ἔη 3: 10. ἔωσι 15: 27. Hippocrat. 15, 3. ἔων 9: 11. Herodot. 4, 43. ἔδν 15: 46. ἔόντ 6: 18. ἔδση 15: 26. ἔόντα 4: 10. ἔόντες 64: 46. ἔδση 109: 10. ἔδσι 101: 32. Itidem in Compositis: παρεών 4: 56. Hippocrat. 1, 12. παρεόντων 101: 8. παρεῖσι 4: 43. παρεόντας 2: 15. ξυνεόντα 60: 15.

Demitur quibusdam vocibus. ὀηθίη Herodot. 14, 38. συμπαθίη 7: 16. ὕγιη 43: 45. pro ὕγείη 5: 20.

H.

Pro α. ἡήρ 101: 6. Herodot. 44: 26. ἡητρός 4: 56. Hippocrat. 12, 23. σηγόνων 105: 6. σπυρίησις

Vvv 2

εἰσις 25:22. πρήσις 22:18. πρήγμα 34:5. Δι-
δορήσις 18:35. τελέσις 67:25. θώρηξ 5:54.
In Particulis λαθή 7:12. λίω 14:9. Hippo-
crat. 18, 34. πέρω 20:37. ἦν 1:21. κῆν 4:43.
ἐπὶ 8:37. In flexionibus Nominum & Ver-
borum: νελέσις 73:40. Herodot. 10, 4. μύξη
45:30. ἰδέη 28:19. Herodot. 74, 16. Συμφορή
2:27. ἀσφγή 75:48. ἡμέρης 95:16. Hippocrat.
403, 41. δέτηρης 5:12. Φλεγματίνη 50:21. ἀσφ-
γή 75:12. ἔδρη 8:44. ἰδέω 5:38. ἡμέρην 2:20.
Herodot. 8:36. Hippocrat. 11, 42. ναῦς, νηὶς
68:50. Herodot. 1, 17. νηὶ 126:48. Herodot.
1, 25. νῆες 68:11. ἰχθυή 3:43. τοίη 2:11. ὀξείη
23:33. μίη 48:11. δατέρης 9:6. ὀξείης 20:27.
μῆς 8:40. ἑδεμῆς 127:12. ὀξείη 29:2. πονηρὴ
5:28. μίω 76:25. ἰήσθ 118:31. Hippocrat. 131.
1. ὀρήσθαι 2:38. χρῆσθαι 127:31. περῆσαι 18:15.
θεοσέμνον 7:7. Item η pro αι in dativis Nomi-
num. αἰώρης 99:46. ab αἰώρη 133:14. Et pro
α in terminationibus Verborum. ἐμφοῖς 2:50.
Φοιτῇ 30:24. Φυσῇ 39:31, 32. διψῇ 57:15.
δρῇ 12:47. ὀρῇ Hippocrat. 388, 27. Huc refer
η pro α: ῥηίδιον 7:7. ῥηίδιοι 3:23. ῥηίδιος 4:6.
ῥήισιν 11:2. ῥήισρον 40:14. & pro αι: ῥήισω 14:
37. ῥήισθ Hippocrat. 396, 33. ἐρῆισιν 11:34.

Pro ε in flexione Nominum in -εύς. ὀχῆες
64:46. ἀνοχῆες 24:58. πεκῆων 57:49, 50. κερε-
μῶν 105:52. ἀνοχῆας 18:24. βασιλῆες Hero-
dot. 47, 11. βασιλῆων Herodot. 88, 22. Item
η pro ει. γυναικῆιον 24:5. Herodot. 24, 36.
σημῆια 38:12. κληῖς Herodot. 208, 7. κληῖδα
19:57. Hippocrat. 389, 24.

Inferitur Verbis Poeticè: ἀνήη 12:5. Ho-
mer. 1λ. β. 34.

I.

Pro ε in flexione Nominum contrahibi-
lium in -ις & -ι. ὄψις 1:22. πόλις Herodot.
7, 40. ξωέσις Hippocr. 1, 4. πεπέρω 93:10.
pro πεπέρω 79:49. σινήπος 80:19. περδάλιος
135:31. θλίψι, πῆσι 3:2. περγνώσι 2:15, 16.
πόλις Herodot. 71, 11. μάνπι Herodot. 290,
34. πεπέρω 117:30. -ι contractè pro -ii, idque
pro -ει] ἔχεις 135:13. πληρώσις 1:16. ψαύσιον
35:16. ὄψις 20:31. ὄψας 28:4. Item in Par-
ticulâ Atticâ ὠδὶ 114:18.

Inferitur post ε, quod Poetarum proprium
est. εἰνῆς 73:3. ξείνος Herodot. 5, 29. Homer.
1λ. δ. 377. εἶλον Homer. 1λ. μ. 434. εἶρις 111:42.
εἶρίοισι 113:33. pro ἐρίοισι 113:10. κρεῖων 113:40.
Homer. 1λ. λ. 550. εἶσω 65:11. Homer. 1λ. α. 71.
εἶνεκα 5:40. Homer. 1λ. α. 214. εἶνεκε 78:10. εἶνεκεν
36:54. Herodot. 1, 26.

Et post ο. χροῖη 6:49. Homer. 1λ. ξ. 164.
pro χροῖη 45:37. Henricus Stephanus in The-
sauro exemplis probat χροῖα, licet poeticum
& Ionicum esse videatur, tamen in prosâ etiam
usurpatum reperiri.

Et post α in Præpositione ὡδὶ, poeticè:
ὡδαί Homer. 1λ. ο. 175. ὡδαίφαις Homer. 1λ.
λ. 792. ὡδαίφαιος 27:4. Item in Præpositione
ἐν, ἐνὶ Atticè: quæ accentu retracto, susti-
net vicem Verbi ἐνεσι; ἐνὶ 127:13. Herodot.
265, 19.

Subjicitur dativis pluralibus. ποῖσι 3:35. Hip-
pocrat. 19, 23. Herodot. 9, 20. τῇσι 2:53.

Hippocrat. 19, 21. Herodot. 12, 42. οἷσι 13:4.
νενηῖσι 84:45. Herodot. 10, 37. δημότησι 30:
54. μαθηταῖσι Hippocrat. Jusjurand. μυρῖνησι
133:15. πλάρησι 8:33. δέχησι 2:52. Hippo-
crat. 390, 47. ταύροις 2:26. ὀσέοισι 8:35. ὀξείαισι
23:4. τερχείησι 70:41. μακρήσι, πολλῇσι 27:
18. πρῶτοις 10:14. ἀπλοῖσι 87:48.

Demitur mediis vocibus. τέλεον 27:24, 25.
τελεωθῇ 28:13. ἐπλέωσι Herodot. 125, 20. ὑ-
γείη 5:20. ὑγείω 37:20. ὀξείης 107:50. τερχείης
Herodot. 160, 43. παχέω, ὀξείω Hippocrat.
330:4. βαρέων 1:29. κρέων 51:49. Herodot.
279, 34. κρέων Hippocrat. 2, 46. μέζων 6:11.
Herodot. 52:17. μέζω 9:33. μεζόνως 78:22.
Herodot. 97, 23. Et in Præpositione ἐς 2:13
Atticorum propria.

K

Pro π. καῖ Herodot. 10, 8. καῖων 30:5. ὀ-
καῖα 5:41. ὀκαῖον 10:30. Herodot. 327, 13. ὀκα-
σαι 2:4. ὀκόσι Hippocrat. 4, 39. ὀκας 2:19. He-
rodot. 3, 13. καπῇ 2:20. Herodot. 10, 5. κα
21:41. Herodot. 9, 1.

Demitur medio quorundam Verborum in
Perfecto, correptâ vocali præcedente: ἐκαῖσις
47:33. Homer. 1λ. β. 320.

Λ

Pro ν; πλάμων 40:6. pro πλάμων 39:12,
16. Quod Atticum esse docet Scholiastes A-
ristophanis pag. 703.

M

Pro β. περμένθ 76:33. 79:23. De quâ vo-
ce lege Foessii Oeconom Hippocrat. περμένθ
Josuæ c. 24, v. 26. περμένθ Id. c. 17, v. 19.
pro πρέβινθ Genes. c. 14, v. 6. Etymologici
Author (in voce βάρβιτον) Æolibus hanc
mutationem β̄ β̄ eis π̄ μ tribuit.

N

Pro -σιν (quod Atticorum est) in Verbo-
rum imperativis pluralibus. ἔσιν 74:22. Plato.
p. 860. διαζέσιν Aristophan. p. 187. Et in O-
ptativo modo, correptâ vocali præeunte. ἔεν
75:13. Xenoph. p. 220.

Ξ

Pro σ Atticè in Præpositione ξωῖ 4:20. ἀ-
ξύμορον 16:5. ἀξύγκρητοι 37:9, 10. περξωῖ-
ται 38, 56. ξωῖναι Herodot. 215, 18. ξωῖσι
Hippocr. 1, 4.

O

Inferitur Verbis ante ω poeticè: ἀμφαφῶσι
55:5, 6. 72:38. ἀμφαφῶνται 103:55. ἀμφαφῶν
Homer. ὀδ. δ. 196. γανῶντες 36:56. Homer. 1λ.
ν. 265.

Demitur medio quorundam Comparativo-
rum.

rum. γεραίτεροι 25: 4. γεραιτέροισι Hippocrat. 75, 37. γεραίτερον Aristophan. p. 360.

Π

Pro φ ἀμπεχων 20: 57. 13: 31. pro ἀμφέχων 81: 50. ἀμπεχεν Homer. od. ζ. 225. ἐξαπίνης 22: 32. Herodot. 19, 19. (per metathesin pro ἐξαίφνης) ἐξαπινάως 13: 21. Hippocrat. 526, 3.

Ρ

Transponitur apud Poetas. καρπερός 92: 22, 23. Homer. il. α. 178. καρτερῆς 4: 19. Herodot. 20, 12. καρδίη 108: 14. Hippocrat. 54, 34. Homer. il. α. 225.

Σ

Pro ρ Atticé. μυρσίνης 97: 15. pro μυρρίνης 133: 14.

Præfigitur vocibus quibusdam Poeticè: σμικρῇ 8: 27. σμικρός Herodot. 2, 29. σμικροῖσι 1: 19. σμικρῆσι Homer. il. ρ. 757.

Geminatur poeticè. πεῖσσις 105: 20. pro πεῖσις ut alibi. ὄσα Herodot. 11, 32. μέσσις Homer. il. λ. 266. μεσσηγὺ 4: 26.

Τ

Pro θ in voce κολοκύνθη 74: 12. Aristophan. p. 144. pro κολοκύνθη Hippocrat. 52, 3. Hoc Atticorum esse docet Athenæus Lib. 2. cap. 18. Hujus etiam meminit Lucianus in Judic. Vocal.

Pro σ, Atticè: ἄστα 16: 19. pro ἄσα Xenoph. p. 698. quod pro ἄπνα. Et Doricè in Praepositione ποπ, pro πος: quæ vel sumitur adverbialiter pro πρὸς, & sinè casu; 28: 45. 33: 31. 55: 28. 61: 57. 130: 34. Hippocrat. 492, 42. [ubi Galenus notat Hippocratem hâc voce ποπ uti, ad augendam significationem. Idem Galenus in Exegesi, ποπ ποπ, πος, πρὸς, πρὸς δὲ.] Budæus in Comment. p. 70. exemplis probat πρὸς adverbialiter poni. Vel jungitur casui; ποπ πωλῆνα 111: 21. ὃν ποπ σηλοζόμεθα Hippocrat. 475, 26. ποπ sine casu. Homer. il. κ. 108. [ubi Schol. exponit πρὸς δὲ] cum casu. Homer. il. α. 426. ποπ χῶν αἰοῖδον Theocrit. Idyll. 7. v. 47. ποπ ὕμῃ Lacæna mulier apud Aristophan. p. 840. Ex ποπ componitur ποταίνισι. Galen. Exegesi ποταίνια, τὰ πρὸς φατα, οἱ Δωρεῖς. Idem tamen Galenus in Comment. ad Hippocrat. de rat. vict. in morb. acut. τὰ πρὸς φατα ποταίνια κέκληκε τῇ τῇ ἰώνων φωνῇ καὶ τῇ τῇ παλαιότεραν. Corinth. de dialect. Ionic. τὰ πρὸς φατα φασι ποταίνια. Βακχῆσι ἐν β. φησὶ τὰ πρὸς φατα. Hesych. Phavorin. Suid. ποταίνιον, νέον, πρὸς φατον, ξένιον. Etymolog. ποταίνιον, τὸ ξένιον, τὸ πρὸς φατον καὶ οἶμα ὡδὸν τὸ νέον, ἵνα ἡ ποτένεον τὸ νεαρόν. Sed Eustath. in Homer. pag. 1106. l. 24 & 1374, 25. & 1481, 61. ποταίνιον, τὸ πρὸς φατον. Δωρεῖς ὅτι τὸ ποπ καὶ τὸ αἶνος ποταίνων 100: 42. ποταίνια Hippocrat. 220, 12.

Demitur Nominibus in -ας -ας. γήρας 3: 54. Herodot. 105, 43.

Τ

Pro ο, in Comparativo πλεῦνα 6: 42. 20: 30. 61: 14. pro πλέονα 76: 16. πλεῦνες 19: 19. Herodot. 22, 2. πλεῦνων 20: 33. Item in Verbis incontracte flexis ab -έω. πνεῦνται 65: 34. (pro πνεόνται) ἐκδιηγῶνται 2. 10. πνεῦνται Herodot. 37, 25. ἐξηδύμην 4: 18. πιδύμην 19: 17. [Huc refer & pro π: πνεῦσι 57: 36. πνεῦσι Herodot. 37, 21.] Hanc formam sequuntur Verba etiam in -άω: πλανώμεθα 71: 5. ὀρεῦντες 17: 19. Hippocrat. 530, 2. Et in -όω: πληρεῦνται 109: 44. πληρώμεθα 21: 7. πληρεῦντες Hippocrat. 504, 43. πληρώμεθα Hippocrat. 172, 33. ἐδικαίεν Herodot. 27, 35. Ad eundem modum flectuntur Verba barytona, ἀνέχεν Herodot. 53, 15. Pronomina, ὅτο Herodot. 3, 22. Nomina, νοσώματῃ Hippocrat. 14, 20. pro νοσήματῃ Hippocrat. 4, 4. quasi à nominativo νοσεύμα: quale tamen vocabulum nondum legi. Hanc transmutationem τῷ εἰς τὸ ὕ, & τῷ εἰς καὶ ὅ, vel τῷ εἰς τὸ αἶ Iones mutuuntur ab Ἀοῖσι & Doribus. Consule Eustath. in Homer. p. 27. l. 37. & Etymolog. in vocibus αἰσώμενον, & ἀκώμενον. ὄνομα Pindar. Olymp. Od. 6. Epod. 3. θεῦς Callimach. Hymn. in Cerer. v. 57. ἐλέγην Theocrit. Idyll. 1. v. 86. μοχθεῦντες Alcæi fragment. inter Lyric. p. 102.

Inferitur post ε, in Verbis quibusdam Poeticis: ποπ ποπ 121: 16. ποπ ποπ pro ποπ ποπ, idque pro ποπ ποπ. ζητώ pro ζητώ. ζητῶν Homer. Hymn. in Apollin. v. 215. Hesiod. Epy. β. v. 18. Et post ο, quod apud Poetas frequens νῆσσι 2: 13. Hippocrat. 4, 41. Herodot. 5, 23. Homer. il. α. 10. εἶνομα 3: 36. Herodot. 1, 15. Homer. od. ζ. 194. μένον 2: 25. Herodot. 5, 17. Homer. il. α. 478. παλὺς 16: 17. Hippocrat. 357, 1. Homer. il. ε. 776.

Ω

Pro α. ὠνθρωπῃ 9: 12. Quod mihi videtur ad Doros potius pertinere. Sic ὠνθρὸν scripsit Epicharmus Siculus apud Athenæum. p. 363. ὠν pro α. θωῦμα 5: 30. Herodot. 6, 7. θωμάζω Herodot. 267, 30. θωμάζωσι 17: 17. ἐθωμάζον 4: 18. Frequentissime in Pronominibus: ὠντες 130: 20. Herodot. 74, 43. ὠν Hippocrat. 401, 34. ὠντῇ 20: 44. 46: 42. τῶντῃ 33: 57. ἡ ἑαυτῇ 129: 22. ὠντες 5: 10. ἑαυτέα 8: 45. Hippocrat. Jusjur. ἑαυτῆς 23: 6. Herodot. 8, 16. ἑαυτέας 24: 6. τῶντῃ 34: 10. 122: 12. ἑαυτῇ 9: 11. Herodot. 6, 20. ὠντῇ 10: 16. ἑαυτέα 34: 45. ὠντῇ 55: 36. Herodot. 98, 34. τὰ ὠντῇ 64: 39. τὰ ἑαυτῇ 76: 9. τῶντῃ 33: 23. ὠντῇ 106: 23. ὠντέων 65: 30. 34: 25. ἑαυτῇ 57: 50. Herodot. 22, 2. ἑαυτέων 8: 16. Hippocrat. 22, 23. ὠντέοισι 17: 14. Hippocrat. 78, 22. ἑαυτέοισι 2: 18. ἑαυτέοισι Hippocrat. 78, 39. Notandum est, quod ὠντῇ (Homer. il. ε. 296.) sit dissyllabum, non trisyllabum. Turnebus in sua Arretæi editione (ω) sinè dialysi, Henricus

Stephanus in suo Herodoto (ωῦ) cum dialysi excudit.

Pro ο in Nominibus Atticè flexis: ἐμπλεως 41: 23. ἐμπλεων 70: 19. Μενέλεω 67: 51. νεὺς 64: 49.

Pro αυ. θώματος 66: 37. τρώμα 13: 57. Herodot. 173, 27. τρώματος 2: 33. Hippocrat. 438, 41.

Pro υ. ὦς 27: 32. ὦν 33: 46. Herodot. 2, 2. Quod Dorum proprium est. μῶσαι Theocrit. Idyll. 1. v. 9.

Resolvitur in αο: σιόφρων 32: 8. Homer. ιλ. φ. 462. οδ. δ. 158. poetice pro σάφρων; uti observat Henricus Stephanus in Thesauo.

Diphthongi.

αι inseritur vocibus in -α vel -η terminatis. ἑα, ἑαία; ἑαίης 135: 9. Sic ἀναγκαίη Herodot. 4, 1. Ἀθιναίη Herodot. 5, 21. Homer. ιλ. β. 371.

η demitur mediis quibusdam vocibus, poetice. ἔρηται 103: 29. ἔρητο Homer. ιλ. β. 41. ἔζηρητο 71: 36. ἀνέρηται 82: 9. ἀνέροντο 119: 24.

Resolvitur per εα, in tertiis pluralibus Verborum in -μι. ἑασι 3, 27. (at, addito ι, ἑασι 123: 46.) ἑπείασι 103: 20. στυπιδέασι Herodot. 145, 8.

Et per ει. ζυγκένται 55: 10.

υ resolvitur per οε. πηλοεργίη 32: 3. ἀγαθοεργίη Herodot. 132, 32. κακοεργός Homer. οδ. σ. 54.

Et per εο, in genitivo Pronominum substantivorum. ἐμέο Herodot. 34, 32. Theffal. apud Hippocrat. 539, 26. σέο Herodot. 3, 18. Huc libet referre vocem Aretæi in editionibus corruptam, & diverse lectam; in Henischianâ ἐνέσω, in Turnebianâ melius & in Oxoniensi ἔνσο 100: 6. Mallem legere ἀσέο, quæ vox in Hesychio & Phavorino occurrit, & exponitur ἐπὶ σϛ.

Et per -εω, in genitivo Nominum ab -ης. ἀλκιδίττω 51: 32. Μιθριδάττω 122: 13. δεσπότηω Herodot. 187, 29. καμβύστω Herodot. 11, 19. υι resolvitur in υί. γυίος 65: 55. pro γυιός.

RESOLUTIONES

Contractarum & Vocalium & Diphthongorum in eas, ex quibus per contractionem coaluerunt, litteras, sunt in Nominibus & Verbis ferè perpetuæ apud Iones: quibus forma incontracta magis placet, quàm contracta.

οφρύες 2: 39. ὀφρύας Herodot. 72, 9. ἰχθύας 135: 14. μεγέθους 5: 15. ἔπος Herodot. 4, 18. πάθει 5: 19. σκέλεα 57: 10. βάρεα 1: 15. μελέων 17: 44. πηρώσει 28: 42. βυπρήσει 23: 41. πεπέρει 91: 22. πόλει Herodot. 71, 6. Φαρμακείας 134: 9. βασιλείας Herodot. 99, 6. πήχειας 87: 18. λοιμώδους 5: 45. ἡμίσει 27: 34. νήσει 82: 15. ξυνηχεί 5: 18. ἀκρδία 125: 3, 4. Φυσώδεις 1: 20. ἀληθείες 30: 25. πεχέας 2: 52. δινυκέα 1: 21. ξυνήθειας 2: 15.

Δακέω 15: 27. Herodot. 3, 12. δοκίη Hippocrat. 1, 4. καλέομαι 3: 33. Herodot. 192, 23. καλέασι 2: 15. ἐκάλεον 8: 51. ἐσωφρόνεια 32: 18. ἀφαιρέοις 92: 17. παλινδρομέη 9: 21. δοκίαν 1: 24. νοσέων 9: 14. καλέεσθαι 5: 18. κινέηται 63: 18. ἀφικνέωνται 2: 56. αἰρέεσθαι 84: 46.

Huc refer secundas personas -αι, -εο, abjecto σ, pro -εσαι, -εσθαι; vel pro -η. -υ. ὄψαι 12: 39. Homer. ιλ. δ. 353. (pro Attico ὄψαι Matth. c. 27. v. 4. quod pro ὄψη Deut. c. 22. v. 4. magis regulari, ac minus usitato) Φαίδεο 101: 3. ἔπειο Herodot. 185, 15. Eiusdem formæ est imperativus Verbi χράσασθαι, χρέο 128: 47. Hippocrat. 226, 3. Legitur etiam χρέω 116: 17. Herodot. 40, 28.

Ionibus hiatus & concursus vocalium adeò gratus est, ut in finibus dativorum & tertiæ personarum sæpe non adsciscant ante vocalem sequentis vocis initialem. συμκροῖσι ἐδέσμασι 1: 19. αὐτέοις, ἀθρόον 4: 2. ἀπαισι εἰρήσθαι 4: 2. κατὰ πίνυσι, ἀλλ' ἐσχέσθαι ἢ 4: 7, 8. ἀναλάχασθαι ἀλλήλων Herodot. 19, 29. ἐστὶ ἔνομα 15: 38. ἐξήντησεν ἢ νῆσος 17: 24.

Quamvis huiusmodi resolutionibus & vocalium concursu summo opere delectentur, Crasis tamen non est omnino iis ignota: quæ Atticis & Doribus est magis in usu.

α ex α α. πύτα 118: 17. πάλλα Aristophan. p. 66.

ex α ε τάνδοθεν 35: 41. τὰ καὶ Aristophan. p. 594.

α ex αι ε. κακίαι 2: 25. καὶ γὰρ 134: 56. Aristophan. p. 71.

υ ex ο ε. τέρμων 132: 47. Euripid. Hecub. v. 501. τήν τευθεν 12: 50. τὰ ναντίον Aristophan. p. 3.

ex ο ο. τέννομα 8: 37. Aristophan. p. 127.

ex υ ε. ἔνεκα 15: 55. Aristophan. p. 115. ἔνεκεν 16: 2. τένεκε 18: 17. τένεκεν 43: 28.

ω ex οι α. ὠνθρωποι 5: 45. (ubi Turneb. ἄνθρωποι) 108: 28. (ubi Turneb. ὠνθρωποι sine ὠπω subscripto, ut sit pro ἄνθρωποι, sicut ὠνθρωπος 9: 12. pro ἄνθρωπος.) ὦλλοι Herodot. 11, 43. ὦλλοι Theocrit. Idyll. 22. v. 178. ὦνδρες Herodot. 167, 25. In quibus notandus est varius spiritum & accentum appingendi modus.

METAPLASMUS.

Sive mutatio terminationis flexionisque frequens est & in Nominibus & in Verbis. Eà figura valde utuntur Poetæ, perinde ac Iones.

In Nominibus.

Τρυγία (Hesych. τρύγιος, τρυγία οἶνος. pro τρυγίας Psalm. 74. v. 9.) τρυγίη λείη 103: 14. Βιοτή 25: 5. Herodot. 254, 19. Homer. οδ. λ. 489. pro βίος & aut βίος.

ποθή

Ποθῆ 5: 54. Homer. ιλ. α. 240. pro πῶρος.
 Πάθῃ 46: 8. Herodot. 12, 41. pro πάρος.
 Αὐξῆ 2: 47. (pro αὐξήσις) unde adjectivum
 ἐπαυξέα 20: 11.

Γνώμα (pro γνώμη, sensu tamen non omni-
 no eodem) 73: 61. Herodot. 255, 31. γνώ-
 ματε 77: 49.

Σκῆῶς corpus (pro σκηνή tabernaculum;
 corpus enim est animæ tabernaculum) 18:
 51. σκῆῶ 9: 43. 18: 51. 20: 22. Hippocrat.
 55, 32. Hesych. σκῆῶς, σῶμα. Et sic acci-
 pitur à D. Paulo, 2 Cor. c. 5. v. 1, 4. Nicandr.
 Ther. v. 742. σκῆῶσι Alex. v. 447. σκῆῶος.

Δυεῖ (pro δύο) unde δυοῖσι 10: 14. Herodot. 8,
 39. Hesych. δυοῖς, τοῖς δύο.

Τῶ (pro τινός) 2: 11. 3: 41. 13: 23. Hero-
 dot. 3, 2. 207, 27. Homer. ιλ. β. 388. τῶ (pro
 τινί) 6: 6. Homer. ιλ. α. 299.

Πλεῦνον 27: 19. πλεῦνα 49: 7. à πλεῦνος -η -ον,
 pro πλείων.

Dativus pluralis refingitur apud Poetas à
 dativo singulari, mutando -i in -εσι. χεῖρεσι
 112: 13. Homer. ιλ. υ. 468. λαρόνεσι 49: 18.
 μελεδώνεσι 54: 55. σωχεῖσι 25: 55. ζυμπάντεσι
 82: 29. Hanc Poeticam flexionem Dores cre-
 brò usurpant. πολίεσι Lacedæmon. foed. in
 Thucyd. p. 397. πάντεσι Onat. in Strob. Eclog.
 lib. 2. cap. 3. ὄντεσι Ecphant. in Strob. Sentent.
 p. 332.

In Verbis.

Verba barytona adsciscunt sibi formam
 contractorum; & è contrà contracta baryto-
 norum. Πιέζω (pro πίζω) unde πιέζωμαι 40:
 42, 43. ρίπτέω (pro ρίπτω) Herodot. 303: 6. ἐλ-
 κέω (pro ἔλκω) unde ἐλκύντα 112: 21. περδκρε-
 νέω (pro περδκρινώ, εὐκρινέας Homer. ιλ. π.
 199.) unde περδκρεανῆσαι 125: 37. Αγκύλω (pro
 αγκυλόω, ἡγκυλωμύσθαι Aristophan. p. 597.)
 αγκύλῃ 4: 24. αγκύλῃ apud Hesychium.
 καμπύλῃ 3: 34. καμπύλεσθαι Hippocrat. 486,
 23. pro καμπυλέσθαι Hippocrat. 494, 16. σρογ-
 γύλῃ 6: 46. σρογγυλῆται.

Κέομαι (pro κείμαι): unde κέεται 2: 23. He-
 rodot. 45, 37. κέονται Hippocrat. 452, 27. κέε-
 σθαι 91: 35. Sic etiam in Compotitis: ὑπερ-
 κέεται 109: 46. κατὰ κέεσθαι 102: 30. περικέεσθαι
 88: 40. κατακέων 8: 21. ἐγκέεσθαι 19: 51. περσ-
 κέεσθαι 83: 10. ἐγκεομύλης alibi. His adde ὀπ-
 κέω 85: 36. quasi à κῆμαι pro κείμαι.

Verborum contractorum fines inter se per-
 mutantur. -έω pro -άω, ὀρέω (Vide prius E
 pro α.) pro ὀρέω; & pro -όω, πληρέω pro πλη-
 ρόω, unde πληρεῖνται (Vide prius Y pro ο.)
 ὄω pro ὀώ; βιόομαι (pro βιάομαι) unde βιό-
 μεναι 59: 23.

Verba in -μι imitantur formam contracto-
 rum, à quibus oriuntur. εἰμι ab ἔω 101: 65: 47.
 Homer. ιλ. ι. 142. πῆμι à πῆέω; περσίγη 128:
 13. τίγη Homer. ιλ. α. 441. δίδωμι à δίδω; δίδω
 73: 48. Homer. ιλ. ι. 515. ξυνδίδω 3: 25. Mirè
 formatur imperativus ἦτω 79: 5. Psalm. 104,
 v. 31. 2 Cor. c. 16. v. 22. ab ἡμι pro εἰμι, uti
 ἦμι ab ἔω. (Imperfectum ἦν fit regulariter ab

ἡμι). Imperativus ab ἡμι erit ἔθι, ἔτω; sicut à
 τίθημι τίθει τιθέτω, ab ἵημι ἔει. Tum ἔτω pro-
 ducta penultima, fiet ἦτω: nam solent Verba in
 -μι aliquando vocales longas pro brevibus sub-
 stituere: δίδωθι Homer. οδ. γ. 380. pro δίδωθι.

Verba in -ω adoptant formam Verborum in
 -μι, & efferunt Optativum modum -οιμι per
 οἶν. (Eustath. in Homer. p. 58. l. 38. πῶ πε-
 πατοῖν ἐκ τῆ πεπτοῖμι μετεπλάσθη) δοκίης 14:
 53, 54. δοκοῖη Hippocrat. 372, 24. Thucyd. p.
 398. φοιτοῖη 111: 29, 30. εὐτοχοῖη 126: 47. ἀφ-
 χωροῖη 22: 5. Et -οιμι per -οῖν: ἀμαρτάνη 100:
 38. ριγώη Hippocrat. (aut Polyb. juxta Galen.)
 25, 39. Hujusmodi Metaplasmus apud Atticos
 scriptores creberrimus occurrit. Hunc fieri
 more Æolum docet Gaza in secundo suæ
 Grammaticæ libro. Æolibus certè proprium
 est efferre Verba in -ω per μι: Φίλημι Sappho
 apud Athenæum. p. 697. & Phavorin. νόημι
 Φίλημι, Αἰολαῖς τὰ εἰς -ω εἰς -μι προσφέρουσι. Pha-
 vorinus -ῶην pro -ῶμι Atticis & Ionibus attri-
 buit, in voce ἀγαπῶην: consule & Hort. Ado-
 nid. in voce ζῶην. Observanda est præterea, in
 Verbis supradictis ἀμαρτάνη & ριγώη, mutatio
 τῆς οἰ εἰς τὴν ὦ. ἀμαρτάνη vel pro ἀμαρτάνω in Ao-
 risto secundo ab ἡμαρτον ab ἀμαρτάνω: vel pro
 ἀμαρτῶ in Præsenti ab insueto themate ἀμαρ-
 τῶ. ριγώη pro ριγῶ in Præsenti à ριγῶ vel ριγῶω.
 Mutatio τῆς οἰ εἰς τὴν ὦ familiaris est Verbis in
 -όω vel -ωμι: ἀναβιβάω Aristophan. p. 219. pro
 ἀναβιόωμι ab ἀναβιόω. δάη Plato. p. 328. pro δαῖη
 à δίδωμι.

Optativi modi Aoristus primus personas in
 -αις, -αι, -αιεν refingit per -εας, -εε, -εαν.
 ἐλκύσεας 107: 15. βλέψεας Aristoph. p. 340.
 ἀφρῆξεας Herodot. 104, 40. ἀντιάσεας Mosch.
 Idyll. 2. v. 145. μένειας Homer. ιλ. γ. 52. ἀφρ-
 κέσεε 40: 9. μένειε Hippocrat. 22, 25. ποιήσεε
 Demosth. p. 111. ἀγγείλεε Homer. οδ. ζ. 50.
 ποιήσεαν Thucyd. p. 588. κρίνεαν Mosch. Idyll.
 2. v. 27. τίσεαν Homer. ιλ. α. 42. Hanc flexio-
 nem Grammatici plerique asserunt ab Æoli-
 bus primùm derivatam ad reliquas Græciæ
 gentes & dialectos manasse. Consule Ga-
 zam & Chrysoloram; Eustathium in Homer.
 p. 36. l. 43. Phavorinum & Etymologici Au-
 thorem in voce τίσεαν; Hortos Adonidis in
 voce ἀποσφῆλαιεν. Idem in voce τίσεαθ; εια
 (τίσεα, quod in nullo authore adhuc legi)
 prima persona Æolibus propria; reliquæ ab
 illà persona omnibus communes sunt. Sub-
 junctivi modi tertia persona singularis -η tran-
 sit in -ησι. ἀνὴρ εἴησι 13: 44. ἐθέλησι Homer.
 ιλ. α. 408. Hanc terminationem Eustathius
 (in Homer. p. 1576. l. 57.) Heraclidæ gram-
 matici autoritate fretus adjudicat dialecto
 Rheginorum, in Indicativo; παμφαίνῃσι Ho-
 mer. ιλ. ε. 6. pro παμφαίνῃ; & dialecto Ionum,
 in Subjunctivo; λάβῃσι Homer. ιλ. ι. 324. λά-
 χῃσι Homer. ιλ. η. 171. pro λάβῃ, λάχῃ. ἐθέλη-
 σι Lucian. p. 905. in Syriâ Deâ, ubi Ionica
 dialecto utitur.

Infinitivus modus transformat -εν in -έ-
 μναι, -εναί in -έμναι, -ῆναι in -ῆμναι, ἀπλ. θέ-
 μναι 4: 54. ἀνελθέμναι 18: 15. ἔμναι 29: 46.
 εἰμ-

ἔμμεναι 5: 27. οἶδαλεθρήμναι 80: 21. ab οἶδα-
 λεαίνωμαι, quod Verbum in lexicis nondum in-
 venio. Phavorinus in voce ἀπαρέμματα. τύπην
 τύπην Δωρικῶς, τύπην Αἰολικῶς καὶ Δωρικῶς,
 τυπῆμναι Αἰτικῶς, καὶ Δωρικῶς, τυπῆμναι Ιωνικῶς. με-
 εἶζεν Theocrit. Idyll. 21. v. 31. χαίρην Theocrit.
 Idyll. 14. v. 1. Etymologi Author in voce εὐ-
 εἶμναι. οἱ ἰωνες καὶ οἱ ποιηταὶ εἰς -εἶμναι. (ἀκχεῖμναι
 Homer. ἰλ. α. 547.) Idem autem in voce ἀε-
 δέμναι. Παραγωγή ποιητική, εὐ Δωρικῇ ἀλέκτῳ.
 Consule Eustathium in Homer. p. 69. l. 41.
 In Hortis Adonidis, ad vocem εἰμναι, finis
 -μναι pro -ναι Doribus tribuitur. Sic inter se
 variant Grammatici. At certè in scriptoribus
 Ionicis rarissima est terminatio -μναι: in He-
 rodoto (ni fallor) haud sæpius, quàm semel,
 ἐσάμναι Herodot. 5, 5. pro ἐσάναι: in Poëtis;
 & Doribus authoribus frequentissima; ἔμεναι.
 Homer. ἰλ. γ. 40. θέμναι Homer. ἰλ. β. 285.
 μιχθήμναι Homer. ἰλ. λ. 438. ἔμμεναι Pindar.
 Olymp. Od. 1. Stroph. 2. ἀπὸ χθέρμεναι Theo-

crit. Idyll. 26. v. 27. ἀλεξέμεναι Lacedæmon.
 foed. apud Thucyd. p. 397. Clinias inter fra-
 gment. Pythagoreor. p. 841.

AUGMENTUM.

Verborum negligitur: Temporale; ἔλεν
 17: 25. pro ἔλεν. Sic ἔων Herodot. 288, 41.
 pro ἔων. Syllabicum; πεπτετήκεισιν 71: 38. δε-
 δάλωντο Herodot. 26, 18.

Verbum λαμβάναω, ab insolitis thematibus
 λήβω vel λάβω, accersit augmentum regulare
 & magis insuetum pro alio Attico magis usi-
 tato. διπολελημμένη 18: 54. διπλελαμμένη Hip-
 pocrat. 315, 7. διπλαλαμμένος Herodot. 129, 12.
 pro εἰλημμένος.

Verba quædam (quod est Atticorum Au-
 gmentum) geminant primam syllabam. δε-
 λήλαι 10: 37. ἀπῆλαγε 4: 41. ἤλαγε Herodot.
 3, 28. ἀραγέας Thucyd. p. 570. ἐλήλατο Homer.
 ἰλ. δ. 135.

DANIELIS WILHELMI TRILLERI, M. D.

Conjecturæ & Emendationes in ARETÆUM.

Fortunato sane contigit, ut, quum absoluta jam essent, quæ ex Celeberrimi Wiggani pulcherrima Editione, veniam precatus, addenda nostræ censi atque curavi, inciderim in Actorum Lipsiensium annum MDCCXXVIII, ibidemque ad paginam 101. subsisterem. Lætissimo quippe animo vidi, virum longe Clarissimum, Danielelem Wilhelmum Trillerum, medicas adhibuisse manus, ad emendandum, atque restituendum Aretæum. Ea profecto eximii hujus Medici est in Græcis, inque arte medica, peritia, ea in detegendis Scripturæ vitiis acuties, ea in corrigendo solertia & felicitas, ut optima quæque statim præceperim, votis majora invenerim. Hæc igitur egregii viri observata, ad ornatum atque perfectionem hujus Editionis, arripui: quum mereantur, ut, vaga in illo opere, proprio adjungantur corpori. Utinam generosa Eruditorum liberalitas incitet Auctorem Optimum, ut brevi promissum orbi sistat Hippocratem! postquam specimen jam modo editum docuit, quantus ipse vir, quantum hoc futurum sit opus; quod nemo me flagrantius desiderat.

Quum nuper nitidissimam Aretæi Editionem Oxoniensem paullo attentius perlustrarem, quædam mihi, in aliquot loca dubia, obscura & desperata, subnatæ sunt inter legendum conjecturæ; quas hic cum Lectoribus harum rerum cupidis communicare placet. Nec mihi succensebit, spero, Cl. Wigan, modeste ab ipso nonnunquam dissentienti. Sed quid plura? fiat ergo initium.

Legitur: ἐξήραν γὰρ τὰ ἄλλα· αἱ τὰρ καὶ ἄλλα διψαλέα ὄργανα σώμα, σώμαχθ. Quid hæc Pag. 17 sibi velint, equidem prorsus ignoro, inquit Cl. Wigan. Putem ego legendum esse: ἐξήρασαν γὰρ τὴν ἀλέα, æstu enim exaruerunt. ἀλέα seu ἀλή, æstus, in hoc significato aliquoties apud Aretæum occurrit; item apud Homerum atque Hippocratem legitur.

Ἐρυγαὶ κακῶδες, βρομῶδες, ὡς ἐξ ἀλὸς ὀρυγμῆ. Longe petita videtur Cl. Wigan hæc de p. 30. halitu ex salinis, ut quidem vertit, Comparatio: mallet ergo, deleta voce ἀλὸς, legere ὀρυγεγμῆ, voce Hippocrati familiari. Forsan tamen & ita sanari posset locus: ὡς ἐξ ἀλὸς ἐρυγμοί, quemadmodum sunt ructus a muria, aut, quemadmodum sunt ructus & vomendi conatus ex marinauseantium. Certe res nota est. Vox ἀλς quoque utrumque significatum admittit.

Εἰ ὁ κατὰ φύσιν βιάται, ὅπως ξύλα ἱκανὰ κατὰξέων, τὰ μέλα βραχύτερα ἐσωτέρων γίγνεται. In p. 34. signe mendum his verbis inesse credit Cl. Wigan, nec injuria. Videtur tamen hoc modo illud posse tolli: ὅπως ξύλα ἱκανὰ κατὰξέων, h. e. si quis idonea ligna, i. e. assulas, ad extendenda & firmanda membra luxata aut fracta Chirurgis consuetas (νάρθηκας vocat Hippocr. de officin. Med. & ferulas Celsus) subligaverit, aut κάτω δέων, infra ligaverit, aut denique κατὰξέων, adjunxerit. Sensus sane ita clarus fit atque perspicuus. Paulo ante legitur μέλα καὶ ἱκανὰ, membra cava, ubi malim κυρτά, curva, sequitur enim: ἐς μῆκος ἀποπίνεται: forsan tamen & illud ferendum. Nihil definio.

Εἰνεκεν αὐτῶν (ὀνύχων) ἐστὶ πόνος, ὥσπερ καὶ τὰ σπέρμα. Mendosa hæc esse recte opinatur Cl. p. 36. W. forsan sic legendum fuerit: ὥσπερ κέρατα σπέρμα, dolor unguium veluti cornua rigidorum. Sensus quidem haud ineptus.

Κὴν μὲν εἶσω ῥέπη τὸ πόνον, αἱ πλάται τὰ ὀστέα καὶ χώραι τὸ σφῶν αὐτῶν φθίσιν ἐλεξα πρὸθεν p. 38. ἐπέραι ἐμυλῶν, συμβεβῶσαν καὶ φύσιν. Hæc, prout jacent, nemo intelligit, ut ipse candidè quoque fassus est Cl. Wigan. Hoc tamen modo sensus aliquis depravato huic loco reddi posse videtur: κὴν μὲν εἶσω ῥέπη, αἱ πλάται τὰ ὀστέα (καὶ χώραι τὸ σφῶν αὐτῶν φθίσιν ἐλεξα πρὸθεν ἐπέραι ἐμυλῶν) συμβαίνουσι καὶ φύσιν, h. e. si interiora versus vergat abscessus, costarum ossa (juxta quarum regionem phthisin illam alteram fore supra pronuntiavi,) conjuncta manent secundum naturam suam. Certe sensum hunc intendisse Aretæum, colligitur ex sequentibus: ἢν ὁ ἐξω ῥέπη, δίστα τὰ ὀστέα, & mox: εὖ π' ἐνθα καὶ ἐνθα ἢ πλευρὰ πικρῶς. Συμβαίνουσι vero hic significat coalescunt, consentiunt, item & contingunt, quomodo verbum συμβαίνειν usurpari notum est.

Γέροντες ἀπόφρακτοι ἀλόντες, ὅσον βραχείης ῥοπῆς ἐς ἐὼλὼ θανάτου χρέος. Hæc sana esse ne- p. 41. queunt, Cl. Wigan; mihi fecus videtur. Interpungendus & vertendus locus: ἀπόφρακτοι ἀλόντες ὅσον βραχείης ῥοπῆς, ἐς ἐὼλὼ θανάτου, χρέος: senes quum semel horrore cor-

repti fuerint, tunc levi saltim momento ad mortis quietem opus est. Sensus planissimus. Citius exstinguuntur fenes exsuccii, ac alii vegeti & succi pleni.

Pag. 42. Ἀπορον μὴ ἔ γίγνετ' ἢ ὄγκον τε ἢ σκληρόν ἔχον ἐς Σκίρρον ἰδρύεσθαι. Vitiata hæc esse putat Cl. Editor: mihi vero facile sanari posse locus videtur, legendo saltim ἔχοντα, & vertendo: *nullum quidem suboritur dubium, tumorem durum subsidentem Scirrhum demum confirmari*, quod & jam in sua versione suboluisse Crassum monet Cl. Maittairius, qui ipse mallet τότε σκληρόν, ut concordet nempe melius cum τῷ ἔχον, quod tamen non necesse. Imo & ἔχον cum τῷ ὄγκον jungi potest πρὸς τὸ σημαίνοντων, aut per ἀνακρίαν figuram. Ut βρέφος φέρονται apud Anacr. od. III. καρπὸς δ' apud Lucian. in Amor. λόγος, ἐκεῖνο, apud Ælian. V. H. XII, 60; plura collegere Grot. ad Luc. XXII, Cleric. Art. Crit. P. II. S. IC. 10, Perizon. ad Sanctii Minerv. p. 725. Voss. ad Catull. p. 296, imprimis vero Jensus in Lect. Lucian. L. II. c. 4. & J. F. Gronov. ad Senec. L. IV. de Benef. c. 32. p. 175.

P. 47. Εὐτε τ' παρ' ὀντων ἑκάστω ὡς τὸ μηδὲν οὐκ ἔπιτρέφειν. Hæc se non intelligere jure conqueritur Cl. Wigan. Sed ita fortasse verba sint constituenda: εἰ ἢ τ' παρ' ἑκάστου ὡς τὸ μηδὲν οὐκ ἔπιτρέφει, h. e. *si vero horum quid, quæ antea in usu fuerant, ceu penitus sublatum non revertitur*, sensu loco aecommodatissimo. τὸ μηδὲν εἶναι Græci dicunt de re plane sublata, inde οἱ μηδὲν ὄντες illis eleganter dicuntur mortui.

P. 53. Στρώφοι βαρέες ἀνέκλιστοι, τὸ γ' ἐλικθεῖδες ἔντερον· ἀνέλικτοι, *tortuosi*, legit Cl. Wigan ab ἀνελίσσω, quod tamen & alibi & apud ipsum Aretæum *evolvō* significat, unde ἀνέλικτον, *non tortuosum*. Crassus hic legisse videtur ἀνέκλειστοι, vertit enim *tormina perseverantia*, ab ἀνεκλέπω; verum hanc vocem in Thesauro Stephani sine autoritate legi bene monet Cl. Maittaire, nec sensum quidquam hic juvat: ratio enim additur, cur involuta sint & tortuosa tormina, τὸ γ' ἐλικθεῖδες τὸ ἔντερον, *ipsum enim intestinum*, in quo scilicet motantur & luctantur, *est tortuosum*. Mihi vix dubium est, quin legendum hic sit: στρώφοι ἀνακύλιστοι, ab ἀνακυλίω, *tormina involuta, tortuosa*.

P. 53. Αἰσθησις δ' λίθος ὁδοιπορέοντος ζῶντος ὁμοειδής. Cl. Editor haud dubitat, quin Aretæus scripserit: ζῶντος βιαιῶς. Concinna sane lectio; forsan tamen & scripsit: ζῶντος ὁμοειδής βιαιῶς, hoc sensu: *violenta est sensatio calculo insolita via iter facientis, sive a calculo iter faciente*. οἶμος autem vox est poetica, HomERICA imprimis, quales crebro Nostro placuisse ex omnibus fere paginis constat; accedit, ipsum Hippocratem eadem usum fuisse.

P. 64. Κανκαλώσας τ' ὑστέρω, de feminis loquitur Autor ex uteri prolapsu laborantibus. Vertit Cl. Wigan: *quasi a caule germinantem uterum*, quasi vox sit a κανκῶς, quum potius secundum analogiam derivanda esset a κανκαλῆς, herbæ notæ specie. In Notis vero procul dubio legendum esse censet κυρταίνωσας, *uterum inversum habentes*, ex Hippocrate, Hesychio & Suida. Optime quidem ad sensum loci; paullo vero remotius a veteri scriptura. Malim igitur simplicissime: ἀναχαλώσας τ' ὑστέρω, *uterum relaxatum habentes*.

P. 66. καὶ γὰρ οἷσι τ' εὖ βδελυκτέων ἡδονή. Locum insigniter corruptum pronunciat Cl. Wigan; nihil tamen tentat. Cl. Maittairius legere mavult ἐκατέρω, proxime quidem ad sensum; remotissime vero a priscis literarum εὖ βδελυκτέων vestigiis, ut ipse fatetur. Tentabo interim: καὶ γὰρ οἷσι τοῖς εὐμελείκτοις ἡδονή, *tale enim* (frigus nempe aut calor,) *ipsis, arthriticis, suavissima est voluptas*; sive sic: καὶ γὰρ οἷσι τῶν ἐν ἀδελυκτέων, οἷσι ἢ μὴ, *etenim horum unum quibusdam gratum est, quibusdam vero non*. Et hoc alteri præfero.

P. 69. Ἀφροδισίων ὤμων καὶ ἀπέπων ἢ ἀνάδοσις. Priorem vocem in σιπῶν mutandam censet Cl. Wigan, optime. Malim vero: ἀπὸ σιπῶν, quod melius adhuc repræsentat veterem scripturam ἀφροδισίων.

P. 92. Διὰ εἰδῶν κέγχρε. Διὰ ἀλῶν, acute legit Cl. W. sed legi quoque haud inepte posset: Διὰ κελθῶν, κέγχρε, *per hordea, milium*, vel: Διὰ κελθῶν κάγχρε, *per farinam tostam hordeaceam*.

P. 96. Τῇ ὡν πλέονι πρὸς τοῖς δακτύλοις, καὶ μὴ ἐπ' ἀγκῶνι, τὰ μνοὶ πρὸς αὐτίλῳ. Haud recte hæc se habere manifestum est, inquit Cl. Editor. Facilis vero est emendatio: τὴν ὡν πλέον κ. λ. *quid igitur prope digitos magis, & non in cubito, eam venam inciderit?*

P. 100. Εἰς δὲ πρὸς δεξιμὸς ἑπικαίρῳ. Totam sententiam depravatam credit Cl. W. facili vero negotio eam restitui posse crediderim legendo: εἰς δὲ πρὸς δεξιμὸς ἑπικαίρῳ, *si vero unica figura, unica dispositio, unicum indicium fuerit periculosum*. δεξιμὸς enim idem est ac θέσις, θέσις, ὁρμή, τύπος, ut exponit Eustath. ad Dionys. Perieget. Conf. ad Diog. Laert. L. IX Segm. 47 p. 414: sæpius vox ista occurrit apud Autorem Libelli de Anatome inter Hippocratea relati, ad quem plura notavimus in Specimine Hippocratico.

P. 102. Πύρρων ἐνωδῶν ἡδονῆς ῥιπίσι. Pro ἡδονῆς legendum suadet Cl. W. ἡδῶν, *lenibus*. Facilius vero lectio: ἡδῶν ῥιπίσι, *suavibus, voluptuariis flabellis*, voce HomERICA Aretæo propria.

Ἐν ἵππῳ τῷ αἵματι ἢ ὁρῶν, καὶ ἐς πᾶν ἔνθεν ἢ τῷ — ἀφαιψή. Locus mutilus ex in- P. 106.
genio supplendus: Legi ergo sic posset: καὶ ἐς πᾶν σκλῆρος ἔνθεν ἢ τῷ αἵματι (αἵματος) δι-
πομψις, ἔ in universum corpus exinde illius distributio. Vel sic: καὶ ἐς πᾶν ἔντερον ἢ τῷ
αἵματι ἀνάθρεψις, vel hoc modo: καὶ ἐς πᾶν ἔνθεν ἢ τῷ σκλῆρι Δεξίῃ. Omnia hæc huc qua-
drare videntur, si subsequencia quidem consulantur.

Χρή ἢ καὶ τοῖσι δῖοις ἀποκιδνάσαι τὰ ἐν τῷ ἵππῳ σήθια. Quid hoc significet, nescio. p. 107.
Crassus, quæ acervata sunt, vertit. An σάθεντα vel σπυρχνέντα? ita in Not. Cl. Wigan.
Fortassis scripserit Aretæus σάθια, ut dicitur ἀσάθια & ὁσάθια, quod ipsum apud No-
strum occurrit. Verum quia nullum mihi adhuc notatum exemplum, ubi simplex σα-
θης ita fuerit usurpatum, mitto hanc conjecturam. Magis vero verisimile est, scri-
psisse Aretæum πλήθια, a πλήθ, quod nonnunquam idem esse solet ac πληθύνει,
plenitudo humorum, ut & sanguinis redundantia atque infarctus. Ita enim Galenus
πλήθος esse ait πλεονεξίαν χυμῶν ἐν ὅλῳ τῷ σώματι σπυρχνέντων, redundantem in toto cor-
pore humorum consistentiam seu stagnationem, vid. Foef. in Hipp. Oeconom. Haud er-
go mihi amplius superest dubium, quin in Aretæo scribendum sit πλήθια, imprimis
quum πλήθια & σήθια vel apud ipsum Hippocratem aliquoties confundi inter se solere
animadverterim.

τῇ ἐσχάτῃ καὶ διωατωτάτῃ πάντων ἀγωγῇ. Mallet Cl. Wigan δρωγῇ, auxilio, voce Ho- p. 118.
merica & Nostro hinc familiari, acutissime quidem; vix tamen videtur necessum. ἀ-
γωγῇ hic est *eductio*, *evacuans*, ut sæpe apud Hippocr. & Galen. Vocat ergo Aretæus
Elleborum jure ἐσχάτην καὶ διωατωτάτην ἀγωγὴν, ultimum ἔ potentissimum evacuans.

Εὖ καλὸν ἐν τέτοις τοῖσιν, ἢ δὲ περμαίων ὁπερτα καὶ ἀκνοσα καὶ κῆφα. Manifeste corrupta p. 120.
hæc reputat Cl. Wigan. Nos sic tentavimus locum desperatum: εὐχυλὸν ἐν τέτοις ὀνή-
σι, ἢ δὲ περμαίων κ. τ. λ. præstat vero in his illud, quod bonum chylum generat, vel ex
secundis mensis ea, quæ facile concoquantur. Commodior certe sensus huic reddi
vix potest.

De Melancholia: ἐγκοτῇ τε τῷ σκλῆρι ἐτέρων νοσημάτων τύκας. Hic ἐγκύδ mavult Cl. Wi- p. 125.
gan, quia illam vocem nihil huic locum aptum significare invenit. Forsan tamen
scripserit Aretæus: ἐγκοτῇ, a κοίτη, cubile, coitus, seminis conceptio, atque hic li-
bertate poetica pro ἐγκύδ usurpaverit.

Atque hæc fere sunt, quæ in Aretæo mihi emendanda & interpretanda visa sunt.
Æquum nunc super his subitaneis mihi exposco iudicium, cum a Cl. Wigan, tum ab
aliis literarum Græcarum amatoribus.

ADMONITIO AD LECTOREM.

Postquam omnia, quæ præcesserunt, jam impressa fuerant, accepi novas observationes, & emendationes in Aretæum editum a Clarissimo Wiggano. Has debemus nunquam requiescenti industriæ ejusdem Celeberrimi Trilleri, qui acri cura Græcos imprimis Autores noctes, diesque, versans, & executiens, semper boni quid his sanandis adfert. Illi gratias agite! en hæc sunt.

OBSERVATIONES & EMENDATIONES

A R E T Æ U M,

Edit. Cl. Wigan. numeris nostræ editionis appositis.

Pag. 2. lin. 23. De Epilepticis loquens: χεῖρες δ' οἱ σπασμῶν ξυνέρχονται,] Haud videtur satis exprimere hoc verbum violentam illam manuum contractionem; quare mallet: ξυνείργονται, firmiter concluduntur, vel ξυνέλκονται, contrahuntur.

ibid. lin. 46. ἐρύθημα μέλαν,] Videtur abundare, nam præcessit jam μέλα ἐρυθρά, quare etiam in versione omisit Cl. Wigan: vel legendum, ut stare possit, ἐρύθημα μέλαν, ἢ μελέων, membrorum rubor, a sanguinis sui nimia agitatione & versus extrema appulsu.

p. 4. lin. 33. De Empirothotico: ῥάχιν ὅλην ἐς ἐνθῦ,] Hæc profecto sana esse nequeunt, inquit Cl. Wigan, neque enim congruunt Empirothotico affectis, qui, ut supra dixit, sunt κυρτοὶ καὶ νῶτοι. Sed quid tum, inquam ego, faciemus Hippocrati, pariter de Empirothotico loquenti, de Diebus indicat. §. V. ἡ δύναμις ξυγκάμπτειν τὴν ῥάχιν, quod scite expressisse videtur Aretæus perpetuus Hippocratis imitator, per verba: ῥάχιν ὅλην ἐς ἐνθῦ.

p. 12. lin. 1. ἢν βροχὴν δ' αἵματι — ἐν,] Deesse hic aliquid, nemo non videt: Cl. Wigan ita mederi defectui conatur, ut legat vel βροχὴν ἢ, vel ut substituat φορῇ, utrumque haud plane inconcinnum. Malim tamen faciliore negotio rem conficere legendo, ἢν βροχὴν δ' αἵματι, si profusio sanguinis &c. βροχὴ, inquit Suidas, παντὸς ὕδατος ἐμροή.

p. 12. l. 26. ἀνάχευσις πυκνή, καὶ ὅπῃ τῇδε ἡ πύσις βύζεται,] Ita legendum monet Cl. Wigan, verbo ab adverbio βύζω apud Hippocratem obvio formato. Sensus tamen postulare potius mihi videtur, ut legamus βιάζεται, h. e. multa & frequens est exsiccatio, & ab hac, sive post hanc, ipsum sanguinis sputum urgetur, cogitur: posset quoque haud incommode substitui βλόζεται, per vomitum rejicitur; quomodo verbo βλόζω aliquoties in hunc sensum usus est Aretæus.

p. 14. l. ultima, ἢν δὲ πὲρ θώρηκος κατὰ πῆν,] Postremam vocem stare hic non posse, legentibus facile apparet, nam nullum prorsus efficit sensum: ideo legendum suadet Cl. Wigan: ἐπὶ πῆν, optime quidem ad sensum; non æque ad prima literarum elementa. Crassus hic plane est crassus, nec aliquid subtile huc affert: Legendum mihi hinc facillime videtur pro κατὰ πῆν, κατὰ βαλὴν, si a pectore sanguinis sputatio contigerit, vel, si e pectore sanguini sputum adscenderit. Vocem πύμων aut excidisse aut subaudiendam esse putat Petitus, non ego.

p. 16. lin. 27. ἐστὶ δ' ἡς τ' νέσθ' ἢδε ἐκλυσις δ' τόνου,] Pessime vitiata hæc esse vere pronunciat Cl. Wigan: haud infeliciter quoque emendat, ἐστὶ δ' τῆςδε τ' νέσθ' ἰδὲν. Nihilo pejus vero etiam legi posset: ἐστὶ δ' τῆςδε τ' νέσθ' ἢδ', ἐκλυσις τ. τ. est vero hujus morbi mos, ut dissolvat tonum.

p. 25. l. 29. De Satyriasi affectis: ἀχθόμενοι τῇ ξυμφορῇ,] Aegre hoc locum hic habere posse videtur, malim ergo melius: τῇ ξυμφορῇ, casu illo turbati, defecti. Notat quoque Cl. Wigan alicubi, ambas has voces pro se invicem librariorum incuria sæpius positas esse.

p. 28. lin. 5. οἶον ἀνεμὸν ἰσίοισι ἐγκυβερέν,] Vox hæc nusquam reperitur, inquit Cl. Wigan, quum tamen ἐγκυβερέν apud Diog. Laërtium & Plutarchum & alibi invenitur. Sed in eo haud fallitur, quando eam hic locum habere non posse pronunciat. Emendare igitur vult, ἐγκυκαμένη, vel ἐγκυκαμένη, quæ voces per τὰ ἐκτὸν exponuntur ab Hesychio, Erotiano & aliis. Sed valde dubito, an Græce dicatur: ἀνεμὸν ἐγκυκαμένη, vel ἐγκυκαμένη ἰσίοισι, pro eo, ventus concutit & cum impetu inflat vela, vel velis cum strepitu incumbit, quem tamen sensum hic locus necessario sibi postulat. Mihi igitur, donec melius succurrat, legendum videtur: οἶον ἀνεμὸν ἰσίοισι ἐγκυβερέν, h. e. quemadmodum ventus inter navigandum in vela irrui, ita ut verbum δὲ πὲρ repetatur, vel aliud subaudiatur; vel substituendum potius, quo animus magis inclinatur, ἀνεμὸν ἰσίοισι ἐγκυρήν, quemadmodum ventus in vela irrui, unde stridores rudentium apud poetam, sensu sane aptissimo.

p. 29. l. 5. εἰδὲ ἡλικίαι μελίσχοι,] Pro ἡλικίαι mavult Cl. Wigan ὁμιλίαι, quasi hominum consortia fugientes: sed mirum quantum hoc recedit a pristina voce: Malim ergo ἡλιεῖ, coætaneis, amicis æquævis aliquin charis admodum & acceptis, etiam morosi, δὲ τῇ ἡλιεῖ, ἡλικίαι. Alluisse vero videtur Aretæus ad tritum Græcorum proverbium: ἡλιεῖ ἡλικίαι πέπῃ, cujus & inter alios plures Autores meminit Ælianus L. 1. cap. 46. de Nat. Animal. adeo ut Epilepticorum συνδρομῶν significantius exprimere potuisse vix videatur.

p. 30. lin. 25. ἔπω οἱ κακῶ,] Lectionem haud sanam jure suspicatur Cl. Wigan: videtur legendum ἔπω εἶναι κακῶ, malo nondum existente, vel, præsentie, sensu commodissimo.

Ibid. lin. 48. σφυγμοὶ ἱκελοὶ τῷ ψυχῇ,] Nescit Cl. Wigan, quid sint, Crassus legit πύθῃ, nullo sensu. Malim interim: ποικίλοι τῷ ψυχῇ, pulsus frigore variati, quomodo Hippocrates VII. Epidem. §. XV. de Theodori uxore: ἢν δ' πρὸς χεῖρας ψυχρότερον τὸ σῶμα ταῖς ῥητῆλαις. vel ποικίλοι τῇ ψαύσῃ, contractu diversi, vel denique ἱκελοὶ τῇ ψυχῇ, respirationi similes, h. e. fracti & inæquales: attendisse vero veteres, & imprimis Hippocratem, ad respirationem potissimum, & exinde pulsus rhythmos collegisse & judicasse, immo spiritum frequentius pro pulsu summis, luculenter testatur Heurnius in Institut. Med. Lib. X. Cap. 1.

p. 34. lin. 1. τὰ ἐντὸς ἐκλύων νόσῃ,] Monstra hæc verborum: Cl. Wigan mavult ἐκλύμενα: ego vero. τὰ ἐντὸς ἐκχωρόμενα, intus mutilata & ad usum & motum inepta & fatua, vel ἃ ἐντὸς ἐκλύων ἔχῃ, quæ intus resolutionem habent, vel ἃ ἐντὸς ἀναλκίω ἔχῃ, quæ intus roboris & toni destructionem habent, ubivis sensu perspicuo. Petitus se alibi hunc locum emendaturum promittit, quod factum non credo.

p. 37. lin. 31. De Empyicis & tabidis: οἱσὶ ἐν τῇσι κοιλίαις δ' ἀνδρώπῃ κατ' ἔξιν δ' θάλασσῃ καὶ λ. Incepta hic est & prorsus fatua vox ἀνδρώπῃ, pro qua libenter legere vellem φθισαίῃς autumno, empyicis vero & tabidis

autumnū esse periculōsum, lippis quoque & tonsoribus notum: facilis vero lapsus est inter φθινόπωρον & ἀνθρώπων, sit enim per literarum Metathesin ἀνθρώπων, θανώπων, unde φθινόπων.

p. 46. lin. 54. De Cachexia: ξυμπάντων ὁμῶς παθόντων καχεξίῃ τρεπῇ,) Quamquam ferri hoc & intelligi possit, prout scite explicatum fuit a Petr. Petito in Commentario: malim tamen forsan melius, legere πλοῦν, est enim Cachexia omnium morborum complexus quasi & concursus.

p. 50. lin. 17. ὀπιφανέες καὶ ἐν πρῶτοις καὶ καὶ ποσὶ καὶ ὀπιφανέες,) De venis nempe Ascite & tympania laborantium exstantibus & admodum conspicuis loquitur Aretæus. Unde apparet ἐν πρῶτοις commodum locum habere non posse. Mutat igitur Cl. Wigan in ἐν πρῶτοις; non infeliciter: Melius tamen & longe ingeniosius Petitus legit ἐν πρῶτοις, quod perbelle cohæret cum antecedente voce ὀπιφανέες. Nisi quis legere malit ἐν πρῶτοις, ramificationibus conspicuæ, ut est apud Suidam, quod qui non intelligebant, facile errore mutarunt in ἐν πρῶτοις. Vel divisim legendum: εὐρέαι πρὸς ἄλιν vel πρὸς ὀπωπῶν, voce Homerica, ἀπρεῖα lata & amplæ, quod non improbable videtur.

Ibid. lin. 24. ἔπ' φατὸν πλὴν αἰτίῳ θωμάσῃ,) Hæc haud recte se habere existimat Cl. Wigan; nihil tamen tentat. Forsan legendum ἔπ' ματίῳ, πλὴν αἰτίῳ θωμάσῃ, neque incassum fuerit causam admirari. Aliter Petitus in Comment.

Ibid. lin. 35. ἐξ ἀφῆξις ὀχετῶν,) Nihili hoc esse recte vidit Cl. Editor, malletque proinde ἀφῆξις legere quæ emendatio rejicienda non est: propius tamen ad sensum & ad ipsam vocem corruptam legerim, ἐξ ἀνοίξις ὀχετῶν, ex canalium apertura.

Ibid. lin. 48. πονηρὰ τὰ εἶδεα τέπει,) Legendum haud dubie τέπειν ἐστὶ, nempe ἀνασφάλης, λοῦροφλεγμάτων & aliorum quæ præcesserant.

p. 53. lin. 15. σὺν τοῖσι ἐρητύρῃσι] ἔρροι, legendum jubet Cl. Editor; sed commodum retineri potest vox ἐρητύρῃσι, modo pro τῷ σὺν legatur ἐν. Vel legendum σὺν ἐρήμασι Voce Hippocratica, quod idem ac ἔρροι.

p. 57. lin. 15. κωματώδεις, ὁμοιοπαθεῖς,) Legendum videtur Cl. Editori: κωματώδεις ὁμοιοπαθεῖς, quid si legatur, ὁνειροπαθεῖς, insomniis inquietati? certe ita videtur.

p. 59. lin. 2. ἀλλ' ἔ' καὶ κίλινος κύπεϊ ἢ νῆσθ,) Mavult Cl. Wigan πάθει, haud incommode: forsan vero simplicissime legendum fuerit τότε ἢ νῆσθ, quod antecedentia fere suadent.

p. 62. lin. 39. αἰμορραγίῃ ξύμφων ἡγή,) Legendum forte ἀξύμφων, nam senibus haud congruit Hæmorrhagia, ut notum.

p. 71. lin. 12. πᾶσι γὰρ ἐφῆσκειν ἢ νῆσθ,) Malim ἀνδῆσκειν, hoc sensu: omnibus enim ante commemoratis remediis resistit hic morbus, (Elephantiasis,) cedere nescius.

p. 82. lin. 25. δίφρω ἀνάκλιτον,) Mallet Cl. Wigan ἀνακλίτω potius legere, ut sic melius respondeat τῷ δίφρω, ἀνακλίτω vero δίφρω meminit Hippocrates Lib. de superſætat. ut rectissime quidem emendavit Fœsius, quam antea nullo sensu legentur ἀνακλήτω. Ubi in Notis ad istum locum ita scripsit optimus hic Hippocratis restaurator: hunc locum bis expressimus in Nostra Oeconomia. Ad hæc ita regerit Cl. Wigan: sed neque vocem ἀνάκλιτον, neque ἀνακλισμός in Oeconomia invenio, neque has in voce δίφρω memoratas. Quasi vero alibi non essent, vocibus nempe ἀνακλίσεις, & ἐδθθ. Θεσσαλικόν, quæ sane sunt bina ista loca, ad quæ provocavit in Notis Fœsius, adeo ut datam fidem abunde liberaverit immerito hinc de negligentia & oblivionis culpa suspectus redditus.

p. 104. lin. 25. De Vino: τῇ φύσιν σιμῆξεν ἐρρώσθαι,) Cl. Wigan legit πλὴν φύσιν ξὺν ἐξ ἐρρώσθαι, vel ξὺν τῇ φύσιν ἐξ ἐρρώσθαι, utroque modo bene: forsan tamen & sic sanandus fuerit locus, τῇ φύσιν σιμῆξεν ἐρρώσθαι, quod de vino dicunt Scriptores Sacri item & diætetici. Vel lege: σὺν φύσιν ἐξ.

p. 105. lin. 9. Θέρμη ἢ πᾶντα ἀναεῖ καὶ τὰ ἀκρεῖ αἰθέρη,) Sensus ineptus ob verba loco minus congrua: legendum videtur: Θέρμη ἢ πᾶντα ἀνέρπει καὶ ἐς ἀκρεῖ αἰθέρη; sed posterius jam occupatum video a Cl. Editore.

p. 110. lin. 7. De Lithiacis: εἰς ὅν ὄναρ δοκέειν ἢ πόνος εἰδομῆος ἄτταρ ἢ, αἰς ἐξ ἀφύκτων κακῶν πλὴν ψυχλῶ καὶ μέλεα λύνου,) Non reperit Cl. Wigan, quomodo hæc sententia sine dubio mendosa apte corrigi possit, quare & studio versionem hujus loci iusto obscuriorem fecisse videtur. Nobis interim legendum videtur: αἰς ὄναρ δοκέειν τῷ πόνῳ εἰδομῆοις, h. e. tam facilis & expedita est calculi ex Vesica prodeuntis via, ut illis, qui dolori assueti vel crebro ex calculo laborarunt, leve quasi somnium videatur: præcessit enim; ἢν ἢ ἐκπέσῃ ἐν θέν, ἀπονοίπε γίγνονται. Reliqua vero ita legenda censemus: αἰς ἐξ ἀφύκτων κακῶν πλὴν ψυχλῶ καὶ τὰ μέλεα λύνου. Veruntamen omnes calculo laborantes animam artusque tanquam ex desperatis & inevitabilibus malis exsolvunt. Quibus summum indicare vult periculum, quod omnibus Lithiacis impendere solet, priusquam calculus Vesica exciderit.

p. 112. lin. 43. De Satyriasi affectis: εὖ τ' ἂν σφισι ἢ γνώμη τέλειον μίμνη.) Vel mendosa vel manca hæc esse suspicatur Cl. Wigan; prius verum est, non æque posterius. Facillimo vero negotio ita locus fuerit restituendus: αὐτ' ἂν σφισι ἢ γνώμη τέλειος μίμνη, rursus vero ipsis animus perfecte constat, ita ut præteritorum recordentur. αὐτ' pro αὐτε, rursus, stilo Homérico, Aretæo proprio.

p. 128. lin. 38. τὸ ἡγεῖν τὸ σκίρρον ἡθῶν καὶ ἂν K. A.] Deest hic aliquid, & forte exciderit μέλλον, τὸ ἡγεῖν μέλλον σκίρρον ἡθῶν, καὶ, K. A. sensu perspicuo.

p. 130. lin. 41. ψύας.] Legendum inquit Cl. Wigan ψας, & infra p. 145. lin. 9. pro ψῶν, pariter legit ψῶν. Sed miror Græcantissimum virum haud meminisse, utrumque rectum esse & ab ipso Hippocrate, Athenæo aliisque promiscue dici, qua de re pluribus agit Camerarius in Comment. utr. Lingue, p. 380. 387. adde & Fœsium in Oecon. Hipp. adeo ut proinde nihil prorsus immutandum sit in binis his Aretæi locis: imprimis quum Jonibus ψύας familiarius sit ac ψῶν: quis vero Aretæo ἰωνικότερον?

p. 132. lin. 4. πλὴν σκελετῶν ἢ σκίρρον ἐνοσθεν σάρκας ποιῶν,) Recte expungit vocem σκελετῶν Cl. Wigan ceu nullibi obviam & nulli Lexicographorum annotatam, atque hinc rectissime σκελετῶν substituit, quo infra usus est Aretæus p. 151. lin. 11. fallitur vero in eo, quod etiam illam vocem σκελετῶν sive σκελετῶν, quod unum idemque est variata saltem Dialecto, ut notum in nullo Lexico reperiri asserit, Stephanus enim habet & ex eo Scapula, Budæus alique, item Galenus in Glossario Hippocratis: σκελετῶν, σκελετῶν συμπίπτει. Universus igitur locus sic mihi legendus videtur: πλὴν σκελετῶν ἢ σκίρρον ἐνοσθεν ἢ ἐνοσθεν ποιῶν. Nam licet & vulgata lectio per syntaxeos regulas ἐνοσθεν (ἢ) σάρκας, optime defendi possit; sic mihi tamen longe videtur concinnior, nisi legendum potius ex Hippocrate, Lib. de Affect. fuerit σκελετῶν, ut sane vel maxime videtur. Cur vero σάρκας legere malit Cl. Wigan, divinare ego quidem non valeo, nisi ad vocem ἐνοσθεν respexerit, quod tamen haud videtur necessarium.

I N D E X

MORBORUM ET MEDICAMENTORUM,

de quibus agit

ARETÆUS CAPPADOX.

- A.
- A** *bdomen* rugosum in Diabetis incremento. 52. A
 — percussum in Tympania sonum edit. 49. D
 — ex inflatione crassescit in Leucophlegmatia. 50. A
 — cum Ilibus Spinæ dorsi cohærescit in Phthisi 37. B
 — tentum & sonans in Tetano opisthotono. 4. C
Abdominis tumor ex acuto Vesicæ affectu. 23. C
Abdomini applicandæ sunt Cucurbitulæ in Volvulo. 106. A
 — applicandæ sunt Cucurbitulæ in Satyriasi 113. B
Abortus causa Tetani lethalis. 3. D
 — si in muliere Tetani fuerit causa, vena in cubito secanda. 85. A
 — Uteri prolapsus causa. 64. E
Abortu membranæ Uteri a se invicem abscedunt. 65. A
Abortiva medicamenta tremores spontaneos & involuntarios faciunt. 24. C
Abscessibus veluti primo occupantur articuli in Arthritide. 66. D
Abscessus in Pulmone senibus lethalis. 11. D
 — in Pulmonem transitus hominem sæpe suffocat. 9. C
 — in Colica. 59. D
 — Coli purulentus ab aliis ulceribus internis non differt. 61. C
 — Vesicæ tolli nequit. 54. D
 — Jecoris curatio. 127. D
 — Vere producantur. 54. C
 — in tumorem assurgens in Cynanche subito suffocat. 6. A
 — futuri signa in Pleuritide. 9. C
 — rupta signa. 54. C
 — Pectoris instantis ruptionis signa. 30. D
 — Pectoris signa lethalia. 39. A
 — Pectoris inter costas extrorsum vergens, aut versus intestina erumpens morbum solvit ut plurimum. 9. C
 — ad Tonsillas utrimque cum torpore, non lente, in Cynanche liberant, sed cum dolore & periculo. 6. A
 — Renum vel Ureterum affectus diuturni. 52. E
 — Renum signa. 54. B
 — intestini Coli curati exemplum. 37. E
Abscessuum internorum signa generalia. 38. B
Abstergentia lenia in Elephantiasi. 135. D
Absinthii succi usus in vitio stomachi laborantibus. 132. A
 — vini jejuno stomacho usus in Elephantiasi bonus. 135. E
 — Comæ tritæ cum cerato nardino usus externus in Cholera. 104. E
 — usus in Arteriæ vel venæ dorsalis inflammatione. 108. D
 — Comæ usus in jecoris Phlegmone. 107. C
 — Comæ usus in Syncope. 102. B
 — succi aut Comæ usus in Phrenitide. 77. A
 — succi usus pro stomacho in Melancholia quando bonus. 124. E
 — succi usus ante cibos in Jecoris abscessu. 128. A
 — succus, ne Bilis gignatur in stomacho, impedit. 124. E
Acaciæ melle aut aqua dissolutæ usus in Uva. 88. E
 — siccæ usus in sanguinis rejectione. 97. E
 — succi usus in Diabete. 130. A
 — succi usus in Hæmorrhagia. 96. D
 — usus in sanguinis e Vesica effluvio. 120. D
 — usus in vitio stomachi. 132. B
 — usus externus in Cholera. 104. E
 — usus in Syncope. 102. B-C
 — tritæ usus in sanguinis effusione. 97. A
 — usus in Satyriasi. 113. B
Accessio ad sanitatem si paulatim fiat in Cephalæa, & æger sit animosus & robustus, exercitationes adhibendæ sunt. 117. A
Acetabuli dolor in Ichiadis initio. 66. A
Aceti olfactus in Vertiginis accessione. 119. B
 — usus in Pulmonaria. 95. B
 — usus cum oleo & quantitas in Phthisi. 127. A
 — usus in Lethargo. 28. C
 — usus in Phrenitide. 74. D
 — usus in Epilepsia. 123. B
 — usus in renum Calculo. 109. E
 — usus in lienis Scirrho. 18. E
 — usus in Phthisi. 127. B
 — usus in Pulmonaria. 95. C
 — usus in Satyriasi. 113. B
 — usus in Vertiginis accessione. 119. B
 — usus in faucium ulceribus. 89. C
 — usus in Syncope initio. 101. B
 — usus in Lethargo. 80. A
 — usus in Vertigine. 120. D
 — usus in Elephantiasi. 135. B-C
 — cum rosaceo usus in Lethargo. 78. E
 — usus in Hæmorrhagia. 96. E. 97. A
 — usus externus in Pleuritide. 91. E
 — facis combustæ usus in Elephantiasi. 135. C
 — ex vini adstringentis genere usus in sanguinis rejectione. 97. D
 — facis lævigatæ usus in Syncope. 103. A
 — loco vini usus in Hæmorrhagia. 96. D
Acetum egregium est in emplastris contra Hæmorrhagiam. 96. E
 — in sanguinis rejectione si tussim exasperat, quid conducatur. 99. A
Acida quibusdam nocent in Vesicæ ulcere maligno. 55. D
 — deglutita fauces diris morbis infestant. 7. E
Acidorum desiderium in Hepateo affectu. 20. B
Acredo sanguinis fluxum sæpe producit. 58. E
Acre quodlibet minime mordax est admixtum cum unguine, nisi id medicamentosum sit. 80. B
Acria alimenta tenuia, crassitudinem dissipantia, & extergentia in Pulmonaria conducunt. 95. C
 — Medicamenta multis conducunt in Arthritide. 67. A

Zzz

Acria

- Acrida* omnia nocent in capitis doloribus. 117. B
 — medicamina Columna tolerat. 88. F
 — omnia vitanda sunt in Satyriasi. 113. B
Acriorum Medicamentorum usus in Epilepsia. 123. B
Acris humoris cum bile rejectio in Melancholia. 30. E
Acridum esus Dysenteriae causa. 60. A
 — Medicamentorum applicatio in Lethargo. 80. A. D
 — olfactus in Pulmonaria. 95. D
 — illitio in Pulmonaria. *ibid.*
Acini uvæ omphacinæ usus in cœliaca passione. 133. A
Aëtio omnis vaporum exuberantia torpet. 119. C
Aëtorum facile poenitent Melancholici. 30. C
Adarce vel Lemnestis. 82. D
Adarcis usus in Cholera. 105. A
 — usus in Cephalæa. 117. B
 — usus in Arteriæ vel venæ dorsalis inflammatione. 108. C
 — usus in Pulmonaria. 95. D
 — usus in Syncopa. 103. A
Adiantum usus in Volvulo. 106. C
 — usus cum mulso in jecoris ulcere. 128. B
Adiantum flatus & lotium erumpere facit, tuncque in Lethargo conducit. 29. C
Adipis ferarum usus in Elephantiasi. 135. C
 — usus in Pleuritide. 91. C
Adolescentes & pueri Epilepsia maxime vexantur. 28. D
 — & viri ex jecoris abscessibus quibusnam affectibus magis obnoxii. 43. B
 — & juvenes Ictero magis obnoxii, sed minori cum periculo. 46. E
 — maxime Diarrhoea laborant. 62. D
 — & pueri Lienis affectibus inprimis laborant, & facilius ab iis liberantur. 44. B
 — & juvenes Satyriasi præcipue laborant. 26. A
Adstrictio densat corpora. 95. C
 — in sanguinis rejectione ex venarum rarefactione satis est. 97. C
Adstrictionis sensus inter devorandum a gula ulcere affecta. 14. C
Adstringentia Medicamenta potui danda sunt in cœliaca passione. 132. E
 — & refrigerantia quomodo in sanguinis rejectione adhibenda. 99. C
 — & mollientia medicamenta in Uva. 88. E
 — alimenta in sanguinis rejectione. 99. A
 — frigida in sputo sanguineo e capite bona. 12. D
 — & macerantia in Gonorrhœa. 131. C
 — deglutita fauces diris morbis infestant. 7. E
Adstringentium usus in sanguinis rejectione ex erosionibus. 98. A
Adjumenta & noxæ in Tetano scaturiunt ex Syncipite tanquam ex fonte. 85. E
Adjumentum valde perspicuum percipitur in Pleuritide a Cucurbita. 92. B
Ager animo constans esse debet in morbis Chronicis. 27. A
 — non defectu tantum verum etiam strangulatu prosteritur. 100. C
 — quando in Cholera solvendus & ad consueta mittendus est. 105. A
 — morbo & fame consumatur necesse est, si stomachum ad quælibet devoranda male se habeat. 127. E
Ægrotantibus gratificari decet. 97. B
Ægroti sæpe in diuturnis morbis se Medici fide non committunt, quia neque pereunt neque futuram mortem suspicantur. 114. B
 — omnes sanari non possunt. 125. D
 — præsentium & futurorum ignari sæpe ad finem usque cum morbo degunt. 114. B
Ægrotus morbis diuturnis sitire non debet neque vni curationes metuere. 114. A
Ægyptia ulcera. 8. B
Ægyptiæ spinæ usus in sanguinis rejectione. 98. D
Ægyptiorum victus ratio. 8. A
Ægyptus terax herbarum, olerum, radicum, seu seminum acridum, potuum acridum & crassorum. 8. A
 — parat acres potus ex hordeo, sc. cerevisias, imo & ex pelliculis uvarum. 8. A
 — parit faucium morbos. *ibid.*
Ær in Phrenitide temperatus esse debet, hyeme tepidus, æstate frigidus & humidus. 72. B
 — frigidus & humidus Asthmatis causa. 40. A
 — frigidus nocet in Pleuritide. 93. C
 — frigidus ad respirationem eligendus in sanguinis rejectione. 95. F
 — mundus, & ad inspirandum frigidior eligendus in Syncopæ initio. 101. A
 — frigidus conducit in Syncope. 102. C
 — perspirabilis optimus in Vertigine. 120. C
 — siccissimus, fervidissimus, in pulmones ductus, facit Synanchen lethalem, sine inflammatione. 5. C
Æris frigidi & multi desiderium in Asthmatis incremento. 40. C
 — frigidi avidi sunt in febre ardente. 100. B
 — frigidi desiderium in Causo. 16. D
 — frigidi desiderium in Peripneumonia. 10. A
 — usus in juvenum Epilepsia. 84. E
 — in latere conclusi affectus instar Pleuritidis. 93. C
 — inspiratione Elephantiasis facile communicatur. 134. C
 — per inferiora subductio per aquæ frigidae positionem Pleuritidis falso dictæ quandam speciem sanat. 93. C
Æris squamma optima in emplastris contra Hæmorrhagiam. 97. A
Ærugo optima est in emplastris contra Hæmorrhagiam. 96. B
Æs ustum optimum est in emplastris contra Hæmorrhagiam. 97. A
Æstas Melancholiam producit. 30. B
 — omnium temporum minime resolutionem producit. 35. B
 — minime Pleuritidem producit. 9. D
 — sanguinis profluvia creat & inflammationes maxime lethales. 15. B
 — stomachalem affectum producit. 58. A
 — vix Tetanum gignit. 3. E
Æstare & vere Satyriasi producitur. 25. E
 — inprimis fiunt intestinorum ulcera. 62. D
 — cœliaca passio magis fit. 59. A
 — Cholera producitur. 18. A
 — fit maxime Volvulus. 18. D
Æsus in intestinorum tenuium ulcere cavo & depascente. 61. F
 — a Sanguine in ventriculo collectus. 14. D
 — Sanguinis sputi e capite causa. 12. B
Ætas florens jecoris inflammationi magis obnoxia. 20. C
 — ægri venæ sectionem impedire potest in Syncopæ initio. 100. C
 — quænam Arthritidi magis obnoxia. 67. B
 — quæ prope statum & ipse status Melancholiæ subjicitur. 30. B
Ætates quænam Ictero magis opportune. 46. E
Ætatibus optimis viget inprimis Epilepsia. 28. D
Agitari huc atque illuc imaginantur ægri stomacho laborantes velut arundines aut arbores agitantur. 57. A
 — *Ag-*

Agitatio quælibet lenis corporis ad torporem post
Lethargum remanentem depellendum conducit.

80. E

— in gestatione contracta quiete sedanda in
Epilepsia.

123. A

— manuum ab exercitationibus.

120. A

Alcavi pingui carentes conducunt in Melancholia.

126. B

Albidi sunt juvenes Gonorrhœa laborantes.

56. A

Aleynii triti & lævigati usus in Elephantiasi.

135. B

Alice mulsæ incocta in Pulmonaria prodest.

95. C

— usus in sanguinis rejectione.

99. C

— cum mulsæ usus in jecoris Phlegmone.

197. C

— cum palmulis decoctæ usus in Sanguinis rejectione ad incrassandum & adstringendum.

99. C

— cum vino & melle antiquo mulsæ usus in Elephantiasi.

136. A

— lotæ usus in Sanguinis rejectione.

99. A

— elotæ usus in Epilepsia.

123. B

— usus in Diabete.

130. A

Alice elota & condita cum aliquo dulci bona in Vertigine.

120. C

— lota cum lacte optima in Phthisi.

127. B

Alimenta adstringentia, facultate refrigerantia, & ad tactum frigida esse debent in Sanguinis rejectione.

99. A

— alvum ducendi vim habentia exhibeantur in Volvulo.

106. B

— grati odoris Syncopa laborare incipientibus offerenda.

101. B

— in Pulmonaria qualia sunt exhibenda.

95. B

— Medicamentorum loca tenent in Pleuritide.

90. C

— multo copiosius per halitus in omne corpus distribuuntur quam per canales sensiles.

45. B

— qualia debent esse in qualibet puris ex jecore irruptione.

128. C

— quænam in Diabete conveniunt.

130. A

— solida, lubrica reddenda sunt in Syncopa.

101. D

— summe tenuia & facilia concoctionis in Apoplexia cum febre acuta.

83. A

— varia experiri debent in Sanguinis rejectione si unus cibus ad Medicationem non sufficit.

98. E

— omnia ex crassis leguminibus mala.

123. B

— nil profunt in Syncopa, natura jam resoluta.

101. D

— in Syncopa, natura jam resoluta, in ventriculo quidem delabuntur, sed vires non reficiunt.

ibid.

— varia esse debent in Syncopa.

ibid.

— in secundis mensis conducunt vertiginosis concoctu facilia, nidore vacantia & levia.

120. E

— varia esse debent, & specie Medicamentis similia in Sanguinis ejectione.

98. E

— imperfecte concocta peccant colore, odore, & consistentia.

58. E

Alimenti color albus notat Bilis abentiam.

58. C

— dux est stomachus.

127. D

— ad jecur transitus adhuc patet, licet in eo Sanguinis exitus occludatur.

106. E

— subtractio a vigilia.

119. C

— distributioni confert somnus mediocris.

119. D

— triticei quando aliquid in Syncopa sumendum.

101. C

— iter a ventriculo & intestinis in omne corpus aliud est quam Sanguinis.

106. E

Alimentis ubi Melancholici vires restitutæ fuerint, post applicationem Cucurbitularum caput radendum.

124. D

Alimento alio non indiget, si quis multum lactis poter.

127. A

Alimentum ex oleo cum aceto solum multoties satis fuit in Phthisi.

127. A

— in jecore relidet.

106. D

— liquatum & asperum aliquando apparet in intestino jejuno ulcerato.

60. B

— minus concoctum cum excrementis in ulcere intestinorum tenuium.

61. A

— non concoctum non mutatum diffuit in coeliaca passione.

132. C

— multum transit ad corporis molem in coeliaca passione.

132. C

— protinus dare oportet ad instaurandas vires in Syncope post venæ Sectionem.

100. D

— vitæ causa est.

127. D

Algor extremorum in Causo.

16. D

— extremorum in Cholerae incremento.

17. E

— extremorum in Syncopa.

101. C

— extremorum in Peripneumonia, perniciosus.

10. B

— extremorum in Cholerae incremento.

17. E

Allia nocent in capitis doloribus.

117. B

Allii usus Dysenteriae causa.

60. A

Aloe illiniri debet jecur Phlegmone occupatum.

107. A

— bilem ad inferius intestinum deducit.

129. E

— Sacra Medicina est in Melancholia.

125. E

— impedit ne bilis in stomacho gignatur.

124. E

Aloës usus in jecoris Phlegmone.

107. B

— usus externus in Syncopa.

102. B

— usus in vitio stomachi.

132. B

— usus externus in Cholera.

104. E

— usus in Hæmorrhagia.

96. E

— usus in Melancholia quando bonus.

124. E

Altercus amentiam brevi producit.

31. P

Alibee succi usus in vulvæ suffocatione.

112. A

— radicis usus in jecoris Phlegmone.

107. B

— radicis pinstitæ & in mulsæ ad ceræ molitudinem decoctæ usus in Apoplexia.

82. E

— usus in Satyriasi.

113. C

— radicis usus & præparandi modus in Tetano ex vulnere.

86. B

Alumen egregium est in emplastris contra Hæmorrhagiam.

96. E

— aquis sponte calidis inest.

126. A

Aluminis scissilis usus ad sanguinem e naribus sistendum.

116. D

— usus cum melle in faucium ulceribus.

89. C

— usus in Syncopa.

102. C

— fissi vel scissilis usus in Elephantiasi.

135. C

Alvi excretio a calculi in Vesicam prolapsu.

53. C

— excrementa porracea, subnigra, arida ægre descendunt in Ictero nigro.

46. B

— fluxus biliosus, copiosus, spumans in Peripneumonia bonus.

11. C

— excretio in Ictero a Colo affecto non est albida.

45. B

— dejectiones albæ, aridæ, cretaceæ in Ictero albo.

46. B

— dejectiones in Cholera.

17. D

— ductus in Peripneumonia.

94. B

— ductus in Uva.

88. D

— excretio a somno optima res in Epilepsia.

122. D

— excretio in Vertigine necessaria.

119. D

— excretio qualis, ubi pus ex pectore per inferiora transiturum est.

38. D

— fluxus biliosus in Pleuritide quando bonus.

9. B

— sollicitatio in Epilepsia.

84. C

— spontanea solutio in Epilepsia decessione.

28. E

— subductio cremore in Vesicæ resolutione.

83. E

— sublutio in Epilepsia.

84. A

Zzz a

Alvi

- Alvi solutio ex lactis usu copioso in Elephantiasi pro-*
curanda. 134. E
- *sublutio loco V: S: in Apoplexia aliquando ad-*
hiberi debet. 81. E
- *solutio multitudo ab intestinis extrahitur. ibid.*
- *sublutio in Apoplexia acris plane esse debet, pi-*
tuitam, bilemque subducens. ibid.
- *dejectiones bile orbæ, albæ, asperæ evadunt*
in Cachexiæ statu. 47. E
- *dejectiones multæ & biliosæ quibus in jecoris*
inflammatione mortem depellunt, his tamen je-
cur post tres septimanas suppurat. 20. B
- *excretio putrida in jecoris ulcere. 42. C*
- *profluvium si diu durat in Cholera &c. vinum*
exhibendum. 104. B
- *perturbatio in Phthisi confectis lethifera. 37. B*
- Alvum valde emollientia quænam in Tetano. 85. B*
- Alvus aliquibus constricta, aliis exiguum aliquid*
acre biliosum reddit in venæ cavæ inflammatio-
ne. 21. C
- *adstricta in Causo in Syncopam abeunte.*
17. A
- *interdum pauca & biliosa excernit in Causo in*
Syncopam abeunte. ibid.
- *ducenda in renum inflammatione per Clyste-*
res cum lubricis & viscidis potius quam acris.
109. D
- *aquosis multis dejectionibus perturbata in*
Asthmate bona. 40. D
- *in Phrenitide si multis diebus suppressa fuerit*
malsa, oleo & Nitro subluenda. 76. B
- *biliosa in Elephantiasi. 70. B*
- *liquida est si pus ex jecore per intestina dela-*
bitur. 127. E
- *flatibus in Volvulo perstrepat, qui exire ne-*
queunt. 18. E
- *in Phrenitide irritanda est glandulis aut illi-*
tionibus. 76. B
- *liquida in Apoplexia bona. 82. B*
- *lubrica efficitur usu lactis. 127. A*
- *calido unguine irriganda est, si intestina tor-*
quentur, & pedes frigescent in Cholera. 103. E
- *si multa excernat &c. in Cholera vinum, non*
frigida, exhibendum. 104. C
- *qualia excernat quando jecoris abscessus per*
intestina evacuatur. 42. C
- *soluta, multa biliosa, viscida pauca excernit*
in jecoris inflammatione. 20. A
- *primo aquosa levat quidem parum in lienis ab-*
scessu, deinde largius profluens hominem tabe-
facit. 43. E
- *soluta in Satyriasi. 25. D*
- *subito murmurans remittentis uteri suffocatio-*
nis Paroxysmi signum. 24. E
- *perturbata, multas pituitosas biliosasque hu-*
miditates ejiciens Satyriasin solvit. 25. E
- *ficca in Cachexiæ statu. 47. E*
- *ficca in Ictero. 44. E*
- *ficca in Elephantiasi laborantibus morbi ini-*
tio. 69. D
- *ficca & constricta in Melancholia. 30. D*
- *si quid excernat in Melancholia est aridum,*
rotundum, biliosum atro humore circumfusum. ibid.
- *si præter consuetudinem valde suppressa sit in*
arteriæ vel venæ dorsalis inflammatione, Clyste-
res molliores adhibendi. 108. C
- *subluenda est in Satyriasi malvæ decocto.*
113. B
- *humectari in lethargo potest Sinapi. 80. D*
- *admodum ficca in jecoris scirrho. 42. E*
- *sponte fluens, in remissione accessionis morbi*
Comitialis. 2. E
- *adstricta in calculo renum. 53. C*
- Alvus subluenda variis lotionibus incipiendo a mi-*
rioribus & ad aciora pergendo in Uva. 88. D
- Amaracini meri cum succo hederæ aut serpylli aut*
Serrulæ decocto usus in Phrenitide ad somnum con-
ciliandum. 75. A
- Amarorum delectatio in jecoris Scirrho. 42. E*
- Ambulatio difficilis a vulva ad pedes foras vergente.*
111. C
- *sub Dio in Asthmate grata. 40. C*
- Ambulationes conducunt in Epilepsia. 123. C*
- *longæ commodæ, non flexuosæ bonum*
spiritum reddunt, & conducunt in Epilepsia. 122. D
- *quales in Elephantiasi conveniunt. 135. D*
- *sub arboribus Myrto aut Lauro, aut inter*
acres & bene olentes herbas optimæ in Epilepsia. 122. D
- *utiles in Vertigine. 119. D*
- *utiles in Gonorrhœa. 131. E*
- Ambulationibus sub aere perspirabili uti debent ver-*
tiginosi. 120. C
- Amentia ex quibusdam esculentis oritur. 31. B*
- Ammoniæ guttæ cum aceto usus in Elephantiasi.*
135. C
- Amore Melancholici curati exemplum. 30. E*
- Ampullarum in Hydrope vesiculari per intestina re-*
jectio. 51. B
- Amygdalarum amararum usus in Melancholia. 126. C*
- Amygdala amara cum cremore incocta bona in Pleu-*
ritide protrahit. 91. A
- Amygdalarum amararum usus in Pleuritide. 93. A*
- *cum aliqua farina usus in Arthritide. 133. E*
- Amyli cum lacte usus in faucium ulceribus resiccans.*
89. D
- *usus in qualibet puris ex jecore eruptione con-*
ducit. 128. D
- *in rosarum aut palmularum decocto liquefacti*
usus in Uva ulcerosa. 88. E
- *usus in Pleuritide. 93. A*
- *usus in Diabete. 130. A*
- *usus in Sanguinis rejectione. 99. C*
- *percolati usus in Angina. 87. E*
- Amylum egregie facit ad asperam arteriam lenien-*
dam, ubi ulcerata est ex Sanguinis rejectione. 98. C
- *ex lavore glutinandi potestatem habet.*
ibid.
- Anagallidis succi in nares infusi usus in Vertigine.*
118. C
- Anæsthesiæ & Paresis differentia. 33. D*
- Anasarca Uteri. 51. A*
- *vel intercus quid. 49. B*
- *a Cachexia. 48. A*
- *illa vacua occupat. 49. E*
- *ejus signa. ibid.*
- *tympaniæ curatu difficilior & quare. 51. A*
- Anatis esus noxius in Epilepsia. 123. C*
- Anethi comæ usus in Gonorrhœa. 131. C*
- *comæ usus in renum calculo. 130. D*
- *cum Ptisana in Pleuritide. 91. A*
- *usus in Vesicæ affectu. 110. C*
- *coma ad urinam ciendam prodest. 130. D*
- *vel Conyzæ usus in Phrenitide. 75. D*
- *usus in jecoris Phlegmone. 107. C*
- *usus in Phrenitide. 75. E*
- *usus in Pleuritide. 91. D*
- *usus in Synanche. 88. A*
- *decocti usus in Pleuritide. 90. B*
- Anethini olei cum Castorio usus in Lethargo ad inun-*
gendum caput & cervicem. 78. E
- Anethum in Phrenitide bonum, spirationem enim*
conciliat, & urinam movet. 74. A
- Angina. 5. B*
- *canes frequenter invadit. ibid.*
- Angina

<i>Angina</i> causæ.	6. C	<i>Animo</i> ancipites esse in acuto Vesicæ affectu ma-	
— signa.	5. E	lum.	23. D
— curatio.	86. E	— bono & forti debet esse Syncope laborans.	102. A
— duæ sunt species, Synanche & Cynanche.	86. E	— hilares debent esse Syncopa laborare incipien-	101. A
— species cum caliditate & partium adjacentium	86. E	tes ægri.	46. B
tumore.	86. F	— hilariores sunt Ictero albo laborantes quam qui	57. E
— speciei cum partium adjacentium collapsu, &	87. D	nigro laborant.	57. B
interna compressione & strangulatu cito occurren-	36. B	— sunt seверо qui stomachi affectu laborant.	75. C
dum.	36. D	— consternato similia patiuntur iis quæ stomacho	56. B
— suppurantis medela.	24. B	laborantes.	110. A
<i>Angor</i> a febre in Phthisi.	40. E	<i>Animum</i> demulcentia, alia aliis somnum insinuant.	73. B
— in Phthisi.	39. E	— Animosi efficiuntur viri a genitura.	17. A
<i>Angustis</i> quænam partes afficiuntur in Uteri Stran-	55. A	<i>Animus</i> a Calculi r. num dolore perterritus, ubi ex-	3. B
gulatione.	16. B	cidit inde, solvitur.	102. C
<i>Anhelitus</i> rarus & lenis cum aliqua oris asperitate bo-	108. C	— a cibis demulcetur.	96. A
nus.	127. E	— constans in Causo desperato.	77. D
— vel Asthma.	113. D	— dejectus, post finitam accessionem Comitia-	117. C
<i>Ani</i> prurigine vexantur Calculosi Vesica laboran-	79. B	lium.	100. C
tes.	67. C	— male spirans frigida Boreæ aura excitatur.	106. A
<i>Anima</i> purior ubi cor affectum.	91. C	— oblectamenti leniri debet ubi Sanguis rejici-	131. D
<i>Anima</i> defectus non facile producitur à Sanguine per	102. D	tur.	122. A
scarificationem educto.	57. A	— vino optime demulcetur in insania.	110. A
— appetitricis domicilium in portis jecoris.	56. D	<i>Anisi</i> seminum usus in Cephalæa.	122. B
— defectus a pure ex jecore in stomachum rapti.	62. C	<i>Anni</i> tempus venæ sectionis impedimentum esse po-	126. D
— remollitio a vino.	14. D	test in Syncopæ initio.	86. D
— defectus in Lethargo.	29. E	<i>Anodynorum</i> medicamentorum usus in Volvulo.	55. A
— defectus Arthritidis doloris Symptoma.	35. A	<i>Antidoti</i> Bistini usus in Gonorrhœa.	112. A
<i>Animalium</i> extremi pedes in cremorem eliquati dandi	47. E	— ex viperis compositæ usus in Epilepsia a vi-	18. E
sunt in Pleuritide protracta.	17. D	sceribus orta.	61. F
<i>Animam</i> fovet mentis delectatio.	29. D	<i>Antidotorum</i> quarundam usus in Renum Calculo.	32. D
<i>Animi</i> abjectio in stomachi affectu.	1. A	— quarundam virtutes & usus.	64. C
— abjectio ubi stomachus alimento caret.	46. A	— Symphonis & Philonis usus optimus in Go-	62. C
— ambiguitas Sanguinis ex intestinis futuri pro-	29. A	norrhœa.	43. D
fluvii signum.	30. B	— variarum usus in Melancholia.	63. E
— angor a Sanguine in ventriculo collecto.	30. B	<i>Anus</i> Castoreo cum unguine aut melle illinendus in	21. B
— angor in Melancholia.	17. D	Tetano.	21. C
— consternatio nervos resolvit.	104. B	— & Vesica inter se copulantur.	21. B
— dejectio ad omne opus in Cachexiæ statu.	16. B	— in Vulvæ suffocatione flatuum eductoriis in-	108. A
— dejectio in Cholerae incremento.	121. C	ungendus.	104. A
— dejectio in Melancholia.	94. A	— ita constrictus ut nil admittat, perniciosum in	61. F
— dejectio Causa accessionis morbi Comitialis.	33. D	Volvulo.	32. D
— dejectio in Ictero nigro.	50. B	<i>Anxietas</i> , dolor, & a cibis aversio ad simplicem de-	64. C
— dejectio in Epilepsia inveterata.	57. B	iis cogitationem in stomacho affecto.	62. C
— dejectio præter rationem initio Melancholiæ.	56. C	— in Arteriæ & Venæ dorsalis inflammatione.	43. D
— deliquium in Cholerae incremento.	35. A	— in Cholera quid requirat.	63. E
— deliquium in Cholera vinum requirit.	96. A	— in Intestinorum tenuium ulcere carnem depa-	21. B
— deliquium cordis affectus.	123. D	sciente.	21. C
— deliquium creat Epilepsiam.	33. B	— in Maniæ augmento.	108. A
— deliquium a venæ sectione in Pulmonaria stran-	99. E	— in Uteri ulcere pessima.	7. C. D
gularum auget.	96. A	— sanguinis ex intestinis futuri profluvii signum.	108. E
— deliquium vel Lipothymia.	39. A	— ubi Lienis abscessus instat ruptio.	78. D
— deliquium in Hydrope.	35. A	<i>Anxietates</i> in fluore Uterino.	
— deliquium patientes similia patiuntur iis quæ	96. A	<i>Aorta</i> venæ cavæ morborum particeps fit.	
stomacho laborantes.	123. D	— juxta venam ad sinistram latus posita est, &	
— fortitudo a semine.	33. B	cum illa consentit.	
— immodica perturbatio resolutionis causa.	99. E	<i>Aortæ</i> inflammationis signa.	
— magna consternatio a Sanguinis rejectione.	96. A	— inflammata Symptomata.	
— oblectatio molestia carens juvat in Epilepsia	123. D	<i>Aphthæ</i> , ulcera lata, cava, pingua, sordida, fau-	
post ambulationes.	33. B	cium, & Ulcus tonsillarum, Crusta dicta, profun-	
— oblectamentum Maniacos quosdam excitat.	99. E	dum.	
— oblectamenta conducunt post Sanguinis reje-	96. A	<i>Apii</i> semen aliis anteferendum in Cephalæa.	
ctionem curatam.		— seminis usus in Venæ vel Arteriæ dorsalis in-	
— perturbatio abesse debet in Sanguinis reje-		flammatione.	
ctione.		<i>Apium</i> bonum spiritum reddit & urinam citat inque	
		Lethargo conveniens.	

- Apium* in Phrenitide bonum, spirationem enim conciliat, & urinam movet. 74. A
- Apoplegmaticizantia* in Vertigine. 118. E
- Apoplegmaticantium* usus in omnibus capitis vitiis. 115. D. 116. A
- Apoplectici* omnes inanimes sunt. 81. B
- Apoplectico* morti proximo cervix spiritusque congelascunt. 83. E
- Apoplecticum* crus apud Hippocratem notat emortuum inutile, insanabile. 33. D
- Apoplecticus* in lectica supinus collocatus agitandus est. 82. B
- sensim gestari debet, & frequenter interquiescere. *ibid.*
- si senex fuerit non liberatur. 81. B
- Apoplexia* quid sit. 33. C
- ab ictu quid requirat. 81. D
- a delapsu quid requirat. *ibid.*
- a compressione quid requirat. *ibid.*
- in juvenibus, licet debilis, non facile removetur. 81. C
- utpote magnus affectus magnum requirit remedium. *ibid.*
- plerumque ex voracitate & crapula oritur. 81. E
- validus plane morbus est. *ibid.*
- senibus familiaris. *ibid.* B
- totius corporis & sensus & mentis & motionis resolutio est. 33. C
- Apoplexiæ* curatio. 81. B
- magnitudo, quibus signis cognoscitur. *ibid.*
- nulla ratio habenda est in curatione, si febris acuta simul adsit. 83. A
- Apoplexiam* solvere fortem nulla facultas est. 33. C
- Apostematæ* quinam dicuntur. 37. D
- Apparitiones* vehementes resolutionis initio. 35. C
- Appetitus* defectus æstate. 58. A
- & contritatio in actu venereo in penis Tentigine. 112. D
- imminutio in Mania ubi viscus inflammatum. 32. E
- prostratus, Symptoma perpetuum morbi Comitialis. 1. A
- rerum juvantium si non adsit in Stomachi vitio, ægris concedenda quæ grata sunt & non valde lædunt. 132. A
- ciborum in Ictero albo quando. 46. B
- Applicationes* externæ in Apoplexia. 82. C
- externæ in Hæmorrhagia. 96. E. 97. A
- externæ in Pleuritide. 90. B
- externæ in Syncopa. 102. B
- Aqua* frigida pota causa Anginæ. 6. C
- frigida pota causa Dysenterinæ. 60. B
- frigida pota causa Ilei. 18. C
- frigida pota causa Tonsillarum Ulcerum. 8. A
- frigida facile in ventre incalescit. 104. A
- intercute laborantes a morbo liberantur, si aqua per renes & Vesicam fertur. 129. A
- potui detur in Volvulo, si febris adsit, cum Asaro, Nardo, aut Cachry excocto. 106. C
- cum pomis decocta potui dari debet in Diabete. 130. A
- intercus a Lienis Scirrho insanabilis. 128. D
- Aquæ* Nili potus, causa Tonsillarum Ulcerum. 8. A
- aut aquatj vini propinatio optima est in Vertigine. 120. B
- cum lacte usus in Elephantiasi morbo. 131. E
- cum lacte usus in Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione. 108. E
- eruptio ex corpore Hydropem non tollit. 49. A
- fluctuantis sonitus in Ascite. 49. D
- fluxus Vertiginem adfert. 122. C
- frigidæ utilitas & exhibendi occasio in Cholera. 104. A
- frigidæ potio in Pleuritide non conducit. 93. B. C
- frigidæ largissimo potu Cœliaca passio sæpe producit. 59. A
- frigidæ continuus potus Hydropis causa. 50. C
- frigidæ usus in Pleuritidis quibusdam speciebus. 93. C
- magna quantitas sæpe ex Colo fluit Dysenterinæ more. 61. C
- mulsæ usus in Epilepsia a visceribus orta. 122. A
- mulsæ usus in Melancholia. 124. C
- multa frigida epota in venæ cavæ inflammatione, si non evacuatur, vomitione opus est. 122. A
- potio ante ullam medelam potissimum in Capitis doloribus. 117. B
- Salsæ, Crassæ, Viosæ lienis affectus causa. 44. C
- tepidæ sorbitio in Cholera bona assidue & parva copia. 103. E
- usus in Apoplexia. 82. B
- usus in Renum Calculo. 130. E
- usus in Cœliaca passione. 132. C
- usus in Cephalæa. 116. A
- usus in Melancholia. 125. E
- Aquarum* adipectus grati utilitas initio Syncopæ. 101. A
- naturaliter calidarum usus in Melancholia. 126. A
- Aranearum* telarum usus in Jecoris Phlegmone. 107. B
- telis simile quid concretum apparet supra sanguinem ex ulcere intestini emanantem. 61. C
- Ardor* in levi Venæ cavæ inflammatione vel magna paulatim remittente. 21. D
- oris ventriculi in Phrenitide, quomodo curatur & unde producit. 77. A
- stomachi quomodo refrigeratur in Cholera. 104. A
- Ardoris* species ab inflammatione Arteriæ & Venæ dorsalis. 108. A
- Arenis* involutare Cephalææ utile. 118. B
- Arenule*, quæ Calculi materia & indicium, per Uteres cum lotio inferius exeunt. 57. B
- Arenularum* in Urina sedimentum Calculos adesse notat. 55. A
- Arida* medicamenta faucium ulceribus penna inspergenda. 89. C
- Ariditas* causa Melancholiæ. 30. B
- in febre ardente. 100. B
- corporis in Diabete. 51. E
- Arnoglossi* succi usus in Cœliaca passione. 132. E
- Aromatum* usus in Uteri strangulatu. 112. C
- Artemisæ* usus in Tetano. 85. B
- usus in Renum inflammatione. 109. C
- usus in Satyriasi. 113. C
- Arteria* secundum dorsum quibusdam etiam inflammatur in Venæ cavæ inflammatione. 21. B
- eversa in Aorta. 108. A
- Arteriæ* asperæ titillatio iu affectibus Columellæ. 7. A
- asperæ ulceratio in sanguinis rejectione quid conducatur. 98. B
- crassæ Dorsalis inflammatio Veteribus ardoris species dicta fuit. 108. A
- & Venæ Dorsalis acuti morbi curatio. *ibid.*
- calor a corde. 108. B
- incidendæ in Vertigine. 118. E
- motibus exiguis, creberrimis, & tremulis agitantur in febre ardente. 100. B
- Arte-*

- Arteria* nasi utrinque in angulis secandæ in Vertigine. 118. E
 — omnes ante & post aures incidendæ sunt in Epilepsia a capite orta. 121. C
 — ossibus vicinæ secandæ in Capitis doloribus. 115. C
 — propriis pulsationibus innotescunt. *ibid.*
 — quæ in capitis doloribus secari possunt duplices sunt. *ibid.*
 — si jam micare desinant &c. in Syncopa, vini quantum potare potest æger concedendum. 101. F
 — vel Venæ Dorsalis inflammatio, species arthritidis est. 109. A
 — vulnus non facile consolidatur. 13. E
Arteriarum motus parvi si fuerint, & frequenter & assidue micent &c. in Cholera, vinum exhibendum est. 104. B
 — pulsatus ad immobilitatem si vergant, frigida & vini multum exhibendum. 104. C
 — pulsatus in Syncope minimus est, frequentissimus, velut repens & tenore debilis. 101. C
 — pulsus elatus, non tremulus sed vehemens optimum Syncopæ sanescentis signum. 103. B
 — principium est cor. 108. B
Arteriotomia in Capitis doloribus. 115. C
Arthritis vel articulorum dolor. 65. B
 — ab anno trigesimo quinto invadit citius vel tardius. 67. C
 — morbus frigidus est instar grandinis. 66. E
 — a quibusdam ex calore vel frigore nasci creditur. 66. E
 — si protinus increseat, & calor emicet, refrigeratione opus est. 67. A
 — omnium articulorum dolor communis. 65. B
 — late serpit. 66. C
 — ex tempore dolor est, si ex aliqua parum durante causa confurgat. 65. C
 — meditationibus latenter longo tempore aliquando contrahitur. *ibid.*
 — ab exigua occasione aliquando accenditur. *ibid.*
 — omnium finium nervorum affectus. *ibid.*
 — initio quasnam partes occupat. *ibid.*
 — si majora membra occupaverit, ipsam capere valentia, ad alias partes non transit. 66. A
 — ab exiguo membro incipiens mitis est & inopinata. *ibid.*
 — quare affectus insanabilis. 66. B
 — temporis spatium vires acquirit. *ibid.*
 — sæpe ad mortem usque in pedum articulis remanet. *ibid.*
 — quibusdam per totum corporis ambitum vagatur. *ibid.*
 — a pedibus ut plurimum in manus profilit. 66. C
 — nunc a pedibus nunc a manibus incipit indifferenter. *ibid.*
 — impellit ipsos ægros remedia sibi parare. 104. A
Arthritidi eadem medicamenta non conveniunt. 67. A
 — initio succurrendi necessitas. 66. B
 — quinam obnoxii. 67. B
Arthritidis curatio. 133. C
 — exacerbationibus quomodo subveniendum est. 133. D
 — a causa frigida signa. 67. A
 — Symptomata dolores comitantia sunt atrociora ipsis doloribus. 67. C
 — signa. 65. E
 — vera causa ignoratur. 65. D
Arthriticis variis varia remedia, liquando & eadem conducunt. 134. A
Arthriticis nonnullis calefacientia conducunt. 134. A
 — quænam præcipua & communia medicamenta sunt. 133. E
Arthriticorum dolor valde levatur, si ægro pedes in fimo intra ventrem capræ herba Iride satiata, & macerata occultant. 134. A
Articulati efficiuntur viri a genitura. 56. B
Articulationes costarum in Phthisicis conspici possunt. 37. A
Articuli crassi apparent in Phthisi. 36. E
 — initio veluti abscessibus occupantur in Arthritide. 66. D
 — manuum & pedum Elephantiasis aliquando primo afficiuntur. 69. D
 — tophacea materia replentur in Arthritide. 66. D
 — ulcus non bene sanescit ob perpetuum motum. 55. C
Articulorum dolor vel Arthritis. 65. B
 — dolor quomodo incipit. 66. A
 — variorum dolor in Arthritide. 65. E
 — inflexiones in Arthritide fiunt difficiles a materia tophacea. 66. E
 — morborum curatio. 133. C
 — vincula initio Arthritidis olere incipiunt. 65. C
Artus conspici, prominentes, macri sunt in Phthisicis. 32. B
 — sunt deligati in Tetano. 85. A
 — ob distentionem in Tetano sunt immobiles. 85. A
Asari radices usus in Renum Calculo. 131. A
 — radices usus cum mulla in Jecoris Ulcere. 128. B
 — usus in Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione. 108. D
 — usus in Volvulo. 106. C
Ascites a Cachexia. 48. A
 — ex Tympania gignitur. 49. D. E
 — ex dimidio factus ex Tympania in ventre fluitat. 49. E
 — defluvium non habet, sed in Peritonæo permanens inundat. 129. A
 — quid. 49. A
Ascitis conceptaculum est Peritonæum. 129. A
 — signa. 49. C
Asinæ lac optimum est in Renum inflammatione. 109. D
 — lac, quæ non pridem peperit, si mulieris lac deficit, conducit in tabe a Syncopa. 103. B
 — lac est tenue & fluxile, si non pridem peperit. *ibid.*
 — lactis usus in Jecoris Ulcere. 128. C
Asinini lactis usus in Jecoris Ulcere. 128. A
Asparagi elixi conducunt in Cephalæa. 117. D
 — elixi usus in Epilepsia. 123. C
Aspectu scedi sunt qui Lienis ulcere laborant. 44. A
Aspectum hominum magis magisque fugiunt temporis diuturnitate Epileptici. 29. A
Aspera arteria non exasperatur in Phthisi a lacte. 127. A
 — arteria gulæ affectus participat. 14. C
 — arteria juxta gulam extensa est, & adhærescit. 14. C
 — arteria ramulorum excretio in pectoris abscessu profundo. 39. D
 — ex Arteria Hæmorrhagia suppurationem vel Phthisin creat. 13. A
 — deglutita fauces infestant diris morbis. 7. E
Asperæ arteriæ incisæ oræ nunquam coalescere possunt. 88. B

- Aster*, terra. 98.B
 — candidus sanguinis rejectionibus valde subve-
 nit. *ibid.*
Asthma dicitur quævis difficilis respiratio. 39.E
 — ab Arthritide. 76.C
 — in quibusnam minus periculosum. 40.B
Asthmati magis obnoxii sunt mulieres quam viri. 40.B
Asthmatici erecti stantes spirant. 40.C
 — respirando os aperiunt & patefaciunt. *ibid.*
 — licet non decumbant, mali tamen notas ambu-
 lando præ se ferunt. 40.E
Asthmatis causa & quibus contingit. 40.A
 — sedes. *ibid.*
 — vel Anhelitus diversa nomina. 39.E
 — incipientis signa. 40.B
 — incrementi signa. 40.C
 — signa salutaria. 40.D
Athleta cur ita fortes. 56.B
Atra bilis in acutis morbis sursum prorumpens le-
 thifera est. 29.B
 — bilis in acutis morbis infra exiens periculosa. 29.C
 — bilis in Chronicis morbis si infra erit, desinit
 in dolorem jecinoris vel in Dysenteriam. *ibid.*
 — bilis si superius tendat ut ad stomachum vel
 septum transversum Melancholiam producit. *ibid.*
 — bilis a vigilia. 119.C
 — bilis per Veratrum nigrum expurgatur aut Thy-
 mum Atticum. 124.C
 — bilis si in Melancholia quoque urget, quid agen-
 dum. 124.C
 — stomachum male afficit. 56.D
Atra bilis purgatio mulieribus vice mensium adve-
 nit. 29.C
 — bilis vomitui in vertigine succedit Melancho-
 lia. 28.C
Attenuantia humores ad transpirandum in Pulmo-
 naria exhibenda. 95.A
Attentio maxima ad omnia in Epilepsia requiritur. 122.D
Attonitis sine manifesta causa factis, vena modo se-
 canda. 81.C
Audacia a seminis profundendi abstinencia. 56.B
 — in Satyriasi a Sanguine multo accenditur. 113.A
Auditus acutus in Maniæ incremento. 32.D
 — acutus in Phrenitide. 72.B
 — gravis in Epilepsia inveterata. 29.A
Aure motus suavis aliquando prodest in Vomitione
 pertinaci ex Cholera. 104.E
 — suavis motus utilitas in Cholera. *ibid.*
Aures rubent cum quadam nigritie in Elephantiasi. 70.D
 — obstructæ, Elephantico, ut grandiores con-
 sulco esse videantur in Elephantiasi. 70.D
 — vel tempora si scalpantur, somnus vel quies
 in Phrenitide conciliatur. 75.B
 — sonant in capitis morbis. 114.C
 — unguine cenantino aut crocino imbuendæ sunt
 in Phrenitide. 75.A
Auris dolor in Heterocrania. 27.C
Aurium & temporum mollis attrectatio ferarum iram
 & furorem coercet. 75.B
 — dolor in Arthritide. 66.D
 — & mento loca proxima debent linimentis per-
 ungi in Tetano. 85.C
 — motus in Tetano. 4.B
 — sonitus in Vertigine qualis. 28.A
 — sonitus & tinnitus quasi bombi in Epilepsia in-
 veterata. 29.A
 — sonitus ubi stomachus affectus. 57.A
 — tinnitus signum invasuri morbi Comitialis. 1.A
 — tinnitus ac sonitus peculiaris in Maniæ incre-
 mento. 32.D
 — tinnitus in sputo Sanguineo e capite. 12.B
 — tinnitus a voce acuta producuntur. 119.D
Aurigo vel Icterus. 44.C
Austri sunt auditui graves. 120.B
 — flantes gravem reddunt auditum. 120.B
Autumnalium fructuum quisquis optimus est in Me-
 lancholia. 126.C
Autumno Coeliaca passio magis fit. 59.A
 — fit Tetanus. 3.E
Autumnus acutos Vesicæ affectus producit. 23.E
 — Calculos producit. 54.C
 — ferinus Lienis affectus causa. 44.C
 — jecoris inflammationem producit. 20.C
 — inprimis venæ cavæ inflammationem produ-
 cit. 21.C
 — Melancholiam producit. 30.B
 — Pleuritidem producit, minus vero quam
 hyems. 9.D
 — resolutionem minus producit quam ver. 35.B
 — tabem vel Phthisin producit. 15.B
 — minus quam aliæ anni tempestates Sanguinis
 profluvia creat. *ibid.*
Auxilia Medicorum in propriis libris conscribuntur. 134.A
 — quærenda ad calculorum renum exitum pro-
 curandum. 130.D
Aves quænam in Cephalæa conveniunt. 117.D
 — quænam magis conveniunt in Elephantiasi. 136.A
Avium alæ pingui carentes conducunt in Melan-
 cholia. 126.B
Axillarum & costarum spontanea titillatio in Satyriasi. 25.D
- B.
- B**acchar Ægyptium in vulvæ suffocatione. 111.E
Balaustii usus ad sanguinem e naribus sistendum. 116.D
 — usus in faucium ulceribus. 89.C
Balnea in Elephantiasi ad calefaciendum corpus,
 & ad humores noxios perspirandos perficiunt. 135.D
 — sponte calida sulphurea juyant in Elephan-
 tiasi. 136.A
Balnei usus in Elephantiasi. 135.B
 — usus in Venæ vel Arteriæ Dorsalis inflamma-
 tione, si æger internus exardescit. 109.A
 — frigidi profunt in Gonorrhœa. 131.E
 — frigidi profunt in Scoromate. 120.B
Balneorum delectatio nulla in Elephantiasi. 71.A
Balneum in Lethargo utile. 80.E
 — tabidis bonum. 81.A
Barbæ productio in tempore a natura fit. 123.D
Bellaria cum lacte in qualibet puris ex jecore eru-
 ptione conducunt. 128.D
 — optima cum lacte in Phthisi. 117.B
 — omnia paucis exceptis caput dolore infestant. 120.D
 — omnia capiti inimica. 117.E
Belluini resolutioni sunt obnoxii. 35.B
Beta elixa conducit in Cephalæa. 117.D
 — optima est in Phrenitide. 74.A
Betæ coma in Vertigine bona. 120.C
Bibendi & mingendi continuum desiderium in Dia-
 bete. 51.D
Bibunt difficulter, quibus laborat Columella. 7.A
Bili

- Bile* pura inficitur corpus in Jecoris inflammatione. 20. B
Bilem dejicit Aloë & mirifice prodest in Melancholia. 125. E
Biliosi humores in Cholera, si transferunt, quid agendum. 104. A
Bilis absentia noscitur colore albo alimenti non concocti. 58. C
 — ad inferius intestinum quando deducitur ab Aloë 124. E
 — aliquando a Melancholia concipitur. 115. C
 — amara sine ratione accensa, nota instantis insultus Comitialis morbi. 1. A
 — ardoris Ventriculi causa in Phrenitide. 77. A
 — atra in stomacho potissimum residet. 124. E
 — atræ supra & infra eruptio in Cholera perniciofa. 17. E
 — atræ vel flavæ vomitus in Vertiginis augmento. 28. C
 — consueta excretio suppressa Maniæ causa. 31. E
 — est Melancholiæ alimentum. 124. A
 — & pituitæ dejectio a pure ex jecore per intestina delabente. 127. E
 — ex Sanguinis cruditate. 45. C
 — excretio cum lateris dolore in exigua febre vel etiam sine febre pro Pleuritidis quadam specie apud vetustiores falso habita. 93. B-C
 — generatio a jecore. 124. A
 — & pituitæ vomitu rejectio aut inferius in Volvulo descensus ab Hieræ usu. 106. B
 — instar unguinis pinguis est in intestinorum tenuium ulcere. 60. C
 — in biliosis stomacho laborantibus exundantis effectus. 57. A
 — vomitus in intestinorum tenuium ulcere cavo & depascente. 61. E
 — partes vellicant. 46. C
 — per inferiora subductio per aquæ frigidæ portionem Pleuritidis falso dictæ quadam speciem faciat. 93. C
 — productionem in stomacho impedit Absinthii succus. 124. E
 — quadam species est flava, subtilis, perspicax aut ad luridum atrumque vergens. 45. D
 — datur similis lino aut ovi vitello. 45. E
 — datur nigra satis, Porro aut Ilatidis herbæ similis. *ibid.*
 — infinitæ colorum varietates dantur. *ibid.*
 — colorum differentia a calore, humoribus, & a diversitate viscerum unde Icterus. 46. A
 — rejectio cum acri humore in Melancholia. 30. E
 — sensus pervertit. 46. D
 — sincere flavæ rejectio in Cholera. 17. E
 — si per corpus diffundatur & non infra, erit in Melancholia color depravatus. 30. D
 — Volvuli sæpe fomentum est. 106. B
 — vomitus in acuto Vesicæ affectu. 23. D
 — vomitus ab affecto stomacho a pure ex jecore. 127. E
Bistini Antidoti usus in Gonorrhœa. 131. D
 — usus in Renum Calculo. 110. A
Bitumen aquis sponte calidis inest. 126. A
 — optimum est in emplastris contra Hæmorrhagiam. 96. E
Bliti Coma in Vertigine bona. 120. C
 — usus in Satyriasi. 113. D
Blitum elixum conducit in Cephalæa. 117. D
 — optimum in Phrenitide. 74. A
Bombi sonus post Lethargum remanens quomodo curatur. 80. C
Borborogmi in Volvulo. 18. E
Boreæ frigida aura male spirantem animum excitat in Syncope. 102. C
Brabylorum usus in Sanguinis rejectione. 97. B
Brachia gracilia in Ascite. 49. C
 — infra humeros prope Cubita deliganda sunt in Vertiginis accessionibus. 119. B
 — tument in Leucophlegmatia. 50. A
 — tument in Leucophlegmatia & Anasarca. 49. E
Brachiorum musculi non apparent in Phthisicis. 37. A
Brachium conspicuum, ex carne, prominens in Phthisicis. 37. B
Brassica acris est & non conducit in Cephalæa. 117. E
 — cum oleo & garo bona in Lethargo. 78. D
 — in aceto incocta in Pulmonaria conducit. 95. C
Brassica elixæ usus in Epilepsia. 123. C
 — usus in Elephantiasi. 135. A
 — semicoctæ usus in Elephantiasi. 135. E
Brontotomia quare adhibita fuit, & mali effectus ipsius. 88. A. B
 — magis perniciofa quam utilis. 88. A
Bubones peltiferi ex jecinore affecto oriuntur. 15. E
 — sunt jecoris proprii. *ibid.*
Bubula caro crassum succum creat, & caput replet. 117. D
Bubuli lactis usus in Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione. 108. E
Buccarum atque oris huc aut illuc, tanquam ex tede propria discedente maxilla, distortio in canina convulsione. 35. C
Bulborum crudorum, exiguorum & rubrorum usus & Syncopa. 103. A
Buprestis Vesicæ inflammationem producit. 23. D
 — Hydropis causa. 50. D
Byssini Antidoti usus in Melancholia. 126. D
 — Antidoti usus in Epilepsia a visceribus orta. 122. B
 — usus in Jecoris Ulcere. 128. C
- C.
- Cachexia* ab omnibus corporis affectibus produci potest. 46. E
 — per se citra alios morbos produci potest. 46. F
 — autumnus creatur, hyeme alitur, vere ad summum producit, æstate interimit. 48. A
 — affectus diuturnus, qui longo tempore acquiritur & vix sanabilis est. 47. B
 — est omnium viscerum in deterius conversio. *ibid.*
 — a Lienis scirrhus insanabilis. 128. D
 — non uno anni tempore producit neque uno tempore finitur. 48. A
 — vel malus corporis habitus. 46. E
 — quosnam affectus inevitabiles producit. 47. B
 — ex Ictero. 46. D
Cachexia multa sunt Symptomata. 47. A
 — signa. 47. C
 — non confirmatæ signa sunt, si Symptomata erratice fiant. 47. C
 — confirmatæ signa sunt perpetua Symptomatum præsentia. 47. D
 — causæ tabis germanæ. 47. B
 — quænam ætates & tempora magis opportuna. 48. A
 — causæ. 47. C
 — status. 47. D
Cachryos usus externus in Pleuritide suppurante. 91. E
 — usus in Syncope. 103. A
Cacochymia multitudo in Melancholia facit, ut pendere debeat, num vena sit secunda. 124. A
Cadaveris speciem in omnibus referunt Phthisici. 37. A

- Gadme* in aceto tritæ cum Chalcite usus in faucium ulceribus. 89. C
- Cepæ* nocent in Capitis doloribus. 117. B
- Cæstibus* certatio bona in Vertigine. 120. A
- Calami* odorati usus in Renum inflammatione. 109. C
- aromatici usus in Jecoris Phlegmone. 101. D
- Calaminthæ* usus in Epilepsia. 122. D
- Calcatio* doloris in Arthritide causa ab ægris creditur. 66. B
- Calcei* novi attritus causa doloris in Arthritide ab ægris creditur. 66. B
- Calceis* cum mullâ usus, ubi Sanguis concretus in Vesica hæret. 120. C
- confectio Asthmatis periculum imminuit. 40. B
- anterioris partis dolor, & tandem partis ejus concavæ in morbo articulari. 66. B
- extinctæ & cribratæ usus in Syncopa. 102. E
- Calculi* causa in Pueris. 53. E
- cognoscuntur ex arenularum in Urina sedimento. 55. A
- colore flavo & croceo etiam dantur & hi magis in senibus ex renibus. 53. E
- in Vesica æque ac in Renibus producantur. 110. B
- in Ureterem transitus signa. 53. C
- majores in renum sinu hærentis effectus. 53. B
- materia & indicium sunt arenulæ. *ibid.*
- Vesicæ medicatio si fieri nequit, quid facere oportet. 111. A
- multi & exigui Urinæ viam intercludere possunt. 52. F
- medicamentis potabilibus conterendi sunt. 109. C
- autumno & hyeme producantur. 54. C
- oblongi ut plurimum formantur ob canalium rectitudinem. 53. D
- nonnulli colore albo & argillam referentes apparent, cujusmodi in pueris plerumque nascuntur. 53. D
- quare oblongi & inæqualis crassitudinis in Rene generantur prope Ureteres. 53. A
- renum tantum oriuntur his qui ignis calore effervescunt. 53. B
- in Ureteribus sedem suam non habent. *ibid.*
- per colem transeuntis mali effectus. 53. D
- progressus per Ureterem sentitur cum dolore. 53. C
- in Vesicam lapsus signa. *ibid.*
- pueris crebrius in Vesica oriuntur. 53. E
- causæ. *ibid.*
- causa in senibus frigidum corpus & crassus sanguis. *ibid.*
- renibus inhærentis curatio. 109. E
- renibus insistentes nonnunquam solvuntur Cucurbitula levi. 130. E
- renibus si insistant, & adsit lotii suppressio, & Volvulus, vena malleoli, quæ recta reni respondet, secanda. 130. D
- tortuosi ægerrime exeunt per Urethram. 53. D
- aliquando hamati sunt. *ibid.*
- Vesicæ adhæsiō ex colliqutione patet. 54. E
- Vesicæ magni sine noxa excidi nequeunt. 54. D
- Vesicæ valde parvi citra noxam exciduntur. 54. E
- si renibus concidant, quænam adhibenda sunt remedia. 130. D
- vasorum inanitione laxati elabuntur in renibus per mictum. 109. C
- Calculis* difficiliter vacuantur *Calculosi* renes, quam uterus a pariendo prohibetur. 130. C
- Calcolorum* colores varii. 53. E
- e renibus exitus optime prodest in Oleo infusus. 130. E
- in Renibus curatio. 130. C
- adhæsiō & intrusiones in Renum Canaliculis laxantur vasorum inanitione. 109. C
- procreatio diuturna. 52. F
- procreationem e foecunda sterilem reddere nemo potest. 130. C
- renum exitus quoquomodo procurandus. 130. D
- renum inhæsiōnes prohibentur fluxionibus Sanguinis e renibus. *ibid.*
- renum in Vesicam transitus ingentes dolores concitat. 110. A
- Calculosi* difficulter annuunt. 53. B
- renes *Calculis* vacuantur. 130. C
- valde dolent si *Calculi* renibus insistant. 130. D
- Calculus* in Vesicæ cervicem delapsus peracuti Vesicæ affectus causa. 23. C
- in Vesicam lapsus per Urinæ vias, Ischuriam solvit. 22. D
- magnus utrique reni inhærens Urinam supprimit. 53. A
- major in Vesica tolli nequit, neque potione aut Medicamento. 54. D
- minor Vesicæ tutius extrahitur quam major. 54. E
- specillo oriculario amovetur, & Urina educitur. 110. E
- Urinæ retentæ & inflammationis renum causa. 109. B
- Vesicæ Urinæ suppressionis causa. 23. B
- Urinæ suppressionem facit. 22. B
- affectus diuturnus. 52. E
- Calefacientia* aliquando in Arthritide conducunt. 134. A
- & mordentia externe applicata *Veternosis* conducunt. 80. A
- in Ulceribus cum convulsione. 86. A
- Calefacientium* usus in Coeliaca passione. 132. E
- usus in Saryriasi. 113. C
- Calefactiones* in sacculis ex quibus fieri possunt in Pleuritide. 91. E
- Calida* conducunt in Angina ad suppurationem. 87. D
- & facultate & ad tactum esse debent in Tetano. 85. C
- Calida* potiones & cibaria quando in Cholera prodesse possunt. 104. D
- Caliditas* a lanarum applicatione in Satyriasi vitanda. 115. B
- deliramenti causa in Phrenitide. 74. D
- pedum & intestinorum quomodo in Cholera revocatur. 103. E. F. 104. A
- mollis ab aëre in latere concluso veluti in Pleuritide. 93. C
- Calidi* efficiuntur viri a genitura. 56. B
- Caligo* in Cholera quid requirat. 104. C
- sensibus oboritur a fomentis capiti applicatis. 85. D
- sensus discutitur in Phrenitide inveterascente lotionibus & capitis perfusionibus. 77. E
- grave & torpens est. 75. B
- Callosa* durities aliquando in meatibus urinæ reperitur. 53. D
- Calor* acer & mordax in Pectore & ventre, foris patens, in Venæ cavæ inflammatione. 21. A
- acer in Pleuritide. 8. D
- Arteriæ à Corde. 108. B
- acer in Jecoris Ulcere. 42. D
- acer in Urinæ suppressione. 22. B
- acercum horroribus in Jecoris suppuratione. 41. E
- a sanguine multo accenditur. 113. A
- Capitis in Phrenitide noxium. 74. C
- Calor*

- Calor* depascens acer in Jecoris inflammatione. 19. E
 — & vigilia in Lethargicis excitari debent. 80. A
 — exercitationibus excitandus est in Epilepsia. 123. A
 — extremorum quomodo revocari & excitare potest in Syncope. 103. A
 — exterior Synanchen tollit. 17. A
 — excitandus in Vertigine capitis & manuum exercitatione & frictione. 120. A
 — in Pneumone. 41. A
 — in Peripneumonia modicus, humidus in exterioribus. 17. A
 — in quamlibet corporis partem ad extremos usque pedes & nares diffusus reviviscens, optimum Syncopæ sanescentis signum. 103. B
 — ad exteriora evocandus omni modo in Synanche. 88. A
 — intus innatus refrigeratus est in Coeliaca passione. 132. C
 — foras educendus in Pulmonaria. 95. D
 — cucurbitulæ lateri in Pleuritide applicatæ optimum fomentum est, & bona sudoris provocatio. 92. D
 — & Sanguis multus Maniæ causa. 31. D
 — auctus in inflammatione Pectoris ad suppurationem tendente. 38. C
 — in principio Arthritidis prodest, in fine frigiditas. 67. B
 — exiguus in naribus sed mordax in Ictero nigro & albo. 46. C
 — exiguus, mordax, visceribus inhærens in Diabetis incremento. 52. A
 — acer ex Urinæ suppressione a grumis Sanguinis in Vesica. 55. B
 — matutino tempore in Phthisi. 36. D
 — natus a frigida humorum potestate obtundendus in Satyriasi. 113. B
 — quidam noctu parvus & obscurus initio Asthmatis. 40. C
 — non exiguus in totum corpus emanat à Castoreo ulcere in Tetano insperso. 86. B
 — pectoris non retinendus est in Syncopa. 102. D
 — in Peripneumonia ingens, aridus in interioribus. 11. A
 — in Phthisi in noctem emicat, interdiu in Visceribus rursus delitescit. 36. B
 — Sanguinem prolicit. 99. A
 — siccissimus & acerrimus in Causi incremento. 16. E
 — sensim excitandus in Gonorrhœa. 131. C
 — subinde repetens post Pleuritidem sanatam cito curandus, ne recidivas faciat. 93. D
 — tenuis & acer intus in Causo. 16. D
 — tenuis jecoris sciri hi signum. 42. E
 — ubique toti corpori inest concoctioni inserviens. 45. C
 — ubique increfcens extrema infestans in Cholera bonus. 105. A
 — vividus in Uteri strangulatu, qui & post mortem remanet. 24. E
Calorem restaurans purgatio in Coeliaca passione. 133. A
 — excitantia in Lethargo bona. 80. A. B
Caloris aut frigoris sensus a ventre in Vesicam tendentis in Diabete adventante. 52. A
 — in frigus mutatio in Causo quid. 17. A
 — exhalatio per aquæ frigidæ potionem in Pleuritidis falso creditæ quibusdam speciebus. 93. C
 — concoquentis imbecillitas Coeliaci affectus causa. 58. B
 — sensus nullus in resolutione. 35. B
 — defectus sæpe Lienteriæ causa. 63. A
 — excessus in resolutionis initio. 35. B
 — imminuti effectus in Humores. 45. C
 — imbecillitas in Cachexia cruditatis causa. 47. D
 — ingenti frigiditas Elephantiasis causa. 69. B
Cancer neutiquam ulcus est. 64. D
 — ulceratus ulcerato longe graviora Symptomata habet. 64. D
Cancris Uteri duæ species. 64. C
Canina convulsio quid. 33. D
Canina convulsiones sæpe decipiunt. 35. E
 — convulsionis signa. 35. C
Caninus finus efficacissimus ad pus movendum in Angina. 87. D
Canis rabidus habitu linguæ solo hominem in rabiem conjicit. 5. D
Canities maturitas in tempore fit natura. 70. A
Canities & calvities præmatura in Elephantiasi laborantibus. 70. A
Cantharides Vesicæ inflammationem producunt. 23. D
 — Vesicam magnopere lædunt. 121. D
Cantharidum usus in Epilepsia a capite orta. *ibid.*
Capilli remanentes in Elephantiasi magis defœdant, quam si decidissent. 70. A
Capillorum exustorum usus in Vulvæ suffocatione. 111. D
 — derasio utilis in Cephalæa. 116. D
 — tonsio in Capitis Doloribus. 115. B
 — evulsiones in Uteri strangulatu. 112. C
Capiti nocet usus Veneris. 118. A
 — conducit Castoreum. 79. E
 — nocent lavationes calidæ. 120. B
 — non ingrata est Sinapis acrimonia. 117. B
 — prodest in Vertigine non mediocriter acuta. 119. E
 — fomenta aliquando applicare necesse est, in Tetano licet id haud tuto fiat. 85. D
 — prodest capillorum derasio. 116. D
 — raso applicanda est Cucurbitula in Melancholia. 124. D
Capitis circumvolutiones atque intentiones Vertigines adferunt. 120. A
 — attentus in Phrenitide efficax ad somnum conciliandum. 75. B
 — ad ruborem usque frictiones in Epilepsia a capite conducunt. 121. D
 — distentiones a voce acuta. 119. D
 — dolor in mictu Sanguinis periodico retento. 54. A
 — dolor ab omnibus bellariis, paucis exceptis. 120. D
 — dolor in sputo Sanguinis e capite. 12. B
 — dolores exigui non sunt spernendi. 115. A
 — dolor vel Cephalæa quid. 27. B
 — dolor vel gravitas in Mania. 32. D
 — dolor instantis Uteri suffocationis signum. 24. D
 — gravitas instantis Uteri suffocationis signum. *ibid.*
 — exercitatio & frictio in Vertigine. 120. A
 — & manuum tremor in Lethargo, quomodo curatur. 79. C
 — frictio utilis in Vertigine. 119. D
 — frictio quando bona in Cephalæa. 117. A
 — gravitas in Heterocrania leviori. 27. C
 — gravitas in stomachi affectu. 57. A
 — gravitas post finitam accessionem Comitialium. 3. B
 — gravitas in Scotomate. 28. B
 — gravitas in sputo Sanguineo e capite. 12. B
 — frictio in Cephalæa cum Sinapi & duplo pane. 117. A
 — in gyrum motus apparens in Vertigine. 28. A

- Capitis* irrigatio in Phrenitide rarius in Morbi incremento fieri debet, omnium vero frequentissime vigente morbo. 74. E
- irrigatio in Vertiginis Paroxysmo. 119. B
- irrigationes in Lethargo tales fiant, quales & in Phreniticis. 78. D
- irrigationes frigidae, ut in Phrenitide, in Syn-
copæ initio conducunt. 101. A
- morborum quinam salubris status. 110. B
- medela in Lethargo. 80. D
- morborum invasio tolerabilis quidem est. 114. C
- pressiones ad poliendam cutim faciunt. 120. B
- perfusiones in Phrenitide quando adhibendæ. 77. D
- nervi quomodo motu privare possunt. 34. C
- rasio quando utilis in Melancholia. 124. D
- rasio in Lethargo optima. 80. D
- summæ cuti exustæ in Cephalæa quid condu-
cat. 116. D
- tonsio optima in Phrenitide. 76. C
- tonsio quibus cautelis in Phrenitide facienda. 76. C
- remedia in Vertigine aliis subjungenda. 118. D
- terebratio in Cephalæa. 116. E
- terebrationes in Cephalæa temeraria remedia
sunt. 117. A
- tota gravitas in Vertigine diffatur gestatione
119. E
- Vertici applicari tuto possunt quæ evacuant. 79. B
- ustio & terebratio in Epilepsia a capite orta. 121. C
- ustio si fiat in Cephalæa musculi caveri de-
bent. 116. D
- Capræ* lactis usus in Jecoris Ulcere. 128. C
- herba Iride satiatæ, usus in Arthritide. 134. A
- Caprearum* carnes conducunt in Melancholia. 126. C
- Capreolorum* vitis usus in Jecoris Phlegmone. 107. A
- Caprini* lactis usus in Arteriæ vel Venæ dorsalis in-
flammatione. 108. E
- Caprinum* lac bonum est in Renum inflammatione. 109. D
- Caput* accenditur si alterutrius naris sigillatim fiat
dilatatio. 116. A
- ad genua contractum in Empyothorono diu du-
rante. 4. D
- atque oculos sensim attollendo exercitationes
fieri debent in Vertigine. 120. A
- derasis novacula capillis, ferramentis canden-
tibus urendum est in Cephalæa. 116. D
- efficacissime adstringitur, densatur, siccatur
lavatione frigida. 120. B
- erectum perfricandum est in Epilepsia. 123. A
- & manus exercendæ sunt, & horum frictiones
faciendæ in Vertigine. 120. A
- & mens a fructibus vitiosæ naturæ percutiun-
tur. 74. C
- & cervix in Lethargo quando Castorio cum
Anethino oleo inungendum & irrigandum. 78. E
- & sensus Phrenitidis sedes. 32. C
- & Vesica irrigationibus præmunienda in Syn-
copa. 101. C-D
- in Phrenitide irrigandum est refrigerandi causa. 74. C
- in Phrenitide calefieri non amat. *ibid.*
- in Venæ vel Arteriæ dorsalis inflammatione,
ut in febribus ardentibus irrigandum est. 108. E
- levius & agilius fit post mictum cruentum pe-
riodicum. 54. A
- locus est originis sensus & nervorum. 73. D
- sanguinem potius a corde trahit, quam aliis
distribuit. 73. E
- in Phrenitide si affectum est, venam cubiti
scindere non convenit. 73. E
- permulta aqua calida lavandum in Cephalæa,
posteaquam pituita utcumque educta est. 116. A
- pronum in pectus in empyothorono. 4. C
- quando erectum fricandum in Vertigine. 120. A
- quanto ad vitam magis necessarium, tanto dif-
ficiliore ægritudine laborat. 114. C
- quomodo perspirabile atque dissilabile reddi po-
test in Cephalæa. 116. A
- radendum & rubrum faciendum in Vertigine. 118. E
- repurgat Hiera. 82. B
- rubrificandum in Cephalæa. 117. A
- si ab atra bile afficiatur quid. 30. A
- varie distortum in accessione morbi Comitialis. 2. C
- Cardamomi* usus in Puerorum Epilepsia. 84. D
- Cardiacorum* aut Syncopæ curatio. 100. A
- Cardialgia* a stomacho affecto. 57. C
- Carminantia* in Volvulo. 105. D
- Carnes* ex pinguibus animalibus non pingues in Verti-
gine conducunt. 120. D
- extabescunt in Phthisi. 36. E
- grandinis plenæ sunt in victimis parvos humo-
res habentibus. 70. B
- non pingues, vim detergendi habentes pro-
sunt in Melancholia. 126. B
- pro refectione eligendæ in Epilepsia quæ sunt
natura leves, & concoctu faciles. 123. B
- liquatæ in humorem Sanguineum aquosum, te-
nuem in Hydrope Anasarca. 49. B
- quæ reficiunt administranda in Melancholiam. 126. D
- siccae & densæ Melancholia laborantibus sunt. 126. B
- raræ ac molles ad ægritudinis remissionem ma-
xime faciunt in Melancholia. 126. B
- omnes vetustæ nocent in Cephalæa. 117. D
- Carnis* augmentum in Vertigine. 120. A
- consumptio in purulentia inveterascente. 38. B
- conveniens incrementum a stomacho bene af-
fecto. 56. D
- Carnium* rubicundarum & grandium dejectio in inte-
stini cæci ulcere. 60. D
- vetustarum usus Dysenteriae causa. 60. A
- usus in totum interdicens in Epilepsia, sin-
minus, in Curatione saltem 123. B
- usus noxius in Satyriasi. 113. D
- crudarum & in aqua lotarum similes dejectio-
nes a pure & jecore per intestina delabente. 127. E
- Carnosorum* rejectio ubi abscessus pectoris instat ru-
ptio. 38. D
- Carnosus* corporis habitus a stomacho grate affecto. 56. D
- Caro* bubula vel ovilla crassum succum creat, & ca-
put replet. 117. D
- in humorem carnis similem colliquescit in A-
nasarca. 50. A
- si livida sit in Elephantiasi, locus scarifican-
dus est priusquam remedia applicentur. 135. D
- semen usus in Cephalæa. 117. C
- Caruncula* aliquando fit separatio in Uteri ulcere. 64. B
- Cartilagine* tarde & lente suppurant. 39. A
- Caryceæ* usus in Cephalæa. 117. C
- Cassa* usus in Renum Calculo. 131. A
- usus juvat in Epilepsia a visceribus orta. 122. B
- Casseus* caput dolore vexat. 117. D
- Castorei* cum cera usus in Tetano. 86. D
- cum mulla usus in Satyriasi. 113. D
- cum oleo injectio in intestinum in intestini &
Vesicæ resolutione. 83. E
- cum oleo usus in Tetano. 86. D
- Casto-*

<i>Castorei</i> cum unguine usus in Tetano.	86. D	refrigerantia in Satyriasi.	113. B
— usus ad manuum & capitis tremorem in Lethargo.	79. C	— in Melancholia.	126. D
— usus cum Anethino oleo in Lethargo ad inungendum caput & cervicem.	78. E	— tepescientia in Satyriasi.	113. C
— usus in Gonorrhœa.	131. D	<i>Cataplasmatum</i> usus in Arthritide.	133. D
— usus in Syncopa.	103. A	— usus in Melancholia.	124. D
— usus varius in Tabæ.	81. A	<i>Cataplasmatum</i> calorem diu conservandi modus in Pleuritide.	91. E
— usus in Cholera.	104. F	— materies in Tetano quænam esse debet.	85. E
— usus in Lethargo.	78. B	— usus in Epilepsia a visceribus orta.	122. A
— usus in Vulvæ suffocatione.	111. E. 112. B	— usus in Epilepsia.	121. C
— usus in Tetano.	85. C	— usus in Renum Calculo.	130. E
— usus ante cibos in Uteri strangulatu.	112. C	<i>Catapetia</i> in Sanguinis rejectione.	98. C
— usus egregius in Tetano ex vulnere.	86. B, C, D	<i>Cateiadiion</i> instrumentum ad venam in nasi interioribus aperiendam in Cephalæa.	116. B
<i>Castoreum</i> morborum constitutiones convertit.	79. D	<i>Catheter</i> non tuto in Vesicam introducitur in fortiori ipsius resolutione.	83. D
— habitum ad calidum & siccum permutat.	<i>ibid.</i>	<i>Catheteris</i> usus in Calculo Vesicæ.	110. E
— etiam proficit in Lethargo, si in nares inspiratur.	<i>ibid.</i>	<i>Causi</i> incrementi signa.	16. E
— si ore assumi nequit in Lethargo, forma Clysmatis cum oleo injici potest.	<i>ibid.</i>	— signa lethalia.	16. F. 17. A. B. C
— supra & infra flatus expellit.	<i>ibid.</i>	— signa.	16. D
— nonnullis Urinam stercusque detrudit.	<i>ibid.</i>	<i>Causificorum</i> medicamentorum usus in faucium ulceribus.	89. B
— si in omne corpus penetret, firmi atque robusti nervi efficiuntur.	<i>ibid.</i>	<i>Causus</i> si superveniat Phrenitidi quid agendum.	76. E
— sternutamenta suavi caliditate præstat, & melius quam alia sternutatoria.	<i>ibid.</i>	— Syncopes quandoque causa.	16. D
— cum aliis sternutatoriis in Lethargo misceri potest.	79. F	— v. febris ustoria.	<i>ibid.</i>
— morbis nervorum medetur.	79. E	<i>Cedmata</i> in Vena Cava.	20. E. F
— nervos refrigeratos calefacit.	111. E	<i>Cedria</i> usus in Elephantiasi.	135. A
— paulatim adhibitum calefacit, & capiti conducit.	79. E	<i>Celeritas</i> adhibenda est in Melancholiæ curatione a suppressis solitis evacuationibus.	125. B
— solum, vel cum aliis mixtum egregium est in Apoplexia.	82. C	<i>Celtarum</i> vel Gallorum medicamenta contra Elephantiasin sunt innumera.	135. B
— ulceri in Tetano inspergendum est.	86. B	<i>Cenchridis</i> usus in Lethargo.	78. C
<i>Casus</i> in Lipothymia.	33. E	<i>Centaurii</i> Comæ decocti ex oleo aut aqua usus in Apoplexia.	82. A
<i>Cataplasma</i> pedibus applicandum in Syncopa.	103. B	— decocti usus in Angina ad educendam Pituitam.	87. A
— acre & ruborem excitans in Lethargo.	80. B	<i>Cepæ</i> usus Dysentericæ causa.	60. A
— acre capiti raso imponendum in Lethargo per horæ spatium.	80. D	<i>Ceparum</i> usus in Vertigine.	120. D
— in Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione.	108. B	<i>Cephalæa</i> , irritis aliis remediis, si perseverat, quid agendum.	117. A
— in Renum inflammatione.	109. C	— juvatur remediis ad ossa usque penetrantibus.	115. C
— pectori suave in Phrenitide.	76. F	— vel dolor Capitis quid.	27. B
— in Tetano ex Vulnere.	86. B	— sæpe reverti solet, & in suo vigore consistens plerumque delitescit.	116. D
— pro vulneribus ab hirudinibus in Satyriasi.	113. C	<i>Cephalææ</i> curatio.	114. C
— in Lethargo acre frequenter detrahendum, ne periculum inferat.	80. B	— non conducunt pituitam evocantia priusquam venter Clystere aut purgatoriis evacuatus fuit.	115. D
<i>Cataplasmata</i> ad præcordia in Phrenitide.	75. E	<i>Cephalæam</i> exstirpans medicamentum.	117. B
— in Apoplexia.	82. E	<i>Cephalalgia</i> quid.	27. B
— in faucium inflammatione & strangulatu, eadem quæ in Angina.	89. B	<i>Cephalalgicæ</i> species infinitæ sunt.	<i>ibid.</i>
— in Diabete.	130. A	— signa.	<i>ibid.</i>
— in Gonorrhœa.	131. C	<i>Ceræ</i> cum Castoreo usus in Tetano.	86. D
— adstringentia in Coeliaca passione.	132. D	— usus in Apoplexia.	82. E
— in Jecoris Phlegmone.	107. A. C	— usus in Diabete.	130. A
— in Lethargo conducunt qualia in Phrenitide.	79. A	— usus in Melancholia.	126. D
— in Pleuritide.	91. D	— usus in Phrenitide.	76. C. 77. A
— in Uva eadem, quæ in Angina.	88. E	— usus cum oleo veteri in Cholera.	104. F
— in Tetano ex vulnere.	86. B	— usus in Syncopa.	103. A
— in Volvulo.	106. A	<i>Cerati</i> ex oleis usus in Phrenitide.	76. C
— mollißima adhibenda sunt in Lienis Scirrhus.	128. E	— ex rosâ usus ad crustas summam capitis cutim exustam occupantes.	116. E
— in Phrenitide.	75. E. 76. A	— ex unguento rosaceo facti usus in Sanguinis rejectione.	97. A
— præcordiis & ventri applicanda in Phrenitide, si Phlegmone subit vel durities.	75. E	— humidi cum Sinapi arido usus in Pulmonaria.	95. D
— pro Calculo renibus inhærente.	109. E	— Nardini usus in Cholera.	104. E
— qualia in Synanche adhibenda.	88. A	— rosacei usus in Cholera.	<i>ibid.</i>
— qualia in Angina adhibenda.	87. C	— Oenanthini usus in Syncopa.	102. C
		— usus in Phrenitide.	76. C

- Cervatorum* usus in Epilepsia. 121. C
Ceratum cum Nardo in Syncopa. 102. B
 — ex Nitro & Sinapi in Synanche. 88. A
 — cum Cyprino oleo & lintacio loco scarificato imponendum in Pleuritide. 92. C
 — in Jecoris Phlegmone. 107. C
Cerebri pulsationes a voce acuta producuntur. 119. D
Cerebrum vultus dicitur conferre in Epilepsia a visceribus orta. 122. B
Certatio caestibus aut pugnis utilis, in Vertigine. 120. A
Ceruminis secretio in auribus. 45. C
Cervices, jugula & pectus polenta conspergenda in Syncopa. 102. D
Cervicis vasa distenta in augmento accessionis morbi Comitialis. 2. E
 — usui inserviunt exercitationes. 120. A
 — vertebrarum & dorsi dolor in Arthritide. 66. C
Cervix curva in accessione morbi Comitialis. 2. C
 — & caput quibus in Lethargo Castoreo cum Anethino oleo inungendum est. 78. E
 — & Mentum, si in Apoplexia congelascunt calefactoriis illinienda & fovenda. 83. C
 — in Apoplexia, instante morte, congelascit. *ibid.*
 — nonnihil tortuosa, gracilis non versatilis sed intenta & vicens in Phthisi. 36. D
 — percussa violento ictu causa Tetani. 3. D
Chalcitis ustae cum Cadmia trita ex aceto usus in Fau- cium Ulceribus. 89. C
Chamaele usus in Epilepsia a Visceribus orta. 121. E
Chamaeleontis radices usus in Coeliaca passione. 132. E
Chamemeli usus in Phrenitide. 76. E
Charoneorum halitus Uvae in Spiratu Synanche necat. 5. C
Chenalopecis usus in Elephantiasi. 135. C
Chiragra manuum dolor. 65. B
Chium vinum in Syncopa conducit. 101. E
Cholera quid. 17. C
 — est vitium acutissimum. *ibid.*
 — morbus initio facilis & sine dolore. 17. D
 — quos & quando invadit. 18. A
 — alvus calido unguine irriganda est. 103. E
 — multitudine & varietate excrementorum pur- gantium Medicamentorum effectus superat. 136. B
Cholera, irritis aliis remediis, in pejus ruenti con- ducunt pectori & ventri imposita quae in Syncopa. 104. E
 — signa prognostica salutaria & perniciofa. 105. A
 — Symptomata si increcant & urgeant quid agendum. 104. C
 — causa cruditas longa. 17. D
 — signa Lethalia. 17. E
 — curatio. 103. E
Chordapsi definitio. 18. B
Chronici morbi ex levi offensa revertuntur. 26. C
 — morbi sive diuturni. *ibid.*
 — morbi doloribus pleni. *ibid.*
Chronicis morbis laborantes in victus ratione facile delinquent. *ibid.*
Chronicorum morborum medela difficulter ab aegris ad finem sustinetur. *ibid.*
 — morborum incerta curatio. *ibid.*
 — morborum effectus. 27. A
 — morborum causae sunt jecoris vomicae exiguae. 19. D
 — vel diuturnorum Morborum curatio. 113. D
Chronicus morbus corpus non tantum tabefacit, sed sensus pervertit, animamque insanam reddit. 27. A
Chylificatio deficit in Cachexia. 47. E
- Cibaria* concoctu facilia praebenda sunt in Arteria vel Venae Dorsalis inflammatione. 108. E
 — in renum inflammatione concoctu facilia & qualia in Jecoris vitiis danda sunt. 109. D
 — parum nutrientia & frigida conducunt in Sa- tyriasi. 113. D
 — quatenam in Diabete conveniunt. 130. A
Cibarium bona concoctio a somno in Syncopa. 103. C
Cibi ante assumptionem dandum est Amylum. 98. C
 — concoctio & distributio bona, habitus corporis boni signum. 47. A
 — concoctio & digestio depravata in Calculo Re- num. 53. C
 — copia nimia in Lethargo nocet. 78. C
 — ex amylo conducunt in qualibet puris ex jecore eruptione. 128. D
 — exhibendi occasio in Phrenitide non negligenda. 73. E
 — exhibendi opportunum tempus in Phrenitide quo- modo inveniendum. 73. C
 — fastidium nullum in intestinorum abscessibus. 61. E
 — fastidium in Jecoris Scirrho. 42. E
 — fastidium in Hydrope. 50. A
 — fastidium in Pneumone. 41. A
 — fastidium in mictu Sanguinis Periodico. 54. A
 — fastidium stomachi affecti signum. 16. B
 — fastidium in Colica. 59. B
 — fastidium in Satyriasi. 25. D
 — fastidium a stomacho atra bile vexato. 56. D
 — fastidium in Calculo Renum. 53. C
 — fastidium in Purulentis. 38. B
 — fastidium in intestinorum tenuium ulcere cavo & depascente. 61. E
 — fastidium in Lienis ulcere nimis protracto. 44. A
 — fastidium in Ictero nigro. 46. B
 — fastidium in Phrenitide quomodo curatur. 77. A
 — grati concedi possunt Melancholicis post purga- tionem. 124. C
 — humidiores, pauciores, & continui Phreniticis conducunt. 73. B
 — animum demulcent. *ibid.*
 — non concocti a Cicatricibus intestinorum tenuium. 62. E
 — non subtrahendi si morbus longiori tempore pro- ducatur. 74. B
 — in Tetano exhiberi debent, & quales. 85. B
 — nec jejunii delectatio ulla in Elephantiasi. 71. B
 — parsimonia & vigiliis maceratis familiaris ex sto- machi affectu. 57. D
 — potionisque desiderium excitatur in Syncopa a mentis delectatione. 102. D
 — quomodo exhiberi debent in Gulae resolutione. 83. B
 — in asperam Arteriam subterlabuntur in Gulae re- solutione. 83. B
 — quales Phreniticis conducunt. 74. A
 — paucitas jubenda post inedia in Jecoris Phleg- mone. 106. E
 — potusque accipiendi impotentia in Syncopa ex im- portuna repletionem. 101. C
 — quando in Pleuritide exhibendi. 90. B
 — Phreniticis in remissionibus febris & delirii con- cedendi. 73. B
 — tenues, labiles, lotium moventes profunt in Je- coris Phlegmone. 107. C
 — retinendi impotentia Lienteriae causa. 63. A
 — odium a puris ex Jecore in stomachum transitu. 127. E
 — in Pleuritide protracta quinam conveniunt. 90. E
 — quales conducunt in Phrenitide diu durante. 74. B

<i>Cibis</i> usitatis cito satiantur, qui stomachi affectu laborant.	58. A	— substrahendus in iudicationibus & paulo ante iudicationes in morbis.	74. B
— inusitatis læduntur, qui stomacho affecto laborant.	58. A	<i>Cicada</i> tostæ aut tritæ utilissimum Vesicæ remedium.	110. E
<i>Cibo</i> exiguo uti singulis diebus oportet in Lethargo.	78. C	<i>Cicatrices</i> novæ ex Sanguinis rejectione solidandæ sunt.	99. C
<i>Ciborum</i> acrium usus Dysentericæ causa.	60. A	<i>Cicatrici</i> ducendæ Medicamenta in capitis summæ cutis exustione inservientia.	116. E
— appetitus in pectoris abscessu bonus.	38. F	<i>Cicatrix</i> intestinorum Lientericæ causa.	62. E
— appetitus magnus in Cachexia.	47. C	— Vesicæ difficulter inducitur.	55. E
— concoctio prava in Cachexia.	ibid.	<i>Cicuta</i> ex aqua vel vino vel aceto usus in Satyriasi.	113. B
— coctio depravata in Epilepsia inveterata.	29. A	<i>Cinamomi</i> usus in Volvulo.	106. C
— averfio & odium, ubi stomachus est affectus.	57. A	— usus in Renum Calculo.	131. A
— concoctio difficilis in mixtu Sanguinis Periodico.	54. A	— usus in Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione.	108. D
— appetitus in Pleuritide quando bonus.	9. C	— usus in Vulvæ suffocatione.	112. A
— crudorum & incoctorum distributio fit in Elephantiasis incremento.	69. D	<i>Cinamomum</i> bonum in Epilepsia a visceribus orta.	122. B
— concoctio rara in Elephantiasis laborantibus.	ibid.	<i>Circumvolutio</i> vertiginem & morbum Comitalem accersit.	122. E
— fastidium in Pleuritide.	8. E	<i>Circumvolutiones</i> atque intentiones capitis & oculorum Vertigines producant.	120. A
— fastidium in Phthisi.	36. D	<i>Citharæ</i> cantus Musico quietem affert.	75. C
— fastidium in fluore Uterino.	63. E	<i>Clamare</i> sæpe nequeunt mulieres ob respirationem vel vocem interceptam in Vulvæ suffocatione.	111. C
— appetitus aliquando magnus in Cachexia.	47. D	<i>Clangor</i> tibiærum vel fistularum apparens in Vertigine.	28. A
— in ore contritus laboriosus, ubi stomachus affectus est.	56. E	<i>Glaudicatio</i> in Arthritide a coxendicum dolore.	65. F
— digerendorum impotens est ventriculus in Coliacæ passionis.	132. C	<i>Clunis</i> dolor in Ischiade.	66. A
— coctio bona in jecore affecto salutaris.	42. D	<i>Clyma</i> ex oleo rutaceo in Pleuritide.	92. E
— fastidium a dolore in Arthritide.	67. C	— ex castoreo cum oleo in Lethargo.	79. D
— fastidium ex levi venæ cavæ inflammatione, vel magna paulatim remittente.	21. D	— ex castoreo cum oleo in Tetano.	86. D
— indifferentia initio Icteri albi, postea appetitus.	46. B	— acre loco venæ Sectionis in Pulmonaria aliquando adhiberi potest.	94. B
— fastidium in Peripneumonia.	11. A	— in Lethargo ex sale, nitro, & Castoreo optimum.	78. B
— fastidium in Cholerae incremento.	17. D	— ex Hiera cum mulla & oleo in Tetano.	86. D
— fastidium in Jecoris inflammatione.	20. A	<i>Clysmata</i> in Phrenitide, si alvus suppressa.	76. B
— longa corruptio Jecoris inflammationis causa.	19. E	— duorum generum adhibenda eodem die in Angina.	87. A
— in potum appetentia quidem est, sed sine voluptate & gustu in Elephantiasis.	71. A	— in Apoplexia.	82. A
— fastidium in Epilepsia inveterata.	29. A	— in Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione, si alvus valde suppressa.	108. C
— multorum & diversorum magna cruditas Volvuli est causa perpetua.	18. C	— acria in Venæ vel Arteriæ Dorsalis inflammatione non adhibenda.	ibid.
— omnia genera illico fastidiunt, qui stomacho affecto laborant.	58. A	— in Syncopa.	101. A
— rejectio & fastidium in stomachi Ulcere.	14. C	<i>Clysmatum</i> usus in Uva.	88. D
— variorum & usitatorum usus bonus post Sanguinis rejectionem curatam.	99. E	<i>Clysteres</i> in faucium inflammatione & strangulatu.	89. A
<i>Cibos</i> fastidiunt juvenes Gonorrhœa laborantes.	56. A	— in Satyriasi.	113. B
— cum voracitate assumunt Satyriasi laborantes.	25. D	— non acres, sed molles, in Vulvæ suffocatione.	112. A
<i>Cibus</i> in Sanguinis rejectione.	98. E	— in Renum inflammatione.	109. D
— calidus, humidus, lenis, æquabilis, migmatodes, dissolutorius &c. in Pleuritide.	90. C	— in Volvulo.	105. E
— in Pleuritide qualis.	ibid.	<i>Clysteris</i> usus in omnibus capitis vitiis.	115. D
— in Phthisi.	127. A. B. C	<i>Clysterum</i> usus in Cephalæa.	116. B
— in Lethargo debet esse attenuans &c. & alvum leniens.	78. C	<i>Cneori</i> usus in Epilepsia a visceribus.	121. E
— in Elephantiasis mundus, boni succi, concoctu facilis, & simplex debet esse.	135. D	<i>Cneorum</i> & Sinapi ventrem repurgant in Angina.	87. C
— inflans Hydropis causa.	50. D	<i>Cnicus</i> ex hordei cremore initio Lethargi mediciter purgat.	78. B
— in Epilepsia.	123. B	<i>Cnidii</i> grani cum aqua aut mulla usus in Cephalæa.	110. A
— licet stomacho non officiat; cordi nocere potest.	16. A	<i>Coccali</i> usus in Melancholia.	126. C
— post vinum in Syncopa exhibendus.	101. E	<i>Cocci</i> Gnidii usus in Epilepsia a visceribus orta.	121. E
— Pleuriticis quinam conveniens.	90. E	<i>Cochlearum</i> valde elixarum aut ipsarum succi usus in Volvulo.	106. B
— purus & sincerus esse debet in Jecoris Ulcere.	128. B	<i>Coctio</i> ciborum depravata in Epilepsia inveterata.	29. A
		— læsa in Jecoris Ulcere.	42. D
		Cccc 2	Coctio-

- Coctiones* dimidiatae in intestinorum ulcere ab abscessibus. 61. E
- Celiaca* passio vitium longissimum & difficulter curabile. 58. E
- passio quibus anni tempestatibus magis fit. 59. A
- passio ab intus innato calore refrigerato. 132. C
- passio absque manifesta causa desistens iterum redit. 58. E
- passio ex levi errore redit. *ibid.*
- passio per circuitum revertitur. *ibid.*
- passio non solum concoctionis sed etiam digestionis vitium. 58. D
- Celiacae* passionis incrementis signa. *ibid.*
- passionis signa. 58. C
- Celiaci* quinam dicuntur. 132. C
- Celiacorum* curatio. *ibid.*
- Celiacus* affectus a debilitate virium alimenta distribuentium. *ibid.*
- morbus. 58. B
- morbus ventriculi affectus. *ibid.*
- Coeundi* desiderium inexplabile in Satyriasi. 25. C
- in publico pudor nullus in Maniae statu. 32. E
- impudens desiderium in Elephantiasi. 69. B
- intatietas Satyriasi laborantes efficit audaces. 112. D
- Cæna* frugalis & simplex esse debet in Cephalæa. 116. B
- triticea Vertiginoso conducit. 120. D
- Cogitatione* ubi stomachus male affectus est. 56. E
- Cogitationes* absurdas habent Maniaci. 32. A
- turbulentæ in resolutionis initio. 35. C
- variæ in Peripneumonia malæ. 11. B
- Cohæso* Maxillarum in Vertiginis accessione. 119. B
- Coitu* non juvantur Satyriasi laborantes. 25. C
- Coitus* impudens desiderium in Gonorrhœa muliebri. 56. A
- desiderium in Elephantiasis incremento. 69. E
- Coli* dolor prope splenem colorem facit viridem nigrum cum viridi mixtum. 59. B
- purulentus abscessus ab aliis ulceribus internis non differt. 61. C
- abscessus signa, pus, medicatio eadem quæ aliorum ulcerum. *ibid.*
- abscessus mali moris signa. *ibid.*
- Volvulo affecti Symptomata. 19. A
- Volvulo moriuntur ægri a Calculis e renibus confidentibus. 130. D
- Colica* a frigore & crassis humoribus oritur. 59. D
- quam ætate, anni tempore & regione frigida oritur. *ibid.*
- a proximis visceribus aliquando communicatur. 59. B
- Colicæ* quinam morbi succedunt, & unde hæc oriuntur. *ibid.*
- causæ sunt plurimæ. 59. B
- signa. *ibid.*
- Colici* Volvulo & torminibus celeriter necantur. *ibid.*
- vel morbo Intestini plenioris laborantes. *ibid.*
- Colis* dolor in ulcere Vesicæ depascente. 55. D
- Colon* ubi suppurat in Volvulo, a morte liberatur æger. 19. A
- Icteri sæpe causa. 44. D
- Color* ater cum viridi mixtus in Utero ex lienis vitio. 44. E
- ater viridi commixtus in Ictero nigro. 46. A
- ex atro viridique permixtus in Anasarca. 50. B
- in Ictero per totum corpus croceus aspectu horribilis. 45. D
- biliosus in Jecoris inflammatione. 20. B
- corporis ad albedinem vergens in Ictero. 44. E
- corporis flavus, vitellinus, aut croceus aut ex atro viridique permixtus in Ictero. 44. C
- Color* ex albo & viridi mixtus in Ictero albo. 46. B
- candidus in iis qui Phthisi obnoxii. 37. C
- ex pallido fit floridus usu Veratri albi. 137. B
- in Jecoris suppuratione si augetur fit Icterus in albidum divergens. 41. E
- ex atro viridique permixtus, quibus Lienis abscessus. 43. E
- flavus in Ictero communicatur corpori per halitus. 45. B
- herbaceus in Jecoris suppuratione. 41. E
- in Ictero aut in flavum croceumque vergit simulque albicat & virescit, aut in viridem atrumque convertitur. 45. D
- in Ictero quotuplex & qualis. *ibid.*
- lividus aut niger superciliorum in Elephantiasi. 70. C
- corporis vividus a stomacho grate affecto. 56. D
- corporis in Melancholia incrementis ex atro viridique permixtus oritur. 30. D
- niger cum viridi permixtus a Coli dolore prope splenem. 59. B
- albus cum viridi permixtus a Coli dolore prope jecur. *ibid.*
- subalbidus viridis in Jecoris Scirrho. 42. E
- tenebricosus in purulentia inveterascente. 38. B
- bonus in pectoris abscessu bonum. 38. F
- vividus boni habitus corporis signum. 47. A
- Ictero laborantium. 45. D
- Colore* ex atro viridique permixto infecti sunt, quibus jecur inflammatum. 20. A
- Coloris* languor in augmento Phthifis. 36. B
- fœditas in Hydrope. 49. A
- Collapsus* in Synanche. 6. B
- Colli* venæ tument in Peripneumonia. 11. A
- Colliquati* dicuntur qui post ulcera Jecoris tabefacti moriuntur. 43. B
- Colliquatio* cita in Diabete. 52. B
- cita ab ulceribus a Calculo factis. 54. C
- velox in Diabete consummata. 51. D
- in Jecoris Ulcere. 42. D
- a febre in Phthifi. 36. B
- in Diabete quomodo sedatur. 129. A
- Colliquationes* a Calculo majori in Vesica. 54. D
- habitus malæ sunt in Pectoris suppuratione. 39. A
- Colliquationis* periculum in Gonorrhœa. 131. B
- Collisio* Maxillarum in Vertiginis accessione. 119. B
- Collum* ex inflatione spiritus intumescit in Asthmate. 40. D
- tumescit in Leucophlegmatia. 50. A
- Collutio* oris quomodo fieri debet. 116. A
- Collutiones* quales conducunt, si ulcera crustosa sint in Angina. 87. E
- in Angina. 87. D
- Column* & renes contigui sunt. 130. D
- Columbæ* elixæ in Pleuritide protracta. 91. C
- Columbi* optime conveniunt in Elephantiasi. 136. A
- Columbinus* fimus optimus ad pus movendum in Angina. 87. D
- Columbus* conducit in Cephalæa. 117. D
- Columella* quibusdam ad os palati exesa est. 89. D
- aliquando secundum latitudinem palato adheret in canina convulsione. 35. D
- aliquando in longum producit & descendit fistulæ per similes in canina convulsione. *ibid.*
- si purulenta facta est quid agendum. 89. A
- Columellæ* convulsio in canina convulsione. *ibid.*
- vitiorum curatio. 88. B
- quædam vitia per succissionem curari debent. *ibid.*
- inflammatio. 6. D
- Co-

<i>Columella</i> prima species, Columna dicta & senibus frequens.	6. E. 7. B	vel vocem interceptam in Vulvæ suffocatione.	111. C
— altera species, Uva, adultis frequens.	<i>ibid.</i>	<i>Consilii</i> inopes sunt, quibus venæ cavæ levis inflammatio vel magna paulatim remittit.	21. D
— tertia species, Lorum, pubescentibus & pueris frequens.	<i>ibid.</i>	<i>Conspectus</i> fluenti, turbinis agitati, vel rotæ volventis, causa accessionis morbi Comitialis.	1. B
— quarta species, Fimbria.	6. E	<i>Consortia</i> hominum Melancholici fugiunt.	30. C
— per ulcus consumtio.	7. D	<i>Constrictio</i> gulæ necessaria ad devorandum.	83. C
— morbi sunt multiplices.	6. D	<i>Contractio</i> Episcynii fortis ut in iratis, in Elephantiasi.	70. C
— nomina.	<i>ibid.</i>	— membrorum in Satyriasi perniciofa.	25. E
— natura nervosa, humida.	<i>ibid.</i>	<i>Contractiones</i> brachiorum crurumque musculorum in Cholerae incremento.	17. E
— quædam vitia acuta sunt, & strangulando hominem perimunt.	88. C	<i>Conversio</i> ad somnum in quiete optima in Vertigine.	120. E
<i>Columna</i> æquabili crassitudine a basi ad summum usque palatum constat.	88. C	<i>Conversiones</i> corporis citra lassitudinem juvant in Elephantiasi.	135. D
— acria medicamina tolerat.	88. F	<i>Convulsi</i> facile fiunt Phrenitici.	73. A
<i>Columnæ</i> curatio valentiora medicamenta requirit, quam Uva.	88. F	<i>Convulsio</i> facile in Satyriasi oritur.	113. E
— affectus acutus cum inflammatione, crassitie, longitudine suboritur.	<i>ibid.</i>	— aut distortio maxillæ inferioris in Epilepsia quid requirat.	84. C
<i>Coma</i> in Pleuritide.	9. A	— sæpe oriri potest a compressione labrorum cucurbitulæ in Tetano.	85. E
<i>Comitialis</i> morbi paroxysmi instantis Symptomata.	1. A	— Canina quid.	33. D
— morbus. V. Morbus Comitialis.		— ex vulnere facta perniciofa.	86. A
— morbus in nervis a Capite remotis fixus.	2. A	— in Cholera instantis mortis signum.	18. A
— morbus in affectione capitis fixus.	1. B. 2. A	— desinens in Cholera bona.	105. A
<i>Commios</i> usus in Sanguinis rejectione.	97. B	— ex vulnere facta, quomodo tractari debet.	86. A
<i>Commotio</i> manuum optima in Epilepsia.	123. A	— ex Urinæ acris suppressione.	22. C
<i>Comprehensio</i> aut collisio, si Apoplexiæ causa fuerit, vena statim secanda.	8. D	— nervorum a Venæ Sectione vel forti brachii compressione.	85. B
<i>Compressio</i> lenior debet esse in deligando brachio, si vena lecta fuerit in Tetano.	85. B	— & distortio oculorum & membrorum in Epilepsiæ accessione.	28. E
<i>Conclave</i> non titubans inhabitari convenit ubi Sanguis per os rejicitur.	95. F	<i>Convulsione</i> lingua varie movetur in Epilepsia.	29. B
— quale Phreniticis conducit.	72. B	<i>Convulsiones</i> nervorum omnium in Satyriasi.	25. C
<i>Concoctio</i> bona in pectoris abscessu bona.	38. F	— in Satyriasi.	25. D
— bona delectationis stomachi effectus.	56. D	— oriri possunt ex nimio Irini unguenti tactu ad tonsillas in pueris Epilepticis.	84. B
— bona quomodo comparetur.	131. F	— Vesicæ incisioni supervenientes, Lethales.	54. D
— melior in Ictero albo quam in nigro.	46. B	<i>Convulsioni</i> pedum & musculorum in Cholera quid conducatur.	104. F
— ciborum rara in Elephantiasi laborantibus.	69. D	<i>Convulsionis</i> metus quando in faucium ulceribus adesse cognoscitur.	89. D
— & digestio depravata a caloris defectu.	63. A	— metus a Catheteris introductione in Vesicam resolutam.	83. E
— depravatur in Purulentia.	38. B	— metus in faucium ulceribus ex crustarum refectione cum Ulcerum rubore.	89. D
— in Cachexia.	47. D	— metus si adsit in Lethargo quid conducatur.	79. A
— cibi depravata in Calculo renum.	53. C	<i>Conyza</i> decocti in Phrenitide usus.	74. E
— vitiosa est in stomachi affectibus laborantibus.	131. E	— herbæ usus in Tetano ex vulnere.	86. B
— fit etiam in Colo unde ad jecur deducitur.	45. A	— usus in Gonorrhœa.	131. C
<i>Concoctionem</i> juvantia Epithemata in Cœliaca passione.	132. E	— usus in Phrenitide.	75. C
— quænam juvant in vitio stomachi laborantibus.	132. A, B	— usus in Satyriasi.	113. C
<i>Concoctionis</i> impotentia æstate.	58. A	— usus in Tetano.	85. B
<i>Concoctu</i> difficilia in Sanguinis rejectione non exhibenda.	99. B	<i>Cor</i> est Arteriarum principium.	108. B
<i>Concoquendi</i> longa imbecillitas non tollitur ulla exercitationum specie.	132. A	— Arteriæ calorem impertit.	<i>ibid.</i>
<i>Concubitu</i> ipso sedari non potest Satyriasis.	112. D	— in medio pulmone sedet.	57. C
<i>Concubitus</i> viris prodesse potest in Epilepsia, nocet vero pueris.	123. D	— a stomacho affectum plurimos affectus producit.	57. B
<i>Concussio</i> corporis ut in rigore a Calculi in Ureterem transitu.	53. C	— angustiis sæpe opprimitur in Uteri strangulatu.	24. B
<i>Concussiones</i> magnæ Utero prolapsus causa.	64. E	— foetore, ulcere, sanie oppressum, mortis causa.	7. E
— corporis ad movendum & propellendum renum Calculum optimæ.	110. A	— si in Asthmate afficitur non diu superest homo.	40. A
— Sanguinis rejectionem exasperant.	96. A	— Fulicæ crudæ dicitur conferre in Epilepsia.	122. B
<i>Condimenta</i> qualia in Phthisi conveniunt.	127. C	— uritur in Cynanche.	5. E
<i>Confluxus</i> saniei a jecore in ventrem perniciosissimus est.	127. D	— vitæ spirandique principium.	16. A
<i>Confusio</i> mentis in Satyriasi a Sanguine multo, venæ sectione tollitur.	113. A		Dddd
<i>Conqueri</i> sæpe nequeunt mulieres ob respirationem			Cor

- Cor* ubi affectum mors brevi succedit. 10. B
Corallii usus in Sanguinis rejectione. 97. E
Cordi omnium facultatum inest principatus. 57. C
Cordis affecti signa. 16. B
 — a cibis læti signa. *ibid.*
 — concussio cum palpitatione ubi afficitur. *ibid.*
Coriandri usus in Sanguinis rejectione. 99. A
 — succi ex aceto propinati usus in Sanguinis rejectione ex erosione. 98. B
 — leminum usus in Cephalæa. 117. C
Corii bubuli usus in Renum calculo. 130. E
Cornicis pes in Pulmonaria conducit. 95. C
Coronopus optimus in Phrenitide. 74. A
Corpora purulenta in Jecoris abscessu quomodo rumpenda. 128. A
Corporis concussio ut in rigore a Calculi in Uretrem transitu. 57. C
 — ariditas in Diabete. 51. E
 — contristatio a Vigilia. 119. C
 — conversiones vel contorsiones citra lassitudinem juvant in Elephantiasi. 135. D
 — concussiones ad movendum & propellendum renum Calculum optimæ. 110. A
 — habitus examinandus in Pectoris abscessu. 38. F
 — habitus in Melancholia depravatur. 30. D
 — inflatio in Satyriasi exitiosa. 25. D
 — constitutio eadem est in mictu cruento, quæ fit per circuitus, ac quibus Hæmorrhoides. 54. A
 — gravitas in Cachexia. 47. C
 — macies non vertitur in corpulentiam ulla exercitationis specie. 132. A
 — macies in Stomachi affectu. 57. E
 — malus habitus intestinorum lævitatæ sæpe causa. 63. A
 — purgatio in Epilepsia. 121. B
 — mediæ partes Epilepsiæ aliquando causam præbent, licet raro, ejusque curatio. 121. E
 — mediæ partes in Epilepsia in morbi consensu potius trahuntur a capite. *ibid.*
 — difficilis motus in Satyriasi perniciosus. 25. E
 — superficies squalida in Cœliacæ passionis incremento. 58. E
 — exercitationes in Cœliacæ passione. 133. B
 — positus & figura erecta esse debet, ubi Sanguis rejicitur. 96. A
 — totius extenuatio in Pneumone. 41. A
Corpulentia Melancholicis peculiaris. 32. D
 — nulla exercitationis specie acquiritur. 132. A
 — ex macie fit usu Veratri albi. 136. B
Corpus aridum & expers pinguedinis in Jecore affecto. 20. B
 — aridum fit in Cachexiæ statu. 47. E
 — in malum habitum pervertit Hydrops. 48. B
 — in Tetano oblinere unguine convenit. 85. C
 — omnia gravatim fert in Elephantiasi. 71. A
 — vel crura subliniri debent unguine in Vertigine. 120. D
 — saltu movere & perite torquere bonum est in Cephalæa. 117. A
 — totum inflexile & articuli rigidi, tenti in restum in Tetano. 4. B
 — totum ex alba pituita, crassa, & frigida intumescens Phlegmatia dicitur. 49. B
 — & mens stupet in Apoplexia. 81. B
 — totum aliquando a Melancholia occupatur. 125. C
 — totum quando in Gonorrhœa calefaciendum. 131. C
 — si non diffletur aut sudore, aut labore antea fatigatum, Cephalæa oritur. 118. C
 — totum subrubidum in Venæ cavæ inflammatione. 21. B
Corruptio in pueris sæpe Epilepsiæ causa. 84. B
 — si Volvuli causa, quomodo tractandus. 105. D
Corticis adstringentes fructus mollioris in Cholera. 104. D
Coscini bestię usus in Renum Calculo. 110. A
Costarum dolor instar Pleuritidis ex Calculo Renum. 53. B
 — & axillarum pruritus spontaneus in Satyriasi. 25. D
 — numerus & articulationes in Phthificis conspici possunt. 37. A
 — interstitia cava sunt & Rhombi figuram referunt in Phthisi. 37. A
 — tumor in Jecoris suppuratione. 42. A
Costi usus in Columnæ affectu acuto. 88. F
 — usus in Elephantiasi. 135. C
Coxæ applicandæ sunt Cucurbitulæ in Satyriasi. 113. B
 — illinendæ sunt torporem & frigus injicientibus in Satyriasi. 113. B
Coxarum gravitas in Calculo Reni infixio. 53. B
 — acetabulorum dolor in Arthritide. 66. C
Coxendicis curatio. 133. C
 — dolor vel Ischias. 65. B
Coxendicibus ad renes usque & dorsum applicandæ sunt Cucurbitulæ in Volvulo. 106. A
Coxendicum dolor quibusdam in Arthritide. 65. E
Coxendix conspicua & prominens in Phthisi ut arvus. 37. B
Coxis leves Cucurbitulæ in Vulvæ suffocatione applicandæ. 112. B
Cranium ad secandam laminam perforare oportet in Epilepsia a capite orta. 121. C
Crapula Apoplexiæ frequens causa. 81. E
 — & Ebrietas si Anginæ causa quid agendum. 87. A
Crassantia & siccantia tussim movent in Sanguinis rejectione. 99. D
Cremasterum dolor in Colica. 59. C
 — excisio pro curanda Colica aliquando adhibita. 59. D
Cremor Ptisanæ utilis in Phthisi. 127. B
 — Ptisanæ cum melle conducit in Tetano. 85. B
Cremores conducunt in qualibet ex Jecore puris eruptione. 128. C
Cremoris hordei usus in Elephantiasi. 135. D
 — hordei usus in Volvulo. 106. B
 — Ptisanæ usus in Pulmonaria. 95. C
 — Ptisanæ cum melle egregius usus in Pleuritide. 90. C
 — Tragi usus in Uva ulcerosa. 88. C
 — hordei usus in Jecoris Phlegmone. 107. C
 — usus in Vesicæ resolutione. 83. E
Cremorum malvæ aut fœni Græci usus in Renum inflammatione. 109. D
Cretensis vini usus in Melancholia. 126. B
Cretica sapæ usus in asperæ Arteriæ Ulceratione in Sanguinis rejectione. 98. C
Cretici vini usus in Elephantiasi. 175. A
Cribri bestię usus in Renum Calculo. 110. A
Croci usus in Pleuritide, si liquida & cruda exscreantur. 93. B
Crocini unguinis usus in Phrenitide. 74. E
 — olei usus in Tetano. 85. B
 — unguenti cum Castoreo mixti usus in Tetano ex vulnere. 86. C
Cruciatu acerbitas in Volvulo mortem aliquando expetere facit. 105. C
 — majores a doloribus capitis protractis. 115. A
Cruda sunt quæ in Cholera ejiciuntur, hinc eorum exitus permittendus, & si non exeant incitanda. 103. E
Cruditas Hydropis causa. 50. D
 — in Cachexia. 47. D
 — Pareus causa. 34. E
Crura

- Cruditās a Vigilia.* 119. C
 — longa Cholera causa. 17. D
 — in Cephalæa peior satietas. 118. A
 — in Ictero nigro. 46. B
 — ciborum multorum & diversorum magna, est
 Ileī causa perpetua. 18. C
 — ex nimis ingestis fructibus horariis Jecoris
 inflammationis causa. 20. C
 — ventriculi Symptoma perpetuum morbi Co-
 mitialis. 1. A
 — in Renum inflammatione nocet. 109. D
 — in Colo, bilis effectrix est. 45. A
 — suppurationis causa. 32. E
Cruditates Dysenteriaē causæ. 60. A
Cruditatis effectus in toto corpore. 47. E
*Crur nonnunquam cum Urina exit, lacerato a Cal-
 culo Uretere.* 53. D
 — in Tetano semel citra animæ defectum, fri-
 gusque extremorum, mediocriter effundendus. 85. B
*Cruroris haustus nuper jugulati hominis commen-
 datur in Epilepsia.* 122. B, C
Crura exilia in Asthmatis incremento. 140. D
 — contra naturam poplitis, antrorsum contracta
 in Opisthotono. 4. C
 — extenta. 4. D
 — sunt deliganda supra talos & genua in Vertigi-
 nis accessionibus. 119. D
 — urtica in Lethargo verberari debent. 80. A
 — divulsa, & jactata in accessione morbi Co-
 mitialis. 2. B, C
*Cruribus impotentes fiunt juvenes Gonorrhœa la-
 borantes.* 56. A
 — conveniunt omnia exercitia velocia. 120. B
Cruris vel crurum resolutio. 33. E
Crurum tensio in Tetano. 4. B
 — frictio in Cephalæa bonum. 117. A
 — frictio per aspera linteola usque ad ruborem
 utilis in Vertigine. 119. D
 — jactatio in Epilepsia quid requirat. 84. C
 — ulcera rotunda, livida, concava, sordida æ-
 gre sanabilia ex lienis ulcere in longum tempus
 extracto. 44. A
Crustæ non fiunt in superficie ulcerum faucium. 89. B
 — faucium ulcerum si resiccantur, & ipsa ulce-
 ra rubida fiunt, convulsionis metus subest. 89. D
Crustis a capitis cutis exustione quid imponendum. 116. E
Cubile Lethargicorum agitable esse debet. 77. C
 — Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione la-
 borantibus conducit quale in Caulo. 108. E
 — ut firmum sit necesse est ubi Sanguis per os
 rejicitur. 96. A
*Cubilis longitudo & latitudo quo decumbunt Phre-
 nitici moderata esse debet.* 73. A
Cubiti flexuræ dolor in Arthritide. 66. C
 — extrema curvatura Elephantiasi aliquando
 primo afficitur. 69. D
Cucumeres gustatione tenuis præbendi in Epilepsia. 123. C
Cucumeris maturi elixi usus in Satyriasi. 113. D
 — Sylvatici cum aceto triti usus in Lethargo. 80. B
 — agrestis usus in Syncopa. 103. A
 — usus in Arthritide. 133. D
Cucurbita optima in Phrenitide. 74. A
 — adjumentum valde perspicuum producit in
 Pleuritide. 92. B
 — altera in Pleuritide loco scarificato applicata
 magis quam prior juvat. 92. C
Cucurbitæ agrestis interaneorum usus in Apoplexia. 82. A
 — elixæ usus in Satyriasi. 113. D
 — usus in Arthritide. 133. D
 — usus in Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflam-
 matione. 102. D
 — Sylvaticæ carniū interiorum in aqua exco-
 ctarum usus in Pulmonaria. 14. C
*Cucurbitula in Apoplexia quando occipitio affigen-
 da.* 83. A
 — admovenda est in Epilepsia a capite orta. 121. B
 — dilatat gulam & devorare impedit. 83. C
 — quomodo sine dolore applicari potest. 86. A
 — post Cataplasma utilis in Tetano. 85. E
 — in Tetano sine magna flamma applicari de-
 bet. *ibid.*
 — renibus in regione Coxendicis applicanda in
 ipsorum inflammatione. 109. C
 — levis nonnunquam solvit Calculos reni infi-
 stentes. 130. E
 — capillis novacula detractis capitis vertici affi-
 genda, ubi dolor adest. 115. B
 — Vertici capitis in Phrenitide quando affigen-
 da. 76. C
 — inanis interscapulo adhibenda in Phrenitide
 priusquam Sanguis hauriatur. 76. D
 — major quando & ubi in Jecoris Phlegmone
 applicanda. 107. A, B
 — in Pleuritide debet esse magna, omni ex par-
 te lata, dolentem locum ambire valens. 92. A
 — vertici affigenda in Vertigine. 118. E
 — in Lethargo non usurpanda, si a Phrenitide
 morbus inceperit. 79. A
 — adhiberi potest, si ab initio Lethargus inva-
 serit. *ibid.*
 — in Lethargo quando necessaria. *ibid.*
 — admota in Jecoris vel ventriculi oris inflam-
 mationibus aut tentionibus in Coeliaca passione in-
 cidere oportet. 132. D
 — in Tetano occipitio ab utroque spinæ latere
 adhibita utilis post Cataplasma. 85. E
 — mediis corporis partibus applicanda in Melan-
 cholia a suppressis solitis evacuationibus. 125. B
 — inanis affigenda est inter scapulas in capitis
 doloribus. 115. B
 — præcordiis & inter scapulas affigenda est in
 Venæ vel Arteriæ dorsalis inflammatione. 108. C
 — occipitio atque pectori affixa prodest si stran-
 gulatio invaleseat in Uva. 88. E
 — sub mento absurda & inanis est ante Apople-
 xiam ad gulam dilatandam. 83. C
 — inanis inter scapulas prius admovenda in Apo-
 plexia quam talis quæ Sanguinem haurit. 83. B
 — quando in Syncopa multo ante morbi judica-
 tionem admovenda. 100. D
Cucurbitula adhibenda in Syncopæ metu. 100. C
 — ante septimum in Pleuritide non applicandæ. 92. A
 — in Epilepsia. 84. B
 — usus in Coeliaca passione. 132. D
 — in gulæ resolutione sub mento vel alio guttu-
 ris parte affixæ prævi effectus. 83. D
 — Sylvestris carnis decocti usus in Volvulo. 105. E
 — in Volvulo quibus locis applicandæ. 106. A
 — subveniunt Vertigini ab aliquo ex visceribus
 in medio corpore positæ. 118. D
 — usus in Epilepsia a visceribus orta. 122. A
 — in Interscapulo & infra umbilicum affigendæ
 in vomitione pertinaci in Cholera. 104. D
 — in Cholera affixæ assidue mutandæ, ne dolo-
 rem & vesiculas moveant. *ibid.*
 — tenuis usus in Arthritide. 133. D
 — in coxa aut abdomine defigendæ sunt in Sa-
 tyriasi. 113. B
 — modus qualis est adhibendus in Pleuritide. 92. D

Cucurbitula ora carni non imprimenda in Pleuritide. 92. D
 — inanes egregie faciunt in Pulmonaria. 94. C
 — quibus locis in Pulmonaria adhiberi possunt. *ibid.*
 — similes in faucium inflammatione & strangu-
 latu adhibendæ ac in Angina. 89. B
Cucurbitulam præstat diutius & molliter trahere in
 Tetano, quam plurimum brevi tempore. 86. A
Cucurbitularum usus in Melancholia. 124. D
 — ad renos juxta os coxendicis applicatio utilis
 in Jecoris Phlegmone. 107. D
 — usus in Phrenitide. 76. C
 — usus in Vulvæ suffocatione. 112. B
 — usus & applicandi tempus in Pleuritide. 92. A
Cumini decocti usus in Volvulo. 106. A
 — usus in Volvulo. 105. D. 106. A, B
 — usus in Cholera. 103. E
 — liquaminis usus in Elephantiasi. 135. E
 — usus in Epilepsia. 123. B
Cuminum dulce cum brassica optime facit in Le-
 thargo ad flatu digerendos & lotium evocandum. 78. D
Cunila usus in Phrenitide. 75. E
Cupiditas rabiosa in Elephantiasi. 71. A
Curationis venatio quomodo mitigatur in Melan-
 cholia. 126. B
Cursus optime faciunt ad Vertiginem. 120. B
 — in Elephantiasi juvat. 135. D
Cutim tumefacientia medicamenta quando in Ce-
 phalæa conducunt. 117. B
Cutis capitis altius dehiscit in Elephantiasi. 70. A
 — raritas quomodo conspissatur in Syncopa. 103. A
 — si tumida & inflata & distenta esse introrsum
 vergentibus præcordiis concava efficiatur, in Le-
 thargo, quid agendum. 79. A
 — irrigatio Phreniticis prodest. 16. A
 — sicca, aspera, rugosa, quibusnam in parti-
 bus præcipue id fit in Aortæ inflammatione. 21. B
 — tota squalens & aspera corpori obtenta est in
 Tetano. 85. A
Cyclamini succi in nares infusi usus in Vertigine. 118. E
 — succi usus in Volvulo. 105. D
Cydoniorum succi usus in Jecoris Phlegmone. 107. A
Cynanche occidit intercepto in thoracem transitu. 6. A
 — cum omnibus Symptomatibus graphice picta. 5. E. 6. A
 — ubi inflammata, hinc tumens, lingua extra
 os projicitur. 5. B
 — facile vertitur in Pulmonem lethali eventu. 6. A
Cynanches, & Synanches, causæ. 6. C
*Cyper*i usus in Columnæ affectu acuto. 88. F
Cyprini olei usus in Renum inflammatione. 109. C
 — olei usus in Pleuritide. 92. C

D.

D*amarum* carnes conducunt in Melancholia. 126. C
Dauci semina ad urinam lacescendam conducunt in
 jecoris Phlegmone. 107. C
Deambulatio post assumptum cibum bona in Verti-
 gine. 120. E
 — lenis & postea quies post gestationem pro-
 dest in Epilepsia. 122. E
Deambulationes matutinæ, alvo prius exonerata ci-

tra spiritus difficultatem bene feruntur in Cepha-
 læa. 118. A
 — a cœna optimæ in Cephalæa. *ibid.*
 — interdiu debent fieri in Cœliaca passione. 133. B
Debiles similia patiuntur iis quæ stomacho laboran-
 tes. 57. B
 — fiunt viri a genituræ vitalis defectu. 56. B
Debilitas virium alimenta distribuentium in Cœliaca
 passione. 132. C
 — major in fluore Uterino rubro. 63. E
 — extremorum instantis uteri suffocationis sig-
 num. 24. D
 — in Cœliaca passione. 58. B
Declamationes conferunt ad debellandum stomachi
 cibos fastidientis vitium. 132. A
Decoctum Lapathi vel rumicis radice cum Sulphure
 ignem non experto optime deterget in Elephan-
 tiasi. 135. B
 — Marrubii de foliis tenuibus optime dolores le-
 nit in Arthritide. 133. E
Decubitus in cymba nautis somnum vel quietem con-
 ciliat. 75. B
 — in latus affecto oppositum laboriosus in Pleu-
 ritide. 6. E
 — in latus inflammatum facilis in Pleuritide. 8. D
 — supinus & in latus difficilis a Vulva ad pedes
 foras vergente nisi a Phlegmone pedes laborent. 111. C
 — rectus Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflama-
 tione laborantibus convenit ut in Causo. 108. E
Defectus animæ a pure ex Jecore in stomachum ascen-
 dente. 127. E
Deformitas ab Epilepsia. 28. D
Deglutitio in Angina, si ab inflatione impediatur
 Vena in lingua secanda. 87. C
 — solidi & liquidi impedita & impossibilis a
 faucium cicatrice. 89. D
 — impeditur in gulæ resolutione adhuc magis a
 Cucurbitula sub mento affixa. 83. D
 — infusi liquoris non fit in Tetano. 4. A
Dejectio bilis ab Aloë. 125. E
Dejectiones carniū crudarum & lotarum similes a
 pure ex Jecore per intestina delabente. 127. E
 — biliosæ in Cholera. 17. E
 — quænam in quaque Dysenteriae specie. 60. B
 — crebræ in Jecoris Scirrho. 42. E
Dejiciendi conatus promptus absque humoris eva-
 cuatione in Cholera perniciosus. 18. A
Delapsus si Apoplexiæ causa, vena statim secanda. 81. D
Delatio in Melancholia quando noxia. 125. A
Delectationes stomachi effectus. 56. D
Deligatio extremorum prodest in Pulmonaria. 95. D
Deligationes extremorum conducunt in Sanguinis per
 os rejectione. 96. D
 — similes in faucium inflammatione & stran-
 gulatu ac in Angina. 89. B
Deliramenti causa in Phrenitide, sunt halitus, calor,
 & crassæ humiditates. 74. D
Delirantes moriuntur ab Urinæ suppressione a gru-
 mis Sanguinis in Vesica. 55. B
Delirii cura Syncopæ posthabenda. 77. C
Delirio in Fatuitatem vergente quid agendum. 77. D
Delirium quomodo sedatur. 74. E
 — in Causi incremento. 16. E
 — parvum in Urinæ suppressione. 22. C
 — in Pleuritide. 9. A
 — in acuto Vesicæ affectu pessimum. 23. D
 — si febris superveniat sexto aut septimo die V.
 S. non requirit. 73. C
Delirio

- Delirium* in febre si tertio aut quarto die accedat
V. S. usque ad primum decretorium dierum
circuitum differenda est. 73. C
— senile non desinit neque intermittit ante mor-
tem. 31. B
— senile a Mania diversum. *ibid.*
— senile est sensus, mentis, rationisque marcor
& ignavia ex refrigeratione. *ibid.*
Densa cum ingenito calore vivunt, per hunc eun-
dem quoque sentiunt. 65. E
Densum est indolens, quia tactum & vulnerationem
non sentit. *ibid.*
Dentes non albi sunt, sed nigricantes in Elephan-
tiasi. 70. D
Dentibus, ut separati remaneant, aliquid interponen-
dum in Vertiginis accessione. 119. B
Dentis Elephantia ramentorum usus in Elephantiasi.
135. A
Dentium spasmus collisio in accessione morbi Comi-
tialis. 3. C
— stridor in Tetano. 4. B
— nigredo, & vacillatio. 3. D
Derivatio fieri debet in Uva per Clysmata. 88. D
— fit in Apoplexia a laxis partibus mittendo
Sanguinem a salubribus partibus. 81. D
Desiderium aeris frigidi in Cynanche. 5. E. 6. A
Desides resolutioni sunt obnoxii. 35. B
Desidia in Ictero nigro. 46. A
Detergentia in Elephantiasi danda. 135. B
Diabete laborantes si humidum bibant mejendi pro-
vocatio est. 129. B
Diabetes mirus & rarus affectus. 51. C
— est carnis membrorumque in Urinam colli-
quatio. 51. D
— causa est humidum & frigidum. *ibid.*
— lente procreatur, & diu durat. *ibid.*
— Hydropis species est, quo ad causam & habi-
tum. 129. A
— vel Urinæ profluvium. 51. C
— quare ita appellatur. 52. B
— ad aliquod tempus, sed non diu durat. *ibid.*
Diabeti conducunt Medicamenta quæ Hydropi.
130. B
Diabetis incrementum. 52. A
— confirmati signa evidentia. 51. E, F
— adventantis signa. 51. F
— causa. 52. B
— curatio. 129. A
— causa si solvatur, bonum est, sine ponderis
levatione. *ibid.*
Diachelidoni usus in Angina. 87. E
Diaeta eadem non omnibus convenit, qui Vesicæ
Ulcere laborant. 55. D
— quænam in renum omnibus affectibus. 131. A
— ad vires & robur corporis, bona in morbis
post curationem, confert. 131. E
Diamori usus in Angina. 87. E
Diarrhœa a Ventriculo cibos non concoquente.
58. B
— est liquidi alimenti incocti profluvium. *ibid.*
— a defectu caloris intestinum. 64. B
Diarrhœæ pueris & adolescentibus magis familiares.
62. D
Diaphoreticorum usus in Lethargo. 78. D
Diaphragma cito abscedit, sed periculose & lethali-
ter. 39. A
Dictamni Cretici usus in Lethargo. 79. C
Digestio depravata in Lienteria. 63. A
— facilis in Elephantiasi laborantibus. 69. D
— cibi depravata in Calculo renum. 53. C
Digit sæpe decidunt in Elephantiasi. 70. E
— vel manus resolutio. 33. E
— magni pedis dolor in Arthritide. 66. A
— summi impetigine in Elephantiasi infestantur.
70. B
— tenues in Phthisi. 36. E
— incurvantur in Cholerae incremento. 17. E
Digitum ventres rugosi & lati non rotundi in
Phthisi. 36. E
— magnorum manuum & pedum contractio,
dolor, stupor, tremor: horum nota insultus
Epilepsiæ Sympathicæ. 2. A
— tumores ulcerosi sunt in augmento Elephan-
tiasis. 70. D
Diffidentia in omni Sanguinis rejectione. 15. B
Diffusiones humidæ & fluxæ faciendæ sunt in Ve-
næ vel Arteriæ dorsalis inflammatione. 108. E
Dilatio medellæ in longinquis morbis mala est. 114. A
Dipsas animal reptile Diabetis causa. 52. C
Disciplina amoris effectus. 57. E
Discorum jactus utilis in Vertigine. 120. A
Discutientia externa in Jecoris Phlegmone condu-
cunt. 107. A
— conducunt in Lienis Scirrhis nuper incipien-
tibus. 128. D
Dissolutio virium post finitam accessionem Comitii-
lium. 3. B
Distensio cum vomitu bilioso &c. si adsit in Cholera
quid agendum. 104. A
— oculorum & totius corporis in Epilepsia quid
requirat. 84. C
— totius corporis in tumorem æqualem in Ele-
phantiasis incremento. 70. A
— partium, imprimis citra præcordia in Urinæ
suppressione. 22. B
— partium inter inguen & femur in Satyriasi.
25. C
— nervorum in Heterocrania. 27. D
— in partium primarum in uteri ulcere mali-
gno. 64. C
Distensiones in Pene in Satyriasi fiunt nervorum con-
vulsioni per similes nunquam mitigabiles. 112. D
Dissentio tendinum in Satyriasi. 25. C
— venarum in sputo Sanguinis e capite. 12. B
— in Volvulo. 105. B
Distorsio aut convulsio maxillæ inferioris in Epilep-
sia quid requirat. 84. C
— & convulsio oculorum & membrorum in
Epilepsiæ accessione. 28. E
Divine scientiæ cupidis familiaris est stomachi af-
fectus. 57. C
— scientiæ & studii amor ingens in iis quibus
stomachus affectus. 57. D
Diuretica quando in acuto Vesicæ affectu. 110. C
— quænam conducunt in Jecoris Ulcere.
32. A
Docilitatis in morbis Emolumentum. 32. A
Dolentes loci in Volvulo quibusnam inungendi. 128. B
105. E
Dolichi pessimi in Cephalæa. 117. C
Dolor acutus per totum ventrem ex acuto Vesicæ
affectu. 23. C
— tendinum & Spinæ Dorsi in Tetano. 14. A
— in Peripneumonia quando percipitur. 10. C
— capitis ex mictu Sanguinis periodico retento.
54. A
— inopinatus in testes & cremasteras in Colica.
59. C
— non asper in Lienis Scirrhis. 43. C
— Coli prope jecur efficit corporis colorem al-
bum cum viridi permixtum. 59. B
— ingens, sed vi suffocationis obtunditur, in
Cynanche. 5. E
— infra vel supra guttur in Sanguinis fluxu ex
aspera Arteria. 14. D
— Pleuræ in Pleuritide in pejus urget. 89. E
— oberrans in Volvulo. 18. E

- Dolor* in tempore quomodo sedatur. 117. B
 — coli prope splenem colorem corporis facit nigrum cum viridi mixtum. 59. B
 — perniciosus in Volvulo. 18. B
 — dentium & ossium in Arthritide. 65. D
 — assiduus ventriculi a Sanguine ibi collecto. 14. D
 — capitis instantis uteri suffocationis signum. 24. D
 — jecoris ex atra bile per inferiora exeunte. 29. C
 — gravis juxta lumbos in dorso in Urinæ suppressione. 22. B
 — acutus ad partes superiores suppuratas, ubi pus per inferiora transit. 38. D
 — articulorum vel Arthritidis. 65. B
 — coxendicis vel Ischias. *ibid.*
 — pedum Podagra dicitur. *ibid.*
 — nullus in Peripneumonia si solus pulmo laborat. 10. C
 — in Jecoris inflammatione ad dextram partem instar teli perfodiens. 19. E
 — interdum torminibus similis in Jecoris inflammatione. *ibid.*
 — cum summa gravitate interdum in Jecoris inflammatione. *ibid.*
 — partium quæ ex ossibus & in ossa inseruntur in Arthritide. 65. C
 — nullus a sectione vel collisione partium in Arthritide. *ibid.*
 — Ventriculi ad animi usque deliquium in intestinorum tenuium ulcere carnem depascente. 61. F. 62. A
 — in Cephalalgia aliquibus ab Occasu Solis usque in meridiem adest, qui tunc ex toto remittitur. 27. C
 — in Cephalalgia nonnullis a meridie ad vesperam aut etiam diu in noctem usque perdurat. *ibid.*
 — in Cephalalgia varias capitis partes solet occupare una die. *ibid.*
 — in fronte in Cephalalgia aliquando adest vel in Sincipite. *ibid.*
 — major in uteri ulceribus cum labiis duris asperis, sanie olida, mali moris ulcera notat. 64. B
 — Vesicæ acutior est quam renum. 110. B
 — ad scapulas procedens in Asthmate bonus. 40. E
 — articulorum aliis alias articulis infigitur. 65. E
 — coxendicum quibusdam in Arthritide. *ibid.*
 — femoris in Ischiadis initio. 66. A
 — poplitis in Ischiadis initio. *ibid.*
 — Acetabuli in Ischiadis initio. *ibid.*
 — Clunis in Ischiade. *ibid.*
 — lumborum in Ischiade. *ibid.*
 — Articulorum quomodo incipit. *ibid.*
 — a Calculi progressu ex rene per Ureterem. 53. C
 — ad Ilea in Volvulo. 19. B
 — ad os Sacrum in Volvulo. *ibid.*
 — in femoribus in Volvulo. *ibid.*
 — ad Cremasteres in Volvulo. *ibid.*
 — acutus ad jugulum usque & ad summum humerum in Jecoris suppuratione. 41. E
 — salis morsione quomodo obtunditur. 92. C
 — obtusus non continuus post inflammationem remanens Jecoris Scirrhi signum. 42. E
 — in interseapulis quando stomachus ægrotat, major cum edunt vel devorant ægri. 57. A
 — Vesicæ in Arthritide. 66. D
 — narium in Arthritide. *ibid.*
 — aurium in Arthritide. *ibid.*
 — labiorum in Arthritide. *ibid.*
 — Suturarum capitis in Arthritide. *ibid.*
 — compagis universæ ossium in Arthritide. *ibid.*
 — erumpens in Pleuritide, non semper eorum locorum affectus est, sed aliquando ab interiorum vitiorum incremento fit. 90. C
 — Costarum instar Pleuritidis ex Calculo renum. 53. B
 — intestinorum in Cholera si adest, alvus calido unguine irriganda est. 103. E
 — nervorum initio in Arthritide. 65. C
 — vinculorum articulorum initio Arthritidis. *ibid.*
 — membrorum in Arthritide. *ibid.*
 — membrorum si recens sit, longe acerbius affligit in Elephantiasi. 71. A
 — ex urinæ suppressione similis alii inflationi a cibis corruptis. 22. C
 — flexuum cubiti in Arthritide. 66. C
 — genu in Arthritide. *ibid.*
 — coxarum acetabulorum in Arthritide. *ibid.*
 — dorsi & thoracis musculorum in Arthritide. *ibid.*
 — humerorum in Pleuritide. 8. D
 — dorsi & scapularum in Pleuritide. *ibid.*
 — tergi in Pleuritide. *ibid.*
 — capitis in sputo sanguineo e capite. 12. B
 — lateris acutus, ubi sanguis ex Arteria intercostali. 15. A
 — capitis perpetuus, levis, sed non intermittens quibusdam in Cephalalgia. 27. B
 — in Cephalalgia quibusdam ut quotidiana febris intermittens per circuitus revertitur. 27. C
 — in Cephalalgia qui per circuitus sit, non diu solet durare. *ibid.*
 — exiguus aliquando quædam membra occupat in Arthritide. 66. A
 — Arthritidis varius in diversis partibus. *ibid.*
 — ventriculi gravis & subinde punctorius in Colica passione. 58. D
 — capitis aliquando statim discutitur copiosa Sanguinis missione. 115. A
 — lienis vel Jecoris quibus remediis mitescit in Phrenitide. 75. E
 — ad Costas usque superiores ascendens in Volvulo. 19. A
 — si non remittatur in Volvulo quid agendum. 106. B
 — in Arthritide sedatur sicerite cum pane & musco. 137. D, E
 — pertinax in Pleuritide suppurationis signum. 91. D
 — in Heterocrania progreditur parte qua nasus in æquas partes caput dividit. 27. D
 — & repletio capitis a lentis usu. 117. C
 — acutus & tenuis ubi tenuia intestina Volvulo afficiuntur. 19. A
 — nervis inhærens absque calore, & tumore a causa frigida oritur. 67. A
 — sub spurias costas in dextram aut in lævam partem descendens in Volvulo. 19. B
 — acerbus ab alterutrisque naris sigillatim dilatatione in Cephalæa. 116. A
 — Temporis in Heterocrania. 27. C
 — unius auris in Heterocrania. *ibid.*
 — supereilii in Heterocrania. *ibid.*
 — oculi in Heterocrania. *ibid.*
 — Jecotis apparens in Volvulo. 19. B
 — Lienis apparens in Volvulo. *ibid.*
 — a Vesicæ vulnere lethalis. 55. B
 — tenuis ossibus infixus in Arthritide. 66. A
 — capitis a lacte & caseo. 117. D
 — ponderosus ad Iliam ab Urinæ in Vesica suppressione. 23. C
 — capitis vel gravitas in Mania. 32. D
 — ingens a Calculo e renibus confidente. 130. D
 — nervorum & totius corporis in Lethargo quid requirat. 78. E
Dolor

- Dolor* in Volvulo perimens ob intestinorum Phlegmonen. 105. B
- manuum Chiragra dicitur. 65. B
- in mejendo in Diabete. 52. B
- communis & quidam proprius in Arthritide. 66. C
- ad jugulum in Jecoris inflammatione. 19. F
- si ablit in Volvulo vinum conducit. 106. C
- acris, & fervidus in iis, qui ab ulcere faucium moriuntur. 8. B
- ex obstructionibus ex Calculo. 52. F
- ad sternum ubi Sanguis e pectore profluit. 14. E
- & major conflictatio in devorando ubi stomachus afficitur. 56. E
- in Cephalalgia & Heterocrania vel in dextra vel in sinistra capitis parte. 27. C
- in Heterocrania dimidium capitis occupat. *ibid.*
- vel vitium in Jecore si fuerit in Phrenitide, quid agendum. 75. D
- est res aspera sensui. 65. E
- pudendorum & tractio ac si Calculum cum Vesica extrahere vellent inter mingendum, Calculi signum. 55. A
- sanguinis missione ad animi usque deliquium sedari incipit in Volvulo. 105. C
- ossis sacri fixus in Arthritide. 66. C
- tendinum in Arthritide. *ibid.*
- musculorum cum distensione in Arthritide. *ibid.*
- vertebrarum dorfi & cervicis in Arthritide. *ibid.*
- maxillarum & temporum musculorum in Arthritide. 66. D
- renum in Arthritide. *ibid.*
- in venis ab utroque nasi latere positis instantis Uteri suffocationis signum. 24. D
- stomachi tolerabilior ubi vacuus quam ubi repletus est stomachus, quando ægrotat. 56. E
- partis anterioris calcis, & tandem partis ejus concavæ in morbo articulari. 66. B
- a Cucurbitulis nimis diu affixis in Cholera. 104. D
- magni digiti pedis in Arthritide. 66. A
- ad interscapulum protensum in gulæ Ulcere. 14. C
- acutus ex Urinæ suppressione a grumis sanguinis in Vesica. 55. B
- in Pleuritide non interius descendit, sed in latitudinem diffunditur. 92. A
- terribilior quam periculosior affectus. 15. C
- genitalium in Satyriasi. 25. C
- ad summum usque colem perveniens & Urinæ mordax in Ulcere Vesicæ maligno. 55. D
- ab incisione si minor quam dolor ossium vel dentium ægros voluptate afficit. 65. D
- minor respectu majoris voluptate afficit ægros. *ibid.*
- acutus ad jugula protenditur in Pleuritide. 8. D
- major cum Urinæ suppressione a Calculo colo inhaerente, quam si reni inhaereret. 53. D
- nullus initio Cholerae. 17. D
- a tumore sub spuriis costis in Jecoris suppuratione. 42. A
- Vesicæ si a concreto Sanguine, quid agendum. 110. C
- ingens in omni Tetano. 4. D
- ventriculi oris a ciborum oblatione vel cogitatione, ubi stomachus male affectus est. 56. E
- capitis vel Cephalæa quid. 27. B
- acerbus in Volvulo. 18. E
- in parte dextra major in venæ cavæ inflammatione. 21. B
- pravus ab aëre in latere concluso ac si a Pleuritide. 93. C
- increescens pessimum est in Uteri ulcere. 64. C
- sæpe oritur a compressione labrorum Cucurbitulæ. 85. E
- renum tollitur, si inde Calculi exciderint. 110. A
- Dolore* capitis laborantes post venæ sectionem, tribus aut quatuor diebus interjectis, liberalius alendi sunt. 115. A
- stomachus æque afficitur a calida quam a frigida aqua in Cholera. 104. B
- & ignominia plenam trahunt vitam Epileptici. 28. D
- magno vexatur ipse stomachus in Cephalæa. 116. B
- Dolorem*, quænam sunt, quæ tonsillis minimum inferunt comprimendo in Tetano. 85. B
- capitis excitant omnia bellaria paucis exceptis. 120. D
- excitantia in Lethargo bona. 80. A, B
- ex omni parte revellere, juvat in Volvulo. 106. A
- Dolores* capitis exigui non sunt spernendi. 115. A
- capitis exigui exiguis medicamentis in quibusdam discutuntur. 115. A
- & tormina magis perseverantia in intestinorum ulcere carnem depascente. 61. E
- majores in cancro uteri ulcerato quam in non ulcerato. 64. D
- augentur in inflammationibus a vini potione. 100. E
- & contritatio a vulva ad pedes foras vergente. 111. C
- capitis si plus temporis extrahuntur majores cruciatus superveniunt. 115. A
- in lumbis ex Calculo majori ad medias usque costas pertingens instar Pleuritidis. 53. B
- a Calculo majore in Vesica ægrum consumunt. 54. D
- a Calculo quinam proveniunt. 54. D, E, F.
- a natura in majus excedente vel ex abundantia. 65. E
- in Uteri cancro. 64. D
- difficiles patitur Vesica in acutis morbis. 23. A
- circa lumbos vespere accedentes abscessus renum signum. 54. C
- in Lienis suppurationis incremento. 43. D
- ingentes a Calculorum renum in Vesicam transitu. 110. A
- punctorii in Pleuritide quid. 9. C
- a convulsione & distractione partium in Epilepsiæ paroxysmo. 28. E
- parvi in Ulcere uteri profundiore. 64. B
- atroces in Arthritide. 67. C
- sub umbilico in intestinorum tenuium ulceribus depascentibus. 62. A
- si intendantur in capitis morbis finis est mortiferus. 114. C
- majores in profluvio uteri rubro. 63. E
- sedare Medicis fas est. 125. D
- Dolari* quod nam maxime conducere dicatur remedium in Arthritide. 134. A
- Doloris* augmentum in inflammatione Pectoris ad suppurationem tendente. 38. C
- in Arthritide causam sæpe a novi calcei attritu, vel ab obambulatione, vel ab ictu, vel a calcatione oriri credunt ægri. 66. B

- Doloris* cessatio per aquæ frigidæ potionem in Pleuritis falso habitæ quibusdam speciebus. 93. C
 — causam in Arthritide non legitimam afferunt ægri. 66. B
 — costarum particeps est pulmo. 90. A
 — sensus vi suffocationis hebes in Cynanche. 5. E
 — species variæ & diversæ in Jecoris inflammatione. 19. E
 — sensus parum frequens in extremis partibus in resolutione. 35. B
Doloribus pleni sunt morbi Chronici. 26. C
 — si labefactatus sit æger venæ sectio in Syncope initio non facienda. 100. C
 — vexatam vitam trahunt ægri in Diabete. 51. D
 — a Vesicæ Calculo si consumitur æger, quid agendum. 111. A
Dolorum capitis singulis generibus qualis victus conducit. 117. B
 — in Arthritide remedia. 65. D
 — omnium genere maxima est sitis. 129. B
 — non sunt expertes, quibus Calculus Vesicæ adheret. 54. F
 — patiens Epilepticorum est habitus. 121. C
Dormiant stomacho laborantes. 57. B
Dorsæ frictio in Vertigine utilis. 119. D
 — spina in Cholera inungenda. 105. A
 — thoracisque musculorum dolor in Arthritide. 66. C
 — scapularum dolor in Pleuritide. 8. D
 — incurvatio difficilis in Calculo reni infixo. 53. B
Dorso Cucurbitulæ inanes adhibitæ in Pulmonaria egregie faciunt. 94. C
 — & inter scapulas Cucurbitulæ in Vulvæ suffocatione applicandæ. 112. B
Dorsum curvum in Emprosthotono. 4. C
 — versus crura movere imaginantur ægri stomacho laborantes. 57. A
 — difficulter in anteriorem partem adducunt Calculosi. 53. B
Dubitatio de omnibus in Diabete paulo ante mortem. 51. E
Dulcia quibusdam nocent in Vesicæ ulcere maligno. 55. D
 — amara videntur in Ictero nigro & albo. 46. C
Dulcium ingratus sensus in Jecoris Scirrho. 42. E
Duritia Lienis Scirrhi quibus emollienda. 128. E
Durities vel Phlegmone si præcordiis vel ventri subit in Phrenitide, madefactiones vel Cataplasmata applicanda. 75. C
 — callosa aliquando in meatibus Urinæ reperiuntur. 53. D
Dysenteria continua in Cachexia. 47. B
 — viris & juvenibus maxime contingit. 62. D
 — interdum morbo longo supervenit. 59. A
 — ex atra bile per inferiora exeunte. 29. C
 — vel difficultas intestinorum. 59. E
 — hepatica ab Jecoris abscessu. 42. C
 — est intestinorum ulcerum quædam species. 59. E
 — & jecoris ulcus Hydropis aliquando causa. 42. D
Dysenteria causæ plurimæ. 60. A
Dysuria quando lethalis. 22. D
Dysuria causæ & signa. *ibid.*
 — *E.*
Ebrietas Maniam producit. 51. D
 — vel Crapula si Anginæ causa, quid agendum. 87. A
Ebrietas Jecoris inflammationis causa. 19. E
 — causa Cynanches & Synanches. 6. C
Eclegma in Pleuritide. 93. A
Edacitas & Voracitas in Maniæ incremento. 32. D
 — aliquando in Cachexia. 47. D
 — Maniam producit. 31. D
Eductio puris ex jecore per intestina. 128. C
 — puris ex jecore per Urinam. 128. B
Eduvia quæcunque ex lacte fiunt, optima sunt in Phthisi. 127. B
 — Epilepsiam patefaciunt. 122. D
Effeminati fiunt viri a genituræ vitalis defectu. 56. B
 — & albidus sunt Hydropici. 50. B
 — fiunt juvenes Gonorrhœa laborantes. 56. A
Effluvium opportunum a Jecore debet fieri in Melancholia per Venæsectionem. 124. A
Effusio humoris in Diabete in renes & Vesicam exundo fertur. 129. A
 — ad exteriora ex omni parte ut in flumine in causo desperato. 17. A
Elaterii cum mulla & sero lactis usus in Angina. 87. B
Elaterium aliis purgatoriis in Angina præstat. *ibid.*
Electri usus in Sanguinis rejectione. 98. D
Elephante laborantes quid pro prandio assumere debent. 135. E
Elephantem expugnando quænam medela excogitari potest. 134. B. C
Elephantis dentis ramentorum usus in Elephantiasi. 135. A
Elephantiasi laborantes quid pro cœna assumere debent. 135. E
 — laborantium historia. 71. B
Elephantiasis est morbus maxime odiosus & fugiendus. 71. B
 — morbus est ab omnibus alienus. *ibid.*
 — non prius perimit quam homo membrarum dilaceratus fuerit. 71. A
 — affectus diuturnus. *ibid.*
 — causæ & signa. 69. B, C
 — incrementi signa. 69. D
 — si ad summum suæ creationis ascendit curationis spes non amplius datur. 139. C
 — aliquando primo apparet in extremo cubito. 69. D
 — alimenti penuria quomodo cedere potest. 134. D
 — mira curatio ab epoto musto ubi extincta fuit vipera. 71. C
 — incurabilis, quia initio non curatur. 69. D
 — quare Leoninus etiam dicitur morbus. 70. C
 — etiam Hercules morbus dicitur, quia morbus magna potentia est. 69. B
 — affectus visu foedus & in omnibus terribilis. *ibid.*
 — si invaluerit multa & varia medicamenta exhibenda. 134. C
 — magis increscentis Symptomata. 70. D
 — morbus unde dicitur. *ibid.*
 — nomina. 67. D. 69. A. B
 — morbi cum Elephante fera comparatio. 67. D
 — causa nulla insignis apparet initio. 69. B
 — causa diu in visceribus delitescit antequam effulgeat. 69. C
 — a facie primo incipit. *ibid.*
 — ab intimis partibus erumpens & in extremitatibus apparens. 70. B
Elephantis descriptio & a cæteris animalibus differentia. 67. E
 — morbus non in una parte aut viscere uno inhaerescit. 134. B
El.

- Elephantis* totum hominem occupat in penetralibus & externis. 134. B
 — triste & visu terribile spectaculum, & species feræ est. *ibid.*
 — facile per contagium communicatur. *ibid.*
 — curatio. *ibid.*
 — non minus ob contagium metuendum & formidolosum malum quam Pestilentia. 134. C
 — curatio quando desperata. *ibid.*
Eliquatio corporis in Cœliaca passione. 58. D
Emollientia in Jecoris inflammatione. 107. C
 — nervis conveniunt in Tetano ex vulnere. 86. D
Emollientium usus in Cœliaca passione. 132. E
Emplastra quibus conducunt in Hæmorrhagia. 96. E
 — quænam optima in Hæmorrhagia. *ibid.*
Empyema ex Sanguinis rejectione ex pectore. 13. A
Empyi dicuntur quibus pus per pulmones a pectore vel costa suppurata. 36. A
Epiglottis in proprium locum non subsidit in gulæ resolutione. 83. B
Epilepsia a circumvolutione accersitur. 122. E
 — puerorum ex corruptione vel vehementi refrigeratione vomitu curatur. 84. B
 — ex Scotomate. 28. B
 — morbus capiti proprius. 15. E
 — succedit Pituitæ rejectioni in Vertigine. 28. C
 — vel morbus Comitialis. *ibid.*
 — morbus portentosus & in accessionibus terribilis & subito Lethalis. *ibid.*
 — in mictu Sanguinis periodico retento. 54. A
 — inveterata. 29. A
 — aliquando uno die Lethalis. 84. A
 — malum laboriosum, periculosum & foedum. 121. A
 — si a malo victu, ubi hic defierit, morbus recedit. 121. B
 — V. Comitialis morbus.
 — res frigida atque humida est. 123. E
 — in acutorum numerum quare ponitur. 84. A
 — consuetudine fit non solum affectus diuturnus, sed perpetuus. *ibid.*
 — si ætatis florem & vigorem excedat cum ægro consenescit & commoritur. *ibid.*
 — optimis inprimis ætatibus viger. 28. D
 — potius a capite quam a mediis corporis partibus oritur. 121. E
 — inveterata incurabilis. 28. E
 — quare Morbus Sacer dictus. 28. E. F
 — proVectiori ætate aliquando abigitur. 28. D
 — abiens quosdam deformes reddit. *ibid.*
Epilepsia exacerbationes per circuitus periculosæ sunt. 84. A
 — causa frigiditas est cum humiditate. 29. B
 — decessio turpis. 28. E
 — invadentis signa terribilia. *ibid.*
 — caput occupantis curatio eadem quæ Cephalææ. 121. B
 — curationi medicamenta ingentia atque valentissima necessaria sunt. 121. A
 — exacerbatio quomodo levatur. 84. C. D. E
 — assueti vitam ignominia & dolore plenam trahunt. 28. D
 — Paroxysmi curatio qualis Apoplexiæ. 84. A
 — inveteratæ neque remittentis effectus. 29. A
 — a mediis corporis partibus ortæ curatio. 121. E
 — primus casus perniciosus, si acuta invadit. 83. F
Epilepsiam ciet animæ deliquium. 121. C
 — medendi rationem naturæ facilitatem sequi optimum est. 121. B
Epileptica vel Comitialis accessionis curatio. 83. F
Epileptici plurimi tumidi sunt & crassi. 123. A
 — secundum fluvium itinera facere non debent. 122. E
 — nullum debent inspicere, qui in orbem volvatur, neque turbinem, qui circumagatur. 122. E
 — vitam degere debent in regionibus calidis & siccis. 123. E
 — quibus a visceribus ortus est morbus magis quam alii purgandi sunt. 121. E
 — quomodo excitandi. 84. B
 — medicamenta valentiora ferre possunt. 121. C
Epileptici conveniunt eadem quæ Vertiginosis. 123. A
 — pueris Pharmacum conveniens. 84. C
 — nihil temere exhibendum. 122. C
Epilepticorum more aliquando suffocantur Asthmatici. 40. D
 — habitus dolorum est patiens. 121. C
 — instar, sed absque nervorum distensionibus strangulatur Mulier in Uteri suffocatione. 24. B
Epilepticus quando morbum evasisse dici potest. 121. D
 — imbecillior est quam ut firmum stabiliat spiritum. 122. E
Epiplasmata duris distentisque partibus superdanda in Apoplexia. 82. E
 — in Tetano quomodo applicari debent. 85. E
Episcynii contractio fortis ut in iratis, in Elephantiasi. 70. C
Epithema in Sanguinis e Vesica effluvio. 110. D
 — refrigerans & adstringens in Syncopa. 102. C
 — adstringens ad concoctionem in vitio stomachi laborantibus. 132. B
Epithemata in Syncopa. 102. B
 — ventri & pectori applicanda in Cholera fere desperata. 104. E
 — in Hæmorrhagia. 97. A
 — in Pulmonaria. 95. D
 — concoctionem juvantia in Cœliaca passione. 132. E
 — in Diabete. 130. A
 — ex quibusnam fieri debent in Phrenitide ad Thoracem humectandum. 76. F
 — in Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione. 108. E
Epithematum usus in Epilepsia a visceribus orta. 122. A
 — usus in Phrenitide. 76. C
 — usus in Renum Calculo & ulceribus. 131. A
Emxopidæ apud veteres quid. 18. B
Equinum lac bonum est in Renum inflammatione. 109. D
Eretrias Sanguinis rejectionibus subvenit. 98. B
Erinacei optimi in Elephantiasi. 136. A
Erosio si Sanguinis effusionis causa, malum. 95. F
Error in victu Maniam redire facit. 31. C
Eruclatio stomachi affecti signum. 16. B
Eruclationes præter rationem in Asthmatis initio. 40. C
Ervi usus in Phrenitide. 76. A
 — farinæ usus in Gonorrhœa. 131. C
Erysipelas Synanchæ superveniens bonum. 6. C
Esca humida omnibus quidem febricitantibus idonea est, sed maxime Phrenitidi. 73. F
 — nova corpori applicata spatio temporis antiquam obscurat & debilitat. 134. D
 — quando in Cholera exhibenda qualis in Syncopa. 104. D
 — munda esse debet in Elephantiasi. 135. D
 — quænam conducit in Phthisi. 127. B
 — per totum diem in Syncopa levis esse debet con-

- coctilis, plerumque triticea, & ægrotanti ju-
cundior, licet paulo deterior. 101. B
- Escarum* triticearum usus in Vesicæ affectu acuto. 110. D
- aversio a stomacho ægrotante, cum dolore
& anxietate. 56. D
- Eschara* decidens Venæ ostiolum aliquando paten-
tius efficit. 62. C
- Esca* stomacho succurrendum est, si pus ex Jecore
per ipsum violentius feratur. 118. A
- Esulenta* quædam amentiam producant. 31. B
- Eunuchi* cur rugosi, debiles, acutæ vocis, glabri
imberbes, effæminati. 56. B
- Euphorbii* usus in Capitis morbis. 115. D
- usus in Cephalæa. 117. B
- usus & dosis in Apoplexia. 82. A
- usus in Lethargo. 80. A
- usus in Coeliaca passione. 132. E
- usus in Syncopa. 103. A
- usus in Cholera. 105. A
- usus pro linimentis in Apoplexia. 82. D
- usus in Tetano. 85. C
- Euphorbium* naribus attractum caput sensumque per-
turbat. 79. E
- Evacuatio* est solutio Phlegmones. 130. D
- Evacuationes* in acutis morbis multo ante judicatio-
nes fieri debent. 73. C
- nimix & subitæ in Hydrope aliquando Le-
thales. 43. A
- necessariæ in Melancholia a suppressis solitis
excretionibus. 125. B
- in Peripneumonia quænam salutare. 11. C
- in Cholera quales. 17. D
- in sputo Sanguineo e capite necessariæ. 12. D
- quales in Lethargo adhiberi debent novisse
oportet. 78. A
- Evacuationibus* per Clysteres in Syncopa ad invete-
rata stercora ejicienda opus est. 101. A
- Evulsiones* capillorum in Uteri strangulatu condu-
cunt. 112. C
- Exacerbatio* Epilepsiæ quomodo levatur. 84. C. D. E
- Exacerbationibus* artuum quomodo succurrendum
est. 133. D
- Exacerbationes* per circuitus periculosæ sunt in Epi-
lepsia. 84. A
- Exacerbationis* initio in Phrenitide capitis irrigatio
fieri non debet. 74. E
- Exacerbationum* invasionibus in Lethargo quid agen-
dum. 80. C
- Exanimatio* in Lipothymia. 33. E
- Exanimes* sunt juvenes Gonorrhœa laborantes. 56. A
- Excandescences* acriter Maniæ facile patent. 31. C
- Excandescencia* iracundia vacans in Epilepsia injicien-
da. 123. A. B
- Excandescencie* delirii mutatio in hilaritatem &
risum in Melancholia. 30. A
- Excoriationis* uteri superficiei signa. 64. B
- Excretionis* liquidæ & crudæ in Pleuritide quid con-
ducatur. 93. A
- Excrementa* albida, crassa, mucosa, humore cir-
cumfusa adipis concisæ similia in intestinorum
crassorum ulceribus. 60. D
- crassa, carnosæ, rubida, grumosa, aliquando
nigra multis modis variata, olida, intolerabilia ex-
cernuntur in ulcere Intestini crassi. 61. A
- siccanda sunt in Gonorrhœa. 131. C
- quæ ex tenuibus intestinis in superficie ulce-
rata, sunt tenuia, biliosa, inodora. 60. B
- exquisitè biliosa, crocina, spumosa, fæcem
vini referentia & nigra, graveolentia in ulcere
exedente intestinorum tenuium. 61. A
- stomachi ante cibi assumptionem repurganda
in Melancholia. 126. C
- mucosa, vellicantia, parva, teretia, morda-
cia & desidendi cum voluptate desiderium exci-
tantia in intestini recti ulcere. 60. D
- qualia ex intestinorum ulceribus prodeunt. 60. C
- cruenta, crassa, pituitosa, carnosæ non valde
pinguia, ramentosa in intestinorum crassorum
ulceribus profundioribus. 60. D
- Excrementorum* odor gravior in intestini cæci ulce-
re. 61. A
- odor gravis modo ab intestinorum ulcerum
putredine, modo a solo stercore. 60. B
- Excretio* consueta Sanguinis, bilis, vel sudoris sup-
pressa Maniæ causa in viris. 31. E
- Excretiones* carnosæ duræ contritis & asperis corpo-
ribus similes Coli abscessus maligni signum. 61. C
- solitæ suppressæ si Melancholiæ causæ fue-
rint, quomodo restituendæ. 125. A
- Excretionis* apparentia major est in ulcere intestino-
rum quam pro effectu ob sonum multum cum
spiritu. 61. C
- Exercitatio* opportuna spiritus utilis in Elephantiasi. 135. E
- capitis & manuum in Vertigine. 120. A
- modica ad sudores provocandos bona in Ar-
teriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione. 108. E
- quibusdam nocet in Vesicæ ulcere maligno. 55. D
- Exercitationes* adhibendæ in Elephantiasi. 135. D
- in Epilepsia velociores esse debent quam in
Vertigine. 123. A
- ad cervices & humeros pertinentes debent fieri
in Epilepsia. *ibid.*
- quando utiles & quales in Cephalæa. 117. A
- in Cephalæa recto corpore, quibus pectus &
humeri moventur, adhibendæ. *ibid.*
- conferunt ad debellandum stomachi cibos fa-
stidientis vitium. 132. A
- omnia roborant. 120. B
- manuum in Epilepsia. 123. A
- adhibendæ in Gonorrhœa. 131. D
- ad cervicis usum & ad manuum agilitatem fa-
ciunt. 120. A
- corporis in Coeliaca passione conducunt. 133. B
- Exercitationibus* quies succedere debet in Vertigine. 120. B
- Exercitationis* utilitas in Lethargo. 80. E
- Exercitationum* omissio Cachexiæ causa. 47. C
- Exercitia* omnia velocia cruribus conveniunt. 120. B
- Exitus* Calculi est difficillimus. 52. F
- Expectoratio* facilis in pectoris abscessu bona. 38. F
- Experientia* bonus est Magister. 80. D
- Expurgatio* humida cum dolore pertinaci in Pleuri-
tide suppurationis signum. 91. D
- Exsiccantium* & crassantium usus in Sanguinis reje-
ctione. 99. D
- Exsiccatio* quando in Melancholia necessaria. 126. C
- in Diabete ab humido effluente. 129. A
- Exspiratio* calida in Causo. 16. D
- parva in faucium ulceribus. 8. C
- frigida in febribus a quibus Syncope. 16. C
- major quam inspiratio in Jecoris inflamma-
tione. 20. A
- Exsufflatio* calida in Peripneumonia. 10. C
- Extenuantia* Medicamenta in Epilepsia a visceribus. 122. A
- in Epilepsia. 123. A
- in Jecoris inflammatione. 107. C
- Externorum* applicationes in Arthritide. 133. D
- Exterriti* facile Pneumone laborant & facile inde
pereunt. 41. B
- Extrema* sudario ex crudis linis confecto involvi de-
bent in manuum exercitatione in Epilepsia. 123. A
- Extra-*

<i>Extrema</i> raro dolent in resolutione.	35. B	— rubra in Tetano.	4. A
— algent in Syncopa.	101. C	— variegata.	<i>ibid.</i>
<i>Extremæ</i> partes in Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione valde frigescunt.	108. D	— decolor in stomachi affectu.	57. E
— partes illinendæ sunt in Venæ vel Arteriæ Dorsalis inflammatione.	108. C	— fovenda est posca aut Conyzæ decocto cum spongia ut mitescat delirium in Phrenitide.	74. E
<i>Extremarum</i> partium frigus in febre ardente.	100. B	— pallida vel livida, quibus faucium ulcera.	8. B
<i>Extremorum</i> deligaturæ conducunt in Sanguinis per os rejectione.	96. D	— livet in Urinæ suppressione.	22. D
— frigus in Jecoris inflammatione.	20. A	— rubra & inflata in Cynanche.	5. E
— albor in Cholerae incremento.	17. E	— tumescit in Leucophlegmatia.	49. E
— albor in Peripneumonia perniciosus.	11. B	— decolor & plumbea in Epilepsia inveterata.	29. A
— debilitas instantis uteri suffocationis signum.	24. D	— gracilis in Ascite.	49. C
— frictio in Vertiginis accessione.	119. B	— tumida in Leucophlegmatia & Anasarca.	49. E
— deligatio in Pulmonaria.	95. D	— varie distorta in Tetano.	4. B
— refrigeratio in intestinorum tenuium ulcere cavo & depascente.	61. E	— utcumque meliora significans in Apoplexia bona.	82. A
— frigus in Venæ cavæ inflammatione.	21. B	— rubida in acuto Vesicæ affectu mala.	23. D
— frigori in Lethargo quid conducatur.	78. E	— exceptis malis pallida est in Asthmatis incremento.	40. D
— calor quomodo revocari & excitari potest in Syncopa.	103. A	<i>Faciles</i> qui sunt natura Maniæ facile patent.	31. C
<i>Exulceratio</i> intestini cujuscunque superficie tenus si ve infra si ve supra sine febre & dolore curatur sola Diæta absque decubitu.	61. D	<i>Facis</i> aceti combustæ usus in Elephantiasi.	135. C
— pulmonis a pure Phthoe dicitur.	36. A	<i>Femine</i> juvenes uteri suffocationi magis obnoxie, seniores rarius.	25. A
<i>Exulcerationes</i> renum senibus commoriuntur.	130. C	<i>Falerni</i> vini usus in Lethargo.	101. E
<i>Exustiones</i> rarius causæ Cynanches, & Synanches.	6. C	<i>Fames</i> pro alimento est, in quibus familiaris est stomachi affectus.	57. D
F.		— vel inedia nequaquam in Syncopa prodest.	101. B
<i>Faba</i> legumium pessima est in Cephalæa.	117. C	— res est frigida & sicca.	85. B
— in humidioribus Ulcera purgat.	127. C	— ex Vigilia in Maniæ incremento.	32. D
<i>Fabæ</i> usus in Phthisi.	<i>ibid.</i>	<i>Famis</i> & inediæ periculum a gulæ resolutione.	83. B
— usus in Phrenitide.	76. A	<i>Far</i> Thyrrhenum cum lacte optimum in Sanguinis rejectione.	99. C
<i>Fabri ærarii</i> Asthmate minus periculose laborant.	40. B	— lotum haud ingratum est cum vino & melle.	117. C
— ferrarii Asthmate minus periculose laborant.	<i>ibid.</i>	— lotum cum aqua aut mullâ in Phrenitide convenit.	74. A
<i>Fabrilem</i> aut figulinam artem exercent quidam Maniaci.	32. A	<i>Farinæ</i> hordei usus in Arthritide.	133. E
<i>Fabrorum</i> ferrariorum lentium usus in Volvulo.	105. E	— Lolii usus in Volvulo.	106. A
<i>Faciei</i> decolor quidam rubor in Venæ cavæ inflammatione.	21. B	— loliaceæ usus in Jecoris Phlegmone.	107. A
— frictio in Vertiginis accessione.	119. B	— hordei & ervi in Gonorrhœa.	131. C
— rubor ubi inflat Venæ ruptura in intestino.	62. C	— Irionis usus in Jecoris Phlegmone.	107. A
— rubor in Satyriasi.	25. C	— hordei usus in Jecoris Phlegmone.	<i>ibid.</i>
— tumores quibusnam in Elephantiasi illinendi sunt.	135. C	— hordei usus in Apoplexia.	82. E
— rubor in sputo Sanguineo a capite.	12. B	— hordei usus in Angina.	87. C
— frictiones in Uteri strangulatu.	112. C	— Lolii usus in Pleuritide.	91. D
— rubor in Peripneumonia.	10. C	— Irionis usus in Pleuritide.	<i>ibid.</i>
— partes omnes convelluntur in Canina convulsione.	35. C	— lentis usus in Sanguinis rejectione.	97. A
— partes dextræ ad lævam & lævæ ad dextram feruntur in Canina convulsione.	<i>ibid.</i>	<i>Farinarum</i> usus in Renum Calculo.	130. E
— distortio ab Epilepsia.	28. E	<i>Farris</i> loti cum veratro usus in Vertigine	119. A
— rubor in Hæmoptoe.	14. E	— semina in simplici jusculo decocta conveniunt in Cephalæa.	117. C
— tractatio ante Venæ Sectionem in Phrenitide quando.	73. F	<i>Fasciis</i> adstringentibus comprimi debet Hypochondrium in Vulvæ suffocatione.	112. B
<i>Faciem</i> si Elephas morbus occupat desperata est curatio.	134. C	<i>Fascioli</i> pessimi in Cephalæa.	<i>ibid.</i>
<i>Facies</i> rugosa in Jecoris Scirrho.	42. E	<i>Fastidium</i> cibi in Phrenitide quomodo curatur.	77. A
— si vegeto colore decoratur, optimum Syncopæ sanescentis signum.	103. B	— ciborum a dolore in Arthritide.	67. C
— bene colorata in Causo.	16. E	— &c. si adsit in Cholera quid requirat.	104. A
— terra Samia lineo sacculo cribrata & raro linteolo inclusa inspergenda in Syncopa.	102. E	— in Arteriæ & Venæ Dorsalis inflammatione.	108. A
— tumida in Colica.	59. B	— in Urinæ suppressione.	22. B
— distorta in Heterocrania.	27. D	— & odium omnium rerum ob dolorem in Elephantiasi.	71. A
— livida, in augmento accessionis morbi Comitialis.	2. E	— cibi in Calculo renum.	53. C
— excarnis, pallida, seu livida in Phthisi.	37. A	— ciborum in Pleuritide.	8. E
		— ciborum in Peripneumonia.	11. A
		— cibi in Ictero nigro.	46. B
		— cibi a stomacho atra bile vexato.	56. D
		— ciborum in Epilepsia inveterata.	29. A
		— in stomachi affectu.	57. A
		— cibi in Jecoris Scirrho.	42. D
		— cibi in Lienis Ulcere nimis protracto.	44. A

- Fasidium* cibi in Hydrope. 50. A — facile excitatur, si in Clysmatibus adhibetur
- ciborum in stomachi ulcere. 14. C Muria vel Nitrum, in Arteriæ vel Venæ Dor-
- Fatuitas* ex Epilepsia. 29. B salis inflammatione. 108. C
- in Melancholia. 30. C — ardens est Syncopæ initium. 100. B
- Fauces* male afficiuntur in puellis ante menstrua. 8. A — absentia in pectoris abscessus excretionem bona. 38. F
- sursum tractæ in Synanche. 6. B — acuta in faucium ulceribus. 8. B
- aridæ & tentæ causa deglutitionis impeditæ 4. A — in Volvulo. 16. D
- in pueris ad pubertatem usque maxime labo- 7. F — in lienis suppurationis incremento. 19. B
- ob voracitatem, frigidorum potum, clamo- 8. A — in Mania accidentalis. 43. D
- rem. 7. E — in Apoplexia si levis fuerit, quid agendum. 31. A
- ab œsophago, ventriculo, thorace, sæpe 33. F — cum tussi & variis sputis in Pleuritide. 82. E
- male afficiuntur. 7. E — parva, mollis, inutilis in Cynanche. 8. D
- ad dimidium resolvi possunt. 89. B — imminutio in Pleuritide quando bona. 6. A
- Faucium* ulcerum depastio coercetur medicamentis 89. B — si adsit in Volvulo aqua &c. potui danda. 9. C
- igni similibus. 89. B — acuta in Peripneumonia. 106. C
- inflammatio quid requirat. 89. B — si ignava in Phrenitide quid agendum. 10. B
- strangulatus quid requirat. 89. B — ab initio cum mentis alienatione primo aut se- 77. D
- ulcera non quiescunt. 89. B — cundo die V. S. postulat. 73. C
- ulcera interius depascendo celerrime serpunt. 89. B — per medicamenta excitata in Apoplexia salutis 82. A
- ulcerum crustæ decidunt Medicamentis cau- 89. B — in pectoris abscessu mala. 39. A
- sticis. 89. B — remissio in Jecoris suppuratione quando bona. 42. C
- ulcera celerrime perimunt. 89. B — si in Sanguinis rejectione abest, omnia in Me- 98. D
- ulcera adurere imprudens est. 89. B — si in Sanguinis rejectione adest, neque affatim 98. D
- morborum Pestilentium curatio eadem quæ 89. A — eruptio supprimenda, neque in accessionibus Me- 98. D
- in Angina. 89. C — dicamenta potui danda. 98. D
- ulcerum compressio caveri debet. 89. D — in Phthisi effectus. 36. B
- cicatrix deglutitionis impedimentum. 89. D — ardentis Symptomata. 100. B
- ulcerum crustæ si resiccantur, & ipsa ulcera 8. B. C — Febrium observatio in Sanguinis rejectione. 48. E
- rubida fiunt, convulsionis metus subest. 8. B. C — Feles domestici comesti dicuntur conferre in Epilep- 122. B
- ulceratarum Symptomata. 8. B. C — sia a visceribus orta. 122. B
- Febris* multi celerius consumuntur quam Sanguinis 98. E
- effusione. 100. B
- Febris* ardentem signa pessima consequuntur. 100. B
- Febris* obscuræ tanquam morbi reliquæ remanent 103. C
- aliquando post Syncopam & tabem minantur. 38. B
- obscuræ in abscessibus internis. 14. C
- erraticæ in stomachi ulcere. 54. D
- a Calculo majori in Vesica agrum consumunt. 54. C
- vesperi accedentes abscessus renis signum. 83. A
- acutæ si fuerint in Apoplexia, & hæc levior, 55. C
- ad has cura convertenda. 25. B
- in abscessu Vesicæ. 61. E
- ex uteri inflammatione. 73. E
- acutæ, non emicantes, in visceribus, demer- 23. D
- sæ in ulcere intestinorum carnem depascente. 55. C
- in Phreniticis non diu remittunt, & sublevatio- 53. C
- nes in iis breves sunt & latentes. 44. D
- cum singultu in acuto Vesicæ affectu pessimæ. 54. D
- ulcus Vesicæ insanabile reddunt. 52. E
- mordaces præcavendæ in Renum Calculo. 73. F
- raro ad extremum Ictero judicantur. 36. B
- Vesicæ incisioni supervenientes malæ. 54. D
- Febribus* aliqui renum vel Ureterum affectus acuti 52. E
- agrum jugulant. 73. F
- Febricitantibus* esca humida maxime convenit. 36. B
- Febricula* assidua in Phthisi quomodo dignoscitur. 54. D
- in Phthisi remittere videtur ob sudorem & 54. D
- refrigerationem corporis. 54. D
- Febris* acuta in Pleuritide ad perniciem properat. 89. E
- omnia concomitantia signa in augmento Phthisis. 36. B
- Femur* dolor in Ischiadis initio. 66. A
- Fera* ex terrestribus quænam magis conducunt in 136. A
- Elephantiasi. 136. A
- Ferarum* ira & furor molli aurium vel temporum at- 75. B
- tredatione coercetur. 75. B
- adipis usus cum Sarmentorum cinere mistæ 135. C
- usus in Elephantiasi. 135. A
- carniæ usus in Elephantiasi. 135. A
- Ferculum* ad spirationem expediendam commodum 91. A
- & medicamentosum in Pleuritide protracta. 91. A
- Ferramenta* adhibenda sunt in Elephantæ morbo. 134. C
- adstringentia dolorem minorem inducunt, 65. C
- quam Arthritis membra occupans. 116. D
- Ferramentis* candentibus dcrasis novacula capillis ca- 116. D
- put urendum est in Cephalæa. 7. E
- Fervida* deglutita fauces diris morbis infestant. 7. E
- Fervor* pectoris in longa & violenta accessione re- 3. A
- mittente Comitium. 115. D
- Fibri* testiculi usus in Capitis morbis. 115. D
- testiculi usus in Epilepsia a visceribus orta. 122. A
- Fici* viridis usus convenit in Epilepsia. 123. C
- quando in Pleuritide concedendi. 91. C
- Ficorum* pinguium usus in Angina. 87. E
- aridorum usus in Arthritide. 133. E
- Ficus* maturæ caput dolore non infestant. 120. D
- Figulinam* aut fabrillem artem exercent quidam Ma- 32. A
- niaci. 105. E
- Figulorum* lentium usus in Volvulo. 105. E
- Fimus* caninus vel columbinus optimus ad pus mo- 87. D
- vendum in Angina. 70. D
- Fissura* plantarum & calcaneorum usque ad medios 70. D
- digitos in Elephantiasi. 70. D
- Flam-*

Flamma in Cucurbitula lateri in Pleuritide applicata diu accensa conservari debet. 92. D
 — sub Cucurbitula multa esse debet, ut attrahat & calefaciat ante extinctionem. 92. B
Flamma in lucerna extinctæ nidor conducit in Vulvæ suffocatione. 111. D
Flatibus expellendis in Lethargo quænam conducunt. 78. D
 — faba redundat. 127. C
 — si vertiginosus vacet, quibusnam uti potest. 120. E
 — ad anum usque properantibus alvus perstrepat in Volvulo, qui exire nequeunt. 18. E
Flatuosi sunt, nec flatu dimittere possunt Calculo laborantes renum. 53. C
Flatu si non deiecit in Volvulo, irritis aliis remediis purgans exhibendum. 106. B
 — frigidus & ab alimento exortus sedem inungendo in Syncopa effunditur. 103. A
 — supra & infra expelluntur a Castoreo. 79. D
 — discutientia in Volvulo. 106. C
 — inferius exire nequeunt in Colica. 59. C
 — quomodo digerantur & dissipentur in Cholera. 103. E
 — excitantia Vomica pulmonis laborantibus infesta sunt. 95. C
 — prolicientia in Epilepsia. 84. C
 — evocantia in Volvulo. 105. D
 — quanto pauciores citant ingesta tanto minus ulcera purgantur in Phthisi. 127. C
 — Volvuli sæpe fomentum est. 106. B
 — in Volvulo irritis aliis Hiera sæpe educitur. *ibid.*
 — pellit Sinapi. 80. D
 — & humores post Venæsectionem deorsum versus trahendi sunt in Pulmonaria. 94. B
 — Symptoma perpetuum morbi Comitialis. 1. A
 — in præcordiis cum tussi in Asthmatis initio. 40. C
 — infra cum strepitu erumpentes ab atra bile. 29. C
 — evocant quæcunque ante cibos propinantur, & pituitam bilemve ab intestinis & stomacho educunt. 79. C
 — si præcordia vel ventrem distendant in Phrenitide, madefactiones, vel Cataplasmata applicanda. 75. C
 — in Cachexia. 47. C
 — in Lethargo quomodo educantur. 79. B. C
 — frigidus & lentus in Volvulo nec supra nec infra exire potens. 18. B
 — in Volvulo irritamentis educendo. 105. D
 — in Lethargo supra & infra eliciendi sunt. 79. B
 — a stomacho ab atra bile affecto. 29. C
 — asperi, humidi, argillofi in Coeliaca passione. 58. C
Flatuum dimissio ex Calculi in Vesicam prolapsu. 53. C
 — excretio a somno in Epilepsia optimum. 122. D
 — excretio Epilepsia in pueris medela est. 84. C
 — eductoris anus inungenda est in Vulvæ suffocatione. 112. A
Flava bilis vomitui in Vertigine succedit insania. 28. C
Floccos colligendi quæ occasionem dant, amovenda sunt in Phrenitide. 73. A
Fluminis cum strepitu delabentis murmur apparet in Vertigine. 28. A
Fluor uteri ater omnium pessimus, cui subsequitur lividus. 63. E

Fluor pallidus, albus, purulentus diuturniores sunt sed minus periculosi. 63. E
 — Uteri pallidus deterior est albo vel purulento. *ibid.*
 — ille uteri melior est, qui cum rubro ejusque speciebus mixtus est. 63. F
 — ex Utero vel ruber vel albus est. 63. C
 — uteri albus puellis magis nocet quam ruber. 64. A
Fluores uteri Sanguinei senioribus magis infesti, minime vero puellis. 64. A
 — albi altera species Gonorrhœa muliebris dicta. *ibid.*
Fluori Uterus est obnoxius. 63. B
Fluoris rubri ex Utero diversæ species. 63. C
 — albi ex Utero diversæ species. *ibid.*
 — uteri signa. 63. E
 — uteri infinitæ sunt diversitates. 63. C
 — uteri quædam species circuitus habet instar menstruæ purgationis, vel ad certum diem non redeunt, vel vero ad certum diem. 63. C. D
 — uteri quædam species ubi indefinens effluviū sed modicum. 63. D
 — albi odor peior si adsit putredo. 63. E
 — uteri rubri odor peior si exasperatur erosio. *ibid.*
 — uteri assuetæ species minus nocent. 64. A
Fluxio diuturna purulentia in Pectore causa. 37. E
 — frigida, crassa, totum corpus humectat & in Hydropem convertit. 48. C
Fluxione Uteri membrana ab alia secedit. 65. A
Fluxionem derivantia in Gonorrhœa profunt. 131. D
Fluxiones Sanguinis e renibus calculorum inhæssiones prohibent. 130. D
Fluxionis ductus ligandi sunt in Sanguinis rejectione. 97. B
Fluxus alvi biliosus, copiosus, spumans in Peripneumonia bonus. 11. C
 — alvi biliosus in Pleuritide quando bonus. 9. B
Fœde olentia contristantiaque vulva præ molestia refugit. 111. B
 — olentium olfactus prodest in Vulvæ suffocatione. 111. C
Fœni Græci succi usus in Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione. 108. C
 — Græci ex mulla decocti usus in Phrenitide. 76. C
 — Græci seminis usus in Tetano. 85. E
 — Græci decocti usus in Elephantiasi. 135. D
 — Græci usus in Apoplexia. 82. E
 — Græci succi usus in Vulvæ suffocatione. 112. A
 — Græci usus in Faucium ulceribus resiccatis. 89. D
 — Græci usus in Phrenitide. 76. A
 — Græci cremoris usus in Renum inflammatione. 109. D
 — Græci usus in Angina ad suppurationem tendente. 87. D
Fœniculi radice usus in Venæ vel Arteriæ Dorsalis inflammatione. 108. E
 — radice decocti usus in Volvulo. 106. C
Fœniculum bonum spiritum reddit, & Urinam citat, inque Lethargo conveniens. 78. D
Fomenta cum spongiis in Jecoris Phlegmone. 107. A
 — capiti applicata sensibus non tata sunt neque nervis salutaria. 85. C
 — in Renum inflammatione. 109. E
 — Sincipiti non applicanda. 85. E
Fomentorum materies in Tetano non multum fæde olens eligenda. 85. D
Fomentum calidum conducit in Angina ad suppurationem tendente. 87. D
 — internum & intestinis propitium in Volvulo ex oleo cum ruta. 105. E

<i>Fomentum</i> leve & molle ex milio torrefacto in Phrenitide.	76. A	<i>Frigiditas</i> caloris ingenti Elephantiasis causa.	69. B
<i>Fotus</i> exterior in Uva similis adhibendus illi, qui in Angina.	88. E	— cum humiditate Cephalææ fons & origo est.	27. E
— in Saryriasi.	113. B	— cum humiditate causa Epilepsiæ.	29. B
— in Tetano adhiberi debent secundum latitudinem.	85. C	— extremorum vespertina in Phthisi.	36. D
— in Volvulo.	105. E	— cum humiditate Diabetis causa.	51. D
— in Tetano ex vulnere.	86. A	— insita est causa Lethargi.	77. E
— flatus provocat.	79. B	<i>Frigidorum</i> potus malorum ad fauces causa.	7. E
— in Lethargo quales adhiberi possunt contra Flatum.	79. B	<i>Frigidus</i> & lividus si sit Cholera laborans malum.	105. B
— capitis utiles in Lethargo.	80. D	<i>Frigoris</i> sensus resolutionis initio.	35. B
— in Pleuritide levis esse debet, ne pondere dolori dolorem adjiciat.	92. A	— sensus nullus in resolutione.	ibid.
— cum spongia ex decocto herbarum contra flatus in Lethargo.	29. C	<i>Frigus</i> Hilei causa.	18. C
— in Pleuritide loco scarificato adhibendus.	92. D	— ex Uteri Hæmorrhagia.	25. B
— ex lentibus figulorum aut fabrorum ferrariorum usus in Volvulo.	105. E	— totius corporis ubi cor affectum.	16. B
— similes in faucium inflammatione & strangulatu ac in Angina.	89. B	— ventriculi Coeliaci affectus causa.	58. B
<i>Fotuum</i> usus in Renum Calculo.	130. E	— in Ictero nigro.	45. A
<i>Fovendi</i> ratio in Tetano quænam optima.	85. D	— ingens extremarum partium in Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione.	108. D
<i>Fractura</i> si Sanguinis effusionis causa malum.	95. F	— extremorum in Jecoris inflammatione.	20. A
<i>Friccio</i> in Epilepsia lenta quidem esse debet sed durior, dentandi causa.	123. A	— summum causa Tetani.	3. D
— ad torporem post Lethargum remanentem depellendum conducit.	80. E	— totius corporis in Volvulo vehemente.	18. E
— extremorum & faciei in Vertiginis accessione.	119. B	— totius corporis inprimis vero pedum in acutis Vesicæ affectibus.	23. D
— capitis in Epilepsia.	123. A	— suppurationis causa.	37. E
— capitis & manuum in Vertigine.	120. A	— crassas materias cito cogit.	53. E
— capitis quando bona in Cephalæa.	117. A	— ingens si Volvuli causa, quomodo tractandus.	105. D
— lenis utilis in Melancholia.	126. B	— extremarum partium in febre ardente.	100. B
— crurum bona in Cephalæa.	117. A	— Sanguinis e capiti sputi causa.	12. B
— ad ruborem juvat in Coeliaca passione.	133. B	— ex Urinæ acris suppressione.	22. C
<i>Frictiones</i> utiles in Vertigine.	119. D	— in Cholerae incremento.	17. E
— utiles in Coeliaca passione.	133. B	— extremorum in Venæ cavæ inflammatione.	21. B
— capitis ad ruborem usque in Epilepsia a capite orta conducunt.	121. D	<i>Frons</i> tenta sine rugis in accessione morbi Comitialis.	2. D
— molles genibus tenus in Cholera conducunt.	103. F	<i>Frontem</i> & jugulum morans humiditas in Syncopa.	101. C
— optimæ in tabe a Syncopa.	103. D	<i>Frontis</i> aliquando dolor adest in Cephalalgia.	27. C
— molles conducunt post Sanguinis rejectionem sanatam.	99. E	<i>Frustrum</i> vinosæ naturæ Phreniticis non profunt.	74. C
— faciei in Uteri strangulatu.	112. C	— mollioris cortices adstringentes in Cholera.	104. D
— in Elephantiasis.	135. C	<i>Frustrum</i> nimius usus Jecoris inflammationis causa.	20. C
<i>Friccionum</i> usus in Phthisi.	126. E	— autumnalium quisquis optimus est in Melancholia.	126. C
<i>Frigida</i> aura Boreæ male spirantem animum excitat in Syncopa.	102. C	<i>Frustrum</i> quænam in Pulmonaria conducunt.	95. C
— omnia attrectandi desiderium in Causi incremento.	16. E	<i>Frustrum</i> non edunt hominum nationes lacte vescantium.	127. B
— Phreniticis danda est ut ori Ventriculi subveniatur.	77. B	<i>Fulgure</i> quasi oculi perstringuntur in plerisque Maniacis.	32. E
— in Syncopa omnia quando sunt exhibenda.	101. D	<i>Fulguris</i> & Fulminis quasi conspectus in Mania.	32. E
<i>Frigide</i> potus non tantum concedendum in Phrenitide, quantum in ardore morbi absque Phrenitide.	77. B	<i>Fuga</i> honesta quando a Medico capeffenda in Cholera.	105. B
— potus nimius nocet nervis in Phrenitide.	ibid.	<i>Fulica</i> crudæ cor dicitur conferre in Epilepsia a visceribus orta.	122. B
— potus quando conducit in ardore oris Ventriculi in Phrenitide.	ibid.	<i>Fundani</i> vini usus in Syncopa.	101. E
— potus intestina exulcerat.	60. B	<i>Furor</i> V. Mania.	31. A
— potio sudore perfuso corpore, Hilei causa.	18. C	— a Melancholia proveniens, sanationem accipere nequit.	125. C
— potio maxime prodest in Venæ cavæ inflammatione, ut in aliis ardoribus.	21. E	— facile oritur a Vigilia.	119. C
<i>Frigidi</i> sunt juvenes Gonorrhœa laborantes.	56. A	— ex Melancholia.	30. A
— si penitiores loci sunt in Pleuritide suppurante quid applicandum.	91. E	— in Melancholia magis ex morbi magnitudine quam affectus dolore.	30. B
<i>Frigiditas</i> multa in Apoplexia V. S. impedit.	81. E	— ab inedia in Phrenitide.	73. B
		— & irritatio a strepitu in Phrenitide.	72. C
		— in Epilepsiæ invasione.	28. E
		<i>Furoris</i> metus in Pulmonaria unde concipitur.	95. B
			Gaga-

G.

Gagatis lapidis odor, causa insultus morbi Comitialis. 1. B

Galbani usus pro linimento in Apoplexia. 82. E

Gallæ usus in Faucium Ulceribus. 89. C

— usus ad Sanguinem e naribus sistendum. 116. D

— aridæ tritæ lentæ siccæ & frigidæ adpersæ usus in Sanguinis rejectione valde urgente. 99. B

— cum ovis induratis coctione usus in Sanguinis rejectione valde urgente. *ibid.*

— tritæ usus in Sanguinis rejectione. 97. E

Galli nuper interfecti carnes bonæ in Cephalæa. 117. D

Gallina juvat in Vertigine. 120. D

Gallinæ usus in Lethargo. 78. C

— elixæ quando in Pleuritide exhibendæ. 91. C

Gallinarum juscula in Volvulo. 106. B

Gargarismata in Angina. 87. D, E

Gargarismi quales conducunt, si ulcera crustosa sunt in Angina. 87. E

Gari usus in Lethargo. 78. D

Gaudium inopinatum & ingens nervorum resolutionis causa. 35. A

Gene in alterutram partem diductio in canina convulsione. 33. D

— rubræ in accessione morbi Comitialis. 2. D

Genitalia lanis ab ove detonsis adhuc sordentibus in Satyriasi obvolvenda. 113. A

Genitalium dolor & inflammatio in Satyriasi. 25. C

Genitura homines viros efficit, calidos, articulis firmos, hirsutos &c. 56. B

— vitalitatem impartitur. *ibid.*

— defectus effectus. *ibid.*

— fluxus diuturnus impediendus in Gonorrhœa. 131. C

Geniture creatio a vino. 113. D

Genu retro pulsus in poplitem in Empyothoto summo. 4. D

— Elephantiasi aliquando primo afficitur. 69. D

— in Arthritide dolor. 66. C

Genua & pedes acerbis Pharmacis, debent illiniri in Lethargo. 80. A

Genuum impotentia instantis uteri suffocationis signum. 24. D

— resolutio in intestinorum tenuium ulcere cavo & depascente. 61. E

— tumores ulcerosi fiunt in augmento Elephantiasis. 70. D

— pruritus in Elephantiasi, quando. 70. D

— resolutio in Lipothymia. 33. E

Gestatio in mari in Phthisi utilis si recte habuerit ægrotans. 126. E

— longa per loca non ventosa, & a sole libera convenit in Cephalæa. 118. A

— post alia bona in Vertigine ad dissidam totam capitis gravitatem. 119. E

— ad torporem post Lethargum remanentem depellendum conducit. 81. E

— vel in lauris vel in Myrtis vel in thymio in Cœliaca passione. 133. B

Gestiones in Vertigine debent esse rectæ, longæ lenes citra fatigationem ac superioribus locis. 119. E

— utiles in Gonorrhœa. 131. E

— utiles in Melancholia. 126. D

— longæ & rectæ optimæ in Epilepsia. 122. E

— quidem conferunt ad debellandum stomachi cibos fastidientis virium. 132. A

— optimæ in tabe & Syncopa. 103. D

— utiles post Sanguinis rejectionem curatam. 99. E

— ad movendum & propellendum renum Calculum optimæ. 110. A

Gesticulatio manus juvat in Cœliaca passione. 133. B

— manuum utilis in Cephalæa. 117. A

Glabri fiunt viri a genitura vitalis defectu. 56. B

Glabrities menti & pubis in Elephantiasi. 97. D

Gladius laucians &c. minorem dolorem infert membris si illa occupaverit Arthritis. 85. C

Gleucini olei usus in Tetano. 85. B

— veteris olei usus in Apoplexia. 82. C

— olei usus in Lethargo. 78. E

— olei usus in Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione. 108. C

— unguinis usus in Lethargo. 80. B

— usus in Sanguinis e Vesica effluvio. 110. D

— olei usus in Cholera. 104. F

— olei usus in Capitis morbis. 115. E

— olei usus in Satyriasi. 113. C

— olei usus in Syncopa. 103. A

— olei usus in Renum inflammatione. 109. C

Globis ex Nitro factis corpus in balneo detergendum in Elephantiasi. 135. B

Cnidii grani usus in lethargo. 80. C

Gonorrhœa Morbus turpis est. 131. B

— ab intemperie & resolutione humida genitalia occupante. 55. E

— æque invadit sine sensu vigiles ac dormientes. *ibid.*

— a Satyriasi sæpe fit. 56. C

— plurimis ad paralyfin viam stravit. 56. B

— primum quemadmodum communis fluxus sanandus est. 131. B

— vel seminis profluvium. 55. E

— mortis periculo vacat. *ibid.*

— non cunctanter solvenda est. 131. B

— malorum omnium causa. *ibid.*

— muliebris quid. 64. A

— affectus est injucundus & auditu gravis. 55. E

— muliebris floris albi species. 64. A

— curatio. 131. B

Graciles & delicati habitus Phthisi obnoxii. 37. C

Gracilitas in Cachexia. 47. A

— in Colica. 59. B

Græcia vina quænam in Syncopa magis conducunt. 101. E

Gracilitas in Synanche. 6. B

Gramen flatus & lotium erumpere facit hincque in Lethargo conducit. 79. C

Grani cnidii cum aqua aut mulla usus in Cephalæa. 116. A

Grata licet juvantibus deteriora sint Jecoris ulceri laborantibus concedi tamen possunt. 128. B

Graveolentia apparens ægro. notat accessionem morbi comitialis instare. 1. A

Graveolentium aversio in Heterocrania. 27. E

Graves membris fiunt juvenes gonorrhœa laborantes. 56. A

Gravitas coxarum in Calculo reni infixio. 53. B

— corporis Cachexiæ signum. 47. C

— pectoris incipientis Asthmatis signum. 40. B

— in Jejunio in loco ubi colica maxime urget. 59. B

— in parte ubi vena rupta est & sanguis effluxit. 62. C

— Thoracis in Peripneumonia. 10. B

— Pectoris sine dolore in hæmoptoe. 14. E

— in renibus & lumbis a pure ex Jecore in Vesicam defluente. 27. E

— in abscessibus internis. 38. B

— in resolutionis initio. 35. B

— incumbens in colo volvulo affecto. 19. A

— in capitis morbis. 114. C

Gravitatis in auribus causæ vaporum exuberantia. 119. C

- Gravitas* non sunt expertes, quibus calculus vesicæ adhæret. 54.F
Grumi purulenti carnosique in renum abscessu rupto. 54.C
 ---- in vesicæ a Sanguinis effluvio. 55.B
 ---- Sanguinis in vesica quomodo dissolvantur. 110.C
Grumorum obstructions vesicæ æque ac renibus proveniunt. 110.B
Gula resolutis quomodo cibi sunt exhibendi. 83.B
 ---- resolutis salutis præsidium est. *ibid.*
 ---- si a castorei potione laboret, quid agendum. 86.C
 ---- aliquando resoluta est in apoplexia. 83.B
 ---- resoluta dilatare quidem potest, sed non constringi. 83.C
 ---- ulcere affecta, morsus vel adstrictio inter devorandum percipitur. 14.C
Gula resolutio inedia & famis periculi causa. 83.B
 ---- affectus participat Aspera arteria. 14.C
 ---- dolor ad interscapulum protensus in ipsius ulcere. *ibid.*
 ---- deglutiendo quænam lenia sunt & facilia in tetano. 85.B
 ---- ad dimidium resolutio. 33.F
Gummi in rosarum aut palmularum decocto liquefacti usus in uva ulcerosa. 88.E
 ---- usus in Sanguinis rejectione. 98.D
 ---- usus in Syncopa. 102.C
Gurgulionis inflatio in angina. 86.E
Gustus amarorum non amarus neque dulcis videtur, sed dulcia amara videntur in Ictero albo vel nigro. 46.C
Gustus amarus in Ictero nigro. 46.B
 ---- quomodo depravatur in Ictero. 46.C
Guttur eminet in tetano opisthotono. 4.C
 ---- lævigatur in Phthisi a lacte. 127.A
 ---- prominens habent Phthisi obnoxii. 37.C
Gypsi exutili & cribrati usus in Syncopa. 102.E
- H.
- H**abitus corporis boni signa. 47.A
 ---- corporis ad calidum & siccum mutatur a Castoreo. 79.D
 ---- quibusnam ad Calorem convertitur. 131.E
 ---- corporis malus vel Cachexia. 46.E
 ---- ægri venæ Sectionem impedire potest in Syncopæ initio. 100.C
 ---- corporis quinquam resolutioni magis obnoxius. 35.B
 ---- totius corporis gracilis in Diabetis incremento. 52.A
 ---- corporis malus in lienis ulcere. 44.A
Hæmorrhagia animalia fortissima cito occidit. 15.B
 ---- v. Sanguinis rejectio. 11.E
 ---- ex quacunque causa haud leve vitium. 95.E
 ---- ex renibus vel ureteribus. 52.E
Hæmorrhagiæ quot modis fiunt. 13.B
 ---- ex menstruis suppressis periodicæ. 13.D
 ---- ex gula causæ & signa. 14.B, C
 ---- causæ. 15.A
 ---- Vere producantur. 54.C
Hæmorrhoides diuturno renum & ureterum affectus. 52.E
Hæmorrhoidum profluvii suppressio Cachexiæ causa. 47.C
 ---- profluvii suppressio vertiginis causa. 118.C
 ---- profluvii in viris suppressio, si melancholiæ causa quid agendum. 125.A
Halica etiam optima in pleuritide. 90.E
 ---- cum melle solo conficienda pro pleuriticis. 90.E
Halicacabi radice usus in Gonorrhœa. 131.D
- Halica* Ptilana antecellit. 90.E
Halitus quibus sensus in Lethargo & Phrenitide pleni sunt refrigerando & adstringendo aut diaphoreticis propulsantur. 78.D
 ---- calidus in peripneumonia. 11.A
 ---- fœdus in Elephantiasis incremento. 69.D
 ---- vitiatum & putridum in faucium ulceribus. 8.B
 ---- deliramenti causa in Phrenitide. 74.D
 ---- Syncopa laboranti quam venus. 101.D
Halterum Jactus utilis in Cephalæa. 117.A
 ---- Jactus usus in Coeliaca passione. 133.B
Hebetes fiunt Juvenes Gonorrhœa laborantes. 56.A
Hebetudo perpetuum Symptoma morbi comitialis. 1.A
 ---- oculorum ex mictu Sanguinis periodico retento. 54.A
Hedera succi usus in Phrenitide. 75.A
 ---- succus halitus, quibus sensus in Lethargo & Phrenitide scatent expellit. 78.D
 ---- succini usus in Phrenitide. 74.D
 ---- oleo incoctæ usus in Vertiginis accessione. 119.B
Hellebori usus in Arthritide. 133.C
Herbæ acres & bene olentes in Epilepsia. 122.D
 ---- asperæ nares vulnerando inservire possunt. 116.C
 ---- quænam in Lethargo conducunt. 78.C, D
Hernia interdum intestinorum inflammationis causa. 18.D
Heterocrania haud leve malum, licet intermittat, & primo exiguum videatur. 27.D
 ---- atrocia sæpe mala adfert. *ibid.*
 ---- quasnam capitis partes afficiat. 27.C
Heterocraniæ causæ. 27.E
 ---- causa frigiditas cum ariditate. *ibid.*
 ---- signa. 27, C, D
 ---- levioris signa. 27.E
 ---- periculosa signa. *ibid.*
 ---- eadem curatio quæ Cephalææ. 118.B
Heterocraniam subsequitur vertigo. 27.F
Hiera varium atque calidum est medicamentum. 86.E
 ---- non semel sed sæpius exhibenda in Elephantiasis. 134.D
Hiera usus in Diabete. 130.A
 ---- usus in Epilepsia a capite orta. 121.C
 ---- usus in Scuria. 113.A
 ---- usus ad repurgandos sensus, caput & nervos. 82.B
 ---- usus & dosis in Apoplexia. *ibid.*
 ---- usus in Capitis doloribus. 115.B
 ---- cum castoreo usus in uteri strangulatu. 112.C
 ---- usus in Melancholia. 125.B
 ---- usus in volvulo. 106.B
 ---- usus in Epilepsia. 121.E
 ---- usus & dosis in Tetano. 86.D
 ---- usus dosis & assumendi modus in Lethargo. 78.C
Hilares qui sunt natura mania facile laborant. 31.C
 ---- fiunt Melancholici siquid ex mœrore relaxationis habent. 30.A
 ---- sunt Arthritici post finitum paroxysmum. 67.C
Hilaritas in Melancholia ab atra bile caput per consensum afficiente. 30.A
 ---- Epilepticos miseros reddit. 121.C
 ---- in mania. 29.E
Hileum v. Volvulus. 18.B
Hirsuti efficiuntur viri a genitura. 56.B
Hirudines in Jecoris phlegmone nonnullis magis placeant quam scarificationes. 107.B
 ---- optimæ sunt in Scuria. 113.C
Hirudinum morsus altius penetrat, & erosiones majores facit, quam fiunt per Scarificationes. 107.B
- Hi-

- Hirudinum* usus in Coeliaca passione. 132. D
Hirudo ubi Sanguine saturata cecidit, cucurbitula applicanda est, in Jecoris phlegmone. 107. B
Hædi coaguli usus in Sanguinis rejectione exerosione. 98. B. 99. C. ad adstringendum.
 ---- aut Leporis coaguli nimius usus in Sanguinis rejectione noxius. 98. B
Hædus non penitus malus in Cephalæa. 117. D
Horæa omnia demulcent. 118. A
Horæi qui vocantur inter fructus arbores optimi in Elephantiasi. 136. A
 ---- omnes fructus optimi in Melancholia. 126. C
Hordeacei succi usus in Jecoris ulcere. 128. C
Hordei cremor cum multo oleo decoctus in volvulo. 106. B
 ---- cremor detergendi facultatem habet, ejusque usus in Jecoris Phlegmone. 107. C
 ---- farinæ usus in Jecoris phlegmone. 107. A
 ---- farinæ usus in Gonorrhœa. 131. C
 ---- farinæ usus in Angina. 87. C
 ---- farinæ usus in Arthritide. 133. E
 ---- egregiæ virtutes. 90. D
 ---- tenuis usus in Phrenitide. 76. A
 ---- cremoris usus in Elephantiasi. 135. D
 ---- cremoris usus in Lethargo. 78. B
 ---- mundati cremor liquidissimus in initio Phrenitidis nutritibilior, sed ipsior & crassior in progressu morbi fieri debet. 74. B
 ---- panis usus in Elephantiasi. 135. E
Horror interdum nullus in Lienis suppuratione. 43. E
 ---- ab Urinæ in Vesica suppressione. 23. C
Horrores ab ulceribus prodeuntes malefici sunt. 86. B
 ---- augentur in inflammatione Pectoris ad suppurationem tendente. 38. C
 ---- vespertini in abscessibus internis. 38. B
 ---- in Jecoris inflammatione. 20. B
 ---- vagi in Lienis suppurationis incremento. 43. D
 ---- in Jecoris Scirrho. 42. E
 ---- in Jecoris suppuratione. 41. E
Hortatu maniaci quidam excitantur. 33. B
Humectantia in faucium ulceribus resiccatis. 89. D
 ---- in Tetano ex vulneribus conveniunt. 86. D
Humectatio lumborum ubi renum locus, si calculi insistant. 130. D
Humis & pectori recto corpore adhibendæ sunt exercitationes uti nimis perseverat Cephalæa. 117. A
Humi repunt ægri in Vertiginis augmento. 28. C
Humidi natura resolutioni magis sunt obnoxii. 35. B
 ---- potatio in Diabete mictum provocat. 129. B
 ---- inusitati usus Dysenterici sæpe causa. 60. A
Humiditas jugulum & frontem irrorans in Syncope. 101. C
 ---- redundans, ubi colon volvulo afficitur. 19. A
 ---- locorum muliebrium remittentis uteri suffocationis paroxysmi signum. 24. E
Humiditates a tonsillis & pectore evellendæ in Angina per clysmata. 87. A
 ---- crassæ deliramenti causa in Phrenitide. 74. D
 ---- acres & falsæ ardoris ventriculioris causa in Phrenitide, quomodo curantur. 77. A
Humiditatis aquæ similis, in qua crudæ carnes demersæ lotæque fuerunt, dejectio a pure ex Jecore per intestina delabente. 127. E
Humiditatum revulsio a pulmonis regione in pulmonaria facienda. 94. A
Humidum in Diabete effluens exsiccat. 129. A
Humor in Diabete effluens secum abducit ea quæ de corpore colliquat. 129. B
 ---- in imo ventre collectus quare non dicitur Hydrops. 48. C
 ---- putridus & ab ægro intolerabilis, ab uteri ulcere pessimus. 64. C
Humor roscidus circa frontem & jugula in Causi incremento. 16. E
 ---- crassus, albicans, grandinosus, membra occupans in Arthritide. 66. E
 ---- crassus interiusque abditus Asthmatis causa. 40. A
 ---- qui viris in Gonorrhœa effluit, qualis. 56. A
 ---- e toto corpore in Ventriculum adducitur in Coeliaca passione. 58. D
 ---- defluens in Sanguinis rejectione debet crassus vel compactus effici. 97. C
 ---- in fluore uteri albo & rubro graveolens plus minusve. 63. E
 ---- in Hydroke per renes & vesicam fertur, ut in Diabete si a morbo convalescunt ægri. 129. A
 ---- quidam roscidus in facie adest in Satyriasi. 25. C
 ---- albus, crassus genituræ similis in Gonorrhœa muliebri. 64. A
 ---- per os & nares in remissione accessionis comitialium. 3. A
Humores exeunt absque voluntate in Crassorum intestinorum ulcere. 61. B
 ---- a capite revelluntur in Apoplexia per alvi sublationem. 81. E
 ---- frigidos purgans & expellens purgatio in Coeliaca passione. 133. A
 ---- foras educendi sunt in pulmonaria. 95. D
 ---- intra corpus mire mutari queunt. 5. D
 ---- in corpore mutari queunt ut a venenis. *ibid.*
 ---- ab emeticis mutantur, ut a febribus. *ibid.*
 ---- lubricos fluxilesque ad extrudendum efficiencia medicamenta in pulmonaria exhibenda. 95. A
 ---- ad transpirandum attenuantia in Pulmonaria exhibenda. *ibid.*
 ---- quibusnam extenuantur in Jecoris abscessu. 128. A
 ---- dilabentes quomodo cogi possunt in Syncope. 103. A
 ---- & flatus post venæ sectionem deorsum versus trahendi sunt in Pulmonaria. 94. B
Humoris lapsus in Diabete idem est ac in ascite. 129. A
 ---- acris atque ignei productio ex imminuto calore. 45. C
 ---- nigri excretio ex lienis abscessu profundior. 44. A
 ---- exundatio in Diabete in Vesicam confluit. 51. E
Humorum retrogradus cursus quomodo cohibeatur in Cholera. 104. A
 ---- suppressio si vertiginis causa fuerit, usitata excretio movenda est. 118. D
 ---- circuitus fit cum frigore & gravitate in Cachexia. 47. D
 ---- in Stomacho redundantia in volvulo. 18. E
 ---- circuitus facilis per pulmones. 39. C
 ---- secretio & procreatio ubique in toto corpore fit, sed in singulis partibus quædam propria est. 45. C
 ---- revulsio a pulmone solamen adfert in Pulmonaria. 95. A
Humus sterni debet foliis & floribus in Syncope. 102. D
Hydar cujusnam usus in Lethargo. 80. D
Hydatidum origo & exeundi viæ. 51. B
Hydrocephalus. 51. A
Hydrope intestinorum lævitas minus malum est. 63. A
 ---- pauci curantur idque Deorum potius quam artis auxilio. 48. B
 ---- omnes sunt obnoxii. 50. D
Hydropes ex Colica. 59. D

- Hydropici* albi & effæminati sunt.
Hydrops omnes species pravæ sunt.
 — periculi differentia.
 — causa præcipua malus habitus.
 — variæ Species & nomina.
 — Species quædam singularis.
 — curatio aliquando a magno aquæ fluxu ex co-
 lo fit.
 — omnes Species sunt periculosæ.
 — una Species cum alterius Specie mixta peri-
 culosior quam si sola.
 — ex Jecoris scirrhi signa prognostica.
 — per alvi evacuationem Sanatio quidem
 non sine periculo.
 — causæ.
 — periculum increfcit pro varia Specie qua
 conjungitur.
 — signa satis evidentia.
Hydrops omnium morborum vitium est.
 --- ex Ictero.
 --- in parte.
 --- in Pulmone solo.
 --- in Jecore solo.
 --- in Liene solo.
 --- in Mulierum utero.
 --- vesicularis grave malum.
 --- a Cachexia.
 --- dicitur certus quidam corporis habitus in aquam
 colliquescentem cum tumore, inflatione, & colo-
 ris fœditate.
 --- ex Dysenteria & Jecoris ulcere sanato.
 --- a tumore duro & renitente lienis.
 --- in Lienteriam aliquando feliciter mutata.
 --- in Jecoris scirrhi omnium malorum summa.
 --- ab aqua nimis subito ingurgitata facile tollitur,
 si nullum viscus adhuc corruptum vel homo totus
 affectus fuerit.
 --- a lienis scirrhi insanabilis.
 --- ex malo corporis habitu vel viscere corrupto om-
 nes partes pervertit.
 --- a fluxione frigida, crassa, totum corpus hume-
 ctante.
 --- a Jecoris inflammatione.
 --- affectus injucundus & toleratu difficilis.
 --- a Diabete tantum differt loco unde humor effluit.
 --- ab Arthritide.
 --- ex Pneumone.
Hydropum signa communia.
Hyeme in Phrenitide caput tepido humore irrigari
 debet.
Hyems aspera Colicæ causa.
 — frequentissima genitrix Tetani.
 — frigidissima Coeliacam passionem producit si
 proxime ad extinctionem calor deveniat.
 — vesicæ acutos affectus producit.
 — resolutionem præcipue producit.
 — in primis Pleuritidis causa.
 — calculos producit.
 — minime hæmorrhagias creat.
Hypnotica medicamenta in pulmonaria.
Hypnoticis ægros morti dare aliquando Medico li-
 citum est, & quidem in volvulo.
Hypochondria elata perpetuum Symptoma morbi
 comitialis.
Hypochondrii fortis compressio in vulvæ suffocatio-
 ne.
Hypochondrium fasciis adstringentibus comprimi de-
 bet in vulvæ suffocatione.
Hypocystidis succi usus in Diabete.
 — usus externus in Cholera.
 — usus in Hæmorrhagia.
 — usus in Coeliaca passione.
- 50.B *Hypocystidis* sicci usus in Sanguinis rejectione.
 50.E — usus in Uva.
 ibid. — usus in Elephantiasi.
 49.A — usus in Sanguinis e vesica effluvio.
 ibid. *Hyssopi* usus in Phrenitide.
 51.B --- in multa decocti usus in Angina.
 --- decocti usus in Angina ad educendam pituitam.
 61.D --- in multa elixi usus in Lethargo contra flatum.
 49.B --- usus in volvulo.
 ibid. --- decocti usus in Angina ad suppurationem ten-
 dente.
 43.A --- usus in Melancholia.
 ibid. --- usus in Pulmonaria.
 50.C --- in aqua decocti usus in Pulmonaria.
 --- in aqua decocti usus in Lethargo.
 49.C --- comæ usus in Epilepsia.
 ibid. --- decocti usus in Apoplexia.
 50.E --- comæ usus in volvulo.
 46.D --- decocti cum nitro usus in Pulmonaria.
 51.A --- cum multa usus ante cibos in Jecoris sinu.
 ibid. --- vini usus in Angina.
 ibid. *Hystrica* Passio v. vulvæ Strangulatus.
 ibid. 24.A
- J.
- Jactatio* manuum & crurum in Epilepsia quid re-
 quirat.
Jactus Peræ aut sacculi citra lassitudinem uti-
 lis in Elephantiasi.
Icteri nigri Symptomata.
 --- febres raro ad extremum judicantur.
 --- nomen ab animalibus, quæ viverræ dicuntur.
 --- albi Symptomata.
 --- a ventriculi & coli vitio signa.
 --- species duæ & earum causæ.
 --- ex liene signa.
 --- periculi differentia.
Ictero quænam ætates magis obnoxie.
Icterus in acutis morbis cum periculo fit, sed ma-
 jori si post septimum diem fit.
 --- vel morbus regius.
 --- post febres non facile discutitur.
 --- non tantum a Jecore, sed ab aliis visceribus e-
 tiam producitur.
 --- a ventriculi vitio.
 --- a lienis vitio.
 --- a renum vitio.
 --- a Coli vitio.
 --- a Jecoris inflammatione vel scirrhi.
 --- ab impedito libero bilis effluxu ex vesica fellis in
 intestina.
 --- sine visceris inflammatione non periculosus, sed
 diuturnus affectus.
 --- ab omnibus visceribus oriri potest.
 --- non modo ab iis quæ Jecori escam suggerunt,
 sed etiam ab iis quæ a Jecore suscipiunt oriri po-
 test.
 --- ante septimum diem exortus in Jecoris inflam-
 matione, plurimos occidit.
 --- in toto habitu corporis acerum malum.
 --- in albidum divergens in Jecoris suppuratione.
 --- habet signa visceris unde producitur propria.
 --- inveteratus & cum visceris inflammatione con-
 junctus in Hydropem, Cachexiam aut tabem
 terminatur.
 --- si nulla affecti visceris signa habet, ex toto ha-
 bitu producitur.
Ictus jecoris inflammationem producit.
 --- doloris in Arthritide causa ab ægris creditur.
- 97.E
88.E
135.C
110.D
76.C
87.E
87.A
79.C
105.E
87.D
126.D
95.C
94.C
79.C
84.D
82.A
106.A
95.A
128.A
87.C
24.A
84.C
135.D
46.A
44.D
45.D
46.B
45.A
45.D
44.E
46.D
46.E
44.D
44.C
44.D
ibid.
ibid.
ibid.
ibid.
ibid.
ibid.
44.D, E
46.D
45.A
45.B
20.B
45.B
41.E
45.A
46.D
46.A
19.E
66.B
188

- Ictus* si Apoplexiæ causa, vena statim secanda. 81. D --- magis ad sanitatem vel mortem confert quam
--- sanguinei sputi e capite causa. 12. B --- celerius & violentius inflammatur quam lien.
Jecoris inflammatio venæsectionem requirit. 100. C --- *ibid.*
Jecori & stomacho subvenit Aloës in Melancholia. 125. E --- Scirrhus affectum velocius & dolentius quam lien
--- applicanda est Cucurbitula in Melancholia. 124. D --- *ibid.*
--- renes proxime suspensi videntur. 109. B --- quomodo aliquando dolere videatur in Volvulo.
Jecoris ulcere laboranti incibo & potione gratifican- 128. A --- venarum radicatio. 19. D. 41. D. 108. B
--- dum est. 128. A --- inane medicamentis ingredientibus patere de-
--- vomitam medicamentis effringere studendum bet, ubi inflammatum est. 107. A
est. *ibid.* --- Sanguine accenditur. *ibid.*
--- ulceri laborantibus jejunium nocet. 128. B --- omnino est veluti Sanguis gelatus. 106. D
--- cura etiam habenda, ubi ulcerum radix est. --- Sanguine repletur & abundat, si obstructio exi-
ibid. --- tus occludat. *ibid.*
--- officium & natura. 19. C --- humanum comestum commendatur in Epilepsia.
--- portæ affectæ æque lethale est ac si corafficeretur. 122. C
--- *ibid.* --- Sanguinem venæ infundit. 101. B
--- Portæ animæ sedes a quibusdam Philosophis ha- --- inflammatur a Renum inflammatione. 109. A
bita. 19. D --- angustis opprimitur in Uteri strangulatu. 24. B
--- Hæmorrhagiæ sunt maximæ. *ibid.* --- si Vertiginis causa fuerit, Cucurbitulæ adhi-
--- vomitæ exiguæ Chronicorum morborum causæ. bendæ. 118. D
ibid. --- ulcere affectum cruda alimenta non concoquit.
--- ulcus & Dysenteria Hydropis aliquando causa. 42. D --- Sanguinis fons est. 124. A
--- suppurationis signa. 41. E --- est bilis generatio. *ibid.*
--- inflammatio vel Scirrhus Icteri sæpe causa. --- proprium alimentum elaborat, alienum dimit-
94. D tit. 45. A
--- dolor ex atra bile per inferiora exeunte. 29. C *Jejuni* primo in Elephantiasi ad vomitum deducendi
--- affectus acuti. 19. C sunt. 134. E
--- alveoli ad renes pertingunt. 107. D *Jejunium* nimis subitum & nimium nocet in Lethar-
--- abscessus optime & tutissime per Urinam judi- go. 78. C
catur. 42. D --- nocet in Jecoris ulcere. 128. B
--- irrigatio, ubi dolet in Phrenitide, quibusnam *Ignavi* sunt juvenes Gonorrhœa laborantes. 56. A
fieri debet. 75. D *Ignavia* in Ventriculo & toto corpore in Lethargo.
--- abscessus quomodo ferramento candente aperiendus. 79. B
--- suppurati signa lethalia & salutaria. 42. A --- in mictu Sanguinis periodico. 54. A
--- abscessus si intro ferantur, Medico longe præ- *Ignem* capiti inferre in Epilepsia a capite orta con-
fiat natura. *ibid.* ducit. 121. C
--- abscessus exterius apparens, aperiendus vel se- --- in balneo excitantes minus periculose Asth-
ctione vel ustione. 42. B mate laborant. 40. B
--- abscessus ad interiora subeuns evacuatur vel per --- expirant febre ardente laborantes. 100. B
intestina vel per Vesicam. *ibid.* *Igni* similibus ad emolliendam scirrhi duritiam u-
--- abscessus per Urinas evacuatio tutior. *ibid.* tendum. 128. E
--- erosio a pure. *ibid.* --- persimile est Veratrum album. 136. B
--- ulceris signa. 42. C *Ignis* exurens minorem dolorem excitat in membris
--- ulceris signa salutaria. 42. D quam si illa occupaverit Arthritis. 65. C
--- Scirrhus. *ibid.* --- in Uteri ulcere pessimus. 64. C
--- affigenda est Cucurbitula in Melancholia a sup- --- adhibendus est in Elephantæ morbo. 134. C
pressis solitis evacuationibus. 125. B --- amarus & bile infectos reddit humores. 45. C
--- tentiones aut inflammationes si fuerint in Cœ- --- quidam exæstuat quasi in visceribus eorum
liaca passione Cucurbitula admota incidere oportet. 132. D qui Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione la-
--- affectus. 41. D borant. 108. D
--- officium. *ibid.* --- in Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione
--- Phlegmonæ in suppurationem conversæ curatio. tendit, ut ardor in Syncopam. 108. A
107. D --- acutus & acer in Arteriæ & Venæ Dorsalis
--- suppurati curatio eadem, quæ splenis suppurati. inflammatione. *ibid.*
107. E --- intolerabilis a vitio pectoris mentis alienationis
--- ulcerum curatio. 127. D causa. 76. E
--- suppuratio quibus & quando fit. 20. B *Ignoratio* omnium rerum in Causi incremento.
--- acutorum vitiorum curatio. 106. D 16. E
--- inflammationis causæ & signa. 19. E --- suimet & adstantium in Scoromate. 28. B
--- Phlegmonæ acutissimæ sunt. 106. D --- periculi ab ægro in Peripneumonia perni-
--- inflammatio cito occidit. 19. E niciosa. 11. B
Jecur satis cito abscedit, sed periculose & lethali- *Ilia* sunt vacua juxta præcordia in loco ubi Uterus,
ter. 39. A in Uteri suffocatione. 24. D
--- frequentius & perniciosus abscessus patitur quam --- comprimere leniter opus est ad vomitum exci-
lien. 41. D tandum in pueris. 84. B
--- quanto magis ad sanitatem prodest tanto magis --- refrigerantia applicanda sunt in Gonorrhœa.
in morbis efficit. *ibid.* 131. C

- Ilibus* ad unguina usque applicandæ sunt Cucurbitulæ in Volvulo. 106. A
 — leves Cucurbitulæ in vulvæ suffocatione applicandæ. 112. B
Illum tumor si Urina paulisper retinetur in Diabete. 51. E
Illitio acrium in Pulmonaria prodest. 25. D
Illitiones in Angina. 87. D
 — in Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione. 108. C
 — in faucium inflammatione & strangulatu acriores esse debent quam in Angina. 82. B
Illitus in Syncopa. 103. A
Illuviei delectatio nulla in Elephantiasi. 71. B
Illuvies quibusdam nocet in Vesicæ ulcere maligno. 55. D
 — calida lavatione melior est in Vertigine. 120. B
Imaginatio spectri initium accessionis morbi Comitialis. 2. B
Imagines Cœruleæ & atræ oculis obvesantur in Mania ad Melancholiam vergente. 32. E
 — rubicundæ & puniceæ apparent in Mania in furorem tendente. *ibid.*
Imaginibus terribilibus in somniis excitantur Epileptici. 29. A
Imaginum vanarum repræsentatio in Phrenitide ægros a luce arcendos indicat. 73. B
Imbecilli fiunt juvenes Gonorrhœa laborantes. 56. A
Imbecillitas a febre in Phthisi. 36. B
 — in Phthoe. 36. C
 — in Cachexiæ statu. 47. E
 — instantis Uteri suffocationis signum. 24. D
 — cum spiritus privatione in Uteri strangulatu. 24. B
 — in Ictero nigro. 46. A
Imberbes fiunt viri a genituræ vitalis defectu. 56. B
Immutes sunt qui stomachi affectu laborant. 57. E
Immobilitas resolutionis signum. 35. B
Imperitia causa est timoris & cautionis. 80. D
Impetigo aliquando mentum ambit in orbem in Elephantiasi. 70. B
Impetigines summos digitos infestantes in Elephantiasi quando. 70. B
Impotentia manus ab Epilepsia. 28. E
Inanitio quibusdam nocet in Vesicæ ulcere maligno. 55. D
Inappetentia ex importuna repletione in Syncopa. 101. C
Incisio pro Vesicæ Calculo extrahendo. 111. A
Inconsecta pars quæ a Colo manet ubique per Sanguinem distribuitur. 45. A
Incontinentes sunt Arthritici post absolutum paroxysmum. 67. C
Incontinentia in Satyriasi. 25. D
Incurvatio dorsi difficilis in Calculo reni infixo. 53. B
Inedia nocet in Tetano. 85. B
 — diem unum Pleuritico imperanda antequam vena secatur, si morbus a ciborum vel potus ingurgitatione provenerit. 89. F
 — aut fames haudquaquam prodest in Syncopa. 101. B
 — primum ventriculus labores remittere debet in Cœliaca passione. 132. C
 — primum jubenda est in Jecoris Phlegmone. 106. E
 — si labefactatus sit æger venæsectio in Syncopæ initio non facienda. 100. C
 — malum est in Lethargo. 78. C
Inedia & famis periculum a gulæ resolutione in Apoplexia. 83. B
Inertia ad negotia in Cœliaca passione. 58. D
Infirmetas a nutritionis inopia in Lienteria. 62. E
Inflammatio in Angina augetur a Bronchotomia. 88. B
 — Jecoris Icteri sæpe causa. 44. D
 — intestinorum in Volvulo, si in abscessum convertatur, quid agendum. 106. C
 — ulcus vesicæ insanabile reddit. 55. C
 — arteriæ & venæ dorsalis ardoris species veteribus dicta fuit. 108. A
 — aliqua insignis si appareat in præcordiis nequaquam procrastinanda est venæ sectio. 100. C
 — peracuta in renibus exoritur. 109. A
 — renum suppurans aut resoluta Ischuriam solvit. 22. D
 — solvitur evacuatione. 130. D
 — renum Urinam intercipit. 22. B
 — nervorum in virilibus penis tentiginis causa. 112. D
 — ex renum Hæmorrhagia suppressa Lethalis. 22. E
 — pulmonis peracutum & lethale malum est. 94. A
 — magna circa venam cavam nata cito lethalis. 21. A
 — si volvuli causa sanguis ad animi deliquium mittendus. 105. C
 — Vesicæ si accedat urinæ suppressioni pessima mala oriuntur. 23. C
 — faucium venæ Sectionem requirit. 89. B
 — renum augetur ab urinæ retentione. 109. B
 — aliarum partium cur non tam acuta, quam Jecoris Phlegmone. 106. D
 — omnia colligata tenet. 130. D
 — intestinorum doloris in Volvulo perimentis causa. 105. B
 — genitalium in Satyriasi. 25. C
 — in Pleuritide erumpens eorum locorum affectus videtur, cum tamen ab interiorum vitiorum incremento sæpe oriatur. 90. C
 — vulvæ suffocationis intendum causa. 111. D
Inflammationi uterus est obnoxius. 63. B
Inflammationem Sanguis multus alit. 113. A
Inflammationes oris ventriculi si fuerint in Cœliaca passione cucurbitula admota incidere oportet. 132. D
 — Jecoris si fuerit in Cœliaca passione cucurbitula admota incidere oportet. *ibid.*
 — modicæ aliquando remanentes post Syncopam tabem minantur. 103. C
 — cum Syncopa, si adsint, discutiuntur, si rite tractetur æger. 103. B
 — maxime Lethales æstate oriuntur. 15. B
Inflammationibus vini potio nocet. 100. E
 — aliqui renum vel Ureterum affectus acuti ægrum jugulant. 52. E
 — Lienis initio resistendum est. 128. D
Inflammationis arteriæ vel venæ dorsalis curatio eadem quæ in Causo, sed non solvitur Judicationibus. 109. A
 — vulvæ effectus. 111. C
Inflatio in Volvulo. 105. B
 — si semel invaserit, non facile secedit. 114. A
 — corporis in Satyriasi exitiosa. 25. D
 — corporis in Hydrope adest. 49. A
 — & distensio a cibis minime flatuosis in Hydrope. 50. B
 — præcordiorum a cibis in Jecoris inflammatione. 20. A
 — si ad sit cum ventris vel præcordiorum Phlegmone in Phrenitide quid agendum. 75. D
Inflationes a cibo assumpto in Colica. 59. C
 — præcordiorum in Melancholia. 30. D
 — oculorum a voce acuta producantur. 119. D
 — in Angina si devorationem impediunt vena in lingua secanda. 87. C
 — *In-*

- Inflationes* habent maniaci in Morbi augmento. 32. D
Inflexiones articularum in Arthritide fiunt difficiles a materia Tophacea. 66. E
Ingenii tarditas in Epilepsia inveterata. 29. A
Ingenium promptius in Maniæ incremento. 32. C
Ingesta cum magno tumultu, nausea, vomitu rejiciuntur in Cholerae incremento. 17. E
Inguinibus leves cucurbitulae in vulvae suffocatione applicandae. 112. B
Inurgitatio ciborum vel potus si Pleuritidis causa fuerit, quid agendum. 89. F
Injectio papaveris lachrymae in Aures in Phrenitide ad somnum conciliandum. 75. B
Injectiones quales adhiberi debent in Phrenitide si praecordiorum vel ventris Phlegmone, & inflatio adfit. 75. D
Inquies in abscessibus internis. 38. B
Inquietudo ex Lienis suppuratione. 43. E
 — maxima in faucium ulceribus. 8. B
Insania post flavae bilis rejectionem in Vertigine. 28. C
 — ex morbis Chronicis. 27. A
 — ex Scotomate. 28. B
Insessio in oleum spes unica partium resolutarum. 83. E
Insessus in Decocto Herbarum in renum inflammatione. 109. D
 — in Aromatum Decocto in uteri strangulatu. 112. C
 — in Satyriasi. 113. C
Insomnia habent quibus Stomachus laborat. 57. B
 — vera, terribilia atque manifesta in Melancholiae incremento. 30. C
Inspiratio magna in faucium ulceribus. 8. C
 — valde parva, in Cynanche. 6. A
Instaurantia quando in Sanguinis rejectione exhibenda. 99. E
Intemperantia robustos cito debiles reddit, & contra. 56. B
Intemperies & resolutio humida si occupat genitalia profluit semen. 55. E
Interitus a Vesicae affectu celerissimus. 110. B
Intestina ex ulcere dura, tumida, & cicatricosa remanent, & illorum sanatio tarda. 62. B
 — suppurant, gangraescunt in Volvulo. 18. D
 — strident in Coeliaca passione. 58. C
 — vino calefiunt. 106. C
 — defectu caloris Diarrhoea laborant. 64. B
 — profluvium pati ex consuetudine & exercitatione noscitur. 62. E
 — si torquentur, & pedes frigescent in Cholera quid agendum. 103. E
 — quam biliosa quam tenuia dicuntur. 59. E
 — crassa & carnosae quam dicuntur. *ibid.*
 — humori innatant in Ascite. 49. A
 — crassa tenuioribus sunt carnosiores. 61. E
Intestini caeci ulcerati signa. 60. D
 — recti ulcerati excrementa qualia. *ibid.*
 — coli abscessus curati exemplum. 37. E
 — vulnus neque innoxium, neque sine periculo fit. 51. C
 — cum stercore in Scrotum lapsus Volvuli causa. 18. C
 — cujuscunque exulceratio superficiei tenus sive infra sive supra, sine febre & sine dolore, curatur sine decubitu sola diata. 61. D
 — recti inflammatio Urinae exitum claudit. 55. A
 — Jejuni ulcerati excrementa sunt puriora, crocea, mali odoris, quae aliquando cum alimento liquato sed aspero exeunt. 60. B
 — recti usque ad anum resolutio. 33. F
 — recti resolutio in Apoplexia. 83. D
 — plenioris morbo laborantes sive Colici. 59. B
Intestinis fomentum in Volvulo propitium. 105. E
Intestino aliquando quid simile excernitur in intestini crassi ulcere. 61. B
Intestinorum a pure ex Jecore affectorum signa. 127. E
 — tenuium ulcera initio parva in longumque tempus depascentia, alia aliis ulceribus superveniunt. 62. A
 — tenuium ulcera parva natura & arte sanabilia. *ibid.*
 — tenuium ulceribus profundioribus adsunt tormenta mordacia & acria. 61. D
 — ulcerum singula Symptomata. *ibid.*
 — suppurationes fiunt diversis temporibus. *ibid.*
 — crassorum ulcera salubriora quam tenuium. 61. E
 — caliditas quomodo revocatur in Cholera. 103. E, F. 104. A
 — tenuium ulcerum profundiorum excrementa qualia. 60. D
 — phlegmone doloris in Volvulo perimentis causa. 105. B
 — tenuium ulcerum depascentium & non coercibilem Symptomata. 62. A
 — tenuium ulcerum signa. 60. B, C
 — tenuium ulcerum cavorum & depascentium Symptomata. 61. E
 — tenuium affectus quomodo dignoscantur a Colici affectu. 19. C
 — crassorum ulcerum signa. 60. C, D
 — crassorum exulceratorum integrae aliquando partes excernuntur. 60. D
 — difficultas vel Dysenteria. 59. E
 — varii existunt morbi. 59. E
 — ulcera quaedam excoriationem tantum facientia innoxia sunt, & longe innocentiora si in inferioribus intestinis. *ibid.*
 — quaedam ulcera licet profunda non sunt immitia. *ibid.*
 — ulcera profunda, serpentia, erodentia, glandulosa, & Sphacelum inferentia mortifera sunt. *ibid.*
 — ulcerum variae Species. 60. A
 — ulcera tumentia, aspera, inaequalia, callosa instar nodi in ligno insanabilia. *ibid.*
 — inflammatio in Volvulo si in abscessum convertatur, quid agendum. 106. C
 — tenuium cicatrices crebrae, crassae, solidae a torminibus vel a latis & profundis ulceribus cibis facile nocent vel iterum faciunt liquida. 62. E
 — tenuium ulcerum serpentium & exedentium excrementa qualia. 61. A
 — ulcera proserpentia & exedentia. *ibid.*
 — Lavitas vel Lienteria. 62. E
 — tenuium Volvulo affectorum Symptomata. 19. A
 — inflammatio ab Hernia. 18. D
 — putrefactio in Volvulo. *ibid.*
 — crassorum ulcerum serpentium excrementa qualia. 61. A
 — inflammatio dolens & perniciosus affectus. 18. B
 — ulcera quoniam tempore, & quam aetate fiunt. 62. C
 — ulcera praecipue aetate fiunt. 62. D
 — crassorum ulceratorum excrementa aquosa tenuia sine odore. 60. C
 — tenuium ulcerum majorum & leviorum excrementa sunt biliosa. *ibid.*
 — crassorum ulcera profundiora si fuerint humor Saniei similis subrubicundus aut instar loturae carni excernitur. *ibid.*
 — resolutio. 33. F
 — ulcera exedentia senibus inusitata. 62. D
Intestinum laxum aliquando resolvitur in Apoplexia. 83. D

- Intestinum* rectum recrementorum plenum est ubi resolutum est. 83.D
 — rectum resolutum ad excernendum debilitatur. *ibid.*
 — rectum ex vi & contentione & imaginatione prominet in Calculo vesicæ, ac si Calculus exiret. 55.A
 — rectum in Lethargicis frigidum est & ad excretionem emortuum. 78.B
Intolerantia in Phthisi. 38.D
Inunctio post victus rationem juvat in Arrhritide. 133.C
 — pinguis cum leni frictione adhibenda in Melancholia. 126.B
 — in renum omnibus affectibus. 131.A
 — in Syncopa. 103.A
 — optima in Pulmonaria est ea, quæ ex Adarce fit. 95.D
 — in Epilepsia non valde pinguis esse debet. 123.A
 — pinguis utilis in Melancholia. 126.D
 — pedum genibus tenuis conducit in Cholera. 103.F
Inunctiones in Tetano. 85.C
 — irrigationibus præstant in Apoplexia. 82.D
 — corpori inhaerentes in colliquatas partes a calore sorbentur. *ibid.*
 — in renum Calculo. 130.E
 — in Lethargo. 78.E
 — in Epilepsia. 84.B
 — in Phrenitide. 74.E. 75. A, B
Inunctionibus oris iisdem utendum in Uva, quibus in Angina. 88.E
Involutio extremorum sudario ex crudis linis confecto in Epilepsia. 123.A
Jocosis puerilibusque qui delectantur facile Mania laborant. 31.C
Ira immoderata in Melancholia. 29.D
Iracundi qui sunt natura facile fiunt Maniaci. 31.C
Iracundia sine causa in Mania incremento. 32.C
 — in Mania periculosa ægris & adstantibus. 31.E
 — tacita in Mania. *ibid.*
 — signum instantis morbi comitialis. 1.A
 — nocet in Epilepsia. 123.D
Iracundia mollescente animo conquiescit. 77.D
 — fortuita Maniam rursus suscitatur. 31.C
Iracundia effectus Epilepsiæ similitudinem adducit. *ibid.*
 — in Mania. 29.E
Iridis radiceis usus in Melancholia. 126.C
 — usus in Elephantiasi. 135.C
 — radiceis usus in Epilepsia puerorum. 84.D
 — herbarum usus in Arthritide. 134.A
 — usus in Jecoris Phlegmone. 107.C
 — radiceis usus in Pulmonaria. 95.B
 — imago agro apparens docet instare accessionem morbi comitialis. 1.A
 — decocti usus in Jecoris Phlegmone. 107.A
Iris unguenti usus ad nauseam excitandum in pueris Epilepticis. 84.B
Iris farinae usus in Jecoris Phlegmone. 107.A
 — seminis usus in Gonorrhœa. 131.C
Irrigatio in Tetano ex vulnere. 86.A
 — ventriculi in Coeliaca passione. 132.D
 — capitis semper fieri potest in Phrenitide præterquam exacerbationis initio. 74.E
 — tendonibus & nervis inimica est. 74.D
 — capitis æstivo tempore humore frigidiore fieri debet in Phrenitide. 74.C, E
 — capitis omnium optime fit in Phrenitide quum maxime insaniunt. 74.E
 — in Apoplexia minus præstat quam inunctio. 82.D
 — si sordida sit & ægre feratur in Hæmorrhagia quid agendum. 96.E
Irrigatio in Sanguinis e Vesica effluvio. 110.C
 — in Phrenitide quando & quomodo facienda. 76.C
Irrigationes in Arthritide. 133.D
 — in faucium inflammatione & strangulatu. 89.B
 — Calidæ esse debent in Synanche. 88.A
 — in renum inflammatione. 109.C
 — in Lienis scirrho adhibendæ. 128.E
 — adstringentes primum locis inflammatis conveniunt in Angina. 87.C
 — capitis frigidæ, ut in Phrenitide, in Syncopa initio conducunt. 101.A
 — capitis in Lethargo conducunt similes quæ in Phrenitide. 78.D
 — in Syncopa. 101.C
 — in Satyriasi. 113.B
 — capitis in venæ vel arteriæ dorsalis inflammatione, ut in febribus ardentibus. 108.E
 — usus in Melancholia. 124.D
Irritationibus multo ante judicationes in acutis morbis utendum est. 73.E
Irritatoriorum usus in Volvulo. 105.D
Ischia extra versa in emprosthotono. 4.C
Ischias sæpe alium morbum mentitur. 66.A
 — quomodo & quasnam partes primo invadit. *ibid.*
 — vel dolor Coxendicis. 65.B
 — est coxendicum dolor. *ibid.*
Ischuria affectus Lethalis. 22.D
 — quomodo solvitur. *ibid.*
 — vel urinae retentio. 109.B. 110.B
 — a quacunque causa perniciofa. 23.B
 — ex sanguinis grumis maxime Lethalis affectus. 55.B
Italica vina quænam magis in Syncopa conducunt. 101.E
Itinera facere optimum est in Epilepsia. 122.E
Itirion usus in Vertigine. 120.D
Judicationibus non solvitur arteriæ vel venæ Dorsalis inflammatio. 109.A
Judicium læsum in Mania. 32.C
Jugula polenta conspergenda sunt in Syncopa. 101.D
Jugulorum dolor in Pleuritide. 8.D
Jugulum & frontem humiditas irrorans in Syncopa. 101.G
Junci odorati usus in Jecoris Phlegmone. 107.D
 — usus in renum inflammatione. 109.C
Jus ventrem subducens in Volvulo. 106.B
*Junio*rem Medicum quid facere oportet. 113.D
Juscula in Lethargo magis conveniunt quam legumina. 78.C
 — Gallinarum in Volvulo. 106.B
 — ostreorum in Volvulo. *ibid.*
Jusculi simplicis usus in Cephalæa. 117.C
Juvenes & Viri raro Peripneumonia liberantur. 11.D
 — quibus calor & sanguis multus facile in Maniam incidunt. 31.D
 — usque ad florentem ætatem ex sanguinis rejectione in Phthisin incidunt & difficulter sanantur. 31.B
 — tetano minus pueris, sed Lethalius, afficiuntur. 3.E
 — & adolescentes præcipue Satyriasi laborant. 26.A
 — Apoplexia debili laborant, quæ non facile tamen removetur. 81.C
 — vel viri sæpe in Pleuritidem incidunt & raro a morbo liberantur. 9.D
 — Dysenteria maxime laborant. 62.D
 — & viri ex mala vivendi ratione inprimis in venæ cavæ inflammationem incidunt. 21.C
 — sanguine abundant. 7.B
 — asciti sunt obnoxii. 50.D
 74.

- Languor* in Volvulo. 18.E
 — post accessionem finitam comitialium. 3.B
Lanis oleo gleucino aut crocino madentibus &c. totum corpus involvendum in Tetano. 85.B
 — oleo imbutis cum nitro & Sale Thorax contingendus in Pulmonaria. 95.D
Lapides e vesica æque ac e renibus proveniunt. 110.B
 — cælant quidam Maniaci. 32.A
Lapillorum interpositio si mictum impediatur quid agendum. 110.E
Lapsus in Terram in Heterocrania. 27.E
Laserpitii Cyrenaici Lachrymæ usus, in Tetano ex Vulnere. 86.C
 — Cyrenaici Lachryma acris est & insuavis ac fæde olens, ructum excitat. *ibid.*
 — radicis usus cum mulla si gula a Castorei portione laboret in Tetano ex Vulnere. *ibid.*
 — succus nocet in capitis doloribus. 117.B
Lassitudines spontinæ in Elephantiasi. 71.A
 — ventriculi & Thoracis juvant in Coeliaca passione. 133.B
Lassitudo non parva percipitur in Syncopa fanescente. 103.C
 — quæ in Syncopa tum ex morbo tum ex cibo provenit vino tollenda. 102.A
Lateris morbus, vel Pleuritis. 8.D
Lateri in Pleuritide quænam applicanda. 91.D
Lateris ulcus diuturnum ex Pleuritide. 11.C
 — ulcus diuturnum in Pleuritide remanens. *ibid.*
 — dolor acutus a Sanguinis ex Arteria intercostali fluxu. 15.A
Laterum frictio utilis in Vertigine. 119.D
Latus in Pleuritide leniter irrigandum. 90.B
Lavatra optima in Tabe a Syncopa. 103.D
Lavatio quibusdam nocet in Vesicæ ulcere maligno. 55.D
 — frigida adstringere, densare, ficcare caput efficacissime potest & in Vertigine valde conducit. 120.B
 — frigida melior illuvie in Vertigine. *ibid.*
 — calida humectare, solvere, tenebras offundere valentissime potest. *ibid.*
 — utilis in Lethargo. 80.E
Lavatione calida melior est illuvies in Vertigine. 120.C
Lavitationis in Frigida marina usus in Coeliaca passione. 133.C
Lauri folia arida nares vulnerando inservire possunt. 116.C
 — fructus usus in Gonorrhœa. 131.D
 — fructus usus in Coeliaca passione. 132.E
 — baccarum decocti usus externus in Jecoris Phlegmone. 107.A
 — baccarum decocti usus in Angina ad suppurationem tendente. 87.D
 — baccarum usus in Syncopa. 103.A
Laurus in Epilepsia. 122.D
Laxantia in Tetano ex vulneribus conveniunt. 86.D
 — pulmonis vomica laborantibus magis profunt quam adstringentia. 95.C
Lectus mollis Phreniticis conveniens. 73.A
 — in Tetano mollis, tractabilis, lævis, suavis, Calidus esse debet. 84.E
Legumina minus conveniunt in Lethargo quam juscula. 78.C
 — crassa nocent in Epilepsia. 123.B
Lemnia terræ usus in Uva. 88.E
Lemnitis capiti imposita in Lethargo bona. 80.D
Lemnestidis usus in Tetano. 85.C
Lemnestidis usus pro Linimento in Apoplexia. 82.D
 — usus in Lethargo. 80.A
Lenientium usus in Coeliaca passione. 132.E
Lens cum pipere elixa spernenda non est in Cephalæa. 117.C
 — nonnullis concoctionis & excretionis virtutibus prædita est. *ibid.*
- Lens* caput replet & dolorem concitat. *ibid.*
 — nocet in Cephalæa. *ibid.*
 — cum Plantaginis succo conducit, si sanguinis profluvium urgeat. 99.B
 — ex melle crustis profundioribus summæ capitis cutis exustæ imponi debet. 116.E
Lentis siccae & frigidae cum Galla arida trita usus in Sanguinis rejectione. 99.B
 — usus cum veratro in Vertigine. 119.A
 — farinæ usus in Sanguinis rejectione. 97.A
Lentisci decocti usus in Jecoris Phlegmone. 107.A
Lentiscini olei usus in Elephantiasi. 135.D
 — olei usus in Coeliaca passione. 132.D
Leonis adipis usus in Elephantiasi. 135.C
Leporis coaguli usus in Sanguinis rejectione ex Erosione. 98.B
 — usus in Epilepsia. 123.C
 — carnes conducunt in Melancholia. 126.C
Lepus optime conducit in Elephantiasi. 136.A
 — assatus conducit in Cephalæa. 117.D
 — in Vertigine conducit. 120.D
Lesbium vinum in Syncopa conducit. 101.E
Lethargi causa est insita frigiditas. 77.E
Lethargici in Luce & ad solis radios collocari debent. *ibid.*
 — magis in Loco calido habendi sunt. *ibid.*
Lethargico quæcunque prius optabat, expectabaturque annuntianda sunt. 78.A
Lethargicis imum intestinum frigidum est & ad excretionem emortuum. 78.B
 — & Phreniticis sensus pleni sunt halituum. 78.D
 — calefacientia & mordentia externa applicata conducunt. 80.A
Lethargicorum cubile agitable sit. 77.E
 — vel veteranosorum cura. *ibid.*
Lethargicus iis quæ timere consuevit, deterrendus. 78.A
 — iracunde increpandus est. *ibid.*
 — si pituitæ aquosæ aut aliorum succorum plenus sit, purgari debet. 78.B
 — si sanguinis plenus, venæ in cubiti curatura secanda. *ibid.*
Lethargus, si alteri morbo, utpote Phrenitidi, succedat, vena non solvenda. 78.A
 — non per successionem sed suoapte ingenio natus quomodo tractandus. 78.B
 — nihil est aliud quam tenebræ. 77.E
 — flatus colligit. 79.B
Leucophlegmatia illa vacua occupat. 49.E
 — omnium Hydropis specierum levissima. 50.E
 — Anasarca levior. 49.C
Leucophlegmatie signa. 49.E
 — curandæ plurimæ dantur occasiones. 50.E
 — & Anasarcæ communia signa. 50.A
Libanotidis usus in Gonorrhœa. 131.C
Libanotis usus in Renum Calculo. 130.D
Libystici usus in Epilepsia. 123.B
Lien non facile suppurat. 43.C
 — si Vertiginis causa fuerit, cucurbitulæ adhibendæ. 118.D
 — satis cito abscedit, periculose & Lethaliter. 39.A
 — viscus est rarum & sensus expers. 43.E
 — Icteri sæpe causa. 44.D
 — quomodo dolere videtur in Volvulo. 19.B
Lieni Scirrhus familiaris. 43.C
Lienis affectus. *ibid.*
 — Scirrhus in dextram partem ad jecur usque aliquando increfcit. *ibid.*
 — affectus pro Peritonæi affectu aliquando habetur. *ibid.*
 — Scirrhus totus super ventrem aliquando suspensus est, & huc atque illuc dilabitur. 43.D
 — suppuratio. *ibid.*
 — *Lig-*

<i>Lienis</i> suppuratōnis incrementum.	43. D	<i>Lini</i> seminis usus in Pleuritide.	93. A
--- abscessus aliquando Latentis causa.	43. E	— semen tactu quidem lene est, sed halituosum & graveolens.	85. D
--- abscessus ruptio.	<i>ibid.</i>	— seminis usus in Terano.	85. E
--- abscessus effectus.	44. A	— seminis usus in Angina.	87. D
--- abscessus si profundior fuerit, niger quidam humor & succi lienis tabescentis aliquid exit.	<i>ibid.</i>	— seminis usus in Faucium ulceribus resiccatis.	89. D
--- integræ particulæ aliquando secedunt in Lienis abscessu.	<i>ibid.</i>	— seminis usus in Venæ vel Arteriæ dorsalis inflammatione.	108. C
--- natura est dissolubilis.	<i>ibid.</i>	— seminis usus in Jecoris Phlegmone.	107. A
--- ulceris diu protracti effectus.	<i>ibid.</i>	--- seminis usus in Apoplexia.	82. E
--- affectus causæ & quibus inprimis contingit.	44. B	— seminis usus in Phrenitide.	75. E. 76. A
--- parvus tumor senioribus sæpe Lethalis fuit.	<i>ibid.</i>	<i>Linimenta</i> & foras calefacientes ad illiniendam cervicem & mentum, ubi congelascunt in Apoplexia.	83. C
--- dolor vel vitium quibus remediis mitigatur in Phrenitide.	75. E	— in Phrenitide.	75. B
--- Scirrhus nuper incipientes discutere debet Medicus.	128. D	— in Jecoris Phlegmone.	107. D
--- curatio.	<i>ibid.</i>	<i>Linimentum</i> in Arteriæ vel Venæ Dorsalis inflammatione.	108. C
--- inflammationibus initio resistendum est.	<i>ibid.</i>	— in Lethargo.	80. B
--- Scirrhi non facile discutuntur.	<i>ibid.</i>	— in Volvulo.	105. D
--- Scirrhis quomodo Medicus opem ferre debet.	<i>ibid.</i>	— ex Castoreo cum crocino unguento mixto in Tetano ex vulnere.	86. C
--- Scirrhus orientes avertere debet Medicus.	<i>ibid.</i>	— ad inungendas partes resolutas in Apoplexia.	82. D, E
<i>Lienteria</i> vel intestinorum Lævitas.	62. E	— utile in Epilepsia ad sedem inungendam.	84. C
— a Cicatrice intestinorum.	<i>ibid.</i>	— in Vulvæ suffocatione.	112. A
— Hydrope minus malum est.	63. A	— ad costas inungendas in Pleuritide.	90. B
— inveterata & fixa vomitu non solvitur.	<i>ibid.</i>	— ad thoracem humectandum in Phrenitide.	76. E
— a caloris defectu.	<i>ibid.</i>	— ex Ruta viridi cum melle & Nitro & Terebinthinæ resina ad flatus digerendos in Lethargo.	79. B
— morbo longo sæpe supervenit.	59. A	— in Sanguinis e Vesica effluvio.	110. D
<i>Lienteriæ</i> causa.	63. A	— rubefaciens ad Cephalæam.	117. B
<i>Lienteriam</i> levem, non stabilem vomitus simplex a cibo solvit.	<i>ibid.</i>	— in Vesicæ vitio acuto.	110. C
<i>Ligatura</i> extremorum in Sanguinis per os reiectione.	96. D	— pro faciei tumoribus in Elephantiasi.	135. C
— in Uva.	88. D	— contra dolorem & vitium Jecoris in Phrenitide.	75. D
— in Angina optimæ sunt.	87. B	<i>Lintei</i> veteris usus in Syncopa.	102. D
<i>Ligustici</i> usus in Jecoris ulcere.	128. C	<i>Linteolo</i> illiniri debet Porri coma cum sale trita ad capitis cutis exustæ crustas.	116. E
— comæ usus in Phthisi.	127. B	<i>Lipothymia</i> vel animi deliquium.	33. D
<i>Limnestidis</i> usus in Syncopa.	103. A	<i>Liquamen</i> bonum, stomacho, ori suave, alvum leniens, neque capiti grave, bonum in Vertigine.	120. C
— usus in Coeliaca passione.	132. E	<i>Liquamina</i> ex aceto & cumino suavia sunt & utilia in Epilepsia.	123. B
<i>Limosæ</i> multa materia a Sanguine elixata calculi in pueris causa.	53. E	<i>Liquidorum</i> & non consistentium excretio per alvum in Coeliaca passione.	58. C
<i>Linctuarium</i> quomodo pueris Epilepticis exhibendum.	84. D	<i>Liquor</i> infusus ore redit, vel naribus, aut ore retinetur in Tetano.	4. A
— purgans pueris Epilepticis optime conveniens.	<i>ibid.</i>	<i>Lithotomia</i> quando necessaria.	111. A
<i>Lingua</i> convulsa in Canina convulsione concussionis sonum reddit.	35. D	<i>Littorum</i> sonus nautis somnum vel quietem conciliat.	75. B
— arida in Intestinorum tenuium ulcere carnem depascente.	61. F	<i>Litus</i> materia in Lethargo debet esse calefaciens & mordens.	80. A
— arida in Causo.	16. D	<i>Lividus</i> & frigidus si sit Cholera laborans malum.	105. B
— sicca in Calculo renum.	53. C	<i>Lobi</i> pessimi in Cephalæa.	117. C
— arida ex urinæ suppressione a grumis sanguinis in Vesica.	55. B	<i>Loca</i> Palustria lienis affectus causa.	44. C
— convulsione varie movetur in Epilepsia.	29. B	<i>Loci</i> quinam ad degendum deligendi in Elephantiasi.	135. D
— aspera & sicca & nigra venæ sectionem impedire potest in Syncopæ initio.	100. C	— arboribus confiti aut herbidi optimi sunt Vertiginosis ad deambulandum.	120. C
— arida post Syncopam tabis merum injicit.	103. C	— inter femina & inguina & inter anum & scrotum lanis ab ove detonsis adhuc sordentibus in Satriasi obvolvendi.	113. A
— grandinosis varis exasperatur in Elephantiasi.	70. B	<i>Locutio</i> in Phrenitide si evariet quid agendum.	74. D
— si atra in Lethargo quid agendum.	79. A	<i>Locutiones</i> amicorum præsentium debent esse jocularæ atque ridiculæ, si Syncopa laborare incipiunt ægri.	101. A
<i>Lingue</i> siccitas ex levi venæ cavæ inflammatione, vel magna paulatim remittente.	21. D	<i>Loliaceæ</i> farinæ usus in Jecoris Phlegmone.	107. A
— usque ad fines, qui in ipsa media positi sunt, resolutio.	33. E	<i>Lolii</i> farinæ usus in Volvulo.	106. A
— inflatio in Angina.	86. E		
— exsertio in Longum in accessione morbi comitialis.	2. C		
— sæpe abscissio in accessioni morbi Comitialis.	<i>ib.</i>		
— convulsio in Canina convulsione.	35. D		
— exsertio supra dentes & labia in Cynanche.	5. E		
— siccitas in Peripneumonia.	11. A		
<i>Lini</i> sacculi usus in Syncopa.	102. E		

- Lolii farinæ* usus in Pleuritide. 91. D
Lolii suppressio si adsit & Volvulus, & renibus Calculi insistant, vena malleoli, quæ recta reni respondet, secanda. 130. D
 — veteris usus in Vulvæ suffocatione. 111. E
 — excretio Phreniticis conducit. 74. A
Lotio per Clysteres in Cephalæa. 116. B
 — in aqua falsa frigida bona in Cephalæa. 118. B
 — in frigida ante cœnam Vertiginoso conducit. 120. C
Lotiones assidue mire proficiunt in Elephantiasi. 135. D
 — in Renum inflammatione. 109. D
 — post purgationem in Melancholia. 124. C
 — in Phrenitide quando profunt. 77. D
 — capitis sensus caliginem discutiunt in Phrenitide. *ibid.*
 — in capitis doloribus. 115. B
 — in uteri Strangulatu. 112. C
Lotium multum & bile infectum, nullam Hypostasim continens, inconstansque decurrens a pure ex Jecore in Vesicam transitu. 127. E
 — evocantia ante cibos potui danda, in Venæ vel Arteriæ inflammatione. 108. D
 — retentum in Renum inflammatione, ipsam adauget, implendo renum cava. 109. B
 — biliosum est. 79. A
 — vetus demortui fere corporis sensum suscitatur. 111. E
Lubrici ac fluxiles reddendi sunt humores in Pulmonaria. 95. A
Eucem refugiunt ægri in Heterocœrania. 27. E
Ludimagistro puerilium fabellarum enarratio quietem affert. 75. C
Lumbi lanis ab ove detonsis adhuc sordentibus in Satyriasi obvolvendi. 113. A
 — intumescunt si paulisper Urina retinetur in Diabete. 51. E
 — humectandi, ubi renum locus est, si Calculi renibus insistant. 130. D
Lumbis refrigerantia applicanda sunt in Gonorrhœa. 131. C
Lumborum gravitas a pure ex Jecore in Vesicam defluente. 127. E
 — & pedum tumor in Jecoris Scirrho. 42. E
 — dolores circa musculos Psoas a Calculo majori in renis sinu. 53. B
 — dolor in Ischiade. 66. A
Lux Phreniticis quando nocet. 73. B
Luxatio maxillæ in canina convulsione. 35. C
Luxuria Maniæ causa. 31. D
Lycii usus in Elephantiasi. 135. C
Lyræ cantus Musico quietem affert. 75. C
 M.
Macie confecti similia patiuntur iis quæ stomacho laborantes. 57. B
Macies & gracilitas in Cœliaca passione. 58. D
 — summa in Phthoe. 36. C
 — totius corporis in Purulentis. 38. B
 — corporis in corpulentiam non vertitur ulla excitationis specie. 132. A
 — a Calculo renum. 53. C
 — nulla in Mania. 32. D
Madesactio nervis & tendonibus inimica est. 74. D
 — pulmoni inimica est. 95. D
Madesactiones in Satyriasi. 113. B
 — quales in Phrenitide in Lethargo quando necessariæ. 79. A
 — præcordiis & ventri adhibendæ in Phrenitide, si Phlegmone subsit & durities. 75. C
Mador nullus in Hydrope. 50. B
 — ingens in Causo desperato. 17. A
Mala pinfita cum Mastiche & fertula refrigerant peccus in Phrenitide. 77. A
Mala in mulla elixa aut in adipe tosta conducunt, si vires in Phrenitide deficiunt aut Ventriculi os labascit. 74. C
Mala tremulæ in Tetano. 4. B
 — exstantes & rubidæ in Phthisi. 36. E
Malabathri folia profunt in Epilepsia a visceribus orta. 122. B
 — Indicæ arboris ex foliis unguentum in Vulvæ suffocatione. 112. A
Malagmata medicamenta in Jecoris Phlegmone. 107. C
Malagmatis viridis usus in Cœliaca passione. 132. E
Malarum rubor cum tumore haud magno in Elephantiasi. 70. C
 — rubor hilaris in Pleuritide. 8. E
 — pars tenuis dentibus ita adhæret ut ridentium similes sint in Phthisi. 37. A
 — tumor ulcerosus in Elephantiasis incremento. 70. D
 — rubor in Elephantiasis initio. 69. C
 — rubor in Peripneumonia. 10. C
 — rubor in Pulmonis abscessu. 39. E
 — rubor in Asthmatis incremento. 40. C
Mali punici usus in Sanguinis e Vesica effusio. 110. D
 — Punici corii usus in Sanguinis rejectione valde urgente. 99. B, D
Malicoriorum usus in Sanguinis effusione. 97. A
Malleoli vena quando in Renum Calculo secanda. 130. D
 — venæ incidendæ in Elephantiasi. 134. C
 — postremæ partis tumor in Arthritide. 66. B
Malorum Cydoniorum usus in Cœliaca passione. 132. F
 — omnium causa Gonorrhœa est. 131. B
 — Citriorum usus in Arthritide. 133. E
 — Cydoniorum crudorum usus in Diabete. 130. A
 — carniū contusarum cum palmulis Epithema est adstringens, & bonum in vitio stomachi. 132. B
 — Cydoniorum succi usus in stomachi vitio. *ibid.*
 — Cotoneorum usus in Syncopa. 102. B
 — Punicorum succi in aqua maceratorum usus in Angina. 87. E
 — Cydoniorum usus in Cholera. 104. D
Malva conducit ad linguæ Arteriæque lavorem, & ad stercorum descensum in Phreniticis. 74. A
Malvæ potissimum lentor Phreniticis bonus. *ibid.*
 — decocti usus in Satyriasi. 113. B
 — semina ex aqua propinare optimum est in Melancholia. 125. E
 — usus in Satyriasi. 113. D
 — radicum decocti usus in Arteriæ vel Venæ dorsalis inflammatione. 108. C
 — elixæ bonæ in Cephalæa. 117. D
 — cremoris usus in Renum inflammatione. 109. D
 — coma in Vertigine bona. 120. C
 — semicoctæ usus in Elephantiasi. 135. E
Malum in aqua aut mulla elixum aut cum adipe assatum quando in Pleuritide concedendum. 91. C
Malus habitus a lienis Scirrho insanabile malum. 128. D
Mammæ tument juvenibus, iisque quæ in ætatis vigore, in Leucophlegmatia. 50. A
 — pectoris sinistra in Syncopa quamnam applicari possunt. 102. B
Mammæ tumor in Jecoris suppuratione. 42. A
 — nullum vestigium in Phthificis. 37. A
Mandragora amentiam brevi producit. 31. B
Mandragoræ usus in Satyriasi. 113. B
Mania intermittit & curata ex toto desinit. 31. C
 — per se desinens facile redit ex levi causa. *ibid.*
 Ma-

<i>Mania</i> tempestatis clementia quandoque decedit.	31.C	<i>Manus</i> frigent in incremento caufi.	16.E
— quibus & unde facile contingat.	<i>ibid.</i>	— contractæ in Emprosthoto.	4.D
— facile laborant, qui natura sunt iracundi, acres, actiuosi, faciles, hilares, ludibundi.	<i>ibid.</i>	— contractæ spafmo in accessione morbi comitialis.	2.B
— quid.	31.A	— & crura si jactentur in Epilepsia quid agendum.	84.C
— vel Furior.	<i>ibid.</i>	— ad humeros usque quibusnam remediis perungendæ in Lethargo.	78.E
— ad hilaritatem inclinans ægros lætos & alacres reddit.	32.C	— gesticulatio iuvat in Coeliaca passione.	133.B
— ex Deorum afflatu.	33.B	— pedesque extremi frigidissimi sunt in febre ardente.	100.B
— ex causa calida & sicca oritur.	31.B	— resolutio.	33.E
— facile contingit quibus calor & Sanguis multus.	31.D	— impotentia ab Epilepsia.	28.E
— in pluribus diversa.	32.E	— retro tentæ in Tetano opisthotono.	4.C
— cum hilaritate adstantibus innoxia.	31.E	— integræ sæpe decidunt in Elephantiasi.	70.E
<i>Maniaci</i> ad mutua colloquia pigri sunt in Morbi statu.	<i>ibid.</i>	— & pedes sunt graciles, excarnes, a calore remotissimi.	66.C
— commonefacti & increpiti irascuntur ad furorem usque in Morbi statu.	<i>ibid.</i>	— supra brachiale & cubitum fascia lata ligandæ sunt in Sanguinis per os reiectione.	96.D
— quidam effrænate currunt & quo peruenturi sunt nesciunt in Morbi statu.	<i>ibid.</i>	— brachialia deligenda sunt in Vertiginis accessionibus.	119.B
— aliquando in una re desipiunt in aliis vero sapiunt.	32.B	<i>Manuum</i> palmæ perquam calidæ in Causi incremento.	16.E
— in Morbi statu de latrocinio vel vi illata conqueruntur.	33.A	— gesticulatio conducit in Cephalæa.	117.A
— quidam in Morbi statu hominum conspectum fugiunt.	<i>ibid.</i>	— exercitatio qualis in Vertigine conducit.	120.A
— quidam in Morbi statu eos quibus forte occurrerunt per longum iter comitantur.	<i>ibid.</i>	— exercitatio & frictio in Vertigine.	<i>ibid.</i>
— interdum coronati incedunt tanquam victoriam adepti.	31.E	— agilitatem faciunt exercitationes.	<i>ibid.</i>
— qui ingeniosi sunt artes & scientias quasdam sponte absque Doctore discunt.	<i>ibid.</i>	— tensio in Tetano.	4.B
— in agendo turbulenti.	31.B	— & pedum articuli Elephantiasi aliquando primo afficiuntur.	69.D
— quidam decolores & extenuati.	33.B	— & capitis tremor in Lethargo quomodo curatur.	79.C
— indocti & rudes quomodo delirant.	32.A	— commotio optima in Epilepsia.	123.A
— facile fiunt, qui sunt ingenio stupidi, tristes, tardi, in discendo laboris patientes, obliuosi.	31.C	— exercitationes utiles in Epilepsia.	<i>ibid.</i>
— plurimum vitæ transeunt desipientes.	29.E	— ac pedum vincula ad torporem usque adstringentia conducunt in Vulvæ suffocatione.	111.D
— fæda atrocique facis nora committunt.	<i>ibid.</i>	— palpatione fovendi sunt pedis frigidi in Cholera.	105.A
— quidam noctes diesque ridet, ludunt, saltant.	31.E	<i>Marasmi</i> vel Tabis curatio.	81.A
— vestes aliquando prosciunt.	<i>ibid.</i>	<i>Marcor</i> in Lethargo.	79.B
— in morbi remissione ob suam miseriam & calamitatem tristantur.	33.A	<i>Mare</i> Elephantæ morbo laborantibus convenit.	136.A
— quidam quomodo excitantur.	33.B	<i>Marina</i> quæcunque quæ ventrem subducunt, conducunt in Elephantiasi.	<i>ibid.</i>
— quidam in Morbi remissione sunt hilares & cñris vacui.	<i>ibid.</i>	<i>Maris</i> navisque redolentia nautis somnum vel quietem conciliat.	75.C
— recte quidem vident, sed de objectis male judicant.	32.C	<i>Marrubii</i> comæ usus ante cibos in Jecoris abcessu.	128.A
<i>Maniacorum</i> quorundam corpus diu ex vulnerum doloribus infirmum est.	33.B	— usus in Arthritide.	133.D
— historiæ quædam.	32.A, B	<i>Masticatoria</i> in Lethargo.	80.C
<i>Maniæ</i> remissio.	33.A	<i>Mastichæ</i> usus in vitio Stomachi.	132.B
— species quædam.	<i>ibid.</i>	— usus in Lethargo.	80.C
— species infinitæ sunt.	31.E	— usus in Phrenitide.	77.A
— causæ in viris & mulieribus.	31.D, E	<i>Mastichis</i> usus in Diabete.	130.A
— species plures sunt; genus tantum unum.	31.A	— usus externus in Cholera.	104.E
— status.	32.E	— usus externus in Syncopa.	102.B
— sedes, & differentia inter Melancholiam & Phrenitidem.	32.C	<i>Materia</i> si per os humida & copiosa feratur in Pleuritide, sulphur & nitrum in ova inspergendum.	91.B
— sedes in capite & præcordiis vel in utrisque simul affectis.	<i>ibid.</i>	<i>Materiæ</i> recursus naturæ salutare est.	118.D
— incrementum.	<i>ibid.</i>	— curius sit a visceribus in Epilepsia per venæ Sectionem.	121.E
<i>Manne</i> usus in Syncopa.	102.B	<i>Maxilla</i> inferior si vellatur aut distorqueatur in Epilepsia quid agendum.	84.C
— thirus usus in Tetano ex vulnere.	86.B	— quassa in Tetano.	4.B
— usus in Angina ad suppurationem tendente.	87.D	— inferior deprimitur multum in Tetano opisthotono.	4.C
— pulvisculi usus in Pleuritide.	91.D	— pectori affixa in emprosthotono.	4.D
— usus in Jecoris Phlegmone.	107.B	<i>Maxille</i> musculorum in alterutram partem deductio in Canina convulsione.	33.D
<i>Manus</i> & pedes illinendi sunt in venæ vel Arteriæ dorsalis inflammatione.	108.C	— luxatio in Canina convulsione.	35.C
— importantia a dolore in Arthritide.	67.C		

- Maxillarum* collisio & cohesio in Vertiginis accessione. 119.B
 — arcta constrictio in Tetano. 4.A
 — & temporum musculorum dolor in Arthritide. 66.D
Medela inferioribus partibus adhibenda, in Pleuritide non negligenda est. 92.E
Medela dilatio in Longinquis morbis mala est. 114.A
Medicamen lene & somniferum in Pleuritide. 93.A
 — si datur continens omnes ex viperis compositorum remediorum virtutes, illud in Elephantiasi exhibendum. 135.B
Medicamenta in Sanguinis rejectione. 97.B
 — externa in Sanguinis e Vesica effluvio. 110.C, D
 — potabilia in urinæ affectu. 100.D
 — majora & valentiora adhibenda pro venarum divisionibus quam pro ipsarum rarefactione. 97.C
 — quæ ventri medicantur utilia sunt in Cœliaca passione. 133.A
 — qualia in pulmonaria adhibenda. 95.A
 — concoquentia, calida, arida & urinam moventia in Epilepsia a visceribus. 122.A
 — præcipue quidem omnibus articularibus vitii communia sunt. 133.C
 — somnifica quando in Pulmonaria adhibenda. 95.B
 — quæ facile calorem excitant & humectando pus abunde movent in Tetano ex vulnere conveniunt. 86.B
 — quænam in Diabete conducunt. 130.B
 — voluptatis causa quænam esse debent in Epilepsia. 127.B
 — quomodo faucium ulceribus applicanda. 89.C
 — odorata naturalibus sunt imponenda in vulvæ suffocatione. 111.E
 — omnia simul adhibere necesse est ad expugnandum Elephantem morbum. 134.C
 — in pleuritide in Alimentis ponenda. 90.C
 — quænam potui danda in Stomachi vitio laborantibus. 132.A
 — potabilia pro conterendo Calculo. 109.E
 — cum tumefacientia & tubercula excitantia quando in Cephalæa bona. 117.B
 — quæ aquis sponte calidis insunt opem ferunt in Melancholia. 126.A
 — potui non danda sunt in accessionibus, si febris adest in Sanguinis rejectione. 98.D
 — Sanguinem sustinentia opem non ferunt in Sanguinis ex vesica effusione. 110.C
 — externa in Satyriasi. 113.B
 — composita qualia in Angina conducunt. 87.E
 — in Epilepsia a visceribus qualia conveniunt. 122.A
 — arida in faucium ulceribus penna inspergenda. 89.C
 — externa in Jecoris inflammatione. 107.A
 — adventante interitu in strangulationis impetu non sunt exhibenda in Pulmonaria. 95.B
 — quæ toti capiti conducunt eadem singulis ejus partibus adhibere bonum est. 118.B
 — intimis corporis partibus distribuuntur a Stomacho. 127.E 128.B
 — infinita dantur in Arthritide. 134.A
 — simplicia infinita sunt pro melancholia. 126.A
 — ad concoctionem in vitio stomachi laborantibus. 132.A, B
 — etiam in cibis reperiuntur, in Sanguinis rejectione. 98.E
Medicamenta urinam citantia aliquando ante cibos danda in renum inflammatione. 109.D
 — externa in Melancholia. 126.D
 — adstringentia & refrigerantia in Gonorrhœa. 131.B
 — quænam ante cibum in Melancholia exhibenda. 126.C
 — calida in Arthritide a causa frigida conducunt. 67.A
Medicamentis succurrendum est Stomacho si pus in Jecore per ipsum violentius feratur. 128.A
 — Jecoris sinus effringere Studendum est. *ibid.*
 — exiguis non obsequitur Melancholia. 125.B
 — sitim depellentibus opus est in Diabete. 129.B
 — ingentibus atque valentissimis in morbo comitiali opus est. 121.A
Medicamentorum in Sanguinis rejectione triplex forma est. 97.B
Medicamentosa quando in Pleuritide exhibenda. 93.A
Medicamentum ex seminibus optimum in Jecoris Phlegmone. 107.C
 — ex viperis plus consueta portione potui darum in Volvulo bonum. 106.A
 — nullum, quod ore assumptum conducit in Pulmonaria, despiciendum est. 95.A
 — cito Juvans in Pulmonaria. *ibid.*
Medicaminis ex viperis usus in Melancholia. 126.D
Medici magna infelicitas contemplatio misericors insanabilis mali. 5.A
 — excellentia & præstantia in primis dignoscitur in Tractandis morbis Chronicis. 27.A
 — in Melancholia sæpe defatigantur. 125.E
Medico quando honestam fugam capere licet in Cholera. 105.B
Medicorum error de concubitus usu in pueris Epilepticis. 123.D, E
 — auxilia in propriis libris conscribuntur. 134.A
Medicum neque pigrum neque ignarum esse oportet in morbis diuturnis. 114.A
 — mortem inferre aliquando fas est. 105.D
Medicus juvenis suo Marte aliqua comparare sibi debet, neque omnia ex alienis commentariis depromere. 113.D
 — statim ad suffocatione laborantem mulierem debet accereri. 111.D
 — conjecturis assequi debet, quæ in Phthisi conducunt. 127.C
Medicina magna opus est ad sitim in Diabete. 129.B
Mediocritas bonum est & prodest in Epilepsia. 122.D
Meditatio puerorum canentium musico quietem affert. 75.C
Meditationibus latenter longo tempore aliquando contrahitur Arthritis. 65.C
Medullæ Spinalis vitia quomodo communicantur. 34.A
Mei usus cum mulla in Jecoris ulcere. 128.B, C
Mejendi provocatio ab humidi potatione in Diabete. 129.B
Meion radice usus in Renum Calculo. 131.A
 — usus in Arteriæ vel Venæ dorsalis inflammatione. 108.D
Mel, emollit calefacit, flatus, lotiumque evocat, ardoresque obtundit. 76.B
Melancholia est animi angor in una cogitatione defixus atque inhærens absque febre. 29.E
 — Maniæ initium & pars. *ibid.*
 — ex morbis Chronicis. 27.A
 — ex quo humore producat considerandum est antequam vena secetur. 124.A
Me-

- Melancholia* exiguis medicamentis non obsequitur. 125. B
 — ab suppressis solitis excretionibus irritantibus si exacerbatur, quid requirat. *ibid.*
 — si magnis medicamentis resistit firma sede innititur. *ibid.*
 — vel atra bilis. 92. B
 — quibusdam tamdiu permanet, quamdiu medicatio adhibetur. 126. A
 — post rejectionem atræ bilis in Vertigine. 26. C
 — si æger ab adhibitis remediis paulum debilitatus fuerit, & increseat morbus, vehementiora medicamenta requirit. 125. A
 — si firmas radices egit, quæ ad veratrum pertinent omnia sunt administranda. 125. D
 — de nulla causa initium sumit. 30. B
 — quos & quando occupat. *ibid.*
 — ex atra bile sursum tendente. 29. C
 — a suppressio periodico mictu Sanguinis. 54. A
 — aliorum morborum sobolem corpori interit. 125. C
 — quando insanabilis efficitur. *ibid.*
 — si juvenes, licet graciles & sanguinis inopes sint de veris tempore corripiat, venæ Sectionem requirit. 124. A
 — quando plerumque postea rursus suboritur. 125. D
 — in Scotomate. 28. B
 — si in præcordiis residet, causa circa Septum transversum immoratur. 30. A
 — in lictero nigro. 4. B
Melancholiæ a coercitis mulierum mensibus ortæ curatio. 125. A
 — prima & proxima causa est in Capite. 124. D
 — adventantis signa. 130. B
 — & Insaniæ differentia. 29. E
 — signa. *ibid.*
 — alimentum sunt sanguis & bilis. 124. A
 — vestigia aliquando obliterantur simul ac æger carnes relacit & vires instaurat. 126. A
 — incrementis signa. 30. B
 — squallor humectatione tollitur. 126. B
 — remissionem maxime faciunt carnes raræ ac molles. *ibid.*
 — opportunum subsidium adfert Aloë. 125. E
 — a suppressio Hæmorrhoidum profluvio in Viris curatio. 125. A
 — ad extremum perventæ descriptio ex Homero. 29. D
 — sedes. 30. A
 — integra curatio non in aliud tempus differenda. 125. A
 — curatio. 124. A
 — curationis vexatio quomodo mitigatur. 126. B
Melancholici post cucurbitularum applicationem reficiendi sunt alimentis. 124. D
 — quinam facilius fiunt; quinam vero facilius Maniaci. 31. D
 — de inanibus conqueruntur. 30. C
 — sunt turpes, mutabiles, parci & avari. 30. C
 — morbo crescente fiunt simplices, profusi, munifici. *ibid.*
 — homines oderunt. *ibid.*
 — habent carnes siccas & densas. 126. B
 — nonnulli corrupte sentiunt delirantibus sensibus. 124. E
 — facile fiunt quibus calor ex atra bile accenditur & corporis habitus ad ariditatem vergit. 31. D
 — ante Veratri usum tenuiter nutriendi. 124. C
 — varie desipiunt. 29. E
 — instar brutorum, crescente morbo vivunt. 30. C
 — ad iram proni. 30. B
 — etiam Cholerici dicuntur. 29. D
 — dantur, in quibus neque flatus neque bilis atra colligitur, sed ira immoderata, mœror, & ingens animi consternatio. *ibid.*
 — quales. 29. E
 — Historia. 30. E
 — sunt initio quieti aut tristes, abjecti & torpentes absque ratione. 30. B
 — a veteribus flatuosi dicti. 29. C
Melancholicis Plethoricis quantum satis est Sanguinis detrahendum est divertis vicibus. 124. B
 — quibus atra bilis in præcordiis inhæret, bilis infra vel supra prorumpit. 30. A
Melancholicus si Sanguine refertus sit non adeo malum Sanguinem habet. 12. B
 — medio tempore liberalius nutriendus, quam repetenda est venæ Sectio. 124. C
Meliloti cum oleo fervefacti usus in Gonorrhœa. 131. C
Milini olei usus in Cœliaca passione. 132. D
Mellis usus in Pleuritide. 93. A, B
 — usus in Volvulo. 105. E
 — usus in Apoplexia. 82. E
 — usus in Gonorrhœa. 131. C
 — usus in Pulmonaria. 97. B
 — usus in Phthysi. 127. B
 — usus cum Castoreo in Tetano. 86. D
 — usus in Phrenitide. 76. A, B
 — & vini diu permixti usus in Melancholia. 126. B
 — usus in Cephalæa. 117. C
 — usus in Sanguinis rejectione. 98. C
 — usus in Satyriasi. 113. B
 — usus in Lienis Scirrho. 128. E
 — antiqui usus in Elephantiasi. 136. A
 — usus in Lethargo. 79. B
 — usus in Melancholia. 126. C
 — usus cum Veratro decocto in Vertigine. 119. A
 — usus in Angina. 87. D
 — usus in Phrenitide. 76. B
 — usus in Venæ vel arteriæ dorsalis inflammatione. 108. E
 — usus in Tetano. 85. B
 — usus cum alumine in faucium ulceribus. 89. C
 — usus in Pulmonaria. 95. B
 — usus in Uva. 88. E
 — usus in Apoplexia. 82. A
 — usus in Elephantiasi. 135. A
 — usus in Epilepsia. 84. C, D, E
 — usus in profundioribus summæ capitis cutis exustæ crustis. 116. E
 — cum pisanæ cremore usus in Pleuritide. 90. C
Membra interdum ante hominem emoriuntur in Elephantiasi. 70. E
 — aliquando cum extensione resolvuntur, & flecti rursus nequeunt, unde longissima videntur. 34. D
 — resoluta aliquando in orbem flectuntur, & in Longitudinem extendi nequeunt. *ibid.*
 — in Uteri suffocatione agitantur, in alia specie quiescunt. 24. C
 — frigida in Epilepsia lanis antiquis sordidis, attritisque panniculis fovenda. 84. C
 — singula quasi pondere quodam premi videntur in Elephantiasi. 71. A
 — scalpi debent in Lethargo. 78. A
 — labascunt inter ambulandum in Cœliaca passione. 58. D
 — dimidiata resoluta, dimidiatas habent functiones. 34. A
Membrorum internorum resolutio latet & obscura est. *ibid.*
 — singulatim vel plurium simul aut unius post aliud resolutio exquisita aut debilis. 33. E

- Membrorum* resolutio in Cholerae incremento. 17.D
 — recens dolor longe acerbius affligit in Elephantiafi. 71.A
 — dolor in Arthritide. 65.C
 — Distorsio & convulsio in Epilepsia Paroxysmo. 28.E
 — putrefactio atque excisio a vipera viva comesta. 71.C
 — resolutio post mictum cruentum periodicum. 54.A
 — dilaceratio ex religioso instituto in Mania quadam specie. 33.B
 — torpor in Stomachi affectu. 57.A
 — contractio in Satyriasi pessima. 25.E
 — torpor & resolutio in corde affecto. 15.B
Mens stabilis & inconcussa firmatur lotionibus & capitis perfusionibus. 77.E
 — torpida, suspensa, & attonita in Jecoris inflammatione. 20.A
 — firmior ubi cor affectum. 16.B
 — torpet sed tamen constat in Venae cavae ex Aortae inflammatione. 21.C
 — si labefactetur & locutio evariet in Phrenitide quid agendum. 74.D
 — ad se redeuns in Pleuritide bona. 9.C
 — vaticina in Causo desperato. 17.B
 — & corpus stupet in Apoplexia. 81.B
 — in Epilepsia perturbatur. 29.B
 — aliquando a melancholia corripitur. 125.C
 — tardissima in Mania augmento. 32.D
Mensium fluxus facilis esse debet in uteri Strangulatu obnoxio. 112.C
Menstrua suppressa Haemorrhagiae causa. 13.D
 — mulierum coercita si Melancholiae causa, quid agendum. 125.A
Mentha bene olet, & vim habet urinam movendi, & flatus per inferiora expellendi. 117.D
Mentha ex aceto odoratus in Vertiginis accessione. 119.B
 — usus in Pththisi. 127.B
 — usus in Cephalaea. 117.D
 — usus in Vertigine. 120.D
 — decocti usus in Gonorrhoea. 131.D
 — usus in Epilepsia. 122.D
Menti & aurium partes circumjacentes debentungi in Tetano. 85.C
 — tumor ulcerosus in augmento Elephantiasis. 70.D
 — & pubis glabrities in Elephantiasis. 70.A
Mentis perturbationem & confusionem sanguis multus procreat. 113.A
 — alienatio si adsit, momentanea est in Jecoris suppuratione. 42.A
 — alienatio ab Urinae suppressione in Vesica. 23.C
 — hilaratio optima in Vertigine. 120.E
 — alienatio absque magno delirio in Peripneumonia, mala. 11.B
 — perturbatio in Satyriasi. 25.D
 — delectatio animam fovet, naturam suscitatur, vitaeque restituit. 102.D
 — delectatio bona in Syncopa. *ibid.*
 — alienatio major in Phrenitide requirit Peucedanum aut Spondylium oleis infusum & cum pauco aceto mistum. 74.D
 — alienatio diuturna in Mania absque febre. 31.A
 — marcor & ignavia ex refrigeratione in Senibus. 31.B
 — alienatio ab atra bile. 29.C
 — ambiguitas in Peripneumonia. 11.A
 — alienatio a Satyriasi. 112.D
 — alienatio aliquando ab aliquo, eorum quae in Pectore sunt, vitio, exoritur. 76.E
Mentis alienatio in Pectoris inflammatione ad suppurationem tendente. 38.C
 — turbatio a picturis in Phrenitide. 72.C
 — alienatio cum febre ab initio invadente V: S: primo aut secundo die requirit. 73.C
 — labefactatio a Vigilia. 119.C
 — alienatio parva, in Jecoris inflammatione. 20.A
Mentum impetigine obsessum. 70.B
Mercurialis herbae usus cum aceto & succo Prilanae continuus esse debet in Lethargo. 78.C
Mespilorum usus in Cholera. 104.D
Meticulosi similia patiuntur iis quae Stomacho laborantes. 57.B
Metus quasi insipientis ferax, nota & initium instantis jamjam accessionis morbi Comitialis. 2.B
Micæ panis usus in Satyriasi. 113.C
Mistus Sanguinis quibusdam Haemorrhoidum profluvii similis est. 54.A
 — nullo modo compescitur in Diabete. 51.E
 — Sanguinis periodici suppressi effectus. 54.A
 — cum Dolore in Diabete. 52.B
Milii ustulati usus in Volvulo. 105.E
 — usus in Sanguinis rejectione. 99.D
 — torrefacti usus in Tetano. 85.C
Milium torrefactum in Sacculo positum, leve & molle fomentum est ad ventris intumesceniam in Phrenitide. 76.A
 — tactu quidem lene est, sed halituosum & graveolens. 85.D
Mingendi cupiditas ut in parturiginibus ex urinae exundantia & distensionibus in renem Calculo. 53.C
Mithridatica Antidoti usus in Epilepsia a visceribus orta. 122.A
Mithridaticorum medicamentorum usus in Diabete. 130.B
Moror in Ictero nigro. 46.B
 — in Melancholia. 29.D
 — praeter rationem in Mania incremento. 32.C
 — nervos resolvit. 35.A
 — in omni Haemorrhagia. 15.B
Mæstia in Mania remissione. 33.A
 — in Epilepsia inveterata. 29.A
Molestia in Heterocrania. 27.E
 — summa in lienis Scirrho. 43.D
Molles & delicati sunt Arthritici post finitum paroxysmum. 67.C
Morbi Melancholici a Stomacho affecto. 57.C
 — a Cachexia producti inevitabiles. 47.B
 — acuti materiae decubitus in aliquod viscus purulentiae causa. 37.E
 — comitialis Sympathici accessio praecaveretur partibus primo affectis compressis, reductis, distentis. 2.B
 — diuturni sive Chronici. 26.C
 — interni, febres, mutant humores interne, ut a Venenis mutantur. 5.D
 — lateralis vel Pleuritidis curatio. 89.E
 — comitialis in remissione accessionis Symptomata. 2.E. 3.A, B
 — comitialis accessionem excitantia. 1.A, B
 — comitialis in ipsa accessione Symptomata. 2.B—E
 — comitialis jam jam invasuri notae variae. 2.A, B
 — comitialis accessionis finitae Symptomata. 3.B
 — quidam discrimine vacant, quorum Soboles perniciose exeritur. 114.A
 — gravissimi & maxime miserrabiles ex renibus affectis. 110.B
 — comitialis Symptomata perpetua. 1.A
 — comitialis in augmento accessionis Symptomata. 2.E
Mor-

- Morbi* diuturni fiunt insanabiles vel culpa ægri vel Medici. 114.B
 — comitialis curatio. 121.A
 — haud placidi sunt qui cucurbitam ante septimum diem requirunt. 92.A
 — a lienis Scirrho insanabiles. 128.D
 — comitialis Sympathici accessio ad cerebrum progressus sensu percussione cognoscitur. 2.A
 — diuturni ob cunctationem in vitia insanabilia prolantur. 114.A
Morbis, quo dissolvantur, majora remedia esse debent. 134.B
Morbo longo Coeliaca passio, Dysenteria, & Lien-teria superveniunt. 59.A
 — si labefactatus sit æger, Venæ Sectio in Syncopæ initio non facienda. 100.C
 — comitali Sympathico assueti prævident accessio-nem sensu nervi a cerebro remoti, priusquam ad caput perveniat. 2.B
 — comitali non conducunt pituitam evocantia priusquam venter purgatione aut clystere evacua-tus sit. 115.D
Morborum omnium firmis radicibus inhaerentium, si cuncta alia medicamina irrita fuere, veratrum al-bum unicum remedium est. 136.B
 — capitis invasio tolerabilis quidem est. 114.C
 — capitis causæ. 120.B
 — constitutiones convertit castoreum. 79.D
 — Diuturnorum curatio. 113.D
 — reversiones in Cachexia. 47.B
Morbos intercipere atque obscurare Medico fas est. 125.D
Morbus comitialis vel Epilepsia. 28.C
 — regius vel Arquatus vel Aurigo. 44.C
 — acutus diabetis causa. 52.B
 — a naturæ imbecillitate producit. 126.A
 — diuturnus intestinorum lævitatæ sæpe causa. 63.A
 — regius in Jecoris inflammatione. 20.B
Moreti usus Dysentericæ causa. 60.A
Mori beatum est Volvulo laborantibus. 105.C
Mororum succi in aqua maceratorum usus in Angina. 54.C
Mors ab ulceribus a Calculo productis. 101.C
 — in Syncopa ex importuna repletionem. 99.B
 — si a Sanguinis effusione creatur omnia quæ sa-lutem adferunt utcumque ingrata, adhibenda. 55.D
 — cita ulceri vesicæ maligno supervenit. 71.A
 — in Elephantiasis qualis. 105.C
 — evidens a nonnullis volvulo laborantibus despera-ta Salute formidatur. 110.B
 — a nonnullis volvulo laborantibus ob cruciatus a-cerbitatem expetitur. 55.B
 — cum maximis cruciatibus renibus affectis ingruit. 23.B
 — cita a Sanguinis e vesica effluvio. 25.A
 — cita a Vesicæ ex venenis inflammatione. 23.C
 — citissima ab uteri Hæmorrhagia. 88.E
 — celerrima a Vesicæ ulcere in Urinæ suppressione. 3.E
 — eadem ab Uva quæ ab Angina. 53.A
 — Frigida & Sicca. 18.A
 — intra paucos dies ex suppressione Urinæ ex Cal-culo. 87.B
 — doloribus plena & miserrima in Cholera. 8.C
 — a Vena Secta usque ad animi deliquium. 21.A
 — subita in faucium ulceribus frequens. 62.A
 — absque apparente Sanguine in Venæ cavæ effra-ctione. 51.D
 — sæpe fit ab animi deliquio in intestinorum te-nium ulceribus depascentibus. 42.B
 — cita in Diabete consummata. 52.C
 — a Jecoris corrosione a pure. 51.E
 — a Morsu Dipsadis. 89.D
Mors in Diabete quando. 10.B
 — a fame ex deglutitione impedita a faucium cica-trice. 27.E
 — brevi succedit, ubi cor affectum. 9.A
 — ex Heterocrania. 62.E
 — quando in Pleuritide accidit. 19.E
 — cita ex Sanguinis nimio fluxu ex intestino. 8.B,C
 — subita ab inflammatione Portarum Jecoris. 130.D
 — miserabilis ab ulceratis faucibus. 42.D
 — a Calculo renibus confidente. 14.C
 — celerrima nec prævisa in Uteri strangulatu. 24.D
 — a Jecoris ulcere. 46.B
Morsus inter devorandum perceptio a gula ulcere af-fecta. 105.D
 — in Stomacho in Uteri suffocatione. 31.E
 — ventriculi in Ictero nigro. 10.
Mortem aliquando inferre Medicum fas est. 27.E
 — sibi & aliis consciscunt aliquando Maniaci. 17.B
Mortis subitanæ periculum in Peripneumonia. 30.C
 — desiderium in Heterocrania. 30.C
 — instantis prædictio ab ægro in Causo despera-to. 96.A
 — desiderium in Melancholia. 105.A,B
 — instantis metus a Sanguinis vomitu incutitur. 19.A
 — & Salutis observatio in Cholera. 34.C
 — instantis signa in Volvulo. 122.
Motionis principatum obtinent nervi a musculis ad musculos transeuntes. 25.
Motus in orbem adpectus Epilepticis nocet. 79.
 — corporis difficilis in Satyriasi perniciosus. 81.A
 — & Vigilia discutiendi facultatem habent. 35.B
 — corporis in tabe bonus. 71.B
 — difficilis in resolutionis initio. 45.C
 — vel quietis delectatio nulla in Elephantiasis. 29.D
Muci secretio in Articulis & naribus. 13.D
Mucus & Spiritus ex naribus per Sternutamenta a Castoreo excitata educuntur. 26.B
Mulier cui Hæmorrhagia periodica ex suppressis menstruis succurrendum. 56.A
Mulieres æque minus Satyriasi laborare possunt quam viri Hysterica Passione. 58.E
 — quoque Gonorrhœa laborant, sed cum pruri-tu & voluptate. 26.A
 — Coeliacæ passioni magis obnoxia quam viri. 32.D
 — ex sua natura in Satyriasi non propensæ sunt. 43.B
 — nobiles interdum Mania vehementer laborant. 30.B
 — affectibus ex Jecoris abscessibus oriundis mi-nus obnoxia quam adolescentes vel viri. 3.E
 — rarius quam viri Melancholia corripiuntur sed violentius furunt. 85.A
Mulier tetanus crebrior viris, sed minus Lethalis. 92.E
 — ex abortu rigor superveniens Vena in cubito secanda. 103.D
Mulieribus in Uterum oleum rutaceum infundendum est in Pleuritide. 108.D
 — senioribus fluor uteri sanguineus magis in-festus, quam puellis. 81.B
Mulieris Lac optimum in tabe a Syncopa. 111.2
 — lactis, quæ proxime peperit, usus in Arte-riæ vel Venæ Dorsalis inflammatione. Hu-

- Mulierum frigida est temperies, & lascivia illarum humida.* 26.A
Mulsa cum ruta & succo Ptisanæ tussi continuæ in Pleuritide conducit. 92.E
 — spissa, meracior, in Tetano conducit. 85.B
 — in Phrenitide non danda, nisi ægri biliosi sint. 74.A
 — facile a biliosis naturis concoquitur. *ibid.*
 — in qua dissoluta hiera in Apoplexia conducit. 82.B
Mulsa usus in Coeliaca passione. 132.C
 — usus in Pulmonaria. 95.C
 — — Capitis doloribus. 115.B
 — usus & præstantia. 76.B
 — usus in Epilepsia puerorum. 84.D
 — — Pleuritide. 90. E, 91. D
 — — Phrenitide. 76.B
 — — Jecoris Phlegmone. 107.C
 — — Angina. 87.E
 — — Tetano ex Vulnere. 86.B
 — — Apoplexia. 82.B
 — usus ante cibos in Jecore Purulento. 128.A
 — usus in Pulmonaria. 95.B
 — — Pleuritide. 91. C, D
 — usus ubi Sanguinis concoctio in Vesica hæret. 110.C
 — usus in Satyriasi. 113.D
 — — Lethargo. 79.C
 — cum elaterio & sero lactis usus in Angina. 87.B
 — usus in Cephalæa. 116.A
Munifici sunt Arthritici post finitum paroxysmum. 67.C
Muria cum aceto & melle usus in pulmonaria. 95.B
 — noxa in Venæ vel Arteriæ dorsalis inflammatione. 108.C
Musci usus in Arthritide. 133.D
Musculi salientes in Tetano. 4.B
 — capitis exusti ferramento candente nervorum distentiones cient. 116.D
 — in Cholera inungendi. 105.A
 — maxillarum & pectoris dolentes & tenti in Tetano. 4.A
 — nervi, tendones & Venæ ante guttur positi sunt. 83.D
Musculorum convulsioni in Cholera quid conducatur. 104.F
 — tensio in Satyriasi perniciofa. 25.E
 — cum distensione dolor in Arthritide. 66.C
Musco quænam somnum vel quietem conciliant. 75.C
Myrrha egregia est in emplastris contra Hæmorrhagiam. 97.A
Myrrhe usus in Pleuritide si liquida & cruda exscreantur. 93.A
 — usus cum mulsa si gula a Castorei potione laboret in Tetano ex Vulnere. 86.C
 — usus in Columnæ affectu acuto. 88.F
 — usus in Renum Calculo. 131.A
 — usus in Melancholia. 126.C
Myrti usus in Sanguinis rejectione. 97.B
 — comæ usus in Syncopa. 102.B
 — usus in Coeliaca passione. 132.F
Myrtini olei usus in Hæmorrhagia. 96.D
Myrtus arbor in Epilepsia. 122.D
Mystile usus in Gulæ resolutione. 83.C
- N.
- Narcissi* bulborum usus in Juvenum Epilepsia. 84.D
Nardi usus externus in Syncopa. 102. B, C
 — usus in Phrenitide. 76.E
 — usus in Diabete. 130.A
Nardi usus in Volvulo. 106.C
 — radices cum cicadis elixatæ usus in Vesicæ affectu. 110.E
 — usus in Phrenitide. 76.F 77.A
 — usus in Renum Calculo. 131.A
 — usus in Vulvæ suffocatione. 111.E
Nardini unguenti usus in Vitio Stomachi laborantibus. 132.A
 — Cerati usus in Cholera. 104.E
Nares & aures imbuendæ sunt cœnanthino aut crocino unguine in Phrenitide. 74.A
 — vulnerandi varii modi dantur. 116.C
 — acutæ & ad spirationem paratæ in Asthmate. 40.C
 — acuminatæ, graciles in Pththifi. 36.E
 — in Lethargo proritatione humidæ reddendæ. 79.F
 — atris & asperis tumoribus occupantur in Elephantiasi. 70.C
 — perungendæ sunt castoreo cum crocino unguento mixto in Tetano ex Vulnere. 86.C
 — papaveris lachryma liniendæ in Phrenitide ad somnum conciliandum. 75.B
Naribus utrisque simul infundendum est Sternutatorium. 115.E
Naris alterutrius figillatim dilatatio non tolerabilis est. 116.A
Narium usque ad dimidium resolutio. 33.E
 — dolor in Arthritide. 66.D
Nasi acumen finum sit in Peripneumonia. 11.A
 — fistulæ geminæ sunt, & ab uno Canali cognatæ & cohærentes. 115.E
 — Arteriæ utriusque in Angulis secundæ in Vertigine. 118.D
Nasus sæpe decedit in Elephantiasi. 70.E
 — tumet in Elephantiasi. 70.D
Natatio in mari conducit in Cephalæa. 118.B
Nationes hominum lacte vescentium frumentum non edunt. 127.B
Natura de propria sede prolabitur, si nimia Sanguinis effusio fiat in Melancholia. 124.B
 — Medico longe præstat, ubi Jecoris abscessus ad interiora subit. 42.B
 — in Syncopa priorum repulsa, & novorum adjectione lætatur. 100.D
 — bene valens toti corpori imperat. 16.C
 — imbecillis & ad Cacochymiam inclinata facit præsentem Cachexiam. 47.B
 — per ætatis mutationes homines in longe melius permutat. 121.B
 — dissoluta non est instaurabilis. 100.A
 — Singulis ætatibus propria simul opportunis temporibus creat. 123.D
Natura non fungitur suo officio in Purulentia. 38.B
Nature potentia Sanitatem parit. 126.A
 — incrementum adfert vini potio si non adsit inflammatio. 160.E
 — salutare est materiæ recursus. 118.D
 — vis egerminatur & revirescit in Syncopa post somnum. 103.C
 — judicant & morbi interimunt in iisdem circuitibus. 100.E
 — imbecillitas morbum parit. 126.A
Naturam suscitatur & vitæ restituit mentis delectatio. 102.D
 — vitiatur copiosum ac subitum. 160.D
 — quæ in Antiquum statum revocant, administranda in Melancholia. 126.D
Navigatio in Renum omnibus affectibus. 131.A
 — Elephantæ morbo laborantibus convenit. 136.A
 — conducit in Cephalæa. 118.B
 — maritima nautis somnum vel quietem conciliat. 75.B
Nau-

- Nausea* in mari distentiones & violentiam in vomendo majorem producit quam ullum cognitum Medicamentum. 136.B
- a puris ex jecore in Stomachum defluxu. 127.E
- ubi Lienis abscessus inflat ruptio. 43.D
- in Heterocrania. 27.D
- Symptoma individuum morbi comitialis. 1.A
- ubi Stomachus affectus. 16.B
- in Vertiginis augmento. 28.C
- in profluvio sanguinis e gula. 14.B
- in Jecoris inflammatione. 20.A
- bona in Apoplexia ad expergefaciendum. 82.B
- in Vomitu cruento. 14.C
- excitatur in Epilepsia puerorum penna irino unguento delibuta. 84.B
- saepe rejicitur Sanguis e capite fluens. 12.C
- in intestinorum tenuium ulcere cavo & depauperante. 61.E
- Nauseam* quæ excitare valent vitanda omnino sunt in Jecoris abscessu. 128.B
- Nauseis* jejunis ex aqua vel mulla utendum est in Coeliaca passione, si Stomachus nimis repletus fuerit. 132.C
- Nautis* in Cymba decubitus &c. somnum vel quietem conciliat. 75.B
- Necrosis* Vesicæ Lethalis. 23.E
- Negotiosi* Maniæ facile patent. 31.C
- Nephritis* Renum inflammatio. 22.D
- Nervi* in Tetano inflexiles, duri, & rigentes efficiuntur. 85.A
- Medullæ spinalis si resolvuntur vitia communcant partibus ejusdem lateris unde orti sunt 34.B
- a capite orti ad partes oppositas transeunt & se interfecant. *ibid.*
- capitis si resolvantur partes eorum origini oppositæ ad quas tendunt etiam resolvuntur. *ibid.*
- a capite fluentes alia ratione patiuntur quam alii. *ibid.*
- capitis sensu quidem facile privantur non vero facile per se ipsos motu, nisi cum aliis consentiant qui affecti sunt. 34.C
- a musculis ad musculos transeuntes motionis principatum obtinet, & in motu magis noxam patiuntur. *ibid.*
- a musculis orti raro per se sensus jacturam faciunt. *ibid.*
- aliquando a Melancholia comprimuntur. 125.C
- robusti atque firmi efficiuntur a castoreo. 79.D
- ab osse quopiam enati & ad ossa pertinentes soluti aut rupti partes luxari faciunt & e loco dimoveri, sensu vero non privantur. 34.D
- si dolcant & totum corpus in Lethargo quid agendum. 78.E
- refrigerati a Castoreo calefiunt. 111.E
- undique e capite oriuntur. 79.E
- Nervis* madefactio vel irrigatio est inimica. 74.D
- nocet in Phrenitide frigida potus nimius. 77.B
- ingratum est stratum durum. 73.A
- non minime inter cæteros ægrotantes laborant Phrenitici. *ibid.*
- fomenta capiti applicata nocent. 85.C
- nocet Veneris usus. 118.A
- vinum meracius nocet. 104.C
- Nervorum* distensio ab ulcerum faucium resiccatione. 89.D
- refrigeratio, resolutio, stupor a multo somno. 25.E
- distensio in Heterocrania. 27.D
- resolutio v. Paralysis. 33.C
- resolutionis causæ. 35.A
- convulsio ab Urinæ in Vesica suppressione. 23.C
- distensio & resolutio a Melancholia proveniens sanationem accipere nequit. 125.C
- Nervorum* tentio &c in Cholera quid requirat. 104.C
- in virilibus inflammatio penis tentiginem facit. 112.D
- inflationes in Satyriasi quomodo aliquando curantur. 113.C
- convulsionis metus si adsit in Satyriasi, quid agendum. *ibid.*
- resolutio a Gonorrhœa. 5.B
- convulsio a venæ sectione vel forti brachii compressione. 85.B
- omnium simul affectus est Arthritis. 65.C
- calefactio a vino. 113.D
- distentiones a musculis capitis ferramento exustis. 116.D
- morbis castoreum optime conducit. 79.E
- distentiones in Cholera incremento. 17.E
- omnium convulsiones in Satyriasi. 25.C
- Nervos* repugnat hiera. 82.B
- Nitri* cum oleis usus in Apoplexia. 82.C
- usus externus in Pulmonaria. 95.D
- cribrati usus in Phrenitide. 75.D
- Ægyptii usus pro linimento in Apoplexia. 82.E
- in ova inspersi usus in Pleuritide. 91.B
- usus in Elephantiasi. 135.B
- usus in Tetano. 85.C
- usus in Epilepsia. 84.D
- usus in Phrenitide. 76.B
- usus in Lethargo. 78.B
- usus in Pulmonaria. 94.B
- usus externus in Pleuritide. 91.D
- usus in Synanche. 88.A
- usus in Syncopa. 103.A
- usus in Cephalæa. 116.B
- usus in Venæ vel Arteriæ dorsalis inflammatione. 103.D
- liquati noxa in Venæ vel arteriæ dorsalis inflammatione. 108.C
- usus in Jecoris Phlegmone. 107.A
- usus in Volvulo. 105.D
- usus cum Hyslopi decocto in Pulmonaria. 95.C
- usus in Gonorrhœa. 131.C
- loco salis usus in Pulmonaria. 95.C
- Nitro* solo pro sublatione in Apoplexia non utendum. 81.E
- Nitrum* licet mordax & dolorificum in Scarificationibus, salutare tamen est. 92.B
- Noctu* somni debent esse in Coeliaca passione. 133.A
- Nucis* Pinæ usus in Pleuritide. 93.A
- Nutritu* solidum in Phthisi est Lac. 127.A
- Nutritio* imminuitur in Mania ubi viscus inflammatum. 32.E
- Nutritionis* defectus a cruditate in Cachexia. 47.D
- defectus in Elephantiasi. 71.A
- inopia ab intestinorum raritate a cicatrice interclusa. 62.E
- O.
- Oambulatio* doloris in Arthritide causa ab agris creditur. 6.B
- Objecta* omnia in Lethargo varia esse debent, & visum proritare. 77.F
- Obletamenta* animi conducunt in Sanguinis rejectione. 96.A
- Obletatio* nulla in Heterocrania. 27.E
- Obliviosi* facile in Maniam vel in melancholiam incidunt. 31.C
- Obsonia* quæ lia in Jecoris ulcere conducunt. 123.C
- Obstructio* si exitus in Jecore occludat, effusione privatum repletur. 106.D
- Obstructiones* ingentes fiunt in capite. 116.A
- ex Calculo fiunt cum ingenti dolore. 52.F
- M m m m
- O6.

- Occipitis* quando Cucurbitula in Apoplexia affigenda. 83.A
 — affixæ cucurbitulæ usus in Uva. 88.E
Ocri usus in Phthisi. 127.C
 — pessimi in Cephalæa. 117.C
Oculi sanguine suffusi sunt in quibusdam Maniacis. 32.E
 -- cavi & introrsum acti in Synanche. 6.B
 -- protuberantes, aperti, ruberrimi in Cynanche. 5.E
 -- fixi in Tetano. 4.A,B
 -- pupilla duplici modo resolvi potest. 34.D
 -- cavi, lucidi, micantes in Phthisi. 36.E
 -- dolor in Heterocrania. 27.C
 -- caliginosi, ænei coloris sunt in Elephantiasi. 70.C
 -- puri, lucidi, subrubri in Caufo. 16.E
 -- inversio in Canina convulsione. 35.C
 -- prominentes, ut in Strangulatis, in Asthmatis incremento. 40.C
 -- obtorti in Epilepsia dirigendi sunt. 84.C
 -- cavi fiunt non conniventes in incremento Maniæ. 32.E
 -- intenti cornuum instar rigent in Heterocrania. 27.D
 -- in Heterocrania huc atque illuc interius convelluntur & Vertiginosi agitantur. *ibid.*
 -- parum exstantes fulgent, neque multum intenti neque valde remissi in uteri Strangulatu. 24.E
 -- vix proteguntur a Palpebris in Tetano. 85.A
 -- intenti sunt in Tetano. *ibid.*
 -- in profundo convoluti sunt in Tetano. *ibid.*
 -- pupillæ Phthisis. 34.E
 -- introrsum circumvoluti in accessione morbi comitialis. 2.C
 -- concavi in Cachexia. 47.C
Oculorum hebetudo ex mictu Sanguinis periodico retento. 54.A
 — caligo tenebrosa in Biliosis Stomacho laborantibus. 57.B
 — album & frontis tempora in valido Ictero colorantur. 46.A
 — & membrorum convulsio & distortio in Epilepsia accessione. 28.E
 — & totius corporis distensio in Epilepsia quid requirat. 84.C
 — inflationes a voce acuta producuntur. 119.D
 — rubor, qui & Sanguine suffusi sunt in nonnullis Maniacis. 32.E
 — dolor in Heterocrania ad eorum internas usque membranas alte pertingens. 27.D
 — pars nigra fulget in pulmonum abscessu. 39.D
 — pars alba albissima & pinguis videtur in Pulmonis abscessu. 39.E
 — album nitidissimum & pingue in Peripneumonia. 11.A
 — circumvolutiones atque intentiones Vertigines adferunt. 120.A
Oculos atque caput sursum attollendo se exercere debent Vertiginosi. *ibid.*
Oculus intentus est & riget in Canina convulsione. 35.E
Odor in Satyriasi laborantibus similis Hircorum. 25.D
 — graveolens causa accessionis morbi comitialis. 1.B
 — major in Cancro uteri ulcerato quam in non ulcerato. 64.D
Odoramenta grata naribus subjecta uteri os intro lapsum attrahunt. 65.A
 — suavia, quæ capitis sensum non gravent, adhibenda sunt initio Syncopæ. 101.A
 — tetra profunt Hystericarum naribus admora. 24.C
 — grata naturalibus apposita Hystericis opitulantur. *ibid.*
 — in suffocatione, quæ non ab utero, nihil profunt. *ibid.*
 — in Lethargo naribus applicanda, acria quidem ad sensum, sed facultate Calida. 79.F
Odoratis suffumigatio in uteri Strangulatu. 12.C
Odoratorum applicatio naturalibus in Vulvæ suffocatione. 11.E
Odorem suum ipsorum ferre nequeunt, qui ulceratas fauces habent. 8.B
 — tetrum exhalant ictero nigro laborantes. 46.B
Oenanthin olei usus in Cœliaca passione. 132.D
 — aut crocini unguinis usus in Phrenitide. 74.E
 — cerati usus in Syncopa. 102.B
 — unguenti usus in Gonorrhœa. 131.C
Oenanthis ulus in Cholera. 104.E
 — olei usus in Melancholia. 126.D
Oesophagi mala sæpe fauces consensu, & eructatione afficiunt. 7.E
Oesypi usus in Jecoris Phlegmone. 102.A
Olei Melini aut rosacei ulus in Cœliaca passione. 132.D
 — cum hordei cremore decocto usus in Volvulo. 106.B
 — gleucini aut crocini usus in Tetano. 85.B
 — Rhyte veteris vel recentis usus in Renum Calculo. 130.D
 — in quo ruta aut Anethum incoctum est, usus in Apoplexia. 81.E
 — Sycionii aut gleucini usus in Apoplexia. 82.C
 — veteris usus in Lethargo. 78.E
 — Calidi in bubulis vesicis inclusi usus in Tetano. 85.C
 — rosacei vel lentiscini usus in Elephantiasi. 135.D
 — gleucini & Sicyonici usus in Syncopa. 102.D
 — usus in Satyriasi. 113.B
 — ingens & egregius usus in omni resolutione. 83.E
 — multi usus in Melancholia. 126.B
 — ex immaturis olivis usus in Angina. 87.C
 — veteris cum cera exigua usus in Cholera. 104.F
 — usus in Angina. 87.D
 — pinguis usus in Phthisi. 126.E
 — cum aceto usus post frictiones in Phthisi. *ibid.*
 — cum ovis usus in Pleuritide. 91.B
 — multa potatio bona in Volvulo. 105.D
 — usus in Vesicæ affectu. 110.C
 — usus in Jecoris Phlegmone. 107.A
 — communis usus in Gonorrhœa. 131.C
 — rutacei in mulieribus in uterum injectio in Pleuritide. 92.E
 — cum aceto usus ad dolorem lienis in Phrenitide. 75.D
 — rosacei usus in Phrenitide. *ibid.*
 — acerbi usus in Phrenitide. *ibid.*
 — usus in Phrenitide. 76.A
 — ex olivâ bene matura non acerba usus in Phrenitide. 75.C
 — injectio ex Olivâ bene matura, nequaquam acerba, cui additum est Anethum vel Conyze, in Phrenitide. *ibid.*
 — usus in Volvulo. 105.E
 — Cyprini vel Gleucini usus in Renum inflammatione. 109.C
 — Gleucini vel Sicyonii usus in Venæ vel Arteriæ Dorsalis inflammatione. 108.C
 — rutacei usus in Epilepsia. 84.C
 — usus in Renum Calculo. 109.E
 — usus in lienis Scirrho. 128.E
 — usus in Sanguinis rejectione, si tussis exasperatur. 99.A
 -- usus in Apoplexia. 82.A,C
 -- in quo ruta & Anethum incocta sunt, usus in Volvulo. 105.E
 -- usus in Lethargo. 78.D
 O.

Olei Gleucini vel Sicyonii usus in Cephalæa. 115. E
 — cum mulsâ & hiera usus in Tetano. 86. D
 — Gleucini & Sicyonii usus in Satyriasi. 113. C
 — tenuis, puri non viscidus usus in Pleuritide. 91. A
 — rosacei aut Myrtini usus in Hæmorrhagia. 96. D
 — ex rosis aut in Oenanthe usus in Melancholia. 126. D
 — usus in Pulmonaria. 94. B
 — calidi cum ruta injectio in Anum, educto stercore, bona in Volvulo. 105. E
 — usus in Vulvæ suffocatione. 112. A
 — mollis usus in Pleuritide. 90. B
Olera horæa frigida sunt & humida. 123. C
 — bonum spiritum reddunt & urinam citant, & in Lethargo conveniunt. 78. D
 — elixa quænam optima in Cephalæa. 117. D
 — cruda quænam optima in Cephalæa. 117. D
 — elixa quæ facultate acria extenuant & urinam movent optima in Epilepsia. 123. C
 — plurima in Satyriasi. 113. D
 — omnia Phreniticis conducunt. 74. A
 — quænam in Pulmonaria conducunt. 95. C
Olerum coma assumenda, in Vertigine quæ ventrem molliunt. 120. B
 — usus in Phrenitide. 74. D 75. A 76. B, E, F
 — horæorum multitudo nocet in Epilepsia. 123. C
 — crudorum quænam optima in Epilepsia. *ibid.*
Oleum morlionis dolorem a Sale obtundit. 92. C
 — calens in Vesica inclusum optimum in Pleuritide lateri appositum. 92. A
 — citra nidorem servescit optimum est pro fomento in Tetano. 85. D
 — longa decoctione in cremorem hordei absorptum amplius non apparet. 91. A
Olfactus depravatus in Heterocrania. 27. E
 — fæde olentium, conducit in Vulvæ suffocatione. 111. D
 — acrium in Pulmonaria prodest. 95. D
 — aceti in Vertiginis accessione. 119. B
Olidorum & lutulentorum excretio in Cœliaca passione. 58. C
Olivæ acerbæ contritæ unguine caput in Phrenitide irrigandum est. 74. C
 — in Vertigine bonæ. 120. C
 — bene maturæ olei usus in Phrenitide. 75. C
Omphacii usus in Uva. 88. E
 — aceto liquati usus in Hæmorrhagia. 96. E
 — usus in Cœliaca passione. 132. D
 — usus in Syncopa. 102. C
Opem petere sæpe nequeunt mulieres ob respirationem vel vocem interceptam in Vulvæ suffocatione. 111. C
Operimentum leve & obsoletum esse debet, cum æger Syncopa laborat. 102. D
Organa collapsa, gracilia, suffocantia in Synanche spiritu corrupto. 5. B, C
Origani comæ usus in Volvulo. 106. A
 — usus in Pulmonaria. 95. C
 — in aqua decocti usus in Lethargo. 79. C
Oris totius inflammatio in Cynanche. 5. E
 — ariditas in accessione morbi comitialis. 2. C
 — hiatus ingens in accessione morbi comitialis. *ibid.*
 — inunctiones in Uva eadem, quæ in Angina. 88. E
 — Siccitas statim a potu in Diabete. 51. E
 — Siccitas in Venæ cavæ inflammatione. 21. B
Orthopnoea, etiam Asthma dicitur. 39. F
Orthopnoei erecto corpore facile spirant decumbentes strangulantur. 40. A

Oryza non valde conveniens Pleuriticis cibis. 90. E
 — siccatur & exasperat, & potius costarum purgationem supprimit, quam facilem reddit. *ibid.*
Oryzæ in posca usus in Sanguinis rejectione. 99. A
Os valde humidum in remissione accessionis morbi comitialis. 3. A
 — humore privatur in Diabete adventante. 51. F
 — aridum fit in incremento Cœliacæ passionis. 58. E
 — vino haud copiose est colluendum in Syncopa. 101. B
 — ventriculi si in Phrenitide torpeat, quid agendum. 77. A
 — quibusnam eluendum in Cephalæa. 116. A
 — usque ad intimas fauces illinendum in Angina. 87. E
Ossa rabescunt & diffiunt in Causo in Syncopam mutato. 17. A
Ossa Sacri dolor fixus in Arthritide. 66. C
Ossium palati putredine laborantes a Columna longo temporis intervallo vitam finiunt. 89. A
 — dolor in Arthritide. 65. D
 — compagis universæ dolor in Arthritide. 66. D
Ostrea optima in Elephantiasi. 136. A
Ostreorum jacula in Volvulo. 106. B
Otium & quies ab audiendo & loquendo in Vertigine. 120. C
 — nebula sensuum est & nocet in Epilepsia. 122. D
 — nocet quibusdam in Vesicæ ulcere maligno. 55. D
 — post exercitationem in Juvenibus lienis affectus sæpe causa. 44. C
 — ab ingentibus laboribus cachexiæ causa. 47. C
Ova coctione indurata cum mali punici corio, aut galla in Sanguinis rejectione valde urgente. 99. B
 — hyeme calida, æstate frigida, Putamine spoliata, non tolta exhibenda in Vertigine. 120. C
 — in Pleuritide quando exhiberi possunt. 91. B
 — in Syncopa neque valde concocta, neque torrefacta sint, sed soliditatis expertia. 101. D
 — animalibus nuper edita præstantiora in Phthisi quam ex igne aquea calida. 127. C
 — & frigidiora & calida, putaminibus nudata, profunt in Melancholia. 126. B
Ovi Virtutes. 91. B
Ovillæ caro crassum succum creat & caput replet. 117. D
Ovillum Lac bonum est in Renum inflammatione. 109. D
Ovis lanarum succidarum usus in Cœliaca passione. 132. D
 — lactis usus in Jecoris ulcere. 128. C
Oxymellis usus ubi Sanguis concretus in Vesica hæret. 110. C
 — usus in Pleuritide diuturna. 93. B

P.

Palati ossa si computruerunt in Columna, ægri longo temporis intervallo vitam finiunt. 89. A
Palatum in Sputo Sanguineo sordidum, ulcerosum, cruentum. 12. D
Pallentes valde similia patiuntur iis quæ Stomacho laborantes. 57. B
 — sunt juvenes Gonorrhœa laborantes. 56. A
Pallor in Phthoe. 36. C
 — subinde rediens in Cachexia. 47. C
 — post finitam accessionem comitalem. 3. B
 — in mictu Sanguinis periodico. 54. A
 — in Hydropse. 50. A
 — in Cœliaca passione. 58. D
 — in Synanche. 6. B
 — in Volvulo vehemente. 18. E
 — in Cachexia. 47. A

- Pallor* a nutritionis inopia in Lienteria. 62.E
 --- in Mania. 32.D
Palmule caput dolore non infestant. 120.D
 --- usus in Phrenitide. 76.F
 --- in Vertigine bonæ. 120.C
Palmularum in vino maceratarum &c, usus in Syn-
 copæ. 102.B
 --- omne genus capiti inimicum. 117.E
 --- decocti usus in Angina. 87.E
 --- usus in Diabete. 130.A
 --- decocti usus in Uva ulcerosa. 88.E
 --- pinguium usus in Hæmorrhagia. 97.A
 --- vino madefactarum utilitas in Cholera fere
 desperata. 104.E
 --- usus in sanguinis e Vesica effluvio. 110.D
 --- decoctum potui datum solum quosdam a San-
 guinis rejectione liberavit. 97.D 98.B 99.A
 --- usus externus in Syncopa. 102.C
 --- vino madefactarum &c, usus in Angina. 87.C
Palpebra non volubilis in Canina convulsione. 35.
 --- E
Palpebræ natura versatiles sunt. 85.A
 --- vix oculos connivendo protegunt in Tetano. *ibid.*
 --- diductæ & Palpitantes in accessione morbi co-
 mitialis. 2.D
Palpebrarum in alterutram partem diductio in Cani-
 na convulsione. 33.D
 --- palpitatio cum vel sine oculo in Canina con-
 vulsione. 35.C
Palpitatio dolens in longitudinem ad ilia usque in
 Venæ cavæ inflammatione. 21.B
 --- præcordiorum a Stomachi affectu. 57.A
Palpitationes temporum a voce acuta producuntur. *ibid.*
Palumbes conducunt in Elephantiasi. 136.A
Palumbus torquatus conducit in Cephalæa. 117.D
Pamphylli vini usus in Melancholia. 126.A
Panes triticeï sicciores præbendi sunt in Epilepsia. *ibid.*
Panis buccellæ vino madentes & calefactæ initio ex-
 hibendæ in Syncopa. 101.D
 --- cum herbis elixi usus in Jecoris Phlegmone. *ibid.*
 --- calidi recentissime cocti usus in Syncopa. 101.
 --- B
 --- mica cum marrubii herba dolorem sedat in
 Arthritide. 133.D
Panis cum refrigerantibus usus in Arthritide. *ibid.*
 --- assi, præaridi, contusi, atque in farinæ spe-
 ciem redacti & cribrati usus in Sanguinis rejectione,
 si tussis exasperatur. 99.A
 --- usus in Satyriasi. 113.B
 --- buccellæ in vino madefactæ in Cholera exhi-
 bendæ. 104.C
 --- minime expeditus est ad vires parandas in Cœ-
 liaca passione. 133.B
 --- usus pro prandio in Vertigine aut exercitatio-
 ne. 119.E
 --- ex hordeo usus in Elephantiasi. 135.E
 --- aridus, contusus, per subcuniculum trans-
 missus, bene temperatus, concoctu facilis, cum
 mulsa, quantum satis est alimenti præbet. 90.E
Panni lintei complicati lanæ vice adhibendi sunt in
 lienis Scirrho. 128.E
Panniculî triti & veteris usus in Sanguinis rejectione
 --- 97.A
 --- asperi, veteres atque attriti pro foru optimi con-
 tra flatu in Lethargo. 79.C
Panniculorum attritorum usus in Epilepsia. 84.C
Pantheræ adipis usus in Elephantiasi. 135.C
Panum lotorum cum vino aliquo dulci usus in Me-
 lancholia. 126.B
Papaver in oleo elixum capitis sincipiti superdatum
 ad somnum conciliandum in Phrenitide valde effi-
 cax. 75.A
 --- caliginem quandam sensibus obducit. 75.B
 --- in aqua faciei per Spongiam impositum in
 Phrenitide ad somnum conciliandum. 75.A
Papaveris carnis usus in Pleuritide. 91.D
 --- foliorum usus in Satyriasi. 113.B
 --- Lachrymæ usus in Phrenitide ad somnum
 conciliandum. 75.B
 --- usus in Melancholia. 126.D
 --- cum melle & fertula campana usus in Pleuri-
 tide. 93.A
 --- herbæ integræ, virides, cervicalibus subjectæ
 somnum arcessunt in Phrenitide. 75.A
Papillæ mammarum Solæ apparent in Phthisis. 37.
Paralysis v. Nervorum resolutio. 33.C
 --- motus tantum fere actionisque est defectio.
ibid.
 --- ex Gonorrhœa plurimis accidit. 56.B
 --- a suppressio periodico mictu Sanguinis. 54.A
Paraplegia est in crure vel in alia parte quod Apo-
 plexia vehemens in toto corpore. 33.D
 --- est tactus motusque remissio tantum in Una
 parte. 33.C
Paraplegiæ Species. 34.D
Paresis quid proprie. 33.D 34.E
 --- causæ & quipam huic & quando obnoxii. 34.E
Parietes læves, æquales, neque supereminentes si-
 ne pictura esse debent, in Loco ubi decumbunt
 Phrenitici. 71.C
Parietum picturæ in Lethargo variæ esse debent. 77.
Parotides Cynanche utrimque accedentes cum tor-
 pore, non lente liberant, sed cum dolore & peri-
 culo. 6.A
Partes integræ integras functiones habent. 35.E
 --- affectæ in Canina convulsione quomodo
 gnoscantur a Sanis. *ibid.*
 --- convulsæ in Canina convulsione cum violen-
 tia & strepitu trahunt. *ibid.*
 --- sanæ agrotare videntur in Canina convulsio-
 ne. *ibid.*
 --- affectas in Epilepsia manibus perunctis de-
 mulcere oportet. 84.C
 --- quænam in Tetano maxime patiuntur & di-
 stenduntur. 85.C
 --- omnes corporis affectibus non sunt æque op-
 portunæ. 34.A
 --- rectæ in Epilepsia, ne torqueantur, suaviter
 continendæ. 84.C
Partis dextræ facultas & natura a Sinistræ partis na-
 tura & facultate differre debet. *ibid.*
Partu violento Uteri membranæ a se invicem sece-
 dunt. 65.A
Partus violentus Uteri prolapsus causa. 64.E
Pastilli crocei usus in Sanguinis rejectione. 98.D
Pastillorum ex ægyptia Spina vel ex Electro usus in
 Sanguinis rejectione. 98.D
Pastinacæ vel Staphyliini radices usus in Elephantia-
 si. 135.E
 --- urinam movent & caput replent. 117.E
Patientia non ex animi alacritate in Hydrope sed ex
 morbi natura, contrarium quod in aliis non per-
 niciosus affectibus. 50.C
Pavor quasi instantis fulminis Maniacos occupat. *ibid.*
Pavores repente incussi nervos resolvunt. 35.A
Pauperes si renum inflammatione laborant quomodo
 tractandi. 109.D
Pectori & sinistræ mammæ Epithema in Arteriæ
 vel Venæ dorsalis inflammatione tale imponen-
 dum, quale in Syncopa. 108.E
 P.

- Pectori* applicanda Epithemata in Cholera fere desperata. 104.C
 — humerisque recto corpore adhibendæ sunt exercitationes in Cephalæa. 117.A
 — quænam ad adstringendum imposita juvant in vitio Stomachi. 132.B
 — affixæ cucurbitulæ usus in Uva. 88.E
Pectoris abscessuum signa salutaria. 38.F
 — distensio in ejus inflammatione ad suppurationem tendente. 38.C
 — gravitas in Phthisi. 36.D
 — medela in Phrenitide. 76.F
 — futuri abscessus signa. 38.C
Pectus rarum habent qui Phthisi obnoxii. 37.C
 — qui complanatum habent initar tabularum Phthisi obnoxii sunt. ibid.
 — in Pulmonis abscessu dilatatum, neque tamen satis latum videtur. 39.D
 — in Asthmate afficitur. 40.A
 — in Pulmonariis latius est, non distortum neque ulceratum. 41.C
 — cum aspera Arteria communicat per Pulmonem. 15.A
 — conspergendum polenta in Syncopa. 102.D
Pedes si contendantur in Cholera &c, vinum cum frigida exhibendum. 104.C
 — ad inguina usque quibus remediis perungendi sunt in Lethargo. 78.E
 — frigidi in Cholera quoniam linimento inungendi sunt. 105.A
 — supra malleolos & genua fascia lata ligandi sunt in Sanguinis per os rejectione. 96.D
 — & manus illinendæ sunt in Venæ vel Arteriæ dorsalis inflammatione. 108.C
 — inungendo genibus tenus in Cholera molliter fricare oportet contrectando magis quam premendo. 103.E
 — sæpe decidunt in Elephantiasi. 70.E
 — premendo tractandi sunt in Lethargo. 78.A
 — & genua in Lethargo acerbis pharmacis debent illiniri. 80.A
Pedibus cataplasma applicandum in Syncopa. 103.B
Pedum ac manuum ad torporem vinculis constrictio in Vulvæ suffocatione conducit. 111.D
 — & lumborum tumor in Jecoris Scirrho. 42.E
 — tibiæque tumor stante agro in Cachexia. 47.D
 — tumor in Ascite. 49.C
 — contrectatio suavis ex oleo in Phrenitide somnum conciliat. 75.B
 — & manuum articuli Elephantiasi aliquando primo afficiuntur. 69.D
 — caliditas quomodo revocatur in Cholera. 103.E, F 104.A
 — convulsioni quid conducatur in Cholera. 104.F
 — compressio ante Venæ Sectionem in Phrenitide quando. 73.F
Penis distensiones in Satyriasi fiunt nervorum convulsioni per similes nunquam mitigabiles. 112.D
 — arrectio in augmento accessionis morbi comitalis. 2.E
 — ante & post concubitum semper arrectus manet in Satyriasi. 25.C
 — erectio perpetua in Satyriasi. 25.B
 — distortio in Ascite. 49.C
 — tentigo ab inflammatione nervorum in virilibus. 112.D
Pentaphylli usus in Arthritide. 133.D
Pepon gustatione tenus in Epilepsia præbendus. 123.C
Peponis suo tempore collecti usus in Satyriasi. 113.D
Peræ jactus citra lassitudinem juvat in Elephantiasi. 135.D
Perceptio læsa in Phrenitide. 32.C
Percussio Pareus causa. 34.E
Percussio quasi capitis percepta non assueris nota accessionis morbi comitalis Sympathici ad caput progressi. 2.A
 — violenta cervicis causa tetani. 3.D
Perdices omnes maxime conveniunt in Elephantiasi. 136.A
Peregrinationes ex frigidioribus regionibus in Calidiores, & ab humidioribus in Sicciores conveniunt in Cephalæa. 118.A
 — conducunt post Sanguinis rejectionem curatam. 99.E
Perfrigeratio causa Synanches & Cynanches. 6.C
Perfusio in Phrenitide non in cervicem neque in Tendones fieri debet. 74.D
 — in Renum Calculo. 130.E
Perfusiones ad præcordia in Phrenitide. 75.E
 — capitis sentus caliginem discutiunt in Phrenitide. 77.D
 — in Arthritide. 133.D
Periculum in Medicina facere opus est. 80.D
Peripneumonia ex pituita se non multum diffundente non Lethalis. 39.B
 — v. Pulmonaria. 10.A
 — oriri potest a Sanguinis nimia missione in Pleuritide. 90.A
 — sæpe per Urinas solvitur. 11.C
 — juvenibus & viris maxime Lethalis. 11.D
Peripneumonia Symptomata salutaria. 11.C
Peripneumonici se primo ut plurimum die moriuntur. 11.B
Peritonæi tumor durus & interminatus. 42.A
Peritoneum multum aquæ continet in Ascite. 42.A
 — affectum creditur ubi Lien affectus est. 43.C
 — est conceptaculum Ascitis. 129.A
Pernicies celerrima ac foedissima impendet in Volvulo. 105.B
 — celerrima a Strangulatu ab Uva impendet. 88.D
Perspicacitas major in cordis affectu. 16.B
Perturbatio mentis in Satyriasi a Sanguine multo, venæ Sectione tollitur. 113.A
 — ab exercitationibus sedanda est in Vertigine. 120.B
 — in Maniæ statu ab iis quæ in quiete visa sunt. 3.E
Pestis Atheniensium. 5.D
 — malum veneno Lethali simile. 5.E
Petroseli usus in Renum Calculo. 131.A
Petroselini Sylvestris fructus usus in Cæliaca passione. 133.A
 — fructus usus in vitio Stomachi laborantibus. 132.A
Peucedani usus in Phrenitide. 74.D
Phænigma in Epilepsia a capite orta. 121.D
Phænigmorum usus in Cephalæa. 117.A-B
Phagedæna quid. 64.C
Pharmaca quæ nam potui danda post in oleo infusum, in Renum Calculo. 131.A
Pharmacum quale pueris Epilepticis exhibendum. 84.D
 — ex Sincho optimum in Gonorrhœa. 131.D
 — purgatorium in Volvulo. 106.B
Pharyngis inflammatio in Cynanche. 5.E
Philonis antidoti usus optimus in Gonorrhœa. 131.D
Phlegmatia quid. 49.B
Phlegmonæ Jecoris omnium acutissimæ sunt. 106.D
 — si interius delitescant in Syncopa, frigida non sunt exhibenda. 101.D
Phlegmonæ vel durities si præcordiis vel ventri subit in Phrenitide, madefactiones vel Cataplasmata applicanda. 75.C
 — vesicæ æque ac renibus provenit. 110.B
 Nnnn Phle-

<i>Phlegmone</i> solvitur evacuatione.	130.D	<i>Phthisis</i> quid.	36.A
<i>Phrenitici</i> vident ea quæ non apparent.	32.C	— in Sanitatem tendentis signa perniciosæ con-	37.B
— num in tenebris, num in luce habendi sunt	73.A	traria sunt.	13.A
ex morbi natura conjici debet.	<i>ibid.</i>	— ex sanguinis rejectione ex Pulmone, costa,	11.D
— ab amicissimis tantum debent invisi.	<i>ibid.</i>	vel Aspera arteria.	44.B
— decumbere debent in cubili longitudinis &	<i>ibid.</i>	— senibus Lethalis.	126.E
latitudinis moderatæ.	<i>ibid.</i>	— a pure in Pulmone collecto.	36.C
— facile convelluntur.	<i>ibid.</i>	— a lienis Scirrho.	37.A
— in molli lecto decumbere debent.	<i>ibid.</i>	— curatio.	36.D
— non minime inter cæteros ægrotantes nervis	<i>ibid.</i>	<i>Phthisici</i> ex ægrotantis specie etiam cognoscitur.	37.A
laborant.	74.A	— in omnibus partibus tenues & carne expertes.	37.A
— sunt aridiores quam simplici febre laboran-	73.B	— ridere videntur.	36.D
tes.	<i>ibid.</i>	— descriptio.	etiam vocantur qui longis febribus contabe-
— qui ad lumen efferuntur cernunt quæ non	<i>ibid.</i>	scunt, licet nullum ulcus in Pulmonibus habeant.	<i>ibid.</i>
adsunt, cogitant &c.	72.B	<i>Phthisicis</i> quies a gestatione concedenda.	126.E
— quando a luce arcendi, & obscuro loco con-	77.B	— recte se habentibus gestatio in mari, & vi-	<i>ibid.</i>
tinendi.	<i>ibid.</i>	tam ibi degere conducit.	38.B
— a cibis non diu abstinendi.	74.E	<i>Phthisicus</i> habitus a diu durante purulentia.	36.A
— acute audiunt.	77.D	<i>Phthisis</i> dicitur si pulmo a præterlapso pure corrodatur.	36.C
— strepitu irritantur & in furorem aguntur.	<i>ibid.</i>	— melius visu quam per aquam vel igem co-	<i>ibid.</i>
— parum potant.	<i>ibid.</i>	gnoscitur.	36.C
— facile in Syncopam prolabuntur.	74.E	<i>Phthisis</i> certissima signa.	<i>ibid.</i>
— quum maxime insaniunt, tum maxime irri-	77.D	<i>Phu</i> radice usus in Renum Calculo.	131.A
gandum est caput humore frigido.	<i>ibid.</i>	— usus cum mulla in Jecoris ulcere ad vesicam	128.B
— morbo inveterascente se ad fatietatem replent.	75.A	fluente.	117.A
— morbo inveterascente ad recreandas vires ci-	73.A	<i>Picatio</i> quando utilis in Cephalæa.	92.E
bos accipiunt.	<i>ibid.</i>	<i>Picerii</i> usus in Pleuritide.	<i>ibid.</i>
<i>Phrenitici</i> , quando pernoctant, & non interdum	74.B	<i>Picerium</i> quale compositum.	117.A
sopuntur, somnus conciliandus.	72.B	<i>Picis</i> usus in Cephalæa.	111.C
— quorum iracunda infamia est, grata tantum of-	16.A	— liquidæ usus in Vulvæ suffocatione.	101.A
ferri debent.	78.D	<i>Pictura</i> ad spectus gratia utilitas in Syncopæ initio.	72.C
— omnia delectabilia esse debent.	73.D	<i>Picturas</i> nullas ante oculos habere debent Phrenitici.	24.D
— cibus non est detrahendus, si morbus longio-	<i>ibid.</i>	<i>Pigritia</i> ad obeunda negotia instantis suffocationis	59.B
ri tempore producat.	73.E	Uteri signum.	50.A
— quies jubenda.	73.F	— multa in Colica.	27.E
— prodest cutis irrigatio.	<i>ibid.</i>	— multa in Hydrope.	120.A
— & lethargicis sensus pleni sunt halituum.	74.A	— multa in Heterocrania.	135.D
— si malum a præcordiis non a capite oriatur au-	73.B	<i>Pila</i> parva & magna detrimento est in Vertigine.	78.A
dacius vena solvenda est.	72.C	<i>Pilarum</i> jactus in Elephantiasi citra lassitudinem	70.A
— malum in Syncopam facile mutabile.	73.A	utilis.	93.A
— continuæ febres sunt.	<i>ibid.</i>	<i>Pili</i> vellendi sunt in Lethargo.	126.C
— esca humida maxime convenit.	73.E	— in omni corporis parte præmoriuntur in Elephan-	86.B
— quando & quibus cautelis Sanguis est mitten-	73.F	tialis incremento.	35.B
— dus.	<i>ibid.</i>	— in manibus, femoribus, tibiis, pube & mento	79.E
— conducunt quæ Spirationem conciliant & U-	74.A	rari sunt in Elephantiasi laborantibus.	91.B
rinam movent.	73.B	<i>Pineæ</i> nucis usus in Pleuritide.	120.D
— si ab inedia furant, & non desinat febris, ci-	72.A	<i>Pini</i> tractus usus in Melancholia.	133.A
bi febrim non valde lædentes conducunt.	72.C	— arboris resinæ usus in Tetano ex vulnere.	135.C
<i>Phreniticorum</i> curatio.	73.A	<i>Pingues</i> natura resolutioni sunt maxime obnoxii.	103.A
— mens a picturis turbatur.	<i>ibid.</i>	<i>Piper</i> naribus attractum caput sensumque perturbat.	126.C
— stragulæ vestes glabræ esse debent.	73.E	— & quæ piperi similia in omnibus epulis ahi-	95.B
— animus fabulis vel sermonibus non debet vel-	73.F	benda in Pleuritide protracta.	84.E
licari.	<i>ibid.</i>	<i>Piperis</i> usus in Vertigine.	115.D
<i>Phrenitide</i> laborantibus ad somnum conciliandum,	74.A	— usus in Coeliaca passione.	117.C
frons quibusnam inungenda.	73.B	— usus in Elephantiasi.	123.B
— laborantibus priusquam sanguis hauriatur quid	76.D	— usus in Syncopa.	95.C
agendum.	73.B	— usus in Melancholia.	95.C
<i>Phrenitidem</i> ad lumen resipiscere & placari bonum	73.B	— cribrati & cum melle exhibiti usus in Pulmona-	84.E
est.	76.E	ria.	115.D
<i>Phrenitidi</i> si Causus superveniat, quid agendum.	77.D	— usus in Juvenum Epilepsia.	123.B
<i>Phrenitidis</i> causa si in capite potissima est quid agen-	<i>ibid.</i>	— usus in Capitis morbis.	95.C
dum.	32.C	— usus cum lente elixa in Cephalæa.	95.C
— inveterascentis curatio.	59.D	— usus in Epilepsia.	95.C
— sedes in capite & sensibus.	47.B	— usus in Pulmonaria.	95.C
<i>Phthises</i> ex Colica.	37.B		
— a Cachexia.	48.A		
<i>Phthisi</i> obnoxii quinam.	36.B		
<i>Phthisis</i> a Cachexia inevitabilis.	<i>ibid.</i>		
— augmentum.	38.A		
— signa.	15.B		
— ex abscessu Pleuræ intro tendente.			
— autumno producit.			

- usus in Gonorrhœa. 131. D
 --- usus pro linimento in Apoplexia. 82. E
 --- cum aqua aut mulla usus in Cephalœa. 116. A
 --- usus cum oleis in Apoplexia. 82. C
 --- ad concoctionem usus in vitio stomachi laborantibus. 132. B
 --- omnia genera profunt in Epilepsia a visceribus orta. 122. B
 --- usus in Vulvæ suffocatione. 112. B
 --- granorum internus usus in Pleuritide. 93. A-B
 --- usus in Jecoris ulcere. 118. C
Pisces marini aut saxatiles quando in Pleuritide exhiberi possunt. 91. C
 --- saxatiles aliis præstantiores sunt in Phrenitide diu durate. 74. B
 --- saxatiles cæteris paribus optimi in Cephalœa. 117. D
 --- saxatiles optimi in Elephantiasi. 136. A
Pisa pessima sunt in Cephalœa. 117. C
Pisti usus in Phrenitide. 127. E
Pittacii madefacti usus in capitis cutis exultione. 116. E
Pituita Volvuli sæpe fomentum est. 106. B
 --- & Bilis aliquando vomitu rejicitur aut infra descendit in Volvulo exhibitâ hiera. *ibid.*
 --- glutinosa Colicæ causa. 59. D
 --- e naribus aut ex ore evacuanda in Vertigine. 118. E
 --- tantum evocanda est in omnibus capitis vitiis postquam venter purgatorio aut Clystere evacuatus est. 115. D
 --- in Vertigine quomodo prius bene attenuatur, & ad veratrum bene funditur. 119. A
 --- alba, frigida, crassa redundat in Leucophlegmatia. 49. E
 --- densa vomitu rejecta Symptoma assiduum morbi Comitialis. 1. A
 --- in Phthisi facile rejicitur usu lactis. 127. A
 --- bile infecta ad nigritiem vergens tanquam admixta fuligine primo exit in abscessu pectoris. 38. C
 --- per os reddita si glutinosa & tenax sit, quid agendum. 91. B
 --- multa, crassa, frigida, tenaci ductilitate, in remissione accessionis morbi Comitialis. 3. A
Pituita vomitui in Vertigine succedit Epilepsia. 28. C
 --- vomitus Epilepsiam sæpe solvit in pueris. 84. B
 --- vomitus copiosus in Satyriasi. 25. D
 --- vomitus in acuto Vesicæ affectu. 23. D
 --- vomitus in Vertiginis augmento. 28. C
 --- crassissimæ & frigidæ effusio in Cynanchæ. 5. E
 --- per nareseductio in Lethargo. 79. E
 --- vomitus ab affecto stomacho a pure ex jecore. 127. E
 --- rejectione æger in Vertiginis accessione & tenebris interdum excitatur. 119. B
 --- per oseductio in Lethargo. 80. C
 --- cruentæ & pinguis rejectio ante pectoris abscessus rupturam. 38. C
 --- vomitus defectu caloris stomachi. 64. A
 --- excretio a somno in Epilepsia optimum. 122. D
 --- & bilis dejectio si pus ex Jecore per intestina delabatur. 127. E
 --- vomitus Apoplexiæ causam evellit. 82. B
 --- a capiteeductio. 115. D-E. 116. A
Pituitam frigidam & aqueam rejiciunt ægri stomacho laborantes. 57. A
 --- e capite elicientia medicamenta in Epilepsia a capite orta. 121. C
 --- extrahentia medicamenta in Epilepsia a visceribus orta. 122. A
 --- quænam educunt in Angina. 87. A
Plaga suppuracionis causa. 37. E
 --- intestina exulcerat. 60. B
Plantaginis herbæ usus in Arthritide. 133. D
 --- herbæ succi usus in Satyriasi. 13. B
 --- succi usus in Elephantiasi. 135. C
 --- succi usus cum lente in Sanguinis profluvio urgente. 99. B
 --- succus nec concoctu facilis nec gustatu jucundus. *ibid.*
 --- succi usus in Sanguinis rejectione. 97. E. 98. A
Plantarum & calcaneorum fissuræ sunt usque ad medios digitos in Elephantiasi. 70. D
 --- aspectus utilitas in Syncopæ initio. 101. A
Pleurora causa Anginæ. 6. C
Pleura deorsum trahitur a septotransverso in Jecoris suppuratione. 41. E
Pleura abicellus si ad interiora tendat, costæ sedem retinent. 38. A
 --- abscessus si ad exteriora tendat, vertex in mediis costis assurgit & ossa disjungit. 38. A
 --- inferius detractio in Jecoris inflammatione. 19. E
 --- ingens & copiosa suppuratio unde. 37. F. 38. A
Pleuritici si vicesimum diem transeunt, & non solutus sit morbus, fiunt Empyici. 9. A
 --- aliquando intra decimum quartum diem a morbi in pulmonem transitu, repente strangulantur. *ibid.*
 --- si morbus in pejus vertatur, intra septimam in Syncopam lapsi, moriuntur. *ibid.*
Pleuriticorum more moriuntur plurimi, quibus Sanguis ex Arteria intercollari profluit. 15. A
Pleuriticus totus debet perungi. 90. B
Pleuritidem aliquando simulat Volvulus. 1. B
Pleuritides qua anni tempestate maxime fiunt. 9. D
Pleuritidi succedentes pulmonis morbi minime lules sunt. 90. A
 --- statim valente remedio succurrendum. 89. E
Pleuritidis falso dictæ species quædam. 93. C
 --- Symptomata salutaria. 9. B
 --- sedes & signa. 8. D
 --- inveteracentis observatio. 93. D
 --- fallax Symptoma. 90. C
 --- Symptomata perniciofa. 8. F. 9. A
 --- curatio. 89. E
 --- diu protractæ si spirandi difficultas urgeat, quid conducit. 93. B
Pleuritis a pulmonis vomica exorians benignior est, quam morbi pulmonis a Pleuritide. 90. B
 --- vel Morbus lateralis. 8. D
 --- suppurationis in Pectore causa. 37. E
 --- quando die decimo quarto terminatur. 9. C
 --- si suppurat quid agendum. 91. D
 --- vera a frigida potione non sanatur. 93. B
 --- si ex ingurgitatione ciborum aut potus, interdum diem unum ægro imperanda antequam vena secatur. 89. E
Pneumode affecti sive Pulmonarii. 41. A
Pneumodes Asthmatis simile. *ibid.*
 --- ex Pulmone quemadmodum Asthma oritur. *ibid.*
 --- & Asthmatis plura sunt signa communia. *ibid.*
Pneumodes sædum vitium, quod non ultra anni spatium protrahitur. *ibid.*
 --- Autumno incipiens vere & æstate Lethalis. 41. B
 --- hyeme incipiens, Autumno inlequente Lethalis. *ibid.*
 --- in Hydropem Anasarcam desinit. 41. C

- Pneumodis* accessionum intervalla longiora sunt quam in Asthmate. 41. C
- Podagra* vel Arthritis si jam inveteravit vel a majoribus per successionem descendit, ad mortem usque agrotum comitatur. 133. D
- est pedum dolor. 65. B
- non continuo infestat, sed interdum intermittit. 67. B
- Podagrici* historia. *ibid.*
- Podagricis* helleborus, sed in primis morbi invasionibus succurrit. 133. C
- Polenta* cervicis, jugula & pectus conspergenda sunt in Syncopa. 102. D
- Polenta* recentis & bene olentis usus in Cholera. 104. C
- usus aqua aut aceto resperse in Syncopæ initio. 101. B
- usus in Arthritide. 133. E
- odoratæ usus in Syncopa. 102. B
- vino aut aceto perfusæ usus in Sanguinis effusione. 97. A
- usus in Phrenitide. 76. F
- Polii* comæ usus in Angina ad suppurationem vergente. 87. D
- comæ usus in Tetano ex vulnere. 86. B
- Pollinis* usus in Syncopa. 102. E
- Pomorum* cum aqua decoctorum usus in Diabete. 130. A
- Pondera* gravia circumferunt quidam Maniaci. 32. A
- Ponderis* in capite sensus remanens ex Lethargo quid requirat. 80. C
- Poplitis* dolor in Ischiadis initio. 66. A
- Porcorum* cerebra cum omento tosta sine nidore, quando in Pleuritide exhiberi possunt. 91. C
- pedes & capitis partes conducunt in Melancholia. 126. B
- Porri* cum coma usus in Volvulo. 106. B
- cum cremore comesti utilitatem in Pleuritide protracta juxta & delectationem adferunt. 91. A
- cum sua coma in Pleuritide usus. *ibid.*
- plantæ usus in Sanguinis rejectione. 98. D
- usus in Vertigine. 120. A
- comæ cum Sale tritæ usus ad capitis cutis exustæ crustas. 116. E
- Porrum* in Pulmonaria conducit. 95. C
- acrimonia sua bonum in Lethargo. 78. D
- Portulacæ* usus in Elephantiasi. 135. B
- Posca* rarefactis vasis ad adstringendum satis est in Sanguinis rarefactione. 97. D
- ad faciem fovendam in delirio proderit. 74. E
- Poscæ* usus ad Sanguinem e naribus sistendum. 116. C
- usus in Cephalæa. 116. A
- usus in Phrenitide. 75. E
- usus in Arthritide. 133. D
- usus in Sanguinis rejectione. 99. A
- Potationes* ante cibos in Cœliaca passione. 133. B
- Potiones* quales in Cœliaca passione conducunt. 133. A
- Potu* facillimum in Phthisi est lac. 127. A
- Potum* præ doloris metu sumere non audent, quibus faucium ulcera. 8. B
- Potus* *xyceon* aut *ryteon* Dysenteriam facit. 60. B
- per nares rejectio in Cynanche. 5. E
- per nares expressus in affecta columella. 7. B
- Syncopa laborantibus frequentior quam aliis & magis assidue concedendus. 101. B
- in Sanguinis rejectione ex erosione ex tenacibus & concretionem efficere valentibus constare debet. 98. B
- aliquando nulla sit evacuatio a morfu *Dipsadis* unde mors. 52. C
- modicus esse debet in Pulmonaria. 95. D
- Potus* fere nulla portio absimitur in corpus in Diabete. 52. B
- & cibus qualis in Pleuritide. 92. E
- exiguus esse debet in Cephalæa. 117. B
- gelidus causa Cynanches. 6. C
- ex herbarum succis in Renum Calculo. 109. E
- metus in Mania, ex eo quod se laterem effecere debet æger. 32. A
- per nares redit in exulceratis faucibus. 8. B
- nullus quantus quantus is fuerit, sicut in Diabete medetur. 129. B
- parcissimus esse debet in Sanguinis rejectione valde urgente. 99. C
- Potuum* contra sitim quales loco vini sunt usus nimis Dysenteriam facit. 60. B
- Præcordia* vacua sursum reducta in Phthisicis. 37. B
- dura & revulsa in Venæ cavæ inflammatione. 21. B
- si inflammata in Lethargo quid agendum. 79. A
- in Phrenitide si non usque adeo læsa sunt aut tumore, aut inflatione, aut duritia, quid agendum. 77. D
- sursum reducta in Asthmate. 40. D
- Præcordiis* & ventri madefactiones & cataplasmata adhibenda in Phrenitide, si Phlegmone subsit vel durities vel flatus distendat. 75. C
- applicanda est & inter scapulas, cucurbitula in Venæ vel Arteriæ Dorsalis inflammatione. 108. C
- intus & sursum tractis cum circumtenta cute, in Phrenitide quænam applicanda. 75. E
- cucurbitulæ inanes adhibitæ in Pulmonaria egregie faciunt. 94. C
- Præcordiorum* distensio & repletio ex Urinæ acris suppressione. 22. C
- inflatio a cibus in Jecoris inflammatione. 20. A
- palpitatio ex aortæ inflammatione. 21. B
- tumor si appareat, cur in Lethargo cucurbitula affigenda est. 79. A
- palpitatio a Stomachi affectu. 57. A
- pulsationes in Venæ vel Arteriæ dorsalis inflammatione. 108. C
- aliqua insignis inflammatio venæ sectionem requirit. 100. C
- irrigatio absinthii oleo incocto in cibi fastidio in Phrenitide. 77. A
- inflationes in Melancholia. 30. D
- gravitas in diabete adventante. 51. F
- remissio in Asthmate bona. 40. E
- Preputii* tumor in Ascite. 49. C
- Prionitis* herbæ usus in Renum calculo. 131. A
- usus pro conterendo calculo. 109. E
- Procreatio* calculorum e fœcunda sterilis reddi nequit. 130. C
- Prolapsus* totius uteri aut partis. 63. C
- Prunorum* Damascenorum usus in Sanguinis rejectione. 97. B
- Prurigo* cum voluptate in Gonorrhœa muliebri. 64. A
- Pruritus* excitantia in Lethargo bona. 80. A, B
- Pruritus* pudendorum habent mulieres Gonorrhœa laborantes. 56. A
- per totum corpus in Ictero nigro & albo. 46. C
- genium cum voluptate in Elephantiasi. 70. B
- in Cachexiæ statu. 47. E
- costarum & axillarum spontaneus in Satyriasi. 25. D
- Prisana* ex hordeo cum anetho, sale, & oleo tenui puro, non viscido exhiberi debet in Pleuritide protracta. 91. A
- Pri-*

- Ptisana* omnibus præstantior est in Phthisi, si ventriculus bene concoquat. 127.B,C
 — extensa si deglubitur concoctu facilior est & melior in Phthisi. 127.C
 — flatu vacans, per elixationem concoctu facili reddita in Vertigine conducit. 120.D
 — in alicam mutata minus flatuosa & concoctu facilior est. 127.C
Ptisane succi usus in faucium ulceribus resiccatis. 89.D
 — cremor cum melle conditus initio omnibus cibariis in Pleuritide anteposendus est. 90.C,F
 — succi usus in Lethargo. 78.D
 — cremor catenus condiendus in Phthisi quatenus absorptu facillimus est. 127.B
 — cremoris usus in Uva ulcerosa. 88.E
 — cremor cum melle in Tetano conducit. 85.B
 — egregiæ virtutes. 90.D
 — succus cum mulla & ruta tussi continuæ in Pleuritide conducit. 92.E
 — cremoris usus in Angina. 87.E
 — cremoris usus in Pulmonaria. 95.C
 — cremor concoctu facilis, tenuis materiæ est, & conducit in Phthisi. 127.B
Ptisana suaviorem reddentia medicamenta & bona in Vertigine. 120.D
Pueres, juvenes, & viri quibus calor & multus sanguis facile in Maniam incidunt. 31.D
Pubis glabrities in Elephantiasi. 70.A
Pudenda sæpe decidunt in Elephantiasi. 70.E
Pudendis refrigerantia applicanda sunt in Gonorrhœa. 131.C
Pudendorum pruritus habent mulieres Gonorrhœa laborantes. 56.A
 — erectio calculi signum. 55.A
 — dolor tractio ac si calculum cum vesica extrahere vellent, inter mingendum, calculi signum. *ibid.*
Puelle usque ad purgationes menstruas maxime malis faucium obnoxie. 8.A
Puellis fluor uteri albus magis nocet quam ruber. 64.A
Puer in ventrem suspensus convertendus, ut excutatur vomitus. 84.B
Pueri Asthmate facilius liberantur quam mulieres. 40.B
 — multum & frigidum inspirant, quia multum calidi habent. 7.F 8.A
 — facile Cachexia laborant, & facile evadunt. 48.A
 — raro Vesicæ acutis affectibus laborant. 23.C
 — & adolescentes lienis affectibus imprimis laborant, & facilius ab iis liberantur. 44.B
 — Anasarca & Leucophlegmatia sunt obnoxii. 50.D
 — raro Pleuritide corripuntur, & minus ab ea periclitantur. 9.E
 — tussi ad Phthisin usque vexati facile sanantur. 37.C
 — usque in pubertatem malis faucium obnoxii. 7.F
 — & adolescentes Epilepsia maxime tentantur. 28.D
 — ventris effluvium habent perpetuum ob intemperantiam. 59.A
 — a resolutione facile curantur. 35.B
 — ictero satis obnoxii, nec sine periculo. 46.E
 — crebro Volvulo vexantur, sed facile sanantur. 18.D
 — omnium facillime Cholera corripuntur sed non lethaliter. 18.A
 — maxime Diarrhœa laborant. 62.D
Pueris quales Calculi nascuntur. 53.E
 — quibus Epilepsia ex corruptione aut vehementi refrigeratione, vomitus prodest. 84.B
Pueris Tetanus frequens, proprius, minus lethalis. — 3.E
Puerorum natura intempestivo concubitu in Epilepsia violatur. 123.D
Pugnis certatio bona in Vertigine. 120.A
Pulegii usus in Cephalæa. 117.D
 — ex aceto olfactus in Vertiginis accessione. 119.B
 — usus in Phthisi. 127.B
 — decocti usus in Jecoris Phlegmone. 107.A
 — usus in Vertigine. 120.D
 — viridis cum aceto perfusi usus in Lethargo. 80.A
Pulegium in Epilepsia. 123.D
 — bene olet, & vim quandam habet urinam movendi & flatu per inferiora expellendi. 117.D
Pulmo foetore, ulcere, sanie, obrutus, mortis causa. 7.D
 — rarus, calidus, & ad trahendum valentissimus est. 90.A
 — costis est proximus, earumque doloris est particeps. *ibid.*
 — male si habet æger vitam misere vivit. 10.B
 — a gula & ventriculo trahit. 95.D
 — in Asthmate afficitur. 40.A
 — si inflammatur, strangulatur homo, vox & respiratio intercipiuntur. 10.B
 — doloris expers. 38.B
 — satis cito abscedit, sed periculose & Lethaliter. 39.A
 — licet non suppuret in Pulmonariis humorum concretorum fit plenus. 41.C
 — sensus expers. 10.C
 — a Cynanche occupatus occidit. 6.A
Pulmonaria v. Peripneumonia. 10.A
 — ex omni parte obsidenda & impugnanda. 95.A
Pulmonaria acerbiter lenientia & obtundentia medicamenta. 95.B
 — & Asthmatis differentia. 41.A
 — cito & fortiter subsidia ferenda sunt. 94.A
 — curatio. 94.A
Pulmonariam a Sanguine ortam venæ sectio tollit. 94.B
Pulmonarii sive Pneumode affecti. 41.A
 — quidam suffocantur antequam aliquod vitium se manifestaverit in toto corpore. 41.C
 — nonnulli in Hydropem circa ilia incidunt. *ibid.*
 — si quid rejiciunt, illud est exiguum, album, rotundum, grandinotum. 41.B
 — omnes simillime respiratione privantur. *ibid.*
Pulmones & per asperam arteriam effluit sanguis. 21.A
 — angustiis opprimuntur in Uteri suffocatione. 24.B
Pulmoni madefactio inimica est. 95.D
Pulmonia oriri potest ab sanguinis nimia missione in Pleuritide. 90.A
 — affectus est facile Lethalis. 41.B
Pulmonis intumescencia vel a pituita vel a spuma vel ab quavis alia humiditate. 94.B
 — vomica laborantibus flatu excitantia infesta sunt. 95.C
 — ulcus a pure non evacuato. 11.D
 — ulcerum curatio. 126.E
 — exulceratio a pure Phthoë dicitur. 36.A
 — inflammatio & repletio peracutum & Lethale malum est. 94.A
 — fragmenta aliquando rejiciuntur in Pulmonis abscessu alte penetrante. 39.D
 — vomica quomodo aliquando solvitur. 11.C
 — morbi Pleuritidi succedentes minime salubres sunt. 90.A
 — ea est natura, ut sive recte valeat, sive ægrotet ad se humores alliciat. 95.A
 — abscessus. 39.B
Pul-

- abscessus aliquando periculosus. 39.C
— natura. *ibid.*
— abscessus perfectus non vi rumpendus, nam facile per superiora excernitur. *ibid.*
— abscessus ex peripneumonia. 39.B
— abscessu laborantes instar Phthysicorum aut purulentorum aliquando moriuntur. 39.D
Puls cum lacte optima in Phthysi. 127.B
Pulsatio in Præcordiis ex Aorta inflammata. 21.B
Pulsationes cerebri a voce acuta producantur. 119.D
— percipiuntur in præcordiis & inter scapulas in Venæ vel arteriæ dorsalis inflammatione. 108.C
Pulsus parvus, piger, imbecillis, frigori similis in Melancholia. 30.E
— abolitio in Uteri inflammatione. 25.B
— in Peripneumonia initio magni, inanes, creberrimi quasi compressi. 11.A
— magnus & validus in Cholera bonus. 105.A
— segnis in Jecoris inflammatione. 19.E
— in Urinæ suppressione initio rarus & segnis. 22.C
— parvus, creber, turbulentus, inordinatus in Urinæ suppressione, ubi malum increvit. *ibid.*
— palpitans in præcordiis & Metaphreno in Arteriæ & venæ dorsalis phlegmone. 108.A
— bene restitutus in Apoplexia salutis spem dat. 82.A
— parvus, creberrimus, deficiens, instantis mortis signum in Pulmonaria. 11.B
— exiguus in Jecoris ulcere. 42.D
— parvus, creber, obscurus in Pneumone. 41.B
— intermittens, inordinatus, deficiens in Uteri suffocatione. 24.D
— prope extincti in Cholera malum. 105.B
— minimus & creberrimus in Causi incremento. 16.E
— inordinatus, creber, & exiguus in acuto vesicæ affectu pessimus. 23.D
— parvus, debilis, inordinatus in Satyriasi pessimus. 25.E
— vehementes, celeres, parvi, turbati in initio accessione morbi comitialis. 2.E
— pusillus, debilis, in intestinorum tenuium ulcere ca nem depascente. 61.F
— parvus obscurus in augmento Phthysis. 36.B
— bonus in pectoris abscessu salutis futuræ signum. 38.F
— parvus, imbecillis in corde affecto. 16.B
— parvus, creber, compressus in Asthmate. 40.D
— in Volvulo initio est rarus & exiguus, instante morte fit minimus, creberrimus deficiens. 19.A
— exiguus, creberrimus, quasi compressus, & sese persequens in Venæ cavæ inflammatione. 21.B
— parvus, tardus, imbecillis in Pectoris inflammatione ad suppurationem tendente. 38.C
— obscurus, debilis, creber, & ad levem motum incitatus in Cachexiæ statu. 47.E
— creber, exiguus, languidus in Causo. 16.E
— magni, lenti, pigri, turbati in fine accessionis morbi comitialis. 2.E
— pusilli, graves, tardi, ægre se moventes in Elephantiasi. 70.B
— exiguus & creberrimus in Cholera perniciosus. 17.E
Pultes ex lacte conducunt in qualibet puris ex Jecore eruptione. 128.D
Pulvis sternutatorius in Vulvæ suffocatione. 112.B
Punctionis sensus nullus in resolutione. 35.B
Punctura membranæ, musculi, nervi, causa Tetani. 3.D
Pupilla resoluta in amplitudinem magnam aliquando diffunditur. 34.E
— aliquando in angustum contrahitur. *ibid.*
- Pupille* Paraplegia. *ibid.*
Purgamenta tanquam per inanima sæpe delabuntur, ubi Vesica & intestinum rectum fortiter resoluta sunt. 83.D
Purgantium medicamentorum omnium simul efficacissimum est veratrum album potentia & qualitate non vitiosa. 136.B
Purgans in Volvulo. 106.B
— vel Vomitorium pueris conveniens in Epilepsia. 84.D
— in Melancholia a suppressis solitis evacuationibus. 125.B
Purgatio in capitis dolore quando exhibenda. 115.A
— medicamentosa in cibis in Elephant morbo ut in coxendicis dolore. 134.E
— in Angina exhibenda, si deglutendi via expeditissima. 87.B
— in Apoplexia quando exhibenda. 82.A
— in Elephantiasi. 134.D
— excellens in Epilepsia a capite orta. 121.C
— in Diabete. 130.A
— exigua & intentio modica ab usu Veratri albi. 136.B
— laboriosa est Stomacho & visceribus. 124.D
— in Satyriasi. 113.A
— valentissima in Coeliaca passione. 133.A
— menstrua, exalbida, acris, pruriginem cum voluptate afferens in Gonorrhœa muliebri. 64.A
Purgationes multo ante judicationes in acutis morbis instituendæ. 73.C
— per helleborum fieri debent in Elephant morbo. 136.A
— in Lethargo necessariæ, si æger pituitæ aquosæ aut aliorum succorum plenus sit. 78.B
— quales in Lethargo conveniunt. *ibid.*
— retentæ in mulieribus nubilibus Maniæ sæpe causa. 31.D
Purgatorii usus in capitis omnibus vitiis. 115.D
Purgatoria medicamenta ante cibi usum in Melancholia quænam. 126.C
Puri in pectore ulcerato via per pulmones patet. 37.D
Puris magna copia quibusdam ex Pleuritide aut Peripneumonia in Pulmone colligitur. 11.C
— effluvium ex vulnere in vesica pro extrahendo Calculo facto satius est, quam tormentis a Calculo mori. 111.A
— a Jecore in Vesicam defluentis signa. 127.E
— a Jecore per intestina delabentis notæ. *ibid.*
— a Jecore ad Stomachum sursum versus rapti signa. *ibid.*
— a Jecore ad diversa loca se convertentis notæ. *ibid.*
— a Jecore effusionis curatio. 127.D
— quælibet ex Jecore eruptio quænam alimenta requirat. 128.C
— excretio per pulmones in Phthoë. 37.D
— e locis circa Pectus collecti potest fieri excretio per Pulmones. *ibid.*
— sub intersepto collecti in visceribus excretio fit per Vesicam. *ibid.*
— in renibus collecti excretio per vesicam. *ibid.*
— magnæ quantitatis per os rejectio ex pectoris abscessu rupto strangulatus discrimen facit. 38.D
— ex abscessu pectoris ad inferiora transeuntis signa. *ibid.*
— excretio ex pectore per vias urinarias omnium optima. *ibid.*
— infra vel supra excreti color varius est. 38.E
— excretio bene tolerata in Pectoris abscessu bona. 38.F
— rejectio ex Pulmonibus Phthysis dicitur. 36.A
— species in Phthysi infinitæ. 36.B,C
— exploratio per aquam velignem in Phthoë nullius usus. 36.C
Pa.

Puris in Pectore generationis signa & exundi via. 38.C
 - a Jecore in Stomachum transitus omni modo ca-
 veri debet. 128.B
Pus ex Jecore per urinam quomodo educitur. *ibid.*
Purulentis vel *Empyis* quinam dicuntur. 37.D
Pus album, concoctum, laeve, inodorum, bonum
 in Jecoris abscessu. 42.C
 - si in Vesicam impetum facit, quid agendum.
 128.B
 - album, modo purum & sincerum, modo cum
 urina permixtum, meiendo profusum renis ulce-
 ris signum. 54.B
 - multum a ventre per Stomachum effusum Stoma-
 chi affectus præcipua causa. 57.C
 - ex Pulmonis abscessu quale. 39.D
 - album, spumans, salivæ mixtum, cinereum aut
 subnigricans in Pulmonis abscessu. *ibid.*
 - aliquando ex pectore per renes vel alvum evacua-
 tur. 38.D
 - album, maturum, sine odore, laeve & rotundum
 subito per os rejectum vel per alvum excretum
 bonum in Pectoris abscessu. 38.E
 - per pallidum, biliosum, inæquale in pectoris
 abscessibus periculosum. *ibid.*
 - lividum aut atrum in Pectoris abscessibus putre-
 dinem & exedentia ulcera notat. *ibid.*
 - statum ulceris indicat. 54.C
 - ex pectoris abscessu, si paulatim effundatur Sa-
 nitatem promittit. 38.D
 - per stomachum ex Jecore fluens in aliam partem
 avertendum est. 128.A
 - in Jecore collectum per Vesicam exit. 37.D
 - in Lienis collectum per Vesicam exit. *ibid.*
 - in visceribus sub septo transverso collectum per
 Uterum in mulieribus sæpe exit. *ibid.*
 - parum & concoctum nunquam excernitur in
 Lienis abscessu. 43.F
 - in Lienis abscessu subalbidum, cinereum, facu-
 lentum aut lividum. *ibid.*
 - ex Jecore per intestina quomodo educitur. 28.C
 - album, laeve, æquale, inodorum per alvum ex-
 cretum in Jecoris ulcere bonum. 42.D
 - per urinam exiens in Jecoris abscessu optimum &
 tutissimam crism facit. *ibid.*
 - crassum, inodorum, paucum ab uteri ulcere su-
 perficiario. 64.B
 - si ad intestina aut Vesicam derivatur in Pleuriti-
 de, ægri vomica Pulmonis liberantur. 11.C
 - album, crassum, non tætri odoris uleus benignum
 notat. 55.D
Pustule raræ, sparæ, dein coalescentes, in fauci-
 bus. 7.D
Putredinis in Pectoris abscessu signa. 38.E
 - in Pectore signa. *ibid.*
Putrefactio atque excisio membrorum a vipera viva
 comesta. 71.C
 - intestinorum in Volvulo. 18.D
Pyretici usus in Tetano. 85.C
 - usus in Cephalæa. 117.B
 - usus pro linimento in Apoplexia. 81.D

Q.

Quietis Phreniticis iubenda. 72.B
 - *Quietis* in Maniæ remissione. 33.A
 - a gestatione Phthisicis concedenda. 26.E
 - summa debet esse in corpore Syncopa laborare
 incipiente. 101.A
 - concedenda, si dormire velit æger Syncopa labo-
 rans. 101.F
 - succedere debet exercitationibus in Vertigine. 120.B

Quietis post ambulationes necessaria in Vertigine. 119.D
 - & victus tenuis nocent in Tabæ a Syncopa. 103.C
 - præter rationem initio Melancholiæ. 30.B
 - post gestationem & deambulationem prodest in
 Epilepsia. 122.E
Quiete primum ventriculus labores remittere debet
 in Cœliacæ passionē. 132.C
Quieti sunt initio Elephantiasis laborantes. 69.D
 - repente tamen irascentes similia patiuntur iis
 quæ Stomacho laborantes. 57.B
Quinquefolii usus in Arthritide. 133.D

R.

Rabies canina fit sola exhalatione de Lingua ca-
 nis rabidi, absque morfu, inspiratu attracta. 5.D
Radicatio venarum jecur est. 108.B
Radices elixæ prævæ sunt in Cephalæa. 117.E
 - quænam in Renum Calculo potu dandæ. 131.A
 - quænam in Lethargo conducunt. 78.D
Radicula naribus attracta caput sensumque perturbat. 79.E
Radicule Urinam movent, sed caput replent. 117.E
Radicularum usus in Cœliacæ passionē. 133.A
Ramorum bene olentium usus in Syncopa. 102.D
Ramentum aut membranula araneæ instar rubida per
 vesicam exiens renis ulceris signum. 54.B
Rape urinam movent, sed caput replent. 117.E
Raphanorum usus in Arthritide. 133.C
 - usus in Elephantiasis. 134.E
Raresfacientia in Jecoris inflammatione. 107.C
Rarum bono sensu est præditum quia exasperabile. 65.E
Rationis marcor & ignavia ex refrigeratione in Seni-
 bus. 31.B
Rauco in Pulmonis abscessu. 39.D
 - in Asthmatis initio. 49.C
 - in faucium ulcere. 8.C
Recidivarum in Pleuritide metus unde. 93.D
Recreatio in Volvulo a tormenti dilatione in Volvu-
 lo. 105.C
Recurvi sunt juvenes Gonorrhœa laborantes. 56.A
Refectio in Melancholia quando necessaria. 126.A
Refrigerantia in Jecoris inflammatione. 107.A
 - alimenta in Sanguinis rejectione. 99.A
 - externe applicata in Satyriasi conducunt. 113.B
Refrigerantium materia quænam in Arthritide. 133.E
 - usus in Arthritide. 133.D
Refrigeratio Vesicæ Lethalis. 23.E
 - delirii senilis causa. 31.B
 - Vesicæ ad sanguinem ex ipsa fluentem coër-
 cendum juvat. 110.C
 - vehemens Jecoris inflammationis causa. 19.E
 - si absque manifesta causa rigorem producat
 Venæ in cubito secanda. 85.A
 - innati Caloris præcipua Caloris nervorum re-
 solutionis causa. 35.A
 - in Satyriasi bona. 25.E
 - Parefis causa. 34.E
 - intestina exulcerat. 60.B
 - quando conducit in Arthritide. 67.A
 - nimia vesicæ cavenda est. 110.D
 - vehemens Epilepsiæ sæpe causa in Pueris. 84.B
 - corporis in Phthisi. 36.B
Refrigeratione indigent Arteriæ vel Venæ dorsalis
 inflammatione laborantes. 108.D

- Refrigerationes* assidue Dysenteriae causae. 60. A
Refrigeratis in solo vino Spes vitae sita est. 102. A
Regiones Calidae & Siccae conveniunt Epilepticis. 123. E
 — frigidae & humidae Phthisi producendae opportuna. 37. C
Rejectio multa Saniosa, & humida in Asthmate bona. 40. D
 — pauca, tenuis, frigida, quasi spumans quaedam efflorescentia in Asthmate. *ibid.*
 — parva cum majore tussi initio suppurationis peccatoris. 38. C
Remedia eadem in Uva quae in Angina. 88. E
 — magna cito danda sunt in Tetano. 85. A
 — omnia a natura intra praefinitum tempus fiunt. 123. D
 — contra dolorem & vitium Jecoris vel lienis in Phrenitide. 75. E
 — ad colliquationem in Diabete sedandam eadem quae ad Hydropas. 129. A
 — calefacientia, humectantia, distentionem laxantia, & nervos remollientia omnibus potionibus miscenda in Tetano ex Vulnere. 86. D
 — externa Stomachica in Diabete. 130. A
 — rigoribus, qui sine ulceribus fiunt convenientia. 85. 86. A
 — in Apoplexia tractabilia & temperatura suavia esse debent. 82. E
 — in Epilepsia quaelibet exigua adhibenda quae penitus prosint nihil vero laedant. 122. C
 — nulla spernenda sunt in Epilepsia, sed omnia quae juvare creduntur adhibenda. *ibid.*
Remediis ad ossa usque penetrantibus Cephalae juvatur. 115. C
Remedium nullum morbo inferius aut debilius a Medico adhiberi debet. 105. C
 — magnum requiritur in Apoplexia, quia magnus affectus. 81. C
 — ad vesicae laxamentum in Vesicae affectu acuto loco balnei. 110. E
Remollientia in faucium ulceribus resiccatis. 89. D
Renes calculosi difficiliter Calculis vacuantur quam uterus a pariendo prohibetur. 130. C
 — & colum contigui sunt. 130. D
 — Jecoris speciem habent. 110. B
 — gravissimis & maxime miserabilibus morbis obnoxii sunt. *ibid.*
 — sunt quasi concrementum Sanguinis. *ibid.*
 — substantia glandulas referunt. 52. D
 — sinus exiguos habent. *ibid.*
 — afficiuntur in Colica. 59. C
 — proxime Jecori suspensi videntur. 109. B
 — Icteri saepe causa. 44. D
Renum affectus sunt multi & varii. 52. D
 — affectus. *ibid.*
 — Haemorrhagia. 52. E
 — abscessus affectus sunt diuturni. *ibid.*
 — dolor in Arthritide. 66. D
 — ruptionem ulcera diuturna & vix sanabilia sequuntur. 54. B
 — repletio ab Urinae in Vesica retentione. 23. B
 — exulcerationes & calculum curare si nequeant, mitigari saltem debent. 130. C
 — sinus quare oblongos natura creavit & Ureteribus aequales. 53. A
 — suppurationis curatio. 109. E
 — affectus acuti. 22. A
 — affectus non multum periculosi. 22. B
 — natura & usus. *ibid.*
 — actiones quomodo turbantur. *ibid.*
 — gravitas a pure ex Jecore in Vesicam defluente. 127. E
 — inflammatio a Calculo. 109. B
 — inflammationi Urinae retentio supervenit. *ibid.*
Renum acutorum morborum curatio. 109. A
 — inflammatio Jecori communicatur per venas communicantes. *ibid.*
 — locus humectandus, si calculi insistant. 130. D
 — inflammatio a Venae sectione mitigatur. 109. C
 — Haemorrhagia suppressa ex inflammatione Lethalis. 22. E
 — affectus acutos producant eadem anni tempestates & aetates, quibus venae cavae affectus acuti producantur. *ibid.*
 — affectibus quatenus diata conducit. 131. A
 — cava lotii non exeuntis ablutione replentur in ipsorum inflammatione. 109. B
 — ulcerum & Calculorum curatio. 130. C
 — affectuum acutorum curatio. *ibid.*
 — exulcerationes senibus commoriantur. *ibid.*
 — quidam acuti affectus Haemorrhagia, febribus vel inflammatione agrum jugulant. 52. E
 — affectus diuturni & non curabiles lente mortiferi. *ibid.*
Repletio & inflammatio pulmonis peracutum & Lethale malum est. 94. A
Reprehensio iracunda in Lethargo utilis. 78. A
Resinae siccae pineae usus in Pleuritide. 91. B
 — terebinthi arboris usus in Cephalaea. 116. B
 — liquidae usus in Epilepsia. 84. C
 — usus in Angina suppurante. 87. D
 — vel Sulphuris cum ceratis mixti usus in Pleuritide ad sputa expurganda. 92. D
 — terebinthi usus in Volvulo. 105. D
Resoluti fiunt juvenes Gonorrhoea laborantes. 56. A
 — similia patiuntur iis quae Stomacho laborantes. 57. B
Resolutio nervorum a Melancholia proveniens Sanationem non accipit. 125. C
 — diversarum partium. 33. E
 — membrorum in Cholerae incremento. 17. D
 — a Stomacho affecto. 57. C
 — Stomachi in Syncopa. 101. B
 — Vesicae tolli nequit. 54. D
 — in Volvulo. 18. E
 — ex nervi discissione insanabilis. 35. A
 — gulae in Apoplexia. 83. B
 — & intemperies humida si occupat genitalia profluit semen. 55. E
 — membrorum in corde affecto. 16. B
 — instantis uteri suffocationis signum. 24. D
 — medullae spinalis & venarum inde ortarum. 34. B
 — nervorum a capite oriundorum. *ibid.*
 — fit vel partium ejusdem nominis & conjugatarum, vel etiam conjugarum & cognatarum. 33. E
 — num in latere dextro num in sinistro consideranda est in pusilla apoplexia. 81. D
 — genuum in intestinorum tenuium ulcere cavo & depascente. 61. E
 — Vesicae & intestini recti in Apoplexia. 83. D
 — ex Vulnere insanabilis. 35. A
 — totius corporis, sensus, mentis, & motionis in Apoplexia. 33. E
 — subito invadit saepe. 35. B
 — aliquando longa habet initia. *ibid.*
Resolutionem aliquando quaedam signa praecedunt. 35. B
Resolutiones quam aetate & tempestate maxime fiunt. *ibid.*
Resolutionis praesentis signa. 35. B
 — nervorum causae primae. 35. A
 — genera. 33. C
Resolutis Castoreum egregie conducit. 82. C
 — gula salutis praesidium. 83. B
Respiratio difficilis in Pleuritide. 8. E
 — difficilis in Jecoris inflammatione. 20. A
 — frequens in Causi incremento. 16. E
 Re-

<i>Respiratio</i> difficilis in Jecoris ulcere.	42.D	— in Melancholia ab atrabile caput per consensum	
— pluribus mulieribus intercipitur in Vulvæ		afficiente.	30.A
suffocatione.	111.D	— ad mortem usque inexplibilis nervos resolvere	
— fortior & manifestior in Uteri suffocationis		facit.	35.A
Paroxysmi fine.	24.E	<i>Rubor</i> faciei in Sputo sanguinis e capite.	12.B
— facilis boni habitus corporis signum	47.A	<i>Robur</i> a Semine.	56.E
— in crescente Cachexia cum anhelitu fit.	47.F	— ab exercitationibus.	120.B
— difficilis a gulæ resolutione.	83.B	<i>Rosæ</i> succus halitus, quibus sensus in Lethargo in	
— lenta in Cachexiæ statu.	47.E	Phrenitide abundant, expellit.	78.D
— difficilis in Hydrope.	50.A	<i>Rosacei</i> usus in capitis exustione.	116.C
— mala in Purulentia, sed peior illis quibus ad		— usus in Sanguinis e Vesica effluvio.	110.C
superiorem ventrem malum adscendit.	38.C	— unguenti usus in Gonorrhœa.	131.C
— difficilis cum sensu ponderis pectore incum-		— Cerati usus in Cholera.	104.E
bentis in lienis abscessu.	43.E	— usus in Lethargo.	78.E
— ignota & obscura in Uteri strangulatu.	24.D	— olei usus in Melancholia.	126.D
— in attrahendo longa est in febre ardente.	100.B	— cum aceto usus in Vertiginis paroxysmo.	119.B
— difficilis a Columellæ vitio acuto.	88.C	— meri usus in Phrenitide ad somnum concilian-	
— in Volvulo recreatio vel tormenti dilatio ad		dum cum succo hederæ aut serpylli aut ferulæ	
breve tempus.	105.C	decocto.	75.A
— difficillima in Elephantiasi.	71.B	— usus in Diabete.	130.A
— læsa sæpe causa Cynanches, & Synanches.	6.C	— usus in Arthritide.	133.D
— depravata cum exsufflatione calida in Peri-		— olei usus in Hæmorrhagia.	96.D
pneumonia.	10.C	— usus in Satyriasi.	113.A
— difficilis in Volvulo.	18.E	— usus in Phrenitide.	74.C
— difficilis in Ictero nigro.	46.B	— olei usus in Phrenitide.	75.D
— frigida nocet in Pleuritide.	93.C	— olei usus in Elephantiasi.	135.D
— difficilior in Pleuritide.	9.C	-- unguinosi unguenti usus in Coeliaca passione.	132.D
— frigida Syncopes signum.	17.A	<i>Rosarum</i> foliorum usus in Angina.	87.C
— brevis in Pulmonis abscessu.	39.D	— decocti usus in Uva ulcerosa.	88.E
— bona post somnum in Syncopa.	103.E	— succi bene olentis usus in Syncopa.	102.C
-- difficilis & ægra Asthmatis incipientis signum.	40.C	— foliorum usus in Arthritide.	133.D
— difficilior in Pectoris inflammatione ad sup-		<i>Rosmarini</i> usus in Tetano.	85.B
purationem tendente.	38.C	— usus in Phrenitide.	75.E
-- difficilis a quolibet negotio Asthma dicitur.	39.E	<i>Rubefacientium</i> usus in Gonorrhœa.	131.D
— fortis, longa, & subita in venæ cavæ levi in-		<i>Rubi</i> radice arefactæ usus in Sanguinis rejectione.	97.E
flammatione, vel magna paulatim remittente.	21.E	-- radicum decocti usus in Sanguinis rejectione.	98.B
— læditur ubi Pulmo affectus est.	10.B	— radice arefactæ usus in Sanguinis rejectione.	97.E
— mala in Tetano.	4.B	<i>Rubor</i> malarum hilaris in Pleuritide.	8.E
— ad vitam necessaria.	10.A	— faciei ubi venæ instat ruptio in intestino.	62.C
— ut suffocat in augmento accessionis morbi		— faciei in Peripneumonia.	11.A
comitialis.	2.E	— malarum in Pulmonis abscessu.	39.E
— fortis in Causo.	16.D	— oculorum in quibusdam Maniacis.	32.E
— tranquilla in Pleuritide bona.	9.C	— malarum in Elephantiasis initio.	69.C
<i>Respirationem</i> facilem reddentia in Volvulo.	106.C	— faciei in Satyriasi.	25.C
<i>Respirationis</i> instrumenta quænam.	10.A	— malarum in Asthmatis incremento.	40.C
— interceptio in Peripneumonia.	10.B	— malarum in Peripneumonia.	11.A
<i>Restitutionis</i> contractorum conatus confringit, non		— malarum cum tumore haud magno in Elephan-	
juvat, in Tetano exquisito.	4.E 5.A	tiasi.	70.C
<i>Revulsio</i> humorum caput occupantium in Apoplexia		— faciei in Hæmoptoe.	14.E
per alvi subsolutionem.	81.E	<i>Rubrica</i> Sinopica in Sanguinis rejectionibus conducit.	98.B
<i>Rhei</i> radice usus in Sanguinis rejectione.	98.A	<i>Rufus</i> a Calculi in Vesicam prolapsu.	53.D
— radix ad refrigerandum, siccandum, & adstrin-		— putidi graveolentes in Melancholia quasi ex Sa-	
gendum efficax est.	ibid.	lina exhalantes.	30.D
— radice usus in faucium ulceribus.	89.C	— fetidi in intestinorum tenuium ulcere cavo &	
<i>Rhoi</i> usus in Sanguinis rejectione.	97.B 98.C	depaescente.	61.E
— cibus aspersi usus in Sanguinis rejectione.	99.A	— crebri & foedi in ventriculi Hæmorrhagia.	14.D
— esculenti usus in Syncopa.	102.C	— biliosi, acidi, graveolentes in Jecoris inflam-	
— succi adstrictorii usus in Uva.	88.E	matione.	20.A
— succi usus in Sanguinis e Vesica effluvio.	110.D	— assidui, tetri odoris in Coeliaca passione.	58.C
<i>Rhyte</i> in Gonorrhœa prodest.	131.C	— excitatur a laserpitii Cyrenæici Lachryma.	86.C
— olei veteris vel recentis usus in Renum Calculo.	130.D	-- foetidi piscium odorem exhalantes ab atrabile.	29.C
<i>Rigor</i> a Syncopa remanens tabis metum injicit.	103.C	-- superius, licet violenter id tentent, Colici emittere	
— totius corporis in Cholerae incremento.	17.E	nequeunt.	59.C
---- si ob refrigerationem sine manifesta causa in-		-- vitiosi & acidi in Colica.	ibid.
vaserit Venæ Sectionem requirit.	85.A	-- inanes in Volvulo.	18.C
— ex Vulnere Venæ Sectionem requirit in cubito.	ib.	<i>Rugis</i> asperis totum corpus exaratur in Elephantiasi.	70.D
— mulieri ex abortu superveniens Venæ Sectio-		<i>Rugosi</i> sunt viri a vitalis genituræ defectu.	56.B
nem requirit in cubito.	ibid.	<i>Rumicis</i> acuti seminis usus in Sanguinis rejectione.	98.C
<i>Rigores</i> vesperi accedentes abscessus renis signum.	54.C	<i>Rute</i> in oleo decoctæ usus in Pulmonaria.	94.B
— in Pleuritide quid.	9.C	— herbæ usus in Tetano ex Vulnere.	68.B
— in Vesicæ abscessu.	55.C	— usus in Jecoris Phlegmone.	107.B
<i>Rigoris</i> seu Tetani curatio.	84.E	— usus in Volvulo.	105.D
<i>Rimæ</i> cutis frequentes, profundæ, asperæ in Ele-		— in aqua decoctæ usus in Lethargo.	79.C
phantiasi laborantibus.	70.A	Pppp	Ru-
<i>Risus</i> vacant qui Stomachi affectu laborant.	57.E		
<i>Risus</i> in Mania.	31.E		

- Ruta* decocti usus in Volvulo. 106.A
 — usus in Synanche. 88.A
 — usus in Cholera. 103.E
 — usus in Lethargo. 79.B
 — usus in jecoris Phlegmone. 107.D
 — usus in Pleuritide. 91.D
 — usus in Pleuritide. 92.E
 — usus in Vesicæ affectu. 110.C
 — usus in Pulmonaria. 94.B
 — usus in Apoplexia. 82.A
 — decocti usus in Pleuritide. 90.B
Rutacei olei usus in Pleuritide. 92.C
 — olei usus in Epilepsia. 84.C
Rutaceum oleum viris in anum injiciendum in Pleuritide. 92.E
Sacculi jactus citra lassitudinem juvat in Elephantiasi. 135.D
 — calefacientes quales in Pleuritide applicari possunt. 91.E
Sacer morbus cur ita dicitur Epilepsia. 28.E,F
Sacræ medicinae usus egregius & frequens esse debet in Elephantiasi. 134.D
Sacri medicamenti usus in Apoplexia. 82.B
Sacrum medicamen sensum, caput, & nervos repurgat. *ibid.*
Sal licet mordax & dolorificum, salutare tamen est in Scarificationibus. 92.B
 — quando & quomodo loco Scarificato applicandum. 92.C
Sales tenues Sacculo inclusi optimi pro fomento in Tetano. 85.D
Salicis foliorum succus egregius in emplastris contra Hæmorrhagiam. 96.E
Salvia usus in Satyriasi. 113.C
Salis usus in Phthirisi. 127.B
 — cum nitro usus in Pulmonaria. 94.B
 — humiditates ex colliquatione manantes minus mordaces sunt quam ipsum Sal. 92.C
 — usus in Pulmonaria externus. 95.D
 — usus in Lethargo. 78.B
 — usus in Pleuritide. 91.A
 — ustulati usus in Volvulo. 105.E
 — usus in Vertigine. 120.C
 — usus in Jecoris Phlegmone. 107.C
 — usus in Sanguinis rejectione. 99.A
 — usus ad capitis cutis exustæ crustas. 116.E
 — usus in Volvulo. 105.D
 — usus in Apoplexia. 82.A
Saliva est albida spumans ut in siti in Diabete advertante. 51.F
Salivæ effusio in Synanche. 5.E
Salivæ effundunt nonnulli Stomacho laborantes. 56.E
Salsamenti tempestivi usus in Elephantiasi bonus. 135.E
Salsamentum in Epilepsia. 123.C
Salsi liquores sitim pariunt. 130.A
Salsugo marina quiddam siccum ulceribus communicat. 126.E
Saltatio in Mania. 31.E
Saltu corpus movendum & perite torquendum in Cephalæa. 117.A
Saltus optime faciunt in Vertigine. 120.B
Salutis mortisque observatio in Cholera. 105.A,B
 — spei in Apoplexia signa. 82.A
Samia terra efficaciter Sanguinis rejectionibus subvenit. 98.B
Samia terræ usus in Uva. 88.E
Sampsuchi cum oleo decocti usus in Vulvæ suffocatione. 112.A
 — usus in Gonorrhœa. 131.C
 — usus in Jecoris Phlegmone. 107.C
 — usus in Renum Calculo. 130.E
Sanationis spes in Elephantiasi quomodo obtineri potest. 134.C
Sanguificatio non perficitur in Cachexia. 47.E
Sanguinalis succi usus in Phrenitide. 47.D
 — herbæ succi usus in Sanguinis rejectione. 97.E
 — herbæ usus in Elephantiasi. 135.C
Sanguinem minori copia missum præstat quam majori copia quam par est. 81.C
 — ab ore utcumque manantem intueri terrorem in cutit. 95.E
 — per os ex primario viscere rejicere Malum est. *ib.*
Sanguinem a salubribus partibus haurire oportet in Apoplexia. 81.D
Sanguini ex Vesica fluenti opem non ferunt Medicamenta Sanguinem coercentia. 120.C
Sanguinis effusio ex pectore vitium est periculosum. 95.E
 — effusio ex Pulmonibus vitium est periculosum *ib.*
 — effusio ex capite minus periculosum vitium quam ex pectore. *ibid.*
 — Stillationes largiores in intestinorum ulceribus. 60.A
 — e naribus assueti fluxus si suppressus fuerit, & Vertiginis causa, vena cubiti secanda. 118.D
 — multum sed non semel totum, mittendum est in Arteriæ vel Venæ dorsalis inflammatione. 108.B
 — missio bis vel ter repetenda est in Venæ vel Arteriæ dorsalis inflammatione. *ibid.*
 — profluvii signa & causæ ex rupto vase. 13.B
 — profluvii ex eroso vase signa & causæ. 13.C
 — profluvii a rarefacto vase signa & causæ. 13.B,C
 — per nares fluxus consueti suppressio per palatum sæpe erumpit. 12.C
 — consueti impeditus effluxus e naribus Vertiginis causa. 118.C
 — grumi quomodo in Vesica formantur. 55.B
 — rejectione laborantes magna animi consternatione corripiuntur. 96.A
 — ex arteria intercostali profluvii signa. 15.A
 — missio a vena malleoli repetenda si a vena cubiti incepta fuit & ab inflammatione Vulvæ strangulatio orta fuit. 111.D
 — multum detrahendum est per scarificationem in Arteriæ vel Venæ dorsalis inflammatione. 108.C
 — sanies ex rarefactis vasis per ostiola parva dilabitur. 97.D
 — rejectioni Medicus statim succurrere debet. 95.F
 — missio copiosa ex largo vulnere in juvenibus Uva laborantibus. 88.D
 — missio copiosa & ex larga plaga Uva laborantes a strangulatu tanquam a laqueo liberat. *ibid.*
 — profluvium aliquando majus fit ex intestinis ab Eschara decidua. 62.C
 — grumi in intestinis remanentes inevitabilem morbum efficiunt. *ibid.*
 — profluvio ex intestinis statim succurrere oportet. *ib.*
 — profluvii ex intestinis signa. *ibid.*
 — missio haud ita magna esse debet in Sanguinis rejectione. 96.C
 — per os effusio hominem satis labefactare potest. *ib.*
 — omnes effusiones haud mite vitium sunt. 95.E
 — effusio per fracturam haud leve vitium est. *ibid.*
 — effusio per erosionem haud leve vitium est. *ibid.*
 — effusio ex rarefactione haud leve vitium est. *ibid.*
 — rejectionis curatio. *ibid.*
 — effluvio urgente quid agendum. 96.D
 — profluvio aliqui renum vel ureterum affectus acuti jugulant ægrum. 52.E
 — detracti excessus Syncopæ causa est in Phrenitide. 76.C
 — e Vesica effluvi Symptomata. 55.B
 — grumi urinæ suppressionis causa. 23.B
 — mictus effectus. 54.A
 — fons est jecur. 124.A
 — rejectioni ex vulneribus adstrictio medetur. 97.C
 — missio ad animi usque deliquium dolores sedandi, vel stuporis vel sensus privationis initium est. 105.C
 — *San-*

<i>Sanguinis missio in Phrenitide quando & quomodo instituenda.</i>	37. D, E, F	<i>Sanguinis creatio est in Jecore.</i>	106. D
--- astatim eruptio non suppressenda si febris adest in Sanguinis rejectione.	98. D	--- in totum a jecore emanatio est.	<i>ibid.</i>
--- missio in Pulmonaria reiteranda est.	94. A	--- profluvium a Jecoris abscessus apertura incisio-	42. B
--- missio e nasi interioribus in Cephalæa.	116. B	ne.	
--- eruptio vehemens de naribus bona in Peripneumonia.	11. C	--- rejectio ex venarum erosione quomodo curatur.	97. C 98. A
--- mittendi una vice quantitas ex viribus mensuratur.	124. C	--- profusio redit si ulcus post Sanguinis rejectionem remaneat.	99. E
--- e naribus larga profusio in Pleuritide bona.	9. B	--- missio in Epilepsia a capite orta.	121. B
--- rejectio exasperatur per concussiones.	96. A	--- e renibus fluxiones calculorum inhaesiones prohibent.	130. D
--- nimia effusio facit ut natura cibi penuria de propria sede prolatur.	124. B	--- multum mittendum est si strangulatus uteri a Phlegmone.	112. C
--- rejectionis ex erosionibus adstringentibus curatio tentanda.	98. A	--- grumi urinam interciperi possunt.	22. B
--- extrahendi quantitas in Tetano per cucurbitulam ex viribus ægri determinanda.	86. A	--- missio e venis cubiti in Pulmonaria.	94. A
--- tota quantitas non una vice detrahenda in capitis dolore.	115. A	--- e pectore profluvii signa.	14. E
--- guttæ cum pure aliquando in fluore albo.	63. C	--- effluvium in Vesica non leve discrimen est.	110. C
--- rejectionis curatio generalis.	95. F	--- missio in Syncopa si non bene sustinetur & inflammationes infestant, Cucurbitula multo ante morbi judicationem admovenda.	100. D
--- nimia effusio per Cucurbitulam periculosa quod est in Syncopa.	100. E	--- rejectionis & Sanguinis sputi differentia.	12. A
--- paulum mittendum est in Melancholia & quidem pro ratione virium.	124. B	--- a capite profluentis in os signa & causæ.	12. B
--- quænam quantitas per Cucurbitulas in Vertigine detrahenda.	118. D	--- profusiones vel Hæmorrhoides Renum affectus diuturni.	52. E
--- multum per Scarificationes in Jecoris Phlegmone detrahendum.	107. B	--- ex Vesica effusioni statim subveniendum est & quibus.	110. C
--- ex Arteria fluxus periculosus.	13. E	--- major quantitas in Pleuritide detrahendus, quam si alia de causa de præcordiis hauriretur.	92. B
--- per circuitus mictus quibusdam familiaris.	53. F	--- missio an in Melancholia conveniat nec ne, ex quibus cognoscitur.	124. A
--- rejectione curata, quid agendum.	99. E	--- multum & sæpe, Satyriasi laborantibus detrahendum.	112. E
--- ex intestinis profusio senectæ est conveniens.	62. D	--- rejectioni ex Venarum rarefactione Adstrictio satis est.	97. C
--- copiosam detractionem, quorum vires patiuntur, in capitis doloribus, iis ipsis morbus continuo discutitur.	115. A	--- profluvium ex Vesica quale.	23. E
--- quænam quantitas ex vena frontis in capitis doloribus mitti potest.	115. B	--- grumi in Vesica perniciosi.	<i>ibid.</i>
--- rejectio si diuturna evadat valetudo, quid agendum.	99. A	--- guttæ atræ cum excrementis in ulcere intestinorum crassorum.	61. A
--- profluvium e gula non tantum quantum e pectore fit.	14. B	--- e singulis visceribus rejecti signa & discrimina.	12. E
--- e vesica effluvium multos temporis tractu jugulavit.	55. B	--- ex vena cava effluxus Lethalis.	<i>ibid.</i>
--- effusione tardius consumuntur multi quam febre.	98. E	--- ex aspera Arteria profluvii signa.	14. D
--- copiosæ profusionis retentio Hystericæ suffocationis causa.	24. C	--- effluvium ab hirudinum moriu ægre supprimitur.	107. B
--- multum quidem detrahendum est in Jecoris Phlegmone, sed non semel totum.	106. E	--- effluxus in columella affecta.	7. B
--- vomitus instantis mortis merum incutit.	96. A	--- profluvium ex renibus non Lethale.	22. E
--- grumi peracutum Vesicæ affectum produciunt.	23. C	--- extrahendi copia in Apoplexia conjectanda est.	81. C
--- sputi e capite curatio.	12. D	--- fluxus ab acredine.	58. E
--- missio a talo incipienda in Melancholia a solitis evacuationibus suppressis.	125. B	--- in Elephantiasi exigua pars est optima, quæ naturæ cibum præbeat.	134. D
--- rejectiones facile reverti solent & maligno ingenio præditæ sunt.	99. D	--- detrahendi quantitas in Phrenitide ex facultate vel viribus judicanda.	73. F
--- cum cibis rejectio in Ventriculi Hæmorrhagia.	14. D	--- consueti profluvii retenti effectus.	54. A
--- profluvium non tuto supprimitur medicamentis.	62. B	--- profusio in Jecoris inflammatione quos morte liberat, his post tres Septimanas jecur suppuratur.	20. B
--- missio in Pleuritide repetenda in remissione febris.	90. B	--- e naribus fluxus quomodo coercetur.	116. C
--- rejectio v. Hæmorrhagia.	11. E	<i>Sanguis ubi per os rejicitur commodissime & optime educitur per venam cavam in cubito.</i>	96. B
--- grumi in Vesica effectus.	55. B	--- est Vertiginis causæ alimentum.	118. D
--- cursus facilis est & copiosus in nasi interioribus.	116. C	--- pauca copia in Lethargo educendus.	78. A
--- missionis loco acre Clyisma injici aliquando potest in Pulmonaria.	94. B	--- ex magna vena vel Arteria intestini erumpens cito Lethalis.	62. B
--- ex Pulmone profluvii signa.	14. E	--- sæpe & copiose detrahendus est in Elephantiasi.	134. D
--- e naribus in Cephalæa quænam quantitas evacuanda.	116. C	--- num ex Arteria num ex Vena fluat, quomodo dignoscatur.	13. E
		--- ex aspera Arteria qualis rejicitur.	14. D
		--- a Calore prolicitur.	99. A
		--- e gula qualis profluit.	14. B
		--- ex Aorta profluens cito Lethalis.	13. A

- Sanguis* e ventriculo qualis rejicitur. 14.C
 --- venæ a Jecore infunditur. 108.B
 --- a Melancholia corripitur. 125.C
 --- ad animi usque deliquium mitti potest in Satyriasi. 112.E 113.A
 --- e gula raro per rarefactionem effluit vel erosionem. 14.A
 --- in Phrenitide semel, prout vires ferunt detrahendus. 73.E
 --- in Apoplexia si paulo plus detrahatur æger strangulatur. 81.C
 --- paucus ad vitam tuendam efficacissimus. *ibid.*
 --- vitæ corporisque alimenti fomes est. *ibid.*
 --- ubi sufficienti copia evacuatus est in Jecoris Phlegmone per Scarificationes vel hirudines, loca læsa medicamentis sanguinem sistentibus obtegenda. 107.B
 --- quibusdam majori quantitate est detrahendus citra delirium quam in delirio. 73.D
 --- ad animi usque deliquium non detrahendus in Epilepsia. 121.C
 --- largiter per cucurbitulam occipitio affixam hauriendus, quum Apoplexia diu durat & caput in causa est. 83.A
 --- per cucurbitulam occipitio affixam extractus plus proficit in Apoplexia quam Venæ Sectio, & vires non labefactat. *ibid.*
 --- calidus est, & partes accendit. 107.A
 --- in Gonorrhœa muliebri in albidum Colorem mutatur defectu Caloris. 64.A
 --- crassus & fæculentus in ulcere majori intestini cæci. 60.E
 --- pravus & inquinatus quomodo detrahatur & bonus procreandus in Elephantiasi conjectandum est. 134.D
 --- ubi rejicitur debet in antiqua sede retineri excruciendo incurfus. 97.C
 --- & Spiritus quomodo crassior efficitur in Sanguinis rejectione. 99.C
 --- si flavus in fluore uterino emanat, dicitur ruber, vel lividus, vel niger, vel tenuis, vel crassus & concretus ut grumi effluit. 63.C
 --- ex palato fluens in Asperam Arteriam dum rejicitur tussi incautos fallit. 12.C
 --- in Phrenitide liberalius detrahendus quum a præcordiis quam cum a capite oritur. 73.D
 --- non multus detrahendus in Phrenitide licet in principio. *ibid.*
 --- est Melancholiæ alimentum. 124.A
 --- ex rarefactis vasis cum rejicitur non est purus. 97.D
 --- in intestinorum crassorum ulcere emanans est flavus aut niger, purus non cum cibo aut Stercore mixtus. 61.B
 --- ex utero effluens Lethale si multum effluat & indefinenter. 63.D
 --- in Pleuritide ad animi usque deliquium non mittendus. 90.A
 --- ex ulcere intestini emanans in grumum quum refrixit obduratur, neque Sanguis excretus esse videtur. 61.C
 --- bene fluidus & multus mittendus est in Renum inflammatione a Calculo. 109.C
 --- in capitis doloribus pro virium ratione detrahendus. 115.A
 --- quot modis & ex quibus partibus per os effluit. 11.E
 --- quando exspui dicatur. 12.A
 --- quando ex ore rejici dicatur. *ibid.*
 --- in Melancholia crassus, & biliosus & concretus & ater qualis Amurca. 124.B
 --- utcumque corruptus naturæ prædium & alimentum est. *ibid.*
- Sanguis* mittendus e vena cubiti, si Sanguis e naribus manare assuetus, suppressus fuerit aut sudores. 118.D
 --- e Pectore fluens qualis. 15.A
 --- e Pectore per Pulmonem exiens qualis. *ibid.*
 --- ex intercostali Arteria profluens qualis. *ibid.*
 --- ex aspera Arteria tussi non sreatu exit. 12.E
 --- in Syncopæ metu etiam per Scarificationem detrahendus. 100.C
 --- concretus si vesicæ doloris vel impeditæ Urinæ causa sit quid agendum. 110.C
 --- atro viridique mixtus colore in Cachexiæ statu. 48.A
 --- assidue sed parva copia simul detrahendus ubi Sanguis per os rejicitur. 96.C
 --- in dejectionibus flavus, purus, non permixtus defuit ad extremum in Coeliaca passione. 58.E
 --- multus calorem & audaciam accendit. 113.A
 --- si ob fracturam aut erosionem profunditur malum. 95.F
 --- e vesica effluens qualis, & quomodo in grumum concrecit. 55.B
 --- & calor quando in Sanguinis rejectione congelandi sunt. 97.D
 --- quomodo concretus & compactus redditur. 98.A
 --- multus subito mittendus ad animi usque in Volvulo deliquium ab inflammatione. 105.C
 --- elephantis morbo alimentum est. 134.D
 --- in Elephante morbi interjecto tempore debet mitti, quo plus detrahatur, & vires recreentur. *ibid.*
 --- in Apoplexia a salubribus partibus facile delabitur. 81.D
 --- aliunde in jecur non influit. 106.D
 --- omnium alimentum est, omnium calor, omnium color. 95.E
 --- biliosus ex ipsius cruditate. 45.C
 --- ex Pulmone profluens qualis. 14.E
 --- e renibus profluens, purus, & urinæ impermixtus, sed cum urina vesicæ circumfusus apparet. 54.B
 --- ex renibus aliquando fertur ubertim & repente qui in grumos concrecit. *ibid.*
 --- etiam interdum in Vesica congelatur. *ibid.*
 --- in febribus a liene vel jecore ex nare prorumpit quæ patienti visceri opposita. 13.B
 --- e capite in Asperam Arteriam decidens per tussim ejicitur. 12.C
 --- e capite in gulam profluens cum nausea rejicitur. *ibid.*
 --- e capite in Asperam Arteriam vel gulam profluens dum nausea rejicitur quomodo incautos fallit. *ibid.*
 --- qui exspuitur, qualis. 12.D
 --- minori quantitate detrahendus est in Syncopa, quam in aliis occasionibus. 100.D
 --- si minus detrahatur in Apoplexia quam causa postulat, nil efficitur. 81.C
 --- ante animi deliquium cohibendus in Sanguinis rejectione. 96.C
 --- si a Salubribus partibus hauriatur, materia a læsis partibus derivatur in Apoplexia. 81.D
 --- cum urina exiens a lacerato per Calculum uretere. 53.D
 --- Sanies cruenta qualis ab intestinorum ulceribus, vel ex membris gravi onere contusis conspicitur in Anasarca. 50.A
 --- a faucium ulceribus ad interiora destillans partes integras celeriter ulcerat. 89.A
 --- Sanguinis ex rarefactis vasis per Oculi delabitur. 97.D
 --- 80.

<i>Saniei</i> a Jecore confluxus pessimus in stomachum.	127.D	<i>Scirrhi</i> in liene geniti discussiones non facillimæ sunt.	<i>ibid.</i>
<i>Sanies</i> albida excernitur in abscessu renum rupto.	54.C	— inflammationis sunt germina.	128.E
— olida in ulcere uteri mali moris.	64.B	— jecoris signa.	42.D
<i>Sanitas</i> a naturæ potentia producitur.	126.A	<i>Schirrhis</i> lienis quomodo Medicus opem ferre debet.	128.D
<i>Sape</i> græcæ usus in Phrenitide ad thoracem humectandum.	76.F	<i>Scirrbo</i> lienis quænam remedia adhibenda sunt.	128.E
— Creticæ usus in Asperæ Arteriæ ulceratione ex Sanguinis rejectione.	98.C	<i>Schirrbus</i> lienis orientes avertere debet Medicus.	128.D
— græcæ aut Creticæ usus in Phrenitide.	75.D	<i>Scirrbus</i> in Jecore peniciosior quam in liene.	41.D
<i>Saponis</i> usus in Elephantiasi.	135.B	— a Jecoris inflammatione non suppurante.	42.D
<i>Sapores</i> gustatu non percipiunt, quibus Jecur affectum.	20.B	— Jecoris lèteri sæpe causa.	44.D
<i>Saporis</i> jucunditatem adferentia quænam in Phthisi concedenda.	127.B	— lienis affectus familiaris.	43.C
<i>Sarmentorum</i> cineris usus in Elephantiasi.	135.C	<i>Scissuræ</i> alte descendentes, velut nigri sulci in corio, in Elephantiasi.	70.D
<i>Satietas</i> in Cephalæa mala.	128.A	<i>Scotoma</i> est vertigo ad summum gradum prosecta.	28.B
<i>Satureja</i> in Phrenitide bona, spirationem enim conciliat & urinam movet.	74.A	— vel Vertigo.	28.A
<i>Saturitas</i> quibusdam nocet in Vesicæ ulcere maligno.	55.D	<i>Scotomatis</i> signa.	28.B
— immodica Maniam producit.	31.D	— nomen & effectus.	<i>ibid.</i>
<i>Satyriasis</i> laborantes audaces fiunt coeundi insatietate.	112.D	<i>Screatus</i> creber in Sanguinis e capite Sputo.	12.C
— laborantes se incurvant & comprimunt.	25.C	<i>Scybellaris</i> vini usus in Melancholia.	126.B
— laborantes, tristes, quieti, & suam calamitatem deplorare videntur.	<i>ibid.</i>	— usus in Vesicæ affectu.	110.D
— laborantes in Venerem lascivunt.	25.D	<i>Sectio</i> venæ in Tetano leniter & facile debet expediri.	85.B
<i>Satyriasis</i> mentis alienatio sequitur.	112.D	— in Jecoris abscessu quando necessaria.	42.B
<i>Satyriasis</i> quos & quando occupat.	25.E	<i>Secundinarum</i> fortis avulsio uteri tunicas secum trahit.	65.A
<i>Satyriasis</i> ipso concubitu sedari non potest.	112.D	<i>Sedendi</i> cupido in Pleuritide quid.	9.C
— ubi cessat, ægri ad se redeunt & mente optime constant.	112.E	<i>Sedes</i> melle & rutaceo oleo inungenda in Epilepsia puerorum.	84.C
— si in longum tempus protrahatur, quid agendum.	113.C	— in Volvulo quibusnam oblinienda.	105.D
— curatio.	112.D	<i>Sedi</i> vel sempervivi cum aceto usus in Elephantiasi.	135.B
— in Gonorrhœam sæpe delabitur.	56.C	<i>Sedimen</i> album ad extremum apparet in Urina ubi puris a Jecoris in Vesicam fit transitus.	127.E
— dicitur etiam Elephantiasis scilicet ob impudentem coeundi libidinem.	69.B	<i>Sedis</i> inunctio prodest in Syncopa.	103.A
— ætate & vere præcipue nascitur.	25.E	<i>Segnes</i> fiunt juvenes Gonorrhœa laborantes.	56.A
— stupore & refrigeratione sanatur.	<i>ibid.</i>	<i>Segnities</i> membrorum post finitam accessionem comitialium.	3.B
— quomodo solvitur.	<i>ibid.</i>	— magna corporis in Jecoris inflammatione.	20.A
— quid.	25.B	— in Maniæ remissione.	33.A
— laborantis penem excitat & erigit.	<i>ibid.</i>	— diversis temporibus in Hydrope.	50.A
— affectus est turpis & acutus, qui intra septimum diem hominem consumit.	26.A	<i>Semen</i> animal robustum facit, & ad sanitatem disponit.	56.C
— signa exitiosa.	25.D	— sponte excernitur in remissione accessionis morbi comitalis.	3.A
— si verecundiam superet, homines lingua intemperantes efficit.	<i>ibid.</i>	— ad generationem mirifice facit.	56.C
<i>Scapulæ</i> instar avis alarum eminent in Phthisi confectis.	37.B	— parce emissum reddit homines robustiores.	56.B
— extra versæ in Emprosthotono.	4.C	<i>Semina</i> quænam in Lethargo conducunt.	78.D
<i>Scapulas</i> instar alarum protensas habent Phthisi obnoxii.	37.C	— optima in Jecoris Phlegmone.	107.C
<i>Scarificanda</i> est liberius cucurbitula in capitis vertice fixa, in capitis doloribus.	115.C	<i>Seminis</i> effectus in corpus.	56.B
<i>Scarificatio</i> in Pleuritide fieri debet.	92.B	— perfluxus ab intemperie & resolutione humida genitalia occupante.	55.E
— in Coeliaca passione.	132.D	— profluvii curatio.	131.B
— in Arteriæ vel Venæ dorsalis inflammatione.	108.C	— concoctiones in tempore a natura fiunt.	123.D
— supra locum inflammatum optima in Renum Calculo.	130.E	— profluvium vel Gonorrhœa.	55.E
<i>Scarificationes</i> in Elephantiasi adhibendæ.	135.D	<i>Seminum</i> urinam moventium usus in Sanguinis rejectione.	99.B
— in Jecoris Phlegmone.	107.B	<i>Senecta</i> affectum Stomachalem producit.	58.A
— profundæ debent fieri in capitis vertice ad capitis dolores.	115.C	— Cachexiæ obnoxia, & mortem non evadit.	48.A
<i>Scarificationum</i> utilitas in metu Syncopæ.	100.C	<i>Senecta</i> Sanguinis ex intestinis profusio est conveniens.	62.D
<i>Scille</i> crudæ laminis partes perfricare in Lethargo bonum.	80.B	<i>Senectus</i> frigida, & sicca.	3.E
<i>Scirrhi</i> lienis inflammationibus ad difflationem tendentibus veluti hæreditario jure succedunt.	128.D	<i>Senes</i> raro in Phthisin incidunt, & minime ex eo evadunt.	37.B
		— raro Cholera corripuntur.	18.A
		— resolutione facillime tentantur & difficulter sanantur.	35.A
			<i>Senes</i>

- Senes* Pneumone facile laborant & facile inde per-
eunt 41. B
— omnibus Hydropum speciebus sunt obnoxii
sed Tympaniæ imprimis. 50. D. E
— tet. no Lethali frequentissime obnoxii 3. E
— ab intestinorum ulceribus vix sanantur & diu
laborant. 62. D
— Volvulo raro corripuntur, & difficulter sa-
nanur. 18. D
— Pleuritidi obnoxii, sed sæpius quam juvenes
vel Viri liberantur. 9. D
— Apoplexiæ magnitudine, & ætatis miseria
opprimuntur. 81. B
— lienis affectibus difficulter laborant, & diffi-
cultur ab his curantur. 44. B
— & viri acutis vesicæ affectibus magis obnoxii. 23. E
— raro ex abscessibus pulmonis vel Phthisi con-
valescunt. 11. D
Senibus absque morbo ob vitæ finem appetentia de-
est 58. A
— abscessus in Pulmone Lethalis. 11. C
— Apoplexia familiaris. 81. B
— exulcerationes renum commoriuntur. 130. C
— Calculi colore flavo & croceo oriuntur & qui-
dem in renibus. 53. E
Senilem corporis habitum induunt juvenes Gonor-
rhœa laborantes. 56. A
Seniles fiunt in juvenia quibus Stomachi affectus adest 57. E
Seniores fœminæ rarius uteri suffocatione laborant 25. A
— quidam in scii lienis vitio moriuntur 44. B
Sensibus haud tutum est fomenta capiti applicare. 85. C
— omnibus communis locus est Synciput. 85. E
— delirantibus melancholici corrupte sentiunt. 124. E
— caligo oboritur a fomentis capiti applicatis 85. D
— a somno multo stupor capitis injicitur. 119. C
Sensus & nervorum originis locus est caput. 73. D
— fit permutatio, ab caliditatis insitiæ intem-
peratura. 65. E
— acies exquisitior ubi cor affectum. 16. B
— marcor & ignavia ex refrigeratione in senibus. 31. B
— privatio in Uteri strangulatu. 24. D
— repurgat hiera. 82. B
— stupet in Lipothymia per aliquantum tempo-
ris. 33. E
— in Melancholia commutantur & ægritudinem
participant. 124. E
— ipsi in Melancholia a noxa non sunt immunes. *ibid.*
— privatio & intuendi sublata facultas in Epi-
lepsia impedit, quominus ægri quæcunque patiun-
tur, concipiant. 124. B
— vel tactus abolitio Anaesthesia potius quam
Paresis. 31. D
— ablatio in augmento accessionis morbi Comi-
tialis. 2. E
— perversio in morbis Chronicis. 17. A
— mali obliteratur a somno in Syncopa. 103. C
— a melancholia aliquando corripuntur. 125. C
— acutiores in Maniæ incremento. 31. C
— puri & integri in casu desperato. 17. B
— alicujus privatio ab Epilepsia. 28. E
— privatio ubi cor affectum. 16. B
— caligo discutitur in Phrenitide inveterascente.
lotionibus & capitis perfusionibus. 77. E
— reditus a marcore in Apoplexia bonus. 82. A
— doloris vi suffocationis hebes in Cynanche. 5. E
Sensuum sopor in resolutione. 35. B
Sensuum imminutio in Melancholia. 30. C
— abolitio aliquando impedit quominus vena
secatur in Apoplexia 81. E
— exortus & initium est in capite 124. E
— privatio in accessione morbi comitialis. 2. B
— abolitio in uteri suffocatione. 24. B
Sepiæ atramenti usus Hilei causæ. 18. C
Septi transversæ & Pleuræ detractio versus inferiora
in Jecoris inflammatione. 19. E
Septum transversum si atra bile afficitur Melancholia
producit. 29. C
— transversum deorsum trahitur a Jecore suppu-
rato. 41. E
— transversum angustis opprimitur in Uteri
strangulatu. 24. B
— transversum in Asthmate afficitur. 40. A
Seri lactis cum elaterio & mulla usus in Angina. 87. B
Seridis succi usus in Sanguinis rejectione. 97. E 98. A
— usus in Satyriasi. 113. B
Sermo cum ablentibus vel mortuis in Casu intan-
tus mortis signum. 17. B
— multus habendus in Lethargo. 77. F
Sermocinari non debent Sanguinis rejectione laboran-
tes. 96. A
Sermones doctos & res graves meditantibus familiares
est Stomachi affectus. 57. D
— Epilepsiam patefaciunt. 122. D
— audire non debent Sanguinis rejectione labo-
rantes. 96. A
Serpylli usus in Lethargo. 78. E
— oleo incocti usus in Vertiginis accessione. 119. B
— comæ oleis incoctæ aut hederæ succo aut
Sanguinalis infusæ in Phrenitide usus. 74. D
Servula usus in Phrenitide. 75. D
— in mulla elixæ usus in Pleuritide. 91. D
— cum oleo decoctæ usus in Vulvæ suffocatio-
ne. 112. A
— campanæ usus in Pleuritide. 91. A
— usus in jecoris Phlegmone. 107. B. C
— usus in Melancholia. 126. D
— usus in Phrenitide. 77. A
— decocti usus in Phrenitide. 75. A
Seselis usus ad concoctionem in vitio Stomachi la-
borantibus. 131. B
Seselis omnia genera prosunt in Epilepsia a visceri-
bus orta. 122. B
Sessio in oleo, aliis irritis, optima in Renum Cal-
culo. 130. E
Siccitas linguæ in Peripneumonia. 11. A
— in Phrenitide quomodo obtunditur. 77. D
— inferioris ventris in Elephantiasis incremento. 69. D
— linguæ & oris ex levi venæ cavæ inflamma-
tione vel magna paulatim remittente. 21. D
— oris in venæ cavæ inflammatione. 21. B
— oris statim a potu in Diabete. 51. E
Siccitatis in humiditatem conversio in casu quidi-
am. 17. A
Sicyonii olei usus in Satyriasi. 113. C
— olei brevis esse debet usus in Lethargo. 79. A
— olei usus in Syncopa. 103. A
— olei usus in Arteriæ vel venæ dorsalis inflam-
matione. 108. C
— olei usus in Lethargo. 78. E 79. A
— olei usus in Cholera. 104. F
— olei usus in capitis morbis. 115. E
Sicyonio oleo aut glucino totum Apoplecticum homi-
nem lanis involutum perfundere oportet. 82. C
Sideritis succi usus in Elephantiasis. 135. A
Sideritis cum pane & musco dolorem sedat in Arthri-
tide. 133. D
Sigillum lemnium in Sanguinis rejectione valde con-
ducit. 98. B
Signa

<i>Signa puris a Jecore per intestina transeuntis.</i>	127.E	<i>Sitis ab aëre in latere concluso ac a pleuritide.</i>	93.C
— puris ex Jecore per Vesicam transeuntis.	<i>ibid.</i>	— major in Diabete.	129.A
— puris ex Jecore per Stomachum transeuntis.	<i>ibid.</i>	— inextinguibilis a morfu Dipfadis.	52.C
<i>Signini vini usus in Syncopa.</i>	101.E	— augmentum in Diabetis incremento.	52.A
<i>Siti usus in Renum Calculo.</i>	131.A	— in acuto Vesicæ affectu mala.	23.D
— usus pro conterendo Calculo.	109.E	— in intestinorum tenuium ulcere cavo & depascente.	61.F
<i>Siliquarum esculentarum decoctum potui datum solum, quosdam a Sanguinis rejectione liberavit.</i>	97.D 98.B	— est magna ac potus insatiabilis cupiditas.	129.B
<i>Simile in dissimili, quemadmodum simia homini, mirifice prodest in Elephantiasi.</i>	135.C	— a dolore in Arthritide.	67.C
<i>Simplices sunt Arthritici post finitum paroxysmum.</i>	67.C	— in Peripneumonia.	11.A
<i>Sinapi aridum & cum Cerato humido prodest in Pulmonaria.</i>	95.D	— ingens in Venæ cavæ inflammatione.	21.B
— humidi cum mulla usus in Pulmonaria.	95.B	— in Diabete omnium dolorum genere maxima est.	129.B
— omnium optime pituitam educit.	80.C	— extinctio in Pleuritidis quibusdam speciebus per aquam frigidam.	93.C
— etiam devorare in Lethargo conducit.	<i>ibid.</i>	— quando utilis est in Epilepsia.	123.C
— usus in Renum ulceribus.	131.A	— ardentissima in Diabete.	51.E
— usus in Lethargo.	80.B, C	— in Stomachi vitio iisdem sedatur, quibus Sitis in Diabete.	132.B
— usus in Angina.	87.B	— adhuc nulla in Diabete adventante vel nondum vehemente.	51.F
— usus in Synanche.	88.A	— aeris a vitio pectoris Phrenitidis causa.	76.E
— usus in Juvenum Epilepsia.	84.D	— in Arteriæ & venæ dorsalis inflammatione.	108.A
— pituitam fundit ac diffilat, aut ad inferiora deturbat.	117.B	— post frigida potum rursus accenditur in Venæ cavæ inflammatione.	21.E
— cum duplo pane usus in Cephalæa.	117.A	— nulla in febribus, a quibus Syncope.	16.C
— usus in Epilepsia puerorum.	84.D	— in Volvulo.	18.E
— usus in Vertigine.	120.C	<i>Situs erecti necessitatis causa in Peripneumonia.</i>	10.D
— cum aqua aut mulla usus in Cephalæa.	116.A	<i>Solani usus in Satyriasi.</i>	113.B
— sterno aut sub maxilla impositum, ut trahat, curat Synanchem.	6.C	— vesicarii usus in Jecoris ulcere.	128.C
— contenta in ventriculo disjicere potest.	80.D	<i>Solitudinem amant quidam Melancholici.</i>	29.E
— alvum humectare potest.	<i>ibid.</i>	<i>Solitudinis amor in Maniæ statu.</i>	33.A
— flatus expellere potest.	<i>ibid.</i>	<i>Sollicitudo circa minima quoque in Hydrope.</i>	50.B
— usus Cephalæa laborantibus non omnino est denegandus.	117.B	<i>Somni mediocri boni affectus in Vertigine.</i>	119.C
— acrimonia Stomachi vim roborat & capiti non ingrata est.	<i>ibid.</i>	— graves, torpentes, breves in Hydrope.	50.B
— usus in Coeliaca passione.	132.E	— inquieti in Cachexiæ statu.	47.E
— usus externus in Pleuritide suppurante.	91.E	— in Jecoris suppuratione visis imaginibus non vacant.	41.F
<i>Sinchi usus in Gonorrhœa optimus.</i>	131.D	— noctu debent esse in Coeliaca passione.	133.A
<i>Sincipitis dolor aliquando adest in Cephalalgia.</i>	27.C	— graves, torpidi in Cachexia.	47.C
<i>Sinciput locus omnibus sensibus communis est, hinc fomenta ibi non applicanda.</i>	85.E	— principium quid.	75.B
<i>Singultus stomachi affecti signum.</i>	16.B	— boni effectus in Syncopa.	103.C
— in Cholerae incremento.	17.E	— tumultuosi in Venæ cavæ & Aortæ inflammatione.	21.C
— in acuto Vesicæ affectu pessimus.	23.D	— turbulenti in Melancholia.	30.B
— inanis in Jecoris inflammatione.	20.B	— breves resolutionis initio.	35.B
— inanis &c, in Cholera quid requirat.	104.C	<i>Somnifica medicamenta in Pulmonaria quando adhibenda.</i>	95.B
<i>Sinonis decocti usus in Volvulo.</i>	106.A	<i>Somnus sufficiens in Asthmate bonus.</i>	40.E
<i>Sinopice rubræ usus in Uva.</i>	88.E	— omnia si concoquat, in Cholera bonus.	105.A
<i>Sinus Jecoris medicamentis effringendus est.</i>	128.A	— in Phrenitide æque atque insatietas nocet in Vertigine.	119.C
<i>Sirius capiti officit.</i>	118.A	— si occupaverit Syncopa laborantem, cibaria plane concocta erunt.	103.C
<i>Sisatum flatus edit & ventriculum tumefacit.</i>	117.E	— tenuis cum dolore interruptus in Urinæ suppressione.	22.C
<i>Siti compescendæ magna requiritur medicina.</i>	129.B	— paucus, torpidus, comati similis in Peripneumonia perniciosus.	11.B
— mederi potest in Diabete, Stomacho succurrendo.	<i>ibid.</i>	— inexcitabilis in mortem desinens in Elephantiasi.	71.B
<i>Sitis nullo omnino potu sedari potest in Diabete.</i>	<i>ibid.</i>	— quomodo arcessi debeat in Phrenitide.	75.A
<i>Siticulosi non sunt biliosi stomacho laborantes et si a cibis sitire videantur.</i>	57.B	— cuique usitatis conciliatur.	75.B
— sunt ægri in affectu hepate.	20.B	— multus stuporem capitis sensibus injicit.	119.C
— sunt ægri in Causæ incremento.	16.E	— qualis debet esse in Elephantiasi.	135.D
<i>Siticulositas in Satyriasi.</i>	25.D	— multus quid efficit.	25.E
<i>Sitim Salii pariunt.</i>	130.A	— deficit in Melancholia.	30.D
— depellentibus medicamentis opus est in Diabete.	129.B	— in Phrenitide quomodo allicitur & quando conciliandus.	75.A
<i>Sitis intolerabilis in Diabete.</i>	51.D		
— intenta in ulcere faucium.	8.B		
— in Diabete a Stomacho.	129.B		
— ex levi venæ cavæ inflammatione vel magna paulatim remittente.	21.D		
— nulla in Causo in Syncopam mutato.	17.A		

- Somnus* multus crassitudo est & nocet in Epilepsia. 122.D
 — tenuis in Elephantiasi vigiliis peior ob infirmitia. 71.B
Soni sensus post Lethargum remanens quomodo curatur. 80.C
Sonitus inopinatus in canina convulsione. 35.D
 — aurium in Stomacho affecto. 57.A
 — peculiaris perceptio in Maniae incremento. 32.D
 — aurium in capitis morbis. 114.C
Sonorum in auribus cause a vaporum exuberantia. 119.C
Sonum edere graves voces adhibendo bonum est in Vertigine. 119.D
Sonus ore clauso per nares ex profundo elusus in Tetano. 4.D
Sopor in Lethargo omni modo discutiendus, contra atque in Phrenitide. 78.A
 — in urinæ suppressione tanquam ex lassitudine. 22.C
 — in uteri suffocatione cum sensuum abolitione. 24.B
 — altus si in Lethargo occupet, quid agendum 80.B
Soporifera medicamenta in Pulmonaria. 95.B
Sopor imminutio a medicamentis in Apoplexia Salutis spem dat. 82.A
Sorbilla in Diabete. 130.A
Sorborum usus in Cholera. 101.D
Sorbitio tussi conveniens in Sanguinis rejectione. 99.A
 — non debet esse liquida in Sanguinis rejectione. 99.C
 — ex Alca in Vertigine conducit. 120.D
 — ex farre loto cum vino & melle in Cephalæa. 107.C
 — in Jecoris Phlegmone. 107.C
Sorbitiones ex alca elota in Epilepsia. 123.B
 — in Phrenitide quales conducunt. 74.A
Sordida cuti mordacia sunt. 135.E
Spasmi v. Tetanus.
 — in acuto Vesicæ affectu pessimi. 23.D
Specilli oricularii usus noxius in Vesicæ inflammatione. 111.A
 — oricularii usus ad amovendum lapidem & urinam educendam. 110.E
Spectacula non spectanda Epilepsiam patefaciunt. 122.D
Spes bona Epilepticos miseros reddit. 121.C
Spina verteboris superextat in Phthisicis. 3.B
 — quando in Lethargo oleo Sicyonio aut gleucino aut veteri oleo admixto perfundenda. 78.E
 — dorsi tenta & dolens in Tetano. 4.A
 — dorsi in rectum tracta in emprosthotono. 4.C
Spine piscium faucibus infixæ causa Cynanches. 6.C
 — Lachrymæ usus in Sanguinis rejectione. 98.D
Spirandi difficultas in Pulmonariis. 41.A
Spiratio facilis ex difficili fit usu veratri albi. 136.C
Spiritus calidus & siccus a vitio pectoris Phrenitidis causa. 76.E
 — foras educendi sunt in Pulmonaria. 95.D
 — consistentia bona in Vertigine. 119.D
 — privatio cum imbecillitate in uteri strangulatione. 24.B
 — si ad extima evocentur in Pulmonaria, Morbo levamen adferunt. 95.A
 — opportuna exercitatio utilis in Elephantiasi. 135.E
 — si aër inspiratu adductus, calidissimo & siccissimo peccans facit Synanchem Lethalem, absque inflammatione. 5.C
Splendida quædam ante oculos inter multas tenebras oculis emicant in Scotomate. 28.B
Splendorum quorundam oculis obversantium causa a vaporum exuberantia. 119.C
Splendores colore insignes accessionem morbi comitialis instare nunciant. 1.A
Spondylii usus in Phrenitide. 74.D
 — oleo incocti usus in Vertiginis accessione. 119.B
Spongia ex frigida faciei adiuta sudores nonnunquam comprimit in Syncopa. 103.A
 — ex posca in Arthritide prodest. 133.D
Spongia paucis aceto perfusa emplastris in Hæmorrhæa. 97.A
Spongiorum usus in Volvulo. 105.E
 — ulus loco linarum in Hæmorrhagia. 96.D
 — usus in Phlegmone Jecoris. 107.A
 — usus ad Sanguinem e naribus sistendum. 116.C
Spongiis vice linarum aliquando utendum est in Sytyriasi. 113.B
 — non utendum in Sanguinis e Vesica effluvio, nisi valde urgeat malum. 110.D
Spuma labris Satyriasi laborantium insidet, ut in Hircis. 25.D
 — oris in fine accessionis comitialium. 3.B
Sputa varia in Pleuritide. 8.D
 — in Pleuritide, si in secunda hebdomada educi incipiant, omnibus in pejus vergentibus circa decimum quartum diem pereunt agri. 9.A
 — in Peripneumonia varia. 11.B
 — in Pleuritide si ulterius purgatione indigeant quid agendum. 92.C
 — in Pleuritide qualia excernuntur. 8.E
 — varia in Phthisi. 36.D
 — varia & ægre excurrentia in Pleuritide. 8.E
 — in Pleuritide nullum ordinem servant. *ibid.*
 — lævia, æqualia, humida, rotunda, antequam diem, septimo die Pleuritidem solvunt. 9.B
Sputi Sanguinis e capite causæ & signa. 12.B, C, D
 — educationi studendum in Pulmonaria. 95.C
Sputo cruento succedens biliosum, dein pituitosum bonum in Pleuritide. 9.B
Sputorum variorum diversa excretio in Pleuritide quando bona. *ibid.*
Sputum in Peripneumonia si cruentum, floreo colore valde perfusum aliis perniciosius. 11.B
 — in Peripneumonia vel nullum vel aliquid exquisitè biliosum est. *ibid.*
 — cruentum in Pleuritide ex omnibus si definit, pessimum. 8.F
 — si humidius & copiosum rejicitur in Pleuritide quid exhibendum. 91.D
Squalor corporis in affectu hepate. 20.B
 — in labiis & in cute in Causo. 16.D
 — Melancholiæ humectatione tollitur. 126.B
Squille usus in Elephantia. 135.A
Stachidis-agrie usus in Lethargo. 80.C
Staphylini vel Pastinacæ radice usus in Elephantiasi. 135.E, 136.A
Stercora antiqua si dejecta fuerint in Cholera quid agendum. 104.A
 — liquida a cicatricibus intestinorum tenuium. 62.E
 — ope Clysteris solum ejicienda sunt in Vulvæ suffocatione. 112.A
 — albida in Ictero & argillam referentia. 44.E
 — consueta in Ictero ex henis vitio nigro Colore imbuta. *ibid.*
 — sæpe sunt Volvuli fomenta. 106.B
Stercoris vomitus in Volvulo Lethalis. 18.E
Stercorum descensum juvat malva in Phrenitide. 74.A
Stercus si non dejectur in Volvulo, initis aliis remediis, purgans exhibendum. 106.B
Sternutamenta apprehensis naribus in Vulvæ suffocatione excitanda. 112.B
Sternutatoria quædam sensum & caput perturbant. 79.E
Ster-

<i>Sternutatoria</i> quomodo adhiberi debent in capitis morbis.	115.D	<i>Stomachus</i> est alimenti dux.	127.D
<i>Sternutatorium</i> in Lethargo quodnam melius.	79.E	— atra bile vexatus cibum refugit.	56.D
<i>Sternutatoriorum</i> usus in omnibus capitis vitiis.	115.D	— delectationis tristitiæque princeps.	ibid.
— usus in Vertigine.	118.E	— ob cordis vicinitatem & animæ consensum ad animi alacritatem vel abjectionem præcipue confert.	ibid.
<i>Stertor</i> inter Vigilandum, sed magis in Somno, in Asthmatis incremento.	40.C	— in Cholera si omnia evomat & nihil retineat quid agendum.	104.D
— in Tetano Opisthotono.	4.C	— in Cholera semper frigidum potum expetit.	104.B
<i>Stillicidium</i> urinae a Vesicæ affectu.	110.B	— ante veratri usum in Melancholia ad vomendum exerceri debet.	125.C
<i>Stimulantia</i> in Lethargo bona.	80.A, B	— ardens quomodo refrigeratur in Cholera.	104.A
<i>Stomachali</i> affectui quinam sunt obnoxii.	58.A	— aquam in Cholera exhibitam evomit.	ibid.
<i>Stomachi</i> sedes.	57.C	— tergis inter Scapulas adherescit.	124.D
— affectus sunt causæ plurimæ.	ibid.	— nec vitæ principium nec Sedes.	16.A
— resolutio.	33.F	— ut uterus, defectu caloris, pituitam evomit.	64.E
— restitutioni in Cephalæa confert vinum.	116.B	— præexercendus est, quum vehementioribus vomitoriis utendum est.	119.A
— distensio a Calculi in Vesicam prolapsu.	53.C	— si atra bile afficitur Melancholia oritur.	29.C
— dolor augetur a cibis assumptis quando aggratur.	56.E	— si nimis repletus esse videatur in Cœliaca passione quid agendum.	132.C
— mador a ciborum oblatione vel cogitatione ubi laborat.	ibid.	— in Diabete roborandus est vino adstringente meraciore.	130.A
— ulceris Symptomata.	14.D	<i>Storine</i> instrumentum ad venam in nasi interioribus aperiendam in Cephalæa.	116.B
— cibos fastidientis vitium quomodo debellatur.	132.A	<i>Strabositas</i> in Canina convulsione.	35.C
— tentio in Cholera quid requirat.	104.B, C	<i>Stragula</i> ignobili aut tunica lacera utuntur loco vestis quibus Stomachus laborat.	57.D
— vis a Sinapi acrimonia roboratur.	117.B	<i>Stragule</i> vestes in Lethargo variæ esse debent.	77.E
— affectus diuturnus est, & quinam talis proprie dicitur.	58.A	— vestes glabræ esse debent in Phrenitide.	73.A
— vitio laborantium curatio.	131.E	<i>Strangulatio</i> in Uva si invalescat quid agendum.	88.D
— affectibus laborantibus concoctio vitiosa est.	ibid.	<i>Strangulationis</i> metus a cucurbitula sub mento affixa ex gulæ resolutione.	83.D
— laborantis Symptomata.	15.B	<i>Strangulatus</i> faucium venæ Sectionem requirit.	89.B
— affecti signa.	ibid.	— in Peripneumonia.	10.B
— vicinitas cordi permagni interest.	16.A	— brevis Pulmonis inflammationem & repletionem consequitur.	94.A
— excrementa ante cibi assumptionem repurganda in Melancholia.	126.C	— augetur in Angina a bronchotomia.	88.B
— subversioni consulendum est ante cibum in Melancholia.	ibid.	— in Cholera ubi mors instat.	18.A
— cura omni modo suscipienda ubi jecur ulcere affectum.	128.B	— a gulæ resolutione.	83.B
— a pure ex Jecore affecti signa.	127.E	— abvenæ Sectione usque ad animi deliquium augetur in Pulmonaria.	94.A
— resolutio ex Syncopa.	101.B	— a Columellæ vitio acuto.	88.C
— vitio si sitis adest conducunt quæ in Diabete pro sitis sedatione adhibentur.	132.B	— subitus a Vulvæ ad superiora recursu.	111.C
<i>Stomachicis</i> Stomachi constitutio minime siticulosa est.	ibid.	<i>Stranguria</i> vel urinae Stillicidium.	110.B
<i>Stomachicorum</i> curatio.	131.E	— a Renum affectu.	22.B
<i>Stomacho</i> quæ succurendo valent ubi pure a Jecore obruitur, leniter adhibenda sunt.	128.A	<i>Stratum</i> solidum, haud multum cedens, neque profundum, neque calidum esse debet, ubi Sanguis rejicitur.	96.A
— laborantibus concedenda quæ grata sunt & non valde laedunt.	132.A	— durum nervis ingratum.	73.A
— omni modo succurrendum est, si pus per ipsum ex Jecore violentius feratur.	128.A	<i>Strepitus</i> in Phrenitide nullus esse debet.	72.C
— potissimum succurrendum est in Melancholia.	124.E	— a Columella in Canina convulsione.	35.E
— in Diabete externa remedia.	130.A	<i>Stridor</i> tracti plautri apparens in Vertigine.	28.A
— nulla nausea excitari debet ab ulla re.	128.B	<i>Studii</i> nimius amor & ad scientiam comparandam nimius labor homines Stomachi affectui reddit obnoxios.	57.C
— laborantes in Melancholiam incidunt.	57.B	<i>Stupidi</i> fiunt juvenes Gonorrhœa laborantes.	56.A
— & Jecori subvenit in Melancholia aloes.	125.E	— Mania vel Melancholia facile laborant.	31.C
— & visceribus laboriosa purgatio est.	124.D	— habentur ob contemplationem, quibus Stomachus affectus est.	57.E
<i>Stomachus</i> sitis in Diabete fons est.	129.B	<i>Stapor</i> capitis sensibus injicitur a somno multo.	119.C
— male affectus.	56.D, E	<i>Stuporis</i> ac sensus privationis initium est Sanguinis missio ad animi deliquium usque.	105.C
— si a Sanie e Jecore fluente occupatur pessimum est.	127.D	<i>Styracis</i> unguenti usus in Cephalæa.	115.E
— si ad quæ libet devoranda male se habeat, ægum celerius morbo atque fame consumi necesse est.	127.E	<i>Subludio</i> optima in Apoplexia.	82.A
— ipse male se habet in Melancholia.	124.E	<i>Subtile</i> ingenium in Causo desperato.	17.B
— medicamenta in nimis corporis partibus ditribuit.	127.E, 128.B	<i>Sudarii</i> ex crudis linis confecti usus in Epilepsia.	123.A
— si cibos admittat & retineat in Cholera bonum.	105.A	<i>Sudor</i> exercitationibus moveri debet in Epilepsia.	ibid.

- Sudor* in Phthisi. 36.B
 — nullus in incremento Coeliacæ passionis. 58.E
 — in balneis nullus in Hydrope. 50.B
 — usque ad pectus calore molestior in Phthisi. 36.D
 — luteus decimo die in acuto Vesicæ affectu. 23.D
 — circa frontem & jugula & qualibet corporis parte si effluat stillatim in Cholera vinum exhibendum. 104.B,C
 — liberalis in Hydrope bonus. 43.B
 — multus si emanet &c, in Syncopa, vini quantum potare potest æger concedendum. 101.F
 — gelidus in Volvulo perniciosus. 18.E
 — non cohibendus in causo quid. 17.A
 — nullus in Cachexiæ statu. 47.E
 — immodicus neque cohibendus ex tendonibus in Heterocrania. 27.D
 — copiosus nec cohibendus ubi cor affectum. 16.B
 — nusquam effluens optimum sanescentis Syncopæ signum. 103.B
 — perennis effluens in Cholera malus. 105.B
 — circa frontem & jugula emanans in Asthmatis incremento. 40.D
 — si supprimatur in Cholera post adhibita remedia bonum. 105.A
Sudore madentibus in Syncopa calx extincta & gypsum exustum injicienda in faciem. 102.E
Sudores in Cholera copiosi perniciosi. 17.E
 — debent elici in Venæ vel Arteriæ dorsalis inflammatione. 108.E
 — in febris remissionibus in abscessibus internis. 38.B
 — coercendi sunt in Syncopa. 102.B
 — assueti suppressi, si causa Vertiginis fuerint, venæ cubiti secanda. 118.D
 — excretio consueta retenta Maniæ causa. 31.E
 — provocatio a calore cucurbitulæ lateri in Pleuritide applicata. 92.D
 — privatio post Syncopam. 103.C
Sudoris excretionem aliquando tollitur Leucophlegmatia. 50.E
 — secretio in carne fit. 45.C
Sudorum exsiccatio Cachexiæ causa. 47.C
Succi lubrici & abstergentes in Jecoris ulcere. 128.C
Suffimenta plurima Epilepsiam patefaciunt. 122.D
 — mali odoris os uteri retrahere si faciunt. 65.A
Suffocatio ex abscessu in Pulmonem transitu. 9.C
 — instar Catochæ viros invadens. 24.C
 — valida in Tetano. 4.B
 — ex pure subito in Pulmonem elapso. 11.D
 — violenta in Synanche a Spiritu corrupto. 5.C
 — in affectibus columellæ. 7.A
 — cum vocis interclutione viris æque ac feminis in quadam uteri suffocationis specie familiaris. 24.C
 — aliquando subita ex Pulmonis abscessu. 39.C
 — violenta in Uteri strangulatu. 24.D
Suffocationes fiunt in Elephantiasi, ac si ægri laqueo strangularentur. 71.B
Suffocationis quadam specie afficiuntur viri. 24.C
 — vulvæ curatio. 111.B
Suffumigatio odoratis in uteri strangulatu. 112.C
Suffusio humida circa Illia fluctuans in Tympania. 49.A
Sulphur aquis sponte calidis inest. 126.A
Sulphuris vivi & cocti usus in Elephantiasi. 135.C
 — ignem non experti usus in Elephantiasi. 135.B
 — usus externus in Pleuritide. 91.D
 — ignem non experti usus in Pleuritide. 91.B
 — 92.D
Sulphurea balnea sponte calida juvant in Elephantiasi. 136.A
Supercilia crassa, glabra, prominentia deorsum gravata in Elephantiasi. 70.C
 — mota, varie tensa, & distracta in accessione morbi comitialis. 2.D
Supercilii solius resolutio. 33.E
 — dolor in Heterocrania. 27.C
Superciliorum tumor contractis intervallis in Elephantiasi. 70.C
 — color lividus aut niger in Elephantiasi. *ibid.*
Superstitione capiuntur quidam Melancholici. 30.C
Suppressio eorum quæ in Cholera ejiciuntur mala. 103.E
 — urinæ a vesicæ affectu. 110.B
Suppurata materiæ ingens diversitas. 37.E
Suppuratio in pleuritide quando fit. 9.C
 — tarde fit in sterno. 39.A
 — intestinorum in Volvulo. 106.C
 — Pectoris ex Sanguinis rejectione ex Pulmone. 13.A
 — lienis. 43.D
 — si fiat in Angina quid agendum. 87.D
 — ex renum inflammatione quomodo tractanda. 109.E
 — si fiat in Jecoris Phlegmone quid agendum. 107.D
Suppurationes intestinorum fiunt diversis temporibus. 61.D
Suppurationis ex Pleuritide metum quid injicit. 93.D
 — in Pleuritide signa & medela. 91.D
 — causæ communes. 37.E
 — in Pectore causæ. 37.E
Surrentini vini usus in Syncopa. 101.E
Sus optime conducit in Elephantiasi. 136.A
Suspiciosi fiunt Maniaci incremente morbo. 32.C
Suturarum capitis dolor in Arthritide. 66.D
Suum pedum usus in Epilepsia. 123.C
 — pedes & capita in Vertigine conducunt. 120.
 — extremitates conveniunt in Cephalæa. 117.D
Symphonis antidoti usus optimus in Gonorrhœa. 131.D
Symphyti radices usus in Arthritide. 133.D
 — radices tussæ & cribratæ usus in Sanguinis rejectione. 97.B
Symptomatum quies a Calculi in vesicam prolapsu. 53.D
Syncopa laborans decumbere debet in oleo frigido. 102.C
 — a Phrenitide facile fit. 73.D
 — in judicatoriis diebus incidere solet. 100.D
 — ex Tetano oriri potest. 85.A
 — laborans si vividus efficitur optimum redeuntis Sanitatis signum. 103.B
 — laborantem debet Medicus suavi oratione ad bonam spem cohortari & vario alimento & vino opitulari. 102.A
 — laborans debet esse forti & bono animo. *ibid.*
 — laboranti omni efficaci medela opitulari debent. 102.B
 — qui laborant ægri aliquando rigent, torpent, dissolvuntur, & hi in tabem prolabantur. 103.C
 — si a multitudine fiat, venæ Sectionem nequaquam procrastinare oportet. 100.C
 — laborantibus magis quam aliis gratificandum est. 101.B
 — laborantibus alimenta triticea sorberi potius quam mandi apta sunt. 101.D
 — si in ea vel minimum erroris committitur ad interitum ducit. 100.D
 — antequam invadat propulsanda. 100.A
Syn-

- Syncopa* æque ab igne, in Arteriæ vel venæ dorsalis inflammatione quam ab Ardore. 108.B
 — laborans morari debet prope virentia prata, fontes & obstreperantes rivos. 102.C
 — laborantis domus ad urfam vergere debet. *ibid.*
 — naturæ est solutio. 100.A
 — a Pleuritide. 9.A
 — laborantes post somnum leves, expediti & robusti fiunt. 103.C
 — satis omnia consumere & exhaurire potest. 101.B
 — ubi ad judicationem pervenit, quid. *ibid.*
 — a Causo. 17.A
 — est naturæ viriumque dissolutio. 16.C
 — causa est frigiditas cum humiditate. *ibid.*
 — affecti intus & extra frigent. *ibid.*
 — affecti vaticinantur. 16.B
 — cordis & vitæ ægritudo. 15.D
 — quid. *ibid.*
 — affectus maxime Lethalis. *ibid.*
 — non est proprie Stomachi affectus. 15.E
 — quomodo aliquando curatur. *ibid.*
Syncopæ Symptomata.
 — sanescentis signa. 103.B
 — in Phrenitide signa. 77.C
 — initium quomodo prævidetur. 100.B
 — initium est febris ardens. *ibid.*
 — aut cardiacorum curatio. 100.A
 — præsentis curatio valde difficilis. *ibid.*
 — curatio summam Medici providentiam requirit. *ibid.*
 — in Tabem decidentis signa. 103.C
Syncopam in memoriam revocant ægri postquam curati sunt ceu quoddam somnium. 103.C
Synanche malum in pectore condit.
 — acutissima prima die Lethalis. *ibid.*
 — occupat tonsillas, uvulam, pharyngem, Laryngem epiglottidem. 5.B
 — quandoque & linguam & buccas internas occupat. *ib.*
 — ut curetur cucurbitula malum in pectus trahens bona. 6.C
 — arte extrorsum tracta facile retrocurrit. *ibid.*
 — in Cynanchen versa bona sæpe. 6.B
 — si inflammat omnia vicina, in bonum flectitur. *ibid.*
 — cum suis Symptomatibus pulchre descripta. 6.
 — morbus acutus. 5.A
 — respirationis impedimentum. *ibid.*
 — inflammatio organorum respirationis. *ibid.*
 — quandoque Spiritus ipsius morbus. 5.A,B
 — a solo Spiritu corrupto orta, sine labe corporis. 5.B,C
Synanches curatio. 87.F
 — affectus cito Lethalis. 86.F
 — & Cynanches, causæ. 6.C
Syria parit ulcera faucium. 8.A
- T.**
- T**abe consumpti moriuntur quibus lien ulceratus est. 44.A
 — a Syncopa laborans quando ad resumptionem & consueta ducendus. 103.D
 — affectis cito succurrendum. 81.A
 — affecti ad Balneum deducendi. *ibid.*
Tabes ex Ictero. 46.E
 — autumnno producit. 15.B
 — a Cachexia. 47.B
 — ex alvi profluvio nimio in lienis abscessu. 43.E
 — a morbis Chronicis. 27.A
 — ex longis febribus. 38.D
 — in venæ cavæ inflammatione. 21.C
 — a lienis Scirrho. 44.B
 — ex renum affectu. 22.E
- eadem species morbi est quæ Catochus. 81.A
Tabescentis succi lienis aliquid exit, si abscessus lienis sit profundior. 44.A
Tabi expediunt eadem quæ Catocho. 81.A
Tabidi ex Syncopa alimento, ut nuper editi in lacem pueri, egent. 103.D
 — corpus dimovere debent. 81.A
Tabis a Syncopa signa. 103.C
 — lac medela est & nutritio. 81.A
 — longæ causa frequens est lienis affectus. 44.B
 — vel Marasmi curatio. 81.A
Tactus vel sensus abolitio anæsthesia potius quam Paresis. 33.D
 — sensus abest in Canina convulsione. 35.E
Tedio omnium Rerum afficiuntur, qui Stomacho laborant. 57.A
Tardi in discendo facile in Maniam vel melancholiam incidunt. 31.C
 — sunt initio Elephantiasi laborantes. 69.D
 — sunt biliosi Stomacho laborantes. 57.B
Tarditas ad quodcunque opus in Asthmate incipiente. 40.B
 — in Colica. 59.B
Tepefacientium usus in Gonorrhœa. 131.D
Tectum, quibus Stomachus laborat, est communis aer. 57.D
Tellinæ succi usus in Volvulo. 106.B
Tellinorum juncula optima in Elephantiasi. 136.A
Tempestas humida & Calida Hæmorrhagiæ causa. 15.A
Temperantia homines debiles robustos reddit. 56.B
Tempora vel aures si scalpantur, somnus vel quies in Phrenitide conciliatur. 75.B
 — concava sunt in Coeliaca passione. 58.D
Temporis dolor in Heterocrania. 27.C
Temporum venæ tument in Peripneumonia. 11.A
 — Palpitationes a voce acuta. 119.D
 — & maxillarum dolor in Arthritide. 66.D
 — venæ elatæ in Coeliaca passione. 58.D
Temulentia Maniacos quosdam excitat. 33.B
 — Paresis causa. 34.E
Tendines tenti & dolentes in Tetano. 4.A
Tendinum gravitas Symptoma assiduum morbi comitialis. 1.A
 — dolor in Arthritide. 66.C
 — tensio in Satyriasi perniciofa. 25.E
 — distensio in Satyriasi. 25.C
Tendones levibus calefactoriis fovendi sunt in Tetano. 85.C
 — in Cholera inungendi. 105.A
 — in Tetano lanis debent contegi. 85.C
Tendonibus relupinato ægro in Tetano, fomenta usque ad verticem subjicienda sunt. 85.D
 — cataplasmata applicandi modus in Tetano. 85.E
 — madefactio vel irrigatio inimica est. 74.D
Tenebræ in Vertiginis accessione quomodo discutuntur. 119.C
 — oculis apparentes in Vertigine. 28.A
 — mitigant dolorem in Heterocrania. 27.E
 — obversantur iis, quibus mictus Sanguinis periculosus supprimitur. 54.A
Tenesmus in Cholera malus. 18.A
 — ab intestinorum tenuium ulcere. 60.C
 — ab intestini recti ulcere. 60.D
Tensio tendinum & Spinæ dorsæ in Tetano. 4.A
 — musculorum & tendinum in Satyriasi perniciofa. 25.E
Tensiones in ore ventriculi & gula in Cholera. 17.D
Tentio nervorum & Stomachi in Cholera quid requirat. 104.B,C
Tentiones Jecoris si fuerint in Coeliaca passione cucurbitula admota incidere oportet. 132.D
 — oris ventriculi si fuerint in Coeliaca passione cucurbitula admota incidere oportet. *ibid.*

- Tentiones* ex nimio aquæ usæ inanes in stomacho convulsioni similes vitandæ sunt in Cholera. 103. E
- Terebinthi* resinæ usus in Pleuritide. 91. B
- lachrymæ usus in Melancholia. 126. D
- resinæ liquidæ usus in Pulmonaria. 94. B
- arboris resinæ usus in Apoplexia. 82. A
- arboris resinæ usus in Tetano ex vulnere. 86. B
- resinæ usus in Volvulo. 105. D
- resinæ usus in Cephalæa. 116. B
- arboris resinæ usus in Phrenitide. 76. C
- Terebinthina* resinæ usus in Lethargo. 79. B
- Terebrâ* nuda ossa circumcidere convenit in Epilepsia a capite orta & quousque. 121. D
- Terebratio* capitis in Cephalæa vel ad diploën vel ad Meningem usque in Cephalæa. 116. E
- Tergi* dolor in Pleuritide. 8. D
- Tergis* inter scapulas affigenda est Cucurbitula in Melancholia. 124. D
- Tergo* Cucurbitulæ inanes in Pulmonaria adhibitæ egregie faciunt. 94. C
- Terra* samia efficaciter Sanguinis rejectionibus tub-venit. 98. B
- Terra* Samiæ usus in Syncopa. 102. E
- lemnæ aut Samiæ usus in Uva. 88. E
- Samiæ pulvis in Syncopa in frontem & malas excutiendus. 102. E
- Terror* vehemens in Melancholiæ incremento. 30. B
- incutitur a conspectu Sanguinis ab ore utunque manante. 95. E
- Testiculi* lanis ab ove detonsis adhuc sordentibus in Satyriasi obvolvendi. 113. A
- Testiculis* refrigerantia applicari debent in Gonorrhœa. 131. C
- Testium* dolor in Colica. 59. C
- tumor si Urina paulisper retinetur in Diabete. 51. E
- tumor in Ascite. 49. C
- Tetani* ex frigore humido nimis periculosi. 3. F
- seu Rigoris curatio. 84. E
- causæ excitantes. 3. D
- emprosthoroni Symptomata. 4. C-E
- Opisthotoni signa & Symptomata. 4. C
- Tetano* laborantis domicilium calidum esse debet sed citra sudorem aut resolutionem. 85. A
- laborantes si non deglutiant, quid agendum. 86. D
- cuicunque notæ communes. 4. A, B, D
- laborans inedia non debet macerari. 85. B
- Tetanus* exquisitus emprosthoronus insanabilis. 4. E
- nervos inflexiles, duros, rigentes efficit. 84. E
- morbus nervis proprius. 15. E
- maxime dolorificus. 3. C
- velocissime occidit. *ibid.*
- difficilis solutus. *ibid.*
- musculos maxillarum inprimis afficit. *ibid.*
- triplex. *ibid.*
- rectus. *ibid.*
- antrorsum. *ibid.*
- retrorsum. *ibid.*
- maxime hyeme fit. 3. D
- plerumque Lethalis. *ibid.*
- ex abortu plerumque Lethalis. 3. E
- autumno fit. *ibid.*
- crebro Vere fit. *ibid.*
- raro viros adultos occupat. *ibid.*
- creberrimus senibus & Lethalis. *ibid.*
- ætate vix fit. *ibid.*
- mulieribus crebrior quam viris, sed sanabilior. *ibid.*
- morbus assiduus, & proprius, minus Lethalis, pueris. *ibid.*
- thoracis cito Lethalis. 4. D
- organa respirationis occupans cito Lethalis. *ibid.*
- in Syncopam inclinat. 85. A
- subita & magna remedia requirit. *ibid.*
- qui sine ulceribus fit, quomodo tractari debet. 85. E. 86. A
- Thapsiæ* usus in Lethargo. 80. D
- succi usus ad dolorem in tempore sedandum. 117. B
- Theræi* usus in Vesicæ affectu. 110. D
- vini usus in Melancholia. 126. B
- Theriace* usus in Diabete. 130. B
- usus in vitio Stomachi laborantibus. 132. A
- Thoracis* gravitas in Peripneumonia. 10. B
- & dorsi musculorum dolor in Arthritide. 66. C
- & ventriculi lassitudines conducunt in Cœliaca passione. 133. B
- prominentia in Tetano opisthotono. 4. C
- etiam cura haberi debet in Phrenitide. 76. D
- pravitas major & molestior fit a domestico calore commutato. 76. E
- mala sæpe fauces consensu, & halitu, inficiunt. 7. E
- Thorax* in omnibus morbis acutis medicari oportet. 76. D
- cum corde & pulmone laborat. *ibid.*
- etiam vitium contrahit ab aliis membris. 76. E
- eget humectandi & refrigerandi auxilio ubi causa Phrenitidis. *ibid.*
- quomodo humectatur. *ibid.*
- uritur in Cynanche. 5. E
- lanis oleo imbutis cum nitro aut sale contegendus in Pulmonaria. 95. D
- Thuris* mannæ usus in Tetano ex vulnere. 86. B
- Thus* optimum est in emplastris contra Hæmorrhagiam. 97. A
- Thymbræ* sale conditæ usus in Sanguinis rejectione. 99. A
- viridis cum aceto perfusæ in Lethargo usus. 80. A
- usus in Vertigine. 120. C
- Thymelææ* usus in Angina. 87. B
- usus in Epilepsia a visceribus orta. 121. E
- Thymi* usus in Vertigine. 120. C
- viridis cum aceto perfusi usus in Lethargo. 80. A
- Attici usus in Melancholia. 124. C
- Thymus* Atticus atram bilem expurgat. *ibid.*
- in Epilepsia. 122. D
- Tibia* conspicua & prominens in Phthisi ut artus. 37. B
- Tibiæ* cantus Maniacos quosdam excitat. 33. B
- dolor in Ischiadis initio. 66. A
- Tibiarum* exercitatio Musico quietem affert. 75. C
- resolutio in Vertiginis augmento. 28. C
- Timiditas* ægri Venæ sectionem impedire potest in Syncopæ initio. 100. C
- Timor* & cautio imperitiæ causa est. 80. D
- Timores* nervos resolvunt. 35. A
- Tinnitus* aurium in Sputo Sanguineo e capite. 12. B
- aurium in Maniæ incremento. 32. D
- aurium a voce acuta producuntur. 119. D
- Titillatio* fiat in Tonsillis in Vertiginis accessione. 119. B
- in palato Sanguinis e capite fluxus signum. 12. C
- Tonsilla* una resolvi potest altera intacta. 33. F
- Tonsillæ* plerumque subsidentes in Synanche. 6. B
- ad impulsu ciborum non concidunt in gulæ resolutione. 83. B

- Tonsillæ* ab irino unguento nimis attractæ, convulsiones sæpe producere possunt in pueris Epilepticis. 84. B
- quibusdam ad basim usque & epiglottida exetæ sunt. 89. D
- Tonsillarum* inflatio & tumefactio extrorsum in Angina. 86. E
- titillatio in Vertiginis accessione. 119. B
- inflammatio in Cynanche. 5. E
- ulcera. 7. C
- Mitia, & Pestifera. *ibid.*
- Tonsillis* quænam minimum dolorem inferunt in Tetrano. 85. B
- Tormenti* dilatio in Volvulo ad breve tempus, recreatio & respiratio est. 105. C
- Tormina* & dolores magis perseverantes in intestinorum ulcere carnem depascente ab excretionibus copiosioribus & magis biliosis. 61. E
- mordacia & acra tanquam a pauca calida bilem intestinorum tenuium ulceribus profundioribus. 61. D
- sub umbilico in intestinorum tenuium ulceribus carnem depascentibus. 62. A
- acerbissima in Ileco. 18. B
- pure ex Jecore per intestina delabente. 127. E
- ventris in Cholera. 17. D
- a Calculo in renibus confidente. 130. D
- gravia ex Doloribus in Calculo renum. 53. B
- cum intestinorum compressione & mollitie in Chordaplo. 18. B
- in Colica. 59. B
- Tophacea* materia replentur articuli in Arthritide. 66. E
- Tophi* solidi, albi articulos occupant in Arthritide. *ibid.*
- Torpentes* sunt juvenes Gonorrhœa laborantes. 56. A
- Torpor* in mictu Sanguinis periodico. 54. A
- a Syncopa remanens tabis metum injicit. 103. C
- a vaporum exuberantia. 119. C
- post Lethargum remanens quomodo discutiatur. 80. E
- in Epilepsia inveterata. 29. A
- membrorum ubi cor affectum. 16. B
- aliquando impedit quominus vena secatur in Apoplexia. 81. E
- resolutionem præcedit. 35. B
- in Melancholia. 30. B
- in Lethargo, quomodo discutiatur. 80. E
- Torporem* & frigus injicientia in Satyriasi applicata conducunt. 113. B
- Tragi* cremoris usus in Uva ulcerosa. 88. E
- in Pleuritide boni sunt. 90. E
- succi usus in faucium ulceribus resiccatis. 89. D
- cremoris usus in Angina. 87. E
- Transitus* ad media quando iterum faciendus in Melancholia. 124. D
- Tremor* major in Lethargo si adsit, & convulsionem minetur Sicyonium oleum capiti superfundendum. 79. A
- in Jecoris inflammatione. 20. A
- ab Urinæ suppressione. 23. C
- ex Urinæ acris suppressione. 22. C
- Tremores* spontanei & involuntarii in Uteri suffocatione, qui & ex abortivis Medicamentis excitantur. 24. C
- Trifolii* usus in Elephantiasi. 135. A
- Tristitia* in Melancholia. 29. E
- præter rationem initio Melancholiæ. 30. B
- ex pudore post finitam accessione Comititium. 3. B
- in Ictero nigro. 46. A
- Tristitia* cœna Vertiginoso conducit. 120. D
- conducunt quando Phrenitis longiori tempore producit. 74. B
- Triticæ* alimenti usus in Syncopa. 101. C
- Triticorum* parvus usus in Satyriasi esse debet. 113. D
- Tubarum* ac fistularum sonitus videntur audire Miaci in morbi incremento. 32. D
- Tubercula* exigua & majora instar Varorum in Arthritide. 66. E
- varis similia excitantia medicamenta quando bona in Cephalæa. 117. B
- per totum corpus adesse in Elephantiasi credibile. 70. B
- Tument* qui lienis ulcere laborant. 44. A
- Tumidi* sunt, veluti Caligine perfusi, Hydropicis similes a suppressio mictu Sanguinis periodico. 54. A
- sunt ægri in Cachexiæ statu. 47. E
- Tumor* Vesicæ ubi resoluta est in Apoplexia. 83. D
- in Ilibus in Ascite. 49. C
- in Synanche foras in sublime elatus a Pulmonis inflammatione liberat. 88. A
- intus abditus Anginam patientibus perniciosum malum est. *ibid.*
- ut externe appareat in Synanche omni modo tentandum. *ibid.*
- posticæ partis malleoli in Arthritide. 66. B
- ingens, in inspiratione major in Scirrho lienis. 43. C
- in Cachexia corporis situm sequitur. 47. D
- in Hydrope adest. 49. A
- exiguus, durus, & renitens lienis absque dolore minus periculatus est. 44. B
- sub mammis vel cottis assurgens falso in Jecoris suppuratione pro peritonæi tumore habitus. 42. A
- Menti ulceribus in augmento Elephantiasis. 70. D
- malarum ulcerosus in Elephantiasis incremento. *ibid.*
- in Anasarca & Leucophlegmatia omnia abscondens. 50. B
- circumscriptus apparet in Jecoris suppuratione si non sub ossæ later. 42. A
- sub spuriis costis pressus dolet in Jecoris suppuratione. *ibid.*
- a pressione cedens in Ascite. 49. D
- ad corporis varium motum mutans in Ascite. *ibid.*
- sonorus in Tympania. *ibid.*
- impressi digiti vestigia diu retinet in Ascite. *ibid.*
- locum non mutat ex corporis conversione in Tympania, sed undique æqualis permanet. *ibid.*
- partium in Diabete ab Urinæ effluxu dissipatur. 51. E
- mollis in parte summa lienis & tactui cedens in Lienis suppuratione. 43. D
- puris expertus tactui resistit. *ibid.*
- in præcordiis si in Lethargo fuerit Cucurbitula affigenda. 79. A
- narium in Elephantiasi. 70. D
- superciliorum contractis intervallis in Elephantiasi. 70. C
- magnus œdematosus in Synanche optimus. 6. C
- in locis vacuis in Leucophlegmatia & Anasarca. 49. E
- Tumorem* habent in partibus declivibus, cum decumbunt Cachectici. 47. D
- excitantia in Lethargo bona. 80. A, B
- Tumores* in extremis pedibus manuumque digitis subinde consistentes atque assurgentes in abscessibus internis. 38. B
- ulcerosi digitorum fiunt in augmento Elephantiasis. 70. D
- genuum ulcerosi fiunt in augmento Elephantiasis. *ibid.*

- Tumores* juxta se invicem assurgentes in Elephantiasis incremento, crassi & asperi nondum continui. 69.D
- detergentia in Elephantiasis. 135.B, C
- in facie duri, acuti, nonnunquam fastigio albedo, basi viridior in Elephantiasis. 70.B
- calefaciendi vel complanandi sunt in Elephantiasis. 135.B
- Tumoris* Jecoris suppurati a Peritonæi tumore differentia. 42.A
- Tumorum* interstitium in Elephantiasis laborantibus discissum est ut Elephantis corium. 69.D
- Tunica* interior intestinorum crassorum excernitur aliquando sine noxa in ipsius ulcere. 61.B
- Tunicæ* intestinorum ut & Ventriculi sunt geminæ. *ibid.*
- Turbinis* moti adpectus Epilepticis nocet. 122.E
- Turgidi* sunt instar Hydropicorum quibus lien suppuratus est. 43.E
- Tussicula* levis in profluvio Sanguinis e gula. 14.B
- in Asthmate. 40.C
- imperfecta & inanis in Jecoris inflammatione. 19.F
- Tussi* continuæ in Pleuritide quid conveniat. 92.E
- Tussis* parva post Pleuritidem curatam cito sananda. 93.D
- arida in Pleuritide. 8.E
- in Pleuritide. 8.D
- a Gulæ resolutione. 83.B
- diuturna Purulentæ in Pectore causa. 37.E
- in Hydrope. 50.A
- magna, sed irrita in Lienis abscessu. 43.E
- molesta & inanis in Sputo Sanguineo e capite. 12.C
- assidua & aspera infestat in Asthmatis incremento. 40.D
- in quamdiu inflammatio adest, ubi futurus est abscessus in pectore. 38.C
- major initio suppurationis in Pectore. *ibid.*
- Pueros Phthisi obnoxios facit. 37.C
- commovetur in Angina a Bronchotomia. 88.B
- in Phthoë. 36.C
- in Pulmonariis quasi aliquid expulsiuri essent, sed quæ tamen est irrita. 41.B
- in Hæmoptoë. 14.D
- ut plurimum sicca in Peripneumonia. 11.A
- exasperationi ex aceti usu in Sanguinis rejectione quid conducat. 99.A
- inanis & dura post longas febres. 36.D
- ab humido clanculum lapso in asperam arteriam, in affectu Columellæ. 7.A
- in Pulmonariis. 41.A
- longe minor & varia in Asthmate bona. 40.D
- in asperæ Arteriæ ulceratione ex Sanguinis rejectione. 98.C
- in Pleuritide pectus caputque concutiens, vires proterit. 89.E
- arida non admodum crebra in Jecoris suppuratione. 41.E
- ingens & inanis in Sanguinis e pectore fluxu. 15.A
- Tympanisonum* venter in Tympania percussus refert. 49.A
- Tympania* quid. *ibid.*
- senibus magis familiaris ob humorum & caloris inopiam. 50.E
- per se gravior est Ascite. 49.B
- Tympaniæ* difficilis curatio. 51.A
- signa. 49.D
- Tympanitis* ex lienis abscessu. 43.E
- V.
- Valentes* ad operandum & cogitandum efficiuntur viri a genitura. 56.B
- Valetudo* longa Jecoris affectuum causa. 43.B
- Vapor* e naribus multus in causo in Syncopem transiunt. 17.A
- Vaporum* exuberantia omnis actio torpet. 119.C
- Varos* excitantium usus in Gonorrhœa. 131.D
- Vas* erosum periculosum & difficulter curatur. 13.E
- Vasa* inanire non expedit in Capitis doloribus. 115.B
- Vascula* in Sanguinis rejectione debent cogi vel comprimari. 97.B
- Vasis* rupti curatio facilis. 14.A
- nimis rarefacti curatio facillima. *ibid.*
- Vasorum* inanitione Calculorum intrusiones laxantur. 109.C
- Velaminum* sordes expurgantur globis nitrosis sapo dictis. 135.B
- Vellicationis* sensus nullus in resolutione. 35.B
- Vena* in talo deinde cubiti secanda in Melancholia a solitis suppressis evacuationibus. 125.B
- cubiti solvenda est in Epilepsia a mediis corporis partibus orta. 121.E
- Cubiti recta in Vertigine secanda. 118.E
- cubiti non scindenda est si caput in Phrenitide affectum est. 73.E
- a magna sectione aperienda in Cubito, si Volvulus ab inflammatione. 105.C
- cava tota acutis & validis ægritudinibus exposita est. 20.E
- non secanda si Volvulus a corruptione vel ingenti frigore. 105.D
- in nasi interioribus quomodo aperitur. 116.B
- frontis recta quando in Capitis doloribus scindenda est. 115.B
- cubiti secanda in Uva. 88.D
- in intestinis rupta diu, ægrius & tardius sanatur. 62.C
- in Vesicæ ulcere ab omnibus etiam contrariis. 55.D
- malleoli quando in Renum calculo secanda. 130.D
- in Concavo cubiti scindenda est in Apoplexia. 81.D
- ad pubem veniens secanda si strangulatus Uteri a Phlegmone. 112.C
- secanda est in illis vitiis, a quibus non modica noxa provenit. 77.E
- cubiti in Angina scindenda, si tenuis victus præcesserit. 87.A
- quænam cubiti in Pleuritide secanda. 90.A
- cava in cubito cadenda est in Sanguinis profusione. 96.B
- in cubito commode aperta servatur per plures dies, ubi Sanguis rejicitur. *ibid.*
- cava in cubito stomacho & Jecore non copulatur. *ibid.*
- sinistræ manus quæ inter annularem & minimum digitum secanda dicitur, si Sanguis a Liene per os rejicitur. 96.C
- manus sinistræ quæ inter minimum & annularem digitum non a liene venit, sed cubiti inferioris Venæ propago est. *ibid.*
- non solvenda in Lethargo, si ab alio morbo oriatur. 78.A
- Venæ* concavæ Dorsalis inflammatio veteribus ardoris species dicta fuit. 108.A
- sectio in Epilepsia. 84.A
- sectio in Renum inflammatione a Calculo. 109.C
- Vene*

- Vena* cavæ acutus morbus. 20.C
 --- cavæ descriptio. *ibid.* C, D
 --- & Arteriæ dorsalis acuti morbi curatio. 108.A
 --- in cubito ambæ & malleoli incidendæ in Elephantiasi. 134.C
 --- cavæ Hæmorrhagia citissime Lethalis. 20.F
 --- sectio in lingua quando conducit in Angina. 87.C
 --- sectio in Apoplexia bona. 81.C
 --- sectio in delirio sexto aut septimo Die febre superveniente dimittenda est. 73.C
 --- in toto corpore insignes apparent in Cœliaca passione. 58.D
 --- temporum & colli tument in Peripneumonia. 10.C
 --- sectio in Sputo Sanguineo a capite. 12.D
 --- in temporibus & sub lingua elatæ in Elephantiasi. 70.B
 --- sectio ad animi usque deliquium non debet fieri in pulmonaria. 94.A
 --- vel Arteriæ Dorsalis inflammatio Judicationibus non solvitur. 109.A
 --- sectio conducit in qualibet Sanguinis Profusione, si adsit Plethora. 96.A
 --- cavæ inflammatio pro Causa a quibusdam habitata fuit. 21.C
 --- cavæ inflammatio quo anni tempore, & quibus præcipue accidit. 21.C
 --- sectio in Pleuritide eodem die faciendæ est. 89.E
 --- in rarefactione seu fistula nova imbecilla perfluunt. 97.C
 --- a Jecore in renes discurrentes inflammantur a renum inflammatione. 109.A
 --- obscuræ & nigre in Anasarca. 50.B
 --- nigre in Ascite & Tympania conspicuæ atque evidentes admodum sunt in brachialibus atque abdomine. 50.B
 --- sectio in cubito & in talo in Satyriasi. 112.E
 --- sectio in cubito quando in rigore requiritur. 85.A
 --- sectio nocet in Sanguinis rejectione, si ægrotus sit tenuis & Sanguinis inops. 96.D
 --- sectio in Melancholia quando fieri debet. 129.A
 --- sectio qualis instituenda in Syncopæ metu. 100.C
 --- sectio in malleolo vel in cubito in Vulvæ Suffocatione ab inflammatione. 111.D
 --- sectio in Phrenitide quando instituenda. 73.C
 --- cavæ ruptio si fiat in imo ventre juxta principium, Sanguis ventriculum & intestina replet, & moriuntur ægri antequam conspiciatur Sanguis. 21.A
 --- sectio quando ad alterum diem in Pleuritide differenda. 89.F
 --- sectio in febre ardente ad præcavendam Syncopam. 100.C
 --- sectionem quænam prohibere possunt in Syncopæ initio. *ibid.*
 --- cavæ inflammata Symptomata. 108.A
 --- sectio non est procrastinanda ubi Syncopæ metus a multitudine, & inflammatio aliqua insignis in præcordiis aut Jecinore apparet. 100.C
 --- cavæ inflammatio. 21.A
 --- sectio in Jecoris Phlegmone. 106.E
 --- sectio in Arteriæ vel Venæ dorsalis inflammatione. 108.B
 --- cavæ inflammatio decimo quarto die ut plurimum lethalis, vel intra duplum illud tempus. 21.D
 --- sectio quomodo reiterari debet in Pleuritide. 90.B
 --- in cubito protinus aperiendæ in pulmonaria. 94.A
 --- graciles desinunt in nasi interioribus. 116.C
 --- latæ in Elephantiasi ob cutis crassitiem. 70.A
 --- quæ in cubito & fronte rectæ, secundæ sunt in Epilepsia a capite orta. 121.B
 --- Sanguinem jecur infundit. 108.B
 --- sectio in Capitis doloribus. 115.B
 --- sectio in cubiti curvatura si in Lethargo adsit plethora. 78.B
 --- sectio in angina latior esse debet, ut Sanguis cum impetu & majori copia effluat. 87.A
 --- sectio in angina sufficiens ad Symptomatum Diminutionem institui debet, hinc ad instantis animi Deliquium. 87.B
 --- in temporibus tumidæ apparent in Cachexiæ statu. 47.F
 --- in brachialibus majores & tumidæ in Cachexiæ statu. 48.A
 --- sectio in faucium inflammatione & strangulatu. 89.B
 --- sectio in Apoplexia repeti potest, si prior non suffecerit. 81.D
 --- cavæ levis inflammatio, aut magnæ paulatim remittentis non quidem lethalis, sed diu Causo laborare facit. 21.D
Venarum distensio in Diabetis incremento. 52.A
 --- in facie distensio & tumor in pulmonis abscessu. 39.E
 --- jugularium impletio & distensio Symptoma perpetuum morbi comitialis. 1.A
 --- distensio in Sputo Sanguinis a capite. 12.B
 --- evacuationes ampliorem Pulmonis locum ad respirationis transitum efficiunt. 94.B
 --- radicatio jecur est. 108.B
 --- laceratio a siccitate. 99.D
Venatio bona in vertigine. 120.D
 --- conducit in Melancholia. 126.C
Venena quædam Vesicæ inflammationem producant. 23.D
 --- humores mutant ut a morbis internis mutantur. 5.D
Veneri suspicionem quidam Melancholici habent. 29.E
Venerum vesicam intellans Diabetis Causa. 52.B
Veneri addicti inprimis Satyriasi laborant. 26.A
Veneris usus capiti & nervis labem accersit. 118.A
 --- libido effrænata in Maniæ statu. 32.E
 --- usus ante seminis maturitatem noxia inprimis in Epilepsia. 123.E
 --- excitatio a vino. 113.D
 --- effectus Epilepsiæ similitudinem adducit. 113.D
 --- desiderium maniæ Causa. 31.D
Venter flatibus refertus in Cachexia. 47.C
 --- flatuosus in Cœliaca passione. 58.C
 --- mollitus ubi vena in intestino recens rescissa est. 62.C
 --- subluendus in Lethargo non solum evacuandi sed etiam revellendi scopo. 78.A
 --- purgatorio aut Clystere evacuandus est priusquam in omnibus capitis vitiis pituitam educantur. 115.D
 --- inferior ab helleboro nigro purgatur. 136.A
Venti vela percutientis sonitus in Vertigine apprens. 28.A
Veneri quæ medicantur remedia conducunt in Cœliaca passione. 133.A
 --- applicanda Epithemata in Cholera fere desperata. 104.C
Ventrem superiorem purgat helleborus albus. 136.A
Ventriculi morsus in lètero nigro. 46.B
 --- affectus vel passio Cœliaca. 58.A
 --- per totum diem refectione & calore indiget in Lethargo. 78.C
 --- dolor ad animi usque deliquium quod sæpe lethale in intestinorum tenuium ulcere cavo & depascente. 61.F. 62.A
 --- & totius corporis ignavia in Lethargo. 79.A
 --- mala sæpe fauces consensu, & eructatione afficiunt. 7.E

- Ventriculi* frigus Coeliaci affectus Causa. 58.B
 — oris tentiones si fuerunt aut inflammationes in Coeliaca passione cucurbitula admota incidere oportet. 132.D
 — dolor assiduus a Sanguine ibi collecto. 14.D
 — os quomodo roboratur in Phrenitide. 74.C
 — & thoracis lassitudines conducunt in Coeliaca passione. 133.B
 — oris ardor in Phrenitide quomodo curatur, & unde. 77.A
 — oris & gulæ tensiones in Cholera. 17.D
Ventriculo laborantium curatio. 132.D
 — aut ejus ori applicanda est Cucurbitula in Melancholia. 124.D
 — opitulandum est post Venæsectionem in Melancholia. 124.C
Ventriculus in Phthisi si non concoquit qualia sunt exhibenda. 127.B
 — est vertiginis Causæ alimentum. 118.B
 — Icteri sæpe Causa 44.D
 — interdum ut ab ardente Carbone perurit in Coeliaca passione. 58.E
 — interdum tanquam a glacie congelatur in Coeliaca in passione. *ibid.*
 — ciborum digerendorum impotens est in Coeliaca passione. 132.C
 — in Coeliaco affectu primum quiete & inedia labores remittere debet. *ibid.*
 — & intestina Sanguine repleta ab venæ cavæ ruptione. 21.A
 — si evomat cum distensionibus & animi Deliquio in Cholera vinum requirit. 104.B
 — ut adstringatur, irrigandus est in Coeliaca passione. 132.D
 — contegendus est in Coeliaca passione. *ibid.*
 — est viscus concoctioni destinatus. 58.B
Ventris intumescentiæ in Phrenitide quibusnam succurratur. 76.A
 — prominentia in Tetano Opisthotono. 4.C
 — inferioris Siccitas in Elephantiasis incremento. 69.D
 — adstrictio quomodo producat in Cholera. 104.A
 — Suppressio in Cholera quando bona. 105.A
 — tumor in Satyriasi perniciosus. 25.D
 — ima pars exstat in Chordapso. 18.B
 — tormina in Cholera. 17.D
 — ea pars laxa quam keneona Græci vocant secanda est in vesicæ acuto affectu. 110.C
Venus nocet in Epilepsia. 123.D
 — Pareus Causa. 34.E
Ver minus resolutionem producit quam hyems. 35.B
 — Sanguinis profluvia & abscessus parit. 54.C
 — humidum, Calidum hæmorrhagiæ Causa. 15.A
 — inflammationes & febres ardentes producit. 15.B
 — crebro Tetanum creat. 3.E
 — Melancholiam judicat. 30.B
 — Pleuritidem producit si frigidum, minus vero quam Autumnus vel hyems. 9.D
 — Maniam Sopitam suscitatur quasi. 31.C
Veratri exhibendi plures modi. 119.A
 — albi usus optimus in morbis inveteratis, & ubi alia irrita fuere. 136.A
 — usus in Cephalæa aliis irritis. 118.B
 — usum in Melancholia præcedere debent vomitiones. 125.C
 — species, materia & utendi ratio in Melancholia. 125.C
 — nigri ex aqua mulsa in Melancholia cum atrabile. 124.C
 — albi radice usus in Coeliaca passione. 133.A
 — usus in Arthritide. 133.C
 — usus in Melancholia. 125.C
 — assumptionem in vertigine quam præcedere debent. 118.E
 — usus in Elephantiasis. 136.A
Veratrum nigrum ex mulsa inter initia Lethargi mediocriter purgat. 78.B
 — nigrum atram bilem expurgat. 136.A
 — album superiorem ventrem, atrum inferiorem purgat. 136.A
 — mirifice Podagricis succurrit in primis morbi invasionibus. 133.C
 — album interius discurrens operatur quod ignis exurens facit. 136.B
 — naribus attractum caput Sensumque perturbat. 79.E
 — in Cephalæa ultimum atque valentissimum remedium. 118.B
 — album igni persimile est. 136.B
 — bombus nautis Somnuni vel quietem conciliat. 75.B
 — in Elephantiasis quolibet tempore, sed potius vere atque autumnis alternis diebus exhibendum. 134.E
 — album Sanitatem reddit laborantibus per exiguam purgationem & modicam excretionem. 136.A
 — cum farre loto aut lente assumitur in vertigine. 119.A
 — cum melle decoctum propinatur imbecillioribus aut gracilioribus in vertigine. *ibid.*
 — album omnium simul purgantium Medicamentorum efficacissimum est potentia & qualitate non vitiosa. 136.B
Vere & ætate Satyriasis producit. 25.E
Veris tempore si Melancholia Juvenes licet graciles & Sanguinis inopes corripiat, vena cædenda est in dextro cubito media. 129.A
Vertebrarum dorso & cervicis dolor in Arthritide. 66.C
Vertici capitis affigenda est Cucurbitula in ipsius doloribus. 115.B
 — Cucurbitula affigenda in vertigine. 118.E
 — capitis quando in Phrenitide affigenda est Cucurbitula. 76.C
 — capitis quando in Lethargo applicari potest Cucurbitula. 79.B
Vertigines oriuntur a capitis & oculorum Circumvolutionibus atque intentionibus. 120.A
 — oboriuntur a gestationibus per tortuosos regionis tramites, & assiduos itineris flexus. 119.C
Vertigini conducunt eadem quæ in Cephalæa. 118.E
 — pila parva & magna detrimento est. 120.A
 — non conducunt pituitam evocantia priusquam venter Clystere aut purgatorio evacuatus fuit. 115.D
 — in accessionibus quomodo opitulandum est. 119.A
 — ab aliquo ex visceribus in medio corpore positus subveniunt Cucurbitulæ. 118.D
Vertiginis indicia vaporum exuberantia. 119.C
 — incrementis signa. 28.C
 — vel Scotomatis signa. 28.A
Vertiginosi inter singula remedia cibus sunt reficiendi. 119.A
 — se exercere debent caput atque oculos sursum attollendo. 120.A
Vertiginosorum curatio. 118.C
Vertiginosus quum ad cœnam accedit, maxime iterum in frigida lavari debet. 120.C
Vertigo in intestinorum tenuium ulcere carnem depalcente. 61.E
 — Cephalææ succedit, & per se propriis de causis oritur. 118.C
 — in corde affecto. 16.B
 — in Cholerae incremento. 17.E
 — instantis Uteri suffocationis signum. 24.D
Ver-

- Vertigo* ex Heterocrania diu durante. 27.F
 — si ab aliqua humorum suppressione inciderit, usitata excretio movenda est. 128.D
 — ab Hæmorrhoidum suppressione. 118.C
 — si a Cephalæa oritur curatio eadem quæ in hoc morbo. *ibid.*
 — a fluxu aquæ. 122.E
 — a circumvolutione accersitur. *ibid.*
 — in mictu Sanguinis periodico retento. 54.A
 — in Spûto Sanguineo e capite. 12.B
 — a Sanguine in Ventriculo collecto. 14.D
 — perpetuum Symptoma morbi Comitialis. 1.A
 — siue capitis Symptoma sit, siue Cephalæa succedat, mala. 28.A
 — a pure ex Jecore stomachum afficiente, eoque durans donec pus erumpat. 127.E
Vesica per sacculos milium torrefactum includentes aut bubulas Vesicas olei calidi semiplenas fovenda in Tetano. 87.C
 — castoreo cum cera perungenda in Tetano. 86.D
 — inflammata specillum oricarium non admittit. 111.A
 — & caput irrigationibus præmuniri debent in Syncopa ut in Phrenitide. 101.C
 — Urinæ retentione distenditur, & evacuari amplius non potest. 23.B
 — afficitur in Colica. 59.C
 — in Apoplexia ad excretionem aliquando debilitatur. 83.D
 — recrementorum semper plena reperitur in Apoplexia. *ibid.*
 — in Apoplexia in maximam sæpe molem exumescit. *ibid.*
 — ita aliquando resolvitur in Apoplexia, ut purgamenta continere nequeat. *ibid.*
 — & intestinum rectum inter se proxima, hinc simul interdum resolvuntur. *ibid.*
 — in Apoplexia aliquando resolvitur. *ibid.*
 — natura frigida, tenuisque est, adeoque non multum refrigeranda. 110.D
 — ubi affecta alvus licet non sit sicca, nil deiecit. 55.A
 — magnopere a Cantharidibus læditur. 121.D
 — nonnullis Lethargicis humectanda est. 78.E
 — in Lethargo tanquam nervus patitur, & tanquam Urinæ iter laborat. 78.E
 — acredine humorum vexatur. 79.A
 — crassitudinis est admodum exiguæ nervusque natura existit. 55.C
 — non facile carnem contrahit, neque facile ad Cicatricem ducitur. *ibid.*
 — & ureteres quasi incenduntur a Calculo majori urethræ inhaerente. 53.D
 — est nervus latus. 110.B
Vesicæ irrigatio utilis quando affecta est. 110.C
 — partes & fluentibus locis propinquæ adstringendæ in Gonorrhœa sunt. 131.B
 — peracuti affectus intra quatuordecim dies terminantur. 23.C
 — inflammatio peracutus affectus. *ibid.*
 — suppuratæ ex abscessu signa eadem quæ in aliis membris inflammatis. 55.C
 — abscessus cum febribus & horroribus fiunt. *ibid.*
 — abscessus æque periculosi ac aliarum partium resolutio. 55.D
 — ulcerum depascentium signa. 55.D
 — dolor in Arthritide. 66.D
 — acuti affectus. 23.A
 — inflammatio æque ac renibus provenit. 110.B
 — inflammatio a venenis. 23.D
 — incisio pro extrahendo magno Calculo cito Lethalis. 54.D
 — affectus. *ibid.*
 — Calculi magni sine noxa excidi nequeunt. 54.D
 — morborum nullus placidus est. *ibid.*
 — morbi acuti inflammatione, vulneribus, contusione febribusque acutis interficiunt. *ibid.*
 — ulcus & abscessus aut resolutio aut magnus lapsus tolli nequit. *ibid.*
 — dolores magis graves & Lethales patitur si per se laborat quam si per consensum. 23.A
 — natura & functio. *ibid.*
 — compressio ab Uteri inflammatione in mulieribus. 23.B
 — compressio ab intestini recti inflammatione in Viris. *ibid.*
 — distensio in ejus acuto affectu. 23.D
 — acutorum affectuum pessima signa. *ibid.*
 — inflammatio perniciofa. 23.E
 — refrigeratio & necrosis Lethalis. *ibid.*
 — Gangræna Lethalis. *ibid.*
 — affectus acuti, cuius ætati, & quam ætati tempestate magis communes. *ibid.*
 — Hæmorrhagia raro Lethalis sed difficulter supprimitur. *ibid.*
 — a Venenis inflammata signa. *ibid.*
 — Paraplegia. 34.E
 — resolutionis per extensionem signum. *ibid.*
 — ex resolutione in se ipsam convolutæ signum. *ibid.*
 — ulcus inflammatione aut febribus insanabile redditur. 55.C
 — a pure ex Jecore affectæ signa. 127.E
 — in Apoplexia resolutio. 83.D
 — tumor ex ipsius resolutione in Apoplexia. *ibid.*
 — acutorum affectuum curatio. 110.B
 — renalibus similia acuta vitia proveniunt. *ibid.*
 — dolor acutior est quam renum. *ibid.*
 — refrigeratio juvat ad Sanguinem ex Vesica fluentem sistendum. 110.C
 — utilissimum remedium. 110.E
 — cervicis incisio ad extrahendum Calculum. 111.A
 — incisæ ad extrahendum Calculum medela. *ibid.*
Vesicula quædam pusillæ, crebræ, humoris plenæ in loco ubi Alcites fieri solet, excitantur. 51.B
 — in abdomine, unde Hydrops, punctæ parum liquoris simul emittunt, licet multum contineant. *ibid.*
Vesicularum per viscerum ruptionem periculosus exitus. 51.C
Vesiculas ex Colo vel Ventriculo proficisci incertum est. *ibid.*
Vestes sordidæ cuti mordaces sunt & nocent ideo in Elephantiasi. 135.E
Vestis munda esse debet in Elephantiasi. *ibid.*
Veternosorum vel Lethargicorum cura. 77.E
Vine quomodo lubricæ reddendæ in Jecoris abscessu. 128.A
Vistu tenui & duriore utentes facile stomachi affectu laborant. 57.C
Vistui sicco humor inutilis est. 99.C
Vistus in Volvulo. 106.B
 — in acuto e Vesicæ effluvio affectu. 110.D
 — ratio in Cœliaca passione quomodo moderanda esse debet. 133.A
 — ratio in singulis capitis dolorum generibus tenuis esse debet. 117.B
 — rationis utilitas in Melancholia & quando necessaria. 125.A
 — in Vertigine. 120.B, C
 — ratio in Arthritide aliarum affectionum communis est. 133.B
 — *Vistus*

- Vitus* si morbi causa, hic cum victus mutatione recedat. 121.B
- vitæque ratio eadem in Diabete conducit quæ in Hydrope. 130.B
- ratio universa in Vertigine tam in curando quam post curationem. 119.C
- in Satyriasi. 113.C
- ratio Maniam producit. 31.D
- in Renum inflammatione. 109.D
- ratione succurrendum est stomacho, si pusex Jecore per ipsum violentius feratur. 128.A
- ratio in Melancholia. 126.B, C
- tenuis & quies nocent in tabe a Syncopa. 103.C
- intemperantia Jecoris affectuum causa. 43.B
- ratio in Elephantiasi. 135.D
- in capitis doloribus. 115.A
- ratio adhiberi debet ad expugnandum Elephantiasin. 134.C
- ratio in Epilepsia. 122.C
- ratio in Gonorrhoea. 131.D
- in Arteriæ vel Venæ dorsalis inflammatione. 108.D, E
- Vitum* ex mari quærere prodest in Cephalæa. 118.B
- Vigilant* biliosi Stomacho laborantes. 57.B
- Vigilia* in Pneumone. 41.A
- & calor in Lethargicis excitari debet. 80.A
- in Pleuritide. 8.E
- in febre ardente. 100.B
- & motus discutiendi facultatem habent. 79.B
- aucta in Pectoris inflammatione ad suppurationem tendente. 38.C
- qualis in Elephantiasi. 135.D
- Vigilie* in Colica. 59.B
- in Pulmonaria furoris metum injiciunt. 95.B
- in Epilepsia inveterata. 29.A
- in abscessibus internis. 38.B
- in Augmento Phthisis. 36.B
- nimie stomachi affectum produciunt. 57.D
- in Melancholia. 30.B
- in Ictero nigro. 46.B
- in Asthmatis initio. 40.C
- sine lædente causa in Mania. 32.C
- auctæ in Peripneumonia mortifera. 11.B
- a dolore in Arthritide. 67.C
- in fluore Uterino. 63.E
- in intestinorum tenuium ulcere cavo & depalcente. 61.E
- Vigiliarum* mali effectus in Vertigine. 119.C
- Vina* dulcia vinosis meliora in Elephantiasi. 136.A
- Vincula* adstringentia in Uva extremis cruribus supra malleolos & genua, nec non & humeris supra brachialia & Cubitis circumdari debent. 88.D
- supra talos & genua, supra brachialia versus cubitos, supra cubitos versus humeros optima sunt in Angina. 87.B
- Vinculis* dolor minor infertur membris constringendo, quam si Arthritis illa occuparent. 65.C
- Vini* usus in Satyriasi. 113.AB
- paulum bibere debet Melancholicus post purgationem. 124.C
- dulcis usus in Vesicæ affectu. 110.D
- adstringentis meracioris usus in Diabete. 130.A
- nimius usus Sanguinis Sputi e capite causa. 12.B
- albi, tenuis, odorati, lotium moventis parvus usus bonus in Epilepsia. 123.C
- usus in Arthritide. 133.D
- usus in Cholera. 104.B, C
- & mellis diu permixti usus in Melancholia. 126.B
- austeri usus in Hæmorrhagia. 96.D
- usus in capitis Doloribus. 115.A
- austeri usus in Phrenitide. 76.F
- usus in Sanguinis e Vesica effluvio. 110.C, D
- usus in Elephantiasi. 136.A
- usus in Syncopa. 101.C
- odorati albi cum rosaceo usus in capitis summæ cutis exustione. 116.D
- cretici usus in Elephantiasi. 135.A
- aquati usus optimus est in Vertigine. 120.B
- usus in Cephalæa. 117.C
- usus in Melancholia. 126.B
- potio non tuta est in inflammationibus. 100.E
- usus & Virtutes. 113.D
- Absinthii usus jejuno stomacho in Elephantiasi bonus. 135.E
- usus noxius in Satyriasi. 113.D
- odorati & adstringentis aqua frigida milli usus in Cholera. 104.B
- usus in Angina. 87.C
- nigri austeri usus in Hæmorrhagia. 97.A
- potionis utilitas ante vel post Cucurbitulæ Applicationem in Syncopa. 100.E
- usus in Syncopa ex Phrenitide. 77.C
- dores & usus in Phrenitide. *ibid.*
- albi odorati usus in Gonorrhoea. 131.C
- usus in Elephantiasi. 136.A
- Vino* cum cibo aliquando utendum est in Syncopa, urgente necessitate. 101.E
- Vinorum* vehementer adstringentium usus in Coeliaca passione. 133.A
- Vinum* odoratum, haud multum adstringens quæ minime crassum eligendum in Syncopa. 101.D
- Chium aut Lesbium in Syncopa. 101.E
- ne mentem lædat, in Syncopa cibus ante sumendus est, & post hæc abstinendum. 101.F
- pervetustum aut valde novum utendum est in Syncopa. 101.E
- in Syncopa quomodo exhibendum. *ibid.* 102.A
- mentem delirare facit. 31.A
- in capitis doloribus quando exhibendum. 115.B
- intestina calefacit & conducit in Volvulo si dolor absit. 106.C
- solum refrigeratis vitæ spes est. 102.A
- etiamsi dulce sit ut Sanguis viribus prodest. 130.B
- meracius in Cholera non exhibendum. 104.C
- cum cibo & panis buccellis madefactis in Cholera exhibendum. *ibid.*
- non multum adstringens Vomica pulmonis laborantibus, si febre vacant, potui dari potest. 95.C
- conducit iis, qui exiguas vires habent & post assumptum cibum valde laborant. 102.A
- album, tenue, dulce admittatur in Cephalæa, tantum adstrictionis habens quod alvum non remoretur. 117.E
- ad Stomachi restitutionem in cœna sumi debet in Cephalæa. 116.B
- celeriter substantiam alendo instaurat. 77.C
- quaquaversus ad extremitates usque permeat. *ibid.*
- tenori tenorem apponit. *ibid.*
- Spiritum torpentem expergeficit. *ibid.*
- frigiditatem Calore temperat. *ibid.*
- laxantem madorem adstringit. *ibid.*
- extrorsum erumpentia atque diffluentia coercent. *ibid.*
- suave olfactu delectat. *ibid.*
- vires fulcire ad vitam prorogandam potest. *ibid.*
- in infania ad animum demulcendum optimum est. 77.D
- Vipere* iplæ in cœna obsonio exhibenda in Elephantiasi morbo. 135.A

- usus in Volvulo. 106.A
 — quomodo præparari debent pro interno in Elephantiasi. 135.A
 — vivæ usus miseri effectus. 71.C
 — vim Concretionis maximam habent. 133.A
Viperarum usus in Gonorrhœa. 131.D
 — usus in Melancholia. 126.D
 — usus in Cœliaca passione. 133.A
 — usus in renum Calculo. 110.A
 — reptilium usus in Elephantiasi. 135.A
Viperas coquere ac condire, perinde ut pisces pro usu interno in Elephantiasi opus est. 135.A
Vires quando augeri debent in capitis doloribus. 115.B
 — labantes vino confirmantur. 106.C
 — si constant in pectoris abscessu bonæ. 39.A
 — ægri in Cephalæa postquam restitutæ fuerint quid agendum. 116.B
 — quæ alimenta distribuunt debilitatæ sunt in Cœliaca passione. 132.C
 — quæ restaurant, administranda in Melancholia. 126.D
 — Corporis habitum in pulmonis abscessu tantum superant quantum animi rigor ipsas vires. 39.E
 — stomachi inedia & quiete recurrunt in Cœliaco affectu. 132.C
 — in Phrenitide quomodo instaurantur. 74.C
 — instaurandæ odoramentis in Phrenitide ante venæ sectionem quando. 73.F
 — instaurantia validissima in Tetano. 85.B
 — nullam noxam pati debent a venæ sectione in Melancholia. 124.B
 — instaurandæ in Syncopa, ut penitus extinctæ reviviscant. 102.B
 — firmæ in bono corporis habitu. 47.A
Viri & senes Vesicæ acutis affectibus magis obnoxii. 23.E
 — unde calidi, articulis firmi, animosi &c. 56.B
 — & adolescentes quibusnam affectibus magis obnoxii ex Jecoris abscessibus. 43.B
 — Dysenteria inprimis tentantur. 62.D
 — Gonorrhœa laborantes nullos pruritus habent. 56.A
 — & juvenes Cachexia non facile laborant nec facile sanantur. 48.A
 — Arthritide magis sunt obnoxii quam mulieres sed levius. 67.B
 — quibus Calor & Sanguis multus facile in maniam incidunt. 31.D
 — adulti minime obnoxii Tetano. 3.E
 — Melancholia & Mania corripiuntur. 30.B
 — cruenti dejectio a pure ex Jecore per intestina delabente. 127.E
 — Asthmatis difficilior sunt obnoxii, sed facilius inde pereunt. 40.B
Viribus prodest vinum etiam si dulce sit ut Sanguis. 130.B
Virilia in Satyriasi quibusnam fovenda. 113.B
Virilis habitus celerrime induitur in Gonorrhœa si æger rerum venerearum sit temperans & frigida lavetur. 131.E
Viris in anum rutaceum oleum injiciendum est in Pleuritide. 92.E
 — quædam suffocationis species familiaris est. 24.C
Virium labefactatio in Cholera quid requirat. 104.A
 — debilitas cum dolore in Jecoris inflammatione. 19.E
 — consumptio in intestinorum tenuium ulcere cavo & depascente. 61.E
 — pristinarum restitutio in Hydrope bona. 43.A
 — lapsus in Cholera malum. 105.B
 — restitutio quomodo fieri potest in vertigine. 120.A
Viscera sunt præcipue Melancholiæ & maniae sedes. 32.C
 — si Epilepsiæ Causa, quomodo curari debet morbus. 121.E
 — flatibus evacuantibus medicamentis utendum est in Cœliaca passione. 132.E
 — quam aduri videntur in Diabete. 51.E
Visceribus & stomacho laboriosa purgatio est. 124.D
 — tenaciter insidens Elephantiasis omnem spem curationis adimit. 134.C
Visceris inflammati effectus in Mania. 32.E
Viscerum supremæ partes ad vitam facientes maxime ægrotant. 108.B
 — caliditas in febre ardente. 100.B
Viso depravata in Maniæ incremento. 32.D
Visum proritantia in Lethargo conveniunt. 77.F
Visus adpectu plantarum, picturæ & aquarum oblectandus in Syncopæ initio. 101.A
 — hebetudo ubi stomachus affectus. 57.A
Vita foeda & vexata doloribus in Diabete. 51.D
 — intolerabilis fieret Epilepticis, si quæcunque patiuntur in Accessionibus cernerent. 121.A
 — in aquis diu ducenda est in Elephantiasi. 136.A
 — in mari acta in renum omnibus Affectibus. 131.A
 — in Cœliaca passione quomodo dirigenda. 133.A
Vite odium in Melancholia. 30.C
 — desperatio in omni Hæmorrhagia, nisi in Hæmoptoe. 15.B, C
 — principium est in corde. 73.D
 — causa est Alimentum. 127.D
 — traductio in mari convenit in Cephalæa. 118.B
 — victusque ratio eadem in Diabete esse debet quæ in Hydrope. 130.B
 — spes refrigeratis in solo vino est. 102.A
 — tædium & mortis desiderium in Heterocrania. 27.E
 — corporisque Alimenti fomes est Sanguis. 81.C
Vitam laxiorem agunt Arthritici post Paroxysmum. 67.C
 — super mare degere Phthisicis recte se habentibus conducit. 126.E
 — odio prosequuntur quidam Melancholici. 30.A
 — ignominia & dolore plenam trahunt Epileptici. 28.D
Vitia omnia majora per solos Deos curantur. 48.B
Vivendi desiderium in Hydrope. 50.B
Ulcera in Angina, si crustosa sint, quid agendum. 87.E
 — Ægyptia. 8.A
 — Syriaca. 8.A
 — renum mordacia sunt, modo pura modo sordida. 54.C
 — faucium adurere imprudens est. 89.B
 — mali moris ex Colica. 59.D
 — gingivarum. 7.D
 — uteri cum labiis duris asperis sanie olida, & dolore majore mali moris sunt. 64.B
 — vesicæ æque ac renibus proveniunt. 110.B
 — a calculis facta insanabiles morbos produciunt. 54.C
 — in aurium basi sanie fluentia pruriginosa in Elephantiasi. 70.D
 — uteri profundiora & deteriora cum doloribus parvis, odore graviore & puris majore quantitate placida tamen sunt. 64.B
 — humidiora in Phthisi faba repurgantur. 127.C
 — eo melius purgantur in Phthisi quo flatibus magis redundant ingesta. 59.E
 — in intestinis sunt. 59.E
 — a scarificatione ulceratis ad cicatricem perducta, & indurata, eo hirudines applicandæ in Cœliaca passione. 132.D
 — renum vel ureterum Affectus diuturni. 52.E

- Ulcera vesicæ* cur difficulter sanantur. 55.C
 --- intestinorum proserpentina & exedentia. 61.A
 --- uteri quænam mortifera. 64.C
 --- in toto corpore & maxime in cruribus in iis 44.A
 Quibus lien ulceratus. 44.A
 --- rotunda, livida, concava, sordida ægre sanabi-
 lia toto corpore apparent in lienis ulcere. 44.A
 --- uteri aliqua sunt innoxia, aliqua maligna. 63.C
 --- uteri quædam lata, pruriginosa tanquam sale in-
 sperfa, mitia sunt & superficialia. 64.B
 --- faucium non quiescunt. 89.B
 --- faucium interius depascendo celerrime serpunt. 89.B
 --- faucium celerrime perimunt. 86.B
 --- in rigore sunt sicca & squallida. 86.B
 --- intestinorum quoniam tempore & quam aeta-
 te imprimis fiunt. 62.E
 --- intestinorum præcipue æstate fiunt. 62.D
 --- renum vel ureterum ex abscessu facta omnium
 diutissima & raro curantur. 52.E
 --- in Elephantiasis argumento fætida & insanabi-
 lia & alia super alia insurgentia, & mitescencia. 70.E
Ulcera ab acerbis fluxionibus partes quomodo le-
 niendæ in Elephantiasis. 135.D
Ulcerationi asperæ Arteriæ ex Sanguinis rejectione
 quid conducatur. 98.B
Ulcere Jecoris laborantibus Jejunium nocet. 128.B
 --- Jecoris laborantibus in cibo & potione gratifi-
 candum est. 128.B
 --- Vesicæ laborantibus eadem non conveniunt om-
 nibus. 55.D
Ulcere ex quo Tetanus Castoreum inspergendum. 86.B
Ulcere unde orta convulsio cum Calefacientibus
 consulere oportet. 86.A
 --- dulce subsidium & quolibet alio benignius
 est lac. 127.A
 --- intestinorum tenuium profundioribus adsunt
 tormina mordacia & acria. 61.D
 --- quiddam siccum communicatur a maris sal-
 sugine. 126.E
 --- uterus est obnoxius. 63.B
Ulcere lienis signa. 44.A
 --- lienis diu protracti effectus. 44.A
 --- Jecoris signa. 42.C
 --- oræ in Sanguinis rejectione ex erosione, si per
 adstringentia cogi nequeunt, neque ex compres-
 sione in unum redire, quid agendum. 97.D
Ulcere Vesicæ depascentium signa. 55.D
 --- exedentium in Pectore signa. 38.E
 --- intestinorum singula Symptomata. 61.D
 --- faucium depascentium quomodo coerceri potest. 89.B
 --- faucium crustæ decidunt Medicamentis cau-
 sticis. 89.B
 --- in Renibus curatio. 130.C
 --- Pulmonis curatio. 126.E
 --- Jecoris curatio. 127.D
 --- intestinorum variae species sunt. 60.A
 --- in faucibus Symptomata. 8.B, C
 --- faucium crustæ si resiccantur, & ulcera ipsa
 rubida fiunt, convulsio metus subest. 89.D
 --- faucium compressio caveri debet. 89.C
 --- gulæ Symptomata. 14.C
 --- tenuium intestinorum cavorum & depascentium
 Symptomata. 61.E
 --- renum signa. 54.B
 --- faucium rubor cum crustarum resiccatione,
 convulsio metum injicit. 89.D
 --- Uteri mali moris signa. 64.B
Ulcerosi si sit uva quid agendum. 88.E
Ulcus nequitiam cancer est. 64.D
 --- Linguae. 7.D
- post Sanguinis rejectionem, purulentum si sit,
 quid agendum. 99.E
 --- vesicæ si accedat urinæ suppressioni pessima
 mala oriuntur. 23.C
 --- uteri malignum ad cicatricem non ducitur. 64.C
 --- in Jecore si perniciosum insit quid agendum. 127.D
 --- uteri malignum vulvam exedit. 64.C
 --- uteri quod manuum attrectatione & medica-
 mentis exasperatur, pessimum. 11.C
 --- lateris diuturnum ex Pleuritide. 11.C
 --- Articuli non bene sanescit ob perpetuum mo-
 tum. 55.C
 --- colli. 7.D
 --- asperæ Arteriæ, & thoracis, uno die lethale. 11.C
 --- vesicæ inflammatione aut febribus insanabile
 redditur. 55.C
 --- vesicæ affectus non subito Lethalis. 54.D
 --- vesicæ tolli nequit. 54.D
 --- Pulmonis a pure non evacuato. 11.D
 --- vesicæ. 55.C
Unguentum in Cholera. 104.F, 105.A
Undarum murmur nautis somnum vel quietem con-
 ciliat. 75.B
Unguentum in vulvæ suffocatione lenia & minime
 ractum vellicantia. 111.E
Unguentaria glandis pulveris cribrati usus in lienis
 iccirho. 128.E
Unguentum Nardini usus in vitio stomachi laboranti-
 bus. 132.A
 --- rosacei unguinosi usus in Cœliaca passione. 132.D
 --- rosacei unguinosi aut oenanthini usus in Go-
 norrhœa. 131.C
 --- ex styrace usus in Cephalæa. 115.E
Unguentum usus in renum Calculo. 131.A
Unguentum stomachicum in Diabete. 130.A
Ungues lividi & incurvi in Peripneumonia perniciosi. 11.B
 --- adunci in Phthisi. 36.E
 --- lividi in Causi incremento. 16.E
Unguina medicamentosa quænam. 80.B
Ungue corpus vel crura subliniri debent in vertigi-
 ne. 120.D
 --- corpus oblinire in Tetano convenit. 85.B
Unguis usus cum Castoreo in Tetano. 86.D
 --- calidi usus in Cholera. 103.E
 --- crocini aut oenanthini usus in Phrenitide. 74.E
 --- calidi usus in Pleuritide. 90.B
 --- ex adarce & euphorbio usus in Cholera. 105.A
 --- usus in venæ vel Arteriæ dorsalis inflammatione. 108.D
 --- usus in Jecoris Phlegmone. 107.D
 --- usus in Apoplexia. 82.D
 --- odorati usus in Vulvæ suffocatione. 112.A
 --- olivæ acerbæ contritæ usus in Phrenitide. 74.C
 --- usus in Pleuritide. 91.D
Unguis rosacei unguenti usus in Gonorrhœa. 131.C
Vocales efficiuntur viri a genitura. 56.B
Vocibus gravibus sonum edere, in Vertigine bonum
 est. 119.D
Vociferatio utilis, si sopor altus in Lethargo. 78.A
 --- in Maniæ statu. 33.A
Vocis ablatio in Synanche. 6.B
 --- acutæ sunt viri a genituræ vitalis defectu. 56.B
 --- suppressio in Uteri Strangulatu. 24.D
 --- privatio ubi cor affectum. 16.B

<i>Vocis</i> interclusio in Vulvæ suffocatione.	111.C	— nonnunquam jejuno stomacho nonnunquam radice provocato conducunt in Melancholia.	<i>ibid.</i>
-- & Spiritus interclusio in Uteri suffocationis certa Specie.	24.C	— in Melancholia ante cibum ut cibus retineatur.	126.C
-- ablatio in Peripneumonia.	10.B	<i>Vomitionibus</i> in Melancholia quomodo subveniendum est.	125.D
-- privatio in Cholera mala.	17.E	<i>Vomitioria</i> vehementiora dari non debent, nisi prius exercetur Stomachus.	119.A
-- exercitatio lenis bona in Vertigine.	119.D	— mutant humores ut a febris.	5.D
-- amissio ex Uteri Hæmorrhagia.	25.B	<i>Vomitiorium</i> vel purgans pueris conveniens in Epilepsia.	84.D
-- acutæ mali effectus.	119.D	<i>Vomitu</i> aliquando rejicitur Pituita & bilis in Volvulo aut infra descendit exhibita hiera.	106.B
-- interclusio in Volvulo Lethalis.	18.E	<i>Vomitui</i> excitando in pueris quænam aptissima corporis figura.	84.B
-- emissio in Elephantiasi juvat.	135.E	<i>Vomitui</i> in Stomachi affectu.	56.E
-- Suppressio in faucium ulceribus.	8.C	— pituitosus in gulæ ulcere.	14.C
-- Suppressio in Jecoris inflammatione.	19.E	— pituita frigida & aquea in iis qui Stomacho laborant.	57.A
<i>Volatilia</i> omnia in Vertigine conducunt.	120.D	— pituitæ crassæ Symptoma assiduum morbi Comitialis.	1.A
<i>Volatilium</i> carnes in cremore liquefactæ conducunt in Phrenitide diu durante.	74.B	— biliosus in Heterocrania.	27.E
— carnes in Epilepsia.	123.C	— in Elephantiasi nunc ante cibum nunc post cibum.	134.E
<i>Voluptate</i> non abstrahuntur quibus stomachus laborat.	57.D	— quando utilis in Cœliaca passione.	133.A
— afficiuntur mulieres Gonorrhœa laborantes.	56.A	— omnium contentorum in Volvulo vehementi.	18.E
<i>Voluptatis</i> recreatio a vino.	113.D	— perpetuus in Cholera malum.	105.A
<i>Volvuli</i> mediocris Symptomata.	18.E	— in pueris quomodo excitatur.	84.B
— vehementis signa.	18.E	— Pituitæ copiosus in Satyriasi.	25.D
— fomites sunt sæpe stercora, biles, vel pituita.	106.B	— Sanguinis instantis mortis merum creat.	96.A
— signa mortifera.	18.E. 19.A	— pituitosus & biliosus in vomitu citento.	14.D
— causæ eique opportuna tempora & ætates.	18.C	— stercoris in Volvulo lethalis.	18.E
— cura a frigore.	105.D	— frequens per aquam tepidam bonus in Volvulo.	105.D
— cura a corruptione sine inflammatione.	<i>ibid.</i>	— Stomachi affecti Symptoma.	16.B
— curatio.	105.B	— in Cholera provocandus aqua tepida.	103.E
<i>Volvulo</i> laborantibus mori beatum est.	105.C	— citandus in Vertiginis accessione.	119.B
— nonnulli laborantes desperata salute, mortem evidentem tantummodo formidant.	<i>ibid.</i>	— in Satyriasi quinam bonus.	25.E
— coli obeunt mortem Calculosi, si Calculi renibus confidunt.	130.D	— conatus inanis in Jecoris inflammatione.	20.A
<i>Volvulus</i> V. Hileum.	18.B	— Pituitæ vel bilis tam atræ quam flavæ in Vertiginis augmento.	28.C
— Pleuritidem aliquando mentitur.	19.B	— biliosus & distensio in Cholera si adsit quid agendum.	104.A
— Colicæ supervenit.	50.B	— in profluvio Sanguinis e gula.	14.B
— si adsit & lotii suppressio, & Calculi renibus insistant, vena malleoli quæ recta reni respondet, secanda.	130.D	— bilis in intestinorum tenuium ulcere cavo & depascente.	61.E
— si ab inflammatione Sanguis ad animi usque Deliquium mittendus.	105.C	— Sanguinis in Ventriculo collecti bonus.	14.D
— a Colo affecto minus periculosus quam a tenuibus intestinis.	19.B	— solvit levem & nondum fixam lienteriam.	63.A
— unde dictus & ejus signa.	18.B	— in Cholera.	17.C
— fit maxime æstate.	18.D	— Pituitæ deinde bilis in acuto vesicæ affectu.	23.D
— cito fit lethalis terminum vi.	<i>ibid.</i>	— cum distensionibus & animi deliquio in Cholera vinum requirit.	104.B
<i>Volutatio</i> in maris arena conducit in Cephalæa.	118.B	— Pituitæ Apoplexiæ causam evellit.	81.B
<i>Vomendi</i> conatus assidui & inanes in Cholera perniciosi.	17.F	— plerumque inanis in colo Volvulo affecto.	19.B
<i>Vomica</i> Pulmonis purulentia in pectore causa.	37.E	— qualis in colo Volvulo affecto.	<i>ibid.</i>
— magna Jecoris satis rara, sed exigua satis frequentes.	19.D	<i>Vomitui</i> Pituitæ, cibi aut aliorum succorum in Epilepsia puerorum bonus.	84.B
— pulmonis laborantibus laxantia potius prosunt quam adstringentia.	95.C	— Pituitæ aut bilis a pure ex Jecore in Stomachum transeunte.	127.E
— laborantibus flatus excitantia infesta sunt.	<i>ibid.</i>	— cessatio quando in Cholera bona.	105.A
— Pulmonis quomodo aliquando solvitur.	11.C	<i>Vomituum</i> usitatorum retentio Cachexiæ causa.	47.C
<i>Vomica</i> Jecoris medicamentis effringere studendum est.	128.A	<i>Voracitas</i> in Melancholia cum corporis extenuatione.	30.D
<i>Vomitibus</i> ab esu radicularum uti post alia remedia decet in Vertigine.	118.E	— Apoplexiæ frequens causa.	81.E
— a coena post alia remedia in Vertigine uti decet.	<i>ibid.</i>	— & edacitas in Maniæ incremento.	32.D
<i>Vomitio</i> in Vertigine prodest.	<i>ibid.</i>	Vvvv	Vox
— nimis pertinax in Cholera quomodo aliquando compescitur.	104.D		
<i>Vomitiones</i> humores extenuant, corpus fluxile reddunt.	125.C		

<i>Urtice</i> usus in Melancholia.	126.C	--- situs & natura.	24.A
--- partes mediocriter stimulant, & tumefaciunt & Calorem excitant.	80.A	--- membrana interior aliquando apparet ab altera divisa in uteri prolapsu.	64.E
--- felinae usus in Epilepsia.	123.C	--- membranæ interioris separationis causa.	65.A
--- usus in Pleuritide.	93.A	<i>Utero</i> sedes ampla & vacua procuranda in vulvæ suffocatione per Clysteres.	112.A
<i>Ustio</i> in Jecoris abscessu quando necessaria.	42.B	<i>Uterus</i> facile e loco suo movetur.	24.E
<i>Uteri</i> folius osculi prolapsus.	65.A	--- si Anasarca laborat, plurimum tota mulier Hydrope laborat.	51.A
--- osculi prolapsus quomodo restituitur.	ibid.	--- inflammatione laborare potest.	25.A
--- Suffocationis signa.	24.B	--- Sanguinis profluvio laborare potest, ejusque signa.	ibid.
--- ligamenta nervosa relaxantur in ipsius prolapsu.	64.D	--- mulieribus ad partum & purgationes inservit.	63.B
--- Canceri duæ sunt species, ulceratus & non ulceratus.	ibid.	--- infinitorum malorum acervum congerit.	ibid.
--- Canceri sunt diurni & mortiferi.	ibid.	--- ulceribus, inflammationi & fluori obnoxius est.	ibid.
--- Strangulatus a Phlegmone.	111.C, 112.C	--- repente sursum motus celerem interitum affert.	ibid.
--- ulcera quænam motifera.	64.C	--- prolapsus mulieris feminibus aliquando insidet.	64.D
--- ulcus Malignum vulvam exedit.	ibid.	--- prolapsus incredibilis calamitas.	ibid.
--- ulcus quod manuum atrectatione & Medicamentis exasperatur, pessimum.	ibid.	--- animalis naturam habet.	24.A
--- fluxus rubri & albi diversæ species.	63.C	--- jucundis odoribus delectatur, & ad ipsos se recipit.	ibid.
--- fluxus albus est ut aqua, aut flavus cum pallido mixtus ut bilis, crassius aut subtenuis ut ichor aut male olens.	ibid.	--- foedis odoribus contristatur, & ab ipsis longius se recipit.	ibid.
--- ulcera mitia.	64.B	<i>Uva</i> vel uvula non notat partem, sed ejus morbum.	6.D
--- fluor ille melior est qui cum rubro ejusque speciebus mixtus est.	63.F	--- demulcet.	118.A
--- Suffocationis remittentis signa.	24.E	--- si ulcerosa sit quid agendum.	88.E
--- ostium aliquando non clauditur sed relaxatum manet in uteri floris quadam specie.	63.D	<i>Uvæ</i> acerbæ succi usus in Syncopa.	102.C
--- floris signa.	63.E	--- maturæ caput dolore non infestant.	120.D
--- affectus.	63.B	--- ad palatum basis gracilis est, in extremo teres & crassa, rubens aut livida.	88.C
--- Hydrops cæteris facilius sanatur.	51.A	--- mature opem ferre decet.	ibid.
--- Suffocationis imminetis signa.	24.D	--- taminia usus in lethargo.	80.C
--- duritia in ipsius ulcere pessima.	64.C	--- omphacinæ acini usus in Coeliaca passione.	133.A
--- inflammationis signa.	25.A	--- maturæ usus conducit in Epilepsia.	123.C
--- fluor duplex.	63.B	--- seminis usus in Sanguinis rejectione.	98.C
--- durities.	ibid.	--- acerbæ succi usus in Sanguinis rejectione.	97.E
--- ulcera aliqua innoxia aliqua maligna.	63.C	--- usus in Cholera.	104.D
--- Totius prolapsus aut partis.	ibid.	--- taminia cum aqua aut mulla usus in Cephalæa.	116.A
--- ulcera profunda, diuturna sunt & tandem lethalia.	64.B	<i>Vulnera</i> causa Cynanches & Synanches.	6.C
--- ulcerum mali moris signa.	ibid.	<i>Vulneri</i> si rigor superveniat vena in cubito secanda.	85.A
--- ulcera cum labiis duris, asperis, &c. mali moris sunt.	ibid.	<i>Vulneribus</i> ab hirudinibus in saturiati Cataplasma applicandum est.	113.C
--- membrana interior avulsa, iterum utero connectitur, si mulier superstes manet.	65.A	<i>Vulnerum</i> dilataciones in Sanguinis rejectione primo simplicia medicamenta requirunt, deinde fortiora.	97.E
--- Hæmorrhagia cito lethalis.	25.B	<i>Vulnus</i> causa Tetani.	3.D
--- cancer est tumor durus, indomitus, ipsum totum distendens.	64.D	--- plerunque lethalis.	ibid.
--- suffocatio cuius ætati magis familiaris.	24.E	--- Paresis causa.	34.E
--- ulcera profundiora & deteriora cum Doloribus parvis, odore graviore & puris majori quantitate, placida tamen sunt.	64.B	--- Vesicæ pro extrahendo Calculo facto ad cicatricem ducendum.	111.A
--- suffocationes quasnam inprimis mulieres invadant.	25.A	<i>Vulturis</i> cerebrum dicitur conferre in Epilepsia a visceribus orta.	122.B
--- prolapsus ut plurimum lethalis.	64.E	<i>Vulva</i> si extra ostio naturalium apponatur aliquid ingratum, retro sursumque recedit.	111.B
--- prolapsus Symptomata.	ibid.	--- in mulieribus varie movetur.	ibid.
--- prolapsus Causæ.	ibid.	--- vitia in olfactu patitur ut animal.	ibid.
--- suffocationis paroxysmi Symptomata.	24.D	--- ad bene olentia delectationis gratia se recipit.	ibid.
--- osculum prolapsus sensim pressum manibus intro recurrit.	65.A	--- nonnunquam in hoc aut illud latus ad lienem aut jecur movetur.	ibid.
--- superficiei excoiationis signa.	64.B	--- si in fundo inflammatur sursum repit.	111.C
--- suffocatio citò quandoque accedit & abit interdum etiam cito lethalis.	24.E	--- si ad pedes foras vergat, turpis & immunda res est.	ibid.
--- phagedæna.	64.C	--- comprimens spiritum urget.	ibid.
--- canceri duæ species.	ibid.		
--- venarum distensio & proximarum partium tactu noscitur a peritis medicis.	ibid.		
--- ulcus malignum ad cicatricem non ducitur.	ibid.		
--- refrigerationes vehementes hystericae suffocationis causæ.	24.C		
--- Strangulatus species a vera diversa & viris quoque familiaris.	ibid.		

Vulva ubi Suffocatur si majori vi egeat quomodo depellatur. 112.A
 — ubi suffocatur impediri debet ne sursum versus procurrat. 112.B
Vulvæ strangulatus v. Hysterica Passio. 24.A
 — Suffocationis ab inflammatione curatio. 111.D
 — interne prolapsus aliquando fit in uteri Can- 64.D
 cro. 64.C
 — exesio ab uteri ulcere maligno. 64.C
 — cervix si afficitur & intumescit, fit promi- 111.C
 nentior. *ibid.*
 — inflammationis effectus. *ibid.*
 — membranulæ ad recessum ejus contractio- nemque ut in navibus vela cedunt atque consen- *ibid.*
 tiunt. *ibid.*

ad superiora recursus quam ocissime foemi- nam strangulat. *ibid.*
 — si quid triste superius offeratur ad naturalia descendit. 111.B
Uvula sursum tracta in Synanche. 6.A

Z.

Zingiberis usus in vitio stomachi laborantibus 132.A,B
 — usus in Jecoris ulcere. 128.B
 — usus in Cœliaci passione. 133.B
 — usus in Epilepsia. 123.C

F I N I S.

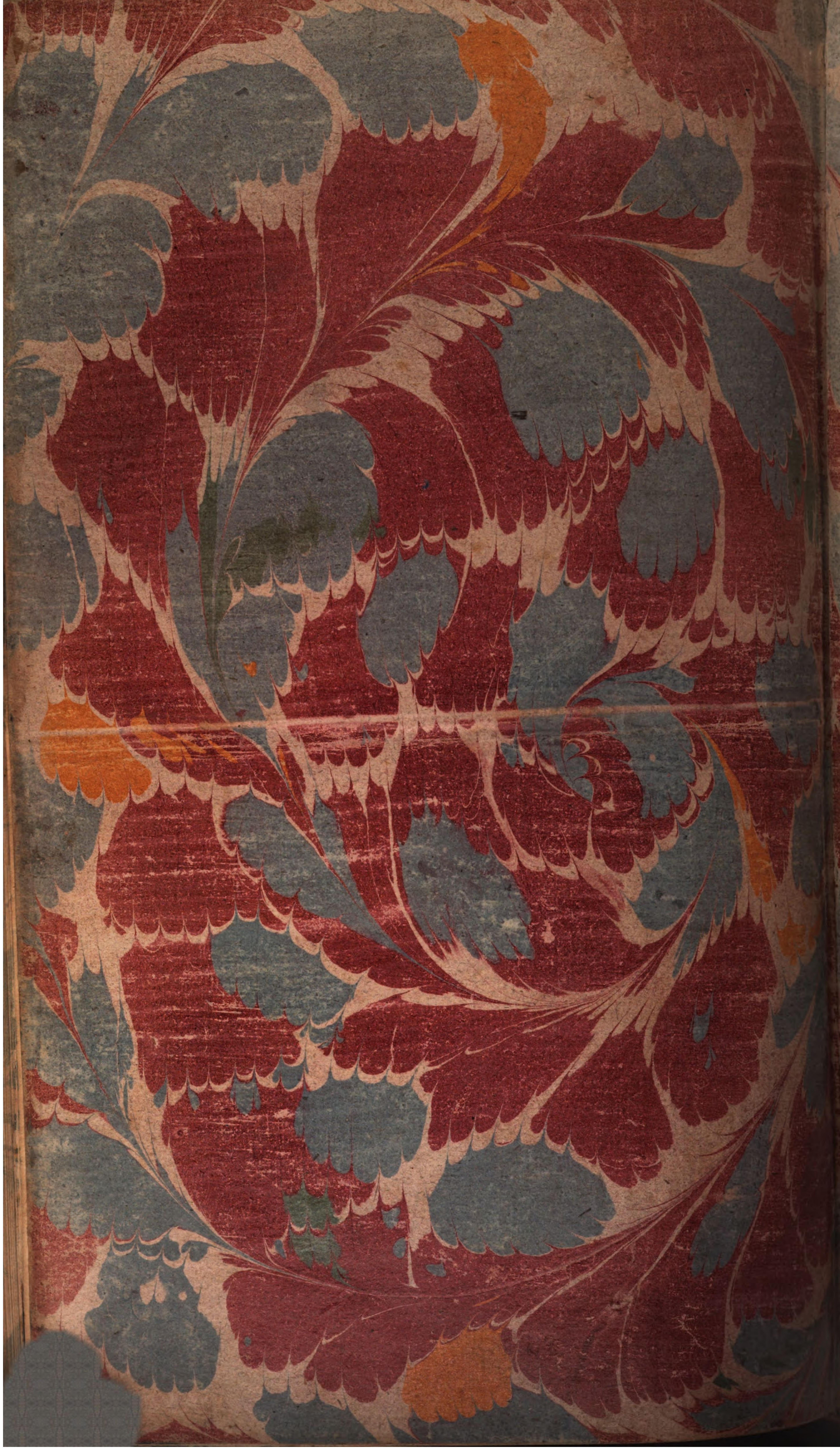
ERRATA INDICIS.

Aceti usus in Lethargo. 28 C vid. 78 C
 — in lienis Scirrho. vid. 128
Adiantum &c. tuncque leg. hincque. 29 C vid. 79 C
Algor extremorum in Peripneumonia &c. 12 B vid. 11 B
Aloë Bilem ad &c. 129 E vid. 124 E
Apoplectico &c. 83 E vid. C
Arenula &c. 57 vid. 53
Arthritidis impellit ægros. 104 vid. 134
Artus conspicui &c. 32 vid. 37
Calami aromatici &c. 101. vid. 107
Calcis cum mulsa &c. 120 vid. 110
Calculi Medicamentis &c. 109 C vid. E
Calor Exterior Synanchen tollit. 17 A vid. 88 A
 — in Peripneumonia modicus &c. 17 A vid. 11 A
Cicatrices novæ &c. 99 C vid. E
Colica quinam morbi &c. 59 B vid. D
Color ex pallido &c. 137 vid. 136.
Cremoris Tragi &c. 88 C vid. E
Cretici vini &c. 175 vid. 135
Cubile Lethargicorum 77 C vid. E
Cucurbita usus in Arteriæ &c. 102 vid. 108
 — Sylvaticæ &c. 14 C vid. 94 C
Dentium spasmus collisio &c. 3 C vid. 2 D
Diuretica quænam &c. vid. 128 B
Dolor in Arthritide sedatur &c. 137 vid. 133
Elephantiasis si ad summum &c. 139 vid. 134
Fæculi pessimi. 112 B vid. 117 C
Februm observatio &c. 48 E vid. 98 E
Gestatio ad torporem &c. 81 vid. 80

Gravitas in renibus &c. 27 E vid. 127 E
Jecoris inflammatio &c. 94 vid. 44.
Jecur Sanguinem venæ &c. 101 vid. 108
Illitiones in faucibus. 82 vid. 89
Iracundia effectus &c. *ibid.* vid. 123 D
Irritationibus &c. 73 E vid. C
Juvenes usque ad &c. 31 B vid. 37. B
Lepus affatus &c. vid. 117 D
Maniaci ad mutua &c. *ibid.* vid. 132 E
Medicamenta potabilia in Urinæ lege Vesicæ. 100 D vid. 110 D
Melancholia vel atrabilis. 92 B vid. 29 B
 — post rejectionem &c. 26 C vid. 28
Melancholia adventantis. 130 vid. 30
Mors cita ex Sanguinis &c. 62 E vid. B
Nares & aures imbuendæ. 74 vid. 75
Odoratis. vid. 112.
Oesypi usus &c. 102 vid. 107
Olera eruda &c. 117 D vid. E
Ossa tabescunt &c. 1 vid. 27
Otium & quies &c. vid. 120.
Papaveris foliorum &c. vid. 113
Picis liquida &c. 11 vid. 111
Piuita Volvuli &c. vid. 106
Plantaginis herbæ succi. vid. 113
Porri cum cremore &c. 91
Resolutio totius corporis &c. 33 E vid. C
Tabes ex longis &c. 38 vid. 36
Vena Secunda &c. 77 vid. 73
 — Sectio in Melancholia. 129 vid. 124

Aretaeus

Aretaiu Kappadoku Peri Aitiōn Kai Sēmeiōn Oxeōn Kai Chroniōn Pathōn Biblia
Tessara = Aretaei Cappadocis De Causis et Signis Acutorum, Et Diuturnorum
Morborum

Lugduni Batavorum 1735

2 A.gr.b. 70

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10209574-6